THE

STUDENT'S

ENGLISH-SANSKRIT DICTIONARY

BY

VAMAN SHIVRAM APTE, M. A.,

Author of the "Practical" and "Student's" Sanskrit-English

Dictionaries, "Student's Guide to Sanskrit

(omposition" &c. &c.

LATE PRINCIPAL AND PROFESSOR OF SANSKRIT, FERGUSSON COLLEGE, POONA

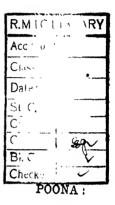
NOT TO BE LENT OUT

Reprint with corrections from the First Edition.

Published by

MRS, RADHABAI ATMARAM SAGOON,
BOOKSELLER & PUBLISHER, KALKADEVI ROAD, BOMBAY.

PRINTED AT THE " Arya Bhushana PRESS

PREFACE.

When I prepared "The Student's Hand-Book of Progressive Exerciant II., I thought of adding to it a glossary of difficult words and expressions ixercises. When this was done, an idea occurred that the Glossary should be maiclude all words of ordinary occurrence, such are as given in small School-Diction Then the revision of the sheets thus written out commenced, and when they were a practical test, it was found that several words and expressions had still been left then, resolved to prepare an English-Sanskrit Dictionary as complete as possible to following pages are the result. The Dictionary has thus passed through diffages, and has assumed this form, far exceeding the limits which I had first as it.

Much need not, I think, be said with regard to the necessity of a work lil a these days of literary activity, when the attention of students is drawn more and the study of Sanskrit, it is necessary that all appliances should be ready befor , facilitate this study. There are one or two small Sanskrit-English Dictic rough not quite adequate to meet the wants of advanced students of Sanskri iere is no linglish-Sanskrit Dictionary such as will be within their easy reach nictionaries of this description that I know of, are two in number: - one by Pri Ionier Williams, and another by Mr. Anundoram Borooah of Calcutta. Bot dictionaries, though valuable in themselves, are not accessible to the stylent, the eing prohibitively high. But there are other considerations which make these wo uite adopted to his wants. Professor Monier Williams' Dictionary, having been co early 35 years ago, chiefly by inverting the then existing Sanskrit-English Diction naturally open to the fault of being often not practical. As he says in the Pre is Dictionary, he proceeded to translate Webster's Dictionary systematically anskrit, omitting words, phrases &c. of which no classical equivalent could be fo aggested. The result has been that many of his synonyms appear more as coined ian classical expressions used by standard Sanskrit authors. With regard to wo cted in Lexicons, such as Amarakosha, Medini, Sabdakalpadruma, there is no diff ut in the case of those words and expressions which can only be suggested by at audy of the usage of the best authors, the work, in my humble opinion, falls short spectations. Mr. Anundoram Borooah's work is eminently practical: it about uotations from several standard authors; the renderings are generally happy, ork has, at least, a classical appearance. The fondness for giving quotation iduced the writer to give several quotations for illustrating such words as गम्, E &c., of the meanings of which there is no doubt nor is any confirmation needed ne great defect of his otherwise very useful work is that it gives too few equil le has pursued the course of referring one word to another, but this is, in some arried to such an extent, that when a word, as directed, is referred to anoth gain is referred to some other word of a synonymous nature, which in its aferred to another, till the reader returns to the original word, apparently aving his labours rewarded. A study of Mr. Borooah's work is a good treat dvanced Sanskrit scholar, but will not, I believe, satisfy the student. From con

45

If I have followed, and the object I have had in compiling this work.

Some words are now necessary as to the plan and scope of the Dictionary. When I resolved to make this Dictionary as complete as possible, consistently with its aim of being useful for the student, I took the latest edition of Webster's Complete Dictionary, and taking that as my basis, proceeded with the work of compilation. As I advanced, I found that several words, phrases and expressions and several senses of single words, could not be adequately represented in Sanskrit, so as to appear like Sanskrit, either because the words &c. were purely technical and referred to specific ideas in subjects, such as Chemistry, Botany Medicine, Psychology, Law, Engineering &c., or were such as had no corresponding ideas in Sanskrit and were peculiar to the English language. Words of this nature are numerous in Webster's Dictionary, and I have omitted them, including also obsolete and rare words or senses of words. Several words of obvious signification, such as those formed by the prefixes, 'in,' 'mis,' 'pre' 'un,' are also omitted, as they may be easily formed from their second member. But the general terms of all sciences have been included, and of technical terms such as could be duly represented by Sanskrit equivalents, actually existing in the language or by short, wieldy new combinations of words have been inserted. Of this description are words like Telegram, Democrat, Society, Literature, Address (of a letter) and several other words which have a peculiar sense in English and have to be translated by inventing equivalents. English, like many other languages, has so many expressions and idioms peculiar to itself, so many shades and nice distinctions of meaning, and so many new formations of words, progressing with the progress, of the language, that it would be impossible to embrace them all in an English-Sanskrit' Dictionary, even if it were the most comprehensive work; much more so, in a work designed principally for students. Take the works Line, Pass, Strong. Webster gives 21 senses under 'Line,' 13 under 'Pass (v. i.)' and 20 under 'Strong.' Some of these are technical, and some are not different senses as such, but shades of meaning or particularities of use; most of which may be translated by the words given for the general sense, (see the words). I have not thought it desirable, like Professor Monier Williams, to insert words the English explanation of which has to be systematically translated, in order to give some idea of their meaning. 'Indian-rubber' is translated by भातिस्थितिस्थापकविश्वाणे भारतदेशीयबक्षितिर्यासः ; 'Shuttle cock' by त्रध्नानिकाविशेषः यो विनोदार्थं दंडाहतो भृत्वा इतस्ततः प्रक्षिप्यते : and many others of this nature, which can be translated by (करेंब: ' a kind of tree, flower, fruit ' &c. Such words may be retained by the student in their English form, or their meaning may be translated if he desire to have them in a Sanskrit garb. स्पंज: 'Sponge,' युक्त: 'Duke,' साबनं 'Soap,' लाटिनं 'Latinity,' (as given by Mr. Borooah) may, I think, be very safely omitted even in a comprehensive Dictionary.

To turn now to the plan and arrangement of the work. The most striking feature of the arrangement is that a word in its different parts of speech, compound words derived from it, derivatives formed from it either regularly, by means of terminations (e. g. ed, ing, ly, ness &c.) or irregularly, have been given together, the derivatives being arranged in order under the root or primitive word, by means of small black dashes. The dashes are intended to at once strike the eye and to direct it to the

word after it and when the "Directions to the student" are wither have will I believe, be no difficulty in referring words to the Dictionary. the arrangement is to give words according to the root-system; derived will, of course, be referred in their proper places; but words formed from the radical irregularly should also be referred under that radical. 'Abstemious.' should be referred under 'Abstain,' 'Perception' under, 'Perceive, 'Death,' Dead,' under 'Die,' Strengh' &c., under 'Strong,' Would,' under 'Will,' and so on : where it is not likely for the student to know where such words are given. reference is made to those places ; e. g. see Material, Sight. One of the greatest advantages of the system has been practically (whatever it may be theoretically) to effect a very large saving of space. To give the reader an idea of the vast saving effected by this system, it may be stated that, if the words in their different parts of speech and their compounds and derivatives were separately given, as in Monier Williams' Dictionary, they would cover nearly 800 pages of this size, or 1,000 of the size, style of printing, &c. of Monier Williams' Dictionary. Besides, by giving the words 'Dead' 'Death' under 'Die,' a considerable repetition of words is avoided. About 20 equivalents are given for 'Die,' and only a few are given for 'Dead'; the rest can be formed in the same way from the roots immediately above; if it were given in its usual place, all words would have to be given, or a reference made to 'Die.' My chief aim has been to give a good deal of matter in a small space, and this object is, I believe, considerably secured, as shown by the figures given above; and I have thus been enabled to give this book to the public at a cheap price.

The next point to be noticed is the number of equivalents that are given for a word. I believe that in an English-Sanskrit Dictionary, it is sufficient to give such words only as are of very frequent occurrence in Sanskrit authors. It cannot include all words in the language, and even if it could, it would be of no great use, since many of the words would be found to be very rarely used. The word 'Gold' has over 50 synonyms given for it in the different lexicons; 'Sun' has nearly a hundred. But it will easily be seen that, excepting some, the synonyms are either combinations of simple words, or are descriptive epithets. Of this class are the words वक्तपुरस:, ललजिह्न:, रातिजागर: for 'Dog.' Mr. Borooah in his Dictionary has given only a few equivalents, in some instances, only one, where there were 5 most commonly used; Prof. Williams has very often given too many equivalents, grouping together common and rare, synonyms proper and epithets. In the former case the student will hardly have any room left for choosing his word, while in the latter, he will be at a loss to see which to choose. In giving equivalents in this Dictionary, whether for Substantives, Adjectives, Adverbs or Verbs. I have endeavoured to strike a middle course between these two courses, and, have kept one principle steadily in view: to give such words as are found frequently used in the works of standard authors. The equivalents are arranged in the order of their frequency of use; and the students, in his ordinary prose composition, would do well to make his selection from the first few equivalents enumerated. In the case of Verbs it has not been possible to maintain this principle with perfect accuracy in every case, but it is generally maintained. It is only in a few cases of substantives that I have gone the length of giving all words enumerated in the Amarakosha; and in the case of names of material substances, names of plants and trees that have been identified, and in a few others, all the words giver in the Amarakosha have been here incorporated, care being taken to arrange them in the order of their usefulness. Similarly such Genders, Padas or Conjugations are given as will be found generally used; I have very rarely given, all possible ones. It has not been thought necessary to give the 3rd person singular, Present tense, nor all possible derivatives from simple words; they will have, if necessary, to be made up according to the "Directions" afterwards given. In giving equivalents for a word in its different senses, it has also not been thought necessary to give the meanings in English, except where it was necessary to note a particular sense. One word in Sanskrit often represents several meanings in English, and to render them into Sanskrit, the Sanskrit word has to be repeated. This accounts for the repetition of some Sanskrit words under different meanings.

It will be noticed that there are several sentences given to illustrate the meanings of words, some of which are quotations from standard authors, as will be readily seen from the references given after them; but many of the phrases and sentences that are translated, and are not supported by any authority, are taken from the "Student's Hand-Book of Progressive Exercises," Part II. I deemed it essential to illustrate, in some cases at least, the construction of the equivalents given, wherever it was peculiar in Sanskrit; and I thought I could do this better if I gave sentences from classical authors instead of framing them myself. The quotations have become quite necessary in those cases where equivalents have been here suggested for the first time; I thought I should produce my vouchers for a particular word that I suggested rather than leave the reader in doubt as to its genuineness. In a few cases the English or Sanskrit sentences are closely translated; in a few others only such parts of the Sanskrit sentences are translated as are sufficient to illustrate the word intended to be illustrated, while in several cases, Sanskrit sentences alone are given, which might be readily understood by the student. On a reference to the names of works or authors drawn upon for quotations, it will be found that the list is not very comprehensive; several large and useful works have been left out, and works falling in the range of classical literature excluded. But my principal aim in giving quotations has been to supply the student with good expressions from works within his easy reach, so that he might study, if necessary, the particular places referred to-Kálidasa's works and Bána's Kâdambarî are more frequently drawn upon than the Ràmayana, the Mahabharata, the Naishadha or the Mahaviracharita.

An attempt has been made to avoid as much unnecessary repetition as was possible, without marring the usefulness of the work. A Dictionary is necessarily a work of repetition; several words have to be unavoidably repeated, howsoever unwilling one might be to do so. I have thought it necessary to make reference under some words to preceding or succeeding parts of the Dictionary, chiefly with the view of avoiding repetition; but in such cases a few equivalents are given, and the student is told to follow out the reference, if he want to know more about the word. Take, for instance, the words, Beguile, Cheat, Deceive, Delude, Defraud, Impose upon, Take in; or Blame, Censure, Reprove, Reproach, Scold, Reprimand, Reprehend; or Path, Road, Way: these words, whatever be their shades of meaning in English, are, when represented in Sanskrit, almost synonymous, and may be conveniently represented by the same words. If ten or fifteen equivalents under one of these words, say, Cl.cat, Censure, or Way, are given, it would be unnecessary to repeat all of them again under the synonymous words. In all such cases, therefore, references have been made to some general word under which are given all the equivalents. In a few cases the reference ias been made, not for any equivalents, but for any expressions, phrases, idioms &c. that nay have been given under the principal word. In no case will the student have to reler to the Dictionary more than twice,

In a work which professes to deal with the phrases and expressions of the English Language, the writer cannot afford to disregard the several small useful proveros, mottoes, or other expressions which have become proverbial. I have, with this view, inserted, under some principal word therein, such proverbs &c., and have given exact or approximate equivalents wherever they existed in Sanskrit, and have in a few cases given my own translation of them. Of this nature are proverbs given under Bush, Handsome, Make, Oil, Race, Something, Suffer, Touch &c.

With regard to the method of writing the Sanskrit equivalents, an objection might possibly be raised. Throughout the work the usual practice of representing every anusvara in the body of a word by its corresponding nasals has been rejected and the anusvara sign is invariably used, where usually a nasal would stand. I have not been able to understand the principle on which scholars reject this system and betake themselves solely to the other; though the anusvara system is most convenient in printing, and occasionally saves much misunderstanding. Besides, it is a practice generally followed in our old Manuscripts, and is sanctioned by Panini as being optional. For these reasons I have scrupulously followed it in this Dictionary, but more especially because it is very convenient in printing. The rules of Sandhi, to make the words clearly intelligible, are not in all cases strictly observed.

It now remains for me to do the grateful duty of acknowledging my obligations to those that have assisted me in the preparation of the Dictionary in one form or another. Foremost among them stand the works of Mr. Borooah and Prof. Williams, both of which I have most frequently consulted. Monier Williams' Dictionary, though inferior in several respects to Mr. Borocah's, has several happy renderings of shart words and expressions, especially where ideas, purely English, have to be clothed in a Sanskrit garb, and I have freely consulted his Dictionary for renderings. I have also frequently referred to the learned Professor's valuable Sanskrit-English Dictionary; for both of which my sincere thanks are due to him. But my acknowledgments are chiefly due to Mr. Borooah, from whose work I have derived much substantial assistance, in the suggestion of equivalents for words or phrases, more particularly from his numerous quotations, and therein again, quotations from such works as were not accessible to me, or being accessible, I had no time at my disposal sufficient to go through them. I have also had to keep constantly by my side. the useful Sanskrit Lexicon-the Kosha of Amarasimha-made more useful by the edition published by the Department of Public Instruction, Bombay. In giving illustrative sentences from classical Authors, I have used annotations or translations wherever they existed, and have derived hints from them and have occasionally adopted their translation. My thanks are due to all annotators, editors or translators of such works. I have to thank singerely Prof. R. G. Bhandarkar, M. A., Deccan College, Poona, who kindly proposed suitable equivalents for some difficult words and phrases which were referred to him. I have also to thank my friend, Mr. Ganesh Krishna Garde, L. M. & S., for having supplied me with accurate equivalents for some knotty and technical terms in Medicine, from books and sources which I had no time to reach; and which even if I had time to reach and use, I could not, unaided by him, turn to much practical account. Lastly, my thanks are due to several kind and obliging friends, who assisted me either in callecting materials for the Dictionary, or in carrying it through the Press.

In conclusion, I trust that the Dictionary will be useful, not only to those for

whose use it is principally prepared, but to the general public also who may wish to avail themselves of appliances calculated to help the study of Sanskrit. It is my belief that, except for the translation of passages from purely technical subjects, such as Chemistry, Botany, Medicine, Philosophy &c., this Dictionary will be useful to all readers of Sanskrit for translating any passage dealing with ordinary subjects. None is more conscious than myself of the defects of the book, and of the mistakes or inaccuracies that might have crept into it, in spite of my vigilance; and when a second edition is prepared, I shall endeavour, to the best of my ability, to make the Dictionary complete in itself: I shall be very happy to receive any suggestions that readers may have to make and shall be but too willing to adopt them, if I find them useful. With these prefatory remarks I leave the work to the indulgent judgment of the public.

Poona, June 11th, 1884.

V. S. A.

PUBLISHER'S PREFACE TO THE SECOND EDITION.

The Publisher had hoped that the learned author would write a preface to this Edition; but unfortunately it was not to be. He was snatched away suddenly from amongst us by the cruel hand of death to the sincere regret of all lovers of Sanskrit learning. Therefore the present edition has had to suffer along with other works of his, the want of his finishing touch. However it is in some respect a consolation to think that Mr. Apte found time before his death to go carefully through the first Edition and to make the necessary corrections in it in the light of his riper studies.

DIRECTIONS TO THE STUDENT.

(To BE STUDIED BEFORE USING THE DICTIONARY.)

1. Words and their derivatives are arranged in the following order: first the radical or primitive word, in all its different parts of speech; then compound words, arranged in alphabetical order; (in the case of verbs, such words as Break off, Turn out, are given as off, out); and then the derivatives which are always distinguished by a black dash; those formed regularly being given first, and the irregular ones, written fully, after them (see Ambition, Humble, Young).

Note.—This order is not regularly observed in the first three letters, compound words and derivatives being, in a few cases, both distinguished by black dashes.

- 2. In giving the terminations by which derivatives are formed, the changes which the final and initial letters undergo, e. g. the dropping, doubling or assimilation of letters are say sumed; the terminations being always given in their original form; see Cut, Hurry, Mature.
- 3. (a) A small black dash (—) marks the commencement of a new derivative. (b) A word preceded by a large black dash (—) indicates that the derivatives given after it, are from that word and not from the radical or primitive word; see Die, Dead. (c) A hyphen used in the middle of Sanskrit words indicates that each of the members separated by the hyphen is to be repeated with the word after it; or that the word after the hyphen is to be taken as an alternative for the word immediately before it (to be, in some cases, decided by the context); e. g. in Have, l. 9, व्याकाम-स्वर्या-वृत्त means व्याकाम वृत, स्वर्या वृत्त; in Practice, l. 3, वित्यवृत्तः व्यान्तः means वित्यवृत्तः, वित्यवृत्तः, वित्यवृत्तः, वित्यवृत्तः, वित्यवृत्तः, e.g. in Practice, l. 1, प्रत्या means the word is either रेक्षः, or प्रवृत्तः. (e) A comma followed by a hyphen (-) indicates that the word after it may be compounded with the word preceding it; e. g. in Prace, l. 1, र्तः, क्षाला means the word is either रेक्षः, or रेक्षाला (f) denotes that the word immediately before it which is separated by a comma, may be compounded with the words which it connects; e. g. Prevent, l. 1 वृ. c., वि-विक्त, means the root is also विवृ c. and विविवृ c.
- 4. In the case of substantives, the nominative case, wherever it could at once indicate the gender, has been given; the visarga thus indicates masculine gender, and anusvaraneuter gender. Where the nominative is not indicative of the gender, it is given as m, f, n, as the case may be. All substantives ending in consonants have their genders specified as m, f, or n.
- 5. In the case of adjectives, the simple base only is given. The feminine of the majority of adjectives in \Im ends in \Im , and adjectives ending in \Im , a have generally the same base for all genders. In all such cases the simple base is given, the genders being formed regularly according to similar substantive bases. Irregular feminines are denoted in brackets (f.), Bases ending in \Im , \Im , \Im , from their feminine regularly in \Im , \Im , \Im ; this is given in the first three letters, but afterwards discontinued.
- 6. (a) In the case of verbs, the Arabic figure denotes the conjugation to which the root belongs; P denoting Parasmaipada, A Atmanepada, and U Ubhayapada (P & A) Roots of the tenth conjugation belong to both Padas, theoretically at least; and hence 10 is used for all roots of this conjugation, though the Parasmaipada, unless where otherwise specified, should be generally preferred for use. (b) c. denotes causal, and is formed from roots by making the same changes as in the 10th conjugation. Wherever it cannot be formed by this general rule, it is shown in brackets. (e) D. means Denominatives; here the 3rd pers. singular Present tense is given throughout.
- 7. All the derivatives from a word are not always given when they may be easily supplied; more especially, in the case of potential passive participles, formed by নহন, বা, আনীন, past participles, present participles, verbal nouns, abstract nouns from adjectives, and adverbe from adjectives. Where there was any peculiarity in the formation of these derivatives, they are given; but in many cases the student will have to supply the forms, according to rules given in grammars.

ABBREVIATIONS.

A.

Of Grammatical Terms &c.

abl. acc. adc. Arith. Bah.	Atmanepada. Adjective. Ablative. Accusative. Adverb. Arithmetic. Bahuvribi. Causal.	ind. inf. instr. interj. lit. loc.	Genitive absolute. Indeclinable. Infinitive. Instrumental. Interjection. Literal, literally. Locative.	prep. pron. pron. a. q. v. s. sim. comp.	Preposition. Pronoun. Pronominal adjective. Quod vide, which see. Substantive. Similar com-
circum. comp. conj. D. dat. deriv. desid. ex. f. fig. freq. gen.	Circumlocution. Compound. Conjunction. Denominative. Dative. Derivative. Expressed. Feminine. Figurative. Frequentative. Genitive, Gener-	m. Math. n. nom. P. part. pass. pot. pot. pass.	Locative absolute. Masculine. Mathematics. Neuter. Nominative. Parasmaipada. Participle. Passive. Potential. Potential passive participle.	Tat. U. v.	pound. Tatpurusha. Ubhayapada (Parasmaipada and Atmanepada). Verb (transitive and intransitive). Verb intrapsitive. Vocative.
	ally (when followed by ex.)	pl. pr.	Plural. Prefixed.	v. t.	Verb transitive.

B.

Of the Names of Works.

N. B.—Where a Roman figure is followed by an Arabic figure; the former refers to the canto or chapter, and the latter, to the number of the verse; Arabic figures in the case of dramas &c. refer to the act or page.

Bh. D. K.	ta, I denoting the Purvapithika, and II the Uttarapithika, and the Arabic figure, the number of the	i- Kav. Ki. Li. M. i- Mal. t- Mah. Me.	Kadambari (Bombay Edition.) Kavyadarsha. Kiratarjuniyam. Lilavati. Malavikagnimitra (Bombay Edition.) Malatimadhava (Bombay edition) Mahabharata. Meghuduta (Calcutta Edition.)	R. Rat. S. S. B. Si. S. K. S. R.	and the Arabie, the number of the story (Bombay Edition.) Raghuvamsha. Ratnavali. Shakuntala. Shankar Bhashya. Sisupalavadha. Siddhanta Kaumudi. Subhashitaratnabhandagaram. Uttararamacharita.
Et.	story. Hitopadesha, the Arabic figures de-	Mn. Mr. Mu. N.	Mallinath. Mrichchhakatika. Mudrarakshasa. Naishadha.	V. M.	Vikramorvashiyam Vyavahara Mayu- kha (Mr. Mand-
K.	noting the four parts in their order. Kumarasambhaya.	P.	Panchatantra, the Roman figure de- noting the num- ber of the Tantra	Ve. Vi. Y.	lik's Edition.) Venisamhars. * Viracharita. Vajnavalkys.

THE

STUDENT'S ENGLISH-SANSKRIT DICTIONARY.

A.

A, An (As an article) not ex.; 'a man' नर:. 2 (One) एक. 3 (Indefinite) कि with चित, चन or अपि. 4 With part., ex. by dat. or inf.; 'set out a-hunting' मृगयाये or मृगयां कर्नुं मनस्थे; 'fell a-weeping' क्रंदितुं प्रवृत्तः. 5 (Every) प्रति in comp., or by repetition of word; '100 Rs. a day' प्रतिदिनं or दिने दिने पानस्थाः 6 (Species) विशेषः, भेदः, in comp.; 'dog is an animal' शा प्राणिविशेषः.

Abandon, v. t. त्यज् 1 P, हा 3 P, वि-ङत् -सृज् 6 P, उज्ज्ञ 6 P, अपास् 4 P, रह् 1 P, 10, सुच् 6 P. = ED, त. त्यक्त, हीन, सुक्त &c. 2 पापात्मन्, भ्रष्टचरित; 'he was a. to his fate' दैवाधीनः कृतः, यद्गावि तद्भवतु इत्युक्त्वा स परित्यक्तः. — MENT, s. त्यागः, उत्सगः; 'a. of worldly connections' संन्यासः, विरक्ति f.

Abase, v. t. आभिभू 1 P, स्वस्थानात् निपत् c., अपकृष् 1 P, लघूकृ 8 U. – MENT, s. अपकृषे:, अभिभवः, मानभंगः, अवज्ञानं.

ABASH, v. t. लज्ज् c., न्ही c. (न्हेपयति), त्रप् c. (त्र-पयति). = ED, a. लज्जित, त्रितः विलक्षः, त्रीडितः, न्ही-परिगतः; 'with an a. countenance' त्रपाधोमुख (स्त्री f.).

ABATE, v. 1. न्हम् c., लघयति (D.), ज्ञाम् c. (ज्ञामयति). 2 (price) न्यूनीकृ 8 U; अवसद् c. -v. 1. क्षि pass., न्हम् 1 P; प्रन्डप-ज्ञाम् 4 P. - MENT, s. न्यूनीकरणं; न्हासः, क्षयः.

ABBEY, s. विहार:, मठ:.

Abbot, ६. मटाध्यक्षः, विहादस्य प्रधानपुरुषः. -Ab-BE88, १. मटाध्यक्षा, विहादपालिनीः

ABBREVIATE, v. t. सं-प्रतिसं-इ 1 P, संक्षिप् 6 P, समस् 4 P, चहुस c. = ION, s. संक्षेप:-पूर्ण.

ABDICATE, v. राज्यं or पदं त्यज् 1 P or अपास् 4 P or क्षिष् 6 P. = ION, s. पदत्यागः, अधिकार-त्यागः स्वेष्ट्या परित्यागः.

ABDOMEN, s. set, ma:

ABDUCTION, s. अपहरण, अपहार:

ABERRATION, s. श्रंजा:, च्युति f., श्रेष:, पथश्रंष्टता; 'a. of mind' चित्त-मृति-श्रम:.

ABET, v. t. प्रवृत् c., प्रोत्सह् c. 2 उपकृ 8 U, साहाट्यं कृ. - TOB, s. प्रवर्तकः, प्रीत्साहकः. ABEYANCE, s. विलंब:, व्याक्षेप:.

Авноп, v. t. गुप् desid. (जुगुप्तते), वध् desid. (बीमत्सते), (with abl.), गई 1, 10 A, विद्विष् 2 U. - RENCE, s. जुगुप्ता, बीमत्सः, गईा, विद्वेषः. - RENT, a. जातविद्वेषः 2 विरुद्ध, अयुक्त, विप्रीतः

ABIDE, v. i. वस् 1 P, स्था 1 P, वृत् 1 A. -v.t. (Wait for) प्रतीक्ष् 1 A, प्रतिपाल् 10. 2 (Endure) सह् 1 A, क्षम् 1 A, 4 f, तिज् desid. (ति-तिक्षते); 'a. by 'स्था (loc.), अनुवृत्, कस्यान्यस्य वा वससि मया स्थानव्यं (Ka. 156); 'I shall a. by your decision' तव निर्णयमनुवर्तिब्यं, निर्णयानुरोधेन वर्तिब्यं, निर्णयान्यति. —ING, α. स्थायिन् (नी f.); अनुवर्तिन्.

Abject, a. अधम, अप-नि-कृष्ट, कृपण, नीच, तिर-स्कार्य, See Mean. - Ness, s. अधमता, कार्पण्यं-

ABJURE, v. t. सज्ञापथं त्यज् 1 P. 2 प्रत्याख्या 2 P. -- ATION, e. सज्ञापथ: त्याग:.

ABLE, a. समर्थ, क्षम, ज्ञकः; कमेक्षम, अलंकमीण2 पवल, वलवत् (ती.री.), ज्ञक्तिमत् 3 पद्ग, निपुणः 'to
be a.' ज्ञक् 5 P.ए c., or पार् 10 U, उत्सद्द् 1 A,
प्रभू 1 P, with inf.; अलं with inf. or dat. of
noun; 'a. to protect' रिक्षतुं-रक्षणाय-अलं, प्रभविति &c. — ABLLITY, ». ज्ञाकि री., वलं, सामर्थ2 पाटवं, वैचक्षण्यः; कमेक्षमताः 3 धोज्ञाकिः, मंत्युरक्षंः,
मति री., बुद्धि री.; 'to the best (utmost) of
one's a.' यथाज्ञाकि, यावच्छवयं, सवैषयरने:.— ABLY,
adv. निपुणं क ज्ञालतयाः

Ablution, ८. प्रशालनं, धावनं; स्नानं, मञ्जनं.

Abnegation, s. प्रत्याख्यानं, संयमः, निष्रहः; 'self-a.' आत्मसंयमः, इंद्रियनिष्रहः. 2 अप-नि-इवः.

ABOARD, adv. अधिनु; 'go a.' नावमधिरु 1 P. ABODE, s. गृहं, वेदमन् n., निवासः, निलयः, आलयः, वसति f., See House. 2 पदः आस्पदं, स्थानं, भाजनं; 'riches are the a. of calamities' सपदः पदं (आस्पदं) आपदां.

Abolish, v. t. बिकुष् ८., निरस् 4 U; खंड 10. 2 न-श् ८., उत्सद् ८., उच्छिद् 7 P. - Abolition, s. स्रोष: 2 नाज्ञ:, उच्छेद:, निवर्तनं, खंडनं.

_ABOMINATE, •υ. t. दिष् 2 U, गई 1, 10 Λ; See ABHOR.—10N, s. गही, विदेष: 2 अगुद्धदृष्णं, कुत्सा-स्पदं. —ABOMINABLE, α. देव्य, गहेणीय, गांहत. 2 जुगुस्माकर (पी f.)

Aborigines, s. आदिमवासिनः (pl.).

Abortion, s. गर्भसाव:-पात:; 'to cause a. ' अ्ण-इत्यां कृ; 'causing a. ' अ्ण्डस्या.-Abortive. a' गर्भसाविन् (णी f.), अपूर्णकाल. 2 अफालकृत, निष्फल मोघ, स्वर्थ (as an attempt.).

ABOUND, v. i. (with, in) संकृ-पू pass., or by बहु, भृषिष्ठ, in comp.; भृषिष्ठवृक्षं वनं; बहुकीतकः स् वेकः 'a. s in curiosities.' – ING, u. आहचाः संबीणं, आबुल, प्रायं, in comp. – ABUNDANT, a. 'बहुकः, प्रभूत, प्रचुर, नियुल, भूरि. – LV, adr. बहुकः, अनेकवारं, वियुलं. – ABUNDANCE, s. बाहुत्यं, मार्चं

ABOUT, prep. η ; पर-इ 'go a.' &c. 2 देशीय (with numerals); ' a. five years old ' पंचवर्षदेशायः 3 (Regarding) अधिकृत्य, प्रति, उहिस्य ; संबद्ध-अन्विद्ध-गत-विषये in comp. ; ' I ask a. my friend ' मित्रगतं प्रदर्शाम ; पराजया-नुविद्धा आलापाः &c. 4 कृते, अर्थे, हतोः 5 परितः, अभितः, (nec.) ; समीपं, समीपे, पार्श्वनः, निकटे, (gen.). 6 (Nearly) with numerals उप, आसन, अदूर, in comp.; उपचतुरा: 'a. four'. -adv. (Showing prospective fut.) ex. by fut. part., उन्मुख (खां f.), उचन, आ-सन्न, or desid.; अनुयास्यन् मुनितनयां (S. 1) 'a. to follow ' &c. : जिघांस्यमानी नर: 'a. to he. killed '; आसन्नमर्ण: 'a. to dio '; आसन्न-राज्यनाजा: 'a. to lose the realm '. 2 प्राय, कल्पin comp ; 'it is a. noon ' मध्याह्मप्रयः-कल्पः समय: ; ' what are you a. ' कि कर्नुम्यतेसि, कि-कार्यव्ययोक्ति, किमारंभस्त्वं 3 परितः, अभितः 4 इत-स्ततः, स्थानात्स्थानं.

Apove, adv. अभि or आभि pr.; उपरि, उपरिष्टत् , कर्षं ; 'just a.' उपर्युपरि (acc.) -व. प्रागुक्त, प्र्वेनिर्देष्ट. -prep. उपरि (gen.); अति pr.; अभिक्र, उत्तर्, भिक्ति; (abl.); 'a. calculation' अति-र्मेख्य ; 'ho stands a. all 'स सर्वेषां मूर्भि तिष्टति;

'a. mentioned' प्रोक्त, पागुक्त; 'to be a.' ज्यु हथा 1 P, अभिमू 1 P, See Excel.

Abreast, adv. বাখাঁবাখি

Abridge, v. t. संक्षिप् 6 P, समस् 4 P, संप्रह् 9 P. - Ment, s. संक्षपः, सारः, संग्रहः &c.

Abroad, adv. विदेशे. वैशांतरं 2 बहि: (abl.).
3 (Widely) सर्वेत्र, दूर; 'casting a. his rays'
दूरमारितकरः (सूर्थः); 'live a.' प्रवस् 1 P;
'go a.' प्रमु 1 P, बहुलीभू 1 P, प्रकाशतां गम्
1 P, प्रकाशीभू; 'the dreadful vow became
known a.' सा दारुणा प्रतिज्ञा लोके प्रसिद्धाभूत, लोके
प्रकाशतां गता

ABROGATE, See ABOLISH.

ABRUPT. a. विषम, (प्रपात:). 2 आकस्मिक (की f.), असंबंध, अकांड. -LY. adv. एकपरं, सहसा, अकस्मात.

Abscess, s. विद्रधः : स्फोटः, त्रणः-णं.

Abscond, v. i. प्रस्तुष्ठ त. भू 1 P. आत्मानं गृह् 1 U or प्रस्तुद् 10, अंतर्भा pass. 2 प्रसाय् 1 A, स्वपन्तृ 1 P. अपन्नम् 1 U, 4 P.

Absent. a. अवर्तमान, अवियमान. अन्वास्थत, स्थानंतरगत. 2 प्रोषित. 3 (In mind) हदयेन अमन्तिहत, ज्ञान्यहदय-मानस; 'to be a.' स्थानांतरं वृत् 1 A. न उपस्था 1 U. – EE, s. अनुपरियतः, प्रवासित m., प्रापितः. – Absence, s. अनुपरियतः, प्रवासित m., प्रापितः. – Absence, s. अनुपरियति f., असित्रियः, परोक्षं, परोक्षताः 2 (Nonexistence) अभावः. 3 विरहः, वियोगः ;'in ono's a.' परोक्षे ; 'a. of mind 'ज्ञान्यमनस्कता, ख्र्य-हरपन्यं, अनवधानं, विगतचेतनन्यं.

Absolute, त. संपूर्ण, प्रयोग. 2 नित्य परम. 3 (Not relative) केवल. मामक, अनःयसंकदः 4 परम, उत्तम, अंह. 5 अनियत. निर्येशण. स्वाधीन; 'a. king' समाज्ञ ला., अधिराजः. — 1.17, adv. सर्वथा, सर्वशः, केवलं, एकांततः.

Λ BSOLVE, v. t. (पापात &c.) मृच् 6 P or c., তব্যু 1 P, 10; पापं-अपराधं क्षम् 1 Λ . $-\Lambda$ B-SOLUTION, s. पाप्मृक्ति f., क्षमा. 2 मृक्ति f.. में अः, 6। 6। श्रेयस n., केव वस्यं.

Absorb, ए. १. उत्, जुष ८., नियु ६ P. आचम् 1 P. विन्धा-पा 1 P. 2 यस् 1 A. आत्माधीन त. कृ. 8 U; ज्याद ८., आसंज् ८. – ED. त. निन्मम् आसक्त, निरन, लीन, ज्यादत. पर, परायण, in comp. 2 निपीत. – Absortion, ह. निपानं ज्ञाषणं; 'a. into the Supreme Soul' मोक्षः, निर्वाणं; ब्रह्माण लयः, ईश्वरसायु इयं.

ABSTAIN, v. i. निवृत् 1 A (abl.) गरि वि-वृज् 10 (acc.); 'has a. ed from eating flesh' निवृत्तमांसी जनक: (U. 4). 2 विरम् 1 P (abl.); 'a. from food' उपवस् 1 P. - ABSTINENCE,

(8)

. निवृति f. 2 उपवास:, अन्याहार:, आहारनियम: 8 संचमनं, जितेद्रियन्ते: — ABBTINENT, त. उपवा-सिन् (नी f.) 2 जितेद्रिय, संयतासम् ; विज्ञम् . — ABSTEMIOUS, त. मिताहार, अल्पाहारिन् (णी f.), अल्पाहान, मित्रभुज् .— NESS, इ. मिताहार:, मित्रभीजनं, अल्पाहार:

ABSTRACT, v. t. संक्षिप् 6 P, संह 1 P. 2 आदा 3 A, अप-अब-कृष् 1 P, अपह 1 P. -s. सारः, संक्षरः. -a. विभिन्न, केवलः, अनुते. 2 आत्मीक्षिकः (क्षां तृ.), निगृद्धः -EDLY.-LY, adr. विवित्तं. 2 केवलः मार्चः -ION, s. समाधिः प्राण्यानं, ध्यानैकाप्रता. 2 अपहरणं, आदानं. 3 विभेदः, प्रथक्षरणं.

Abstruse, a. गृह, पच्छत्र. 2 निग्ट, दुर्देष, गृहार्थ, असुवोध, दुर्वोध, गहनः

Absurd, a. अनर्थक, अयुक्त, न्यायविरुद्ध, अनु-पपन्न. = NESS, -ITV, s. आनर्थक्यं, अमुपपित्त f., असंगति f.; sometimes ex. by ज्ञज्ञाविषाणं, गम-नपुर्दा, &c. = LV, adv. अविचारेण, अनुपपन्नं; 'do not talk so a.' कृतमेतादृद्धेन असंगतेन-अन-र्यक्रेन-प्रलापेन.

Abuse, v. t. वृथा मृष-अन्यायतः प्र-विनि-युज् 7 A, 10 or न्यय् 1 P. 2 अधि आ कुन्स् 10 A, मन्ध् 10 A, आ-अधि-क्षिय् 6 P, अभिशंत् 1 P, अपवद् 1 U, अभिशंत् 1 U, अपभाष् 1 A. -s. आक्रीशः अपवादः उपालमः, अपभाष्णं, निदा, अधिक्षाः, वाक्यारुष्यं, पर्वाक्ति f. 2 कुपयोगः, अपवय्यः, अन्यायोपयागः -Abusive, a. विदक्त, आक्षेपरूक्त, निदागभै; 'a. word' निदन्मकवचः, आक्षेपरूक्त, निदागभै; 'a. word' निदन्मकवचः, आक्षेपरूक्त, निदागभै; 'a. word' निदन्मकवचः,

ΑΒΥSS, ε. गभीरगर्तः, अगाधिबलं, अतलस्पर्शं खातं.

 A_{CADEMY} , s. विद्यालयः. 2 विद्रत्यरिषद् f.

Accede, v. i. अनुमन् 4 A, गंगी-स्वी-कृ 8 U, अनु-ज्ञा 9 U. 2 सन्इ 2 P, संगिल् 6 P, सं-अभि-उद-गम् 1 P.

Accelerate, $v.\ t.\$ त्वर् $c.\ ($ त्वरयित $),\ आशु सं- पद् <math>c.\$ ог पबृत् c.

Accent, s. स्वर:. 2 आधात:, टचारणिवहं ; ' human a. s ' मानुषी गी:. -v. t. सस्वरमुचर् c. =ED, a. स्वरित, उदाच-

Accept, v. t. प्रतिग्रह 9P, आदा 3 A, प्रतिपद् 4A, प्रति-इष् 6 P, स्त्रीकृ 8 U.—Able, a. ग्रहणीय, आ-देय. 2 हिचर, मनोरम, प्रिय. —Ance, s. प्रतिपत्ति f., प्रतिग्रहः, आदानं, स्वीकारः. →Ation, s. अर्थः, आदा-यः; ' usual a. of a word' क्षडदस्य निरूद्धार्थः.

Access, s. प्रवंदा:, उपसर्पणं, अभि-उप गम:; 'wishing to gain a. to the king' राजानं द्रष्टुकाम: =IBLE, a. मुलभ, मुखोपसप्पं, अभि-,गम्य, मुगम, उप- सर्पणीय (अससरीयसंपणीया राजानः 8. 6), पुरुषस्थै-म; 'nothing is in-a. to desires ' मेनीरचाणामग-तिने वियते (K. v. 64).—ION, अ. योगः इस्पर्ममन, मिलनं. 2 (to power) राजपदावाति र्रा, राज्यमातिः, सिंहासनारोहणं. 3 आगमः, हार्द्ध र्रा, अपन्यः. —ARS, —ORY, अ. सहकारिन् ११०, भवतेषः, पापसहायः...« अधिकः, सहित, संयुक्तः

ACCIDENT, s. समापत्ति f., रैवयोगः मिति, रैवयटं से, यद्च्छा; 'seen by a.' समापत्ति पद्च्छादृष्ट. 2 अपपद्विपद् f.; अरपाहिंस, उपमदः 3 अमकृति f., अस्व हजो गुणः, विकृति f.; 'life is but an a.' विकृति जीतंत गुज्यमें (R. VIII. 87); 'by a.' अकरमात. देवेन, दैवात, दैवगत्या —AL, a. याद्ष्टिकं आकर्मात. देवेन, दैवात, दैवगत्या —AL, a. याद्ष्टिकं आकर्मात. (की f.), काकतालीय, दैवायत्तः 2 अपकृत, असमवायिम् (मी f.), असहज, आहायः —ALLY, adv. दैवात, दैवयोगन, यद्ष्ट्या, विधि-दैव-वशात, सम्मापन्या, अकरमात.

Acclamation, क धन्यवादः, प्रशंसावादः, जयशब्दः. 2 नि:स्वनः, प्रणादः, उवैर्धीयः.

Acclivity, s. उत्संगः.

ACCOMMODATE, v. t. युज् 10, See ADAPT; 'a. oneself to the will of ' भावमनुभिवत्त् 6 P (स्थाभिनो भावं भृत्ये।ऽनुभिवत्तेत्). 2 वसतिस्थानेन उपक्
8 U, उपकरणहञ्याणि उपकृष् e 3 संधा 3 U, प्रश्नम्
c., (dispute &c.). — ION, s. संयोजन, संधानं. 2
उपकरणहञ्यापकस्पनं &c.

Accompany, v. t. अनु-द 2 P, अनुवा 2 P, पिर्दृ 5 U or c.; संयुज् 10; सह चर् or वज् 1 P, सं-दे, अनुस 1 P, सहचरो भू 1 P. = ED, α. सहित, अनुसक्त, समेत. परिवृत, परिवार, in comp.; by Bah. comp. with स or word indicating 'companionship'; वसंतसहाय: सवसत: वसंतदितीय: काम: 'Cupid a. by Spring.'

ACCOMPLICE, 8. अनुष्तिन ; See ACCESSORY.

Accomplish, v. l. साध 5 P or c., सिध् c. (साध्यति); पूर्वा 1 P, संपद् c., अनुष्ठा 1 P, संपद् c., निर्वृत् c. — ED, a. सिद्ध, सं-,पूर्ण, संपत्र. 2 विद्यारदः, निपुण, गुणवत् (ती f.), कृतिन् (नी f.). — MENT, s. सिद्धि-समाति f., निर्वृत्ति f., निष्पति f. 2 कृतार्थना, कृतकृत्यता. 3 गुणित्वं, निपुणता, वैद्यक्षण्यं, गुणः

Accord, v.i. संवद् 1 P, संयुज् pass. 2 एकि नीमू 1 P, एकमनीमू. -v.t. See Give. -s. संगति निः स्वांकरणं. 2 एकमन्यं, एकिचनता; 'with one a.' एकिचीमूय. 3 एकताल: (in music); 'of one's own a.' यद्च्छ्या, स्वयं, स्वच्छातः, कामतः. -Ance s. अनुसारः, साद्वयं, अनुरोधः; 'in a. with his words' तद्दचनानुसारण-नृरोधनः, oft. by 'शिकः instr. or abl. of the noun itself; सिंचनावर्षाः, मदादेशात्, &c. -ING, prep. यथा, अनुरोधः, भर्तः,

in comp.; 'a. to seniority' अनुक्येष्ठ ; 'a. to desire' यथेष्ठं, यथाभिमतं; 'a. to one's power' यथाम्ब्रिः.=INGLY, adv. इत्यं, तदनुरीधात्, तदनुसारिण, तथान.

ACCOST, $v.\ t.\ t+$ -अभि τ आ-भाष् $1\ A$, अभिधा $3\ U$, समामंच् $10\ A$, संबुध् c.

Accoucheur, s. प्रसव-मृति-वैयः

Account, इ. गणना, संख्यानं, विगणनं; 'balancing a. इ'गणनां समीकृत्य. 2 मूल्यं, अर्घः. 3 गणनां, मात्राः, 'of what a. 'is a king' राजेति का मात्रा-गणनाः 4 कृतांतः, कथा, कथनं, उपाख्यानं; 'to turn to a. ' हितं साध् c., हितानुकूल a. कृ; 'take into a. ' समीक्ष्य 1 A, गण् 10, (तेजसां हि न वयः समीक्ष्यते R. xi. 1). 5 कारणं, हेतुः, निमित्तं; 'on a. of' exby the abl. or instr.; हेतीः, निमित्तंन, अर्थ थें; 'on this a.' अतः, अतः कारणान्; 'on no a.' न कथनन; 'on one's a.' कृते (gen.); 'on all a. इ' सर्वथा. -v. t. मन् 4 A. 2 गण् 10; 'a for' कारणं-निमित्तं-दृब्ध c. (with gen.). - ABLE, a. विनयहेनुक, प्रतिसंख्येय. 2 परानुयोगायत्तः - ANT, इ. गणकः, लेखकः, गणनाकृत् गः

Accoutre, v. t. संनद् 4 P or c. - MENT, s. सं-नाह:, अलंकार:, भूषणं, प्रसाधनं, सज्जा.

ACCREDIT, See BELIEVE.

Accrue, v. i. उत्पर्-जन् 4 Λ, प्राप् pass. 2 प्रतिकृत् 1 Λ, गम् 1 Ρ; (the fruit a. s to the agent' सतृंगानि फर्ल.

Accumulate, v. t. सं-प्र-चि 5 U, संग्रह 9 P, स्-ज्ञीकृ 8 U, एकत्र कृ.=v. i. उपचि pass., वृध् 1 A, स्तुतीम्. =10N, s. संचयः, समुदायः, राज्ञीकरणं.

Accurate, a. यथार्थ, स्रक्ष, सत्य, यथावृत ; विशुद्ध, See Exact. -LY, adv. यथार्थत: र्थं, स्र्वतः,
तस्तः, सम्यक्, सत्यं. -Accuracy, s. याथार्थं,
सत्यता, यथार्थता, स्रमता.

Accursed, a. ex. by हतक, अवसद, at the end of nouns, or by दग्ध pr.; 'the a. fate' दैव-हतकं, दग्धदैवं; 'a. man' नरावसदः. 2 निय गईणीय; शावमस्त, अभिश्वास, आकृष्ट.

Accuse, v. t. अभियुज् 7 A, 10, अपवद् 1 A
अभिवास 1P, अधिक्षिप 6 P, दुष् c. (नाईसि
कामापराधेरैंवं द्वायेतुं Ka. 235); घातकः अयं
इति तमभियुयुजिरं 'they a. ed him of murder.'
— ATION, 's. अभियोगः, अपवादः, अधिक्षेपः, आभिवासने, दूवणं. — ER, s. अभियोन्न m., अभिवोगिन् m.

Ассивтом, v. t. अभ्यस् 4P, अभ्यासं स्ववहारं कृ **8** U; 'to be в. ed' अभ्यस्त-परिचित-а, मू 1 P. АСЕВВ, а. तुवर, कहु, अम्ल. = ATE, v. t. अम्लीक 8 U. = ITY, s. कहुता, अम्लता; 'a. of temper' स्वभावपरुषता, रूक्षता.

ACHE, s. बेदना, पीडा, डयथा; 'head-a.' किरोबेद-ना; 'I have a strong head-a.' बलवती किरो-• वेदना मां वाधते; 'tooth a.' दंतवेदना. -v. i. पीड pass., इयथ् 1 A. See PAIN.

ACHIEVE, v. t. समाय c., संपद् c., तिर्वृत् c., See ACCOMPLISH. 2 प्राप् 5P, रुभ् 1A. See Get. – MENT, s. निष्पत्ति f., साधनं 2 पराक्रमः, विक्रमः, अवदातं कर्म-चेष्टितं, विक्रांतचारतं.

ACID, s. अम्ल: -a. अम्ल, जुक्त. -ITY, s. अ-म्लवं ता, जुक्तता. -ULATE, v. t. अम्लिक् 8 U.

Асклоwledge, $v.\ t.$ अभ्युपगम् 1 P, अभ्युपन् 2 P, प्रतिपद् 4 A, अंगीकृ 8 U, स्वीकृ; प्रद् 9 P.

—мент, s. स्वीकारः, अभ्युपगमः, अंगी-स्वी-कारः, प्रतिपत्ति $f.\ 2$ (receipt) अभ्युगमलेखः-पर्यः

Асме, в. परा काष्टा-कोटि:.

Acoustic, a. शुतिविषयक, भवणसंबंधिन् (नी ﴿).
-Acoustics, s. ध्वनिधिया-शाक्षं.

Acquaint, v. t. बुध c., ज्ञा c. (ज्ञापयति), निविद् c. (with dat.), गृहीतार्थं परिगृहीतार्थं-a.
कृ 8 U; 'the queen was mado a. ed with your immodesty' भवतोऽविनयमंतरेण परिगृ•
हीतार्था कृता देशं (M. 4). 2 परिचयं कृ, अभ्यस् 4 P. — ANCE, s. परिज्ञानं; परिचयः, ज्ञानं. 2
मित्रं, परिचितः; 'old a.' चिरंतनं मित्रं, चिरपरिचितः. 3 संसर्गः, संस्तवः. — ED, a. परिचित,
अभ्यस्त; अभिज्ञ, अभ्यंतर (अनभ्यंतरे आवां मदनगतस्य वृत्तांतस्य S. 3).

Acquiesce, $v.\ i.$ अनुमन् 4 A, अनुज्ञा 9 U, संमति ϵ ज्ञ c. —ENCE, s. सं-अनु-मित f.

Acquire, v. t. अर्ज् 1 P, लभ् 1 A, समासद c., अवाप् 5 P, प्रतिपद् 4 A, अज् 5 A, अधिगम् 1 P. See Get.—ment,—Acquisition, s. अर्थनं, प्राप्ति f., लाभः, अधिगमः. 2 गुणः, जानं.

Acquir, v. t. (पापान-दोषान्) मुख् c., त्रिमुख् c., त्रापात्वमुक्तोऽमन्यत; 'a. oneself' कर्म निर्वेह् c., साचर् 1 P; 'they a. ted themselves well' ते स्तकमें साधु निरवाहयन्,-आचरन्. =AL, s. मुक्तिशुद्धि-र्., मोषनं. =ANCE, s. निस्तारः; 'a. of debt' ऋणनियातनं-परिशोधनं.

Acrid, Acrimonious, a. कट्ट, उम्र, तीक्ष्ण, अवतु-द.-Acrimony, s. कट्टता, तीक्ष्णता.

Across, prep. पार, तीरांतरं, in comp.; 'a. the

अकृष्ट्तपाद a.; 'to come a. ' लभ् 1 A, अधिगम् 1 P, See Get.

Act, v. i. इन् 1 A (आर्थोऽश्मिन विनयेन वर्ततां U. 6), sque 1 P, sque 1 P, (with loc. of person): अयमाचात्यविनमं तपस्विकत्यास (S. 1) 'a. s rudely towards' &c. 2 asz 1 A, avi 3 U, क 8 U. 3 स्थाने अधिकारं कृ. 4 फल् 1 P, गुण आवह 1 P; कार्य कु; 'fire a.s like water 'आग्निजीलायते: स कब्जायते &c.; ' a. up to' अनुवृत् 1 A; अनुरुध 4 A, स्था 1 P (बासने तिष्ठ भर्तः V. 5). - v. t. नट 10, निरूप 10, अभिनी 1 P; प्रयक्त 10; oft. by denom.; 'a. ing the part of Lakshmì ' लक्ष्मांभिकायां वर्तमाना (V. 3); नपायते 'a. s the king'; 'a. the part of a dear friend towards your rivals ' कर वियसखीत्रिन सपत्नीजने (S. 4). -s. कर्मन् n., कृति f., किया, चरितं, चेष्टितं. 2 अंक: 3 व्यवस्था, विधि:.-ION, s. क्रिया, व्यापारः, चेष्टितं &c., प्रवृत्ति f.; कारण. 2 अभियागः, ज्यवहारकार्यं, कार्यं, अर्थः 3 संप्रामः, यह, See FIGHT. 4 अंगविक्षेप:, हस्ताय-भिनय:; 'in a., thought and speech' कर्मणा मनसा वाचा, मनेवाकायक मंभि:. = IONABLE, a. अ-भियोज्य, व्यवहार्य .= OR, s. कर्न m.; कारिन m; कारकः, in comp. 2 नटः, नर्तकः, क्जीलवः, अभि-नेतृ m., दीलुषः. - ACTRESS, s. नटी, नर्तर्का. -Active, a. उद्योगिन् (नी f.), कर्मीयुक्त, अनलस, सांयोग, सोत्साह, न्यवसायित (नी f.). 2 क्षिप्रकारिन (णा f.), अतंद्र , क्षिप्रकर्मन. 3 व्यायामजील, व्यायामिन् (नी f.). 4 उत्थान-योग्य, (उत्थानयोग्यं वपु: S. 2); 'a. voice' कर्तवाच्यम्. -ITY, s. उद्योगिता, व्यवसाय: क्षिप्रका-रिता. 2 उत्साह: 3 उत्थानयोग्यता -LY, adv. सो-योगं, सोत्साहं. - ACTUAL, α . वास्तावक (की f.), तथ्य, सत्य, वास्तव (वी f.), यथार्थ, परमार्थ.=LY, adv. साक्षान् , प्रत्यकं 2 यथार्थतः, परमार्थतः, द-स्तत:, अर्थत:, वस्तुवृत्तेन; 'what a. took place ' यदार् बृत्तं ; oft. ex. by एव only.

Астиате, v. t. पेर् 10, पोत्सइ с., पड्त с., पणुद 6 P; See Prompt.

ACUMEN, 8. मतिसुक्ष्मता, विद्रम्थता.

Acute, a. नि-, जित, तिश्ण; 'a. pain ' दारूण-तिन-बंदना. 2 स्क्षमति, विद्वाध. -LY, adv. तीनं, तीक्णं. -NESS, s. तीक्णता, तेजस् n. 2 विद्वधता; 'a. of intellect' कुत्ताग्रवृद्धि: f.

ADAGE, 8. सूत्रं, वचनं, वाक्यं, आभाणकः.

ADAMANT, s. वर्जी:-जं. 2 हीरक:,-मणि:, हीर.=INE, a. वजमय (यी f.), वज in comp. ADAFT, v. t. युज् 10, संघा 3 U; 'a. your conduct to circumstances' यथाकालं व्यवहर, कालानुवर्ती भव; 'has a. ed a portion off it to the stage' तस्यैकदेश: अभिनेयार्थ: इत: (U. 4).—ATION, s. संयोजनं, संविधानं.—ED, a. युक्त, योग्य प्योत्त.

ADD, v. t. संकल 10 (कलयति), परिगण् 10, परि-संस्या 2 P, सं-समा-यज 10; 'he a. ed his army to the general's' सेनापते: सेनया स्ववलं संयोज-यामात; समाचि 5 U, संमिल् c. 2 अन्यव म 2 U, or कथ 10 or अभिधा 3U; 'a. to ' वध c., पष 4P, तन 8 U; मलिनमाप हिमांबालिक्स लक्ष्मी तनीति (S. 1) 'a. s to her lustre'; there is this also to a. to my (grounds of) anger' एतदपि में दितीयं संतापकारणं (Mr. 5); 'this is another evil to a. to the first ' गंडस्यापीर पिटिका संबत्ता ($S.\ 2$), अयमपरी गंडस्थोपरि विस्फीट: ($Mu.\ 5$). -ITION, s. संमेलनं, संयोजनं, संयोग:. 2 परिगणनं, परिसंख्या, संकलनं. 3 (Something added) आधिक्यं; 'he is a valuable a. to our side' अस्मत्पक्षेऽयमनर्घः सहायः संजातः.-ITIONAL, a. अपर, अधिक, अधिकतर,

Addict, v. t. (oneself) आ-नि-सेव् 1 A, भज् 1 U; आसंज् pass., आसक्त-निरत-व भू 1P, (loc.).-ED, व. आसक्त, प्रसक्त, निरत, निविष्ट, परायण, in comp. -Edness,-Ion, s. आसक्ति-प्रसक्ति f., निवेवणं, व्य-सनं, निरति f., परायणता

Addle, a. असंपूर्ण, नष्ट, दुष्ट; 'a. headed-,pated '

Address, v. t. आमंत्र 10 A, सं-अभि-आ-भाष्
1 A, अभिधा 3 U, संबुध c., आलए 1 P; 'a. ed
his mind to Sárya' स्प्रं मनसाध्यायत्; 'a. me
as is wont with you' (मां प्रति) यथान्यस्तमभिधीयताम् (U. 1). 2 नाम घर् 9 P; नाममार्दं बद् 1
P or आह्ने 1P.3 पार्ट् 5P,पेष् 10.— s. अभि-से-भाषणं,
संबोधनं &c. 2 वषनं, आलापः; 'mode of a.'
आमंत्रणपदं; संबोधिते परिणये नैय समुदाबारः (S.
5) 'not the proper mode of a.'; 'of
agreeable a.' मधुरालाप, भियंवर. 3 पद्ता, दक्षता,
नैपुण्यं. 4 (Of a letter) बाग्रनामन् गः; अदत्तबाग्रनामानं लेखं (Mu. 1) 'a letter without
any a. upon it'; 'send the letter to my a.'
दत्त-लिखित-मद्वाधनाम (मामुह्ह्य) एषं भेषय. 5
(Place of residence &c.) नामधामिवसेषा.

Adduce, v. t. (proof, witness &c.) निर्देश 6 P, उपन्यस् 4 P, उपश्चित् 6 P, उपानी 1 P; 'a. ing proofs' प्रमाणीयन्यासः

ADEPT, a. तिपुण, कुश्चल, प्रवीण, अभिशः 炎
ADEQUATE, a. प्रयोत, समर्थ, क्षम, दुल्य, वो

(8)

AMERI. . ALY, adv. griff. - Anequacy, s. अमना सामध्ये, &c.

ADHERE, v. i. sty pass., usy 1 P, statt-augям- а. н. нял 1 P. (loc.); энагу 9 P. 2 अवस्तु 1 A, पान 10, रेश 1 P; ' a. s to his promise' प्रतिज्ञां पालयति-रक्षति.-ENCE, s. आसक्ति f., आहर्त:, अनुषेत:, अवलंबनं - ENT, s. पक्षाव:, पक्ष्य:. अनुषंगिन् m., सहाग्रः, अनुगामिन् m. -Adhesion, s. संसन्ति f., आसंगः, आहार्नः, अव-लंबन: संसम्बं - ADHESIVE, a. संलम्बाल.

ADIEU, adv. स्वास्त (dat.).= s. आमंत्रण, आ-प्रस्कृत; 'to bid a. 'आन्द्र 6 A. आनंत्र 10 A: आमंत्रवस्य सहबारं (S. 3).

ADJACENT, α . आसन्न, समीप, समीपवर्तिन् (मां f.), समिक्ट, समिहित, निकटवार्तन् (नी f.), निकट, पार्श्वस्थ.

ADJOIN, v. t. My 1 P, HHIY- निकटे-यत 1 A or Ful 1 P; See ADJACENT above.

ADJOURN, v. t. व्याश्चिप 6 P, विलंब c.; अपव-हार त्यज 1 P.

ADJUDGE, v. t. दा c. (दापयति). 2 निर्णयं क 8 U, निर्णीय समाप ८.

ADJUDICATE, v. t. 1701 1 P, See above. ADJUNCT, a. संयुक्त, सहित. = s. अनुबंध:.

ADJURE, v. t. सञ्जापथं समादिश 6 P. जात c.

Adjust, v. t. समाक 8 U, समा-प्रतिसमा-धा 3 U समायज् 10, व्यवस्था c. (स्थापयाति); (accounts) एकीक, सीमल c. - MENT, s. समाधान, समायोगः, एकांकरणः

ADJUTANT, 8. सहाय:, सहकारिन m.

ADMINISTER, v. t. प्रशास 2 P, निर्वेह c., निर्वंत c.; 'a. justice' धर्म-न्याय-विवेचनं क, न्यायं प्रणी 1 P. or प्रत c.; 'a. an oath' शुपू c. 2 दा 3 U, प्रतिपट c. - Administration, s. शासनं, भवतेनं, नि-बीह:; राज्यधुरा; 'during his a. ' ताहेमन राज्यं (प्रजाः) ज्ञासतिः 2 धर्मविवचनं 3 प्रकृति f., सचिवा:. 4 साचिव्यं, मंत्रित्वं. - ADMINISTRA-TIVE, a. शाबनदक्ष, कार्यानेवाहकशाल. - Adminis-TRATOR, 8. शासित m., राज्यध्रंधरः. 2 प्रव-तैकः, प्रणम् m.

ADMIRAL, s. नीसाधनाध्यक्षः

Admire. v. t. griff 1 P, wit 1 A, et 2 U. 2 बिस्मयेन रुख 1 P .- ABLE, a. श्लाच्य, अइत, प्रशंस-बीय, अनुपम. =ABLY, adv. श्लाच्यप्रकारेण, साध, अद्भृतं.-ATION, s. प्रश्ना, श्लाघा. 2 विस्पयः, आभ-, य.-ER, s. प्रशंसकः, श्लाधिन् m.; 'a. of ladies ' कामिन् ११., कामकः

ADMIT, v. t, प्राविश c., अन्यंतरीक 8 U; 'should

be a. ed to all confidential matters ' milli-श्रंभेडवभ्यंतरीकरणीया (Ka. 101). 2 अंगा-स्वीतक. अभ्ययम् 1 P, अभ्यमे 2 P; प्रह 9 P; 'a. of' ex. by adj. or noundenoting 'capability'; 'his remark a. s of no doubt 'तस्य वचनं न भंदेशकार: " her illness a. s of no delay ' तस्या विकारी विलंबाक्षम: .- ADMISSION, 8. प्रवेशनं, प्रवे-जाः. 2 अभ्यपनामः, अंगीकारः, प्रतिपति f. - AD-MISSIBLE, a. टपादेय, स्वीक्सणीय, माह्य .- ADMIT-TANCE, 8. प्रवंश :- शर्ने.

ADMIX, v. t. संनिभ् 10, संयुज् 7 U, 10, संकृ 6 P.=TURE, s. मिश्रण, संकर:.

ADMONISH, v. t. टप्टिश 6 P, अनुबध c., विज्ञा c. (ज्ञापयात), अनुज्ञाम 2 P. 2 निर्भर्स 10 A, उपा-सम् 1 A, See CENSURE. - ER, s. उपदेशक:, अमबोधक: .- ADMONITION, ह. अनुबोधनं, उपटंश: अनुदासनं; टपारुंभः

ADO, s. श्रमः, दीर्घीयासः.

Adolescence, s. यौवनदञ्जा, यौवनं. - Adole-SCENT, α . यवन (यनी f.), प्राप्तयीवन.

ADOPT, v. t. पहिंगह 9 P, प्रशक्त 8 U. 2 मह, स्वी-अंगी-कृ, अनुवृत् 1 A. -ED, a. परिगृहात, स्वी-अंगी-कृत; 'a. son' कृतकः पुत्रः, दतिमः सृतः, दत्तकः; 'a. daughter, ' कृतिका दुहिता, अपत्यक्र-निका. = ION, s. परिप्रह:, प्रशांकरणं 2 अंगी-स्वां-कारः, अनवर्तनं,

ADORE, v. t. आहाध c., नमस्यति (D.), नमस्क 8 U, अर्च 1 P, or c., प्रज् 10, उपस्था 1 U. उपास 2 A. -ATION, 8. पूजा, अर्चनं, नमस्कार:. =ER, s. पूजकः, उपासकः, आराधकः, भक्तः, अर्चकः. ADORN, v. t. वि-, μូ q 10, अलंक 8 U, qiξικα, संस्कृ, मंड 10, प्रसाध ए., जुम् ए. -ING, इ. अलंकार:. भवणं, प्रताधनं, मडनं.

ADRIFT, adv. इतस्ततः अवमान a. 2 अञ्चल-अनाथ-ानेरालंब-व.

Adroit, a. निपुण, दक्ष, धूर्त, चतुर. -LY, adv. स-नैपण्यं, चत्रं &c. - NESS, s. नैप्ण्यं, दक्षता, &c.

ADULATION, s. चारकि f, अतिमशंसा, श्राधा, स्तृति-प्वेक: अनुनय:, स्तवांकि:, अतिस्तात f. - ADULA-TORY, a. चार्टाक्तपर्ण, प्रशंसागर्भ, अतिप्रशंसायक.

ADULT, s. प्रीढ:, प्राप्तयीवन:, प्राप्तव्यवहारदश:, यु-बन् m.

ADULTERATE, v. t. अपद्रव्येण संमिश्र 10, अञ्चाद्वी क 8 U. - ION, s. दपगं, मिथ्रणं.

Adultery, s. व्यभिचारः; पारदार्यं, परभायोसंघनं (of a woman) परपुरुषसंगति f., पतिलंघनं -ADULTERER, अ. परसीगामिन m, पादादिक भूजंग:, विटः, जार:. =Adulteress, s. स्त्रीभचा

रिणी, जारिणी, पुंचलां, परपुरवसंगता, वंधकी. -AD-ULTERINE, 8. जारजः.

Adumbration, s. प्रातेच्छाया, प्रतिबिंबं: 2 पांडु-लेख्यकरणे.

ADVANCE, ए. i. प्र-उत्-चल् 1 P, प्र-अभि-या 2 P, अभियुखं या, от-गम्-नज् 1 P, प्रगम्, प्रश्या 1 A; ज्ञानिरिममुखं याति 'a. s against the enemy.' 2 क्ष्यां 1 A, प्र-उप-वि pass., उन्नित या, उरक्षया; 'a. ed some steps to receive' सादरमिमुखदत्ताविरक्ष्यदः (Ka.95); 'a. ed in age' परिणतवयम्, वनोवृद्ध, प्रवयम्; 'a. ed in knowledge' ज्ञानवृद्ध, -ए. र. उच्च ८., पुरस्क 8 U, अमे नी 1 P. 2 वृष् ८., परिपृष् 4 P. 3 उपित् ए 6 P, उपन्यम् 4 P, पुरो निभा 3 U. 4 प्राकः दा 3 U. -१. उच्चलं, प्रगमनं, प्रयाणं, 2 उन्नित र., कममानं, प्रयाणं, 2 उन्नित र., कममानं, प्रयाणं, १ उत्कर्षः, उन्नति र., कममानं, प्रयाणं, १ उत्कर्षः, उन्नति र., अभ्यर्यः, वृद्धि र., आगमः, उपचयः; 'a. in knowledge' विद्यागमः; 'a. of learning' ज्ञानोस्कर्षः.

ADVANTAGE, s. लाम:. हितं, गुण:, फलं, अर्थ:. 2 अवसर:, अवकादाः 3 आधिक्यं, उत्कर्षः; taking a. of my weak point' मम छिद्रेण लब्धावकादाः; 'show or set off to a.' लक्ष्मी-द्योगां-तन् 8 U, See Add ; 'they had an a. over their enemy in bravery' तीयें ते त्रानुभ्याऽन्यारच्यंत. —v. t. उपकृष्ठ U, अनुमह 9 P, लाभाय मू. —ous, a. फलट, हिताबह, लाभकर, हितकर (शी f.). —ously, adv. सफलं, सलानं. 2 सावकादां.

Advent, त. आगमनं, प्रवृत्ति f.; 'a. of spring' वसंतसमयावतारः, रुधुपवृत्तः. - rrious, त. बाह्य, औषाधिक-आगंतुक (का f.), आहार्थ.

ADVENTURE, s. साहसं, अझतं कर्म. 2 दैवाधीं कर्मचिंटितं. 3 वृतांतः, चिंदितं, चेंटा, चेंटितं. किया. -v. i. दैवाधींनं कर्म कृ 8 U. 2 साहसेन न्यवसी 4 P or प्रयत् 1 Λ . -ER, s. साहसिंकः, साहसन्थवसायिन् m. -OUS, a. साहसिंकः (कां f.), प्रगन्भ, निर्भयः 2 संदिग्धं, दैवाय न.

ADVERB, 8. कियाविद्योषणं, अध्ययं.

Adverse, a. पतिकूल, विपक्ष, वैरिन् (णी f.), वि-परीत, वाम, विरुद्ध, पराङमुख (र्छा f.). —ARV, s. श्रृष्ट, औरि:, See Enemy. —ITV, s. विपद् f., आ-पद f., विपत्ति f., आपन्काल:. व्यसनं, दुःछं.

ADVERT (to), v. i. उदाह 1 P, अनुलक्ष् 10; अधि-कृत्य-उदिवय-वद् 1P or वच् 2 P. 2 अव-र्त-ईक्ष् 1A, मन: समाधा 3 U, अवधा, अवधान दा 3 U. = ENCE, s. अवधान, अवहितता, मनोयोग:, अवैक्षा.

ADVERTISE, v. t. विज्ञा c. (ज्ञापयित), निविद् c., प्रकाल c., बुध् c., वि-उद्-धृष् 10. = ER, s. प्रकाल-

कः, कापकः: -MENT, s. विकापना, घोषणाः.
ADVISE, v. t. उपदिष् ७ P. अनुकास २ P. शृङ्क् .,
निविद् c., का c. (ज्ञापपति). - v. i. विष् त् c., ऑलीम् 10. -ABLE, त. उचित, योग्य, युक्त. अउपदेख्कः
-EDLY, adv. मुश्चिमातः, ज्ञानतः, नोधपूर्वै. असावधानं, अवधानेन. - ER, s.! उपदेज्ञकः, उपदेष्टु m. 2
सचिवः, अमात्यः, मंत्रिन् m. -ADVICE, s: उपदेचाः, अनुज्ञासनं, नोधनं. 2 समाचारः, नार्तोः

ADVOCATE, v. t. परार्थ बहु 1 P, पक्ष समर्थ 10 or क रक्ष 1 P. - s. परार्थ बक् m, पक्षसमयेकः, बक्त m. 2 आअयः, रक्षकः, प्रतिपालकः.

Adze, s. कुटारिका, नक्षणी.

AERIAL, a. See under AIR.

AFAR, adv. द्रात्, आरात्; द्रे-रं; 'a. off' द्रस्थक.'
ARFABLE, a. मुजन, मुत्तील. 2 मधुरालाप, प्रियमादित् (नी र्.). — AFFABLETY, s. मधुरालापता, मुत्तीलक्षं, भीजन्यं, प्रथय:. — AFFABLY; adv. चाद्-स्था, मृह्वस्तेन, मुजनवत्, सम्भयं.

Affair, s. कार्य, ज्यापार:, कर्मण n., अर्थ:.

Affect, v. t. (To act upon) সাম্পু 1 P, আরু लीक 8 U, उपहन् 2 P, विका, उपस्का 6' P. संस्क ; क्रेज्ञलेजीरभिन्नं (S. 2) 'not a. ed by the slightest fatigue'; 'a. ed by a devil' वेतालोपहत ; 'a. ed with many diseases' अनेक न्याध्यपसङ ; 'our position is not in the least a. ed (it does not a. us in the least) न नः किंचिच्छियते (S. B. 345). 2 (Pretend) Ex. by इश्व-उलं कु, मिथ्या in comp., by कृतकः कृतिम-«. क्र; 'a. ing a quarrel or anger' कृतककलहं-कोपं-कृत्वा. 3 आकृलीक, आर्श्वीक, इ.c.; अवकाशं-पदं-म्रह् 9 P; 'my words a. ed his heart' मम वचसा तस्य हृद्यं द्वीभूनं, मम वचस्त-स्य हृदये तृढं पदं लेने. 4 मन् 4 A; 'he ans learning 'पंडितंम=ांसी. -ATION, s. अहंकाए:, आटांप:; मिथ्यागीरवं. 2 छग्नन् n., See PRETEXT. 3 विलासः, अभिनयः, हावः.-ED, a. आकुल, अ-भिभूत, उपहत, विकृत. 2 मिथ्या in comp.; कृतका कतिम ; ' by an a. courage ' मिथ्याप्रतापमात्म-न्यारोप्यः 3 अहं कारिन् (णा रि.), मानिन् (भी रि.), सदर्प. = EDLY, adv. साहंकारं, साहोपं. = ING, a. कहण, मर्भभेदांन (नी f.). =INGLY, adv. कहण. -ION, s. प्रेमन् m. n., अनुरागः, स्तेहः, प्रणयः, प्रीति f., वात्सल्यं, (with loc.). ${f 2}$ धर्भः, संस्कारः, विकारः, अनुभाव:, मृति र्., भाव:, विक्रिया, राग:.=IONATE, a. हिनम्भ, हेनेहजाल, प्रणायन् (नी f.), सप्रणय, सानुराग, वन्सल.-IONATELY, adv. सप्रेमं, सहनेहं, हिनाधं, सानरागं

Affiance, v. t. प्रतिभु 5 P, वाचा दा 3 U.-...

APPILIATE, ह. श्रापथपण, सञ्चापथं लिखितो लेखः-

Assuntry, s. संबंध:, संपर्क:, योग:. 2 बंधुता-त्वं,

AFFIRM, v. t. प्रतिक्षा 9 A, बद् 1 P, वच् 2 P, उपक्षिप् 6 P, उपन्यस् 4 P. 2 सिनिभयं वद्, तथेति वृढं मू
2U. 8 वृढीकृ 8U, निभित्त व. कृ, प्रमाणीकः—ATION,
s. उक्ति f, वृढवचनं, प्रमाणीकरणं, सिनभयं वचनं 2
प्रतिक्षा, पश्चः — ATIVE, a. स्वीकार-भंगीकार-योतकसूचकः; 'two negatives make one a.' द्री नजी
प्रक्रताथं गनयतः 2 पक्षानुक्तः

AFFIX, s. भागम:. -v.t. अनुबंध् 9P, सं-आ-युज् 7U, 10.

AFFLICT, v. t. कि. च् 9 P. दु 5P, परि-सं-तप् c., क्यथ् c. (क्यथपात), पीद् 10, बाध् 1 A., आयस् c. = ED, a. आतं, दु: खित, अभिभूतें, पीडित, आतुर. 'to bo a. for 'तम् 4 P., पर्युत्सुक a. भू. = 10N, क. क्रेशः, बाधा, पीडा, कर्षः, क्यथा, दु: खं. = ING, = IVE a. क्रेशावह, व्यथाकर (री.).

AFFLUENCE, s. समृद्धि f., सधनताः धनवाहृत्यं.

—AFFLUENT, a. समृद्ध, धनाउद्य, बहु-महा-धनः 'a.
oircumstances' सधनताः, सृह्थिति f. 2 एकस्थागं प्रति प्रवाहकः—AFFLUX, s. एकस्थाने प्रवाहः

AFFORD, v. t. दा 3 U. 2 (To be able) ज्ञक् 5 P, समर्थ-क्षम-a. म 1 P.

AFFRAY, 8. कलह:, इंद्रं, युद्धं.

Affricat, v. t. संत्रम् c., भी c. (भापयते-भीषयते), उद्गित् c. = इ. भयं, सं-,त्रासः, साध्वसं-

AFFRONT, इ. अवज्ञा, निकृति f., अपमान:, तिरस्तार:, मानभग:.=v. t. (संमुख-प्रत्यक्षं) अवज्ञा 9 U, अवमन् 4 A, अधिक्षेष् 6 P, तिरस्कु 8 U.

AFFUSION. 8. आसेक:.

AFLOAT, a. बदमान; 'a rumour is a.' दातौ प्रसता. AFOOT, adv. पद्भ्यास्; 'set a.' प्रार्भ् 1 A, See BEGIN; 'the army is a.' प्रचलितं सैन्यं; 'going a.' पादम, पादचारिन्.

AFORE, adv. अग्रे, पुर:, संमुखं. 2 पूर्व, पुरा, गतकाले; 'a. said' पूर्वोक्त, पागुक्त.

Afraid, α. भीत, भयान्वित. शंकान्वित; 'to be a.' बस् 1, 4 P, भी 3 P, (with abl.). 2 आ-शंक् 1 A, मन् 4 A.

AFRESH, adv. पुनर्पि, अभिनवं.

AFTER, prep. अनु pr. to roots, पश्चातः; 'to go a.' अनुगस्, अनुम्, 1 P. 2 (of time) परं, अनंतरं, उद्दें, 'awith abl.); 'a. that, 'तस्मात्यः, ततः उद्दें, 'a. one another' आनुप्र्येण, अनुप्देशः; ... (a. 10 years' दश्चवर्षे ज्यतीतः; 'a. eating' भोजन्यांतरः; पश्चात् (gen.), अनु in comp.; 'a. a few देशक' दिवेषु गच्छत्सुः, by gerund, or प्रदेश in

comp.; (अनामयप्रभूपवेक S. 5); 'he waters tree a. tree ' वृक्ष वृक्ष तिचिति; 'in a. time ' अ-गामिकाले, उत्तरकाले. 3 अनुसारण-सारतः, अनुरूपं; 'you write a. his hand ' लेखने तस्यानुकरोषि; 'he is called a. his grandfather 'स पितामह-नाम्नाऽभिधीयते-आह्यते; See NAME. In comp. e. g. 'a.-ages, 'ex. by उत्तर; 'a.-ages 'उत्तरकालः; पुत्रपीत्राः; 'a.-inquiry,' उत्तरिजज्ञासा; 'a.-crop' त्रस्यस्य दितीयसंग्रहः; 'a.-life' आयु:-त्रिषः, उत्तरवयस् गः, 'a. noon' s. अपराह्लः, पराह्लः, विकालः;(a.) अपराह्लतन (नी र्त.), वैकालिक (की र्त.); 'a. all' अते, क्षेत्र; 'a.-wards' प्रवात, अनंतर, ततः परं. परं.

AGAIN, adv. पुन:, भूय:; 'a. and a. ' भूयो भूय:, वारंवारं ; 'as much a. ' द्विगुण a. 2 अगरं च, अ-व्यच, अपि च. 3 (With verbs) by प्रति pr.

AGAINST, prep. प्रति-अभि pr. to nouns; प्रतिवातं

'a. the wind' & . 2 अभिमुखं, प्रतिमुखं, संमुखं,
in comp. or with gen. 3 विहदं, प्रतिकृतं, or
by अतिक्रस्य; 'a. my order' मम शासनस्य
विहदं, शासनमतिकस्य-उद्यद्ध ; 'assist him a.
his brother' भाति वद्धवैरस्य तस्य साहाय्यं कृष्टः

4 अर्थ, अथः आषद्ये धनं रक्षेत् 'should lay by
wealth a. (as a provision for) calamities.'

Agare, a. ज्ञमाण; 'with eyes a. with astonishment' विस्मयोत्पुत्रलोचन

Age, s. युगं, काल:, समय:. 2 वयस् n.; 'a. of the world' कत्प:; 'old a.'; वृद्धत्वं, वार्धवयं, वृद्धभाव:, परिणतं वय:; 'come of a.' प्रातन्यवहार; 'of the same a.' समकालीन, समानवयस्क; 'of age' ex. by वर्षाय a. वर्षात्मक a.; '5 years of a.' पंचवर्षाय-वर्षात्मक; 'about 8 years of a.' अष्ट-वर्षदेशीय; 'a. of majority' योवनदशा, योवनाव-स्था; 'he reached the 16th year of his a.' पोडशवर्षवयोवस्थामस्य शत्. —ED, a. वृद्ध, जीर्णं, पुराण्,

Agent, s. प्रतिहस्तः, प्रतिनिधः: 2 (in grammar) कर्त् m.; कारकः, कारः in comp. 3 हेतः, कारणं, साधनं; ज्ञाकि f. - Agency, s. कर्तृत्व, निर्मातृत्वं; 'the action was done through his a. 'तस्कर्तृ-का क्रिया, तस्य साहाय्येन संपारिता क्रियाः 2 कारणं. 3 निर्योगपरं. नियोज्यत्वं.

Agglomerate, v. t. संचि 5 U, एकत्र-राजी-कृ8 U. Agglutinate, v. t. संयुज् 10, संक्षिष् c., संलग्न a. कृ 8 U, संसंज् c.

AGGRANDIZE, v. t. वि-सं-म-मृश् ८., आप्ये ८., ए-ध् ८., स्पाय् ८. (स्पावयित), उन्कृष् 1 P, उपि 5 U. = MENT, s. विवृद्धि f., उन्नाते f., अभ्युदयः, उन्दर्भः, उपनयः, उदयः. Асеваулать, v. t. वृध् c., उपि 5 U, प्रवृद्धि नी 1 P. 2 प्रकृष् c., संक्षु c., उदीप c. =ION, s. वृ-दि f., उपचयः 2 प्रकोपनं-णं, उद्दीपनं.

AGGREGATE, s. संग्रह:, समाहार:, राशि:, समूह:, समुदाय:.-v. t. संग्रह 9 P, राशीकृ 8 U, संचि 5 U, एक कृ. -ED, a. एकिकृत, समुदित, संचित, समाहत.-ION, s. संग्रहणं, राशीकरणं. 2 समूह:, See (s.) above.

AGGRESS, v. i. (দথদা) আরু 1 U, 4 P, রুঘ 1 A, 10, हिंसारंभं कु 8 U. -10N, s. आ-अति-क्रमः, ਲੰঘनं 2 पथमापकारः, हिंसारंभः. -1VE, a. प्रथमापकारिन् (णी f.); 'a. step' हिंसारंभः, प्रथमाकमः. -0B, s. प्रथमापकारकः, आकामकः.

Aggrieve, v. t. अर्द् 1 P or c., दु:खाकुलीक 8 U, See Afflict.

AGHAST, «. ससाध्वस, भयाभिभूत. 2 विर्मयाकुल, आ-भर्यचिकत.

 A_{GILE} , a. लघु, चपल, लघुश्चार् I_{\bullet} .

AGITATE, v. t. सं-वि-त्र-क्षुम् c., आकृतिक 8 U, उ-दिज् c.; धू 5, 9 U, प्रमंथ् 9 P, विकुद् c. (water). 2 Discuss, q. v.—ED, a. क्षुन्ध, विद्वल, आकृत, वि-क्रव, पारिषव. 2 प्रमित, विलोडित; 'to be a.', क्षुम् 4, 9 P, 1 A, विद्वल &c. भू.—10N, s. सं-क्षीमः, उद्देगः, उपप्रवः, आकृत्तवं. 2 विलोडनं. 3 वि-षेरिणा, वादानुवादः.—0R, s. क्षीमकः.

 $\mathbf{A}_{\mathtt{GNATE}},\,a$. संबंधिन् (नी f.), संबद्धः

AGO, adv. पूर्व, ria, (with abl.); 'long a.'
पुरा; 'not long a.' নানিভিনান্যক, খননিতুর

AGONY, s. ज्यथा, यातना, नेदना, संताप:; 'in the a. es of death' मृत्युवेदनाभिभूत; 'sharp a.' तीवयातना-वेदना &c. -IZE, v. i. ज्यथ् 1 A.-v. t. Affliet, q. v.

 $\mathbf{A}_{\mathbf{GRARIAN}}$, α . भूमिविषयक, क्षेत्रसंबंधिन् (नी f.). AGREE, v. i. संमन् 4 A, तथा-एवं-मन् ; 'I don't a. with you' नैवमहं मन्ये. 2 एकचि तीभू, एकमत व. भू; ' birds in their nests a. ' स्नेहभावेनैकन वसं-ति ; 'they all a. on this point' अस्मिन्विषये सर्वेषां तेषामैकमत्यम्. 3 प्रह् 9 P, स्वीकृ 8 U, अनु-मन् 4 A, अनुज्ञा 9 U. 4 संकृष् c., समयं-संविदं-कृ, प्रतिपद् 4 A, अभ्युप-इ 2 Por गम् 1 P, प्रतिशु 5 P. 5 आरोग्याय कृष् 1 A, हिताय भू, हितमावह 1 P; ' (living in) Bombay does not a. with my health ' मुंबापुरनिवासी ममारोग्याय न कल्पते. 6 Resemble, q. v. -ABLE, a. राष्ट्र, सुख in comp. (सुखस्पर्शता शिलाविशेषस्य M. 4); मनोज्ञ, त्रिय, सुन्त, अभिमत, सुभग. 2 अनुक्रप, योग्य, तुल्य, सदृश (शी f.) -ABLY, adv. यथासुखं. 2 अनुरूपं, अनु-सारत:; 'a. to one's nature' सत्तानुरूपं. -MENT, s. समय:, संविद् f. 2 ऐक्यं, संमाति f., ऐ- कमत्यं. 3 सादस्यं, सवादः. 4 अभ्युपगमः, स्वीकारः, प्रतिपत्ति f.

AGRICULTURE, s. कृषि f., क्षण ; ' science of a.' कृषिक में विया. - AGRICULTURIST, s. कृषीवल:, क्ष- षेक:, कृषिजीविन m., क्षेत्रिन m. 2 वैदय:, विद्या m.

AGROUND, adv. तटस्थ व., उत्तीरं.

AGUE, s. कंप-शीत-ज्वर:, विषम: ; 'tertian a. ' न्याहिकविषम:, 'quartan a. ' चात्रिकविषम:

AH, interj. आ:, हत, हा, अहो, अहह.

AHEAD, adv. अमे, पुरतः, पुरः 2 अभोमुख, अवाक्-शिरः

AJAR, adv. अधीववृत a.

AID, v. t. उपकृ 8 U, साहाय्यं कृ (with gen.). = s. साहाय्यं, उपकार:. 2 सहाय:, उपकारक:. = less, a, असहाय. See Help.

AIL, v. t. पांड 10; दु 5 P, तप् c.; 'what a. s thee' कि त्वां व्यथयित or का ते पीडा. —ING, a. पीडित, क्षुइरोगपीडित. —MENT, s. पीडा, आतंकः. 2 क्षुइरोग:-व्याधि:.

AIM, v. t. लक्षीकृ 8 U, उहिन् 6 P, संघा 3 U; 'well a. ed arrow 'साधुकृतसंधानः श्वरः (S. I). 2 आप desid. (हैप्सति), आकांक्ष् 1 P, लघ् desid. (लिप्सते); 'a. ed at the crown 'राजपदे लिप्साचित &c. 3 लक्ष्यं पति क्षिपु 6 P or अस् 4 P. -s. लक्ष्यं-क्षे, शरव्यं- 2 संधानं; 'taking a.' शरसंधानं कृत्रेन्. 3 अभिपायः, आज्ञायः, वाष्टा, कांक्षा, हेतुः, वि-क्षाधितं; 'friend, where are you going without any definite a.' हला क्षानिर्देष्टकारणं गम्यते (V. 2).

AIR, 8. व्योमन् n., आकाशः, नभस् n., विहायस् n.; ' to take the a. ' वातमासेव 1 A; 'take a. ' प्रकाशतां गम् 1 P. 2 वायु:, वात:, समीरण:. 3 ता-लः, रागः, मूर्छेनाः 4 रूपं, आकारः, मुद्राः, 'with a dignified a. ' सगीरवाकारेण ; 'a. of conceit' अवलेप मुद्दा ; ' with the a. of one who is offended ' निकृतमिवात्मानं संदर्श. 5 गति f., विधि:, प्रका-र:, रूपं; 'through a.' बिहायसा, मभोवत्मेना; ' to build castles in the a.' गगनकुसुमानि चि 5 U; 'a. balloon ' आकाज्ञयानं, व्यानयानं ; 'a. bladder ' वायुकोषः; 'a. hole ' वातायमं, गवाकः, जाकं; 'a. born', 'aerial', आकाश्चल ; आकाशस्थ, नभःस्थः -Y, α . नायव (वी f.), नायुमय (यी f.). 2 सुवात, प्रवात; 'a. place ' प्रवात; प्रवातवायनं 'a bed in an a. place (in the current of wind)'. 3 असार, फला, खपुब्पबत ind. - Abbonaut, s. वैमानिकः

Akin, a. सगोत्र, सनाभि, सजातियः 2 सद्श्व (श्वी f.), समान, संबंधिन (नी f.).
Alack, See Alas.

ALACEITY, s. औत्सुवयं, उत्साह: 2 श्रीप्रत्वं, श्रिपता,

ALARM, 8. नास:, ज्ञैका, भयं, साध्वसं 2 साजहिनकं 8 भयंध्वनिः, भयाकंदनं, 'a. bell' भयंसूचको घंटानादः. -७. ६. प्राक् भूचनां दा 3 U. 2 भी ०., संत्रस् ०,
ढिक्क ०. -ED, व. भीत, उद्विम, भयातं, चिक्कतः
-ING, व. भयावह, उद्देगकर (री र्त.), त्रासजनन
(नी र्त.), भयभदः -IST, इ. भयोत्यादकः. -ALARUM,
इ. साजहिनकं, भयंध्वनिः, मनोधन्वंटाः

ATLAS, interj. कर्ट, हा, हंत, हा धिक, अहह, अहो बत. 2 अन्याहित, अनकार्य.

Albeit, adv. यदापि-

ALBUGO, 8. शहं ; चक्षरीग:.

Alchemy, s. रंसविया, रसिसिद्ध f. = Alchemist, s. रसायनविद m., रसज्ञ:.

ALCOHOL, s. मयसार:.

ALCOVE, अ. कुंज:, पर्णशाला, निभृतस्थान.

ALDERMAN, ८. प्राध्यक्षः ; वृद्ध-गृह-जनः.

ALE, s. यवसुरा-रं, मयं; 'a. house, ' शुंडा, पानं; 'keeper of an a. house' शांडिक:.

ALERT, व. जागरूक, दक्ष, सावधान, अवहित, अनंत्र, डयमिन्-दथोगिन् (नी f.). -NESS, s. जागरूकता, अवधानं, दक्षता.

ALGEBRA, ८. बीजगणितं. — ICAL, त. बीजविषयक.

ALLEN, त. विदेशीय, अन्यदेशीय. 2 विरक्त; विरुद्ध,
भिन्न, अनस्तुत. — Are, v. t. (affection) विघट् с.,
विशिष् ०., विवद्य ०., विभिद् 7 P or o., विच्छिट् 7

P.or c. 2 (person) विरंज् ०., वि-अप-रक्त त. कृ

8 U. 3 परार्थान त. कृ, परस्वत्वे प्रतिपद् c. — ATION,

8. विघटनं, विरागः, विरक्ति f.

ALIGHT, v. i. अवतु 1 P, उपविज्ञ 6 P, अव-निपत् 1 P.

ALIKE, a. सन्दा (ची f.), तुल्य, समान, सम.

ALIMENT, श. आहार:, भोजनं, पौष्टिकं. -AL, -ARY, क. पोषक, पुष्टिपद, ज्ञाक्तिवर्धन (नी f.). -ATION, श. पोषर्ण, भरणं.

ALIVE, a. जीवत् (न्ती f.), सजीव, सचेतन; 'I caught him a.' जीवपाहमग्रहीषं (D, K. II. 4).
2 अभिज्ञ (with gen.), or विद् 2 P, See Know.
ALKALI, s. क्षार:, सर्जिका, See NATRON.
-ALKALINE, a. क्षारस्यभाव, क्षारिविशिष्ट.

ALL, ६. सर्वे, अखिलं, साकल्यं. = a. सर्वे-विश्व, pron.
a., अखिलं, सकलं, कृत्लं, निखिलं, समस्त; 'not at
a. 'नं किमापें, नं मनागिं ; 'at a. times' सर्वेदा;
'a. but 'पाय, कल्य, in comp.; 'a. but dead'
मृतपाय; जिलपाय 'a. but cut'; 'a. of a sudden'
अकस्मादं, सहसा, सपदि, एकपदे; 'this is not
a. 'एतावतापि दोषो &c. न समाप्यते; 'a. I can'
वर्षास्ति, यथास्त्रभ्यां; 'this is a. I can do to

serve you' एताबान्मे विभवी मवते सेवित् (की. 2); 'by a. means' सर्वेथा; 'a.-in-a. of one's life' जीवितसर्वस्व ; 'a. at once' युगपन ; 'a. round' सर्वतः, सर्वेदिश्च, सर्मतनः ; 'in a.' साक्षान्यन्, पिंडी-कृष्य, मिलित्या; 'give me 20 rupees in a.' एवं पिडीकृत्य मधी विश्वति रूपकारदेहि; सर्वे मिलित्या संग वयं 'we are 7 in a.'; 'a.-bearing' सर्वेसह ; 'a.-conquering' सर्वेदमन, सर्वेजय, सर्वेदम; 'a.-destroying' सर्वेदम ; 'a.-knowing' सर्वेश, संवेविद्; 'a.-pervading' सर्वेव्यापन् (नी f.), विभात्म, सर्वेगत; 'a. powerful' सर्वेशनिकनन् (ती f.).

ALLAY, v. t. प्र-उप-ज्ञास् c. (ज्ञामयति), नियम् c.; निर्वो c. (वापयति); 'a. ing of heat' निर्वोपण 2 सांत्व् 10, तुष् c. = ER, s. ज्ञामकः, ज्ञांतिदः-करः - MENT, s. प्रज्ञामनं, सांत्वनं ; 'a. of hunger' अ्त्मतीकारः

ALLEGE, v. t. प्रतिज्ञां 9 A, बद् 1 P, नृढं नू 2 U; 'the charges a. ed against me' मिय समारोपिता दोषाः. 2 छद्म कु 8 U, व्यपदिश् 6 P, मिथ्या बद् 3 उदाह 1 P. – ATION, s. प्रतिज्ञा, उक्ति f., वषनेपित्थासः. 2 दोषारोपः, मिथ्याभियोगः. 3 व्यपदेशः, छद्मन् n., व्याजः.

Allegiance, s. নিষ্ঠা, মন্দি f., অনুবাদ:; 'a. to the king ' বাজনিষ্ঠা.

 $\Lambda_{\rm ILLEGORY}, s.$ ভ্রমন, বৃষ্থান: $-{\rm ICAL}, a.$ লাঞ্জণিক (কী f.), ভ্রমন্দ্র (বী f.). $-{\rm ICALLY}, adv.$ বৃষ্থানন:, বৃষ্ণানন:, বৃষ্ণান:, বৃষ্ণানন:, বৃষ্ণান:, ব

ALLEVIATE, v. t. डप-प्र-श्नम् c., नियम् c., सांत्व 10; निर्वो c. (वापयित), लघयित (D.), लघुक्. = ION, s.उप-प्र-श्नामः, निर्वापणः; 'a. of sorrow' दुःखनिर्वापणः = IVE, α . श्वांतिद, श्वमकः

ALLEY, s. उद्यानपथ:, वीथि-थी f. 2 दुर्गममार्गः, सं-

Alligate, v. t. सं-अनु-बंध् 9 P. =10N, s. संबंध: संयोजनं

ALLIGATOR, s. नकः, ग्राहः.

ALLITERATION, 8. अनुपास:

Allow, v. t. अनुता 9 U, अनुमन 4 A, अनुमुद 1 A. 2 Give, q. v. 3 मह 9 P. See ADMT. 4 उप-देश 1 A, विवह 1 A; स सम्मादियेणापकाम-सुपेक्षित: (Mu. 3); 'I a. my feet to be burnt' द्वामानाविष सरणाविषेक्षे. 5 (for) ग्यूनीकृ, न गण् 10.—ABLE, a. अनुत्तेय, अनुनोव; 'a. mis-take' क्षमाहिष्टाध:; 'not a.' प्रति-नि-विकर

क्रुक्ताहरू अवस्ता अनुमति र्रा. अनुमोदनं 2 केत्वं, ति-किप्तिसूर्व्यं, इति र्रा. 3 स्वीकारः : यूनीकर्णः

Alloy, s. मिश्रण, दोष:. न्यूनता. 2 अपब्रच्म, कुप्प, मि-भूभोद्धः. = ED, a. मिश्रित, द्रवित ; 'un-a. pleasure' केवल-द्वःखासंभित्रं-सुद्धं.

ALLUDE, v. t. उहिश्य-अभिकृत्म बद् 1 P or वच् 2 P or अभिभा 3 U; उहिश् 6 P, सृज् 10, लक्षीक् ; अनुसंभा ; 'this story a. s to myself ' इसं क-था मामेब लक्षीकरोति (S. 7). —ALLUSION, s. उदेशः, उदाहरण, कीर्तने ; इंगिल, सृज्ञनं; 'in a. to' अभिकृत्य, समुह्तिय.

ALLURE, v. t. ह 1 P, आकृष् 1 P. वि-प्र-कृष् c.
—ING, a. प्रलोभक, हारिन् (णी f.), आकर्षक; 'a.
things' प्रलोभनवस्तृनि. —MENT, s. प्र-विलोभनं;
वंचनं, विकारहेतु:, आकर्षणं.

Alluvium, s. पुलिनं, नदीरमसमाहता मृतिका. = Al-Luvial, a. पुलिनमय (यी f.).

ALLY, s. मिन्नं, सहाय:, पक्ष्य:, सहकारिन् m. - v. t. संबंध् 9 P. 2 संधा 3 U; संयुज् 10, संक्षिष् c. - ALLIANCE, s. संधि:, 'friendly a.' सख्यं, मैत्री. 2 संबंध:, संपन्ने:, 'matrimonial a.' विवाहसंबंध:. ALMANAC, s. पंजिका, पंजांत.

Алміонту, а. सर्वज्ञानिमन् (ती f.), अप्तितीजस्; सर्वज्ञाक्, सर्वसमर्थः

ALMOND, 8. वातामफलं.

Almonry, s. भिक्षादानगृहं, भैक्ष्य्तालाः = Almon-ER, s. भिक्षादाने अधिकतः

Almost, adv. मास, भूषिड, कल्प, affixed to adj.; 'a. dead ' मृतकल्प, मृतमाय; 'when the night had a. worn away ' सीणभूषिडामां क्षपायां; 'it is a. dawn now ' अधुना महातमाया-कल्पा शर्वेशी. 2 मायः, मायशः; 'a. all ' मायः सर्वे. 3 (With num.) ex. by आसम्, उप, in comp.; उप-आस-मन्दशाः &c.

Alms, s. भैक्ष्यं, भिक्षा, भिक्षादानं ; 'beg a. '.भिक्षाटनं कृ 8 U, भिक्ष-याण् 1 A; 'a.-giving ' भिक्षादानं, त्यागः; 'a. house ' अनाथगृहं, भिक्षागेहं; 'a. man ' भिक्षुकः, भिक्षागिन् कः

ALOE, s. सहा ; कुमारीरसोहबो बोल:.

ALOFT, adv. उध्वे, उपरि; 'a. in the air ' विहा-यसा, व्योगवर्त्मना

ALONE, a. एक, अधितीय, एकाकिन (नी f.). 2 एव, क्रेंबल, मात्र in comp.

Along, prep. अनु in comp. or with acc.; or by insh.; 'a. the way' अनुमार्ग: 'a. the city of Ayodhya' अयोध्यानगरीमनु; 'a. a road' मार्गेण. 2 पुर:, अमे, पुरस्तात ; 'a. with 'सह, साम्भ, See Wirn; 'all a.' आपथम, प्रथमानिक्ष; 'a. side' वार्थन; समीप-पै.

Aloof, adv. दूरे, अंतरे, इस्क्रु; 'standing a.' दूरस्थ; 'keep a.' इथक् निभा 3 U, न गण् 10.
Aloud, adv. टबे:, उच-तार-स्वरेण. 2 प्रकृतां, प्र-

ALOUD, adv. टचे:, उच-तार-स्वरंण. 2 प्रक्राश, प्र-उत्-मुक्तकंट (weep a.); 'call a.' शब्दायते (D.). ALPHABET, s. वर्णमाला.-ICAL, a. वर्णमान्सारिष् (णी f.).-ICALLY, adv. वर्णमाण, वर्णान्सारिष

ALREADY, adv. पूर्व, पुरा, प्राक्त, with एव; sometimes by एव alone; the moon has a risen' उदित एव हिमारिम:

Also, adv. अपि, च. 2 अपरंच, पुनश्च, अपिच. 3 तहत्. Altar, s. वेदि-दी f., चैत्यं, स्थंडिकं.

ALTER, v. t. अन्यथा कृ 8 U, विपर्यस् 4 P, विपर्यासं नी 1 P, परिवृत् c. 2 विक् , विरूप 10; 's. ed in appearance' भित्राकार इव रुस्थमाण. = v. i. परिवृत् 1 A, अन्यथा-अन्यरूप a. भू; विपर्यासं या क्रि P.—ATION, s. परि(री)वर्तः, विकारः, विकारि ग्री, विपर्यासः.

ALTERCATE, v. i. विवद् 1 A, कलहायते (D.). = ION, s. विवाद:, कलहः, वाग्युद्धं

ALTERNATE, a. Ex. by प्याय in comp.; a. service' प्यायसेवा. - v. t. परिवृत् c.; ex. by a verb with प्यायण. - 10N, s. विपर्यय:, परिवृत्ति f., प्याय: - 1VE, s. विकल्प:, पक्ष:, पक्षांतरं; gen. ex. by words like गृति:, क्रारणं &c.; 'there is no other a.' अन्या गृतिनोहित, अन्यष्ष्र्रणं नालोक्यते (Ka. 152).2 विकल्प:, विभाषा (in grammar). - LY, adv. प्यायण, यथानमं

ALTHOUGH, conj. यदापि, अपि.

ALTITUDE, s. उद्यत्वं, उच्छाय:, उत्सेध:.

Altogether, adv. सर्वथा, सर्वतः, अशेषतः, साक-त्येन. 2 सहित-संहत-एकीकृत-α.; सम, एकीकृत्य-Alum, ε. स्फटी, तनरी, सीराष्ट्री, स्फाटिकी

ALWAYS, adv. सदा, सर्वदा, अनिशं, सततं, सर्वेकाल,

AMAIN, adv. प्रसमं, प्रसद्य, बलात, सवेगं, जवेन.

Амалсам, s. कास्यं, निभधातुः, पारदसंसदृष्ठातुः.

-ATE, v. t. संनिध् 10. 2 संद्रज् 10, एकीक् 8 U,
संक्षिप् c. -ATION, s. धातुसंनिधणः 2 संयोजनं,
संयोगः, संनेलनं.

Amanuensis, s. लेखक:, लिपिकार:.

AMARANTH, ६. अम्लानपुष्पं. 2 अम्लानः, महासहा. AMASS, ए. १. संघि 5 U, संग्रह 9 P, संग्र 3 U, हा-हा-एक-क् 8 U.—MENT, ६. संच्यः, संग्रहः, &c. AMATORY, व. कामिन (नी f.), भेमशील, ग्रंगारिम्य. AMAZE, ए. १. विहिम c. (विह्माययित, विह्माययेते), विह्मयाकुल-साध्यं-व. कु 8 U.—ED, व. विह्मायंत्र, विह्मयं, आध्यं.—MENT, ६ विह्मयं, आध्यं, विह्मयं, विह्मयं, विह्मयं,

कर्ता प्राप्त क विस्तयकारित (णी f.), विचित्र, अ-द्वतः 2 अतिरिक्तः अति pr.

AMBANES, s. anifinf.

AMBASSADOB, s. ट्र्त:, राजदूत:, प्राणिध:, संदेशहर:. - SHIP,-AMBASSAGE; s. दीत्यं, प्राणिधकार्य.

А₩ВЕВ, 8. तृणमणि:.

AMBIDEXTROUS, a. समयहस्तकशल.

Ambient, a. न्यापक; निपातिन् (नी f.), गामिन् in comp.

Ambiguous, a. इचर्य, संदिग्धार्थ, अध्यक्त, अस्वह, संदिग्धः. -LY, adv. अस्परं, वक्रोक्त्या, इचर्यतः. - NESS,-Ambiguity, s. वक्रोक्ति f., संदिग्धार्थता, संदेशार्थः.

A MBIT, s. मंडलं, चक्रवालं, वर्तुलं.

A MBITION, s. स्रहा, आकांक्षा. 2 कीतिस्प्रहा, ऐथ-यांकांका, दवपदवांछा; 'a. to get a throne,' राज्यलोभ: -तृष्णा. -AMBITIOUS, a. सर्रह, साकां-क्ष, ऐथर्थेमेप्स, यज्ञस्ताम; 'who, a. of your throne, has roused your envy' केनाम्यस्या पदकांक्षिणा ते जनिता (K. III. 4). 2 (Of hopes) दूराधिराहिन्-उत्सर्धिन् (जी f.). -Ly, adv. ऐथर्थांकाक्षया &c.

AMBLE, v. i. लिलतं बन्ग् 1 P, मु 1 A; धोर् 1 P. -8. धोरितं. -ER, 8. धोरितगामिन् m.

Амввовіл, s. अमृतं, सुधा, पीयूवं. =ль, a. अमृत-मय (यी f.), अमृतंत्रस्य, (s.) in comp.

Амвилате, v. i. विचर 1 P, परिक्रम् 1 U, 4 P, क्तस्ततथर्. =10N, s. परिक्रम:, पर्यटनं.

Ambush, Ambuscade, s. (परावस्कंदनार्थ) निभृते स्थानं; निभृतावस्थिति f.; 'they all lay in a.'
सर्व एव ते निभृतं तस्थ:.

AMELIORATE, v. l. व्यु c., श्रेयस्-साधायस् (सी f.)-कृ 8 U, समुत्रति नी 1 P, See IMPROVE.—ION, s. वथन, समुत्रति f., श्रेयस्त्वे.

AMEN, adv. ओम्, भवत, एवमस्तु, तथास्तु.

AMENABLE, a. परानुयोगार्थान, अनुविधायिन (नी f.), आवात्तर (री f.), आवात, वद्यां यात ; ' a. to another's power ' पराधिकारवद्याः.

Амено, v. t. सं-वि-परि-गुष् c., समा-प्रतिसमा-धा 3 U; 'a. one's life' पापात्रिवृत् 1 A, पापं त्य-क्ष्या धर्ममाचर 1 P. -v. i. गुष् 4 P; समाधा pass., भवतर व. मू. -мент, s. संगोधनं; प्रतिसमाधानं. 2 दोषशोधनं &c. -Аменов, s. प्रमा- धर्मं, निस्तारः, निष्कृति f., शोधनं; 'to make a. for' प्रमुज 2 P; गुष् c.; See Atone.

AMENITY, 8. रम्यता, मनाज्ञता.

AMERCE, v. t. See PUNISH.

2

क्री अध्यात का सुन्नील, सुनिय, सुजन. 2 नियदत्तीन,

रमणीय. =NESS, इ. सीजन्य, सङ्गावः, सुङ्गीकत्वः. - AMIABLY, adv. सङ्गीलतया, भीत्या, स्नेहभावन.

AMID,-ST, prep. मध्ये, अंतरे, अभ्यंतरे, (with gen.); मध्यगत-स्थित a.; 'a. these thoughts he was pierced by an arrow' एवं विचारयन् -एवं विचार्यन् निवार निममः सन्-वाणेन हतः

Amiss, a. दोषिन (जी f.), अपराधिन (नी f.). 2 अनुधित, अयोग्य. -adv. अनुधितं, अयुक्तं; 'take a.' See Misunderstand.

AMITY, अ. मैत्री, स्नेहभाव:, सख्य, संधि:.

Ammunicion, s. युद्धसामग्री, युद्धोपकरणानिः

AMNESTY, s. (राजकृता) दोवक्षमा, दोवाहिमोचनं. Amono,-st, prep. मध्ये, अध्यतरे, (with gen.); ex. by loc. or gen. of noun; 'a. cows the black one gives much milk' गनां गोषु वा कृष्णा बहुक्षीरा (S. K.); काल्येय नाटकं रम्पं &c.

Amorous, a. कामुक, प्रेमग्रील, रिसक, गृंगारित्रय. 2 सिकलास, साविधम, लिलत ; 'a. sport' सिकलास-ऋीडा. -LY, adv. सकामं, सानुरागं ; सिवलासं, सावि-धमं, लिलतं.

AMOUNT, v. i. उपिष-संख्या-pass.; संपद् 4 A; 'a. ing to' संख्यक in comp.; 'a. to 100' ज्ञात-संख्य-संख्याक; 'they a. in all to 24 men' एवं पिंडीकृत्य चनुर्विज्ञातिनेराः संपयंते; 'thus the families a. to 14' एवमेतान्येकत्र चनुर्देज्ञ कुलानि (Ka. 136); 'your whole speech a. s to this' एतावता-एवंच; एव तव वचसो निष्कर्यः -पिंडितोथै:; 'your exertions do not a. to even a hundredth part of mine' तव व्यवसान्यो ममोयोगस्य ज्ञाततमीमिष कलां न स्रज्ञति. -s. राज्ञिः, परिमाणं, समुदायः, संख्या, समुख्यः; 'by any a. of labour' महता अमेणापि; 'to the a. of 100' ज्ञातसंख्यं.

Амрнівіоия, а. स्थलजलचर. 2 दिधागति. Амрнітнеатте, s. रंग:, रंगभिन f.

AMPLE, a. विशाल, विपुल, बृहत् (ती f.), विस्तीर्ण, विस्तृत. 2 प्रमुर, प्रभूत, बहुल, यथेष्ट. – NESS, s. विशालता. 2 प्रामुर्य. – AMPLY, adv. सर्विस्तरं, प्रमुरं, यथेष्टं; 'he was a. rewarded' तसी प्रभूतं पारितोषिकं दतं. – AMPLIFY, v. t. सर्विस्तरं – विस्तरं – विस्तरं

AMPUTATE, v. t. अंग छिद् 7 P or निकृत् 6 P. - ION, s. छेद:, कर्तनं.

MULET, S. THISTE:.

AMURE, v. t. बिनुद् 0., रस् 0., नंद 0.; 'a. one-self' विद् 1 P, बिलस् 1 P, क्रीड् 1 P.=MENT, s. विनोदन, विनोदन, क्रीडा, क्रेलि f., विलासः, क्रीतकं.—ING, a. विनोदिन् (नी f.), विनोदनशील, हृदय-गम, रस्य.

Anachronism, s. कालगणनायां प्रमादः or धमः.
Analogy, s. साइरथ, समानना, संबंधः: —ical,
—ous, a. सद्द्र्य (द्यी f.), तुल्यरूप, समान, अनु-रूप, संबंधित् (नी f.), आनुषंगिक (की f.).
—LY, adv. साद्द्रथेन, औपन्येन.

ANALYZE, v. t. ब्याक्त 8 U, विभज् 1 U, वि-च्छिद् 7 P, विभिन्न व. -खंडना: -१थक -क्क, विशिष् c. = ANALYSIS, s. विभागः, ध्यनच्छेदः, विभेदः, ब्याकरणं 2 सारः

Anabchy, s. अशासन, अनीधरता, राजविश्वः, अ-राजकता; 'When the country is in a.' अ-राजक जनपदे

Анатнема, s. энিরাব:, রাব:, आक्रोत्त:. -тіге, v. t. রাব 1 U, आक्रत 1 P.

ANATOMY, s. তৃথক্ষং ল', বিষ্ট্র:. 2 স্বাংশিব্যবিষ্ট্র: বিদ্যা-সার্জ: -IZE, v. t. (স্বাংশি) ন্যবিষ্ট্রহ 7 P, তৃথক্ কু. 2 বিস্থু 5 U, ন্যাৰ্জ্য 2 P. -IST, s. ন্যবিষ্ট্রক:.

Ancestor, s. पूर्वपुरुष: ; a. s. पूर्वजा: (pl.), पिन्तर: (pl.), पिनृलोक:.-Ancestral, a. पिनृक, पैनृक (की f.); 'a. property' पित्र्यं रिक्यं.-Ancestry, s. पितर:, पिनृथेणी. 2 वंशा:, अन्वयः.-Ancestry, s. पेतर:, पिनृथेणी. 2 वंशा:, अन्वयः.-Anchor, s. नौबंधनकील:-सं, लांगलं. - v. t. कीलेन वंध् 9 P, स्थिरीकृ, गर्ति निरुध् 7 U or प्रतिहन् 2 P. Anchorite, s. याती:, आरण्यक:, संन्यासिन् m., वन्यासिन् m., वानप्रस्थ:.

Ancient, a. पुराण, पुरातन (नी f.), पूर्व, पाक्काली-न, प्राक्तन, प्राचीन. -s. (a. s) वृद्धा:-प्राचीनपुरुषा: (pl.). 2 ध्वज:, पताका. 3 पताकिन. m.=LY, adv. पुरा, पूर्व, पूर्वकाले. =NESS, s. प्राचीनता, पुरातनत्वं, &c.

And, conj. च repeated after each word joined, or after all. In the case of nouns, ex. by Dvandva comps.; 'the Sun and the Moon' आदित्यचंदी. 2 (With adjectives) gen. ex. by Karm. comps.; अलसल्लित पृथ्यान अगकानि; (with numerals) by a comp. with अधिक, उत्तर; '100 a. 8' अष्टाधिक'-अष्टोत् । जाते. 3 (In the case of verbs) ex. by the use of gerunds; 'go a. tell him' गत्वा तस्मे कथ्य; sometimes by वा in questions; जात अन्यक, कि माता स्मरसि वा तात (U. 4). 4 अपि च, अन्यक, कि च. 'A. then' अथ, तदक, ततः; 'a.

yet, 'तथापि, or ex. by च-च (असुलभा सकतेंदुनु-खी च सा किमपि चेदमनंगदिचेहित V. 2).

Aneodote, s. कथा, उपाख्यानं, आख्यायिकाः Anent, prop. डहिरप, अधिकृत्य, विश्ये in comp. Anew, adv. पुन:, पुनरपि. 2 अभिनदं.

Angel, s. देवद्त:, ईश्वरप्रेच्य:, स्वर्गद्त:, 'you are my a. ' त्वं मे प्रियतमा, माणमेयसी. = 10,-10AL a, दिच्य, देवद्तोयम, अमानुष (बी f.).

Anger, s. कोघ:, कोप:, अमर्थ:, रोष:, मण्य:.-v. t. प्रकृ प c., कृथ c. - Angry, a. जातामर्थ, रह, साम-थं, सरोष, कोपित (नी f.), कुपित, जुद्ध, समण्युः 'to be a.' कुप्-कृथ्-रुष्- 4 P, (with dat.). - Angrit, adv. सकोपं, सरोष, कोपात &c.

Angle, s. अलः, कोणः. - v. i. बहिशेन मस्त्याव् मह 9 P, उदध्-ह 1 P. - EB, s. मस्त्यवेशकः. - Ing, s. मस्त्यमहणं. - Angulab, a. कोणविश्वि-ष्ट, अलोपेतः

Anguish, s. परिताप:, पीडा, बाधा, वेदना, यातना, आतंत:; 'a. of mind' मनस्ताप:.

Anhelation, s. उच्छूसनं, हृदयक्षंप:, वेपशु:.

Animadvert, v. i. দির 1 P, ব্যালমু 1 A; See Censure. 2 परीक् 1 A, বর্গ ক. -- Animadversion, s. দিরা, ব্যালম: 2 परीक्षण, বর্গা.

Animal, s. जतुः, प्राणिन् m., जीवन् m., जीवः, जन्मवत् m. 2 पशुः, मृगः, तियुंच् m. -a. प्राणिसेवंधिन् &c. 2 चतनः, 'a. food' मांसाहारः; 'a.
pleasures' विषयाः, विषयसुखानिः ; 'a. passions'
(carnal) षड् रिपवः-इंद्रियाणिः; 'a. kingdom'
प्राणिवर्गः-CULE, s. क्षुद्रजनः.

Animate, v. t. जीव c., समा-आ-धस c., प्राण् o. 2 प्रोत्सह c., जीव संघर c., उत्तिज् o., अयुज् 10, पराणु- द c. - ED, a. सजीव, चेतन, चर, प्राणिनः 2 प्रोत्साहिन्त, आधासितः 3 प्रकृत, प्रोत्साहनाप्रेरित, सारवत् (ती f.); 'a. by passion' मरोह्नासित, समदः - ION, s. जीवसंचारणं, जीवमदानं 2 प्रोत्साहनं, प्रजु- स्ता, उन्नासः - OR, s. प्राणदः, प्रोत्साहनं, &c.

Animosity, s. द्रेष:, वैरं, विरोध:, मात्सर्यं. Anise, s. छत्रा, सालेय:.

Ankle, s. गुल्क:, छटिका.

ANKLET, 8. नुपुर:-रं, मंजीरं.

Annals, s. वाधिकजुनांतः, वाधिकजुनितहासः. 2 पुरा-वृत्तकथा, निशाख्यानं. -Annalist, s. निश्च-लेखकः.

Annex, v. t. संयुज् 10, अनुबंध 9 P, बपाधा 8 U; 'Oudh was a. ed to the British territory' अवधदेश आंग्लराज्यांगं इतः, राज्येन संयोजितः 2 अंते निर्दिश् 6 P; 'a list of names is a. ed' नामावली लेखांते दत्ता, नामान लेखांते विद्धार्थः

क्रुक्रिक्र, अ. संस्थान, अज्ञत्वत्रतः ' a thing annexed ' अज्ञत्रक्ष: क्ष्मा, क्ष्मा जिल्ला, क्पाहित-

Annuan Ann, v. l. कत् समुत् छिद् 7 P, उत्मृत् 10, अबस्य महत् ६८, त्यात् 1, विल्य ८. = 10n, s. उत्केद:, भय:, अवसादनं, विल्य:, विनाश:; जलय: (of the world).

ANNEXPERRARY, a. सांबरसारिक-मार्थिक (की f.) - s. सांबरसारिको विभि:; 'a. of bixth' जन्मदिवसः; 'a. of death' मनतिथि:.

Announce, v. t. आस्या 2 P or c., निविद c., विद्युत्त 10, प्रकाश c. – ER, s. आस्यायकः, संदेशहरः. – अस्थायकः, s. स्थापनं, निवेदनं, विघोषणाः 2 वार्तः, समाचारः, संदेशः.

Annov, v. t. बाध् 1 A, पीइ 10, दु 5 P, See
Afflict. - Ance, s. पीडा, व्यथा, क्रेज्ञ:, बाधा,
दु:खं; 'a source of a.' कंटक:. - ER, s. पीडाव्यथा-कर:. - Ing, a. बाधक, दु:खमद.

Annual, a. व्यक्तिक-सांवत्सरिक अः स्टिक (की f.); मित° . —LY, adv. प्रतिवर्ष, प्रतिसंवत्सरं, वर्षे वर्षे.

ANNUITY, s. वार्भिकं वेतनं.

ANNUL, v. 4. ब्रि-अव-लुप् c., निरस् 4 U, निरधेक ब्र.क. - अक्षार, s. लोप:.

ANNULAB, a. मंडलाकार, बलयाकार-

ANNULET, s. MITERY:-4.

ANODYNE, s. siest.

Anoint, v. t. लिए 6 P, दिइ 2 U, अज् 7 P, स-माहभ 1 A. 2 अभिषम् 6 P; 'a. ed as king' सम्मीभिषकः. – E. इ. अभिषेषकः, विलेपकः.– Ino. 4. तिलेमन, अभ्योजन, अभिषेकः-वेषन, समालभः.

Аномаль, в. :तिभि-नियम-विरोध:, आनयम:, व्याभ-आत:. ⊨008, व. . :तिथि-नियम-विरुद्ध, अतिथि. :=00814, वर्षण अनियमत:, विथिविरुद्धं.

Anon, qdv. सप्तदि, जीम, झटिति ; 'ever and a.'

ANONYMOUS, a. अविदित-अविदिष्ट-लेखकनासन्, नाम-संज्ञा-हीन. -LY, adv. नाम विना, नामनिर्देशं विना.

ANOTHER, a. अन्य-इतर-प्र-अप्र, pron. a.; or अत्र in comp.; नगरांतर 'a. city; 'in a. place' अन्यत्र; 'in a. manner' अन्यप्र। 'at a. time' अन्यदा; 'a. day 'अन्यपु:, प्रेबु:; 'ppe after a.' अनुप्रेक्षः, एकैक्स्काः

Anamar, v. i. बक्तरं हा 3 U or प्रतिपद् 4 A, प्रति-त्वप् 2 P, प्रतिभाष 1 A.; he a. ed.in the affirmative ' नावं तथा स्वति स मन्द्रवाच 2 संबद् 1 P, डनर दा 3U. = v. t. (a question) क्रम् 10, ह 2 U, इत्तर दा (with gen.); 'a. my letter' सम लेखस्योत्तर प्रहिण भेषय. 2 Rafute, q. v. 3 कृष् 1 A (dat.), उपयुक्त a. सू; 'this will a. my purpose' अनेन मे प्रयोजन अवेत्, इदं मे इस्तिद्वयं कल्पेत = s. उत्तरं, प्रतिवचनं, प्रत्युक्ति f., प्रतिवाल् f., प्रत्युक्तरं. = ABLE, a. पराजुयोगार्थान, प्रस्थ्य.

ANT, s. पिपीलिकाः -- माधाः, s. बल्मीकः -कं, बामलूरः, कलकः

Antagonisi, s. त्रतिपक्षः, विषक्षः, शृषुः, वैरिन् m., See Enemy. -ic, a. विरुद्धः, विरोधिन् (नी f.). -Antagonism, s. विरोधः, वैरं.

Antarctic, a. दक्षिणकेंद्रीय. - 8. दक्षिणकेंद्रे.

Antecedent, a. पूर्वगामिन् (नी f.), पूर्वगतः = s. पूर्वचित्तं 'वृत्तं 2 पूर्वगामी ज्ञान्दः - ज्ञान्दसमूहः .

Antediluvian, a. विश्वत्रलयात् प्राग् वर्तमान, अतिपुराण

Antelope, s. कृष्ण्सार:, हरिण:, एण:, मृग:, कुरंग:Anterior, a. प्राक्तन (नी ति.), पूर्व-

Антнем, в. ईश्वरस्तुति f., स्तुतिरूपं गीतं.

 Δ nthropophagi, s. क्रव्याश्चन: (pl.), राक्षसाः. Δ ntic, s. भंड:, वैहासिक:. -a. भंडसद्श्च (शी f.), अयोग्य, असंगत.

Antichamber, s. उपशाला.

Anticipate, v. t. पूर्व-मानेव-ता 9 U or निरूप् 10 or मह 9 P. 2 अप्रत: अनुभू 1 P or मुज् 7 A, पू-र्वास्वादनं कृ. =10N, s. पूर्वमव ज्ञानं, पूर्वभृत्ति f., पू-र्वास्वादनं

Antidote, s. विषयोऽगरः, प्रतिविषः, 'a. against anxiety ' चिताविषाऽगरः, 'dealer in a. s ' विषये:, जांगुलिकः. 2 प्रतिकारः. -AL, a. विषय (श्री f.).

Антімому, в. लोतॉजनं, यामुनं, सीवीरं.

ANTIPATHY, s. विरोध:, तैर, इंडमाव:, विदेव:; 'natural a.' ज्ञाश्वातको विरोध:

ANTIPHONY, अ. प्रतिध्वनिः, प्रतिगानं

Antipodes, s. प्रतिलोम; 'living in a.' प्रतिलोमा:.
Antiquary,-Bian, s. प्राक्कालीन विषयकोविद्र:-मंबित:.-व. प्राक्कालीन, प्रान्तन (. ती f.)

Antiquated, Antique, a. प्राचीन, पुरात्त्-प्राकान (भी f.), पुराल ; (style) अभवलित, कुमममोग (भाषासरणि:). - Antiquity, s. Angients, q. v. 2 प्राह्मालः, प्रवेकालः 3 प्रसादनस्त,
प्राह्मालानं

Antiseptic, a. प्रतिनाशक.

ANTITHESIS, s. शातपक्षता, विरोधः, अभौपरी ये

Antetype, s. μ o μ fi f., μ o ϵ i:

ANTLER, s. इरिणदोगं, म्याविषाणं : =30,,4. स्मिष्ठ ं(ती f.), विषाणिन् (जी f.). Anus, s. गुद्दं, अपान, पायु:. Anvil, s. शर्म:-मी, स्थुणा.

ANXIETY, s. चिंता, उत्केटा, भीत्मुक्य, व्यम्रता, मंन-स्ताप:, चिनोइँगः, आकुलत्वं, उत्केलिका, रणरणकः:

-ANXIOUS, a. व्याकुलित, उद्दिम, उत्केलिका, चिताप-र, व्यम. 2 उत्सुक, ईर्मु, सकाम; 'he thus passes a. nights' एवमुद्दिमस्य याति रजन्यः; 'to be a. (for)' उत्केट्ट 1 A, उत्सुकायते (D.), उत्तम् 4 P; 'he is a. to see you near' उत्केटते गुष्म-त्सिश्वर्षस्य (U. 6.). 3 चितापद, उद्देगकर (री f.) -LY, adv. सोद्देगं, सोल्कटं, सचितं

Any, a. Ex. by चिन्, चन, or आप with the forms of किए; 'a. man' कीपि नर:; 'a. woman' काचित्की &c., 'at a. time' कदाचित. 2 (Any whosoever) Ex. by forms of यत with the above; यः कथनागच्छतु 'let a. come'; 'I may be a. one' यो वा को वा भवान्यहं; 'a. how' कथचित, मेन केन प्रकारण, यथा कथचित्; 'a. longer' पुनः, इतः-अतः-परं; 'a. where' कुत्रापि, काचिदपि; 'a. thing' ईषदपि, रतोकमापि.

APACE, adv. सन्वरं, ज्ञीनं, See QUICKLY.

APART, adv. १थक्; वि-मःगत a.; 'having knees a.' प्रजः. 2 निभृतं, रहसि, विजने, एकांते, विविक्ते. 3 दूरे. 4 स्वगतं, जनांतिकं. 'a. from this consideration', 'this consideration a.' इदं कारणं वि-हाय-त्यक्वा, एतदर्थभित्र a.; 'excellence of virtues a., a woman must have modesty at least' गुणसंपत्स्त्रिया मा नाम भवतु, ज्ञालीनता पुनर-वश्य स्यादेव. = MENT, श. कोष्ठः, ज्ञाला, कक्षा, आवासः, सीधः; 'inner a. s' अंतःपुरं, अंतर्वश्यन् n.

Аратич, इ. औदासन्यं, उदासीनता, वैरान्यं. = ETIC, व. उदासीन. 2 वीतस्यह-राग, निःस्यह, निरीह, निरपेक्ष.

 A_{PE} , s. वानर:, कापि:, मव (वं) ग:. 2 अनुकारिन् m. -v. t. वानरवन् अनुकृ 8 U (gen.). $-\Lambda_{PISH}$, a. कापेय (यो f.), वानरोपम.

APEPSY, अजीर्ण.

APERIENT, s. रेचक, रेचनं.

APERTURE, s. छिद्रं, रंभ्रं, सूद्मं द्वारं. APETALOUS, a. दलहीन, निष्पत्र, निर्देल.

APEX, 8. शिखा, चुंडा, अग्रं; शिरस् n., मस्तकः

APHORISM, s. सूर्य, वचन

APIARY, s. करेंड:, आधार:, संमुहेंके:.

APIECE, adv. एकेकज्ञ:, १थक् १थक्, एकेक. APOCEYPHAL, a. संदिग्ध्रमाण.

APOLOGY, s. समाप्रीयंना, क्षमायांचेना, स्वदीवरवीकारः. व व्यप-अप-देशः, छम्रन् n. =181, s. स्वदीवरवीका-रिन् m, व्यपरेट्ट m. =1826, s. क्षमा यांचे 1 A or प्रार्थ 10 A, स्वदीव स्वाह-अंगीक 8 U. 2 व्यप-दिश् 6 P, व्यपदेश-क्य-क्. - Ανοιοσπίπο, α. व्यपदेशक.

APOLOGUE, s. डपकथा, उपारूयाने.

Apophlegmatic, a. कफनाक्षन (नी f.).

APOPHTHEGM, s. सूत्र, वंचन, नीतिवचनं.

APOPLEXY, s. अंगविकृति f., संन्यासं:

APOSTATE, s. स्वधमैत्यागिन् m., स्वधमैश्रष्ट:-चेयुतः, पतित::-APOSTACY, s. स्वधमैत्यागः, धर्मेश्रद्धः, प्-स्धर्माश्रयः: -APOSTATIZE, v. i. स्वधमीन् श्रव् 1 A, 4 P or पत् 1 P, परधमैनाश्चि 1 U.

APOSTLE, s. ईश्वरेप्रेरित:, ईश्वरदूत:.

APOSTROPHE, s. संबोधनं .- IZE, v. t. संबुध् c., आं-मंत्र 10 A.

APOTHECARY, s. औषधानां विक्रीनृ m., भेवजविक्र-यिन् m.

APPALL, v. t. सं-वि-त्रस् ८., भी ८., उद्विज् ८., व्या-कुलीकु 8 U; 'he was a. ed with fear' भर्येन विवर्णीभूत: ; 'a. ing sight' महात्रासक नके स्थान-APPARATUS, s. उपकरण, सामग्री.

APPAREL, s. वेश:-प:, वकां, परिधानं, आभरण.=v. t. वस् c., प्रावृ 5 U, संब्ये 1 P.

APPARENT, a. ब्यक्त, अभिव्यक्त, स्फूट, स्पष्ट, प्रत्य-क्ष, प्रकाश, आविभूत. 2 मिथ्या ind., अवाहतव (वी f.); 'a. praise' व्याजन्तृति f. 3 बाद्य, बिंहः in comp.; 'to make a.' आविष्क्त, स्पष्टी-प्रकटी-कृ. =LY, adv. ब्यक्त, स्पष्ट &c. 2 बिहः; 'a wise man acts a. agreeably' विद्यान् जनो बही रमणीयं व्यवहरति (Mal. 1).

APPARITION, ८. आभासः, छाया, आकारः. 2 वेतालः, विज्ञाचः.

APPEAL, v. i. पुनर्विचारं प्रार्थे 10 A. 2 प्रमाणीक 8 U, प्रमाणियाते (D.); or by प्रमाणं; 'I a. to your lordship in this case' अन विचयेऽन त्रभवंतं प्रमाणीकरोमि, अत्रभवान् प्रमाणं. = s. पुनर्विचारप्रार्थेना; प्रमाणीकरणं.

APPEAR, v. ं. उदि 2 P, उन्नम् 1 P, प्रकाश् 1 A, प्राहुर्भू 1 P, आविर्भूः 2 उपस्था 1 U, सिन्नाश pass. 3 प्रतिमा 2 P, अवभास् 1 A, दृश् pass., स्का pass.; so as to a. dead 'मृतिभवात्मानं संदृश्येः 'the witness did not a. 'साक्षी नोपतस्थीः —ANCE, s. उदयः, प्राहुर्भीवः, आकृति f., ऊपं; 'good in 'a.' साभावृति, सुदृश्यं, प्रकाणीय. 4 आभासः, छाया, आभा; your story has an a. of truth' तब कथा संयेव प्रतिभाति-अवभातते. 5 अनुमान.

APPEASE, v. t. सां(ज्ञां)न्त्ं 10, म-डंप्-संग्रं c. (ज्ञांभेपति); तुत्र c., मसर् c., समुनी 1 P; to be a.

की त्रसद् 1 P, प्रशास 4 P.=ING, ह. सांत्वनं, प-

PRESIDENTION, S. See NAME. - APPELLATIVE,

a. भिर्भायिन् (नी f.). 2 सामान्य-

LPPEND, v. t. अमुर्बध् 9 P. उपाधा 3 U. आसंज् c.

—AGE, s. अमुर्बधः; उपाहितभागः. 2 उपकरणं. —ED,
c. संबोजित, उपाहित. —IX, s. परिशिष्टं, शेवसंग्रहः.

LPPERTAIN, v. i. See BELONG. —AFFERTENANCE, s. अनुर्वधः, उपकरणं, उपस्करः, सामग्री.

LPPETITE, s. कामः, रागः, अभिलाषः, इच्छा, स्वितृ.

2 सुम्रा, कुषा-ध् रृः; 'sensual a.' विषयस्विः. विविषयरागः.

APPLAUD, ए. १. प्रशंस 1 P, आए 1 A, अभिनंद 1 P, स्तु 2 U. 2 उपने 1 P.—APPLAUSE, ६. प्रशंसा, आधा, स्तृति f. 2 प्रशंसावाषः (pl.), धन्यवादः; he rose to speak amidst loud a. ' उचैः प्रशंसावाष उदीरयन्सु थोत्रु स वक्तुद्रतिष्ठतः—APPLAUSIVE, a. आधान्वतः स्तृतिमय (यी f.).

APPLE, s. आतावृक्ष:,-फलं. 2 (Of the eye) तारा, कर्नानिका: 'a. of discord भेद-कलह-बीगं.

Apply, v. t. संयुज् 10, न्यस् 4 P, ऋ c. (अर्थयित). निविधा c., निधा 3 U, आहत् c.; 'a. your shoulder to the wheel 'चक्रमंसन उतंभय; 'a. ing the hand to my shoulder ' अंसे हस्तं निवेश्य &c. 2 विभा 3 U; प्युज् 7 A, 10; ' they do not a. the word विषय to happiness ' सुखार्थ विषयज्ञान्दं न प्रयंजते. -शब्दस्य प्रयोगो न तृत्रयते. 3 आधि 1 U; याच् 1 A, अर्थ 10 A. 4 (Oneself to) अनुहा 1 P, मन:-चित्तं-समाधा, or बंध् 9 P, अभियुज् pass. (एते वयं स्वकर्मण्याभयुज्यामहे Mu. 3). - v. i. लग्न 1 P. सं-अन-बंध 9 P. 2 प्रयुज् pass., उपपद् 4 A; oft. by η 1 P, ₹ 2 P; 'this our title does not a. to any one else ' द्वितीयगामी न हि शब्द एक न: (R. m. 49); राम इत्ययं शंब्द उद्यारित एव मामगात (R. x1. 73); विषय in comp.; 'the word free not a. ing to anybody else ' ईश्र इत्यनग्यविषय: शब्द: (V. 1). 3 (to, for) याच् 1 A, y-aff-ag 10 A; 'a. ed for further orders' कोपरी नियोगोन्छीयतामिति पार्थयामास - Ar-PLIANCE, s. डपाय:, डपकरणं, सामग्री.-APPLI-CATION, अ. योजनं, विधानं, प्रयोगः, संप्रयोगः, निवेश-मं. श्यास:, अर्पणं. 2 मनोनियोग:, चित्तासक्ति f., अभ्य-सर्व, अध्यवसाय:, अभिनिवेश:, आसिक f., अनुष्ठानं. 🖠 डपयोग:, प्रयोजनं. 4 संबंध:; ' a. of this speech to Râma' अस्य वचनस्य रामगाभी संबंधः. 5 प्रार्थना--APPLICABLE, a. लगत् (न्ती f.), भयोज्यः 2संगत, संबद्ध .- APPLICANT, 8. पार्थियत m., अधिन m., याचकः, प्रणियन् m.

APPOINT, v. t. gog 7 U, 10, स्था c. (स्थापमात),

निधा 3 U. 2 अधिक, नियुज् 7 A (with loc.) य इमामाध्रमधर्में नियुंने (S.1); ध्यादिश् 6 P. 3 निर्दिश 6 P. तिरूप् 10; 'a. ed lesson' निर्दृष्पाटः; 'a. ed time' कृतः कालावधिः, कृतसकेतः, समयः. = MENT, ह. नियोगः, अधिकारः, पदं 2 निय-गः, विधिः, आज्ञा, ज्ञासनं 3 उपकरणं 4 निरूपणं, स्थापनं 5 समयः, संकेतः; 'keep your a.' समयमनुरूपद्व-वर्तस्व; 'Queen, let us keep (to) our a.' देवि सामयिका भवामः (M. 1.).

APPORTION, See DIVIDE.

APPOSITE, a. युक्त, यथार्थ, संगत. -LY, adv. स्था-न, यथार्थतः

Apposition, s. समानाधिकरणं, एकान्वयः.

Appraise, v. t. (goods) (मूल्यं) निरूप् 10, नि-धु 10. = ER, s. मूल्यनिरूपकः

APPRECIATE, v. t. (गुणागुण) जा 9 U, अवगम् 1 P, ग्रह् 9 P, विविक् 7 P; 'appreciator of merits' गुणग्रहीता, गुणज्ञ:, मर्मज्ञः 2 वह मन् 4 A. – 10N, s. गुणग्रहणं, गुणागुणज्ञानं-विवेचनं

АРГВЕНЕНО, v. t. पह 9 P, परामृश् 6 P, आसिष् 1 P, आक्षम् 1 U, 4 P, ष्व 1 P. 2 आ-वि-परि-त्राक् 1 А. 3 मन् 4 А, श्रांक् 1 А; तर्क् 10, उद्द 1 U, अनुमा 3 А. 4 अव-अधि-गम्.1 P, उपलभ् 1 А. — АРГВЕНЕНОВІОН, s. यहणं, आसेषः; आ-वि-परिश्ता, अनुमानं, तर्क, मित f., बुद्धि f.; 'of quick a.' तांक्ष्णमितः; 'of dull a.' मंदधी, स्थूलबुद्धि. — АРРВЕНЕНОВІУЕ, a. आशंकमान, श्रांकतः; 'a. of danger' भयमाशंकमानः

Apprentice, s. शिल्पविद्याशिष्यः, अंतेवासिन् m., शिष्यः. = SHIP, s. सेवाकालः

APPRISE (of) See INFORM.

Approach, v. t. उप-समुप्-अभि-गम् 1 P, °इ-या
2 P, °स-यप् 1 P; समीपं-निकटे गम् (with gen.).
– v. i. उप-समुप्-स्था 1 U, °गम्; प्रत्यस्तद् 1 P.
– s. आगमः, अवतारः, उपास्थाति f.; 'a. of night'
दोषागमः, रज्ञयुपस्थितिः. 2 संनिकषैः, आसन्नताः 3
प्रवेद्यः, उपसर्थणमार्गः. – ING, a. आसन्न; 'his
death a. 'आसन्नमरणे तस्मिन्ः संनिकृष्ट, समुपास्थितः
– ABLE, a. उपसर्थणीय, समुपगम्यः

Арркоркілть, v. t. आत्मसात् क 8 U, स्वाधीन-स्वाय त. - a. क. 2 प्र-विनि-डप- युज् 7 A, 10, डप-कृप् с. - a. डपपन, संगत, डिनत, युक्त; 'a. to the occasion' प्रस्तावसत्त्रां. 2 स्वकीय. - LY, adv. द-पपन, युक्त, स्थाने, यथार्थतः. - ION, ε. आत्मसास्कर-णं; विनियोगः, उपकल्पनं.

APPROVE, v. t. अनुमुद् 1 A, अनु-सं-मन् 4 A, महास् 1 P, अभि-मति-नद् 1 P, रुष् 1 A; एत-योविवाद एव मे न रोषते (M. 1) 'I do not a. of their very quarrel'; 'I do not a. of your

speech ' न ते वचोऽभिनंदामि (S. 2). 2 प्रमाणयित (D.), त्रिभू c. - ΔL, s. अनुमोदनं, अभिनंदनं; संमितः, प्रश्लंसा; ' he got the a. of his mother ' मात्रानुमोदित: - ED, α. संमत, प्रश्लंस &c., पर्राक्षित. - ΔΡΡΚΟΒΑΤΙΟΝ, s. सं-अनु-मित f. 2, साधु-धन्यन्वाद:, प्रश्लंसा

APPROXIMATE, v. t. उपनी 1 P, उपस्था c. (स्था-प्यति). -v. i. समीप-निकट-नृत् 1 A, आसत्र α. भ, See APPROACH. 2 Resemble, q. v. -α. समीप, आसत्र, सैनिक्ट; 'a. to 10' आसत्रद्शाः. -ION, s. आसत्रता, उपगमः &c.

APRIL, 8. चेत्र:, मधुमास:, वैशाख:.

Apron, s. (मलनिवारणार्थं) कटिपच्छदः, मलवकं Apropos, adv. अनुरूपं, पथा in comp.

APT, त. डचित, यांग्य, युक्त. 2 Ex. by द्वाल in comps., प्राय: with pot. pass. part.; 'youths are a. to forget ' युवाने विस्मरणद्वाला:; 'lazy boys are a. to be bad boys ' अल्सैबीलकै: प्रायं दुईनैभेवितत्व्यं; 'over-affection is a. to suspect evil 'अतिकेह: पापदांकी (S. 4); आलु in comp.; 'a. to take pity ' द्याल:; 'a. to break 'अंग्र. 3 दक्ष, कुद्वाल, अभिन्न, See SKILFUL. 4 त्वरित, चपल, उद्युक्त.=ITUDE, s. योग्यता, पात्रता, औचित्यं. 2 'दीलिता. स्वभाव:, दीलं. -LY, adv. प्रयोचितं, यथोपपतं, स्थाने, चातुर्भेण, सकौदालं.=NESS, s. योग्यता; कौदालं, पाटवं. 2 द्वाकि f.. सामर्थ्य.

AQUATIC, a. जल in comp., जलांद्रव, वारिषर; 'a. animal' जलजंतु:, यादस् n. 2 जलचर, जलज, वारिज.

AQUEDUCT, ३. जलप्रणाली, जलमार्गः, परीवाहः.

 $\Lambda_{\rm QUEOUS}$, a. जलमय (यी f.), अम्मय, सजल, अ-

Λυσιλικε, α. जुकसद्ज्ञ (ज्ञां f.): वक्र, कृषित; ' having an a. nose' जुकदास:.

ARABLE, a. कर्षणीय, कृषियांग्य.

Arbiter, ८. मध्यस्थः; निर्णेतृ त., प्रमाणपुरुषः 2 हेशः, प्रमुः — Arbitrate, ८. विचर् ८., निर्णे 1 P; मध्यस्थतां गृहीला निर्णा or परिच्छित् 7 P. —10N, ८. मध्यस्थकृतनिर्णयः ; विचारणं निर्णयः 2 माध्यस्थः —0R, ८. मध्यस्थः, निर्णेतृ त., विचारकः Arbitrary, त. स्वेच्छाचारिन (णी त.), कामचारिन, स्वच्छंद, स्वेरवृत. 2 अनियंत्रण, उदाम. 3 चपल. अविहत. —14, तथेए. स्वेच्छया, स्वकामतः, स्वेरं, निर्यंत्रणं Arbour, ८. स्तागृहं, निकंशः-जं, पर्णशाला.

ARC, 8. बुत्त खंड, धन्स् n.

ARCADE, 8. छत्रपथ:-मार्ग:, गुढमार्गः.

Arch, s. संडमंडलं, वृत्तसंडं; 'a. of heaven' न-भोमंडलं. 2 तोरण:-णं. =v. t. मंडलंकः; तोरणरूपेण निर्मो 3 A, गोलाकारेण आच्छाद् 10; a. ed सन्तरण, न्यस्ततोरण; भुम, कुंचित, वक्र, तारेणाकार. = a. विद-ग्ध, धूर्त, चतुर; मुख्य, भेष्ठ, उत्तम, प्रधान, अग्रणी; 'a. fiend 'पिशाचामणी:; 'a. angel' प्रधानदूत:; 'a. bishop' मुख्यो धर्माध्यक्ष:

ARCHAISM, 8. प्राचीन-आर्ष-प्रयोगः.

ARCHAIOLOGY, s. पुराणवस्तुज्ञालं.

Archer, s. धन्वन् m., धानुष्कः, इतुधरः, निवंगित् m., धनुर्धरः. = Y, s. धनुर्किया, श्वराभ्यासः, धनुर्वेदः. Archetype, s. मूलरूपं, आदर्शः.

Architect, s. स्थपति:, श्विस्पन् m; 'man is the a. of his own fortune' लोके गुरूत्व विपरी-ततां वा स्वचेष्टतात्येव नरं नयंति (H. 2). - URE, s. श्विस्पं, वस्तुनिर्माणकोश्वालं, निर्माणशिक्षं.

Archives, ह. ग्रंथरक्षागारं. 2 पुरावृत्तं. Arctic, त. उत्तर्, उदीचीन, उत्तरकेंद्रीय.

ARDENT, त. उत्तत, प्रचंड, उत्कट, उत्तुक, कुतृहिल्र्उत्साहिन् (नी र्र.), व्यम ; 'a. love 'निरातिक्योनुरागः ; 'a. looks 'सनृष्णा दृष्टिः. = LY, adv. दक्ष्यं, सनृष्णं, सानुरागं. = Ardour, इ. उत्तारः,
अत्यंतता, निरतिकायः, अतिरेकः, उत्कटता, उत्साहः,
व्यम्रता, कुतृहलं, औत्सुक्यं.

Arduous, a. दुब्कर, यत्नसाध्य, दुःसाध्य, सु-अति-दु-ब्कर. 2 प्रांक्ष, दरारोह, टच.

AREA, s. फल ; 'a. of a field ' क्षेत्रफलं. 2 अंगणं-नं ; 'inner a. ' प्रकोष्टः.

Arena, 8. रंग:, रंगभूमि f., महभू:.

 $\mathbf{A}_{\mathbf{R}\mathbf{G}\mathbf{E}\mathbf{N}\mathbf{T}},$ a. राजत (ती f.), रौप्य (प्यी f.).

Argue, v. i. तर्क् 10, अहापोहं कु 8 U, विचर c., विवेचनं कु. 2 विवद 1 A, वादे उत्तरमत्युत्तरं कु. – v. t. प्रमाणेन -तर्केण सिध् c. (साधर्यिते), प्रमाणय-ति (D.), युक्तिवादेन सिध् c.; युक्त्या तर्क् 10, जह 1 A. – ER, ४. तर्किन m., विचारकः, वादिन् कः – Argument, ४. युक्ति तृ., उपपत्ति तृ. 2 पक्षः, प्रमाणं, हेतुः, न्यायः, वितर्कः; '६ wrong ६.' पक्षाभासः, हेत्वाभामः 3 वादानुवादः, विवादः, वाक्तलहः 4 विषयः, अनुक्रमणिकाः – ATIVE, क. तार्किक (की तृ.), तर्कोनुवदः न्यायानुसारिन् (णी तृ.), उपपत्तिमत् (ती तृ.). 2 वाद्शील, विवादप्रियः – LY, adv. सोपपाक्तकं, सवितर्कं, यक्तिवादेन

ARID, त. जुष्क, आतपाक्रांत; ' a. soil ' मरु:, मरुस्थ-लं-ली

Aright, adv. युक्तं, यथातथं, यथास्थानं, सम्यक्,

ARISE, v. i. उत्था $1\ P$; उत्यद् $4\ A$, उत्-म-स-भू $1\ P$, प्रजन् $4\ A$, प्रवृत् $1\ A$; उदि $2\ P$, उत्तम् $1\ P$; आवि-पाद-भू, विनि:-प्र-स् $1\ P$; 'a. ing from ' ox. by ज, भव, उद्धव, प्रभव, in comp.; स्म-रजा पीडा 'torment a. ing from love'; योवन-

िर्मित तेमें: &o. ; oft. by उत्थ, समृत्य ; नयनसमृत्यं

Аम्बंडिंग्यовалу, s. कुलीन-विशिष्ट-जनाः. 2 शिष्टजम-सत्तांकं राज्यं.-Aristocratis, a. कुलीन, अभिजात. Arithmetic, s. अंकविया-गणितं, परिकर्मम् n. -IAN, s. अंकवियात्तः, गणकः.

Abe, क. भी f., तरणी, पोतः. 2 आधारः, कोषः. Abe, क. बाहुः, भुजः, भुजा, दोस m. n.; 'fore-a.' प्रकोष्टः. 2 ज्ञाखाः 3 नदीवेकः, वकः. 4 ज्ञाकि f., वलं, बीपं; 'got by one's own a. ' स्वभुजविर्धेण कन्धं, मुजोपार्जितः. —v. t. सजह c., सञ्जीक 8 U, अकैः संयुख् 10, सायुध a. कृ. —v. i. सजह 4 U, सञ्जीभ 1 P. —s अकं, ज्ञाकं, आयुधः-थं, ज्ञाकं 2 विषदः, रणसमयः, संप्रामः, युद्धः, 'taking up a.' युद्धार्भः; 'passage of a.' अकिवधाः. —ED, सायुधः सञ्जः, 'a. with a sword' सखद्भः. —LESS, a. अभुज, अज्ञाक, अनायुधः. —PIT, —HOLE, s. कक्षा-धः, वाहुम्लं, भुजकोटरः-रं, दोमूंलं. —LET, केयूरः-रं, अगदः-रं. 2 कुदवाहः, उपज्ञाखाः

ARMADA, 8. बृहन्नीसाधनं.

Armament, s. बलं, सञ्जीकृतं बलं, युद्धांपकरणानि. **Armis**Tice, s. युद्धविरति f., संधि:, युद्धनिवर्त्तनं (नियतकालं यावत्).

Armour, s. वर्मन् n., कवध:-्षं, कंचुक:, सजाह:, तनु-वारं, तनुत्र-प्राणं. 'a. for the head' जिरकाणं. —ER, s. शक्तारः; अक्तारः: —Y, s. आयुधागारं, शक्ताहरः 2 शक्तामूह:.

ARMY, इ. सेना, सैन्यं, बलं, बाहिनी, चम्:, अनीकं, पृत-ना, दंड:-डं; 'full a. ' चतुरंगं बलं, अक्षीहिणां.

AROMA, इ. गंध: , आमोद:, परिमह:. -TIC, त. सुर-भि, सुगंधि: 2 सुर्राभत; a. s सुगंधित्रव्याणि. -TIZE, v. t. वास् 10.

AROUND, prep. परित:, अभितः, (with acc.). - adv. समंततः, सर्वतः, विष्वक, समंतात.

Arouse, v. t. (From sleep) जागृ c., प्रबुध् c. 2 डन्-भोत-सह c., उत्तिज् c., उत्था c. (उत्थापयित); डर्बुध् c., जन c. (जनयित).

ARRAIGN, v. t. See Accuse.

ARRANGE, ७. ८. रच् 10, घट ८., वि-ऊह 1 U; संविभा 3 U, विनि-अस् 4 U, स्था ८. (स्थापयाने);
'well a. ed'स्पटित; 'a. in order' यथाकम
रच, संविभा ८. &c. 2 (Settle) उपकृष् ८., निर्णी
1 P; 'I have a. ed to pay his debts'
तस्य कणं कथ प्रतिदेयिमाति मया निर्णीत-आहासितं.
— MENT, ८. रचना, विन्यासः, संविभा, ब्यूहनं, क्रमेण
स्थापनं, परिपाटि-टी रि., कमः; 'a. of plot' वस्सुरचना, संविभानकं; सर्णि-जी रि. 2 निर्णयः; 'all a. s
for his reception are complete' सर्वास्तत्संभावनासंविभा उपकल्पिताः.

Abbant, a. भारतंत, मृत्ती, भति pr. 2 व्यतिनिय, अ-तिदुष्ट, निकृष्ट-

ARRAY, s. ब्यूह:, रचनं, विश्यास:, क्रम:, श्रेणि-जी f., पिक्त f. 2 वेव:, आभरणं, परिच्छद:. = v. t. क्रमेण रच् 10, सज्जीक 8 U. 2 भूव् 10, अलकू; वक्रेण आच्छद 10; 'he was richly a. ed 'स महाधैवक्र-भूषित:,-वक्राणि पर्यथनः

ARREAR, s. अविश्वष्टदेयं, ऋणशिष, अशोधितो भागः; 'clear up all a. s' सर्वमविश्वष्टदेयं परिशोधय; 'liis pay remained in a. s' यथावसरमदत्तत्वात्तस्य वे-तनं समुखितं.

ARREST, v. t. निरुध् 7 U, अह् 9 P, आसिध् 1 P, बंध् 9 P, धृ 1 P, 10; ऋणहेती: राजाज्ञया धृ 10. 2 निवृत с., स्तंभ् 9 P or c. (निवर्तयामास नृपस्य दृष्टिं (R. II. 28); 'the Chitrakuta mountain a. s my eye' बच्चाित में चकुष्मित्रक्टः (R. XIII. 47); 'a. attention' अनन्यमनः a. कृ 8 U; अनन्यिचन a. कृ. -s. निरोधः; आसेधः, ग्रहणं, धरणं, बंधनं.

ARRIVE, v. i. प्र-संप्र-अनुप्र-आप 5 P, आ-समा-सद् 1 P, अभि-डपा-गम 1 P, टपस्था 1 U, प्रपद् 4 A (यौबनदश्चां प्रपेदें). → AL, s. आगमनं, उपस्थिति f. &c.

Arrogance, s. औद्धत्यं, दर्पः, अभिमानः, अहं-कारः, गर्वः, मदः, अवलेपः, प्रागल्भ्यं, उत्सेकः, आटोपः. — Arrogant, a. उद्धत, तृत, अहं-कारयुक्त, प्रगल्भ, समद, गींवत, अवलित, उत्सि-क्त, मानित् (नी f.); 'a. lady' मानिनी प्रमदा. —I.V. adv. उद्धतं, सावलेपं, सदर्धं &c.

Авносати, v. t. सगवँ-अन्यायेन-प्रद 9 P or स्वा-यत्तीकु 8 U or आहा 3 A. -10N, s. अन्यायप्रहणं, उपधा

Arrow, s. श्रारः, बाणः, सायकः, इषुः, कांडं, भवः, नाराचः, मार्गणः, क्षिलीमुखः, विशिखः. = ४, ०. बाण-वत् (ती f.) &c.; बाणाकारः

ARSENAL, s. आयुधागारं, ज्ञलगृहं. 2 ज्ञलालसमूह:. ARSENIC, s. मतः, फेनावमन् कः; मनःज्ञिला.

ART, s. शिल्पं, शिल्पविषा, कला, व्यवसाय:; नाटच-कला 'a. of dancing': 2 कल्पना, विद्या (science). 3 निपुणता, युक्ति ति, कीशलं; साधनं; 'a. s of life' जीवनसाधनानिः 4 व्याजः, कपटं, माया, वैद्य्थ्यं, चातुर्यः – FUL, a. चतुरः; 'a. look' चतुर्शे तृष्टिक्षेपः; विद्य्यः मायावत (ती ति.) 2 शिल्पेन कृतः 3 निपुण कृशलः – FULNESS, s. चातुर्यः, वैद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, वेद्युःध्यं, विद्युःधः नायावत (ती ति.) विद्युःधः विद्युः विद्युःधः विद्युः विद्युःधः विद्युः विद्युःधः विद्युःधः विद्युःधः विद्युः वि

. इतिम, कृतकः सन्याजः 2 किस्पनिर्मितः 'a. mountain' कीडापर्वतः - ARTIZAN, ARTIST, s. शि-ल्पिन् कः, वित्रकरः 2 पंडितः, निपुणः

ARTERY, 8. धमनी, रक्तवाहिनी.

ARTICLE, s. इच्यं, वस्तु n., सामग्री. 2 विषय:, पदं, भाग:. 3 समय:, समयपनं.

ARTICULATE, a. स्पष्ट, परिस्फुट, ज्यक्त. -v. t. स्पष्ट-स्फुट-उचर o. or उदीर 10., 2 मंथ 9 P, संयुज् 10, संधा 3 U. -NESS, s. स्पष्टता, स्फुटता; 'a. in uttering syllables' वर्णोचारणे स्पष्टता; 'utters articulate sounds' परिस्फटाक्षरां गिरमुदीरयति (Ka. 13). -10N, s. उचारण &c. 2 संधानं.

ARTILLERY, s. अग्यकाणि: यदाकाणि.

As, conj., adv. Ex. by वन्, इव; मात्वत-मातर्मिव-परदारा पश्य. 2 यथा, यहत, अनुरूपं-पेण: यथा in comp. (यथोनं कथय): 'as-so' यथा-तथा with or without एव: 'as-as' यथैव-तथैव (यथैव ज्ञांता तथैव सीता दश्वरथस्य प्रिया (U. 4); 'as-sincetherefore ' तथा-तथा, यत:-तत:, यत्-तत: 'as for instance, ' यथा (यथा महानसे), or तथाहि. 2 (On account of) ex. by abl. or instr. of noun. 3 (While) यावत-तावन: or by pres. part.; 'as he was going, he thought' गच्छन् स इत्थं मन्सि चकार: 'as high as ' दश (मी f.), मात्र, in comp.; 'water as high as the knee' जानुदर्ग जलं; उद्माना भिनि: &c.; ' as soon as ' यावन्-ताबत ; or loc. abs. constr. with मात्र or एव ; 'as he had spoken ' उक्तबत्येव तस्मिन ; ' as before, ' यथा-पुरा, यथापूर्व, पूर्ववत् : 'as far as ' यावत with acc., आ with abl. or in comp., (आसमहक्षिती-बानां) ; 'as if, ' 'as it were 'इन ; oft. by मन 4 A; 'as if the city had been a large tank ' नगरं महाकासारं मन्यमान: ; ' as follows ' इति (इति वन प्रचक्रमे), or ex. by यथा-यत at the beginning of narratives; 'it is as follows ' तथ्या ; 'as to, ' 'as for ' न, ताबन . इति, अधिकृत्य, उद्दिय ; 'as for merits, he has none ' गुणास्तावत्तस्य नैव वियंते ; ' as for doing it quickly it is easy ' शीवमिति सुकरं (निभृतमि-ति त चितनीयं S. 3); 'as well as ' च-च; 'as many as ' 'as much as 'यावत (ती f.)-तावत (ती f.); 'as yet' अवापि, अय यावत. 4 (Connecting words in apposition) ex. by इति; स बंधरिति मत:, बंधर्मत:; 'as a father he respects me ' पितिति मां स मानयति.

Ascrnd, v. i. बहि 2 P, उहम् 1 P. -v. l. आ-अधि-इह 1 P, आ-आधि-कम् 1 U, 4 P, (with acc.); 'a. ed the throne' राजपदमवाप, सिहास- नमावरोहः —ANT, तः आधिरोहिन् (णी तः), 2 प्रधान, प्रवल, उत्तमः — s. उच्चता, उच्छ्रयः: 2 बाधान्यं, प्रावस्यं, प्रभृत्वं; 'his stars are in the a.' तस्य जन्मप्रहाः उच्चेभयाः —ANCY, s. प्रभृत्वं, भाधायं, प्रावस्यं: —ASCENT, s. आरोहणं, उत्तमः, उदयः, समुत्थानं, अधिरोहणं: 2 अधिरोहणमार्गः, सोपानं; 'difficult of a.' दुरारोहः

ASCERTAIN, v. t. जा 9 U, जा desid. (जिज्ञास-ते), निरूप् 10, उपलभ् 1 A. 2 निर्णी 1 P, अव-निर्-भ् 10, निश्च 5 U, व्यवसा 4 P; 'I shall a. accurately (the truth) about her 'तस्वत एनामुपलम्ब्ये (S. 1.); 'for a. ing time 'केलो-पलक्षणार्थं (S. 4.); -MENT, s. निरूपण, अव-निर-भारण, निर्णयः

Ascetto, s. यति:, योगिन् m., तापसः, तपस्यन् m., मुनिः, वानप्रस्थः, संन्यासिन् m. =18M, s. वैराग्यं, संन्यासः

Ascribe, v. t. निश्चिष् 6 P, अध्या-आ-हर c., (रोपयित), कारणत्वेन संबंध् 9 P; 'a. the defeat to my weakness' मम दौर्बेन्यात पराजयः संभ्तः, दौर्बेन्यं पराभवस्य कारणं, इति वदितः, 'a. every thing to Fate' दैवाय नं सर्वभिति वदिति ; 'to whom shall I a. the blame' कारमन् दौषं निश्चिपामि, कं दोषपक्षे स्थापयामि ; पापं कर्मे च यन्परिष् कृतं तत्तस्य संभाव्यते (Mr. I) 'is a. ed to him' &c.

Азнамер, a. হ্র্লিগ, হ্র্লি, জডসমান, স্বান্থিন, ল-ডিসন, র্নান্তিন, স্বিন, (with instr.); ' to be a.' জডস্ 6 A, হ্রি 3 P, স্ব্ 1 A.

Ashes, s. মহ্মল n., শমিন, বায়ু:, মূনি f.; 'to reduce to a.' শহ্মালয়াৰ a. ক 8 U, মহ্মা-শহ্মান্-ক; 'to be reduced to a.' শহ্মা-মূ 1 P; 'reducing to a.' শহ্মান্নগে. -Ashy, a. বায়ু-বর্গ, গুমং; 'a. pale' বিবর্গবহন: 2 শহ্মান্নে, শহ্মান্ন

Ashore, adv. तीरे, तटे, उत्तीर, तटस्थ a.

ASIDE, adv. एकपाधे; पार्धतः. 2 निमृते, एकांते; जनांतिकं, अपवाधे 'a. to one's self ' आत्मगतं, स्वगतं. Ask, v. t. याच् 1 A, अर्थे 10 A, भिक्ष् 1 A. 2 अन्युज् 7 A, प्रच् 6 P, (all governing two aoc.) = ING. s. पार्थना, याचना. 2 अनुयोगः, प्रच्छाः Askance, Askew, Aslant, adv. तियेक, साचि; 'looking a.' साचिवलोकिन्-अपागदर्शिन् (नी f.). Asleep, a. सुन, श्राधत, निर्देत, निदालस; 'he fell a.'स निदाबशं गतः; ' isst a.' गाढसुनः, गाढनि-दावशं गतः.

ASLOPE, adv. प्रवण a.; प्रवणं.

ASPECT, s. কণ্, আনাং; আকুনি f; 'a gloomy a.' বিষণপাক্তনিং; 'he had a cheerful a.' বংব बदनं इबोत्कुलं बभी. 2 अवस्था, दशा ; 'all things wome a different a.' सर्वे विभिन्नावस्थायामवर्तेत, विषयीसं यातं. 3 अवस्थानं; 'my house has a northerly a.' उदगिभमुखं में गृहं. 4 दशैनं, निरांक्षणं, संबंधः

ASPERITY, 8. तीवता, रीक्ष्यं, तैक्ष्यं, कर्कश्चताः 2 वि-

ABPERSE, v. t. অভিনিত্ 6 P, परिवद् 1 U, See Oensure. 2 মিৰ্ 6 P, उस् 1 P. –10N, s. আ-ধ্বা:, বিৱা &c. 2 মক:, সাধ্বা

Asperse, v. i. हम्ह 10 (with dat.), आ-अनिकांश्च 1 U, आप desid. (ईप्सात), प्रार्थ 10 A, अभिलच 1, 4 P. = ING, a. = ANT, s. आकांश्चिनअभिकाचिन (जी f.), ईप्सु; 'a. to the throne'
राजपराभिलाची; 'a. to the fame of a poet'
कवियक्षः प्रार्थ (R. I. 3); जनोयमुचै:पदलंघनोत्सकः
(K. V. 64). = ATION, s. हम्हा, आकांशा, ईप्सा,
अभिलाचः, लालसा; 'high a.' महाकांक्षाः 'these
are, indeed, high a. s' द्राह्म हाः-द्राधिरोडिंग्यः
स्तर पता आकांशाः

ASPIRATE, s. महाप्राण:

Ass, s. गर्दभ:, खर:, रासभ:; 'a. headed' मंदधी, खरनुद्धि. - Asinine, a. रासभीय, खरसंबंधिन (नी f.). [सहस्रवेधि n.

Assatch to a. हिंगु n., जन्ते, बाह्वीकं, रामठे, Assath, v. t. See Attack; 'the character of the king is a. ed' दोषेन्प: स्वय्पते (Mr. 9). —ANT, s. अभियोक्त m., आजामकः

Assassin, s. घातकः, हत् m., उपांशुपातकः, पाण-हारकः. - ATE, v. t. हत् c. (घातयति), मृ c., व्यापद् c., निभृतं हत् 2 P, वर्ध-हत्यां-कृ (with gen.). - ATION, s. वर्धः, घातः, उपांशु-निभृत-वर्धः

ASSAULT, v. t., s. See ATTACK.

ASBAY, s. परीक्षा, निकषः. 2 प्रारंभः, प्रथमा प्रश्नात $f.=v.\ t.$ परीक्ष् 1 A, प्रवत् 1 A, See Attempt. Assemble, $v.\ i.$ समागम् 1 P, संगत् 6 P, समुद्धमा-समिभ-र 2 P, संनिपत् 1 P, संगम् 1 A, एकीम्, एकत्र इ. संकुलीम्. $-v.\ t.$ c. of roots above; समा-समुपा-र 1 P, एकत्र इ. 8 U. - Assembly, s. सभा, सदस् f., n., समाजः, संसद् f., परिषर् f.; 'a. house' सभाग्र, गोडीस्थानं; 'a. hall' आस्थानमंदपः—गृहं, आस्थानी-नं; 'a. room' इंद्रकं, आस्थानं-- Assemblage, s. समूरः, संघातः, समाहारः, समुख्यः, वृदं, चयः, समुद्दायः, निवहः, समदायः, गणः, औषः, संघः, प्रानः in comp.; 'a. of kings' राजकः

Assent, v. i. अनुज्ञा 9 U, अनुमन् 4 A. 2 मह 9 , P अनांकृ 8 U, स्वीकृ, अभ्युप-गम् 1 P, °इ 2 P.

= ह. संमित र्र., अनुमति र्र., अनुमा, अनुमादने 2 अ-गीकारः, अभ्युपगमः

Assert, v. t. प्रतिपद् c., See Affirm. -Ion, s. वचनं ; प्रतिज्ञा, पूर्वपक्षः.

Assess, v. t. देयं करं निरूप् 10 or निर्भे 10 or दा c. (दापयित). = MENT, s. करनिर्भारण; राजस्व-प्रहणं. 2 करः, बिलः, जुल्कः-स्कं, राजस्वं. = OB, s. सभ्यः, सभासद् m. 2 कर-शुल्क-प्राहिन् m.

Assets, s. विभव:, संपति f.

Asseverate, v. i. सप्रतिज्ञं-सज्ञापथं-वद् 1 P.=10N, s. ज्ञापथपूर्वेकं वचनं, दृढीकि f.

Assiduity, Assiduousness, इ. व्यवसाय:, उद्य-म:, तत्परता, अभियोग:, उद्योग:, मनीयोग:, प्रसक्ति f. -Assiduous, a. उद्यमिन्-व्यवसायिन्-द्योगिन् (नी f.); तत्पर, सोयोग, प्रसक्त, परायण, अभियोगवन् (ती f.). -Ly, adv. तत्परतया, साभियोग, सोयोग, अवि-रता, प्रसक्त, प्रयत्नतः

Assion, v. t. निरूष् 10, निर्दिश् 6 P. 2 प्र-उप्-कृष् c., निर्णा 1 P. 3 नियुज्ञ 7 A, 10. स्था c. (स्थाप्-यित). 4 दा 3 P, ऋ c. (अपेयित). 5 Ascribe, q. v. — Ation, s. इस्यसमर्पण-दाने. 2 संकेतः, अभिसारः; ' place of a. ' संकेतस्थानं — EE, s. प्रतिनिधिः, प्रतिपुरुषः, नियोगिन् m. — MENT, s. निर्देशः, समर्पणं, दानं, उपकल्यनं.

Assimilate, v. t. सद्शी-एकी-कृ 8 U; 'a. food' परिपाकं नी 1 P, परिणम् c. (णमयति). -ION, s. समीकरणं. 2 समता, साम्यं, ऐक्यं. 3 परिपाकः, पारिणामः, पकता.

Assimulate, See Pretend.

Assist, v. t. उपकु 8 U. साहाय्यं-उपकारं क (gen.); अनुग्रह 9 P. -- ANCE, s. उपकारः; साहायं, साहित्यं.
-- ER, -- ANT, s. सहायः, उपकृत् m., उपकारिन् m., साहाय्यकर्त् m. 2 उप in comp.; 'a. master' उ-पगुरुः

Assize, s. न्यायसभा. 2 अर्घपिरमाण. - v. t. अर्घ-मूल्यं-निरूप् 10 or संख्या e. (ख्यापयित). - ER, s. मूल्यनिरूपक:

Associate, v. i. संसगं-संगातं-समागमं- क 8 U; सं- वस् 1 P, संमिन् 6 P, सहवासं कु, संगमनुवज् 1 P; 'deer a. with deer' मृगा मृगै: संगमनुवज्ति. -v.t. संगुज् 7 U, 10, संक्षिष् c., संगम् c. (गमयति). -s. वयस्यः, मित्रं, सहचरः, अनुविगित्रं m., सजुस् m., सहवासिन् m.- 10N, s. संगमः, संसगंः, संगः, समागमः, साहच्यं, संयोगः, संक्षेवः; 'a. of the good with the good' सतां सिंद्रः संगः (U. 2). 2 सभा, समाजः, पंकि f.. परिवद् f.

Assort, v. t. यथाक्रमं स्था c. (स्थापयित) or रच 10 or विन्यस् 4 U : १थक् कृ 8 U. - MENT, s. विन्यासः, १थक्रएणं, रचना, AssůAGE, v. f. प्र-डप-शस् c. (शमयित), तृष् c., श्ला-ता-त्व 10. = v. i. प्र-डप-शस् 4 P. = Assuasive, a. शांतिपद. शामक.

Assume, v. t. मह् 9 P, धृ 10, आदा 3 A. 2
Arrogate, q. v. 3 मह, सिद्ध a. मन् 4 A; प्रमाणं विना वद् 1 P; 'a. ing to be true' तत्सत्यमिति
गृहीत्वापि; 'a. ed silence' कृतकं-मिथ्या-मीनं.
— ING, a. See Arrogant.— Assumption, s.
महणं, धारणं. 2 कल्पना; 'on the a. that he is a fool' स मूर्क इति मत्वा. 3 प्रतिका; प्रमेयं.

ाड a. 1001 सं मूख दात स्वा उ पातज्ञा; प्रमयः
Assure, v. t. प्रति-इ c., प्रतीति क 8 U, विश्वम् c.
2 दृढीक, संस्तंभ् 9 P or c., सुनिधित « क.
(Oneself) प्रति-इ 2 P, विश्वस् 2 P; निश्चयेन कथ्
10; सनिश्चयं-दृढं-वद् 1 P. -ANCE, «. विश्वासः, प्रस्ययः, दृढः प्रत्ययः, प्रत्याज्ञाः 2 साहसं, प्रागल्भ्यः
3 विश्वासकारणं, प्रत्ययहेतुः 4 योगक्षेमः, अभयवचर्नः
-ED, «. असंदिग्ध, सुनिधित, असंज्ञाय, दृढः -EDLY, adv. नियतं, नूनं, खलु, असंज्ञावं; 'I a. feel, ''I feel a. ed ' इति में निश्चयः, दृढं मन्ये.

ASTERISM, s. नक्षत्रं, तारा, तारकं-काः

ASTERN, adv. नीपाधमभागं प्रति.

ASTHMA, ८. श्वासः, श्वासरोगः - TIC, त. श्वासरोग-पीडितः

ASTONISH, v.t. विहिम c. (विस्माययित, विस्माययते), विस्मयं जन् c. (जनयित), विस्मयाकृतीकृ 8 U, चिकत a. कृ -ED, a. विस्मित, विस्मयाकृत, चिकत; 'to be a.' विस्मि 1 A, विस्मयव ग्रं गम् 1 P. -ING, a. विस्मयकर (र्री f.), अञ्चत, साअर्थः -MENT, s. विस्मयः, आधर्षः, चमत्कारः

ASTOUND, v. t. বিমৃত্ c., বিংমবাকুল a. কু 8 U, হ্যাকুলাকু, জৱীকু; 'a. ed with fear' মাংব্যস্তাক্রাক্রা:

ASTRAY, adv. उत्पर्थ; 'who goes a.' उन्मार्गगामिन् (नी f.), पथभष्ट, श्रांत, विपथगामिन् ; 'to lead a.' उत्पर्थ-उन्मार्ग-नी 1 P.

Astride, adv. प्रगतजंघं स्थित व., पादी रथक् कृत्वा स्थित व.

Astringent, a. रूक्ष, कवाय. 2 संकोचनशील. = 8. स्तंभकं.

ASTROLOGY, 8. ज्योतिषं, नक्षत्रविधा, दैवज्ञविधा. = ER, 8. गणकः, दैवज्ञः, ज्योतिषिकः, कार्तातिकः, दैवच्चिन्कः, मौद्तिकः, सांवत्सिरिकः. = ICAL, α . ज्योतिष (ची f.), नक्षत्र in comp.

ASTRONOMY, s. ज्योति:शाझं, ज्योतिषं, खगोलविया.

– ER, s. ज्योतिर्विद् m., ज्योति:शाझहः, ज्योतिषिकः, खगोलवियाभिहः: —ICAL, a. ज्योतिष (धी f.), नाक्षविक (की f.), खगोलवियाविषयकः

ASTUTE, a. विदग्ध, चतुर, निपुण, कार्यदक्षः ASUNDER, adv. वृथक्, विरक्षं, विगत-मग by दि; 'threw a.' विश्विष् 6 P; 'burst a.' विदीने &c.

Asylum, s. आअमः. 2 आअयः, चारणं, वीअयः, गति f.; 'seek a. with' आ-समुपा-ि 1 U. Ar, prep. (Denoting time or place) by loc. of noun; 'a. Kas'i' काश्या; 'a. that time' तिस्म-काले. 2 In other senses, by instr. or abl.; oft. by gerund, or loc. abs.; 'a. this' इदं अत्वा; 'a. his arrival' संपात तिस्म-न; 'a. his advice' तस्योपदेशेन'; 'a. what price' कियता मृत्येन; 'a. first' अथमं; 'a. last' अततः; 'at once' युगपत. समं; 'a. all' मनागिष, किमिष.

ATHEIST, 8. नास्तिकः, अनीधरवादिन् ११., निरीधरः. —ICAL, «. नास्तिकवृति. —ATHEISM, 8. नास्ति-क्यं; इंधरनिंदाः

ATHLETE, s. मल:, मलयोड् m. -ATHLETIC, a. मल, बाहुबीर, बलबन (ती f.), संबद्ध शारी f: a. exercise, sports f व्यायाम:

Атимакт, *prep.* विलोम ; त्यस्यस्तं ; पारं, पातं pr. Атмоярнеке, в. गगनं, आकाशः-गं अंतरि (री)-क्षं, नमस् n. 2 ज्यं — — ICAL, a. आंतरीक्ष (क्षी f.), वायव (वी f.), आकाशिय.

Atom, s. परमाणु:, अणु:, कगः, लवः, लेबाः ; 'a. io theory' परमाणुवादः. —ICAL, a. परमाणुमय (यो f.), सुक्षमः 2 अणुविषयः-अणुविषयकः

ATONE, v. i. प्रायि नं कु 8 U, निष्कृति कु, पायि नं कि परितृष् c. ; प्रमृज् 2 P; डपचारातिकमं प्रमाहं प्रम्यस्माकमारं भ: (M. 4) 'to a. for the slighting of prostration' &c. 2 अनुनी 1 P, संघा 3 U, प्रशम् c. (शमयित). — MENT, s. प्रायिध नं, निष्कृति f. 2 प्रमाजनं

Atonic, a. अग्निनाज्ञक, अतेजास्वत् (नी f.).

ATRAMENTOUS, a. See BLACK.

Atrocious, α. घोर, बीभन्स (of things); अतिपा-पिन् (नी ƒ.), अतिदुर्वृन, पापिष्ठ, नृज्ञांस. -NESS, -Atrocity, s. नृज्ञांसता, बीभन्सता, घोरता. 2 अ-तिपाप, घोरकर्मन् n.

Атворну, з. क्षय:, क्षयरीग:, अमध्यभाव:.

ATTACH, v. t. आसज् c., अनुरज् c., संबंध c.; 'I a. great importance to public censure' लोकाप-बादो बलवान्मतो में (R. xiv. 40); 'a. friends to you by virtue' सदाचरणेनात्मति भिनाण्यास-जय-अनुरज्ज 2 आसिध् 1 P, आकम् 1 U, 4 P, ध् 10. 3 Ascribe, q. v. = v. i. संबंध् 9 P, अनुवक्त का 1 P. = ED, a. अनुरक्त, आसक्त, सं-प्रसक्त. 2 आसिध् 1 P, अनुवक्त का 1 P. = ED, a. अनुरक्त, आसक्त, सं-प्रसक्त. 2 का प्रमान क

413RARY (5/3 26455

(Mu. 1); fondly a. ' बद्ध गाडानुरागः - MENT, a. सेनुरागः, अभिनिवेद्याः, आसिक र्रः, प्रीति र्रः, भक्ति र्यः, स्वक्ति र्रः, आसेगः (all with loc.). 2 आसे-अः, प्रवर्णः

ATTAOK, v. t. अभितु 1 P, अवस्तंद 1 P, आक्रम्
1 U, 4 P, अभियुज् 7 A; आपत् 1 P, अभिप्रया
2 P, प्रतियुष् 4 A; आसद c. 2 आ-परा-इन् 2 U;
(an opinion &c.) परामृज् 6 P, प्रत्यवस्था 1 A
(with loc.); 'a. ed by a disease' व्याधिमहतः, रोगाकांतः. = s. अभियोगः, अवस्तंदः-दनं,
आपातः, आक्रमः

ATTAIN, v. (to) नाप् 5 P, प्रात-प्र-भा-पद् 4 A, कभ् 1 A, अधिगम् 1 P, आ-समा-सद c., अज् 5 A; 'easy to a.' सुरुभ a.; 'difficult to a.' दुराप a. = MENT, s. अधिगमः, लाभः, अवाति f., प्राति f., समासादनं

ATTAINDER, s. कलंक:, अपयज्ञम् n. 2 आधर्षणं, अनियोग:.

ATTAINT, v. l. आधृत् c., अभियुत्त् 7 A. 2 Stain, q. v.

ATTEMPER, v. t. यथांशत: मिश्र् 10 or संयुज् 10. **2 नियम् 1 P**, श्वम् c. (शमयति).

ATTEMPT, v. t. प्रयत् 1 A, घट 1 A, घपक्ष 1 A, भारम् 1 A, उपम् 1 P, प्रवृत् 1 A, घट 1 A, घट 1 A, घट वसो 4 P (ज्ञामीलतां छेतुं व्यवस्पति S. 1). 2 Attack, q. v. = 8. यत्न:, प्रयत्न:, उपमः, आर्मः, प्रयातः, ज्याक्षः, प्रवृत्ति f., उपीगः.

ATTEND. v. t. उपस्था 1 U, संनिधा 3 U, आ-समा-यम 1 P; 'a. the meeting ' संसाद संनिहिती भव: 'a. school ' शाला गच्छ. 2 अन-इ-या 2 P, परिव c., सह तमु; 'good luck a. s our lord in every respect' सर्वथा स्वर्गात नः स्वामिनमभ्यद्याः (Rat. I.) 3 (on, upon) उप-प्युप-स्था 1 A, उप-आस 2 A, डपचर् 1 P, उपसेड् 1 A, श्र desid. (जाशब-ते), (with acc.). 4 (to words) 3 5 P, आ-कर्ण 10; 'a. to me' मद्दर्भ ग्रुण; 'a. now' सा-बधानी भव, अवधीयतां; (duty &c.) अवधा 3 U. म-न:-दा, निधा, 3U, मनो युज् 10, (with loc.); अवेक्ष 1 A. 5 विलंब-प्रतीक्ष 1 A. -ED, a. समेत, परिवृत, समन्वित, अनुयात, सहित, स in comp.; 'a. by maid-servants' सखीगणपरिवृता, सखीपरिवाश. -ANCE, & उपस्थानं, सेनिधानं; शुभूषा, उपचारः, बपासने, सेवा. =ANT, a. आनुवंगिक (की f.), सह-गामिन् (मी र्र.), सहचारिन् (णी र्र.). = ह. अनुचर:, सेवकः, अनुयायिन् m., परिचरः; ' a group of a. s' अनुवासिवर्गः, परिच्छदः, परिवारः, परिवर्हः. -AT-TENTION, 8. आसक्ति f., अनिनिवैद्याः, अवधानं, मनो-थीगः, भवेक्षा, अप्रमादः, अप्रमत्तताः 2 अनुष्ठानं, उपसे-बर्से परामनता; 'a. to one subject ' एकाप्रता, निवि-

हिषजता, 'pay a. ' अवभावं दा (with loc.). — AT-TENTIVE; a. अवहित, सावधान, दत्तावधान, समाहित, अप्रमत्त, आसक्त, अभिनिविद्य: 'closely a. ' एकाय, अ-नत्यवृत्ति, एकतान, सादर, दक्षिण (to ladies); 'in-a. to houses &c.' गृहदारनिरपेक्ष; a. ly adv. साव-धान, अवहित &c.

ATTENUATE, v. t. क्षे c. (क्षपयित), तन्क 8 U, क्षीणी-कृशी-कृ. = ED, a. कृश्व, क्षीण, तनु, क्षाम, अप-चित (अपचितं गात्रं). = ION, s. कृशता, क्षामता, कृशांगत्वं.

ATTEST, v. t. साक्ष्यं दा 3P; (साक्ष्यंण) प्रमाणीकृ 8U, व्यंज् 7P, पकटीकृ, दिज्ञ् 6P. 2 साक्षिणं कृ, साक्ष्यं आह्ने 1P.—ATION, 8. साक्ष्यं, प्रमाणं, पत्यक्षप्रमाणं. ATTIRE, 8. देवा:, वंश्वः, वर्शः, पिधानं, आमरणं, पिक्टिंदः, नेपथं, अलंकारः; 'richly attired' गृहीत-महाधेवयः, उदार-आर्य-नेपथ्यः. -v. t. (वक्षेण) आच्छद् 10, तेष्ट् 1 A, संव्ये 1 P. 2 भूष् 10, See Adorn; 'a. oneself' वस् 2 A; 'a. ing business' नेपथ्यविधानं.

Attitude, ६. संस्थित f., संस्थित, भावः, अवस्था, वृत्ति f., आकारः; 'hostile a.' वैरभावः, विपक्षवृतिः. Attorney, ६. प्रकार्यसाधकः, प्रतिपुरुषः,–हस्तकः.

Attract, v. t. आ समा-कृष् 1 P, अनुकृष् (in grammar); आवृक्ष् 10, अभिनणी 1 P, विमुद्द c., वि-प्र-लृस् c.=ION, ». आ-समा-कर्षणं, आवर्षनं; अनुकर्षः वेण 2 प्र-वि-लोभनं. =IVE, « आकर्षक, आकर्षणशील, मनोहर, चित्तापहारिन्-हारिन् (णी f.). 2 मोहक, प्रलोभक.

ATTRIBUTE, v. t. See ASCRIBE; 'a. ing to themselves false greatness' आत्मन्यारापिताली-काभिमाना: (Ka. 108). s. धर्म:, उपाधि:, गुण: 2 विशेषण: -1VE, a. वाच्य, विशेषक-ण.

Attrition, 8. घर्षणं, पेषणं, क्षयः. 2 अनुतापः, अनुतापः,

ATTUNE, v. t. तालोपेत a. कृ 8 U. 2 एकतालं कृ, तृन्यस्वरं-तीर्यभिकं-कृ.

Auburn, a. विश्तंग (भी f.), गौर (शी f.), काविश्च, पांडुवर्ण.

Auction, s. घोषणपूर्वको इच्यविक्रयः - EER. s. स-घोषणं विक्रंत m.

Audacious, a. प्रगत्म, निर्भय. 2 साहसिक, निर्रुडज, धृष्ट, प्रतिभानवत् (ती f.). = NESS, = Audaciou, a. धृष्टता, प्रागत्थ्यं, साहसं, प्रतिभागं. 2 निर्रुडजन्यं.

Audible, a. स्फुट, अवणक्षम, आव्य, कर्शगायक ओनपादा.- Audibly, adv. स्फुट; 'in-a.' अस्फुदं, नि:ज्ञब्दं; 'began to sob i.' नि:ज्ञब्दं रीदितुमारेभ (Ka. 135).

Audience, s. समाक्षणेनं, श्वरंगं, विश्वमनं. 2 दर्शनं, 'have an a.' दर्शनं लभ् 1 A.; (राजदर्शनं लेभे); 'I wish to be favoured with an a.' दश्चेनानु-प्रहमिच्छामि (M. 4); 'give a.' कर्ण दा 3 P, See Attend (to). 3 मेक्सकाः, भोतवर्गः, भोतारः. 4 सभा, परिषद् f., रंगः (आलिखित इव सर्वतो रंगः S. 1); 'a. chamber' दश्चेनगृहं.

Audit, v. t. (गणितं) शुध् .., अनुसंधा 3 U, परीक्ष् 1 A. - s. गणितशोधनं-परीक्षणं &c. - on, s. श्रोतृ m. 2 गणितशोधक:-परीक्षक:. - ony, s. See Audience.

Aught, 8, किम्पि, किंचन, किंचित्-

AUGMENT, v. t. वृध् c., एध् c., आप्ये c., ममुर्तक् 8 U, उपिच 5 U.-v. i. वृध्-एध् 1 A, उपिच pass., प्ये 1 A.-s. वृद्धि f. 2 आगमः. -ATION, s. वृद्धि f., वर्धनं. 2 उपचयः, ऋदि f., समन्ति f.

Augur, s. शकुनकः, निमित्तकः, पूर्वलक्षणकः. - v. i. शुभागुभं पर्राक्ष्म 1 A or आलोच् 10. 2 अनुमा 3 A, जंक् 1 A; 'this does not a. well for the success of your undertaking' तव कार्योसिक्वेंनेत-च्छुमलक्षण. - x. s. निमित्तकानं, शकुनकानं. 2 शकुनं, अजन्यं, पूर्वलक्षणं, निमित्तं.

August, a. महनीय, अत्युत्कृष्ट, अतिमहत् (ती f.), महामहिमन् ; ऐश्वर (री f.), प्रतायुवत् ; 'a. queen' आरूटप्रताया राज्ञीः – s. थावणः, नभस्यः नभस् m. – NESS, s. महामतायः, ईश्वरवं

Auricle, s. कर्णशास्त्रली. - Auricular, a. कार्ण-क (की f.), भावण (णी f.). 2 कर्ण-उपकर्ण कथित, जवित. गप्त.

AURORA, s. उपस् f., अहण:.

Auspice, ८. ज्ञाकुनं, निमिन्तं, पूर्वेलक्षणं; ६. ८ अनुप्रहः, आश्रयः, प्रसादः: — Auspicious, त. ज्ञाक्, ज्ञुभ, ज्ञितं-गुभं-कर, मांगलिक (की र्र.), कल्याण (णी र्र.), मंगल, भद्रः, 'a. time' लग्नवेला, ग्रुभलमं. 2 श्रीयुक्त, सीभाग्यवत् (ती र्र.). 3 प्रसन्त, अनुप्राहित् (णी र्र.). —LY, adv. गुमक्षणे; सीभाग्येन, क्षेमेण. — NESS, ८. कल्याणं, मंगलं, मांगल्यं, सीभाग्यं, भद्रं, क्षेमः-मं, गुमं. Auspiere, त. तीन, उप (तपः), निष्ठ्र, कर्कश, कर्डोर, निर्देष, कठिनः (in taste) गुक्त, रूक्ष, कर्ड, —ITY, ८. उपता, कटोरता &c; 'religious a.' तपस त., क्रव्हं.

Authentic,—Al, a. अकृतिम, तथ्य, प्रमाणयुक्त; अ-कित्यत, सत्य. = Ate, v. t. सप्रमाण a. कृ 8 U, प्रमा-णीकृ.=Ity, s. सप्रमाणता, सत्यता, प्रामाण्ये. = Ally, adv. सप्रमाण, प्रमाणानुसारण.

Author, s. कार:-कृत in comp.; 'a. of Gadâ-dhari' गदाधरीकार:-कृत; मंथकार:- 2 कृत m., प्र- कृत m., लेखक:- 2 प्रवर्तक:, आरंभक:, उत्पादक:, ज- नक:, संवादियत् m. - BELP, कर्तृत्वं, पवर्तकता.

AUTHORITY, ६. प्रभुत्वं, प्रभावः, ज्ञानि f. 2 अधिका-रः, प्रभुत्वं. 3 ऐथ्यं, आधिपस्यं, आज्ञा, शावनं, वियो-गः. 4 प्रमाणं, आतवचनं, निदर्शनं ; 'Pânini is an a. in this respect' अत्र विषये पाणिनिः प्रमाणं. 5 प्रमाण्यं, विश्वसनीयताः 6 गुरुत्वं, गौरवं. 7 अधि-कारिन् गः., नियागिन् गः., अधिकृतः पुरुषः, प्रभुः. -ATIVE, व. सप्रमाण, ज्ञासनानुरूप, वैधिक (की f.); a. ly, adv. ज्ञासनेन; सप्रमाणं.

AUTHORIZE, v. t. प्रमाणीक 8 U, सप्रमाण a. क. 2 अधिक, नियुज् 7 A, 10. 3 अनुज्ञा 9 U, अनुमम् 4 A; 'a. ed person' अधिकतः एकपः

Autobiography, s. आत्मवृत्तकथनं, आत्मवरित-रचनं

Autocrat, s. समाज् m., अधिराजः, अनियंशितणा-सनः.-Autocracy, सामाज्यं, आधिराज्यं.

AUTOGRAPH, s. स्वहस्तलेख:. - a. स्वहस्तलिखित. AUTOMATON, s. स्वयं चलद् यंत्रं.

Autumn, s. $\operatorname{art} f$. =AL, a. $\operatorname{arcan} f$, $\operatorname{art} f$, $\operatorname{art} f$

AVAIL, v. t. उपकु 8 U, अनुमह 9 P; gen. ex. by instr. with अर्थ, गुण &c.; 'what a. s thy weeping, child ' वस्त कि हादितेन. 2 प्र-उप-पुज् 7 A, 10; 'a. ing himself of the opportunity' गृहीतावसरः -v. i. सफल a. मू, हिताय-फलाय-मा लाभाय-मू. -s. मयोजन, उपयोगः, गुणः. 2 फलं, हितं, लाभः, अर्थः; 'of no a. 'निष्फल, उप्ये &c. -ABLE, a. मयोज्य. 2 सफल, हितायह. 3 प्राप्त, लभ्यः 'not a. 'हर्लम, असुलम, अनुपक्ष-प.

AVENT-GUARD, 8. सेनामुखं, रणशिरस n.

Avarice, ८. लाम:, लालसा, जिनुसा, विसहा. — AvaRicious, त. लाभिन् (नी f.), धनलुन्ध, अर्थपर, भिसंपच, लुन्ध, कृपण. — Lv, ado. अतिलोभन, कृपणवत्.
— NESS, ८. कृपणत्वं, कार्पण्यं, अतिलोभः, लुन्धता.
Ayaunt. interj. अपेहि, अपसर.

Avenge, v. t. प्रतिक 8 U, प्रति ती)कारं क, (with gen.); वैरानृष्यं गम् 1 P (with loc. of offender). 2 नियंत् 10, जुध c.; 'a. a wrong' वैरनिर्यातनं-वैरसाधनं-क. 3 दंड 10, प्रतिहिंस् 7 P. – ER, s. प्रतिकत्ं w., प्रतिहिंसकः, वैरसोधकः

AVENUE, श्रः द्वारं, मार्गः; निथि र्रः; तरुपेकि-वृक्ष-भेणी र्रः AVER, v. t. समितज्ञं-सञ्चापथं नह 1P, नृढं वस् 2 P. AVERAGE, a. सामान्य, मध्यमं. = श्र. मध्यमाबस्था, मध्यस्था; 'on an a.' सामान्यतः, स्थ्लप्रमाणेनं.

Avense, a. पराङ्मुख (खी रि.), विरक्त, प्रतिकृत, विपरीत, देषिन् (णी रि.). 2 अननुकृत, वाम; 'fate
being a.' प्रतिकृतनां उपगते विधी; 'a. to giving
intelligence' प्रवृत्तिदानपराङ्मुखः; ' ' ' bo be a.'

(to) अपातृत् 1 A, विरंज् pass. = NESS, AVER- \mathbf{SION} , \mathbf{s} . विरागः, अप्रीति \mathbf{f} ., देवः, विमिति \mathbf{f} ., प्रति-क्लता, विरक्ति \mathbf{f} .; पराङ्मुखता, (with loc.). $\mathbf{2}$ जासः, भयं

Avert, v. t. सं-पार्र-ह 1 P, विन-अप-नि-तृ c., । । । । । । । । । । विन-अप-विन्तृ c., अपानुद् 6 P; ' with the face a. ed ' विमुख-पराङ्मुख (खी f.) ।

AVIARY, s. पंजर, वीतंस:, विटंक:, पक्षिक्ताला-

AVIDITY, s. Avarice, q. v. 2 अतिस्वहा, कीत्हलं 'Avocation, s. कार्य, स्वापारः, वृश्चि f., कमेन् n. 2 आकर्षण

Avoid, v. t. परिह 1 P, वि-परि-वृज् 10, प्रोज्झ 6 P, हा 3 P, त्यज् 1 P.=Ance,-Ing, s. त्यागः, वर्जनं, परिहारः,-हरणं

Avouch, v. t. सनिभयं-सज्ञापथं-वद् 1 P. 2 पराथं वद, निरुपेंड 1 U.

Avow, v. t. प्रकाशं स्वष्टं बद् 1 P. 2 स्वीकृ 8 U, अभीकृ, अभ्युपमम् 1 P. - EDLY, adv. स्पष्टं, प्रकाशं, प्रकटं.

Await, v. t. प्रति-ईक्ष् 1 A (तवागमनं प्रतीक्षते), प्रतिपाल् 10, टद्न् । P. 2 प्रत्यासद् 1 P, लम्र त. संपद् 4 A; उपस्था 1 U, आपन्न 1 P, (with gen.); 'destruction (death) a. s those that are born' विपद्ध-पिनमतासुपिश्यता (R. VIII. 83). Awake, v. i. वि-प्र-बुध 4 A, निहां त्यज्ञ 1 P, वि- निह्न त. सू. जागृ 2 P. – v. t. Awaken, जागृ c., बुध् c., निहां भंज 7 P. 2 जन् c. (जनयति), उत्तिज्ञ c., उत्था c. (उत्थापयति). – त. जाप्रत (ती f.), उत्तिह, प्रबुद्ध, प्रजागर, जागरूक्त.

AWARD, v.t. दा 3 P. **2** दा c. (दापयित). -s. निर्णय: विचार:, आज्ञा

Aware, a. विज्ञापित, सावधान. 2 वेदिन्-ज्ञ in comp.; or by ज्ञा 9 U, See Know.

Away, त. परीक्ष, अविश्वमान, अनुपरिथत ; दूरस्थ-- adv. अलं, कृतं (instr.). 2 अपेहि, अपसर.

Awe, s. साःवसं, भयं, नासः, आदरः, संधमः, आदरः प्रमुक्तं भयं; 'I approach the king with a.' च- कितं नृपस्य पार्थमुपैषि (M. 1); 'stand in a. of' भी 3 P, न्रस् 1, 4 P. -v. t. भी c., न्रस् c., संध- नेण आकुलांक 8 U; 'a. ed., struck with awe' संधांत, निस्मयाकुल; भयाकुल, भयविश्वत, ससाध्वस. - Awpul, a. घोर, दाहण, भीवण. भैरव (वी f.) (of things). 2 अतितेजस्विन् (नी f.), महातेजस् आदर्वाय, पुज्य; 'how a. is royal greatness' अही द्वरासदी राजमहिमा (M. 1). 3 महातेजमंतर (आर्थ्यभी:). - Ly, adv. सभयं, अत्यंत. - NESS, s. तेजस् n.; दाहणता, घोरता.

AWRILE, adv. किचित्काल, सुदूर्त, क्षणं यावत. AWRWARD, a. अनुत्ताल, अद्देश, अक्षिम, अपटु. 2 (Manners) मान्य; विरूप, स्थूल. = NESS, s. अद् क्षता; मान्यता &c.

Awl, s. आरा, चर्मप्रभेदिकाः

Awn, s. श्के, किंशाह:-

Awning.-8. वितान, आच्छादांन.

Awry, adv. तिर्यक्, साचि, जिसं 2 विपरीतं, प्राति लोमं प्रतिकृतं.

AxE, s. टंकः, परशुः, कुठारः, परश्रधः

Axiom, s. तत्त्वं, सिद्धांतः 2 वचनं, सूत्रं. = Atic, «. (s.) in comp.

Axis, s. अक्षरेखा, अक्षः, ध्रुवः.

Axle, s. अक्षाग्रं.

Ar, adv. तथाति, एवं, आम्, नूनं.

AYE, adv. सदा, सर्वदा, अजलं.

Azure, α. नील, नील-आकाज्ञ-वर्णः

B.

BABBLE, v. i. जन्य 1 P. प्रलप् 1 P. 2 रहस्पमेद कृ 8 U. =ING, s. जन्य:, प्रलपितं. =ER, s. जन्यकः, बाचाटः, बाचालः, प्रलप्ति m., बाबदुकः

BABE, BABY, s. शिशुः, शावकः, दारकः (रिका f.). स्तनेथयः. – HOOD, s. बाल्यं, शैशवं, बालभावः. – ISU, त. बालिशः, बोलेयः

BABEL, s. संकरः, कोलाहलः, संकार्णनादः।

BABOON, 8. वानरः, कापः, मर्कटः.

BACCHANALIAN, s. मयपानासकः, मयप्रियः, पानरतः. BACHELOR, s. अकृतदारपरिग्रहः, अकृतोब्राहः, अवि-गाहितः.

BACK, s. १४, १४देश:; 'lying on the b.' उतान-श्यः; 'behind one's b.' परोक्षे-क्षं. -adv. प्रति, अपा, ।नि, परा, with verbs; पुनानंदृत् 1 A 'come b., ' ' give b. ' प्रतिदा 3 U. - prep. See BE-FORE. -v. t. अनुमुद् 1 A, समर्थ 10, रक्ष 1 P. 2 (horse), आ-अधि-हह 1 P. 3 पराण्ट 6 P, See DRIVE. -BITE, v. t. परोक्षे अधिक्षिप 6 P, परिवद 1 U, अस्यति (D.) with dat.; श्रमांसं अद् 2 P or खार् 1 P (with gen.). - BITER, 8. पिशुनः, श्रुमांसादः, पारवादरतः. - BITING, अ. वैश्नुन्यं, परि-(री) बाद:. -BONE, 8. श्रष्टवंश:, कंशरुका. -DOOR, s. पक्षद्वारं, पक्षकं. -GAMMON, s. चर्मपहि-काकीडा. =GROUND, s. पश्चाङ्गमि f.; 'throw into the b. '(lit.) दृष्टिपथात्रिवार् 10, निभृते स्था c. (स्थापयित) ; (fig.) 'Urvas'î throws Lakshmî into the b. ' उर्वज्ञी प्रत्यादेश: श्रिय: (V. 1); रतेराप व्हीपदमादधाति (K. III. 57). =ROOM, s. अंतर्गृहं, अंत:-उप-शाला. =SIDE, s. वृष्ठभाग:-देश:. - SLIDE, v. i. स्वधर्मात् भंश् 1 A, ् 4 P or च्यु 1 A. = STAIRS, ३. डप-प्रच्छच-सीपीनं;

'b. influence' प्रच्छन-सामर्थ-गुण: -WARD, a. पराइम्ख (खी f.), अतीतकालः 2 मंदधी-मित, मंद, (of a boy). 3 अनिच्छु, प्रतीपः -WARDs, adv. परा, प्रति, with verbs; श्रष्टतः श्रष्टभागे-देशेः 2 प- आत्, प्रतीपः गतागतः; 'move b. and forward' गतागतं-गमनागमनं-कृ 8 U.

BACON, s. शकरमांसं.

BAD, a. निदित, गर्झे. 2 अजुभ, अभर. 3 असार, निर्मुण, आहत; gen. ex. by दुः, वि, कु, किं, कत्, अप, prefixed; 'a b. man' दुर्जनः; दुरैंद &c.; क्पथः 'a b. way'; कुमतिः; किंसखा 'a b. friend'; अपयज्ञः 'b. fame', infamy; कदशः 'a b. horse.' = Ly, adv. Gen. Ex. by दुर, कु; 'b. prepared' कुनिर्मित; 'smells b.' दुर्गेषः अस्य; 'b. bitten' तीर्ष-बलवत्-अमुखं-दृष्ट; 'b. off' दुःस्थित, कष्टापत्र, दृर्गेतः = NESS. s. Ex. by (a.); 'b. of result' कुपिरणामः; दृराचारः. 2 दृजनता, दृष्टता. 3 विःसारता, निर्गेणता, अभदता. •

BADGE, s. चिह्नं, लक्षणं.

BAFFLE, v. t. व्यर्था-मोधी-कृ 8 U. खंड 10, मंजू 7 P, प्रति-वि-हन् 2 P. 2 पराभू 1 U. पराजि 1 A; 'b. ed in efforts' भग्नोचमः; 'the scene b. s description' वर्णनविषयातिकांत तत्स्थानं -ED, a. खंडित, भग्नाच, मोधाचा; पराजित.

BAG, s. प्ट:-टं, प्रतेव:, स्यूत:, कॅाष:; 'leather b.' चर्मभिकका. =v. t. स्यते निधा 3 U.

BAGGAGE, s. सामग्री, उपकरणं, साथनं; 'bag and b.' सर्वमित गृहीत्वा किमित नाव रेड्य

BAGATELLE, 8. क्षद्रविषय:, अगुर्वर्थ:.

BAGNIO, 8. स्नानागारं. 2 वेशवासः, वेश्यालयः.

BAIL, s. प्रतिभूः, लग्नकः, प्रातिभाव्यं; 'admitted to b. ' प्रतिभूदानेन मुक्तः – v. t. लग्नकं दा 3 U, दस्वा मस्र c.

BAILIFF, s. आसेष्ट् m., ग्राहकः.

BAIRN, s. See BABE.

BAIT, s. आमिष; 'b. fixed to a fish-hook' बाउश्युतं विशितं. 2 प्र-वि-लोभनं. -v. t. प्र-विलुम् c. 2
आमिषं दा 3 U (with dat.); आमिषं बिडशे निधा
3 U or यु 2 P or निविश् c.; 'this is surely a b.
to catch me' मां विशिक्तं न्निप्रमामिषं प्रकल्पितं.
3 (horses) विश्रम् c.; भुज् c. - v. i. भोजनार्थं
विश्रम 4 P.

BAKE, v. t. (कंदी) पच् 1 P, तप् c., भ्रह्म् 6 P. = ED, a. पक्ष; 'b. brick 'पक्षेष्टका; कंद्रपक्ष.-ER, s. कांद्रविक:; आपूर्षिक:- HOUSE, s. आपाक:; कंद्र m. f.

BALANCE, s. तुला, मापनः; 'beam of a b. 'तु-लादंड:-यष्टि f. 2 शेषं, अवशेषः; 'what is the b. against me 'मया देयः (वब्य-)शेषः कियान्वर्तते, 3 विवेचन; विगणनं, समतोलनं 4 तृल्यता, समानभारता - v. t. तुरु 10 (तुलयति); 'b. accounts' समि कृ 8 U, तुष्ट् 2 (In thought) विवेच 7 P; विकृष् c. - ED, त. तुलित. 2 तुल्यभार; समीकृत.

BALCONY, s. वरंडः, प्रभीवः, वितर्दि-दीं f.

BALD, a. वि-अ-केश (शी f.), मुंड, खलित. 2 अना-वृत, नम्र, असंस्कृत. 3 अस-य, अश्विष्ट, अलंकारहीन. BALDRICK, s. मेखला, कांची, रस (श) ना. 2 राशि, मंडलं, ज्योतिश्यकं.

Bale, s. भांड, भार:; इडपपोटलिका. = FUL, a. सज्ञोक, क्रेजार्त, दु:खित. 2 प्राणहर (री f.), विनाजिन् (नी f.), See Deadly.

Balk, v. t. See Baffle. - s. सेतु:, सेतुनंधः. Ball, s. कंद्कः (for playing); गोलः-लं, वर्तुलं, मंडलं; 'eye-b.' तारा. 2 नृत्यक्रीडा; 'b. room' नृत्यस्थानं

BALLAD, s. गीतं, गीति f., गानं; 'b. singer' गायक:. BALLAST, s. पोतस्थेर्यहर्गः

BALLOON, 8. विमानं, आकाश-व्याम-यानं.

Ballot, s. गृटि(लि)का.

Balm, s. गुग्गल:, वृक्षनियोत्तः 2 मज्ञानः, ज्ञातिः f. - v. a. सुर्भि. 2 तापहर (री f.) ज्ञातिर, उपज्ञानक.
Balsam, s. विलेपनं, अभ्यंजनं. - 1c, a. स्निम्ब, विकल.
Bamboo, v. वेण:, वेजा:, की चकः (sounding b.).
Bamboozle, See Cheat.

 ${
m B.a.s.}$, घोषणं. ${
m 2}$ अभिज्ञापः, आक्रोज्ञः. ${
m 3}$ नि-प्रतिष्धः - ${
m v.}$ ${
m t.}$ अभिज्ञाप् ${
m 1}$ U, प्रतिषिध् ${
m 1}$ P.

BAND, s. बंध:, पात्र:, बंधनं. 2 समूह:, भेणी. 3 इसं, गुन्म:-हमं (of troops). 4 त्येसमूह:, बादित्रगण:. - v. संमिल् 6 P, संयुज् 10. See Assemble.

BANDAGE, s. बंध:, बंधनं, पह:, आवेष्टनं.

BANDIT, s. दह्य:, चोर:, स्तेन:.

BANDY, v. t. इतस्ततो विश्विप् 6 P. 2 विनि-मे 1 A; b. words ' वाचा उत्तरं दा 3 U. =LEGGED, a. मज, मगतजान.

Bane, s. गर:-रं, विषं. 2 (fig.) नाज्ञ-अनथे-मूलं, क्षयकारणं, विनाजहेतुः, आधिः, वामाः कुलस्याधयः (S. 4.) ' are a b. to the family.' – Ful., a. विषान्वत, सविष, विनाज्ञिन् (नं f.), विनाज्ञन (नी f.). Bang, v. t. प्रह 1P, तह 10, आभ-प्रान्-हन् 2P. – s. आधातः, प्रहारः, कराधातः.

BANGLE, श. वलय:-यं, कंकणं.

Banisii, v. t. वि-निर्-वस c., प्रवज c. 2 निराक्ट 8 U, नि:-डत्-मृ c., अपानुद् 6 P, निरस् 4 P; 'the thought was b. ed from his mind ' सा क्षिता मनसी निरस्ता.—MENT, s. विवासनं, निर्वासनं, प्रवा-(व) जनं. 2 निराकरणं, निरसनं.

Bank, s. तारं, कूलं, तटं टी, रोधस् n., कच्छः; 'the other b. 'पारं; 'sand b.' सैकतं. 2 धनागारं

(26)

भ्रंगः ८ कूलेन परिवर्ष 1 A or c.=ER, s. धनागार-पति: भ्रेष्टिन् m., कुतीदिकः

BANKBUPT, s. ऋणदान-ऋणशोधन-अक्षमः, सर्वस्व-च्युतः, परिक्षीणः, निषेनः. = cx, s. परिक्षीणता, ऋणशो-धनाक्षमता, &c.

BANNER. 8. ध्वजः, पताका, केतनं, वैजयंती, केतुः.

BANQUET, ६. विश्विष्टभोजनं, स्वाद्वजभोजनं. = v. t. मि-्ष्टात्रै: भुज् c. or संतुष् c. = v. i. विश्विष्टात्रं भुज् 7 A or भक्ष 10; 'the horses were b. ing upon the grass' अधारत्वं यथेष्टं भक्षयंत आसत्त.

BANTER, v. t. भत्से 10 A, निंद् 1 P अधिक्षि-प् 6 P. 2 अन-वि-उप-इस् 1 P. = s. निंदा, अधिक्षेप:, अवहास:, &c.

BANTLING, s. See BABY.

BANYAN, 8. वट:, न्यग्रोध:.

BAR, s. अगेलं-ला, अगेलाबंध: 2 प्रत्यूह:, अंतराय: 3 ज्ञालाबा (of a cage.) 4 दंड:; 'iron b.' लोह-दंड:, लोहपिंड: 5 सैकतं. 6 न्यायसभा. = v. t. नि-प्रति-६५ 7 U, नि-प्रति-६६५ 1 P, निराक् 8 U, निरस् 4 P, निवृ c. or निवार् 10. 2 अगेलेन वंध् 9 P.

BARB, s. कर्ण:, ज्ञायं. 2 अधतनुत्रं. =ED, a. क-णिन् (नी f.).

BARBARIAN, s. ग्राम्य:, असभ्यः. 2 म्लेच्छ: ; यवनः, किरातः. 3 विदेशीन् m., वैदेशिकः.

BARBAROUS, «. बैदेशिक (की f.). 2 अशिष्ट, अस-भ्य, अक्षील. 3 निष्टुर, क्रूर, निर्देय. =LY, «dv. क्रूर-बत्, निष्टुरवत्, भाषदवन्, पश्चवत्. =BARBARITY, १. निष्टुरता, नृशंसता, कीर्य, असभ्यता, अशिष्टता.

BARBER, s. नापित:, क्षीरिक:, क्षुरिन् m.; 'b. 's wife' नापिती; 'b. 's business' नापित्यं.

BARD, s. वंदिन् m., वैतालिक:.

BARE, a. अनावृत. शून्य. 2 केवल, मात्र in comp.; 'on the b. ground' अन्यवधानायां भूमावेव (ka. 151). 3 विवक्ष; 'b. footed' पानुकाहीन, अनावृत्तपाद; 'b. headed' अनावृत्तशिरस; 'b. faced' निर्लेज्ज, धृष्ट; 'thread b.' (clothes) जीणोंनि बार्सास. – v. t. नशीकृ 8 U, विवक्षीकृ; उच्छद् 10. 2 अपह 1 P, अपनी 1 P, उन्कृष् 1 P. – LY, adv. मात्रं, केवलं. 2 कथमपि, कष्टेन, कृष्ट्रेण. – NESS, s. शुन्यता, विवक्षता. 2 क्षीणता, दैन्यं.

BARGAIN, s. संविद् ∫., समय:, अभ्युपमम:, 'a b. was struck ' इति समय: कृतः; 'buy the horse, it is a good b. ' स्तोकमूल्येन लभ्यतेयमथः कीगोहि ताबदेनं; 'in the b. ' अपि, अपरंच. ४ पण:, विपण:, क्यविक्यनियमः. – v. t. पण् 1 A, व्यवह 1 P.

BARGE, ड. केलिनीका. 2 तरालुः, वहित्रं. - MAN, s. नाविकः, पोतवाहः.

BARK, s. त्वच f., वस्क, वस्कल:-लं. 2 पीत:, क्षुवनी:, तरीं:. =v. i. वृक् 1 P., 10; 'dogs b. at the

moon ' भान: शक्तिनं नीक्ष्य नुक्रयंति; भन् Î P. - v. t. त्वचं-वर्ष्य-अपनी 1 P or निष्कृत् 1 P. - ING, s. नुक्रमं, भवणं. - Y a. नाल्कल (ली f.), त्वक्म य (यी f.).

BARLEY, s. यव:, प्रवेट:; 'b. broth ' यवसुरा-एं; 'b. corn ' यव:; 'unripe b. ' कुल्मावं; 'b. water ' उदमंथ:.

Вакм, в. सुरा-मध-मंड:.

BABN, s. कुजूल:, धान्यगारं, धान्यसंग्रहस्थानं.

BAROMETER, 8. आकाशतीलनयंत्रं.

BARRACK, s. सैन्याबास:, सैन्यागारं. = v. t. सैन्यागारं स्था c. (स्थापयित) or निवस c.

BARREL, s. दीर्घगोलाकारं काष्ट्रपात्रं. 2 (Of guns) नाडि-डी र्र., नालि-ली र्र.

BARREN, a. वंध्य (lit. and fig.). 2 व्यर्थ, मोघ, निष्फल. 3 (Ground) अनुवेर, अज्ञस्यपद, महस्थ- लं-ली. 4 ज्ञ्य, रिक्त. = NESS, s. बंध्यत्वं. 2 वैय- थ्यं, जुष्कता.

BARRICADE, s. प्राकार:, वप:-पं, प्राचीरं. = v. t. वि-प्रति-रुध् 7 U, See Obstruct.

BARRIER, s. वृति f., वप:-पं, पाकार:. 2 सीमन् f.. सीमा, पर्यत:-तं. 3 विमः, प्रत्यूहः, अंतराय:. व्यापात:.

BARRISTER, s. उत्तरवादिन् m., परार्थं वक्तृ m.: स्पृतिशाक्षकुञ्चाल:.

BARROW, s. शकर:. 2 उन्नतभूभाग:.

BARTER, κ . धिनिमय:, प्रतिदानं, पर्र (री) वर्त:.=v. t. शिनि-मे 1 Λ , परिवृत् c.; 'b. ed for 5 cows' पंचमु (गृहं &c.). =v. i. भांडविनिमयेन वाणिज्यं कु 8 U, ज्यवह 1 P.

BASE, त. नीच, अनार्थ, खल. दुष्ट, कदर्भ, जघ्य्य, अधम, नि-अप-कृष्ट. 2 विजात, हीनजाति, अन्यानात, अकु-लीन. 3 कृपण. 4 (Notes) धीर, गंभीर; 'b. metal' कुप्यं. – s. अधोभागः, मूलं, तलं, उपष्टमः. 2 मूर्धन् m., स्मि f. 3 वास्तु n.; पोटः; 'based on 'ex. by मूल in comp.; 'delusion b. ed on ignorance' अज्ञानमूलका भ्रोतिः. – LY, adv. नीचत्या, अधम &c. – LESS, त. निम्लक्त, निराधार, अमूल. – NESS, s. अधमता, अनार्यता, निकृष्टता; अकुलीनता, वैजात्यं, गांभीर्यं.

BASHFUL, त.-हीमन्-लज्जावन् (ती f.), सबीड, विप-त, सलज्ज, ज्ञालीन, सवप, विनीत, भीरु. -LY, adv. सलज्ज, सवप, सबीडं; 'his face b. bent down' लज्जावनतमुखः, वपाधीमुखः. -NESS, s. लज्जा, बपा, न्हीः, बीडा, ज्ञालीमना, विनयः, भीरता.

BASIL, s. तुलसी, कुटेरकः, पर्णासः.

BASIN, BASON, ८. भांड, होणी. 2 जलाञ्चयः, तडागः, कासारः. 3 आलवालं, आधारः, आवापः, आवालं. 4 खातंः

Basis, s. मूलं; योनि f.; आधारः.

Bask, v. t. सूर्यांनपं नि-आ-सेन् 1 A; 'b. s in the morning sun' बालातपं निवेवते.

BASKET, s. मंजूबा, ार्प (पे) टकः, करंडः, कंडोलः. -- MAKER, s. वैपवः, वैदलकारः. -- WORK, s. वैदलं. BASS, s. See BASE. 2 करः; 'b. relief' प्रति-च्छाया.

BASTARD, a., s. जारज, कुंड, कुलटोत्पन्न; कौलटेय, कानीन, विजन्मन्, दासीपुत्रः (त्री f.), विजात

Baste, v. t. लगुडेन तह 10 or मह 1 P or आहन् 2 U. 2 सिन् 4 P. - Bastinade, s. लगुडाधात:, गुदामहार:, ताडनं

BASTILE, s. प्राकारयुक्त दुर्गः

Bastion, s. वप:-प्रं.

BAT, s. जतुका, अजिनपत्राः परोध्णी, तैलपायिकाः 2 य-ष्टि f., गदा, लगुडः

Ватси, в. गण:, संघ:, समूह:.

BATE, See ABATE. .

BATH, s. स्नानागारं, स्नानकुंडं, अवगाहनस्थाने.

BATHE, v. i. स्ना 2 P, मस्त्र 6 P, (loc.); माह् 1 Λ , वि-अव-गाह् (with acc.). -v. t. स्ना c. (स्ना-स्न-पयित); प्रक्षन्त्र 10, धात् 10; अभिषिष् 6 P, नि-मस्त्र c. (मज्जयित). -ING, s. स्नानं, निमञ्जनं अवगाहनं, अभिषेक:. -a. स्नानीय; 'b. cloth' स्ना-नीयवर्षः

BATHOS, 8. नाचता. 2 गांभीर्य.

BATING, prep. See Except.

BATLET, श. रजकपयुक्तः काष्टमुहरः

BATOON, 8. दंड:, गदा, यष्टि f., लगुड:.

BATTALION, s. गुल्म:-ल्मं, नाहिनी, सैन्यदलं. BATTEN, v. i. आप्यै 1 A, स्काय् 1A; 'the wolf b. s on the lamb' अजा(मांस) भक्षणेनात्मानमा-

प्याययति; उदरं भृ 3 U. = v. t. प्ये c., संवृध् c., पीन a. कृ 8 U.

BATTER, v. t. मृद् 9 P, चूर्ण 10, मृथ् 9 P, निश्चष् 7 P; प्रमंज् 7 P.— \mathbf{v} , \mathbf{s} , मदेनं, पेषणं. $\mathbf{2}$ कामान भेणी. BATTLE, \mathbf{s} . युद्धं, रणः-णं, समरः, संमानः, संख्यं, प्रभं, आह्वः, आजि f.; समिति f., युध् f., 'b. array' ब्यूहः, सैन्यविन्यासः ; 'b. exe' परजुः; 'b. ery' सिंहनादः, क्षेडितं; 'b. field' रण-समर-&c. भूमि f., रणांगणं.— v. i. युध् f. — MENT, f. हिन्छतः माकारः, भित्ति f.

BAUBLE, 8. अल्पमूल्यं आभरणं, अल्पार्धं क्रीडनकं.

BAWD, s. कुष्टिनी, हृती, त्रीमली -ny, s. ट्र्तीकार्यं; कुष्टिनीकर्मेन् n. - x, «. गोर्डन, अकुद्ध, अविनीत, नीच; 'bawd-house' वेदयाश्रमः, वेद्याः

BAWL, v. i. आ-उत्-कृश् 1 P, उनै:-तारस्वरेण श-ब्दायते (D.); $\chi \in 1$ P, नद् 1 P, उद्घुष् 10.-EB, s. आ-उत्-क्षोष्ट् m., उद्घोषकः - ING. s. उस्क्रोशः, उद्घोषणं. BAY, a. पिंग, पिंगल. - v. i. See BARK. -s. खातं, कक्त: ; 'turn to b.' 'stand at b.' दात्रोरुभिमुखं स्था 1 P; 'b. salt.' समुद्दलवणं, सैथवं.

BAYONET, अ. निक्षिशः, गुलिकाप्रक्षेपणीसंसक्ता छुरिका. BAZAR, s. आपण:-णं, पण्यवीथिका-वाथी, विपणि-णी f., हद्दः, निषया.

BE, v. i. भू 1 P, अस् 2 P, वृत् 1 A, विद् 4 A, 'b. it so' भवन, एवं-तथा-अस्तु. - Being, s. भाव:, अवस्था, वृति f., अस्तित्वं, सत्ता. 2 भूतं, सत्वः त्वं; 'rational b.' सचेतनः, पाणिन् m.; 'corporal b.' द्वर्शित् m., देहिन् m.; 'Suprome B.' परमेश्वरः, परमात्मन् m. 2 जन्मन् n., संभवः, उत्पत्ति f - a. सत् (ती f.), वतेमानः 'b. that' यतः, यस्मातः; ex. by abl. or instr. of nouns.

Велон, s. (समुद्र-) तीरं, कूलं, वेला, तटं-टी. = \mathbf{v} , a तटयुक्त, कूलमय (यी f.).

BEACON, 8. आकाशदीप:, महोल्का.

BEAD, s. गुली, गृहिका; 'a string of b. s' माला हार:; 'a rosary of b.s; ' जप-अक्ष-माला 'telling b. s' जपमाला गण् 10.—MAN, s. जपक-रणे नियकी जन:

BEADLE, s. राजदूत: , दंडधर: .

Beak, s. चंचु f., चंचू:, मुखं, f੍ਹੱड:-डं.=ED, a. चंचुः मत् (ती f·) , तुंडयुक्तः

Beam, s. नुला, स्थूणा; 'of a balance' दंडः, यहि f.; 'of a carriage' धुर् f. 2 किरणः, अंशुः; Se Ray. =v. i. भोत्-कि लस् 1 P, स्फुर् 6 P; 'e face e ing with joy' मुदा विलसदानने. = Less e. निष्प्रम, निस्तेजस. = x, e. भास्वत् (ती f.), भा सुर, देदीप्यमान, अंशुमतः

BEAN, s. माप:, शिविक:

BEAR, v. t. नह 1 P, ना 1 P. 2 प् 1 P, आल र 1 A, भू 3 U (राज्यभारमुवाह-बनार). 3 सह 1 A मृष् 4 P, 10, क्षम् 1 A. 4 प्रसू 2 A:; उत्पद् e. अन c. (जनयति); 'Satyavatí bore two sons to the king ' नृपंण सत्यवस्यां पत्री जाती,-उत्पादिः ती, नृप: सत्यवत्यां पुत्रावजीजनत्; the same sense ex. in स नैषधस्य मुतायां पुत्रमुत्पादयामास (R XVIII. 1) 'he had a son by the daughter. &c. 5 (Cherish) y 3 U, y 1 P; 'I b. nc malice to you ' तबोपार देखं न भारयामि, or न न्व मम द्वेषपात्रं-स्थानं ; 'he bore himself bravely on the occasion ' तिस्मनवसरे तेन साधुं आचरित र्धारं विकात ; 'b. witness ' साक्ष्यं दा 3 P (with gen.); 'b. company 'सहचर: (री f.) भू 1 P 'b. name' नाम भू 3 U, or धू 10; न्यपदे इं भज् 1 A; (एवं स्यपदेशभाजिन: U. 6); 'b. fruit सफलीभू, फरू 1 P; 'b. in mind' चिने अवधू 1(मनसि कु, अनुस्म 1 P. = s. कक्ष:, भल्का, भालक

-Вови, а. जात, उत्पन्न, पसूत, संभूत; 'to be b.' जन् 4A; इत्पद् 4 A; प्रस pass., उड़ 1 P, संप्र; was b. in the form of a dwarf ' वामन रूपेण जात:-अव-तीर्ण:. - back, v. i. परा-प्रति-नि-वृत् 1 A. -down, v. t. अपाकु 8 U; पराजि 1 A, निपत् c.; 'bore down all opposition ' सर्वमंत्रायमपाक्षेत्. -on, v. i. See APPLY. -out, v. t. (fig.) दृदयाते (D.); समर्थ 10. - up, v. उद्दह c., उत्तंभ c., as in झटित घटनोत्तांभितमिव (U. 3). 2 सह 1A; 'b. under grief' द:खप्रातिकारं कुरु, शोकवशं मा गम:. - ER, s. वाह: , हर: , वाहक: , in comp, वार्ताहर: 'b. of news'. =ING, s. अवस्थानं, स्थिति f. 2 वृत्ति f., वर्त्तनं, आचरणं, रीति f. -Birth, s. जन्मन् n., उद्भः, संभवः, उत्पत्ति f., जनि f., उत्पादनं, प्रमृति f.; 'rich from his b. ' गभेधर: ; 'high or noble b.' कुल, कुलीनता, भिजातता, अभिजनः, कुले जन्मः 2 वंदाः , कुलं, अन्वयः. 3 योनि f., मूलं ; ' pride of b. ' कुलाभ-मान: ; 'blind from b.' जात्यंध, जन्मांध, जन-षांध. -DAY, s. जम्मदिवस:-दिनं. -PLACE, s. जन्मस्थानं-भूमि f. = RIGHT, s. जन्मती लब्धीधिकार:: पैतृकं स्वत्वं.

Beard, s. इमधु n., क्ष्मं; मुखरोमन n; 'Wearing long b.s.' दिर्घक् क्षां: (pl.). 2 शूकं, किंशारु: . 3 फलं, कणं: .=v. t. न्यक्कृ 8 U, समक्षं अवज्ञा 9 U or निर्मत्स् 10 Λ or अधिक्षप् 6 P. =ED, a. सहमधु; रमधुल, कूर्षधर &c. =LESS, a. रमधुईनि; अजात-अनुद्वित्र-रमधु. 2 अन्नातन्यनहार.

BEAST, s. पशः, म्गः, जंतुः ; 'b. of prey 'श-पदः ; 'b. of burden ' धृर्यः , धृरीणः ; 'b. in the form of man ' नरपशः . - IAL, - LY, a. पश्-तुन्य ; जधन्य, पश्चशोल .

BEAT, s. आघात:, प्रहार: ; ताडनं. 2 स्पंदनं, स्फूरणं. -v. t. तड़ 10, पह 1 P, तुद 6 P, अभिहत् 2 P, आहत् 2 A, (आहतायां प्रयाणभेयां). 2 (defeat) ति अंस c., भंज् 7 P, परााज 1 A, पराभू 1 U. 3 आलु c., जूर्ण् 10. -v. i. स्पंद-कंप-वेप-1 A, स्फूर् 6 P; 'b. very fast' धमधमायते (D.). -down .निपत् c.; (price) न्यूनीकृ. -into ताडनेन कृ or निर्मा 3 A; 'I shall b. thee into a good boy' ताडियत्वा ताडियत्वा त्वामहं विद्रांसं करिष्यामि.-off ति दु c., प्रतिहत्. -about the bush, (lit.) वनं प्रह 9 P, आलु c 10; (fig.) अपस्तुतमालप् c 1 P.

BEATIFY, v. t. परमानंद दा 3 U. 2 अमरेषु गण् 10, स्वर्गायलोकमध्ये आरुद्द c. -1c, a. अपवर्गद, मोक्षप्रद.

BEATITUDE, इ. मोक्ष:, मुक्ति f., निःश्रेयसं, अपवर्गः निर्वाणं, परमा गांतः, कैवन्यं; 'desirous of b.' सुमुक्षः Beau, s. सुवेदा:, सुभगंमन्य:.

BEAUTY, s. सौंदर्य, चाहता, लावण्यं, ज्ञोभा, कार्ति f., रूपं, रमणीयता, अभिख्या, मनोज्ञस्यं, औ:, लह्मी:

— BEAUTIFY, v. t. ज्ञुम् c., भूष् 10, अलङ्क 8U.

— BEAUTIFUL, BEAUTEOUS, a. सुंदर (र्रा f.), रस्य, रमणीय, कांत, मनोज्ञ, सुरूप, लावण्यवत् (ती f.), रिचर, ज्ञाभन, चाह (र्वा f.), मंजुल; oft., by सु in comp; सुमुखं-सुस्थलं. = LY, adv. साधु, सुंदरं, सुष्टु, सु in comps.

BEAVER, s. शि(स्नाणभाग:

BECALM, v. t. निवात a. कृ 8 U, प्रश्नम् c. (शम-यात); See Calm.

Because, conj. इति, हि (not at the beginning of a statement); यत:, यत्; more oft. ex. by कृत:, करमात with abl.; by abl. or instr.; 'b. he is liable to the charge of inequality and cruelty' (तृंधरी जगत: कारणमृपपयते) कृत: वैषम्वनेष्ट्रेण्यप्रसंगात्; 'b. of 'ex. by instr. or abl.; हेती:, कारणात्; 'b. of this ' इति हेती:. Beck, s. संज्ञा; संकेत:. =0n, v. t. ज्ञिरसा-हस्तेन संज्ञां-संकंत दा 3 U. 2 संज्ञ्या आहे 1 P.

BECOME, v. i. भू 1 P, संपद 4 A; बृत 1A, जन 4 A; in majority of adjectives ex. by nouns with गम, प्राप् &c.; 'became dejected' विषाद गतः, विषणा बभूवः 'b. s hated' देव्यतां यातिः; 'became amazed' विस्मयनापदेः; 'b. ing curious' समुपजात कृत्हलः; 'what became of the queen Sità' सीतादेव्याः कि यूनं (U. 2), किम्मवन — v. l. पुज् pass., उपपद 4 A, (with loc.); gen. ex. by अनुरूप, सद्दा (जी f.), उच्चत, उपपत्र (all with gen.); 'does this b. thy matted hair' किमिदं जटानामनुरूपं, मुक्तं-सद्दां &c.—ING, a. जित, अनुरूपं, पुक्तं, उपपन्न; 'it is b.' सांप्रते.—INGLY, adv. यथोचितं, यथाई, युक्तं, अनुरूपं.

BED, s. शस्या, शयनं, तल्प:-स्पं, संस्तरः, शयनीयं; 'leave the b.' मुंच श्राय्यां; 'confined to b.' 'b. rid' शस्यागत, शस्यायस्त; 'polluter of other's b.' पारतास्पकः, परतल्पगः; 'go to b.' स्वप् 2 P, शां 2 A; 'b. chamber,' 'b. room' शयनागारं, शयनगृहं, वासगृहं ; 'b. clothes' शस्यापक्तराः; 'b. sheet' शयनास्तरणं, उत्तरस्वदः; 'b. stead' पर्यकः, ल्र्युः, मंचः 2 (of a river) मध्यं, रयपयः 3 फलकः. -Bedding, s. शस्योपकरणं, शयनसामर्थाः

BEDASH, BEDAGGLE, See STAIN.

BEDAUB, See DAUB.

BEDECK, BEDIZEN, v. t. विभूष 10, See Adorn.

Bedew, v. t. आईकि 8 U, জিহ c., সীধ্ 1 P, দিব 6 P.

BEDIM, $v.\ t.$ দলিবীক্ক $8\ U$, কল্পীকু; 'eyes b. ed with tears' ৰাজ্যসক্ষেক্ত্ৰা বৃষ্টি (S. 6).

BEDLAM, 8. उन्मत्तानां निवासः, वातुलालयः. - a., - ITE, उन्म त, वातुल.

Bee, s. अलि:, श्रमरः, हिरेफः, श्विलीमुखः, भृंगः, म-धुकरः, बद्यदः; 'honey b. 'सरघा, मधुमक्षिका; 'b. hive ' मधुकोषः; 'bees-wax' मधुजं, शिक्यं.

BEEF, 8. गोमांस-

BEER, s. यवसुरा-t, यवमयं-

BEETLE, s. पिंगकपिशा. 2 मुहर:.

BEFALL, $v.\ t$, आ-समा-पत् $1\ P;$ such incidents b. worldly persons ' आपतित हि संसारपथमवतीणानामेले वृत्ताताः (Ka. 175); उपस्था $1\ U$, उपनम् $1\ P$ (with gen.); कस्यात्यंतं सुखमुपनतं दुःखमेकांततो वा; संपद् $4\ \Lambda$, घट् $1\ \Lambda$.

BEFIT, v. t. See BECOME. .

Befool, $v.\ t.$ व्यामुह c., विश्रम् c. (श्रमयति).

Before, prep. (Time) प्राक्त, पूर्व, अवोक, (with abl.). 2 (Place) पुरः, पुरतः, अगे, अग्रतः, प्र-स्तात्, (with gen.); समक्षं, साक्षात्, प्रत्यक्षं.—adv. (place) See above. 2 (Time) पूर्व in comp.; 'not heard b. ' अग्रतपूर्व. —conj. यावन् न-तावतः, 'study your lesson b. he comes ' यावदसी नागच्छाति तावत्पाद्रमधींच्यः एकस्य दुःखस्य न यावदैतं गच्छामि तावद्दितीयं समुगस्थितं मे; 'b. hand ' प्रागेव, पूर्वमेन, अथममेन. अगे; 'b. mentioned ' पूर्वोक्त, प्रागुक्तः, 'as b. ' यथा पुरा, यथापूर्वः; पूर्ववतः, 'in times gone b. ' पुरा, गतकाले.

Befoul, v. t. gq c. (दूबवाते); See Stain.

BEFRIEND, v. t. अनुमह 9 P; उपकृ 8 U, साहाय्यं कृ (with gen.).

BEG, v. i. भिक्ष् 1 A, भिक्षाटनं कु 8 U, भिक्षां याच् 1 A. –v. t. अंजिं बद्धवा-पादयोः पितन्वा विज्ञा c. (ज्ञापयित) or निविद् c. 2 याच् 1 A; अभि-भ-अर्थ् 10 A; 'b. s. to say 'विज्ञापयित; 'b. favour of 'प्रसद् c., अनुनी 1 P. –GING, s. यांचा, प्रार्थना. 2 भिक्षा, भिक्षाटनं. —Beggar, v. t. दिहीकृ 8 U, सर्वस्तं हू 1 P; 'b. s description 'वर्णनातीत. s. –प्रार्थकः, अधिन m., भिक्षुः, याचकः, दिहः.—Ly, a. निर्धन, कृपण. 2 नीच, अपकृष्ट. –y, s. दैःयं, कार्णण्यं, दारिमं, भैक्ष्यं.

BEGET, v. t. जन् c. (जनवार्त), उत्पद् c.; प्रस् 2 A, स्ज् 6: P. — TER, s. जनकः, उत्पादकः, जनियत् m. BEGIN, v. t. आ-प्रा-एम् 1 A; प्र-उप-क्रम् 1 A, प्रस्तु 2 U, (प्रस्तृपतां भो:), प्रवृत्त् 1 A; 'the wind began' वातोधसरीभूतः — NEB, s. आरब्ध् m., नव-च्छातः. — NING, s. आर्रभः, उपक्रमः. 2 आदि m.;

'having no b.' अनादि. 3 मूलं, योनि f., সমৰ:; 'b. with ' आदि-आय- in comp.; 'in the b.' आदौ; 'from the b.' आमूलात्, आदितः; 'god has neither b. nor end' अनायनंत ইশ্বং.

BEGIRD, v. t. परिवेष्ट् 1 A or c., अब रुध् 7 U, आ-परि-च 5 U; बलय, रसना, in comp.; समुद्रसना-उ-द्धिबलया-इथ्वी 'carth begirt by sea '.

Begone, interj. अपेहि, अपसर, अपयाहि.

Begrease, v. t. वसया लिए 6 P, or सिम्भीकृ 8 U.

Begrime, See Soil.

BEGRUDGE, See ENVY, v. t.

Beguille, v. t. विनुद् c., आंतवह् c. (of time) (कथाभिदिवसमन्यवाहयत्). 2 ज्यामुह् c., वंष् 10, विप्रलभ् 1 Λ , आफुष् 1 P; प्र-वि-लुभु c.

Венліг, (on or in) अथ, अर्थ, हेतो:, कारणात्, कृते (with gen.).

BEHAVE, n. i. आचर 1I', वृत् 1 A. व्यवह 1 P; See ACT. 2 वृति कु 8 U, अनुष्ठा 1 P; 'well b. ed ' सदाचार: - BEHAVIOUR, s. आचार:, वृत्ति f., व्यवहार:, चेष्टितं, चरितं, आचरणं.

BEHEAD, v. t. शिर: (n.) डिंद 7 P or कृत 6 P.
—ING, s. शिरच्छेद: ; `worthy of b.' शीर्षच्छेद:.
BEHEST, See COMMAND (s.).

Behind, prep. पश्चात्, रहतः, (with gen.); अनु (with acc.); 'concealing his body b. the creepers' लतांत्रत-लतान्यवहितविग्रहः; 'he is far b. (backward) ' मंदः, मंदधीः; 'b. the scenes' नेपध्ये. -adv. रहतः; 'from b.' पश्चादेत्य, रहेना-गत्य. 2 अवरतः, अधरतात्. 3 द्रे, द्रतः; 'b. part' पश्चादेशः, रहे, नितंबः.

Венодо, v. t. नृज् 1 P, ईस् 1 A; See See.
-EN, a. उपकारज्ञ, कृतापकारण पराधीन. -ER, s.
पेक्षकः, दर्शकः, दर्शकः

Веноог, в. अर्थ:, फलं, वृद्धि f., लाभः.

Behove, v. t. Ex. by pot. pass. part., pot. mood, or अई 1 P; it b. s thee to assist me' त्वया मम साहाय्यं कर्तव्यं, साहाय्यं कर्नुमहैंसि &c., See Become, v. t.

BELABOUR, v. t. See BEAT.

BELAY, v. t. η/η-39-64 7 U.

Belch, v. t. उद्दम् 1 P, उद्गृ 6 P. -ING, s. उ-दमन, उतिरण, उतार:

BELEAGUER, See BESIEGE.

Belle, v. t. असत्यं आरुड् c. (रोपयति); मिथ्याभि-योगं कु 8 U; परि-अप-वद 1 A.

Believe, v. t. विश्वस् 2 P (with loc.), श्रद्धा 3 U (with loc. of person and acc. of thing); प्रति-इ 2 P, (with acc.). 2 संपू c., तर्क 10, पन

A. =ER. 8. विश्वासिन m., श्रद्धाल:, श्रद्धावित:. BELLEF, 8. विश्वासः, विश्वंभः. प्रत्ययः 2 श्रद्धाः ाहितकथबादि f. 3 मित f., बदि f.: 'it is my b.' ते में मतिः मतं, इत्यहं मन्ये-ILIKE, adv. अपि नाम, किस्वित्. ELL, s. चंदा; 'small b.' किकिणी; 'b. metal' iteri, पीतलोहं; 'b. clapper ' घंटावादक:..

ELLE, s. मंदरी, रूपवर्ता स्त्री; सुभगमन्याः

ELLIGERENT, a., s. बद्धसमर; याधनजील, ययत्म. ELLOW, v. i. नद् 1 P, निनद्, गर्ज 1 P, रस् 1 P, ट 1 P, नर्ट 1.P. -ING, s. गाजितं, निनादः, ग-नं, रसितं

ELLOWS, 8. भका, दृति f., भक्का, चर्मप्रसेविका. ELLY, 8. उदरं, जठरं, तंदं, कुक्षि:; 'b. ache ' टद-भाल:-लं; 'b. full' आकंठं; उदरपूरणं (s.); 'b. pound ' आनुद्ध; बहोदर; 'b. god ' उदरंभरि:, औ-: (क:: 'b. worm ' किमि:; कृमि:

ELONG, v. i. अस् 2 P, विद् 4 A, मू 1 P, with en.; or by an adj. from noun; 'this book elongs to me ' ममदं प्रतक, or मदीयमेतत पस्तt. 'b. ing to Râma ' रामसकाज्ञवर्तितः; 'b. ing o spring ' वासंतिक (की f.); 'b. ing to the cing;' राजकीय. 2 संबंध pass.; 'this does not b. to you? नायं तव व्यापारः.

ELOVED, a. त्रिय, इष्ट, द्यित, बह्नभ; 'b. person ' :यितजनः, &c.

ELOW, prep. अध:, अधस्तात्, तले, (with gen.). 2 जन in comp. 3 अयोग्य, अन्हे, अनन्छ्य, अस-ाजा (जी f.); 'the gods are b. Hari ' अनु हिंद तरा: (S. K.) = adv. अधः, अधस्तातः अधाभागे-होके (in hell). 2 नीच, अवरतः 3 इह, इह लोके. BLIT, s. मेखला, रस (श) ना, कांची. - v. t. मेख-हास्त्रेण परिव 5 U or परिवष्ट 1 A.

BEMANGLE, See MANGLE.

lemine, v. t. पंकेन मलिनयति (D.) or दुष् c.(दूषयति)

BEMOAN, See LAMENT.

BENCH, s. पीठं; फलकः; 'b. of justice' धर्मासनं, व्यवहारासनं.

}END, v. t. नम् c. (न-ना-मयति), अव-आ-नम् c. (नमयति), नर्माक 8 U, आवृज् 10, वन्नीक, भुज्-, (4-31, 6 P; 'bent under the load of breasts' कच्चभारानमिता, स्तनभरेण नमतामानीता, स्तनभारेणाव-जिता; 'b. the brow' भूभेगे क; 'he bent his mind again to his task 'स पुनर्श स्वकार्य मनी स्यद्रभात-बबंध-त्यवेशयतः 'b. to one's will 'वशी-क. =v. i. आ-अव-प्र-नम् 1 P, नम-लीन- a भू 1 P; ' trees b. down under the load of fruits' भवति नमास्तरवः फलागमैः (S. 5) - BENT, a.

आमुमितः ना-न-मित, अभुग्नः 'त्रवण, प्रहः, आवर्तितः 'b. on ' कतानिभय, सनिभय, कृतसंकल्प, विहितप्रतिकः · eagerly b. on (killing) each other ' परस्प-रवधायती. =8. नति f., वक्रता, जिस्रता. 2 वंक:, पुट-भेट:. 3 जीलं, वांडा, निभयः, प्रवृत्ति र्., अभिनिवेशः -ING. 8. नित f., नमनं, अवनमनं.

BENEATH, prep, adv. See Below.

Benediction, s. आश्चिम् f., आशिवंदः; नांदी (in dramas); आज्ञास्यं, धन्यवादः 2 स्तवः, स्ताते f_{\cdot} =Benedictory, a_{\cdot} मांगलिक (की f_{\cdot}); 'b. stanza ' नांदीशंकः; नांदी.

BENEFACTION, s. उपकार:, उपकृतं, हितं.

BENEFACTOR, s. उपकत m., उपकारिन m., हितकृत् m., उपकारकः, हित-प्रिय-करः

Венегісе, s. धर्मशिक्षकवृत्ति f.

Beneficence, s. उपकारशीलता, परापकार:; उप-कारः, हितं, दया, कृपा, त्यागिताः

BENEFICENT, a. -दान-त्याग-जील, परापकारिन (णी f.), उपकारपर. 2 (things) हितकर (री f.), हितकारिन, हितावह-

BENEFICIAL, a. हित, हितावह, उपकारक, लाभजनक; कल्याणकारक, सुखपद-

BENEFIT, s. उपकार:, हितं, अनुग्रह:. 2 फलं, लाभ:; ' for public b.' प्रजा थै. - v. t. टप्कु 8 U, अनुप्रह् 9 P, हितं कृ, लाभे दा 3 U.

Benevolence, s. परहितच्छा, परापकारिता, दया, कृपा, उदारता. -Benevolent, a. हितेषिन (णी f.), उपकारपर, परोपकारशील, दयालु, परहितेच्छु.= LY. adv. परहितेच्छया, क्रम्या, दयापूर्वे.

Веніснт, г. г. तमसा आच्छद् 10.-ев, а. तमीवृत, नैशतमसाक्रांत; (fig.) अज्ञानतमावृत.

Benign, Benignant, a. दयाल, नेमपर, सदय, स-खप्रद, कृपालु.=ITY, s. दया, प्रीति f., कृपा, अनुप्रहः, दयालुत्वं.

Benison, s. आशिम् f., आशीवाँद:.

Венимв, v. t. जडयति (D.), जडीक 8 U, स्तंभ 9 P. Весиелтн, v. t. मृत्युत्तमये इच्छापत्रेण दा 3 U or क c. (अपेयति), or प्रतिपद् c.-BEQUEST, s. (क्थिप्रदाने-

BEREAVE, v. t. विनाक 8 U, वियुज् 10, (with instr. for ' of '); ' b. ed of Madana ' मदनेन विनाकृता. 2 अपनी 1 P, भंज c., 'to be b. ed' परिहा pass., वियुज् pass .- ED, BEREFT, a. रहित, हीन, वियुक्त, हत-गत in comp.=MENT, १. विश्रयोग:, वियोगः: विरहः

BERRY, s. गुली, गुटिका-

BESCATTER, See SCATTER.

Везевся, v. t. अनुनी 1 Р, प्रसद् с., विनयम याच् 1 A or प्रार्थ 10 A. = EB, s. प्रार्थकः, बाचकः, अर्थिम्m.

BESEEM, -LY, See BECOME.

Beset, v. t. इध् 7 U, आकुलक्कि 8U, आकर् 1 U, 4 P, संबाध् 1 A, उपपीड् 10, आभिम् 1 P. -a. आकुल, अभिभूत; 'b. with difficulties or dangers' संकटाकुल, अभिधंताध, विपद्धभिभूत.

BESHREW, v. t. अमंगल गार्थ 10 A.

Beside, prep. पाँध, समीप -पे; अभितः, परितः (acc.); निकटं-टे (gen.). 2 असंबद्ध तः, 'b. one-self with joy' आनंदपरवज्ञः, आनंदेन विगतचेतन इत भूत्वा; 'this is b. the question' अपास्ताविकं-अपासंगिकं- एतठ, अमकतं

Besides, prep. Ex. by শিল্প, চ্বারিংকা, अपर, ইরং, in comp., or with abl. -adv. अपरंत्र, अन्यश्च. কিন্তু, अपिन, अधिकः

Besiege, v. t. रुप् 7 U. अव-टप-रुप्, परिवेद् 1 A or c., आक्रम 1 U, 4 P.=ER, s. अव-टप-रा-धकः.=ING, s. टप-अव-राधः, राधनं.

BESLAVE, v. t. वज्ञीक 8 U, दम् c. (दमयति).

BESMEAR, v. t. (व-आ-अनु-लिए 6 P, अंज् 7 P, दिह 2 U.=ED. a. लिप्त, अक्त, दिग्ध; विपदिग्ध: शर: b. with poison'; रक्ताक्तः 'b. with blood'. BESOM, s. मार्जनी, शोधनी.

BESORT, v. i. युज् pass., उपपद 4 A.

BESOT, v. t. मुह c., जडीक 8 U.-TED, a. मूहब्दि, मुहात्मन.

Bespangle, v. t. वलवै: अनुत्र्यध् 4 P or डप-सुभ् e. or भष् 10.

BESTATTER, $v.\ t.$ मलेन सिच् $6\ P$, मलिनयित (D.), कलुषयित (D.).

Веврелк, v. t. स्च् 10, दृज с., कथ्र 10, See Indicate; आकृतिरेवानुमाययस्यमानुषतां (Ка. 132) 'b. s its being superhuman.'

BESPECKLE, BESPRINKLE, See SPECKLE, SPRINKLE.

BEST, a. प्रज्ञस्ततम, उत्तम, यह, परम, पराष्ये; 'to the b. of one's capacity or power' यथाज्ञाकि, यावच्छक्यं; 'to the b. of one's belief ' यथामति; 'b. of 'ex. by रत्न or वर in comp.; स्नीरत्नं, सुनिवर:..

Bestain, See Stain.

ВЕЗТЕАD, v. t. लाभाय भू 1 P, हिताय कृत् 1 A.

BESTIAL, See under BEAST.

BESTIR, (oneself) चेह् 1 A, घट 1 A, त्रयत् 1 A, उपमं क्र 8 U, व्यवसो 4 P.

Bestow, v. t. दा 1P, 3 U, भदा, भतिपट् c., (with dat.) बिन्तु 1P (with loc.). 2 भयुज् 7 A, 10, निश्चिष् 6 P; 'b. ing wealth on proper persons ' विसस्य पाने ज्ययः; 'great care seems to be b. ed on this picture' इस-

मालेख्यं प्रयत्नतः-सुनिपुणं-निर्मितमिति अनुमीमते; 'b. oneself' सेन् 1 A, आस्था 1 A, मनो निश्चिद् c. —AL, s. दानं, प्रतिपादनं. —ER, s. दान् m., पदः in comp.

Bestraught, a. ब्यम, चिताकुल; See Anxious. Bestrew, v. t. आहन्-स्त 5-9 U.

BESTRIDE, v.t. पादी १ यक् कृत्वा आ-अधिरह 1 P or अधिकम 1 U, 4 P.

BESTUD, v. t. अनुव्यध् 4 P, खच् 10.

BET, s. पण:, पितजा. -v. t. पण् 1 A (with gen. of thing staked); ज्ञातस्य पणते (S. K.):

BETAKE, (oneself to) v. t. आश्रि 1 U, अंगीकृ 8 U; अरण्यवासमंगीचकार 'betook himself to forest residence'.

BETEL, s. (tree) तांबूली, पृत्रागवक्षी, नागलता; 'b. box' तांबूलकरंक:, पृगपात्रं ; 'b. nut' पूर्ग, तांबूलं ; 'b. box bearer' तांबूलकरंकवाहिन् (नी f.).

Ветнікк, v. t. अनुध्ये 1 Р, विमृज् 6 Р; See Think.

ВЕТІПЕ. v. t. आपत् 1 P, डपस्था 1 U, (gen.), See ВЕГАLL; 'may woo b. him' अभवं तस्य भूयात्. ВЕТІМЕЅ, adv. प्रभाते, प्रातः, प्रत्यूषे. 2 यथासमयं, वंहायां, यथावसरं.

BETOKEN, v. t. सृज्ञ 10, तृज्ञ c., See Indicate. BETRAY, v. t. ज्ञामुकरंषु ऋ c. (अर्पयात), विश्वास-पानन ऋ c. 2 भिद्द 7 U; 'b. ed the secret' स्हस्यं विभेद. 3 Indicate, q. v. 4 वंष् 10; See CHEAT; 'b. themselves' आत्मस्वकृषं प्रकटयंति--ER, ». विश्वासपानक: ; वंषक:

Веткім, v. t. ич 10, अलंक 8 U.

ВЕТПОТН, v. t. (वाचा) दा 3 U, प्रतिपद с., प्रतिभु 5 P, (dat.). -AL, s. वाग्दानं, वाक्प्रदानं.

Betrust, See Entrust.

BETTER, a. श्रेयम (सी f.), भइतर, गरीयस, भश्चस्ततर, साधीयस; 'b. than' बरं-न; 'better death
than disgrace (I prefer death to disgrace)'
वर मृत्युनं पुनरपमान: 2 (In health) ex. by विश्रेष:; 'I am b. to-day' अस्ति मे विशेषोऽय (S.
3). -adv. वरं, श्रेय:, भइतरं, अधिकतरं, अधिक. 2
(With verbs) ex. by तरां; 'he cooks b. than
Râma' रामान्यचिततरोः - s. श्रेष्ठता, भमुख्यनं, वर्षस्वं;
'get the b. of 'अभिभू 1P, अतिरिच् pass., See
Excel. -v. t. वृध् c.; क्र with (a.) - BetTers, गुरुजन:, गुरवः (pl.).

BETWEEN, BETWIXT, prep. मध्ये, अन्यतरे, अंतरे, मध्यस्थाने; oft. ex. by gen. of nouns; देशयो-तत्तं 'distance b. the two countries'; 'b. joy and sorrow (tears)' ज्ञोकानंदमध्यवर्षिनी (Ka. 318). **Beverage**, s. पानं, पेयं, पानीयं; 'b. of the Gods' अनुनं.

Bovy, s. गण:, संघ:, समवाय:.

Bewail, v. t. विलय् 1 P, तुच् 1 P, See La-MENT.=ING, s. शोक:, विलाप:, परिदेवनं

BEWARE, v. i. सावधान-अप्रम त-अवाहत-a. म् 1 P; 'b. of your enemies' ज्ञानुविषये सावधाना भव; 'b. lest you will be seduced by pleasures' सावधानो भव नोचेद्विषयै: प्रसोभ्येथा:; or तथा प्रय-तथा यथानाक्षिण्यसे विषयै: (Ka. 109).

BEWEEP, BEWET, See WEEP, WET.

Bewilder, v. t. आकुलीक 8 U. विक्रवीक, व्या-सं-मृद् c., संभ्रम c. (भ्रमयति), जडीक. —ED, a. विक्रव, आकुलीभूत, आ-व्या-कुल, विमूढ, विह्वल, सं-भ्रांत; 'b. what to do' किंकतंत्र्यतामूढः, प्रतिप-तिमृदः: —MENT, s. संभ्रमः, वैक्रव्यं, संमोहः, व्या-कुलत्वं.

BEWITCH, v. t. मुह्र c., सं-वि-परि°, व शीक्ष 8 U, मद्र c. (मनो मदपंति य Mal. 2); मंत्रण व शीक्ष. 2 मने ह्र or आकृष् 1 P. =ING, a. मोहन (नी f.). =MENT, s. मोहन, मोहः. व शीकरणं, माया, आकर्षणं.

BEWRAY, See BETRAY.

BEYOND, prep. परत: (with abl.), अतिक्रस्य. अतीत्य, (with acc.); 'b. the forest is the Kailâsa' तदरण्यमितिकस्य कैलासिगिरि: (Ka. 121);
'Oh! Change b. bolict' अहा विश्वासातिकांती (अविश्वास्य:) दत्ताविषयंस:; 'b. comprehension'
अगस्य, दुत्तेय, दुवीध; 'b. expectations' मनोरथानामभिः (S. 7); gen. ex. by अति pr.; अधिकं;
'b. measure' अतिमात्तं; 'b. human power' अतिमात्त्वं; 'b. this continent' द्वापातरे; 'lives b.
his means' आयाधिकं त्ययं करोति. - adv. दूरे, पारे-रं; 'go or pass b.' अतिक्रम 1 U, अति-इ 2 P.
BIAS, इ. स्रष्टा, अभिलाषः. 2 ज्ञीलं, भावः. 3 पक्षपातः, पक्षपातित्वं. 4 भीत्साहनं, प्रवतेनं. - v. t. प्रवृत,
с., प्रणुद्द 6 P, पोत्सह c. 2 साधीकृ 8 U; दुष c.
(द्वयति).

Віввев, в. मचपायिन т., सुराप:, मचप:.

BIBLIOGRAPHY, 8. पुस्तकविद्याः

Bibliomania, र. दुलभपुस्तकसंग्रहणाःमादः or -च्य-

BIBULOUS, त. जलकोषक.

BICKER, v. i. कल्हां कृ 8 U, विवद् 1 A, वाग्युद्धं कृ. —ING, s. कल्हां, विवादः, किलः. 2 दिवाहवः.

BID, v. t. आ-न्या-दिश् 6 P, आज्ञा c. (ज्ञापयित).

2 मुल्यं स्था c. (स्थापयित) or बद्ध्यं 10. 3 निमंत्र 10 A; 'b. welcome' स्वागतं वद् 1 P, or स्वाद 1 P; 'b. adieu or farewell' आमंत्र 10A,

आप रह 6 A; 'b. defiance ' धृष् 5 P, आहे 1 A.
-DER, s. केतृ m. -DING, s. आज्ञा, आदेशः, ज्ञा-सनं. 2 मूल्यख्यापनं, अधेषोषणा.

Bide, v. t. स्था 1 P, बृत् 1 A. =v. t. प्रतीक्ष् 1A. 2 सह 1 A.

BIDENTAL, a. [seq (ती f.), seec.

BIENNIAL, a. द्विवार्षिक (की f.), द्विवर्षाण, द्वैवर्षिक.

BIER, s. श्वयानं, कटः, खाटः-टी.

Bifold, a. द्विगुण, देेंघ (धी f.).

BIFORMED, a. ब्रिस्ट्प.

Вібинсать, v. t. द्विधा क 8 U, विभिद् 7 P or c. = ED, a. द्वचंग्र. 2 विश्लेषित, द्विधा कत.

Вів, а. महाकाय, बृहत्काय (of animate creatures); महाप्रमाण, अतिप्रमाण, स्थूल, विपुल, बृहत् (ती ति.), १थु (थु:, ध्वी ति.). 2 Pregnant, q. v. 3 संकुल, पूर्ण, संकार्ण, आकीर्ण; 'as b. as ' परिमाण, परिभित, मात्र, in comp.; विस्वमात्र 'b. as Bilwa.' = NESS, s.º स्थूलता, वैयुन्यं &c. 2 परिमाण, प्रमाण.

BIGAMY, s. (एककाले) द्वीपन्नीकरणं ; द्विभर्नृकरणं - IST, s. द्विपन्नीकः ; द्विभर्नृकाः

BIGOTRY, s. स्वमतार्थाक f., स्वमतापदः, सनिवंधं स्व-मतालंबनं. = BIGOTED, a., BIGOT, s. निवंधवालि, (अभिचायं) स्वमतरक्षिन् (णी f.), निवंधेन स्वमता-वलंबन

Bilbo, See Sword.

BILE, s. $[q \neq i, + | q]$: = ous, \hat{q} ितक (की f·), मायु-मय (यी f·)·

Bilinguous, a. faire.

BILK, See CHEAT.

BILL, s. पर्न, लेख:. 2 चंचु (चू) f., तुंडं. -v. t. See Kiss, or Embrace.

BILLET, s. पत्रं, लेख:, लेख्यं. 2 काष्टखंडं. = v. t. सै-न्यानि वस् c.

Billion, s. खर्व:.

BILLOW, s. महोनि f., कहोल:, तरंगः -v: ं. तरंगायते (D.). $-\mathbf{x}$, a. कहोलमालाकुल, प्रचलद्र्भिमालाकुल; तरंगित.

Bin, s. कुज्ञाल:, धान्यकोष्ठ:.

BINARY, a. हिग्ण, हैंध (धी f.).

BIND, v. t. नंध 9 P, (lit. & fig.); नि-सं-यम्
1 P; bound by affection' स्नेहनिवदः; नियम् 10;
'I am not bound by these rules' नाहमीमाँवधिर्मानयंत्रनास्मि. 2 आनह् 4 P, धिनहः; 'b. together' सं-बंध, संक्षित्र c.; प्रंप् 9 P, सह 1 P, संयुस्त 7 U, 10; 'b. oneself' प्रतिज्ञा 9 U, प्रतिधु 5P;
'b. by oath' ज्ञाप् c.; 'b. on' ex. by pot.
pass., part., or अह 1 P; 'the protection of
your wife is b. ing on you' स्वया भाषोपोषणम-

बस्यमें कर्तर्थं - ING, ह. बंधः, बंधनं, वेष्टनं, पदः, आवरणं. - BOUND, त. बद्धा, निषद्ध, संयत, नियंवित, आनद्ध; 'you are b. to obey my orders' त्यया ममादेशा अनुरोद्धस्या एव, आदेशाननुरोद्धमहेंसि; 'where are you b.' कुत्र गंतुं कृतनिभयोसि-कुत्र गंतुकामोसि

BINACULAR, a. दिनेत्र, दिनयन.

BIOGRAPHY, s. चरितं, जविनवृत्तांत:. = EB, s. वृत्तां-तलेखक:-आख्यातृ m., चरितनिवेदक:.

BIPARTITION, 8. द्विभाकरणं.

BIPED, s. ब्रिपाइ m., or ब्रिपइ:.

Вівсн, s. भूजें:, मृदुत्बच:, प्रतिविषा. = EN, a. भूजें-मय (यी f.), भूजेंनिर्मित.

BIRD, ह. बिह्गः, विहंगः, नगमः, पक्षित् m., खगः, ज्ञ-कृंतः, पतित्रम् m., गरुत्मत् m., द्रिजः, पतित् m., ज्ञ-कृंतिः, अंडजः, पतंगः, ज्ञकृतिः; 'bird's eye-view' डचस्थानादालोकने, स्थूलदर्ज्ञानं, असूरुमदृष्टिः.

Biscuit, अ. अपूप:, पिष्टक:, पूप:.

BISECT, v. t. समां बाइयेन विभज् 1 U, दिखंडीकृ 8 U, दिथां छिद् 7 P.

Візнор, з. धर्माध्यक्ष:. - віс, а. धर्माधिकार:.

BIT, s. खलीन:-नं, कविका: 2 खंड:, लव:, भाग:; 'not a b. ' न मनागिप, न स्तोकांशनापि; गंध: (क्रियाया: गंधमात्रस्यापि अनुप्रवेश इह नोपपयते S. B. 74). 3 पिंड:, प्रास:: =v. t. खलीनेन नियंष् 10.

Вітси, в. जुनी, कुक्सी, सरमा.

BITE, v. t. दंश 1 P; 'bit off a large piece' देनैमें हालंड संदृष्टवान्-चित्रवान्; उत्पद् 10, चर्च 1 P, खाद 1 P. 2 ज्ञीतेन पीड 10. 3 अधिक्षप् 6 P, See CENSURE. 4 पीड 10, अर्द 1 P, 10. -s. दंशः, दंशनं. 2 दंतपदं, दशनोकः. -ING, s. दंशनं; 'b. of conscience' मनसोनुनापः. -a. दंशक. 2 पीडाकर (री f.).

BITTER, a. कट्ठ, तिक. 2 (Touching) ममेभिद्-छिद्. 3 डम, निष्ठर, पहच, तीक्ष्ण, कठोर. -LY, adv. निष्ठरं, पहचं. 2 अत्यंतं. 3 प्रमुक्तकंठं (weeping b.).-NESS, s. कट्टता, चुक्तता, तीक्ष्णता. 2 दु:खातिरेकः, उपशोकः; 'in b. of soul' दुर्मनायमानचिन a., समन्युना चेतसा. 3 कठीरता, पहचता, निष्ठरता. 4 मान्यून, पेतुन्यं. BITUMEN, s. शिलाजत् n., गिरिपुष्पकं, गैरेयं, गिरिजं, अश्मजं, अर्थं.

BIVALVE, a. Raile.

BLAB, v. i. रहस्यं भिद 7 P. - BEE, s. रहस्यभेदकः BLACK, a. कृष्ण, श्याम, कृष्णवर्ण, काल. 2 निष्मम, तिमिर, असित, नील, मेचक. 3 (fig.) निय, घोर, दाहण; 'b. deed' अययशोमालिने कर्म; 'b. guard' दुईनः, दुराचारः, अधमः, खलः. - s. कृष्णः, कृष्णवर्णः; 'clothed in b.' नीलवकः. - EN, v. t. कृष्णिकः 8 U, स्थामी-नीलीकः 2 दुष् ७. (दुस्यति), कृष्णकि (D.)

See STAIN. = 18H, a. इंबल्क्स-ज, आलीकः - अंग्रहेड, क. कृष्णिमन् m., दयामत्वं, नीलता, कालिमन् m., त्यस् n., तिमरं. - BMITH, a. कमेकारः, लोहकारः, अ-यस्कारः.

BLADDER, s. मृत्राद्याय:, बस्ति m., f. BLADE, s. (Of a sword) भारा, पत्रे, फर्क. 2 (Of grass) दलं, कांड, अंकुर: 3 स्कंभारिय n.

BLAIN, 8. स्कोट:, मण:-ण.

BLAME, v. t. निंद् 1 P, गई 1, 10 A, उपालभ् 1 A; दोषं क्षिप् 6 P or आहद्द ((रोपयति), ॐ CENSURE; 'I am not to b.' नाहमपराधी, न ममायं दोष:. – s. दोष:, अपराध:. 2 गई, आक्षेप:, दपालंभ:, निंदा, जुगुप्सा; 'lays the b. on another' अन्यस्मिन्दोषं क्षिपति. – ABLE, a. निंच, निंदनीय, गईं-णीय, गईं।, नाह्य; 'he is not b. or to blame' स न दोषास्परं-दोषपात्र. – ER, s. निंदतः, परिवादकः, अधिकः:. – LESS a. अनिंच, निर्देष, निष्कलंक, विशुद्ध (pure). – LESSNESS, s. अनिंचता, अनवचता (अन्हों अनवचता हृपस्य M. 2), अवाच्यता, दोषामावः.

BLANCH, v. t. शुक्रीकृ 8 U, धवलीकृ. 2 निस्तुषयित (D.), त्वसं निष्कृष् or अपना 1 P. 3 Avoid, q. v. BLAND, a. मृदु, कोमल, मस्पा, सौम्पा, श्रक्ष्प; 'b. in speech' भियंबद. -18H, v. i. शां(सां)त्व् 10, चार्किभि: तुष् c., अनुनी 1 P, उपस्कंद् 10. -18H-MENT, s. विलासः, विश्रमः. 2 भियवाक्यं, चार्कि f., मध्रभाषितं, उपस्कंदनं, अनुनयः.

BLANK, त. तुम्न, तुक्क; 'b. with fear ' भयविवर्ण:विवर्णाननः. 2 जून्य, रिक्त, लेखारहितः 3 एकांत, अत्यंत; 'b. despair ' एकांततो नैराव्यं. 4 अनुपास-यमक-हीन (verse). - s. लेखाजून्यं पत्रं. 2 जून्यता;
रिक्तं, जून्यं.

BLANKET, s. कंबल:, उणीय:, रसक:.

BLASPHEME, v. t. ईश्वरं निद् 1 P or अवमन् 4 A or अभिज्ञाय 1 U. - ous, a. ईश्वरंनिंदक, पाषंडीय. - Y, s. पाषंडता, ईश्वरंनिंदा.

BLAST, ह. बात्या, बातः, वायुवेगः, प्रभंजनः, जवानिलः.
2 ध्मानं (of horns). 3 विनाज्ञः, क्षयः, अपायः.
- v. t. विनज्ञ् c., विहन् 2 P, म्लानीक् 8 U, विज्ञु c., क्षे c. (क्षपयति); 'b. ed by lightning' अज्ञानिहतः. - ER, ह. विनाज्ञकः.

BLAZE, v. i. ज्वल् 1 P, प्र-उत्-, दीप् 4 A, सं-उत्-प्र-°; 'b. ing ' उज्ज्वल, प्रदीप्त, देदीप्यमान, मास्वर, See BRIGHT; 'b. abroad ' प्रकाश् c., प्रस्या c. (स्थापयित). = e. प्रभा, अधिस f., n., दीति f., ज्वा-ला; 'b. of light ' रहिम-अंशु जालं.

BLAZON, v. t. भूष् 10, अलक् 8 U. 2 प्रक्या c. (स्थापयित), प्रकाष् c., दृद्युष् 10.

BLEACH, v. t. निर्णिज् 3 U, शाद 1 P, 10, धवली-

क 8 U. नका, s. थील, विधित्त. नका, s, थावकः,

किर्केश, a. आतिश्वीत (winter); शिश्विर, हैमंत (ती f.), हिमज्ञीत-2 (fig.) निरानंद, असुनन-किरकंश-कप्रकात, a, क्रिजास, सुज, रिज, रिज; 'b, eye'

₹#: &c.

BLEAT, v. i. रेभू 1 A, मैमें शब्द कु 8 U, द 1 A.

BLEED, v. t. रलं-हिंघरं &c. (blood) मुन् c. or ब्राह्म 10, with gen. of person or part bled; 'they b. the wound' क्षते: रक्तनीक्षणं कृषित. -v. i. रलं-हिंघरं सु 1 P, or मुन् 6 P, or मुन् 1 P; 'his hand b. s' तहर इस्लाहिष्टं खब-रि; 'b. ing profusely' हिंघरमारभारनिस्पंदिन (Mal. 5); 'to b. for one's country' स्वदेशा-विज्ञा कि स्यज् 1 P. -ER, रक्तबावक:-मोनकः. -ING, s. रक्तसावः, रक्तमोक्षणं, रक्तसाविं, हिंपर-क्षरणं.

BLEMISH, s. दीय:, कलंक:, छिद्रं; 'un-b. ed' नि-क्कलंक, निदीय: 2 अपयश्चम गः, अकीर्ति तिः -ए. तः भारतियति (D.), कलंकपति (D.), दुष् c. (दूषपति). BLENCH, ए. ई. सहसा संकुष् 1 P. 2 सहसा अपस् 1 P or अपक्षम् 1 U, 4 P or निवृत् 1 A; परा-स्मुख (की तिः) भू 1 P.

BLEND, v. t. मिश्र 10, संयुज् 10, एकत कृ 8 U; to be b. ed' संकृ pass.; संमिल् 6 P, एकीभू 1 P. =ED, a. संमिथ, ज्यामिथ, संजीजें, संस्ट, मिथी-इत. 2 एकरूप, एकीभूत.

Bless, v. t. Gen. ex. by Imperative or Benedictive of verb; 'I b. that you may get a son ' पुत्र लगस्य or लप्सीष्ठाः. 2 आज्ञास् 2 A, आश्चिषं दा 3 U; श्विष्ट् 1 P (with loc.); स्विष्ट वितरत गर्ने (U.3) 'b. you with auspicious good.' 3 सुलिन् (नी f.)-भन्य a. कृ 8 U; 'was b. ed with a son' सुतलभिन कृती समृद. —ED, a. भन्य, महाभाग, कल्याण (णी f.), मंगल, सुलिन्, सुल्याज्ञ ; 'of b. memory or name' सुनृहीतनामन् a. (भी f.), पुण्यक्षोकः.—ED-अहाइ, s. भन्यता, कृतार्थता. 2 परमानंदः, परमुखः; परं पर्व, अपवर्थः.—ING, s. आश्चिस् f., आञ्चिदः, आश्चिष्यनं. 2 वरः, हितं, उपकारः, कृञ्चलं, भन्यत्वं; सार्थः, सुलं-

BLIGHT, v. t. विकलीक 8 U, नज् c., See BLAST; 'schemes of policy b. ed by opposing fate' विग्रुविधियोगावया: फर्केहीना: (Mu. 6). -s. ना- ख:, क्षय:-

BLIND, a. अंध ; 'born b.' जन्मांध: ; 'b. following the b.' अंधरंपरा ; 'b. of one eye' अक्षा साज: 2 अज्ञान, इतज्ञान. =v. t. संधीक 8 U, अंध-

यति (D.); 'b. ed by rage 'क्रीभंभ: कार्याभं 'क्रिक्टिंग 'क्रिक्टिंग कार

BLINK, v. i. निमील 1 P, निमिष् 6 P. +8., +ING, निमि (मे) थः, दृष्टिनिपातः, मिमीलने-

BLISS, 8. प्रमुखं, मुक्कातिस्यः, प्रह्मः, भन्यता, अस्य-तमुखं. 2 अपवर्गः; See BEATITUDE. = FUL, a. आनंदमय (यी र्र.), भन्य, सानंद, प्रमुख्यभाजः ; जु-खावह. = FULLY, adv. प्रमावंद्पूर्वकं, सानंदं, समुखं. - LESS, a. सुखहीन-रहित, निरानंद

BLISTER, s. त्वक्र्सोट:, ज्ञोक:; बण:-णं, 'b. on the foot ' पादस्कोट:, विपादिकाः 2 स्कोटजनवः डपणाहः. -v. र. स्कोट उत्पद c.

BLITHE, BLITHESOME, a. हष्ट, प्रमुदित, सानंद, प्र-सन्तद्दन. = LY, adv. सहब, सानंद, हष्टमनसाः = NESS, s. पहबै:, आद्वाद:, आनंद:

BLOAT, v. t. ध c., आप्य c., पीनीक 8 U. =v. i. स्प्ताय 1 A. ध 1 P. आप्य 1 A. =ED, a. जून पनि. स्प्तीत, आप्यायित-

BLOOK, s. काष्ट्रं श्वाला (of stone); 'b. of snow' शिलीभूतं हिमं, घनं हिमं. 2 बध्यश्विला-काष्टं. 3 उपरोध:, मत्यूहः, अंतराय:. 4 पिंडः, भार:. =up, v. t. नि-,अव-,भित-,रुध् 7 U, रतं भू 9 P, भितबंध् 9 P, आवृ 5 U, (भावृत्य पंथानमजस्य तस्यौ R. VII. 31). =ADE, v. t. रुध् 7 U, See Besiege. =s. उप-अ-इ-रोध:, परिवेद्यनं. =HEAD, s. मृत्यिउबुद्धः, स्थूलधीः, मुढः, दुर्बुद्धः, मुर्लः

BLOOD, s. रक्तं, रुधिरं, क्षोणितं, लोहितं, असं, असज् n.; 'shed b.' रुधिरापेणन जीवितं त्यज् 1 P; 'take one's b. ' इन 2 P. 2 गोत्र, वंश:, कुल; ' of whole b. ' सोदर, सोदर्य, सगर्भ; सनाभि; ' of noble b. ' कुलीन, अभिजात ; ' of royal b. ' राजक्लपस्त. 8 (Temper) जीलं ; ' hot-b. ed ' तीवकोप, सुक्रभ-कोप ; ' b. rising to the cheeks ' कोपभदीनावनः -v. t. रक्तेन लिए 6 P or अंज् 7 P. -LESS, a. र-कहीन. 2 रक्तलार्व विना. ≠LETTER, 8. रक्तलावक:, रुधिरमोक्षक:. = RED, a. रक्त-लोहित-वर्ण. = SHED, s. रक्तलाव:-पात:, नहत्या. =BHOT, त. रक्तपूर्ण, शोषिता-शत. -THIRSTY, a. रुधिरप्रिय; जिघांस, वधीयत. -VESSEL, 8. रस्रवाहिनी, नाडी, शिरा, अस्प्यहा, ध-मनी. - प्र, a. इक्तमय (यी f.), इक्तक. 2 कूर, मा-रात्मक, नृशंस; 'a b. battle it was ' तहिमन यु-द्धे महारक्तलावोऽभूत्.

BLOOM, s. See BLOSSOM below; 'b. of youth' वीवनभर: , नववीवनं, 'in the b. ing youth' अधने वयकि, नववीवनं 2 रागः, (क्रम्लेस्पनः) कर्यः

पूर्व 1 P, श्रेष्य 1 P, स्प्रूट 6 P. 2 वृश् 1A, पृष्ठ 1 A.

BLOSSOM, ब. पुष्पं, जुतुनं, मुकुल:-लं, मतवः, प-सवः, प्रवालः: -ए. रं. स्फुट् 6 P, प्रकुक् 1 P, भिद् pass.; विकत् 1 P, मुकुलै: तंत्रद्धः थः भू. -BD, -ING, a. स्फुटित, म्युल, विकतित, भित्त, विकत्, स्फुटितकुसुम; स्मित-

BLOT, s. कलंक:, दोव:, लक्ष्मन् n., अपथश्चम् n. 2 लोप:, ब्यामर्थ:. =v. t. मिलनयति (D.), दुष् o. (द्वपति), कलंक्यति (D.), कुष्णीकः 8 U. 2 अस्पष्टीकः; 'b. out' विनश्च o., उष्ण्डद् 7 P, बिलुए o., ब्यामृक् o., ब्यामृक् o.; 'b. ing paper' मसीशोषकः, 'क पत्रं

BLOTOH, s. किलासं, सिध्मं ; स्कोट:, विस्कोढ:, वण:-णं, सिध्मन् n.; 'having b. es' किलासिन्, सिध्मल. =s. t. मिलनयति (D.).

BLOW, s. आ-अभि-धातः, पहारः ; पातनं, निर्धातः; 'Oh! the hard b. of Fate" अ इह दाइणो दैव-निर्घात: (U.2); 'b. with the fist' माई-घात:-महार:; ' to strike a b. ' मष्टिना तड 10 or इन् 2 P or प्रह 1 P or अभि- आ- हन् 2 P: युध् 4 A, युद्धार्थं सीमल 6 P. 2 स्फटनं, विका-स:, फारने. -v. i. See Blossom; oft. by दिन 1 A; 'b. n Pâtala flower' हिमतपाटलं. 2 वा 2 P. वह 1 P, पवह. 3 अस् 2 P, उच्छुस्, विनिध-स. =v. t. डद्-हन् 2 P, डद्-धू 9 U, डत्-क्षिप् 6 P, बह. 2 उत्-, धि c., स्फाय c. (स्फावयात).; 'dust b. n by wind ' अनिलोद्धतं रज:. 3 (As an instrument) ध्या 1 P, मुखमारुतेन पूर् 10, (स्नान शंखा-नामापूर्यमाणानां Ka. 16); 'b. hot and cold' निमहानुमही (युगपत्) प्रकटयति (D.). -away, उद-इन् , उद्ध, उत्क्षिप. -out, निर्वा c. (निर्वापयात). -up, वि-उत्-धू, सहसा डन्मूल् 10. -upon, वीज् 10. -ING, s. विकास:, न्याकोश्च:, स्फुटता, श्रोत्फुकता. 2 नाद:: ध्मानं. =PIPE, & धमनी: वेण्धमनी.

BLUBBER, s. तिमिनेदस् n. -v. i. अतिरोदनात् उ-च्छ्नमुखः a. (खी f.) भू. -ED, a. उच्छ्न, स्फीत. BLUDGEON, s. लगुदः, गदा.

BLUE, a. नील, इयाम. =s. नील:, नीलिमन् m., नी-लवर्ण:. =1811, a. आनील, इवनील.

BLUFF, a. स्थल; See Big. 2 रूक्ष, पहल, दम.

BLUNDER, इ. ममाद:, स्वलितं. दोष:. = v. i. प्रमद् 4 P, स्वल् 1 P, अम् 1, 4 P. = EB, इ. ममादिन् m., स्वलनचील:. = ING, a. ममादिन् (नी f.), पन सत्त, अनवधान, अदक्ष. = INGLY, adv. सममाद, स्वलमपन,

BLUNT, a. भाराहीन, भतिक्ष्ण, कुंठित, निस्तेजस् 2 स्थूल, धन; मंद, अविदाधः 8 सरल, अजिदा, जजुमकु-ति. 4 क्ष्म, पहण, कर्तुमी, अदाधः - ए. र. कुंठीक 8 U, तीश्यतां विल्यू o. ; इ with (a.) ; तेजे ह 1 3 2 व ग्यूनीक, सम् o. (समयाते). = 12, ado. सरकार, अजिलं ; पदधीक्त्या, सपाद्यां; अविदर्धः = N.200, a. अतीश्यता, स्थूलता, पाइच्यं, &o.

BLUB, s. कलंक:, मलं, दूवणं. =v. f. मिलवयति (D.), मलेन लिप् 6 P.

BLUET, v. t. असमिक्य-भविषार्थ-वद् 1 P.
BLUSH, v. i. लज्जा नद् 10, व्ही 3 P, लज्ज् 6 A,
प्रप् 1 A; नीडया-प्रपया-अभोमुख a. (खी f.) भू.
1 P. 2 अहणीम्, लोहितायते (D.). -v. t. अहणीकृ 8 U. -s. अहणिमन् गः., रितमन् गः., क्योकरागः.
2 लज्जा, नीडा, नपा, व्ही: ; 'put to b.' व्ही c.
(व्हेपयित). - ING, a. मकुल, विक्रिततः; 'bears
b. honors' संमानकपाणि विक्रितनुसुमानि भारपात,
संमानकपपुष्पभरेणानतः. 2 (Blushful) लिज्जा,
सन्नीड, सन्नप, लज्जावनत, व्हीपरिगत, नपाधोनुख
(खी f.).

BLUSTER, v. i. गर्ज् 1 P, तुमुलं-कोलाइलं इ 8 U, उद्ये: आरट् 1 P, उत्कृत् 1 P. 2 विकत्थ् 1 A, आष्ट् 1 A. 3 तर्ज् 10 A, भत्यं 10 A. — BE, s. सलद-कार:, दांभिक:, विकत्थिम् (नी f.); आत्मश्राधायर:. — s., — ING, s. गर्जन, तुमुलं, कोलाइल:; वर्षे: आर-टनं. उत्कोश:

BOA-CONSTRICTOR, s. अजगर: , ज्ञयु:, वाहस:.

BOAR, e. $\pi(t)$:, f(t):, f

BOARD, s. फलक:-कं; भोजनासमं, काम्रखंड. 2 बा-सः, भोजनं, आहारः 3 समा, परिषद् f., समाजः, य-पः, वर्गः: 4 नौकातलं-एष्ठं; 'to go on b. a. ship' पोतं आ-अधि-स्ह् 1P; 'on b.' नौकारु a., नौतलं. 5 अष्टापदं, ज्ञारिफलं. -v. t. बलात् नार्षं आहं- ह् 1P. 2 फलकै: आस्नु-स्तू 5, 9 U. -2B, s. नि-रूपितमुल्येन भोज m.

BOAST, v. i. विकत्थ 1 A, नृष् 4 P, (with instr.)
नात्मना वृष्यति ; आत्मानं आघ् 1 A, गर्वं बद्द् 1 P
(with gen.); (मुधा यौवनगर्वं बद्दत्ति M. 4).
– EH, s. आत्मक्षाधिन् m., विकत्थनक्षालः, जूर्रमन्यः.
– FUL, a. आत्मक्षाधापर, विकत्थन, वृत्त, गर्वित, अवलित. – FULLY, adv. गर्वेण, सद्द्यं, विकत्थनपूर्वं.
– ING, s. आत्मक्षाधा, अहंकारोक्ति f., द्यंः, विकत्थनं, गर्वः. – INGLY, adv. सगर्वं, सद्द्यं.

BOAT, s. नी:, तरी:, तरिण-णीं f.; 'a small b.' टडुपं, नीका, प्रद:, कोल:; 'b. man,' s. नाविकाः, पोतवाहः, औद्धापकः; 'b. swain,' s. मुख्यनाविकाः, कर्णभारः

Bob, v. t. तज् 10; See Beat. 2 Crop, q. v. -v. i. इतस्ततो कुद् 6 P, 1 A, स्कृत् 6 P, चंचू 1 P.

Bosen, & तंतुकीलः, कपालनाडिकाः

BORTAIL, s. छित्रपुरस्थारित् m.

Bone, v. t. मुभानुभं सूच् 10; आविह o., कथ् 10 प्राक् त्रंस् 1 P, See PREDICT; 'absence of delay b. s future success' अन्याक्षेपो भविष्यंत्याः कार्य-सिद्धेहि लक्षणं (R. x. 6); 'b. s evil to the country' जनपदस्य अनिष्टत्तीस-सूचकं, अनुभविह्ने-ल-भूणं. = MENT, s. नुभानुभलक्षणं; पूर्वेचिह्नं, निमित्तं. Bodice, s. कंचकः, चोल:, कूर्योसकः-कं-

Bodkin, ६. स्वि-ची f. 2 छुरिका, वेधनिका, कृपाणिका.
Body, ६. श्वरित, कायः, देहः, विमहः, अंगं, वपुस् n., कलेवरं, तनु-नू f., गात्रं; ' dead b.' श्वरः-वं, कुणपः.
2 (Some b.) कः-का-किम्-अपि-चित्-चन ; जनः, लोकः. 3 पदार्थः, वस्तु n. 4 समवायः, समूहः, संघातः, वृंदं, समात्रः, समुदायः; ' in a b.' समेत a., संहत a., एकत्र मिलित a. 5 समागमः, भेणीः 6 कांडः-वं, स्कंधः; ' b. of the house' गभेः, अभ्यंतरं, ददरं ; ' b. of troops' सैन्यदलं ; ' b. guard' आसत्रपारिचारकः-रिका, परिवारगणः - Bodiless, a. अ (अन्) in comp. with (s.); अनंग, &c. - Bodily, a. शारीरिक-दैहिक-कायिक (की f.); ' gen. (s.) in comp. ; ' b. pain' शरीरवेदना, दे-हकेशः &c. - adv. सत्तरिं, सांगं. 2 साकन्येन-

Bog, s. अनूपः, कच्छम्ः, पंकः. -Boggy, पंकिल, आनूप (पी f.)-

Boggle, v. i. वि-आ-त्तंक् 1 A, संदिह् 2 U, वि-ऋष् 1 A. = ER, s. शंकितमतिः, शंकाशीलः

Boil, v. t. पच् 1 P, उत्कथ् 1 P, भा 2 P. -v. i. कथ् pass., तप्-पच् pass.; 'b. ing with anger' कोपपरीतमानसः, संतप्तचित्तः. 2 फेनायते (D.), -s. ज्ञणः-णं, स्फोटः, विस्फोटः, पिटकः, पिट (टि) का, गंडः. -ED, a. उख्य, पक, स्थालीपकः 2 भाण, ज्ञत. -ER, s. स्थाली, पिटरः-रं; उखाः

BOISTEROUS, a. गर्जनकारिन् (णी f.); प्रचंड, उ-त्कट; 'b. noise' कोलाहलः, तुमुलरवः, उचैराक्रोज्ञः. 2 कलह-तुमुल-कारिन् (णा f.); 'b. laugh' अह-हास: — LY. adv. प्रचंड, उन्कट, कोलाहलेन. — NESS, s. प्रचंडता, &c.

Bold, a. ज्ञर, साहसिक (की f.), साहसपर. 2 (Of things) साहसामास, साहसं, (इति वचनं साहसमानं S. B. 79). 3 (Rude) भृष्ट, निलंडज, अविनीत. 4 प्रगच्य, निर्धिश्चंक, निर्भय, निर्भयमगाच; 'to be b.' भृष् 5 P. = LY, adv. साहसेन, निर्भय, प्रयन्त्रं, भृष्टत्या. = NESS, s. साहसं, ज्ञीयं. 2 भृष्टता, अविनयः. 3 प्रगच्यता, निर्भयता.

Bole, s. स्कंध:, प्रकांड:.

Boll, s. नाडि डी f. ; कांड:-डं.

Bolster, s. उपधानं, उपवर्ह: ; वंध:, आलंब:-

=v. t. (up) संस्तंभ 9 P, समालंब 1 A.

Bolt, s. आंगलांबंध:, अगेंलं, कालकं, कीलः-तं. 2 ब्रालः-तं, इंड्र:, इरः: = v. t. आंग्लेन इस् 7 U or पिश्व 3 U or बस् 9 P; कीलयित (D.). 2 तित-त्रना शुध् c. or बल् c. = v. i. (away, out) सहसा-अलक्षितं निर्मम्-नि:स 1 P, or अपक्रम् 1 U, 4 P, or अपया 2 P.

Вомв, в. अग्न्यका. = ARD, v. t. आन्यकाण अवमृद् 9 P, or विदु 9 U, 10, or चूर्ण 10.

Bombast, क. दर्पवचनं, अतिश्वयोक्ति f., असारं वाक्यं, निःसारा डक्तिः. =Ic, =Ical, a. असारं ; दर्पच्मातः Bond, s. बंधः, बंधनं, पाज्ञः, जालं; (fig. also); निगडाः (pl.); 'b. of love' प्रेमवंधः-पाज्ञः 2 संक्षेषः, संकृति f., संधिः, संबंधः 3 प्रतिज्ञापत्रं-लेक्यं, समयपत्रं 4 समयः, नियमः, सविद् f. =AGE, s. वंधनं, दासन्वं; 'died in b.' कारागृहे-दासावस्थायां मृतः; 'bond-maid' दासी, चेटी; 'bond-man' दासः, भृत्यः, किंकरूः

BONE, s. अहिथ n.; 'set a b.' युटिताहिथ संभा 3 U. =LESS, a. अहिथहीन, निरिह्थ. =Y, a. अहिथमन (यी f.). 2 अहिथमन (ती f.), अहिथपूर्ण. BONFIRE, s. जयसुचकः अग्निः

BONNET, s. क्रांध्तं शिरोवेष्टनं, शिरस्कं.

BONNY, a. सुंदर (र्ता f.); रूपवत (ती f.); See BEAUTIFUL. 2 हर, सुपीत, प्रमुदित. 3 हरपुर, सु-ललित.

Воовч, в. मंदनुद्धिः, मूढः, मूर्खः.

Book, s. पुरतकं, ग्रंथ: ; 'part of a b. ' अध्याय:, पर्वत् n. ; 'b. case' ग्रंथाधार:, ग्रंथजुटी ; 'b. mate' सहाध्यायित् m. ; 'b. worm' ग्रंथवाबनासक्तः - v. t. लेख्ये आहत् c. =18H, a. पुरतकपटनाबन्धः; व्यवहारविसंवादिन् (नी f.), अन्यवहार्ये.

BOON, s. बर:, प्रसाद:, अनुप्रह:. -a. हृष्ट, विलासिन् (नी f.), उदार, प्रमुदित.

Boor, s. ग्राम्य: जनः, ग्रामिकः, वृषलः. = ISH, a. ग्राम्य, अशिष्ट, असभ्यः

BOOT, $v.\ t.\ or\ s.\ See\ AVAIL. = s.\ उपानह <math>f.$, पादु-का, पादनं. =LESS, $a.\$ निष्फल, व्यर्थ, निरर्थक, मोघ, निर्मण

Вооти, в. पटमंडप: , डपकार्या, पटभवनं

Booty, s. लोव्बं, लुंडितं, लुंडनं, लोबं.

Borax, s. रसजीधनः, विडं.

BORDER, s. पर्यंत: न्तं, प्रांत:; परिसरभूमि f., उत्संगः, र-पात: 2 (Of a garment) अंचलः, दद्याः 3 समंतः, सामा, सामंतः 4 तोरं, कूलं, तटं (of a river); 'b. of a forest' वनात: -v. i. (on, upon) Ex. by वृत् 1A, स्था 1 P, with (s.); जनस्थानपर्यतानि दीघीरण्यानि (U.2) 'large forests b. ing on Janasthâna'; 'his age b. s on 20 ' विद्यातिवर्षवयोवस्थां स्वदाति, विश्वातिवर्षदेशीयोसी. 2 कस्प, माय, in comp.; 'his condition b. s on poverty' तस्य दशा दारिया- स्किश्चरूना, दारियकस्पाः = v. t. प्रांतयाति (D.), पर्वतं कृ 8 U; पर्यते निविश् c.; 'garment b. ed with silk' निर्मितकी शेयपातं वसनः = ING, a. प्रत्यंत, पर्यंतस्थ, निकटस्थः

Bore, s. जिन्नं, रंभं. 2 वेधनी. 3 सुषिरं, जिन्नव्यासः. -v. t. ब्यथ 4 P, जिन्नं कु 8 U. -ER, s. वेधकः.

BOREAL, a. उदीचीन, उत्तर.

Boreas, s. उत्तरवायुः.

Borrow, v. t. ऋणं कु 8 U or प्रार्थ 10 A or प्रह 9 P. 2 अन्यस्माद ग्रह or आदा 3 A, or लभ् 1 A. =ER, s. ऋणकर्त-महीत m., ऋणयाचक:.

Bosom, s. वक्षस् n., उरस् n., कोर्ड, वक्षः इथलं. 2 गर्भः, अभ्यंतरं. 3 हृदयं, चित्तं, मनस् n.; 'b. friend' हृदयंगमः सखा, प्रियसहृद्दः 4 स्तनः, कुचः, वक्षोजः

Boss, s. गंड:. -ED, a. गंडानुविद्ध.

Botany, s. उद्गिद्धिया, ओषधिज्ञानं, वनस्पतिज्ञानं - IST, s. ओषधिज्ञानजः

Зотон, s. बण:-ण, स्कोट: 2 छिद्रं, दोष: -v. t. जीर्णवन्नाणि सिब् 4 Р, सूच्या संधा 3 U.

Вотн, pron. a. डमी, उभ; उभय-दि in comp.; उ-भयं, इयं; 'b. sides ' उभयपक्षी; 'on b. sides ' उभयत: ; 'in b. ways ' उभयथा; 'in b. places' उभयत: 2 Ex. by घ-घ, तथा; 'does b. good and bad ' शुभं चाशुभं च विद्धाति.

Вотнев, v t. क्रिश् 9 P, पीड् 10, बाध् 1 А. Зоттье, s. काचकूपी-पात्रं-भाजनं. = v. t. काचकूपां निविश с.

Зоттом, ८. तलं, अधोभागः; 'examine it to the b.' आन्ल-तलं परीक्षस्व तत्; 'you are at the b. of this plot' अस्य कपटमबंधस्य त्वं मूल-मधान-का-रणं, त्वं मधानः प्रवर्तकः 2 दरी, उपत्यका, निम्नभूः, पादः 3 मलं, दोवं, अवदोवं - v. i. (upon) आलंब् 1 A, मूल in comp.-LESS, a. अगाध, अतलस्पद्यों. Зоцен, s. ज्ञाखा, विटपः.

Зоимов, v. i. प्रात् 1 P, अभि-डत-श्रु 1 A, सत्वरं-सवेगं-भाव् 1 P or पलाय् 1 A. 2 स्वन्-ध्वन् 1 P. 3 Boast, q. v. -s. ध्वनि:, अकस्मादाधात:.

30UND, s. मृति f., मृतं, वल्गनं. 2 मयौदा, सीमन् f., सीमा, प्रांत:, पर्यंत:, अंत:. 3 प्रतिधात:, उल्पतनं:-v. t. Ex. by सीमा, प्रांत; 'b. ed on the south by the ocean ' अस्य दक्षिणा सीमा सागर:; 'b. ed by dales on all sides ' दर्शपरिगत:; See BORDER. 2 नियम् 1 P. नमह 9 P. -v. i. उत्स्र 1 A, वल्ग् 1 P. -up, उत्पत्र 1 P. -LESS, a. अनंत, अमित, नि:साम, निरवधि.-BOUNDABY, s. सीमा, सीमन् f., मर्योदा, पर्यंत:, प्रांत:, अविध:

BOUNTEOUS, BOUNTIFUL, a. वदाय, उदार, मुक्त-

हस्त, दान-स्वाग-श्रांलः = 12, adv. अतित्यागेन, उद्धाः रवत्, मुक्तहस्तं = Bounty, = ness, अ श्रीदार्थे, अत-श्यता, मुक्तहस्तता, श्यागिताः 2 प्रदानं, पारितोषिकं 8 कृपा, अनुष्रहः, प्रसादः

BOUQUET, s. कसमस्तवक: पुष्पगुच्छ:.

BOURN, See BOUNDARY.

Bour, s. बार: ; 'drinking b.' संपीति f.

Bow, v. i. नम् 1 P, मनम् (acc. or dat.)। आभ-बद c., अभिवंद 1 A, प्रतीभ ; बरणयो: पत् 1 P. 2 अंगीक 8 U,अभ्यप-इ 2 P, 'गम् 1 P; oft. by भ-माणं; 'I b. to your decision' आर्यमिभाः प्रमाण (M. 1) or भवतो निर्णयो मे प्रमाणं. = v. t. अव-आ-वि-नम् c. (नमयित), प्रह्वी-नमीकः; 'b. ing the head down' प्राप्त शिरसा; 'b. ed down with age' जरानमितकायः; 'b. ing down the head on the ground 'अवनितलनिवेशित-लोल-शिरम् कः; 'b. ed in silence' अलक्षितं लयं गच्छत्. - ह. प्रणामः, भणति f., नमस्कार:. 2 धनुस् n.,चाप:-पं, कार्मक, शरासनं, कोदंडं, इध्वातः, शरावापः; 'b. man 'ध-न्वन् m., धनुष्मत् m., धनुर्धरः, धनुर्भृत् m., धानुष्कः, निषंगिन m.; 'b. string ' s. ज्या, मीर्वा, गुण:, किं-जिनी: 'b. shot ' बाणगोचरं, द्वारपथ:-विषय:-=interi. नम: (with dat.).

Bowels, s. अंत्राणि (pl.). 2 (fig.) अभ्यंतरं, गर्भः Bower, s. कुंजः-अं, लतामंडपः. 2 कुटीरः, पणैशाला. = v. t. पार्रवष्ट् 1 A, परिवृ 5 U or c. = ४, a. कुंजवत् (ती f.), लतापरिच्छकः

Bowl, s. पात्रं, भाजनं, ज्ञातः. 2 गुलिकाः. 3 विषे -v. i. गुलिकाभि: कीड् 1 P.

Box, s. पेटिका, समुद्रकः, संपुटः, पिटकः, मंजूषा. 2 मृष्टिमहारः-घातः, पाणिघातः. - v. i. मृष्टीमृष्टि मह 1 P; बाह्बाहवि युध् 4 A or तद् 10; मह्नयुद्धं कृ 8 U. - v. t. मृष्टिना मह or तद् 2 संपुटके निधा 3 U. - EB, s. मह्मयोधः, बाहुगोधिन् m. - ING, s. मह्मयुद्धं, बाहु-युद्धं, बाहु-युद्धं, बाहु-वाहवि ind.

Boy, s. बाल:-लक:, शिशु:, कुमार:-रक:, दारक:.

-HOOD, s. बाल्यं, कीशारं, शैशवं, बालभाव:.

-IBH,
a. बालिश, बालेय. 2 शिशुयोग्य; बालसदश (शी f.),
बालभावसुलभ; 'b. nature' बालभाव:, शिशुत्यं,
बालिशता.

BRABBLE, See QUARREL.

BRACE, 8. युग्म, युग, युगलं, इयं, युगुल. 2 वंध:-धर्म, धर्मवंध: .= v. t. वंध् 9 P. 2 तृढीक 8 U, संस्त्रम् 9 P or c., शांकि-वर्ल-वृक्ष c.

Bracelet, s. क्ष्मणं, कटक:-कं, आवापक:, पारि-हार्य:, इस्तसूषं, वलय:-यं; करभूषणं; 'marriage b.' विवाहकौतक.

Bracket, s. नागदंत:. 2 अर्थचंद्रइयं-

Brackish, a. श्वार, श्वारत्सपुन्त.

विकास, ७. ६. विकास-, श्राय् 1 A; See BOAST.

कार्यकार, विकास-, वृथास्तृति f. = INGLY, adv.
वार्यकार, भारमञ्जाषापूर्व. = BRAGGART (BRAGGADOOIO), ८., त., विकास्थनज्ञाल:, आत्मञ्जाषाम् क.,
भारमञ्जाषापर:, पिंडीशर:.

BRAHMAN, 8. नाझण:, विप:, हिज:, हिज:मन् m. समजन्मन् m., भूतर:, भूदेव:; 'a pseudo b.' नाझ-णनुष:. =ical, a. नाझ (शी र्त.); नाझपजातीप-BRAID, 8. कवरी, वेणि-णी र्त., धूम्मिक:, केशवंध:-पाश्च:. = v. i. वेणीकु 8 U, वेणीकपेण केशान् संप्रथ् 9 Por रच् 10. 2 संप्रथ, वे 1 P, संक्षिष o., सं-सिस.4 P.

Ввахи, з. मस्तिष्कं, मस्तिष्कं, गोर्ट. 2 बुद्धि f., माते f.
—1.288, a. बुद्धिनि, निर्वेद्धि. —PAN, s. कपालः-लं,
श्विरोहिष n. —810K, a. मूडमाति, श्रांतिचन, संश्रांत.
Ввакк, s. गुरुमगइनं, केटकवनं. 2 कंटकवलीनं, खक्रीन:-नं.

Brandle, s. कंटकः, कंटकगुल्मः, गोक्षरः Bran, s. तवः, धान्यत्वच् f., वसं, करंगरः

Branch, s. जाखा, विटपः. 2 अंगं, ज्ञाखा, एकदेशःभागः. 3 रुपनदी, अल्पसित् f. 4 अपत्यं, जुलसंतानं;
वंशः. -v. i. ज्ञाखारूपेण विश्तृ pass., or भिद् pass.
2 सविस्तरं वद 1 P; 'the family b. ed into 8
parts' भिजोडधा विभससार वंशः (R. xvi. 3).
-x, -ing, a. ज्ञाखिन् (नी f.), ज्ञाखामय (यी f.),
ज्ञाखासनाथः विस्तीणं, विस्तार ग्रुकः.

BRAND, s. अलातं, उत्का, दाधकाष्ठं 2 कलंकः, अंकः, लांछनं, अपकार्ति बहुः =v. t. ततलोहेन अंक् 10 or बिहु 10; 'b. ed with disgrace' अपयशीकितः, उपक्रोज्ञामलीमसः: =ED, a. ततलोहेन चिह्नित, उपकी विश्वाकितः

Brandish, v. t. परि-भ्रम् c. (भ्रमयति), विधू 5, 9 U.

Brandy, s. सुरा, आसर्व, वाहणी, सीधु f. Brangle, s. कलह:, व्याकोश:-

Brass, s. पिसलं, आरक्ट:-टं, रीति-ती f. = x, a. पिसलमय (यी f.). = Brazen, a. (fig.) निलंडज, भृष्ट, निक्रपादरण. = Brazer, s. ताम-कांस्यकार:= Efficiencence, s. रीतिपुष्पं, पृष्पकंतु, पृष्पकं, कसमाजनं

Brat, s. शिद्य:, बाल:, बट्ट:.

BRAVE, v. f. भृत्सं 10 A, तर्षं 10 A. 2 धृष् 6 P; आ-समा-ह्रे 1 A. — व बीर, सूर, बिकांत, धीर, परा-कमवत् (ती f.), बीर्य-विकम-त्रालिन् (नी f.); सह-सिक (की f.); उदार, तेजस्विन् (नी f.); 'fortune favours the b.' साहसे थीः मतिवसतिः — इ. सूर-मन्यः. 2 समाह्रानं — Lx, adv. सधैय, निर्मय, सविका-म, सूर-बीर-वतः — BY, s. बीर्य, सौंय, धैयं, परा-वि-का-मः, साहसं. 2 (BRAVADO) विकारयनं, आत्मक्षांचाः

Bravo, interj. साथु, साथु साथु. ≃ा. वातवा:, वार-ततायिन् मा.

Brawl, s. कलि:, कलहः, विवादः, इंहे, विमित्पिति f. =v. i. विवद् 1 A, कलहे कृ 8 U, कलहायते (D.).

Brawn, 's. जूकरमांसं. 2 स्नायुः; बाहुः. -x, a. मांसल; दढांग (गी f.); संनद्धश्वरीर

BRAY, v. i. चीत्कार इन्द्रे कु 8 U, आरट् 1 P. =v. t. चूर्ण् 10, पिष् 7 P. -s., -ING, s. ची(चि) त्कारः, खरनारः

Breach, s. डिवं, रंघं. 2 भंगः, भेदनं; शतिकामः, लंघनं; 'b. of promise' प्रतिज्ञामंगः; आज्ञामंगः 3 भेदः (सुदृद्देदः); 'b. in a wall' संधिः, सुरैनाः Breadt, s. अपूपः, पिष्टकः, कांदनं 2 अन्नं, आहारः Breadth, s. See under Broad.

Break, v. t. 4页7 P (fig. also), 时至 10. 2 क्षद-पिष 7 P, चर्ण 10, मद 9 P. 3 अतिकम् 1 U, 4 P, उन्नच् 1 A, 10, अतिषर् 1 P; विलुप् c. 4 भिद 7 U, विघट c. (घटयाते); विद 9 P, 10, स्फद c., (as heart); ' b.- fast ' पारंणां निर्वृत् c., पा-त्राज्ञं-कल्यवर्त सेव् 1 A; 'b. wind ' गुद्रवं कृ 8 U, पर् 1 A ; 'b. the way for ' अपस 1 P, अप-इ 2 P, अपक्रम्. 5 विनश c., डिन्डिंद् 7 P. -v. i. ਸਿਟ-ਟ-ਮੰਗ- pass., ਬਣ 6, 4 P, ਦੂਸਣ 6 P (स्कटति हृदयं), दल 1 P. 2 प्रभा 2 P; 'the day broke' डवा: समागता, प्रभाता रजनी, दृष्टं दिनमुखं 3 क्षि pass., अवसद् 1 P, विज् pass., धंस् 1 A, ज् 4, 9 P. = 8. विच्छेट:, निवृत्ति f., विराम:, भंग:; 'b. of day ' प्रभात', उष:काल:, अइणोदय:; 'the story has suffered a b.' विच्छेदमाप कथाप्रवंधः (Ka. 239). -down, -of 10; (v. i.) See FAIL. -in upon, प्रसद्ध-सहसा-प्रविद्य 6 P. -into, विनी 1 P, दम् c. (दमयति). -into, (a house) सीध कृत्वा प्रविज्ञ. -loose, प्रमुख, विग्रुख pass.; 'the elephant broke loose from the post ' आलानस्तंने भंकत्वा निर्जगाम. -off, भंज, भंगे का 8 U; (v. i.) अकस्मात विरम् 1 P, त्यज् 1 P, निवृत् 1 A. -open, बलात्-सहसा-डद्घर् c. or अपबू 5 U. -out, (v. i.) उह् 1 P, उत्पद् 4 A, पादुर्भ, डाई 2 P. 2 निर्मम 1 P. -through, निर्मेज, अपामुद् 6 P, निरस् 4 P; See DISPEL. -up, (v. t.) See BREAK (v.i.) 'the party broke up' सभ्याः स्वं स्वं स्थानं प्रतिजग्म: -upon, आहन् 2 A; 'the dawn broke upon his eyes' तस्यास्योः भभातमासीत् (S. 2). -with, (देवद् 1 A, देलई क. -BB, s. भंजकः, भेदकः. = FART, s. पातराखः, कल्यवर्तः-

BREAST, s. डरम् n., क्रोडं, वश्चम् n. 2 स्तनः, पनी-धरः, वश्चोजः, कुचः, (of human beings). 3 इंदयं, श्रोतःसर्ग, चित्तं, मनस् n.; 'b. high' बुश्चोदम (बी f.): ' b. plate' कवर्च, उरखार्ग: 'b. work' वक्षःत्रमाणः पाकारः.

BREATER, v. i. NE 2 P; spy 2 P. 2 am 2 P. जीव 1 P, बुत् 1 A. 3 निर्मम 1 P, विमक pass. 4 भा-मत्या-समा-भूतः 'b. deep' दीर्घ-स्थलं स्थलं निश्वस् 'b. freely' sweet; 'b. the last' See DIE. =v. f. (out) बह्यू 6 P, अव-प-सं-कृ 6 P. 2 प्रवा 2 P. - BREATH, s. भास:, निश्वास:, बच्छासितं. 2 भाषा: (pl.); भाषायाम: ' holding the b.'; अस-वः (pl.). 3 विरामः, उपश्चमः. 4 छतारः. 5 मंदा-निल:, मृद्वात:; 'in the same b.' एकावसरे, सम-कालमेब. -ING, s. भास:, भितते. 2 स्ट्रहा, इच्छा; ' b. through nose ' नातिकंभम:; 'b. hole' वातायनं, गवाक्षः. -1.288, a. प्राणहीन, निरुच्छास, विश्वेतन. 2 मृत, उत्क्षांतवायः यष्टिप्राण.

Звеесн, s. पश्चाद्यागः, नितंबः, कटिदेशः. - Es, s. कटिवसं, शाटकः

3REED, v. t. जन् c. (जनयति), डत्पद् c., पस् 2 A. 2 प्रम 1, 4, 9 P or c., संबुध c. 3 विनी 1 P. =v. i. वृक्ष् 1 A, प्रजन्-उत्पद् 4 A. 2 गर्भवती भू, See Conceive; 'b. ing season' गर्भधारणकाल:, हत्पत्तिसमय:. - ह. वंश:, कुरूं, जाति f. 2 अपत्यं, प्रजा. 3 समुत्पन्नः शावकगणः, शिशजातं. - BRED, a. जनितः संबर्द्धित; विनोत; 'well b .' सुविनात, सदाचार; 'ill b.' दुर्विनीत, दुराचार. - EB., 8. जनकः, पोषकः, वि-नेतृ m. =ING, s. पोषणं, पालनं, संवर्द्धनं. 2 शिक्षणं, विनय:. 3 सभ्यता, सुदीलता; ' of good b.' सुविनीत, सुजीतः 4 गर्भधारणं, गर्भाधानं.

BREEZE, 8. मृदुपबन:, मंदानिल:. 2 वात:, अनिल:, See Wind; 'agreeable b.' मुखस्पर्श:-सुख:-बा-यु: -Y, a. बातवत् (ती f.), बातैहपवीजित.

REVIARY, s. संहिता, संग्रह:. 2 स्तीत्रसंग्रह:. BEVITY, 8. संक्षेप:, समास:, संहार:, संग्रहणे.

REW, v. t. (यवसरं) पच् 1 P or कथ् 1 P. 2 पित् 10, प्रकृष् c. -AGE, s. निष्काथ:. -ERY, s. वसुरापचनस्थानं.

RIBE, .. उत्कोच:, उषायनं. = v. t. उत्कोच दा 3 U, त्स्कोषदानेन बन्नाक 8 U. - R.Y. 8. उत्कोषदानं-ग्रहणं. B डत्कोखरानादानापराध:.

RIOK, s. रहका, बुधा; 'burnt b. 'पकेहका; 'b. vit ' इष्टकाञ्चकलं; 'b. kiln' आपाकः, पचनस्थानं; 'b. layer' लेपक:, सुधाजीविन् m.; 'b. work' डिकानियितं.

BIDAL, s. विवाहीत्सव:, बहाइकामैन n. -a. वैवाहिक (कीं र्र.), विवाहयोग्य-

RIDE, s. बधु:, बतवधू; पाणिगृहीता, नवीडा. 2 कन्या, मिसी. - GEOOM, s. बर:, परिणेत m., परिमहीत m., ाणिमाहक:; ' bride and b.' वधूबर्'-(ी. - MATD, - अध्या

BRIDGE, s. सेतु:, भरणं, संवर:. 2 आली-सी f., भरणं: (small); 'make a b. ' सेड निमां 3 A. of \$ 8 U, or वंध 9 P; 'fort b. ' संकास:; 'b. of the nose' नासावधा:. - v. t. सेहाना बंध 9 P. संब 5 U. BRIDLE, s. ब्रह्मा; रहिम:; 'giving the b. to the passions ' रागार्थान:, रागवचा: 2 निमह:, संयम:. = v. t. वल्गासनाथ a. क., रिमिन: यम् 1 P. 2 निम्रह 9 P, नि-सं-यम : See Control; by un-b. ed tongue' निर्यत्रणया वाचा.

BRIEF, a. स्वल्प, अचिर, अल्पकाल, श्रुणिक (की र्र.), अचिरस्थायिन (नी 🏂); संक्षित, परिमित, संइत, अद्दी-घ, संकृषित; 'to be b.' कि बहुना 2 संग्रह:, संक्षेप:. 3 सारपत्रं. -LY, adv. संक्षेपतः, संक्षेपण, समासतः, समासेन. 2 अचिरेण, आज, क्षित्रं. - NESS, s. संक्षेप: समासः , संहारः , परिमितता.

BRIER, BBIAR, s. गोक्षर:, कंटकगुल्म:. - प्र, a. केट कावृत.

BRIGADE, s. चम:, वाहिनी, सैन्यदलं, गुल्म:-स्मं, = IER. s. वाहिनीपति:, चम्पति:.

BRIGAND, s. दस्य:, चीर:.

BRIGHT, a. ड उडवल, पदीत, भासर, राचर, तेजस्तिम् (f(f)), भारवद् (f(f)), भाजमान, प्रभावद् , दीप्तिमद देदीप्यमानः 2 विश्वद, निर्मल, स्वचिः 3 विश्वतः - अत्र, v. t. प्र-उत्-युत् c., प्र-उत्-दीप् o., उद्गास् c., भाज् ., विराज् . 2 विमलयति (D.), विद्यादीक 8 U. -v. i. विमलीभू 1 P, प्रसद्द 1 P, प्रसाद गम् 1 P, विश्वदीभू, (दिशः प्रसेदः R. III. 14). 2 शुभ-प्रत् 1 A; See Shine. - LY, adv. 23346, विमल, नेजसा, कांत्या. - NESS, 8. तेजस् n., श्रीज्ज्वस्य; सू-ति:, रुचि:, कांति:, प्रभा, दीति:, श्रोभा, (all fem.): भासुरत्वं, तेजस्विता; 'b. of intellect' प्रदीसा प्रजा.

BRILLIANCE, BRILLIANT, See BRIGHT. BRIM, s. कंठ:, प्रांत:, सुंत, भार:, कर्ण:, ' to the b.' आनुखं, आकंठ. 2 (of a river) तीरं, तट:-रं. 3 अंचल:, दशा (of a cloth). -FUL, a. परिपर्ण. आकर्ण पूर्ण; ex. by मय (यी f.), निभेर; 'b. of joy' हर्षनिभरः

BRIMSTONE, 8. गंधक: .- प, a. गंधकपूर्ण-विशिष्ट. BRINDLE, 8. वित्रता, वित्रांगत्वं, ज्ञाबलत्वं. -ED, a. श्वल, चित्रित, कल्माषित.

Brine, s. लवणजलं. 2 बाध्य:, अभू n., अक्षं. BRING, v. t. आती 1 P, आ-हपा-इ 1 P, आवह 1 P. 2 पाप c., आगम् c. (गमयति). 3 अनु-नी 1 P, आकृष् 1 P. 4 जन् c. (जनयति), उ॰ त्पद् c.; ex. by प्रभू 1 P, जम् 4 A; 'poverty b. s one to shame' दारियाद न्हियमेति (Mr. 1); 'b, to end' समाप c., निर्देत c., अवसी 4 P; 'brought by the setting sun ' ब्योह:: 'b. to ruin 'नश c., नाशकारण म्; 'b. word ' निहिद o., বার্না আছ্যা 2 P; 'b. action ' অনিযুক্ 7 A. -about, (to pass) साध् 5 P, 10 ; घट c. (घ-टयाते), संपद् c., आवह 1 P; कृत् 1 A, संपद 4A, (with dat.). =down, नि-अव-पत् c., अपकृष्, आनम् . -forth, See Beger. -forward, उप-न्यस 4 P, उदाइ 1 P, उपक्षिप 6 P, उपानी, परस्क. 2 अग्रे-पर:-आनी, प्रस c. =on, आवह 1 P, or with dat.; 'disgrace b. s on despair' परिभव: निर्वेदमावहति, निर्वेदाय (भवति); oft. by प्रम्, जन्; 'avarice b. s on anger' लो-भात कोधः प्रभवति-जायते &c. =out, प्रकाश् c., प्र-कटीक. -together, समा-नी, समुपाह ; See Assemble. - under, आनम् c. (नमयति); 'b. one's power ' वहां ना, दम् c. (दमयति), अभिभू. - up, संवृध् c., पोषण-पालनं-कृ 8 U (with gen.); पृष्10. Brink, s. तीरं, तट:-टं. कूलं. 2 प्रांतः, अंतः, पर्यंतः; धारा, डत्संगः, परिसरः, कंठः

Brisk, a. चपल, त्वरित, क्षिप्त, भविलंब. 2 प्रवल, ससार, तिवः, 'b. shower' धारासंपातः —LV, adv. सत्वरं, क्षिप्तं, आशु. —NESS, s. तेजस् n., सारः, सत्त्वं. Bristle, v. i. पुलकित-रोमंचित-कंटकित a. भू 1 P; 'his body b. ing with joy' हथेरीमंचित-पुलकित-तनुः; हृष् 4 P (of hair). —s. शूकः-कं, बृहलीमन् n. 2 शूकरलोमन् n. =ING, a. हृषित, पुलकित, रोमंचित-

BRITTLE, a. भंगुर, भिदुर, सुखभेदा, सुभंग.

BRIZE, 8. दंश: ; गोमक्षिका.

Вволон, з. जूल:, ज्ञांकु:; कील:-लं. -v. t. अपातृ 5 U. 2 निविद् с., प्रकाश с., कथ् 10. 3 ভিद् 10.

Ввоад, а. विस्तीर्ण, रथु, विपुल, विस्ता, विश्वाल, परिणाहवन् (ती f.), आयत ; '10 yojanas b.' द्वायोजनमायता (नगरी). 2 असःय, अश्लील, गहित ; 'b. day-broak' सुप्रभातं ; स्पष्ट जाते प्रत्यूप्रति (Ka. 26); 'b. day light' प्रवरतेजित सर्विति ; 'b. awake' प्रबुद्ध, उनित्र ; 'b. breasted' स्पूढीरस्कः; विशालवक्षस्. —NESS, BREADTH, ६. विस्तारः, परिणाहः, आयामः, विशालता, रथुता ; 'five fingers in b.' पंचांगुलं (दाह).

BROCADE, 3. कार्मिकवर्त्र-

BROGUE, s. प्राकृतभाषा, अपभंश:-

BROYDER, v. t. विश्व 10, सूच्या वस्त्रे पुष्पादिकं तिव् 4 P. - Y. s. स्विकर्मन् n.

Broil, v. i. तप्-पच्-pass. = v. i. श्रस्ण् 6 P; (fig.) संक्षुम् c., प्रकृष् c., दददीप् c. = s. कलहः, इंद्री, कलिः, तमुलं-

BBOKEB, s. निरूपितमूल्येन कार्यनिवाहक: - AGE, s. कार्यनिवाहणार्थं दसं इच्यं

Bronze, s. See Brass.

Вкосси, в. बक्षाभूषणं, उरामणि:.

BROOD, v. i. (lit.) (अंडानों) डपरि-सद् 1 P. निक्षि 6 P; (fig.) नि-ध्ये 1 P, पुनः पुनर् आलोच् 10; चितान्यम् a. भू. = s. प्रजा, संतिति f., अपत्यं 2 सम- मृत्यन्नः शावकगणः, अपत्यजातं.

BROOK, s. कुसरित f., लोतस n., क्षुद्रनदी, क्षुद्र-अल्प-सरित = v. t. सह 1 A, क्षुम् 1 A, मृष् 4 P, 10.

Broom, s. संमाजनी, शोधनी. 'b. stick-staff' मा-जनीदंड:; दीर्घ-कृश-यष्टिः

Вкотн, в. स्प:, य्(जू)वं.

BROTHEL, s. वेज्ञ:, वेज्ञवालयः, गणिकागृह.

BROTHER, s. भातृ m., सोदर:, सहोदर:, सोदर्थ: 2 बंधु:, सहकारिन् m., संसांगन् m.; 'spiritual brethren' एकगृरव:. -HOOD, s. आतृभाव:,-त्वं, सी-आतं. 2 साहचर्यं, बंधुता, संसगै:, समाजः: -LY, α . आत्रीय, आतृसत् शं (शी f.); 'b. in law,' s. क्यालः; देवृ m., देवर: (husband's brother.).

Brow, s. कटक:, ट्रन्संग:; See EDGE. 2 भू:, भू-लता; 'knit the b. s' भूभंग क 8 U, भूक्टिंबंभ् 9 P, भूक्टिरचनां क. 3 ललाटं; वदनं, आननं. - BEAT, v. t. भूभंगण-कटाक्षेण-तर्ज 10, or निरीक्ष् 1 A. -BOUND, a. किरीटिन् (नी f.).

Brown, a. কবিয়া, বিহান (নী f.), বিনত, কবিত, হবাব. — ISH, a. ইমকোবিয়া, আর্বিনত. — NESS, s. কবিয়া:, বিনতনতী:.

BROWSE, v. t. अह 2 P, चर्च 10, लंघ 1 A, (प- सवान लंघानुमागच्छति M. \pm), भक्ष् 10, संदंश् 1 P. $\pm s.$, ± 100 , s. किसलय:-यं, नवपह्नव:-यं; नवन्यं, नाहलं.

Bruise, v. t. अपकृ 8 U, क्षण् 8 P, पहारेण हिंस् 7 P. 2 मृद् 9 P, पिख् 7 P. = s. क्षतं, अपकारः, प्र- हारः, आधातः. 2 पिखितवणः

Bruit, s. ध्वनिः. 2 वार्ता, जनमवादः. $=v.\ t.$ ख्या c. (ख्यापयिति), धृष् 10.

BRUNETTE, s. इयामा, इयामवर्णी.

BRUNT, s. भार:; 'b. of battle ' रणधुरा ; संघह:, भथमान्नम:; प्रहार:, आघात:

BRUSH, s. आघर्षणी; लोममयी मार्जनी or शोधनी. 2 त्रिका, शलाका, वर्तिका. 3 संघट:, समाघात:. -v. t. मृज् 2 P, घृष् 1 P, घर्षणेन शुध् c. 2 मृदु तङ् 10, लघुगत्या प्रहृ 1 P. -v. i. (by) लघु घृष. 2 अपधाष् 1 P, विस्तृ 1 P. -wood, s. गुल्म:, जैगलं. -४, с. लोमशा.

BRUTE, s. पत्ताः, तिर्येष् m. 2 न्पत्ताः, दुर्वेतः, क्र्राः चारः. - a. अ-वि-चेतन, अज्ञान. 2 क्र्र-कर्मन्, असम्य-AL,-IBH, a. नृज्ञंत, क्र्र, पत्तु in comp.; See
CRUEL. 2 पत्तुज्ञाल, पाज्ञव (वी f.), पत्तुनव्यः
(ज्ञी f.), पत्तुन्व्यः -ALLY, adv. पञ्चवतः; निर्देषं,
अतिकौर्येणः

BUBBLE, s. बृद्बुद:, डिविक: 2 (fig:) असार वस्तु,

माना, वंचकः, मोहः, मायाजालं = v. i. बुर्बुदायते (D.) = v. i. Soo CHEAT.

BUBBY, s. See BREAST.

Зиск, 8. हरिण:, मृग:. 2 वस्रधावनार्थं जलं. 3 सु-भगमन्यः.

Bucker, s. अरघटः, उदंचनं, घटीयेत्रं. 2 पात्रं, हो-णी. सेचनी-नं.

Buckle,s. कुडुप:, गंडक:. - v. t. कुडुपेन बंध् 9 P; 'to be b. ed to 'परायण-आसक्त a. भू 1 P. - ER, s. फलक:-कं, चर्मन n.

BUCKRAM, s. EURGE-92:

Bud, s. कलिका, कीरक:-कं, मुकुल:-लं, कुडुल:; जालं, कीचा:-प:, परोह:, अंकुर:, पत्तव:-वं. -v. t., -Ed, See under Blossom.

Budge, v. i. प्रयस् 1 P, अपस् 1 P, नि-परा-वृत् 1 Λ , त्यज् 1 P.

Budget, s. ज्ञानपुटः, तृति f. 2 कोषः, संग्रहः, संच-यः 3 आयध्ययगणना, °पत्रं.

BUFF, 8. महिषचमेन् n. 2 पांदुवर्ण:.

BUFFALO, s. महिष:; 'she-b.' महिकी; 'b. milk' नाहिष पय:

Buffet, s. मृष्टिपहार:, कराधात:, चपेटिका. 2 कुशू-लः. = v. t. मृष्टिमा तर् 10 or प्रह 1 P.

Buffoon, s. विदूषक:, वैहासिक:, भंड:: -ERY, s. परिहास:, हास्यं, नर्मन् ॥.

Bue, s. मत्कुण:, उद्दंश: ; 'b. bear' महाभयास्पदं, भयदेतु:.

Bugle, ८. काहल:-ला, व्याध्यंगं-विषाणं. 2 संगं, वि-षाणं.

Build, v. l. निर्मा 3 A or c. (मापयित), प्रकृष् c., विधा 3 U, विरच्च 10; 'b. upon' समालंख 1 A, आ समा-िश्व 1 U. — ER, s. निर्मातृ m., विधाय- कः. 2 स्थपतिः, ज्ञिल्पिन् m., दाहकर्मन् m. — ING, s. निर्माल, विधानं 2 भवनं, गृहं, हस्थे.

Bulb, s. कंद:-दं, गोलमूलं. =ous, a. कंदिन (नी f.), कंदिविशिष्ट. 2 कंदाकृति.

Bulge, v. i. बहिलेब् 1 A, उदराकारण प्रलंब् .

Bulk, s. प्रमाणं, परिमाणं, मात्रा. 2 स्थूलता, बृहत्त्वं. 3 प्रधान-अधिक-भागः, भूयस् m. - Y, a. See Big.

Bull, Bullock, 8. वृष:, वृषम:, बलंबर्द:, ऋ-षम:, अनदुह ११., उक्षन् ११., ककुग्रत् ११. 2 वाग्दीष:, महास्वितितं, सुस्पष्टी वचनविरोध:.

BULLET, s. सीसकगुलिका.

BULLETIN, s. श्रारीहिशतिशापकं पर्श.

BULLION, 8. हिर्च्यं, रूपं.

Bully, s. पिडीकूर:, क्रमन्य: ; दांभिक:, कलहकारिज्
... - ए. ई. तर्कु 10, भन्तुं 10 A; आहे 1 A.

BULWARK, ८. वेप:-मं, प्राकार: 2 आश्रयः, ज्ञारणं, वंजयस्थानं, अक्तवः, रक्षणवाधनं

Вим, в. नितंब:, कटिप्रोथ:.

Bump, s. स्कीट:, गंड:, श्लोफ:. =v. i. थि 1 P. 2 Beat, q. v.

Bumper, s. अतिपूर्ण पात्रं ; चयकः ; ' b. crops 'अ-तिप्रचुरः ज्ञस्यागमः ; ' b. house ' जनाकीण' पेक्षागृरं.

Bumpkin, s. कृषल:, जानपद:, प्राम्यजन:.

Bunch, s. गुच्छ:, स्तबक:. 2 पिंड:, गंड:. 3 घंधि:, श्रोखर:-रं. 4 पोष्टली, संघात:, सहतक्ष्यं. -v. i. (out) पिंडीम् 1 P.

Bundle, s. भार:, क्चं:, पोटलिका, गुच्छ:, संघात:; 'b. of goods' भांडकं. =v. t. (up) गुच्छीक 8 U, एकत्र समाह 1 P.

Bung, v. t. ভিন্ন নিক্ছ 7 U or বিধা 3 U. - HOLE, s. বাৰভিন্ন, বাৰধাৰ্য

Bungle, v. i. अदक्षतया कार्यं निर्वेद c., प्रमह 4 P, स्वल् 1 P. - s. प्रमाद:, स्वलितं, दोव:. - ER, s. अदक्षः, प्रमादिन् m., अनिपुण:. - INGLY, adv. सप्रमादं, प्रमादतः, अदक्षतयाः

BUNTER, See HARLOT.

Buox, (up) v. t. उत्तम् 9 P, उत्स् 1P, 10, आलंब 1 A. 2 मु c. -ANCY, s. लघुता, लाघवे, प्रवनशीलता. Burden, s. भारः, भरः, धर् f. (राज्यधुरा); 'beast of b. 'ध्यंः , ध्रांणः. 2 भ्रुवकं, अनुपरं. 3 पीडाकं त्य. (र्रा f.), पाडाहेन्:, भारभूत य. -v. t. भारं व्यस् 4 P or निविश् c. -ED. य. भाराक्रांत, आरेपितभार. -some, य. दुवेह, दुनेर, दुरुद्ध, 2 पीडाकर, दुःखावह. Bureau, s. आभारः 2 लखनस्थानं, लेखनसाधनाधारः. Bureaucratic, य. अनियंत्रितशासन.

Burgh, s. नगरं, पुरं.-ER, Burgess, s. नगरजनः; पौरः. 2 नगरप्रतिनिधिः, पुरप्रतिनिधिः. - ERSHIP, s. नगरजनाधिकारः . पौराधिकारः

Burgian, s. संधिचीरः, गृहभंगकृत् m., कुडचच्छेदिन्
m., संधिच्छेदकः = ४, s. भित्तिचीयं, गृहभंगः.

Burgomaster, s. नगराध्यक्ष:.

Burlesque, a. परिहासकर (र्श ति.), हामजनन (ना ति.), परिहास्य. - ». परिहास: , मांडं, नमंतृ ॥. - ». t. See Laugh.

BURLY, a. See Big.

Burn, v. t. दह 1 l', प्रा 1 l', प्रश्न ए (ज्वलयांत), तप् 1 P or c., उम्र 1 l', दांपू ए. -v. i. ज्वल् 1 l', दह pass., तप 4 A, दांपू 4 A; 'b. after ' उन्कंट 1 A, स्पृह्व 10; 'b. out' साम 4 P; 'b. up' निर्देह. -ER, श. दाहकः, तापकः, दीपकः. -ING, श. दाहः, दहनं, श्रेषः, नापः, ज्वलनं; 'b. ground' रमज्ञानं. -a. दाहकः, तापक. 2 चंड, प्रखर; 'b. glass' सूर्यकांतः, सूर्योपलः.

BUBNISH, v. t. प्रमृज् 2 P (प्रमृष्टं चामिकरं); ति ज् c., परिष्कु 8 U. = EB, s. तेजकः, धावकः Burrow, s. बिलं, विवरं, गर्त: -र्ता. =v. i. बिले-गर्ते-

Bursar, s. धनाःयक्षः , कोषाधिपातः . = Y, s. काषः, धनागारं-

Burst, v. i. स्फुद 6 P, दल् 1 P, वि-हू-शू-pass., भिद-भंज pass.; 'b. in pieces' शक्तलामू, खंडको भिद्द pass.; 'b. into tears' सहसा गावितनार्थभारा. -v. t. भिद-भंज 7 P, स्फुद c., हु 9 P, 10, शक्तलाक 8 U, दल c. (दलयात); 'she b. herself' हदयस्तोटनेन मृता. -v. स्पोटनं विदलनं, भंगः, भेदः; 'there was a b. of applause' संभूय प्रशंसागिरः उद्दिष्ठनः; 'b. of laughter' अन्दहासः, उचेहोसः.

BURTHEN, s. See BURDEN.

Bury, v. t. निखन 1 P, निग्रह् 1 U, (वमज्ञान-भूमी)
निधा 3 U, स्था c. (स्थापयित), निक्षिण 6 P; निरह 1 P; 'this buried the king into sorrow ' एतेन (वस्ता) राजा दुःखममो-दुःखोदिधमम इव-वभूव-ाठि, इ. निखननं, वमज्ञाने स्थापनं ; 'b. ground'
वमज्ञानं, भेतावासः, परेतभूमि f., पिन्ननं, पिन्तस्त न ग.
Bush, s. गुन्मः-न्मं, क्षुपः, स्तंबः; 'why do you
beat about the b. ' अभन्तनं किमिति अनुसंधीयते,
(निरथेकं किमिति वनमालीडयित); 'a bird in the
hand is worth two in the b. ' ध्रविण परित्यच्य
अभुविषेवणं नेष्टं, अध्रवाद ध्रवं वरं, वरं तन्कालीपनता
तिनिरिः न पुनार्दवसांतरिता मयूरि, or वरमय कपोतो न
भो मयूरः. -४, व. गुन्मावृत, निविड; गाड. अविरल. 2
घन, स्थूल; लोमजा

Buss, See Kiss.

Bust, s. उर्ध्वकायमतिमा-मतिकृति f.

Business, s. कायं, अर्थ:, कृत्यं, कमेन n., व्यवसाय:, व्यवहार:; व्यापार:; नियोग: (duty). 2 अर्थ:, प्रयोजनं; 'what b. had you to talk with him' तेन सहालापेन कि तव कार्यमासीत. 3 वृत्ति f., जीविका; 'a man of b.' कार्यमुक्त कार्यः, रृष्टकमेन m.—Busy. a. व्यापृत (with loc.); कायसमाकुल, कार्यव्यत्र; 'with what work are you b.' कार्यमान्त्राये व्यारतीसि, किमार्रभस्तवं; कार्यायुक्त, सार्याम, अतंद्रित, अनलस, व्यम. – v. t. व्याप्ट., कार्यमियुक्त 10 or अधिकु 8 U.—Body, s. पराधिकारचर्चकः: – Ly, adv. अतंद्रितं सोत्साहं, मनोभिनिवेशन, औत्सुवयेन. व्यम्रतया

Bustle, s. संभ्रम:, आकुलत्वं, त्वरा, व्यमता. 2 को-लाहल:, तुमुलरवः. -v. i. कार्यव्यापृतत्वाद् इतस्ततो धात् 1 P or गम् 1 P or चेष्ट् 1 Λ , or व्यवसो 4 P. -ER,-ING, s., a. चयलमकुतिः, व्यवसायिन् m.

But, prep. अन्य, इतर, कते with abl., विना; वि-हाय, मृक्सा (acc.). -adv. एव, केवलं, मार्थ. -conj. तु. पुन:, (not at beginning); in 'not only but' अपि takes the place of 'but'; न केवलं हमें शिल्पेप्यहितीया मालविका (M. 2); 'b. for' (=If it were not) यदि न; 'all b.' See Almost; 'next b. one' एकांतर a.

Витсний, ज्ञौ(सौ)निकः, आखेटकः, मांसिकः, विज्ञासितृ $m.=v.\ t.$ विज्ञास् 1 P, निष्ठू 10, हन् 2 P. -x, s. वधः, हननं, विज्ञासनं 2 जूना, वधस्थानं

But-END, ८. घनाप, स्थूलापे.

Butt, 8. लक्ष्यं, द्वारव्यं. 2 टपहासास्परं, परिहासभू-मि f. 3 आज्ञायः, अभिप्रायः. 4 पानः (मुरा-) भाजनं-भांडः = v. t. ज्ञिरासा-ग्रीगण-आहन् 2 U.

BUTTER, s. नवनीतं, नवोकृतं, दिश्यं, किलाटः : 'clarified b.' घतं, मिपस n., आज्यं ; 'b. man' नवनीविं किपिन् m.; 'b. milk'(s.) तकं, अरिष्टं, कालश्चरं, दंडाहतं, गोरसः; 'b. of last day's milk' हैयंगवीनं. -v. t. नवनीतेन लिए 6 P.; (fig.) चाट्-किभिः प्रसद c. or अनुनी 1 P.

Butterfly, s. चित्रपतंगः

Виттоск, s., नितंबः, क्रांट्योथः; अघनं, थाणि-णा f. Виттом, s. गंडः, कुड्पः; 'b. hole' गंडाधारः: -ध. ८. गंडन बंध् 9 Р.

Buttress, ८. वप:-पं, आधारार्थ कृतः प्राकारः 2 आ-श्रयः आधारः

 ${
m Buxom}$, a. सानंद, प्रकृत्तवदन, हष्ट. 2 सरम, सविलास, लिलत. $-{
m Lx}$, adv. सानंदं, सरमं, लिलतं. $-{
m NESS}$, s. लीला, लालित्यं, विलासः.

Bux, v. t. की 9 U; 'b. off' मून्यदानन परिका-=ER, s. केन m., क्रियक: क्रियन m.

Buzz, v. i. गुंज 1 P, विरु 2 P. =s., =ING, गुंजित, गुंजारव:, कलरव:

By, prep. Gen. ex. by instr. of noun; रामेण हतः, बाणेन हतः, &c. 2 (Near) उप in comp., or समीव-निकटे-पार्थे with gen.; b. her father ' उपजनक. पितः पार्थे-समीवे; 'by this time ' अनेन समयेन; 'day b. day ' अनुद्वसं-दिनं, दिने दिने; b. god ' ईश्वरं साक्षीकृत्य-ईश्वरसमक्षं; 'b. and b.' आघरात; अचिरेण, कमशाः, जानैः श्वनैः; 'b. the b.' अपरं च; 'b. degrees ' कमशाः; 'b. hundreds' शतशः; 'cone b. one 'एकैकशः, आनुप्रेण; 'b.-end' स्वाथं: , स्विहतं; 'b. oneself' रह्मि, निभृतं, रहः: 'b.-gone' अतीन अतिकात, गतः, 'b.-path' निमागैः; विषयः, उपमागैः, गृद्धपः: ; 'b.-law' उपस्थान्यस्था. उपविधः: 'b.-name' उपाधिः: 'b.-stander' पार्थस्थः प्रेक्षकः, समीपस्थः; 'b.-word' उपहासास्परं-

C.

CABAL, 8. गृहमंत्रणा, कृषिचारणाः हणाः निभृतं मंद्

10 Å, कूटार्थ संनिष्ट 6 P. = LEB, 8. कुमंत्रणकृत् का., गढमंत्रिन् का., भेदकरः

ABALA, s. गृहज्ञासं, गुप्तविधाः — CABALIST, s. गृहज्ञासज्ञः — ic, a. विगृहार्थ, गुप्तार्थः

'ABBAGE, 8. जाकं, हरितकं.

ABIN, s. कुटि-टी f., ज्ञाला, कोटः 2 नौकाम्यंतरे कोटः 3 वेदमन् n., कुटीरः 4 Tent, q. v. = ET, s. देन्समन् n., कक्षांतरं, उपरोधकं 2 जिल्लामा, धीसधिवसमा; मूहमंद्रणं 3 रन्नकोष्टः 4 समुहकः, संपुटः; See Box.

)ABLE, 8. नीरज्जु f. -ED, a. रज्जुबन्ह.

JACHEXY, 8. दोषत्रयं, त्रिदीषं.

'ACHINATION, S. STERR:, SERF.

Ackle, Cackling, s. क्जनं, इंसहतं ; अन्यक्तरवः. 2 जिल्लानं, प्रतापः. = r. i. क्ज् 1 P, अन्यकं ह 2 P. = ER, s. क्जकः

'ADAVEROUS, a. श्वतत्य, श्वसवर्ण.

JADENCE, अ. पात:, च्युति त. 2 क्वरः, विरावः नि-व्हादः ; स्वरसंक्रमः, स्वरावरोहः

'ADET, 8. अनुजः, अवरजः

'ADGER, s. अपिणिक:-

LEBURA, 8. विच्छेदः, विरामः-

!AGE, s. पंजर:-रं, पिंजर, वातस: 2 Prison, q. v. =v. l. पंजरे रुध 7 U or वंध 9 P.

JAIRN, 8. उपल-पाषाण-राज्ञिः, ज्ञिलासमृचयः, प्रस्तर-चिति f

PAITIFF, s. ਯੂਲ:, ਗੁਣ:, ਰੂਬ੍ਰੇਜ:; See Wicked. Pajole, v. t. ਲਗ 10, ਰੁਧਾਰੰਟ 10. 2 Cheat, q. v. =RY, s. ਗੁਟ੍ਰੀਜ f. 2 ਕੈਸਰੇ, ਲਗ, &c.

JALAMUS, s. वेत्र:, वेणु:.

JALASH, 8. केलिरथ:, क्रीडायानं

JALCAREOUS, त. जार्क(य.

JALCINE, v. t. HEATE 8 U.

 JALCULATE, v. t. गण् 10, परिसं-सं-ख्या 2 P, सं

 कल् 10. 2 निक्रप् 10; चित् 10, प्रकृष् c. = ED, a.

 गणित, संख्येय. 2 युक्त, पर्यंत, उचित, असं with inf.

 -10N, s. गणनं-ना, संख्यानं. = or, s. गणक:.

JALCULOUS, a. शिला-अनम-मय (यो f.).

JALCULUS, s. अश्मरी, मूत्रकृष्ण्रं-

JALDRON, s. विठर: रं, उखा, कुंडं, स्थाली.

CALERY, v. t. aq 1 P.

CALENDAR, s. पंजी, पंजिका.

CALENDS, s. प्रतिपद f.; प्रथमदिवस:.

DALE, s. मोब्स्स्:, बन्द:, तर्वक:. 2 जंबाविद:, पिंडका.

CALIBBE, 8. छिद्रं; छिद्रच्यातः. 2 परिमार्गः 3 मकारः, जाति f.

CALICO, 8. चित्रितकार्पासपटः

CALIGATION, See DARKNESS.

CALIGRAPHY, s. श्लोभनलेखनकला-शिल्पं.

CALIX, s. वृद्ध्यगर्भ:, वृद्ध्यकोश्च:.

CALL, v. t. हे 1 P, आहे, जन्दायति (D.), आकृ c. 2 अभिषा 3 U, आख्या 2 P, आहे, चक्ष् 2 A, नाम कृ 8 U; कृत् 10; 'c. ed her by the name of Pârvatî 'ता पार्वतीति नाम्ना जुहाव (बंधुजनः) (K. 1. 26), तस्याः पार्वतीति नाम चकार; वच् 2 P, उदा-ह 1 P, भू 2 U. 3 नि-आ-मंत्र् 10 A; ' c. by name ' नामग्राहमाह्न, संबुध् c.; 'e. to mind' समू 1 P, मन-सि क 8 U; 'c. to account' कि कि कुतमिति पच्छ 6 P or अनुयुज् 7 A or अनुसंधा 3 U; 'c. to witness' साक्षिणं कृ, तमेव (अप्रिं) चाधाय विवाह-साक्ष्ये (R. vii. 20). - s. आह्वानं; एच्छा; निमंत्रणं; संबोधनं 2 प्रयोजनं 3 अभिगमः; नियोगः; 'I have many c. s upon me to-day ' मयाय कर्तं व्या बह-वो (नयोगा: संति. -back, प्रत्यादिश 6 P, निवृत् c.; खंड 10, निरस 4 P. -for, अर्ह् 1 P; 'this matter e. s for consideration ' अयमर्थी विचारणामईति; or अत्र विचारणया प्रयोजनं; अपेक्ष 1 A. -forth, पी-त्सह् c., उच्च 10; पकटीकृ, प्रकाश् c. =out, प्रह् 1 P; उत्कृत् 1 P. 2 तारस्वरेण-उचै: आहे, घुष् 10. - upon, on, अर्थ 10 A, याच् 1 A. 2 द्रद्र गम् 1 P, अभिगम्. -up, (from sheep) प्रबुध c. -ED, a. आह्त. 2 अभिहित, उक्त, उदाहत; gen. ex. by नाम ind., नामन, अभिधान, आख्या, अभिधा, संज्ञा, नामधेय, in comp.; ' a boy e. Râma, ' रामो नाम, रामनामा, रामसंज्ञ:, &c. बाल:. =ING s. See (s.). 2 वृत्ति f., जीवन-साधनं, उपजीविकाः व्यवसायः

CALLOUS, a. कठिन, घन. 2 कठेार, निर्देय, कर्क शः 'o. to contempt' तिरस्कारमगण्यन्, तिरस्कारानभिज्ञः. 3 निर्लेडज, धृष्ट; अविनीत. - NESS, s. काठिन्यं, निर्दे-यता, &c. - Callosity, s. क्रिण:, न्वगृहढता.

Callow, a. अजातपक्ष, पक्षहीनः

Calorific, a. तापकर (री f.); तापजनक. Calve, v. i. वत्सं स् 2 A; पजन् 4 A. UALUMNIATE, v. t. परि-अप-बद् 1 U; निर्मेस्त्रं 10 के., निद् 1 P, अपनाव 1 A; निश्या अभियुज् 7 A, 10; आ-अधि-क्षिप् 6 P. −0B, s. परिवादरतः, परिवादिन् कः, निद्दः, अश्यस्यकः, अभिशापकः, पिश्चनः, आक्षेपकः. —CALUMNY, s. परिवादः, पेश्चर्यं, अश्वस्या, अलीकप्रवादः, निश्याभिशापः, पिश्चनवचनं, आक्षेपः, निष्पाभियोगः. −0UB, व. पिश्चनं, कर्लकमय (यो f.). −0UBLY adv. सापवादः, परिवादन, साथस्यः

OALX, s. चूर्ण, भरमन n. 2 रीतिपृष्यं.

CAMBRIC, s. अंश्वतं, दुक्लं.

CAMEL, s. डष्ट्र: ; ऋमेलक:. मयः महांगः ; ' young .'. करमः ; ' she-c. ' उदी.

Camisado, s. रात्रियुद्धं.

CAMOUS, a. fafqz.

CAMP, s. शिक्षिरं, निवेश्वानस्थानं, निवेशः 2 सैन्यनि-बासः = v. t. सैन्यं निविश c.

CAMPAIGN, s. समरभूमि \hat{f} ., -स्थलं 2 युद्धकालः, यु-द्धप्रकृति \hat{f} .

САМРИОВ, s. कर्ष्र:-रं, घनसार: , सिताश्र:, हिमवा-लुका, चंद्र: , सोम:. =ATED, a. कर्पूरसंमिश-संसष्ट.

CAN, v. i. ज्ञाक 5 P. प्रभू 1 P. or समर्थ-क्षम-ज्ञान a. भू, with inf. of verb; See ABLE; oft. by ई ज्ञा 2 A; ह 10. 2 In pass. ex. by pot. pass. part.; 'c. be done' करणीय a., कार्य, &c; 'I cannot but go' मयावर्य गंतन्यमेव. -s. कंस:, भाजन, धान्तुपान, चलक:.

CANAL, अ. कुल्या, प्रणाली.

CANCEL, $v.\ t.$ अब-बि-छुत् $6\ P$ or c., न्या-अप-निर-मृज् $2\ P$; निरस् $4\ P$, खंडु 10, निवृत् c.

CANCER, s. कर्कट:, कर्क: 2 कुलीर: 3 मांसार्बुद; तमुत्रण:, विस्कोट: - ATE, r. i. त्रणीमू 1 P.

CANDENT, a. See HOT.

OANDID, a. निष्कारट, निष्यांज, सरल, र्फुट-स्पट-वा-दिन् (नी f.), ऋजु, निर्मल, जुद्धात्मन, निष्येलीक; श्रुचि. —LY, adv. निष्कापटच, र्फुटं. निष्योंजं. —NESS, —CANDOUR, s. निष्कापटच, निष्योंजना; आर्जेंब, सर-स्ता, अमाया, दाक्षिण्यं, निष्येलीकता, श्रीचं.

CANDIDATE, s. आर्थन् m., याचकः, प्रार्थकः, पदान्वे-षित m.

CANDIFY, v. t. धवलीक 8 U, ज्ञाहीक.

CANDLE, 8. दीप:, दीपिका, वर्ति-र्ता f. - HOLDER, 8. दीपस्त:-वाह:. - STICK. 8. दीपपादप:, दीप-शिखा-वृक्ष:

OANDY, w. t. घनी-खंडी-सांद्री-क् 8 U, रंगे c. =v. i. v^2 1 A, घनीभू 1 P. =s. शर्करा, सितायला, खंडमो- दकः.

OANE, s. बेतस:, वेब:. वेजु:, वंज्ञ:, वानीर:. 2 वेबय-डि. -दंद: ; 'sugar-o. 'इसु:; 'seat of c. ' वेबा-सर्चे; 'made of c. ' वेबव (वी र.), वेदरू (ली र.), =v. t. वेवेज तद् 10 or हब् 2 P or प्रह 1 P.>
CANINE, a. कुक्सीय, श्रन in comp.

CANKER, s. विद्रश्वः; वणः. 2 फलनाझी कीटः. 3 क-लंकः; विदं. 3 दूवणं, विलयनं, विनाशाः. =v. i. विन-श्वः, विली o., दृष् o. (दूषयति). =v. i. विली 4 A, दृष् 4 P.

Oannibal, s. नृभुक् m., पिशिताचा: -चान:, पुरुषाद:, काव्याज्ञिन् m. −18M, s. काव्याज्ञिन्द, &c.

CANNON, 8. गुलिमक्षेपणी लोहनाडि-डी f. = \mathbf{B} ALL, 8. आम्रेयासं, रणगुलि f.

CANOE, s. लघुनीका, उदुपं, प्रव:, कोल:.

CANON, 8. विधि:, नियम: ; शाझं, व्यवस्थाः 2 पौरो-हितभमंशाइं. 3 भमंपुस्तकसंहिताः -ICALL, a. वैभिक (की f_i), नियमानुसारिन् (णी f_i). -ICALLY, adv. विभिवत्, यथाविधि,-शाझं. -IZE, v. t. सिद्धजनमध्ये आहर् c. (रोपयति) or गण् 10 or संख्या 2 P.

CANOPY, 8. वितानं, उहावः, आच्छादनं, विधानं = १. १. वितानीकु 8 U, वितानेन आच्छाद् 10.

Canorous, a. सुस्वर, मधुस्वन.

CANT, s. परिभाषा, कल्पितसंज्ञाः 2 अपभाषाः 3 बाक्-छलं, दंगोक्ति f., दांभिकश्चनं. -v. i. परिभाष् 1 A. 2 दांभिकतया बद् 1 P. $-\Lambda$ TION, s. गानं, गीतं. -ER, s. अधेबल्गितं. 2 दांभिकः, धर्मध्वितन् m. -ICLE, s. उपगानं.

Cantharides, s. विस्फोटकीटक:.

Canthus, s. अयांग:-गं, नेत्रपर्यत:-

Cantle, Cantlet, s. खंड:, भाग:.

CANTO, s. सर्ग:, पर्वन् n., परिचेंद्र: ; अध्याय:, र्ह-भ:, (of different compositions).

CANTON, s. च क्षं; भूभाग:, प्रदेश: - v. t. खंडशी विभज् 1 P. 2 आवासं कृष् c. - MENT, s. सैन्यावा-स:, शिवरं.

CANVASS, v. t. Beg, q. v. 2 पत्-ईक्ष् 1 A, विचर् c., निरूप् 10; अनुसंधा 3 U. - s. स्थूलपटः, ज्ञाणं-2 वातवकः - ER, s. पार्थकः-

CAP, ८. शिरस्नाण, शिरस्कं, शिरोनसं, शिरोनेष्टनं. - ए. ८. पिधा 3 U; See Cover. - ए. ६. अभिनादनार्थं शिर-समुन्युष् 6 P or अनत् c. or अपनी 1 P.

CAPABLE, a. समर्थ, ज्ञास, क्षम, योग्य, उचित; gen. ex. by ज्ञास्य with inf., or pot pass. part.; 'c. of being defeated' पराजेत ज्ञास्य:, 'Râma is not c. of such atrocity' नेन्द्र ज्ञास्य:, सचित रामेण कर्नु ज्ञास्यते, राम संभाष्यते; 'c. person' पात्र, गुणवत् (ती.); 'to be c.' ज्ञास 5 P, उत्सह 1 A, इप् 1 A (with dat.). = CAPABILITY, & सामध्ये, ज्ञासि f., पाचता, योग्यता.

CAPACIOUS, a. विज्ञाल, उत्, प्रसत; See Broad. 2 विपुल, प्रमुर.

CAPACITATE, e. t. Equin-un a. 5 8 U.

CAPACITY, 8. भारणकासि f.. महणसामर्थ्य (lit. & fig.); 'c. for all knowledge ' अश्वेषविधापहण-सामर्थ्यं. 2 बलं, सन्ति f., सामर्थ्यं पात्रता, योग्यता. 3 परिमाण, विस्तार: 4 (Relation) gen. ex. by इति or इतेण; ' he served the king in the c. of a servant' सेवक रूपेण राजानं सिषेवे; अवस्था, भाव:, वृक्ति र् , विषय:; विधेयविषये सभवात्रियंक्ते (Mal. 1) 'employs me in the c. of a servant.

CAP-A-PIE, adv. नखाजाखांत, सर्वागं.

CAPARISON, 8. आहतरणे: अश्वसज्जा-प्रसाधने, अश्वा-हंकाहा: (pl.). - v. t. विभूष 10, अहंकारिर्भष्.

CAPCASE, s. समृतकः, संपृटः.

OAPE, s. भृश्विरस् n., अंतरीय:-पं. 2 स्तंध्रपावरणं, यीवाप्र**च्छद**ः ५

CAPER, s. See LEAP.

CAPILLAMENT, s. केशर:-रं, किंजल्क:.

CAPILLARY, a. के जीपम; सुक्ष्म, के जा in comp.; 'c. attraction ' के जा कर्ण.

CAPITAL, a. श्रेष्ठ, परम, मुख्य, प्रधान, विशिष्ट, वरिष्ठ, उत्तम, उत्कृष्ट; 'c. punishment' उत्तमसाहसं, देह-देड:, पाणदेड:, 'c. crime' वधाहं पातकं; वधदंडचं पापं. = अ राजधानीः 2 मूलं, मूलद्रव्यं. 3 ज्ञीषं, अग्रं. -IST, s. द्रव्यवत् m., कोटिश्वर:. -LY, adv. उत्तम-साहसेन; प्राणदंडेन. 2 परमं, अष्ट्यप्रकारेण, विशिष्टतय. CAPITATION, s. एकैक श: परिगणनं; मस्तकसंख्या.

CAPITULATE, v. i. शत्रहर्ते आत्मानं ससमयं सम्-कः c. (अर्पयाति), ज्ञात्रोरधीन «. भू. वज्ञां गम् 1 P. 2 संक्षे-पत: लिख 6 P or कथ 10. -10N, s. समयपूर्वकं स-मर्पणः वक्षीभवनं, शत्रुकरार्पणं.

CAPRICE, s. कामचार:, चायन्यं, मनोलीन्यं; 'c. of fortune ' दैवविलसितं-विज्नंगणं; दैवस्य कामचारः (Mu. 2). — CAPRICIOUS, a. 有四里(行 (可 f.), चपर, चचलप्रकाति, लोल-चल-चित्त, लोल, अस्थिर, स्वैरवृत्त, स्वैरिन्. -LY, adv. लोलचेतसा, चापल्येन; कामतः, स्वैरं, कामचारेण. =NESS, s. चापस्यं, लोलता, कामचारिता, &c.

CAPSULE, s. बीजकोष:, पुट:-टं. -AR, «. पुटाकार. CAPTAIN, 8. सेनानी:, गुरुमपाति:, दंडनायक:. 2 पोता-ध्यक्षः 3 नायकः, नेतृ m., मुखरः, अप्र-पुरी-गः.

CAPTATION, 8. लोक (जन, जनश्राधासेवनं.

CAPTIOUS, a. दोषेकदश्च, छिद्रान्वेषिन (णी f.); विवाद-भील. 2 भांतिकर (री f.). -LY, adv. विवादेच्छयैव, छिद्रा बोबेबत्. -NESS, s. छिद्रान्वेषिता; विवादशीलता. САРТІVАТЕ, v. t. не с., не 9 Р; с 1 Р; विलुभ् c. (eye, ear, &c.); 'c. s the eye' विलोभयति पक्ष:. 2 दालीक 8 U, बंदीक, बद्दीक, दम् c. (दम-यति). =शाव, व. मनोहर, चित्तहारिन् (नी र्र.), मनी- क, हदयप्राहित (भी f.), हारित्त, मोहित्त. =10% ... बंदी-दासी-करणे, &c.

CAPTIVE, s. बंदी, बंदि f.; कारागृप्त: ; ' made c.' (taken prisoner) बंदीकृत, बंदियाई गृहीत. 2 दास: -a. वंदीकृत, दासीकृत, शत्रवश, कारास्थ. -ITY, s. वंधनं, बंदित्वं, कारावासः. 2 दासत्वं, दासभावः.

CAPTOR, s. जेन m., बंदीकर्त m.

CAPTURE, v. t. प्रद 9 P, बंदी-दासी-क 8 .U; (& fort) मंज् 7 P, लंघ 10, आक्रम 1 U, 4 P. -8. महः, महणं; लोप्नं, लोनं; 'c. of a fort' दुर्गलंघ-नं; 'c. of cattle ' गोपह:, धेनहरणं.

OAR, s. रथ:, वाहनं, चक्रयानं, प्रवहणं: 'heavenly c. ' विमानं; ' war e. ' स्यंदन:.

CARACOLE, s. तिर्थक्षप्रते, नक्र-क्रटिल-गति ∫. = v. i. तिये हु मु 1 A, or बहन 1 U.

CARAVAN, s. सार्थ:, संघ:; 'leader of c.' सार्थवा-ह:. - SARY, s. पथिकावास:, पांथनिवासस्थानं-

CARBUNCLE, s. विस्फीटः; वन्मीकं. 2 पद्मरागः.

CARCANET. κ . मन्तावित f., मणिमाला.

CARCASS, s. ज्ञव:-वं, क्रणप:, मृतं ज्ञारीरं.

CARD, s. पत्र; क्रीडाप्यं. 2 ज्ञणामार्जनी. - v. t. ज्ञा संमज् 2 P or घृष 1 P. - ER. s. अर्जामार्जेक:.

OARDAMOM, s. एला, निष्कृष्टि-टो f., पृथ्वाका, चंदवा-ला, बहला; 'small c. ' उपकृषिका, तृत्था, कोरंगी, विषया, ब्रिट-दी *ि*

CARDINAL, a. 9417; See CAPITAL, a.; 'C. point' दिग्भाग:. = 8. धर्माध्यक्ष:.

OARE, s. चिता, औत्सवर्य, उद्देग:; See Anxiert. 2 यत्न:, प्रयत्न:, आदर:, मनीयोग:: 'brought up with c. ' प्रयत्नसंवधित:. सादरं परियालित:. 3 सूक्ष-ता. निपणता: ' searching with c. ' निपुणमन्बिष्य; ' thinking with c. ' मुनिपुण विमृत्यः 4 रक्षाः अवे-क्षा; 'leave under the c. of ' See CHARGE. 5 अप्रमाद:, सावधानता, अवधानं; ' have a c. what you do ' यत्कर्तव्यं तहिम्दय-समाक्ष्य-कुरुतः = " . i. अव-अप-ईक्ष 1 A, चित्र 10, मनो धा 3 U; oft. ex. by the several nouns above; 'I do not c. now' अधुनाहं बीतर्चितः; 'I c. very much for your protection' तव रक्षणे बलवा नमादरः. 2 गुण 10, (न सणमपि गणयति शार्ष), आद 6 A (स त्यागमाहियते); इक्ष 1 A, (the sense being clear); न कामवृत्तिवेचनीयमीक्षेते (K. v. 82) ' a selfwilled person c. s not for blame'. -take c. TH 1 P, अव-ईक्ष 1 A (श्लाध्यां दुहितरमवेक्षस्य जानकी U. 1), बित् 10 (तातस्त्वां बितविष्यति). 2 लस् 10; संबुध c., पा c. (पालयाते), विनी 1 P. 3 अमम त-सावधान-a. भू 1 P, अवधा 8 U, 'let c. be taken' of each character' प्रतिपात्रमाधीयता यन्तः (S. 1); 'do not c. to think' सावधानेन भेतता'

िकारसित, इक्षि विचार नाहियते. — FUL, a. Anxious, v. 2 अप्रम त, सावधान, अभियुक्त, अविदेत, दक्ष. ⇒ FULLY, adv. सावधान, प्रयत्नतः, अप्रम तं, सादरं, निपुणं. — LESS, a. प्रमक्त, अनवधान, निर्देश, निरवधा-न, असमीक्ष्यकारिन् (णी f.); 'to be c. in' प्रमद् 4 P (with abl.). स्वाधिकारात्प्रमक्तः (Me. 1). — LESSLY, adv. सप्रमादं, अनवधानन, &c.

CAREER, s. चयो; धाननं. 2 गति f., कमः, चलनं, चरितं; 'c. in life' जीत-लेकि-पाना; 'during his c.' तास्मन् (भूष) ज्ञासित. - e. i. नेगेन धान् 1 P. CABESS, v. t. परामृत्यु 6 P. आलिंगु 1 P. परि-रूप 1 A; See CLASP. 2 लल 10. - s. परिरंभ: नं,

सालनं, आर्तिगनं, परिष्यंगः

OARET, 8. काकपदं, हंसपादाकृति चिह्नं.

CARGO, 8. पीनभार:, पोतस्थं ब्रब्यं-भांडं.

UARRATURE, s. हासजनकं विशे; हास्पित्रं - v. l. विशेष हास्पास्पद नी 1 P; हास्पप्रकारेण विश् 10. - 161, s. हास्पप्रतिमाकुत् m.

CARIOUS, a. गलित, क्षीण, पूपपूर्ण. - CARIES, CA-RIOSITY, s. अस्थिक्षयः शोष:

OARK, v. i. विताकृत a. भू 1 P.

CARLE, s. दुईस:; See WICKED.

OARMINATIVE, «. वायुनाशिन् (नी f.), अग्निद, अग्नियर्थक.

CARMINE, 8. MANITY:

CARNAGE, 8. वधः, विज्ञासनं, संहारः, हत्या.

CARNAL, a. कायिक-कार्रारिक (की f.). 2 ऐहिक (की f.). 3 विषयिन (णी f.), विषयासक्त, विषयोप-वेविन् (नी f.); 'c. pleasure' विषयसुख; 'c. desires' विषयवासनाः; 'c. union' संभोगः, आभिगमः. —IIV, s. विषयासिक f., विषयोपसेवा, कामुकता. —LV, adv. कामुक्तवत्.

CARNATION, s. मांसवर्णः; लोहितवर्णः.

CARNIVOROUS, त. कञ्चाट्, मांसभुज्, विश्वितात्तान,

CARNOSITY, 8. गृंड:; महोम्रीथ:.

Савосне, в. क्रीडारथ:, बातृरं.

CAROL, 8. हर्ष-आनंद-गांतं. 2 स्तीतं, भक्तिगीतं.= v. t. हर्षेण मै 1 P; उपगे, स्तु 2 U.

OAROUSE, v. i. अतिपानं कु 8 U, पानोत्सवं कु, आति-पानेन क्षीन a. भू. = s., = AL, s. अतिपानं, पानोत्सवः. = ER, s. पानरतः, अतिपायिन m.

CARP, s. 'লাকৰ্বা, মাত:-ডা. -v. i. (at) ভিন্ন অণিবত্ব 4 P; হাৰ বৃদ্ধ 1 P or নিকত্ব 10, বিহু 1 P; See CENSURE. -- ER, s. ভিন্ন 'বিবিন্ন m., হাৰীকৰ্ম m. -- ING, s. নহা, বিহা, ভিন্ন 'বিবাৰ

CARPENTER, s. तक्षकः, सूचभारः, रथकारः, स्थपतिः, स्वष्ट्, तक्षत्र ... - CARPENTER, s. दात्कर्मन् n., तक्षत्रक्रिया, तक्षत्रिस्यं. CARPET, s. कुथ:-था, आस्तरण, 'brought on the

CARRION, s. पृतिमांसं, अखायमांसं; कुणपः.-EATER, s. कणपभज् m.

OARRY, v. t. 45 1 P. 7 1 P, 4 3 U, 5 1 P; ·c. ed a dog on his shoulder ' হক্কৰ খাৰ ম-बाह. 2 साथ 5 P or c.: 'c. a fort' दुन लंघ 1 A, 10 or मंज 7 P, or वज्ञीक 8 U; ' the enemy c. ed the day ' जानवी जयमाप: ' c. one's point ' अभीष्टं लभू 1 A, प्रतिज्ञां प्र 10; 'c. oneself' आ-चर 1 P: See Acr. 'c. arms ' ज्ञाकाणि मह 9 P; सैनिकव्यिं आह्या 1 A. -away, -off, अपवह, अप-ना, अपह : अप-इह 1 U, अपकृष् 1 P. =on, प्रवृत् c., प्रणा, विधा 3 U; 'c. on war ' युद्ध-संप्रामं क, विग्रह 9 P. =out, अनुष्ठा 1 P, क 8 U, साभ 5 P or c. -through, पारं नी; 'c ing through all difficulties ' आपदां पारं नयनं. = CARRIAGE, s. बाह-नं, यानं, रथः, पर्वहणं, शकटः-टं; 'closed c. ' क-णीरथ:, प्रवहण, डयनं; 'c. road' रथ्या; 'c. horse ' रथ्य:. 2 आचरणं, इयवहाः:, गति f., च-ति, चेष्टा. 3 निर्वाह:, प्रणयनं. - CARRIER, s. बाहक:, हर:, in comp. 2 भांडवाहनजीविन m.

CART, s. ज्ञाकट:-ट, ज्ञाकटिका, वाहनं, प्रवहणं, यानं.

-v. t. ज्ञाकटेन वह 1 P. 2 ज्ञाकटे निधा 3 U. Carter', 'c. man' ज्ञाकटेकः, ज्ञाकटवाहः; 'c. horse' ज्ञाकटवाहः; धुर्यः, धुर्यःणः; 'c. load' ज्ञाकटे, ज्ञालट्टः, ज्ञाकटा भारः; 'c. rut' ज्ञाकटा श्रदी-पद्धित्रिः; 'c. wright' ज्ञाकटकारः

CARTEL, s. यदाह्वानपर्न.

CARTILAGE, s. कांमलाह्यि n. = CARTILAGINOUS, n. तहणाहिथविशिष्टः

CARTOON, 8. क्षित्रतपटः, विधित्रमालेख्यं, हास्योत्पाद-कं विश्रं

CARUNCLE, 8. गंड:, मांसपिंड:.

CARVE, v. t. कू 6 P, तक्ष् 1, 5 P, उत्कृ, (उत्कीणी इव वासपाष्ट्रपु V. 3); उनिष्क 6 P. 2 कृत 6 P, छिद्र 7 P; कृष् c.; विभन्न 1 U; 'c. out (a plan)' युन्न 10; भकृष् c.; प्रतियुन्न 10; चित्त 10, निकृष् 10.—ER s. तक्षकः, कार्रः, न्वष्ट् m., तृ m. 2 परिकृष्णकः CASCADE, s. प्रपातः, प्रस्वणं, वारिभवाहः, निर्मरः, उत्ताः

CASE, s. अवस्था, भाव:, दशा, स्थिति त., वृत्ति त., 'what is the c. with him' कि तस्य वृत्ते. 2 परं. 3 अथ:. 4 कार्य, पक्षः. 5 पुट:, पिधानं, कोष:, आविष्टं. 6 भांडे, आधारः. 7 स्थानं, स्थलं. 'In c.' परं, चेत; 'this being the c.' पर्व सित-गतः; 'in this c.' अम, अम विषयः; 'in the c. ot' gen. ex. by gen., or विषये in comp.; 'in the c. before us,' 'in the present c.' य-

हतुनविषये, प्रकृते; 'if such be the c.' यथेवं, तेन हि; 'in both c. s' उभयथा, उभयपक्षे. = v. t. भोडे निभा 3 U or निविश् c. 2 पिभा 3 U, भावृ 5 U. DASEMENT, s. गवाक्षः, वातायनं, जालं.

Jash, s. टंक: मुद्रा, नाणकं. - KEEPER, - IER s. टंकाशीक्ष:, रक्षकः

JASHIER, v. t. अधिकाराद् भंज् c. or च्यु c. or नि-रा-क्र 8 U or अपास् 4 P.

DASK. 8. भारते, भारते, पार्श्व.

JASKET, ८. समुहकः, भांडं, मंज्ञा, करंडकः, संपृटः-टकः. JASQUE, ८. शिरस्राणं, शिरस्कं-

JAST, v. t. ਜ਼ਿਹਾ 6 P, ਸ-वि-°; अस 4 P, ਸੂच-ਜੂਗ-6 P, पन c. 2 (about) विगण 10, आक्रल 10, चित 10. विचर c. 3 विलाप्य संधा 3 U: 'c. glance' दृशं क्षिए, दृष्टि-चक्षः &c. दा 3 P (कृष्णसार ददचक्षः S. I); ' c. skin ' कंचकं विमच; ' c. lots ' गटिकां पत् c.; ' why c. pearls before swine ' किमिष्ट-मनं खरसकराणां. - ह. क्षेप:: पात: 2 मार्त /: घंटनना ; 'c. of characters' भूमिकासंविभाग:. -aside, अपाक 8 U. निराकृ. -away, अपास, परि-त्यज, उत्क्षिप्. =down, अव-वि-सद् 1 P, म्लै 1 P; विष्ण a. भ 1 P; ' with a face c. ' [खन-विष-ण्ण-वदन: ; 'c. look ' अधातृष्ट f. 2 निपत ... अध: क्षिप. -forth, उत्सुज, उद्ग 1 P, उद्ग 6 P. -off, विमुद्धः अप-निर-अस्. -out, अपाक्र, निःस् ए., निष्कस c., प्रत्यादिश 6 P. -AWAY, s. त्याज्य: ; अपांक्तेय:. -LING. s. गर्भपतित:. गर्भच्यत:.

CASTE, s. वर्ण:, जाति f., कुरुं; 'of the same c.' सवर्ण:; 'low c.' होनवर्ण:, नीच:, निकुष्टजाति:; 'high c.' उत्तमवर्ण:; 'mixture of c. s.' वर्णसंकर:; 'low c. man' अंत्यज्ञ:; 'loss of c.' जातिश्रंज्ञ:; 'out of c.' अपसद:, चांडाल:, जातिश्रंव:; 'c. man' सजातीय:.

CASTIGATE, v. t. दंद 10 ; तद् 10. =10N. s. क-शाधातः, तीवपहारः ; दंदः, निमहः

Uastle, s. दुर्ग, कोट:. -Uastellan, s. दुर्गा-धिपति:. -Castellated, α. दुर्गोकार.

CASTOR-OIL, s. एरंडतैलं.

CASTRATE, v. t. वृषणी कृत् 6 P or उत्पट् 10 or हिंद् 7 P. = ED, a. हिन्मुटक, निवृषण. = ION, s. मुक्क-वृषण-हेद:. पुंस्तवहरणं

CASTREL, 8. इयेन:.

CABUAL. त. असर्कित. अश्वितितः, आकिस्मक-आपातिक-आगंतुक-दैविक (की f.), दैवायत्त. —LY, तर्वाः अ-चितितं, दैवात, संमापत्या, दैवयोगातः —TY, ह. दैवयो-गः—घटना, संगति f., समापत्ति f. 2 अवृष्टं, आकिस्म-की आवृद्धः.

UABUIST, 8. धर्माधर्मविचारकः. = RV, 8. धर्माधर्मवि-न्वारणाः 2 विवेचनविद्याः OAT, s. मार्जार:, विडाल:, ओतु:, आलुभुज् m.; 'cat o'e nine-tails ' नवरञ्जुयन्ता चर्मयहि:.

CATACLYSM, 8. वृथ्वीमाव:, भूतसंत्रव:.

CATALEPSIS, s. अपस्पार: ; अहामय:.

CATALOGUE, s. परिसंख्या, परिगणना; 'c. of names' नामावलि-ली f.

Сатаргавы, ८. प्रहेप:, उपनाह:.

CATARACT, s. निश्चरः, प्रयातः, प्रख्यवर्ण, बत्सः. 2 नेत्रपटले, मंथः, शकः; कात्रः

CATARRH, s. अभिड्यंद: 2 क्षेडमन् m., कर्फ:, (variety of c.).—AL, a. अभिड्यंदिन्-किक् (नी f.), क्षेडमल.

Catastrophe, s. परिणाम:. निर्वाह:, निर्वहणं. 2 आपद f.; See Calamity.

Сатен, v. t. y 1 P, 10, я 9 P, ту 9 P (in a net &c.). 2 परामृज्ञ 6 P, अवलंबू 1 A. 8 प्रसु-म् c., आकृष्-ह- 1 P; 'the house caught fire' ज्वलनमपगतं-अंबिटीनं-गेहं: 'eaught cold' जी-ताकुली बभुवः पीनसीपहतः, अभिष्यंदाकुलः; 'c. in the act' (red-handed) कर्मगृहीत, रूपाभिमाहित, लोपुत्रेण गृहीत: ; 'Sir, you are c. ' भी निगृहीतीऽसि (U. 4); 'c. in his own words 'स्ववचनेनैव गृही-त:-निरुत्तरीकत:. -at. अवलंब 1A, आश्र 1 U.-up. अपह 1 P, अपनी 1 P. - s. तालक. 2 लाभ:, पहले. 3 पर्यायगीतं. - ER, अ प्राहकः, जालिकः. 2 वागराः जालं. -ING, «. संपर्कीय, सेचारक. 2 हारिमू (जी f.). Сатесніям. в. प्रश्नोत्तरं, सप्रश्नोत्तरः पाठः. -Сате-CHIZE, v. f. प्रश्नोत्तरद्वारण-क्रमेण-अधि-इ c. (अध्या-पयति) or उपदिश 6 P or प्रका 6 P. - CATE-CHIST, -CHISER, s. प्रश्लोत्तरविधिना अध्यापक:-पाठक:.

CATECHU, s. खदिरसार:.

CATECHUMEN, 8. नविशिष्य:-छात्र:.

CATEGORY, अ. पदाये: 2 समानवर्गः, अधिकरणं.
— ICAL, ". सुन्यक्त, स्पद्यार्थः; नियत, स्पक्त. — ICALLप्रं,
adv. स्पर्ट, सुन्यक्तं.

CATENATION, अ. संबंध:, अन्वयः, परस्पराश्वयः. 2 श्रेखलाले, दामताः परपरा

CATER, v. i. भाजनादि परि-डप-कृत c.

UATERPILLAR, 8. कंषिकार:-वासिन् m.

CATES, 8. स्वाहकं; विशिष्टार्त्र.

CATHARTIC, 8. रंचक, रेचनं, उदरहाधनं.

CATHEDRAL, s. महामंदिरं, महती पूजाशाला.

CATHOLIC, त. सर्वसामान्य-साधारण (गी र्र.), सार्वेही-किक (की र्र.). = 18M, s. साधारण्यं, सार्वेहीकिकता. CATTLE, s. गाव: (pl.), गोजुल, पशुसमूह:, गोवजः

' c. for draught' धुरी:, धुरीजः; 'keeper of o.'

OAUL, 3. शिरोबेष्टनं. 2 अवावेष्टनं. 8 गर्भावेष्टनं.

MADSE, s. 4770, Coft. with loc. of effect. 14 कुणा बकी कारण), निटान, बीज, हेत:, निर्मित्त, मले. अभिन र. 2 कार्य, प्रवाजन, 8 स्थानं, अवसरः, परं. 4 हरपादक:, प्रवर्तक:. 5 अर्थ:, पक्ष:, कार्य: material o. ' समवायिकारण'; उपादानकारणं, प्रकृति:; 'efficient (instrumental) c. 'निमित्तकारणं; 'primary c. ' बीजं, मल-कारण-कारणं. -v. t. Ex. by causal of verbs : ' c. to fall ' पातयाति: गमयाति. &c. 2 डरपट c., जन c. (जनयति); क 8 U; oft. ex. by dat. of nouns with or without w, w-स : यतस्ती स्वल्पद:खाय (भवत:) (P. I. 1); See TEND (to); also ex. by संभव, जन्य, ज, in comp.: ##रआ पीडा ' torment c. ed by Cupid'. &c. -AL, a. हेतक, हेतुमत (ती f.). -8. णि-च (of verbs). -ATION, 8. कारणत्व, हेतता. -ATIVE, a. उत्पादक, जनियत (त्री f.). -ER, s. का-रकः, उत्पादकः, प्रवर्तकः. -LESS, a. अकारण, नि-कारिन, निनिमित्त, and sim. comps. -LESSLY. ade, अकारणं, अहेतकं, निर्निभत्तं, निष्प्रयोजनं,

DAUSEWAY, s. सेत:, घरणं. Jaustic. a. दाहक, तिग्न, प्रखर. 2 अहंतद, मर्भ-

स्रज्ञ-छिद-DAUTERIZE, v. t. TE C. - CAUTERY, s. TIE: तनलीहेन मांसटाह:.

CAUTION, 8. दक्षता, सावधानता, अप्रमाद: समीक्षा. अवेक्षा, अवधानं, 2 प्रातिभाव्यं, आधि: 3 प्रत्यादेशनं, प्राक्त सचना or उपदेश:, प्राक्त प्रवीधनं, -v. t. प्राक सन् 10; पत्यादिश 6 P, पाक प्रवध c.; 'c. ed me against the approaching danger ' उपस्थिताप-हिमये सावधानी भव इति मामपादिशत. -CAUTIOUS, a. सावधान, दक्ष, अपमत्तः समीक्ष्य-विमृश्य-कारिन् (णी f.); अवहित. -LY, adv. सावधानं, अवेक्षया, &c. =NESS, 8. अप्रमाद:, दक्षता.

CAVALCADE, 8. सादियात्रा, अश्वारोहश्रेणी.

OAVALIER. s. अश्वारोह:, सादिन m., तरगिन m.; ' to treat c. ly ' अवगन 4 A, सावलेपं अवज्ञा 9 U. - C. 8, -CAVALRY, 8. न(गबलं; अश्वारीहवर्गः, आश्विकं, माहिराण:.

CAVATE, v. t. स्तन 1 P.

CAVE, CAVERN, s. HEI, Etl, HET, GET:-TI, G-वर:-रं.

CAVEAT, 8. प्राक्तस्थनं; निवेध:.

CAVIL, e. i. मिथ्या (नंद 1 P; दोषं यह 9 P; छिदं अन्तिष 4 P; मिध्या विवद 1A ; मिध्या अभियज् 7A, 10. - ह, विवाद:, वाग्यकं, मिथ्याविवाद:, विप्रतिपत्ति र्ड मध्यामियाग:. -LER, s. विवादशील:. -LING, के नपवादक, दोवग्राहिन् (णी र्र.), छिद्रान्वेषिन् . OAVITY, s. रंघं, जिद्रं, विवरं, विलं, खातं. 2 प्रट:न्टंं at 'c. of hards' singge:,

CEASE, v. i. fory 1 P. fore 1 A. fory 4 P. (with abl.); ग्रम् 4 P, प-डप°; 'this said, he c. ed ' इत्युक्त्वोपश्चाम; 'c. ed to be opulent" निर्धनीमतः 'c. to exist' लयं-अयं-गम 1 P, नज्ञ 4 P: 3 गम, वि-अप-निर-°, अपया 2 P. =v. t. (c.) of roots above. -ING, -CESSATION, s. विशान:, उप-प्र-श्रम:, निवृत्ति र्., विश्वेद:--LESS, a. अनवरत, निरंतर, सतत, नित्यः अविच्छित्र. -LESSLY, adv. fitat, watera, firt, &c. CECITY, 8. अधना, तिमिरं.

CEDAR. s. देवटाइ:.

CEDE, v. t. दत्सज 6 P, दा 3 U, वित 1 P, परि-त्यज 1 P. 2 अभ्यवगम् 1 P. वर्षा या 2 P. - CES-SION, 8. प्रदान, वितरण, विसर्जन,

CEILING, 8. वितानं, अंत:पटलं, पटलं, अंतच्छादनं. CELEBRATE, v. t. प्रजंस 1 P. उपने 1 P. स्त 2 U. कृत् 10, प्रथ 10, प्रख्या ट. (ख्यापयति), वर्ण 10. 2 (As a ceremony) यथाविधि अनुष्ठा 1 P; पा c. (पालयति), आचर् 1 P, अभिनंद c. (महोत्सवन मज्ज-न्माभिनंदितवान Ka. 137); निर्वत् c. (प्रस्थानकौतुक निर्वतियितं S. 4), निर्वह c. = ED, a. प्रथित, वि-प्रस्यात, प्रांसद्भ, विश्वतः लब्धवर्ण. 2 अन्ष्टितः 'c. in song' डपगीत. = ION, 8. अन्छानं, पालनं, &c. 2 स्तृति f., वर्णनं, क्रीतेनं, पश्चंता. - CELEBRITY, s. यश्चम ॥:; कीर्ति-ख्याति-विश्वति-प्रसिद्धि र्., प्रतिष्ठाः

CELERITY, s. बेग:, जब:, त्वरा.

CELESTIAL, a. दिव्य, अमर्त्य, स्वर्गीय, दिविजः ' c. world ' स्वर्लीक:, यो f.; ' c. damsel ' अप्सरम् f. 2 (fig.) परम, उत्कृष्ट.

CELIBACY, 8. अनदाह:, अदारपरिग्रह:, अविवाह:; ' he led a life of c.' अकृतदार: स आयुरत्यवाहयत्. CELL, s. बिलं, रंध्रं, छित्रं. 2 कटी, कक्ष:-क्षा, कटीर:-3 मठ:, आश्रम:. - CELLULAR, a. स्ट्मारंश्रपूर्ण. CELLAR, s. भमिगह, गप्ति f.

CELSITUDE, s. See HEIGHT.

CEMENT, s. लेप:, सधा. 2 बंधनं, दृढीकरणं, संधि:. -v. t. संक्षिष् o., संधा 3 U, संग्रज 10. - ATION, s. संयोगः, संश्लेषः, संधानं,

CEMETERY, s. इमज्ञानं, परतभूमि ∫., पितृकाननं-वनं, प्रतावासः.

CENOTAPH. 8. 477.

CENSER, s. ध्रुपान-भाजनं.

CENSOR, 8. गुजदीवविवेचक:, पापापापनिर्णेत मा. 2 दं-उपणेत m., नीतिशास्त m. - Censobious, a. दी-वैकवृत्त , अपवादक, निदक; दोवदार्शन (नी र्र.), नि-दावील. -LY, adv. सापवादं, निदापूर्वकं. -NESS, 8. निदा, छित्रान्वेषिता, अपवादिभियता.

CENSURE, v. t. fac 1 P, squay 1 A, faint 10 A, नहे 1, 10 A, वरि-अवन्यद 1 D, विक किए,

तिरंद्क, तुष् ०. (द्रवयति), आ-अधि-क्षिप् ६ P; कुरस्
10. = ८ निदा, उपालंभः, निर्मेत्सैमा, गईणं, निवादः, वाच्यता, वचनियता, अप-परी-वादः, आक्षेपः. = ABLE, अ. निय, उपालंभ्य, गईणीय, वाच्य, &o. = EB, ८. नि-दकः, उपालंभकः, अप-परि-वादकः, आक्षेपकः

CENT, s. सन; '3 per c.' विक सतं; पंचर्क सतं वृद्धिर्देया 'interest at 5 per c.' — CENTENARIAN, s. स्तायुस् m. — CENTENARY, s. सतकं, सतं . — व. सतकं, सत्यं . — CENTENNIAL, a. सतकं, सतवं . — CENTESIMAL, a. सत्तम (मी f.) . — CENTIPEDE, s. सतपदी, कंणजलाकस् . — CENTUPLE, s. स्तायुण: — CENTUPLICATE, v. t. स्तायुणीकः 8 U. — CENTURY, s. वर्षस्तं, सतववं . 2 सतं, सतकं . — CENTURIAN, s. योषस्ताधीशः

СЕМТВЕ, s. सध्य:-ध्यं, нध्यभागः: 2 उदरं, गर्भः: 3 केंद्रं.-v. t. एकत्र कृ 8 U, समाह 1 P. -v. i. सिमल् 6 P, सं- ϵ 2 P, एकत्र समागम् 1 B, एक्तिभू; 'all eyes were c. ed on him' नेत्रजास्तिस्मित्रियेतुः (R. vi. 7); त्वियं तृ पिसमासं बंधुकृत्यं प्रजानाम् (S. 5); 'is c. ed in you' &c. 2 आधि 1 U, आ-अवलंब् 1 A. —CENTRAL, —CENTRICAL, a. मध्य, सध्यम, सध्यस्थ, सध्यमत, सध्यस्थाने.

CEPHALAGY, 8. शिरोवेदना.

СЕКАТЕВ, а. सिक्यलिम, सिक्यमय (यी f.). СЕКЕВКИМ, s. मस्तिब्कं, गोर्द. -СЕКЕВКАL, а. मस्तिब्कसंबंधिन (नी f.).

CERECLOTH, CEREMENT, s. सिक्थाक्तं वसं.

CEREMONY, s. विधिः, संस्कारः; 'marriage c.' परिणयविधिः. 2 नियमः, आह्निकाचारः, नित्यक्रमेन् n., नित्यक्रस्य; 'c es of religion ' वर्णाभमधमेः (as opposed to ज्ञाधनधमेः); 'occasional c. ' नैमि- चिक्तं कर्में. 3 ज़िष्टाचारः, सभ्याचारविधिः. — AL, a. वैधिक-नैयमिक- च्यावहारिक (की f.). — s. व्यवहारः, आचारः, विधिः, नियमः &c.; 'sacrificial c.' यज्ञ-कर्मः, इष्टि f. — ous, a. अतिसभ्य, अत्यादरयुक्त, अत्यान्त, अत्यान्त, अत्यान्त, अत्यान्त, अत्यान्त, अत्यान्त, सम्यन्त्रम् (नी f.). — ously, adv. प्रमादरेण, भित्रभयेण, सम्ययं, सादरं. — ousness, s. अत्यादरः, अतिसीजन्यं, अतिप्रभयः.

CERTAIN, a. Ex. by कित-चन & अपि with forms of कि. 2 निभित, ध्रव, असंदिग्ध, असंदाय, ।निःसंदाय; भवस्य, नियत; 'I feel c.' इति मे निभयः, नृढं मन्य, it is c.' नाव संद्ययः, नृनं, खलु. 3 अमोप, अनिष्कल, भवंध्यः 4 सिवदोष, विश्वष्टः –LY, adv. (for c.) नियतं, भ्रवं, खलु, असंदायं, नृनं, नाम; 'oh c.' (as a reply), अध कि, कः संदेशः, कीऽन संदायः. – NESS, – TY, – CERTITUDE, s. भुवस्यं, धृवं, नि-वर्षः, असंदायः, विष्यः, नियमः; 'leaves ö. es' मुक्ति परिस्थाति.

Свиттку, v. f. विज्ञा c. (ज्ञापयति). 2 प्रमाणीक 8-0, सम्माण कथ् 10; दढीक. -Свиттислев, s. प्रमाण-पन्न निर्वाचयके, निर्वाचयके, निर्वाचयके,

CERULEAN, a. नील, आकाशवर्ण.

CERUMEN, s. कर्णमलं, तोक्मं.

ÖESS, s. कर:, गुल्क, राजस्वं. ≐ण. t. राजस्वं दा e. ŏr मद् 9 P.

Онаге, v. i. प्रकृष्-कृष्-इष् 4 P, संतप् pass., श्रीमं या 2 P, क्षम् 4 P, 1 A. -v. t. बाध् 1 A, प्रकृष् 6., संतप् 6., क्षम् 6. 2 निर्मृष् 1 P, धर्षणेन तप् c. क. रोष:, मन्युः, क्षोभः, प्रकोषः.

CHAFF, ε. तुष: , बुषं-सं, कडंगर:. =1.1588, α. निरंतुं-ष. =Υ, α. बुसमय (बी f.).

CHAFFER, v. i. पण् 1 A, क्रयविकयं कृ 8 U, भ्यवः ह 1 P.

Снадвім, v. t. डहिज् с., संतप् с., क्रिज् 9 P, ध्यध् छ (ब्यथयति). = s. मन्युः, ब्यथा, संतापः, क्रेज्ञः.

Снлії, s. शंखला-लं, निगंड:, बंधनं (lit. and fg.); 'a golden c.' कनकस्त्रं. 2 परंपरा, पंक्ते f., भेजी, माला; 'c. work' शंखलारूपं विरलकमें. • v. t. निगडेन-शंखलया-बंध् 9 P, निगडयाते (D.). • ED, a. निगडेत, शंखलानिबद्ध, संयत, संदानित.

Снала, s. विष्टरः, आसनं, पीठं ; 'arm c.' आसंदी.
- мам, s. अध्यक्षः, सभापतिः, नायकः.

CHAISE, s. रथ:, यानं, वाहनं.

CHALDRON, s. See CALDRON.

CHALICE, 6. पात्रं, भाजनं, दारावः, कंसः

 CHALK, s. कठिनी, खाटे(डि)का, शुक्रशिला-भातुः,

 सतोपलः ; 'red c.' गैरेयं, शिलाजतु n. =v.t.

 (out) निर्देश 6 P, प्रकृष् c., चित् 10, निरूष् 10.

 2 (lit.) कठिनीखंडेन लिख 6 P.

Спацья об. ए. ए. एवं 5 P, आहे 1 A, युद्धार्थ आकृ ०., प्रत्यर्थ 10 A, स्पर्ध 1 A. 2 अभियुज् 7 A,
10, दोषं ग्रह 9 P; निषिध् 1 P. - ह. आह्वानं, समराह्वानं, अभिग्रहः - ER, ह. समाह्वान् m., अभियोक्त् m.
Снацувеате, ह. लोहसंसष्ट, अयोगुणविश्वाद्य.

Снамвев, इ. कोष्ठ:, ज्ञाला, आगारं, आवासः, कक्षः, वेदमन् n.; 'bed-c.' ज्ञाव्यावेदम, ज्ञावनागारं, वासगृहं; 'inner c.' कक्षांतरं, टपरे। धकः, 'upper c.' चंद्र- ज्ञाला, ज्ञिरीगृहं. = LAIN, इ. कंचुकित् m.; ज्ञावनाधि- कृतः, अंतःपुरवर्तित् m., महत्तरः; 'female c.' मह्- त्तरिता. = MAID, इ. ज्ञावनपरिचारिका, अंतःपुरदाक्षी- Снамецеон, इ. क्रकलासः, सर्टः.

Снамотя, в. बातप्रमी:.

CHAMP, v. t. वर्ष 1 P, परि-सं-दंश 1 P. CHAMPION, s. योधः, वीरः, विकातः, भटः 2 रक्षकः,

रक्षितृ m., गौतृ m.

Онамов, ८. देवं, देवयोग:-घटना-गात f. 2 संझय:, संदेहपदं-बस्तु n.; 'try your o. ' आत्मनी देवपरी- ज्ञात करं, 'to try the o. of a battle' रणसंचाये क्षांत्माणं पातियन्नं, 'birth in a noble family is the work of c.' देवायणं कुले जन्म (Ve. 3); 'depend on c.' देवपरः, यहविष्यः; 'by c.' देवात, देववचात-योगात, अकस्मात, असमधिनं 3 सभवः 4 अवसारः, अवकाज्ञः =v. i. देवात-अकस्मात-आपत् 1 P or समापद् 4 A or उपस्था 1 U or वृत् 1 A; oft. ex. by यदच्छया, देवात, with verbs; 'c. ed to see two Kinnaras' कित्रर्मिथुनं यदच्छयात्राभीत् (Ka. 119); 'I c. ed to see her' सा देवा-भम लोचनपथं याता; 'whom I c. ed to see' समापनिष्टः

OHANDELLOR, 8. प्रधानधर्माधिकारित् m., अध्यक्षः OHANDELLER, 8. दीपवृक्षः, दीपाधारः

ু CHANDLER, s. वार्तावहः, वि(वै वे विभवधिकः

CHANGE, s. परि(री)वर्तः, परिवर्तनं, परिवृत्ति f_{\cdot} , विपर्ययः, (प्रवहणविपर्ययः); विकारः, विकृति f., विकिया (of feelings &c.); 'oh, what a c. in the site of the ground 'अहा अनवस्थिती भूसंनिवेश: (U. 2); विपरिणामः, विषयीसः, विवर्तः 2 अल्पार्ध-मुद्रा. 3 भेष्ठिचत्वरं. 4 विभेदः, वैचित्र्यं. 5 निवर्तनं. -v. i. परिवृत् 1 A; 'in this c. ing world 'परि-वर्तिन संसारे; अन्यथा-अन्यरूप a. मृ. अंतर affixed to nouns: 'the colour of the water c. ed in a moment' जलं क्षणेनैव वर्णातरमुपागमतः ।विप-यांसं या 2 P, विपयंस 4 P, विक pass. or विकार या. =v. t. परिवृत् c., विकृ 8 U; 'nature can't be c. ed ' स्वभावो दुरतिक्रमः; विपर्यम् c., अन्यथाकः; oft. ex. by (s.) with क, or अन्य-भिन्न a. क. 2 विनि-नि-मे 1 A, प्रतिदा 1 P, 3 U; 'to be c. ed into 'ex. by भावेन परिणम् 1 U, भावमापद् 4 A; 'milk is c. ed into curds' श्लार दिशिमा-वेन परिणमते (S. B. 475); न हि वायुर्दिधमा-बमापवते (S. B. 476); 'he has c. ed his evil course of life ' पापाचरणात्रिवृत्तोसी; 'c. ing his clothes ' वेषपरिवर्तनं विधाय. = ABLE, = FUL, a. होल, चपल, अधीर, अस्थिर; नैक्मावाथय, अनित्य. चल, अस्थायिन (नी f.). =LING, s. कृतिमपुत्र:, युत्रप्रतिनिधिः

Онанны, s. स्रोतस् n. 2 प्रणाली, कुल्या, खातं. 3 नदीपात्रं-गर्भः 4 संकट; संकट-संकीर्ण-पथः. =v. i. खन् 1 P, कुरूषाः कृ 8 U.

CHANT, v. t. मै 1 P, पर् 1 P. = s. गीतं, गानं, स्ती-ज. = ER, s. गातृ m., गायक:

OHANTICLEER, ८. कृकवाकुः, दवाकलः, तामचूदः. OHAOS, ८. संकरः, संकलं, संकीर्णता, व्यस्तता. = OHAO-

: TIC, a. संकार्ण, संकल, अस्ताव्यस्तः

Onap, e. बद्धः, माणवकः. 2 गर्तः, छित्रं, रंत्रं; ' c. .

आस्यं, बदनं. - v. f. (श्रीतवज्ञात्) विभिद्ग pass., सुद् 4, 6 P, विद् pass., सुद् 6 P.

Снаре, з. बंधनी, प्रहणी.

CHAPEL, 8. देवायतनं, देवालयं

Снарілій, в. पुरोहितः; कुलगुरुः, कुलांचार्यः.

CHAPLET, 8. See GARLAND.

CHAPTER, s. अध्याय; परिच्छेद:, स्कंध:, डहांस:, उस्तुस:, प्रकरणं (of various compositions). CHAR, v. t. अंगारीक 8 U, ईषद् दह् 1 P. 2 Do, q. v.

CHAR-WOMAN, 8. दिनिकाचेटी, सैरंधी.

OHARACTER, s. अक्षरं, वर्णः. 2 निसमः, प्रकृति ति., स्वभावः. 3 शिंतं, चारित्र्यं, सेजिन्यं. 4 क्सिर्ति ति., यश्चात् ग्र., गीरवं; 'he obtained the c. of a dull boy 'मंदमितरसिविति स विख्यातो बस्त्व. 5 रूपं, लक्षणं, चिह्नं, अभिज्ञानं; 'assuming the c. of an astrologer 'कारुतिको नाम भूत्वा. 6 गुणः, विशेषः. 7 भूभिका; 'chief c.' प्रधानपुरुषः, नायकः. — ISTIC, s. स्वभावः, लक्षणं, चिह्नं, विशेषः, विशेषणं, विशिष्टितंगं. — व. स्वभावानुरूपं, स्वभाविक (की ति.).— IZE, v. t. विशिष् c., संलक्ष 10; विशेषणं दा 3 U. 2 गुणदोषविवेषनं कृ 8 U.

CHARADE, s. सर्वतीभद्रः

CHARCOAL, s. अंगार:-र, दग्धकार्छ-

Снавое, v. t. अवस्कंद 1 P, अभिद्र 1 P; See ATTACK. 2 Accuse, q. v. 3 आदिश 6 P, ज्ञास 2 P, आज्ञा c. (आज्ञापयित). 4 मूल्यं प्रार्थ 10 A; ' you will be c. ed 8 Rupees ' अष्टरूपक त्वया देयं भविष्यति. 5 निक्षिष् 6 P, सम्-ऋ c. (अर्पयित), न्यस् $4~\mathrm{P}$; नियुज् $7~\mathrm{A}$, $10~\mathrm{;}$ योग्यसिववे न्यस्तः स-मस्तो भर: (Rat. 1) 'a competent minister is c. ed with the whole responsibility.' 6 भार न्यस् or निविश्व c.; ' c. ed with water' जलपूर्ण:-गर्भ: (मेघ:). = s. निक्षेप:, न्यास:; ' give in c. of' हस्ते निक्षिप्; सम्-ऋ c.; अयं जनः कस्य हस्ते सम-(पंत:, एषा हस्ते वां निक्षेप: (S. 4); इमां देवीहस्ते निक्षिपता (Rat. 1). 2 रक्षण, अवेक्षा, गृति f. 3 आदेशः, आज्ञा, शासनं 4 नियोगः, अधिकारः 5 अ-भियोगः, मिथ्यादीषः, दोषारीपः; 'lays a crime to one's c. ' किस्मिन्नपि दोषमारोपयति 6 अवस्कंदः आक्रमः, संघटः, अभिसंपातः 7 भारः 8 व्ययः 9 मूल्यं, अर्घ:. - ER, 8. युद्धाश्वः, वारकीरः. 2 पात्रं, भाजनं. Снавіот, s. रथ:, स्यंदन:. = EER, s. सारथि:, सूत:, सब्येष्ट m., नि-,यंत् m.

Снактту, в. भूतानुकपा, दीनवत्सलता, दथालुन्व, कृषा-2 दान, भिक्षादान, त्यागः; 'out of c.' पुण्यार्थ-=ABLE, a. दीनवत्सल, दानज्ञील, धर्मात्मन, दरिइपाल-क. 2 सदय, कृषालु, दयाई, अनुक्षपारत. 8 अनुस्यक पहडीबसङ्ग. - ABLY, adv. सदयं, सानकंपं: अनस्यया. अमत्सरे.

CHARLATAN, 8. छप्रवेय:, मिथ्याचिकित्सक:. 2 छचिन् m.. मायिन-कपटिन् m., छाग्निक:. =ICAL, a. दांभिक-छाशिक (की f.). -BY, s. मिध्याचिकित्सा; छलं, हुद्भन् गः, माया, वंचनं

Снавм. в. गाठडं, मंत्र: 2 रक्षाकरंड: 3 मनीरपत्वं. चित्ताकर्षकत्वं, रामणीयकं, मने।ज्ञता, शोभा, कांति र., थी:. 3 प्र-वि-स्तोभनं. = v. t. मंत्रैवैज्ञीक 8 U, अभिचर c. 2 पार-वि-मुद्द c., इ 1 P; 'I was c. ed by the melody of thy song ' तव-गीतरागेण हतोस्म (S. 1). - ER, 8. गारुडिक:, जांगुलिक:. 2 मायिन m., मोहिन m., कहककार: 3 पिया, मुग्धा (of women). -ING, a. रमणीय, रम्य, मनोरम, सुभग, कमनीय, चे-तोहर, कांत, हारिन. =INGLY, adv. मनोरम, सुभगं, चाहतया.

CHART. 8. वेलापट:

CHARTER, 8. शासनपत्रं.

CHARY, a. परिमित, सावधान, अमृक्तहस्त.

Снаяе, v. t. अनुभाव-अनुस-अनुगम 1 P, मृग 10 A. 2 (away) निरम् 4 P, अपान्द 6 P, विध् 5, 9 U, निराक 8 U, विद c. = s. मगया, आखेट: 2 अनुसर-णं, अनुधावनं; 'gave c.' अन्वसरत्. 3 जांगलं. -ER, ८. अनुधावकः, मृगयुः.

CHASM, s. रंभ्रं, बिलं, विवरं, दर्रा, गर्ते:.

CHASTE, a. (Of a Woman) सती, कुलवधू:, कुलका, अपांमुला, पतित्रताः, विशुद्धशीला, एकप-त्नी. 2 विश्व , निर्मत. 3 जितेंद्रिय, निष्काम, अध्यभि-चारिन् (जी f.). - CHASTITY, s. सतीत्वं, चारित्र्यं, पातिबत्यं. 2 विश्वादि र., शचिता. 3 इंद्रियनिप्रहः, बद्ध-चर्यं, जितेंद्रियत्वं.

CHASTISE, CHASTEN, v. t. दंद 10, अनुजास 2 P. -ER, s. इंडप्रणेत m., ज्ञास्त m. -MENT, s. ज्ञास-नं, निप्रहः, दंडः.

Снат, v. t. विश्वक्धं आलप् 1 P or संभाष् 1 A or संलप: व्याक्र यां क 8 U. = s. संलाप:, संकथा, संभा-षणं, विश्रंभालापः, वृथाकथाः

CHATTELS, s. अस्थावरद्रव्यं, विभव:.

Снаттев, в. किलकिलाराव:. 2 विमलाप:, जल्पितं, वृथालाप:, प्रजल्प:. =v. i. प्रजल्प्-प्रलप् 1 P. 2 कि-लक्तिल(वं कु 8 U, कूज् 1 P; ' with c. ing teeth' दंतिदेताकिष्पीडचा, दंश्मीणां वादयन्. = ER, 8. जल्पकः, वाचालः, वावद्कः.

OHAW, v. t. चर्च 1 P, परि-सं-दंश 1 P.

Снелр, а. अस्पमृत्य, अल्पार्घ, मुलभ, मुखन्नेय. -Еп, v. t. मृत्यं-अर्ध-स्वनिक् 8 U or अल्पीकः अर्घतः पत् c. -LY, adv. अल्पीयसा मूक्येन, अल्पाधिण, सुलर्भ-

CHEAT, v. t. संस् 10, प्रतृ c., विपलभ् 1 A, आति-भिम-संभा 3 U; इस् 10, शहू 10, मुक् c. = s. वंच-

नं, कपटं, प्रतारणं, कैतवं, माया, भ्रमः, मोहः. 2 वंचकः, धूर्तः, पतारकः, कितवः, कपटिन् m. =ING, s. प्रति-रणं, अतिसंधानं, वंचनं, &c.

CHECK, v. t. नि-सं-यम 1 P, प्रतिबंध 9 P, प्रतिहत्त् 2 P, ait 10; frug 9 P, frug 7 U, fr-yff-frug 1 P, विष्टंभ 9 P. = 8. प्रतिबंध:, प्रत्यह:; संरोध:, प्र-तिषेधः, निम्रहः, संयमः, निवारणं, निरोधः।

CHEEK, s. क्योल:, गंड:, गृह्य:, करट: (of elephants); 'broad c. s' गंडभित्ती; मांसलक्योली; 'c. bone' कपोलफलकः.

CHEER, 8. हर्ष-(बोतक)निस्वन:, जयध्वानि:-जान्द:. 2 स्थेयँ, धैर्यं, स्थिरता; 'be of good c.' or 'e. up' समाश्वसिहि, धैर्यं निधेहि हृदये. 3 आहार:, भोजनं. = v.f. आ-समा-धस c. सांत्व 10. 2 प्रह्रष c., मुद्दा उह्नस् c., आनंद c. 3 प्रोत्सह c., प्रेर् c. 4 प्रसद c., स्थिरीक 8 U (भवतीभ्यामेन स्थिरीकर्तव्या शक्तला S. 4). -v. i. (up) आ-समा-धम् 2 P; इष् 4 P. = FUL, a. सहर्षे, प्रफुल, सानंद, हष्ट, प्रसन्त, आनंदित, उलासित. -FULNESS, s. प्रसन्नता, प्रसाद:, उलास:, हर्ष:, आर्न-दः, आह्रादः, प्रमोदः. -LESS, a. विषण्ण, निरानंदः

Снееве, s. किलाट:, द्धिजं, मथजं; 'c. ourds' द्धि n., क्षीरजं. - MONGER, s. द्धिजविक्यिन m.

Снемізтку, в. रसिकया, रसतंत्रं-विया. -Сне-MIST, s. रसज्ञ:, रसतंत्रविद m.

CHEQUER, v. t. चित्र 10, कर्नुशिक 8 U, श्वलीक. -ED, α. कर्बुरित, शबल, कल्माष, चित्र.

CHERISH, v.t. लल 10, पूर् 1,4,9 P, पा c. (पालयति), ਸ਼ੰਤੂਪ c., ਸ 3 U. 2 ਬ 10, ਗੁਂਬ 9 P; 'c. ed hatred towards him 'तहिमन हेष बबंध. 3 भज 1 U, उपास् 2 A, निविज् c.; ध्ये 1 P; 'c. ing Hari in his heart' हरिं मनसा ध्यायन्. 4 Love, q. v; 'c. those (hearts) that hate thee ' विद्विषी-प्यन्तय (Bh. I. 77). - ER, s. पोषकः, संवर्धकः,

CHERUB, s. स्वर्ग-दिहय-दृत:. = IC, a. दिन्य.

CHESS, s. चतुरंगं; 'c. board' अष्टापदं, ज्ञारिफलं; 'c. man' जारः, जारिः.

CHEST, s. See BREAST.

CHEVALIER, s. सादिन m., अश्वारोह:, महावीर:.

CHEW, v. t. चर्च 1 P, संदंज 1 P; 'c. the cud' रीमंथं अभ्यस् 4 P, रीमंथायते (D.). =ING, s. री-मंथ:, चर्बणं.

CHICANE, 8. कपटं, छलं, व्यपदेश:, मिथ्यापि f. -ER, s. मिथ्याविवादिन् m. -ERY, s. वाक्छलं, मि-ध्यावादः, पक्षाभासः; अनृतवास् ʃः

CHICKEN, s. कुकुटबावः; 'c. hearted भार, कातर. CHICK-PEAS, s. चणक:.

CHIDE, v. t. निर्भेर्स् 10 A, तर्ज 10 A, निष्टामिधा 3 U. 2 (45 1 P; Many 6 P; See Censure. लांगः शं कत्कुल् 1 P; विवद् 1 A, विप्रवद् 1 U, क-

अर्थाद्य कर प्रधान, अभिम, मुख्य, परम, उत्तम, पमुख, अभिम, विश्विष्ट; वर-पुंगव-इंद-क्रवम-in comp. - s. अधावपुरुष:, अधिपतः, नायकः, ईश्वः, अभिमः, ईश्वरः, पुर्रागः, अध्यक्षः, अधिष्ठातः गः, मुखरः; 'military o.' क्षेनापतिः, सेनाध्यक्षः, चमूपतिः - LY, adv. प्रधानतः, विशेषण-वतः, मुख्यशः-तः - TAIN, s. मुखरः, नायकः, पतिः, ईश्वरः 2 गणपतिः, सामतः

CHILBLAIN, s. पादस्कीट:, क्षतं.

िमात, क. बाल: रुकः: शिशुः, अर्थकः, दारकः, अपन्यं, सूतः, पुत्रः; वन्तः-त्सा, जातः-ता, (terms of endearment). 2 संतानः, प्रजा, संताति त., अपन्यं, प्रस्ति त.; 'to be with c.' See Pregnant; 'c. bearing' प्रसवः; 'beyond c. bearing' विगतातवा, निष्कला; 'capable of c.' सरजस्का; 'c. bed' प्रसवावस्था, प्रसूतिकालः ; 'c. birth' प्रसवः, जननं. — HOOD, s. बाल्यं, शैश्यं, कीमारं-रकं, बालभावः, वालवस्था.— ISH, a. बालिश, बालेय, बालेचित, वाल in comp.— ISH-LY, adv. बाल-शिश्व, विश्वतुत्यं,— LLESS, a. विर-प्रस्त, असंतान, अपुत्र, निरन्यय, निर्वेश, पुत्रक्षित, अपजस्था.— क्षां, c. प्रसातान, अपुत्र, निरन्यय, निर्वेश, पुत्रक्षित, अपजस्था.— LLEE, a. शिश्वतुत्य, बालानुरूप, बालोपम.

CHILL, a. बीतल, बीत, बिबिश. - s. बैत्यं, बीतं, हि-मं. 2 स्वेदविष्टं : - v. t. बीतिकृ 8 U, तेजोहीन a. कृ, उत्साहं ध्वंस् c. - y, a. ईषच्छीत, आशिक्षिर.

Оніме, v. i. संवद 1 P, अनुगुण-अनुरूप-त. भू 1 P. - v. t. वद 0., वादिशाण तद 10. - s. एकतानः, ता- कैंदर, स्वरसंवादः 2 घंटानादः

Снімева, в. असंभवकल्पना, मनोरथसाष्टे र्न., शशावि-वार्षः; वृथा-मिथ्या-वासना. — Снімевісац, а. मनो-रथसष्ट, काल्पनिक (की र्न.), भावनाकल्पित, अमूलक. Снімиву, в. धूमनिर्गमः, धूमनाली-रंभं. 2 मुबि-बी र्र., अग्निकृतः; 'c. piece' मुबिन्नीर्ष-श्चिता.

CHIN, s. चित्रकं, हनु m., f.

CHINA-CLOTH, 8. चीनांशुकं.

CHINE, s. १४, कहोरका.

Сसाик, s. जित्रं, रंग्नं. 2 कणितं, रावः. = v. i. स्फुट् 6 P, विदृ pass. 2 विज् 1, 2 A; कण् 1 P, स्वन् 1 P.

Carp, s. संद:-दं, शक्तलः-लं, लव:, विदलं, तष्टं. **••. t.** तक्ष् 1,5 P; खंडीकृ 8 U; 'c. axe 'तक्षणां. **— Chrepines**, s. तष्टानि, खंडानि.

CHIBOGRAPHY, -ER, See WRITING, WRITER.
CHIBOMANCER, S. 5577(3)19415:.

Maire, v. i. विद 2 P, कूज़ 1 P. −ING, s. विराव:, क्रिकेंत, रुतं-

Career, s. तथन:, तथनी, ट्वा: = o. f. तथ् 6 P,

CHIT, s. See BOY. - CHAT, s. जल्पनं, विश्वमालायः, विश्वमालायः,

CHIVALRY, s. श्लीवेगुण:, सुविक्रम:, सुवीवें, पौदनं, भ्रा-मन् n. =Ous, a. धामबन् (ती f.), सुविक्रांत, महावीवें. CHOICE, s. See under CHOOSE.

CHOIR, 8. गायक-संगायक-गणः, गायक कर्तः

Сноке, v. t. प्रति-नि रुध् 7 U, स्तं प् 9 P. 2 कंटं संपीड् 10, गलं ग्रह् 9 P, भासावरोधं क् 8 U, भासं नि-रुष्. = ED, a. कलुष, (कंट: स्तंभितबाष्पवृत्तिकलुषः S. 4); निरुद्धभासः

 CHOLER, s. पित्त.
 2 कोध:, अनर्ष:; See ANGER

 - IC, a. कोधिल, कोधन, चंड, कोपिन (नी f.); 'o

 constitution ' पित्तमकृतिः, कोपन्नीलताः

CHOLERA, s. विसू (मू)चिका, महामारी-

Сноове, v. t. वृ 5 U, वृ 9 U, मह 9 P (th sense being clear). 2 आभेलप् 1, 4 P, मना बंध 9 P; रुच् 1 A; इव् 6 P: 3 निरूप् 10, नियुज् 7 A 10.—Сногое, 's. वर्ण, वरः, यहणं; अभिलाधः, मनोबंधः; 'c. of a husband' स्वयंवरः; 'of one'। c.' यथेस्तितं, यथाकामं, यथेष्टं, स्वेच्छ्याः 2 उत्तमभागः उत्तमांकाः 3 विकल्पः; कामः, रुच्चि f.; 'you havenoc. in this matter' स्वरुच्या वर्तितं न साक्रीषि — a. सर्वेनिम, विशिष्ट, उत्कृष्ट, परम, सार-विशेष-रतं in comp.; 'c. food.' भोजनविशेषः, विशिष्टार्षं 'c. girl' सीरत्नं — LESS, अविकल्पः

Снор, v. t. खंडश: छिट् 7 Р, कृत् 6 Р, शक्तिक U; See Cut. – s. खंड: र्ड, शक्तः-लं; 'с. house पाकशाला. – Сноря, s. आस्यं, बदनं.

Сново, в. गुण:, तंत्री:. 2 ज्या, जीवा-

Сновіом, в. गर्भकोशः, गर्भवेष्टनं.

CHORISTER, 8. गायक:, चारण:, किन्नर:.

Сновия, з. ध्रव:-वकः, अनुपदं. 2 गायकगणः

CHOUSE, v. t. See CHEAT.

CHOWRIE, 8. चामरं, रोमगुच्छ:.

CHRISTEN, v. t. नाम कु 8 U or दा 3 U. S. CALL.

CHROMATIC, a. वर्णसंबंधिन् (नी f.). 2 प्रामीण-CHRONIC, a. कालिक (की f.), दीर्षस्थायिन् (f.), अविसर्गिन् (f!).

CHRONICLE, 8. इतिहास:, पुरावृत्ताख्यानं, वृत्तविवरः

- v. t. अभितिख् 6 P, वृत्तांत तिख् ; यथाकमं रच् 1ः

- ER, 8. पुरावृत्तरचक:, इतिहम्मकेखकः

Сивоноводу, इ. कालनिर्णयिवयाः 2 कालक्षमण पु।
वृत्तविवरणं. —IST, इ. कालमणकः-जः, पुरावृत्तरस्व
—ICAL, a. कालानुसारित् (णी र्रः), कालक्षमानुसारि
'in c. order' आनुपूर्वण, अनुपूर्वकः; द्वासनुसारे
Сивономитив, इ. कालमापनं, खटी, वामनाडीः

CHRYSALIS, s. कोषकार:, कोश्वरथ:.

CHRYSOLITE, s. VIRGIE:

CHUB-FACED, a. स्थूलास्य.

Онион क्रिक्टीशाव:. 2 (-ling) पिये-वन्से, वन्स-जात (voc.). 8 चपेटिका, ईषत्महारः, लघ्याघातः.

CHUCKLE, v. i. अंत: विद्य 1 P or दिम 1 A, आ-नंदं भज् 1 U.

CHUFF, 8. प्रामिक:, स्थल-जड-बुद्धि:, असभ्य:. = Y. a. ग्राम्य, स्थल, असभ्य-

Оним, в. वयस्य:; त्रियसहद् т.

OHUBOH, 8. देवतायतनं, देवालयं, धर्ममंदिरं, भजनगहं. 2 धर्म:; ' o. yard ' इमज्ञानं, पितृवनं, प्रेत्भूमि f.

CHURL, s. प्राप्त्यजन:, प्राप्तजः, वृष्तः. 2 अविनीत:, असभ्यः; वामशीलः З कृपणः, कदर्यः - иян, а. अशिष्ट, अश्लील, प्राम्य, अविनीत, असभ्य. 2 खल, क-दर्य, दुशचार. - NESS, 8. अविनय:, असभ्यता, &c.

Сники, v. t. मथ 1 P, मंथ 9 P, (with two acc.): ' the ocean was c. ed for nectar ' अमृतमंड्री-धिर्मनंथे; समा-आ-लड् 1 R, or c. -ING, s. मंथनं, मध:; 'c. stick,-handle' मधनदंड:, मधिन m., मंथान:; 'c. rope' मंथनरज्जु f. 'c. ing stick' मंथ:, मंथदंड:, वैजाख:; 'a pot used for c. ing' गर्गरी, मंथनी,

CHYLE, s. अन्नरसः, धातुप:. = ous, त. अन्नरसमय (यी*f*.).

CICATRICE, 8. सिध्मन् n., रूटश्चतं. — CICATRIZE. v. t. क्षतं सह c. or जाप c.; 'c. ed' रू. जारक. रोपित. -ATION, s. तणरोपणं, तणशोषणं.

CINCTURE, s. मेखला, रज्ञना, कांची.

CINDER, s. अगार:-एं, भर्मन n., अन्यिच्छिष्टं.

CINNABAR, s. (Taylet:.

Сіннамон, в. दाहर्गधः, दाहसिता, सुगंधित्वच् f. Cinque, s. पंचकं, पंचन in comp.

Сірнев, я. ज्ञान्यं, बिंदु:, खं. 2 अक्षरं, वर्णः. 3 बीजा-क्षरं; गूढाक्षरं. 4 अंत:. = v. t. अंत्रवियां अभ्यस 4 P or शिक्ष 1 A. 2 गृहाक्षरैर्लिख 6 P. = ING, s. अं-कविया, गणनविया, गाणतं.

CIRCLE, 8. भंडलं, बत्त, चर्का, बलय:-यं, गोल:-लं; 'c. of friends' मिश्रचक्र-मंडलं; 'c. of people' परि-पद f.; 'being in the c. of her friends' सखी-मध्यगता; तापसपरिषदाबद्धमंडला प्रतीक्षते (Ka. 49) 'formed into, or sitting in, a c.' &c. 2 aft-धि:, परिणाइ:; 'area of a c.' कलं; ' segment of a c. ' ब्रुत्त संडं. - v. t. परिव 5 U, परिवेश 1 A or c., परि-इ 2 P. = v. i. चन्नवत-मंडलाकारेण-परि-इत् 1 A or परिश्रम् 1, 4 P. — CIRCULAR, a. वर्त-ल, हर्रा, मंडलाकार, चक्राकृति, गोल. -LY, adv. च-क्रवतः मंडलक्रकेषः

Сівовіт, в. परिश्रमणं, पर्यटनं; आ-वि-वर्तः, आवृति f. 2 मंडल, परिधि:, परिणाह:. = v. i. (to make a परिभम् 1, 4 P, परिन्द्र 8 P, परिन्द्र 1 A, । - =OUS, a. कन्न, कडिलगामिन (नी f.), अतिद्वीर्ध. CIRCULATE, v. t. प्रवत c., प्रस् c., परिवृत c., प्रस्ट c.; 'who c. ed false reports all around' समंतात् प्रवृत्तवीभत्सर्किवदंतीकाः (पौरणानपदाः) (प. 4). -v. i. आ-वि-परि-वृत् 1 A, प्रचर्-वृत्-1 P, पस 1 P. -10N, s. परिश्रमणं, परिवर्तनं, प्रसर:, प्र-चार:, चलनं, व्यावर्त:; ' c. of blood' हिधराभिसरणं, रक्तवहनं. =ING, a. परिवर्तिन् (नी f.), न्यावर्तकः

CIRCUMAMBIENT, a. परिगत, ज्यापक, परिवेष्टक. CIRCUMAMBULATE, v. t. qft-# 2 P, qft yq 1, 4 P, परिमम 1 P, प्रदक्षिणीक 8 U. =10N, 8. प्रिक श्रमणं, पर्यटनं, प्रदक्षिणा,

CIRCUMCISE, v. t. त्वचं छिद 7 P or कृत 6 P: '0. ed man' वंड:-ठ:, दुश्चर्मन् m.

CIRCUMDUCT, v. t. 29 6 P; See BAFFLE. -ION, ८ लोपः: मोधीकरणं.

CIRCUMFERENCE, s. परिधि:, मंडलं, परिवेश:-ष:, परि(री)णाह:; 'c. of a wheel' नेमि f., प्रि:,

CIRCUMPLUENT, -FLUOUS, a. परिस्यंदिन (नी f.), परिस्त, परिगलित. - CIRCUMPLUENCE, 8. पार-लवः, परिस्यंदनं.

CIRCUMFUSE, v. t. परि-समा-म c., समानम 1 U, 4 P, ज्यात 5 P, वि-अद्य 5 A. -ILE, a. ज्यापक. CIRCUMJACENT, a. उपांतिक, पर्यंतस्थः

CIRCUMLOCUTION, s. वक्रोक्ति f., वाक्यविस्तरः; अ-त्यक्ति f., अतिशयोक्ति f. =CIRCUMLOCUTORY, a. वक्र, बहुवाक्य, सवाक्याविस्तरः

CIRCUMNAVIGATE, v. i. पोतेन परिश्रम् 1, 4 P, समंततः म 1 A, त 1 P.

CIRCUMROTATION, s. चन्नावर्त:, परिवर्त:, आदृति f. -CIRCUMROTATORY, a. आवर्तमान, परिवर्तिम् (नी*f*.).

CIRCUMSCRIBE, v. र. परिमा 3 A, सं-नि-यम 1 P, संव 5 U, संकच c. - CIRCUMSCRIPTION, 8. सं-कोचः, संयमः

UIRCUMSPECT, «. समीक्ष्यकारिन् (जी f.), विमृश्य-कारिन्, सावधान, अवहित, अप्रमत्त, दक्ष. - ION, .. समीक्य-तिमृत्य-कारित्वं, अप्रमादः, अवधानं, दक्षताः -LY, adv. समीक्य, सुविम्हय, सावधानं.

CIRCUMSTANCE, s. दशा, अवस्था, स्थिति f., भावः, वृत्ति f. 2 वृत्तं, वृत्तांत:; 'c. s as they happened,' यथावतः वनातः 3 विषयः, वस्त n., अर्थः 4 संबंधः ' under these c. s ' एवंगते-सित; ' in good c. क सुस्थ-सुस्थित-a.; 'in bad c. s' दुर्गत-दुर्दशापन-हा-स्थित a.; 'under any c. s' यहा . तहा अवकः लेक केनापि प्रकारेण; 'according to c. s.' युशास्थितं, यथासंभवं, स्थावसरं, यथाकालं. - ED, G, क्षित्र, आ-वरिथत, भूत, स्थ in comp. - CIRCUMSTANTIAL

(34).

क हिस्सर, विस्तीणें 2 अपकृत, आगांतुक (की f.), क्रिकेटिक अपन्यक्ष (प्रमाणे). =LY, adv. यथावृत्ते, क्षेत्रितरे, &c.

CIRCUMVALLATE, v. l. परिखादिना परिवेष्ट् 1 A or अपन्त 7 U. - ION, s. समंतादुपरोधनं, परिखानिर्माणं CIRCUMVENT, See CHEAT.

Orecumvest, v. t. परिच्ये 1 P, परिभा 3 U. Crecumvolve, v. t. See Revolve.

CIBOUS, s. कीडारंगः, कीडांगनं, कीडाचकं.

Cist. s. कोज:, पट:, आवेष्टनं.

Oregren, a. जलकुंडं, जलाज्ञयः, तीयाधारः.

Oir, क नागरिकः, १थ्रजनः, नागरजनः.

OITADEL, s. दुग, कोट:-टि f.

Orre, v. t. टपनी 1 P, उपन्यस् 4 P, टपक्षिष् 6 P, अवनु c. 2 आह्ने 1 P, अभियुज् 7 A, 10. - ATION, s. आह्नानं, अभियोगः. 2 अवतारण, उपन्यस्तवाक्यं, अवतरणं.

Citron, s. जंबीरः, जंभीरः, जंभः-भतः, बीजपूरः, फल-पूरः

OITY, 8. पुरं-री, नगरं-री, पत्तनं, पुर f. — CITIZEN, 8. पौरः, पुरवासिन् m., नगरजनः, पौरजनः, पौरलोकः; c. s and villagers ' पौरजानपदाः. — LIKE, adv. आयंवत्, नागरिकदृत्त्या, पौरवत्. — SHIP, 8. पौरत्वं, पौराधिकारः

CIVET, -CAT, s. iuHI \widehat{A} (:. CIVIC, a. \widehat{A}).

OIVIL, a. दक्षिण, सादर, प्रियंवद, सानुनय; अनुकूल; सुज्ञील. 2 पौर (री.), पुर in comp.; 'c. war' प्रकृतिक्षीभः, जनमकीपः. —ITY, s. दाक्षिण्यं, प्रभयः, आदरः, सीजन्यं, अनुरोधः, अनुवृत्ति त., सुज्ञीलता.—LY, adv. सादरं, सप्रभयं. —CIVILIZE, v. t. विनी 1 P, जिष्टाचारात् शिक्षु c. or शास 2 P, आयेपदवीं आहद c. (रीपयति), उन्नम् c. (नम्मति), उन्नम्पति), उन्नम्पति, अस्पता, आचारश्चिटता. —ED, a. शिष्टाचारापन्न, आर्यनुन, शिष्ट, सभ्य, विनीत.

CLACK, s. वाबदूकता, अतिजल्पनं = v. i. अतिभृशं जल्प् 1 P.

CLAD. See under CLOTHE.

ULAIM, v. t. स्वीय-आत्मीय- a. इति प्रतिपद् c. or याच् 1 A or मू 2 U or वच्च 2 P; 'he c. s that property ' तद्धनं मदीयमिति स मावते or प्रतिपादयित ; 'c. s reverence' संमानमहोमीति प्रतिपादयित ; ममेति बक्ता प्रद् 9 P; अभिमानं कृ 8 U, स्वत्वं ज्ञा c. (ज्ञापयित), अभिमन् 4 A. 2 (have a c. to) अई 1 P. -s. अधिकारः, अभियोगः, अभिमानः, स्वत्वप्रतिपादनं, प्रार्थना; 'false c. ' सिध्याभियोगः; 'laying c. to learning ' वियाभिमानः. - AMT, s. अधिन् m., अभियोगः, गार्थविन् m., प्रार्थविन् m.

OLAM, v. t. सांत्रीक 8 U; श्याबीक क्षाप्त, व अयान, सांत्र, घन

CLAMBER, v. t. आयासेन अध्याहर 1 P.

OLAMOUB, v. i. उत्-आ-कृष् 1P, उत्तेः छुष् 10, आरट् 1 B. - s. आ-उत्-कृष्ः, महास्वः, उत्तेषांवः, जनत्वः. -ous, a. महास्वन, मुखर, बहुषाष, षाषकर् (री f.).

CLAMP, v. t. कीलेन संयुक्त 10 or संबंध 9 P. =s. इष्टकाराजि:

CLAN, s. गण: 2 वंदा:, कुलं, गोर्च, वर्ग:, संघ:, साखा, जाति f.

CLANDESTINE, a. निभृत, रहस्य, प्रच्छन, गूढ; 'c. marriage' चोरिकाविवाह:. -LY, adv. निभृतं, गुनं, रह:.

CLANG; v. i. कण्-ध्वन्-1 P, शिज् 1, 2 A. = s. शि-जितं, कणितं; तुमुलरवः, श्राक्षघाषः

CLANK, 8: शिजितं, क्वणितं.

CLAP, $v.\ t.$ actain it $3\ U$ or at $0.\ 2$ wathin the $2\ P$, the c.; and $4\ P.\ 3$ actain in the $1\ P$; c. wings it of all $0.\ R$. actained it, and it is a second in the seco

CLARIFY, v. t. सं-वि-जुध् c., विमलीकृ 8 U, पू 9 U. = v. i. विमलीभू 1 P, पसद 1 P.

CLARINET, s. वेणु:, वंश:.

CLARION, s. तूर्य: ; काहल:.

CLASH, v.i. विरुध् 7 U, विसंवद् 1 P, विप्रतिपद् 4 P, विवद् 1 A. 2 संघद् 1 A, आहन् 2 U. -s. समाधातः, संघटः, विरोधः, विसंवादः, विप्रतिपत्ति f.-ING, a. परस्रतिरोधिन् (नी f.), विरुद्धार्थे, विशंवादिन्.

CLASP, v. t. आश्चिष् 4 P, समा-आ-लिंग् 1 P, परिवंज् 1 A, परिरम् 1 A, उपग्रह् 1 U, आ-पीर् 10; 'c. to the bosom' वक्षसा परिरम्, क्रोडी- हु 8 U. 2 कुड्पेन बंध् 9 P or पिनह् 4 P. 3 परिवेद्य 1 A, परिनिधा 3 U; 'c. the hands' हस्ती समानी 1 P, अंजिल बंध् - s. आक्षेत्र:, आर्तिंगनं, परिरम:, परिवंगः. 2 कुड्पः, गंडः.

OLASS, ८. वगे:, छात्रसमूदः, सहाध्यायिगणः. 2 श्रेणिणी f., गणः (of verbs); समूदः, संघः; समाहारः. 3 जाति f. (kind); 'of the c. of beasts ' पज्जातीयः. 4 वर्णः, जातिः, वगेः; 'people of the lower c. es' अवरवर्णाः, अत्यजातीयाः; 'of the same c.' वग्यः, वर्गीयः, सवर्णः. =v. t., =IFY, v. t. वर्गेकमण विच्यस् 4 P. यथावर्णं स्थ् 10, वर्गीकः 8 U, गणीकः, गणकाः व्यसः. = CLASSIFIER, ८. गणकारः; व्यासः.

OLATTER, v. i. कल्-ध्वन्-1 P; क्रणक्रणायते (D.).

2 महिष्-जल्प्-1 P. 🖦 काणित, ध्वनिः, तुमुलस्वः. CLAVATED, a. मधिल, जटिल.

CLAUSE, s. पदं, अर्ग, अधिकरणं. 2 वाक्यं. 3 वियम:. CLAW, s. नवा:-वं, नवा:-रं. =v. t. नवा: विदृ 9 P, 10 or आहन् 2 U.

CLAY, s. मृद् f., मृत्तिका. 2 पक:, जंबाल:, कर्दम:; 'made of c.' मृण्मय (यां f.). = v. t. पंकेन लिए 6 P or दिह 2 U. = ISH, a. पंकिल, कार्दम (मी f.). CLEAN, a. शृत्ति, पवित्र, वि-पार-शुद्ध, विमल, निर्मल, धीत (बास:). 2 विमलात्मन, निर्दोष, अनघ. 3 श्रुरूण, मसण. = v. t. See CLEANSE, below. = adv. साकर्णन, अश्रेषण, आमूल, सर्वाशेन. = LY, a. निर्मल, पवित्रदेह. = adv. शृत्ति, निर्मलं. = LINESS, s. श्रीच, शृद्धि f., निर्मलता. = NESS, s. शृचिता, पवित्रदं नेन्मलता, &o.

CLEANSE, v. t. बुाष c., पू 9 U. 2 प्रक्षल 10, प्र-सं-मृज् 2 P or c., धाव 1 P, 10, निर्-अव निज् 3 U, पवित्रीक 8 U. —ER, s. शोधक:, बावक:.

CLEAR, a. वि-निर्-अ-मल, प्रसन्न, जुद्ध, अच्छ, विदाद, स्वच्छ. 2 स्पष्ट, सप्रकादा, परिस्फुट, व्यक्त. 3 (fig.) विश्वद, निर्भित; निष्कालुष्य, नि:संदेह; oft. by निर्-अpr.; 'c. sky ' अनर्ध-निर्धं-नभ:; 'c. from debt' अनृण, ऋणमुक्त; 'c. forest' निष्कंटकं-असंबाधं-वनं; 'a c. sum' अभग्न, निरवशेष, निरुद्धार. -v. t. 'make c. ' विज्ञादीक 8 U, विवृ 5 U, व्याख्या 2 P. 2 शुध् c., प्रसद् c., विमलीकृ, मृज् 2 P. 3 मुच् 6 P or c.; by निर् pr.; 'c. ed the forest of its thorns ' अरण्यं निष्कंटकं चकार; निःक्षात्रयां पृथ्वीं चकार &c.; 'c. from obstacles 'विद्यानपनी 1 P, निर्विघ a. कृ; 'c. a doubt' (शंकां) छिद् 7 P, निरस् 4 P, अपनी; 'c. debt' (ऋणं) ज्ञुध् c., अपाकु; निस्तृ c.; 'c. oneself' आत्मानं निर्देषि कु; 'с. up a business &c. ' समाप с., संपूर् 10, नि:-रोषीकु; ' c. the throat ' उत्कासनं कु. =v. i. (up) प्रसद् $\mathbf{1}$ \mathbf{P} , प्रसाद गम् $\mathbf{1}$ \mathbf{P} or ग्रह् $\mathbf{9}$ \mathbf{P} , निर्भीभ (as sky); दिशः प्रसेदुः (R. III. 14), गंगा रोधःप-तनकलुषा गृह्मतीव प्रसादं (V.1). -LY, adv. व्यक्तं, स्पष्टं, स्फुटं. 2 पसत्रं, विश्वदं. 3 भिन्नार्थं, रपष्टा-थै. =NESS, s. प्रसाद:, वैश्वायं, वैमन्यं, स्वच्छता, श्-दि रि. 2 स्पष्टता, न्यक्तता, स्फुटता.

CLEAVE, v. i. संज् pass., आ-वि-सं-अन्, लग् 1 P, संलग्नीभू. 2 विद्व pass., दल् 1 P, स्फुट् 6 P. -v. t. विद्व 9 P, 10; वि-निर्-भिद् 7 P, दल् c. (दलयाती), विपट् 10. -ER, s. भेदकः 2 मांसच्छेदिका. -CLO-VEN, a. विदीण, स्फुटित, विभिन्न; 'c. hoofed' दिश्या.

CLERT, s. दरी, भंग:, संचि:, छिन्नं, रंभं. CLEMENT, CLEMENCY, See KIND,-NESS. CLENCH, CLINCH, v. t. (the fist) मुहि संघ 9 P; 'a blow with the fist c. ed' मुहिमहार:-संचात: 2 बद्धमुहिमा संग्रह 9 P or पीड़ 10. 3 हडीक्क 8 ह रिथरीक.

OLERGY, s. पुरोहितवर्गः, धर्माध्यायकवर्गः. = MAN s. पुरोहितः, धर्मशासकः, धर्मप्रवक्त् m. = OLEBIGAL a. याजकीय, धर्मीपदेशविषय.

CLERK, 8. लिपिकार:, लेखक:, कायस्थ:. 2 पुरोहित: धर्माध्यापक:. 3 पडित:, कृतविय:, विद्वस् m. = SEIIE अ. कायस्थकर्मन n.

CLEVER, a. चतुर, दक्ष, विचक्षण, विदग्ध, पट्ट, मितम त् (तीर्रः), निपुण, कुज्ञाल, प्रवीण, विज्ञारद, पेज्ञालम् ति. –LY, adv. चतुरं, सपाटवं. –NESS, s. चातुर्यं, वैचक्षण्यं, पाटवं, नैपुण्यं, बुद्धिमत्ता, मितप्रकर्षः.

CLEW, CLUE, s. सूत्रकोष: 2 सूत्रं, संधानं; मार्गदर्शक: CLIENT, s. आश्रित:, अधीन:, पक्ष्य:, श्रावक:.

CLIFF, s. प्रपात:, भृगु:, अतट:.

CLIMATE, CLIME, s. प्रकृति f. 2 देश:, प्रदेश:, दिश् f.

CLIMAX, s. पराकाष्टा, पराकोटि f., अतिभूभि f.; 'anxiety reaching its c.' अतिभूभि गतेन रणरणकेन
(U. 1); 'the jealousy of her love reached
its c.' दुराह्दः प्रणयोऽसहनः (V 4); सारः (a
figure), उत्तरोत्तर उत्कर्षः

CLIMB, v. t. आ-अधि-रुह् 1 P, अधिकम् 1 U, 4 P. = v. i. उपरि गम् 1 P. = ER, s. आ-अधिरी-हिन् m., आरोढ् m. 2 (plant) व्रतति-ती f., वसरी, विक्रिन्ता f.

Сымсн, s. श्लेष:, इन्यर्थवाक्यं.

CLING, v. i. संज् 1 P, आ-प्र-स°, सज्ज् 1 U; (नि-बसने क: सज्जिति S. 4), लग् 1 P, सं-परि°; 'c.ing to my neck at the time of going' गमन-समये केंट्र लग्ना (Mal. 2), आ-अब-लंब् 1 A, अ-नृबंध् 9 P; 'c. to hope' आज्ञां न त्यज् 1 P, आ-चामवलंब्

CLINIC, CLINICAL, a. ज्ञाय्यागत, ज्ञायनप्रस्त.

Сілік, v.i. (রাজ্ 1, 2 A, विह् 2 P, क्वण् 1 P. = s. (রাজিন, क्षणित, क्रिकिणीशब्द: 2 नाद:, श्राब्द:

CLIF, v. t. छिद् 7 P; See CUT. 2 दृढं परिष्यंज् 1 A, उपगृह् 1 U. 3 संह 1 P, व्हस् c., संक्षिप 6 P. PER, s. वंचक: 2 मुंडिन् m. PING, s. खंड:, विदलं, तप्टें.

CLOAK, ८. कंचुकः, भावारः -रकः, अवगुंठनं. =v. t. प्रावृ 5 U, आच्छद् 10, अवगुंठ् 10.

CLOCK, ८. घटी, घटिका, यामनाली. -MAKER, ८. घटीक्क:. - WORK, ८. घटीकमेंन् ग.

CLOD, s. लोड:-इं, मृत्यंड:, मृत्यंड: 2 पिंड:; 'o.pated ', 'c. poll 'जड:, मृत्यंडहाईड:, स्थूलमित:.
=DS, a. लोडवर्ण-मय (यी f.).

CLOG, v. t. उप-नि-६६ 7 U, प्रतिबंध् 9 P, इतंध् 9

P. 2 निगडेन बंध 9 P, शंखलयात (D.) = s. पा-का:, निगड:, बंधमें, शंखला. 2 विद्य:, पत्युह:, अंतराय:. =GY, α . प्रतिरोधिन (नी f.), विभक्त (री f.). LOISTER, s. मठ:, विहार:. = AL, a. विविक्तसेविन (भी f.). -ER, s. मुनि:, मठवासिन m., संन्यासिन m. LOSE, v. t. अपि-पि-धा 3 U, संय 5 U : आ-निमील 1 P or c. (eyes &c.): निमिमील नरोत्तमिशया (R. vIII. 37) 'c. ed her eyes in death'. 2 निर्वत ८., संपद् ८., समाप् ८., अवसी 4 P. 3 आवेष्ट 1 A or c., आच्छद् 10, प्रावृ, अवगुद् 10; 'c. bands' हस्ती बध 9 P ; पाणिपुट' कू ; 'c. in' परिवे-ह 1 A, पहिच 5 U. =v. i. संमिल 6 P, संगम 1 A, संयक pass. 2 निमील 1 P, मकलीम 1 P (lotuses &c.). $\bf 3$ अवासित-समाप्त-a. भू, निष्टुत् $\bf 1$ $\bf A$, निष्पद्-समाप-pass. -round, समेततः परिवेष्ट 1 A or с., पारित 5 U or c. -with, See AGREE. 2 संबंध 1 A; बाहुबाहवि युध् 4 A. = 8. अवसानं, अ-त्ययः, परिणामः, अंतः, विरामः, क्षयः 2 निष्पत्ति f., सिक्ति f., समाप्ति f., 'c. of day' दिनात्यय:, साया-#:.-a. पिहित, संवत, निर्मालित. 2 बद्ध, समंततो नि-हत् (prisoner &c.). 3 गाढ, अशिथिल, इढ, धनः 'c. fisted ' अमुक्तहस्तः, बद्धमृष्टिः. 4 अविरल, सांद्र, निविड, गहन, निरंतर, 5 आसन्न, समीपस्थ, निकटवर्तन (नी f.), समीप, निकट, 6 विविक्त, गप्त. 7 आसक्त, अभिनिविष्ट, एकायः 'c. application to B'astras ' शासाभिनिवेश: 8 निर्वात; अभ्रित; 'it is c. to-day ' निर्वातं-अभितं-नभः. 9 संकट, संक-चित, अविस्तृत, संबाध; 'c. fight' रणसंकलं, तमल-करं. 10 रहसौहर, सुपरिचितः 11 कृपण. 12 (concise) साक्षित .- adv. अंतिकं, समीपे-पं, निरंतरं; निक-दे; 'c. to the ear' कर्णातकं; 'c. by 'अनतिदरे, नातिदूरं.-LY, adv. निभृतं, गुप्तं, रहसि. 2 निरंतरं, अविरलं, सिश्रकृष्टं. 3 प्रयत्नतः, मनोभिनिवेशन, चित्ता-सक्त्या. 4 गाढं, वृढं, &c. -NESS, s. समीपता, स-त्रिकषः, सित्रिधः. 2 रहस् n., गुप्ति f. 3 घनता, &c. 4 निर्धातता, &c.

LOSET, 8. कोष्ठ:, कुंटि-टी f., निभृतागारं, वेश्मन् n.

LOSURE, 8. विधानं, वेष्टनं, प्रावरणं.

LOT, 8. पिंड:, घनता, गुटिका, गुल्म:; 'c. of blood' घनशोणतं; 'c. of hair' जटा. =v. i. सांत्रीमू, घन्मभू पिंडीभू, जट् 1 P, स्यै 1 A. =TED,=TY, a. पिंडीभूत, धनीभूत, स्थान.

LOTH, s. वकां, वासस् n., वसनं, घेल:-लं, पट:, परि-धानं, अंवरं; 'fine c.' अंगुक्तं; 'old, tatterस्त, c.ɛs' कर्पट:, जीर्णवकां, चीरं; 'unbleached c.' अना-ह्रतं, निष्प्रवाणि, तंत्रकं, नवांवरं. — CLOTHE, v.t. (oneself) वास: &c. परिधा 3 U or मह 9 P; वस् अ. 'c. ing herself' गृहीतवसवा. 2 (वक्षेण) आच्छद् 10, परिच्छद्द, संब्ये 1 P; बस् c., परिधा c. (धापपाती), बेह् 1 A. -ED, CLAD, a. (in) वसान, परिद्धत् (ती f.), (s.) in comp. 2 संवीत, आवृत, आच्छादित; परिच्छन; सवासस, अनम - JER, s. पटकारः, वस्तिमीतृ m. -ING, s. परिधानं, थांच्छादनं, परिच्छदः, वासस् n., वसनं; 'food and c.' मासाच्छादानं.

CLOUD, s. मेघ:, घन:, अर्थ, जीमूत:, स्तनियत्तु:, बलाइ-कः, मृदिर:, धूमयोनि:, and combinations of words for 'water' (q. v.) with 'giving' or 'bearing', जलदः, तोयनाहः, पयोधरः, जलमुन् , बारिदः, &c.; 'a.c. of dust' धूलिपटलं; 'c.-capped' अर्थालेह, अर्थकष-लिखः -v. t.पच्छद् 10, आहु 5, U. 2 तिमिरेण आच्छदः - ED, त. मेघाहृत, अधित, अधाच्छादितः, तमोवृत, दुदिनयस्त. - LESS, त. निरभ, अमेघ, &c. - v, त. साध, मेघाकीण, समेघः 'it is c. weather to day' दुदिनयस्त. 2 तमोवृत, तिमिराच्छन, अधकीरयुक्त.

CLOUGH, s. कंदर:-रा, दरि-री f.

Clove, s. (Tree) लवंगवृक्षः. 2 (Spice) लवंगं, देवकृत्तृमं

CLOVER, 8. त्रिपण, त्रिपत्रं.

 C_{LOUT} , s. चीरं, कर्पटः, कथा. -v. t. जीर्णवसाणि सं-धा-समाधा 3 U.

CLOWN, ८. ग्राम्यः, ग्राम्यकः, कृषीवलः, वृषलः, जानप-दः, पृथ्यजनः, असभ्यो जनः = ISH, ८. अशिष्ट, ग्राम्य, असभ्य, ग्रामणि. = ISHLY, ८०० ग्राम्यवत्, अशिष्टं.

CLOY, v. t. डिह्नज् c.; पिंडखर्जुरैहेजितस्य (S. 2) 'c. ed with eating dates;' अतिनृतिं जन् c. (जनयति)

CLUB, s. यष्टि f., लगुडः, गदा, पिरघः; 'armed with a c. 'याष्टीकः, यष्टिधरः 2 गणः, समाजः, नेल-कः. 3 पंक्ति f.; सहभोजिनां संसर्गः 4 अंज्ञः, भागः; 'c. foot' स्थूलचरणः.

CLUE, See CLEW.

CLUMP, s. गुच्छः, संचयः, षंडः, निचयः, गुस्मः, स्तंबः. CLUMBY, a. अचतुर, अदक्ष, अकुशल, असुरर, ग्राम्य, स्थूल. = LY, adv. अदक्षं, दाक्ष्यं विना, अचतुरं, अपाटवं. =NESS, s. अचातुर्यं, अपाटवं, &c.

CLUSTER, s. गुरुम:, गुरुष्ठ:, स्तंब:, स्तबक:. 2 संघ:, गण:, समूह:, निवह:, ओघ:, चय:, समुदाय:. =v. t. एकत्र मिल् 5 P, एकीभू 1 P, पिंडीभू. =v. t. संचि 5 U, एकीकू 8 U, पिंडीकृ, समाह 1 P.

CLUTCH, v. t. मह् 9 P, धृ 1 P, 10; आक्रम् 1 U, 4 P. 2 मुर्टि बंध् 9 P. = s., . महः, महणं; मृटिबंधः. 2 हस्तः, पाणिः, नखं; 'rescued from the c. es of death' मृत्यमुख्यान्मकः.

CLUTTER, s. कोलाहल:, तुमुलरव:

COACERVATE, See COLLECT.

(57,)

CoAch, s. रथ:, प्रवहणं, यानं, वाहनं, शकट:-दिका; 'travels by c.' रथेन संचरति; 'a c. and four' चत्रभं यानं; 'c. box' स्तासनं; 'c. ful' पूर्णर-थ:, शाकटं; 'c. horse' रथ्यः; 'c. house' र-थशाला; 'c. maker' रथकारः; 'c. man' स्तः, सारथः, यंतु कः

COACTION, \bullet . प्रमाथ:, बलात्कार:. = COACTIVE, a. प्रमाथिन् (नी f-), बलान्वित, सबल.

COADJUTOR, s. सहाय:, सहकारिन m.

COAGULATE, v. i. घनीभू 1 P, इये 1 A. -v. t. इये c., घनीफ 8 U, संहन् 2 P. -ION, s. ज्ञीनता, संहति f., घनीभाव:, स्यानत्वं.

COAL, इ. अंगार: -रं ; 'c. black ' अंगारसवर्ण, अति-

Coalesce, v. i. सीमल् 6 P, संगम् 1 A; एकीभू संयुज्-संधा-सीक्षज्ञ pass. - Coalition, s. संयोगः, संक्षेत्रः, मेलनं, संधिः.

COARSE, a. स्थूल (cloth &c.)°; घन, नीरंग्न ; अ-विरल, निविडस्यून. 2 असभ्य, अश्लील, ग्राम्य, अश्लिष्ट. 3 अवाच्य, नीच, निकृष्ट, गर्धा ; 'c. food ' मंदाहारः. -NESS, s. स्थूलता, ग्राम्यता, अश्लीलता, &c.

COAST, s. तीरं, तटः -टं, बेला. 2 सीमा. 3 देशः, प्रदेशः =v. i. उपतीरं नावा संचर् 1 P, नौकां वह c.

COAT, s. कंषुक:, उत्तरीयं, प्रावार: -रकः, निचांलः. 2 पटलं, आच्छादनं, पुटं, आवेष्टनं. 3 लो(रा) मन् n. (of animals). -v. t. आच्छाद् 10, अवगुंद 10, आ-सं-वेष्ट् 1 Λ or c. 2 अनुन्यध् 4 P; विलिए 6 P, छुर् 10. -ING, s. पटलं, पुटं, आच्छादनं, आवेष्टनं. 2 लेपः, छुरणं.

CoAX, v. t. चाट्रक्त्या सांत्व् 10, अनुनी 1 P, उपच्छंट्र 10, लल् 10. – ER, s. चाटुकार:. – ING, s. चाटुक- चनं, चाटु m. u., उपच्छंट्नं.

COBBLE, v. t. जीर्णपाडुकाः मूच्या समाधा-संघा 3 U. 2 अपाटवं किंचित्कर्म कु 8 U. = ER, s. पादुकासंघातृ m.; अनिपृणः ज्ञिन्पी.

Cobra, s. नाग:, फाणन् m.; See Snake.

Совweb, इ. जालं, सूत्रजालं. 2 संतानः; 'c. of speech' वाग्जालं.

Соск, s. कुक्कुट:, शिखिन m., तामचूड:, नखायुप:, कृकवाकु:; 'c.'s comb ' शिखा, चूडा; 'c.-sparrow' चटक: 2 प्रणाली, जलमंत्रं. 3 पुंगव:, मुखर:, नायक: 4 तृषोत्कर:; 'weather c.' वायुक्कः: नायक:; 'c. and bull story' मृषा-वृथा-कथा; 'c. crowing' कुक्कुटरवः; प्रभातकालः; 'c. fight,' 'c. match' प्राणियूतं, नामचूडयुद्धं; समाह्मय: ¡'c. pit' कुक्कुटयुद्धस्थानं. = v. t. डन्नस् c. (नमयति), उत्थिष् 6 P, उच्छि 1 U. = v. i. सलीलं चर्-चल् 1 P. 2 नृष् 4 P.

COCKATRICE, s. STATT:.

Соск-волт, в. डप-क्षुद्र-नीका.

Cock-swain, s. अंद्रनीकापति:.

COCKER, v. t. See FONDLE.

Cockle, s. 到帝 f.

Cockloft, s. चंद्रज्ञाला, जिरोगृहं.

COCKNEY, 8. नगर-पुर-वासिन् m.; प्राकृतजब:.

CocoA-NUT, s. नारिकेल:-र:, कीशिकफलं; (tree) नृणद्रमः, शिराफलः, नालिकेर:-लः, नाहि कि) केर:-केलि: नारिकेल:-ली. लांगली.

Cocoon, s. कोज्ञ:-पः.

COCTION, See DECOCTION.

Con, s. बीजकोष:, प्रट:.

CODDLE, v. t. ईषत्-ज्ञानै: पश् 1.P or कथ् 1 P. 2 निपुणं संदूध् c. or पुष् 1, 9 P, 10.

Code, s. संहिता; 'c. of laws ' धर्म-स्मृति-शाब, स्मृ-ति f.

COEFFICACY, s. सहकारिता, संयोगिता.

Coefficient, s. मानं.

Co-EQUAL, a. समानपदस्थ, स-सह-धर्मन्, समानभाव-ITY, s. समानपदस्था; तुल्यभागः, सहधर्मः, तुल्यपदस्तCo-ERCE, v. t. सं-ति-यम् 1 P, तिरुष् 7 U, तिम्रह्
9 P, तियंत्र 10; See Compel also. —Ion, s. निप्रहः, संथमः; नियंत्रष्टं —IVE, a. नियामकः; प्रतिरोधिन्
(नी f.).

Co-EVAL, «. सम-एक-कालीन; समाम-तुल्य-वयस्क, सवयस्. = ४. वयस्य:, स-तुल्य-वयस् m.

Co-EXIST, v. i. समं-एकत्र वृत् 1 A or भू 1 P, एक-काले भू or जीव् 1 P. —ENCE, s. एककालाव-स्थानं, सहवर्तनं, सहजीवनं. —ENT, α . सहवर्तिम्-जी-विन् (नी f.).

Co-extend, v. i. समं विस्त pass. or ब्याप् 5 P. - Co-extension, s. अभिव्याप्ति f.; समविस्तार:

Coffer, s. धनभांडं, कोष:-श्व:, मुद्राधार:.

Coffin, s. ज्ञावाधार:, ज्ञावभाजनं =v. t. ज्ञावभाजने निधा 3 U.

Coo, v. t. Flatter, q. v.; 'c. a die' कूटाक्षं क 8 U; 'c. a wheel' नेमि सदेनां कु. = s. नेमिदेत:. Cogent, a. नलवन् (ती f.), प्रवल; निरुत्तर. = Lu, adv. निरुत्तरं. = Cogency, s. बल, सामध्य, प्रभाव:, ज्ञांकि f.

Cogglestone, s. चूर्णखंड:.

COGITATE, v. t. बिन् 10, ध्ये 1 P, विचर् c., विमृश्च 6 P, आलोच् 10, वितर्क 10. = ION, s. बिना, विचार:, आलोचन, विमर्श:, वितर्क:

Cognate, a. सजाति, एकजातीय, सगोत्र, संबंधिन् (नी f.), तुल्य-समान-प्रभवः = ION, s. बंधुता, क्रांति-भावः, संबंधः, सजातीयत्वं

Cognition, s. ज्ञानं, प्रज्ञानं.

Cognizable, a. श्रेय, बोध्य. 2 विचार्य, अनुसंधेव.

COGNIZANCE, s. विचारणं, अनुसंधानं, चर्चाः; अनु-योगः. 2 चिह्नं, लक्षणं, संज्ञा, लिगः; 'take c. of' अनुसंधा 3 U, विचर् c., अनुयुज् 7 A, ज्ञा 9 U, अ-वेक्ष् 1 A.

COHABIT, v. i. संवस् 1 P; अभिगम् 1 P (with another's wife), संभोगं क 8 U.

Соневе, v. i. संसंज्-संयुज्-संहन्-संक्षिव्-pass. 2 युज разз. — емсе, s. संसिक्त f., संक्षेत्रः, संयोगः. 2 संजंधः, संगित f., अन्वयः, संद्भः, अविरोधः. — емт, a.संसक्त, संक्षिट, संहत, संलग्न. 2 संगत, अविरुद्ध, संबद्ध,
अनुरूप, सान्वयः. — Соневіон, s. संसिक्त f., संयोगः, संक्षेत्रः, संलग्नता. — Соневіче, a. सांद्र, संलग्नरातिः, हिनम्धः

Соновате, v. t. gq: संभा 3 U.

Соновт, в. सै यदलं गृहमं.

Coir, & मुकुट:, शिरसं, शिरोवेष्टनं.

Coil, s. मंडलं, न्यावर्तनं, आवेष्टनं : गुण: (of a rope). **2** तमलं, व्यस्तताः 'mortal c.' नश्ररदेहः. = v. t. मं-डलीक 8 U, बर्तलीक, पटीक: व्यायत c., आ-परिवेष्ट c. Coin, s. मुद्दा, नाणकं, टंक: ; 'copper c.' पण: ; 'I paid him in his own c. ' यथैव स माथ व्यवाहर-त्तथैवाहं तस्मित्राचरं -v. t. मुद्रयति (D.), मुद्रया अंक 10. 2 मज 6 P, कूप c., निमो 3 A. -AGE, s. मुद्रा ; कल्पना, सृष्टि f. = ER, s. मुद्राकार: ; कल्पक:. COINCIDE, v. i. एकी भू 1 P, संगम 1 A. सं-सिन-पत् 1 P, संधा-संयज-pass. 2 संमन 4 A, एकचित्ती-म; See AGREE. 3 अनुरूप a. भू, युज् pass., अ-जुबत 1 A, संबद 1 P, तस्य-समान-त. भ. -ENCE, s. संनिपातः, संगमः ; संयोगः 2 संमति f., ऐकमत्यं, सं-धिः, एकचित्तताः 3 संवादः, अनुरूपता, आनुगुण्यं. 4 दैवयोग: -घटनं ; 'by an unlucky c.' दुदैवात. - ENT, a. संपातिन् (नी <math>f.). 2 समकालीन. <math>3 अवि-हद्ध, अनुरूप, संवादिन्-

COITION, s. मैथनं, सुरतं, रतिक्रिया.

Coke, s. अर्धदग्धांगारोच्छिष्टं.

COLANDER, s. चालनी, शोधनी, तितड:.

COLATION, s. शोधनं, चालनं.

Cold, a. बीत, शिर्शिंग, हिम, श्रांतल, तुषार. अधर्म; 'c. rayed' (moon) हिमांशुः, श्रीतकरः, &c.; 'c. season' हिमागमः, शिश्चिरः, श्रीतकरः, &c.; (fig.) अनादरयुक्त, विरक्त, निःस्नेह, निरुत्साहं, उदास्तिः; 'gave me a. c. welcome' निरुत्साहं स्नागंत मां व्याजहार, मन्संभावनायां तेन औदासी यां शिंगतं; 'in c. blood' प्रकोपनं विनाः, पूर्वसंकल्पेन. - s. शीतं, श्रीत्यं ; शिश्विरः, हिमः. 2 प्रतिश्यायः ; 'suffering from c.' शीतातं. - LY, adv. शीतं, श्रीत्यं 2 शिनरत्साहं, विरक्तं, उदासीनतया. - NESS, s. शीतता, हिम्मा, श्रीत्यं 2 अनादरः, निःस्नेहता, विरागः, विरक्ता, श्रीदासीन्यं.

Colic, ह. शूल:-लं, उदर-जिटर-व्यथा-शूलं. = a. उदर-व्यथाजनकः

CUL

COLLAPSE, v. i. क्षयं-लयं-गम् 1 P, अवसद् 1 P. 2 संह-जृ-pass.; संकुच् 1 P; सं-सात्र-पत् 1 P. - s. सं-कोचः 2 संहारः, क्षयः, लयः, अवसादः 3 सन्निपातः, श्रामिपातः, लयः

COLLAR, 8. ग्रैबं-बेयं, कंठभूषणं, माला. 2 कंठपाज्ञ:. = BONE, 8. श्रीवास्थि n., जम n.

COLLATE, v. t. समवलोक् 10, परीक्ष् 1 A; उपमा 3 A, संबा्ध् c. 2 वृक्षि प्रदा 3 U. =10N, s. संपरीक्षण, संबोधन, उपमानं 2 कल्ववतः, प्रातर्भक्षः फलादिसंनारः, प्रातर्शवः: 3 वृक्षिपातिपादनं

COLLATERAL, a. आनुषंगिक-पासंगिक (की f.), अ-सरल. 2 भित्रकाख, उपलोग- 3 समानीदक, सर्विड. 4 पार्श्वपाश्चिगत. -LY, adv. पार्श्वपाश्चि; असरलं, वर्क, प्रसंगत:

COLLEAGUE, s. सहाय:, सहकारिन् m., समानव्यापार:, एकविषयम् m.

Collect, v.t. कि 5 U, अवं-वि-सं-िन-°, समानी 11°, संग्रह 9 P, समानी 1 P, संभृ 3 U, समान्निष् 6 P, पि-डांक्ष 8 U, राशीक्ष, एकत्र क्र. 2 अनुमा 3 Λ , अह 1 Λ , अवगम् 1 P; 'c. ed his mind into itself' क्वित्तं समाद्धी; 'c. oneself' संज्ञां-चेतनां-ट्यम् 1 Λ or आ-प्रति-पद 4 Λ , चेत:-मन:-समाधा 3 U. -v.i. संगिल् 6 P, समागम् 1 P; See Λ SSEMBLE. —ION. s. गणः, संघ:, समवायः, निनहः, चयः, सम्हः, शाघः समुख्यः, समाहारः, समुदायः, दृदं. —IVE, a. समवत, संहत, समाह्न, गणीभूत, समवायिन् (नं f.), एकीक्ष्रतः—IVELX, adv. एकीभूय, संभूय; संघज्ञः, साकल्येन—OR, s. संग्रहकः, संचेत् m. 2 कर्माहकः.

COLLEGE, s. विचालय:-यं, पाठजाला: 2 मठ:, विहार: 3 गण:, समाज:, जनसमूह:: -COLLEGIAN, s. वियाथिन :: विचालयपविष्ट:

COLLET, See COLLAR.

Сомыре, v. i. सं-समा-हन् 2 U, संघर् 1 Л ог с.; संमृद् 9 Р. –Сомыном, s. संघरः, समाधातः, प्रतिषातः, संमर्दः, संघर्षणः

Colligation, Collimation, s. संबंध: ; संधानं Collocate, v. t. सं-प्रति-स्था c. (स्वापयति), निध 3 U, न्यस् 4 P, निविज् c. 2 नियुज् 7 A, 10.—Ion s. स्थापनं, निवेज्ञानं.

Collocution, s. संभाषणं, कथाप्रसंगः, कथायोगः, संवादः, संकथाः

COLLOGUE, See FLATTER.

COLLOP, 8. मांसखंड:-लव:.

Colloguy, s. संलाप:, संकथा, संभावणं, संवाद:
-AL, a. आलापविषय, भाषणप्रयुक्त; 'c. style' संला
पोचिता भाषासरण:.

COLLUDE, v. i. पक्षपात-कूट क 8 U; वस् 10, कूट

ř.

मोगं क. - Collusion, s. पक्षपातः, क्रसंविद् f.; प्रतारणा, ज्ञाउचं, कपटं

Jolly, s. अंगारमलं-कि हैं. = v. f. अंगारेण कृष्णिकृ 8 U. = ED, a. अंगारमलिन, मलीमस, कृष्ण. = ER, s. अंगारखनक:-विकेतृ m. = y, s. अंगारोत्वत्तिस्थानं. Jollyrium, s. अंगनं, कज्जलं, नेत्ररंजनं.

Jolon, 8. दिबिंदु:. 2 महदंत्रे.

Jolonel, s. गुल्मपतिः, सैन्यदलाध्यक्षः, वाहिनीयतिः. Jolony, s. अधिनिवेद्यः; वासितः प्रदेद्यः. 2 गणः, संघः; See Collection. — 18T, s. अधिवासिन् m., अधिनिवेद्यम् m. — 12E, v. t. अधिवस् 1 P, अधिनिविद्यम् 0 P, अध्यस् 1 P, अधिनिविद्यम् 0 P, अध्यस् 1 P, अधिनिविद्यम् 0 P, अध्यस् 1 P, अध्यस्

olossus, s. बृहत्प्रतिमा, भीमविष्रहा मूर्ति: —Colossus, a. बृहत्काय, अतिमानुषाकार, भीमविष्रह. bolour, s. वर्ण:, रुष्पः: 2 वर्णकः-का, लिपः; change c.' विवर्णामुः 'ruddy c. ed face' लिताननं; 'without c.' पांडु, विवर्ण: 3 अप-च्यप-देशः, छक्रन् गः, छलं, ज्याजः: 4 पतौका, ध्वजः, केतः: —r. t. रंज c., वर्ण 10, चित्र 10. 2 ज्यप-अप-दिश् 6 P, आच्छद् 10, शम् c. (शमयित). 3 सत्यवदाभास् ०., सत्याभास ०. कृ 8 U, सत्यसित्रिभ ०. कृ. —v. i. रंज pass. 2 लज्जाया अरुणवदन ०. मू. बीडित ०. मू. लज्जु 6 A. —ING, s. रंजनं; 'art of o.' चित्रकमेन गः, ओलेख्यकरणं, आलेख्यविष्याः 2 वर्णनं; अलंबारः —IST, s. वर्णन् गः, रंजकः: —LESS, a. अवर्ण, विवर्ण, वर्णहीनः —Colorate, a. सर्गा, रागयकः.—Colorific, a. वर्णद

OLT, s. अश्वज्ञावः, किशांरः. 2 चपलः, गमत्तः. =18H, a. चपल, तरल, चेचल, लील.

OLTER, s. इलदंत:. फालदंत:.

OLUMBARY, 8. कपोतागारं, विटंक:.

OLUMN, s. स्तंभः, यूपः, स्थाणः, स्थाणः, द्थ्णाः 2 सूचित्र्यूःः; सैन्यभागःः 3 पत्रभागः, धाराः; 'c. of smoke' मराज्ञिः, ध्रमात्पांडः

 $\mathtt{DMATE}, s.$ सहाय:, सहवासिन् m.

)MATOSE, «. अतिनिद्रातुर.

) MB, ड. प्रसाधनी, कंकत: -ितका, के शमार्जनी. 2 कु-इटचूडा-शिखा. 3 दरी. = v. t. प्रसाध c., मृज् 2 P, इंजटीक्क 8 U. = MAKER, ∴ कंकतकृत् m.

DMBAT, s. युद्धं, संभाम:, समरं; See BATTLE; single c.' इंड्युद्धं; 'hand-to-hand-c.' बाह्राहाव, बाह्युद्धं; 'mingled c.' (melee) तुम्लं,
गर्सकृतः = v. i. युध् 4 A, विभ्रह 9 P, विवद् 1 A.
-v. t. प्रतियुध्, प्रतिरुध् 7 U, प्रतिबंध् 9 P. 2 खंड्र
0, निरस् 4 P, निराकृ 8 U; 'c. one's passions'
म्स् 1 P, निम्रह् 9 P. =ANT, s. योधः, योद्धृ m., ः, वीरः.

 $\mu_{\rm BINE}, v.t.$ संयुज् $7~{
m U}, 10,$ संक्षित् c., संभा $3~{
m U},$ r = 10, एकीकृ $8~{
m U}.$ r = v. i. मिल् $6~{
m P},$ संबू $1~{
m P},$

संगम् 1 A; संहत-समवेत त. भू, एकीभू; संयुज्-संभा-संहत्-संसज्-pass.; 'all things c. ed to ruin him' सर्वेमव तस्य नाशायाकल्पत; 'having c. ed' संभूय, मिलिन्वा. = ATION, इ. संहति f., संयोगः, संसगेः, संधिः, संघातः, संगः, सहायता, संक्षेत्रः, व्यतिकरः, स-मवायः ; (of lettors) संधिः; 'working by c.' संभूय समुन्थानं; ' in c. with his brothers' आन्त्रसंघातवान् (राजा).

Combustible, a. दाह्य, दाहमाहक; ज्वलनाई, दहन-जील. - s. दाह्य: पदार्थ:.

Combustion, s. दाह:, दहनं, ज्वलनं, श्रोष:.

Соме, v. i. आगम् 1 Р, आया 2 Р, आ-इ 2 Р: ड-पस्था 1 U, आवज 1 P, आ-अभि-पट् 4Λ ; 'c. what may ' यद्गावि तद्भवतु ; ' c. harm, c. good' यड़ावि तड़वत शभमशभं वा. -about, संवत 1A. संभ. आपत् 1P. - back, निवृत्, प्रत्यागम्. - at, or by, See GET. -down, अवत 1 P, अवहह 1 P, अवपत 1 P. -down upon, (सहसा-रभसा) अवस्कंद्र 1 P, आपत् 1P, अभिद्र 1 P, आक्रम् 1 U, 4 P. =forth, निर्गम्, नि:स 1 P. -into, प्रविज्ञ 6 P; 'c. into trouble' विषदाभिभू, आषद्ग्रस्त «. भू. =near, See AP-PROACH. = of, See Arise. = off, out, निष्क्रम; नि-गेम, उदि 2 P; 'came out successful' जयी ब-भूव. 2 प्रवृत, संपट्, निवृत्, अवसी pass. -over, आ-थि 1 U. -short, न्यूनीभ्. - to, सकादां आगम्-या-इ. त्राप् 5 P; See Amount; 'c. to life' उडजीव 1 P; 'came to nothing' तस्य कोऽपि परिणामो नासीत, निष्फलं-निर्मुणं-बभव ; ' c. to pass ' आपत, समापद, संबत ; 'c. to oneself ' प्रकातिमापद 4 A, संज्ञां-चेतनां-लभ् 1 A or प्रतिपद्, प्रकृती स्था. =up to, समुपागम्, समाया, समुपस्-सृप्.-up with, आसद c., प्राप्. =upon, आ-समा-पत्, उपस्था, आक्रम. -ING, s. आगमनं. -a. (to come) आगामिन (नी f.); 'on the c. Monday 'आगामिनि सोमवासरे ; भाविन्, उत्तर ; 'time to c.' उत्तरकात: ; 'c. generations ' पुत्रपौत्रा: ; उत्तरकार्लाना जनाः.

Comedy, s. भाण:, प्रहसनं, हषेप्रधानं नाटकं. —ian, s. नट:, कुर्वालव:, नतंकः, वैहासिकः. 2 प्रहसनकृत् m. Comely, ". चाह, सुंदर (री f.), सुरूप; See Beauty.

Сомет, в. धूमकेतु:, केतु:, उत्पात:, उल्का.

COMFIT, COMFITURE, s. मिष्टान्नं, मोदक:.

Comfort, १०. t. समा-आं-थस् ८., सांत्व् 10. 2 संतुष् ८., आनंद् ८., इष् ८., सुखं दा ३ U, सुखिन्-«. कृ 8 U; 'c. yourself' समाश्विति हैं. - अश्वासनं, सांत्वनं ; संतोषणं. 2 सुखं, सुस्थता, सीखं, स्वास्थ्यं, निर्वृति हैं. - ABLE, «. सुखकर (री हैं.), सुखंद; सुखंश्वित्तं प्रष्टुं (S. 4) 'to ask whether she had a c. sleep.' 2 आश्वासक, शांतिद, क्रेशावह, क्रमविनोदक. - ABLY,

adv. सुझं, यथासुखं; निकामं; 'I can't sleep c. even at night' रत्रावि निकामं श्रायतब्धं नास्ति (S. 2). = ER, s. आश्वासकः, संतीवदः, श्रोकापहर्हे m., सांस्ववादः. = LESS, a. निरानंद, सुखरहित, संती-

Oomic, Comical, «. हासजनक, हासकर (री f.), हास्योत्यादक. 2 अपरूप, असंगत. - ALNESS, s. हा-स्यता, कौतुक ; अपरूपता.

COMMAND, v. t. आज्ञा c. (आज्ञापयित), आ-दिश 6 P, ब्या-सं-समा-°, विधा 3 U, ज्ञास् 2 P, नियु 7 A, 10. 2 अधिष्ठा 1 P, अध्यास् 2 A; श्च 2 A, प्रम, (with gen.); ' Rakshasas c.ed by 2 chieftains 'नायकाभ्यामधिष्ठिता राक्ष-सा:. 3 नियम 1 P, निमह 9 P; See CONTROL. 4 **यात्मवद्यां** नी 1 P, स्वायत्तीक 8 U. 5 अवलीक् 10; 'sitting at a window c. ing (the view of) a well 'दीधिकावलोकनगवाक्षगता (M. 1); ' good forms c. respect ' आकृतिविश्चेषेष्वादरः पदं करोति (M. 1); पदं हि सर्वत्र गुणैनिधीयते (R. III. 62) 'c. notice or attention '. = s. आदेश:, निदेश:, श्वासनं, नियोगः. 2 अधिकारः, प्रभुत्वं, आधिपत्यं, अधि-श्रानृत्वं; 'has Râkshasas under his c.' तस्यादेश-मनुवर्तमाना राक्षसाः or स राक्षसानामधिपतिः-नायकः-अधिष्ठाता; 'under one's c. ' वज्ञीकृत, स्वाधान; 'to the c. of the army ' सैनापत्ये; ' bring under one's c. ' आत्मवदां नी, स्वाधीन ". कः; 'though I have no c. over language' तन-बाग्विभवापि सन् (R. I. 9); 'who has perfect c. over language' यं वाग्वदयेवानुवर्तते (U. 1). -ANT, -ER, s. आज्ञापक:, आदेष्ट m. 2 पति:, अध्यक्ष:, नायक:, नी: in comp.; 'c. of an army ' चम्पति:, सेनानी:, सेनाध्यक्ष:. - MENT, s. आज्ञा, विधि:, सूत्रं. 2 चोदना, शास्त्र-धर्म-आज्ञा.

Соммемовате, v. t. स्मरणार्थं उत्सवं कृ 8 U or आचर् 1 P; संकृत् 10, संस्मृ c., वर्ण् 10. - ION, s. उत्सवकरणं, स्मरणोत्सवः; 'in c. of ' स्मरणार्थं, समुह्दिय. = IVE, a. स्मारक, स्मरणकृत्.

COMMENCE, v. आ-प्रा-तम् 1 A, प्र-उप-क्रम् 1 A, प्रवृत्त् 1 A, व्यवसो 4 P. 2 अनुष्ठा 1 P, प्रस्तु 2 U.
—MENT, s. आरंभ:, उपक्रमः, प्रस्तावः, मुखं, आदि
m. 2 आमुखं, प्रस्तावना (in dramas). 3 अनुष्ठान, प्रवृत्ति f., प्रवृत्तेनं, 'from the c.' आमुलान, आदितः. COMMEND, v. t. प्रश्चस् 1 P, स्तु 2 U, श्राघ् 1 A, कृत् 10, वर्ष् 10. 2 सम्-क c. (अपयित), इस्ते निक्षिप् 6 P, अधीन a. कृ 8 U; 'thy speech does not c. itself to me' त्वहची नाभिनंदामि (S. 2).
—ABLE, a. प्रशस्य, श्राष्य, स्तृत्य.—ATION, s. श्राघा, प्रश्नेसा, स्तृति f.—ATOBY, a. श्राघासूचक, प्रशंसाकर (री.), स्तृतिपीतक.—EB, s. प्रशंसकः, स्तावकः.

COMMENSURATE, v. t. अनुरूप-अनुगुण-a. क् 8 U. 2 अपवृत् c. -a., -Commensurable, a. अवु-रूप, अनुगुण, सर्च (ची f.), सम, तुन्य. 2 सायवते COMMENT, v. i. व्याकृ 8 U, व्याचकृ 2 A, विवृ 5 U, भाष्यं लिख् 6 P. 2 निरूप् 10, चचौ कृ, परीक्ष् 1 A, अनुसंभा 3 U. -ARY, a. टीका, व्याख्या, वृत्ति f., भाष्यं. 2 निरूप्णं, परीक्षणं, चचौ. -ATOR, -ER, s. भाष्यकृत्-कारः, व्याख्यात् m., टीकाकारः-कृत्.

Commentatious, «. कृत्रिम, कल्पितः

Commingle, r. t. संयुज् 7 U, 10. संमिम् 10 एकीक 8 U, संक 6 P; See Unite.

Comminute, v. t. चूर्ण 10, विष 7 P, क्षुद 7 U = 10n, s. चूर्णनं, वेषणं, क्षीदः.

COMMISERATE, v. t. दय 1 A (with gen.), अनु कंप् 1 A.=10N, s. दया, अनुकंपा, कहणा. =1YE, a कहणात्मक, अनुकंपाजील, सहय, दयाई.

Сомміт, v. t. कृ 8 U, आचर 1 P, अनुष्ठा 1 P, वि था 3 U. 2 (Entrust) ऋ c. (अपैयति), व्य 4 P, निक्षिप् 6 P. 3 नियुज् 7 A, 10, समादिज् P, प्रतिपद c.; 'c. to memory ' कंठस्थ a. वृ अभ्यस् 4 U; 'c. to prison' कारागारे प्रविश् o आसिध् 1 P; · c. to writing ' अभिलिख् 6 P; हे ख्यं-पत्रं आहृह c. (पत्रमारोध्य दीयतां प्रत्यवेक्षितं क S. 6); पत्रे निविश्व c. (पत्रे निवेश्वतमुदाहरणं प्रिय या: V. 2), पत्रे ऋ c. -TAI., s. आचरणं, करः अनुष्ठानं. =TEE, अ कार्यसंपादिका सभा, नियुक्तजना -MENT, अ. आसेधः, निरोधः, काराप्रवेशनं. -- Coz MISSION, s. आचरणं, करणं. 2 समर्पणं, निक्षेपः, न्य सः. 3 नियोगः, ब्यापारः, अधिकारः. 4 आज्ञा-ज्ञास पत्रं, आदेशः. 5 परार्थ-विक्रयः. 6 नियुक्तजनाः; ' c. the army ' सेनायां पदं. - v. t. नियुष् 7 A, 1 आदिश 6 P, अधिक 8 U. =ER, s. नियोगिन n अधिकारिन् m.

COMMIX,-TURE, See MIX,-TURE.

Сомморы, в. सीमस्तकाभरणे.

Commodious, a. टिचन, डपयुक्त, योग्यः 2 सोपका यथायुक्त-योग्यः =LY, adv. युक्तं, योग्यः =NESS, योग्यता, औचित्यं, &c.

Соммориту, в. पण्य, इन्य, अयवस्त ग., भांड. Соммор, व. बाधारण(णी र.), सामान्य, सर्वीय, वेलीकिक(की र.). 2 प्राकृत, प्रान्य; 'c. man' कृत:, १थग्जन:, वृषल:. 2 प्रसिद्ध, न्यावहारिक (की व् बहुद्धा: कृत-वृष्ट. 4 बहुस्वामिक. 5 मुलभ; 'c. port' जनमवाद:; 'c. food' गणानं, सहभोज 'c. road' प्रचार: ; 'in c.' सामान्येन; 'who have made c. cause with us ' अस्माभिः सहैककार्याणं (Mu. 2). = s. प्रचार:, सर्वेसाधारणं क्षेत्रं = ALTY, s. प्रजा, लोका:, अवरवर्णाः = LAW, s. देशाचार:, देशज्यवहार:-विधिः = LY, adv. सामान्यतः, पायः, स्थार-ण्येन, बहुदाः-PLACE, a. प्रसिद्ध, प्राकृतः = WEALTH, s. प्रजाधीनं राज्यतंत्रं, प्रजाप्रमुत्वं; 'c. (of ants) ' समृहः, स्वतंत्रों गणः

COMMORANCY, s. बास:, बसति f.

COMMOTION, s. क्षोभ:, विश्व:; प्रकीप:, कलह:.

Соммине, v. i. संभाष 1 A, संभन्न 10 A, संबद् 1 P, ज्यबह 1 P; ज्यासादयो देवादिभिः प्रत्यक्षं ज्यव- हर्रात (S. B. 313) 'c. directly with Gods.'— ION, s. संभाषणं; संबादः 2 ज्यवहारः 3 संस्रोः, संगः, संगमः — ITY, s. समाजः, जनसमूहः, प्रजाजनः, जनता, गणः 2 सामान्यं, साधारण्यं; ऐक्यं, साम्यं-

COMMUNICATE, v. t. कथ् 10, निविद् c., आख्या 2 P, आवश्च 2 A, (with dat. of person), विष् 5 U, प्रकाश्च c., वढ़ 1 P, विश्वा c. (शापयित), संदिश्च 6 P. 2 वित्तु 1 P (with loc.), दा 3 U, प्रतिपद c. (with dat.). -v. i. संगम् 1 A, समागम, संग्रुज् pass.; 'c. ing with Sindhu' तिधुनदेन संगत-संगच्छमान. 2 संलप् 1 P, संवद् 1 P, संगष् 1 A; व्यवह 1 P. 3 संचर् 1 P. -10N, s. कथनं, निवेदनं, विश्वापनं; संदेशः, लेखः, लेख्यं. 2 दानं, विवरणं. 3 संगमः, संसर्थः, संव्यवहारः. 4 संकथा, संलापः, संवादः. 5 सामान्यपथः. 6 संचारः. -1VE, a. संप्रदान-संवाद-शीलः; 'not c.' (मतवाक्, वान्यतः

оммите, v. t. परिवृत् c., विनिमे 1 A. विषयंस 4 P or e., प्रतिदा 3 U. = ATION, s. परिवर्तनं, विनिमयः. 2 विकिया, विपरिणामः, विषयेयः; 'c. of a curse' उच्छापः.

омраст, a. सुसंहत, निबंड, घन, सांद्र, रृढ, अनंतर, अविरक्ष. = s. नियम:, समय:, संविद् रि., अन्युपगम:, प्रतिश्वद: ; 'a written c.' नियमपत्रं; 'make a c.' संविद्मन्युपगम् 1 P, प्रतिश्व 5 P. = v. t. संहत् 2 P, संघा 3 U, संक्षित्र c., घनिष्ठ 8 U. = LY, adv. रृढं, निबंडे, घनं. = NESS, s. संहति रि., निवंडता, &c. 'ompanion, s. सिष m., सहस्यः, मित्रं, वयस्यः, सह्यः, सजुस् m.; 'with Madhu for a c.' म्युसह्यः, मुध्दितीयः; 'c. of the king' (in love matters) नर्मसुहद्-सचिवः; 'c. of youth' वाल-सहस्यः; 'c. as school' सहाध्यायित् m.; 'c. in arms' सहयोद्धृ m.; 'c. in joy & sorrow' समुद्धासुद्धः; 'boon c.' सहपायित् m., सहभोजिन् m. = SHIP, s. साहचर्यं, साहाय्यं, संसगेः, संगति रि.

'OMPANY, s. साहचर्यं, संगति f., समागमः, संसर्गः, संवासः, सहयसति f. 2 जनसमूहः, परिषद् f., समाजः ; दक्षं, मृदं, गुणः, प्रांक्तं f., वर्गः ; 'o. of soldiers' सै-

न्यदलं-गुल्म:; 'c. of traders ' भणी, नैगमा:; 'not admissible into c.' अपांकेय:; 'keep or bear c. - with ' सह वस्-चर्-1 P, संगमनुवज् 1 P; 'See Associate.

Сомраве, v. t. नुल् 10 (तुल्यति), स्पमा 3 A;
'c. ed with the moon' श्वांकिन तुल्ति; समीक
8 U, सद्वांकृ. 2 एकत्र परीक्ष् 1 A, संपष् 10.

—Сомрагатіче, «. आनुषंगिक (की f.),
तुल्तया निर्णात, स्पमान्य; oft. by अधेक्षया
in comp. —LY, adv. 'as c. ed with' नुल्या, औपन्यन, उपमानन, अपेक्षया; 'I like
mango as c. ed with a Jambu fruit' अंबुक्कलाद-जंबुक्कलापेक्षया' आनं मेऽधिकतरं रोचते; 'the
merits of Rama c.' अन्यापेक्षया रामस्य गुणाः.

—Сомрагізом, s. नुला. नुलना, उपमा-मानं, साद्रयं,
औष्मयं; 'without c.' अनुल, अनुपम; 'standard
of c.' उपमानं; 'subject of c.' उपमेयं.

COMPARTMENT, s. ज्ञाला, कोष्ट:, कक्ष:-क्षा- 2 छेद:, भाग:, भंजा:-

Compass, s. विषयः, गांचरं; 'within the c. of the eye' नयनगोचरस्थ. 2 मंडलं, परिषिः, परिणाहः, विस्तारः, परिमाणं, पयंतः. 3 परिमितता, अनितक्षमः. 4 दिङ्गिणेययं मं. - v. t. परिगम् 1 P, परि-इ 2 P, पित्रेष्ट् 1 A or c., पार्यु 5 U. 2 अधिगम् 1 P, सभू 1 A; See Get. 3 घट्ट c. (घटयाते), साध् 5 P or c., संपद c., निष्पद c.

COMPASSION, s. दया, अनुकंपा, कृषा, घृणा, करणा, अनुकोशः; 'feel or have c. for' अनुकंप् 1 A, अभ्युपपद् 4 A, दयां कृ or दृश् c. (loc.), द्य् 1 A (gen.). → ATE, a. सदय, करणार्त्र, सानुकंप, सानुकंप, दयालु, सकरण, दयाशील. → ATELY, adv. सदय, सानुकंप, कृपया.

COMPATERNITY, s. धर्मपितत्वं.

Compatible, a. अनुगुण, अनुरूप; अविरुद्ध, उ॰ प्युक्त; See Consistent. - Compatibility, s. अविरोध:, योग्यता, अनुरूपता, अविसंवाद:

COMPATRIOT, s. स्वदेशजः, एकदेशनिवासिन् m.

Сомреев, в. वयस्यः, समानपदस्थः.

COMPEL, v. t. Ex. by causal of verbs with बलाद, बलेन, or एव; 'I shall c. you to go' त्वां गमयिष्याम्येव or बलाद गमयिष्यामि; 'c. s payment' बलाद दापमति &c.; 'c.s me to ask' बलादिनच्छेनमाप मां प्रश्नकमीण नियोजयति (Ka. 134); sometimes ex. by अवदयं with pot. pass. part; 'you will be c. ed to stay here' त्वयानावदयं स्थातब्यं; or by मेर c., मवृत् c. — Compulsory, a. अवदय-क; 'it is not c. on you to go' गमनं न तेऽवदयकी. 2 बलवत् (ती f.), बलिन् (नी f.). —LY, adv. बलात, अवदयं, बलेन, जनि-

च्छत् α . (ती-न्ती f.). = Computation, s. बला-श्कारः, प्रसभं, साहसं, बलं; ' by c.' बलात्, बलेन, प्रसभं, प्रसद्धा. हठातः

ompend, Compendium, s. संक्षेप:, संग्रह:, संहार:, तार:. —Compendious, a. संक्षिप, संग्रहीत, अविन्तीर्ण, परिमित, सारभूत. —LY, adv. संक्षेपण, स्वाद्य, अविस्तरः ompensate, v. t. परितृष् c., निष्कृति t। t0 पुणकु t0 U, t0 प्रविकृति t0., t1 प्रविकृति t1. विस्तारः, त्रिष्कृति t2. प्रतिकृतः, निष्कृति t3. विस्तारः, गारितोषिकं. —IVE, t4. क्षित-हानि-पूरकः

эмрете, v. i. स्पर्ध 1 A, संघृष 1 P, विजि desid. जिगीषते); oft. ex. by अहमहिमका, अहमहिमकया गामलालसा: (Ka. 81) · c.-ing with one another to salute first. '—ENCE,-ENCY, s. यो-प्यता, सामर्थ्यं, ज्ञाकि f., औषित्यं, कार्यक्षमता. 2 वृत्यु-धतं द्रव्यं; 'bare c. ' प्रासान्छादनमात्रं. —ENT, a. ग्रेग्य, उचित, समर्थं, ज्ञाक, क्षम, पर्यात, कार्यक्षम, कार्यन्तीहक्षम. 2 परिमित, अनिर्भक्त.—ITION, s. स्पर्धं, भहमहिमका, संघर्षः, विजिगीषा.—ITOR, s. प्रतिस्पर्धन् m., प्रत्यिष्टं m., प्रतिपक्षः, प्रतियोगिन् m. омрисе, v. t. संकल 1 P, 10 (कलयित), सं-समा-

OMPILE, v. t. सकल 1 P, 10 (कलपात), स-समा-1 P, आलीड् 10, संग्रह 9 P; उध्हत्य समाह. —ATION, s. संकलनं, संग्रहः, सारः. —ER, s. समा-हत्ते m., संग्रहीत् m., ज्यासः, संकलपित् m.

OMPLACENCE,-CY, 8. प्रतादः, संतोषः, भीति f. 2 सीजन्यं, अनुवृत्ति f., दाक्षिण्यं. — COMPLA-DENT, a. प्रतन्न, सुसंतुष्ट, सुभीतः 2 सुर्वाल, दक्षिणः - LY, adv. प्रतादन, पीत्पाः सानंदं

OMPLAIN, v. i. Ex. by verbs of 'telling' gen. with सज्ञोकं, सविलापं: आ-अधि-क्षिप 6 P; c. ed of her brother's rudeness to her father ' भातर्विनयमधिकत्य पित्रे Sकथयत्, or भात्र-विनयाचरणं वित्रे न्यवेदयत्; 'c. ed to me of partiality ' पक्षपातमधिकत्य मां सविलापं विज्ञापयामासः ' how can I do what you c. of ' यत्त्वं मय्यारो-उयसि तत्कथमहं क्याँ. 2 विस्तृ 1 P, जच्न 1 P, प-रिदेव् 1 A, आक्रंड् 1 P, आक्रुज् 1 P. 3 अभियुज् 7 A, 10, राजकले निविद c. (in law). 4 पीड़ pass. अनुभ 1 P; 'has been c.ing of ill-health' आमयपीदित:. = ANT, s. अभियोक्त m., अधिन m., अभियोगिन m., वादिन m., पिशन: -ER, s. परिदेव-कः, विलापिन m. - COMPLAINT, s. अभियोगः. 2 विज्ञापना (सविलापा); दुःखनिवेदनं, विलपनं, परिदे-वन: 'breathed out this doleful c. ' इमानि प-रिदेविताक्षराणि सकदणमुदीरयामासः 3 व्याधिः, पीडा, रीगः, आमयः.

OMPLAISANCE, s. दाक्षिण्यं, अनुवृत्ति f., अनुनयः, प्रभवः, अनुरोधः: —COMPLAISANT, a. दक्षिण, अनु-

नियन् अनुरोधिन् (नी f.), अनुकूल, समभय. =LY, adv. सानुनयं, सानुरोधं

Сомривмент, s. पूरणं, परिपूरकं. 2 कोटि f. 3 सं- पूर्णता, सामप्रचं

Сомристи, v. t. समाप् c., संपद् c., साध् c., अवसो c. (साययित), निर्वेह c., संपू c. (पूरपति) or संपूर् 10, निर्वेह c. -a. संपूर्ण, समाप्त, अवसित, सिद्ध, संप्त्र, निर्वेष 2 संपूर्ण, निखल, अखिल, समस्त, समप्र, अश्रेष, अन्यून. 3 पक्त, परिणतः 'c. army' चत्रंग-वलं. -10N, s. समापन, निर्वेर्तन, संपादनं. 2 सिद्धि f., समाप्ति f., निर्वेष्ति f. 3 परिणामः, परिपाकः. 4 पूरण, परिप्रकं. -LY, adv. संपूर्ण, निःशेषं, पर्योपं, निरवशेनषं, अश्रेषतः, सर्वथा. 2 आमूलं, कारस्प्येन. -NESS, s. संपूर्णता, निःशेषता.

CompleEx, a. संक्षणि, सिश्चित, विषम, संमिथ, मिश्र, संकृत. 2 नानाथेक असरत, बह्वर्थ. =ITY, s. संकर:, भिश्चता संकृतना

COMPLEXION, s. वणे:, मुखरान: ; 'of a pale c. ' विनणे:, पांडुवदनः 2 आकार:, स्वरूपं 3 प्रकृति f., चारीरभावः. -AL, a. प्रकृतिसंबंधिन् (नी f.).

COMPLICATE, v. t. सामिश्र 10, संतीर्ण-संकुल-व. फ्र 8 U, प्र-सं-कृ 6 P, संकरी-संकुली-कृ. = ION, s. सं-कुलीकरण, संकीर्णता, संमिथता.

COMPLICE, s. पापसहाय:. -ITY, s. पापसहायता, सहकारिता.

COMPLIMENT. s. अभिनंदनवचस् n., नमस्कार:;
presents c. s' अभिनंद अवीति; 'give my c. s
to Chyavana' च्यवनाय मां प्रणिपातय (V. 5),
मदीयो नमस्कारी वाच्य:; अश्रूजनं सर्व विज्ञापय प्रापितमत्प्रणाम: (R. XIV. 60). 2 प्रश्रयवाच् तृ, चाद्कि
तृ, प्रश्नेसा, श्राघा, प्रश्नोसीकि तः, 'high c.' उच्चैयोदः;
स्तृति तः =v. t. See Praise. 2 मध्रशिरा-चाद्दक्त्या सांत्व 10. =arx, a. उपचार in comp.; 'c.
saying' उपचारपदं; प्रियवादिन् (नी तः), स्तृतिमय (यी तः); 'c. present' उपायनं. =ER, s.
प्रियवादिन् m., चाटुकारः

COMPLOT, v. ं: गृढ मंद्र 10 A, कूटसंदिदं कु 8 U.

— s. गृढ-कु-मंत्रणा, कूटसाहित्यं. — TER, s. कूटसहायः.

COMPLY, v. i. अनुविधा 3 U, अनुरुध् 4 A,
अनुद्रत् 1 A. 2 अनु-सं-मन् 4 A, अनुत्ता 9 U,
स्वीकु 8 U, प्रति-परि-मह् 9 P, प्रतीष् 6 P, अयुपगम् 1 P; कियतामस्याः प्रणयपरिमहः (Ka.
145) 'c. with her request.' → ANCE, s. अनुद्वित्ति f., अनुविधायित्वं, अनुरोधः, अनुतारः. 2 स्त्रीकारः,
संगति f., अभ्युपगमः, परिमहः; 'in c. with your
orders' त्वच्छासनानृरोधान् नुसारेण. — ANT, a. अनुविधायन् (नी f.), अनुद्वितकुद्वाल-त्रील, अनुरोधिन्
(नी f.), वचने स्थितः. — EB, s. अनुरोधिन् m., परिपाहन m.

Component, a. or s. घटक, साधक, रचक; 'c. part' घटकावयबः, अंगं, भागः, साधनं.

COMPORT, v. i. Behave, q. v. 2 युज्-उपपट्-pass.
-ABLE, a. योग्य, उचित. -MENT, s. आचारः, ज्य-वहारः, चेटितं.

Сомрозе, v. t. (of books &c.) प्रणी 1 P, वि-रच् 10, बंध् 9 P, निबंध, संग्रंथ 9 P. 2 विन्यस 4 P. संधा 3 U, संकृप् c., संविधा, निर्मा 3 A. 3 घट c. (घटयति), निर्मा, क्रप c.; or gen. ex. by आत्मक. रूप, मय (यी f.) in comp. ; 'the body c. ed of 5 elements ' पंचिमिनिभितो देह:, पंचमृतात्मको देह:. 4 (Calm) स्थिरीकृ 8 U, ज्ञाम c. (ज्ञामयति), प्र-सद c., संस्तंभ c., पर्यवस्था c. (स्थापयति): 'does not yet c. (collect) himself ' नायापि पर्यव-स्थापयत्यात्मानं (U. 3). 5 (a dispute &c.) संधा 3 U, प्रश्नम् c., (प्रश्नमयसि विवादं S. 5). -ED, तः ज्ञांत, प्रसन्त, अब्याकुलं, अनुद्रिम, स्थिरीकृत, स-माहित. 2 विरचित, निर्मित, निबद्ध; 'c. in verse, or music ' श्लोक-स्वर-बद्ध; 'c. of 'घटित, आत्मक-(त्मिका f.), रूप in comp. =EDLY, adv. असं-भ्रमं, प्रशांतचेतसा, निरुद्वेगं. - ER, s. रचक:, प्रणेत m., निबंद m. =ITION, s. रचना, प्रणयनं, निर्माणं, निबं-धनं 2 विन्याः, संधानं, प्रज्ञामनं 3 समसनं, मिश्रणं, संयोगः, संधिः, संघातः 4 ग्रंथः, प्र-नि-बंधः = URE, «. स्थेयं, ज्ञामः, प्रसादः, असंभ्रमः, अक्षोमः. 2 संधानं, सं-योगः, मिश्रणं, निर्माणं.

Compotation, s. सहपानं, संपीति f.

Compound, v. t. tigg 10, tifty 10, tive 3 U. समस् 4 P, संक्षित c. 2 (a dispute) संधा, समा-धा, प्रशाम c. (शामयति). = v. i. ऋण शोधनेन आ-नुग्यं गम 1 P; ' was glad to c. for his escape with the loss of it ' तत्राज्ञेनापि मुक्तिरभवदिति हुशे बभव. $-\alpha$., -ED, α . संयक्त, यौर्गक (की f.). संसष्ट, संनिश्न, सानासिक, साधित : 'c. word ' समा-सः. - ८ मिश्रणं, संकरः ; मिश्रितद्रव्यं, योगः. 2 परि-सरभूमि f., प्रांगणं (नं). =ER, s. [मश्रणकृत-सम।-धात m.; ' c. of medicines ' औषधयोगविद m. Сомриенено, v. t. बुध् 1 P. विट 2 P, जा 9 U, मह् 9 P, परिम्रह, उपलभ् 1 Λ , अवगम् 1 P, ऋह 1 A; विभू c., अवध 10. 2 व्याप 5 P, अंतर्गण 10. अंतर्भू c., परियह 9 P, आकल 10, समाविश्व c. -Comprehensible, a. ग्रास, वेदा, अवधारणीय, विभान्य, भीगम्य ; 'easily c.' सुने।भ; 'not c.' दुनोध, दुर्गह, दुर्गम, दुर्ज्ञीय. -Comprehension, s. महणं, बोधः. 2 धी f., मित f., बुद्धि f., अवधारणा, मेधा; ' power of c. ' ग्रहणसामध्यं, आकलनज्ञाक्तिः. З पतिसंहार:, व्याप्ति f., समावेश:, अंतभाव:. -Сом-PREHENSIVE, a. व्यापक, बहुविस्तीर्ण, व्यापिन् (नी f.), बहुमह. 2 साक्षेपिक (की f.). =LY, adv. समाप्ततः, संक्षेपेण. 2 व्यापकत्वेन्. - NESS, s. व्यापकत्वं. 2 संक्षेपः, समस्तताः

Oompress, v. t. संबृ 5 U, संकृष् 1 P, संहन् 2 P, संपीड् 10, संह 1 P. -IBLE, a. संकोषनीय. -IBI-LITY, s. संकोषक्षमता, संहरणीयता. -ION, s. संकोष्य:-षनं, संहति f., संपीडनं; संवरणं.

COMPRISE, v. t. ब्याप् 5 P, अंतर्गण् 10, परिमह 9 P, समाविश् c., अंतर्भू c.; 'to be c. ed in ' अंतर्गम् 1 P, अंतर्भू 1 P, or by आत्मक, गर्भ, in comp.

Comprobation, s. प्रमागं, साक्ष्यं, संमति f.

COMPROMISH, v. t. आपुत् 10. 2 संशये पत् ८., संश-यस्थ त. क 8 U. - s. आपोष:-पणं. 2 मध्यस्थावलं-बननियम:-

Comprovincial, a. एकदेशीय, एकदेशज. Comptrol, v. t. अधिष्ठा 1 P, पर्यव-ईक्ष् 1 A. =LER, * कार्याधिकृत:, पर्यवेक्षक:, कार्यदृष्ट् m. Compulsion, =sory, See under Compel.

Compunction, s. अनुज्ञाय:, अनुताप:, पश्चाचाप:.
—Compunctious, a. अनुज्ञायात, अनुतापिन् (नी f.).
Compute, v. t. गण् 10, सं-परिसं-ख्या 2 P, संकल्
10.—Ation, s. गणनं-ना, संख्यानं.—Er, s. गणकः.
Compade, See Companion.

Con, v. t. अधी 2 A, अभ्यस् 4 U.

CONCATENATE, n. t. (अविच्छेद) संयुज 10, संक्षि-ए ट., अनुबंध 9 P, संधा 3 U. -10N, s. अविच्छेद-संयोगः निरंतरः संक्षेषः, अनुबंधः 2 माला, परंपरा, वेणी, पंक्ति f.

CONCAVE, «. पुटाकार, उत्तान, उदराकार. -ITY, s. उत्तानता, पुट:, गर्भ:.

CONCEAL, v. 4 गृह 1 U, प्रच्छद् 10, अपृतृ 5 U or c., अंतर्थ 3 U; पिथा 3 U, समृ, नि-अपृन्हु 2 Λ (feelings &c.); गृप् 1 P or 10; 'c. oneself' 'to be c. ed' अंतर्-इ 2 P; 'c. ing the body (oneself) behind a bush' विद्यांतारितविष्रहः (Ka. 152); हा 4 Λ (मातृनिहीयते कृष्णः S. K.).—ED, α . गृह, प्रच्छन, निभृत, गृन, निर्लाम.—MENT, κ . गूहनं, प्रच्छादनं, नि-अप्-ह्वः, गोप्नं, संवर्णं; 'in c.' निभृतं, रहः, गुनं, छनं.

Сомсерв, v. t. अनुमन् 4 A, पदा 3 U, अनुज्ञा 9 U, वितृ 1 P; 'c. cd the point to him' तस्याभिप्तनान्त्रमन्यतः 2 अगीकृ 8 U, अभ्युषगम् 1 P,
प्रतिपद 4 A. — Concession, s. पदानं, वितरणं,
त्यागः. 2 क्षमाः 3 अंगीकारः, प्रतिपत्ति f., अभ्युषगमः
Сомсетуе, v. i. गभ धृ 1 P, 10 or आधा 3 U, गभवती-आपत्रसत्वा-ससत्वा-अंतर्वत्ती भू 1 P. — v. t. विभू
с., वृध् 1 P, अवध् 10, अवगम् 1 P, प्रवृ 9 P, आलोच् 10, ज्ञा 9 U. 2 मन् 4 A, चित् 10, ध्ये 1 A. 3
सं भू с., कृष् с. (नर्यली भूषणविक्रयं को माम संभावयेत्
Mu. 5). 4 धृ, वह् 1 P; Sto Bear; 'I c. no

hatred against you' त्विय मे देवबुद्धिनोस्ति, न तुग्यमस्याभि. —Conception, इ. गर्माधानं, गर्भधानं, 2िवभावना, बोधः, प्रहणं, अवधारणं 3िवधारः, कस्यना, भावना, बुद्धि र्र., मित र्र., संकल्पः. —Concert, इ. अभिगानः, अवलेपः, द्पैः, अहंकारः, गर्वः; 'self-c.' स्वाभिगानः. 2 कल्पना, भावना, विता, विवारः 3 मित र्र., बुद्धि र्र., मतं — ED, व. दृम, अवलिस, अभिगानिन् (नी र्र.), उद्धत, आत्ममानिन्, सगर्वः, 'c. of learning' पंडितंमन्यः. — EDLY, adv. साभिगानं, सगर्वः. — EDNESS, इ. मानिता, अहंकारः, सग्वैदाः

CONCENTRE, v. t. एक्तीकु 8 U, See below; 'c. ed all in self' आत्मपरायण:, आत्म-येव निविष्ट-

CONCENTRATE, v. t. समाह 1 P, समुपाच 5 U, ए-कीक 8 U. 2 समाधा 3 U (as mind); अनन्यम-मस्क-एकाम-a. भू; 'my affections are c. ed in her' सा मे स्नेहस्यैकायनीभूता (M. 2). -ED, a. एकतान, अनन्यवृत्ति, एकाम, एकायन, एकसर्ग, एका-मध, एकायनगत. -ION, s. एकीकरण, एकम समाह-रण. 2 एकामता, समाधि:, अनन्यमनस्कता.

CONCENTRIC,-CAL, a. एक-समान-केंद्र.

CONCERN,-MENT, 8. अर्थ:, ज्यापार:, विषयं:, कार्य, संबंध:. 2 चिंता, उद्देग:, औत्मुक्यं. 3 गीरवं, गुरुता, माहात्म्यं. 4 अवेक्षा, प्रणय:, अनुराग:, मनायोग:, मनोनिनवेज्ञ:. 5 चर्चा, ज्यापार:, विचार:. =v. t. संबंध् 9 P, उद्दिज् 6 P, आत्रि 1 U; 'this does not c. you' नायं तव ज्यापार:. 2 अवेक्ष् 1 A. 3 Afflict, q. v. 4 (Oneself about) ज्याप्ट 6 A, आत्मानं ज्याप्ट c., ज्याप्टत त. मू, चर्चां क्ट ; 'I am not c. ed in the least in this business''अनेन कर्मणा न मे कोपि संबंध:. =ING, prep. संबंधिन (नी f.)-विषय in comp.; उद्दिश्य, अधिकृत्य, आधित्य.

CONCERT, ८. एकतान:-ल:, संगीतं; 'c. hall' संगीत-श्वाला. 2 संप्रधारणा, संमंत्रणं, कार्यविमदोः, संवादः. 3 सहकारिता, संभूयकारित्वं, चिन्तेक्यं, एकभावः.-ए. ८. सं-मंत्र् 10 A, संप्रधु 10, कार्याणि चित्र 10 or विमृश् 6 P, संबद् 1 P. 2 संभूय-एकत्र-क् 8U. 3 घट् ०. (घटयति), भूप् ०., चित् 10; 'well c. ed plan' सुघटितः-सुन्तितः-प्रयोगः

CONCH, 8. शंख:, कंबु:, दरं.

CONCILIATE, v. t. अनुरंज् c., आराध् 10, प्रसद c., तुष् c., तुल् 10, सांत्व् 10. 2 संघा 3 U, अनुनी 1 P. — ION, s. अनुरंजन, सांत्वनं, प्रसादनं. 2 सामन् n., संधानं. — OR, s. अनुरंजनः. 2 संधानकर्तृ m., मध्य-स्थः. — ORY, a. आराधक, सामन् in comp.; सामो-प्यादाः 'c. means'.

Concise, a. संक्षित, संहत, सामासिक (की f.). - LY, adv. संक्षेपेण, संक्षेपतः, अविस्तरिण, समासतः; ' a c.

worded message ' लघुसंदेशपदा सरस्वती (प्र. viii. 77). = NESS, इ. संक्षितता, संहारः, अविस्तरः = Concision, इ. कर्तनं, छेदनं, उच्छेदः

Concitation, s. उत्तेजनं, प्रोत्साहनं, उत्थापनं.

CONCLAVE, s. समाजः, सभा, परिषद् f. 2 गूढ-सभा-समाजः. 3 कक्षांतरं.

CONCLUDE, v. t. समाप c., निर्वृत c., अबसो 4 P, निष्पद c., संपद c.; साध् c., संपूर 10. 2 अनुमा 3 Λ , तिभू c., उद्द 1 Λ , तक् 10. 3 निर्णा 1 P, निश्च 5 U, अवध् 10, त्यवसो 4 P; 'c. a treaty' संधि ϖ 8 U or विधा 3 U. -v. i. (बरम् 1 P, निवृत् 1 Λ ; पटप-तम् 4 P; 'when he had c. ed' वचस्पविते तस्य. -Conclusion, s. समाप्ति f., निष्पादनं, सिर्द्धि f., निष्पत्ति f., निवृत्ति f. 2 अवसानं, अंतः, परिणामः, उपसंहारः. 3 अनुमानं, उद्दनं, अनुभिति f. 4 निर्णयः, अवधारणं, फलं, उत्तरं. 5 सिद्धांतः, राद्धांतः, उत्तरपक्षः, निगमनं (in logic). -Conclusive, a. अखंडच, अनिरस्य, निरुत्तर, समर्थं. a निर्णयक, संगयः उद्देदन् (नी f.), निश्चायक. -LY, adv. सनिश्चयं, निश्चतं, संग्रयः छेदिन् (नी f.), निश्चायक. -LY, adv. सनिश्चयं, निश्चतं, संग्रयः छेदिन् (नी f.), निश्चायक. -LY, adv. सनिश्चयं, निश्चतं, संग्रयः छेदिन् (में f.), निश्चायक. -LY, adv. सनिश्चयं,

CONCOCT, v. t. पच्-कथ 1 P, तप c. 2 चित् 10, घट c. (घटयित), प्रकृष c., निरूप् 10. —10N, s. का-थ:. 2 पाक:, पाचनं. —1VE, «. पाचक.

CONCOMITANT, « आनुष्यिक (का), भमवायन (नी), समत, समान्वतः सहवतिन, सहकारिन - s. सहचारिन m., सहवतिन m., सगिन m. - LY, adv. समवेतं, सहितं, सह, संभूय. - CONCOMITANCE, s. संयोगः, समन्वयः, अनुष्यः, समवायः

CONCORD, s. ऐक्यं, एकता; चिनैक्यं, अविसेवाद:, अ-विप्रतिपत्ति f., अविरोध:; 'c. of hearts ' ऐक्यं हद-ययो:, एकचित्तता. 2 प्रति f., प्रणय:, संधि: 3 सम-य:, संविद् f., नियम:. 4 अनुषंग:, अन्वय:, समन्वयः. 5 तालैक्यं, स्वरेकता. =ANCE, s. एकता, सार्व्यं, क्यं. =ANT, a. अनुरूप, अनुगुण, सन् क्ष् (क्षी f.), अ-विरुद्ध, संवादिन् (नी f.).

CONCOURSE, s. संधि:, संगम:. 2 (of people) (ज-न-) समूह:, संघात:, निवह:, आंघ:, गण:.

CONCREMENT, 8. पिंडः, राश्चिः, घनता, संइति f

CONCRETE, v. t. राज्ञांक 8 U, पिंडोंक, एकीक धनीक, संहन् 2 P. -v. i. राज्ञीम 1 P, पिंडीभू, ध नीम, संहन् pass. -s. पिंड:, ओप:, घनचयः 2 घन द्रव्यं, स्वानद्रव्यं. -a. घन, राज्ञीभूत, संहत, स्वान पिंडीभूत. 2 अबिविक्त, अकेवल, समवेत, आवित. -10% s. घनीकरणं; संहति f., संघातः 2 पिंड:, लीष्ठ संहतद्रव्यं-

CONCUBINE, s. उपपत्नी, उपसी, गणिका, वार सं वेदया; 'c. shut up' अवरोधसी. -AGE, s. उर सीगमनं, वेदयसिवा Concupiecence, s. कामः, अभिलाषः, रताभिक्षि f.
—Concupiecent, α . कामुक, कामिन् (नी f.), रतार्थिनः

CONCUR, v. i. एकब मिल् 6 P, संगम् 1 A, संभू1P, संपत् 1 P, समागम् 1 P. 2 संभूय-एकीभूय-कृ 8 U. 3 संमन् 4 A, तथा मन्; अभ्युपगम्, एकिचत्तीभू; See AGREE. = RENCE, s. सं-अनु-मित f., संमतं, इ-च्छा. 2 मतेवयं, एकिचताः = RENT, a. एकिचत्तः, सं-प्रतिपन्न, संवादिन् (नी f.) 2 अनुपंगन् (णी f.); संभूय-सह-कारिन् (णी f.) = RENTLY, adv. संमति-पूर्व, अनुमत्याः 2 सममेव, युगप्तः

ट्राप्त क्षेत्र क्ष

Condescend, v. i. प्रसद् 1 P, अहं 1 P, (followed by inf.); See Please; 'the king c.ed to speak with his servant' प्रसन्नो भूत्वा, द-क्षिणतया, गौरवं-अभिमानं-अपास्य, भूत्येन सहाभाषत; 'c. to look at me' माय दृष्टिमसादं कुरु. 2 अनुवृत् 1 A, अनुमन् 4 A, अनुज्ञा 9 U.—ING, a. प्रसादा-भिमुख (खी f.), प्रसन्न, अस्तगर्के, त्यक्तगौरवः—INGLY, adv. अगर्वे, प्रसन्नतया, नमतया.—Condescension, s. प्रसादः, दाक्षिण्यं, दर्पत्यागः, गौरवत्यागः, नमता.

CONDIGN, a. यथाई, अनुरूप, तमुचित, योग्य. -LY, adv. यथाई, यथोचितं. -NESS, s. योग्यता, औचित्यं. CONDIMENT, s. व्यंजनं, उपस्कर:

CONDIMENT, ह. क्यूजन, उपस्करः: Condisciple, इ. सतीर्थः, एकग्रहः:

CONDITION, 8. द्शा, अवस्था, भावः, रिथित f., वृत्ति f., गित f.; 'in this c.' एवंविध a., एवंभूत a.; oft. ex. by स्व & ता affixed; दरित्रता, दुर्गतन्वं, &c. 2 समयः, नियमः, प्रतिज्ञा, अभिसंधिः; संकेतः; 'on this c.' अनेम समयेन. 3 अर्थः, आस्पदं, पदं, अधिकारः, भावः. 4 गुणः, उपाधिः, विशेषणं, प्रकृति f.—AL, a. समययुक्त, सोपाधिक (की f.), सनियम, नियत्तः, संकेतार्थः.—ALLY, adv. समयपूर्वेकं, सप्रतिज्ञं, समयपुरःसरं.—ED, a. स्थित, वर्तिन् (नी f.), स्थ in comp.; 'well c.' युस्थित, सुस्थ

CONDOLE, ए. i. समदुःख a. भू 1 P, (अन्यं) अञ्चन् शुच् 1 P, श्रीकार्त समदुःखन सान्य 10. = ENCE, a. समदुःखना, अनुशोचनं; श्रोकः, संपरिदेवनं = EB, s. समदुःखना, अनुशोचनं ; श्रोकः, संपरिदेवनं = EB, s. समदुःखना। मन् m.

Condone, v. t. क्षम् 1 A, प्रजुष् c., प्रमृज् 2 P. - Ation, s. क्षमा, अपराधक्षमा, प्रमार्जनं .

Conduce, v. i. (to) आवह 1 P; (महद्दिष साज्यं न में सीख्यमावहित P. I. 1), भू with dat., इप् 1 A, संपद 4 A, (dat.). 2 वृध् c., संपद c., कर-द c., प्रवृत c. —IVE, a. आवह, कर (री f.), जन-क, in comp.; 'c. to happiness' सुखावह, दित-कर, &c.

Conduct, v. t. नी 1 P, प्राप् c. (तनु मां प्राप्य पर्युरंतिकं K. IV. 32), गम् c. (गमयाते), वह 1 P. 2 विधा 3 U, निवंह c. प्रवृत् c., प्रणी. 3 (oneself). वृत् 1 A, व्यवह 1 P, आचर् 1 P; See Act; 'c. oneself properly ' सदाचारेण वृत्, सदाचारं प्रतिपद् 4 A; 'well c. ed ' साधुवृत्त, सदाचारं 4 परि-अनुचर 1 P, अनुया 2 P, मार्ग दृद्ध्य c. or आदिष् 6 P. - s. निवंहणं, निवंहः, प्रणयनं 2 वृत्ति ति, वृत्तं, आचारः, व्यवहारः, कर्मन् n., चरितं, चेटितं, आचरणं. 3 परिचरः, मार्गद्रश्वेकः - or, s. नायकः, अग्रगः, नेतृ m., अग्रणाः; (of heat &c.) प्रवाहकः. 2 निवंहिकः, भणेन् m.

CONDUIT, s. प्रणाली, जलनिर्गम:. 2 कस्या.

CONE, s. सृचि-ची f., शिखा. 2 शंकु:. -CONIC, -CONICAL, a. सूच्याकार, शंकाकृति.

Confabulate, See Converse. .

Confect, v. t. उपस्क 8 U, स्वादु a. कृ. = ion, s. उपस्कर:, भिष्टात्रं, मोदकः = ionery, s. मोदकविकयस्थानं = ioner, s. आप्पिकः, भक्ष्यंकारः

CONFEDERATE, v. t. संघा 3 U, संयुज् 7 U, 10, एकत्र कृ 8 U. -v. i. संघइ 1 A, संयुज् pass., संधि कृ. -a. संधिबद्ध, सृक्षिष्ट, कृतसंधि, संयुक्त, संघातवत् (ती f.). -s. सहायः, सहकारित् m., सहयोगित् m. -ION, s. संधानं; संयोजनं. -CONFEDERACY, s. संधिः, साहित्यं, संघातः, संयोगः.

CONFER, v. t. (upon) वितृ 1 P (with loc.), प्रतिपद c., दा 3 U, 1 P (with dat.); 'I shall c. upon you 100 grants of land ' त्यं ज्ञासन् गतेन योजियच्यामि (P. I. 1). 2 आवह 1 P, दा, उत्पद c. 3 Compare, q. v.; 'c. a favour ' प्रसाद क 8 U, अनुषद 9 P; 'c.-ing pleasure' सुखद, सुखावह. = v. i. संभाष 1 A, संलप 1 P, संवद 1 P. 2 संमंत्र 10 A, संचित् 10, विचर c. = ENCE, s. संवाद:; संकथा, संभाषणं. 2 मंत्रणं. 3 दर्पमानं. 4 मेलकः, समाजः. = REE, s. दानृ m., द or प्रद in comp. Confess, v. t. स्वीक 8 U, अंगीक, प्रतिपद् 4 A, अभ्युपगम् 1 P, अभ्युप-इ 2 P. 2 विवृ 5 U, सच 10,

भकाक् 0., ख्या c. (ख्यापयित). 3 (आचार्याय-गुरवे)
• पापानि निविद c. or कथ 10. — EDLY, adv. असंज्ञयं,
ब्यक्तं, प्रतिपत्तिपूर्वकं. — ION, s. अंगीकारः, संप्रतिपत्ति
f., अभ्युपगमः, प्रहणं. 2 ख्यापनं, प्रकाज्ञनं. 3 पापनिवेदनं. — OR, s. स्वीकर्तं m.; ख्यापकः

CONFEDE, v. i. विश्वस 2 P, प्रति-इ 2 P, श्रद्धा 3 U; ' she was made to c. in a false man' अस-स्यसंधे जने पदं कारिता (S. 4). -v. t. निक्षिप् 6 P, न्यस 4 P (with loc.), सम-ऋ c. (अर्पयति); 'have you kept the secret c. ed to you ' अपि रक्ष्यते रहस्यनिक्षेप: (V. 2). - ANT, इ. विश्वास-विश्रंभ-भूमि f., सदि m., वयस्य:. 2 (of a woman) स-सी, वयस्या, आलि-ली f.=ENCE, s. विश्वासः, विश्रंभः, मत्ययः: शद्धाः 2 निभयः, इढपत्ययः, इढज्ञानं, असं-ज्ञाय:; 'enter into c.' विश्वासं गम् 1 P or बज् 1P; ' raising of c. 'विश्वासीयगमः; 'inspire with c.' विश्वासं नी 1 P, विश्वस् c.; 'take into c. 'विश्वंभ-स्थाने मन 4 A; ' self- c.' प्रगल्भता, प्रागल्भ्यं, धृष्टता; 'an object of c.' विश्वासम्भाम:, विश्वेमस्थानं-भाजनं -ENT, a. विश्वासिन् (नी f.), विश्वासप्रतिपन्न, विश्वस्त, जातपत्यय, विश्वब्धः 2 निश्चित, असंदेह, छिन्नसंज्ञाय; 'he is c. of success ' जयं निश्चितं (भ्रवं) मन्यते 3 भगरूभ, धृष्ट, निर्विज्ञंक, साहसिन. - ENTIAL, «. विश्व-स्त, विश्वन्धः आप्त (आतजनः); 'c. talk' विश्व-भालाप: ; 'c. matter. ' विश्वासकार्यः 2 गुप्त, अप्र-काइय, संबरणीय. - ENTIALLY, adv. विश्वबं गुतं. -INO, a. विश्वासापन्न, विश्वासभाज्, विश्वस्त, जातप्रत्य-य, विभव्ध, अविशंकमान, नि:शंक. -INGLY, adv. विभन्धं, सप्रत्यंयं, निविश्वंकं, निःसंदेहंः

Configuration, s. आकार:, रूपं, मूर्ति f., विग्रह:, आकृति f.

CONFINE, s. सीमा, पर्यंतः, प्रांतः, समंतः, परिसरमूमि f. -v. i. पर्यंते-निकटे-स्था 1 P or वृत् 1 A. -v. t. नि-अव-रुध् 7 U, आसिध् 1 P, नि-सं-यम् 1 P, निमह् 9 P, बंध् 9 P, निबंध्. 2 (oneself to) न न्यति-इ 2 P or उत्तंघ 1 A, 10, नितचर् 1 P. 3 संह 1 P, संकृष् 1 P. -ED, a. संयत, निरुद्ध, निबद्ध. 2 संकट, संकु-चितः, 'c. in the bowels' बद्धकोष्टः; 'c. to bed' स्थयममस्तः; (of a woman) प्राप्तप्रसवकाला. -MENT, s. संयमः, निरोधः, निग्रहः, बंधनं, कारागृहः, 'c. of bowels' विद्यस्हः, आनाहः, मलावरोधः; 'c. of a woman' प्रसवकालः, प्रसवावस्थाः

CONFIRM, v. t. दृढीक 8 U, बृढयति (D.), संस्तंभ c. 2 हिथरीकृ, दृढममाणं दा 3 U, प्रमाणीकृ, सुहिथर- वृढ- a. कृ. — ATION, s. तृढीकरणं, संस्तंभनं, सत्या- पनं, प्रमाणीकरणं. — ED, a. वृढीकृत, प्रमाणीकृत, हिथ- रीकृत. 2 तृढ, हिथर, रूढ, परूढ; 'a c. fool 'प्रति- विविध्यूखेः; 'c. friendship' प्ररूढ: संसर्गः, रूढसीहर्दः

Confiscate, v. t. सर्वस्वं अपह 1 P or आध्छिद 7 P or दंड् 10, नि:स्व a. कृ 8 U; 'let his property be c. ed ' अस्य सर्वेस्वहरणमादिश्यतां. — ED, a. राजापहत; हतसर्वस्व, नि:स्विकृत. — ION, s. सर्वेस्वहरणं, सैवेस्वदंड:, सर्वेस्वापहार:

CONFLAGRATION, 8. दाह:, ज्वलनं, दीपनं; 'forest c. 'दानानलः, दव:, दाव:, अरण्यवह्निः

Conflict, s. विरोधः, (स्मृत्योविरोधः); इंद्रं, कलहः, वेर; विप्रतिपत्ति f., विसंवादः 2 युद्धं, संप्रामः, विष्रदः 3 संघटः, समाधातः, अभिसंपातः -v. i. युध् 4 A, विवद् 1 A, विष्ठः 9 P; 'mutually c. ing S'astras 'परस्परं विवदमानानां ज्ञाकाणां (H.1); वि-प्रतिपद् 4 A, परस्परं विद्यम् pass., विसंवद् 1 P. - ING_x ... विप्रतिपन्न, विरुद्ध, परस्पराविरोधिन् (- नी f.), विसंवादिन

CONFLUENCE, CONFLUX, s. संगम:, संभेद:, तीय-व्यतिकर:, वेणि f. 2 संयोग:, समागम:, संमिलनं 3 Concourse, q. v. -Confluent, a. संमेलक, संप्रवाहक:

CONFORM, v. i. (to) अमुबृत् 1 A, अनुस् 1 P, अनुरुध् 4 A, प्रमाणीकु 8 U, (इति सुजनचरितं प्रमा-णीकुरु M. 3), अनुविधा 3 U. 2 युज् pass., सत्त-तृत्य-«. भू, उपपद् 4 A, संबद् 1 P. -v. t. अनरू-प-सद्श त. (शां f.) कृ, समीकृ. =ABLE, त. अनुरू-प, सद्द्य, तृत्य, अनुगुण, समान, संवादिन् (नी f_{\cdot}). 2 अनुविधायिन् (नी f.), अनुरोधिन्, अनुकूल. 3 यो-ग्य, उपपन्न. =ABLY, adv. अनुसारेण-सारतः, अनु-रोधात, अनुरूपं, यथा in comp. - ITY, इ. अनुरोध:, अनुवृत्ति $f.~\mathbf{2}$ अनुरूपता, आनुगुण्यं, सादृश्यं, अनुसारः; ' in c. with ' अनुसारेण, अनुह्मं, &c. 3 योग्यता, युक्तताः -18T, s. धर्मानुसारिन m., प्रवृत्तधर्मानुवर्तिन m. CONFOUND, v. t. भ्रांत्या मन् 4 A; 'c. s falsehood with truth' सत्यमन्तमिति भ्रात्या मन्यते; oft. by संदिह् 2 U; धूरीजीलविनिः सतैवेडभयः संदिग्धपारा-बताः (V. 3) ' the pigeons c. ed with volumes of incense' &c.; See Mistake. 2 आकृतीकृ 8 U, मुह c., वि-सं-क्ष्म c., संभ्रम् c. (भ्रमयित). 3 संकृ 6 P, बिक्षिए 6 P, संमिश् 10, संकुलीकृ. **4** वि-लुप् c., विनश c.; 'c. by argument' निरुत्तरीकृत -ED, त. मोहित. आकुल, संभ्रांत, विहस्त, व्यग्न, वि-क्षित. 2 संकीर्ण, संमिथित, संकुल. 3 दैवापहत; लुतजा-न. - ER, s. मोहक:, मोहन:. - ING, a. श्रांतिजनक, संदेहीत्यादंक, मोहिन् (नी र्र.)

Сомгранствитту, s. सीआपं ; आतृत्वं, साहित्यं. Сомгромт, v. t. अभिमुखी-संमुखीक 8 U, अभिमुख खयति (D.), समक्षं उपानी 1 P. 2 संमुखीभू 1 P, सं-अभि-मुखं स्था 1 P or गम् 1 P or वृत् 1 A. 8 Compare, q. v. — ATION, s. संमुखस्थापनं; संस्-खागमनं. Сомбиве, v. t. वि-सं-प्रम् с., आकुलिक् 8 U, मुद् c. See Confound; 'to be c. ed' मुद्द् 4 P, आकुलिम्. —ED, a. मोहित, संग्रंत, आकुल. 2 अ-र्यष्ट, अञ्चल, कमहीन. —EDLY, adv. संकुलं, अक्नमण, ससंभ्रमं, संकीणतया, अस्ताव्यस्तं. 2 अस्पष्टं, संदिग्धतया. —Confusion, s. संभ्रमः, वैक्रव्यं, ज्याकुलत्व, ज्यप्रता, विभवः, मोहः. 2 वैलक्ष्यं, गीडा, लज्जा. 3 संकरः, संक्षोभः, ज्यतिकरः, संकुलं. 4 अक्रमः, अस्पष्टता, क्रमभंगः, अस्ताव्यस्तता. 5 विनादाः, निप्रहः, लीपः.

JONFUTE, v. t. खंड 10, प्रत्याक्षिप् 6 P, निरस् 4 U, प्रत्याख्या 2 P, निरा-अपा-कृ 8 U; निरुत्तरीकृ (of persons). = ATION, s. खंडनं, निराकरणं, निरसनं, प्रत्याख्यानं

Jonge, s. प्रणामः, नमस्कारः 2 आमंत्रणं, अनुज्ञाग्रह-णं, आप्रच्छनं.

JONGEAL, v. t. घनीक् 8 U, संहत् 2 P, रथे c., दि-डीकृ; संचि 5 U. – v. i. घनीभू 1 P, रथे 1 A, दि-डीभू, संहत् pass., जीतीम्. – Congelation, s. जीतीमानः, संहति f., घनीमानः, घनीकरणं.

JONGENIAL, «. एकजातीय, सजाति. 2 समानशील, एकस्वभाव, सधर्मन . 3 सुखावह, हितकर (री. री.), अनुरूप, अनुगुण, अनुकूल, सदृश (शो रि.); 'c. to health' आरोग्यावह, स्वास्थ्यकर. =ITY, «. समानशीलता, सधर्मता, सगाति-वं. 2 आनुरूप्यं, आनुगुण्यं. JONGENITE, «. सहज, एककालीस्पन्न.

JONGER, s. जलन्याल:.

Jongeries, s. राजि:, संचय:, ओघ:, पुंज:, स्ताम:. Jongert, v. t. राजीकृ 8 U, संचि 5 U, पिंडीकृ, घनीकृ. — 10N, s. (of blood) रक्ताबष्टम:, असक्ष्य-यः, रक्तसंचयः

Jonglobate, a. एकपिडीभूत. -v. t. गोलाक 8 U, एकपिडीक.

Jonglomerate, v. t. राज्ञीक 8 U, संचि 5 U, संभु 3 U, एकपिडीक, समाक्षिप 6 P. — Ion, s. स-मुपचयनं, एकीकरणं 2 एकराज्ञिः, एकपिडः

JONGLUTINATE, v. t. संयुज् 10, संक्षिष् c., संथा 3 U; संस् c. (रोपयित) (of wounds). -v. i. pass. of roots above. -ION, s. संयोग:, संधि:,, संधानं 2 संरोपणं

JONGRATULATE, v. t. अभिनंद् 1 P or c, (ताप-सीनिरनिनंपमाना S. 4), gen. ex. by दिष्टचा with वृध् 1 Λ or c., (चित्रत्थहंसी दिष्टचा वर्धितृं Ka. 365); दिष्टचा सुनमुखद संनेन आयुष्टमान्वर्धते (S. 7) 'you are to be c. ed upon seeing your son's face', or 'I c. you upon seeing' &c. —ION, s. भन्यवादः, अभिनंदनं, दिष्टचा वर्धनं. —ORY, α . अभिनंदनं, भ्रम्यवादस्चक.

JONGBEGATE, v. t. समाचि 5 U, समाह 1 P;

See COLLECT. - v. i. संमित् 6 P, संन्ह 2 P; See Assemble. - ion, s. सभा, परिषद् f., संसद्द f., समाजः 2 समवायः, निवहः, गणः, समाहारः, स-मुदायः. - ional, a. सामाजिक (की f.), सभ्य.

Congress, s. सभा, परिषद् f., संसद् f., मेलकः, समाजः, सदस् f. n. 2 संघटः, समाघातः.

Congruous, a. योग्य, उचित, संगत, अविरुद्ध, अनुगुण, अनुरूप, सद्द्य (शी f:), संबद्ध. —LY, adv. युक्तं, अनुरूपं, संगतं. —Congruity, Congruence, s. संगतता, अनुरूपता, युक्तता, सादश्यं; oft. ex. by s—s; 'what c. is there between this (youthful) age and this restraint of passions' केदं वयः क्रेयमिंद्रियाणामुपञ्चातिः (Ka. 135).

CONJECTURE, v. t. तर्क 10, अनुमा 3 A, 2 P, क-ह् 1 A; उत्प्रेक्ष 1 A, (किमुत्प्रेक्षचे कृतस्त्योयमिति U. 4). -s. तर्कः, वितर्कः, उहः-हनं, अनुमानं; 'your c. is clear (you have rightly c. ed)' प्रसन्तः-उपपन्तः-ते तर्कः. -AL. a. आनुमानिक (की.f.). -ALLY, allv. अनुमानेन, सवितर्कः, अनुमान्पर्वकः.

Conjoin, v. t. संयुज् 7 U, 10, संक्षिष् c., संघा 3 U; 'c. ed in bonds of friendship' नित्रभावेन वर्तमानाः, परस्परानुरक्ताः. =v. i. संयुज्-संक्षिय्-संधा-pass. =ED, Conjoint, a. संहत, संयुक्त, संक्षिट, संबद्ध. =LY, adv. समं, सहितं, संहत a., संभूय.

Conjugal, a. वैवाहिक (की f.); oft. ex. by दं-पती; 'c. love 'दंग्स्यो: प्रेम; 'c. fidelity 'अब्य-भिचार:; सतीत्वं, पातिवत्यं.

Conjugate, v. t. रूपाणि आख्या 2 P. =10n, s. गण: ; '1st c.' भ्वादिगण:.

Conjunct, त. संयुक्त, संक्षिष्ट; 'a c. consonant' संयोग:, योग:. =10n, s. संयोग:, योग:, संक्षेष:, सस-गं:, समागम:, संगम:, संगः 2 समुख्य:; 'c. of planets' संगम:; 'lunar c.' अमावास्या, अमा=IVE, त. संयुक्त, संक्षिष्ट, योगिक (की ति.). = URE, s. योग:, संयोग:, संक्षिः. 2 अवसर:, समय:, परताव:. Conjure, v. t. मुद्द c., मंत्रैवंश्च नी 1 P; मायां कृ 8 U, अभिचर 1 P. 2 सञ्चापथं आदिश्च 6 P, श्वाप c.; 'I c. thee by my life (soul)' शापिता-सि मम जीवितेन (Mal. 8); अभ्यर्थे 10 A, सञ्चापथं संबुध c. 3 (in mind) अनु-सं-स्मृ 1 P; चित् 10. =v. i. सञ्चापथं ऐकमत्यं-कूटं-कू 8 U, संश्च 1 U. = ATION, s. माया, इंद्रजालं, कुहकः, मंत्र: 2 शापनं 3 सञ्चापथः संकल्प:, संश्चपनं. =ER, s. इंद्र-एंड्र-जाहि-कः, मायिन गः, आहिनुंडिकः, कुहककृत गः, कुहक्काजीवः.

CONNATE, a. सहज, एककालोत्पन्न, सहजात.

CONNATURAL, a. सहज ; एकस्वभाव.

Connect, v. t. संबंध 9 P, अनुबंध; संयुज् 7 U, 10, संक्षिप c., संधा 3 U, व्यतिषंज् 1 P, संबंध 4 P.

संयु 2 P. = ED, a. संयुक्त, संबद्ध, अन्वित, सान्य 2 अविच्छेद, अविरत, अविच्छित्त; 'a c. narrative' कथाप्रबंध: = ION, s. संयोग:, अनुषंग:, संसर्ग:, संगः; 'in c. with' अनुबन्य, उद्दिश्य, अधिकृत्य. 2 संबंध:, संपर्कः, अन्वयः, संदर्भः, समन्वयः. 3 बंधः, बांधवः, ज्ञातिः; 'to have c. with' संगम् 1 A, अभिगम् 1 P.

CONNIVE, v. i. (at) कामतः उपेक्ष् 1 A, ज्ञानं निह्नु 2 A. 2 क्षम् 1 A, सह 1 A. 3 अक्षि संकृष् 1 P. —ANCE, s. उपेक्षा, ज्ञानापह्नवः, कामतः उपेक्षा. 2 क्ष-मा. 3 अक्षिसंकोषनं

CONNOISSEUR, s. गुणज्ञ:, परीक्षक:, अभिज्ञ:. CONNUBIAL, a. बैबाहिक (की f.); दंपती in comp.; ' c. love' दंपतीस्नेह:.

Conquer, v. t. जि 1 P, वि-परा-जि 1 A, अभि-पराभू 1P. 2 निम्ह 9 P, नि-सं-यम् 1 P, दम् c. (दमयति), वज्ञीक 8 U, स्वायनीकः; 'one who has c.ed his passions' जितिदयः, संयतिद्वयः, वज्ञी, दांतः,
संयभी: -ABLE, a. जेय, अभिभवनीयः -OR, s. जेतृ
m., विजेतृ, जियम् m., जित् in comp.; विश्वजित् 'c.
of the world'. -Conquest, s. जयः, विजयः,
वज्ञीकरणं, अभिभवः, जयनं, स्वायनीकरणं. 2 जितप्रदेशः

CONSANGUINEOUS, त. एकदारीर, एकपिंड; सर्पिड, सगीत. = CONSANGUINITY, अ. सगीतता, सर्पिडता; णकदारीरान्वयः, संबंधिन्वं

Conscience, s. सदबिद्धचारज्ञां कि त. संज्ञानं; oft. ex. by मनस् n., अंतःकरणं; 'biting of c.' पश्चान्तापः, मनस्तापः. —Conscientious, a. निव्योज, अमाय, शुद्धमति, व्यायपरायण, ऋजुमञ्चति. 2 पुण्यात्म-म, पुण्यज्ञील, व्यायवितम् (नी त.). —LY, adv. जुद्ध-मनसा, निव्योज, शुद्धभावेनः —NESS, s. मतिशुद्धि तः; सुचिता, पुण्यज्ञीलतः

CONSCIONABLE, त. न्याच्य, योग्य, यथार्थः - Conscionably, adv. यथार्थं, धर्मतः, न्यायेनः

Conscious, a. Ex. by ज्ञ, विद् or अभिज्ञ in comp., or by verbs for 'know'q. v.; 'not e. of pain' वेदनानिभज्ञ; 'I am perfectly c. of my defects' स्वदेषान वृद्धं खलुं जाने. 2 संचन्त्रम, सतर्क, ज्ञानिन् (नी f.), प्रतिबोधवत् (ती f.); 'to be e. of' ज्ञा 9 P; विभू e., (नात्मानमपि विभावयति श्ड. 4), चित् 10 A; See Know. = Lv, adv. ज्ञामात, बुद्धिपूर्वं, ज्ञानतः, कामतः. = NESS, s. ज्ञानं, उपलब्धि f., चेतृता, चेतन्यं, संज्ञा, वेदनं, अनुम-वः, बोधः, प्रतिबोधः

CONSCRIPT, s. नवयोद् m. -a. लिखितनामन्.

Consecrate, v. t. (an idol) प्रतिष्ठा с (प्रति-स्थायति); पविश्वक 8 U, संस्कृ, अभि-अनु-संघु 10 A, (बाबदेवानुमंत्रितीऽधः U. 2). 2 अभिविच् 6 P,

प्रोक्ष् 1 P. 3 डप-प्र-विनि-युज् 7 A, 10, निश्चिष् 6 P, वि-उत्-मृज् 6 P, उपहृत् c. - a.,-ED, संस्कृत, प्र-तिष्ठापित, विनियोजित, उपकल्पित. - EB, s. संस्कृत, m., प्रतिष्ठापकः. - ION, s. संस्कारः, प्रतिष्ठापकः 2 उत्समें:, विनियोगः, उपयोगः

Consecution, s. क्रमः, अनुक्रमः, प्रवंधः, अन्वयः, प्रदंपरा, भेणी, माला. — Consecutive, a. क्रमागत, अनुपूर्वः, अविरत, निरंतर, सप्त्रवंध, संतत. =Lx, adv. क्रमण, यथाकमं, यथापूर्वः अविरतं, अविच्छेदः = NESS, s. आनुपूर्वः, अविच्छेदः, प्रवंधः, संततता.

Consent, v. i. संमन्-अनुमन् 4 A, अनुमुद् 1 A, अनुमुत् 9 U; प्रह् 9 P, स्विक् 8 U; See Agree.

— s. संमित र्रा. नं, अनुमति र्रा. नं, अनुमा, अनुमोदनं 2 मतैक्यं, एकचित्तता, ऐक्यं. 3 इच्छा, कामः; 'against one's c.' अनिच्छया, संमित्यतिरेकंण, बलान, बलेन; 'c. in writing' संमितपत्रं; 'take the c. of' अनुमन् c.. (भूयोपि, सलीजनमनुमानिष्ट्यामि S. 3).

— IENT, «. एकमत, एकचित्त, संमत. — JNGLY, adv. संमत्या; कामतः, संमतिपूर्वं.

Consentaneous, a. See Fit.

Consequence. s. फलं, परिणाम:, उदकें:, उत्तरं, उत्तरं, उत्तरं, दे गौरवं, महिमन् क., गुरुता, प्रतिष्ठा, प्रभावः: 'of no e.' निर्धंक, यिक्षचन. 3 सिंक्षितः, कार्यं, प्रयोजनं, निर्मित्तं. 4 अनुमानं, उहनं, अभ्यूहः; 'in e. of this' अतः, अस्माःकारणात, अस्मादेतोः, अनेन हेनुना; 'as a c. of thy efforts' तव यत्नसामध्योतः, 'immediate e.' सांदृष्टिकं; 'necessary e.' कार्यवज्ञाः; 'visible e.' दृष्टार्थः. —Consequent, a. आनुषीमिक (की ति.), अनुवितन् (नी ति.); oft. ex. by फलं; 'c. upon his coming' तदागमनफलं.—s. अनुषीगः, फलं, परिणामः.—IAL, a. आनुषीमिक, अनुवितनः 2 मानिन, सगवे; See Arrogant.—ix, adv. इति हेतीः, अतः, तिन्नमितेन, तद-नुसारेण; तद्ये, इति, अनेन हेतुना, अस्मात्कारणात.

CONSERVE, $v.\ t.$ संरक्ष् 1 P, पा o. (पालयति), संध् 10, गुप् 1 P. 2 संघा 3 U, उपस्कृ 8 U. -s. [मर्ष, मोदकः; संधितं, उपस्करः, व्यंजनं. -ATION, s. रक्षा संरक्षणं, पालनं, गुति f., क्षेमः. -ATIVE, a. संरक्षकं, पालक. 2 नविदेषिम् (णी f.), स्थितिपालक. -ATOR, s. रक्षाः, पालकः. -ATORY, s. रक्षास्थानं, आधारः, रक्षणस्थानं-ज्ञालाः

OONSIDER, v. t. विचर् c., विमृज् 6 P., आ-समा पर्या-लोच् 10, वि-सं-चित् 10, समीक्ष् 1 A., (न धर्म वृद्धेषु वयः समीक्ष्यते K. v. 16); ध्ये 1 P. संब्ध् 1 A., अवधु 10, अवेक्ष. 2 मन् 4 A., संभू c., तर्के 10 समर्थ् 10, विगण् 10, आकल् 10, (स्पर्शमपि पावनमा कल्यंति Ka. 108). 3 परीक्ष, किल्प् 10, अवेक्ष् अनुसंधा 3 U. वि-विच् 3, 7 U. 4 पूज् 10, अर्च् 10 मन् c., मस्युपकः; सं-परि-तुष् c. ►ABLE, a. अस्तो

क, गुरु, अनल्प, प्रचुर, भूरि, महत् (ती र्.). 2 मान्य, आर्थ, पुज्य. -ABLY, adv. अतीव, भूरि, अति-स-pr., भृशं, अनल्पं, अत्यंतं. -ATE, a. समीक्ष्य-विमृश्य-का-रिन (णी f.). 2 कृतांवधान ; आवृत, दत्तादर, अप्रम-त. अवहित. -ATELY, adv. समीक्ष्य, विमृश्य, अवेक्ष-या. अप्रमत्तं, अवधानतः, सावधानं. - ATION, 8. वि-चार:, विचारणा, आलोचना, विमर्शः, समीक्षा, चिंता. 2 विवेचनं, निरूपणं, चर्चा, परीक्षणं. 3 आदरः, अपेक्षा, अवेक्षा. 4 कारणं, निमित्तं, हेत:. 5 गौरवं, गुरुता, प्रति-ब्रा. 6 वजा, संभावना, आदरः 7 प्रतिफलं, पारितोषिकः; ' in c. of ' अपेक्षया in comp., समीक्ष्य, आलोच्य, विचार्यः प्रथममिति प्रक्ष्य भगवतैकोपराधी मर्षायतन्यः (S. 4) 'in c. of its being the first' &c. Jonsign, v. t. निक्षिप 6 P, न्यम् 4 U, दा 3 U, 1 P. ऋ c. (अर्पयति), प्रतिपद् c.; 'c. to the flames ' अग्निसात्क 8 U. 2 उप-प्र-विनियज 7 A.

10. - MENT, s. अर्पणं, न्यसनं, प्रतिपादनं.

Jonsist, v. i. (of, in) Ex. by रूप, आत्मक, मप (of f.) in comp.; 'Ojas c. s in abundance of compounds' समासभ्यस्त्वरूपं स्तवं नाम ओजः; 'body's ornament c. s in true knowledge' स-त्यज्ञानात्मकं जारीरभूषणं; See Compose. 2 संबत्1A, संस्था-संभ 1 P. -ENCE, s. धनता, सांद्रता, स्थानता. 2 स्थिता, दढता. 3 अविरोध:, आनुरूपं. - ENCY, s. संगतता, संवादः, अविरोधः, आनुरूप्यं, 2 स्थिरता, अचापत्यं.=ENT, α . अविरुद्ध, सदृश (शी f.), योग्य, अनुरूप, संवादिन (नी f.); 'his conduct is c. with his words' तस्याचरणं (कर्म)वचसा न विवदते, वचसी न विरुद्धं, वचसा न विसंबदति: 'in-c.' विसंवा-दिन, विरुद्ध; परार्थमुखमभूतः स्वार्थाविरोधेन (Bh. I. 74) 'c. ly with their own interests.' 2 (हेथर, अचवल, अलोल. 3 वृद्ध, घन, सांद्र, स्थान. -ENTLY, adv. अविरुद्धं, अविरोधेन, अनुसारतः. -ING, a. Ex. by मय (यी f.), आत्मक (आत्मिका f.) in comp.; 'c. for the most part 'ex. by भ्यिष्ठ affixed : 'assembly c. of learned men 'अभि-रूपभाषष्ठा परिषद् (S. 1).

onsistory, s. प्रोहितसभा

PONSOCIATE, See ASSOCIATE.

onsole, v. t. आ-मा-धस् c., सां (तां) त्व 10, विन्द् c., अभ्युपपद् 4 A, (रितमभ्युपपत्त्वातुरां K. Iv. 25). 2 शोकमपद्द 1 P, सुस्थ-मकृतिस्थ-य. कृ 8, U. = ATION, s. आधासः सने, सांत्वनं, विनोदनं, समाधासनं. - ATORY, a. सांत्वनं सील, आधासिन् (नी ∫ि), शोकापदारक, शांतिद, सुखावहः - ER, s. आधारसकः, विनोदकः

ONSOLIDATE, v. f. संहत् 2 P, पनीकृ 8 U, घनी-इ. संस्था ८. (स्थापयति). -ए. विनीस्. स्थिति- भू, संहत् pass. = ION, इ. धनिकरणं-भवनं, संहति किं संस्थापनं, समाहरणं, एकीकरणं.

Consonant, s. ब्यंजनं; 'oonjunct c.' संयोगः, योगः. –a. अविरुद्ध, अनुसारिन् (णी f.), अनुरूपः, योग्य, अनुगुण. –1.x, adv. अनुसारेण, अनुरूपः. –Consonance, s. अविरोधः, अनुसारः, अनुरोधः, आनुरूपः.

Consonous, a. एकताल, एक स्वर.

Consort, s. Husband or wife, q. v. 2 सहवा-सिन् m., संगिन् m. -v. i. सह वस् or वर् 1.P; संगम् 1 A, संयुज्ञ pass.; 'well c. ed' सुसंगत्त. -Ion, s. साहित्यं, साहच्यं, संसर्गः

Conspicuous, a. इयक्त, सुप्रकाश, सुस्पष्ट, पुरःस्पुरत् (ती-ती र्.), प्रत्यक्ष. 2 उत्कृष्ट, निरित्तिश्चय, प्रमृख, वि-शिष्ट. - Ly, adv. स्पष्टं, व्यक्तं; विशिष्टतया. - NESS, s. व्यक्तता, स्पष्टता, विशिष्टता, उत्कृष्टता.

Conspire, v. i. उपजप् 1 P, कूट रच् 10, फुसाहिन्य कु 8 U, कूटार्थ संज्ञप् 1 U. 2 संभिन्छ 6 P, अनुकूत a. भू; 'all things c. ed to make him happy 'सर्व तस्य सुखायाकल्पत-अभवत. — ACY, s. टपजापः, क-पटमबंधः, कुसाहित्यं, कुमनणा; 'c. against the king 'राजदोहः, द्रोहः. — ATOR, s. उपजापकः, कुसाणिन् m., संज्ञतकः, ज्ञापयबद्धः. 2 राजदोहिन् m. 3 विश्वास्थातकः.

Constable, s. दंड यहि-धर:; राजपुरुष:.

CONSTANT, a. स्थिर, तृढ, अचल, निश्वल. 2 शासत (ती f.), सतत, प्रसक्त, अविरत, अनवरत, नित्य, स-नातन (नी f.), निरंतर; c. wife 'सती, पतिवता. -LY, adv. सततं, अनवरतं, अविरतं, अभीक्ष्णं, नित्यं, आनिशं, अजलं, सर्वदा, सर्वकालं. -CONSTANCY, s. स्थैपं. स्थिरता, निश्वलता, दृढता. 2 अभिनिवशः, निर्वेषः: 3 सातत्यं, अविरामः, नैरंतयं. 4 दृढा भक्तिः, दृढसौहदं. CONSTELLATION, s. राशिः, राशिनकातं; तारासमूहः, भगणः.

Consternation, s. संत्रासः, भीति f., ब्याकुलत्वं, साःवसं, उद्देगः, संभमः.

Constipate, v. t. अवरुष् 7 U, अवष्टंष् 9 P, बंध् 9 P, विनह 4 P. 2 निविडीक 8 U. — Ion, s. स-लावरोधः, मलावष्टंभः, विद्रमहः, गुद्रमहः, बद्धकोष्टः.

Constitute, v. t. रच् 10, तिमाँ 3 A, विभा 3 U; gen. ex. by आत्मक, रूप, मय (यी f.) in comp., or by भू 1 P, अस् 2 P; 'we c. thy army' तब सैन्य वयं स्मः; 'what c. s greatness' महिमा केन जायते; See Compose. 2 संस्था c. (स्थापयित), प्रतिष्ठा c.; नियुज् 7 A, 10, सनोदिश्च 6 P. —10N, e. स्वना, घटना, निर्माणं. 2 अवस्था, दशा, रूप, वृक्ति f., भावः. 3 स्प्यस्था; विधियंत्रणं, नियमः. 4 राजनीति f., राज्यस्थस्था. 5 प्रकृति f., स्वभावः, सरीरावस्थाः, जन्म-प्रकृति-स्वभावः; 'of a sickly c.' खब्य-

रोगिन, अज्ञाक, प्रकृतिदुर्बल. —IONAL, a. विध्यनुतारिन्, व्यवस्थानुरूप. 2 प्रकृति in comp. —IONALLY,
adv. विध्यनुत्तरिण, व्यवस्थानुपूर्व. —CONSTITUENT,
a. घटक, रचक; 'c. parts' घटकावययाः, घटकाः, अगानि. 2 वास्तव (वी र्.), सारम्तः, 'c. members of
a state' राज्यांगानि. —s. Ex. by a. 2 नियोजकः.
lonstrain, v. t. बलाकु c., प्रवृत् c., प्रेर c.; gen.
ex. by causal of verbs; See Compel. 2 नि-अव्कृष् 7 U, नियंत्र 10, नि-सं-यम् 1P; 'c. ed silence'
बलाद्धृतं मीनं; 'c. ed to be silent' नियंतितवाद,
पंत्रितकाथ. —Constraint, s. बलं, बलाकारः; 'by
c.' बलात्, बलेन, अनिच्छत् a., प्रसद्धः 2 अवश्यकताः 3
यंश्वा, निरोधः, अवराधः; 'c. of modesty' हीयंप्रवा.

JONSTRICT, CONSTRINGE, v. t. संकृष् 1 P, आकृष् c., संह 1 P. =10N, s संकोष:, आकृष्म, संहरण.
JONSTRUCT, v. t. निर्मो 3 A, 2 P or c. (मापयति), रुष् 10, विधा 3 U, घट c. (घटयति), प्रकृष् c., कृ 8 U. =10N, s. रचना, निर्मोणं, विधानं, &c. 2 अव्ययः, संबंधः, पदयोजना-नं 3 अर्थः, आज्ञयः; 'do not put a bad c. upon his words' तस्य वषासि दुराज्ञयं मा कल्पय-आरोपय. =IVE, a. निर्मोण, पक्ष्पक, निर्मोण or विधान in comp.; निर्मोणचात्रयं 'c. skill' &c.

CONSTRUE, v. t. अन्वयं कथ् 10, अथं व्याख्या 2 P, युज् 10; तत्पत्तवैव वेदांतवाक्यानि योजयंति (S. B. 91) 'c. as referring to it'; 'to be c. ed' संबंध pass., (इदं पदमेवं न संबंध्यते).

CONSTUPRATION, s. कन्यादूषणं, धर्षणं, बलात्कारा-भिगमः

Consubstantial, a. एक शरीर, एक मूर्ति.

Consume, v. t. क्षे c. (क्षपयित), विनज्ञ c.; 'c. by fire' निर्देह 1 P. 2 उपयुज् 7 A, 10, उपयुज्य- इप मुज्य-निरवहोषीक 8 U. =v. i. क्षि pass., नज्

4 P, अवसद् 1 P, परिहा pass. = ER, s. नाशकः; विनियोजकः: = Consumption, s. क्षयः; श्लोषः; य-क्षम् m. 2 नाशः, क्षयः, अवसादः: 3 उपयोगः, उपभागः, व्ययः, विनियोगः: = Consumptive, a. क्षयः=क्षयेरोगिन् (णी f.).

Consummate, v. t. समाप् c.; See Complete.

-a. संपूर्ण, निखिल, अन्यून. 2 परम, उत्कृष्ट, अमणी:; 'a c. rogue ' शडामणी:. —10N, s. समापनं, निष्पित f. सिद्धि f. 2 उत्कर्षः, परमा गतिः. Contact, s. सं-,स्पर्शः, संपर्कः, संसर्गः, संयोगः, आसंगः, क्यतिकरः, परामश्चीः; 'in close bodily c.' अंगांगि ind.

CONTAGION, s. स्पर्शः, स्पर्शसंचारः. - CONTAαιου, a. स्पर्शज-य, स्पर्शसंचारित् (णी f.), संस्र-र्श्ज, संपर्कायः, 'a c. disease' मारी.

Contain, v. t. धृ 1 P, 10, आदा 3 A, परिमह् 9 P, धा 3 U, भृ 3 U; 'c. ing 'ex. by धर-धारिन्भृत् in comp.; 'c. ing water' तोयभृत्; oft. ex. by गर्भ, पूर्ण, आत्मक in comp.; अंबृगर्भः मेघः, शुक्र-गर्भकोटरं; अमृतपूर्ण पार्ग, &c. 2 तिवार 10, सयम् 1 P, तिमह् 9 P; 'he could not c. his great joy' गृहः प्रहर्षः प्रबभूव नात्मनि (R. III. 17). =ED, त. धृत, अंतर्गत, अंतर्भृत, अंतर्गणित; वितन् (नी f.), स्थ in comp. =ER, s. आधारः, धारिन्भृत in comp.; 'the relation between c. and contained' आधाराध्यनावः.

CONTAMINATE, v. t. दुष् c. (दूषयति), लिए 6 P, कलंकप्रयति-मलिनयति (D.). =ED, त. भ्रष्ट, दूषित, कलंकित, अपनित्र. =ION, s. दूषणं, कलंकः; अशीषं, भ्रष्टता, भ्रेशकारणं.

CONTEMN, v. t. अवमन् 4 A, अवज्ञा 9 U, अवधीर् 10 A, तिरस्क 8 U, अवगण् 10, न आद् 6A, उपेक्ष् 1 A, लघूकु, नृगाय मन्, पिर्भू 1 P. -ER, s. अवमत् m., तिरस्कत् m. -CONTEMPT, s. अवज्ञा, अवमानः-मान्ना, अवधीरणा, तिरस्कारः, अवगणना, अनादरः, पिर्भुवः, उपेक्षा, अवहेलनं-नाः -IBLE, a. अवमतन्य, तिर्म्कार्यः 2 क्षुद्र, निकृष्ट, नीचः, 'to make oneself c.' आत्मानं तिरस्कारास्पर्द कृ, अवज्ञाभाजनं भू. -uous a. अवमानिन् (नी f.), उपेक्षक, पिर्भाविन्, परिभाविन्, पात्मानं ति क्षितः ।, सावज्ञा, सावमानः -uously, adv. सावज्ञा, सावमानं, उपेक्षया, सितरस्कारं.

CONTEMPORARY, a. or s. समकालीन, एककालीन समानकाल; 'c. of that time ' तदानींतन (नी f.); 'a c. poet' वर्तमानकवि: (M. 1).

CONTEND, v. i. संयत् 1 A, विश्रह् 9 P, कलहायते (D.), िरुध् 7 U, प्रतिक्व 8 U, विवद् 1 Å, युध् 4 A, स्पर्ध् 1 A. 2 वाग्युद्धं क्व, प्रत्यवस्था 1 A, (अन्नापरे प्रत्यवत्त्रिते S. B. 57). 3 यत्-चेष्ट् 1 A.—ER, s. विपक्षः, प्रतियोद्धं का., विवादित् का., प्रतियोगित् का., प्रतिपक्षः —ING, a. विरोधित् (नी f.); विवद्मान, कलहद्यील. —CONTENTION, s. विवादः, विश्रहः, कलहः, कलिः, विप्रतिपत्ति f., वाग्युद्धं, विप्रलापः; 'point (bone) of c.' विवादविषयः-वस्तृ n. 2 संघर्षः, स्पर्धाः —CONTENTIOUS, a. कलह्पिय, विवादित्, विरोधिन्; कलह-विवाद्यांल.

CONTENT, a. सं-,परि-,नृष्ठ, तृत, नि:स्वर, विनुष्ण, प्रीत, प्रश्नांत, हृष्ट; 'to be c.' तृष् 4 P, तृष् 4 P, संपरि-°; 'is c. with even little', स्वल्पकेनापि तुःचितः, 'poor and c. is rich and rich enough' संतोष एव पुरुषस्य परं निधानं. -v. t. तृष् c., तृष् c., तृष् c., तृष् c., तृष् c., तृष् c., प्री g P; 'c. s the eyes' कृतार्थयात चक्काः. -s., -MENT, s. सं,-परि,-तोषः, तृष्ति f., प्रीति f., अस्पृहा, विनृष्णा, धृति f., कामिनृश्चितिः, 'water to the heart's c.' प्रकामजलं. 2 (c. s) धनफलं (गोलस्य); पूरकं, अंतर्गतं; 'c. s of a letter' लेखार्थः; 'if so, I shall know its c. s' तेन स्य गृहीतार्थो भवामि (V. 2); 'table of c. s' स्चिपनं, अनुक्रमणिका. -ED, a. तृष्ट, तृत, प्रीत, &c.; 'keep c.' अनुरंज् c., प्री g P. -EDLY, adv. प्री-त्या, संतोषेण, तृष्ट्या.

Onterminous, त. सीमावासिन् (नी ∫.), समीप-निकट-वर्तिन्, पर्यतस्थः

ONTERRANEOUS, त. एकदेशज, सदेशज.

DNTEST, v. i. युध् 4 Λ , विबद् 1 $\Lambda. -v.$ t. प्रति-्लयति (D.), प्रति-वि-रुध् 7 U; See CONTEND. -s. कलहः, किलः, विवादः, वाग्युद्धं, विप्रलापः, विप्रतिपत्ति f.; 'subject of c.' वादबीजं, विवादास्पदं, दिविषयः. -ED, a. वाद्यस्त, वादविषयीभून; 'un.c. iossession' अपरवैज्ञित्ततो गोगः (V. M. 11). DNTEXT, s. अन्ययः, संदर्भः, संबंधः, प्रकरणं (S. 3.); प्राज्ञस्यिहं प्रकरणं विततं वतेते &c. -a. संक्षिष्ट, धित, संयुक्तः. -URE, s. संस्थितं f., विन्यासः. DNTIGUITY, s. सिश्वकंदः, सिश्विः, सिश्वमं, समीता, नैकटचः. -Contiguous, a. सिश्वकृष्ट, समीप, शिंहत, संलग्न, आसत्र, समीप-विकट-व-व-व्यादः (वी f.); 'c. ground' पर्यतभूमि f., परिसरः LY, adv. समीपं-पे, संनिकृष्टं, परिसरं.

NTINENT, a. जितेंद्रिय, संयत, संयमिन् (नी f.); तमेश्वन, ऊध्वेरेतस्, निवृत्तकाम, विश्वन्, दांत. 2 प-मित. = s. वर्ष:-वं; 'c. of India' भरतवर्ष:; म- हार्डाप:-पं. -AL. u. महाद्विपिय, वर्षाय. -Contin-ENCE, s. संयम:, इंद्रियमिग्नह:, दम:, जितेंद्रियत्वं, विज्ञत्वं.

CONTINGENCY, s. दैवयोग:-घटनं, दैवं, यद्च्छा. 2 अतिकंतोपनतः वृत्तांतः ; oft. ex. by words for 'doubtful' q. v. —Contingent, a. आनिश्वत, संदिग्ध, दैवायत्त, दैववज्ञ, आगंतुक-आपातिक (की f.); अतिकंतोपनत, असमिंथतोपनत. –s. भागः, अज्ञः. 2 तै-यदलं. –LY, adv. दैवात्, दैववज्ञान्, यद्च्छया, अतिकंतं-

Continue, v. t. प्रवृत् c., प्रसंज् c., प्रस्तु 2 U or c., निवंह c. 2 प्रतन् 8 U, दीघोंक 8 U. -v. i. प्रवृत्1A; gen. ex. by आस् 2 A, स्था 1 P, with present part., or not 'cease' q. v.; 'he c. ed to quarrel' कलहं कुवेश्रास्त, कलहं कुवेश्र न्यरमत् .

-AL, -OUS, a. प्रसन्त, निरतर, अविरत, अविच्छित, सतत, सतत, नित्य, सनातन, अशात; 'a c. story' कथाप्रवंध: -ALLY, -OUSLY, adv. नित्यं, सर्वदा, सनतं, अनवरतं, अविथातं, &c. -ANCE, -ATION, -ITY, s. प्रवंध:, प्रसन्ति f., अवराम:, अविच्छेद:, सातत्यं, संतानं, अनुवध:; 'c. of sorrow' शोकानुवंध:; 'c. in life' स्थिति f., अवस्थानं, जीवितं; 'continuation (of a story)' शेष:, उत्तरभागःखंड:, परिशेष:; 'श्रणां, अनुक्रम: -ATOR, s. प्रवर्वक:, निवंहिक:, उत्तरसाधक:

Contort, v. t. आकुंच् c., वक्षीकृ 8 U, कुटिलीकृ; 'having the features c. ed' विकृताकार:.-ION, s. आकुंचनं, वक्षता, वैस्त्यं, विकृति f.

Contour, s. आकार:, रूपं. 2 परि (री)णाह:, प-रिधि:; 'covering the c. s of the breasts' स्त-नयुगपरिणाहाच्छादिन (S. 1).

CONTRABAND, a. नि-पाति-षिद्ध ; धर्मविरुद्ध.

CONTRACT, v. t. संकच् 1P, संकाच नी 1P, आकंच c., संह 1 P, समाकृष् 1P, संक्षिप् 6 P, संपीड् 10, न्हस c.; ' the body being c. ed through fear ' भवसंपि-डितांगत्वात् (Ka. 34); 'c. ing the eye' अक्रिसं-कांचिन. 2 अधिगम् 1 P, उपगम्; ' I c. ed friendship with him ' तेन सह मित्रत्वं उपगतः, सख्यम-बन्नां; 'c. acquaintance 'परिचयं का 'c. debt' कणं कु, कणग्रस्त «. भू; 'e. a disease ' व्याधिना अभिभू pass.; ' c. marriage ' विवाहं कृ, दारान्परि-ग्रह 9 P. = v. i. आ-सं-कृष् pass., संकोषं-या-इ-गम, संह-संपीड्-संक्षिप् pass. 2 समयं कु 8 U, पणं-संविदं-कू, प्रतिपद् 4 A, संविद् 2 P. =s. समय:, संविद् f., नियमः, पणः, अभ्युपगमः; 'written c. ' नियमपर्यः 'a sale c. ' क्रयपत्रं; 'marriage c. ' वाग्दानं, वाग्निभय: =ED, a. आकंचित, संक्षित, संहत, संवित्ति-त. 2 संकट, निरायत, संबाध. =10N, 8. संकोच:-चनं. आकुंचनं, समाक्तर्षः, संपीडनं, संवृति ʃः 2 संक्षेप्र:-पणं.

-OR, s. कृतसंबिद m., नियमकृत m., पणकर्त m.

CONTRADIOT, v. t. (बहस् 7 U, प्रति-नि-विस् 1 P, प्रस्याख्या 2 P, पराहन् 2 P, प्रतीपायते (D.); 'c. oneself' विप्रवद् 1 U, विसवद् 1 P. -ION, s. विरोधः, प्रतिवेधः, प्रस्याख्यानं, विपक्षता, प्रतिवेधः, प्रतिवेधः, प्रस्याख्यानं, विपक्षता, प्रतिवेधः, प्रतिकृतः, 2 प्रतिवादः, वचनविरोधः 3 विप्रलापः विशोधोत्ते f. 4 असंगति f., विसवादः, विरुद्धता. -ORY, a. विरुद्ध, विरोधिन् (नी f.), विपरीत, विरुद्धार्थं, प्रतीप, विसवादिन्; परस्परविरुद्ध-विरोधिन् 2 परस्परपरान्वत, संकल्, क्षष्ट

CONTRADISTINGUISH, v. t. विरुद्ध गुणै: विशिष् 7
P or c. -CONTRADISTINCTION, s. विपरीतता,
व्यतिरेकः, विपक्षता

Ontraposition, s. संमुखस्थित f.; प्रतिष्ठापनं.
Ontrar, a. (in direction) संमुखागत, प्रतीप; gen. ex. by प्रति pr.; 'c. wind' प्रतिवातः, प्रतीप; gen. ex. by प्रति pr.; 'c. wind' प्रतिवातः, प्रतीपवानः. 2 प्रतिकृत, विरोधिन् (नी f.), प्रति-वि-लोम, प्रतीप, विपरीत, विरुद्ध, विपक्ष, वैरिन्; oft. by इतर in comp.; 'the c. of true' सत्येतर. – s. विपर्ययः, विपरीतं, विपर्यासः, व्यतिकृतः. 2 प्रतिपक्षः; 'c.-wise,' 'on the c.' प्रत्युत, पुनः, परंतु; 'to the c.' विपरीत्तत्याः – adv. – LY, adv. विपरीतं, विरुद्धं, प्रतिकृतः, 'c. to usage' आचारविरुद्धं, &c. – Contraretty, s. वैपरीत्यं, विरोधः, विपर्ययः, प्रतिकृतता, विपक्षता, व्यत्ययः, व्यतिकृतः.

Ontrast, v. t. अंतरं-भेदं-हज् c. or वर्ण् 10, परस्पर-विपर्ययण उपमा 3 A. = v. i. विपर्यस् 4 P, विरुष् pass., विरुद्ध a. भू. = s. अंतरं, भेदः, विश्तेषः; oft. by क्र-कः; क्र कंदमूलफलाशी शांती मुनिजनः कायं रागप्रायः प्रपंचः (Ka. 151). 2 विरोधः, प्रतिपक्षता, व्यति-रेकः, व्यव्ययः, वैलक्षण्यं-

CONTRAVALLATION, 8. परिखा, प्रतिकृप:.

CONTRAVENE, v. t. प्रति-वि-रुष् 7 U, व्याहन् 2 P, निषिष् 1 P; See OPPOSE. — CONTRAVENTION, s. व्याघातः, निषेषः, वि-प्रति-रोषः, प्रतिवेषःः CONTRIBUTE, v. t. स्वं स्वं अंशं दा 3 U. 2 (to) उपकृष्ठ U, पृष्ठ्षं с., कृष् 1 A (with dat.); See ConDuce. — ARY, a. एकराजाधीनः — ION, s. अंश-मा-ग-दानं. 2 अंशः, भागः, दन्तांशः, उद्धारः. — OR, s. अंशदानृ m. 2 साहाय्यकारिनृ m., उपकृ m., प्रवर्षकः. CONTRITE, a. अनुशोकाते, अनुशयपीडित, जातानृताषः— ION, s. प्रधानाषः, अनुश्वयः, अनुताषः. — LY, adv. मानवाषः

Contrive, v. t. धित् 10, निश्च 5 U, निर्ण 1 P, डढ़ू с., इत् c., युज् 7 U, 10, निरूप् 10, घट с. (घटयति), संप्रधू 10, विधा 3 U. = v. i. डपायं धित. इपायं युज् . = ANCE, s. डपायः, प्रयुक्ति f., साधनं, कल्या, योजना, अप-व्यप-देशः, उपायधितनं, कृति f. = EE, s. डपायशः, डपायधितकः

CONTROL, v. t. यम् 1 P, सं-ति-°, दम् c. (दमय-ति), बद्दां नी 1 P, जि 1 P, आह् 5 U, बद्दां नि 8 U, विनिवान-प्रद 9 P, (passions &c.); निरुध् 7 U. 2 ज्ञास् 2 P, ईह्य 2 A (gen.); कथं विदीशा मंन-सां बस्दुः (K. III. 34) 'could hardly c. their mind '; नियंष् 10; 'un-c.ed speech ' अनियंत्रता बाणी; 'un-c.ed weeping ' निर्मलाः प्रलापाः 'with passions c. ed ' जितिहियः, संयमा, विज्ञाः प्रलापः ' with passions c. ed ' जितिहियः, संयमा, विज्ञाः निर्मलः निर्माः, नियहः, विरोधः, नियंत्रणा, दमनं ; 'self-c. आत्मसंयमः, निप्रहः, इहियजयः, बद्दान्तः 2 अधिकारः वद्यः, प्रभुत्वः; 'under the king's c. राजाधीन, न् पायत्तः, ' mental c.' अतर्यमनं, मनोदंडः = LEB, र ज्ञास्तृ m., अध्यक्षः, अधिकारित् m., अधिष्ठातृ m ईज्ञः, प्रभुः

CONTROVERSY, s. बादः, विचारः, विवादः, वादानुव दः, विप्रतिपत्ति f., वितर्कः, वादयुद्धं, हेतुवादः. -Al a. विवादसंबंधिन् (नी f.), वितर्किन्, (s.) in comp -ALIST, s. वादिन् m., तार्किन्ः

CONTROVERT, v. t. पत्याख्या 2 P, अधरीफ 8 I निरस् 4 U, निराकृ, खंड् 10. 2 त्रिवद् 1 A, विच् c. -ED, a. वाद्यस्त, विवादविषयीभूत. -IST, s. व दिन् m., नैयाथिक:, विवादकृत् m., तार्किक:.

CONTUMACIOUS, a. धृष्ट, दुविनीत, द्रा, सग 2 प्रतीप, प्रतिकूल, दु:शील. -LY, adv. सद धृष्टतया. -CONTUMACY, s. धृष्टता, दुविनीतता; प्रत पता, दु:शीलता

CONTUMELY, ϵ . अवज्ञा, निष्ठर-परुष-वचनं, निष्ठरः निदा, तिरस्कारः, अवमानना. = ous, α . परुष, निष्ठ् निदक्, अवमानिन् (नी f·). 2 सावज्ञ

CONTUSE, v. t. मृद् 9 P, क्षुद् 7 U, पिष् 7 P; क 8 P, चूर्ण् 10. =10N, s. मर्दनं, निष्पेषः, क्षतं.

CONUNDRUM, s. प्रहेलिका, प्रवह्निकाः

CONVALESCENCE, ε . स्वास्थ्यं, निरामयः, रोगोप मः, प्रकृतिलाभः. = CONVALESCENT, α . निराम् बीतरोग, प्रकृतिस्थः, नीरुजः

CONVENE, v. t. समाह्ने 1 P, साह्नानं एकत्र कु 8 समानि 1 P; See Assemble. -v. i. समिल 6 सं-इ 2 P, एकत्र भू.

CONVENIENCE, s. सुखं, सोपकारत्वं, मुस्थता 2
ग्यता, पात्रता; उचितताथनं. 3 अवसर:: अवकाः
'in-c. ed by the shutting of the lots
अभोजविनिमीलनदुःस्थितः (Rat. 2); 'when
suits your c,' यथावसरं, अवसरं प्राप्य, कार्यातर
रायमतरेण. —CONVENIENT, a. सुखकारकः अनुकूल, उपयुक्तः; 'c. building' उचितसाधनः
भवनं; उपपन्न, यथाकाम, यथाकिष, यथावसरं; 'wl
may I c. ly see you' अन्यकामौतिपातमतरेणः
यौतराविरोधेन-भवान कदा मया व्रष्टव्यः

CONVENT, s. मठ:, विहार:.

CONVENTICLE, s. सभा, समाज:, मेलक:. 2 गृहसभा. CONVENTION, s. समय:, संविद् f., नियम:, संवेत:. 2 सभा, संस् f. 3 रूढि f., लोकसंमति f., आचार:. $-\Lambda L$, a. लोकिक (की f.), लोकसंमत, मिरूड, रूढ, सांकेतिक (की f.); 'c. usage' जनरूढि:, लोकाचार:. $-\Lambda L$ ISM, s. रूढि f., आचारविधि:.

CONVERGE, v. i. सिन-नि-पत् 1 P, एकस्थान-एकर्कें-द्र-प्रतिया 2 P, (with loc.), पंथान: सिद्धिहेतवस्त्व-येव निपतित (R. X. 26); 'c. to thee alone. ' —ENCE, s. समवाय:, सीनिपात:. —ENT, a. एकर्केंद्रा-सिप्रत (धी f.), सीनिपातिन् (नी f.).

Converse, v. i. सं-आ-लप् 1 P, संभाप् 1 A, संब- ξ 1 P, संबच् 2 P. 2 संसमं क्र 8 U. संबस् 1 P, सं-गम् 1 A, संब्यवह 1 P. – s. संलापः, संकथा, संभाषणं, संबादः 2 संसमेः, व्यवहारः, संगमः 3 विपर्ययः, विपरी-तं, व्यव्यासः, व्यातिक्रमः – Δ NT, a. निपुण, चत्र, क्शल, विचक्षण, अभिज्ञः काविद, ज्ञः, विद, in comp.; पर्, विश्वारदः, c. with law 'स्मृतिज्ञः; 'not c. with love matters 'अन्ध्यंतरे मदनगतस्य वृत्तां-तस्य (S. 3). – Δ NCE, – Δ NCY, s. नैपुण्यं, पाटवं, चात्यं, विदरधता, &c. – Δ TION, s. आ-सं-लापः, सं-भाषणं, संकथा, संवादः; कथायोगः, वियंभालापः 2 आचारः, व्यवहारः, वृत्ति f. – Δ Y. adv. विपर्ययंग, व्यतिक्रमण, व्यव्ययंन, प्रतिपं

Convert, c. t. विकृ 8 U, अन्यथा कृ, पिर्वृत्त e.; oft. ex. by मान; 'c. to ashes' भरममान्कः; Sce Reduce. 2 स्वध्मं प्रह् e.; स्व-पक्षं-मतं प्रह् e.; 'to be c. ed' पर्धमं-पक्षं-मतं-ग्रह 9 P, स्वध्मं &c. त्यज्ञ 1 P. 3 प्र-उप-विनि-गुज 7 Λ , 10. 4 पापाद विरम् e. (रमयित) or निवृत्त e. कुमार्ग त्यज्ञ e. -v. अन्यथा भू 1 P', भावांतरं या 2 P or पाप् 5 P', 2 स्वध्मं-पक्षं-मतं-त्यज्ञ 1 P', प्रध्मं &c. प्रह् 9 P' or आवि 1 U or अवलंब 1 Λ or स्वीकृ. 3 पापाद्धरम् P' or निवृत्त 1 Λ . -s. पर्धमापितः, परपक्ष-मतं-वलंबिन m. स्वध्मं-पक्ष-मत-त्यांग्तृ m. -Conversion, s. विकारः, विकिया, विकृति f., परिवतः, वेपयेषः, भावांनरपापणः; 'c. to ashes' भर्ममान्करणं, भर्मीमवनं- 2 पर्धमाध्यः, उर्ध्य-मत-अवलंबनं, व्यप्तं-&c. त्यागः. 3 पापानृत्ति f., कुमार्गत्यागः.

ONVEX, त. न्युब्ज, कूर्भशृष्टाकार, आभागवत (ती ∫.). =ITY, इ. न्युब्जता, आभागः.

ONVEY, v. t. $a \in -h \in -1$ P, $n \neq c$. ($n \neq a \neq h$), $n \neq c$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq c$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq c$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq c$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq c$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq c$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq a \neq b \neq h$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq a \neq h$), $n \neq a \neq b \neq h$. ($n \neq a \neq b \neq h$), $n \neq a \neq h$. ($n \neq a \neq h$), $n \neq h$),

ONVICT, v. t. अपराधं निर्णा 1 P, अपराधिन् a.

(नी f.) स्था c. (स्थापयाती), आधृष् c. = s., = a., = a., = ED, a. निर्मातापराधः, निश्चितदोषः, आधार्षेतः, दृष्ट-दोषः. = 10N, s. अपराधस्थापनं, अपराधनिर्णयः, दोष-निश्चयः, आधर्षेणं.

CONVINCE, v. t. प्रति-इ с., प्रतीति कृ 8 U, दरीकर्तुं आनी 1 P, अभिज्ञा c. (जापयिति); 'he was c. ed of his mistake' स्वभ्रममृहिश्य तस्य प्रतीतिः समजनि or अयं भ्रम एवासीदिति तस्य निश्चयो जातः; ताः स्वचारित्र्यमृहिश्य पत्याययतु भैथिला (R. xv. 73) 'c. them of her purity.' 2 संदेहं निराकृ or निरस् 4 U or अपनुद् 6 P. — ED, a. जातिनश्य-प्रत्यय, छित्र-संज्ञ्य; 'I am c. that' &c. इति मे निश्चयः, इत्यसं-देहपइं. — ING, a. निर्णयक्त, प्रत्ययजनक, संज्ञ्यच्छे-दिन् (नी f.), निश्चायक. — CONVICTION, s. विश्वासः, प्रत्ययः, निश्चयः निर्णयः, इद्यप्तयः, इंदं मतं.

Сомуіліль, «. उत्सवसंबंधिन् (नी f.), औत्सविक (की f.); а с. party ' तृल्यमोजनं, सर्पाति f. Сомуоке, к. t. समाह्व 1 P, ममाह 1 P, आद्वानेन एकत्र कु 8 U.—Сомуосатіом, «. समाह्वानं; समा-ह्वानविधि: 2 समा, समाजः, संसद f.

CONVOLVE, v. t. आ-समा-वृत c.

Convoy, v. t. रक्षणार्थ अनुवज्ञ, अनुगम् 1 P, अनु-र्पार-सं-सह-चर् 1 P. = s. पथि रक्षकः, सहचरः, परि-अन-चरः

Convulse, v. t. मं-वि-क्ष्मं c., कंव c. 2 आकृष् 1 P, आकृष c., अप-तन c., वि-आ-क्षिप 6 P. —10N, s. मं-वि-क्षामः, कंदः 2 आक्षेपः, अपतानकः, आकर्षः —1VE. a. आक्षेक, आक्षेपकर (र्शा f.), विक्षिपन् (णी f.); 'c. speech' महदवाच् f., महदं; 'in a c. fit' आक्षेपानिमृत.

CONY, s. शश:, शशक:.

Соо, v. t. कूज 1 P, कु 2 P, 1 A, वि-, ६ 2 P. Соок, v. t. पम 1 P, था 2 P ог с. (अपयित), था 9 P; с. food' अन्न मंस्क्र 8 U. सिध् с. (साध-पति), मिद्र व. कु; с. ing pot' पाकपान, स्थाली; с. c. d food' अंदनः-नं, सिद्धादनः, सिद्धमन्नं. - s. पाचकः स्पन्नारः, बलवः, सूदः. - ED, व. पक्र, सिद्ध, श्रत, थाव. - ERY, पाककला-विचा; पाकसिद्ध-नि- प्यान ति 2 पचनं, पाक: - BOOM, s. पाक ज्ञाला, म- हानमः-सं.

Cool., य. शांतल, शांत, शिशिर शांतरपर्श, आहे; (fig.) मुख, मृद्, मुखस्पर्श, जींमल; अनुष्ण, अतियम (rays). 2 प्रशांत. अनुद्रेग, धार अन्यप्र, असंधांत, अन्याकुल. 3 वींतराग; See Cold. - s. शींत, शींनलता; 'in the c. of evening' प्रशांत-अनुष्णे संध्यासम्थ - v. t. शींतलीक 8 U, आईयाति (D.), निर्वा c. (वापयति), आईक्ति, तांप ह 1 P; अन्याद्श एव तेय निर्वापयति श्रीरस्पर्शः (Mal. 6); शरीर-निर्वापणाय (S. 3). 2 (down) प्र-डप-शम् c.

(श्रामयति), विरम् c. 3 शिथिलोक्, शिथिलयति (D.).

" = v. i. शीनलीभू 1 P, शीतीभू, शीतलायते (D.). 2
शिथिलीभू, शिथिलायते (D.); 'she will not let
her love for you c. down' न सेतोगतमनुरागे
शिथिलयति (V. 2). 3 प्र-उप-श्रम् 4 P, विरम्
1 P. = ING, a. तापहर, निर्वापक, ज्ञांतिद, श्लीतल,
सुखद. - LY, adv. असंभ्रमं, शांतचेतसा, अञ्यमं,
शांतं, निरुद्देगं. 2 प्रकोपनं विना, बुद्धिपुर:सरं. = NESS,
s. शीतलता, आर्द्रता; 'c. of affection' विरागः,
विरक्ति f., अनुरागशिथिलता.

Coop, s. भाजन, काष्ट्रभांडे. 2 वीतमः, पंजरः-रं. -v. t. (up) (पंजरं) निरुध् 7 U, बंध् 9 P, संयम् 1 P, नियम्न 10.

Oo-OPERATE, v. i. संभूय कु 8 U, साहाब्यं दा 3 U, अन्येन साधं प्रयत् 1 A or व्यवसो 4 P or चेट्ट 1 A. ■ION, s. सहसारिता, सहायोग:, साहाब्यं, संभूय व्यव-माय: —IVE, a. सहसारित् (णी ∫ि), सहायोगिन्. =OR, s. सहसारित् m., संम्यकारित m., सहोयोगिन् m.

COPARCENER, s. समांशिन् m., संसष्ट:-ष्टिन् m., अंश-इर:, रिक्थाधिकारिन् m., दायाद: -- COPARCENARY, किं-संस्थिति, संस्थिता, समांशिता

Оорантиен, в. समाजिन् т., अञ्चलाज् т., मंधूय-कारिक् т. – ship, в. समाजिता; संस्य समृत्यानं. Соге, v. i. (with) युध 4 Л, विग्रह 9 Р. विरुष् 7 U, अनियत् 1 P (with acc.); यता गजस्याप्यय-तहजस्यं (R. vii. 37). 2 स्पर्ध् 1 Л, संग्रुप 1 Р, अभिग्रू 1 Р; See Competer. – s. जिस्लाणं, मस्त-कास्टाहनं.

COPING, 8. प्राकार शीर्ष-शंगं.

Cortous, त. प्रच्र, भ्यिष्ट, बहु, विवृत्त, प्रभ्त, पृष्कत्त, भूरि, बहुत्त. =Lx, adv. बहु, भूरि, बहुत्ता, प्रचुर, आत-सु-pr. =NESS, s. बाहुन्यं, प्राचुर्य, विवृत्तता. &c. Copper, s. तावं, तावकं, जुल्बं, हचष्टं, वरिष्टं, उदंबरं;

'c. coin 'पण: ; 'c. plate 'ताभपत्रं-गई-पट:; 'c. smith 'ताप्रकारः, ताप्रिकः, ताभक्तृहकः, शौल्व-कः. ⊶प्र, त. ताप (मी ∱.), ताप्रमय (यी ∱.). Copperas, अ. तत्थं, मलीमसं.

COPPICE, COPSE, s. गृत्मावृतं स्थानं, जगलं, तहगहनं. COPULATE, r. i. मैथुनं-संगं-कृ 8 U, अभिगम 1 P, संगम् 1 A. -r. t. संयुन् 7 P, 10, संथा 3 U. -ION, s. मैथुनं, गृर्तं, संसागः, ज्यवायः, रितिक्रयाः 2 संसगेः, संयोगः. -IVE, a. संयोग-संसगे-कारित (जी f.). 2 उभयान्वियनः

Oopy, s. प्रतिलेखः, प्रतिलिपि नं , हस्तलेखः. लिपिः 2 मूलं. 3 एकप्रयः, एकपुस्तकं. 4 अनुकरणं; 'c. right' सुक्रणस्वामिःवं स्वत्वं, मुत्रणाधिकारः = v. t. प्रतिलिपि कृ 8 U, लिख् 6 P. 2 अनुकृ (with gen.). = ER, = 18T, s. लिपिक्, का)रः, लेखकः, अक्षररूपणः, अक्षरुष्यंः 2 अनुकारिन् m. 3 ज्ञान्द्रयोरः.

Социет, v.i. विलस् 1 P, विश्रम् 1, 4 P, हावै-वि-लासै-कृ 8 U, लिलताभिनयं कृ. -rx, s. विलासः, वि-श्रमः, हावः, लीला, लिलताभिनयः. -Coquette, s. विलासनी, विलासवती, कामिनी, लीलावती.

CORAL, 8. विद्रम:, प्रवाल:.

CORD, s. रज्जु f, दामन् n., पाद्याः, शुल्बं, गुणः, सूत्रं, बटी. -v. t. रज्ज्वा बंध 9 P or यंत्र् 10. -AGE, s रज्ज्वादिसामग्री. -ED, a. पाद्य-रज्जु-बद्ध.

CORDIAL, a. दीपक, अग्नवन्द्रक; धातुपीषक. 2 दृढ सी-हद, गाढणरिचय, मुझील (of persons); तृढ, गाढ धन. – s. अग्निवर्धन, रुचकं, दीवकं-नं. – ITY, s. मी-हाद, मुझीलता, सीजन्य, मित्रभावः, मैत्र्यं, सख्यं. – LY adv. सीहादेन, मुझालवन.

Core,, s. अंतरं, गर्भः, अंतर्भागः, हृदये-

CORIANDER, s. धानी, धानेयः. 2 (seed) छन। धान्यकं, वितुत्रकं, कुस्तुंबह n.

Cork, s. िधानं, कूपीछिद्रापिधानं

CORMORANT, s. घहमरः, औदिरिकः, कुक्षिभिरः, गृष्ट्यः CORN, s. धान्त्रं, 'growing c.' शह्यः. 2 किणः कदरः. 3 अत्रं, आहारः, जीवनसाधनं, 'c. mill' धा-न्यपक्षणी. -x, a. ग्रंगवत (तां f.).

CORNEA. 8. शक्रमंडलं.

CORNEH, s. कांण:, अल: ; 'c. of the eye' अपां गः-गं, नयनीपांत:; 'c. of the mouth' सक्कन् n 2 विकिकस्थानं निर्जनदेश:; 'c. stone 'प्रधान-कोण प्रस्तर:; 'c. wise' कोणाकांणि, अस्तान्त.

CORNET, s. आधिकनायकः 2 आवेष्टनं, कोज्ञः-षः CORNICE, s. पाकार्सार्ष-ग्रंगं

CORNUTED, a. (man) बंधकीभार्यः.

Coronlary, s. अनुमानं; अपवाहः, उपसिद्धांतः, उ परुक्यः

CORONAL, s. मुकट, कि(ड:.

CORONATION, s. अभिषेक:, राज्याभिषेक:.

Coroner, s. अपमृत्यकारणनिरूपकः

CORONET, s. मुकुट, किरीटः

CORPORAL. a. कायिक-जार्शास्क-देहिक (की f.) जारीर (री f.); 'c. punishment' दह-ज्ञरीर-दं ड:. – ITY, s. देहनन्यं, ज्ञरीरवन्ता. – I.Y, adr. ज्ञरी रेण. देहन:-

CORPORATE, a. कृतसंसर्ग, संभूयकारिन् (णी f.), मं घातवत् (ती f.), संसष्टः -10N, s. 'a c. body भीज-जी f., समाजः

CORPOREAL, a. देहिन् (नी f.), त्रारीरिन् (णी f.) वपुष्पत (ती f.), सदेह, सत्रारीर

Corps, s. अनीक, सैन्यदलं-गुल्म:, दंड:.

CORPSE, 8. ज्ञाव:-वं, कुणप:, प्रेतं, मृतज्ञारीरं-

CORPULENT, a. स्थूल, स्थूलकाय, पीन, पीनर, मेर स्विन् (नी f.), मांसल, 'having a c. belly तुंदिन, तुंदवत् (नी f.), नुंदिल, बृहस्कृक्षि, पिचंडिर ■CORPULENCE, 8. पीनता, स्थूलता, मेदारेवता, प्रभादरता.

CORPUSCLE, s. अणु:, कणः, लबु:, लेशः-

CORRECT, v. t. वि-पार-स-न्युष् . , निर्दोष a. कु 8 U, प्रतिसमा-समा-धा 3 U; 'instantly c.ing himself' सपिद स्वयचः समादधन्; प्रमृज 2 P; 'c. one's bad conduct' पापालितृत् 1 A, कुमार्ग त्यज् 1 P. 2 अनुशास् 2 P, दंह 10. 3 प्रतिकृ, अपा-नि-रा-कृ. -a. गुद्ध, निर्दोष, अभ्रांत. 2 सत्य, तथ्य, यथार्थ, आवतथ, यथातथ; 'c. in conduct' साधुतृत्त, निर्दोष्याचरण. -10N, s. शोधनं, गुद्धि f.; समाधानं. 2 शास-नं, दंड:-डनं, निप्रहः. -1VE, a. शाधक. 2 प्रतिकारक, अपह-हर्र-in comp. -s. प्रतिकारः, समाधानं. -LV, adv. गुद्धं, निर्दोषं. 2 सह्यं. यथातथं, यथावत्, साधु-NESS. s. शुद्धि f., गृद्धःवं-ता, निर्दोषता; सत्यता, तथ्यार्थता. -0R, s. शाधकः. प्रतिकातं कः 2 शास्तृ-शासिन् कः, दंडपणितृ कः. -CORRIGIBLE. a. शोधनीय; दंडनीप; समाध्यः

CORRELATION, s. परस्परसंबंध:, अन्योः यान्वयः, न्य-तिकर:. = CORRELATIVE, a. परस्परसंबद्ध, इतरेतर-संबंधिन (नी f.)

Correspond, v. i. (with) पत्रण संवादं कृ 8 U, पत्रलेखनेन संवद् 1 P or न्यवह 1 P. 2 (to) संवद् 1 P, अनुरूप-सद्द्वा (द्वां ग्री.) ल. भू 1 P; युज-उपपदpass.; See Resemble; his face c. s to that of Sitû ' अस्य मुखं सीताया मुखंन संवद्ता (U. 4). = ENCE, s. पत्रसंवदः, पत्रविनिमयः 2 संवदः, अनुरूपता, साद्दं 3 संवधः, संसगः, संपकः. = ENT,-ING, ल. अनुरूप, मुक्त, सद्द्वाः तृन्यः संगत, सवादिन्. = s. पत्रण संवादिन् m. 2 नियोगिन् m., प्रतिपुरुषः.

CORRIDOR, s. गृह-इत्र-1थ:.

CORRIVAL, 8. प्रात्यक्षः, प्रतिर्वाधन् m., प्रतियोगिन् m. = RY, 8. प्रतिराधी, संघर्षः, प्रतियोगिनाः

Сопновопать, v. t. नृहीक्क 8 U, समर्थ 10, त्रहय-ति (D.), प्रमाणाक्क, प्रमाणं दा 3 U, उपोदल् 10. —108, s नृहीकरण, प्रमाणीकरणः समर्थनं, उपोदलनं, प्रमाणं

orrode, v. t. क्षि 5 P or e, जमन्ना:-लनन्ना:-खा-इ 1 P or नज् c. or विली c. —ENT, a. न्।ज्ञक, क्षयकर (री f.). —Corrosion, s. कमन्ना विलयनं or नाज्ञनं, क्षय:. —Corrosive, a. विलयन, नाज्ञ-क. 2 तीव, तिग्म, प्रकार, अरुंतुद, ममेस्थ्रज्ञ.

юввидать, v. t. (त्वचं चर्म) संकुच् 1 Р, आकु-च् с., संह 1 Р. =10N, s. त्वगाकुंचनं, चर्मसंकोचः ; संकोचनं.

lorruft, v. t. दुन् c. (दूबवाते), भंज c., नज् c., बिक्क 8 U or c., मिलनयाते (D.), कलुबबित (D.), भवपन् c., 'the mind is c. ed in youth' यीव-

नारंभे कालुष्यमुपयाति वृद्धिः (Ka. 103); 'o. a. woman' दुष् c., षारित्र्यं नण् c., सतीत्वाद अंग् c., षृष् ' 10. 2 पूतीकृ. 3 उत्कोष दा 3 U, उत्कोषदानेन वृद्धा-अनुक्तं कृ.-ए. i. दुष् 4 P; पूतीभू 1P. -a. दूषित, कुल्प, पितन, दुष्ट, अष्ट, कलुपित. 2 दुष्मित, दुराचार, पापचतम्, अंतर्दृष्ट, दुरात्मन्, दुराज्ञाय, पापकृद्धि. 3 पूति, पूतिपित, दुर्गपः -10N, अ. दूषणं, पातनं, श्रील्अं श्वनं. 2 उत्कोषपाहित्वं, धनभेयत्वं 3 दुष्टता, दौरात्म्यं, अष्टता, अंतर्दृष्टता, दौलेन्यं. 4 अपअंशः, अपश्चन्दः, अपअष्टशान्दः. 5 पूर्ति त. पूनता, दुर्गपः -ER,-IVE, त. दूषक, नाशक. -LY, adv. दुष्ट, दुष्टतया; सदोषं.

Corsair, s. समृदीयदस्यु:.

Corse, s. See Corrse.

CORSET, s. चोल:-ली, कूर्पासक:, कंचुक:.

CORSLET, s. वक्षसाण, कवच:-चं.

Cortical, a. त्वडमय (थी f.), त्वाच (ची f.). Coruscate, v. i. स्कृर् 6 P, ग्रुत् 1 A; See Shine. —ion, s. स्फुरणं, स्फुरितं. —Coruscant, a. ढज्ज्ब-ल, भाइर.

Cosine, s. ज्या.

COSMETIC, a. कांतिवर्धकः शीभाजनन (नी f.), शी-भाषदः -s. अंगरागः

 $\operatorname{Cosmical}_{r,\ a}$. जगत्संबंधिन् (नी f_{r}).

 $\operatorname{Cosmogony}$, s. विश्वान्यिन f., जगत्सृष्टि f.

Cosmography, s. जनहिवरणं-वर्णनं-

Cosmopolite,-politan, s. विश्वस्थायिन् m., सर्व-त्रवासिन् m., जगन्मित्रं

Cosr, s. मून्यं. अर्घ:, अर्हा. 2 न्यय:; 'even at the c. of one's life ' प्राणन्ययंनापि; 'high c. ' बहुमूल्यं; oft. by instr. of noun, (आत्मानं सततं रक्षेर्रिष धनैरिप). 3 धनन्यय:. -v. t. मून्येन प्रद् 9 P or क्यां 9 U; 'what does it c.' कियता मून्येन विकायतं ततः; 'the house c. me 1000 Rs.' सहलक्ष्यकण मया गृहं कीतः; 'the marriage ceremony c. me much' बहुधनन्ययेन निष्पादितौ विवाहविधिः; 'his obstinacy c. him dear' दुरामहामस्य अत्यह्तमभवतः; न्ययेन साध् 10; 'will c. the lives of' प्राणनाशं-च्ययं-आवहत्. -LY, त. महाध, महाई, बहु-मृत्य.

Costive, a. आनक्ष, बद्धकोष्ठ, अवस्त्वमल, विद्यादिनः
—NESS, s. मलावरोधः, मलावष्टमः, आनाहः, विद्युद-महः.

Costume, s. वेज्ञ:, नेपथ्यं ; See Dress.

Cosufferen, s. समदु:खः, समदु:खगाज् m. Cor, s. खट्टा, मंघः, पर्यंकः 2 दोला, पर्यंकः 8 Cottage, q. v.

Coterie, s. एकविषयजनसंसर्गः-गणः.

Cotquean, 8. स्नीकर्म-व्याप्त:.

COTTAGE, ह. डटज:-जं, पर्णकाटि-टी f., पर्णशाला, का-

यमानं, कुटीरः; 'o. girl' उटजनिवासिनी बालिकाः • - ER, Cotter, Cotter, s. कुटीरस्थः, उटजवा-सिन m.; ग्रामीणः

COTTON, s. कार्योमः, तूलः, विचुः, विचुलः; 'made of c.' कार्योस व.; 'c. cloth' तूलांबरं, फालं, कार्योस् सं, चादरं; 'c. plant' कार्योसाः - ४, व. तूलसंबंधिन् (ना ति.), कार्योसक (कांति), (s.) in comp.

Couch, s. ज्ञायनं, ज्ञाय्या, पर्यकः, खद्गां, मंचः; See Bed. = v. i. ज्ञी 2 A, मंबिज 6 P. 2 अधःपत् 1 P, नि-पन्. = v. t. ज्ञां c., मं-नि-विज्ञ c. 2 परियह 9 P, समाधिश्च c. 3 आरङ्ग्ड 10, प्रंथ 9 P; e. ed in sweet words 'मध्रवाग्माथनः (लेखः); e. fellow 'सहज्ञाायन् (ना f.). = ANT, u. ज्ञाय, ज्ञायिन् Cough, s. कामः. काजाः. उनकासः. क्षत्रथः; 'suffering from e.' कामिन्. = v. i. काम् 1 A, क् 2 P. = ER, s. उनकामिन-काजिन् m.

COULTER, s. फालदंत:, कृतर्त्र.

Council, s. सभा, संसद f., सदस् f., n.; 'c. room' (chamber of c.) मंत्रणसभा, मंत्रण्हे. =Lor, s. समासद m., सदहर:, &c.

Counsel, s. मंत्रणा, विचार:-रणा, विवेचनं, विमर्शः, धिननं 2 टपरंशः, मंत्रः, भंतिनं, अनुशासनं 3 टपा-पः. 4 Barrister, q. v. = v. t. टरदिश् 6 P, मंत्र 10, अनुशास 2 P. = LOR, s. मंत्रिन् m., सचिवः, अ-मान्यः, धीर्साचवः. 2 टपरंशकः, टरदेश् m., बृद्धिसहा-पः. = LORSHIP. s. साचित्यं, मंत्रिपरं

Count, v. t. मण् 10 (lit. and fig.); संकल 10, मंख्या 2 P. 2 मन् 4 A. - v. i. मन्-गण-pass.; e. on, upon' अवलंब 1 A. आशि 1 U. विश्वन 2 P. प्रति-इ 2 P.; 'I do c. upon your help' त्वं माहाय्यं क्रियम्सीति गणयास्येव : 'c. ing upon your promise' तव वचनमवलंब्य, त्वद्रचनप्रत्ययात्. - s. गणनं, गणना, संख्या-ख्यानं. 2 अभियोगविषयः, भाषायदं - LESS, a. असंख्या, अगण्य, संख्यातीत, अनंत, गणनातीत.

Counter, s. गणना तलकः. 2 (गणनार्थं) मुद्रा, काकिणां, कपरं:-दिकाः - adv. प्रतिकृतं, विरुद्धं, विप-र्शतं, प्रतिलेगं; gen. by प्रति pr.; 'c. design' प्रस्थपायः; 'c. poison' प्रतिविधं.

COUNTERACT, v. t. मोधी-निष्फतनी-कृ 8 U, निवार 10, प्रतिकृ, प्रतिहन् 2 P, प्रति-वि-रुष् 7 U. —10N, ३- प्रतिक्या, प्रति(तो)कारः, प्रतियोगः, प्रति-व्या-चातः Counterbalance, v. t. तुलया धृ 1 P, तुल्यभार a. कृ 8 U, समीकृ, प्रतितृल् 10.

Counterbuff, v. t. प्रति-अभि-हन् 2 P. = s. प्र-तिघातः

COUNTERCHANGE, v. t. परस्परं परिवृत् धः, विनि-मे 1 A. = s. परिवृत्ंः, विनिमयः, व्यक्तिकरः

Countercheck, s. प्रतिबंध:, प्रतित्था:.

Counterevidence, s. विरुद्धनाक्ष्यं, प्रतिक्कप्रमाणं.
Counterfeit, a. कृतिम. कृतक, काटिन् (नां f.),
ड्राधिक (कां f.); gen. ex. by काट, छत्र, कृट in
comp.; c. seal काटम्द्रा; कूटज्ञासनं, उद्यवेकाः,
&c. -v. t. उद्य-कपट-कृ 8 U. अनुकृ; कृ with
काट-कृट in comp.; c. a seal काटम्द्रां कृ; 'e.
a document' क्टलखं कृ; 'c. ing sleep' प्रम्नलक्ष्याः, लक्षमुनः, मिथ्यासुनः; See Feign. 2
विप्रकृष्ट् 1 A; See Cheat. -s. कृट, कपटे, उद्यन्
n., ज्याजः. 2 कृटलेखः. -ER, s. कृटकृत m., क्टलेएयकारः. 2 वेचकः, प्रताहकः. -LY, adv. सकपटे,
सक्टे, मिथ्या, उद्यनाः

Countermand, v. t. प्रत्यादिश 6 P, विपरीताज्ञां दा 3 U. = s. प्रत्यादेश:, विपरीताजाः

Countermarch, v. i प्रतिया 2 1, प्रतापं या. - s. प्रतियानं, प्रतीपपात्राः

Countermark, ८. प्रतिलक्षणं, प्रतिचिद्धंः

Countermine, s. प्रतिसुरंगा. = v. t. प्रांतसुरंगां क 8 U.

Counterpane, s. ज्ञयनास्तरण, ज्ञब्याप्रच्डद:.

COUNTERPART, अ. प्रतिस्तरं, प्रति मान प्रतिविधं, प्रतिसु-ति तः, (अहा च्हापांतक्षिका कार्ताना मनावृद्धः 8. 1). COUNTERPLEA, अ. प्रत्यन्तरः, प्रत्यन्तिः

COUNTERPOISE, COUNTERVAIL, v. t. See COUNTERBALANCE. -s. त्यानात्ता, सनतात्त्री.

COUNTRY, अ. प्र-, देशाः, विषयः, ार्ं, (श र्), आशाः. 2 मामः, जनपदः, (opposed to नगरं, पुरं); 'с. folk' जानपदः, मास्याः; 'с. life' जानपदृष्ट् । प्राम्यस्तिः; rative ८.' जन्म मृति र्रे, स्वदेशः ; 'с. man' स्रदेशांपः, एकदेशस्यः, देशवंदुः, जानपदः, मास्यजनः, मास्याः; 'с. parson' जानपदाचार्यः, मास्यजनः, मास्याः

COUNTY, s. देशभागः, मंडलं, चक्रं.

Couple, s. युग्मं, युगलं, यमकं, युगं, इयं, दितयं; 'c. of animals' निथुनं, इंदं; 'a married c.' वधूतरा, दंगता, जायावतो: =v. t. संयुज् 7 U. 10, सीक्षक् c., संगम् c. (गमयित), योकस्यति (D.). =v. i. मैथूनं कृ 8 U, क्षीवृरुषत् तत् संगम् 1 A or संगित् 6 P.

Couplet, s. आकः; गंकिश्यं; 'a c. formed by two verses' युग्यके.

COURAGE, ८. धेयं, ज्ञीयं, निक्रमः, पराक्रमः, वीर्यं, उ-त्त्ताहः, पीरुषं, तेजस् गः, थामन् गः, प्रतापः 2 निर्भाः ना, भृष्टता, साहसं; 'lose c. ' घेषेहान a. भू 1 P, बाल्परिभंश् 1 A, 4 P; 'do not lose c. ' घेषे भेषि हृदये (Mal. 5); 'take c.' आ-समा-धस् 2 ; 'summon c.' घेषे आस्था 1A, घेषे अवलंह् 1 A अवष्टम् 9 P, घेषोवष्टेनं कृ '8 U; 'inspire c.' ।-समा-धस् c. =ous, a. शूर, वीर, विकात, धीर. अभार, भृष्ट, साहसिक (को f.). =ously, adv. वीय, सविकमं, वीर-शूर-वत. =ousness, See (s.). uurier, s. वार्तोहरः; दूतः, वैविधिक:

 ${f DRSE}, \ s.$ गति f., प्रसरः, प्र-, क्रमः. ${f 2}$ रयः, प्रवाहः of water &c.). 3 मार्गः, पश्चिन् m., पदाव-ना f. ! ब्यवहार:, वृत्ति f., आचरणं, चरित्रं. 5 कमः, अनु-ामः, आन्यूर्व्यं, परंपरा. 6 र मस् ॥., पुष्पं, आतेषं of women). 7 विधि:, प्रकारः, रीति f.; 'the aw must have its c. यथाज्ञा अमरय निणेयेन ावितव्यमेव; 'in c. of conversation' कथाप्रसंगेन. ज्यायोगनः 'in c. of time' कालक्रमण, गच्छता हालेन, दिनेष गच्छत्म, गच्छति कालें; 'a woman in ः' रजस्वला, ऋतमती, मलिनी, पुष्पवती; ' of c.' अव-्यमेव, नियतं, नुनं, खल, नाम with एव; 'e. of an irrow ' बाणगाचरः, श्राराथः; 'c. of study ' अध्य-पनक्रम:-मागे:; ' mathematical c. ' गणिताध्ययन-क्रमः; 'e. of acting ' क्रियाविधः, अनुहानं; ' proper c. of conduct' मुनाने:; 'there being no other c.' गत्यंतराभावात, अनन्यगतिक त.; 'race e.' चयोभिमः; 'in the c. of 'मध्य, अंतरे; 'a house in the c. of erection ' निर्मायमाणं भवनं; ' the c. of nature' सृष्टिकाम:. = ER, 8. जनन:, जिन् m.,

lourt, s. चत्वरः-रं, अंगनं-णं, प्रांगणं, अजिरं. 2 रा-जकुलं, राजसमा, भास्थानी-नं (assembly room); राजगृह-मंदिरं. $oldsymbol{3}$ अनुन्यः, अनुवृत्ति f., आराधनं; मज-नं, दाक्षिण्यं. 4 (Judge) अधिकरणिकः, अक्षदर्शकः, धर्माधिकारिन् m.; (Judges) धर्माध्यक्षाः, पाद्विगकाः (pl.); 'c. of justice' अधिकरणं, ज्यवहारमं-डयः, न्याय-धर्म-समाः 5 राजपरिजनः-परिवर्हः-परिवारः: ' c. favour' राजपसादः, राजानुमहः; ' c. minion' राजवलम:-प्रिय:; 'c.-yard' अंगनं, चत्वरं, अजिरं, प्रकाष्टः, प्रांगण, गृहांगण. -v. t. आराध् 10, अनुनी 1 P, अन्र ज c., भज् 1 A. 2 याच् 1 A, प्र-अभि-अर्थ 10 A. 3 विवाहार्थ पार्थ or सव् 1 A. - Eous, a. दक्षिण, विनीत, सविनय, मुजन, सप्रथय, सानुन्य, सभ्य, प्रिंग्वर: 'c. words' सून्ता वाणी. -Eousty, adv. सप्तथयं, दक्षिगतया, सानुनयं, विनपेन. - ESY, s. दाक्षि-ण्यं, विनयः, प्रथयः, सीजन्यं, अनुरोधः, अनुवर्तनः, ' ध title of e.' उपचारपद. 2 प्रणाम:, आमंत्रणं, आप-छ-नं. =IER, s. राजभृत्यः, राजवत्रभः, राजसभासद् m., सभिकः, सभ्यः. =LIKE, व. शिष्ट, शिष्टाचार, सभ्यः ∓LY, α. सुजन, शिष्ट, सभ्य, दक्षिण, सुशील. =SHIP,

 अाराधनं, अनुरंजनं, अनुनयः, प्रसादनं 2 स्मयुपा-सना, विवाहार्थं प्रार्थनाः

COURTEZAN, s. गणिका, वेश्या, पण्यस्ती, पण्यांगना, वारसा-योधित; वधकी, पृंश्वती

Cousin, s. पितृत्रयपुत्र: (त्री f.), मातृत्वपुत्र: (त्री f.), पितृत्वसंय: (यो f.), मातृत्वसंय: (यो f.), according to different relations. 2 ज्ञाति:, वाष्ट्र:

Cove, s. वंक:, खातं-

COVENANT, ८. समयः, नियमः, संविद् त. पणः. -७.६. See CONTRACT. - ER, ८. नियमबद्धः, सामियकः. COVER, ७. ६. प्र-समा-आ-च्छद् 10, प्र-सं-आ-चृ 5 U, स्थग् 10, पिश्रा 3 U. निगृह 1 U, स्थाप 3 U, अवगुद्द 10. 2 आ-.स्नृ 5 U. स्तृ 9 U, स्थाप 5 P, आवेष्ट्र 1 A or c.. नि-आ-षि 5 U; ६ a c. ed path' उभग्द-पथः. -८. आवरणं, आच्छादनं, पृटं, स्थयभानं, बेटनं, अवगुंटनं, पिथानं 2 कोशः-षः, बेटनं 3 प्रावारः, पच्छदपटः. आच्छादनवकः 4 अप-स्थप-देशः, छस्म कः, स्थालः, छलं, माया, कपटं; ६ c. of a well' वि(वी)नाहः; ६ c. of a carriage' स्थापनं-आवरणं. - ING, ८. आच्छादनं, आवरणं, ६०. 2 तिरस्करिणी, स्थवभानं 3 परिधानं, प्रावारः, वासम् कः, आच्छादनवकः 4 अंतर्थां, स्थवभां, स्थापं, स्थारः, अपवारणं, तिरीधानं - LET, ८. उत्तरच्छदः, श्रम्थापं स्छदपटः.

COVERT, a. मूह, प्रच्छन्न. गृत ; 'a c. expression ' व्यंगोक्ति f. 2 निर्वात. - s. गहनं. गहरं. 2 संभयः, आप्रयस्थानं.

Covet, v. t. लुभ् 4 U. मृष् 4 P. स्रष्ट् 10 (with dat.); कम 10 A, आभेलब् 1, 4 P, अतिमानं इष् 6 P. = ous, a. लुन्ध, लोलुप, मृष्ट्र, अभिलाविष् (णार्.), ईप्म, अन्तर, सन्दण. 2 (Of wealth) धनलुन्ध, धनार्थिन, अधेपर, धनपरायण. = ously, adv. सलोभं, लोभन. = ousness, s. लोभ:, लिप्सा, नृष्णा, लालसा, स्रहा, आभिलावः, आतिस्त्रहा, लील्यं. 2 धनलो-भ:, अर्थनुष्णा.

Covey, s. पक्षिगणः; ज्ञावकसमूहः.

Covin, 8. कटसमय:-संविद् f.

Cow. s. गो f., घंनु f.; माहेयी, सौरभेयी, उला; संगिणी, अर्जुनी, राहिणी; एकहायनी, दिहायनी, विश्वयणी, चनुहीयणी 'u c. one year old, 2 years old,
and so on '; 'barren c.' वता, कंच्या; 'mild
one' अर्चर्ड, मृतरा; 'bringing forth many
calves' बहुस्ति:, परेष्ट्रका; 'producing calves
every yeur' समासमीना; 'an excollent c.' गोमतिक्रका; गोतज्ञजः; 'c. dung' गोमयः-यं, शकृत कः;
'c. herd' गोपः, आमीरः, गोपानः; 'c. house or
pen' नजः, गोरं, गोताला. -v. t. भी c., नस् c.
Coward, s. कापुरुषः, भीरः, अग्राः, कातरः, जीव
भीतः, गौयहीनः; 'a boasting c.' गेरेश्वरः, गेरेः
दिन् m. -10E, s. भीरता, कात्य, अपीर्कं, कापुर

 श्वीय, अविक्रम:, क्लांबताः -LY, वः नीह, निर्वीय,
 कातर; See (s.). - ado. सक्तातपं, भीहवत्, कापुहण-चतः

Cower, v. i. अवनतकाव-मणतश्चरीत् -a. भू 1 P, प्र-श्रीभू, निभृतं-भलक्षितं या 2 P or गम् 1 P, कायमव-नमस्य गम.

Cowl., 8. फणाकुति शिरंदिष्टनं.

Cowrie, s. काकिनी-गी, कपार्दका, बराइक:.

Сохоомв, s. दंनिन m., दांनिक:, आत्मानिमानिन m., आत्मविकत्थन:, दत:. 2 खडा, शिखा. - ву, s. दंम:, आत्माभिमान:, दर्ष:, गर्व:.

 Cox, a. अप्रगत्म, सलङ्ज, लङ्जावत् (ती f.), विनीत,

 सबीड, शालीन. 2 अन्यमाबित् (णा f.), विनवाच

 ए. i. लङ्ज् 6 A, प्रयू 1 A, प्रयू 3 P. -LX. ade.

 लङ्ज्या, सबीडं, सबर्य, सलङ्जं. -NESS, s. लङ्जा,

 बीडा, प्रया; अप्रागरूथं.

Содем, v. t. वंच् 10; See Спелт. — аде, s. प्-तारणा, वंचनं; माया, श्रमः, माहः. — еп. s. वंचकः, कितवः, मायिन m.

ORAB, s. कर्लार:, कर्कट:-टक:.

ORABBED, त. कर्कश, परुष, निष्टुर. 2 वामशील, प्रती-प, दुःसील. 3 विषम, दुःसैय, गृङ, निगृहार्थ. - NESS, ८ निष्टुरता, प्रतीपता, वैषम्प, दुःसीलं.

Orack, v. t. भंज् 7 P, खंड 10, बिंदु 9 P, 10, रहट c., भिंद 7 P; 'c. a joke' परिहास कु. 2 (अकरमान) ध्वन् c., आस्फल् 10, रवन् c. – v. i. रुफुट् 6 P. वि-द्वं 1 P, भंज-भिंद्- $\frac{1}{6}$ pass.; 'a c. od sound' अपस्यरः, विस्तरः 2 विकत्य 1 A. 3 महारवेण स्वन्-क्रज्-धन् 1 P, सहसा महारवे कु 8 U. – s. किंद, संधिः, भंगः 2 रुफोटनं, भेदनं 3 विरावः, ध्वनिः, किंगतं, 'c. brained' वातृल, उन्मन, ध्रांतिचन

Orackle, $v.\ i.\ हान्-त्य 1\ P, प्रयास्थ्यत (D). = s.$ स्वनितं, र्यत्ते, प्रययस्थ्यः c.

ORADLE, 8. दोना, पेंखा, पेंखोलनं; (शिश्) खट्टा; 'from the c.' आशैशवातः; 'a child in the c.' स्तनंभयः, शिशुः. 2 (fig.) निवासभूमि f., आवासः. - v. t. दोलायो श्ली ८., दोलामोराच्य चल् c.

Oraft, s. कला, शिन्य; कीशकं. 2 इतायारः, बृत्ति f, ज्यवसायः. 3 चातुयं, कीशकं, वैदर्ध्यं ; हस्तकोललं, वै-पुण्यं. 4 शाठचाता, धूनेता, कीटिल्यं, कपटं. 5 नीः, तरीः; (o.s man 'शिन्यन् m., काहः, कर्मकारः. — Orafty, a. धूने, शाठ, कृटिल. विजिद्या. कितव, कपटिन्. 2 चतुर, विद्यायः — LY, ade. छलेन. सकैतवं, धूनेतया; चतुरं, विद्यायत्या.

ORAG, s. शृंग, कूट:-टं, शिख(:-t. =GED,=GY, a. विषम, अत्यसम, श्रोगन् (जी f.).

ORAM, v. t. प्रक्षित् ७ P, बलाद निविज्ञ c. 2 अतिभी-अनेन तृष् c. or संतुष् c. 3 अतिभृत्रं पू c. or पूर् 10; स्वस्तिवायनमोदकै: कृक्षि पूरियस्वा (M. 4) ' having c. ed the belly ' &c.; ' c ed with food ' अतिनृत:. 4 आङ्क 6 P, निरुध् 7 U, संबाध् 1 A; 'c. ed with people ' जनाकी ने, जनसंकल-संबाद.

CRAMF, v. t. संकुच् 1 P, संतम् 9 P or c., नि-प्रति-हम् 7 U, संबाध् 1 A. 2 (अंगं) आकृष् 1 P, उद्देश् c., उपहन् 2 P. 3 क्षाल् 10; 'we are much c. ed in this place' अतीव दुःस्थिता वयमत्र. - s. स्तंनः, संकीचः-चनं, निरोधः, संक्षेपः. 2 चंद्रचनं, ज्यासः, आक्षेत्रः, गात्रीपदातः; 'a.c. in the ealf of the leg' पिंडिकोदंशनं. 3 कीलः, लोइयहणी, वंधनकीलः (c. iron).

CRANE, s. वकः, कहुः, सारतः; बठाका, विसकंटिका (female c.). 2 भारोन्तेलनयंत्रं.

CRANIUM, See SKULL.

Сванк, в. वक्रमागः. 2 वक्रोक्ति f., वक्रमावितं.

Cranny, s. छिटं, एंग्रं, संधि:.

 $C_{RASH, s.}$ महाज्ञन्द:, महानिनाद:, कोलाहल:, महारव:. -v. t. भंज 7 P, भिन् 7 P, मृद् 9 P, (19 q 7 P. -v. i. (q रुपरवेण) ध्वन्-स्वन् 1 P, q रुप q Q P.

Cratch, s. गवादनी, होणि-णी f.

CRAUNCH, v. t. चर् 1 P, संदंश 1 P.

CRAVAT, 8. ग्रेनेयकं, ग्रावांवष्टनं.

CRAVE, v. l. (सविनयं) याच् 1 A, प्र-अनि-अर्थ् 10 A; 'c. fuvour' प्रसद् c.. अन्ती. 2 वांछ 1 P, इष् 6 P, अमिलस् 1, 4 P'. लम् desid. (लिंग्सते); See WISH. =ING. s. लाउसा. स्पृहा, अमिलाय:, आत-कांक्षा, औत्मुक्यं, उत्कटा. नृष्णा; 'c. for food' बु-भुक्ष; 'c. for drink' निपासा. नृष्णा.

CRAVEN. s. (c. hearted) कापुरुष:, भीर:; See COWARD.

CRAW. s. पश्चित्रहरः, पक्काश्चयः,

CRAWL, $v.\ i.\ स्वा 1\ P,\ i^4-प्र-सं<math>^\circ$, उत्सा गम् $1\ P,$ मंदगस्या चल् $1\ P.=s.$ गुप्ति f.; पीतोदरं.

CRAYON, 8. व.तेंका, तुलिका.

CRAZE, v. t. मंज् 7 P, खंह 10; See BREAK. 2 चूर्म 10, निष्मष् 7 P. 3 ज्ञानं हन 2 P, वातृलीकु 8 U, मह c., संधर् c. (भ्रमपति). – ED, – CRAZY, a. वातृल, बुद्धिविकल, हतज्ञान, उत्मन, भ्रांतिषनः 2 जीये, जजेर, जजेरीभूत. – EDNESS, s. बुद्धिवेकल्यं, वातृलता, उत्मादः, चित्रभमः 2 जीयेता.

CREAK, v. i. कर्कश शब्दं कृ 8 U, परुषं विरु 2 P or स्वत् 1 P. -s. कर्कश शब्दः-ध्वतिः.

CREASE, s. विल f., व अभंग:, पुरचिह्न-

CREATE, v. t. सज् 6 P, निभी 3A, जन् c. (जनयित), उत्पद्द., कु 8 U, विभा 3U, प्र-सं-कृष् c.2 पदे-अधिका-

दे-नियुज्ञ 7A, 10 or अभिषिच्च 6P; 'a thing c. ed' भृतं. =10N, s. सर्गः, जननं, सिंडीं,, निर्भाणं, विधानं, प्रकल्पनं, भावनाः, 'a c. of the mind ' मानसी सिंडः, मनःकल्पितं. 2 उत्पन्नं, भूतं. 3 विधं, निवित्रजपत त., सिंडीं,, सर्वभूतानि. =1VE, a. जनक, कल्बक, उत्पादक, निर्माण-रचना in comp.; 'c. genius' निर्माणवाक्तिः. =0R, s. सृष्टु त., निर्मातृ त., उत्पादकः, जनकः 2 त्रमा, आत्म मृः, परमेष्टाः पितामहः, विधातः, विधस्त, भाना, प्रजापतिः, जगकतो, स्नष्टाः विधातः, विधस्त, भाना, प्रजापतिः, जगकतो, स्नष्टाः विधाः, विधाः, स्वयंभूः, चतुराननः, विदिचः, कमलयोनिः, अञ्जूः. =URE, s. भूतं, जेतुः, जीविन-प्राणिन् तः, देहिन तः. 2 प्रियः, वन्सः, जातः 3 आश्वितः, उपजीवन तः, लब्धादयः; 'he is your c.' सः त्वत्ते। त्रव्धोदयः, व्वद्रभीवीः

CREDENCE, s. विश्वास:, प्रत्यय:, प्रमाणं; 'worthy of c.' विश्वास्य, प्रमाणं; 'to give c.' विश्वस्यतं 2 P.

CREDENTIALS, s. विभासपत्रं, प्रत्ययपत्रं.

CREDIBLE, त. विश्वसनीय, श्रद्धेय, विश्वास्य, प्रामाणिक (की f). - CREDIBLETY, s. विश्वास्यता, विश्वास-पालता, प्रामाण्यं. - CREDIBLY, adv. सप्रमाणं, श्रद्धे-यत्या, विश्वसनीयतया.

UREDIT. s. विश्वासः, प्रत्ययः, विश्वेसः; 'worthy of c.' विश्वेमभाजनं, विश्वासपारं. 2 प्रश्नेसा, श्राप्ताः कीर्ति-स्थाति f., प्रतिष्ठा, यशसः गः, स्तिति f., स्तवः. 3 (In commerce) विश्वासः; कालिका; 'buying on c.' उद्धारः. 4 प्रामाण्यं, विश्वास्थ्यता. – v. t. निश्वस-प्रती 21', सत्य व. मन् 4 A. 2 प्रमाणांकु 8 U. – ABLE, व. श्लाच्य प्रश्नास्य, कीर्ति-गौरव-कर (री f.), स्तृत्य. – ABLY, adv. श्लाध्यमकारण, स्तृत्यहं; सगौरवं. – OR, s. उत्तम-णैं:, क्रण्टात गः., धनिकः

CREDULOUS, «. श्रद्धालु, विश्वासज्ञील, विश्वासिन् (नी f.), विश्वंभप्रवण, अज्ञांकिन्. = NESS,-CREDULATY, १. विश्वासज्ञीलता, अञ्चलता.

CREED, s. धर्म: 2 स्वीकृतमतं-पक्ष:

CREEK, s. वंक:, वक, खातं. - Y, «. वंकवत् (तो र्), वक.

Сперер, v. l. सृत्र 1 P. वि-सं-प'. मंद्गल्या चल-मंदं प्रस् 1 P. 2 अलक्षितं प्रतिज्ञ 6 P. 3 ज्ञाने: प्रवृत् 1 A. —ER, s. लता, वली, वलरी, वताति-ती f.; 'a branching c.' वीह्रध् f, गुल्मिनी, टलप:, प्रतानिनी 2 स- धिन-उरोगामिन् m. —ING, s. विसर्प:-पेणं, विसर:.—INGLX, adv. सर्पेबत, संदगल्या: ज्ञाने:ज्ञाने:

CREMATION, s. दाह:, दहनं.

CREPITATE, See CRACK.

CREPUSCLE, -- SCULAR, See EVENING.

CRESCENT, s. अधेचंद्र:, अधेंदुः, चंद्रार्थः. -a. 'c.-shaped ' अधेचंद्राकार. 2 वर्धमान, विधन (नी ∫.). CRESSET, s. आकाशादीय:.

CREST, ८ चूडा, शिखा, शेखरः, मौितः; मुकुटं, किरी टः. 2 (Of a cock) चूडा, शिखा. 3 शिखरः-रं मूर्धन् गः. (of mountains); 'c. fallen' भग्न भग्नदर्द, आत्तमान, विषण्ण; 'c. jewel' चूडामिणः शिरोरत्नं-मिणः, शिखामिणः-ED, त. शिखिन् (गिरिं) चूडान् (तां रि.). 2 अवनंित, किरीटिन्.

CRETACEOUS, a. कठिनीसंस्थ, कठिनीधर्मन.

CREVICE, s. रंभ्रं, छिद्रं, विवरं, बिलं, संधि:, गर्त:-तौ. CREW, s. नाविका:, पीतवाहा: (pl.), नाविकाणः 2 गणः, संघः, जनसमृहः.

CRIB, s. गवादनी, द्रांणि-णी f. 2 गीर्ष, वज:. 3 विश्व दोला. -v. t. Confine, q. v.

CRIBBLE, s. चालनी, शोधनी, तितड:.

Спіск, в. कर्कशशब्द:. 2 मन्यास्तंभ:.

CRICKET, s. झिलिका, भृंगारी, भीरुका, चौरी. 2 गु लिकाकीडा

CRIME, s. अपराध:, पावं, दोष:, पातकं, पावकर्मन n दितं; ' a heinous c. ' घीर-महा-पातकं.-- CRIMI NAL, a. or s. अवसाधिन (ना f.), पापिन, सपाप पातिकन , कृतापराध, पापकभेन , सदीप, दष्क्रतिन : दं डच, दाषग्रस्तः ' c. aet ' पानिक्रयाः ' c. law ' दंड विधि:-शासनं. - LY, adv. सापराधं, सदीवं. 2 दंडवि धिन्यायन, दंडविधिवतः -ITY, 8. सपापता, अपराधि ता. सद्वित्वं.-CRIMINATE, v. t. द्विशंक 8 U. सा पराध-मदीष «. कृ, दोषण लिए 6 P. 2 अभिशंस 1 P अभिवज 7 A, 10. - ION, 8. अभियोग:, दोष्टीकरण दांपारोपणं, अनिशंसनं. =ORY, त. अभिशंसक: सदीष CRIMP, a. नंगर, निद्र. 2 असंगत, विरुद्ध, अयन -v. t.,-Crimple, संक्रम् 1P, प्रटोक्न 8U, चुन् 10 Crimson, a. जीण, रक्त, अदण, लोहित. - s. जीण: रक्तिमन m., रक्तवणे:, अठाणमन m., लोडित: ' covered with c. ' अहिंगत, पष्टितित. 🗝 . t. अ हणीक 8 U, अहणयान-शोणयति-लोहितयति (D.). CRINCUM, 8. विल f., पटः; संकोचः

CRINGE, v. i. अंजिंठि वध 9 P; साष्टांगपातं प्रणम् 11 or अनुनी 1 P; 'c. at the feet' अध्यक्ष णावपातं कृ 8 U (Bh. i. 31). -s., -inc, अंजिङकसेन ग., अष्टांगपातः; धवृत्ति f. -v. t. S. CONTRACE.

Crinigerous, a. रामवन (ती f.); रोमोपम.

Crinkle, s. afo f_0 , g_{Z_0} , $\forall q_1 : -v_0$ i. g_{Z_0} if q_{Z_0} q_{Z_0}

CRIPPLE, a. or s. पंग (गूर्त.), विकल, विकला (गीर्त.); पादविकल; गतिहीन; भोण. - v. t. विकल यति (D.), विकलीकु 8 U, व्यंगीकृ. 2 (fig. दर्बलीकु. - NESS, s. पंगता, अंगवैकल्य

CRISIS, s. संकटं, संकटवेला, संदेहसमय:; शुभाशुमल ग्रं. 2 त्र्याधिसीमा: = CRITICAL, a. संदिग्ध; c. bime कार्यसंकटं, संकटसमय:, कार्यनिवेहणकालः; s. s. (times ' डपस्थितेषु दुर्गेषु.

• CRISP, a. आकुंचित, बंधुर, भंगवन् (ती f.). 2 भंगर, भिंदुर, भिंदेलिम. = v. t. (के कान्) रच् 10, भंगुराकृ 8 U, आकुंच् c.; 'c. ing-iron, -pin ' के क्षयमनकील:; 'c. ed tresses' चूर्णकृतला:, वलीभृतः अलका:. - ATURE, s. के कार्युक्तनं

CRITERION, ८. लक्षणं, चित्रं, (लंगं, संज्ञाः 2 निक्रवः. CRITIC, ८. गुणदाविवचारकः-निरूपकः: गुणागणकः: विज्ञः गुणमाहिन् ११ गृणदोविवेचकः 2 (cavilling c.) देविकद् ग्-छित्रान्वेषिन् ११ - ALL, ११ गृणदोविचारयुक्तं, गुणागणकः; गृणदोविचारयुक्तं, गुणागणकः; गृणदोविचारयुक्तं, गुणागणकः; गृणदोविचारयुक्तं, विक्रान्वेषिन् - ALLN, adv. सूर्वं, सूर्वमनया, निपुणं 2 गुणदोविचार्यक्षयाः 3 संकट-समयेः - ISE, १९. ८. गुणदोविचार-विवचनं-कृ 8 U, गुणदोविच्चान्विक्त्यं 10 or परीक्ष् 1 A or वि-विच्च 3, 7 U. 2 छित्राणि अन्विच् 4 P, or दृ ज्ञ्ञा 1 P. - ISM, CRITIQUE, ४. गुणागुणपरीक्षाः, गुणादोविवेच्चनं-परीक्षणं-विक्यणं 2 छित्रान्वेवणं.

Сполк, v. i. आरह 1 Р. (аह 2 Р. 2 (Ля а crow) के 1 Р, ध्वांसू 1 Р. - в. आरटनं; मेकरवः, काकरवः.

CROCEOUS, α . कुंकमाक, गौर (री f.).

Orock, s. किई. कज्जलं. -r. t. कृष्णीक 8 U, क-ज्जलन लिए 6 P. - ERY, s. मृद्गांडानि (pl.); कीलालकं; मार्तिकं.

 OROCODILE, s. नक्त:. कुंभीर:, मकर:, प्राह:, अवहार:

 (a kind of c.).

CROFT, s. वाटिका; वाट:. वृति f.

CRONE, 8. स्थविरा, जरती, बृद्धा, जरटा.

CRONY, 8. चिर्मानं, प्रिथमित्रं-मृहद् m.

Orook, ८. दंड:; कुंचिताययंष्टि र्नः; आकर्षणी; 'by hook or c.' येन केन प्रकारेण: यथाकथंचित; 'c. back' कुंचा; 'युड्न:, गडुल:-ए:. -ए. र. आक्रंच ए.. नक्षीकृ 8 U, कुटिलीकृ, नम ए. -ए। यः वकः कृटिल. जिन्नः, अराल; नाभित, आकृषित, भुम्न, -युङ्क; 'c. bodied' विकृताकारः; 'c. armed' कुंप:, कु-कु-णिः. विकरः; 'c. nature' वकमानः. कैटिन्यं: 'c. minded' कृटिलमति, जिन्नचेतस, प्रतीप, अनुजुपकृति; 'c. with ago' जरानतकाय, जरापरिणतः - EDLY, ade. वकं, कुटिल, कृटिलगन्या, जिन्नं, साचि, तिर्यकः; 'going c.' जिन्नगः, कृटिलगन्या, जिन्नं, साचि, तिर्यकः; 'going c.' जिन्नगः, कृटिलगन्या, जिन्नं, साचि, तिर्यकः; 'going c.' जिन्नगः, कृटिलगन्या, जिन्नं, साचि, तिर्यकः, कृटिलगन्या, जिन्नं, साचि, तिर्यकः, कृटिलगन्या, जिन्नं, साचि, तिर्यकः, विक्रता, कृटिलगाः

Crop, s. शस्य, शस्यसंग्रहः, कृषिकलं, c. s. श्राह्य-क्षेत्राण. 2 अमं, शिखा. -v.t. (शस्य) चर् 1 P, अद् 2 P, मक्ष् 10, चर् 1 P. 2 छिट् 7 P. लू 9 U, शस्य क् or संग्रह 9 P. -v.i. (up) आविभू 1 P, गारुभू, सहसा उद्गर् 1 P; 'c. cared' छित्रक-लाम, लूनकर्ण; 'c. ful' परियूगीदर, अतिनप्त.

CRORE, 8. 新記·記 f.

Cross, v. t. न 1 P (lit. and fig.), सं-उत्°, लंघ, टत्-, 1 A, 10, अति-इ 2 P, अतिक्रम 1 U, 4 P, आक्रम; 'these thoughts c. ed my mind' एते संकल्पा मम प्रादुरासन् or आसीत्-समभूत्-मे मनसि (Ka.), 'he c. ed my sight ' मन दर्शनाथमां-गतः (S. 3), नयनविषयमवतीर्णः. 2 वि-प्रति-हथ 7 U, ज्याहन् 2 U, प्रतिबंध 9 P. 3 ज्यात-अस 4 U; ' with the arms c. ed ' व्यत्यस्तभूज:; स्तन्वि-निहितहस्तस्वस्तिकः मिवधुमि: (Mal. 4); 'c. legged ' ज्यत्यस्तपाद: ; ' to c. the legs ' ब्यत्यस्तपादाभ्यां आस् 2 A. 4 (In love) खंड 10 ; खंडिता नारी 'c. ed or defeated in love '. - s. क्र्जा:. 2 ज्ञल:-लं. 3 प्रतिरोध:, विमः, पत्यहः, व्याघातः, प्रतिबंधः. 4 व्यस्तरखाद्रयं, स्वस्तिक-चिह्नं, स्वस्तिकं - ॥ व्यत्यस्त, तिरश्रीन, साचिस्थित-2 वि-प्रति लोम, विरुद्ध, बाम, प्रतीय, प्रतिकूल. 3 दुःशील, धिश्चन, दुरात्मन, बक्ररवभाव, जिक्कप्रकृति, वामश्चाल; ·c. road 'डवपधः, उपमार्गः; चतुष्ययं, गृंगाटकं; 'c.-examine 'विविधं परीक्ष 1 A or अनयज् 7 A; 'c. grained' प्रतीप, विलोम, विरुद्ध: 'to be c. 'प्रतीवं गम 1 P. प्रतीवायते (D.); 'c. multiplication ' वजान्यासः; 'c. threads' पूर्ण. -LY, adv. तिथेक्, ज्यत्यस्तं, साचि. 2 प्रतीपं, प्रति-कूल, विरुद्धे. 3 पिशानतथा. = NESS, ह. चक्रता, अनु-जुता, जिझस्यभावः, पैज्ञन्यं.

CROTCH, s. अंक द्वा:, आकर्षणी, बाडिश:.

Спотенет, s. कामचार:, लड़री, मनोलील्यं, स्वैरिता. Спочен, v. i. पत 1 P (पादयो:); पादयोली 4 A, नबीभू 1 P, काथं नम् c. 2 चाट्यक्या अनुन्तं 1 P от प्रसद c.; See Cringe.

Cnow, s. काक:, वायस:, ध्वांक्ष:, मीकुलि:; 'carrion c.' कुगपभुज, दग्धकाक:; 'c. bar' लोहदंड:. - v. i. विरु 2 P, नद् 1 P. 2 विकल्य 1 A; See Boast. Crown, s. समृह:, संघ:, वृदं, गण:; See Collection, 'c. of people' जनसंगदं:, स्कलं, जनैष्यः, लोक्संघः, वहुजनमंत्रकः. - v. i. 'to be c. ed' सं-आ-कृ pass., पियू pass., संकुल-समाकुल-य. भूः 'house c. ed with people' जनाकाण-जनसंकुलं गृहं; 'the place was very much c. ed' तिस्म न स्थान महाज्ञ जनसंगदं आसीत. - v. t. आ-सं-कृ 6 P, परिय c. or पूर 10, ज्याप 5 P, संकुलीकृ 8 U. 2 संगर्द 9 P, सवाध 1 A, संकुलीकृ.

Спомм, я. मुकुट, किराट:-ट. 2 राज्यं, राजपदं, राजन्तं; 'placed on the c.' राजपदमारिपितः, राज्येमिक्रिक्तः: 3 राजन् गा., शासिन् गा. 4 (Of the head)
न्तुरा, शिखा, मीलिः: 5 अमं, शिखा, शिखरं, श्रीकंकं,
शिरस् गा., देगं, अम्मागः: 6 सज् न., माला: 7 रूप्यमुद्रा: -ए. र. राज्ये अभिषिज् 6 P, मुकुटं परिधा ८.
(भाष्यति): 2 संबद्धः, समाष्ट्रः, निष्पद्धः ०ः; '०ः-

ed kings' मूर्थांविसका:-मूर्थांभिषिका:-राजान:; 'to c. all' इदं च तत्र विशिष्टतमं जातं; 'to be c. ed' फ्रन् र P, सफलीमू; 'his efforts were c. ed with success' सर्वेऽस्य प्रयका: सफलता युपु:-फ्लिता:

CRUCIBLE, CRUSET, s. मु(मू) पा-वी, तैजसावर्तनीः CRUDE, a. अपक्ष, अपरिणत, असिन्ध, असंस्कृत, आम. 2 अजीर्ण. 3 असंपूर्ण, असमात; अपूर्णकाल, आकालिक (की f.); 'c. form' प्रातिपदिक, आसिन्ध रूपं.—LY, adv. अपूर्णकाल. —NESS, s. अपकृता, आमता, अ-पाकः, अपरिणामः.

ORUEL, a. नृज्ञंस, क्र्र, निश्वर, निष्करण, निर्देय, निर्ध-ज, कठिनहदय, क्रकमेन् - Ly, adv. निष्करण, नि-देयं, निष्ठरं, &c. -Ty,-NESS, s. नृज्ञंसता, निष्ठरता, निर्देयत्वं, क्र्रता, निर्धृणता; 'c. to animals' प्राणिहिंसा

CRUISE, s. समुद्रे परिभ्रमण, पर्यटनं -v. i. परिश्रस् 1, 4 P, इतस्तमो भ्रम्.

Скимв, Ским, s. खंड:, लव:, भक्तत:-लं. 2 उ-ভিত্তই, अभग्नेष:, पिष्टकशकलं. -Скимму, а. को-मल, मृद.

CRUMBLE, v. i. चूर्णाम् 1 P, विश्व pass., ज्ञाकलीम्; पत् desid. (विपतिषति). 2 विनज्ञ 4 P, क्षि pass., अवसद् 1 P.-v. ℓ . चूर्ण् 10, क्षुद् 7 U, विष्पष् 7 P, मृद् 9 P, ज्ञाकलीक् 8 U; खंडज्ञा विद् 10. 2 विनज्ञ ϵ ., भवसद् ϵ . — ϵ ING, ϵ . जीर्ण, अवसत्र, विज्ञीर्णं.

Orump, a. कुब्ज, न्युब्ज, वक्त. Crumple, v. t. संकुच् 1 P, संपुट् 10; See Contract. 2 चूर्ण 10, संपुट् 9 P.

CRUPPER, s. प्रक्रवंध:.

CRUSH, v. t. समृद् 9 P or c., संपी र 10, निष्पप् 7 P, क्षुद् 7 U, मंख् 9 P, निर्देख् 1 P, 10, च्यू 10; 'c. under the foot' पादनलेन-पादाधातेन-मृद्, पादमरेण आक्रम् 1 U, 4 P. 2 विष्वस् c., विनज् c., विच्छद 7 P. = s. मर्बनं, निष्पेषः 2 जनसमर्दः, संकृतः. = ING, त. प्रमाथिन (नी f.); 'c. defeat' सर्वनाज्ञकरः पराजयः

CRUST, क. त्वच् र्र., बाह्यपटलं, वर्ल्क, वाह्यवेष्टनं 2 घन-भागः, बाह्यभागः. - v. t. घनपटलेम वेष्ट् c. or आवृ 5 U or आच्छद् 10; बाह्यनः घनीकु 8 U. - v. i, घनपटलं बंध् 9 P, घनीभूः, संहतीभू. - ACEOUS, «. कविषम् (नी र्त.), वल्कवत् (ती र्त.), पटलवतः - प., «. घनपटलयुक्त, सपटल. 2 प्रतीप, पहचः, निष्टुर, विश्वनः CRUTCH, इ. अवलंबनार्थं दंडः; आधारदंडः

Cax, v. i. जुन् 1 P, विलप् 1 P, दह 2 P, परि-देव 1 A, 10, बाल्प मुन्विसन् 6 P or पत् c. 2 (of crows &c.) वान् 4 A, विरु 2 P; नइ 1 P, रब् 1 P. 3 वि-वर्-धृष् 10, प्रकाश c., पख्या c. (ख्या-पयति); 'c. ing in the wilderness' अरण्यहरितें' 4 तारस्वरेण-डवै: वह 1 P or भाष 1 A, आ-वि-कृत् 1 P, आ-, कंद् 1 P. - s. कंदमं, रुदितं, रोदमं, आंक् क्रोशः, विकायः, परिदेवनं 2 ध्वनिः, स्वनः, स्वरः, श्वन्दः, नादः; 'c. of distress' आतेनादः, करूणस्वनंः; रुतं, विरावः, (gen. of animals). 3 उन्क्रोशः, घोषणं, उवैधीषः, कोलाहरुः. - down, अपबद् 1 P, अवगण् 10, अवमम् 4 A, अपलप्. - out, उत्कृशः, उवै:-तारस्वरेण-घुष्. - up, प्रश्नस् 1 P, कृत् 10. - ER, s. घोषकः, प्रकाशकः, घोषणाकृत् m.

CRYSTAL, s. स्फटिक:, सितोपल:, सितमणि:, स्फिटिकाममा का = a. 'c. like' स्फिटिकाम; विमल, स्वच्छ—LIEE, v. t. स्फिटिकरूपेण घनीक 8 U or घनीमू.
CUB, s. ज्ञाव:-वक:, पोत:, कलभ:, वन्सः, ज्ञित्रुः, किज्ञोद:-रक:-

Cube, s. चन:; 'c. moot' धनमूलं, धनपदं.=Cubx-CAL, a. धनाकार; 'c. contents' धनफलं.

Cubit, s. हस्त:, किंड्कः; अरिन m., f. (with the last finger stretched).

Cuckold, s. बंधकी भार्य:; जारिणीपति: and sim. comp.; 'c. maker' See Adulterer.

Cuckoo, ८. कोकिलः, पिकः, परभृतः, पुंस्कोकिलः (male c.); 'female c.' अन्य-पर-पुष्टा, परभृता, अन्यभृता, कोकिला

 C_{UCUMBER} , s. चभैटिका, चभैटः, ककेटी, उर्वोह् f., र- (हे)वीह-लु f.

Cub, s. चर्चः, आहारः

CUDDLE, v. i. अंके-निकटे स्वप् 2 P or की 2 A.
CUDGEL, s. लगुड:, यष्टि f., दंड:, काइं, गदा; 'c.play 'गदायुदं, दंडादंडि. -v. t. लगुडेन पह 1 P or
आहन् 2 U or तह् 10; 'giving a sound c. ing'

भाहन् 2 U or तह् 10; 'giving a sound c.ing' लगुडमहारै: जर्जरीकृत्य; 'c. your memory' स्मर्ति प्रवोधय तावतः

Cue, s. संज्ञा, इंगितं, सूचना; सूत्रं. 2 अंचतः. 3 छंदः,

Cuff, s. मुश्मिहारः, मुश्माघातः. 2 विप्यतांचतः.=v. t. मुश्मिना-पाणिचा-तद् 10 or मह 1 P or आहम् 2 U; मशीमाश्च पुष् 4 A.

Cuirass, s. कवच:-चं, उरझाणं. 2 कूर्पासः; निचीलकः Cuish, s. उरुवाणं, उरुवर्मन n.

CULINARY, a. पाक in comp.; 'c. skill 'पाक-सिकिजानं

Cull, v. t. बदह 1 P, व 5 U; समा-इ; एकत क 8 U; 'c. passages' स्पिकां क

CULLION, ह. जाल्म:, धूर्त:, जाठ:.

Cully, 8. वेश्याजितः; मुखप्रतार्थः

Culm, अ. नालं, कांड-

Oulminate, v. i. दशस्थानं नाप् 5 P; 'the sun is c. ing' नभसी मध्यमध्यास्ते रावः, (fig.) पर t कोटि-काठां-गम् 1 P, अतिभूमि गमः, पाताभिमुखीभूः अन् विष्णु -a. भू. =10N, s. परा कोटिः, परा काठाः

ÖULPABLE, त. सदीव, सापराध, निदाई, दोविन् (नी र्तु.), अपरीक्ष, वाच्य, निय, टूवलीय. - NESS, CULPA-BILATT, s. सदीवता, अपरीक्षता, वाच्यता.

OULPRIT, s. See CRIMINAL.

Опитиать, v. t. कृष् 1 P (land &c.). 2 मूध् c., वंष-पे-चि 5 U, परि-अनु-ज्ञाल 10, अन्यम् 4 P, आ-सेष् 1 A, अनुहा 1 P, अज 1 U; 'c. friendship with the good' सर्ता मैत्री पिषनु-अन्यस्य. =10N, Outhurb, s. कृषि f., कर्षण, कृषिकमेन n. 2 अनु-क्षीलन, ओमहिंद f., संवर्धन, प्रवेधन. 3 वजति f., उत्संद:; 'c. of the mind' प्रवेधः, प्रवृद्धता; 'men of c.' प्रवृद्धमनसः-संस्कारवंत:- जनाः, व्युत्पत्राः; 'c. of learning' विपामिनृद्धिः; ज्ञानोजतिः, &c. =0R, s. कृषीवलः, कर्षकः, क्षेत्रन् m. 2 अनुष्ठायन् m., परिकृषितृ m., संवर्धकः.

CULVER, See DOVE.

Оимвев, v. t. बाध् 1 A, किश् 9 P; कष्टं-दु: क्षं भावद् 1 P, अतिमारी मू. -s. क्रेशः, केटकः, शस्ये, अतिमारः. -some, Cumbrous, s. कष्ट-दु: क्ष-कर (री f.), क्रेशमद, अतिभारभूतः. -Cumbrance, s. सार्तभारः, शस्य भूतः, भारभूतः. 2 उपरोधः, शतिबधः, मत्यूदः.

ÖUMIN, s. जीरकः, करणः, कणा, अजाजी; 'black c.' सुवर्वी, कारवी, पृथ्वी, पृथुः, काला, उपकुंचिकाः

CUMULATE, See ACCUMULATE.

Ounning, a. विदाभ, धूर्त, चतुर. 2 मायिन (नी f.), वंचनचील, विमलेभक, कपटिन. = वदाधता, धूर्तता, चातुर्यं, नैपुण्यं, पद्धता. 2 कपटे, माया, वंचनं. शाट्यं, व्याजः, कैतनं, छलं. = LY, adv. चातुर्येण, विदाधतया, धर्ततया. सन्याजं.

Oup, s. वात्रं, चवक:-कं, भाजनं, काचवात्रं. 2 वृट:, क्कोज्ञ:-ब:; 'fond of the c.' पानासक्त:; 'taste the c. of misery' दु:खभाग भू. =v.i. आच्चवर्यभेज रक्त मुच् c. or मीक्ष 10; 'c.-board' लघु-कोठः; 'c. ing glass' रक्तच्चवर्यत्रं ; 'dry c. ing' घटिकया अलाव्य वा आच्चवर्य.

Ourid, ६. मदनः, स्मरः, कामः, अनंगः, कदर्पः, मन्य-धः, मनसिजः, कुसुमवाणः, पंचज्ञरः, मारः, प्रयुग्नः, नीवकेतमः, कुसुमेषुः, मकरध्यजः, पुष्पधन्या, आत्मभूः, अनन्यजः, चित्तजन्मन् and sim. comp. = xxx, इ. स्रोभः; गृध्युता, अतिलोभः-स्पृहा, लालसा, अतिनृष्णा, स्मालिष्सा. 2 कामकताः

Cupola, s. तोरणसर्ग, प्रासादचीर्थ.

Cur, s. जुनक:; See Dog. - RISH, u. अज्ञांत, दुष्ट. Curate, s. उपयाजक:, पुराहितप्रतिनिध:.

CURATOR, s. अवेश्वतः, अधिकारिन् m., अध्यक्षः; 'c. of a depot' ग्रंथशास्त्राधिकारी-

OURD, v. t. Mig 5 U, H-fa-un 1 P, faun 10, n-fa-un 9 P, Ma-fa-un 7 U, de 1 P; 'c. the

horses ' प्रमुशती बाजिन: (S. 1); 800 Con-TROL also. - 8. मुखर्चन , मुख्यस्तान हा. 2 वेनन, संयम:, निरोध:, &c.

CURD, CURDLE, ए. र. द्विस्तिण घमीम, इये 1 A. -ए. र. धमीक 8 U, इये c., संहन् 2 P. - ह. इधि भं.; पयस्य, इत्सः -सं. - प्र, - ED, व. द्विमय (यी f.). 2 घनीमूत, इयनन, संहत.

Oure, v. t. (disease) कित् desid. (विकित्साति ते), प्र-उप-दाम् c. (दानयति), ताध् c., प्रतिकृ 8 U, समाधा 3 U; (persons) सुर्थ-प्रकृतिस्थ-मीरीगत. कृ; gen. ex. by निर्-गत-वीत in comp.; 'Râma was c. ed of his fever' रामो इचरोपक्समनाजीरीग: कृतः, प्रकृतिस्थ: संजातः; 'c. ed of wounds'
निर्मण: कृतः, निर्मिवः, &c. - e. चिकित्ता, दणक्रमः,
प्रती(ति) कारः, रोगोपद्यमः. 2 सुर्थता, स्थास्थ्यः 3
भेषजं, औषधं. - ABLE, त. साध्य; 'in-c. by physicians' भिषजामसाध्यं (R. VIII. 93); क्षानीय,
प्रतिकार्यः. - ATIVE, त. रोगहरं, रोगम (मी ति.), व्याधिद्यमक, सांतिरः. - ER, श. चिकित्सकः. - LESS, त.
असाध्यः रहपचार.

Ouriosity, इ. कुत्हलं, कीत्हलं, जिज्ञासा, कीतुर्कं, कुत्बनं; oft. ex. by desid. nouns; 'c. to see' दिरक्षा. 2 (Object of c.) अपूर्ववस्तु ११, दुर्लभद्रव्यं, उत्कृष्टकृष्ट्यं. —Ourious, त. कुत्हिष्ट् (नी ति.), जिज्ञास, कीतुकाकांताचर्चा, कुतुकाविष्ट, सकीतुकः 'my heart is c. to know' जिज्ञासाकांतह्दयी- िस्सं, oft. by desid.; 'c. to ascertain' उप- (ल्ल्सु: 2 अपूर्वं, अनृष्टपूर्वं, अनुत्, चित्रं, दुष्पाप, दु- लेसं, द्वीनिय 3 स्थम, विज्ञ, निपुण, विषक्षण, स्थम- द्वांना कर्म, विष्टं, विष्टं, विष्टं, विष्टं

Ourl, s. चूर्णकृंतलः, अलकः, कुरलः; 'hair thick with c. s' कृंतलाक्षीणीः चिरोहहाः. 2 तर्गः, द्रामि f. = v. t. (केशान्) आकृंच् ः, ज्यावृत् ः, रच् 10. 2 तर्गयति (D.). = v. i. जिल्लीमू, वक्षीमू, आकृंच् pass., ज्यावृत् 1 A. 2 तर्गयति (D.). = ED, = ING, a. कुटिल, अराल, कुंचित; 'c. mass of smoke' धूमस्योत्यीढः (U.3).

CURMUDGEON, See MISER.

Ourrent, a. प्रचलित, पचल, सबेसेनत; 'languages c. in India' भरतकोड प्रचलिता भाषाः 2 वर्तमान, वियमानः 'c. year' वर्तमानः वर्तसः : 'c. roport' जनपवादः; 'c. moment' आपातः 3 सबेसाधारण, लेकपातिक-विभूतः = s. लेतिल् श., प्रवाहः, रयः, वेगः, धारा, ओषः : 'c. of opinion' साधारणतानीयः = LV, adv. साधारणतः, सामान्यतः, लीकिकतया; 'c. known' लोकप्रसिकः = Currency, s. प्रचलनं, प्रचारः, प्रसरणं; 'to gain o.' प्रचलित a. मू. प्रसर, प्रसरणं : 'to gain o.' प्रचलित a. मू. प्रसर् ! P, ब्यवह o. pass., सबेसेमतः a. मू. 'a report gained o.' कृति जनमवादः प्रवासः 2

प्रवादः, प्रक्षरः 8 हकोच्यांत्रेताः 4 प्रचलितगुराः Gurrer, s. समेदारः, काद्यका कः

Ourry, v. t. (favour) अतिवाद्कत्या नतादं संपद c. or आराभ् 10. 2 (a horse) अभदेहं मृज् 2 P. 3 (leather) परिष्क्ष 8 U, जुभ c. 4 Beat, q. v.; 'c. oomb' अभदेहमार्जनी.

Cubse, v. t. ज्ञाप् 1 U, अभिज्ञास् 1 P, ज्ञापं दा
3 U (with dat.), आकृज्ञ् 1 P; गृह् 1, 10 A.

- s. ज्ञापः, अभिज्ञापः, आक्रीज्ञः 2 कंटकः, आधः;
' s. p. to the family' कुलस्याधः, कुलंगारः, कुलपासुलः; ' a. o. on thy folly' । धक् त्यां मूढः - ED,

व. ज्ञान, आजल्डः, See Accursed.

Oursort, a. क्षिम, असूरम, त्वरित ; अनिपुण, अनव-हित, स्थूल ; 'even at a c. glance ' स्थूलरृष्टचापि. —Lr. adv. शीमं, स्थलरृष्टचा, अनिपुण.

CURT, a. न्हस्व, संक्षित. —LY, adv. संक्षेपेण. —NESS, s. संक्षेप:, संहार:, संक्षितता. —CURTAIL, v. t. न्हस् c., संक्षिप् 6 P; संह 1 P; अवस्किट् 7 P, अल्पीकृ 8 U. CURTAIN, s. ज(य) विनिक्षा, तिरस्किरणी, व्यवधान, आवर्षपट:; 'behind the c.' नेपथ्ये; 'c. lecture' श्रय्यानुशासनं; 'bed c.' मशहरी, मशकहरी. —v. t. आवर्णन पट्छर् 10, व्यवधा 3 U.

Ourve, v. t. नम् c., अव-आ-नम् c., आकुंच् c., व-क्रीकृ 8 U. कृटिलीकृ, आवृज् 10. – s. नित f., आव-क्रीनं, वक्रता, आकुंचनं, अंचनं 2 वक्रेरखा. – a. आनत, बक्र, कृटिल, आमुम्र, जिद्धाः, See Orooked. – Ated, a. आमुम्र, वक्र, &c. – Ation, s. आकुंचनं, आवर्जन, बक्रीकरणं. – Ature, s. वक्रता, विक्रमन् m., कृटिल-ता, आनति f., वक्रीभावः

CURVET, v. i. मु 1 A, वरुत् 1 P. = s. मुतं, वस्त्र ने. Cusmion, s. उपभान, उपब्रह्म, वीठीपभानं.

Cusp, s. अर्थेदुज्ञिखा, अर्थचंद्रापं : = ATED, a. सूच्य-म, निश्चिताम

Custody, s. रक्षा, अवेक्षणं, रक्षणं, पालनं, गुति f.; See Charge. 2 निरोधः, वंधनं, कारानिरोधः, आसेधः

UNINGE. 2 निर्धाः, वधन, कारानिरायः, जीवयः.
CUSTOM, s. आचारः, संपदायः, ज्यबहारः, रीति f.,
अनुसारः, कमः. 2 करः, बुल्कं, राजस्वं; 'c. house'
बुल्कस्थानं; 'the officer of c. s' शौल्ककः.=ABY,

a. आचारिक-न्यावहारिक (की f.), प्रचलित, लोकसिद,
लीकिक (की f.); gen. by आचार in comp.; 'to
take flowers as is c.' आचारपुष्पमहणार्थं (M. 4);
आचारलाजाः, &c. =ARILY, adv. यथान्यवहारं, संभदायानुसारेण, प्रायक्षः, यथाचारं =EB, s. माहकः,
केन कः, नित्यक्रियव गुः-

Our, v. s. कू 9 U, किंद् 7 P, कृत 6 P, दो 4 P, मुब्ब 6 P, दो 4 P. 2 निंद 7 U, खंद 10; 'c. ing to the quick' मनिकद-निंद, मनीण कंतत; 'c. a hole through' क्यू 4 P, निनिंद, समुक्त 6 P; '... विक्राक' मतिकानीतिनाय, 1 25; 'c, shout'

sig 1 P, strong 6 P; synthe & U; 'to o. the matter short ' कि बहुना ; 'c. ing short my speech ' महचनमा शिया ; 'c. to, or in, pieces ? खंडश:-लवश:-छिद.-ए. रं. उद्दिद pass., उत्पद् 4 🗛, स्फट 6 P. = 8. छेद:, प्रहार:, आघात:. 2 कुल्या, जा-तं. 3 खंड:-डं, भागः, दलं, लवः, लेशः. 4 सरसमार्गः, आवमार्गः 5 रीति र., रूपं, मार्गः, पद्भति र : ' 0purse' ग्रंथिभेदक:, चोर:; 'c.-throat' कंठच्छेदक:; प्राणधातकः, धातकः; (a.) मारात्मक, वभीषतः - down, अवस्थित, कार्तित्वा निपत् c. = off, निकृत्, व्यवस्थित, 2 ट स्छिद्, उन्मूल् 10, बिनश्च ०. 3 बिलुप् ०., भपनी 1 2. 4 विच्छिद्, अव-मि-क्यू 7 U, मंद्र 10, निवार 10. =out, उत्कृत c. 2 परि-सं-इप् c. (मनसा), निरूप 10, चिंतु 10, युज् 10. 3 अतिकम् 1 U, 4 P, आते-ज्ञा 2 A; See Excel. - TER, 8. छदक:, केन् m., छिद् in comp.; ' wood-c. ' काष्टरिकद. =TING, s. हेटनं, कर्तनं, &c. 2 खंड:-डं, शकल:-लं, दहं. -a. तीव, तीक्ष्ण, मर्मभेदिन (नी र्.), मर्भस्य म्-किद्, अईत्र. Outaneous, a. त्वाच (ची f.), त्वक्संबंधिन (नी f.), त्वच in comp.; 'c. disease ' त्वम्रोग:.

CUTICLE, s. बाह्यत्वच f., बाह्यचर्मम् n.

CUTLASS, s. खद्र:: कृपाणी-

CUTLER, s. कुरिकाकार:, ज्ञासकार:.

OYCLE, s. चन्ने, आ-परि-वृत्ति f., पर्यायः; कारुवनं

CYLINDER, अ. गोलः, वर्तुलं. = CYLINDRICAL, a. वर्तुल, गोलाकारः

CYMBAL, 8. सहक, शहरी.

Oynic, s. मनुष्यद्वेषिन् m. =AL, a. सदावक, कु-टिलक्तील, दुरात्मन्, बक्तभाव ; निदासील.

OYNOSURE, s. भ्रवः ; क्योतीरथः

D.

DAB, v. t. तिमाह ब्येण लघु तड् 10. ०३. सम्बाघातः, निषकः. 2 लघुपिडः. 3 क्षिमपेकः.

DABBLE, v. t. सिच् 6 P, प्रोक्ष् 1 P, सिप् 6 P. = v. i. जले-पंते-सीड् 1 P; 'd. ing in books' पहावामाहि पांडित्यं (H. 1), ज्ञाक्षचुंवनं. = EB, s. जलकीड:: शाक्षचुंवनः.

DAGGER, s. कृपाग:, छुरिका, कर्तरी, अतिपुणिका; 'at d. s drawn' सदाबद्धवैर व.

DAGGLE, v. t. मलेन दुष c. (दूषयात), पंक्रेन लिए 6 P.

DAILY, See under DAY.

DAINTY, a. स्वादु, इनिय, सुरस, मिष्ट. 2 लिलत, कोन् म रु, मुद्द, सुश्म. 3 आतिविनीत, अतिसम्प. - s. मिष्ट-विश्वाद-भोजनं, स्वाद्दलं, भोजनविश्वाद:.-LY, adv. स्वा-दुत्तया, लिलतं, कोमलं. - अड्यक्ष, s, स्वादुता; कोमलता, कालितं, विकादः, विशवः DAIRY, a. दुग्क्साला, दिश्वमंथनगृहं; 'd. maid' गी-ं पकत्या, आभीरी, गोरोहिनी.

DALE, 8. द्दी, कंदर:, उपत्यका.

DALLY, v. i. विलस् 1 P, विश्वस् 1, 4 P, कीद् 1 P, रस् 1 A, विह 1 P. 2 Delay, q. v. —ANCE, s. विलास:, विश्वस:, कीडा, विहार:, कामचेटा.

Dam, s. सेतृ:, जलावरण, धरण: 2 मातृ f., जननी, अंबा, प्रतृ:. = v. t. (up) (सेतृना) अल निरुध् 7 U or संस्तंभ 9 P.

DAMAGE, s. हानि f., अपकार:, अपाय:, नाक्:, ध्वंस:.
2 (of things in use) क्षय:, क्षति f., दयक्षय:,
अपचय:. 3 নিচ্ছানি f., पतिफलं, क्षतिपूर्ण. = v. t.
দি-अप-क 8 U, क्षि c., नक् c., दुव c. (दूवयति).
2 জিন 7 P, अण 8 P.

DAMASK, s. বিস্তৃকুল. - v. t. Variegate, q. v. DAME, s. আবা, সবলা (in addressing). 2 কা, নামেণা; 'old d. ' কুৱা কা, পুংগ্লা:

DAMN, v. t. दंड 10: See CONDEMN. 2 नरकदंडं आदिंग 6 P, नरके निपत् c. 3 महे 1, 10 A; See CENSURE. -ABLE, a. मर्झ, नियः 2 नरकदंडाहे. -ATION, s. निरय-नरक-वास: ; नरकदंड:, नरकयाना, विनिपात:, अनंतरंड:-यातना.

DAMP, a. क्रिन, हित्तित, आहै, जलिक्त, उन्न; bo be d.' क्रिट् 4 P. 2 विषण्ण, म्लान, अवसन्न, अमोन्साह. - s. क्रेट्र:, जलावसेक्त:, हेतमः. 2 वाद्पः, धूमः. 3 विषाद:, म्लानता, उत्साहमंगः. - v. t. क्रिट् c., उंट् 7 P, आहोक 8 U. 2 मंज् 7 P, खंड्र 10, प्वंत c., भमाज्ञ a. क्रु. भगं-ध्वंत-क्रु; 'do not d. his onergy' तस्योत्साहमंगं मा क्रथा:; 'd. ed by defeat' पराज्येन ममोत्साहः. - ISH, a. आक्रिन, ईपदाई. - NESS, s. आहैता. क्रिनता.

Damsel, s. कत्या, बाला, कुमार्रा, बालिका, युवति-तां f.; 'd.'s child' कानीन: (नां f.); 'celestial d.' अप्तरस् f., स्वर्गकां-योधित्.

DANCE, v. i. नृत् 4 P, नृद् 1 P; 'who always d. s attendance' यः अहनिज्ञामुपरिवर्ताजिलः (अ-धिदैवतिमय) स्तीति (Ka. 109); or merely सांजित उपस्था 1 A or उपास् 2 A. –v. t. नृत् c., संबल् c. –s. नृत्यं, लास्यं, तांडवं, नाट्यं, पारत्यासः –EB, s. नटः, नतंकः, कृजीलवः, जैल्पः; 'male d. in a female dress' भ(भू)कृसः, भृकृसः, गृह्मः, नृत्यं, 'd. girl' नतंकी; 'd. houseschool' नृत्यज्ञाला; 'd. master' नाह्याचार्यः.

DANDLE, v. t. अंके निशाय लल 10.

DANDRIFF, 8. मज्जा ; दाहणं.

DANDY, 8. सुबसन:, सुभगंमन्य: ; दांभिक:.

DANGER, s. भयं, भीति f., त्रांका, संदेह:, संत्राय:. 2 आपद-विपद् f., अपाय:, अन्धे:, न्यसनं, संकट, दुर्गं, कुण्डूं, कह:-हं; 'd. to life' जीवितसंत्राय:; 'the !

hour of d.' आपत्समय:; 'money is in d. of being lost' द्रश्यापहरणस्य भयं वति; 'without any d.' अकुतोभय a.; 'brought into d.' इंझिंग्य, 'attended with d.' संदिग्ध, खंशायदोलाह्यः -v. t. संश्चाय पत् c., संशयस्य a. कृ 8 U. =ous, a. संकट, संबाध, विषम. 2 भयावह, भयंकह, भीतिभद, भयहेतुक; oft. by (s.) in comp. 3 संदिग्ध, शंका-क्रांत, संशायापम, विपञ्जनक; 'a d. man' अविश्वास्यः, घातुकः. =ously, ads. भयपूर्वेक; 'my brother is d. ill' मम भ्राता जीवितसंश्चयं वर्तेन.

DANGLE, v. i. जुल् 1 P, लुद् 6 P, चंच् 1 P, लंड् 1 A; 'd. ing at the feet' पाइलग्न, चरणलोल.

DAPPLE, v. t. वित्रु 10, कर्नुरीक् 8 U, कल्माषयित (D.).=ED, a. चित्र, कर्नुर, कल्मापित, श्रवल.

Dare, v. i. धृष् 5 P. टत्सह 1 A. साहसं कु 8 U. त्राक् 5 P. -v. t. आह्ने 1 A. धृष् v. -s. आह्नानं, सोधसंरातः. -ING, s. साहसं, धाटचं, धेर्यं, प्रगण्नता, निर्माकता. -u. साहसिक (की f.), निर्दिशंक, धृष्ट, ज्ञूर, प्रगण्म, निर्भयं. -INGLY, adv. धृष्टं, साहसेन; प्रगण्म, निर्भयं. -INGNBSS, s. साहसं, धृष्टता, &c.

DARK, a. अंधकारमय (यी f.), तिमिरावत, तमीवत. तामस (सी f.), तमास्वन् (नी f.), निष्पन, सातिमिर, सांधकार. 2 कृष्ण, क्याम, नील. 3 अस्पष्ट, गृढ, दुवीध-4 पाय, दष्ट, खल, गह्ये, निय; 'd. in soul' ममो-वृत्ति, पापात्मन ; 'd. thoughts' पापसंकल्पाः. = s., NESS, s. अंधकार:, तमस् n., तमिला-लं, धांतं, ति-मिरं; 'quality of (tendency to)d. 'तमोगण: ; 'slight d.' अवतमसं; 'pitchy (blinding) d.' अंधतमः, मुचिनेशं तमः ; 'in the d.' रजनीतिमिरे ; 'all-pervading d.' संतमसं 2 गूरं, रहस्यं; 'I am still in the d. about the matter ' तस्यार्थ-स्याहमयाप्यनभिज्ञः, न कि.मपि वेश्वि. = EN, v. t. अ-धक स्यति (D.), तिमिरेण आत्र 5 U, तिमिरेण आच्छद 10. 2 (fig.) कलप्यति-कलंकयति (D.), दष्-c. (द्षयति); 'face d. ed with fury' कोपकलुष-ताननं. = v. i. अधाम 1 P. = ISH, a. ईषत्कृत्म, आ-नील. -LY, adv. सांधकारं, अस्पष्टं, अन्यक्तं, गढं. -SOME, a. निष्मभ, तमोवतः

DARLING, a. प्रिय, प्रियतम, द्वित; ex. by जात, तात. - s. ह्नेहपात्रं, बस्तः, जातः, द्वितः.

DARN, s. वससंधि:. = v. t. नीर्णवसाणि सिव् 4 P, or संधा 3 U.

DART, s. अर्ब, ज्ञाल्यं, ज्ञांकु:.. 2 बाज:; See Arrow.
-v. t. मृष्-क्षित् 6 P, अस् 4 P, पत् c., विस्कृ 6 P,
(with loc.). -v. i. जवेन-तहसा-सबेगं-उत्था 1 P,
or पलाय 1 A. 2 सहसा उदि 2 P or आदिर्भू 1 P.
3 स्फूट् 6 P, विलस् 1 P; 'd. on' रमसा-जवेन
प्रबन्ध 1 P or आपत् 1 P or अभिद्व 1 P.

DASE, . ए. र अस्पता प्रश्चित के P का पह का आ-प्रत्या-

हत् 2 U; 'd. ed her head against a rock' प्रस्तर् तस्याः शिरः आजमे. 2 मृद् 9 P, प्रमंज् 7 P, क्रंडशः श्रू 8 U, जूर्ण् 10, विदू 10; 'the ship was d. ed to pieces' पोतः खंडशो भमः, सहस्राधा विद्यिणः,-(प्रतिधातेन) शकलीकृतः. 3 अवकृ 6 P; उक्ष् 1 P, सिज् 6 P. 4 संभिभ् 10. 5 विनश् ८., व्यामुण् 2 P or ८., विल्प ८. -ए. i. (against) आपत् 1P, आ समा-हत्. 2 शकलीभू 1 P, विद्-प्रमंज् pass.; 'd. off' जवेन पलाय 1 A or अपस् 1 P. - s. संध्यः, समाधातः, अभिधातः, निष्येषः, संमर्दः. 2 प्रहारः, आधातः, आक्रमः 3 प्रायरूम्मं, धीरता, उत्साहः.

DASTARD,-LY, See COWARD,-LY.

DATA, 8. स्वीकतानि तत्त्वानि; उपन्यास:.

DATE, s. खर्जूर: -री. 2 काल:, तिथि m., f.; काल: क्षि:, लेखनदिवस:-तिथि:-दिनं; 'out of d.' व्यवहारातिकांत. -v. t. दिनं-तिथि:-लिख् 6P.-v. t. (from) आरम् 1 A (with abl.); विशिष्टकालादारभ्य प्रवृत् 1 A.

DAUB, v. t. लिए 6 P, अंज् 7 P, दिह् 2 U. – s. ले-प:, बिलेपनं. 2 कुषित्रं, कदालेख्यं. – ER, s. लेपकः. 2 अकदालिश्वत्रकरः. – Y, a. श्यान, सांह.

DAUGHTER, s. क-या, दृहित् f., तनया, पुत्रिका, आ-त्मजा, मृता, पत्री, नंदिनी; oft. ex. by Patronymics; 'd. of Parvata' पार्वती; 'd. of Janaka' जानकी; 'd.-in-law' स्नुषा, वधु:.

DAUNT, v. t. त्रत् c., भी c., उत्साइं-धेर्य-भंज् 7 P, भन्नाज्ञ a. कृ 8 U, धेर्य स्खल् c. —LESS,(UND.-ED), a. निर्भाक, निर्भय, अजातज्ञंक, अभीत, अस्खलितधेर्यः—LESSNESS, s. अभयं, विज्ञंकताः

DAW, 8. द्रोणकाक:.

DAWDLE, v. बिलंब् 1 A; कालं ह 1 P or किए 6 P. DAWN, s. उषस् f., n., प्रत्यूष:, प्रमातं, विभातं, दिनमुखं, भहणं।दय:; 'it is d.' प्रभाता रजनी. 2 उदय:; 'd. of liberty' स्वातंत्र्योदय: ; 'belonging to the d.' उषस्य, प्रभातीय, (s.) in comp. =v.i. आविर्भू 1 P, उद्दिद pass., उजस्य 1 P, प्रभा 2 P; 'before the day d. ed' अप्रभानायां ज्ञावैर्य; 'the day d. ed' प्रभाता रजनी.

DAY, s. दिनं, दिवस:, वासर:, अहन् n., वार:; 'a lunar d.' तिथि m., f.; 'd. by d.' दिनं दिनं, अनुदिवसं, प्रत्यहं; 'by d.' दिवा; 'the next d.' परेपु:; 'the d. before' प्वेंगु:; 'another d.' अन्येयु:; 'the other d.' अन्यिदं; 'd. and night' अहानिशं, अहोराव:; दिवाराभं, नक्तदिवं; 'all d. long' अहानिशं, राविदिवं, दिवानिशं-रावं; 'till this d.' अ्च यावत; 'the d. after to-morrow' पर्यः; 'he gained the d.' तस्मिन् दिने स विजयी बभूव; 'd.- break' 'See DAWN; 'd. labour' वातं, दैनिकं कमें; 'd. labourer' वातीन:; 'd. light' सूर्वंपकान्यः, दिनः

क्योतिस्n., 'd. star' प्रभातनक्षमं, 'd. time' दिक्कालः, दिनसमयः; ' being in the d. ' दिवातनं (वी f.); ' during d. ' दिवा. —DAILY, a. दैनिक-मस्यक्षिकः आह्निक (की f.), दैनेदिनं (नी f.); ' d. business' आह्निक, नित्यक्षमं. —adv. प्रति in comp. with ' day'; प्रत्यहं, प्रतिदेनं ; दिने दिने, अहरहः, &c.

DAZZLE, v. t. (the eye) चक्षुवः तेजः प्रतिहत् 2 P (Ka. 43); नेषं प्रतिहत् . = ING, a. दुष्पेक्ष, दुर्ति-र्ताक्ष्य; 'of d. splendour' प्रभाविद्याविद्यद्वितिक्यः (R. vi. 5); नेषप्रतिधातिन्, (विजिन्य नेषप्रतिधातिन्नीं प्रभां K. v. 20).

DEAD, See under DIE.

DEAF, a. बिधर, शोवविकल, अकर्ण, एड; 'd. and dumb' एडम्क:. -EN, v. t. बिधरपति (D.), कर्ण टपेहन् 2 P, बिधिक 8 U; 'd. ing all directions with cries of alas' हाहानिनादेन दिशो बिधरपत:. -LY, adv. बिधरबन्; अभूतिपूर्व-NESS, s. बिधरता, एडता, भ्रषणाक्षमता

DEAL, s. बाहल्य; प्राचय ; 'a good d. of 'बह, प्रकृत, भृति, विपुल; 'a good d. of corn' बहधान्य; 'a good d. '(udv.) अत्यंत, बहु, भृका, गाई, अति or सु pr.; सुतन, अतिकृता, &c. 2 देवदाइ n. =v. t. विभज् 1 U, परिकृष् c., १थक १थम् विन्य-स् 4 U. 2 विक 6 U, ब्यस् 4 P; 'd. blows 'म-ष्टिना प्रह 1 P, आधातं-प्रहारं-क 8 U. =v. i. (in) पण् 1 A, ज्याप 6 A; ऋयविकायं कु, ज्यवह 1 P; ' he does not d. in missiles ' नास्य व्यवहारी-सेषु (U. 5). - with, आवर 1 P, वृत् 1 A, व्यव-इ. 2 मतिक 8 U; निह्ध् 7 U; स्पर्ध 1 A; See CONTEND. 3 विधा 3 U, वर्चीकृ, विनी 1 P; ' easy to d.' विधेय:, वश्य:. = EB, s. विणिज् m., आपणिक:, विपणिन m., क्रयविक्रयिन m. 2 व्यवहा-दिन-व्यापादिन-व्यवसायिन् m.; 'd. in wood ' काड-व्यवहारक:. = ING, s. वाणिज्यं, निगमः, विपणः, कय-विक्रय: 2 व्यवहार:, व्यवसाय:, आवर्ण, व्यापार:, च-ष्टितं, किया, कर्मन् n., वृति f., वर्तनं 3 संव्यवद्याः, . संसर्गः, संगमः

DEAR, a. बहुमूल्व, महाघे-हे, महामूल्य. 2 त्रिय, दिवत, वलभ, अभिमत, इट, कांत, अभीन्सित; 'd. friend' हर्यगमः सखा; 'as d. as one's life' प्राणिय-सम. 3 (As a term of endearment) दिवत, कांत, जात, वन्त, त्रिय; 'd. Jânakî' त्रिये जानिकः, वन्त राम, &c. -adv., -LY, बहुमूल्येन, महाधिण. 2 अन्यंतं; सृत्रियं, सुप्रीत्या, अति-सु-рर. 3 अहो. बत, हा, हंत, अहह. -NESS, s. त्रियता, अभीष्टता, प्रति f. 2 बहुमूल्यं, महाधिता, महाधिः.

DEARTH, s. दुनिश्चं, दुश्काल: ; 'd. felt' नीवाक:, प-यात: 2 अभाव:, अमानि ति, विरहः, दुलेभताः DEATH, See under DIE. 2. U. 2 from 8 U. from 4 U.

🕒 🖚 🗚 🗸 र हु 1 P, नौकाया भवतूः 🗝 र. १. अव-

कित्रतह, e.t. Ex. by क 8 U with 'Base' q. v.; अवक्ष 1 P, स्वयत्त पह c. or अस् c. or च्यु c.; समूक, अवका 9 U. → MENT, s. अपकर्ष:, अभिभवः, वस्थानन, लस्करणं, अवमानना, अवका 2 अप-नि-कृत्त, असोगति ∫., नीचस्थिति ∫.

Джала, ६. वि-, बादः, वादमतिवादः, बादमुदः, विचा-दः, वितकः, हेनुवादः. - v. t. विचद् ०., वितकः 10; Soe Argue. - v. i. विवद् 1 A., विभल् प 1 P., वा-क्लाई-वादमुद्धं-कु 8 U. - EB, s. वादित् m., वितकः न-विचादकृत्-हेतुवादित् m. - FUL, s. वादित् व., विवा-स्वासः, वादाधितः

म्ब्रिक्टम्पात, गः १. दुष् ८. (हूपयति), नश् ८., सत्यथात् व्यु ६. ०० भं स् ८.; 'd. a girl.' (कत्यां) दुष् ८., भृष् ०., सतीत्वाद भं स् ०., क्षत्योमि कः - वः कामावेशः; विषयीपभोगः, विषयिति ति - म्हः, वः विषयित् गः., विषयात्तः, कामासक्तः, विषयोपभोगरतः 2 दुराधारः, दुष्टपतिः, खंदिनवृत्तः - म्हः, वः दूषकः, नाश्वकः, - म्हः, वः विषयोपभोगः, स्वसनं, विषयोपभोगः, स्वसनं, विषयोपभोगः, स्वसनं, विषयोपभंगः,

DEBENTURE, श. प्रतिज्ञापत्रं, नियमलेख:.

DBRILITATE, v. t. तेजो ह 1 Por नज् c., श्रे c. (श्रपप्रति), दुर्बलाक 8 U, श्रीणीक्क. = PD, a. दुर्बल, श्रीण, क्रज्ञा, अज्ञाल, श्राम. = DEBILITY, s. दीर्बल्यं, ज्ञानिस्तिता, श्रामता, कास्यं, तेजोद्दानि तः, व्यक्तिस्यः, व्यक्तिस्यः, अञ्चलता.

DEBIT, v. t. देवधनभागे लिख 6 P.

DEBONAIR, a. सम्य, श्विष्ट, सुद्यील, सुविनीत, आर्थ.

DECADE, s. दशकं ; 'd. of years ' दश्चर्य. DECADENCY, s. अय:, अवपात:, अवसाद:

DECAGON, s. दशालं, दश्भूजः.

DECAMP, १८०६ं. कष्टकं-शिविरं-स्यस् 1 P, कटकनिवे-साक् अवस् 1 P or अपन्नस् 1 U, 4 P, सहसा मलाव् 1 A or अपन्नस्. -MENT, १. कटकस्यागः, अपसर-न्त्रं, सन्नावणं ; अपनमणं.

DECANT, v. t. काचवाने च o. or निश्चिष् 6 P. - BB, काचवाने, कपी.

DECARITATE, See BRHEAD.

ДВСАХ, इ. इ. कि разв., अर्थ-छ्यं-बा-इ ? P, कु & P, कु разв., ज्ह्ल 1 P, अवसद 1 P; मृत् 1 P, अच 4 P, मृत् 1 P, अवसद 1 P; मृत् 1 P, अच 4 P, मृत् 1 A, कि-स्तै-ग्लै 1 P, ध्वस केंद्रे; 'with d.-ed leaves' प्रपण:-चीर्णपण:-(मृक्षः). = v. t. Causal of roots above. = s. अप; अचसादः, जीर्णता, ज्हातः, प्रत्यः; नाज्ञः, अपचयः; क्षानता, ग्लान f. = ING, a. अविन् (णी f.), श्रीयमाण, विद्यीर्थमाण.

DECEASE, v. i. म 6 A, टपरम् 1 P; See DIE. - s. मरणं, मृत्युः, निभनं ; ततुत्यागः, उपरमः, सहभानं. - ED, a. Doed, q. v.

DECEIVE, v. t. बच् 10, पृतृ c., पृकुभू c., ध्रम् c. (भ्रम्यति), पृष्ट् c.; See CHEAT; 'you are much d. ed (in thinking so)' महाअमेषं तव. — ER, s. वंचक:, प्रतारकः, कितवः, मायित्र m., धूतैः, हाठ:. — DECEIT, — DECEPTION, s. प्रतारणा, क-पटं, छचन् n., छलं, बंचनं-ना, कैतवं, माया, विप्रलेभः, कूटं, आतिसंधानं, उपधि: 2 मोहः, भ्रमः — FUL, -DECEPTIVE, a. कपटपह, बंचक, धूतं, बंचनजील, कपटिन्, मायिन्, छाधिक, हाठ, कितवः 2 भ्रमकारिन्, मोहिन्, आंतिजनक, मोहोत्यादकः — FULLIX, adv. सन्याजं, छग्नना, मायया, सकपटे, छलेन

DECEMBER, s. सहस्य:, मार्गशिषपीषी.

DECENNIAL, a. दश्चमार्श्वक (की f.), दश्चवर्षय-ण, दश्चवर्षस्थानिन.

DECENT, a. बिनीत, सबिनय, समर्याद, ज्ञिष्ट, सभ्य. 2 युक्त, उचित, योग्य, उपपन्न, ज्ञिष्टाचारानुरूप, साधुसंमत.
—LY, adv. सबिनयं, सभ्यतया; युक्तं, यथातयं, यथोचितं.
—DECENCE,-CY, s. बिनयः, सभ्यतः, मर्यादा, सञ्जा, ज्ञालीनता. 2 अधिन्तं, युक्तता, उपपत्ति f., यथार्थता.
DECHARM, v. t. मंत्रं प्रतिक 8 U.

Decide, v. निर्णी 1 P, क्यबसो 4 P, निश्च 5 U, परिच्छिट् 7 P, अब-संग-धृ 10; 'd. a case' कार्यं निर्णी, क्यबहारं द्वा 1 P or अवेक्ष् 1 A; 'perplexed so as not being able to d.' अपरिच्छेदाकुलं (S. 5). 2 निष्पद c., साध् c. — BD, a. निष्पत, श्रृव, दृढ, रिश्रा; स्थिरी विश्वयः 'd. or firm resolution'; असंदिग्ध, नियत, क्यवस्थापित. — EDLE, adv. असेंग्, नृनं, नियतं; See CEBTAINLY. — ER, s. विजेंग्, आ., निष्पाकः; ममाणपुरुषः. — DECISION, s. विशेषः, निष्पाः, व्यवसायः, संप्रधारणं, परिच्छेदः 2 (Final result) निर्णयः; निष्पत्ति f. — DECISIVE, a. संक्ष-पाच्छिट्, निर्णायकः, असंदिग्ध, विश्वयकारिनः निष्पकः, 'said in a d. ly stern tone' परिच्छेदनिष्ठरमाह् स्म (Ka. 277). — LY, adv. सिक्थं, असंदिग्धं, सिर्णियः, स्थरतया.

DECIDUOUS, a. पातृक, पतनज्ञील, श्रायन, अस्थापन, अस्थापन, अप्राप्त, क्षायन, अस्थापन, अस्थापन, विश्वेषः, पतनजीलता, 2 अः स्थापिन,

DECIMAL, a. दशक, दश्गीणित. = 8: दश्गीश: = DECIMATE, v. t. दशमांश्री ग्रंड 9 P; दशमें पुरुषं बद्द् 1 P. DECIPHER, v. t. (a. letter &c.) निर्-अनु-वष् c., (गृडाशराणिक) व्याख्या 2 P, स्पष्टीक 8 U, व्याक्त, विश्वदिक. = ER, s. व्याख्यात m., विक्रणकृत m. = ING, s. व्याख्यानं, स्पटीकरणं.

Deck, v. t. अलं-क 8 U, भूव 10, मंद 10; See Adorn. 2 आच्छर 10, आस्तु 9 U. = s. नीतलं, नीकाएडं-

Declaim, v. i. (against) अपभाष् 1 A, निंद्, 1 P, आक्षिप् 6 P; See Abuse. 2 सालंकारं नू 2 U, वाक्तांदर्व कु 8 U. — ER, DECLAMATOR, s. वाक्यदुः, वागीवाः 2 निर्भेत्संकः, निंदकः. — DECLAMATION, s. सालंकारं वचनं, जञ्दपांदित्यं; वाक्वानुर्यं, वाक्तांदर्वं

DECLARE, v. t. बद् 1 P, कथ् 10, ख्या 2 P, आपन्ध्या c. (ख्यापयित), प्र-काज्ञ c., प्रकटीक 8 U,
दर्-पृष् 10, नि-आ-विद् c., अभिधा 3 U. 2 ददीर
ट., दबर c., कृत् 10; स्मृ 1 P (in scriptures).
-v. i. स्वमतं-अभिपायं-निविद् c. or ज्ञा c.; 'd. for'
अवलंब् 1 A, आभि 1 U; 'the army d. ed
against its king' स्वराजानं परिन्यज्य प्रतिपक्षं
समालंबत सैन्यं. -ATION, s. प्रख्यापनं, प्रकाज्ञानं, आख्यानं, ज्ञापनं, कीतेनं, निवेदनं. 2 उक्ति f., बचनं,
भाषणं, प्रतिज्ञा, उपन्यास:. -ATORY, a. ख्यापक, ज्ञापक्त, निवेदक, वाचक, सूचक, अभिधायक. -EDLY,
adv. स्पष्टं, व्यक्तं, प्रतिज्ञापवैकं.

DECLINE, ए. रं. क्षयं-न्हास-या-इ 2 P or गम् 1 P, अवसह 1 P, क्षि pass.; संस् 1 A, स्वंस् 1 A, अप-वि-विश्व-pass. 2 त्यज्ञ 1 P, विचल् 1 P, निवृत् 1 A, भंज्ञ् 1 A, 4 P. 3 परिणम् 1 P, आ-अव-नस्, अस्तं गम् 1 P, अस्तमवलंत्र् 1 A; अनेन समयेन परिणती दिवसः (Ka. 47) 'the sun hadd. ed' &c. – v. t. प्रत्याख्या 2 P, प्रत्याचक्ष् 2 A, प्रत्यादिश्च 6 P, अपाक्क 8 U, परिवृत्च 10. 2 आ-अव-नम् c. (नमय-ति), अपकृष् 1 P, आवृज्ञ. 3 सम्दरूक्पणि आख्या or कथ् 10. – s. म्हासः, क्षयः, परिणति f., पातः, अवसादः, ध्वसः, अपच्यः, अस्तः ; 'in the d. of life, in d.ing years' पश्चिमे वयसि, परिणतवयसि. 2 देहस्यः, स्वयरेगः. – ATION, s. अंज्ञः, क्षयः, च्युति f., &c. 2 वक्षते, अवनमनं, आवर्जनं. 3 क्षति f., अपगमः. – DECLENSION, s. विभित्तक्याणि, क्षम्हिताः. 2

DECLIVETY, s. अवस्पिणी भूमि:, बत्संगः. = OUS, DECLIVOUS, u. प्रवण, अवस्पिन.

DECOCT, v. t. कथ् 1 P, वच् 1 P. = ION, s. काथः, कावा-

DECOLDATION, s. ज्ञीकेरहेद:. DECOMPORE, v. i. १थव कु 8 U, व्या-कु. दिल्ली c.,

वितुं c. = IIION, क इथक्षरण, व्याक्तरचे, विकेषः; विकासं DECOMPOUND, v. t. तुननिम् 10. 2 Decompose, q. v.

DECORATE, v. t. भूष् 10, प्रसाध् ०, अलंक 8 U; नंब 10. – ION, s. प्रसाधनं, नंबनं, भूषणं, अलंकारः, परि-व्कारः, आभरणं. 2 आकंल्यः, वेषः, नेपथ्यं, प्राति(प-रि)कर्मन् n. – OR s. प्रसाधकः, विभूषकः

DECOROUS, a. विनीत, सविषय; पुक्तं, दिष्ता; 866
DECENT. - DECORUM, s. विनयः, मर्योदा, सम्बता, शिक्षाणारः, स्रीति f., सीजन्यः 2 युक्तता, श्रीष्टर्यः
DECORTICATE, v. t. त्वयं निष्कृष् 1 P, निस्त्यपिक्कः
8 U, निवैष्कराति (D.).

DECOY, v. l. कपटेन आकृष् 1 P, वि-, सृष्ट् o., प्रमुख c., प्रमुख c

अवसाद:, न्यूनता-त्वं, अल्पत्वं.

DECREE, v. t. आदिश् & P. आशा c. (शांपपति), शांस 2 P. 2 दा c. (दापपति), प्रश्नृष, c. विश्वा 3 U, दात् निर्णी 1 P. -v. i. व्यवस्थाद्वारेण निर्णी, शांसवं कृ, व्यवस्था-विधि-कृ; विश्वद c., तीर् 10. -s. व्यवस्था, शांसनपत्रं, व्यवस्थापत्रं, विधि:, राजाशा; आ-वि-देश:, आशा, शांसनं

Decrept, a. जराक्रांत, जरातुर, जीर्ण, जरंपरिणंत--ude, (d. age), s. जरा, वार्धवर्य, जीर्णीवस्था, जरावस्था-

DECRESCENT, a. क्षयिन, क्षीयमाण, क्षयिष्णु. DECRETAL, s. विधिसंहिता.

DECRY, v. t. अप-परि-वह 1 U, निह 1 P, आहेष् 6 P, अपलप् 1 P. =AL, s. परिवादः, आक्षेपः, अन् पलपनं

DECUMBENT, α. ज्ञायान, संविष्ट, निषण्ण, उपविष्ट. Decumbence, ε. ज्ञायान, सम्योपवेजान.

DECUPLE, a. दशाण.

DEDICATE, v. s. उत्तवज् 6 P, तिक्षिप् 6 P, प्र-वि-वि-युज् 7 A, 10. 2 प्रतिष्ठा c. (-हापयित), तंरक 8 U, उपकृष् e.; (books) सम-क c. (अपयित), विविद् क —ION, s. उत्सर्गः, विनियोगः, प्रतिष्ठा, संस्कारः; सम-पंजं, निवेदनं

DEDUCE, v. ६. अनुमा 2 P, 3 A, जह 1 A, अववह 1 P, निर्णी 1 P, उपलक्ष् 10. 4IBLE, a. आनुमानि-क (की f.), जहनीय. 4MENT,-DEDUCTION, d. अनुमानं, अनुमिति f., जहने, जहां, अववाहः: 4428-DUCTIVE, a. आनुमानिक (की f.). 422; adv. अनुमानिक. шовос, इ. t. वियुज् 10, अवस्थिद 7 P, उद्ह 1 P, ध्वबत्त्व 10, जन् 10. — ION, इ. वियोजनं, उद्धारः, ध्यवकत्त्वनं, उद्धारः,

BED, s. कर्मन् n., कार्यं, जिया, कृत्यं, चेटितं. 2 है-क्षत्रमाणं, लिखितं; 'sale d.' विकयपत्रं; 'title d.' आगमः. 3 तस्तं, अत्रं, वस्तु n.

) евм, v. t. मन् 4 А, गण् 10, अवगम् 1 Р, संभू с. DEEP, a. गभीर, गंभीर, अगाध, गहन, गाढ. 2 (of sound) मंद्र, धीर, गंभीर, मांसल, घन. 3 of colours) धनः 'd. red' धनाइण, सुरक्त. 4 निम्न, नीच. 5 गहन, हुनोध, निग्दार्थ, अगम्य. 6 गभीरहुद्धि, दूरदृष्टि, विदग्धः ' d. darkness' अंधं-घोरं-तमः, संतमसं; ' she is d. in love ' ट्रानतमन्मथा सा (S. 3); 'd. sigh' दीर्घनिश्वासः; 'd. love' दृढबद्धं त्रेम, गाढानुरागः; ' water knee-d. ' जानुदर्श-मात्रं-इयस जलं. = s. Sea, q. v.; 'd. of night' निक्रीथ:; घाररानि f. .=EN, v. t. गंभीरीक 8 U, घनीक, वृध् c. =LY, adr. गाढं, घनं, दीघँ; अत्यंतं, अतीव, नितरां, निर्भरं, भुक्षं, 'sighing d. ' दीवं निश्वस्य; 'd. sorry' 'd. rooted' बद्धमूल. शोकमग्र, अतिदः खितः -NESS,-DEPTH, s. गांभीय, गाढता, घनता, अगाध-ता: ' d. of meaning' अर्थतो गौरवं (Mal. 1), अर्थगीरवं. 2 उदरं, गभीरस्थानं; ' the d. of lower re gions ' पातालोदरं. 3 वेधः, वेधनं. 4 मध्यं.

DEER, s. मृगः, हरिणः, कुरंगः, कुरंगमः, वात्युः, अजिनयोतिः, पृथत् कः, कृष्णसारः, रुरुः, शंबरः, रीहि-बः, वातप्रमीः (varieties of d.).

Deface, v. t. विनज् c., डिच्छर् 7 P, विलुप् 6 P or c., क्या-अप-मृज् 2 P. 2 विकृ 8 U, विरूप् 10, बुष् c. (दूषपति) - EP, s. दूषकः, विनाशकः--MENT, s. लोपः, उच्छेदः, दूषण, नाशनं-

DEFALCATE, v. t. ध्यूनीक 8 U, व्हस् ८., अविकार 7 P, जन् 10. = ION, s. व्हासः, अवव्येदः, व्यूनता, अपनवः

Presensance, s. स्रोपः, व्यतिक्रमः, नियमभंगः-लेपिः. Depensiene, a. लोपनीयः

DEFEAT, v. t. परा-जि 1 A, परा-परि-भू 1 U, जि ... 1. 2, अज् 7 P; वि-बु ेट., पराहत् 2 P, (d. completely). 2 मोधीक 8 U, ब्याहत् 2 P, विहत् ; See

BAFFLE. = s. प्राज्यः, प्रिभवः, प्राभवः, श्राभवः, भगः. 2 ज्याचातः, भगः, प्रश्वसः

DEFECATE, v. t. मल ह 1 P, शुध् ८., निर्मेलीकृ 8 U. - a. निर्मेल, शोधिन, हतमल. - 10N, s. शोधन, मलहरण.

Defect, s. विकार:, दोष:, डिग्नं, वैकल्पं, ग्यूनता; 'bodily d.' अंगविकार:, श्र्यंगताः 2 अभावः, विरहः: —IVE, त. विकारवत्, दोषगुक्त, सदोष, विकलः, अंगहीनः 2 असंपूर्ण, असमग्र, अपयोत, ग्यूनः

DEFECTION, 8. त्यागः, उत्तर्गः, भंगः, च्युति र्रि.
DEFEND, v. t. रक्ष् 1 P, पा 2 P, भे 1 A, परित्रे, पा c.
(पालयाते) (with abl.); See PROTECT. 2 (In law) उत्तरं दा 3 U, पक्षं समर्थ् 10. —ANT, 8. प्रव्यायम् गः, प्रतिवादिम् गः, अभियुक्तः. —ER, 8. रक्षःकः, गोन्तृ गः, वात-रिक्षत् गः, पालकः, पः in comp.
—DEFENSIVE, व. रक्षकः, पालकः, निवारकः, आत्मरक्षकः. —8. आत्मरक्षा, स्वपरिभागः, श्रमुनिवारणः.—DEFENCE, 8. रक्षाः, गृति र्रा., रक्षणं, भागं, पालनः. 2 उपरं, प्रत्युक्तरः, व्ययदेशः.—LESS, व. अश्वरणः, अरक्षितः,
अनाभयः, अनाथः. 2 निरायुषः, शक्रहीनः

DEFER, v. t. विलंब c., व्यक्तिप् 6 P. 2 (अन्यस्मिन्)
निक्षिप 6 P. व्यन् 4 P. सम-ऋ c. (अप्यति). = v. i.
विलंब 1 A. कालं क्षिप् or ह 1 P. चिर(हा)यित (D.).
2 (to) अनुबृत् 1 A. अनुपा c. (पालयाति). आह
6A. सादरं आथि 1 U. अनुरुष् 4 A. = ENOE, s. अनेरोध:, अनुवर्तनं, बहुमान:, आहर:, प्रथय:. 2 नमता,
विनय:, वदाताः = EING, s. कालयापनं, कालहरणं, विलंब:, व्यक्षिप:-

Deficient, a. यून, उन, असंपूर्ण, विकल; often ex. by अन्प-हीन-रहित in comp.; 'd. in water' अन्पजल; 'd. in intellect' अन्पजी, बुद्धिहीन: 'd. in any organ' हीनांग, विकलेंद्रिय, विकलांग, अपोगंड, पो(पौ)गंड. — Deficience, — cx, s. यूनता, हीनता, अन्पता, अभाव:, विरहः, वैकल्यं, अप्-णेता. 2 होष:, छिद्रं.

Defile, v. t. दुब् c. (दुव्यति), मिलनीक 8 U, मिलनयित-कल्वयित-आविलयित (D.); d. a virgin 'कुमारी दुष् c., आध्रव c.; 'a d. ed virgin' क्षतयोति:. = v. i. दंडन्यूहेन प्रया 2 P or अप्ष 1 P. = s. संवाध्यथः, संकटमागः, दुर्मोगः, संवारः. = ER, s. दूवकः. = MENT, s. दूवं 2 P; उप-, लक्ष् 10, परिच्छद् 7 P, निरूप 10, निर्वेच्च 2 P; उप-, लक्ष् 10, परिच्छद् 7 P, निरूप 10, निर्वेच्च 2 P. यित् दंब 6 P, निर्णी 1 P, निर्कि 5 U, निर्केच 10. अ विन्द् 10, परिमा 3 A. = ER, s. लक्षणस्यास्त्रात क., निर्वेच्च का. = TTE, a. निर्यत, निर्णीत, निर्वेच्च तिर्देदः, 'without any d. object' अनिद्दिकारणं 2 परिभित्त, समर्याद, सावध्यकः = ITELY, adv. नियतं, ध्यक्तं, सनिर्णेगं, सपरिच्छदं - ट्वाराठा, s. ध्यास्था, परिच्छेदः, लक्षणं, निर्वेच्चं, विदे-

हा:; 'my anguish transcends d.' मम विकार: परिच्छेदातीत: (Mal. 1'). = ITIVE, a. नियत, नि-णीयक, स्थिर; अवस्थक.

DEFLAGRATION, s. cie;, cier, sami.

DEFLECT, v.i. अश् 1 A, 4P, स्यु 1 A, 6श्वल् 1 P, अप-व्या-वृत् 1A. =v.t. व्यावृत् c.=ion, s. अंशः, स्युति f., विश्वलन, विमार्गगमन. 2 उत्कमः, भेषः.

DEFLOUR, v. t. चारित्यं नज् c. or ह 1 P, भृष् c., धतयोनि क 8 U, दुष c. (दूषयति); 'a virgin d.ed ' क्षता, क्षतयोनिः 2 क्षोभां ह or नज् c. = ER, s. कुमारीद्षकः, सतीन्वनाज्ञकः

DEFLUXION, 8. निस्यंदः, क्षरणं, स्ववणं.

DEFOLIATION, 8. पत्रापगमः, पर्णमोक्षः. 2 पत्रस्युति-समयः

Deform, v. t. विरूप् 10, विक्र 8 U, ज्यंगीक, विरूपिक. = ED, c. विरूप, विक्रुत, पोगंड, कु-अप-रूप, विक्रुतांग-रूपंग (गी f.); 'd. features' विक्रुताकारः. = ITY, s. वैरूप्पं, विरूपता, कुरूपता, ज्यंगता, विकृति f. Defraud, v. t. वंच् 10, प्रतृ c.; See Cheat. 2 छलेन-कपटेन-अपह 1 P. = Ation, s. कपटापहरणं. = EB, s. वेचकः, प्रतारकः.

DEFRAY, v. t. (Expenses) दा 3 U, अपाक 8 U, शुध c.; धनन्ययं-न्ययशोधनं-स्वीक 8 U; ' to be d.ed.' शुध 4 P; एकस्य मृत्येन न्ययः शुध्यति, सर्वा न्ययः शुद्धः संपयते (P. v. 8). = ER, s. न्ययशोधकः = ING,-MENT, s. न्ययशोधनं-शुद्धि f.

DEFT, a. विनीत, दक्ष, चतुर, विदेग्ध.

DEFUNCT, a. मृत, विषय; See DEAD. 2 (fig.) त्यक्तव्यापार, तिश्रेष्ट. — 10N, s. मरणं, मृत्युः, देहत्यागः. DEFY, v. t. तृणीक् 8 U, अवज्ञा 9 U, अवमन् 4 A, अनात् 6 A, कष्कु, तृणाय मन्, पिभू 1 P, अवगण्य 10; 'I d. a king' राजिति कियनी-का मम मात्रा; 'I d. you to find a mistake in my writing' मम लेखे स्वालितं कथं त्वं दर्शयसीति मेखे तावत; 'a disease which d. ed medical skill' वैययत्नप्रिभाविनं गर्द (R. XIX. 53). 2 युद्धार्थं आह्ने 1 A, अभियुज् 7 A, धृष् 5 P. — ANCE, s. समाह्मानं, युद्धान्तं, पोधसंरावः. 2 अवज्ञा, अवगणना; 'in d. of' अवमस्य, नृणीकृत्य, अनादत्य; ex. by gen. or loc. abs. — ANT, a. वदत्त, सद्दं, सावज्ञः, अवमानिचः; 'in a d. tone' वद्धतं, सद्दं, सावजः. — EB, s. समाह्मान् m., अभियोक्ष m.

DEGENERATE, v. i. (कुलाचारात्) च्यु 1 A, अंश् 1 A, 4 P, दुष् 4 P. =a. क्षीणपुण्य, नष्टभमेन, परिभ-ष्ट, अपकृष्ट, कुलाचारभष्ट. =N\$88, =Degeneracy, s. क्षीणपुण्यत्वे, कुलाचारभंशः, कुलमर्यादातिकमः. = 2 अपकृष्ट, नीचावस्था, अपकृष्टदशाः

DEGRADE, v. t. (पदात or अधिकारात) अपकृत् . 1 P, बहु ट., च्यु ट., अवरुष्ट् ट. (रीपयति), नीचपद्र गाप् ं. 2 अवमन् c., लघुक 8 U, मून्यं लघयति (D.) от-पहस् c.; 'd. ed from office' अधिकारभ्रष्ट, पद्धड, श्रष्टाधिकार, पदावरोपित. – ATION, s. पद-अधिकार-श्रेचाः, अपकषः, पदच्यति f., पदलोपः 2 अवमानना, -लघुकरणं, मानभंगः 3 अपकृष्टता, अधोगति f., नीचा-वस्था, अपकृष्टास्थिति f. – ING, α. लाघवकारिन्, अय-श्रस्कर (री f.).

Degrepe, इ. पदं, स्थानं, पदिन-वी ति., भारपदं. 2 दश्चाः, स्थिति ति., अवस्थाः 3 दपाधिः, उपपदं. 4 कुलं, वंदाः, अन्वयः. 5 प्रमाणं, परिमाणं 6 गणः, वर्गः. 7 भागः, अंदाः. 8 कोटि ति., काष्ठाः; 'the highest d. 'प्रां कोटिः-काष्ठाः, अतिभूमिः. 9 कमः, अनुक्रमः, आवृत् ति., परिपाटि-टी ति., आनुपूर्व्य-वीं, पर्यायः, तारतस्थमावः; 'in the highest d.' निरतिश्चारं, एकांततः; 'in some d.' किंचित्, कियताप्यंशेन, ईषत्ः, 'not in any d.' न केनाप्यंशेन; 'by d. s' क्रमेण, क्रमकाः, ज्ञीःशनः, प्रतिपदं

DEIFY, v. t. देवन्वमाहह c. (आरोपयित), देव क्ट 8 U; 'to be deified' देवीभू 1 P, देवन्व इ 2 P, देवन्वमापद 4 A. — DEIFORM, a. देवाकार, देवक्य-— DEIFICATION, s. ईश्वरसायुज्यं, ब्रह्मणि लयः, देव-न्वपाति f. 2 देवन्वं, देवकरणं.

Deign, v. अई 1P, पसद् 1P, with inf.; d. to look at me ' मिंव दृष्टिमसादं कुद्, See Please. 2 प्रसादपूर्व दा 3 P, अनुमद् 9 P. 3 अनुज्ञा 9U, अनुमद् 4 A. Deish, s. ईभरवाद:, आर्तिक्यं. - Deist, s. आर्ति कः, ईभरवादिन् m.

DEITY, s. देवता, देवतं, देव:; See God.

Deject, v. t. विषद् c., निर्विद् c., विषादं दत्पद् c., म्लानीकु, धैर्थं त्यज् c. = ED, a. विषण्ण, निर्विण्ण, विषादापत्र, अवसन्त, दीन, म्लान, खिन्न; 'd. in mind' दीनमनस, दुर्मनायमान, दृष्कि, विमनस, धैर्यच्युत; 'to be d.' विषद् 1 P, विषादं गम् 1 P, दुर्मनायते (D.), धैर्यं त्यज् 1 P. = EDLY, adv. सिवषादं, सोद्रेगं, विषण्णं. = EDNESS, = ION, s. विषादः, वैमनस्यं, निर्वेदः, अवसादः, द्रद्रेगः, निषण्णता, दीनसा, म्लानि कि, ग्लानि कि, विदः, दीर्मनस्यं.

DEJECTURE, s. अवस्करः, पुरीषं.

DELATE, v. t. 45 1 P, 344 1 P. 2 Accuse, q. v.

DELAY, v. t. विलंब c., व्याक्षिप 6 P, अंतिपत c. 2 निरुध् 7 U, धृ 1 P, विष्टंम् 9 P.-v. i. विलंब 1 A, विर(रा)यित (D.), काल या c. (यापयित) or क्षि-प 6 P or ह 1 P; 'why d. then' ततः कि विलंध-व्यते (U. 1). 2 विकृष् o., विचर् o. -s. विलंबः, व्यक्षिपः, कालातिपातः, कालयापनं, कालहरणं, कालक्षे-पः. 2 व्यापातः, अंतरायः, विलंबहेतुः. 3 दीवस्वतः, 'without d.' अविलंबितं, अविलंब, अविलंबन, अक्षि-

रात्-रेण; 'd. is dangerous' दीर्घसूत्री विनश्यति।

ileotable, a. रम्य, कमनीय, मनोज्ञ, आह्वादक, नीरम-हर, रुचिर. - Delectation, s. आनंद:, ब्रह्माद:, प्रमोद:, हर्ष:

PLEGATE, v. t. नियुज् 7 A, 10, व्यादिज् 6 P, ए c. (with acc. of person); न्यस् 4 P, निन्
स् 6 P, फ c. (अर्पयित), प्रतिपद् c. = s. प्रतिनिरः, नियोगिन् m., नियोज्यः, प्रतिपुरुषः, अधिकृतः
स्वः. =10N, s. नियोजनं, प्रेरणं, निक्षेपः, &c.

ELETE, v. f. अप-न्या-मृज् 2 P, विकृष् ०., विन स् , उच्छिद् 7 P. =ION, s. व्यामधः, लोपः, उच्छेदः. -DELETERIOUS, a. विनासक, पातिन, हिस, घातुक. ELE, s. मृद्धांड, मृग्मयहच्ये, कीलालकं.

SLIBERATE, v. i. विचर c., चिन् 10, विमृश् 6 P, मंच् 10 A, विकृष c.; See Consider. = a. कातः-विचारपूर्वकं-कृत, विमृश्य कृत. 2 विमृश्यकारिन, विविद्यक्त, असाहिसक, अप्रमन. = 10N, s. विचार:-रणगा, चिता, मंघण-णा, विमर्शः, समीक्षा, वितकः, विचनं, चर्चा. = IVE, a. विचारशील, विचारिन, विमर्शः
- LY, adv. जानन् with अपि or एव, बुद्धिपुरःसरं,
तामतः, विचारपूर्वकं. 2 विमृश्य, समीक्ष्य, अवधानेन,
सहसा, अप्रमन्तं. = NESS, s. समीक्ष्य- विमृश्य-कारिं, अप्रमादः, सावधानता, अवेक्षा-

ELICATE, a. मधुर, स्वादु, मिष्ट. 2 लिलत, चार, श्रीम्स. 3 (Soft) मृदु, कोमल, सुकुमार, तनु, श्रहण, छु, प्रतनु, विरल, पार,-पेलव ; 'd. of person' कोलंग (गी f.), मृदुश्वरीर; 'a d. woman' तन्वी, म्वंगी, पेलवांगी. 4 विश्वाद, उत्कृष्ट, उत्तम. 5 सभ्य, बनीत, शिष्ट; 'of a d. constitution' प्रकृतिकोम- 5, जन्मरोगिन. -1, adv. लिलं, सुकुमारं, मृदुतया. -1, लिए, adv. लिलं, सुकुमारं, मृदुतया. -1, लावण्यं. 5 सौकुमार्यं, मार्दवं, पेलवंता, तन्ता. 4 शदरः, विनयः, श्रिष्टाशरः, मुश्चिलता, सौजन्यं. 5 प्रकृत्तिकेता. 6 स्वादुर्जं, भोजनावश्रेषः, विशिष्टाश्रं.

ELICIOUS, a. स्वादु, निष्ट, रुचिकर (री.f.), नधुर, रूप्त, आस्वादवत्. 2 (Of beauty &c.) मनोरम-ह-; मधुर, कमनीय, रमणीय, हारिन, चित्ताकर्षिन्. -LY, adv. स्वादु, मधुरं, मनोरमं. -NESS, s. स्वादुता, मानृष, रम्मता, &c.

कारावसर, ८ आह्वादः, अन-प-मोदः, सुखं, हर्षः, पीति है, प्रश्तं-पदः, उवासः, शर्मन्, आनंदः, संतोषः, तृति है, रृद्दा है; 'takes no d. in sports' नाभिनंदित किलकाः (Mal. 3); 'thrill of d.' पुलकः, रोगंचः; 'thrilling with d.' आनंदपुलिकततनुः. 2 भानंदनं, आनंददः, हर्षकरः, आनंदहेतुः. –v. i., 'to be d. ed' मुद्द 1 A, हष् 4 P, आनंद 1 P, ह्वाद् 1 A, रम् 1 A, भी 4 A, सं-परि-सुष् 4 P, उन्नस्1 P. क्र. है सुखयित (D.); उक्राध्वा of roots above.

-BD, α. सानंद, पीत, सहष, मुदाखित, हट, आहुज, आनोदित, प्रमुदित, सोहास, आह्वादित, वकसित, साह्वाद-FULL, α. प्रभोदिन, प्रामोदिक (की f.), आनंदमद, हर्षजनन (नी f.), आह्वादक, आनदक, सुखद; दिचर, कांत, रम्य, रमणीय, मेनोहर-रम. -BULLY, αδυ. सानंद, सहष, साह्वाद; रम्य, कांत.

DELINEATE, v. t. वर्ष 10; See DESCRIBE. 2 बा-लिख 6 P, चित्र 10, चित्र निविज्ञ c. -ED, α. चित्र-लिखित, चित्रगत, आलिखित, वर्णित. =ION, s. आले-खन, वर्णन. 2 आलेख्य, चित्र, चित्रारंभ:

DELINQUENCY, s. दोष:-अपराभ:, पाप, दुम्कर्मन् n., पापचरितं, अपिकया, दुम्कृति f. — DELINQUENT, s. पापिन्-पापकृत्-अपराधिन् m., सदोष:, कृतापरीधः: DELIQUIUM, s. विलयनं, इवः

Delirium, 8. चित्तश्रमः, चैनन्यनाज्ञः, ज्ञानश्रांति f. - Delirious, a. श्रांतिचत्त, नष्टचेतन, चैतन्यरहितः

Deliver, v., t. मुच् c., वि-प्र-मोक्ष 10, उद्-इ-ध 1 P, निस्तु c., रक्ष 1 P, परि-ते 1 A. 2 सम्-क c. (अर्पयाती), न्यस् 4 P, प्रतिपद् c., प्र-दा 3 U, 1 P, संक्रम c. आहड c. (रोपयित), इस्ते निक्षिप 6 P, इस्तं प्राप् c., इस्तगत-गामिन् a. कृ 8 U, (तस्य वसुधामपि हस्तगामिनीमकरोत् R. VIII. 1); 'shall d. it into his hand (to him)' इमं अस्य हस्ते प्रापयिष्यामि (S. 3); 'd. ed charge of office' स्वाधिकारं अन्यहस्ते न्यक्षिपत्. 3 उद्-ईर् c., उचर c., उदाह 1 P, ब्याह, वद 1 P. 4 (Of a message) निविद c., कथ 10, आख्या 2 P, आंचक्ष 2 A, ਗੁੱਜ 1 P. 5 (Give back) ਤਰਦੂਤ 6 P, ਸ-तिदा, नियंत c., (हस्तन्यासं नियातय V. 5); 'd. a woman ' प्रसवं कु c., स c.; ' to be d. ed of 'पस् 2 A, जन c. (जनयति), उत्पद् c.; ' was d. ed of 'a son' सा पूर्व पासूत. -ANCE, ह. मोचनं, मोक्ष:, मुक्ति f., उद्घारः, परित्राणं, रक्षणं, निस्तारणं, मोक्षणं, विमक्ति:-मोचमं = EB, s. मोचक:, रक्षक:, त्रात m., मुक्तिदान m., तारक:, उद्धर्त m. 2 निवेदक:, आख्या-यक:. - Y, 8. मार्क f.; See Deliverance, above. 2 अर्पण, निक्षेपण, प्रतिपादनं, संज्ञामणं, न्य-सनं, प्रदानं, 3 दशारणं, उदीरणं, ब्याहार:-रणं; 'ध fluent d. ? अस्विलितभाषणं, अमितहतभाषणीय:-बाक्-सर्णि: 4 निवेदनं, विज्ञापनं, विज्ञप्ति रि., कथनं 5 डत्सर्गः, निर्यातनं, वितरणं. 6 प्रसवः, प्रसृति र., गर्भे-मोचनं; 'd. bed' अरिष्ट्यास्या; 'a woman near her d.' आसन-प्राप्त-प्रस्वा; 'place of d.' अरिष्टं, सतिकागहं.

DELL, s. दरी, गुहा, कदर:.

DELUDE, v. र. मृह c., बंच 10, प्रतुप् c., आकृष् 1 P, वि-सं-अम् c. (अमयाते); See UHEAT also-EB, s. मोहकः, वचकः, प्रतारकः, मोयिवं कः-DELUSION, है. मोहः, अमः, अभासः, माया, मोतिः

श्वनः, इंद्रजालं, विवर्तः; 'bbe world is all a d.' क्यिमिदं भाषामयं, असारं, विवर्त एवः 2 वेचनं, प्रतारणा, प्रलोभनं, कपटं. - DEEUSIVE, -DELUSORY, a. मा-यामयं (बी. f.); असारं, भाषितः, भोहकः, ऐंद्रजालिक (की.f.), मोहिन्दं, भोह-जाति-जनकः

Deluge, ६. आमार्थः, सम्बः, जलमलयः, भूतसम्बः, तोयविश्ववः; 'universal d.' प्रलयः, महासम्बः, संवर्तः, श्वयः, कल्पातः 2 धारासपातः, वारिपूरः, अविरलधारा-सारः, अतिवृष्टि f. 8 वरपातः, आकरिमकी आपर् = v. t. मु c., आ-सं°, निमस्ज ०. (मज्जपाते).

DELVE, v. t. सन् 1 P, नि-अव°; उर्वा भिद् 7 P. - s. स्नातं, विवरं, बिलं, गर्ता-तें: - ER, s. सनक:, स्निन् m.

Demagogue, s. शाकृतजननायकः, प्रजानामकः, Demain, Demesne, s. स्वाधीना भिनः

DEMAND, v. t. प्रस्कु 6 P. अनुयुज् 7 A, ज्ञा desid. (जिज्ञासते); 'd. ed his name' कि तव नामेति प्रमुद्धः, 'd. a boon' वर वृ-वृ- 5, 9 U. 2 Claim, q. v. 3 अई 1 P; oft. by pot. pass. part.; 'Oh Goddess, Godâvarî, the matter d. s thy care (attention)' भगवात गोदावरि तव त्वपा सावधान्या भवितव्य (U. 3); अयमयेविकामहेति 'd. s consideration'; 'this offence d. s an atonement of serious expense' भूरिक्व्ययपेनाय दीषः प्रमाई श्वयः, भूरिधनव्ययसाध्यपायश्चतः दोषः - s. प्रशः, अनुयोगः, शृष्ठा, जिज्ञासा. 2 अभियोगः, प्रार्थना, याचना; 'on d.' दात् यष्टः सन्. - ANT,-ER, s. पार्थ- पितृ m., याचितृ m., अभियोक् m., अधित् m.

Demarkation, s. सीमा-मर्थादा-परिच्छेद:. Demean (oneself), v. i. बुन्ति अनुष्ठा 1 P, चेह

DEMEAN (onesett., v. s. वृत्ति अनुश्चारि, चर् 1 A, वृत् 1 A, व्यवह 1 P; See Act. = oun, s. वृत्ति f., आचरणं, आचारः, चेष्टितं, व्यवहारः

DEMENTATE, v. t. उन्मद् c., संज्ञां अपह 1 P. - a. उन्मत्, नष्टसंज्ञ, मृढिचित्त.

DEMERIT, s. अगुण:, दोष:, न्यूनता.

Demi, अर्थ, सामि ind. in comp.

DEMI-GOD, s. नरहेव:, विद्यांधर:, यक्ष:, गंधर्व:, उपदे-वता, देवयोनि:.

DEMI-MAN, s. अर्धपुरुष:-नर:, किन्नरः

Demise, s. मृत्यु:, मरणं, उपरित f. 2 समर्पणं, विधि-वत् प्रदानं. = v. s. मृत्युपनेण प्रदा 3 U.

DEMISSION, s. अवपात:, अवसादन, अपकर्षणं.

DEMOCRACY, 8. श्रजापमुरन, प्रजासनात्मकं राज्यं, प्रजातंत्रं. —DEMOCRAT, 8. प्रजातंत्रवादित् थः., प्रजापक्षानुकुलः, प्रजापमुरवानुभाहकः, प्रजापभावलंतिन् थः.

—TIOAL, 4. सार्वलीकिक (की f.), प्रजातंत्रीयः.

Тамы, в. е. (वन हा с., उष्क्रिट् 7 Р. अवसर с., ध्वेत हा, प्र-विन्द्र; क्रमूल् 10, दत्यद् 10, — ВВ, в. (व-

बच्छेदः, प्र-वि-ध्वंसः, वन्यूकनं, वत्यादनं, अवसादनंDEMON, s. दानवः, असुरः, रक्षम् कः, राक्षसः, दैत्यः,
दनुजः, दैतेयः, सुरहिद्दः भूतः, पिशाचः, रात्रि (वि) वरः,
निशाचरः, यातुधानः = IAC, s. भूताविष्टः, वेतालेपहतः- a., = IACAL, a. राक्षस (सी f.), पैशाच (ची f.),
आसुर (री f.), (s.) in comp. = OLOGY, s. भूतपिशाच-विद्याः

DEMONSTRATE, v. t. साथ c., सिध् c. (साधवति), प्रकृ व., प्रातपद् c., डपपद् c., प्रमाणयति (D.); निर्णी 1 P., निर्दिश् 6 P. –10N, s. साधनं, सिद्धितः, उपपत्ति f., प्रतिपादनं. 2 निर्णयः, प्रामाण्यं, सिद्धातः; 'ocular d.' पत्यक्षप्रमाणं, खाक्षुवज्ञानं-प्रमाणं. –1VE, a. दश्के, निर्देशक, निर्णायक, प्रतिपादक, सिद्धातकरणः—1VELY, adv. सिद्धिपूर्वं, सप्रमाणं, सुन्यकं, सोपपत्ति-कं. –0R, s. निर्देशकः, प्रतिपादकः, प्रदर्शकः.

DEMORALIZE, v. f. धर्माद-आचाराद्-अंत् c. or च्यु c., आचार दुष् c. (दूषयति). अष्टीकृ 8 U, दुईंस a. कृ. —ATION, s. आचारअष्टता, धर्मच्युति f., धर्म-ऑ-चार-विश्रवः, अपकर्षः.

DEMULCENT, a. शामक, शांतिद. 2 लिग्ध, चिक्रण.
DEMUR, v. i. शंक् 1 A, वि-आं, विचर o., विक्रुए o.; विलंब 1 A, मनसा दोलायते (D.); सवितकं न्याक्षिए c. =s. आशंका, संदेह:, वितकं:, विचारणं, विकरपः; 'without d.' अविचारितं, अविलंब.

DEMURE, a. विनीत, अतिनम, गंभीर, भीर, शांत, स-लज्ज, सन्नीड, अवनत; ' With d. looks' सन्नीडवदन. —LY, adv. सलज्जं, सन्नीडं, भीरं, सविनयं. —NESS, s. विनयः, नमता, गांभीयं, त्रवा, लज्जा, नीडा, न्हीः

DEN, s. बिलं, निवरं, गुहा, गह्नरं, कंदरः, कृहरं.

DENGUE, s. संधिकसंनिपात.

Denizen, s. नि-,वासिन् m., ऑकस् in comp.; 'd.s of heaven' दिवौकसः, &c. 2 पौरः, नागरः, नगरजनः, स्वतंत्रजनः

DENOMINATE, v. t. वट्-भण्-गद्-आह्ने 1 P, ब्यवि-ज् 6 P, अभिधा 3 U, वच् 2 P, रूपा 2 P; See CALL also. —ION s. नामन् n., अभिधानं, संज्ञा, आख्या. —IVE, α. अभिधायिन, आख्यायक; (in grammar) नामधानः. —OR, s. नामकृत्-नामदान् m. 2 ε(:, ε(τ:, छेद:; 'of the same d.' समच्छेद; 'reduced to the same d.' सविंत.

DENOTE, v. t. निर्दिश् 6 P, सृष् 10, उपलक्ष् 10, यद् 2 l', अभिधा 3 U, युत् c., गम् c. (गमयति); oft. ex. by अर्थ in comp.; See Mean; the word क्षेत्र here d. s body 'अत्र क्षेत्रश्चन्दः शारीरायै-थे:
-ATION, s. निर्देशः, स्वतं; अभिधा-धानं, उपलक्षण-णा. -ING, -ATIVE, a. स्वकः, दर्शकः, बावकः, अ-भिधायकः, गमकः

DENOUEMENT, s. कार्य, निषेड्ण, निष्ठाः व्याप्ताना कार्याना कार्यान कार्याना कार्यान कार्

स्था ए. (स्थापपाति), आ-नि-विद ए., कथ् 10. 2 मकार्च तर्ज् 10 A, मन्ते 10 A, अभिशाप 1 U, अभिशोस् 1 P, निंद् 1 P, गई 1, 10 A, आ-क्षेत्र 1 P. = EE, s. अनिष्टावेदकः 2 अधिक्षेपकः, निदकः — MENT, — DENUNCIATION, s. अनिष्टस्यापन-प्रकाशनं 2 निर्मत्सेना न, आक्रोशः, अभिश्रासनं, निंदा, गई।

Dense, a. घन, निविद्ध, सांद्र, आवरल, निरंतर, अन-तर, गाठ, गहन. 2 सुसहत, रृढ, पीवर. = ITY, 8. घ-नता, सांद्रता, आनंतर्यं; पीवरता.

DENT, 8. प्रहार-आधात-चिह्नं-

DENTAL, a. इत्य; ' a d. letter ' इत्यं.

DENTED, DENTATED, a. दंतुर, भंगुर, अनुक्रकच

DENTIFRICE, s. दतशोधन-धावनं

DENTIST, 8. दंतवैय:-चिकित्सकः

DENUDE, DENUDATE, v. t. नमीक 8 U, विवसीक, विस्तापति (D.), वसं अपह 1 P, जून्योक, निर्मा comp.; 'a tree d. ed of leaves' निष्पत्री इक्षः, निष्पत्रीकृतः; निर्मे वनं.

Deny, $v.\ t.$ अपलप् 1 P, अपलप् 1 P, न स्वीकु-अंगी-कु 8 U, निविध् 1 P, प्रत्याख्या 2 P, नि-अप-हु 2 A, प्रत्यादिश्च् 6 P. = AL, s. अप-नि-हु e:, प्रत्यादिशः, निवेधः, अस्वीकारः, प्रत्याख्यानं, अपलापः; 'self-d.' आत्मस्यमः, आत्मनिग्रहः. = EB, b. नि-ह्रोत् m., अपलापिन् m., प्रत्यादेशकः.

DEOBSTRUCT, $v.\ t$. निर्विष्नीकु $8\ U$, विष्नान् ह or अपनी $1\ P$.

DEODAND, 8. देवीपहार:.

Deodorize, v. t. दुर्गधं ह or अपनी 1 P.

DEPAINT, See PAINT.

DEFART, v. i. प्रस्था 1 A, प्रया 2 P, वि-निर्नाम् 1 P, अपलम् 1 U, 4 P, अपया, अप-इ 2 P, अपगम्, अपस-स्य 1 P; 'whose life has d. ed' वि-गत-जी-वितः 2 प्र-इ, देई उत्सज् 6 P, विषद् 4 A, मृ 6 A, संस्था 1 A; See DIE.-v. t. त्यज् 1P, हा 3 P, सस्य 1 — ED, a. अपगत, स्थपेत; 'not d. from the meaning' अथोदनपेत, अथ्ये 2 प्रेत, मृत, दिवं गत, संस्थित, विषयः — MENT, s. भागः, विच्छेदः, प्र-वि-भागः 2 विचयः, प्रकरण, अंगे 3 अधिकारः, नियोगः, कर्मन् n, व्यापारः 4 देशः, विषयः, मंदलः — URE, s. अपनामः, अपयानं, प्रस्थानं, प्रयाणं, अपनरणं, अप-सर्गं, सर्गं, अप-सर्गं, अ

DEFEND, v. i. अवेलव् 1 A, प्रलंब. 2 अव-आ-लंब, आधि 1 U, संभिः, निवंधन, तंब, अधीन, आयत्त, बदा, ''o'in' comp.; 'every thing d.s on fate' सर्व देविधीन-यत्ते; तंब प्रावास्त्वदाशानिवधनाः (M. 4); 'देविधीन-यत्ते; तंब प्रावास्त्वदाशानिवधनाः (M. 4); ''o't's by अपेक्ष् 1 A, अप्रवेक्ष, See below. 3 अनु-क्रय-

afte 1 P. 4 (rely) free 2 P (with los.); सम-प c. (अर्थवाति); 'I d. upon you alone ' न्य-टेपन में विश्वास:; 'd. upon it, I shall starve myself to death ' मया प्रायोपवेश्वनं कर्त विदि (P. IV. 1); ' d. upon it ' असंश्चरं, नियतं, मूनं, खलु. 5 संबंध-, प्र-अन-संज pass., समन-इ 2 P. -ANOE, ENCE, s. अवलंबनं, आश्रयः, संभयः, निष्ठा, तंत्रता, निवंधनं, अधीनता: 'mutual d.' परस्परनिवंधनं, अन्योन्याभवः. 2पराधीनता, परवज्ञता, परवन्ता, पारतं-त्र्यं, परायत्तत्वं. 3 विश्वासः, प्रत्ययः. 4 संबंधः, अन-वंग:, समन्वय:, संपर्क:. -ENCY, 8. आयत्तता, अधी-नता, &c. 2 अधीन: प्रदेश:, अन्यतंत्रं राज्यं. -ANT,-ENT, a. प्रलंब. 2 अधीन, आयत्त, आधित, अवलंबन, वश, संबद्ध, निम्न-तंत्र in comp. 3 (d. on another) पराधित, पराधीन, परतंत्र, परायत्त, परवज्ञ, परवतः, 'd. on a cause ' निमित्तसञ्यपेक्ष: खेह: (Mal.1). -s. उप-अनु-जीविन् m., आधितः, परायत्ती जनः, भत्यः, परिवार:.

Depict, v. t. आलिख 6 P, वर्ष 10, निर्देश 6 P. Depilation, s. लो(रो) महरणं, उन्नंबनं. -Depilatory, a. केशनाशक, लोमहारिन.

DEPILOUS, a. अकेश; रा(लो)महीन.

DEPLETE, v. t. सून्योक् 8 U, रिस् с., नि:-तिष् c. = ION, s. अवक्षय:, नि: तेपता, रिक्तता, सून्यत्व, सन्योकरणं

Deplore, v. t. कुच् 1 P, विलप् 1 P, परिदेव् 1 A, परिदेव् 1 A, See Lament. -Ably, adv. ज्ञी-च्यप्रकारण, ज्ञोचनीयं. -ER, s. परिदेवकः, अनुज्ञोचकः. Deplume, v. t. पक्षान् उत्पट् 10 or उद्-इ 1 P, वि-ध्यक्षित् 8 U. -Ation, s. पक्षीत्पादनं.

Depone, v. i. सञ्चापथं वह 1 P or कथ 10; ज्ञापथ-पूर्व उपिक्षप् 6 P or उपन्यम् 4 U. = ENT, s. साक्षिन् m. 2 अकर्तरि किया.

Depopulate, v. t. निर्जनीक 8 U, विजनीक, नर्त्तृत्य a. कु; उपपीद 10, बाध् 1 A, समुच्छिद 7 P. -ion, s. निर्जनीकरणं. 2 उपपवः, उच्छेदः, उपपीदनं, बाधा. -or, s. उच्छेदकः, उपपीदकः, विश्वकारिन् m. Deport, v. t. प्रत्रक् c., निः-प्र-वि-वस् c., देशांतर गम् c. (गमयित). -v. i. (oneself) आचर्-व्यवह 1 P, वृत् 1 A; See Act. -ation, s. प्र-वि-वासनं, प्रताजनं. -Ment, s. वृत्ति f., आचरणं, चेष्टितं, व्यवहारः, वृत्तं

DEPOSE, v. t. (राज्यात or अधिकारात्) अवहर c. (राज्याति), अंश् c., पत् o., च्यु o. = ग्र. सार्थ्य दा 3 U, वह 1 P, बज्रू 2 P, क्यू 10. = ग्राम्याल, s. सार्थ्य, सार्थ्यति 2 (Deposal) राज्याभंशः च्युति f., राज्यावरापणं, अधिकारस्युति: अंशः

DEPOSIT, v. t. (1980) 6 P. 44 4 P. 1941. 8.U. 1841, W. C. (1980) 18 D. 184. 184.

DE /

निश्चेषः, आधिः, उपनिधिः- 2 किष्टं, क्षेत्रः, खलं, कालु-द्यं, मलः-लं- = ABV, क- निश्चेषमाहकः, न्यासभारिन् कः. 2 विश्वासस्थानं-पानं-भूमि f. = OB, क निश्चेषिन् कः., न्यासकर्तृ कः. = OBV, कः आधारः, आहायः, निधानं, निषिः, भाजनं, आगारं, संग्रहस्थानं

DEFOT, s. आनारं, शाला, स्थानं, आलय:; 'book-d.' पुस्तकालमः, त्रंथकाला ; 'military d.' युद्धसाम-स्थानारं.

DEPRAVE, v. t. दुव् o. (दूवयति), अंग् o., मलिनीकः 8 U, कल्लविति (D.). =ED, व. दुराचार, अष्ट, दुट, खंडितवृत्त, दुरात्मन, पापचतम्, दुर्वृत्त, अष्टगील, कल्लाचार. =EDNE88,-ITY, s. दुटता, अष्टता, दुष्टभावता, दीरात्म्य, दुर्वाचारता, दीर्जन्य, काल्ल्ब्य, दुर्वृत्तता.

DEPREOATE, v. t. (प्राथेनापूर्वक) निवार 10, व्या-वृत् c., मा भूदिति याच 1 A. 2 अनुजुच् 1 P. -10N, s. निवारणार्थे प्राथेना-स्तवः -1VE,-ATORY, a. अ-निष्टनिवारकः

Depreciate, v. t. अर्थतः पत् c., अवमन् 4 A, त-प्कृ 8 U, लघु मन्, मृत्यं न्यूनीकृ, अवक्षिप् 6 P, अप-लप् 1 P, अपकृष् 1 P. – ION, s. लघूकरणं, अवमा-नना, अपकषः, अपलापः

DEPREDATE, v. t. अपह 1 P, लुंट्-ट् 1 P, 10, डप-த 1 A, डपबुत्य मह 9 P. =10N, s. डपभवः, अपह-रणं, लुंठनं, लोजमहणं. =0B, s. विश्ववकारिन् m., अप-हारकः.

DEPREHEND, See APPREHEND.

Depress, v. t. अवनम् c. (नमयति), पत् c., अपकृत् 1 P, अवपीइ 10, निम्नीकृ 8 U, अवसद् c., अंज्
c., अवगाइ 1 A. 2 विवादं नी 1 P, विषद् c., विषण्णीकृ; 'd. ed behind 'पश्चादवगाढा (S. 3); 'd.ed in spirits 'विषण्ण, म्हान, मुक्तावयव, खिल्लाचित्त;
See Dejected.—Ion, s. पात:, 'अवनमनं, अपकवै:-वैणं. 2 विवादः, खिल्लता, अवसादः, उद्देगः, दीमेनस्यं, म्हानि f.; 'd. of spirits 'सत्वश्रंजाः.

Depaive, v. t. अपनी 1 P, अपह 1 P, (with gen. of person); अंश् ८., च्यु ८. (with abl.); वियुज् 7 A, 10, विनाक 8 U (with instr. of the object deprived).—Ation, s. इरण, अप-चय:, क्षय:, लोप:, हानि f., नाजः. —ED, a. इत, अ-पहत, हीन, वियुक्त, भट, विरक्ति, विनाकृत (gen. in comp.); वीत-जृत-निर् in comp.; 'd. of wealth' निर्भन, जुनविन; 'd. of authority ' भटाधिकार, प्रमुष्ट; 'to be d. 'हा pass., प्रस्ति, वियुज् pass. 'Depure, Depurer, See Purify.

DEPUTE, ए. इ. नियुज् 7 A, 10, भेर् c., भेष् c., पहि 5 P, समादिश '6 P (of a person); निश्चिष
6 P, यस् 4 P (of business).—ATION, इ. नियोजने, भेरने, भेषणे. 2 नियुक्ताःसमादिशः (pl.),
विवेसिगणः, विश्वकासाः — इ. अ सतिनिधाः अतिह

स्तः-स्तकः, नियोगिन् कः, नियुक्तः, प्रतिपुद्धःः Deracinate, Soe Eradicate.

DEEANGE, v. t. विषयेस् 4 U, विश्विष् 6 P, क्रमं-ब्य-वस्थां-मंज् 7 P or उपहन् 2 P, विश्वप् o., संकृ 6 P, आफ्रलीक् 8 U. - ED, a. व्यस्त, अनवस्थित, भप्तक्रम, अव्यवस्थित, विश्विम, संसीर्ण, 'd. in mind' उपमन्त, भ्रांतिचनः - MENT, 8. व्युत्क्रमः, प्रक्रमभगः, अञ्यव-स्था, व्यस्तता, अक्रमः, विस्त्रता, वैलक्षण्यं, 'd. of mind' मतिश्रमः, चिन्नविषयः, मतिविषयोसः-

DERELICTION, s. त्यागः, उत्सर्गः, उपेक्षाः

Deride, v. t. वि-उप-अव-हस् 1 P, उपहासास्पदीकृ 8 U, अवज्ञा 9 U, अत्से 10 A, गर्ह् 1, 10 A;
to be d. ed ' उपहास्यतां गम् 1 P, उपहासास्पदं भू
1 P; 'are d. ed by all' सर्वजनस्योपहास्पतामुपपाति (Ka. 108). – ER, s. उपहासकः, अवश्रेपकः.
– INGLY, adv. अवहासेन, उपहासक्, सोपहासं– Derision, s. उप-अव-हासः, अवमानना, भिकारः,
अवज्ञा, गर्हणं, निर्भत्सनं. – Derisive, a. सोपहास,
अवहासग्भ, अवहासिन; उपहास्य, गर्शे.

Derive, v. t. निक्कृष 1 P, उद-भू c., जन् c. (जनय-ति), उत्पट् c. 2 पाप् 6 P, लभ् 1 A; (get, q. v.). 8 व्युत्पट् c., निर्वेच्च 2 P, 10, ब्युत्पींस बद् 1 P. — BD, a. उत्पन्न, उद्दृत; oft. ex. by प्र-, भव-मूल-उद्भव-ज in comp.; 'the race d. ed from the sun' सूर्यप्रभवो बंस:; 'to be d. ed 'उत्पट् 4 A, प्रभू 1 P, जन्म 4 A, उद्-भू, निर्मम् 1 P. — ATION, 8. ब्युत्पित्त किंचनं, श्राव्दित्ति किं, श्राव्दिति किं, श्राव्दिति किं, सूर्यं, निर्ममः — ATIVE, a. ब्युत्पन्न; यौगिक (सी f.); 'd. suffixes' तिद्धतप्रत्ययाः — s. सा-धित: श्राव्दः, ब्युत्पन्न: श्राव्दः, ब्युत्पन्न: श्राव्दः, ब्युत्पन्न: श्राव्दः

Derogate, v.t. अल्पीक 8 U, न्यूनीक, लघपीत (D.); See Depreciate. —Ion, s. लघूकरण, अ-पान:, गौरवन्यूनता, अवमानना, लाघवं. —orx, a. अन्नुरूप, अकीर्तिकर, लाघवकारिन्, असद्श्व (श्री f.), अयशस्कर (रा f.).

DERVISE, s. संन्याधिन m. (महंमदीयः).

DESCANT, v. i. सिवस्तरं व्याख्या 2 P, वि-वृ 5 U, विस्तरेण वर्षे 10. 2 मैं 1 P, वर्षे 10. - s. वचनं, वा-द:, प्रवाद:, भाषितं 2 गीतं

DESCEND, v. i. अवतु-अवहर्-अवपत् 1 P, निपत, च्यु
1 A, अंज् 1 A, 4 P. 2 आ-अभि-गम् 1 P, प्रविज्
6 P. 3 (upon) अभिष्ठु 1 P, अभिश्राद् 1 P, आकम् 1 U, 4 P; See ATTACK. 4 (from) बराद्
4 A, प्र-उद्-भ् 1 P, जन् 4 A; See DERIVE, 5
वेश-कल-क्रमेण आगम् 1 P or या 2 P, परेपरबा और्य
разь.; 'd. into details' सर्विस्तर वर्ष 10, विकारशः बद् 1 P, प्रतेचयति (D.). = v. t. Causal of
roots (1) above. = ANT, v. इत्थः, वंक्षत्रः, अपस्पं, संताति नि, प्रसुति नि, संतावः; 'd. क' प्रत्योताः,

लक्षेत्रक्षिः च्रेक्टः, अण्ययः, कुलं; 'male d.' पुत्रसंनिः. - कि. त. अवतिर्णः, अधागतः 'lineally d.'
कक्षमागतः वंश्वपरंपराप्राप्तः, ज्ञामायातः, पितृप्रातः; 'to
क्षितः, जतः, प्रमु 1 P; gen. by derivative
पित्रक्षः, 'ते. from Puru' पीरवः - Ent, त. अवविश्व, अधीगामिनः - Descent, s. अवतरणं, अववाः, अवरोहः-हणं, अवतारः. 2 आक्रमा, अवस्करः,
भित्रवणं. 3 वन्मन् गः, उत्पत्ति तः, वंशः, उद्भवः,
तः; 'of moble d.' कुलीन, कुलीत्पन्त, महाकुलमस्तः
भिजात, अभिजनवतः 4 संतति तः, अण्ययः, आविलवितः, संतानः-नं. 5 वंशक्रमागमः, अण्वयागमः. 6 अवपिन्नी भूमिः, प्रवणस्थानं

उВСЕНВІДН, s. अवपात:, अधोगमनं, अध:पतनं.

उВСЕВЕВ, v. t. वर्ष् 10, निर्देश 6 P, वि-वृ 5 U,

स् 10, कथ् 10, निरूप 10, वर्ष 2 P, व्याख्या 2 P;
her splendour can't be d. ed 'तर्याः श्रीवंष
नामविषया. 2 (Draw) लिख 6 P. = DESCEIP
ton, s. वर्णनं-ना, निर्देशः, व्याख्यानं, कथनं, निरूपणं,

वरणं. = DESCEIPTIVE, a. निर्देशक, वाषकः

[भिषायम्, निर्देशिन. 2 वर्णनपर.

হ৪০RY, v. t. বুবার সাজাক 1 A, 10 or বৃহা 1 P দ ক্রা 1 A; নিকল 10, সাজার 10. 2 রা 9 U, স্নাদ্ 1 P; See Kvow.

вавсовать, v. t. दुष् c. (दूषयति), अपवित्रीकृ 8 U, एयस्य सुप् c., संस्कारशीन a. कृ. = ION, s. दूषणं, स-कारदूषणं, अपवित्रीकरणं.

क्षक्रहरा, श. मदः, मदस्थलं-ली, बालुकाप्रदेशः, धःवन्
त. 2 गुणः, पुण्यं, योग्यता, पात्रत्वं, पुण्यापुण्यं, अईत्वं,
त्य. निर्जन, निर्मानुष (बी f.), वन्य, खिल, निर्जल,
तृत्य, आरण्यकः = v. t. त्यज् 1 P, हा 3 P, उत्-वि सज्
ं P, रह् 10 (रहयति), अपन्यध् 4 P. = v. t. सेनां
युक्स्वा पलाय् 1 A. = ER, श. त्यागिन् सेनात्यागिन् m.,
रावर्तकः, रणपराङ्मुखः, पलायिन् m. = 10N, श. त्यारा, बन्तर्गः; सेनात्यागः, निर्गमनं, अपक्रमणं. = LESS,
तिर्गुण, अन्हं, अयुक्त, अपात्र.

ESEEVE, v. t. अई 1 P, अई-उचित-योग्य a. in tomp.; oft. by pot. pass. part. —ED, a. योग्य, १चित, अई. —EDLY, adv. डचितं, योग्यं, न्यायत:. —EB,-ING, a. अईत, गुणवत्, अई, उचित, योग्य, १इ; 'd. of 'ex. by pot. pass. part.; 'd. of úty' अनुकृष्य, &c. —s. गुण:, पात्रता, योग्यता, विदेतं.

इहाटक्रम्ह, v. i. शुद् c., आषम् 1 P. = v. i. शुद् $1 P_{N'} = 10N$, s. शोषकं, परिशोष:. = 1 VE, a. शोषकं. = DESSICANTS, s. इणशोषका:.

esiderate, See Desire. - Ive, a. Tesida, inn. - Desideratum, s. sinifequeniq:. Erron, s. s. officient a. methy 3 U. methy

ह्माकृतः ध. १. परि-सं सूत् ०, अनुसंधा ३ U, व्यवसो स्टिन्स्मिन्य-स. ३ P, जरिस् . ६.P; वित् 10, घट ०. (घटपति), मनः-मितं क 8 U. 2 म-विकिश्व व 7 A, 10.3 आलिख 6 P, सूनपातं कः -- कः अभिमायः, अर्थः, आक्रांका, बहे सः, संकल्पः, आहायः, हेतुः, विकारितं, भयोजनं, कार्यः 2 उपायः, विकार, कल्वना, घटना, विधानं, व्यवसायः 3 आलिखनं, सूमपातः, संस्कारः -- EDLY, adv. कामतः, यथाकार्यः, हेक्कातः, वृद्धिपुरःस-रंः -- EB, कः वितकः, परिकल्पकः 2 आलिखकः, सृत्यानतकः -- ING, a. उपापित्, मायित्, छलित्, वेचमञ्जाल, भतारकः, विद्यंक, विद्यंक, विद्यंक, विद्यंक, विद्यंक,

Designate, v. t. डप, नलस् 10, अप-व्यय-दिश्च 6 P, निर्दिश, सूच्च 10, युत् c., अभिश्वा 3 U, निर्वेष् 2 P, गम् c. (गमयति). 2 नियुज् 7 A, 10, परि-सं-कृष् c. = ION, ७. लक्षणं, डपलक्षणं, चिह्नं, विशेषणं, अभिश्वां, भंजा, आख्या, नामन् n.

DESTRE, v. t. इव् 6 P, वांछ 1 P, कम् 10 A, स्वह् 10 (with dat.), इंह् 1 A, आकांक्ष् 1 U, आमि-लव् 1, 4 P; oft. ex. by desid. of roots. 2 अर्थ् 10 A, याच् 1 A, वृ 5 U. - s. इच्छा, अभिलाधः, कामः, इंहा, आकांका, समीहितं, आजा, इहं, हैंप्सितं, मनोरथः, स्वहा, अभीहं; 'according to one's d.' यथाकामं, यथेष्टं, ह्वेच्छातः, ह्वच्छंदं, ह्वइच्या; 'ardent d.' लालसा, औत्मुक्यं, बत्कंटा, लोभः, तृष्णा. - ABLE, a. स्वहणीय, काम्य. 2 इष्ट, प्रवारत, भेयस. - OUS, a. सर्वहणीय, काम्य. 2 इष्ट, प्रवारत, भेयस. - OUS, a. सर्वहणीय, काम्य. 2 इष्ट, प्रवारत, भेयस. - OUS, a. तर्वष्ट्र, वांछिन, इच्छु, ईस्पु; oft. by desid. forms; 'd. to speak' विवक्षः; 'd. to take' जिष्कुः; पिपामुः; or by काम or मनस् in comp. with inf.; 'd. to take' आदातुकामः-मनाः.

Desist, v. i. विरम् 1 P, निवृत् 1 A, विशम् 4 P, (with abl.); See CEASE. -ANCE, s. विराम:, निवृत्ति f., विश्राम:.

DESK, 8. लिखनफलक:, लेखनाधार:.

DESOLATE, a. निर्मान्य (वा f.), निर्जन, शूप्य, वि-विक्त, वसित्हांन, विजन. 2 उच्छित्र, जीर्ण, उद्भुस्त, उ-त्सक. 3 असहाय, निराधय, अगतिक, अनाथ. ≈ v. t. उच्छिद् 7 P, अवसद् c., निर्जनीक 8 U; स्पपीद् 10, शूपीकृ, प्रवाध् 1 A. =10N, s. उच्छेद:, अवसादन, वसितनावा:, निर्जनीकरणं 2 शूप्यता, निर्जनत्वं, विवि-कता.

DESPAIR, ए. वं. निराझ व. मू 1 P, आशा हा 3 P, नैरास्य गम-नज् 1 P, विषद् 1 P, भग्ना व. मू ; 'd.
ed. of success' जयविषये निराझोऽभूत. — व. नैरास्य,
निराझाता, आशाहिनता, वैक्ष्म्यं, विवादः; 'boing in
d. ' त्यक्तास, गताझः — Despendam, व. निराझ,
आशातीत, त्यक्तास, आशाहिनता के विवादित्ये अतत्तायित्, निर्मण, साहिन्यः (की. नं.) अ निष्यतीकार,
कम, संस्था, साहिन्यालक, अत्योतः 'क d. कक्ष्मं आहत्तायिता. — क्ष्मं, क्षमं, क्ष्मं, क्ष्

साहसिकता, कनाकः, संरंभः, अधितानिरपेक्षताः = Des-PBBADO, क साहसिक् कः, साहसिकः, भाततायिन् कः,

DESPATOR, v. t. (सत्वरं) पेष् o, प्रष्टि 5 P. प्रस्था o. (स्थापयति), विवाज् 6 P. 2 शीमं-माटिति संपद् o.; स्वरं o. (स्वरंयति), आञ्च संविधा 3 U. 3 हन् 2 U, ध्यापद o.; See Elle. - इ. स्वरं, शीमता, शीमकारित्व, अदीधेस्वता 2 पत्रं, राजलेखः - लेस्यं, बाचिकपत्रं 3 धातकः, प्रजिच्नः, अविलंबन्, अदीधेसनः

DESPISE, v. t. अवज्ञा 9 U, तिरस्कृ 8 U, अवमन् 4 A, परिभू 1 P, अवधीर् 10; See CONTEMN. — ER, s. अवमंत् m., अवज्ञातृ m., निरकः. — INGLY, adv. सावज्ञं, सावमानं. — DESPICABLE, a. अवमात्य, अवज्ञेय, गद्ये, निया, नीच, निकृष्ट, अधम, तुच्छ, कृत्सित, कृतः.

Despite, s. हेव:, जुगुप्सा, मात्सर्य, हेव्यी, अभ्यस्या, अस्या. 2 प्रतिरोध:, प्रातिकार:; 'in d. of '(prep.) अन्दित्य, अवगणव्य, or gen. abs.; 'd. the (presence of the) teacher ' वस्यतीप गुरो:; See 'in spite of 'under Spite. - Ful, a. हेविन, सास्य, अभ्यस्यक, मत्सरिन्, होहनुद्धि. - Fully, adv. सहेषं, सहीहं, ईव्येया. - Fulness, s. मात्सर्य, अन्या, दौर्जन्यं, होहः, होहनुद्धि रि

DESPOIL, v. t. ह 1 P, अपह; See DEPRIVE; 'd.ed of everything ' हृतस्वेस्तः = ER, s. अपहारकः = DESPOILATION, s. अपहरणः

Despond, v. i. निर्विद् 4 A, नैराहयं-निर्वेदं-विद्यादंगम् 1 P or आपद् 4 A, विषद् 1 P, आज्ञां त्यज् 1 P,
अंगानि मुन्द् 6 P. = ENCY, s. निर्वेदः, विषादः, नैराव्यं, उद्देगः, अवसादः, विषण्णता. = ENT,= ING, a.
निर्विण्ण, विषण्ण, निराज्ञा, त्यक्ताज्ञा, स्ठान, उद्दिमः, 'do
not take a d. view' मा भवानंगानि मुन्दत् (V.
2). = INGLY, adv. सविषादं, सनिर्वेदं.

DESPUMATE, v. i. डात्सच् pass., फेनायते (D.). DESSERT, s. (मोजनाते) फलाहार:

DESTINE, v. t. (Destinate) किंद्रप् 10, परि-म-अप् c., निर्देश्च 6 P, अधुष् 7 A, 10, समुपस्था 1 U, (म आने भोकारं अभिष्ट समुपस्थास्यति विभिः 8. 2); oft. ex. by pot. pass. part., with or without अतस्य, मृत्रं, 'he is d. ed to be a king ' अनेना-वस्य राष्ट्रा भाषत्त्रयः, 'man is d. ed to die ' सन्दर्भ स्थाराह्यः who is able to avoid what is d.-

ed for him 'लिखितनपि कलाडे प्रोक्सिन कः समर्थः: तथा भवितव्यतया च तस्य तस्य बस्तनः (Ka. 143) every thing being d. ed to occur ! Asc. -ATION, 8. इप्सितं स्थानं, इष्टः प्रदेशः, निक्रपित-निर्दिष्ट-स्थानं 2 बपयोगः, प्रयोजनं, बहेश्वाः अर्थः, भभिप्राय: - Y, 8. दैवं, भवितब्यता, नियति f., भार्य, भागधेयं; विधात m., विधि:, दिष्टं, अदृष्टं, प्रास्तवे. DESTITUTE, a. निर्धन, अधहीन, निराभय, दुर्गत, अज्ञारण, दीन, अकिंचन, दुःस्थितः 2 (of) हीन, रहित, वर्जित, शन्य, वियुक्त, हत, विहीन, परिद्वीण, with instr. or in comp.; gen. by निर-अ-विin comp.; 'd. of courage' धेर्यहीन, ज्ञानकर्य. &c.; निरुत्साह 'd. of energy '; 'd. of hands and feet 'अपाणिपाद. - ION, s. दैन्यं, धनाभादः, अर्कि चनत्वं, दारियं, निराधयता. 2 हीनत्वं, राहित्यं, शून्यत्वं, अभावः, विरहः, वियोगः.

DESTROY, v. t. नश् c., प्र-ावे°; अव-उत्-सद् c., ध्वंस् c., प्र-वि°; विलुप् c., क्षे c. (अपयति), क्षि 5 P or c., संह 1 P, उत्-निर्-दल् c., उच्छिद् 7 P, प्रतिहन् 2 P. 2 (persons &c.) इन् 2 P, निष्द 10, न्यापद c., म c.; 'to be d. ed 'वि,-नज्ञ 4 P, ध्यंस् 1 A. क्षयं या-इ 2 P, or गम् 1 P, प्र-वि-ली 4 A. -ER, s. नाशकः, हंतू m., 'निष्दनः, धातिन् m., अंतक:, ध्वंसक:, हन्-अपह in comp.; 'd, of Vritra ' वृत्रहा, वृत्रनिषदन:; 'd. of every thing' कतांत:. - DESTRUCTIBLE, a. वभर, विध्वतित, मंगर, क्षीयन. - DESTRUCTION, s. नाश:, विनाश:, प्रणाज्ञाः; प्र-, वि-,ध्वंसः, क्षयः, उच्छेदः, संहारः; उहल-नं, उत्पादनं, 2 निष्दनं, घातः, बधः; 'd. of the whole world ' प्रलय:, प्रत्यवहार:, कल्पांत:, संवतै:. -DESTRUCTIVE, a, विनाशिन, क्षयकर (रि f.), घातिन, अंतकर, घातक, अपह-म (भी f.) in comp.; 'd. to life ' जीवितापह, प्राणहर, निधनकारिन्-

Desurtude, ८ बिरति f., निवृत्ति f., बिच्छेदः, बि-रामः, प्रवृत्तिविच्छेदः

DESULTORY, a. असतत, उच्छंबल, अस्थिर, लोल, अनियत, चचल, अनवस्थित, अन्यवस्थित,

DETACH, v. t. विश्वष् ः, विभिद् 7 P, विश्वष् 7 P, विश्वष् 7 P, विश्वष् 7 A, 10 १थक् क 8 U; See SEFARATH. → ED, व. वियुक्त, विभिन्न, विश्विष्ठा, असंसक्त, असंस्त्र, गतसंग, विश्वष्ट, असगतः → MENT, e. विभागः, वियोगः, विश्वष्टः, विश्वषः, विभेदः. 2 सैन्यदलं, गुल्मः-स्मृ

DETAIL, s. विस्तरः, विस्तारः; वाग्विस्तरः, प्र-पंचः 2 वृत्तांताख्यावः; 'in d.' or 'd. ed' बिक्तरः (a.), विस्तरेण, विस्तरतः-चाः, सविस्तरं- = v. दे. स-विस्तरं-विस्तरेण-वर्ण् 10 or आख्या 2 P or काक्ष्य 10, प्रपंचयति (D.).

DETAIN, v. t. धू 1 P, विद्धू र U; कामाहमकेर वर्ष विद्या: (U.);) 'd. ed by reason ad िकेट. विषार 10, निष्र 0 P. 8 (In custody) आसि-ध 1 P, अध 9 P, निरुष् - DETENTION, 8. धरण, निष्र , सरोध: निरोध: 2 आसेध:, प्रति-नि-रोध:,

चिटाइएरं, v. t. किल्प् 10, जा 9 U, अनुसंघा 3 U, अधि-अव-गम् 1 P; दश्च 1 P, उपलभ् 1 A, आसद् c. 2 धृ 1 P, प्रकाश्च 0, व्यंज् 7 P; 'd. ed in a orime' रृटदेख; निर्णातापाधः -ION, s. ज्ञानं, निल्-पणं, अनुसंधानं, उपलभः, अवगमनं -IVE, a. (Officer) चरः, चारः, प्रणिधः, अपसर्थः; See Sry. Deter, v. t. (समयं) निवृत् ०., निवार् 10, विरम् ०. (रमयति), भी ०., निरुध् 7U; See Prevent. - MENT, s. निवर्तनं, निवारणं.

DETERGE, v. t. जुध c., मलं अपनी 1 P, परिमृज् 2 P. = ENT, a. जोधन (नी f.), परिमृजेंक.

DETBRIORATE, v. i. श्वि-हा pass., -हस् 1P, श्वयं गम् 1 P; दुष् 4 P, श्रंज् 4 P, 1 A, अपकृष् pass. -v. t. अपकृष् 1 P, दुष् c. (दूषयति), विकृति प्रस्त c. -10N, s. क्षय:, अपचय:, विकृति f, -हसः, श्रष्टताः 2 अपकृषः, दृषणः

DETERMINE, v. t. निश्चि 5 U, स्था c. (स्थापयित), संक्र्प c., निरूप 10, निर्ण 1 P, निर-अव-ध 10, नि-ं दिस् 6 P, लक्ष् 10, परिच्छिद् 7 P. 2 निरूप्, अनु-संभा 3 U, मिणीं (a dispute &c.). -v. i. ज्यव-अंब-सी 4 P, निश्चयं कु 8 U; 'd. ed to go ' गमने " कत्संकल्प, गेतुं व्यवसितः =ATE, त. स्थिर, दृढ, नि-'धारित, निधित, निर्णीत, नियत, सिद्ध, त्र्यवस्थित. 2 निभायक, निर्णायक. 3 (of persons) कृतानिभय, क्ढसंकल्प, ब्यवसित. =ATELY, adv. सनिश्चयं, सनि-णेंग, नुनं. = ATION, s. निश्वय:, निर्णय:, संकल्प:, निर्धा-रण, अयवसायः, विचारः, निरूपणं, परिच्छेदः, अवधार-णं-णा.2 अभिनिवेश:,अध्यवसाय:, निवेध:. - ATIVE, a. निर्णायक, निर्धारक. = ED, a. निश्चित, निर्णात, सिजा, नि-ं यत, व्यवस्थित, परिच्छित्र, अवधारित. 2 (of persons) स्थिरनिभय, वृढ-कृत-संकल्प, अभिनिधिष्ट, कृतनिभय. ,=EDLT, adv. स्थिरचेतसा, गृढं, गृढ निश्चयेन. =ER, ं 8. विर्णयकुत् m., विर्णेत m.

DETEST, v. t. विद्विष् 2 U, गह् 1, 10 A, गुप् -desid. (जुग्प्सत) (with abl.); See Abhor. . अधिप्रक्ष, व. जुगुप्सित, गहिन, निय, गहैणीय, विदेष्य. — ATION, s. गहीं, जुगुप्सा, घृणा, विदेष: — ER, s. हेबिन का., विदेष m.

DETERONE, v. ६. राज्याद अंज् c. or च्यु c.

DETONATE, v. . सहसा स्तन् 1P or ध्वन् 1 P.

DETORT, See PERVERT.

DETEACT, v. अपकृष-अपनी T.P. 2 अपलेल T.P.,

अपवद्-भाव-1 A, अधिक्षप् 6 P, विद 1 P, अस्याते (D.) (with dat.); मूच्यं न्यूनीक 8 U; ल्यूकः See DEPRECIATE. — ION, e. अपवर्वः, लघुकरणं, इताः 2 अस्या, अप-परि-वादः, आक्षेपः, गुणविदा, पैज्न्यं, परदोणाविष्करणं, मात्सयं. — OB, e. अपवादकः, अधिक्षपकः, विदकः, अस्यकः, परिवादरतः. — OBY, a. अपवादितः, विदकः, अभ्यकः, परिवादरतः. — OBY, a. अपवादित्, विदकः, अभ्यस्यकः, पिश्चनः

DETRIMENT, s. $\xi[f]$ f., when t., with f., etc., and f., etc., and etc., an

Detrude, v. t. अवपत् c., अध: क्षिप् 6 P, श्रेज् c. - Detrusion, s. अवपातनं.

DETRUNCATE, v. t. अवस्छिद् 7 P, निकृत् 6 P, वि-लु 9 U. =10N, s. अवस्छेद:, निकर्तनं

Deuce, s. इयं, द्विकं. 2 पिशाच:, भूत:.

DEVABTATE, v. t. उच्छिट् 7 P, उत्-अव-सद् c.; उपपीड् 10, वि-डप-सु 1 A, प्रवाध् 1 A, निजैनीक् 8 U. =10N, s. उच्छेद:, उपप्रवः, प्रवाधनं, विनाज्ञः, निजैनीकरणं.

DEVELOP, v. t. पुष् 1, 4, 9 P, प्र-डप-चि 5 U, प्र-सं-बृध् c.; 'she d. ed her lovely limbs' पुषेष लावण्यमयान् विशेषान् (K. I. 25); also प्र- चांपमानावयवा (R. III. 7), उपिषतांगी. 2 विकस् c., विस्तृ c., उद्गिद c.; तस्य (कार्योपक्षेपस्य) विस्ता-रिमच्छन् (Mu. 4) 'wishing to d. it'. -v.i. प्र-उप-चि pass., उद्गिद pass., कमशाः विकस् 1 P, क्रमेण प्र-सं-बृध् 1 A. - MENT, s. प्रचयः, उपचयः, संवर्धनः; विस्तारः, विकासः, उद्गेदः

DEVERGENCE, See DIVERGENCE.

Deviate, v. i. अति-व्यति-इ 2 P, अतिकम् 1 U, 4 P, अति-व्याभ-चर् 1 P; 'did not d. even an inch from the beaten path' भ्रुण्णाइत्मेनो रेखा-मात्रमाप न व्यतीयु: (R. I. 17); अप-या-इ 2P, चरु 1 P, प-वि-°; च्यु 1 A, भ्रंज् 4 P, 1 A, (with abl.). =10N, s. अतिकमः, विचलनं, च्युति f., भ्रेवः, भ्रंज्ञः, व्यभिचारः, त्यागः; 'd. from the right path' उत्पथयानं, विमार्गगननं.

Device, ९. उपाय:, युक्ति f., प्रयोग:, कल्पना, साधनं 2 अप-स्थप देश:, उलं, माया, उधन् n., कैतवं, स्थाजः 3 लक्षणं, सिहं, अंकः 4 निर्माणशक्ति f., कल्पना-चातुर्थं.

Devil, s. भूतः, वेतालः, विज्ञावः; 'I shall not raise a d. for my own destruction' नाहबाल-विनासाय वेतालीन्थापनं करिष्यामिः

Devious, a. वक्र, कुहिल, जिझा 2 मयौदादिकाभिन, व्यभिचारिन,

DEVISE, ए. बिन् 10, दप-सै-कृष् ०., निरूप 10, युज् 7 U, 10, आ-पर्यो-लोब् 10, घट ०. 2 इच्छाप्रवेण प्रदा 3 U. = इ. इच्छाप्रवेण रिक्थदानं. = 28, इ. धनाधिका-

रिन् m. - EE, s. डपायज्ञ:, परिकल्पकः, प्रयोजकः. DEVOID (of), a. See DESTITUTE (of). DEVOIR, s. स्वकतंत्र्यं, कर्तव्यता, धर्मः: 2 सरकारः, आदरः, पूजा, संमामः.

DEVOLVE, v. t. निक्षिप् 6 P, व्यस् 4 P; संक्रम् c., सम्बः c. (अप्यति), आरुद्द c. (रोपयिति); 'having d. ed their property upon their sons 'पुत्रसं-कांतलक्षीकाः (U. 1); गुणवन्तुनरोपितिश्वयः (R. viii. 11). 2 प्रप्तृ c., प्रस-प्रवह c. -v. i. आगम् 1 P, आया 2 P, पन् 1 P, संक्रम् 1 U, 4 P; व्यस्-निक्षिय्-समृ c. pass.; 'after his death the kingdom d. ed upon his eldest son' मृते तर्सम्सस्य ज्येष्ठपुत्री राजपदभाग्वभूत. 2 अधः पन् 1 P, अवपन. -DEVOLUTION, s. निक्षेपण, सम्पण, संक्रामण.

DEVOTE, v. t. प-विनि-यज 7 A, 10, सम-ऋ c. (अर्थ-यति), निक्षिप् 6 P, उत्सज 6 P, सं-डप-ऋप c. 2 (Oneself to) आसंज्-अन्रंज्-pass., मन: युज् or बंध् 9 P or अभिनिविज्ञ c., आसक्त-अभिनिविष्ट a. म (all with loc.); भज 1 U, आसेव 1 A. 3 नाजाय कृप् c.; See Doom. -ED, a. सक्त, आ-प्र-व्या-सक्त; नि-, रत, आभिनिविष्ट, समाहित, पर-तत्पर-परायण in comp. 2 भक्त, इडभिक्त, अनुरक्त, अनुरागिन्; ' d. to the king 'राजनिष्ठ, नृपासक्तवित्तः; 'ad. wife' एकपरनी, पतित्रता, साध्वी, सती: 'a d. husband' भार्यानिरतः, पत्नीसेवी; 'a d. friend ' स्थिरभेम मित्रं, रूढसख्यः सुहृद्र. -EDLY, adv. चित्तेकाप्रतया, भक्त्या, निष्ठया, अभिनिविष्टं, मनोभिनिवेशेन, मनोयोगेन, ससमा-हितं. -EDNESS, s. आसक्ति f , भक्ति f., अभिनिवेश:, परायणता. - EE, s. तापस:, यति:, योगिन m., तप-स्विन m., मुनि:, बती. 2 भक्तजन:, प्रणयिजन:, उपास-कः, भक्तः - ION, 8. अभियोगः, अभिनिवेद्धाः, अनुरा-गः, सेवा, डपासना, प्रसक्ति रि. आसक्ति रि., भक्तिः, निर-ति f-, परायणताः 2 नियमः, धर्मिकिया, तपस् n. 3 ईश्वरभक्ति:-सेवा; 'self-d.' आत्मोत्सर्ग:-परित्याग:: 'd. to a husband' पातिनत्यं, पतिसेवा; 'to perform d.s' तपभर 1 P or तप् 4 A, तपस्यति (D.). -IONAL, a. धर्मपर, धर्मनिष्ठ, भजनशील. 2 धर्मित्रयाविषयक, तपोमय (यी f.).

Devous, v. t. मझ 10, अद 2 P, खाद 1 P, प्रस् 1 A, पृ 6 P. 2 उपयुज् 10, उपयोगेन विनज्ञ c. —ER, s. मक्षकः, खादकः.

DEVOUT, a. धार्मिक, धर्म-परामणशील, धर्मनिङ, धर्मन्मन, भक्त, ईश्वरिक्त, पुण्यक्तील, भयतान्मन, पुण्यात्मन. -LY, adv. श्वरूचा, भाक्तपूर्वकं, भाक्तपुर:सरं, अञ्चावितं --श्रद्धकः, अ. श्रीमिकता, धर्मात्मता, ईश्वरानिङता,
भक्ति f.

Dew, इ. नीहार:, अवश्याय:, तुवार:, प्रालेषं, हिम-राधि-ज-जलं, - v. ६. नीहारेण सिच् 6 P or मोश्च 1 P; 'd. drop , तुवारकण:-बिद्ध:-होकर:, and sim, comps. - ४, ८. भुवारमय (शी f.), अवग्रह्मयावसिकः, तुवार-

DEXTEROUS, a. कुक्क, विपूज, पट्ट, रक्ष, लक्ष्मस्ता करदक्ष. -Ly, adv. निपूज, दक्षतवा, सपाटबं, इस्तका घवेन. -DEXTERITY, s. दक्षता, पदता, नैपुज्यं, इस्त कौशलं, इस्तलाघवं

DEXTRAL, a. दक्षिण, अपसन्य, दक्षिणपार्थस्थ-

DIABOLICAL, a. पैज़ान (ची ति.), विज्ञाचीपम. 2 घोर, दारुण, पापिष्ठ, आतिघोर-पाप, आतिनिच.

DIACOUSTICS, 8. ध्वनिविद्या.

DIADEM, s. मुकुटं, किरीट:-टं, मौलि:, बध्नीव:-वं, शिरोवेष्टनं; 'd. ed 'किरीटिन, किरीटभारिन.

DIAGNOSIS, ह. रोगनिर्णय:-निरूपणं, रोगनिरानं; मी-मांसा, चिकित्सा.

DIAGNOSTIC, 8. रोगलक्षण-चित्रं.

Diagonal, s. कर्ण:, अति f. =LY, adv. कोणाकीण, कर्णाकर्ण.

DIAGRAM, 8. चित्रं.

DIAL, 8. शंक्षयंत्रं, सूर्यघटी.

DIALECT, ह. प्राकृतभाषा, भाषा (as opposed to स-रकृत). 2 भाषणं, वचनं, उक्ति f.

DIALECTIC, 8. तर्क:, न्याय:, हेतृविद्या, आःवीविकी विद्याः = AL, a. तार्किक (की f.), न्यायिक्. = IAN, s. तार्किक:, नेयायिक:, न्यायिक्ट m.

DIALOGUE, s. सलाप:, संवाद:, संकथा, संभावण, प्रभानरं, कथोपकथनं. -DIALOGIST, s. संवादकः, उत्तरप्रत्यनरदायकः.

DIAMETER, इ. ज्यास:, विष्कंभ:. - DIAMETRICAL-LY, adv. विपशीतं, प्रतिकृतं, अत्यंतं, एकांततः-

DIAMOND, s. वज:-ज, हीर, हीरक: ; 'd. cutter' हीरकार:-मार्जक:.

Diapason, s. स्वराहकं, स्वरमाम:.

DIAPER, s. चित्रितं क्षीमं. = v. t. श्लीमं चित्र् 10 oi कर्नु(कि, &c.

DIAPHANIC, a. स्वर्छ, विश्वद; See CLEAR.
DIAPHORETIC, a. स्वेदन (नी f.), स्वेदजनक, धमोत्पादक; 'd. medicine' स्वेदन.

DIAPHRAGM, 8. दारीरमध्यदेश:.

DIARRECEA, a. अतिसार:, प्रवाहिका; महणी-, स्व f. DIARY, s. दिनपत्रिका, दैनिकव्रमणस्तकं.

DIATRIBE, s. अधिक्षेप:, कृत्सात्मको लेख:. . DIBBLE, s. लंघखनित्रं.

DICTATE, v. ६. आजापूर्वकं कथ 10, आदिशं है P, आजा c. (जापयति). 2 सूच 10, भीरसह कः, प्रश्नद 10, प्रेर c.; 'd. ed by good motives' संदक्षिकं प्रेरित. - इ. आजा, आदेशः, जासनं 2 चोदर्वना, प्रेरणं-णा. — ION, प्रोत्साहनं 2 आजापनं, आंक्षापूर्वकंकि-धनं ... अकृत्याधीनः साहता, अ

क्षित्र : वृक्षः व आवेषकः, शातित् m. =OBIAL, a. अविति : See Arrogant.

Dioxxon, के भाषा, वाणी, वाक्सरणि र्न., वचावि-

चित्रप्रशासिक्ष, इ. क्रीझ:-प:, ज्ञान्दसंग्रह:, व्यभिधानं-Diorum, इ. वचनं, आदेज्ञ:, विधिः, नियमः-Didaorio,≔AL, a. उपदेज्ञपर, प्रबोधक-

DIE, s. अक्ष:, पांचाकः, देवनः; 'a loaded d.' क्टा-भा: —Diote, (pl.) अक्षाः, &c. – v. i. अक्षेः दिष् 4. P., क्ष्ट्रं 1 P. – EE, s. अक्ष्यूर्तः, अक्षदेविन् m., भूतेः, कितवः. – ING, s. पूतं, अक्षजीडाः; 'd. board' अहीप्दं, सारिकलं; 'd. box' अक्षाभारःः; 'the die is oast' कृतं देधाधीनं (अप्रतिविधेयं) कर्म, अधुना यहावि तहवतु.

Dir, v. i. म 6 A, प्राणान्-असून्-जीवितं त्यज् 1 P or इत्सूज 6 P or इा 3 P, पंचत्वं या 2 P or गम् ी Pa बवरम 1 P; पराम-गताम- a. म 1 P, देई-तनुं त्यज, प्र-इ 2 P, विपद 4 A, संस्था 1 A, प्रमी pass. 2 विनश 4 P, पली 4 A, ६वंस 1 A, क्षि pass., अवसद 1 P. 3 की 1 P, विश्व pass. - DEAD, a. मुंद्र, डपरत, संस्थित, प्रेत, परेत, परा सु, गतासु, विपन, 🌉ण, विचेतन, प्राणहीन, प्रमीतः 2 सिश्चल, निश्चेष्ट, असी, निस्तेजस्, निःसत्व, असार, निष्फलः 3 सुप्त, क्षेत्र (as of limbs); 'd. body ' शर्व, मृतशरीरं; कर्णा: ; 'd. language' अपचलिता भाषा; 'd. इंडिएр ' धोर-गाढ-निदा: 'd. loss ' परिपूर्ण-सकला , हामि:; 'd. letter ' कुप्तार्थ वचनं; 'd. soul ' निर-भिमान: आत्मा. = s. (Of night) मध्यरात्र:, · विश्वीध:, अर्थात्र:. 2 मध्यं; See DEPTH. -EN, हैं. इबेलाक 8 U, शिथिलीक, तेजी ह 1 P, नश 'c., म्लानीक. -v. i. मेरे 1 P, शिथिलीम्. -LY, a. माणापहारक, जीवतापह, मारात्मक, निधनकारिन, प्रा-णातक, प्राणहारिन, प्राणनाशक, जीवतम (मी f.). 2 ा आशाम्य; * d. enmity ' आमरणांतिकं वैरं, अज्ञाम्यं वैर्; ' d. poison ' हाला (ल) हले विष. - adv. न्तवतुः प्राणांतिकः 'd. wounded ' भिजमर्मनः 'd. - palo े प्रतस्वर्ण. = NESS, s. दीर्बस्यं, निःसत्वता, ज-ज्ञत्व, स्त्रभ: वैकल्यं, विरक्ति f., शिथलता. - DEATH, हैं मर्ण, मत्यः, डपरमः, निधमः-मं, अतः, पंचत्वं-ता, वेदिर्थति र्ा, कालधर्मः, दिष्टांतः, गलयः, अत्ययः, नाताः, प्राणनाञ्चः, तनुत्यागः, &c. 2 यमः, कालः, कृतातः-श्रेक्ष: बात:, ब्यापादनं; 'he was pelted to d.' सलेश्रियाते हत:; 'he was sentenced to d.' तस्य प्रामहें कार्तिष्टः, ' to put to d. ' हत् 2 P, ब्यापद on का बादिक (P: 'a violent d.' अपमन्य:: अपयात:; 'angit of d.' यमदत:; 'd. by festing' नाय:, प्रायोपवेश्वनं (d. bed) मृत्युश्वया. =LE88, a. अंगर, अन्धर, अमत्ये, जिरस्थायिन-

Dier, s. आहार:, अनं, भोजन, भक्षं 2 पथ्यं, पथ्याने,

पथ्याशित्वं. 3 राजसमा, श्रिष्टसभा. =0. ८. पुर्वं ०, मृ 3 U. 2 पथ्यं निर्देश ६ है. १०००

DIFFER, v. i. He pass., 4-4-0; dan pass., (न कारणात्स्वामिनेंदे कुमार: R. v. 35) ह gen. ex. by (s.); 'they two do not d.' न त-योभेंद्र:, विश्लेष:, &c. 2 अन्यथा मनः 4 A. नःसमनः विवद् 1 A, भिन्नतत व. भू , विमतिषद् 4 A; (एवं हि विप्रतिपनाः प्राणयत्तां प्रति अतयः S. B. 702); ' I d. from you' मम मतं त्वन्मताद्वित्र- 3 वि-प्रति-रुध pass. - ENCE, s. 4a:, विशेष:, अंतरं, (with gen.). 2 पार्थक्यं, इतरत्वं, भिषत्वं, व्यतिरेकः; ' that makes no d. ' तेन न कोपि विश्वेषो जायते. 3 विरो-ध:, वैपरीत्यं, विपर्वयः, बैलक्षण्यं. 4 विप्रतिपत्ति f., म-तिभेद:, विसंबाद:, वैमत्यं; कलि:, कलहः, विवाद:. 5 असान्य, असादृश्यं; 'd. in quantity' वैषम्य. +ENT, a. भिन्न, वि-प्र-भिन्न, इतर-अन्य-पर-pron. «., व्यतिरिक्त, विपरीत, प्रथक, विश्विष्ट, (with abl.); atat in comp. s; ' she is not d. from my body (myself)' अध्यतिहिक्तेयमस्मच्छरीहात् (Ka. 151); 'a.d. sense' अर्थातरं. 2 असद्श (की f.), अस-मान, विषम, असम. 3 विविध, नानाप्रकार, नाना in comp.; तत्तत् pron. a., 'd. S'astras ' तानि ता-नि जाकाणि: 'in a d. way' अन्यथा, भिन्नप्रकारण. -ENTIAL, a. भेदकर (री f.), विशेषक.-ENTLY, adv. अन्यथा, इतरथा, भित्ररूपेण; अन्यप्रकारेण, पृथक्. DIFFICULT, a. अस्कर, दुभर, कठिन, दुष्कर, दु:सा-ध्य, कष्ट. 2 गहन, विषम, दुवेधि, असुगम, कष्टतेय, गृदार्थ, दुत्तेय. 3 (With inf.) ex. by दुर, दु:ख, कृष्ट, in comp.; 'd. to get' दुष्प्राप, दराप, कष्ट-साध्या दुरारोह, दु:खछेब, &c. ; 'a d. case ' सज्ञ-ल्योर्थ:; 'a d. road' दुर्गसंचा(च)र:, संकमः; 'a d. place ' विषमस्थानं, दुगै, दुगैमस्थलं. -LY, adv. दु:खेन, कष्टेन, कृच्छ्रेण, कष्टं, आयासेन, दुर् pr. ►x, 8. असीकर्यं, वैषम्यं, कठिनता, दुष्करत्वं, कष्टता, द:साध्यता. 2 आयास:, वैक्रव्यं, विरोध:. 3 कृच्छं, सं-कटं, विम्न:, आयास:, दुर्ग, दु:खं, विरोध:, क्रेक्:, बाधा, कष्ट:-ष्टं. 4 विषमपदं, असुबोधं-दुर्बोधं पदं, असुगर्न स्था-नं; ' without d. ' अनायासेन, मुखं; ' with d. ' कथमपि, कथं कथमपि, कथांचित् , दुःखेन, कृष्कुणः 'क commentary explaining the d. es ' विषमपद्वि-मिशानी टीका ; 'beset with d. es' सम्रास्य, सर्कट-क ; 'overcoming d. es ' दुर्गेर्ह्म नं

DIFFIDENCE, ह. अविश्वास:, अप्रत्ययः, आं-, शंका. 2
(In oneself) अप्रगत्भता, विवयः, न्हीः, लज्जा.
— Diffident, a. अविश्वासिन, संकाद्यील, अप्रत्यन, सात्रंक; 'the mind feels d. of itself 'ब्राह्मण्य-प्रत्ययं वेतः (S. 1). 2 अप्रगत्भ, अध्रृष्ट, विनित्तं, स्वज्ञावतः - LF, adv. अप्रगत्म, साह्यकं, सज्ज्ञावतः - LF, adv. अप्रगत्म, साह्यकं, सज्ज्ञावतः - LF, adv. अप्रगत्म, साह्यकं,

DIFFRACE, v. t. Prys. 7. A. 10. friend o.

DIFFURE. c. f. se c., 18-417-Fn o., 1840 o., 190 c., विक्रं 6 P, तक् 8 U, अभि-म-वृध् o. 2 प्र-स् o., विष् c., प्रक्षिप 6 P. 3 (Isself) व्याप, 5 P. विस-विषय 1 P, विस्तु pass:, स्यश् 5 A, सर्वेश गम् 1 P or प्रविद्या 8 P. -a. वितत, सविस्तर, विस्तृत, असंक्षिप्त, विस्तीर्ण, समप्रच. = LY, adv. सविस्तरं, विस्तरेण, वि-स्तरकाः, प्रपेचन, असंक्षेपतः, असमासेन. =ION, 8. प्रसार:, प्र-वि-सर:, विस्तार:, अभिवृद्धि र्., वितति र्., त्रवारणं, प्रसरणं. -IVE, a. वि-प्र-सारिन्, व्यापकः व्यापिन, मसरणजील. -IVENESS, s. विस्तारः, विस्तु-ति f_{ij} , व्यापकत्वं. 2 वाग्विस्तारः, प्रयम्भः, बाक्यबिस्तरः. Die, v. t. खन् 1 P; 'd. down' (भूमि) अबद 10, भिद् 7 P; 'd. in 'निखन. 2 निर्भिद, किद् 10, व्यथ 4 1. = GER, s. खनक:, खनित m.

DIGEST, v. t. (जठरे) जू c. (जरयित), पच् 1 P, परिपाक नी 1 P, परिणम् c. (णमवित), दह 1 P. 2 क्रमेण-यथाक्रमं-विन्यस् 4 U or रच् 10 or ग्रंथ् 9 P or लिख 6 P. 3 मनसा विचर c. or चित् 10. 4 Suffer, q. v. -v. i. ज 4 P, पच pass., परिणम 1 P. -ER, 8. पाचकं, जारणं, आग्निवर्धनं, रोचनं, रोचकं. -ION, s. पाक:, ार्व-पारि-पाक:, पचनं, परिणाम:. 2 जठरामिः, जठरानलः, अप्तिः; 'slowness of d.' अग्निमायं; ' having a good d. ' पदाताभि:. -IVE, a. पाचन (नी f.), पाचक, अग्निवर्धक, परिपाकिन. DIGHT, See ADORN.

Digit, s. कला, लेखा, रेखा, 2 अंक:.

DIGNITY, s. महिमन् m., माहात्म्यं, औदार्थं. 2 अनु-भावः, प्रतापः, तेजस् गः, प्रौढि र्., प्रौढत्वं-ता. 3 प्रात-ष्ठा, गौरवं, पदं, उत्कृष्ट-परम-पदं, उत्कर्षः, अन्नात f., आभिजात्यं, प्रतिपत्ति f., ओजस्विता, उचत्वं, कलीनताः 'd. of style' ओजस् n. 4 मानः, अभिमानः, गर्वः, दर्प:; 'd. of expression ' त्रीढत्वं वचसां. -Dig-. MIFY, v. t. संमन् c., सत्कृ 8 U, पूज् 10. 2 उत्कृ-ष्टपदे नियुज् 7 A., 10, परमपदं प्राप् .., बस्कर्ष नी 1 P. -ED, a. महानुभाव, अनुभावबत, ग(गं)भीर, ओजस्वन, प्रौढ; महाप्रताप; 'd. in mien' गंभीरा-क्राति. 2 मानिन्, महाज्ञय, महेच्छ. 3 उत्कृष्टपदनियुक्त, पतिपत्तिमत्, परमपदारूढ. -Dignitary, s. मान्य-जनः, बिष्टजनः, कुलीनपुरुषः.

DIGRESS, v. i. परततं न अनुसंधा 8 U, अपस्तुतं वट्-भण् 1 P or बच् 2 P, प्रकृत-कथायीमं त्यज् 1 P; 'you are d. ing ' व न्त्या प्रस्तृतमनुसंधायते. 2 उत्तम 1 U, 4P, विम्रत् 1P, मच्य 1A, अंश 1 A, 4 P; See DEVIATE. -10N, в. челачи:, эн-स्तुतानुसंचान्। असंगः, आसंशिकं वचनं; enough of d.' अक्ष शादिशक्तिन or प्रसंगत, प्रकृतमेवानुसंधीयता. 2 बरक्रम:, विचलनं, भंशः, स्याति कि स्याय:. =IVE, a. अनेन्वितः अन्रर्वतः अवकृतः, असगतः, असंबदः

Ding, e. रेत:, रेतवंश:, पिंडल:, धरण:, कुर्वा: 2 कुल्या, परिका, खातं, मणालः-ली,

DILACERATE. See TEAR.

DILAPIDATE, v. s. of 4 P, Real 4 P, Real 180 द-pass., अवसद् 1 P. - v. f. दक्किद् 7 P, अवसद с., яы с., в с., विनज्ञ с.; See Destroy, -ION, s. क्षय:, ध्वंस:, नाजा:, उच्छेद्र:, अवसाद:.

DILATE, v. t. विस्तु c., वितन् 8 U, प्र-वि-स c., दी-र्घीक 8 U. 2 (upon) प्रपंचयति (D.), सविस्तर विष् 5 U or ब्याचक्ष 2 A, अति-विषु. -v. i. वित-न्-विस्तु-विष् pass., आयतीभू , दीर्घीभू. -ED, a, ब्रिन तत, व्यायत; उत्फन्न, विकसित. =ION, 8. विस्तार:, वितति र्., विस्तरणं, विष्टति र्रः, विकासः-सर्न, बन्फुकताः DILATORY, a. दीर्घस्त्रिन, दीर्घस्त्र, विलंबन, मंद, मंन थर, चिरिक्रिय, अक्षिपकारिन्. -LY, adv. सविलंबं, नंबं-मंदं, कालक्षेपेण. = NEBB, 8. दीर्घस्त्रता, विलंब:, कान लक्षेपः, मांचं, कार्यजडताः

DILEMMA, 8. डभयसंभव:, विकल्प:...

DILIGENT, a. डवोगिन, व्यवसायिन, उपक्र, सोयोन, उयमिन, अनलस, अभिनिबिष्ट, उधम-व्यवसाय-पुर, स-योगतत्पर. 2 (Of things), अनवरत, सप्तत, नित्य-प्रवृत्त, प्र-आ-सक्त, अध्यस्त, प्रसित, अविच्छित्र, ≠८४, adv. प्रयत्नतः, सोधीगं, सोधमं; अनवरतं, प्रसन्तं, -Diligence, s. उपम:, अध्यव-व्यव-साय:, उद्यो-गः, अभियोगः, अभिनिवेशः, पयत्नः, अभ्यासः, प्रसंकि f., उत्साह:. 2 सातत्यं, अविच्छेद:, अविराम:, वैदस्यं. DILL, s. सालेय:, मध्रिका.

DILUTE, v. t. जलेन मिश्र 10 or संस्कृ 6 P. बिली с., तन्कु 8 U, श्रीणीकः, मिभणेन सर्नि तम्क . - ION) 8. जलसंसर्गः, जलमिश्रणः, तमुकारणः - DILUENT. 8. विलयनं, तनकरणं.

DIM, α. मंदय्ति, मंदपभ, मलिनकांति, मलिन, निष्प्रभा निस्तेजस, सतिमिर. 2 अप्रकाश, अन्यन्त, अस्पष्ट, इरा-लोक, दुर्वेष्ट; 'seeing d.-ly' इतदृष्टि, अस्पष्टदन्नः ' of d. understanding ' मंदमति, जद-स्थूल-धी-बाह्य, &c. =v. t. अंधीक 8 U, अस्पटीक, कलुबीक, निष्प्रभाक, मलिनयति (D.). =LY, adv. अस्पष्टं, अ-व्यक्तं, निष्मभं, मलिनं. = NESS, s. तिमिरं, अस्पहता, तेजोहानि र्., दुरालोकता, मालिन्यं, अस्पष्टता. 2 स्थल-मतिता, बुद्धिमांचं.

DIMENSION, 8. प्रमाण, परिमाण, मात्रा, मानं, वि-स्तार:.

DIMINISH, v. t., v. i. See DECREASE. - DIMINU-TION, ह. न्यूनीकरण, ऱ्हासः, क्षयः, अपचयः, अवसादः, हानि f. - DIMINUTIVE, a. अल्पकाय, श्राह, शाल्य, स्तोक, सक्स, छछु, 2 अस्वार्थ (प्रत्यवः) । क्षेत्र क्षेत्र d. termination ' went's say.

DIMITY, s. रहे कार्यासवसं

DIMPLE, ब. कपीलनंगः, गडतरगः, कपीलीर्मि f., अ-

हा, बंधरता, बंधरता, अंगः, तरंगः. - Dimple, a. खा, अभिनत, बंधरः

ह्म, ८. कल्कलः, निनादः, कीलाहलः, तुमलरवः, निः-वैनः, देवधीयः, तुमुलं. - ए. १. (अवणपुर्ट) अजेरीक हिए, कणी कपहन् 2 P or जर्जरपति (D.); See प्रियम.

क्षित्र, ए. ६. भुज् 7 A, आहार-भोजन-सेब् 1 A or क्ष्रेत् c., श्रारिश्यिति क 8 U or क्ष्र्य c. -ए. १. भु-[0., अश्व c. -DINNEE, इ. भोजन, आहार:, अश्व-[See FOOD. 2 उत्सव:, जिथ f., भोजनोत्सव:. ING, ए. १. श्वन्दायते (D.), नद-स्वन-कण् 1 P; ding dong' घटानाद:-श्वन्दः, किकिणीरवः-शब्दः-।हिः, सततनादः-

INGLE, See DALE.

INGY, See BLACK.

हारा, अ. प्रहार:, आधात:, अभिधात: 2 बलं, प्रभव:, तामध्ये; 'by d. of 'बलेन, प्रभावेन, सामध्यात, यो-नन. = v. t. प्रहारेण अंक् 10 or चिह्न 10.

TOCESAN, s. प्रधानधर्माध्यक्षः

TORTHESIS, s. वक्रांगचिकित्सा.

[P, v. i. वि, नस्ज् 6 P (with loc.); अव-वि-वाह
1 A, प्र-वि-विज्ञ 6 P, आमु 1 A, (acc.). 2 व्यार
6 A, व्यारत a. प्र. = v. t. अवगाह c., मर्ज् c. (मजजवित), पविज्ञ c. 2 सिष् 6 P, क्रिट् c., आर्दीक 8 U;
'd. in a business' इंबर् व्यार or पहत् 1 A; 'd.
into books' खुंब् 1 P; अस्पन्न: अधि-इ 2 A.
-s. विमञ्जन, अवगाह:, प्रवेद्याः 2 अवपात:, नवता,
आवात f.

MPTHERIA. s. मांसततानिका.

Эпритионо, क. स्वरहर्य, संयुक्तस्वरः, संध्यक्षरं-Эприома, क. पदवी-अधिकार-दायकं पत्रं-

этгомаот, s. सामन् n., नीति f., दौत्यकर्मन् n. 2 हाजदूनमंडलं-समूह:. =Diplomatical, a. दूत-कावेदिचय. =Diplomatist, s. सामप्योगज्ञः., रा-जनीतिकश्रक: दौत्यकार्यनिपुण:, सामकृक्षल:

प्रिष्टक, म्हण्या, त. दारुण, घोर, उम, तीन. 2 भीषण, कूर, भयानकः, रीह. — NESS, s. दारुणत्नं, घोरता, रीहता.

Debect, v. t. संघा 3 U, स्त्रीह 8 U, उदिश 6 P, किंद स्. अधिकृत्य क्षिप 6 P, (a missile &c.); 'd. किंदि स्. अधिकृत्य क्षिप 6 P, (a missile &c.); 'd. किंदि स्. अधिकृत्य क्षिप 6 P, (a missile &c.); 'd. किंदि स्. अधिकृत्य क्षिप 2 चास्य में मिन्न केंद्र प्रिष्ट केंद्र प्रतिकृत्य केंद्र क

निर्देशः, आहा, आदेशः व संघानं, बहेशः, मेदनं के पण्यनं, प्रकासनं, विविधनं अधिष्ठातृत्तं, अधिष्ठातृतं, अधिष्ठातृतं, अधिष्ठातृतं, अधिष्ठातृतं, अधिष्ठातृतं, अधिष्ठातृतं, कुन् कृतं कि हित्तं कि कि Address, q. v. नाप्ष्कं, ते, निर्देशकः, सूचकः – Ly, adv. सपयेदः, संयः, अखिरातः । नृत्कानं गातु, अधिकवितं, शीमं, आसः 2 स्पष्टं, प्रत्यक्षं, कृष्यकं, अगुद्धत्या, भिनार्थः 3 अनुत्यानं, सरकतयाः – OB, s. शासित्-अधिष्ठातृ कः, अनुत्यासकः, अध्यक्षः, अधिकारित् कः, अवेक्षकः, निर्वोदकः – OBx, s. विधिसंहिताः 2 नामधामसूचकं पुस्तकः

Direction, s. अपहरण, अपहारः, लुंठनं.

DIRGE, s. कर्णगीतं, कर्णरससंगीतं.

DIRK. See DAGGER.

Dirt, \$. मल:-लं, पंक:, कर्दम:, जंबाल:-ल, कर्ल, किंद्र. -x, α . मिलन, समल, मलीमस, पंकिल, कलुष, आंबिल,
मलदूषिन, सक्दंम. 2 नीच, कुत्सित, खल, गर्छः. -v. \$.
मलन-पंकेन-दूष σ . (दूषयित) or लिए σ σ , मिलनीकु σ 0. σ 0. σ 1.

DIRUPTION, See ERUPTION.

DISABLE, $v.\ t.$ अनुपयुक्त $a.\$ कु $8\$ U, विहस्तीक, (रुणा विहस्ताकां देवीं $M.\ 4$); अज्ञाक-भसमर्थ $a.\$ कु. 2 अवसद c., विकलीक, उपहत् $2\$ P, दुर्वेलीक. = DISABILITY, s. अज्ञाक्ति f., असामध्ये, अक्षमता, अयोग्य-ताः अनुपयोगः

DISABUSE v. t. अमं निरम् 4 U or अच्छिद् 7 P or अपनी 1 P or इ 1 P or अपाकु 8 U, आंतेर्मुच् 6 P. DISACCUSTOM, v. t. अभ्यासं लुप् ०.

DISADVANTAGE, 8. अहितं, अलाभः, अपकारः, अन-थः, अनिष्टं, अपायः, हानि र्रः, पीडा, बाधाः, 'at a d.' विषमावस्थ व., असमवस्थ व. = ous, व. अहितकर (री र्रः.), प्रतिकृतः, आहेत, अनुपकारकः, विरोधिनः, अपायाबहः, श्वतिकारकः. = ously, adv. आहितं, अनिष्टं, सापकारं

DISAFFECT, v. t. विरंज् c., अपरागं उत्पट् c., उपजप् 1 P. =ED, a. वि-अप-रक्त, विशिय, असंतुष्ट, अशीत, अनुरक्त. =ION, s. विरागः, असंतोषः, विरक्ति f., अभिक्त f.

DISAFFIRMANCE, इ. प्रत्याख्यान, प्रत्यादेशः: प्रत्या-वर्तनः

DISALLOW, v. t. न अनुशा 9 U, निष्ण 1-P, विर् 1 P. 2 प्रत्याख्या 2 P, प्रत्यादिश 6 P; Sas Deny. —ANCE, & प्रत्याख्यानं, निषेत्रः, निक्सणं, विरक्तां DISANISCATE, Sas DISCOURAGE. DISANBUL, See ABOLISH.

DISAPPEAR, o. i. sint-fit; sur pass., sint-t 2 P. तिरा म 1 P, अवस्य a. भ. 2 नवा 4 P, क्षयं-नारा-या 2 P, प्र-विन्ती 4 A, प-वि-ध्यम I A; the pigeons having d. ed! चक्षविषयातिकां तेष, नयनप्थातितेष, अदृष्टिगोचरेष, कपातेष, -ANCE, s. अंतर्धानं, तिरोधानं, अद्योगं: नाज:, लय:, &c.; better ex. by (v. i.). DISAPPOINT, v. t. आजां भंज 7 P or प्रति-वि-इन 2 P or विकलीक or मोधीक 8 U or खंड 10 ; विप-हार 1 A; ' he was d. ed in his request ' तस्य यच्जा मोधी बनव, स भन्नाशी बभव; 'd. ed in love' खंडितप्रणय, खंडित. =ED, a. भग्नाज्ञ, माधाज्ञ, भग्नी-यम, अकृतार्थ, प्रतिहत, मनाहत, प्रतिबद्ध .- MENT, ह. आज्ञाभंगः, प्रणयवैषस्यं, विषस्त्रीकर्णं, नैराश्यं,विप्रलंभः. DISAPPROVE, v. t. निंद् 1 P, गई 1, 10 A, न पद्मंस् 1 P; not 'approve' q. v. - DISAPPROBA-TION, s. निंदा, असंमति f_{\cdot} , विराग:, अन्नीति f_{\cdot} , विमति f., अन्भिनंदनं.

DISARM, v. t. असाणि अपह 1 P or अपनी 1 P, निरायुधीक 8 U, नि:शकीक. 2 (fig.) शम् ८ (शमयात), सांत्व 10. —ED, a. निरायुध, नि:शस; 'd. of anger' शांतरीय, क्षीणमन्य.

DISARRANGE, v. t. कमं भंज 7 P, न्यस् 4 U, संकृ 6 P, संकुलीकु 8 U. - MENT, s. अक्रमः, क्रमभंगः, न्यस्तताः

DISARRAY, v. t. अपनह 4 P, उच्छट् 10, विवक्षीकृ 8 U. 2 कमं भंज् 7 P. - s. व्यूहमंगः, विजलः, समुन्तिजः.

DISASTER, s. आपद-विपड् f., न्यसनं, डपश्व:, विपत्ति f., उपह्रव:, अत्याहितं, अनर्थ:. -v. t. पीड् 10, वाध् 1 A, उपह्र 1 A, उपह्र 1 P. -DISASTROUS, a. विषयुक्त, दुर्भाग्य, द्रांत; अनर्थावह, दारुण, घोर.

DISAYOW, -AL, See DENY, DENIAL.

Disband, v. t. युद्धन्यापाराद् मुच् 6 P or c., सैन्य-भंगं कृ 8 U. 2 मुच्, विमाक्ष 10. =v. i. युद्धन्यापा-राज्ञ मुच् 6 P.

Disbark, v. t. नीकाया: अवत c.

DISBELLEYE, v. t. Not 'believe' q. v. = ER, s. नास्तिकः, भनिभातिन् m. = DISBELLIEF, s. अप्रत्ययः, अविश्वातः

DISBEND, See RELAX.

DISBRANCH, v. t. नि:शाबीक 8 U, शाबां लू 9 U.
DISBURDEN, v. t. भारे अवन e. or अपनी 1 P, निभार-किसीर-c. के 8 U; 'd. one's mind ' मनीगर्त अध्यार आख्या 2 P; 'the afflicted should
'd. Mair galet' कर्तन्यानि दु:खितेदु:खनिवीपणानि

Dissusion र व्यक्ति प्रश्निक है। व्यक्ति क्रिक्ट है। व्यक्ति क्रिक्ट विक्र

रत्सर्थः, विनियोगः, त्यागः र receipt and व

DISCARD, v. t. अपास् 4 U, अवध् 5, 9 U, अपिक्षेप 6 P, निराक्त 8 U, अवस्त्र 6 P, अपहा 3 P; विक्रिः c., अपनुद्र 6 P.

DISCERN, v. t. वि-विच् 3, 7 P, विचर् ंत, पर्हिच्छिद् 7 P, विणी 1 P, परीक्ष् 1 A. 2 विवेज्
10, तृज्ञ् 1 P, हेक्ष् 1 A, आलोक् 1 A, 10, आलंक्ष्
10, विभू c. = ER, s. विवेचकः, हेक्षितृ ल. = IBLE,
a. दृश्य, दृष्टिगोचर, विभाव्य, परयक्षः = ING, a. सूक्ष्यद्श्यित, दीर्घ-दूर-दृष्टि, विवेकित्, परिणामद्श्वित, विचारचील. = INGLY, adv. सिवेक्त, सिवचार, सपरिच्छेदः
— MENT, s. विवेकः, विवेचन, परिच्छेदः, विचारः-रणा, परीक्षा, दृश्वष्टि र्त. भवबोधः, विज्ञानं.

Discerption, s. न्यवच्छेदः, विभेदनं, विदारणं.

DISCHARGE, v. t. (A load &c.) भार अवत c. or अपनी 1 P. 2 बद-म 6 P, बदीर c., प्रमुख 6 P, बं चर 10, उत्सूज 6 P, प्रस c., उद्गम 1 P. 3 (Arrow &с.) मुच, अस 4 P. विस्तुज, क्षिप 6 P. प्रेट с. निपत् c. ; ' d. a gun ' लोहनाडीस्थं आग्नेयं चूर्ण अव-ल् c. 4 (अधिकारात् or पदात्) निःस c., अपकुँ ध् 1 P, अवसह c. (रोपयति), निष्कस् c., निराकृ 8 U, अपास् 4 U, च्य c., अज्ञ c. 5 (Duty) क, अनुज्ञा 1 P, विधा 3 U, निवाद-संपद् ७., निवंद ७., आचर 1 P. 6 (Debt) (ऋणं) इाधु c., निर्यत् 10, नि: राकु, निस्त ८., विनी, आनुण्यं गम 1 P. 7 मुख्, मोक्ष 10, विस्तु . 8 (As a river) अवन 1 P, द 1 P; सागरं वर्जियत्वा कत्र वा महानयवतराति (8. 3.) ' will d. itself &c '. -v. i. 男母 pass.; 到 1 P. - 8. भारावतरणं. 2 उहार:, प्रस्नाव:, विसर्ग:, उद्धयनं, उचारण, उदीरणं. 3 क्षेपण, मोक्षः. 4 अवरीयणं, अधि-कारभंशनं, पदच्यति f .- भंशः. 5 अनुष्ठानं, निर्वोहः, कि-धानं, संपादनं, 6 आन्ण्यं, ऋणशोधनं-निस्ताद:. 7 मो-क्षः, मृक्ति f., मोचनं.

Disciple, 8. शिब्य:, छात्र:, अंतेवासिन् ,m., वि-याथिन m.

DISCIPLINE, v. t. विनी 1 P, श्विक्ष c., न्यास 2 P, आध-इ c. (अध्याययति) 2 नियम 1 P, विनियम् , ज्ञाम, दंइ 10, दम् c. (दमयति) 3 ब्यायम् ; अध्य-म् 4 U. = श विनयः, अनुज्ञासनं, श्विक्षा-क्षणं, अध्यापनं, अभ्यासः 2 ानयमः, व्यवस्था, विधिः, श्वासनं, नीति f. 3 दंडः, निमहः, दमनं, शिष्टि f., विनियमः-मनं; 'military d.' युद्धान्यासः, युद्ध-स्ण-श्विक्षाः, 'd. in arms' शक्षान्यासः

DISCLAIM, -ER, See DENY, DENIER.

Disclose, श. र., विद् 5 U, प्रकास ०, क्रिंस प्र. P, प्रकटाक 8 U, स्पष्टीक भिद् 7 P or o., निविद् c., स्पा o. (स्थापयति); d. ing aposite र रहसाये-दः - एक्स, अ विद्वति रे, स्वास्त्रे विदेश निवेदक निवेदक निवेदक

Disconnects, हैं. है. क्याँतर प्रष्टु 0., क्लूबी-मलिनीक 8 U, विवर्ष 10, क्रूब्लीक. -ATION, s. वैवर्थ, क्लूब्स,

क्रिंड (अ. ध. वि-म-ध्वस् ८., ब्यूहं भंज् or भिड् के P (as an army); पराजि 1 A, विद्वु ८.; ८०० ВЕРЕАТ, ВАГРІЕ. = UBE, ३. भगः, व्यसनं, परा-क्षेत्रः, पराभवः.

DESCOMPORT, v. t. पीड् 10, ब्यथ् c., बाध् 1 A; See Applact. - s. अस्वास्थ्यं, दुःखं, पांडा, व्यथा, केवः, वाधा

DISCOMMEND, See CENSURE.

DISCOMPORE, v. t. क्षुम् o., व्यामुङ् o., संजम् o. (धमयित), आकुलीङ् 8 U, बाध् 1 A. = ED, a. आकुछित, भुन्ध, व्याकुल, कातर, व्याकुलिचन, अनबस्थित,
ध्यम, भात, पारित्रव, विक्वविचन: = URE, s. क्षोभ:,
बीकुलत्वं, ध्यमता, वैकव्यं, उद्देग:, अस्वास्थ्यं, अस्थिरता.
DISCONCERT, v. t. खंद् 10, मोघीङ् 8 U, प्रति-व्यादेख् 2 P, See BAFFLE. 2 Discompose, q. v.
DISCONFORMITY, s. विरोध:, विक्दता, असार्व्यं,
भर्मगति f., विसंवाद:, विप्रतिपत्ति f.

Disconnect, See Separate. -ion, s. विश्लेष: असंगति f., वियोगः

Disconsolate, a. लिल, विवण्ण, दीन, उदिम, म्लान; See Dejected. — Ly, adv. सविवादं, सखेदं, सोहेगं. Discontent, a. असंतृष्ट, अतृष्त. — s. असंतृष्ट, अतृष्त. — f, अप-वि-पागः, विरक्ति f., अपनीति f. — v. t. असंत्रोषं उत्पद c. or जन c.

DISCONTINUE, v. t. त्यज् 1 P, विच्छिद् 7 P, विरम् c. (रमयति), निवृत् c., डज्झ् 6 P, विलृत् c. = v. i. वि-ह्य-रम् 1 P, निवृत् 1 A, (with abl.); See CRASE. = ANCE, = ATION, s. विच्छेद:, विराम:, निवृत्ति f.; डयद्यम:, भंग:, अंतराय:

Discord, v. i. विसंबद् 1 P, विभिद्-न युज्-विरुध्pass. =s.,=ANCE, s. भेद:, भिजता, विसंवाद:, मतभेदः, विरोध:, विमति f., वैसन्यं, वैपरीन्यं, वैलक्षण्यं;
'd. of sound' स्वरविरोध:, अपस्वरः: =ANT, a.
विषम, प्रतिकूल, विरुद्ध, विसंवादिन, परस्परिषद्ध, विभिज, असंगत, विपरीत; 'd. sound' विस्वरः, अपस्वरः, कर्केन्याद्यविः,

DESCOUNT, v. f. भागं उद्-ह 1 P. =s. उद्धार:, क्रिक्सभाग:.

DISCOUNTENANCE, v. t. न अनुप्रह 9 P, न उपकृ 8 U. न अनुप्रह 1 A.

Discourace, v. . दस्ताहभग क 8 U, अव-वि-सद c., विवाद जन् c., विवण्णीक, धैर्य ध्वस c., मनः or आता। मंज 7 P. 2 Deter, q. v. =ED, a. भन्ना-स्वाह, इताचा, भन्नाचम, विवण्ण, अवसण, विज्ञ, निर्-स्वाह, मनीहत, मतिबद्ध, अन्नाच, विप्यत, स्ववित्वये क्रिक्टिंग, व. विवाद व्यवस्त विर्ध्याविद्ध. =आक्रमा, इ. वैन-

ध्वंतः, बत्साहभूगः, भाषा-बस्तमः भगःः विवादः, अव-सादः, विजना, ध्यम्यातं , -रवलनं. Discourage, e. i. संबद् 1 P, तंत्रावः 1 A, समाळप् 1 P. 2 भाष् 1 A, वद-गद् 1 P, खिक्कत्मः वष् 2 P. – e. सेवादः, संभाषणं, संकथा, संलापः 2 वष्णनं, भाषणं, इकि f., वचन m.: See Converges.—Ation.

P. - s. सेवाद:, संभाषणं, संक्रायां, संलाद:. 2 क्यनं, भाषणं, दिक f., क्यस् n.; See Converse, Ation. - Er, s. वादिन् m., क्क् m. - IVE, s. ताकिक (की f.), उहिन्, तकीविषय

Discourteous, a. असम्य, अशिष्ट, अविनीत, दुःशी-ह, अनार्य. =NESS,-Discourtesy, s. अविनयः, अनार्यता, असम्यता; मर्यादातिक्रमः, अशिष्टाचारः

DISCOVER, श. t. विष् 5 U, दृश् c., प्रकाश् c., आविकृ 8 U, स्पष्टीक, व्यक्तीक, प्रकटीक, व्यंज् 7 P, जा
c. (ज्ञापयित), आ-नि-विद् c. 2 निरूप् 10, जा 9 U,
स्पलभ 1 A, निर्णी 1 P. 3 समा-आ-सद c., प्राप्
5 P, विद् 6 U, दृश् 1 P, अधिगम् 1 P, इ-या 2 P.
—EB, s. निर्णेत-अधिगंतृ m., निरूपक:. — प्र. s. प्रकाः
ज्ञानं, विवरणं. 2 ज्ञानं, अवगमः, दर्जनं, निर्णयः, व्यलिध f., समासादनं, निरूपणं, प्राप्ति f.

DISCREET, a समीक्ष्य-विमृत्य-कारिन, विचक्षण, क्ववहित, विचारवाल, सावधान, दीर्घ-ट्र-टृष्टि. 2 (Of acts) साधु, भ्रेयस्. -LY, adv. विमृत्य, समीक्ष्य, विचारं, निमृत्यनारिन, समीक्षणं, विचक्षणता, विचारः, विज्ञता- 2 क्वातंत्र्यं, स्वाधीनताः, 'having reached the years of d. 'प्रावव्यवहारदत्तः 3 विकल्पः, कामः, रुषि f., छदः, 'at d.' विना समयेन; 'this matter is left to your d.' यथा भवानुचितं मन्यते तथा क्रियताः स्वरूच्या-कामतः-वतेतां भवान् ; 'at one's own d.' स्वच्छंदं, स्वेच्छ्या, स्वरूच्या, कामतः -ALLY, adv. स्वेच्छानुसारेण, यथाकामं. -ABY, a. स्वाधीन, वैकल्पिक-वावृच्छिक (की f.), स्वेच्छानुवर्तिन.

DISCREPANT, व. विभिन्न, विद्यु, विपरीत, अ-वि-संगत, विसंवादिन, विरोधिन, प्रविकूल. — DISCREPANCE, — CY, ड. विभेदः, विरोधः, विप्रतिपत्ति f., असंगति f., विसंवादः, वैकक्षण्यं, वैपरीत्यं.

DISCRETE, a. विभिन्न, विविक्त. 2 अवधारणार्थक.

DISCRIMINATE, v. t. 18-18 = 3, 7 P, 18-18 = 7 P or o., qlt = 2 P, 18 = 9 U, 18 = 3 U, 18 = 1 e. 2 = 10, qt 14, 4, 4-14-14, = 102, 1. विवेकी:, परिच्छेद:, विज्ञान, विचारण-पा; विज्ञाय:, अ-विधारणा ; ' d. of proper and improper 'पाना-पानविचारणा ; ' d. of right and wrong ' सदस-द्विकी: - ING, -IVE, a. विज्ञाचन, गुणदोषविद, विवे-किन, परिच्छेदके

Discussive, a. नानाविषय, अनेकमसंग; अस्थिर, चं-चल, अनवस्थित. 2 तार्किक (की f.), कहिन. Discus, s. चर्का.

Discuss, v. t. विचर c., पर्यालोच 10, वितक् 10, वितक् 10, विमुद्दा 6 P, परीक्ष 1 A, निरूप 10, अनुसभा 3 U; 'd. in detail, at length, exhaustively' प्रपचयति (D.), प्रपंच कृ 8 U, सविस्तरं-विस्तरेण-वर्ण 10. =v. i. विवद् 1 A, वादे व्याप्ट 6 A. =10N, s. विचार:रणा, वितकः:, परीक्षा, निरूपण, विमर्शः; वादविवादः, पर्यालोचनं ; 'to turn to the subject under d.' प्रकृतं-प्रसृतं-अनुस्व 1 P or अनुकृत् 1 A or अनुसंभा; 'subject under d.' प्रस्तावः, प्रस्तुतं-प्रकृत-विवयः, प्रस्तुतं, प्रकृतं ; 'result of d.' मिथतार्थः.

Discussive, Discuttent, α . क्षीयम (मी f.), क्षीयम्त, दृष्टधातुनाज्ञक.

DISDAIN, v. t. अवमन् 4 A, अवज्ञा 9 U, अवगण् 10, तिरस्क 8 U; See Contemn. = s. औद्धरं, सावज्ञावलेप:, अवमान:-नना, अवहेलना; See Contempt. = FUL, a. सावज्ञ, सावलेप, अवमानिन; उद्ध-त, अवलित, सावमानं.

DISEASE, s. रोग:, गद:, त्याधि:, आमय:, उपताप:, रुजां, रुज् f., विकार:, पीडा, क्रेज्ञः, अस्वास्थ्यं. =v. t. रोगेण न्यथ् c. or पीड् 10 or क्रिज् 9 P. =ED, α . व्याधिप्रस्त, रोगोपस्ट, रोगार्तं, सरोग, सर्ज, सामय, आतुर, विकृत्त, अस्वस्थ.

DISEMBARK, v. i. पोतात्-नौकाया: अवतु 1 P or अव-रुद्द 1 P. -v. f. अवतृ-रुद्द c. -ATION, s. अव-रोहण, उत्तरणं.

DISEDGE, See BLUNT.

DISEMBARRASS, See CLEAR.

DISEMBITTER, v. t. तिक्त्वं-कट्टवं-अपनी 1 P, म-धुरीकु 8 U, मुरस a. कृ.

DISEMBODIED, α . अज्ञरीर, देहहीन, कायहान, and sim. comps.

DISEMBOGUE, v. i. निर्मम-नि:-स 1 P; समुद्र अवतू 1 P or प्रविज्ञ 6 P or प्रज्ञु-द्र 1 P (of a river). =v. i. सलिल सागरे निर्मम c., &c.

DISEMPLOY, See DISCHARGE.

DISENABLE, See DISABLE.

DISEMBROIL, v. t. बहेगात-संभगाद-मुख c. or डद-

DISENCHANT, v. 4. HAR S U, HATRIC EC-

DISENCUMBER, v. t. प्रतिकास अपनी 1 P.or. वर्ष पत्र 6 P, निविधिक्त 8 U, निव्यस्य द क

DISENGAGE, v. t. वियुज् 7 A, 10, विशिष्ट् 0 2 मुच् 6 Por o, मोध् 10, उद-ह 1 P, d. th mind ' मनो निवृत c. -v. i. मुच् pass., निवृत 1 A, विश्रम 4 P; आत्मानं निवृत c. - *** प्रमानिकास, प्राप्तास सर, अव्याप्त, कार्यरहित-गून्य, कार्यविरत, निक्योपाइ - MENT, s. मोक्षणं, &c. 2 अवसर:, अजः, अ वकाकाः.

DISENTANGLE, v. t. Disengage, q. v. 2 বিদ্ধা 7 A, 10, বিভিন্ন c.

DISENTHRAL, v. t. दास्याद मुच् 6 P or c. or मी क्षू 10.

DISENTRANCE, s. मृच्छनात्म्बध् c.

DISESTEEM, v. t. अवमन् 4 A, अवज्ञा 9 U; Sa CONTEMN. = s. अनादरः, अवमानः, अवज्ञा, विश्वा DISEAVOUR, v. t. न अनुमह् 9 P, न वपक् 8 U, म अनुमृद् 1 A. = s. अकृपा, अननुमृहः, अमसादः, अनुप्क कारः, पराक्ष्मखना, विस्कि f., अप-वि-रागः, अमीति f. असंतीवः.

DISFIGURE, v. t. विरूप् 10, विरूप् 8 U, विश्व 6 U, विश

DISFRANCHISE, v. t. पौरन्वं-पौराधिकारं-हृ 1 P or विलुत् c.

Discorde, v. t. टर्-गृ 6 P, उद्गम् 1 P, विच्छर् 10.
-MENT, s. टहार:, उद्गमन, वमथ्:, प्रच्छिताः

DISGRACE, s. अपमान:, अव-वि-मानना, परि-अभि-भवः, निकृति f., अ-अप-वीति f., अ-अप-यद्मस् n., कलंकः, दूषणं 2 कलंकास्पदं. अवमानहेतुः ; 'a d. to the family ' कुलांगारः, कृलपांमुलः. =v. t. अप-अव-मन् c., कलंकपति (D.), अकीति-अयद्मः-कृः परि-आभ-भू 1 P, दुष् c. (दूषपति); गई 1, 10 A, सा-वृद्यं निर्भृत्से 10 A. 2 Degrade, q. v. ⇒ FUL, a. अपदास्कर (पी f.), कलंककर (पी f.); गहित, अपमानहेतुक, लज्जाकर (पी f.), अवमानजनकः, निच्च, दूष-णीय. = FULLy, adv. गहितः, लज्जाकरं, सापमानं - 1008, a. अपसन, अनन्दुल.

Disquise, v. t. कपटवेशन-वेशांतरण-गृह 1 U or आच्छद् 10, 'd. ed as' वेष-रूप-भारित् in comp.; 'd. ed as sectios' तपस्वित्यंजनोपेताः, तापसञ्ज्ञाना, तापसञ्ञाना, तापसञ्ज्ञाना, तापसञ्ज्ञान, तापसञ्ज्ञान, तापसञ्ज्ञान, तापसञ्ज्ञाना, तापसञ्ज्ञाना, ता

2. अपन्ति हु 2. Å, तुष् 1 P, 10, तुह् ; See Con-CEAL. ⇒ . कपट- हथ-वेष:, वेषांतरं, आकारगोपनं; विश्वनं, अभिनयः: 2 हशन् n., छलं. न्याजः, अप-न्य-प्र-देशः; लक्षः = ED, a. कपट- छग्र-वेषिन्, कपटवंष, कपट- कप; रूप-वेष, &c., in comp.; 'd. praise' न्याजस्तृति ∫

Disguer, v. t. उद्देगं-निर्वेदं उत्पद c., अहिनमृत्यद् c., बिहिन् c. = 8. जुगुप्सा, उद्देगः, घणा, निर्वेदः दः; अहिन f., विरिक्त f., कीमत्सः; 'in d.' सिनवेदंः = ING, FUL, a. बीमत्स, अहिनर, कुस्सित, गद्दो, उ-देगकर (शि f.), जुगुप्साबहः; 'to be d. ed with' उद्दिज् 6 A (with abl.); निर्वेद pass., निर्वेण्ण a. मू (with instr.), बाध desid. (बीमत्सते) (with abl.).

DISH, s. द्वाराव:, पात्रं, भाजनं. 2 भोजनं, आहारविशेष:.

DISHABILLE, и. विवस, कुचल, अकृताभरण: -s.
लघवासस n.

DISHEARTEN, See DISCOURAGE.

Dishevelled, a. प्र-वि-कीणे, पर्याकुल, स्नस्त; having d. hair 'मुक्त-स्नस्त-केज्ञ.

DISHONEST, a. अशुमि, असरल, अन् मु, सन्याम, जिझ, कृटिल, कापटिक (की f.), छाधिक (की f.), शट, धूर्त, सन्यस्थीक; 'a d. Woman ' असती, प्रष्टा, न्य-भिचारिणी. =LY, adv. अन्ययिन, कपटेन, कृटिलं, धूर्तन्या, सन्यामं, छलेन. =Y, s. अशुमिरवं, कापटचं, क्रीटिस्यं, माया, &c.

Dishonour, v. t. Disgrace, q. v. 2 अवमन 4 A, अवज्ञा 9 U, अवधीर 10, अनाद 6 A; See Contemn; 'd. a maiden' दृष् c. (दृषयित), सतीत्वाद अंश् c. -s. अपमान:, अनादर:, अयज्ञास n., अर्कार्ति f., कलंकः, अप्रतिष्ठा. -ABLE, a. अनायं, कलंककर (री f.); See Disgraceful.

Dishumour, e. स्वभाववन्नता, वन्नज्ञीलता, प्रकृतिक-केश्वत्वं, प्रतीपताः

DISINCLINE, v. ℓ . विरंज् c., विरागं जन् c.; or उत्पद् o. = Δ TION, s. अस्प्रहा, निरीहत्वं, विरागः, विर्मित् f., हेवः, अनं(हा, विमुखता, अनिच्छा, अरुचि f., अप्रीति f. = Σ D, a. विरक्त, वि-पराङ्ग-मुख (खी f.), अनिप्रकु, निर्राह, निःस्टह-

DIBINFECTANT, s. विषयं.

Disingenuous, a. अनुदार, अदक्षिण, असरल; See Dishonest.

DISINHERIT, DISHERIT, v. t. (स्वथाधिकाराद अञ् ..., पैतृक धनं लुप् o.=ED, a. अनिधिकार, पैतृकधनही-म. =ING, s. पैतृकक्षिकथण्डेद:-लोप:

DISINTEGRATE, v. t. वियुक्त 10, सहति भिद् 7 P, विश्वच 0.; See Separate. =100, s. वियोग:, वि-, श्रेष:, संहतिभेद:-

DISINTER, v. t. (श्रृष) उत्सन् 1 P.

DISINTERRETED, a. निःशह, उदासीव, निवेम, निव्का-म, मृक्तसंग, निःसंग, अपक्षप्रातिन, विरोह, अस्महितवि-रपेक्ष, निष्कारण; 'a d. friend', निश्वारणो वेशुः = Lr, adv. निमेम, स्वायेनिरपेक्ष, निःश्रह, = NESS, s. विरो-हता, निःसंगता

DISJOIN, DISJOINT, v. See SEPARATE. 2 (Disjoint) विसंधा 3 U, सीघे भंज 7 P or नुद् c. 3 व्यविकाद 7 P, अवकृत 6 P. = ED, a. असे शिष्ट, असिहत, असीता, असीवाद, अमिनत, असीता,

Disjunct, a. बियुक्त, विश्विष्ट, असंस्त्रम, विभिन्न. = 10N, s. वियोग:, विश्वेष:, विभेद:, असंगतता, असंधानं = 1VE, a. वियोगित.

Disk, s. विवं, मंडलं, परिवेष:, परिधि:. 2 चर्कः

DISLIKE, s. অক্ৰি f., বিংান:, বিংকি f., বিমুজনা, ইব:; See DISINCLINATION. -v. t. হৈত্
2 U, বিংজ্ pass. (with loc.), ন ক্ছ্ 1 A, ন
অনিন্হ 1 P, ন হত্ 6 P. -ED, α. অসিব, অনিহ,
বিহিছ, অনাধিন

DISLIKEN, v. t. असमीक 8 U, अतस्थीक.

DISLOCATE, v. t. ਜੇਖੋ: ਬਨੁ c. or ਦਧੂ o., ਜੇਖੋਂ ਸ਼ੁਟ੍ c. or ਮੰਗ੍ਰ 7 P, विसंधा 3 U.=10N, s. ਜੇਖੋਕੋਫ਼ਿਸ਼, ਜੇਖੋਮੈਂਸ:, विसंधान, ਜੇਖੋਵਿਧੁਰਿ f.

DISLODGE, v. t. अप-नि:- स c., निरम् 4 P, निष्कस् c.; See DRIVE. 2 वि-न-वस् c., निरम् c., गृहाहहि-इक् 8 U. = v. i. अपस् 1 P, स्थानांतरं गम् 1 P, स्थानांतरं गिर्वेश्च 6 P.

DISLOYAL, α . भिक्तिंन, राजद्रोहिन्, राजापथ्यकारिन, अराजिन्द्र, अप-वि-रक्त, असंतुष्ट. =LY, adv. भिक्तिंननत्वा, राजद्रोहेण, अपरागेण. =TY, s. राजद्रोहः, अभिक्तिंन, अप-वि-रागः, राजापथ्यकारिता, असंताषः

DISMAL, a. उदाक्षीन, अपसन, सन्नोक, सखेद, निरानंद, निरुष्ठास. 2 उप्र, दारुण, घोर, रौद्र (द्री f.), भैरव (द्री f.), भयपद, भयानक. - LY, adv. उप्र, भयानक. - NESS, s. दारुणता, उपता; औदार्सान्यं

DISMANTLE, v. t. वस अपृष्टु 1 P, विवस्तीक 8 U. 2 उपकरणादिक इ, उपस्करादि अपनी 1 P.

Dізмаяк, v. t. कपटवेशं अवतृ c.

DISMAST, v. t. कुपक भंज 7 P.

DISMAY, ८. सं-,नास:, साध्यसं, भयं, भीति त., उद्देगः, सिवस्मयः त्रासः, आकुलत्वं; कात्रयः, 'filled with d.' प्याकुल, संश्रांतिचनः = v, t. स्वृत् ०., विस्मयं-साध्यसं उत्पद् ०., भयेन उपहन् २ P, उद्दिज् ०.; See DAUNT. DISMEMBER, v. t. अंगानि विषेद् ०. (घटयति) от प्रथक क 8 U, अवयवताः छिद् 7 P; विभक्त 1 U, वि-

DISMEMBER, ए. र. अमान विषद् ८. (घटपात) ज १थक् कु 8 U, अवयवज्ञ: छिद् 7 P; विभक्त 1 U, वि-क्षिष् ८., वियुक्त 7 A, 10.—MENT, ४. अगम्पवरकेतः, अवयवज्ञ: विभागः, विश्लेषः, भगः

Dismiss, v. t. विस्तु र P or c., मस्था c. (स्था-प्यति), संभव c., गंतुं अनुज्ञा 9 U ज्यासिक् 6 P. 2 (From office &c.) अधिकारात्-पदात स्यु c. or भंश c. or अवसह o.; See Discharge; 'd. ed from office' अधिकार खुत-भए, अष्टाधिकार 3 अन्याम् 4 P, हा 3 P, बत्यक्त, अपनी 1 P, अपनृद् 6 P, त्यज् 1 P, दूरीक 8 U, निरा-अपा-क्क, मुख् 6 P; 'd. all anxiety' सर्वथा वीति ते भव, भी सुक्य-मपाकुरे 4 प्रत्याख्या 2 P, प्रत्यादिक् 6 P. =10%, -10, % प्रस्थापने, विसर्जनं 2 पदाद अवरोपणं; अधिकारअंशः-च्युति त., पदहानि त. 3 निराकरणं; प्रत्यादेशः, त्यागः, &o.

Dismount, v. i. (अथात्-अध्यष्टात्) अवतू-अवहत् 1 P. -v. t. Causal of roots above.

DISOBEY, v. t. (Orders) मंज् 7 P, उन्नंघ 1 A, 10, अतिकम् 1 U, 4 P, अतिषर् 1 P; प्रतीपं गम् 1 P, न अनुह्य 1 P, न अनृह्य 4 A; (persons) आज्ञां मंज् , &c.; 'he was never d.ed' तस्याचा कदापि नेक्षियता, &c. — DISOBE-DIENCE, s. आज्ञामंगः, आज्ञालंघुनं, ज्ञामनव्यतिकमः, अननृष्ठानं, प्रतीपाचरणं, अननृरोधः. — DISOBE-DIENT, a. प्रतीपाचार, निदेशलंघिन, अविधायिन, अननृत्रानं, अपनृत्रानं, ज्ञानमंगः, गर्वानं, ज्ञानमंग्, अननृत्रानं, अपनृत्रानं, ज्ञानमंग्, अननृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपनृत्रानं, अपन्तरानं, अपन्तरानं,

DISOBLIGE, v. t. अभियं आचर् 1 P, अपराध् 4, 5 P (with gen. or loc.), असंतोषं उत्पद् ८., प्रति-क्लं-विभियं भाचर् or अनुष्ठा 1 P. — ATION, अभियं, अपराध:, विभियं. — ING, a. अननुरोधिष, अननुकूल, असंतोषकर (री f.).

DISORDER, s. आकुलत्वं, तुमुलं, विश्वः, वैक्रव्यं, संप्रमः, पर्याकुलताः 2 अक्रमः, क्रमभंगः, अन्यव-स्था, व्यस्तता, संकरः, संक्षोभः, व्यतिक्रमः. 3 रोगः, पीडा, द्याधिः, आमयः, अस्वास्थ्यं; 'd. of the stomach ' जटरामयः, अन्नविकारः ; 'd. in the army ' समृत्यिजः, पिंजलः, अत्यंतमाकुलं. =v. t. भाक् लीक 8 U, ब्यस् 4 U, ब्याम्ह c., संभ्रम् c. (भ्र-मयति). 2 पर्यंस, संक्षम c., क्रमं भंज 7 P. संकरीक 8 U, संकुलीक. 3 पीद 10, ज्यथ c., अस्वस्थ a. कृ. ■ED, a. बिपर्थस्त, भग्नकम, ब्यस्त, व्यत्यस्त, संकुल, संकार्ण, अब्बवस्थित; 'd. in mind ' आकुल, संभां-त, व्यप्र-मुद्ध-चित्त. 2 अस्वस्थ, पीडित, आतुर, व्याध्य-पत्तृष्ट, राण, रजार्त. =LY, a. अन्यवस्थित; See above. 2 अनवस्थित, नियमविरुद्ध, अवद्या, अमियत, उहाम, उच्छंखल, भविधेय. -adv. अन्नमं, न्रमभंगेन; ससंभ्रमं. 2 अविधित:, विधि-नियम-विरुद्धं.

DISORGANIZE, See DISORDER.

Disown, v. t. प्रत्याख्या 2 P, प्रत्याचक्ष् 2 A; See

Disparage, v. i. परिम् 1 P, उपेक्ष् 1 A, अपकृष् 1 P, अवका 9 U; See Contemn. 2 मुख्यं न्यूनीकृ 8 U, अवक्ष 4 A, समूक्त, अपलप् 1 P; See Deperental 2 अमीन्यविविद्या सिर्म्य 8 P, अयोग्यसियोगेन अपकृष्

रिभवः, डपेक्षाः अभ्यस्या, परीवादः, गुणापकवः, गुणापलापः. 2 अयोग्यसंबंधः - प्रतः, ह. निद्दतः, अवमानिन् m.

DISPARITY, s. असाम्यं, विषयता, वैषयं, भेदः, अस-मानता, असंगतता, असंगति f.

DISPART, v. t. विभज् 1 U, दिश्वा भिद् 7 P, वियुज् 7 A, 10.

DISPASSION, s. विरागः, प्रशांति र्रः, अक्षोधः; निरीहता, औदासीन्यं, निःसंगता. - ATE, a. बीतराम, शांत,
असंधांत, उदासीन, अक्षोधन, निरीह, निःसंग, विरक्त,
मुक्तसंग, समिषण, अपक्षपातिनः - ATELY, adv. शांतचेतसा, समबुद्धा, असंध्रमं, अपक्षपातेन

DISPATCH, See DESPATCH.

DISPEL, v. t. अप-परा-तृद् 6 P, निर-अप-अस् 4 U, निराक्त 8 U, प्रति-अप-नि:-स c., अपनी 1 P, अप- उह् 1 U, अपाक्त, उच्छिद् 7 P, ह 1 P, नज्ञ c., वि- भिद् 7 P, वि-प्र-धंस् c., अव-उत्-सद् c., हन् 2 P (gen. in comps.).

Dispensary, s. औषभज्ञाला, रोगाचिकित्सास्थानं.

DISPENSE, v. t. विधा 3 U, प्रणी 1 P, निर्वेह C., प्रशृत C.; 'd. er of laws' राजशासनानां प्रवर्तेषताः 2
विभज् 1 U, प्रथक् प्रथम् विन्यस् 4 U. or विधा or वितृ 1 P, परिकृर् c. 3 (with) Ex. by न कार्य or न
प्रयोजनं; 'I d. with your services' तब सेवया न
में किमपि कार्य-प्रयोजनं; उपेक्ष् 1 A, न्यज् 1 P, अबस्ज 6P. — ATION, s. विभजनं, विभागः, प्रणयनं, वितरणं, भागकत्पनं, परिकल्पनं. 2 व्यवस्थानंगानुका, नियसल्पनानुमित र्रं. 3 ईश्वरस्य नरेण संन्यवहारः. — ATOR,
s. विभजकः, विभागकल्पकः. — EB, s. प्रवर्तेकः, प्रणेता,
निवाहकः.

Dispeople, v. t. निर्जनोक् 8 U.

DISPERSE, v. t. अप-वि-क् 6 P, विश्वप् 6 P, इत-स्ताः विद्वु c. or गम् c.; वि-म-स c., पर्यस् 4 U, दिश्वि दिशि गम् e.; See DISPEL. —v. i. अप-स 1 U or विद्वु 1 P; See BREAK UP. —ER, s. विद्वाविषद् m., उच्छेदकः: अपहः, नाशकः, हरः, in comp.—10N, s. विद्वावणं, विश्वेपः, विकरणं.

DISSPIRIT, See DISCOURAGE.

DISPLACE, v. t. (स्वर्थानात्) विचल् c., अप-नि:-स् c., निरम् 4 U, भंश् c., च्यु c., निराक् 8 U, अपास् 2 Discharge, q. v. = MENT, v. स्थाननाज्ञ:-भंज्ञः, स्वस्थानात्-चलनं-च्युति f.

DISPLANT, v. t. उन्मूल् 10, उच्छिद् 7 P, ज्ञ-त्यद् 10. 2 निर्वस् ६., स्थानाद् अंश् ६. ठा निरस् 4 Ü. DISPLAY, v. t. तृज् ६., प्रकाश् ६., व्यंज् 7 P, विष् 5 U, आविष्क 8 U, प्रकटीक, स्ट्रीक. 2 दिन्त 8 U, विस्तृ ६., पर ६., पर ६., विकस् ६., विलस् ६.; 'त. isself' उद्वि-जृम् 1 A, = s. दहासः, विकासः, प्रकाशक, दर्शन, व्यक्ति 7, विवरणं, आविष्करणं, विज्नूमणं, जिन्नुमणं, विज्नुमणं, विज्ञुमणं, विज्नुमणं, विज्ञुमणं, विज्ञुमणं,

भितं, विलासः, विलसितं ; 'd. of genius ' मतिविला-सः ; 'd. of ignorance ' अज्ञानविज्ञिभितं

DIBPLEASE, v. t. विशिषं-अतिष्टं-क 8 U, असंतोधं-कींपं-अन् c., प्रतिकृतं आचर् 1 P, कृष् c., रुष् c., अ-पराध् 4, 5 P (with gen. or loc.), वि-अप-रंज c. =ED, a. असंतृष्ट, जातामव, कृतरीष, अभसन, कृष्ट, कृषित, अप-वि-रक्त. =ING, a. अप्रिय, असंतोष-जनक, कोपावह. =UBE, s. असंतोष:, क्रोध:, अपसा-दः, अप-वि-रागः; See Anger.

DISPLODE, See EXPLODE.

Displume, v. t. पक्षान् उद-ह 1 P or उत्तर 10. Disport, v. See Amuse, Play. = s. विहार:, जी- डा, केलि f., विलास:.

DISPOSE, v. t. विन्यम् 4 U, रच् 10, संविधा 3 U. विनियंज 7 A, 10, व्यह 1 U, क्रमेण स्था c. (स्था-पयात). 2 विनि-प्र-युज् , निश्चिष् 6 P, दा 3 P, वितृ .1 P. 3 प-डप-ऋप o. 4 प्रवत् c., प्रयुज् 10, प्रोत्सर्ह c. =of, बिनि-उप-प्र-यज् ; 'how have you d. ed of my money ' मम द्रव्यक्य कथं त्वया विनियोगः कृत:; 'd. of goods ' विकी 9 A; 'd. of time' क्षे c. (क्षपयाति), नी 1 P, या c.; 'd. of a girl' (विवाहे) दा, वितृ, प्रतिपद् c. 2 (Perform) स-माप् c., अवसी 4 P. -AL, s. विन्यास:, रचना, व्य-बह्थापनं, परिपाटि-टी f. 2 विनियम: 3 समर्पण, वि-शरणं, विनियोगः, परिकल्पनं, प्रविभागः, 4 अधिकारः, वदा:-शं, अधीनता, आयत्तता ; 'I am at your d. ' अहं त्वदधीनोस्म ; 'this matter is at your d.' अयमर्थस्त्वदायत्तः, अत्र भवान प्रभवति ; 'divine d.' परमेश्वरेच्छा. नियति:. -ED, a. विन्यस्त, व्यवस्थित, रचित. 2 (Inclined) ex. by ज्ञील in comp., or काम with inf. : 'd. to quarrel' कलह शील, क-रुडकाम; 'd. to fall' पातक. पतयाल; 'd. to go' गंतुकाम ; 'well-d. 'सुस्वभाव, हिनग्ध, ससोह. -ER, s. प्रदातृ m., विनियोगकृत् m. 2 विनियंतृ m., अधिष्ठातृ m., ज्ञासित m. - ITION, s. Disposal, q. v. 2 भाव:, स्वभाव:, ज्ञील:-लं, प्रकृति f.; 'good d.' सङ्गव:, साधुशीलस्वं, सीजन्यं, सञ्चीलं. 3 प्रवासि f., प्रवणता, ज्ञीलता-आलंबा in comp. - URE, s. अधिकार:, ज्ञान्त f., शिनियोगसा मध्यै. 2 अवस्थानं

Dispossess, v. t. अधिकारात-स्वत्वाद-भंग c. or निराक्ष 8 U, स्वत्व ह 1 P; d.ed of one's right' हताधिकार, अधिकारभ्रष्ट.

DISPRAISE, See CENSURE.

DISPREAD, v. t. नानादिक्षु विदु े .., बहुधा वि-क्षिप् 6 P.

Дібрвоговтіон, в. बैबन्य, असमता, अनुक्रपता, अ-संगतता, अयोग्यता. कर. ४. अयुक्त संबंध् 9 P оर संयुक् 7 U, 10. =ED, Are, त. विषय, अनुक्रपे, असन, अयोग्य, अतृत्यंगुण, अतृत्यं, असुपंयुक्त, असंगत, असं-वादिन. -ATELY, adv. अनुनुद्धं, असमं, अयुक्तः -ATENESS, s. वैषम्यं, See (s.)

DISPROVE, v. t. प्रत्याख्या 2 P, निराक् 8 U, निरस् 4 U, खंड 10, नाध् 1 A; See Convute. - Disproof, s. खंडनं, निरसनं, नाध:-वा, निराकरणं, प्रत्याख्यानं. 2 अनिर्णयः, अनिषयः, अप्रमाणं.

DISPUTE, v. विवद् 1 A, कलहायते (D.), विपतिपद् 4 A, विप्रलप् 1 P, वितर्क् 10; 'what are you ding about' किमर्थं विवद्ध्ये, किंवः विवाद्यस्तु.
2 विचर् ०: गुरोराज्ञा अविचायों 'not to be d. ed' विकर्ष ०: -- s. विवादः, कलहः, वादः, विपलापः, विपतिपित्त गि., वितर्कः, वारयुद्धं, वादयुद्धं, वितंडा; 'subject under d.' विवादयस्तु, विवादास्पदं; 'it is a d. ed point' वादमस्तोधः: -- ANT, -- ER, s. तर्कित् मा., वि-, वादी, हेतुवादी, नैवापिकः; तार्किकः; 'a d. might ask' ex. by नृतु (followed by अभोच्यते or उच्यते), or अन कथित् मत्यवतिष्टेतः -- ATION, s. वादः, तर्कः; Ses (s.). -- ATIOUS, a. कलहज्ञालि, वादिमिय, विवादार्थिन्, कलहिपय-काम-

DISQUALIFY, v. t. अक्षम-अयोग्य a. कृ 8 U, अपा-त्रीकृ. =ICATION, s. निर्गुण:, प्रत्यूहः, अपात्रता, अ-क्षमता-

DISQUIET, v. t. आकुलीक 8 U, बाध् 1 A, संपीड् 10, क्षुम् ०., उद्विज्ञ ०., मृह् ०. – s.,-NESS,-UDE, s. विता, उद्वेग:, आकुलत्वं, व्यमता, संश्रम:, बाधा, औ-सुक्यं, बैक्रच्यं, क्षोभ:, ब्यामोह:, अनिर्वृति f. – ED, a. उद्विम, अनिर्वृत, क्षुव्ध, संश्रांत, आकुल, व्यम, मूट

Disquisition, s. विचार:, प्रांक्षा, विवेचनं, विमर्शः, निरूपणं

DISREGARD, v. t. उपेक्ष् 1 A, अवधीर 10, अवजा 9 U, अवमन् 4 A, अवगण् 10, तिरस्कु 8 U, धिक्कृ, न भु 5 P, न आत् 6 A, न अपेक्ष् 1 A. – s. उपेक्षा, अनादरः, अवधीरणा, अवजा, अनपेक्षा, अनवधानं, निर-पेक्षता. – FUL, a. निरपेक्ष, अनवधानं, नेरदेशता. – FULLY, adv. निरपेक्षं, उपेक्षया, अन-पेड्य.

DISRELISH, s. अरुचि f., विरागः, विरानि f., विमुखता, अपीति f., विदेषः. -v. t. विदिष् 2 U, न रूच् 1 A.

DISREPUTE, -ATION, त. अ-अप-कीर्ति f., अयज्ञास ग., अप्रतिष्ठा, बाच्यता, अपमान: -ABLE, त. अकी-तिकर (री f.), अनार्थ, गर्हित, अयज्ञस्कर, कलंककर, निय, द्वणीय

DISRESPECT, v. t. न आत 6 A, अवमन 4 A के-पेक्ष् 1 A, अवज्ञा 9 Us अवगण् 10, न मन ६ 5 See Contemn. = s. अवज्ञा, अनादरः, अवमानः, अव-धीरणं-रणा, अपेक्षा, परिमदः, तिरस्कुरः = FUL, a. सावज्ञ, डपेक्षक, परिमाविद्यं, अवमानिर्यः Dishobs, v. i. विवसनांक 8 U, वक्ष अपकृष् 1 P, विवसपति (D.).

DISRUPTION, s. भंग:, विदारणं, भेद:.

DISSATISFY, ए. १. असंतोध-अनृति-उत्पद् c. or जन् c. (जनप्रति); न संतृष् o, न तृष् c.; अव-वि-रंज् c. = ED, a. अनृत, विरक्त, वितृष्ट, असंतृष्ट, अपरक्त. DISSATISFACTION, १. अनृति f., असंतोध:, विरक्ति f., अप-वि-रागः

DISSECT, v. t. (अंगानि) व्यवच्छिद् 7 P, निक्कत् 6 P, प्रथक् क् 8 U. 2 सूक्ष्मं विचर् c. or प्रीक्ष् 1 A. -10N, s. व्यवच्छेदः, अंगच्छदः. 2 सूक्ष्मप्रीक्षणं. -0B, s. व्यवच्छेदकः.

DISSEMBLE, v. t. अप-व्यप-दिয় 6 P, नि-अप-ह्रु 2 A, See Conceal. - EB, s. छায়िकः, दांभिकः, व्यपदेशकः, তয়-कपट-वेशिन् m. - ING, v. अपह्रवः, সনাবোদ, দীपनं, अपलापः, তয়ন্ n., दंभः, कपटं.

DISSEMINATE, v. t. वि-प्र-कृ 6 P, प्रस c., विस्तृ c., प्रस c., निवर् 1 P. —ION, s. प्रसार:, प्रसरण, विस्तार:, प्रसारक:

DISSEN', v. i. विवद् 1 A, विसंबद् 1 P, न संमन् 4 A, अन्यथा मन्, अन्यमत त. मू. — s. वैमत्यं, अस्मिति f., मितिभेदः, विमातः, विसंवादः, विरोधः, विपातिपति f. — ER, s. भित्रमतावलीवन् m. 2 साधारणधर्मविरोधिन् m. — IENT, त. विमात, भित्रमत, असंवादिन्; 'without one d. voice' सर्वेषामैकमत्त्वेन. DISSENSION, s. भेदः, कलहः, कालः, विरोधः, विपतिपति f., विवादः; 'seeds of d.' कलहबीजं; 'sowing d.' बपजापः, भेदः; 'a sower of d.' वपजापकः, भेदकः; 'family d. s' गृहस्छिद्रं-रंध्नं, अंतर्भेदः.

DISSERTATION, s. विवरणं, वचनं, प्रवंधः, निवंधः. DISSERVE, v. t. अपकृ 8 U, न उपकृ, हिंस् 7 P. — ICE, s. अपकारः, क्षति f., अपायः, हानि f. DISSEVER, v. t. वियुज् 7 A, 10, विच्छिद् 7 P, वि- शिष्ठ c.

DISSIDENT, a. विमत, भिन्नमत.

DISSIMILAR, त. भित्रं, असद्श (शी f.), विरुद्ध, अस-म, विजातीय, विषम. -ITY, इ. असादृश्यं, भेद:, वैष-म्यं, अंतरं, विजातीयत्वं.

Dissimulation, s. छलं, कपटं, छश्चन् n., मापा; See Pretext.

DISSIPATE, v. t. वि-म-कृ 6 P, विश्विष् 6 P, अपास्
4 P; See DISPEL, 2 व्यय् 10 P (व्यय्यति),
आपि 5 U, के v. (क्षपयति). — ED, a. प्रकीर्ण,
निर्धुत, अपास्त. 2 दुराचार, व्यसनासक्त, नष्टचरित्र,
अष्टबाल, दुर्वृत्त, खंडितवृत्त. — ION, e. विकिरण. 2
अनव्ययः, वृञ्चीसर्गः, अपव्ययः. 3 व्यसनिता, भडवीलता, दुर्वृत्ताः

DISSOCIATE, See SEPARATE.

DISSOLVE, v. t. [48] c., [44 q. 2 [45 7. P or c., वियुज् 7 A, 10, भंज 7 P, विनुद्ध c., विलुप् c., ब-च्छिट् 7 P; विघर् c. ; 'd. a meeting' सभा विद्युष 6 P or c. ; 'd. friendship' सोहदं भिद् or हुद c. or विघट c.; 'd. a compound' समासं विश्व 9 P. =v. i. ली 4 A, वि-म°, (त्रवणं जले विलीयते); विद्र 1 P, गल 1 P, क्षर 1 P, दबीम 1 P. -ABLE, -Dissoluble, a. विद्राब्य, श्वरणज्ञील, विलयबुद्धी-ल. -ENT, a. विलयन (नी f.), विद्रावक, -- Disso-LUTE, a. तरल, अनवस्थित, उद्दाम, उच्छुंखल, तिर्थ-त्रण. 2 दुराचार, अष्ट शिल, भीगासक्त, व्यसनिन्, दुर्वुच, विषयन्, कामुक, विषयनिरत, इंद्रियसुखानिरत्-तत्प्रं, -LY, adv. कामकवत, विषयासक्त्या. -NESS, 8. विषयासिक f., दुई नता, भोगासिक:. - Dissolution, विलयनं, द्रवीकरणं-भवनं. 2 प्रलयः, नाज्ञः, स्वयः, विध्वंसः, उच्छेदः 3 भंगः, वियोगः, निवृत्ति र., विश्वहः, विच्छेद:, विघटनं.

DISSONANCE, See DISCORD.

DISSUADE, v. t. निवार 10, निवृत् ८., व्यावृत् ८., (न्यमस्माद् व्यवसायाच्छवयते व्यावतीयतुं Ka. 172); नियम् 1 P, (सुतां ज्ञाज्ञाक मेना न नियंतुमुयमात् K. v. 5); नि-प्रति-विध् 1 P, (उ मेति मात्रा तपसो निषिद्धा K. I. 26); प्रत्यादिज्ञ ६ P. – EB, s. निवारकः, निवर्तनियृ m., निवेधकः, प्रत्यादेज्ञ ल मात्रा निषेद्धाः K. i. 26); प्रत्यादिज्ञ हिल्लाः, निवर्तनियं m., निवेधकः, प्रत्यादेज्ञः, निवेधः-धनं, निवार्णः – DISSUASIVE, a. ह्यावर्तकः, निवेधकः, प्रत्यादेज्ञकः – s. निवृत्तिहेतुः.

Dissyllable, s. इचक्षरं, इचक्षरः शब्दः.

DISTAFF, s. तुर्क m. f., तुर्कुटी.

DISTANCE, s. (Space) अध्वत् m., भूमि f.; 'by what d. separated' कियताध्वता विच्छित्र. 2 अंतरं, अंतरालं, व्यवधानं. 3 विमक्षं, दूरता, असात्रिध्यं. दूरं; 'from a d.' दूरात, आरात्; 'at a d.' दूरे-रं, दूरतः; 'at the d. of a mile' अधेकोश्वामात्रायां (Ka. 74). 4 दुरासदन्वं, अनालापः, दुर्धंवता, संवृत्तत्वालन्वं. – υ. t. दूरीकृ 8 U, अपस् c. 2 Excel, q. v. – DISTANT, α. दूरस्थ, अंतरवर्तिच, दूर, विमकृष्ट, असत्रिकृष्ट, द्वीयस्; 'a d. relation' विमकृष्टी वांघवः. 2 दुरासद, दुर्धंवं; अगम्य; अनालापिच.

DISTASTE, 8. অহার্দ্র f., বিশেল:, বিনুজ্লা, অর্দার f., অননুয়ান:, বিরুজ:. -v. t. τ হবু 1 Δ (with dat.). - FUL, a. সংবারু, মহাবিদ্র (যি f.), সিমিন, মনিছ

DISTEMPER, s. Disease, q. v. 2 व्यथा, केन्द्रः, बाधा, तापः, अनिर्देति f. 3 दुःशीलं, कुर्यभावः, अनिर्देति f. 4 दुःशीलं, कुर्यभावः, अन्स्त्रावः; दुदेशाः =v. t. पीद् 10, बाध् 1 A, किन्द्रः 9 P, उपहन् 2 P. =ED, a. व्याधिमस्त, आतुर, रूग्ण, पीडित, आतुर, आतुर.

DISTEND, v. t. faring 8 U, farin c., fu c., mient

P, रुकाक् क (स्कादयति); 'd. ed with wind ' शंतपूरित, बातोच्छून, 'माहताध्मात. = Distension, क विस्तारः, स्कीति ति, आध्माने, पूरणे.

प्रशास, अ. श्रोक:, हिचरणं ; हिपदे-

समार, ए. रं. क्षर 1 P, सु 1 P, स्पंद् 1 A, स्प्रुत्-स्मृत्- 1 P. -ए. रं. सु ८., स्पंद् ८., सज्-मुन्- 6 P, भवपत्त ०. 2 (Spirit) संभा 8 U, निष्कृत् 1 P, आ-गाय-सु 5 P. -LATION, इ. क्षरणं, दवणं, निस्पदः, सिः, स्वरः- 2 अभिववः, मयसंधानं, मयनिष्कर्यः. - ER, इ. बॉडिकः, सुराजीविन् m., सुराकारः. - LERY, संधानी, मयनिष्कर्वद्याला, शुंडा.

изтинсиин, v. t. वि-विच 3, 7 P or c., परि-रेखद 7 P, विभिद् 7 P, विशिष् 7 P or c., विभज् U. विशेषं कथ 10. 2 विभ c., लक्ष् 10, विशा 9 U, भाभ-शा. 3 (Oneself) उत्कर्ष-कीर्त-प्रतिष्ठां-लभ् l A, विख्यात a. भू 1 P. =ED, a. विविक्त, परिच्छि-मः विभिन्न 2 लक्षित, चिह्नित, विज्ञात 3 विशिष्ट, वि-मृत, प्रसिद्ध; विशेष in comp.; अतिथिविशेष: 'a d. quest'; 'men are d. from the lower animals by knowledge' नराणां तिरशां च प्रतिबोध एव वेद्वीप:. - Distinct, a. भिन्न, विविक्त, विद्विष्ट, व्य-तेरिक, प्रथाविध, अन्य-इतर-(pron. a.), प्रथक ind. वैस्पष्ट, परिस्पुट, व्यक्त, सुत्रकाद्या. =10N, s. विद्योष:, नेदः, प्र-वि-भेदः, अंतरं, पृथवत्वं, भिन्नताः 2 परिच्छंदः, वेबेहरः, विवेचनं, विचारः-रणाः 3 प्रतिष्ठा, गौरवं, वर्णः, स्याति f., विशिष्टता, उत्कर्षः, प्रमुखत्वं, परमपदं. =IVE, त. विशेषक, सविशेष, पॉरच्छेदक; 'a d. mark' देशोषचिह्नं, विशिष्टलिंगं. -IVELY, adv. सविशेषं. देशोषेण, पथक पथक्. -LY, adv. पथक्, विभिन्नं 2 यक्त, सुर्गष्टं, राष्ट्रार्थं, भित्रार्थं, परिस्फुटं. = NESS, s. भेषता. 2 व्यक्ति र्., स्पष्टता, भित्रार्थत्वं.

18TORT, v. t. आकुंच् c., साचीक 8 U, वक्रीकृ 2 केंद्रप् 10, दिन्कृ, व्यंनीकृ, कदाकारीकृ 3 परिवृत्त c., इच् o. (द्व्यति). =10N, s. साचीकरणं, वक्रता, पर्वेचतंनं 2 विक्यकरणं, विकृति f., भाकुंचनं, वेद्रप्यं, ध्यंगता, कद्रपता

प्रभावत), उ. म. आकृतीक 8 U, ज्यासुइ c., संधम् (अमयति), उ. मद c., विक्रिय छ P, अप-वि-कृष् 1 P, त्रेश्च्म् c. 2 विद्व 10, खंड् 10, विभिद्र 7 P, विदल् c. (इस्प्रीते). = ED, a. विक्षित, मोहित, ज्यम, विध्रुर, भाकुल, मूढ, विद्वल, संखुज्ध, आंत, उन्मत्त; 'of a d. mind'. आंत्रियत्त, वातुल; 'to be d.' मुद्द 4 P, ज्यद् 4 P. = EDLY, adv. मूढ्यतसा, ज्यम्त्तः, संस्थ्रमं. = 10N, s. अम:, आकृत्त्वं, विद्वलता, ज्या-, मोहः, श्रीभः, ज्यमता, उन्मादः. 2 विभेदः, विदार्खं

Iterrain, v. s. maisail: at 9 P or last 7 U.

Refunes, s. g. a., wins., mai., as, ofici, gilla

for any min f. 2 mus. f., sque. f., sque.

बि-डप-मंब:; 'ery of d.' कार्तां कां-कंदिने. कार्ताः पीड् 10, व्यथ् c., क्रिज् 9 P, बाध् 1 A, दुःखवाने (D.), संतप् c., खिद्द c. = ED, व. व्यथित, आर्त, दुःखित, पीडित, कदापन, कुच्कूगत, दुर्गत, बिपन, बि-धुर, दान, क्रिज्ञासङ्, कप्ट-पाय, क्रेज्ज्दार, पीडा-क्रेज्ञ-कर (री.); दुःखमय (यी.), खेदक.

DISTRIBUTE, v. t. विभज् 1 U, वंट् 10, वि-अंज् 10, विभागताः दा 3 P or परिकृष् c., बथाभागं विस्त्र 6 P or बिन्यस् 4 U or निश्चिष् 6 P; 'd. food' अनं परिविष् 10. — ER, s. विभागकल्पकः, विभन्न m., अंज्ञदः; 'd. of food' परिवेष्टा. — 10%, s. विभागः, संपविभागः, विभागकल्पनः, स्पंज्ञनं, वंटनं.

DISTRICT, s. देशविभागः, पांतः, मंडलं, चकं, परेशः.
DISTRUST, v. t. आ-पार-शंक् 1 A, न विश्वस् or प्रतिइ 2 P. - s. अविश्वातः, अपन्ययः, आशेकाः - FUL,

त. साशंक, श्रृंकाशील, अपन्ययिन, अविश्वासिन,
-FULLY, adv. साशंकं, अविश्वासेन.

DISTURB, ७. र. आकृलीक 8 U, धू 5, 9 U, उपरुष् 7 U, क्षुम् ०., बाध् 1 A; See AGITATB. 2 मंज् 7 P, प्रतिबंध् 9 P, भिद् 7 P, विहन् 2 P, विस्छिद् 7 P; 'd. sleep' निहामंगं कृ; 'd. studies' अध्ययनविद्यमाचर् 1 P; 'able to d. penance' त-पोभेदायालं. 3 (Mind) ध्यामुह् ८., आकृलाकृ, आकृलयति (D.), संभ्रम् ८., वि-कृ. —ANCE, ८. क्षोभः, सं-वि-क्षोभः, विश्वः, विमर्दः, पीडाः 2 प्रतिबंधः, प्रत्यृहः, अतरायः, विश्वः, विच्छेदः, भंगः, बाधा, भेदः; 'd. of concentration' समाधिनेदः; 'popular d.' प्रकृतिक्षोभः, कोषः; 'cause of d.' विकारहेतुः. 3 माहः, आकृलता, ध्यमता, वैक्ष्यं, संभमः. —EB, ८. क्षोभकृत् १०., विवक्षरः.

DISUNITE, v. t. विग्रज् 7 A, 10, विश्वज् c.; See SEPARATE. -v. i. विग्रज् विश्वज् विभिन् विनद् pass. -DISUNION, s. वियोगः, विश्वजः, विनेदः, विच्छेदः. DISUSE, DISUSGE, s. अन्यवहारः, विलोपः, विरामः ; ज्यवहारिनवृत्ति f., अपचारः, आचारसोपः; 'fallen into d.' विज्ञत्र, ज्ञाच्यवहारः -v. t. व्यवहाराद् विरम् c. or विवृत्त c.

Dirch, s. परिखा, खातं, गर्ता-तै:, उपकुल्या, प्रणाल:-ली, प्रतिकृप:. - v. t. परिखन् 1 P, गर्ता कृ 8 U. - ER, s. खातकार:, आखनिक:

DITTO, adv. तथा ; 'says d.'' तथैव ममानिषाय इ-ति बदाते. - a. पूर्वोक्त, पाग् लिखित, पागुक्त-

DITTY, s. गीत, गीति f., गीतिका, गानं, गानंबंड: DIURETIC, a मूनवर्धक.

DIURNAL, a. आ ह्न क-दैनिका (की f.), दैनंदिन (नीf.); See DAILY.

DIUTUBNAL, a. Terniton (al f.), Terraille

DIVAN, क शिष्टसभा के हेडकें, मंचयुक्तः प्रकोष्ठः, आ-स्थानं-मी. 8 मंचाः

DIVARICATE, v. i. दिथा सू 1 P, दिखंडी सू, दिथा वि[भद् pass. = v. i. दिथा कु 8 U, दिथा भिट् 7 P.
DIVE, v. i. दि-भद-साह FA, निमस्ज् 6 P, प्रविश्
6 P, प्र1 A; 'd. ing into books' संथपरायण,
संथमम-निविष्ट. = ER, s. विगाहकः, निमंज् m.;
'river d.' नदीष्णः, जलेवाहः.

DIVERGE, v. i. (एकॅकेंब्राट्) विचल् 1 P, च्यु 1 A, इयुन्त्रम् 1 U, 4 P, अंत्र् 1 A, 4 P; See DEVIATE, also. 2 Differ, q. v. — ENCE, s. विचलनं, च्युति f., केंब्रायसरणं, श्रेयः, श्रंयः. 2 भेदः, विरोधः: — ENT, a. केंब्रविचलः 2 विभिन्न, विरुद्धः

DIVEBSE, (DIVERS), a. अनेक, विविध, नानारूपप्रकार-विध, नाना ind. 2 भिन्न, इतर-अन्य-(pron. a.),
असम, विपरांत, १थक् ind.; 'd. coloured' नानावणे,
चित्र, कर्नुर, करमाधित. —ITY, s. १थक्त्वं, नानाविधत्वं, भिन्नता, नानात्वं, विभेदः, असाव्वं, असाम्यं, वैषप्रं. 2 वैचित्र्यं, विचित्रता. —LY, adv. अनेक्षा, नानाविधे, नानारूपेण, नाना. —DIVERSIFY, v. t. चित्र
10, नानारूप a. कृ 8 U, ज्ञाबलीकः, See VAREGATE. —ED, a. कर्नुरित, नानाप्तार, ज्ञाबल, करमाचित्र, चित्रत. —ICATION, s. विचित्रता, विविधर्यं, विभेदः.

DIVERT, v. t. विनुद् c., रंज् c., नंद c., रम् c. (रम्यति); 'd. oneself ' वि-हृ 1 P, क्रांड् 1 P. 2 ब्या-वृत् c., आ-वि-कृत् 1 P, श्रंज् c., संघर c., संक्रम् c., आ-क्षिप् 6 P, प्र-वि-चल् c., च्युतः; 'I shall d. his thoughts ' एवं तावदाक्षियामि (Mal. 9), अन्यतः संघारयामि (U. 1). — ING, a. विनोदस्, हासजन्तः, नमेपाय, क्रीडापरः — DIVERSION, s. विनोदः-दनं, विहारः, क्रीडा, विलासः, क्रेलि f., खेला, विश्रमः. 2 मनोरंजनं, मनोविनोदनं. 3 विकर्षणं, श्रंजनं, च्यावनं, आक्षेपणं.

DIVEST, v. t. g 1 P, अपनी 1 P; See DEPRIVE.
2 विकाफ 8 U, उच्छद् 10, वका अपनी or उत्कृष्
1 P. - URE, s. अपहरण; विवक्षीकरण.

DIVIDE, v. t. विभिद् 7 P, विच्छिद् 7 P; वि-युज् 7 A, 10, विश्विष् c., १ यक् कृ 8 U, ज्ञाकलीक. 2 म-स-, विभज् 1 U, परिकृष् c.; 'd. ed in half' अर्थ विच्छित्रं (S. 1); 'd. into 2, 3, parts' &c. दिधा-, विधा-, कृः इन्याणामवयवत्तो विभन्यमानानां (S. B. 533) 'when d. ed into parts' &c. 3 (In Math.) भज्, विभज्, ह 1 P; 'd. ing by the remainder' विजय हत्वा-विभन्य. –v. i. विश्व 4 P, विभिद्-विच्छद् pass., दिथा भू 1 P. 2 दुरु 1 P, स्कृद् 6 P; 'they were d. ed in opinion' ते भिषमता आसन्, देशीभूताः; 'a house d. ed against the late of the parts of

दकः, विच्छेदकः, विभागकल्पकः. :- DIVIDERD, क भागः, अंशः, दक्षारः, लाभः. 2 माज्यः. - Divisor s. हर:, हार:, भाजक:, ह(हा)रकः. - Dryrator s. विच्छेद:, विभेद:, खंडमं, प्रथक्करणं, वियोग:, विकेषं दलनं 2 भिन्नता, विभक्तता 3 विभागः, अंशनं, विभाग परिकल्पन, टबार: 4 भाग:, खंड:, एकदेश:, विनाग: 5 भागहर:, हरणं, भाजनं; 'd. of an army ' गुल्म दलं. -Divisible, a. विभाज्य, विच्छेप, विभेष: DIVINE, a. [देव्य, दैव (वी f.), देव (वी f.), देखा (री f.), अमानष (षी f.), अपाधिष (बी f.). 1 ईश्वरतस्यः - 8. प्रशिक्तः, ध्रमीपदेशकः, श्रीतियः -v. t. लक्षणानि or शक्तनानि परीक्ष 1 A, श्रमाका आलोच 10 or कथ 10 or प्रका c. 2 (Guess उह 1 A, अनुमा 3 A, 2 P, अवगन् 1 P, तर्क 10 -ATION, 8. हाकनपरीक्षणं, सक्षणपरीक्षणं, भेविष्य सुचनं 2 अनुमानं, तर्क:. - EB, अ. दैवज्ञ:, जाकनंप रीक्षकः, निमित्तकः. 2 अनुमात् m. - ITY, s. दैवन्वं दिन्यता, देवतानभाव:. 2 देवता ; See God. 8 परमा थेविया, भूतिविया, इंभर्विषयं शासं. -LY, adb. दे ववत्, दिध्यरूपेण-

DIVORCE, v. t. त्यज् 1 P, निराक्त 8 U, निरम् 4 U विवाहं लुप् c. or भिद्र 7 P. - s., - MENT, s. त्यागः निराकरणं, विवाहलोपः, प्रत्यादेशः; विवाहास्खेदः

DIVULGE, v. t. प्रकाश c., प्र-ख्या c. (ख्यापयित) वि-मृ 5 U, भिट् 7 P or c. - ER, s. प्रकाशकः भेदकः - ING, s, प्रकाशकः विवरण, भेदः

Divulsion, s. विवर्ण, उत्पाटने

Dizzy, a. भ्रमिन, धूर्णमान. 2 भ्रमकारक, भ्रमकर (१ f.), भ्रमोत्पादक. 3 चपल, प्रमत्त, अनवहित. - MEBE s. धर्णनं, धर्णि f., भ्र(भ्रा)मरं, भ्रमः, भ्रमि f.

Do. v. t. क 8 U. विश्वा 3 U. संवद c., अनुष्ठा 1 I निर्वेत ए. आचर् 1 P, निर्वेह ए., प्र-गी 1 P, प्रतिप 4 A, (किमधुना प्रतिबत्स्ये). 2 जन् c. (जनयति) उत्पद् c., साध् c.; ' d. one's best' यथ दानि क. 3 (Standing for verb) ex. by th verb or by circum.; 'speak as you ar accustomed to d. ' यथा पस्तमाभिधीयतां (U. 1) 4 (As emphatic) ex by एव, नून, खल, किल आजगाम किल, तिष्ठत्येव, &c. - v. i. आचर् 1 P, ब्र वह 1 P, बृत् 1 A; 'd. unto others' अन्येष व्या हर, वर्तस्व. 2 म 1 P, अस 2 P, स्वस्थ-कुक्तलिव-भ; ' how do you d. ' अपि कवालं भवतः, करते ! त्तांत: ; 'asks you how you d.' त्वां सूखं-कुश्चलं ! च्छतिः ' d. well ' सुस्थित व. भः देवीं सुलं पहुमार्ग (M. 4) ' to ask if she was d.ing well & 3 (At the end of a speech); I have don अवसित्वचनोहिमः साध्यामिः 'this carelessne will not d. ' डेब्ज़ प्रमादिस्व न मया श्रीतक्ये or क हिताय करूर्यते: ' that will d. DOW ' असमले, नि

स्म, इत्युद्धः / this will d. as water for washing the feet ' इदं पादोदक' भविष्यति (S. 1); fit will d. just as well for you ' एवमपि तव ्यानीहित सिद्धमेव. =away, विनश c., लुप c.; 'd. away with ' अहं, कृतं (with instr.); ' have done with your importunity ' अल निर्वधेन. 2 Kill, q. v.; aq 1 P (life &c.). - with, Ex. · by कि, कि कार्य, or प्रयोजन with instr.; ' what can you d. with such a servant ' इंद्र्यन भृत्येन कि तब कार्य; ' what have we to d. with watching the movements of our master ' किमस्माकं स्वामिचेष्टानिकपणेन (H. 2). 2 प्र-डप-युज् 10, ब्या-F c. - without, Dispense with, q. v. -ER, s. कर्तृ m., कारक:-कर:-कार:, कृत्-in comp.; संपादक:, निवैतीयत m., निवीहक:. -ING, s. करण, विधानं, सं-पादन: ' of one's own d. ' आत्मकृत, स्वयंकृत. 2 (D. 8) चरितं, चेष्टितं, कार्यं, व्यागारः 3 व्यवहारः, **आचारः,** प्रवृत्ति f.

Docile, a. विनेय, अनुविधायिन, विधेय, वहय, अधीन, आयम, विश्वय, -DOCILITY, s. विनेयता, वहयता.

Доск, s. (क्रबपुरुकं. 2 नीकागारं, नावाज्ञय:. -v. t. (पुरुकं) क्रिंद् 7 Р. लू 9 U. कृत् 6 Р.

Docker, ड. सूचिपत्रं, अधिनामावली 2 अंकपटः, अकपनं

DOOTOR, s. भिषज् m., वैष:, चिकित्सकः, अगदकारः, जीवदः, रोगहारिन् m. 2 पंडितः, ब्युत्पत्रः, ज्ञासज्ञः; ex. by आचार्थ in comp. 3 ज्ञिक्षकः, आचार्थः, गृहः. =v. t. Treat, q. v. =smip, s. आचार्थपदं, गृहपदं

Doctrine, s. मतं. 2 तत्त्वं, न्यायः 3 पथिन् m., भथां in comp.; मागै:. 4 (System) वादः; 'd. of evolution' परिणामवादः; प्रधानकारणवादः, अनिभरवादः, &c.; 'received d.s' संभदायः, आन्मायः.

DOCUMENT, s. लेख्यं, लेखः, पत्रं, पत्रकं, लेख्यपत्रं -ARY, a. (s.) in comp.; 'd. evidence' ले-ह्यामाणं.

DODECAGON, 8. द्वादशाल, द्वादशकोण:.

Dodge, v. t. वच्च 10, प्रतृ c.; See CHEAT. =v. i. इसेन अपक्रम् 1 U, 4 P, विपारिवृत् 1 A. =s. इसं, क्यटोपाय:, जाटचं, कपटे

Don, s. मुगी, हरिणा, एणी, प्रवर्ता, कुररी.

Doff, v. t. (वसं) अपनी 1 P, अक्तू c., उन्मुच् 6 P.

Doe, s. शत् m, कुक्करें:, सारमेयः, शुनकः; कीलेयः कः, भवकः, मृतदश्वकः; 'd.-cheap' अतिस्वल्यमूल्यः 'd. days' अत्युक्षकालः; 'mad d.' अलर्कः; 'go to the d.s 'विनश्च 4 P, प्रितिक pass.; 'hunting 'd.' विश्वकृतः - v. t. (कुक्करवत्) अनुष् 1 P, पक्षा भाव 1 P, आवेष 4 P, अनुस्त्य पीड 10.-अइस, a. अज्ञील, अवृत्ति, अमाव

Dogged, a. कठिन, निशुर, वक्रभाव 2 प्रतिनिविष्ट, साग्रह, निर्वधपर

Doggerel, a. विषम ; 'd. verses' कुकाब्यं.

DOGMA, s. मतं, तत्त्वं, नियमः, व्यवस्था, विधिः, आदेशः. -TIC, -TICAL, α. स्वमताभिमानिन, निदेशकः ;
वैधिक (की f.). -ALLY, αδο. वृढनिभयपूर्वं, सध्यं,
साहसेन, सनिर्वर्धः. -TISM, s. स्वमताभिमानः, सध्यं,
स्वमतावलवनं, वृढोिकि f. -TIZE, v. t. सध्यं-सगर्व
स्वमतं संस्था c. (स्थापयति) or वृद् 1 P.

Dole, s. अंशः, भागः, विभागः, छेदः, उद्धारः. 2 पादितोषिकं. - v. t. विभज् 1 U, विभागशः दा 3 U,
वितृ 1 P, टत्-सज् 6 P. - Ful, - Some, a. सशोकं, दुःखपूर्णं, सकहण, शोकाकुल, डिह्रम, विधुर, आकुल, विह्रल, आर्तः - Fully, adv. सशोकं, सदुःखं,
सविषादं. - Fulness, s. शोकः, दुःखं, विषादः, खेदः,
उद्देगः, परिदेवनः

Doll, s. ज्ञालभंजिका, पांचालिका, पांचाली, कुर्रटी, पुत्रिका ; 'ivory d.' दंतपांचालिका.

Dolour, s. शोक:, क्रेश:, खेद:, आर्ति f. =ous, a. सशोक, शोकार्त, उद्दिश, आकुळ, विधुर. =IFIC, a. पीडा-च्यथा-कर (री f.).

Dolphin, s. स्थूलमीन:, मत्स्यभेद:.

Dolt, s. स्थूल-मंद-बुद्धिः, मूढः, सूखेः, जडः = 18H, a. मूढ, स्थूल-मंति-भी. = 18HLY, adv. मूढ- वत्, स्थूलवत्

Domain, s. राष्ट्र, विषय:, प्रदेश: 2 राज्यं, स्वामित्वं 3 रिक्यं, स्वभूमि र्रः

Dome, s. अर्धगोलाकृति रंगं-शिखरं-

Domestic, a. मान्य, पाम-गृह-in comp.; प्रामित्तंः d. lion'; 'd. pigeon' गृहकपोतः. 2 गृहज, गृद्ध, गृहजात, गृह in comp.; 'd. quarrels' गृहकलहाः, गृहिक्तहां 'd. dutios' कुलाचारः; 'd. dissension' अंतभेदः. 3 गृहिषय, गृहवासासक्त. 4 देशीय, देशां in comp. -s. गृहदासः, किंकरः, भेष्यः, भृत्यः, सेवकः, परिचरः. 2 गृहवासिन् m. -ATE, v. t. विनी 1 P, दस् c. (दमयित), गृहे पुष् c. or संवृध् c. -ATED, a. गृहपुष्ट, दांत, प्राम्यः

Domicile, s. गृहं, आ-नि-वासः, भालयः, वसति f. – ED, a. कृतावास, कृताधिष्ठावः

Dominant, a. प्रवल, प्रधान, प्रकृष्ट, श्रेष्ट, प्रभविष्यु, सातिश्चय, वरीयस्

DOMINATE, v. i. जास 2 P; प्रभू 1 P, हेश 2 A (with gen.), अधिष्ठा 1 P, अध्यास 2 A. 2 अतिरिच् pass.; प्रकृष्ट a. भू. — ION, s. जासनं, वभूस्य,
आधिपत्यं, राज्यं, अभिकार:

DOMINEER, v. t. सगर्व शास 2 P, or देश 2 A (with gen.), कर्य 10, त्र्य 10, उपन 1 A. - ing.

a. ठड्रत, अवलिम्हअतिवृत्त, उत्सिक्त, मदोद्धत.

DOMINICAL, a., s. भट्टारकवासर:.

Dominion, s. अधिकार:, ऐथर्यं, प्रभुत्वं, श्वासनं, आ-धिपत्यं. 2 राज्यं, विषय:, देश:, राष्ट्रं.

Domino, s. दीर्घपाबार:. 2 शलाका.

Don, 8. सजन:, आर्थ:, शिष्टजन:.

Donary, 8. धर्मार्थं दर्स-दानं.

Donation, s. दार्न, उपायनं, वितरणं, उपहार:, त्याग:, विभाणनं ; See Gift.

Donor, s. दातृ m., दायिन् m.; त्यागज्ञील:. -Donee, s. प्रतिप्राहितृ m.

DONKEY, s. खर:, रासभः, गर्दभः, चक्रीवत् m., बालेवः.

Doodle, 8. अल्पबुद्धिः, जडः, दुमैतिः, मंदः

Doom, v. t. दंद 10, दंडाजां क 8 U. 2 निक्षिण 6 P. सम्- क с. (अर्पयति). 3 निर्देश् 6 P, सं- प-क्रुप् ट.; ' how he was d. ed to die ' कथ तस्यांता भविष्यति. 4 निर्णी 1 P, निश्चि 5 U, विचर c.; 'he is d. ed to death ' अस्य वधी निश्चित:, वधटंड: आजत:: ' his fate is d. ed' अपरिहायोऽस्य नाजा:. = 8. दंडाज्ञा, दंड-नं, दंड: 2 निर्णय:, निश्चय:, विचार:-रणा. 3 नियति f_{\cdot} , भवितन्यता, दिष्टं, विधि: ; See FATE. 4 अंत:, नाज्ञ:, क्षय:, लय:. =Doomsday, s. विचारदिवस:. Door, s. git (fig. also); git f., $\pi \cap (f) \in (f)$ 'leaf of a d.' क्याट:-टं-टी, अर्र:-रं-री. 2 मुखं, प्रवेश: ; 'from d. to d. ' गृहाद गृहं; 'ind. s ' गृहे, गृहस्थित a.; 'out of d. s ' गृहादृहि:, स्थानांतरगत a.; ' principal d. ' महा-सिंह-द्रारं; 'next d. 'अनंतर a., प्रातिवेशिक a., निकटस्थ, कल्प in comp., ईषद्न; ' private d. ' प्रच्छनदार; अंतर्कोरं: 'd.-keeper' द्वा:स्थ:, द्वारपाल:, द्वाररक्ष-कः, प्रतीहारः, दौवारिकः; 'd. sill ' द्वार्पिडी, देहलि-ली 九 गहावग्रहणी.

DORMANT, a. निद्रित, ज्ञायित, सुप्त. 2 अलक्षित, प्र-च्छक, गुप्त, निलीन, गुढ.

DORMITORY, ड. श्रय्या-श्रयन-गृहं, निद्राञ्चाला, श्रयनागारं.

Dorsal, a. प्रसंबंधिन.

Dose, s. मात्रा; 'in one d. ' एक वैव मात्रया.

Dot, s. बिंदु:, जून्यं, खं. -v.t. बिंदुना अंक् 10 or चिह्न 10.

Dote, (upon), v. i. अत्यंत अभिलब् 1, 4 P, मृज्ञां जिह् 4 P (with loc.). 2 वृद्धत्वाद मृह् 4 P, वालिशवुद्धि व. भू 1 P. – AGE, s. अत्यंतानुरागः, अतिप्रेमम्
गः, गः. 2 वृद्धिकेत्यं, वृद्धिलोपः-अंतः, वालिशता,
मतिक्षीणता, जरावेद्धव्यं. 3 जरा, जरावस्थाः – ARD, s.
श्रीणवृद्धिः, हतज्ञानः, अतिवृद्धः, वालिशः:- ING, a. अत्युरसः. = INGLY, adv. सातिकोहं, अनुरागातिरेकेणः
Double, a. हिंगुण, हैवं (श्री ५), हिंपकार; दे in

comp., कमय (pron. a.). 2 Deceitful; ेप्. ए.; 'having a d. meaning' इस्पर्थ (वाक्ये); d. meaning' इस्पर्थ (वाक्ये); d. meaning' इस्पर्थता; 'd. dealing' हैभीमावः, ज्ञाट्यं, कपटं, छलं, माया; 'd.-tongued' हिजिह्न, अनृत वास-वादिनः -श. हिगुणं, हिकं. 2 छलं, कपटं, मावा. 3 विपरिवर्तनः -श. हिगुणंकु 8 U, गुण्वेकु, हिगुणंनि (D.). 2 एटोकु, पुटपति (D.); 'd. the fist' मुष्टि बंध् 9 P. -श. हिगुणंकु 1 P. 2 विपरि-वृत् 1 A. 3 मायां-छलं-कु. -NESS, हिगुणं, हिन्तं, हिन्तं, इभयतः-था.

Doublet, s. उरीवसं, उर:परिधावं.

Doubt, v. i. आ-वि-शंक 1 A, विक्रप 1 A, सं-दिह 2 U, संशी 2 A, विचर c., मनसा दोला-यते (D.) .- v. t. न विश्वस or न प्रति-इ 2P, आर्चक .- s. संशयः, संश्वीति रि., संदेहः, शंका, वितर्कः, आशंका, विकल्प:; 'my mind is still in d.' मनस्त मे संज्ञायमेव गाहते; 'without any d. ', 'undoubtedly ' असंदेहं, असंश्वयं, निराशकं, निःसंशयं, संदेहं विना; अत्र क: संदेह: (in replies). 2 अह्थैयँ, अ-निर्णयः, आंदोलनं, चित्तविभ्रमः 3 केंद्रे, भूविश्वासः, अप्रत्ययः 4 कृष्कं, विषमं, बाधा, क्रिके शिषमपदं; ' case of d. ' संदेहपदं; 'in d. ' सक्षेकें-सदेहान्वत-दोलायमान- a. = FUL, a. संदिग्ध, शंकनीय, साशंक, शंका वित, संश्यापत्र, समञ्जयः संश्यित, संदेहाकुल, संश्वायावत, विकल्प्यः संदेहपदं, श्वास्थानं 2 संदिग्धार्थ, अस्पृष्टः ' to make d.' संदिह c. -FULLY, -INGLY, adr. मसंदहं, सार्शकं, सविकल्पं. =LESS, a. निराज्ञंक, नि:संदेह, असंशय. -adv., -LESSLY, नि:संज्ञयं, असंश्चयं, विना संदेहेन, निःशंकं.

Douceur, s. पारितोषिकं, टपायनं, उस्कोचः 2 सीजन्यं, सुत्रीलता, सङ्गावः

Dough, s. गंडिका, जलसंख्याः सक्तवः.

Doughty, a. जार, वीए; See Brave.

Douse, v. t. जले निमस्ज् c. (मञ्जयित). 2 निर्वा c. (वापयित).

Dove, s. कपोत:, पारावत:, कलस्व:; 'female.d.' कपोतिका; 'd.-cot or house' कपोतपालिका, बिटं-क:-कं; 'd. tail' काष्टर्सध:, दाइसीवनं.

Dowager, 8. विधवा, गतभर्तृका.

Downy, s. विरूपिणी; दुर्वसना-

Dower, Downy, s. जुल्कं, यौतकं, युतकं, वाहनिकं; क्षीधनं = ED, α. यौतकवती, शुल्किनी = LESS, α. यौतक-गुल्क-हीन

Dowlas, s. स्थलवर्ष, स्थलपर्छ.

Down, s. कोमलरोमंन n. 2 तूलं, कोमलपक्ष: ; 'd. of goose' इंसतूलं ; नृजलीम (of plants). 8 नि-वंनपर्वत: 4 लिम्नं, निम्नप्रदेश: ; 'the road' having ups and d.s' नतीनत मूमिमागो मार्ग: ; 'ups

बार्व d. s 'वातीत्याता:; 'there are ups and d. s. in our condition (in life) as in the course of the wheel निषेगे च्छत्यपरि च दशा चक्रनेभिक्रभे-ज (Me. 112). - prep. अध:, अधस्तात् (with gen.); gen. ex. by ag in comp.; 'd. the current 'अनुत्यं; 'd. to' यावन (with acc.), पर्यंत in comp.; 'd. to the present day' अब यावत. -adv. अंधः, अंधरतात् , निषै:, निषे; gen. ex. by अव-नि-अभ: pr. to roots; 'bent d. ' अवनत, नीचै: प-मत; 'to come d. 'अव-नि-पत् 1 P; 'd. with the tyrant ' निपात्यतां-उच्छेयतां-असी प्रजापीडकः; 'd.-cast' अधोमख (खी f.), अवनतरृष्टि, विषण्ण, अधीरृष्टि, दीनवदन, म्लान, खिन्न; 'd.-fall' विनि-अब-पातः, विनाद्याः, क्षयः, उच्छेदः, विध्वसः, लयः : 'd.-hearted' खिन-दीन-चेतस्, म्लान्, विषण्णः; 'd.hill ' प्रवणभूनि f., उपत्यकाः ' d. lying ' प्रातप्रस-वंकाला; (ह.) शयनसमय:; ' d.-right ' अवक्र, अ-क्रांटिल, स्पष्ट, मुख्यक्त, असंदिग्ध, गत्यक्ष; (adv.) अ-वन्नं, अकुटिलं, सरलं, अधोधः, ब्यन्तं, प्रत्यक्षं, सस्पष्टं, भिनार्थ, सर्वतः, साकन्येन, सु-अति pr. = WARD, a. प्रवण, पतन श्लील, अधस्तन (नी f.). अधौगामिन् , प-तथाल, पातुक. =adv. (downwards) अव pr., भधः, अवाक्, अधस्तात्. = Y, a. मृदुलोमवत्. 2 मुद्द, कीमल, मुकमार, संबर्धार्श.

Dowse, 8. चपेटिका, तलप्रहारः, चपेटाबातः. -v. t. Dip, q. y.

Doze, v. i. निदा 2 P, स्वप् 2 P. =ING,-Y, a. निदालम, निदासील.

Dozen, a., s. हादशन्, द्रादशसंख्याक.

DBAB, a. किपस, किपल. = s. किपसिस सं. 2 कुलटा, मैंधकी, व्यभिचारिणी, पुंचली.

DRABBLE, v. t. पेकैन लिए 6 P or दिह् 2 U.
DRAFF, s. उन्छिष्ट, शेष, भुकावशेष, मल, किर्ट.
—18H,—x, a. मलिन, असार, फल्गु.

DRAFT, v. t. for 6 P.

DRAG, v. t. आकृष् 1 P, ह 1 P; 'd. away, off' अप-अव-कृष्; 'd. out' निष्कृष्, निहें, उत्पट् 10; 'd.'s on his life' अथमपि-कृष्कृण-प्राणधारणं करोति, जीवितमतिवाहयति. –v. i. कृष् pass. 2 विलंब 1 A, विर्(रा)यति (D.). –v. रथ:, चक्रपानं, केलिरथः. 2 आकर्षणीं; 'd.-net' आकर्षक-कालं-पाशः.

DRAGGLE, v. i. पंके छुद् 6 P, लोडनाइ मलिनीभू 1 P. = v. t. पंकेन दुव् (दुव्यति); 'd. tail' (a.) मलिनवसन, अपरिकृत.

DRAGON, s. नाग:, स्पाल:, पत्रमः, सपक्षी नाग:. DRAGOON, s. अधारोह:, सादिन m.

DRAIN, s. निर्धमः, रेचनं; (for water) जलनिर्णमः, पर्दे((रि)वाहः, प्रणालः-ली, प्रणालिका, जलोच्छासः- = 0. t. (क्रमका:) निर्भम् ०. (गमूयति); अपवद् ०., निःस ०., सु ०. 2 तुत्र् ०., आ-पा 1 P. है,०. (क्षपयति), रिच् ०., रिक्तीक् 8 U.

DRAKE, s. इंग:, कादंव:, कलहंस:..

DRAM, s. अल्पभागः, मात्राः 2 सुरा, बाहणी, मदिराः

DRAMA, १. नाटकं; 'science of d.' नाटकं. -DRA-MATIC,-AL, a. नाटकीय, नाटकविषयः -ALLY, adv. नाटकक्षेण प्रयोगतः -DRAMATIST,: १. नाटकानां प्रणत् m.. नाटककारः

DRAP, s. वसं, वसनं, चेल:-लं; See CLOTH. -BR, s. वस-पट-विकायन् m. -BRY, s. वसन्यवहार: 2 वसं, पट:, वासस् n. 3 पच्छदपट:, परिच्छद:

DRAW, v. t. कृष् 1 P, आ-समा-कृष्, वह 1 P, नी 1 P; 'a carriage d. n by horses' अधोद: रथ: 2 निष्कृष्, संह 1 P, (प्रजाभ्यो धनं संहरति). निर्देह 2 U. 3 आ-अभि-लिख 6 P, वर्ण् 10. 4 (Water) उद-अंच् 1 U, प्यूंदंच्. 5 ल c., मोक्ष 10. 6 समाकृष, लुभ c.; 'd. n by merits ' नणल-ब्ध. 7 अनुनी 1 P, आराध् c. 8 लभ् 1 A, ग्रह् 9 P, आहा 3 A; 'the day is fast d. ing to a close 'परिणतप्रायमहः; 'd. curtains' जवनिकां संवृ 5 U; 'd. a sword' खड़ काषाद निःस c. or आकृष्; 'd. in air' प्राज् 2 P, अस 2 P: 'd. the breast' [4-4] 1 P, \(\frac{1}{2}\) 1 P. -v. i. \(\frac{1}{2}\) आकृष्-pass. संकोचं-इ-या 2 P. 3 पूर्य-पार्क जन c. (जनयति) or उत्पद् c. = away, अपकृष, अपनी, अपह. - back, प्रत्याह, प्रतिसंह, प्रत्यानी. 2 (v. i.)* अपक्रम 1 U, 4 P, अपस 1 P, अपया 2 P, परा-नि-त्रत 1 A, पलाय 1 A. =down, उत्पद् c., जन c., आवह 1 P; 'you have d. n down ruin upon yourself with your own hands ' त्वया स्वहस्त-नांगाताः कार्षेताः (P. I. 3). -in, संह, विक्रम, प्र-त्याह ; ' d. in the reins' भग्द्यतां रश्मय:. =near, भत्यासर् 1 P; उपस्प 1P, उपागम 1 P, उपस्था 1U; See APPROACH; (प्रत्यासीदति स्नानसमय: Ka. 47). -off, अप-वि-कृष, अपह, अपनी; 'd. off the cloud' निवायेतां जलद: (Mr. 5). 2 खु c., मुच् 6 P or c. (as liquids). 3 (v. i.) sque 1 P; See Draw back. -ou, आनी, आक्रव. 2 उत्पद् e., आवह 1 P. 3 (v. i.) उपस्था, उपागम्, प्रत्यासद्. -out, निष्कुष, निर्हे, सं-ह, निर्देह. 2 तन् 8 U, विस्तु .c., दीवींक 8 U, विततीक. 3 निर्मम् c. (गमयति), उँदू-भू c. 4 (Army) ब्यूहेन रच 10; सैग्धं ब्यूह 1 U. =together, समाकुष्, संप्रह्, समावी. -up, उत्कृष्, उद्-ह-भू 1 P. उत्तुव 10. 2 लिख 6 P. विर्म् 10, नियंश् 9 P. 3 डबंग् c. (नमयति); 'the goat drew himself up' अज डचरथी, सनेवेप हदन्ययद ' Drawback ' प्रत्यृह:, अंतराय:. 2 हानि f., अपन-यः, अपायः. 3 उद्धारः; 'd.-bridge' जगम-चल-सेतुः

DRAWL, v. i. चिरेण-मंदं मंदं-वाक्यानि दश्द c. or दहाइ 1 P. = ING, s. मंदीचारणं.

DRAY,-MAN, See under CART.

DREAD, a, भीति f., बास:, भयं, साध्वसं. =v. ℓ . भी 3 P, बह् 1, 4 P, उद्दिक् 6 A. \bullet (with abl.). = ED, a. भयदेतु:, बासस्थानं. =a., = FUL, a. दाहण, भयमद, भीम, भयंकर (शी f.), बासावह, भीषण, भयानकः धार, उम्र, भैरव (बी f.), रीह (ही f.). = FULLY, adv. दाहणं, उम्र, भीमं. = LESS, a. निभैय, बासहीनः

DREAM, s. स्वार:, स्वाप:, स्वादर्शनं 2 स्वामार्टि f., मिथ्यावासमा, असंभवेकस्पना, आमास:, यथावासना; bad d. ' दु:स्वाप:; 'speak in a d. ' उत्स्वापते (D.). -v. t. स्वाप्ते नृज् 1 P. -v. i. स्वाप्ते नृज्, eर्व प्रायते (D.). 2 चिंत् 10, y. e, मनसा कृप e., चिने आकत् 10 (कलयित). g यथावासनां कृ g. g. संभवेकस्पनां कृ. g. g. स्वाप्ते g. g. g. संभवेकस्पनां कृतः, g. संभापम, संभवेकस्पनां कृतः, g. g. g. संभापम, संभवेकस्पनां g. g.

DEEAEX, a. घोर, निर्जन, जून्य, जीर्ण. 2 निरानंद, दुरालोक, दुर्देशन, निष्मम. - NESS, s. निर्जनत्वं, घो-रता, झन्वत्वं.

DREDGE, v. A. आकृष् 1 P. = s. आकर्षणी.

Dregs, s. क्ल, मल:-लं, बच्छिं, शेष, किटं, अवकर:, संकर:, अकार:; 'he belongs to the d. of society ' बीच-अधम-तमीय पुरुष: - Dreggist, α. मिलन, समक.

DRENCH, 😻 * किट् c., प्रीधू 1 P, विच् 6 P, जलें हु c. or स्ता c. (स्ता-स्त-प्यति) ; 'd. ed with sweet' स्वदसलिलस्तात = अ पान, पेय

DRESS, त. तेवा:-पः, नेपध्यं, वसं, परिच्ठदः, वातस् गः, वंशंन, वंश्वितः, वे अवस्पः, परिकर्तन् गः, आमर्थण, मसाध्यं, भूवण, अस्त्रापः, तेव्हारः, परिकरितः, परिकरितः, मंत्रमेश्वितः - ए. हे नेसाध् छः, अतस् ३ छः, परिकर्तः । परिकर्तः विद्यापः । ए. स्वत्राधः छः, अतस् ३ छः, परिकर्तः विद्यापः । ए. स्वत्राधः । परिवरः । स्वत्राधः । परिवरः । स्वत्राधः । स

DRIB, v. t. अविश्वाद में मधुर, भिष्ट; 'd. to the यत्तीक or आत्मसात्क भातिमनोहर. -Dulcify, DRIBBLE, v. t. कणवादक.

1 P, ज्ञानै: क्षर् 1 P क्यं भिका.

- v. t. कणदाः छु c. or मंद-स्थूल-बुद्धि-मितः, 'd.कणः, लवः, लेकाः, कणिक मंदर्धाः 2 निष्मभं, विषण्ण,
बिदुक्तमेणः, कणदाः, अस्पा स्लान, मंदष्डाय, मिलन,
DRIFT, श. भावः, तात्ययं, जन, अतंजस्, कुंटः 4 अलंस,
प्रवृत्ति f., आकांक्षाः 2 वेम् नुष्ण, चीतकः, संदप्रिमुकः
पुंजः, निकरःः 'd. of snoसिकः 7 कहकार (री f.),
4 संपातः, वदः. -v. i. hring 'विकलकार्षः 'a.
नी-वह pass. 2 वितु 1 A: -v. t. जबीक्क 8 U;
3). 3 वायुवेगेन पुंजीभू 1 म्प्रनीकः, निष्मभीकः, तेजो
c., प्रचुद् 10, प्रणुद् 6 P or c. 2 संपत् 0, रूष्ड्रीकः
8 U, सहन् 2 P, पुंजीकः

DRILL, इ. वेधनी-निका, आ-स्कोटनी. 2 न्यायामः, असिक्षाः, ज्ञासाभ्यासः. - v. t. व्यध् 4 P, छित् 10, समुत्कृ ७ P. 2 युद्धवियां ज्ञिक्ष् ७., ज्ञासाभ्यासं कृ ७.; रणजिक्षां दा 3 P.

DRINK, v. l. वा 1 P; 'd. up' आषम् 1 P, आपा, जुष् c. = 8. पानं, पानीयं, पयस् n., पेयं. 2 मुद्दा,
मर्थ. = v. i. जलं पा or सेव् 1 A; 'd. together'
सं-पा, सपीति कृ 8 U; 'd. (to) the health of'
स्वास्थ्याय or सुमं भूशादिति प्राथनापूर्वकं पा. = EB, 8पानृ m., पायिन् m., पानरतः, पानासकः: = ING, 8पानृ m., पायिन् m., पानरतः, पानासकः: = ING, 8पानं, आषमनं, पति f.; 'd. vessel' पानपानं-भाकनं, खदकः, स्रकः; 'd. together' सपीति f. तुर्वपानं. — DRUNK, DRUNKEN, a. मुनं, धीन, सम्बद्ध,
नदीर्यम्, स्पोदमद, मदीदम; 'to be d.' मद्दं 4 P;
'to make d.' मद्दं c. 2 तिकः, क्रिजं, - ABD, 8-

and d. a 'qual-quan; 'there are up quy. - EN-

of the wheel' नीविग्डल्युपरि च दशः व 1 P or च (Me. 112). = prep. अधः, अध्वनित्यदि वसं. gen.); gen. ex. by अनु in comp. पटलगानः नं, व-rent' अनुरवं; 'd. to' यात्रत् (with विण, गलनं, स्य-comp.; 'd. to the present day' उ रतः; 'd. pan' अधः, अधस्तात्, नविः, नविः; gen.

अभ: pr. to roots; 'bent d. ' or c., प्र-णुद्; पेर णतः; 'to come d. 'अव-नि-पत] उत्तिज् c., दशुज् the tyrant ' निपात्यतां-उच्छेयतां, प्र-चुद् 10 (fig. 'd.-cast' अधोमुख (खी f.), sh act' वापलाय अधोर्हा, दीनवदन, स्लान, खिन्न; all' कील पविज्ञ c. भव-पातः, विनाज्ञः, क्षयः, उच्छेर 2 सं-अप-वह pass., 'd.-hearted' जिल-दीन-चेतस्, '; 'a sharp d. ing hill ' प्रवणभूनि f., उपत्यकाः (U. 6), पद्रधारा-बकाला; (s.) ज्ञायनसमय:: ' त अभितृ 1 P, संघट कृटिल, स्पष्ट, भुन्यक्त, असंदिग्ध, विहार: -at, उद्दिश बक्र, अकुटिल, सरल, अधोध: कृत्य-टहिश्य-बद् 1 P; भिजार्थ, सर्वतः, साकन्यन, सु-व प्रवण, पतनज्ञील, अधस्तन (रास् 4 U, अपवड् c., निर-क्याल, पातुक. =adv. (do , अपानुद्, निर्फू है, 9 U; भधः, अमाक्, अधस्तात् . 1 U. -out, निर्वस् c., .., विवस् c., नि-अप-सृ c. मृदु, कोमल, मुकुमार, मुखरा 3 यत् m., रथवाहकः; प्रा-Dowse, s. चरेटिका, तलपह m., सार्याथ:, सब्येष्टा, दक्षि-Dip, q. y. प्रचोदनं, निराकरणं, &c. Doze, v. i. निहा 2 P, पृथ, गण:, कुलं, संघ: 2 निदालम, निदाशील.

Dozen, a., s. द्वादशन, हैं (णी)का, स्यंदिनी, द्वाबिका.
DRAB, a. किपशा, किपल निःस c. or लु c. 2 बुद्धिनिकं के की, ज्यनिकारिणी, पृष्टू, हतज्ञान a. भू. -LER, s.
किलिशिविक: 2 मूर्फे:, बालिशः, जड:, मूढ:, हतज्ञानः.
Drizzle, v. i. मंदं मंदं वृष् 1 P, श्लीकरायते (D.).
-v. दे शिकरं वृष्. -ING, s. श्लीकर्यकं:-पातः (a d. shower). -DRIZZLY, a. श्लीकर्यकं:-पातः (a d. shower). - de स्तिकः, विद्यकः. -a. हासकर् (री f.), उपहास्य, विनोदिन, असंबद्ध. -v. i. परिहासं उत्यद् c. -ERY, s. परिहासः, हास्यं, विहासः,

DEONEDARY, s. कामेल:-लक:, एकककृद् m. DEONE, s. (dronish) अलस:, निरुयोग:, आल-स्वकालुः, तंत्रालुः, निरुत्साहः.

DROOP, v. t. अवनस c. (नमयाते); नबीक्त 8 U; See BEND; =v. i. अव-वि-सद् 1 P, स्त्रे 1 P, रहे 1 P, रहे 1 P, स्त्रे 1 A, कि मुख-раза, विधिलोज् 1 P, अव-अव-ज्ञेष् 1 P; 'let not your apprits d. (flag) का भूजानवानि सेन्स्र (V. 2); 'I slept with d.

ing limbs ' universe triff (1. It is the vine is d. ing wild its told (1. Its told) (1

DROP, s. विदु:, इयत् अ., लव:, विशुष् रे., इवतः, क णिका, कर्ण:, जीकर:; 'd. by d. विद्वकारेण, कणवाः; ' small d. s make a pool' जलविद्विपा-तेन कमकः पूर्वते घटः (H. 2). 2 कर्णावतंसः लोलकः, कंडलं. =v. t. कपश्चः ह्य c. or पत् c. or स्यद c.; 'd. ing rut' मद क्षरतः, मदनिस्यदिनः (गजाः); ' d. ing nectar ' अमृतल् त, सुधास्मेदिन्. 2 अव-,नि-,पत् c., संस् c., भंच c., च्य c., मुच् 6 P, विस् ज • 6 P, निविद्य c. 3 सं-ह 1 P, अपास 4 P, त्यज् 1 P, नियुत् 1 A (with abl.); 'I shall d. congratulatory lines regarding you in my letters ' मदीयेष लेखेन त्वामुहिश्य सभाजनाक्षराणि पा-तियध्यामि (M. 5); 'let this matter (story) be $d. \, \, ed^{\, \prime} \, \, d$ बियतामियं कथा ($Ka. \, 169$). $-v. \, i. \, \, e$ 1 P, च्युत-क्युत् 1P, क्रूर 1 P, गुल् 1 P, इयुट 1 A. 2 लंस-च्यु- 1 A, भंश 1 A, 4 P; नि-,पन्: 'd. ing on his knees 'जानभ्यामवनी गत्वा, क्षितितम्बनिहितजान: 3 नि-,अव-,पत् 1 P, अवसद् 1 P, मुर्छ 1 P; See Droop: 'I feel ready to d. ' अवसञ्जायाणि मे गात्राणि, सीइंति में अंगानि. 4 (in) सहसा-अतार्कतं-गम 1 P or आगम.

Dropsy, s. (generally) क्वोक्:, क्वोथ:. 2 जलादक जटरामय:, उदरी; 'dropsied honour' क्वेवलं स्थु-ल:-महाप्रमाण:-मान:.

Dross, s. मंडूर, सिंहा (नं), लोहमलं, सिंघाणं. 2 मलं, खलं, किहं, See Dregs. = ४, a. समल.

DROUGHT, s. अवस (मा) हः, अनाष्ट्राष्टे र्रः, अवस्थेनं, जलक्षोषः, दृष्टिविधातः, वर्षनिरेश्यः. कप्र, a. अलख्युत्य, ज्ञाष्क, निरुद्दक, निर्देष्टिः

DROWN, v. t. यु c.; आ- सं-परि-यु c. 2 जले निमस्ज् c. (मज्जयित) or प्रविश् c. 3 जलपरजनेन व्यापट् c. or यु c. 4 निरोधा 3 U, तिरयति (D.); 'ते क my voice with his cries' के कामिस्तरयति मे व- चवं (Mal. 9). -v. i., 'to be d. ed.' निभावत् 6 P, निमजनेन यु 6 A or जुक् 4 P or न्यापद् 4 A; 'd. ed in the sea' प्याराकी निमावः 'ते, स्ते in reflection' चिनावत् . स्राप्त क. क्ष्मकनं, सामा- वः, मावनं.

Drowse, e. i. 18-11 2 P. 1870 2 P. 1871 desid. (193716) — Drowse, a. 1837, 1828, 1838, 18390, 1839, 1839, 1839, 1839, 1839, 1839, 1839, 1839, 1839, 1839, 18

DRUDGA के के क्षेत्रिक मितिक त्रिक मायुत् 1, 4. P or परिवर्ध के 8 U. मार्थीत मार्थिक वार्त के मार्थिक आवरता नामित कार्त के मार्थिक विकास कार्या कार्या कार्या कार्या कार्या कार्या कार्य कार्या कार्या कार्या कार्या कार्या कार्या कार्या कार्या कार्य कार्या कार्या

DRUG, के भीवर्ष, भेवर्ज, आगदः, भैवर्ज, जायः.
-ए. हे, श्रीवश्वदिमां मिर्च 10 or संघल 6 P.
-DRUGGIST, के श्रीवश्वदिकायन् कः, भेवजकारुः.
DRUGGET, के स्थलपटः, स्यूक्तवाटकः, वराशिः.

Эвим, अ. प्रवेह:, दुंदुभिः, दिश्वभः, भरी, आनकः 2 कर्णोदर, कर्णेदुंदुभिः - कः । पटह तद् 10. 2 स्पट् 1 A. - мен, अ. पटहतादकः - Deumstick, अ. कोणः, शारिकाः

Dual, a. दिसंख्य, दिवाचक, दिक; 'the d. number' दिवचनं. =ITY, s. देतं, दित्वं, देर्थ.

Dub, v. c. नवपदे नियुज् 7 A, 10, नवपदकी दा 3 U or आहह c. (रापयति).

Dubious, a. अस्पष्ट, अञ्चल, संदिग्धार्थ. 2 सदिग्ध, अनिश्चल, 500 Doubtful. - LY, adv. सस्वाय, सांबल, अस्पष्ट, अञ्चल.

Duck, 8. कल्ह्स:, कारंब:, चन्नवाक:, हंग:, प्रव:, वरट:- 2 तिथेक्कि: परतर:- 3 दिवत:-ता, त्रिय:-या, वत्स:-त्सा. = 0. ई. मस्त्र 6 P, अवगाह 1 A; मस्त्रकं नम् 0. = 5. हैं: जले अवगाह 0. or आहु c. or सहत्र 6. (सज्जवित). = EB, 8. आयाबक:, मंक् m. = ING, 8. संज्ञाकक: क्षेत्रकं अवगाह:, आयावनं = IANG, 8. संज्ञाकक: क्षित्रकं

Duon, श्रीपणील:-ली, मार्गिः, संसमः, कृत्याः 2 शिरा,

Ducring w विश्वता विश्वत अन्य 2 आनस्य, पृतु, सामल, देवस्त्रकार्य – Ducring 3. वश्यता, आ-नम्यता, कुलीवजीयना

Dudgenon e. Must, and : See Angen. 2 viftgean, paifrai: DDE, a. देव, दिस्तान्त, परिकार्ड, ex. by pass. part., br अर्थ ! P; respect !s d. to our elders' पूज्या है तरवा; the debt d. 'परिवार्ड कर्ण. 2 अनुका, उक्त, हार्चत, योग्य, यथाहै, वथा in comp.; 'fi d. time' समये, यथासमयं यथाविष, &c. 3 (Owing to) ex. by कारण, हेनु:; 'your failure is d. to your carelessness alone ' ममाद एव तवासिक्त कारण-हेनु:, भमादान तवासिक्त मामून. = ट. देव, परिकार्ध, कर्ण. 2 पाप्प, प्राप्त, प्राप्त-, योग्यांताः 3 कर्त्रज्ञ, अवदयं कार्य. 4 करः, शुक्तः-हक्, राजमासी भागः, राजह्वं. 5 अधिकादः —Duly, adv. यथातथ्न, व-थोचित, यथाहै, डिवर्त, सम्बक्. 2 यथासमयं, समये, यथावसरं.

DUEL, s. इंड, इंडपुर्क, मलयुक्त, निप्रक, नाहुमुक्त, -v. i. इंडपुर्क कु 8 U, इंड कृ. - LER, - LIST, s. इंड-मल-योख m., इंडकृत m.

Due, s. स्तनः, पयोधर्:

Dulcer, a. सुरस, हवात, मधुर, मिट, 'd. to the ear' मुख्याव, सुस्वर, श्रातमनोहर. -Dulciry, v. t. मधुरांक 8 U, स्वार्क्क.

DULCIMER, s. वसकी, विपंचिका.

Dull, a. मंद, मूढ, जड मंद-स्थूल-बुद्धि-मित; 'd.witted 'दुर्मति, जडमित, मंदर्थाः 2 निष्मभ, विषण्ण,
निस्तेजस, निष्त्ताह, क्षांता, म्लान, मंदण्या, मिलन,
मंदप्तिः 3 अतीक्ण, धाराहीन, अतंजस, कुंटः 4 अलस,
मंथर, जड, मंदगित, मंद, अनुष्ण, श्लीतक, नुंदपिस्कुकः
5 स्थूल, घनः 6 अरस, अरसिकः 7 कडकर (धुर्नः),
विषम, निरानंद; 'd. of hearing' विकलकर्णः 'क d. day' दुद्दिनं, तमीवृतं न भः -०. ६. जडकि 8 U; मुद्द ८., कुंद्र 10, अतीक्ष्णकि, घनीकः, निष्प्रमिकः, तेजो ह 1 P; वि-षद ८., म्हानीकः, दल्साहं भंज् 7 P. - अष्टक्षक्ष, ह. मांदं, जाडचं, मुद्दता; अतीक्ष्णता, आलस्यं, तेजोमांष्रं, निष्प्रमता, अतेजस्य., &c.

Dumb, a. मुक, जड, जडवाच, वामहित, वाङ्गाक्तिहीन, भनालान, अवाच, -LY, ado. मुकवन, निःशब्दं, तूर्णी, बाञ्यतिरेकेग. -NE88, s. मुकता, वाक्स्तेभः, जाडचं, बागाहित्वं

Dимрівн, а. विषण्ण, दीन, उद्दिम.

Dumps, s. विवाद:, उद्देग:, म्लानि f.

Dumpy, a. व्हरवस्थूल.

Dun, a कविश्व, स्याव-म, पिगल, कुरण. = 8. सनिर्वधं

Dunge, क स्थूलकृष्टिः, दुनेधम् m., अज्ञः, अनुमित्तः, मूठः, बूढमतिः, जुद्धः, जुद्धभीः

DUNG, s. पुरीब, विक्रा, शकृत म., समले विक्री, भए (ज) रहेर., गुन्न, वर्षेस्तः रको, नकारः, 'd.hill' के विक्रमः, अनकरनिकरः, (क) भीगणास, अक-म, नीचः – हैं ६. पुरीबण किए 6 में के जैं में नि. क्रिकिटिक है, कार्र कारागृह नेज्यन के, बर्बनागार,

प्रकृष्ट र र वच् 10; मृतू ०.; ४०० Ониат. वड. सुल-

चित्रकेर्वे केर्ड, ते. हिगुण ; 'a d. copy' प्रतिलिपिः, भूतिकेपे. – ग. र. हिगुणीक 8 U, पुटीक, पुटयति (D.). – केरो, रे. हिगुणीकरण, पुटीकरणं. – URE, १. पुटः-इं, भूगः, व्यावतीये

DUPLICITY, s. auz., oc., माया; देशीभाव:; See Fraud.

Фपत्रतेष्ठात्र, ह. स्थायन, चिरस्थायन, दीर्घकाल, भार-नाकिन, स्थिर, भुन, अक्षय, अनुपाय. - DURABLY, केंद्रिंग, भुने, अनुपायन. - DURABILITY, s. स्थि-रेद्रा, अक्षयता, चिरस्थायित्व.

Пиванов, в. आसेघः, निरोधः, बंधनं, कारानिरोधः.

Туваттон, в. स्थायित्वं, अवस्थिति f., स्थिति f. 2
अवता, स्थरता, अविरामः, अविच्छेदः, सातत्वः 3 वरिमाणः, 'of long d.' दीधस्थायिन, स्थायिनः, 'of
Mort d.' अस्थायिन, खणभगर, क्षणिकः

DURING, prep. यावत, मध्ये, अंतरे in comp.; ex. by loc., or loc. abs.; 'd. youth' योवनदशायां; 'd. Das'aratha's reign' दशरथे मही शासित; 'd. life' यावज्जीवं-देन; oft. by आ with abl.

प्रिष्ठा, इ. संध्या, प्रदोष:, संध्याकाल:-समय:; 'time of प्रस्तान: समय:, संध्याकाल:, सार्यकाल: - व.,-प्र, - प्रक्रित व. हैवलामस (सी f.), हैवालिमिराइत, हैपल्कृष्य, स्वमस्कल्प, आकृष्य, आलिस. - ILY, adv. अस्पष्ट, है- क्लिससा. - INESS, इ. हैवदंशकार:, हैपलिमिरं.

मिश्नक, क भूकिन्ती f., रजस n., रेणु m., f., पांशु:-स:: भोद:, पूर्ण 2 संकर:, अवकर:-स्कर:, उच्छिष्ट; 'd. श्री flowers' पराग:; 'fragrant d.' शिष्टात:, पट-संस:; 'd. of gold ' कांचनभू:; 'd. coloured' भूतिभूतर- = v. f. रेणु अपमृज् 2 P. नीरजांक 8 U, स्थितीकः; 'd. hole-bin' संकरनिचयस्थानं; 'd.-स्थानकः, 'अकपू:, भूतिमार्जकः, रजोवाहकः. = ED, a. स्थानिकः, स्तागंग्रु, संयुष्टः = EB, s. मार्जनपदः, नक्त-कः, रेणुसंग्राजकः. = x, a. पांगुल, भूतिभूतर, रेणुद्धित-

िएएए, इ. अमें:, कतेश्वं. 2 कमेंन् ग., इत्यं, कार्यं, विक् क्रम्ने वर्तः 3 नियोगः, अधिकारः, परं, आस्परं; 'one who has done his d. ' इतकृत्यः, इती; 'morning ditties' प्रातः कृत्यानि; 'having heavy d.' अयः, प्रातः, प्राणः 4 करः, शुल्कः-स्कः तार्यं, तारि-क्षाः, प्राणः 4 करः, शुल्कः-स्कः तार्यं, तारि-क्षाः, प्राणः 4 करः, शुल्कः-स्कः तार्यं, तारि-इत्योधः 5 कार्याः कर्माः, भागित्ताः, अस्ति। अस्तिः, इ. आकृतः, अस्ति, भागित्ताः, वर्षः, इति-अस्तिः, इ. आकृतः, अस्तिः, वर्षः, वर्षः, स्वाः, स्वाः, स्वः, स्वः Driant, क बार्गा, क्ष्मि, प्रकृत , ज्यानका , कार्रा, नत्त्व ८, कर्नाक ४ ८, कार्या, के क्षेत्र, कार्रा, प्रस्त, अतृत, कर्माकार, कार्यमुक्ति

DWELL, हें. के वि. 1 P. कि नित्या के कि का कि क

DWINDLE, v. i. See DECREASE; the number of members d. ed down to four' सभा वर्ग संख्या तथा क्षीणाभूद यथा चन्नार एवं अविद्याः

DYE, s. रंग:, वर्ण:, राग:; 'red d.' लाक्षां. कर्रः tर्ज् 10, वर्ज् 10, वृंकुमादिमा अंज् 7 P. = BD; a. र-क्त, रंजित, सराग, कवायित, वर्णित; 'd. red' अद्वित. = ER, s. रंजिक:, वकारायकृत् m.

DYKÉ, See DIKE.

DYNASTY, s. वंदा:, कुल, अन्ययः, आवर्ति-ली f., भेजी; 'of solar d.' सुर्यवंदय:.

DYSENTERY, 8. प्रशाहिका, अतिसारः, प्रश्केदिका, आ-मातिसारः, संप्रहणीः

Dyspersia, ह. अजीवै वि f., मंदाग्निः, अजिविकारः, अजिविकारः, अपाकः.

DYSPNCEA, 8. भासावरोध:, भासस्त्रंभ:.

E.

EACH, a. सर्व, सकल; gen. ex. by प्रति-अन in comp., or by repetition of word; दिने दिने, प्रति-दिनं, &c.; 'all went away, e. to his own house' एकैक: स्व स्व गृष्ट निजेगान; 'e' one' एकैक a., एकैकका;, प्रथक् प्रवक्त; 'e. other' अन्योन्य, हतरतर, परस्पर

EAGER, a. (Of persons) बस्तुक, लाक्स, लोल्य, अत्याकांशिन, श्यम, सीत्केट, भासक, रहें, क्रियांह. 2 गाढ, भवल, उत्कट, प्रचंड, सातिक्रयः तीत्र, सीक्ष्ण और by उत्तम् 4 P, (बचान्यति मे हदचे तहकांकांस East). = Le, adv. सहाइ, सन्वकं से सिक्टिं क्रियांत्र अतिवांद्रया, उत्कटं - अव्यक्त, क्रव्यांत्र क्रव

EARLY, a. आय, प्रथम, पृष्ट. 2 अधिर, सबर्क, परयम, अभिवन, नृतन. 3 अकाल, अपूर्णकाल, आकालिक (की त.), अनवसर- परिणत or पक. 4 पातःकालीन, प्रश्रेक्कतन-प्रगेतन (नी त.), वि-प्र-भातिय, बषस्य, औवस (सी त.), प्रभात-पातः in comp. —adv. पातर, प्रत्युखी, परयूखे; विभाते, पातःकाले, प्रभाते, ब्युष्टे, प्रगे; 'e. in the morning' महति परयूखे; 'getting up e.' लघुलघूरियत. 2 सव्यः, स्रीमं, सत्वरं, आग्, सव्यरं, अग्, प्राक्. —NESS, s. पूर्वत्वं, अपत्वं. 2 प्रत्यप्रता, अधिरतं. 3 अकालता, अकालपरिणति त. 4 सम्भातं. 5 क्षिपता, अविलंबः, स्रीमंता.

EARN, v. t. अर्ज 10, टपार्ज, टपारा 3 A, आप 5 P; लम् 1 A, निविंच 6 P; See GET. 2 अर्द 1 P; 'e. livelihood' वृत्ति कृप c. or सं-पद c. — INGS, s. उ-पार्थित, वेतनं, लभ्यावाः

EARNEST, a. उपन, कृतीयम; See Eager; 'e. desire ' गाढाभिलाप:, अतिस्पृहा, कुतृहलं. 2 निविष्ट, एकाम, समाहित, आलक्त, एकतान, एकायन, एकसर्ग, एकाप्रच, अनन्यासक्त, एकाप्रचित्र, अभिनिविष्ट, अनन्य-विषय, उद्योगिनः आसक्तिच्च, अनन्यवाच, निविष्टमनस् (of persons). 3 अपरिहासक्रील. - s. अपरिहासः, अलाइवं; ' I am in e. 'न पारिहसामि, नायं परिहास-स्य समय:: ' take in e. ' परमार्थेन मह 9 P, (पारि-हासिविश्रास्पतं बच्छः परमार्थेन न गृह्यतां 8. 2). 2 सत्य-कार: सत्या कृति र्., सत्यापनं-ना. 3 पूर्व भूकि र्. 4 ड-पन्यास:, निक्षेप:, आधि:. -LY, 'in e. ' adv. समा-हित-निविष्ट-वितसा, यत्नतः, सीयीगं, एकापमनसा, अभि-विदेशक उत्सक्तं, सोत्साई; 'e. desirous 'अत्यभिला-विवा नाढामिलाय, 2 अपरिहासेन, परमार्थतः, अलाघवं. ं = NESS: ३: एकायताः, उत्कटताः, श्रीत्यवरां, श्रीपिनवेताः, विकासिकार्तिक बन्नाहरू अभियोगः, उदीगः .

EARTH, अस्ति, त्रध्यी, इस्त्री, वसुधा, वर्ती, वसुधा, धार, धारेची, व्यक्ति, वसुनाति, धारती, अस्त्री, नाम्येन, मानेच, वीक्षिती, क्रिक्ता, अस्त्रा, स्वत्रा, राम, वि-भागा, स्थित, क्राव्यति, सर्वेत्रहा, क्रा, क्रा, ज्या, गोवा, स्वा, क्राव्यति, सर्वेत्रहा, क्रा, ह्या, ज्या, गोवा, स्वा, क्राव्यति, स्वत्राची, क्राव्यति, क्र निविक्त o. or विश्वाः 3 D or विश्वाः 6 P. (के. रेक्स मिन, महीनः 'e.-ling' भूनेतृ । नर्षः क्रमानः 'e.-quake' कर :- जरून in comp. कर्माः क्रिक्सः क्रमानितं, भूकंपः है कर :- जरून (या.) क्रमानितं, भूकंपः विश्वाः क्रमानितं, भूकंपः विश्वाः क्रमानितं, भूकंपः विश्वाः क्रमानितं, भूकंपः विश्वाः क्रमानितं, अपन्तः विश्वाः क्रमानितं, क्रमान

EASE, s. मखं, सीस्त्रं, विभामः, निर्वति f., निर्वेशका ह्वास्थ्यं, हवस्थताः ' I am at e. ' लम्बं ह्वास्थ्यं में या; अहं निर्वृत:, बीताचत:; 'this my soul is come pletely at o.' जाती ममायं विदादः प्रकामं अंतरात्वा (क 4); 'at one's e. ' यथाकामं, पर्याप्तं, यथेक्ड, मकार्त सखेन, सुख in comp., अकृतीभय, निर्दृत्याः 'sleeping at e. ' सुखमुप्त. 2 सीक्य, अनायात:, मुक्तास, सुक लीला. -v. t. लघयति (D.), लघुक 8 U, मे बप-ज्ञाम् c. (ज्ञामयति), सां(ज्ञां)त्व 10; ह 1 P, अपनी 1 P; 'e. from griefs, burden &c.' Junt de मुच् ८., दु:(वं-भार-अपनी, डज्, &c. -- EABY; के के कर, अयत्नसाध्य, अवायास, सुखसाध्य. 2 सुवीर्व सुगम, अविषम; अगहर्स; gen. ex. by सुका क स in comp.; अज्ञ: सखेमाराध्य:; बालानां नुखबीर्थाह &c.; 'e. of utterance, सुस्रोपार्थ; 'e. अपूर्व सगमा भाषासर्णिः; 'e. to get 'सलभः स्वासभ्य &c.; fe. in going ' मुख्यार; 'e. case कि: शाल्बोर्थ: 3 निर्वत, सुस्थ, निर्वित, स्वस्थ, सुनिह निरुद्देग, बांत, बातिबत, निर्देशियत्, विक्रदे े circumstances' सुस्थिति, इब्यानुक्स्यं; ' ileant be not un-e.' इदय मा उत्ताम्य (S. 1) 4 अनुकल, अनुरोधिन, अनुविधायिन, =1.8% संबंध अनायासेन, मुखं, मुखेन, अयानेन, लीलया, आध मुकरं, अक्रेसं, सीकर्वेण, सु अ मुख्य हैं। मेण, comp. 2 निरुद्देगं, निधितं, स्वास्थ्येन. 8 सामकार्त यथादसर. - NESS, s. सीकर्ष, अनायासः, सुक्रदाध्यता 2 सगमन्त्रं, अवैषम्यं, 3 शांति रि., स्वास्थ्यं, अवैषाः सर्वः 4 अनुरोधः, भानुकूल्यं, अनुवर्तमञ्जलकारिकारः EASEL, 8. विशाधार:, विश्वफलकं.

EASEMENT, s. मलदिसार्गः: 2 परभुमावधिकादः:
EAST, s. प्वेदिका f., पूर्वा, भाषी, पूर्वोक्षाः, येशं. 2 पूर्वेद
हाः, पीरस्त्यजनपदः: -a.,-EBLY,-EBN, a. पूर्वे, भाव
(बां f.), पीरस्त्य, प्राच्य, गुष्वेत, पूर्वेदेशां शुः पूर्वेदिक्ष स्थः, प्राक्षमुक्षः 'the mountain is e. of the seal' ह मुद्राट गिरिः पूर्वेः, 'the e. mountain' करमाः, व्याप्ति गिरिः क्षितः-अवतः, पूर्वोक्षतः: -EBLY - व्याप्तिः ado. पूर्वेका, पूर्वेद्धाः दिक्षि, प्रः, पूर्वे, प्रकृति प्रकृति

E.2, . /. set 2 P. wu 2 P. we 1 4, 486 L.)

स्थिएस, इ. पटलमांतः, वर्लाकः-कं, नीम्नं, वर्ल्ड).भ-भी कि:, 'e.-dropper' निभृतभवणे खुः, प्रच्छभाविन् कः. कि: श्रीयमाणा बेला, वेलापरिवर्तनं-परावर्तः, परा केला. 2 (fig.) क्षयः, हानि कि, अपचयः, व्यसनं, नाम्नः, परिवर्तः; 'e. and flow' व्यसनोदयौ. – v. i. श्री pass., व्हासं-लय-गम् 1 P; (वेलावन्) परावृत् 1 A; See DECAY.

EBONE, 8. क्लोब्दारः, चमरिकः, कुरालः, युगपत्रकः. BBRIRTE. 8. मटः, मनता, उन्मादः.

EBRIOSITY, श. डन्म, द्वालिता, श्रीवता.

Enutaturon, s. उत्तेषनं, इत्सेकः; उद्देकः, केनायितं, केनेक्रमः 2 अंतःश्लोभः, अंतर्थेगः, चित्तवैक्रव्यं-व्याकु-स्ता, अंतस्तापः

ECCENTRIC, a. सामा॰येतर, विषम, विलक्षण, लोकवाझ, लोकाचारविद्ध. विषयगामिन, व्यभिचारिन, उन्कांतम-भोद, बत्सून. 2 केंद्रअष्ट-च्युत. =1TY, s. वैषम्यं, उत्सु-नता, वैलक्षण्यं, सामा॰यविरोधः, लोकाचार-व्यवहार-वि-रोधः.

EOOLEGIASTIC, श. पुरोहितः, आचार्यः, धर्माः यापकः.

Equo, s. प्रतिसन्द:-ध्वनि:-स्वन:-एव:-नाद:-वधनं-गर्ज-में अनुरसित-नाद:, प्रतिभु व-ति f. - v. i. प्रतिस्वन्-ध्वन्-रस्-नद-रस्न 1 P, प्रति-६ 2 P, अनुनद्-रस्, कृ 8 U फॉफी (s.). = v. t. Causal of roots above; 'e.ing the caves' कदरभुव: प्रतिध्वानयन्-प्रतिध्वानि-सो: खतेन.

कार्तिए, व. मतिष्ठा, श्रोना, भौरवं; आडंबरः. 2 स्तृति र्र.,

Ecceptio, a. saita.

 (प्र. 1) - ED/ a. ब्हिट्स, अपवार अस्त, प्रावत, सोराया, प्रद्यादिन, श्रेत्रणीयत, प्रकार वालकास श्रे प्रत्यादिह, पत्यांक्यात

Ectaptic, e. silaya-nes, clauft.

Economy, क. निर्वाहः इ.म. इम्बर्डः नयः, श्रीति वि. 'e. of the house' गृहकाविकादः, गृहस्य्यं, 2 प्रारितिनामत-स्ययः, स्वरुप-विवेदः स्थयः, स्वरुप-विवेदः स्थयः, स्वरुप-विवेदः स्थयः, स्वरुप-विदेदः स्थिपानः 4 (Political) अधिकाकः, राजनीतिः नासः —10, 104, व. भित-स्वर्प-स्ययः, अमुक्तहस्तः, 2 कार्यनिवाहसंगिधः, —10ALLY, adv. मित-स्वर्प-स्ययः, अमुक्तहस्तः, 181, क. मितन्ययिन् म., अमुक्तहस्तः, 2 अधिकाकाः, राजनीतिकः, नाम्यः, ए. ए. सितं स्ययं 10 (व्ययपाति), स्वरुपा विनि-म-सुज् 7 A, 10. — v. і. भितन्थयिन गृहकार्याणि निर्वह ए. ० ए प्रणी 1 P.

EOSTABY, s. हवींन्याद:, आनंदंभर:, प्रहवं:, प्रमदः, अन्यानंद:, संगोहः, उन्याद:. =ED, a. हवींन्यंत,-पुल-कित, हवेंगूढ-जडं. =EOSTATIC,-AL, a. डन्मादिन, संगोहिन, परमानंदमद, मोहक.

Ecumenical, a. सर्वसाधार्ण (जी f.).

EDACIOUS, See GREEDY.

EDDY, 8. आवते:, भ्रम:-मि f., भ्रमस्क:.

EDENTATED, a. निर्देशन, नीरद.

EDGE, s. धारा, अर्थ, कोटि-अधि f., पालि-जी f., अणि:-णी. 2 उपांतः, सीमा, पांतः, परिसरः, पर्यंतः, उन्त्साः; समंतः. 3 अंचलः, दश्चाः pl. (of garments). 4 तेजस् n., तीक्ष्णता, निश्चितताः 'e. of a brook' कच्छः, कूलं, तीरं, तटं; 'two or double e.-ed' विधार, उभयतर्तीक्ष्णः, कार्यद्वयसाधकः, 'setting the teeth on e.' इतहबैः. -v. t. प्रांतयति (D.), पर्यंतेन सनायोक् 8 U. 2 शो 4 P, तिज् e., तीक्ष्णकः, -ED, a. कोटिमल, धारासनाथ, तीक्ष्ण, सधारः, 'sharp e.' तीक्ष्णाम, निश्चितधार. -LESS, a. अतीक्ष्ण, धाराहीन.

EDIBLE, a. खाव, मध्य, भीज्य.

EDICT, s. शासनं, राजाज्ञा, राजनासनं; "written e." आजा-शासन-पर्व.

Edifice, 8. भवनं, सदनं, इम्पें, मंदिरं, गृहं, प्रा-सादः, सीधः

EDUCATE, s. 6. [44] 1 F, ang 2 F, signit, vg-

EEL s. weigie: , aiang:.

EFFABLE, a. कथनीय, निर्वचनीय; ब्राच्य; 'in-e.' अनिर्वेचनीय: 'in-e. joy 'कोपि आनंद:, किम्पि सक्तं. EFFACE, v. L. эц-ч-ып-зद-ति(-нज 2 P or с., विनश् 0., उ विकट् 7 P, विलप् 6 P or c., उद-इ 1P, see 10. -v. i. दर्षम 2 P. -MENT, 8. अपामार्जन, लोप:, व्यामर्थ:; 'e. of colours ' वर्णको-च्छासः (S. 6). EFFECT, s. कार्य, नेमिचिकं; उत्पन्नं, निष्पन्नं, सिद्धि f. 2 फल, परिणामः, फलोदयः, उत्तरफल, अंतः. 3 अर्थः, प्रयोजनं, गुणः, फलं, प्रभावः 4 अभिप्रायः, आज्ञयः. 5 निष्पत्ति-तिः ' of no e. '-निष्फल, निष्पयो-जन, निर्मण; 'to take e.' फल 1 P. मच्छी 1 P, (छावा न मूच्छेति मलोपहतप्रसादे दर्पणतले S. 7); ' to take no e. ' ex. by क्ठ, (बजां तपोवीर्यमहत्स के-ਤਂ K. III. 12); 'to this e.' इति, एतद्भिपाय a.; 'to what e.' किमथैं, केन हेतुना; 'to destroy the e. of ' निष्फली-मोधी-क 8 U; 'in e.' अर्थत:. वस्तुतः, तत्वतः. 6 (E. s.) विभवः, इत्याणि, धनसा-मग्री, रिक्थं. = v. t. क 8 U, विधा 3 U, सं-नि:-पद c., साध 5 P or c., निर्वेत् c., निर्वेह् c. 2 जन् c., उत्पद् c. -IVE, a. कार्यसाधक, फलवत्, निष्पादक, संपादक, फलोत्पादक; 'e. speech' हृदयगाहि वच:. -UAL, -EFFICACIOUS, a. फलोत्पादक, गुनावह, अमोघ, अध्यर्थ, गुणवत्, सिद्धिकर (री f:), कार्यसाध-क, सफल. 2 प्रवल, समर्थ, सप्रभाव, क्षम, अलंतम. -UALLY, adv. अमोघं, सक्तं, निष्पत्तिपूर्वं, अध्यर्थं. 2 प्रभावेण. सामध्येन. - UATE, v. t. क. संपद c., &c. Effeminate, a. क्लीब, दुवंल, सुकुमार.2 केंग (गी f.). कीधमन्, कविदाचारिन, कीमकृति, कीगुणविशिष्ट; की-भाव; 'an e. man' क्रीब:, कापुरुष:, गेहेशर:.-v. t. क्रीबीक 8 U, दबली-निष्पुरुषी-क्र =LY, adv. क्रीबवत, नारी-की-दत्, कधिमानुसारेण. - EPFEMINACY, s. क्रीवता, दीवेंत्यं, बात्वं, बीणं, क्रीधर्माचरणं, सीक्रमायं, मदता-

EFFERFESCH, ए. ६. बृद्धायते (D.), फेनायते (D.), उत्तिष pass, कच्छ-1यु, फेनिहान्, इन्ट्रायते (D.), उत्तिष pass, कच्छ-1यु, फेनिहान्, इन्ट्रायते, केनिहान्, इन्ट्रायते, केनिहान्, इन्ट्रायते, केनिहान्, इन्ट्रायते, केनिहान्, इन्ट्रायते, केनिहान्, इन्ट्रायते, केनिहान्, के

Erricacy, क्रमातः, तकं समान्य, तकः, ज्ञान /, तजन् ... ज्ञारत्।, शतीपता, क्रमातः, कलेद्वायकार्यः -our, a. nan, andi. See Responder.
Erricient, a. sidaine, sidainen, einen
th, femm, adam, sidainen, fidainen, einen
th, femm, adam, sidainen, fidainen
i, femmanan, elektricienou, e. sidainen, sidainen, fidainen, fida

Expers, a. बीप, दुर्बेल, लि: सन्ति, श्रीण, तिःसत्त्व, श्रीण

Efficy, s. प्रतिया, मार्च-प्रतिकृति कि प्रतिकृते. Efficience, s. वश्योत्पादन, प्रकृतिन 2 द्वार

EFFLUENCE, s. 1918;, filia:, 1004:, ficare, ...
EFFLUVIUM, EFFLUVIA, s. 381(:, 814:. 2 gul),
qianu:

EFFLUX, EFFLUXION, s. Heig: ज़िलाव:, भोषां

निःसारः-सरणं, निर्मसः, Effort, s. प्र,-यन्तः, द्यामः, स्वतसायः, श्रायासः, चेटा. चेटितः, ' to make e. s ' द्याम् 1 कृ क्र

EFFRONTERY, 8. धाष्ट्रचे, वैयात्वं, निर्केडजत्वं, प्राम्हर्क्षः, प्रतिभानं

EFFULGENT, a. दांतियत, तेजस (सार्त.), व्यव्यकः, सुप्रभ, तेजस्वनः — EFFULGENCE, s. तेजस् मः, द्वि-वि-कांति र., प्रभाः इच् र., श्लोभाः See Brightness. EFFUSE, v. र. प्र-निः-सं ८., प्रमुच् ६ P. इत्-वि-विज्य ६ P. प्रत् ८., नि-भव-सिच् ६ P. = 10N, s. उत्सर्थः, निषेकः, लावः, मोक्षणं, अवपातनः

EGG, 8. अंड, पेशि-शी र्र., कींथ: श: ('lay e. b' अंडमेक्षण कु 8 U, अंडनि सू 2 Å; 'e. on ' प्रोत्सेह c.; See PROMPT.

EGLANTINE, s. अरण्यज्ञपा-बा.

Едотівм, в. अहंकार:, आत्मश्राघा-स्तृति र् , आत्माः भिमान:, ममताः — Egotist, s. आत्मश्राघिन-अहं- कारिन-आत्माभिमानिन् m., विकत्यनक्षिः: -10, -10AL, a. अहंकारिन, नृत, गार्वेत्, See Abboqant. —1CALLY, adv. सद्यं, आत्मश्राष्ट्रापूर्वं.

EGREGIOUS, त. अत्यंत, असाधारण (जी f.), विश्विन ह, प्रक्यात, प्रसिद्ध, उत्तम, प्रमुख, oft. by अति pr., 'an e. rogue' सुपतिद्धः शटः; अतिमुखेता, &c. —LY, adv. अत्यंतं, अतीव, भृत्तं, अतिमात्रं, सातिश्वयं. EGRESS, इ. निर्मेमः, निष्क्रमः, निर्वाणं, निश्वरणं, अप्-सारः, निर्मेति f.

Eight, a. अष्टन, अष्टकः; 'in e. ways ' अष्टभाः; 'e. times ' अष्टभाः; 'e. fold ' अष्टगुजः.

Eighten, a. Meigna.

Eighty, a. wallt f.

ETTHER, pron., a. sirent; on a. side. water.
-conj. (-or.) at-at; or at singly.
EJACULATE. c. . ugut act. 10. or car. c.

क्रमता बदाद 1 P. 2 हवू 6 P, दिल्ला 6 P. -10N,

किया ए. इ. निरम् 4 U, निराक्त 8 U, निःस с. ; कि Pirive away, Dischange 2 उतिश्व-उत्-के Pirive away, विश्वारणं, निराकरणं, निर्कासनं; अ-विकासन् भंगनं

किंग्रहें ATRON, ४. विलयने, परिदेवनं, शार्तनादः, आजंदनं किंग्रह, ७, ४. वृक्ष ६., विस्तु ६., प्रस ६., तन् ८ U.

द्वा ABORATE, v. t. महाश्रमेण सांध् c., or निष्यद् c. = ED, व. चहुश्रमसिद्धः, महाश्रमण, महायसिन-प्रकल्पितः = IDN, व. वहुश्रमेण महायसिन- = ION, व. वहुश्रमेण निर्माणं

क्रिंAPSE, v. i. व्यति-इ 2 P, अतिकम् 1 U, 4 P, व्यतिकम्, गम् 1 P; 'days having e.-ed' दिनेषु

🏗 (ANIXO, a. श्यितस्थापक, प्रकृतिप्रापक. =1TY, s.

क्रिंद्रम्ह, v. t. बत्सच् 6 P, त्ए c., आध्या 1 P; द-वेण ठद-थि c. or उद-हन् 2/P; See Puff. 2 प्रहब् ७, प्रमुद्द c., उत्तत् c. = a., ED, a. दर्गाध्यात, उद्धत, वार्त्वत, उत्तिक, प्रदोक्षत, द्वा, यर्वोध्छ्न. 2 प्रहट, प्रमुद्धित, सोवास, इहचिक् = 10N, s. गर्वः, द्र्यः,

द्विष्क्ष्णण, त. कूपॅर:, कक (की)ि m. f. 2 वंक:, पुटभेद:. =v. l. क्पंरेण आहत्य बहिष्क 8 U.

किर्माहर, क. ज्यायस, वरीयस, अग्रज, पूर्वज, वर्धायस, क्याज्येष्ठ; 'e. brother' अग्रजः, अग्रजन्मा, ज्याया-न् भाता. — . गुरु:, वृद्धः; 'e. s, elderly persons' ग्रहजर्मः, गरवः, आर्थजनः, वृद्धाः

Lidest, s. स्वेह, वर्षिष्ठ, वरिष्ठ, श्रेष्ठ, सर्वज्येष्ठ.

प्रिकेटण, v. t. कृ 5 U or 10 (वरयाते), वृ 9 U. 2 वर्ष प्रे P, आदा 3 A, स्वाक्त 8 U. 3 तियुज् 7 A, 10, तिक्ट्य 10, तिवेच् c., 'self-election' स्वयंवरः 'self-e. ed bride' स्वयंवरवध्ः; 'e. ed him as her husband' पतिन्वे तं वरयामास. – a., -ED, a. ति-कृत, निक्षांचतः, व्याक्ष्यः 'a person कियोजनं, वरणं, निवांचनं, क्याक्ष्यः (वर्षाधिकारः = 10N, s. तियोजनं, वरणं, निवांचनं, कृति f. = IVE, a. जनतियुक्ताः, 'e. right' वरणाधिकारः; 'e. municipality' क्याक्षिकार्यः पामपालिकाः = 0R, s. तियोजकः, निवांचकः, वरणंधिकारविद्योजनः (body of e. s, elec-कृष्णकः) कृतियोजकः (वर्षाधिकारविद्योजनः (body of e. s, elec-कृष्णकः) कृतियोजकः (वर्षाधिकारविद्योजनः (body वर्षाधिकारविद्योजनः (body वर्षाधिकारविद्योजनः (body वर्षाधिकारविद्योजनः (body वर्षाधिकारविद्योजना (body वर्षाधिकारविद्योजना (body वर्षाधिकारविद्याजना (body a)

ELECTER, ELECTRUM, s. कांस्यं, मिश्रवातुः. हिम्बर्गामार्थं क. बेयुत (ती f.), वियुग्तम (वी f.), वियुद्धियम. न्यतम, s. तवित्-वेयुत्-वेयुतक्रांक f.

क्रि.इ.इ.1008प्रश्नेकप्र, व. दरिवाची, दरिवोधकारित्. क्रि.इ.इ.स.च. व. चार, साहित, संदर, सुरूप, साहण्यस्त, भोल, अवास्त्र, युक्रम. 2. (As composition) हार-स, जीतत, चार. -LE, selv. विकास, वार्त, केलिये. - Eleganou, -Or, बाहता, साँहरी, विकास:, ताव्यमं, शोभा, विश्वमः, कालित्यं; 'e. of words 'पर्वस्थितंत्र. Elegy, s. करणरसं गीतं, क्षेत्रस्थानं गीति /

Elegiac, a. कहणामय (यी f.), श्लोकप्रधान. Елемент, в. भृतं, बीजं, मूलं, मूलबुस्त п. 2 तत्वं. 8 अवयवः, भागः, अंशः 4 आर्भः, दपक्रमः, मुहत्त्वं, बीजभूतं ज्ञानं. 5 वस्तुमात्रं, 'out of his e. ' अस्थान. -ABY, a. भीत (ती f.), भीतिक (की f).-ABY, a. अञ्याकृत, वास, निरवयव. 2 मुख in comp., प्रारंभक. Елериант, в. गज:, इस्तिन-करिन т., मात-गः, मतंगजः, कुंजरः, नागः, वारणः, इभः, द्विरदः, द्वि-अनेक-पः, दंती, दंतावलः, स्तंबरमः: 'she-e.' करिजी. करेण र्-जका, वज्ञा, धेनका; 'a young e. ' कलभ:. करिज्ञावकः; 'e. driver' हस्तिप:-पकः, आधीरणः, महामात्र:, निवादिन m.; 'wild e.' वनगज:,बन्य: क्(ी; 'furious or rutting e.'मदोत्कट:, मदकल:. प्राभेत:. गाँजत:, मत्त:; 'e. out of rut' उड्डांत:; निर्मेद:; 'head of a herd of e.s' यथनाथ:, यथप:; 'herd of e.s ' हास्तिकं, गजता, गजयथं; ' war-e.s' गजघटाः 'e. s of the quarters' दिग्गजा: ; 'frontal globe of an e. ' क्र्य:; 'e.'s fore-head ' ल-लाटं. अवमह: ; ' his eyeball ' इ (ई) वि (वी)-का. अक्षिकटकी: 'corner of his eve' नियोणी: 'root of his ear ' चुलिका; ' his withers ' आसनं, स्कंधदेश:; ' his side ' पार्श्वभाग:, पक्षभाग:; ' the temple-juice' मद:, दानं: 'water emitted from the trunk ' वम्थ्र:, करझीकर:; ' his roaring ' बंहितं, गर्जितं: 'the whip to strike him ' तोत्रं, वेणकं; 'binding-post' आलानं; 'binding chains ' शंखलं, अंदकः, निगडः; ' caparisoning of an e. 'कस्पना, सज्जना: 'coloured housings' प्रवेणी, आस्तरणं, वर्णः, परिष्टो(स्तो)मः, कुथः.

ELEPHANTIASIS, 8. SQC. SISQC.

ELEVATE, v. t. डमम् c. (डममयित), डिक्ट्रिट., उद्यम् 1 P, उत्कृष् 1 P; उत्था c. (उत्थाप-यित), उन्नी 1 P, अधिरृष्ट् c. (रोपयित), उन्नीत-उत्कर्म-नी or हु 8 U; 'e. so a high office' उन्तमपदे नियुच्च 7 A, 10, उत्कृष्टपदं प्राप c. = ED, a. अधिरोपित, उन्नीत; उन्तमपदिन्युक्त. 2 उच्छित, उन्नीत, उन्नीत, उन्नीत, जिल्ह्म, उन्नीत, उन्हिल्स, उन्नीत, उन्नीत, उन्हिल्स, उन्नीत, उन्हिल्स, उन्नीत, उन्हिल्स, उन्नीत, उन्हिल्स, उन्नीत, उन्हिल्स, उन्नीत, उन्नीत,

ELEVEN, a. एकारवान. - ELEVENTH, a, एकारवा (ती f.); 'what is the use of doing things at the e. hour' मेहात नवत ह क्ष्पलनक क्रम्यन: कीरवा: (Bh. 11. 88) Ein, in Mille, gen, Mura;, ubrenn -mu; a. Cuire (A)

ELE-LOOK, & ME, 421.

ELANTA, o. c. [TATE C. (TATE 1 P.), FIND TO P. A. (TATE C., TATE C., STATE O., STATE O. (TO P.), TO P. (TATE O.), C. [TATE O.], C. [

Elicibi, v. t. होंपू 6 P or c. - Eliston, s. होप:. Elicibio, a. करकीक, नियोड्य, प्राच, आदेय.

ELEMINATE, v. ६ नश्च त., विश्वस्य ०., विज्ञप् ६ P or c., विराक्त 8 U. = 10N, s. लोप:, नाज्ञ:, आहरणं, अपनयमं.

ELIXIB, 8. रसायनं, बेजोवर्धनं.

ELLIPSE, s. अंडवृत्तं, उपवृत्तं-नंडलं. = ELLIPTIC, α. अंडाकार, अंडाकृतिः

ELOCUTION, 8. वाक् ज्ञक्ति f., वक्त्वं, वाक्पदुता, वा-ग्मिता. 2 ब्याहार:, वाणी.

ELONGATE, v. t. दीघींक 8 U, आयम् 1 P; वितन् 8 U. =ED, a. आयत, आयामवत्, लंबाकृति, वितत. =ION, s. दीघींकरण, प्रतानं, वितति f., आयति f.

=10x, इ. द्वाबाकरण, प्रतान, विसात र., आयात र. ELOPE, ए. र. असक्षितं प्रताय 1 A or व्यवस्य 1 P. =MENT, इ. सुद्ध व्यवसर्षेणं, यहायनं.

ELOQUENT, त. वा मैमन, वागीशं, वारिवदाध, वक्त, वाक्यदु, ज्ञब्दचतुर. = LY, adv. वारिवभवेन, शब्दचातु-र्यंण, वाक्यदुत्तया. = ELOQUENCE, श. वाक्याटवं-शक्ति f., वारिमता, वारिवभव:. वक्तत्वं.

Else, a. अन्य-इतर-अपर-pron. a., भिन्न, ब्यतिरिक्तः, 'what e. 'किमन्यत्, अथ किः, 'who e. 'कोऽपरः. — conj. न(नो)चेत्, अन्यथा, इतरथा; पतिहिना, एत-इयतिरेकेणः, 'e. where ' अन्य-इतर-पर-त्र, स्थानांतरे, भित्र-अन्य स्थाने.

ELUCIDATE, v. t. व्याख्या 2 P, व्याक्त 8 U, वि-वृ 5 U, स्पष्टी-विद्यादी-कः; See Explain. —10n, s. व्याख्यानं, स्पष्टीकरणं, विवर्णं. —0R, s. व्याख्यानं, स्पष्टीकरणं, विवर्णं. —0R, s. व्याख्यानं, म्पष्टीकरणं, विवर्णं —0R, s. व्याख्यानं

ELUDE, v. t. बीबालेन परिष्ट 1 P; नृज् 10, अलेन आनुष्य-निर्मेश 1 P or प्रकास 1 A (with abl.); 'e. ing the senses' दक्षिणाणेलर; 'it e. s हार्थ्यक प्रदेश में बाबयेत, — ELUSION, v. होतेन परिकास अवस्थित अपस्थल के क्रिया: — ELUSIVE, a. व्यापार, बरिहारिल — ELUSIONE, a. हितान, मार्थिक

Errung के विकार कार्या, वेदन आनंदर्यानं. -- अरहाराज, व परमानद्दर, कार्याय

EMACIATE, o. i. stills & U. & c. (with),

क्रिय 9 P, किंट. (क स्तान्त्रक्ति), ब्रुष्ट हैं क्रिया कर के क्रिया कर कर के 1 P, सुर्व दे P, दिश्व किंग्निक, ब्रुष्ट होंग्रि, -ED, किंदी के क्रिया होंग्रिक क्रिया कर के 1 किंदी के 1 किं

EMANATE, v. i. बत्पट् 4 A, निर्मष्ट् 1 P, निर्मष्ट्र 1 P, जन् 4 A निर्मष्ट्र 1 P, जन् 1 A. – ION, v. उत्पन्ति f, बद्धदः, प्रभवः, बद्धतः, प्रभवः, प्रमुक्तः, प्रभवः, प्रमुक्तः, प्रभवः, प्रमुक्तः, प्रभवः, प्रमुक्तः, प्रभवः, प्रमुक्तः, प्रभवः, जातः, ज, जन्य, प्रभवः in comp.

EMANCIPATE, v. t. मुण् 6 P or c., वि-विर्; क्षेत्रे 10, वज् 1 P, निर्मु c., विस्त्र 6 P. =10n, c. विस्त्र मोक्षः, मोक्रा, मोक

EMBALE, v. t. vis & 8 U, एकन क.

EMBALM, v. t. रक्ष 1 P; तैले निक्षप 6 P, अपन्य रक्ष. 2 सरभक्ति 8 U, आगोदन पर 10, बास 10.

Емванк, v. t. तृत्वा-विभेण-वध् 9 P. -мвих. बेतु-वप-वधः, मृणिकाचयः, वपः

Емван, v. t. निरुध् 7 U, निषिध् 1 P. Емвандо, s. निषेध:, वाणिज्यक्रमेनिषेध:, अवरीध:

EMBARGO, s. निषधः, वाण्डियकसानषधः, अवराधः EMBARK, v. t. नीकायां नि-म-विद्य c. op-विश्व 3 U. =v. i. नावं or पोतं आ-अधि-हृद्द 1 1 or प्रविद्य 6 P. 2 ज्या-ह 6 A, अभियुक्त pass (with loc.); प्रारम् 1 A (with acc) —ATION, s. नीकारोहणं-रोपणं-प्रवेश्वनं. 2 व्यापादः अभियोगः, प्रारमः, उपक्रमः.

ЕМВАВВАВВ, v. f. आकुलयात (D.), वि-क्य-सुद्ध व्याप्ति 8 U, संभ्रम् c. (भ्रमयाति), आकुलीक विकास का really e. ed ' सस्यमाकुलीभूनोस्म (कि. कि. विकास वि

मोहः, आकुलतं, क्रेन्नः, नाधः-धा, बुःखं, वपरीधःः EMBASSS, र. दीत्यं, दूतधर्मः-क्रियाः ; 'श्लाकः व्यवस्थाः e.' दृतः, दौल्येन संस्थापितः

EMBLUTLE, ए. अ. स्पृष् 1 U оर ८, व्यहेल (क् от सरवीत 8 U от स्थव-स्था ०. (स्थापना) रचनां कृ. - ED, ७. सत्रकः, सर्वेतकः, स्थिति (क् EMBEDDED, ६. निहित, निविष्ट, स्थापना

Eurainten, s. c. भूत 10. आलंक हैं 👣 क्या 🎉 बुभ 0., भाज 0., परिच्छ, महाभू 0. = अस्मान, s. नहा

MANY See OBNAMEST. 2 7 कः, आक्रमाः cores, a. मसितं, भरमन् मः; अंगा

क्रमा हैप-इनि-युज 7 Å, 10; यस Å = MENT, कतन अवहार: or डपमोग: or अत्मिसात्करण, प्र-नं अप-नि-ह्रद

EMBITTER, v. 1. Annie 8 U. 2 Haq c., 34-41-प 0. कलबीक. 8 किया 9 P, 3 5 P. EMBLAZON, v. t. 1948 10, 43 10.

Емвем, в. सक्षणं, लांछनं, केतनं, केतु:, ब्यंजनं, सं-बा, ध्वज:, विह्न, लिगं, पताका - ATIC.-ATICAL, «. साक्षणिक (की f.), व्यंजक, बीपक, लिंगन, सचक, योतक 🗫

EMBODY, v. t. सश्रारा . क 8 र , श्रारिण युज् 10 or समाधीक. 2 संग्रह 9 P, समाह P, एकी-एकत्र कृ =BD. a. मृते, दारीरवद, देहर्नु, मृतिमन्, दारीरिन्; the e. spirit ' शरीराभिम्नी आत्मा. - MENT, s. बारीरिता, देहवर्च, मूर्तिमण्ल. 2 मर्ति f., करणस्य सीतरथवा श्वरीरिणी विरहम्या (U. 3) 'the e. of pathetic sentiment & ? 3 संग्रह:, सन्निपात:, समाहारः, एकीकरणे

EMBOLDEN, v. t. प्रोत्सव c., आधस c., निर्मय-#. S.

Enthose, v. t. गंडाकारेण पुरुक्त 8 U or उपस्थ c. BARBOW, v. t. HM 6 P; ce BEND.

EMBOWEL, v. t. अंत्राणि अपनी or निर्हे 1 P.

EMBOWERED, a. कुंजसन्ध, निकंजित.

Емвилсе, v. t. आलिग्न P, आलिब् 4 P; परि-, 1 A, sque 1J: See CLASP. 2 स्वी-अंगी-🛊 8 U; पहर P, आदा 3 A, अभ्युपगम 1 P. 3 क्रिक्ट, अर्थ 5 P, प्रतिसंह 1 P, समाविका c. 4 परिव र्क U, पुर्वष्ट् 1 A or c. - s. सं-आ-क्षेत्रः, आर्लिंगनं, परिदेश उपगृहनं, परिष्याः

BURE, 8. प्राकारा च्छत्रं, जालकं.

 $\mathbf{E}_{\mathbf{MBBOCATE}}, v.~t.$ (औषधीयजलेन) लिप् $6~\mathrm{P}$, अज् 7 P; मृद् 9 P, घृष् 1 P, संबह c. -10N, s. मर्दन, ्रिक्रमं, संवाहनं, 2 विलेप:-पर्यं, उपदेहब्रव्यं.

RACEBOIDER, v. t. HEUI USUIER HE 4 P or अविश्व 10, कामिकवर्क क् 8 U; 'an e. ed cloth' विशित्र-कार्मिक-वर्त्ता - EB, 8. कार्मिकवसकृत् ni., स्-विकारीपंजीवित m. = प्र, 8. स्चिक्रमैन् ॥., शिल्पं. EMBROIT, # 1. # 1 1 0., आकृती 8 U, मंक 6 P,

संक्रलीकः विकास अस्पद o. = MENT, s. संशोगः, संक्र-श्री संभयः भावतम्

Мавичо, Емвичомы, s. गर्न:, भूण:; 'in e. ग-क्या गर्भावस्थायां वर्तमान) (fig.) अपरिणत, अ ब्राइपेक्क 🏖 आ-पा-रंभ 🖫 वर्षक्रकः

EMBND, See AMEND, WATOR & THE ST 'o-like' मारकत (ती.)) मास्कतनरं (गी.)- हे

EMERGE, v. i. (Manix) Fort & P., seul 1 P, निर्मम-नि:स 1 P; त्यज्ञ 1 P. 2 अपनि 1 P, ददि 2 P, निर्भा 2 P, दृष्टिगोचर a. मू. इ.च pass, मनावा-

तां गम्, &o. = ENCE,-CY, s. संकट, विपत्सम्यः, आ-पद रि., आकस्मिकसंभवः, 2 अवसरः, प्रस्तानः प्रयो-जनं, आवरपकत्वं: 'according to e. ' यथाप्रयोजनं, यथावसरं, प्रसंगवद्यात्. - ENT, a. डन्नज्जत्- 2 आक-हिमक (की f.), अकस्मादुक्त, अत्यावस्यक (की f.),

अव्हितार्थ. - EMERSION, 8. ब्रह्थानं, ब्रन्मक्जनं; स्था-

ग:. 2 आविभीव:, उदय:, &c. EMERY, 8. उत्तमलोहं.

EMETIC, s. वमनं, बांतिकृद् औषधं. = a., -AL, a. वांति-कर (री*रिः*).

EMINENT, a. डेंब्हर, विशिष्ट, प्रमुख, उत्तम, परम, श्रेष्ठ, प्रवर, बरेण्य, प्रधान. 2 विश्वत, लब्धप्रतिष्ठ-वर्ण, म-हायशस्त्र, सुविख्यात, प्रख्यात; ' of e. qualities' ग्याउच. 3 उच, उत्रत, उच्छित. -LY, adv. अत्यंतं, भवा, अतिवायेन, अत्यर्थ, अति pr. - EMINENCE, s. उन्नत्म्मि र्., उच्छायः, डचस्थानं, उन्सेधः, उच्म्मागः 2 उन्कर्षः, विश्वाष्टता, परमपदं, श्रेष्ठत्वं, ख्याति f , प्रतिष्ठा, डन्नति र्र., प्रकर्षः, गौरवं.

Емізвану, в. दूत:, वार्ताहर:, संदेशहर:. 2 पर:, चार:, गढदत:, अपसर्प:, प्रशिध:, स्पद्म:-

Еміт, v. t. वि-निर्-मृष् 6 P, नि:क्षिप 6 P, डदीर с., नि:-स c., उत्-वि-सज् 6 P, उद्-गु 6 P, रहम् 1 P, निर्गम् c. (गमयति); नि:स्तु c., मीक्ष् 10. - EMIS-SION, s. उहार:, विमीचनं, छत्सर्गः, स्नावः, उदीरणं, उद्गमनं. 2 (Of semen) रेत:-क्षरणं-स्वलनं, वीर्यनि-वेक:, रेत:स्ति 🛵 निवेक:-

Еммет, г. पिपीलिका-

EMMEW, v. t. पंजरे निरुध् 7 U.

EMOLLIATE, See SOFTEN.

EMOLLIENT, s. अध्वंजनं, विलेपनं, स्नेहमं. - a. दिनाध, रनेहन (नी f.), चिक्कण. 2 शांतिक, मुखावह-

Emolument, s. लाभः, कलं, आगमः, पानि f-, आमः,

EMOTION, 8. विकार:, विकृति 🕽., आव:, रामाः विका-विकार:, विक्रिया, मनीधर्म:-क्ष्मि 🎜 अनाम: जिन्तकेष भः, नगस्तापः, अतर्वेगः, आकृतता, आर्वेगः संस्थितः under e. ' अन्यभावात o.; 'e. of sorrow' की-कोगः 8 तहः, भावः। क of love क्रियासः - AL, a. भाव-विकार-विश्वितः विकारमेरिकः

EMPALE, v. f. Encircle, q. v. 2 and Hole c. (रोपयति) or विशेष १ - अवस्थाः । अवस्थान ; deserving o. Tra

EMPEROE, J. WHE M. MICHIEL SHIPE: WHI वतित m., सावेगीमा, मंबलेषरः, राजाधराजः. - Eu-PRESS, J. 214 HEI-CHINA-CIAL.

EMPHASIS, & STATEON, STATEON, - EMPHASIZE, v. t. गौरवन दबार, इटबात (D.). - EMPHATIC, a. वृद्ध, निश्चितः गौरवेन ठकारित, अवधारणीय. -AL-LY, adb. He &. Hemu, Hawien, Huft Ebe.

EMPIRE, है. आधिराज्ये, साम्राज्ये, माभिपत्यं, ऐश्वर्यं, है शत्व, प्रमृत्व. 2 राष्ट्र, राज्यं, विषय:.

Емрівіс, в. द्रामिनस्यकः, छग्न-क-वैषः. 2 पर्ग-क्षकः: - a., - AL, a. अशाससिंद, आयुर्वेदविरुद्ध, छात्रिक (की f.): प्रयोगकविषय, प्रयोगसिक, =AL-LY, वर्तेण. आयुर्वेद्दिक्दं, अविध्या, अञ्चानानुसारेण, प्रयोगशानमात्रेण. = ISM, s. दक्षिकित्सा, &c.,

EMPLASTIC, a. विक्रण, सांद्र, लेप्य.

EMPLOY, v. t. नियुज् 7 A, 10; अधिक 8 U, वि-धा 3 U, हवाइ c., भवत c.; 'e. as a messenger' प्रतिज्ञास् 2 P. 2 प्र-डप-युज्, उपभुज् 7 U, सेव् 1 A, व्यवह c., अभ्यस् 4 P. - EE, s. नियोज्यः, अधिकृतः. -ER, s. प्र-नि-पीजक:, प्रवर्तक:, ब्यापार्वित m., अ-धिकारिन्-स्वामिन् m. - MENT, s. नियोगः, व्यापारः. व्यवसायः, उद्योगः, कार्यं, कार्यायोगः; जीविका, व्यव-हार:, वृति f.; 'his e. was to chop wood' काष्ठ चेंद्रमवृत्तिरसी; 'out of e. ' निर्वृत्ति, क्षीणवृत्ति, निर्धापारः 2 प्रयोगः, उ त्योगः, व्यवहारः 3 अधिका-रपदं, पदं.

Empoison, v. t. तीक्ष्णरसं-विष-दा 3 U, विषमयोगेण नज c. 2 विषेग दिह 2 U or अंज 7 P.

EMPORIUM, 8. वाणिज्यस्थानं, निषया.

EMPOWER, v. t. अधिक 8 U, नियुत्र 7 A, 10, क्षमतां-अधिकारं-दा 8 U.

Еметк, а. ज्ञाय, परिश्य, जायगर्भ, रिक्त. 2 विरस, नि:सार, असार, फल्गु, नि:सत्व; 'e.-headed ' मं-दधी, अल्बनुद्धि, दुनीति ; 'an e. vessel makes most noise ' अधी घटो घे। वमुपैति नुनं. - v. t. रिच 7 U, जुन्दी-रिक्ती-क 8 U. 2 सार ह 1 P, नि:सर्वी-कु. 3 तोयं पंत्र o.; अव-तृ 1 P, खु 1 P, विश् 6 P; (कृत्र वा सागरं वर्जियन्त्वा महानेयबतरति S. 3) ' e. s itself' &c. - NESS, 8. रिन्तता, सन्यता ; निः सार-ता, &с.

EMPUBPLE, D. t. 2501-Bifeff- 8 U. EMPYREAL, G. MINY-ROTHY (2) (.) EMPTREAN, & AMPRENT, Aus, animati

EMULATE, o. V. 474 1 A. Alata, Hou 1 P. (with inetr.); fally desire (falls find), si-निगतितं प्रत् 1 A or हथम् 1 7, शहनह निवया यतः Ses Concern -ton, & erri, fe amer, dus: SERVICES -IVE, EMULOUS, a. ufterfer, fe-विगति, जर्वेच्युः 🗝 विकिश्वाद्याः, श्रवस्थाः, महित्यायि m. EMULSION, & grad, puta.

EMUNCTORY, s. Mileneun: Egmelfiffit. ENABLE, o. f. Gen. ex. by gree; this will you to go bath.' अनुव तक परावते व प्रकार

कि-सामध्ये-दा 8 P, संबंध-क्षत्र-जाक a. # 8 U. ENACT, v. t. w & U, faul 3 U, faul 0. 2 au व-स्था ० (स्थापयति), विधि-व्यवस्थां-कं, प्रवास 2 है शासनं क ; 'it is e. ed as follows' आये हि कियते, एवं व्यवस्थात्यते. 3 नद 10, अभिने शि निक्द 10. - MENT, 8. विभि:, शासनं, व्यवस्थी शासनपर्यः

ENAMOURED, a. सान्राय, आसक्त, अन्त्क, बद्धभाव कामासक (with loc.); ' the king was e. o her ' नप्रतस्यां बद्धमावः, आसक्तानरागः, प्रीति बर्बन ' to be e.' अन्रेज् आतंज् pass., आसर्से &c. भू.

ENCAGE. v. t. पंजरे निरुष् 7 U or बंध् 9 P. भाकाती-यं) निविद्य ०., समावस् ०. = गंः ENCAM विकार: 1 P. - MENT, s. निवेश्वनं, स निविश ENCROACH 国初: मान

9 D भेक्ष र प्रचार 10 or गृह 1 U. EN PREGNANT. E

म्य-मह्य संतप्-मकुप्-हष् ०.

Емснаім, v. t. निगडै: बंध् 9 P, निगडयावष्य क: खिलीकु 8 U, अब-नि-हभू 7 U. 2 अहं. 2 सर्वे 1 P. निरुध. भारमसास्क.

ENCHANT, v. t. मंत्रेवंशाक 8 U or मासाविषय, पc., अभिमेत्र 10. 2 (fig.) ह 1 P, आक्रुप्त ; ' .

ਲਮ c.; 'I was quite e .-ed with thying melody ' तवास्मि गीतरागेण हारिणा प्रसुभ पूर्व (S. 1). = ER, s. वि-, मोहकः, प्रजालिकः, माधिः m.; 'e. of snakes' इयालमाही, आ(आ) तंडिक:. -ING, a. मनेहर, मोहिन, हारिन, -MENT s. माया, योगः, इंद्रजाल, मीहः, कुहकः, अभिचाहः -Enchantress, s. मायिनी, मी हिनी, योगिनी.

Enchase, v. t. प्रिन-भा 3 U, प्रतिबंध् 9 P, अनुस्म 4 P, लच् 10 (लच्याते).

Encincie, v. t. qft-7 5 U, qft 1 A or e परिगम् 1 P, परि-इ-या- 2 P, बलयति-मंडकुर्मा (D.), वलय-रसना in comp. 2 Емвилси, q ENCLOSE, v. t. M-417-7 5 U, qlet 1 A or 2 नि-सं-अव-इध् 7 U. 3 प्राचितिण परिवेष्ट or आ or अनुहरू, पश्चिम 6 P. 4 आनेष्ट, आ-स-छद 18 भि-धा 3 U, कोंकि निविद्य o., को बास्य a. कू 8ाई -BD, a, वरिवृत, परिवेदित, परिक्षित. 2 अवस्ता वरण, माकारावृत्ते 3 कोशास्थ, पिहिन, वृद्दिक्ष्या भी हित, की शांतर्गतः - एक्ट, ब वृति /, आवरण, प्रकार प्राची अवदर्ग, अवरोधकं, बरणः 2 बादान्य 3 अ तर्गतपर्वः

तगतपर्थः Enconcen, e. प्रश्नेसा, आया, स्तुति 🎵, स्तवः, स्तुति

क्सम, वर्षनं, सुनमस्ताः = Enconiast, s. गुनम-सम्बद्धः स्तुतिपाठकः = ic,-ical, a. स्तृतिगय कि.) आधानम्, मससाकर (श.).

Transfer of P. परिन्द्र 2 P. व्याप 5 P. परिकाद 10, परिक्रिय 6 P. संबद्ध 1 A. सं-बलपति (D.); See Encircle, -Ment. s. परिवेडन, परिगमः, परिवाद f.

क्रिअ00BB, v. t. प्रश्नंसासूचनार्थं पुनः इति उत्कृत् 1 P, धन्दकर्ता पार्थ 10 A.

किरु 0 P, समान्द्र, समान्द्र 2 P,-गम् 1 P, समागम्, निरु 6 P, समान्द्र, समासद् 0., संमुखं-अभिमुखं-गम्, सं-प्रकाम् 2 विम्नद्द 9 P, प्रतियुध् 4 A, संग्र्ट्र 1 A, समाद्द्र 2 P. 3 पाप् 5 P, अभिभू разз.; 'e. difficulties' आपदं पापुर्वति, आपदाभिभूयंते; 'he e.-खं many dangers' तस्य बहुन संकटान्यापतित नि. क. समागमः, संगः-गमः, संभिलनं, द्दोनं, समासादनं. 2 विम्हः, संग्रामः, समाधातः, संपरायः, संप्रहारः, सं-आ-यातः; See BATTLE; 'close e. 'संघृद्रः.

ENCOURAGE, v. t. प्रोत्सह् o., आ-समा-धस् o., प्रेर्
o., प्रवृत् o., डिल ज् o., आशां वृध् o. —EB, s. आखातकः, प्रवर्तेकः. —INO, तः आधासिन्, प्रोत्साहक,
डिलेडन (नी f.), आधासकः —MENT, s. प्रोत्साहनं,
EMEDLDB
प्रवृद्धनं, धरोजनं, धेर्यंबर्धनं 2 साहाय्यं, अनुप्रहः,

e. হ. প্রান্ত বাবের প্রস্কৃতির প্রাথন সহ চিপ্রচেত্তির, প্রাণার বিষ্ঠিতির, স্থান সহ ক্রিচেত্ত্ব, ENT, s. अन्यायेन মহণ, সধনন সাক-

कि का . है. धनपटलेन भाच्छद् 10 or परिवेद् 1 A or o., बहिनोंगे घनीक 8 U. = ED, a. सपटल, ब्रेजीभृत. = ATION, s. बाह्यपटलं, बहिरावेटनं.

ENOUMBER, v. t. प्रतिबंध 9 P, उप्-नि-रुध् 7 U, सिंद्रेस आक्रम् 1 U, 4 P or किश् 9 P, भाराकांत a. B U; 'e. ed with debt' क्यभारपस्त. —ED, क्र भाराकांत, भारपरत. 2 वाधित, उपरुद्ध, भतिबद्ध, अतिहें. —ENOUMBRANCE, s. भारः, भारप्तः. 2 प्रतिबंध, उपरुद्धः, प्रत्यूहः, विष्ठः, अंतरायः. 3 क्यभारः. क्रिकंटराउठार, a. वर्तुल, क्यक्रेय (यी f.); 'e.

किंद्रपटLOPCEDIA, s. विचाचकं-कोष: ; 'e. of learn-

किंग) क अंतः, नांतः, पर्यतः-तं, अवधः, सीमा, अंतरं के अन्यदः, क्षेतः, अवतः, अवतादः, अंतः, अवतातं, वर्षत्रकातं, परिवासः ; 'pleasing at the e.' परि-अत्यद्भवातं, परिवासः ; 'pleasing at the e.' परि-अत्यद्भवातः ; 'of good e.' सुखोदकः 3 समाप्ति-क्षित्रकात्र-तिकृति सामि - f. 4 विरामः, विच्छेदः, निष्ठति क्षेत्रकातः कित्रका, वर्षत्रकः अत्ययः, विनाशः, देश-क्षेत्रकात्र-तिकृत्रकः, वर्षत्रकः, 7 आहावः, देतुः, अभिनेशयः, अर्थे, बहेशः, कार्ये, तास्पर्वः ; 'to mo e.'

Provide a Co. of the world - weather with the everit; au; dun; then and to any our run I P. stern 6 P. wit out te. of a garment sign: Fur: pl.; hear my speech to the of काण में सावाधिक बच्द (M. 4). -ए. ई. समारा C., अवसी 4 1', #-19:-32 c., 1997 c., dge 10; oft. by sig. in comp. = v. i. अवसी pass., समाप-निवाद pass. : श्रम 4 P. विरम 1 P. विगम 1 P. अपया 2 P. निsag 1 U, 4 P; oft. by (s.) above; it will e. in good' कल्यानोहक भिष्यति (U.4); ' roots e. ing in vowels' अजंतो भातवः ; साग-रांता मही, &c. -ING, 8. अंत:, अंत्यं अक्षरं. - क अंत्य. -LE88, a. अनंत, अपार, अहाप, निर्मर्याद, नि-रवधि, 2 निरंतर, अवित, अविक्टिय, सतत, अतिटीधै, अनवरत. = LESSLY, ado. अत्यंतं, अविरतं, सतर्तं,&c. =LESSNESS, 8. आनंत्यं, अतिराति र्त., अविश्वेद:, &c. ENDANGER, v. t. Hai' un c. or lag 6 P, ain-यम्थ-संदेहदोलास्थ ॥, क 8 U ; See DANGER.

ENDEAR, v. t. प्रिय a. or प्रीतिपात्रं क है.U; 'e. one-selt' प्रीतिपात्रं-भाजनं-भः - ING, a. प्रियक्तर (री त.), प्रीतिकर. - MENT, s. प्रीति त., प्रणयः, प्रेमन् m., n., पेम-स्तेह-कारणं-हेतुः ; 'a word of e.' प्रियवाबयं. 2 विलासः, शिक्षमः, हातः, ज्ंगारचेहाः

ENDEAYOUR, v. i. q.,यन् 1 A, घट् 1 A, उपम् 1 P; 'e ing for others' प्राथेघटकाः, प्राथेम्सप्तम् - s. ब्यापारः, ब्यवसायः, प्रयन्तः, आयासः; See Attempt.

Endonse, v. t. एष्ट (स्वनाम) लिख् $6 P_i$ लेखस्य एष्टेनिलिखेश्त्वा दत्त्वा धनं ऋणी ($Y_{\rm e}$ II.). 2. गृहयति ($D_{\rm e}$), वृह्विक्, प्रमाणीक्क $8 U_{\rm e}$

ENDOW, v. t. वृत्ति दा 3 U, प्रतिष्ठाट (प्रतिष्ठापयति).
2 युज् 10; संपन्न a कृ 8 U; oft. by 'e. ed'. — ED,
a. युक्त, संपन्न, विश्विष्ट, भन्वित, स्पेत, स्पप्न, क्वािकन्, gen. in comp. or with instr. — MENT, s.
वृत्ति न, वृत्ति-शृत्क-दानं ; प्रतिष्ठ ; अप्रहारवानं 2 किः
वंशः 3 गुजः, ज्ञािक न ; 'intellectual e. s' वृद्धिगुजाः, गतिविभवः-प्रकृषः

ENDUE, See ENDOW.

ENDURE, v. t. HE 1 A, AUE, HE 1 A, AN desid. (AAH), HE 4 P, 10. 2 HE 7 A, W 10. 3 HE 5 P, W 10, STARE; See ABLE.—v. i. EVI 1 P, OT EVI; 'as long as the sun and the moon e.' AIR STARE, WALLETT AND AND AND AUGUST AND AND AND AND AUGUST AND AND AUGUST AND

The state of the s

ter 'आस्तिक्यम्बाल इ:सावि (क्रिक 175). 2 स-हिन्तु, सहम्बति, तितिका सहय, क्रिक

ENDMY, क कृष्ट, कृष्टिः, दिमुः, कृष्टिक् m., अरातिः, दिरं, प्रतिः, कृष्टिः, वृष्टिक् कृष्टिः, वृष्टिक् कृष्टिः, वृष्टिक् कृष्टिक् कृष्टिः, वृष्टिक् कृष्टिः, वृष्टिक् कृष्टिः, वृष्टिक् कृष्टिः, वृष्टिकः, व

ENERVATE, ENFEEBLE, v. t. दुर्बलीकु 8 U, क्षी-णीकु, तेज:-शक्ति-हृ 1 P. =ED, a. क्षीणशक्ति, हतवीर्य, क्षीणबल, दुर्बल, शिक्षिलबल.=ION,=ING, s. वीर्यक्षयः, शक्ति-तेजी-हानि f., क्षीणता, अपचयः, क्षामता

ENFORCE, r. t. बलात कृ c.; See COMPEL; 'e.ed to pay' दापित. 2 दुर्शक 8 U, द्रव पति (D.),
सबल त. कृ, स्थिरीकृ. 3 (Rules &c.) प्रवृत् c., बलेन गणी 1 P or निर्वेह c. = MENT, s. (बलेन) प्रवर्तनं, भणयनं. 2 द्रशंकरणं, द्वप्रमाणं.

ENFRANCHISE, v. t. बंधनात् मुच् 6 P or c. or मो-क्ष् 10. 2 स्वतंत्रीकृ 8 U, स्वतंत्राधिकारं दा 3 U. — MENT, s. दास्यविमाचनं, बंधननेक्षः 2 पौराधिकार-दर्भः

Engage, v. t. आकृष् 1 P, अनुरंज् c., आराध् c., ह 1 P. 2 ब्या-इ c., प्रयुज् 10, विनियुज् 3 नियुज्, अ-भिक्क 8 U, वृ 10 (वरवित). 4 (A word) प्रतिभु 5~P, प्रतिज्ञा 9~U, नियमपत्रेण (आत्मानं) बंध् 9~P. 5 सं-पति-प्रध् 4 A आक्रम 1 U, 4 P, समाहन् 2 P. 6 वाचा दा 3 U or प्रतिभु; विवाहसंबंध-ग्राधिसय-क. -v. i. (To be e. ed in) व्याप 6 A, । नेरत-आ-सक्त त. भू 1 P, प्रवृत् 1 A, (with loc.); सेव् 1 A, आस्था 1 A (with acc.). 2 संयुध्, युद्धे क्र. 3 आरम् 1 A, ध्यव-से। 4 P, डपकम् 1 A. 4 प्रात-ज्ञा, मति-भू, परिपण् 1 A, अञ्चयमम् 1 P. -ED, a. व्या-श्त, सब्यापार, प्रवृत्त, कार्यनिष्ठ, कर्मीचुक्त, उपमासकः; gen. ex. by पर, निरत, मग्न, आसक्त, तत्पर, पराप्रण, in comp.; e. in contemplation, ध्यानगर-निस्त, &क्ष्म क्ष-अति-झात-सुत्, संविदित, कृतसंकेत; 'e. to be mareded वाहरूक मतिक विकारित. =180, a. मनी-इर, इंड्क्स हिन, हारिस, आकर्षक, सोहिस विचाकविन. -Inter ade whiteffean . warny, s. suamia; अनुविक्ति व्यवस्थात् कार्यत् क. व्यवस्थाः, देखे . 2 प्रचे, time: (william: See Battan & stent, tien., संबद्ध त. निवम; सनवः, पवः स्वत्यः, भवाषानाः, प्रतिभूतं तथः; स्वत्यः व. समयं पा त. (पालपानः) क्षेत्रः व 4 A or अनुद्दं 1 A; 'let us keep out सामयिका भवामः (M. 1); 'has keep his a '(दें हिंदा तिकाः; 'maxriage o.' वामिनवः, विवाहम् तिकाः; 'I have many e s to-day' मया 'बह्बः संकेताः-समयाः-अग् पालनीयाः

Engender, v. t. зачइ с., яң 2 A, зе-ң с., ял с.; See Beget.

Engine, s. यंत्रं, डपकर्ण, साधनं; 'military e.

ENGINEBR, s. यंत्रकारः, यंत्रकलानिकः, वस्तुविपातिः, ज्ञारदः. = ING, s. यंत्रकारस्य व्यापारः. 2 वास्तुविपाः, यंत्रवाकः

Engird, Engridle, See Encircle.

ENGRAFT, v. t. (अन्यस्थानादानीयः) निविश् ए. सैन् युज् 10, संतर्भाकु 8 U.

ENGRASP, v. t. ug 9 P, y 1 P, 10.

ENGRAVE, v.t. मृद् 10, उत्कू 6 P, तक्ष् 1, 5 P, तक्ष् 1 P; with the name e. ed on the ring 'मणिबंधनीत्कीर्णनामधेयं (S. 6). —ER, s. तब्ध्यब्द्ध m., तक्षन् m.—ING, s. तक्षणं 2 मुद्राः

ENGROSS, v. t. अभिभू 1 P, एकाम-अनन्यविषय- कः कृ, आवृ लांक 8 U; better by 'e. ed '. 2 सर्वे प्रह 9 P, पूर्व प्रह or की 9 U, साकल्येन आत्मसास्कः —ED, a. निष्टि, अभिनिविष्ट, आसक्त, अनन्यविषय, पन्काम; ex. by परायग, निमम, पर, in comp.; 'e.' in grief' साकपरायग. —ER, s. पूर्वकेत् क. ENGULF, v. t. जलावते निश्चित्र 6 P, आवर्तन प्रस्

1 A.
ENHANCE, v. t. ৰূধ c., তথাৰ 5 U, পাধিক ল. ক
8 U. - MENT, s. ৰূমি f., বর্ধন, তথাৰ:

ENIGMA, s. प्रदेलिक, गृहप्रकाः, प्रकट्ती, प्रविद्धकाः
—ENIGMATICAL, a. गृहार्थः, अस्पद्यं, दुर्जीयः, अनिवार्थः, वक, गृहः -LY, adv. गृहं, अस्पदं, बक्रीक्त्याः,
अभिवार्थः

Enjoin, v. t. ज्ञान 2 P, आदिश 6 P, विश्वा 3 U ;
e. ed by Scriptures ' ज्ञालविश्ति 2 नियुक्त
7 A, 10, उपदिश् ; म-, जुद 10.

ENJOY, v. t. ट्य-सं-मुज 7 U. अनु मृ 1 P. आस्त्राद्व 1 A. अज्ञ 5 A; निर्देश 6 P. (निरिच्या स्वेदि योवनथी: R. vr. 50). 2 (Be delighted by) ही 1 A. रस् 1 A. नंद 1 P. (अन्येवाम-युदयेन मेदिक &c.); tlet us e. this festive holiday in क्रिक आतुः अन्ययामन्द्रात्मव क्रेलनः सं-सन्ययानः (श्रीक अनुभ्यायन्द्रात्मव क्रेलनः सं-सन्ययानः (श्रीक अनुभ्यायन्द्रात्मव क्रेलनः सं-सन्ययानः (श्रीक अनुभ्यायन्द्रात्मव क्रेलनः सं-सन्ययानः विकास अनुभ्यायन्द्रात्मव क्रीक स्वाप्त्या क्रिक स्वाप्त्य स्वा

Ten laffatt, guntenert 'objects of or faurt: क समा अनिदः वर्षः, संतीयः, पनीदः जीवर्यः ENRINDLE, See KINDLE.

ENLABOR, 0.1, feet o', वि-म-तत के D; म-स o., कि 10, विशालिक 8 U. 2 वध c., येथू c., बाची c., शकि गी 1 P, स्फाय o. (स्फावयति). →v. i. बुधू 1 ैं है, विस्तृ-इपाच-वितन pass., स्ताय 1 A, प्ये 1 A, महद्द 1 P, वृद्धि इ 2 P. 2 (Upon) प्राचयति ैं (D.), विस्तरेण-सविस्तर-वट 1 P or अनिधा 3 U or वर्ण 10. - MENT, s. बुद्धि र., विस्तार:, वर्धनं, स्फीति र., बहणं 2 विपलता, प्रयंचः, बाग्वस्तरः

EMLIGHTEN, v. t. (ज्ञानन) विन्म-काश с., टझास с., दौंप c., प्रति-प्र-बध् c., उपदिश्च 6 P, विमलीक 8 U, संस्क, व्यत्पद c. =ED, a प्रतिबद्ध, संस्कृतचित्त, भ्युत्पन्न, प्राप्तज्ञान, ज्ञानादीनित्वित्त, प्रतिबोधवत. े=мемт, अ ज्ञानेदीयनं, प्रवोधः-धनं ; संस्कारः, प्रवृ-ति f., ज्ञानागमः, चित्तप्रबोधनं

ENLIST, v. t. नामाबलिपने नाम लिख 6 P or आहर .c. (रोपपति). 2 (Soldiers) सैन्यमध्ये आहह c., यदकर्मणि व्या-प c. or प्रवृत् c., अकाणि प्रह c. 3 आक्रब 1 P, आत्मसान्क्र 8 U, स्वपक्षे आनी 1 P or F1; 'having got a certificate e. ing him among Gods ' अमरगणना उक्त । मासाय (R. VIII. 95).

Enliven, v. t. हप् c., हाद c., उत्तम् c. 2 उत्साहं जन् o. (जनयति), आधर्म o., भोत्सह c., उ. तेज c. =ING, a. छत्साइ-इर्ष-जनक.

Ennoble, v. t. उन्नम् o. (उन्नमयाति), उत्कर्ष उन्नति-र्ना 1 P, डन्-अ c., डल्कुब् 1 P or c., प्रतिष्ठां प्राय c. 2 कुलीनपदे नियुत्र 7 A, 10, उचपदं आहह c. (रो-मयति) or भ'प् o., संमन् c. -MENT, s. उत्कर्ष:, डंभिन f , प्रतिष्ठा, उच्चपदावाति f.

Ennul, s. ग्लानि f., क्लांति f., अवसादः, श्रमः.

ENORMOUS, a. असाधारण, अतिमात्र, अलोकिक (की f.), अपारिभित, अर त. 2 महाप्रमाण, आतिबृहत, अतिमहतः ' e. in body ' बृहत्का ।, भीम-महा-कायः 3 चौर, दाहण, अतिनिच, सुदृष्ट, पानिष्ट.=LY, adv. अतिमा-में, साति शयं, अत्यंतं, भन्नां; स-भाति-pr. - ENORMITY, . घीरता, दारुगता, &c. 2 घोर-महा-पातकं, महापरा-भारतपापं

क्षिण्एक्स, व. यथेष्ट, बहुल, प्रचुर, पर्यात. 2 समर्थ, धन, देशित, उपयुक्त; oft. by अल with inf. or dat. (तस्यालमेषा क्षितस्य तृष्ये R. II. 39). =ade. अल, कतं, (with instr.); 'e. of prolixi. र्फ ' अलमतिविस्तरिण 2 यथेड, प्रचर, पर्यातं; to be s. for 'wr I A (with dat.); ' rich o. ' ugar जिल्लादे: with adverts by एव or भूयसा; सम्बर्ध-विश्वता प्रक्त, &c.; 'be good e to grant my toquest' मम पा वैनामनुमेतु महीदत् भवान् - s. पर्वासि

for any angest property they be for maintonance similien.

ENQUINE -Y. See INCUINE -Y.

ENBAGE, v. t. NEW O. MY D., ET C. WITE. (संरमपति), क्षेप-रोप-नी I P; क्षेत्र कर्ता है है or इंध 7 A. - ED, त. कपित, क्रब, इंब्रमन्य, मेकीपित, कोपाकल, संरम्भ, जातामचै; 'to be e. कि माइक्सप्रकृष J . 500 4 P (with dat).

Enrapture, Enravist, v. t. Marin me c. or जडीक 8 U, मतियान इष् c. or डबान् c. =ED, a. हर्षेत्रड-मोहित, संपह्ट, अन्युकासित, हर्षीत्म-त्त. परमानंदित: 'to be e.' अत्यंतं हष् 4'P, हर्षेण मह 4 P or जडीम. - MENT, s. हवें माद:, परमानद:, हर्षमोहः.

Enrich, v. t. धनिन्-सधन-भाक्ष च-द्रव्यसंपन-a. क 8 U; सम्ध् c, धनं वृध् c. or आप्ये c. or स्काय (रफावयाते). 2 Adorn, q. v.

ENROLL, v. t. Enlist, q. v. -ER, s. नापलेखक:. -MENT, 8. नामलिखनं, नामारायणं,

ENROOTED, a. E. F. - F. F. HE.

Ensanguine, v. t. शे गितेन लिप् 6 P.

ENSCONCE, See CONCEAL.

Enshrine, v. t. सुमतिष्ठितस्थाने निविश् c. or रक्ष

Ensiform, a. deific.

Ensign, 8. पताका, ध्वम:, केतनं, केत:, वैजयंती. 2 चिह्नं, लिगं, लक्षणं. 3 (E.-bearer) ध्वजिन-पताकि-न m.

Enslave, v. t. दासीक 8 U, (fig. also), वजीक : दास्ये नियज 7 A, 10 or बंध 9 P. - MENT, s. दा-र्यं, दासभावः, बंधनं.

Ensnare, v. t. पाशेन-जलिन-बंध 9 P, पाशे पत c., जालबद्ध «. क 8 U, जाले धु 1 P, 10.

Ensue, v. i. समाह 4 A, प्रवृत् 1 A, इत्पद् 4 A, जन् 4 A, सं-उत्-प-भू 1 P, प्रसंत् pass. 2 अनस् 1 P, अनु-इ 2 P, पश्च द आगस् 1 P. - ING, a. आगा-भिन, भाविन; अनागत, उत्तरकालीन, उत्तर-पर-in comp.; 'on the e. day ' परेयु:, आंगामिनि दिवसे. Ensure, v. t. निश्चित a. क 8 U, स्थिरा-दृढी-कः; 'diligence will e. you speedy success' इयम योगादद (वर्तिनी सिक्सिनगण्छ.

ENTAIL, v. t. आवह 1 P, बल्पद c., जन् c. (जन्म-ति). 2 (रिक्थं) भन्ता 3 U. - 8, कम्रावतीका, 2 क्रमागमविधिः.

ENTANGLE, v. t. Histor, Hit of P. dening & U. आकर्ल-संकी थी-क. 2 संबंध 9 P, समिश्र 10; better by 'e. ed.' -ID, or the street on strate लग, भा तै-परि-सिष्ट । कर्रकशासीपालिक सं, व्यक्त (8.1); कावास्त्रसन्त्रमा? (8.2), &c. 2 तकार्व, सकल,

प्राप्त के आक्षीत्रकारमा के किया करा कराmz:; 'having e. hair' massa mano; 'e. in a net जालबन्द. - अक्टरप्राद्ध का विकास करियां में थिलारे. 2 संबार: स्थातिकार: संबालता. ENTER, A RE CP, A-A-ME THE LA, MI-गम 1 P. आसा 2 P. पद क & U or निभा 3 U; ' a thought e. ed into his head ' का किन्क्र-स्तस्य वितसि पाद्वेभ्व ; 'ouriosity e. ed his heart े कुमूहलेन तस्य चेत्रति प्दं कृतं ; 'e. into conversation ' भाषणानिमम a. भू 1 P; 'e. into alliance ' His w: 'e. into another's views ' परमतं अह 9 P, अन्यभावमनुप्रविद्या, अन्यमतं स्वीकृ or अनुसूत् 4 A.; 'e. on a course ' कार्य प्रारम् 1 A, कार्ये पद्भत् 1 A. 2 (A name) लिख् 6 P, निविश c., समाहह c. (रोपयति). - Entrance. s. भवेश:-शर्न, &c. 2 द्वारं ; See Door. - Entry, s. द्वारं, गमनागमनमार्गः. 2 लिखनं, पत्रारोपणं.

ALLE MARK WAY

Enterprise, s. साइसं, आश्चर्यकर्मन् n., अड्डनकार्यं, दुष्कर्म. 2 उधमः, व्यवसायकार्यं, प्रहृत्ति र्र., उद्योगः. चेष्टितं, आरंभः, व्यवसायः. 3 उत्साहर्भ धूर्मः -v. t., See BEGIN. -ING, a. डबोगिन. विकासिन, सोयी-ग. 2 थीर, उत्साहिन, सोत्साह. 3 साहसिंक (की f.), द्रष्करकार्थे प्रवर्तकः

Entertain, v. t. पूज् 10, संगन् c., अर्च 1 P, 10, संभ c., सरक्र, आतिथ्यं क 8 U; 'e. with food' भोजनदानेन तप c. or तुष c. 2 विनुद् c., रम् c. (रमय-ति), अतिवह c. 3 म 1 P, 10, मह 9 P; See BEAR; 'e. a hope ' आज्ञां आस्था 1 U or अ-वरंब 1 A : ' do not e. doubts ' मा ते संज्ञायोभूत. =ER, s. विनोदक:, सत्कारिन् m., आतिथेय:. -MENT, s. पूजा, सन्कार:, आतिथ्यं, अतिथिसेवा-प्-जनं. 2 विनोद:-दनं. 3 उत्सव:; 'musical e.' गा-. नीत्सव: ; संभोजनं, &c.

ENTHRAL, v. t. दासी-वज्ञी-क 8 U.

ENTHRONE, v. t. सिंहासने उपविद्य c., राज्ये अभिष-

ENTHUSIASM, s. उत्साह:, डत्कटता, औत्सुक्यं, तीक्ष्ण-ता, स्वयता, चंडता, खन्माद: 2 (Religious e.) भक्ति-श्रद्धा-रुमादः, अतिथद्भोन्मादः —Enthusiast, s. भिक्तव्यप्र:, अद्वीन्मत्तः 2 ड-त्साहिन m. -IC,-ICAL, .a. इत्साहबत्क सोत्साह ; अत्यंत, उत्कट, प्रचंड, उत्सुक, व्यम, तीश्य, उ-प्रकार बन्मन: ' e. devotion ' निरंतिश्वाया मिकः, नि-शतिरेष: -ICALLY, adv. अत्यवसागैन, अत्यन

Ентнумими, с. дначей: Фе; от ед.

ENTROP, A. J. A. M. S. L. P. L. R. B. W. H. D., W-R. लुभ द, ईफ्कृती प्रश्त 6. -अक्रथर, 6. आकर्षण, प्र-वि-THE . 4M . . EE, - INC. See ALLUE-

ENTIRE, a. S. W. WHU, WHY, WHY, HE WINE समस्त, संपूर्ण, तिकिक विश्वति अकेर अन्यम, अति-न, सार्थतः 2 सरकः क कु अनेच, सहापे (अक्राव्या): -LY, ade. अलंब, आबस्येस, अलेब, करकबाद, समेक निवित्तेन. 2 (Solely) एक in comp. हर, सहैथा: depending e. on water ' wanter with -प्रभ, ब. समग्रता, सामान्यं, संत्र्णता, अलंबला, अल्यु-नता- 2 अभेषता, अहार्यता, आर्थवं. 🧀 🐃 🗟 ENTITLE, v. t. ain & 8.U, sin & U; See CALL. 2 अधिकार दा 3 P. अधिक 8 U ; etc. by at 1 P, or pot. pass. part; 'he is a. ed to respect 'मानमहीत, मान्य:, पुज्य:; 'persons हा ed to a share ' अंजाधिकारिण:, अंजाभाज:, अंजार-ही:: 'e. ed to praise ' प्रजासाह, प्रजासापान.

ENTITY, s. सत्वं, अस्तित्वं, भाव:, सत्ता.

ENTOMB, v. t. स्मजाने निखन् 1 P or निशा 3 U or स्था c. (स्थानयति) ; ' e. ed in despair ' नै-राइयोपहर्त.

Entrails, s. अंत्राण (pl.), प्रीतत् n.

ENTRANCE, v. t. (Put in a trance) HE o, मच्छाँ प्राप c. -ED, a. मृढ, मुच्छीपन, प्रलीन, 2 🗱 न्मत्त, हर्षीन्मत्तः

ENTRAP. See ENSNARE.

ENTREAT, v. t. अभि-प्र-अर्थ 10 A, अनुनी 1 P. विनयेन-सांजलि-याच 1 A or अर्थे, प्रसद् c., सविनयें निविद c. -ING, a. साननय, सविनय, सांजलि - प्र प्रार्थनं-ना, अभ्यर्थना, याचना, विनात रे, अर्थिता, अनु-नय: सांजलिपार्थनाः

Entrust, v. t. filey 6 P. MI-HHI-68 C. (रोप. यति), निविश c., त्यस 4 U, त्यासीक 8 U (with loc.); प्रतिपद् c., दा 3 U, ऋ c. (अपैयित) (with dat.).

Entwine, v. t. 42 9 P, 33-42, 4(1) 4 6 P बिर्म 10; See Encircle also.

ENUCLEATE, v. t. वि-पारि-श्राध् c., स्पष्टीक 8 U. ENUMERATE, v. t. परि-कृत् 10; परि-,संख्या 2 P कथ 10; परि वि-गण 10, यथाक्रमं स्था or निद्धि 0 P. -ION, 8. परि-संख्यानं, गेणनं-ना, परिकीर्तनं आख्यानं, कथनं, एकैकहाः निर्देशः...

Enunciate, v. t. लक्षण-स्वरूपं-कथ or वर्ण 10 डचर् c., उदीर् c., उदाह 1 P, कुत् 10, धुष् 10, नि विद् c., विज्ञा c. (ज्ञापयति). - 101, ह. डप्बारण, इ दीरणं, बदाहरणं, प्ररिसंख्यानं, प्रकीर्तनं, विज्ञापनं; स्क रूपवर्णनं ना. =1४१६ म. स्थापक, डरारक.

ENVELOP, p. f. Mana 10, MI-117-de 1 A or o. आ-परि-इ 5 U or c., आ-परि-सं-छद् 10, विभा के U 2 कोसे निम्ना or निविश c. - s. क्रीस : मारेडन विभानं, पृष्ट् । भारतादनं, भवगुंडनं, 🏖 प्रावस्थ-प्राच्य

किंदिक ए. . . विवेष दिह 2 U का अंक 7 P or किंदि के भिन्नविष a: कु 8 U. →ED, a, नविष, विषदि-

किंद्र BON, v. t. परिषेषु 1 A or c., परिषेषु 6 P; किंद्र Engreene. -(E. s) s. परिसर;, उपांत:, अ-

परिस्कर्ष न सह 1 A or मृष् 4 P, 10, परहष्यं अभित्वष्ठ् 1, 4 P or तुम् 4 P; स्पर्धे 1 A; 'I e. you
your prosperity' त्वदुःक्वांसिहिष्णुरहं. 2 (In a
good sense) स्प्रह 10 (with dat.) - ह. अस्प्रा,
अभ्वष्तं, ईट्पा, मात्मयं, मत्सरः, अक्षांति त., असहिष्णुत्वाः, अमर्थणं; परधनामिलाषः. - ABLE, त. स्प्रहणीय,
अक्षांक्षणीय. 2 ईप्प्रणीय, तोम्य. - ER, इ. अस्प्रकः,
मत्सरित् क., ईद्धिन् क. - OUS, त. ईप्प्नि, सत्ये,
अस्पत्मर, परोन्कवांसहन्, अस्प्रकः, मत्सरित्, साम्यस्य
(with loc.); असहिष्णु in comp.; 'e. of other's
happiness' परसुवासहिष्णुः oft. ex. by प्रोभाग in
comp.; 'e. of each other's fame' (प्राय: समानविया:) परस्परयज्ञाःपुरोभागः (M. 1). - ousbx. ado. सेध्यं, साम्यस्यं, समस्तरं, साम्यं.

Envoy, 8. दूत:, संदेश-वार्ती-हर:, निसष्टार्थ:; राजप-

EPAULET, 8. स्कंधाभरणं, अंसालंकार:.

্টি $\mathbf{P}_{\mathbf{p}}$ \mathbf{E} \mathbf{E} \mathbf{E} \mathbf{E} \mathbf{A} \mathbf{I} , \mathbf{A} \mathbf

EPIC, 8. वीरचरितवर्णनं, महाकाव्यं, वीरपुरुषेतिहास:. EPICENE, 4. बीपुर्विम, साधारणलिय.

EPICURE, EPICUREAN, a. उदरपरायण; भोजनचंचु, बदरंभरि, लोलुप; विषयासक्त, इंद्रियमुस्तानरत, विषयेत. - EPICURISM, s. विषयसेवा, विषयासक्ति f., इंद्रियसु-सानराय:

EPICYCLE, s. 对新期前, 可侵陷:..

EPIDEMIC,-AL, a. ब्यापक, सर्वत्रम, बहुजनसाधारण ्रं णी f.); संचारिन; 'e. disease ' मार:-री, महा-्रासरी. -e. जनपदोदधंतः.

Eribermis, v. बाह्यत्वच् f., बाह्यचर्यन n.

EPIGLOTTIS, s. डप-प्रति-अलि-जिह्ना, घंटिकाः

EPIGRAM, s. क्षत्रकविता, लघुकाव्यं.

Crilersy, s. अपस्मारः, भामरं. = Epileptic, a. अपस्मारिन, भामरिन्, 'an e. fit' अपस्माराक्रमः.

EPILOGUE, s. वपसंहार:. EPISCOPACY, s. धर्माध्यक्षता, धर्माध्यक्षाधिकार:.

EPISODE, इ. बपांस्थानं, दपकथा, मासंगिकवाक्यं, आ-स्थानं-कथा. = IC,-ICAL, a. मासंगिक (की f.), अप-

PISPASTIC, a. स्कीटजनक.

PRETLE, s. qui, dar., desi; 'epistolary corresdondence ' qu'n duc:. EPITAPH s. 1998a: Achelle f. 1998aisi. EPITHALAMIUM, s. Majerije.

EPITHEM: s. vèq:, sq-aig: ès.

EPITHET, s. विदेशका, दपाश्चित्र के के दान के द

EPITOME, s. संक्षेत्र:, साहः, संबद्धः, समाहादः, समसनं, —1ZE, v. t. संक्षिए 6 P, समस् 4 U, समह-9 P, सह 1 P. —1ZEB,—1ST, s. संक्षेत्रः m., संबद्धकृतं m. EPOCH, s. कालः, उगं, अवधिः, विणीतकालः. 2 शिक्षा-स्कालः. 3 शाकः, शकः

EPODE, s. उपगीतं-गानं.

EPOPEE, See EPIC.

EQUABLE, a. समान, निविकार, समाचित्त-वृत्ति-भाव. EQUAL, a. सम, समान, तृत्य, सन् स (की f.), प्रतिम-संकात्र-in comp.;(with instr. or gen. of person); See Like; 'to whom gold and a clod of earth are e. ' समलोहकांचन: ; the point of equality being in the instr. or loc., समुद्रेण समी गांभीये,-र्यण; 'to consider e.' तलया थ 1 P. 2 अनवर. 3 समन्नति-चित्त, निर्विकार. 4 पर्यात, अल with inf. or dat.; mg 1 A (with dat.); 'ho is e, to the task ' तत्कार्यं साधियतुमलं सः; रक्षणाय कल्पते, &c. = 8. समानपदस्थः, तुल्यपदभाज m. 2 सवयस्कः, सव-यस्य:, तुल्यवयस्; oft. by (a.). -v. t. तुल् 10 (तु-लयति), (पासादास्त्वां तुलियतुमलं Me. 65), सभी-तल्यी-क 8 U; oft. ex. by (a.); 'none can e. me in bravery ' न कोवि शीर्येण मम समान:. -ITY. 8. साम्यं, समानता, तृल्यता, साद्दयं, &c. =IZE, v. ℓ. समीक 8 U, तल 10. -LY, adv. सम, सर्वा, समान,

Equanimous, त. समिष्ठ ग-भाव-वृत्ति, निर्विकार.
- Equanimity, ह. समृत्र्तिता-षित्तता, सम्भावः, समावृत्ति f.

EQUATION, 8. समीकरणं, साम्पे.

EQUATOR, s. भूकक्षा, परिधि:, निरक्ष:; 'celestial e. ' ब्योमकक्षा. - IAL, a. निरक्ष in comp.; 'e. region' निरक्षदेश:.

EQUERY, s. मंदरा, अथ-वाजि-ज्ञाला. 2 अथपाल:.

EQUIANGULAR, त. समझोण, समानास.

EQUESTRIAN, a. অধীয়, আধিক (কা f.). = s. মাধিক:, স্থাইাg:.

Equidistant, a. समानांतर.

EQUILATERAL, a. सम्भूज.

Equilibrium, s. तुल्यता, समता, साम्बं 2 तुल्यमा-रता समतोलनं, समानभरता के to be in s. महार्य व. मू. तुल्या प् pass., सनामभार व. मू. क्यां

Equinox, a. विषयं, विश्वसं, u.; it the vernal के महाविष्यं, हिस्स्यं, 'the antumnal के विश्वयं, जलविष्यं, क्रिक्ट्यं, जलविष्यं, क्रिक्ट्यं, विश्वयं, क्रिक्ट्यं, विश्वयं, क्रिक्ट्यं, विश्वयं, विश्वयं के क्रिक्ट्यं, विश्वयं के क्रिक्ट्यं के क्रिक्

Equition to सम्बद्धि कि ए. क्वीयकरणानि प्र-कप-कृष् 0. or क्याप्ट 0. or क्वाया 1 P, क्यकरणै: समापुज् 7 U, 10 ' के क्वीये 1 P or पूच् 10. -- AGB, s. क्यकरणे, सामनी, संपंदरः, सामनी, कपंदररः 2 परिवर्षः, परिवारः, अ संज्ञा, परिच्छदः, समाहः, सज्ज्ञा, कर्पना, क्वाया, स्वाया, स

Equipoise, v. i. संगीकृ 8 U, तुलया धू 1 P. -s. Equilibrium, q. v.

EQUIPOLLENT, a. तृत्यवल-शक्ति-सामर्थे.

EQUIPONDERANT, a. समभार-तील, तुल्यपरिमाण.

EQUETY, ६. न्यायः, धर्मैः, अपक्षपातः, न्याय्यता, सर्वे-समता. —ABLE, व. न्यायपरायण-वर्तिन्, अपक्षपातिन्, समदर्शिन्, सर्वेसमन्यायिन्, 2 न्याय्य, यथान्याय, पक्ष-पातरहित, सर्वेसाधारण. —ABLENESS, ६. न्याय्यता, अपक्षपातः. —ABLY, adv. न्यायतः, यथान्यायं, प-अपातं विना.

EQUIVALENT, त. सन, तुल्य; Soe EQUAL. 2 तु-ल्याथेक, समार्थ, तुल्यकल-इक्तिः; तुल्य-सम-मूल्य, समा-घे. = s. तुल्यइच्य-वस्तु n., तुल्यमूल्यं वस्तु, प्रतिफलं. 2 तल्यार्थ: जन्दः, पर्यायः

EQUIVOCAL, a. ह्यथे, संदिग्धार्थ, वक्त, अस्पष्टार्थ, अ-व्यक्त. = LY, adv. वक्रोक्त्या, भंग्या, अस्पष्टं, संदिग्धार्थेन, अन्यक्तं. = NESS, s. संदिग्धार्थः, ह्यर्थता, अर्थसंदेहः, वक्रता, अस्पष्टता.

EQUIVOCATE, v. i. वक्तं-अस्पष्टार्थं-वद् 1 P, वाक्य-भेदं कु 8 U. = ION, s. वक्तवचनं, वक्रोक्ति f., वाक्य-भेदः, वाक्छलं, अप-व्यप-देशः

Equivoque, s. कुटोक्ति-अर्थापत्ति f., वक्रभागितै.

ERA, s. काल:, ज्ञाक:, धुव: काल:. 2 विशिष्टकाल:-

ERADIATE, v. i. किरणान क्षिप्-मुच् 6 P, परिस्कृर् 6 P.

ERADICATE, v. t. उत्-निर्-मूल् 10; डाच्छर् 7 P, उत्सद् 0., उत्पट् 10, दि-ध्वंस् 0., आमूलं उद् 1 P or उत्पत्न 1 P, स्थप-रुष्ट् 0. (रोपयति). -10N, s. उ-मूललं, उच्छेदः, उत्पाटलं, स्थपेरापणं. -0B, s. उन्मूलियत् m., उच्छेदिन् m.

ERASE, v. t. ब्या-अप-मृज् 2 P, विलुप् c., ब्यामृज् 6 P. 2 डान्डिएर 7 P, विज्ञ o., डप्यूक् 10. - URE, s. ब्यामृजी:, लोप:, उच्छेद:, विकाश:.

ERE, prep., ade. पूर्व, प्राक्, (with abl.); 'e. this' अतः पूर्व; 'e. long' आचिरात्-रेण; 'e. now' नाति चिरं, नाति विरायाहः, 'e. while' कि विराय है; See BEFORE.

ERROR, a. can, stage, and, and, and, and, and, and, and in comp.; with the neck o. 's gular, and us; with the hair c.' quality, the control of the control o

हिन्स-आधि , स्विधित् क क हिन्स ड के, रूप 10 सिंध ।
निवान 1 P. (विश्वान जयस्तेभात् R. 17. 50) के
हत्या क, केंग्री 1 P. विश्व क, व्यक् क (विश्वान है) के
कस्प क, व्यम् 1 P. विश्व कि P. वस् 1 P. =10%,
क मितावान, संस्थापन के विभाव, विश्व के क्यापनं, वत्सेप:, वस्त्रुप, वस्त्रुप,

ERODE, See CORRODE.

EROTIO, a. कामिय, कामिन्, कामुक.

ERR, v. i. (1844 1, 4 P, SUCIN 4, 5 P, SAUS या 2 P, डन्मार्गेण गम् 1 P or प्रवृत् 1 A; स्कल् 1 P, पगद 4 P, सत्यथाद अंश 1 A, 4 P or स्व 1 A or विचल 1 P, ब्युत्झम् 1 U, 4 P, व्यतिचर 1 P. -ANT, a. पश्चिमिन, भ्रमणकारिन, -ATIC, a. भ्रमणशील, जंगम, चर. -ING. a. भ्रांत. हन्मागेप्रवस्त सत्पद्भष्ट-च्यत, उत्पथगामिन, प्रमादिन .- EBBONEous, a. भ्रांतिमूलक, प्रामादिक (की f.), भ्रमात्मक ; मिध्या-मृषा-in comp.; 'e. notion' मिथ्याग्रह:. 2 अन्त, असत्य, अशुद्ध, अयथार्थ, अतथ्य, वितथ. = LY, adv. मिथ्या, मुषा, अयथार्थ, असत्यं, भ्रांत्या, प्रमादेग, सप्रमाई. - Error, 8. भ्रम:, श्रांति f., मतिविश्रम:, मोहः, भ्यामोहः, मिथ्यामति रि. 2 दोषः, अपराधः, पर मादः, स्खालितं, पापं 3 उन्मार्गगमनं, स्यतिक्रमः, हत्य-थ:. मार्गभंश:: 'in e.' भ्रांत, प्रमुत्त, सदीष, अपराख-ERRAND, 8. संदेश:, संदेशवाच् f., वाचिक ; शासनं, आदेश:, 2 दीत्यं, दतकायं-कर्तव्यं ; 'send on an e.' प्रतिशास 2 P, आदिश 6 P, दौत्येन प्रेष्-पेर c. : ' sending on an e. ' पतिशासनं.

Erratum, s. अज्ञुद्धं.

Errhine, a. नहप, अत्कर (री f.).

Enst, adv. पुरा, पूर्व, पा ह, पूर्वकाले.

ERUCT, v. t. टहम् 1 P, उद्-ग 6 P. - ATION, e. टहार:, टहम:-मर्न.

ERUDITE, a. ज्युत्पन्न, संस्कृताचित्त, पंडित, कृतविप, विपान्नित, -1001, s. पांडित्यं, ज्ञानं, विषा, ज्युत्पत्ति f. ERUGINOUS, a. तानकलंकरूप, तानगुणविश्विष्ट.

Enuprion, s. निःसरणं, निगैमः, उद्देदः, उतिरणं, स्को-टनं, उतारः, उत्कोपः ; 'o. on the skin ' दृदुः, वि-स्कोटः. 2 कोठः, विटिका, कोठीतमः. - Ebuprive, a. उद्देदिन, स्कोटनविश्विष्टः

Erysipelas, s, eçç:, çç:.

ESCALADE, v. t. लेख 1 A, 10, अवस्तंद 1 P निभेण्या आहह 1 P. - s. दुर्गलंधनं, अवस्तंद: देवं ESCAPE, v. t. मुज्-विमुख pass., वै-एक्-Passa (with abl.); 'e. ed death' नरजादिक्तः। 'e. ed censure' दोषादिमुक्तः 2 सं-वि: वस्तु 1 कि लेख 1 A, 10, पारं इ-या-2 P or गर्स 1 P. 3 परेट 1 P, न्यूज 1 P; 'it e. ed his notice' स नजा कायत दं he has e. ed one danger to fall infio. another "(Cf. e. ed Scylla to fall into Charybdis) वंश्वभटो गृहक्त्योतशिकायाल्युखे पतितः अ. 4). च्ट. ं. अप-नि:-क्रम् 1 U, 4 P, अपस् 1 P, अपस्य 1 P, विर्णस् 1 P, परा-इ 2 P, पलाय् 1 A, अप-या 2 P, अपधाद 1 P, अलक्षित-निभृतं-क्षम् ; 'he narrowly e. ed' कथं कथमपि मुक्तः ; 'e. ed with his life' पलायनेन जीवितं रक्षितवान् = अपलायनं, निर्णमः, अपक्रमः-मणं. निष्कमः, अपस-पणं, अपयानं. 2 निस्तारः, मुक्ति f., मोक्षः, वाणं, क्षे-मलाभः.

E80मछAT, v. i. राजसाद्-मु 1 P, (संतत्यभाषात्) विज्ञानित मु, राजस्वतां आपद् 4 A, राजानं गम् 1 P. = के राजसाद् संक्षेत्रादि.

ESCHEW, See AVOID.

Escort, s. परि-अनु-चराः, रक्षाव्हवाः (pl.); पारि-वारः, रक्षकाणः, रक्षिवगैः; 'send her with a good e.' सरक्षितां तां प्रेषयः 2 रक्षणं, ज्ञरणं, रक्षा, 'अनुवजनं. =v. t. (रक्षार्थं) अनुगम् 1 P, सह-इ 2 P, अनुवज् 1 P, प्रतिरक्ष् 1 P, (ऋषिप्रतिरक्षितां S. 4). परि-अनु-चर् 1 P.

ESCULENT, «. साच, भक्षणीय. = s. खार्च, भक्ष्यं.

ESCUTCHEON, s. कुलचिह्नपर्न.

Esophagus, s. अनवाहि स्रोतस् n.

Esoteric, a. गूट, अलौकिक (की f.); বিशिष्ट.

ESPALIER, 8. लताकुंज:, वृक्षजालं.

Especial, a. उत्तम, विश्वाह, प्रधान, परम, मुख्य. 2 संविश्वेष, विश्वेष in comp.; 'e. qualification ' विश्वेषणा'.=LY, adv. विश्वेषण-प्रतः,प्रधानतः, मुख्यशः. Espionage, s. गृहविक्षणं, चारवृति त., गृहप्रचारः. 2 चारप्रयोगः.

Esplanade, १. समः क्रीडापंदेशः, समीकृतं क्रीडास्थानः

Espouse, v. t. परिमह् 9 P. वि-टंट्-वह् 1 P. परिणी 1.P. वृ 5 U. 10 (बरवित). 2 अंगी-स्वी-कृ 8 U. परि-सृष्ट, वरी-दरी-कृ, अवलंब् 1 A. आशि 1 U. 3 रक्ष् 1 P. अनु-पा c. (पालयित). संवृध् c. 4 वाचा दा 3 U - क्र-भित-का 9 U. = AL, s. परिमहणं, उद्राहः, परिणय-सं. 2 वारदानं, वाशिश्यः 3 स्वीकारः, महणं, अनुपा-कतं, अवलंबनं, आश्यः; 'e. of a cause' पक्षपरि-सहः-पातः, पक्षावलंबनं.

Esty, v_i t. (दूरात्) आलीक् 1Λ , 10, निरूप् 10, हैश्व 1Λ , निर्वेण् 10.

Esquine. . अंजुक्तवाह:, साजहानिक:. 2 थी pr.,आर्थ;, . अंजिल् in comp.

हिड्ड के, v. e. आरम् 1 A, प्रशिक्ष् 1 A, उन्हाम् 1 A, व्यवस्ति च P, Ses Attempt. - e. प्रशिक्षं, प्रयत्नः, निर्माति , उपानाः, उपानाः,

ESSENCE, s: सारक्षेद्र, जूनं, अधिमूतं, मूलक्त् कः, 'vital e. of body' श्रारिधातवः (pl.). 2 सारः, निष्क्रवेः, निगेलितार्थः, पिडितार्थः, भावः, निष्कृष्टार्थः.

3 Perfume, q. v. — ESSENTIAL, a. सारवत्, सारमूत, ससीरः 2 आववश्य, अत्यावश्य, गुरु, सहस् ; oft. ex. by अप-ईक्ष्म् 1 A; 'sprinkling of water is e. to the growth of sprouts' अंकुर्युद्धिजैलसेकन्मपेक्षत एव. - s. तत्वं, मूलतत्वं, मूलं. 2 परमार्थः, गुर्वेथः. 3 (E. s of judicature) व्यवहारमातृकाः. - Ly, adv. अवश्यं, तत्वतः, सारतः.

ESTABLISH, v. t. सं-प्रति स्था c. (क्थापयित), अधिष्ठा c.; 'one whose rule is newly e. ed ' अधिराधिष्ठितराज्यः (M. 1); प्रतिष्ठित प्रकृतिषु 'well e. ed' &c. 2 उप-प्रति-पद c., समर्थ 10; निर्णी 1 P, स्थिरी-इंढी-प्रमाणी कु 8 U, सं-स्तंप् 0 P or c., निगम c. (गमयित). सिद्धातयित (D.). 3 ज्यव-स्था c., प्रकृप c., वि-धा 3 U. = MENT, s. संस्थापने, स्थिरीकरणं. 2 प्रतिपादनं, उपपित्त f., निगमनं. 3 भूत्यादिवगः. ESTATE, s. अवस्था, दशाः, See Condition. 2 संपद f., धनं, रिवथं, दायः; भूमि f., विभवः, संपित f., इंडयं, विसं. 3 पदं, स्थानं. f वर्गः, गणः.

Еѕтеем, v.t. बहु मन् 4 Λ or c., संमन्, पूज् 10, आ-द् 6 Λ . 2 गण् 10, वि-भू c.=s. बहु-सं-भानः, आ-दरः, पूजा, मान्यत्वं. 2 मतं. मिति f.= Еѕтімавіе, a. मान्य, पूज्य, अध्यं, पूजाहं.

ESTIMATE, v. t. निरूष् 10, वि-मू c., निर्णा 1 P, वि-गण् 10, सं-परिसं-स्था 2 P, सक्छ 10, निश्च 5 U, अप-मून्यं निरूष् or निर्णा. - s. गणना-नं, परिसंस्थानं, मृन्यनिरूप् अधागणनाः, 'rough c.' स्थूल-आकारमानं. 2 मतं; 'in the popular e' ठोकमतेन. - ION, s. गणना-नं. 2 बहुमानः, मानः, आदरः, संमानः. - OR, s. गणकः, संस्थात m.

ESTIVAL, a. निदाध-ग्रीडम-संबंधिन.

ESTRADE, s. सम्भूमि f., समस्थानं-स्थलं.

Estrange, v. t. अप-वि-रंज् c., विश्चिष् c., भिट्ट T P or c., विरागं उत्पट् c., स्तेहं भिट्ट or छिद् T P or विघट c. (घटपति). 2 दूरीकृ 8 U, विच्छिट्, विश्विप c., विय्ज् T A, 10. — ED, a. विरक्त, विश्विषत, भिरित, जातविराग, निवृत्तस्तेह, अपरक्त, अपरागित्. 2 दूरीकृत, विच्छित्र, वियोजित. — MENT, s. विरक्ति f. अप-वि-रागः, स्तेहनिवृत्ति f, रतेहच्छेदः-भेदः-विरागः. 2 वियोगः, विच्छेदः, विरहः, विश्वेषः, दूरीभावः, वृत्यमावः.

ESTUARY, 8. समुद्रवंक:, पुटर्भेद:.

ESTUATE, v. i. फनायते (D.), बल्सिच् pass. ET CÆTERA, (&c.) Ex. by आहि, आय, प्रभृति in comp.; 'horses, asses, &c. ' अश्वरासमृद्यिः, गुडादि, &c.

ETCH, v. f. Ru 6 P, 199 10.

ETERNAL, त. नित्य, साथत (वि.), अनंत, समातनं (नी र्र.), अनादि, अनाय, सतेतं, सतत, अनायनंत, साथतिक (की र्र.), निरंतर, अविसीगन, अमर, अन्वाय, अविच्छित्र, अक्षत्र. —LY, adv. नित्यं, द्वाधन, सदा, निरंतरं, अविरतं, सर्वेकालं, अनंत. — ETBRNITY, s. नित्यता, आनंत्यं, सनातन्त्यं. 2 अनंतकालः.

ETESIAN, See ANNUAL.

ETHER, s. आकाक्ष:-का. 2 तेजीवह:, हिगदव:.

ETHEREAL, α. आकाक्षीय, नभस्-आकाक्षा: in comp., वैहायस (सी f.). 2 तेजस (सी f.).

Ethics, s. नीतिविधा-शार्क, नीति f., आधारनीति:
—Ethic, Ethical, «..नीतिविध्य-शार्कायः - Ally, adv. नीत्यनुसरिण.

ETHNIC,-AL, a. अन्य-भिन्न-देशीय-

ETHNOLOGY, s. नृवंशविद्या.

ETIQUETTE, s. आ-उप-चारः, विनयराति f.,-विधिः, सदाचाररीतिः, सौजन्यं, सभ्यता, शिष्टाचारः

ETYMOLOGY, ४. व्यत्पत्ति रं., व्यस्पादनं, शब्दसाधनं, शब्दस्युत्पत्तिवयाः —ICAL, ॥ व्युत्पत्तिविषयः ' e. senso 'योगिकार्थः: —IST, ४. शब्दस्युत्पत्तिकृशलः: —IZE, v. t. व्यत्पद c.

EULOGY, s. प्रशंसा, स्तृति f., स्तयः, क्षाया, वर्णनं, गुणस्तृति:-क्षाया-वर्णनाः = ize, e. t. प्रशंस 1 P, स्तृ
2 U; Seo Praise. = istic, a. स्तृतिमय (यी f.).
प्रशास्त्र (री f.). = ist, s. प्रशंसकः, स्तृतिपाटकः,
वंदिन m.

Eunuou, s. षं(शं)ड:-ड:, क्लांब:, नपुंसकः, पांगंड:, पंड:, नृतीय(या प्रकृतिः. 2 वर्षवरः, स्थापत्यः, कं- भूकिन m., सीविदः, सीविद्यः

Еприемізм, в. मंगलभाषितं.

EUPHONY, अ. सुस्वर:-ज्ञब्द:-स्वन:, सुश्चिष्टस्वरत्वं, अ-कर्कज्ञता. 2 संयोग:, सिध:. =10,-10U8, अ. सुस्वर, स्थाव्य. सञ्ज्ञथव, धतिसञ्ज, अकर्कज्ञ, सिश्चरस्वन.

Eurhobria, s. समंतदृग्धा, सीहुदः, वजः, स्नुह f., स्नुही, गुडा.

EVACUATE, v. t. परिस्यज् 1 P, वि-हा 3 P, दत्-वि-सज् 6 P. 2 रिच् 7 P, ज्योकु 8 U; 'e. bowels' गुध् ८., मलगुद्धि कु 8 U. –10N, श. परित्यागः, द-स्मोः. 2 (Of bowels) मलगुद्धि त. मलोत्सगेः. मलोगारः दश्रारः, विरेचनं.

EVADE, v. l. शाटचेन परि-इ 1 P, व कोक्त्या परिह, अप-लप् 1 P, अप-नि-हु 2 A, अप-स्पप-दिश् 6 P.

-v. i. शाटचेन पलाय् 1 A or अप-सप् 1 P or अ-प्रीष् 1 P, स्पर्यक्षे के 8 U, वाक्टले के - EVA-SION, क्ष्मप-व्यप-देश:, उद्यन् n., छल, कपट, निह-वः, छलेन परिहरणं. 2 बकॉलि f., वाक्टले, अपलापः, क्ष्म्यक्षे, केतवीकिः. 3 Escape, q. v. - EVA-SIVE, a. सकपट, छलिन, छल्।विस, स्थपदेशिन, अपह-वकारिन. 2 वक्रक्रकार्डल, जिसा; 'स. अप्रक्ष्मप्पः' व- मोत्तर ; ' when he made e. replies ' यहा साम्या भेदान बहुनकथियते (Mn. 2). =13; adv. सामार्थः चाक्छलेन, वक्रोक्त्या, प्रस्तुतं परिश्रन्थः

EVANESCENT, त. क्षणिक, क्षणमंगुर, भेकाधंत (ती f.). 2 अनुस्य, परीक्ष, अंतर्हित, अमन्यका

EVAPORATE, v. i. बाल्पी भू 1 P, बाल्पकर्यण बहुम् 1 P or नज्ञ 4 P, बाल्पायने (D.), आतपेन खुद् 4 P. 2 (fig.) विनज्ञ, विली 4 A, अंतर्था pass., विन्दु 1 P. = v. t. बाल्पीक 8 U, आतपेन खुद् 0., उच्छुव् c., बाल्पकर्यण नज्ञ c. or उद्ग्य c. (गमयति). = 2D, a. आतपज्ञक, ज्ञांपितरस. = 10N, s. बाल्पीयनं नज्ञी, बाल्पमावः, ज्ञोषणं.

Eve, s. व्वेपदात: 2 Evening, q. v.; 'to be on the e. of taking place' उपस्था 1 P, प्रत्यासद् 1 P; See APPROACH.

Even, a. सम (in all senses); 'e. ground', समपदेश:-रथलं-पाट:-ग्मि f.; 'e.-handed' सम्पन्नि, सम्दर्शिन् ; 'e.-minded' समिषक्त-भाव, सम्वृत्तिः 2 समरेख, अवक्र, ऋजुः -v. t. समिक् 8 U. -adv. आप ; 'e. though' 'e. if' यपाप ; 'e. now' अचापि ; 'e. to so' एवमेव, एवं, तथैव, अभ किं ; 'o. as' यथा, यथैव. -LY, adv. समं, तुल्यं ; सम. तुल्यं in comp. -NESS, s. समता, साम्यं, तुः ल्या. एकरूपता, निर्विकारता, दिए.

Evening, Even, s. संच्या, संध्यासमयः, सार्यकालः, [त-त-कालः, दिनावसानं, प्रदोषः, रजनीमुखं, सायाहः ६ 'in the e.' सायं; 'good e. to you' ग्रुपस्ते परंदोषः (भूयात्). -a. सायंतन (नी ति.), मारोषिक (की ति.), वैकालिक (की ति.), सायंकालीन

Event, s. वृत्तं, व्यतिकरः, वृत्तांतः, घटना, संभवः, संगतं ; 'in the e. of 'यादै, चेत्. 2 परिणामः, फलं,
अनुवृत्तं, उत्तं, उत्तरं फलं. – FUL, a. विख्यात, बहुवगाविष्टः – UAL, a. अतिम, अंत्य. 2 आनुष्णिक
(की f.), अनुवार्तन्, अनुसारिन्. – UALLY, ado.
अवशेषे, अते, अंततः

Even, adv. कदा-चन-चित् , कदापि; किं चित्त, जातुः 'not e.' न कदाचन, न जातु, &c. 2 नित्यं, अहर्निक्षं; सदा, सर्वदा; 'for e.' शश्चत, निरंतरं; अजलं, जान्धती: समा: ; oft. by एकांत, अत्यंत in comp.; 'disappeared for e.' अत्यंतविलुतदर्शन ; 'lost for e.' एकांतनष्ट ; 'gone for e.' असिश्रुक्त गत, अत्यंतगत ; 'e. more' पुनः, इतः परं ; 'e. and anon' वारंवारं, काले काले, मुहुर्भुद्धः, मुहुः; 'e. singe' यतः प्रभृति ; 'e. so little' मनाक्-वंपन्-कियतः किंचिन्-अपि. With adj. ex. by नित्य, सदा. किंदिं किंदं किंदिं किंदं किंदिं किंदं किंदिं किंदिं

तारा, v. t. नि:स c., निराक्त 8 U, बहिष्क्र, अधिका-त-स्वत्वात-भंज् c. or च्यु c.

IDENCE, s. साक्ष्यं, प्रमाणं, प्रामाण्यं, निदर्शनं; written e. 'लेखप्रमाणं, साधनपर्य; 'ocular e. 'त्यक्षप्रमाणं, चाक्षुवज्ञानं. = v. t. प्रमाणिक 8 U, प्रमान् साध् c. or दि-भू c. or दप-पद o.

TIDENT, a. स्पष्ट, सुस्पष्ट, स्फुट, परिस्फुट, व्यक्त, वि-दि, प्रकाश, पत्यक्ष, प्रकट; 'make e.' प-काश c., गविष्क 8 U, स्पष्टीक, वि-वृ 5 U, विश्वदीक; 'to be ' स्पष्टीभू 1 P, &c. = LY, adv. स्पष्ट, स्फुट, व्यक्तं, प्रत्यक्षं, नाम, oft. with एव.

Evil., a. दृष्ट, पाप, खल, कृत्सित, असाध, निय, अधम, पापिन, असत्, गर्झ, गहित, बाच्य; gen. ex. by दर, क, अप, असत्, पाप in comp.; 'e.-intentioned' प्रापासय, दुर्बोद्ध; 'e. passions ' दुविकाराः; 'e. eye' कुब्रिड र., पापव्रि:; ' e. course' कुप्य:-मार्ग:, असत्यथः; ' e.-conducted ' द्राचार, अपकर्मन, दर्ब-ं न; 'e. doer ' दुर्शृतः, कुकर्मन् m.; पापकर्मा, दुष्कु-तिन m., पापकृत् m.; 'e.-minded ' दुश्तमन्, पाप-मति-नुबि, दुष्टमाति, कुमति, दुर्मति, दुर्नुबि, पापाश-य; ' good or e. acts ' चुभाज्ञभक्तमीण ; 'e. speaking' दुरालापः, विज्ञानवाक्य'; 'e.-tongued ' दुर्मुख, मुखः, अबद्धमुख, कद्दः = 8. अनिष्टं, महित, अशुर्भ, अपाय:, अमर्ब, अरिष्टं, दुःखं. 2 दुर्गति f., इरवस्था, व्यसनं, आ वि-पद् f., कष्ट, अत्याहितं. 🕉 अपकारः, अपायः, हिंसा, कर्त-ति f. 4 पापं, पापाच-रितं, दुष्कर्म, कुक्कत्यं, अधर्म:, दुष्टकृत्यं, दौरात्म्यं, दोव:, द्वरानार: दुष्कृति f.; 'Oh! An e. has befallen'! अनवण्यं, अस्याहितं, हा विक्, करं.

Evinos, v. ६ विदिश् 6 P, प्रकार्य ०, सूच् 10, इश् ं, साडी-ध्यकी-प्रकटी-कृ 8 U, व्यंज् 7 P or c., जुत् प्राचार, adv. स्पर्ट, असंस्रयं, व्यक्तं. – IVE, a.

BYLOGRATE, v. t. Athe 8 U.

Evreants, v. t. परिहार्च, हैंच, बर्जेदीय अवस्थितक (की र्र.), परिहरप्रिय

EVOKE, v. t. आ-क्के 1 P, आन्समा कर्त 1 P. 2 कर्नार c., जन् o. (जनपति); प्र-कुष c., पोत्सर क्रिके क्षिके c.; his speech e. ed langhter लस्य क्या क्या साय बभुन, उपहासास्यदं आतं. - Evocation, क्रिके आहान. 2 Appeal, q. v.

EVOLVE, v. s. तिन्तृ 5 U, डक्कित् c. 2 वि-स्तृ त., मन्त्र c., वितन् 8 U. = EVOLUTION, s. उद्धेद:, विवस्त्रे, 2 विस्तार:-रणं, मतारणं. 3 परंपरा, भेणी. 4 मृतल्लानः. 5 परिणाम:; 'theory of e.' परिणामशहर:

EVULSION, 8. डत्पाटनं, उत्कर्षणं, अवलुंचनं.

EWE, s. मेवी, एडका, उरणी, अविला; ' e. 's milk ' अविसोढं, अविद्सं.

Ewer, s. क्षंडलु:, कुंभ:, उदक्पात्र.

EXACERBATE, v. t. म-कुप् ०., जातज्ञ ०., कोधं डशीप् ०.; See ENRAGE. = ION, s. प्रकोपणं-व, क्रोधंही-पनं.

Exact, a. यथार्थ, यथातथ, कत, सत्य. २ सृषि, निदोष, शुद्ध. 3 अवहित, अपमस; oft. by विशेष in
comp.; स्थलविशेषः, नरिवेशेषः 'e. place', 'e.
man &c.' 4 स्दम, विशिष्ट. 5 निर्विशेष, समान.
-v. t. बतेन यह १ P or आदा 3 A, बलाद मह
or निष्कृष 1 P or आ-इ c., दा c. (दारयित); oft.
by causal. 2 बाध् 1 A, अद्दे c., उपपीद्ध 10.
-ION, s. बलाद महणं or आदानं, निष्कषः, दापनं.
2 उपहवः, विश्वः, बाधा, बाधनं, उपपीद्धा. -Lx,
adv. यथार्थतः, यथावत्, यथात्यं, तस्वतः, सम्बद्ध,
सत्यं, स्वमतया. 2 नाधिकं न न्यूनं; oft. by एवः, 'e.
so' एवमेष, अथ किं, तथेवः, 'they two are
c. alike' नारित किमिप तथोरेतरं. -NESS, s.
याथार्थं, सत्यता, तत्वता. 2 स्वमता. 3 अवधानं,
अप्रवादः.

Exaggerate, v. t. अतिश्वयेन-अन्युक्तया वर्ष 10 or कथ् 10; संवृध् c. (Mr. 9), विस्तृ c. =ION, s. अन्युक्ति f., अतिश्वयोक्तिः, अनिवर्णनं, बागुपचयः, संवर्धनं.

2 निर्मा 1 P, निर्मा 5 U, मिलिक्स् 7 P. 3 अनुमूख 7 A, मच्च 6 P; इस्स 10 A, अनिष् 4 P, क्यों क् 8 U, का desid. (जिससते). 4 विशेष, समीध, वर्धाः विकादः, वृक्षः क्षेत्रः क्षेत्रः क्षेत्रः कि. १०. — ATION, s. प्रशिक्षा-क्षेत्रं, विवादः-स्वेत्राः, निरूपणं, अनुस्त्रातं, लावुवीवः प्रभाः 2 निरीक्षणं, आस्त्रेवतं, लावुवीवः प्रभाः 2 वर्षाः अवशाः निरूपणं, अस्त्रेवतं, अवशाः — EB, s. प्रशिक्षः, विवास्त्राः, अवशाः, अवशाः , प्रशिकः.

Example, a. उदाहरणं, निदत्तेनं, द्रशंतः; 'for e.' यथा, तथाहि. 2 आदतः, प्रमाणं, 'follow an é.' अनुक्क 8 U, प्रमाणं अस् 4 A, वत्मं अनुगम् 1 P. पदमन्तिथा 3 U, (पदमन्तिथेयं च महतां). = Exemplabr, a. प्रमाणी-आदर्शी-भूत, दृष्टांतयोग्य, प्रमाणयोग्य. 2 प्रसस्य, आध्य; अनुकरणीय-करणाई. = Ly, adv. प्रमाणवत्त, प्रमाण मिव, दृष्टांतक्ष्रोण, अनुकरणीयत्या. — Exemplify, v. t. उदाह 1 P, दृष्टांतन स्पष्टीकृ 8 U or प्रकाश c. or प्र-रृज् c. = Ication, s. उदाहरणं, निदर्शनं, उताहरणेन स्पष्टीकरणं.

Examinate, a. निर्जीव, विचेतन. 2 निरुत्साह, भ-मोत्साह.

Exasperate, v. t. प्रकृष् c., संक्ष्म् c., रूष् c., क्षुष् c., सं-रम् c. (रंभयति), कोधं उद्दीष् c. =ED, त. प्रकीषित, संरब्ध, जातामध, इन्द्रमन्यू, प्रदीसकीध, संक्षुब्ध, प्रकीभित. =ION, s. प्रकाषणं-नं, संरमः, कोधोदीपनं

EXCAVATE, v. t. टरखन् 1 P, निर्मिट् 7 P or c., विद्व 10. - ION, s. विदारणं, उत्खननं 2 खातं, गर्ते:- तां, रंग्नं, विलं, सावरं; 'e. underneath the ground' सरंगा. - or, s. खनकः, खातकृत् m.

EXCEED, v. t. अति-इ 2 P, अति-क्रम् 1 U, 4 P; स सत्कारी मनोरथानामप्यभूमि: (S. 7) 'e. ed even my expectations '; अतिचर्-गम् 1 P, लंघ् 1 A, 10; See BEYOND also. 2 अति-श 2 A, अति-भू 1 P; See Excel. -ING, α, अतिशयिन, अतिरिक्त, अधिक, अतिरेकिन. 2 अत्यंत, परम, पर, भूरि, स pr., आत pr. ; 'e. man's power' अतिमानवः 'e. written orders' आजापनम्बंघयन्. -INGLY, adv. अत्यंत, वितात, एकांतत:, अत्यर्थ, निर्भेर, प्रगाढं, मुतरां, नितरां, प्र-नि-कामं, सातिश्वयं, अतिमात्रं, अतीव, अति-म-pr. -- Excess, s. बत्कर्षः, गाउता, बाहल्यं, प्राचुर्यं, हरसेकः, अति शयः, उपचयः, आधिवयं, अति-रेकः, उद्देशः. 2 पौनक्क्त्यं, पुनक्कताः 3 मर्यादाति-ज्ञमः, अतिक्रमः, अस्याचारः, असंयमः, अपरिमितताः -IVE; a. अत्यंत, अन्यधिक, अन्यर्थ, अतिमान, प-, गाह, पर् पहुमा, सातिशय, निभर, उत्कट, निर्तात, अपरिमित्तः एकांतः अतिरिक्तः, अतिश्रुष्ठः, सीमः; gen. by स-अधि-का #INELY, odv. अत्यंत, स-अधि- pr., dis. Terre. See above.

Excels. i. 如何何 2 点,我们如果一种好几乎 8 U, 何有我 6 种 和信代者—何弟子 pies. (with abl. of person) 如何如 1 U, 4 P, 对后来 2 P; off: by

IN 1 P. MA GITTE IP, RICER, Top, PRINTER 2 P, riales & P. - Lance, & laffrent, see पै:, प्रकृष:, आतेशय:, भेष्टता, क्लमता, संपद f., ' 6. of beauty ' क्यानपड . 2 मुनीत्सर्थ: गुणविश्वाहता-मनार्थ: 3 गुण:, गुणवसा, परभाग:, उस्कृष्टगुण: - LENOY, 8. उत्कर्ष:, &c. 2 देव: महाराज:-माग: :- LENT. 6. विके शिष्ट, उत्कृष्ट, उत्तम, श्रेष्ठ, परम, अम, वरेण्य, महास्य-तम, प्रवर, गुणवत्, सारवत्, गुणोपेत ; oft. by बर् विशेष-in comp., and by words like भाष्य:, पंगमः, व्यापः, सिंहः, चार्दलः, इंहः, प्रकांडः, उद्दः, त-तज:, मतिकता, मचर्चिका, in comp. ; पात्रविक्षेप: 'e. receptacle '; 'e. cow ' गीमन विका, गीतका:, गवोद:, गोपकांड:, &c.; ' e. man ' पुरुष्पेन:, पुरुष-सिंह:, &c. =LENTLY, adv. स्ट्र, डन्मं, स pr. : EXCEPT, v. t. 35 10, परिवृत्त, अप-वि-हा 3 P, त्यज 1 P, अपास 4 U, मुख 6 P. 2 स्पाइन c. (a rule &c.), संक्रम् 1 P or c. - prop., & -ING, वर्जियत्वा, विहाय, मुक्तवा, अंतरा-अंतरेण (with acc.), (a) (with acc., instr., and abl.), ऋते (with abl.); oft. by वर्ज, न्यातिरिक्तं का. comp. ; गीतमीवर्जमितरा निष्कांताः (S. 4), 2: यदि न. -ION, 8. वर्जनं, विवर्जनं, हानं, त्यागः, अपासनं ; with the e. of ; See (prep.) above. 2 आवाद:, ज्यभिषात: ; ' rules have e.s ' उत्तर्गा: सापवादा: ; ' as general rules are limited (in scope) by e. s ' अपवादे(वित्सर्गाः कृतव्यावस्य: (K. II. 27); 'that saying has no e. s' अध्यभिचारि तदं प: (K. v. 36), इति लंकवाद: न विसंवादमासादयति (Mallinatha); ' counter-e.' प्रतिप्रसव:, (तु जकाभ्यां कर्तरीत्यस्य भ-तिमसव: S. K.). 3 वर्जनीयं, वर्ज्यं. 4 दोषः, बाधः-धा, अपवाद: ; 'take e. ' दोषं ग्रह 9 P, (नात्र दोषं ग्रहादयति कलपति: S. 3); See Object. -ION-ABLE, a. बाध्य, परिहरणीय, वर्ज्ये. =IONAL, a. अ-साधारण (गी f.), असामान्य, अपवादभूत, अलीकिक (की f.); 'e.-ly sharp ' अनग्यसाधारणं पट्टः. Except, v. t. उद-इ 1 P, निई, संकल 10 (कलय-ति) : 'e. passages ' चूर्णीक 8 U. = ION, 8. इ-द्वारः, उद्भुतभागः, निर्हारः, चुर्णिः

Exchange, v. t. [ब-,नि-मे 1 A, प्रतिदा 1 P, 8 U, (तिलेम्यः प्रतियच्छिति मापान्), प्रतिपण् 1 A, न्याति-इ 1 P, परिवृत्त o.; 'e. civilities' सन्कार[बिनिम्सं कु; 'by e. ing clothes' वपपरिवर्तनन-व्यतिहारिणः अन्यान्यसीभनद्वां (Mal. 1) 'who e. ed glances with each other'. – s. विनिम्यः, परिश्वितः, परिवृत्ति , परिवृत्ति , नित्ति , वित्तिम्यः, विर्वित्ति , परिवृत्ति , परिवृत्ति , वित्तिम्यः, विर्वित्ति , परिवृत्ति , परिवृत्ति , वित्ति , व

ं e, of plows ' मतिघातः ; 'in e. for ' विनिमयेन, स्पर्तिहरिंग, प्रतिदानेन 2 भाउ-द्रव्य-विनिमयः 3 थे-विकास

Excuseques, s. राजधनागारं, राजस्वकीषः ; ' chancellor of the e. ' कीषार्थाज्ञः, कीषावेक्षकः.

किंद्रटाइष्ट, १८. १. त्रात्रदेयकरं-जुल्कं-निरूप् 10 or निर्धृ 10 or स्था c. (स्थापयित). = १. राजस्वं. करः, जुल्कं. — MAN, १. करनिरूपकः. जुल्काधिकारिन कः., कराध्य-क्षाः, जुल्कप्राहः.

Excision, ४. डच्छेदः, कतेनं, उत्पाटनं, उद्धरणं, वि-नाजः

EXCITE, v. t. टलिज c.. प्रकृप् c.. सं-वि-क्षम c.. **डत्-सं-तप् ७., उद्-दीप् ७**, उस्ज 10, उत्था ७. (उ-र्थापयति), प्रोत्सह् e., प्रचृत् 10, व्य e., प्रवृत् e., सं-ध्या 10 (feelings &c.). 2 जन् c. (जनपति), उत्पद् c., भनुष् c.; 'my euriosity is the more e. ed ' इदमधिकतरमुवजानतं मे कीतुकं (Ka. 134); ' with anger e. ed ' संजातामर्ष, उद्दाप्तकाप ; oft. by dat. with or without #; 'his speech e.ed laughter ! तहची हासाय बभव ; See LEAD to. -ABLE, a. कोपन, उत्तंजनीय, मुलभकोप, क्रांध-ल, शीमकापिन. -ATION, -MENT, s. टराजनं, ट-त्तापः , उत्थापनं, प्रकोषः, उदीपनं, संतापः-पनं, सं- वि-श्लीभः, सर्भः, चिनीद्वगः, चिनीन्।पः, मनस्तापः, कां-पारिपनं. -ED, a. संरब्ध, प्रकीपित, क्षुब्ध, उत्तीजित. जातराव, इद्धमन्य, संततः सं-वि-क्षाभितः in an e. mood ' क्रोधविशेन ; रोषवशं गतः 2 उत्पन्न, जातः जनित. -ER, 8. उदीपक:, उत्तेजक:, संक्षीमक:.

Exclaim, v. i. आ-उत्-कृत् र P, उभै: पृष् 10, ता-रस्वरेण वह 1 P, आ-रह 1 P, उभै: उदीर c. = Ex-CLAMATION, s. उन्हों ज्ञाः, आरहनं, घोषणं-णा, उच्चै: स्वर:, उद्गार: ; 'e. of joy ' हर्षातस्वनः, हर्षीद्वारः.

EXCLUDE, v. t. नि-पात-िषध् 1 P. नि-अव-रुध 7 U. नि-ष्ट c., व्या-बृत् c., (तुज्ञब्द: प्रवेपक्षं व्यावर्तयति S. B.), बाध् 1 A, निरस् 4 U. 2 वहिष्क 8 U, नि:स e, निष्कस् c., निराक्क, अपानुद् 6 P, व्यतिहिच् 7 P or'c. 3 वृज् 10, त्यज् 1 P, वि-अप-हा 3 P, मुच् 6 P, अपास 4 U. - Exclusion, s. निषेध:, व्या-बैतेंने, व्यावृत्ति f., व्यातेरेकः, बाधः-धः. 2 निराकरण, निःसारणं 8 वर्जनं, व्युदासः, हानं ; ' to the e. of ' विहाय, मुक्तवा, अतिक्रास्य, उज्ज्ञित्वा. - Exclu BIVE, a. व्यावर्तक, निषधक, निवारक, बाधक. 2 अ-नन्यसाधारण (णी र्र.); अनन्यसामान्य, अनन्यभवत : 'b. of ' विहास, वर्जियत्वा, मुक्त्वा, हित्वा, रहित-हीन-in comp.; See Except. -LY, adv. अन-प्रमाधारण, केंबल, अन्यव्यतिरकेण; 'I am e. thy servant' भेर तेवान यसाधारणी दास: (M. 4). - NESS, s. भेष यसामान्या भक्तिः

EXCOGITATE, v. t. 역판 10, परिकृष् c.; Ses Con-SIDER. -ION, s. चितन, परिकल्पन.

EXCOMMUNICATE, v. l. (समाजात्) बहिष्कु 8 U, निराक्त, अपास् 4 U, अश् o., च्यु c., अपांक्तीकुः; 'one e. ed' अपांक्तपः, बहिष्कृतः. = ION, s. बहिष्कारः, अपांक्तयन्वं.

Excoriate, v. t. त्वर्ष-चर्म-बिह्न 6 P or नि-ध्य 1 P or कृत 6 P or छिद 7 P, निस्स्वर्षा-कृ 8 U. — ion, s. त्वक्छेद:-भेद:, चर्मक्षांत f.-वि-दारण-दिवस्त्वं-प्राडनंः

EXCORTIGATION, s. निस्त्वचीकरणं.

Excrescence, ४. गंडः, विस्फोटः, द्योफः; 'fleshy e.' अधिमांस, मांसपिडः.

Excrete, v. t. उत्सज 6 P. उचर c., ति:स c., म-लंग्समं कु 8 U. -10N,-Excrement, s. विष्टा, उच्चारः, राकृत् n., पुरीषं, पूर्य; See Dung; 'e. and urino' विष्यूत्रं, सूत्रपुरीषं. -AL, a. उच्चरित, अवस्कृत, उत्सृष्टं.

Exchuciate, v. t. अत्यंतं व्यथ् e. (व्यथयति) or बाध् 1 A or संतत् 1 P or e., प्र-मंध् 9 P. -ING, a. मर्माच्छद्-स्ट्ब, अंदतुद, प्रमाधिन, अंतिव्यथाकर (र्री f.), अतितीन, नितांतकटिन. -ION, s. तीव-ति-म-वेदना, अतियानना.

Excunsion, s. पर्यटनं, भ्रमणं, विहारः, विहरणं. 2 प्रथ्यागः-भंशः, मार्गानिकामः, विचलनं, उत्कामः. 3 अभिद्रवः, आक्रमः, आपातः.

Excursive, a. भ्रमणञ्जील, त्यक्तमार्ग. 2 सर्वती थाविन.

Excuse. v. t. क्षम् 1 A, मृष् 1 P, 10, सह् 1 A, तिज desid. (तितिक्षते). 2 दोषाद् मृष् c. or शुभः; 'e. a person' दोष-अपराधं-क्षम् (with gon.); 'e. a fine' दंड अवस्ज 6 P or सृष् 6 P; 'e, oneself' अप-ज्यप-दिश् 6 P, जनरंदा 3 U, अप-देशे-छन्न-छ 8 U, आत्मानं विभुष् c.; 'e. ing my-self on the ground of head-ache' शिरः शुल्यंनमगदिश्म (D. K. II. 2); 'e. me' मसी-दन् भवान् = s. अप-ज्यप-देशः, उत्तरं, निमिन्, छन्न, छन्न त्रा विभाषनहेतुः. 2 दोषक्षालनं, पापशाधने, क्षमार्थना; oft. by हेतुः; 'under the e. of illness' अस्वास्थ्यहतोः, अनामयायदेशेन, =LESS, त. निरुत्तरं 2 अक्षेतन्य.

EXECRATE, v. t. qq 1.U, angq 1.P, rg 1,

10 Å, अभिज्ञांस् 1 P. -ION, s. ज्ञाप:, आक्रीज्ञ:, अभिज्ञांसनं. - Execrable, a. गहाँ, गहेणीय, अध्य, नीच, See Accursed.

EXECUTE, v. t. अनुष्ठा 1 P, सं-तिः-पद c., कृ 8 U, वि-धा 3 U, आ-चर् 1 P, निवेद c., साध् 5 P or c., निर्श्वेत c.; 'e. thy business' स्वानियोग-मज्ञ्यं कुरु. 2 हत् 2 P, व्या-पद c.. प्राणदंड-देहदंड-आदि हा हि P, दंड 10; 'he was ordered to be e. ed' तस्य वध-देह-दंड आदिष्टः, वध्यतामसी इति आदिष्टः—10N, अ. अनुष्ठानं, आचरणं, विधानं, करणं, संपादनं, निः त्यानिः-सिक्षिः f., निर्वेहः-हणं. 2 घातः, हननं, हत्या, व्यापादनं, वधः; 'place of c.' वध्यस्थानं-मूमि f.; 'sentence of e.' पाणदंडः, उत्तमसाहसं.—10NER. s. घातकः, मातेगः, दंडपाशिकः, वध्यापुरुषः वधाधिकृतः.—1VE, и. निर्वोहक, निष्पादक, विधायक, कार्यक्षम, अनुष्ठानानेयुक्त, कार्यनिर्वोहक.—0R, s. मृतलेखाधिकारित् गः, (मृतस्य) उत्तरसाधकः.

Exegesis, s. विवरणं, व्याख्यानं, व्याकरणं. - Exe-GETICAL, a. विवरणकृत, प्रकाशक.

EXEMPT, v. t. मुच् 6 P or c., मोक्ष् 10, वि-अव-सृज् 6 P, बृज् 1 P, 10; 'c. from fine' दंडादा-नं क्षम् 1 A; 'c. from taxes' करादानं अनृज्ञा 9 U. = a.,-ED, a. मुक्त, बांजन, हीन, राहन; oft. by अ. निर्, वि, वीत, गत, in comp.; 'c. from pride' गतावलेय, बीनदर्थ, अगर्थ, &c.; 'c. from avarice' निलीम, वितृष्ण, लोमराहत, &c. 2 अनायन, अवज्ञ. —ION, s. मुक्ति f., मोक्षः, वर्जनं, राहतन्वे. मोचनं, अभावः; oft. by अ or अन् in comp.; अनबलेप: 'c. from pride,' दंडामावः 'c. from fine,' &c. EXEQUIES, See OBSEQUIES.

Exercise, s. प्रयोग:, क्यावार:. अनुष्टान, आचरणं. 2 अभ्यूसः, निषेवणं, अभ्यस्तता, आचृति f., घयो. 3 व्यवसाय:, उद्यमः, चेष्टा, उद्योग:. व्यावार: ; 'bodily e.' व्यायामः, परिथम: ; 'materials for taking e.' व्यायामंपकरणानि; 'military e.' रणविक्षा, राज्ञाभ्यासः, युद्धाभ्यासः; 'shooting e.' द्वाराभ्यासः, उप्पासने ; 'usual e.' नित्यकृत्यः -v. t. उप-अ-युत् 7 A, 10, व्या-ए e. 2 अभ्यत् 4 U, (सरा) आचर् 1 P, अनुष्टा 1 P, आ-नि-सं 1 A, अनु-परि-दील 10; आ-यस् c., व्या-यम् c.; 'e. soldiers' द्विक्ष e. रणिक्षक्षां रा 3 U; 'e. oneself' व्यायम् 1 P, उपस्, व्यव-सो 4 P, बेष्ट् 1 A ; न्यायामं-ज्ञराराधमं-कृ 8 U. -v. v परिभमं-व्यायामं-कृः 'e. ed with an iron club' अयोद्देन भ्रममकरोत् (Ka. 76).

EXERT, v. t. नि-म-उप-युज् 7 A, 10, ब्या-इ c., भवृत् c.; 'e. oneself' प्रयत् 1 A, चेष्ट् 1 A, उपम् 1 P, इयद् मी 4 P, प्रवृत् 1 A; 'e. one's utmost' यावच्छक्यं प्रयत्. =ION, s. व्यवसायः, दस्साहः, चेष्टा, व्यापारः, चेष्टा, क्यापारः, चेष्टा, क्यापारः, चेष्टा,

See ATTEMPT. 2 आवास:, अमः, परिश्रमः, काव-क्रेशः आयासः

EXFOLIATE, v. i. qिर्युट् 6 P, विगल् 1 P.

EXHALE, v. t. उद्-मृ 6 P, उच्छुम् 2 P, निश्चस्, क्षदिक्षप् 6 P, उद्मम् 1 P, निर्मृष् 6 P, उदीर् c., निर्मृष्
c. (गमयति), प्र-वा 2 P, निष्कु 6 P, उद्गम् c. 2
(As water) आ-पा 1 P, उच्छुष् c., आषम् 1 P,
वाध्यीकु 8 U; 'trees e. ing fragrance' परिमहीहारिण: बृक्षाः. - ATION, s. उद्गारः, निश्वासः, उच्छुसितं, निशेमः, उद्गमनं, उन्क्षेपः. 2 वाध्यः, धूमिका, धमः 3 वाध्योहमनं, धमोहारः

EXHAUST, v. t. इत स-जाप c., आ-पा 1 P. 2 जन्मी-कु 8 U, नि: शंबीक, सर्वसार ह 1 P, विरिच 7 P or o. : 3 कि 1 P, के c. (क्षपयति), नज् c., व्ययं-क्षयं-कृ, अप-चि 5 U; 'his wealth was c. ed in performing meritorious deeds ' धर्मकर्माणि कर्वत-स्तस्य धनक्षयः संजातः (P. v. 1); ' who had e.ed his whole treasure in gifts (charity) 'नि:-शेषविश्वाणितकाषजातं (R. v. 1). 4 खिद c., इस c. (क्रमयाति), अम ए., अव-सद ए., ग्लै ए. (ग्ला-ग्ल-पय-ति); · I feel e. ed ' क्रांतोहिम, अवसन्नानि मे गात्राणि. -ED, a. शांषित, विरिक्त, नि:शेषीकृत. 2 क्षीण, अप-चित. 3 श्रांत, क्रांत, खिन्न, अवसन्न, ग्लान. -ION, s. वां।पणं. 2 क्षयः, परिक्षयः, नाज्ञः, व्ययः; अपच्यः. 3 खंद:, अम:, क्रम:, ग्लानि र्र., अवसाद:, श्रांति-क्रांतिf. - LESS, a. अक्षय, अनाइय, अक्षट्य, अविनाशिन, EXHIBIT, v. t. प-दृश c., प्रकाश c., निर्दिश 6 P. पकटीक 8 U, पकटयाति (D.), ब्यंज् 7 P or c., व्यक्तीक, आविष्कु, प्र-स c. 2 (On the stage) प्र-युज् 7 A. 10, अभिनी 1 P; See Act. - ER, 8. प्र-दर्शकः, प्रकाशकः. - ION, s. पदर्शनं, व्यंजनं, आवि-प्करणं, &c. 2 बत्तिसाधनं, बत्ति f. 3 अभिनय:, आ-विभीव:. -IONER, s. वृत्तिभज m.

EXHILARATE, -ION, See DELIGHT.

EXHORT, v. t. सान्तुकं यात् 1 Λ or प्रार्थ 10 Λ, डप-दिश 6 P, अनु-शास 2 P, प्र-सं-बुध c. 2 आ-समा-धम c., प्रोत्सइ c., प्र-खूद 10, प्रवृत c., इ-एज 10. — ATION, s. डपदंशः, डपदेशक्यनं, सान्तुक्तप्रथना, प्रवाधनवाक्तं 2 प्रोत्साइनं, प्रेरणं, प्र-खांदन, उत्तंजनं, प्रवोधनं, समाश्वासनं, प्रवर्तनं.—ATIVE, — ATORY, α. प्रवोधक, उपदेशक. — ER, s. डपदेशकः, प्रवोधकः

EXHUME, v. t. (श्रवं) उत्खन् 1 P. -ATION, s. उत्खन्न.

Exigence, - cr, s. आवश्यकत्वं, अविद्वित्वं, अब-श्यप्रयोजने-कार्थः 2 अवसरः, पस्तावः, समयः, बालः, 3 आपद्-विपद् f., संकट-कट-समयः-कालः, विपत्सम-यः, कृच्छ्, कष्टः-हं, दुर्गति f.

EXILE, v. t. प्र-निर्-वि-वस् c., प्र-नज् o.; (स्वदैशांत)

वि:प्र 0, मार्गक 8 U, बहिष्कु. - 8. वि-म-वास:-सन्, प्रकालमं 2 प्रकलनं, दुरसंस्थिति रि., विवासनावधिः ; to go into e. ' पत्रज 1 P.

Exist, v. i. H 1 P, an 1 A, fag 4 A, an 2 P; जिन् 4 A, उत्पद् 4 A. 2 जीव 1/P, प्रज 2 P. 3 हथा 1 P, प्रवृत, आस 2 A. - ENCE, s. अस्तित्वं, सन्ता, सत्त्वं, अवस्था, भावः, सद्भावः, संभवः, वर्तनं. 2 जीवितं, जीवनं, वृत्ति f., पाण-असु-धारणं ; 'worldly e. 'संसार:, भव:. = ENT, a. सत्, विद्यमान, वर्तमान, जीविन : ' self-e. ' आत्मभः, स्वयंभः.

Exr. 8. निष्क्रम:-मणं, निर्याणं; अपक्रम:, अपगम:, निर्मम:. 2 (In dramas) निष्कांत a.; 'exeunt 'omnes ' निष्काता: सर्वे.

EXONERATE, v. t. EXCULPATE, q. v. 2 HIC अपनी 1 P or अवतृ c.

Exorable, a. अनुनेय, प्रसादनीय, सांत्वनीय: 'not e. ' निरनकीश.

Exorbitant, a. अमर्याद, अमित, अपरिमित, अति-रिक्त, सातिशय, अतिमात्र, अत्यधिक ; See Excessive. - Exhorbitance,-cy, s. अतिरेक:, म-र्योदातिक्रमः, बद्रेकः, शाधिक्यं.

Exoroise, v. i. (भूतं) दूरीकृ 8 U, नि:सृ c., भू-तावेशाद् मुख् c. - Exorcism, s. भृतापसारणं.

Exordium, s. त्रस्ताव:, बाह्मखं, आमुखं, मुखबंध:, उपोदघातः.

EXOTERIC, a. साधारण (जी f.).

Exotic, a. बिदेशीय, विदेशाज, अन्यदेशीहव, वैदेशिक (की f.).

EXPAND, v. t. विस्तृ c., प-वृध् c., वि-तन 8 U, प-वि-सृ c.; ' e. itself ' व्याप् 5 P, व्यज् 5 A. 2 वि-वृ 5 U, प्र-वि-काज् c., प्रपंचयित (D.). 3 (As flowers &c.) विकाश c., वि-कस c., भिद् 7 P or ं0., स्फुद 0.; वि-स्फुर् 0. (स्फारयति). = v. i. वि-प-स् 1 P, प-,स्थू 1 A, pass. of roots above. 2 विकस 1 P, स्कट 6 P, कम 1 P, भिंद्र pass.; See BLOSSOM; 行天天 6 P; 'whose boyhood gradually e. ed into youth (manhood) ' ऋमायी-बनिभिश्वश्चीश्चव: (R. III. 32); 'with his eyes e. ed through joy ' हर्षीत्मुलनयन:. 3 विज्म 1 A. - EXPANSE, 8. 4-13-तान:, प्रसर:, विस्तार:, आभीगः, (आभीगस्तपीवनस्य 8 1); 'in the e. of ocean ' विस्तीर्णे सागरे; 'in this e. of universe ' महति जगउजाले. =10N, 8.विस्तार:, प्रसार:, वित ते कि मसरः, विस्तरः, प्रसर्ण, व्याप्ति कि 2 प्रयंचः, विवरणः - रेप्ट, क म्यापक, वि-प-सारिन, विस्तारिन्; विसत्वर, विसमर.

EXPANIATE, v. i. Enlarge (upon), q. परिश्रम् 1, 4 P. .4 :

EXPATRIATE, See EXILE.

EXPECT, v. i. side 1 A. sc as 1 P. side 1 A. ट्टीकः, प्रति-पा C. (पालबति), प्रति-कृष् है . प्रतिक्ष (wait for); 'I am e. ing my brother # भातुरागमनं प्रतिक्षेत्रं वर्तमं अवसीक्यामि (Ka: 929); सिंख एप त्वी प्रतीच्छति (V. 2). - ANT, a. अप-क्षिन, अपेक्षक, पत्याशिन, आकांक्षिन, सप्रत्यांका, -ATION, s. अपेक्षा, आज्ञा, प्रत्याज्ञा, उदीक्षणं, आ-शंसा, प्रतीच्छा, प्रतक्षा-अर्ण. =BD, a. अपेक्षित, आ-काक्षित, समर्थित, तकित; 'un-e. call ' अतकिताहाने. EXPECTORATE, v. t. (क्षेट्सार्थ) डद्-मू 6 P or नि:स c., निष्ठिष् 1, 4 P. = ION, s. निष्ठचाति f., निष्ठीवनं, क्षेष्मीद्वारः.

Expedient, a. युक्त, टचित, योग्यं, उपपन्न, रुपयुक्त, हित, हितावह. - 8. बपाय:, कल्प:, साधनं, गति f., टपक्रमः, उपकरण, योगः, गुणः; वद् गुणाः ' six e. s.' -LY, adv. युक्तं, उपपन्नं, यथे।चितं. -Expedien-CY,-CE, s. शीचित्यं, यक्तता, डपपत्ति f., डपयोग:, हिताबहत्वं.

Expedite, v. i. त्वर् c. (त्वरयति), ज्ञीष्रं संपद् c. or प्रवृत् c. or साधू c. or वि-धा 3 U. 2 शीर्ष पेषू c. or पेर् c. -ION, s. त्वरा, जीवता, क्षिप्रता, जव:, वे-गः, अविलंबः, शीप्रनिर्वाहणं, क्षिप्रकारित्वं. 2 यात्रा, प्रया-णं, प्रस्थानं, यानं, अभिषेणनं, अवपातः; ' to send an e. ' सैन्यं प्रस्था c. (स्थापयति). 3 Enterprize, q. v. = IOUS, a. त्वरित, शीघ-क्षिप-कारिन, सत्वर, अदीर्घमूत्र, अविलंबित, द्रुत, लघु. =IOUSLY, adv. शीम, सत्वरं, इतं, &c.

Expel, v. t. Exile, q. v. 2 निष्कस् c., नहिष्क 8 U, अपा-निरा-क्र, निःस c., अपध्वंस c., निर्ध 5, 9 U; See DRIVE, DISPEL. 3 (From society) अपपात्रयति (D.), अपांक्तीक 8 U. = LED, a. नि-ब्सासित, अवकृष्ट, अपध्यस्त, निध्त, धिक्कत. - Exput-BION, 8. अपसारणं, निष्कासनं, निराकरणं; विवासनं, प्रवाजनं.

EXPEND, v. t. 544 10 (54441), 34-18-सज् 6 P, त्यज् 1 P, विनि-युज् 7 A, 10, प्र-इप-युज्. 2 क्षि 1 P, क्षे c. (अप्रयति), अप-चि 5 U, क्षयं-व्ययं-क्र 8 U. — Expense, Expenditube, s व्ययः, विसर्गः, डत्सर्गः, त्यागः, विनियोगः; धनत्यागः-व्ययः, अर्थोत्सर्गः. 2 ध्यः, अवचयः अपहा-रः. =IVE, a. बहुमूल्य, महाई-धे, बहुन्ययः, बहुन्ययसा-ध्य, महामूल्य. -IVELY, adv. बहुष्ययेन, बहुमूल्येनः Experience, v. t. app 1 P, sq-ya 7 U, an 5 A, पाप 5 P, आसद c., जा 9 U, विद 2 P, प्रीक्ष 1 A. 2 Suffer, q. v. - s. अनुभव:, परीक्षण, वेदन, · प्रतीति f., ज्ञान, बोधः, भौगः, भुक्ति f. 2 बहुद्शित्व, अनुभवजन्य शान, बुद्धिपरिवाकः व अभ्यासः, आच-रणे. =BD, a. बहुस्तिन्-, अनुनविन् (f. नी), बहुद-वनन् (र्र. री.); परिणतंत्रक, प्रकृतकि, वहरह, सानुवनः

A STATE OF THE STA

'I क्या का a beacher (of the art)' दत्त-प्रवोगीदिन (M.1). — Experiment, a मयोगः, परीक्षा-क्षणं, अनुभवः. – v. t. परीक्ष 1 A, अनुभ 1 P; प्रसुद्ध 7 A, 10. – AL, a. अनुभवलन्ध-प्रात, अनुभु-तिमूलः 2 परीक्षकं, परीक्षार्थं कृतः – ALLY, adv. परीक्षणार्थं, अनुभृत्यर्थं 2 परीक्षापूर्वं, अनुभवेन-भवातः — ER, — ALIST, s. परीक्षकः.

EXPERT, a. दक्ष, प्रवीण, पदु, विज्ञ, निपुण, चतुप; विद् ज्ञ in comp.; विचक्षण, विज्ञारद; See Skileul.

—LY, adv. सपाटवं, सक्षीज्ञाल. —NESS, s. पाटवं, कौज्ञलं, नैपुण्यं, दक्षता, लाघवं, विज्ञता, विद्य्धता, &c. EXPIATE, v. t. वि-सं-परि-ज्ञुभू c., निष्कु 8 U, निरा-कृ, ज्ञम् c. (ज्ञामयति), अपानुद् 6 P, प्रमृज् 2 P or c., प्रायक्षित्तेन पू 9 U or मुच् c. or जुध् c., पापनि-क्कृति कृ. —ION, s. ज्ञोधनं, पावनं; प्रायक्षित्तं, पाप-निष्कृति र्न. नाज्ञनं-विज्ञुद्धि र्न. कालनं-मार्जनं, ज्ञुद्धिः. —ORY, त. पावन, पापनाज्ञक-ज्ञन, अध्मयंण (णी र्न.), विज्ञोधक, पापप्र (प्री रि.).

EXPIRE, v. t. निश्चस 2 P, श्वासं उत्थित् 6 P or निर्मस् c. (गमयित). 2 उद्गृ 6 P; See EXHALE. – v. i. प्रणान् हा 3 P or त्यज् 1 P, मृ 6 A, उन्कांतवायु a. मृ, उपरम् 1 P, संस्था 1 A; See DIE. 2 समाप् pass., अवसो pass., निवृत् 1 A, विरम्, अवसद् 1 P, क्षि pass. – ATION, – v, s. प्राणत्यागः ; निश्वासः-सनं, उपरमः 2 निवृत्ति त. समापि त., विरामः, अन्ययः, क्षयः, अंतः, अवसानं, शेषः, विद्योदः. – ING, a. कंठगतप्राण, आसत्रमृत्यु, स्मूग्ने.

Explain, v. t. व्या-ख्या 2 P, व्याचक्ष 2 A, निरूप् 10, विवृ 5 U, द्यान् ए., व्याच्या 7 P or c., स्फ्टी-वि- शदी-क्र 8 U, व्या-क्र, प्र-वच्च 2 P, प्रकाश с., स्पष्टीक्र, प्रवृध् с. 2 वर्ण् 10, कथ् 10, प्रवृद् 1 P, प्रकृत् 10. — Ex. व्याख्यान m., प्रकाशकः, प्रवृक्त m., वादिन m.— Explanation, s. व्याख्यान, विवरण, व्याकरण, प्रकाशन, स्पष्टीकरण, विवृति f., निरूपण. 2 समाधान, शोधन. — Explanatory, α. अर्थव्यंजक-योतक- प्रकाशक, वाचक, विवरणकृत.

Expletive, s. पादपूरणं, वाक्यालंकारः.

EXPLICATE, See EXPLAIN.

Explicit, a. स्पष्ट, व्यक्त, परिस्कृद्ध, भिन्नार्थ, सुनकाद्या.
-Ly, adv. व्यक्तं, स्कटं, स्पष्टं.

Explode, v. i. महाशान्द्रेन विदु-विभिद् pass., महाशान्द्र्यूर्व स्फूद 6 P. or विदल् 1 P. ov. t. कर्कश्चनिस्यनेन मित्र् 1 P or असंतेष नृष् c. or सूच् 10. 2 निरस् 4 U, कंद्र् 10, बिहुत् o., अपान्क्ष 8 U. = Explosion, s. सञ्चन्द्रभेगः-स्तीटनं, महाशब्द्यूर्व विदारणं. = Explosion, s. सञ्चन्द्रभेगः-स्तीटनं, महाशब्द्यूर्व विदारणं. = Explosion

Exproxy, इ. बुदाक्षमः, अवदातं क्रमे, आवर्षे-अक्षुत-कर्मे, विकासः, विकेश्वतं EXPLORE, v. V. अध्विष् 4 P. निक्स 10, हुत् 10 के निरीक्ष 1 A. अनुस-भा 3 U. मार्ग 10. — ATION, क. अन्वेषणं, निरूपणं, मार्गणं, जिज्ञाता. — EB. s. अन्वेषणं, EXPORT, v. t. विदेशं नी 1 P or प-दि 5 P. बहिदीशं भेर c. or वह 1 P or c. — s. निर्येतं इन्यं-भोई. — ATION, s. विदेशन्यमं, निर्येमणं.

EXPOSE, v. t. (lit.) उच्छद् 10, अपा-द 5 U, दिव-कीक 8 U, प्रकाश c., प्रदश c. 2 व्यक्तीक, प्रत्यक्षीक, आविष्क, सत्यस्वरूपं आविष्कः See Explain also. 3 (Make liable) पद नी 1 P or क 8 U, स्थान-आस्पदं क्रः ' e. ed yourself to trouble ' भवतास्मा क्रेशस्य पदमुपनीत: (8. 1); 'e. ed to the charge of cowardice ' कातर इति वाच्यतां गतः-दोषयार्व जात:; 'e. ed to hundreds of calamities ' इत-सनज्ञतक्षरव्यतामुपगताः (Ka. 107); 'e. to contempt ' तिरस्कारस्थानं कः; 'e. to the sun ' आ-तपे दा 3 U or जाब c., आतपाय उज्झ 6 P; 'e. for sale ' क्रयार्थ प्र-स c. -ED, a. अनाच्छादित, अनाय-त, &c.; ' e. for sale ' ऋव्य. =ITION, s. विवर्ण, व्याख्यानं, प्रकाशनं, स्पष्टीकरणं -ITOR, हे. विवृतिकारः, वृत्तिकार:, व्याख्यात m., अर्थप्रकाशक:. - URE, s. बि-वृति री., पदर्शनं, प्रकाशनं, व्यक्तीकरणं, स्वरूपाविष्कर-णं; 'e. to heat ' आतपलंघनं (S. 3).

EXPOSTULATE, v. i. प्रत्यादिश 6 P, (अपथात) ज्यावृत c., निवारियतुं-नियंतुं उद्यम् 1 P or प्रयत् 1 A; See DISSUADE. —ION, s. प्रत्यादेश:, निवर्तनवावयं, निषेध:, निवारिण, प्रवीधवस्तनं

EXPOUND,-ER, See EXPLAIN,-ER.

Express, a. ब्यक्त, स्फट, परिस्फट, समकावा, भिनार्थ, असंदिग्धः ' in e. terms' भिनार्थं, स्प्रष्टं. 2 विशिष्टः -s. (Messenger) जंघाकारिक:, जांघिक:. 2 जं-घाल:, अतिजव:, प्रजविन-वेगिन m., जवन:, त्वरित:. तरस्विन् m. -v. t. व्यंज् 7 P or c., आविष्क 8 U. प्रतृश् c., सूच् 10, युन् c., प्रकटीक, निर्दिश 6 P. लक्ष 10, प्रकटयंति (D.). 2 वच् 2 P, उच् ... उदीर c., कथ 10, इांस 1 P, वद 1 P, उदाह 1 P, व्याह, आ-नि-विट् c., ख्या 2 P, प्रकाश c., बुधू c., ज्ञा c. (ज्ञापयित), अभि-धा 3 U; '' e. oneself' मनोगतं इसि, वाचं उदीरु; 'e. by gesticulation' नर् 10, निरूप् 10, सूच्, अभिनी 1 P. 3 निष्पीड 10, निष्कृष् 1 P, निर्देह 2 U, निर्दे 1 P. = 10N, s. व्यं-जनं, प्रकाशनं, बीधनं, आ-नि-वेदनं, शापनं, आविष्क-रणं, कथनं, उदाहार:-हरणं, ख्यापनं. 2 निष्पिडमं, निsक्षणं. 3 वदनं, भास्यं; 'he had a smiling e.' हास्यवदन आसीन्; 'wore an angry e.' कुर्मित् इव बभी. 4 वचनं, उक्ति र्.; वाक्यं, पदं, सक्द्रः केवा n., वाच f.; 'authoritative e. ' आत्वचनं, प्रमाने 5 रीति f., मार्गः, पद्धति-सरणि f. - Lx, क्षेत्र, स्पर्ध, व्यक्तं, परिस्कृदं, भिनार्थं, -इएइ, कं नामकृत्यां-

जन, मुजन, बीतन, अमिधायन, गमन, दर्शकः 2 बाध, ताक्त, पुनार्थ, अर्थवतः =IVELE; वर्धकः सार्थ, बाक्त-2 स्पष्ट, सुरुयक्तं, मिलार्थ, परिस्कृट, ध्यंजकतयाः --पर्यक्रष्ट88, वः व्यंजकत्वं, अर्थवक्ता, वाकृतताः

Green, v. t. (दुनै) लंघ 1 A, 10, वश्चीक 8 U, बाक्स 1 U, 4 P, वि-जि 1 A.

श्रिप्तणायक, ७. ८. वि-,लुए ०., व्या-भाप-मृज् 2 P or o., व्यामृज् 6 P or o., उच्छिद् 7 P, विनज् c. -- Expunction, ८. वि-,लोप:, व्यामर्थ:, उच्छेद:, नाज्ञ:

EXPURGATE, v. t. पू 9 U, जुःष् ०, पवित्रीकृ 8
U. = 100, s. पावनं, शोधनं. = 0RY, a. पावक-न.

टॅंप्रवाशाह, व. अत्युत्तम; विशिष्ट, उत्कृष्ट, परम; See Choice; 'e. beauty' अतिमनोह(-अतिर-स्यं-लावण्यं; 'e. delight' परमानंद:. 2 सूक्ष्म. 3 तीक्ष्ण, तीन, उम (of pain). —LY, adv. परमं, उत्तम, अति-परम- in comp. —NESS, s. विशिष्टता, उत्तमता, &c.

EXSICCATE, v. t. जाब c., उच्छब् c.; See DRY. -ION, s. उच्छोबर्ज, जीव:. -IVE, a. जीवक.

EXTANT, a. विधमान, उपलब्ध, वर्तमान.

Extemporary, -rangous, a. तत्क्षणकृत, आर्ध-तितपूर्व, अयस्नकृत, अकल्पितपूर्व. 2 प्रस्तावापयुक्त, स-मयीचित.-LY, -Extempore, adv. पूर्वीचतां विना, अयस्नपूर्व, पूर्वकल्पनां विना.

EXTEND, v. t. तन् 8 U, वि-प्र-°; विस्तृ-स्तु 5, 9 U . or c., प्र-स c., आ-यम् 1 P, बुध् c., दीर्घाक् 8 U, प्रथ 10. 2 पदा 3 U, वितृ 1 P. = v. i. वितन्-विस्त pass.. अ्याप् 5 P; प्र-हह् 1 P, आयम् pass., प्र-स-स्प् 1 P, प्रथ-वध् 1 A, वन् 1 A; 'the age of man e. ed to 10,000 years 'दशसहस्तवर्षायुषी नरा आसनः 'e. as far as 'ex. by an with abl. or in comp.; 'whose sovereignty of the earth e. ed as far as the sea ' आसमहक्षिती ज्ञानां (R. 1. 5). - Ex-TENSION, 8. विस्तार:, वितित f., विस्तृति f., आ-यामः, प्रसारणं, प्रसरः, ब्याति र्., विस्तीर्णताः 2 वृद्धि र.. ैमंपंच:, विपलता. —Extensive, a. विस्तीर्ण, विपुल, मेर्नाः, विशाल, १था, आयत, असंवाध, महत्. 2 व्यापक, क्यांपिन. =LY, adv. बहुत्त:, प्रचुरं, अतीव, आतिमा-ेंब, बाहरुयेन, भूयसा. = NE88, s. विस्तार:, &c. = Ex-ैप्रक्रेष्ट्र, अ. विस्तारः, आयामः, आर्थागः, विद्यालताः ेश्रायति रि., परिणाहः. 2 परिमाणं, प्रमाणं ; 'the city is 100 yojanas in e.' विस्तीणी योजनशत (परी); 'to a great e.' अविमान, अतीव; 'to some e.' कियतान्यं केन्। स्तोकं, ईषत्, मनाकः 'to such e.' पतायत, इयतः 'to the fullest e.' सर्वाचेन, सर्व-भाः to what e. ' कियत्ममाणं, कियत्पर्यतं.

EXCENUATE, v. t. Emaciate, q. v. 2 sepula (D.), see 10, see c., seeing 8 U, sees, see o. (क्षमवाति); वस्तु विश्वपृत्र 2 P (a crime &c.). =10h, s. दणक्षमा, सन्दर्भन, 2 पापमावे-न-पक्षालन.

EXTERMINATE, -ION, See ERADICATE,-ION.

External, a. बाझ, बहिभैव, बहि:स्थित-वर्तिन्, बहि: in comp.; 'without e. aid' दिना बाह्यसाधर्म, बाह्यपाधि दिना. = LY, adv. बहि:, बाह्यत:

Extinguish, v. t. निर्वा c. (क्षपयांते); प्रन्य-ज्ञम् c. (ज्ञामयांते) (as thirst &c.). 2 वि-व च् c., वि-लूप c., अव-डत्-सद् c., डिक्डर् 7 P. --RD, Extinct, a. ज्ञांत, निर्वापत, निर्वाण. 2 नह, डिक्डिंग्ल, भेगाँत, क्षीण, अवसन्न, निर्वृत्तः 'Lis family became e.' स निर्वेशो जातः; 'almost e.' निर्वाण-भूषिष्ठः, ' to become e.' ज्ञाम् 4 P, निर्वा 2 P. -- MENT, EXTINCTION, s. निर्वाणं, निर्वापणं. 2 डच्डिदः, विलोपः, विनाजः, संहारः, श्रूपः; 'final e.' निर्वाणं, मोश्चः; 'e. of family' कुलोच्छेदः, निर्वेज्ञाता. Extirpate, Soe Eradicate.

EXTOL, v. t. वर्ष 10, कृत् 10, मश्च 1 P, आस् 1 A, स्तु 2 U, प्र-वि-च्या 2 P; See PRAISE. -LER, s. प्रशंसकः, स्तावकः

Extort, v. t. बलात्-अन्यायेन आदा 3 A or मह 9 P, दा c. (दाययति), आह o., िष्कृत् 1 P, बाधित्वा मह; बाध् 10, उपपीड् 10. — ER, — IONER, s. बलेन परस्वापहारकः, बाधकः, औपधिकः, उपपीडकः, उपह्रित् m. — ION, s. बलादादानं, अन्यायेन परस्वापहरणं, उपह्रदः, बाधः-धा, बलात्कारः, विश्वः. 2 हठः, बलं; 'by e.' बलात्, अन्यायेन, मसमं, प्रसद्धा.

Extra, a., s. अधिक, अतिरक्त, अति pr.; (in comp.) ex. by व्यतिरिक्त, भिन्न, अधिक, अतिरिक्त, Extract, v. t. निष्कृष् 1 P, आक्तृष्, नि:-उद-इ. 1 P, उद-मह 9 P; निर्देह 2 U, निष्कृष् 9 P, नि:-सं-पीइ 10 (by squeezing); निर्मेम c. (गमयित), उत्पद c. -s. रसः, निर्यासः, निर्मेहः, कषायः, निष्कृषः, उद्धारः 2 सारः, संपदः, संक्षेपः, उद्धुनभागः, निष्कृषः, (विदित्भागः -10%, s. निष्कृषः, उद्धुनभागः, निष्कृषः, (विदित्भागः -10%, s. निष्कृषः, ज्यूनभागः, निष्कृषः, विद्वारं, संकृषः, अभ्ययः, जन्मम् स., संभवः, उद्धुनः, वंद्याः, अर्थाः, अर्थाः, जन्मम् स., संभवः, उद्धुनः; 'of high e. 'अभिजात, महाकृत, कृतीनः 'of royal e.' राजव्ययः, राजकृत्वप्रमूतः

Extra-judicial, a. व्यवहारविषयातिकात. Extra-mundane, a. अतिष्सार, लोकवार्ध. Extraneous, a. बाद्य, बहिमेंब. 2 निज्ञ, असंगत, व्यतिरिक्त, विदेशीय, अर्धकंद्य.

Extraordurable, a. असाधारण (जो f.), लोको-त्तर, असामान्य, अलोकसामान, अपूर्व, असुत, त्रिक, अ-रष्टपूर्व, विसक्षण, आसर्व. -Lx, वर्वव, अपूर्व, असुत,

विषे. 'अप्रक्षत, क केल्प्यान आवर्षक लोकान्तरता. EXTRAVAGANT, or MANAGOT, MARTINETA, MU-श्लि, अमितम्ययं, अतिव्यापन्, 🏖 अनियंत्रण, अमर्याद, अपश्चित् मयौदातिकामिक उन्हांतमयाद - LY, adv. अतिव्ययेने, मनाइस्तेन, 2 अतिमार्च, सातिक्ये, अभिनं, -Extravagance, s. अति-अभित-अयय: मक्तड-स्तः, धने त्सगैः, स्वयापरिमितताः 2 मर्यादातिकामः, अ-तिक्रमः, अतिस्यः, अमितता, अत्याचारः, नियमोश्चंधनं, EXTRAVASATED, a. STEI-TIS-TETT. -EXTRA-VABATION, s. (Of blood) रक्तमोक्षणं, रक्तनिर्गम:. EXTREME, a. पर, परम, निर्तिशय, अत्यंत, महत, अति pr.; 'e. limit'; परमावधि:. 2 बाह्य. 3 अ-त्य, अंतिम, होष in comp. - 8., -ITY, 8. परा की-टि:-काष्टा, अत्यंतता, अतिभूमि रि., परमावधि:, अतिश-यः. 2 अंतः-तं, पारः, पर्धतः, अग्रं, प्रांतः, सीमा, अव-धि:, उत्तमावधि: ; 'this is the e. of delightful things ' इयं पीतिजननानां सीमांनलेखा-परिसमाति:-अवसानभूमि: (Ka. 124); "e. s are ever bad ' अति सर्वत्र वर्जयेत्. 3 विषमावस्था, अतिकृच्छूं, अत्यतहेश:-दु:खं, दु:स्थिति र्., दुर्दशा, कष्टावस्थाः -LY, adv. अत्यंत. अतिभृशं ; See Exceedingly. EXTRICATE, v. t. उद्घ 1 P, मुच् 6 P or c., मीक्ष 10, परि-,ने 1 A, रक्ष 1 P, सं-उत्-नि:-तू c. -ION, s. बद्धार:, विमोचनं, मुक्ति f., मोक्ष:-क्षणं, निस्तार:, त्राणं, रक्षणं,

Extrinsio,-AL, a. बाह्य, वहिभैव, असहज, आगंतुक (की f.). =ALLY, adv. बाह्यतः, असहजं.

EXTRUDE, v. t. 374 c.; See DRIVE.

EXTUBERANCE, s. अधिमांसं, गंडः, स्कोटः, श्वयुःः EXUBERANT, a. प्रचुर, बहुल, समृद्ध, स्कीत, परिपूर्ण, उहिन्त, आतिरिक्त, श्रुरि, पुष्कल, उस्तिन्त. -LY, adv. प्रचुरं, बहुन्तः, बाह्रयेन. -EXUBERATE, v. i. भचुर्। मृ 1 P, वृष् 1 A, समृध् 5 P. -EXUBERANCE, s. प्राचुर्य, समृद्धि f.; स्कीति f., उद्रेकः, उपचयः, यृद्धि f., अतिशयः, आधिवयः; 'in e. of joy' हवैनिभैरं.

EXUDE, श. ६ प-स्तु 2 P, स्त्रिद् 1 A, 4 P; स्त्रेद इत प-स्तु 1 P or निस्तंद 1 A. № v. t. (स्त्रेद) निःस्तु c. or निःस् c. 2 डद्-णृ 6 P, डद्दम् 1 P, निश्चित् 1, 4 P. — ATTON, s. प्रस्तवः, स्त्रेदः, स्त्रेदलावः. 2 स्त्रः-वर्ण, स्त्रेद्दनं, निर्मासः, स्त्रावः. 3 निष्ठीवनं, उद्वारः, उ-

EXULUERATE, ए. १. तथ उत्पद्द ०, अते ह 8 U; अव 8 P. =10%, इ. तम्मिन्यित १, अतीत्पादचं.

EXULUE के प्रमुद्द 1 A, वृत्तिच pass, अस्पेत आनंद 1 P कर हुई 4 P of इस्त 1 P. =187, व. उत्तिक, मुद्दीक, कर्मादः, दशक्त, मुद्दीक, प्रमुद्द १, अतिकार, प्रमुद्द १, अतिकार, प्रमुद्द १, अतिकार, प्रमुद्द १, अतिकार, अतिकार, प्रमुद्द १, अतिकार, अ

LY, adv. तम्बोद, सोदात, वीस्तेद, समूद्र, वर्षा. Exustion, s. विदेशतं, मस्मीकाच

Eyp, s. पक्षस का वि-,होपन वर्त, वयर्त, अधि क्षेत्र द्या f., वृष्टि f., देशक-जा, दुबा 2 (View) दृष्टित in the e. s of the public ' लोकपृष्ट्या & एक छित्रं. 4 Bud, q. v.; 'corners of the e. ' अप ग:-गं, नयनीपांत:; 'mind's e. ' ज्ञानचक्ष:, मनीयुव ज्ञानं ; ' before one's e. s ' समक्षे, साक्षात, परवर्धे-क्षत: : oft. by प्रयुत् ; 'before my very e, 's प्रथतोपि मम: 'in my e. s 'मम र्ट्या, मा प्रति-= v. t. निरीक्ष 1 A, आ-अव-लोक् 1 A, 10, र् 1 P; See SEE; 'e. pupil 'तारा, कनीनिका, ता-रका ; ' e. beam ' नयन-बृष्टि-पात: ; ' e.-drop ' ने-त्रजलं, बाध्यविदु:, अभू n.; 'e.-brow ' भू:, भूसता : 'e.-glass' उपनेत्र-नयन; 'e.-lash' पश्मन n.: 'e.-let, e.-hole ' गवाक्ष:, छित्र, रंभं; 'e.-lid ' नेष-नयन-च्छद:; 'e. reach (shot)' चक्षुविषय:, नय-" नगीचर:-रं, वृक्षपथ:; 'e.-sore' अक्षिशलं, चश्रापीडाः आक्षितत:, ब्रेड्य:; 'I am an e.-sore to him ' अ-क्षिगतोहमस्य; 'e.-wink ' नयनसंज्ञा-संकेतः, कटाश्वः 'e. witness' प्रत्यक्षसाक्षित m., दशित m., साक्षाइ: इष्ट m. -LESS, a. चक्ष् (नि, अनयन, दृष्टिविकल. 2 अच्छिद्र.

F.

FABLE, s. कथा, आख्यायिका, उपाख्यान, कान्पत-कथा, पुरावत्ताख्याने, प्रवंधकल्पना. = ए. मनसा ऋपू o. or (可 10 or 根項 6 P. -FABULOUS, a. ऐतिहासिक (की र्र.), कथानिबद्ध, आख्यानकीर्तितः 2 अलीक, मन:कल्पित, मनसा सष्ट, काल्पनिक (की र्र.), कतिम. - FABULIST, 8. कथारचकः, ऐतिहासिकः FABRIC, 8. भवनं, गृहं, इस्यं, मंदिरं, पासादः, धामन n., बाला. 2 निर्माणं, रचनं. 3 अति f., पटाकारः. 4 Cloth, q. v. — FABRICATE, v. t. निर्मा 3 A or 2 P or c. (मापयति), विरच् 10, क 8 U, क्य c., वि-धा 3 U, सज् 6 P. 2 मनसा सज् or कृष् o., कपटेन-मिथ्या कृष् c.; ' to f. evidence ' कुट्रममार्ग निर्मी, कपटसाक्यं क ; See Counterfeit. - ion, s. कपटरचना, अलीकं, कृतिमनिर्माणं, मनःकल्पनां, क्टं-2 निर्माण, कल्पना-नं, रचना. =OR, s. निर्मात m., र चकः 2 क्टकत् m.

FACE, 8. मुख, बदन, आतन, वबन, आस्प, तुई. 2 तलं, पीठं, प्रष्टं. 8 अवस्था, स्थिति ते, दबा किंति fore one's 1.' असे, अमतः, प्रतः, सम्भि स्थिति समुख-से ; long 1.' विषण्णवदनं ; कि किं मुखामुखि, संमुखं ; 'in the f. of ' अवाह प्य, आवि-पण्डम ; See 'in spite of '; 'th the f. of so कारण वैश्वीतिश्वीतं एकंकियायपि कृष्ण्यविश्वाय्यः क्रिया away the f. 'विमुखीभः ; 'stand f. to क्रिया-अभिमुखी-भः -v. t. संमुख्याले-अभिमुख-अभिमुख-अभिमुख-अभिमुख-अभिमुख-अभिमुख-अभिमुख-अभिमुख-वः में प्रेक्ट स्था 1 P, अभिमुख गम् 1 P; क्षिक-स्था 1 A. 2 संमुख-अभिमुख-प्रात्मुख-वः भः में P, or by मुख-अभिमुख in comp.; 'a house f.-ing the east' पूर्वाभिमुख गृह ; 'stand f.-ing the east' प्राहमुखारेल्ड ; 'one who boldly f. s the enemy 'अभ्यमित्यः ; अभ्यमित्रीणः-यः.

—BD, a. (s.) in comp.; 'moon-f.' चंद्रानना, रंजुमुखी 2 पटाच्छन्न, अधिवस्ताध्यतः -LESS, a. निर्मुखा अधनहीन.

FACET, s. कण:, मुखं.

FADETIOUS, a. बिनोदिन, परिहासन्नील, नर्भेषाय, सर-स, रसवत, हासोत्पादक, नर्म in comp. —LY, adv. सरस, विनोदार्थ, परिहासपूर्व. —NESS, s. पारिहासन्नी-लेता.

मित्याह, त. सुकर, सुसाध्य, अनायास ; See Easy. 2 असुक्ल, अनुवार्तन. —ITY, s. Ease, q. v. 2 लाघवं ; f. of hand' हस्तलाघवं, क्षिप्रता, सहजता. —Facilitate, v.t. सुकर त. कृ 8 U, विधान अपनी 1 P or मज c., निर्विधिक; better ex. by words for 'Easy' q. v.; 'this will f. their communication' अनेन तेपामन्योन्यन्यवहारोऽयन्नसाध्यो भवेन-सुकरी भवेन-सुकरी भवेन-सुकरी अतिहर्ण —ED, त. निर्विध, हतप्रस्यूह, सुकरीकृत.

FACSIMILE, s. मतिलिपि f., पति रूपे.
FACT, s. तथ्ये, यथार्थता, सत्यं, तत्वं, भूतार्थः; 'it was a statement of f. s' भूतार्थच्याहतिः स। (R. x. 33). 2 वृत्तं, वस्तु n., अर्थः, कर्मन् n.; 'in fact' वस्तुतः, तत्वतः; 'as a matter of f.' वस्तुक्तंन, परमार्थतः, तत्वतः

FACTION, s. दलं, पक्ष:, ज्ञाखाः 2 भेदः, विरोधः, विप्रतिपत्ति f., द्रेष्टं, देर्थं, पक्षभेदः. —FACTIOUS, a. कलंहमिय, भेदकारिन्, उपजापिन्, उपजापक्, भेदिन्. 2
पाक्षः (श्री f.). -LY, adv. सोपजापं. -NESS, s. उपंजापः, भेदकारिताः

FAURIZIOUS, a. कृतिम, कृतक, कल्पित, रचित, शि-

FACTOR, 8. नियोगिन् m., प्रतिनिधिः; 'three is a

FACTORY, s. श्वास्य-क्रम-ज्ञाला-गृहं, पण्यानिमीणस्थानं. FACTORUM, s. सर्वेक्सकर:.

FAQULTY, अ. शक्ति f., क्षमता, प्रभावः, सामध्यै. 2 अ-

Fade, v. i. स्ते-ग्ते 1 P, वि-ज्ञ pass., विनेह 1 P, विज्ञायतां गर्म 1 P, विवर्णीमू 1 P. & अवसद् 1 P, विक्रिंग्न P, वर्ण 4 P, ज्ञि pass., वर्ष 1 A, मन्त्री 4 A, वर्णमें विक्रत, वर्ष 1 कि. (Causal of roots above. 2

तेजों हे 1 P, वर्ण नज् o. or विकृत् o., विवर्णीक & हैं।
—ED, a. नट, क्षीण, अपितत. 2 स्काम, विवर्णा, रेविच्छाय, गतवर्ण, वीतराग. — इंग्लें, s. स्कामि नृ., खबी., ध्वंस:, अवसाद:, हानि नृ.; 'र्र. of colours' वर्णोच्छोप:, वर्णहानि:, वर्णिकोच्छास:.

FAG, s. दास:, निरंतरायासिन् m., त्रातीन:. =v. i. Drudge, q. v.

FAG END, s. अतः, अवसानसमयः. 2 शेष:-वं, ङिक्क-ष्टं, अवशेष:.

 ${f Fagor}$, s. কাস্থানি (${f pl.}$); বাহনেতঃ, কাস্থমাং:, হ- খনবাহ n.

FAIL, v. i. अव-वि-सद 1 P. ध्वंस 1 A. नक 4 P. विलय pass., क्षि pass.; 'whose talent f. s not in difficulties ' संकटेब्बविषण्णधी:. 2 भग्नाज्ञ a. भ 1 P; (of efforts) ब्या-प्राति हन pass., ब्यथ-मोधa. भ, न सिध् 4 P, विफलीभ. 3 प्रमद 4 P (with abl.), (स्वाधिकातात प्रमत्त: Me. 1): विस्म 1P. ड-पेक्ष 1 A, न आहु 6 A. 4 न्यनीम, क्षि-अपिव pass. 5 विसं-वद 1 P; 'f. s to give the fruit 'कले विसं-बदति (V. 2); 'a good appointment was made to f. by Fate ' रमणीयोऽवधिविधना वि-संवादित: (8. 6). = v. t. त्यज् 1 P, हा 3 P; ' whose courage does not f. him ' यस्य धेर्य न हीयते. न स्खलाते; 'f. ing male issue' पत्रा-भाव: ' his memory f. ed him ' तस्य स्मृतिलीप: संजात:. - s. उपेक्षा, अनन्छानं; ' without f. ' अब-इयं. नियतं, ननं, सनिश्चितं, असंदेहं. ≈ING, 8. टोष:. अपराधः, अगुणः, छिद्रं, न्यूनता, वैकल्यं. = त. मोघ, न्यर्थ ; 'un-f. source 'अक्षय: प्रभव:. - URE, s. अ-भाव:, विरहः, लोप:, हानि f., न्यनता, बैंकल्यं. 2 भंग:, अनिष्पात्ति f., असिद्धि f. $\mathbf{3}$ अवसादः, क्षयः, ध्वंसः, नाज्ञाः, भंजाः, उच्छेदः, व्हासः, क्षीणता, लोपः; 'f. of issue ' संततिच्छेद:. 4 उपेक्षा-क्षणं, अनुनृष्ठानं, प्रमादः, डपात्यय:, अतिपात:, व्यतिक्रम:, स्रोपनं,

FAIR, का चींक, सुंदर (री.), शोभन ; See BEAUTIFUL; ex. by स in comp.; 'the f. sex' लीजन:

2 सम, न्याच्य, युक्त, बिसत, धम्पे, यथान्याय, न्याय
वर्तित, शृचि, कंजु, निव्योज, निव्कपट; विमलात्मन्,
सुद्धधी; 'a f. flght 'धमंयुद्धं. 3 विमल, निर्भल, सुद्धः
तिश्चर, स्वच्छः; गीर, शुभ्र (complexion); अनभ्र,
निरम्र, वितिमर; 'f. day or weather 'सृदिनं. 4.
अनुक्रल, प्रसण. 5 मध्यम; 'he soon bids f. to
prosper 'तेनाचिरादः युदयभाग भवितव्यमित्यनुमीयते

— s. मेला, मेलकः, यात्रा, समाजः; हदः, निषया, निगमः.

— adv., — LY, adv. न्यायेन, यथान्यायं, धमंतः,
धमंन, निष्कपटं, न्याय्यं, यथाई. — NESS, s. सौंदर्य,
चाठता, भीः, श्लोभा. 2 (Fair dealing) सारव्यं,
श्लावता, न्याय्यता, आर्षे, अध्याजः, समता, अमाया.
3 विमलता, शृद्धि f., प्रसादः.

FAITH, 8. विश्वास:, पत्यय:, विश्रंभ: 2 शद्धा, भक्ति f., निष्ठा, आस्तिक्यबुद्धि f. 3 अव्याजः, ऋजुता, सत्य-ता, विश्वास्यता. - FUL, a. विश्वास्य, विश्वसनीय, वि-अब्धः 2 सत्यसेध, सत्यप्रतिज्ञ-त्रतः 'f. to promise ' पालितसंगर, प्रतिज्ञापालक. 3 अनुरक्त, भक्त, दृढभिक्त, भक्तिमत्; 'a f. wife ' साध्वी, एकपत्नी, पतिवता, सती, सुचरित्राः 'a f. friend ' बढसीहरं-बढ प्रेम-मि-षं. 4 यथार्थ, सत्यः 5 श्रद्धाल, श्रद्धान, प्रत्ययिन, विश्वासिन. -FULLY, adv. बृढभक्तचा, भक्तिपूर्व, सान-रागं, निष्ठयाः अव्याजं, ऋज्भावेन, निष्कपटं, - FUL-NESS, s. विश्वास्यता. 2 भक्ति f., द्वाभक्ति:, अनुरक्ति-आसक्ति ʃ ; आर्जेषं, निष्कापटचं विप्रतिज्ञापालनं, सत्य-संधता. 4 सत्यता. -LESS, a. आंवशास्य. 2 अभक्त. विश्वासघातक, भक्तिहीन, अनुगरक, 3 असत्यसंध, भग्न-प्रतिश, विसंवादिन, 4 अविश्वासिन, अप्रत्ययिन, अधह-धान. 5 व्यभिचारिन: असती, असाध्वी, भग्नचारित्र्या (as a woman). -LESSNESS, s. अविश्वास:, अप्रत्ययः, अध्यक्षाः 2 विश्वासमंगः-धातः, अभिक्तःः 3 प्रतिज्ञाभंगः, समयव्यतिकामः, असत्यसंधता, वतलोपनं. FALCATED, a. बक्त, दात्राकृति.

FALCHION, s. वक्कखंडू:, निक्किशः, चंद्रहातः, कृपाणः.
FALCON, s. इयेनः, श्राशादनः, पत्रिन् m., खगांतकः,
- EB, s. इयेनपालकः-पोषकः, देयेनाजीवः. - RY, s.
इयेनपालनं-शिक्षा-पीषणं.

4 P; G-we I A: 1 to the ground the (ध्वंसितस्ते उत्साहवृत्तातः 8. 2), विवक्तः 🖦 वातः. पतन, च्युनि 🗸, ध्वंस:, श्रेषा:, लंसनं, अध:-कि-पतनं, भव-नि-पात:; 'in rapid f. descend' जवन निपतिति 2 स्थानभ्रतः च्युतिः अप्रकृतिः। पदनाशः-श्रेशः-च्यातः 8 प्र-वि-ध्वसः, से-वर्ष-व-रि-क्षय:, अवसाद:; ' rise and f. ' पातीस्पात है. 4 न्हासः, अपचयः, न्यूनीभावः. 5 निर्मरः, प्रकारणः प्रधासः, वारिप्रवाह: 6 पातक-प्रवण-भूमि f :: 'f. of snew' त्रवारवर्ष:, हिमलति f.; 'f. of rain' धारामकात:.. धारासार:, आसार:. -away, म्लै-ग्लै 1 P. निर्वेल, प्र-ली, नज् 2 स्वधमीद श्रेज् or च्या - back, पराष्ट्र की, अप-स-स्व 1 P, अव-स्था 1 A. -in with, समेन 4 A. эридин 1 P: See AGREE. 2 эпис 6.7 и-हता तृता 1 P. -into, नि-अंत:-पतः, 'f. into vice ' दर्मागेगामिनो भवति ; 'f. into misfortime ' विषद-ग्रस्ता भवति. -off, च्यु, भेश. 2 अवस् 1 P, वलाब 1 A, वियुज् pass. 3 स्वधमें त्युज् 1 P, पत. 4 आतं गम 1 P, क्षि-अपचि-संह-pass., न्हस्. =on, -upon, आक्रम, अभिद्र, आपत् , अवस्कंद् 1 P. -out, किंद्र 1 A, निप्रति-पद् 4 A, कलह क 8 U. -short, न्यूनी-म, इहम, क्षि-संह-pass.; ' his arrow fell short of its aim' स लक्ष्यच्यतसायकोभत : 'words 1. short in describing your greatness 'तव महिमानमु-त्कीर्त्य वच: संन्हियते (R. x. 32). -to, प्र-रप-क्रम 1 A, प्राप्त 1 A; 'they fell to blows' प्राप्त-प्रहारमारे निरे. - under, (power) वर्ष इ 2 P, अ-धीन a. भ. 2 अंतर्भ, अंतर्गण pass.

FALLACY, s. वंचना, भ्रम:, मोह:, भ्रांति f., भिश्यासार्थ, हेत्वाशास:, पक्षाभास:, मिथ्याहेतु: = QUB, a. भ्रमजंग-क, भ्रांतिमत, मोहिन, मायिन ; असत्य, अविधास्य, मिंध्या in comp.; 'a f. argument' हेस्वागस:. = OUBLY, adv. मिथ्या, सस्याजं, मायया

FALLIBLE, ल. पतन-स्वलन-बील, अमशील, अमशीन, मोहबील, अम-स्वलन-पात्र. 2 अमकारिष, मोहिन, मी-इजनक. - FALLIBILITY, ३. अमपात्रता, मोहब्रील-ता, स्वलनबील.

Fallow, a. अक्तुष्ट, अहस्य, अपहत, खिल. 2 वर्ध्य, निष्कल, विफल, अनुप्तशस्य. 3 ईषहक्त, आरक्त, चैत-रक्त.

FALSE, a. असत्य, अनृत, वितथ, अतथ्य, अयथार्थ; अलीक, मृवा-मिथ्या-in comp.; 'f. speech' मृबी-यं. 2 कृतिम, कृतक, कल्पित, कृट-कपट-कप्त-in comp.; 'f. balance' कृटतुलामान; 'f. accellation कर्यातपसः, वक्ततः; 'f. witness' कृट-मिथ्यां कि शि; 'f. accellation मिथ्यामियोगः, अविवायः, अभ्याख्यार्वः, मिथ्यामिश्रीमः, अन्याख्यार्वः, भव-पहर्य-मिदनः, 'f. to unce promise' कृत्यतिक, असर्यक्षक, वर्षमानक्षक, क्रिमानक, असर्यक, वर्षमानक, क्रिमानक, क्रिमानक, असर्यक, वर्षमानक, क्रिमानक, असर्यक, वर्षमानक, वर्

किन, देखिन, देशिनक-छाधिक (की र्र.) 5 सोध, व्य-चै, निश्चिक, क्या-मिध्या-in comp. - HOOD, s. अ-बत्त, असत्यं, वितथं, अलीकं, मृत्रोपं, केत्वं. 2 असत्य-्साबर्ष, भिथ्या-सूबा-बाद:, कैतवीकि 🎶 मिथ्याभिधानं, अवस्थाद: . 3 असत्यता. अलीकता. अयथार्थता. अन-तता. -LY, adv. मृषा, मिथ्या, अन्यथा, असत्यं, अ-मते : ' speaking f. ' अन्तवादिन . - NESS, s. अ-बस्यता, &0. 2 कटता, कापटचं, ब्याजः, छद्मन् ग., केतवं. 3 विश्वासभंग:-धात:. - FALSIFY, v. t. मि-ध्या क 8 U, कटं-कपटं-क ; 'a. f. ed document' कट-कृत्रिम-लेख:. 2 खंड 10, निरा-अपा-क, अधरीकृ, वितथीक, प्रत्या-ख्या 2 P, निरस् 4 U. 3 अतिक्रम 1 . U. 4 P. अतिषर 1 P. भिद् 7 P. उत्तंघ 1 A. 10, कि-अप 6 P or c. = v. i. असत्यं-अनतं-वद 1 P. -BR. 8. कटकत m., कटका: 2 खंडनकत्-प्रत्याख्या-तं m. = ICATION, 8. कटक(णं-रचना, मिथ्याकरणं. FALTER, v. i. (स्वरेण) स्वल 1 P, स्वरभंगेन or सगहर-बद् 1.P; 'makes thy words f.' स्वल-यात वचनं ते (Mal. 3); 'f. ing with tears' बादगहरं; 'a f. ing step ' स्वलिता गाते:: प्रस्था-निविज्ञवगते: (S. 5): ' whose step f. s &c '. 2 प्रवत् 1 P, क्षेप् 1 A, वेप् 1 A, प्रवत्. -ING, s. स्खलने, स्वरभंग:-भेद:, गहदवाच रि., स्खलहाक्यं. =INGLY, adv. गहदागिरा, स्वलहाचा, स्वरभंगेन, स-गहरं.

FAME, ह. यदास् गः, कीर्ति ति., स्याति ति., विश्वति ति., प्र-सिद्धि ति., प्रतिष्ठाः, प्र-वि-ख्यातिः, संप्रथाः = ED, = OUB, त. ख्यातः, प्रथितः, विश्वतः, प्र-वि-ख्यातः, प्रसिद्धः, यदास्वि-न्, यद्यस्यतः, कीर्तिमतः, कीर्तितः, कीकविश्वतः, महायदास्कः, सम्बद्धातिष्ठ-वर्णः

FAMILIAE, a. परिचित, संस्तृत, अभिज्ञ; ज्ञ-विद्-कृतास-in comp.; अभ्यंतर, (अनभ्यंतरे आवां मदनगतस्य
वृत्तांतस्य S. 3). 2 सुविदित, सुज्ञात, लोकसिख, प्राकृतं, लोकिक (की f.), सुप्रसिख, सुप्रकादाः 3 विश्रव्यः,
विश्रम्यः — ITY, s. सु-, परिचयः; परिज्ञानं, संस्तवः;
'long f.' चिरपरिचयः; 2 सु-इड-संसगः, आसगः,
संसिक्त f. 3 अतिपरिचयः, अनादरः; 'f. breeds
contempt' अतिपरिचयादवज्ञा (भवति). — IZE,
s. f. परिचयं कृष्ठ 8 U or c., अभ्यन् 4 U or c.; oft.
by (a.); परिचितविविक्तंन मनसा (S. 5)
' अंदिकत्वत्, सुविश्रव्यः 2 प्रायः, प्रायज्ञः, लौकिकतस्तः 3 अज्ञादरेण, निर्मारवं

FAMILY, & कुल, वंकः; जाति र्र., गोर्थ. 2 कुट्बं, स्वन-आतमादिः गृहस्रकः 3 अन्वयः, संतावः-तं, संतति र्रः; 'members of a र्रः' कुट्बिनः; 'head of a f.' कुट्बा, कुलपतिः; 'of a good f.' तृलीन, महाकुल, कुट्बाना, कुळ in comp. ; 'his wife is in the f. way.' भाषणतस्या-गर्भवती-जाता; 'of royalt.' द्रा-जवंदम, राजकुलम्सूत; 'f. dispute' गृहाच्छहं, अंत-भेदः; 'a f. man (diligently caring for the f.)' अभ्यागारिकः, स्पाधः, कृद्वस्थारतः

FAMINE, 8. दुर्भिक्षं, अनवानं, दुष्कालः, प्रयासः, नीवा-कः, आहाराभावः, अनाहारसमयः; 'f.-stricken 'दु-भिक्षपीडितः

FAMISH, v. t. (क्षुंघण) पीड़ 10, अवसद ०., क्षी-णी-कृशी-कृ 8 U; 'f. ed with hunger' कुरक्षाम, कुरक्षामकंठः - v. ध अनवानाद् अवसद् 1 P or क्षि pass., क्षाम-कृशांग-व. भू. - ED, a. कुरक्षाम, क्षुंघा-ते, कुरपीडित, बुमुक्षित. - MENT, s. बुमुक्षा, अनाहारः, अनाभावः, क्षरपीडा, क्षरक्षामताः

 $\mathbf{F}_{\Delta N}$, ৪. নালবুন:-বুননা, ন্যসন্, বীসন্, ন্যস:. -v. t. বাজ 10, ত্ব-अनु-सं $^\circ$; ন্যসন্ন বিঘু 5, 9 U; (fig.) ততু-হীব c., নাযুদ্ধ 10.

FANATIC,—AL, a., s. धर्मीम्मन, अतिभद्धाव्यमः, उग्मन, आंतबुद्धिः — ELLY, adv. उग्मत्तवतः, अतिभद्धयाः — 18M, s. धर्मीमादः, भन्तपुरक्षः, अतिभक्तिव्यमताः 2 उग्मादः, उग्मतताः

FANCY, 8. वासना, भावना, कल्पना, भावना-कल्पना-शक्ति f. 2 बुद्धि f., मति f., संकल्प: 3 मनीलौस्यं. कामचारः, बुद्धिचापस्यं, चानलं, लहरी, तरंगः, छंदः. 4 हिंच f., अभिहचि:, काम:; 'to have or take a f. for ' हाइ 10 (with dat.) or ex. by काम-मन: with inf.; स्टहयामि खल दर्लिन गयारमे (8.7); ' took a f. to hunt ' मगयां कर्तमना ब भव. -v. t. मन 4 A, तर्क 10, सं-वि-भू c. ; चित् 10, मनसा क्रप c., चित्ते-मनसि-क, आलोच् 10. 2 हच् 1 A, अ-भिनंद 1 P; 'f. ing oneself to be learned ' पं-डिर्तमन्य, पंडितमानिनः 'doing what one f. es' कामचारिन. —FANCIFUL, a. मानस (सी f.), का-ल्यानिक-मानिसक (की रि.), मनःकल्पित, भावित, म-नीरथस्ट-कल्पित, भावनीत्पादित, वासनाकाल्पत, संक-ल्पज, मायामय (यी f.). 2 (Of persons) चलचि-त्त, लोलमति, कामचारिन्, चपलबुद्धि, मनोलील्यवत्, ह्वैरिन, स्वैरवृत्तः 3 अनर्थकवासनाकृतः असंभवकत्यकः -LY, adv. कामचोरण, मनाहील्यात, स्वरं; चाउल्येन-=NESS, s. चलचित्तता, लोलमतिः, कामचारिता, मनी-हील्यं, बद्धिचापल्यं, स्वैरिताः

FANE, See TEMPLE.

FANG, s. दहा, दश्चन:-नं, रद:, रदन:, दुत:; 45. of a serpent विषदंत:, आशी: - ED, 4 विष्टून, दिन--LESS, a. भग्नदंदु, निर्देशन, निर्देतः

FANTASM, s. भागात:, माया, मनोरथम्हि तः स्ट्रिक्ट TASTIC, a. Fanciful, q. v. 2 विषम, अंतगत, अपुरुष, विलक्षण.

FAB, a. Et (with abl. or gen.), fauge; See Distant; 'L from comfort' guildin. -eds Et

रे, आराम (with abl.), विद्रत:. 2 अत्यंतं, भूशं, अती-व, स-अति pr.; 'f. away' दूरे, सुरूर; ' from f. ' दरात. दरत: (एवं); ' how f. ' कियद्रं, कियत्यध्त-निः कियत्रमाणं, किपर्यंत, कियतांशेनः 'f. off 'दर. दरस्थ, दरवार्तन, दरस्थायिन; 'as f. as 'ex. by आ with abl. or in comp.; 'as f. as the sea' आसमुद्रात् or आसमुद्रं; oft. by यावत् (with acc.) or प्यंत in comp; 'so far as', 'as f. as 'sid; See under As; 'not f. from the tree ' तस्य वृक्षस्य नातिद्रो; 'by f.' भ्यसा; 'your statement is not f. from the truth' भतार्थकरूपं तव वच:; 'f. gone in love' दूरगत-मन्मथा (S. 3). In comp. ex. by अति, बहु, दुर; 'f.-extended' बहुविस्तीणे; 'f.-famed' प्रधितय-ज्ञास, उठकीति; 'f.-fetched 'क्रिप्ट, यत्नकृत, असगम, असकर: 'f.-reaching' द्राधिक्ट; 'f.-seeing', ' f.-sighted ' दरदाईंग्न, दीर्घदृष्टि, दरदृष्टि.

FAROE, 8. प्रहसनी, दुमेश्विता. - FARCICAL, त. उप-हास्य, हासकर (री कि.), हास्योत्पादक; असंगत, अप-रूप, हासजनकः

FARE, 8. अनं, आहार:, भक्ष्यं, भोजनं 2 तायं, आता-(त)र:, तारिकं, तरपण्यं-सृत्यं. = v. i. भू 1 P, वृत् 1 A, अस् 2 P, स्था 1 P; को वृगंतरतत्तत्रभवत्याः (M. 4) 'how f. s it with her ladyship '; 'f. ing well 'सुस्थ, सुस्थित; 'f. ing ill 'दुःस्थित, दुगैत. = FAREWELL, interj. स्वस्ति, भई (भू-यात्) with dat.; 'bid f.' आमन् 10 A, आप्रच्छ् 6 A.

FARINA, 8.-पराग:, रजस् ॥., पुष्परेणु:.

FARINACEOUS, a. धान्यमय, गोध्मचूर्णमय (यी f.).
FARM, s. क्षेत्रं, कृषिक्षेत्रं, क्षेत्रभूमि f.; 'f. house' क्षेत्रिकगृहं, क्षेत्रपतिगृहं; 'f. yard' क्षेत्रवाटः-टिका.
- ER, s. क्षेत्रपतिः, क्षेत्रपालः, क्षेत्रिकः, क्षेत्राजीवः, क्षेत्रकः, कृषि त्रं, कृषिकः - ING, s. कृषि f. कृषिकमेन् n.

FARRAGO, 8. सिश्रपात:, प्रकार्णकां, संमिश्रणं. =FAR-RAGINOUS, a. संकीणं, संमिश्रित, सिश्रपतित.

FARRIER, s. अभवेष:-चिकित्सकः. 2 अभवादत्रकार:- Y, s. अभविकित्साः

FARROW, s. ज्ञूकरापत्यगण:.

FARTHER, a. हरतर, दवीयस. 2 अपर; 'the f. end' पार:, अपरमांत:. = adr. इरतरं, अधिकद्रं. 2 अमे, अमत:, पुर:, पुरत:

FARTHEST, a. दविष्ठ, दूरतम, सुदूर. -adv. सुदूर, अतिदूरं-दे-

FARCEINÉ, s. ताबमुदा ; 'not even a f. ' म का-किणी अपि, न किपपि

FASCIA, 6. बंधन, वेष्टन, पट:.

FASCERATE, v. s. ग्रह 0., अभिमंत्र 10 A, अभिनंत

o., मंत्रहारेण स्वता. - Pasers, ader दुर्गसम्ब प्र-वि-लुभु ०., के. a. मीहिन, हारि o., अज़ c., अजदानेन आप्ये c. or प-दयगम. -ION, 9 Porc.; स-भू 8 U, पा c. (पा-चारः, अभिमंत्रणाध्य c. or सत्तृष् c. or सतुष् c. & चर् र्षः, चित्तापहारः, हपस्था ० (स्थापयति) = ० ह FASHION, s. (1) 2 P; See EAT; oft. by state. 'f. of dress' । पिशिताशनः, हुतभुक्, &c. 2 ति f., मूर्ति f., संहें =8. भक्ष्य, भोज्यं. = EB, 8. भी-कमार्गः-रीतिः, लोक्शाश्चायताः 2पोषकः, उपकल्पकुः काचार:. -v. t. नि m., अत्ता, भोना, आश्वित m. 3 U, घट c. (घन in comp. =ING, s. अन्त. 5 P, त्वस् 1 P. र्णं. 2 भक्षणं, खादनं, भोजनं, =ABLE, a. लीकिक-लोकव्यवह P, वि-भू ०., (पादंशाद्भाप न रानरूप. -FASHIONABLY,), a 9 U, such 1 A, स्थायन्, इढनद्धः, 'frag. 2 (Think) मन् 4 A, sleep' गाढनिहा, सुनिः Consider; ' are felt ज्ञीष्ठ, जविन्, जवबत्, ज्ञी asant ' मभुरतराण्यापति t; in comp. ex. by रह स्वत् 6 P, प्रामृज् 6 P, बद्ध ; 'f. rooted' बद्ध 1'A or निरूप् 10; 'f. खसुत, गाट नित्रां गत. 2 इ. म्हा. =v. i. (आत्मानं) रितं: 'not so f. ' अलमल 1 A, समदु:ख क मू; उप-वस् 1 P, आहाराद् तन कृते दुःखाकुलीस्मः death' प्रायोपवेशनं कु 8 any' तत्समागमेनारूट-=s., =ING, s. उपवासः, y now ' लम्भं मयेदा-उपोवणं, आक्षपणं, प्राय: ; ' 1. 118 र र • • में वि योपवेशनं. -ER, श. सोपवास:, कृतोपवास:. - MEst s. बृहता, स्थिरता. 3 दुर्ग, कोट:. -FASTEN, v. : बंधु 9 P, सं-ाने°, पिनइ 4 U, मंथू 9 P (together) संयुज् 7 U, 10, सं-क्षिष् c., सं-धा 3 U, योकत्रया (D.). 2 (4-4) 3 U, सं- 9 5 U, निरुध् 7 U, अर्ग लेन बंध. 3 दृहांक 8 U, स्थिरीक, संस्तंभ 9 Po c. =ING, s. बंधनं-नी, ग्रंथि: 2 संधि:, कुडुप: FASTIDIOUS, a. दुस्तीयणीय, दुर्ललित, दुराराध्य. सावज्ञ, अवमानिन, उपेक्षक ; 'a f. oritic' दोवैंब दृक्. -LY, adv. सावनानं, दुराराध्यतयाः

निता, त. पीन, पीवर, पुड, मांसल, आप्यान, स्थ्र स्पति; मेदिवन, पुडांग (गि रि.), स्थ्लंदेह; 'शिता विदेशः — इ. मेदस १०., वसा(जा), वपा, मां ससार:-स्नेहः: — १०. १, — ४ १०., अ-प्ये ৫., स्काय् (स्कावयित), संबुध् ৫., पीवरीक 8 U, परिपुष् — १०. १. आ-प्ये 1 Λ., पीनीभ, संबुध् 1 Λ., स्काय् 1 ४ उपबृह 1 P. — NESS, इ. मेदिस्ता, पीनता, स्थ्यत मेदीवृद्धि रि., स्किति रि. — ४ १०. मांसल, मेदिस्वयः निताह, इ. देवं, भाग्यं, भाग्येयं, दिहं, व्यक्ति कर्मक १ विवित्त रि., जीकान, मावितव्यता; १००० विवित्त रि., जीकान, मावितव्यता; १००० विवित्त रि., जीकान, मावितव्यता; १००० विविद्धि हैं।

114

मिन् देखिन, दोनिक-छापिक (की f.) our f. to do क, निर्धक, क्या-मिध्या-in comp. 2 मृत्यः, नाज्ञः, वृतं, असत्यं, वितर्थं, अलीकं, मृषोर्य, के he met with मार्थणं, विध्या-मृषा-वादः, कैतवोक्ति औतः समजायतः; समृतवाद: 3 असत्यता, अलीकता, कि वृत्ते (U. 2); तता. -LY, adv. मुषा, मिथ्या. अ birth ' ईव् ज्ञस्ते कृतं ; 'speaking f. 'अन्तवादिन ill-f. ' दुदैवं, मं-सस्यता, &c. 2 कूटता, कापटचं, यीस: -ED, a. केतवं. 3 विधासमंग:-धात:. — F अय ; ' whose f. ध्या कु 8 U, कुट-कपट-क ; 'a.-f.' दैवीपहत, दुदेव, कुट-कृतिम-लेखः. 2 खंड 10, निरं, भन्य, ससीभाग्य. वितथीक, मन्या-ख्या 2 P, निर्माक, जीवितापह, अंत-U, 4 P, आतेषर 1 P, भिद 7 माक, मर्मभेदिन. 2 दै-दि-, हुए 6 P or c. = v. i. व आवश्यक (की f.). →ER, 8. कूटकृत् m., कृटक:.ता. -IST, 8. दैवप्र:, तु m. -ICATION, s. कटकं, यहविष्यः, दैवप्रमाण-PALITER, v. i. (स्वरेण) सम्यतिः, भवितव्यता, अव-सगहरं-वद् 1 P; ' makes | जातिकं; 'f. wound-याति वचनं ते (Mal. 3); मृत्युः.

काष्यगद्भदं; 'a f. ing steph:, जानित्-जनयित् m., मिवक्रवगते: (8. 5); 'wother' पितरी, माताबित-प्रकल् 1 P, कंप 1 A, वेप्-पः; 'f. in-law' श्रज्ञरः; प्रकलं, स्वरंभाः-भेदः, विकृति U, निविद्यं कि 8 U, नाप्रदार, adv. गद्भदित्, (रीपयित), निविद्यं त्राप्रदं. है. पितृपावः-धर्मः, पितृत्वं. गद्भतः, क्ष्मतः क्ष्मतः, क्ष्मतः-धर्मः, पितृत्वं. रात्रदं. है. पितृपावः-धर्मः, पितृत्वं. रात्रदं. है. प्रवास n., क्ष्मत-पितृ-धीन, अनाथः - Ly, a. सिद्धि f., प्रतिष्ठा, प्रविद्यं, प्रवास विश्वतः विवरं विवरं तात्रक्षेण. व, यद्भवतः, मिथतः विश्वतः परीक्ष्मतः विश्वतः परीक्ष्मतः विश्वतः परीक्षाः परीक्षाः परीक्षः व परीक्

ATTOUS. See FOOLISH.

प्रस्ता, त दोवः, छितं, अगुणः, अपराधः, पापं, पमादः, कितं, वाच्यं, वाच्यताः, 'find f. with' दोषं मह्

P, निद्र 1 P, वपा-तम् 1 A, तुष् c. (दूलपाते),
वाम कुलपतिदोषे महिष्याते S. 3); 'chase,
hough found f. with 'दृष्टदेशिष मृगया (S. 2);

f. Ander' दीमद्द्या, दोवैकद्द्या, जिन्नानेविन, दोमादिष, विदक्त, पुरोभागिष्, अप, व. सदीष, सामराध,

दोषयत, दोषिस, निम्न, बाच्य, भवय, निहाई. 2 अगुद्ध, असत्य, अयथार्थ, वितथ, अन्त, प्रिध्या-अपpr.; 'f. conclusion' पक्षाभासः, अपसिद्धातः.

– LESS, a. अ-निर्-दोष, अनवप, निर्पराध, दोपहीन, अपाप, अनच, अकल्मव, निष्कलंक, विद्युद्ध,
निर्मल, पवित्र 2 सत्य, यथार्थ, आवेतथः

FAUN, s. वनदेवता.

FAVOUR, v. t. अनग्रह 9 P. इपक 8 U. प्रसादं-उप-कारं-क 8 U or दश o., साहाय्यं दा 3 P. अध्यय-पद 4 A; often by (s.); 'not inclined to f.' त्रसादपराइम्खः; ' I wish to be f. ed with the mention of it ' कथ नेनान प्राह्म मात्मान मिच्छामि (Ka. 134). 2 अन-पा c. (पालयति), अनु-मन् 4 A, अन-सृह 1 A, अनुकलयति (D.). 3 आधि 1 U. आ-अव-लंब 1 A, स्वीकृ, अंगीक. = s. अनुग्रह:, प्र-साद:, आनुकल्यं, कपा, पीति f., सेह:; 'he is in the king's f.' स न्यपसादपात्र-भाजनं. 2 आ-सं-अय:. साहाय्यं, अनुपारुनं, अभ्युपपत्ति f., आधारः. 3 हितं, बपकृतं-कारः, त्रियं, सुकृतं 4 अनुज्ञा, अनुमाति f.; 'in f. of 'q' (with gen.); 'I am speaking in your f. ' अहं त्वद्नुकलं नवीमि, त्वत्पक्षं समर्थये; 'ask a f. 'प-सद c., उपकारं प्रार्थ 10 A ; 'seek the f. of ' आराध c., अनुरंज c. -ABLE, a. अ-नकल, प्रसन्न, हितकारिन, हितकाम, अनुग्रहपर, हित, हितबद्धि, उपकारक: 'f. to' आवह, उत्पादक in comp. - ABLY, adv. सानग्रहं, सानुकल्यं, प्रसम्तया. =ITE, 8. भिय:, प्रीति-स्नेइ-पात्रं-भाजनं, वहभ:. - a. पिय, दियत, अभीष्ट, इष्ट, दियततम, हच, बह्नभः -ITISM, s. पक्षपातिता, पक्षानग्रहः

FAWN, s. मृगवाव:-वक:, मृगयोत:-विश्वः, हरिणवस्तः, कुरंगक: -v. i. (upon) चादुक्चने: आराध् c. or तृष् c., साधंगपातं सांत्व् 10 or वप-लल् 10, उपच्छंद् 10, छंदं अनुवृत् 1 A or अनुरुष् 4 A. - ER, s. चादुकारः, सांत्ववादः. - ING, s. वप-, लालनं, चाद्विमि: आराधनं, उपच्छंदनं, चादुवचनं - INGLY, adv. चादुक्त्या, स्तुतिपूर्वः

FAY, See FAIRY.

FEALTY, s. अनुरागः, भाक्ती f., निष्ठा, प्रभुभिकाः.

FEAR, v. भी 3 P, ठिंड ज् 6 A, सं-वि-वस् 1, 4 P, (with abl.). 2 वि-,आ-, त्रंक् 1 A, तर्क् 10. 3 मयाते a. भू, वस्, भी; 'do not f.' सा भैवी:. – s. भयं, भी;, भीति f., सं-, वासः, साध्वसं, आश्रंका, इर:-रं; 'put in f. See FRIGHTEN; 'through f.' भयात, भीत्या. – FUL, a. भयंकर, भवावस्, भयावर, भीवण, भयावक, दाहण, भीन, रींड (र्डी f.), व-प्र, भीवण, भयावक, दाहण, भीन, रींड (र्डी f.), व-प्र, भीत (वी f.), थोर, भीवम, पतिभय. 2 (Afraid) भीत, सभय, ससाध्वस, भयाते, भीठ, व्यक्तिक, साध्वक, वस्त. – FULLY, adv. सभयं, सवासं, भूवेन. 2 द्वाहण, थोरं, दर्ष. – LESS, a. अभयं, स्वासं, भूवेन. 2 द्वाहण, थोरं, दर्ष. – LESS, a. अभयं, स्वासं, भूवेन, विक्तिक, सार्थक,

निर्माक, निविधिक, व्यमीर, अंबुलीमय ; साहसिक (की कि.), प्रगल्भ, साहसिक = IDSSILY, adv. निर्मय, नि: शर्व, साहसेन-

FEASIBLE, व. सांध्य, शक्य, करणीय, संभाव्य, सुकर, उपयायः

FEAST, 8. उत्सव: (lit. & fig.), महः, पर्वन् त., उद्धवः; 'f. to the eyes' नयनोत्सवः. 2 संभोजनं, विशिष्टाश्रमंभारः, सहभोजनं. = v. ६. प्रकामं भक्ष् 10; 'f. ing on grass' तृणं प्रकामं भक्षयन्. 2 उत्तमान्नेन तृष् 4 P or संतुष् 4 P. = v. ६. भोजनविशेषैः संतृष् c. or संतृष् c. 2 (fig.) आनंद c., प्रशुद् c.; नयना-्यां पा 1 P.

FEAT, 8. अवदातं कर्म, अद्भुतं कर्म, आश्चर्यकर्म; चेष्टितं, कर्म, क्रिवा

FEATHER, s. पिच्छं, पक्षः, गहत् m., पत्रं, वाजः, पर्णं; 'peacock's f.' वहं:-हं; 'f. of arrows' पुंखः, पत्रं, वाजः; 'f. bed' मृद्शस्या, कोमुल्हायनं; 'he thinks it a f. in his cap' स तदात्मनो विशिष्टगी-रवपदं मन्यते. = ED, a. पक्षयुक्त, सपक्ष, पिक्षन्, गहत्मन्त, पत्रिन्, पत्रिन्, पत्रिन्, पर्वान्. = Y, a. पक्षतुल्य-समान.

FEATURE, क रूपं, भाकृति f., भाकारः, लक्षणं; 'inauspicious f. s' अभद्रलक्षणानि, भमंगलाकारः. 2 वदनाकृतिः, मुखरेखा, वदनाकारः. 3 (Sign) विद्वे, लक्षणं, लिगं-

FEBREFACIENT, a. sectorica.

February (श्री f.), ज्वरनाशक-निवार-क. \Rightarrow 8. ज्वरापहं औषधं

FEBRILE, a. सज्बर, ज्वरित, ज्वरार्त.

FEBRUARY, 8. माध:, फाल्ग्न:, तपस्य:.

FECES, s. मलं, पुरीषं, विष् f., दबार:, अप(व)स्कर:, विष्टा; See Dung. 2 खलं, दिन्छ्छं, श्रेषं.

-FECAL, α. विष्मय-मलमय (यी f.), अशुद्ध, अमेध्य. -FECULENT, α. समल, कलुष, अमेध्य, मलद्षित, खलिन.

Fecund, α . बहुपल, बहुपत्य. 2 अवंध्य, बहुफलपर, टवेर (as soil). = Fecundate, v. t. सफलीकृ 8 U; रेत: सिच् 6 P. = Fecundate, s. सफलता, अवंध्यत्वं, प्रसवनं, फलवन्वं, स्फीति f.

FEDERAL, FEDERATE, व. संहत, संघातवत्, साम-थिक-सांघातिक (की f.) कृतसींध, संयुक्त, संधिसीक्षष्टः FEE, s. शुल्क:-रुकं, वेतनं, प्रतिकलं, उपायनं, निस्तारः, पारितोषिकं; 'monthly f.' मामिकं; 'f. simple' स्वाधीना-स्वतंत्रा-भूमिः

FREBLE, a. हुनैल, अञ्चल, सिलहीन, निर्नेल, श्रीणश-कि, अंद्रेसक्ति, अस्पनल-वीर्य-सत्त्व, श्रीण, अवसण, श्राम, अस्पन्य, श्रियिलवल, निःसत्त- = NB88, s. दीव-स्प, श्रीनता, अस्पनल, अस्पनीय, तेजोहाति f., वीर्य-हार्षिः, स्वास्त्य, अस्पन्य, असर्ति f., श्रीकश्रपः, सत्तना सः, निःसत्त्वताः - में अध्याप्तः, ado: वृह्यतत्त्वा,

FEED, v. t. भुज o., अजूं o., अजूदानेन आंखें o. or पि. पुन् c. 2 पुन् 1, 9 Por o.; सं-भू 3 U, पा o. (पालिपति), अजेन संकृष् o. or संत्प o. or संतुष् o. 3 बद्
c. 4 डपक्र्प o., उपस्था o. (स्थापयिते). - v. ६
(on) भक्ष 10, अद् 2 P, See EAT; oft. by अज्ञान,
अज्ञ, in comp.; पिशिताश्चानः, इतमुक्तं, &o. 2
(Grass) चर् 1 P. - s. भक्षं, भोज्यं. - EE, s. भीजिपत् गः., अजदाता, आञ्चायता. 2 पोषकः, उपकल्पकः.
3 मक्षकः, भोजिन् गः., अत्ता, भोक्ता, आश्चितं गः.,
अद-मुज्-आश्चित्-अञ्चन in comp. - ING, s. अर्जदानं, पालनं, पोषणं, भरणं. 2 मक्षणं, खादनं, भोजनं,
अञ्चनं.

FEEL, v. t. अनुभू 1 P. वि-भू c., (पाइन्नामापि स व्यभावयत R. xi. 10), ज्ञा 9 U, डप्लम् 1 A, विद 2 P, 10 A; 'f. certain' वढं जा, मति-इ 2 P; 'I felt his remarks much ' तस्य वची मम हृदयममीणि अशृज्ञत्-अभिनत्. 2 (Think) मन् 4 A, गुण 10, आकल 10: See Consider; ' are felt by the mind as pleasant' मभुरतराण्यापति मनस: (K. 103). 3 स्वत्त 6 P, प्रामृक् 6 P, आलभ 1 A, स्पर्जैन परीक्ष 1'A or निरूप 10; 'f. ing the pulse ' नाडीं स्पृष्टा. - v. i. (आत्मानं) गण, मनु. 2 (for) अनुकाप 1 A, समदुः ख व. मु; ' I f. sorry for you ' अहं तब कते द:खाककीस्मि: ' felt proud of his company ' तत्समागमेनास्ट-गौरवमिवात्मानं मेने: ' I f. easy now ' लब्धं मयेदा-नीं स्वाहध्यं (S. 4); 'I f. better' अस्ति मे वि होब: (S. 3). - ER, s. स्पर्शश्रंग; 'it was in tended as a f. ' साधारणलोकमतज्ञानाय इदं प्रवस्त-मासीत. -ING, इ. अनुभव:, अनुभृति f., संवेदनं, बोध:, ज्ञानं, डपलंभः, उपलब्धि र्., डपागमः, चैतन्यं, चेतनाः संजा. 2 स्पर्धा:, परामर्था:, संपर्क:, स्पर्शजं क्राने. 8 वृत्ति f., रस:, भावः, रागः, विकारः, चित्त-मनी-वृत्तिः, म-नोविकार:-धर्म:; 'f. of anger' कीपवृत्ति: 4 कपा, दया, अनकपा, करुणा, समुद्रः खिता; ' a man of f. ' सहदय:, सचेता:; 'what man of f. is not affected at heart' सचेतसः कस्य मनो न इयति (K. v. 48). -a. चेतन, चेतनायक, चेतन्य-बोध-विश्वाट. 2 र-सवत्, रागिन्, भाविक, सरस. =INGLY, adv. सरतं, सरागं, ज्ञानपूर्वे, स्वानुभृतिपूर्वः 2 सदयं, सानुकंपं-व्याज-छग्न-छ 8 U; अप-दिश् 6 P; 'f. ing illness,

म्हाल, v. t. मनसा कृप c. or सज् 6 P. 2 कर्षट्ट-व्याज-छ्य-छ 8 U; अप-दिश्च 6 P; 'f. ing illness' शारीरास्वास्थ्यमपदिव्य; oft. ex. by कृतक, कृतिम, or कपट-व्याज-क्य-मिथ्या in comp.; ' कि f. औ himself to be dead' आत्मानं मृतवस्त्रेद्द्रम्यावातः, 'f. ing anger'कृतकं कोप कृत्या; 'f. ing alsop' प्रमुत्तकक्षण, व्याजमुत, कक्षमुत्त. क्या, दी व्याजनाट- **छष-मिथ्या** in comp.; कूटार्थ, काल्पत, कृतक, कृतिम; 'f. quarrel' कृतककलह: ; 'a f. dress' क्यटवे- शः ; 'f. sleep' व्याजनिहा; 'a f. ascetic' छद्य-तापसः — EDLY,—INGLY, adv. मिथ्या, सकपटं, स- क्याजं, छद्यनाः — ER, ६ कापटिकः, छित्रन् m., प्रतास्कः; 'f. of illness' आतर्लिगी.

FEINT, See PRETEXT.

FELICITY, ८. मुखं, श्रेयस् गः, परमसुखं, परमानंदः, धन्यता, सीभाग्यं, कल्याणं, प्रह्षेः; 'f. of expression' वस्तां प्रौढत्वं (Mal. 1). 2 (Eternal f.) अपवर्गः, मोक्षः, निःश्रेयसं, परमा गतिः, परमपदं, मुक्ति f., कैवल्यं, निर्वाणं, श्रेयस्, अमृतं 3 सहजता, अकृत्रिमता, अनाहार्यत्वं. = ous, व. श्रेयस्कर (री f.), आतिकल्याण, परमसुखिन्, धन्य, सुभग. — Felicitate, v. t. आभिनंद् 1 P or c., दिष्टचा वृध् c.; See Congratulate. = ion, s. अभिनंदनं, धन्यवादः, कल्याणवस्त्रनं.

FELINE, a. मार्जारीय, बैडाल (ली f.).

Fell, s. चर्मत् n., अजिनं, दृति f., कृत्ति f. =a. निष्ठ्र, त्रूर, दारुण, दय.=v. t. नि-अव-पत् c., अवकृत् f P, अविच्छिट् f P, नि-अव-भंज् f P, प्रहृत्य पत् c., ज्ञाट् c. (ज्ञातयाते). =EB, s. निपातकः, g g m.

 \mathbf{Fellow} , s. सहायः, मित्रं, सहचरः, अनुषंगिन् m, सजुम् m., सहवातन् m., वयस्यः 2 समपद्भाज् m., त्तन्यपदस्थः, सवयस्कः. 3 जनः, पुरुषः; ' this f. is bold ' ध्रष्टोसी जन: 4 सजातीय:, सजाति: 5 यम: यमकः, एकतरः, युग्मकः. 6 कापुरुषः, माणवकः, जाल्म:; 'my good f.' भद्र, सौम्य. In comp. words ex. by सम-सह; 'f.-being, -creature' समानजाति:-जातीय:, सजातिय:, समभूतं ; ' f.-citizen ' एकनगरस्थः, एकग्रामीणः ; ' f.-citizenship ' पौरसख्यं, पौरसाहित्यं; 'f. countryman' स्वदेशाजः, स्व-एक-देशीयः; 'f.-feeling' सहानुभृतिः, समदुःखत्वं, समभावः, भूतानुकंपा; 'f.-student,scholar ' सहाध्यायः, सतीर्थः, सहाध्यायिन् m., सह-पाठक:; 'f.-labourer,-worker ' सहकारी, संभव-कारी, सहकर्मी; 'f.-servant' सहभृत्य:, एकप्रभू:; ' f.-soldier ' सहयोदा; ' f. sufferer ' सम-सह-द:-ख:-खी, समदु:खभाक, सहभोगी; 'f.-traveller ' सह-यायी, सहगामी; 'f. of a body' पारिषय:, पांकेय:, भ्रेण्यभ्यंतर:. = BHIP, s. साहाय्यं, साहित्यं, संसर्ग:, संग:-गृम:, संघात:, संयोग:, साहचर्व, सरूपं, मैत्री, समागमः. 2 वृत्ति र्. 3 पारिषद्मपदं.

FELLY, See CIRCUMFERENCE.

Felon, s. साहसिकः, घोरपातकः, आततायिन् m., महापापिन्-पातिकन् m., महापराधिन् m. =00s, a.
आतताथिन्, जिघांसु, वधोयतः 2 दुरांचार, दुष्ट, पापिष्ट.
दुर्श्चन, अतिर्नियः = ४, s. महापापं-पातकं, महापराधः,
साहसं, आतताथिता, धोरपापं-

FELT, s. दर्णा, भौर्णकं, दर्णायः, कंबलः.

FEMALE, s. की, नाती; See WOMAN. -a. Ex. by the suffixes आ, ई, or वध् in comp.; 'f. sparrow' घटका; हरिणी, सिंही, चकवाकवध्ः, &.; 'f. friend' वयस्या, सखी, सहचरी, आलिः; 'f. apartments' अवरोधगृहं, शुद्धांतः, अंतःपुरं; 'a f. form' किंक्पं, कीसंस्थानं; 'a f. dress' कीनेप्यं-वेषः.

Feminine, a. केण (णी f.), क्षीजातीय, क्षीधमेन. 2 कोमल, मृद्, पेलब, सुकुमार. 3 (In gram.) की; 'this word is masculine or f.' अय ज्ञब्द: पुंसि कियां वा.

Fen, s. अनूप:, अनूपम्:, कच्छम्:, पंकः, कर्दमः. - Fenny, a. जलाढच, सजल, पंकितः.

Fence, s. \overline{g} la, \overline{f}

Fender, s. अंगारगृति f. 2 बरूथः, रथगृतिः.

FENNEL, s. ज्ञा-सा-लेय:, छत्रा, मधुरिका. FERACIOUS, See FECUND.

FERINE. See BEASTLY.

Ferment,-Ation, s. मंड:-इं, अभिषव:, फेण:-न:, किण्व:-ण्वं, सुरामंड:, कारोंबर:, नग्नइ: (m.). 2 अंत:- क्षोभ:-ताग:-दाह:-उत्वेक:-वेग:, उत्ताप:. =v.t. आ-कुलीकृ 8 U, अंत: क्षुभ् c., उत्सिष् 6 P or c., उत्तर्वं उत्पद् c., अंतः तप् c.=v.t. फेतायते (D.), उत्सिष् pass., अंत: क्षुभ् 4 P or तप् 4 A, अंतस्तापं या 2 P. 2 क्षुम्, उत्तप्

Ferocious, a. रोह (ही f.), उम, कूर, अतिकूर, दारुण, कूरकर्मन, मारात्मक, साहसिक (की f.); See Grim, Dreadful, also. —Ness, —Ferocity, s. रोहता, कीयं, उमता, &c.

Ferreous, α . लीह (ही f.), आयस (सी f.), लीह-मय (यी f.), अयोधर्मन्.

FERRET, s. बभु:, नकुल:.

FERRUGINOUS, a. लेहिमलयक्त.

FERRULE, s. लोहबलय:-यं, लीहरक्षणी.

FERBY, s. तर:, तरणस्थानं, घट्ट:; 'f. boat' तरनी:, त(ता)रण:-णि f., तरी:, तरालु:, उडुप:, वहित्रं; 'f.-man' तरनायकः. नाविकः, तारकः, तारणः. =v. t. (over) नावा तृ 1 P or पारं गम् 1 P.

FERTILE, a. शस्यमद, टर्वर, बहुफलमद, बहुश्चस्यद, अवंध्य, स्फीत; 'f. in produce' समृद्धशस्य. 2

(Fig.) निर्माणकुज्ञाल, कल्पक, संविधायक. =ITY, =NESS, s. कलवना,फलदना, सफलता,अवंध्यत्वं, स्कीनित्तं f. =IZE, v. t. सफल-फलपद-a. कृ 8 U, फलदी-क, आप्ये c., स्कीतीकृ

FERULE, FERULA, 8. वेत्रं, दंडकाष्टं.

Fervent, a. चंड, उत्सुक, तीक्ष्ण, सातिश्चय, उप, सो-त्साह, आसक्त, व्यप्न, उत्कट, उत्तत, उद्युक्त, सोयोग; 'f. in piety' भक्तिव्यप्न, अतिभक्त. —Lx, adv. सोत्साहं, साशंसं, सोत्सुकं, व्यप्रतया, औत्सुक्येन, उत्कट-त्या. —Fervency, s. व्यप्ता, उत्साहः, औत्सुक्यं, उत्कटता, तीक्ष्यता, चंडता, आसक्ति f., मनोनिर्वेषः.

FERVID, त. प्रचंड, तीत्र, तीक्ष्ण, उत्तम, सातिश्वय, प्रख-र, तिग्म, उग्न. = FERVOUR, s. प्र-चंडता, तीत्रता, तीक्ष्णता, उत्ताप:, उत्तरता, व्यग्नता; 'religious f.' अतिभक्ति f., भक्तिव्यग्रता, शब्दोन्मादः

FESTAL, a. औत्सविक (की f.).

FESTER, v. i. पूर् 1 A, प्तांभू, पक्ष त. भू, सप्य त. भू. FESTIVAL, s. उत्सव:, महः, पर्वन् २०, क्षणः, उद्धर्षः, उद्धव:, यात्रा, अभ्युदयः; 'public or general f. ' यात्रोत्सवः

Festive, a. आनंदपद, सोत्सव, हर्षण, सानंद, उत्सव in comp.; 'f. day ' उत्सवदिनं. -ITY, s. उत्सवः, समुत्सवः, उत्सवकालः. 2 प्रमोदः, हर्षः, आनंदः, आह्वादः. Festoon, s. माला, हारः, कज्∫

Fetch, v. t. आह 1 P, उपा-आ-नी 1 P, उपा-दा 3 A. 2 निष्कृष् 1 P, उपाद् c., ख् c.; 'f. a deep sigh' दीव निश्चम् 2 P; 'what price does the book f.' कियता मूल्येन तत्पुस्तकं विकीयते; 'f. up' उद्-धृ 1 P, 10; आ-सद् c.; See OVERTAKE. - s. कपट, ज्याज:, अपदेश:, उपाय:

FETE, v. t. त्र् c., तृष् c. = s. उत्सवः. FETID, a. वृतिगंधि, पूत, असुगंधि, उप्रगंध, दुर्गैधः FETOR, s. दर्गैधः, पृति-उप्र-गंधः.

FETTER, s. निगड:-डं, बंधमं, पाझ:, ग्रंखला-लं.-७.६. निगडेन बंध् 9 P, संयम् 1 P, यंत्र 10, निगडयति (D.).-ED, a. निगडित, पाझबद्ध, संयत, ग्रंखलित, संदानित.

FETUS, 8. गर्भ:, भूण:, पिंड:, कललं-नं, गर्भस्थः शिशुः. FEUD, 8. कलहः, कलिः, विमहः विरोधः, विपक्षता, वेंद्रं, युद्धं; 'family f.' गृहच्छित्रं, गृहरंष्रं, अंतेभैदः. FEUDATORY, 8. सामंतः.

Fever, s. जनर: (lit. & fig. ,, तापः, देहदाह:-ता-पः; 'inflammatory f.' दृहद्जनरः; 'typhoid f.' संनिपातज्यरः, तंद्रिकसंनिपातः; 'ardent f.' तापो-त्यणः; 'relapsing f.' मुक्तानुबंधी, संततः. = υ. t. उन्-सं-तप् ०., ज्यर् ०. (ज्यरपति). = 1811, α. ज्यर्गि, ज्यरमस्त, ज्यरानुर, ज्यरपीहित, ज्यरित, सज्यर, ज्यरि-स. 2 ज्यरोस्यादक, ज्यरजनकः Fbw α. अल्प, कतिपय, स्तोक, परिमित, मित, अपचर, अबहु; 'a f.' कतिथित, स्तोकाः, कतिपयाः - NE88, s. अल्पत्वं, स्तोकत्वं

Fiat, s. आज्ञा, निर्देशः, शासनं, नियागः, न्यवस्थापर्श. Fib. See Falsehood.

Fibre, s. तंतु:, सूत्रं, मुण:, तंत्रं. 2 केस(श)र:-रं, अंशु:, पक्ष्मन् n. 3 शिरा, नाडी, स्नसा; 'f. of s. lotus' मृणाल:-लं-ली, बिसं. =ED,=OUS, a. तंतुमत्, स्त्रिन्, केसरिन्, तंतुमय (यो f.), शिराल.

FICKLE, a. चपल, चंचल, लील, तरल, चल, अस्थिर, अनवस्थित, अभीर; (of persons only) चलचित्त, चंचलहर्य, लोलबुद्धि, नैकभावाश्य, प्रकृतितरल, लोलचंचल-मित, अस्थिरबुद्धि: =NESS, s. चायन्यं, तरलता, लोलता, चांचल्यं, अभीरता, अस्थिरता, चलचित्तता, मनेलील्यं,

Fiction, s. कल्पना, रचना, स्टि ि ; मनःकल्पना-स्टि:, मानसी स्टि:. 2 मिथ्याकथा, किल्पता कथा. —Fictitious, a. कृतक, कृतिम, किल्पत, असत्य, मृषार्थक, कृटार्थ, कपट-भिथ्या-कृट in comp. =Lv, adv. मिथ्या, सकपट, मृषा, सक्टं, सब्यार्ज.

FIDDLE, s. शा(सा)रंगी, पिन की. - v. t. सारंगीं वह c.; 'f stick ' शारिका, कोण:, घंघरिका.

FIDELITY, s. भिक्त f., आसक्तता, अनुरागः, नि-क्रियटत्वं, विश्वास्यत्वं, स्वामि-प्रभु-निष्टा-भिक्तः, अभे-यता ; 'f. to a husband' पातित्रस्यं, पितसेवा, सतीत्वं, चारित्यं

FIDGET, v. i. चपल-चंचल-a. भू.=s. चापल्यं, चंच-लता. = Y, a. चपल, चंचल, लोल, अश्वात, अधीर ; See FICKLE.

Fie, interj. 智承 (with acc.), sometimes with gen.

FIEF, s. क्षेत्रं, भूमि f., क्षेत्रभूमिः.

FIELD, s. क्षेत्रं, भूमि f., वतः-प्रं; 'a collection of f. s' कैदारकं, कैदार्थं, क्षेत्रं, कैदारकं, 'f. of battle' रणभूमिः, रणाजिं, रणांगनं-णं, रणं, समरभूमिः; 'f. marshal' सेनापितः, बलाध्यक्षः, सम्पतिः, दंडनायकः, सेनानीः; 'f. sports'वन-क्षीडा, अरण्य-मृगया-विहारः; 'the general took the f.' सेनानीपुँदाय प्रवृत्तः; 'they lost the f.' तिस्मःसुद्धे पराजिग्यरे. 2 अवसरः, प्रसरः, स्थानं,विषयः. FIEND, s. पिजाचः, राक्षसः, भूतः, वेतालः; हुंब DEMON also.—ISH, —LIKE, a. विज्ञाचनुल्य, आतिद्दारण, पैजाच (चां f.), राक्षस (सी f.), आनुर (री f.), अतिकृरः

FIERCE, a. उम, खूर, थेार, रीव्र (व्री त .), दादण, भीषण, मैरच (वी त .); See DREADFUL, GRIM also. 2 तीक्ष्ण, तीव, चंड, प्रवर, पदच, निहुर (of voice &c.). 3 संरब्ध, कोपज्वलित, कोधेन्द्र, कोपा

्ड्रल, सन्त्य, कोपोहीपित, क्रोधव्यंज्ञ. =LX, adv. तीक्ष्मं, तीकं, डमं, क्रूरं, घोरं, चंडं, निहुरं, सक्रोधं, संरंभेण. =NESS, s. क्रूरता, टमत्वं, रीहता. 2 तीक्ष्यता, चंडता. 3 संरभः, अतिमन्यः, कोपोन्मादः, क्रोधितशयः. FIEBY, See under FIRE.

FIFE, s. बेणु:, बंजा:. = EB, s. बांजिक:, बेणुवादक:. FIFTEEN, a. पंचदशन; 'f.-th' पंचदश (जी f.). FIFTY, a. पंचाजत; 'f.-th' पंचाल (जी f.), पंचा-ज्ञानम (मी f.).

Fig. s. (Tree) अंजीर:, न्यमोध:, डदुंबर:; (fruit) न्यमोध, उदुंबरं, or ex. by फलं in comp.; 'I oare a f. for you' ब त्वां तृगायापि मध्ये-गणयापि. Fight, v. i. युध् 4 A, विष्ण 9 P, संगन्ह 1 P, संगमं आर्थ 1 A, वैरायते (D.), प्रति-आ-युध् (with acc.); 'f. a cause' कायोथं युध्. =s., —ING, s. युद्धं, रण:-णं, आयोधनं, समर:-रं, विष्णहः; See Battle. —EB, s. योद्ध् m., युपुल्लु:-

FIGMENT, 8. कल्पना, मिथ्या-कल्पित-कथा, मानसी सृष्टि:.

FIGURANTE, s. नर्तकी, लासिका.

Figure, s. आकार:, रूपं, आकृति f., मূর্নি f. 2 काय:, देह:, विमह:, अंगं, गात्रं, वपुस् n., (Body q. v.). 3 मूर्तिः, प्रतिमा, प्रतिरूपं-कृति f. 4 अंकः. 5 अलकारः, 'f. of speech' वाक्यालंकार:. 6 रूपकं, आरोप:, लक्ष-. णा, डपलक्षणं-णा, उपचारः. 7 प्रतिष्ठा, गौरवं, यज्ञास् n., वर्ण:, कीर्ति f. ; See FAME. - v. t. वि-धा 3 U, विरच 10, निर्मा 3 A, सं-परि-क्रा c. 2 वर्ण 10, चिच् 10, लिख 6 P, वि-आ°, रूप् 10, चित्रीक 8U, कर्बुरीकृ. 3 (To oneself) वि-भू c., चित् 10, क्रा c., विगण् 10. -FIGURATE, a. साकार, रूपवत्, मूर्तिवत्, सरूप. -FIGURATIVE, a. सालंकार. 2 लाखाणक-भीपचा-रिक (की f.), उपलक्षित; 'f. use ' उपचार:. =LY, adv. सालंकारं, सोपलक्षणं; ' to be used f. ' उपचर pass. (with loc.); अचेतनेपि कूले चेतनवद्यचार-दर्शनाव, तस्माचेतनवद्यवर्यते (S. B. 99, 100). FILAMENT, s. केश (स)र:-रं, तंत:, सूत्रं, पश्मन् n., अंदा:; 'f. of a lotus' मणाल:-लं, विसं, किंजल्क:. FILCH, v. t. मृष् 9 P, चुर् 10, अप-ह 1 P. -ING, 8. स्तेयं, अपहार:, चौर्य, मोषणं.

FILE, s. पंक्ति f., आवित-ली f., थेगि-णी f.; 'f. of an army' दंडव्यूहः, सैन्यशेणः, बलवित्यासः 2 स्वं, गुणः, ततुः 3 लेख्यभेणी, लेख्यपनसमूहः 4 वध-नः, पनवरस्यः - v. ध्याक्रमं रच् 10 or थेण्यां आहृह् c. 2 घ्ष् 1 P, मृज् 2 P. - v. i. व्यूहेन प्र-पा 2 P. FILIAL, a. पुत्रानुक्ष्म, पुत्रयोग्य, पुत्रीयः, gen. पुत्र in comp.; 'f. duby' पुत्रधमः; 'f. affection' यिन्वास्त्रस्यं, पितृभिक्ति f. - LX, adv. पुत्रवन्, पुत्रधमीनुक्ष्मित्रस्यं, पितृभिक्ति f. - LX, adv. पुत्रवन्, पुत्रधमीनुक्षम्

FILINGS, s. लोहचूर्ण-क्रिहं, लोहबं.

FILL, v. t. इ-पू 3 U, भू 8 U, भा-वि-सं-वि 5 U, प्र-भा-सं-पूर 10, आ-सं-कृ 6 P, व्याप् 5 P, व्यव् 5 A, आयु 5 U, better ex. by 'f. ed'; 'it f.-ed my-heart with terror' तेन मन इदये भयसं-कुल बभूव. 2 प्रचरीक 8 U, बहुलीक, सं, हलीक. -s. Ex. by यथेच्छं, पयोतं आनृति, प्र-नि-कामं; 'drank his f.' यथेच्छमपिबत; नीवारीदनमंड पर्यातमाचामति (U. 4) 'drinks his f. &c.' - ED, a. पूरित, पूर्ण, सं-परि-पूर्ण, आ-सं-कींग, संकुल, आ-समा-कृत, व्यात, नि-सं-चित, आवृत, संभृत, आविष्ट, गर्भ in comp. FILLET, s. पष्टः, बंधनं, वेष्टनं, बंध: (केशानां).

FILLIP, s. अंगुलिपहार:-धात:-ताडनं, छोटिका.

FILLY, ६. कि शोरी, बालत्रागी-वाजिनी-घोटिका.

FILM, s. पटल, स्क्मततः, स्क्मत्वच् f., पटः-टः; 'f. of the eye ' अक्षिपटलं, अंतर्थानं. = प्र. a. बटलावृत, सपटल.

FILTER, v. t. शुध् c., संसृज् 2 P, q 9 U. $\neq v$. i. निगल् 1 P, निस्यंद् 1 A, नि:मृत्य शुध् 4 P.

FILTH, s. मल:-लं, कालुऽदं, मालिंग्यं, अप (व)स्करः, कलंक, खलं, पेकः, कर्दमः = प्र, a. मिलन, कलुप, समल, मलीमस, मलद्षित, पंकिल, पंकितः 2 अशुद्ध, अभेध्य, अपवित्रः 3 कृत्सित, निंच, गर्धः, द्वणीय, कु-कद् pr. Fin, s. पक्षः, देहिंधः, वाजः (मन्स्यानां); 'f.-footed' जालपादः-दः = Less a. पक्षहीन-रहितः = Finny, a. सपक्ष, पक्षविशिष्टः

FINAL, a. अंतिम, अंत्य, अंत-श्रेष in comp., पश्चिम, चरम. 2 निःसंदेह, परिच्छित्र, सुनिश्चित, अशिकत्य, सुनिर्णात. 3 अपरिवर्तनीय, अशित कार्य. =LY, adv. अंततः, अंते, शेषे. 2 निरुत्तराया, सुपरिच्छेदं.

FINANCE,-s, s. आय:, कर:, बलि:, धनागम:, जुस्कं, राजस्वं; 'his financial condition is prosperous' परिस्कीतं तस्य कोशजातं -FINANCIER, s. कोशा-ध्यक्षः, धनाधिकारिन् m.

Find, v. t. आप 5 P, रुस् 1 A, अधिगम् 1 P, विद् 6 U, आ-समा-सद ०., दृश्च् 1 P; इ-या 2 P, (acc.), प्रतिपद 4 A. 2 (F. out) कुध् 1 P, जा 9 U, अवगम् 1 P, अव-इ 2 P, वि-स् ०.; निरूष् 10, अनुस्धा 3 U, उपलस्, अन्विष् 4 P; निर्णी 1 P, निश्चि 5 U, अव-निर्-धृ 10; 'they found him guilty 'सोपराधीत ते निर्णिन्यः, तैः सोपराधी स्थापितः 3 इप-संकृष् 10, चित् 10. 4 व्या-ख्या 2 P, व्या-कृष् 8 U, इप-क्रीकृ. =ING, s. अधिगमः, अवाति f. 2 निर्णयः.

PINE. a. स्टम, तन्, अहण, अस्थूल, बि.ल; 'f. cloth' स्मनकं, अंद्रकं, सुवासः n. 2 तीक्ष्ण, तीव, कुद्यासीय, मार्भिक. 3 पेलव, मुकुमार, कोमल, सुदु. 4 विद्युद्ध, विमल, विमल, के परम, क्वम, इस्कृट, विद्युद्ध, क्रिया, वोभन, वाम, वाह, क्रमब्द्ध, सुभम, हुक्क, by स

in comp.; 'of f. teeth' सुद्ती; 'having f. eyes' सु-हान-कोचना; 'a f. day' सुदिनं; 'f. art' कला; 'f.-fingered' लघुहरूत; 'it is a f. proposal' बदार:-प्रथम:-कल्प:. —s. रंड:, अर्थ-धन-दंड:; 'liable to f.' रंडच; 'in fine' अततः, त्रोवे, एताबता, एवं च. —v. t. रंड् 10 (two acc.), रंडं दा c. (दापयति) with instr. of giver. 2 शुध्र- त्रं त्र त्र त्र त्र सुरु, मुंदरं, सु pr. — NESS, s. सुक्ष्मता, विरलतया. 2 चार, सुष्टु, मुंदरं, सु pr. — NESS, s. सुक्ष्मता, विरलता, तीक्ष्णता, &c. 2 कांति f., शोभा, चाहता, लावण्य. — FINERY, s. शोभा, आडंबर:, बाध्याभा. 2 अलंकार:, मंडनं, भूषणं, प्रसाधनं, आमरणं, परिकर्मन् n., परिक्तार:; 'fond of f.' प्रयमंडन, अन्तकारिय.

FINGER. s. अंगुलि-ली f., करबाखा; 'fore-f.' तर्ज-नी, प्रदेशि(श)नी; 'middle f.' मध्यमा; 'third f.' अनामिका; 'last f.' कनिष्ठा, क्विटिका, कर्नानी-निका; 'f.-ring' अंगुलीय, अंगुली(शे)यकं, क्वि-का; 'three f. s in breadth' त्र्यंगुलं (दाह). = v. t. अंगुल्या स्पृश्च or परामुख 6 P.

Finical, a. अतिसूक्ष्म, एकांतकोमल-पेलव, अत्युक्ट्रश्ट Finish, v. t. समाप् c., सं-पू c.-पूर् 10, निर्दृत् c., अवसो 4 P, नि:-सं-पद् c., साध् 5 P or c.; अंतं गम् 1 P, नि:-शिष् c., नि:शेषीक्ट 8 U, पारं गम् 2 संस्क्ट 8 U, परिष्क्ट, यन्नतः साध् -s., -ING, s. समाति f., अंतः, निर्दृत्ति f., सिद्धि f., अंतगमनं, &c.

Finite, a. प्रमेय, परिच्छेय, निरूपणीय, नियत, सम-यौद, परिभित्त, सायंत; 'not f.' अनंत. = Ly, adv. समयों; नियतं

Fir-tree, s. देवदाह m., n., बाकपादपः, पारिभद्रकः, भद्रदाह, द्रकिलिमं, पीतदाह, द्राह, पूर्तिकाष्टं-

FIRE, s. आग्न:, वैश्वानर:, ज्वलन:, अन्ल:, पावक:, कृशानु:, बह्रि:, दहन:, जातवेदा:, हुताश्चन:, शिर्खा, हत-भुक्, हुतवहः, वहिः, शुष्मा, कुष्णवत्मी, तनूनपात्, उष-बुंध:, शिखावान्, हब्यवाहनः, हिरण्यरेताः, चित्रभानुः, विभावमः, बाकाः, श्राचः, कृपीटयोनिः 2 तेजम् गः, सत्वं, उत्साह:; ' on f. ' अभि-इतवह-परीत, अभिदीत ; 'submarine f.' वाहव:, और्व:, वडबानल:; 'set on f. ' दह c., दीप c., अमि विस्तृ 6 P (with loc.); अग्निना ज्वल c. or दह c.; ' take f. '; See under CATOH. = v. t. दह 1 P, जवल c., इंध् 7 A, अंग्रसात्क 8 U. 2 उत्तिज् c., रहीप् c., प्रोत्सइ c., प्रमुद् 10, संक्ष्म c., प्रेर् c., संधक्ष 10. -v. i. दीए 4 A, ज्वल 1 P, दह pass. 2 लोहगोला-न प्राधिष 6 P or विस्क 6 P. ' F.-arms ' आंग्रेया-आणि; श्र.-brand' अग्रिकार्ष्ठ, अंग्रार:-रं, अलातं, उल्का, समुक्तं; ' f.-fly ' पतंगः, ब्रह्मः, खयोतः, स्योतिरिं-गुत्र:, प्रभावतिदः; 'f.-pan ' See Hearth; 'f.- place' चुनि-जी f., अवसंत, कथ्मानं, कद्यानं, अधिक्रव्य-णी, भंति(दि)का; 'f.-proof' अदाहा; 'f.-side' अ-प्रिस्थानं, &c. (f. place); (f.-side comforts प्रस्तु-खानि); 'f.-wood' इंथनं, इध्मं, द्राह्मकार्ष; 'f.works' अग्निकीहा,-वृज्याण - FIERY, a. आग्रेम् (यी f.), तेजस्विन्, अग्निमय (यी f.). 2 सुरूभकोप, शीमकोपिन, कोधन, कोधिल, कोपज्ञाल, संरमिन्. 3 ज-म, तीक्ष्ण, प्र-चंड, तीन.

FIRM, a. दृढ, स्थिर, निश्चल, अचल, अविचलित, अ-स्विलित, धीर, अकंपित, अश्चुर्ध, धृतिमत्, स्वर्गस्थनः, 'f. step' अस्विलिता गतिः. 2 गाउ, घन, दृढ, अधि-थिल, अविरल, सांद्र, सुसंहत, नृढसंधिः, 'of a. f. mind' स्थिरधी, स्थिर-निश्चल-मित, बृढात्मनः, 'f. in friendship' दृढसीहद, गाउसस्थ्य. - s. विश्चजन-संसगः, समवायः, संभ्य समुत्थानं. - LY, adv. दृढः, गाढं, घनं, स्थिरं, धीरं, निश्चलं, &c.; 'f. rooted' वद्य-स्टड-मूलः, 'f. devoted' वृढमितः, 'f. joined' दृढबद्ध, दृढसंधि. - NDSS, s. नृढता, स्थैर्यं, दृढमन् m., धैर्यं, धृति f.; अक्षोभः, अस्वलनं, अक्षपः. 2 संइति f., घनता, संधिः

FIRMAMENT, s. आकाद्याः-न्नां, नमीमंडलं, नभश्तलं; व्योमन् n., गगनं-णं, खं, अंतरीक्षं, तारा-बदु-पथः, ख-गोलः; See Sky also. =AL, a. वैहायस (सी f.), आंतरीक्ष (क्षी f.), आंतरीक्ष (क्षी f.)

FIRST, a. प्रथम, आय, आदिम, पूर्वे, अग्रिम, पास्तृ (नी f.). 2 मुख्य, प्रमुख, प्रथान, अग्रय, प्रवर, भेठ, बरेण्य, अप्रणी, अप्रेसर, वर in comp.; See PRINGIPAL; 'f. half' पूर्वोभैः; 'f. part of day' पूर्वोद्धः; 'f. part of night' पूर्वेरावः; 'for the f. time' प्रथम ; 'from the f.' प्रथमावधि, आप्रथम ; 'f. of all, in the first place' प्रथम-आदी-तावतः; 'f.-born' अप्रजः, पूर्वेदः, अप्रजःमञ्चल, ज्येठः, अम्प्यः, अधिमः; 'f.-fruits' प्रथम-आदि-अप-फलं, प्रथमोत्यनः; 'f.-rate' भेठ, उद्कृष्ट, विशिष्टतम, परम, दत्तम. —adv., —Lv, adv. प्रथम, पूर्वे, प्राक्र, आदी, अपे, प्रस्तातः

Fiscal, a. धनसंबंधिन्-

FISH, s. मन्स्यः, मीनः, झषः, बैसारिणः, अंडणः, बिसारः, शकुलिन् m., १थुरीमन् m. = v. i. मन्द्रयान् सद्
9 P or धृ 1 P or अंधृ 9 P. 2 अनुख 1 P; 'f.basket' मन्द्रयाभाने, कुवेणी; 'f.-hook' बिंडगंसा-ती, मन्द्रयवेधनं, 'f.-ing net' जालं, भानायः,
कुविनी; 'f.-market' मीनविक्तयस्थानं; 'f.-monger' मन्द्रयविकायः, 'f.-pond' मीनाध्यः, मृत्स्यालयः, मन्द्रयाक्षियः, 'f.-spawn' मन्द्रयांद्रं; 'f.
woman' मन्द्रयविकातीः — EB, — EBMAN, s. धीवरः,
कैवतः, दासः-माः, जालिकः, मन्द्रयाजीवः, मन्द्रयोपजीविन् m., मान्द्रियकः, निवादः — BBS, — IMG, s. धीवरकर्मन् n., मन्द्रयवेधनं-महणः

Fissile, a. भिदुर, भिदेलिम.

Fissure, s. डिड्रं, रंध्रं, संधि:, भंग:, विदल:-लं, भेद:; (in the ground) विलं, गर्त:-तां, विवरं. = v. t. विद्रुपित).

Fist, s. मृष्टि m. f. -ही, 'fisticuffs' 'blows with the f.' मृष्टिघात:-पहार:-पुन्धे, मृष्टीमृष्टि-पुन्धे; 'doubling or clenching the f.' मृष्टिकेथ:-संग्राह:, खर:. -ए. मृष्टीमृष्टि युध् 4 A, मृष्टिना तक् 10 or पन्ह 1 P. Fistula, s. नाडि-की-लि-ली f., नाडीवर्ण, नाडीवर्त; 'f. in anus' भगंदर:.

Frr, a. योग्य, क्षम, न्याय्य, अनुरूप, उपपन्न, युक्त, ड-चित, यथाई, सम्चित, यथायोग्य, संगत: oft. by अह or pot, pass. part.; 'to be f. for ' ag 1 A (with dat.), युज्-डपपद pass.; अई, उचित-योग्यa. भ; 'f. to do a work' क्रमेक्षम, अलंकमीण. = v. t. यज 7 U, 10, समा-सं-धा 3 U, योग्य-यक्त a. क 8 U; 'f. an arrow ' बाज स-धा; See Fix; 'this ill f. s thee ' नैतदनुरूपं भवत:; 'f. out ' सज्जीक सम्बद्ध ए., उपकाणी: उपका ए., or संयज or उपस्कः 'fit up' Decorate, q. v. -v. i. युज्-उपपद-pass., शिषु pass., युक्त a. भू; 'this f. s well ' सिश्चमे-तत (Mal. 1), सुसंगतिभदं. - ह. आक्रम:, आवेश:, अवतारः, अभिभवः; 'f. of anger' कोपावेज्ञः; 'f. of fever ' ज्वराक्रमः, ज्वराभिभवः. 2 मूर्छा, भ्रमि ° f., भ्रामरं. = FUL, a. चल, चपल, चंचल, अनि-स्य, विषम, लेल, अस्थिर. -LY, adv. वृक्तं, ड-वितं, सम्यक्, यथाईं, सांप्रतं, स्थाने.-NESS, ह. यक्तता. योग्यता, क्षमता, पात्रता, उपयोगिता, उपपात्ति र., संग-ति f., पर्याप्ति f., याथाध्यं, देशरूपं.

FITCH, 8. चणक:.

Five, a. पंचन, पंचक, पंचतय; 'in f. ways' पंच-भा; 'f. times' पंचकुत्य:; 'f. fold' पंचनुण a. =Fifth, a. पंचम (मी f.).

FIVES, 8. कंद्रकत्रीडा.

Fix, v. t. स्था c. (स्थापयित), प्रति-सं-°; नि-धा 3 U, निरुद् c.; 'f. your dwelling there' तत्र वर्सात कुरु, तत्स्थाने निवस. 2 स्थिरीक 8 U, वृढीक 3 (F. upon) निर्णा 1 P, निष्क 5 U, अव-धृ 10, निरुप् 10, सं-परि-कृष् c., निर्देश 6 P, नियुष् 7 A, 10. 4 बंध् 9 P (lit. & fig.), युष्ट, आसंज् c., निविश् c.; 'did not f. her love on him' तास्मन्त्र बंध भावं (R. शा. 36); 'f. the eyes' दृष्टिं निष्कृ c., लक्षं बंध, अनन्यदृष्ट्या-अनिमेषेण-स्तिमित-लेखन-वृत् 1 P; 'with his eyes f.ed on my face' सम्मुखासक्तवृष्टिः; अयाह c., उमामुखे व्यापास्यामास विलोचनानि (K. III. 67); 'f. an arrow' सं-धा 3 U, (धनुष्यमोधं समधक्त वात्र K. III. 66); 'f. the mind' मनः-चिष्ने-निविध c., or युष्ठ or

बंध or आ-धा, एकाम a. मु; तेन उपदेशेन मम खेतिस दृढं पदं चन्ने ' the advice is firmly f.ed &c. ': ' I am in a f. ' चक्रांतराहथत इवाहिम. -ED, a. व्यवस्थित, स्थिरीकृत, स्थापित, प्रतिष्ठित, निरूह. 2 नि-यत, निर्मित, भ्रव, स्थिर, नृह, निमल, अचल: See FIRM. 3 सक्त, आ-सं-सक्त, सं-परि-लग्न; निविष्ट, बद्ध. 4 स्थावर, अजंगम, ध्रव; 'firmly f. ' वृद्धबद्ध, बद्ध-मूल, प्रतिष्ठित, रूडमूल; 'having the gaze f.' ' with a f. look ' आसक्त-बद्ध-दृष्टि, हितमित-अनि-मेष-लोचन; 'having the mind f. (on one thing)' एकाग्रचित्त, अन्यमनस्क, निविष्ट-आसक्त-मनसः एकतान, अनन्यवृत्ति, एकाप्र, एकायन, एकसर्ग, एकामच, एकाय्नगत; ' of f. resolution ' दृढनिभय-संकल्प, धीर-स्थिर-मति, स्थिरधी. - EDLY, adv. वढं. स्थिरं, धुवं, &c.: स्थिरदृष्ट्या, अनिमेषेण, स्तिमितं, ए-कात्रत्या, &c. = EDNESS, s. Firmness, q. v. = ITY, s. स्थिरता, स्थैर्य, निष्ठा; 'the mind devoid of f. rambles' मनी निष्ठाश्च्यं भ्रमति (Mal. 1). -TURE, s. स्थावरद्रव्यं.

FLAG, s. ध्वजः, केतुः, पताकाः ; 'f.-staff' ध्वजदंदः-यष्टिः स्तंभः. 2 (Stone) क्षिलापदः-प्रस्तरः =v.i. अ-वसद् 1 P, स्कै-ग्ले 1 P, ध्वंस् 1 A, अपाच-क्षि-pass. 2 (Of persons) क्षिथिलवल-अवसम-भगोत्साह-a. भू, अंगानि मुच् 6 P; See Droop. =v.t. क्षिलाभिः आस्तृ 5 U. =GY, a. क्षिथिल, क्षीग, अवसन, श्रथः

FLAGELLATE, v. t. कश्चवा वड् 10 or प-ह 1 P or आहत् 2 U. = ION, s. कशाधात:, कशापहार:.

FLAGEOLET, 8. वंश:, वेण:.

Flagitious, a. चोर, दाहण, आतिदृष्ट, आतिदृष्ट्रेच, अ-ति-महा-पापिन्, आतिर्नियः - NESS, s. महा-अति-पापं-पातकं, आतिदृष्टता, घोरता, दौरात्म्यं-

FLAGON, 8. पानपात्रं-भाजनं, पुटग्रीवः, कंसः-सं.

FLAGRANT, a. धोर, दाहण, अतिदृष्ट, अतिर्पिय, पा-पिश्वतम. 2 सर्वज्ञात, लोक-शिस्त्य, सुप्रकाज्ञा, सुन्यक, पुर:-स्फुरत्. =FLAGRANCY, s. घोरता, आतिदृष्टता ; सु-व्यक्तता.

FLAIL, s. मसल:-लं, कंडनी.

FLAKE, 8. हिम-तुवार-लव:-कण:, हिमतूलं, तुवार-हिम-घन:. 2 शकल:-सं, लव:, कण:, अल्पभागः. 3 फलकः, संस्तर:. =v. i. शकलीभू 1 P. - Y. a. स शकल.

FLAMBEAU, इ. उल्का, अलातं, उत्मुकं.

FLAME, s. said, शिखा, अविस् f., n., कील:-ला, अभिज्वाला-जिह्ना; 'in f. s' उवलत्, हृतवहपरीत, दश्यात. -v. t. sag c., हीप् c., दह् c. -v. i. sag 1 P, दीप् 4 A, दह् pass. -ING, a. उच्छिख, प्रदीत, अधिरात, उज्ज्वाल, उबलित, उवलत्; 'f. fire' saimin: -Y, a. शिखा-ज्वाला-मय (यी f.), शिखिन.

FLAMINGO, s. मराल:, राजहंस:.

FLANK, s. पार्श:-भै, पक्ष:, कुक्षि:, उत्संग:, पार्श-पक्ष-भाग:, पार्श्वांग: =v. पार्थत: रक्ष् or गुण् 1 P. 2 पार्थ-त: अभिद्व 1 P. 3 स्प्रज् 6 P, निकटे-पार्थ-वृत् 1 A; See BORDER.

FLANNEL, s. डर्णायु:, और्णपटं.

FLAP, v. t. वि-धू 5, 9 U, 6 P, बिस्स्य् 6 P, चल् c., आन्स्फल् c. = v. i. आस्फल् 1 P, विधू-उत्थिप्-pass. = s. पालंब:, लोलकः. 2 (f. ing) आस्फालनं, विधून-नं, विधुवनं, उत्क्षेप:-पणं; 'f. ing of ears' कर्णतालः. FLARE, v. i. लोलिशाखा ज्वल् 1 P. = s. लोलिशाखा, कंपितज्वाला.

FLASH, v. i. स्फूर् 6 P, दीव् 4 A, वि-लस् 1 P, वि-युत् 1 A, सहसा प्रकाश् 1 A or ज्वल् 1 P, अचिरं प्र-भा 2 P. 2 वियुद्धेगन-अकस्माद-उदि 2 P or आविर्ध् 1 P or उत्पद् 4 A. – s. स्फुरणं, स्फूरितं, विलासः, सहसा दीति f., आभासः, विश्रमः, आचिर-क्षण-प्रभा, प्रभाकंपः, क्षणयृति f., अचिर्युतिः. - vy, a. क्षणप्रभ, तेजस (सी f.). 2 असारं, नीरस, फल्गु, निःसन्व.

FLASK, s. काचपात्रं-भाजनं, पानपात्रं, प्रयोव:.

FLAT, त. सम, समस्थ, समरेख, सपाट, अभुग्न. 2
निम्न, अनुच, नत, अनुन्नत. 3 असार, नीरस, फल्गु, विरस, रस-स्वाद-हीन, निस्तेजम्, निःसन्त. 4
स्पष्ट, स्फुट, व्यक्त, अवक्र, असंदिग्ध, सुव्यक्त, परिस्कृट.
5 अवार्ने गत, दंडवत् क्षित्त; 'he laid himself f. on the ground' भूमी दंडवत्पतित:; 'f. surface' समर्ष्ट; 'f. roof' रष्ट; 'f. nosed' अवनाट, अवटीट, अवध्ट, नत-चिपिट-नासिक. — श. समभूमि f., समस्थक्ति, समस्थानं, पाटः. 2 निम्मभूमिः. 3 सकतं, पुलिनं. 4 पत्रं, फलकः क. 5 मंदः, अनुदात्तः, मंदः. — LY, adv. समं. 2 स्फुटं, सुव्यक्तं, अवक्तं, असदिहं. — NESS, श. समता, निम्नता, असारन्वं, &c. — TEN, v. f. समीकृ 8 U. 2 आ-अव-नम् c. (नमयति), नषीकृ, निम्नीकृ. 3 रसं ह 1 P, नीरसीकृ – v. f. समीभू, नषीभू.

FLATTER, v. t. सं-अभि-परि-स्तु 2 U, प्र-शंस् 1 P, चादुवचनै:-स्तुत्या-सांत्व् 10 or संतुष् c. or उप-लल् 10 or प्र-तुभ् c. or आकृष् 1 P, उपच्छद् 10. 2 चाटूनि वच्-ब्र् 2 P, प्रियं वद् 1 1. 3 अनु-नी 1 P, आ-राध् c., मिथ्या प्रशंस or आध् 1 A. 4 मिथ्या आश्चां उत्पद् c. or वृध् c. = ER, s. चाटुकारः, संस्तावकः, सांत्ववादिन् m., प्रशंसकः, प्रियंवदः, चाटुवारी, मिथ्याशंसकः: = ING, a. स्तुतिमय (यी f.), परितोषक, प्रीतिकर (री f.), प्रशंसामयः = INGI Y, adv. चाटुक्त्या, अतिभश्चसापूर्वं, सांत्ववपूर्वं. = Y, s. संस्तावः, स्तुति f., स्तवः, चाटु m.n., चाट्नि f., अतिभश्चसा, सांत्वनं-ना, उपलालनं, मधुर-प्रिय-वचनं, सांत्ववादः, मिथ्यां सा, ब्याजस्तुतिः, चाटुवादः 2 अनुनयः, आराधनं, संतोषणं.

FLATULENT, a. बात-बाय-मस्त, बद्धवात, वातपुत्त,

वायुर्पूण, वातुल. = FLATULENCE, =0प, & बायुः, वातः, वायुक्तता, अंत्राध्मानं, वातिकत्वे.

FLATUS, s. वात:, वायु:, अंत्रवायु:.

FLAUNT, v. i. सावतेषं चल्-चर् 1 P, सद्पै-उद्धर्त-विकट-परिक्रम् 1 U, 4 P. = ING, a. उद्धरागी, विलासाद् मंदगामिन्, दर्शनीयमानिन्, सुभगमन्य; 'a. f. gaib' विकटा-धीरोद्धता-गति:

FLAVOUR, s. आ-,स्वाद:, रस:, इषि f. -v. t. सरसa. कृ 8 U. -ED, a. सरस: 'well-f.' सुरस, स्वादु, सुरगद. -LESS, a. अरस, नीरस, बिरस, अस्वादु. -OUS, a. मिष्ट, स्वादु, सुरस.

FLAW, s. दोष:, छिद्रं, रंघ्नं, वैकल्पं, 'यूनता; 'seeking or finding f. s' रंघान्वेषिन, छिद्रान्वेषिन, दोवैकत्क्. 2 चंडवात:, पभंजनः; See Hurricane.
3 भंगः, संधि:. भेदः, रंध्नं, छिद्रं; 'f. in a jewel' पुरुक्तः,
खंड:.-v. t. छित्र् 10, व्यक्, 4 P.-Less, a. निदीषः,
See Faulfless. 2 निरिष्ठद्र, नीरंध. -४, a. सर्प्य,
सच्छिद्र, सदीष.

FLAX, s. क्षुमा, अतसी, उमा; श्लाणं; 'f.-comb' उमामार्जनी. - EN, a. क्षीम-औम (भी f.).

FLAY, v. t. चमें अपनी or निर्हे 1 P or दक्षित्र 6 P or निष्कृष 1 P, निस्त्वचयात (D.), निस्त्वचीक्कृ 8 U, त्वक्ष् 1 P. — ER, s. त्वित्वस्तरुकः, चर्मनिष्कर्षकः. — ING, s. चर्मनिष्कर्षकः निष्कृतिकर्षणं, निश्चर्यकरणं.

FLEA, 8. मक्षिका, मन्कुण:, देहिका, तल्पकीट:. =v. t. देहिका: अपनी 1 P.

FLEECE, s. भेषलो(री)मन् n. = v. t. (लोप) छिट् 7 P or लू 9 U. 2 अपह् 1 P; 'f. ed ' इत-सर्वस्त. = CY, α . बहुलोमन्, लोमज्ञ, लोमाज्ञत.

FLEER, v. t. ма-зи-ең 1 Р, Гасер 8 U, мана 4 А, ма-я 19 U; See Contemn. — s. зима-ен:, Гасеми:, маёсы, маян.

FLEET, s. नौसमाज:-साधनं, पोताविल f., युद्धनौसम्
ह:.-v. i. इतं-शीमं-प्रस्प 1 P or गम् 1 P, वेगेन चल् 1 P, त्यर् 1 A.-a. वगवत्, शीम-त्वरित-ल्यु-गित,
प्रजिवन्, अतिरंहस्, जवन (नी f.), शीमगामिन्, महाजव ; 'f. as the wind' वायुगति, वायुवेग ; 'f. as
thought' मनोजव. —ING, a. क्षिणक, क्षणभंगर, अप्रव, क्षणस्थायिन् ; See Fickle. —LY, adv. बुतं,
शीमं, लघु, सत्वरं, जवेन, वेगेन, रंहसा. —NESS, s. वेगः, प-,जवः, रंहस् n., त्वरितगति f.

Files ह. मांसं, आमिष, विश्वितं, क्रव्यं, तरसं, पललं; 'dried f.' वक्रं-रा, उत्तमं, खुऽकं मांसं. 2 श्वरीरं, विषयसेवा, विषयसिक f.; 'f. diet or mest' मां- साहार:, 'f.-colour' मांसवर्ण:-राग:, लोहित:; 'f.-monger' मांसविकायम् —LESS, α . अमांस, अपुष्ट, मांसहीनः $\stackrel{=}{=}$ LY, α . शारीरिक-दैहिक (की f.), विषयि- α , सांसिक-ऐहिक (की f.), α . मांसल, पुष्ट, पी- α , पीवर, मेहिहान्; See Fat.

FLEXIBLE, a. आ ,नस्य, कुंचनीय, नमन-कुंचन-चील, कांमल, मृद, आयस्य. 2 अनुनेय.

FLEXION, FLEXTURE, s. आ-,नित री.-नमनं ; भं-गः, आ-अब-कुंचनं, बकता, बिक्रमन् m.

FLEXUOUS, a. दक्ष, कुटिल, जिह्म, भंगुर.

FLICKER, v. i. चल् 1 P, चंचलतया उन्त् 1 P, ली-लिशक्यया उनल्, चंचलीभू 1 P. 2 पक्षी आ-स्मल् c. ≔ाष्ठ, a. चल, चंचल, अस्थिर, लील. ≔ड. चंचलिश-का, चलने, चांचल्ये.

Filmsy, a. असार, फल्गु, सारहीन, निर्वल, निःसत्त्र, अस्पवल, श्लीणशक्ति. - NESS, s. असारता.

Finnen, v. i. विमुखी-पराङ्गुखी-भू 1 P, विचल् 1 P, विचल् 1 P, विचल् 1 A, (abl.); पलाय् 1 A, त्यज् 1 P, त्यवस्या निर्गत् 1 P or अय-सूर् 1 P, मुखं परा-वृत् c. —ING, s. निवर्तनं, विमुखता, विचलनं, विमुखीनवर्तं.

Fine, v. t. (सहसा-बलेन) क्षिप 6 P, अस् 4 P, मुच् 6 P, बि-सज् 6 P, पत् c., ईर् c.; 'f. away or off' अपक्षिप, निरा-क, अपास, अप-सा 3P; 'f. open' सहसा or बलाद अपाद्व 5 U. — s. क्षेप:-पणं, पात:-तनं, प्रक्षेप:-

FLINT, s. अर्गिः, अग्निमावन् m., अग्निमस्तरः. - Y, a. अग्निमस्तरमय (यी f.). 2 कठिणहृदय, पाषाणहृदय. FLIP, s. आधातः, महारः, आस्कालनं.

FLIPPANT, a. वाबाल, वावदूक, निःसार, वाक्षंत्रक. 2 खपल, अस्थिर, लील, चंबल. -LY, ado. वाक्षाप-स्येन. -FLIPPANCY, s. वाक्षापन्यं, वावदूकता; निःसारता. 2 प्रगल्भता, लील्यं, चापन्यं.

FLIET, ह. है. सहसा क्षिप् 6 P. = ह. हे. अन-हस् 1 P, अधिक्षिप् 6 P. 2 वि-अस् 1, 4 P, विलस् 1 P, विलासंविभमं-रस् 0. 3 चल ह. भू 1 P, स्पंद्र 1 A, क्ष् र A, स्फुर् 6 P. = ह. आमिर्मकक्षेपः 2 विलासिनी, सीलावती, चपला, प्रगल्भाः = ATION, ह. लीला, हेला, विभमः, विलासः, हावः, खेला, प्रेमलीलाः 2 स्पंदनं, स्कर्णः हृदयकंपः

मि.स., ०. ं. लघु चल् 1 P, तुतं वि-म-सप् 1 P, स्था-नात्स्थानं गम् or चल् 1 P, इतस्ततो अस् 1, 4 P. 2 म-डत्-डी 1, 4 A, स्योग्नि विसप्, चपलीभू. = TING, इ. अमनं, चल्नं, लघु संपणः

FLITCE, s. वसूर, जूकरोत्तरी

FLITTER, s. चरि, कोट:, वसकेड:-डं.

FLITTERMOUSE, s. जतुका, अजिनपत्रा.

BLOAT, v. i. मु 1 A; तू 1 P. 2 मास् 1 A. =v. t. कुं 0, वह 0. ±s. प्रवं:, डडुप:, कोलः, वहिषं, तरणः-णी, तरीं: FLOCCULENT, a. तांड, घनीपूर्व, स्थाने.

FLOOK, s. यूथं, संघ:, निवह., समूह:, कुलं, गण:; See MULTITUDE; 'f. of cattle ' पात्रानं, पत्रांकुलं, गो
हंदं-कुलं; 'f. of sheep ' अविकुलं, आविकः; 'f. of sheep and goats ' अजाविकः; 'in f. s' गणकाः, संघ ताः. =v. i. (Together) संघ ताः-गणताः-समागस् 1 P or मिल् 6 P or संनि-पत् 1 P, एकत्र मिल्, एकीभू.

FLOG, v. t. कत्राया-वेत्रण-तह् 10 or आ-हन् 2 U or दं इ 10 or प-ह 1 P. =GING, s. कत्ताधातः, कत्राप
हारः: 'deserving f.' कत्रयः

FLOOD, s. पूर:, ओघ:; लोतस् १०., प्रवाहः, रयः. 2 आवादः, संवदः, तोयावेभवः, जलपलयः, जलोपश्वः; 'universal दः' महाप्रलयः, भूतसंग्रवः, संवदः: 3 पा- छुवै, बाहुन्यं, पूर:, ओघ:; 'f. of tears' बाष्ट्रपूर:- ओघ:-वर्ष:, अथुपात:-वर्ष:; 'f.-gate' द्वारं, निग-मार्गः, परि (री) वाहः, जलद्वारं, जलिरीमः. = v. t. ह्व., आ-सं-परि-°, परिवह् c.; 'with her eyes f.- ed with tears' अशुपरिमृतिक्षणा; 'a f.ed river' आयुतीदका-परिवाहिणी-नदी-

FLOOK, 8. हलदंत:.

FLOOR, s. भूमि f., भूष्ठं, तलं, भूतलं, गृहभू-भूमि: f., गृहपोट:, नास्तु m. n., गृहमूलं, वेश्वमू:. 2 (Story) भूमि:, कोष्ठ:; 'a palace having 7 f. s' सतभूयिकः भासाद:; 'the upper f.' उपिर्भूमि:. 3 फलकास्तरणं, फलकसंस्तरः, फलकः-कं. -v. t. फलकैः आ-स्तृ 9U or आच्छद् 10. 2 ति-पत् 0., भूमी क्षिप् 6P.

FLOP, v. t. आ-स्फल c.

FLORAL, a. की सुम (मी f.), पुरुष in comp.

FLORID, a. रक्त, रक्त-अङ्ग-वर्ग- 2 अलंकुत, उडज्बल, अलंकार शोभित, सालंकार. =ITY,-NESS, s. (कपोल)-राग:, अङ्गिनन्-रक्तिमन् m. 2 वागलंकारः, सालंकार-त्वं, अलंकारशोभाः

FLORIFEROUS, a. पुष्पीत्पादक, पुष्पप्रद.

FLORILEGE, 8. पुड्यचय:-संगः.

FLORIST, ह. मालाकारः, पुष्पवियातः

FLOTA, See FLEET.

FLOTILLA, ह. लघुनीसमृहः.

FLOUNCE, v. i. अंगानि विश्विष् 6 P or इतस्ततः चल् c. = s. आकस्मिकः अंगविश्वेषः

FLOUNDER, v. i. इतस्ततः क्षिए pass., लुट् 1 A, 6 P, वि-सु 1 A. 2 वि-परि-अस् 1, 4 P.

FLOUR, s. गोधूमचूण, चूर्ण, श्लोदः, पिष्टं, गुंडिका, सक्तः वः (pl.).

FLOURISH, ए. शं. सं-जन 4 A सं-भू 1 P; 'when Panini f. ed' यदा पाणिनि: समजायत. 2 वृद्धिः उन्नति-गम् 1 P, सं-क्ष्म् 4, 5 P, एष् 1 A, सं-वि-वृध् 1 A, न-उप-चि pass., स्ताय् 1 A. = ए. र. वृध् 0. 2 विष् 10, वृष्पीदिना असंब्र्ष्ट 8 U व्यक्ष्म् 0. वर्ष

रंज ०. 3 भ्रम ०. (भ्रमयात), घुर्ण ०. = इ. आडंबर:, शोभा, अलंकारः, मंडनं. 2 नि:-,स्वन: (of trumpets). 3 दर्पवाक्यं, गर्वोक्ति f. 4 भ्रमणं, उद्गम:. -ING, α. समृद्ध, सुस्थित, सस्थ, विध्विष्ण, उदयिन, उपचीयमान.

FLOUT, See CONTEMN.

FLOW, v. i. प-, स 1 P; प-नि-अभि-स्पंद 1 A, क्षर 1 P, गल 1 P, स 1 P, पवह 1 P, री 4 A, इ 1 P; 'f. ing with tears' बाष्पजलनिस्यंदिन; 'f. ing with nectar ' सुधास्पंदिन, अमृतखुतः, प्र-,स्तु 2 P; 'f. ing (of milk)' प्रस्तव:. 2 प-सप् 1 P, प्र-स्, प्रव-त् 1 A, प्र-गम्-चल् 1 P, प्र-या 2 P. 3 जन् 4 A, उत्पद् 4 A, उत्-प्र-सं-भू 1 P, प्रेवृत्. 4 स्नंस् 1 A, शिथिलीमू, अथ-वितत-गलित a. मु. =s. स्रवः, स्रवणं, लुति रि., स्नाव:, क्षरणं, गलनं, प्रवृत्ति रि., अभि-नि-स्यं-(ध्यं)द:-दनं 2 प्रवाहः, स्नातम् गः, ओघः, प्रस्तवः, वेगः, रयः, धारः-राः, वेला, पद्धति 🏌 3 समुद्रवेला, वे-ला; 'f. of tears ' अध्यात:-प्रवाह:, बाष्पवर्ष:, धा-राशु n.; 'f. of words ' वागोघ:, अप्रतिहता वाक-सरणि:-पदाति:. = ING, a. प्रस्तुत, स्यंदिन्, विसारिन्, स्रवत्. 2 अप्रतिहत, अस्खलित; 'a f. delivery' अस्खलितभाषणपद्धति:. =INGLY, adv. अस्खलितवा-क्येन, अप्रतिहतं, द्वतं, अविलंबितं.

(pl.). 2 अवतंसः, ललामभूतः, अलंकारः, तिलक-भत: ; 'Râma is the f. of his class' स्ववर्ग-ललामभूती गामः 2 सारः, उत्कृष्ट-श्रेष्ठ-भागः, उत्तमांज्ञः, सारांश:: 'f. of age ' यौवनं: 'f. of youth ' नवयौ-वनं; 'being in the f. of youth 'आस्ट यौवनारंभ, पीडियीवन. -v. i. फ़ब्र् 1 P, विकस् 1 P, स्फ्ट्र 6 P, निद् pass. 2 मंडायते-फेनायते (D.). -v. t. पुष्पादिना अलंक 8 U or श्रभ् c. -ED, a. कुसुमित, पुछिपत, कुसमसनाथः 2 विकसित, फुछ, स्फुटितः = ING, a. पु-ष्पवत, कुसुमवत, कुसुमित, प्रकृत, स्कृटितपब्य. 2 पब्य-द. - LESS, a. अकुसुम, कुसुमहीन. - Y, a. पुष्प-क-सुम-मय (यी f.), सपुष्प, सकुसुम, पुष्पशालिन्; gen. ex. by (s.) in comp.; 'f. arrows' कसमज्ञराः. 2 सालंकार, अलंकृत, अलंकारयुक्त, मंडित.

FLUCTUATE, v. i. इतस्तत: चल् 1 P or धुर्ण 1 A, लुल् 1, 6 P, बिलुद् 1 A, 6 P. 2 दोलायते (D.), विक्रम् 1 A, संदिह् 2 U; विचल्, आस्थर-चंचल-a. म 1 P. = ING, a. दोलायमान, अस्थिर, चंचल, अन-वस्थित, लोल, तरल, चल. =ION, s. अस्थैर्य, चलता. अप्रतिष्ठा, चांचस्यं, विकस्पः, संदेहः, अनवास्थिति f., भांदोलनं.

FLUE, 8. धुममार्ग:-पथ:.

FLUENT, a. अस्खलितवाच्, अस्खलद्वाक्य, वाक्पट्, दुत-त्वरित-वाच् (of persons); अनगेल, अप्रतिहतीघ, अ-विभित्त, अस्वालित, इत, अप्रतिहत, अनवरत = LY,

adv. अस्खलितवाचा, इतवाक्येन, अस्खलित, इतं, अ-प्रतिहतं, वाग्विभवेन. - FLUENCY. 8. वाक्पटत्वं. वाक्चापल्यं, वारिवभवः; ओघः, अनुगंलता, अप्रतिहतत्वं. FLUID, s. द्व:, रस:, द्ववस्तु n. -a. द्रव, विलीन, द्रत; See Liquid. -ITY, s. द्रवता, विलय:

FLUMMERY, s. मिथ्यापशंसा-स्तृति f.

FLUNKY, s. दास:, चेट:, नीचकर्मकर:.

FLURRY, See AGITATE.

Flush, v. t. अरुणीक 8 U, अरुणयाते (D.), रंज c., रक्तीकः; ' with her face f. ed with anger ' कोपारुणिताननाः 2 डिसच् ८., हप् ८., दर्पेण आ-ध्मा 1 P, उद्धतीक. -v. i. अरुणीभू, रक्तीभ, लोहितायते (D.), रंज pass.; अरुणवदन-लोहितानन-a. भू. =8. अरुणिमन् m., रिक्तमन् m., रक्तता, रागः, कपोल-व-दन-राग: 2 प्रकृत्वता, बाहुल्यं, समृद्धि f. = a. सतेज-स्क, श्रीट, तेजस्विन, 2 समञ्ज, धनसंपन्न, 3 मुक्तहस्त, अतिन्ययपर. =ED, a. अरुणित; रक्त, लीहित. 2 उद्भत, द्रप्त, दर्पाध्मात, उत्सिक्त, गवित, साबलेप,

FLUSTER, v. t. पानादिना मद् c. or मृह् c. = s. चित्तभ्रमः, उन्मादः, मोहः, व्याकुलताः

FLUTE, s. वेण:, मुरली, वंश:. -v. i. ' Blow a f.' (वेणुं) मुखमारुतेन पुर 10 or बद् c., ध्मा 1 P; 'f.player ' वैणविकः, वंणुःमाः, वांशिकः.

FLUTTER, v. i. पक्षी वि-धू 5, 9 U, 6 P or आ-स्फल् c. or उत्क्षिप् 6 P or विचल् c. 2 इतस्ततः चल् 1 P or धाव 1 P or प-स 1 P. 3 कंप् 1 A, स्कुर् 6 P, उच्छुस् 2 P, स्पंद् 1 A, क्ष्म् 4 P. -v. t. संक्षम् c., आकुलीक 8 U, स्पेद c., क्षेप् c., स्फुर् c. - s. वि-धवनं, आम्फालनं, उत्क्षेपणं. 2 विकंपः, स्फूरणं, स्पंदनं, उच्छूतनं. 3 सं-,क्षोभः, संभ्रमः, सं-आ-वेगः, चित्रवेगः-भ्रम:. -ING, s. पक्षास्फालनं, पक्षचालनं. -a. विचल. कंपमान; 'f. in the breeze' अनिलोक्सत, प्रवाशित, पवनाधत.

FLUVIAL, a. नदीसंबंधिन.

FLUX, s. संगम:, संघात:, समागम:, संमर्द:, 2 (Fluxion) प्रवाह:, प्र-,खव:, क्षरणं, गलनं, स्पंदनं. =v. t. वि-इ c., वि-ली c. -IBLE, a. ब्राव्य, गलनीय.

FLY, s. मक्षिका, वर्वणा, नीला; 'f.-flap' अवचलकः, रोमगुच्छ: ; 'f.-leaf' मलपृष्ठं. -v. i. डद्,-डी 1, 4 A, उत्-पत् 1 P, दे विस्प 1 P, आकाजेन या 2 P or गम् 1 P. 2 अप-या 2 P, वि-प्र-इ.1 P, प-लाय 1 A; See FLEE. 3 त्वीरतं-जीव गम् or चल 1 P or विस्प् or अतिकम् 1 U, 4 P. -v. t. न्युज 1 P, परिह 1 P, बज 10. 2 आका हो निक्षिप 6 P or विसप् c. or विस c.; 'f. at ' आ-अभि-पत्, आ-अभि-इ, आ-अभि-प्र-धाव् 1 P; 'let f. ' मुच् 6 P, उत्पत् c., विस् ज् 6 P. -ING, 8. डयनं, विसर्पणं, उत्पतनं; 'f. up and down ' डीनावडीनं. -a. खविसर्पिन, आकाशगति, आकाशगामिन्, खयमान, नभोगति; ' 1. प्रांबेद्ध ' खड्येद्धः, जंगमस्तुः: — FLIGHT, e. पला-सनं, विद्रावः, अपयानं, अपन्नमः-मणं, अग्नमः; 'to put to f.' विद्रु c.; 'put to f.' विद्रुत, विद्रावित, संदिशीकः 2 (Of birds) उपनं, डीनं, उद्दर्यनं, उ-त्यानं, उद्दर्यनं, 'downward f.' अवडीनं. 3 पक्षि-माला-भणी. 4 मति-बुद्धि-विलासः; 'f. of steps' सोपानपंकि-भणि-णा f., सोपानपरंपरा; 'f. of an arrow' शरपातः: — Y, a. चलबुद्धि, भ्रोत-लोल-मिति; अस्थिर, लोल; See Fickle.

**OAL, s. কিয়াং:, সম্বাব:-বক:, ৰাজঘাইক:, গ্ৰহণিব:

**OAM, s. কন:-শ: 2 দ্ব:, বন্ধক:; 'snowy f.'

ইম্ঘৰল, फন্দতে: – v. i. फন্দেন-দ্বাদ্ন (D.),

কৈন কৰে c. or নিগম c. (গ্ৰম্মন), বন্ধম্ব-বন্ধাই pass. – y. a. কিনিল, জনল, জন্মুক, কিনিন্

**FOB, s. ঘহাবিঘান-কায়: – v. t. Cheat, q. v.

**POCUS, s. কিন্তু. – v. t. एकतीक 8 U.

**PODDEB, s. ঘাল:, यवस, पয়্পাজন, নৃলাহি.

**POE, s. য়য়:, आर:, रिपु:; See ENEMY.

**Fobtos; See Fetus.

िष्ठ, इ. कुहेडिका, कुहा, भूमि(नि-लि)का, कुज्झिट-का, कुज्झिट-टी f. = Gv, a. कुहाबृत, भूमल, सभूमिक, कुज्झिटिकाच्छक, भूमिकाबृत-मय (था f.).

FOIBLE, s. छिद्रं, दोष:, अपराध:, न्यूनता, हीनता, वै-कृत्यं, अगुण:.

Foil, v. t. परा-भू 1 P, परा-जि 1 A; भंज 7 P, व्याभित-हन् 2 P, खंड् 10, परास् 4 U, भोषो-विकली-कृ
8 U. 2 Blunt, q. v. – s. भंगः, व्यापातः, पराभवः.
विश्याखद्वः, निर्धारखद्वः: 3 पन्धः, 'golden f.' स्वभीषां 4 भागवर्धकं, कांति-शोभा-वर्धकं. – ED, «. (Of
persons) भन्नायम, खंडिताद्या, हताद्या, अकृतार्थः,
See DISAPPOINTED. 2 (Of efforts &c.) भन्न,
भितहत, मोषीभृत, खंडित.

Forn, s. বৃষ্টি-জঙ্গু-আঘান:. =v. t. বৃষ্টিনা সর 1 P or নত্ত্ 10.

Foist, v. t. कपटेन लिख् 6 P or निविश c., मिथ्या इप् c., कृषिम a. कृ 8 U.

Foistiness, s. प्रतिगंधिताः

Ford, v. t. पूटी-गुनी-कृ 8 U, व्यावृत c., संपीड़ 10, पुढ्यति (D.); 'f.ed thrice' त्रिगुनीकृत; 'f.ing his hands together' इस्ती समानीय (R. II. 64), अंजाल बद्धा, कृतांजिलः, सां(प्रां)जिलः 2 संब 5 U, वि-धा 3 U; आ-वेष्ट् c., आच्छद् 10. 3 Embrace, q. v.; 'f. ing her in his arms' मुजाभ्यां तामापीडच्य 4 वजे निरुष् 7 U or निविश्च c. = s. पुट:-टं, भंगः, ध्यावृत्ति तं, व्यावतेनं; चूनः, बजाभंगः-पुटः, दार्थ त. 2 वजः, अवरोधः, शाला, गीष्ठः 'cattle-f.' गोवजः; 'sheep-f.' मबगोष्ठः-गोस्थानं, बजाजिंदः 3 (In comp.) ex. by गुणः; 'eight-f.' अष्ट्राखः, 'f. ing doors' विषक्षहारं.

FOLLAGE, s. पक्षव:-वं, किसलय:-यं, पर्गे, दलं, पर्वे (gen. used in pl.); पक्षवगुच्छ:-चय:.

FOLIATE, a. पर्णावृत, सदल.

Folio, s. पुस्तकपत्रं, १थु-विज्ञाल-पत्रं.

Folk, s. जनः, जनसमूहः, जनता, लोकः; 'old f.' वृद्धजनः, वृद्धाः.

Follow, v. t. अन-गम्-नज्ञ-स 1 P, अन्वध 9 P, अन-इ-या 2 P, अनचर 1 P, अनकम 1 U, 4 P. 3 सेव् 1 A, अनुष्ठा 1 P, आ-स्था 1 A; अनुवृत्त 1 A, आत्रि 1 U, पुरस्क 8 U, अनुवि-धा 3 U, अनुहध 4 A, अनुस; 'f. (in) the footsteps of the great 'महतां पदमनविधेयं; 'f. ing the path ' पदवीं प्रतिपदाः "I. ing a middle course ' पुरस्क-तमध्यमकाम: (R. viii. 9); 'one misfortune f. s another ' द:खं द:खानबंधि (V. 4), विपश्चिपदमनुबध्नाति (Ka. 73). 3 ड्यास 2 A, भज् 1 U, आश्रि, परिचा; श्र desid. (अश्रषते). = v. i. उत्पद् 4 A, प्राप्त-भापद्ग-सध-अनना-pass.; परिच्छित्रस्तावज्जीव इति प्राप्तेति (S. B. 651) 'it f. s therefore &c. '; ' what f. ed is understood 'प्रस्तादवगस्यते (S. 1); (in conversations) ततस्तत: 'what f. ed next'; 'as f. s' तयथा, तयथानभूयते; or merely एवं, इति, उक्तप्रका- . रेण, इत्थं. = ER, s. अन्यायिन्-गामिन्-वर्तिन्-सारिन् m. 2 परिजन:, सेवक:, अनु-उप-जीविन m., अनुग:, अनम्बरः, अनयातुकः, अन्यतिकः, परिवारः, सहम्बरः, सहाय:. 3 आश्रित:, भक्तः, अनुषंतित् m. -ING, a. इट-एत्ट pron. a.; 'the f. story 'एप्:-इयं-कथा; पश्चात कीर्त्यमान, अनग, अनयायिन, = ह. अनसरणं-यान-गमन-वृत्ति र्:-रोध:-वर्तनं

FOLLY, s. See under FOOL.

FOMENT, v. 6. (उटगोदकादिना) सं-सिच् 6 P, लिए 6 P, अंज् 7 P, दिह् 2 U; स्विद c. 2 उहीप c., प्र-सं-वृध् o., उत्तिज् c., प्रोत्सह o., उत्तर् c., प्रकृत c., प्रवृत c.; 'f. disputes' उत्-ज् 1 P, भेदं वृध् c., भेदबीजं वप् 1 P. -ATION, s. प्र-, स्वेदनं, घमीनुले-प्रमं, हवस्वेदः. 2 उदीपनं, संवर्धन, उत्तेजनं, प्रवर्तनं - ER, s. उपजापकः, भेदकरः

FOND, a. बत्सल, अनुरागवत, सानुराग, अनुरक्त, पण-यिन, अनुरागिन. 2 सेविन, अभिलाबिन, आसक्त, रक्त, रक्त, पर, तत्पर, gen. in comp. 8 स्ट, सुन्ध, अत्य-नुरक्त; 'f. of' ex. by श्रीत, लालस, काम, प्रिय, in comp.; oft. by श्रीत, लालस, काम, प्रिय, 1, 4 P, मज् 1 U, सेव-क्च् 1 A; 'f. of sport' लांडापिय; 'f. of chase' मृगयाशील; 'f. of change' अवस्थांतरमीहमान; 'f. of drinking' पानासक, पानन्यसनिन. -LY, adv. सानुरागं, सपेम-मं; आतिलेहेन, अतिवात्सल्यन. -NESS, s. अनुरागः, आस-किन, रित्ति न, प्रीति न, प्रथयः, लोहेः; 'ingeniors f. for the mate ' कांतानुवृत्तिवातुर्य; प्रेमम् m., n., वान्सल्य; अभिकृषि f., काम:, इच्छा, हेहा.

Fondle, ए.ध. उप-,लल् 10, अंक-पा c. (पालयित), क्रो-डीक् 8 U, आलिंग् 1 P, परिट्यंज् 1 A, आ-स-पीड् 10; 'f. ed too much' दुर्लेलित. — ING, ४. उप-,लालने, आलिंगनं, भुजापीडनं, परिट्यंगः 2 प्रम-लंह-पार्थ-भाज-नं, लंह भूमि f.

Food, s. अन्नं, आहार:, भोजनं, भोज्यं, भक्ष्यं, खादं, खादं, भक्षणं, अभ्यवहायं, भक्तं, विघसः, प्रासः. अञ्चनं, अंधस् n.; 'cooked f.' ओदन:-नं; 'f. and raiment' प्रासाच्छादनं, अन्नवस्नं; 'forbidden f.' अभक्ष्यः

FOOL, s. मूर्ख:, मूढ:. निर्बुद्ध:, अक्स:, जड:, मंद:, अ-बुधः, अप्राज्ञः, प्रज्ञाहीनः, स्थुल-जड-धीः, अल्प-धीः-मति:, भंद-धी:-मति:, अनात्मज्ञ:, वर्वर:; 'make a f. of ' उपहासास्पदं कु 8 U, विडंब् 10, (एवं प्रार्थियता विडंब्यते S. 2). - v. t. मुह् c., बि-प्र-लुभ् c., वंच् 10; See CHEAT; 'f.-hardy ' अतिसाहसिक, व्या-मुद्ध, अविमुख्यकारिन्, अविमुख्य प्रगत्भ, प्रमत्त्वीर, प्रम-त्त. -ERY, ८. पहसनं, विडंबनाः 2 बालिवयं, मुर्खेकिया, बालिशताः मूर्खताः, च्यामीहः: -ISH, a. मूर्खः, मढः, बालिश, अनात्मज्ञ, दमेति, दमेधम्, वैधेय, बालिशमति, निर्बुद्धि, जड, स्थूलधी, प्रज्ञा-बुद्धि-हीन; See (s.). 2 निरर्थक, अविमृश्यकृत-दत्त. -ISHLY, adv. मुहत्या, अज्ञानेन, मूर्खवत, मुहयत्, मौर्ख्येग. -ISHNESS, -Folly, s. मीर्ख्य, जाडचं, मोहः, मंदमातता, मूर्खता, मुढता, बालिश्यं, बालिशता, दुर्बद्धिता, अज्ञानं, निर्बद्धित्वं, ज्ञानाभाव:, अनात्मज्ञत्वे.

FOOT, 8. पाद:, परं, चरण:-णं, अधि:. 2 तलं, अधो-भागः, मूलं; उपस्थः. 3 (In metre) चरणः, पदं. 4 पत्ति-पदाात-समृह:-गण:. -v. t. पादन प्रह 1 P or तड 10 or आहन 2 U; 'f. of a mountain ' उ-पत्यका, पाद:; 'set one's f. in ' परं क 8 U (lit. and fig.); आअमे पदं करिष्यसि (\$. 4), कुत्हलेन प्रशाहाया हृदि पदं कृतं (Ka. 133); 'walk on f.' पद्भ्यां चर्-त्रज् 1 P, पादचारी भु; ' Walking on f.' पादग:, पादचार:, पदाति:; ' water for the feet ' पादा: पादोदकं; 'set on f. ' प्रश्रत c., उपन्नम् 1 A, प्रारंभ 1 A; 'f.-board' चरणकलक:: 'f.-boy' चंद्र:, भृत्यः, बालसेक्कः, युवप्रद्यः; 'f.bridge ' संक्रमः, संक्रमसेतुः; 'f.-fall ' चरणपातः, पादन्यासः, स्वलनं; 'f.-fight' पदाति-पादग-यद्धः; 'f.-licker' पीठमदै:, चरणसंबकः ; 'f.-man' चेट:, सेवक:, प्रेब्य:, परिचर:, किंकर:; 'f.-markprint ' पाद-पद-चिह्नं, पदपंक्ति f., पदवी, पदति f.; प(दमुद्र(; 'f.-pace' पादन्यासः, चरणकमः-पातः; 'f.-path ' संसर्णं, चरणवीथि f., पथिकमार्गः, पदाः 'f.-soldier 'पदातिः, पत्तिः, पहातिः-तिकः, प(पा)-दातः, पादुचारः, प्र(पा)दगः, बदाजिः, पत्रः, वेदिकाः; 'f.-step' पादन्यासः, पद-चरण-निश्चेषःश्यासः, पर्के, पदपंकि f. (f.-print); पद्यतिः, मागः, चर्मम् कः, पदिन्य f., सक्षत्रः, 'f.-stool' पादपीठं, चरणपीठं, पादासनं —ING, s. पदं, स्थानं, स्पि f., स्थलं, आस्प-दं, पदिन्यी, सरणि f. 2 वास्तु m., n., मूलं, डएएमः. 3 आश्रयः, अवलंबनं, आधारः. 4 स्थिति f., वृत्ति f., अवस्था, भावः. दश्चाः, 'f. of equality' समसा, तंन्त्यानः. —LESS, a. पादहीन, अचरण.

Fop, 8. दर्शनीयमानिन् m., वेषाभिमानी, दंभी, सुवैश-मानी, छकः, रूपगवितः = PISE, a. दंभिनः

For, prep. (On account of) Ex. by instr. or abl.; अंथे-र्थ, हेतना, हेतो:. कृते, कारणात्, निम-चान् , निमित्तं, in comp.; 'for his deliverance' मोक्षनिर्मित्तं, मुक्तिहेता:, &c. 2 (Purpose) by dat. or by अर्थ-अर्थ in comp. 3 (For the sake of) अर्थ, का (with gen.), or by dat. 4 (In exchange for) प्रति, स्थाने, विनिमयेनः तिलेभ्यः प्रति-यच्छाते माषान्, or तिलविनिमयेन &c. 5 (Considering) अपंदेय, प्रतीक्ष्य, आले ह्य, इति कृत्वा, अपे-क्षया in comp. 6 (Towards) प्रति, उदिश्य, (with acc.); संमुख, अभिमुखं, in comp. 7 (Regarding) तावत, उदिश्य; कृते; 'f. myself, rest socure 'मद्रिषये तावहीतर्चिती भव, माम्हिश्य न चिंता कार्या. 8 (Showing price) by instr.; त्रिक्टप-केण कीत: 'bought f. 3 Rs.' 9 (Duration) by acc.; 'for 10 days' दशदिवसं; 'f. how many years ' कियंति वर्षाणि: oft. by यावत or पर्यतं. आ with abl.; 'f. life ' यावज्जीवं, आजी-वितातात्. 10 (On the side of) पक्ष; 'they are f. war ' विमहमनुमोदंते, विमहमुपदिशांति. 11 (As if) वन or इव. 12 (According to) यथा. अनुरूपं, अनुसारेण, in comp.; 'f. all' ex. by अनादृत्य (with acc) or loc. abs.; 'f. all his wealth ' वियमानेपि महाकांशे, महाकांश्ममानुस्य; 'f. a long time ' चिरं, चिरकालं, चिराय; 'out of love f. me' नद्रतप्रीत्या; 'f. the most part' भ्रायष्ट in comp., प्राय:, प्रायण; 'f. once' सकदेव. - conj. हि (not at beginning of assertions); यत:, यस्मात्कारणातु, यतु, यस्मातु, इति, हेतोः, अनेन हेत्रनाः FORAGE, 8. यवसं, घास:, तृणादि. 2 पाथेर्य, भोजनसं-भारः, खायसामग्रीः 3 खाद्यान्वेषणं, खाद्यार्थं परिश्रमणं: प्रसरणं. =v. i. बलात खादाद्रव्यं आ-ह 1 P, भोजनार्थं परिश्रम् 1, 4 P. - ING, 8. भोजनानेवणार्थं परिश्रन मणं-प्रसर्णं.

FORBEAR, v. विरम् 1 P, निवृत् 1 A, (with abl.), परिह 1 P, वृज् 10, त्यज् 1 P. 2 विलंख 1 A. 3 सह 1 A, क्षम् 1 A, मृष् 4 P, 10, तिज् desid. (तितिक्षते). 4 सं-नि-यम् 1 P, नियह 9 P, आ-वृ 5 U, निरुष् 7 U; he could not a expressing his

joy, or laughter ' सेतीलं-हासं-निमहीतुं न पारया-मास. =ANOE, ह. क्षमा, तितिक्षा, खांति रि., सहनं, स-हिष्णुता, मर्थणं, सहनज्ञीलताः 2 निवृत्ति रि., विरामः, विरति रि., वर्जनं, त्यागः, परिहारः 3 संयमः, दमः, यमः, निमहः =ING, a. तितिक्षु, सहिष्णु, सहनदील, क्षमिन, सहन, क्षंत्र, क्षमिन,

FORBID, v. t. पति-ति-विश् 1 P or c., पत्था-ख्या 2 P प्रत्यादिश् 6 P, निरा-अपा-कृ 8 U. 2 निरुध् 7 U, नि-वृ c. or वार् 10; 'God f.' शांत पापं or (इति) शांत, पतिहतं अमंगळं. — DING, — DANCE, s. नि-प्रतिवेशः, पत्थाख्यानं, प्रत्यादेशः. 2 निवारणं, निराधः— DING, a. घणावह, बीभत्सजनक, अनिष्ट.

FORCE, s. बलं, शक्ति f., सामध्ये (fig. also); ' the f. of this word ' अस्य शब्दस्य शक्ति: &c. 2 प्रभा-बः; बीर्यं, शौर्यं, वि-परा-क्रमः, ऊर्जस् गः, प्रतापः, पाब-रुयं, गीरवं, 🎖 बलात्कारः, प्रसभः, साहसं, बलं, प्रमाथः, आवेश:; 'f. of passion' रागावेश: 4 आवेग:, आपात:, अभिभव:. 5 सिद्धि f., फलं, निष्पत्ति f.; ' put or bring into f. ' प्रवृत c. 6 सैन्यं, बलं, सेना, अनीक:-कं, पृतना, अनीकिनी, चमु:, वाहिनी, ध्वजि-नी, चक्र, बरुधिनी. -v. t. Ex. by causal of verbs, with बलात or बलेन, or पत्रत् c.; See Compel; ' he was f. ed to admit that &c. 'इति अभ्यप-गमनं अवश्यकं मेने. 2 प्रेर् c., प्रणुट् 6 P, समाकृष् 1 P, प्रचद 10, प्रोत्सह c. 3 ध्व c., बलाद अभिगम 1 P, बलात्कारं क 8 U; 'f. an entrance' बलेन प्रविश 6 P; 'f. a town ' gτ ਲਂਧ 1 Λ, 10 or ਮੰਗ੍ 7 P or बलात प्रविज्ञ. -ED, a. यत्नकृत, यत्नपूर्व, असहज, किन, क्रिष्ट (as meaning). - Forcible, a. प्रवल, समर्थ, क्षम, शक्तिमत्, बलवत्, सप्रभावः अमाध्, अनिष्फल, प्रभविष्ण, 2 गौ(वेण उक्त or प्रतिपादित, दृढ, तीक्ष्ण. 3 बलेन कृत, बलान्कृत, साहसिक (की f.), बल in comp.: 'f. consent' बलानमोदनं. - For-CIBLY, adv. (by force) बलेन, बलात्, प्रसमं, प्रसद्ध, बलात्कारेण, हटात. 2 सगौरवं, वृहतया.

FORCE-MEAT, 8. भिष्टात्रं, उपस्करः, व्यंजनं. FORCEPS, 8. सदं तकं-शिकाः

FORD, s. तीथं, तरणस्थानं-स्थलं, घटः. -v. t. पद-भ्यां तृ 1 P or पारं गम् 1 P. -ABLE, u. अन्यजल, सुतर, सुप्रतर; ' the rivers having become f.' सुक्षोत्तारतानापत्रास्वापगासु (Ka. 325).

Fore, a. अप, पूर्व, अग्रगामिन; gen. ex. by अप, पूर्व in comp.; 'f.-fathers' पूर्व-जा:, पितरः, पूर्व-पूर्वा:, वृद्धाः; 'f.-finger' प्रदेशिनी, तर्जनी; 'f.-foot' अप्रपादः ; 'f.-head' ललाटं, भालं, ललाट-भाल-पर्दं, अलि(ली)मं, गोपि:; 'f.-land' अन्तरीपः-पं, उद्यभ्ः-भूमिः; 'f.-look' ललाटकेशः-दृहः; 'f.-man' अध्यक्षः, अधिष्ठातृ m., अधीक्षः 'f.-mentioned-named-

said-spoken' प्रागुक्त, पूर्वोक्त, पूर्वेक्तथित; 'f.-mast' अग्रक्तपकः; 'f.-most' प्रधान, उत्कृष्ट, परम; 'f.-noon' पूर्वोह्न:,-कालः; 'f.-part' अग्रभागः, पूर्वे-आदि-प्रथम-भागः; 'f.-rank' अग्र-प्रधान-पदं; 'f.-tooth' अग्रदंतः, राजदंतः; 'f.-ward' मेनामुखं, र-णश्चिरस् गः

Forearm, s. प्रकोष्टः, अग्रभुजः-इस्तः-बाहुः. = v. t. पूर्वं सलह् 4 P or c. or सज्जीकृ 8 U.

FOREBODE, v. t. आ-,सूच् 10, प्राक्त आ-विद c., पूर्व कथ् 10; (अनिष्टं) पूर्व जा 9 U or अव-गम् 1 P, अनु-मा 3 A; See Bode; 'the tawny lightning f. s a hurricane' वाताय किएला विक्तृ (S. K.). = ER, s. अनिष्टावेदकः, अनिष्टमुचकः. = ING, s. अनिष्टमुचनं जैनिं-दर्शनं

FORECAST, v. t. पूर्व-अग्न-चित् 10 or निरूप् 10 or निरूप् 10 or निर्देश् 6 P or अनुसं-धा 3 U. - s. पूर्वकल्पना-विवे-कः, अग्रनिरूपण, पूर्वचितन, दीर्घदृष्टि f.

FORECLOSE, v. L. प्रतिबंध 9 P, प्राति-नि-विध् 1 P. – ure, s. प्रतिबंध:, प्रतिबंध:

Fore-determine, v. t. अग्रे-पूर्व-निर्णा 1 P or निश्चि 5 U.

FOREDOOM, v. t. पूर्व निर्दिश् 6 P or वि-चर् c. FORE-FEND, See FORBID.

Forego, v. t. त्यज् 1 P, हा 3 P, उत्-वि-सज् 6 P; 'I shall f. my name' स्वनामत्यागं करोनि (P. 1); 'a foregone conclusion' पूर्वनिर्णात:-प्रागेव-सिद्धांनः

FOREIGN, a. विदेशीय, वैदेशिक-पारदेशिक (की f.), विदेशाज, विदेशित, अन्य-भिन्न देशाज-देशीय-देशोइन, पारदेश्य, विदेशादागत, बहिदेशोइन; 'a f. country' विदेश:, परदेश:, देशांतरं 2 बाब, बहिभेन, अपस्तृत, अपकृत; 'this is f. to our present inquiry' अपकृतनेतदिस्मन् विषये. — ER, s. वैदेशिकः, पारदेशिकः, अन्यदेशीय:-देशजः; See (a.).— NESS, s. बाह्यता, भिन्नता; अपकृतता, असंबंधः

FORE-IMAGINE, v. t. पूर्व-अग्ने-चित् 10 or मन् 4 A. FORE-JUDGE, v. t. पूर्व अवेक्ष् 1 A विचर c. or निर्णी 1 P.

Fore-know, v. t. पूर्व ज्ञा 9 U or ৰুধ্ 1 P, or ৰিহ্ 2 P, (know, q. v.); দহল 1 P, अमे দিঙ্গু 10. =LEDGE, s. अम-पूर्व-ज्ञानं, শবিশ্বস্থানান, अम-पूर्व-ৰূপ্তি f-

FORENSIC, a. ब्यावहारिक (कां f.), व्यवहारानुबद्धः FORE-ORDAIN, v. t. अभे-पूर्व-निर्दिज् 6 P or नियुज् 7 A, 10 or $\{i$ -घा 3 U.

FORERUN, v. i. पूर्व-प्र:-अग्ने-स or गम् or धात् 1 P or वृत् 1 A or या-इ 2 P. - NEB, s. अग्रेसरः, पुरो-गः-गामिन् था., अग्र-गः-गामी, अग्रवर्ता, अग्रगतः, पूर्वपुरुषः.)RE-8AY,-SPEAK, प्राक्-पूर्व-बद् 1 P or कथ 10.
)RESEE, v. t. पूर्व वृज् 1 P or जा 9 U, भावि-अ।गतं-वृज् or अवेक्ष 1 A, अग्रे निरूप 10; gen.
x. by भाविन; 'If. my ruin' जानाभि भाविन
| जां. = FORESIGHT, s. इरदाँज्ञात्वं-ता, दूर-दीम-वृष्टि
, अग्रनिरूपणं, दूरदर्शन-

DRESHOW, See FOREBODE.

DREST, s. वनं, अरण्यं, काननं, विपिनं, अटिन-वी f., हनं, कांतार:-रं; 'a large f.' अरण्यानी; 'growng in f.' वन्य, आरण्य,-क, वनाद्रव, अरण्यज-जात, वन ज अरण्य in comp. — ER, s. वनेचर:, वनवान्तन् m., आरण्यकः, आटिवेकः, वनस्थः, वनचार्श, वनदाः-वर्ती, वनौकस् m., अरण्यसद् m. 2 अरण्यरक्ष- s.. वनपालकः

ORESTALL, v. t. पूर्व ग्रह् 9 P or आदा 3 A, पूर्ध-ग्रहणेन मोधीक 8 U; See Anticipate. 2 पूर्व जी 9 U.

ORETASTE, $v.\cdot t$. पूर्व अनुभू 1 P or आस्वाद 1 Λ or भुज् 7 Λ . = s. पूर्वानुभव:, पूर्व-अग्र-ज्ञानं, पूर्वास्वाद:, प्रवे-अग्र-भक्ति f.

ORETELL, v. t. पूर्व कथ् 10, भावि-भविष्यद्-वत् 1 P or वच् 2 P; प्रदृद्धा с., अनागतं निविद् с.; See PREDICT. - ER, s. भविष्यद्वादिन् गाः, नाविद्दोकः, अनागतिनिवदकः, देवजः

'orethink, v. t. प्यं चित् 10 or विमृश् 6 P.
-Forethought, s. अग्र-पूर्व-चिता, पूर्वविमशं:विवेकः, नसमीक्षा-क्षणं, दूर-दीध-मृष्टि f., पूर्वविचारणं-णाः
'oretoken, v. t. पूर्व भूच् 10. — s. पूर्वलक्षणं-चिह्नंलिगं, माविलक्षणं

'OREWARN, v. t. पूर्व मूच् 10 or प्रबुध् c., अभे ड-पिर्श्च 6 l' or जा c. (ज्ञापयित); 'to be f. ed is to be forearmed' पूर्वप्रबोधनं पूर्वसन्नाहत्-यं--ING, s. पूर्वप्रबोध:-धनं, पूर्वपरंजाः

Porfeit, v. t. दंह pass., भंज्ञ् 1 A, 4 P, च्यु
1 A, पि:-हा pass., (with abl.); 'f. s his kingdom' राज्यास्परिभंज्ञाते; 'f. s. his right' रवत्वं नस्माभिवतंते; oft. ex. by हीन-हत in comp.; 'you will f. all your wealth' हतसवेरा भंवः, सकेरवं दंडचेथाः. – s. दंडः, धन-अर्थ-दंडः. – ED, u. दंडित, भ्रष्ट, च्युत, हीन; 'who has f. ed his right' रवत्वश्रष्टः, च्युता धिकारः; हतसवेरवः, &c. – URE, s. हानि f., च्युति f., श्रंजः, अपहारः, अपवतेनं, नाजाः, दंडदानं.

FORGE, v. t. घट ç. (घटवित), रच 10, निर्मा 3 A, वि-भा 3 U, कृष् c. 2 मिथ्या-कूटेन-कृ 8 U, कपट-कृट in comp.; 'f. s a letter' कूट-कपट-लेखं पर्युक्ते : See Counterfeit. -s. निर्माणस्थानं ; अप्तिकृतं, उध्मानं. -BE, s. कूट-कार:-कृत् m., कपट-लेखकारिन् m. -BRY, s. कूट-कपढ-लेखकारिन् m. -BRY, s. कूट-कपढ-लेखकारनं, कूट-

कपट-करण, क्टरचना. =ING, श घटना, घटन, र-चना-नं ; क्टनिमीणं, &c.

Fonger, v. t. विस्म 1 P, न स्मृ ; स्मृते:-स्मरणाद्-भंदा 1 A, 4 P or अप-इ 2 P (of what is forgotten). = FUL, a. विस्मरणज्ञील, लुम-नष्ट-स्मृति; अनवहित, प्रमन्त = FULNESS, s. विस्मृति f., विस्मरणं, स्मृतिलोप:, स्मृतिनादा:-भंदा:-हानि f., विस्मरणं बाल-ता, अनवधानं

Forgive, v. t. क्षम् 1 A (with acc. of person also), मृष् 4 P, 10, सह 1 A, तिज् desid. (तितिक्षते) (with acc. of fault). 2 मुष् 6 P, अव-सज् 6 P, त्यज् 1 P, (as a debt). — NESS, s. क्षमा, तितिक्षा, क्षांति f., सिंह्णुता, मर्थणं; 'f. of sin' पाप-दोष-मृक्ति f.-मा- जेनं. — ING, a. क्षमिन, सिंह्णु, क्षमावन्, क्षमाजील, तितिक्ष, क्षमायुक्त, क्षेत्. क्षमिन्.

Fork, s. নাচন:, মান . -v. i. বিশিব pass., ছিৱা-লামু 1 P, দ্বিধা শিব pass. - ED, - V, a. দ্বিরীজ, হ্যাস; 'having a f. tongue' দ্বিসিদ্ধ; 'f. lightning' বিষয়বা

FORLORN, त. त्यक्त, दीन, विधुर, अनाथ, अनाश्रय, गति-शरण-हीन, अ-नि:-शरण, अ-नि:-सहाय, निरवर्ल-व, निराधार, निराधय, अमृतिक

FORM, s. रूपं, आकार:, आकृति f.; संस्थानं ; वप्रस् n., मार्ने f., (Body, q. v.). 2 तंत्रं, मार्थः, पद्धति f_{\cdot} , $\gamma_{\text{ant:}}$, (ifi f_{\cdot} , faul-u:, faul:, Hz:; 'f. of government ' राज्यतंत्रं-पद्धतिः 3 निधिः, नियमः स्थिति र., व्यवस्था, आचारः, क्रमः, मर्थादा, व्यवहारः, संस्कार:; 'in due f. 'यथाविधि, विध्यनुसारेण, वि-धिवत. 4 रचना-नं, विन्यासः 5 सहाध्यायिवर्गः, छात्र-पंक्ति f, गण: 6 दीर्घपीठ-आसनं. - v. t. निर्मा 2 P, 3 A, रच् 10, कृ 8 U, वि-धा 3 U, उत्पद् c., घट c. (घटयाते), क्रय c. ; ' f. plans 'डपायान् चिन् 10 or मनसा ऋष् c.; 'the cords that f. ed the not' याभि: रज्जभिर्जालं निर्मितं. -AL, a. अ-त्याचारसेविन, नियमनिष्ट, अत्यादरयुक्त, सभ्याचारविक्रि-ष्ट. 2 नैयमिक-बैधिक (की f.), नियमानुसारिन्, व्यव-हारानुरूप, आचारानुगत, आचारानुसारिन्, विध्यनुरूप ; आनार in comp.; 'just perform the f. salutation ' आचारं तावत्प्रतिपद्यस्व. 3 यथार्थ, विशिष्ट. -ALIST, s. नियममात्रसेविन् m. -ALITY, s. आ-चारः, उपचारः, यथाविधि वर्तनं ; अत्यादरः ; '& title of f. ' उपचारपदं; ' enough of f. ' अरुम-त्यादरेण. -ALLY, adv. संपचारं, अत्यादरेण, सम्या-चारपूर्व, अत्यादरपूर्व. 2 यथाविधि, विधिवत, नियमानु-सारेण. -ATION, & घटना-नं, निर्भागं, विधानं, रचना, कल्पना-नं, उत्पादनं, उद्भवः, सृष्टि f. = ED, a. घटित, निर्मित, कृत, रचित, कृत, भय in comp.; 'f. of gold ' हेमचदित, सुवर्णमय, &o.; See Composed. 2 रूप-भाकार-भाकृति-in comp.; 'f. like a conich' शंखाकृति; 'well-f.' सुरूप. =LESS, a. निराकार, अरूप.

FORMER, a. पूर्व, प्रथम, अधिम, आप, आदिम, पूर्वका-लीन, प्राञ्कालीन, प्राचीन, गतकालीन, पुराण, पुरातन. -LY, adv. प्राक, प्राञ्काल, भूत-गत-काल, पुरा, पूर्व, प्र-राकन्पे, पूर्वकाले; 'as f.' यथापूर्व, पूर्ववत; 'f. stated' प्रापुक्त, पूर्वकि; 'f. heard' अतुप्रवे.

FORMIDABLE, a. दाहण, भयावह, भीषण, भयानक, भयजनक, भयपद, भैरव (वी f.), घोर, उप्र, प्रतिभय, रीव (दी f.). 2 (Great) प्रवल, महत्, अतिघोर.

NESS, s. भयानकत्व, भीषणता, भैरवं.

FORMULA, s. सूत्रं, विधि:, िनयम:, ब्यवस्था, स्थिति f. = FORMULATE, v. l. विधि-सूत्र-स्कोण रच् 10 or ब्यव-स्था c. (स्थापयात).

FORNICATE, v. i. व्यभि-चर्र 1 P, वंद्यां सेव् 1 A or आभेगम् 1 P. — 10N, s. व्यभिचारः, जारकर्मन् n., वेद्यागमनं-वेदा, वेद्यासंभोगः — or, s. व्यभिचारित् m., जारः — FORNICATRESS, s. Harlot, q. v. FORSAKE, v. t. त्यज् 1 P, हा 3 P, उत्-वि-अपस्त 6 P, उज्ज 6 P, रह 10 (रहयति). — Er, s. त्यागिन् m., त्यक् m. — 1NG, s. त्यागः, उत्सर्भः. FORSOOTH, adv. नूनं, नाम, किल, खलु, यत्सन्यं, सन्यमेद.

Forswear, v. t. सज्ञापथं त्यज्ञ 1 P or प्रत्या-ख्या 2 P or अप-नि-ह्रु 2A. =v. i. મિथ्या ज्ञाप् 1U, क्ट-मिथ्या- ज्ञाप्. =EB, s. असत्यज्ञापथः, मिथ्याज्ञापथकारिन् m. Fort, Fortress, s. दुनै, कांटः, कांटि f.; 'governor of a f.' दुर्गाध्यक्षः, कोटिपालः.

FORTE, s. विशिष्ठ-अष्ट-गुण:, प्रधानगुण:.

FORTH, adv. बहि:, अमे, प्रतः; with verbs, ex. by निर्, उत्, प्र pr. 2 प्रमृति, आर्भ्य; 'from this time f. 'अय-अतः-प्रभृति, अयारभ्य; 'f.-coming' आगामिन, आसन्न, उपिस्यतः — FORTHWITH, adv. सपिद, झिटाते, हागेव, सयः, अचिरान्-रेण, आञ्च, अ-विलंबिनं, नत्क्षणात.

FORTIFY, v. t. तृढं क्लि, हिथरीकृ 8 U, इढयति (D.), सं-स्तंम् 9 P or c. 2 स्तृत-सुरक्षित- a. क्ल. परिजया आ-परि- वृ 5 U or परिवेष्ट् c. — ICATION, s. गृति f., परिजा, प्राचीरं, दुर्ग, कुटः, कोटः, प्राकारपरिज्ञादि

FORTITUDE, s. धेर्य, सत्त्वं, धीरता, मनःस्थैर्यः 2 वीयं, शौर्यं, विक्रमः, साहसं, पौर्वं

FORTNIGHT, s. पक्ष:, मासार्थ, अर्थमास:.

FORTUITY, s. दैवयोग:-घटना, दैव, समापत्ति f -ous, a. दैवायम, दैवाधान, अचितित, अतिस्तिपनत, आकास्मिक (की f.). -ously, adv. Accidentally, q. v.

FORTUNE, s. देवं, भाग्यं, भागधेयं, विधि:, अदृहं, म-वितंच्यताः, See Parm: 2 कदि ∫., भीः, सक्सीः, क्रे- भंग, संपद्द र., संपत्ति र., भंग. 3 गुमं, कल्याणं, म शिव, सीभाग्यं, मंगलं, पुण्यादयः; 'bad f.' दुँदैं दुर-मंद-भाग्यं, देवदुर्विपाकः; 'tell f.' गुभागुमं कथः । or चित्त् 10 or निरूप् 10 or आला्च् 10; '1 teller' देवज्ञः, गणकः, कार्तांतिकः, देवचितकः; 'female f.-teller' विप्रश्तिका, हैशिणका, देवज्ञाः '1 telling' गुमागुमदर्शनं. - ATE, व. भाग्यवत्, महभाग, मुभाग्य, सुभग, भन्य, सीभाग्यवत्, देवज्ञालित्, एण्यवत्, कृतिन्, भीमत्, पुण्यभाज्. 2 गुम, कल्याण, विष्, मंगल, भद्र. - ATELY, व्यंग. देवत्, देवयोगात्, विष्या, सीभाग्येन, भाग्य-देव-वज्ञातः.

FORTY, a. चत्वारिंशन् f. - FORTIETH, a. चत्वारिं (श्री f.)- क्रुन्म (भी f.).

FORWARD, a. अग्रिम, आदिम, अमस्थ, पुरोगामिः 2 अपूर्णकाल, आकालिक (की f.). 3 धृष्ट. मगलः निर्लंडिक, मतिभानवत्, सपितम, अविनीत. 4 उदाः व्यम्न, उद्युक्त, प्रत्युक्ष, अविलंबित. - v. t. सं-प्र-वृ с., उपकृ 8 U, पुरस्कृ, प्र-वृत् с., समुप्र् 10, साहार कृ, उन्नीतं ता 1 P, अनुमह 9 P. 2 पर् ए., प्र-चूर् 1 प्र-िह 5 P. 3 Accelerate, q. v. -adv. (f. s अमतः, पुरतः, पुरः, अयं, पुरस्तात्, सं-आम-मृद 'this day f.' अयं प्रभृति; 'to go backward an f.' गतागतं कृ; See Forth. - Ness, s. उत्साह अविलंबः, उयागः 2 प्रायन्थं, निर्लंडिकता, धाष्टर्भं, आवि प्रसंगः, अविनयः, प्रतिभानं.

Fosse, s. खातं, परिखा.

Fossil, a. शिलाजात. - s. धानुः; शिलाभवं, धानुद्रव्य उत्खातद्रव्यं. - IBT, s. धानविद्यात्तः

FOSTER, v. t. पुत् 1, 9 P; पा c. (पालयति), प्र-सं-व c., ਮ੍ਰ 3U, ਰਗ੍ 10. 2 (Love, hatred, &c.) ਪ੍ਰ 10 वह 1 P, बंध् 9 P; 'f.-brother' धात्रेय:, धात्रीपुत्र: 'f.-child 'पाडयपुत्र: (त्री f.), पराचितः, परिस्कं(इकं) दः, परिस्क (क्क) भः; परजातः, परैधितः; 'f.-father पालकापिता, प्रतिपालकः, धर्मतातः, 'f.-mother 'धा त्री, उपमाता, प्रतिपालिका, अंकपालिका, मातृका, धात्रेयी ${f Foul}$, a. मालेन, समल, अद्याचि, कलुष, मलदूषित मलीमस, आविल, अशुद्ध, अववित्र, अमेध्य, वीकेल. र्र कुल्सित, कदमल, गर्बा, निय, दष्ट. 3 अवाच्या, अशिष्ट अश्लील (language). 4 कूट, कपट, पाप, in comp. 'f. means 'कपटप्रबंध:: 'even by f. means' दुरितैरिप (R. viii. 2); 'f, play 'दुरितं, पापं 'f. weather ' दुदिनं; 'f. quality ' रजोगुण:; 'f smell ' प्तिगंभ:, दुर्गंभ:; 'fall f. of ' उपार पत् 1 P परस्परं आ-हन् 2 U or संघट 1 A; 'f.-mouth ed' दुर्मुख, बारदुष्ट, कटुवाच, मृखर, परिवादिन्. -v. t. मलिनयति-कलुषयति-आविलयति (D.), दुष् o. (दूष-यति). -LY, adv. अतिदुष्टं, घारं, मलिनं. -NEBS, 8. मालिन्यं, गर्यंता, &c.

Found; के के रुपा के (स्थापवंति); प्रति-तं अव-

इह् ०. (रोपयाते), निर्मा 3 A or ०. (मापयाते), वर्ष्) P, प्रवृत् ०., आरम् 1 A; मूल, निवंधन, निष्ठा, in comp.; 'attachment f. ed on love 'प्रेमम्ला-।विनिवंधना-रितः; 'f. ed on ignorance ' भूजानज, प्रज्ञानमूल-लक्ष, अविधाकल्पितः —ATION, ८. प्रतिष्ठानं, संस्थापनं; निर्माणं. 2 वास्त क., त., पोटः, यहप्रतिष्ठा, गृहमूलं, भित्तमूलं, वेश्मभूः. 3 (Fig.) मूलं, आधारः, उपप्रभः —BR, ८. संस्थापकः, प्रवर्तकः, आर्थास्कः, आर्दिकत् क., प्रतिष्ठापकः, प्रति, प्रयोजकः.

—ए. ६. जलमञ्जनन नृज् 4 P, जले नस्त् 6 P. — LING, ८. अपविद्धवालकः, उत्तरिधानस्यं.

OUNDERY, s. संधानी, कुष्यशालाः

ount, Fountain, s. निर्धार:, उन्हार प्रस्तवणं, वारिपवाह:. 2 मूलं, योनि f., प्रभव:, ६तः, आदिहेतु:. 3 धारायंत्रं (artificial f.).

Pour, a. चतुर, चतृष्टय; 'f. times' चतृः; 'in f. ways' चत्थो; 'f.-cornered' चत्रस्र-अ; 'f.-fold' चतुः)ण; 'f.-footed' 'चत्रपाद, चत्रपाद; 'f. score' अशीति f. — Fourth, a. चतृथे (थी f.), तृथे, तृशीय. — s. चतुथेनागः, पादः, चत्र्थाञः; तृशीयः, तृथैः, तृथीशः; 'a rupee and one f.' सपादरूपकः— LY, adv. चतुर्थस्थानं. — Fourteen, a. चतुर्दशन्तः — TH, a. चतुर्दश (शी f.).

Fowl, s. त्वाः, पक्षित्र m., ज्ञाकुनः; See Bird. 2 कुक्टः, ताम्बुडः, चरणायुधः. - v. i. पक्षिणो प्रह or बूध् 9 P or धृ 1 P. - ER, s. ज्ञाकुनिकः, न्याधः, ज्ञाकुनिकुञ्धः, ज्ञालकः, लुब्धकः, पक्षिप्राहकः, जीवांत-कः. - ING, s. पक्षिप्रहणं-वधः-चातः

Fox, s. ज्ञृगालः, कि(खि) खि:, खिकिरः, भूरिमायः, गोमायः; See JACKAL; 'f.-hunt' श्रगालानुसरणं; 'f.-like' विदय्भ, धूर्त, बहुमायः

Fraction, s. भिन्नं, भागः, अपूर्णांकः, राज्ञिमागः. -AL, a. अपूर्णं, भागिक (की र्र.), भागिकः

FRACTIOUS, a. कलहकारिन, शीप्रकोप; वामशील.

Fracture, s. भंग:, भेद:, विदारणं, वंटिनं, विभेग:, विभेद:. =v. t. भंज् 7 P, भिद् 7 P, विदू 10; See Break.

FRAGILE, a. भंगुर, भंगद्गील, भिद्र, भिदेतिम, सुख-भेदा, मुनंग; विनश्वर, क्षयिन्. =ITY, s. भंगुरता, क्ष-यिता, भिटरता

FRAGMENT, s. खंड:-डं, शकल:-लं, भागः, अंशः, द-लं, भिन्नः; 'in a thousand f. s' सहस्रधा. -ARY, a. अपूर्णे, भागिन्, खंडयुक्तः

FRAGRANT, a. सुराम, सुगंधि, सुवास, आमोद-परिमल-वत्, सुवासिक, सामोद, परिमलोहारिन, गंधकुक्त, गंधव-त्; तिक्त, कवाय. =LY, adv. सवास, सामादं, सगंध-=FRAGRANCE, s. आमोदः, परिमलः, सौरमं, सौर-यं, गंधः, वासः, सुनासः, सुगंधः

म्बद्धाः, क. कंतुर, सधर, ध्वंतिष, अनित्य, अस्थायिन,

क्षायन्, सयःपातिन्, क्षणभेगुर-विध्वंसिन्. = NESS, = TY, १. भेगुरता, नश्चरत्वं, क्षथिता, &c. 2 दोषः, स्खलिनं, प्रमादः

Frame, v. t. वि-, रच्च 10, वि-धा 3 U, कृप ०., कृ 8 U, घट ०. (घटयित), संवि-धा, समा-धा, निर्मा 2 P, 3 A. 2 निवंध 9 P. 3 सद्त्रीकृ; 'f. in the mind' मनसा चित्त 10 or कृप ०., चित्र कृ. - s. वि-मीणं, रचनं-ना, घटनं-ना. 2 आधारः, उपष्टभः; आव-एणं, कोश्वः, आवेष्टनं 3 शरीं, देहः, गार्वं, वपुम. त., कायः, अंगः, 'f. of body' देहबंधः; 'of a hardy f.' वजदोहन, सिंहसंहननः 4 भावः, कृति f. स्थिति त., दशा, अवस्थाः, 'joyous f. of mind' आनंदश्वाः. 5 आकारः, रूपं, आकृति f., रीति f., संस्थानं Franchise, s. पीरजनाधिकारः 2 मुक्ति f., मोचनं, स्वाधीनता. - v. t. मुच्च 6 P.

FRANGIBLE, See FRAGILE.

Frank, a. निङ्कपट, सर्ल, ऋजुमाते-बुद्धि, उदार, नि-च्योज, स्पष्ट-.फ्ट-वादिन, असंबृत, अबक, अमाय, नि-च्येलीक, दक्षिण, अगृद्धभाव; अकपट, अस्याज, अमा-विन् ; 'f.-hearted ' विमलात्मन, उदारधी; गुद्धांत:-करण. —LY, adv. निच्योज, নিঙ্কपट, अमायया, सरलं. —NESS, s. अमाया, ऋजुता, निङ्कापटचं, औदार्य, दाक्षिण्यं, सारत्यं, अकापटचं, &c.

Frank-incense, ८. कंट्र:-इ:, कंट्र:-द:, मुकुंद:, पालंकी

FRANTIC, त. डन्मन, मदिविक्षित, व्यस्तिषत्त, संरब्ध;
'f. with rage' कोधोन्मन, कोघोन्मादिन, =ALLY,
तिथः, उन्मत्तवत्, सोन्मादं, ससंरमं. =NESS, इ. डन्मादः,
व्यामोहः, चित्तविश्वः, उन्मत्तता, वातुरुता, चित्तविश्वमः,
FRATERNAL, त. श्रानीय, श्रात्विनिभ, श्रात्रमुख्यः =LY,
तिथः, श्रात्वत्, सोदरवत्.

FRATERNITY, s. श्रातृत्वं, सीशातं. 2 समाजः, संसर्गः, साहित्यं, बंधुताः - FRATERNIZE, v. i. श्रातृवत् सीमछ् 6 P or संग्रज् pass. or एकीम् or सिष्यत् 1 P. FRATRICIDE, s. श्रातृचातकः, श्रातृचातित् m. 2 श्रात्वधः-इत्या-चातः

Fraud, s. कपट:-टं, छलं, कैतबं, बाया, ब्याजः, कूटं, वंचनं-ना, उपिः, मतारणं-णा, विमलंगः, छपन् गः, रंभः, कराति र्रातः, निकृति र्रातः, निकृति र्रातः, कपटिन, सञ्याज, बाटं, धूतें, मायिन, बंचक, पतारक, विमलंभक, कापटिक-छाधिक (की र्रातः), कपट का comp.; 'a f. plan' कपटप्रवेधः: -Lr, adv. छ-लेन, सकपटं, सञ्याज, मायया, धूतेवत, सभायं, सकैतवं. Fraught, a. धुयं, धुराण, भाराकांत. 2 आ-स-परि-पूर्ण, आकीणं, आ-सं-कुल, गर्भ-आवह-in comp.; 'f. with danger' अन्यावह.

FRAN, s. कलहः, कलिः, युद्धं, इंद्रं FREAK, s. कामचारः, व्यवस्थं-लं, म्लोलीस्यं, छंदः-दस n., लहरीः तरंगः, विलासः, विश्वमः, कौला, विदेशीः = थ. र. चित्रीकृ 8 U, चित्र् 10. = isn, a. चपल, लोल, चलचित्त, लोलमति, स्वैरिन्, कामचारिन्

FRECKLE, s. जड्ल:, कालक:, पिड़:.

FREE, a. अमर्याद, मर्याद।तिक्रांत, विनय-हीन-ज्ञान्य, प-गल्भ, धष्ट, अविनीतः 2 आत्म-स्व-तंत्र, स्वाधीन, अन-धीन, अनायत्त, अपराधीन, स्वेन्छाचारिन, स्वच्छंद, स्वै-रिन, निरवप्रह, अपात्रत, अ-वि-वज्ञा. 3 मक्त, विमक्त, नि-में के, विमाचित. 4 नियंत्रण, अबद्ध, अनिरुद्ध, वि-टत-इंखल, अनर्गल, निर्गल, 5 निविध, निष्पत्यह, अप्रति-हत, निरवरोध, असंबाध, 6 निश्चित, वातचित, विश्वद, स्वस्थः 7 मुक्तहस्त, त्यागशील, व्ययपरः 8 अयतवाच्, असंवत, अनियंत्रितकथ. 9 मृत्यं विना. 10 सर्वसाधारण-सामान्य: 'f. from 'ex. by निर-अ in comp. or by गत, बीन, हीन, रहिन, वार्जन, ज्ञू-य, मन्ह, mostly in comp.; 'f. from pride ' निरवलेप; अनुण, वी-तस्यह, चिताहीन, &c.; 'f. choice ' स्वच्छा, स्वहचि f.; 'f. course ' प्रसर:. = v. t. यच 6 P or c., वि-निर-, वि-सूज 6 P or c., मोक्ष 10; gen. ex. by | ft or at pr. to nouns; 'f. from obstacle' विमान अपनी or ह 1 P, निविधीक 8 U; 'f. from debt 'अनुण a. कृ, ऋणं अपाक or निस्तृ c.; 'I f. ed him from doubt ' तं निर्मेक्तसंदहमकारवं, तस्य संदेहमपानयम्. 'F.-agency ' 'f.-will' हवेच्छा, यत्च्छा, स्वातंत्र्यं, स्वाच्छंयं, स्वेरताः स्वकामः; 'f.-booter' दस्य:, साहासक:, प्रमहाचीर: ; 'f.booting ' प्रसमं अपहारः, साहसं ; 'f.-born ' जा-त-जन्म-स्वतंत्र, जात्या स्वायत्त, जन्मनैव अपरायत्त, कुलीनजाति, अदासजः, 'f.-hearted,-minded' See FRANK; 'f.-hold ' निष्करभूमि f., स्वाधीना भ:: 'f.-holder' स्वाधानक्षेत्रस्वामिन m.; 'f.liver ' कुक्षिमारि:, औदरिकः; 'f.-man ' स्वतंत्रः, अप-रायत्तः, स्वाधीनः, अदासः; 'f.-spoken' स्फटवादिन्, स्पष्टवास, अगृहभाव; 'f.-thinker 'नास्तिकः, अनीध-हवादिन m.; 'f.-woman ' स्वाधाना, स्वैरिणी, स्वेर-चारिणी. = DOm, s. स्वतंत्रता, अवज्ञता, स्वातंत्र्यं. 2 मोक्ष:-क्षणं, वि-,मुक्ति f., भोचनं 3 निर्यत्रणं-णता, नि-विवता. 4 आवेनयः मर्यादातिक्रमः, प्रागल्भ्यं 5 विरहः, अभाव:, राहित्यं, हानि f., मिक्तः; 'f. of will or thought ' स्वेच्छा, स्वहच्यनुवर्तनं, कामचारः, स्वाच्छं-बं. -LY, adv. स्वेच्छया, स्वैरं, स्वच्छंदतः; कामतः, अयाचितं. 2 बहज्ञ:, बाहुल्येन, मुक्तहस्तं, भूयसा. 3 य-थेच्छे. नि-प्र-कामं, पर्याप्त, यथेप्सितं, आतृति. 4 निर्वित्रं, निर्यंत्रणं, अनिवारितं. 5 मृत्यं विना. = NESS, 8. नि-विघ्नता, विष्कापटचं, वाग्यतत्वं, त्यागशीलता, &c.

FREEZE, v. i. शिलीम् 1 P, घनीम्, संहन् pass., इये 1 A, संहतीम्, दयानीम्, पिंडं बंध् 9 P. =v. t. शिली-घनी-क 8 U, संहन् 2 P, जडयति (D.), जडी-क, इये c., शीलीक्क; 'a frozen mass of ice' शिल्हीम् हिम, हिमपिंडः

FREIGHT, s. नीभांडं, नीभारः, पोतत्रक्यागि, नाविकं. 2 तरः, आतरः, तरपण्यं, तारिकं, तायं. = v. i. (द्रव्या-णि) नावि निविज्ञ c. or नि-भा 3 U, द्रव्यी: पूर् 10. FRENETIC, See FRANTIC.

F'RENZY, 8. उन्माद:, चित्तविश्रम:-विश्रव:, उन्मत्तता, आवेश: -ED, a. उन्मत्त, भ्रांतचित, आविष्ट.

FREQUENT, a. नित्य, अनवरत, सतत, अभीक्ण, बहु-ज्ञाः घटमान or वत्तमान ; better ex. by 'f.-ly.' – v. t. सेव् 1 A, नित्यं आश्व 1 U, सततं भज् 1 U or अनिगम् 1 P, जुल् 6 A; सततं गम् &c.; See below. – ATIVE, s. यङ्कुगंतं, युक्रंतं. – LY, adv. पुनः पुनः, मुहुर्मेहुः, भूयोभ्यः, नित्यं, असकृत्, वारंवारं, अभीक्ष्णं, मन्तः, बहुज्ञः, अनेकज्ञः, बहुवारं, प्रायः, पा-पृण, प्रायज्ञः, ज्ञावतः, – FREQUENCE, – cx, s. वौनः-पृत्यं, सातत्यं अभीक्षणता, नित्यता, अविरामः, समनिहा-रः, अविच्छेदः.

FRESCO, & शांतता. 2 मंडोदकचित्रं.

िRESI, a. नव, अभिनव, नृतन, नवीन; प्रत्यप्र, अविश्वीणं, अम्लान, अशुङ्क (of flowers only); 'f.
age' नवं-प्रथमं-त्रयः; 'f. wound' आहंक्षसं. 2 पेय,
आस्वाय, अलवण. 3 श्वीतल, त्राव, मुख (of breezes).
4 सरस, अथात, अक्षतवीयं, अक्षात, अक्षीणतेजमः;
'a f. man' नवाशिष्य:-छात्रः, प्राथमकित्यक्तः, श्रैक्षः
(just initiated). — EN, v. t. नवीकृ 8 U, सर्सीकृ, (पुननेवीकृताः स्मः S. 5). — LY, adv. सयः,
नवं, प्रत्यसं. 2 श्वीतलं, सुखं. — NESS, s. नवता, नृतनता, अम्लानता, अक्षीणताः 2 तेजस् n., वीथं, सरसंखं,
अक्षाति-अथांति f. 3 अलवणताः 4 नवरक्तवणं:

FRET, v. i. क्षुम् 4 P. वांड pass., ब्यथ 1 A, दुर्मनायते (D.), अंतः सं-पित-आ-तप् 4 A, शुच् 1 P.
क्रिश् pass., बिह्न 6 A, आत्मानं तप् c. or क्षुम् c. 2
घषेण-क्षि pass., संघ्ष pass. = v. t. संतप् c., क्षुम् c.;
व्यथ c. (व्यथयात), वांड 10, बाध् 1 A, क्रिश् 9 P.
2 घष् 1 P, घषेण- तप् c. = s. (Of sea) क्षोभः, वीचिमलोठनं. 2 (F.-fulness) चित्तन्थ्या, आत्मवीडाक्रिशः, उद्देगः, मनस्तापः, मनःक्षोभः, अञ्चाति f., दुर्मनाथितं. 3 प्रतीपता, वक्रभावः. = FUL, a. आत्मतापित्,
ग्रामकापिन्, दुमेनस्, चंड, श्रीष्ठकुश्च-संतप्तः. 2 वक्रप्रक्रितं, प्रतीप, वक्रभावः, दुष्पकृति, वामशील, जिद्धस्वभावः
— FULLY, adv. सचित्तक्षोभं, मनस्तापन.

Fretty, u. व्यत्यस्तरेखारूपेण तष्ट.

FRIABLE, See FRAGILE.

FRIAR, s. योगिन् m., मृनिः, यातिः, सन्यासी, तपस्वीः
- Y, s. मठः, आश्रमः, विहारः

FRICTION, s. घर्षण, संघर्ष:, आ-अभि-घर्ष:-वैण, आ-वि-घद्दनं, परस्परघर्षणं-मदेनं

FRIDAY, 8. जुक-भृगु-वार:-वासर:-

FRIEND, s. मित्रं, सखि m., सहद् m., स्निग्धः, वण-पित् m., हितः, सहायः, सजुस् m., संगित् m., वय- स्य:, बंधु:; (term of address) भद्र:-द्रा; 'an old f.' चिर्मिनं; 'a true f.' सम्मिनं. -v. t. टपकु 8 U, अनुमह 9 P. -LESS, a. चिन-वंधु-हीन, असहाय, अनाय, अन्तरमः, See FOBLORM. -SEIP; e. सख्यं, मिनत्वं; मैनी, मैन्यं, बंधुता, सीहारं, सीहृदं, स्नेहः, प्रण्यः, प्रीति f., मेमन् m., n., अनुरागः. 2 साहाय्यं. -FRIENDLY, a. स्निन्ध, सदय, हितकाम, हितैचिन, स्नेह चील, बानुराग, सुहृदय, सप्रण्यः. 2 हित, अनुकूल, अनुमाहिन, उपकारक, हितकार; सुखावह, कत्याणकर (री f.); 'on f. terms' स्नेहचूस्या, मिन्नमिना; 'f. disposed' हितबुद्धिः; 'f. dispute' प्रण्यकलहः, प्रीतिकलहः. -adv. मिनवत, हितवत, स्निन्धं, प्रयं. -NESS, e. हितस्का, हितकामना, हिककुद्धिः f., अनुकुलता, मिन्नवं, प्रण्या, स्नेहचीलता.

FRIEZE, 8. स्थूलपदं-ज्ञाटकः, बराजिः.

FRIGATE, s. महायुद्ध नौका.

FRIGHT, ८. भयं, त्रासः, संत्रासः, शंका, साध्यसं, भीति f., उद्देगः, द्दं; 'take f.' सं-उत्-त्रस् 1, 4 P, उत्प्रदत्त-व्यक्तित-a. भू. -v. t., = EN, v. t. भी c. (भाप-यते-भीषयते), सं-उत्-त्रस् c., उद्दिज् c. - ED, a. भीत, त्रस्त, भयातें; भयाकुल, व्यक्ति, ससाध्यस, जात-शंका, शंकित, भयाविष्ट. - FUL, a. भीम, विकट, क-राल, दाहण, भीषण, धोर, भैरव (वी f.), रोद्र (दी f.), भयानक, भयावह, उम, भयंकर; 'f. in appearance' करालवदन, भीम-रोद्र-दर्शन, उप्पदर्शन. - FULLY, adv. दाहणं, धोरं, हमं.

FRIGID, a. ज्ञीत, शिशिर, हिम, जड. 2 निरुत्साह, निःस्नेह; See COLD. —ITY, s. हिम, शैत्यं, जडता. 2 वि-रागः, स्नेहाभावः. —IY, adv. शीतलं, शिशिरं, निःस्नेहं. FRINGE, s. अंचलः-लं, इश्चाः (f. pl.), बस्तयः (m. f.); 'like a f. rent from the robe of heaven' छित्रा इवांबरपष्टस्य दश्चाः (Mr. 5). —v. t. प्रांतयित (D.); 'f. ed with gold' सुषणेमंडितभांतं (बकं). FRIPPERY, s. चीराणि (pl.), जीणे-चीर-वकं, वक्रखं-डाः, कर्षटाः. 2 निष्मयोजनहब्यं, उच्छिष्टं.

Friend, v. i. क्रीड् 1 U, इतस्ततः रम् 1 A or नृत् 4 P or मु 1 A, खेल् 1 P, वि-इ 1 P. = v, a. इष्ट, प्रहष्ट, प्रफुल, सानंदः

FRITH, s. संकट, संबट:.

FRITTER, v. t. संडत्त: कृत् 6 P; संड् 10, त्राकलीकृ 8 U; 'f. away' संडतः-अन्पत्तः-म्यूनीकृ or क्षी-णीकृ or क्षे c. (क्षपयति); 'f. away time' अन्प-ग्रः (मुधा) वेलां क्षे c. – s. संड:-डं, त्राकल:-लं.

FRIVOLOUS, a. लघु, अगुढ, अनर्धक, तुच्छ, यदिकचन, चपल, चपल-लघु-वृत्ति, लघुकमेन्. = NESS, = FRIVO-LITY, s. लघ्यं, लघुवृत्तितान्तं, लघुता, यदिकचनका-रिता, चायकं, चपलं कमें, निरधेकच्यापारः

FRIZ, FREZZIE, v. t. of g c., suige c.

FRO, adv. (In ' to and f.') इतस्ततः; ' going to and f.' गमनागमम.

Frock, s. उत्तरीयं, कंचक:.

Frog, s. भेकः, दर्दुरः, मंडूकः, वर्षाभूः, शा(सा)लूरः, अवः, अवगः, अवंगमः, वर्षाधोषः; '' she-f.' मंडूकी.

FROLIC, v. i. क्रीड् 1 U, विलस् 1 P, विह् 1 P, खेल् 1 P, रम् 1 A, विश्रम् 1, 4 P. = s. क्रेलि f., विलासः, क्रीडा, विहारः, वि-श्रमः, लीला, खेला, क्रीडा-खेलां- = some, a. क्रेलि-विलास-प्रिय, विलासिन्, क्रीडा-खेला-पर, दबासिन्, विहारिन्, क्रेलिकरः, परिहासन्नीलः

FROM, prep. Gen. ex. by abl., when denoting source or place. 2 (Of cause) by abl. or instr., (only by instr., the noun being f.); 'f. curiosity' कतहलात-लेन; 'f. its fragrance' सुर्भितया. 3 (Of persons) by abl., or सकाशात् with gen.; रामस्य सकाजात 'f. Râma.' 4 (Of time) by an with abl. or in comp. ; 'f. the beginning' आमूलातु ; आजन्मन:, आजन्म ; gen. by आरभ्य or प्रभृति, with abl. : तह श्रीनादारभ्य or प्रभृति ; 'f. this day' अयप्रभृति, अद्यारभ्य ; 'f. above ' उपिशात, अध्वीत ; 'f. day to day' दिनेदिने, दिनाहिनं; 'f. below' अधस्तात्, अधी-भागात्; अधःस्थानात्; 'f. behind ' पशादेत्य, पृष्ठतः, पृष्ठत आगत्यः 'f. hence' अतः, इतः ; 'f. afar ' दरत:, दुरात ; 'f. without ' बहिदेशात ; 'f. within ' अभ्यंतरात, अंतः पदेशात.

FRONT, s. अमं, अममागः-देशः, मुखं, मूधंन् m.; 'f. door or gate' मुखं, निःसर्ण. 2 बदनं, आस्यं, मुखं, आननं. 3 शिरस् m., ललाटं; 'in f. of' पुरः, पुरतः, अमे, अमतः, पुरस्तात्, प्रत्यक्षं, समक्षं, साक्षात्, अभि-सं-मुखं-खं, (with gen.); 'f. of war' रण्धुरा, रणशिरः-मूर्था; 'f. of army' सेनामुखं, सेनामं, अमानीकं (f. ranks); 'in the f.' अमे, मूर्धिन, धुरि, शिरसि; 'to place in the f.' पुरस्क, अमण्यक्, अमेसरिक्च. = v. संमुखं-छं स्था 1 P or वृत् 1 A, संमुखं-अभिमुखं-मृदं - AGE, s. अम-पूर्व-भागः, मुखं- AL, त. लालाटिक (क्षी कि.), ललाट in comp. = s. ललाटपदं; 'f. of an elephant' कुमः, गंडः. = LESS, त. भृष्ट, निर्लेज्ज, निष्ट्यप. = LET, s. ललाटपदं.

FRONTIER, s. सीमा-मन् f., डपांतः, पर्यंतः, भांतः, समंतः, सामंतः-तं. =a. 'Dwelling on the f.' सामंत (ती f.), सीमावर्तिन्, पर्यंतस्थ, भांतनिवासिन्; See BORDER.

FRONTISPIECE, s. मुख्यतिमा-चित्रं ; 41. of a house ' गृहमुखं, गृहामभाग:

FROST, s. तुवार:, तुहिनं, हिमं, अवस्थाय:, बीहार: 1

प्रातेयं; मिहिका ; 'f.-bitten' हिमसिक्त, तुषार-शीत-वपहत. = Y, a. हिम, तुषार, हिम-तुषार-वत्.

FROTH, s. फेन:-णः, मंडः-ढं, उत्सेषनं ; Ses FEE-MENT. =v. i. फेनायते-मंडायते (D.), उत्सिष् pass. =v, α . फेनिल, फेनमब (यी f.), फेनिन्. 2असार, लघु, निःसार, निःसत्व, अंतः शूत्यः

FROUZY, a. प्तिगंधि, डमगंध.

FROWARD, a. अदम्य, अविनेय, अतिलालित, दुरुंलित, उच्छुंखल, दुद्दांत. 2 प्रतीप, प्रतिकृत, वक्वस्वभाव, विलोनम, वामश्रील, प्रतीपाचार. =LY, adv. वक्रभावन, प्रतिकृत, =NESS, s. प्रतीपता, वामता, वक्रभावः, अदस्यता. FROWN, s.-अभ्भाः, भू(भु) काटेटी र्रा, भूभेदः-क्षेपःसंकोचः. =v. i. अक्रुटि बंध् 9 P or रच् 10 or कृ 8 U, भूभोन द्र्या 1 P, भूवी संकुच् 1 P; 'Oh he just f. s at myself' अये मध्येव भुकुटीधरः संवृत्तः (U. 5). =ING, a. नत-आकृषित-भू, सभूभंग. =INGLY, adv. सभूभंग, भूक्षेपेण, भुकुटि बद्धा, सभूक्षेपं.

FRUCTIFY, v. t. बहुफलदीक् 8 U, सफलीकृ, स्फीती-कृ, सफलयति (D.). = FRUCTUOUS, FRUCTIFER-OUS, a. (बहु)फलद, फलिन, फलदायिन.

FRUGAL, a. मित-अल्प-व्यय-व्ययिन, स्वल्प-पिमिन-व्यय, अमुक्तहस्त, क्रपुण, व्ययविमुखः – ITY, s. मित-व्ययिता, मित-स्वल्प-व्ययः, अमुक्तहस्तत्वं, कृपणत्वंः – LY, adv. अमुक्तहस्तं, मित-स्वल्प-व्ययेन, अल्पव्यय-पर्वं, क्रपुणं

FRUIT, s. फलं (lit. and fig.); ज्ञ (स)स्यं, प्रसवः, उत्पन्नं. 2 परिणामः, उत्तरक्रं, कर्मफलं. 3 (Progeny) अपत्यं, संतानः-नं, संतित f., प्रजा, प्रसूति f.; फलं. 4 अर्थः, लाभः, फलागमः, फलपाति f.; 'dry f. ' वानं; ' unripe f. ' ज्ञालाटु; ' bear f. ' फल 1 P, फलं बंध् 9 P or दा 3 U, सफली मु, पच pass., (सदा एव सुकृतां हि पच्यते कांक्षितं R. x1. 50); 'f.-bearer' फलदान m., फलद:; 'f.-bearing 'फलद, फलेमहि, फलभृत्, फलदायिन्, फलिन्, फलगालिन; 'f.-garden' फलवाट:-टिका; 'f.season or time ' फलकाल: समयः, फलावचय-काल:; 'f.-stalk or stem ' शह्यमंजरी, प्रसवबंधनं, वृतं; 'f.-tree' फलदः वृक्षः, वनस्पतिः, फलमाहिन् m. =AGE, s. फलोचयः, फलभारः-गुच्छः, फलागमः-=ERER, s. फलविक्र(येन् m. =ERY, s. फलानि. 2 फलस्थानं. -FUL, a. फलबन्, फलद, फलिन्, स-फल, फिलत, अवंध्य, अमीघ, बहुफलद, फिलन, फले-ग्रहि. 2 बहुमज, प्रजीनब्गु, बहुपत्य, बहुपजोपेत. 3 उत्पादक, जनक; आवह-प्रभव:-मूलं-कारणं in comp. =LESS, a. निष्फल, वि-अ-फल, निर्धक, व्यर्थ, मोघ, वेध्य, अन्थेक, निष्पयोजन, निर्गुण, अनुपयुक्त, फलहीन, ् अवकेशिन्. =LESSLY, adv. व्यर्थ, निरर्थकं, मुधा, बुधा, मोघं, निष्फलं. -LESENESS, s. वैयध्यं, अनुप-योगः, व्यर्थता, वैकल्यं. =FRUITION, s. उप-,भौगः, तुक्ति $f_{m{\cdot}}$, अनुभवः, भास्वादः; सुखोपभोगः, फलास्वादः, सुखानुभवः, सुखास्वादः

FRUMENTACEOUS, a. गोधुमनय (यी f.).

FRUSTRATE, v. t. विकली-निष्कली-मोघी-क 8 U, प्रति-व्या-हन् 2 P, अज् 7 P, खंड् 10, वृथा-मुधा-हः, See BAFFLE. -a. Fruitless, q. v. =ED, a. प्रति-व्या-हन, मोघीकृत, वृथामृतः 'f. in attempts or hopes' भग्नोदाम, व्यथमयन्त, भग्नसकत्यः, भग्नाज्ञ, अकृतार्थ, मोघाज्ञा, खंडिताज्ञा, प्रतिहत्त, प्रतिवद्धः =10N, s. भंगः, व्याघातः, विकलीकरणं, खंडनं. =1VE, =0RY, a. व्याघातिन्, भंजक, वृथाकारिन्

FRUTESCENT, a. गुल्मावृत.

Fry, s. क्षुद्धम्ब्यसंघः, मत्स्यसंघातः, पोताधानं 2 मी-नांडे, =v. t. अस्ज् 6 P or c. (भजेयति), पच् 1P, भृज्ज् 1 A. = Ing, s. भजेनं, पचनं; 'f.-pan ' पिठरः रं, भृज्जनं, आष्ट्रः, भजेनपानं, अनिर्देशं, काजीवं, पिष्टपचनं; (for liquor) स्वेदनी, कंदु-दू m.-f. =ED, a. भ्रष्ट, भजित, कंदुपक्षः, 'f. grain' धानाः (f., pl.), भ्रष्टपवाः, लाजाः (m. pl.).

FUDDLE, v. t. मद c., मदेन मुद्द c. -v. i. मद् 4 P. -ER, s. पानासकः, पानरतः

Fuel, s. इंधनं, एधस् त., एधः, इस्मं, समिध् f., समिधनं; 'add f. to the flames' See under Oil. Fugacious, a. पहायनदील, पहायनपर; अस्थिर, चपह, लोल.

Fugirive, s. कृतपलायनः, पलायिन् n., कांदिशीकः -a. प्रपलायिन्, पलायनपर-शीलः 2 चपल, तरल, चंचल, अस्थिरः

Fulcrum, s. आधारः, उपस्ते(१)भः, आलंबः, आभयः FULFIL, v. t. सं-परि-पूर् 10, साध् 5 P or c., निर्वह c., नि:-सं-पद् c., समाप् c., निर्वृत् c., सफ्र हीकृ 8 U, निस्तु c., तीर् 10; 'f. a promise ' प्रतिज्ञां निर्वेह c. or तीर or शुध् c. or पा c. (पालयति) or अप-वृज् 10; gen. in pass. constr. ex. by पूर्ण, कृत, आप्त, लब्ध, in comp.; 'whose desires are f. ed' समवात-लब्ध-मनोरथ:-कामः, कृतार्थः, पूर्णमनोरथ:-काम:, कृती; 'who has f. ed his promise' वर्णप्रतिज्ञ:, पालितसंगर:, सत्यप्रतिज्ञ:, सत्यवत:-संध:. -LER, s. निर्वाहकः, साधकः, पूरायितृ m. -MENT, s. पूरणं, सिद्धि f-, निष्पत्ति f-, साधनं, निर्वोहः; ' \mathbf{f} . of desires 'कृतार्थता, कामसिद्धिः, इच्छापूरणं, इष्टावातिः Fulgent, a. उज्ज्वल, दीति-युति-मत्; See Bright. -Fulgency, s. तेजस् n., प्रभा, कांति-दीति-स्ति f. Full, a. (of) सं-परि-पूर्ण, आ-सं-कीर्ण, आ-सं-कुल, संभूत, ब्यात, निर्भर, पूरित, मय (यी f.) in comp. 2 अक्रेष, अन्यून, सकल, निखिल, कृत्स्न, समग्र, अविकल, अखंड, संपूर्ण; ' f. year' पूर्ण वर्ष; 'f. speed' पूर्णवेग:; 'f. 8 months old' पूर्णाष्ट्रमासः 3 परिणत, परिपक्ष, पक्ष, कछोर, प्रीढ, संपन्न. = s. पूर्णता, साकल्यं; 'in f. 'स-विस्तरं, साकल्येन. -adv. कृत्स्नशः, सर्वथा, साक-स्येन, अशोषत:-षेण, पूर्णं; 'f.-blown' प्रकृत, वि-कच, विकसित, प्रस्कुट, प्रस्कुटित ; ' f.-bodied ' स्थूलकाय, सन्नद्धांग, पुष्टदेह; 'f.-bosomed' पीन-स्तन (नी f.), पीनकुचकुद्गल; 'f.-fed' पृंष्टांग, हृहपुष्ट; 'f.-grown ' प्रवृद्ध, प्रौढ, कठोर, परिणत, प्रकृदः, गतशैशव, पाप्तयीवन, यीवनाकृद, समास्ट-योवनारंभ (of men); 'f.-growth' मौढि f., प्रैाडता, प्रवृद्धि f.; 'f.-laden' पूर्णभार, सुभाराकांत; 'f. moon ' पूर्णेंदु:, सकलेंदु: ; 'f. moon day ' वीजिमा, वर्जिमा, राका. - ER, श. रजकः, निर्णेजकः =LY, adv. अञ्चाषेण, सविस्तर, अञ्चेषुतः, सर्वज्ञः-था, साकल्येन, कुत्स्नग्रः, निरवज्ञेषं, विस्तरेण-रग्नः, पूर्ण-तथा. -NESS, s. पूर्णता, निर्भरता, पूर्ति f., सैभारः. 2 बाहुल्यं, प्राञ्चर्यं. 3 परिणामः, परिपासः, सिक्ति f_{-} , प्रादि f., संपद f.

FULMINATE, v. t. विकट रस् or स्तन् 1 P, स्फुर्ज् 1 P. =v. t. वजनियोंबेण इव प्रेर् c. or उदीर c. -10N, s. स्फुर्जन, वज-मेघ-नियोंब:, स्तनितं

Fulsome, a. गहित, कुस्सित, गर्छ, बीभन्सजनक, विरस. = NESS, s. विरसता, गर्छता

Fumble, v. i. परामृज् 6 P, समालभ् 1 A, अदक्षं कार्यं वि-भा 3 U. = ING, a. संभांतं परामृज्ञत्, अदक्ष-तथा कार्यविभाषिन्. = s. अदक्षं कार्यविभानं

Fume, s. धूम:-मिका, बाष्प:, धूप: 2 धूमोहार: 3 को-ध:, संरंग: -v. t. धूमयति (D.), धूप् 1 P (धूपायति). - Fumigate, v. t. धूप् 10, धूप् 1 P (धूपायति), धूपे-न वास् 10 or भू c.; 'a thing f. ed ' वासितं, भावितं. -v. i. धूमायबे (D.), बाजां उद्गु 6 P. 2 Angry, to be, q. v. -10N, s. वासनं, भावनं, अधिवासनं. - Fumy, a. सध्म, सध्प.

Fun, s. पारि(री)हासः, नमेन् n., क्रीडा, खेला, केलि f., प्रहसनं, क्रीडाकीतुकं; 'said in f.' नमेभा- पितं, नमीलापः. - Funny, α. हासजनक, विनादन- शील, रसिक, कौतुककारिन्, नमें-परिहास- in comp. 2 उपहास्य, अपरूप

Function, s. व्यापारः, कमन् n., कार्यं, कृत्यं, चेष्टा, क्रिया, चेष्टितं, व्यवसायः, व्यवहारः, वृत्ति f., पृत्रतिः. 2 नियोगः, अधिकारः, परं. 3 आधरणं, अनुष्ठानं, करणं. 4 गुणः, धर्मः स्वभावः. 5 दृष्टियं, सिक्त f., कर्मेंद्रियं. =ARY, s. नियोगित् m., अधिकारी, कार्य-निवोहकः, नियुक्तः, अधिकतः

Fund, s. संचय:, पुंज:, राजि:, समुदाय:, निचय:, सं-योग:, संनिपात:; See Collection. 2 मूलधन, नीवि-वी f. = v. t. सं-चि 5 U, संप्रद् 9 P, पुंजीक 8 U. राजीक.

Fundament, 4. गुद्दं, मायुः, अपानं, मलद्रारं 2 अ-भोभागः, तलं

FUNDAMENTAL, a. त्रधान, सार, सार भूत, गुवैथ, मीकिक, मूल in comp.; 'f. cause' मूलकारणं; 'f.
principle' मूलतत्व. = s. प्रधान-मूल-तत्वं, मूलं,
तत्वं, सार:

Funeral, s. औध्वेदेदिकालया, अंत्येष्ट f., प्रेतकार्य-कृत्यं, प्रेतनिहीर:, अत्याक्तया, उत्तरिक्तया-कर्म, औध्वे-देहिकं, भादादि कर्मं = a. औध्वेदेहिक, औध्वेदेहिक (की f.), better by (s.); 'f. pile' चिता, चिति-ती f., चित्या

Fungus, s. बिङ्जं, गोमयजं, शिलीभं, शा(सा)लेयः, शीतशिवः, छत्रा, मधुरिका, मिसि-श्चि-सी-शी-र्रा, मिश्रेयाः Funicle, s. सुदरङ्जु र्र., सुदर्गणः, सूत्रं

FUNNEL, s. धूनमार्ग:-पथ:-द्वारं. 2 नाली, प्रणाली-लि-का, नाडि-डी f.

Fur, s. रे।(लो) मन् n., तनुरह:-ह, पश्लोम; 'f. on the tongue' कुलुई, मलं. = RED, a. लोमावृत, लोमावित. 2 समल

FURBISH, v. t. तिज् c., नि:-तप् c., प्रमृज् 2 P or c., भाव 10, परिष्क 8 U. =ED, a. निर्धात, प्रमृष्ट, निष्टत. =EB, s. तेजकः, मार्जकः, निर्णेजकः; 'f. of weapons' ज्ञाकमार्जः, असिधावकः. =ING, s. धावनं, परिष्कारः, तेजनं

FURCATED, a. इचन.

Furl, v. t. सं-वेष्ट्र., स-वृ 5 U, संप्रद्रीक 8 U, सं-ह 1 P.

FURLONG, s. नत्व:.

FURMENTY, s. श्लीराजं, परमात्रं, पायसं.

FURNACE, s. अग्निकंडं, अधिश्रयणी, अंति(दि)का, टस्मानं; 'a portable f. ' See HEARTH.

FURNISH, v. t. (डपकरलै:) संयुक् 10 or सनाथीकृ 8 U; (डपक्रत) डप-कृष् ८., डप-पट् ८., सं-भृ 3 U,
वि-धा 3 U; gen. ex. by स or सनाथ in comp.;
'f. ed with arrows' सज्ञर्र धनुः; मिणिजालापट्टसनाथं लतागृहं (V. 2) 'f. ed with a marble
slab'; 'to f. with arms' जकाकी: संनह् 4 P
or मज्जीकृ.-ED, a. सं,-युक्त, समन्वित, उपेत, उपपरि-कृत, सनाथ, संभृत, स in comp. 2 सोपक्रत,
सोपकरण, उपस्करादियुक्त. 3 सज्जब्द, सज्जीकृत.,
-FURNITURE, s. डपक्ररः, उपकर्ण, परिच्छद:
सामग्री, सज्जा, संनारः, उपचारः, परिवहः; 'on
sofas with all f.' उपचारवन्तु मंचेषु (R. vi.
1); परिवहेवित वेशमानि (R. xiv. 15); 'household f. 'गृहोपस्करः, पारिणाइं.

Furrow, s. सीता, हिल:, लांगलमार्ग:-पद्धति f., हलरेखा. 2 रे(ले) खा, सुविरं. 3 बदनरेखा, बिल-ली f. -v. t. (हतेन) कुच् 1 P. (लांगलेन) लिख 6 P or रेखा: क 8 U. -ED, a. सीत्य, कुट, हल्यवत्.

FURTHER, a. दूरतर, दूरस्थ, दवीयस्. 2 अधिक, अ-पर, अधिकतर, पर. -adv. दूरतरं, अधिकदूरं, अभ- मतः, पुरतः, अमेतरां, पुरस्ताहः, 'a little f. on' स्ताकांतरं, अमतः, (कॅबिदमे; 'f. and f.' अधिका-धिकं, उत्तरोत्तरं. 2 अपरं, अन्यन, अपरं च, किं च, अपि च, अपरं हः. -v. t. प्र-सं-वृध् c., अनुमह 9 P, उपकृ 8 U, त्वर् c. (त्वरयित), पुरस्कः, पृश्व c., साहाय्यं दा 3 U, उत्कृष् 1 P, उन्नितः उत्कर्ष-नी 1 P. -ANCE, s. सं-प्र-वर्धनं, प्रवर्तनं, अभि-प्र-वृद्धि f., अनुमहः, उपकारः, साहाय्यं, उत्कर्षः. -ER, s. उपकारकः, प्रवर्धेकः. -MORE, See (adv.).

FURTHEST, a. द्विष्ठ, दूरतम. - adv. मुद्रं, द्विष्ठं. FURTIVE, a. चैथिंग गृहीत, अपहृत, छल।पहृत, नि-भृतं कृत. - LY, adv. चौरवत, उपांश, रहसि, नि-भृतं, छलेन.

Fury, इ. मत्तता, उत्मत्तता, चंदबा, उप्रता, औत्कटचं. 2 संरंभः, कोषः, कोषः, रोषः, आवेशः, अमर्षः. 3 महिष्यः, अस्यतेषाः-जवः, वतं, आपातः. 4 चंडी, दुर्गो. — Rurious, a. प्र-, चंड, तीव, उप्र, प्रवल, महिष्यव्य टिंग्यन, मन्त, मदोत्कट, मदकल, समद, उदममद, उत्मादसंत्थ, उत्कटं. 3 कोपाकुल, संरच्य, क्रोधाषिष्ट, कोपपत्तित, रोषण, इद्धकोप, जातामथे. — LY, adv. उप्र, चंडं, महोवेषन, संरंभेण. — NESS, इ. संरंभः, उप्रता, उप्पादः, कोपाकुललः

Fuscous, a. आकृष्ण, आनील.

Fuse, v. t. वि-बृ .c., वि-ली c., अलसात् क्र 8 U.

2 एकरूप a. कृ, संमिभ् 10, सायुज्यं कृ, संयुज्
10, सद्शीकृ. =v. i. वि-हु 1 P, वि-ली 4 A, इबीभू, गल्-क्षर् 1 P. 2 सद्शीभू, सायुज्यं प्राप्
5 P, एकरूप a. भू. =IBLE, a. द्राज्य, विरुचनीय, इवशील, क्षरणशील. =ION, s. द्रावः, विरुचविरुचः, द्रवन्यं, क्षरणं 2 एकरूपता, सद्शीभावः, एकभावः, संमिश्रणं, संकरः, संयोगः

Fuss, ८. भाउंबर:, तुमुलं, कोलाहल:, संश्रम:. = ४, ८. संश्रमकारिन्.

Fust, s. स्तंभ:, स्तंभदंड: 2 डम-पृति-गंध:, दुर्गंध:.
- Fusty, a. पृति, पृतिगंधि, डमगंध:- NESS, s. पृति
f., दुर्गंध:.

Fustian, s. स्थूलज्ञाटकः, वराज्ञिः, स्थूलपर्दः-वर्स-कार्यासं 2 अतिस्रयोक्ति f., गर्वेक्तिः, दर्पवचनं, सद्पी वाचायुक्तिः - a. स्थूलकार्पासिक (की f.). 2 अति-गर्वित, दर्पास्मात, सगर्वे

FUTILE, a. निरर्थेक, मोध, व्यर्थ, निर्गुल. 2 असार, लध्वर्थ, निःसार, निःसच्च, फल्गु, तृणप्राय, तुच्छ. – ITY, s. मोधता, लाधवं, असारता, &c.

FUTURE, त. भविष्यत्, उत्तर, अनागत, आगामिन्, भा-विन्, उत्तरकालीन, अस्तन (नी f.); 'I. time' अना-गतवेला, उत्तरकालः, आयति f. 2 पारलीकिक-पार-विक-आमुध्यिक (की f.), अमुत्रत्य, परलोकगत. = ३., माप्त, ३. भावि-उत्तर-कालः, भविष्यत्-आगामि-कालः, भाविम् गः, अनागतं, अनागतं कालः, आयति f., बद्दैः। ' past, present and f.' समतीतं च भवच्च भावि च (R. VIII. 78); 'ignorant of the f.' अध-स्तनविद, बदकानिभिज्ञः

G.

Gabardine, s. ব্যারি:, ব্যুল্যাবের:. Gabble, -- er, See Babble, -er.

GABEL, 8. कर:, राजस्वं, शुल्क:-ल्कं, वालि:.

GABLE, . गृह-प्रासाद-शिकर.

GAD, s. बाणामं, जूलामं; अमं, कणं:. 2 कील:, लोइ-कील:. - . . . अट् 1 P, पारिश्वम् 1, 4 P. - DENG, s. परि-,अटन-निर्मणः

GAD-FLY, अ. दंशकः, गोमक्षिका, दंग्नः-क्षी, वन-मक्षिका

GAFFER, s. वृद्धजन:; अशिष्टाचार:.

GAG, s. मुखनंधनी-पिधानं, रोधनं. =». t. मुखं वंध् 9 P or निरुध् 7 U or पि-धा 3 U.

Олов, в. पण:, आधि:, परिपणनं. 2 मानं, म-परि-माणं. 3 मापनयंत्र. 4 आह्वानं. - v. i. पण् 1 А, प्रति-ज्ञा 9 U, अंगीक 8 U, प्रतिपद् 4 А, सञ्चपभं प्रतिज्ञा. Оловия, v. i. कुंठ 5 2 P; कुंज 1 P.

GAIN, v. i. सम् 1 A, अर्थ् 1 P or c., आप् 5 P, आ-समा-सद c.; See GET; 'g. ground 'उप-िष pass., प्रमुध् 1 A; प्रदर्श 1 P; 'g. over 'साध् c., वर्श ने 1 P (धनदानादिना); अनुरंज् c., प्रद् 9 P; 'g. over to one's side ' स्वपक्ष प्रद् c.; 'g. a battle ' युद्धे जयं तम्; 'g. the day ' जयं प्राप्, विजयन् a. मू; 'g. upon one's steps' समासद c.; See OVEETAKE. =v. t. कमशः प्रस् or प्रम् 1 P. =s. सामः, प्राप्ति f., फलं, आयः, अर्थः, उत्पर्भ, फलोदयः, अर्जनः =EB, s. अर्थकः; प्राप्त तमः; फलं-पापकः =FUL, a. फलंद; लाभजनक, अथेन्यादकः =LY, adv. दक्षं, चतरं, सपाटदं

GAINSAY, ७. ८. विरुष् 7 U; भि-प्रति-विष् 1 P, प्र-त्या ख्या 2 P, प्रत्यादिश 6 P, अपवद् 1 U, अपलप् 1 P, अधरीक् 8 U, निरा-क्व, बाध् 1 A, निरस् 4 U. — EB, ८. अपवादकः, निषेषकः

GAIRISH, a. अतिज्ञोभन, रूपगर्थितः = NESS, s. अति-ज्ञोभा, रूपगर्थः, दंभः

GAIT, s. गति f., गमने, गतं, चार:; ' graceful in g.' हंसगति, चारगामिन्-

GALA, 8. उत्सव:, उत्सवदिवस:, पर्वदिनं.

GALAXY, s. मुरनदी, आकास्तरांगा, स्वर्गेगा, वियदंगाः 2 मुवस्तुमंडलं

GALE, s. वास:, वायु:, पवन:; 'strong g. ' बास्या, वाताली, चंडवात:, जवानिल:, वेगानिल:, प्रकंपन:, वाजि f. GALL, ह. क्षतं, विषं; दंशः, (fig.) पीडा, दुष्टभावः, संबाधाः 2 पितं, मायुः: 3 कदुता, तिग्मता, कठोरता, अहतुदस्यं: -v. t. बमें घृष् 1 P or कृष् 1 P. 2 संपित्तप् c., पीड् 10, बाध् 1 A, क्षिद्ध् 9 P, अर्हे 1 P, मर्माणि कृत् 6 P or मिद् 7 P. -v. t. आत्मानं तप् c. -1NG, a. 4CS, a.

GALLANT, a. शोभन, सुभगदर्शन; सभ्यं, सभ्याचार, सुबील; दक्षिण; अध्यचारपर-दक्ष-2 वीर, श्रूर, विक्रांत, महावीयं; See Brave. = s. वक्षभः, रमणः, कामुकः, कामिजनः, कामिन् m., नायकः, दियतः. 2 जारः, विटः, डपपतिः. 3 सभ्याचारः, सुजनः; अध्यचारश्चीलः-परः. = bx, s. दक्षिण्यं; कामचेष्टा, ग्रंगारविलसितं, अध्यासना, अध्यचारः. 2 वीर्यं, शोर्यं, धामन् n., विक्रमः, पौरुषं, उ दद्यारता, माहास्यं. = Lx, adv. स-विक्रमं, मवीरं, श्रूर-वीर-वन्. 2 रमणवन्.

GALLERY, इ. मंचा: (pl.), मंचसनाथ: कोष्टः 2 छन्नपथ:-मार्गः 3 अस्टिदः-दकः

Gallinaceous (fowl), s. कुक्करं:, तामचूड:, चरणायुध:.

GALLINULE, s. दात्यृह:, कालकंठक:.

GALLOP, v. i. बल्ग् 1 P, श्रुतगत्या चल् or धाव् 1 P, श्र 1 A. = s. श्रुतं, वल्गितं, श्रवनं

GALLOWS, s. वधस्तंभः, वध्यश्चिला-काष्ठः, वध-घात-स्थानं, वध्यस्थलः, 'met his death on the g.' बालमारोपितः-

GALOCHE, s. काष्ट्रपादका, पादका.

Galvanize, v. t. विद्युच्छक्त्या आकृष् 1 P or उप-हन् 2 P.

GAMBLE, v. i. दिस् 4 P (अक्षे: अक्षान् वा); अक्षे: দ্বীত্ব 1 P. -ER, s. ঘূননাে:, देविन् m., ঘূনকাে, m., ঘূন, এমাবৈ নি m., কিনবঃ, অমাব্নি: -ING, s. ঘূন, ব্রাবােং, বেগং, অম্ববাি, অমানােনােনাােং he who keeps a g.-house ' মুনিনােনােনাােং .

GAMBOL, v. i. ऋडि 1 P, नृत् 4 P, इतस्ततः वन्म् 1 P, ਬ੍ਰ 1 A. -s. नृत्यं, ऋडि, लास्यं, लीला, केलि f., खेला.

GAME, ६. क्रीडा, खेला, केलि f., लीला, विलास:, परि-(री) हास: 2 वन्यपक्षादि, लांगल:, वन्यपक्षित् m. 3 मृगया. 4 संकल्प:, व्यवसाय:; कल्पना, संदि-ग्ध्यवसाय:. – v. ६. क्रीड् 1 P, दिव् 4 P; 'G.cock' चरणायुभ:, योधकुकुट:; 'g.-keeper' वन्य-पक्षिपालक:; 'g.-leg' पंगुपाद:. – ING, इ. सूर्तः – STER, इ. ध्तैः; See under GAMBLE. – SOME, a. क्रीडा-लीला-पर, विलासक्रील, विलासिन, परिहासक्री-ल, उषासिन्न, परिहासिन्, विनीदिन् नमौलपिन्-

GAMMON, ८. वसूरं, उत्ततं, सूकरशुष्कमांसं. 2 वमिप इ-नारि-मीडा. 3 Deceit, q. v. = v. १. सूक्रामांसं लवणीक 8 U. 2 Chest, q. v. GAMUT, s. जाम:.

GANDER, s. हस:, चक्रांग:, चक्रवाक:, चक्र:; धेतग-रुत् m., मानसीकस् m., राजहेस: (white).

GANESH, ८. गणेताः, गणपतिः, विनायकः, विभेक्षः, विमराजः, दैमातुरः, मणधिपः, एकदंतः, देरवः, लंबो-दरः, गजाननः, गजास्यः, गजदंतः.

GANG, s. गण:, संघ:, निवह:; See COLLECTION.

GANGES, अ. गंगा, मंदाकिनी, विषरंगा, स्वर्णेदी, सुर-दीधिका, जाह्नवी, जहुतनथा-कन्या, भागीरथी, अमरा-पगा, सरनदी, त्रिकातस र्., त्रिपथगाः

CANGLION, 8. शिरास्फोट:.

GANGRENE, s. प्तिमांसं; मांसपाकः; काथः. =v. i. काथीम् 1 P, प्तीम्.

GANGWAY, s. आरोहावरोहपथ:.

GAOL,-ER, See JAIL,-ER.

GAP. s. छिद्रं, भंग:, विच्छेद:, भेद:, रंभ्रं, छेद्रः, विवरं, गर्तः-र्ताः

GAPE, v. i. वि-प्र-जृंभ् 1 A; जभ्-जृंभ् 1 A, मुद्रं व्यादा 3 A. 2 वि,-दल् 1 P, स्फूट् 1 P. -s.,-ING, s. जृंभ:-भा, जृंभण, जृंभिका, जृंभितं, हमेन n., हाफिका, मुखन्यादानं. -ING, a. जृंभिन्, जृंभित, व्यासमुख्यः.

GARB, s. वेश:-प:, वकं, वसनं, वासस् n., परिभानं, प्रसाधनं; 'putting on the g. of virtue ' धर्मक-भुकप्रवेशिनः (S. 5).

GARBAGE, s. उच्छिष्टं, मलं.

GARBLE, $v.\ t.\cdot$ साचीकु $8\ U;$ सत्यं गुह् $1\ U$, विकृ, बक्रीकृ.

GARDEN, s. ट्यानं, ठपवनं; 'g. near a house'
गृहाराम:, निष्कृट:, गृहवाटिका; 'pleasure-g.'
क्रीडोपवनं, भाराम:, प्रमदवनं, भाक्राह्य:; 'flower-g.' पुष्पवनं-वाट:-वाटिका, कुस्माकर:; 'fruit-g.' फलवृक्षवाटिका; 'vegetable g.' शाकवाटिका, साक्षाकटं, शाकवाकिनं, 'g.-wall' उधानपरि-सर:-प्राकार: = EB, s. डघानपालक:-रक्षकः, माला-कार:, मालिकः, मालिन् m. = ING, s. डघानकमैन् n., ट्यानसेवनं-कर्षणं, फलोस्पत्तिकमै.

GARGLE, v. i. (जलं) आवम् 1 P, उप-स्थाद 6 P, जलेन मुखं मृज् 2 P or धाव् 1 P. = s. आवमनीय, आवाम्यं.

GARLAND, s. माला, लज् f., माल्यं, आपरिंड; शेखरः, हारः; 'g. worn in the hair' मर्भकः; 'g. hanging from the crest' प्रश्रष्टकं, शिखालंबि माल्यं; 'g. worn straight' प्रालंबः-विका; 'worn sideways' वैकक्षिकं; 'g. of pearls' हा-रः, मुक्तावर्ली, मौक्तिकंसरः

GARLIO, s. स(र)शुन, रसोनः-नकः, महैश्वश्रं, गृं-जनं, अत्रिष्टः, महाकंदः, सोनहः-

GARMENT, s. वज्ञं, वासस् n., वसनं, पटः, परिभानं, परिच्छदः, अवरं, मच्छादनं, वेशः-वः; funder or lower g. ' अंतरीयं, अर्थोशुकं, उपसंन्यानं, परिधानं, अभोशास:-त्रसनं; ' upper g. ' उत्तरीयं, प्रावा(व)रः, उत्तरासंगः, बृहतिका, संन्यानं; ' g. as a protection from wind and cold ' नीशारः.

GARNER, s. कुबू(स्)लः, धान्यागारं, धान्यकोष्ठः, क-डोलः-लकः, पिटः. =v. t. कंडोले निविश् c. or नि-धा 3 U.

GARNISH, v. t. भृष् 10, मंद 10, अलंक 8 U, परिष्कृ, श्रुप्त प. = s., = MENT, = GARNITURE, s. प्रसाधनं, भृषणं, अलंकारः, मंदनं, आभरणं ; दपकरणानि (pl.), सज्जा.

GABRET, ८. शिरोगृहं, चंद्रशाला, अद्दः, अद्दालः. GARRISON, ८. दुर्गरक्षकाः (pl.); दुर्गसैन्य-बलं; रक्षि-णः-रक्षकाः (pl.); रक्षिवर्गः. – ०. ८. रक्षापुरुषैः युज् 10, (दुर्गे) रक्षिणः निविश्च c. or स्था c. (स्थापयित). GARRULOUS, ८. अतिवृक्, वावद्कः, बहुभाषिन्-वादिन, बाचाल, बाच्द्कः, जल्पाकः, मुखरः. – NESS, GARRULI-TY, ८. बाचालता, वावद्कता, अतिवादः, बहुभाषित्वं, अतिजल्पनं-

GARTER, s. पादावरणबंधनी, जंघाबंधनी.

GABUDA, अ गरुडः, गरुत्मत् m., ताक्ष्यः, वैनतेयः, ख-गेश्वरः, नागांतकः, विष्णुरथः, सुपर्णः, पत्रगाञ्चनः, स-जगद्वारणः, सुजगुरिषुः

GAS, s. वाय:. - EOUS, a. वायुरूप.

САВИ, в. दीर्घच्छेदः, दीर्घ,-गंभीर-क्षत्ं.

GASOMETER, 8. वायुमापनयंत्रं.

GASP, v. i. कुच्छ्रेण भस् or अन् 2 P, दुःखेन भस्, स्थूलस्थूलं निभसः = s. उद्युवः, निभासः, कृच्छ्रोङ्यासः, कृष्णासः

Gastrio, a. जांठर (री f.), उदरीय, जठरीय, उदर-जठर in comp.; 'g. juice' जठराप्ति:.

Gastronome, ८. औदरिकः, उदरंभरिः, कुर्क्षिमरिः, उ-दर्परायणः, ४८० Glutton. – Gastronomy, ८. उदर्परायणता, उदर्धेवाः

GATE, s. द्वारं, मित्हार:, द्वारं f.; 'g.-way' तोरण: णं, गोपुरं, निर्गम:, द्वारंपथ:; for other comps. See Door.

GATHER, v. t. चि 5 U, सं-अव-प-आ-°; समा-ह 1 P, समा-त 1 P, संग्रह 9 P, सं-मृ 1, 3 U, एकी इ 8 U; See Collect; 'g. flowers' पुरुपाणि चि or ल 9 U: 2 ता 9 U, अनु-मा 3 A, 2 P, उद्द 1 A, अव्यास 1 P. अ उद्द 5 U, उद्द 1 P. =v. i. संग्रह 1 A, सं-इ 2 P, संग्रह 6 P, सार्व - पत् 1 P, एकम मिल, एकस्थ a. भू 1 P, एकी भू. 2 उपचि pass., भिन् कुष्ट 1 A, एथ् 1 A. 3 प्यं बंध् 9 P, प्यं 1 A. =s. पुट:, जूण: = ER, s. अववायिन m., संग्रहकः; 'g. of taxes' सौत्किकः, करमाहकः = ING, s. चयः, अव-सं-चयः, संग्रहणं. 2 समूहः, गणः, संगः, स-

मागमः, निवदः, संघातः ; जनसमूदः, लोकनिवहः-संघः. GAUDY, त. टज्ज्वल, शोभन, नानावर्ण, चित्रः 'having a g. dress' टज्ज्वलवश्चाधारिन, आर्य-उदार-नेपथ्यभृत्. = s. Festival, q. v. = NESS, s. अनिशोभां, औज्ज्वल्यं, चित्रता, नानावर्णता.

GAUGE, See MEASURE.

GAUNT, a. क्षाम, कृता, क्षीण, शुष्कमांस, क्षुत्क्षाम, कृ-

GAUNTLET, s. इस्तनाणं; 'throw down the g.' युद्धार्थं आहे 1 A; 'take up the g.' युद्धाह्मनं स्वीकृ or डरीकृ 8 U.

GAWK, s. मूर्ज:; See FOOL. 2 Cuckoo, q. v. GAWKK, कर्श्यूल-दीर्घ-देह, स्थूल.

GAT, a. प्रमोदिन, पहर, आनंदिन, टकासिन, प्रमुदिन, सानंद, प्रफुक, अनुन्सुक, सोकास. 2 विलासिन, प्रिहासग्राल, विनोदन-क्षील-पर, केलिपर. 3 Gaudy, q. v.
—GAIETY, s. प्रमोद:, टकास:, प्रह्षे:, आनंद:, आह्याद: 2 उत्सव:; See Festival.—GAILY, adv.
सहंष, सोकास, सानंदं, प्रफुकतथा: 2 उज्ज्वलं, शोभनं.
GAZE, v. i. निर्-ईश्च 1 A, निर्वर्ण 10, निःपै 1 P,
बद्ध-स्थिर-दृष्ट्या दृज्ञ 1 P or आलोक्च 1 A, 10;
गृष्टिं or लक्षं बंध् 9 P (loc.); 'g. ing up to
heaven' नभीदनदृष्टि; 'g. ing in all directions' दिक्षु दृष्टिं क्षिन्दाः - s. निरीक्षणं, निवर्णनं, आअव-लोकनं; तृष्टि न, प्रक्षणं, द्यानं; बद्ध-स्थिर-अनिमेष-दृष्टि:; 'with a fixed g.' अनिमेषनयन-बदृष्टि a.

GAZETTE, s. वार्तोहर:, वार्तोपत्रं.

GEAR, s. उपकरणं, सामग्री, सज्जा, प्रसाधनं 2 कार्यं, व्यापारः: 'out of g.' विलग्न, असंगत, असंबद्धः

GELATINOUS, a. सांझ, ज्ञीन, रयान, संलग्नज्ञील. GELD, v. t. वृषणी छिद् 7 P or कृम् 6 P or बत्यट् 10. =ING, s. छित्रमुख्दः (अथः).

GELID, a. अतिशीत, हिम, शिशिर.

GEM, s. रत्नं, मिल m. f. 2 Bud, q. v. -v. t. रत्ने: श्रुभ् o. -MED, a. रत्नखित, मिल्मिषित, रत्नानृविद्ध. -MY, a. मिलमय (यी f.), रत्नभासिन, रत्नोडञ्चल.

GЕММАТЕ, a. मुकलित, बद्धपत्तव.

GEMINI, s. मिथुने, इंद्रं, युगुलं, युगं, युग्मं, इंद्रं, यमकं लं; यमी, यमजी -ली. - GEMINATE, - GEMINOUS, a. हिगुण, हिरावृत्त, हिक; यम, यमज-लं.

GENDER, s. लिंग, प्रकृति f. =v. t. Beget, q. v. =v. i. Copulate, q. v.

Geneology, s. बंजाबिल-ली f., बंजाकमः, वंजाभेणी-परंपरा-वृक्षः, oft. ex. by वंजः, अन्वयः. =ICAL, a. (s.) in comp. =IST, s. अन्वयक्कः, वंज्ञाकमण्डः, वंज्ञाविलरचकः GENERAL, a. सामान्य, साधारण, सर्वजनीय-न,सार्व-त्रिक-सार्वेलीकिक-औरसर्गिक-(की f.), सर्व-बह-सा-मान्य, व्यापक, सर्वव्यापिन, अविशेषक, प्रायिक, सर्वेत्र प्रचलित; 'a g. rule' उत्सर्गः; 'a g. practice ' लोकाचार:, जनरूढि f., जनन्यवहार:, लोक:; ' against g. practice' लोकविरदा; 'g. opinion' बहमतं; 'g. reader ' खुंबक: = s. सेनापति:, सेना-ध्यक्षः, चम्पतिः, सेनानीः, बलाध्यक्षः-नायकः =ITY, s. बहुतरभागः, मुख्यांज्ञः, प्रधानभागः; better by 'g. ly'; 'the g. of beasts' प्राय: सर्वे पज्ञव:. 2 सामान्यता, साधारण्यं. = IZE, v. t. जाती: निर्दिश 6 P, जातिकाः गणीक 8 U, साधारणधर्मं पद् श c., वर्गीकृ. 2 सामान्यतः वद् 1 P, उन्ध्रगृरूपेण कथ् or निरूप 10. -IZATION, s. जातिनिर्देशः, गण्किरणं, सामान्यधर्मकथनं, सामान्यवाद:. =LY, adv. 'in g.' प्रायः, प्रायेण, प्रायक्तः, सामान्यतः, बहुक्तः, भूयसा, भू-थिष्ठं, साधारण्येन; oft. ex. by हि. - NESS, s. व्या-पकत्वं, सामान्यता. = SHIP, s. सैनायत्यं, सेनाध्यक्षत्वं. 2 रणकौशलं, युद्धनैपुण्यं, बलविन्यासकौशलं.

GENERATE, v. t. डत्यद् c., प्र-मू 2, 4 A, आवह 1 P, सं-उद्-भू c., जन् c. (जनयति); See Cause also. =Ion, s. डत्यादनं, प्रसवः, जननं, जन्मन् n., उत्यत्ति f., प्रसृति f., संभवः, उद्भवः 2 अन्वयः, कुलं, वंशः, जाति f., संतानः, संतति f. 3 पुरुषाः, पुरुषपरंपरा, वंश्वयेणी; 'former g. s.' पूर्वे पुरुषाः; 'a pair, one g. removed from the creator' स्वष्टेकांतरं (इ.स.) (S. 7). 4 समकालीनपुरुषाः =IVE, a. उत्यादक, जनकः; 'g. organ' उपस्थः; योनि f. =OR, s. जनयितृ m., जनकः, उत्यादकः, जन्मपरः-दाताः GENERIC, AL, a. जातिगत, सामान्य, साधारण, व्यापक, वर्गीयः, 'g. property' जातिधमेः-रुक्षणं-स्वभा-वः, जातित्वं, सामान्यधमेः-रुक्षणं. =ALLY, adv. जातिमृद्धिस्य, सामान्यतः

GENEROUS, a. उदार, वदा(द) न्य, त्यागशील, अवदात, दानशील, दानरत, दानशींड, स्थूललक्ष्य, बहुमद. 2 महात्मन्, उदारधी-चेतस्, महामनस्, उदारचिरत, महेच्छ, महाश्वयः 3 कुलीन, महाकुलः अनिजातः — NESS, — GENEROSITY, s. औदार्थ, त्यागिता, त्यागः, दानशिलं, वदान्यता. 2 उदारात्मता, महात्मता, माहात्म्यः

GENIAL, a. सुखापद, आनंदद, सुखानह, रम्य, रमणाय, मनोहर-रम, रुचिर, प्रसन्न, सुखनर (री र्.), उत्साह-वर्धन, जीवदः 2 प्रसन्नारिन, जननः 3 प्रसन्निन, सोह्नास, उदार. =LY, adv. प्रसन्न, सानंद, सहव, सोह्नास, प्रमुद्ध.=NESS, s. रम्यता, उह्नासः, प्रसादः, प्रसन्नता-GENIOULATED, a. प्रथित-

GENITAL, a. जननसंबंधिन, जनन in comp.; 'g. organ' जननेंद्रियं, उपस्थः, योनि f., शिस्नं

GENITIVE, 8. पष्टी विभक्तिः

GENITOR, See GENERATOR.

GENIUS, s. धीक्षाक्ति f., मिति f., चुर्षि f., भी:, नितबुद्ध-प्रभाव:-सामध्ये, मितिप्रकर्षः 2 भासेपणः, धीमम्
m., धीक्षाक्तियुतः, गुणवत् m. 3 कल्पना-निर्माण-क्षाकिः
4 प्रकृति f., स्वभावः, क्षीलं. 5 लक्षणं, विशेषणिक्षं,
वृत्ति f., स्वभपेः 6 भूतः, पिक्षाण्यः, वेतालः ; 800
DEMON; 'dramatio g.' नाट्यक्षाकिः-कल्पनाः,
'good g.' सुदैवः, 'evil g.' दुईैवं.

GENTEEL, a. विनीत, दक्षिण, सम्म, सुजन, सुन्नाल, आर्य, आर्थ-साधु-इन, शिष्टाचार, आर्थचरित, सदाचार. 2 कुलीन, अभिजात, कुलीत्पण. 3 चार, स्वित, सुभग. — LY, adv. आर्थवत, सुजनवत्. — NE88,—GENTI-LITY, s. विनयः, दाक्षिण्यं, आर्येता, सौजन्यं, सुन्नालता, सम्यता, साधुता. 2 आभिजात्यं, कुलीत्कवैं: 3 लालत्यं, चारुता.

GENTIAN, अ किरातः, चिर(रा)तिकः, भूनिवः, हिमकः, किराततिकः, अनायतिकः

GENTILE, a., s. अन्य-भित्र-देशीय, देवार्चक 2 स-गोत्र, गोत्रज, ज्ञातीय

GENTLE, a. μg , $a \in A$ $(n \cap f)$, $(n \cap g)$ कोमल, मृदु, मस्ण, अपरुष, सुकुमार, अचंड, मृदुल, मंद, सीम्य; 'a g. laugh ' मंदिस्मतं, ईषदासः ; ' g. breeze ' मंदानिल:, मृदुपवन:; ' g. means ' सामाप-चार:, सामन् n., मृद्पाय:; 'g. words 'प्रिय-मृदु-वचनं. 3 महाकल, कलीन, अभिजात, सुजन्मन्, साधु-आर्य-वंशाज, कुल in comp.; 'a girl of g. blood' कुलकन्यका, कुलप्रसूता. 4 (In addressing) अयि, भद्र, सीम्य, आर्य; 'g. lightning' अयि वियुत्; 'g. folk ' आर्यमिशाः, आर्याः, साधुजनाः. 5 स्रांत, दांत. -NESS, अ. मृदुता, कोमलता, सीम्यता, सीकुमार्यं, मं-दता; 'g. of manners' आबारसीजन्यं, आर्येष्ट्रितः -GENTLY, adv. मृद, सदयं, अजातव्यथं, यथासुखं; 'shall rub g.' यथामुखं संवाह्यामि (S. 3). 2 मंदं मंदं, शनै: शनै:, शनै:, अपहषं, अचंडं- 3 निभृतं, . अलक्षितं, मंदं. —Gentleman, 8. आर्यः, मुजनः, साधुजनः, आर्यवृत्तः, कुलीनः; सुविनीतः, महाजनः, आ-थे-कुलीन-जनः, भद्रः, महानुभावः; oft. by श्री in comp. =LIKE,-LY, a. सभ्य, विनीत, शिष्ट, सुशील, आर्य; 'g. manner ' आर्यवृत्तिः, सीजन्यं; 'in a g. manner ' नागरिक बृत्या (S. 5).

GENTRY, ह. विशिष्टजनाः, आर्याः, आर्यलोकाः-जनाः, कुलीनवर्गः-जनाः, सुजनताः

GENUTLECTION, १. जानु-यां भानतिः f., जानुनतिः. GENUINE, a. अकृतक, अकृतिम, अकिपत, निन्धौज, निष्धौजीक, अकपट, निष्धौज, भिक्षपट, भिक्षपट, भिक्षपट, सन्य, यथार्थे।

—LY, adv. सन्य, निष्कपट, निष्धौजः —NESS, १. सन्यता, यथार्थेता, निष्धौजन्त, अकृतिमताः

GENUS, 8. जाति f., गण:, वर्गः.

GEOGEAPHY, s. भूगोलविया-शासं, भूरहविया. = EB, s.

भूगोलकाकाः, भूगहवियातः. =10AL, a. भूगोल-सामविषयकः

GEOLOGY, s. भूतस्व, भूगभंज्ञाका, भूतस्वविधा. =ICAL, a. भूतस्वविधयक्त. =181, s. भूतस्वकः.

Geometry, s. ज्यामिति f., रेखागणना-गणितं, भूमिति:. =IC,-IOAL, a. (s.) in comp.; ' g. proof' रेखागणितेन उपपत्ति:. =ICIAN, s. भूमितिज्ञ:.

GERM, ब: अंकुर:, अभिनवोद्धिह m. 2 बीजं, मूलं, यो-नि f., आदि:, प्रभव:, बीजकारणं. — GERMINATE, o. i. डिव्लिट् pass., प्रस्ट् 1 P, स्फुट् 6 P, विकस् 1 P. — 100, a. डिव्लिट्-इ-ज्ज, अंकुरित. — 100, s. डबेट:, स्फूटनं.

GERMANE, a. सनाभि, संपर्कत, संकृत.

GESTICULATE, v. s. अगानि विश्विप् 6 P or संचल् o. =v. t. अभि-नी 1 P, नि-,रूप् 10, सृष् 10, नट् 10; See Aor. =10N, s. अभिनयः, अगविक्षेपः, चे- हा, स्चना, 'अगहारः, हावः, संकेतस्चनं =0E, s. अगाविक्षेपकः

GESTURE, 8. चेष्टा, व्यापार:, इंगितं, भाव:, अभिनयः, विलासः, विश्रमः, अंगविक्षेपः, हावः, हस्तादिचालनं.

GET, v. t. लम् 1 A, अपूर्व P, अर्ज 1 P or c., भा-समा-सद् c., विद् 6 U, प्रति-आ-पद् 4 A, अज् 5 A, अधिगम 1 P, ब्रह 9 P, आ-टा 3 A. 2 (To be produced) जन् 4 A, उत्पद् 4 A, सं-उद्-भू 1 P, प-स 2, 4 A, (with genitive of person); 'I have got a pain in my teeth' दंतपीड़ा मे डत्पन्ना-जाता 3 ध 1 P, 10, म 3 U; धा 3 U; 'I have got that book with me' तत्परतकं म-न्सकादी वर्तते; See BEAR also. 4 (Cause) ex. by causal; 'g. it done by him ' त तत्कारय; oft. by अनुनी 1 P, मोत्सह c., प्रवृत् c.; 'g. ahead 'अग्रेस्(भू: 'g. clear of ' मुच pass.; 'g. rid of 'आत्मानं मुच् c., (with abl.); by निर in comp.; 'g. abroad ' प्रस-प्रस्प 1 P, बहुलीम 1 P; See under ABROAD. - among, मध्ये प्रविश्व 6 P or गम्. -at, प्राप्, आगम्, आ-या 2 P, डप-स्था 1 U. -away, эци 1 P, эц- 2 P, эцян 1 U, 4 P; चल् 1 P, अप-या-गम्; ' g. away, you fool' अपेहि रे मुर्खे. - back, मतिलभु, प्रत्या-दा, &c. -beyond, तु 1 P, आति-इ, अतिक्रम्. -down, अवत, अवस्य 1 P, अधो गम्, नि-अव-पत् 1 P; (v. t.) अवतु 0., अवस्ट c., &c. -in, प्रविश्च 6 P. -into, पतः संकटे पतितः 'got into troubles'; आरह 1 P (a car &c.); 'he got into debt' क्य-यस्तो बभवः 'g. ing into deep mud 'पंक्यर-मासाय. +off, (v. i.) नि:न्स, निर्गम्, अप-या, अपना-म्, निस्तु. 2 भवतु, भवद्रदः (v. t.) निरस् 4 U, अप-नी 1 P. -on, प्रवृत् 1 A, प्रचल, प्र-स; 'they long got on well ' fat a सूखेन अवर्तत or काल निन्यु:. = out, निर्मेष्ट, अप-इ, नि:-स. 2 त्यक् 1 P, मुच् 6 P; 'g. out of bed now' अधुना मुंच क्राय्यां. = over, -through, संतु; पारं-अंत-गम्, आतिक्राम्. निर्तृ, तीर् 10; आहर. 2 समाप् c.; See ComPLETE. = together, संचि 5 U; समा-नी, संग्रह;
See Collegt. = up, उत्-स्था; प्रमुध् 4 A, ज्ञायनं
त्यज् 1 P or मुच्; (v. t.) सज्जीक 8 U, विरच्
10; डपकृष् c. = upon, अधि-आ-हर्. = TER, s. प्रापकः, लञ्धू m., अजैकः. = TING, s. लाभः, अवाति f.,
अजैनं, अधिगमः-मनं, आगमः, आसादनं

GEWGAW, 8. कीडनकं, अल्पमूल्यं द्रव्यं or आभरणं. -a. नि:सार, बहिरेव मनोहर.

GHASTLY, व. नित-ज्ञाव-तुल्य, विवर्ण, ज्ञावसक्य-सवर्ण. 2 करार्क, विकट, भीम, वम, दारुण, भयानक, भीमदर्जा-न, करालवदन, घोराकृति. – NESS, अ. भेतसारूप्यं, वैवर्ण्यं; विकटस्वं, दारुणस्वं.

GHEE, s., घृतं, आज्ये, इविस n., सिंस् n., तन्त्रपं.
GHOST, s. भृत:, पिञ्चाच:, वेताल:, निजाचर:, पेतनरः.
2 आत्मन् m.; 'give up the g.' मृ 6 A; See
DIE. -LIKE, a. पेत-भूत-सरूप, पेततुल्य. -LY, a.
भूतविषयक-संबंधिन. 2 पारित्रक (की f.), आत्मविषय, पारमाधिक (की f.).

GIANT, इ. महापुरुषः, विकटविष्णहः, बृहच्छरीरः, भीमविष्णहः, बृहच्छायः, अतिशक्युपेतः, राक्षसः 2 दैत्यः, दानवः; See Demon. — a.,-Like, a. अतिस्थूल, प्रकांडदेह, स्थूलप्रमाण, अतिमहत्, बृहत्काय, म-हाशरीर, विकट. — ESS, इ. राह्मसी, बृहच्छरीरा. — GI-GANTIC, a. अबिमानुष (षी f.), राक्षसपरिमाण, भीमविष्णह, अतिमहत्-बृहत्, स्थूलकाय, विकट.

GIBBER, v. i. See BABBLE. — ISH, s. असंबद्धव-चनं, प्रलाप:, प्रजल्पितं, मृषार्थेकं बाक्यं — a. मृषार्थेकं, अनर्थेकं.

GIBBET, s. वध्यकाष्ठ-शिला, वध-घान-स्थानं. =v. t. वधं आदिश् 6 P, दद-बंध् 9 P.

GIBBOUS, a. न्तुन्ज, चक्र, आभोगवन्, विवासार-GIBE, See ABUSE.

GIDDY, a. श्रमिन्, श्रामररोगिन्, विश्रांत, श्रमणक्षीलः better ex. by श्रम् 1, 4 P. 2 श्रमकारिन्, मन्त, उन्मादिन्. 3 (Fig.) चयल, चंचल, लोल, अस्थिरः See Fickle. 4 उद्धत, उन्मन्त, बल्तिन्त, गर्वित. =LY, adv. अविचार्य, लील्यात, चापन्येन. =NESS, s. श्र-(श्रा)मरं, श्रमः-मि f., धूर्णेनं, धूर्णि f. 2 चापन्यं, लीन्यं, अस्थैरं, &c.

GIFT, See under GIVE.

Gra, . अमरं. 2 लघुयानं-रथः. 3 क्षुद्र-लघु-नौकाः

GIGGLE, v. i. मूर्खनत् इस् 1 P.

 =ED,-GILT, a. सुवर्णितं, हेमरसंख्यात्रतं, स्वर्णमंडितं, स्वर्णमतिवदः 2 राजतं, विराजितः

GILL, 8. धार्सेंद्रियं, अधोगंड:.

GIMCRACK, s. क्रीडनके, क्रीडावस्तु n.

GIMLET, ह. वेधनिका, आस्फोटनी.

Gin, s. Liquor, q. v. 2 पाजाः, खन्माथः, कूटयंत्रं, क्षमं, वागुरा

GINGER, ह. आईकं, शृंगवेरं, गुल्ममूलं; 'dry g.' शुं-ठि-ठी जि, विश्वं-था जि., नागरं, विश्वभेषणं, महीषधं; 'g. beer or wine' आईकासवं, आईकमयं-पानं; 'g.-bread' आईकपिष्टकः.

GINGERLY, adv. असहसा, सावधानं, दानै:.

GINGLE, See JINGLE.

GIPSY, s. यक्षिणी, विप्रश्निकां, ईक्षणिकाः

GIRAFFE, s. चित्रोष्ट:.

GIRD, v. t. परि-अधि-वेह c., परि-वृ 5 U or c. 2 आ-बंध 9 P, परि-धा 3 U, सं-पि-वृह 4P; 'g. round the body' बारीर नावृ or आच्छद् 10, परि-बंध or परि-धा; 'g. up one's loins' परिकर बंध; 'girt by the (golden) lightning, as by a yellow garb' विज्ञानभारिषतपीतपटोत्तरीय: (Mr. 5). -s. See CRAMP. -ED, -GIRT, a. बद्ध, आनद्ध, परिवेहित, परिवृत; वलय-वेखला-रसना in comp.; 'sea-g. carth' समहरसना-डद्धिवलया-पृथ्वी.

GIRDLE, s. मेखला, रश्त(स)ना, कांचि-ची f., सप्तकी, सारसनं (of women); कटिस्नं, कटिवलयं, कश्या-क्षा, परिकरः, कटिबंचनी, गूंखलः-ला-लं (of men). 2 वेटनं, परि-आ-वेटनं, मंडलं, वलयः-यं, चक्रवालं. 3 राश्चिकतं. =v. t. परि-वेट् c., परि-वृ 5 U, मेखलया बंध 9 P; See GIRD.

GIRL, s. कत्या, बाला, बालिका, कुमारी, दारिका, वासू:, See DAUGHTER also; 'one born from a g.' कानीन:, कत्यकाजात:. -HOOD, s. बालभाव:, बाल्यं, कुमारीत्वं. -ISH, a. कत्यानुरूप, बालेय.

GIRTH, s. बरवा, नध्दी, बधी; दू(चू)ध्या, कक्षा-क्या GIRT, s. कलितार्थः, निष्कर्षः, भावः, कलितं, परमार्थः, पिंडितार्थः.

GIVE, v. t. दा 1 P, 3 U, क c. (अपंयति), प्रतिपद् c., दद् 1 A, विभण् 10, डत्-वि-सण् 6 P, (with dat. of person); निश्चिप् 6 P, संक्रम् e. (with loc.); त्यज् 1 P, दिण् 6 P. 2 (Produce) ex. by भू 1 P, संपद् 4 A, जन् 4 A; '3 repeated 2 times g. s 6' क्रिएएमाक्षयः षड् भवैति-संपर्यते; 'g. chase' अनुस-अनुभाष् 1 P; 'g. ear' अव-भा 3 U, कर्ण दा, भु 5 P; 'g. ground' अपक-म् 1 U, 4 P; अपस्, परा-वि-इत् 1 A; त्यस्या गम् 1 P; 'g. one's self up to' सेच् 1 A, भज् 1 A; आसंज् pass., आसक्त-विरत-विवेष्ट-a. भू, (with loc.); 'g. offence' अपराष्ट्र 4, 5 P, विविषं-गति-

कुल-कृ 8 U or आवर 1 P; 'g. utterance' बरोर 10, उदा 0., उदाह 1 P. -away. (in marriage) प्रतिपद c., उत्सूज, प्रन्दा. 2 विश्वक, दानेन है c. (सपय-ति). -back, प्रतिहा, प्रतित्य 0., नियम 10. -forth, प्रश्न 10, प्रकाश c., निविद् c., स्था c. (स्पापयित). -in, अनुमन 4 A, अनुमुद् 1 A; स्वापहं स्पन्त. -off, Abandon, q. v. -out, निविद् c., प्रकाश c., धुष 10, प्रथ 10, प्र- ख्या 0. 2 मच 6 P, विस्ज, उहम् 1 P, डद्-ग 6 P, नि:स c. = over, त्यक्, डत्सक्; निषृत् 1 A, विरम 1 P. (with abl.). 2 असाध्य व. इति मत्वा त्यज : आजां त्यज ; (v. i.) ज्ञम् 4 P, पत् 1 P; ' when the winds g. over ' शांते पवने. -up, त्यज, हा 3 P, उत-वि-सज. 2 निवृत, वि-रम; 'g. up for lost' नष्टताय a. मन् 4 A. -way, ज्ञम् 4 P, निवृत्, विरम्, शिथिलीभ्. 2 भंज् pass., spart 1 P; 'the cord gave way' रज्जुभंगा; ' the wall gave way ' भित्तरवसनाः 3 अव (प) स. अप-इ. मार्ग दा or त्यज्, अपक्रम्, अप-या. 4 वर्श गम-इ-या, अधीन-वर्श-आयस क भू; 'do not g. way to grief' शुक्षी वर्श मा गमः, शोकाधीनो मा भू:, वैक्रव्यं मावलंबस्व. = EB, 8. दात् m., त्यागिन् m.; gen. ex. by दायक, द, प्रद, दायिन, in comp.; 'g. of milk 'पयोदायिनी, दुम्ध्यदा, &c. =ING, 8. दानं, विसर्जनं, उत्सर्गः, त्याग: वितरणं, अर्पणं, प्रतिपादनं, विभाणनं ---GIFT, 8. दानं, प्रतिपादनं; See above. 2 दानं, डपहारः, उपायनं, उपदा, पीतिदानं, प्राभृतं, परेशनं, उपपादां; ' one deserving a g. ' दक्षिणीय, दक्षिणाई, दक्षि-ण्य ; ' marriage-g. ' यौतकं, सुदायः. 3 गुणः, श-कि f. -ED, a. बपेत, सं-उप-पन्न, विशिष्ट, युक्त, अ-न्वित, ज्ञालिन in comp. 2 गुणेपित, गुणसंपन, गुणिन, गणवत.

GLACIAL, α. हिमरूप, हैम (मी f.), हिम.

GLACIER, s. हिमानी, हिमसंहति f.

GLACIS, 8. प्रवण-निम्न-भूमि f.

GLAD, a. प्र-,सं-,हृष्ट, आनंदित, पीत, सानंद, प्रमुदित, नृम, सांवास, उन्नसित, प्रसमः 2 ह्षेजनक, ह्षं-आनंद-कर (री f.); नंदक, रमणीय, प्रमोदिन; 'I am g.' हंत, दिख्या. = DEN, v. t. आ-,नंद c., प्री 9 P, 10; See Delight. = Dening, a. ह्षंद, प्रीतिमद, ह्षं-कर, प्रमोदिन: = Ly, adv. सह्षं, सानंदं, समनोदं, हृषं-मनसा, संतोषण, प्रीत्मा, साह्रादं. = NESS, s. हृषं:, प्रमोद:, आह्रादः, संतोषः. प्रीति f., बह्नासः, षिक्र-प्रसादः, नाहि f. = SOME, See (a.).

GLADE, s. वन-गुल्म-पथ:-मार्गः, तहगहनमार्गः.

GLADIATOR, 8. असिकीडक:, आसिक:, मनः. = GLADIATURE, असिकीडा-पदं

GLAIR, s. अंडबुक्र.

GLANCE, 8. रृष्टिपात:, ईक्षण, वीक्षित, नयनपात:-वि-

श्वेपः, द्वातः, आलेकितः, 'side-long. g.' नयनो-पांतविलेकितः, साचिविलेकितं, अपागदर्शनं-दृष्टि तः, कटाशः; 'at the very first g.' सक्तृद्षिपातेन, प्रथमनेदः, 'good at the first g.' आपाततो रम-णीय, आपातरमणीय. 2 अभेवीक्षणं, हैवद्षष्टिः. 3 स्क्-रित्तं, स्फरणं, पुति तः – v. i. दृष्टि क्षिप् 6 P, चक्षुः-दृष्टि-दा 3 U or पत् o. (with loc.); 'g-ing at the antelope' कृष्णसारे ददच्चकुः (S. 1). 2 लघु निर्घृष् 1 P, लघु हत्वा अति-इ 2 P. 3 (जवेन) परिस्कृत् 6 P or विलस् 1 P. – INGLY, adv. लघु, इषत्, अस्पमानं, स्तोकः 2 वृक्पातेन, तिर्येक, साचि, कटाक्षणः

GLAND 8. अधिमांसं, मांसपींडः, पिंडः.

GLANDERS, s. श्रवथ:.

GLARE, क. तेजस n., दीति f., युति f., पखर-अतितेजः, अतिमभा-युति:-दीति:, नेजमतिघातिनी प्रभाः 2
डमदृष्टि f., कोधेख्दिः = v. i. संदीप् 4 A., प्रयुत्
1 A., उउउचक् 1 P., अतितेजसा स्पुर् 6 P or दृष्टि प्रतिइच् 2 P or संत्प् c.; दीप् freq. (देदीप्यते). 2
उपदृष्टि पत् c., कोपेन दुज् 1 P or इक्ष् 1 A. — ING,
त. संदीत, उउउउउल, अतिभास्यत्, देदीप्यमानः 2 सुस्पष्ट,
सुमकादा, पत्यक्ष, पुर:स्फुरत्. — INGLY, adv. नुस्पष्ट,
समकादाः

GLASS, ६. काचः, स्कटिकः, क्षारःः 2 (Cup) चषकः-कं, काचपार्य-भाजनं 3 आदशः, दर्पणः, मृकुरः.
-a. काचमय (यी f.), काचनिर्भित, काच in
comp.; 'g.-blower' काचधमकः; 'g.-grinder'
काचपरिक्तारकः; 'g.-house' काचिनमोणशाला-स्थानं; 'g.-man' काचिवक्षयन् तः; 'g.-work' काचविमीण-कर्मः - LIKE, a. काचीपम, काचन्त्यः - प. a.
स्कटिकोपम, काचनन्दव्छ, काचिनमल, स्कटिकपम,
स्काटिक (की f.), सुप्रसणः 2 अरुण, क्षिप्धः - GLAZE,
v. t. काचयति (D.), काचेन आच्छट् 10. 2 अरुणांकः
8 U, क्षिप्धीक, अरुणयति (D.). - s. क्षिप्धता, अरुणता. - GLAZIER, s. काचसीषात् तः, काचवंधकः.

GLAUCOUS, a. ध्नक्याम, मेधनील, समुद्रवर्ण-

GLEAM, ए. i. परि-,स्फूर् 6 P, विलस् 1 P, क्षणमानं प्रकाश् 1 A or उज्ज्वल् 1 P; See Shine also. = s. प्रमा, कांति f., तेजस् n., औज्ज्वल्यं 2 स्फुरणं, स्फुरितं, क्षणमा-कांतिः, अविरममा, क्षणज्योतिस् n. 3 र- रिमः, करः, किरणः, अश्वः; 'not a g. of hope' न आश्वासत्रोपि. = Y, a. क्षण-अविर-प्रम, चलयुति, कं- पित्रमम, क्षणयोतिस्.

GLEAN, v. s. (bits &c.) वंह 6 P, शिल् 6 P, व-इ-अस् 9 P ex c., अवशेषं वि 5 U or संग्रह 9 P. 2 संकह 10, सम्ह, इस 1 P. = इ. धान्यशेष:, शेषधा-न्यसंच्य:. = EB, s. वंडसील:-वृत्ति:, वंडनकृत् m. 2 संग्रहीतृ m. = ING, s. वंड:, शिलं, वंडशिलं, कतं. 2 संग्रहीतृ m. = ING, s. वंड:, शिलं, वंडशिलं, कतं. 2 संग्रहीतृ क. व्यारः. GLEBE, s. सृद् f., मृतिका; स्थल-ली, भूमि f. GLEB, See DELIGHT.

GLEET, s. इक्षु-मधु-मेहः, मेहविकारः.

GLEN, s. दरी, कंदर:-रा; अहिशोणी, बपत्यका.

GLIB, व. बाक्षपल, स्वरित-दुत-बाच्; चपल, लोल. 2 पिच्छल, मदाण, रिनम्ध, अक्ष्म, चिक्रण. - v. t. Castrate, q. v. 2 अक्ष्मीक 8 U. - Lx, adv. च-पलतया, बाक्षपल्येन. 2 अक्ष्म. - NESS, s. बाक्षा-पन्य, चाप्य 2 अक्ष्मता, मदाणता.

GLIDE, v. t. सुप् 1 P, सं-वि-म°, प्र-वि-स 1 P; मंद इ-पा 2 P or गम् 1 P, स्वै: प्रस or चल् 1 P; अल-क्षित-निभृतं गम् or या or अति-इ; See STEAL. 2 वह 1 P, क्षु 1 P, इयंद् 1 A, री 4 A. = ING, s. संसर्प:-पंणं, स्वर्णं, निस्यद:-दनं-

GLIMMER, v. i. मंद मंद ज्वल 1 P or दीप 4 A; मंदप्रभया-अविष्ठप्रभया प्रकाश 1 A or युत् 1 A or स्क्र्र्त 6 P. = s., GLIM, s. मंदप्रभा-तेजस् n., मंद-अचिर-युति f.-दीति f., स्क्र्र्रण, स्क्रुर्तिः = ING, a. मंदप्रभ-युति-तेजस्, ईयत्रस्क्रित, पांड्रयुति-किरण, मंदच्छाय. 2 मंद, असुप्रकाश, अञ्चक, अस्पष्ट.

GLIMPSE, s. श्रण-मृहत-दर्शनं; ईषद्दृष्टि f., अर्थवी-क्षणं, अस्पो दृक्पात:. 2 क्षण-अचिर-प्रभा; See GLEAM. GLISTEN, GLISTER, v. i. THE 6 P, HATTI 1 A, यत 1 A. = ING, α. मसण, चिक्रण, श्रदेग, स्निग्ध. GLITTER, v. i. शृत-प्रकाश 1 A; भाम 1 A, भा 2 P: स्फार 6 P; See SHINE. = s. दीति-चति-हिन-कांति र., प्रभा, तेजस् ग., ज्योतिस् ग., वर्षस् ग., आभा--ING, a. प्रभावत्, उज्ज्वल, भासमान, विद्यातिन्, भासूर. GLOAT, v. i. संतृष् 4 P, संतृष् 4 P; आत्मानं संतृष् c. or संतषु c., लोभाद निरीक्ष 1 A or निर्वर्ण 10. GLOBE, s. गोल:-लं; वर्तुल:-लं; मंडलं; चर्ना. 2 भूमंड-हं, भगोल:, क्षितिगंडलं-तलं. - GLOBATE,-GLO-BULAR, a. वर्तल, गोलाकार, गोलाकाति, वन्त, निस्तल, मंडलाकार, गोल. -LY, adv. मंडलक्षीण, मंडलवत, गोलाकारेण. =GLOBULE, s. बिंद:, लघ्गोल:, गोलकः.

GLOMERATE, v. t. मंडलीक 8 U, गोलीक, पिंडीक GLOOM, s. अंधकार:, तमस् n., तिमिले-ला, तिमिरं, ध्वांतं, अवतमसं, ईषतमः (partial g.). 2 निष्प-भत्वं, विषादः, छाया. =v. t. Darken, q. v. —GLOOMY, a. सितिमर, तमोवृत, साधकार, तिमिरावर्गु-ठित. 2 दुदेवन, मिलनमभ, अमभ, निष्पम, निरालेक, मिलन 3 विषण्ण, दीन, अवसन्न, सविषाद, निरानंद, स्लान, जिन्न, दिस्पमं, सोधकारं. 2 सिष्पादं, सेकेंद्रं, सोहंगं. =NESS, s. निष्पमत्वं, &c. 2 विषादः, दैन्यं, अवसादः, धिनोहेगः, केंद्रः, स्लानता, बहेगः.

GLORY, s. कीर्ति f., यशस् n., ख्याति f., विश्वति f., महिमन् m., प्रतापः, ओखस्विताः 2 श्रीः, तेषद् n.

शोभा, शति f.; 'g. of youth' यौदनश्री:. 3 माहा-ल्या गीर वं, प्रतिष्ठा, पूजा, मानः 4 प्रशंसा, स्तृति र-श्राधा, स्तवः, स्तृतिवावयः 5 रत्ने, अवर्तसः, तिलकः, हलामं. 6 Absolution, q. v.; 'vain g. ' अहं-कार:, विकत्थनं-ना, द्पै:, गर्ब:, आस्मेश्लाघा; 'g. to you, Oh king 'जयतु जयतु देवः; 'g. of victorv' जयोदाहरण. - v. i. अन्यंत ममुद् 1 A or आनंद 1 P. and 1 P; 'you g. in disobeying your father' पित्रवज्ञानं आत्मगीरवं मन्यसे. 2 विकत्थ् 1 A, तृष् 4 P, आत्मोनं आष् 1 A; 'I do g. in that name ' तत्रामधारी कृतिनमात्मानं मन्ये खलुः -GLORIFY, v. t. डत्-सं-कृत् 10, प्रशंस 1 P, आध, स्त 2 U; गुणान वर्ण 10 or कृत् or प्रकाश c., कार्ति मे 1 P. 2 स्वर्ग आहर c., परमपदे पाप .c. -ICATION, 8. गुणवर्णनं-ना, प्रशंसा, स्तुतिवादः, गणकी तेनं, यश्च: ख्यापनं. - GLORIOUS, a. यशस्य-त, कार्तिमत्, महायशस्, प्रथित, विश्वत, ख्यात, यश-स्विन, उदप्रयश्चस्. 2 कीर्तिकर-यश्चस्कर (री f.), श्लाघावह, प्रशस्य 3 तेजस्थिन, महत्, महोज्ज्वल, श्रीमत्, प्रतापवत्, महोदय, अतिशोभन, ओजस्वन्, सुप्रभ, वर्चस्विन्. 4 विशिष्ट, परम, उत्तम, उत्कृष्ट, प्रश-स्ततम, श्रेष्ट. -LY, adv. सप्रतापं, कीतियुक्तं, परमं, उत्कर्ष.

GIOSSARY, s. कोश:-प:, शन्दसंग्र इ:-कोश:, निषंटु:, अभिधानं, समाप्नाय:; पशुसमाप्नाय: 'g. of words relating to beasts.' —181, s. कोशलेखकः; संकल्यित m.

GLOTTIS, s. प्रति-अलि-उप-जिह्वा-

GLOVE, s. करच्छद:, इस्तन्नाण-परिधानं, इस्ताच्छादनं. GLOW, s. ताप:, आतप:, दाह:, उध्मन् m., दीति-पृति f., तेजस् n., उत्ताप:. 2 रक्तता, रिक्तम् m., रागः, अरुणिमन् m. =v. i. दीप् 4 A, प्रकाश्च 1 A, उदल् 1 P, तप् 1 P, 4 A, दह pass.; अरुणीभ् 1 P, रंज् pass., रक्तिम्; 'g. ing with rage' क्रोधेस्, रेष-संतत, प्रदीतकोध; उचलित्र क्रेन्यपेन तेजसा (K. v. 30) 'as if g. ing with Brahmanic lustre.' = ING, a. सं-, प्र-, दीत, ज्वलित, उत्तास, देदीप्यमान, उज्ज्वल, चंद: रक्त, अरुण; 'in g. colours' रज्ज्वलकपेण, इदयहारितया, इदयंगमं, मनोरमं; 'with g. eyes' दीताक्ष a. = INGLY, adv. तेजसा, उत्तापेन, चंद, दीप्या: = GLOW-WOEM, s. स्रयोत:, ज्यांति-रिगया: अमाकौट:.

GLOZE, See FLATTER.

GLUE, s. तंश्रेवणहृष्यं, लेकाः 🗯 s. तं-धा ३ U. तं-सिष् ०., तंथुज् ७ U. 10, तंत्रतीकः ३ U. =४, व. स्यान, सांद्र, विक्रणः

GLUM, a. प्रतीप, वाम-वक्र-चील. के

GLUT, v. t. मक्ष् 10, प्रस् 1 A, निकृ 6 P; भितमार्थ हुप् c., अत्यंतं पूर् 10, सीहिन्यं जन् c. (जनयाते)- s. अतिनृति f., अतिसीहिन्यं, निर्वेदः 2 अतिरेकः, उद्रेकः, अतिबाहन्यं, पासुर्यं

GLUTINATE, v. t. लेपेन संक्षित c. or संयुक्त 7 U, 10. GLUTINOUS, त. स्थान, सांत्र, विकरण, किर्थ, सं-लग्नील.

GLUTTON, ८. औदिरकः, उदरंभिरः, घस्मरः, आधूनः, कुक्षिभिरः, अत्याहारिन् तः, See below. = OUS, ISE, तः. औदिरकः (की तः), अत्याहारिन्, बहुमीजिन्, अत्याहारिन्, मक्षकः, घस्मरः, अधरः, आधूनः, कृक्षिभिरः, उदरंभिरः, गृभः, लोलुप-भः, अतिलुक्धः, अनृतः. = OUSLY, adv. अत्याहारिण, लोलुपतयाः = ४, ८. अत्याहारः, घस्मरताः, गृम्नुताः, जिह्नलैंद्रिं, अनृति तः, शौदरिकताः दिभवाः, गःं गर्ज् 1 P.

GNARLED, a. ग्रंथिल, ग्रंथि-पर्व-विशिष्ट.

Gnash, v. t. (The teeth) दौर्दतान् निष्पोड् 10 or विघट्ट c. or घृष् 1 P, निष्ठिष् 7 P or सं-देश् 1 P, हिबद् 1 P. — ING, s. दंतनिष्येष:-धर्षणं, क्षेडनं- Gnat, s. मज्ञकः, दंशः, प्रायिका, बनमहिका.

GNAW, v. t. दंज् 1 P, धर्व 1 P or c., अस्पताः भक्ष 10 or खाद् 1 P; धर्वणेन कृत् 6 P. = ING, s.

Gnomon, s. शंक:; कील:-लक:

Go, v. i. गम् 1 P, या-इ 2 P, वज् 1 P, चल-चर 1 P, qc 4 A, 東 1, 3 P; 电 1, 3 P; 兩电 1 U, 4 P; (as water) σε 1 P, ο 1 P, εντ 1 A. 2 (Fare) हुत् 1 A, स्था 1 P; ' how g. es it with her' कस्तस्या वृत्तांत:. 3 (As prospective future) ex. by fut. part., मन: or काम with inf. or desid. forms; See ABOUT; 'g. astray' भ्रम् 1, 4 P; उत्पर्थं या, सन्धार्गात् च्यु 1 A or भंग् 1 A, 4 P; उत्त्रम्, अति-व्यभि-वर्; 'g. on foot' पद्यां त्रज्; 'g. on horse-back' अधेन संवर: 'as the story g. es' কিল; 'g. for nothing (go to dogs) विफलीमु; ' g. to bed ' श्रय्यां भ-ज-सेन् 1 A; 'she is far gone in love' दूरगतम-न्मथा सा (S. 3), अतिभूमि गतौस्या अनुरागः; 'g.between' मध्यस्थ:, मध्यपुरुष:; (female g.) शं-भली, कुहिनी; सुरतद्ती; 'g.-by ' निर्गमः, पलायनं, व्यपदेशः: 'g.-cart ' क्रीडाशकटः. -about, परिगम्-इ &c. 2 यत् 1 A, डचम् 1 A, व्यव-तो 4 P, आरभ् 1 A, उपक्रम् 1 A. 3 अनु-ष्टा, वि-धा 3 U; See Ex-BOUTE. = away, अप-इ, अपच-ऋष्-गम्-यो-सप्, भ-इ,

हथा 1 A. = between, मध्ये हथा or वत, अंत: प. -by,अति-इ, समीपतः गम्. 2 अनुम्य, अनुवृत, अन-हम 4 A, अन-स: 'he g. es by the name of 'इति ख्यात: or ज्ञात:; डमाख्यां समुखी जगाम (K. 1. 26) 'went by the name of ' &c. -down, अधी गम. 2 अस्तं गम्-या; (fig.) नाशं-क्षयं-या; प्र. ली 4 A, धंस 1 A. = forth,-forward, निर्मेस, नि:स-क्रम, प्र-स. प्र-स्था, प्र-या. -in, प्र-आ-विश्व 6 P, अंतर्गम्-या. 2 (for) समन् 4 A, टरी-अंगी-क 8 U, प्रति-पद · 4 A. =off, अपगम् &c. 2 प्र-इ, मृ 6 A; परलोकं या. =on, प्र-वृत, प्रगम-या-सप्. 2 प्र-स्त 2 U, प्रारम 1 A : 'g. on with your study ' प्रवर्तता-प्रस्त-यतां-अध्ययनं. -out, निर्गम्, निःस, &c., बहिर्गम्. 2 (Of light) निर्वा 2 P or c. pass.; ज्ञाम 4 P. =over, वच् c., आध-इ 2 A; (to one's self) अन-वृष् c. 2 परि-ईक्ष 1 A. 3 आतम्, लंघ 1 A, 10. 4 अन्यपक्षं सं-आ-श्रि 1 U; स्वपक्षाद् भंज् 1 A, 4 P. =round, पार-इ-गमः परक्षिणीक. = through, अनभ, डपागम, वि-धा, अन-ष्ठा, क्र. निर्वेह c.; सेव 1 A. आचर. 2 पारं गम, समाप c.; अव-सो 4 P. 3 प्र-निर-विज्ञ, नि-भिंद् 7 P: भित्त्वा निर्गमः; व्यध् 4 P. - to, up to, उप-स-इ-गम्-या, उप-स्था, प्रति-पद &c. 2 (Interj.) धिक. अपेहि, अपसर. =up, डद्-इ, उत्पत्, ऊर्धं गम्. =ER, s. गामिन-गंत m., चर:, यायिन m. in comp. -ING. 8. गमनं, यानं, सर्णं, चलनं, वजनं, गति f., अयनं, &c. GOAD, s. अंक्रज्ञ:, स(शू)णि f. -v. t. अंक्रज्ञेन सुद् 6 P or प्रमुद् 10. 2 प्रमुद्, प्रमुद् c., प्रोत्सह् c., प्रेर् c., प्रवृत् c., डग्रुज् 10, उत्तिज् c.

GOAL, 8. अंत:, अंतस्थानं, अवधिः, अवसानगृमि f.; 'g. of ambition' आज्ञानधिः. 2 आज्ञयः, अभिप्रायः. वहेजः.

Goat, s. अज:, छाग:, छगलक:, बरत:, शुभ:; 'sheg.' अजा, छागी; 'g.-herd' अजाजीव:, जाबाल:, अजपाल:-सब:, छागपीवक:; 'a flock of g. s'आ-जकं. = 1815, a. अजगंध.

GOBBLE, v. t. सत्वरं ब्रस् 1 A or भक्ष् 10. GOBLET, s. चवक:-कं, पानपात्रं-भाजनं, कंस:-स. ' GOBLIN, s. भूत:, वेताल:, पिशाच:, राक्षसः, निशाचरः, राजि(वि) चरः.

God, s. देव:, सुर:, अमर:, निजंर:, विबुध:, सुवर्वा, सुमना:, निविवद:, दिवीका:, आदितेय:, दिविवद, लेख:, अदिक्षिदन:, आदित्य:, क्रमुः, अस्वम:, अमर्त्यः, अक्ष्रतांका:, बहिंसुंख:, कतुमुक्, गीवीण:, दानवारि:, बृद्दिक:, दैवन:-नः, 'great g.' प्रमिश्दः, प्रमाममा; 'goddess' देवी, अगवर्ता, सुरागना, देवपस्ती; in comp. words ex. by धर्म; 'g.-fatber' धर्मियता; 40 धर्ममाता, धर्मपुत्र:-नी, धर्मक-व्यासुता, &c. = LESS, a. निरीधर, नारितक, अनीधर-वारितक, अनीधर-वारिक, स्वारित, करानिकता.

--LIKE, α. देवतुल्य-करा, देवीयम, दिल्य. --LY, α. धार्मिक (की. f.), धर्मिनिठ-यरायण, पुण्यज्ञील, पुण्यालम्ब, ईश्वरभक्त-पूजक. --LIKESS, ε. धर्मसेवा, पुण्य-चीलता, ईश्वरभक्ति f., अद्धा, &c. --SEIP, ε. देवत्वं, देवभावः. --GODSEND, ε. ईश्वरप्रेरित α. इव, ईभरमहादः, सीमारसं, लक्ष्मीदकः

Goggle, v. i. नयने विश्विष् 6 P or लुल् c.; 'g. eye' लोलनयनं, 'g.-eyed' लोलनयन, वन्न-तिर्यक्-मृष्टि. Goitre, s. गडु:.

Gold, s. सुवर्ण, ह्यर्ज, कनकं, कांचनं, हमन् n., चामी-करं, जातकंपं, हिरण्यू, हाटकं, तपनीयं, सातकंपं, गांगे-यं, भमेन् n., ककुरं, महारजतं, हक्मं, कातेस्वरं, जांच-नदं, अहापुद:-कं, 'g. for ornaments' कुंगिः, जुं-शोकनकं, 'g.-beater or drawer' सुवर्णोहतेनकृत् m.; 'g.-dust' कांचनभूः, कनकरागः; 'g.-smith' स्वर्ण-सुवर्ण-कारः, कलादः, नार्डिधमः, हक्मकारकः; 'g.-thread,'कनकस्त्रं. -a., - EN, a. हैम (मी f.), सीवर्ण (णी f.), (s.) in comp., or by मय (यी f.) affixed to (s.).

Golf, s. कंदुककीडा-लीला Gonorrhea, s. शक्कदोष:

Good, a. भद्र, साधु, प्रशस्त, प्रशस्य, ज्ञाभ, कत्याण (जी f.), सत, बर, छोभन, गुजबत, निर्देशि; oft. by सु or सत् in comp. 2 धर्मशील, साध-आर्य-वृत्त, सदा-चार, सद्यरित, सकृतिन, पुण्य, पुण्यान्मन्, पुण्यद्यील, धार्भिक (की f.). 3 योग्य, उचित, यक्त, उपयुक्त, हित; gen. ex. by pot. pass. part. 4 सुजन, हित-काम, त्रियकारिन, उपकारक, हित, त्रियकर, 5 अन्यन, अदुषित, अक्षत, संपूर्ण, 6 बहु, प्रचर, महतू, अन्त्य, मृद्धि, स or अति pr.; 'a g. fellow' भद्र:, सीम्यः; 'my g. sir ' भद्र, सीम्य; 'g. quality ' गुण:, स-हुण:; 'g. wishes ' आशिस् f., आशीर्वादः -वचनं; 'g. and bad ' जुभाजाभ; 'so g. as ' अनुप्रह-पर्वकं, कपयाः ' for g. ' अत्यंतं, असन्त्रवस्यैः ' a g. deal ' भृज्ञां, अतीव, स or अति pr.; ' g. morning to you '(अपि) जमस्ते प्रभातकालः; 'it will be g. for you 'तव कल्याणाय भवेत, कल्याणमा १ हेत्; 'is g. unto weariness' आयासजनकमेव, अम-मात्रदायकाः 'g. for nothing 'निरुपयोग, निर्मण, निष्फल; 'as g. as' समं -s. उपकार:, उपकृति f. $\mathbf{2}$ हितं, भूति f., भद्रं, सभं, सल्याणं, कुश्चलं, श्रेयसं n. क्षेत्र; oft. by अर्थ:; 'for the g. of the people' प्रजार्थ, लोकहिताय, प्रजाभतये, &c. 3 डपयांगः, लामः, फलं; oft. ex. by कि, अर्थ:, अल, with inst.; ' what is the g. of seeing her ' कि सया दृष्या S. 2), को थेस्तस्या दर्शनेन : 'what g. do you get by weeping ' अल परिदेवनेन. 4 सुकृतं, पुण्यं, धर्मः, सुबरित, साधुवृत्तं, सदाबारः; to do हः १ ठप-क 8 U; हित-बह्दार्थ-कः क्षेत्र आवश् 1 Ps . and evil (bad) ' शुभाश्वभं, हिताहितं. -interj. साध. सह, सम्यक, बाढ, कामं, भवत, तथास्त, तथेति; युज्यते, अनुमतं मम (V. 2). 'G.-breeding' साधता. मीजन्यं, विनयः, सभ्यता, ' possessed of g.-breeding ' सुन्नील, सुविनीत, सुजन, अभिजात; 'g.-conditioned ' सुर्थ, सुह्थित; 'g. fortune or luck ' See FORTUNE; 'g.-humour' सद्भाव:, दक्षास:, चित्तप्रसाद:, उत्तासकृति f., आनंद:, प्रभाद:; 'g.-nature ' सञ्जाव:, सुस्वमावः, सीजन्यं, सुज्ञीलता ; सुप्रकृति f.; 'g.-humoured or g.-natured' इष्टचित्त, प्रसन्नचित्त, सीलस, सानंद, सुस्वभाव, स-शाल, सुप्रकृति, सुजन, सङ्गावनत्, साधुशील, धर्मा-त्मन, पण्यात्मन, सहदय; 'g.-looking ' दर्शनीय, सुरूप, सुदर्शन, मुभग, प्रियदर्शन, प्रेक्षणीक्र रम्याकार, सबदन; 'g.-manners' विनयः, विनीतता, मर्यादा, सनाति-रीति री: सभ्यता, शिष्टाचार:, सुशीलता, सीज-यं, सु-सत्-चरित्रं, सदाचारः, साधुतृत्तं; 'g.-sense' विवे-क: ज्ञानं प्रज्ञता, प्रबुद्धता, प्रबोध:, सीजन्यं, सङ्गव:, ्रज्ञीलता; ' g.-will ' हितेच्छा, हितकाम्या, प्रीति f., प्रियता, अनुक्लता, भिक्त f., अनुरागः. =LY, «. चाह, संदर (री र्र.), मुद्धव, मुद्दस्य, प्रेक्षणीय, लावण्य-वत्, रम्य, रमणीय, मनीरम-हर, रुचिर- 2 अनल्प, महत्, प्रचुर, बहु, अल्पेतर. - NESS, s. साधता, प्रश-रतता, गुणवत्ता, श्रेष्ठता, विशिष्टता. 2 साधुशीलता, सदाचारता, धार्मिकत्वं. 3 सुज्ञीलता, दया, कृपालुत्वं, सद्भाव:, सीजन्य, सजनता; 'tendency to g.' सत्त्वगुणः.

Goods, s. इन्यं, इन्यराज्ञिः, विभवः, सामग्री, वस्तुजा-तं, इन्याण-वरत्ति (pl.). 2 भाडकं, भांडसम्दायः, पण्यं, भांडानि (pl.); 'house-hold g.' गृहोपस्क-रः, गृहोपकरणानिः

Goose, s. हस: (सी f.), चन्नांगः (गी f.), वरटः-टा; कलक्ष्मः (सी f.); See GANDER; ' ruddy g.' चन्नवाकः (की f.), चन्नः, रथांगः, कोकः, इद्रचरः 2 Fool, q. v.

GORDELLIED, a. महोदर, बृहत्कुक्षि, तुंदिन, स्थूलोदर; See Corpulent.

Gore, s. रक्तं, ज्ञोणितं, रुधिरं, अस्त् n., लोहितं. 2 रक्तगुल्मः, रक्तपिडः. 3 संधितवक्तखंडः. -v. t. व्यधं 4 P, निर्मेद् 7 P, छिद् 7 P, विन्दू 10, क्षण् 5 P, श्लिख् 6 P. -ED, a. छित्रत्वष्, क्षत्वभैन्. -Y, a. रक्ताक्तं, अस्मिदग्धः. 2 रुधिर्मियं, मारात्मकः

GORGE, s. कंठ:, ग्ल:. 2 रंबं, दुर्गमार्गः, संकट-संबाध-पथः, संबारः, संकटं, गिरिकंदरः. = v. t. ठट्-प्रस् 1 A, ग्रु 6 P. 2 (One's self) कृक्षि पूर् 10, अन्यतं त्र ८, अन्नादिना परिषु 3 P.

Gorge Bours, a. श्वीभन, डंडज्वल, अतिशोभन, वि-भाजमान, तेजस्विन, सुमभ, एकांतरमणीय-बार, महाप-भ-बीधि: शिक्षक - क्रम, adv. अतितेजसा, डंडज्वलं.

-NESS, s. शोडण्डस्यं, शति-मना-तेजस् n., हुममा-GORGET, s. गीवा-गरू-वाणं-

GORMAND,-IZER, See GLUTTON.

Gosling, s. हसशिखु:-सापकः

Gossip, s. वाबद्कः, प्रलापिन् कः, जल्पकः, 2 पान-मित्रं, सहपाधिन कः 3 वातां, जनमबादः, जल्पः, जल्पितं, प्रलापः, प्रजल्पः, वृथाकथा-संलापः = हः हः प्रजल्प 1 P, प्रलप् 1 P.

Gouce, v. t. (नयनं) बत्यद् 10, बख् 1 P. Gound, s. अ(आ) लाबु-ब् f., तुबि-बी f., लाइ-ब् f., तुबा. 2 (Vessel of g.) कमंडलु:; 'bitter g.' इश्वाक f., कटतुंबी.

GOURMAND, See GLUTTON.

Gour, s. वातर्त्तं, वातशाणितं = x, a. बातमस्त, वातरोगोणहत, वातरोगिन्, वातकिन

GOVERN, v. t. प्र-ज्ञास 2 P, परि-पा c. (पालयति), हैज 2 A (with gen.); जुद 1 P, तंत्र 10 A, नियम 1 P; See RULE. 2 वि-भा 3 U, वि-नी 1 P, निग्रह 9 P, सं-नि-यम, आ-व 5 U, वदाकि 8 U, दन् c. (दमयति), स-ह 1 P, नि-धंत्र 10; See Control. 3 (In grammar) अनु-इ 2 P, वि-धा; ' g. ed by another' परायत्त, पराधीन, परतंत्र, विधेय. - MENT, s. नियननं, सं-नि-यमः, निम्नहः. 2 ज्ञासनं, परिपालनं; 'during the g. of Râma ' रामे मही जासति 3 प्रभृत्वं, ईश्वत्वं, ऐश्वयं, आधिपत्यं, स्वामित्वं. 4 राज्यं. 5 (Rulers) राजन m., प्रा:, अंश:, राजमंत्रिण:-सचिवा:: 'g. affairs ' राज्यकावीण; 'form of g. ' राज्यरीत-पद्धति f. = OB, s. शासित् m., शास-कः, ईशः, अविपतिः, अधिष्ठात् m., अधिपः, अधिकृतः. 2 (Of a province) भौतपाति:. - OBSHIP, s. आधिपत्यं, प्रभृत्वं.

Gown, s. काटः-टी, जाटकः, कटिवकं; 'gizl's g.'अधीहकं, चंडातकः-कं

GRAB, 8. ग्रह:, धरणं, संप्रह:.

GRABBLE, v. स्रज्-पराष्ट्रज् o P, 2 भूमी देई क्षिए 6 P. GRACE, s. प्रसाद:, अनुमहः, दया, कृपा, अनुकरा, आनुक्त्यं. 2 सोंदर्यं, भीः, चाइता, जोभा, लावण्यं, See BEAUTY. 3 गणः, भूवणं. 4 क्षमा, पापमार्जन-निकृति f. 5 (As a title) देवः-वी, अन-तन-भवान-भवान-भवती. =v. t. अलक् 8 U, जुम् o., भूष्ट्र 10, उद-गुन् o. (जात पुनरप्युद्योतसींग U. 4); धं-मन् o. सं-भू o.; 'g. the ceremony with your presence' सीन्धानेन इम विधि संमानयन-अलक्तो-तु-भवान. = FUL, a. ललित, चाइ, संदर (शि.), भूभग, लावण्यवत, मुग्ध, सविलाव; 'g. movement' मुग्धचेटा, विलासः, विभागः, ललितं, हेला, लीला, हावः, विव्योकः, द्वारिकटा-क्रियाः 'g. speech' वार्षिकताः; 'g. gait' केलगित f., विलासगतं. = FULLY, adv. सविलातं, कितती, संदरं, जावत्याः = FULLY, adv.

हाबच्यं, थीः, शोभा, हालित्यं, सुम्भताः See BEAUTY. — LESS, a. रूपहीन. 2 तिलंडज, दुराचार, दुईन, अतिबृष्ट, दुष्टभावः —— GRACIOUS, a. प्रसन्न, स-दय, द्याशील, अनुकूल, अनुकंपिन, दयाल, अनुकंपान्शील, अनुमाहिन, कपाल, सानुकान्न, हितनुष्टि, सानुकंपः 'to be g.' पसर् 1 P. अनु-कंप् 1 A.— LY, adv. सानुष्ठः, सदयं, सानुकंप, दयया, कृपया, प्रसन्नतया, स-प्रसादः — अप्रकं, अ-प्रसादः, अनुकंपा, दयालुत्वं, अनुग्रहः, दया, कृपा, &c.

GRADATION, ६. कमः, भानुपूर्वं, पर्यायः, अनुक्रमः, पर्यपरा, समन्त्रयः, परिवाटिन्टी र्रः, 'in regular g. यथाकमं, कमशः, अनुप्रदेशः, पर्योयणः

GRADE, 8. भेण-णी र., प्रकार:, वर्ग:, परिपाटि-टी र., कमः, परंपरा, आनुप्र्यं. 2 पदं, अवस्था, आस्पदं, पदिव-वी र., कोटि र., काडा (highest g.). —GRADUAL, a. कामिक, आनुकैमिक, अनुप्रें, टच्चांचर; better ex. by 'g. ly'. – LY, adv. कमशः, श्रानैः श्रानैः, कमंतः, कमेण, यथाकमं, अनुक्रमं, अल्पास्पशः, डच्चोंचरं, प्रति-अनु-पदं, पदे पदे, अनुप्रेंशः, आनुपूर्वेणः —GRADUATE, v. t. कमिक्षेः अंक् 10. 2 डपपदं प्राप् 5 P. – s. डपपद-डपाधि-पद-युक्तः. —ION, s. कमिक्कोंकनं. 2 Gradation, q v.

GRAFT, v.t. (fig.)) निवज्ञ c., नि-धा 3 U.
GRAIN, s. धार्ष्यं, ज्ञस्य, जीहः, स्तंवकारः, वीजहः, जीवसाधनं 2 बीजं 3 कणः-णिका, लवः, लेजाः, अणुः.
4 काष्टरेखा-विद्धाः, 'fried g.' लाजाः, भ्रष्टयवाः, पृथ्वः, विपटकः, 'against the g.' प्रतिलामं, विदद्धं, विभतीपं, निहत्साहं, कथमिः, 'with the g.' अनुलोमं, 'chaffless g.' धान्यास्यः = ४, a. धान्य-ज्ञस्य-मय (यी f.)

GRAMINEOUS, a. नृजमय (यी f.), श्राहल. GRAMINIVOROUS, a. नृज-शब्द-भोजिन्, नृजभुज्. GRAMMAR, s. स्याकरण, स्याकरणशास्त्र-विया, शब्द-

पार्ताकाता, उ. व्याक्तरण, व्याक्तरणशास-वया, शब्द-शास- = IAN, इ. वैयाक्तरणः, व्याक्तरणश्चः, शब्दशास-विद् m. = Grammatical, a. व्याक्तरणविषय, व्या-करणानुसारिन; gen. (s.) in comp.

GRANARY, ह. कुजूलः, धान्यकोष्टः, धान्यागारं, कंडोलः, पिदः

GRAND, a. महन, बृहत, गुरु. 2 उत्तम, प्रधान, मुख्य, अग्र, अग्रच, विश्वष्ट. 3 सुमम, मन्य, मतापवत, तेज-ह्दब, डज्ज्बल; 'g.-child 'पीत:-त्री; 'g.-daughter' पीत्री; 'g.-father' दितामहः, मातामहः (maternal); 'great g.-father' पितामहः, भातामहः (maternal); 'great g.-father' पितामहः, भातामहः, भातामहः; 'g.-mother' पितामही, मातामही; वृद्धा, स्थिता; 'g.-mophow' आतृपीतः, स्वसपीतः (त्री f.); 'g.-son' पीतः, पृत्रसुतः, नन्तृ m., दीहितः, पुत्रसासुतः; 'great g.-son' प्रपीतः, स्वर्ण, वर्षः, हैमहेतः, त्रित्रः, पुत्रसासुतः; 'great g.-son' प्रपीतः. - राष्ट्र, वर्षः, वर्षः, ते-

जसा, ऐश्वर्येण, महाप्रतापन, डञ्ड्बल, सुपन, डल्इस, एरम, भेडतया - NESS, - GRANDEUR, ड. महस्त, मिहमन् क. 2 माहात्म्य, औदाय, उल्लवं:, भेडता, प्राधान्यं. 3 बैभवं, तेजस् क., विभूति f., प्रतापः, शोभा, उञ्ज्वलता, प्रभावः, ऐश्वर्यं, संपद् f. - अस्ति NDEE, इ. कुलीनः, कुलीनजनः, अभिजनः, महाजनः

GRANDILOQUENT, a. गवितवाच्, सदर्पवादिव.

—GRANDILOQUENCE, s. अतिज्ञायोक्ति f., दर्पवावयं, सालंकारं वचनं, दर्पाःमातं वचनं.

GRANGE, 8. क्षेत्र, क्षेत्रभूमि f.

GRANIVOROUS, a. शस्याद, शस्यभक्षक.

GRANT, v. t. बितृ 1 P, दा 3 U, 1 P, प्रति-पद c.; See GIVE. 2, अनुमन् 4 A, अनु-ना 9 U, अनु-मुद् 1 A. दिश् 9 P, अंगीकृ 8 U, उरिकृ, स्वीकृ, प्रति-पद 4 A, अभ्युपम् 1 P, अभ्युप-इ 2 P; 'I g.', 'g. ed' gen. ex. by कामं followed by तृ, तथापि or पुन:; or by imp.; 'well it is g. ed' भवतृ, एवमस्तृ, गृहीतिमदं. -s. प्रदानं, दानं, उत्तमं:, दाय:, विहापितं, उपायमं; See GIFT; 'g. of property' निवंध:; 'royal g.' (gifts of land, &c.) ज्ञासनं, पृह:, ज्ञासनपत्रं, 'a written g.' लखपत्रं. -EE, s. प्रतिप्रहीतृ m., दानभीगिन् m., आदाता. -OR, s. दानृ m.

Granule, s. কাণিকা, लवः; बीजकं, अणुः. — Granular, a. बीजाकार, बीजमय (यी र्तः), कणमय. — Granulate, v. t. ঘণীক্ত 8 U, संहतीकृ; सूक्ष-कणान् बंध् 9 P. — 10N, s. पोथकी.

GRAPE, s. द्राक्षा, मुद्रीका, गोस्तना नी, स्नाद्री, मधुरसा; (fruit) द्राक्षाफल, &c.; 'g.-stone' द्राक्षाबीज, अष्ठीला, आष्ठि f. = GRAPERY, s. द्राक्षावाटिका.

Graphic, a. स्पष्ट, अर्थवन्, सुलिखित, सुचित्रित, सु-निर्दिष्ट.

GRAPNEL, s. क्षुद्रलंगर: 2 आकर्षणी.

GRAPPLE, v. t. & 1 P, 10, Hug 9 P, Silver 1 P; नि-सं-बंध् 9 P, संक्षिष् c. = v.i. युध् 4 A, संघ ह 1 A, बाहुबाहाव or हस्ताहस्ति युध्: अभिसं-पत् 1 P. - s. संग्राह:, धरणं. 2 बाह्यद्धं. 3 आकर्षणी. GRASP, v. t. पह 9 P, u 1 P, 10, (fig. also), आकल् 10, आकृष् 1 P, मृष्टिना ग्रह; अव-लंब 1 A, परामृश्-सृश्च 6 P. 2 प्रस् 1 A, आक्रम् 1 U, 4 P; आ-आ 1 P, आ-अव-लिह 2 U; 'g,ed by death 'कालपस्तः 'g. ed by a tiger' ञ्यामामात, &c.; 'he quickly g. ed what I meant ' मदाशार्य शिटिति गृहीतवान्. 3 (at) प्रह desid (जिम्क्षति), हे desid. (जिहीपीते); आप् desid. (ईप्सति), लंघ 1 A, 10; See ASPIRE. -s. प्रह:-हंगं, धर्गं, परामर्श्वः, मुष्टिप्राहः, संप्राहः, इस्तग्राहः, आक्रमः, ग्रसनं, gen. ex. by नोचरः, बजा:, विषय:, मुखं; ' is within the g. of death'

मृत्योमुंखे वर्तते, कालालीढः, मृत्युयोचरं गतः, &c.; 'and this g. over every (kind of) learning 'इदं च अद्रोवविधायहणसामध्यें (Ka. 96); 'firmness of g.' वृद्धमृष्टिता, विविद्धमृष्टिः.

Grass, s. कृषं, शस्यं, सादः; 'young g.' श्रांदरं, बालतृषं, घासः; 'meadow g.' य(ज) वसः; 'gaorificial g.' दभेः, कुशः-शः; 'g.-green' शादहरित, शादल; 'g.-hopper शल(र)भः; 'g.-plot' शादलं, तृषभूमि f. — ४, a. तृष्णावृत, बहुतृष, तृषपूर्णं, सतृष, बहुषास, शादल, घास-तृषं-मय (यी f.). 2 हरित, शादहरित.

GRATE, s. चुलि-ली f., अधिभयणी; See FIRE-PLACE. 2 लोहजालं. -v. t. घृष् 1 P. तिलिप् 7 P. मृद् 9 P. संघइ c. 2 बाध् 1 A. पीड़ 10 कर्यथ c. (व्यथयति), संतप् c.; मर्माणि छिद् 7 P or स्र्यु-तुद् 6 P. 3 घषेणन चृण् 10, पिष्, श्रुद् 7 P. 4 लोहजालं मुज् 10; 'g. the teeth' दंतर्दतान् निष्पीइ or घृष्. -ING, a. कर्करा, परुष. निष्ठुर, खर, कट्, ममेस्रग्-छिद, अरुंतुद; 'g. to the ear' भवणकटु. -s. अन्यान्यघषेणं, कर्कराध्नात्तात्ताराः वाक्षः. -INGLY, adv. कर्करा, निष्ठुरं, कट्.

Grateful, त. मुखकर (शे f.), रम्य, रमणीय, आनंदावह, सुखावह, हय, मुभग, मनोरम. 2 कृतज्ञ, कृतवेदन, उपक्वतिज्ञ, कृतवेदन, उपकारज्ञ. -LY, adv. कृतज्ञत्या. 2 सुभगं, रम्यतया. -NESS,-Gratitude, 8. कृतज्ञता, उपकारस्मरणं, उपकृतज्ञता, कृतवेदिन्वं.

GRATER, s. घर्षणां, घर्षणयंत्रं.

Gratify, v. t. तुषु c., सं-परि^o, आनंद c., प्री 10, न्यू c., प्रमुद् c., इस् c, रम् c., आह्नाद् c.; See Delight also. 2 अनु-वृत् 1 A, अनुरुध् 4 A, लल 10, प्रसद् ८., आराध् ८., अनुरंज् ८., सांत्व् 10. 3 ज्ञम् c. (ज्ञामयित), यू c. or पूर् 10, साध् c., निवृत् c.; ' having all desires g. ed ' पूर्णकाम, कृतार्थ, कृतिन, तिद्धार्थ, निवृत्तकाम, 'g. ed at heart ' मीत-इष्ट-चित्त. =ICATION, s. सं-,परि-,तो-षः, आनंदः, तृति f-, तृष्टि f-, प्रीति f-, सुखं, हर्षः, आह्रादः, प्रमादः 2 आराधनं, अनुरोधः, अनुवर्तनं, प्र-सादनं, तर्पणं, तोषणं. 3 ज्ञांति f., ज्ञमनं, सिद्धि f., साधनं, पूरणं, निवंतनं ; 'g. of desire' मनो-रथिसिक्दिः, इष्टसाधनः; 'g. of another's whim ' छंदोनुकृति f .- वर्तनं. = ING, a. सं-परि-तोषक, तृष्टि-प्रीति-द, मुखाबहं, भानंदपद, मुख-प्रीति-कर (री f.). GRATIS, adv. विना मृत्येन, धर्मार्थं, निर्मून्यं.

GRATUITOUS, a. अमूल्यवत्, निर्मुल्य, मूल्यं विना दत्त, कामतः दत्तः 2 अमूल्यक्, निष्कारण, निर्मित्त, अहेतु-क. -LY, adv. निर्मुल्यं

GRATUITY, & प्रदान, स्पायन, See GIFT.

GRATULATE, See CONGRATULATE.

GRAVE, a. गुरु, महत्त, अलघु. 2 ग(गं)भीर, धीर, अचपल. 3 (Sound) मंद्र, धनः, गंभीर, धीर, मंद्र, मंथर; 'g. matter' गुर्वेथं: -s. मेत-सन-स्थानं, समाधिः, रमन्नानं, अवहः: 'g.-alothes' मितवासत्त्र त., नावनकः, 'g.-stone' चित्यं, चैत्यं, समाधिमस्तरः: -v. t. तक्ष् 1, 5 P, त्वक्ष् 1 P. -LY, adv. गंभीरत्या, धीरं, सगीरवं, गांभीयंज. 2 मंद्रं, धीरं, गंभीरं -NESS, s. गुरुता-त्वं, गीरवं, महत्त्वं. -GRAVITY, s. गुरुत्वं, भारः. 2 गाँरवं, गुरुत्वं-ता, महिमन् त., गांभीयं; अलाघवं, धीरता, मंद्रता. 3 आकर्षणज्ञीलता, आकर्षणज्ञील f. --GRAVITATE, v. i. आकर्षण, अधःपतनन्त्रीलता.

GRAVEL, इ. शर्करा, वालुका, शिला-पाषाण-संबः चूर्ण.
2 (Disease) अश्मरी, मूनकुच्छू, मूनशकेरा. - ए. ६.
शर्करावृत व. कु 8 U. 2 मुद्द ०., सं-वि-भ्रम् ०. (भ्रमयति). - LY, व. सशर्कर, शर्करित, शर्करावृत, शर्करावत, शार्करीय.

GRAVEOLENT, a. दुगंध, प्तिगंधिः

GRAVID, See PREGNANT.

GRAVY, s. मांतसार:, मांसजुर्व.

GRAY, a. आपांडु, धूमर, पांजुवर्ण, आशुक्र. 2 शुक्र, धवल, धेत, पक्ष, पिलत (hair); 'g. beard' जींजेक् में; 'g. head' पिलतं शिरः; 'g.-haired' पिलतं, धवल-शुक्र-केश; 'g.-headed' पिलतशिरस. 3 जींजे, परिणत, पक्ष, शृद्धः — हः धूमरः, धूमर-पांजु-व-णं:. — 1811, a. आपांडु, पांडुर, आधूमर; 'g. with dust' धूलिधूमर. — NESS, हः धूमरता, पिलतता, केन्स्राधावल्यं, पक्षता, जींजेता.

Graze, v. t. चर् c., नृणं भुज् c. or खाद् c. 2 निर्ध्य 1 P, लघु तइ 10, लघुमहारेण आति-इ 2 P. – v. i. चर् 1 P, नृणं खाद् 1 P or मश्च 10 or भुज् 7 A; 'a place g. ed by cattle ' आश्चित्यांनं – ER, s. नृणमक्षकः – ING, s. चरणं; 'g. ground' गोचरः, गोपचारः – Grazier, s. गोचारकः, पश्च-पालः, गोपालकः

GREASE, s. वता, मेदस् n., वपा, मांसलेहः-सारः 2 लेहः, तैलं, घतं. = v. t. वसया-लेहेन लिप् 6 P or अंज़ 7 P or दिह 2 U. = y, a. मेदहिबन, वसामय (यी f.), चिक्रण, प्र-, लिग्ध, वसान्त, लेहान्यक, सलेह, वता-लेह-युक्त.

GREAT, व. महत्, गुरु, बृहत्, विश्वाल, विपुल, विस्तीर्ण, उरु, पृथु, स्थूल, महाप्रमाण. 2 (In number) बहु, भूरि, प्रचुर, बहुल, बहुसंख्याक. 3 वत्कृष्ट, उत्तम, परम, विशिष्ट, विश्वत, श्रेष्ठ, लब्धपतिष्ठ, प्रसिद्ध, महायश्वस्कः 4 महेच्छ, महाश्वाय, महात्मन, उदार, उदारिश्वनः 5 प्रधान, मुख्य, परम, अग्रच्य, गुरु. 6 अत्यंत, आतमान, गाढ, अधिक, भृश, परम, एकांत, निर्तात, सतिरिकः,

oft. by महत्, स, आते, in comp.; "to a g. distance, तुर्र, अतिदा; 'to a g. degree' भूबा, अतिमार्च, अत्यंत, निर्भरं, गाढं - LY, adv. भूत्रा, अत्यतं, सातिश्चयं, स-नि-तरां, एकतितः, परं, बलवत्, गार्ढ, परमं, स-अति-अतिशय in comp.; See Ex-CEEDINGLY; oft. ex. by anile f., and; 'he was g. delighted' आनंदस्य परां कोर्ट-काशं-अधिगतवान. = NESS, 8. महत्वं, माहात्म्यं, महिमन m., गुरुत्वे: विपलता, विज्ञालता, &c. 2 विस्तार:, परि-माणं. 3 विश्वति र्., डत्कर्षः, विश्विष्टता, परमता, आधि-क्यं, प्रतिष्ठा, गौरवं. 4 वैभवं, श्लोभा, ऐधर्य; See GRANDEUR; 'g. of mind' औदार्थ, माहात्म्यं; 'g. of rank ' कलानता, आभिजात्यं, कलोत्कर्ष:.

Greaves, s. जंघा-ऊर-त्राणं, मंक्षक्षणं.

GREED, s. लोभ:, गृध्नुता, अतिस्पृहा, लील्यं, लुज्धता, अत्यभिलाषः, अतिलिप्सा, अत्याकांक्षा, लोलपत्व, अत-प्ति f., अपरिताष:. 2 (Of food) अत्याहार:, घरम-रता, अग्ररता, डद्रंभीरत्वं. —GREEDY, α. लुब्ध, लोलुप, लोलुभ, गृध्नु, लीभाविष्ट, अत्यभिलाविन्, अत्या-कांक्षिन, सतृष्ण, अतितृष्णाकुल, अतिलोभिन. 2 आहार-लुन्ध, अत्याहारप्रिय, घर्मर, अग्नर, अतिभोजिन् बहु-भुज, औदारिक, उदरंगरि, कुर्क्षिमरि, बहुमक्षक; 'to be g. ' गृश् 4 P, लुभ 4 P. =LY, adv. अतिलोभन, स-लोभं, सत्वष्णं, लोलपत्या, जिह्वालील्यात, अत्यभिलाषेण, भतिस्प्रह्या. =NESS, s. लोग:; See (s.).

GREEN, a. हरित, हरित, हरिद्वर्ण; प(पा)लाज्ञ. 2 नव, प्रत्यम, अभिनवः 3 अपरिपक्त, अपरिणतः ' g.headed 'अपरिणतपत्त, अपक्षधी. = s. इरिद्वर्ण:, ह-रित:, हरित क., पालाशवर्ण: 2 हरितस्थानं, शाहलं, बाह्रलस्थली, तृणावृता भूमि:; ' g.-leaved ' हरित्पर्ण; 'g.-room ' नेपथ्यशाला; 'g.-sward ' हरितभूमि:, तणावृतं स्थानं, हरितकं, ज्ञाकादिः = ISII, a. ईषद्धरि-त, हरिदाभ, ईषत्पलाज्ञा. =NESS, 8. हरितत्वं, पला-श्वत्यं. 2 अपरिणतत्वं, अपरिपाकः, अपक्षता.

GREET, v. t. अभिनंद 1 P or c., सभाज 10, वंद 1 A, अभिवद c. (A), अर्च 1 P, 10, सं-भ c., सासक 8 U, पूज् 10; नमस्क, प्रणम् 1 P; 'g, in return ' प्रतिनंद, प्रत्याभ-वद् c. = ING, s. प्रणाम:, प्रणीत र्, अभिवंदनं, अभिनंदनं, नमस्कारः, अभिवादः-बादनं, क्रवालवादः-प्रश्नः

GREGARIOUS, a. यथकारिन, संघचारिन. GREY, See GRAY.

GRICE, s. शुकरशादक:-शिशु:. GRIDELIN, s. चेताहण:.

GRIEVE, v. t. 3 5 P, पीद 10, बाध 1 A, क्रिश 9 P, न्यथ c. (न्यथयति), उप-सं-परि-तप c., आयस , ८., बहिज् ०., दु:खयति (D.), द्वाच् ०., खिद् ०., 'it g. s me to see you in this condition' इतदवर्थं त्वां वीक्य दु:जितीहिम. =v. i. शक् 1 P,

ध्यथ् 1 A, दमनायते (D.), उत्तम् 4 P, उत्केठ 1 A, पीड-खिद-क्रिश-इ-तप pass., द:खायते (D.), डिश् 6 A, उत्सक-उत्क-व. भू. -ANCE, 8. दु:खं, क्षेत्रः, कष्टं, वाधा, पीडा, पीडाहेतः, दुःखमूलं-वीज-कारणं. -ED, a. द: खित, दन, पीडित, व्याधित, संतप्त, बोकार्त, दःखाकुल, शोकातुर, खेदित, क्रिष्ट, उद्विम, आतुर, आर्त, कष्टापन, उत्मुक, उत्क. -INGLY, adv. सशीकं, सोहेगं, सद:खं. =008, a. द:खकर-व्यथाकर-कष्टकर (री 🎒, पीडावह, क्षेत्रापद, पीडाजनक, शी-च्या शोखनीय, इस pr. 2 घोर, उम्र, दारुण, महत, गुइ. -ously, adv. घोरं, दाइणं, सत्रोकं; 'g. hurt' बलवत पीडित, घोरश्चत, &c. -GRIEF, s. शीकः, दुःखं, शब्द रि., क्रेशः, खेदः, सं-परि-तापः, व्य-था, मृथ्यः, पीडा, अ-आर्ति र्रः, उद्देगः, आधिः, वेदना, मनस्तापः, चित्तन्यथा, औत्सक्यं, उत्कंठा.

GRILL, See FRY.

GRIM, a. उम्र, दारुण, घोर, भयानक, रीद्र (द्री f.), विकृत, विकट. 2 (In appearance) उपदर्शन, घोराकृति, रीद्ररूप, कदाकार, दुर्दर्शन, कु-अप-रूप--LY, adv. उम्रं, घोरं, विकटं. -NESS, इ. घोरता, रीवता, &c.

GRIMACE, 8. वदनविकार:-विकृति f.; मुख-वक्त-भंग:, मुखविरूपता, बक्रमुख, विकृतास्यं.

GRIME, s. मल:-लं; See DIRT. = v. t. मलिनयति (D.), दुष c. (दुषयति).

GRIN, v. i. सहिमतं दंतान् दृज्ञ् c.; कु-हिम 1 A or हस् 1 P, विकृतं मुखविकारेण हस् or हिम. = s. कु-स्मितं, कुहासः, विकृतहासः-स्मितं, दंतदर्शनं. = NER, 8. फ़-विकृत-हासिन् m., विकृतहास:.

Grind, v. t. पिष् 7 P, क्षद् 7 P, मृद् 9 P, चूर्ण् 10, चूर्णीक 8 U; चूर्णपेषं पिन्ष्टि; 'g.s to powder'. 2 (As a gem) उद्धिख 6 P, उक्षिड 2 U; सं.का-रोलिखित:-ज्ञाणोलीढ:-मणि: 'a gem ground on a polishing or touch stone '; घर्षणेन नि-श्रो 4 P or उत्तिज् c. 3 ध्रु 1 P; 'g. ing the teeth in rage ' रोषाद दंतैदैता शिक्षित्व. 4 उप-म 1 A, बाध् 1 A, ज़ीन 10, अर्दे 1 P or c.; 'ground by heavy taxes ' कर्भारेण चार्णत-पांडित, &c. -ER, s. पेषक:. 2 (g.-stone) पेषणं-णी, पेषणयंत्रं. 3 चर्वणदंत:, दंदा. -ING, श. वेषणं, चुर्णीकरणं, संमदेनं, घर्षणं, डक्किस्तनं: 'g. stone' पेषणं-णी, पेषणशिला शाणः, निकवशिलाः

GRIPE, v. t. यह 9 P, मुष्टिना यह or भू 1 P; See GRASP. 2 पीड 10, स-नि°. 3 मुष्टि बंध 9 P. - 8. मुटिपाइ:, इस्तप्रहः, संपाहः, इटप्रहः, मुष्टिबंधः, मुष्टि m., f. 2 निपीडनं. 3 (g. s) अंत्रज्ञूलं-वेदमा, उदर-श्वलं-व्यथा.=ER, s. बाह्बः. 2 पीडकः, बाधकः

GRIBLY, a. अमर्गाण, नरासंबद्दण, विकटानार, भीरा-

कृति, भीमविग्रह, दण, घोर, दादण, भयानक, कूर, कराल, भयावह

GRIST, s. गोधूमचूर्ण, पिष्टधार्यः

GRISTLE, s. सहणास्थि n., कीमसास्थि.

GRIT, s. Chavel, q. v. -GRITTY, a. सज्ञकेर, शकीरल, ज्ञाकरामय (या f.)

GRIZZLE, s. धूसर-पांजु-वर्गः. - GRIZZLY, a. ईप-

द्वर, आपांडुवर्ण.

GROAN, v. i. दु:खवशात् कण्-स्वन् 1 P or नद् 1 P or ह् 2 P or ह् 2 P or आकुश् 1 P, सशस्य निश्वस् 2 P, आतंरवं-दीर्घनादं-क् 8 U. = s. दीर्घनिश्वासः, आतंरवः-नादः, सनिश्वासं कणितं, सीत्कारः, ससीत्कारं परिदेवनं GROCER, s. वणिश्च m., नैगमः; See, MERCHANT. = Y, s. वाणिङ्यं, वणिञ्चमेन् n.

GROG, See LIQUOR.

GROIN, s. उहसंधि:

GROOM, s. परिचारकः, भृत्यः, किंकरः;, (strictly) अश्वपालः-रक्षकः-सेवकः-

GROOVE, s. रेखा, प्रणाली. 2 सुषिरं, दीर्घुस्पिरं.

Grope, v. i. अंधकारे परा-मृज् 6 P, तमिस निरूप् 10 or अन्विष् 4 P or परीक्ष् 1 Λ .

GROSS, a. स्थूलकाय, बृहत्, पीन, पीवर, मेदस्थिन. 2 घन, स्थूल, असूक्म; 'g. measurement' स्थूल-मानं 3 गाढ, निविड, निरंतर, अविरल, सांद्र. 4 अश्लील, ग्राम्य, नीच, अवाच्य, अश्लिष्ट, असभ्य, गर्छ, निय, अजुद्ध, कृत्सित, नि-अप-कृष्ट, अपवित्र, मलीमस, अमेध्य, अयशास्कर (री f.). 5 जड, मूढ, मंद. 6अविनीत, अमर्याद. 7 अत्यंत, अतिमात्र, महत्, सु-अति pr.; 'g. fault' महापराधः; 'g. body' स्थूल-जड-देह:; 'g. darkness' संतमसं, अंध तमः -s. स्थूलांबा:, प्रधानभागः, प्रधानांबाः, साकल्यं, साम-प्रयं, समास:; 'in the g.' स्थूलमानेन, साकल्येन--LY, adv. स्थूलं, घनं, असभ्यं, गर्ह्यतया, नीचं; अत्यंतं, ्रश्लीतमात्रं, भति-स pr.; 'g. corrupted' अतिदुष्टः -NESB, s. र्थूलता, पीनता; निविडता, अशिष्टता, ग्राम्यत्वं, अविनयः, अमर्योद्दा, अत्यंतता, अतिरेकः, गाउता, आधिक्यं.

GROT, GROTTO, s. कहर, गहर, गहा, कंदर:, शैलविं वरं; 'natural g.' देवखात, देवखातविल; 'arti-

ficial g. ' भीडाकुटीर:, कृषिमकंदरः GROTEBQUE, a. वि-अप-क्रम, विलक्षण, हास्यक्प, कराकार, असंगताकार; हास्य, असंगत, असंबद्ध, विषम. -LY, adv. असंगत, विलक्षणतया, हास्यक्पेण

GROUND, ह. भूमि f., भू:, क्षिति f., मही, करणी, इथ्डी; See EARTH. 2 भूतलं-एई-पीट. 3 स्थलं, स्थली. 4 दप्टमः, बास्तु m. n., गृहभूमि:-प्रतिष्ठाः 5 आधारः, मूलं, कारणं, निमित्तं, हेतुः, निदानं, प्रयोजनं 6 युपि-का, युद्द f., हेनं; 'gain g.' दप-चि pass., प्र-वृध् 1 A, पृश्व 1 A, वृद्ध नव् 1 P; 'lose g.' शि-वर्षाच-

pass., न्हासं गम्; शनै: परा-नि-वृत् 1 A. - v. t. मूरुं व्यस् 4 P or प्रतिष्ठा c. (प्रतिष्ठापयति); oft. by मूरुं in comp.; 'devotion g. ed on faith' अन्यामूला मिकः: 2 आरंभ-व्यक्तमं शिश्च c. or अधि- ह c. (अध्यापयति); 'well g. ed in grammar' स्थीतव्याकरणः; 'g.-floor' गृहत्तहं, कृष्टिमं, अधःकोष्ठः; 'g.-work' मूरुक्तमंन् गः, पारमः, व्यक्तमः, मूर्ल. - LESS, a. निर्मूल, निष्कारण, अष्टेमुक, अनिमिन्त, निराधार, अमूरुक्त; मिध्या in comp. - LESSLY, adv. निष्कारणं, मिध्या. - LESSNESS, s. अकारणं, निर्मूलतं

GROUNDS, (pl.) See DREGS.

GROUND-SIL, s. देहली, गृहावग्रहणी-

GROUP, s. संघ:, निवह:, समुदाय:; गण:; See MUL-TITUDE; 'in g. s' गणश:, संघश: =v. s. एकी क् 8 U, वर्गी-गणी-कृ, सं-चि 5 U; (Collect, q. v.). GROVE, s. उपवनं, वनराजि-जी f., वृक्षवादिका, व-नांत:; See Forest also.

GROVEL, v. i. नीचतया भूमी पन् 1 P or सप् 1 P, अधमवन आचर् 1 P, धूलि स्प्रज्ञ 6 P. = ING, a. नी-च, अपकृष्ट, अधम, तुच्छ, अतिक्षद

Grow, v. i. स्फ़र् 6 P, विकस् 1 P, फ़र्इ 1 P, उ-द्भिर pass. (generally of plants). 2 रह 1 P, अध् 4, 5 P, एध् 1 A; पुब् 4 P, बुध् 1 A, उपि pass., स्फाय 1 A, पे 1 A, वृद्धि या-इ 2 P. 3 सं-,जन् 4 A, मू 1 P; 'the beard having begun to g. ' उद्भियमानश्मभराजितया (Ka. 29). 4 जन, उत्पद् 4 A; डद्-इ 2 P, भू, उत्-सं-म.º 5 विस्तू pass., व्याप् 5 P; 'g. up ें संवृध्, एध, भी-द्वीम; ' bad boys g. to be bad men' क्वाला: कुनरा एव निष्पयंते-भवंति; ' he was grown up', he grew up to man's estate (majority)' यीवनपदवीमारूढः, समारूढयीवनारमः, मौढः, प्राप्तयी-वनः, यौवनदशामापेदे, अतीत-गत-शैशवः; 'g. old ' जु 4 P. = v. t. वृध् c., रह c. = ING, a. वर्धमान, वपचीयमान, वाधिष्णु. 2 रोहिन, रह, रह, भव, वस्त, प्रभव, ज, जात, उत्थ, समुत्थ, भू, in comp.; 'g.ing in size' प्र-डपचीयमान-अवयव. =GROWTH, s. वृद्धि, आगमः, वर्धनं, उपचयः, ऋदि f., स्फीति f., अग्युदयः, विस्तारः. $oldsymbol{2}$ उत्पत्ति f., सं-प्र-भवः, ज-ननं, जन्मन् n. 3 मौढि f., प्रवृद्धता.

GROWL, v. i. भव् 1 P, गर्ज 1 P, रे 1 P, घुमुरस्व इ 8 U. = s. भवण, गजित, घुमुरस्वः

GRUB, See DIG. = s. कीट:, कृमि:, कोशस्थ: 2 वामन:, खर्व:, नस्वः

GRUDGE, v. इंडप्ट्रें 1 P, इंड् 4 P, अस्पति (D,), (with dat.); न सह 1 A, न मृष् 4 P, 10; See ENVY. 2 अकानत: अनुत्साह-अनिच्छपा क 8 U or दा 3 U or मह 9 P. 3 परि-देख 1 A, परिदिश

10 A, बिल्ल् 1 P; See COMPLAIN. - 8. असूर्या, मस्तरः, मास्तर्यं, ईस्पाः 2 वैरं, वैरमावः, विदेवः, चिर-दीष-देव-वैरं. =INGLY, adv. असूर्यया, साध्यस्य, सेर्घ्यः 2 अकामतः, अनिच्छया, अनुस्साह, कृष्ट्रण, दःकन

GRUEL, 8. यवागू:, उदिणका, आणा, विलेपी, तरला; 'sour g. 'आरनालका, सौवीर, कुरुमाषाभिषुतं, अवेती-सोम, आन्यान्ल, कुंजलं, काजिकं

GRUFF, a. कर्कश, परुष, निष्ठर, रूश, कठोर, कड़, कर्कशस्त्रभाव. 2 (Voice) गंभीर, मंद्र

GRUMBLE, v. i. बिन्द pass., असतोषाद विलय 1 P or परिदेव 1 A or परिदेव 10 A, विषण्ण-α. म 1 P, न तुष् 4 P, विषद 1 P. 2 गर्फ 1 P, स्तन् 1 P. =ING, s. विलाप:, विलयन, परिदेवनं-देवित, असतोषोद्रारः, विषद: 2 गर्फनं, स्तिनतं, गंभीरनाद:-ध्विन:-शब्द: GRUME, See CLOT.

GRUNT, v. i. गर्ज 1 P. -s.,-ING, s. गर्जित, श्करनाद:-गर्जितं. -LING, s. बालश्करः;, श्करशावकः:
GUARANTEE, s. प्रत्ययः, विश्वासः, पातिभाव्यं 2
प्रतिभः, लग्नकः, बंधकः. -v. t. Ex. by (s.); प्रातिभाव्यं दा 3 U, प्रतिभः स्था 1 P; 'I g. you the
security of your property' स्विधनरक्षणेहं
प्रतिभक्तिहामिः

Guard, v. t. सं-,पार,-रक्ष 1 P; पा 2 P; पा c. (पाल-यति), ने 1 A, अब् 1 P, तुव् 1 P; See PROTECT. 2 वृ c., बार् 10, नि°; ' g. against ' अव-धा 3 U; सावधान-अवहित-a. म ; See BEWARE. - s. रक्षा, रक्षणं, गुन्ति र., गोपनं, पालनं, त्राणं. 2 रक्षकः, रक्षिन m., रक्षिवर्ग:, रक्षाधिकृत:, सैनिक:, परिचर:; वारणं, बाणं, बं, in comp.; ' finger-g. ' अंगुलियं, तन्त्राणं, &c.: 'arm-g. in shooting ' गोधा, तलं, ज्याघात-बारणं: 'on one's g. ' सावधान-अपमत्त-अवहित-वः; ' off one's g.' प्रमृत्त a.; ' g.-room ' रक्षकनिवास:, बदघाट:. =ED, a. रक्षित, भाग-ब, &c. 2 (g.-ful) अवहित, सावधान, स्ववहित, सभीक्ष्यकारिन्, समीक्ष्यकृत्--EDLY, adv. सावधानं, विमृश्य, अवधानेन, स्ववहि-तं. -EB, s. पालकः, रक्षकः, गोप्त m., त्रात m., पाल:-लक: in comp. =IAN, s. रक्षक:, रक्षिता, गो-सा, नाथ:; 'orphan's g.' पितृस्थानीय:; 'g. deity ' लोकपाल:, दिक्पाल:. =IANSHIP, इ. पाल-कपदे, रक्षा, रक्षणे-

GUERDON, See REWARD.

Guess, v. t. दह 1 A; अनु-मा 3 A, 2 P; आहोक् 1 A, तक् 10. = s. वि-, तकः, दहा, अभूहः-हवं, अनुमानं, अनुमिति f., हाका; 'your g. is plain' प्रशासने तकः.

Guest, s. अतिथिः, अभ्यागतः, प्राध्नर्णकः, प्राध्नणकः सागतः, आविश्विकः, गृहागतः, आगतकः; 'friendly to g. s ' आतिथेय (यी र्र.)

GUIDE, v. t. of 1 P, पंथानं-नार्ग (way, q. v.)

न्त् c. or आ-उप-दिश् 6 P. 2 प-अनु-सास् 2 P, निर्-डप-दिश्, विनि-यस् 1 P, प्र-णी 1 P, वि-धा 3 U; अधिष्ठा 1 P. = ८ अध्वद्शिन् क., पुरोगः, सुखरः, मागीपदेशकः, नेतृ क., नायकः, मागदर्शकः, उपदेशकः, विदेशकः. 2 शास्ता, अध्यक्षः, अधिष्ठाता. = ANCE, ६ नयः, नीति f., मागदर्शनं, अध्वोपदेशः. 2 अनुसरणं, अनुवर्तनं

Guild, s. श्रेण-णी f., निगम:, विणक्समाज:-संसर्ग:. 2 संधात:, समाज:, गण:-

Guile, s. माया, कपट:-टं, छलं, ब्याज:, कैतवं, शा-टघं; छम्न n.; See Fraud. - Full, a. मायिन, वंचनशील, शट, धूने, कापटिक (की f.), सच्याज, वंचक, मायाव्या, कितव. - Fully, adv. सच्याज, सक्याज, कितव. - Fully, adv. सच्याज, सक्याज, कितव. - Fully, adv. सच्याज, सक्याज, अन्याच, कितव. - Fully, adv. सच्याज, अन्याच, कितव. - Fully, adv. अमायया, निष्कप-टं, अध्याज, अन्याच, सस्त, निर्योलीक, विमलात्मन्; See Frank. - Lessly, adv. अमायया; निष्कप-टं, निर्वाज, &c.

दे, निर्मान, क्रि. विष्कृति हैं, पानं, पातकं, अघं, पनस्
त., पापकर्म, दुष्कृति हैं., आगस् त., दुर्रितं. 2 सदीषता, पापत्वं, अपराधिता. =LESS, a. निरपराध, अनपराधित, अनागस्, अपाप, निष्पाप; अकृतदीष, निर्दोष
अनप, सुद्ध, पाप-दोष-हिन. =LESSLY, adv. निरपराधं, पापं-दोष-विना. =Y, a. पापित, अपराधिन्
सापराध, अपराद्ध, सपाप, पापकर्मन्, सदीष, कृतागस्
कृतापराध, दोष-पाप-वन्, पातकिन्, दुष्कृतिन्, पापात्म
न, पाप.

GUINEA-WORM, 8. स्नायुकः

Guise, s. वेदा:-घ:, वसं, परिधानं, रूपं, आकारः, ह ग्रन् n.; See Disguise.

GUITAR, s. वीणा, वस्नकी, विषंची; सारंगी, धिनाक 'seven-stringed g.' परिवादिनी

GULF, s. अखातं, समुद्रवंकः, पृटभेदः. 2 अगार्थ-अतल-स्पर्श-खातं, रेशं. 3 Whirlpool, q. v.

Gull, v. t. बंच् 10, प्रतृ c.; See CHEAT. - s. सुप्रताये:, सुखं वंचनीय: 2 जलकुकुटः, विश्वकाः, ' g. catcher' वंचकः, प्रतारकः. - ERV, s. प्रतारणा, वंचनं-ना, छलं, कपटं-

Gullet, s. गलः, गलस्रोतस् क., निगरणः

GULLY, s. भणालः-सी, कुल्या, जलमार्गः, परि(री)वाहः-GULOSITY, s. अतिभोजनं, घस्मरता, अत्याहारः-

GULP, v. t. नि-गू 6 P, यस 1 A. 2 टर्-गू, उत्थिए 6 P. = s. निगरणं, प्रसनं 2 डहिरणं, उहम:-मनं

Gum, : निर्यासः, रसः. 2 (Of teeth) दंतमासं, दंतमूलं.
3 श्यान-सांब-इच्यं; ' 8-boil ' दंतमणः-विस्तोटः-

-MY, a, क्यान, सांह, निर्यासमय (यी f.), Gun, e. लोइसुवि f., गुलि-गुलिका-मध्येपणी, लोइनाडि:-दी f.; अन्त्यक्षं; 'g.-powder' आग्नेयसूर्णं-

GUEGE, See WHIRLPOOL.

GURGLE, v. i. घर्घररवं क्र 8 U, गहदं नद् 1 P, (कु-हरेलु गहरनदहोदावरावारय: U. 2).

GUSH, v. i. निष्पत् 1 P; बहुता: सु 1 P or नि-स्पंद्
1 A or क्षर् 1 P; वेगात् नि:-स 1 P or प्रवृत्त 1 A;
तस्यास्त महर्शनादेव आबद्धधारमधु पावतेत (D. K.
11. 3) 'tears g. ed forth from her eyes in
torrents &c.', उदबाध्ये नयने जाते. = s. जलप्रपातः,
उत्पीडः, वेगेन नि:सरणं, प्रवृत्ति f.

Gusr, s. चंडवात:, वात्या, प्रकंपन:, जवानिल:, वायुवेग:, तीव-मबल-वात:-वायु:- 2 रुचि f., आस्वाद:, रस:--FUL, a. सरस, रुचिर. -LESS, a. विरस, अस्वाद. -x, a. पवनक्षिस, वातुल, वातमय (थी f.).

Gur, s. अंत्र, पुरीतत् n.; शिरा, अंतन्त्रेडी. 2 डदरं, जठर:-रं. = v. t. अंत्रिण बहिष्कु 8 U or निष्कृष् 1 P. 2 सर्वस्व अपह 1 P.

GUTTER, s. जलमार्गः, परि(री)वाहः, प्रणालः-ली-GUTTLER, See GLUTTON.

GUTTUBAL, a. कठ्य, कंठस्थ-स्थानीय-

Guzzle, v. t. अतिमात्रं पा 1 P or ग्रस् 1 A or नि-ग 6 P.

GYMNASIUM, s. व्यायामभूमि f. - ज्ञाला. - GYMNASTIC, a. व्यायामशील-पर-सेविन्. 2 व्यायामसीबंधिन्; 'g. s' व्यायामः, व्यायामविद्या, मलकीडाः
GYRATE, See REVOLVE.

GYRE, s. मंडलं, आवृत्ति f., चक्रगति f. GYYES, s. निगड:-डं, ग्रंखला-लं, पाज्ञः, बंधनं

H.

Ha, interj. हा, अहो, अपि, बत, हैत. Haberdasher, s. शुद्रपण्यविद्यायन् m. Habergeon, s. वश्चमाणं, उरम्बदः Habilment, See Dress.

HABIT, s. Dress, q. v. 2 बीलं, भावः, पक्ति f., स्थित f., वृत्ति f., अवस्था, द्वा, स्वभावः. 3 अ-भ्यातः, नित्यप्रवृत्तिः, आचारः, नित्यक्रिया, व्यवहारः, रीति f., प्रचारः, क्रमः, आवृत्तिः, अनुत्तीलनं, 'in the h. of 'क्षील or वृत्ति in comp.; 'in the h. of stealing 'चौयवृत्तिः, मृगयावील, &c; 'bad h.' व्यवनं, दुर्गुण; 'having bad h.s' दुर्वृत्त, दुराचार, पापवृत्ति, अष्टचरित्र. =v. t. Dress, q. v. =ABLE, a. वासक्षम, वस्तियोग्य. =ATROM, s. बातः, धामव्तः, वसति f., आलयः, गृहं, गेहं, आगारं, See House. =UAL, a. अभ्यासज, नित्य, सत्ततं, अनुत्तीलित, आभ्यासिक-ध्यावहारिक-स्वाभाविक (की f.); 'a h. drunkard' नित्यगानासकः; 'a h. worker' कियावान, कभैस उपतः, कामैः, कमैश्रीलः. =UALLY, adv. नित्यं, सत्तं, यथाभ्यासं, वथारीति, य-

थान्यवहारं. -UATE, v. f. अभ्यस् 4 U, अनुवील् 10, विश्वं 0., परिषि 0., अभ्यस्त-परिषित-व. कृ 8 U; 'h. ed to distress ' वातदुःख, परिषितक्रेश; दुःख-वील, दुःखाभित्रः

НАСК, v. t. खंडचा: कृत् 6 P or छंड् 7 P, बहु-लवचा: बश् 6 P or बिहु 10, व्यवस्थित, -व. प्रहार:, छंद:, आधातः 2 पण्याशः, कदशः, जीर्णः अशः, सर्वप्रयोज्यः-सर्वसाधारणः-अशः. 3 हीनकृतिः, नीच-कर्मकारिन् m., बातीनः, सर्वप्रयोज्यः, पण्यः

HACKLE, श. दमामार्जनी-शोधनी-

Наскиеч, в. See Hack (в.). 2 पण्यकी, सर्वोपभोज्या. = v. t. हीनकमीण नियुज् 7 A, 10; 'h.-coach' पण्यवाहनं, पण्य-साधारण-स्थः. = ED, a. जीर्ण, साधारण, बहुमयुक्त, सर्वसाधारण-

HADES, s. पाताललोक:, पातालं, अधोलोक:-भुवनं-HAFT, See HANDLE.

HAG, s. जरती, स्थविरा, कुरूपिणी. -HAGGABD, a. परिकृश, क्षाम, क्षीण, क्षाम-सुष्क-बदन, रूक, डम॰ दर्शन. 2 जरठ, स्थविर.

 H_{AGGLE} , v.~i. क्रयाविकयकाले विसंस् 1 A. or विवर् 1 A.

HAIL, interj. नम:, स्वस्त, (with dat.); oft. ox. by जि 1 P; जयतु जयतु देव: 'h. to your Majesty'; कुश्तलं भूषात, अभिवादये. - श्री क्षालः वृष्टि f., करकानिपातः; 'h.-stone' करका, वर्षोशाला, पयोधनः, धन-मेध-कफः; 'h.-storm' करकासारः, शिलावर्षः. - v. i. उपलान् वृष् 1 P or निपत् c., करकासारं पत् c. - v. t. वर्ष्ट् 1 A, अभिबद् 10 A, संबुध c., आगंश्र 10 A, आ-अभि-भाष् 1 A, आ-द्वे 1 P. 2 (fig.) प्रीत्या-मुदा-अंगीकृ 8 U; अभिनंद 1 P.

HAIR, s. केशः, कचः, बालः, चिक्ररः, कुंतलः, 'h. on the head ' शिरोहह:, मुर्धज:, शिरविज: 2 (Of the body gen.) रो(लो) मन् n., तन्हर:-हं, तनुजः; ' quantity of h.' कैश्यं, कैशिकं 3 केश(स)र:; 'whole collection of h. ' केशक-लाप:-पक्ष:-इस्त:-पाज्ञ:; 'h. hanging on the forehead ' अमरकाः; 'lock of h.' काकपक्षः, शिखंडकः; 'matted h.' जहा, सहा; ' a braid of h. 'कवरी, केशवेश:; 'curled h. ' अलक:, चुर्गकृतलः; 'braided h.' वेणि-णी f., धस्मितः; ' crest-h.' शिखा, चुडा, केश्नपाशी; 'clean h.' जीर्थण्य: शिरह्य:; 'h.-broom or brush ' केश-मार्जनी-सोधनी; ' h.-dressing ' केश्वरचना-संस्कारः: even a h.'s breadth' रेजानात्रमणि; 'a h.breadth escape ' कथमपि लब्धा मुक्ति:. =LESS, a. अकेश, केशहीन, विकेश. - x, a. लोमश, लोमावृत, प्रचर-बहु-लोमन्, लोममय (यी ʃ.), लोमवत्, लोमप्ण, केशव, केशिन, केशिक.

HALBERDIER, s. प्रासिक:, शाक्तीक:.

HALOYON, 8. मत्स्यरंग:. - a. शांत, निरुद्देग, निरा-कल, प्रसंच, अक्षर्थ, निर्वात,

HALE, a. सहथ, नीरोग, कल्य, निरामय, नीठज-ज, आ-भिन्याभिरहित. -v. t. आकृष 1 P; See Pull.

HALF, a. ars, साम in comp.; 'h. done ' सा-मिकतं. = 8. अर्ध:-धं. अर्धभाग:, अर्थोज्ञ:; in comp. ex. by अर्थ; अर्थान, व्योर्थ:, &c.; 'a year and a h. 'साधेवत्सर:; ' h. eaten ' अधेमक्त; अधेविवृत, अर्थच्छित्र, &c.; ' h.-brother' वैमानेय:, सापत्न:. अन्योदयै:, वैमात्र:: 'h.-blood ' भित्रोदर, भित्रगर्भ, अन्योद्य: 'h. dead' मतकल्प-प्राय, मरणोन्मख. आसत्रमृत्यु, मृमुर्ष, कंठगत्प्राण; 'h.-hearted ' नि-इत्साह, उत्साहहीन, आस्थारहित; 'h. moon ' अर्थेंदु:, चंद्रार्ध:; 'h.-sister' वैमान्नयी, वैमानी, अन्योदर्याः ' h. starved ' क्षधावसन्त्रपाय, क्षुत्क्षामकल्प; ' h. way 'अर्धमार्ग-पथे, मध्यमार्गै; 'h. year 'अर्धवर्ष; 'h. yearly' षाण्मासिक-आर्धवार्षिक (की f.); 'h. a bread is better than no loaf ' सर्वनाजे समत्यने अर्धे त्यजति पंडित: or अर्धेन कहते कार्यं.

HALLOO, interj. इही, अही, और, अये, भीभी:. -ए. र. डवै: शब्दायते (D.), दुराट उत्क्रश-आहे 1 P or बद-खब 10.

HALLOW, v. t. पृथितीक 8 U. पूज 10, मह 1 P. 10,

अर्च 1 P, 10. 2 संस्कृ, प्रोक्ष 1 P, अनिविच 6 P. HALLUCINATION, 8. मानिविश्रम:; माया, मोह:, धमः, ब्यामोहः, वंचना, इंद्रजालं.

Напи, в. पलाल:-लं. तणं.

HALO, 8. मभा-तेजो-मंडलं, परिवेष:-शः, परिधि:, -श्रुति-दीनि-मंडलं-चर्ना-माला; 'h. crown of silver light 'रजतभवलप्रमामंदलं; ' with a h. of brilliant lustre 'स्फ़्र्रत्म गामंडल «.

HALSER, s. नीगुण:-एडज़ f.

HALT, v. i. निविद्या 6 P. अव-स्था 1 A, प्रयाणभंगं क 8 U, अध्वमध्ये स्था. 2 विरम् 1 P, विश्रम् 4 P. 3 लंग 1 P. -a. पंग, गतिविकल, श्रोण. - s. निवेश:, अव-स्थिति f., अवस्थानं, प्रयाणभंगः, याननिवृत्ति-विरति f., विभाम:; ' h. ing place ' निवेशस्थानं 2 लंगनं.

HALTER, 8. पाश:, गुण:, रङ्जु f., कंठपाश:. -v. t. कंठपाद्मेन बंध 9 P or संयम 1 P.

Нам, в. जंघा, प्रस्ता. 2 बहुरं-र:. 3 मंदिर:.

HAMADEYAD, s. बन-तह-देवता.

HAMLET, & माम:, श्रदमाम:, क्याम:, प्रक-श्री f. HAMMBE, हे. मुद्रंदः, घनः, अयोधनः, इधणः-नः. -v. t. बलेन-ताइनेन-प्रविद्य c. 2 मुद्ररेण तक 10 or प-इ 1 P. = ग . सीयोगं यत् 1 A or पहिश्रम 4 P. - ING, s. महराधात:.

HAMMOCK, s. प्रेंखा, दोला, प्रेंखोलने.

HAMPER, s. पेटिका, पेटकः, करंडः, पिटः, कंडीलः.

= 0. र. प्रति-नि-वि-हथ 7 U, प्रति-वि-इन 2 P, कंद 10, बाध 1 A, विभयति (D.), स्तंभ 9 P, प्रतिबंध 9. P. - BD. a. Sich-fest-vich, uiten, fest. बाधित, कुंतित, मतिबद्धः

HAMSTRING, s. uferfire.

HAND, s. हस्त:, पाणि:, कर:, श्व: पंचशाख:, भुजादलः 2 पार्धः, भागः, पक्षः 3 करणं, विधानं, चेष्टा, किया, व्यापारः 4 वज्ञः-ज्ञं, अधिकारः, ज्ञक्ति f., प्रभत्वं. 5 कर्त m., कार:-कारक: in comp.; कमकरः 6 प्रदेशिनी, समिनी; कीलः; समि रि. 7 लिपि f_{\cdot} , लिबि f_{\cdot} , अक्षरसंस्थानं, लिखितं; 'h. to hand ' हस्ताहस्ति, बाहबाहिव, मष्टीमृष्टि; ' h. to h. fight 'नियुद्ध, ब्राह्यद्ध; 'on the one h.-on the otker h. ' एकत:-अन्यत:, इत:-इत, एकंच-अपरेच; oft. by च-च; 'on the other h.' विपर्यये, प्रत्यत, त, तावत; 'if on the other h. 'अथ, यदि; 'on all h. s 'सर्वथा, सर्वेत्र; 'at h. ' प्रत्यासन, समीपव-र्शिन, आसन, संनिहित, समीपं-पे; 'in h.' हस्ते, हस्तगत, हस्तवर्तिन्, करतलगत; 'subject in h.' पकृतं, प्रस्तुतं; 'h. in h. ' एकत्र, समवायतंवंधेनः सह, सहितं, समं, संभय; 'to give a helping h. 'ह-स्तावलंब दा 3 U; 'given a helping h.' दस्तहस्ता-वलंब: 'living from h. to mouth ' उत्पन्नभाजिन: दर्गत, कुच्छगत; 'on h.' अनपयुक्त, अध्यावत; (of books &c.) अविक्रीत; 'sword in h.' खडहस्त, कपाणपाणिः ' off-h. ' आहा, अविचार्य, अ-विलंब; आकस्मिक-प्रत्युत्पन-अचितित पूर्व-a.; 'out of h. 'सपदि, तत्क्षणातु; 'to take in h.' आरम् 1 A, पस्त 2 U, इपक्रम 1 A; 'lend a h.' इपक्र 8 U, अनग्रह 9 P, साहाय्यं क्र; 'lay h. s on' ध 1 P, बह, आधूष c., पराम्ज-स्म 6 P; 'to have a h. in' सहकारिन a. मू, सहाय: भू; ' have or get the upper h. 'अभि-भू, प्र-भू, अतिरिष् pass.: 'under-h.' निय, छलेन, सकपट; 'clap the h. s' कत्तालं वद c.; ' to support with the h. 'करेण अव-आ-लंब 1 A, हस्तावलंब दा; 'the open or extended h. ' चपेट:, चपेट:, पहस्तः, प्रतलः; 'hollow of the h. ' कर्पटं, हस्तकोषः; 'two open h.s joined together' सहतत्तः, भतलः; 'folded h.' भसतिः; 'folded h.s joined ' अंजिति:; ' clenched h. ' मुष्टि m. f.; 'h. with the fist clenched' रहिन:. = v. i. हस्ते-करे-निक्षिप 6 P. or दा 3 U or च c. (अर्थ-यति); h. down ' परंपरया-क्रमेण-संचर c. or संबद्ध o.; 'to be h. ed down ' परंपरवा आगम् 1 P: इप-,संक्रम 1 U, 4 P, (यानि भगवतः क्रवाधी-त्कीशिकमृषिमृपसंकातानि U.1); (in sacred texts) आ-समा-म्ना pass.; 'h.-book ' हस्तमेयं पुस्तके, ल-घर्षथ: ' h.-ouff ' इस्तपाच:-निगढः, कर्बधर्न ; (v. t.) याद्येत इस्ती. बंध 9 P or संयम 1 P or यत्र 10; 'h.-kerchief' कारवर्ष; 'h.-maid' च-टी, दासा, परिचारिका ; ' h. -mill ' हस्तवाठिता वेषoff, 'h.-weapon ' इस्तायभं, करवाल ; 'h.-writing ' लिखितं, लिपि-बि f., अक्षरसंस्थानं ; 'one's own h.-writing ' इस्तलेख:, स्वहस्ताक्षरं. = FUL, s. मष्टि m. f.; 'a h. of grass' नृजमृष्टि:. 2 अल्प-स्तोक-संख्या, oft. by अल्प-स्तोक-a. -HANDICRAFT, 8. शिल्पं, इस्तलायवं, इस्त-शिल्पं-कर्म, शिल्पविया ; ' h. s-man ' शिल्पन m.; शिल्प-कार:, कर्मकर:. - HANDIWORK, & हस्तकृतं कर्म. -HANDY, a. दक्ष, लघुहस्त, करदक्ष, मुत्रयोगवत्, क जल, निपण, चतुर, पद्द, क्षिप्रकारिन, 2 सुखनेय, ल-धभार, अदर्वह. 3 आसत्र, निकट, प्रत्युत्पन् -LY, adv. हस्तलाघवेन, दक्षतया, सपादवं, युक्तचा, चतुरं, दा-क्येण. -NESS, s. दक्षता, इस्तलाघवं, कारदक्षता, की-इति, चातुर्य, नैपुण्यं-

Handle, s. मृष्टि m. f., दंड:, कर्ण:, वारंग:, तल:-लं.
2 (Of swords) त्सर:, सह:. 3 (Of ploughs)
श्वादंड:; 'to give h.' अवसर-अवकाशं-दा 3 U;
'serve as a h.' टपकरणीम् 1 P. -v. t.
(A subject) विचार c., विष्ट्य 6 P, निरूप् 10,
प्राक्ष 1 A, प्रयोलोच् 10; See Examine. 2 प्रयुक्
7 A, 10; वृत् 1 A, व्यव-स् 1 P, आचर् 1 P (with
loc.). 3 प्र-णी 1 P, वि-धा 3 U, निवेद c. 4 हरतेन
स्श्रा-प्राप्ट्य 6 P or आ-समा-लध् 1 A.

HANDSEL, s. प्रथमव्यवहार:-विक्रय:.

HANDSOME, a. कांतिमत, मुंदर (री f.), रूपवत, सु-रूप, चाह, शुभ, शोभन, कात, वाम, सुगात (त्री f.), सुद्दय, सु in comp.; See Beautiful. 2 विपुल, यथेष्ट, प्रचुर. 3 डदार, वदान्य, स्थूललक्ष्य; 'h. is that h. does' आचारसीष्ठवभेव परमार्थत: सीष्ठव-मित्युच्यते. —LY, adv. चाहतया, शोभनं, सु pr.—NESS, s. कांति f., रूपं, लावण्यं, शोभा.

HANG, v. t. बंधू 9 P, नि-धा 3 U, अनु-नि-संज् (वंज्) 1 P, आ-अन-तंत्र्व c., आंदोलयति (D.); 'hung by a loop' काबिन, शिक्यित. 2 टद-बंध, उद्ध्य ब्या-पद c. or हन् o. (घातयति). 3 आ-अव-नम् c. (नमयति), नम् c., नमिक्क 8 U, नमते नी 1 P; See BEND; 'with his lotus-like face hung down' अवनतमुखपुंडरीकः; 'hing the head' अवनतमुख-शिरम, नतम्पेन. 4 आ-छह् 10; नि-भूष्ट् 10, प-साध् 0. मस् 10, अलङ्क 8 U, परिष्कुः. -v. i. प-अव-लंब् 1 A, तुल् 1 P, लूद् 6 P, 1 A, चंच् 1 P, दोलायते (D.), प्रेष्ट् 1 P, उद्-बंध् pass.; 'h. between' विद्यान्दितित्तः तिष्ठ (S. 2). 2 (Stick) आतंज् pass., लग् 1 P, अनुवंध pass., संलगी मू 1 P. 3 (On, upon) अव-लंब्, अस्ति 1 U, वप-अव-वीद 1 P; See DE-

PEND; 'thereby h. s.a. tale' तद्नुविद्धां, काणि-दाख्याधिका वर्तत; 'h. over' दबस् 1 P, उप-स्था 1 U, प्रत्यासद् 1 P. क्ष्मिः इ. दर्धभकः; 'h. on' आभितः, पादसेविद् m., पीडमर्दः, अनु-द्धप-प्राची, पराधीनः, परपिडादः. = INO, s. इद्देशकः 2 परिच्छदः, वसनः, जरनिका, प्रच्छदंपटः, चित्रयवनिकाः = HANG-MAN, s. धातकः, दंखपात्तिकः, वश्यपुरुषः

HANK, s. काइवलय:. 2 Cheat, q. v.

HANKER, v. i. अिल्ड 1, 4 P, स्वइ 10, बाह्र 1 P, ट्रांक्र 1 A; लुभ् 4 P; See Long; oft. by डरक, उत्सुक, पर्युत्नुक, पर, तत्पर, परावण, in comp.—ING. s. अतिस्वहा, उदकंठा, औस्मुक्य, अस्पित्ताः: HAP, s. देवं, देवयोग:-घटना, यदच्छा.—LE88, व. अधन्य, मंदभाग्य, दृदेव.—LY, ado. देवात, देवयो-गात, देववशान.

HAPHAZARD, a. असमीक्ष्य, अविचार्य, दैवायम,

HAPPEN, v. i. वृत् 1 A, भू 1 P, घट 1 A; संवृत्, सं-भू, सं-समा-पट् 4 A, स्था 1 P, आ-सं-पत् 1 P, प्रसंज् pass. 2 अकरमात, यत्च्छ्या, देवात, देववज्ञात with verbs; See CHANCE.

HAPPY, a. सुखिन, पीत, हष्ट, सानंद, सुखित, सुखभाज्, प्रमुदित, आह्नन्न, निर्देत, निर्धित, त्रत, संग्रष्ट. 2
भाग्यन्त, गुभान्नित, गुभयु, समुद्ध, भीमत्, निरापद,
कुशलिन, निर्देतिमत्, क्षेम; धन्य, कृतिन्, कृतार्थ; 'h.
is it for me that &o. ' इदमेन तान्यम परमभाग्य
मन्य. 3 गुभ, शिन, कल्याण (णी रि.), मंगल, पुण्य,
भह, भव्य, आनंदपद, भानुक, प्रशस्त; 'a h. result'
सुफलं, कल्याणोदकं: -LV, adv. सुखेन, सुखं, निर्धिमं,
स्वास्थ्यन, यथानुखं, 2 दिष्ट्या, दैवात, अकस्मात, यद्च्छया, देववशात, सीभाग्यन, पुण्योदयात्. - NE88, s.
सुखं, सीख्यं, आनंदः, धन्यता, हवैः, कृतार्थता, शर्मन् कः,
संतावः, निर्देति रि., थीः, संपद रि., पुण्योदयाः, 2 कल्याण, भदं, क्षेम:-सं, शिवं, स्वास्थ्यं, कृशकं.

HARANGUE, s. उदै: वसम् n., तारस्वरेष भाषणं, सालंकारं वसनं = v. i. सालंकारं-सद्प-बद् 1 P or भाष् 1 A. = ER, s. वागीशः, प्रवचनपदुः, बाक्शदुः.

HARASS, v. f. अर्द 1 P or c., इयथ ए. (क्यथयति). विद्या १ P, द 5 P, सं-परि-तम् c., उपहर 2 P, वित्र-इ 8 U, नि-इ, उपहु 1 A, बाद 1 A, पित ६५ 7 U. 2 विद c., अम् c., इम् c., अयस् c., के c (ग्ल-ग्ला-प्यति). = EB, s. पीडक:, उपहावक:, खेदक: आयासक:. = म्ह, a. दु:ख-क्रेश-कर (री f.). पीडा पर, होतावर.

HARBINGER, s. अमे(प) सर:, अमद्त:, अप-पुरे ग:-गामा; वार्नाहर:, संदेशहर: (of news); 'h. c spring' वसंतामद्त:; 'antecedent good omer are the h. s of the coming happiness आवेदयंति प्रत्यासनमानंदं अग्रजातानि शुभानि निमित्ता-नि (Ka. 65).

HARBOUR, s. खातं, कीड:, नीकाश्य: 2 शरणं, गति f., आभय:, संभय:, अवकाश:, वासस्थानं, =v. t. वस o., आभयं-वासस्थाने-दा 3 U, साक् 8 U. 2 ध 1 P, 10, मन्सि क or उपलभ 1 A or प्रह 9 P or नि-धा 3 U. 3 आधि 1 U, निवस 1 P. -AGE, s. आध्य: See (s.). = LESS, a. निराधय, अगृतिक, अज्ञरण. HARD, a. रूढ. धन, संहत, कठिन, दृढसंधि, कठोर, कर्कश, कीकस; 'becoming h. (solid)' कठिनता-मापयमान. 2 डम, दाहण; निर्धण, निर्देय, कूर, नृशंस, निष्ठर, कठोर; 'oh h. fate ' अहो दाहणों दैवदान-पाक:, अही वामता-वक्रता-विध:, अहा वर्क विध: कीडित. 3 (Lesson) दुवेधि, असुगम, दुर्त्तेय, गृहन. 4 केशावह, द:खद, व्यथा-पीड-कर (री f.). के-शिन. 5 (Sound) कर्कश, कट्टीर, रूक्ष, पहल. 6 अननुकूल, बाम, बिहद, प्रतिकूल, प्रतीप, बन्न. 7 असकर, दुष्कर, कष्ट, दु:साध्य, कठिण, दुर्-द:ख-कष्ट in comp.; See Difficult. 8 सुन्त, अस्त. -adv. पयत्नतः, आयासेन, सोयोगं, बलेन, बलवत्, सोत्साहं, पसर्ग, तीक्ष्णं, सप्रयत्न, सोचमं. 2 दु:खेन, कप्टेन, कुच्छे-ण, प्रयासेन, दुर् pr. 3 स्वरितं, जीवं; 'h.-pressed by hunger ' क्षथया नितरा-बलवत्-पीडित, प्रवल-अधावसन्न; 'h. by ' समीवे-पं, अनातिदरं-रे, निकटं-टे. डपांते, आरात्; 'h.-drinker' पान्रत:, अतिपानास-फ्त:; 'h.-earned ' कष्टोपार्जित, अमेण लब्ध: 'h.featured 'दुभैख, कदाकार; 'h.-fisted ' नृढ-वद्ध-मुटि, अमुक्तहस्त, व्ययपराङ्ग्रख; 'h.-hearted' क-ठोर, नशंस, क्रर, निर्देय, निर्धेण, कठेार-कठिण-हृदय, पार्वीण-वंज-हृदय, अयोहृदय, वज्जमय (यी f.), निरनकोश: 'h.-ware' लोहभांडानि (pl.). -EN, v. t. कांठनीक 8 U, दृढीकू, धनीकू, क with (a.). -LY, adv. कथं कथमपि, कष्टेन, दु:खन, कष्टं, कच्छेण, नैव. -MESS, s. काठि यं, वृढता, कठोरता, निष्टरता, दुवीधता, दुष्करत्व, उप्रता, &c. =SHIP, s. कष्ट:-र्ट, क्रेश:, दु:खं, पीडा, बाधा. काय-देह-क्रेश:. कुन्छं, आयासः, खेदः - HARDY, a. साहातिम्, प्र-गरूभ, शर, वीर, भीर, निर्भय; प्रतिभानवत, साहसिक (की f.), विकात, नि:शंक. 2 नृढ-कठिन-देह-शरीए-काय; 'of a h. frame' सिंहसंहनन, वजदेह. -- HOOD. s. बीर्ये, शौर्यं, साहसिकता, पागल्भ्यं, साहसं; धृष्टता, प्र-तिभा, निर्लेडजता. = NESS, s. शीर्थ, वीर्य, देहकाठिन्यं. · HARE, s. बाबा:, बाबाब:; 'h.-brained ' अविमादय-कारिन, चपलंबुद्धि, आंतिचित्त, साहसपर.

HARDM, s. अवरोध:-धर्म, सुद्धांत:, अंत:पुरं, अवरोध धग्रं, जीगृहं; 'women of the h.' अवरोध:, परिषद:, अंत:परं.

HARR, interj. ननु, शनु, आकर्णय, अवधीयता. HARREQUIN, s. वहासिकः, भृढः, वि अकः. HARLOT, अ. वेश्या, पण्यक्ती, वारकी-योषित-योषा, प-ण्यांगना, गणिका, वारांगना, रूपाजीवा; वंधकी, पुंबली, कलटा. = RY, अ. वेश्यावाति र्., वेश्यासेवा.

HARM, s. क्षिति f., हिंसा, अपाय:, नाज्ञ:, पीडा, बाधा, अपचय:, अपकृति f., विरोध:, अपकार:, हानि f., उपद्रवः: 2 दोव:, अपराधः, पापं, नियमव्यतिक्रमः: -v. t. g 5 P. क्षिज्ञ् 9 P. अर्द् 1 P or c., हिंस् 7 P. उपद्र 1 P. पीइ 10, बाध 1 A, अपक्ष 8 U, उपहृत् 2 P. हुँहैं 4 P (with dat.), क्षण् 1 P. वि-प्र-कृ. - FUL, a. हिंसा, अपकारिन्, उपद्रविन्, हिंसाक, अपकारक, हिंसात्मक, क्षितिकारक; धातुक, जाराह, जाराहक (animals). - LESS, a. अनपकारिन्, अहंसा, निरुपद्रवः, अहंसक, अधातुक. 2 निर्दोष, निरुपद्रवः, अहंसक, अधातुक. 2 निर्दोष, निरुपद्रवः, अहंसक, अधातुक. 2 निर्दोष, निरुपद्रवः, अहंसक, अधातुक. 2 हिंसा, अदाहः, अन-पकारः, हिंसात्यागः: 2 निरपराध्रताः

HARMONY. s. तालैक्यं, स्वरैक्यं, स्वरसंगः, एकताल:-न:; 'the triple h. 'तौर्यात्रकं. 2 कलता, सुआ-व्यता, स्वरमाधुर्य, मुस्वरता 3 संवादः, अविरोधः, ऐक्यं, एकता, संग:, संगोग:, आनुरूप्यं, साइइयं; ' h. of thought or mind ' चित्तवर्य, संगति f., एक-चित्तता, मतसंवादः 4 स्नेहभावः, प्रीति र्., मैन्यं. स्नेह:. -IC.-ICAL, a. एकताल-न, सम एक स्वर. सस्वर. -IZE, v. t. सर्जाक 8 U. 2 स्वरैक्यं-ताल-क्यं-उत्पद् c. = v. i. सद्भीभ 1 P, एकी-तत्थी-भू, सं-वर् 1 P, न विरुध् pass. = ous, a. एकताल-न, एक-सम-स्पर, एकस्वन, संगतस्वर-स्वन, एकलय- 2 मधुरस्वर-स्वन, मुस्वर, मुखभव, श्रीत्राभिराम, मुभा-व्य, श्रुतिमुख, कल, अवणसुभग. 3 संवादिन, सद्द्वा (शी f.), अविरुद्ध, अनुगुण, अनुरूप. =OUSLY, adv. एकस्वरेण-स्वनेन. 2 मध्रस्वरेण-स्वनेन, कलं, मध्रं, सुस्वरं. 3 चित्तक्येन, अविरोधेन.

HARNESS, v. t. सजजीक 8 U, सन्नह् 4 P or c., सजज a. कृ. 2 (रथे) युज् 7 U, 10, नि-आ-सम् - इ. सजजा, सन्नाहः, प्रसाधनं, परिच्छदः, आभरणं. 2 अश्वसज्जा.

HARP, s. वहन्ती, त्रीणा, सारंगी, विपंची. = v. i. वीणां वह e.; 'praise by h.ing' उपवीणयति (D.); 'h. on' पुनदुबन्या-पीन:पुन्येन-वह 1 P, प्रपंचयति (D.). = ER. s. वीणावाहकः.

HARPOON, s. तिमिवेधनी. - EB, s. तिमिवेधक:-HARRIDAN, s. बृद्धवेदया, जस्ती गणिका.

HARROW, v. t. अन्यंत पीड़ 10 or तुर 6 P, संतप् c., प्रबाध 1 A; See GRIEVE. 2 लोहानि निद् 7 P or विद 10. – e. कोटि(टी) ज्ञाः, लोहमेदनः. – ING, a. हदय-मर्म-स्किद, अरुतुंद्र, हदिस्ट्यं, अतिदुःखावहः. HARRY, See HARASS.

HARSH, α. कर्कता, परुष, रूआ, निषुर, कठोर, उप, क-ठिन, क्र, कटु; 'h. to the touch' अमस्य, दु:-षस्पत्री, रूआ; 'h. to the taste' सुक, कषाय ; 'h. to the ear' विस्वर, कर्णकदु, दु:भाव्य, पहल, कर्कज्ञा. =LY, adv. निष्ठुरं, पहलं, रूखं; कीर्यण, वसं. =NESS, s. पाहरूपं, कर्कार्य, रूक्षता, काठिन्यं.

HARSLET, 8. गुकरांत्राण (pl.).

HART, s. मृग:, हरिण:, एण:, कुरंग:-गम:.

Навим-scarum, a. प्रमादिन, असावधान, साइसिन.
Навиевт, s. लवः, ज्ञान्यसंमैहकालः, ज्ञास्यलवन-संचयसमयः 2 ज्ञास्यानि, संगृहीत-लून-ज्ञास्यः = v. t. ज्ञास्य
लू 9 U or संग्रह 9 P or सीच 5 U; 'h.-lord 'गधानः ज्ञास्यसंग्रहकः; 'h.-man' ज्ञास्यसंग्रहकः-छेत्ताः
Нави, See Hack.

HASTE, 8. त्वरा, वेग:, जव:, तूर्ग र्र., संभ्रम:, शीघता, क्षिप्रता, तरस् n., रभस:-सं, त्वरित-भागु-गति र्र-गमनं -v. i., -EN, 'make h. ' त्वर् 1 A, साष्ट्रं-भागु-गम् or चल् or धाव् 1 P; 'h. towards' अभिद्र 1 P. -v. t., -EN, त्वर् c. (त्वर्यति). -HASTY, a. सत्वर, त्वरित, क्षिप्र, तूर्ण, शीप, त्वर्गवत्, द्रुत, अविलंबन्, आगुक्तारिन्. 2 साहसिन्, अविम्स्य-असमीक्ष्य-कारिन् or-कृत्. 3 शीप्रकापिन्, सलभकोप. -HASTILY, adv. शीप्रं, क्षिप्र, सत्वरं, अविलंबं, त्वरितं, आगु, श्रीट्रांत, दुतं. 2 सहसा, सरभसं, ससंभ्रमं, वेगेन. 3 को-पन, संरंभणः

HAT, s. शिरकाणं, मस्तकावष्टनं, शिरोभूषणं.

Натси, v. t. उत्पद् o., उद्भू o., जन् o., निर्गम् c. 2 घट c. (घटयति), चित् 10, निरूप् 10; See CONTRIVE, = s. पश्चित्रावकमणः 2 चितनं, घटनं-ना 3 नौमलं

HATCHEL, 8. अतसीमार्जनी-शोधनी.

HATCHET. s. पर्जु:, कुठार:, वृक्षादनी, परश्वध:, वृक्ष-भेदी; 'h. for cutting stones' टं(तं)क:, पाषा-णदारण:.

HATE, v. t. वि-,दिष् 2 U, गुर् desid. (जुगुप्सते) (with abl.), गई 1, 10 A, वि-प्र-°, कृत्स् 10 A, दृह् 4 P (with dat.), अभिदृह् (with acc.). - s. - HATRED, s. वि-,देषः, जुगुप्सा, गहीं, कृत्सा, घृणा, अपीति f. - EE, s. देष्ट् क्., दिष्-देषिच क., देषणः. - FUL, a. विदिष्ट, गहितः, घृणाई, गद्ये, विदेष्य, अक्षि-गत, कृत्सित.

HAUGHTY, a. उद्धत, उत्सिक्त, मन, सगर्व, गांवेत, मानिन, मानवत, इम, सद्म, साटोप, साहंकार, अवलित, मदोद्धत, मदोद्धत, 'to be h.' द्प् 4 P. =LY, adv. सगर्व, सद्दं, सावलेपं, उद्धतं. =NESS, s. उत्सेकः, द्पं:, ओद्धत्यं, गर्वः, मदः, आहंकारः, अवलेपः, मानः, अभिमानः, आटोपः, पागरूथं.

HAUL, v. t. कृष् 1 P, इ 1 P, आनी c. = s. आकर्ष:, इरण.

HAULM, HAUM, s. पलाल:-लं. HAUNOM, s. जवान, नितव:, काट-टी f., प्रोथ:, श्रोणि णी f. 2 वर्लम:, अंक:. HAUNT, v. t. सदा-नित्यक्षः (Frequently, q. w.) आ-श्रि I U or सेव् I A or अभिगम् 1 P; जुब् 6 A, उपस्त्र pass.; आक्रम् I U, 4 P; 'h. ed by devils' भूतोपस्ट, विद्यापसेवित-जुट. — क नित्यस्थान, नित्यागमनस्थानं; आश्र्यः, निरुपः

HAUTEUR, ε. ζψ:, ηά:, ঝιἔις:; See HAUGETI-NESS.

HAVE, v. t. Ex. by u 1 P, aut 2 P, ut 1 A. विद् 4 A (with gen. of possessor); प् 1 P, 10, धा 3 U, भ 3 U: 'I h. two sons ' मम पत्री स्त:-वियते, &c.: 'he had many sons by Gangâ' गेगायां स बहन पत्रानदपादयत. 2 (With inf.) by pot. pass. part. ; 'I h. to go ' मया गंतव्य. 3 प्राप् 5 P, लभु 1 A, आ-सद c.; See GET: 'h. one's own way ' स्वातंत्र्यमवलंब 1 A, यथाकामं-स्वरुच्या-वृत्, कामचारीमु. 4 (Make) Ex. by causal of verbs; 'I would h. you go' त्वं गर्डेरित्यहनिच्छामि or त्वां गमयेयं. -ING, a. Ex. by the terminations वत, मन, मिन, इन, विन, वल, &c. or by उपेत, धारिन, युक्त, अन्वित, सनाथ, उपपन्न, भृत in comp.; or by Bah. comp.; 'h. three eyes ' त्रिलोचनः; धनवत्, रजस्वल, गुणोपेत, &c. = s. भोग:, भक्ति f., स्वत्वं, सत्ता, अधिकार:, ववा:-इं, धरणे.

HAVEN, See HARBOUR.

HAVOC, इ. प्रमाथः, निर्देलनं, निर्मथनं, निनाजः, वि-प्र-ध्वंसः, संहारः, उच्छेदः, महामलयः, महाविश्रवः, संक्षयः -v. t. बच्छिद् 7 P; See Destroy.

HAWK, s. इयेन:, पत्रिन् m., शशादन:, कपेंतिरि:, खगांतक:, 'h.-eyed' सूक्ष्म-दूर-दृष्टि. 2 उत्कासन, क्षेत्रीक्षेप:. -v. i. उत्कास् 1 A, क्षेत्रमाणं उत्क्षिप् 6 P. 2 पिक्षण: मह 9 P or ध् 1 P. -v. t. घोषणा- पत्रै विज्ञी 9 A. -ER, s. इयेनपालक:-पोषक:.

HAY, s. शुब्क तृणं-शृष्यं-धासः; 'make h. while the sun shines 'अनुकूलेऽवमरे स्वकायसिद्धि कुरु, इ-श्रीदि संपादय; 'h.-cock or-stack 'शुब्कतृणराशिः-उत्करः-चिति f.; 'h.-market ' तृणविक्रयस्थानं.

HAZARD, s. संतटं, संशयः, शंका, संदेहः, विकल्पः 2 देवं, देवयोगः-घटना, देवगति f.; 'h. of life' जीवितसंशयः; 'at any h.' समुपस्थितेपि संशये. – v. t. संकट-संशये-निश्चिप् 6 P or पत् c., संशयस्थ-संदेहरोलास्थ-देवाधीन-a. कृ 8 U; 'he who h. s his life' संशयितजीवितः. – ous, a. संदिग्ध, संशयस्थ, संशयाकांत, सांशयिक (की f.), ससंदेह, देवाधीन देववश्चगः; 'a h. position' संशयस्थानं, श्वकास्थरं HAZE, s. धूमिका, कुञ्झटिका, कुदेबिका. – HAZE, a. त्यूमिक, सांधकार, साध, कुञ्झटिका कुटे विका. – अस्पष्ट अञ्चकः संकल, संकीर्ण.

HAZEL, a. देवत्कापिशावण, आताम.

HE; pron. स:, एष:, असी, अर्थ-

HEAD, s. जिरस n., शविं, शविंक, मधेन m., मस्तक:-के. भीति m. f., बरांग, हत्तमांग, मुंद्रा-हे. 2 अप्रणी:, अध्यक्षः, धौरेयः, धुर्यः, धुर्वहः, धुरीणः, पुरागः, पतिः, नायकः, अभिपः-पतिः, मुखरः, भेष्ठः, अभिष्ठात् गः., मुख्य-प्रधान in comp. 3 विषय:, पर्द, स्थानं, अधि-करणं. 4 अमे. शिरस, चडा, शिखरं. 5 मूलं, प्रभव:, डह्म:, उद्भव:, आदिहेतु:. 6 मति f., बुद्धि f., थी:; ' to be placed at the h. of ' धार कीतेनीय-or प्रतिष्ठापितस्य-a.; ' h. merchant ' श्रेष्ठिन m., विट-पति:; 'the h. of a family ' कलपति:, कटंबभारवा-इक:: 'at the h. 'ex. by आदि-प्रमख in comp. or धार-महन-स्था, &c.: 'with Indra at their h.' हेबादय:- इंड्रम्मुखा: (देवा:); ' he stands at the h. of all 'स सर्वेवा धरि-मर्िन-तिष्ठाती; ' h. over ears in debt ' ऋणराजी निमंग्र or ऋणगस्त; ' to get ah. of ' अतिक्रम 1 U, 4 P, अतिरिच् pass., अभि-म: 'make h. against' प्रत्यवस्था 1 A, विरुध् 7 U. प्रतिकलयति (D.). - v. t. नी 1 P, अधिष्ठा 1 P. अम्रे-महिन-पर:-गम or स्था 1 P; 'h. ed by Vasishtha' विश्वष्ठिताः; gen. ex. by प्रमुख-पराग-परस्सर- in comp.; ' h.-ache ' शिरोवेदना, विषेश्यथा-पीडा, शिर:-वालं-रोग:; See Ache; ' h.band' शिरोवेष्टनं-बंधनं, ललाटपद्दः; 'h.-dress' शिरोभूषणं, । किरीट:-टं, मुकुटं; ' h.-land ' अंतरीप:-पं, भृतिरः, भुनासिकाः ' h.-long or h. foremost ' अवाक् शिरस्, अधीमुख-अवाङ्मुख (खी f.), अवाच्, साइसिक, सरभत, साइसिन, क्षिप-अविमस्य-कारिन-कृतः प्रवण, पानुक, पत्रवालु; (adv.) अवाक्, अधीमुखेन. सोताप, सबेगं; 'h.-most' अपचा, पापचा, प्रमुख, मुख्य, बर, बरेण्य, उत्तम, प्रधान, in comp.; 'h.piece ' शिरकं, शिरकाणं, शिरस्कं; 'h. s-man ' धातकः, वधाधिकृतः, वध्यपुरुषः, मृतपाः; ' h.-strong' दुर्दात, अप्रतिविध्य, अवस्य, दुर्दम, उच्छृंखल, अविधेय, प्रमन्त, अस्थिर, विवल. -LESS, a. मस्तकहीन, अ-शिरमू. = x, a. शाहसिन्, साहसिक, क्षिप्रकारिन्. 2 संरंभिन्, शीम-सुलभ्-कोप, अमर्षण.

Heal, v. t. ताम o. (जामयित), साथ c., समुत्था c. (समुत्थापयित), व्याघे: मुच् o.; See Cure; 'to h. a wound' त्रणं वि-रुष्ठ c. (रोपयित); 'sore-hing oil' त्रणं वि-रुष्ठ तेष्ठ (S. 4). 2 समा-संत्रास्तमा-था 3 U, जाम c. -v. i. हृद् 1 P. 2 प्र-,
जाम 4 P. - अप्र, s. रोगहर:, शिकित्सकः - ING, s.
जप-जाम:-जाति जि. स्क्यितिकिया, शिकित्सा, जाकारः,
समुन्थानं 2 विरोपणं-राहणं - के जातिदः, रोगहर,
जातिकर (री जि.), विरोपण

. Health, s. कुत्राल, अरोगः, मुस्यता, वार्ते, रोगानावः, निरामयन्त्रे, मुस्थिति र्रा. आरोग्यं, स्वास्थ्यं, अनामयं, स्वास्थ्यं, वार्ताच्यते, आरोगिताः, 2 प्रकृतिर्र्ते, वार्धराः वस्था, शारीरिध्यति:-मक्काति:; 'of a delicate h.' पकृतिकोमल-दुवंतः; 'he is in good h.' सुरुथोती, कुश्वलमस्य - FUL, - ४, a. आरोग्यवत, अरोगिय, नीरोग, नीरज-ज, स्वस्थ, व्याधिरहित, निरामय, वार्च, सुरुथ, कल्य, कुश-लिन्, निर्माय, वार्च, सुरुथ, कल्य, कुश-लिन्, निर्माथ; 'became as h. as before' पूर्ववत् प्रकृतिस्थ: समजायत. 2 आरोग्य-सुद्ध-कर (री. म.), प्रथ्य, हित, स्वास्थ्यजनक, सुद्धावह. - FULNESS, See (s.).

ΗΕΛΡ, ৪. राशि:, नि-सं-चयः, चिति f, निकरः, स्तो-π:, पुजः, गणः, ओषः, संभारः; See Collection. $-v.\ t.$ राशीक्त β U, सं-आ-प-चि 5 U, एकांक्र, स-π মাঞ্চিব β P, सं-अं β U, पिंडीक्त, आ-समा स्तृ β U,
See Collect; 'why do you h. accusations
(calumnies) upon us' किमस्मान् संभृतदेषिरिधधिपथ (β. δ).

HEAR, v. t. भू 5 P, समा-आ-कर्ण 10, निशम् 4 P or c. (शामयित); 'h. cases ' ड्यवहारान् इ श् 1 P, कार्योण अवेक्ष्र 1 A or विचर् c. or अनुसं-धा 3 U. -v. i. वाता थु; 'I have not heard from him for a long time' चिरं तहातो मया न भुता. -ER, s. ओतृ m., भावकः, आकर्णयिता. -ING, s. धवणं, भृति f., आकर्णनं, निशामनं. 2 (In law) दश्चेनं, अवेक्षणं, अनुसंधानं; 'the organ of h.' भवणंदियं, भोनं; 'within h.' भवणगोचरे, भृतिपथ-वर्तिन्. -HEARSAY, s. जनभृति f., कर्णपरंपरा, जनवाद:-पवाद:, किंवदंती; 'know it by h.' इति

HEARKEN, See HEAR.

HEARSE, s. प्रेत-ज्ञाब-यानं-वाहनं-

HEART, s. इंद्रपं, इंद्र n. 2 (The substance) बुक्ता, अग्रमांसं, बुक्ताग्रमांसं 3 (Mind) चित्तं, मनस् n., चेतस n., मानसं, इदयं, अंत:करणं, आत्मन m., अंतरात्मा, स्वांतं. 4 उरस n., वक्षस n., वक्ष:स्थर्ल. 5 ममेन n. 6 सेनहः, प्रणयः, रागः, भावः. 7 डदरं, गर्भ:, अभ्यंतरं, अंतर in comp. 8 सत्त्वं, धैर्यं, पौरुषं, तेजस n.; 'take h. ' आ-समा-धस 2 P; धैयं, अव-लंब् 1 A or अवष्टंभ् 9 P; 'learn or get by h. ' . कंद्रस्थ a. कू 8 U, अभ्यस् 4 P; 'keep in the h.' वित्ते कु, अवध् 10; 'out of h.' दीन-खिन्न-चित्त; 'at h.' sid:; 'with all one's h.', 'h. and soul ' प्रकाम, काम, सोत्साह, सर्वात्मना; ' he has applied himself to the work h. and soul' a-वीत्मना तिस्मन्कमणि स व्याप्तः; ' to one's h.'s content ' युध्यक्कं, पर्यात, आवित्ततीवं, कामं, प्रकामं, नि-काम, इदं, यथे। सतं; ' from the h.' निव्यांज, सोत्साह, निव्यंलीकं; ' h.-ache' हृदयसतापः, मनीव्याधिः, इदयम्यथा-पीडा-वेदना, मनस्तापः, मानसी स्पंथा; "h." broken ' महामान्स, अंतमिन, मिनहद्दा ' h.-burn'

इटयवेदना, मनस्तापः; इसासः, 'अम्लपित्तं; ' h.-ease ' इटयक्वारथ्यं-सूखं, चित्त्वांति-निवृति f.; 'h.-felt ' अध्याज, निर्व्याज, वास्तविक (की f.), अकृतिम: 'h.breaking,-rending,-wounding ' मर्मभिद-स्प्रज्ञ-च्छिद, हृदय-मर्म-भेदिन्-च्छेदिन्, हृदिस्त्रण्, अर्हतद, श्वित्तोद्देगजनकः ' h .- robbing ' मनीहर, चित्तहारिनः · h -sick ' दर्मनस, उद्दिमचित्त, खित्र-विषण्ण-इदय; See DEJECTED; 'h.-struck,-wounded' fa-द्रमर्भन, क्षत-विद्य-हृदय; ' h.-whole ' अक्षत-अभिन्न-इटय. =LESS, a. निर्वीर्य, निस्तेजम्; भीरुहृदय, नि-स्सत्त्व, निष्पौरुष, क्लीब. 2 निर्देय, कुर, कठोरहृदय, निर्धण. -LESSLY, adv. निर्वीय, क्रीनवत. 2 निर्देयं. करतया. -LESSNESS, & अपीह्ब, क्रीबता, निर्वीर्यत्वं. 2 निर्देशन्तं, कठोरता. -HEARTY, a. सरल, निर्व्य-लीक, निष्कपट, निर्व्योज, शृद्धांत:करण; See FRANK. 2 अकृतिम, अकृतक, सोत्साह, उत्सुक, सोलास, सर्ने-ह. हय: हृदयंगम, स्नेहिनिर्भर; 'a h. friend' हृदयं-गम: सखा. 3 वीर्यवत, सपौरुष; कल्य, सुस्थ. -LY, adv. निर्व्यलीकं, निष्कपटं, निर्व्याजं. 2 सोबासं, सो-स्साहं, प्रकामं, सर्वात्मना, संतुष्टचेतसा, कामतः, सानंदं, साह्रादं, चित्तसंतोषेण. 3 सवीयं. - NESS, s. सारत्यं. अक्तिमता, अन्याजत्वं; उत्साहः, भीत्सुक्यं, वीर्यं, तेज-स ग., पीरुषं.

HEARTH, s. अमिकुंडं, शिल-हीं f., अंतिका, अंदिका, उद्धानं, उध्मानं, अधिश्रयणी, अश्मतं. 2 (Portable fire-place) अंगारधानिका, अंगारशकटी, हसनी, हसंती. HEAT, v. t. तप् c., परि-प्र-सं°; उद्-,दीप् c.; ज्वल् c., संधुक्ष् 10; दह् 1 P. = s. तापः, सं-उत्-परि-तापः, दाह:: उष्णता, ठष्म:, तिग्मता, प्रखरत्वं, द-उष्मन् m., चंदता. 2 आतप:, घर्म:, निदाघ:; ' affected by h. ' डरणाह, 'expose to the sun's h. ' स्योतिप दा 3 U. 3 (Summer) ग्रीष्मः, निदाघः, धर्मकालः, डणकालः, निदाधसमयः. 4 डत्तापः, संक्षोभः, चंडता, तीक्णता, तीवता, उपता, व्यमता. 5 सरंभः, मदः, क्री-धः, उद्दीपनं, संधक्षणं; अविद्याः, आक्रमः; 'in the h. of excitement ' रोवावे ज्ञेन- 6 कपोलरागः; 'h. of youth ' यौवनगर्वः-दर्पः, यौवनोन्मादः, तारुण्य-मद:. -ING, s. तापनं, दीपनं. -a. तापक, दीपनः Неатн, s. जंगलभूमि f., वनभूमि:. 2 प्रचार:.

HEAVE, v. t. डम्प् o. (नमयति), उनी 1 P, उच्हि 1 U, उद्-इ-ध् 1 P, उच्च् 1 A, उत्था c. (उत्थापयति), उत्थाप 6 P, उत्तु ह 10; 'h. a sigh' निभस् 2 P, दीर्घ निभस्; 'h. ing deeply' दीर्घ-स्थूलस्थूल-निभस्य -v. i. स्पंद 1 A, स्कृद 6 P, कंप् 1 A, वेप् 1 A. 2 निभस्, कृत्कुण डम्हुस् 3 उत्त्वप् 1 P, प्र-हुद् 6 P, 1 A. तक्क 1 P. करंगायते (D.), उन्नम् 1 P. -s.

उन्नमनं, उत्कीयः, उत्तीकनं, उद्धरणं. =186, ६. स्पेदनं, स्कुरणं, कंपनं, वेपधः. 2 निश्वासः, कृष्कुण उष्कृतसः, दीर्घानिश्वासः 3 उत्सर्पणं, प्रलोठनं, लोलनं, उन्नमनं, - व. स्पंदमान, उत्सर्पिन, लोल.

ΗΕΑΝΕΝ, ε. दिव् f., चो f., स्वगैः, विदिवः-वं, पुरलो-कः, विद्यालयः, विविष्टं, नाकः, स्वर् ind.; 'h. of Vishnu' वैकुंद्रं; 'this is a h. on earth' भूस्वगी-यमानमेतस्थलं, स्थानांतरगतः स्वगैः (V. 2). 2 आकाद्याः-शं, नभस् n., गगनं-णं; See Sex. 3 God, q. v.; परमेश्वरः, विधिः, ईश्वरः; 'h. and earth' यावाध्यित्रयो, यावाधूमी, रोदसी-स्यो, यावाश्वमे; 'h.-born' दिविज, स्वर्गीय, स्वर्गीयजः –Ly, a. दिस्य, स्वर्गीय, अपाधिव (वी f.), स्वर्यं, विदिवस्थ, दिविष्ठः, 'h. body' नक्षत्रं; 'h. voice' आकाष्त्रावाणी, अद्यारिणी वाक्; 'h. nymph' सुरांगना, स्वर्येषित, दिव्यांगना. 2 परम, उत्तम. – WAEDS, adv. स्वर्गांभि-मुखं, अभिगगनं.

ΗΕΑΥΥ, α. गुरु, भारवत. 2 गाढ, दीप, गुरु, तिश्ण, महत, तीव, अत्यंत, उम, दारुण, उचंड, महा-मु-भितin comp.; 'h. shower' महासारः: अतिवृष्टिः 3
आकुल, कुञ्धः; 'h. sea' सागरक्षोभः, कुञ्चसागरः, उ[ममालाकुः: सागरः 4 अवसम, प्रित्त, धित्त, धिताकुल,
विषण. 5 मंद, रथूल, जड, मंथर, अलस, मंद-धी-मित,
जड-स्थूल-बुर्सि-धी; 'h.-headed' मंद-स्थूल-धी; 'h.
laden' गुरुभाराक्रांत, सुभारवत. = LY, adv. गुरुभारेण
गुरुतया. 2 भृत्तां, तीवं, बलवत, अत्यंतं, सु-अति pr.
See Exceedingly. 3 सविषादं, मंदं, श्ली-श्ली:
-NESS, s. गुरुता, गुरुत्वं, भारः; गरिमन् т., विषादः
दैन्यं, मांदं, स्थूलता, &c.

HEBETATE, v. t. See Blunt, Dull. HECATOMB, s. सत्तवलिदानं

ΗΕΟΤΙΟ, α. संतत, अविरत. 2 ज्वरस्थक, अंतरीहस्थक Нестов, в. विकत्थिन т., आत्मक्षाची, पिंडीश्ररः चार्मन्य:. 2 कलहकार:, भन्सेक:. =v. i. विकत्थ 1 A प्रात्म 1 A; See BOAST. 2 तर्ज-मन्से 10 A. HEDGE, s. वृति f., पाचीरं, पाकारः, आवरणं, वेष्टः आवारः, क्षेत्रावरीधकं, क्षेत्रवेष्टनं; ' h.-born ' अंत्या हीनजाति-वर्ण, अधम-नीच-जातीयः ' h.-hog ' श्राल्य ज्ञह्यकंठ:; 'h.-sparrow' कलविक:, चटक:. -v. बत्या परिवेष्ट c. or आबू 5 U or अवह्य 7 U. HEED, v. t. आद 6 A, अवेक्ष 1 A, नणू 10, मन् (अभिनंद 1 P; सेंब् 1 A. 2 अब-धा 3 U, मनो दा 3 1 सावधान a. मू, भू 5 P; See HEAR. -8. अवधा अवेक्षा, सावधानता, मनायोग:; 'take h.' सावधा 44. -FUL,-LESS, a. See CAREFUL,-LESS. HEEL, s. पारिक m. f., पादतल-मृतं ; ' to be one's h.s ' पारिण मह 9 P, अनुस, पदं अनुगम् 1 'I shall be close upon your h. इ.' अहमन्प मानत एव (8. 3); ' to take to or show h. पलाय 1 A, अपनास 1 U, 4 P; 'betake to h. s' जंगावल मवलंब 1 A; 'h. s over head ' अवाक्शि-रस a., करवेपाद a. =v. i. एकपाई पत् 1P or परिवृत् 1 A or म-लंब 1 A.

HEFT, s. डघोग:, यत्न:, उत्साह:. 2 मुष्टि m.f.,

HEIFER, s. वत्सतरी, वत्सा; 'h. one year old' एकहायनी; so हिहायनी, त्रिहायणी.

Неісн-но, interj. इंहो, अही, भी भी:, रे रे.

HEIGHT, See under HIGH.

HEINOUS, a. घोर, दारुण, अतिर्निय, गर्धातम, अतिदृष्ट, महत्त, अतिपापिन, अतिघार, पापिष्टः - LY, adv. घोरं, दारुण: - NESS, 8. घोरता. दारुण: वं.

HEIR, s. दायाद:, रिकथहर:, अंश्वाहर:-हारित् m., रिकथभागी, रिकथित् m., धनाधिकारी, उत्तराधिकारी, अंश्वाभाक्, अंशी; 'sole h.' समप्रधनभाक्; 'h.-apparent'
युवराज:; 'h.-loom' कमायातं जगमद्रव्यं - Essy
s. धनाधिकारिणी, &c. - LEss, a. दायादश्च्य
हीन. - seip, s. धनाधिकारित्वं.

HELIOTROPE, 8. सूर्यक्रमलं, श्रीहस्तिनी.

Hell, ह. नरक:, निरय:, नारक:, दुगैति f. 2 पातालं, रसातलं, अधोलोक:, अधोभुवनं ; 'h.-tortures' कारणा, यातना, तीववेदना; 'river of h.' वैतरणी.—18H, a. नारक (की f.), नरकीय, नारकीय (यी f.), नरकस्थ. 2 Cruel, q. v. 3 अतिनिय, दुष्टतम.

HELM, s. कर्ण:, केनिपात:-तक:, अरित्रं. 2 Helmet, q. v.; 'placed at the h. of (royal) affairs' राज्यधुरायां स्थापित. - HELMSMAN, s. कर्णधार:, नाविक:-

HELMET, s. शिरकां, शिरस्कां, शिरोप्षणं, शिरकाणं, शिरकाणं,

HELP, s. साहाय्यं, उपकार:, उपकृतं-कृति f., साहित्यं, अनुमहः, आनुकृत्यं. 2 गति f., आभयः, श्वरणं: ' help! help!' परित्रायध्वं, परित्रायध्वं. =v. t. साहाय्यं क 8 U, सहायः भू, अनुग्रह् 9 P, उपकृ (gen.); न हि दीपी परस्परस्योपकृत्तः (S. B. 420): तान्यपि तत्त्वज्ञानायोपकवैति (S. B. 447) 'h. a right understanding '. 2 संबंध c., प्रवत c., पर्क, उराज 10: 'h. ed him on his legs' डत्थातं तस्य साहाय्यं चकारः 'God h. s those who h. themselves ' दैवमुखमायत्तं, विना पहच-कारेण दैवं न सिध्यति; दैवं पुरुषकारेण साध्यसिद्धि-निबंधनं; न स्वयं दैवमादने पुरुषार्थमपेक्षते (S. R. 104); 'can't h. 'का गति:, किमग्यच्छरणं: 'to h. himself to a mouthful ' गासगहणेन आत्मा-नं तर्पेयितं; 'a h. ing hand ' हस्तंत्रलंब:-बनं; दैवे-मेरथं दत्तहस्तावलेंब पारंभे (Rat. 1): ' he could not h. laughing' हासं निमहीतं न श्राचाकः 'I cannot h. going ' सवावच्यं गंतरथ: ' to h. at table 'परिविध् 10. – E.R., क. हपकारकः; हपकरृं

..., सहायः. – FUL, व. ठपयोगिन्, सहाय, हपकारक,
साहाय्यकारिन्. – LESS, व. अनाथ, निराभय, अगतिक, अक्तरण, गतिहीन, निरवलंब, असहाय. 2 अमातकाये, अपारिहाये, अमीतिविधेय, निरुपाय; 'we are
simply h. in that matter 'तिस्मिन्वयये अस्माकसन्या गतिरेव नास्ति. – HELPMATE, s. सहधीमणी.
2 सहायः, सहकारिन् ...

HELVE, s. इंड:, मृष्टि m. f.

HEM, s. अंचल:, वसनपातः, वस्तय:-दशाः (pl.). 2 उत्कासनं. =v. t. अंचलं सिव् 4 P. 2 (in) परि-वेद्द 1 A or c., परि-वृ 5 U or c., निरुध् 7 U.

HEMICBANIA, s. अर्थावभेदकः.

HEMICYCLE, 8. गोलार्थ.

Hemiplegy, s. पक्षाचातः, पक्षवायुः.

Неміярнеке, ε. गोलार्घ, अर्थगोल:.

Hemistich, s. श्लोकार्ध, अर्धश्लोक:.

HEMORRHAGE, s. रक्त-हिंधर-स्नाव:, रक्तक्षरणं.

HEMORRHOIDS, s. अर्ज्ञास् n., गुदकील:.

НЕМР, s. ज्ञाणं, भंगा, मातुलानी. -EN, a. ज्ञाण (णी f.), ज्ञाण in comp.

Hen, s. कुक्कटी; 'h.-hearted' भीरु, भीरुहृदय, का-तर, कापुरुष; 'h.-house' कुक्कटपालिका; 'h.-pecked' श्रीवरा, श्रीविधेय, श्रीजित, श्रीवरय, श्रीवरावर्तिन्, भाषाटक; 'h.-roost' कुक्कटालय:.

Hence, adv. इत:, अस्मात् स्थानात्. 2 अत:, एत-स्मात् कारणात्, तस्मात्; अत एव. 3 (From h.) अत: परं, अत:-इत:-परं-ऊष्वं; अयमभृति; 'hence!' अपेहि, अपयाहि, अपसर; 'h.-forth,-forward' अत:-इत:-परं-ऊष्वं, अयमभृति, अयारभ्य, अयाविध

HEPTAGON, s. सत्भुजा-सतकोणा-आकृति:.

HERALD, s. घोषकः, बंदिन् m., राजद्तः. 2 (fig.) अपद्तः, भथमवार्ताहरः, अभेसरः. -HERALDRY, s. वंशावलीज्ञानं

HERB, s. ओषधि-धी f., ज्ञाकः, ज्ञाकलता, हरितकं. -HERBAGE, s. तृणं, ज्ञस्यं, घासः, यवसं. -HERB-AL, s. बृक्षायुर्वेदः.

HERCULEAN, a. भगीरथ in comp.; 'h. efforts' भगीरथप्रयत्नाः. 2 अतिप्रबन्ध, अतिज्ञक्तिमतः

HERD, s. यूर्थ, गण:, संघ:, बृंदं, कदंब:, कुलं, समूह:'
नज:, निवह:; 'h. of cattle' गोकुलं, पाक्षवं, गोवृंदं,
गोत्रा; 'h. of oxen' औक्षणं; 'h. of calves' वात्सकं; 'h. of elephants' हास्तिकं. =v. s. यूथेन
चर् 1 P, यूथवा: संमिल् 6 P or संगम् 1 A, एकीप्र,
एकत्र भू or मिल्. = Herdsman, s. गोरक्षकः, गोपालः, गोपः, गोधुक, आमीरः, गोसंख्यः, वकवः.

HERE, adv. 314, FF (gen. in this world).

your mother' एवागच्छति ते माताः ' h. am I ' अयमहिम. - Interj. भी भो:; 'h. and there' इतस्ततः; अंतरांतरा, असमग्रं, असंवर्णः ' h. about ' इतो नातिद्दे, इह समीपे; ' h.-after ' इत: पर्द-कार्ब. अतः, परतः, परस्तात्, अनंतरं, पश्चात्, उत्तस्तः, उत्तरत्र. अग्रे. डपरिशत, अनः परं; (in the next world) पहत्र, अमृत, परलोकेः (ह.) टत्तरकालः, पर-भावि-आ-गामि-काल:; ' h.-at ' अत्रांतरे, अथ; ' h.-by ' अनेन. तस्मात; 'h.-in ' अत्र, अत्र-स्थाने-विषये; ' h.-before ' इत: पूर्व, पूर्वकाले, पुरा, प्राक्, अतीत-गत-काले; ' h.-upon ' ततः, अनंतरं, तदुपरि, तच्छ्त्वा.

HEREDITARY, a. पितपैतामह (ही f.), विज्य, पैतक (की f.), परंपरीण-य, परंपरागत, परंपरापात, क्रमायात, क्रमागत, कलक्रमागत, अन्वयागत, 'h. disease' संचारी रागः; 'h. servant ' मुलभृत्यः, मीलैः; 'h. succession ' क्रमागतत्वं. -LY, adv. कुलक्रमण, वंशक्रमण, परंपरया, पारंपर्येण.

HEREDITAMENT, 8. दाय:, रिक्थाधिकार:.

Heresy, s. पाषंडमार्गः, नास्तिकता, मिथ्यादृष्टि fः, वि-धर्म:, विधर्मसेवा, परधर्माश्रयः, अपथं, विपथः -HE-RETIC, s. पापं(खं)ड:, नास्तिक:, विधर्मसेविन् m., परधमीवलंबी, देवनिंदकः, डपधर्भसेवी, स्वधर्मभ्रष्ट:-च्यतः, प्रतितः. -AL, a. धर्मविरुद्ध, विषथ-विधर्म-गामिन. -ALLY, adv. पाषंडवत्, नाहितकवत्.

HERITAGE, 8. दाय:, पैतक धनं, रिक्यं, पैतकद्रव्या-धिकारः.

HERMAPHRODITE, s. भीपुरुषलक्षणान्वित:.

HERMETICALLY, adv. सुदृढं, गाढं.

HERMIT, s. यति:, तापसः, तपस्त्रन् m., मुनिः, आरण्यकः, वन-अरण्य-वासी, वानप्रस्थः, वैखानसः =AGE, s. आश्रमः, उटजः-जं, पर्णशालाः

HERNIA, s. अंत्रवृद्धि f.; अंत्रसंसः

HEBO, s. वीर:, खुर:, भटः, विकातपुरुष:, प्र-महा-वीर:, जेन m., रथिन m., अतिरथः, शौटीरः. 2 (In dramas &c.) नायक:, कथापुरुष; 'h. s of Râmâyana ' रामायणकथापुरुषा: or -नायका:. =IC,-ICAL, a. वीर, श्रूर, प्रवीर, विकांत, बीधवन, अमितीजस्, महा-बीयै; 'a. h. deed ' पराक्रमः, विक्रमः, अवदातं कर्मे 2 वीर-चरित्र-विषयक, वीररसप्रधान. =ICALLY, adv. सविक्रमं, सवीयं, जूरवत्. - 1814, इ. वीयं, जूरत्वं, शौरं, परा-वि-क्रमः, धामन् गः, ओजस् गः, रणोत्साहः, पीहवं, साहसं, वीर्यवत्त्वं, शौटीर्यं. - HEROINE, ह. नायिकाः Heron, s. बकः, सारसः, लोहप्रष्टः. क्रींचः.

HERPES, s. See ITCH.

HESITATE, v. i. वि-आ-शंक् $1~{
m A}$, दीलायते (${
m D.}$), विचर् c., विकृष् 1 A or c., विलंब् 1 A, विर-(रा *)यित *आदीलयित (D.); See Doubt also. 2 Falter, q. v. =INGLY, adv. संशाय्य, सविकत्प, वसंस्थानं, सार्धाकं. 2 स्वलनपूर्वकं. =10N, s. संका,

संशयः, विकल्पः, आ-वि-परि-शंका, विचारः, संदेहः वितर्कः, द्वापरः, अनिर्णयः, विश्विकत्सा. 2 (.In speaking) स्वलनं, स्वरभेद:-भगः, स्वलहचनं, गत्रदवाच रि

HETEBOOLITE, a. विधिविहस, निपातित.

HETERODOX, a. भिन-मत-धर्मन, धर्मविहस्, विपरीत, विधर्मिन्, बैधर्मिक (की र्.), अपथवतिन्-गामिन्. = ४, विधर्मः, भित्रमतं-धर्मः.

HETEROGENEOUS, a. भिन्न, विजातीय, प्रथीिवध, भित्रजातीय, विहद् ; See DIFFERENT.

Hew, v. t. छिद् 7 P, कृत् 6 P, लू 9 U; See Cur. = ER, s. छेदक:, छेदिन m., छिट् in comp. -HEWN, a. छित्र, दात, बृक्ण, छून, कृत्त, दित, छात-HEXAGON, 8. षदकोण:, षडलः.

HEXAMETRE, 8. षदपदी चरण:.

HEY, interj. अही, ननु, हाही.

HEYDAY, interj. नम:, स्वस्ति (with dat.); अहो, भो:. - श. उक्षास:, प्रमोद:, हर्ष:, मुदा, परिहास:; ' h. of youth ' नवं-प्रथमं-यौवनं.

Hiatus, s. भंगः, भेदः, छेदः, विच्छेदः

HIBERNAL, a. हैमंत (ती f.), हैमंतिक (की f.). Hiccough, Hiccup, s. feer, feeri. -v. i. **修築 1 U.**

HIDE, 8. चर्मन् n., अजिनं, दृतिः, कृति f., पशुचर्म-त्वच f.; ' h.-bound ' इड मुष्टि, कपण; अवस्य, अवि-नय, कठोर, कठिन. = v. t. प्रच्छद् 10, गृह् 1 U, गुप 1 P, अंतर्था 3 U, तिरोधा, स्थम् 10, अपनृ c.; See CONCEAL. -v. i. गृह-गृप् pass., गृत-निलीन-a. म 1 P, नि-ली 4 A, तिराम, तिराभा pass.; 'h. s behind the bushes ' विटपांतरितरितष्टति-भवति--HID,-HIDDEN, a. गृढ, गुप्त, प्रच्छत्र, छादित, अंतहित, तिरोद्धित, अंतरित, अपवारित, निभूत, स्थगित, लीन, निलीन. -ING, 8. गोपनं, गुप्ति f., प्रच्छादनं, स्थानं, तिरोधानं; 'h.-place' निभत-गृढ-स्थानं, गृप्तिः, निभतंः

HIDEOUS, a. बीभन्स, विकृत, घोर, भीषण, कराल, उग्रदर्शन, कराल-मुख-बदन, कदाकार, भीम-घोर-दर्शन-आकृति, उम-चार-रूप, दुर्देशन; 'Oh! this is indeed a h. spectacle ' इंत बीभत्समेवामतो वर्तते (Mal. 5). =I.Y, adv. ढग्नं, घोरक्षेण, बीभन्सं. -NESS, 8. घोरता, करालता, उपता.

HIE, v. i. त्वर् 1 A, सत्वरं गम् 1 P.

HIERABCH, 8. पुरोहितेश्वर:, आचार्यवर:. = ४, 8 आचार्योधिपत्यं, धर्मीध्यापकपभुत्वं.

HIEROGLYPH,-IC, s. गुढाश्वरं, बीजासरं.

HIGGLE, v. i. पण् 1 A, ध्यव-इ 1 P. 2 Hag gle, q. v.

Нівн, а. डब, डम्रत, डच्छ्त, समुच्छ्त, सोच्छ्।य तुंग, पांचु, बद्म, बत्तुंग, बहत, बदम, क्रांबे. 2 बत्तम

विशिष्ट, मुख्य, श्रेष्ठ, परम, अग्रच, महा-प्रधान- in comp., See PRINCIPAL. 3 प्रचंड, तीक्ष्ण, तांत्र, बलवत्, तरस्विन, प्रवल; See STRONG. 4 टहान, बत्ताल: 'a h. tone' बदात्त:, बच-तार-स्वर:, तार: 5 (Of h. rank) बिशिष्ट, उत्कृष्ट, उत्कृष्ट-विशिष्ट-पदस्थ, उत्तम-परम-पदभाज , लब्धमतिष्ठ, प्रति-पत्तिमत, सगौरव. 6 (Of h. family,) कुलीन, महाकुल, अभिजात, अभिजनवत्, कुलज, महाकुलप्रसूत. 7 गर्बीस्त, दर्पाध्मात, सावलेप, गर्वित, अवालिस, उ-त्सिक. 8 गहन; 'h. water 'प्रवृद्धा वेला; 'it is h. noon' (नभसः) मध्यमलंकरोति भातः; 'h. and low ' दबावच, अधरीत्तर, उत्तमाधम, दनतानत, नतोत्रत, निवासत: 'h.-er and h.-er 'अधिकाधिकं, उत्तरीत्तरं; 'h. price' महामूल्यं; 'h. ground' डहातभः; ' as h. as ' मात्र (त्री f.), इयस (सी f.), दम (भी f.) in comp.; 'he has a h. opinion of you' स त्वां बह मन्यते. -adv. उद्ये:, उद्य. अति-मु pr.; दर्धं, डपरि, इत्तमं, परमं; 'on h.' उद्धं, उपरि: 'from on h. 'उपरिष्ठात; 'the sea runs h. ' बलवत्क्षच्धः सागरः. ' H.-birth ' कुली-नता, कुलोत्कर्षः, आभिजात्यं; 'h.-blest' अतिपुण्य-वत्, महाभाग, अतिधन्य, परमसुखभाज्; ' h.-blown ' अत्युच्छून, अतिस्कीत; 'h.-born' कुलीन, महाकुल-जात-प्रसूत, अभिजात, सुजात, अभिजनवत्, सद्देश्य, भेष्ठ-उत्तम-कलोद्रव; 'h.-bred' कलीन, शिष्टाचार, सुजन, सुर्वाल, सद्भावविशिष्ट, सौजन्योपेत, सदाचार, साधुवृत्त ; 'h.-built' सोच्छन्य, टब; 'h.-day' उत्सवदिनं, उद्धवंदिवसः; 'h.-fed' अतिपृष्ट, इष्टपृष्ट; 'h.-flying' अपरिमित; 'h.-hand' औद्धत्यं, गर्न:, उहामत्वं, निर्यंत्रणत्वं; 'h.-handed ' उद्भत, सगर्व, उद्दाम, अनियंत्रण, उच्छंखल, स्वैरिन्; 'h.hung ' जर्धवन्द; ' h.-land ' अधित्यका, उन्नत्मूनि f.; (a.) पर्वतीय, उन्नत; h.-lander' पर्वती-यः, पर्वतवासिन् m.; 'h.-mettled ' महासत्त्व, उ-इसत्त्व, ओजस्विन, अदीनिचत्त्त, तेजस्विनः, गर्वित, अ-तिमदान्वित; 'h.-minded' महात्मन्, महामनस्क, उदार-धी-चेतस्-चरित, महेच्छ, महाश्चय; 'h.-principled ' साध्यारित्र, पुण्यात्मन्, पुण्यशीलः; ' h.-priest , पुरोहिताध्यक्ष:; 'h.-prized' महामूल्य, महार्घ बहुमत: 'h.-red' घनाहण, अतिरक्त; 'h.-road' -street,-way ' राजमार्ग:-पथ:, महापथ:-मार्ग:, घटा-पथः, संसरणं, रथ्या, विशिष्ता, मतोलीः ' h.-seasoned' सुवासित ;. ' h.-spirited ' महा-उ६-सस्व, अदीनवृत्ति, ओजस्यन, ऊर्जित, महेल्छ; 'a h.-spirited speech' दर्जिताभयं मचनं (K.I. II. 1); 'h. treason राजहोह:, राजापथ्यकारित्वं; 'h.-wrought' यान-संस्कृत, प्रयत्नपरिष्कृतः 'h.-wayman ' qिd-थिन् m., दस्य:, बाटपाटक्चर:, पादविक्रम:. - BBT, a. बबेस्तम, तंत्रतम, बत्तम, परम. नारप्त, adv. वर्ष:. 2

मुद्दों, अत्यतं, नितांतं, परमं, परं, अतीव, अति-सु pr.; See Exceedingly; 'h. pleased' परमानद्भाज, हर्षकाष्टां गत. = NESS, s. देव: (वीर.), अत्र-तत्र-भवत् (तीर.), — Height, s. उच्छायः, अष्टाः, उच्छायः, उच्छायः,

HILARMY, s. आनंद:, उज्जास:, प्रमोद:, कौतुकं, आ-ह्राद:, टत्सव:; See DELIGHT.

Hill, s. गिरि:, पर्वतः, अहि:, शैलपादः; 'h. near a mountain' पादः, प्रत्यंतपर्वतः. = ock, s. वपः, उन्नतभूभागः; वामलूरः, वल्मीकः-कं, नाकः, मृत्तिकाच- यः. = v. a. पर्वतमय (यी f.), सपर्वत, पर्वेतीय, उन्नतानन, विषमः

HILT, s. त्सर:, मुष्टि m. f., खद्ममुष्टि:.

HIND, s. मृगी, हरिणी, कुरंगी, एणी, प्रवती. 2 ग्रास्य-जन:, ग्रामिक:, बुवल:.

HINDER, a. पश्चिम, जघन्य, पश्चात् in comp., चरम, अपर, अवर; 'h. part 'पश्चाह्मान:, वृष्ठदेश:-भागः, वृष्ठ, नितंब:, पश्चिमभागः.

HINDER, v. t. नि-विनि-वार् 10 or वृ c., नि-प्रति-विध् 1 P, रुध् 7 U, नि-उप-अव-सं-प्रति°, स्तंभ् 9 P, बाध् 1 A, वि-प्रति-हन् 2 P, प्रतिबंध् 9 P. -ANCE, ८. प्रतिबंधः, निवारणं, प्रतिबंधः, विद्यः, अंतरायः, प्रत्यूहः, प्रतिरोधः, व्याघातः, बाधा, विष्टंभः -EB, ८. निवारकः, प्रतिबंधकः, विषक्कृत् m.

Hinge, s. केंद्रं, द्वारसंधि:-पंथि:. =v. i. (upon) अवलंब् 1 A, अपेक्षु 1 A; See Depend.

HINT, 8. इंगितं, आकूतं, सूचना, संज्ञा, भाव:, संकेत:, आज्ञय: 2 वपन्यास:, उपक्षेप:. = v. ६. इंगितेन सूच् 10, उपन्यस् 4 U, सच्च, उपक्षिप् 6 P, डाहेज् 6 P, साकृतं निर्देश or उपन्यस्

HIP, s. कटि-टी f., नितंबः, श्रीणि-णी f., कटः, प्रोथः, जघनं, श्रीणफलकं.

HIPPOPOTAMUS, s. करियादस n.

HIRE, v. t. वेतनेन-मूल्यदोनन नि-म-युज् 7 A, 10 or व्या-इ c. or वय-मुज् 7 P or तेत् 1 A or मह 9 P, परिक्षी 9 A, भट् 1 P or c., भृति दा 8 U; 'h. labourers' क्षेत्रतान् उपनी 1 A or कर्मणि स्थार c.; 'a h. ed labourer' भृतिमुक्, भरण्यभुक, भृतकः; 'a person h. ed' कृत-किपत-वेतनः. कर वेतनेन महणं वर स्थापारणं, वेतनदानं 2 भृति क्षेत्रसार

भरण्यं, वेतनं, भाटकं, सूर्त्यं, कर्मण्या, विधा, भर्मन् n., निर्वेशः, पणः, निष्कत्यः; 'for h.' पण्यं, वेतनेन प्राप्त, साधारणः; 'a woman for h.' पण्यांगना, पण्यां कीः; 'a teacher for h.' भृतकाध्यापकः — LING, s. 'worker for h.' भृतकः, भृतिभुक्, भरण्यभुक्, वैतनिकः; कर्मकरः, भृत्यः

IIRSUTE, a. लोमश, पचुरलेमन.

AISS, v. i. फूत्कारं कृ 8 Ü or डड्-गृ 6 P, सीत्कारं कृ, संपंवत् अस् 2 P; 'h. off' सीत्कारंण असंतोधं सूच् 10, or इज् c. =s.,=ING, s. फूत्कारः, सीत्कारः, संपंधासः-नादः

HIST, adv. तुष्णीं भव, वाचयम. a. भव.

[IISTORY, s. इतिहासः, पुरावृत्तै, पुराभूतं, पुराणोपाख्यानं, उपाख्यानं, चरित्रवर्णनं. 2 वृत्तांतः, कैदंतः, समाचादः, वाताः. —IC,—ICAL, a. ऐतिहासिकः (की र्रे.),
पुरावृत्त्विषयकः, पौराणिकः (की र्रः). —ICALLY, adv.
इतिहासानुसारेणः. —HISTORIAN,—HISTORIOGRAPHER, s. इतिहास-पुरावृत्त-लेखकः-रचनः, पुराणरचकः, चरित्रलेखकः, ऐतिहासिकः

Histrionic,-AL, a. नाटकीय, रंग-नाटच-योग्य, रंगानरूप.

HIT, v. t. $q - \epsilon 1 P$, q = 10; q = 10;

НІТСН, v. t. и 9 P, ų 1 P, 10, міт ц 1 P. -v. i. и -y -pass. 2 Hop, q. v. -s. мілкіч:, чець:; See Obstacle.

Нитие, в. घट:, तरस्थानं.

HITHER, adv. अत्र, इह, इत: -MOST, a. आसन्नत
н, नेदिष्ठ, अन्यंतिक. -WARD, adv. इत:, अत्र
-HITHERTO, adv. अययावत, आवर्तमानकालात,
अयाविभ, एतत्कालपर्यंतं.

HIVE, इ. मधुकीष:, करंड:, क्यक:, चयाल:. = v. f. मधुकीष निधा 3 U or निविद्य c.

HOAR, a. धवल, शुभ्र, सित, धेत, शुक्र; See WHITE; 'h.-frost' तुषार:, अवश्याय:; See FROST.

HOARD, s. संचय:, निचय:, निवह:, पुंज:, राशि:, गण:, संघ:, संग्रह:, निधि:; See MULTITUDE.
-v. t. सीच 5 U, संग्रह 9 P, समा-ह 1 P, राजीह:

HOARSE, a. रूक्ष, वरुष, कर्कका; भम्न, सगहद. = Lx, adv. रुक्षस्थरण, स्वर्भगेन, सगहदे. = NESS, s. भंगः, भेदः, रुक्षता; स्वर्भगः-रुक्षताः

Нодву, а. सित, धवल, धत, गुक्क, गीर (री.). गुभ- के प्रतिव, पक्क-बलित-केच-

HOAK, s. वंचनं-ना, प्रतारणं-ना, ठर्फ, कपट, विप्रतंभः--v. t. वंच् 10, प्र-तु c., विप्र-लस् 1 A.

Нов, в. वृष्तः, प्रान्यः, ज्ञानपदः

Hobble, v. i. See Limp.
Hobby, s. नियवस्त-कृष्यां, चिरकान्यं; तिर्वेषः, अभीड-मनोरथः, लहरी, छंदः, अभिक्षि f.; h.-horse ' कीडाधः, कीडाक्यं, कीडनकः

Hobgoblin, s. भूत:, विज्ञाच:, वेताल:, राश्वस:; See Demon, Devil.

Hocus-pocus, s. मंत्रतंत्रे, कुहकः, इंद्रजाले.

Hod, s. लेपाधार:, सुधामाजनं.

Hodge-podge, s. संकरः, संविपातः, नानाहब्य-समूहः, प्रकाणेकः

Hoe, s. खनिन, अवदारणः, स्तंबच्नः. =v. f. खनित्रेण खन् 1 P, भूनि भिद् 7 P, अब-दू 10.

Hoo, s. वराह:, किरि:, श्(सू)कर:; See BOAR; 'village h.' विद्वर:, पास्य:; 'h.-herd' श्कर-पाल:-पोषक:; 'h.-sty' श्करस्थान-वास:. - GISH, a. श्करोपम, श्करीय, वाराह (ही f.), स्करगण-विश्विष्ट.

Hogo, इ. अति-तांक्ष्ण-स्वादः.

Hog-weed, s. ज्ञोथमी, पुनर्नेवा, ज्ञोथिजित् र्र. Hoiden, s. पुंखली, वंधकी, स्वैरिणी, प्रगल्मा

HOIST, v. t. उन्नम् c. (नमयति), उन्नम् c., छच्छ् c., उद्यम् 1 A, दन्नी 1 P, उद्-धृ-हृ 1 P, ङनुल् 10,

उत्था c. (उत्थापयति). Hold, v. t. ध 1 P, 10, अव-लंब् 1 A, आ-दा 3 A, ग्रह 9 P, पराम् श 6 P, हस्तेन धृ or अवलंब. 2 स्तंभ् 9 P, नि-अव-रुध् 7 U, बलाइ धृ. 3 (Possess) मृ 3 U, आ-धा 3 U; See HAVE. 4 (Contain) 4, 4-रिग्रह, आ-धा, समाविश् .., भृ, आ-दा. 5 पा ट. (पालय-ति), रक्षे 1 P, न त्यज् 1 P. 6 (As a festival) अ-नुष्ठा 1 P, सेव् 1 A, पा c. (पालयति), क 8 U, सं-पद् c., निवंह с., वि-धा, यथाविधि क, अभिनंद с. 7 वन् 4 A, नृज् 10; See Consider; 'I h. them of no account' का-कियती-मात्रा तेषा मस्पुरतः, तानहं तृणाय मन्य or तृणीकरोमि; 'h. an opinion ' मतं अवसंब् or आधि 1 U, मन्; 'h. one's tongue' जिह्नां धु or रक्ष; 'h. your tongue ' वाचयमी भव, वार्च नियच्छ, तूरणी-जोवं-आर्स्व; 'h. a meeting' सभाविमल c. or समा-हे 1 P; 'a meeting was held' परिषद मिलिता; ' h. in esteem ' बहु मन्; ' h. in contempt ' अवगण्, अवमन्, तृणीक्, तृणाय मन्; ' h. a council' समा निमंत्र 10 A or आहे; ' h. a consultation ' संमंत्र, मंत्रणां कु; ' I h. you responsible for this act ' अस्य त्वयोत्तर दातव्यं .- v. i. स्था 1 P, स्थिरीम, सं-स्था 1 A; विरस्थायीम, स्थायी-मू. 2 अनुबंध् 9 P or pass.; सं-संज् pass., संतम्मू आलंब 1 A. S शिरस 1 P, निवृत् 1 A (with abl.)

भात्माने संयम् 1 A or निम्नह, परिङ्ग 1 P, त्यजुः hold, hold ! 'विरम विरम, मा मा एवं, मा तावत. 4 अधीन-. भू, आभि, अव-आ-लंब. 5 (As a rule) गम. न अविश्वर 1 P; 'this rule h. s everywhere' तर्वगामी-अव्यभिचारी-अयं नियमः - 8. धरणं, धति र.. मह:-हणं, अवलंब:-वनं, हस्तेन महण-धरणं; 'letting go the h. ' मुक्त-खरत-इस्त, मुक्तपह. 2 कारा, कारा-गृहं, कारागारं, बंधनस्थानं, गृति र्. 3 आधारः, आ-अव-लंब:-वनं, डपस्तंभ:, आश्रय: 4 दर्ग, कोट: 5 मुष्टि m. f., वारंग:. 6 आस्पदं, पदं, अधिकार:, वदा:-चां; 'red colour takes a firm h. on a white eloth ' राग: शक्रपटे स्थायीभवति (P. I. 1); 'had a h. on the mind of the people' स लोकस्य मन भारदे (R. IV. 8); 'the advice took no h. on (her) mind' लेमेंतर चेतिस नोपदेश: (R. vi. 66). -back, नि-व c., वार 10, संह 1 P, निमह, विकृष 1 A, विचर c.: See HESI-TATE .- forth, दृश 0., पुरी निधा .- in, निग्रह, प्रति-संद, नि-सं-यम. -off, विलंब 1 A, विक्रप.-on, प्रवत o., न विरम्, न मुच् 6 P, न त्यज्, उद्वह 1 P, निर्वह c. -out, प्रस c., वितन 8 U, दीर्घाक. 2 दश c., उपन्यस् 4 U, डपक्षिप् 6 P, उप-स्था c. (स्थापयित); (v. i.) विरं यावत्सह 1 A or युध 4 A or प्रति-क. -together, संबंध pass., संक्षिष् 4 P, संलग् 1 P. -up, टक्स c. (नमयित), उरान्, उचिछ 1 U or c., दार्खीक. 2 डतंम, अवष्टम्, आ-अव-लंब, म, धू. = EB, s. धारकः, धारायत् m., प्राहकः, धर:-आ-भार:-in comp. =ING, s. धर्णं, मह्नं, &c.=a. धा-रिन, भर in comp.; oft. by इस्त in comp.; 'h. a sword ' क्रपानपाणि:. - HOLDFAST, ह. माहक:, यहणी, बंधनी, कुडुप: 2 वृढ-बद्ध-मृष्टि:, अमक्तहस्त:. Hole, 8. विवरं, बिलं, छिदं, रंग्नं, सुशा(िष)रं, कुहरं, निर्ध्यथनं, रोकं, वपा, सुधि र ; अभं, गर्त:-तां, अवट: (in the ground). 2 कंदर:-एं-ए, गृहा, गहरं, दरी, खातं (of mountains). 3 (Of garments &c. or fig.) ty, fig: 'a rat digs a h. and a snake uses it ' एक: परिश्रमं करोति, अ-य-स्तत्कलमुपभुंके; ' picking h. s (in the character &c.) of others ' छित्रान्वेषिन, दोषैकदृश, प्री-भागिन, रंभानुसारिन्; 'full of h.s' अनेकरंभ, बहुविवर.

Hollow, a. रिक्त-शून्य-गर्भ, अंत: शून्य, ज्ञन्यमध्य-बदर; बदराकृति, सुबिर, पुटाकार. 2 असार, निःसत्व, बि:सार, फल्यु, शून्य 3 मोघ, निरधेक, निष्फल. 4 असस्य, वितथ, मिथ्या, in comp. 5 ग्(गं)भीर, मंत्र, मंद. = s. (Of trees) कोटर:-रं, कोड:, निष्फुहः. 2 विवरं, गुहा, विलं, कुहरं, अवटः; See Holl. 3 गर्भः, बदरं, अध्यंतरं, कोडं- 4 खातं, खातभूः, गर्तः-तो. 5 दरी, कंदरः, अदिशेषी, कंदरभूः. 8 कुह्या, मुणाली; 'h. of the hand' पुट:, करपुट:-कोच:; 'h. of the navel' नाभगती, नाभ्यावतै:; 'ground full of h. s' उस्लातिनी भूमि: (S. 1); 'natural h.' देवलातं; 'h. of the ear' क्लभः; 'h. s in the buttooks' अधनकूपकी, गती. =v. t. उस्लन् 1P, पुटाक 8 U. =NESS, s. जून्यता, असारता, असन्यता, &c.

Holy, a. पुण्य, पवित्र, परितृत, साधु, सृषि, विमल; पण्यात्मन्, सृषित्रत, धार्मिक (की f.), धर्म-पुण्य-शिल, धर्मात्मन्, सृद्धमति; 'h. study' वेदाध्यवनं, 'h. wisdom' त्रस्तानं; 'h. writing' धृतिः, वेदाः, निगमः; 'h. land' पुण्यभृमिः; 'h. place of pilgrimage' तीथं, क्षेत्रं, पुण्यभृमिः; 'h. place of pilgrimage' तीथं, क्षेत्रं, पुण्यस्थानं-तार्थः – Lv, adv. पुण्यं, पवित्रत्त्रा, सृष्वित्त, चार्मिकत्वं, 'his or her h.' भगवान्, भगवती. – Holiday, s. पुण्यहं, पुण्यदिनं. 2 अनध्यायः, अनध्यायदिवसः-महोन्सवः. 3 द्रश्यवः, पवेन् n., दृद्ध्यः, दृत्सव-उद्ध्यं-दिनं, 'h. people' यात्राजनः.

Номлов, s. नमस्कार:, अभिवंदनं, प्रणाम:, प्रणात f., पूजा, अर्चनं, उपासना, प्रणिपात:, सेवांजित:; सेवा, आदर:, प्रभूमिक f:; 'pay or do h.' प्रणम् 1 P, वंद्र 1 A, प्रणिपत् 1 P; See Bow.

 ${f Home}$, s, गहं, बास:, बासस्थानं-भूमि f , स्व गृहं , स्व-निज-गेहं-देश:-वास:-स्थान-भवनं: See House: ' devoted to h.' गृहासक चित्त. -adv. गृहं, गृहं प्रति; ' the words went h. to his heart ' तद्वच: तस्य हृद्यममीसृश्चातः 'touching h.' मर्मेस्पृज्ञ-भिदः 'goes h. to me' मामेव लक्षीकरोति (S.7); 'h.-born' गृहजात; 'h.-bound 'गृहगामिनः 'h.bred ' गृहज-जात, गृहा; ' h.-made ' गृहनिर्मित, ग्रहोत्पत्र; ' h.-sick' ग्रहविरहाते; ' h.-stall,-stead' गृहं, वास:; वेदमभु:, वास्मु m. n. = LESS, a. निरालय, निराथय, निर्गृह. -LY, a. गृह्म, गृहज. 2 माम्य, मा-मीण-य, अज्ञिष्ट, प्राकृत, असभ्य, अश्लील, असंस्कृत. -adv. ग्राम्यवत्, असभ्यतया. अजिष्ट्रप्रकारेण. -WARD, adv. गृहाभिमुखं, अभिगृहं.

Homicide, s. नृहत्या, मनुष्यवधः. 2 (Person) मनुष्यचातिन् m., नृहंतृ m., मनुष्यचातिकः. =AL, a. नद्यतिन

HOMILY, 8. धर्मवाक्यं.

Homogeneal, Homogeneous, a. समानजाति-जातीय, स-एक-जाति, सवर्ण, एक-स-धर्मज्ञ, समानभाव, एक-स-जातीय; 'h. vowels ' सवर्णाः.

Homologous, a. तुस्य-सम-परिमाण.

Homonym, s. निजार्थ: शब्द:; 'a collection of h. s' निजार्थवर्ग: -ous, a. निजार्थ, अनेकार्थ.

Hone, s. शाण:, शाणाश्मन् m.

Honest, a. जुनि, ऋजु, सरल, अमायिन्, दक्षिण, अ-

कृदिल, अजिब, शुद्धमति-भाव, शुद्धात्मन, अकपट, निर्व्याज, निर्व्याली, निर्व्याली, अन्याज, विमलात्मन, दमहीन, न्याच्या, न्याय्यालार, सचरित, न्यायवर्तिन्, साधुवत्मन् सोल, साधु, प्रांजल, सत्यवृत्त, सत्यवील, सत्यवादिन् 2 अवितय, सत्य, अकृतिम, अकृतकः, See Frank also; 'h. gains' न्यायाजितं; 'h. statement' निर्व्याजं वचनं = LY, adv. सरलं, न्यायेन, न्यायतः, शुधितया, निर्व्याजं, निर्व्याजं, अमायया, निर्व्याजं, आजेवं, निर्व्वाजं, अमायया, निर्व्याजं, व्यावः, शुधितया, आजेवं, निर्व्वाजं, अमायया, निर्व्याजं, व्यावः, स्वावः, दाक्षिण्यं, अमाया, अक्रवत्ता; 'स. is the best policy' भावशुद्धः एव साधिष्ठा आचारसरणः, सारस्यं सत्तमे मार्गः.

Honey, s. मधु n., श्रीदं, माक्षिकं, सारघं; 'lt. of flowers' पुष्पासंत, पुष्परसः-सारः, कृसममधुः, 'h.-bee' मधुमिक्षका, सरघा; 'h.-comb' मधुकोशः, करंडः; 'h.-moon' आनंदमासः; 'lt.-tongued' मधुरमिष्नन, मधुरवाचः = v. t. मधुरीकृ 8 U. = v. i. उपलल् 10; See FAWN. = ED, a. मधुमधुर, सुधारयं-दिन, मधुर.

Honor, v. t. им 10, эт 1 Р, 10, на с., ну с., सत्क 8 U, पुरस्कृ, मह 1 P, 10, आह 6 A. 2 सेव् 1 A, अ desid. (ज्ञाभूषते), आराधु c.; ' h. ed the invitation ' निमंत्रणमादियत, सगीरवं स्वीचकार. 3 अनुग्रह 9 P, प्रसद् 1 P (with loc.). = s. मानः, सं-मानः, पूजा, अर्चनं, अर्हणा, संभावना, आदरः, सःकारः $\mathbf{2}$ सेवा, जुथूषा, आराधनं $\mathbf{3}$ ख्याति f., कीर्ति f., यज्ञस् n., प्रतिष्ठा, गीरवं, प्रतिपत्ति f., उत्कर्षः, उत्कृष्ट-प्रधा-न-पदं, उन्नति 丸 कुलीनता, भाभिजात्यं, पाधान्यं, श्रष्ठत्वं; ' your or his h. ' अत्र-तत्र-भवान्; भवत्. =ABLE, a. पुज्य, मान्य, माननीय, पूजाह, आदरणीय. 2 सु-प्र-वि-ख्यात, विश्वत, सुप्रसिद्ध, प्रातेपत्तिमत्, महायशसः 3 यशस्कर-कीर्तिकर (री f.), प्रतिष्ठावह, श्राघ्य, प्रशस्य, मानद, गौरवान्वित. 4 कुलीन, अभिजात, महाकुल, उदारिचत्त-चरित; See Noble. 5 शुचि, न्याय्याचार, सचरित, साध्वत, प्रण्यात्मन्, शुनिवत; See Honest. -ABY, a. मानद, नीतिंकर, यश्चस्कर, प्रशस्य. 2 अ-लाभकर, मानमाधदायिन. = HONORABLY, समानं, सगीरवं, आध्यप्रकारेण, प्रश्नंसाप्यं, सुयशसा, प्रतिष्ठापूर्व. 2 ज्ञांचवत्, धार्मिकतमा, ऋजुतया, सरल-तया, न्यायतः.

Hoon, e. कणा-ण:, फटा, स्कीटा; 'expands the h.' कणां कुरुत (S. 6); 'expanded h.' भोग:. 2 कणाकृति शिरस्कं. = v. t. शिरस्राणन पिधा 3 U or शाव 5 U.

Hoodwink, v. t. (नयने) बस्नेण विश्वा 3 U or आच्छ द् 10 or आच्छ द 10 or आच्छ 6 U.

HOOF, s. खुर:, शक:-कं, क्षुर:, विख:, निघृष्व:.

Hook, s. आकर्षेत्री, प्रहणी, धरणी; 'fish-h.' विश्वने-शा-शी, मास्यवेधनी; 'h. for elephants ', अंकुशाः, श(स)णि f. -v. t. विश्वोन भू 1 P or गृह 9 P. -ED, a. वका, कृटिल, कृषित, अंकुशासार, जिसः, See Crooked.

Hoor, s. चन्न, वलय:-पं. 2 नीडाचन- - है. लो-हवलयै: यज 10. 2 उच्चै: घुच् 10.

Hoor, इ. पू(पू)त्कारः. 2 धिकारः, दृषेः अमन्नसास्चनं, द्रीधेषोषः. - ए. इ. पूत्कारस्यं कृ है U, दृषेः
आस्ट्र 1 P or पूच 10, दीर्घं ह 2 P; 'h. at' दृषेः
अवजा-धिकार-सूच 10.

Hop, v. i. बु 1 A, वरुग् 1 U, एकपादेन नृत् 4 P. =s.
अतं, विल्गतं, अवः, एकपादेन नृत्यं-

Hope, v. t. आशंस् 1 A, उत्-पति-अप-रेश 1 A, स्पृद्द 10, प्रत्याकांक्ष 1 P, बांक् 1 P, आज्ञां भ or वह 1 P; in implied questions, gen. ex. by अ-पि, कथित् or अपि नाम; 'I h. this lotus-leaf breeze pleases you' अपि सुखायते ते निलनीपभवातः (S. 3); अपि नाम रामभद्रः पुनरपीदं वनमलंक्त्योत (U. 2), कचिंग्मगीणामनघा प्रस्ति: (R. v. 7); 'I h. not'न खलु;न खलु नामभिकुद्धो गुरुः (V. 3) 'I h. the preceptor did not get angry with her'; 'I scarcely h. ed to see you here' 7 खल में आसीदाशंसा यदत्र भवतं नेश्विष्ये -- अशान पत्याज्ञा, आज्ञांसा, आकांक्षा, अपेक्षा, पतीक्षा, खदीक्षणं; स्पृहा, मनोरथ:, वांछा, इच्छा, आज्ञाबंध:. 2 (Giving h.) आधासनं, आधासः; 'having h. s fulfilled' वर्णाञ्च; 'a vain h. ' वृथाभिलाष:, मोघाजा: ' h.ing against h. ' अतीव दुरापेतं. - FUL, a. आचा-न्वित, आज्ञावत्, आज्ञायुक्त, आ**ज्ञावद्य, स्प्रहयालु, अ**-पेक्षिन्, सप्रत्याज्ञ, आज्ञाविष्ट. 2 (Giving hopes) आज्ञाजनन (नी f.), आज्ञाकारिन्. =FULLY, adv. सादांसं, सप्रत्यादां. - LESS, a. निराद्या, आदातीत, आ-शाहीन, हताबा, त्यकाबा, निर्देश. -LESSLY, ado. नैराश्यात्, सनैराश्यं.

HORAL, HORARY, a. मीह्र्तिक (की f.). HORDE, s. महान् गणः, बृहत्कंघः, महीवः, स्तोनः ; See MULTITUDE.

HORIZON, ८. क्षितिज, दिङ्मंडलं, दिक्चकं, अंबरांतः; चकं, मंडलं; 'the eastern h. ' प्राची-एँदी-दिक्, प्राचीमूलं. — HORIZONTAL, a. सम, दिगतसम, अनुभ-स्थ; 'h. plane' सममूमागः, समा भूमिः. — LY, adv. सम, अनुभस्थं

Horn, s. रांगं, विवाण:-णं, कूणिका; 'h. of a butfalo' गवलं. 2 काइल:-ला, शंख:. 3 चंद्रामं, चंद्र-शिखा: =ED, a. रांगिन, विवाणिन, संगयुक्त-विश्विष्ट. 2 रांगाकार, रांगाकृति: =प, a. शांगं (गीं f.). 2 कठिन: See HARD.

·Horner, ३. वरदा, बृदशंबोल:.

Horologue, s. घटी, कालमापनयंत्रं.

Нововсогр, ह. जन्मपत्रिका, जन्मपत्रे, जन्मयोगपत्रं.
Новвов, ह. बाहाः, संबाहाः, साध्वसं, भयक्षपः, भयकंदः
वंः. 2 बीमत्सता, रोहता, घोरता, मैरवं, भयानकं, भीष्मं, भीषणं. —Новвігіс, а. भीषण, उप, भयानक, भयावहः. —Новвігіс, новвіше, а. घोर, दाहण, भीम, भयानक, उम, भीषणं, कराल, विकटः, See
Fearful. —Ly, adv. घोरं, दाहणं, रीहं, उपतया; विभन्सत्याः.—Новвігу, v. t. Frighten, q. v.
—ED, а. साध्वसीपहत, भीत, संबद्दत, भयसंहटः

HORRIPILATE, v. t. पुलकपति-कंटकपाति-रोमांचपति (D.), रोमाणि उद्गम् c. or टट्-ह्य् c. =ED, a. पुलकित, कंटकित, सपुलक, रोमांचित. =ION, s. पुलकित, रोमांचः, रोमहर्थः-वंणं, रोमोद्रमः-द्रतत्वं, पुलकोद्गे-दः, उद्धवेणं.

Honse, s. अश्व:, तूरग:, तूरंग:-गम:, हय:, सति:, वा-जिन m., बाह:, अर्वन m., घोटक:, वीति:; गंधवी:, सैं-धव:: 'a well-bred h.' आजानेय:, कलीन:, भूमिरक्ष-कः, सिध्वारः; 'a well-trained h. 'साधवाही, वि-नीत:; 'a white h. 'कर्क:; 'a bay h. ' उक्तनाह:, कियाड:: 'a fleet h. ' जवन:, जवाधिक:; 'a packh. ' प्रहच:, स्थीरी, स्थारी; ' a h. for a sacrifice ' यय:, अश्वमेधीय:; 'a chariot-h.' रध्य:: 'h.'s pace' गति:, धारा: (namely) आस्कंदितं 'full gallop '; धो(धौ)रितक', धोरितं 'trot or ambling'; रेचितं 'cantering'; बल्गितं 'vaulting'; हतं ' bounding or capering '; ' his nose ' घोणा, प्रोथ:-थं: 'tail hair 'बालध:, बालहस्त:: 'his tail ' पुच्छ:-च्छं, लुमं, लांगुलं; ' a number of h.'s भाभं, अधीयं; 'relating to a h. 'अधीय, आ-भिक (की f.): 'h.-soldiers ' আখ, আখিক, অখা-रोहगणः: 'h.-back ' अध्यक्षं; 'go on h.-back ' अधेन गम or चर 1 P; 'going on h.-back ' त्र-गयायिन, सादिन: ' h.-bean ' मह:, माष:, (ईाबा: ' h.breaking 'अधिकात-दमनं-विनय:; 'h.-breaker' अश्वनेता-शिक्षकः; ' h.-dealer' अश्वन्यापारी, हयज्ञः: 'h.-driving' अध्यंतारथ्यं, रथवाहनकौशलं: 'h.laugh ' अदृहास:, अतिहास:, अतिहसितं, आच्छुरितं; 'h.-man 'अश्वारोहः, तूरंगस्थः, सादिन m., तूरगी, हयारुढ:, अशारुढ:; 'h.-manship ' अशारोहणकी-् कलं-विद्या, अश्वविद्या, अश्वहदयं; 'h,-shoe' अश्वपा-्रदेष: '' li-trappings ' आदानं, अश्वपरिष्टीमः, अश्वा-स्तरणं; 'h.-whip 'कशा, अधताउनी, प्रतिष्कव:-श:, . वर्मवंद:; (७. ६.) कहाया तद् 10 or प-इ 1 P.

HOBICULIURE, १. द्यानविद्या, द्यानपातनं. —IST,

Hose, s. भीनं पादवाणं. - Hoseer, s. भीनंपादव-विकायन् m. अतिथिपूजक, आतिथ्यकारिन्. - Hospitably, adv. सादरं, सप्तथ्यं, सबहुमानं, आतिथ्यसन्कारेण, सन्कार-आतिथ्य-पूर्वं, 'to receive h.' सन्क 8 U, पूज् 10, सं-भू o.

Hospital, ह. आनुरज्ञाला, रूग्णागारं, आरोग्य-

Hospitality, s. भातिथ्यं, आतिथ्यंकर्मन् n., अ-तिथिसत्कार:-पूजान्सेवा-क्रिया; सत्कारः, सिक्तिया, सत्कृति f., उपचारः, पूजा, सेवनं

HOST, s. गणः, संघः, समूहः, श्रोघः, निवहः; See MULTITUDE. 2 चमूः, सेना, अनीर्क, वर्र्ध्यनी. 3 गृहिन् कः, भोजनदायिन् कः, निमंत्रणकःत, निमंत्रकः, आतिथ्यकृत. ≜AGE, s. विश्वासस्थानं, सरीरवंधकः; 'retaining 4 hares as h. s' चतुरः श्राञ्जकान् विश्वासस्थाने धृत्या (P. 1.8). ►ESS, s. गृहिणी, भोजनदात्री, आतिथ्यकारिणी.

Hostel, Hostelry, 8. पथिकाभमः, उत्तरण-गृहं-जाला

Hostile, a. विपक्ष, विरुद्ध, वैनिन प्रत्यायन, प्रीतक्रल, विपरीत, विद्रेषिन, अहित, प्रतिरोधिन; 'a.h. invasion' श्रृ विसह:, श्रृ श्रु श्रानं; 'to be h.' विरुध् 7 U, हिष् 2 U; पर्यव-स्था 1 A, प्रतिक्रलयित-वैरायते (D.), विपक्षी-प्रत्यर्थी-भू = LY, adv. श्रृ श्रु त, विपक्षतन, = ITY, s. विपक्षता, वैरं, श्रृ श्रु तो, वैरभावः, विरोधः, प्रतिद्रंद्धं, विदेषः; 'in a state of constant h.' सराबद्धं वैर कः; 'natural h.' स्वभाव जाति-वैरं, श्राभाविकः विरोधः 2 विषहः, युद्धं, संप्रामः, युद्धभावः Hostler, s. अभ्यालकः.

Hot, a. उष्ण, आतपाकांत, आतपवत्, तत्त, सं-उत्-तत्त सोष्ण; पखर, उम, तिग्म, चंड, खर, तीव, तीक्ष्ण. 2 प्रीष्म, नैदाघ (घी र्र.), घमं in comp. 3 त्रीव्रम् स्वम-नेतिष्म, कोषिन, संरंभिन. 4 साहसिन, तिक्ष्ण-कर्मन; 'h. weather or season' ग्रीष्म:, निदाघः, घम-प्रीष्म-उष्ण-कालः; 'to make h.' त्यू c.; 'to be h.' त्यू 1 P, 4 A, उष्णीमः; 'h.-bed' उष्ण-स्थलं, (fig.) क्षेत्रं; 'h.-blooded or -headed' चंडमकृति-शिल, संरंभिन, ज्ञाकाणिन, उच्चत, उच्चंड, तीक्ष्णकर्मन, साइसिक, साइसिन, —L.Y. adv. तीक्ष्णं, तीवं, उच्चंडं, उमं, उष्णं; सोनापं; व्यमं, सोत्साहं, सोत्कटं. —NESS, अ. उष्णता, तापः, प्रकरता, उपता, चंडता, तिग्मता, औष्मं, व्यमं, धर्मता. 2 बचापः, तीक्णता, संरंभः, व्यम्ता; 'h. of temper' ज्ञाम-कोपिन्तं, चंडता.

Hotel, & पतिकाशमः, भोजनगृहं.

Hotspub, s. संरंभिन् m., साइसिक:.

Hough, 8. जंघास्थिशिरा-

HOUND, अ. विश्वसङ्घः, मृगदंशसः, आखेटिकः, मृगः याकुकुरः मादिकाविच्छेदधटहः 2 (H.s) कालः; 'at all h. s ' सदा, सर्वदा; 'in an evil h. 'अज्ञाने लग्ने-गहते; 'an h. and a half ' अर्थयाम: -LY. a. प्रतिघटिकं adv.

Hours, & दिव्यांगमा, स्वर्गकत्या, दिव्ययोशिक,

House, s. गृहं, गेहं, अ('आ)गारं, सदनं, वेशमन्-सद्मत् गः, निकेतनं, मंदिरं, वासः, आ-नि-वासः, भवनं, आयतन, नि-आ-लयः, ओकस्-धामन् गः, वसति रि. निवासस्थानं, आवसथः, उदयसितं, निकाय्यः, निज्ञातं, व(प)स्त्यं; ' body of a h. ' गर्भागारं, बासगृहं. 2 कलं, अन्वयः, वंदाः 3 गृहजनः, कृदंबं, परिवारः: 'h.-breaker' कुडचच्छेदिन् m., भित्ति-संधि-चौर:, कपाटम:, गृहभदक:; 'h.-dog 'गृहककर:: 'h.door' गृहक्कारं; 'h.-hold' परिवार:, कुटंब-वर्क, परिजन:, गृहपरिजन:-परिवार:; (a.) गृह्य, ex. by गृह in comp.; ' h.-hold duties ' गृहकार्याण, गृहा-चारा:: ' h.-hold gods ' कुलदेवता:; 'h.-holder ' गृहिन् m., गृहस्थः, गृहपतिः, गृहमेधी, कुदंबी, गेही; 'h.-hold stuff' गृहोपस्कारः, गृहसामग्री; 'h.keeper ' गृहस्वामिन् m., गृही, गृहाधिकारी, कुदैबी; 'a female h.-keeper' गृहिणी, कदंविनी; 'h.keeping ' गृहस्यापार:-कार्य-कमें; 'h.-maid ' दासी, गृहदासी-माजैनी; 'h.-room' वासस्थानं, वेइम; 'h.-warming ' गृहपवेशा:; 'h.-wife' गहिणी, गेहिनी, गृहकार्यकुत्राला-दक्षा, गृहमिधिनी; ' h.-wifery ' गृहकार्यकुत्रालता-नैपुण्यं, गृहकर्मानुष्ठानं, परिमितव्यय:. =LESS, a. गृहहीन-शृथ, निरालय, अ-शरण, निराधय, निर्महर

Housing, s. परिस्ती (हो)मः, सङ्जा, कल्पना, कुथः, आस्तरः, प्रसाधनं.

Hovel, s. उटज:-जं, कुटीर:, कुटी, पर्णशाला, तणकटी.

Hover, v. i. परित: विस्तृ 1 P or ही 1 A, आ-कांग्ने व्यावृत् 1 A or विस्तृ or विचल् 1 P, परिश्रम् 1, 4 P; ' h. about ' मंडले चर् 1 P, (दीपस्योपरि मंडले चरति Mr. 3); मंडलाकारेण भ्रम् 2 (fig.) विशंक् 1 A, विकृष् 1 A, विचर् c. = ING, s. परि-भ्रमणं, मंडलावृत्ति र्र-

How, adv. कथं, केन प्रकारेण-रूपेण. 2 कियत् (in 'how long,' 'how far'); 'h. much' कियत; 'h. many' कति (pl.); 'h. long' कियाबरं, कियंते कालं: 'h. many kinds:' कति-विश्वाः; 'h. many times 'कतिकृत्वः; 'h. now' नन, ननु भो:; 'h. far' कियर्र, कियदविश 'h. much more-less ' किमुत, कि पुनः, किमु; 'h. else' अथ कि; with adj. ex. by आहा, 'h. pleasing 'अहा मध्र, अहा पाप, &o...

HOWDAH, s. Gida:

MOWEYER. HOWSOEYER, adv. व्यातथा, येनकेन

प्रकरिण; (with adj.) by अपि, or by भाम with imp. of verb; 'h. industrious a man may be ' दीर्घेब्यवसायोपि नरः, करोतु नाम व्यवसायं नदः (H. 2). =conj. (Howbeit) (有页, 时间页, 页, परंतु, तथापि, पुनः

HowL, v. i. आकंद 1 P, कंक्स 1 P, क्वै: त्स-त्द 1 P, गर्ज 1 P, दोर्घ वि-ह 2 P, रे 1 P. = s., -ING, s. बत्बोश:-शनं, आर्कदनं, दीर्घरतं, आस्टनं, र(रा)व:, टीघेरव:, गर्जनं, रसितं; 'h. of dogs' भषणं, बुक्कनं, रायणं.

Нов, в. नामि f. 2 त्सह:. 3 लक्ष्यं, चारव्यं.

Hubbub, s. कोलाइल:, कलकल:, तुम्ल, तुम्लरव:-नादः, संकीर्णनादः

HUCKLEBONE, s. भोण्यास्थि n.

Huckster, s. क्षुद्रपण्यविक्रियन्-विकेतृ m. क्षत्रपण्यानि वि-की 9 A.

HUDDLE, v. t. [43] 8 U, सं- 5 6 P, समिश् 10, संकुलीक, संपिडयति (D.). 2 संस्मृ .; ससंधम वि-धा 3 U or क. -v. i. संक्लीभू 1 P, संमिभी-संक-री-भ, संकु pass., विंडीभू. = s. संकुल, संकर:, संक्षाभ:, संकार्णता.

Hue, s. रागः, रंगः, वर्णः, छाया, छवि f. 2 आक्रीशः: 'h. and cry' कलकल:, कोलाहल:, जनरव:, संद्ति र्र-HUFF, v. t. विस्तु c., थि c., वृध् c. 2 सदर्प निर्भन्ते or तर्ज 10 A. -v. i. वि 1 P, स्काय 1 A, वृध् 1 A. 2 तृष् 4 P, विकत्थ 1 A, प्रगरुभ 1 A. = s. कोप:, रोष:, संरंभ:; See Anger. 2 द्वं:, औदत्यं, निभेत्सेनं. 3 उद्धतः, दर्पाध्मातः, दांभिकः, विकत्थनः--ER, 8. दांनिक:, अरंमन्य:, विकत्थन:. -ISH, a. Angry, Arrogant, q. v.

Hug, v. t. आहित् 1 P, आ-स-क्षिष् 4 P, परिषंज् 1 A, बाहुभ्यां तीड् 10; See CLASP. - . आश्रेष:, परिवंगः, आलिंगनं, उपगूहनं.

Ниск, а. महत्, बृहत्, स्थूल, विज्ञाल, विपुत्त, गुर, ब्हत्परिमाण, अतिमहत्-ब्रहत. 2 (In body) स्यूल-काय-देह, बृहच्छरीर, महाकाय, विपुलांग (गी रि.). -LY, adv. अतिमहत्, अत्यंतं, अतिमात्रं. -NESS, 8. अतिबृहस्यं, स्थूलता, विशालता.

Hulk, s. जीर्गनीका.

Hull, s. (पोतस्य) स्थलभागः. 2 पुट:-रं, कोश्च:-ष:, त्वस् f., आवेष्टनं, तुषः (of grain). Hum, v. i. गुंज 1 P, वि, क 2 P, हुक 8 U, अस्पष्ट निस्तन् 1 P or ध्वन् 1 P. = s.,=MING, s. गुंजनं, ग्रेजितं, कलरंब:-स्वरः, वि,-इतं-राबः, शंकारः, हुंकारः, हंकृतं, अस्पष्टध्वनिः-निस्वनः-नादः, कलकलः HUMAN. a. मानुष (बी f.), पीरुवेय (बी f), म-

नृष्यजातीय, मानवीय-नः gen. ex. by सनुष्य or नद in comp.; 'in h. accents' मनुष्यकाका; 'uttered h. accents' मानुषीं गिरमुपीरपानासः ' h. गहांचा ने मानुष्य कं, पुरुषत्वं, नरस्वभावः; 'h. form' नानुषी तनुः, नररूपं; 'a. h. bruto' नरप्युः; 'h. kind' मनुष्य-नृ-जाति f., मनुष्यवर्षाः. =IZE, v. t. ष्ठि-नी 1 P, शिष्टाचारं-सम्यरीति शिक्षु o. or शास् 2 P. —LY, adv. नरवत्, मानुष्यकारेणः —HUMANE, a. स्याकु, कृपाकु, सदय, परितकाम, परीपकारश्वीक, अनुकिप्त, करुणांद्र, दयाई, परिहतिषन्, आपन-दीन-अनुकिप्तः, करुणांद्र, दयाई, परिहतिषन्, आपन-दीन-अनुकिप्तः, अवश्वानुकंगा, दीनवात्सर्थं, दयाशीकता, परिहतिष्ठः। 2 मानुष्यं-ध्यकं, मनुष्यता, मानुषता, मानवत्वं 3 मनुष्याः, मनुष्यवर्धः-जातिः: =LY, adv. सदयं, सकर्षं, परिहतेच्छया, सानुकर्पः

HUMBLE, a. नीच, अपकृष्ट, अधम. 2 क्षाइ, अल्पमाति. 3 (In good sense) नम, विनीत, निर्मिमान, वि-नत, सविनय, निरहंकार, अनुद्धत, दर्प-गर्व-अभिमान-हीन-रहित, नम्बेतस्, विनयिन्, विनयशील-वृत्तिः 4 निःस्य, दरिद्र, दीन, दर्गत, निधेन, आपन्न: 'in h. days' आपत्समये, दरिदावस्थायां, आपदि; 'the friends of h. days' आपत्कालीनमित्राणि; 'to eat h. pie ' मानं १ हे कि 8 U. = v. t. अव-नम् c. (नमयति), मह्रयति (D.), (सपदि विनयः मह्रयति मां U. 6); अभि-परा-मू 1 P, दर्प-गर्व-भंज् 7 P or इ 1 P, नि-अव-पत् c., अप-कृष् 1 P, नमीकः; ' thus completely h. ing the kings ' इति राज्ञां बिरसि वामपादमाधाय (R. vii. 70); 'h.-bee' अमर:; See BEE. - ED, a. अनिभत, भग्नदर्व, आत-गर्व-गंध, हतगर्व ; आनत, नमीकृत, पातित, अपकृष्ट. ≠ING, s. दर्प-मान-भंग:, अभिभव:. = NESS, s. नी-चता, अपकृष्टता, क्षेत्रताः 2 विनयः, नमता, अनहं का-रः, अनिमानः, वगर्वः, निर्मिमानता, नमशीलता. -Humbly, adv. नीचै:, खुइतया, कृपणं. 2 सदिनयं, नमत्या, नमं, निर्मानां, गर्वं विना, अनुद्धतं, नमचेतसाः Humbug, v. t. чт с., नंच् 10; See Cheat. - s. प्रतारणं-णा, वंचना, कपट:-टं, इलं.

Номовом, а. विरस, जढ, मंद, फल्गु. = з. मूढ:, स्थूतथी:.

Humerus, s. 91/3:.

. Humid, a. आई, क्षित्र, उन्न, सरस, तिमित. =ITY, s. आईता, क्षेत्र:, तेम:, सरसता.

Нимплатв, v. t. गर्व ह 1 P or मंज् 7 P, अभिभू 1 P, अपकृष् 1 P; See Humble. — Ing, a. द्र्य-मान-हर. — 30%, ४. गर्व-हर्य-भंगः, अवसानना, मान-र्याः-हानि f., अभिमदः, अपकृषः: दमनं, वियमनं.

HUMILITY, s. विनयः, सालीनता, अगर्वः, अदर्पः, न-बता, अनिमानः, अनहकारः, अनौद्धत्यं

'Humour, s. भाव:, दृष्पि f., मनोवृत्तिः, स्वभावः, श्ली-ल. सं, प्रकृति f. ; 'good h.' सहावः, सुव्यीतता,

आवंदवृत्तिः 2 छंदः, छंदस् १., मनोलील्यं, बुद्धिचायल्यं, लहरी, विचतरंगः, चापलं 3 क्रदः, तेमः, आईताः स्ने-हः. जलावसेकः. 4 रसः, जलं, धातुः (of the body); 'disorder of the three h. s ' देशवायं, विदेशिं. 5 वैदग्ध्यं, रसिकता, रसः, सारस्यं, वैचित्र्यं. = v. t. (& person) चित्रवृत्ति अनुवृत् 1 A, (अहं तावत्स्वामिन-भित्तवृत्तिमनुवर्तिष्ये S. 2), छंदेन or छंद:(दं)अन-वत, भावं अनुरुध 4 A or अनुप्र-विद्या 6 P; (inclinations) अनुवृत, अनुरुध, अनुप्र-विश्व. 2 अनुरंज् с., संतुष् c., आराध् c., प्र-सद् c., भज् 1 U, उपलल 10, डपच्छंद 10. -ING, s. अनुवर्तनं, अन्रिधः, छंदो-लुवृत्तिः, भावानुप्रवेशः. = IST, 8. वैहासिकः, हासकरः, विद्वकः, भंडः, वरिहासज्ञीलः, नर्मसचिवः. 2 रसज्ञः. -ous, a. हासकर (री f.), परिहासवत्, विनोदिन, सरस, रसवन्, रसिक, हास्य, परिहासशीलः, विनोदनशी-ल; oft. by परिहास or नर्म in comp.: 'a h. speech 'परिहासः, परिहासजल्पितं, नर्मालापः, नर्म-भाषितं. = OUSLY, adv. सरसं, विनोदार्थं, परिहासपूर्वं. -- SOME, a. बन्नभाव-शील, दु:शीन, दुष्पकृति. 2 चलिय न, लोलमति, चलप्रकृति-भाष: See Fickle. Hump, s. ककुद् f., ककुद:-दं (fig. also), अंस-कटः (of bulls); गदुः, स्थगः; ' having a h.' ककुधन्, ककुधिन्; 'h.-backed' कुम्ज, गुडल-र, कुब्जक, वक्रवृष्ठ, न्युब्ज.

Hunch, s. गडु:. 2 विड:. -v. t. अरिनेना तड् 10 or पह 1 P; 'h.-backed' Hump-backed, q. v. Hundred, a. ज्ञातं, ज्ञतसंख्यकः 'by h. s' ज्ञातज्ञः; 'in h. ways' ज्ञातभाः 'h. fold' ज्ञातगण a.; 'the life of man extends to h. years' ज्ञातायुवे पुरुषः. -s. ज्ञातं. -TH, s. ज्ञातनम (मी f.). Hungee, s. क्षुभा, क्षुभं f., जुभुक्षा, अ्ष्णवस्ता, अज्ञानाया, अज्ञानायितं; 'h.-starved' क्षुन्धाम, क्षुभावसञ्ज. -v. t. क्षुभं 4 P (with dat.), भृज् desid. (जुभुक्षाते ते). 2 Long, q. v. -Hungey, a. क्षुभित, क्षभाते, क्षभाति, क्षभात

क्षभाष्याकुल, मुभक्षित, अन्नाधिन, अञ्चनाथित; 'h. and thirsty ' क्षत्पिपासित. 2 अवसन्न, क्षीण, क्षाम, कृत्त.

Hunt, v. मृत् 10 A, मृत्यां कु 8 U, (मृत्यायां) अनु-भाव 1 P, अनुव 1 P, अनुवृत् 1 A, अनुवंध 9 P. 2 अन्वर् 4 P, निरूप् 10. = s., = ING, s. मृत्या, आ-खेटः, मृत्यंत्र, आच्छोदन, पापिंद् f. 2 अनुमरणं, अन्धे-वर्ण, मार्गणं, अनुभावनं; लाभेच्छा, लिप्सा; 'h.-dress' मृत्यावेषः; 'h.-dog' विश्वकद्वः, मृत्याकुकुरः = EE, HUNTSMAN, s. स्याधः, लुरुधकः, मृत्युः, आखेटकः, मृत्यभाजीवः; प्रवित्तकः, जाकुनिकः (of birds); वागुіतकः, जालिकः (with nets).

HURDLE, s. 4 | SIGTO.

HUNKS, s. See MISER.

प्रातु 4 U, इंट्., प्रेष् 0., प्रह 1 P; 'h. down' नि-भव-पत् ०., अव-भंश ०., अध:क्षिप्. = अ. क्षेपः पर्गं, पातनं 2 तमलं, कीलाइल:. -ING, s. श्रेपणं; 'h. of stones ' श्विलावर्ष:-आसार:.

HUBLY-BUBLY, & तुमुलं, कोलाइलः, तुमुलरवः.

HUBRAH, interj. जय-हर्ष-निस्वन:-शब्द:-नाद:. HUBBICANE, 8. प्रकंपन:. महावात:, अतिवात:, प्रभं-जनः, बात्या, प्रचंडवातः, बेगानिलः, बाताली, वात्यावेगः, चक्रवातः, जवानिलः, शंशावातः (with showers).

HURRY, v. i. त्वर 1 A, शीधं गम् 1 P, संसंधर्म गम्. -v. t. त्वर् c. (त्वर्यति). 2 सत्वरं आकृष् 1 P or प्रणु-द 6 P, or पेर c.; शीर्ष सं-ति:-पद o or वि-धा 3 U or साध 5 P. = s. त्वरा, संभम:, रभस् n., रभस:, व्यपता, वेग:, आकुलत्वं, आ-सं-वेग:, त्वरितगित f.; 'why are you in such a h. ' किमिस संश्रांतेव (U. 3); 'in a h. ' संभ्रांत, न्याकुल, न्यम. = ED, a. त्वरित, जीम; 'a h. speech' निरस्तं वच:, त्करितेरिदतं. -EDLY,

adv. शीषं, त्वरितं, सत्वरं, ससंभ्रमं, सरभसं, व्ययं-Hurt, v. t क्षि 5 P, तुद् 6 P, हिस् 7 P, अर्ट् 1 P or c., बाध् 1 A, व्यथ् c. (व्यथयति), तह 4 P, क्षाण 8 P, पीड़ 10, अपकृ 8 U, विभ-कृ, टु 5 P; ' does not h. one's reputation' यज्ञ: न क्षिणो-ति (R. II. 40). = s. क्षतं, हिंसा, अपकारः, अपकृ-ति f-, बाधा, पीडा, व्यथा- 2 अपायः, क्षयः, हानि f-, नाजा:. -FUL, a. पीडांकर (री f.), अयायावह, हिं-सात्मक, बाधक, अपकारिन्, अहित-हानि-अति-कर. 2 हिंख, घातुक, शराह. -FULLY, adv. हिंसापूर्व, साप-कारं. -LESS, a. अक्षत. 2 अहिल, अनपकारिन, अन-पहाविन.

HURTLE, v. i. संघट 1 A, अभिसं-पत् 1 P. 2 सरभ-सं निष्क्रम् 1 U, 4 P or निर्गम् 1 P. 3 Echo, q. v. HUSBAND, s. पति:, भर्ती, डपयंता, परिणेता, परिश्र-हीता, विवोदाः कांतः, दियतः, धवः, नाथः, स्वामीः इष्ट:, भियतमः, प्रागेशः, इदयशः, (poetical words); 'h. and wife 'दं(जं) पत्ती, जायापती, भार्योपती; 'h.'s brother ' देवर:, देवा, देवल:; 'a second h.' दिधिषु:; 'h.'s sister ' ननांद; 'h.'s brother's wife' यातः; ' sister's h.' इयालः, इयालकः, आवुत्तः, - भगिनीपति:. =v. t. परिमितं व्यय् 10 (व्यययित), न विश्विष 6 P, परिमितव्ययं क 8 U. 2 कृष् 1 P, 6 U. +LESS, a. विधवा, अनाथा, पतिहीना, गतभर्तृका, निं-णीथा. - Rx, s. कृषि f. कृषिकर्मन् n., कर्षणं, कृषिविचा. वैश्यवृत्ति f., इलभृति f. 2 परिमितव्ययः, गृहकर्मनिर्वा-इविया. - Husbandman, s. कृष(वि)कः, कर्षकः. कृषीवल:, क्षेत्रिक:, हालिक:; See FARMER. 2 वैश्यः, विश् m., ऊरुजः, ऊरव्यः, अर्थः, भूमिस्रश् m. HUSH, interj. तूटणी भव, ज्ञांतं, वाचयम-व. भव, नि:-सन्दो भव. = v. i. शम् 4 P, प-उप-शम्, तृष्णी भू

मीनीभू. = v. t. शम् c. (शमयति), निभृतं समा-भा 3 U; See CONCEAL also.

Husk, s. तुषः, त्वच् र्र., कोझः, पुटः-टं, आवेटनं. 2 बुध-सं, कडेगर:. = ७. ६. निस्तुषयति-निस्त्वचयति (D.), त्वचं ह 1 P, निस्त्वीक 8 U. =ED, a. नि-स्तुष, त्वगृहीन. 2 सतुष, त्वग्युक्त. = ४, ८. सतुष, तृष-वत. 2 कक्ष, कर्कशः 'in h. tones' कक्षस्वरेण, बाष्पवृत्तिकल्षं.

HUSSAR, s. See CAVALIER.

Hussy, s. बंधकी, वापा, दहा की.

HUSTLE, v. t. Drive away, q. v. 2 day 1 A, संक्षम् ८

Hur,s. बटज:-जं, पर्णशाला, कुटीर:, नृणकुटी, कायमान-Нитен, ह. कुच्(स्)लः, धान्यकोष्ठः

Huzza, s. जपध्वनिः, इषेनादः-स्वनः.

Hybrid, a. संकीर्णजाति, संकीर्ण, संकरजात, मिश्रज-Hydra, s. जलब्याल.

Hydraulics, s. चलज्जलविज्ञानं.

Hydrocele, s. कोष-मुख्क-वृद्धि f., फल-कोष-कोफ:. Hydrocephalus, s. मस्तिष्क शोथः, शिरोमहः.

HYDROGRAPHY, s. समुद्रवेलादिविवरणं.

HYDROMEL, s. जलसंबर मध्

HYDROPATHY, 3. जलोप चार:, जलप्रयोगचिकित्साः Hydrophobia, s. जलसंत्रासः; अलकांनिभवः, आलंक.

HYDROPSY, See DROPSY.

 H_{YEMAL} , a. हैमंत (ती f.), श्रीतकालीन.

HYENA, s. तरक:-क्ष:, तर्क:-

HYGROMETER, 8. क्रेरमापकः HYMENEAL, a. विवाहीय, वैवाहिक-उद्राहिक (की f.). Нуми, в. स्तोत्र, सूक्त, गेथं, गान, गीत, स्तुतिगीतं; 'я chanter of h. s' डबात् m., सुम्बयु:. -v. t. मै 1 P, वर्ण 10, गानद्वारेण स्त 2 U or प्रश्नंस् 1 P;

'h. praises ' उपवीणयति (D.).

HYP, s. See DEJECTION.

HYPERBOLE, s. अति शयोक्ति f., अत्युक्तिः, बागुपचयः, सत्यातिकम:. =IC,=ICAL, a. अत्युक्तिपूर्व, सत्याति क्रामिन्. = IZE, v. t. अत्युकन्या वर्ण् 10 or कथ् 10. Hyperborean, a. उत्तर, उद्यु, उदीचीन, उत्तरीय HYPERCRITIC, s. एकांतत: गुणदोषनिक्यक: or डिड्र न्देषिन् m., दोषैकर्श m.

Нуросномовіл, з. पिनीम्बादः, बायुकीपः. 2 विषा दः, रहेगः, अवसादः. =CAL, व. पिस्रोग्मादिन्, विवण्ण Hypocrite, s. दांभिकः, दंभिन् m., कपटी, कापटि कः, कुह्कवृत्तिः, क्रय-कपट-वेत्तीः 'a religious h. धर्मध्वजी, लिगवृत्तिः, बकवृत्तिः-त्रतः, आर्यक्रपः-लिग क्यतापसः, वेडालवतः. =ICAL, a. देभिन्, कपटिन छाधिक-कापटिक-सांभिक (की f.), छग्न-कपट- icomp.; 'a h. sage ' छन्नतापसः, कपटनती, मुनि वेषशारी. -ICALLY, adv. सदंभं, सक्तपटं, सब्याउ Hypotenuse, s. कर्ग:, भृति f.

HYPOTHECATE, v. t. आधि गृहे गृष् 1 P; 'a h.-ed article ' गोप्पाधि:.

Hypothesis, s. उपन्यास:, प्रतिज्ञाः, संकेत:, समय:.
— Hypothetic,-AL, a. उपन्यस्त, सांकेतिक
(की f.), सोपन्यास, कल्पितः - ALLY, adv. सोयन्यासं, सर्वकतं, ससमयं, प्रतिज्ञाक्रमेण.

Hystrics, (Hysteria) ४. वातोन्मादः; हवैम्टर्छा, हवैमीहः; मोहः, मूट्छी. - Hysteric,-AL, a. हवैम्ट्छील, मूट्छीवत; मोहोपहत, मूट, मुग्ध.

I.

I, pron. আই; oft. ex. by ঝ্যু জন: (referring to persons of any number or gender).

IOE, ह. नुवार-हिम-संघात:, हिमसंहति र्र., संहत-घनोक्चतजलं, हिमं; See Snow also; 'i.-berg 'हिमपर्वत:-राश्चिः, हिमसंघात:, तुवारराश्चिः = v. र. हिमीक
8 U, हिमन श्चीतीकः = Icv, 'i.-cold', а. हिम,
हिम्म, हैम (मी र्र.), तुवारवतः 2 हिमशिश्चार-श्चीतलः
जड, श्चीत, शिश्चिर-3 निरुत्साह, निःस्नेह, वीतराग.
=ICICLE, ह. हिमकण:-विदः.

Сенивимом, г. नकुल:, बभु:, अंगूष:.

ICHOR, s. प्यर्क्त.

Iconoclasm, 8. प्रतिमार्गन:.

ICONOGRAPHY, 8. प्रतिमालिखनं.

ICONOLOGY, 8. प्रतिमाविद्या.

IDEA, s. मित f., बुद्ध f. 2 मतं, अभिप्रावः, आश्चयः, मनोगतं, भावः 3 कल्पः, संकल्पः, कल्पना, भावना, बासना, बोधः; 'with the i. that 'ex. by बुद्ध्या in comp. or इति कृत्वा. —IDEAL, a. मनःकल्पित, मानस (सी f.), काल्पनिक-मानसिक (की f.), विच्छोद्द्रावितः, मनसिक, मनोभवः =s. मनोरथदृष्टि f.; oft. ex. by परम; 'i. of beauty' परमलावण्यं.—18M, s. बाह्यसून्यवादः.—Ly, adv. मनसा, कल्पनया, भावनापूर्वः.

IDENTICAL, a. तद् (pron. a.) with एव, अनण्य, अनण्यक्प, निषित्तेष, अभिन्न, अञ्चितिरिक्त,
अभिन्नकप, सम, समान, निरस्तभेद, आत्मन्-रूप- in
comp.; 'i. with the world ' जगदात्मक,
विश्वद्य; 'becoming i. with Brahman' नस्तायुज्यं मातः, नक्तिनः —LY, adv. अभिन्न,
समं, निविद्येषः —IDENTIFY, v. f. समीकृ 8 U,
तन्यीक, अनण्यीक. 2 तदेव इति मति-पद् c. or वि-भू o.

or अभि-ता 9 U, तुल्यत्वेन पारिकेट् 7 P.-v. s. समी-भू: —ICATION, s. समीकरणं, एकल्पता, बायुज्यं, अभिताणं, विभावनं; 'i. with Brahman' ब्रह्मा-युज्यं, ब्रह्मस्यं. —IDENTITY, s. ऐक्यं, साम्यं, संवादः, विविद्यदे: अभेदः, अनन्यता, तादान्यं, सारूप्यं सक्तप्-ता, आत्मता, सायुज्यं; 'i. of thoughts' विक्तेन्यं, एकचिनता; 'i. of class' सावण्यं, सजातित्वं; 'i. of hand' वर्णसंवादः.

IDIOM, s. वाक्एबति-रीति f., वाग्व्यवहारः, वाक्संप्रदा-यः, विश्वाष्टस्वरूपं. =ATIC, a. Ex. by (s.).

IDIOSYNCRASY, s. देहस्वभावः, जातिस्वभावः.

IDIOT, 8. जड:, मूर्ख:, अनात्मज्ञ:, मूड:, वैधय:, बालिशः, अज्ञः, निर्बुद्धिः -IC, a. जड, मूढ, मूर्छ, हतज्ञान, बुद्धिविकल. -IDTOCY, s. मुद्धता, मुखेता, जाडचं, अज्ञता, बालिज्ञता; See FOOL,-ISH, FOLLY. IDLE, a. अलस, कर्मविमुख-कार्यपराङ्मुख (खी f.), कभेद्रेषिन, आलस्यज्ञील, अनुयोगज्ञील. 2 अन्यारत, निरुयोग, निर्व्यवसाय, कर्म-कार्य-शन्य रहित, निर्ध्या-पार, निरुवम, निश्चेष्ट; खदासीन, निरुत्साइ. 3 निरुधेक, निष्प्रयोजन, व्यर्थ, मोघ; 'it were i. to talk of friend or foe in Govinda ' नोविद्यविषये मित्रामित्र-कल्पनं व्याघात:, व्याहतं एव; 'to be i.' बटास 2 A; 'i. talk' व्यालाप:, व्याकथा. =v. t. (time) डदास, कालं मुधा क्षे c. (क्षपयित) or नी 1 P or अतिवह c., कालं ह 1 P or क्षिप् 6 P, काल-क्षेपं क 8 U, अलस-निर्वापार-a. मू. =ER, s. निर्वा-पारः, कालक्षेपकः, कार्यपुटः, मुखनिरीक्षकः. =NESS, 8. आलस्यं, कार्यद्वेषः, कार्यविमुखता, उदासीनता. 2 अन्-योगः, अन्यापारः, कार्यश्चन्यता, कालक्षेपः-पणः.=IDLY, adv. आलस्यन, अलसवत्. 2 निरुधार्ग, निर्धार्गारं. 3 निरथेकं, न्यर्थं, वृथा, मुधा.

IDOL, s. (देव-) प्रतिमा-मानं, मूर्ति f., देवनं, देवता, देवताविमहः, प्रतिकृति f. 2 (Fig.) आराध्यदेवता; 'attendant on an i.' देवलः, देवाजीवः-वी.

—IDOLATER, (Idolatrous), s. मूर्ति-प्रतिमान् पूजकः-अर्चकः-उपासकः, देवतार्चकः, प्रतिमासिविन् m.

—IDOLATEY, s. प्रतिमा-मूर्ति-पूजा-अर्घनं, देवतार्चनं, प्रतिमासिवा, मूर्तिमाने, च्यास्वनं, च्यास्वनं, प्रतिमासिवा, देवतार्पासना, मूर्तिमेबा-उपासनं. —IDOLATELZE, v. i. प्रतिमा पूज् 10 or अर्घ 1 P, 10.

—IDOLIZE, v. t. देवतां इव आराध् ., देववत पूज, or मज् 1 U; एकाततः भी-अनुरंज्-pass., अन्यतानुरक्तа. भ, अतिभेम क 8 U.

IDONEOUS, a. See Fit.

IF, conj. यदि, चेत् (not at beginning); 'if so' यथेव, एवं स्थित; 'if not' नोचेत्, अन्यथा, यदि न; 'as if' इव.

Igneous, a. अग्निमत्, आग्नेय-अग्निमय (यी f.). Ignes-fatuus, s. मिध्याग्निः, मिध्यादीति f., दी-स्याभासः. IGNITE, v. t. डनल o., दीए c., सं-इंध् 7 A, संभुक्ष 10, दह 1 P, तप c. =v. i. ज्वल् 1 P, दीप 4 A, सं-वृद्ध pass. =Ion, s. दीपन, ज्वलन, इंधनं.

IGNOBLE, a. अकुलीन, हीनजाति-वर्ण, नि-अप-कुष्ट, नीच, अधम, जघन्य, अनायें; See BASE. 2 अकीर्ति-कर-लज्जाकर (शी f.). — IGNOBLY, adv. अनायेवत्, नीच-अधम-वत्.

IGNOMINY, s. Disgrace, q. v. 2 अपर्क्षः, अवज्ञा, अपमानः, कलंकः, अप्रतिष्ठा, तिरस्कारः, परिभवः. = 100s, α. अप्रकीर्ति-लज्जा-कलंक-कर (री f.), गद्यं, कलंकावह, वाच्यः

IGNORE, v. t. न जा 9 U, न स्वीकृ 8 U. —ANCE, s. अज्ञानं, अविधा, ज्ञानाभावः, अवीधः, मोहः 2 ज्ञानहीनता, अनिभज्ञता, अज्ञता, अनिभज्ञानं, निकुद्धित्वः;
' difference imagined by i. ' अविद्याकत्पितमेदः.
—ANT, a. अज्ञ, अवेदिन, अज्ञान, अनिभज्ञ, oft. ex.
by not 'know '; q. v. 2 अप्राञ्ज, अविज्ञ, अपंडित,
दुर्बुद्धि, निकुद्धि, अ-निर्-वोभ, विधा-ज्ञान-प्रज्ञा-बोभ-हीनजून्य-रहित, दुर्मैति, अविद्धस्. —ANTLY, adv. अज्ञानतः, अज्ञानेन, अज्ञान-अवोध-पूर्वं.

IGUANA, s. गोधा, गौधारः.

ILIAC, a. পাৰিক (কী f.), পৰ in comp.; 'i. pain ' প্ৰস্তুত, বুক্তব্যাধি:-বৌণ:

ILL, a. दृष्ट, पाप, असत्, असाधु, गर्च, खल, कृत्सितः अमद्र, अमंगल, अश्वभ, gen. ex. by दुर, कु, अप, वि, कद pr.; See BAD; oft. by अ in comp. 2 अ-हाह्य, अहबस्य-अमुस्य-ज्ञारीर, अमुस्य, अमुस्थित, ब्याधित, सामय, रोगिन्; gen. ex. by आर्त, पस्त, आ-तुर, वीडित in comp.; 'i. with fever' ज्वरार्त, ज्वरपीडित. = 8. दुष्टता, खलता, असाधुता. 2 पाप, दुरा-चार:, अधर्म:, दुईतं, दोव:, अपराध: 3 अनिष्टं, अस्तरं, धमंगलं, अकुशलं, अभद्रं, दुःखं, दुर्गति र्., आपर्-वि-पद् f., व्यसनं, डन्पातः, अनर्थः, अरिष्टं, अनिष्टपातः, कृष्ट:-इं, अपाय:. 4 अपकार:, अपकृति र्., अहितं, अ-पायः, क्षांत-हानि f-, क्षयः, अपचयः. 5 रोगः, व्याधिः, आमय:, पीडा, उपताप:, अस्वास्थ्यं; See Disease. -adv. असाध, अनार्य, असम्यक्, दुष्टं. 2 दुःखेन, कष्टेन, कुट्छ्रेण; in comp. words, ex. by दुर, कु, अप, वि, कर्, अ, दुष्ट, पाप; 'i.-advised ' अपरीक्षित, अविमृ-दक कृत; 'i.-affected ' वि-अप-एक, दोहबुद्धि, अहि-तेच्च ; 'i.-arranged,-ordered,-regulated ' इ-प्तम, दुविश्चित, अञ्चवस्थित; 'i.-behaved,-bred, -natured ' अविनीत, दु:शील, दुर्वृत्त, कुशील, अविनय, दुविनीत, अज्ञिष्ट, असभ्य, दुरानार, पाप, कुवृत्ति, विन-यापेतः 'i.-breeding 'अवनयः, दुः जीलता, असभ्यता, विनयनमाथः, दुर्वृत्ति f., दुराचारः; ' i.-conditioned : दुर्गत, दुःस्थित; 'i.-dressed 'दुर्गातस, सुमावृत; 'i.-·fame 'अयशः, अपनीति f., अप्रतिष्ठाः, 'i.-fated ' दुर्भाग्य, संद्रभाग्य, दुर्दैव, देवोपहत, दुर्दैवमस्त-अपहत;

' i.-favoured,-formed,-shaped ' अप-क्र-इप. कराकार, दुर्देशन; 'i.-fitted ' भयारम, अनहे, अनुष-तः 'i.-gotten 'अन्यायाजितः 'i.-grounded ' अम्-लकः 'i.-judged ' अविमृत्य-अविचार्य-कृत, भनाली-चित; 'i.-judging 'विवेक शू य, निविवेक; 'i.-looking ' दुर्दर्शन, कुरूपं; ' i.-luck ' दुर्दैन, दुर्भांग्यं, मंद-भाग्यं, दैवविपर्यास:-दुर्विपाकः, दुर्जातं, भानेहं, 500 (8.); 'i.-nature, temper ' द: ज्ञीलं, दुष्पकृति f., वक्रभाव:-शीलं, वामञ्चीलं, भावप्रतिपता, वामश्रीलता, स्वभाववकताः 'i.-natured,-tempered ' दुष्पकृति, वक्र-वाम-जील, दष्ट-खल-स्वभाव, बद्द-कर्कज्ञ-भतीप-स्व-भाव, कु-दु:-शील; 'i.-omened 'अशुभस्चक, अनिष्ट-इासिन, अनिष्टलक्षण; 'i.-sounding' अपस्वर, वि-क-स्वर, कट्ट; ' i.-timed ' अकाल, अपातकाल, अपा-तावसर, अनवसर, आकालिक (की f.); 'i.-treat' विम-अप-नि-कृ 8 U, डपमु 1 A, पीइ 10, अई 1 P or c, ख़लीकु; 'i.-treatment' अपकारः, पाडा, अ-र्दनं; See (s.); 'i.-turn 'अपकारः, पापं, अपियं, अहित, हिंला, ब्रोह:; 'i.-will ' दुष्टभाव:-बुक्स:, द्रोह:, द्वेष:, मात्सर्यं, असूया. = NESS, इ. राग:, स्याध:, आ-मय:, रुजा, अ वास्थ्यं, पीडा, बाधा, आर्ति र्., क्रेशः, उपतापः, दःखं, विकारः, विकृति f.; ' dangerous i.' जीवितसंशयः, सनिगतः

ILLAPSE, s. सहसा प्रवेश: or आक्रमणं. =v. i. सहसा प्रवेश 6 P or प्रत 1 P.

ILLATIVE, a. आनुमानिक (की f.). = LY, adv. अनुमानेन, अपोहेन.

ILLEGAL, a. नियम-विधि-विकद्ध, शाक्त-स्मृति-व्य-वहार-न्याय-विकद्ध, स्मृत्ययेत, अधन्ये, अन्याय्य, न्याय-धर्म-रोधिन, अविधि. = ITY, s. विधि-धर्म-शाक्त-नियम-विरोधः, अन्याय्यता, अधन्येता, अव्यवस्था, नियम-व्य-वस्था-विधि-मंगः. = LY, adv. नियम-विधि-विकद्धं.

ILLEGIBLE, a. दुर्वाच्य, अध्यक्ताक्षर, अस्पष्टाक्षर, अ-स्पष्ट-अध्यक्त-वर्ण.

ILLEGITIMATE, a. अन्याच्य, विधिविरुद्ध; See ILLEGAL. 2 विजात, जारजात, जारज, असतीमस्त, अनीरस, विजन्मन्, जारोत्पनः 3 कृषिम, कृतक, कल्पित;
'an i. child' अनीरसः-सी, जारजः-जा, दासीपुनः,
कील्टेय:-यी, कील्टेर:-री, बंधकी उपकी-मृतः-ता, बंधृळः, कील्टिनेय:-यी: =LY, adv. विजन्मना; अधमृतः -ILLEGITIMACY, s. विजन्मन् n., विजान्यं,
अनीरसन्तं

ILLIBEBAL, a. अनुदार, कृपण, कृपणवृद्धि-चेतस्-स्व-भाव, (lit. and fig.); अस्याग-अदान-वील, अवदान्यः —ITY, s. अस्यागः, अवदान्यत्वं, अनीदार्यं, कार्पण्यं, नीचता, दीनताः

ILLICIT, a. प्रति-नि-विद्य, अधर्म्य, अन्याय्य, नियम-ध-म-विरुद्ध, स्यवहारविरोधिन्-

ILLITERATE, a. अशिक्षित, अमनुद्र, असंस्कृत, अन्यु-

त्यज्ञ, विचा शांग-हीन, निरक्षर, अनुष्ठर, असंरक्षति न. ILLIMITED,-ABLE, a. निरविधि; अनंत, असेय, असंन म, अमित, अमर्योद: See ENDLESS.

ILLOGICAL, a. अयुक्तिसिख, न्यायिक्ख-विपरीत, अन्यायातुसारिच, अन्याय्य, अताक्षिक् (की f.); 'i. oonolusion' अपसिद्धांतः, अविनिगमः. —LY, adv. न्यायविक्द्धं-

ILLUDE, v. t. वंच 10, मृह् c., प्रह्निंदः; See CHEAT.

—ILLUSION, s. माया, प्रयंचाः, ईद्रजालं, अलीकता, अक्याः; See Delusion. —ILLUSIVE,-ILLUSORY,
a. मायिन, अलीक, ऐंद्रजालिकः; See Delusive.

ILLUME, ILLUMINE, ILLUMINATE, v. t. युत् c., भकाश c., डढ़ास् c., उहीप् c., वि-, एक् c., भाज c., अजह c., उड़्ड्सस् c. 2 (पश्चाण) रंज् c. =10N, s. उड़्ड्ससं, पोतन, प्रकाशन, उड़्ड्डलनं, दीसि-युति f., भाजिब्जुता. 2 (i. s) दीपालि f., दीपमाला-समूहः, दीपोत्सवः. 3 पश्चमं =0B, s. पोतकः, प्रकाशकः, दीपकः. 2 पश्चकः.

ILLUSTRATE, v. t. क्या-ख्या 2 P, व्या-चक्ष् 2 A, स्पर्टीक 8 U, विद् 5 U; उदा-इ 1 P, निद् ज् c., निद् ज्नेन व्या-ख्या, व्यन्ती-विद्ञादी-क्क. चित्रेण स्पष्टीक्, प्रकाश c., युन् c., जुम् c., दीप् c, चित्रादिना शुभ् c. = 10N, s. उदाहरणं, दर्शतः, निद्जीनं, व्याख्या-ख्यानं, प्रकाशनं, निरूपणं. = IVE, a. प्रकाशक, दार्शतिक (की f.). = 0B, s. प्रकाशकः, निद्र्योकः, व्याख्यान् m.

ILLUSTRIOUS, a. निभुत, रूपात, प्रियत, प्रसिद्ध, महा-यश्चकः, See Famous. 2 विशिष्ट, उत्तम, उत्कृष्ट, प-रम, प्रमुख, महत्. –LY, adv. विभुतं, प्रथितयशसा, वि-शिष्टतपा. –NESS, s. विभृति-ख्याति f.

IMAGE, s. प्रतिमा, मूर्ति f., प्रतिकृति f.-मूर्ति:-मानं-रूपं, प्रतिच्छंदकं. 2 प्रतिबंबं, बिंबं, छाया, प्रतिच्छंदाः-दकं; 'this youth is the complete i. of Rama' रामस्याकृतिरिस्मन् शिज्ञी संपूर्ण प्रतिबिन्तिता (U. 4). 3 Idea, q. v.; 'iron i.' लोह-प्रतिमा, स्थूणा, सू(क्रू)मीं. = v. t. मनसा कृष् o or विद्यु 10, प्रतिबिन्यित (D.); 'i. various shapes' तैस्तराकृतिविस्तररनुगताः (Mr. 5). = EBY, s. मनः-कल्पना-मृष्टि f.-संकल्पः, भावना, वासनाः 2 उपलक्षन्ण, लक्षणाः 3 आमासः, आहंबरः, अनुकारः

Імавик, ए. ६. मनसा इष् ए., सं-परिः, सं-वि-म् с., खज् 6 P, ध्यै 1 P. 2 मन् 4 A, गण् 10, चित् 10, तक् 10, क्रमेश्व 1 A, बुच् 1 P, अव-इ 2 P, अवगम् 1 P, उपलस् 1 A. — ABLE, व. संभाव्य, चित्रतिय, बो-धगम्य; 'with all i. ease' मनसोप्यगोचरिम्तया-मनसाप्यकल्प्यमानया-सीलया. — ABY, व. मनःकिप्तत, बासना-भावना-सह, मनोरथस्ह, मानस (सी रि.), का-ध्यनिक (को रि.), संकप्यत, 2 अमूलक, असस्य, मान्यायय (यो रि.). — ATION, ह. भावना-नं, कल्पना-नं,

करपना-तर्क-शक्ति f., भाषना, उपलब्धि f. =ATIVE, a. कल्पक, विभागक, भाषनागर, कल्पनाशील.

IMBECILE, a. दुवेल, अञ्चल, क्षीणवल, See FEEBLE.
2 (In mind) :यूनवृद्धि, अन्प-विकल-मित, बालिज्ञा, कृपणवृद्धिः = ITY, s. दीवंत्यं, :यूनवृद्धिता, बालिज्ञानं.
IMBIBE, v. t. नि-पा 1 P, आ-पा, ज्ञुष् c. 2 (Fig.)
अधिगम् 1 P, मनसा प्रद् 9 P or आकल् 10 (कल-यति) or दपलभ् 1 A.

IMBRUE, v. f. দিখ 6 P, নিঘ 6 P, ভর্ 1 P, ছিব্ c.; এব্য 7 P, বিহু 2 U; 'i. ed with blood ' কো-দা, কোছিল.

IMBUE, v. t. अभिरंज् c. 2 ज्ञास् 2 P, डपविज् 6 P, जिल्ला है.

Імітате, v. t. अनुक् 8 U (oft. with gen.), अनुगम् स 1 P, अनु-इ-या 2 P, अनुवृत् 1 A, अनुविन्धा 3 U, अनुवद् 1 P, अनुहृत 1 P, विदंब् 10.

— ION, s., अनुकार:-करण, अनुकृति f., विदंब्नं, अनुवृत्ति f., अनुकारणं 2 उपमानं, प्रतिरूप, सादृश्यं.— IVE, a. अनुकरणं श्रील, अनुकारिन, अनुगामिन्.— OR, s. अनुकतं m., अनुकारकः, अनुपायिन्-अनुकारिन् m., अनुगतिकः.

Immaculate, a. निष्कलंक, निर्मल, अकल्मष, अ-नघ, निर्दोष, विमल.

IMMANENT, a. अंतर्भव, अंतरस्थ.

IMMATERIAL, a. अमूर्त, निरवयन, अश्रारीरन, अमूर्तिमत्. 2 लघु, अगुड, अगुई, यन्तिभित, निष्मयोजन, अनावश्यक (की f.), निरथंकः – ISM, s.
निराकारवादः – IST, s. निराकारवादिन् m. – ITY, s.
अमूर्तता, अश्रारिताः – LY, adv. निरथंकं, निष्मयोजनं.
IMMATURE, a. अपक, अपरिणत, असंपूर्णकाल, असिद्ध, अपातकाल, आकालिकं (की f.). – LY, adv.
अपकं, अपरिणतं, अमातकालं, अतिशीमं, परिणामकालान मान्. – ITY, NESS, s. अपाकः, अपरिणामः,
अपरिणामः, अमीडता, अमातकालं.

Immeasurable, a. अमेय, अमित, अपरिमाण,
टमेय, महत, बहु, अति pr.

IMMEDIATE, a. अनंतर, अध्यविहत, निरंतर, अध्यवधान 2 तान्त्वालिक (की र्र.), स्वरस्त, अधिर, स्वीमः, better by 'i.ly'. 3 सिन्निहत, उपिश्यित, आसण, निकट. —Lx, adv. सयः, सपयेव, समनंतर्भव, सपिदः, तरक्षणान, तन्त्वाले, सय एव, श्राटिति, हाक, आशु, अविलंबिनं, अधिरादेवः, oft. by एव or मानः, 'i. after he had spoken' तिस्मणुक्तवस्थेवः मुक्त-माने सायके &c.

Immedicable, a. दुरुपचार, अचिकित्स्य. Immemorable, a. अस्मर्तन्य.

IMMEMOBIAL, a. अस्मार्ने, स्मरणतिकांत, अति-प्राचीन, अनादिः (i. succession) अनादिपरंपराः IMMENSE, a. अन्यंत, अपरिमेय, अतिमात्र, अनंत, अपरिमाण, अमित, अतिमयोद, दुर्मेय; महत, बृहत, सु-आत-महत्, अतिबृहत्. -Ly, adv. अन्यंत, अति-मात्र. -ITY, s. आनंत्यं, अमितता, अपरिमाणन्त्रे, मह-त्वं, सुमहत्त्वं, सुमहत्त्वं, सुमहत्त्वं, सुमहत्त्वं, सुमहत्त्वं, सुमहत्त्वं, सुमहत्त्वं, सुमहत्त्वं,

IMMERGE, IMMERSE, v. t. अवगाह c., निमस्ज् c. (मज्जपति), आमु c., नले पविज् c. =ED, a. मम, नि-भीभनि-विष्ट, स्याप्तत, लीन, आसक्त, निष्ठ-पर-तत्पर-in comp.; See Fixed, Intent. =Immersion, s. निमज्जन, अवगाह:-हन, आप्राव:, स्नानं, अभिषेक:. 2 ममता, निष्टा, तत्परता, अभिनवेश:

IMMETHODICAL, a. कमशीन, कमविरुद्ध, अन्यवस्थित--LY, adv. कमविरुद्धं, अकमण-

IMMIGRATE, v. i. देशांतर अधिवस् 1 P or आध्यास् 2 A (with acc.). = 10N, s. देशांतराधिवासः, देश-स्थामः. = IMMIGRANT, s. देशांतराधिवासिन् m.

Imminent, a. उपहिथत, आसन्न, संनिक्कष्ट, उपनत, निकट-आसन्न-वर्तन्, 'a drought is i.' अनार्शृष्ट: संपयोत लग्ना (P. I. 7). 2 आत्यिषक (की f.), जीवितसंत्रायावह; 'he stood in i. peril of death' महित जीवितसंत्राये अवर्तत.

IMMIT, v. t. See PLACE.

IMMOBILE, a. स्थिर, निश्चल, अंचल, निर्देश.

IMMODERATE, a. अभित, अपरिमित, अमर्योद, अ-त्यंत, अतिमात्र, अन्यधिक, सु अति- pr. =LY, adv. अतिमात्रं, अत्यंतं, सु-अति- pr. =10N, s. अमर्योदा, मर्योदातिकमः, अत्याचारः, अतिरेकः, अतित्वयः.

Immodest, a. वियात, निर्हेड्जं, निष्ट्रम, अविनीत, प्रगल्भ, भृष्ट, लङ्जा-बीडा-प्रपा-हीन. 2 अक्षील, गर्छ, अवाध्य, अजुद्ध, अजुद्धि. 3 असाध्, असदृत्तम, पांसुल, व्यिपसार्गन. —Lx, adv. निर्हेड्ज, प्रगल्भ, भृष्टवत, अक्षीलं. —x, s. वैयात्यं, अविनयः, प्रागल्भ्यं, धृष्टता, निर्हेड्जत्वं.

IMMOIATE, v. t. (यते) हन् 2 P, विश्वस् 1 P, वपहारीक 8 U, हत्वा उत्स्वज् 6 P, विश्वस् 1 3 U or क, आलभ् 1 A, सं-ज्ञा c. (ज्ञप्यति); 'i. oneself' प्रेतेन सह आत्मानं दह 1 P, सह गम्. =IoN, t. उप-हारीकरणं, उपहारः, वित्रानं, आलंभः, संज्ञपनं, उत्सगीर्थं वधः or विज्ञसनं

Іммовал, а. असाधु, दुशिक, दुवृत्त, दुराचार, वाय-कर्मन्, व्यिनचारिन्, व्यसनिन्, पापिन्; दुष्ट, धर्मविरुद्ध, अपुण्य, अञ्चाच, पाप. = TTY, s. असाधुता, दुवृत्तता; व्यसनं, अधर्मः, पाप, पापचरितं, दुव्यरितं, व्यभिचारः = LY, adv. धर्मविरुद्धं, दुराचारंणः

IMMORTAL, a. अमर, अनत्ये, जरामरणरहित, अक्षयः अजर, निर्जर, अमधर, अभिनाशितः, निर्द्यः, सनातन (नी f), अनंत, शाधत (ती f), सर्दास्थापितः अगर, s. अमरतांत्त्वं, अनश्रताः, आनत्यं, निर्द्यताः (a.). =LY, adv. अज्ञरं, अक्षयं, अन्धरं, जाधतुं. IMMOVEABLE, a. अचल, स्थिर, स्थावर, अचर, अजंगयः

IMMUNITY, s. मुक्ति f., मोक्षः. श्रेक्षभावः, विरद्दः, न्यू-नता, राहित्यं; oft. by अ or निर् pr.; 'i. from danger' अभयं, निभेयत्वे.

IMMURE, v. t. ति-अव-इष् 7 U, बंध् 9 P, संयम् 1 P, कारायां ग्रुप् 1 P. 2 परिवृ 5 U, परिवेष्ट् 1 A or c. IMMUTABLE, a. अञ्चय, निर्विकार, नित्य, अविकिय, विकाराक्षम, रिथर, निर्विकल्प, अपरिवर्तनीय - IMMUTABLLITY, s. अविकारः, नित्यता, अव्ययः.

IMP, s. বিরাব:, মূत:; See Devil, Demon.

IMPACT, s. संस्यक्षे:, संपक्षे:, समा-मित-धातः, संघटःIMPAIR, v. t. इस् c., अप-चि 5 U, क्षि 1, 5 P or c., नत् c., विल्प c., लघुक 8 U, कन् 10, उप-हन् 2 P, दुव् c. (द्वयाते), अस्पीक्क, विकलीक्क, क्षीणी-कृ. 2 तेजः-बलं-ह 1 P, दुवेलाक्क. = ED, a. व्हसित, क्षीण, विकल, अपचित, उपहत, विज्ञाणे, लुत, व्यनी-विकली-कृत; 'i. in strength' क्षीणबल, निःसत्व=ING, s. क्षयः, व्हासः, अपचयः, अवसादः; वैकल्यं, व्यूता, लोपः

IMPALPABLE, a. अस्ट्रय, अग्राह्म, स्पर्शाव्यक्त, इहि-यागोचर, अव्यक्त, अतिस्हमः

IMPARITY, s. वैषम्यं, भेदः, असाम्यं-

IMPART, v. t. दा 3 U, 1 P, प्रति-पद c., सम-क c. (अपंपति), निक्षिप 6 P, संक्रम् c., प्रह् c., वि-तृ 1 P (with loc.), संस्ज् 6 P; सुवणिविकारा अपीती न सुवणिमात्मीयेन धर्मेण संस्जीत (S. B. 431) 'do not i. to gold their properties'. 2 नि-आ-विद c., क्या 10, प्रकाश c., वि-क्षा c. (क्षापयित), ख्या 2 P or c. 3 संबद c., संक्षस c.

IMPARTIAL, a. अपक्षपातिन्, समिक्रिय, समर्शिन्, समृश्ति-भान, उदासीन, मुक्तसंग, सबैसम, पक्षपातृशीन, न्यायवर्तिन्, न्याय्य, धर्म्य. =ITY, e. अपक्षपातः, धर्मः, समता. निःसंगता, औदासीन्यं, न्याय्यता. =IY, adv. न्यायेम, निःसंगं, अपक्षपातेनः

IMPARTIBLE a. अविभाज्य, अवंटनीय.

IMPASSABLE, a. अगम्य, अलंध्य, दुस्तर, दुर्गम, दु-स्तार्थ, गहन, संबाध, संकट-

IMPASSIBLE, a. अ-नि:-चेतन, सुखदु:खाक्षम.

IMPASSIONED, त. अनुरक्त, अनुरागवत, रागान्वित, ब-द्धभाव, सानुराग, शिःयाकृष्ट, आसक्तवित्त. 2 सरस, र-सिक, रागयुक्त, रागिन; 'what an i. strain' अहो रागपरिवाहिणी गीतिः (S. 5).

IMPATIENT, a. (For) डत्सुक, व्यम, सोत्कंठ, पिसत, उत्कः, See Eager. 2 (Of) असह, असहन, अस्निन, असिन, अस

सावेम, अक्षांत्या. - IMPATIENCE, s. अश्वीरता, औ-त्युक्य, व्यमता, व्यक्तंत्रा, अक्षमा, असहरवं.

IMPAWN, v. t. See PLEDGE.

Імредсн, v. t. अभियुज् 7 A, 10, अभिश्वंस् 1 P, अपबद् 1 U, आध्व c. — EB, s. अभियोगिन्-योक्तृ m. — MENT, s. अभियोग:, अभिश्वंसनं.

IMPECCABLE, a. अपाप, निर्देशि.

IMPEDE, v. t. ६६ 7 U, प्रतिबंध 9 P, वि प्रति-हन् 2 P, नि-वृ c., स्तंभ् 9 P or c., बाध् 1 A, कुंठयति (D.). — IMPEDIMENT, s. वित्र:, प्रत्यूहः, अंतरायः, व्याधातः, उपरोधः, प्रतिबंधः; See Obstacle.

IMPEL. v. t. नि-प्र-टर्-युज् 10, प्रवृत् c., प्रोत्सह् c., डिनिज् c., प्रेर् c., तृद् 6 P or c., प्रजुद, प्रजुद् 10, कृष् 1 P: See DRIVE. - LENT, s. प्रवर्तक:, प्रस्क:, मोत्साहक:, प्रभादक:

IMPEND, v. i. आ-प्र-लंब् 1 A, उपित संब्. 2 टलम् 1 P, समा-पत् 1 P, प्रत्या-सद् 1 P, उप-स्था 1 U, उ-पागम् 1 P, निकटे-समीपं-वृत् 1 A or स्था; 'an untimely storm i. s' टलमस्यकालदुर्दिनं (Mr. 5); 'a drought is closely i. ing' अनावृष्टिः संपयत लग्ना (P. I. 7). —ENT,-ING, a. उपस्थित, आसल, निकटवर्तिन्, उपनत, उत्तमत्.

Impenetrable, a. અમેવ, અच्छेय, अपवेदय, गृहन, दुर्गम. 2 कांट्रन, बजमय (यी f.); 'darkness i. by the sun' অমানুম্ব নদ:.

IMPENITENT, a. अनन्शयिन, अनन्तापिन, खेद-पथा-चार-र्शन, अनन्ततः - IMPENITENCE, s. अनन्तापः; अनन्तायः, अखेदः; कठिनता, कठीरताः

IMPERATIVE, a. आज्ञापक, आरेशक, नियोजक, विधायक, प्रचारक. 2 अविचार्य, अवश्यकर्तच्य, अनुपेक्य;
'i. mood' लीट, आ्जार्थ: −LY, adv. अवश्यमेव.

IMPERCEPTIBLE, a. अस्पष्ट, अञ्यक्त, अविभाज्य,
अगोचर, अगम्य; 'i. to the senses' इंदियागोचर,
इंदियातीत, अर्ताद्विय; 'i. to the eye' अपत्यक्ष,
प्राक्ष, नयनागोचर; 'i. difference' अतिस्वमः भेदः.

- IMPERCEPTIBLY, adv. अञ्यक्तं, अगोचरं, अलक्षितं, निभृतं-

IMPERFECT, a. अपूर्ण, अपरिणत, असंपन्न, अपकः, असमात, असमय. 2 ग्यून, विकल, लुत, हीन, सदोष, स-च्छित, जनावयन, विकलेंद्रिय, विकलांगः; 'i. memory' विकला स्वृतिः; 'i. comparison' लुतोपमा. 3 (I. tense) लड्ड. = ION, s. दोषः, छित्रं, रंग्नं, अगुणः, त्युणं, कछंकः, वैकल्पं, ग्यूनता, हानि f., क्षतिः f., अप-यांति f. = LY, adv. असंपूर्णं, असम्यक्, विकलं.

Imperforate, a. नीरंग्र, अच्छित्र.

IMPERIAL, a. महेश्वरीय,महाराज-अविराज-in comp.; 'i. rule' आधिराज्यं, चज्रवर्तित्वं-

IMPÉRIL, v. t. See ENDANGER.

त, सावलेप; 'in an i. tone ' सावलेप, तर्जयंग्या गिरा, उन्हर्त, साटोप. = NESS, s. इपै:, अवलेप: उत्से-क:, औद्धग्य: See Pride.

IMPERICHABLE, a. अनंशर. अक्षय-व्य, अक्षयिन, अविनातिन, अन्यय, अजर, अक्षर.

IMPERMEABLE, a. अपवेदय, अभेष.

IMPERSONAL, a. अकर्तृक, अकर्तृवाच्य; ex. by भाव:; 'i. verb' भाववाच्यं.

Impersonate, v. t. चेतनवत् उपचर् 1 P (with loc.). 2 Feign, q. v.; 'i. ed Râma' गृहीतरा-मरूप:-वेदा:.

IMPERTINENT, a. वियात, अशिष्ट, प्रगल्भ, धृष्ट, अविनीत, दु:-कु-शिल. 2 अपस्तुत, अप्रकृत, अप्रासंगिक (की f.); असंगत, असंबद्ध, निष्पयोजन, अनर्थेक. 3 पराधिकारचर्चक, अध्यापारेषु व्यापारं कृषैत. -LY, adv. अविनयेन, धृष्टतया, प्रगल्भं, अप्रस्तृतं. -IMPERTINENCE, ६. अविनयः, प्रागल्भं, धृष्टता, अशिष्टता, वैयात्यं. 2 अपस्तृतत्वं, असंबंधः, अनन्वयः, असगतता. IMPERTURBABLE, a. अक्षोभ्य, निर्विकार, समवृत्ति-बुद्धि; अपारिष्ठव.

IMPERVIOUS, a. दुभेंच, दुष्त्रवेश्य, अमेच. 2 गहन, निविड, अगम्य, संकट, संबाध, नीरंध.

IMPETUOUS, a. तीत्र, चंड, तीक्ष्ण, उम्र, मबल, अविमृदय कृत, वेगवत, सहभस. 2 संदित्न, साहसिन,
अमर्षेण, साहसिक (की र्र.), असमीक्ष्यकारिन, तीक्ष्णकर्मन्. -LY, adv. वेगेन, महावेगेन, सवेगं, टमं,
ससंदंगं, तीक्ष्णं, साहसेन, सरमनं, तरसा. -NESS,
-IMPETUOSITY, s. वेगं:, सं-आ-महा-वेगः; चंडता,
संदंगः, तीव्रता, साहसं, अमर्थता, रमस् n., रमसः.

IMPETUS, इ. बेग:, सं-आ-वेग:, गति-ज्ञक्ति f.; (fig.) प्रेरणा, प्रचोदना, प्रोत्साहनं.

IMPINGE, v. t. आहन् 2 U (usually A), समाप-त 1 P, संघद्द 1 A.

IMPIOUS, a. अमक्त, अधार्मिक (की f.), अपुण्यक्षील, अधार्मिन्; दृष्ट, पापिष्ठ, असाधु. = NESS,-IMPIETY, s. अमक्ति f., अधर्मैः, पापं, दुष्कृतं, धर्मेलीपः, देवनि-दा, धर्मेहीनता, असाधुता, दुष्टता.

IMPLACABLE, α. अहार्थ, अचल, अज्ञाम्य, अज्ञामनीय, अतोषणीय, अनाराध्य, अप्रसाच, असांत्वनीय. 2 दीर्घ-अति-देषिन; 'i. hatred' आमरणांतिक वैरं, दीर्घद्दे-षः, बद्धवरं.

IMPLANT, v. t. नि-भा 3 U, विलिख 6 P, निरुद् c., मित-नि-डा c. (-हापयति), मितवप् 1 P, निजन् 1 P; 'as if i. ed in the heart' मन्युनेव ... भंतर्निजानेव च (Matt 5); 'so many are the thorus of anxiety i. ed in the heart' तावतीपि विलिख्यते इर्षये बीक बाकवान (H. 4).

IMPLEMENT, 8. डपकरणं, साधनं, अपस्कर:, सामगी,

IMPLICATE, v. t. संबंध् 9 P, संक्षिष् c., लिए 6 P, संखल् 6 P, संक्ष्य c.; 'he is i.ed in many crimes' अनेकरापैक्टियत, अनेकरोषास्तरिमन संक्षाताः — ION, s. संबंध:, संसर्गः, समन्वयः, अनुषगः. IMPLICIT, a. निर्ववाद, अवैकल्पिक-असांशियक (की f.); विचारानपेक्ष, अवितर्कित, अनाशंकित, अनिवादन, 'better by i. ly.' — LY, adv. अवितर्क, अनाशंक, असंशयपूर्व, अविचार्य, निःशंक, निर्ववाद, निर्विकर्त.

IMPLORE, v. t. प्र-अभि-अर्थ 10 A, याच् 1 A, स-विनय-सांजलि-याच् , अनुनी 1 P, आराध् c., प्र-सद् c. =INGLY, adv. बद्धांजलि a., पादयाः पतित्वा, सप्र-णिपातं, सविनयं

IMPLY, v. t. मूच् 10, ध्वन् c., वच् desid. (विवक्षति), भंग्या व्यंज् c., उप-लक्ष् 10, बुध् c. 2 (As meaning) प्रति-इ c., युत् c., गम् c., अभि-धा 3 U; See MEAN; 'these senses are i.'ed' एते अथा: प्रतीयंत (S. B. 33); oft. by अर्थ, गभं in comp.; 'words i. ing censure ' निंदार्थ वचः.

ED, a. विवक्षित. प्रतीत, उपलक्षित, भंग्या सूचित, ध्वनित; 'i. sense' ध्वनिः, फलितं, फलित-ध्वनित गभित-अर्थः. —ICATION, s. विवक्षा, उपलक्षणं-णा, भंगी f., व्यंजना, अनुमानं.

IMPOLITE, a. अज्ञिष्ट, असभ्य, ग्राम्य, दुर्मयोद, असु-जन, दुःज्ञील, अनार्य, अविनीत, अदक्षिण

IMPOLITIC, त. अनीतिज्ञ, नयानभिज्ञ, अबुध, अविवेष-क, अविज्ञ, असमीक्ष्यकारिम्, अमितम्तः 2 अहित, सा-पकार, अनथीवह, अनिष्टकर (री.), असमीक्ष्यकृत, ग्यायविरुद्ध. = ALLY, adv. असमीक्ष्य, अनीतिज्ञवन्, अविष्ठार्थ. = IMPOLICY, १. दुर्णयः, अनयः, अनीति र्र. IMPONDERABLE, IMPONDEROUS, त. अगुरु, लघु, निर्मार.

IMPORT, v. t. (देशांतरात्) आनी or आह or आवह्
1 P. 2 सूच् 10, बुधू c., उहिंश् 6 P, युत्तू c.; See
IMPLY, MEAN. 3 गुरुतया संबंध् 9 P or अवलंब्
1 A. -s. (I.s) विदेशीयणण्यानि, विदेशाजव्याणि,
बहिदेशागतवाणिज्यव्याणि. 2 अर्थः, भावः, अभिप्रायः, आश्चयः, उद्देशः, विवक्षाः, 'of like i. 'तुल्यार्थः,
समानार्थः 3 गुरुतं, गौरवं. -ANCE, s. महस्तं, गुरुतं, गुरुता, गौरवं, प्रभावः, गरिमन्-महिमन् क. 2
उत्कर्षः, उत्रति f., प्रतिष्ठा, प्रतिपत्ति f., गौरवपदं, परम-उच-पदं. 3 अभिमानः, दर्पः. -ANT, a. महत्,
गुरु, अलघु, गुवैर्थः, -ANTLY, adv. गुरुतया, परमं.
-ATION, s. देशांतर।दानयनं 2 आनीतवस्थाणि.

IMPORTUNE, v. t. निवैधन प्रच्छ 6 P or पार्थ 10 A or याच् 1 A, अनु-निर्-वंध् 9 P, अनु-रुष् 7 U, अतिपायन्या दक्षिण c. or आवस c.; 'being i. ed पुनः पुनेश्वानुबध्यमाना (Ka. 69). -ACY,-ITY, s. निर्वेधः, अतिनिर्वेधः, अतियाचना-प्राधेना, नित्यप्राधेना, आग्नहः. -ATE, a. निर्वेधनील-पर, आग्नहिन, अति-याचक-प्राधेकः, 'i. demand' अतिनिर्वेधः. -ATELY, adv. साग्रहे, निर्वेधन, पुनःपुनः, सनिर्वेधं-

Імрове, v. t. निश्चिष् 6 P, नि-विद्या c., न्यस् 4 U, नि-आ-धा 3 U, आ-समा-हह c. (रोपयित), स्था c. (स्थापयित), नियुज् 7 A, 10; 'i. upon ' बंख् 10, विप्र-लभ् 1 A; See Cheat. — ING, a. गीभीये-धोतिन, गुरुपभाव, विस्मयावह, अबूत, विस्मापक, भव्य, प्रकांड, महातेजस्. — ITION, s. न्यासः, आरोपः-पणं, स्थापनं, निवेशनं 2 करः, शुल्कः-ल्कं 3 छलं, कपटं, दंभः; See Fraud.

IMPOSTOR, s. धूर्त:, दांभिकः, वंचकः, पतारकः, कित-वः. 2 (In religion) धर्मध्वजिन् m., लिंगवृत्तिः; See Hypogriff.

IMPOSTURE, 8. वचना-नं, छदान् n., दंभ:, कपटं, माया, विप्रतंभ:, अतिसंधानं, प्रतारणाः See Fraud.

Impossible, a. अज्ञास्य, असाध्य, असंभव, अक्तरणी-य, दुष्कर; gen. ex. by न ज्ञाक् pass. - Impossi-BILITY, s. अज्ञास्यता, असाध्यता. 2 असाध्यं, असं-भवः; oft. ex. by ज्ञाज्ञाविषाणं-ग्रंगं, खपुष्पं, गगनकुसुमं. Impost, s. करः, गुल्कः-ल्कं; निहः, राजस्वं, राजभागः. Imposthume, s. विद्योधः.

ІΜΡΟΤΕΝΤ, α. निर्बल, दुर्बल, अञ्चल, निःसत्व, See FEEBLE. 2 क्लीब, पुस्त्वहीन, नपुंसक, निष्पीहक. 3 निष्पल, निर्धेक, व्यर्थ, वृथा-मुधा- in comp. = Lv, adv. दुर्बल निर्वर्षि, निःसत्वं. = IMPOTENCY, ε. दी-बेल्यं, निःसत्वं, वीर्योभावः, क्लीबता, अपौह्कं, पुंस्स्वाभा-वः, वैक्रव्यं.

ІΜΡΟUND, v. t. गोष्ठे नि-अव-रुष् 7 U or रक्ष 1 P. Імрочеківн, v. t. निष्नोक 8 U, दिशीक, धर्म नज्ञ c. or क्षि c. 2 वीय-जार्क-इ 1 P or नक्ष् c. – ED, α. निर्धन, सीणधन, परिक्षीण, गतविभव, नहार्थ, दिशिकृत, अर्थिकन, गत-प्रचलित-विभव; See Poor. – MENT, s. दारियं, धननाज्ञ:-क्षयः, परिक्षीणता.

IMPRACTICABLE, a. असाध्य, अज्ञान्य, दुष्कर, असं-भव, अनुपपाय, अकार्य.

IMPRECATE, v. t. রাঘ্ 1 U, आ-কুরু 1 P, নই 1, 10 A, अभिशंस 1 P. —ION, s. স্বাঘ:, আক্রীয়া:- রান, अभिशंसन, নালি f. —OBY, a. আক্রীয়াক, অ-নিপ্রবিধন, রাঘন্দী.

IMPREGNABLE, a. अजय्य, अरुंघ्य, दुर्जय, दुराक्रम, अनाक्रम्य. 2 गहन, दुर्गम, अगम्य.

IMPREGNATE, v. t. মিছ্ 6 P, নি-আ-°, সন্ধিত্ 6 P; ভ্যাত্ 5 P or c., ভ্যাত্ 5 A, তুহ্ 10. 2 (Make pregnant) নৈ: মিছ, গদ মহ c. or ভবাহ c., মানা ক্ৰমেন্ত স্থাত স্থ

बूर्ण-गर्भ- in comp. 2 आपन्नसस्त्रा, गर्भवती. -ION, अ. सेक:, निषेक:, गर्भाषानं

IMPRESS, v. t. नि-धा 3 U, न्यस् 4 U, निविश्व C.; पदं ग्रह 0., निष्ठा 0. (निष्ठापयति), वित्तनिष्ठ- व. इ 8 U; संस्कृ; (इदये) पदं कृ, स्थानं लभ् 1 A (in the mind). 2 अंक 10, चिह्न 10, मृह 10; See below. 3 g 1 P, sping 1 P; See ATTRACT. - s. Hall, अंक:, चिह्नं, लक्षणं. - ED, a. मुद्रित, अवगाढ, अंकित; निवेशित, निष्ठ-स्थ-in comp.; 'i. in the mind' हृदयस्थ, वित्तानिष्ठ; 'deeply i. on the ground' अवगाढा (भूमी) (S. 3). = ION, s. अंकर्न, चिह्नं, मुद्रा-अंक:. 2 संस्कार:, चित्तसंस्कार:. 3 अनुभव:, बुद्धि रि., मति र्., मतं. 4परिणामः, उत्पन्नं, संस्कारजन्यं फलं; oft. ex. by अंतरं, अवकाज्ञ:, पदं with लभ् or ग्रह; तदलब्धपदं हदि ज्ञोकंघने (R. viii. 91), लेंभेतरं चेतिस नोपदेश: (R. vi. 66) 'made or left no i. on the heart &c '. 5 आधातिषद्धं, केट:. =IVE, a. इदयहारिन्, इदयंगम, चित्ताकर्षिन्, हृदयस्थ श.

IMPRINT, v. t. मृत् 10, अन् 10, न्यस् 4 U; See IMPRESS.

IMPRISON, v. t. कारायां-कारागृहे-निक्षिप् 6 P or बंध् 9 P or निरुध् 7 U. 2 बंदिमाई मह् 9 P, आ-सिध् 1 P, बंदीकृ 8 U. - MENT, s. कारावासः, कारानिरोधः, काराबंधनं-प्रवेदाः, निरोधः-धनं, बंधनं, आसेधः, प्रमहः, बंदीकरणं.

Improbable, a. असंभव, अघटनीय, दुर्घट, अनुप-पृष्ठा; 'it is i.' नैत्दुपपयते, संभवति or घटते. — Improbability, s. असंभवः, अनुपपिन ∫., असंगिति ∫. Improbity, s. अञ्चिता, अनुजुता, असारत्यं, काप-ट्यं, कौटित्यं, ज्ञाठ्यं, जिझता, खलताः, See Fraud. Impromptu, a. आकिस्मक (की ∫.), अयत्नपूर्वे, आवितितपूर्वे. — adv. पूर्वेषितां विनाः

IMPROPER, a. अयुक्त, अनुचित, अनुपपत्त, अनर्ह; oft. by क्र-अ pr., i. union 'असंगतिः, कुयोगः. =LY, adv. अयुक्तं, असम्यक्, अस्थाने, अनुचितं, अनुपपत्रं; tacting i. 'अकृत्यकारिनः =IMPROPRIETY, s. अनीचित्यं, अन्यायः, अयुक्तता, अनुपपत्ति f. 2 (Of conduct) अविनयः, कुचरितं, अमर्यादा, उद्यस्ति, अमर्यादा, अपचारः, सर्यादातिकमः

IMPROVE, v. t. डत्ह्रज् 1 P or c., संस्कृ 8 U, डजिंत-भेयस्त्वं-नी 1 P or प्राप् c., डप-चि 5 U, प्रव् तर-भेयस्त्वं-नी 1 P or प्राप् c., उप-चि 5 U, प्रव् तर-भेयस्त्व. कृ; शुर्घ c., प्रमृज् 2 P or c., प्रतिसं-समा-धा 3 U (as faults). =v. i. सं-वि-अपि-स्थू 1 A, उपचि pass., वृद्धि-उपति-उत्तर्ष-इ-या 2 P or गम् 1 P or प्राप् 5 P, भेयस्-भइतर-व. भू; 'has i. ed in health' अस्ति विश्वेषः; 'to i. in knowledge' वियां अर्ज 1 P or अधिगम् or आप्. डपचयः, उदयः, अभ्युदयः, आगमः, आधिक्यं, बृंहणं. 2 भेयस्त्वं, भद्रतरत्वं, वरीयस्त्वं. 3 शोधनं, भितसमा-धानं; 'i. in knowledge' विद्यागमः, ज्ञानोपचयः; 'i. in health' विश्लोषः

IMPROVIDENT, a. अदीर्घतृष्टि, अदूरदक्षिन्: See
IMPROVIDENT. -LY, adv. असमीक्ष्य, अविमृत्य-IMPROVIDENCE, s. अदीर्घ-अदूर-दृष्टि f.

IMPRUDENT, a. अनयज्ञ, अनीतिमत, अविज्ञ, अवि-चक्षण, अनीतिज्ञ, अनिभज्ञ, अमतिमत्; अदीर्घ-अदूर-दृष्टि, अविमश्य-असमीक्ष्य-कारिन, अदुरद्शिन, अवि-वेकिन, निविवेक, असावधान. 2 (Of acts) अवि-मृश्यकृत, अनवहित; better by 'i.-ly '. -LY, adv. अविमद्य, असमीक्ष्य, अविचार्य, अनालीचितं, अटीर्घरष्ट्या, निर्विवेकं, अविज्ञवत, अविवेकितया, साह-सेन, सावेगं, ससंरंभं. - IMPRUDENCE, s. अदीर्घ-अद्र-दृष्टि र्., अपूर्विचता, असमीक्षा-क्षणं, अविमर्शः, अविवेक:, अविचार: 2 अविनयः, दुर्णीति र्., दुर्णयः IMPUDENT, a. धृष्ट, वियात, प्रगल्भ, निर्लड्ज, अविनीत, दर्विनीत, निष्मप, लज्जा-नपा-नीडा-हीन, पौढ, प्रति-भावत्. =LY, adv. धृष्टवत्, प्रगल्भं, निर्लङ्जं, वैयात्येन, धाष्ट्रचीन. -Impudence, s. धृष्टता, धाष्ट्रची, वैयात्यं, प्राग्हभ्यं, अविनयः, अलज्जा, निर्लञ्जता, प्रतिभा-भानं. IMPUGN. v. t. प्रत्या-एवा 2 P, विरुध् 7 U, निरा-क्र 8 U, अधरीकृ, प्रत्यादिश 6 P; See CONTRADICT. 2 अपबद् 1 A, विपरीतं वद्, निंद् 1 P, दोषं ग्रह् 9 P. IMPULSE, s. प्रवर्तनं, प्रणादनं, प्रवृत्ति f., प्रचादनं-ना, प्रोत्साहनं-नाः ' sudden i. ' आकस्मिकी प्रवृत्तिः, वेगः, सं-आ-वेग:. 2 हेत्:, कारणं, निमित्तं, प्रयोजनं -Ім-PULSIVE, a. प्रवर्तक, प्रणोदक, प्रोत्साहक, प्रचोदक. 2 आवेगरालि, सहसामवार्तन्, वेगानुवर्तिन्, संरंभिन्; ' pray, don't grow i.' सहसा-आकिस्मकवृत्त्या कर्मण प्रवर्ति-तं नाहेसि. =LY, adv. सहसा, आकस्मिकप्रवृत्याः

IMPUNITY, ८. दंडाभावः, दंडमुक्ति f. 2 अनपायः, अनपकारः, अञ्चति f., अहानि f., अनादाः, अहिसा, अपीडाः, 'with i. (to oneself)' अपकारं विना, स्वयमक्षतेन, आत्महानि विना

IMPURE, a. अशुद्ध, अशुष्ध, अपवित्र, अनिर्मेल, समल, अमेध्य. 2 गक्षे, निय, करमल, कृत्सित. 3 पांसल, व्यभिषारिन्. =LY, adv. अपवित्रं, अशुष्यत्. =ITY, =NESS, s. अशुष्यतं, अमेध्यता. 2 महः-लं, अशीषं, कालुष्यं, किहं, मालित्यं, अपह्रव्यं, See DIET. 3 गक्षेता, नियता. 4 पांसलता, लंपटच्यं, व्यभिषारः.

IMPUTE, v. t. आहह c. (रोपपति), संबंध 9 P, ब्र्व c., प्रसंज् c., निश्चिप 6 P; See ASORIBE. 2 अप-परि-वद् 1 U, आ-अधि-श्चिप, निंद् 1 P; See CEN-SURE. = ATION, s. (Act) आरोप:-पणं, कल्पना, संबंध:, प्रसंग:; 'i. of a crime' दोषकल्पना, दोषा- क्षेपः, दूवणं, अपवादः, कलंकः, परि(री)वादः; See Calumny.

In, prep. Gen ex. by loc.; अंतरे, मध्ये, in comp.; with verbs by नि pr. 2 (Denoting instrument, manner, time, direction) ex. by instr.; 'i. great intimacy' महता लेहेन; 'i. six days' बढहेन; 'i. a short time' अचिरण, अचिरात; 'i. breadth' विस्तारेण; 'drives i. a chariot' रथेन याति-चरति; 'i. a joyful mood' आनंदेन; 'i. order' क्रमेण, क्रमशः; 'i. small quantities' अन्यशः; 'i. the same manner' तदत, तथैन; 'i. as much as 'यतः, यहमान, यन, oft. by abl. or instr. of abstract nouns; See BECAUSE; 'i. as much as it arises from ignorance' अनियामूलत्वान.

INABILITY, s. असामर्थ्यं, दौर्बेल्यं, अज्ञानि f. INABSTINENCE, s. अस्यमः, अनिग्रहः

Inaccessible, a. अगम्य, दुर्गम, दुरासद, दुष्प्राप, दरारोह, गहन, विषमस्थ.

INACCUBATE, a. अयथार्थ, अनृत, अतथ्य, अगुद्ध. -LY, adv. अयथार्थ, अन्यथा.

Inaction, Inactivity, इ. आलस्यं, अनुयोगः, निव्योगात्त्वं, कार्यद्वेषः, औदासन्यं

INACTIVE, a. अलस, निन्योपार, निरुवम, अन्यवसाय; See IDLE: ' to be i. ' उदास 2 A.

INADEQUATE, a. अक्षम, अयोग्य, असमर्थ, अपर्यात, अनुचित, अनुक्ष्प.

INADMISSIBLE, a. अग्राह्म, अनुपादेय; 'i. into society ' अपाकेय, अपांक.

INADVERTENT, a. अनवधान, प्रमादिन, प्रमत्त, उपे-श्वक, निरवेक्ष, असमीक्ष्य-सप्तमादं-कृत. —LY, adv. स-प्रमादं, निरवेक्षं, अनवधानात, असमीक्ष्य, असावधानं. —INADVERTENCE, s. प्रमादः, उपेक्षा, अनविक्षा, अनवधानं.

Inalienable, a. প্ৰিন্তব, প্ৰন্থহাৰ্থ. Inamorata,-Inamorato, s. See Lover.

INANE, d. रिक्त, ज्व्य, अ-नि:-सार.

Inanimate, a. अ-वि-चेतन, नाणहीन, निर्जीव-Inapplicable, a. अनुषयोज्य, अनुषयन्न, अयोग्य,

अनुषित.
INAPPLICATION, s. आलस्यं, अनुयोग:, कार्यनिवृत्ति र्र.,
अप्रवृत्ति र्र., अमनोयोग:, अनुभिनिवेश:.

INAPPOSITE, INAPPROPRIATE, a. अयोग्य, असंग-त, अमस्तत, विरद्धः

INAPPREHENSIVE, a. निःशंक, अकृतोभय, वीतभय-INAPTITUDE, s. अपानता, अयोग्यता-

INAPTLY, adv. अस्थाने, असंगतं.

INARTICULATE, a. अन्यक्त, अस्पह, अस्फूट, अन्यक्त-

पद-वर्ण-अक्षर. =LY, adv. अस्पष्टं, अव्यक्तं; गृहदवाचाः Inartificial, अ. अकृतिम, सहजः

INATTENTIVE, a. अनवधान, निरपे(वे)क्ष, अना-सक्त, उपेक्षक, मंदादर, प्रमच, प्रमादिन, अनवहित, अ-निविष्टिक्चिन, जून्यहृद्य. =LY, adv. सम्मादं, अनवधा-नेन, प्रमादतः, असमीक्ष्य, अविमृह्य, निरपेक्षं. =INAT-TENTION, s. अनवधानं, अनपे(वे)क्षा, उपेक्षा, अनादरः, अननुरागः, अमनीयोगः, प्रमादः, जून्यहृदयत्वं. INAUDIBLE, a. अभाष्य, कर्णागोचरः; 'i. weeping' निःशब्दरोदनं.

INAUGURATE, v. t. अभिषिच् 6 P, अधिकारे निविद्यु c. 2 मित-छा c. (प्रतिष्ठापयित), संस्क् 8 U, उपक्रम् c., आ-रम् c. (रमयित). = ION, s. अभिषेकः, प्रतिष्ठापन, संस्कारः; उपक्रमः

INAURATE, See GILD,-ED.

INAUSPICIOUS, α . সর্গা, সাদাল, সাদর, সকল্যাগ (গা f.). -LY, adv. সর্গা, সর্গালর

INBORN, INBRED, a. सहज, नैसर्गिक-स्वाभाविक (की f.), स्वभावज, अंतर्भव.

Incalculable, a. अगण्य, संख्यातीत.

Incandescent, a. पञ्चलन, उत्तम, अत्युष्ण. -Incandescence, s. अत्युष्णता, उचंदता.

INCANTATION, 8. मंत्र:, अभिचार:, योग:, मंत्रप्रयोग:, माया; ' to use i. s ' मंत्रे: वज्ञीकृ 8 U or मुद्द c., अभिचंत्र 10 A, अभिचर c.

Incapable, a. अक्षम, असमर्थ, अशक्त, अपर्योत, अ • नुचित, अयोग्यः

Incapacious, a. अष्यु, अविपुत्त, अविद्याल, सं-कट, संवाध

Incapacity, s. असामध्यं, अञ्चल्ति f., अनहेता, अ-योग्यता, अपात्रता. 2 मेधाभाव:, बुद्धिहीनता

INCARCERATE, -ION, See IMPRISON,-MENT.

INCARNATE, a. मूर्त, मूर्तिमन्, देहवत, श्वारिन्, श्वरीरबद्ध, देहिन, सश्चरीर. 2 अवतारिन, मनुष्यरूपधारिन,
गृहीतदेह, मनुष्यरूपेण अवतीर्ण. —ION, s. अवतारः;
शरिधारणं, देहमहणं, मूर्तिमना, सश्चरीरता; better
by (a.); See EMBODY also.

INCASE, v. t. भांडे नि-भा 3 U or निविश् c. 2 पि-भा, आहु 5 U, आ-परि-वेष्ट c., परि-आ-च्छद् 10.

INCAUTIOUS, त. असमीक्ष्य-अविमृत्य-कारिन, साहसिन.
2 अनवधान, प्रमादिन, प्रमत्तः — INCAUTION, s. प्रमादः, असमीक्षा; See INATTENTION.

Incendiary, s. गृह-अगार-दाहिन m. -Incendiarsm, s. गृहदाह:.

Incense, इ. धूप:, तुरुष्तः, पिडतः, सिद्धः, यावनः (olibanum); यक्षधूपः, सर्जरतः, रातः, सर्वरतः; 'artificial i.' इत्रधूपः, कृत्रिमधूपकः. -१. ६. धूप् 1 P, 10, धूपेन वास् 10. 2 दिन्जू ८., दृदीप् ६., सं-

भुभ 10, भुग c, कुष c., प्रकृत c.; See Enrage. -- Indensory. s. ध्रापात्र-भाजनं

INCENTIVE, अ. प्रलोभनं, प्रचोदनं, प्रवर्तनं, बत्तेजनं, प्रो-त्साहनं, प्रत्णं, प्रणोदनं, बद्बोधकं 2 कारणं, निभिन्तं, प्रयोजनं, हेतुः. = व. प्रवर्तक, प्रचोदक, &c.

INCEPTION, 8. SITH:, SURH:

INCERTITUDE, s. विकल्प:, ज्ञांका, अनिर्णय:.

Incessant, a. सतत, अविरत, अनवरत, अविष्ठित्र, अविश्रात, मसत्त. -Lv, adv. अनवरत, सतत, अजस्त, अविष्छेद, अश्रात, सर्वेदा, मसर्क, निरंतर, अभीक्ण.

Incest, s. क्यभिचार:, अगम्यगमनं; oft. by गमनं; 'i. with a mother' मातृगमनं; स्वस्यमनं, &c. —vous, a. अगम्यगामिन्, व्यभिचारिन्; 'i. son' गुरुतल्यगः; मानगामीः

Inon, s. अगुल:; 'not even an i. ' न रेखामात्रमपि, नाल्पमपि; 'by i. es ' अल्पाल्प, अल्पज्ञ:.

Inchastity, s. ब्यभिचारः; असतीत्वं, पांसुलता (of women).

Inchoate, त. उपन्नांत, अविरप्रारब्ध. 2 असंपूर्ण. -ION, इ. उपन्नमः, प्रारंभः

INCIDENT, ६. वृत्तं, वृत्तांतः, व्यतिकरः, प्रसंगः, संगति f., घटनाः 2 उपाख्यानं, प्रासंगिककथाः - AL, a. प्रासंगिक-आन्वंगिक-आगंतुक-आकिस्मक-आपतिकः-नैमित्तिः क (की f.), आहार्यं, आगंतु, अपस्तुत, अपकृतः, 'i. cause' आगंतुकारणं, कार्यनिमित्तः - ALLY, adv. प्रसंगतः, प्रसंगवद्यात्, यदृष्ट्य्या, कथाप्रसंगन, कार्यकारणतः, दैवात्, आगंतुकतयाः

INCINERATE, v. t. भरमसान्त्र 8 U, भरमीक.

INCIPIENT, a. आरब्ध, डपकांत; प्रथम, अग्र,

INCISE, v. t. छिद् 7 P, कृत् 6 P, तक्ष् 1, 5 P; See Cut. = ION, e. छेद:, कतेनं, क्षतं, भेद:.

Incire, v. t. पहत c., प्रोत्सह c., प्रेट् c., प्रचुट् 10, प्रणुट् 6 P or c., डद्युज् 10; (anger &c.) उद्दीप् c., उत्तिज् c., संपुक्ष् 10. 2 आ-समा-धस c. - ATION,-MENT, s. प्रोत्साहनं, प्रचीदनं, प्रवर्तनं, प्रेरणं, उत्तेजनं. 2 Incentive, q. v.

Inclement, a. निष्ठुर, कर्कता, निष्ठुण, निर्देष- 2 (Of weather) उम, कठार, रूक्ष, असीम्य, तीक्ण, तीन, प्रचंद- 3 बात्युष्टिमन्. – Inclemency, s. अदया, अकारुष्य, रूक्षता, कद्वता

Incline, v. i. नम् 1 P, अव-आ°-,नमीम् 1 P. 2 प्रवण-a. भू: 'favourably i. ed towards her by (her) penance' तपसा तत्त्रवणीकृतः (K. IV. 42); gen. ex. by जील in comp.; 'i. ed to favour' अनुमह्जील; or by इव 6 P, वांक् 1 P; by मनस् or काम with inf. form, or by desid. forms. =v. t. आ-अव-नम् o. (नमपति), भावज्ञ 10. नमीक. 2 मनणीक. प्रवत o. नि-इह-मुंक् 10,

भोत्सह e., मृद e.; See Incide. = s. इस्सिंपणी or अवसिंपणी भूमि:, प्रवणा भूमि:. = Ation, s. प्रवृत्ति f., प्रवाह:, प्रावण्यं; gen. ex by चीलता-स्वं or आलु-ता-स्वं in comp. or by desid. forms; 'i. to fall' पतनचीलता, पत्यालुता, पिपतिषा. 2 भाव:, अभिलाष:, इच्छा, कामः, छंद:, छंदस् n., रुचि f., चित्तप्रवृत्तिः; 'following one's own i.' कामचारिम्, स्वच्छंद, स्वरवृत्त, कामचार, स्वर, स्वरवृत्त, कामचार, स्वर, स्वरिन्. 3 आ-,नित f.; 'i. of a planet's orbit to the ecliptic' परमापम:. = ED, a. नत, आवर्जित. 2 प्रवर्तित, प्रवण, in comp., जील or आलु in comp. or by desid. forms.

INCLUDE, v. t. परिप्रह 9 P, अंतर्गण 10, समाविज् c. अंत: कल 10, परिसमाप-अभिन्याप- 5 P, प्रतिसं-इ 1 P; gen. ex. by अंतर with भ-गम-पत 1 P or go 1 A (with nom. of what is included). 2 आ-धा 3 U, ध 10, आ-टा 3 A, गर्भ in comp. -ED, a. अंत्रभीवित, अंत्रीणित; परिगृहीत, अंत्रभूत, अंतर्गत, अंतर्वितिन, समाविष्ट, सहित, अवांतर, गभित, अभिन्यातः गर्भ in comp.; 'i. space ' अंतराल:-लं. अभ्यंतरं; 'those persons i.' तात्ररान समाकलय्य, तैर्नरे: सह. -ING,-INCLUSIVE, a. परिप्राहिन, अभि-व्यापक; oft. by सह, or सहित a.; 'both days i.' द्याभ्यामापे दिनाभ्यां सह. उभयदिनसहितं: 'then enter a hermit with two others (three i. himself)' ततः प्रविज्ञत्यात्मनाततीयो वैखानसः (S. 1). - Inclusively, adv. साकल्येन, अहेषिण, स-हित. -Inclusion, s. अंतर्भाव:, अंतर्गणना-नं, स-मावेश:-शनं, परिग्रहः, अभि-,न्याति री., प्रतिसंहारः. Incognito, a., adv. प्रचन्न, अलक्षित, प्रचन्न-

Incognito, a., adv. प्रच्छन्न, अलक्षित, प्रच्छन्न गृत-रूप; प्रच्छन्नं, गृत-अलक्ष्य-रूपेण, निभृताकारेणः

Incoherent, a. असंगत, असंबद्ध, अनन्वित. -Ly, adv. असंगतं, अनन्वयं. -Incoherence, s. असं-बंध:, असंगति f., अनन्वयं., असंदर्भः.

Incombustible, a. अदाद्य, दुरीह्य.

Імсоме, s. आय:, उदय:, आगम:, धनागम:, अर्थ-प्राप्ति f., धने।दय:

Incommensurate, a. अतृत्य, असमान; अवनुरूप; अपर्यात, न अलं.

Інсомморе, v. t. वीद् 10, किश् 9 P, आयस् с.; 'don't i. yourself ' अलमायासेन. – Інсомморіов, а. अनुपयुक्त, स्थाप्य. 2 केश-पीडा-कर (री f.), असुखद, हपराधिन.

Incommunicative, a. बाग्यत, मितकाच्, मितकथ, भाषणविरक्त, संलापविमुख (की f.).

INCOMPARABLE, a. अतुल, अनुपम, अद्वितीय, निर-पम, अप्रतिम, अप्रतिरूप, अनुपमय.

INCOMPASSIONATE, a. निर्मण, कूर, नृश्वंस, निर्देय; See CRUEL.

INCOMPATIBLE, a. See INCONSISTENT.

INCOMPETENT, a. अक्षक्त, असमर्थ, अयोग्य, अकर्म-क्षम, अनलकर्मीण. -Lv, adv. अयोग्य, अक्षमवत् -INCOMPETENCE,-cv, s. अक्षमता, असामध्य, कार्योक्षमता, अपर्याति f.

Incomplete, a. अपूर्ण, असमात, अनिध्यत्र, साव-श्रेष. 2 विकल, न्यून, छुत, हीनांग, न्यूनावयव, लुतावयव, असमग्र. – LY, adv. अपूर्ण, सावशेषं, अपूर्यातं, वै-कल्येन, असमस्तं. – NESS, e. अपूर्णवा, असमाति f. 2 वैकल्यं, न्यूनता.

Incomplex, Incomposite, a. अमिश्रित, अ-संकीर्ण, शृद्धः

Incomprehensible, Inconceivable, a. अ-ज्ञय, अगस्य, दुर्वोध, अर्षित्य, अविभाज्य, अग्राह्म, अ-बोधगस्य, अतक्षे, अधीगस्य, बोधातीत; इंद्रियातीत, अर्तीदिय, इंद्रियागीचर

Inconclusive, a. अनिर्णायक, अप्रमाण, अनिश्चायक. - LY, adv. अप्रमाण, प्रमाण विना, अनिर्णायकत्वेन.

INCONORUOUS, α. असंगत, विरुद्ध, असंबद्ध, अनुप्पत्र — NESS, — INCONORUITY, s. विरोधः, असंगत, f., अनुपप्ति f.; oft. by क्ष-कः; See Congruous. Inconsiderate, α. असमीक्ष्य-अविमृश्य-कारिन, अविवेकिन, अविमर्शिन, साहसिन, प्रमत्त, असावधान; 'an i. deed 'साहसे. — LY, adv. अविमृश्य, असमीक्ष्य, अविचार्य, सहसा, निर्विवेक, सरभसं, अ्नालेखिन, निरवधानं, प्रमादतः, साहसेन. — NESS, s. अविमर्शः, अविवेकः, असमीक्ष्यकारिन्वं, अविचारणा, असमीक्षाः

Inconsistent, a. असंगत, विरुद्ध, विरोधिन, अ-संबद्ध, अनिवत, विसंवादिन, विगीत, विपरीत; परस्पर-विरोधिन-विरुद्ध, परस्परपाहत, संकुल, पूर्वोपरिविरुद्ध, क्किष्ट; oft. ex. by विसंवद् 1 U, विरुध् pass., विग-वद; See Consistent also. - Ly, adv. विरोधेन, विरुद्धं, विसंवादेन, परस्परविरुद्धं. - Inconsistence, oy, s. असंगति f., असंबंधः, अनन्वयः, विरोधः, वैपरीन्यं, विभेदः, असाइत्यं, विसंवादः, विपति-पत्ति f., परस्परविरोधः, विरोधोक्ति f.

Inconsolable, a. अज्ञारण, निर्विनोद, शोकाकुल-Inconsonant. a. See Inconsistent.

Inconstant, a. अस्थिर, अदृढ; चल, चंचल; तरल, लोलमति, चलचित्त. - Inconstancy, s. अस्थेयँ, तरलता, चंचलत्वं; See Teckle, Mess.

Incontaminate, a. ঝকলক, অধুধিন, দৰিদ-Incontestable, Incontecventible, a. নিবি-বাহ, অধিকাণ, অসন্যাহ্ণথৈ, নি:संदेह, सুনিছিন-

बाद, अविकार्य, अमत्याक्ष्यप, निःसदह, सानाश्वतः
INCONTINENT, a. असंयत, अवित्ति, अणितेंद्रिय,
व्यभिचारिन्.—INCONTINENCE, s. असंयत्, अदमः,
अयमः, अजितेंद्रियत्नं, व्यभिचारः, स्रोपटभ्रं, इंद्रियादनः
INCONTENT, a. अनुपयुक्त, अनुचित, अपर्यात,
अयोग्या, अदित, अस्यकर-केम्बकर-(री.); केम्बद,

दुःखावह, उपरोधक, दुःखद, — Інсонувиванов, इ. अयोग्यता, अनीचित्य, अनुपयोगः, अपर्याप्त f. 2 केशः, असुखं, उपरोधः, पीडा, आयासः, आयास-केश-हेतुः-कारणः = v. t. इप-दृध् 7 U; बाध् 1 A, पीड् 10; See Convenience.

Inconversant, a. ঝন্দিয়, ঝ্রিয়; ঝন্থার.
Incorporate, v. t. संদিশু 10, संহत 2 P, संपुज्
7 U, 10, संदज् 6 P, संक्षिप् c., एक्षिफ् 8 U.

–v. i. एकीभू, संदज्-संपुज-pass. =ION, s. संयोग:,
संक्ष्य:, संमिশ्रण, संसर्ग:

INCORPOREAL, a. अज्ञारीरिन, विदेह, निरवयव.

Incorrect, त. अजुद्ध, अजुष्धि, सदोष, दोषवत्. 2 अ-सत्य, अयथार्थ, वितथ; 'i. in conduct ' दुकृष, दु-राचार. =LY, adv. निथ्या, अन्यथा, अतथ्यं, अयथार्थ; अजुद्धं. =NESS, इ. अज्ञीचं, अजुद्धता, असत्यता, ६६०. Incorrigible, त. अज्ञीस्य, असमाधेय, ज्ञिक्षातीत, असास्य, अप्रतिसमाधेय.

Incorrupt, a. अदुष्ट, शुचि, पवित्र, शुद्ध. = NESS, e. श्चिता, शुद्धताः

Incorruptible, a. अनाश्य, अदूष्य, अक्षयः

INCREASE, v. i. वृध् 1 A, वि-सं-प-परि°, एध् 1 A, स-ऋध् 4, 5 P, हक्षाय् 1 A, आ-स्य 1 A, वृद्धि या-इ 2 P or गम् 1 P or प्राप् 5 P, प्र-डप-चि pass., मुई 1 P, (सुमूई सहजं तेजो हविषव इविभूजां R. x. 79), प्रहह् 1 P. 2 विस्तृ-वितन्-pass., वि-प्र-स्न 1 P. =v. t. वृध् ८., एध् ८., ऋध् ८., आन्य ८., स्काय् ८. (स्कावयति), आगम् ८., बृंद् ८., वृद्धि नी 1 P, प्रहृ ८., प्र-डप-चि 6 U. 2 विस्तृ ८., वितन् 8 U, प्रस् ८. = श. वृद्धि-स्क्तितिसमृद्धि त., उप-प्र-चय:, वर्धनं, आप्यायनं, बृंदणं, डजति त., विस्तारः, आधिक्यं - ING, व. वर्धिष्णु, प्रचीयमान, प्रदेहिन्; See Grow.

INCREDIBLE, a. अश्रद्धेय, अविश्वास्य, प्रत्ययातीत, वि-श्वासान्हें, अतिप्रत्यय-विश्वास, अप्रमाणभूत.

INCREDULOUS, a. अभवालु, अपत्ययिन, श्रंकाश्रील, अविश्वासशील. =Lx, adv. साशंकं, अमत्ययेन. =Ix-CBEDULITY, s. अपत्ययः, अभवा, अविश्वासः

INCREMENT, See INCREASE (&.).

Incriminate, v. t. अभियुज् 7 A, 10; See Accuse.

INCUBATE, v. i. अव-स्था 1 A, अंडानामुपरि संविध् 6 P, अंडानि पृष् 1, 9 P. -ION, s. अंडपोषण-

Incubus, s. कुर्बम:, दु:स्वम:.
Inculcate, v. t. अनु-, बास 2 P, उपदिश्च 6 P,
(चित्ते) निविद्य c.; शिक्ष c.; See Impress.

INCULPATE, v. t. See CENSURE.

INCUMBENT, a. अवलंबिन्; आश्रित, व्यरिस्य. 2 अ-वहयकः; oft. ex. by pot. pass. part. or अर्दे 1 P. - s. अधिकृतः, नियोज्यः, इतिमुख् कः, इति-भौगिन-धौरिन कः Inoue, v. t. भज् 1 U, आधि 1 U, आदि 5 P, लम् 1 A; आवह 1 P, इत्यद् c.; gen. ex. by इ-या-2 P, गम् 1 P & with object, by pot. pass. part., और 1 P or और, योग्य, भाजनं, पात्रं, in comp.; 'he i. s blame' बाच्यतां याति, दोवभाजनं-दोवभाक्-दोवभाक्-रोवपात्रं-भवति; 'i. s debt' ऋणं क-रोति; 'you will only i. sin' पापमेवाधयेथा:; 'i. s a penalty' दहयो भवति, दहमहैति.

Incueable, a. असाध्य, अज्ञाननीय, दुद्यचार, अप-तिकार्य, अपरिहार्य, असमाध्य, निरुपाय.

Incubious, a. अनुत्सुक, अजिज्ञासु, अकुत्हितन्

Incursion, s. अवस्कंद:-दनं, अभित्रव:, उपप्रव:, आक्रम:, अभिप्रयाणं, अभिग्रह:; 'to make i. s' अवस्कंद् 1 P, अभिद्रु 1 P; See Attack. - Incursive, a. उपप्रविन्, उपद्रविन्.

INCUEVATE, v. t. नम् c., आवृज् 10, भुज् 6 P, आकृष् c. = ION, s. आ-,नित f., आकृष्वनं.

Indebred, a. क्षिन्, क्ष्यमस्त-बद्ध. 2 टपकृत, अ-नुगृहीत, कृतोपकार; 'I am i. to fortune' दैवेना-नुगृहीतोहिम-

INDECENT, a. माम्य, अश्लील, अवाच्य, अथाव्य. 2 अविनति, विनयश्च्य-रिहत, निर्मर्थोद, अतिक्षांतमर्थाद-विनय; भशिष्ट, असम्य, शिष्टाचारविरुद्धः 3 अयुक्त, अम्याय्य, लञ्जाकर (शि.), निय, निर्लेज्जः —Le, adv. गिंहतं, अश्लीलतया, अविनयन, अमर्थोदं, अयुक्तः —Indecency, a. अश्लीलता, प्राप्यताः 2 अविनयः, अमर्थोदा, अशिष्टता, मर्योदातिक्रमः 3 अयुक्तता, अनुप्यति ति, नियता, गर्धता, अन्यायः, कुरीति ति, अनीति ति, अन्याः, कुरीति ति, अनीति

Indecision, s. संदेह:, अनिर्णयः, अनिर्धारणं, विक-रूपः, संक्षयः, अनिषयः, वितर्कः, आक्षंका, द्वापरः 2 विकल्प-वितर्के-ज्ञीलता, संदिग्ध-अस्थिर-मतित्वं, चल-षित्तता, लील्यं, चंचलताः

Indecisive, a. संदिग्ध, अनिर्णात, अनिश्वित, सविक-स्प, अनिर्णायक. 2 विकल्प-वितक-संदेह-शील, अस्थिए-संदिग्ध-स्रोल-मित, भी,-बुद्धि,-चित्त, अनवस्थित, चल-चित्त, दोलायमान्चित्त; See Fickle. =1x, adv. अनिश्वित, सर्वदेह.

Indeclinable, a. अध्यय, अविकार्य, अविभक्तिकः; 'an i. word' अध्यय:-यं, निपात:.

INDECOROUS, INDECORUM, See INDECENT.

INDEED, adv. नूनं, खलु, किल, नाम, वस्तुतः, परमा-र्थतः, सत्यं, तस्वतः, अर्थतः, भुवं, तावत्, हि, एव.

INDEFATIOABLE, a. अक्रांत, अश्रांत, अविवण्ण, म-होत्साह, बहुभमक्षम, भनिर्विण्ण; See Assiduous. Indefensible, a. अरक्षणीय, अग्रतिपादनीय, अनुत्तर.

Indepensible, a. अरक्षणीय, अमतिवादनीय, अनुत्तर. Indepensive, a. अनियत, अनिश्चित, अनिर्दिष्ट, अलक्षित. Indelible, a. अक्षर, ज्ञासत (ती f.), अनारंग्न, अ- Indelicate, a. मान्य, अञ्चील. 2 अविनीत, अशिष्ट, असन्य, अयुक्त; See Indecent.

INDEMNIFY, v. t. (खार्ति) पूर् 10, निष्कु 8 U, निस्तु c., अपाइ, प्रतिक, शुध् c., प्रमृज् 2 P or c., क्षेमं प्रतिवि-धा 3 U. — INDEMNITY, s. क्षति-हानिपूरणं, क्षतिनिष्कृति f.-निस्तारः, अपकारशुद्धि f., प्रतिकलं, क्षेमप्रतिविधानं, योगक्षेमः; 'a paper granting i.' अभयपर्व, रंडाभयपर्व.

INDENT, v. t. दंतुरीक 8 U, भंगुरीक; अनुक्रकचं छिद् 7 P or अंक् 10. -ATION, s. भंग:, छेद:, भंगुरी-करणं. -ED, a. दंतुर, दंतुरित, भंगुर, सभंग, अनुक्रकच, -URE, s. प्रतिज्ञा-नियम-पनं.

Independent, a. स्वाधीन, अनायम, स्वायम, स्व तंत्र, आत्मायम, आत्मतंत्र, अनाधिक, अपरायम, अ-वि-वम्र, अपरतंत्र. 2 स्वेरिन, स्वच्छंद, स्वैरवृत्ति, स्वैर, स्वैर-काम-चारिन, यादिष्डक (की नि.), निर्यंत्रण, अनियंत्रण, स्वेच्छाचारिन्, See Free; 'i. of ' विमुच्य, विहाय, विना; See Except, निरपेक्ष, अनपेक्ष, in comp, बाह्यनिमित्तनिरपेक्षमपि स्वाभयं कार्य भवति (S. B. 508) 'i. of external causes' &c. —LY, adv. स्वातंत्र्येण, स्वैरं, स्वेच्छया, स्वच्छंदं, अनायमं, यद्च्छ-या, यथेष्टं, यथाकामं, स्वतंत्रं, अन्यनिरपेक्षं. —Inde-Pendence, s. स्वातंत्र्यं, आत्माधीनता, अपरवज्ञता, अपारतंत्र्यं, स्वाच्छंदं, स्वैरता, यदच्छा.

INDESCRIBABLE, a. अकथ्य, अतिकथ, वारिवभवाति-वृत्त, वर्णनातीत, वर्णनाविषय, अवर्णनीय, अनिवांच्य; oft. by कः-का-कि-with आपि; काप्यभिख्या तयोरासीत् (R. I. 46) 'an i. splendour' &c.; 'the splendour of that pair is simply i.' कि क-ध्यते श्रीहभयस्य तस्य (K. VII.78).

INDESTRUCTIBLE, a. अक्षय्य, अनुभर, अनाइब, अ-विनाशिन, अजर, अक्षयिन

Indeterminate, a. अनियत, अनिर्देष्ट, अनिर्णीत, संदिग्ध, सनिकल्प, अलक्षित; अपरिमित. =10%, s. Indecision, q. v.

INDEX, s. सृचि (ची)पनं, सृचि-ची f., निघंदुः, अनुक्रमणिका. 2 प्रदेशि (श)नी, दशैकः: 3 (Indicative of) ex. by ज्ञापक-सृचक-गमक-a., तदेव
गमकं पांडित्यवैदग्ध्ययोः (Mal. 1) 'that only is
the i. of wisdom and skill'; See Indicate.
India, s. भारतं, भ(भा)स्तवर्षं, जबुद्दीपः: =InDIAN, a. भारतीय, भारतदेशीय.

INDICATE, v. t. स्च् 10, छत् ८., वि-अंज् 7 P or с., गम् ८. (गमयति), प्र-निर्-दिश् 6 P, प्र-दृश् ८., वृध् ८., प्रकटीक 8 U, आविष्क, निरूप् 10, प्रकाश् ८., शा ८. (शापयति), नि-आ-विद् ०., लक्ष् 10, निर्वेष् 2 P or ८., अभि-धा 3 U; अवगम् ८., प्रति-इ ८. (प्रस्पाय-पति), पिशुनयति (D.). — ION, इ. लक्ष्णं, चिन्नं, लिंगं,

गितं. 2 (Act) प्रकाशनं, निर्देशः, प्रदर्शनः = IVE, = ORY, a. दर्शकः, गमकः, स्चकः, व्यंत्रकः, व्यंत्रकः, वाष-कः, ज्ञापकः, निर्देशकः, बोधकः, पिश्चनः; 'i. of equallove' तुल्यानुरागिपश्चनं (V. 2); 'i. mood' स्वार्थः. INDICT, v. t. अभिग्रज् 7 A, 10, अपवद् 1 A. = MENT, s. अभिग्रज् 7 मिश्चलं अभियोगपनं

INDIFFERENT, a. सामान्य, मध्यम, विगुण. 2 समभाव, समबुद्धि, समद्धि, समद्धिन, समपक्ष, तटस्थ,
अपक्षपातिन, निःसंग, मुक्तसंग. 3 निरपेक्ष, अनपेक्ष,
निरादर, अनिभलाव, निरिभलाव, निरीह, निस्यह, विरक्त,
निरुत्तुक, अध्यप्र; 'to remain or be i. ' उदास्
2 A or उप-इंक्ष् 1 A, किमिन्युदासते भरताः (Mal.1);
(in good sense) माध्यस्थ्यं अवलंब् 1 A, माध्यस्थ्यमिष्टेप्यवलंबक्तेथे (K. I. 52). - LY, adv. निरपेक्षं, निरत्सुकं, निरिभलावं 2 मध्यमत्या, सामान्यतः.
- INDIFFERENCE, s. औदासिन्यं, माध्यस्थ्यं, विरक्ति
f., वैरान्यं, अनिभलावः, अनपेक्षा, अनिहा, अस्यहा, निःस्यहता, निरीहता, निःसंगता, ताटस्थ्यं 2 प्रमादः, उपेक्षा, अमनोयोगः, अनवेक्षा, अनविधानं, अनादरः 3
समभावः, अपक्षपातः, असंगः

Indigent, a. दीन, दरिद्र, अधन, दुर्गत, निःह्व, अ-किंचन; See Poor. -LY, adv. दीनवत, सकार्पण्य, सदैन्यं. -Indigence, s. दैन्यं, दारिश्चं, निर्धनता, दुर्ग-ति f., दःस्थिति f., निःस्वता, अकिंचनत्वं

Indigenous, a. स्वदेशोद्भव, स्वदेशीय, स्वदेशजात. Indigestion, s. अजीज, अपाकः, अग्निमांदां, मंदा-ग्रिः, अञ्चविकारः, अञ्चापरिपाकः. - Indigestible, a. टप्पच, दर्जर, अर्ज्य.

Indignant, a. कोपाकुल, इन्द्रमन्यु, समन्यु, सरोष, संरभिन्न, कुपित, अतिकुन्द, अतिरुष्ट, जातामर्ष, संजात-कोप, दीतकोप. =Lx, adv. सरोष, सकोप, सामर्ष, सको-ध. =Indignation, s. मन्युः, संरभः, कोपः, रोषः, क्रोधः, अमर्षः, रुष्ट् र-, प्रतिधः, क्रध् र-, गुरुकोपः-

Indignity, इ. अप् व)मानः, परिभवः, अवज्ञा, अ-नादरः, टपेक्षा, अवधीरणं-णा, तिरस्कारः, धिक्कारः; See Disgrace, Insult, also.

Indigo, s. नीलं; (plant) नीलीं, काला, ही-तिकका, ग्रामीणा, मधुपणिका, रंजनी, भीकली, नुत्था, ग्रीणी, दोला, नीलिनी, मेला, नणीं

Indirect, a. अनुजु, वक्त, कुटिल, जिद्य, परीक्ष; 'i. tax'; परीक्षकर:; 'i. hint' वक्रीक्ति f., भगि-भाषणं, वक्रभणित, भंग्युक्तिः, भगि-पी f. =Lx, adv. भंग्युक्त्या, वक्रीक्त्या. 2 वर्क, कुटिल, अनुजु, असरल, तिर्यक, तिरस्

Indisorenible, a. अन्तयक्ष, अन्यक्त, अन्हिगीचरIndisorent, a. अविमृत्य-असमिक्य-कारिन्, अविचक्षण, अदूरदार्शिन्, अविवेचक, अनीतिक्त, अमितनत्,
विवेकहान-जूल, अनवहित. — LV, adv. अविमृत्य,
असमिक्य, अविचार-असमीक्षा-पूर्वे

-INDISCRETION, 8. अविवेकः, अविचारः-रणा, असमीक्षाः, अविकता, अविमर्जाः, असमीक्ष्यकारिता- त्वः अनवधानं, प्रमादः, अनवेक्षाः

Indiscriminate, a. आविविक्त, निविद्योग, अपरि-च्छित्र, अप्रथकृत. 2 संकुल, संकीर्ण, अध्यवस्थित. —Ing,—Ive, a. अविवेकिन्, अविद्योगक, निविदेक. —Ion, s. अविवेकः, अविचार:-रणा, अपरिच्छेदः, अविज्ञानं. —Lx, adv. अविविक्तं, निविद्योगं. 2 संकुलं, संकीर्णं, अक्रमेण, कमं विनाः

Indispensable, a. अवश्य, अपित्याज्य, अपित-हार्य, अवश्यकार्य; 'an i. duty 'नित्यकर्म.

Indispose, v. t. विरंक् c., विमुखीक 8 U, अहर्षिविर्त्ति-त्याद् c. or जन् c., प्रतिकूल-a. क्रुः न प्रवृत् c.
2 अस्वास्थ्यं जन् c. =ED, a. विरक्त, विमुख-पराङ्मुख (खी f.), अनिच्छु, अननुक्ल, देषिन, प्रतिकृत,
अप्रवृत्त, अनभिलाषिन. 2 अस्व (मु)स्थ, अस्व (मु)स्थन्नार्रार; 'severely i.' वलवदस्वस्थन्नारीर. =ITION, s. विरक्ति f., विरागः, अहषि f., विमुखता,
अनिच्छा, अनीहा, अप्रवृत्ति f., अस्वहा, प्रतिकृत्ता. 2
अस्वास्थ्यं, असुस्थता, न्नारीरास्वास्थ्यं.

INDISPUTABLE, a. See INCONTESTABLE.

Indissoluble, a. अभेच, दुर्भेच, अलंघ्य; सुब्ढ, वृढबद्ध, सुसंहत. 2 अहाच्य, अक्षरणीय.

Indistinct, a. अञ्चल, अस्पृट, अस्पष्ट, अमकाक्षा, अमत्यक्ष. 2 संकुल, संकीणे; 'an i. speech' स्लिष्ट, अविस्पष्ट. —Lx, adv. अञ्चल, अस्पष्ट. —NESS, s. अञ्चलि f., अस्पष्टता.

INDITE, v. t. step 6 P.

Individual, ३. व्यक्ति त., पुरुष:, एकजन:, अवयवः - «. व्यक्तिगत, अव्यापक, अध्यापित, एकः - ITY, ३. ध्यक्तिता, अव्यापकत्वः, व्यक्तिः. 3 १थक्ते, पार्थक्यं, ममता - LY, adv. एकैक्जः, प्रत्येक्जः, एकैकं, प्रत्यवयवं, अवयवज्ञः, १थक् १थक्

Indivisible, a. अविभाज्य, अभेष, अनंत्र्य, निरवयव. Indocile, a. अविनेय, अवत्र्य, अविभेष, अवत्राम, दुर्दम, दुर्दात, अन्धीन, अनायत्त, स्वैरिन, स्वच्छंद. Indocibinate, v. t. See Advise.

INDOLENT, «. तंद्रिक, अलस, तंद्राकु, मंद, निरुचम, उद्योगिवरक्त, कार्यदेषिन, कार्यविमुख (खी f.), निश्चेष्ट, निरुत्साह, जड, मंदक्रियः – LY, adv. निरुचमं, अलसवत, मंदतयाः – INDOLENCE, इ. तंद्रा, आलस्यं, तंदि-द्री f., मंदता, जाडचं, अनुयोगः, कार्यविमुखता, अनुसाहः, कार्यदेषः

Indomitable, a. दुर्दम, दुर्दांत, अदम्य, अद्युग्य. 2 अदीन-अकृपण-चेतस्, अन्युन्साहबत्, उदसन्त

Indubitable, a. असंदिग्ध, सुनिधत, अनाश्चन्य, नि:संशय; See Certain.

INDUCE, v. t. ang-aft 1 P, ngg c., sc-fa-go 10, ngg 19, nhag c., ac c.; See Incire. 2 an-

कृष् 1 ए, प्र-वि-सुभ् e., ह 1 P; oft. ex. by causal forms. 3 दत्यद् c., जन् c. (जनयित), सं-दर्भू o., आवह 1 P. 4 प्रवृष् o. – MENT, s. प्रोत्साहन, प्रवर्तन, अनुनयः; प्रवोदनं 2 कारणं, हेतुः, निमित्तं, प्रलोनमं, See Incentive. – Induction, s. अनुमानं, अपवाह:. – Inductive, a. आनुमानिक (की f.). Induct, v. t. धर्माधिकारे नियुज् 7 A, 10. – 10n, s. प्रतिष्ठावनं.

INDULGE, v. i. MI-HI pass., MIHTH-FATA- a. H 1 P (with loc.); सेव् 1 A, भज् 1 U. -v. t. डप-,लल 10, उपच्छंद 10; अनुग्रह 9 P, तृप c., तृष् c.; अन-वृत 1 A, अनुरुष 4 A, अनुवि-धा 3 U, अनु-प्रविद्या 6 P. पर 10. 2 अन-ज्ञा 9 P, अन-मद् 1 A, अन-मन 4 A, क्षम 1 A, 4 P, डावेश 1 A, न विरुध् 7 U, न संयम 1 P, न निप्रह 9 P, न निष्ध 1 P. -ENCE, s. आसक्ति f., निरति f., सेवा, आसंगः; जीलता-आलता- in comp. 2 अदम:, अनिषेध:, असं-यमः, अनिग्रहः, अप्रतिरोधः 3 तीषणं, तर्पणं, अनुवर्तनं, लालनं, उपच्छंदनं, अनुरोधः, अनुविधानं, अनुवृत्ति f-, अनुवृत्तं, छंदीनुवृत्तं. 4 प्रसादः, अनुग्रहः; अनुज्ञा, अनु-मित f. =ENT, a. सदय, अनुप्रह्जील, अनुप्राहिन, अनुकल, अनुकपक, करुणात्मक. 2 छदोनुवर्तिन, छंदानु-रोधिन, अनुविधायिन्. -ENTLY, adv. सानुरोधं, छंदो-नरीधन, सदयं, सानुप्रहं, सकारण्यं.

INDURATE, v. t. घनीक 8 U, दृढीक, संहन् 2 P. -v. i. घनीभू. -ION, s. घनीकरणं, काठित्यं, घनीभावः, घनताः

Industry, ८. डयमः, उद्योगः, व्यवसायः, अध्यवसायः, दत्साहः, यत्तः, अभियोगः, चेष्टा, क्रिया, कार्योभिनिवेशः, कर्मश्रीलता, कार्यप्रसिन्न-प्रवृत्ति र्रः, अभ्यासः, अनालस्यं, परिश्रमः, आ-प्र-यासः, सोयोगताः =1008, ८. उद्यमिन, उद्योगिन्, व्यवसायिन्, सोयमः, सोयोगं, सोत्साहः, अन्तस्तं, कार्यासन्, कर्मश्रीलं, कर्ममिन् क्रांतिमः, कर्मश्रीलं, व्यक्तं, उद्यन्, कर्मप्रसितः =1008Lx, ८००. सोयमं, सोयोगं, सोत्साहं, सप्रयत्नं, प्रसन्तं, अभिनिवेशेनः

INEBRIATE, v. t. मद् c., मद् उत्पद् c. =ED, a. मत्त, श्रीव, मदोन्मत्त, उत्मद. =ION, s. मदः, मादः, कत्मादः, क्षीवताः

INEFFABLE. Q. See INDESCRIBABLE.

INEFFECTIVE, INEFFECTUAL, a. निष्कल, विकल, क्यार्थ, मोघ, निर्धिक, निष्मयोजन 2 निर्वेल, असमर्थ, अक्षम, असिद्धिकर (री f.), निष्प्रमाव, अवीयवतः See FRUITLESS. —LY, adv. निष्कल, व्यर्थ, मुधा, वृष्पा, निर्धेकः, निर्वेलं. —INEFFICACY, s. अप्रमावः, अक्षमता, अज्ञाक्ति f., असामध्य, शक्तिहीनता, वैक्च्यं, मोघल, व्यर्थता, अन्येकत्वं. —INEFFICACIOUS, a. अप्रभाव, अक्षम, असमर्थ. तेजोहीन, अप्रवल. 2 मीघर

EFFICIERT, a. अनुषयुक्त, कार्यक्षिम, अनलकार्याण, अयोग्य, अकार्यसाधक. 2 अपनलः

INELASTIC, a. रियंतिस्थापकत्वहीन.

Inelegant, a. अज्ञोभन, अञ्चील, अपज्ञस्त, अविनीत; See Indecent. -Inelegance, e. अलावण्य; अज्ञोमा, &c.

INELOQUENT, a. बांगपट्ट, अवाग्मिन्.

INEPT, a. अयोग्ब, अनुचित, अनहें 2 मूट, मृंखें, बालिशः INEQUALITY, s. वैषम्यं, असाम्यं, विषमता, विभेदः, असाह्ययं, भित्रताः

Inequitable, a. अथ्याच्य, अध्ययं, न्यायविरुद्धः
Inert, a. जड, निश्चेष्ट, अचेष्ट, अचल, गतिश्चेन, निश्चल,
अचेतनः 2 अनुयोगिन, मंद, तंदिल, जड, अलसः =Lv,
adv. मंदं, जडवतः =NESS, s. जाडचं, अचेष्टा,
अनुयोगः, मंदता, आङस्यं, कार्यविमुखताः=Inertia,
s. निश्चलताः जाडचं.

INESTIMABLE, a, अनर्घ-ध्यै, अमृत्य, अत्युःकृष्ट.
INEVITABLE, a. अपिरहायै, अवश्यभाविन, अहायै,
अवारणीय, अनिवायै, नियत, भवितव्य, अवश्यक, आनुपंगिक (की f.). =INEVITABLY, adv. अवश्ये,
नियतं, श्रुवं, एकांत in comp., (एकांतविध्वंसिषु
पिंडेण R. II. 57).

INEXCUSABLE, a. अक्षम्य, असोढ्य, अमर्षणीय. 2 निरुत्तर, अनिवार्यदोष, निरुत्तरदेश.

INEXHAUSTIBLE, त. अक्षय, अक्षयिन्, अविनादय, अविध्वंसिन्, अनंत, अव्यय.

INEXORABLE, त. निष्ठुर, निर्नुरीध, अनाराध्य, अनम्य, अननुनेय, निर्नुकोञ्च, निर्देय, कठिण-पाषाण-हृदय, कठोरचित्त.

INEXPEDIENT, a. अनुचित, अयोग्य, अनहें, अनुपपनः
INEXPERIENCE, s. अननुभवः, अपहृतुद्धित्वं, अपरिणतमतित्वं, व्यवहारानिभिज्ञता, अबहुदार्श्वत्वं = ED, a.
अपहृतुद्धि, अपरिणतप्रज्ञ, अनभिज्ञ, व्यवहारानिभज्ञ,
अलपद्वभन्न, अबहद्दिन्न,

Inexpeet, a. अकुश्वल, अनिपुण, अविदग्ध, अपटु, अदस्रः

INEXPIABLE, a. अज्ञोध्य, प्रायश्चित्ताक्षम,अनिष्करणीय-INEXPLICABLE, a. अञ्चाख्येय, अगम्यार्थ, दुर्बोध, गहन, अबोध्य, दुर्गम-

INEXPRESSIBLE, a. अमृत्य, अकृश्य; See In-DESCRIBABLE.

INEXTINGUISHABLE, a. अञ्चान्य, अनिर्वाप्य.

INEXTRICABLE, a. दुस्तर, अनुदूर्ध.

INFALLIBLE, व. अमीघ, अव्यर्थ, निश्चतः 2 अप्रमाधीन, प्रमादाक्षम, अस्वलनशील, अस्वलित-मति-बुद्धि, भ्रमान्है: - INFALLIBILITY, ह. अप्रांति f., प्रमादाक्षमता, अप्रमादित्वं.

INFAMY, 8. अ-अप-यश्चास् n., दुष्कीर्ति f., अंकीर्तिः,

यश्चरूकर (री f.), निय, वाच्य, कलंकावह, गर्धं, अतिदृष्ट, गर्हणीय. 4 (Of persons) दुष्कीर्तिमन्, अयश्चरिक, अपयश्चरक, स्थातगर्हण, अभिश्चरत-=OUSNESS, See (s.).

INFANT, s. बाल:, शिशुः, बालकः, स्तनंधयः, स्तनपः पाः, अर्थकः, दारकः, हिंभः, क्षीरपाः, स्तन-क्षीर-पायिन्, टनानश्चयः; (all f. also). 2 व्यवहारायोग्य, अ-प्राप्तव्यवहारदशः, 'i. state.' बालावस्थाः $-\alpha$.,-ILE, -IVE, α . बालयोग्य, बालकीय, (s.) in comp. —INFANCY, s. बाल्यं, शैशकं, शिशुःबाल-भावः, 'बाल्यावस्था, शिशुःबाल-कालः 2 प्रथम-बाल-अवस्था, आरंभः, प्रारंभः: —INFANTICIDE, s. बालहत्या, शिशुवधः-हत्याः 2 बालहत्या, बालुषातकः

INFANTRY, s. पत्तयः, पदातयः, पदातिकाः (pl.), पदातिकः, पादातं, पत्तिभैन्यं

INFATUATE, v. t. मुह c., मद् c., बुद्धि-ज्ञानं हन् 2 P or लुष् c. =ED, a. मूट, वि-सं-परि-मूढ, विमोहित, हत-नष्ट-बुद्धि-ज्ञान, नष्ट-लुत-संज्ञ, बुद्धिश्रष्ट, मोहोपहत, उन्मत्त; 'i. by lust' कामांध, काममूढः =ING, a. मोहिन्, मोहकारिन्, मोहनः =ION, s. मोहः, वि-सं-मोहः, मूढता, मूखेता, बुद्धि-ज्ञान-लोपः-भंजाः-ना-चाः, विवेकहानि f-लोपः

Infeasible, a. असाध्य, दुब्कर, असंभान्य, अनिब्दादनीयः

INFECT, v. t. (अन्यस्मिन्) संचर् ८., संक्रम् ८., (रोगंण) संसज् ६ P, रोगाकांत-а. कृ 8 U. 2 दुष् ८. (दूषपति), अंज् ८.; See CORRUPT. – ED, a. रेगाद्षित-संबष्ट-आकांत, संचार-संपर्क-संपर्ग-दुष्ट ०० - चूषित. 2 दुष्, दूषित, अष्ट. – ION, s. संचार:, संक्रमः, संसर्ग-संचार-संपर्क-स्पर्ज-दोषः, रोगसंचारः-संसर्गः-सं-पर्कः 2 दोषः, दूषणः – IOUS, = IVE, a. संचारिन, संसर्गिन्, स्पर्शसंचारिन्, संसर्गीय, संसर्गिकः (की f.). INFECUND, a. संच्य, निष्कलः, See FRUITLESS.

Infelicity, s. असुखं, अकुत्तलं, अक्षेमः, दुःखं; आपद-विपद् f.

INFER, v. t. अनु-मा 3 A, 2 P, सं-भू c., उन्नी 1 P, जह 1 A, तर्क् 10, अपवह 1 P, अवगम् 1 P; 'his dignity may be i. ed from his form' संभावनीयानुभावास्याकृतिः (S. 7); 'her very form leads (me) to i. her being superhuman' आकृतिरेवानुमापयत्यमानुषतां (Ka. 132). = ABLE, a. अनुमेय, आनुमानिक (की f.), तर्कसाध्य-गम्य. = ENCE, s. (Process) अनुमिति f., युक्ति f., अपोहनं, परामर्थः: 2 (Result) अनुमानं, अपोहः, अपवाहः, तर्कः, अम्यूहः, तर्कनिर्णयः-सिद्धांतः. = ENTIAL, a. आनुमानिक-आनुष्रिति (की f.), अनुमान-तर्क-सिद्धः

INFERIOR, a. उन, न्यून, अल्पीयस. 2 नीच, हीन, नि-अप-कृष्ट, अबर, अधर, जघन्य, अधम, अनुत्तम; अब्द MEAN. 3 अधः स्था, निच, अधर, नीचस्था अध-

स्तन (नी f.). 4 गीण (णी f.), अप्रधान, उपसर्जन, अमुख्य; oft. by कु or दुर् pr.; 'of an i/caste' हीनजाति-वर्ण, दुवेण, कुकुल; 'i. in rank' अवर-पदमाक; 'i. in age' क्नीयस, अवरज, अनुज; 'it will be clear who is i. and who is superior' अधरोत्तरव्यक्तिभीविष्यति (M. 1); gen. ex. by परिहा pass. with abl. for 'to'; 'she is not i. to Sachî in majestic dignity' ओजिस्वतया न परिही-यते श्रव्या: (V. 3). - s. अवरपदमाक, हीनपदस्थः, अवरः. - ITY, s. न्यूनता, अनता, हीनता, अधरता, अवरतं, अपकर्षः, अमुधान्यं, गोणता.

INFERNAL, a. नारक (की f.), नरकीय, नरकस्थ, निरयगत. 2 आसुर (री f.), राक्षस (सी f.); 'i. regions 'नरकः, निरयः; पातालं, अधीभुवनं, नागलीकः, भेतलोकः, नलिसञ्चन् n. –s. नरकविसन् m., नरकस्थः। INFERTILE, a. See FRUITLESS.

INFEST, v. t. ৰাধ্ 1 A, उप-हृध् 7 U, उप-मु 1 A, उप-हृ 1 P, उपपीड् 10, उपस्ज 6 P, क्रिश् 9 P. – ED, a. उपस्ड, ৰাখিন. 2 (নিন্দ) মিৰিন, সুহ, ঝাখিন; 'i. by wild animals ' খাদহস্তঃ.

INFIDEL, s. नास्तिकः, अथदालुः, धर्मनिदकः, अनीश्वरवादिन् m., पाषंडः. - a. अथदान, नास्तिकवृत्ति,
अनीश्वरवादिन्, अविश्वासिन्, मिथ्यादृष्टिः - ITY, s. नास्तिकता, अनीश्वरवादः, देव-धर्म-निदा, शास्त्राश्वरः 2
अभिक्त f., व्यभिचारः, विवाहसमयभंगः 3 विश्वादधात-भंगः

Infinite, a. अनंत, अमेय, अमित, अपरिमित, अ-पार, निमेयोंद, निरवधि, निःसीम, अपर्यंत; 'an i. number' प्राध्यं. —ITUDE,—Y, s. आनंत्यं, अ-नंतता, अपारता, सीमाभाव:, असीमता. —LY, adv. अमित, अनंत, अत्यंत, अतीव, अतिमार्वः

Infinitesimal, a. अतिसूक्ष्म, अत्यंतसूक्ष्म.

Infinitive, s. सामान्य-साधारण-रूप, the technical name being तुस्त.

INFIRM, व. दुर्बल, क्षीण, अञ्चल, अवसन्त, क्षीणबलसन्व-शिल, See Freere. 2 अस्थिर, स्वलित, अधीर, अनृढ; 'the step being i. 'नातिस्थिरचरणसंचारस्य (Kn. 35). 3 जीर्ण, जरापरिणत, जरातुर,
जरट. —ITY, s. दौर्बल्यं, अञ्चल्लि f., वीर्थ-शिल-हावि
f. 2 दोषः, छिद्रं, विकारः, अपराधः, वैकल्यं, अगुणः
3 व्याधिः, रोगः, आमयः. —INFIRMARY, s. आतुरञ्चाला, रुग्णालयः.

INFIX, v. t. See FIX.

INFLAME, v. t. दीप c., सं-उत-प्र, उवल c., तप c. दह 1 P, सं-इंध् 7 A. 2 उत्तिख c., प्रोत्सह c., उदीप c. (as feelings); 'will only serve to i. his grief' संदीपना एव दुःखस्य (विनोदनीपायाः (U. 3); प्रकृष c., इव c., See Enrage, Excite; 'i. ed with wrath' इद्धमण्यु, क्रीपञ्चलित

प्रदीतः; 'i. ed with pride' समिद्धदपै; 'to be i.ed' उन्नेष्ट् 1 P, दीप् 4 A, दह-इष्-pess. — InFLAMMABLE, a. दाह्य, ज्वलनवील, आशुज्यलनीय,
दाह्यन्तः. — Inflammation, s. तापनं दीपनं, दाहनं. 2 तापः, दाहः, श्रेषः. 3 (In medicine) पाकः; 'i. of the eyes' नेषपानः; अस्थिपानः, &c.
— Inflammatory, a. तापन, दीपन, दाहक, दीपन,
दाहिन, तापनादिन्. 2 दाहयुन्त-विशिष्ट, सदाह, सताप,
दाह in comp.; 'i. fever' दाहज्वरः.

INFLATE, v. t. ध्या 1 P, धि c., स्माय् c. (स्माव-यति), विस्तृ c., उद्-हन् 2 P; उत्सिष् 6 P or c., उन्मद् c.; 'i. with air' वातेन यू c. or पूर् 10, उच्छृतीक 8 U. =ED, a. ध्यात, स्मीत, ज्ञून, उत्सिक्त, उद्भत, उन्मत्त; 'i. with pride' दर्पोध्यात, मदीखत, गर्बोद्धत; 'i. with air' वातकुक्क, वातपूरित-पूर्ण. =ION, 8. अध्यान, वातपुरण.

Inflect, v. t. नम् c., आहुज् 10, भुज् 6 P, कुंच् c. 2 विक् c., रूपाणि आ-ख्या 2 P; 'the word is not i. ed' तच्छन्दस्य विभक्त्यादिविकारा न जायंते.
—ION, s. आ-,नित f., आवर्जनं. 2 विकार:, रूपं, विभक्तयादिकारों, कार्यं, विभक्ति f.

INFLEXIBLE, a. अनम्य, अनावज्यं. 2 दृढ, काठेन, संहत; See HARD. 3 दृढ-स्थिर-संकल्प-मित-निभय, धीर. 4 कठोर, किठणहृदय, निरन्तेष, निरन्तेषो, कूर. — INFLEXIBLY, adv. सुदृढं, दृढिनिश्चयपूर्व, निर्विकल्पं, कठोरं, निरन्तेषेधं. — INFLEXIBILITY, s. अनम्यता, काठिन्यं, संहननं, कठोरता, धैर्यं, दृढसंकल्पन्वं. INFLICT, s. t. प्र-णी 1 P, पृतृत् ८., प्रयुज् 7 A, 10, आचर 1 P, वि-धा 3 U, कु 8 U, पृत् ८., आ-नि-धा; 'to i. pain on' दुःखे पृत् ८. or दुःखस्य पृदं नी 1 P; oft. ex. by कु or दा 3 U; 'i. punishment' दं के कु or दा. — ION, s. प्रण्यनं, विधानं, प्रवर्तेनं, दानं, करणं; 'i. of punishment' दं दुःण्यनं, दे द्वाधानं.

INFLUENCE, ह. बलं, प्रभाव:, ज्ञाक्त f., सामध्यं, वजा:सं, गुण:, प्रताप: 2 प्रतिष्ठा, गौरवं; वर्ण:, अधिकार:,
उत्कर्ष:, पद-स्थान-गौरवं-माहान्य्यं; 'under the i.
of 'वज्ञा, वर्ग्य, विधेय, अधिष्ठित, आयस्त, अधीन, तेत्र,
&c. in comp.; 'under the i. of sleep' निश्चाच्याविध्यः; 'through the i. of love' कामाधीनत्वात; 'planetary i.' महावेज्ञ:. =v. t. अधि-ष्ठा 1 P; प-भ्
1 P, हैज्ञ 2 A (with gen.); वजीक 8 U. 2 प्रवृत्त c., पर c., प्रोस्सह c., प-नि-युज् 10, नी 1 P, आकृष् 1 P, ह 1 P; 'a fool has his mind i. ed
by the convictions of others' मृदः परप्रत्ययनैयबुद्धिः (M. 1); 'to be i. ed by 'वर्षा गम्
1 P, विक्क pass., आयन्त-व. भू; 'not i. ed by
anger or passions' अनायन्ती रेवस्य, अवजी वि-

न, सप्रताप, रूब्धवर्ग, प्रतिष्ठित, समीरव; महत्, गुरु, प्रवल, प्रभाववत्; 'an i. meeting ' रूब्ध्मतिष्ठनराणां समाजः. =LX, adv. सप्रतापं, सप्रभावं, सपीरवं.

INFLUX, s. आगम:, अंतः प्रवाह:-स्ववणं-

INFOLD, v. t. वेष्ट् 1 A or c., आच्छद् c., पि-भा 3 U, कोदो नि-भा. 2 Clasp, q. v.

INFORM, v. t. वि-ज्ञा c. (ज्ञापयित), नि-आ-विद c., शंस् 1 P, कञ्च 10, आ-ख्या 2 P or c., जुङ् c., संदिश् 6 P, श्रु c., अवगम् c. (गमयित); See Tell. 2 (Against) आ-क्के 1 A, अभियुज् 7 A, 10, अभिज्ञंस, आध्य c. – ANT, s. विज्ञापकः, आनि-वेदकः; ख्यापकः. – ATION, s. निवेदनं, विज्ञाप-नं, बोधनं, ख्यापकं. 2 वार्ता, प्रवृत्ति f., टदंतः, वृत्तातः, समाधारः. 3 वि,-ज्ञानं, बोधः, प्रबुद्धता, अवगमः. 4 अभियोगः, अभिज्ञंसनं. – ER, s. सूचकः, पिशुनः, कर्णे(णे)जपः.

Informal, κ . अविधि, नियम-विधि-रीति-विरुद्ध, उःसूत्र. =ITY, ϵ . अविधिः, नियम-विधि-विरोधः-भंगः,
अन्यवस्था, उत्क्रमः, अनियमः, अशीति f. =LY, adv.
विधि-नियम-विरुद्धं, अयथाविधि-

Infraction, s. भंगः, अति-व्यति-क्रमः, लंघनं, उत्तंघनं. Infrequent, a. असतत, अनभीक्ष्ण, विरल, अनित्य--LY, adv. अनित्यं, अबहुताः, कदाचित्.

Infeinge, v. t. उत्-, हंघ् 1 A, 10, भंज् 7 P, अति-व्यति-क्रम् 1 U, 4 P, अतिचर् 1 P, ल्प् c., व्याहत्त् 2 P. 2 भंज्, खंड् 10, भिट् 7 P. = MENT, s.
लंघनं, उक्षंघनं, भंगः, अति-व्यति-क्रमः, लेपः, व्याघातः.
Infurlate, v. t. Enrage, q. v. = a. संरब्ध, कोपाकुल, कोशांध; See Furious.

INFUSCATE, v. t. See DARKEN.

Infuse, v. t. निषिष् 6 P, संभिष् 10, संस्कु 6 P, समा-नि-आ-भा 3 U, प्र-नि-क्षिप् 6 P, आ-नि-प्र-विश् c. 2 क्रथ् 1 P; 'does not i. strength into their understanding' न तथाज्ञीने ज्ञांक करोति (U. 2); 'i. into the mind' उपिर्ज्ज 6 P, षि- क्षे निविद्य c.; 'i. with perfumes' भू c., वास् 10. =10n, s. निषेकः, आधानं, प्रक्षेपः-पणं, विवेज्ञानं, संमिथणं. 2 कोटः, हिमं (cold i.); नियासः, निर्षृहः, काथः. 3 वासनं, भावनं.

पूर्व प्रशास कर्ता, विदाय, प्रवीण, दक्ष, पटु, विष-धण, टपायज्ञ, विज्ञ, युक्तिमत, कल्पक, निपुण, तीक्ष्म-स्था-बुद्धिः 2 सुप्रयुक्त, युक्तिकृतः = LY, adv. चतुरं, सपाटवं, युक्त्या, निपुणवत्, सुप्रयोगेणः = NESS, — INGENUITY, s. युक्ति f., सुप्रयोगः, कल्पना, चातुर्यं, वैदास्यं, पाटवं, दाक्ष्यं, कल्पकज्ञाक्ति f., मतिस्थ्मताः

INGENUOUS, a. निष्कपट, निष्योज, अमाय, शुद्धमति,

जात, महानुभाव. =LY, adv. विष्कपटं, अमायया. =NESS, s. विष्कापटचं, अमाया, अव्याजः, सारत्यं, आजेवं, विमलात्मता, जुद्धभावः. 2 शैदार्यं, महानुभावः, आभिजात्यं.

Inglorious, a. See Infamous.

Ingor, s. বিভ:; 'i. mould' বু(রু)লিনা, ইবি(বী)না. Ingraff, v. t. দানবত্ 1 P, দান-নি-জন্ 1 P; See Engraff also.

INGRATE, a. कृतम (मी f.), अकृतका, अकृतवेदिन् —INGRATITUDE, s. कृतमता, अकृतकाता, उपकार-विस्मरण-नाक्षन, अकृतवेदित्वं

INGRATIATE, v. t. प्रसादमाजनं भू 1 P, आराध् c., प्रसद् c., अनुरंज् c., उपलल् 10, अनुग्रहं पाप् 5 P. INGREDIENT, s. अंग, साधनं, मागः, अंशः, घटनः,

घटकावयवः, उपकरणं.

INGRESS, s. प्रवेश:, प्रवेशनं, प्रवेशहारं-मार्गः:
INHABIT, v. t. वस् 1 P, नि-प्रति-°, (*with loc.);
आ-अधि-वस, अध्यास् 2 A, आश्रि 1 U, सेव् 1 A,
ज्य 6 A, अधि-ष्ठा 1 P (all with acc.); 'thickly i.ed' जनाद्गीणे. —ABLE, u. वासयोग्य, निवासाई, वासक्षम; आजीव्य. —ANT, s. नि-,वासिन-स्थायिन् m., स्थ: in comp.; oft. by derivatives;
'a merchant i. of Kausâmbî' कीशांबीयो
विणक; आयोध्यिक:, अवन्य:, तत्रत्य:, &c.

Inhale, v. t. अस् 2 P, नि-पा 1 P, अंतः प्रह् 9 P; वायना पर 10.

Inharmonious, α . विस्वर, कर्कश्चस्वन, असंगत. Inhere, v. i. निवस् 1 P, नि-ष्ठा 1 P, अंतः वृत् 1 A or जन् 4 A or स् 1 P. —ENCE, s. निष्ठा, संस्था, अंतर्वृत्ति f., अधिष्ठानं, अनुषंगः. —ENT, α . निष्ठ in comp.; अंतर्जात, अंतर्वित्नं, निरूद, अनुषंगिन्, समवायन्. 2 निज, सहज, स्वभावज, स्वाभाविक-नैसर्गिक (की f.), प्रकृतिस्थ. —ENTLY, adv. प्रकृत्या, स्वभावतः.

INHERIT, v. t. अन्वयागमेन-कुलक्रमण-पाप् 5 P, परंपरया प्राप्, अधिकारीमू 1 P, पैतृकाधिकार लभ् 1 A. = ANOE, s. रिक्थलामः, अञ्च-दाय-प्राप्ति f., पैतृकारिकथानिः. 2 दायः, रिक्थं, पैतृकं, पैतृकं भने or रिक्थं, औद्धारिकं, कमागतधनं 2 उत्तराधिकारः, रिक्थाधिकारः 4 दायभागः = ED, a. क्रमागत, परंपरागत-प्राप्त, कमायात, पैतृकं (की f.), पितृप्राप्त, अन्वयागत. = OB, s. दायादः, रिक्थाधिकारिन् m.; See Here.

Inhibit, v. t. See Forbid.
Inhobpitable, a. आतिथ्यविमुख (खी f.), अनातिथ्य (थी f.), असत्कारशील, सत्कारहेथिन.
—Inhobpitality, s. अतिथ्यनादरः, आतिथ्य-

विमुखता, असंस्कारः

निर्घृण, निष्ठुर, कठोरहदय; See CRUEL. = TTY, e. कीय, निर्देश, निर्देश, निर्देश, निर्देश, निर्देश, निर्देश, निर्देश, निर्देश, निर्देश, क्रियत,

INHUME, v. t. भूमी निखन् 1 P or नि-धा 3 U or निविश् c. or निक्षिण् 6 P. -ATION, s. निखननं, भूमी निवेशनं

Inimical a. परिपंथिन, वैरिन्, अहित, प्रत्यथिन, विरोधिन, विपक्ष, द्वेषिन, प्रतिकृतः, See under Enemy. — Ly, adv. अहितबुद्धचा, शतुभावेन, शतुवत, शतु-होह-बुद्धचा, प्रतिकृतं, विरुद्धं, सवैरं

Inimitable, a. असाधारण (णी f.), अननुकार्य, अनुपमेय, अप्रतिम, अनुपम, अद्वितीय, अनुप्यसाध्य- ज्ञाक्य.

INIQUITY, s. अन्यायः, दीर्जन्यं, दुरान्मता, दुर्वृचता, खलता, अधर्मः, अन्याय्यता. 2 पापं, कुकमेन् n., दुराचारः, अपचारः-कमं, दुष्कमं, महाप्राधः- = ous, a.
अन्याय्य, अधन्मं, दुष्ट, खल, पापिष्ट, पाप, धर्मापेत,
अन्याय्य, अधन्मं, दुष्ट, खल, पापिष्ट, पाप, धर्मापेत,
अन्यायिन, अधामिक (की f.); (of persons only)
दुरात्मन, दुर्जन, दुर्गन, दुराचार, कुकमेन्. = ously,
adv. अन्यायेन, अधर्मेण, खलवन्, दुष्टवन्.

Initial, a. प्रथम, पूर्व, अग्रिम, आदिम, आय, प्राथ-मिक (की f.), आदि in comp. = 3. आदाक्षरं, आदिवर्णः, प्रथमाक्षरं

INITIATE, v. t. आरम् 1 A, उपक्रम् 1 A, प्र-स्तु
2 U. 2 प्रथमतस्वानि उपनी 1 A, अभिमंत्र् 10 A,
उपिंद्य 6 P, दीक्ष् 1 A, (संस्कारपूर्व) प्रविश् с.
—ED, a. दीक्षित, कृतसंस्कार, उपनीत, कृतदीक्ष,
अभिमंत्रित. 2 कृतवियोपक्रम, विद्यापविष्ट, कृतप्रवेशः
—ION, s. आर्भः, उपक्रमः, प्रथमश्चिक्षा-उपदेशः,
विद्यातस्वीपदेशः, दीक्षा, संस्कारः, अभिमंत्रणं, उपक्रमः,
विद्यापवेशः 2 दीक्षाकरणं. —IVE, s. आर्भः, उपक्रमः
—a.,—OBY, a. आद्म, आर्भिक, उपक्रमकारिन्

INJECT, v. t. अंत: प्रविश् c. or निश्चिप् 6 P.=ION, s. अंत:क्षेपणं

Injudicious, a. अविवेकिन, अविवक्षण, विचार-विवे-क-जून्य, विचारहीन, असमीक्ष्यकारिन् or -कृत्, See Indisoreet,

Injunction, ८. ज्ञासमं, आज्ञा, आ-नि-देशः, नियो-गः; 'sacred i.' विधिः, कल्पः, चोदनाः, 'soriptural i.' ज्ञासचोदना, धर्मसूर्म, ज्ञास्त्रज्ञाः

INJURE, v. t. वीड् 10, नि-अप-कृ 8 U, दु 5 P, हिं-स् 7 P (a strong term); सं-, बाध् 1 A, अर्द् 1 P or c., क्षण् 8 P, क्षि 1, 5 P or c., दुष् o. (दुष्यति), व्यथ् c. (व्यथयति), दुष्ट् 4 P (with dat.), अपरा-ध् 4, 5 P (with loo. or gen.). — EE, s. अपकर्तृ m., पीडकः, हिंसकः, अपकारकः, होहिन् m. — IOUS, a. पीडाकर-अनिष्टकर-हानिकर-अहितकर (री f.), अ-हित, बाधक, अपकारक, हिंसकः होहिन्; घातक, घातुक, क्षिमात्मकः हिंछः, हिंसाल, क्षराह. नशंस. — IOUSLY. adv. सापकारं, सापायं, हिंसा-क्षतिपूर्वं. = x, s. पीडा, अपकारं, अपकृति f., अपिडा, अपायः, हिंसा, अहितं, अनिष्ठं, हानि f., निकृतिः, अन्यायः, होहः, अपराधः. 2 क्षति f., क्षतं, बाधाः 3 नाज्ञः, क्षयः, अपचयः.

Injustice, इ. अन्याय:, अधर्म:, अनीति f., दुर्णीति:, न्याय-धर्म-विरोध:, अनय:.

Ink, s. मिस-सी(मिष-षी) f., मेला, गोला; 'red i.' अलकतः, अलकत्सः; 'i.-stand' मसीपार्त्त, मस्याधारः, मिकूपी-भाजनं-धानी, मेलांधुकः, वार्रेलः; 'bring i. and paper' मसीभाजनं पर्ष घोपनय (Mu. 1). -v. t. मस्या लिप् θ P or दुष् c. (दूषयित). -v, a. मसीलित, मसीवर्ण-दिषत.

Inkling, 8. यहिकचिदवबीधनं, ईषज्ज्ञानं, ईगितं, किं-चिद्रोधनं.

INLAND, a. देशीय, दैशिक-भाष्यंतरिक (की f.), देश in comp. 2 देशमध्यवर्तिन, देशमध्यस्थ. = ER, s. देशमध्यवासिन m.

Inlax, v. t. মনিৰছ 9 P, (यदि मणिकापुणि प्रतिबध्यते P. i. 1), प्रतिबंध् 1 P, प्रणि-धा 8 U, अनु-व्यध् 4 P, खच् 10 (खच्यति), छुर् 6 P or c.

Inlet, s. हारं, भवेशः, भवेशहारं-मार्गः. 2 पुटभेदः, समुद्रवंशः.

INLY, adv. sint; sinter a.

INMATE, s. निवासिन् m., सहवर्तिन् m.; gen. परिज-नः, भृत्यवर्गः

Inmost, a. अत्यभ्यंतर, अत्यंतभूँत; gen. ex. by उ-दरं, गर्भ:, अंतर् in comp. ; 'i. heart' हृदयोदरं; 'i. soul' अंतरात्मन m.

Inn, s. पथिकाशमः, मठः, उत्तरणस्थानं 2 स्मृतिज्ञास-ज्ञवासः 3 जुंडा, पानस्थानं, मदिरागृहं-ज्ञाला; 'i.keeper' पथिकाशमपतिः, ज्ञौडिकः

INNATE, a. सहज, स्वभावज, निज, स्वाभाविक-नैसर्गिक (की f.), निसर्गज, प्रकृतिस्थ. —LY, adv. स्वभावत:, निसर्गत:

INNAVIGABLE, a. अनीगम्य.

INNER, a. अंतरस्थ, अंतर्भूत, अंतर्गत, अंतर्गतिन, अंतर्गतिन, अंतरिय, आंतर-आध्यंतर (री f.); oft. by अंतर, अंतर, गर्भ, डदर in comp.; 'i. apartments' अंतर्गह, भवनीदरं, नासगहं

INNERMOST, a. See INMOST.

INNOCENT, a. निरपराध, अकृतापराध, अदोष, अपाप, निष्पाप, अनच, अनागस, निर्मेल, निर्दोष, गुषि, निष्कल, अनवप. 2 मुग्ध, मृग्धस्वभाव; अहेतुक, अनिम्त, निरकारण; 'i. smile' अनियतस्मित, अनिम्तस्माः: 3 निरुपद्रव, अनुपद्रविन, अद्रोहिन, अहिंक्त, अधातुक, अनपकारिन. 4 सुद्रमित, निर्मेलिकत, निष्कारण, निष्पांज, सरल, अकृविम, निष्येलीक. = LY, adv. निरपराध, दोष-पाप-विना, सुधि, निष्कारण.

ता, अनघता, दोषमुक्ति f.; निष्कापटचं, सारत्यं, &c. Innocuous, a. ऑहल, ऑहसक, अनुपद्रविन्, अनप-कारिन, अद्रोहिन, अधातृक. —LY, adv. अनपकार, ऑहसापूर्वं, अहिंसया. —NESS, s. ऑहसा, अनपकार:, अद्रोह:, अक्षति f.

INNOVATE, v. t. नूतनरीति-व्यवहारं-संप्रदायं-स्था c. (स्थापयति) or प्रवृत् c. or कृष् o., देशाचारं परिवृत् c. = ION, s. नूतनमार्गप्रवर्तनं, नवाचारस्थापनं, देशाचारपरिवर्तनं 2 नूतना रीतिः, नवरितः-व्यवहारः, नवाचारः, नूतनमार्गः-पद्धति-सर्णि f., रीत्यंतरं = OB, s. नव-मार्गप्रवर्तकः, नवरितिस्थापकः

Innoxious, a. See Innocuous.

Innuendo, s. भंगि-गी f., वन्नीक्ति f., व्यंगीकिः, भंग्यकिः, छेक्रोकिः, वन्न-भंगि-भाषितं

Innumerable, a. असंख्य, गणनातीत, संख्यातीत, अगण्य, असंख्या

INOCULATE, v. t. (अन्यस्मिन् स्थाने) निविज्ञ् c., संग्रम् c., संग्र् c. = 10N, s. निवेज्ञनं, संग्रारणं.

Inodorous, a. निर्मध, गंधहीन.

INOPPENSIVE, α . अङ्केश्वर, अनुपद्दविन, अवाधक, अद्रोहचील, निर्पराध; अपीडापद, अहिल; See INNOCENT, INNOCUOUS. — NESS, s. अहिसा, अद्रोहः, अनुपकारः, हिसाविरति f., अनुपकारिता, अद्रोहः जीलता.

Inoperative, a. अकार्यसाधक, अकिचित्कर (री f.).
Inopportune, a. अन्नासकाल, अनवसर, असमयो-चित, अस्थान, अयोग्य, अपस्तावयोग्य, असमयानुरूप, अ(आ) क्रालिक (की f.). —LY, adv. अकाले, अस्थाने, अनासकालं, अनवसरं, अयथाकालं. —NESS, s. अनवसरः, असमयः, अकालिकत्वं.

Inordinate, a. अत्यंत, उद्गिक, अतिरिक्त, अमित, अ-परिमित, अतिमात्र, अमर्योद. =LY, adv. अत्यंतं, अ-तिमात्रं, नि-सु-तरां, सातिज्ञायं, अतीव. =NESS, &. उद्रेकः, अतिरेकः, अत्यंतता, अमितत्वं; &ee Excess, Excessive, &c.

Inorganic, a. निर्जीव, अप्राणिन, जड-

INQUEST, श. विचार:-रणा, व्यवहारदर्शनं. 2 अपमृत्यु-

INQUIETUDE, 8. अज्ञांति f., अस्वास्थ्यं, उद्देगः, वै-

INQUIRE, (of, after) v. t. भेच्छ् 6 P, अनुयुज् 7 A. 2 अन्विष् 4 P, मृग् 10 A, गवेष् 10, जा desid. (जिज्ञासते). 3 (into) अव-परि-ईक्ष्म 1 A विषर् c., विमृत् 6 P, षर्च 6 P, 10 A, निरूप 10, अनुसं-धा 3 U, परिच्छिद 7 P, निर्णा 1 P, निश्चि 5 U; 'i. about one's health 'सुखं-कृष्णं-पच्छ, (देवीं सुखं प्रदुमागता M. 4). - ER, s. प्रदू m., प्रच्छकः, अनुयोक्ता, जिज्ञासुः, अन्वेषकः 2 परीक्षकः, निरूपकः,

जिज्ञासा, अन्वेषणं, मार्गणं. 3 परीक्षा-क्षणं, अनुसंधानं, निक्षपणं, विचार:-रणा, निर्णयः, चर्चो, विमर्ज्ञः, निश्चयः, विक्रेचनं; 'i. about one's well-being (health)' अनामय-कुज्ञल-प्रश्नः

Inquisition, s. परीक्षणं, विचारः; See above. 2 धर्मविचारणसभा

Inquisitive, a. जिज्ञास, प्रश्न-श्चान-ज्ञाल, कुत्ह-लिन, कौतुकवत, कौतुकाविष्ट, अनुसंधान-अन्वेषण-शिल. 2 ज्ञानेप्स. —LY, adv. सकौतुकं, कुत्हलात, जिज्ञासा-पूर्व, कुत्हलेन. —NESS, s. कु(कौ)त्रहलं, कौतुकं, जिज्ञासा, पिश्चाया, ज्ञानेच्या, अन्वेषणज्ञीलता, अनु-संधानेच्या.

INQUISITOR, 8. परीक्षकः, विचारकः, निरूपकः 2 धर्मविचारसभासट् m. =IAL, a. अतिपरीक्षक-निरूपक, अतिचर्चका. =IALLY, adv. अतिचर्चथा, अति-परीक्षाप्र्वः

INRAIL, v. t. शंकुपंत्तचा परिवेष्ट c. तै आ-वृ 5 U. INROAD, s. अवस्कद:-दनं, आपात:, आक्रमणं, उपण्वः, उप-अभि-द्रवः, अभिनियोणं; 'to make i. s ' अवस्कद् 1 P, अभिद्र 1 P; See Attack.

Insalubrious, a. अनारोग्य, अक्षेमकर (री f.), अक्षेम्य, अहत.

Insalutary, a. अहित, अक्षम्य, अहित-अनिष्ट-अक्षे-म-असुख-कर (री र्र.)

Insane, a. उत्मन, भ्रांतिषन, उत्मादिन, सीत्माद, हत-नष्ट-विक्षित-बुद्धि, वातुल, इतज्ञान, भ्रष्टबुद्धिः =LY, adv. सीत्मादं, उत्मनवतः = NESS, Insanity, s. उत्मादः, चित्तभमः, बुद्धिभंजाः-नाजाः, चित्तविश्वः

Insatiable, Insatiate, a. अतोषणीय, अन्त, अत्तर्वणीय, दुस्तेष. 2 अतिलुब्ध, अतिलोलुप; See Greeny.

Inscribe, v. t. अभिलिख 6 P, पत्रे-लेख्ये-निविश् c. or ऋ c. (अर्पयित्) or न्यस् 4 U or आहर् c. 2 वंगे: अक् 10 or खिह्न् 10. 3 Dedicate, q. v. =ED, a. अभिलिखित, पत्रारूढ, न्यस्ताक्षर, लेख्यारी-पित; 'writing i. ed on a Bhûrja leaf' भूजेपत्रमतान्यक्षराणि. =Inscription, s. लेख:, लेख्यं लिखितं. 2 पाषाण-शिला-लेखः

Inscrutable, a. अतक्यं, दुर्गाद्य, अधित्य, दुर्वोध, अलंघ्य, बोधातीत, गहन, दुर्जेय, अज्ञेय, अगाध. -Inscrutably, adv. प्रमगहनं, दुर्जेयतयाः

INSCULP, v. t. तक्ष 1, 5 P.

Insect, s. क्रमि:, कीट:, क्रिमि:, नीलं(लां)गुः.
-Insectivorous, a. कीटभोजिन, क्रमिभुज्.

Insecure, a. शंकान्वत, संशय-संदह-स्थ, सर्शक, भयावित, संशय-शंका-आपत्र, भयगुक्त, असुरक्षित, अक्षेम.=ITF, s. भयं,शंका, अक्षेम:-मं,भयशंका-संशयः.
Insernate, a. मूढ, निकुँदि, इतज्ञान, अधेतन; See

INSENSIBLE, a. अ-वि-गत-नष्ट-चेतन, मुत, स्पर्जुंनिभिक्त, मुत्त-नष्ट-इंद्रिय, प-, पूढ, लुत्तसंज्ञ, निःसंज्ञ, नष्टचंट-संज्ञ, संज्ञा-चेदा-चैतन्य-इंनि-रहित, प्रलीन, पूष्टिक्टतः 2 अगो-चर, दुर्लेक्ष्य, अलक्ष्य, इंद्रियागीचर, इंद्रियातीत, अर्तीदि-य. 2 अनार्द्रेचित्त, कृपा-दया-हीन, राग-रस-हीन, निदेष, निव्कृष. 4 जड, कृंठ, पूढ, पूर्वः 5 (Unaware) अनिज्ञ, अज्ञ; ex. by not 'Know' q. v.; 'i. to pain' अवेदनाज, दुःखानिभज्ञ. – NESS,-INSEN-SIBILITY, s. प्रमोह:, प्रलय:, पूच्छां, संज्ञा-चेतन्य-हानि र —नाज्ञ:, अचैतन्यं, अचेतना, इंद्रियमुप्ति र —नाज्ञ:, स्पर्शाज्ञानं, अचेतनत्वं, नष्टचेष्टता. 2 राग-भाव-हीनता, दयाहीनता. 3 जडता, जाडचं, जडिमन् 11 अनिः त्र अनेता, अवोधः, अज्ञानं. – INSENSIBLY, adv. अलक्यं; क्रमेण, जनेः, ज्ञानं: चीनः, कमज्ञः.

Inseparable, a. अविषोज्य, अविभेष, समवायन, नित्यसहवर्तिन्; 'i. relation' समवायसंबंधः. -Inseparably, adv. नित्यसंबंधेन, समवायसंबंधेन.

INSERT, v. t. नि-आ-प्र-विश् ०, प्रत्याकरु 10, नि-धा 3 U, अंत: स्था c. (स्थापयित), or न्यस् 4 P, 'i. in writing' अभिलिख् 6 P, लें ख्ये आरह् c. (रीपय-ति) or सम्-ऋ c. (अपयित). —ION, s. निवेश:-सनं, निधानं, आ-प्र-वेशनं.

INSIDE, s. अभ्यंतरं, अंतरं, उदरं, गर्भः, क्रीडं, अंतर्भा-गः; 'the i. of a house' अंतर्गृहं, भवनोदरं; 'i. of a tree' तहकोडं, कांटरं. -adv. अभ्यंतरे, गर्भे, अंतरं, अंतः

Insidious, a. सन्याज, सक्तपट, छलिन्, मायान्वित, कापटिक (की f.); See Fraudulent. =Lx, adv. समायं, सक्तपटं, सन्याजं, छलेन. =NESS, s. कापटचं, मायित्वं, सन्याजाः

Insight, ह. जानं, परिज्ञानं, परिचयः, प्र-नि-वेजः,

Insignia, s. लक्षणं, चिह्नं, लिंगं, व्यंजनं, लांछनं, लक्ष्मन n.

Insignificant, a. निर्धक, अनर्थक, अर्थशन-जून्यः not 'Significant' q. v. 2 अगुरु, लघु, अल्पप्रभाव, अकिंचित्कर (री रि.) 3 तुन्छ, क्षुत्र, नीष, अल्पक्र, कर्द्य, अपकृष्ट, तृणप्राय, निःसन्दः, oft. by क्षि-का-in comp.; कापुरुषः 'i. man'. =Lv, adv. निर्धकं, अर्थ विना. 2 लघुन्या, लाघवेन, अगौरवेण. —Insignificance,-cv, s. अनर्थकत्वं, वैयर्थं, अर्थाभावः, आनर्थक्यं. 2 लाघवं, अगौरवं, लिघमन् m., अल्पन्वं. 3 क्षुत्रता, अपकर्षः, नृच्छता.

INSINCERE, a. सच्याज, सकपट, कितव, कायिकछाधिक-(की f.), वक, मायिन, कृटिल, कृतक, कृतिम,
असन्य, वितथ, अलीक, अनृत, मृवार्थक, मिथ्या-मृवा-in
comp.; See False, Deceitful. — ITY, e. कापट्यं, असारच्यं, कीटिन्यं, छद्यन् n., दंभः, माया, जिल्लाता. असत्यता. अलीकता. किनिमता,—LY, adv. सकपरं.

सम्बार्ब, असरलं, असर्थं, अयथार्थं, मृषा, मिध्या. INSINUATE, v. i. मंदं मंदं विख्यं 1 P or प्रविज्ञ 6 P or अन्तर्गम् 1 P. -v. t. भंग्या आश्चिप् 6 P or सृष् 10, वक्रोक्त्या उपन्यस् 4 U or डिह्च् 6 P or उपश्चिप् 2 सामोपचारै: लल् 10 or सांत्व् 10 or आराध् c. or अनुरंज् c. or परानुमहं पाए 5 P. -1NG, a. लालन-सांत्वन-शील. 2 वक्रोक्त्या सूचक. -10N, s. बक्रोक्ति f., कटाक्षाक्षेप:, भंगिभाषणं, छेक्रोक्तिः, भंग्यु-क्तिः, व्यंग्योक्तिः, वक्रभणितं-भाषितं-वाक्यं. 2 लालनं, श्वीः परानुमहस्यादनं.

Insirid, a. अ-वि-रस, नीरस, रसहीन, अस्वादु, लवण-हीन- 2 असार, निःसार, निःसन्त, फल्गु, निस्तेजस्. —ITY,-NESS, s. वैरस्यं, नीरसता, अस्वादुता, अरस-ता, असारता, फल्गुता.

Insist, v. i. ग्रहं न मुख् 6 P, निकैधन बद् 1 P or कथ् 10, अतिनिकैधन अव-स्था 1 A or अवलंब् 1 A, दृढोक्त्या बद् or सृख् 10; 'I i. ed on his following me' त्वयावश्यमहमनुसर्तेष्य इति निकैधन तमबदम्; 'i. ed on her demands' प्रार्थनाविषये स्वं प्रदं न मुमीच; See Importune.

¹ Insociable, a. संसर्गविमुख (खी f.), असंलापिन, अनालाप-असंसर्ग-झील.

INSOLATE, v. t. सर्विकरणै: व्याप c.

Insolent, a. द्रुत, गाँवत, मन, उद्धत, मदोद्धत, अवलिंस, उत्सिक्त. 2 धृष्ट, अविनीत, प्रतिभावत, वियात, निलेंडज, प्रगन्भ, सावहेल, अमर्थाद. —LY, adv. सदप,
सावलेपं, सगर्व, धृष्टतया, सध्य, प्रगन्भ, अविनयन, सावहेलं, अमर्थादं. —Insolence, s. औद्धत्य, अवलेप:,
द्र्पः, गर्वः, उत्सेकः. 2 वैयात्यं, अविनयः, प्रागन्भ्यं,
धाष्टर्यं. प्रतिभानं, धृष्टताः

Insoluble, a. अद्राच्य, अभेय, अविलयनीय.

Insolvent, a. परिश्वीण, गतविभव, निर्धन, ऋणशो-धनाक्षमः

INSPECT, v. t. ईस् 1 A, सं-पार-अव-निर्-वि-°, नि-रूप् 10, द्वा् 1 P, आ-अव-लोक् 1 A, 10, आलोस् 10, अनुसं-धा 3 U.—ION, s. निरीक्षणं, अवेक्षणं, निरू-पणं, दर्शनं, आलोकनं. 2 अनुसंधानं, कार्यदर्शनं. 3 अ-ध्यसता, अधिकारः, अवेक्षाः —OB, s. इष्टृ m., निरूपकः, निरीक्षकः. 2 अध्यक्षः, अधिकारिन् m., अवेक्षकः, क-मौधिकारी, कार्यद्वाः, कार्याध्यक्षः, कार्याधाः: —OR-SELP, s. अध्यक्षता, कार्याधीशताः

Inspectation, s. अभिवेकः, प्रोक्षणं.

INSPIRE, v. i. श्रोतन पू c. or पूर् 10, श्रस् 2 P, प्राणे शाकृष् 1 P. 2 निविश c., नि-धा 3 U, उपनि-धा, उत्यद c., जन c. (जनयति), प्रवृध् c., उपन्यस् 4 U, उपक्षिप् 6 P. 3 आश्रस् c., उन्तिज् c., प्रेर्ट, भोरस-इ c., संचर c., ब्युज् 10, प्रवृत् c., धेर्य-तेज:-इत्यद् c.; 'divine speech suddenly i. ed' आकरिम कंपरय-

तं सोच्छासमकरोतः 'i. ed with a passion for Rambha ' रंभायां बद्धभावः, बद्धानुरागः, कृतप्रणयः; 'i. with confidence ' विश्वस c., विश्वास नी 1 P or जन c.: 'i. s with awe' भयं जनयात (प्रथ-मोपगतस्य Ka. 43). - ATION, 8. श्रसितं, श्रसनं, टच्छासः, श्वासः, प्राणः, श्वास-प्राण-प्रहणं, श्वासेन परणं. 2 निवेशनं, आधानं, जननं, टत्यादनं, 3 अवभास:, आ-कस्मिकोद्धवः, ईश्वरप्रेरणा-सचना-प्रबोधः, ईश्वरप्रेरितं ज्ञानं, दैवज्ञानं. -ED, a. निविश्वात, जनित, उत्पादित, निहित. 2 प्रेरित, संचारित, ईश्वरप्रेरित-संचारित-प्रबी-धित, आकस्मिकप्रत्यवभास, 3 आश्वासित, जातविश्वास, प्रोत्साहित, उत्तेजितः oft. by जात in comp.: ' thus i. with confidence' एवं जातविश्वास:, जातभय:, &c. INSPIRIT. v. t. उत्तिज c., प्रोत्सह c., आध्रस c., उल्लस c., प्रहृष c., जीव c., जीवं-तेज:-धैर्यं आ-धा 3 U or उत्पट c. or टा 3 U. =ING, α, उत्तेजक, प्रोत्सा-हक, आधासक, उत्साहपद.

INSPISSATE, v. t. घनी-सांद्री-क 8 U, संहत् 2 P.
-a.,-ED, a. घनीभूत, घन, सांद्र, संहत, निविड-ION, s. घनता, सांद्रता, गाढता.

Instability, १. अस्थैर्यं, चंत्रलता, चापल्यं, अन-वस्था, अस्थायित्वं, अनित्यता.

Install, v. t. यथाविधि प्रतिष्ठा c. (प्रतिष्ठापयति), अधिकारि नियुज् 7 A, 10, अधिकाराष्ट्र-पदस्थ-a. कृ 8 U, अभिषिच् 6 P (with loc.); 'i. as heir apparent ' यौबराज्याभिषेकं कृ, यौबराज्ये अभिषिच्. 2 संस्कृ, अभ-अनु-मंच् 10 A. – ATION, s. प्रतिष्ठापनं, आभिषकः, नवाधिकार-प्रवेशनं-प्रतिष्ठा, संस्कारः, पदस्थापनं, राज्याभिषेकः. – ED, a. प्रतिष्ठापित, प्रतिष्ठित, अभिषिकः, कृताभिषकः, कृतसंस्कार, कृत-रूब्ध-प्रतिष्ठ, नवाधिकार-प्रवेशित, अभिषकः, कृतसंस्कार, कृत-रूब्ध-प्रतिष्ठ, नवाधिकार-प्रवेशित, अभिषकार-पद-आक्टर-

Instalment, s. भाग:, अंज्ञ:, ऋणभाग:; ' by i. s' अंज्ञांज्ञत:, विभागज्ञ:, भागत:.

Instance, s. उदाहरणं, निदर्शनं, रहांतः, उदाहारः. 2 पदं, स्थलं. विषयः, स्थानं. 3 प्रस्तावः, समयः, अव-सरः. 4 प्रार्थना-नं, निर्वधः, प्रेरणाः, 'at his i.' तर्भिरतः; 'for i.' तथाहि, यथा, रहांतंरूपेण; 'as for i.' तस्यथाः in the first i.' प्रथमतः, प्रथमं, प्रथमसमये. =v. t. रहांत्रूपेण कथ् 10, निद्यू c., रहांत्रूपेति (D.).

Instant, a. सप: in comp., तात्कालिक-सायस्क (की f.), अनंतरकालीन, अन्यवहितकाल, क्षिप्र, शीध्र, शीध्र, शिष्र, रिक्रा, शिष्र, शिष्ठ, शिष्र, शिष्र, शिष्र, शिष्र, शिष्र, शिष्र, शिष्र, शिष्र, शिष्ठ, शिष्र, शिष्र, शिष्र, शिष्ठ, शिष्य

तत्स्रणे; 'every i.' प्रति-अनु-क्षणं, क्षणे क्षणे; 'the next i.' क्षणांतरं; 'from the i. of birth' जातमात्रa. =Aneous, a. क्षणस्थायिन, अचिर, तात्कालिक-तत्क्षणिक (की f.), क्षणिक. =Aneously, adv. क्षणेणणान, एकपदे, सय:, तत्काले, तत्क्षणे; See below. =Ly,
adv. सपदि, द्राक्, तत्क्षणं-णे-णन, झटिति, सय एव,
क्षण-निमेष-मात्रेण, क्षणेन, क्षणाद एव, अंजसाः

INSTATE, v. t. पदं आ-रुद् c. (रापयित), प्रति-ष्ठा c. (-ष्ठापयित), प्रविश्व c.

INSTAURATION, अ. प्रतिष्ठापनं, प्रतिसमाधानं,

INSTEAD (of), prep., adv. (Before nouns) ex. by स्थाने, स्थले, भूमी, विनिमयन, in comp.; 'i. of my brother' भानस्थाने; तिळविनिमयन, &c.; (before participles) ex. by loc. abs. with pot. pass. part.; 'i. of saying on Purushotama' पुरुषोत्तम इति भणितव्ये (V.3); 'i. of studying, why do you play ' अभ्ययने आस्व्यव्ये किमिति कीडिस; 'be not sorry i. of being glad' हर्षस्थाने अलं विषादेन (V.2).

INSTEEP, v. t. वास् 10, मू c., सिच् 6 P or c., आबु c.

INSTEP, s. पिचं (चि) डिका, पिंडिन्डी f., पिंडिका.
INSTIGATE, v. t. पोत्सह c., उत्तिक् c., उत्-वि-युज् 10, पेर्ट c., प्रज्ञ 10, प्रवृत c., प्रजुट c., उदीप c., उत्था c. (उत्थापयिति), प्रदृच c. = ION, s. प्रोत्साहनं-ना, प्रेरणं-णा, प्रचोदनं-ना, = OB, s. प्रोत्साहकः, प्रवर्तकः, उत्तेषकः, प्रेरकः

Instil, v. t. लवदा:-अल्पाल्पं-निषिच् or निक्षिप् 6 P, रानै: रानै: प्रनने-विज्ञा c. or उपदिश् 6 P or शास् 2 P. Instinct, s. सहजज्ञान, अशिक्षितनोध:, स्वाभाविक-नैसर्गिक-सहज-बुद्धि f., स्वाभाविकज्ञानं; 'natural i.' सहजावबोध:. - a. उत्तेजित, उदीपित, उदीत. -IVE, a. सहज, सहजज्ञानसिद्ध, प्रकृतिसिद्ध, सहजात, स्वाभा-विक-नैसर्गिक (की f.), स्वभावप्रेरित. -ively, adv. अंतः प्रवृत्त्या, स्वयं, स्वत एव, स्वभावतः, सहजावने धन-INSTITUTE, v. t. प्रारम् 1 A, उपक्रम् 1 A, प-बृत् c., प्रस्तु 2 U; स्था c. (स्थापयित), प्रति-व्यव-सं°. 2 प्र-परि-कृष् c., वि-धा 3 U, आ-निर-दिश् 6 P, प्रमुद् 10, ज्ञास 2 P. = s. व्यवस्था, स्थिति f., विधि:, नियम:, कल्प:, सूत्रं, ज्ञाकविधानं-मर्योदा-नि-दर्शनं, नियोगः, चोदनाः, ' religious i. s ' धर्मशाकाः 'i. s of Manu ' मनुसंहिता, मनुस्मृतिशाकं. =ION, s. स्थापनं, कल्पनं, विधानं. 2 विधि:, नियमः, रीति f., मार्ग:; See (s.). 3 ज्ञाला, आलय:, मंदिरं, सभा; श्रेणि-णी f., संसर्गः, संस्थानं, समाजः; ' religious i.' धर्मसंस्थानं-ज्ञाला; ' educational i. ' विद्या-लयः, ज्ञानमंदिरं. = OB, 8. संस्थापकः, पवर्तकः, आरंभकः.

6 P, अधि-इ o. (अध्यापयित), पद o., विनी 1 P. 2 बुध् c., जा o. (जापयित), नि-आ-विद o., सूच् 10. 3 आ-निर्-सं-दिज्ञ, आ-ज्ञा c., नियुज् 7 A, 10, प्रजुद् 10.—10N, s. उपदेज्ञः, शिक्षा-क्षणं, विनयमं, अध्यापनं, ज्ञासनं, बोधनं 2 विधिः, नियमः, सूत्रं, कस्यः 3 आज्ञा, नि-आ-देज्ञः, ज्ञासनं, नियोगः —IVE, a. उपदेज्ञक, उपदेज्ञमद, बोधावह, बोधकर (री f.), बौधकः —08, s. शिक्षकः, गुरुः, उपाध्यायः, उपदेज्ञकः, अध्यापकः, उपदेष्ट्रं, आचार्यः, निप्ताः —INSTEUCTEESS, s. उपदेष्ट्रं, आचार्यः, उपदेष्ट्रं, आचार्यः, उपदेष्ट्रं, आचार्यः, उपदेष्ट्रं,

Instrument, s. यंत्रं, साधनं: कार्यसाधनं, उपकरणं, सामग्री, उपस्कर:, इन्यं. 2 कारणं, करणं, हेत:, निम-त्तं, निमित्तकारणं, 3 कारकः, साधकः, कर्ता, कारकहे-त:. 4 लेख:, लेख्यं, पत्रं, लेखपत्रं; ' serving as the i. of others 'परोपकरणीकृत-भृत; 'where such persons become helping i. s' यंत्रीपकरणीभाव-मायात्येवंविधो जन: (U. 3); 'musical i. ' वादिनं, वायं, तूर्यं, आतोयं; 'a wind-i.' सुषिरं, श्रांजः; stringed i. ' तंत्री:; तंत्रवादा; 'martial i.' रणवादां. -AL, a. Ex. by साधनं, कारणं, हेतु:, नि-मित्तं: 'he was i. in elevating me 'स ममी-त्रती कारणं-हेत: : साधक, साधन-कारण-भूत, साधनी-कारणी-भत, उपकारक. 2 वाधज, वाधसंभत, वाधो-त्पन्न. 3 करणे, तृतीयाविभक्ति:. -ALITY, s. कारण-त्वं, कृतेत्वं, क्रणत्वं, साधनत्वं; See Through. -ALLY, adv. कारणतः, निमित्ततः

INSUBORDINATE, a. अविधेय, अवज्ञा, अवज्ञवर्तिन्, अनायम्, अविनीत, अनुपसर्जन, अगौण (णी र्र.) - 10N, s. अविनयः, अविधेयता, ज्ञासन-आज्ञा-भंगः- व्यतिक्रमः, अवज्ञाता, अगौणता.

Insufferable, a. असहा, द:सह, अक्षंतब्य.

INSUFFICIENT, a. अपयोत, न्यून, अयथेष्ट, अल्प, अ-प्रचुर, हीन, क्षीण, अनलं ind. 2 अनुचित, अक्षम, अ-योग्य. —LY, adv. अनलं, अपचुर, अपर्यातं. 2 अनु-चितं, अयोग्यं. —INSUFFICIENCY, s. न्यूनता, अ-पर्याति f., अल्पत्वं, अबाहुल्यं, शीनता, अप्राचुर्यं. 2 अ-क्षमता, अनीचित्यं.

Insulae, a. द्वीपीय, द्वीप्य, द्वीपसंबंधिन. 2 जलपरिग-त-परिवत-वेष्टितः

Insulate, v. t. १थक् कृ 8 U; १थम् विन्यस् 4 P; See Separate. ⇒ED, a. अन्यविश्विष्ट, १थक् स्थित, अन्यवियोगः-विश्वेषः, भूथक् स्थितं f.

Insult, a. भवमानमा, निकृति f., मानभंगः, अवज्ञाः, परिभव:-भूति f., अप(व)मानः, तिरस्कारः, परिवादः, दुवेषम् n., खलोक्ति f.; अनादरः, भत्सैमा, भवैणं, आ-श्रव-श्रेपः: 'add i. to iniuru' श्रते आर्व प्रक्रिय 6 P. = v. f. निक् 8 U, अव-अप-मन् 4 A or c., अव-ज्ञा 9 b, तिरस्क, परिभू 1 P, आ-अव-धृष् c., निर् 1 P, गई 1, 10 A, आ-अधि-क्षिप् 6 P, आक्षर c., अप-परि-वद् 1 U, कृत्स् 10 A, लघूकः. = ING, a. अपमानकारिन, अवमानिन, परिभाविन, निदार्थः. = ING-LY, adv. सावक्षं, सावमानं.

Insuperable, a. दुरतिक्रम, अलंध्य, दुस्तर, अनित-क्रमणीय, दुरस्यय, दुरारोह, दुर्जय.

Insupportable, a. दु:सह, असद्य, नि:सह, दुरु-द्रह, दुवेह.

INSUPPRESSIBLE, a. दुनिम्रह, दुनिवार.

INSURE, v. t. रक्ष् 1 P, प्रतिवि-धा 3 U, सत्यिक् 1 U, योगक्षेमं कु or वि-धा, नाज्ञात् निवार् 10. =ANCE, s. योगक्षेमः, क्षेमविधानं-करणं, सत्यापनं, रक्षणं-

Insurgent, s. राजद्रीहिन् m., राजदिरोधी, राजप-थ्यकारी, प्रजाविष्यव-पकृतिक्षीभ-कारी.

INSURMOUNTABLE, a. See INSUPERABLE.

Insurrection, s. राजिवहोहः, राजिमकोपः, नृपाभि-होहः, प्रकृति-प्रजा-क्षोभः-कोपः, राज्योपश्रवः, टपश्रवः, टपह्रवः. = Ary, a. राजिविरुद्धः प्रतीप-विपरीत, टपह्रविन्. Insusceptible, a. अग्राहक, अविकारिन, ग्रहणाक्षमः Intact, a. अखंड, अविकल, अभेषः

Intangible, a. अस्त्रव, स्पर्शागोचर, अस्पर्शव-च, दुरालभ

Integral, Integer, s. पूर्णांक:, अभिन्न: रूपं--a. पूर्ण, अविकल, समग्र, अभिन्न, अखंड, अन्यून, सांग. 2 पूरित, पूर्ण:—Integrate, v. t. संपूर् 10. —Integrity, s. अवैकल्यं, साक्षर्यं, पूर्णता, अ-भिन्नभाव:, अभेद:, अखंडता. 2 शुन्ता, आजंबं, सारल्यं, वैमल्यं; See Honesty; 'of strict i.' अभेय, अहार्यं.

Integument, ४. वेष्टनं, आ-परि-°; पटलं, कंचुकः, पुटः-टं, कोज्ञः-षः, आच्छादनं, आवरणं.

INTELLECT, s. मितः, बुद्धः, प्रज्ञा, थीः, थि(धी)षणा, मनीषा, प्रेक्षा, ज्ञेमुषी, उपलब्धः, चित्, संविद्,
मितपद्, ज्ञितः, चतना (all f.); 'retentive i.'
मेधा, भारणावती धीः. -UAL, a. Ex. by (s.) in
comp.; बुद्धिवषयक, मानसिक (की f.); 'i. gain'
ज्ञानोत्कर्षः, मानसोज्ञित f. 2 बुद्धिमत्, धीमत्, मनीषिद्धः, 'i. faculty' धीज्ञक्ति f., निष्क्रमः; 'possessing i. qualities' धीगुणसंपन्न. -UALLY, adv.
थिया; बुद्धिपूर्वै

INTELLIGENCE, 8. मित f., जानं, बुद्धिचातुर्यं, वैदग्ध्यं, मेथा; See INTELLECT. 2 वार्ता, वदंतः,
वृत्तांतः, प्रवृत्ति f., समाचारः, 3 संदेशः, बाधिकः,
—BR, 8. वार्ताहरः, वार्तावहः, संदेशहरः, आख्यायकः,
वैविधिकः. —INTELLIGENT, a. मित-बुद्धि-धी-मत्,
प्रज्ञावन्, मेधाविन्, सज्ञान, प्राज्ञ, सुधी. 2 चतुर, कुन्सल,

सवैदग्ध्यं, सनैपुण्यं, विज्ञवत्, सुबुद्धिपूर्वं, बुद्धिचातुर्येणः
— ÎNTELLIGIBLE, a. स्पष्ट, सुगम, बोधगम्य,
भिनार्थं, सुबोध, सुन्यक्तं, सुग्राद्य, बुद्धिगम्य-प्राद्यः
— INTELLIGIBLY, adv. स्पष्टं, सुन्यक्तं, भिन्नार्थं,
स्पष्टार्थंः

INTEMPERATE, a. असंयत, असंयित्त, असंयमज्ञील, अतिमयाँद, अयतवृत्ति, असंयताचार, असंयतेंदिय, अमितनोगिन्; (in eating) अतिमोजिन, अत्याहारिन, अयताहार; See GLUTTON; (in drinking) अतिपानासक्त, अतिपायिन, पानप्रसक्त. 2 (Of things) अमित, अपरिमित, अमर्योद, अनियत, अयत, अपरिमाण, उदिक्त, अतिरिक्त, अत्यक्षित्त. =LY, adv. असंयमेन, अमर्योदं, अपरिमितं, अतिज्ञयेन, निममातिक्रमेण.
—INTEMPERANCE, s. असंमयः, अदमः, अनिग्रहः,
नियमातिक्रमः, अजितिद्रयत्नं, अनियतन्ति कि. अत्यान्त्रारः; अतिभोजनं, अत्याहारः, अमितहारः; अतिपानं,
पानप्रसक्ति कि. 2 उदेकः, अमर्योदा, अमितत्वं, आधिक्यं,
अनियमः, मर्योदातिक्रमः, अतिज्ञयः, अतिरकः.

INTEND, v. t. अभिप्र-इ 2 P, परि-सं-क्रप c., इब् 6 P, ईह 1 A, उहिश 6 P, मन:-मति-क 8 U (with dat.), क desid. (चिक्रीविति-ते), मनसा चिंत 10 or उहिं जा; oft. ex. by desid. forms, or by मन:-काम with inf. form; 'what do you i. to do' कि कर्तमना: -Intention, s. अभिप्राय:, संकल्पः आज्ञयः, उद्देशः, इच्छा, कामः, चिकीर्षा, आकांक्षा, आकृतं, बुद्धि-मति f., भावः, मतं, इंगितं 2 अर्थः, कार्य, प्रयोजनं. 3 विवक्षा; 'purity of i.' भाव-चित्त-ज्ञाद्धि f.; 'change of i. 'बुद्धिभेदः; 'avowed i. ' प्रकटिताज्ञयः; 'with what i. ' किमुद्दिय, किमभि-प्रेत्य, कि फलमपेक्ष्य. -AL, a. मति-बुद्धि-ज्ञान-पूर्व, बद्धि-संकल्प-कृत, काम्य, कामकृत, सांकल्पिक-ऐच्छिक (की f.). 2 अभिप्रेत, अर्थवत. -ALLY, adv. मति-बद्धि-ज्ञान-पर्वं, मतिपर:सरं, कामतः, ज्ञानतः, बद्धचा, साभित्रायं, मन:-इच्छा-प्वेकं, यथाकामं. -ED, a. Ex. by आज्ञय, बुद्धि, मति in comp.; 'well-i.' सदा-श्चयः ' evil-i. ' दुराश्चय, दुष्टमति, पापबुद्धिः

INTENSE, a. प्रचंड, तीव, उप, तिरम, प्रखर, अत्यंत, घन, गाढ, प्रवल, तीक्ष्ण, परम, महत्, गुरु, अतिमाव, भृशा, नितांत; gen. by सु or अति pr. —IFY, v. t. वृष्ट., प्रकर्ष नी 1 P, better by कु with (a.).—ITY,-NESS, s. चंडता, तीवता, अत्यंतता, गाढता, प्रकर्ष:, उन्कर्ष:, गरिमच् m., अतिश्वाः, डदेकः, अतिभामि, प्रकर्ष:, व्यासंगः —IVE, a. प्रकर्षकर: वृद्धिकर (शि.).—IX, adv. अत्यंतं, तीवं, तीक्ष्णं, नितांत, अतीव, वलवत्, सु-अति pr.

Intent, s. Intention, q. v.; 'to all i. s' सर्वथा--a. एकाप्र, एकनिष्ठ, सुसमाहित, अनन्यमानस, अनन्य- आसक्त, ड्यापृत, निरत, नियत, ज्यम, निष्ठत, समाहित, नि-भा-अभिन-बिष्ट, अभियुक्त; oft. by पर, तत्पर, निष्ठ, परायण in comp.; 'i. on evil ' रुष्टपरायण; अध्ययनपर, &c. =LY, adv. एकाप्रिकेत, अनन्ययनसा, एकाप्रत्या, निष्ठापुर्वं, साभितिबेद्धं, आसक्त केतसा, मनीयोगेन; 'look or hear i. ' लोचनें : or कर्णें : पा 1 P. =NESS, s. एकाप्रता, एकनिष्ठता, अनन्यिचत्ता, आसिक्त f., अभिनिबेद्धः, तत्परता, निष्ठा, मनीयोगः INTER, v. t. भूमी-इमद्याने निखन् t P or निक्षिप् t P or निक्षप् t U.

INTERCALAR,-Υ, α. अधिक, निवेश्वित; 'i. month' अधिकमासः, मलमासः, मलम्लः, मलम्लः, -INTERCALATE, υ. દ. अधिकमासं-दिवसं निवेश с.

INTERCEDE, v. i. अंतर् गम् 1 P or स्था 1 P, मध्ये स्था or गम्, मध्यस्थो भू, सं-धा 3 U, मध्यस्थतां मह्य श्री प्राप्त प्र प्राप्त प्र प्राप्त प्र प्राप्त प्र प्राप्त प

Interchange, v. t. प्रस्परं विनि-मे 1 A or परिवृत् c., व्यति-ह 1 P. – s. विनिमयः, परिवर्तेः, व्यतिहारः, परिवृत्ति f., आदानप्रदानं; See Exchange.
– Able, a. परिवर्तनीय, परस्परानुपामिन्

INTERCLUDE, v. t. See INTERCEPT.

Intercommune, v. See Associate. -ity, s. अन्योन्यञ्चलहारः

Intercommunion, v. i. सह भुज् 7 A or अज् 9 P.
Intercourse, s. संगः, समागमः, संगति f., संसर्गः, संगमः, संपति f., संसर्गः, संगमः, संपति f., संसर्गः, संगमः, अल्लापः, संवादः, परिचयः, 'sexual i.' मैथुनं, रितिक्रया, सुरतं, श्रीभोगः; 'social i.' लोकव्यवहाराः संसर्थः.

cent. 'पंचकेन शतेन, पंचकश्चतं, पंचोत्तरं ज्ञातं. 5 भागः, अंशः, अधिकारः, उद्धारः 6 रसः, विनोदकत्वं. मनीहरता, इदयंगमताः दृष्टं कथारसस्याक्षेपसामध्ये (Ka. 346) 'you have seen how the i. (i. ing nature) of the story diverted (me) from my topic'; 'take or feel i.' ang 6 A; 'looking to one's own i.' स्वार्थन्ति f., स्वार्थ-परता, स्वाथेलिप्सा. - v. t. अनुरंज् c., स्नेहं-अनुरागं-डत्पद् c., अनुरक्त-सानुराग-α. क 8 U. 2 वि-नद c., मन:-चित्तं-रंज c. or विनद c., इदयं गम 1 P or आकृष् 1 P or ह 1 P, मनो इ. 3 भागं-अंदां दा 3 U or लभ् 1 A or आप् 5 P; संबंध-अन्यंज-pass. -ED, a. अनुरक्त, जातानुराग, जातस्नेह. 2 पक्षपातिन. संगिन, सपक्षपात. 3 आसक, निविष्ट, निरत. 4 भागिन. अंशिन. 5 संबद्ध, लाभालाभसंबद्ध. 6 स्वार्थपर. स्वार्थ-द्शिन्, स्वलाभासक्त, स्वहितपरायण-तत्पर, स्वलाभाषेक्ष, स्वहितैषिन्, स्वार्थिलिप्सु. -ING, a. विनोदिन, मनोहर, सरस, चित्ताक्षिन्, हृदयंगम, हृदयहारिन्-प्राहिन्, विनी-दिन, त्रित्तरंजक.

Interfere, v.i. मध्ये स्था or पत् 1 P. परकार्येषु ज्याय 6 A, परकार्याणि निरूप् 10 or चर्च 6 P, 10 A; 'if it should not i. with other duties' न चेदन्य-कार्यानिपान: (S. 1); 'he who i. s with matters not his own' अन्यापरिषु ज्यापारं यः करोति (P. 1). 2 परसारं संघद् 1 A or विरुध् 7 U.—ENCE, s. माध्यस्थ्यं, परज्यापार-परकार्य-चर्चा, परकार्यनिरूपणं; चर्चा, निरूपणं 2 परस्परसंघटः, समाधातः. Interfluent, a. सध्यस्वित्.

INTERFUSED, a. मध्यमसारिन, मध्यमस्त.

Interm, s. कालाभ्यंतरं, कालांतरालं, मध्य-अंतर्गत-कालः; 'in the i.' अत्रांतरे, कालाभ्यंतरे.

Interior, त. अंतरस्थ, अंतर्गत, अंतर्भूत, अंतःस्थ, अंतर्गतिन, आंतर-आभ्यंतर (री कि.), अंतर in comp. - s. अंतर्गाः, उदरं, गर्भः, अभ्यंतरं, हृदयं, अंतर in comp.; ' the i. of a house' गर्भोगारं, वासगृहं, भवनोदरं, अंतर्भवनं

Interjacent, a. मध्यवितन, मध्यव्थित. Interject, v. t. मध्य-अंत:-क्षिप् 6 P or प्रविश्च o. —ion, s. अंत:क्षेप:-पण. 2 डहार:.

Interlace, v. t. संमिश्र 10, संक्षिण c.

INTERLARD, v. t. मध्ये-अंतर-निविज्ञ c. 2 संमिश्र 10. INTERLAY, v. t. मध्ये नि-धा 3 U or नि-विज्ञ c.

Interleave, v. t. अंत:-मध्य पत्रं निविज्ञ c.

Interlinear, a. पंक्तिइयमध्ये लिखित.

INTERLOCUTION, s. संलाप:, संवाद:, संवादा, संभा-वर्ण. -INTERLOCUTOR, s. संभावक:, संवादक:, ड-सरप्रत्युत्तरकृत् m. -TORY, a. संवाद-संकथा-रूप, सं-वादात्मक, संकथासंबंधिन. or आकृ्म् 1 U, 4 P. = ER, ह. अध्ययिन प्रवेशकः, आगंतकः

INTERLUDE, 8. मध्यरंगः; विष्कंभः-भकः .

INTERLUNAR,-Y, a. अमा, अमावास्या in comp. INTERMARRY, v. i. परस्परं विवह 1 P or दा-रान् परिम्रह 9 P or परिणी 1 P. = AGE, s. परस्पर-विवाह:, मन्युद्धाह:, विवाहज्यवहार::

Intermeddle, v. i. प्रकार्योण निरूप् 10 or चर्च् 6 P, 10 A, प्राधिकार-प्रकार्य-चर्चा फू 8 U; See Interpere. = ER. s. प्राधिकार चर्चक:-निरूपक:-

Intermediate, Intermedial, त. अंतर्-मध्य-बतिन, मध्य, मध्यस्थित, अ्ववहित, अंतरालस्थित, अं-तर-अंतराल-in comp.; 'i. space' अंतरं, अध्यंतरं, अंतरालं; 'i. time' कालांतरं. —LY, adv. मध्ये, अंतरालं, अध्यंतरे

INTERMINABLE, a. See INFINITE.

INTERMINGLE, INTERMIX, v. t. संमिथ् 10, संकृ 6 P, संवज् 6 P, संश्च 2 A, 7 P, संमिल् c.; संकृली-संकीर्णा-कृ 8 U, मिथीकृ. –v. i. संमिश्रीम् 1 P, संमिल् 6 P. =ED, a. सं-व्या-मिथ, मिश्रित, संकीर्ण, संबद्ध, संश्क्त. =INTERMIXTURE, s. संमिथणं, संकरः, संसर्गः, संवकेः, संयोगः, संमिलनं

INTERMIT, v. i. विरम् 1 P, निवृत् 1 A (with abl.); ज्ञाम् 4 P, विस्छित् pass. -v. t. निवृत् c., विरम् c. or ज्ञाम् c. (र-ज्ञ-मयित), विस्छित् 7 P, त्यज् 1 P; See Cease. - Tent,-Intermissive. a. सविराम, सविस्छेद; 'i. fever' मुक्तानुवंधी ज्वर: - Intermission, s. विराम:, विरति f., निवृत्ति f., विस्छेद:, उपज्ञाम:; 'without i.' निरंतरं, अनवरतं, आंवरतं, अविस्छेदं.

Intermontane, a. पर्वतमध्यवित्.

Intermundane, a. जगन्मध्यवर्तिन्.

Intermural, a. प्राकारांतवेतिन्.

Internal, a. अंतर् in comp.; अंतर्गत, अंतर-स्थ, आप्यंतर-आंतर (री.), गर्भस्थ; 'i. soul' अंतरात्मा; 'i. anguish' अंतर्शाकः, अंतर्शहः; See Inside. = LY, adv. अंतर्, अंतरे, अप्यंतरे.

International, a. (देशानां) परस्परव्यवहारसं-वंधिन

Interpolate, v. t. सक्तपटं नि-विश्व c. or निक्षिप 6 P. मध्या कृष c. or अभिलिख 6 P. = Ion, s. कपटेन निवेश्वनं, मिथ्याकल्पनं; मिथ्याकल्पनं, निवेशितलेखः

INTERPOSE, v. t. मध्ये निक्षिप् 6 P, अंतर्-धा 3 U, ब्यव-धा, मध्ये-अंतः-स्था c. (स्थापयति) or नि-प्र-विज्ञ c. -v. t. मध्ये स्था 1 P or वृत् I A or गंस् or पत् 1 P, अंतर्-इ 2 P, मध्ये प्रविज्ञ 6 P; मध्य- मध्यस्थता, माध्यस्थ्यं; व्यवधानं, मध्यवित्यं, अंतरायः. Interpret, v. t. युज् 10 (words, &c.); व्याख्या 2 P, वि-वृ 5 U, व्याख्यु 2 A, अर्थ प्रकाश cor व्याख्या वर विव्याख्या वर्षे प्रकाश देशे प्रकाश देशे प्रकाश है प्य

Interregnum, ८. अराजत्वं, अनायका-अराजका-राज्यस्थितिः

INTERROGATE, v. t. पच्छ 6 P, अनुयुज् 7 A, प्रीक्ष् 1 A. — ION, s. एच्छा, प्रश्नः, अनुयोगः:
— IVE, ORY, a. प्रश्नरूप, प्रश्नार्थक, प्रश्नारमकः — IVELY, adv. प्रश्नरूपेण-कमेण, अनुयोगतः, प्रश्नार्थक्रयेण— OR, s. प्रष्टृ m., एच्छकः, अनुयोक् m. — ORY, s. प्रश्नः, अनुयोगः

INTERRUPT, v. t. দিনি-ঝ্ 9 P, দিনি-ঝি-হন্ 2 P, ত্ব-নি-হ্য্ 7 U, দ্ব্ৰু 7 P, ঝি-ছের্ 7 P, ঝের্ড্র 10, ঝার্ড্র 1 A, দির্ 7 P, ঝিম্বান (D.); (speech &c.) आश्चिप् 6 P; 'do not i. him ' দীনদানা দিনিব-নান (S. 6). — ION, ঙ. अंतरायः, দিনিঝ্যা, ত্বামান, বিষয়; 'i. in sleep' নির্দেশ: — EDLY, αdv . মানভিত্র, মানা: — ER, ঙ. বিভক্তর-দান-কার্থিন, বিয়-ত্যাঘান-কন m.

Intersect, v. t. परस्परं-अंतरा-छिद् 7 P. =10N, s. परस्परच्छेद:

Intersperse, v. t. इतस्ततः प्र-क्षिप् 6 P or सं-समा-क् 6 P or संमिश्र् 10. =ED, a. संमिश्र, संकीर्णः =10N, s. संमिश्रणं, वि-सं-िकरणं.

Interstellar, a. तारागणमध्यवार्तनः

INTERSTICE, ८. छिद्रं, रेघ्रं, संघि:, विच्छेद:, अंतरं, अंतराल:-लं, अवकाज्ञः, विवरं; 'without i.s' निरंतर, नीरंघ्र, निश्चिद्र, निविड, घन, अविरल; 'having i.s' सच्छिद्र, सांतराल, विरल.

Intertexture, s. संग्रंथनं, परस्पत्वपृति कि.
Intertwine, Intertwist, v. t. ग्रंथ 9 P, सं-वत्,
परस्परं कुंच् c. or व्यावृत् c., उत्खच् 10, परस्परं
ग्रंथ or संयुज् 7 U, 10, संमिश्च 10; 'with hair
i. ed with the tendrils of creepers' लताप्रतानोद्यधितै: केशै: (B. II. 8); अनुव्यध् 4 P, सं-वे
1 U; शैवलेनान्विद्धं (सरसिजं) (S. 1) 'i. ed with
moss.'

तर-काल:, अवकाशः: 3 विराम:, विच्छेद:, निवृत्ति f., उपज्ञाम:; 'in the i.' अंतराले, अंतरा; 'at i. s' काले काले, अंतरा अंतरा, (प्रजानुरागहेतीश्रांतरातरा दर्शनं ददी Ka. 58); रम्यांतर: कमिलनीहफ्रितै: सरो-।म: (S. 4) 'pleasant at i. s &c.'; 'without i. s' निरंतर, निरंतराल.

INTERVENE, v. i. मध्ये-अंतर्-गम् 1 P or म् 1 P or स्या 1 P or वृत् 1 A, अंतर्या 2 P or उप-स्था. 2 अंतर्-इ 2 P, ज्यव-भा pass. —ING, a. मध्यवर्तिन, मध्यस्थायिन, ज्यवहित, अंतरित, अंतरागत, मध्ये स्थित; 'i. period' अंतराज, अभ्यंतरसाज:. —INTERVENTION, s. मध्यस्थता, माध्यस्थ्यं, ज्यवभानं, अंतर्गमनं, मध्यवर्तनं, मध्ये स्थिति f.

INTERWEAVE, v. t. See INTERTWINE.

Interview, s. दर्शनं; सन्निपातः, संगमः, समागमः, अन्योन्य-परस्पर-दर्शनं; 'he had an i. with the king 'स नृपदर्शनं लेंभे, राजदर्शनं कारितः

Intestate, a. अकृतमृत्यलेखः

INTESTINE, a. অৰাহা; See INTERNAL. 2 अविदेशज, देशीय; गृह in comp.; 'i. quarrels'
गृहच्छिद्र-भेद:, अतभेद:. = s. अत्रं, पुरीतत् n.; नाडिडी-लि-ली f.

Intimate, a. गाह, रूड, प्र-वि-रूड, दृढ, दृढबद्ध, घ-न. 2 (Of persons) सुपरिचित, रूढसीहर, बद्धसंख्य, प्रणियन्, प्रियतम्, हृदयंगम्, सुसंसर्गन्, संस्तुत्, रृढ-गाइ-सोहर. 3 Internal, q. v.; 'strangers made i. 'बाह्य अभ्यंत शक्ता: (P. I. 9). = s. दृहसहद् m., दृढमित्रं, सुहत्तमः, प्रियवयस्यः. = v. t. (भंग्या) सृच् 10, संदिश 6 P, उपन्यस 4 U, उपिक्षण 6 P; साकृतं कथ 10. - ION, s. सचना, संदेश:, डपक्षेप:; इंगितं, आकृतं. -LY, adv. दृढं, गाढं; दृढसीहदेन-संसर्गण, मपरिचितं, दुढमित्रवतः, दुढ, गाढ in comp. - Inti-MACY, s. गाह सीहदं, सुपरिचयः, दृढ संसर्गः-संयोगः, सं-स्तवः,अतिमित्रता-प्रणयः-सर्ख्यं,अत्यासंगः,अतिपरिचयः Intimidate, v. t. त्रस् c., भी c. (भीषयते-भाषयते), सभयं निवृत् c. 2 भत्स् 10 A, तर्ज् 1 P, 10 A. 3 Dishearten, q. v. =10N, s. भीषका, भीषा, भीषण, भयदर्शनं, भत्सेनं, तर्जनं,

Into, prep. मध्ये, अतर, अतर; gen. by loc., or by acc. with verbs of motion; 'converted i. water' जलसात्कृत; 'made i. one mass' एकपिडी-कृत-भूत.

Intolerable, a. असहा, असहनीय, दुःसङ, अक्षंतच्य, दुविषङ.

INTOLERANT, का अक्षामन, असहन, अमर्थण, असहिष्ण, अक्षम. 2 परमतासहिष्ण, परमतास्यक, अन्यमतासह→INTOLERANCE, ३. अमर्थण, अतितिक्षा, अक्षमा, असहिष्णुता

नं ढदीर् 0. or डदाह 1 P. =ATION, 8. स्वरः, स्वयः, वर्णीबारणं; स्वरभदः.

INTORT, v. t. See CONTORT.

INTOXICATE, v. t. मट् ०., जन्-भ-°, मदं उत्पद् ०., मचीक् 8 U; (fig.) जित्सच् ०., उद्-हन् 2 P, आ-ध्मा
1 P, मुझ् ०. – ED, a. मच, भ-उन्-मच, क्षीव, मदोन्मच, उ-मद, मदोदग, मदान्वित, शींड, मदोद्दत; 'to
bo i.' मद् 4 P, मदन स्मृष्ण pass., क्षीव् 1, 4 P.
– INO, a. उन्मादक, मादक, उन्मादिन्. – ION, s.
मदः, मादः, उन्मादः, क्षीवता, शींडता, मचता

Inteactable, a. ट्रेम, दुर्दांत, अदम्य, अविधेय, अवस्य, अविनेय, दुर्निपह, दुराधर्ष, दुःश्वास्य, अनिवाय, प्रतीप, उच्छंबल.

Intransient, a. अमंग्र, चिरस्थायिन्.

Intransitive, a. अक्रमेंक.

Interion, v. t. परिलया रक्ष् 1 P or परिवेष्ट् c. or परि वृ 5 U, परिलां लन् 1 P. 2 आक्रम् 1 U, 4 P. – MENT, s. परिला, परिकिया

INTREPID, a. निर्भय, निःशंक, तूर, साहसत्तील, मग-न्म. -ITY, s. वाँथ, प्रतिभा, प्रतिभानं, शौँथ, निर्भयत्वं, पौर्ष, विक्रमः. -LY, adv. विरवत, सविक्रमं, सप्रति-भं; See Bold,-LY, &c.

Intricate, त. विषम, दुर्गोद्धा, संकुल, गहन, दुर्गोध, गृद, अस्पष्टार्थः 2 वक्त, असरल, जिस कुटिल. — LY, adv. विषम, असरल, कुटिलं. — NESS,—Intricate, s. वेषम्यं, गहनता, गृदताः 2 वक्तता, कौटिल्यं, असारल्यं. Intricute, s. उपजापः, कूटमबंधः, कपटमबंधः, कूट-युक्ति त., कु-कपट-संकल्यः-मयोगः; 'love-i.' स्य-भिचारकर्मं, कामचरितं. — v. i. उपजप् 1 P, उपजापं रच् 10, कूटमबंधं प्रयुज् 7 A, 10, कूटमयोगं रच्— ER, s. उपजापकः, कपटमबंधयोजकः

Intrinsic,-AL, a. अंतरस्थ, अंतर्गत, सहजर्वतिन, स्वभावज, आंतर-आभ्यंतर (री f.). 2 सत्य, यथार्थ, वास्तविक (की f.), अकृतिम, स्वाभाविक-सांसिद्धिक (की f.). —ALLY, ado. वस्तुतः, तस्वतः, यथार्थतः, स्वभावतः.

Introduce, v. t. पविज्ञ c., द्वीनं कृ c. 2 (Insert) प्र-नि-आ-विश्व c. 3 परिषयं उत्तर्द c. or जन् c. (जनयति); 'i. me to your friend' तव भित्रण मम परिषयमुत्पादय. 4 प्रवृत c., प्रषट् c., प्रति-टा c. (-हापयति), प्रारम् 1 A, प्रस्तु. 2 U, उपज्ञम् 1 A. 5 आनी 1 P, आवह् 1 P, आगम् c. (गमपति). = EB, s. प्रवेशकः. 2 प्रवर्तकः, प्रति-टापकः, प्रारम्कः. = Introduction, s. प्रवेशनं; परिषयकरणं. 2 प्रवर्तनं, प्रवारणं, प्रतिटापनं, विवेशनं, आगम् ते. 3 मुझकंभः, आमुखं, प्रस्तावना (of playe); प्रस्तावः, आर्मः, उपप्यावः, वाहमुखं, उपर्यावः, उर्द्वारः, उपप्रकानः, वचनारमः. = Introductory,

माधिमक् (की f.), प्रथम; उपोद्यात or प्रस्तावना in comp.; 'as an i. portion' उपोद्यातस्येण, प्रस्तावनाहारा. 2 प्रस्तावनाह्यः; पारिभाषिक (की f.). Introduct, v. t. भिवज् c.

Introspection, s. अंतर्दर्शनं, अंतरालोकनः

INTROVERT, v. t. अंत: परिवृत् c.

Intrude, ह. ं. अनाह्त-त. प्र-आ-विश् 6 P or आगम् 1 P, सध्य प्रविश् or आकम् 1 U, 4 P, अनिधकारपूर्व प्रविश् . ⇒ ER, इ. आगंतुकः, अनाह्त-प्रवेशः. = Intrusion, इ. आगंतुकभावः, अनाहृत-प्रवेशः-शनं. = Intrusive, त. धृष्ट, आगंतुक, प्रगन्भ, सध्य , पर्षातीलः

Intuition, इ. सहजाववेशः, सहजज्ञान, अंतर्जान—Intuitive, इ. सहजोपलब्ध, अंतर्जानीयलभ्य,
अविचारपूर्व उपलब्धः 2 सहज्जज्ञ, अंतर्जानियः –Lx,
adv. सहज्जज्ञानिन, अंतर्जानिन, प्रमाणनिरपेक्षः

INTUMESCE, v. i. মি 1 P; See SWELL. - ENCE, s. রাখ:, রাম:

Inturbidate, v. t. ক্রুণাক 8 U, আবিল্যানি (D.); See Confuse.

Intwine, Intwist, v. t. पंथ 9 P, गु(गुं) क् 6 P, रच् 10; See Intertwine.

INUMBRATE, v. t. छायया आ-प्र-च्छद् 10.

INUNCTION, s. अभ्यंजनं, विलेपनं.

Inurbanity, s. अशिष्टता, असभ्यता.

INURE, v.t. अभ्यस् 4 U or c., शिक्ष् c., परिचयं कृ 8 U; परिचित-a. स्. 2 क्टिनी-इटी-कृ. =ED, a. अभ्यस्त, ज्ञात, परिचित; अभिज्ञ in comp.; 'i. to fatigue' जित्रथम; 'i. to seclusion' परिचित-विविक्त.

Inurn, v. t. समाधी नि-धा 3 U or निश्चप् 6 P. Inutility, s. अनुषयोगः, वैफल्यं, व्यर्थता, मोघता, वैषध्यं.

INVADE, v. t. आभ-तु 1 P, आक्रम् 1 U, 4 P, अव-स्कंद् 1 P, अभिन-या 2 P, आपत् 1 P, डप-तु 1 A or o.; See Attack. = ER, s. आक्रामकः, उपय-विस् m.; gen. ex. by 'Enemy' q. v. = Invasion, s. आक्रमः नणं, अवस्कंदः, अभित्रवः, उपयवः, अभित्रवाणं, अभियोगः, आपातः

Invalid, a. दुर्बल, अज्ञान्त, अप्रभाव, निस्तेजल, स्पर्थ, विकल. 2 अप्रमाण, विष्यमाण, लघुप्रमाण. - व. रोगिन् m., दग्ण:, आतुर:. - ATE, v. t. मोधी-स्पर्थी-क

INVALUABLE, a. अन्धं, अनुष्यं, असूल्य, मूल्यातीत, अतिमूल्य, अत्युत्कृष्ट.

Invariable, a. नित्य, सतत, अविकार, निर्वकार, दिश्वर, नियत, अवल, एकांत; नायमेकांतो नियम: (S. B. 273) 'not an i. rule.' - Invariably, adv. एकांतत:, नित्यं, नियतं.

Invective, s. आ-अधि-क्षेपः, निर्मेत्संना, निंदा, निंदान्यक्यं, दुरुक्ति f., अप-परि-वादः, गहोः $-\alpha$. निंदक्, अपवादक, निंदात्मकः

Inveigh, (against) v. i. आ-अव-अधि-क्षिप् 6 P, निद् 1 P, गई 1, 10 A, अभिज्ञेम् 1 P; See Abuse, Censure.

Inveigle, v. t. प-वि-लुम् ८., मृह् ८., चादूक्या आ-कृष् 1 P or प्रलुम् ८. or निपत् ८., बच् 10. = ER, s. प्र-वि-लोभकः, मोहकः, आकर्षकः. = ING, MENT, s. प्र-वि-लोभनः, आकर्षणं, मोहः, वंचना, प्रतारणा.

INVENT, v. t. कृप् c., निर्मा 3 A, 2 P, सज् 6 P, वि-धा 3 U, घट् c. (घटयति), रच् 10.2 मनसा युज् 10 or चित् 10 or कृप् c. 3 मिथ्या कृप् c.—ED, a. कृत, निर्मित, रचित, घटित. 2 मनःसष्ट, मनःकिएत, मिथ्याकिएत, काल्पनिक (की f.), कृतक, कृत्रिम.—ION, s. कल्पना-नं, रचना-नं, निर्माणं, घटनं. 2 कृति f., सष्टि f., किल्पतं, कल्पना, निर्मितकला. 3 कल्पना, युक्ति f., टपायज्ञानं. 4 मिथ्याकल्पनं, कृटरचना, मनःस्टिः; 'one's own i.' स्वक्पोलकल्पतं.—IVE, a. कल्पक, योजक, उपायज्ञ, कल्पनाचतुर. निर्माणकृत्तल, चतुर, युक्तिमत्.—OR, s. कल्पकः, सर् m., निर्माता, चितकः, योजकः

INVENTORY, s. (गृहोपस्करादे:)परिसंख्या, परिगण-ना. संख्यापत्रं

INVERT, v. t. विपयंस 4 U or c., परि-वि-व्यति-अस्, परिवृत् c., विपयंस-विपयंयं-नी 1 P; See ALTER, CHANGE. 2 अथोमुखीक 8 U; विलोमीक. —ED, —INVERSE, a. व्यत्यस्त, विपयंस्त, व्यस्त, पर्यस्त, विपरीत, वि-प्रति-लोम, प्रतीप, व्युक्तांत. —LY, adv. विपयंयण, वि-प्रति-लोमतः, व्यत्यसिन, व्युक्तमेण.—INVERSION, s. विपयंसः, विपयं (यं))यः, व्युक्तमः, व्यत्यासः, पर्यासः, प्रतिलेग्यं, व्यत्ययः; व्यस्तता, विपरीतता.

INVEST, v. t. परि-भा c. (भापयित), आच्छर् 10, भाइ 5 U, संवेद्द c., वस् c., सं-व्ये 1 P. 2 अर्लक् 8 U, मंद्र 10, भूष् 10. 3 संयुत्त 7 U, 10, संयुक्त विशिष्ट-व. कः, See Endow. 4 उपरुध् 7 U, पर्यवदंग् 9 P. 5 (Money) लागार्थ विनिय्त्र 7 A, 10; 'i. with power' अधिकार प्रविद्य c. or नियुत्तः प्रति-ष्ठा c. (हाययित), संस्कृ, अभिविष् 6 P. = ITURE, s.

=MENT, ह. परिधानं, वसं. 2 टपरोधः, अवष्टंभः. 8 लामार्थं धनविनियोगः.

Investigate, v. t. अव-परि-सं-ईक्ष् 1 A, तिरूप् 10, अनुसं-धा 3 U, विचर् ८., विमृज् 6 P, निर्णा 1 P, निर्णा 5 U, निर्षे 10, आलोच् 10. 2 अन्विष् 4 P, मृग् 10 A; See Examine. =10n, s. अवेक्षण, निरूपण, अनुसंधान, विचारः-रणा-ण, विमर्ज्ञः, निर्णयः, निश्चयः, चर्चा, अन्वेषणं, अनुयोगः, जिज्ञासाः, 'under i.' निरूप्यमाण. =0R, s. अवेक्षकः, निरूपकः, विचारकः, अनुसंधान् m., निर्णेताः

Inveterate, a. बद्ध-क्ट-मूल, सुन्द्र, गाद, परूद, नृद्ध, स्थर, चिर-बद्द-कालिक (की f.), निरस्थायनः, 'i. enemy' गाट-बद्ध-वैरः शृनुः; 'i. enmity' बद्धवेरं. —Inveteracy, s. बद्धवेरं, वैरानुवंधः; व-द्रमुलता, विरूटता, स्थरता, अभिनिविष्टता.

Invidious, त. देवजनन (नी f.), मृत्सरावह, ईंड्यो-असूया-कर (री f.). 2 मत्सरिन, समत्सर, ईंड्यॉलु. —IX, adv. समत्सरं, सान्यसुयं, सेंड्यं.

Invigorate, v. t. बल-तेज:-तार्क्त नृध् c. or दा 3 U or डप-चि 5 U, आप्ये c., पृष् 1, 9 P or c.; दाप् c. =ING, a. बलवर्धन (नी f.), तेजस्कर (ती f.), पृष्टिद, विधेनद, उत्साहदायिन. =ION, s. बल-तेजो-च-धन, पृष्टिकरणं. 2 बल-तेजो-चृद्धि f.

Invincible, a. अजय्य, दुजेय, दुराबर, अधृष्य, अदस्य. Inviolable, a. अलंध्य, अनतिक्रमणीय, अभेय, भं-गायाग्य. 2 अबाध्य, अनपकार्थ, अवध्य (as a herald). = NESS, s. अलंध्यता, अवध्यनाव:.

Inviolate, a. अभिन्न, अभग, अलंधित, अक्षत, अ-दुषित, अर्दंड, अभग.

Invisible, a. अदृश्य, परोक्ष, दुईशे, अंतर्हित, तिरोहित, अंतरित, दश्चेनातीत, नयनविषयातीत, दृग्गोचर, दृष्य-विषय, अलक्ष्य, अचाक्ष्य (वी f.) (evidence &c.); to be i. 'अतर्-तिर:-धा pass., तिरामू 1 P, अन्तर-इ 2 P.—NESS, s. परोक्षता, अमन्यक्षता, अदशेनं, तिरोधानं, अंतर्धानं, अविषय: परोक्षं.—Invisibly, adv. अमन्यक्षं, परोक्षं, असमक्षं, अलक्ष्यं, असाक्षात, अन्दृष्टक्रेपणः विभन्तं, अलक्षितं.

Invite, v. t. आ-নি-অমি-দান 10 Λ , आ-নানা-ক্ল 1 P, অন্যথ 10 Λ , আক্ল c., আবদ্ধ c. 2 আক্লব 1 P, হ 1P, স-বি-ন্তুন্ c. = Ation, s. নিদানা, আক্লান, আবাহেন্ন, অন্যথনা. = ING, a. জিলামানিন, দাছিন, দালহেন্ত্ৰ, s. আবাহ্বন্ন, ৰাজক্ৰ

INVORE, v. t. आ-क्क् 1 P, आ-अभि-मंत्र् 10 A, आ-नद् 1 P, संबुध् c., आवह c., आक्क c., नाम ग्रह 9 P or स्म 1 P; अर्थ 10 A, अभिवंद 1 A; 'i. blessings on' आज्ञास 2 A. —INVOCATION, s. आह्वानं, आवननं, आवाहनं, नामग्रहनं, पार्थनं-ना

INVOLUNTARY, a. अकाम्य, अनिच्छापूर्व, अनुद्धि-अ-

काम, अनिच्छु. = Lx, adv. अकामतः, अकाम-अवि-च्छा-अमति-पूर्व, अनिच्छया, असंतोषेण अवेधि-अज्ञा-न-पूर्व.

Involve, v. t. अवगुन् 10, आष्ट्र 5 U, आ-वेष्ट्र 1 A, or c., आच्छद् 10. 2 परियह् 9 P, अंतर्गेण् 10, स-मिविज्ञ c.; See Include. 3 अभिभू 1 P, ग्रम् 1 A; 'i. ed in difficulty ' विपट्सस्त. 4 संवंध् 9 P, सं-क्षिप c., संग्रज्ञ 7 U, 10, संस्रज्ञ 6 P, लिए 6 P, सं-क्रम् c.; See Implicate. = Ed, a. आवेष्टित, अवन्यंदित, आवृत, आच्छत्र. 2 अंतर्गत, परिगृहीत, समाविष्ट, अंतर्भृत, गर्म in comp. 3 अभिभूत, प्रस्त. 4 संबद्ध, संक्ष्य, संस्ष्ट, संस्त्र, अनुष्त, संस्त्र, संक्ष्य, संस्त्र, संप्रक्र, लिल; 'i. in crimes' पापलित, दोषमस्त. 5 व्वित्त, फलित; 'i. meaning' फलित, फलितायेः, ध्वितः. — Involution, s. आवेष्टनं, आवर्ण. 2 जटिलन्वं, व्यतिकरः, संजीर्थता, अन्योत्यसंक्षेषः, परस्परसंसिक्त f. 3 (In Math.) संवर्गोकरणं; 'i. to the third power' सर्ज्ञत्यसंवर्गः.

Invulnerable, a. अभेष-अवेध्य-देहुह, वजदेह-जारीर, क्षताक्षमः

Inward, a. अंतर्वतिन्, अंत: स्थित, अंतरस्थ, अंतर्भव; oft. by अंतर् in comp. =adv., -LY, adv. अंत:, अभ्यंतरे; 'i. corrupted ' अंतर्देष्ट. 2 मनसा, श्विनेन, इदय; सुनिभृतं. =Inwards, s. अंत्राणि (pl.).
Inweave, v. t. See Intertwine.

INWRAP, v. t. आवेष्ट् 1 A or c.; See INVOLVE(1). INWROUGHT, a. জেचিন, দিলিকৈ, দিনিকক, তুরিনি IOTA, s. অলু:, লব:, কল:, কলিকা, বিভ্রমার্থ.

TRASCIBLE, a. चडकोप, क्रौधज्ञील, सुलभकोप, श्रीम-कोपिन, क्रोधिल, संरंभिन, चंडस्वभाव. - NESS, s. क्रोधज्ञीलता, सुलभकोपः, चंडता, पित्तस्वभावः-प्रकृति f. IRATE, a. कुछ, कुपित, रृष्ट.

IRE, s. रे[ब:, क्रोध:, कोप:. - FUL, a. कुद, रुष्ट; See Angry.

Iris, s. इंद्रधन्म् n. 2 तारामंडलं 3 गोलोमी, भेतदूर्वा. Iris, v. t. पीड् 10, आयस् c., खिद् c.; See Afficial — some, a. दु:ख-खेद-कर (री f.), दु:खद, केशावह, केशद, आयासहेतुक, कट; 'how i. are the toils of state' राज्यं हि नाम (राज्यशासन-अमा:) महदप्रीतिस्थानं (Mu. 3).

IRON, s. लोह:-हं, अयस् n., आयसं, कालायसं, कृष्णायसं, (पंडं, तीक्षं, शक्तं, अवस्तार:, लौहं; 'green
sulphate of i.' धातुशेखरं, कासी(शी)शं; 'rust
of i.' मंड्रं, सिहाणं, अयोगलं, 'tipped with i.'
आयोग, लोहाप; 'sulphuret of i.' ताच्यं;
'wrought i.' कुशी. 2 वंधनं, धेंखला-रू:-लं, लीहबंधनं. -v. t. धेखलया बंध् 9 P or संयम् 1 P.
- a. लीह (ही f.), लोहमय-अयोगय (थी f.), लोहमिर्फ-

comp.; 'of an i. constitution' वजेदह, सिहसंहन-न; 'i.-bar' फाल:, लोह(पंड:; 'i.-filings' लोहचूर्ण, लोहजं; 'i.-fisted' लोह-वज-मृष्टि; 'i.-foundery' संधानी, कुप्यचाला; 'i.-hearted' अयो-वज-हदय, क-ठिन-पाषाण-हदय; 'i.- mold' लोहांकः, लोहिष्बह्नं; 'i.-monger' लोहकारः, अयस्कारः, व्योकारः, लोह-कारकः. = x, a. See (a.) above.

IRONY, s: सोहुंट:-ठनं, सोन्प्रासः, न्याजस्तृति f., निदा, न्याजोक्ति f., विपरीतलक्षणा, उपरोधः; 'it was a strange i. of fate in the case of Râma' रामस्यापि देवदुनियोगः कापि यत् &c. (U. 4). — ICAL, a. (s.) in comp.; 'i. speech' सोहुंट ठवचनं, सोहुंटनोक्तिः; 'i. speaker' सोहुंटनवादिन्. — ICALLY, adv. सोत्प्रासं, सोहुंटनेन, न्याजोक्त्या.

Івкаріать, $v.\ t.$ प्रकाश् c., युन् c., द्रीप् c., राज् c.—ion, s. प्रकाशनं, योतनं, प्रदीपनं. 2 (Irradiance) उदयोतः, दीति f., प्रभा, कांति-युनि f., तेजस् n.

IBRATIONAL, a. विवेकरहित-वर्जित-हीन, अचेतन, अ-विवेक, ज्ञान-बृद्धि-हीन, निर्वोध, अन्युत्पक, चिच्छिक्तर-हित; पशुधमैन, कैन्याय-युक्ति-विरुद्ध, अन्याय्य, अयुक्ति-सिद्ध, अतार्किक (की f.). =ITY, s. बुद्धिहीता, अ-न्याय्यता. =LY, adv. न्यायविरोधेन, अयुक्तिवादेन-

Ibreconcilable, a. असंधेय, अज्ञास्य. 2 असंगन, विगीत, परस्परविरुद्ध, परस्परपराहत; Soe Inconsistent. - ness, s. असंगति f., परस्परिरोधः

IRRECOVERABLE, a. अपुन:प्राप्य, पुनरक्रथ, अस-माइर्षि. —IRRECOVERABLY, adv. अनुद्धार्थतया; 'it is i. gone' असिश्रृङ्धे तदतीतमेव (S. 6). IRREFRAGABLE, a. अखंडच, अवाध्य, अपत्याख्येय, दृढ-स्थिर-प्रमाण.

IRREGULAR, a. अनियत, विधि-नियम-विरुद्ध, अयथा-विधि, अविधि, उत्सूत्र, विधिन्न (ध्वी र्न.); (as words) अपवादक, निपातित; 'these are put down as i. forms एतं निपात्यते (S. K.). 2 कमहीन-रिहत-जून्य-विरुद्ध, अध्यवस्थित, अपर्याय, उच्छांबल. 3 (In conduct) उत्कांतमयार, व्यभिचारिन, विषय-अपथ-गामिन, दुराचार, कचरित, अमर्याद. 4 विषम, असम; 'i. in shappe' विरोधः-मंगः, अनियमः, उत्सूत्रता, निपातः-तनं 2 अक्रमः, उत्क्रमः, अविधः, विधि-नियम्-विरोधः-मंगः, अनियमः, उत्सूत्रता, निपातः-तनं 2 अक्रमः, उत्क्रमः, उद्यिक्तमः, अपर्यायः, अपरिपाट-टी / अध्यवस्था. 3 ध्य-मिचारः, विषयगमनं, अमर्थादता, अनाचारः, दुवैतता. 4 वैष्यः – LY, adv. विधि-नियम-विरुद्धं, अविध्यनुद्ध-पं, अयथाविधि, क्रमविरुद्धं, अनियमम, अनियतवेल, अविधितः; अक्रमंग

IRRELATIVE, a. असंबंधिन्, असंग, निःस्पा

IRRELEVANT, a. अप्रस्तृत, अप्रकृत, असंबद्ध, (अ)-

LEVANCY, १. अप्रकृतता, अनन्वयः, असंबंधः, असंगाति f., अप्रस्तावः

IRRELIGION, s. अधर्म:, अयूजा, अभिक्त f., धर्मलीप:, देवनिंदा, पीपता. —IRRELIGIOUS, a. अधार्मिक (क्ता f.), अधर्मानिष्ठ, विश्वमें, धर्म-भक्ति-हीन; अपुण्य, टष्ट, पापिन. —LY, adv. अधर्मेण, दुष्टवत.

IRREMEDIABLE, त. अप्रतिविधेय, अपितकार्य, निरुपाय, अज्ञक्यप्रतिकार, उपायातीत, अधिकित्स्य, दुःसाध्य

IRREMOVABLE, a. अपिरहार्य, अन्यानेय; स्थिर, अचल.
IRREPARABLE, a. असमाधेय, असाध्य; अप्रतिकार्य,
आज्ञम्यतिकार. = IRREPARABLY, adv. अप्रतिविधेय;
'the act i. damaged his reputation' तेन कमेणा तस्य यज्ञास्तथा क्षीण यथा तत्प्रतिसंधानमज्ञक्यं.
IRREPREHENSIBLE, a. अनिय, अट्बणाय, निर्देषि.

IRREPRESSIBLE, a. अनिवार्थ, दुनिवार, दुनियह. IRREPROACHABLE, a. अनिय, अपद्यं, अनवगीत;

IRREPROACHABLE, a. ऑनिय, अगद्ये, अनवगीतः See Faultless.

IRRESISTIBLE, a. अनिवार्य, दुर्निवार, अप्रतिकार्य, अ-नव्यह, दुर्नियह, दुर्धर, अप्रतिहत. -IRRESISTIBLY, adv. दुर्निवार, अनवमहं.

IRRESOLUTE, a. आस्थर-चल-लोल-मित-चित्त-बुद्धि, चलवृत्ति, चंचलधी, विकल्पजील, संज्ञायात्मन्, अधीर, तरलमनस. =LY, adv. आस्थरचेतमा, चंचलवृत्या, लोलबुद्ध्या, अधीर. =NESS, =IRRESOLUTION, s. अस्थेप, विकल्पजीलता, लोलमित्वं, चलचित्ता, चंचलबुद्धि f., लोलमित f., अनवस्थित f., चापल्यं.

IRRESPECTIVE. (of) a. अनपेक्ष, अगणियत्वा, अन्य-पेक्ष, विहाय (with acc.); अनपेक्ष, निरपेक्ष, निर्व्यपेक्ष in comp.; See Independent (of). -LY, adv. अनपेक्ष, निरपेक्षं-

IRRESPONSIBLE, a. अननुयोगाधीन, अप्रष्टव्य, अपृ-

IRRESTRAINABLE, a. See IRRESISTIBLE.

IRRETRIEVABLE, a. See IRREPARABLE, IRRE-COVERABLE.

IRBEVERENT, a. अनादिरः, परिभाविन्, उपेक्षक, अ-वज्ञाकारिन्. -LY, adv. सावज्ञं, सावमानं, अनादरेण. -IRREVERENCE, s. अवमानः, अवज्ञा, अनादरः, ति-रस्कारः, पारभवः

IRREVERSIBLE, a. अपरिवर्त्नीय, अलोप्य, अखंडचः IRREVOCABLE, a. अनन्यथाकरणीयः

IRRIGATE, v. t. अव-सिच् 6 P, जलेन आहु o. or अ-भ्युक् 1 P, अभिवृष् 1 P. =10N, s. सेक:, जलप्रावन, अभ्यक्षण

IRRIGUOUS a. जलाडचा, सजल, जलपूर्ण, अनूप, बहुद-का, जलसिक्तः

IRRITATE, v. t. कृष् c., कृष् c., ६ष् c.; See

the throat' कास:, क्षबधु: -ING,-IVE, a. सं-तापक; कीपावह: -IRRITABLE, a. कोधन, कोपाव, कोपावह, सुलभकोप, श्रीष्ठकोपन, चंडमकृति-स्वभाव:-IRRITABILITY, s. चंडस्वभाव:-प्रकृति f., शीष-कोपिन्तं.

IRRUPTION, s. See INROAD.

Ischury, s. मुत्रावष्ट्रभः, सूत्रकृच्छ्रं.

ISLAND, ISLE, s. द्विप:-पं, अंतरीपं =a. द्विप्य, द्वीप-स्थ, द्वेप (पी f.). =ER, s. द्वीपवासिन् m., द्विपस्थः ISOCHRONAL, a. समकालीन.

İSOLATE, v. t. वि-युज् 7 A, 10, विच्छिद 7 P, वि-श्चिष् c.; See SEPARATE. = ED, a. वियुक्त, अन्यवि-श्चिष्ट, अनन्यसंसक्त, गतसंग. = ION, s. विच्छेद:, विश्लेष:, असंग:, १थक्त्वं

Isosceles, a. समद्रिभज.

Issue, v. i. निर्मम् 1 P, अप-इ 2 P, निर-धा 2 P, निःस 1 P, निऽकम् 1 U, 4 P. 2 ल् 1 P, निः-प्र-'; क्षर् 1 P, गल् 1 P, स्यंद् 1 Λ . 3 टत्-प्र-मू 1 P, प्रजन् 4 Λ , उत्पद् 4 Λ , प्रशृत् 1 Λ ; See Λ RISE. 4 निऽपद्, निश्चेत, समाध् pass. -v. t. निःस c., प्रचर्न्ल् c., निर्मम् c. (स्पापयित), ज्ञार्त्र 10. -s. निर्ममः, निःसरणं, निर्याणं, निऽकामणं. 2 फलं, परिणामः, उदर्कः, अंतः, उत्तरफलं, उत्पन्नं, See END. 3 संतित f., प्रजा, अपत्यं, संतानः-नं. 4 रक्तांतिसारः, हावः; 'matter at i.' विवादवस्तृ, विचायंविषयः. -LESS, a. निरपत्य, निर्वेश्, निःसंतान, अप्रजस्, निरन्वय

Isthmus, s. संयोगभाम f.

IT, pron. Ex. by m. f. or n. form of pronouns, corresponding to the noun; sometimes not ex. at all; 'what is i. that you want' क्रिमपेश्यते त्यपा; 'i. is good to study' अध्ययनं भनास्यं.

Iтсн, s. कंडु-बू f., खर्ज़्:, कंड्या; (dry) कच्छु-च्छ् f., पामा, पामन f., विचार्षकाः 2 कंड्यनं 3 अत्यिम-लाष:, अतिस्रहा, इच्छातिरेकः. =v. i. कंड्यितने (D.). 2 अत्यंतं इष् 6 P or आमिलष् 1, 4 P, गृध् 4 P. =v, a. कंडल, पामन, कच्छुर.

ITEM, s. विषय:, अर्थ:, पदं, अधिकरणं, भिन्नभागः:
ITEMATE, v. t. पुनः पुनः वद् 1 P or वस् 2 P. 2
पुनः पुनः कृ 8 U. = 10N, s. पुनरुक्ति f., पीनरुक्त्यं,
पुनवेष्वनं, पुनःकरणं. = IVE, a. पुनवीदिन, पुनःकारिनः
ITINERANT, a. भ्रमणञ्जील, अटमान, परिभ्रमिन,
भ्रमणकारिन, अवनिषरः

ITINERARY, s. प्रवासवृतांतलेखः

ITINERATE, v. i. See TRAVEL.

Ivory, s. गज-हस्ति-दंत:, दंत: (the sense being clear). =a.(s.) in comp.; 'i. doll' दंत-

Ivy, 8. तस्रोहिणी, वृक्षलता.

J.

JABDER, v. i. प्रजन्त् 1 P, प्रकल् 1 P, अध्यक्तं-अस्पष्टं-वद् 1 P, त्वरितं वच् 2 P. - ER, s. बाचालः-टः, वावद्कः, जन्त्य(ल्पा)कः. - ING, s. जन्त्यः, प्रकापः, प्रजन्तः, अस्पष्टं बचनं.

JACK, s. पनसः. 2 वृक्षः, उपस्तंभः, आधारः; 'j.-fruit' पनसं.

 J_{ACKAL} , s. श् (स्)गालः, गोमायुः, जंबू (दु) कः, कोष्ट् m., फेरवः, भूरिमायः, शिवा, मृगध्तेकः, वंचु- (च)कः, फेरुः.

JACKANAPES, s. वानरवृत्ति f., मर्कटक्कीलं.

JACKASS, s. गदेभ:, रासभ:, खर:.

Jackdaw, s. काक:, द्रोणकाक:, द्रोण:.

JACKET, ८. कूर्णासकः, कंचुकः, निघोलः.

Јлск-кетсн, з. घातकपुरुष, उद्दंधकः

JACK-PUDDING, 8. भंड:, विद्षकः, वैहासिकः.

Jade, s. करथ:, अथक:. 2 पुंत्रली, बंधकी, कुलटा, अहा, असती, असाध्वी: -v. t. खिट् c., क्रम् c., अम् c., अम् द P, क्रम् c., अम् 4 P, क्रम् 1, 4 P, आयस् 1, 4 P, अवसद् 1 P, खिद् pass. कि 1 P. -ED, a. क्षांत, आंत, खिन्न, अमार्त, क्लान. -Jadish, a. दुट, पापीयस, कुत्सित, कु-कद-दुर-pr. Jag, s. भंग:, दंत:, छेद:: -v. t. भंगुरी-दंतुरी-कु 8 U, क्रकचरूपेण छिद् 7 P. -GED,-GY, a. दंतर, अनुक्रकच, भंगुर, क्रकचाकार.

JAIL, s. कारा, कारागृहं, कारागारं, कारावेश्मन् n., वंधनागारं, वंधनालयः, वंधन-निरोध-स्थानं, वंदिशाला, गृति f. = 1218, s. काराध्यक्षः, वंदिपालः, काराधिपतिः, कारागृहावेक्षकः

 $J_{\Lambda M}$, s. िन्हार्च, स्वाइच, संधितं. -v. t. संधीर् 10, संबाध् 1 Λ , संमृद् 9 P, कि.च 9 P. -MED, a. संधितं, संबाध, संकल, संकट.

JANGLE, v. i. वि-वद 1 A, विम-लप् 1 P, विपात-पद् 4 A, कलहं कु 8 U. -v. t. Rattle, q. v. -s.,-ING, s. विवाद:, विमलाप:, वाक्लहः, वाग्युकः, JANITOR, s. द्वाःस्थः, द्वारपालः, प्रति(ती)हारः.

JANTY, त. चपल, लघु-चल-स्वभाव, सरस-

JANUARY, s. पौषमाघं.

JAR, s. घट:-टी, कुंभ:, कलज्ञ:-ज्ञां-त्रां; (earthen) मृड़ांडे, मृण्मयं पात्रं; कुट:, निप:; 'a large j.' मिणकः, आर्कि(लं) अरः. 2 कके ज्ञास्विन:-ज्ञास्यः, सै- ध्वंपध्विन:, कटु-परुष-स्वन:. 3 कलहः, विसंवादः. 4 संघटः, समाधातः, परस्पराधातः = ग्रः. संघट् 1 A. समाहन् 2 P. 2 कके ज्ञां स्वन्-स्वन् 1 P. 8

कर्णकर्तन्त, परुष, कटु, कर्तन्तन्त्वारिन. 2 परस्पर-विरुद्ध: Sée Inconsistent.

 $J_{
m ABGON}$, s. प्रलिपतं, अनर्थकं वचनं, अनर्थकवागु-पचयः; संकीर्णवाच् f

JASMINE, s. भूपदी, श् (शी) तभीइः, मिहिका, आस्कीटा (wild); मागधी, गणिका, यूथिका, अंवष्ठा;
अतिमुक्तः, पुंड्कः; वासंती, माधवी, सुमनाः, मारुती,
जाति-ती f., सतला, नवमिह्नका-मालिका; माध्ये, कुदःदं (different species).

JASPER, 8. सूर्यकांतः ...

JAUNDICE, 8. कामला-लः, पांडुः, पांडुरोगः -ED, व. कामलोपहत, पांडुपत. 2 साचीकृत, सत्यात् परिवर्तित. JAUNT, v. i. विहाराथ परिश्रम् 1, 4 P or पर्यट् 1 P. -8. विहारा, पर्यटनं.

 J_{AVELIN} , ८. जूल:-लं, श्रास्यं, शंकुः, प्राप्तः, श्रांकि f., असं, कृतः

JAW, s. हनु m. f. 2 वक्त्रं, मुखं; 'lower j.' पित्रं, कुंज:, चित्रुंकं, चित्रुः; 'locked j.' हनुप्रहः; 'j-tooth' दंष्ट्रं; 'fallen in the j.s of death' मृत्योगुँखे पांततः, मृत्युदंष्ट्रांतगैतः. 3 भर्त्सना, वाक्या-दृश्यं, तर्जनं, आक्रोज्ञः. = v. i. तर्ज् 1 P, 10 A, भर्त्सं 10 A, आक्रुज्ञ् 1 P. = ED, a. हनुमत्, हनुविज्ञिष्ट. JAY, s. चाष:-सः, किकीदिव:, किकिदिव:-वः, किकी-दिवी:-वः, किकि:, दिवः

Jealous, a. मन्सरिन, समन्सर, सास्य, साम्यस्य, सेड्यं, परोन्कवांसहन, परसुखद्वेषिन्, See Envious. 2 मेमसंस्रियन्-शंकाशील, पीत्याशींकन्, 'a j. husband' परपुरुष-च्याभिचार-जार-शंकितः, 'a j. wife' परक्रीश्रांकिनी. 3 कृतादर, आहत, साभिमान. सावधान, अनुपेक्षक. - Ly, adv. समन्सरं, सेड्यं, सास्यं, सम्यस्यं, साभिमानं. - NESS, - Y, s. मन्सरः, मान्सयं, अस्या, इंड्यां, अभ्यस्या, सापन्यं, परोन्कवेदेषः. 2 शंकाशीलन्ता, व्यभिचारशंका, प्रेम-पीति-शंका. 3 सावधानता, अनिमानांवेक्षा.

JEER, v. i. उप-अब-हस् 1 P, अब-आ-क्षिप् 6 P, अब-ज्ञा 9 U, तिरस्कृ 8 U, गई् 1, 10 A, अवहा-सास्पदीकः = s. डप-अव-हासः, अवक्षेपः, अवज्ञाः = INGLY, adv. सोपहासं, सावक्षेपं; सावज्ञं

JEJUNE, व. बुब्क, रूक्ष, नीरस, विरस, निःसार, निःसत्व. JELLY, ८. क्यान-सांह-दृष्यं-

JEOPARDY, s. संज्ञायः, संदेहः, कंकाः, 'j. of life' जीवितसंज्ञायः, माणसंदेहः. - JEOPARD, v. t., - IZE, v. t. संज्ञाये पत् c., संज्ञायस्य-संज्ञायत-a. कृ 8 U; 'one who j. es his life' संज्ञायतजीवितः; See DANGER also.

JERK, v. t. (सहसा) चल c., वि-धू 6 P, 5, 9 U; लघु-सहसा तह 10 or प्रह 1 P, अकस्मात्-सवेगं क्षिप

JERKIN, S. See JACKET.

Jessamine, s. See Jasmine.

JEST, s. परि(री) हास:, नमेन n., हास्यं, विनोदीक्त f., प्रहस्तं, विनोदभाषणं, परिहासोक्तिः, नर्मालापः;
'truce to (fie upon) your j. s' धिकप्रहस्तं
(U. 4.), अलं परिहासेन; 'uttered in j.' परिहासजित्यतं; 'made a j. of the matter' तमर्थं
परिहासिम्ब मेने. 2 खेला, जीडा, केलि f., कौतुकं; 'in
j.' परिहासेन, परिहासपूर्वं. -v. i. परिहस्त 1 P. विनोद-परिहास-वाक्यं वर् 1 P or उदीर ०:, जीड 1 P.
- ER, s. वैहासिकः, परिहासपितृ m., परिहास-विनोदकारिन् m., भंडः, चाटुपटुः; 'king's j.' विद्यकः, नमेसचिवः. - INGLY, adv. परिहासपूर्वं, सपरिहासं, सविनोदं.

JET, s. जलोरक्षेप:. 2 कुरणप्रस्तर:; 'j.-black ' धनकुरण, अतिकृरण. -TY, a. कुरणवर्ण.

JEWEL, s. मिंग m. f., रत्नं; 'j. of a woman' स्वारत्नं; 'j.-house' मिंगज्ञाला, रत्नागारं; 'j.-mine' रत्नाकरः, रत्न-मिंग-खिन f.-भूमि f. = LED, $\alpha.$ रत्नवन्त, मिंग-रत्न-पय (यी f.), रत्नस्ताथ, मिंग-रत्न-ख-चित, रत्नानुविद्ध. = LEB, s. रत्नाजीविन् m., मिंगकारः, रत्नकारः. = JEWELRY, s. रत्नानि (pl.), रत्नादि-कोज्ञः-षः

JIFFY, s. निमेष:, क्षण:.

Jio, s. नृत्यविशेष:. 2 वंचना, व्याज:, छलं.

JII.T. s. प्रतारिका, चपला, वांचेका, संकेतलंधिनी. ए. i. प्रेमसंकेतं लंघु 1 A, 10, प्रेमविषये वंचु 10, or प्रतृ ८., खंडु 10.

JINGLE, v. i. (ब्राज् 2 A, 10, कण् 1 P, वि-रु 2 P) सणसणायते (D.), कलं स्वन् 1 P. = *., = ING, s, विजितं, जिंजा, सणस्कारः, सणसणस्वनः, कणितं, कणनं, कल्पनं, कल्पनं

Job, s. कार्यं, कृत्यं, ब्यापारः, क्रियाः 2 लघु-कुद्र-नीचक्रियाः 3 स्वार्थपरं कार्यं, आत्मवृद्धच्यं कर्मः - v. i.
क्षुद्रक्तमोणि कृ 8 U, स्वार्थमृहित्य कार्यं कृ 2 पण्
1 A. - BER, s. क्षुद्रकर्मकारिन् m., परार्थं क्रयविकयकार्रा, स्वार्थमवर्तकः, क्रयविकयीः - BING, s. क्षुद्रकर्मव्यवसायः, स्वार्थमवर्तकः

Jockey, इ. अथतः, हयतः, अथविद् m., अथतो-विदः, अथवियावितास्दः. =v. t. अथतः इव प्रतृ c. or वस् 10. =18M, इ. अथविया-शिक्षाः

Jocose, Joculle, a. हास्यकर (री र्र.), विनोदि-त, हास्यावह, विनोदात्मक, सरस, हास्याम, सकीतृक; (of persons) परिहासकील, परिहासक, विनोद-नर्मा-लाप-पर, कीतृकित. -Lx, adv. परिहासन, परिहास-पूर्व, सकीतृक, विनोदार्थ, रिसक्वत. -NESS,-TTY, 8. Jocund, a. प्र-,हष्ट, प्र-,मुदित, आनंदवृत्ति. =ITप, s. दक्षासः, प्रहर्षः, आनंदः; See Glad.

Jog, (on) v. i. मंदं मंदं प्रस्त् 1 P or चल् 1 P or स्त्र 1 P. -v. t. अरितना तु 10, ईषत् पूल् c. -s. ईषदाघात:, ईषत्प्रहार:-चालनं; 'j.-trot' गज-मंद-गित f., मंदप्रयाणं

Join, v. t. an 7 U, 10, ti-M;-0, titin 1 P, a 2 P, संक्षिप c., सं-धा 3 U, संबंध 9 P, संहन् 2 P, एकत क 8 U, संग्रंथ 9 P, योकत्रयति (D.), घट c. (घटयति), संप्रच् 2 A, 7 P. 2 (Go to) सम्पा-गम 1 P, सं-इ 2 P, समिल 6 P, संगम 1 A; pass. of roots above (with instr.); 'j. hands' अंजिल बंध 9 P, प्रां(सां)जिल $-\alpha$. भू, इस्ती समा-नी 1 P: ' j. ed their hands in marriage ' विवाह-विधिना ताभ्यां अन्योत्यपाणिग्रहणं कार्यामास, वधुवरं संगममांचकार. =ED, «. यक्त, यत, संयुक्त, संयुत, संक्षिष्ट, संहत, सं-समा-सक्त, लग्न, संलग्न, 'संबद्ध, संक्रक, संहित, सहित, संगत, संगत, मिलित, घटित. -ER, 8. तक्षकः, रथकारः, सुत्रधारः, तष्ट् m., तक्षन् m., काष्ठ-तक्ष m., वर्धकि:. - ERY, s. काष्ट्रतक्षणं. - ING, s. सं-योगः, संधिः, संसर्गः, संधानं, संक्षेत्रः, संघातः, सं-गम:, संसक्ति f. - Joint, s. संधि:, पर्वन् n., प्रथि:, कांड:-डं, अस्थिप्रंथि:-संधि:; 'out of j. 'विलग्न, वि-संधि = त. संयक्त, समवेत, एककार्यव्याप्त, संहत. 2 असंविभक्त, अविभक्त, साधारण (णी f.) सामान्य, सह in comp.; संघातवत्, संभयकारिन्; 'j. proprietor' सहाधिकारी; 'j. family property' संसृष्टिधनं; 'members of a j. family ' संसद्याः, संस्राष्ट्रनः; ' with j. labour' संभूयश्रमेण, सर्वेषां यत्नेन; ' j.stock company ' संभ्यसमृत्थानं; 'j.-heir ' भागी, संविभागी, समाजहरः, समांज्ञी. = v. t. संधियुक्त-a. कृ; ex. by (s.). =ED, a. संधिविश्विष्ट, ग्रंथिल, संधि-ग्रं-थि-युक्त, पर्वबत्. =LY, adv. समं, सह, संभूय, संयोगे-न, सहितं, समवायेन, एकीभूय, एकचित्तीभूय, युगपत्. -JOINTURE, 8. विधवाधनं; कीधनं

JOKE,-ER, See JEST,-ER.

Jole, हैं. गंद:, कपोल:

JOLLY, a. प्र-,हष्ट. सानंद, उससित, प्रमोदिन, हष्ट-प्रीत-हृदय; परिहासज्ञील, विनोदिन, विलासिन, विनोदन्तील. —ITY, s. उसास:, आनंद:, प्र-,हषे:, प्रमोद:, उत्सव:. —NESS, s. विनोदपरता, प्रहास:-

JOLT, v. t. संक्षम् 9 P or c. =v. i. क्षम् 1 A, 4 P. =s.,-ING, s. संक्षीभ:, उद्घात:, आकस्मिकक्षेप:

JOINTHEAD, s. स्थूलबुद्धिः, मूर्तः, प्रदः; See FOOL.
JOSTLE, v. t. स्कंभताडनेन निराक्त 8 U or नि:-सृ c.
or निर्भू 6 P, 5, 9 U or निरस् 4 U; परस्परं समाहन् 2 P or संघृष् 1 P or संगृद् 9 P, अभिसं-पृत् 1 P;
संघद्द्द् 1 A. —ING, s. परस्परसमाधानः-धर्षणं, अन्यो-

Jor, s. कण:, लब:, अणु:, लेश-लव-कण-विदु-मार्क, ति-लमार्व. -v. t. (इमरणार्थ) लिख 6 P का अंक 10. -TING, s. अभिलिखितं.

JOURNAL, १. वार्ता-वृत्त-समाचार-पत्र-पत्रिकाः = 1827, १. वृत्तपत्रप्रकाशक:-लेखकः

JOURNEY, s. प्रयाणं, प्रस्थानं, प्रवासः, यात्रा, देश्वधनण-पर्यटनं, अध्वत् m., मार्गः, अध्व-मार्ग-गमनं-क्रमणं,
'on account of the fatigues of j.' अध्वसंजातखेदातः, उत्थाय पुनरवहत् (Ka. 299) 'resumed
his j.' &c.; 'it is only s. week's j.' सत्ताहगम्योऽध्वाः, 'to return from a j.' प्रवासाद् उपा-निवृत् 1 A; 'may the j. be pleasant to you' शिवास्ते पंथानः संतु. - v. i. प्र-या 2 P, मार्गण गम् or वज् or
चर् 1 P or या, पर्यट् 1 P, परिश्रम् 1, 4 P, वह् 1 P;
दिवा रात्री चावहत् (Ka. 301); 'to j. abroad'
प्रवस् 1 P. - ER, s. अध्वगः, पथिकः, पांथः, यात्रिकः:
- Journeyman, s. वैतनिकः; हस्तकमैकारः

Jubilant, a. जयघोषं कृषोण, जयध्वनिकारिन्-Jubilee, s. प्रहर्षः, महोत्सवानंदः, महोत्सवः, उत्सव-कालः.

Judge, ह. प्राइविवाक:, अ(आ)धिकरणिक:, अक्षदर्शक:, धमोध्यक्षः, धर्माधिकारिन् m., न्यायाध्यक्षः, निर्णेत m., देंडेनायक: 2 (In general) अभिज्ञ:, गुणदोषज्ञ:, विशेषज्ञः, परीक्षकः, परिच्छेदकः, विवेकिन् लः, गुणमा-हा, रसज्ञ:, तद्विद् m. -v. वि-विश्व 3, 7 U, परिच्छिद 7 P, वि-ज्ञा 9 U, विभू c., विचर c., निर्णी 1 P, निश्व 5 U, अव-निर्-ध् 10, अत-परि-ईक्ष 1 A, तीर् 10, अ-नुसं-धा 3 U. 2 वितर्क 10, विमृश् 6 P, विगण 10, विक् प c., मनसा विचर or विविच, मन 4 A; 'it is for you to j. whether &c. ' एतद्विषये भवान प्रमा-णं; 'j. me by my acts' फलेन महुणदीषनिर्णयः कियतां; 'to j. ill or wrongly ' मिध्या क्रप् c. or संभ c. or मन. - MENT, s. विवेक:, परिच्छेद:, विचार:-रणा, विज्ञानं, विभावनं, निर्धारणा, निर्णयः, निश्वयः, सं-कल्प:, अवधारणं-णा. 2 (Judicial decision) नि-र्णयः, विचारः, निर्णयपादः, आधर्षणं, तीरणं, दंडाज्ञाः 8 अनभवः, तर्कः, ज्ञानं, अनुमानं 4 मति र., बदि र., मतं, अभिपायः, संकल्पः, बोधः; 'according to one's j. 'यथामाति, यथाबुद्धि. 5 (Divine j.) ईश्वराज्ञा, ईश्वरविधिः, नियमः-ज्ञासनं; 'j.-day' विचारदिनं; 'i.-hall ' न्यायसभा, विचार-धर्म-सभा; 'i.-seat' व्यवहारासनं, न्यायासनं, धर्मासनं. -JUDICATORY, &. धर्म-विचार-न्याय-सभा, व्यवहारमंडपः, धर्माधिकरणं. 2 . न्यायप्रणयनं. -JUDICATURE, 8. श्यायाधिकार:, व्य-वहारदर्शनाधिकार:; See JUDICATORY above. -Judiciary, a. विचारक, व्य व्या निश्वारिक (f). — JUDICIAL, a. a व्यवहार विवयक, व्यवहार in comp.; 'j. proceeding', व्यवकारदर्शने, व्यवere analtene - I.V. adv. marinanism morस्पवहारं, न्यायानुरूपं. — Judicious, a. (Act) समीक्ष्य-क्षिपुरुष-कृत, न्याय्य, धम्पं, समंजस, जिस्त,यथान्याय, सविबेस, युक्त, योग्यः 2 (Persons) विमृत्य-समीक्ष्य-कारिन, विवेकिन, नीतिमन, परिच्छेदक, नयज, प्राञ्च, विवेकद्दयन्, विशेषज्ञ, सदसद्शिन्. — LY, adv. युक्त, समंजसं, यथान्यायं, ज्ञावतं, सम्यक्. 2 सिवेकं, सपरिच्छेदं, सुविमृत्य, सुविचायं, प्राज्ञ-विज्ञ-वदः

Jug, s. कुंभ:, कलज्ञा:, कंस:, उदकपात्रं; See Jab.
Juggle, v. मुह c., छल् 10, वंच् 10, दृष्टि मुह c. or
बंध 9 P, मायां-कुहकं-ईहजालं-कु 8 U. -s.,=ING,
-BY, s. माया, कुमृति f., दृष्टिमोहः-बंध:, इंद्रजालं, कुहका-कं, इंद्रिय-दृष्टि-मोहः, हस्तलाधवं-चापत्यं- 2 वंचना,
छलं, कूटता, प्रतारणाः - BB, s. ऍरजालिकः, मायिन्
m., मायाकारः, मायाजीवी, कुहक्कजीवी, कोमृतिकः, अ(आ)हितुंडिकः

Jugular, a. कंडस्थ, कंडच.

Juice, s. रस:, इव:, सार:, निर्यास:, आसव:; 'j. issuing from the elephant's temples ' मद:, दानं, मदवारि. =LESS, a. नीरस, अरस, विरस, असार, सारहीन-शून्य, शुष्क, पिंडीर. =Y, a. रसमय (यी f.), रसम्भूनं, असरस, बहुरस, रसाढ्य, सार-रस-वत्.

J एंग्रुपॅड हैं, s. बदरी, कर्क धु-धू m. f., कोलि f., कोलाली; (fruit) बदरं, कोलं, कुवलं, फेनिलं, सौवारं, घोंटा July, s. आषाढ शावणं.

JUMBLE, v. t. संकृ 6 P, संमिथ् 10, संक्षिए 6 P, संकुली-संकरी-कृ 8 U. =v. i. संकृ pass., संकरी-संकली-भू 1 P. =s. संकर:, सं-,मिथ्रणं, मंक्षोभः, संकुलता, संनिपातः

JUMP, v. i. बु 1 A, वरन् 1 U, रकंद् 1 P; 'j. about' नृत् 4 P; 'j. over' लंघ् 1 A, 10; 'j. up' उत्सु, उत्पत् 1 P; 'j. with' Agree, q. v. – s.,-ING, s. प्रथनं, उत्पत्तनं, वित्यतं, मुतं-ित f., भवः, आस्कंदः, इपः-पाः – ER, s. अवकः, इपिन् m.

Junotion, ८. सं-त्योगः, संगमः, संमिलनं, संगिति र्र., समागमः, संक्षेषः, संधिः, संसगैः, संघातः, संसिक्ति र्र., संपर्कः; 'j. of rivers' संभेदः, संगमः 2 सिधस्थानं Junoture, ८. बेला, समयः, कष्टकालः-समयः, संकट-वेला. 2 संधिः, ग्रंथिः

JUNE, 8. ज्येष्ठाषाढकं

JUNGLE, 8. गल्मावृतं स्थानं.

JUNIOR, a. कनीयस्, अवर, अवरज, यवीयस्, अवर-पटमार्जः

Junker, 8. निभृतीत्सवः 2 मिष्टात्रं, मोदकः

Junta, Junto,s. सभा, समाजः, गृहसंसर्गः, कुसंसर्गः Juridical, त. ब्यं(त्या)वहारिक (की f.); See Judicial.

Jurisconsult, ६. स्मृतिज्ञासतः, धर्मज्ञासकोविदः-Jurisdiction, ६. अधिकारः, व्यवहारदर्शनाधिकारः, JURISPRUDENCE, s. धर्मेशाकां, स्मृतिशाकां, व्यवहार-विया-ज्ञानं-ज्ञाकां, विधि:; 'a head of j.' ब्यवहारवि-षय:-पटं.

JURIST, ६, धर्मशास्त्रकोविदः, स्मृतिज्ञः.

Juny, s. सभ्या:; प्रमाणपुरुषगण:.

JUST, a. (Of persons) न्यायवर्तिन, न्यायन, ग्याय-शील-पर, साध्वात्ति, ऋजु, विमलात्मनु, निष्कपट, निर्व्याज, ज्ञांच, न्यायपरायण, धार्मिक-सान्विक (की f.). 2 न्याय्य, धर्म्य, यथान्याय, न्यायानुसारिन्, सत्य, तथ्य, योग्य, यक्त, यथार्थ, दचित, सम्यच, 3 सम, सम-वृत्ति, नि:पक्षपात, समद्शिन, 4 संपूर्ण, अविकल, अ-न्यून. - adv. अंतिकं-के. समीपं, निकटे. 2 पाय:, पा-युज्ञ:; oft. by भूषिष्ठ, कल्प, प्राय in comp., or by desid.; See About. 3 सदा:, अचिरादेव, नातिचिरा-त, पाक; oft. by एक, मात्र in comp.; 'j. now' अधुनैव; 'it is j. proper ' उचितमेव; 'j. dead ' सदीमृत; 'j. born ' जातमात्र. 4 युक्तं, सम्यक्, यथा-थै, यथावत. 5 तावत; 'j. come here' इतस्ता-वदागम्यताः ' j. so ' एवमेव, तथैव, एवमेतत्, अथ कि, युक्तं, युज्यते; 'j. as', 'j. like' इव, यहत्, or नि(विज्ञेष in comp.; 'stay j. as in your own house ' स्वगृहनिविज्ञोषमत्र वस; ' bred j. like one's own children ' स्वपुत्रनिविद्योष' संवर्द्धतः 6 कष्टेन, क्रच्छेण. -LY, adv. निव्योज, निव्यंतीकं, सार्ल्येन. 2 यथान्यायं, न्यायेन, धर्मेण, न्यायतः, धर्मतः, यथाधर्म, न्यायानुसारेण, सम्यक्, यथावत्. 3 सत्यं, अवितथं, यथार्थ, अर्थतः, यथावत, यथातथं, यथार्ह, उपपन्नं, यथोचितं, युक्तं, स्थाने, यथायोग्यं, अंजसाः - NESS, s. न्याय्यता, यथार्थता, योग्यता, औषित्यं, युक्तताः साम्यं, अवक्षपात:. - Justice, इ. धर्मः, न्यायः, नयः, नीति f., न्यायिता, ऋजुता, साधुता. 2 न्याय्यता, युक्तता, योग्य-ता, यथार्थता, सत्यता, युक्ति f., याथार्थ्यं. 3 साम्यं, समद्शित्वं, अपक्षपातः, सर्वसमताः 4 न्य यदंडः, योग्य-दंड:-शिक्षा, अपराधानुरूपो दंड:. 5 धर्माध्यक्षः; प्राङ्घि-वाक:; See Judge; 'court of j. ' न्याय-धर्म-सभा, व्यवहारमंडप:. = BHIP, s. धर्माधिकार:, व्यायाध्यक्षत्वं. -JUSTICIARY, s. Judge, q. v. -JUSTIFY, v. t. न्याय्य-a. इति प्रति-पद् c. or प्रदृत् c.; शुध् c., दोषं निराक 8 U or निवार 10 or शुधू c. or मृज् 2 P, दोषाट मुच् 6 Por c. = ABLE, a. निवार्यदोष, शोध-नीय, शब्दिक्षम. -ICATION, s. शुद्धि f., शोधनं, दोष-श्रद्धिः, दोषमुक्ति र्.,-मार्जना, दोषप्रतीकारः, विमीचनहे-तः, अप-व्यप-देशः. = EB, 8. शोधकः, दोषनिवादकः JUSTLE, v. See JOSTLE.

Jur, v. i. प्रलंब 1 A, बहिबूंत 1 A or स्था 1 P. - श. प्रलंबन, आभोगः, प्रालंबः

JUVENILE, a. तरुण, अल्पवयस्क, युवन, कौनार (री.), अभिनववयस् -ITY, s. यौवन, तारुण्यं, कौ- Juxtaposition, ह. सानिष्यं, संनिष्धः, संस्थिति f., सनिष्यं, संसर्गः, नैकटया, उपक्षेत्रः

K.

KAW, v. i. के 1 P, ध्वां(भ्रां)क्ष् 1 P. = s. काकरव:-हतं. KEEL, s. नीतलं.

Квен, a. तीक्ष्ण, श्वात, निश्चात, श्वात, निश्चात, श्वातभार, तीक्ष्णाम; तीव, तिग्म, पखर. 2 व्यम, उचंड, उत्सुक, उत्कर, कृत्हलिन्; See Eager. 3 सूक्ष्म, कृशाम-प्रीय, विदग्ध. 4 डम, कह, अर्रुत्व, मर्मस्रश्च, तिग्म (words); 'k. words' वागिषुः, वागिसः; 'k.-eyed' 'k.sighted' सूक्ष्मपति, तीक्ष्ण-सूक्ष्म-बुद्धि, कृशाममित-बु-द्धि, दूरदर्शिन्. = LY, adv. तीक्ष्ण, तीवं, उमं, प्रखरत्या. - NESS, s. तीक्ष्णता, तीवता. 2 व्यमता, उचंडता, कौत्-हं, अस्युत्साहः. 3 सूक्ष्मता, विदग्धता, कृशाप्रमितन्वं, बुद्धसूक्षमता. 4 कहता, तिग्मता, उपता.

KEEP, v. t. रक्ष 1 P, पा 2 P, पा c. (पालयाते), गप् 1 P, \$ 1 A, sq 1 P. 2 y 1 P, 10; y 3 U, नि-आ-°, निविज्ञ c., स्था c. (स्थापयित), न्यस् 4 U. 3 हथ् 7 U, नि-अव-उप-",ध्, बंध 9 P, निवार् 10, प्रति-नि-षिध 1 P, नि-सं-यम 1 P. 4 (As cattle) निरूप 10, पा c., रक्ष. 5 (As a secret) न प्रकाश c. or भंज 7 P or भिद् 7 P, गुद् रक्ष. 6 (Observe) आचर् 1 P, अनु-हा 1 P, वि-धा, कृ, सेव् 1 A, मज् 1 U, आश्रि 1U, आ-स्था 1U, आ-अव-लंब 1Λ . 7 शध c., निर्वेह c., अप-वृज् 10, पूर् 10, तू 1 P, साध् 5 P or c., पा c. (पालयाति) (as a promise). 8 म 1 P, 3 U, पुष c., पा c.; (as servants) ज्याह c., सेवायां नियुज् 7 A, 10, वेतनं-भृति-दा 3 U; 'to k. bad hours ' बेलातिक्रमेण स्वप् 2 P; ' to k. in mind ' हृदये-मनसि-कृ, अव-धः; 'k. company with ' संगम् 1 A, सं-इ 2 P, सह वस or चर् 1 P, संवस्; See Associate. -v. i. स्था, वृत् 1 A, आस् 2 A, न विरम् 1 P or निवृत् or विश्रम् 4 P, with pres. part. (when followed by p. p. &c.); 'he kept weeping ' इदनास्त, हदनोपरराम; 'k. going up and down ' आरोहावरोहं कुर्वन्नास्स्व. 2 संसंज्-संक्षिष्-अनुबंध-pass., लग् 1 P. 3 वस् 1 P. -s. रक्षा-क्षण, पालनं, गुप्ति f 2 अवस्था, दशा, स्थिति f-, वृक्तिf-, भावः ${f 3}$ भृति f-, पोषणं ${f 4}$ दुर्गं, कोटः ${f 5}$ काराबंधनं, निरोध:, गुति:. = back,-from, निमह 9 P, संयम्, संह 1 P, निवृ c.; (v. i.) निवृत्, विरम्. -in, गृह 1 U, आच्छाद् 10, अंतर्था, संबु 5 U. =off, निवार, नि-वृत् ८., निरुध्, प्रति-।व-हन् 2 P, प्रतिक्क, व्यप-अह 1 U, परिह 1 P; (v. i.) निवृत, विरम; See CEASE. -on, See Keep (v. i.) above; भवत, प्रास्कां सं-पद c. Acres Cir Transmit -to. अनुवृत्, अनुत्र 1 P, अनुद्रस् 4 A, पारिरक्ष, परिपा 0. (पालयित); See Keep (v.t.) above. —under, वहांकि, वहां नी 1 P, स्वायत्तीकि. —up, पवृत् 0., पा 0.; (v.i.) जान् 2 P; न दस् or अस् 4 P. —EE, s. रक्षकः, पालकः, रिक्षत् m., रिक्षत् m., गोता, पः-पालः in comp. —ING, s. रक्षा, अवेक्षा, पालनं, गुप्तः. 2 साद्वयं, अविरोधः, संगिति f., आनुरूप्यं; 'in k. with' अनुरूप-संवादिन्-सन्द्वा-योग्य-a.

KEEP-SAKE, s. स्मृतिदानं; सेहाभिज्ञानं.

KEG, s. काष्ठभांडं.

KELTER, s. See ORDER.

Ken, s. गोचर:-रं, विषय:, नयनविषय:-पथ:, बुद्धि-विषय:. =v. t. दूरादालीक् 1 A, 10 or ईक्ष् 1 A or हज्ञ् 1 P. 2 परि-ज्ञा 9 U, अवगम् 1 P.

Kennel, ८. श्रवाला, श्रगृहं, कुकुरालयः. 2 श्रगणः. 3 जलमार्गः, प्रणालः-ली. -ए. ६. श्रगृहे वस् 1 P. Kerchief, ८. आवरणं, वेष्टनं, आमरणं, 'hand-k.' हस्तप्रवारकः, नक्तकः; 'neck.' मीवावेष्टनं, कंठवकः

KERNEL, s. बीजं, गर्भ:, आह f., अहीला, फलबीजं-गर्भ:, सारमूत इच्यं. 2 मध्य:-ध्यं, गर्भ:, उदरं, हद्यं, अध्यंतरं. -LY, a. बीजाकार, बीजपूर्ण.

KETTLE, s. कटाह:, पिठर:-रं, स्थाली, टखा, कुंड; 'k.-drum' भेरि-री f., इंदमि:, डिंडिम:

KEY, s. अंकुट:, कुंचिका, ताली, उद्घाटक:-कं. 2 व्या-ख्या, निर्वचनं, टीका; 'k.-hole ' कुंचिका-छिद्रं; 'k.stone ' संधान-संयोग-प्रस्तर:-

Kibe, s. पादस्फोटः, विपादिकाः

Kick, v. t. पादेन-लत्त्या-प्रह 1 P or तह् 10 or आ-हन् 2 U, लत्ताप्रहारं कृ 8 U; पादं-पार्डण-खुरं-क्षिप् 6 P. = s. पाद-लत्ता-प्रहारः, पादाधातः, पार्डण-खुर-क्षेपः, खुराधातः.

Kid. इ. छागजाव:-ज्ञावक:, अजिज्ञिज्ञ:, अजिपोत:, छा-गिज्ञिज्ञ: 2 काष्टभार:

KIDNAP, v. t. (बालकं-दासं) सुर 10, अपह 1 P or बलाट् ह. — PEB, s. बालस्तियकृत् m. — PING, s. बालस्तियं, बालपदारः

Kidney, s. वृक्ष:-का, गुर्द:; 'k.-bean' मुद्र:, मावः, शिवा, शिविक:-का

KILL, v. t. इन् 2 P, न्यापट् c., मृ c., सूद् 10, निबूद, नज् c., प्र-मी 9 U or c. (मापयित), हिस् 7 P,
तृह् 6, 7 P, वि-ज्ञास् 1 P, पंचत्व-परलोकं गस् c.
(गमयित) or नी 1 P; ज्ञाद् c. (ज्ञातयित), निपद
c., नि-कृत् 6 P, अप-नी, क्षि 5 P or c. - ER, s. हेह
m., घातकः, नाज्ञकः, निष्दनः, अंतकः; gen. हत् or
धातिन् in comp.; 'k. of Vritra' वृत्रहन्; 'k.
of Madhu' मधुसूदनः. - ING, s. हत्या, वधः, हनमं, घातः, मारणं, नाज्ञः, निष्दनं, हिसा-सनं, आलंभः,
विज्ञासनं, व्यापादनं, प्रमापणं, निवेहेणं, निकारणं, विज्ञारणं. प्रवासनं, परासनं, संज्ञपनं, निर्मयकं, निरस्तेषं

क्षणनं, परिवर्जनं, निर्वापणं, प्रमथनं, ऋथनं, टज्जासनं,

Kiln, s. पाकपुटी, आपाक:.

Кімво, а. वि-अव-भुग्न, वक्र, कुटिल.

KIM See KINDRED; 'of k. ' सजातीय, सगीत. Kind, a. दयाल, सदय, क्रपाकुल, क्रपाल, अनुकंषिन, सामकंप, सकरण, करणात्मन, दया-करणा-शील, कर-णाई, दयाई, स्निग्ध, क्रपा-दया-घणा-वत, कारुणिक $(\mathbf{a}\hat{\mathbf{f}}, f)$; $\mathbf{f}\mathbf{u}\mathbf{a}\mathbf{c}$ $(\mathbf{f}\hat{\mathbf{f}}, f)$, $\mathbf{f}\mathbf{c}\mathbf{c}$, $\mathbf{f}\mathbf{u}\mathbf{u}\mathbf{d}\mathbf{c}$, $\mathbf{f}\mathbf{u}\mathbf{d}\mathbf{c}$ हितकाम, हित्बुद्धि, उपकार-पर-ज्ञील, उपकारिन, सहद-य. अनुकूल, सुक्रील, प्रसन्न, प्रीत. 2 मधर, प्रिय: 'k. to the poor 'दीनानकंपिन, दीनवत्सलः 'k. office' डपकार:; 'k. act 'सुकृतं; 'k. words ' शियवच-न: 'speaking k. words' प्रियंवद, प्रियवादिन; 'k. present' प्रीतिदानं. - s. जाति f., गण:, वर्ग:. 2 विशेष:, भेद:, पकार:, जाति:, रूपं, विधा, in comp.; ' of many k. s 'बहविध: ' of various k. s' वि-विध, नानारूप-विध, नाना ind.; ' of this k. ' एवं-विभ, एवंरूप; ' of all k. s ' सर्वेत्रकार; ' Jâti is a k. of flower' जाति: कुसुमविशेष:-भेद:. +LY, a. सौम्य, मुद, कोमल, स्निग्ध, प्रियः 2 अनुकलः समान-शील. -adv. सदयं, सक्रहणं, दयया, कृपया, श्रीत्या, सस्नेहं, सानुकंपं, सानुबहं; प्रियं, हितेच्छया, सुज्ञीलवत, सजनवतः 'speaking k.' त्रियवादिन्ः 'k. disposed ' हित्रबुद्धि, अनुरक्त. - NESS, इ. प्रसाद:, अन-ग्रहः, कृपा, दया, अनुकंपा, करुणा, प्रीति f., स्नेहः, कपालता, दयालता, हितेच्छा, कृपाञ्चीलता, सञ्चीलं, सौ-जन्यं, प्रेमन् m. n., आनुक्ल्यं. 2 उपकार:, उपकृतं-ति f., त्रियं, सुकृतं-ति:, हितं. - Kindliness, s. सी-म्यताः स्निग्धताः सौजन्यः सञ्चीलताः

KINDLE, v. t. प-डत-सं-दीप c., इंध् 7 A, ज्वल c., त-प् 1 P or c. 2 उत्तिज् c., संधुक्ष् 10, प्रोत्सह c.; प्रकृष् c., रृष् c.; 'with glances k. ed with anger ' क्रोधेर्देशिपातै: (Rat. 1). =v. i. ज्वल् 1 P, दीष् 4 A, तप् 4 A.

KINDBED, a. सजातीय, सगीत, सनाभि, सवर्ण, सवंश्रीय, सकुल्य, संबंधीय. 2 समान, सम-नृत्य-गुण, सधमेंन, अनुगुण. - s. बंधुता, ज्ञातित्वं, ज्ञातिभावः, सगीतता, सजातित्वं, संबंधः, साँपडता. 2 (Relatives) बंधवः, ज्ञातयः, बांधवाः, सगीताः, सकुत्याः, गोतजाः, संबंधिनः (pl.); बंधुजनः, बंधु-ज्ञाति-वगैः, बंधु-बांधव-गणः.
KING, s. राजन् m., नृपः, नरपतिः, नृपतिः, भूपतिः,
भूपः, भूपातः, नर्रदः; and comp. of ईज्ञः, अधीज्ञः,
पतिः, इदः, पः, पालः, भृत् or भुज् with 'Man'
and 'Earth' q. v.; अवनिषः, सोणीपातः, भूमृत,
महीभुकः, क्षितिपतिः; 'supreme or great k.' महाहाजः, अधिराजः, सबाकः, अधीधरः, मंडलेखरः; 'k.
of k. a' राजराजः, राजाधिराजः, सावंभीमः, चक्रवर्ताः, 'k.-

टार्कारं ' राजनीति f.,-नयः, राज्यचात्यः, ' k.'s-क्षाः । गंडमालाः = DOM, s. राज्यं, राष्ट्रं, विषयः. 2 आधिपत्यं, ऐश्वरं, प्रभुतं, स्वामित्वं 3 जाति f., वर्गः, गणःः, ' animal k.' प्राणिवगः-जातिः. = LESS, a. अराजक, अनाः यक्त, राज-नृप-हीनः = LIKE,-LY, a. राजकीयः 2 राजानुरूप, राजयोग्यः, राजाहं, राजमदश्चं (शी f.), नृपोचित, राज in comp. = SHIP, s. राजन्वं, प्रभुत्वं, ऐश्वरं, आधिपत्यं, नृपत्वं, राजपदं, राजिभकारः

KINSFOLK, See KINDRED (s.).

Kinsman, इ. बंधु:, बांधव:, ज्ञाति:, समुल्य:, सजा-ति:-तीय:, सगोत:, सनामि:, गोतज:, बंधुजन:.

KIRK, s. See CHURCH.

Kiss, v. t. चुंब् 1, P, निस् 2 A; 'k. the lip' अ-धरं पा 1 P, अधररसं पा; 'k. on the head' शि-रसि आ-समा-उपा-प्रा 1 P. -s. चुंबन, चुंबित, अधर-पानं. -ER, s. चुंबक:

Kir, s. उपकरशसमुदायः, उपस्करः, उपकरणसामग्री, संभारः 2 महाकूपी 3 लघुसारंगी

KITCHEN, ६. महानसं, रसवती, सूदशाला, पाक-शाला-स्थान-गृहं; 'k.-garden' शाकशाकिनं, शाकशाकटं, शाकवाटिका; 'k.-maid' पाकचेटी; 'k.-work' पाककार्यं, पाकनिष्पत्ति f.; 'superintendent of the k.' पौरोगवः

KITE, s, चिक्क:-का, आतापि(यि)न् m. 2 चिक्का-भास:, चिक्कासदृशं कींडनकं

Kitten, s. मार्जारज्ञाव:-वृत्स:-ज्ञिज्ञु:.

KNAB, v. t. इजा 1 P, इतै: यह 9 P or ध 1 P.

Килск, s. की बालं, चातुर्यं, वैदग्ध्यं, पाटवं; इस्त-की बालं लेलाववं; See Skill. 2 की डनकं, की डावस्तु-इन्धं. Кила, s. मंथि:, पर्वन् n. 2 Peg, q. v. = GED, -GY, a. मंथिल, पर्ववत्.

KNAP, s. Knob, q. v. 2 उन्नतम्भागः, उत्सेधः -v. i. Snap, q. v.

KNAVE, s. धूर्त:, कितवः, जालमः, वंचकः, ज्ञाटः, प्रतारकः, कूटकारः, दांभिकः — ISH, a. धूर्ते, कितव,
ज्ञाट, जालम, वंचक, पतारक, धूर्तेज्ञील, कपटिन्
— ISHLY, adv. सकपटं, सन्याजं, ज्ञाठनत्, धूर्तेतयाः
— ISHNESS,-BY, s. धूर्तेता, ज्ञाठन्यं, कैतनं, माया,
न्याजः छलं. कपटं.

KNEAD, v. t. (कराभ्यां) मृद् 9 P or c., संपीड 10, चूर्ण् 10, पिष् 7 P. = ING, s. मर्दनं, पीडनं; 'k-trough' द्रोणि-णा f.

KNEE, s. जानु n., उद्घवेन् n., अष्ठीवन् m. n., उद्द्र्सिपः; 'go or fall on the k. s ' जानुभ्यां (अवनी) गम् от पत् 1 P; 'k.-deep' जानुद्रच्न (घ्नी र्रः), द्र्यस (सी र्रः), न्मात्र (त्री र्रः); 'k.-pan' जानुद्रस्कर्तः KNEEL, v. i. जानुभ्यां (अवनी) गम् от एत् 1 P оर नम् 1 P, (क्षितितले) जानुनी निन्धा 3 U от न्यस् 4 U от निविद्य c. от नम् a.

KNELL, 8. श्रेतघंटा.

KNICK-KNACK, 8. क्रीडनकं, क्रीडाइव्यं-वस्त्.

Knire, 8. कर्तरिका, छुरिका, छुरी, कृपाणी, कृपाणिका, असिपुनी-पुनिका, शुक्री, असिधेन:-नका.

KNIGHT, 8. सादिन m., योध:, भट:.

Knir, v. t. सं-, प्रंथ 9 P, सिष् 4 P, निषित् 2 संव-ध् 9 P, संयुज्ज 7 U, 10, सिक्ष्य c., व्यतिषंज्ञ 1 P, संहन् 2 P; व्यतिषजित पदार्थोन् (Mal. 1) 'k. s objects together'; 'k. the eyebrows' भुकार्ट बंध, भुवै संकुष्य 1 P or भिर् 7 P; See Frown. -a. प्राथत, स्यूत, संक्षिष्ट, व्यतिषक्त; 'well-k.' संहत सुसंहत, तृढसंधि - Ting, s. सूत्रभ्रेष:-प्रथनं; 'k.needle' दीर्घसूष-ची f.

Клов, в. पिंड:, गंड:; गंथ:, पर्वन п., संधि: (in wood). = BED, = BY, a. सपिंड, पिंडिन, ग्रंथिल, सगंड. Knock, v. t. समा-आ-हन् 2 U, तड् 10, पह 1 P; 'k, on the head' मस्तकं तडु, मस्तकाधातेन व्या-पट c.; (fig.) मोधीक 8 U, विफलीक, भंज 7 P. -v. i. द्वारं तड् or प्रह. -s. आधातः, अभिघातः, प्रहार:, ताडनं, पात:, हित f.; 'k. with a stick 'बे-त्राधात:: 'k. with the fist ' मश्चिषात:-पहार:. -against, अभि-प्रति-आ-हन्, संघर् 1A, अभिसं-पत् 1P; 'k. ed her head against a rock ' इपदं श्रीपेण आजन्ने. -down, नि-अव-पत् c., आधातेन-प्रहारेण-निपत c. or भंश c. -off, सत्वरं-लघ-संपद c. or साध 5 P. 2 विरम 1 P, निवृत 1 A. -out, प्रहारेण निर्गम c. (गमयति) or नि:-स c. or बहिष्कु 8 U; 'k. out the brains' महितडकं निष्पिष् 7 P. -up, खिट c., आयस c., अवसद c., धम c. or क्रम c. (भ-क्र-मयति); (v. i.) अम् 4 P, ऋम् 1, 4 P; खिद् pass., अवसद् 1 P, ग्लै-म्लै 1 P; 'k. ed up by the journey' अध्वसंजातखेदः, नितांतं परिशांतः -ER, s. पहर्त m., ताडियता. 2 हारमुहर:, दारताडनी. Knoll, v. i. घंटां वद c. or तड् 10. = s. क्षइ-पर्वतः, उन्नतभुभागः, वपः-प्रं-

KNOT, 8. मंथि:, बंधनं, मंथिका, बंध:, गंड:; (of garments) नीवि-वी f.; (in wood) पर्वत् n., संधः: 2 संधि:, संयोगः, संक्षपः, संबंधः: 3 मंडलं, समूहः, गणः, वर्गः, संघः, चक्रं. निवहः: 4 (Of trees) वंडः, गुच्छः, स्तबकः, गुल्मः-ल्मं, स्तंबः, कांडः: =v. t. मंथि बंध् 9 P, मंथ् 9 P, संक्षिष् c.; 'k. ed hair 'वेणी; 'k. ed wound' रूढमंथिः वणः (U. 2). =TED,=TY, a. मंथिल, गंधिमत्, पर्वसंधिमय (यी f.), पर्ववत् 2 विषम, गृढ, द्र्तिय, दुर्वोध, गहनः गृढार्थः, 'k. point' मंथिः, विषमपदं Know, v. t. ज्ञा 9 U, विद् 2 P, बुध् 1 P, अवगम् 1 P, अव-इ 2 P, अभि-ज्ञा, परिचित-a. भू 1 P. 2 अनु-मू, चि-धू c., उपलम् 1 A, तह 9 P; 'how should a dependent k. of sincere happiness

(pleasure)' परायत्त: त्रीत: कथमिव रसं वेत पहेंचे: (Mu. 3). -ER, s. ज्ञात m., ज्ञानिन m., देसाई ज्ञ:-अभिज्ञ: in comp. - ING, a. विज्ञ, ज्ञानिन; gen. ex. by विद्, ज or अभिज्ञ in comp.; 'k. Dharma'... धर्मविट, धर्मेज:. - INGLY, adv. ज्ञानवर्व, कामत:, बी-ध-मति-बुद्धि-पूर्व, जानत-a. with अपि. =LEDGE, e. (Act) जानं, परि-वि-जानं, बोध:-धनं, वेदनं, अवग-मः, उपलंभः, उपलब्धि f. 2 (Learning) शामं, विया, विद्वत्ता, पांडित्यं, ज्यत्पन्नता, वैदुष्यं, 3 अभिनानं, परिचय:; 'spiritual k. ' आत्मज्ञानं-विद्या, परमार्थ-ज्ञानं, अध्यात्मविद्या, परमार्थः, ब्रह्मविद्या, परमार्थंबीधः; 'acquiring k.' विद्याजेंन, विद्यागम:, जानपाति रैं: 'eager after k. ' ज्ञानेच्छ, जिज्ञास; 'thirst after k. ' जिज्ञासा, ज्ञानिल्सा, ज्ञानेच्छा; 'according to one's k. ' यथाज्ञानं; 'for the right k. of words and their meaning' बागर्थेप्रतिपत्तये (R. 1. 1); ' without the k. of ' अविज्ञाप्य, अनिवेच, अगोचरं-रेण, परोक्षं-क्षे; ' with the k. of ' गोचरं-रेण, प्रत्यक्षं, साक्षात्, समक्षं; ' to come to the k. of 'श्राति-कर्ण-पथं या-इ 2 P or गम्र 1 P; 'k. is' power ' बुद्धिर्यस्य बलंतस्य (P. 1.8). - Known, a. ज्ञात, विदित, अवगत, बोधित, उपलब्ध, अनुभूत, विभावितः 2 ख्यात, विश्वत, प्रसिद्ध, वि-प्र-ख्यात, विज्ञा-त; 'to make k. 'वि-ज्ञा c. (ज्ञापयति), नि-आ-वि-द c., बध c.; 'to become k. ' ज्ञा- प्रति-इ pass.; 'be it k. to your honors' एवमनभवती विदास्तितः ' be it k. ' ज्ञानं-विदितं-अस्त; ' became k. by that name 'तदाख्यया (भवि) पत्रथे (R. xv. 101), तदाख्यां जगाम.

Knuckle, s. अंगुलिपवेंन् n.-संधि:-ग्रंथि:; पर्वे, संधि:, प्रिथ:. -v. i. वज्ञीभू 1 P, वज्ञां गम् 1 P or इ-या 2 P. -ED, a. संधि-पर्वे-विज्ञिष्ट, ग्रंथिलः

Knurl, s. म्रीथ:, गंड:. -ED, a. म्रीथल.

L.

LABEL, s. पत्रं, अंकपत्रं, बीजक, लेपपत्रं. =v. t. लेप-पत्रं आसंज् c. or अनुवध् 9 P.

LABIAL, a. ओष्ठच.

LABIO-DENTAL, a. दंतो(तो)ष्ठच.

LABOR (LABOUR), इ. भम:, परिभम:, प्र-भा-यातः, हेतः, कहं, दुःखं. 2 ट्यमः, ट्योगः, व्यापारः, व्यव-सायः, चेष्टा, प्र-प्रत्नः, टत्साहः. 3 प्रसृतिकालः-समयः प्रस्वकालः, प्रस्वावस्थाः, 'pain of 1. ' प्रसृति-प्रस्व-वे-दना-यातना-व्यथाः, 'bodily 1. ' वातं, देह-काय-क्रेषा-आयासः-भमः, 'unpaid 1.' विष्टि तः, आजःः, 'got by one's 1.' स्वकटाजितः – १. ं. परिभमं-वायातं-कृष्ठ ध, अम् 4 P, प्र-यत् 1 A, व्यव-सो 4 U, वेष्ट्र के क्ष्य-

स् 1 P, प्रवृत् 1 A, आयस् 1, 4 P, वातं कृ, ज्ञारीराया-सं फ. 2 खिद-क्रिज-पीड pass., ब्यथ् 1 A. 3 प्रसवा-बस्थायां वृत, (आक्षत्रप्रसवा or प्राप्तप्रसववेदना सा स्त्री); ं 1. under ' बाध-अभिभू- आक्रम्-पीड्-उपहन्-pass., 'l. ing under hundreds, of anxieties' चिताशतैर्बाध्यमान-अभिभतः अतिभाराक्रांत &c.; 'l.ing under a disease ' रोगपीडित, हजार्त. -v. t. महाधमेण-प्रयत्नेन-साध 5 P or सं-पद c. or ऋप c. or वि-धा 3 U or कु or अन-हा 1 P. 2 कुष् 6 U. =ED, a. शम-यत्न-कष्ट-सिद्ध, यत्न-शम-पूर्व, प्रयत्न-कृत. = ER, s. कृतअम:, कर्मिन् m., व्यवसायिन् m., कार्मः 2 कर्मकरः, कर्मकारः, भूतकः, वैतनिकः, भृति-भरण्य-भुज् m. 3 कृषक:, कृषीवल:; See FARMER. -LABORIOUS, a. अम-आयास-कष्ट-साध्य, कष्ट-भायास-प्रद, पीडाकर (री f.), दुःखसाध्य, कष्ट. 2आयासिन, कृतथम, थम-उद्योग-कर्म-जील, उद्यमिन्, डवीगिन, सोयम, सोयोग, सोत्साह; See Industrious. =LY, adv. अमेण, अम-आयास-पूर्व, आ-प्र-या-सेन, सयत्नं, सोबोगं, सोबमं, सोत्साहं; कष्टेन, कृच्छ्रेण. =NESS, 8. श्रमसाध्यता. 2 डयोगः, टयमः, व्यवसायः, उद्योगज्ञीलता. - LABORATORY, इ. रसिक्रयास्थानं, रससंस्कारशालाः 2 उयोग-शिल्प-शाला-गृहं.

LABYRINTH, s. अतिगहनः प्रदेशाः, दुस्तरं or सगहनं स्थानं, अज्ञक्यनिर्गमः प्रदेशः, गहनं. -IAN, a. गहन,

LAC, s. e(t)क्षा, अलकः-ककः, जतु n., यावः, द्रमामय:. 2 लक्षं.

LACE, s. सूत्रं, तंतु:, गुण:. 2 सूत्रजालं, जालाभरणं, जालरूपं, वसाभरणं. -v.t. सुत्रेण वंध् 9 P, or संयुज् 7 U, 10 or संक्षिष् c. 2 जालाभरणै: भृष् 10 or अलं-₹8 U.

LACERATE, v. t. & 9 P, 10, निर्मिद् 7 P, ब्यव-चित्रद् 7 P, वि-पट् 10, कृत् 6 P; See TEAR. -ION, 8. विदार:-रणं, निर्भेद:, विपादनं 2 भेद:, छिद्रं, संधि:.

LACHRYMAL, a. अभूपवाहिन, अभूत्वादिन्. 2 अभ-संबंधिन. - LACHRYMATORY, 8. अभ्यातं-भाजनं. -LACHRYMOSE, a. साल, बाब्पाकुल.

LACK, v. न भा 3 U or भ 1 P or म 3 U; gen. ex. by हीन, रहित, वर्जित, शुन्य in comp., or अ or निर् pr.; 'l. s wisdom' निर्वेद्धि:, अज्ञान:, बुद्धिहीन:, &c. -8. अभाव:, हीनता, न्यूनता, वि-रह:, ज्ञान्यता. 2 प्रयोजनं; 'l.-lustre ' निष्प्रभ, अ-तेजस, मदच्छाय, मलिनकांति; 'l.-brain ' निर्वेदि:, मतिहीनः, मृढः, मूर्कः

LACK-A-DAY, interj. well, en, el, wee, an. LACK-A-DAISICAL, a. ध्यानपर-मम, चिताकल, उ-त्कांठित, विषण्ण.

LACKER, LACQUER, See LINE.

LACKEY, 8. चेट:, दास:, भृत्य:, पार्डणप्राइ:, पार्श्वा-नचरः-

LACONIC,-AL, a. संक्षित, लघु, अल्प-मित-शंब्दक, अवि-स्तीर्ण, सांक्षेपिक (की f.); 'l. message' लघुसंदेशपदा सरस्वती. 2 अल्प-मित-भाषिन्. -ALLY, adv. संक्षेपेण, संक्षेपत:, अविस्तरेण, मितोक्तया. - IBM,-LACONISM, s. लाघवं, लघुक्ति f., संक्षेपोक्तिः, मितवाक्यं-भाषणं LACTARY, s. श्लीरस्थानं, गोदुग्धस्थानं.

LACTATION, 8. श्रीर-दग्ध-दानं.

LACTEAL, LACTEAN, LACTIOUS, a. क्षीरिन, क्षीर-दुन्ध-मय (यी f.), पायस (सी f.). 2 अन्नरसवाहिन् LACTIFEROUS, a. दुग्ध-क्षीर-वाहिन्-

LACTOMETER, s. दुग्धमापनयंत्रं, दुग्धमापनीः

LAD, s. बाल:-लकः, बट्टः, दारकः, कुमारः-रकः, शिशुः, किञ्चोरः, माणवकः,

Ladder, s. नि(नि:)भ्रेणि-णी f., निभ्रयि(य)णी, अधिरोहिणी, सोपानपथः, सोपानपरंपरा-पद्धार्तf. LADE, v. t. See LOAD.

LADING, s. नीभार:, पातस्थवन्यं.

Ladle, s. दर्व-र्या f., कंबि-बी f.. खजाका; ' wooden l. ' तर्ह:, दारुहस्तक:; ' sacrificial l.' खुव:-वा, सृच् f., चमस:-सी. = FUL, s. काबि-दवी-पूरक-मात्रं.

LADRONE, s. दस्य:, जाल्म:, कितव:

LADY, s. (As a title) देवी; ' your or her ladyship ' अन्नभवती, तन्नभवती, भवती. 2 गृहिणी, स्वा-मिनी, भायों 3 आयों, वनिता, कुलांगना, कुलसी, कलवपूः, भाविनी, कुलजाः 'l.-bird,-fly, -cow' इंद्रगोप:, शक्रगाप:, इंद्र-शक्र-कीट:; 'l.-love' प्रिया, कांता, प्रणियनी, कामिनी, दियता; ' l.'s maid ' प्रसाधिका, वस्त्रपरिकल्पिका. -LIKE, a. शिष्ट, सभ्य, सुविनीत, आर्यवृत्तिः 2 वेलव, कोमल, मृदु, सुकुमारः

 L_{AG} , v. i. मंदायते (D.) चिर(रा)यति (D.), विलंब् 1 A, मंदं मंदं चल्-र् 1 P. = s. अंत्यजाः, हीन-जनाः (pl.); हीनवर्णः. - a., - LAGGARD, a. मंद, मंदकर्मन्, विलंबिन्, चिरिक्रिय, मंदायमान-

Lagoon s. अनूपः, कच्छः, कच्छभ्ः, जलसनाथः परेकाः LAIC,-AL, a. See under LAY.

LAIR, s. (श्वापदानां) भा-नि-लयः, ज्ञायनस्थानं, बास-स्थानं, गृहा, बिलं

LATTY, s. See under LAY.

LAKE, s. सरस n., कासार:, व्हद:, सरसी, नडाग:-गं, तटाकः-कं; पद्माकरः, सरीवरः, जलाधारः, जलाश्चयः

Lamb, s. मेषदाव :-वक:, अजादादाः, मेषवत्सः-पोतः, अविपोत:. = KIN, ह. क्षुत्रमेषशिशः, अविपोतकः.

LAMBATIVE, a. लेखा. - s. लेखा, अवले ह: बं LAMBENT, a. इतस्ततः वेपमान, लोल, कंपमान, तरल,

LAME, a. खेंज, पंगु (गू f.), खोड-ल-र, विकलगति, ड्यंग; 'l. of a leg' पादेन संज. 2 (Fig.) दुर्बल, विकल, सष्टिक्ट, न्यून. =LX, adv. खंजवन्. 2 विकलं. =NESS, ६. खंजता, पंगता, गतिवैकल्यं. 2 वैकल्यं, दु-बंलता, न्यूनता, सर्व्यक्रता.

LAMBL, LIAMBLLA, s. कवचः, आवेष्टनं, पृटलं.

LAMBNT, v. विलप् 1 P, कृद् 2 P, आ-,क्रंट् 1 P, अन-,कु्च् 1 P, परि-देव् 1 A, परिदिव् 10 A, कुच् 1 P, वि-आ-अभि-°; 'they l. ed his departure ' तक्रमनमन्वशोषन, तक्रमनमृद्दिश्य अ-क्रीशन, &o. -ABLE, a. शोच्य, शोषनीय, शो-कविषय, शोकास्पदं, शोकाहं. -ATION, s. विलापः, रोदनं, परिदेवना-नं, परिदेवितं, शोकः, गुम् f., विलपनं, कृदितं, आ-वि-क्रोशः, आ-,कंदनं, कृदितं. -ED, a. शोष्ट्यतं, 'the l. Krishba' शोकास्पदी-भूतः or स्वर्ग-परलोक-वासी कृष्णः. -ED, s. शोषकः, परिदेवकः.

LAMINA, ४. कवच:-चं, श्रन्कं, पत्रं, फलक:-कं. = LA-MINATED, ८. सपत्र, फलकिन.

LAMP, s. प्र-,दीप:, दीपक:, दीपिका, दशाकष:. दोषा-स्य:;-' l.-black ' कज्जलं, दीपिका; ' l.-light ' दी-पप्रभा-प्रकाश:; ' l.-stand ' दीपपृक्ष:-पादप:-आधार:. LAMPOON, s. निदालेख:, अवगीतं, निदाशे लेख:. -v. t. लेखे: निद् 1 P or आक्षिप् 6 P or अव-गै 1 P. - ER, s. निदक:, अवगायक:, आक्षेपक:-

LANATE,-ED, a. लोमजा, लोमविशिष्ट.

LANCE, s. দাম:, কুন:, কুল:-ল, মাল্য, রানি f., না- $\pi \tau$:. = v. t. দামিন স্বাধ্ 4 P or নি(নির 7 P. = ER, s.

সামিক:, কানিক:, মানিক:, মানিক:, ম্লেড্য:-=ING, s. (gums) लेखनं.

LANCET, s. जलका.

LANCH, v. t. See CAST.

LANCINATE, See LACERATE, TEAR.

LAND, s. (Opposed to sea) ਵਪਲਂ; ' proceeded by I. ' प्रतस्थे स्थलवर्तमेना (R. IV. 60); 'the way by 1. ' स्थलमार्ग:-वर्त्म. 2 मू:, मूमि f., प्र-, देशः, विषयः, राष्ट्रं. 3 मृद् f., मृत्तिकाः 4 क्षेत्रं, क्षेत्रभू-मि:; 'arable l. ' क्रष्ट-सीत्य-भूमि:; 'barren l. ' महः , महस्थलं-ली, धन्वन m.; 'marshy l.' कच्छभू:, अनुपभूमि:; ' waste or fallow l.' खि-ला-अमहता-भूमि:; 'gift of l.' भूमिदानं; 'l.-animal' स्थलचरजंतु:, भूमिचरजंतु:; 'l.-fight' स्थलयुद्धं; 'l.-force' स्थलसैन्यं , स्थलयोधाः; 'l.-holder' भू-क्षेत्र-स्वामिन् m., क्षेत्रपति:; 'l.-lord,-lady' भू-खेत्र-स्वामी-मिनी, गृहपति:, गृहे थर:-री; '1.-locked' भूवेष्टित, भूमिषरिगतः ' l.-lotus' स्थलारविदं, स्थल-कमलिनी; 'l.-mark' सीमाचिह्नं, स्थल-भूमि-सीमा, सीमार्लिगं; ' l.-owner ' भूरवामी, क्षेत्रपति:-स्वामी; '1.-scape ' नयनगोचरीभृतः भूपदेशः or भूभागः, दृष्टिगत-दृष्टिगाचर-प्रदेश:; भूभागः, प्र-,देश:; ' 1.-tax ' भ-क्षेत्र-करः; ' i.-waiter ' शील्किकः. = v. t. (पो- ताद्-नाव:) अवतृ c., अव-रह c. (रोपयित); उत्तृ c., स्थित निविद्या c. -v. i. अवतृ 1 P, अवहृद् 1 P, उतृ ; निविद्या 6 P. -ED, c. अवतीर्ण, नीकावरूढ, नीकोत्तीर्ण. 2 भूमसंपन्न, क्षेत्रवत, भूभमन, भू in comp.; 'l. property' भूमिद्रव्यं, भूमिः, क्षेत्र, स्थावरद्रव्यं; 'l. proprietors' भूस्वामिनः: =ING, s. उत्तरणं; 'l.-place' तरस्थानं, तरः, तरणस्थानं, घटः-ही.

I.ANE, s. संकट-संबाध-पथ:-मार्ग:, कुपथ:.

LANGUAGE, s. भाषा, वाणी. वाज् f. 2 वचनं, वचस् n., वाक्यं, उक्ति f., वाणी, व्याहारः, वाक्, निगदः, भाषणं, भाषितं, आलापः, भारतीः 3 भाषासरणि-यद्धति f., वाग्व्यापारः; वचेाविन्यासः; 'abusive 1. ' वाक्यारुयं, खलोक्तिः, आक्षेपवचः; आक्षरणं; 'dignity of 1. ' वचसां प्रीटताः

LANGUID, «. परि-,म्लान, क्रांत, ग्लान, लुलित, अवसअ, शिथिल, विषण्ण, खित्र, थांत, लस्त, विश्वथ, मुक्त;
अलम, मंद,शिथिल-क्षीण-बल, श्रथांग-लस्तांग (गी f.);
See Droop. —LY, adv. म्लान-ग्लान-वत, सिवषादं, अलमवत, मंदं, क्रांतमनसा, मुक्तगानै: —NESS,
— Languor, अ. ग्लानि f., म्लानि f., अवसादः, शिथिलता, क्रांति f., ग्ला(म्ला)नता, मुक्तावयवता; मांच,
बलशिथित्यं, गात्रसंसः, अंगश्चथः, तंदा-दि f., आलस्य,
जडता, जाडचं, कार्यविमुखताः

LANGUISH, v. i. अवसद् 1 P, पिर-,क्रम् 1, 4 P, परि-,स्लै-ग्लै 1 P, लाम् 1 A, गल् 1 P, शिथिलीभू 1 P,
क्षि-वि जु-खिद्-pass.; ध्वंम् 1 A. 2 (With love)
उत्तम् 4 P, उस्तंद् 1 A, उस्तक-a. भू. — ING, a.
म्लायत, क्षीयमाण, लांसिन, मृक्त. 2 उस्सुक, उस्तेदित,
कामालस; 'with her l. looks' अलक्षेक्षणा, कामालसद्ष्टि:, कामाहेद्ष्टि:. — INGLY, adv. अवसादेन, अलसवत. 2 सीन्कंटं, सोन्सुकं; कामालसदृष्ट्या. — MENT,
s. अवसादः, ग्लानता; See Languor. 2 औन्सुक्यं,
उस्केटा, उस्सकता.

LANIARY, s. घात-वध-स्थानं 2 चर्वणदंतः, अग्रदंतः. LANIER. s. चर्मवंधः, वरवा.

LANIFEROUS, a. रोमोत्पादिन्, लोमोद्भवकारिन्.

LANK, त. कृश, क्षाम, क्षीण, क्षीणमांस-शरीर; See LEAN. 2 दीघतन, दीघेदेह. 3 अथ, शिथिल. – NESS, s. कृशना, कार्य, क्षामता, &c. – प्र, त. कृश-दीर्घ, दीघेक्षाम.

LANTERN, 8. पच्छन्रदीप:, सावेष्टना दीप:, आवृतदी-पिका; दीप:, दीपिका; '1.-jawed' क्षणिवदन.

LANUGINOUS, a. लोमश, लोममय (यो f.).
LAP, s. उत्संग:, अंक:, क्रोड: 2 अंचल:-लं; बजांत:,
दशा:-वस्तय: (pl.); ' to place on the l. ' क्रोडोक्ट 8 U. =v. t. पुटीक्ट, व्यावृत् c. 2 आ-परि-वेद्
1 A or c.; अवगुद्ध 10, आ-परि-वृ 5 U, क्रोश नि-धा
3 U. 3 लिह् 2 U, आ-अव-सं'; आ-स्वाद्ध 1 A; '1.

dog 'असे पालनीय: कुझर:; '1.-ful ' अस्पूरण के LAPIDARIOUS, a. ज्ञिला-मस्तर-मय (यी ति.). LAPIDARY, s. मणिकार:, रत्नाजीव: 2 रत्न-मणि-स्किट m.

LAPIS-LAZULI, s. बैट्यं, असितोपल:, नीलोपल:. LAPPET, s. See LAP (2).

LAPSE, 8. क्रमः, गित f., प्रवाहः, प्रवृत्ति f., अत्ययः, अतिक्रमः; 'after a l. of time 'अथ दिनेषु गच्छत्सु, कालक्रमेण. गच्छता कालेन. 2 स्विलतं. प्रमादः, भ्रमः. 3 स्वलनं, पातः. भ्रंशः. च्युति f.. पतनं. =v. i. क्रमशः या 2 P or ग्न् 1 P or स्प् 1 P; श्लैः श्लैः श्लैः अति-इ 2 P or अतिक्रम् 1 U, 4 P. 2 भ्रंश् 1 A, 4 P, \pm ्यु 1 A, 4 P, \pm ्यु 1 A, 4 P, 4 P. 4 P. अपुरक्रम्. 3 स्वल् 1 P, प्रमृ 4 P, भ्रम् 1, 4 P. 4 संक्रम्, अपृतृत् 1 A. -ED, a. पिततः भ्रष्ट, &c. 2 परहस्तगत, संक्रांत, अपृतृत्तुः 'a 1. suit' नियतनेवलातीतं कार्यः.

Lapwing, 8. टिहिम:-भक्त:, कोयहिक:.

LAR, 8. कुल-गृह-देवता.

LARBOARD, 8. नीवामभाग:.

LARCENY, s. चौर्य, स्तेयं; See THEFT.

LARD. s. ज्ञरवसा-मेदस n. 2 ज्ञरमांसं, वल्टं. =v. t. ज्ञरमेदसा पू 3 U or c. 2 वि-सं-भिथ् 10. 3 आ-च्ये c.; gq 1, 9 P or c.

LARDER, 8. भक्ष्यमांसागारं, भाजनागारं.

LARGE, a. (In size) विज्ञाल, रृथु, बृहत्, स्यूल, विपुल, महत्, गुरु, उरु, रृथुल, आयत, विस्तीणे. 2 (Of l. body) महाकाय, स्थूल-विकट-ज्ञारीर, रृथु-बृहत्-ज्ञारीर; पीन, पीवर. 3 (In number) महत्, गुरु, पुष्कल, विपुल, प्रभूत, प्रभुर, बहु, बहुल, भूरि; 'of l. soul' महात्मन्; 'of l. nature' उदारधी, महात्मन्, अक्कप्यभ्वतस्. 4 (In age) वृद्ध, वयोधिकः; 'larger boy 'वर्षीयान् बालः; 'at l.' अपराधीनं, स्वेच्छ्या, स्वेच्छाचारेण, निर्यत्रणं, निरवपहं, निरवरोधं, स-विस्तरं, विस्तरंण, विस्तरज्ञः: -LY, adv. बहु, भूरि, अतीव, विपुलं, प्राचुर्येण, सु-अति-pr. -NESS, s. स्थूलता, बृहत्वं, वेपुल्यं, प्राचुर्येण, सु-अति-pr. -NESS, s. स्थूलता, बृहत्वं, वेपुल्यं, प्राचुर्येण, सु-अति-pr. -श्रिष्ठ, s. स्थूलता, बृहत्वं, वेपुल्यं, प्राचुर्येण, सु-अति-प्रम. विस्तारः. LARGESS, s. दानं, वितरणं, पारितोधिकः, उपायनं, उप-हारः; See Gift.

LARK, 8. भा(भ)रहाजः, व्यावाटः, भारयः.

LARUM, 8. आसन्नभयसूचना-घोषणा.

LARVA, 8. कीट:, कीटर्डिम:.

LARYNX, ह. कंडनाल:-ली, क्रुक:.

LASCAR, 8. नाविक:, पोतवाह:.

I.ASCIVIOUS, a. कामुक, कामिन, रतार्थिन, कामासक, रितसुखासक्क, भोगासक, लेपट, बीलेपट, काममनण; See
 LUSTFUL. 2 कामहेनुक, काममूलक. =Lv, adv. कामुकवन, लेपटबह, भीगासक्या. =NESS, s. कामुक-

त्वं, भोगासिक f., रतासिकः, व्यवयिच्छा, लायट्यं.
LASH, s. कज्ञा, प्रतिष्कज्ञाः-घः, चर्मरञ्जु f., चर्मवेषः.
2 कज्ञाधातः-ताडनं-प्रहारः. 3 वागसिः, परुषवचनं.
-v. t. कज्ञया आहन् 2 U or तक् 10 or प्रह 1 P.
2 वि-धू 5, 9 U, 6 P, विचल् c., इतस्ततः क्षिष् 6 P or चल् c. 3 वाग्वाणैः भिर् 7 P or तज्ञ, वाग्सिना प्रहः, तीक्ष्णं निर् 1 P; 'l. ed into fury' वाग्वाणैः उत्ताजितकोधः; शिलातलप्रतिधातात्यतन्मेनिलानामपां (Ka. 133); 'l.ed into foam by striking' &c.; जर्जीरतजलतरंगविततनीहारं (Mal. 9) 'so as to l. the water into snowy foam'.
4 रज्ञवा बंधु 9 P; 'worthy of being l.ed' कर्य, कर्जाई. '

LASS, s. तरुणी, कन्या, बाला, कुमारिका, दारिका. LASSITUDE, s. खेद:, क्रम:, ग्लानि f.; See LAN-GUIDNESS.

I Λ sso, s. पादाः, पादाबंधः-रञ्जुः f.

LAST, a. अंत्य, अतिम. अवर, अवरतम, चरम, प-भिम; होष-अंत- in comp. 2 गत, अतीत, घरम, पूर्व, भूत. 3 जघन्य, अधम, अपकृष्ट. 4 परम, उत्तम, अत्यंत; 'l. night' गतायां रात्री; 'the l, year' गत-अतीत-संवत्सर:, पहत् ind.; 'l. but one ' ड-पात्य, टपांतिक: 'l.-born' अवरज; 'at l.' अंते, अंतत:; 'l. part' होषभाग:; 'l. part of the night ' उत्तररात्र:, चरमयाम:; 'l half' उत्तरार्थ:, प्रभार्थ:, प्रार्थ:, ' the year before l.' प्रारि ind.; 'to the l. ' शेष यावत. -adv. अंते, शेषे, अं-तत:, अवरं, चरमं, अवरत:. = v. i. अव-स्था 1 A, स्था 1 P; oft. by अवधि: in comp.; 'l. ing for many days' चिरस्थायिन, एष ते जीवतावधिः प्रवादः (U.1) will 1. through life': 'this will l. as food for four months' एतेन (अस्माकं) मासचतृष्टयस्य भोजनं भविष्यतिः 'the bloom of youth l. s for a few days' कतिप्यदिवसस्थायिनी यौवनश्री: (Bh. II. 2). =ING, a. स्थायिन, चिर-दीर्घ-कालस्थायिनः अनपायिन्, नित्य, स्थिर, भ्रव, अक्षय, ज्ञाश्वत (ती f.), अजर, चिर्तन (नी f.). = LY, adv. अंते, अंततः, चरमतः, शेषे,

LATCH, s. अगेला-लं, विद्याभ:, अगेलावध:, तालकं, ब्रारवधनी; 'the postern door was on the l.' अगेलानिकदं पक्षद्वारं

LATCHET, 8. पादुकावधनी.

IATE, a. विलंबेन आगत or प्राप्त; कालातीत, वेला-तीत, समयातीत, अतिकांतकाल, अतिकाल, अती-तकाल-समय. 2 अवसित, परिणत, अवसच. 3 पूत-न, अचिर, प्रत्यम्, अभिनव, अधुनिक (का १-), नाति-पुराण, सय्स्कालीन. 4 अतीत, गत, व्यतीत, भूत; प्राक्तन-पूर्वतन (नी १-), परैषिक (की १-) कि & l hour of the day' परिणते दिवसे, अवसन्त्रपाये अह-ति; 'at a l. hour of the night' क्षीणभूषिष्ठायां क्ष-पायां; 'at a l. period of life' परिणते वयसि. —adv. विस्त्रेन, विस्त्रात, वेलातिक्रमेण, अतिकालं-सम-यं, चिर्रण, चिरात, चिरकालेन-लात; 'to be l.' वेला-तिक्रमं कु 3 U, चिर(रा)पति (D.); 'why are you l.' किमिति चिरायितं त्वया; 'l. in life' परिणतवयसि, See above; 'too l. in the day' अतिपराह्ने; 'too l. in the evening' अतिसाये 2 अकाले, असमये. —LY, 'of late', adv. इदानींतने काले, नातिचिरात्माक, आधुनिकसमये; अचिर. —NESS, श. कालातीतता, कालातिक्रमः; परिणामः, परिणति f. —LATER, a. इत्तर, अपर, अपर, उत्तरकालीन, पाझात्य. —adv. (on) उत्तरं, उत्तरोत्तरं, पश्चात, उत्तर-पाझात्य. —adv. (on) उत्तरं, उत्तरोत्तरं, पश्चात, उत्तर-

LATENT, a. नि-,लीन, गृह, छन्न, गृत, अरृष्ट, अप्रत्यक्ष, अप्रकाजा, अप्रकट, अरृष्य, अंतर्षित, निभृत; 'a l. disease 'धातस्थ:-ज्ञरीरांतर्गत:-रोगः

LATERAL, «. पार्श्वाय, पार्श्वस्थ, पार्श्वक (की f.).
-LY, adv. पार्श्वभागे, पार्श्वतः, पार्श्वे.

LATH, s. सूक्ष्मकाष्ठ-दारु, तनुफलकः-कं.

 $L_{\Delta THE}$, s. कुंद:-दं, भ्रमः-मि f., चक्र.

LATHER, 8. अंजनफेन:, मार्जनतेलफेन:.

LATIFOLIOUS, a. प्रथ-विद्याल-पर्ण.

Intitude, s. अक्षः. 2 (Colestial) निक्षेषः. 3 विस्तारः, विस्तृति र्गं, प्रथिमन् m., आयित र्गं. 4 अनियंत्रणं, स्वातंत्र्यं, नियमेषिक्षा, नियमातिक्रमः, त्रैथिन्यं, 'degree of 1.' अक्षांत्राः; '1. of a planet 'पतनं; 'parallel of 1.' अक्षांत्रान्तं. —Intitudinarian, a. त्रिश्चल, आनियंत्रण, नियंत्रण. -s. मृतस्वातंत्र्यातस्वित् m., निवंधितः. —ISM, s. मत्रैथिन्यं, विचारस्वातंत्र्यं, अनियंत्रणं.

LATTEN, s. शीत f., पित्तलं.

LATTER, a. डत्तर, अपर, पर, अवर, अन्य, (pron. a.); पश्चिम, चरम, अंतिम; उत्तरेक्ति, अपरोक्त; 'former and l.' पूर्वापरं; 'in the l. part of 'the day' पराह्ने. —LY, adv. अर्वोक्काले. अधुनातन-काल; See LATELY.

LATTICE, s. जालमार्गः, गवाक्षः, जालं, गवाक्षजालं, वातायनं; '1.-work' जालकर्मन् n.

LAUD, v. t. पर्शस् 1 P, आघ् 1 A, स्तु 2 U, कृत् 10, गुण वर्णे 10. - इ. प्रश्नेसा, आघा, स्तुति f., गुण-वर्णना-कीर्तेत्रे. - ABLE, य. आघ्य, स्तुत्य प्रशस्य, आघ्ये, प्रश्नेसाई, स्तवनीचित्तं; See Praise, - Worthy. - ATION, इ. प्रश्नेसनं, आघनं. - ATORY, व. प्रश्नेसानं, भ्रापनं. - ATORY, व. प्रश्नेसानं, भ्रापनं. - प्रश्नेसानं, प्रश्नेस-अध्या-स्तुति-मय (यी f.), प्रश्नेसका, स्तुतिकप, प्रश्नेसका, स्त्रावक:

LAUGE, v. i. Eq. 1 P, n-fa, ; fen 1 A (l. gently) 'I violently' sq: En, segrid 7

8 U; 'l. at' अव क्य-इस्, धपहासास्पद मह ﴿ ﴿ ﴾, अव-मन्; 'l. in the sleeves' अंतर्-निमृत-इस्. —कः, —ाмс,-LAUGHTER, क. हास:, इसर्न, हास्प, हसितं, वि-प्र"; हिमतं; 'a horse-l.' अहहास:, उन्हिस:, प्र-अति-हास:; 'an inward l.' अंतर्होस: —ABLE, व. हासकर (री f.), हास्यास्पदं, हास्य — ER, क. हास-कः, हासिन् m. — ING, a. हास्यमुख (खी f.), स्मरमुख, हास्यवदन; 'l.-stock' उपहासास्पदं, हास्य-पात्र. —INGLY, adv. सहासं, विहस्य, सिमतं.

LAUNCH, v. t. (नाव जले) क्षिप् 6 P, सुच् 6 P or c.; प्रविश् c.; वह c.; 'l. thy hundred-shafted bolt' मुंच तातशोऽशानिं (Mr. 5). 2 सहसा विद्यंज 6 P or प्रक्षिप्, प्रास् 4 U. –v. i. जल प्रविश् 6 P –s. नीमोचनं or जले प्रविश्ननं

LAUNDRESS, LAUNDEE, s. रजकभायो, निर्णेजकी
-LAUNDERER, s. रजक:, निर्णेजक:. -LAUN
DRY, s. रजकगृहं, वसधावनज्ञाला

LAUREL, s. नारलं (?); 'win l. s.' स्थाति गः 1 P, यज्ञः अधिगम्; 'wear your l. s with me desty 'लब्धिय जये मा गर्बोध्माती भूः; (भाग्येषु अनु स्मेक्षा भव S. 4).

LAVA, s. आग्नेयोग्रारः

LAVE, v. t. क्षष्ट 10, धाव 10; निज् 3 U; So WASH. -ATORY, s. धावनस्थानं. -ER, s. धावन श्वालन-पात्रं, होणी. -MENT, s. वस्ति m. f.

LAVISII, त. अतित्यागित, आतिव्ययित, व्ययश्वील-पर, व परिमितव्यय, बहुपद, मुक्तहस्त. 2 अमिन, अपरिमित, व तिरिक्त, अस्यिकि, अति pr. -v. t. अपरिमितं व्यय् । (व्यययिति), मुक्तहस्तेन दा 3 U or विशुज् 6 P or त्य 1 P or वितृ 1 P or विश्वण् 10 or अप-चि 5 U वृष् 1 P or अवा-क 6 P, विक्षिण् 6 P. - ER, s. आं व्ययित् गा., मुक्तहस्तः, व्ययपरः - LV, तर्वरः आतिव्यन्, मुक्तहस्तः, अपरिमितं, अत्यंतः - MENT, - NE s. अति-अपरिमित्त-व्ययः, महाव्ययः, अतित्यागः, अर त्सर्गः, मुक्तहस्तः, बहुपदत्वः

LAW, s. धमे:, स्मृति f., व्यवहार:, आचार:; धमें-स्मृति-व्यवहार-ज्ञाझं. 2 विधि:, ज्ञासनं, व्यवस्था, नियम:, नि-आ-देश:, नियोग:, सृतं, राजाजा, चोदना, व्यवस्थानासन-पत्रं, मयोदा, रियति f., कार्याकार्यनियम:, विधि-निष्धांनयम: अ व्यवः, नीति f., धमोनुसार:, व्यवहार विधि:; 'a code of l. s' धमेसीहता, धमें-स्मृति-ज्ञाझं 'criminal l.' दंडनीति:-विधि:; 'matter recognizable by l.' इयवहारविषय:-पदं, 'versed in l. स्मृतिज्ञाझक, व्यवहारपंडित; 'common l.' स्मृति: 'breaking a l.' व्यवस्थातिकमः; 'going to l. राजसमां-व्यवहारासनं-गत्वा विवादमञ्ज्ञमनं-निर्णयः; 't go to l.' विवद् 1 A, व्यवन्ह 1 P; 'against th l.' स्मृत्यिकदः; 'l. breaker' व्यवस्थानेदिः लेधिन, नियमातिकामिन; 'l.-giver' स्मृति-ज्ञ

\$ P

कंकारः, व्यवस्थायकः, ज्ञासित् m., विधि-न्याय-प्रवर्तकः ; 'l.-suit' अर्थः, कार्यं, व्यवहारपदं; 'lay down a 1.' व्यव-स्था c. (-स्थापयति). = FUL, a. न्याय्य, ज्ञासविहित, ज्ञास्रोक्त, धर्म्य, यथान्याय, धर्म-समत, धर्मज्ञासानुरूप, ज्ञासतंमत, स्मृत्युक्त, व्यवहार-विधिमोक्त, विध्यनसारिन्, अनिषिद्ध, धर्माविरोधिन्; 'ी. wife ' धर्मपत्नी; ' l. means ' धर्मीपाय:, न्यायोपाय:. =FULLY, adv. विध्यनुसारेण, न्यायतः, धर्मण, धर्म-तः, धर्मानुसारेण, स्मृतिज्ञासानुरूपं, यथान्यायं. =FUL-ME88, s. न्याय्यता, धर्म्यता; धर्मानुसारः, धर्माविरोधः. =LE88, a. विध्यवेत, स्मृति-विधि-विरुद्ध, धर्म-न्याय-विहस्, अन्याय्य, अध्मर्थ. 2 (Of persons) अनियंत्र-ण, अनियत, उच्छंखल, स्वेच्छाचारिन, स्वैरगति, अवका, कामचार, उद्दामवृत्तिः, दुराचार, निर्मर्याद, अश्विष्ट, अ[-चार धर्म-भ्रष्ट. = LESSLY, adv. अव इां, उच्छांतलं, दु-राचारवत, धर्मविरोधेन, शास्त्रविरुद्धं. -LESSNESS, ह. कामवृत्ति f., मर्योदातिक्रमः, अनाचारः, आचारभ्रष्टताः नियमातिकमः; स्वेच्छाचारः. =LAWYER, s. विधि-ज्ञः, न्यायनिषुणः, व्यवहारपंडितः, धर्मज्ञास्त्रः, धर्मजः, स्मृतिपारगः; अधिप्रत्यर्थिपक्षसमर्थकः.

Lawn, s. तृण भूमि f., तृणावृता भू:, श्लाइलं स्थानं, सतृण-हरित-स्थलं. 2 क्षीमं, अञ्चल, दुकुलं.

LAX, a. शिथल, स्रथ, लस्त, विगलित. 2 मृद्, कोमल, अतीक्ष्णदंड 3 दुराचार, भ्रष्टचरित्र, धर्म-कमे-भ्रष्ट; 'l. in bowels ' मृदु-अवद्ध-कोष्ट. – s. अतिसारः, प्रवाक्तिता. – ATIVE, a. सारक. रेचक. – s. सारक. – ITY, – NESS. s. शैथिल्यं, अतीक्ष्णता; अनाचारः, मयौदातिकमः; इंदियासंयमः, &c.

LAY, v. t. धा 3 U, नि-आ°, न्यस् 4 U, निविज्ञ e. स्था c. (स्थापयति); सम्-ऋ c. (अपयति), निक्षिप 6 P. आहह c. (रोपयित); दा 3 U, ध 1 P; क्रमण स्था c. or नि-धा; प्रकृष c., प्रयुज् 7 A, 10 (a plot, snare, &c.). 2 आ-स्तृ-स्तु 5, 9 U. 3 ज्ञाम c. (ज्ञाम-यति), प्र-डप-° ; सात्व् 10, स्थिरीकृ 8 U. 4 ज्ञी c.: निपत c.; 'l. eggs' अंडमोक्षं कृ; अंडानि स 2, 4 A; 1. siege ' 54 7 U, [4-24 9 P; See Besiege: 'l. blame on 'दोष समारु c. or निक्षिप्; 'l. waste 'डप-मू 1 A, डपद 1 P, उद्-ध्वंस् c., निर्जsis: See DEVASTATE; 'a sinful action, though done by others, is laid at his doors' पापं कर्म च यत प्रैरपि कृतं तत्तस्य संभाव्यते (Mr. 1); 'l. aside ' अप-निर्-अस्, त्यज् 1 P. हा 3 P, उत्सज् 6 P, उज्झ 6 P; 'l. it aside for a while ' मुहूते तत् आस्तां-तिष्ठत् तावत्; (as dress &c.) उद-वि-मुच् 6 P, अवत् c., अवहृद् c.: 'l. hands on ' परापृज् 6 P, धृष् c.; 'laid upon him his hand 'तं हस्तेन परपशं or प्राम-भाव: 'l. hold of ' घ, पह 9 P; See CATCH; 'I. the dust ' मुस्ति सं-सिंच 6P or आ-हन् 2 U; 1.

open or bare ' विष्नु 5 U, आविष्कु; स्फुटीकु, वि-अंब् 7 P or c., स्पष्टी-प्रकरी-क, प्रकाब c. - before, डपनि-अस्, उपक्षिप्, पुरो-नि-भा, प्रस c., नि-आ-बिद् c. -by, सं-,रक्ष 1 P, संचि 5 U. -down, न्यस, विक्षि-प्, नि-धा, न्यासीकृ. 2 श्री c., निविश् c. 3 विसुन्न, प-रि-,त्यज्, वि-हा 4 (Oneself) संविज्य 6 P, जी 2 A. 5 प्र-णी 1 P, वि-भा (rules &c.); 'l. down arms' युद्धाहितम् 1 P, श्वरणं वज् 1 P; 'l. down life ' पा-णान् त्यज्. -in, संग्रह, संचि, संरक्ष. -on, पत् c., प्र-युज्, सम्-ऋ c. =out, विनि-युज् 7 A, 10, प्रयुज्ज, व्यय् 10 (व्यययित). 2 परि-प्र-कृप् c., विन्यस् 4 U, वि-रच 10, प्रयुज्, चित् 10; See Contrive. 3 प्रस c., विस्तु c., दीर्घीकुः, प्रकाश c., प्रकटीकु 'l. oneself out '; चेष्ट् 1 A, प्रयत 1 A, उदान् 1 A. - to, आहर c., निश्चिष; See Ascribe; 'l. to a ship ' नौत्रति हथ् or स्तंम्. -up, नि-धा, रक्ष, संचि; ' to be laid up ' ज्ञाय्याग्रस्त-a. भू 1 P, डत्थातुं अक्षम-a. भू; 'laid up with fever ' ज्वरणोत्थात्मक्षम:. -LAY, s. गानं, गीतं, काव्यं. 2 आस्तर:-रणं, फलक:-कं. -a. सामान्य, साधारण (णी f.), प्रोहित-भिन्न. =MAN, s. गृहस्थ:, सामान्य-साधारण-जन:,अदी-क्षित:, प्राकृत:. - LAICAL, a. गृहस्थित, गाहेस्थिक (की f.), प्ररोहितभित्र, अदीक्षित. = LAITY, s. गृह-स्थ-सामान्य-जनवर्गः, प्राकृत-साधारण-जनाः, प्रराहि-तभिन्नवर्गः.

LAYER, ४. स्तरः; आस्तरः-रणं, फलकः-कं. 2 Twig, q. v.

LAZAR, s. कुष्टिन् m.. श्वित्रिन् m., कीठीपहतः, त्वप्री-गोपहतः, 'l.-house' कुष्टिशाला, श्वित्यालयः.

LAZY, त. अलस, तंद्रिल, जड, मंद, मंथर, तंद्राल, मंदगित, आलस्य शील, अनुयोगिन, उद्योगिनमुख (खी f.),
अन्यवसायशील; शीतक, अनुष्ण, तृंद्परिमृज. =LY,
त्रिष्ट, अलसवत, जडवत, मंदं मंदं, जाङ्चेन. =NESS, ह.
आलस्यं, मांदं, जाङ्चं, जडता, तंद्रिका, तंद्रालृता, कार्यद्वेष:, अनुयोगशीलता, उत्साहिवमुखता, अलस्वशीलता.
LEA, s. See LAWN (1).

LEAD, s. सीसं, सीसकं, नागं, योगेष्ठं, वपं; 'red l.' सिट्रं, नागसंभवं, रक्तक्लं, नागजं, नागगमं. -s. नायकत्वं, नेतृत्वं, अधिष्ठातृत्वं, मुख्यत्वं, अयगमनं-यानं पुरःसरणं. -v. t. नी 1 P, वह 1 P, पाए र., गम् र. (गमयित) (all with two accusatives); आ-दा 3 A. 2 (Way) इज् र., आ-निर्-दिश्च 6 P. Зआधि-ष्ठा 1 P, अध्यास् 2 A, प्रणी, आ-निर्-दिश्च पुर-क्ष्क 8 U; अपणीः-नायकः-अप्रेसरः-म् 1 P (with gen.); विसद्याधिष्ठात देव्यः (U. 1) 'led by Vasishtha' &c., दज्ञारथस्य दारानधिष्ठाय (U. 4); 'led by the demon' दानवं पुरस्कृत्य. 4 आकृष्ट् 1 P, प्र-वि-लुप् रं, प्र-वृत् र, प्रेर र., प्रोत्सह र., नी; मूढः परप्रयोग्वेयवृद्धिः (M. 1) 'has his mind

led by the convictions of others.' 5 (Time) मी, गम c., अतिवह c., क्षे c. (सपयानि), या c. (याप-यति): 'led a dissolute life' विषयमुखनिरतो जी-वितमत्यवाह्यतः ' l. ing a life above their station ' स्वर्थानानुचितां-स्वर्थानातिरिक्तां-जीवयात्रां क-ल्ययंत:. =v. i. (On) अग्रे-पुर:-पुरत:-अग्रत:-भ or ताम 1 P or ब्रुत 1 A or स्था or चर or स 1 P. 2 (To) (lit.) गम, या 2 P; 'on the way l. ing to Chitrakûta ' चित्रकृटयायिनि वर्त्मनि (U. 1). 3 (Cause) ex. by dat. of noun with or without भ, आवह, उत्पद् c., जन् c. (जनयात); · advice to fools l. s to their provocation ' उपदेशों हि मुर्खाणां प्रकोपाय (भवति) (H. 3). -ED,-EN, a. सीसकनिर्मित, सीसकयुक्त. -ER, s. ना-यक:, नेत m., मार्गदर्शक:, मार्गीपदेशक: (lit.); म-ख्यः, मुखरः, अग्रणीः, प्रमुखः, अधिपः, ईश्वरः पतिः, अध्यक्षः, अधिपतिः, अधिष्ठात् m. 2 पुरोगः-गमः, अ-ग्रगः, अग्र(मे)सरः, पुरःसरः, पुरागामिन् m.; '1. of an army ' सेनानी:, चम्पति:, योधाध्यक्षः, सेना-नायकः; 'l. of a religious sect' गुरुः, आचार्थः =ERSHIP, s. नायकत्वं, आधिपत्यं. =ING, a. अग-ग, पुरीगामिन्, पुरःसर, पुरीगम, पाक-अग्र-गामिन्, 2 अम, अमच, मुख्य, उत्कृष्ट, प्रमुख, परम, उत्तम, प्रधान in comp. 3 (To) आवह, कर (री f.) in comp.; 'l. to happiness' कल्याणावह, कल्याणकर, कल्या-णोदकी. = अ. नयः, नीति f., नेतृत्वं; 'l.-strings' आलंबनसूत्राणि; 'hold or keep in l.-string ' आ-त्मार्थान-α. क, स्ववशं नी, नियम् 1 P. - LED, α. नीत, प्रेरित, अधिष्ठत, &c.; 'l. by ' ex. by पुर:सर, पुरो-गम, प्रमुख, आदि in comp.

LEAD-WORT, s. पाठिन् m., चित्रकः, बह्रिसंज्ञकः.

Leaf, s. पत्रं, प्लं, छदः, दलः-लं, पलाञ्चं, छदनं; (of a book) पत्रं; (of a door) कपा(वा)टः-टं-टी, अर्र-दी; 'fallen l.' प्रप्लं; 'faded l.' द्राणिपणं; 'to strip off the leaves' निष्पत्रोक् 8 U. — Less, a. निष्पत्र, अपणं, निष्प्रणं, निर्देल, पत्र-पणं-दल-हान- — Let, s. पत्रकं, सूक्ष्म-लघु-पत्रं. — Y, पणंचृत, पणंम- प (यी f.), बहुपणं, बहुपत्र-दल, सपत्र, सपणं, पणंनृ. League, s. सिंधः, साहित्यं, संघातः, ऐक्यं, संयोगः, संघहनं, अन्योग्योपकारप्रतिज्ञाः 2 गड्यूति f. — ट. ं. संघा 3 U, पक्षाय-a. सू 1 P, संहन्-संयुज्-pass., संमिल् 6 P, संधि क 8 U, संघइ 1 A; 'l. ed with the enemy' सानुपक्षे स्थितः — ED, a. कृतसंधि, संधितः, संब्तं, तंथातवत्, संयुक्त, कृतसंसगं, संस्ट, मिलितः, 'having l.' संभूय, मिलित्वाः — EB, s. संगिन् т., संसर्गी, सह-संभूय-कारीः

Liban, a. िकं, रंघं, संधि: 2 थान, स्वः, स्वंदः, इवः.
-ए. i. (अलक्षितं) स्तु 1 P; परिन्सु, री 4 A, शर् 1 P,
नाम् रे P, स्वंद 1 A; आयुः परिस्तवित भिणघटादिवांभः

(Bh. 11. 109) 'like water l. ing from a broken jar' &c. = ING, s. लवः, क्षरणं, निस्पैदः, स्यः. = Y, a. डिज्र्जूणं, लवणकाल, सच्छित्र, सरंप्र

LEAN, a. कृशा, परि-क्षाम-क्षीण, अवसम, तनु, क्षीणम्नरीर-मांस, कृशांग (गी f.); 'you are growing laer and l. er day by day' अनुदिवसं परिहीयर्सेंऽगै: (S. 3); 'l.ness of body' श्वरीरसार: -ε.
सायु:, वस्ता: -υ. i. अव-लंक् 1 A, आ-सं-िश्व 1 U;
'ी. ing on a mango stick' अवलंक्य चृत्यिष्ट; मदलेखया दत्तहस्तावलंकां (Ka. 206) 'l. ing on M.'s
arm.' 2 पक्षं आशि वर अवलंक, प्रवण-a. भू 1 P. 3
आ-अव-नम् 1 P, नमीम्, बहिलँक, पिरा-तियेक लंक-υ. t. उप-धा 3 U, निविश्च с., न्यन् 4 U; वामहस्तोपहितवदना (S. 4) 'l. ing her face on her left
hand'; also ex. by (v. i.). = ING, a. आलंबन्,
संथित, आनत; प्रवण, बहिलंब, प्रलंब, वक्त. -ε. प्रवणता, सं-आ-प्रयः, आलंबनं. =NESS. ε. कृशाता,
क्षांगता, क्षामता, अव-,सारः, शोषः, श्वरीरहोषकः

LEAP, v. i. y 1 A, उत्-प्र, वल्ग् 1 P; ज़त् 4 P; 'l. down' अवत् 1 P, अवसु; 'l. up' उत्पत्, उत्सु; 'l. over' लंघ् 1 A, 10, अतिकम् 1 U, 4 P, अति- इ 2 P. = s. प्रति f., प्रतं, अवः, बिलातं श्रंपः, अवनं; 'quick (deer's) l.' हरिण्युतं; 'going by l. s' प्रतगित, अवग. = ING, s. अवनं, बिलातं, युतिः; 'l. over a period' मंड्कमृतिः.

Learn, v. t. 和數 1 A, अध-इ 2 A, पठ 1 P, र्भाधगम् 1 P, अभ्यम् 4 U; अभ्यासेन विद्यां लग्न 1 A or प्राप 5 P.-v. i. जा 1 U, अवनम्, विद 2 P, बध 1 P, डवलभ्, भू 5 P, गृहीतार्थ-a. भू 1 P; See KNOW. -ED, α. विद्रम् (दुषी f.),विपाश्चत्, ज्ञानिन, विद्याविशिष्ट-संपन्न-वत्, कृत-उपात्त-विद्य, पंडित, बुध, प्रा(प्र) ज्ञः ज्ञानवत्, व्युत्पन्न, बहुशुत, सूरि, विद्या-बुद्ध, साक्षर. 2 अधीतिन्, विचक्षण, विज्ञ, कुज्ञल, निपुण, ग्रवीण, चतुर; कोविद, ज्ञ, विद् in comp. 3 (Of books &c.) पांडित्यस्य सुचक, ज्ञानस्य गमक; 'a l. man ' वंडित:, विपश्चित्, सूरि:, बुध:, &c.; 'l. in law ' स्मृतिज्ञ, न्यायविद्. -EDLY, adv. पंडितवन्, प्रज्ञवन्, सज्ञानं, निपुणतया, सक्षीज्ञलं. = ER, ८. ज्ञिष्यः, छात्र:, अध्येतृ m., विद्याधिन् m. -ING, 8. विद्या, विद्वता, विद्वस्वं, ज्ञानं, पांडित्यं, व्युत्पत्ति र्., प्राज्ञताः वियासंपद् f. 2 (Act) अध्ययनं, शिक्षणं, अभ्यासः. वियार्जनं, वियाप्राप्ति र., ज्ञानागमः. 3 ज्ञासं, वियाः 'sacred l.' अति f., निगमज्ञानं; 'he affects great 1. ' पंडितंमन्य:, पंडितायते (D.).

Lease, s. पष्टः, पष्टोलिकाः -v. t. आविहितकालात् किछिपतमूल्येन दा 3 U or विस्त्र 6 P.

LEASH, 3. चर्मबंध:, चर्मरज्जु f. 2 वर्य, वितर्यः LEAST, a. अणु, अल्प, स्तोक, अत्यल्प, अल्पिष्ठ, के निष्ठ, स्तोकतम, अल्पतम, श्लोदिष्ठ; ' ble l. sorrow'

سشكسكناها أداد فداند الأرث

अनुरिष स्रोकः; 'the l. particle ' तवः, तेतः, अगुः, कणः. चवरः स्तोकं, अस्पित्रं, किषित्रं, कियतः; 'in the l.' मनागि, अस्पमि, स्तोकांशनाि, स्तोकमि, केशमि, किमित्रं, 'at l.' ex. by अवर- a. in comp.; 'witnesses should be at l. three' अववरः साक्षिणो जेयाः (Y. II. 69); 'at l. 100 Rs.' जातावरा रूपकाः; oft. by तावत्, 'at l. once' सकुदि तावत.

LEATHER, s. परिङ्कृतं चर्भ; 'l.-bag' चर्मभिक्षका, चर्मभसेविका; 'l.-bottle' कृत् f.; 'a small l.-bottle' कृतुपः; 'l.-dresser' चर्मकृत, चर्मकारः; 'l.-seller' चर्मविकियनः — LEATHERN, a. चर्मकृत-निर्मित, चर्ममय (यी f.), चर्म in comp.

LEAVE, 8. अनजा-जानं, अनमति f., अनुमोदनं 2 आमंत्रणं, आप्रदेशनं; ' to take or ask l. of 'आ-मंत्र 10 A, आप्रकार 6 A; See Adieu; 'to give l.' अन-जा 9 U, अनमन 4 A, अनुमृद् 1 A. = v. t. त्यज् 1 P, हा 3 P, उत्सज् 6 P, उज्झ 6 P, रह 1 P, 10, परिह 1 P, वर्ज 10, निर्-,मुच 6 P. 2 निर्मम 1 P, अपगम, अप-इ-या 2 P, अपस् 1 P, अपक्रम् 1 U, 4 P, (all with abl.). 3 मृत्यपत्रेण हा 3 U; 'estate left (after death) ' हिन्यं. 3 विरम 1 P. निवत 1 A (with abl.); मच, त्यज, अ-पास 4 P; oft. ex. by स्था 1 P, आस 2 A; 'l. it now ' तिष्टत-आस्तां तदधनाः 4 निक्षिप् 6 P, न्यस, सम-कर c. (अर्पयति); 'l. everything to him ' सर्व तदधीनं कह. 5 शिषु 7 P or c., अव-परि°; उट-वृत c.. 'nothing was left 'न किमप्यविश्वष्टं; 'to be left' तिषु pass.; 'we being left behind 'अस्मास्वव-हीनेष (S. 2). = v. i. निर्मम्, अप-या, विरम्, &c. -for, प-स्था 1 A (with acc.). -off, विरम, नि-वत. त्यज; See above ; ' the peacock left off dancing ' परित्यक्तनर्तनो मधूर: (S. 4); ' when it left off raining ' जाते पानीयवर्ष (H. 3). -out. am. परित्यज. - LEAVINGS, 8. शेष:-पं, परि-अब : शिष्टं, अव-परि , शेषभाग:-खंड:, उहर्त:, ड-किछ 2 मलं; 'l. of food ' शेषाणं, भक्षित-भक्त-होब:-बं, भुक्ताविश्रष्टं, डिच्छ्ष्टं, भुक्तोज्झितं; ' one who eats 1. ' शेषभोजिन, उच्छिष्टाशन:

्रह्म∆VEN, ८. किण्वं, नप्तह्ः, कारोत्तरः, मंदः-उं.=०. ८. दुष् o. (दुष्यति); रंज् o.

.EACHEB, ८. लंपटः, कामासकः, कामुकः, कीपरः-लंपटः, स्रताधिन् क. = OUS, ८. कामुक, कामासक्त, स्रताधिन्, कीपरः See Lustful. = OUSLY, adv. लंपटबन्, कामुकवन्. = OUSNESS,-Y. ८. Lust, q. v. ECTION, ८. पाठः. 2 पाठांतरं, पाठभेदः.

.ECTURE, s. प्रपातः, स्यास्थानं, ज्ञासनं, आध्यापनं; it is easy to read l.s. to others ' सुसमुद-देशमे परस्य (Ka. 156:) (प्री-परोपदेशे पाहिस्सं). 2 बारदंड:, निर्भत्सं नवाक्यं - ए. पत् 0., आलि-इ.०. आ-ध्यापयति), शास् 2 P, डपदिश्च 6 P. 2 निर्मर्स् 10 A, निद् 1 P, गहे 1, 10 A. = EB, s. पाठकः, अध्यापकः, शिक्षकः, डपदेशकः, प्रवक्त m., बादिन् m., ब्याख्याताः

LEDGE, ८. कटक:-कं, कूटं. 2 शिला, शिलाफलकं. 3 फलक:-कं, आस्तरः 4 आलि-ली f., आवलि-ली f. LEDGER, ८. (बहत) गणनापस्तकं.

LEE, s. निर्वातस्थानं-देश:. 2 वाताभिमुखी दिक्.
- WARD, adv. अनुवातं, वातानलोमं.

Leech, s. रक्तपा, जलैं।(लू)का, जलैं।कसः (f. pl.); जलसिंपणी, रक्तपायिनी, जलजंतुकाः 2 भिषज् m., वै- यः, चिकित्सकः

LEEK, s. कंद:-दं.

Leer, s. कटाक्ष:, दृष्टिविक्षेप:, दृक्यात:, अर्धवीक्षणं, साधिवलोकितं, अपांगदर्जनं. 2 कुस्मितं. -v. t. कटाक्षण ईक्ष् 1 A or दृज् 1 P, साधि-तिर्यक् विलोक् 1 A, 10. 2 कुस्मि 1 A. = ING, a. अपांगदर्जिन्, साधि-तिर्यक्-दृष्टि. 2 कुस्मेर.

LEES, s. मलं, किहं, उच्छिष्टं.

LEFT, a. बाम, सन्य, दक्षिणेत्तर; 'l.-handed ' बा-महस्त, सन्यसाचिन; 'to the l. ' वामेन, बामत:. Leg. s. जंघा, प्रस्ता, पढ़:: 'swelling of the l. '

Leo, s. जंघा, पहता, पाद:; 'swelling of the l.' श्रीपदं; 'having a swelled l.' कुंभपाद:-पदी; 'long-l. ed' दींघेपाद-द्, दींधेजघ. -Legging, s. जंघारक्षण.

LEGACY, 8. उत्तरदानं, मृत्युलेखापितदानं.

LEGAL, a. धर्म्यं, न्याय्य, स्मातं (र्ता र्र.), ज्यवहारानुरूप, न्यायानुसारिन्, ज्ञास्त्रिविहित, ज्ञास्त्रोक्त, स्मृत्यु ।
धर्म-न्याय-अनिषिद्ध; See LAWFUL. 2 स्मृति, ध
ज्यवहार, in comp.; 'l. proceeding 'ज्यवहार
'wrong l. opinion 'अज्यवस्था; 'written
opinion 'पहोलिस्ताः —ITY, s. न्याय्यता, धर्म्यता
धर्म-ज्ञास-अनुसार: 2 कर्ममार्गसेवा, कर्मनिष्ठाः —IZE,
v. t. ज्यव-स्था c. (स्थापयित), ज्ञाससमन-a. कृ 8 U,
कृ with (a.). —LY, adv. धर्मण, न्यायेन, धर्मतः,
न्यायतः, यथाधर्म, यथान्यायं, धर्मोनुसारेण.

LEGATE, s. दूत:, प्रणिधि:. - LEGATION, s. दूत-, धर्म:-क्रिया, दौत्यं-

Legatee, s. मृतरिक्थभागित् m., उत्तराधिकारी. – Legator, s. उत्तरदानकारित् m.

Legend, १. कथा, उपाख्यानं, आख्यायिका, पुरा-धून-पुराण-कथा, पुरावृत्तं, लोक-जन कथा, द्विहासः, पुरा-ण. —ABY, ८. पौराणिक (की f.), पुराणोक, पुराण-कथितः — १. ऐतिहासिकः, पुराणकथकः

Leger-de-main, s. हर्तकावनं चापल्यं, मायाः क्र-हका-कं, इंद्रजालं

LEGIBLE, a. sumist, garus, freing, gennig-

स्पृ स्प्राप्तरः - Legible, adv. मुस्परं, व्यक्ताक्षरेः,

LEGION, 6. चम्:, सेना, वाहिनी: See FORCE. 2 सै-अबदल-गुरुम:-अपूड:-समूह:. 3 चर्का, निवह:; 'their name is a l. ' अतिसंख्या:-संख्यातीता:-ते.

LEGISLATE, ए. i. व्यवस्थां वि-धा 3. U or कु 8 U; विधीन रच् 10 or प्रकृष c. or स्था c. (स्थापयति), व्यव-स्था c. = ION, इ. विधिप्रकल्पनं, व्यवस्था-नियम-विधानं, विधि-नियम-व्यवस्था. = IVE. «. व्यवस्थापक, विधिक्तरिन्. = OR, इ. व्यवस्थापक:, ज्ञासिन १११., ज्ञास्ता, व्यायप्रवर्तक:, व्यवस्थाकार:. = URE, इ. व्यवस्था-विधिवधीयनी सभा-

LEGITIMATE, a. न्याच्य, धम्यै, दिखत, वथायोग्य, य-थान्याय; See LAWFUL, LEGAL. 2 सत्य, यथार्थ. 3 धर्मज, औरस (सी ∫.), औरस्य, दरस्य, धर्मपत्नीज, स्वजात, सुजन्मन्; 'al. wife' धर्मपत्नी; 'al. son' उरस्य:, औरस:-स्य: –v. t. औरसीक् 8 U. –LY, adv. यथान्यायं, धर्मेण, न्यायतः, धर्मोन्सारेण, यथाध्याँ, युक्तं, यथोचितं, यथार्थ. – LEGITIMACY, s. न्याय्यता, धर्म्यता, यथार्थता, युक्तता, औचित्यं. 2 और-सत्वं, सुजन्मन् n., धर्मजत्वं, औरसजन्म.

LEGUME, LEGUMEN, s. ज्ञामी, ज्ञिबा, मुहः, ज्ञिबि-का. 2 ज्ञामीधारये

LEISURE, ८. अवसर:, अवकात्राः, विधामः, क्षणः, का-यैनिवृत्ति f.-विच्छेदः, विधाति f.; 'being at l. ' ल-धावकात्रा, प्राप्तावकात्रा, प्राप्तावसर, निव्योपार, लब्धकण, कार्यरहित. =LY, a. मंधर, मंद, अज्ञीप्र, अक्षिप्र, अत्य-रित, सावकात्रा. =adv. 'at loisuro', मंदं मंदं, ज्ञानैः, अज्ञीपं, अक्षिपं, यथावकात्रां, प्राप्तावसरं.

Lemon, s. जंबी(वि)र:, जंभ:, जंभीर:, जंभर:-लः, दंतशठ:, फलपूर:, बीजपूर:; रुषकः, मानुलुंगकः; (fruit) जंबीर, जंभफले, &o.

LEMONADE, 8. जंबीररसः

LEMURES, s. See DEVIL.

LEND, v. t. (आविहितकालात्) दा 3 U, 1 P, सम् स c. (अपैयति), निश्चित् 6 P, न्यस् 4 U; '1. money' क्लं दाः '1. money at interest' कृतीदं कृ 8 U; '1. one's hand to' उपकृ, अनुग्रह 9 P; See HELP; '1. one's ear to' भु 5 P, सावधाना भूत्वा आकर्ण् 10. = EB, s. उत्तमणेः, क्लगदायिन् मा., क्लगदः. — ING, s. क्लगदानं, क्लगसम्पर्णं.

LENGTH,-EN, See under Long.

Lenient, a. सीच्य, मृद्, अतीक्ष्ण, कीमल, अतीः, अपहृष्ठा, व्यावेत्, अमिन, सदय, कृपाल, दयाहे. 2 सांत्वकारिल्, साम in comp.; 'al. measure' सामोप्यायः, सामोपचारः, सामप्रयोगः. — LY, adv. अनुमं, अतीक्ष्नं, सौच्यं, सदयं, अपहृषं, क्षमपूर्वं. — Lenity, — Leniente, क्षमपूर्वं, अतीक्ष्नंता, अतीक्ष्नंता, अतीक्ष्यं, क्षमपुर्वं, क्षमपूर्वं, अपहृष्ठं, अपहृष्

सामन् n., सामबुद्धि f. = Lenicive, a. ज्ञानक, क्लंति-द, ज्ञांतिकर (री f.). 2 किंग्य, चिक्रणः = s. प्र-डप-ज्ञामनं, केशापहः ज्लानं

Lens, s. काच:; 'conyex l.' मध्योत्रतकाचः; 'concave l.' मध्यनिमनकाचः; 'a double convex l.' य-यः; 'a crystal l.' सूर्यकातः, अकाश्मन m., दीनाएकः.

L'ENTIQUIAR, «. मसूरोपमः L'ENTIFORM, «. यशकति, यवरूपः

Lentigo, s. জন্তু(ডু)ল:, কালক:, বিস্:. -Lentiginous, a. জনুলিন, কালক মুক্ত

LENTIL, s. मस् (म)र:-रा-

L'ENTOUS, a. Hig, sque, que. - L'ENTOR, s. Hi-

LEO, s. सिंह:, सिंहराश्चि:. = LEONINE, a. सैंह (ही f.), सिंहशील-धर्मन.

LEOPARD; 8. चित्रक:, चित्रश्याप्र:.

LEPER, s. कुष्टिन् m., धित्रिन् m., कुष्टरोगी, कुष्टपीढिन् तः. - LEPROSY, s. कुष्टं, धित्रं, कीटः, मंडलकं, कुष्ट-रोगः. त्वप्रागः, दुश्यमेन् n.; 'black l.' महारोगः, महाव्याधिः, रक्तकृष्टं; 'wasting l.' गलत्कुष्टं. - ILEPROUS, a. कुष्टिन्, धिविन्, कुष्टपीडितः

Less, a. न्यून, ऊन, अन्यतर, अन्यीयम्, क्षइतर, स्ती-

LESION, s. अपकारः, पीडा, क्षति f.

कतर, सूक्ष्मतर. -adv. न्यूनं, अस्यं, &c.; 'no 1. than' ex. by अवर-तः, त्रवदराः साक्षिणः; 'much l.' किम्त, कि पुन:, किम; 'a little l. than 10,000 years' किंचिदन शारदानयुतं (R. x. 1); (as a suffix) ex. by अ, निर्, विहीन, रहित, वर्जित, बीत. विगत, in comp. -EN, v. t. :यूनीक 8 U, उ न्हम् c., अप-चि 5 U, लघुक्क, लघयति (किः मृषा-1, 5 P or c. -v. i. व्हम् 1 P, व्यूनीमू 1यावाद:-न्यीभू, क्षि-अपचि-pass. - ER, a. क्षुत्रतर, क्षुयभाषण. A, नि-Lessee, s. पहालिकाधारिन m. Lesson, s. पाठ:, अध्याय:. 2 ज्ञासनं, उपदेश धन, शिक्षा. 3 बाग्दंड:, भन्सेनं; take l. froi देशं मह 9 P. = v. t. वपदिश् 6 P, ज्ञास् 2 का भा-LEST, conj. नोचेत्, अन्यथाः, 'love not slonsist thou come to want' तंद्रासक्ती मा भव नार्दे वसू किंचनी भविष्यसि; sometimes ex. by न इति कराचित with pot. or मा with simple future or imperative; मा कस्यापि तपस्विनी इस्ते पतिष्यfd (S. 2) 'l. she fall into the hands &c. ' मास्या विकारों वर्धतां (M.: 4); '1. he should

LET, v. t. अनु-ता 9 U, अनुमन् 4 A, अनुमृद् 1 A, सह 1 A; oft. ex. by the imperative or aorist forms without w; 'l. it not so hap-

भ्यसे वनिताभि: (Ka. 109).

kill us' मा नो हिसीदिति; ' beware l. you be

enticed by women ' तथा प्रयतेथा यथा न प्रकी-

10em ' एवं मा भूत. 2 भाटकेन दा 8 U; मून्येन दा or विस्तृत 6 P. 3 रुष् 7 U, निवाद 10; स्तंभ 9 P. 4 (Blood) स c., मोक्ष 10; See Bleed; '1. alone' न उपद 1 P, न काथ 1 A, oft. by आस 2 A, स्था 1 P; 'now l. it alone ' आस्ता तत्त्रीव: 'l. go', 'l. loose' मच् 6 Por c., मोक्ष, । जाथ-लीक 8 U, शिथिकयाति (D.), लंस c., विस्ज्, अ-(भं) थ- अथ 1 P, 10; 'l. ing his hand go' मुक्त-स्वस्त-शिथिलित हस्तः; 'l. slip' मुच्, विक्षिप 6 P, मुधा या c. (यापयित). =down, अवत c., अवरुह c. (रोपयित), अव-नि-पत् c., अवमुन्, अव-सज, अधः नि-धा 3 U or स्था c. (स्थापयति). =in, प्रविज्ञ c.; अभ्यंतरीकृ. =off, निर्-वि-मच; प्राप्त, क्षिप, ईर c., विसम, में। श्रु ; 'l. off with a fine' दंडदानेन निमुक्त. =out, मुच, मोक्ष. 2 गंज् 7 P, मिट् 7 P, प्रकाश c. (as secrets). 3 पण्येन दा.

LETHAL, a. See DEADLY under DIE.

LETHARGY, 8. जाडचं, मंदता, निद्रालता, आलस्यं, तंद्रा, तंद्रि-द्री त जडबुद्धत्वं, निद्रालसता; का ग्रेजडता, कार्येड्रयः, अतिमांयं 2 घोर-गा - निद्राल, निर्मरानदाः - IC, a. निद्राल, निद्रालस, निद्रात्रील, जड, मंद, जडबुद्धि, सुप्तमित; कार्येजड, कार्यावमुख (खी ति.); आलस्य त्रील. = ICALLY, adv. जडबन्, मंदबन्. = ICALNESS, See (s.).

LETHE, s. विस्पृति f., विस्मर्णं, स्मृतिनाद्याः-लोपः. 2 वैतरणी.

LETTER, s. अश्वरं, वर्ण:, 'printing l.' मुद्राक्षरं. 2 के नः, पत्रं, लेख्नं, लेख्नं, लेख्नं, 'by l.' पत्रद्रारंण; 'l. शिष् l. का inferior to a superior' विज्ञानि-विज्ञान्तिष्, 'i. -carrier' पत्रवाहः, लेखहारः 3 ज्ञान्तिष्, 'अक्षरार्थः, बाच्यार्थः, बचनं; 'obey orders वृष्, त्यके e l.' यथात्रचनं आज्ञामनुरुध् 4 A. 4 danciners) विचा, ज्ञानं; 'a man of l. s' कृतार्वार left तानं, See Learned; 'l. by l.' अक्षर्यः; –out, वृष्ठे l.' लुतार्थं वचनं. –v. t. अक्षरेः अन् 10 अवः, वृष्ठे 10. –Ed. a. अक्षरांकित, अक्षरमृद्धित-विद्वित-विज्ञानं, उपाचित्रद्राः, श्रिष्ठः (10. –Ed., a. अक्षरांकित, अक्षरमृद्धित-विद्वित-विज्ञानं, उपाचित्रद्राः, See Learned.

ल्ये.EVANT, a. पूर्वदश्चल, प्राग्भव, पौरस्त्य, पूर्वदिक्रस्थ. -8. पूर्वदेशः, प्राग्देशः

LEVEE, s. राजदर्शनं, राजदर्शनंमला, दर्शकमेला.

LEVEL, a. सम, समस्थ, सपाट, समरेख, समभूमिरिथन; 'lie l. with the ground' भूमिसात्क pass.

2 श्वितंजसमसून; 'a l. ground' समभूमि f., सानु
m. n., प्रस्थः, समस्थलंन्ती. = s. सम, समभूमिःस्थलं, समतल-एडं-देसः, प्रस्थः, प्रदेशसमता, पाटः. 2
समता, तुल्यता, साम्यं, तुल्य-सम-भारः-वृत्ति f.;
(reduced to the light the poor 'दरिद्रसमता

नीत-गमित; 'on a l. with 'सम, तृत्य, समान; 'along the l.' अतुप्रस्थ 3 लक्ष्यसूत्र-देशः. 4 शि-यमः, सूत्रं. = v. t. समीकृ 8 U; समस्थलीकृ. 2 लक्षाकृ, हिश् 6 P, संधा 3 U, प्रेर् 0, मुख् 6 P, क्षिप् 6 P. = LEE, s. समकारित् m., विशोधनाशकः, भेद-भाव-लोपकः. = NESS, s. समता, साम्यं, सम-भूमिभावः.

LEVER, 8. उत्तीलनदंड:; तुलायंत्रं.

LEVERET, s. वाराशिश:-ज्ञावक:.

LEVIATHAN, 8. तिमि:, तिर्मिगल:.

LEVIGATE, v. t. মুর্ক্ 10, क्षुद् 7 U, বিষ্ 7 P. 2 প্রকান্তি 8 U, ব্যক্তিক.

LEVITICAL, a. याजकीय, पुरीहितसंबंधिम्.

LEVITY, s. लघुता, लाघवं, लिघमन् m., गौरवहीनता. 2 चायत्यं, चांचत्यं, तरलता, लोलता, चायलं, लील्यं.

LEVY, v. t. (Forces) समान्ह 1 P, राक्षाकं प्रह c., युद्धे व्यान्ह c. or प्रवृत्त c. 2 (A tax) प्रह 9 P, आन्दा 3 A, दा c. (दापयित); '1. ed taxes from them' स तान्यो बिलमप्रेहीत् (R. I. 18). = s. सैन्यसमाहार: 2 दापनं, प्रहणं. 3 सैन्यसमुहः:

Lewd, a. कामुक, कामवज्ञ, सुरताथिन, लपट, भोगा-सक्त, कामासक्त; See Lustful. 2 दुष्ट, दुराचार, दुश्चेत्त, दुरात्मन्, पापात्मन्. -Ly, adv. कामुकवत, लांपटखेन. -NESS, s. लांपटख, भोगासक्ति f., रताथि-ता. व्यवायेच्छा. 2 दुष्टता, दुराचारता, दौरात्म्यं.

LEXICON, s. काज:-प:; अभिधान, शब्दसंप्रह:-कोज:, निघट्:. = LEXICOGRAPHER, s. कोज्ञकार:. = LEXICOGRAPHY, s. कोजरचना.

LIABLE, a. योग्य, अधीन, अहं, वज्ञ in comp.; gen. ex. by अहं 1 P; पात्रं, आहु or ज्ञील in comp., or by pot. pass. part.; 'l. to punishment ' दंडनीय, दंडयोग्य, दंडाहे; 'l. to be blamed ' निंदापात्रं, 'l. to fall ' पत्यालु, पतनर्ज्ञाल; 'man is l. to err' मनुष्याः स्वलनर्ज्ञालाः, मनादर्धानाः; See Apt also. 2 अनुयोगाधीन, महत्र्य, आह्ञानाधीन, अभियोज्य — NESS,-LIABILITY, s. अधीनता, ज्ञालता, पात्रता, आलुता in comp.; आह्ञानाधीनता, अन्योगाधीनता. 2 (Liabilities) ऋणं, उद्धारः, पर्युदेश्वनं.

Liaison, s. संबंध:, प्रेमबंध:. Liar, s. See under Lie.

LIBATION, s. उदकदानं-तर्पणं-पातनं-निषेकः, (देव-तार्थ) पेपनिषेकः. 2 तर्पणोद्कं, निषिक्तद्रव्यं-रसः, अभि-धारः, 'to make l. s to' उदकादिदानेन तृष् c., उदक पत् c. or निषिच 6 P.

LIBEL, s. परि (र्ग) बादलेखः, अपनाद-निवा-भा-क्षारण-लेखः-पत्र, पिश्चमलेखः -v. t. परि बद् 1 U, अप-भाष् 1 A, अभि-चास् 1 P, निवायेष्य कलक्रयति (D.) or आक्षर् 10; 'not only be who actually 1. s great persons, but be also who countenances Buch l. is guilty 'न केवलं यो
महत्तोपभावने खणोति तस्मादिष यः स पापभाक् (K. v.
83). — LEB, s. अपवादकः, अभिशंसकः, परिवादरतः,
अभ्यस्यकः, विश्वमः. — LOUS, a. परिवादगर्भे, कलंकावह, अपवादक, विश्वमः. — EOUS, क. परिवादगर्भे, कलंकावह, अपवादक, विश्वमः, कलंक- दुऽकार्ति-कर (री f.).
LIBERAL, a. उदार, वदान्य, दानश्रांल, अकृपण, बहुभद, स्थूललक्ष्म, त्यागिन, त्यागश्रील, मुक्तहस्त, उदारहस्त, व्ययपर-श्रील. 2(L.-minded) उदारधी चेतस्चरित, महान्मन, महानुभाव, महेच्छ, महाश्रय. 3 कृलीन, महाकुल, अभिजात. 4 विश्वल, बहुल, प्रचुर, परिपूर्ण,
आतिरिक्त; '1. education' सार्वशिवयिकं ज्ञानं. — ITY,
s. औदार्यं, वदान्यता, त्यागः, दानशीलता, अकार्षण्यं,
बहुप्रदत्तं, दातृत्वं, अतिदानं. 2 माहात्य्यं, उदारिक्तत्वं,
धित्तीदार्यं. — LY, adv. उदारतया, अकार्षण्यंन, मुक्तहस्तेन, अतिव्ययेन-त्यागेन; बाहल्येन, बहुशः.

LIBERATE. v. t. मुच् 6 P or c., मोक्ष् 10, वि-निर्°; विद्यन् 6 P, निस्तृ c., डट्-धृ-इ 1 P, नै 1 A. = ION, s. वि-,मृक्ति f., मोचनं, मोक्षा-क्षणं, उद्धारः, नाणं, निस्तारः. = OR, s. वि-,मोचकः, मोक्षकः, उद्धतं m., तारकः, निस्तारकः, रक्षिताः

Inbertine, a. खंडितवृत्त, व्यस्तिन, कामविष्यासक, विषयिन, भोग काम-आसक, दुवैत्त, निर्-अ-मर्याद, ध्रष्ट-चरित्र, मुक्तमर्याद, दुराचार, व्यनिचारित्त, कामवृत्तः - ८. लंपटः, कामकः, कामासकः विटः, कीलपटः-परः-संगी- ISM, ८. व्यसनं, व्यभिचारः, लांपट्यं, विषयासक्ति कि. भाग-काम-आसक्तः, दुवैत्तां, अमर्यादा, स्रीव्यसनं-व्यासंगः.

I.IBERTY, s. स्वाधीनता, स्ववज्ञाता, स्वतंत्रता, स्वातंत्र्यं, धनायनता, अपारतंत्र्यं, अयंत्रणं, दास्याभावः, अदास्यं. स्वाच्छंपं, स्वेच्छाचारता. 2 स्वेच्छा, स्वकामः, स्वरुचि f., यन्च्छा. 3 अनुज्ञा, अनुमति f. 4 मुक्ति f., मोक्षः- क्षणं, मोचनं. 5 विरद्दः, अभावः, ज्ञून्यता. 6 अधिकारः, क्षमता, ज्ञाक्ति f. 7 कर्मावज्ञाता, दैवानधीनता, अदेवप्ता. 8 अमयौद्धा, मयौदातिकमः, अविनयः, विनयातिकमः, विनयोत्तं मयौद्धानं 'don't take l. with your teachers' गुरुषु अविनयं मा कार्षाः; 'your ladyship is at l. to do what befits the occasion' यदत्रावतस्यातं तत्र प्रभवति भवती (Ka. 158); वंधे मोक्षे चाधुना बा ते प्रभवति (Ka. 354) 'she is at l. to detain or set you free '; 'to set at l.' मुन् 6 P or c. माक्ष 10; See Inberrate; 'at l.' अयंत्रित, निरवग्रहः, See Free.

LIBIDINOUS, a. See LUSTFUL.

Libra, s. ਜੁੰਗ, ਜੁਗਾ। ਗਿ:. - Librate, v. t. ਜੁਣ 10. -10n, s. ਜੀਰਜੰ.

LIBRARY, s. पुस्तकतंत्रह: समूह:, प्रथसमुदाय: संप्रह:-2 पुस्तकालय:, प्रथालय:, प्रथशाला, पुस्तक शाला-अ-गारं. — LIBBARIAN, s. प्रथशालाध्यकः, पुस्तकालया-पिकतः, प्रथाध्यकः LICENSE, s. अनुज्ञा, अनुमृति f., आज्ञाः ' written 1. ' अनुतापर्य-लेख:. 2 अनियंत्रणं, मर्यादातिकमः, व्यतिक्रम:, उत्क्रम:, निर्यंश्रणं; 'poets have l. (in every way)' निरंक् ज्ञा: कवय:. - v. t. अनु-ज्ञा 9 U, आजापत्रं-अनम्तिलेखं-दा 3 U, अनमन 4 A. - Li-CENTIATE, ह. लब्धानज्ञ:,अधिका(यक्तः, दत्ताधिकारः. Licentious, a. अनियंत्रण, निर्मयीद, स्वैच्छाचा-रिन्, कामवृत्त, स्वैरिन्, उच्छंखल, अबद्ध, अनर्ग-ल. 2 कामासक्त, उद्दामचरित, अतिक्रांतमयीद, दुराचार, अशिष्टाचार, धर्मभ्रष्ट, व्यसनिन, व्यसनासक्त, विषयासक्त, कामुक, दुर्वेच, लंपर; स्नीव्यमनी: See LIBERTINE, LUSTFUL. = LY, adv. उच्छं जलं, निर्येत्रणं, निर्मयोदं; कामकवत्, लंपटवतः = NESS, s. व्यभिचारः, अत्याचारः, दुराचार:, दुर्वृत्तता, व्यसनिता, श्रष्टच रित्रं-व्यं, लांपटचं, स्रीसंगपरता, मर्यादातिक्रमः, व्यतिक्रमः, उत्क्रमः, नियत्रणाः

LICHEN, s. मूकरी, सकराकांता, शिलावल्का.

Licorice, s. यष्टिमधु n., यष्टि(ही)मधुकं, मधुयहिका,
मधुकं, जीतकं

Inp, s. विधानं, आच्छादनं, आवरणं, पद्रलं, पुटः-टै-टी, छद:-दनं, शरावः, मुद्रः, वर्धमानकः, उदंचनं, 'eye-l.' नेवच्छदः, अक्षिपटः

Lie, s. असत्यं, अनृतं, तितथं, अतथ्यं, अलीकं; मृषा-अनुत-वाक्यं-वचनं, मुर्गानि रि., मुषेयं, मिथ्याबादः-भाषणं-वचनं-उक्तिः, मृषा-असत्य-बादः, असत्यभाषणं-= v. i. शी 2 A, अधि-शी (with acc.), आस 2 A, नि- ^ पत् 1 P, संविज् 6 P. 2 वस् 1 P, स्था 1 P, अव-स्था 1 Λ; gen. by भू, वृत् 1 A, अस 2 P, विद् 4 A; ' Lanka l. s to the south of India ' लंका भा-रतवर्षस्य दक्षिणतं . ऽवस्थिता or बानंतं. 3 Consist in, q. v. 4 अनुतं-मिध्या-असत्यं न्वद 1 P or वसू 2 P or 117 1 A. &c. (Speak, q. v.); 'thou liest in the throat ' निक्षंतमनतं वदसिः; '1. hard upon ं पीड़ 10, बाधु 1 A, आ-यस c. -down, ज्ञा, संविज्ञा, स्वप् 2 P, निपत् -in, प्रसवाव-म्थायां वृतः 'lying-in-chamber' अरिष्टं, सृतिकाग्रहें; 'l. in the Wait ' निभृत स्था, निन्ही 4 A; 'l. in the way ' रुध् 7 U, अंतर-इ 2 P, अंतरायों मू. =on, आ-अव-समा-लंब 1 A, आश्रि 1 U; See DEPEND. 2 'Be incumbent' q. v. -with, संगम 1 A, अनगम, मैथनं कु 8 U. 2 अधीन-त. भू; गुप: ' the fault l. s with you entirely 'सर्व-था तैववायं दोषः, स्वमेवात्र सर्वात्मना दोषमाकः * the

fault l. s with my friend ' सखीनामी (अयं) दोब: (\$.4) = Liar, s. मिथ्या-मृषा-अनृत-असस्य-वादिन-भाषिन, असत्यवाच् m., अठांकवाच्, अनृतिन्तु, असत्यव्रात्तः. = Lying, s. असत्य-अनृत-मिथ्या-भाषणं, मृषा-मिथ्या-वादः, मिथ्यावादित्नं, असत्यताः, See (s.). = a. चृषावादिन्, अनृतवाच् , असत्य, See above.

Lier, adv. कार्म, प्र-नि-कार्म, कामतः, इच्छापूर्व, संतोषेण, प्रीत्या.

LIEGE, s. मगुः, स्वामिन् m., ईश्वरः, पतिः; महाराजः, देवः (in addressing). = a. भक्त, सेवा-भक्ति-बद्ध, मभु-स्वाम-भक्तः, स्वाम्यनुरक्त, प्रभुवद्याः, 'l.-man' भक्तः, प्रभुवेवीः 2 आज्ञापकः, better ex. by (s.).
LIENTERY, s. अतिसारः, आमातिसारः.

LIEU, s. स्थानं, भूमि f.; 'in l. of 'स्थाने, विनिम-येन: See Instead (of). - Lieutenant, s. श्रतिनिधः, श्रतिपुरुषः; (lit.) सेनापतिश्रतिनिधिः; '1. governor 'प्रतिज्ञासक: ; 'lord l. ' राजप्रतिनिध: Live, s. जीवनं, जीवितं, प्राणधारण, असधारणं, 2 जी-बः, सत्त्व, जीवितं, चैतन्यं, चेतना, प्राणवायः, प्राणात्मन, m., जीवात्मा ; 'endowed with 1.' जीविन्, प्राणिन्, सजीव, सचेतन: ' love of l.' जीवितत्र्वणा, जिर्जाविषा; 'impatience of l. 'जीवितदेष:-त्रास: ; 'deprived of l. ' हतप्राण-भीवित, नष्टप्राण: 'support of 1. ' प्राणयात्रा-धारणं-रक्षणं ; 'reckless of 1. 'जी-वितब्यायन, जीवितनिरपेक्ष; 'means of l.' जीवनो-पाय:. 3 (Life-time) आयम् n., जीवितं, जीवनं, जीवितकालः, आयुर्मयोदा, आयःपरिमाणं ; ' possessed of long l.' दीघीयम, आयडमत, चिराय:; 'for l., ' 'during l.', 'all one's l.' वावज्जीवं, आ-मरणात; 'in all one's l.' आजःम, जन्मतः प्रभृति or आर्भ्य; 'my lamp of l. is nearly out ' निर्वाणभिष्ठिं। मे जीवितप्रदीपः or अवसितपा-यों में जीवितावधि: 4 (fig.) जीवितं, प्राणा:, (त्वे जीवित में \mathbf{U} . 3). 5 संसार:, भव:, संस्ति f.. लोकया-भा. भलोकवासः, इहवासः 6 वृत्ति f., आचारः, व्यव-हार:, हाति रि., चेहितं, प्रवृत्ति:, वृत्तं, आचरणं; 'leading a virtuous l.' साधवत्त, सदाचारः प्रण्यमार्गः 7 चरितं, चरित्रं, जीवनवृत्तांतः, चरित्ररचना-कथनं 8 अवस्था, द्वा, स्थिति .. वृत्तिः, भावः, गाति f. 9 डत्साह:, वीर्य, तेजस् ग., सन्वं, रस:; 'bring or restore to l. ' उज्जीव c., सोच्छास-a. क 8 U, असन् प्राप् c., (परीक्षितं दुर्लभानस्प्रापितवान् Ka. 175); 'come to l.' उज्जीव 1 P; 'active 1. ' प्रवृत्तिः, प्रवृत्तिः, प्रवृत्तिः, स्रोतः स्रोतः स्रोतः स्रोतः प्रवृत्तिः, प्रवृत्तिः, प्रवृत्तिः, स्रोतः tired 1.' निवृत्तिः, निवृत्तिमार्गः: 'he entered on a military l. ' योधवृत्तिमाथयतः ' engag-' ing in public 1. 'लोकव्यवहारप्रवृत्ति:; 'in this 1. ' इह, इहलोके; 'the vicissitudes of l. 'सं- सारचकं -परिव मं, दस्रांतराणि; '1.-blood माणः, तत्त्वं, सारभूतं इस्रां, '1.-giving माणद, जीवद्-दा-यिनः, वीयद, उत्साहकर (री f.); '1.-guard राज-परिचरः, ज्ञारिरक्षकः; '1.-time मंजिताविधः, ज्ञावितकालः; 'during one's 1.-time यावञ्जीवं.

—LESS, a. गतजीवित, गतासु, परासु, व्यसु, गत-नष्ट-भाण, हतजीवित, पाण-जीव-रिहत-हीन, अचेष्ट. 2 अर्जाव, निर्जाव, वि-अ-चेतन, चैतन्यहीन-रिहत, निचेतन- 3 विःसत्व, निठतसाह, निर्देतजस, सच्च-रस-हीन.

Lift, v. t. डलम् c. (नमयित), उद्गम् c. (गमयित), उद्मिष् 1 U, उद्यम् 1 A, उत्था c. (उत्थापयित), उत्किष् 1 U, उद्यम् 1 P, उत्ति 1 P, उत्तृत्व 10; oft. by इन् in comp.; 'with the neck led up 'उत्किथरः; उद्यादः, उद्योवः, उत्मुखः, &c. 2 (In rank) उत्कृष्टपदे नियुज् 7 A, 10, मानं संन्यूष् c., प्रतिपत्ति-प्रतिष्ठां-उत्कर्ष-पद्युद्धि-रूभ् c. (हं-भयित) ; '1. with pride 'न्यू c., गर्वेण उद्धन् 2 P, द्येण अन्मान 1 P; 'to l. up the voice 'नारस्वरेण-उत्त्रीः-आकृत्य 1 P. = ८ उत्रमनं, उत्कृत्यः, उत्कर्षः, उत्थापने 2 प्रतिपत्ति f., पद्युद्धि f., उत्रित f. 3 उपकारः, साहाय्यः

Ligament, ८. बंधनं, पाज्ञः, निगडः, ग्रंखला-सं-लः. 2 संधिवंधः, प्रंथि-आस्थ-बंधनं

Lighture, Ingation, s. बंध:, बंधनं, वेष्टनं, परि-आ-वेष्टनं, रज्जु f.

LIGHT, a. लघ (in all senses); अगुर, अन्यभार, अल्पप्रमाण, लघुभार, लघुप्रमाण; सुवाद्य, सुखवाद्य, सु-सहा, अदुर्वह, अदु:सह. 2 सुख, सुकर, अकष्ट, सुसाध्य, मगम, निरायास, अविषम, अकठिन, 3 चपल, लघु, लघशरीर-गति. 4 सोहास, प्रकृष्ट, निर्मित. 5 चपल, चंचल, लोल, तरल, अस्थिर, अनवस्थित, लघुचित्त-स्व-भाव-चेतम, गांभीयहीन, निर्गीरव. 6 तुच्छ, क्षुद्र, अत्य-ल्प, तुणप्राय, लघ्वर्थ, अल्पार्थ, अल्प-लघु-प्रभाव; 'l.-armed' लघ्वायभ, लघजनभूत; 'l.-fingered' लघहरत, चपलपाणि; 'l.-footed' लघु-शीप्र-गति, इतग्तिः 'l.-headed ' लघचित्त-चेत्रस, चपल-लोल-मतिः भ्रांत-विक्षित-बुद्धि-चित्तः बुद्धिभ्रमात् भलापिनः 'l.-headedness' चित्त-बुद्धि-भ्रमः-विभवः; 'l.hearted ' लघ्चित्त-चेतम्, क्षुद्रमनम्; इष्ट-पसन्त-हदय, उद्घासिन, प्रकलिचन, आनंदित, सोलास; ' l.-house ' दीपगृहं; ' l.-minded ' लघ्चेतम्-चित्त, क्षुद्र-कृप-ण-बुद्धि-मति; 'l. spirited' इष्टइदय-चित्त, &c. 7 पांड, भेत; oft. ex. by आ, ईषत; 'l. red.' भेता-रुण, ईषद्रक्त; 'l. blue' धतनील, आवील; 'l. food' सुपच-सुपाक-अन्न; ' to make l. of ' लघुक 8 U, लघ मन 4 A, न गण् 10, तुणाय मन. = अ. प्रकाशः, आलोक:, મા, प्रभा, आभा, छति f_{ij} कांति f_{ij} , द्वीनि f_{ij} तेजस् गः, ज्योतिस् गः, रुचि तः, भास् तः, त्विव तः, वर्षे-स् मः 2 द्वीपः, प्रदीपः। दीपिकाः व ज्ञानं, बोधः, भव-

गमः, प्रकाशः 4 प्रसिद्धि र., प्रख्याति र., प्राकाश्यं. प्रकाशता, प्राकटचं. 5 दृष्टि f.; ' see or come to l.' प्रसिद्ध-प्रकाशतां-गम् 1 P, प्रकाशीभ् 1 P, आविर्धः, प्राटमै: ' bring to 1. ' पकाश c., प्रकशिक 8 U, स्प-हीक. आविष्क, विषृ 5 U, प्र ख्या c. (ख्यापयति । 'to throw l. on' विश्वदीक, विव्न, प्रकाश c.; See EXPLAIN; ' from the l. of utility ' उपयोगद-हचा: 'considered in this l.' अनुया दृहचा. =v. t. दीए c., डत्-प्र-सं-°; प्र-,युत् c., प्रकाश c., अव-वि-भास c., ज्वल c., प्र-उत्-सं°; सं,-इंध् 7 A; संघक्ष 10; तप् c., सं-प्र-डत्°; ' to be l. ed ' दीप 4 A, ज्वल 1 P. -v. i. आ-पत् 1 P; (अकरमात) आ-सद c., प्राप् 5 P, आ-डपा गम् 1 P. 2 अवतु 1 P, अव-हरू 1 P, अव-नि-पत्; अध्यास 2 A, अधि-जी 2 A (with acc.), निषद् 1 P, नि-ली 4 A. =EN. v. t. प्रकाश c., दीप c., ज्वल c., श्तू c.; See (v. t.) above. 2 लघ्यू, लघयति (D.); श्रम् c. (श्रमयति), प्र-डप°. - v. i. स्फ़र् 6 P, युत् 1 A, प्रकाश 1 A, विलस् 1 P. - ER, a. लघुतर, लघीयस्. - s. प्रका-ज्ञाकभ योतकः, श्रीपकः, युतिदः. 2 तरालः, वहित्रं, उडुपं. -LE88, a. निष्प्रम, अप्रभ, निरालोक, निस्तेजस. -LY, adv. लघु, लाघवन, अन्पप्रमाणेन. 2 मुखेन, अ-कप्टेन, अनायासेन. 3 निष्कारणं, हेतुं विना. 4 लघुगत्या, चपलं, सत्वरं. 5 लघुंचतसा, चंचलवत्, अस्थिरतया; ' to think l. ' लग्न मन् 4 A. -NESS, s. (lit.) लघता-वं, लाघवं, अल्पभारत्वं, भाराभावः 2 सुखं, सीकर्यं, अनायासः, सुसाध्यता, अकष्टत्वं. 3 सुबाह्यता, मुसद्यता. 4 लाघवं, चापल्यं, इतगतित्वं, श्रारित्यता. 5 चापन्यं, चांचल्यं, अस्थिरता, लोलता, चपलता, अ-गौरवं, लांघमा, लाघवं, लघता. 6 लघता, तुच्छता, अद्रताः - BOME, a. दीप्तिमत, प्रकाशवत, सप्तभ, तेज-स्विन्, सुप्रकाज्ञ, तेजोमय (यी f.). 2 हप्ट, सोमास, प्रकृत, बीतचित, सानंद. - LIGHTNING, s. तहित्, वियुत्, सौदामि(म)नी, अचिरप्रभा, क्षणदा, चंचला, चपला, ज्ञतन्हदा, व्हादिनी, ज्ञांपा, ऐरावती, क्षणप्र-भा-युति: (all f.); 'fire of l.' বীবন: अप्ति:; 'forked l. 'तदिवता, विचलता; 'the falling of I. ' वियुत्पात:; ' struck by I. ' विश्वता उपहत.

Lighteous, a. any-eig-had (a) f.), any-eig-seq. Lighterous, a. anye, eight.

LIGNIFORM, a. काष्ट्रह्म, काषाकृति.

Like, a. सन् श (श्री f.), तृत्य, सम; समान, सिश्रम, धनुकारिन, (with gen. or instr.); oft. by उपम, निम, रूप, विध, प्रतिम, संकाश, नीकाश, प्रती-काश, भूत, (all in comp.); also by स or अनु in comp.; 'of l. properties' सगुण, अनुगुण-धमन, सम-नुल्य-गुण, समभाव; 'of l. form' सरूप, अनुरूप, तृत्याकृति, तृत्यरूप; 'l. a father' पिनृभूतः, पिनृष्यानीयः; 'of l. olass' संवाति, सणातीयः स-

वर्ण, सवर्ग, तस्यवर्ण; 'almost l. Hara ' हरकस्य: 'l. this ' इंद्र = ज, एतावृज्ञ - जा ; 'l. that 'ता-दश्-श; 'l. what' कीव्श-श; 'l. which 'या-दग-शः, 'l. me, us' मादृश, अग्मादृश, &c.; 'l. thee, you' त्वाद्श, युद्माद्श, &c. : 'l. your honour' भवाद्वा; 'to be 1.' अनुक 8 U (with gen.), संबद् 1 P (with instr.), अन्द 1 P (with acc.); See RESEMBLE; 'the son was l. his generating cause (father)' # कारणात् स्वादिभिदे कुमार: (R. v. 57); 'these and the l. ' एवमादि: 'in l. manner' तथा, एवं, तहत्, तथैव, एवमेव, एवंविधं. = s. समः, नुस्यः, सद्-शः, तत्यगणः, यमकः-लः: 'his l. was and will never be seen ' अनेन सन्दों न भूतो न भविष्यति. -adv. Ex. by बत् in comp., इब, यथा, निविद्योषं in comp.; 'l. an earthen pot ' मृद्घृटवतु; often by Karm. or Bah. comp.: 'black l. a cloud' मेघश्याम: 'having a moon-l. face' चंद्रमुख: ' brought up l. one's own children ' ayq-त्यनिर्विशेषं संवर्धितः ' to act l. ' अनुक्र. 2 Likely. q. v. -v. t. हच 1 A (with dat. of person who likes); अभिनंद 1 P, अन-सं-अभि-मन् 4 A, अनुमुद् 1 A, प्रशंस 1 P, भी pass., तप 4 P; 'does not l. the present ' उपायनं नाभिनंदति, उपायनेन न तृष्यति &c., सिंह् 4 P, अनुरंज् pass. (with loc.). -v. i. इष् 6 P, अभिलष् 1, 4 P, इष्; oftby काम in comp.; 'just as you l. ' यस्ते छंद: (V. 3), यहवते रोचते: 'doing as one l. s' कामचारः, स्वरवृत्तः, स्वच्छंदः, स्वैरिनः, 'taking what form he l. s' sineq:; 'do what you l.' यथाभिलिषतं क्रियतां. =ED. a. मत. अभि-अन-सं-इ.ह. प्रिय, दियत. - EN, v. t. डप-मा 3 A, 2 P, सद्-शक्ति; See Compare. - ing, s. इवि f., अभि-रुचि:, काम:, इच्छा, तोष:, शीत र्., तृष्टि र्., प्रणय:, अनुरागः, अभिलाषः, छंदः, छंदस् n., सं-अनु-मित 🛵 'he was not to her l.' स न तस्या इचये बभूव (R. vi. 44); 'of your 1. ' स्वह निमत .- NESS, s. सादृश्यं, साम्यं, तुल्यत्वं, आनुरूप्यं, सारूप्यं, तु-ला, रुपमा, अनुकार:, संवाद:, आनुगुण्यं, औपम्यं, &c. 2 रूपं, भाकृति f., भाकार:, मूर्ति f. 3 भ-तिमा मानं, प्रतिकर्ष-कृतिः, प्रतिमृतिः, प्रतिच्छंदः, चिनं, आले स्यं, प्रतिविवं; 'a speaking l.' संवादिनी आ-कृति:. -WISE, adv. तथैव, तथा, तद्वत. 2 अपि, अपि च, कि च, तथा, अपरं च. - LIKELY, a. सं-भाष्य, संभवनीय, उपपन्न, सत्यसंकाद्या; श्रद्धेय; 'it is l. that 'इति संभवति or उपपद्यते. 2 (Probable) ex. by sig:, sign;, sign, with pot. pass. part., or by अपि नाम; 'he is l. to come to-morrow ' मानक्तेन आ आगंतको; अपि मान सुनाः

अभिमतः पाणिमहः स्यात् (Mal. 1) 'is it 1. that &c.' = HOOD,-NESS, s. संभाव्यता, संभवः; better by (a.); See above.

LILY, s. निलनी, उत्पलं, कुमुदं, पद्मं; See Lorus. Limation, s. मार्जनं, लोहमार्जनेन धर्मणं.

LIMATURE, s. लोहचुर्ण, लोहजं.

LIMB, s. अंगं, अवयव:, (lit. & fig.); गार्थ; 'over every l.' प्रत्यंगं, सर्वागीण-a.; 'l. by l.' अवयवज्ञः, गान्ने गान्ने. 2 प्रांतः, कार्ष्टि f., सीमा. —ED, a. अंगिन्, सावयव; 'large-l.' बृहदवयव, महांग (गी f.); 'slender-l.' तन्वंग, कोमल-पेलव-अंग.—LESS, a. अनंग, नित्ययव, अंगहीन.

LIMBER, a. मृदु, कोमल, शिथिल, अदृढ, नम्य.

Lambo, s. नरक:, निरय: 2 कारा, कारागारं, बंधनागारं.
Lime, s. (Tree) जंबीर:; See Lemon. 2
(Quick-l.) चूर्ण:-णं, कर्करं; 'l-water' सुधा, हेप: (for colouring); 'l-stone' चूर्णखंड:,
चूर्णोपहः:, कर्करं. = y, a. चूर्णमय (यी f.), सचूर्ण, कर्करमय 2 स्थान, सांह्र, चूर्णोपम.

LIMIT, s. અનિધ:, मर्यादा, सीमा, सीमन् f., पर्यंत:, अंतः, प्रांतः, परिच्छेदः, परिमाणं, इयत्ता, अवसानंः बेला (of sea); ' of narrow l. (scope)' अल्प-विषय-a.; 'set or fix a l. to' परिच्छिद 7 P; ' no (definite) l. can be set to his fame ' तहव यश इयत्तया परिच्छेतुं नालं (R. vr. 77). -v. t.परिच्छिद, परि-मा 2 P, 3 A; इयन्त्या परिच्छिद, सीमां नि-रूप 10 or निर्ध 10; See DEFINE. 2 सं-नि-यम् 1 P or c., सं इ 1 P, संकुच् 1 P or c., नि-यंत्र 10, निवंध 9 P, निमह 9 P. - ATION, s. परि-च्छेदः, सीमा-मर्यादा-निरूपणं. 2 परिमितता. सावधिक-ता, समर्यादत्वं, ससीमता. - ED, a. परिच्छित्र, परिमि-त, मित, समयोद, सावधिक; नियत, संहत, अल्पविषय, संक्षित, अव्यापक, संबाध; 'not through the 1. nature of (your) merits' न गुणानामियत्त्रया (R. x. 32); 'l. meaning ' नियतार्थ:; 'l. knowledge ' अस्पविषयं ज्ञानं; 'l. monarchy' नियंत्रितं or संयतं प्रभृत्वं - ER, s. परिच्छेटक:. -LESS, a. अमित, अनंत, असीम, निरवधि.

LIMMER, s. नीचजन:, अपसद: in comp.

Limn, v. t. लिख 6 P or चित्र 10. - ER, s. चित्रकर:. Limous, a. सकर्दम, पंकिल.

Limp, v. i. खंज् 1 P, लंग् 1 P, खोर-खोड्-खोल् 1 I'.

- s. लंग:, लंगगित f. - a. मृदु, शिथिल, कोमल. - EB,
s. खंज:, लंग-खंज-गिति:. - ING, a. खंज, खोर, खोल,
खोड, लंगगित, विकलगिति: - INGLY, adv. खंजवत,
लंगगत्या.

Limpid, a. स्वच्छ, प्रसन्न, विमल, स्वच्छतीय, प्रसन्नवािर, विमलजल. = NE88, s. स्वच्छता, विमलता, प्रसादः Lin, s. पच्चलं, तडागः-गं, जलान्नयः Linch-pin; s. अक्षाप्रकीलः, अ(आ)णिः, उद्रथः. Lincture, s. अवलेहः, लेखं.

LINE, s. रे(ले)खा, रेषा. 2 पंक्ति:, पद्धति:, सर्णि:-णी, राजि:-जी, भावलि:-ली, तति:, श्रेणि:-णी (all f.), मालाः 3 सूत्रं, राज्जु र ., गुणः, तंतुः 4 आकारः, आ-कृति र्र., रूपं. 5 प्राकारः, वप्रः, परिखा, प्राचीरं. 8 (Of troops) दंड:, व्यह:, पंक्ति:, बलविश्यास:. 7 कमः, अनुक्रमः, पूर्यायः 8 परिपाटि-टी र., श्रेणः-जी. पंक्तिः, परंपरा, माला, पारंपर्यं, आविलः-लीः आनुपृत्यं. 9 (Of conduct) मार्ग:, पश्चिन m., रीति f., सर-णि:, व्यवहार:. 10 देश:, विषय:, अंगं. 11 दिश f., दिशा, मार्गः. 12 भवकं; See EQUATOR; 'ruled l. 'रेखा, अंक:: 'in a l.' पंक्तिक्रमेण, पंक्तिश:; 'by l. and rule 'यथासूत्रं; 'l. of the face' बदन-मुख-रेखा; 'printed l.' पंक्ति:; 'l. of a stanza 'पाट:, चरण: जं: 'in a regular l.' अनुक्रमेण, क्रमज्ञ:, आनुपूर्व्येण, अनुपूर्वज्ञ:; 'l. of the family ' वंजनमः-परंपरा-आवलिः; 'a good l. of conduct' समार्ग:, सपथ:; 'a bad l. of conduct' वि-क्र-पथ:, विमार्ग:, टन्मार्ग:; 'l. of study' अध्ययनक्रमः; ' l. of posterity ' वंज्ञावली; ' fishing-1. 'बडिशमपं; 'to draw 1. s' लिख् 6 P; 'draw l. s on the ground' भूमि रेखामि: वि-डत्-लिख् or अंक् 10; 'to draw the 1.' वि-विच् 3, 7 U, भेदं दृश् c., or निरूप 10.-v. t. अंत: आ-.हट 10. अ-भ्यंतरे छद. 2 पंक्तिक्रमेण स्था c. (स्थापयित) or नि-विश् c. 3 रेखाभि: अंक; 'the streets were l. ed with guards' अनरथ्यं पंक्तिक्रमेण रक्षिणः स्था-पिता:. -AGE, s. अन्वय:, वंश:, कुलं, संतति f., सं-तानः, गोत्रं, वंशावली, वंशपरंपरा; 'of royal l.' राजवंश्य, राजकुलभम्त; 'of high or noble l.' अभिजात, महाकल. -AL, a. रेखारूप-मय (यी f.). 2 परंपरागत, परंपराधात-प्राप्त, ऋमप्राप्त-आगत-आगात, अन्ववागत, परंपरीण, कुलक्रमागतः 'l. descent' अख्यागमः, क्रमागमः, कुलक्रमागमः; '1. descendant ' संतान:, संतित:, अपत्यं. -ALLY, adv. परं-परया, पारंपर्येण, वंजाक्रमेण, कलक्रमागमेन, 'l. descended ' बंशक्रमायात; See above. - ING, s. अ-तराच्छादनं, अंतःपटलं-पटं-बेट्सं, आस्तरः-एणं. = 🕮-NEAMENT, 3. रेखा. वदन-मख-रेखा, बदनाकार:, बदनाकृति f., लक्षणं, विश्वं. - Linear, s. पंकि-रेखा-रूप-मय (यी र्र.).

LINEN, s. सीमं, सीमपट:-वसं; ज्ञाषपट:-वसं: -a. सीम-भीम (मी f.), ज्ञाण (णी f.), अतसंतिर्मितं: 'l.-drappy' सीमवस्रविक्रमित् m., वस्रविक्रमेपजीवी-LINGER, v. i. वि-संब् 1 A, मंदायते (D.), चिर-(रा) प्रति (D.), कालं क्षिप 6 P or इ 1 P, मंद मंद चतु र 1 P. 2 विक्रम् 1 A, विचर 0.3 चिर-देषिकालं-स्था 1 P or वृह्दे 1 A; दि ग्रेस्ट ज्या 8

sick bed ' विरशीगन् - EB, s. विलंबकारिन m., विलंबी, मंदगामी, मंदगति:, चिरिक्रय:, दीर्घसत्री. =ING. a. दार्घ, चिरस्थायिन, चिर-दीर्घ-कालीन, चिर-कालस्थ. 2 विलंबिन, विलंबित, मंदायमान. = 8. वि-लंब: कालक्षेप:-यापनं =INGLY, adv. मंदं मंदं. विलंबन, सविलंबं, मंदगत्या, कालक्षेपेण.

LINGET, s. धात-लोह-पिंड:.

LINGUAL, a. मुर्धेन्य, मुर्धेस्थानीय.

LINGUIFORM, a. जिह्नाकृति, जिह्नाकृप.

LINGUIST, & भाषाकाविदः, ज्ञान्दिकः, ज्ञान्दव्यत्पन्नः, भाषाप्रवीणः, भाषाज्ञः, बहुभाषाज्ञः, अनेकभाषानिएणः. -IC, a. (s.) in comp.

LINIMENT, s. प्र-आ-वि-लग:-पनं, छपदेहः, अभ्यंजनं, मर्दनीषधं.

LINK, s. संधि:, ग्रंथ:. 2 वंथनं, बंधपाद्य:, ग्रंखला-ल:-ल. 3 संयोगः, संबंधः, अन्वयः, संदर्भः, प्रबंधः. 4 उल्का, उल्मक; 'l. s of life' जीवितनिवंधनानि ; '1.-boy' डल्काभूत. -v. t. संयुज् 7 U, 10, सं-धा 3 U, संक्षिष c., संबंध 9 P, व्यति-वंज 1 P, संबंध 9 P; See KNIT. -ED, a. संयुक्त, मंश्रिष्ट, मंबद्ध, अन्वित, साम्बयः

Linseed, s. अतसी, उना, क्षमा, उमा-अतसी-वीर्ज, &c. Linsey-woolsey, a. क्षीमीर्ण. 2 असार, नि:-सत्वः क्षद्र.

LINSTOCK, s. ज्वलनकार्यं, अग्निद्शलाकाः

LINT, s. श्रीमबंध:, विकेशिका-

LINTEL, s. द्वारायकार्ष, द्वारीव्वेदाह n.

LION, s. सिंह:, इरि:, केसरिन् m., पंचास्य:, पंचानन:, इयेक्षः, कंठीरवः, मृगरिषुः, मृगाज्ञनः, पुंडरीकः, पंच-नखः, चित्रकायः, मृगद्विदः, and comp. of इंद्रः, रा-जन्, पतिः, अधिपः, अधिपतिः with मृग or पद्य; मृगपति:, मृगराज:, मृगाधिप:, पशुपति:, &c.; '1.'s part ' भ्यष्ठभाग:. =E88, s. सिंही. =IJKE,=LY, a. सिंहस्वभाव, सेंह (ही f.).

Lip, s. ओष्ठ: (strictly upper), दश्चन-रदन-छदः, रद-दंत-छंद:, दश्चन-दंत-वासस् n., अधरः (strictly lower); 'a red or cherry l. 'बिंबो(बी)हः, विवाधर:; 'a woman having cherry l. s. ' (वंबीडी; ' drinking the l. ' अधरपानं, अधरामृत-सेवनं; 'l.-honeyed ' मुखन्ध; 'l.-loyalty ' मुख-भक्ति f., बाग्दश्चिता भक्ति: 2 कर्णः, पार्थः, कंटः, मुखं, &c. -PED, α. ओष्ठ in comp.

LIPOTHYMY, s. See FAINTING, SWOON.

Lippitude, s. क्रिजाक्षता, जुद्धत्वं.

LIQUEFY, v. i. वि-,इ 1 P, वि-,ली 9 P, 4 A, ज-लसाबू 1 P, क्षर 1 P, इबीम. -v. t. कि-,इ c., वि-, ली c., इवीकु 8 Ü, जलसात्कु. -ACTION, ह. द्वीकर-णं, हावः, विस्तयः यनं, क्षरणं, ह्वीमवनं 2 ह्वत्यं, विलेगिताः

Liquid, s. इव:, रस:, जलं, इवबस्तु-इच्यं-पदार्थ:. -a. इव, इत, इवरूप, विलीन, प्रवाहिन्, तर्सं; 'reduced to a l. state ' द्वतामापन, विलीन, जली-भूत, रसतामुपेत (Ka. 122). -ITY,-NESS, s. इ-वत्वं, रसता, द्रवभावः, प्रवाहधर्मः.

LIQUIDATE, v. t. au c., squa 8 U, feet c., अपनी 1 P, अपवृज् 10; मुच 6 P or c., मोक्ष 10; . ' debt contracted to l. another debt ' चणाणै. -ION, s. शोधनं, शक्ति र्., अपाकरणं, निस्तारः, मु-क्ति र., मोक्ष:-क्षणं, अपनयनं.

LIQUOR, s. स्रा, मधं, हाला, वाहणी, वहणात्मजा, म-दिरा, आमवः, ज्ञी(सी)धु m. n., हलिभिया, परि-खुत f., गंधी तमा, प्रसन्ता, इरा, कादंबरी, परिख्ता, कर्यः 'l.-shop' शंडापानं, मदस्थानं, गंडा, पानं: 'round of drinking l. 'मधवार:-क्रम:; 'distilling of l. 'संधानं, अभिषव:; 'l.-ferment' किण्वं, नग्नहः, कारोत्तरः, मंड:; 'company of l.drinkers ' आपानं, पानगोष्टिका: ' drinking 1. ' सरक:, अनतर्षणं, मदावानं, 2 Liquid, a. v. 3 वेथं. List, v. i. स्वरभंगेन-अस्पष्टं-वद् 1 P or वच् 2 P or उत्तर c. or उदीर c., अन्यक्तं वदं; अस्फुटवाचा जल्प 1 P, स्वल 1 P. = s., -ING, s. गहदवाच f.-वाक्यं, अस्फटोशारणं, अध्यक्तवर्णं जल्पितं, स्वलितवाकु. = EB, s. अस्पष्टवाक्, गहदवाक्, अःफुटबादिन् m. - INGLY, adv. अस्फटवाचा, गहदवाचा.

List, s. आवलि-ली f., पंक्ति f., परिसंख्या, परिगणना, अनुक्रमणिका, मृचि-ची f.; 'a l. of names' नामा-वली; 'a l. of errata ' बुद्धिपर्थ. 2 वक्षांड:. 8 वस्त्रांतः, दश्चाः, वस्तयः (pl.). 4 युद्ध-रण-भूमि f., रंग:, रणाजिरं, मझभू:-भूमि:; 'enter or take the l. s' रणार्थं सज्जीभ 1 P or सन्नद्ध-a. मृ. -v. t. वस्रखंडै: आच्छद 10. 2 वस्रखंडान् संसिव् 4 P. 3 गणनापत्रे नामानि अभिलिख 6 P or आहइ c. (रोप-यति). 4 Listen, q. v. =v. i. इष् 6 P, इष् 1 A, अभिलष् 1, 4 P; See LIKE. 2 आ-अव-लंब् 1 A, प्रवर्णाम् 1 P; See LEAN. - LISTLESS, a. अनव-हित, निर्पेक्ष, उदासीन, प्रमादिन, अन्त्सक, निरुत्साहः अनिच्छ, निरीह, निरुधीम, विरक्त, निःस्पृह. 2 जड, गलान; See LANGUID. -LY, adv. अनवधानेन, निर्देक्ष, उदासीनवत्, निरुत्सुकं, अन्देक्षया, जडवत्, नि:-म्प्रहे. = NE88, १. अनवधानं, अनपेक्षा, औदासीन्यं, अनीत्म्क्यं, विरक्ति f-, अनिच्छा, अनीहा, अस्प्रहा, अ-नुत्साहः, अनास्था, जडता, मांद्यं-

LISTEN, v. i. y 5 P, आकर्ण 10, नि-शम c., कर्ण दा 3 U, अव-धा 3 U, अवहित-सावधान-a. भू 1 P; '1. now ' अवधीयतामधूना, कर्ण देहि. 2 अनुवृत् 1 A, अनुरुधु 4 A. - ER, s. श्रीतृ m.

LITERAL, a. मूल, मुख्य, प्रकृत, अरूपक; मूलाथेक, मस्यार्थक, सन्द in comp. 2 यथाशन्द, शन्दार्थानुसा- ारिन, मूलपदानुनारिन् 3 अक्षरमय (यो तः); '1. meaning' १ कृत थें:, जन्दार्थः, मूलाथें: — ITY, s. मृख्यार्थः, पृक्ताथें:, जन्दाथें:, मूलाथें: , अरूपकं. — LY, adv. मूलाथेंनुसारेण, जन्दतः, जन्दतः, यथाजन्दं, अक्षरज्ञः. LITERARY, a. विया-साहिन्य-संबधिन्, वियातिषयक, ज्ञाक्त-ज्ञान in comp.; '1. work' ज्ञाक्यथः; '1. dispute' ज्ञान-पंषें: 2 (Literate) वियावत, वियासपन, वियाविदिःट, वियानुरागिन्; विया-काल्पाः comp.; See Learned. — LITERATURE, s. साहिन्यं, विया, ज्ञाकं; ज्ञाक्रसम्हः; पुस्तकसम्हायः; 'dramatic 1.' नाट्यप्रतकसमुहः: — LITERATI, s. विद्यस्याजः, पंडितवंगः-गणः, विद्वदुवंदं.

LITHE, a. शिथल, मृद्, भिदेलिम, सखनाम्य.

LITHOGRAPH, v. t. जिल्ला चपरि लिख् 6 P, जिलां रेखादिभि: मुद्द 10 or अंक् 10. - s. जिला-पाषाण-लेख:-मुद्दा: - ER, s. जिलालेखक:, जिलामुद्राफृत् m. - Y, s. जिलालेखकविया, पाषाणलेखकं.

LITHONTRIPTIC, a. अन्मरीहर, अन्मरीप्र (त्री f.). LITHOTOMY, s. मनारमोच्छेट:.

LITHOTRIPSY, s. अस्म्रीसंघर्षः.

LITIGANT, a. विवदमान, विवादार्थिन, कार्यार्थिन, व्यावहारिक (की f.). -s. वादिन् m., कार्यार्थी, व्यवहर्त्न m., अर्थी, विवादार्थी. —LITIOATE, v. i. विन्द र 1 Λ , व्यवन्ह 1 P. -v. t. विवादास्पर्दाकृ 8 V. -ED, a. वादमस्त, विवादास्पर्दाकृत-भूत, वादानुगतः -ION, s. विन्,वादः, व्यवहारः -Litigious, a. विवादार्थन्, विवादपर्दाकृत-भूत, वादानुगतः -ION, a.

LITTER, s. ज्ञिबिका, याप्ययानं. 2 तृणज्ञाय्या, तृणसंस्तर:-ज्ञायनं. 3 ज्ञावकगण:-संघः. 4 द्रव्यसंकरः, व्यस्तता. -v. t. ज्ञावकगणं स् 2, 4 A, or उत्पर् c. 2 तृणेन आवृ 5 U or आस्तृ 5 U. 3 इत्तरततः विकृ 6 P or विश्विष् 6 P.

LITTLE, a. अल्प. अल्पक, क्षद्र, लघु, अणु, तन्, सुक्ष्म, च्हरत, श्रक्षण, दभ्र, अणुका: क्षड्र-अल्प-लघ-परिमाण: अल्पमात्र, अबहु; स्वल्प, स्तोक, अप्रचुर, ईषत in comp. 2 क्षद्रतन्, अन्पकाय-शरीर-तन्. 3 क्षद्र-लघुम-ति, कृपणमनस्-चतस्-बुद्धिः (as a diminutive) exby the suffix क; 'a l. girl 'बालिका; 'a l. boy' बालक: ; 'a l. cottage ' कांट्रका; 'very l.' अ-न्पिष्ठ, अत्यन्प; 'a l. wealth ' इव्यलेश:-लव:, स्तो-कं इच्ये; 'a l. finger' क्तिशंगील f.: 'for a l. while 'कां चिस्कालं. = adv. 'a. 1. 'ई बत, किंगचित. स्तोक, मनाक, अभारि, अबह ; oft. by आ, दर, ईयन in comp. ; 'a l. split ' द्रदिल्तः 'not a l. भूकों, अत्यंते ; 'a l. distant ' अन्तिदूर, ईपहर; 'l. less ' ईषटन, किचित्रग्रन, कन्प प्राय-in comp.; 'a l. less than dead ' मृतप्राय-कत्प; 'l.-minded ' : क्रॅपणवांद, अद-लघु-चेतम्. -श अस्पं, किचित्, स्तोकं, अल्प-स्तोक-भागः, अल्पाद्यः, किंचन, मा-

त्रा, लवः, कणः, लेकाः; अन्यमाषं; 'by l. and l. 'अन्याल्यं, अन्यकाः, स्तोककाः = NESS, s. अन्य-ता, तन्ता, लघुना, स्तोकता, &c. 2 (Of mind) दी-नता, कार्ययं, क्षुद्रता, करयंता, देन्यं.

LITTORAL, a. तटस्थ, तीरस्थ.

LITURGY, s. प्रार्थनामार्ग:, भिक्तमार्ग:.

LIVE, v.i. वस 1 P, नि-प्रति- $^{\circ}$; अधिवस, अध्यास 2 A. अधि-हा 1 P (with acc.). 2 जीव 1 P, प्र-अन् 2 P, भम् 2 P, भ pass. or 6A, विद 4A, बन 1A; 'here Il.' एवा भिये (U. 3); 'as long as youl.' यावज्जीवं, यावत्प्राणान् धारयासे or असधारणं करोषि. 3 (On) उप-आ-जीव, श्वारावृत्ति-प्राणयात्रां-क्र्य c. or निवत c. or कु 8 U: प्राणधारणं क, निवह 1 P; '1.ing on fish ' मत्र्याजीव, मत्र्योपजीविन ; sometimes by बुनि f.; 'l. ed on fruits, roots, &c. ' फलमुलादिभिः वृत्तिमकरोत्; 'l. ing on the leaves of trees falling down of themselves ' स्वयंति-दीर्णहुमवर्णवृत्तिता (K. v. 28); 'l. s on wild fruits ' वन्यफलै: शारीरवृत्ति निर्वर्तयति. 4 जीवितं-कालं गम c. (गमयाति) or या c. (यापर्यात) or नी 1 P or अतिवह c or बृत् c.; 'l. through time ' च्रि-स्थायिन-अमर-a. भ 1 P. =a. संजीव; See Living below; ' l.-long ' दीर्घ-चिर-कालीन, चिरस्थायिनः ' l.-stock ' जीवधनं. -ING, a. सर्जीव, जीविन, प्राण-भन्, सचेतन, प्राणधारिन, चेतनावत्, सचेष्ट, सप्रमाणः 'a l. being ' प्राणी, जीवी, जन्:, प्राणभून, शारीरी, जीव:, दही, चेतन:, सत्त्वं: ' world of the l.' जीवली-कः. 2 वर्तनान, श्रियमाण, विद्यमान; 'al. poet ' वर्त-मानकवि: 3 अक्षय, अनुधर, अनुपायिन, अविनाद्यान : अजर, अमर (spring &c.). 4 आ-डप-जीवन, आजीव or वृत्ति in comp.; 'l. by arms' बाझोप-जीविन ; 'l. by agriculture' कृत्याजीव; 'l. wickedly ' दुर्शन, दुर्शन, पापाचरित, पापवृत्तः, '1. by beggary ' याचकवृति, &c.; ' within I. memory ' स्मार्ते काले; 'a l. sacrifice ' जीवोपहार:; ' a l. death ' जीवितमरणं. = s. जीवनं, प्राणधारणं, वास:. 2 जीविका, आ-उप-°; आजीव:, वृत्ति f., जीवनं, वर्तनं, आ-डप-जीवनं, जीवनोपायः, जीवन-जीव-साधनं, प्राण-श्रारीर-यात्रा, निर्वाहः, प्राण-जीव-निर्वाहः, प्राज-ज-रीर-स्थिति र्:, जीवनार्थ:. 3 धर्माध्यापकवृत्ति:, धर्मदा-य:; 'good 1.' सुभोजनं, मिष्टाहार:, परमान्नभोजनं; ' bad l. ' कदत्रभोजनं. - LIVELIHOOD, s. जीविका, ब्रा :, जीवनं, प्राणपात्रा; See Living above; 'bare 1.' प्रासाच्छादनमाभं,अन्नोदकमानं, दिननिर्वाह:.=LIVE-ΣΥ, α. सोहास, उन्न, सिनु, आनंदिन, प्रहृष्ट, उन्न सित, प-मदित, आक्र-उलास-बान. 2 स-सत्त्व, सोत्साह, इत्साह-शील, तेजस्विन, तीब, तीक्षण; ' of a l. countenance' म्प्रकेबदन, हास्यमुख (की र्.), सहास्यवदन, प्रसण-मुख. -adv. सोत्साइं, प्रकृतवा, सोहासं. -अडाई,

s. उतासः, प-,हवैः, भानंदः, प्रफुबता, उत्साहः, तेजस्

Liver, s. यकुत् n., कालखंडं; कालकं, कालेयं.

LIVERY, इ. वेष:, कुल-भारी-वष:; 'l. man' कुल-वेदाधारी; पौरवेदा:; 'l.-stable' अध्योषणद्याला, अध्यताला

Livid, a. नील, नीलवर्ण, सीसकवर्ण, नीलकृष्ण. =ITY, -NESS, s. नीलवर्ण:, नीलिमन् कृ., सीमकवर्ण:.

Lixivium, s. क्षारजलं-अंबु n. = Lixivious, a. क्षाराक, क्षारविशिष्ट.

Lizard, s. सरट:-दुः, क्वतं कु)लास:-शः, प्रतिसूर्यः-थकः; 'house-l.' गृहगोधा-धिका, मृस(श) जी, ज्येष्ठा-ष्ठी, गृहालिका

Lo, interj. पश्य, प्रश्नह्व.

LOAD, s. भार:, मर:; धुर् ƒ, पर्योहार:. 2 बाधा, पीडा, दुःखं: कष्टं; 'the body is a l. (to me)' भार: कायः, भारमूनं बारीरं, कष्टमायं बारीरं; 'l. s of gold' सुवर्णभारा:; 'bearing a l.' भारवाहन, भारसह, धूवेंह, धुरंधर. – v. t. भारं न्यस् 4 P or निश्वा 3 U or निविज्ञ c. or आह्ह c. (रोपयित), भारेण पर् 10, भारेण पीड़ 10 or आहम् 1 U, 4 P, भारा-कांत-a. इ. 8 U; 'trees l. ed with fruits' फल-भाराकांता वृक्षाः; See Bend (v. i.). 2 (A gun) आम्रेयचूर्णेन पूर्, आग्नेयचूर्णे निविज्ञ c. – ED, a. स-भार, भाराकांत, भारपस्त, भारवन्, आरोपित-निवेजित-भार, धुंिण. 2 गर्भ in comp., पूर्ण, प्रित; 'l with perfume' परिमलाकांत, वासगर्भ, वासपूर्ण. – ING, s. भारारोपण. 2 भारः

LOADSTONE, s. अयस्कांतः, अयोगिणः, लोहकांतः, चुंबकः, लोहचुंबकः, चुंबकःरः-मणिः

LOAF. s. अपूप:, पूप:, पिष्टक:, करंभ:.

I.oAM, s. चिक्रण-स्निग्ध-मृत्तिका. - Y, a. चिक्रण, मरण

Loan, s. ऋणं, ऋणदानं, धनप्रयोगः, आविहितकालात्, द्रव्यप्रयोगः

LOATH, α . अनुत्सुक, अनिच्छु, वि-पराङ्-मुख (खी f.), विरक्त, अनिच्छन, अनाम, निष्काम.

LOATHE, v. t. गई 1, 10 A, गुप desid. (जुगुप्स-ते), अत्यंति हिन् 2 U; See Abhor. - Ful, - 80ME, a. बीभत्स, अतिगहित, घृणाकारिन, आतेगद्य, कृत्सित, घृणाहे, जुगुप्सावह. - ING. s. बीभत्सः, जुगुप्सा, घृणा, गहो, अतिनिर्वेद:-द्वेष: - INGLY, adv. सबीभत्सं, घृणावके.

Lob, s. स्थलकाय:, स्थलकारीर:.

LOBBY, s. सभीपशाला, उपगृह-शाला-

Lobe, s. (कर्नस्य) पालि f., पालिका∮ लातिका 2 भागः, अंदाः. =ED, a. पालिविशिष्ट

LOCAL, a. स्थानिक (की f.), स्थानीय, देशिक (की f.), देख, देखीय, देख-स्थान-in comp.; '1. usage' देशाचारः; '1. news' इहनूनं. 2 एक-देशाय-देशिन्-स्थानिकः =ITY, s. स्थानं, प्र-,देशः, स्थानं. =LY, adv. स्थानं वषयं, स्थानमृहिश्य.

LOCATE, v. t. निवज् ए.. नि-धा 3 U, स्था ८. (स्था-पवति), विन्यम् 4 U; See PLACE. - ION, s. स्था-पनं, निवज्ञनं, विन्यानः 2 स्थानं, प्रतिष्ठानं, अधिकरणं. - IVE, s. सम्रमी विभक्तिः, अधिकरणं.

Lock, s. ताल:-लकं, तालयंतं. 2 (Of hair) पाताः, कलापः, केताकलपः-पाताः, अलकः; शिखंडकः, काक-पक्षः (of young persons); चूडा, शिखाः 3 जलस्तंननी-वंत्रनी. 4 आलिगनं, आक्षेत्रः, उपगृहनं. -ए. t. तालेन वंध् 9 P or गि-धा 3 U or निरुध् 7 U. 2 रुध्, बंध्, संयम 1 A. 3 गाउं आलिग् 1 P, वृदं परि-वंज् 1 A; See Clasp, Embrace; 'l. ed in sloep' निदालीट, निदानिमालितलेचन; 'l.-jaw', 'l. ed jaw' हन्दनंन:-यहः. -ER, s. तालकसनाथः कोष्ठः, संगुटकः

LOCKET, s. कड्न:

Locomotion, इ. स्थानांतर-स्थलांतर-गमन, वलन, गमनागमनं 2 चलन-गमनागमन-शक्ति f. = Locomotive, a. चल, चलन, जगम, चलनशक्ति, गतिविशिष्ट, चलन्धर्मक, संचारिन

Locus, s. निधिः, निधानं.

Locust, s. शह(र)म:, शिरि:.

LOCUTION, s. वाक्यं, उक्ति f., वचनं.

Lode, s. धातरेखाः

Lode, इ. लोधः, गालवः, ज्ञा(सा)वरः, तिरीटः, तिल्वः, मार्जनः

Lodge, v. i. fact 1 P, fa-vt 4 P, si-\(\text{N}\) 1 U, si-a-\(\text{eq}\) 1 A, \(\text{eq}\) 1 P, \(\text{g}\) 1 A, \(\text{oq}\) 1 P, \(\text{sq}\) 1 A, \(\text{oq}\) 1 P, \(\text{sq}\) 4 U, \(\text{fat}\) \(\text{oq}\) 2 U, \(\text{oq}\) 4 U, \(\text{fat}\) 3 U, \(\text{atta}\) 1 A corrected to complaint' at \(\text{if}\) factor c. -s. \(\text{sq}\) 1 \(\text{oq}\) 1 - 10c, s. \(\text{atta}\) 1 - 10c, \(\text{oq}\) 1 - 10c, s. \(\text{atta}\) 1 - 10c, \(\text{oq}\) 1 - 10c, s. \(\text{atta}\) 1 - 10c, \(\text{oq}\) 1 - 10c, s. \(\text{atta}\) 1 - 10c, \(\text{oq}\) 1 - 10c, s. \(\text{atta}\) 1 - 10c, \(\text{ot}\) 1 - 10c, \(\t

Loft, 8. अट्ट:, चंद्रज्ञाला, ज्ञिरोगृहं, उपरिक्रीष्ठः.

LORTY, a. उनत, तृंग, उत्त, उनम, उच्छित, पांगु, सोच्छ्य. 2 उद्धत, मदादम, दृत, अवलिस, साटाप, मदोद्धत, गर्भेद्धत; See High. 3 प्रीः, प्रगन्म, धीर,
गंभीर, गृह, महत. -LY, adv. उत्तै:, उर्ध्य. 2 सगर्भ, साटोपं, सद्यं, उद्धतं. -NESS, s. (lit.) उन्नित र्र.,
उत्तेधः, उच्छ्यः, तृगता, उत्तरं, पांगुता. 2 औदव्यं, आटोपः, अलेपः, द्र्यः, गर्भः, अभिमानः. 3 मौढता, प्रागल्यं, धीरता, गुहत्वं, महत्त्वं, माहात्म्यं, इत्हृदंः,
उन्नतःवं, बनातः.

Log, s. कार्छ, दारु-काष्ठ-खंड:-डं, स्थून-बृहम्-कार्छ. 2 गातसाप:

LOGARITHM, s. संवर्गमानं, घातप्रमापक:.

LOGGER-HEAD, s. स्थ्ल-जड बृद्धिः, मृदः, मृद्धः, जडः; 'to be at l. s' विद l A, कर्लि-कलः;-प्रस्म् l A. =BD, a. स्थल-जड-धी बृद्धिः

Logic, s. तकं:, न्यायः, आन्वाक्षिकी, न्याय-तकं-कासं-विया, युक्तिवादः: -AL, a. तार्किक-नैरायिक-योक्तिक-(क्षी कि.), तकंशास्त्रविषयक. 2 तकं न्याय-युक्ति-सिद्ध, तकं-याय-संमत, न्यायानुसारिन्, तकांनुरूप; 'a.l. conclusion' निगमनं. -ALLY, adv. न्यायतः, यथान्यायं, तकांनुसारेण, न्यायश्चास्तानुरूपं. -IAN. s. नैयायिकः, तार्किकः, तार्किन् m., न्यायविद m., तकं-न्याय-शास्त्रञ्ञः Logomachy, s. वार्युद्धं, वाक्ष्तहः, विन्डा. 2 शब्द-विवादः.

Lon, s. भोण-जी f., किट-टी f., नितंब:, जधनं, िक- भू f. (hip & l. s); भोणिकलकं, कटी-भोजि-तटं, 'gird the l. s' परिकतं बंध 9 P, किट बंध, 'born from one's own l. s' अंगज, अंगजात.

LOITER, v. i. बिलंब 1 A, मंदायते (D.), कालं क्षिप् 6 P or \mathbf{g} 1 P; 'l. about' मंदं मंदं चल-् 1 P, इतस्ततः मंदं भ्रम् 1, 4 P, चिरं अव-स्था 1 $\mathbf{\Lambda}$. — BR, s. कालक्षेपकः, अलसः, विलंबिन् m., मंदगितः, चिरिक्रयः. — ING, s. बिलंबनं, मंदगमनं, कालक्षेपः; See Linger,—ER.

LOLL, v. i. आलस्पेन अवलंब् 1 A or आधि 1 U or संविज् 6 P or ज्ञी 2 A. – v. t. लल् 10 (ललपाती):
1. the tongue ' जिह्नां लल् or बहिष्क 8 U. – ING, s. ललनं.

Lone, Lonely, a. विविक्त, निर्जन, विजन, निर्मेनुष्य, निभृत, न्यून-हीन-संचार, एकांत; निर्मान्य (बी f.). 2 अनाथ, असहाय, एकाकिन्, एक, केवल. 3 विविक्त-प्रिय, विविक्त रेबिन: 'a l. place' विविक्त, निर्जनदेश: 'in a l. place 'विविक्ते, विजने, छन्नं, नि: ज्ञालाकं, रहः, टपांशः - LINE88, श. विविक्तं, निर्जनता, विज-नता. 2 एकाकिता, असहायता. 3 विविक्तसेवा-रुचि र्--मीति f. = SOME, a. निर्जन, दारुण, निरानंद, घोर. Long, v. i. (for) (अत्यंतं) स्मृह 10 (with dat.). इष् 6 P, अभिलष् 1, 4 P, बांछ 1 P, ईइ 1 A, कांश 1 P, आजंस 1 A; See Wish; लभ 4 P, गध् 4 P; sometimes ex. by denom. in q or काम्य ; ' l. s for a son ' पुत्रीय ते, पुत्रकाम्याते; पृत्र-भीष्सति, &c. 2 दोहदवती भू 1 P, दोहदिनी भू. -a. दीर्घ, आयत, आयामवत्, लंब; दीर्घपरिमाण, दीर्घाका-र; विस्तृत, विस्तीर्ण. 2 त्रिर in comp., दीई-चिर-कालीन, दीर्घ-चिर-कालिक (की f.), चिरंतन (नी f.), चिरस्थायिन् स्थित, चिरकाल-दीर्घकाल-स्थायिन्. 3 दूर, वि-म-दूर. 4 दीर्घसूत्र, चिरिक्रिय, विलंबकारिन्. 5 परि-प्र-माण, मात्रा, मित, परिमित in comp.; 'three !

fingers l. ' त्र्यंगलमात्र-परिमाण, त्र्यंगलमित, त्र्यंगलः 'being a l. way off ' दूरस्थ, दूरस्थापिन ; ' a l. period ' दीघै-चिर-काल: ; ' for a l. time ' चिरे. दीर्घ, चिहाय; See (adv.); ' the l. run' आयति f.; ' a l. vowel ' दी धस्वर:. = adv. चिरं, चिरेण, चि-राय, दीर्घ-चिर-कालं, दीर्घ, बहुकालं, चिरदिवसं. 2 दरं, दूर, दूरपर्यंतं; 'l. absent' चिरमवासिन, चिरगत : 'l. sick 'दीर्घ-चिर-रोगिन ; 'living l. ' चिरजी-विन, आयह्मत; 'l. since left' चिरस्यक्त, &c.: · how 1. ' कियाचिरं, कियंतं कालं, कियन्कालं यावतः ' how l. after ' कियचिरेण; 'not very l. 'ना-तिचिरं ; ' very l.' सुचिरं ; 'l. ago' प्रागेव, पूर्वमेव, अतीतदीर्घकाले ; 'not l. ago ' नातिचिरात् पाक्, अ-र्नातपर्व ; ' ere l. ' अचिरेण, अचिरात् ; 'as l. as '-'so l.' यावत्-तावत ; 'as l. as one lives ' याव-ज्जीवं; आमरणातु; 'the whole year l. 'आव-षातान, वर्षपर्यतः 'l. after 'बहो: कालान, दीर्घकाला-नंतरं. In comp. words ex. by दीर्घ, चिर, लंब, दर, आयत; 'l.-armed' दीर्घभज, लंबहस्त; 'l.bellied ' लंबोदर ; 'l.-continuing ' चिरस्थायिन ; 'l.-eyed ' आयनाक्ष, आयननेत्र ; 'l.-headed, सक्षम-निप्ण-माति, विदग्ध, पद ; ' l.-lasting ' चिरस्थायिन, चिरकालिक; See (a.); 'l.-legged' द्रीपेपाद, ज-ध्वजान, अध्वेज ; 'l.-lived ' चिर (रं)जीविन, टार्घा-यस, चिरायस, चिरायुष्य, जैवातक, आयुष्मत: '1. pepper' कृष्णा, उपक्रत्या, वैदेही, मागधी, चपला, क-णा, उ(इ) भगा, पिप्पलि:-ली, शौंडी, कोला; करिपि-प्पली, कपिवली, कोलवली, भेयसी, विश्वर: ; 'l. pepper root ' ग्रंथिकं, विध्वलीमुलं, चटकाशिर्स n.: '1.sighted ' दूर-दीर्घ-दृष्टि : 'l.-suffering 'सिंडणु, सहन ज्ञील, क्षमिन, बहुक्षम ; (३.) क्षमा, सहिष्णुना, स-हनशीलता. - ER, a. दीर्घतर: 'any l. 'अत: परं-ऊर्ध्व, इत: परं; ' why delay any l. ' किमित्यधना विलंब्यते. =ING, a. अत्यभिलाषिन्, अत्याकांक्षिन् ; कु-तहतिन, स्पृह्माल, उत्कंठित; उत्कट, लालस, अत्यत्सकः 'al. desire 'उत्कटेच्छा; 'al. woman 'भदा-ल:, दोहदवती. = ६. अत्यभिलाष:, अतिस्प्रहा-वांछा, अ-त्याकांक्षा, उत्कंठा, लालसा, भीतस्वयं, भतिलिप्सा; इच्छा, काम:, मनोरथ:, स्रहा, तृष्णा, आकांक्षा; 'the l. of a pregnant woman ' दोहद:, गर्भदोहद:. =ING-LY, adv. सस्रहं, सत्रवर्ग, सोत्स्कं, सोत्कंठं. = Longaимитч, s. ыні, ыід f. -Longeval,-Longevous, a. किरंजीविन: See Long-Lived. - Longe-VITY, s. दीर्घाय:, बिराय:. -Longimetry, s. दैर्घ्यमानं. - Length, s. दैर्घ्य, दीर्घता-स्वं, आ-यामः, ब्राधिमन् m., आरोहः, आयति f., विस्तारः, आनाहः, विस्तृति र., वितृति र. 2 मात्रा, अविभिः, म-योदा, पर्यंत:; 'my rudeness (impudence) was carried to the l. of taking up arms' MIGN-

पिग्रहं याबदत्याकः हो दुर्योगः (U. 6). 3 मान, प्र-पिमाणं. 4 बिर-देषि कालः, कालदेर्प्यः; 'to such a L' एतान त्यर्यनं, यावन् (with acc.); 'for a l. of time' बिरं, 'बर कालं; 'to a great l.' अतिमानं, अतिमान्यांहं; 'at l.' सिवस्तरं, विस्तरंण, सुविस्तरं-रेण, विस्तरः, असक्षेपतः; अते, अंततः, शेषे, विस्तालातः, विरस्य, अतीतदीर्घकाले; 'spread at l.' विस्तीणं; 'to lie at full l.' दंडवन् पन् 1 P. — EN, v. t. दीर्घाकृ 8 U, प्र-विनन् 8 U, विस्तृ c., प्र-वि-स c., आयम् 1 A, आयती-वितर्ती-कृ. — v. i. विस्तृ-वितन् pass., दांघीम्. — wise, adv. अम्बायामं, अनुदेष्यं, अनु in comp. — v. a. विस्तीणं, दीर्घं, आयत, सविस्तर, असंक्षित.

LONGITUDE, s. भ्वक:, द्राधिमन् m. 2 रेखांश:; (of heavenly objects) भोग:; ' circle of l.' रे-खां शवृत्तं. – LONGITUDINAL, त. अनुदै ध्यं, अन्वायाम. LOODY, s. स्थूलजन:, माम्य:, वृषलः, प्राकृतः

Look (at), v.i. इज् 1 P, अव-वि-आ-लोक 1 A, 10, ईक्ष 1 A, निरूष 10, निर्वर्ण 10, दृष्टि दा 3 U or अप 6 P, लक्ष् 10; 'l. intently at' नयनै:-दष्टिभ:-पा 1 P, निध्यै 1 P, (ता राघवं दृष्टि-भिराविबंत्य: &c. R. vii. 12). 2 मा 2 P, आ-प्रति o-, लक्ष-द ज्ञ-pass.; oft. by वदन, मुख, आनन in comp.; 'she l. s sad ' विषण्णा लक्ष्यते or आमाति, &c.; 'that l. s like wantonness' तत्साहसाभासं (Mal. 2); ' l. ing dejected ' निष-ण्णवदन, म्लानमुख, &c.; 'l. well' जुभू 1 A; 'l. now' नन, पश्य. -about, परितो वीक्ष, अनु-इब् 4 P. =after, अवेक्ष्, रक्ष् 1 P, पा c. (पालय-ति); See ' Take care ' under CARE; योगक्षमं वह 1 U, (मन्धाया में जनन्या यांगक्षेमं वहस्व M. 4). 2 अन्विष्; निरूप् 10, मृग् 10 A. =down, अवेक्ष्, अधी रृज् ; 'l. down upon ' अवमन् 4 Λ, उपेक्ष; See Contemn. - for, आज्ञंस 1 A, अवेक्ष, प्रति-इस 6 Р; See Expect. 2 अन्त्रि, मन्: See Search. -in, आविर्भ 1 P, आत्मानं दृश् c., प्रकटी मु; 'l. in the face ' संमुखी-अभिमुखी-भू (with gen.); See FACE. =into, अव-सं-निर्-पारे-ईक्ष्, अनुसं-धा 3 U, निरूप्; See Examine; 'l. into the matter very closely ' अतिनिष्णमवेश्यतां सोऽर्थः. = on, पेक्ष्, मिष् $6\ P_i$ मिषतामाच्छिनत्ति नः ($K.\, II.\, 45$) ' snatches (the oblation), we helplessly l.ing on '. 2 (Upon) मन् 4 A, गण् 10; See CONSIDER. =out, अव-धा 3 U, सातधान-व. भू 1 P. -over, संयुज्ञ-ईक्ष; निरूप, निरीक्ष. - to, सं-वि-इंस्, अवधानं दा 3 U; ex. by 'Care' q. v. 2 आ-अव-लंब् 1 A, आधि 1 U. =up, ऋर्व दृश्का इंध् टदीक्ष, उन्मुखीमू; 'l. ing up to heaven' नभीदसदृष्टि, गगनदृष्टिः, '1. up to 'प्रतीक्ष्, उद-दृश्ः मन् तथ्य प्रिकार c.; the people l. up to you

as their saviour' आत्मनी रक्षकत्वेन स्वामेवामी जनाः प्रतीक्षंते, गणपंति or परिकल्पयंतिः - अ दृष्टि री, दर्शनं, ईक्षणं, वीक्षणं, पेक्षणं, वीक्षितं, विलोकितं, आ-वि-अव-लोकनं, दृष्टिपातः, नृक्पातः 2 रूपं, आ-कारः, आकृति र्., दर्शनं, आलोकः, चर्या, आभा, छाया, वदनाकार:, मखच्छाया, मखं, वदनं; 'a l. of displeasure ' अकृपानृष्टि:; ' side-l.' कराक्षः, अपां-गदर्शनं; 'l.-out' अवेक्षा, समीक्षा, अवधानं; 'to be on the l.-out ' अवेक्ष , अव-धा 3 U, अवहित-व भ. -ER, s. इष्ट्र m., द्रिन्, वीक्षक:. 2 (On) प्रेक्षक:, पे-' क्षमाण:. -ING, a. पश्यत, दिशत: वृष्टि, नयन in comp.; 'l. in all directions' विष्कृति, सर्वती दत्तदृष्टिः, 'l. up' उन्मख, उर्ध्वदृष्टिः, 'l. well' ज्ञाभ-स-दर्जन, सद्द्य, जीभनाकार, प्रेक्षणीय, जुभाननः = 8. दर्शनं, बिलोकनं, भीक्षणं, निर्वर्णनं, आलोकः, &o.; See (s.) above; 'l.-glass' आदर्शः, मुकुरः, दर्पणः LOOM, s. वेमन् m., वेम:, वाय(प)दंड:, तंत्रवाप:. -v. i. अस्पष्टरूपेण द्वा pass., दूरे वृत् 1 Aor स्था 1 P.

Loon, ह. दुर्जन:, जाल्म:, कितव:, धूर्त:.

Loop, s. शिक्तं, कामः. 2 पाताः; पुटः-टं. 3 छित्रं, रंध्रं; 'suspended in a l. ' काचित, धिक्तियतः; 'l.-holo ' छित्रं, रंध्रं. गवाक्षः, जालं; निर्गमः, निर्गमद्वारं, अपक्रमः; मुक्ति र्र., मोक्षः

Loose, a. शिथिल, प्र-,श्रथ, सस्त, विगलित, चलित, मुक्त. 2 अबद्ध, उद्प्रथित, उत्सूत्र, बंधनरहित-शृत्य, बहाम, प्रमृक्तः 3 विरल, असंहत, अनुदर्सार्धः 4 अ-व्यवस्थित, अनियत, अनिर्णीत, संदिग्ध, असंक्षिन; अ-स्थिरः 5 असंबद्धः, निःसंगः, निरम्बयः 6 उच्छं**जलः,** निर्मर्यादः अनवस्थ, दर्वेत्तः व्यक्तिचारित्, व्यस्तिन्, दुरा-चार. 7 गर्ध, निय, अश्लीतः, 'l. conduct ' दुराचारः; व्यसनं, नीतिश्रं शः; ' a l. man ' लंपटः, न्यसनीः 'a l. woman' बंधकी, पुंत्रजी, भ्रष्टा; 'let l.' मुख् 6 P; See (v.); ' break l. ' बंधन भिद् or छिद 7 P, बंधनान अंश 1 A, 4 P. -v. t., -EN, v. t. शिथिलयति (D.), शिथिलीकु 8 U, भ(भं) थ-अ्थ 1 P, 10 (अथयति), संम् c., अथिक. 2 मुच् 6 P or c., वि-निर-उत°-; मोक्ष 10. विसूज 6 P or c., बंधनात मुच् 3 डद-प्रंथ 9 P, डद-अव-मुच, वियुज् 7 A, 10, विश्विष् c., विसं-धा 3 U. -v. i., -EN, v. i. शिथितीम् 1 P, अ(अ)य 1 A, संस् 1 A, गल 1 P, शिथलायते (D.) -adv., -LY, adv. शिथलं, क्षयं. अद्धं. विरलं, असहतं, अनियतं; दुर्वृत्तवत्, निर्मयदि; 'l. hanging matted hair ' अथलं विण्यः जहा:; 'hanging l.' लम्त. -ING, -ENING, s. शिथिलीकरणं, मोचनं, मोक्षणं, मन्ति f., श्रंथनं. =NESS, इ. रीथिल्यं, प्र-अथ:, संसः, अथता, सस्तता, अब्ढता, अनियतता, विरलता, व्यसनिता दुराचारः, अनवस्था। लॉपटचा, व्यभिकारः। Se LAXITY.

Lop, v. f. छिद् 7 P, इत् 6 P, त् 9 P; See Cut. 2 आ-अव-लंब् c. -v. i. आ-अव-लंब् 1 A. -PER, s. Cutter, q. v.

LOPSIDED, a. एकपार्ध पत्रयाल.

Loquacious, a. वावट्क, वाचाल-ट, मृखर; See Garrulous. -Ly, adv. वाचालतया. -NESS, -Loquacity, s. वावट्कता, वाचालता, बहुभाधित्व, जल्पकता, मौखर्य.

LORD, s. ईश:, प्रमु:, ईश्वर:, स्वामिन् m., अधिप:, पति:, ईशित m., अधिभ:, नायक:, नेता, भर्ता; नाथ:; इंद्र: in comp.; राजा, परिवृद्धः, इभ्यः, धनी, आढचः; 'to be l. of 'प-भू 1 P, ईज 2 A, (with gen.); See Master; 'supreme l. ' सर्वेश्वर:, अधिराजः; नर्देद्र:, क्षितिपति:, स्नर्गाविप:, जगन्नाथ: नायक:, &c. 2 (Title of address) देव:, महाराज:, स्वानी, आर्थपत्र: (by wives); भर्ता (by servants &c). 3 परमेश्वरः, भगवान्, प्रभुः, ईश्वरः. =v. i. (सदर्प-संधर्ष) ईश or शास 2 P. -LIKE,-LY, a. रामांचि-त, प्रभुयोग्य; राजसद्द्रा (ज्ञी f.), राजाही; ईश्वरीय, ऐश्वर (री f.). 2 ओजस्थिन, दीप्तिमत, तेजस्थिन: See Majestic. 3 धृष्ट, अवलिप्त, ऐश्वर्यमन्त, दूध, गर्वित, उत्सिक्त; See HAUGHTY, -adv. सध्ये, सद्ये, उद्धतं. ऐश्वर्यमदेन. - SHIP, s. देव:, &c.; See above: ' his l. ' तत्रभवान्; महाराजः: ' your l. ' अत्रभवान. द्वेदः, &०. 2 प्रभुत्वं, स्वामित्वं, ऐश्वर्यं, अधिकारः. 3 राज्यं, विषय:.

Lore, s. विया, ज्ञानं; See Learning. Loricate, v. t. क्रवचन-पटलेन आस्तु 5 U or आ-

LORN, a. अनाथ, अञ्चरण; See FORLORN.

च्छद 10. -a. सकवच, पटलयक्त.

LOSE, v. t. अप-, इ c., न्यज् 1 P, हा 3 P or c. (हापयति). 2 वियज-विहा-परिहा-pass., विनाक 8 U (with instr.); भंज 1 A, 4 P, परि-प्र-°, च्य 1 A, प्र-वि-°, (with abl.); See DEPRIVED also; ' he lost his life ' प्राणीवयुक्त:, विगतासुर्वभूष, प्राण-हीन:: प्राणैरहीयत; 'lost his realm' राज्यादभ्रष्ट:-च्युतः; 'l. s his friends ' मित्रीवियुज्यते; ' he lost his wife ' तत्पत्नी मृता, पत्न्या विरहित:. 3 (Destroy) नग् c., क्षि 1, 5 P or c., अप-चि 5 U, ड-च्छिद् 7 P, प्र-वि-ध्वंस c. 4 (Not to find) ex. by नश 4 P, प्रश्नाः 'have you lost a camel' अपि युष्माकमुष्टे। नष्ट:, ' the lost ring' नष्टमंगुली वर्क: 'l. the way ' मार्गात्-पथ:-भंग or च्या or विचल 1 P: 'he lost his way ' प्रश्न नष्ट-पथ: or उन्मा-गेगामी अभत: 'lost his caste' जातेर्भृष्ट: 5 पराजि-प्राम-pass. (in battle &c.); 'l. one's wits' बुद्धिहीन-a. भू; 'to l. time ' काल व्यर्थ नी 1 P or विश्विष 6 P, कालं ह 1 P or या c. (यापयित), का-लहरणं-कालक्षेपं क 8 U, विलंब 1 A; 'l. good

name ' चारित्रयं-कीर्ति कलंकयति or मालनयति (D.) or दब् c. (दबयित); 'l. one's consciousness ' मह 4 P, मुई 1 P, चेतनां संज्ञां हा, नष्टचेतन-लुप्तसंज्ञa. 4; 'we don't l. any thing (in this way)' न नः किंचित् छियते (S. B. 345), नास्माकं किमपि हीयते; 'to l. oneself in ' आसक्त-निरत-व. भः See Absorb. = Er, इ. प्रानापाय:, अपाय-हानि-सह:, पराजितः, लब्धहानिः, भातनाज्ञः-क्षयः. =Lost, a. नष्ट, भ्रष्ट, च्युन, गत, बीत. हीन, त्यक्त, इत, हारित, क्षीण, लुप्त; ' who has I. his office ' च्यत धिकार:, अधिकारभ्रष्ट:; 'who has l. wealth ' अर्थहीन:. गतिव भवः, नष्टार्थः; ' who has l. his way ' पथ-भ्रष्ट:, उन्मार्गप्रवृत्तः, दिख्याः:; ' who has l. everything ' हतसर्वस्यः; ' who has l. one eye ' अवणा अंधः, एकाक्षित्रिकलः; 'l. to shame ' त्यक्त-निरस्त-लज्ज, बीडाहीन: 'l. to sense of freedom ' स्वा-तं वरसानभित्रः 'l. in meditation ' ध्यानपर-पराय-ण-निष्ठ-मझ, चितासकः; 'the bone fell and was l.' अस्थि निपतितं नयनविषयातीतं चः 'to be 1.' नजा, अंतर इ, तिरोधा pass., तिरोधू. 2 मोहित, मूड, भ्रांत-चिन्त-बद्धिः -Loss, ह हानि f., क्षय:, सं-उप-परि-क्षयः, वि-,नाराः, अपायः, अपचयः, लापः, भ्रंगः, च्यति र्त., ब्यय:, ध्वंस:, प्र-वि-ध्वंस:, वियोग:, अपहार:, अ-त्ययः, त्यागः, अलाभः, क्षति रि. 2 पराजयः, पराभवः, मंग:; 'compensating l. 'अतिपरणं; 'profit and 1. ' लामालानी; ' l. of time ' कालहरणं-क्षेप:, विलंब:; 'l. of caste' जातिश्रंश:; 'l. of army ' सैन्यनाज्ञ:, बलब्यसनं; 'to be at a l.' मृह 4 P; being at a l. what to do or say ' fand-व्यवा-किवक्तव्यवा-मुद्धः

Lot, s. अंशः, वि-,भागः, दद्धारः. 2 भाग्यं, दैवं, भागध्यं, दैवगति f., द्शा, भितन्यता; See FATE. 3 शुटिका; 'fall to the l. of 'आपत् 1 P, उपनम् 1 P, उपनस्था 1 U; आपतंति हि संसारपथमवतीणीनाभिते वृत्ताताः (Ka. 175); 'happiness will be your l' त्वं सुखभाग् भाविष्यात, तव सुखभुपनभेतृ.

LOTH, a. See LOATH.

LOTION, s. धावनं, धावनीयधं.

LOTTERY, s. गांटक पात:; गुटिकापातेन निर्णयः LOTUS, s. पद्यं, कमलं निलनं अर्दादं, उत्पलं, कुव-लयं, सरसिंजं, अञ्जं, अंभोजं, महोत्यःं, ज्ञातपत्रं, सहस्रपत्रं, कृश्चेश्चरं, अंभोहृहं, विस्तम्नुनं, राजीवं, सारसं, सरसीहृहं, पृष्ठदं, अंभोहृहं, विस्तम्नुनं, राजीवं, अंबुजं; 'white l.' पृंडरीकं. सिताभोज; 'red l.' कोकनदं, रक्तात्यलं; 'blue l.' ईदीवरं. नीलोत्यलं. 2 (The plant) निलनी, कमलिनी, पश्चिनी. मृणालिनी; कृमुदिनी; 'l. stalk' नालं-लः-ली-ला; 'l. fibre or film' मृणालः ली-लं, 'बिसं-त्तां; 'l. filament' कि-कुक्का, केक्स(स) रून्दं; 'l. root or bulb' करहाहः; शिकाकंद:, ग्रालु(लू)कं; 'l. seed' कमलाक्ष:, प्राथांजं; 'seed vessel of l.' बीजकोश:, प्राटक:; 'now leaf of l.' संवतिका, नवदरुं; 'an assemblage of l. es' बंड:, खंड:, प्रायुंड:.

Loud, a. डच, तार, महत्, गुरु, उत्ताल; महास्वन, गुरुस्वर, महास्वनिकर (री f.), महा-बहु-घोष, महा-क्ष्य, घोषण; 'a l. noise' नारस्वरः, उचैघोषः, महाक्षयः-स्वनः, पणादः, तुम्लरवः. -adv., -Lv, adv. उचै:, तार-उच-स्वरेण, पोचैः, महाक्षयःन, महस्वनेन; 'still l. er' उच्चेस्तरां. -NE88, s. उच्चता, महस्यं, उत्तालता, &c.

Lounge, v. i. ভরায় 2 A, আনহণদ নাল প্রিণ্ 6 P or ε 1 P, অলধামু. —ER, s. अलसजन:, নালপ্রথম:, তরাশীন:, নার্যণ্ড:. —ING, a. अलस, मंद; See LAZY; '1. gait' দ্বাপ্যানি f-गमन

Louse, s. ब्क:-का, केशकीटः; '1.-egg' लिक्षा.
-प्र, a. बहुयुक, यूकापूर्ण, यूकापदुत, सयूक.

LOUT, s. ग्राम्यजन:, बृषळ:, ग्रामीण:, स्थूलजन:. = ISH, a. ग्राम्य, स्थूल, अशिष्ट, असभ्य: स्थूल-बुद्धि-मति. LOUVER, s. धूमरंभं, धूमपथ:-निगेम:.

Lovage, s. अजमोदा, उप्रगंधा, ब्रह्मदर्भा, यश (मा)निका. Love, s. गेमन् m. n., अभिलाषः, स्नेहः, रागः. वात्स-त्यं, अनुरागः, प्रणयः, भावः, प्रीति f., प्रेम-प्रीति-स्नेह-माव: (all with loc.); 'l. for God ' ईश्वरभाक्त f. 2 (Amorous) कामः, अनंगरागः, रांगारः, ग्रंगार-भावः, रति fः रतिसुखं, मदनः ${f 3}$ (God of love) काम:, मदन:, स्मर:; See Cupid. 4 दया, अन-कंपा. 5 रुचि री., अभिरुचि:, आसिक री., व्यसनं, अ-भिनिवेश:, पीति:. 6 (Darling) त्रिय:-या, प्रियतम:-मा, दियत:-ता; ' to fall or be in l. with ' सिंह 4 P. अनुरंज् pass., भावं-अभिलाषं बंध् 9 P or नि-विज् c., अनुरागवत-बद्धभाव-भोहित-a. भू; 'l.-affected', 'l. stricken', 'under the influence of l.' अनंगतत-पीडित, कामार्त, कामवज्ञ, कामातुर, अनंग-विधुर, मदनावस्थ, स्मराकुल, कामासक्त; 'to make l. ' विवाहार्थं प्रार्थ 10 A or आराध् c.; ' gestures of 1.' श्रंगारचेष्टा, हाव:, विलाम:, विभ्रम:,लीला, भाव:; ' l.-knot ' प्रेमग्रंथि:-बंधः; ' l.-letter ' अनंग-मदन-लेखः, मन्मथलेखः; ' l.-match ' प्रेम-विवाह-संबंधः; ' l.-quarrel' प्रणय-प्रेम-प्रीति-कलहः, प्रणयकोषः; 'l.-sick ' कामार्त, कामात्र, कामपीडित, अनंगतप्त, विधुर, मदनविद्धल; 'l.-song ' श्रंगारगीतं; 'l.-tale' त्रेम-शंगार-कथा; ' l.-token ' प्रीतिलक्षणं, प्रेमाभिज्ञानं-=v. t. क्रष्ट् 10 A (amorously); प्री-अनुरंज्-आसंज-pass.; gen. ex. by जिह् (with loc.); बंध्, निविज्ञ c. with (s.); 'the king !. s Ságarikâ' नृप: सागित्कायां बद्धानुरागः, आ-सक्तिचनः, कृतप्रणयः, &c. 2 हच् 1 A, आनंद् 1 P, मुद् 1 A, नुष् 4 P (with instr.); ex. by त्रिय- a.; See FOND, LIKE; 'I l. music' संगीत-प्रियोहिम; ' l. knowledge' विचासक्तिको भव--ABLE, a. लेहाई, प्रिय. -ED, a. प्रिय, दर्थित, कात, इष्ट, अभीष्सित, स्निग्ध, इच, मनीषित. = ER, 8. (Amorous) कामुक:, कामिन m., कांत:, पिय:, द्यतः, वसभः, रमणः, नायकः, इष्टः, प्राणेशः, जीव-ते डा:. 2 प्रणायन m., अन्रागी, निरत:, सेंबी-प्रय:-in comp.; 'l. of knowledge' वियज्ञानः, ज्ञाननिरतः, ज्ञानिष्सः; 'a l. of learned men 'आगमवृद्धसेवी (R. vi. 41). = ING, a. प्रणियन, अनुरागवत, स-क्षेड्र, प्रणयवत्, प्रीतिमत्, वत्सल, अनुरक्त, अनुरागिन्, आमक्त, थिय, नि-,रत, संविन in comp; 'l. gambling ' ज्तासक्त, ज्तसेविन्; ' a l. husband ' अनु-रागवान पति:; 'l. kindness' कृपा, दया, कारण्यं, वात्सल्यं, प्रसाद:, अनुप्रह:, लेह:, अनुकंपा. -INGLY, adv. सप्रणयं, सस्नेहं, सान्रागं, स्नेहेन, वात्सस्यात्, प्रीति-पर्व. -Lovely, a. कांत, मंदर (री f.), दिवर, शोभन, सुभग, मनोज्ञ, मंजु, मंजुल, चाठ, मनेरिम, मनोहर, ललित, वाम, मुग्ध, कमनीय, अभिराम; 800 Beautiful. -Liness, s. कांति f., सौंदर्य, शोभा, श्री:, लावण्यं, सुभगता, चाहता; See BEAUTY.

Low, a. (Of place) नीच, निम्न, नत, नीचस्थ, अधःस्थ, अधस्तन (नी f.), अवाच् 2 व्हस्त, नीच, अल्पाकार, खर्व; अनुच, अनुग. 3 नीच, अप-नि-कृष्ट, अधम, हीन, जघन्य, अवर, खल, अश्रील, याप्य. गर्हा. अनार्य, (language); See MEAN; 'al. man 'अपसदः, नीच:, पृथाजन:, जाल्म:, दुर्वृत्त:. 4 (Voice) नीच, मंद्र, मंद, धीर, ग(गं)भीर. 5 (Price) स्वस्प, अल्प, मिन, परिमित, अल्पमृल्य. 6 (L.-spirited) अवसन्न, खिन्न, उद्रिम, म्लान, विषण्ण, विमनस्, दीन-उ-द्विम-मनस-चेतस: See DEJECTED. 7 नम, विनीत, अनुद्भत, निर्भिमान; See Humble. 8 नि:सत्व, रूक्ष, असार, अपीष्टिक (की f.) (as food); 'of 1. rank', '1.-born' नीच, हीनजाति, अंत्यजातीय, नीचकुलज, हीनकुल, दुष्कुलीन, अधमजन्मन्, नीचवंश-प्रसत्, हीनवर्ण. -adv. नीचै:, अनचं, नीच in comp.; ' going l. 'नीचग; 'l. bending grass' नीचे : प्रणतानि तुणानिः 2 मंदं, मृद्र, सौम्यं. 3 अधस, अधी-भाग, अधस्तात. =v. i. रेभ् 1 A, नद् 1 P, नर्द 1 P. गर्ज 1 P, हंभारवं कु 8 U. = ING, s. रेमणं, रेभिनं, हंगा, हंभारव:. - व. हंभारवकारिन्, रेभमाण. -NESS, s. नीचताः निम्नताः अधमताः अपकर्षः, होनता, अघन्यता, गर्धता, मंद्रता, गांभीये, विषादः, अव-साद:, उद्देग:, दैन्यं, दौर्मनस्यं, ग्ला-म्ला-नि f., &c. _Lower, a. अधर, अधरस्य, अधस्तन, नीचस्थ, अध:स्थ, अवाच, अध: in comp.; 'l. world' अधी-लाक:; 'l. garment' अधीत्तक; 'l. region' अधःप्रदेशः; 'the l. classes' हीन-अधम-जातीयाः.

अवरवर्णाः, अत्यजातीयाः. = एः t. न्यूनीकृ 8 U, उन् 10, इस् c., अल्पीक, लघ्फू, लघ्यति (D.), अप-वि 5 ए. 2 अपकृष् 1 P, अव-नम् c. (नमयति), भंग C., गौरवं-मानं-भंज 7 P or ह 1 P; See Нимвие. З अवन с., अध: फू, अध:-नि-पत с. -v. i. न्यूनीम् 1 P, अल्पीम्, अपाचि-क्षि- pass., उहस 1 P. 2 नमीभू. 3 मलिनीभू, कल्पीभू, तमोवत-मधा-च्छन-व. मृ. 4 भूमंगं कु, भूवी संकुच 1 P. - s. दर्दिनं, मेघतिमरं, तिमिरावृतत्वं, साधताः 2 कालुब्यं, मखमा-लिन्यं. =ING, a. तमावृत, मेघाच्छन्न, साभ्र, द्वार्देनग्र-स्त. 2 मलिन, कलुष. —Lowly, a. नम्र, विनत, सविनय, निर्मिमान, अनहंकार, अनुद्धत, अगर्व, नमप्ट-ान, दर्पहीन; See Humble. -adv.,-LY, adv. स-विनयं, विनयेन,नमत्या, अनुद्धतं. -NESS, s. विनय:. नमता, अनहंकारः, अगर्वः, अनिमानः, नमबृत्ति f. -Lowland, श. निमदेश:-भूमि f., नीचपदेश:, उ-पत्यकाः - ER, इ. नि मदेशीय:.

LOYAL, a. भक्त, अनुरक्त, वृहभक्ति, भक्तियुक्त-मत्, सानुराग, आसक्तः, 'l. to the king ' नृपानुरक्त, प्रभुम्किनिष्ठ, राजाज्ञानुवितन, नृपासक्तः, 'a.l. wife ' सती, खाध्वी, पतिवता, एकपरनी, सुचरित्राः, 'l. husband ' स्वदारिनरतः, भाषानुरक्तः. —LY, adv, भक्तिपूवं, सानुरागं, बृहभक्तिपूवं, राजनिष्ठापूवं. —TY, s. भिक्त रि. अनुरागः, आसक्ति रि., प्रभु-स्वामि-भक्तिः, राजमिक्तः- अनुरागः, वृहभक्तिः, राजनिष्ठाः, (in a wife) पातिवत्यं, सतीत्वं, &c.

Lubber, s. प्राम्य:, स्थूलजन:, स्थूलधी:-बुद्धि:.
-LY, a. स्थूल, अदक्ष. 2 स्थलीय.

Lubric, Lubricious, a. हिनग्ध, चिक्रण, अक्ष्म, मेदुर. — Lubricate, v. t. अभ्यंज् 7 P, हिनग्धी कृ 8 U, रनेहेंन अंज्. — ED, a. अभ्यक्त, रनेहाक. — Ion, s. अभ्यंजनं, सिग्धीकरणं. — Lubricity, s. जिग्धता, चिक्रणता.

Lucid, a. दीतिमत, शोभन, सुप्रभ, तेजाहेवन, उडड्वन, देदीप्यमान; See Bright. 2 विश्वद, ह्वच्छ, निमेल, अ-वि-मल, प्रसन्त, शुद्ध. 3 व्यक्त, सुस्वष्ट, भिन्नाथे, स्पष्टार्थ. 4 प्रसन्तिचत्तः, 'l. interval' चित्तप्रसाद:. = LY, adv. स्पष्टं, सुव्यक्तं, भिन्नार्थ, स्फुटं, विश्वदं. = NESS, s. दीनि f., क्रांति f., श्लोमा, प्रभा, युति f. 2 स्पष्टता, वैश्वरं, प्रसाद:, वैमन्यं.

LUCIFER, अ. शुक्रः, भागेवः: 'l. match' अग्निश्चलाका. LUCIFEROUS, a. प्रकाश्चर, दीनिकर (शी नि.).

Luciform, a. तेजोमय (यां f.), प्रकाशविशिष्ट.

Luck, ८. दैवं, भाग्यं, भागधेयं, विधिः, नियति र्र., भ-वितन्यता, दैवयोगः; See FATE; 'good 1.' सी-भाग्यं, पुण्योदयः, भाग्योपचयः; 'bad or ill 1.' दैवदुविपाकः-विपर्यातः-विपर्ययः, मंदभाग्यं, दौभोग्यं, दुदैवं, दुगैति र्र., अञ्चामं, अमंगलं. —LESS, ८. दैवोपहत, मंदभाग्य, अधन्य, दुभीग्य, अभाग्य, भाग्य-दैव-हीन, दु- दैवमस्त, हानभाग्यः - LESSLY, adv. दुदैवात्, दुभाग्या-तः - LUCKY, a. भाग्यवत्, धन्य, सौभाग्यवत, पृण्यव-तः भाग्य-दैव-ज्ञालिन्. 2 ज्ञुभ, कल्याण (णी f.), भद्र, मंगल, शिवः - ILY, adv. दैवात्. दैवयोगात्, दिष्ट्या, दैव-भाग्य-वज्ञात्. सौभाग्येनः - INESS, s. सौभाग्यं, ध-न्यता, पुण्यवत्ता, &c.

Lucre, s. लाभ:, आय:, आगम:, फलं, वृद्धि f., अथ:, फलोदय:, अथंपाति f. — Lucrative, a. लाभद, लाभक्त (री f.), अथंद, फलावह. — Ly, adv. लाभ- पूर्व, सफलं.

Lucubrate, v. i. रात्री अधि-इ 2 A or अभ्यस् 4 U. =10n, s. राज्यध्ययनं, निज्ञाभ्यास:.

LUCULENT, a. See LUCID.

Ludicrous, \dot{a} . हास्य, हासकर (री f.), उप-अव-हास्य, असंगत. —LY, adv. असंगतं, हात्यरूपेण.

Luc, v. t. बलेन आकृष् 1 P or इ 1 P.

Luggage, s. परिच्छदः, उपस्करः, यात्रासामग्री, वस-पात्रसंभारः

Lugubrious, a. शोकात्मक, दुःखात्मक, कारुगिक (की f:), दुःखावेदिन

Lukewarm, a. कोडम, कवोडम, मंदोडम, कदुडम, ईब-ट्डम, ईबनतः 2 उत्साहहीन, उदासीन, मंदोत्साह, नि-रुत्तुक, अतीक्ष्म, मंदोयोग, निरुत्ताह. – Ly, adv. ईब-चापन, कवोडण. 2 निरुत्साहं. – NESS, s. कवोडमता, हेबनापः. 2 निरुत्सुकता, मंदोत्साहः, औदासीन्यं, मंदो-योगः, अनीत्मुक्यं.

Lull, v. i. 3 ∓ 4 P, 9 ± 3 \circ , 6 ∓ 2 P, 6 \circ P, 6
Lumbago, s. कटिवेदना.

LUMBER, s. भार:, निर्धिकदृष्यं, निष्पयोजनदृष्यं. = v. i. मंदं चल् 1 P. = v. t. संकृ 6 P, संकृतीकृ 8 U. LUMINARY, s. ज्योतिस् n., प्रभावत् m., ज्योतिष्मत् m., तेजस् n.; See STAR.

LUMINOUS, a. तेजोमय (यी f.), सपकाज्ञ, तेजस्वित, प्रभावत, दीतिमत्, भास्वत्, भास्तरः, 'self-l.' स्वयंप-काज्ञः -LY, adv. तजसा.

Lump, s. राशिः, संघः, गणः, समूहः, ओघः, वृंदं, संच्यः, समाहारः; See Mültitude. 2 विदः-दं, गंडः, घनः, स्थूलभागः-अंशः 3 साकल्यं, समासः; 'in the l.' एकीकृत a., विडित a., साकल्यंन; 'this is the meaning in the l.' एव विडितार्थः (M. 1). = v. t. विडीकृ 8 U, राशीकृ, पंजीकृ, एकीकृ, विड् 10 = 1811, a. स्थूल; स्थूलबृद्धि. = Y, a. सविड, विडित, विडीभूत-Lunab, a. स्वंद (दी f.), सोस्मर, सीम्प,

एंदन (वी f.); gen. ex. by चंद्र-सोम- in comp.; '1. month' चांद्रमास:; '1. race' चंद्र-सोम- वंदा:; '1. day' तिथि m. f.; '1. mansion' नक्षत्रं; '1. eclipse' चंद्रोपराग:

Lunated, a. अर्धचंद्राकार.

Lunatio, त. उत्मन्त, सोत्माद, वातुल, धांतिषत्त-मित-बाद, विश्वित्तिचत्त, हत-मष्ट-बुद्धि; 'a l. asylum' वातुलालय:. - Lunacy, इ. उत्मादः, बुद्धि-मिति-धेशः, चित्तिक्षेप:-विष्ठवः, वातुलता, मित-बुद्धि-ध्रमः

Lunch, Luncheon, s. उपहार:, लध्दाहार: Luncs, s. तिलकं, क्रोम न् ११., क्रोमं, फुप्फुस:-सं. Luntrorm, a. चंद्राकृति, चंद्राकार.

LUPINE, 8. द्विदलं, ज्ञामीधान्यं.

LURCH, v. i. अप-स 1 P, निभृतं स्था 1 P, निन्ती 4 A. 2 Disappoint, Steal, q. v. - ER, s. कौ- टिक: 2 कौटिक कुछ्ट:

Lure, v. t. प्र वि-लुभ् c., आकृष् 1 P, ह्र 1 P, प्र-वृत् c., प्रोत्सह c., प्रणुद् ७ P or c., मृह् c., प्रचुट् 10. 2 आमिषद शैनेन आकृष्. = s. प्र-वि-लोभनं, आकर्षणं, प्रो-स्साहनं. 2 आमिष, आभिषद शैनं.

Lurid, a. वि-,पांडु, मलिन, उग्रद्शेन, घोरहव, मलिन-त्रम, तमीवृतः

Lurk, v. i. निभृते-१च्छकं-स्था 1 P or वृत् 1 A, नि-ली 4 A, गुप् pass.; See Conceal. = er, s. निभृतस्थायिन् m. = ing, s. प्रच्छक्रवास:, गुनि f.; 'l.-place' निलय:, गुनि:, निभृत-गूड-स्थानं

Luscious, a. ललत, सुनग, अतिमधुर, कमनीय, सु-स्वादु, सुमधुर, अिमष्ट-स्वादु. —Ly, adv. अतिमधुरं, सुस्व.दु. —NESS, s. अतिमाधुर्यं, सुस्वादुता.

Lush, a. सरस, रसगर्भ.

Lust, s. कामः, कामानलः, मैथुनेच्छा, स्रताथिता, मदनः, व्यवायेच्छा, रतामिलाषः, विषयसुखेच्छा, इदियामिक f. 2 अतिस्हा-वांछा, लालमा, अतिलिष्मा, लामः; बांछा, आकाक्षा, अभिलाषः. 3 दुवासना, कुवामनाः - v. i. भैथुनं-सुरतं-इष् 6 P or अमिलष् 1, 4 P, रताथिन्-a. भू; better ex. by 'I.-ful.' 2 अत्यंतं इष् or वांछ् 1 P or स्वद् 10 or काक्ष् 1 P, मृष् 4 P, लुभ् 4 P. - Ful., a. कामासक्त, कामांभ, कामक्र, कामान, इदियवज्ञा, विषयनिरत, इदियसुखासक्त, कामाते, कामान्, इदियवज्ञा, विषयनिरत, इदियसुखासक्त, कामाते, कामान्, कामध्न, भैथुनाथिन, मैथुनेच्छु, व्यवायिन, लेपट, कीलंपट-पर-व्यसनिन्, कामन, अभीक, अनुक-Fully, adv. सकामं, कामक-लंपट-वर्

Lusty, a. महाबल, सवीर्थ, ससस्य, सबल, बल-वीर्थ-यत्. मांसल, दृशंग (गी र्र.), दृढशरीर, वजदेह, पृथुश-रीर, व्यूढोरस्म, अंसल, महाकाय. —LY, adv. सवीर्थ, ससस्व, बलवत्, तेजसा, पौरुषण. —NESS, s. वीर्थ, सस्व, मांसलता, दृढांगता, &c. LUSTRAL, a. पावन, पावक, सुद्धिकर (री f.); 'l. water' पावनोदकं, शांत्युदकं. — LUSTRATE, v. t. पू g U, शुध् g. — ION, s. शुद्धि f., शोधनं, पावनं, पावनं, पावनंतरणं.

Lustre, s. यति:, कांति:, दीति:, रुचि:, भास, रुक्, शोभा, प्रभा, ओजस्विता (all f.); तेजस् n., प्रकाशः, प्रताप:, उद्योत:. -Lustrous, a. सुप्रभ, उड्डबल, तेजस्विन, शोभन, दीति-कांति-मृतः, Soo Bright.

Lustrum, s. वर्षपंचक.

LUTARIOUS, a. पंकस्थ, कर्दमवासिन्. 2 पंकिल, कार्दम (मी f.). 3 पंकरण.

LUTE, s. बीणा, बलर्का, विपंची-चिका, तंत्री:, परि-बादिनी (seven-stringed); 'bow of a l.' कीण:, ज्ञारिक:, रण:; 'play on a l.' बीणां बड् c.-LUTANIST, LUTER, LUTIST, s. बीणाबाद:-दक:, वैणिक:.

Luteous, Lutescent, a. पीतवर्ण.

LUXATE, v. t. विसं-धा 3 U, अहिथमंथि भेज 7 P or त्रह c. or विसं-धा. -ED, a. संधिच्यत-भ्रष्ट, संधि-विश्विष्ट, त्रदितसंधि. -ION, s. अस्थित्रोटन-भंग:-विश्वेष:. Luxury, s. विषयमुखं, मुखोपभीगः, मुख-भोग-भा-सक्ति र., विषयभाग:-सेवा, विलास:, विलासित्वं, मुखंसवा-आस्वादः. 2 सृखं, भोगः, सुखसाधनं, भीग-साधनं, सुखसाहित्यं. 3 स्वाहनं, भोजनविद्योषः, उत्तमानं, विशिष्टमोजनं. -IANCE,-CY, ह. अति-वृद्धि-स्फीति f., समृद्धि f., वृद्धिबाहुल्यं, उद्देक:. -IANT, a. अतिविधिष्णु, अतिस्कीत, अतिसमृद्ध, सुप्रचुर, अत्यंत, अतिबहुल, उ-द्विक, अतिरिक्त, अत्यधिक. -IANTLY, adv. अति-समद्भाग, अतिप्राचुर्येण, बाहुल्येन, अतिबहुलं, अतिरिक्तं, अतिबहुजा:. - IATE, v. i. अत्यंतं वृध् or स्फाय् 1 A or ऋध् 4, 5 P or आ-प्ये 1 A, अतिवृद्धि इ 1 P, अतिप्रचरीम 1 P. 2 अतिविलासेन वृत् 1 A or व्यव-ह 1 P, यथेच्छं सेव् 1 A or टपभुज् 7 A. -IOUS, a. विलासासक्त, विषयसेविन, विषयासक, सुख-भोग-परायण, इंद्रियसुखनिरत, सुखास्वादतत्वर. 2 वि-लासयन्त-मय (यी f.), सविलास, अतिसुखावह, सुख-भोगकर (री f.), भोगानुकूल. -10UBLY, adv. सविलासं, अतिस्खेन; सुखोपभागपूर्वं, सुखासकदर् -IOUSNESS, s. विलासित्वं &c.; See (s.).

LYE, s. क्षारोदक, क्षारजलं.

Lymph, 8. वसा, मेदम् n. 2 निर्मरः, ढत्सः, वारि-प्रवाह:.-Lymphatic, 8. मेदोवाहिनीः

LYNX, s. वनमार्जार:-बिडाल:.

Lyre, s. वीणा, विपंची; See Lute. -IC, -ICAL, a. वैणिक (की f.). -IST, s. वैणिक:Lythrum, s. अग्निज्वाला, सुभिक्षा, धातकी, धातु (तृ)पुष्टिकाः

M.

MACAW, s. वक्रतंडः, जुकः, कीरः.

MACE, s. जातिपत्री, जाति-ती f., जाति(ती)कोशं, जातिफलं, फलं, कोशं 2 गदा; दंड:, यष्टि m. f., वेत्रं, लगुड:, मुस(ष)ल:-लं, सुहर:; 'm.-bearer' दंड-यष्टि-धर:, वेत्रधर:, गदाहस्त:-पाणि:, यष्टिश्रह:, वेत्रपा-णि:, दंडमृत्

MACERATE, v. t. जलेन आबृ c., आईक्नि, सं-धा 3 U. = 10N, s. संधानं, पाचनं, आईक्तिरणं

MACHINATE, $v.\ t.$ मंत्र $10\ A$, (उपायं) बित् 10, संप्र-धृ 10, परिकृप c., युज् $10.\ 2$ दृह् $4\ P$, कपटप-बंधे रच् 10, गृढमेत्रणां कृ $8\ U.$ — ION, s. कुकल्पनां, कुमंत्रणां, कूटमबंधः, गृढपयोगः, कपटपबंधः, दोहषित-नं, कल्पनां, चिंतनं, योजनां, विधानं. — OR, s. कुमंत्रणाकृत् m., कपटपबंधरचकः.

Machine, 8. यंत्रं, साधनं, उपकर्णं. - Machinery, s. यंत्राणि, यंत्रसामग्री, यंत्रसमदाय:. - MACHINIST, 8. यंत्रकार:-विद, यंत्रकलाज्ञ:. -Mechanic, s. शिल्पन m., शिल्पकारः, कर्मकारः, कारुः, शिल्पोपजी-बी. =a.,-AI., a. यंत्र in comp., यंत्रसंबंधिन, यंत्रवि-षय, यत्र-शिल्प-विद्यासंबंधिन, यांत्रिक (का f.). 2 शि-ल्पविदाकत, यंत्रज्ञाकानरूप; 'm. art' शिल्पं, कला. 3 यंत्रतत्य, यंत्रवत, अप्रबोधयक्तः 4 यंत्रविधा-शिल्प-विद्या-निपण; ज्ञिल्पकारिन. -ALLY, adv. यंत्रविद्या-नरूपं, जिल्प जासानसारेण. 2 यंत्रवत, अबुद्धिपूर्व, अमात-अप्रबोध-पूर्व. =IAN, s. शिल्पशास्त्रशः, यंत्रवियाकुश्चलः. -MECHANICS, s. यंत्र-ज्ञिल्प-विद्या-ज्ञासं, यंत्रगति-जालं. - MECHANISM, s. यंत्ररचना, कला, यांके f: यंत्रगति f.. यंत्रध्यापार:. - MECHANIST, s. यंत्रकार:. Macrocosm, s. विश्वं, त्रिभुवनं, अखिलं जगत्. MACROLOGY, s. आतिविस्तारः, दीर्घसत्रताः

Масица, s. कलंक:, अंक:, लांछनं, लक्ष्मन् n.
—Масицате, v. t. कलंकयति-मलिनयाने (D.).
—а.,=ЕD, а. कलंकित, कल्पित, लांछित.

MAD, «. उन्मत्त, वातुल, सोन्माद, हत-नष्ट-भ्रष्ट-बुद्धि, हतज्ञान, भ्रांत-विक्षित-वित्तः, 'make m.'. उन्मादं नी 1 P, उन्मदं c.; 'to go m.' उन्मदं 4 P. 2 (Of acts) बालिश्त, जन्माद्मयुक्त, असमीक्ष्य कृत, साहसिक (की f.); 'm.-brain,-brained' विक्षितबृद्धि &c.; 'm.-cap' साहसिकः; 'm. with anger' संरम्भ, कोपाकुल, मदोदम; 'm.-house' वातुललयः; 'a m. dog' अरुकः; 'a m.-man' वातुलः, उन्मत्तः — DEN, ए. र. उन्मदं c., वातृलीकृ 8 U, ज्यामुद् c., उन्मत्तं कृः 'm. ed with liquor' सुरापानम्म. — ING, व. उन्मादक, उन्मादात्, कानुलवत्, विक्तिभेण, भ्रांतचेतसाः 2 साइ-सिकत्याः — NESS, इ. उन्मादः, उन्मत्ता, वानुलता,
मति-नुद्धि-भ्रमः, चित्तविश्वः-विश्लेषः, मति-नुद्धि-भ्रंशः. 2 (Fig.) ब्यामोहः, मूडता, साहसं.

MADAM, s. आर्या, माविनी, कुलजा; (in addressing) भाषे, भवति

MADDEB, s. मंजिष्ठा, विकसा-वा, जिनी, समंगा, काल-मेशि(वि)का, मंख्कपर्णी, मंडि(डी)री, अंडी, योजनवर्धा. MADEFY, v. t. क्लिट .., आर्डीक 8 U.

MAGAZINE, s. नानाविषयसंबद्धं पुस्तकं; 'a m. of arms' आयधागारं, शकाकागारं. 2 भांडागारं.

MAGGOT, s. कृमि:, क्तंट:. = Y, a. कीटमय (यी f.), कीटपूर्थ.

Magic, s. इंद्रजालं, माया, अभिचारः, मंत्रयोगः, वज्ञ-किया, कुहका-कं, मंत्रः, कार्मणं, कुछति f., मोहः, योगः. -a.,—AL, a. ऍट्रजालिक-आभिचारिक-माधिक-कौछति क-(की f.), मण्यामय (dl f.), मोहिन्, माया in comp. —ALLY, adv. इंद्रजालेन, मायया, अभिचारेण. —IAN, s. ऍ ($\dot{\varepsilon}$) इजालिकः, मायाविन् m., मायाकारः, माया, आभिचारी, कुहकः, कुहकाजीवी, कीछतिकः, योगी, यागेधरः, सिद्धः; 'm.'s brush' पिच्छका.

Млоівтрате, s. धमोध्यक्ष:, न्यायाध्यक्ष:; See Judge. – Млоівтрасу, s. धमोध्यक्ष:, न्यायाधिकरणं, धमोधिवारः. 2 धमोध्यक्ष्यणः-समूदः. — Млоівтраль, а. (s.) іп сотр., आधिकारः (की.). 2 पमुन्विविद्याः, आज्ञायक, सावलेष, इस, प्रगन्ध. – LY, adv. ज्ञासन् रूपेणः; सदपं, सावलेष, महानुभाव, उदार्था-चेतस्-मित, उदार, महेच्छ, महान्यय, उदारान्मन्, 2 (Of acts) अवदात, उदार, औदार्थपृतं. – LY, adv. औदार्थण, माहान्मने, महानुभावान, उदाराम्वताः, महान्मता, औदार्थ, माहान्मता, औदार्थ, माहान्मता, औदार्थ, माहान्मता, औदार्थ, माहान्मता, औदार्थ, माहान्मता, औदार्थ, माहान्मताः, महान्मताः, औदार्थ, माहानुभावः, चित्रोदंगं, उदारमितताः, महान्मता, औदार्थ, माहानुभावः, चित्रोदंगं, उदारमितताः, महान्मताः, औदार्थ, माहानुभावः, चित्रोदंगं, उदारमितताः, महान्मतः, औदार्थ, माहानुभावः, चित्रोदंगं, उदारमितताः, महान्मतः, औदार्थ, माहानुभावः, चित्रोदंगं, उदारमितताः, महान्मतः, औदार्थ, माहानुभावः, चित्रोदंगं, उदारमितिताः, महान्मतः, भावान्यः.

MAGNATE, s. उत्कृष्टपदस्थः, स्थपदस्थः, धृतंधरः, धृतंधरः,

MAGNET, s. अयस्कांत:, अयोमिण:, लोहकांत:, चृंब-क:. -IC,-ICAL, a. आकर्षक, आकर्षणकील, लोहचुं-बनजील; 'm. needle' अयस्कांत शलाका; 'm. attraction'आक्षं:-धृंणं. -ICALLY, adv. आक् ष्णहारेण. -ISM, s. अयस्कांतगुण:, आकर्षणकांकि f., लोहकांतधमं:. -IZE, v. t. आकर्षणकांकि दां 3 U or संक्रम् c. or संचर् c.

MAGNIFICENT, MAGNIFIC, a. श्लोभनान, तेजस्विन्, अतिशोभन, महाप्रभ, भांमत, महात्रेजस, महाप्रमाप, विभूतिमत, दैदीप्यमान. 2 (Palace &c.) विश्वाल, तुंग, उज्ज्वल. = LY, adv. अतितेजसा, सप्रताप, विभूत्या, ऐश्वर्येण. = MAGNIFICENCE, s. महिमन् म., प्रतापः, श्लीः, श्लोभां, तेजस् म., अतिप्रतापः-श्लोभा-पभा, ओजास्वता, महाप्रतापः, विभूति f., औल्क्वल्यं, विभवः, ऐसर्यं-

MAGNILOQUENT, a. प्रीट-मगल्भ-वास्, इत-धृष्ट-वास् •

-MAGNILOQUENCE, s. प्रीटभाषणं, प्रगल्भाक्ति f.,
गवेक्तिः

MAGNIFY, v. t. इध् c., उप-चि 5 U, स्प्ताय् c. (स्प्तायपति), अधिकीकृ 8 U; See Increase. 2 अत्यंतं वर्ण् 10, उत्-सं-कृत् 10. 3 अति श्योक्त्या यृथ् c. or विस्तृ c. = ER, s. वर्धक: 2 बृंहणयंत्रं = ING, a. वर्धम, बृंहणकारित्.

MAGNITUDE, इ. मानं, प्र-परि-माणं, आकारमानं, मात्रा in comp., इयन्ता; 'of the m. of an egg ' अंड-मात्र, अंडपरिमाण. 2 गुरुत्वं, महत्त्वं, बृहत्त्वं, वैपुल्यं, प्रथिमन् m., गरिमा, महिमा, प्रथुता, विशालता.

MAG-PIE, s. See JAY.

MAID, MAIDEN, ८. कन्या, कुमारी, तहणी, बालिका, यवितः-ती, बाला, कन्यका, कुमारिका. 2 अनुद्धा, अपरिणीता, अविवाहिता, अदत्ता, अक्षत-अविद-योनिः. 3 (M.-servant) दात्ती, चेटी, प्रेष्ट्या, परिचारिका, कर्म-करी. - व. कौमार (री न.), कन्याविषय 2 अभिनव, अकृतीपभाग, अक्षत, अखंड. - 1000, ८. कौमार, ताहण्यं, कृमारीभाव:-दज्ञा. 2 अभिनवन्वं, अखंडता. - IX, -LIKE, व. कन्यकोचित, कन्या-कृमारी-याग्य.

MAIL, s. बमेन् n., तनुत्रं, तनुत्राणं, कवच:-चं, दर्शनं, कंत्रटकः, ज(जा)गरः ; See Armour; 'm.-coat' कंच्कः, नारवाणः; 'having put on a m.-coat' आ-प्रति-मुक्त, आप-वद्ध, पिनद्ध. 2 पत्र-लेख्य-वाहनं = ED, a. सकत्व, क्रविच्, कवच्चारिन्; कृतसन्नाह, वीमित, सन्नद्ध, सज्ज. टेशित, व्यटकंकटः

 \mathbf{M}_{AIM} , $v.\ t.$ विकली-च्यंगी-कु $8\ \mathbf{U}$, हीनांगीकु, विकलयित (\mathbf{D} .). = s. अंगवैकल्यं, हीनांगता, न्यूनावयव- त्य. $= \mathbf{E}\mathbf{D}$, a. विकलांग (गी f.), च्यंग, हीनांग, विकल, अंगविकल.

MAIN, a. मुख्य, प्रधान, प्रमुख, परम, अप्रच, भ्रष्ट, उत्कृष्ट, उत्तम, विशिष्ट, मूल in comp., गृहतम; 'm. matter' गृहकार्यं, गृहकं; 'm. door' सिंहहारं; 'm. stock' मूलधनं. – s. प्रधानभागः, प्रधानांशः, मृख्यांशः, बाहुन्यं, भृथिष्ठभागः 2 महोदिधः, महाणेवः; See Sea 3 बलं, शिक्ति त., प्रभावः, सामर्थ्यं. 4 प्राण्यूतं, समाह्ययः; 'in the m.' बहुशः, बाहुन्येन, भृथिष्ठं, सामान्यतः; 'with might and m.' सर्वे-बलेन, प्रसमं, प्रसद्धः; 'm.-land' मध्य-मूल-भूमि त., मुख्य-प्रधान-द्वीपः-पं. – LY, adv. मुख्यशः, बहुशः. प्रधानतः, मुख्यांशेन, भृथिष्ठं, बहुतरं, सामान्यतः, विश्वा-वेण, प्राधान्येन.

MAINTAIN, v. t. मह, 9 P, धृ 1 P, 10. 2 पा c. (पालयति), रक्ष् 1 P, भृ 1 P, 3 U, आ-अव-लंब् 1 A, उत्तम् 9 P or c., संस्तंभ, संवृध् c., पृष् 1, 9 P or c., यागक्षमं वह 1 P, पालनं-पोषणं कृ 8 U. 3 मात् c., रक्षु, न विश्विद् 7 P or वि-रस् 1 P. 4 मर्ति-पद c.,

बद् 1 P, निर्वेह् 1 P or c., समर्थ् 10, संस्तं भ, दि कि अनु-पा c. (पालयति); See FULFIL also. 5 (As a theory) वद् 1 P; 'he who m. s that there is God' ईश्वरवादी; 'one who m. s the doctrine of atheism' नास्तिकमतबादी. 6 सिन्धयं वद् 1 P, नृढोक्ट्या प्रति-पद् c.; 'to m. oneself' जीवितं भू, स्रारिष्ट्रींच कृ or निर्हेत c.; See Live (on). — ER, s. पालकः, पोषकः, रिक्षतृ m., आलंबिन, भरः-भरः-in comp. — MAINTENANCE, s. भारणं. 2 रक्षा, रक्षणं, भरणं, भृति f., आ-समा-लंबनं, पालनं, पोषणं, संवर्धनं. 3. जीविका, वृत्ति j., आ-डप-जीविका, आजीवः, पाणयात्रा; See Living. 4 प्रासा-च्छादनं, अञ्चवकं, अञ्चाच्छादनं. 2 प्रतिपादनं, निर्वोहः. Maize, s. श्वरयं.

MAJESTY, s. राजभीः, राजप्रतापः-तेजस् n., राजमहि
मन् m.-प्रभावः-गीरवं, प्रतापः, राजमंत, तेजः, प्रभावः,

ऐश्वर्षं, महिमा, वैभवं, विभूति f., गीरवं, महस्वं;

'your m.' देवः, महाराजः, देवपादाः, स्वामी, भीमहेवपादाः, प्रभुः, प्रभविङ्गः; (in addressing) देव,

महाराज, &c. — IC, — ICAL, a. राजभीग्य, राजनुत्य,

नृपोचित, राजनेजोमय (धी f.), राजभीमत्, राजप्रता
पवत, सानुभाव, सावष्टम, प्रतापवत, ऐश्वर (री f.),

विभूतिमत्, प्रभाववत, आजांस्वन, उन्नत, अतिप्रौढ, उ
ज्जवल, उत्तुगः; See Lopty also; 'm. splendour'

दीति f.; 'm. dignity' अनुभावः, अवष्टभः, ओज
स्वताः — ICALLY, adv. राजसद्दां, सावष्टं, सानुभावं,

नृपोचितं, राजप्रतापन-तंजसा-महिचा, सप्रताप, सप्रभावं,

ऐश्वरेण, सगी(दं

Major, a. अधिक, भूयस्, अधिकसंख्यः 2 मुख्य, प्र-धान, प्रमुख, गुरु, वरीयस्, वर्षायस्. = अ. प्राप्तव्यवहारः, व्यवहारक्षम:-योग्य:, अतीत-त्यक्त-शैशव:. 2 गुल्माध्य-क्ष:, सैन्यदलाध्यक्ष:. - Majority, s. बहु (pl.), बहुतरभागः, भृथिष्ठभागः, अधिकसंख्या; 'a m. of members have come 'सभासदां मध्याद्रहरः समा-गताः; ' m. of votes ' बहुमतं, मताधिवयं 2 स्पवहा-रः, व्यवहारक्षमता, व्यवहार्यदेशा, वयस् n.; 'reached his m.' प्राप्त व्यवहार:, त्यक्त देशाव:; See Grow up. MAKE, v. t. क 8 U, वि-धा 3 U, अनु-ष्ठा 1 P, आचर 1 P. 2 (Create) निर्मो 3 A, 2 P, सुद्ध 6 P, घद ० (घटयति), कृ, वि-धा, रच् 10, ऋप ०., उत्पद् c., जन् c. (जनयात), साध् c., नि:-स-पद c. 3 (Produce) उत्पद् c., जन् c., कः; See CAUSE. 4 (Force) ex. by causal of roots; 'm. s me question you' प्रश्नकर्भणि मां नियोजयति (Ka. 134); See Compel. 5 निर्मा, घद .; gen. ex. by निर्मित, घाँटत, रूप, मय, आत्मक in comp.; also by भू 1 P, सं-पद् 4 A; '10 repeated 2 times m. s 20 ' दिरावृत्ता दश्च विश्वति-भेवति or संपर्यते. 6 आए 5 P, बिद् 6 U, लभ् 1 A;

See GET, 'm. amends for 'sta ut 10, sa-फलं दा 3 U, प्रमुज 2 P, निष्कु; 'm. account of' मन् 4 A dr c | गुण 10, अवेक 1 A; ' to m. the best of a bad matter ' देल्पिए गगन्त्रमापादावतं; ' self-made man ' म्होचमलब्धप्रतिष्ठ:; 'm. merry 'हप्ट-व म, प्रत्सवं कृ: 'm. much of 'बह मन; 'm. light of 'त्याय मन or गण्, लघ्कु, अव-ज्ञा 9 U; See Contemn; 'm. way' अंतर दा; अ-प-स 1 P, भप-इ-या 2 P; अपन्न 1 U, 4 P; · m. free with' संकाच त्यक्ता आचा or व्यवह 1 P; 'm. away with ' नश c., व्या-पद c., हन 2 P or c. (घातया); See KILL; 'm. water ' मुत्रा-त्सर्गं क्र; ' m. good ' पा c. (पालयात), प्र, त 1 P, THI P (promise &c.); See FULFIL also: सं-पद् c., साधु \$ Porc.; (loss) पर, प्रतिव-धा 3 U, प्रतिक, अपाक, अध c.; 'm. bold to say' प्रगल्भतया वद् 1 P or वचनसाइसं कृ. -for, अभि-या 2 P, प्रति-या, डासप्-डप्रम् 1 P, अभि-डप-स 1 P. 2 आवह 1 P, ऋप 1 A. -into, निर्मा, वि-धाः 'gold is made into ornaments ' सवर्ण-स्यालंकारा: कियते. -of, See Make (5) above; 'made of' मय (यी f.), घटित, निःभेत, आत्मक, रूप in comp.; or only by comp.; a pot made of gold' हेमनिर्मितं पात्रं, हेमपात्रं. ८ अवगम 1 P; बध 1 P; 'not knowing what to m. of it' is a एतन्स्यादिति ज्ञात्मसमयोः. =off, पलाय् 1 A, अप-अप्, अप-इ, अप-स-ग्म-धाव 1 P. -out, निरूप 10. जा 9 U, अवगम्, ग्रह् 9 P, उपलम् 1 A, विद् 2 P; See Know. 2 प्रति-नद् ८., समर्थ 10; प्रमाणीक, साध् c., निष्पद् c. =over, सम्-नर c. (अर्पयाति), सं-क्रम् c., निक्षिप् 6 P, न्यस् 4 U, आयत्तीकृ. - up, समाह 1 P, संकल 10, संभ 1 P, 3 U, समा-नी 1 P. एकीकृ. 2 (A loss) पर, प्रतिविन्धाः ' you should m. up for your want of beauty by being good ' त्वया अलावण्यदोष: सदाचर्णेन प्रति-विधेय:. 3 (A quarrel) सं-धा, प्रज्ञम् c., (प्रज्ञम-यसि विवादं S. 5). 4 निर्णी, साध, निष्यद c.: 'm. up one's mind ' निर्णी, निश्चि 5 U; See DETER-MINE; 'm. up to ' डपस, डपगम; See Ap-PROACH. = s. आकार:, आकृति f., रूपं, विम्नहः, अंगं, वप्रस् n.; 'handsomeness of m.' अंग-सौष्ठवं. - ER, 8. कार:, कर:, कारिन् कृत् in comp.; कर्त् m., निर्माता, विधाता, कल्पकः, रचकः, घटक:; 'm. of pots ' क्रांमकार:-कृत &c. 2 Creator, q. v.; 'man is the m. of his own fortune' लांके गुरुत्वं विपरीततां वा स्वचेष्टिता येव नरं न-यंति (H. 2). =ING, इ. करण, विधानं, रचनं, कल्पनं, निर्माणं, &c.

Maladministration, ह. कुज्ञातनं, दुर्णयः, अ-सम्यक् निर्वाहः.

MALADY, s. रोग:, व्याधि:, आमय:, विकार:, रुजा, गद:: See Disease.

MALAPERT, a. अशिनीत, धृष्ट, प्रगन्भ, प्रति शनवत्, निर्लज्ज. =LY, adv. अशिनयेन, पृष्टरत्, निर्लज्जः =NESS, s. अशिनयः, धृष्टता, प्रागल्भ्यं, प्रति मा-मानं.

MAIAPROPOS, adv. अस्थाने, अकाले, अनवसरं

Malaria, s. प्तिवायु:, दुर्वात:.

MALCONTENT, a. or s. असंतुष्ट, अप-वि-रक्त, राजापरक्त, राजनीत्यसंतष्ट.

MALE, s. get m., agg:, at:, a m.; 'm. and female ' स्नीपंसी', स्ना ग्रहबी, युग्मं, मिथनं, हंदं. -a. Ex. by masc. gender; पुंजातीय; 'm. sparrow' चटक:; sometimes by प्रत्य-पं-नर- in comp.; 'm. tiger ' पंड्याप्र:; 'm. euckoo' प्रक्रोक्तिल:; 'm. attire 'प्रपवेश:; 'm. child 'अपत्य प्मान, पुत्र:, सुत:, &c.; 'm. species' पुंजाति f., पुरुषजाति:. MALEDICTION, s. शाप:, आक्रीश:-शनं. - MALE-DICTORY, a. अनिजापक, आक्रांजगर्भ, अमंगलाजंसिन. MALEFACTOR, s. पात्रिक म m., पापी, अपकारी, अप-राधी, पापक मीन m., दृष्कृता, दोषनाक, कृतागस m. Malevolent, a. अनिद्राध, होहमनि-बृद्धि, दष्ट-भाव-मात-बुद्धि, दुरात्मन्, दुराशय, कुर्बाद्ध, दुबेद्धि, मन्सरिन्, साभ्यस्य, पापाश्य, अहितेषिन, दृहेद्, दृःशील, अनिष्टा-थिन्. =LY, adv. दाहबुद्धचा, दष्टमावेन, साभ्यम्यं, अ-हितेच्छया. - MALEVOLENCE, s. द्रोह-अहित-बृद्धि f., दृष्टभावः, कुभावः, कुबद्धः, द्रोहमति f., द्रोहः, अ-स्या, अभ्यस्या, दौरात्म्यं, मान्सर्य, अहतच्छा, अपका-रेच्छा, पैजन्यं.

MALICE, s. वि-, द्रेष:, वैर, द्रेष-ज्ञानु-भावः, होहः, दुष्ट-भावः, होहमति-नुद्धि री., मान्मर्यं, असूया, अहितेच्छा, पापाज्ञयः, दीरात्म्यं, दोजंन्यं, पैज्ञन्यं, —MALICIOUS, a. वेर-द्रेष-पूर्वक. होह-द्रेष-भूल-हेतृक. 2 अतिदेषित्, होहिन, होहमति-नुद्धि, दृष्ट-भाव-माते, होहज्ञील, अयका-रेच्छु, पापात्मन्, दरात्मन्, साम्यत्य, मन्सरिन, दुर्जन्, खल, पिज्ञानं, See MALEVOLENT. —LY, adv. होहनुद्धा, दौरान्म्येन, सदेषं, मान्सर्येणं; 'm. intentioned' होहनुद्धि &c. —NESS, होहमतित्वं, दुष्टजी-लता; See (s.).

Malion, v. t. अपभाष् 1 A, पार-अप-बद् 1 U, अभिशंस् 1 P, कलंकपति (D.), वि-,दिष् 2 U.
—a., —ant, a. देषबद्धि, द्रोहपरायण, दृष्टबृद्धि, दृर्बृद्धि, दृर्वृद्धि, दृर्वृद्धि, प्रदार वृद्धान् वृद्धान् दृद्धान् प्रदार वृद्धान् प्रदार अन्तदृष्ट, अरुतद, अतिरम. 4 असाध्य, दृःसाध्य, दृश्चिकित्स्य, मारात्मक, सात्रिपातिक (की रि.), काल in comp. —Ly,—antly, adv. सद्दाह, अत्युगं.
—EB, s. अभिश्चेसकः, अपवादकः, पिश्चनः —IT,

-MALIGNANCY, s. होहबृद्धि f., द्वेषपरायणता, परम-द्वेषः, भावदृष्टता, अतिभैशुन्यः; See MALICE. 2 उप्रता. तिरमता, दुष्टता- 3 असाध्यता, मारात्मकता.

Malkin, s. अश्वा, भ्रष्टा.

MALL, s. महामुद्ररः, घनः. 2 जनाकीर्णमार्गः, जनसा-मान्यपथः.

MALLEABLE. α. उद्दर्शनीय. घनेन वर्धनीय, उद्दर्शनक्षम. -- MALLEATE, v. t. मुद्रश्वातन उद्-वृत् c.

MALLET, s. महर:, इघण:, घन:.

MALPRACTICE.s. दुराचार:, दुश्वरितं, कचारितं, कुचिष्टितं. MALT, s. यवपानीयवीजं; 'm.-drink' यवसुरा, यव-कं, यवपानीयं; 'm.-house' यवसंधानगृहं.

MALTREAT, v. t. अभियं आचर् 1°P or वृत् 1 A, नि·भप-विभ-कु 8 U, पीड् 10. - MENT, s. अपकारः, निकारः, पीडाः

Malversation, s. इराचरितं, ज्ञाठचं, धूर्तताः; See Fraud.

MAMMA, s. माता, अंबा, जननी; See Mother. Mammalia, s. सस्तनाः पाणिनः.

Mammiferous, a. सस्तन, स्तनविशिष्ट.

MAMMIFORM, a. स्तनाकृति, कुचाकार.

MAMMON, s. धनं, लक्ष्मी:, संपट् ∫.; (the god) कुबेर:. -181, a. or s. धनपरायम, द्रश्याजेनतत्पर. -18M, s. द्रश्यपरायणता.

MAN, s. मनुष्य:, मनुष:, मनुज:, नर:, नु m., मानव:, पु(पू)हप:, मत्ये:, पंस् m. 2 (As opposed to child) मानषः, प्रौ इवयस्कः, त्यक्तज्ञीज्ञावः, मानव्यप्राप्तः, भी ह:. 3 (As opposed to woman) वृह्य:, वृमान, नर:. 4 (M.-kind) मनुष्या:, मानवा:; मनुष्यजा-ति f., मत्यी:, मान्ध्यं, मान्ध्या, जनः, लोकः, मन्ध्य-जीव-लोक:. 5 (In chess) ज्ञा(सा)र:-रि:; 'an eminent m. ' पुरुष्तिह:-व्याघ:, न्रवर:-ज्ञाईल:-पुंगव:-ऋष्म:; See Excellent; 'm.-eater' पर-षादः, नृभुक्, नर्भोजिन्; 'm.-hater' मन्द्यश्चन:-देशि, मन्द्यंद्रेषी: 'm. of war' ब्हर्ती यद्भनी:; 'm.slaughter ' मनव्यवधः-घात:-हत्या, प्रमाथः; 'm .stealing ' मन्द्यापहार:. -v. t. पुरुषसनाथीकृ 8 U, सैन्यं निविज्ञ c. - FUL, -LY, a. पौरुष (बी f.), पौहंबय (यी f.); जूर-वीर-योग्य, महावी-र्य, विकात, शर, वीर्यवतः पुरुष-नर- in comp.; ' m. deed ' वृह्यकार:, पौह्यं; ' m. office ' पुरुषाधिकार:. -FULLY, adv. पहुबबत, सवीर्य, सबलं, सपीहवं, सविकामं, शार-वीर-वत्, निर्भयं. - FULNESS,-LI-NESS, s. पौरुषं, वीर्यं, पुरुषकारः, वि-परा-क्रमः, शीर्यं, साहसं. - HOOD, s. मन्ध्यत्वं, मानुषता, मानुष्यं, पुरु-षदशा-धर्म:-भाव:. 2 पंस्तं, वीहर्ष, भाजस्-तेजस् n., बार्यं, ऊर्जस n. 3 यौवनं, तारुण्यं, योवनावस्था, तारु-ण्यद्शा, मीहता, व्यवहारदशा; 'having reached the stage of m. ' प्राप्त यौवनः, आरूढयौवनः. 4 वंग्यै, वि-परा-क्रमः, ज्ञीर्यं, पौरुषं.

MANACLE, s. इस्त्तिगढ:-बंधनं-पाज्ञ:. = v. t. (इ-स्तौ) निगडेन बंध 9 P or संयम् 1 A.

MANAGE, v. t. निर्वह c., व्यव-स्था c. (स्थापयति). घट c. (घटयति); सं-पद c., वि-धा 3 U, प्र-बृत् c., कू 8 U. 2 अधि-छा 1 P, अवंक्ष 1 A; प्र-णी 1 P, शास 2 P, नियम 1 P, नियंत्र 10: नियह 9 P, बज़ी-क, दम c. (दमयति); See Control. 3 विनी, अन-शास, शिक्ष c. 4 परिमितं त्र्यय 10 (त्र्यययित). =v. i. आचर् 1 P, बृत् 1 A, घट 1 A, उपायं यज् 10 or चित 10 or क्रव c., संवि-धा; See Arrange; यथा नौ प्रियसखी बंधजनशोच्या न भवति तथा निर्वाहय (S. 3) 'so m. that &c.' -ABLE, a. 对可, विधेय, विनेय, वश्य, आयत्त, शासनीय, सुकर. -ED, a. प्रणीत, विहित; नियत, नियंत्रित; प्रयुक्त, घटित; ' well-m. ' स्घटित, सुविहित, सुपयुक्त. = ER, s. निर्वाहकः, प्रणेत् m., न्यवस्थापकः, अवेक्षकः, प्रवर्त-कः, प्रयोजकः, संपादकः, घटकः, अधिकारी, अधिकृतः, नायक:, अधिष्ठाता, अध्यक्ष:, चालक:; 'm. of publie affairs ' जनकायोध्यक्षः, पौरकार्यावेक्षकः; जन-कार्याधिकारी; 'm. of the treasury ' को ज्ञाध्यक्ष:, इब्याधिकारी. 2 (Stage-m.) सुत्रधार:, स्थापक:. 3 परिमित्रव्ययिन m. -ING, a. व्यवस्थापक, कार्याध-कारिन, कार्यावेक्षक, चालक. - MENT, s. प्रणयनं, नयः, नीति रि., निवीहः-हणं, घटनं, प्रवर्तनं, करणं. विधानं; अधिष्ठानं, अवेक्षा-क्षणं, व्यवस्थापनं, चालनं. 2 अधिकारः, अधिष्ठातृत्वं, ज्ञासनं, नियमनं, अध्यक्षता, विनियमः, नियंत्रणं, वजीकरणं. 3 उपायः, प्रयोगः, यक्ति f., उपायकल्पना-प्रयोग:, संविधा; ' under his m. of affairs 'त(हमन कार्याण अवेक्षमाण, कार्या-ध्यक्षं तस्मिन्-

MANCIPLE, s. भाजनाधिकारिन m.

MANDATE, s. आज्ञा, ज्ञासनं, आ-नि-देशः, नियोगः, विधिः; 'written m.' आज्ञापनं, ज्ञासनपनं. -ORY, a. आदशक, आज्ञापक, शासक.

Mandible, s. हनु m. f., चिबुकं, पीचं, कुंज:.

Mandrake, s. लक्ष्मणा, पुत्रदात्री, पुत्रदा.

Manducate, v. t. चर्च 1 P.

MANE, s. कंश (स) रः; सटा (of a lion). = ED, a. कंसरिन.

MANEGE, s. अश्वदमनविद्या-कला.

MANES, s. वितरः, स्वधा-भाद-भुजः; जिंडभाजः, विंडाजाः (all pl.); वितृगणः-वर्गः-लोकः-जनः; 'offering oblations to the m.' वितृक्षम-कार्य-किया-यज्ञः-मेधः, भादक्ष-किया; 'oblation to the m.' विदः, स्वधा, कन्यं, भादः, 'gifts in honour of the m.' वितृदान-तर्पणं; 'a day sacred to the m.' वितृत्ति m. f.

MANGE, 8, (पश्चनां) सिध्मन् m., पामाः; See Itch. MANGER, 8. होणी, गवादनां, नृणभाजनं-पात्रं.

MANGLE, v. t. व्यव-च्छिट् 7 P, वि-दू 9 P, वस् 6 P, निकृत् 6 P, लवता: कृत् or खंड् 10 or छिद्. -s. बक्रमार्जनयंत्रं -ED, a. छित्रभित्र, विक्षतांग (गी f.), व्यवस्थित्र, क्षतविक्षत, लवताः कृत.

Mango, s. आमं आमफलं; (tree) आमः, जूनः-तकः, रसालः; सहकारः (very fragrant); 'm.blossom' जूनप्रसवः; 'm.-sprout' सहकारमंजरीः Mania, s. उन्मादः, बृद्धिश्रमः; See Madness. 2 महान्यसनं, एकविषयासीक f. – Maniac, a. दन्मन, बानुल. – s. उन्मनः, बानुलः; See Mad.

Manifest, a. ह्यह, स्फुट, ब्यक्त, भत्यक्ष, प्रकाश, भकट, सुब्यक्त-स्पष्ट-प्रकाश, परिस्फुट, आंक्यक, प्रकारित, आविर्भूत; पादुर्भूत; 'to become m.' प्रादुर्भू 1 P, आविर्भूत; पादुर्भूत; 'to become m.' प्रादुर्भू 1 P, आविर्भूत; पादुर्भूत; 'to become m.' प्रहाभू 1 P, आविर्भूत, प्रकाश P or c.. स्पष्टांक्क 8 P, आविर्भूत, प्रकाश P or c.: स्पष्टांक्क, प्रकाश P or P or c.: स्पष्टांक्क, प्रकाश P or P or c.: स्पष्टांक्क, प्रकाश P or
MANIFOLD, a. See under MANY.

MANIKIN, 8. क्षद्रनर:, माणवक:, मनुष्यक:.

Maniple, s. не m. f. 2 लघुगुल्म:.

Manipulate, v. t. हस्ताभ्यां कृ 8 U or वि-धा 3 U; हस्ती व्याय c. or चल c. or विक्षिप् 6 P. –10%, s. हस्तव्यापारः, हस्तादिचालनं-विक्षेपः

MANNA, s. (Of bamboos) वं द्वारी (ली) चना, त्व-कुक्षीरी, वंदाजा, गुमा, वंदाक्षीरी, वैणवी.

MANNER, s. प्रकार:, रीति त., विधा, विध:, रूपं, मागै:, पर्याय:, क्रम:, पद्धित त., सरणि-णा त.; 'in this m.' इत्थं, एवं, अनेन प्रकारण, &c.; 'in that m.' 'in such a m.' तथा, तेन प्रकारण, एवंविधं, तथ्याविधं, एवंरूपेण, &c.; 'in like m.' तथा, तथैव, एवभेव, तद्वत. 2 (Kind) भेद:, विशेष:, प्रकार: 3 आकार:, आकृति त., रूपं, मुखचर्या, वदनाकृति:. 4 (M. s) आचार:, आचरण, गृति त., इनं, वर्तनं, त्यवहार:, चर्या, राति:; नियम:, चरितं, शीलं, मागः, संपराय:, धारा, अभ्यास: (habitual m. s); 'good m. s' सदाचार:, सद्दर्तनं, विनय:, स्नीति त., शिष्टाचार:, मर्योदा, सुचीलता, शिष्टता, सभ्यता, शिष्टतंपदाय:; 'bad m. s' अमर्याः।, दुराचार:, अर्नाति:, कुराति:; 'm. s of a country ' देशाचार:, देशस्यवहार:; 'violation of

good m. s'मयौदा-विनय-आतेकमः. = BD, a. सुवी-ल, शिष्टाचार, विनीत; 'ill-m.' अशिष्ट, असभ्य, दु:-शील, दुमैयौद, अविनीत. = ISM, s. एकरीतिसेवनं, एक-रसत्तं. = LESS, a. अविनीत, दुराचार, अशिष्ट, अमयौ-द. = Ly, a. शिष्ट, विनीत, सभ्य, सुन्नील, सुजन, सदा-चार, साधुवृत्त, शिष्टाचार. = adv. सविनयं, शिष्टवत्.

MANGEUVRE, इ. यानमकारः, युद्धन्यपदेशः 2 म-, युक्ति f., कीशलं, वैदेग्ध्यं, उपायः, न्यपदेशः, माया, वि-दाधपयोगः, कपटोपायः = v. t. विदर्भापायं रच् 10 or युज् 10, छलं-न्यपदेशं-कृ 8 U.

MANOR, s. यामाध्यक्षभूमि f.-स्थानं; 'lord of the m.' ग्रामेश्वरः, ग्रामणीः

Mansion, s. हम्यँ, सौधं, गृहं, मंदिरं, भवनं, गेहं, सद-नं, निकेतनं, ज्ञाला, आयतनं, See House; 'lunar m.' नक्षत्रं, दक्षणा, विधुपियाः

Mantle, s. पावार:-एक:, अवगुंठनं, आवरणं, विधानं.
-v. t. आ-प्रा-वृ 5 U, समाकृ 6 P, आ-च्छर् 10.
-v. i. प्रवृध् 1 A, विस्त-वितन्- pass.; प्र-वि-स्प्
1 P. 2 उद्रम् 1 P, उत्सर्वं, आविर्भू 1 P. 3 उत्सिष्
pass., फेनायते (D.). 4 मुद् 1 A, आनंद् 1 P,
उत्सर्वं कृ 8 U; See Delicht.

MANTUA, s. स्वीवसं-परिधानं.

Manual, त. हस्त्य, हस्त in comp.; 'm. art' शिल्पं, कला; 'm. dexterity' हस्तकीशलं-लाघवं; 'm. labour' बातं, आयासः; 'sign m.' स्वाक्षरं, स्वहस्ताक्षरं. - ड. लघुन्स्तकं, संक्षितप्रथः, सारसंग्रहः.

Manufacture, ड. निर्माणं, विरचनं-ना, घटनं-ना, उन्यादनं, शिल्पकर्मन् ग., शिल्पनिर्माणं. 2 शिल्पनिर्मितं द्रव्यं-वस्तु. - ए. र. शिल्पेन निर्मा 3 A, 2 P, or कृष् ए. or रच् 10 or वि-धा 3 U or कृष् 8 U. - al., त. शिल्पक (का र्न.). - ER. ड. शिल्पकारः, शिल्पिन ग., शिल्पकः. - Manufactory, इ. शिल्पकाला-गृहं. निर्माणशाला-गृहं.

MANUMIT, v. t. दास्याद मुच् 6 P or c. or मीक्ष् 10.
-MANUMISSION, s. दास्यमीचनं, वंधनमीक्षः

MANURE, s. सार:, भूमिलेव:,पुरीबादि n. =v. t. पुरी-बादिना लिप 6 P, सारं नि-धा 3 U or निक्षिप 6 P. MANUSCRIPT, s. हस्तलेख:-लिखितं, लेख्यं, लिखितं. =a. लिखित, हस्तलिखित.

MANY, a. बहु, बहुल, अनेक, भूषिष्ठ, प्रभूत, पचुर, बहु-संख्यक, भूयस्, विपुल, नैक-नाना-in comp.; 'of m. kinds' अनेक-नाना-विध; 'as m. as'-'so m.' यावत्-तावत्, यावत्संख्यक-तावत्संख्यक, यति-त्ति; 'how m. 'कियत्, किति (pl.); 'of how m. kinds' कितिविध-a.; 'in m. places' बहुभ, अनेकम; 'how m. times' कितिकृत्वः, कितिवारात्; 'm. times' बहुभः, भूयो भूयः, मुद्द्मेहुः, अनेकमः, अनेक-बहु-वारं, पुनः-पुनः, बहुकृत्वः; 'so m. 'इयत्, पुतावत्. = s.समूहः' समबाय:, संघात:, समाज:; 'the good of the m.' समाजहितं. In comp. ex. by बहु or नाना; बहुपर्ण, नानावणं, बहुजिह्न, &c. — MANIFOLD, 'many-sided' a. नानाविध-प्रकार, बहुगुण-रूप, अनेक, अनेक-नाना-रूप, विविध, बहुविध-प्रकार; नाना in comp. — LY, adv. बहुधा, अनेकधा, नानाविधं. — NESS, s. बाहुल्यं, अनेकता.

MAP, s. वर्णनं, देशालेख्यं, आलेख्यपत्रं. = v. t. (देशा-दीन) अभिलिख 6 P, वर्ण 10, चित्र 10.

MAR, v. t. हन् 2 P, वि-, तर्ज्ञ c., विल् व 6 P or c., अपक् 8 U, क्षण् 8 P, दुष् c. (दूषपति); See Spoil; 'without m. ring its beauty' लानण्य- हानि विना, रूपकार्ति विना. - MARPLOT, s. कार्यवि- धातकः, विम्रकरः

MARASMUS, s. क्षय:, यक्ष्मन् m., शोष:.

MARAUD, v. i. लोनार्थ परिभ्रम् 1, 4 P or उपबु 1 P or उपभु 1 A. — ER, s. उपब्रविन् m., उप-यवकारी, लुंठक:. — ING, s. उपब्रवः, उपद्रवः, लो-नार्थ परिभ्रमणं.

MARBLE, s. मर्मरोपलः, श्रद्दणः प्रस्तरः, मणिश्विला,

MARCESCENT, a. विशीर्यमाण.

Макси, v. i. प-या 2 P, प-गम् 1 P, प-सं-चल-र 1 P. sy 1 P, y-ful 1 A; See ADVANCE; 'm. against' अभि-या, अभिनिर्-या, प्रति-गम्-वजु: संमुखं या; 'who m.es slowly' मंद-गामी; 'who m. es fast' जंघालः, तरस्वी, जवनः, अतिजव:. -v. t. प-स्था c. (स्थापयाते), प्र-या c. = 8. फ्राल्ग्नचैत्रं, पूर्वचैत्रः. 2 गमनं, यानं, यात्रा, प-स्थानं, प्रगमनं, प्रयाणं, अभिनियाणं ; 'at a distance which is some days' m. 'दिवसक्रमगम्येऽध्वनि (Ka. 258); 'going by hasty (forced) m.es ' अविच्छित्रकै: प्रयाणकैर्वहन् (Ka. 340); ' difficult m. ' दुर्गसंचर:, संक्रम: ; 'm. ing with an army against the enemy ' अभिषेणनं; 'a m.ing army 'प्रचन्नं, चलितं ; 'a hostile m. ' अ-निक्रमः, आसारः. = MARCHES, ह. देशसीमा-पर्यंतः. MARE, s. वहवा, अथा, वामी, तुरगी, वाजिनी-

MARGIN, s. पांत:, धार:-रा, पर्यंत:, तटं, डपांत:, सी-मा, परिसर:, डपकंठ:, कच्छ: —AL, a. पांतस्थ, पां-तवांतन्. —ALLY, adv. पांततः, अनुपांतं.

MARINE, a. सामुद्र (द्री f.), समुद्रीय, समुद्रविषयक, समुद्रक, समुद्र (Sea, q. v.) in comp.; 'm. fight' नीयुद्ध, जलसंगाम: - s. नीयोध:, समुद्रीयसै-निक: 2 युद्धनीसमूह: 3 नाविकप्रकरणं-विषय:.

MARINER, अ. नाविकः, पोतवाहः, समुद्रयायिन्-गामिन् m. MARITAL, a. पति-स्वामि-विषयः

MARITIME, a. समुद्रीव, समुद्र in comp. 2 नाविक (की f.), नाव्य. 3 समुद्रतीरस्थ

MARJORAM, s. समीरण:, महत्रकः, प्रस्थपुष्पः, कणि-ज्जकः, जबीरः, पर्णासः, कठिजरः, कठेरकः

MARK, s. लक्षणं, चिह्नं, अंकः, लिंगं, लांछर्नं, ब्यंजनं; अभिज्ञानं. 2 कलंकः, लक्ष्मन् n., अंकः, बिंदुः; 'm. on the body ' सामुद्रं, लक्षणं; ' whose distinctive m. is boldness' साहसलांछन:; 'freekly m.' ज-इल:, कालक:, पिश्र:, तिलक:; 'an interpreter of bodily m.s' सामादिक: 3 ले(रे) खा, अंक: 4 लक्ष्यं, शर्व्यं, वेध्यं, बाणलक्ष्यं; लक्षं; 'hitting the m. ' लक्ष्यभेद:; 'hit the m. ' लक्ष्यं भिद् 7 P or व्याध 4 P; ' wide of the m. ' अपस्त्त, अपास्ता-विक (की f.). =v. t. अंक 10, चिह्नयति-मुद्रयति (D.), लांछ् 1 P. 2 कलंकयति-मलिनयति (D.), म-लिनी-कल्पी-कृ 8 U. 3 लिख् 6 P, रेखाः लिख् 4 लक्ष् 10, आ-टप- $^{\circ}$; निर्-प्र-सं-अव-ईक्ष् $1~{\bf A}$; अव-धा 3 U; आलोच् 10, विमृज् 6 P; निरूप् 10; 'm. out' परिच्छिद 7 P, सीमां निर्ध 10 or निर्देश 6 P, लक्ष, बाह्यरेखां लिख. -ED, a. चिह्नित, मुद्रित, अंकित, कृत-लक्षण-लांछन्, मुदांकित; 'an arm m. with the scar of the bow-string 'मीर्वीकिणांक: भुजः (S. 1). -MARKSMAN, s. लक्ष्यभदिन्-वेधिन् m., सुसंधानी, जराभ्यासकज्ञलः, धनुविद्-

MARKET, s. विपणि-णी f., आपणः, निषया, पण्यवी-थी, पण्यवीथिका, हदः, पण्य-विकय-ज्ञाला-स्थानं, नि-गमः. 2 क्रयविकयः, विपणः. =v. i. पण् 1 A, ब्यवह 1 P; 'm.-day' हद्दिवसः; 'm.-place' See (s.); 'm.-rate or-price' पण्यमूल्यं, अधेवला-बलं; 'm.-town' मुख्यनगरं, कर्वटः. =ABLE, a. पण्य, पण्याहं, क्रयविकययोग्यः

MARKING-INK, इ. अक्षय्यमसी.

MARL, 8. चिक्कणमृत्तिका.

MARMALADE, 8. मिष्टात्रं, स्वादुफलं.

MARMOREAN, a. पाषाणनिर्मितः

MARMOSET, s. क्षद्रअवंग:-वानर:.

MAROON, a. घनारण, धनरक्त.

MARQUEE, s. पटवास:-मंडप:, उपकार्या, वसग्हंMARROW, s. मेदस् n., मज्जा, वपा, वसा, अस्थि-देहसार:, अस्थिजं, सिग्धा- 2 सार:-रं, गर्भः, मुख्यांजः;
'he has knocked the m. out in no time'
अचिरादेव तेन सर्वस्य सार: निष्कृष्ट:-गृहीत:. = LESS, त.
मज्जा-मेदो-हीन, अ-नि:-सार. = ४, त. मेदस्वन, सारवत, ससार.

MARRY, v. t. वि-उद-वह 1 P, परि-णी 1 P, उप-यम 1 A, प्रति-परि-प्रह् 9 P. 2 (Take for husband) (प्रति) विद् 6 U or लभ् 1 A or अधिगम् 1 P, वृ 5 U, 10 (वरयित), वृ 9 U, पत्या संयुज् pass. 3 (Give in marriage) विवाहं कृ ८., पाणि प्रह् ८., प्र-दा 3 U, पाणिप्रहणं सं-पद ८.; विवाहेन संयुज् 7 U, 10 or संबंध् 9 P. =adv. नूनं, खहु; See किश्वक्रकः -Aes, s. विवाहः, उद्याहः, उपयमः, परिजयः, पाणिवहः-हणं, पाणिपीउनं, दारपरिमहः-आधेगकर्म-कियाः; 'give in m.' विवाहिषिधना दा оर प्रकि-पद् с.; 'm.-contract' वाङ्गिक्षयः; 'm.-price'
कुक्कः-क्कं; 'm.-gifts' यीतकः, औदाह्कं, पारिक्यायं, सुदायः; 'm.-string' (विवाह-)क्रोतुकं, मंकल्लं --Aesable, a. विवाहयोग्य, परिणय, विवाह्यक्रक्क, उद्घाहोषितः --ED, a. उ.ट., परिणीत, उपवत, कृतविवाह, जाते।पयम, निविद्दः 'a m. man'
कीमान्, नुदंवी, सभायः, कृतदारः, सपन्नीकः; 'a m.
woman' समर्नेका, पतिवरनी, सधवा, सुवासिनी; 'brice क्र. 'पुन्भूः, दिधिषुः-चूः; 'one m. before
his elder brother' परिवेन्; 'the sin. of such
marriage.' पारिवयं.

क्रिंडिड, इ. मंगलः, भीमः, अंगारकः, भू-मही-सुतः, लोहि-तः, इधिरः, कुजः, लोहितांगः 2 कुमारः, कार्तिकेयः, गुरुः, स्करः, विकाधरः, षडाननः, महासेनः, अरजन्मा, सेक्सनीः, अग्निभूः, विज्ञाखः, षाण्मातुरः.

MARSH, क. अनुपदेशः, कच्छः, कच्छम्-भूमि f., स-जल-जलाडच-भूमिः = प्र, व. अनूप, आनूप (पी f.), जलाडच, जलपूर्ण, सजल, जलमय (यी f.).

MARSHAL, s. बलाध्यक्षः; संविधान् m., व्यवस्थापकः = v. t. विव्यस् 4 U, वि-रच् 10, व्यूह् 1 U, क्रमण रच् or स्था c. (स्थापयति), संवि-धा 3 U.

MART, ८. कविकयस्थानं, आपणः; See MARKET.

MARTIAL, a. युद्ध-रण-विषयक, सांधापिक-साम्मरिक
(की र्र.) 2 रणयोग्य, समरोचितः 3 रणपिय, समसासक्त, सप्रस्-रण-काम; ' m. music' रणवायं.

MARTINET, 8. तीक्ण-उत्र-दंड:-शासन:.

MARTINGAL, s. तलिका, अधोबंधनं.

MARTYR, s. स्वधमांथँ-स्वमताथँ त्यक्तप्राणः or देहत्या-गी or व्यस्तजीवितः; 'a blessed m.' सुगृहीतनावा &c. =DOM, s. स्वधमोथँ-स्वमतरक्षणाथँ पाण-जीवि-त-त्यागः or पाणोत्सर्गः or देहण्यासः.

MARVEL, s. कीतुकं, आसर्थं, विस्मयहेतुः, चमन्कारः, अहृतं, चित्रं, चित्रः-अहृत-वस्तु n. =v. i. वि-रिम 1 A, साक्षये-सविस्मय-a. मू 1 l', विस्मयेन आकृतीम् or आभम् pass. —LOUS, a. अहृतं, साक्षयें, चित्रं, आस्यें, चित्रं, अस्यें क्रि. —LOUSLY, विस्मयावहं, आस्यें, 'a m. tale' विद्या कथाः 'a m. deed' अहृतं कमें. —LOUSLY, व्योगः अहृतं, चित्रं. —LOUSNESS, s. चित्रता, &c.

MASCULINE, a. पौरुष (थी f.), पुंजातीय, अझीब, पुं-पुरुष-in comp. 2 पुरुषशील-स्वभाव, पुरुषभक्षति; 'm. gender' पुंस, पुंचिगं; 'the word दार is plural and m. (of m. gender)' दारा: पुंभृषि; 'a m. woman' ऋषभी. -LY, adv. पुंचत्, पुरुष-बद्द. =NESS, s. पुंस्त्व, पौरुषं.

MARE, v. t. संविष् 7 P, सं-मृद् 9 P, क्षुद् 7 U, चू-र्णे 10. = s. संपेष:, संचूर्णनं, उदवेष:. MASK, e. कर्णेकः, विकित्ता, क्षाट-एस-मुखे. 2 क्रांक्तः, त्राद्धः-दे, करं, उपाजः, अप-व्ययप्-देकः: 8 क्रांक्तिम् व्यय-वेवाः; 'to throw off the m.' (पूर्व निग्रहात्) निजयनीरथमन् अम्विष्कृ 8 ण कः प्रकारिकः, निग्रहात्) निजयनीरथमन् अम्विष्कृ 8 ण कः प्रकारिकः व हुतः, गुर्व 1 प्रकार क्षान्यस्व (खी र्र.), सर्वाणिकः 2 छप्पविश्चान्, कपटवेदाः See Descuteed. अ गुन, एक, गुक. — ER, s. कपदेशी, कपटलपि करः. MASON, s. लेपकः, लेपकारः, सुधाजीविन् कः, प्रकारकः - ER, s. सुधा-लेप-कर्यः इष्टकारकानं निर्माणः

MASQUERADE, v. i. छत्रवेतां धू 10, विडंब् 10, कपटवेतां परि-धा 3 U. - s. छत्र-कपट-वेत्ताधारणं, छत्रवेत्ताकाडा, विडंबनजीडा. - EB, s. छत्रवेत्ताधारिन् m., कपटवेत्तां.

MASS, s. विंड:, घन:, गंड: 2 राजि:, नि-प्र-चय:, निकर:, समूह:, ओघ:, पुंज:, संघ:, गण:, समाहार:, निवह:; See MULTITUDE; 'in m. es' संघज्ञ:, गणज्ञ:; 'in the m.' साक्रत्येन: —IVE, -Y, a. स्थूल, गुरु, स्थूलाकार, बृहत्, बृहत्-स्थूल-परिमाण, गुरुमार, सभार; पिंडित, पिंडाकार: —IVENESS, s. स्थूलता, गुरुन्व, महत्त्वं, गुरुभार:.

MASSACRE, v. t. (कीयेंग) हन् 2 P, व्या-पट् c., स्द 10, वि-क्सस् 1 P, प्रमंथ् 9 P, निर्देल् c. (दलमित); See KILL. =s. संहार:, विकासनं, धातः, प्रमाथः, निष्दुदंन, प्रमापणं; See KILLING.

Mast, s. क्पकः, क्पदंडः, गुणवृक्षकः.

MASTER, s. प्रमु:, ईश्वर:, ईश्वर:, नाथ:, स्वामिन m., अधिप:, अधिपति:; भर्ता, सेव्य:; See Lord; 'serving two m. s ' बभयवेतन, उभयस्वामिक; 'one's own m. ' स्वतंत्र, स्वाधीन, अपरायत्तः; 'to be m. of 'ex. by (s.) or प्र-म् 1 P, ईश् 2 A (with gen.); 'I am not m. of myself' अपभारिम आत्मन: (Ka. 36), न प्रभवास्यात्मन:; गात्राणाम-नीजोस्मि संवत्तः (S. 2). 2 अधिकारी, अध्यक्षः अधिष्ठाता, अधिकृतः, अवेक्षकः, अधीशः, नायकः, पतिः, मुखरः, अग्रणीः; 'm. of a family 'कल-पति:, कौटुंबिक:, कुटुंबी; 'm. of the horse ' अभा-ध्यक्षः; 'm. of sports' नर्भ-केलि-सचिवः. 3 शिक्षकः, गुरुः, अध्यापकः, आचार्यः, उपाध्यायः. 4 पंडितः, कुक्तलः, पारंगतः, निपुणः, व्युत्पन्नः; 'm.hand ' उत्तम-परम-कर्मकारः; 'm.-workman ' म-ख्यशिल्पी, कर्मकारामणीः; 'm.-piece 'अप्रतिम-नि-रुपमं-कृत्यं, अन्यत्तमं-पर्म-अत्युत्कृष्टं-कर्मं; 'm.stroke ' वैदम्ध्य-चात्र्यं-कर्म, अत्युत्तमिया. =v. t. अभ्यंतरीक 8 U, पार गम 1 P; who has m. ed all'sciences ' सकलशासपारंगत:. 2 क्योंका दम् c. (दमयति), परा-अभि-भू 1 P, जि 1 P. =1x, दः अवप-म, अन्नतिम, अत्युत्तम, अहितीय, अत्युत्कृष्ट, परमः अतुत्कृ अतिक शल-निपुण. =adv. अत्युरकृष्टं, पर्मनिपुणकृषा.

-8HIP, इ. प्रभुत्वं, स्वामित्वं, भाषिपत्वं, ऐवर्यं, प्राधात्वं, &c. - प्र. इ. प्रभुत्वं, ऐवर्यं, आधिवत्वं, अधिकारः, अधिहानृत्वं, स्वान्यं, 2 उत्कवः, भेष्ठता, आधिक्यं, प्राधात्वं, मुख्यता, परम-उत्तम-भेष्ठ-परं. 3 प्रावीण्यं, आतिनैपुण्यं, वरमको क्रकं-पाटवं, पारंगतता, प्रतिष्ठा; 'you have attained great m. over all sciences of arms' गतीसि सर्वोद्देशपुष्वियासु परां प्रतिष्ठां (Ka. 77); 'to have m. over' अभि-मू, प्र-भू, देश, वक्षीकः; See above.

MASTICATE, v. t. चर्च 1 P, 10, संदंज् 1 P. -- ION, s. चर्चण, दंज्ञनं, दंज्ञैं। ५६पेषणं. -- ORY, a. चर्चणीचित. -- s. चर्च्यं.

MAT, ८ कटः, किलिंजं, आस्तर्णं, पादपाज्ञीः 🗝ः ८ कटैः आस्तृ ५ U. 2 संग्रंथ् १ P, संक्षिष् ८., जटिलीकृ 8 U; 'm. ed hair 'जटा, सटा, जूटकं, जटा-सटा-जूटः; 'having m. ed hair ' जटिल, जटिन्.

Матон, в. सम:, समान:, तल्य:, समान-तल्य-बल:, तुल्यशक्ति:-पराक्रम:, प्रतिद्वंदिन् m.; 'let us (two) make a m. 'आवां प्रतिद्वंद्विनी भवाव. 2 (One of a pair) यम:, यमक:-ल:, यमक:, समान-सम-कक्षः 3 विवाहः, विवाह-प्रेम-संबंधः-घटना-योगः; bringing together a m. of equal merits' समानयंस्तल्यगुणं वधवरं (S. 5). 4 युद्धं; 'a m. of cocks &c. ' प्राणियतं, समाह्रय:: 'boxing m.' महक्रीडा-यहं, मुष्टीमष्टि यहं. 5 अग्रिज्ञलाकाः; 'to be a m. for 'ex. by अल with dat.; दैत्योग्यो हरिरलं (S. K.): 'one wrestler is a m. for another' अलं महो महाय, प्रभवति महो। महाय; 'to be more than a m. for ' अतीत्य-अतिकस्य-वृत 1 A or स्था 1 P; अतीत्य इतिहो हरीं भ वर्तते वाजिन: (8.1); or by अधिक-a. or अतिरिच्-विशिष्-pass., with abl.; सेमार्जतेभ्योधिका बुद्धि: (Mu. 1). = v. t. तुल् 10 (तलयति), तल्यी-समी-कृ 8 U, उप-प्रति-मा 3 A; तल्यतया घट c. (घटयति) or समा-नी 1 P or सं-युज् 7 U, 10. 2 समं वृज्ञ c., प्रतिरूपं-उपमां-निर्दिश् 6 P; oft. ex. by तुल्य, सम (Equal, q. v.); 'it was a well-m. ed fight' तुल्यप्रतिदंदि व भूव (R. vii. 37); 'palaces can m. you' पासादास्त्वां तुरुयितुमल (Me. 65); 'he will m. you in strongth 'बलविषये स त्वया तुलां समा-रोक्यति. 8 तुल्यबल-समं युज् or पुरस्कृ, प्रतिवृध् c. 4 विवाहार्थ प्रति-वह c. or प्र-दा 3 U, 1 P, परि-णी क., बद्रह c. 5 सं-,युज्, समा-धा 8 U, अ-नुस्य-तं. क. =v. i. पूज् pass., दय-मा pass., तुल्य-अनक्ष- a. भू: सर्जी-अनुगुणी-भू, संवत् 1 P. 2 संगम् 1 A, संमिल् 6 P, सं-इ 2 P, संगमनवज् 1 P, संस्त्र pass. 8 विकादार्थ दा-pass. -ED, α. हुत्यवतः सुनि, समविज्ञानः उपनित, &c. 2 विवा-हिता कृतविवाहः कृतोययमः = EBBB, a. अतुल, मि-

रुपम, अनुपम, अदितीय, अत्रतिरूप, अप्रतिम, अनुपम्बः, अतुष्म, अतुष्म, अतुष्म, अतुष्म, अतुष्म, अतुष्म, अतुष्म, अतुष्म, अप्रतिरूपं . = LESSNESS, s. अनुपमती, &c.

MATE, s. सहाय:, सहब्बर:, मिन, संगिन, m., सिन m.

MATE, s. सहाय:, सहचर:, मिने, संगिन् क., सांबे क. 2 भर्ता, एवामी, पांत:; (female) सहचरी, सांबी, पत्नी, वंधू:, भायो, प्रिया, दिवता; See Wife; 'an elephant's m. 'वन्ता, करिणी, हस्तिनी 3 सहावः, सहकारी.

MATERIAL &., See under MATTER.

MATERNAL, «. मानृक (की f.), मानृसंबंधिष्यः नातृin comp.; 'm. uncle' मानुकः (-कानी f.); 'm. affection' अवत्यत्नेहः, पुत्रश्रीति f., बात्सक्यं; 'm. duty' मानुधमः

MATHEMATICS, १. गणितं, गणित सार्थः विया, संस्थाः परिमाणविद्या, गणनाविद्या. — MATHEMATIC, -AL, ७. गणितविषयक, गणितसंबंधिकः 2 गणितसंबाहानुस्यः — ALLY, adv. गणितानुसरिणः — IAN, १. गणितवि-यात्रः, गणितशास्त्रः -विद्रः, गणितेत्रः

MATIN, a. पात:कालीन, पात:कालिक (की र्र.), भरे-तन (नी र्र.), पातर in comp. = 8. (M. 8) पातर पा-सना: पात:कृत्यं-कमें

MATRICE, ८. गर्भादायः, जरायुः. 2 मुद्राक्षरसंस्कारः MATRICIDE, ८. मानृहत्या-वधः-घातः. 2 मानृषातिर-मानृहन् m., मानृष्यः, मानृषातकः.

MATRICULATE, v. t. संस्कारपूर्व विवालयं पविष् ए. = s. वियालयपविष्टः

MATRIMONY, अ विवाह:, परिणयः, उदेषमः, उद्वाहः; See MARRIAGE. -IAL, a. वैवाहिकः-औद्वाहिक (की f.); 'm. alliance' विवाहसर्वेधः. -IALLY, adv. विवाहविध्यनुरूपं.

MATRON, s. पुरंत्री, आर्या, त्रीढा, गृहिणी, गेहिनी; पु-त्रिणी, सुतिनी, कुटुंबिनी, पुत्रवती. -LY, a. पुरंश्रीयोग्य, गृहिणीसद्द्या (ज्ञी f.); धीर, गंभीर, प्रौ ε , आर्य, विनीत. MATTER, s. द्रव्यं, वस्तु n., स्थल-धन-द्रव्यं-वस्तु, भी-तिकवस्तु, साकारब्रब्यं, सुर्ति f. 2 साधनं, प्रकृति f., डे-वकरणं, कारणं, उपादानं. 3 द्रव्यं, वस्तु, पदार्थः; अर्थः, विषय:, प्रकरणं, पदं, आस्पदं, प्रस्ताव:, प्रसंग:. 4 प्रयो-जनं, हेत:, कारणं, कार्यं, व्यापार:, अर्थः: 5 सार:, त-+वं, अर्थ:, गुरुत्वं, गौरवं, महत्त्वं, प्रभाव:. 6 पूर्य, दूष्यं, क्षतके, प्यरक्त-शांणितं; 'm. in hand ' प्रकृतं, प्रस्तु-तं ; 'm. of dispute' विवादवस्तु-विषय:-भास्पदं &c.; 'it is of no m.' यहिंकचित्करमेतन, निरर्थकं, सक्ष्मविचारस्याविषयः; 'an important m.' गुवैर्थः; 'of no m.' निरथेक, नि:सार, अगह; 'what is the m. with her ' कि तस्या बूचं, कस्तस्या बूचांत:. =v. i. Ex. by अर्थ:, or by कि, कार्य with instr.; 'what m. s it to me' कि मम तेन कार्य, कीर्थ: &c.; 'it m. s very little', 'it m. s not' हरद-र्थमेतत्, नार्व गेरीयानर्थः. 2 प्यपूर्ण-वः भू 1 P, प्य

डत्पइ с. = У, а. प्यपूर्ण-युक्त-गर्भ, सप्य. = Мате-RIAL, a. भूतात्मक, भौतिक (की f.), भूतमय (थी. f), आधि-पांच-मौतिक, मूर्त, द्रव्यमय, प्राकृतिक (की f.), धन, स्थल, जंड. 2 अपारमार्थिक (की f.), अनात्मीय. 3 सारवत्, ससार, वास्तविक (की f.). 4 गुरु, महत्, परमार्थ, गुर्वर्थ, आवश्यक (की f.), मुख्य, प्रधान, वि-शिष्ट; See Principal; 'm. world' भूतसाह f., स्थूलं जगत्; 'm. body' स्थल-जड-देह:, भौतिकाप-ड:; 'm. cause ' प्रकृति:, उपादानं, उपादानकारणं; 'proximity being not m.' सिश्रधानस्य अकिचि-त्करत्वात् (S. B. 141). = s. साधनं, उपकरणं, इब्यं, कारणं, उपादानं, प्रकृतिः, पदार्थः, साधनवस्तः ' all m .s' सामग्री, सज्जा, संभार:, द्रव्य-उपकरण-सामग्री-सं-भारः: 'writing m.s' लिपिसज्जा, लेखनसाधनानि; ' the m. of cloth ' वसयोनि:-पक्ति:. = ISM, s. हो-कायतं, अनात्मवादः, चार्वाकमतं. =IST, १. लोकायति-कः, अनात्मवादिन् m.; विषयी. -ITY, s. भौतिकत्वं. म्रातिमत्त्वं, &c. -LY, adv. अर्थतः, वस्तृतः, तत्त्वतः, परमार्थतः, सारतः, प्रकृतितः, प्रकृत्यैवः

MATTOCK, s. खनित्रं, टंक:, पाषाणदारण:.

MATTRESS, s. (मृदु-) आ-सं-हतरः, ज्ञयनीयं, आस्तरणं, तृलिकाः

MATURE, a. पक्क, मु-परि-पक्क, परिणत, पक्कतामापत्र, पाकोन्मुख (खी f.), फलोन्मुख. 2 संपन्न, सं-पार-पूर्ण, भौढ, सिद्धः, 'm. deliberation' सुविचारः, प्रसमीक्ष्य-सुविमृश्य-विचारः, सुसमीक्षा, सुविमर्श्वः. =v. t. परिपा-कं नी 1 P, परि-णम् c. (णमयति), पक्ततां-पाकं-उत्पद् с., पष्ट.; सं-पट्ट., साध्ट., सिद्धांकु 8 U, कठोरीकु; कलाकलापालोचनकठोरमतिभि: (Ka. 7) 'whose mind was m. ed by studying &c., -v. i. पच् pass., परिणम् 1 P. पार्क-परिणामं-इ or या 2 P or गम 1 P; कठोरा-प्रीटी-म 1 P; परिणतभक्तस्य कवेर्वाणीं (U.7) 'of m. ed intellect '.- ATE, v. t. पच c., परि-णम् c. - v. i. पच् pass., पक्षीम, प्यपूर्ण-व. मु. =ATION, s. पाक:, वि-पारि°-,पारिणाति f., पारिणामः. 2 सप्यत्वं, प्यस्तावः. -ATIVE, a. पात्रल, पाचन, पचिष्ण, प्यजनन (नी f.). -ITY, -NESS, s. पाक:, वि-पार-, परिणाम:, विपक्क-ता, परिणति f., शीढ-पक्ष-दशा, पक्ष-परिणत-अवस्था, पक्तभावः, कठोरता, प्रीहता, सिद्धि f., संपूर्णता. =LY, adv. सपरिणामं, सपाकं. 2 मसमीक्ष्य, सुविमृत्य, सुविचा-र्य, सम्यगवधार्य. = MATURESCENT, a आपक, परि-णामो मुख.

MATUTINAL, MATUTINE, a. प्रात:कालिक-प्रामातिक (की f.), प्रमेतन (नी f.), डषस्य, प्रानम् in comp. MAUDLIN, a. आ रच, मचप्राय-कल्प.

MAUGRE, adv. See 'In spite of' under SPITE.

MAUL, s. स्थूलमुद्रर:, घम:. = v. t. मुद्ररेण-लगुडेन
म-इ 1 P or तह 10. 2 वि-रूप 10, विक् 8 U.

MAUSOLEUM, s. चैत्यं, समाधि:.

MAW, 8. उद्दं, जठर:-एं.

MAWKISH, a. अरस, नीरस, निःसत्त्वः, बीभत्स, जुगु- प्सावहः.

MAXILLAR,-Y, a. हत्संबंधिन, हनु in comp.

MAXIM, इ. सूत्रं, उक्ति f., वचनं, वाक्यं, विधिः, तस्त्रं, नियमः, आ-नि-देशः, चोदना, कल्पः, सिद्धांतः, ' moral m.' नीतिवाक्यं, सदुपदेशवचनं.

Махімим, в. उत्तम-परम-संख्या.

MAY, s. Gen. ex. by Potential of verbs. 2 (Showing wish or blessing) ex. by Benedictive or Imperative; 'm. god Siva protect you' पातृ देव: शिवो व:; 'm. I be satisfied' कृदाथी भ्यासं 3 (Liberty) gen. ex. by Pot.; See Liberty. 4 (Contingency) by Pot., with or without कदाचित. -s. वैशासज्येष्टं.

MAYOB, s. नगराध्यक्ष:, पुरामणी: - MAYORALTY, s. पुराध्यक्षता, नगराधिकार:.

MAZE, s. गहनं, कुटिलमार्गः, मुगहनस्थानं, दुर्निर्गमं स्थानं 2 वकता, गहनता, कौटिल्यं, वैषम्यं. - ४, a. गहन, दुर्निर्गम, कुटिल, जिक्का, आतिवका.

MEAD, s. मधु, मधुपानीयं. 2 Meadow, q. v.

MEADOW, s. क्षेत्रं, गोप्तचारः, केदारः 2 स्थली, बनस्थली, ज्ञाहलं, यवसस्थानं; 'm. grass' यवसं. = Υ, α. ज्ञाहलं, यवसीयः

MEAGRE, a. क्षाम, कृता, क्षीण; See LEAN. 2 असार, विरस, नीरस, फल्गु, (style); बच्यं, रूक्ष (soil). 3 अपूर्ण, स्वल्प, तन्, स्तोक. -LY, adv. कादयेन, स्वल्यं; 'm. attended' तन्परिवार. -NESS, s. कृत्याता, क्षीणता, क्षामता, रूक्षता, तनुता, स्वल्पता, &c.

MEAL, s. स्तू (m. pl.), क्षोद:, चूर्ण, विष्टं. 2 भोजनं, अशारं, आहारं, आहारविधि:; 'took his m. s' आहारविधिमकरोत, भोजनं निवेतयामास, श्वरीरिस्थित सम्पाद्यत्; 'good m.' सुभोजनं; 'morning m.' प्रात्याशः. = ४, a. सचूर्ण, क्षोदमय (बी f.). 2 कीमल, मस्य, मृद्र, चूर्णसद्श (श्वी f.); 'm.-mouthed' मृदुभाषिन, कोमलवाच्.

МЕАN, а. मध्य, मध्यपिमाण-प्रमाण, मध्यम. 2 मध्य, मध्यम. मध्यस्थत, व्यवहित, मध्यव्यत्तिन, अंतर्गत; 'in the m.-time' अत्रांतरे. 3 नी-च, अप-ति-कृष्ट,अधम, जघन्य, कदये, कृत्सित, नि-,हीन, अनाये, खल, दुष्ट, विवर्ण, पामर, प्राकृत, अपसद, क्षुत्रकः, पाप्य, अवम, अवय, गद्दी, लघु, कृपूय, खेट in comp, अणक, रेफः; तृष्टक, क्षुद्र, कृपण, दीन, (mind &c.); (in birth) हीन-नीच-जाति, अंत्यजातीय, अकुलान, कृ от का in comp., 'm.-spirited' लघुचेतस्, क्षुत्रमानस, कृपणबुद्धि, कापुरुष, अधमवृत्ति. = v. t. उ-हिंग् 6 P, इब् 6 P, अभिप्र-इ 2 P; oft. ex. by desid. forms, or by काम or मनस् in

comp. with inf. : 'now what do you m. to do' अथ भवान किं कर्तमनाः or किं चि-कीर्षात ; See INTEND. 2 गम c. (गमयात). बध c., यत c., अभि-धा 3 U, सूच् 10, निर्दिश; gen. ex. by sq 1 A with loc., or by loc. simply; by अर्थ, पर. बाचिन in comp.; ज्योति:-जन्दस्तेजिस वर्तते (S. B. 146); अत्र अपिवृतिजन्द: पजार्थ:-पूजापर:-पूजावाची &c.; ' a speech m. ing censure' निंदापरं वचः: ' what is meant by telling a lie ' असस्यमिति यहच्यते तेन कि गम्यते, or असत्यभाषणस्य कोर्थः; 'what can all this m.' कः प्रकारः किमेतत (Mal. 5), किन एतत्स्यात (Mal. 1).= s. मध्यमपरिमाणं, मध्यता, मध्यं, समप्र-मार्ग, समयक्षः 2 अंतरं, अभ्यंतरं, मध्यावाधः, अंतराह्नं, 3 परिमितता, अनितिकम:. 4 (Means) साधनं, उप-करणं, उपाय:, करणं, द्वारं, योग:, गति f., साहाय्यं, सामग्री, कारणं, हेतु:; oft. ex. by instr. 4 आय:, विभवः; इन्यं, धनं, सामर्थ्यं, ज्ञाक्ति f., गम: ; 'don't live beyond your m.' आ-यमर्यादां मातिकाम, यथाविभवं-यथाज्ञक्ति &c. व्ययं क्रह; 'having moderate m.' नातिधन, अ-ल्पाविभव; 'by all m.' सर्वथा, सर्वप्रकारेण, अ-बर्यं, नूनं, खलु, अवस्यमेव; ' by no m. ' न सर्वथा, न कथंचन, न कथंचित; 'by any m. 'येनकेन प्रका-रेण, यथा कथंचित, कथमपि, कथंचन, कथंचित. कथं कथमपि; 'm. of subsistence' जीवनसाधनं-उपाय:-हेत:: उपजीविका. = ING, s. अभिप्राय:, उहे-शः, आश्रयः, अर्थः, तात्यर्यं, भावः, आकृतं, इंगितं, आकांक्षा. 2 विवक्षा, विवक्षितं, अर्थ:; 'the m. of a word ' पदार्थ:; ' literal m. ' अवयवार्थ:, पदार्थ:, श्चान्दार्थ:; 'hidden m.' मर्भन् n., गृढार्थ:; ' what is the m. of this laughter ' किनिमित्तीयं हास:. -a. अर्थवत्, सार्थ, पूर्णार्थ, चरितार्थ, साकृत; ' casting at me a m. look ' साकृत' मां निर्वर्ण. =INGLESS, a. निर्थंक, अनर्थंक, निष्कारण. अनि-मित्त - INGLY, adv. साथ, साकतं, सेंगितं. - LY, adv. कपणवत, अधमवत, दीनं, &c.; सावज्ञं, सावमानं, लाध-वेन; 'm. born ' हीनजाति, अधमवर्ण; 'm. attired ' कूपण-अनार्य-वेष. = NESS, s. नीचता, अध-मता, कदर्यता, कत्सितता, &c.; 'm. of birth' अकुलीनता, अपकृष्टं जन्मः

MEANDER, v. i. वक्षं-कृष्टिलं-जिद्धां-गम् or स्यू 1 P or या 2 P; See Wind. – v. t. कृष्टिलीकृ 8 U. – s. वक्षता, जिद्धाता, कौष्टिल्यं, वक्ष-जिद्धा-कृष्टिल-गिति f., संपगति: – ING, α. वक्ष, कृष्टिलं-जिद्धा-सर्प-गिति, वि-सर्पिन्, विषमगिति.

MEASURE, v. t. मा 3 A, 2 P, प्र-पिर-°; तुल् 10, मानं निरूप् 10 or जा 9 U. 2 गण् 10. 3 विभज् 1 U, पिर-कृष् c.; See Divide. 3 संघ् 1 A, 10, अतिक्रम् 1 U, 4 P, अति इ 2 P. -v. i. Ex. by: प-परि-माण, मात्र, मित, परिमित in comp. - .. मानं, प-परि-माणं, (fig. also); 'm. ing rod " मानदंड: ; 'm. of capacity ' प्रतीमानं, प्रस्थ: 2: वि-.भागः, अंशः, 3 प्रमाणं, पर्यतः, मात्रा, मर्योहाः, सीमा: 'in some m.' ईषतु, किंचितु, अल्पमार्च; 'beyond m. ' अतिमात्रं, नितातं, अतीव, भूशं, 4 उपाय:, प्रयोगः, साधनं, यक्ति रि. प्रवृत्ति रि. क्रिया, उपचारः 'take m. s' ट्यायं प्रयुत्र 7 A, 10 or आभि 1 U or अवलंब 1 A, कार्ये भवत 1 A; 'mild m.' सामन ग., सामोपाय:. 5 छंदस ग., वर्च. 6 ताल:, लय:; 'the steps are in m. 'पादग्यासी लयमन-गत: (M. 2); 'the m. of a vowel' माभा; 'in musical m. 'स्वरबद्ध-a. 7 अपवर्त:: 'having a common m. ' सापवर्त. -ED, a. मित, परिभितः नियतः निबद्धः See LIMITED. 2 सम. समान, धीर. - ER, अ. मापक:, माननि सपक:. -LESS, a. अमित, अपरिमाण. - MENT, s. मापन, मानं, प्र-परि-माणं, प्र-परि-मिति f.; 'rough m.' स्थलमानं; 'accurate m.' स्थममानं.

Meat, s. आभिषं; मासं, मांसाहारः; 'butcher's m.' सीं(शी)नं. 2 अन्न, भोजनं, आहारः; खादाः; 'seller of m. ' मांसिकः, सीं(शी)निकः, वैतंसिकः, कौटिकः.

MECHANIC, &c. See under MACHINE.

MEDAL, s. मुद्रा, कीर्तिमुद्रा, प्रतिष्ठामुद्रा. -LIST, s. मु-द्राज्ञासकाः 2 लब्धकीर्तिमुद्रः

MEDDLE, v. i. अञ्चानित् कृ वापारं कृ 8 U, (अग्यत्यापारे बु) त्याः 6 A, परकार्याणि निरूप् 10 or षर्षे 6P,
10, पराधिकार चर्षे कृ, पराधिकार पवि ब् 6 P. 2 व्याय, त्याः त-a. भू. – EB, s. पराधिकार चर्षेकः, परकार्येनिरूपकः-त्र्यापारं, अन्यत्र्यापार चर्षेकः. – ING, – 80 ME,
a. पराधिकार निरूपक, परकार्य चर्षाज्ञीलः, better by
(v.). – s., – 80 MENESS, s. परकार्य चर्षे, पराधिकारनिरूपणं-प्रवेशः, अन्यापार्षे त्यापारः, अन्याधिकार चर्षे।
नियोगः-निरूपणं-

MEDIAL, a. 414; See Intermediate.

МЕДІАТЕ, v. i. माध्यस्थ्यं कु 8 U, मध्यस्थः भू 1 P, मध्ये वृत् 1 A от ग्रं 1 P, मध्यस्थेन सं-धा 3 U. -α. व्यवहित, मध्यश्तिन, सध्यस्थ, मध्यस्थित, अंतर्गतः. -10N, s. माध्यस्थ्यं, मध्यस्थता. -1x, adv. माध्यस्थ्यंन, अव्यद्वरिण-द्वारा. -0B, s. मध्यस्थः, मध्यस्थः

MEDICABLE, a. चिकित्स्य, डपकम्य, साध्य, डपचा-रसाध्यः

MEDICAL, a. वैय (यी f.), भौषधीय, वैयक-आवु-वेद-संबंधिन, वैयकाविषय; 'm. science ' भायुर्वेद:, वैयज्ञाका; 'm. treatment' वैय-भेषज-स्पनार:, भौवध-भवज-प्रयोगः; 'm. man 'वैषः,'भिषक्, विकि-स्तकः. =Ex, adv. वैषशास्त्रक्रपं-

MEDICAMENT, s. Medicine, q. v.

MEDICASTER, 8. कप्रदेप:, कृटविकित्सकः.

Manacare, v. t. औषपै: मिश्र 10 or संसक् 6 P, सीवधरावान्दा 3 U or सक्तम् o. 2 भोषभंदा; See Over. - Ton, s. औषभीवहत्स्वसंसर्गः-मिश्रवं-

Medicine, s. औषकं, भेषजं, अमदः, भेषजं, जासः; 'administering of m.' औषकोपचारः, औपकेप-कम, भेषजपथे।गः, विकित्सा, कक्पितिकेचा, उपक्रवः, कपचारः, कपचर्याः, विविक्तयाः-कपचारः-उपक्रमः- 2 (Science) आयुर्वेदः, वैवकं, वैवक्षाः- क्ष्याः, क्ष्यः, क्ष्याः, क्ष्यः, क्

MEDIEVAL, a. मध्यमकालीन.

Мериосев, а. सामान्य, मध्यम, साधारण (णी f.), बध्यम-बासान्य-गुण-भाव. - я. सासान्यगुण: नरः. - Мериоскитк, я. सामान्याः, मध्यमाः (рl.). 2 सध्यमकः, सामान्यता, सध्यम-सामान्य-भावः-दशाः

MEDITATE, v. धै 1 P, चित् 10, मू c., वि-मृश् 6 P, मलसा विचरं c. or इत् c. or वि-मृश् 6 P, मलसा विचरं c. or इत् c. or वि-मृश् c., समा-धा 3 U, वितर्क 10. 2 परि-सं-कृष् c., चित्, कुण् 7 U, 10, मंच् 10 A; See INTEND. —ION, v. ध्यानं, चिता, विमग्नेः, भावनं-ना, कल्पनं; (deep) अंतध्यानं, समाधिः, आस्मेकान्नता, प्रणिधानं, नसंख्यानं (हरः प्रसंख्यानपरो वस्व K. III. 40); 'religious m.' योगः, समाधिः, समाधियोगः, &c.; 'deeply absorbed in m.' ध्यानपर-मग्न-निष्ठ, समाधिस्थः —IVE, u. चिता-ध्यान-पर, चिता-ध्यान-शील, समाधिस्थः समाहित, सचितः; 'by means of m. power' समाधियोगन, मणिधानकरून-योगात्, प्रणिधानकः.

Mediterranean, a. भूमध्यस्थ, धूर्वष्टित, मध्यदेशी-य, मध्यदेशस्थ-

Medicum, क. साधन, हार, हार् त., कारण, निमित्तं, है-सु:, करण, अंगे, योग:, माग:; 'through the m. of my friend ' मन्मिनदारेण-दारा; 'through the m. of क्षर ' आकाश्चमार्गेण. 2 मध्यमता, सामान्य-मध्य-पक्षः

随EDLEE, व. संसरः, सित्रवातः, प्र-सं-कीर्णके, इश्यसं-कुकं, वानाइष्यसंभित्रणं-समूहः = a. सं-प्र-कीर्ण, संकुल, लिथितः, संकरीकृतः

MEDULAM,-४, क. जन्जासंबंधिम्: मेदीमय (यौ f.). Mans, s. पारितोषिक, मतिकलं.

Meen, a. विनीत, सविनय, नम-बील-इति, अनुवत, असर्व, विरहंकार, बीम्ब; See Humble. 2 दीनः कृतण. -Ly, adv. सविनयं, नमत्या, अनुवतं, नमचे-तसा. 2 दीनवद्, कृपणं. -NESS, s. विवयः, तीम्बतां, अमोब्रून्यं, नमत्त्रीहता, दैन्यं, कार्यण्यं.

Mary, a. A संन्द् 2 P, संगद 1 A, आ-समा-बद् क,

diam 6 P. ani-sul-ne 1 Proft. ex. by en 1 P, नयसपर्थ-विश्वषं &c. या 2 P or गस्, प्रति-सं-अभि-मर्ख या or गम or पाय 5 P, अभि-सं-मुक्कीम 1 P; 'I met a little cottage girl' उटजनिया-सिनी का चिद्रालिका मम नयनविषयं याता or मया दृष्टा; 'they two met each other' परस्पराधिमखं पाती. 2 (With) आ-सद ा., अधि-मह, प्राप्त, लभ 1 A. My-qi-r-ny; See Find, Get; 'm. with calamities' संपाप्नवीत आपदः; 'm.s with death ' मृत्यमायति, विभनं याति, मरणनामीति, वि-नादां गच्छति &co.; 'not easy to m. with ' इर्फभ, दुष्त्राप, दुरासद, &c.; ' go out to m. ' त्रत्युद्-वा-मञ्च-गम्-इः ' to rise to m.' प्रत्यत्था 1 P, अभ्यत्थाः =0. i. संमिल, सम-इ, सन्ति-पत् 1 P, एकीमू, एकप भिन् See Assemble. 2 (In battle) संयुध् 4 A. यहार्श्व मिल, यह आरंभ 1 A, रने अभि-मुज् pass.; 'the waters m. 'आप: संप्रवंत, संगच्छते, संभियंते. = a. उक्त, डिचत, योग्य, उपपन्न; See Pro-PER. =LY, adv. बोग्यं, उपपन्नं. = NESS, 8. ओवित्यं. यक्तता. -ING, s. समागम:, संगति f., संग:, संगम:, संमिलनं, संयोगः 2 सभा, समाजः, मेला, मेलकः, सदस् $f. \ n.,$ संसद् f., परिषद् f., लोक-जन-समृहः-संदः-स-मदाय:: गोष्टा, आस्थानं-नी (m.-house); 'member of a m. ' सन्यः, सदस्यः, सभासदः 3 संभेदः, व्यक्तिकरः, संगः-गमः

MEGRIM, ह. शिरोनेदमा, अर्थावेगदकं 2 Humour, q.v. MELANCHOLY, a. विषण्ण, सविधाद, अवसन, जिन्न, उद्दिम, दुभेनस, विमनस्, दीनमनस्क, चितास्रील, चितानुकल; See DEJECTED. 2 सदा-नित्य-विषण्ण, खेददृत्ति, विषादस्रील. 3 विषादास्मक, जेद-त्तोक-गर्भ; 'to be m.' अव-वि-सद् 1 P, म्लै 1 P, जिद्द pass. - s. विषादः, अवसादः, खेदः, वेदेगः, म्लानि न., निर्वेदः, दै-त्रं, चित्तोद्देगः, वैमनस्पं, विषादत्ति न. = IC, a. सदा-विषादिम. = ILY, adv. सविषादं, सोद्देगं, &c.

MELEB, s. रवसंकुलं, संकुलसंगामः.

MELIORATE, v. See IMPROVE.

MELLIFEROUS, व. मधुप्रद, मधुदायिम्-

MELLIFLUOUS, MELLIFLUENT, a. नधुर, मधुमय (बी र्र.), मधुस्यदिष्-लाविन. 2 मधुराधर, मधुरवाष्ट्र. =LY, adv. मधुर. =NEBS, s. माधुष्व, मधुमवाष्ट्र:-लावः.

MELLOW, a. पक्त, परिणत, पाकस्युः. 2 मृतु, कीमल. दिनग्थ, सुखराश्ची; 'm. to the ear' नंजुल, मंजुन्स्यन, नधुर-कोमल-शन्दः =v. i. पच् pass., पक्षदशो या 2 P or पाप 5 P, मृत्यू 1 P. =v. t. पच् 1 P or c., मृत्यू 8 U; See MATURE. =NESS, s. पक्षता, परिपाकः, पक्षदशां, कीमलता, मादेवं.

MELODY, e. सुस्वर:, स्वरमाहुर्थ, जकता, नापुर्य, सुधान्य-ता, भोनाभिरानता, सुजभवता, स्वरासूद्रव्यं, तालेक्यं, ' प्रof song' वीतराम: •••ेर्सिककारण्ड, स. नंपुर, हंज- श्रव, संभाव्य, असिमनीहर, सुरुषर, सुरुवन, मंजुल, काल, श्रोत्राभिशाम, जुलि-भोत-सुखा, मॅर्जु-कल-स्वम, मधुरेश्वर, मधुराक्षर. = LY, adv. मधुरे, कलं, सुर्वरेण. = ME88, s. माधुर्य, कलता, &c.

MELON, s. स्फ्रीटफलं, तरेबुजं, कालिंगे, सेंटु:.

MELI, e. i. वि-ली 9 P, 4 A, वि-, दु 1 P (fig. also), नल् 1 P, क्षर् 1 P, हवी-आर्डी-मू 1 P. 2 दयार्डीम्, करुणया दु; 'his whole soul m. s with
benevolence' अस्य सर्वात्मिम परहित्तवृद्धिर्मियकेव,
परोपकारपरवद्धाः -v. t. वि-ली c., वि-, दु c., गल् c.
2 द्यार्डीक् 8 U, करुणार्डीक, वत्सक्यित (D.); 'to
be m. ed' आर्डीम्, आर्डे-a. मू, दु, अभि-स्यंद् 1 A;
'his heart was m. ed with affection' तस्य
हदयं स्नेहार्डीमूर्त, स्नेहेनाभ्यष्यंदतः -EB, 8. द्रावकः,
विलयनकृत् m. -ING, 8. दृषः, इवणं, विलयनं, गलनं,
अरणं. 2 द्रावणं, विलयनं.

МЕМВЕВ, s. अंगं, अवयव:, गात्रं, प्रतीक:, अपघन:; 'Veda with all its m. s' साग: वेद:. 2 (Of a discourse &c.) अंगं, प्रकरणं, खंड:-डं, देश:, पिर-च्छेद:, विभाग:, अंदा:; 'm. by m.' अवयवश:, भागदा:; 'becoming a m.' अंगभूत. 3 (Of an assembly &c.) सम्य:, सभासद्, सदस्य:, पारिषय:; समाज्येतर:, सामाजिक:; 'm. of an association' गणान्येतर:. 4 (Of a family) कुलावयवः, कुट्टे-विन् m.; 'm. of a compound' पदं. — ED, «. अंगिन, अवयविन्, अंग in comp. — SHIP, s. सम्यपदं. МЕМВИАМЕ, s. त्वच् f., तनुत्वक्, आवरणत्वक्, चमेन् n. — OUS, a. तनुत्वगादृत.

n. = OUB, a. तनुत्वगाकृत. Memento, s. रूमरण, स्मारकं.

M.EMOIR, s. वृत्तं, चरित्रं, वृत्तांतः, इतिहासः; चरित्र-रचना-लिखनं

MEMORY, s. स्मृति f., स्मरणकािक्त f., धारणा, स्मरणं, संस्मृति:, संस्मृशंगः 2 स्मृतिकालः, स्मृतिकालः; ' 10tentive m. ' मेथा, धारणा, धारणावती धी:; ' having retentive m. ' मेधाविन्, धारणावत्; ' commit to m.. ' कंद्रस्थ-व. क्र 8 U, हदये-मनिस-चि-त्त-क, अभ्यस् 4 U; 'committed to m. 'कंटस्थ, हरपरथ: 'store in m. 'हरपं नि-उप-धा 3 U or क्र, अवध्य 10; 'to remain only in m.' हम्ति-विषवतां-स्यातिपर्थ-स्मर्तेव्यक्षेषं-कथाव शेषं-गम् 1 P or प्राप 5 P; 'loss of m. ' स्मृतिलीप:; 'time beyond m. 'अस्मातेकाल:; 'within m. 'स्माते काले. =ABLE, a. स्मर्तव्य, स्मरणार्हः प्र-वि-स्यात, प्रशिक्त, सुविकात. =MEMORANDUM, 8. स्व (प्रशेष:-पर्व. स्थाहक एवं. - MEMORIAL, अ. स्थरणविद्वं, स्मारकं, स्मारकं कृत्य, स्मारकविषयः 2 अवेदनपर्त्र, अभ्वयं बालेखः, किसति री., विज्ञायनायमं. - व. हमारका, अनुवीधक, स्मृतिकर (री f.). - IST, s. प्रार्थकः, अ-थिन m., प्रार्थियत m., विज्ञतिकृत m. -IEE, v. t.

MEND, v. t. नवीक 8 U, सं-धां 3 U, संमा-नित्तसंगा-धा, डख् 1 P, (जीक) सं-धां या साध् ए. 2 चुक् ए., प्रतिकः, प्रमृज् 2 P or c. 3 प्रवृध् ए., डत्कृदं 1 P, भक्र-तरीकः, See Improve; 'm. your pace ' रूच् रूच् गच्छ. =v. i. वृद्धि-उत्कर्ष-उन्नितः न्या 2 P or राम् 1 P, भक्रतरीम, सन्थ-य. भू, वृद्ध् 1 A. = DR, s. संधान तृ m., उद्धतृं m. = ING, s. संधान, संसाधान, क्यारः, प्रतिकरणं.

MENDACIOUS,-CITY, See LIAR, LYING, under Lie.

MENDICANT, ३. भिक्षुः, भिक्षुकः, अधिव् कः, याचेकः, भिक्षार्था, भिक्षार्था, भिक्षार्था, भेक्ष्यभुज् कः, क्षीयकः, याचेकः, मांगणः. 2 (Religious) परिवाज कः, परिवाजकः, यांगी, यतिः, संन्यासी. -MENDICANOT,-MENDISCUTY, ३. भैक्ष्यं, भिक्षा, मिक्षाशित्वं, भिक्षावृत्ति ∫ः, भैक्ष्याजीवः, याचना, यांचा, याचकतृत्तिः, प्रवश्या.

Menial, s. भृश्यः, पेष्यः, दासजनः, चेटः-टी, गृहदा-सः-सी, किंकरः, अपकृष्टः; परिजनः, दासवनैः, भृश्यव-गैः (m. s). =a. (s.) in comp.; वातीन, अपकृष्टः, See Mean; 'm. duties 'दासकर्मन्; वाते, नीचकर्मे

Meniscus, s. अर्धचंद्राकारः काचः.

Menology, s. मासपंजिका.

Menses, s. चतुः, आर्तवं, पुष्पं, रजस् n., कलाः ' first appearance of m.' रजोदबीनं.

MENSTRUAL, a. मासिक (की f.), मास्म, नातीय, प्रातिमासिक; 'm. time' कतुः, क्रतुकालः; 'm. discharge' रजस् n., पुष्पं, क्रतुः. ---MENSTRU-ATE, v. i. रजस्वला-कतुमती-भू 1 P. =10%, s. क्रतुलावः. =MENSTRUOUS, a. आतंव (वी f.), क्रतु in comp. 2 रजस्वला, क्रतुमती, पुष्पवती, सीधमिणी, अविः, आवेथी; मलिनी, उदस्या, अस्पक्षी.

Menstruum, 8. दावणं, विद्रावकस्सः.

Mensurable, a. प्रमेय, साप्य.

MENSURATE, v. t. मा 3 A, 2 P; See MEASURE. -ION, s. ५-परि-माणं, माप्रनं, भिति f.

MENTAL, त. मानसिक (की f.), मानक (की f.), मनः स्थ, चित्रगत, चित्रज, मनोभवः gen. by नवस् or किस in comp.; 'm. distress' मनस्तापः. =LY, ado. मनसा, बुक्क्या.

MENTION, v. t. कथ् 10, आ-स्था 2 P, नि-आ-विद c., त्रंस 1 P, अभि-धा 3 U, उदीर c., डक्ट c., कृत् 10, दक् 2 P, निर्दिश् 6 P; स्मृ 1 P (as procepts); 'will be m. ed further on ' अवसी. वश्यतः; 'm. by name ' नाम मह 9 P; 'not to m. 'ex. by का कथा, का गणना (with loc.), आस्तां-तिष्टेन-तावन्, followed by अधि; 'not to m. embodied beings (heated by affliction) even red-hot iron softens down (after a time)' अभिततमयोपि मार्दवं भजते कैय कथा शारि-रिषु (R. VIII. 43); का वा गणना सचेतनेषु अपगत-चेतनान्यि संघट्टितृमकं मदनः (Ka. 157); तिष्टन्तु तावस्सेवायरा राजानः प्रजा अपि १४तो लगान्ति (Ka. 260). - s. अभिधानं, कथनं, आख्यानं, आन्ति-वेदनं, टक्कार्णं, कीतेनं, निर्देशः, नामअद्दर्णं-निर्देशः. - ED, य. कथित, ठक्क, निर्देशः, क्षीतंत, स्मृत, &c.; 'above-m.' मागुकः; 'about to be m.' वश्यमाण.

MENTOR, 8. उपदेशक:, उपदेष्ट m.

MEPHITIC,-AL, a. प्तिगंधि, दुर्गंधमय (यो f.); प्रा-णहर, मारात्मक, जीवितापह.

МЕВСЕNARY, α. अर्थपरवज्ञ, लाभपरायण, लाभाधिन, धनलुब्ध, लामरृष्टि-बुद्धि, स्वार्थपर, स्वार्थपेक्षकः; 'from m. motives' लाभरृष्ट्या, लाभच्छ्या, स्वार्थपेक्षया. 2 मृतक, वैतनिक (की f.), भृति-भरण्य-मृज्, वेतनाधिन. - ε. भृतकः, मृति-भरण्य-मृज्, वैतनिकः, वेतनार्था. - LY, adv. लाभरृष्ट्या, लाभाषेक्षया, भृतकवन्, स्वार्थबुद्ध्या. - NESS, ε. लाभरृष्टि f.-अपेक्षा-बुद्धि f., धनलाभलोभः, स्वार्थ-वेतन-अपेक्षा.

MERCER, s. की तेयी र्णव अविज m. - Y, s. की शेय-

МЕКСНАΝΤ, s. विण ज् m., वाणिजः, आपणिकः, नैग-मः, सार्थवाहः, पण्याजीवः, क्रयविक्तायिकः, वैदेहकः, सार्थिकः, व्यवहारिन् m., वाणिज्यंगजीवी, अष्ठी; 'm.'s business 'वाणिज्यं, विणक्तिया; 'm.'s exchange ' भेठिष्यत्यरं; 'voyaging or seafaring m. ' सांयात्रिकः, पे।तविणकः, 'company of m. s' सार्थः, निगमः. – ABLE, α. पण्य, पण्याहे. – MERCHANDISE, s. वाणिज्यं, व्यवहारः, क्रयविक-यौ (du.). 2 पण्यं, भांडािन, पण्यद्रव्यािण, वाणिजद्रव्य-भांडे-पण्यं. – MERCANTILE, α. वाणिज (जी f.), वा-णिजिक (की f.), वाणिज्यसंबंधिन.

MERCURY, s. पारद:, चगल:, रसः, मृतः, पारतः; 'white sublimate of m. ' रसकपूरः ; 'sulphuret of m. ' कज्जली. 2 बुधः, रीहिणेयः, सीम्यः.
—AI, तः पारदात्मक, पारदमय (यी ति.), सपारदः 2 च-पल, लघुश्वरीर, सोत्साह, तेजित्तनः 3 हृज्यपरायण, धूर्तः
MERCY, s. द्या, कृषा, कहणा, अनुकंषा, अनुकोशः, कारुण्यं, घृणा, दया, कृषाशीलता, दयालुता, क्षमाशीलता, दया-कृषा-बुद्धि ति. 2 पसारः, अनुमहः 3 क्षमा, तितिक्षाः, 'fountain of m.' कहणाकरः, दयासागरः, दयानिधः; 'an object of m.' कृषापानं-भाजनं, अनुकंष्य, अनुमाद्य, तपहिनदः, 'to show m.' दय् 1A (with gen.), अनुकंष्य 1 A (with acc.), दयां कृ 8 U (with

loc.); 'm., Oh king ' क्षमस्य राजम्. – FUL, a. दयाल, कृपाल, कृपान-दया-करणा-चील, करणाद्दे, दयाद्दे, अनुकंपिन, सदय, सकरण, सानुकोचा, क्षमाचील; वत्सल, दयाबुद्ध-नृष्टि; See KIND. – FULLY, adv. सदयं, सकरण, सानुकंप, दयया, करणया, सानुकोचां. – FULNESS, s. दया, कृपा, घृणा, दयाचीलता, अनुकंपा, वाल्सल्यं; See (s.). – LESS, a. निर्देय, निष्करण, निर्धृण, अकरण, कठोर, निष्कृप, निष्ठुर, नृचंस. – LESS-LY, adv. निर्देयं, निष्करंप, निर्धृण, निष्ठुरं, निर्देयं, निष्करंप, निर्देयं, निष्करंप, निर्देयं, निष्करंप, निर्देयं, निष्करंप, निर्देयं, निष्करंप,

Mere, a. केवल, शुद्ध; gen. ex. by एव, or मात्र in comp.; 'by m. touch' स्पर्शमात्रेण; 'a m. fool' मुखे एव, केवलमूखे: -s. सरस् n., व्हदः; See Lake. 2 पर्यनः, सीमा; See Boundary. -Ly, adv. केवल, एव, मात्र in comp.; 'by m. advising' उपदेशमात्रात्, उपदेशादेव, &c.

MERETRICIOUS, a. कृतिमज्ञोभामय (यो f.), बाद्य-रुचिर, कृतिमरागवत्, मिथ्याज्ञोभन. 2 पण्यांगनीय, वेर्यासंबंधिन्. -LY, adv. मिथ्याज्ञोभया.

Merge, v. i. नि-, मस्ज् 6 P, अव-गाह् 1 Λ (lit.); निपा-मस्-pass., प्र-वि-ली 4 A, वि-लुप् pass., नज् 4 P, (fig.); 'one fault m. s in a collection of good qualities' एको हि दोषो गुणसन्त्रिपाते निमञ्जात (K. I. 3). =v. t. मस्ज् c., (मज्जयति), अव-गाह c. 2 नज्ञ c., वि-लुप् 6 P or c., प्रस् 1 A, नि-पा 1 P, प्र-वि-ली c. = Mersion, s. मञ्जनं, अवगाह:-हनं.

MERIDIAN, s. मध्याह्न:, दिनमध्यं, मध्याह्नकाल:-समयः. 2 समध्यं; 'distance from the first m.' रेखांतरं; 'the sun is on the m.' नमसो मध्यमलंकरोति भानुः. 3 परा कोटि:-काष्ट्रा, उत्कर्षः. = a. मध्याह्नक (की र्रा.) 2 समध्यसंबंधिन्. 3 उत्तम, परम; oft. ex. by परा कोटि:, परा काष्टाः

MERIDIONAL, a. दक्षिणदंशीय; दक्षिणामिमख (खी f.). MERIT, s. गुण:, योग्यता, पात्रता, उत्कर्षः, श्रेष्ठता, वि-शिष्टता, विशेष:, गुणीत्कर्ष:, गुणवत्ता. 2 (M. s) गु-णागणी, गणदोषी, धर्माधर्मी. 3 पण्यं, धर्म:, सकृतं, श्रं-यस n., वप:; 'acquired by m. ' पण्याजित; 'efficacy of m. 'वृण्यप्रताप:-प्रभाव:; 'one possessing many m. s ' पुण्यनिधि:-राश्चि:-सागर:, पुण्या-त्मा. = v. t. अई 1 P, अई-योग्य-in comp. ; See DESERVE; 'm. ing censure' निय, गईणीय, निदापात्रं. - ED, a. युक्त, उचित, योग्य; See PRO-PER. —MERITORIOUS, a. प्रज्ञस्य, श्राच्य, प्रज्ञस्त, श्राघाहै, प्रश्नांसाहै. 2.गुणिन, गुणवत्, गुणसंपन्न, गुणोपेतः गुणान्वित. 3 पुण्यवत्, पुण्यज्ञील, पुण्यात्मन्, पुण्यात्मक, पुण्यज्ञालिनः पुण्य, पुण्यरूप, अवदात (deed); ' a m. deed 'पुण्यं, धर्म:, सकृतं, अवदातं कर्म. -LY, adv. श्राध्यत्या, प्रश्रह्यं. = NESS, s. गुणवना, पात्रता, योग्यता, &c.

MERMAID, इ. मत्स्यांगना, मत्स्यकीः

MERRY, a. प-, इष्ट, सानंद, सोबास, पीत्फुल, प्रमुदित, प्रहष्टिन; आनंद-डलास-हास्य-वृत्ति, प्रसम्बदन, विला-सिन, विनोदिन, परिहासचील. 2 हास्यकर (री. कि.), विनोदक; 'to make m.' उत्सनं क 8 U; 'to be m.' उत्सन् 1 P, मृद् 1 A; See DELIGHT; 'm.-andrew' भंडः, वैहासिकः, विद्यकः; 'm.-making' आनंदोत्सवः, उत्सनकरणं. — LY, adv. सहस, सोबासं, सानंदं, हष्टमकसा. — MENT, s. प-, हषः, उत्सनः, प-, मोदः, आनंदः, आह्वादः; हास्यं, परिहासः, उत्सवः, कीन्तुकं, विलासः, विनोदः, तीला, विला; 'what is said in m.' हास्यविनोदः, नमोलापः, विनोदोक्ति की-NESS, s. हष्टता, सानंदता, आनंदरृत्ति की.

MERU, s. मेर्फः, सुमेरुः, हेमाद्री, रत्नसानुः, सुरालयः। MESENTERY, s. अंत्रपेत्रीः

MESH, s. जालरंभं-छिद्र-अंतरं. = v. t. जाले पत् c. or वधु 9 P. = y, a. जालकप, जालाकार.

Meslin, इ. सिश्रधान्यं, घान्यमिश्रणं.— а. मिश्रधान्यकृत.
Mess, इ. अन्नं, अन्नपानं. 2 गणानं, सहभोजनं; सहभी-जिनः, पंक्तिभोजिनः (pl.); सहभोजिपंक्ति f.-गणः, गणान्नपंक्तः. 3 संकरः, प-सं-कीर्णकं, सित्रपातः, सिन्थणं, संकुलं; 'm.-mato' सह-पंक्ति-भोजीः — ए. इ. सह-पंक्त-भुज् 7 A or अन् 9 P, पंक्तिभोजनं कृ 8 U. — ए. इ. सिप् 10, संकृ 6 P.

MESSAGE, s. संदेका:, वाधिक, संदेकायाच् f., वार्ता, कासनं; 'bearing a m.' दीत्यं, दूत्यं, प्रेड्यभावः; 'sending on a m.' प्रतिज्ञासनं. = MESSENGER, s. दूतः, संदेश-वार्ता-हरः, वार्तायनः, आ-स्वायकः, निस्धार्थः, प्रेड्यः; वैवधिकः; 'female m.' दृति-ती-तिका; 'who will go as a m.' कः प्रयास्पति दौत्येन.

MESSUAGE, s. वासगृहं, गृहवादिका-

METACARPUS, s. करभः, पीतुः. METACHBONISM, s. न्यूनकालनिरूपणं.

METAL, s. धातुः, लोहः-हं, तैजसं; 'baso m.' कृत्यः; 'fused m.' तंसभतुः, धातुरसः; 'inferior m.' उपभातुः: — LIC,—LICAL, a. धातुसंबंधिनः 2 धातुमव (यो तः), धातुस्कः, लोहः (ही तः), धातु-लोहः in comp. — LIST, s. धातुनः, धातुक्षभेकारः: — METALLIFEROUS, a. धातुमदः. — METALLIFORM, a. धातुमद्द (त्री तः). — METALLIFORM, s. धातुम्रवा (त्री तः). — METALLURGY, s. धातुम्राचां-विद्याः. — METAMORPHOSIS, s. स्वपरिणानः-परिवृत्ति तःभेदः, रूपांतरं, रूप-मर्रादेखारः.

METAPHOB, s. रूपर्क, लक्षणा, आरोपः, उपचारः 2 वृष्टांतः, निक्कोंनं. =IC,=ICAL, s. औपचारिक-लाक्षणिक (की f.), बरूपक, आरोपित; 'm. uso' उपचारः -ICALLY, adv. लक्षणया, उपचारेण, सारोपं; 'ध्व use m. 'ट्यूचर 1 P; See FIGURATIVELY.

METAPHYSIC,—AL, a. आग्वीक्षिक—आध्यात्मिक (की f.), आत्मविषय, आत्मज्ञानंपर. —ALLY, adv. आत्मविद्यानुसारेण. —IAN, इ.आन्वीक्षिक्तिज्ञ:.—Mxta-PHYSICS, इ.आग्वीक्षिकी, आत्म-अध्यात्म-विद्या, आत्म-विषयकं ज्ञानं, आत्मतत्वविद्या-ज्ञाकं

METASTASIS, s. रोगस्थलांतरं.

METATARBUS, 8. मपद.

METATHESIS, s. अक्षर-वर्ण-विपर्यास:-व्यत्यास:-व्य-

METE, v. t. पार-,मा 3 A, 2 P; See MEASURE. METEMPSYCHOSIS, s. पुनर्जन्मन् n., अन्यजन्म, जन्मांतर, देहांतरपाति f.

METEOR, s. टल्का, टत्पात:. =IC, a. टल्कोद्भव, द-ल्कोत्पन्न. =OUS, a. टल्काधर्मक. =METEOROLOGY, s. अंतरीक्षविया, वायु-नभो-विया.

METER, s. मापक:.

METHINKS, v. imp. मन्वे, तर्कयामि, संके ; भुवं-

МЕТНОВ, ड. सीत f., प्रकार:, मार्ग:, विधा, विधि:; पद्धित f.; See MANNER. 2 व्यवस्था, कमः, अनुक्रमः, पर्योप्यः, आनुपूर्वी-व्यं, परिपाटि-टी f., आवृत f., परंपरा; व्यवस्था रचनं-ना, व्यूह्नं, वित्यासः, संविधानं, कमेण स्थापनं, नियमः. =ICAL, a. व्यवस्थित, यथाक्रम, सक्तम, अनुपूर्वे, स्वित, यथाप्योय. 2 (Of persons) क्रमानुसारिन्, क्रमानुगत, क्रम-नियम-चील. =ICALLE, adv. यथाक्रमं, अनुपूर्वेदाः, आनुपूर्वेण, क्रमण, क्रमद्यः, पर्यायेण, अनुक्रमेण, यथानियमं. =ICALNE88, s. व्यवस्था, क्रमदीलता, &c. =ISM, s. नियमनिष्ठाः =IST, s. नियम-क्रमे-निष्ठः. =IZE, v. t. व्यवस्था c. (स्थाप-यति), क्रमेण स्था c. or वि-धा 3 U or विरच् 10 or वित्यस् 4 U.

МЕТВЕ, ε. छंदस् n., वृत्तं. - МЕТВІСАL, α. छंदोबस्, वृत्तात्मक, छांदस (सी f.), छंदोक्ष्य, पद्यक्रप, पद्यात्मक. МЕТВОНОМЕ, ε. तालमापनी.

METROPOLIS, s. राजधानी. - METROPOLITAN, a. राजधानीय

METTLE, s. तेजस् n., सत्त्वं, उत्साह:, वीर्यं, ओजस् n., प्रभाव:, पीरुवं, उर्जेस् n. -ED,-SOME, 'of great m.', 'high-m. ed ' a. तेजस्थिन, महा-ठर-सत्वं, परमोत्साह, ओजस्थिन, वीर्यवन्, सपौरुष

MEW, s. पंजरं, वीतंसः. 2 वधनं, निरोधः, वंधनागारं, गृप्ति f. =v. t. पंजरं निरुध् 7 U or वंध् 9 P. =v. s. पक्षान् पत् c. or मुख् c.

Mews, v. i. (श्रिशुवत्) कंट् 1P, इट् 2P, आकृष् 1P. Mews, s. अथगोर्ड, अथशाला

MIASM, s. पृतिबाष्यः, मारात्मकः वायुः.

MICA, s. अभ्रकः

MICROCOSM, 8. सूनमं जगत्-

MICROSCOPE, s. सूक्ष्मदर्शनयंत्रं.

MICTURITION, s. मूत्रोत्सर्गच्छा.

Mrd, a. मध्य, मध्यम; अर्थ, in comp.; 'm.-course' अर्धमार्गः, अर्धपथः; 'm.-day 'मध्याहः; (a.) माध्यं-दिन (नी f.), माध्याद्भिक (की f.); 'm.-heaven' खम-ध्यः; 'm.-land ' मध्यदेशीय, देशमध्यवतिन्; 'm.night' मध्यरात्रः, अर्धरात्रः, रात्रिमध्यं, निज्ञीथः; 'm.summer ' निदाधमध्यं; 'm.-way ' अर्धपथ:-मार्ग:; (adv.) अर्धमार्गे, मार्गमध्ये ; 'm.-wife ' सृतिका; साविका, प्रसवकारिणी; 'm.-wifery 'प्रसवकार्य-करणं, स्तिकर्म, गर्भमोचनविद्या; 'm.-winter' शिशिरमध्यं. -MIDDLE, s. मध्य, मध्यभाग:-देश:-स्थानं-स्थलं : अभ्यंतरं, गर्भः, अंतरं, in comp.; 'in the m. of the ocean 'मध्येसमूदं; 'in the m. of the house' गृहाभ्यंतरे, गृहगर्भे; 'going in the m.' मध्यम. -a. मध्य, मध्यम, मध्यस्थ, मध्यवर्तिन, मध्यस्थितः 'the m. classes' मध्यमजातीयाः, मध्यमवर्णाः ; 'm.-aged 'मध्यमवयस्क, गतयीवन ; 'm. finger' मध्यमा, कर्णिका ; 'm.-man ' मध्यस्थः, मध्यपुरुषः. =ING, a. मध्य, मध्यम, मध्यपरिमाण.2 मध्यमपदस्थ, मध्यमगुण, सामान्य, साधारण (णी f.). - MIDST, s. मध्यं ; See MIDDLE ; 'in the m. 'मध्ये; 'from their m. 'तेषां मध्यात् ; 'in the m. of this talk ' एवं वदनेव; ' in the m. of calamities ' विपद्यस्त-a., द:खमग्न-a.

MIEN, s. आकार:, रूपं, आकृति f., वदनाकार:, वदनाकृति:, मुखचर्या; 'with a dejected m.' खिन्न-म्लान-वदन

MIGHT, s. बलं, ज्ञाकि f., सामर्थ्य, तेजम् n., ज्ञायं, वि-परा-क्रमः, प्रभावः; See Strength; ' with all one's m.' यथाज्ञकि, यावच्छक्यं. — MIGHTY, a. प्रबल, ज्ञाकिमत, बळवत, ओजस्विन्, उर्जस्वल, विकांत, बिलिन्, उर्ज्विकमः ; See Strong. 2 महत्, विज्ञाल, प्रतापवत्, महौजस्, विभूतिमत्; 'm. lord' महेश्वरः, अधीखरः. — ILY, adv. बलेन, विक्रमेण, ज्ञीयंण. 2 अतीव, अत्यंतं, बलवत्, भृज्ञां, अतिमातं. — INESS, s. साम्पर्यं, प्रभावः, वांयं; See (s.)

MIGRATE, v. i. निर्गम् 1 P, श्रम् 1, 4 P, देशांतरं-स्थानांतरं-गम् or अधि-वस् 1 P or अध्यास् 2 Λ .
—ION, s. श्रमणं, पर्यटनं, देशांतरगमनं. —ORY, a. देशांश्रमण-पर्यटन-शील.

MILCH-cow, s. क्षीरिणी, पयस्वती, द्राधवती, पीनोधी.
MILD, a. मृदु, कीमल, सीम्य, अपखर, अचंड, अनुम,
अपरुष, सुकुमार, ज्ञांत, अतीक्ष्ण, अतीक्ष, 2 सदय,
कृपाल, दयाल, दयाई, क्षमाणील, अतीक्ष्ण, अतीक्ष, अतीक्ष्णदंड, मृदुस्वभाव, सीम्यवृत्ति, मृदुभाव, सामोपायिन्;
See Innocent also; 'm. means' सामन् n.,
सामोपचार:, सामोपाय:; 'm. speech' सांत्ववाद:,
मृदुभावणं. -LY, adv. मृदु, कीमलं, अनुमं, अपरुषं,

अति तं, मादेवेन, सामा, सामोपायेन, सामोपचारैः $-\infty$ हा मादेवं, महुता, कोमलता, सौम्यता, अतिक्यता, सांति f. 2 प्रकृतिमृहुता, मृहुता, मृहु-कोमल-स्वभावः; फ्रपालुता, सदयता, सौम्यवृत्ति f., दयालुता, कृपाजीलता; क्षमा, साम.

MILE, s. अर्धकोश्चः; '3 m. s 'सार्धकोश्चः; '4 m. s 'कोशहयं.

MILITANT, a. युद्धपतृत्त, रणीयत, युद्धीयुक्त.

MILITARY, a. सांग्रामिक-सामिरिक-आयुधिक (की f.), क्षात्र (त्री f.), युद्ध in comp. 2 युद्धप्रवृत्त, योधिन, शक्षात्र शिवन, शक्षम् अयुधर्जीविन, शक्षम् अयुधर्जीविन, शक्षम् अयुधर्जीविन, शक्षाज्ञीविन, शक्षम् कायुधर्जीविन, शक्षाजीवः; m. profession or life' आयुध-शक्ष-वृत्ति f., सैनिकत्र्वत्तः, शक्षाजीवः; m. caste' क्षत्रियजातिः; 'a man of the m. class' क्षत्र-त्रं, क्षत्रियः, राजन्यः, विराट, बाहुजः, मूर्धाभिषिकः; 'a woman of the m. class' क्षत्रियःयाणीः; 'm. man' योधः, वीरः, सैनिकः; 'm. duty' क्षात्रधमः, क्षत्रिय-क्षत्र-धर्मः; 'm. science' युद्धशासं, सोग्रामिकं, शक्षाक्षविया, आयुध-रण-वियाः – s. सैन्यं, सैनिकवर्गः, क्षत्र्यणः.

MILITATE, v. i. वि-पति-रुध् 7 U, विरुद्ध-पतिकुल-a. भू 1 P.

Милтил, в. देशरक्षिण:, रक्षकयोधा: (pl.).

MILK, s. पयस n., ट्रम्भं, क्षीरं, स्तन्यं; गोटुम्भं, गोरसः, गन्यं (cow's m.); 'fresh m.' पीयूष:-पं; 'made of m. 'पयस्य; 'coagulated m. 'द्धि, क्षीरजं; 'giving much m.' बहुदुग्धा; 'm.livered ' कातर, क्रीबहदय, भीरु ; 'm.-maid' गोपकत्या, आभीरी, गोदोहिनी; गोपी, गोपिका; 'm.-man 'दोम्ध m., दोहक:, गोप:, आभीर:, गोधुक्; 'm.-pail,-pan ' रम्ध-सीर-पात्रं-भाज-नं; दोहनी; 'm.-porridge' क्षेरेयी; 'm.-sop' काप-हवः, भीहः; 'm.-woman ' गोत्री, आभीरी, दोहिनी. -v. t. दुइ 2 U (with two acc.), दुग्धं निष्कृष् 1 P or ख़ c. -ER, s. दोग्धा, दोहक:, धुक्. -Y, s. क्षारिन, पयस्य, पायस (सी f.); (s.) in comp.; 'm. ocean' क्षीर-दुग्ध-सागरः. 2 क्षीरोपम, दुग्धतुल्य. 3 क्षीरद, दु-ग्धमद, बहुदग्ध; 'm. way 'वियतंगा; See GALAXY. 4 भीर, कातर, सौम्य; See MILD.

MILL, s. चंक, पेषणी, पेषणयंत्रं-चक्तं. -v. t. विष् 7 P, चूर्ण 10. 2 मृष्टिन। तड् 10 or पह 1 P. -ER, s. पेषतः, पेषणोपजीविन् m.

MILLENNIUM, MILLENARY, s. सहस्रवर्षं, सहस्रसंवस्तरं. - MILLENNIAL, - MILLENARIAN, a. सहस्रवर्षाय-ण, सहस्रवाधिक (की f.).

MILLESIMAL, a. सहस्रतम (मी f.), सहस्रांशात्मक. MILLET, s. अणु:, भियंगु:.

MILLINER, s. स्रीवसकृत, स्रीवसनकारिणी. = Y, s. स्रीवरिच्छद:-सञ्जा, स्रीवसमामग्री.

MILLION, s. नियुत्त, दश्चलक्ष; 'ten m.' कोटि f.; 'hundred m.' अर्कुर:. $-\Delta$ RY, α . नियुत्तीय. -TH, α . नियुत्ततम (मी f.). -MILLIONAIRE, β . कोटीथ- ζ :, लक्षाधीश:

MILT. s. See SPLEEN.

МІМЕ, ८. नट:, नतेकः, कुशीलवः, चारणः, रंगाजीवः. 2 भंडः, विदूषकः, वैहासिकः. —МІМІС,(-АL), а. अनुकरणज्ञील-स्वभाव, अनुकारिन, विडंबनकारिन. 2 विडंबन-अनुकरण-रूपः – ८. भंडः, वैहासिकः, विदूषकः. 2 अनुकारिन् ११. – ११. ८. एडाहासपूर्वं) अनुक्र 8 U, विडंब् 10. – КЕВ, ८. अनुकारि, विडंबनकृतः – ВҮ, ८. सीपहासं अनुकरणं от विडंबनं; अनुकारः, विडंबनं. МІМОВА, ८. नमस्कारी, गंडकारी-ठी, समंगा, खदिरा, लज्जालः.

MINARET, 8. शिखरं, शंगं, शसाद-भवन-शिखरं.

MINCE, v. t. खंडशः-सूक्मलवशः-कृत् 6 P or छिट् 7 P or खंड 10, शक्तिलिक् 8 U; 'do not m. matters' यथावृत्तं सर्वे साकस्यन निवेदय, सर्वे संपूर्ण प्रकाशय; 'm. ed meat' छित्रमांसं. = v. i. लितिनात्या चल्-र् 1 P or गम् 1 P, नित्रगत्या गम्. 2 नित्रस्वरंण बट् 1 P. = INGLY, adv. खंडशः, लवशः; नित्रगत्या, भित्रस्वरंण.

MIND, s. मनस् n., मानसं, चित्तं, चेतस् n.; बुद्धि f., मति f., थी:, प्रज्ञा, बाध:; See Intellect. 2 हदयं, हृद् ग., अंत:करणं, चित्तं, मनः, चेतः, अंतरं 3 मतिः, बृद्धिः, मतं; कामः, इच्छा, वांछा, रुचि f., मनोरथः, वासना, भाव:, ईप्सितं, अभिलाषः. 4 अभिपायः, उद्देशः, संकल्पः, अभिन्नतं, मतिः, बुद्धः, मतं. 5 स्मरणं, स्मृति f., स्मरण शक्ति f., अनुबोधः; 'to give the m. to' भावं-मनो-निविज्ञ c. or बंध् 9 P or आ-नि-धा 3 U, आसक्त-निवष्ट-चित्त-a. भू; See under SET; ' out of one's m. ' भ्रांत-अध्यवस्थित-बुद्धि (a.); ' fixed in the m.' चित्तनिष्ठ; ' of low m. ' कृप-ण-नीच-बुद्धि; ' working of the m. ' चित्त-मनो-व्यापार:-वृश्चि f., मनभेष्ठा, चेताविकार:; 'according to one's m. ' यथाकामं, यथेष्टं, यथेप्सितं, यथाहाच; 'have a m. to ask' प्रदूषना:-काम:; 'to cross the m. ' मनसि टट्-इ 2 P or उद्घ 1 P, बुद्धी संजन 4 A; See Occur; 'call to m. ' स्म 1P, सं-अनु-', अनुचित 10; ' put in m. ' स्मृ c., अनु-उद्-बुध् c.; ' of one m.' एकचित्त-a.; 'being of one m.' एकचित्ताभ्य; 'change of m.' बुद्धि-मति-भेदः; ' flashing across the m.' स्फुरणं, सहसा आविभीवः. -v. t. मन् 4 A, गण् 10, आह 6 A, अव-अप-ईक्ष् 1 A, आलाच् 10, अव-धा 3 U, चित्त-मनसि-कृ 8 U, अवध 10, मनो दा 3 P. 2 सेव् 1 A, भज् 1 U, अनु-ष्ठा 1 P, अनुरुध् 4 A, अनुवि-धा 3 U. 3 रक्ष् 1 P, पा c. (पालयति); 'never m. the first question, answer the second ' आस्तां-तिष्ठत-तावत् प्रथमः

पश्नः, हितीयस्य उत्तरं देहिः 'never m.' अगुर्वेथंमेततः See MATTER. -ED, a. प्रवत्त, प्रवण, शील, मनस. मनस्क in comp.; 'worldly-m. ' संसारासक्तवित्तः धीरमन€क, &c. -FUL, a. सावधान, अवहित, जागरू-क, अवहितचित्त. 2 कृतादर, मन्यमान, अवेक्षक. 3 अ-वधारयत, स्मरत्, चित्ते कुर्वत्; 'to be m. of 'स्म. -FULLY, adv. सावधानं, सादरं, अवेक्षयाः -FUL-NESS, s. अवधानं, अवेक्षा. - LESS, a. अनवधान, प-मत्त, अनवेक्षक, निरपेक्ष. 2 नष्टस्मृति-बुद्धि, बुद्धिहीन. MINE, a. μ clu, μ luale, μ lua comp. = s. आकर:, ख(खा)नि-नी f., उत्पत्तिस्था-नं; 'm. for jewels 'मणिभूमि f., रत्न(कर:, (fig.) आकरः, निधिः, राश्चिः 2 संधिः, सुरुंगा, खानिकं, कुल्या--v. t. खन 1 P, आ-नि-°, अधस्तात् खन्, टर्वी भिद् 7 P or वि-दं 9 P, मुहंगां कु. = ER, s. खनक:, खात-कः, अखिनिकः, खनित m. 2 मुदंगाकारः, सौदंगिकः -MINERAL, s. धातु:, खनिजं, आकरजं वस्तु. -a. धात्मंबंधिन, धात in comp. 2 खनिज, आकरज, आ-करोड़व. 3 धातुमय (यी f.), धातुरूप. 4 धातुर्स-सृष्ट, धात्रधमंथित. - OGY, s. धात्रविद्या, धातुपरीक्षण-विया-शास्त्रं. = OGIST, s. धात्वियात्तः.

MINGLE, v. t. मिश्र् 10, वि-सं-व्या-°, संयुज् 7 U, 10, सस्ज् 6 P, संग्र्च् 2 A, 7 P, सक्कु 6 P, संमिर् c., मिश्रीकृ 8 U, एकीकृ; उत्कंटासाधारण परिनोषमनु-भवानि (S. 4) 'I experience pleasure m. ed with regret. ' – v. i. संमिर् 6 P, मिश्री-एकी-भू 1 P, संकु-संस्ज् pass. – ED, a. मिश्रित, संग्रक्त, संस्थ, सं-, मिश्र, संकीर्ण. – MENT, s. संमिश्रणं, संसर्णः MINIATURE, a. स्वाकार, स्वम – s. Ex. by व्हस्य or सक्ष; 'world in m. ' - हस्वमानेन विश्वं.

Minikin, s. सूचिका. 2 Minion, q. v.

MINIMUM, s. अन्यिष्टा-अत्यल्पा-संख्या.

Minion, s. авы:, शिय:, न्प-राज-авы:; See Favourite.

MINISTER, s. सचिव:, मंत्रिन् m., अमात्यः, प्रकृतिपुरुषः, धुर्यः, धूर्तदः, धुरीणः, धुरंधरः, महामात्रः, राजसचिवः, राजामात्यः. 2 नियोगिन् m., नियुक्तः, नियोज्यः,
कर्मकरः, अधिकृतः. 3 उपाध्यायः, आचार्यः, पुरोहितः.
4 राजदृतः, राजप्रतिनिधिः; 'prime m.' प्रधान-मुएय-मंत्री, प्रधानसचिवः; 'm. of counsel' धीसचिवः,
अमात्यः; 'm. for ordinary affairs' कर्मसचिवः.
– v. रोव 1 A, परि-उप-चर् 1 P, उपास् 2 A, उपरथा 1 U, भु desid. (शुभूषते). 2 (उपकरणदृष्याणि) परिकृष् c., संभृ 1 P, उप-पद् c., उप-स्था c.
(स्थापयति). 3 (to) सं-पद् 4 A; कृप् 1 A; See
TEND. — IAL, a. मंत्रिसंबंधिन्, नियोगसंबंधिन्, उपचारपर, सेवक, अनुवर्तिन्, gen. ex. by (s.) in comp.;
'm. duties' सचिवकार्याणि. — MINISTRATION,
s. मंत्राधिकारः, साचिवकार्याणि. — MINISTRATION,
s. मंत्राधिकारः, साचिवकार्याणि. — Suuta-li, सेवा,

सुभा, इपकारः 3 उपाध्यायवृत्ति त. - Ministry, (Ministership), त. साहाय्यं, हारं, कर्तृत्वं, कारणत्वं. 2 साखिव्यं, मंत्रित्वं, मंत्राधिकारः, अमात्य-साखिष्यपदवी. 3 नियोगः, अधिकारः, नियोगिपदं. 4 सिषव-मंडलं, मंत्रिगणः-मंडलं-वर्गः; मंत्रिणः, अमात्याः, सिष-वाः, राज्यधूर्वहाः. 5 पौरोहित्यं, ट्याध्यायपदं.

MINIUM, s. See 'red lead 'under Lead.

MINOB, a. स्वल्पतर, अल्पीयस, कनीयस, न्यून, अवर.

2 अमधान, गीण (णी f.), अमुख्य. 3 क्षुन्न, लघु, लध्वयं, अगुद्द; gen. ex. by उप pr.; 'm. portion'
उपविभागः, उपांगं; उपरेवता, उपमहः, उपधमेः, &c.;
'm. consideration' लघ्यथे:-अगुद्द:-क्षुन्न:-विचारः.

- s. अन्नात्त्रयवहारः, अन्नातव्यस्तः, व्यवहारायोग्यः,
अन्नातव्यवहारः, वालः. — ITY, s. बालद्द्वा, बाल्यं,
बालावस्था, अन्नातव्यवहारता; बाल-विज्ञु-भावः. 2 व्यूनअल्प-पक्षः-संख्या, स्तोकसंख्या; 'being in the m. '
व्यनपक्षानितः.

MINOTAUR, s. मृत्रुष:, नरतृषम:.

MINSTREL, s. मा(म)गथ:, वैतालिक:, बंदिन m.; स्तृतिपाठक:, मधुक:, संगीतकुञ्चल:-निपुण:; 'celestial m.' गंधवें:, चारण:. -LY, s. संगीतं, गीतवादनं, गांधवें, गंधवें-मागध-वृत्ति f.

MINT, s. टंकज्ञाला, मुद्रांकनज्ञाला; (fig.) खिन f.; See MINE; 'm.-master' टंकाध्यक्षः, टंकपित:, रूप्याध्यक्षः, नेष्किकः. -v. t. मुद्रादि अंक् 10. 2 Forge, Invent, q. v. -AGE, s. मुद्रांकनं. 2 मुद्रा, मुद्रितरूपं.

MINUS, a. न्यून, जन in comp.; 'm. a cubit' इस्तन्यून. 2 ऋणं, क्षय:; oft. ex. by वियुत, वर्जित, जन in comp.; '10 m. 1' एकवियुता दश्च; '100 m. 1' एकवियुता दश्च; 'मार्कित क्ष्मित क्ष्म

MINUTE, s. क्षण:, पलं, निर्मि(मे)ण:. 2 कला. 3 लेख:, लिखितं. – v. t. लिख् 6 P. ₹मरणाथं लिख्. – a. सूक्म, अणु, अत्यल्प, अतिसूक्ष्म, अल्पष्ठ, क्षुत्र, पतनु. 2 निपुण, सावधान, सूक्ष्म. 3 स्क्मइष्टि, सूक्ष्मदर्शिन् ; 'after m. inquiries' निपृणं अन्विष्ठय ; 'm. description of a woman' तक्षणीरथपवयववर्णनं or -मत्यवयववर्णनं. – LY. adv. सूक्ष्मं, लवशाः, अणुशाः; जिन्ध्मं, निपुणं, सूक्ष्मदृष्ट्या ; 'while m. looking at the ring' अंगुलीयकं जिन्धं निध्यायंती (M. 1). – NESS, s. सूक्ष्मता, अत्यल्पता, अतितनुता, &c. – MINUTIA, s. सूक्ष्मावयवाः, परमाणवः.

MINX, ८. धृष्टा, अविनीता, बंधकी, भ्रष्टा, असती.

MIRACLE, ८. अहुतं, अलीकिकिकिया-कमं, अबुतं-लोको
तरं-कमं, आश्चरं, चमत्कारः, अतिमानुषं कमं, दैवं कमं.

—MIRACULOUS, ८. अहुत, लोकोत्तर, आश्चर्यभूत,
आश्चर्य, अमानुष (वी f.), अतिमत्थं, दिन्य, अपौरुषेय
(यी f.). 2 अबुतज्ञक्तिसंपण; 'm. weapon' दि
म्यासं. = Ly, ८८०. अहुतत्वा, दिव्यक्तस्या.

MIRAGE, ड. मृगतृष्णा-तृष्णिका, मरिविका, मृगक्तः.
MIRE, ड. वंक:, कर्रम:, जंबाल:-लं, क्टः:-लं; 'get into the in.' संकट निश्चिष् pass. or पन् 1 P. = v. t. पंकेन दुष् с. (दुष्यति) or लिए 6 P. = प्र. व. पंकिल, सकर्रम, सपंक, समल, कलुष, पंकांक्रव, पंकरृष्टिः, सात्मद्रकः: 2 (Fig.) आद्रक्ष:, मृत्याः, अष्ट्रकः, अ

MISACCEPTATION, s. अन्यथा-विपरीत-ग्रहणं.

MISADVENTURE, S. See CALAMITY.

MISANTEROPY, s. नर-जन-द्रेष:, विश्वशासुता, सर्वेको-कद्रेष:. =IC,=ICAL, a. नर-जन-द्रेषिन, विश्ववैद्यादे-द्र-षिन. =ISI, s. जन-नर-द्रेषी-शत्रुः, सर्वेकोकसङ्गः, वि-श्वशृतुः.

МІЗАРРІУ, v. t. अन्यथा-मिध्या विमि-प्र-युज् 7 A, 10 or व्यय् 10 or निश्चिष् 6 P. —ICATION, s. दुर्विनियोग:, कृष्ययः, अपच्ययः.

Мівагрявнеми, v. t. अन्यथा-मिथ्या-मह् 9 P ог बुध् 1 P, विपरीतं स्पलभ् 1 А. – Міваррывенемвіом, s. अन्यथा-विपरीत-प्रहणं-बोधः, भ्रमः, मिथ्या-मति f.

MISBECOME, v. t. न युज् pass. or उप पट् 4 A. MISBEGOT, a. विज्ञात, कुजन्मन्.

Мізвеначе, v. i. असम्यक्-अगुन्तं आचर् 1 Р ог वृत् 1 Л. – еd. a. दुईन, दुःशील, दुवेष्टित, दुराचार. – Мізвеначіоне, s. अविवयः, दुर्वनता, दुराचारः, कुचेष्टितं, अनार्यवृत्ति f.

MISBELIEVE, BELIEF, See DISTRUST.

MISCALCULATE, v. t. अन्यथा-मिथ्या-गण् 10. — ion, s. मिथ्यागणनं, कुगणना.

Miscall, v. t. मिथ्या अभि-धा 3 U or आ-ख्या 2 P. Miscalry, v. i. गभ: लु 1 P or पत् 1 P or च्य 1 A (with gen. of woman); च्यतमभी भू 1 P. 2 न बिध् 4 P, बिफलीभू, मोधी-हथा:भू, प्रतिहन्भन-разз. = IAGE, s. यभेलात:-पता:-पतमे-च्युति f. 2 असिदि f., वैफल्यं, भंगः; अशुभक्लं, दुर्यने f. 3 दुराचारः, कुनीनि f., अद्दिनयः; 'to cause m.' यभे खु c. or पत् c.

Mascellaneous, a. सं-प-काणे, नानाहिभ, नानाजा-तीय, विविधमकार, नावा-भिज-जातीय, विविध — L.F., ado. संकीणे. — Mascellans, s. संकरः, प्रकीणेकं, नानाहव्य-नानातिषयं-संग्रहः-संविपातः, संकीणेवस्तृसमु-दायः-संग्रहः

MISCHANCE, s. See CALAMITY.

MISCHIEF, s. अपकार:, हानि f., हिंसा, श्रांति f., ना-सः, जपाय:, धांस:, दोव:, काश्रा, आहत, अत्रसं, अ-विष्टं, अदिदं, 'm. to uppp ' अस्वहिंसा के क्रेबेटिनं, पापं, दुराचारः, कुचेष्टाः; 'm.-maker' दुर्जनः, दुर्हेतः, पिश्चनः, कर्जेजपः, ठपजापकः, कुन्यापारिन्, कुचेष्टः ; 'm.-making' दौर्जन्यं, पैश्चन्यं, कुचेष्टा, दुर्हेतिः, कुनिति ति.—Miscenievous, दः धातुक, हिंसक, हिंसान्तकः, अपकार-हिंसा-चील, हिंसाक्षि, अपकारिन्, अहितकारिन्, दुष्ट, पाप, दुर्बेद्धि, दुष्टमितः 2 कुचेष्टतः, कुचेष्टापियः, दुर्गुणिन्, दुर्भेष्टतः; 'm. trick' कुचेष्टतः; 'a m. person' लोककंटकः, कृचेष्टापियः -Ly, द्रदेश, दृष्टकुद्धन्या, सापकारं, क्षतिपूर्वं, हिंसार्वं ति., पायान्यताः

MISCOMPUTATION, 8. विध्यागणता,

MISCONCEIVE, v. t. मिथ्या ग्रह 9 P. अन्यथा बुध् 1 P or उपलभ् 1 A or अवग्म् 1 P. - MISCON-CEPTION, s. मिथ्या-मित-बुद्धि f., मिथ्या-अन्यथा-ग्रह-ण-बोध:, विपरीताथेबोध:, श्रम:

МІЗСОМДИСТ, v. i. असम्यक् निर्वह c. or प्र-णी 1 P or प्रवृत् c. 2 (Oneself) असम्यक् आचर् 1 P or वृत् 1 Λ. -s. दुर्णयः, असम्यक् निर्वाहः. 2 दुराचारः, दुर्शेष्टतं, कुचिरतं, कुचिरतं

MISCONJECTURE, v. t. मिथ्या तर्क् 10 or उह 1 A. - s. मिथ्यातर्क:, मिथ्यात्मानं

MISCONSTRUE, v. t. मिथ्या-अन्वथा-अर्थ बुध् 1 P or मह 9 P, मिथ्या युज् 10 or अर्थ व्या-स्था 2 P.
—MISCONSTRUCTION, s. अन्वथार्थवोधः, विपरीतमिथ्या-प्रहणं-वोधः

MISCREANT, s. पाप:, खंडितहृत्तः, खलः, नरापसदः, पापिष्ठः, दुरात्मन् m., दुर्वृत्तः, जाल्मः; See VILLAIN. 2 नास्तिकः, मिथ्यादृष्टिः

MISDEED, s. दुष्कृतं, अपाक्रिया, कुकर्म, कुकृत्यं-क्रिया, दुष्कृति f.. अपचारः, कुचरितं, पापं

MISDEMEAN, v. i. See MISBEHAVE.

MISDIRECT, v. t. विमानं इज् c. or दिज् 6 P, विप-भं दिज् 2 'Address' (wrongly), q. v. = ION, s. बिमानंदर्शमं, मिथ्योपदेशः

MISDOER, s. पाप:,पापकर्मन् m., पापकृत् m., कुक्रमी.
-MISDOING, s. Misdeed, q. v.

 मितंपच, स्वल्पव्ययिन्, व्यविश्वज, अनुदार. — ४, ६ दुःखं, विपद्-आपद् f., ध्यसनं, दैग्यं, निःस्वता, विपचि f., दुर्गति f., दुर्रशाः, कृष्ट्यं, अनिष्टं, कष्टं, अनर्थः. अतिदुःखं, गाढदांकः, दैन्यं, अनिष्टं, कष्टं, अन्तरं स्वतः, याढदांकः, दैन्यं, अनिष्टं ति f., क्रेसः, अति-व्यथा-वाधा-वेदना, परिन्यं-तापः

Misfortune, s. मंदभाग्यं, ट्देंब, बुभीग्यं, दुर्जातं. 2 अनथं:, अनिंधं, ज्यसनं, आ-वि-पर र्र., कृष्कं, दुःखं, अत्यादितं, कष्टं, दुर्गति-विपत्ति र्र., अपायः, अनिष्टपातः; 'm. s never come single' रप्पापनिपातिनीऽकश्रीः (S. 6), छिद्रेष्वनर्था बहुलीभविति 3 अलक्ष्मीः, निकाति र्र. Misgive, v. t. Ex. by वि-आ-संक् 1 A, न प्रति-इ or विश्वस 2 P, विकृष् 1 A, वेष् 1 A; See Doubt; 'my mind m. s me' उद्ति में मनिस स्नेका, श्रं-कते-वेषते में हदयं. =ING, s. ज्ञांका, आ-वि-°, संदेहः, संज्ञायः, विकल्पः, अपत्ययः, अविश्वासः

Misgotten, a. अन्यायार्जितः

MISGOVERN, v. t. असम्यक् ज्ञाम् 2 P or पा c. (पाल-यति) or ईज् 2 A. - MENT, s. कुज्ञासनं, असम्यक् पालनं.

MISGUIDE, v. t. अपथे पत् c., विमार्गेण-कुपथेन-नी
1 P or प्रवृत् c., विमार्गे दृश् c. - ED, α. उन्मार्गेप्रवृत्त, मार्गेप्रष्ट, सन्पथभ्रष्ट, कुमंत्रित, दुर्विनीत, अपथ्रगामिन्.
MISHAP, s. See MISFORTUNE.

MISINFORM, $v.\ t.$ अन्यथा नि-विद् c., मिथ्या कथ् 10 or वि-ज्ञा c. (ज्ञापयिति), मृषा बुध् c.

MISINTERPRET, v. t. See MISCONSTRUE.

MISJUDGE, v. i. मिथ्या-अन्यथा-विचर् c.

MISLAY, v. t. अस्थाने नि-धा 3 U or रक्ष् 1 P, नज् c.; See Lose.

MISLEAD, v. t. प्र-तृ c., वंच् 10; See CHEAT; विमागेण-उपत्थं-नी 1 P or गम् c. (गमयति), ध्रम् c. (ध्रमयति), मृह् c., ध्रमं-ध्रांति-उत्पद् c., विमागै दृ च् c. or उपदिच् 6 P, अन्यथा उपदिच् - ING, a. अ-मकारिन्, मोह-धौति-जनन (नी f.). - MISLED, a. विमागै-उन्मागे-गामिन्-प्रवृत्त, ध्रांत, सत्यथभ्रष्ट, कुमागैगामिन्-प्रवृत्त, ध्रांतकुढिः

MISLIKE, v. t. See DISLIKE.

MISMANAGE, $v.\ t.$ असम्यक् निवेद् c. or प्र-णी $1\ P$ or प्रकृत् c. -MENT, s. दुनिवीहः, कुपणयनं, कुनीति f., अन्यवस्था, दुणेयः

MISNAME, v. t. नामांतरेण-अन्यथा अभि-धा 3 U, मि-

MISNOMER, ६. मिथ्यानामन् गः, मिथ्या-अन्यथा-संज्ञा-नाम, अचरिताथों संज्ञा, असंगतं-अननुरूपं नामः

MISOGAMY, उ. विवाहदेश:-निंदा. =181, इ. विवाह-देखिन m.

МІЗОЗУНУ, 8. सीदेव:- निदा. — IST, 8. सीदेवी. МІЗРІДСЕ, v. t. अस्थाने नि-धा 3 U or निवेश c. or निश्च 6P or \$ 8 U, असम्बक् म-विवि-वृद्ध 7 Δ, 10. MISPRINT, 8. अज्ञुद्धं, मुद्रणदीष:.

Mispronounce, v. t. अगुद्धं उच् c.

MISPROPORTION, v. t. See DISPROPORTION.

MISQUOTE, v. t. अन्यथा-अयथार्थ-उद् 1 P or अब-तृ c. -ATION, s. अयथार्थ अवतरण.

MISREPORT, v. t. मिथ्या-अन्यथा-निविद् c. or कथ् 10 or आ-ख्या 2 P. - s. अन्यथानिवैदनं, मृषाकथनं, अयथार्थाख्यानं.

MISBEPRESENT, v. t. मिथ्या कथ् 10 or वर्ष् 10, असत्यं निविद् c. or ख्या 2 P, अर्थं साचिक् 8 U or परिवृत् c. = ATION, s. मिथ्याकथनं-निवेदनं, मिथ्या-अन्यया-मृषा-वाद:-वर्णनं, असत्यकथनं-वर्णनं.

Missule, s. क् शासनं, दुर्णीति f., असम्यक् पालनं-शासनं-Miss, s. (As a prefixing title) ex. by দুর্ব্য-रिका, कुमारी 2 भ्रम:, दोष:, अपराध:, भ्रंश: 3 हानि f., अभाव:, विरहः, नाजा:, लोप:; See Loss. -v. i. मोधी-विफर्ली-भू 1 P, न सिध् 4 P; 'never-m. ing arrow ' अमोघ: बाण:. 2 भ्रम् 1, 4 P, प्र-मद् 4 P, स्वल् 1 P. 3 च्य 1 A; See below. -v. t. भंग 1 A, 4 P, च्यु, विचल 1 P (with abl.), हा pass. (with instr.); See Lose; 'he m. ed the mark in shooting ' स लक्ष्यच्यतसायकः; निमित्तादपरादेषुः; 'm. ed his way 'मार्गीद् भ्रष्ट: &c. 2 न प्राप् 5 P or विद 6 U or लम् 1 Λ, (Get q. v.). 3 क्षिप् 6 P, हा 3 P, त्यज् 1 P, अपास् 4 U, विस्ज् 6 P; 'you have m. ed a splendid opportunity ' ज्ञोभनावसरस्त्वया क्षितः, न गृहीतः, त्यकः. 4 (Feel the absence of) अभावं जा 9 U or वि-भ с., न्यून-व. मन् 4 A; उत्कंट् 1 A, उत्तम् 4 P, उत्सु-कायते (D.); 'I m. him very much ' तस्य ब-लबदुत्कंठे, तस्यासिश्रधानाद् नितरां दुःखितोस्मि, तहर्श्व-नाय उत्ताम्यामि, तद्विरहविधर: &c. -ING, a. नष्ट, भ्रष्ट, स्थानभ्रष्ट-च्युत,-तिरोहित, अदृष्ट; ' one man is m. ' एकां नर अना दृश्यते 2 उत्सक, उत्कांठत, उ-त्कलिकाकुल.

MIS-SHAPED,—SHAPEN, a. वि-अप-कु-रूप, कदाका-र, विकृताकार.

Missile, s. असं, ससं, प्रहरण, आयुधं, क्षिपणि:. 2 चर्ता. = a. क्षेपणीय.

Mission, s. दीत्यं, प्रत्णं, प्रेषणं, 'sending on a m.' प्रतिशासनं 2 नियुक्त-प्रेरित-गण:-जनसम्हः, नियोगिवर्गः. - ABY, s. धर्मार्थं प्रेरितः, धर्मप्रसारार्थं नियक्तः or प्रेषितः.

MISSIVE, s. संदेश:, वालिकं; See MESSAGE. 2 वार्ती-संदेश-हर:. = a. मुक्त, क्षित, अस्त. 2 प्रे.रेत, प्रेषित, नियुक्त.

MIS-SPELL, v. l. अक्षराणि पर्यस् 4 U, अन्यथा लिख् 6 P. = IMG, s. अक्षराणिपर्यास:-व्यत्यय:. MIS-SPEND, $v.\ t$. वि-क्षिप् $6\ P$, अपाने-अस्थाने-व्यय् $10\ ($ व्यययिति) or प्र-विनि-युज् $7\ A$, 10, असङ्घयं कृ $8\ U$.

Mis-state, v. l. मिथ्या-अयथातथं-अयथा-कथ् 10 or नि-आ-विद् c. or ख्या 2 P. = ment, s. अन्यथा-निवेदनं-विज्ञाति f., मिथ्याकथनं-वादः.

Mist, 8, कूहा, कुज्झिट-टी-टिका र्र., कुहेडिका, धूमि-(पि)का, खबाब्प:, तुषार:. -Y, a. कुहाच्छन्न, धूमि-कावृत, तुषारवृत. 2 गहन, असगम, अस्पष्ट; See FAINT. $\mathbf{M}_{\mathbf{ISTAKE}}, s.$ भ्रम:, भ्रांति f., व्या-,मोहः, मतिभ्रमः, मिथ्या-मित f-बद्धि f- 2 प्रमादः, दोषः, स्खलितं, ' \mathbf{m} in calling names ' गोत्रस्वलितं. -v. t. अन्यथा-मिथ्या-मह 9 P or मन् 4 A or बुध् 1 P, मिथ्या ज्ञा 9 U, भ्रांत्या-संदेहन-मन्, संदिह् 2 U, gen. ex. by बुद्धि:, धी: in comp. or by s. (1); ' why do you strike me, m. ing me for Siva ' gu-रातिश्रांत्या मां कि पहरासी; व्यामधिया-बुद्ध्या तस्मात् पलायंते; फेनपटलै: संदेहितत्लराशिभि: (Ka. 23); 'which were m. en for heaps of cotten'; केतकशिखासंदिग्धमुर्थेदवः (Mal. 1) 'the lovely moon being m. en for a Ketaka point.' -v. i. भ्रम् 1, 4 P, मह 4 P, प्र-मद 4 P, स्वल् 1 P, अपराध 4,5 P; 'you m. in this opinion ' अयं तवाभि-प्रायः भ्रम एव, भ्रांत:. -ABLE, α. संदिग्ध; 'in no m. terms ' असदिग्धवचानि:. - EN, a. भांत, प्रमा-दिन, मूढ, संदिग्ध. 2 अयथार्थ, अज्ञुद्ध, मुषा-मिथ्या-अ-यथा- in comp.; 'a m. opinion' मतिभ्रम:, मिथ्यामति:.

Mister, s. आर्य:, श्री pr.

MIS-TIMED, a. See LATE.

MISTLE-TOE, s. वृक्षाभया, तहरोहिणी.

MISTRESS, 8. गृहिणी, गेहिनी, गृहस्वामिनी, कुटुंबिनी; स्वामिनी, अधिष्ठात्री, ज्ञासित्री, अध्यक्षा, सेव्या, ईश्वरी, महिनी (of servants). 2 अध्यापिका, आचार्या, उपदेशिका, अध्यापियती, उपाध्याया-यी. 3 उपसी, डपपत्नी, भुजिष्या, अवरुद्धाः 4 प्रिया, प्रियतमा, वल्लमा, कांता, दियता, रमणी, कामिनी, प्रमदा. 5 कु जाला, निपुणा, ${f M}_{
m ISTRUST}, \, v. \, t.$ न विश्वस् or प्रति-इ 2 P, ज्ञांक् ${f 1}$ ${f \Lambda}_{.}$ = s. अविश्वास:, अप्रत्यय:, आ-परि-ज्ञांका, अप्रतीति f. =FUL, a. अविश्वासिन, अप्रत्ययिन्, शंका-अश्रद्धा-शाल, सारांक, आरांकित, शांकिन, संदेहिन्. = FULLY, adv. सा-शंकं, अविश्वासेन. =FULNESS, s. अप्रतीतिः, आशंकाः Misunderstand, v. t. मिध्या-अन्यथा समर्थ 10 or कृत् c. or मन् 4 A or ग्रह् 9 P or स-भू c. or टपलभ् 1 A or अवगम् 1 P or बुध् 1 P; 'don't m. me 'अलमन्यथा गृहीत्वा (M. 1), अ-लमस्मानन्यथा संभाव्य (S. 1). =ING, s. मिध्या-अ-न्यथा-प्रहणं-संभावनं, भिथ्यामति f.-बांधः,अयथार्थेबोधः. भ्रमः. 2 वैमत्यं, मतिभद्रः, विसंवादः, द्वैधं, वि-असं-मति 🌈

MISUSE, v. t. मिथ्या-असम्यक् प्र-विनि-डप-युज् 7 A, 10, अनुष्तितं-अस्थाने व्याप्त c. or व्यव-ह c, अप-व्यय् 10 (व्यययित). - s., - AGE, s. कुप्रयोग:, असत्ययोग:, कु-असम्यग्-व्यापार:-व्यवहार:, अन्ययोपयोग:, असिंह-नियोग:, अपव्ययः

MITE, s. अणु:, लव:, कण:, लेजा:, कणिका, अल्पमात्रा. 2 धनलव:-लेजा:, अत्यत्यं धनं, काकिणी, कपार्दका. MITHRIDATE, s. विषनाज्ञानं, विषयं.

MITIGATE, v. t. ज्ञाम c. (ज्ञामयति), प्र-उप-°, लघ्-कृ 8 U, लघ्यति (D.), न्यूनीकृ, अल्पीकृ; नि-यम् 1 P or c.; See Moderate; 'to be m. ed' ज्ञाम् 4 P, लघुम् 1 P. =10N, s. ज्ञामः, ज्ञामनं, ज्ञांति f., प्र-उप-°, लघुकरणं, न्यूनताः =1VE, =MITIGANT, a. ज्ञामक, ज्ञांतिद, ज्ञांतिकर (री f.)

Mix, v. t. मिथ्र 10, सं-च्या-वि $^{\circ}$, संयुज्ञ 7 U, 10, संयु 2 P; संयुज्ञ 6 P, संयुज्ञ 2 Λ , 7 P, प्रक्षिप् 6 P,
एकीक् 8 U, एकत्र कृ, संमिल् c. 2 संक 6 P, सकुलीकृ.

– v. i. मिथीभू 1 P, संमिल् 6 P, हैं संकू-संयुज्ञ-संयुज्ञ
pass.; संयोग-संसर्ग-इ-या 2 P or गम्र 1 P, संगम्
1 Λ , संगमनुत्रज्ञ 1 P, सं-इ. – ED, a. मिथित, संयुक्त,
संयह, संयुक्त, संयुत, व्या-सं-मिथ्र, सम्येत, संबद्ध. – ING,

– TURE, s. मिथणं, संयोगः, संसर्गः, संपर्कः 2 मिथता,
संयुक्तता, संस्थता, संकीणंता 3 संकरः, संनिपातः, नानादृव्य-संमिथद्रव्य-समुदायः, मिथद्रव्यं, मिथ्रं

MIXEN, s. विट्-प्राप-राजि:.

Mizzen-mast, s. पश्चिमकूपक:.

MIZZLLE, s. तपारवर्ष:, ज्ञीकरासार:.

MNEMONIC, a. स्मृतिसहायभूत, स्मरणोपकारिन. - s. (M. s) स्मरणविद्या.

Moan, v. i. दीर्घ र 2 P or निश्वम् 2 P, सञ्चन्दं आ-कंद् 1 P or आकुज् 1 P or बिलप् 1 P, आर्तरवं मृच् 6 P; See Groan, Lament. -s. आर्तनादः-रवः, दीर्घनिश्वासः-रवः, क्रंदितं, विलपनं, परिदवनं. -FUL, a. बिलापकारिन्, परिदेविन. -FULLY, tadv. सनिश्वासं, सविलापं.

MOAT, 8. परिखा, प्रतिकूप:, खातकं, टप्कुल्या. = ED, a. परिखानित.

Mob, s. प्राकृतजनाः, जनसमूहः, अप्रवृद्धजनगणः, लेक-जन-संघः-संकुलं, जनता, बहुजनमेलकः, पृथग्जनाः, नीच-अथम-जनाः

MOBILE, a. अस्थिर, चंचल, चपल, चरिष्णु, गतियोग्य, जंगम. - MOBILITY, s. Mob, q. v. 2 अस्थिरता, चांचल्यं, गतिक्षमता.

Моск, v. t. विडंब् 10, अव-टप-हमें 1 P; सोपहास अ-नुक्क 8 U. 2 गई् 1, 10 A, अव-ता 9 U, अविक्षण् 6 P, अवमन् 4 A, अवहासास्पदं मन्; See Contemn. 3 वंच् 10, प्रतृ с., विश्नरुभ् 1 A, मृह с.; See Сиелт. -а. कृतिम, कृतक, कपट-व्याज in comp.; 'm. fight' कृतिमयुद्धं, व्याजयुद्धं. -ев, в. हप- अव-हासकः, अवक्षेपकः, विडंबनकृत् m. = ERY, -ING, s. टप-अव-हासः, अवज्ञा, विडंबनं, अवक्षेपः, गर्हणं, तिर-स्कारः, अवनानः 2 डपहःसपात्रं-आस्पदं-भूनि f.-पदं, अवहासस्थानं-विषयः, तिरस्कारपदं-विषयः 3 वंचनं-ना, व्याजः, कपटं, छलं, विडंबना, विडंबनहेतुःः अनर्थंकारंभः, वृथोयमः, वृथाप्यत्नः, निष्कलचेष्टाः =IFGLY, adv. सोपहासं, सावहासं, सतिरस्कारं

Mode, s. शित f., पकारः, मार्गः, पद्धति f., विधिः, वृ-ति f., कत्यः, क्रमः, विधा, in comp.; See Man-Ner. 2 रूपं, आकारः, आकृति f. 3 आचारः, ध्यव-हारः, पचारः, शितः, संप्रहायः. 4 सभ्य-शिष्ट-मार्गः, व्यवहारः, शिष्टाचारः. 5 वाच्यं. अर्थः. 6 रागः, रागि-णी. -Al., a. रूपविषयक. - ISI, a. शिष्टाचारानुरूप, सभ्यशित्यनुसारिन्; See Fashionable.

MODERATE, a. परि-,मित, समयांद, नि-सं-यत, अल्प, सावधिक. 2 नियतवृत्ति, मर्यादानतिकामिन्; 'm. in expenses 'मितव्यभिन, अल्पव्ययः 'm. in desires ' अलब्ध, अन्पसतष्ट, अन्पाकांक्षिनः 'm. in eating ' मिताहार, मितादान, स्वल्पाहार: 'm. in speech' भितवाच-भाषिन. 2 (Middling) मध्यम, सामान्य. अनित-नाति- in comp.; ' trees of a m. height ' नातितंगा बक्षा:. -v. t. शम् c. (शमयात), प्र-डप-°, लघयति (D.), लघक 8 U, न्यूनी-अल्पी-क, नियम 1 P or c.; छायाइमैनियमितार्कमयखताप: (S. 4) ' the heat of the sun's rays being m. ed by shady trees.' 2 नि-सं-यम, नियह 9 P, संह 1 P, आ-व 5 U. -v. i. श्रम 4 P. निवत 1A. विगम 1P.अ-र्ल्पा-लघु-भू 1 P. = ION, s. लघुकरणं, प्रज्ञामनं. 2 संय-मः, निग्रहः, दमः, अन्तिक्रमः, मर्योदानतिक्रमः, परि-, मितता-त्वं. $\mathbf 3$ समता, समवृत्ति f., समभावः, क्षमा, क्षांति f.; 'm. in desires' अलोम:, अल्पसंतोष:, अल्पाकां-क्षा. -LY, adv. परिमितं, समयीदं, नियतं, स्वल्पं: ईषत, आ, मंद, नाति, अनित in comp.; 'm. heated ' ईपनम, मंदीष्ण, कोष्ण, &c.; 'm. sharp 'अनतितीत्र. -OR, s. fruin m.; मध्यस्थ:.

Modern, a. आधृनिक (की f.), अधृना तन-इदानींतन (नी f.), अवींचीन, अपाचीन, अपुराण, नूतन, नव, नवीन, नूतनकालीन - NESS, s. नूतनता, अपाचीनन्दं. - Moderns, s. अधुनातनाः, आधुनिकाः (pl.). Modest, a. विनीत, लञ्जावत, लञ्जाशील, सलञ्ज, संग्रंड, शालीन, विनयवत, सत्रप, न्हीमत, लञ्जा-त्रपानींडा-आवित-युक्त, सविनय, अप्रास्थ, अधृष्ट. 2 (Not proud) अपाव, नम, निर्मिमान, निर्हेकार, सविनय, अमुद्धत, विवत, नमज्ञील. 3 अव्यभिचारिन, ताधुज्ञील, सह्म. 4 परि-,मित, अल्पपरिमाण. - Ly, adv. सविन-

यं, सबीडं, सक्तज्जं, सत्रपं. अगर्वं, अनुद्धतं, तिरिभिमानं.

"Y, ड. खिनयः, ज्ञालीनता, लज्जा, ह्वीः, वीडा, त्रपा.
कज्जाज्ञीलता, अमागल्यं, अधाष्ट्यं, मर्यादा, विनीतता.
विनयता, अगर्वः, अनहंकारः, निरिभमानता, अनीद्धत्यं,
नवज्ञीलता, विनयः. 3 अन्यभिचारः, सद्गृत्ति f. 4
परिमितता.

Modicum, s. अल्पांज्ञ:, अल्पभाग:, लव:, लेज्ञ:, र्कि-चित्, किंचन

Мориту, v. t. रूपं परिवृत с. от परिणम с. (-णमयात), विकृ 8 U от с.; रूपांतरं-रूपभेदं-क्व от वि-धा 3 U. 2 विसम् 1 P, सह 1 P, शम् с.; See Limit, Морек-АТЕ. — IED, a. विकृत, विक्वतरूप, परिणतरूप, नियमि-त. — ICATION, s. रूपांतरविधानं, रूपपरिवर्तनं 2 विकारः, विकृति f., परिणामः, परिवृत्ति f, रूपांतरं, रूपभेदः, विशेषः 8 मेटः, विभेदः, विशेषः.

Морилать, v. t. स्वरलयं उत्पद् с., स्वरानुष्ट्यं क्र 8 U. 2 स्वरभेदं क्र. - ION, s. संक्रमः, पारिवर्तनं; 'm. of voice' स्वरसंक्रमः (Mr. 3). 2 स्वरभेदः-लयः-अनुक्रमः, स्वरानुष्ट्यं. 3 Melody, q. v.

MOIETY, s. अर्ध:-धॅ, अर्धमाग:-अंज्ञ:.

Moil, v. t. Dirty, q. v. -v. i. त्रातं कु 8 U, देहा-यासेन अम् 4 P.

MOIST, α. आर्ट्र, क्रिष, सरस, उप्त, उत्त, सहब, सिक्त, जलाई, तिमित; 'to be m.' क्रिट् 4 P, स्तिम् 4 P•
-EN, v. t. क्रिट् c., आर्ट्रीकृ 8 U, सिच् 6 P, उंट्
7 P, दक्ष 1 P. -ENING, s. क्रेट्न, टक्षणं, उंट्न-NESS, s. आर्ट्रेता, क्रिचता, सरसता. -URE, s. क्रेट्र-,
तेम:, स्तेम:, रस:, सजलता, आर्ट्रेता, क्रिचता; oft.
ex. by जलं.

MOLAR, s. दंशा, चर्वणदंत:.

Molasses, s. गुड:, इक्षुसार:, मन्ह्यंडी-डिका, फाणितं. Mold, s. See Mould.

Mole, ६. तिलकः, जडुलः, कालकः, पियुः. 2 वपःन्यं, सेतुः, षयः, पिंडलः, आलि f. 3 छुछुंदरी, मंथमुखी, दीघे-तुंडी, दिवांधिकाः, 'm.-eyed' सूक्ष्मनयनः, 'm.-hill' बल्मीकः-कं, वामलूरः, कृमिशैलः, कूलकः, स्यमीकः; 'he makes mountains of m.-hills' तिले तालं पर्यात.

Моьесиь, я. अणु:, परमाणु:, कण:.

Moles, s. sqij.

MOLEST, v. t. बाध् 1 A, अर्ट् 1 P or c., पीड् 10, डपट्ट 1 P, आ-यस् c., डपर्फ् 7 U; See HARASS. — ATION, e. बाधा, पीडा, डपट्ट ; आयास:, क्रेज:- — BB, e. डरपीडक:, बाधक:, आयासक:-

MOLLIENT, «. मृद्कारिन्, शमक, शांतिद.

MOLLIFY, v. t. श्राम् c. (श्रामयति), प्र-उप-, सांन्व् 10, मृद्क 8 Ü, लघूक.

MOLITEN, a. facia; See Liquid.

MOMENT, s. क्षण:, मुद्ते:, निमि(मे)प:, पत्तं; 'pleasant for the m.' आपात्मणीय; 'but for a m. 'अणनात्रं, 'this very m.' आहेमजेव अणे; 'the m. he is here' अन तिस्मनानतमाने जर आगत एव ; 'for the present m.' आपाततः; "in a m.' अणात, क्षणेन, निमेनमानात्र, एकपदे; 'auspicious m.' गुममुनूर्तः, लग्नं; See Instant also. 2 गुरुत्वं, महत्त्वं, ममानः, गौरवं, महिमन् m.; See Importance; 'of little m.' अगुरुक, अकियित्वर (री.), तस्यं, क्षुत्र.—ARY, a. क्षणिक, क्षणस्थायिन्, अचिर, अस्थायिन्; क्षण, निमेष in comp.; 'm. flash' अचिरमा, क्षणवृति री.; 'm. obstacle' क्षणविनः.—ous, a. गुरु, गुरुमभाव, अलग्नु See Important.

Моментим, г. जव:, वेग:, आ-सं-वेग:.

Monachism, s. मठवास:, संसारत्यान:, आरण्यकवृत्तिरी. Monad, s. अभेय-अच्छेय-वस्त n.

Monarch, s. राजन् m., ईशः, ईश्वरः, पतिः, अधिपः, अधीक्षः, स्वामिन् m.; See Lord; 'm. of the herd 'यूथपति:-पालः. 2 अधीश्वरः, नृपः, नृपालः, भूपतिः; See King. —AL,-IC,-ICAL, a. राजकीय, राजयोग्य, राज in comp. 2 एकपभुक, एकराजायत्त, संबाडधीनः — ४, s. एकराजज्ञासनं, एकराजतंत्रं, एकराजाधिवन्यं. 2 राज्यं, विषयः, राष्ट्रं.

MONASTERY, s. विहार:, मठ:; आश्रम:, मुनिवास:, वानमस्थाश्रम:. - MONASTIC, - ICAL, a. विहारिक, आश्रमिक (की f.), वैद्यानस (सी f.); 'm. vow' वैद्यानसं वतं.

MONDAY, s. सीमवार:-वासर:, इंदुवासर:.

MONETARY, α. द्रव्यसंबंधिन, मीद्रिक (की f.).

Money, s. धनं, अर्थ:, वित्तं, दृष्यं, विभवः, वसु n., See Wealth. 2 मुद्रा, निष्कः:-कं, नाणकं, टंककः: 'm.-bag, कोज्ञः-षः, मुद्राकोषः; 'm.-changer' मुद्रापंरिवर्तकः; 'm.-lender' कुर्तादिकः, वार्द्धेषिकः, वृद्धचाजविः, वार्द्धेषिकः, वृद्धचाजविः, वार्द्धेषिकः, वृद्धचाजविः, वार्द्धेषिः, उत्तमर्णः: -ED, a. धनिन्, धनि-कः, धनसंपन्न, धनाद्धः -LESS, a. धनहीन, निर्धनं, निःस्व, गतिभवन, परिक्षीणः, See Poor.

Monger, ϵ . व्यापारिन् m., व्यवहारी, क्रयविक्रियकः, विश्वज m.

Mongrel, a. संकीर्ण, संकरजातीय, संकरजः

MONITOR, s. शासकः, बोधकः, उपदेशकः, शिक्षकः 2 उपगुद्गः - Y,-MONITIVE, a. प्रबोधक, उपदेशकः शिक्षक, उपदेशकः

Monk, s. यित:, संन्यासिन् m., मृतिः, योगी, मठवासीः तपस्वीं, वानप्रस्थः. = $18<math>\mu$, α . मृतिसंबंधिन्, यितसद्श्च (शि fः).

Μοκκεν, ε. वानर:, किंप:, मर्केट:, ध्वं(व)गः, जाखा-मृगः, बलीमुखः, किंज्ञः, ववीकस् m.; 'm.-like' कापेय (यी f.).

Monochord, s. एकतंत्रीवाय. Monochromatic, a. एकवर्ण-रंग. MONOCHRONIC, a. सनकालीन, वर्तमान.

.MONOCRAT, 8. अधीश्वरः, अनायत्तशासनः.

Monocular, a. एकाक्ष (सी f.), एकनयन, काण. 2 एकनेत्रोपयुक्तः

Monogamy, श. सकृष्टियाहः, एकपरनीवर्त, एकर्जीववा-हः. = IST, श. एकपरनीकः, एकक्रीकः

Monologue, s. आत्म-स्व-गतभाषणं.

MONOMACHY, 8. हंद्रं, नियुद्धं, दंद्रयुद्धं-

MONOMANIA, 8. एकविषयामिक र्र., एकविषयोग्मादः - MONOMANIAC, α. एकविषयोग्माकः

Monopetalous, a. एकदलविशिष्ट.

Молорогу, в. एकाधिकार:, अनन्यसाधारण: अधिकार:, एकन्यापार:-व्यवसाय:. — IST, в. पर्वक्र- पिन् т., सर्वेगाहक:. — IZE, v. t. (सर्व) पूर्व क्रि 9 U; (सर्व) स्वायतीक 8 U, आत्मसात्क, अनन्यसाधारण आत्माधीनीक, असामान्येन मुज् 7 Л ог जुष् 6 Л. Моловуллавле, в. एकाक्षरं. — Моловуллавле, а. एकाक्षरं, एकाच्यं, धातवः. Молотнетьт, s. अद्रैतनादिन् т. — Молотнетьм, в. अद्रैतं, अद्रैतनादः.

Монотону, s. एकस्वर:-स्वन:, स्वराभेद:, एकस्वरसं-तान:, स्वरसमता, स्वरभेदाभाव:. 2 एक-सम-समान-रूप-ता, विशेषाभाव:, एकश्यापारसंतिति f. = ous, a. एक-स्वर-तान-स्वन, सम-अभिन्न-स्वर. 2 एक-सम-समान-रूप, एकप्रकार, निर्विकार, निर्विशेष: = ously, advएकस्वरेण, समरूपेण, निर्विकारं. = ousness, s. See (s.) above.

Monsoon, s. वर्षाः (f. pl.), वर्षाकालः-समयः, प्रावृष् f., मेघकालः, पर्जन्यकालः

Monster, s. राक्षसः, जूर-घोरकर्मन् m. 2 राक्षस-विकट-भीम-ज्ञारीरः-विमहः, बृहत्परिमाणः, विकटा-कार:; See GIANT. 3 अड्तं, अपूर्ववस्तु n., अपरूपं, विरूपविषय:; 'm.s in the form of men' मानव-राक्षसा: ; 'm. s of the deep ' मकरादयः, यादांसिः -Monstrous, a. अइत, विलक्षण, अपूर्व, सृष्टिक्रम-बाह्य. 2 अप-वि-रूप, विकृताकृति. 3 राक्षसरूप, घोरद-र्जन, विकट-भीम-कराल-रूप-ज्ञारीर, अतिमहत्, घोररूप, धोराकृति, विकटाकार, भीम-उग्र-रौद्र-दर्शन. 4 (Of acts) दाहण, घोर, अतिबीभत्स, विकट. -LY, adv. अद्भुतं, विकटं, दाहणं, उत्कटं, भृशं, अतीव, अन्यंतं, अतिश्येन; See Exceedingly. - NESS, -Monstrosity, s. अडुतता, घोरता, दाहणता, &c. Month, s. मास:; 'half a m. ' पश्च:; 'bright half of the m. ' शुक्र-शुद्ध-सित-पक्ष:, पूर्वपक्ष:; ' dark half ' कुडण-उत्तर-तमिल-पक्षः, बहुलः, तमि-सः; 'a.m. old' मासजात. =LY, α . मासिक (की f.), मास्य, प्रातिमासिक ; 'half-m.' पाक्षिक (की f.); 'm. allowance 'मासिकं.-adv. मासे मासे, प्रतिमार्स. Монрмент, в. क्यिन-यज्ञ:-इतंभ:. इमारकचित्रं 2

चैत्यं, समाधिः, स्तूपः -AL, व. स्मरणार्थक, स्मरण-कारिन् 2 चैत्यसंबंधिन्

Mood, s. भाव:, वृत्तिः f., प्रकृति f., अवस्था, दशा, वित्तवृत्तिः, मनोभावः ; 'an angry m.' कोपवृत्तिः 2 वाच्यं, अर्थः. – प्र. व. हष्ट, कुद्ध, वक्रभाव, वदा-सीन, उदासीनवृत्ति, वित्ताहिप्त, विषण्ण, उदिम, दीनमन-स्क. 2 स्वच्छंद, स्वैतिनः See Humorsome.

Moon, s. चंद्र:, शशिन m., इंदु:, सोम:, विधु:, चंद्रम-स् गा., निशाकरः, रजनि(नी) करः, ग्लीः, शक्सभरः, शशांकः, मृगांकः, हिमांशुः, सुधांशुः, शुप्रांशुः, अव-धीशः, ओषधीपतिः, कुमुदबांधवः, द्विजराजः, कलानि-धि:-नाथ:, अञ्जः, जैवातुकः, नक्षत्रेशः, क्षपाकरः; and comp. of पति:, इंश:, नाथ:, प:, with words for 'Night,' 'Star,' or of 'Ray' with 'Cold' or ' Nectar, ' q. v.; क्षपानाथ:, जीतकर:, ताराना-थ:, उडुप:; 'orb of the m.' विव:-वं, मंदलं: ' digit of the m. 'कता, रे(ते) खा; 'full m. ' पूर्णिमा, पौर्णमासी; 'new m. 'अमा, अमाव(वा)-सी, अमाव(वा)स्या, दर्जाः, सूर्येदसंगमः; ' m.-beam ' चंद्रपाद:, ज्ञज्ञिकर:-रितम:, सुधांजु:, (Ray, q. v.); ' m.-light ' कौमुदी, चंद्रिका, ज्योत्स्ना, चंद्र-स्वि-म-भा, चंद्रातपः; (a.) ज्योत्स्नावत्, ज्योत्स्नायुक्त, चंद्रमका-शित; 'enjoys m.-light evenings' ज्योत्सावती निविश्वति प्रदेशिन (R. vi. 34); 'm.-plant' सोमलता, सोमवली-बलरी, बाझी, मत्स्याक्षी; 'm.-shine' चंद्रपभा-दाति-कांति fः; 'm.-stone' चंद्रकांतः, सोम-कांतः, चंद्रमणिः; 'm.-struck ' विक्षित्त-भ्रांत-वृद्धि, विदु-त-हत-मति. =LESS, a. हत-नष्ट-चंद्र, चंद्रहीन. =¥, a. चंद्रतस्य.

Moon, v. t. रङ्च्या बंध् 9 P or गति हध् 7 U. = s. 'm.-land' कच्छः, कच्छ-अनूप-भूः. = 18H,=Y, a. आनूप (पी f.), कच्छ, in comp., अनूप.

Moor, v. t. विचर c., परीक्ष 1 A, वि-तर्क् 10; So Discuss. 2 उपिक्षप 6 P, उपन्यम् 4 U; 'm. case', 'm.-point' विचारविषय:-पदं-आस्पदं-स्थानं संदिग्ध-विवाद-विषय:-

Мог, s. संमार्जनी, शोधनी. 2 बालिका, तहणी. =v. t मृज् 2 P or c., शुध् с.

Mope, v. i. वि-अत-सद् 1 P, म्ले 1 P, दुर्मनायते (D. विषण्णीभू 1 P. = ING,-ISII, α. विषण्ण, अवसन्न, उद्दिष्ट दुर्मनायमान, विषण्णवदन, See Deject,-ED.

Moppet, 8. वसपांचालिका, पटप्त्रिकाः

MOBAL, a. साधु, साधुवृत्त, सदाचार, धार्मक-सास्य (की f.); नीतिमत्, नयानुसारिन्; धर्म्य, पुण्य, त्य यानुसारिन्, धर्मानुरूप, त्याय्य; gen. ex. by सत्, नीति नय in comp.; 'm. instruction' नयोपदेश नीति f.; 'm. lessons' नीतिपाठाः; sometim by चित्त, मानस in comp.; 'm. freedon चित्तस्वातंत्र्य; 'm. advancement' मानसोव

f.; 'm. science' नीतिशासं: 'm. duties' शाधतधर्मः, सदाचारः 2 नियमाधीनः 3 अनुमान-य-कि सिद्धः = 8. तात्पर्यं, अभिप्रायः, भावार्थः, तात्पर्यार्थः, =IST, 8. नीतिशासत्तः, नीतितः, नयतः, नीत्यपदेशकः, नीतिविद्, सदसाइवेचकः - ITY, 8. नीति:, नयः, नी-ति-नय-विया-शासं, सद्व्यवहारशासं, सदसदिवेक:-वि-चारः 2 धर्मानुष्ठानं, साधुवृत्तं, पुण्यज्ञीलता, सदाचारः, स्-सत्-चरितं, धर्मवृत्ति र. 3 न्याय्यता, धर्म्यता, धर्म-या-य-अनुसार: -IZE, v. t. धर्मीपदेशास्पदीक 8 U. =v. i. नीत्यपदेशं दा 3 U or लिख 6 P. -LY. adv. नीतिशासानुरूपं, नयतः, नीत्या, धर्मेण, धर्मतः, • यायेन, •यायतः. 2 युक्त्या, मनसा, अनुमानेन .- Mo-BALS, s. नीति:, नीतिशासं-विद्या. 2 आचार:, आच-रणं, वृत्तिः, चरितं, वृत्तं, व्यवहारः, रीति f.; 'good m. ' सुर्ज्ञीलं, सदाचार:, साधुवर्त्त, विनय:, साधु-स-सत-चरितं.

Morass, s. कच्छः, अनूपः, अनूपभः.

MORBID, a. दूषित, उद्भ्रांत, विकृत, अस्वस्थ, असुस्थ, रोगाकांत, व्याधितः

MORBIFIC, a. रोग-व्याधि-कर (री f.), रोगद. MORBOSE, a. रोगजनित, व्याध्यद्भव.

Mordacious, a. देशक. - Mordacity, s. दंश-

MORE, a. अधिक, भयस, अधिकतर; उत्तर, अतिरिक्त, पर, अन्य; oft. ex. by तर or ईयस affixed: 'm. in strength 'बलीयम्, प्रवलत्रः; 'something m.' किचित अन्यदाप: ' what m.' किमपरं, किमन्यत: after m. than three years' समधिकाइषेत्रयात; 'm. or less ' न्यनाधिक: ' for m. than 1,000 years' पर:सहस्राः शरदः - ड. अधिकं, आधिक्यं, अतिरेकः. अतिज्ञय: : oft. ex. by अपरं, अन्यत ; See above; 'm. or less 'न्यनातिरेक:, न्यनाधिक्यं; 'no m. of solicitation 'अलं-कृतं-अतिपार्थनया ; ' what m.' किमन्यतः कि बहुना. -adv. (With adj.) ex. by अधिक in comp.; अधिकमनीज्ञ; or gen. by compar. degree in तर or ईयस. 2 (With verbs) by अधिकं, अधिकतरं, अतःपरं, पुनः, भूयः; 'm. and m. ' उत्तरीत्तरं, अधिकाधिकं; 'no m. ' न अत:-इत:-परं or उध्वै: अलं, कृतं: See Enough; 'how much m.' कि पुन:, किसूत. - MOREOVER, adv. अन्यस, अपरं-अपि-च, किंच, परं, अपितु, अपि.

Moribund, a. मृतकल्प्-प्राय, मुमूर्षुः

MORINGA, s. सो(सौ-शो-शो) भाजनः, शिमुः, तक्ष्णगंधकः, अ(आ)क्षीवः, मोचकः

MORION, s. शिरस्कं, शिरकाणं, शिषेकं.

MORN, MORNING, इ. वि-प-मातं, पृत्यु (त्यू)व:-वस् n., दवा, टवस् f., ब्युष्टं, कत्यं, अरुणोदय:, प्रातद् ind., अहमुंखं, प्रभात-दव:-काल:-समय: 2 (Opposed to afternoon) पूर्वोद्धः, प्राह्यः; 'it is broad m.'

सुमभाता रजनी; 'in the m.' प्रातः, प्रातःकाले, प्रभाते, प्रस्त्र्ये, स्युष्टे, प्रमो; 'I bid you good m.', 'good m. to you' सुभन्ते प्रातःकालः (भूयात्); 'early in the m.' सुप्रातः, महति पत्य्ये, अतिभो, प्रातरेव. — व. प्रातः-उषः-कालीन, प्राभातिक, भौषिक (की f.), उषस्य, प्रभातियः; gen. ex. by प्रातर or (s.) in comp.; 'm. breeze' विभातवायुः; 'm. devotion' प्रातक्षासना; 'm. star' प्रभाततारा; 'm. twilight' प्रातःसंध्या.

Morose, a. ककंश-कटु-वक्त-स्वभाव-प्रकृति, वाम-वक्त-भाव-ज्ञील, रूक्षस्वभाव, सदावक, प्रतीप, उदासीन, दु:-ज्ञील, उदासवृत्ति. -LY, adv. वक्तभावेन, ककंशभावान, स्वभावरीक्ष्येण. -NESS, s. ककंशता, रूक्षता, वामता, वक्रता, स्वभावकटुता, वक्तशीलता, प्रतीपता, औदासीन्थं. Morrow, s. पर-उत्तर-दिवस:-दिनं; 'on the m.' थः, परेयः, परेयवि, कत्थे, उत्तरियः.

Morsel, s. कवलः, प्राप्तः, विंडः. 2 खंडः, लवः, श्व-कलः-लं, क्षुद्रभागः.

Morsure, s. दंशनं.

Mortal, इ. मर्त्य:, मर्त्यधर्मन् m., मनुष्य:, जन्मी, प्राणी, दारीते, देही, देह-तनु-भृत, मृत्बुवज्ञाः; See Man. -a. मर्त्य, मर्त्यधर्मन्, मरणजील, मृत्युवज्ञाः, नभर, नाज्ञा-मरण-अधीन, मरण-काल-आयन्त, अनित्य, विनाज्ञिन्ः; 'men are m.' मनुष्या मर्त्यधर्माणः. 2 प्राणहर (र्री ति.), जीवितापह, प्राणांतक, मारात्मक, ममेंभेदिन, अंतकर (र्री ति.), प्राणापह, प्राणम् (बी ति.), मरणावह. 3 मर्त्य, मानुष (षी ति.), मनुष्यभूमेकः, See Human. 4 अत्यंतदाहण, अतिक्षेत्रकः; 'm. enemy' आमरणांतवीरेन् m., दृढ-बद्ध-वरः. = ITY, इ. मर्त्यता, मरणजींतिता, मृत्युवज्ञता, मृत्यु-मरण-धर्मः, कालधर्मः, नधरता, अनित्यता. 2 मृत्यु, मरणं, नाज्ञः, जीवितनाज्ञाः. 3 मानुष्यं, मानुषता. = LY, adv. समाणनाज्ञां, ex. by a.; 'ho was m. wounded' तस्य प्राणहरा बणाः संजाताः, भित्रमर्गाऽभृत.

MORTAR, s. डल्(रू)खलं; 'm. and pestle ' डल्-खलमुसले. 2 लेप:, सुधा, चुणेलेप:.

Моктолов, ८ आधि:, क्षेत्र-स्थावर-आधि:, भूमिनि-क्षेप:, बंधक:, न्यास: - v. t. आ-धा 3 U, आधीक 8 U, बंधे दा 3 U, (स्थावरधनं) न्यासीक. - EE, ६. आधिप्राहक:, आधि-बंधक-न्यास-प्राहिन् m. - OB, ३. आधान् m., निक्षेता.

MORTIFEROUS, a. HTOJITE; See MORTAL.

MORTIFY, v. t. अभिभू 1 P, अवमन c., अपकृष् 1 P, मानं-गर्व-भंज् 7 P, संदु 10; See Humble. 2 निम् प्र 9 P, सं-नि-प्यं 1 P, देम्र c. (दमयित), वशी-कृ 8 U, आदृ 5 U, िज 1 P. 3 क्रिज् 9 P, सं-पिर-त्य c., आयस् c.; See Afflict. 4 चैतन्यं नज् c. or ह c. −v. i. नज् 4 P; चैतन्यं नज् c. 2 तप् 4 A, तपस्तप or चर् 1 P, सपस्यति (D.). - ***D,

a. अभिभूत, खंदित, आस-हत-भम-गर्व, खंदितमान, भम-दर्प-मानं 2 दांत, वस्तक्ति, जित; 'whose passions are m.' जितिहयः, वसी, दांतः, वीतन्तामः, वीतरागः, निःस्टहः 3 क्रिष्ट, सन्यथ, पीडितः 4 नष्ट-चैतन्य-मांस, कोथीभृतः — ICATION, इ. अभिभवः, अवमानः, अपकर्षः, मान-दर्प-भगः-खंदन, मानहानि f. 2 दमः, निम्नहः, संयमः-मनं, जयः, इदियदमः-जयः, कामिदित्ति f.; विषयविमुखता, वैराग्यः 3 तपभया, तपस्या, कृष्ट्रं 4 दुःखे, क्रेशः, आयासः, व्यथा 5 आदाभंगः-नाशः, मनीभंगः 6 मांसपाकः, मांसकोथः, चैतन्य-नाशः — ING, a. मानध्वतिन, दर्पहारिन, व्यथावह, क्रेशकर (री f.), संतापकः

Mortise, s. काष्टसंधि:, दारुसीवनं; दारु-काष्ट-ाच्छदं. =v. t. काष्टद्रयं सं-धा 3 U.

MORTMAIN, s. अन्यादेयभाग:

Mosque, s. यावनधर्ममंदिरं, यवनीयं देवतायतनं.

Mosquito, इ. मज्ञ:, मज्ञक:.

Moss, s. दीव(वा)ल:, दोव(वा)ल:-लं, जलनीली-लिका, 'm.-grown' रूड दीवल, दीवलावृत. = Y, a. दीवलवत्, दीवलिन्.

Most, a. भ्षिष्ठ, अधिकतम, बहु (pl.); प्रायेण सर्वे; 'm. people think so' प्रायेण सर्वे (बहुदः) एवं मन्यंते. 2 निरतिश्वाय, अत्यधिक, पर्म, उत्तम; 'for the m. part' भ्षिष्ठं, प्रायः, प्रायेण, बहुशः. - s. भ्षिष्ठः-परम-भागः, बहुतम-अधिकभागः, प्रायः सर्वभागः; बहुतर-अधिकभागः, प्रायः सर्वभागः; बहुतर-अधिकभागः, प्रायः सर्वभागः; 'm. of the spot is green' प्रायञ्चः सा स्थली हरिहणी; 'to the m. of one's power' याव-च्छित्तः, यावच्छक्यं. - adv. भ्षिष्ठं, पर्म, अत्यंतं, अतीव, सु-अति-अत्यंत-in comp.; gen. ex. by superlative of adj. 2 अधिकं, सर्वोधिकं (with verbs). - Ly, adv. प्रायः, प्रायेण, प्रायशः, भूयसा, बहुशः, बहुधा, सामान्यतः, साधारणतः; gen. ex. by भूषिष्ठ विद्यारेष्ठ to adj.; 'an assembly m. composed of learned men' अभिक्ष्यभूषिष्ठा परिषद् (S. 1).

MOTE, s. बिंदु:, अणु:, लव:, अणुरेणु:, परमाणु:, क-िनका; 'the m. thou seest in the eyes of others, but not the beam in thine own' खल: संवेपमात्राणि परच्छित्राणि पत्रयति । आत्मनो बिन्वमा-नाणि पत्रयत्रिय न पत्रयति.

Мотн, в. ज्ञलभः, पतंगः, कीटः.

MOTHER, s. माता, जननी, अंबा, जनियती, प्रमू:, प्रस-विशी, जनी, प्रसविनी; 'm. of offspring ' पुत्रवती, स्रुतिनी, अपत्यवती; 'm.-in-lang' अपू:; 'm. of a hero' वीरसू:-माता, वीरमतवा ; 'born of a different m.' भिनोदर, अन्योदर, असोदर. - HOOD, व. मातृस्वं, जननीस्वं, मातृभाव:-धर्मः: - LESS, a. अ-मातृकं, हीन-मृत-सातृकः. - LY, a. मातृंसंदर्शं (शी र्र.), मातृसंनिभ-अनुरूप-योग्य, मातृ in comp. = adv. मातृबत्, मातृभावेन, मातृस्थाने भूत्वाः

MOTION, MOTIVE, See under MOVE.

MOTLEY, a. चित्रविचित्र,नानाविध-वर्ण,बहुपकार, विविध-MOTTLE, v. t. चित्र 10, कर्नुरीक्क 8 U. = ED, a. चित्रित, कर्नुरित, कल्माधित-

Morro, s. वाक्यं, वचनं, आद्शीवाक्यं.

Mould, s. संस्कार:, आकार:, आकार f., संस्थान, रूपं, मूर्ति f. 2 मृद f., मृत्तिका; मृदुत्र्णं. 3 प्रकृति f., कारणं. -v. t. संस्कु 8 U, कृष् c., आकारं-रूपं-दा 3 U; प्रवृत् c., रच् 10, रूप् 10. -प्र. a. मिलन, मलावृत, समल, कलंकमय (यी f.).

MOULDEE, v. i. विश्व pass., जू 4 P, चूर्णामू 1 P, अव-सद् 1 P शनै: नश्च 4 P or क्षि pass.

Mouln, v. i. पक्षान् पत् c. or मुच् 6 P or c. = ED, त. मुक्त-पतित-पक्ष-पर्ण. = ING, s. पक्ष-पर्ण-पतने-गलनं-Mound, s. वप्त:-प्रं, चय:, सेतृ:, आलि f., पिंडलः. 2 मुद्राचि:, मृक्तिकाचय:, क्षुद्रपर्वत:, वामलूर:, नाकुः, वस्मीक:-वं.

Mount, Mountain, s. पर्वतः, अहिः, गिरिः, चीलः, नगः, अचलः, महीप्रः, अहार्यः, धरः, गोतः, प्रावत् शिलोचयः, सानुमन्, शिखरिन्, and comp. of भृन् oा धर with 'Earth,' q. v.; क्माभृन्, महीधरः क्षितिधरः, &c.; 'western m.' अस्तः, अस्ताचलः चरमक्षाभृतः, 'eastern m.' उदयः, उदयगिरिः-गर्वतः 'hill near a m.' पादः, मत्यंतपर्वतः; 'to mak m. s out of trifles' अणुमिष पर्वतीकृ 8 U, तिं तालं दृश्च 1 P. -a. पर्वतीय, शैल (ली f.), (s.) i comp. - EER, s. पर्वत &c.-निवासिन् m., शैलाट - ous, a. शैलमय (यी f.), नगप्राय, सप्वत, पर्वतीः 2 (Huge) पर्वतम्मण

MOUNTEBANK, 8. मिथ्या-छग्न-वैय:, क्ट विकित्सक Mourn, v. अनु-, शुच्च 1 P, विल्य 1 P, परि-देव 1 L परिदिच 10 A, रुट्ट 2 P, आकंट्र 1 P, आकुश्च 1P; S LAMENT. — ER, 8. परिदेवक:, विलापिन् m., शोषक विल्यनकृतः — FUL, a. शोकार्थक, शोक-दुःख-गभै, ह खावेदनः 2 शोकावह, शोकपर, दुःखर, दुःखावह, इंच्य, शोकाई. 3 (Of persons) शोकार्त, शोकाक् सशोक, खिन्न, दुःखर, विलाप्त, विल्यान विमनस्, विवण्ण, समन्युः — FULLY, adv. संजीक, खेरं, सदुःखं, सोहेरी: — FULLY, adv. संजीक,

हेन:. =ING, 8. स्रोक:, खंद:, विलाप:, परिटेवन.ट:खं.

वहेगः, आ-, केदने, रोदनं, See GRIEF. 2 अशी चं; one should be in m. for 10 days' दश्गदिनमशीचं धा-रपेतः; 'm.-dress' अमंगलवेषः, शोकपोतको वेषः. Mouse, s. मृष(ि) कः, आखुं, इंदरः, बिलेशयः, खन-कः; 'small kind of mice' गिरिका, बालमृषिका. Mouth, s. मुखं (in all senses); दरीमुखं, घटमुखं, नदीमुखं, &c.; वक्वं, वदनं, आननं, आस्यं; नुंदं, रूपनं (of animate beings only); 'corner of the m.' सक्त् ग., सक्तं, ओहपांतः; 'rinsing the m.' आचमनं; 'stop the m.' वाचं स्तंम् 9 P or c. 2 छिदं, रंधं, द्वारं, मुखं; 'm.-piece' मुखनालं; मुखं (fig.). = v. सगवं-उद्धतं-वद् 1 P. 2 चवं 1 P, 10; प्रस् 1 A, भभ्र 10. = FUL,

8. प्राप्त:, कवल:, पिंड:, गंडप: (of water).

- =LESS, 'a. मुखहीन, निरानन. MOVE, v. i. चल-र 1 P, सव 1 P, प्र-वि-°, स 1 P, गम् 1 P, या 2 P, इ 1 P. 2 भ्रम 1, 4 P, परिवत 1 A. 3 स्थानांतरं-गृहांतरं गम् or या. 4 चेष्ट्र 1 A, यत 1 A; 'm. on' प-स, प-गम, प-या, प-स्था 1 A; m. about' परिश्रम्, इतस्ततः गम् ; 'm. off' अप-वा, अपक्सू 1 U, 4 P, अप-स-गम; 'don't m. even a step further' अस्मात्स्थानात्पदात्पदमपि न गतन्यं (Ka. 147). -v. t. चल् c., प्र-वि-सं°,प्र-स ., ईर c. 2 परि,-भ्रम् c. (भ्रमपति); स्थानांतरं गम c. (गमयति). 2 कृष् 1 P, पेर् c., प्रवृत् c.; प्रोत्सह c., नद 6 P or c., प्रचुद् 10, चेष्ट् c., उद्-प्र-युज् 10. 3 दयां-करुणां-उत्पद् c., इदयं स्पृज् 6 P or आदींक 8 U, इ c., उपहन् 2 P; आक्षम् c. 4 उपन्यस् 4 U, डप-क्षिप् 6 P, डप-स्था c. (स्थापयति); 'to be m .ed ' आईभि 1 P, (कहणया) हु 1 P or इवीभू ; See MELT, AFFECT; 'he appears to be m. ed' इवीभृत इव लक्ष्यते; 'let my presence m. (you)' मामवलोक्यानि तावत्करणादी भवत ; 'she was m .ed to tears ' तथा इवीमता यथा अधिण व्यमंचत ; ' he was deeply m. ed by what I said ' чч बचसा तस्य चेतिस दृढं पदं चत्रे ; 'm. ed with grief ' जोकोपहत, दःखामिभूत, जोकस्पृष्ट; 'm. a chess-man ' ज्ञारि परि-णी 1 P. = s. गमनं, चलनं, सरणं &c.; 'm. at chess' परि(री)णाय:. .=ABLE, a. घल, घर, जंगम, घरिष्णु, चलन-गमन-चील-क्षम, अस्थावर ; 'm. and im-m. world ' चराचरं विश्वं, अखिलं जगत्. -ABLES, s. चरद्रव्याणि, अस्थावरद्रव्यजातं. = ED, a. चलित, प्रेरित, &c.; 'gently m.' विक्रित, प्रेंखित, आधृत, चलित, आकंपित, धृत-=BR, s. चालक:, चलन:. 2 उपक्षेपक:, उपन्यासकत m. 3 पवर्तकः, प्रयोजकः, प्रेरकः. -ING, a. चर, चल, जैगम. 2 चलत्; गामिन्, वायिन्, विसर्पिन्, in comp. ३ हर्ष्यस्य क्र हदयपाहिन, मर्मेख क्-भिद, हदयंगम, द-

यावह, कठणात्मक, इदयदाविन. -INGLY, adv. इह-मग्राहितया, हदयंगमं. = MBNT, 8. चलनं, सरणं, यानं, गति र्., स्थानांतरगमनं. 2 व्यापारः, चेष्टा, क्रिया, कृति f., चेष्टितं, प्रवृत्ति f.; 'graceful m.' विलास:, विश्व-मः; See under Graceful. 3 चालने, भूमणं: 'circular m. ' मंडलभ्रमणं. 4 क्षोभ:, कंप:. 5 प्राम:, मुछेना. -Motion, s. गति:, गमनं, चलनं, सर्पणं. चरणं. 2 चेष्टा, न्यापार:, अंगविक्षेप:; ' to set in m. ' ईर c., आ-ध 5,9 U, 6 P, कंप c. 3 सोभ:: वेग:. सं-आ-वेगः, मनीविकारः, मनीवृत्तिः-वेगः, भावः, वासना, कल्पनाः 4 प्रेरणं-णा, प्रोत्साहनं, प्रचोदनाः 5 डपन्यासः . उपक्षेपः, कार्यापक्षेपः, सूचना. 6 रेकः, रेचनं-ना, उचा-रः. = v. i. संज्ञां दा 3 U or कृ 8 U, संकेतं दा. =LESS, a. निभंत, निभेष्ट, अचल, अंचष्ट, गतिहीन-श्रृत्य, निष्कंप, अस्पंद, स्तब्ध, स्थिर. - MOTIVE, a. चालक, पेरक, प्रवर्तक, हेतुक in comp., कारणीभूत. - 8. हेत:, कारणं, निमित्तं, प्रयोजनं, कार्यं, अर्थ:, निदानं, निवंधनं, पवर्तकं, पृष्ट्यि-निमित्तं-हेतु: ; 'without m. s' निष्कारणं, अनिभिनं, अहेतुकं, निष्पयोजनं, अकस्मात.

Mow, v. t. (दानेण) छिट् 7 P, तू 9 P, दो 4 P, कृत् 6 P. - s. तृण-धान्य-राश्चिः, तृणोस्करः, धान्यचयः. - EB, s. लावकः, तृणच्छिद् m. - ING, s. तृणच्छेदः, तृणकर्तनं.

Muoh, a. बहु, बहुल, पृचुर, भूरि, वियुल, प्र-,गाढ, अत्यंत, निभेर, महत्, अत्यर्थ, अतिरिक्त, उत्कट, अति-मात्र, नितांत, प्राच्य, पुरु, अदभ्र ; gen. ex. by सु, अनि प्रा., अतिश्य in comp. - s. बहु n. or in comp., बाहुन्यं, बहुभागः, भूयष्ठं, भूयिष्ठभागः; 'talking m.' बहुभाविद; 'as m. as 'तावत्-यावतः; 'as m. as may lie in one's power' यथाशक्ति, यावच्ह्रवदं; 'how m.' कियतः; 'so m.', 'this m.' इयत, एतावतः, तावत् (as correlative of यावत्); 'that m.' तावतः; 'm. more', 'm. less' कियुत, कियुनः, -adv. बहु, भृशं, अत्यंतं, भूरि, गाढं, निभेरं, नितांतं, अतिमात्रं, सु-नि-तरां, बलवत्, आति-सु- pr.; See Exceedingly.

Mucilage, s. मेदम् n., वसा, वपा. 2 श्लेष्मन् m., विद्यागरम्, - Mucilaginous, a. चिद्यण, ज्ञिन्ध. 2 श्लेष्मल-ण.

Muck, s. प्रीतं; See Dung. 2 मलं, कर्दमः, करकं. अमेध्यं, कलुषं; 'm. -heap, or -hill' मलराचिः-संघयः, अवकरनिकरः; 'm. sweat' अतिरेवदः, अत्यत्वधमः, 'm.-worm' पंकजः, कीटः = v. t. मलेन लिए 6 P. = v, a. मिलन, समल, पंकिल, अमेध्यः. Mucus, s. क्षेटमन् क., मलं, इंदियमलं; 'm. of the nose' सिंघाणं, सिंहाणं-नं, नासामलं; 'm. of the throat' कर्षः, खेटमा; 'm. of the bowels' आमः; 'm. of the urethra' पुष्, कतुः = Mucous,

-MUCULENT, a. विक्रण; होस्मण-ल, कफसगुण. 2 श्लेडम-कफ-कर (री र्र.).

MUD, s. पक:-कं, कर्दमः, जंबालः-लं, ज्ञादः, निषद्धरः -Dx, a.पंकिल, संपंक, पंकद्षित, संकर्दम, मलिन, स-मल, मलीमस; 'm.-headed' स्थूल-जड-बुद्धि, मृत्यि-दबद्धि. - Muddle, v. t. पंकिलयति-कलभयति-आ-विलयति (D.), दुष c. (दूषयति), मलिनीकृ 8 U, आविलीफ. 2 (Fig.) आकुलयति (D.), आकुली-क, ईषत् मुह c or मद् c.

Muff, s. लोममयं हस्तत्राणं.

MUFFLE, v. t. (वंत्रण) अवगुंद् 10, परि-आ-वेष्ट् 1 A or c., आच्छद् 10, अवस्ध् 7 U, बंध् 9 P, पात 5 U: See Cover. - ER, s. आच्छादनं, अवगुं-उन, मखाच्छादनं.

Mug, ड. पानपात्रं-भाजनं, कंसः, जलपात्रं-भाजनं

Muggy, Muggisu, a. ক্লিস, ক্লিসনিবান.

MULBERRY, s. तू(नू)दः, यूपः, कमुकः, बद्यापः, ब-

Mulot, s. दंड:, अर्थ-धन-दंड:. =v. t. दंड 10, दंड दा c. (दापयति).

Mule, s. अधतरः, वेश(स)रः, वेगसरः; See DONKEY also; 'm.-driver (muleteer) ' a-सरपालः, अश्वतरपालः.

MULIEBRITY, 8. स्नीभाव:, स्नीत्वं, नारीत्वं.

Mull, v. t. वास् 10, भू c.

MULLER, s. शिला, शिलापट्टः, वेषणशिला, वेषणि-णी f. Mulligrubs, s. अंत्रज्ञलं-वदनाः

Multangular, a. बहुकोण, अनेकाल.

Multifarious, a. विविध, बहुपकार-विध, नानाविध-प्रकार, नाना-बहु-रूप, अनेक, बहु-

MULTIFORM, a. बहु-नाना-रूप, नाना-बहु-प्रकार-विध--ITY, s. बहुविधता, अनेकरूपता, नानारूपत्वं

MULTILATERAL, a. अनेक मुज-नार्थः

MULTILINEAL, a. बहुरेखः

MULTIPAROUS, a. बहुपसब, बहुपत्य, बहुपज्ञ.

MULTIPLE, s. आधार:.

MULTIPLICITY, s. बाह्त्यं, अनेकत्वं, प्राचुर्यं, प्रभूतत्वं; 'm. of business 'अनेककार्यञ्याष्ट्रतत्वं, कार्यवैविध्यं. MULTIPLY, v. t. गुणयति (D.), हन् 2 P or c. (घातपति), अ.-नि-°, पूर् 10; 'm. ing 4 by 3 we get 12 ' त्रिगुणिता:-त्रिभिराहता:-चत्वार: द्वादश संग्रंते; त्रिवेषु चतुर्षे द्वादश फलं. 2 वृध् ८., उप-चि 5 U, बहुली-प्रमुरी-कृ 8 U. -v. i. वृध् 1 A, स्का-य् 1 A, प-उप-चि pass., बहुली-भू 1 P; See In-CBEASE. 2 अपत्यानि उत्पद् C., श्लांतर्ति जन् C. (जन-यति). -ED, a. गुणित, इत, गुण-म- in comp. 2 वर्धित, वर्धितसंख्य. - IEB, - ICATOB, ह. गुणकः, गु-णकांक:. -ICATION, 8. गुणमं, हननं, भाषातः, अ-भ्यास:; ' oross m.' वजाभ्यास:, वजाघात:; ' duo-

decimal m. ' गोमुविका. 2 वर्षन, वृद्धि f., उपाचय;् -ICATIVE, a. 1174. -MULTIPLICAND, s. 15-ण्यः, गुण्यांकः

MULTIPOTENT, a. बहुकार्यक्षमः

MULTIRADIATE, a. बहुक्तिरण.

Multisonous, a. बहुस्वन-ध्वनि-नादः

MULTITUDE, s. समूह:, समुचय:, गण:, निवह:, संघा-तः, समुदा(द)यः, समाहारः, ओघः, प्र-नि-सं-चयः, स्तोमः, निकरः, समवायः, चयः, संहति f., कदंवकं, वृंदं, संग्रह:, समाजः, ब्यूह:, संदोह:, विसर:, वजः, ना-तः, वारः, निकरंबं; वर्गः (of similar things) ; संघ:, सार्थ: (of animals); कुलं, यूथ:-थं (of lower animals); समज: (of beasts); मिका-य:; पुंज:, राश्चि:, उत्कर:, कूट:-टं (of corn &c.); जालं, मंडलं, पूगः, प्रामः in comp. 2 जन-लोक-सं-मदे:-निवह:-संघ:, जनभेलक:, जनता, लोकग्राम:. 3 बा-इल्यं, बहत्वं.

MULTITUDINOUS, a. बहु, बहुल, प्रमुर; See MANY.

MULTIVERSANT, a. बहुरूपधारिन्-

MULTOCULAR, a. बहुनेत्र-लोचन.

Mum, a. नि: शब्द, अनालाप. -interj. तूडणी भव, नि:-राहरो भव, वार्च यच्छ.

 M_{UMBLE}, v . अस्पष्ट बद् $1~\mathrm{P}$ or डश्र्र c., अध्यक्तं ड-दीर c., नीचै: वट्, जप् 1 P. - INGLY, adv. अस्प-ष्टवाचा, अन्यक्तगिराः

Mummer, s. दांभिक:, छद्मवेशिन् m. -प, s. विडंबनं-ना, माया, छलं, न्याजः, छद्मवेद्यः, भंडताः, See TRICK.

Мимму, в. रक्षितं मृतक्रारीरं.

Мимр, v. अस्पष्ट वद 1 P or उचर с. 2 वर्ष 1 P, 10. 3 Cheat, q v.

Мимси, v. t. चर्च 1 P, 10.

MUNDANE, a. सांसारिक-लौकिक-ऐहिक-ऐहलैकिक-(की f.); ' m. existence ' संसारः, भवः, संवात f., होक-जीव-यात्राः

Mungoose, इ. नकुलः, बभुः, अंगृषः.

MUNICIPAL, a. नगरीय, नगर-पूर- in comp. = ITY, s. नगरपालिका, ग्रामाविक्षिकाः

Munificent, a. उदार, वदान्य, दान शोंड, दान-त्याग-ज्ञील. -LY, adv. डदारवन्, सीदार्थ. -MUNIFIC-ENCE, s. औदार्य, वदान्यता, अतित्यागः, दानकाँडताः See GENEROUS,-NESS.

Muniment, s. दुर्ग, कोट:.

Munition, s. युद्धसामग्री-सज्जा.

Mural, a. भित्ति-प्राकार-संबंधिन्-

Murder, s. (सद्देषं) वधः, इत्या, घातः, इननं, सूद नं, हिंसा. = v. t. इम् 2 P or c. (घातयति), स्या पट् c. = ER, s. घातकः, इंतृ m., इन् in comp. वधकारी, वधीयतः, मारकः. = ous, त. इंतुकाम, जि यांस, हिसानुदि, वधीयत, वधीवन, 2 निहुर, दादव

भौतिषीरः 8 घातेक, प्राणांतक, जीवितनाक्षिन् 4 मारा-त्मक, भाज्ययिक (की f.).

MURK,-Y, See DARK.

Мивмив, в. मंद्र्यति:-रदः, ममंद्र्यति:, कल्रवः-स्वनः-हतं, कलक्तः, गुंजितं, गंभीरनादः; 'm. of applause' भणादः. ध अंतर-पृढ-विलापः, असंतोषध-तिः. = v. і. असंतोषण-सविषादं-सनिषदं-विलप् 1 P or परि-देव् 1 А ог परिदिव् 10 А. 2 गुंज् 1 Р, कल-मंद-गंभीर-द 2 Р. 3 जप् 1 Р, नीचैः वद् 1 Р. = вв. в. असंतुष्टजनः, सदाविलायन् т.

MURRAIN, 8. मारी, महामारी.

Мизопы, в. स्नायु f.; मासपेशी, स्नसा, वस्नसा, पेशी, शिरा. 2 शंबूक:. - Мизсипак,-Мизсипоив, а. कायुसंबंधिन. 2 मांसल, दर्शा (गी f.), उपित्तनात अध्यक्षत, v. i. ध्ये 1 P, चिन् 10, विमृश् 6 P, विचर् с., See Meditate. - s. ध्यानं, चिता. 2 वारदेवी, सर्स्ती, विधाधिष्ठात्री, विधादेवता. - Ful, a. चिता-ध्यान-पर-शील-निष्ठ.

Миявим, в. कौतुकागारं, दुर्रुभवस्तुसंग्रह:.

Миянкоом, s. छत्रं, छत्रकः; See Fungus. =a. अचिरस्थायन, क्षणध्वंसिन्, उत्पर्येव विलीयमान.

Music, इ. गीतं, संगीतं, संगीत-वाय-विया-तालं (science of m.). 2 (Melody) तालेक्यं, स्वरान्तृप्र्यं, मुस्वनः-स्वरः, माधुयं; तौयं, वायघोषः; 'vocal m.' संगीतं; 'instrumental m.' वादनं; 'set to m.' स्वर-ताल-बद्धः 'm.-room' संगीत-त्त्रालः; 'fond of m.' नादलुक्धः —AL, a. संगीत-विषयक, गानीय, (s.) in comp. 2 सुस्वर, सुभाव्यः अटक MELODIOUS. 3 संगीत-नान-पिय, नादिपय-लुक्धः भाकतः, वादनग्ञील-आसक्तः 'm. entertainment' गानोत्सवः; 'm. instrument' वादिनं, वायं; 'm. glasses' जलतरंगः. —ALLY, adv. सुस्वरं, संगीत-त्रालानुरूपं. =IAN, इ. गायकः, गातृ m., गाथकः. 2 वादकः, वादिनकुक्षलः, संगीतन्तः, सुस्वराभिजः.

Mosk, s. कस्तूरी, कस्तूरिका, छगनाभिः, मृगमदः, ना-भि m. f., गंधभूलि f., वाताभोदा, अंडजा; 'm.-deer' गंधमृगः, कस्तूरीमृगः; 'm.-rat' गंधमृषकः, गंधाजुः. -भ, a. कस्तूरीयृक, मृगनाभिगंधि, कस्तरीवासित.

MUSKET, s. आग्नेयनालि-ली f., गुलिकापक्षेपिणी.

Muslin, s. सूक्ष्मवकां, सूक्ष्मांशुक्तं, अंशुक्तं.

Must, v. Ex. by pot. pass. part. with or without अवदयं, नियतं, नृयं; 'I m. worship god' (अवदयं) भयेश्वर: पूजनीय:; 'he m. have now come home' अधुना तेन गृहमागतेन भवितत्रयं; oft. by आई 1 P; 'he m. be honoured' मान-महत्त्येव; 'it m. be so' एवं खलु तत्स्यान, एवं नाम. क. हाआरस:. कर. है. विरसीभू 1 P. = Y, a. विरस, निवास, दुर्गथ.

MUSTACHES, MUSTACHIO, s. इमधु n., गुक्त:, भोडलोमन् n.

MUSTABD, s. सर्वेप:, तं(तुं)तुम: कदंबक:; 'black m.' कृष्णिका, राजिका, क्षव:, क्षुता(भा)भिजनन:, आसुरी, राजसर्वप:; 'white m.' सिद्धार्थ:-थेक:.

MUSTER, v. t. संग्रह् 9 P, समा-ह 1 P, समा-ती 1 P, सं-ऊह् 1 U; समाह्ने 1 P, एकीकृ 8 U, संगम् c. (गमयाते) 2 (सैनिकान्) परिसं-ख्या 2 P or परि-गण् 10, एकत्र समा-ती. =v. i. सं-इ 2 P, संगिष्ठ 6 P, संगम् 1 A; See ASSEMBLE; 'm.-roll' नामाविल-ली f., परिसंख्या, परिगणना.

MUTABLE, a. विकारवत्, अस्थिर, परिवर्तनीय, विकारवील, अनियत्, अनवस्थित, अस्थायिन्, व्ययिन्, 2 लोल, संचल, तरल; See Fickle. = NESS,-MUTABILITY, s. अस्थैयं, व्ययिता, विकारवीलता, परिवृत्तिश्चमता, अनवस्थिति f. 2 लील्यं, चांचल्यं, तरलता. = MUTATION, s. परिणामः, विकृति f., विकारः, विकारा, स्थित-अवस्था-भेदः

Mute, a. मूक, जड, जडवाच, वाक्जून्य, अवाच, वाणीहीन, नि: ज्ञन्द, मुद्रितमुख; 'm. with wonder ' आअर्थजडीकृत. – s. मूकजन:, मूकः. 2 पक्षिपुरीष. – LY, adv. नि: ज्ञन्दं, मूकवत्, जडवत्. – NESS, s. मूकता, जाडचं, वागभाव:, वावस्तभ:, मीन-मूक-भाव:.

MUTILATE, v. t. व्यंगीक् 8 U, विकलीक्क; (अंगानि) खंडें 10, व्यव-व्छिट् 7 P, कृत् 6 P. = ED, u. विकलांग (गी ति.), क्षतविक्षत, छित्रभित्र, खंडितांग, खंडित-विग्रह, नष्टेंद्रिय. =10N, s. व्यंगीकरणं, व्यवच्छेद:-दनं, खंडनं, अंगकतेनं. 2 न्यनांगता, व्यंगता, वैकल्यं.

MUTINY, s. सैन्यहोह: अपराग: निरक्ति f:-क्षोभ: -प्रकोप: प:, संक्षोभ:, ज्युत्थानं ; 'let him raise a m. in Jambudwipa' जंब्द्वीय कोपं जनयन् (H. 3). — v. i. अभि-दृद् 4 P, प्रकोपं दृज् c., विरागं दृज् c., क्षुभ् 4 P, ज्युत्था 1 P, ज्ञासनं लंघ 1 A, 10. — EEE, s. प्रकापकारिन् m., आज्ञालंघी, अभि-दिन्दोही, द्रोह-क्षोभ-कारीः — c. c. अतः प्रकोपकार (री f.), आज्ञालंघन्, क्षोभ-प्रकोप-कारिन् ; प्रतीय, अवज्ञा, अनायन्त, दः ज्ञास्य.

MUTTER, v. अस्फुटं-अस्पष्टं-वद् 1 P or जल्प् 1 P, अन्यतं उद्यरं , मीची: वद्: 'm. prayers' जप् 1 P. 2 गर्ज 1 P, स्तन् 1 P, गंभीरं स्वन् 1 P. = s., — ING, s. अस्पटोचारणं, अन्यत्तभाषणं, उपांज्ञवादः-भाषितं. 2 जपः, जाप्यं, स्वाध्यायः. 3 गणितं, स्तनितं, निर्पोषः. — ER, s. अस्फुटवादिन् m., उपांज्ञवादी. — INGLY, adv. उपांज्ञ, नीचै:, अस्पष्टं, अध्यत्तं.

MUTTON, 8. मेवमां तं, अविमासं.

MUTUAL, a. परस्पर, अन्योत्य, मिथः, इतरेतर, in comp.; 'm. help' अन्योत्यसाहाच्यं; oft. by प्रति pr.; 'm. obligation' प्रत्युपकारः; प्रतिचातः, प्रत्यमियोगः, कें. परस्परयोगः भावः संबंधः,

व्यतिकरः, अन्योन्याभयः, व्यतिहारः. =LY, adv. पर-स्परं, अन्योन्यं, मिथः, इतरेतरं, (a.) in comp. Muzzle, s. घोणा. 2 मुखं, प्रवेश: ; छिदं, द्वारं. 3 मु-खबंधनी-रोधनी. =v. t. मुखं बंध् 9 P or रुध् 7 U. MYOGRAPHY, s. सायवर्णनं.

MYOPE, 8. अस्पन् ज्ञ m., अदीर्घन्षिः.

Myriad, ८. अयुतं, दशसहस्रं.

MYRMIDON, 8. परिचरः, कृरपरिचरः.

Myrobolan, 8. आमलक:-की-कं, तिष्यफला, अमृता, वयस्था; (beleric m.) विभीतक:-की-कं, अक्षः, तुषः, कर्षेफलः, भूतावासः, कलिद्रुमः; 'yellow m. ' अन्यथा, अभया, पथ्या, कायस्था, पूतना, अमृता, हरी-तकी, हैमवती, चेतकी, श्रेयसी, शिवा.

Мукки, в. बोल:, गंधरसः, रसगंधः, प्राणः, पिंडः, गी-

परसः, गोपः, रसः, गोसः

Mystery, s. रहस्यं, नि-,गूढं, गुद्धं, गूढार्थः, गूढतस्वं? गहनवस्तु-विषय:. = IOUS, a. नि-,गूढ, गहन, रहस्य, गह्म, गुत, गुढार्थ, गुतार्थ, दुर्ज्ञीय, दुर्बोध, अव्यक्त,अस्पष्ट ; 'm. are the ways of Fato ' कर्मणो गहना गतिः; 'a m. person' अध्यक्तकमी पुरुषः, गृढचरित्रो नरः =IOUSLY, adv. गहने, गढं. =IOUSNESS, s. गृहता, गहनता, दुर्वीधताः

Mystic,-Al, a. गृद, गृत, गहन; See Mysterious. -ALLY, adv. गृढं, गृहनं. -ISM,-NESS, s. गृहता गहनता. - Mystify, v. t. गहनीक 8 U, गृढीकृ. Мутн, Мутне, з. पुराल, पुरावृत्तं, पुराल-पुरावृत्त-क था, पुरावृत्ताख्यानं, पौराणिका कथा. 2 कल्पितकथा क्टार्थकथाः =IC,-ICAL, a. पौराणिक (की f.), पुराणकाथित-उक्त. 2 कान्पनिक (की f.), कू-टार्थ. -- MYTHOLOGY, s. पुराणं, इतिहास:, पुराण-शासं, देवताख्यानं. =ICAL, s. पौराणिक-ऐतिहासिक (की f.); See above. - IST, s. प्राविद m., प्-राणविद्, इतिहासज्ञ:

N.

NAB, v. t. अकस्मात् ध्र 1 P or ग्रह् 9 P. NACRE, NAKER, s. मुक्तास्फोट:, शुक्तिपुटं-NADIR, s. अधीविंदुः

NAG, 8. अधकः, घोटकः; See Horse.

NALAD, s. चलदेवता, अप्सरस् f.

NAIL, s. नख:-खं, नखर:-रं, कररुहः, पुनर्भवः, पुनर्नवः; ' to fight tooth and n. 'अत्यावत्रीन (नखानिख) विवद् 1 A or पुष् 4 A. 2 क्लिक:, कील:, शंक:, लोहकील:-चांकु:. =v. t. कील 10, (सा नभेतास कीलि-तेव Mal. 5), कि: वंध् 9 P; 'n. ed to the spot' तस्थानकीलितः

MAIVE, a. सरल, दक्षिण, निर्न्याज, निर्म्यलीक, कजु,

सरलमात, सजन; See FRANK. =LY, adv. विश्वी जं, अमायया, सारत्येन. - NAIVETE, . सारत्यं: ही-क्षिण्यं, सीजन्यं, अमाया, अब्याजः, आर्जवं, निर्व्याजनाः NAKED, a. नम्र, विवस, निर्-अ-वस-वसन, विवसन, कि वासस्, अपरिच्छन्न, दिग्वासस्, दिगंबर, वस-वसन-हीन-रहित-शृत्यः विवृत, अनावृत, अनाच्छादित. 2 अस्डज, अ-संबद्ध, अभूषित. 3 केवल, अनावृत, शृद्ध, मात्र in comp. 4 स्पष्ट, सुप्रकादा, स्पट; 'by the n. eye ' नेत्रमात्रेण ; 'a n. woman' नमा, कोटवी; 'he would not have left me n. to my enemies ' वाजुमहार्वक राषुवशायत्तं-मा नाकरिष्यत् -LY, adv. नप्तवत्, अस-रिच्छत्रं; केवलं, स्पष्टं. = NESS, s. नम्रता, नमभाषः: अन्।युत्तत्वं.

 N_{AME} , s. नामन् n. नामधेयं; अभिधा, अभिधानं, आ-ख्या, संज्ञा, अभिधेयं, आह्वयः, आह्वा, उपाधिः, रुक्षणं, व्यवदेश:; 'do you know them by n.' अपि ज्ञायंते ते नामधेयतः; ' I shall ask his mother's n. 'अस्य मातरं नामतः एच्छेयं (S. 7); ' call by n. ' नाम प्रह् 9 P, संबुध् c., नामा आहे 1 P; ' calling by n. ' नामप्रह:-हणं, संबोधनं ; ' he calls me by my n. ' नाममाई मामाह्यति: ' family n. ' इ-पनाम, कुलनाम : 'in one's n.' वचनेन, वचनात् : ' say to the king in my n. ' बाच्यस्त्वया महच-नात्स राजा (R. xiv. 61); ' what is the n. of the sage ' किनामधेयोसी मुनिः; 'in the n. of ' (in oaths) साक्षीकृत्यः 2 प्रतिष्ठा, कीर्ति-स्याति-प्रसिद्धि-विश्वति f., प्र-वि-ख्यातिः, यश्चस् n.; 'who has made a n. 'लञ्धपतिष्ठः; ' good n. ' सुन्धीतिः, संख्याति:; 'bad n.' अप-अ-कीर्ति:, दुडकीर्ति:, अप-तिहा. =v. t. अभि-धा 3 U, आहे 1 P, आ-ख्या 2 P, आ-प्र-चक्षु $2~\Lambda$, टदाह $1~\mathrm{P}$, व्यप-दिक् $6~\mathrm{P}$, संज्ञां-ना म-कृ 8 U (with gen.); See CALL; 'hence his father n. ed his son Aja after the creator' अतः पिता त्रम्हण एव नामा तमात्मजन्मानमजं चकाः। (R. v. 36). 2 नामा निर्दिख् 6 P or उदा-स्था-€ नामत: कथ् 10 or वच् 2 P or ब्रू 2 U or कृत् 1(नाम ग्रह ; See Tell also. - ED, ' by name a. अभिहित, ख्यात, संज्ञित, कीर्तित, उदाहत, व्यपदिष्ठ gen. ex. by नाम ind., or by (s.) in comp.; ' son n. Râma ' रामनामा or रामो नाम or रामसंद पुत्रः. 2 नामधारिन् कृत-लब्ध-पात-नामन्. =ING, नामकरणं,नामनिर्देशः-प्रहणं.=LESS, a. अनामक, ना हीन, अप्रसिद्ध. =LY, adv. यथा, नाम; ex. by तथध (विरक्तानां द्विविधं प्रतिविधानं तयथा अनुप्रहो निमः Mu. 3). - NAMESAKE, s. एक-सम-नामक:, प नामधारी, सनामन्-

NAP, s. अल्प-स्वल्प-निद्रा, अदीर्घनिद्रा. 2 रो(हो मन् n. 3 गंड:. -v. i., ' take a n. ' अस्पकालः स्वप् 2 P. = LESS, a. लोमहीन. - PY, a. लोम लीमनय (यो f.). 2 नित्रालुः 3 स्वाप-नित्रा-कारिन्-भाषहः

NAPE, र्व: मन्या, घाटा, अवदः, कुकाटिका.

NAPKIN, 8. मुख-बदन-मार्जनं वसं, नक्तकः.

MARCOTIC, a. निद्रा-स्वाप-कारिन्-जनन (नी f.).
- अ. निद्रावह औषधं, निद्रीषधं.

NABD, 8. जटिला, जटामांसी, तपस्विनी, लोमशा, मिश्ची

MARRATE, v. t. वर्ण् 10, परि-कृत् 10, कथ् 10, भाक्या 2 P, नि-आ-विद् c., अभि-भा 3 U, ज्याह 1 P, वद् 1 P, वस् 2 A; See Tell. = Ion, s. कीतेनं, कथनं, वर्णनं, आख्यानं, निवेदनं. 2 कथा; See below. = IVE, s. कथा, आ-ज्या-ख्यानं, आख्याियका, वृत्तांतः, चरित्रं, कथानवंथः; इतिहासः. = a. कथासंवंधित, कथा in comp., विवरणविषयक. = OR, s. निवेिकः, कथकः

MARBOW, a. अविस्तृत, अविस्तीर्ण, सं-नि-रुद्ध, संकट, ंसंबाध, संक्(को)चित, संवृत, अर्थ, अविपुल, अना-यतः निरायतः अल्पपरिमाण, अविततः 2 अल्प, परि-. ेमित, संयत, नियत, निबद्ध; See Limited; 'an. pass ' संकट, संबाध:, संकटमार्ग:. 3 (Fig.) कह. अस्प, लघु, कृपण, अनुदार; ' of n. views ', 'n.minded ' क्षत्रमनस्, लघुचेतस्, कृपणबुद्धि-धी-मति-चे-तस, अनुदारशील. 4 स्थम, अतिस्थम, निपुण, स्विशुद्ध. =v. t. संक्षिप् 6 P, संकृच् 1 P, संबाध् 1 A, संह 1 P, संब 5 U, आकंच् c., परि-मा 3 A, 2 P, सं-नि-यम् 1 P: See Limit. -v. i. Pass. of roots above. -LY, adv. अविस्ततं, संकटं, संबाधं, अनाय-तं. 2 कृच्छेण, कथमपि, कष्टेन, ईषट्नं; by कल्प-प्रायin comp; 'he n. escaped being foiled 'जित-भाय:-कल्प: 3 मुक्ष्मं, निपुणं. - NESS, s. अविस्तृति f.. संकोच:, अल्पावस्तार:, अल्पावकाद्य:, मितता, का-पैण्यं, दैन्यं, अनुदारता, &c.

NABAL, a. अनुनासिक (की f.), नस्य, नासिक्य, सा-ृतुस्वार. = 8. अनुनासिकं.

MASCENT, a. पादुर्भवत्; विधिष्णु.

300

NABTY, a. मिलन, अशुद्ध, समल, अपवित्र, अमेध्य; कुत्सित, गर्हित, अशील. = ILY, adv. मिलनं, कुत्सितं. = INESS, s. मालिन्यं, मलं, गर्हाता, अपवित्रता.

MATAL, a. जन्म in comp.; 'n. country ' जन्ममू:
NATION, s. हाष्ट्रं, जनपदः, देशः, विषयः; (people)
लोकः, जनाः, प्रजाः, जनता, जनः, लोकः, देशजनःलोकः, देशासिनः:—AL, a. देशीय, देशिक (की f.),
देश्य, राष्ट्रीय, देश in comp.; 'n. custom ' देशाचारः; 'n. law 'देशभर्मः; 'n. calamity ' उत्यातः, जनपदोद्ध्यसः 2 देशाभिमानिन् 3 सामान्य,
साधारण (णी f.), सर्वजनीन; See General.
—ALLY, adv. सामान्यतः, जातितः

MATIVE, a. देशाज, देशीय, देशोद्भव, स्वदेशोत्पण, 2 सहज, अक्कियम, मैसर्गिक, जि.म.), स्वभावजं See NATURAL. 3 जन्मप्रातं, जन्मस्थितं, जन्म-स्व in comp.; 'n. country' जन्मस्थितं, न्देशः; स्विध्ययः-राष्ट्रं; 'n. place' जन्मस्थानं, उत्यक्तिस्थानं. = s. देशासासन् क., देशास्त्रः, देशीयजनः-लोकः.
—1111, s. उत्यक्ति त., संभवः, उद्भवः, जिति त. 2 जन्मप्तिका, जातकः; 'cast one's n.' जन्मनस्य ; 'name given at one's n.' जन्मनस्य ; 'name given at one's n.' जन्मनस्य ;

NATRON, s. सर्ति f., सर्जिका, सर्जिकाक्षारः, कापोतः, सखनचैकः.

MATURE, s. ਜ਼ੁष्टि f., जगg n., ਮੁਸੰਤ ϕ , विश्वं, जह्यांडं. सर्गः. 2 मार्गः, रांति f., क्रमः, विधिः, नियमः, धर्मः. साष्टिक मः. 3 प्रकृति f., माया, शक्ति f., निर्मात्री देवता, आदिशक्ति:-माया, प्रधान (according to Sankhyas). 4 प्रकारः, रूपं, जाति f., रीतिः, विधा, in comp. 5भावः, प्रकृतिः, स्वभावः, निसर्गः, धर्मः, तत्त्वं, सत्त्वं, ग्र-णः, प्रकृति-निसर्ग-नाति-स्वभावः, संसिद्धिः f., स्वरूपं, स्वधर्मः, ज्ञीलं. 6 स्वभाव-प्रकृति-गुणः-धर्मः ; ' properties of n.' गुणत्रयं (सत्त्व, रज:, तम:); ' good n. ' सड़ाव:, सज्ञीलं, सौजन्यं; ' of this n. ' एवंविध : ' by n. ' प्रकृत्या, जात्या, जन्मतः, स्वभावतः; 'blind by n. ' जन्मांध, जात्यंध, जनवांध: 'functions of n. ' देह-जारीर-धर्म:. -ED, ल. स्वभाव, ज्ञील, प्रकृति in comp. —NATURAL, a. स्वामाविक नैसर्गिक-सा-सिद्धिक-पाकृतिकै-साहजिक-औत्पत्तिक (की 🎶), सह-ज, स्वभाव-निसर्ग-ज, स्वभाव-प्रकृति-सिद्ध, स्व, निज, अंतर्भव, अंतर्जात, प्रकृतिस्थ ; 'n. enemy 'जातश-त्रः, सहजारिः; 'n. enmity' शाधितकः विरोधः; oft. ex. by (s.); स्वभाव एवेष परीपकारिणाम् (S. 5) 'it is n. with the benevolent.' 2 योग्य, यथामार्ग-न्याय, यक्त, उचित. 3 स्वभावानुगत, अनुलोम, प्रकृत्यनुसारिन, स्वभावयोग्य. 4 अकृषिम, अकृतक, अयत्नकृत, अयत्ननिर्मित: 'n. cavity' देवखातं; 'n. loveliness ' अन्याजसौंदयं. 5 अक्रष्ट, अयत्नकृत, सलभ. $\mathbf{6}$ (Child) गृहज, अनौरस (सी f.), जारज, उपक्रीजात, विजात; See Illegitimate. 7 सत्य, यथार्थ, सरल, अकृतिम, पकृत. 8 यथाकाल; 'n. death 'यथाकालं मरणं ; 'n. day 'सावनदिनं; 'n. form ' स्वरूपं ; 'n. disposition ' स्वभाव:, जन्मस्वभाव:; 'n. history ' जडाजडज्ञाकं, स्थावरजं-गमजाकां; 'n. philosophy' पदार्थविज्ञानं; 'n. to ' सलभ : ' levity n. to mortals ' मानुषतासल-भो लिघमा (Kø: 134). = s. मृद:, मृद्ध:, जुड:. -IST, 8. पदार्थशासतः, पदार्थंविज्ञानिन् m. -IZE, v. t. अभ्यस् 4 U; See FAMILIARIZE. 2 देशीय-a. क 8 U. =LY, adv. प्रकृत्या, निसर्गेण, स्वभावतः, स्व-भावेन, निसर्गतः, जात्या, (ह.) in comp. ; 'n.

charming ' विसर्गमधर, पकृतिसभग, अन्याजसंदर-मनोहर, ६०, 2 यथाकर्म, अनुलोमं, सृष्टिकमानुसारेण. 3 अक्रिमं, अक्रिष्टं, अयरनतः, सहजञ्चक्तया-गत्याः 4 स्व-तः, स्वयं, अंतःपदस्या, अवलात्, सहजाववोधेन. 5 अ-बश्यं, निर्विषादं, नियतं, अनायासेनैवः नूनं, खलुः =NESS, s. सहजत्वं, अकृतकता, याथाध्ये, &c.

NAUGHT, s. न किमपि, न किंचिन-किंचन 2 शन्यं, खं; 'set at n. 'अव-ज्ञा 9 U, तृणीकृ 8 U; See CONTEMN. DEFY. -adv. न किमपि, न किंचिटपि, न ईषद्प-स्तोकमपि - व. असार. निर्मण.

NAUGHTY, a. दुष्ट, उपह्रविन्, दुर्वृत्त, प्रतीप, अविनेय, अवश्य, हिंसाइति, अपकारित्रयः, See MISCHIEVOUS. -ILY, adv. प्रतीप, दृष्टभावेन. -INESS, 8. दुर्वृत्तता, प्रतीपता.

NAUMACHY, 8. नीयदं.

NAUSEA, s. वमनं, उत्हेद:, वमनेच्छा. 2 वैकृतं, बीभ-स्सः, कुत्सा, घुणा, निवेद:. - NAUSEATE, v. i. वम desid. (विविभवति). -v. t. Abhor, q. v. -NAUSEOUS, a. बीभन्सावह, बीभन्स, निर्वेदपद, ग-हित, कृत्सित. 2 वमनोत्पादिन.

NAUTIC-AL, α . नाविक (की f.), नौ in comp. NAVAL, a. समुद्र in comp., नाज्य, नाविक. 2 नौ-कात्मक, नौरूप.

NAVE, 8. नाभ-भी f., पिंडि-डी f., पिंडिका. 2 (देवा-लयस्य) मध्यभागः

NAVEL, 8. नाभि-भी f., तुंद:-दि-दी f., तुंदिका, उदराव-ते:; 'hollow of the n. 'ना यावर्त:; 'having a protuberant n. ' तुंदिन्, तुंदिल-भ, तुंदवत्; 'n.string ' नाल:, नाभिनाल:.

NAVIGABLE, a. नाज्य, नौतार्थ, नौगम्य.

NAVIGATE, v. नावा तु 1 P or g 1 A or गम् 1 P or भ्रम 1, 4 P. 2 (A ship) चल c., वह c., नी 1 P, पेर c. = ION, s. नावा तरणं-गमनं-पर्यटनं, नीयात्रा, नीभ्रमणं-गमनं, समुद्रयानं-यात्रा. 2 नीवाहनं-चालनं-नयनं 3 नाविकविद्या, नौकागमनविद्या-ज्ञासं--OR, s. नाविक:,समुद्रयायिन् m. 2 नीवाह:, नीनायक:. NAVY, s. (युद्ध-)नीसमृह:-साधनं, पोतावित र., नी-कासन्हः.

MAY, adv. न, नहि; 'n. more ' नेदमेव, अन्यव, अ-न्यद्वि, पुनः, न केवलं इदं, 'say n. 'Deny, q. v. NEAP, a. नीच, निम.

NEAR, prep. समीप'-पे (with gen.), आरात् (with abl.), समया, निकवा (with acc.), उप in comp.; (with verbs) ex. by इप, आ, अभि, प्रति. = व. आसन्न, प्रत्यासन्न, सन्तिहत, समीप, निकट, समीप-निकट-स्थ, डपांत, अंतिक, समीप-निकट-वर्तिन, डपर्कठ, संनिक्टर, सविध, अभ्यास-ज्ञ, संदेज्ञ, संवेज्ञ, अ-भ्यर्ण, अभ्यम, सनीड, समर्योद, अदूर; ' quite n.' संस-क्त, अञ्चवस्ति, अपदांतर; 'very n.' नेदिष्ठ; अतिक-

तम. 2 वृढ संबद्ध-सेसक्त, परिचित. 3 स्वार्थसंबंधिक. 4 कृपण, अल्पव्ययिन्; (relation) निकट, आसकाः 'who is n. her delivery ' आसभवस्याः भारत his death ' आसत्रमृत्यु:. -adv. समीपं-पे, अतिकं-के, निकटं-टे, अभितः, उपाते, आरात्, निक्षा, अदुरं-दे संनिधी, सकाहो, उप in comp.; 'n. at one's side पार्थे, पार्थत:. 2 Nearly, See below. - v. t. बप-गम 1 P, द्रपस 1 P, समीपं गम ; See APPROACH. -LY, adv. प्राय:, प्रायेण, प्रायक्त:, ईषट्नं, कल्प-प्राय-भविष्ठ-उप-in comp.; 'n. like Kumâra 'इम्स कल्प:; 'n. dead ' मृतप्राय-कल्प; 'n. five years old ' वांचवषदेशीय; 'n. four' दपचत्र. 2 इड', गारं: 'n. connected ' वढ संबद्ध. = NESS, s. आ-सन्नता, नैकटचं, संनिधि:, अभ्यास:, संनिकषं:, सामीप्यं॰ 2 दृढसंसर्ग:-संबंध: संसक्ति र., परिचय: 3 कार्पण्य, दैन्धं NEAT, a. जुद्ध, श्लीभन, परिष्कृत, विनीत, परिमृष्ट, सु-रेख. 2 कुशल, प्रवीण. 3 गोजातीय; 'n.-hord गोपाल:. =LY, adv. विनीतं, शुद्धतया, शोभनप्रकारेण. -NESS, s. बुद्धता, परिष्कारः, परिपाटि-टी f.

MEBULA, s. बाह्नं, बाह्नपटलं.

NEBULOUS, a. मेघावृत, मेघाच्छत्र; See CLOUDY. NECESSARY, a. अवस्य, अवस्यभाविन, अपरिहार्यः अवश्यकरणीय, अवश्यक, आवश्यक (की f.), भिक् तब्य, भाव्य, अनिवार्य, 2 अपेक्षित, आकांक्षित, 8 वि धि-दैव-बजा देवाधीन; 'the n. result of acts कार्य-कर्म-वज्ञ:; oft. ex. by pot. pass. part. o अहं 1 P. - s. शीखक्प:. - IAN, s. दैववादिन m दैवपर: ; See FATALIST. -IES, अवश्यवस्त्रि, ! व्यसंभार:, उपकर्णसामग्री; 'n. of life ' अन्नोदः अन्नाच्छादनं. =ILY, adv. अवश्यं, नूनं, खलु, अवश

MECESSITY, 8. अवस्यंभाविता, अनन्यगतित्वं, आवस्य कत्वं, अवश्यकता, नियतत्वं, अवश्यकर्तेत्र्यता, कार्यवज्ञ 2 दैन्यं, दीनता, दुर्गति र्., दारिश्चं, आपन्नदत्ता. 3 मयै जनं, हेत:, कारणं, अर्थ:, निमित्तं, कार्यं; अपेक्षा, अ कांक्षा. 4 भवितन्यता, नियति र्., दैवं, विधि:, दैवाध नता. -ATE, v. t. अवदयीक 8 U; also ex. 1 अवस्यः ' your insolence n. s your dismissa वृत्तत्वास्वमवदयं (स्वाधिकारात्) दूरीकतेत्यः. 2 म त c., अवश्यं कु c.; See Compel. =ous, a. द्रां दीन, दरिव्र-

NECK, s. ब्रांबा, गल:, कंठ:, कंधरा-र:, शिरोध शिरोधि:; ' back of the n. ' अवदः, घाटा, कुका का; 'n. of a pitcher' पात्रकंट:; 'seize the n. and turn out' अर्धचंद्रं दत्त्वा निःस 'n.-cloth, ''n.-kerchief' मीवावसं, गरुवि। ग्रेवेयकं; 'n.-lace ' हार:, माला, सूत्रं, भैवं, भैवेय कंडमाला-भूषा-आभरणं; 'n.-lace of jewels 'मा माला, रत्नावलि-ली f.; 'n.-lace of pearls' मुक्तावर्

सुकालता, मौक्तिकसरः; 'n.-lace of gold ' कनकसूत्र. NECEOLOGY, s. मृतजनवृत्तांतः.

NEOROMÁNOY, s. मितसिद्धि f., पिश्चाचिया, मृतवि-था. =BB, s. मृतवियाञ्चः; See Magic,-ian.

NEGTAR, s. अमृतं, सुधा, पी(पे) यूषं, सुधा-अमृत-रसः; 'n. of flowers' मधु n., पुष्पासवः, पुष्परसः, नकरदः, मरदः. — EAN,—EOUS,—INE, a. अमृतोपम, सुधातुल्य, अमृत-सुधा-मय (यी f.).

NEED, s. मयोजन, कार्यं, अर्थ:, उपयोग:, or ex. by कि (with instr.); कारणं, निमित्तं, हेत:, अपेक्षा, आकांका: 'rich persons have n. of (even) a straw' तणेन कार्य भवती धराणां (P. I. 1); 'according to n.' यथाकार्य, प्रयोजनवज्ञात. 2 **व्यसनं, आपर् f.,** कृच्छुं, कष्टं, दुर्गति f., दु:खं. दारियं, 🕽 शः, संकटसमयः; ' times of n. ' आपत्समयः; ' a friend in n. is a friend indeed ' स सहद व्यसने यः स्यात्.=v. t. अपेक्ष 1 A, आकांक्ष 1 P; प्रार्ख् 10 A, FR 6 P; oft. ex. by (s.); 'he n. s help' तस्य साहाय्येन प्रयोजनं. 2 (Must) ex. by अवइयं or by and 1 P, or pot. pass. part.; 'you n. not come to me' मां प्रत्यागमनं न तेऽवश्यकं. =FUL, a. अपेक्षित, अपेक्षणीय, अवश्यक, आकांक्षित. =LESS, a. निर्थंक, व्यर्थ, निष्प्रयोजन, निर्पेक्ष, नि:-भ-कारण, अहेतुक. -LESSLY, adv. निर्धकं, निष्प-योजनं, व्यर्थ, हेतं विना. = LESSNESS, s. अकारणं कारणाभावः = प्र, त. दरिह, दीन, निःस्व, अकिचन, द्रगत; See Poor. - NEEDS, adv. अवश्यं(एव). नुनं, खल.

NEEDLE, s. सृषि-ची f., सेवनी; 'the eye of a n.' सृषिरंभं-छित्रं; 'magnetic n.' लोहमणिशालाका; 'n.-maker' सृषिकार:; 'n.-woman' सृषिका; 'n.-work' सृषिकमे, सृषकमें.

NEFARIOUS, a. अतिथोर, अतिदृष्ट, निय, दाहण, दुष्ट-तम, पापिष्ठ, महा-अति-पातिकन्. - LY, adv. अतिथोरं, अतिदृष्टतया. - NESS, s. अतिथोरता, पापिष्ठता.

शातुहतया. = NESS, s. आत्पारता, पापितता. (EGATIVE, a. अस्वीकारार्थक, निषेधार्थक, नास्तिगर्भ, निषेधार्थक, नास्तिगर्भ, निषेधार्थक, नास्तिगर्भ, निषेधार्थक-अस्वीकारार्थक-शान्द्र: 2 नास्ति-अभाव-पक्षः, निषेधार्थक-अस्वीकारार्थक-शान्द्र: 2 नास्ति-अभाव-पक्षः, निषेधार्थक-अस्वीकारार्थक-शान्द्र: 2 नास्ति-अभाव-पक्षः, निषेधार्वयः, 'two n. s make one affirmative' ही नजी महन्तार्थ गमयतः; 'to reply in the n.' नेति वद् 1 P. =v. t. नि-मति-षिध् 1 P, प्रत्यादिश् 6 P, त्रत्या-स्वा 2 P, निरस् 4 U, अपलप् 1 P; See Confute, Reject. =LY, adv. नेति, नास्तिति, तिषेध, अस्वीकारेण. = NEGATION, s. प्रत्यास्थानं, स्योदेशः, अस्वीकारेण. = NEGATION, s. प्रत्यास्थानं, स्योदेशः, अस्वीकारेण. = NEGATION, s. प्रत्यास्थानं, स्योदेशः, अस्वीकारेण. = प्रत्यास्थानं, स्योदेशः, अस्वीकारं, अपलापः 2 अभावः व्यवस्थानं, प्रत्यादेशः, विषयः, अस्वीकारं, अपलापः 2 अभावः विस्तृ । P, विस्सृ 1 P, प्र-मद् 4 P (with abl.), न

1P; 'n. ed his duty' स्वाधिकारात्रममनः (Me. 1 2 आतेषर, अतिवृत् 1 A, आते-व्यति-क्रम् 1 U, 41 वत-,ल्ण् 1 A, 10; त्वज्ः हा 3 P, अपास् 4 U 3 अव-ना 9 U, अव-मन् 4 A, अवगण् 10, व्यव-ध 10, तिरस्क 8 U, न गण् or आव् 6 A; See Con TEMN. — 8., MEGLIGENCE, 8. डपेक्षा, अनमे(वे) क्षा, प्रमादः, अनवधानं, विस्मरणं, असावधानन्तं. श्रे त्यागः, अनवधानं, लोपः, आते-व्यति-क्रमः, अतिपातः लंघनं, उपात्ययः, उत्सर्जनं 3 अवज्ञा, अवमानः, अन्न दरः, अवधीरणं-णा. — FUL, MEGLIGENT, व. व्ये क्षकं, मंदादर, निर्पेक्ष, अनवधान, प्रमन्, अनवहित, अ सावधान, प्रमादिनः, — FULLY, adv. सोपेक्षं, निर्पेक्ष उपेक्षया, मंदादरं, अनवहितं, असवधानं, प्रमादतः, प्रमा देन, सप्रमादं, प्रमन्वत्, असमीक्ष्यः

МЕ В ОТІЛТЕ, v. i. व्यवह 1 P, पण् 1 A. 2 संभां संवद् 1 P. -v. t. संवि-भा 8 U, व्यवहारेण से-भा. 1 वि-क्री 9 A. -10N, s. पणने, व्यवहारः 2 संधिकमः सामन् n., ज्ञामनं, मध्यस्थाभयः -0R, s. व्यवहारः m., पणिकः, व्यवहारं m. 2 मध्यस्थः, संधि-साम-विद् सामक्रज्ञालः

NEGRO, 8. क्यामदेह:, कृष्णांग:.

NEIGH, v. i. हेष्-देष्-रेष् 1 A. = s., = ING, s. हे (ंहे) पा, हेषारवः, हेषितं, अधनादः-स्वनः

NEIGHBOUR, s. प्रतिवेशित् कः., प्रतिवेशः-स्यः, प्रति वासी, प्राविवेशिकः, निकट-समीप-स्थः-वर्ता-वासी, सामंतः; 'next-door n.' प्रातिवेश्यः, अनंतरवासी. — प्रतिवासित्, समीपस्थ, &c. — v. t. निकटे स्था 1 F or वृत्र 1 A or वस् 1 P; See Border. — Hood s. संनिधः, उपकंठः, सांनिध्यं, सामीप्यं, संनिकषः उपांतः-तं, नैकट्यं, अभ्यासः 2 समीप-सिनहित-देशः सामंतं, प्रतिवेशः, अधिवासः 3 समीप-निकट-सिनः, प्रातिवेश्यः, प्रतिवासिनः, (pl.). — ING, a. समीप-निकट-वर्तन, समीप-निकट-स्थ, सामंत, संनिहित, द्यांत्र आसत्र, See NEAR. — LY, a. प्रतिवासयोग्यः; इप-कार्यालः, हित.

NEITHER, (-NOR) a., conj. न-नवा, नच-नच, (न च न परिचितो न चाप्यगम्य: M. 1), or simply न-न, (मा-मा, with Imperative). 2 एक, एकतर, अन्वतर with न, or by हमी.

NEOGAMIST, 8. नवाढ: -ढा, नवभायी, नवयति:.

NEOLOGY, इ. नूतनव्याय:-मत. 2 नूतनक्षव्याथय:.
-IST. इ. नूतनमताथिमन, नूतनन्यायसेवी.

NEOPHYTE, s. नवशिष्य:-छात्रः, अनभ्यस्तः, प्राथमक-ल्पिकः, अपरिचितः.

MEPENTHE, 8. दुक्तश्वामनं.

Nephew, e. क्षात्रीयः, श्राहुन्यः-चः, भ्राहुवृतः-सुतः. 2 (Sister's son) भागिनेयः, स्वत्रीयः, भगिनी-स्वस-पुतः-सुतः.

NEPHRITIC,-AL, u. इक्सविधिन. 2 इक्सोनहर्रा(री रि.).

(988)

Мировиям, в. шеченейя:, шениция:. MEBEID, s. wer-mus-cant.

NERVE, s. शिरा, वलसा, ससा; धर्मान-नी f., मज्जा-ज्ञान-तंतु: 2 बलं, वीर्यं, तेजस-ओजस् कः, शरीरदढता. 13 धैवं, धृति रि. मन:स्थैयं. =v. र. बल-धैर्यं टा 3 U or gy c. -LESS, a. निर्वेल, दर्वल, शक्तिहीन. - OUS. a. शिराल; मञ्जातंतगत. 2 ओजस्विन, सबल, वीर्यव-त, कर्जस्वल, सदढ, धीर. 3 क्षिप्रक्षोभ, कंप-वेपन-जील. धैर्यहोन. =OUSLY, adv. सवीर्यं, सबलं. 2 सक्षं, धेर्यं विना. - OUSNESS, s. वीर्यं, ओज:, ऊर्ज:, बलं. 2 स्नायविकारः, कंपशीलता, अध्विः

NESCIENCE, s. See IGNORANCE.

NEST, 8. नीड:-इं. कलाय:, निलय: पक्षिस्थानं-गई. 2 गहं, स्थान, आधार:, आज्ञय:: ' find a mare's n. ' जाजाविषाणं आसद c. or लभ् 1 A. - NESTLE, v. i. (पक्षिवतः) नीडं आश्रि 1 U or अधि-ज्ञी 2 A, सखेम जी or संविज 6 P or नि-ली 4 A. =v. t. पष 1, 4, 9 P or c., पा c. (पालयति). -ING, s. नीडस्थः पश्चित्रावः.

MET, s. जालं, पाद्या:, बंधनं-नी, पाद्यबंध:, वि(वी)तं-स:: 'n. for deer 'वागरा, मगवंधनी, मगजालं: 'n. for fish ' आनाय:, जालं: ' n.-work ' जाल-सूत्र-क-र्मन n. 2 कृटयंत्रं, डन्माथ:. -a. जुद्ध, अशेष, निरुद्धा-र. अभग्न, अखंड, अन्यन. -v. t. जाले बंध or पह 9 P. 2 जालीक 8 U.

NETHER, a. अधृस in comp.; अधृर, अवर, अधःस्थ, अधोमव, अधस्तन (नी f.); 'n. world ' अधोलोक:; 'n. garment' अधीवास:. = MOST, a. अवरतम. NETTLE, s. d) aqui. -v. t. ti-uft-au c., yaq c., 54 c.; See ENRAGE, EXCITE.

NEURALGIA, 8. वात शतं. NEUROLOGY, s. जिर्विणेनं. NEUROTOMY, 8. Striebelaul.

NEUTER, a. न्युंसक, क्लीब, तृतीय(या)प्रकृति, पढं; 'n. gender ' इति, नपंसक्तं; See below. -NEU-TBAL, a. मध्यस्थ, तटस्थ, उटासीन, अपक्षपातिन, स-मद्दि, समभाव, उभयसामान्य, अपश्चपात; See In-DIFFERENT. = s. तट€थ:, डनयसामान्य:. = ITY, s. माध्यस्थ्यं, ताटस्थ्यं, अपश्चणतः श्रीदासीन्यं, रुभयसाम्यं, समभावः, समदृष्टि f. =LY, adv. औदासीन्येन, उभय-सामान्यं, सम्भावन. - NEUTRALIZE, v. t. विशिष्ट-गुणान् नज्ञ c., दबैलीकु 8 U, बलं-ज्ञाक्ति-नज्ञ c. 2 ड-दासीनीक. -ATION, s. विशिष्टगुणनाश:-शनं, विशेष-धर्मलीप:, दुर्बलीकरण. 2 उदासीनीकरण. -ED, a. न-ष्ट्राण-शक्ति-बल.

Mavan: adv: ब कटाचित, न कटापि, न कटाचन, न जाबू, म कृष्टिचित् ; 'n. fading ' अजर; 'n.-failing 'अमोघ, अक्षय्य; 'n. more' न भ्यः, नेतः परं न पनः

NEVERTHELESS. conj. Rufft, fan, 94:, qin, 44 NEW, a. नव, नवीन, अभिनव, सतम, प्रत्यक्ष र औ flowers &co.). 2 आधुनिक (की f.), इदार्शीतम-अधु-नातन (ची र्र.), अर्वाचीन. 🎖 अपूर्व, अभूत-अवृष्ट-पूर्व, अध्तपूर्व. 4 अन्ध्यस्त, अपारिचित, अविज्ञानिन्; ' 15 comer' आंगतुक:, नवागत: ; 'n.-born' नवोहपक, सर्याजात; 'n.-fangled', 'n.-fashioned' न्यप-टित, नवकल्पित-सृष्ट; 'n. year's day ' वर्षप्रतिषद f. -LY, adv. नवं, प्रत्यमं, सदा:, नतनं, नव in comp.; 'n. married wife 'नवीदा, नवपाणिप्रहणा वधाः 'n. ripe (blown)' प्रत्यप्रविक्तित. -NESS, 5; नवीनता, अपूर्वताः 2 नतना रीतिः, नवाचारः

News, s. बार्ता, बत्तांत:, प्रवृत्ति f., उदंत:, समाचार:, वृत्तं. 2 संवादः, जनवादः-श्रुति र्,, लोकप्रवादः, किवर्द-ती ; 'good n. ' भवं, जांभं, जाभवाती ; 'ill n. ' भ-शर्भ, अश्वभवाती ; 'ill n. travels fast 'अश्वभवाती सन्वरं बहुलीभवति ; 'n.-monger 'वार्तावृत्तिः, वार्ती-यन:, बार्तावहनवृत्ति: ; 'n.-paper 'वार्ता-समाचार-प-त्रं. वत्तपत्रं.

NEWT. s. क्षद्रगोधाः

NEXT, a. (Of time) आगामिन; 'on Monday n. ' आगामिनि सोमनासरे. 2 अनंतर, अध्यवहित, अ-व्यवधान, संसक्त, निरंतराल; 'n. to the skin' श्चारीरसंसक्त. 3 सन्निहित. पार्थस्थ, अंतिक, समीप-नि-कट-इथ-वर्तन: See NEAR ; oft. ex. by पर, अन्य, अंतर in comp.; 'n. born ' अनंतरज; 'in the absence of the first, the n. and so on ' प्रा भाव पर: पर:; 'on the n. day' पराहे, परेच: 'the n. world' परलोकः, लोकांतरं; 'n. door to अदर, ईषद्न (with abl.), कत्य in comp. ; 'i the n. world ' अमुत्र, परत्र; 'n. moment ' क्ष णातरं ; ' n. but one ' एकांतरं. -adv. अनंतरं, परं परतः (with abl.); ततः, तदनंतरं, अथ, परस्तम तत:-परं-अध्वै: ' what n. ' तत: किं, ततस्तत:.

Nib, s. चंचु f., तंडं. 2 अमं, अणि f., अम्माग -BED, a. साग्र, अणिमत्-

Nibble, v. t. (अस्पाल्पं) दंश 1 P, अवकृत् 6 ! चर्व 1 P, 10; क्रमज्ञ:-अल्वाल्यज्ञ: खाद 1 P or ब от मध् 10. 2 छितं अन्विष् 4 P, दोषं ग्रह् 9 P, अ यति (D.) (with dat.).

NICE, a. लित, जीमन, सु in comp., सुभ रम्य. रमणीय, राचर, मनोहर, साधु 2 स्व सरस, मिष्ट, आस्वादवत्, रुचिर, रुचिकर, 3 सूक् नृष्टि-दक्षिन, कृशाप्रबुद्धिः 4 सूक्ष्म, अतिसूक्ष्म, परिवाद, सम्यच्. 5 अस्थल, स्हम, विरल (cloth). कोमल, मृदु, पेलव, सुकुमार. 7 अतिसूक्ष्म, अतिनिर् -LY, adv. सुषु, सु pr., लितं, शोभनं, सम्यक् सक्ष्मं, सक्ष्मत्वेम. = NESS,-TY, इ. लालित्यं, रम्य

स्वादुता, सीरस्य $% = \frac{1}{2} + \frac{$

Nione, अ (प्रतिमा-)भाषारः, निकेतनं, स्थानं.

Niox, ८. मंथि:; अवच्छेद: 2 शुभ-अनुकूल-समय:, युक्त-उचित-साल:, शुभयोग:-साल:-लमं. = v. t. अ-वच्छिट् 7 P. 2 शुभलमे आसद ०.

MIOKNAME, s. संज्ञा, उपाधिः, उपाधिनामन् n. =v. t. उपाधि द्वा 3;U.

NICTATE, v. i. निमिष 6 P; नि-मील 1 P. =ION, s. निमेष: ; निमीलनं.

MIDIFICATION, 8. नीडकरणं, कुलायरचनं.

NIECE, s. भ्रात्कत्या-सुता, भ्रात्रीयाः 2 (Sister's daughter) भागिनेया, स्वस्तीयाः

NIGGARD क्. कृपण:, क्र्रः, कर्यः: - a., - LY, a. कृपण, क्ष्र, कर्यं, त्यागिवमुख (खी f.), बद्धमृष्टिः - LY, adv. कृपणवन्, अस्पव्ययेनः - NESS, s. कार्य-ण्यं, कर्यताः Soe Miser, &c..

NIGH, a., adv. See NEAR.

NIGHT, e. रात्र-त्री, रजानि:-नी, क्षपा, निज्ञा, विभावरी, ज्ञ(जा)वेरी, यामिनी, त्रियामा, निज्ञीथिनी, क्षणदा, त-मास्त्रनी, ताम:-मी-मा. (all f.); 'a dark n.' त-मिला, तामसी; 'moonlight n. ज्यौत्स्ती, ज्योतिष्मती; ' by n. ', 'at n. ' रात्री, निश्चि, नक्तं, दोषा; 'number of n. s' नजरात्र; ' beginning of n. 'प्रदोष:, रंजनीमुखं, निज्ञामुखं; 'n. and day' रात्रिंदिवं, नक्तं-दिवं; 'a n. and 2 days ' पक्षिणी; 'sitting up at n. ' रात्रिजागर:; ' n.-attack ' सौतिकं, सौतिका-'n.-blindness' राज्यंधताः 'n.-dress' रिश्विताः; 'n.-fall ' प्रदोषः, निज्ञा-रजनी-मुखं, सं-ध्याकालः, रात्रियोगः; 'n.-hag' रात्रिचरा, रात्र्यटाः 'n.-man ' खल-मल-पू:; 'n.-mare' दु:स्वमः, कुस्व-म:; 'n.-shade ' निदिग्धिका, स्प्रज्ञी, व्यामी, बहती, कंटकारिका, प्रचादनी, कुली, क्षद्रा, द:स्पर्शा, राष्ट्रिकाः 'n.-wandering' निज्ञाचर, राति(। वि) चर ; 'n.watch ' नगररक्षिण: (pl.); यामः, पहर:. =LY, a. नैश (शी f.), दोषातन (नी f.), (s.) in comp.; 'n. watch ' रात्रिजागरणं. - adv. रात्री, निश्चा, नकः. 2 प्रतिरात्रं, निश्चि-निश्चि, रात्री रात्री.

NIGHTINGALE, 8. प्रियगीत:, बुल्बुल:.

NIHIL, s. जून्यं, अभावः: =18M, s. जून्यवादः: =1TY, s. अभावः, जून्यता.

NIMBLE, a. चवल, लघु, लघुगति, लघुशरीर, चवलदे-ह, क्षिप-चयल-गति; 'n.-footed' लघुपाद; 'n.handed' लघुहस्त; 'n.-witted' चयल-शीम-बुद्धिः. -NESS, s. लघुता, देहचापन्यं, चायन्यं, क्षिपताः -NIMBLY, adv. लघु, लघु-तृत-गत्या, चयलतया, दुतं. NIME, a., s. नवस् 'n.-fold' नवगुणः. -NIME, a. नवम (मी f.); 'n. ly', 'in the n. place' नवमस्थानं. - MINETEEN, a., s. नवद्यान, अन्दि- $\pi \cap f$; 'n.-th' नवदक्ष (क्षी f.). =Ninere, a., s. नवित f.

NINNY, s. अल्पधी:, मूर्ख:, जड:.

MIP, v. t. नि-,कृत् 6 P, अवस्थिद 7 P. 2 संदंष्
1 P, षद् 1 P, 10. 3 पीड् 10, अद्दं 1 P or c. 4
नज् ८., उच्छिद्, विशु 9 P or ८.; म्हानीकृ 8 U;
'n. in the bud' किलकातस्थाया एव नज् ८.,
जातमानं इन् 2 P or प्रश्नमं नी 1 P, (जातमानं न यः
शानुं व्याधि च प्रश्नमं नयेत P.IIII. 1). = s., = PING,
s. निकृतनं, अवच्छेदः 2 हिमातीकरणं. = PED, a. छिन्न, पीडित, &८. 3 हिमाती, हिमपीडित. = NIPPERS,
s. संदंश:-ज्ञकः, कंकमुखं.

MIPPLE, 8. चूचुक:-कं, स्तन-कुच-अग्न, स्तनमुखं.

NIT, s. लिक्षा, यूकांडं. -TY, a. लिक्षापूर्णं. NITRE, s. यवक्षारः, यवाप्रजः, पाक्यः. -OUS, -Y, a. यवक्षारमय (यी f.).

No, adv. म, नो. निह; 'n., n.' मा मैर्च. = a. (Before nouns) ex. by न; अ, अन, निर् pr.; हीन, जून्य, रहित in comp.; 'n. one ' न कोपि, न क-अन; 'n.-body ' न कथित, न काचन; 'having n. issue ' अनपस्य, वंशहीन, &c.

Noble, a. कुलीन, अभिजात, आर्य, अभिजनवत्, महा-कुल, सत्कुलजात, सहंशज, कलज-जात, कुलप्रसूत, वंश-विश्वादः. 2 (N.-minded) उदार, महात्मन्, महामनम्, उदात्त, उदार-धी-मति, महानुभाव, महाज्ञाय, महेच्छ. 3 महत्, धीर, श्रेष्ठ, उत्कृष्ट, विशिष्ट, उत्तम, नहाभाग, उ-त्रतः प्रमुखः प्रशस्तः वि-प्र-ख्यातः प्रतिपत्तिमतः सुप्रतिष्टø कीर्तिमत, यशास्वनः शीमतः महाप्रतापः महातेजसः ते-जिस्त्न, ओजस्त्न; See MAJESTIC also; oft. ex. by ऋषम:, सिंह:, ब्याघ:, प्रेनव:, शार्ट्ल: in comp.; See EXCELLENT; 'n.-looking ' धीरदर्शन, महा-नभावाकृति; 'n. in reason ' उदात्तधी; 'n. animal ' उटात्तसत्त्वं: 'n. nature ' सत्त्वं. =s., ' N.man ' जिष्टजन:, कुलीन:, कुलीन-इत्कृष्ट-पदस्थ:, आर्यजन:, अभिजनवत m. = NESS, s. महत्त्वं, महि-मन् m., उत्कर्षः, उन्नति f., भ्रष्टता &c.; प्रतापः, बैभ-व: : See below. - NOBLY, adv. कलीनवत, आभि-जात्येन; 'n. born 'कुलोत्पन्न; See (a.). 2 औ-दार्थेण, उदारतवा, माहात्म्येन, उदारचेतसा, उदात्तं, धीरं. 3 सपताप, अतितेजसा, महाविभूत्या, ऐभयेण. - 10-BILITY, 8. कलीनता, आर्यता, भाभिजाला, क्लोत्कर्षः, सहजाता. 2 औदाय, माहात्म्यं, महानुभावः, उदारधीः, महाज्ञायः, महिमन् m. 3 महत्त्वं, महिना, उत्कर्षः, विशिष्टता, श्रेष्ठत्वं, प्रकृषं:, उत्वितः, प्रतिपश्चि री., प्रतिष्ठा, प्र-वि-स्याति f. 4 प्रताप:, ऐथर्य, विभृति f., भोजस्-तेजस्- n., धीरता, थी:. 5 शिष्ट-कलीन-जन:, कलीन-लोका:-जना:. - Noblesse, s. कुलीनजना:, कुली-नजनसमाजः.

NOCENT, a. See MISCHIEVOUS.

NOOTAVAGANT, &. TIPE. NOCTURNAL, a. See NIGHTLY.

Мор. s. शिर:कंप:-चालनं, शिरं:संशा-संकेत:. 2 शि-र:-मस्तक-प्रणामः ≠० (मस्तके, द्वारः) चल् ०.; 'Mâlatî n. s. her head ' मालती मधीने चालयति (Mal. 8): जिस्सा संकेतं-संज्ञां क 8 U or टा 3 U; 'n. consent' शिर:कंपेन अनुमन 4 A or अनमति सुच 10. 2 (शिर:) प्र-आ-वि-अव-नम् c. (नमयति)

NODATED, a. प्रथिल, प्रथितन.

NODDLE, s. See HEAD.

NODDY, s. See IDIOT.

Node, s. पातः. 2 अस्थिगुल्मः, गंडः, पिंडः.

Nodose, a. ग्रंथिल, ग्रंथिमत.

Nodule, s. घन:, विंड: : जर्करा, लोष्ट:.

Norse, s. नि-,नाद:, ध्वनि:, शब्द:, नि-,स्वन:, घोष:, महा-उच-स्वरः, उत्क्रीशः, बि-,रावः, रवः, नि-हादः; 'rattling n.' रिणतं,रणत्कार:; 'jingling n.' कण:, क्रणनं. क्रणितं: 'loud n.' कलकल:, क्रोलाइल:, तम-ਲੰ. ਸ ϵ । ਗੁਰੂਫ:-स्वन:-धोष: 2 जनरव:-प्रवाद:-भाति \hat{f}_i : 'make n.' नद 1 P. ध्वन 1 P. वि-, ह 2 P. एप 1 P. शब्दायते (D.), कोलाइलं-कलकलं-कृ 8 U; 'shallow water makes great n. ' अर्थो घटो घोषम-ਪੈਨਿ ਜਜਂ. =v. t. ਬਥ 10. ਫ਼ਰ-ਬਿ-ੰ. ਸ਼ਨਾਬ c.. ਸ-. ख्या c. (ख्यापयति), प्रकटीक. - FUL, a. सञ्चन्दः See Noisy. - LESS, a. नि:शब्द, नीरव, निर्धोष. -LESSLY, adv. नि: बाब्दं, नीरवं. -Noisy, a. म-हाजान्द-स्वन-नाद, तमल-महाजान्द-कालाहल-कारिन, मु-खर, घाषण, घोषकारिन, घोषकर (री रि.), बहु-महा-घोष; बद-कत-कलकल. 2 निनादपरित, कलकलभ्याम, मखर, सज्ञान्ट, नादिन, सं-नि-न्हादिन, =ILY, adv. डंबै:-स्वरे-ण, महाज्ञान्देन. -INESS, s. महाज्ञान्द:-ध्वनि:-

Noisome, a. दुगैध, प्तिगंधि, कुत्सित, दुष्ट, समल. 2 मारक, मारात्मक, क्षयकर (री रि.), नाजांवह, घातक, बाधक. -NESS, s. दर्गधः, पृति f., दमगंधताः

NOMAD,-IC, a. पश्चारणीपजीविन् ; अस्थिरवास.

Nome. s. प्र-, टेजा:, देजाभाग:.

NOMENCLATURE, 8. परिभाषा, पारिभाषिक शब्दसंप्रहः. NOMINAL, α. नामसंबंधिन, नामविषयक. 2 शान्द (ब्दी f.), भ्राब्दिक-बाचनिक-(की f.). 3 नाममात्र, नामधारिन्-भत्, नाममात्रधारिन्, शन्द-नाम-in comp.; 'I am but a n. lord of the earth ' नन शार-पति: क्षितेरहं (R. vIII. 52); 'n. verb ' नामधा-तः. =LY, adv. बान्द्-नाम-मात्रेषु, नामत एव, बान्दतः. NOMINATE, v. t. नाम-संज्ञां-क 8 U, नाम निर्देश 6 P. See CALL, NAME. 2 (To an office) [7-युज् 7 A, 10 or प्रति-ष्ठा c. (-ष्ठापयति). = ION, इ. नियोगः, नियोजनं, प्रतिष्ठापनं - इएक, . कर्ता, कर्त्वा-

चकः, मधमा विभक्तः. +08, क. नियोजकः अभिवर्क MINEE, 8. नियक्त:, अधिकत:.

Non, (a prefix) Ex. by at, att; 'm-acceptance ' suffre:, stellant:; 'n.-appearance. -attendance ' अनुपस्थिति f., असंनिधानं, अदर्शनं, अविद्यमानता ; 'n.-attainment ' अभाति रि., अला-भ:; 'n.-attention' अनवधान, प्रमादी: ' b.chalant ' निरुत्सक, अनपे (वे)का, खदासीन, नि:स्प्रहः 'n.-compliance 'अनन्तोधः, अनन्वर्तन, विरोधः 🎉 'n.-conductor ' अवाहक:, अनायक:; ' n.-00nformist ' अनुन्धिन m., अनुन्दतिन् ; सामान्यपर्वै-विरोधी, मतांतरपाही : 'n.-conformity 'अनुहरीबः मतांतरप्रहणं ; 'n.-descript' अवर्णितः अकृतलक्षानः 'n.-resistance 'अप्रतीकार: ; &c. &c. -Nonage, s. बाल्यं, बाल्यद्शाः See Minority.

Nonagenarian, s. नवतिवर्धायः

Nonce, s. अवसर:, काल: ; 'for the n. ' आहम-नमये.

None, a. न कशित, न कोपि, न कशन, न काचित, &c.; oft. ex. by with other words; 'n. other' नात्य, नेतर ; 'n. but ' एव; (with compar. adj.) न किमाप, न ईषदाप, न मनागाप, न स्तोकमापि

MONENTITY, 8. अमाव:, असमव:, असना, असवाव:, शन्यता. 2 शन्यं, अवस्त n.; 'he is a n. in the kingdom ' राज्ये अकिचित्कर: सः.

MONPAREIL, a. अप्रतिम, अनपम, अद्वितीय.

Monplus, v. t. 南方 10, वि-, मुद् c., आक्रलीक 8 U निरुत्तरीकः = 8. कुंठता, वि-मोहः, निरुत्तरता, अगी f., निरूपायता. - ED, a. क्रंडित, निरूपाय, गतिहीन अगतिक, मृद्ध, निहत्तरः

Nonsense, s. असंबद्ध-अनर्थक-वाक्यं-वचनं-भावणं म्याकथा-आलापः, प्रलापः, जल्पितं, असत्यं, 'अयाथा ध्यं, अन्धेकं; ' to talk n. ' प्रत्य 1 P, प्रजस्य 1 I असंबद्धं भाष 1 A; 'talking n. 'असंबद्धप्रकापिः वाचाल, जल्पक. -- Nonsensical, a. असंबद, संगत, अन्थेक, निर्थक, मुपार्थक, अयथार्थ, ⇒L adv. अनर्थकं, असंबद्धं, असंगतं, मृषा, वृथा. - NE s. असंबद्धता, &c.

NONSUITED, a. नष्ट-हीन-वाद, अवसन्त, अधाद ही 'to be n.' अवसद् 1 P, अर्थात्-वादाद् हा pass. NOODLE, 8. मृत:, मृखी:, अस्पधी:, जडमति:-

Nook, s. कोण:, असः; विविक्तस्थानं.

Noon, s. (N.-time) मध्याद्व:, मध्यदिनं, मध्याद्व ल:. =a. माध्याह्निक (की f.), माध्यंदिन (नी f. NOOSE, s. पादा:, बागुरा, बंधनं; See SNARE; for the neck ' कंठपादा:. - v. t. पादान बंध 9 पादी मह 9 P or पत् c.

NOR, conj. of of of See MEITHER.

MORELL, on यथाकर्म, वैभिक (की f.). 2 विद्यारंभ-

अठहाम, त. दनरा, उदीची, दनस्दिश्-दिशा, उनराशा, क्रीदेरी; 'to the n.' दन्सं (with abl.), उनरतः (with gen.); 'facing the n.' दर्स्मुख-व.(वी र्ट.).
—व.,-ERLY,-ERN, a. दन्तः, दरीचीन, दनरस्य, दरी-च्य, दर्सः 'in a n. direction' उनरेण (with aoo, or gen.); 'n.-east' उनत्य्षां, प्वीनरा, ऐशानी, प्रमुद्धां, प्रमुद्धां, (a.,-erly,-ern), प्रागुनर, प्रो-मद्द्रां, प्रमुद्धां (व.,-erly,-ern), प्रागुनर, प्रो-पद्धां, 'n.-west' उन्तर्यक्षिमा, बायवी; (a.,-erly,-ern) वायव, वायदिक्र्यः — WARD, a. दन्तर, उन्तर्दिक्र्यः — WARDs, adv. दन्तराभिमुखं, उन्तर्तः, दन्तर्वेण, दन्तरिक्षः

Noss, s. नासा, नासिका, माणं, घोणा, नसा, नस्या, गंधवहा, गंधवा; 'led by the n.' नस्योत, निर्तत; (fig.) यथेच्छं कृष्ट, रवेच्छया नीत ; 'aquiline n.' शुकनासा; 'having a sharp n.' खरणस, खरणस; 'having a hoof-like n.' खुरणस, खुरणस; 'having a flat n.' नतनासिक; See under Flat; 'having a prominent n.' प्रलंबधोण, घोणोत्रत; 'having a prominent n.' प्रलंबधोण, घोणोत्रत; 'breathing through the n.' नासिकंघम; 'n. string' नास्य; 'n.-cut' छित्रनास; 'n.-gay, कुसुमस्तवकः, पुष्पगुच्छः, गुच्छः, गुन्सः; 'n.-ring' नास। स्थं . — LESS, a. अ-वि-नासिक, विम, विख, विख्य, गतनासिक. — Nostrill, s. नासारंध-विवरे-डि-वं-पुटे-विलं.

Nosozogy, 8. रोगनिदानशासं.

MOSTRUM, s. गुप्तीवर्धः

Nor, adv. न, नो, न हि. 2 (Prohibitive) मा;
oft. by अलं with instr. or gerund; 'do n.
fear' अलं भयेन, मा भेषी:; 'do n. boast much'
अल्लालं बहु विकथ्य (M. 1); 'do n. do so',
'do n. say so' मा मा एवं; (rather angrily)
बा तावत. 3 (Privative) अ, निर्, अन्, वि pr.
Notor, s. छेद:, दंत:, भंग:; 'n. of a bow' अटनिजी f. = v. t. अब-, छिट् 7 P, दंत्री-भंगुरी-कृ 8 U,
= ED, 'a. दंतुर, भंगर, दंतुरित.

अात है. हिंगं, लक्षणं, चिह्नं, अंकः; अभिज्ञानं 2 स्मर्णाहं, स्मरणं 3 टीका, व्याख्या, भाष्यं, टिप्पनी, वृ-चित्रं, 'edited with n. s' टिप्पनीसमवेतं प्रकाितं (पुस्तकं). 4 स्वरः, कणः; 'a wrong n.' अप-वि-स्वरः; 'high n.' तारः, तारस्वरः; 'cracked n.' काकस्वरः; 'key-n.' वादिन् m.; (the seven n. s being निवादः, क्ष्यभः, गोधारः, बहुतः, मध्यमः, धैवतः, पंचमः); 'sweet n.' काकस्वः, 'sweet indistinct n.' कलः; 'deep n.' मंत्रः; 'continued n.' एकतालः. 5 स्याति र्रं, काति र्रं, यक्षत् m., मतिहां; 'of n.' विभूतं, लक्ष्यं

कीर्ति-प्रतिष्ठः 8 वि-स्तं द्वावः नाहः सम्बद्धः ध्वनिः. 🕇 अवेक्षां, अवधानं, मनोयोगः, अभिनिनेश्वः। ' take n. of ' अहेश 1 A, अह-भा 3 U, मनसि-चित्ते» क 8 U, अवध् 10. 8 पर्य, पत्रकं, लेखः, लेख्यः, ⁴ म.book ' स्मर्ण-अंकन-प्रतकः; ' n.-worthy ' समर-णीय, स्मरणाई, अवेक्षणीय. =v. t. निर्वर्ष 10, असलक्ष 10, निरूप 10, अवेश, आलोच् 10, आलोक् 1 A, 10. 2 लिख 6 P, (लेख्के) आहर् c. (रोगपात), (पत्रे) निविद्य c. 3 अंक 10, चिद्वयति (D.). -ABLE, a. स्मरणीय, स्मरणाई, स्मर्तेब्य. 2 वि-शिष्ट, उत्कृष्ट, परम; स्थात, प्रसिद्ध, विश्वेष in comp.; 'a n. guest' अतिथिविद्योषः. - 8. कुलीन-विद्यिष्ट-जन:, आर्य:; Ses Moble. =ABLY, adv. प्रसिद्धं. विशेषेण, विशेषत:. -ARY, ह. लेखक:, लिपिकार:, लि-पिजीविन m. -ATION, अंतर्न, अंतरिया. -ED, a. लक्षित, निरूपित, लिखित, पत्रारूढ. 2 प्र-वि-स्यात, स-विश्रत, प्रसिद्ध, लब्धप्रतिष्ठ, प्रथित-

Nothing, s. अभाव:, जून्यं, असत् n., अवस्तु n., अ-सत्तं. 2 न किंभित्, न किमपि, न स्तोकमिर. 3 अल्प-लघु-विवय:, अल्पार्थः, अगुर्वेथः; 'for n.' अकारणं, अनिमित्तं, कृथा, मुधा, निरर्थेकं; 'good for n.' व्यथे, निरथेक, अकिंभिन्कर (रीं f.); 'n. but' नान्यव् किमपि (with abl.). = adv. न मनामिर, न किंभिदिष, न स्तोकमिर, न मनाक्, न किमपि. = NESS, s. अभाव:, जून्यता-

Notice, v. t. तक्ष 10, सं-भा-°, निक्य 10, आलोक 1 A, 10, प्र-भव-निर्-परि-इंक्ष् 1 A, रज् 1 P, निर्वर्ष 10. 2 मने दा 3 U, अव-भा 3U, सावभान-व. भू 1 P. 3 अनि-भा, निर्देश 6 P, उहिंश, कथ् 10, वर्ण, 4 सं-भू ए., आह 6 A, समन ए., सन्क 8 U. - ड. आलं-कनं, निरूपण, अवेक्षा-कणं, परीक्षा-कणं, 2 निर्देशः, रक्षेत्रः, अनिभान, उदेशः, कथनं, वर्णनं. 3 अवेक्षा, मनोयोगः, अवभानं, चिनापिनवेद्यः, विचारः, गणनाः, 'रक्षेत्र 10 ' आह, अवेक्ष्, विचार ए., आलोच्च 10 ; See Consider. 4 सूचनाः, निवेदनं, वीभनं, बोधः. 5 विज्ञापनाः, विज्ञतिः नै. छोषणं-णाः, स्यापनाः, 'written n.' छोषण-विज्ञतिः निर्मातिः समानः

Motify, v. t. वि-, जा c. (ज्ञावयित), बुध् c., प्रकाख् c., सूच 10, घृष् 10, प्र-ख्या c. (ख्यावयित), वि-आ-विद् c., कृत 10. — ICATION, s. विज्ञापनं-ना, विज्ञति f., घोषणा, सूचनं-ना, ख्यापनं

MOTION, s. मित: f., बुद्धि f., बोधः; मनीयतं, मतं, कल्पना, भावः, अभिप्रायः, भावना, आक्षयः, बातनाः 'under the n. that' इति बुद्धशाः अतः, तःमनः-यष्ट, मनीयत, मनःकल्पित, तकल्पनः, 866 IDBAL. NOTOBIOUS, a. मिसकः, मन्द्रिन्थयतः, प्रवित, विभूतः,

NOTOBIOUS, व. भाषकः भाषनः विद्यातः भाषतः (उत्तरं) विज्ञातः, लोकप्रसिद्ध-विश्वतः, लीकिकः (की र्रः)ः व. प्रेः report ' सार्वलोकिकः प्रवादः व्यवदान्त्रः, कृष्ट्यातिमधः स्थातगहैं में कुपित्वः; क n. thief तैविवतातः चीरः; to become n. वहुलीस 1 P, प्रकटीम, सर्वप्रकाश-तां गम् 1 P. – Lv. adv. सुप्रसिद्धं, प्रकटं, स्थातगहेणं. — NESS,-NOTOBIETY, s. प-वि-स्थाति f., प्रकाशता, प्रसिद्धि f., विश्वति f., प्रथा 2 दुनांसन् ग., कुकीर्ति f., वास्थाता, अपकीर्तिः

NOTWITHSTANDING, part. तथापि, तदपि, एवं स-द्यपि; gen. ex. by gen. or loc. abs.; or by अ-नादस्य (with acc.); 'n. his teacher's presence' विद्यमनिषि गुरी; See 'In spite of' under Spite.

NOUGHT, s. See NAUGHT.

Noun, ह. नामन् n., विज्ञेष्यं, सुप्, वाचक:.

Nourish, v. t. परि-,पृष् 1, 4, 9 Por c., संवृध् c., परि-,पा c. (पालयित), सं-,भृ 1, 3 U; (अलादिना) आप्ये o., बृंद c., वृध् c., संत्प c. — ER, s. पालयितृ m., संवर्धकः — ING, a. पृष्टिकर (री f.), पृष्टिद, पौष्टिक (की f.). — MENT, s. पोषणं, पृष्टि f., पालनं, संवर्धकं, भरणं, अलदानं. 2 आहारः, भोजनं, भक्ष्यं, अलं, पौष्टिकं, जीवनसाधनं

Novel, a. नव, नूतन, नवीन, अपूर्व, अदृष्ट-अशुत-पूर्वे अद्भुतः, See New. = s. किल्पतकथा, आख्यायिका' प्रवेधकल्पना, क्रूराधेकथा. = 187, s. आख्यायिकाकारः = TY, s. पूर्वता, नवता, नूतनता. 2 अदृष्टपूर्वं वस्त, कीतक, अद्भृते.

MOVEMBER, s. कार्तिकमार्गशिष.

NOVENNIAL, a. नववर्षीय-

Novercal, a. वैमात्रीय, वैमातृक (की f.), विमातृयोग्य.
Novice, s. देक्षः, प्राथमकल्पिकः, नविश्विष्य:-छात्रः, अनभ्यस्तः, अलब्धकीश्वलः. = Novitiate, s. नविश्विष्यता, अनभ्यासः, नवच्छात्रदश्चाः 2 नवाभ्यासकालः, विद्यारंभाविषः.

Now, adv. अधुना, इदानी, संप्रति, सांप्रतं, प्रस्तुत-वर्त-मान-काले, इहसमये. 2 अथ, अथात:, अतःपरं, अतः; 'n.-n.' कांचन्-कांचत्, कदांचित्-कदांचित्, अंतरा-अंतरा, (अंतरा पितृसक्तमंतरा मानृसंबंधमालायं कुवेन् Ka. 118); 'n. and then' कांले कांले, कदांचित्, कदांपि; 'till n.' अग्र यावसः 'from n.' अधार-भ्य, अय प्रभृति, अतः परं, 'just n.' अधुनैन, अ-चिरात, इदानीमेव; 'n.-a-days' एषु दिवसेषु, संप्रति, अधुनातनकाले; 'n.-a-days people' इदानीतना-आधुनिका-जनाः-

Noxious, a. हिस्स, उपह्रविन्, हिंसक, दुह, हिंसाल, भातुक, अपकारिन, हिंसात्मक, अ्अहित-अनिष्ट-कारिन्; See HARMFUL.

Мовиль, с. नासार्थ, प्रोधः, नस्तः; अम, अम्मागः. Mubiloub, с. मेघानृत, अधान्त्रज्ञ; See Cleouby. Mudiloub, с. नीज, गर्भः; संचयस्पर्देः Nude, a. an, farm; See Mared. -- Arrow, a. farming. -- Erry, s. anni.

Nuder, v. i. कूपेरेण चल् c.

NUGATORY, a. व्यर्थ, मोल, निरर्थक, निष्कल, किर्फ़्ल,

Muisance, s. उत्पातः, कंटकः, (of parsons') बाधा, पीडा, पीडा-केश-हेतुः; 'public n.' लोककेडकः ' family n.' कुलाधिः, गृहत्यातः

NULL, a. मोघ, व्ययं, निष्कल, विकल, विकल, विकल, विकला ब, अनिद्यंत्र, लुत, वृथा-मुंचा in comp. = 185, %, हैं मोघी-विकली-क 8 U, लुप 6 P or c., क्षंड् व्य = 177, s. मोघता, व्ययंता, वैकल्यं. 2 अभावः, वृष्यंत्र NUMB, a. जड, सुम, स्तन्ध, अस्पंद, अनेतम, वैत्यं रहित, स्तन्ध्याति; 'n. with cold' जीताकुछ. — 10 श जडीकु 8 U, जडयित (D.), वैतन्यं ह 1 P o स्तम् 9 P or c. = NESS, s. जाडयं, स्तमः, जडिम 190, स्वापः, त्वकस्ति f., वितन्यनाद्याः-स्तमः

Number, s. संख्या, राशिः. 2 संख्या, गणना, परिमाप्त अ गणः, समूहः, निवहः, संघः; See Multitudi oft. ex. by बहु, बहुल, प्रचुर, अनेकः, or जनः i comp., 'a n. of young women' युवतिजन., तरुणीगणः; 'in n. s' संघ शः, गणकः, बहुशः, अनेक वाः; 'a whole n.' अभिनं. 4 अकः. 5 उद्दर्शः, अनेक वाः; 'a whole n.' अभिनं. 4 अकः. 5 उद्दर्शः, व्यं, कितिता. 6 वचनं; 'science of n.' गणितं, ज्यक्तगणितं, अकिविया; '100 in n.' सतं, सतसंख्यकः -v. t. सं-परिसं-ख्या 2 P, गण् 10, संकत् 10 (कः ल्यति). 2 अक् 10, अकं लिख् 6 P or स्था o (स्थापयित); oft. ex. by संख्या in comp.; 'the enemy's force n.ed 500' पंचश्वतसंख्यं श्रमुतैयं -ER, s. गणकः, संख्याकृत् m. -ING, s. गणनं-व संख्यानं. -LESS, a. असंख्य, संख्यातीत, गणनातीर अगण्य, असंख्यात

Numbles, s. मृगांत्राणि.

Mumeral, s. संख्या, अंक:. = a. संख्यात्मक, संख्य वाचक-विषय, संख्या in comp. = Lr, adv. यथासंख् Numerary, a. नियतसंख्यक

NUMERATION, 8. संख्यानं, गणनाः

NUMERATOR, S. SÍN:, ET:.

Numerical, a. संख्या in comp.; 'n. superiity' संख्याधिकयं-उत्कर्ष: -Ly, adv. संख्यामपे। उदित्य, यथासंख्यं

Numerous, a. बहु, बहुसच्य, बहुल, भूदि, अनेक: चुर, नेक; See Many. - Ly, adv. बहुश:, बाहु न. अनेकश:-

NUMISMATICS, 8. महाविद्याः

NUMSKULL, s. See IDIOT, FOOL.

Nun; s. परिवाणिका, तपस्विनी, मठपासिनी, अस्य णी, तपोशिका. = NERY, s. विहाद:, मठ:-

Nuncio, a. धर्माध्यकद्तः

NUPTIAL, a. वैवाहिक-भौहाहिक (की f.), वैवाह (ही f.), विवाह-परिणय- in comp.; 'n. ceremony', परिणयविधिः, विवाहिकया; 'n. gift' यो-तक, श्रीहाहिकं, परिणाय्यं; 'n. 8' विवाहः, उद्वाहः. परिणयः, पाणिग्रहणं.

Norse, s. धात्री, उपमान् f., मान्का, अंकपाली. 2 परिचारिका, उपचारिका, इंग्लपालिका. 3 पालक:, पोषक:

-ए. रे. (रोगिल) उपचर् 1 P, सेत् 1 A, परि-पा c. (पाल्याती); यन्तादुपचरैतामसी (S. 3) 'let her be carefully n. ed.' 2 पा c. (पालयाती), पृष् 1,4,9 P, तृष् c., लल् 10; See Nourism. 3 दुग्धं पा c. (पाययति), स्तन्यं दा 3 U or थे c. (धापयति). = ERY, s. पालन-पोवयस्थातं; वालगृहं-स्थानं; 'n. song ' शिशुगीतं; 'n.
man' पृष्पाजीविन् m. = ING, s. दपचारः, सेता. 2
पालन, पीवणं, लालनं. = LING, s. स्तनंधयः, स्तनपः,
वालः, शिक्षः.

NURTURE, v. t. विनी 1 P, शिक्ष् c., उपदिश् 6 P. 2 पा c. (पाल्यित), पृश् 1, 4, 9 P or c., वृश् c.; See Nourish. = s. आहार:, भक्षं. 2 शिक्षणं, विनय:, उपदेश:. 3 पोवणं, पालनं. वर्षनं.

Nur, e. फलं; बीजं, गर्भे: (internal contents); 'cocoa-n.' नारिकेलफलं; 'n.-crackers' संदेश:-सकः; 'n.-meg' जाति(ती)कोशं-पं, जातिफलं; See MACE; 'n.-shell' बीजकवच:-पुटं.

NUTANT, a. पणतिशारस.

NUTRITION, s. पोषणं, पातनं, पृष्टि f., आध्यायनं. NUTRIMENT, s. आहारः, पृष्टिदं अत्रं.

NUTRITIOUS,-NUTRITIVE, a. पुष्टिकर (री f.), पुष्टिद, पौष्टिक (की f.), पोषक, धानु-बल-वर्धन (नी f.). NUEZLE, v. i. नासां अवनम् c. (नमयित).
NYMPH, s. अप्सरम् f., अप्सरा, स्वर्गकी; देवता in

NUMPH, s. अप्सरम् f., अप्सरा, स्वगंकी; देवता in comp.; 'wood-n.' वनदेवता; 'sea-n.' जलदेवता.
Numphomania, s. उत्कटा सरतेच्छा.

0.

O, On, interj. हे, भी:, अवि, अयं, अरं; हा, अह-ह (sorrow). 2 अहो (joy and surprise), हंत, अहो, बत. 3 आ: (anger &c.). 4 आ, आ; 'oh for' ex. by अपि नाम; 'oh for a lodge in a wilderness' अपि नाम विपिने निवासं लभेय; 'oh that' See Would.

OAF, s. See FOOL.

OAR. s. fügt:.

OAKUM, s. खंडितरङ्जु ∫.

OAB, s. क्षे(कि)मण-जी f., नी-नीका-इंड:. =v. s. क्षेपच्या चढ़ c. or बह् c.; See Row. =OARSMAN, s. नौदंडधर:. OASIS, s. (महमध्ये) बाह्रलस्थलं, रस्यस्थानं...
OATH, s. ज्ञापथः, अभिज्ञापः, ज्ञानं, प्रतिज्ञा, समयः;
'bind by an o.' ज्ञाप् o.; 'to take an o.' ज्ञाप्
1.4 II ज्ञापं ज्ञारः (with an a .'

bind by an o.' ज्ञाप् c.; 'to take an o.' ज्ञाप् 1, 4 U, ज्ञापथं ज्ञापः; 'with an o.' सञ्चापथं, ज्ञाप-थपुर्वे. '

OBDURATE, त. अनम्य, कठिन, कठिनहृदय-चिन्न, अनु-तापविमुख (खी र्र.), दुरामहः, ८०० HARD. = OB-DURACY, ८. चित्तकाठिन्यं, कठोरहृदयता, अनुतापविमु-खताः, काठिन्यं, कठोरता.

OBEISANCE, s. नमस्कार:; प्रणाम:, प्रणात f., वंदनं, प्रणिपात:, नमस्या; अभिवादनं; 'prostrate o.' साद्यंगपात:; -नमस्कार:, अष्टांगपात:; 'to make an o.' प्रणम् 1 P, प्रणिपत् 1 P, नमस्कु 8 U, अभिवद c. OBELISK, s. मुच्याकार: स्तंभ:

OBESE, a. पीन, पीनर, स्थूल; See FAT.

OBEY, v. t. (Orders) 등 8 U, अनु-हा 1 P, अनुकृत 1 A, अनुवि-धा 3 U, पा c. (पालयति), अनुरुध् 4 A, मन c., प्रतिम्रह 9 P, अभ्युप-इ 2 P or -गम् 1 P; (persons) वचन भ 5 P, ज्ञासने स्था, आ-ज्ञां-वचनं-अनुवृत, यथादिष्टं वि-धा; भू desid. (जुभूषते), डपचर् 1 P, सेव् 1 A, डपास् 2 A, आज्ञां कु or अ-नुरुष् &c. — OBEDIENT, a. आज्ञानुवर्तिन्, आज्ञाकt (री f.), आज्ञाविधायिन्, अनुविधायिन्, अनुरोधिन्, आज्ञा-निदेश-कारिन्, आज्ञापर, विधेय, विनयपाहिन्, व-चने स्थित, आश्रव, वश्य, प्रणेय, वज्ञानुग, शुभूष, आज्ञां-वचन-प्राहिन-सेविन, आज्ञाधीन; 'o. to one's parent ' वित्वश्य, पित्वचनपर. =LY, adv. आज्ञानुसा-रेण, यथाजं, यथादिष्टं, निदेशानरोधेन. - OBEDIENCE. आज्ञानुवर्तनं-अनुरोध:-अनुसार:-अनुसरणं-करणं-पा-लनं-सेवनं-धारणं, वश्यता, अनुविधायित्वं, शृथूषा, आज्ञा-करत्वं, आजापरता, अनुवर्तनं, अनुरोधः.

Object, s. इब्यं, वस्तु n., अर्थ:, विषय:, इंद्रियार्थ:; ' visible o.' चक्षविषय:; (fig.) पात्रं, पदं, स्थानं, आस्पदं, भाजनं, भूमि f., विषयः; 'o. of confidence' विश्वासास्पदं, विश्वासभूमि:; 'the sole o. of my affection ' स्नेहस्यैकायनीभृता (M. 2): 'o. of dispute ' विवादविषय:, व्यवहारास्परं. 2 अर्थ:, फलं, हेतु:; (desired o.) अभीष्टं, इष्टं, समीहिनं, कांक्षितं, हेप्सितं, काम:, मनोरथ:; See Desire. 3 निमित्तं, कारणं, प्रयोजनं, कार्यं. 4 अभिपायः, आश्चयः, तात्वर्यं, टरेश:, लक्ष्यं; ' with what o. in view ' किम्पेक्ष फलं, केन हेतुना, किमुह्श्यि, किनिमित्तं, किमर्थं; ' accomplishment of one's o.' कतार्थता, चरितार्थता. इष्टिसिक्सि f_{ij} , फलप्राप्ति f_{ij} ; 'highest o.' प्रमार्थ:: 'o. of hearing 'd भूतिविषय:. 5 कर्मन n.; 'a root governing 2 o.s' द्विकर्मकः धातुः. = v. दि-मति-इध् 7 U, बाध् 1 A, खंड 10, निरस् 4 U, अधरीक 8 U, अपवद् 1 A, न अनुमन् 4 A or अनुमद् 1 A, दोवं प्रदं 9 P; 'the sage will not o. to this '

नात दोष महीस्वति कुलपतिः (5, 8); नि-प्रति-विध 1 P. (तदेश सर्व: न भवकि: प्रतिवेधनीय: R. xiv. 42); (in discussions) gen. ex. by नन, इति चत or कथ तहि, followed by उच्यते or अत्रोच्यते (we reply); पत्यव-स्था 1 A, वितंद 1 Å. = ION, s. बाध:-धा, अपवाद:, विरोध:, आक्षेप:, दोष:, आपत्ति f., कक्षा, बद्माहः, विषद्धहेतः, विप्रतिषेधः, प्रत्यवायः, प्रतिबंध:, पर्यदास:; 'making an o.' दोषप्रहणं, वि-रोभोपन्यास:; 'settling an o. ' समा-प्रतिसमा-धानं, आक्षेपपरिहार:. -IONABLE, a. बाध्य, सवाध, सदीव, निषेधाई, वर्ज्यं, परिहार्य, आज्ञंकनीय. -IVE, a. विष-याभित, पदार्थनिष्ठ, कर्मविषयक. = OR, s. बाधकः, अ-पवादकः.

OBJURGATE, v. t. निद् 1 P, भन्से 10 A, उपालभ् 1 A, आ-अधि-शिप् 6 P, तिरस्कु 8 U. = ION, s. नि-दा, भत्सीनं-ना, उपालंभः, आक्षेपः, धिकारः; See CEN-SURE. - ORY, a. निंदक, निंदार्थक.

OBLATION, s. बलि:, उपहार:, उपायनं; हन्यं, हवनं, इतं, आइति f., इष्टि f., यागः, निर्वपणं; 'o. of eatables ' नैवंदां; 'o. to all deities' वैभदेवः; 'to make o. s to fire's 3 P.

OBLIGATE, v. t. See below.

OBLIGE, v. t. Ex. by causal of verbs, gen. with बलेन or बलात; प्रयुज् 10, पृतृत c.; See Сомред. 2 नियमपूर्व-सपतित्तं बंध 9 Р. З अनुमह 19 P, डपक्क 8 U, डपकारेण बंध्, हित-प्रसाद-उपकारं कु; 'I am much o. ed to you for this reward ' ए-तेन पारितोषिकदानेन भवता सुतरामुपकृतोस्मि-अनुगृही-तोस्मि; 'I am much o. ed ' अनगृहीतोस्मि, महा-नयं प्रसाद:. =ATION, s. अवश्यकता, कर्तेव्यता, भार:, ऋणं, बंध:, भमें:; ' free from the o. s of debt ' ऋणमुक्त, मुक्तर्ण, अनृण; ' religious o.' व्रतं, नियमः, चोदना,विधिः. 2 संविद् र., समयः, प्रतिज्ञा,नियमः, अभ्य-पगमः, संधा, सं-आ-भवः. 3 अनुग्रहः, उपकारः, उपकृ-ति f.-तं, हितं, प्रियं; ' under o. ' उपकृत-अनुगृहीतa.; 'my o. s to you are immense' तव मिय उपकाराः संख्यातीताः; 'to lay under o. s ' उपकुः See (v.). =ATORY, a. अवश्यक, आवश्यक (की f.), अपरिहार्य, अवश्यकर्तेन्य; oft. ex. by अवश्यं; See under Compet. =ING, a. अनुग्रह-डपकार-ज्ञील, टपकारिन्, अनुमाहिन्, हित-टपकार-बुद्धि, सुज्ञील, दक्षि-ण, अनुकूल, मुजन. -INGLY, adv. दाक्षिण्येन, सुजन-तया, सानुमहं, मुत्रीलवत्. =INGNESS, s. उपकार-अ-नुग्रह-ज्ञीलं, सीजन्यं-

OBLIQUE, क बक्क, कडिल, जिझ, असरल, तिर्थेच, अ-न्जु, विद्यम; 'o. speech ' वक्रोक्ति f., भीग-गी f., उ-परोधवचनं; ' Q. case ? अप्रधानकारकं. = Lx, adv. वकं, कुटिकं, तिर्देश, तिरः, साचि, जिसं. - XBSS, s. वकता, कील्टिप्पं, अनुजुता, वैवस्यं: ' o. of sight ' व-

कदृष्टि f., दृष्टिवकता; 'o. of conduct' विमाग-कस्प-थ-गमनं, असदाचारः, सत्यथभंगः-त्यागः .

OBLITERATE, v. t. वि-,लप् 6 P or c., प्र-परि-अव-मज 2 P or c., ब्यामच 6 P or c., वि-,नश् c., ड-िछद् 7 P, डम्पूल् 10. = ion, s. स्रोप:, मार्जन, ब्यामर्जाः, उच्छेदः

Овылуюм, s. अ-वि-स्मृति f., अ-वि-स्मरणं; 'to bury into o. ' विस्म 1 P. 2 दोषविस्मरणं. - OB-LIVIOUS, a. स्मृतिहर (री f.), विस्मारक, विस्मृति-कर (री f.). 2 विस्मरण ज्ञील-

OBLONG, a. दीर्घाकार, आयत, दीर्घचतुरस्र. = 8. आयतः OBLOQUY, s. निंदा, परि(री)वादः, अपवादः, वा-च्यता, भन्सेना, गहीं; See CENSURE, CALUMNY. Obnoxious, a. वज्ञ, अधीन, आयत्त, योग्य, अहै; पार्त्र, आहपदं, विषय: in comp.; ex. by pot. pass. part.; See LIABLE, APT. 2 गहित, देव्य, द्वेषणीय, गर्दा; अनिष्ट, अपिय, निय, अप्रीतिकर (री f.). =LY, adv. अप्रियं, गर्धतयाः -NESS, इ. अधीनता, वदाता, पाष-ता. 2 द्रेष्यता, गर्ह्यता.

Obscene, a. अश्लील, माम्य, अनक्षर, अवाच्य, गर्हो, कृत्सित, टुरुक्त, बीभत्स, अभाव्य, वियात, बीडावह. 2 अज्ञाभ, अभड़, अमंगल, अलक्षण. =LY, adv. अक्षीलं, अवाच्यं. -ITY, -NESS, ह. अञ्चीलता, अवाच्यता; ' o. of language ' दुरुक्ति f., दुर्वाक्यं.

Obscure, a. तमेावृत, सांधकार, निष्प्रभ, मलिन, स-तिमिर, निस्तेजस, तमस्विन्. 2 अप्रसिद्ध, नातिविश्रुत, अविज्ञात, अख्यात, अल्पकीर्ति, लघुप्रतिष्ठ. 3 नि-,गूढ, दुर्वीध, क्रिष्ट, दुर्जीय, गहन, दुर्गम, विषम, अप्रकास, अस्पष्ट, अस्फट, गृढार्थ, अब्यक्त. =v. t. (तमसा) प्र-आ-च्छद् 10, आ-वृ 5 U, दप-रुध् 7U, अंतरयित (D.), मिलनी-तिमिरी-क 8 U, मिलनयति-तिमिरयति (D.), प्रभा-तेज:-ह 1 P or क्षि 1, 5 P; 'o. with clouds ' मेघै: आच्छद् or आवृ. 2 गहनीक, गूढीक; ex. by (a.). 3 (Fig.) प्रत्या-दिश् 6 P, प्रत्या-स्था 2 P, yesse; See Eclipse; 'o. er of Srî' प्रत्यादेश: श्रिय: (V. 1). =ATION, 8. मलिनीकरणं, कांति-प्रभा-हरणं. 2 तेज:-प्रभा-क्षय:-हानि र्., निष्प्रभ-ता, सांधकारता. =ED, a. तमोष्टृत, नष्ट-श्लीण-मलिन-क्षत-प्रभ-कांति-प्रकाश, मलिन, निस्तेजस्, हतज्योतिस् -ITY, -NESS, 8. निष्प्रमता, तेज:-कांति-क्षय:-हानि: तमस् गः, तमिलं, अंधःकारः. 2 गृहता, गहनता, अस्फ टता, दुर्बोधता. 3 अप्रसिद्धि-अविख्याति र्., अल्पप्रतिष्ठा कीर्ति f. =LY, adv. निष्पमं, सतिमिरं, सांधकारं ! गृढं, दुवेधं, असुगमं, अस्पष्टं, अन्यक्तं.

OBSECRATE, v. t. See ENTREAT.

Obsequies, इ. उत्तरकार्य-क्रिया, अत्यक्कत्यं, प्रेत-कार क्रिया; अंत्येष्टिक्रिया, औरवंदेहिकक्रिया, अंत्येष्टि र्., प्रेर संस्कार:, पारलीकिका. = Obsequial, a. औं अदेहिं। औध्वंदैहिक (की f.), अंत्येष्टियोग्य; by (s.) in com OBSEQUIOUS, a. छंदोनुवर्तिन्, अस्यनुवर्तिन्, अस्यनुरोधि-न्, वज्ञावर्तिन्, वज्ञानुग, विनत्, नम्, Ses OBEDIENT. —LY, adv. अस्यनुरोधात्, छंदोनुवर्तनेन. —NESS, s. अस्यनरोधः, अस्यन्वरीत् f., छंदोनुवर्तनेन

OBSERVE, v. t. नजा 1 P, ईका 1 A, वि-आ-अव-लोक् 1 A, 10, निरूप् 10, आ-,लक्ष् 10, निर्वर्ण 10, आलीच 10 (o. carefully); See Look. 2 डपलभ् 1A, वि-भू c., वि-ज्ञा 9U, अवध् 10. 3 अनु-,पा c. (पा-लयति), रक्ष 1 P, आ-अव-लंब 1 A, आ-श्र 1 U, आ-- चर् 1 P, अनु-ष्ठा 1 P, सेव् 1 A, निषेत्, वि-धा 3 U, कृ 8 U; 'o. silence' मौनमाचर; 'o. a fast ' डपवम् 1 P; (rules) अनुवृत् 1 A, अनुस् 1 P, अनुरुष् 4 A. 4 अभि-धा 3 U, वच 2 P, ब 2 U, वाक्यं वद 1 P or डचर् c. -ABLE, a. तृत्र्य, पेक्षणीय, तृष्टि-गोचर. 2 अन्ष्टेय, निषच्य. -ANCE, s. पालनं, रक्षणं, आचरणं, सेवनं, आलंबनं, अनुसरणं, अनुवर्तनं, विधानं, अनष्टानं. 2 आचारः, व्यवहारः, रीति f., चरितं, आचार-कर्मन् n.; religious o.' त्रतं, नियम:, विधि:. -ANT, α. निरीक्षक, दिशान, अवलोकिन, सापेक्ष, अव-हित. सावधान. 2पालक, निषेवक, अनसारिन, आधित: आह्थित; 'o. of benefits 'कृतज्ञ, कृतवेदिन्. -A-TION, s. अवलोकनं, निरीक्षणं, अवेक्षणं, अवेक्षा, नि-रूपणं, आलोचनं. 2 वचनं, उक्ति र्., उदाहारः, बाक्यं; लेख:, लिखितं (in writing). - ATORY, s. वेध-गहं-ज्ञाला. = ER, इ. प्रेक्षकः, अवेक्षकः, निरूपकः.

Obsolete, a. लुतप्रयोग, लुत, अपचलित, अपचल, गतन्यवहार, व्यवहारातीत, अन्यवहार्य. -NESS, s. लोप:, अपचार:, अन्यवहार:

Obstacle, s. अंतरायः, मत्यूहः, ज्याधातः, प्रतिबंधः, वि-म्रति-हंभः, वारणं, विद्यः, रोधः, उप-प्रति-अव-वि°-, विधातः, बाधः-धा, ज्यवधानं, मत्य्य्यं m.; 'though an o. to his meditation' प्रत्यायमूनामि समाधः (K. I. 59).

Obstetric, a. प्रसवसंबंधिन. = s. (O. s) गर्भमोच-नवाकं, प्रसवकर्मन् ॥.

Obstinate, तः प्रतिनिविष्ट, अविनेय, अवश्य, अनुवन्त्व्य, निर्वधवत्, निर्वधवत्, स्वैरित्, दुर्दम, आपाहत्, दुराप्रह, प्रतीप, कठिन, दृढ-2 दुःसाध्य, दुरुपचार-LY, adv, निर्वधेन, अतिदृढं, स्वैरं, साप्रहं, सनिर्वधं, दुराप्रहेण. = NESS, = Obstinacy, s. निर्वधः, आप्रहः, स्वैरिता, दुराप्रहः, निर्वधवीलं, दृढता, अवश्यता, प्रतिनिविष्टता, प्रतीपताः

OBSTIPATION, s. रतंगनं, अनरोधः.

Obstreperous. त. बहुधीवकारिन, महास्वन, तारस्व-र, तुमुल, अन्युच, अतिपरुष (of noise). - Ly, adv. डबै:स्वरेण, सकोलाहलं, तुमुलरवेण.

OBSTRUCT, v. t. रुध् 7 U, नि-वि-सं-प्रति-डप^o-, वि-प्राति-च्या-इन् 2 P, वृ c. or वार् 10 वि,-स्तंभ् 9 P, or c., प्र-सं-बाध् 1 A, विश्वयति (D.), नि-प्रति-विध् 1 P. = EB, s. विश्वलरः, प्रतिबंधकः-रोधकः = ION, s. रोधनं, वारणं, प्रतिबंधनं 2 विष्ठः, संतरायः, प्रत्यृहः, प्रतिबंधः, व्याघातः; See Obstacle. 3 आ-,नाहः, अवरोधः, प्रतिबंधः = IONIST, s. विष्ठकारिन् m., प्रतिबंधः = IVE, = Obstbubnt, a. संप्रतिरोधिन्, वाधक, प्रतिबंधक, विष्ठकारिन्, विषकर (री f.), विधातिन्, निवारकः

OBTAIN, v. t. आप 5 P, लभ् 1 A, विद् 6 U, अज्ञ 5 A, अधिगम् 1 P, अर्ज् 1 P or c., आ-समा-सद् c., आ-प्रति-पद् 4 A, सं-पद् c.; oft. by इ-पा-2 P; See GET. =v. i. प्रजल-ए 1 P, प्रवृत् 1 A, सं-स्था 1 A; See HOLD. =ABLE, a. पाप्प, लभ्य, अधिगम्प; 'easily o.' सुलभ, सुसाध्य; 'hardly o.' दुष्पाप, दुरुंभ, दुराप. =ER, s. अर्जकः, प्रापकः =ING, a. प्रचलित, प्रवृत्त, स्थापित, प्रसिद्धः =MENT, s. लाभः, प्राप्ति f., अधिगमः, अर्जनं

OBTEST, v. t. See ENTREAT.

OBTRUDE, v. i. हठात्-आगंतुकतया-बलेन-प्रीवज् 6 P or गम् 1 P or आक्रम् 1 U, 4 P. -v. t. बलेन प्रविज् v. or प्रन्द् v. 2 अितिनिवैधेन प्रह् v. or प्रन्द् v. 3 U or ट्यन्यम् 4 U. v. OBTRUSION, v. बलेन प्रवेजाः, अनाह्तगमनं, सधवं आक्रमः, आगंतुकभावः. —OBTRUSIVE, v. 4. पृष्ट, आगंतुक (की v.), सप्रगल्भ, बलात् प्रवेज्ञकः. v. v. 4v. 6v. 6

OBTUND, v. t. घनीक 8 U, जडीकृ, तेजः ह 1 P. -OBTUSE, a. जड, मंद, स्थूल, मूढ, मंद-जड-मित-बु- क्रि-धी. 2 अतिक्ष्ण, अतिव, अमखर, धाराहीन, निधार, घन, स्थूल, निस्तेजस, अनिश्चातः 'o. angle ' बहिर्त-बः-विषयः-कोणः. -LY, adv. जाडचेन, जडवत, अनीवं, घनं, स्थूलं. -NESS, s. जाडचं, मूढता, मंदताः, स्थूलता, घनता, अतीक्षणता.

OBVERT, v. t. अश्रोमुखीक 8 U; अभिमुखीक. = OB-VERSE, s. मुखं, अग्रभाग:

OBVIATE, v. t. परिह 1 P, नि,-वृ c., निरस् 4 U, प्र-तिक् 8 U, प्रतिनि-भा 3 U, विहन् 2 P, निवृत् c., वि-प्रति-रुष् 7 U; See Obstruct.

Obvious, a. स्पष्ट, व्यक्त, स्कुट, परिस्कुट, सुस्पष्ट-व्यक्त, सुगम, सुप्रकाजा, भित्रार्थ, स्पष्टार्थ; 'o. to the sight' दृष्टिगोचर, प्रत्यक्ष, सुरुक्ष्य. = LY, adv. स्पष्टं, व्यक्तं, स्कुटं, सुप्रकाजां, भित्रार्थं. = NESS, s. स्पष्टता, स्कुटता.

Occasion, v. t. उत्पद् c., जन् c. (जनयित), आवह् 1 P, उद् o., भू 1 P (with dat.). = s. अवसर:, समय:, काल:, अवकात्ताः, परतावः, प्रसंगः, पसरः, वेला, स्थानं, 'according to the o.' यथावसरं, यथाकालं, प्रसंगानुरूपं, परतावसदृत्तीः. 2 प्रयोजनं, अपेक्षां, आकांक्षां, उपयोगः, कार्यं, कारणं. 3 हत्तं, संगिति f., घटनं-ना. 4 निमित्तं, हेतुः, प्रयोजनं, कारणं, उपाभिः: = AL, a. नैमित्तिक-पासंगिक- (की f.), प्रसंगागतः,

कार्योपास, निर्मित्तापनत. 2 आगंतुक-आपतिक-(की f.), अनियत, अनियत, अनियतकारण, अनुकाल, विरक्ष, कादा-चित्तक (की f.); better by 'o.-ly'.—ALLY, adv. कदाचित्, कदापि, कचित्, काले काले, अंतरा अंतरा, प्रसंगवद्यात, यथासंगवं, कार्यवद्यात, निर्मित्तन, प्रसंगान्तकप.—2D, a. उत्पादित, उत्पन, जनित, जात, उदित, उद्दुत; gen. ex. by ज, उद्दुत, प्रभव, मूल, कार्यव, निर्मित्त, कर्ने, हेतु in comp.; 'fever o. by fatigues' अमनिमित्तः उत्र: &c.

Occident, इ. पश्चिमा, प्रतीची, पश्चिमा दिक्. =AL, a. पश्चिम, प्रतीच्य, पाश्चात्य, प्रतीचीन

Occiput, s. मस्तक-शिर:-गृष्ठे.

Occult, a. नि-,गूढ, दुर्तेय, दुर्वोध, गहन, गृत, अज्ञा-त, गूढार्थ. =18M,-NESS, s. गूढता, गहनता.

Occultation, 8. आच्छादनं, ग्रासः.

Occupy, v. t. अधि-ष्ठा 1 P, अधि-वस 1 P, अध्यास 2 A, आश्रि 1 U, अविज् 6 P, आ-अध्या-क्रम् 1 U, 4 P (all with acc.); ब्याव् 5 P, प्र 10, ब्युश 5 A; बृत् 1 A (with loc.), पदं क 8 U or वि-भा 3 U, स्था; 'o. a throne 'राज्यमाहह-राजादमधि-इह 1 P; 'o. ing the honorable position of a housewife ' श्राच्ये गृहिणीपदे स्थिता (S. 4). 2 (Possess) भज् 7 A, भू 1 P, 10, भा. 3 प्र-नि-युज् 7 A, 10, ज्या-४ с., प्रवृत् с., ज्यावत-व. क्र ; ' o. oneself ' व्याप 6 A, व्यापत-निरत-आसक्त-a. मृ 1 P, भवत (with loc.): आत्मानं व्याप c. =ANCY. s. भोगः, भक्ति f., आवेशः, आक्रमः, अधिकारः -ANT. s. भोक m., भोगिन, अधिकारिन. -ATION, s. वृत्ति f., आ-डप-जीविका, आजीव:, जीवनसाधनं-उपाय:. 2 किया, कृत्यं, पर्वत्तः, चरितं, चेटा 3 नियोगः, अधिका-रः, स्वकर्म-धर्मः 4 अधिवासः, आवेशनं, अधिष्ठानं, व्याति f., आक्रमणं, भोग:, भुक्ति:; 'daily o.' नि-त्यक्रत्यं ; ' to do the usual morning o. s ' उ-चितेषु प्रभातकरणीयेषु (S. 4). -ED, a. आविष्ट, आ-क्रांत, अध्युषित, अध्यासित, अधिष्ठित, व्यास, भृक्त, आ-थित. 2 ब्यापृत, ब्यापारिन, ब्यवसायिन, प्रवृत्त, कर्मनिष्ठ-रत-उचक्त, क्रियावन्: gen. ex. by रत. निष्ठ, मग्र. व्याप्त, पर in comp., or by व्याप्, पत्रत. -ER, s. अधिष्राता, भोका,

Occur, v. i. इत् 1 A, विद् 4A; जन् 4A, उत्पद् 4A, सं-भू1 P. 2 डप-स्था 1 U, आगम् 1 P, उप-नम् 1 P; See BEFALL. 3 सं-प्रतृ, समा-पर, घद् 1 A, आ-नि-पन् 1 P, सं-भू; 'o. to the mind' मनिस उद-इ 2 P or भू or जन् or स्फुट् 6 P or आवि:-पादु:-भू; 'this did not o. to his mind' इति तस्य बुद्धी न संजातं, इति तस्य इदेये नापतितं (Ka. 288); 'the following (thoughts) o. ed to my mind' आसीत्-सम्भून्भ मनिस; 'these two verses o. to our memory (mind)' स्मृत्युपस्थिती इमी ही होकी

(U.6). - RENOE, & घटना-ने, वृत्तं, वृत्तांत:, भूतं, ब्ब-तिकरः; संभवः, संगति f., उत्पत्ति f., उपस्थिति f., उपा-गमः; 'of usual o.' नित्यसंभूतः; 'of rare o.' दुर्लभ, विरोपनतः - RENT, & ज्ञात्रः; See ENEMY. 2 वृत्तं, वृत्तांतः

OCEAN, ६. समुद्र:, सागर:, सिंधु:, बदन्तानु,अर्थवः, रत्ना-कर:, अकूपार:, पारावार:; and comp. of थि:, निधिः, पति:, राशि: with 'Water' पू. v.; वारिराशिः, जलनिधिः, अन्धिः, अंबुधिः, वार्षिः, अपापतिः, सरिष्य-तिः, तायराशिः, अंबुराशिः, &c.; 'o.-bound' साग-रांत, समुद्रवलय-रसन-मेखलः, 'o. of misery' दुःख-सागरः, ज्यसनार्णवः. - त., - ІС, त. सामुद्र (दी रि.), समुद्रीय, (६.) in comp.

Ochre, s. मुवर्णगैरिकं.

OCHLOCRACY, 8. प्राकृतजनप्रभृतवं.

Octagon, s. अष्टालं, अष्टकोणाकृति f. =AL, =Oct-Angular, a. अष्टकोण, अष्टाल.

OCTAVE, s. MET. - OCTAVO, a. METTA.

OCTENNIAL a. সহবার্থিক (কা f.), সহবর্থি 2 স- হবর্থ স্থানি f

October, s. आधिनकार्तिकं.

Octogenarian, a. अज्ञीतिवयस्क.

Octopetalous, a. अष्टदल.

OCTOSYLLABLE, 8. अष्टाक्षरं.

Octuple, a. अष्टगुण, अष्टविध-

Ocular, a. चाक्षुष (वी f.), प्रत्यक्ष; 'o. evidence प्रत्यक्ष-चाक्षुष-प्रमाणं, चाक्षुषज्ञानं. - LY, adv. प्रत्यक्षप्रमाणेन. - Oculist, s. चक्षः नेष्ठ-वैदः.

ODD, a. विषम, असम, अयुग्म. 2 विलक्षण, असाधारण (णी f.), अराह्या, असंगत, अपूर्व, वि-, निश्च, अद्भुत, असामान्य, लोकोत्तर; 'game of o. and even' मु हियूतं. — ITY, — NESS, s. वैषम्यं. 2 वैलक्षण्यं, वैचित्रः असंगति f., अपूर्वता, आचारवैलक्षण्यं 8 कौतुकं. — L' adv. विषमं, चित्रं, विलक्षणं. — ODDS, s. वैषम्यं, न्यून धिकमावः, तारतम्यं. 2 आधिक्यं, उत्कर्षः, चित्रं के भ्रष्टता, विशिष्टता; 'fight at o.' अधिकवलेन र चणा यथं 4 A.

ODE, s. गीतं, गानं, गेयं.

Odious, त. गाईत, कुत्सित, निय, गई, हेप्य, अपि द्वेषपानं-भाजनं-भास्पर्द; करमल (report). 2 दे वह, हेपोत्यादिन. —IX, त्वीर. कृत्सितं, गईणीयन —NESS, इ. गईता, हेप्यना. —Odium, इ. वि-,दे गई, कृत्सनं, पणा.

ODONTALGY, 8. दंतज्ञलं-पीडा-व्यथाः

Odour, s. गंथ:, नास:; 'strong or fragrant मृगंध:, मुनास:, सीरमं-भ्यं, आ-मोद:, परिमर 'bad o.' दुगैध:, पूतिगंध: —ous,-Odorif ous, a. सगंध, मृगंधि, परिमलवन, सामेदि, गंध सुर्भि, सनास.

Or, prep. Gen. ex. by genitive or by comp.; 'o. great strength' महाबल. 2 (Showing reference) अधिकृत्य, उदिश्य (with acc.), or by गत in comp.; 'by thinking o. her husband' भतृंगतया चित्रया. 3 (Made of) by Tat. comp.; or भय (यो f.), निर्मित in comp.; or by derivatives; 'pot o. gold' हेमपानं, हेममयं or हैम पानं. 4 (Partitive sense) by gen. or loo., or मध्ये, मध्यान् with gen. 5 (Apposition) ex. by comp. or by नाम ind.; 'the island o. Ceylon' सिहलद्वीप, सिहलं नाम दीप. 6 (Showing cause) by instr. or abl.; 'died o. fever' इनरेण मत:.

OFF, adv. दूरे, दूरं, ट्र्रतः; (with verbs) ex. by अप, वि, नि:, अव, उन्; 'o. with his head ' उच्छेयतामस्य (श्वारः; 'o. with him to the prison ' अपनीयतामसी कारागृहं. —a., 'far o.' दूरवार्तन, दूरिश्यत-स्थ. —interj., 'get o.', 'be o.' दूरं अपेहि, अपसर ; 'o.-hand ' प्रस्युत्पन्न, आचितितपूर्व, भाकिसम्ब (की f.), असावधान, निर्पेक्ष; 'badly o.' दुःस्थित, दुगैत, आपन्न, कृच्कृगत; ' well o.' सुस्थ, सुस्थित, संपन्न.

OFFAL, १. उच्छिष्टं, मुक्तावद्योष:-षं, द्येषात्रं, मलं, उ-च्छिष्टात्रं ; मांसोच्छिष्टं, अवद्यिष्टमांसं.

OFFEND, v. signing 4, 5 P (with gen. or loc.), विशियं-अनार्थं क 8 U or आचर 1 P, अप्रसा-दं उत्पद् c.; कास्पन्निय पुजाही अपराद्धा शक्तला (S. 4) ' Sakuntalà has o. ed (committed an offence against) some respectable person '. 2 पींड 10, ज्यथ c. (ज्यथपति), क्रिश 9 P, द 5 P, सं-परि-तप् c. 3 (Against) अति-चर्, अति-व्यति-क्रम् 1 U, 4 P, लंघ् 1 A, 10, अ-तिवृत् 1 A, भिद् 7 P, भंज् 7 P, लुप् c. 4 हप् c., क्रध c., प्र-,क्रव c., क्ष्म c., क्षित-क्षच्ध-a. क्र, कोवं जन् c. (जनयति); अव-अप-मन् c. 5 हध् 7 U, बाध् 1 A, स्वल् c. (स्वलयति). =ED, a. कृषित, स्ब्ध, प्रकोगित, कुद्ध, रूष्ट, जातामर्थ, संतत्त, असंतुष्ट. 2 बाधि-त, त्र्याहत, प्रतिरुद्ध; ' to be o. ' कुष्-क्रध्-रुष् 4 P. -ER, s. अपराधिन् m., अपराद्ध:, दोषी, पायी, पातकी, कतागम् m., कृतापराधः, सदीषः, अपराधकृत्, कुकर्म-न. - OFFENCE, s. अपराध:, दोष:, पापं, पातकं, अधं, एनस्-आगस् त., दुरितं, कुकर्मे, दुष्कृति f. 2 की-पः, कोधः, रोषः, अमर्षः, मन्यः, असंताषः ; 'easily taking o. ' शीवकापिन, मुलभकोप. 3 विशियं, अव-मान:, अवज्ञा. 4 रोध:, बाधा-ध:, स्खलनं; See Ов-STACLE. - LESS, a. निर्देष, निरागराध. - Offens-्छ IVE, a. कोपजनन (नी f.), रोषावह, अप्रिय, अतुष्टि-अ-प्रातिकर (री रि.), असुखद, अरम्य, विरुद्ध, कटु, असभ्य; ় 'o. to the ear ' সৰ্প্ৰভু, কুমান্য; 'o. to the taste' विरस. 2 वीमत्स, ज्युप्सावह, गर्ध, कुत्सित, गर्हित, दुर pr.; 'o. smell' दुर्गधः, पृतिगंधः 3 पी-डाकर (री f.), अनिष्टावह, अहित, अपकारक, उपघा-तिन्; 'ect on the o.' अपराध अमेसरः भू 1 P; 'o. weapon' घातीपयुक्तं शकः 4 आकावक, आ-अभि-घातिन्. =LY, adv. सापकारं, अपियं, सापराधं, सदोषं. =NESS, इ. अपियता, कद्वता, गर्द्यता, सापका-रता, घातकता

OFFER, v. t. डप-नी 1 P, डप-इ 1 P, प्र-डप-क्रव् c., डव-स्था c. (स्थावयति): प्र-दा 3 U, 1 P, प्रति-पद c., निविद c., ऋ c. (अर्थयित), निक्षिप 6 P, स्पृश् c., उपहारं दा, उपटीक c. 2 उपन्यस् 4 U, उप-क्षिप्, परी नि-धा 3 U, अभि-धा, निर्-उद्-दिश् 6 P. 3 प्र-,द-ज् c., प्रकटीकु ; प्रस c., प्रक्षिप्. 4 दा desid. (दि-त्सति-ते). 5 (As an oblation) उपह, निवप 1 U, निर्वेष, उत्सूज् 6 P, ऋ c., उपहारीक्क, उपायनी-要; 'o. mango sprouts in memory of Smara ' स्मरमहिश्य निवये: सहकारमंत्ररी: (K. IV. 38); 'water o. ed to the Manes' निवासन हिलं ; 'o. a burnt oblation ' हु 3 P; 'o. a price ' मृत्यं निर्दिश् or अभि-धा; ' o. violence ' बलात्कारं कृ. =v. i. उप-स्था 1 U, आवि:-प्राद:-भ 1 P, उपनम् 1 P, दृश्-लक्ष् pass., आ-नि-पत् 1 P. 2 (Show willingness) ex. by desid. form, or बद् 1 P with future; ' he o.ed to aid me' तव साहाय्यं करिष्यामीति उवाद. 3 प्रयत 1 A, उथम् 1 A, चेष्ट्र 1 A, उत्-जूंम् 1 A; See Attempt. = s. डपन्यास:, उपक्षेप:, प्रस्ताव:, अग्निधानं, निर्देशः, वचनं, निवेदनं; sometimes प्रार्थ-नाः 'o. for marriage ' विवाहपार्थनाः 'makes an o. of ' दित्सति. 2 प्रयत्नः, स्थमः, प्रवृत्ति f. =ER, 8. उपहर्त m., उपनेता, अर्पकः, निवदकः, होता. -ING, s. उपहरण, उपनयनं, अर्पणं. 2 बलिदानं, बलिकर्म, निर्वेषणं, हवनं. 3 उपायनं, उपहारः, उत्सर्गः, बलि:, दानं; See Oblation, Mane. 4 (Sacrificial) हविस n., इन्यं, इतं, आहुति f. 5 अधि:, उपायनं, प्राभतं.

Office, s. कमेन n., कार्यं, नियोगः, किया, क्रांत्यं, व्यापारः, धमेः, प्र-वृत्ति f. 2 अधिकारः, पदं, पदवी, स्थानं, आस्पदं, नियोगः, अधिकारपदं 3 विधिसेप्रहः 4 उपोगस्थानं, कार्यानुष्रानगृहं, कार्यस्थानं; 'good o.' उपकारः, उपकृतं नि f., सुकृतं, अनुमहः, हितं; 'ill o.' अपकार, अपिकाया, अनिष्टः; 'holding o.', 'in o.' प्राताधिकार, अधिकारापक, पदाकः इ. अधिकृतः 'dismissed from o.' स्थानभ्रष्टं-अधिकार, पदभष्टस्थानं, 'permanent o.' स्थापिकारः; 'temporary o.' चलपदं. — Office, s. अधिकृतः, नियुक्तः, नियोगिन्, अधिकारी, आधिकारिकः, कार्योवेक्षकः; 'o. of the king' राजपुक्यः-मृत्यः, प्रकृतिपुक्वः;

'.o. of justice ' धर्माधिकारी, श्यायाध्यक्षः; ' military o. ' सेनापदभाक्, सेनिकाध्यक्षः; वलाधियः.
—Official, s. राजपुरुषः-मृत्यः, अधिकारी, नियोगी, पुरुषः, मृत्यः. -a. आधिकारिक (की f.), अधिकार-पद-विषयक-संबंधितः, अधिकारपुर्तः, —DOM, s. अधिकारपद-विषयक-संबंधितः, अधिकारपुर्तः, अधिकारवद्यातः.
—Officious, a. अनधिकारपुर्तः, अधिकारपद्यंकः, See Meddlesome. 2 उपकारज्ञाल, अनुकूल, हितः 3 अन्यप्रचार, अन्यप्रकारिन्. -LY, adv. अधिकारपर्यं, समृतिभं, भगन्भतयाः. -NESS, s. अन्यप्रिकारपर्यं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्यं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक्षं, परकार्यंक

OFF-SCOURING, s. See DIRT.

Off-set, s. मरीहः, अंकुरः. -v. रे. समीकु 8 U.
Off-shoot, s. गरीहः, अंकुरः, ज्ञाखा (lit. and fig.).
Offspring, s. सेतानः, संतिति र्र., प्रमूति र्र., प्रजा,
अपत्यं, प्रसवः, तोकः; 'male o. ' पुत्रः, सूनः, पुप्पवत्यं, पुंसेतानः; 'female o. ' कत्या, सुता, अयपत्यं;
'having no o. ' निवैद्या, निरपत्य, निःसंतान.
Offuscate, v. t. See Obscure.

OFT, OFTEN, (O.-times), adv. असकृत्, बहुद्याः-धा, बहु-अनेक-वारं, मुद्दुभेट्टः, भूषो भूषः, अनेकशः, अने-कदा, वारंवारं, अनीक्ष्णं, 'how o.' कतिशः, कांतना-रासु, 'as o. as -so o.' यतिवारं-ततिवारं.

OGLE, s. $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{$

OIL, s. तैलं, स्नेहः, अभ्यंजनं; 'pour o. on burning fire 'क्षतं क्षारं प्रक्षिष् 6 P; 'o.-bottle' कृत् f.; 'o.-cake' तैलिकहं, पिण्याकः, तिलकस्कं; 'o.-man' तैलिकः, तैलिन, तैल-स्नेह-कारः, चाकिकः; 'o-mill' तैल्पेषणी. = v. t. तैलेन लिप् 6 P or अंज् 7 P or हिंहू 2 U. = ED, a. तैलाक, जहाम, अभ्यक्त. = Y, a. तैलमय (यी f.), सलेह, सतैल, तैल-पुक्त-वत् तैलाकः, विक्रम, पस्ण, लिप्थ, (fig. also).
OINTMENT, s. अंजनं, वि-,लेप:-पनं, प-अनु-लेपः, अप्यजनं, उपदेहः; 'perfumed o.' गात्रामुलपनं, वर्ति f., वर्णकः

OLD, a. (Person) वृद्ध, स्थिवर, प्रवयस, परिणत, परिणतवयस, जीर्ण, वयोवृद्ध, जरङ, जरत, जरातुर, गतवयस्क, जीन, जरण, जरंड; 'to grow o ' जृ 4, 9 P, ज्या 9 P, परिणम् 1 P; 'o. age' जरा, परिणामः, परिणित f., वार्धकं-क्यं, वृद्धावस्थाः वृद्धमाः ज्यानि f., जीर्षि f.; 'o. lady' जरती, स्थिवरा, वृद्धा, पलिता, पलिक्षी; 'o. man' स्थिवरः, जरङः, वृद्धः, जरुः, पलिताः 2 (Showing age) ex. by वर्षे, वस्सर, वर्षीण-य in comp.; '8 years o.' अष्ट-वर्षे, वस्सर, वर्षीण-य in comp.; '8 years o.' वर्षेजातः '2 days o.' इस्जात; 'how o. are you'

कि त वयः प्रमाणं, किववीयोसि. 3 (Not new) कर् चिर-कालिक (की f.), चिर-दीर्घ-कालीन, चिरकाल चिर-स्थायिन, चिरंतन (नी f.); oft. by चिर in comp.; 'o. servant' चिरसेवकः, मूकभृत्यः, मीलः; 'o. friend' चिरमित्रं, चिरंतनसुहद् के अणि, जर्जर, जर्जरितः; 'o. cloth' चीरं, जांभैवकं, पटचरं-5 (Ancient) पुराण, प्राचीन, पूर्वं, पूर्वंतन (नी f.), प्रावतन, पुरातन, प्रतन, परान, पौराण (णी f.), प्राक्र-पूर्व-कालीन, पुराष्ट्रनः; 'of o.', 'in olden times' पुरा, पुराकत्ये, पूर्वं. -EN, a. पुरातन, पुराण, प्राचीनः--18ध, a. इंबर्वुद्ध.

OLEAGINOUS, a. क्षिग्ध, चिक्कण, मेदुर, मसण.

OLEANDER, s. प्रति(ती)हासः, करवीरः, श्रतपासः, चंडातः, हथमारकः.

OLERACEOUS, a. जाकविषयक.

Olfactory, s. नस्य, नासा in comp.

OLIBANUM, s. तुरुक:, पिंडक:, सिह्न:, यावन: ; अल्ल Incense also.

OLIGARCHY, s. अन्यजनाधियत्यं-प्रभृत्वं. -10, a. अः ल्य-कृतियय-स्वामिकः

Olio, s. See Medley.

OLIVE, s. जितवक्ष:.

OMEN, ८. निमिन्नं, शकुनः-नं, लक्षणं, चिह्नं, अजन्य पूर्वलक्षणं-चिह्नं, शुभाशुभलक्षणं; 'of good o.' शुभ, मंगल, सुलक्षण; 'good o.' सुलक्षणं; 'ill o द्धिहं, दुलेक्षणं, अरश्च कृनः, अजन्यं, अवलक्षणं, अर्भ भलक्षणं. —OMINOUS, त. अनिष्ट-अशुभ-शंधिन्-अविदन्, दुलेक्षणं, अलक्षणं. 2 शुभ-मंगल-शंधिन्-अव्मान्-वंधिन्-अव्यान्-वंधिन्-अव्मान्-वंधिन्-अव्यान्-वंधिन्यान्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्-वंधिन्यिन्-वंधिन्यिन्-वंधिन्यिन्यः-वंधिन्यः-वंधिन्यः-वंधिन्यः-वंधिन्यः-वंधिन्यः-वंधिन्यः-वंधिन्-वंधिन्यः-वंध

OMIT, v.l. वृज् 10, वि-यरि-°, परि-त्यज् 1 P, उत्-,।

q 6 P, मुच् 6 P, उत्तव् 6 P, अपाध् 4 U, हा 3 P.

अतिक्रम् 1 U, 4 P, उपेक्ष् 1 A, संघ् 1 A, 10, अ

च् 1 P, अतिवृत् 1 A, स्ट् १०, न कृ 8 U or वि

3 U or अनु-हा 1 P. — OMISSION, ८. वर्जन, ।

गः, उत्सर्गः, लंघनं, अतिक्रमः, अतिचारः, लोपः, व

त्ययः; 'o. to do something ' अननुष्ठानं, अ

धानं, उपेक्षा.

OMNIFARIOUS, a. सर्वविध-प्रकार.

Omnigenous, a. सर्वेशकार-जातीय.

ОММІРОТЕМТ, а. सर्वशक्तिमत्, सर्वसमर्थ-क्षित, व त-अपार-क्षितः — ОММІРОТЕМОВ, —СУ, в. स कित्वं, अपार-अमित-क्षिक्त f., सर्वसामर्थ्यं, अनंतक्ष ОММІРВЕВЕМІ, а. सर्वमत, सर्वत्मक, सर्व-विश्व-अ न्, विश्वात्मन्, विश्वकृतः — ОММІРВЕВЕМОВ, в विश्व-व्याति f., विश्वात्मता, विश्वकृपता, सर्व-विश्वव्य ОММІВСІВМІ, а. सर्वकृ, सर्वविद्-वेदिन्-कृश्, सर्व न्-साक्षिन्, विश्वनेत्र, विकालकः — ОММІВОІВМ सर्वकृत्वं, सर्वकृतं, OMNIVAGANT, a. सर्वगत, सर्वगमिन्. OMNIVOROUS, a. सर्वभक्ष, सर्वभोजिन्. OMPHALIC, a. नाम्य, नामि in comp.

On, prep. Gen. ex. by loc., अधि pr., उपरि (with gen.). 2 (Time, place) by loc. ; 'o. the shore' तीरे, तीरोपाते, उपतीरं. 3 (With werbs of motion) by loc. or instr.. (स्कंधेन-'समें भे-छागं गृहीत्वा); 'go o. foot' पद्रश्यां गम् 1 P. 4 (Direction) by loc. or by तस, च affixed; 'o. the left' वामत:; 'o. all sides' सर्वत:. सर्वेत. समंतत:. 5 (After) ex. by abl.. or loc. abs.; 'o. his arrival 'तिहमन आगते, तदा-गमनात ; or by gerund ; 'o. hearing his speech 'तस्य वच: भत्वा. 6 (Concerning) वि-भय-संबंधिन in comp. or by comp. : 'a work O. morals ' नीतिग्रंथ:; 'so o. ' इत्यादि (a.); 'hence, o. thy life' स्वजीवितं यदि वांछिस तहिं इागपसर, अपसरास्मात्स्थानात्री चेत् त्वं जीवितेन वियो**e**यसे ; ' o. o., to the combat ' नन यद्वाय प्रयात. -adv. अपत:, अपे, प pr.; ' having clothes o. ' परिहितवस्त = WARD, a. अप्रेसर (री f.), अप्रगामिन्; विधिष्ण. - WARDS, adv. अमे, अमतः, प्रतः. ON-DIT, s. fan ind.; See RUMOUR.

ONE, a. एक; 'o. of two ' एकतर; 'o. of many 'एकतम ; 'only o. 'अन्द ; 'fixed on o. object ' अनन्यविषय, अनन्यवृत्ति. 2 (Any) क-भव, कोपि. 3 (Same) एक, तद with एव ; ' at o. time ' युगपत, समं, एककाले ; ' having o. meaning ' एकार्थ. - 8. जन:, नर:, मनुष्य:; gen. not ex.; 'o. should always protect oneself' भान्मानं सततं रक्षेत्; 'o. by o. ' एकैक इाः, एकै कं मरीक, प्रथकप्रथक ; 'o. day ' कदाचित्, कदापि कालै: 'voung or little o.s' शिकाजन:, बा-हा:; 'in o. way 'एकधा; 'o.-self ' आत्मन् m., स्वयं ind.; 'o.'s own ' स्व, निज, आत्मीय, स्वी-थ, आत्म in comp.; 'to be at o. ' संमन् 4 A; o.-eyed ' एकाक्ष, काण, एकाक्षिंहीन ; 'o.-sided ' असम, एकपक्षीय, एकदेशीय; 'o. another ' अ-योन्यं, परस्परं, इतरेतरं; 'to be o.-self again ' प्रकृति-मापद 4 A, संज्ञां लभ् 1 A; See 'come to senses' under SENSE; 'to bring to o.-self' 95 ती हथा 0. (स्थापयति). = NESS, 8. एकत्वं, एक-भाव:, अद्वैतं, अभेद:, अविद्याप: - Once, adv. सक-म, एकवारं. 2 (O. upon a time) एकदा, अथैकदा, अथ कदाचित्. 3 पुरा, पूर्व, पाकाले; ' at o.' समं, यु-गपत, एककाले, समकाल-लं; सयः, सपदि, तन्क्षणात्, त्रस्थान, तत्काले ; 'all at o. 'अकस्मात, एकपदे; o. more ' पुनरपि, भूय:, पुन:.

Oneibocettic, Al, a. स्वप्नविचारिन्. Oneibomancy, s. स्वप्नार्थविचारः, स्वप्नार्थज्ञापनं. Onebous, a. दुभर, गुरु, गुरुभार, दुवेह, दुःसह. Onion, s. प्रलांदुः, सुकंदकः.

Only, a. एक, एव, एकाकिन्, केवल, मान-मानक in comp., अहितीय, अनन्य; 'having that as the o. recourse' तदैक द्वारण, अनन्यगतिक. =adv. केवलं, एव, मान in comp.; 'not o. but' न केवलं followed by अपि or किंतु.

ONOMATOPELIA, श. अनुकारः; अनुकारणः ONSET, श. आ-अभि-क्रमः-मणं, अवस्कंदः, अभिकातः, आपातः, अभिमहः, अभ्याघातः

Onslaught, s. कार्यादात:; See Onset.
Ontology, s. सत्त्वविद्या, भूतविचार:. = IST, s. सत्त्वविद्यात:

Ooze, v. i. (ज्ञानै:) लु-क्षर्-गल् 1 P, स्यंद् 1 A, प्र-स्तु 2 P, रो 4 A. -v. t. लु c., स्यंद् c., &c. -s. क्षरत्यंकः, मृदुमृत्तिका. 2 लवः, इवः, धारा. -ING, s. स्यंदनं, क्षरणं, लवः. -प, a. सहवः.

OPAQUE, a. पत्ताशानेयः, किरणानेयः; अस्वच्छः, कलुषः, निःम म. सांधकारः = NESS,-OPACITY, s. अस्वच्छताः, निष्पमता, कालुष्यः 2 गुक्तः

OPAL, 8. पुलक:, विमलक:.

OPEN, v. t. (Door &c.) अपा-वि-न 5 U, उद-घट c., निर्गेलीक 8 U; (lotus) विकस c., प्रबंध c., भिद् 7 P or c., (सूर्यांश्वाभिभित्रमिवारविंदं K. I. 32), स्फाट c.; (eyes) उन्मील c., उत्फाल c., उन्मिष c.; (mouth) व्या-दा 3 P, जंभ c., डत्-वि.°; (hand) प्रम: c., वितन् 8 U, विस्तृ c. 2 वि-अंज् 7 P or c., विष्, प्रकटीकू, आविष्कु, व्यक्तीकु, प्रकाश c.; 'o. the heart', 'o. oneself' इहतं निविद c. 3 (As meaning) ब्या-ख्या 2 P, ब्याचक्ष 2 A, ब्याक, ब्यक्तीक, विव. 4 छिद् 7 P, निर्मिट्. 5 अधु c., वि-परि°. 6 प्रार्भ 1 A, प्रस्तु 2 U, प्र-डप-क्रम् 1 A. = v. i. ट-न्मील 1 P, विकस् 1 P, स्फ़द् 6 P, दल् 1 P, भिद pass., फ़ब्र 1 P. 2 विस्तु-विश्व pass., वि-,जुंभ् 1 A, प्रस c.-वितन्-pass.; (in other senses) pass. of roots in (v. t.). 4 (Ground) स्फुट, विदल, दि-धाम, विदु-मिद्-pass. 5 प्रवृत् 1 A, पारम् pass. -a. वि-अपा-वृत, असंवृत, उद्घाटित; (eyes) उन्मेपलित, उ-न्मिषत ; (hand) प्रसारित, वितत, विस्तृत, विस्तीर्ण ; (mouth) विजंभित, सज्भ, उज्ज्ञंभ, न्याम; (letter) उन्मद्र, निरावेष्टन, अकोश्वस्थः 2 निर्यंत्रण, असंबाध, नि-रगैल, अनगेल, अहदू, डत्-वि-शंखल, निरवप्रह; वि-, जाद्भ, निविन्न; See FREE. 3 निर्व्याज, दलान, निष्कप-ट, सरल, ऋज, निर्माय, उदार, ज्ञंसित, क्मिलात्मन्; See Frank; 'o.-minded person ' उत्तानहृदयः जन:. 4 सु-,पकाश्चा, वि-,स्पष्ट, व्यक्त, प्रकट, अगृढ, अग्रतः 5 निर्वेक्षः, अपादपः, अनाभयः 6 गम्यः, रूपसर्थः-

0

offq: See Accessible; 'lays him o. to his enemy ' झनुगोचरे (तिषये) तं पातयति ; 'o. to dispute ' विवादास्पदं, विवादमस्त-व.: 'lay o.' प्र-काश c.; See (v. t.); 'o. air' अनावतप्रदेश:-भ-भाग:; 'o. at one end ' एकमुख; 'having gone out into the o. air ' प्रकाश निर्गत: (S. 4); 'o.-eyed' विवृताक्ष, उत्सुतन्यन, सचेतन (fig.); 'o.-handed' डदार, मुक्तहस्त; 'o.-hearted' ड-दार, रत्तानहृदय, निर्धांज, 'o.-mouthed ' व्यात्तमुख. - EB. €. उद्घाटकः, प्रकाशकः. - ING, ह. विवरणं. 🕻 डढ्घाटनं; उन्मीलनं, विकासः, भेदः, स्फटनं. 2 कि र्फ, द्वारं, विदर:, स्कु(स्को)टनं, भिदा 3 पारं-भः, उपक्रमः, प्रस्तावः, उपोद्घातः. - व. विकसत्, स्फटत्-2 प्रथम, आय, आरंभक. -LY, adv. प्रकाशं, सस्पर्ध, व्यक्तं, परि-,स्फूटं. = NESS, 8. विवृतत्वं, विवृति f., निर्व्याजता, सारत्यं, निष्कापटचं, दाक्षिण्यं, शुद्धमतिता, व्यक्तता, स्पष्टता, प्रकादाता, प्राकटचं-

OPERA, 8. संगीतनाटकं.

OPERATE, v. i. गुणं आवह 1 P, कार्यं उत्पद् c. or कृ इ. c., फलं सं-पट् c. or साध् c., प्र-भू 1 P, प्रवलीभू; See EFFECT. 2 कृ 8 U, वि-धा 3 U, चष्ट् 1 A, प्र- वृत् 1 A, प्र-, प्रत् 1 A, व्याप्ट 6 A. 3 शक्कण उप- चर् 1 P or साध् c. — Ion, s. कि.या, कर्मन् n., कृति f., कार्यं, कृत्यं. 2 चेष्टितं, प्रतृत्ति f., उत्पमः, उयोगः, प्रयत्नः, व्यापारः. 3 प्रवतंकत्वं, हेतृता, कारणं, साधनं ; 'mental o.' मने। व्यापारः; 'quick in o.' आशु- कारिन, सयःफल, आशुगणावहः 4 (Surgical) शक्किया-कर्मं, शक्कीपायः, शक्कीपचारः. — IVE, a. कर्मकारिन, प्रवतंक, प्रयोजक, कारणीभूतः 2 गुणावहः, गुणकारिन, सिद्धिकर (री f.), प्रवल, सप्रभाव, प्रभवि- च्यु, कार्यक्षम. — s. कर्म-शिल्प-कारः, कार्षः: — OR, s. कार्यक्षम. — s. कर्म-शिल्प-कारः, कार्षः: — OR, s. कार्यक्ष, कर्तो, प्रवतंकः

Operose, a. अम-कष्ट-साध्यः

OPHIOLOGY, 8. सर्पविद्याः

OPHTHALMIA, 8. नेत्राभिष्यंद:.

OPIATE, a. निद्रावह, निद्रा-स्वाप-कारिन्, स्वापनः = 8. निद्रावहं भौषधं, स्वापनं

OPINE, v. i. मन् 4 A, तर्क् 10; See THINK.
—OPINION, s. मतं, मित f., तर्कः, बुद्धि f., बोधः, अभिमायः, आश्चयः; 'such is my o.' इति मे मितः; 'difference of o.' मित(त) भेदः, विपति-पित्त f., बैमत्यं; 'regard for public o.' लोक-जन-लज्जा-भयं; 'secure the good o. of your husband' भतुंबेंबुमता भव (S. 4). —ATED, -ATIVE, द. स्वमताभिमानिन, मलाप्रहिन, दुराप्रहिन.

OPIUM, ε. अहिकेबं, अफेनं OPPONENT, α. विरुद्ध, प्रतिकूल, वि-प्रति-पक्ष, वैरिन् -ε. ज्ञानुः, अरिः, वैरी, वि-प्रति-पक्षः; प्रतियोद्धा, प-तियोगी, प्रतिरोधकः

OPPORTUNE, a. समयोजित, शानकाल, कालयोग्क स्तावसङ्ग (जी 🏂), प्राप्तावसङ्, सामियक-प्राह्ताति (की f.). -LY, ads. प्राप्तकालं, काले। स्थाने, क्ले थासमयं, यथावसरं, पस्तावसद्भं, कालाश्रितं - अञ्चलक s. कालीचित्य, प्रस्तावयोग्यता. - Oppostunity, 🍇 प्रस्ताव:, अवकादा:, अवसर:, काल:, समय:, प्रसंग: वेला, कार्यकालः, योगः. 2 साधनं, उपायः, प्र-मुक्ति 🍂 'lose an o.' 新唐 衛軍 6 P or g 1 P; 'seisting an o.' अवसरं गृहीत्वा, गृहीतावसर, लब्धावकाड ' to await an o.' अवसरं प्रति-पा c. (पाइयति 🏃 Oppose, v. t. वि-नि-प्रति-रुध् 7 U, प्रतिबंध् 9 🏩 प्रतिक 8 U, प्रतिकूलयति (D.), प्रत्यव-स्था 1 🚣, वि-प्रति-इन् 2 P, बाध् 1 A, नितृ c.; (in fighting) प्रतियुध् ः; संमुखी-अभिमुखी-क 8 U or भू, नक्रिके a. विरुद्ध, विपरीत, प्रतिकृत, विप्रतिपत्र, बाधित, वारित्र असमत, विदिष्टः 'o. to the practice of the world ' लाकाचारविरुद्ध, लीकासंमत, लीकविद्रिष्ट. 2 इतर in comp.; 'o. to false ' मिध्येतर. = EB, % विरोधकः, प्रतिहृत् m. — Opposite, a. सं-प्रति-भू-भिमुख (खी f.), समुखस्थ. 2 तिरुद्ध, विरोधिन, वि-परीत, प्रतिकूल, वि-प्रति-पक्ष, प्रतिद्वित्, विपर्यस्त, व्यू-त्यस्त. इतर in comp.; 'o. of natural' सर्वे-तर; सन्येतर, &c. 3 पर, अपर, अंतर in comp.; ' the o. bank ' पारं, तीरांतरं, अपरतीरं. - 8. विनये-यः, व्यत्थासः, विपरीतं; by (a.). =10N, s. वैपरीत्यें प्रातिकृल्यं, विरोधः, विपक्षता, विपर्यं(यो)यः, व्यत्यः यः, व्यत्यासः, विषयासः. 2 विरोधः, प्रतिक्रिया, प्रति बंधः, प्रतियोगः-यत्नः, व्याघातः, बाधः-धाः 3 विरोध कजनाः, प्रतियोगिपक्षः, विरोधिजनवर्गः. 4 विरुद्ध-द्वेष भाव:, वैरं. =LY, adv. सं-अभि-मुखं, विपरीतं, प्रतिकृ लं, विपर्ययेण.

OPPRESS, v. t. पीड् 10, अर्ट् 1 P or c., उप 1 P, बाध् 1 A, नि-अप-कृ 8 U, विभ-कृ, उपशु 1 t उप मृद् 9 P or c., कृष् c.. अभिदु ६ P, अभि 1 P. —ION, s. पांडा, पीडनं, बाध:-धा, अर्देनं, का मर्द:, उपभव:. उपहव:, नि-विभ-अप-कारः, नैहुर्यं, कं यं. —IVE, a. बाधक, पीडाकर (री र्र.), उपह्रविच् उपह्रविन्, पीडामद, अपक रकः, निहुर, अतिकृद, केव 2 अतिभारवत्. —OR, s. प्रजापीडकः, उपभावकः, इ हविन् m., अत्याचारः, निहुरः, सूरचरितः.

Opprobrium, अ. निंदा, गर्हा, कुत्सा, तिरस्कारः, पवादः, अवज्ञा, परिभवः, वाच्यता, धिकारः —(PROBRIOUS, व. गर्धा, निंदात्मक, गर्हारूप, निंदा-ग अर्थकः, परुष, मुखर, द्वेडयः —LY, adv. सापवादं, तिरस्कारं. —NESS, अ. गर्धता, निंदकरवं

Oppugn,-ER, See Oppose &c.

OPTATIVE, a. इच्छाथेक.

OPTIC,-AL, α. चासुव (बी f.), चभु:-नेच in co

2 दक्षाकसंबंधिनः - अ चक्ष्रिंदियं, वृगिदियं - OPT-

Орухилов, क. कुलीमवर्गः-जनाः. Орухихам, क. उत्तमता, उत्कृष्टताः

Orron, s. आभ,-हिच f., इच्छा, काम:, अभिलाष:,
कैंप्संत; विकल्प:, विभाषा (in grammar); 'it
is left to your o.' अत्र स्वहच्या वर्ततां भवान, यथामिलावं क्रियतां. — ΔL, α. वैकल्पिक-ऐच्छिक (की f.),
काम्य, सविकल्प, यथाकाप, हच्यधीन, स्वेच्छातंत्रं. — ΔLLY, αἀυ. विकल्पन, अन्यतरस्यां, (हकोरन्यतरस्यां), वा, विभाषया.

OPULENT, a. श्रीमत्, धनिन्, धनाद्य, वित्तवत्, धन-वित्त-संपन्न, धनिक, समृद्ध, संपन्न, धनेश्वर, बहुधन--OPULENCE, s. विभवः, ऐश्वर्यं, समृद्धि f.

O.R., conj. अथवा, यदा, वा (never at beginning) repeated after each word, or after the last; (in questions) जु, (स्वभे जु माया जु मितिभमो जु); उत, आहे।, आहे। स्विभे तु (correl. of ि ' whother'). 2 अन्यथा, इत्रथा, अथवा, नोंचत्.

Oracle, s. दैवी बाक्, देव-आकाश-वाणी, आकाशभवा-अश्चारीरिणी-सरस्वती: 2 प्रश्नदेवता-देव:: 3 प्रश्न-शकुन-स्थानं: 4 प्रमाणं, आतः, प्रमाणपुरुषः; आतवचनं: —Oracular, a. देववाणीतुल्य, प्रमाणभूत, आत, प्रमाणिक (कां f.).

Oral, a. बाचिक (की f.), उक्त, अलिखित; 'o. message' बाचिकं. —LY, adv. वाचा, मुखद्रारा, अलिखितं.
Orange, s. नारंग:, नागरंग:, ऐरावतः, नादेयी, भूमि-अंबुका; (fruit) नारंगफलं; 'o.-coloured' वि-चिकल, कौसुंभ (भी f.). — Orangery, s. नागरंग-वाटिका.

ORATION, इ. वाक् प्रबंध:, सालंकारं व वनं, प्रवचनं, सर-स्वतीनिष्यंद: (fluent o.). — ORATOR, इ. प्र-, व कृ m., वाक्बोंड:-चत्र:, प्रवचनपट्ट:, सदक्ता, वाक्पट्ट:, बाग्मिन् m., वागीका:, वाक्पंडित:-विशारदः, सम्प्रयंडि-तः. — ICAL, a. वाक्षातुर्यमय (यी f.), सालंकार, बागलंकारमयः — Y, इ. वाग्मिता, वाक्याटवं-चातुर्यं, सुव-क्तृत्वं, वाक्वाकि f., वक्तृत्वं, सभापांडित्यं. 2 प्रार्थनागा-दं, उपासनास्थानं, भजनालयः. — ORATORIO, इ. ताल-बद्धं धमैकीतृनं. 2 Oratory, q. v.

Orb, s. मंदल:-लं, बिंब:-बं, वर्तृलं, चलं, वृत्तं, गोल:-लं; 'the moon with entire (undiminished) o.' पूर्ण-भविकल-मंदलः चंद्र:, अखंदकलः द्याद्यी (Mal. 2). =ED,-ORBICULAE, a. मंदलकार, वर्तृलं, गोलाकृति. =Orbiculae, s. वर्तृलं. =a. वर्तृलं; See (s.).

Orbit, s. कक्षा-क्ष:, महत्यथ:-मार्गः. Oromard, s. बाटिका, बाट:-टी, उपवनं, बृक्षोयानं, कृक्षवाटिकाः, 'fruit o.' पुष्पवाटिकाः Obonestra, ह. वादिवस्थानं-स्थलं. 2 वादकसमूहः, वादिवगणः.

ORDAIN, v. t. वि-धा 3 U, आदिश् 6 P, निर्देश, संव्यव-स्था ८ (स्थायपति), प्र-परि-कृष् ८: प्रचुद् 10,
वच् 2 P, स्मृ 1 P; 'o. ed by Sastras' ज्ञाकोक्त, ज्ञाकविहित-स्मृत, ज्ञाकिनिहिंह, &c. 2 (अधिकारे)
नियुज् 7 A, 10, अधिकृ 8 U, or ८., अभिषक् 6 P,
व्या-दिश; (religiously) दीक्ष् 1 A, अभैकभैण
नियुज् — EB, ८. प्रकल्पकः, संस्थापकः, प्रचौदेकः

Ordeal, s. दिश्यं, सत्यं, परीक्षा, प्रमाणं; 'o. by fire' कोजा:-प:, तसदिब्यं; 'subjecting oneself to o.' दिश्यप्रहणं; 'trying o.' (fig.) तस्वनिक- मा आपद.

ORDER, v. t. आदिश 6 P, निर्-नि-समा-न्या-दिश. ज्ञास 2 P, आ-ज्ञा c. (ज्ञापयित), पचद 10. 2 वि-धा 3 U, प्रणी 1 P, निवेद c.; See Manage. 3 परि-क्रव c., क्रमेण विन्यस 4 U or c. or स्था c. (स्थाप-यति) or नि-धा, संवि-धा, व्यव-स्था c., वि-,रच् 10; व्युह 1 U. 4 Ordain, q. v. = s. आज्ञा, आ-नि-देशः, निर्देशः, शासनं, नियोगः; 'written o. 'आ-ज्ञापत्रं; 'what are your o. s' की नियोगीऽनुष्ठी-यतां; 'your Majesty's o. s will be obeyed ' यथाज्ञापयति देव: 2 प्र-,चोदनं-ना, विधि:, नियम:, विधानं, प्रेरणा, वचनं 3 क्रमः, अनुक्रमः, परिपाटि-टी f., आनुपूर्व्य-वी, पर्यायः, परंपरा, पारंपर्यं, आवृत् f.; व्यवस्था, विन्यासः, वि(चनं-ना, संविधानं; 'natural o. 'आनुलोम्प ; 'inverted o.', 'reverse o.' प्रातिलोम्पं, व्यत्क्रमः, व्यतिक्रमः, विपर्ययः, विपर्यसः, व्यत्यास:, व्यत्यय:; 'o. of battle ' ब्यूह:, सैन्यरचना, बलविन्यासः; ' natural o. of words ' अन्वयः; ' in natural or direct o. 'अनलोम-मतः: ' in inverted o' प्रतिलोमं-मत:; 'in good o.' सुस्थित, सुरक्षि-त. सविहित: 'in o.' सविन्यस्त, सविरचित, न्यवस्थित, क्रमेण स्थापित; (adv.) क्रमेण, क्रमशः, यथाकर्म, क्रमान्रूपं, अनुपूर्वशः, आनुपूर्वेण, परिपाटचा; 'in o. to 'ex. by अर्थ-र्थ in comp.; by dat. or by inf.; ' out of o.' अन्यवस्थित, भग्नत्रम, असुस्थः 4 मार्गः, स्थित f-, रीति f-, पद्धित f-, आचारः, नियमः; 'not breaking the (established) o. ' स्थितरभेत्ता (R. III. 27); हिथत्यै दंडयतो दंडचान् (R. I. 25) 'for maintaining o. &c.'; 'breaking the o.' स्थितिभेदः, अतिपातः, प्रयेयः, डपात्ययः 5 गणः, वर्ग:, वर्ण:, जाति f.; ' the lower o. s' अवर-अधम-वर्णाः, अंत्यवर्गः, अधमजातीयाः 6 आश्रमः, वर्णाश्रमः; 'head of a religious o. 'आभगार:. =ER, s. आज्ञापकः, आदेष्ट् m.; ज्ञास्ताः -LESS, a: कमहीन-शुन्य, अन्नम, अनवास्थतं.=LY, a. ब्यवस्थित, यथानम,

कमानुगत, सक्रम, अनुपूर्व. -adv. यथाक्रम, पर्यायेण,

क्रमशः,

Ordinal, a. क्रमवाचकः = श. क्रमिकसंख्या. 2 विधि-

Ordinance, क विधिः, नर्यादा, कल्पः, प्र-, चोदनं-ना, स्थिति र्र-, धर्मशास्त्रविधिः-नर्यादा, नियमः, सूत्रं 2 नि-आ-देशः, शासनं, नियोगः

ORDINARY, a. प्रचलित, प्रसिद्ध, प्रायिक (की f.), लोकप्रसिद्ध. 2 साधारण (णी f.), सामान्य, व्य(व्या)-वहारिक-आचारिक-नैयमिक (की f.), नित्य, यथाव्य-वहार, यथाव्दति; 'something more than o.' विद्याच्या कहार, यथाव्दति; 'something more than o.' विद्याचः 3 सामान्य, मध्यम, प्राञ्चत, अवर, नीतिविद्याहः 'an o. woman' नातिक्यवती की, सामान्यलावण्योपेता.

– ह. धर्माध्यक्षः 3 साधारणभाजनस्थानं. — ILY, adv. सामान्यतः, साधारणतः, प्रायः, प्रायंण, प्रायद्याः.

ORDINATE, a. यथानुकम, अनुपूर्व. - ION, s. विधानं, कल्पनं, नियोगः. 3 दीक्षाः, See ORDAIN.

ORDNANCE, 8. युद्धासमामग्री, युद्धयंत्रसमृह:.

ORDURE, s. पुरीष, विष्ठा, दचार:; See Dung; 'to void o.' पुरीषं दत्सज् 6 P or दचर् 1 P.

ORE, s. धातु:, खनिज-असंस्कृत-धात:.

Organ, s. इंद्रियं, करणं, हषीकं, विषयित् n.; (of action) साधनं, करणं, उपकरणं, कर्मसाधनं, कर्मेंद्रियं; 'intellectual or internal o.' धींद्रियं, अंतरिद्रियं. 2 हारं, मुखं, साधनं. 3 वंशी. —IC,—ICAI, a. इंद्रिय-संबंधित, इंद्रियमय (थी f.) -विश्विष्ट, इंद्रियोत्पन्न, सकरण; इंद्रिय in comp. —ISM, s. रचना, घटना. —ISM, s. वंशीवादक:. —Organize, v. t. निर्मा 3 A, 2 P, सज् 6 P, कृष् c., वि-रच् 10, घट्ट c. (घटयति). 2 वि-धा 3 U, संवि-धा, वि-यस् 4 U, क्रमण् स्था c. (स्थापयति), उथव-स्था c., उयूह् 1 U. 3 इंद्रिये: संयुज् 7 U, 10. —ATION, s. निर्माणं, सष्टि f., घटने-ना, विन्यास:, व्यूह:-हनं, संविधानं. 2 भागविरचनं-कल्पना-विन्यास:. 3 सॅढियता.

Овольм, s. आ-सं-वेगः, क्षोभः, उत्तापः, अत्यंतावेगः. Овоч, s. राष्ट्रप्रत्सवः, नैज्ञीत्सवः, प्रहर्षः, प्रमोदः.

ORIENT, a. उज्ज्वल, भास्तन् ; See BRIGHT. 2 उ-यन्, उदयमानः - s. प्राची, पूर्वदशः - AL, a. पौरस्य, भाच्य, पूर्वदेशीय, पूर्व, प्राचीनः - s. पूर्वदेशवासिन् m. - ALIST, s. पूर्वदेशीयभाषातः

Orifice, s. मुखं, छिडं, रंःं, द्वारं, सुपिरं, विवरं; 'o. of the ear' ऋष्म:.

Origin, s. मूलं, प्रभवः, आ-पा-रंभः, उत्पत्ति f., उद्भवः, उप्रमः, संभवः, जन्मन् n., जाति f., आदिः, योनि f., बीजं, हेतुः, आहिकारणं, उत्पत्ति स्थानं 2 प्रयोजकः, प्रवर्तेकः ; 'of low o. ' हीनजाति-जून्मन्, दुर्येनि ; 'of good o. ' मील (ली f.), उत्कृष्टजाति. —AL, a. मील, प्रथम, आदिम, आय, पूर्व, आदि-मूल-in comp.; 'o. passago' मूलं, मूलवचनं 2 अपूर्वे, अपूर्वेकित्यत, आचितितपूर्व, स्वतः-स्वयं-कित्यत. 3 अपूर्वेरचक, स्वतः-क्ष्यक. —s. मूलं, आद्षेः, मूलपवं-प्रथःन्हेखः; See

(8.) - ALITY, 8. अपूरे स्वाचाकि रि., कल्पक्रके ता, अपूर्वकरणनासामध्ये, कक्पनाचिकः: 2 अपूर्वताः - ALLY, adv. आदी, प्रथमं, प्रथमतः, प्रारंभे, मूलतः - ATE, v. t. (प्रथमं) उत्पद् с., जत् с. (जनसि), उद् с., स्कृ 6 P, कृप् с., प्रवृत с., विमा 8 A; प्रार्भ 1 A, उपक्रम् 1 A. -v. i. (प्रथमं) उत्पद् 4 A, जत् 4 A, प्र-टर्-सं-भू 1 P, मृत् 1 P; उद्दु ह 2 P, उद्गम् 1 P, पृत् 1 A, उत्था 1 P; ex. by (s.) or by 'Arise', q. v. - ATION, s. प्रारंभः, प्रथमी-इनः - ATOR, s. प्रवर्तकः, उत्पादकः, कल्पकः, योजकः, आरंभकः, निर्माता ; also ex. by (s.). ORION, s. प्रगतिषः

ORISON, s. पार्थना, स्तव:, स्तृति f., दपासना, स्तोषंORNAMENT, s. अलंकारः वि-भूषणं, आभरणं, मंडनं ;
(decoration) अलंकरणं, भृषा, अलंकिया, संस्कारः,
परिकारः, परिकर्भन् n., प्रतिकर्मं, प्रसाधनं, कल्पना,
लज्जा, नेपथ्यं, शोभा; (fig.) ललागं, अवर्तसः, अलंकारः, तिलकः; 'o. to the Kshatriya family'
क्षत्रियक्लावतंसः; आभमललामभूता; पांडेतकुलतिलकः
&c.-v. t. अलंकु 8 U, परिक्कु, मंद् 10; भूष 10,
प्रसाध् c., शुभ् c., रंज् c. —AL, a. शोभाषह, वि-,
भूषक, शोभापद, शोभा-भूषा-कर (री f.), अलंकरिष्णु;
or by (s.). —ALLIX, adv. विभूषणार्थं. ——ATION,
s. अलंकरणं, मंडनं; रंजनं.

ORNATE, a. कांतिमत्, विश्वित्र, श्लोभित, वि-भूषित; सालंकार, अलंकारमय (यी f.), अलंकृत, कृतालंकार--LY, adv. सालंकार, श्लोभापूर्व.

Ornithology, s. पश्चितियाः -181, s. पश्चितियाञ्चः: Orphan, s., a. अनाथः, मातापितृरहितः-हीनः, गतमा-नृकः, गतपितृकः: -AGE, s. अनाथताः 2 अनाथात्रयः, अनाथालयः

ORPIMENT, s. (Yellow) पिंजरं, पीतनं, तालं, सा-(अ)लं, हरितालकं.

Orris, इ. वचा, उग्रगंधा, षड्गंधा, गोलोमी, श्वातपार्णका; (white) हैमवती, धेतवचा.

Onthodox, a. शार्श्वाय, शास्त्रसम्त, शास्त्रमतानुसारिन् धर्मपरायण, सत्यथर्मोनुरोधिन. - ४, ३. शास्त्रानुसारः शास्त्रमागीवलंबनं, धर्मपरायणताः

Октноерү, s. जुन्दोत्तार:-रणं. = ізт, s. जुद्धोत्तारण विद् т.

ORTHOGON, s. समचतुरलं. = AI., a. समकोणाकृति. ORTHOGRAPHY, s. अक्षर-वर्ण-विश्यासः, वर्णविश्यास ज्ञासं-विचारः.

ORTS, s. See OFFAL.

OSCILLATE, v. i. दोलायते (D.), पेंख् 1 P, इतस्ता चल् 1 P or कंप् 1 A or रुफ्र् 6 P or रुपंद् 1 A; S WAVER. -ION, s. आंदोलनं, पेंखणं, इतरतत: चल गतागनं. -ING, -ORY, «. दोलायमान, रुपंदमान, रुफ्रुरि ОВСІТАΝΤ, α. वि-, जूंभमाण, जूंभित. 2 निद्रालु, तंद्रालु. — ОВСІТАТЕ, v. i. वि-, जूंभ् 1 A.

OSPREY, 8. करर:-री, उत्कोशः.

.Osseous, a. आस्थमय (यी f.). - Ossicle, s. अस्थिसः - Ossify, v. t. अस्थिसान् 8 U. - v. i. अस्थिसान् १ U. - v. i. अस्थिसान् भू 1 P. - Ossuary, s. अस्थिस्थानं . Ostensible, a. ब्यक्त, सुप्रकाश, पकट, प्रसिद्ध, अगूढ. - Ostensibly, adv. पकाश-श्वतः, पकट, अगूढ. Ostentation, s. आडंबरः, दंगः, दंगः, विकत्थ-

UNITATION, ह. आडवर:, दम:, दप:, विकत्य-वं, आत्मक्षाचा. — OSTENTATIOUS, «. आडवर-।पिय-क्रील, दंभशील, दांभिक (की र्र.); आत्मक्षाधिन. —LY, adv. साडंबरं, दंभपूर्वं, सदंभं.

OSTEOCOPE, 8. अहिथवेदना.

:Osteology, s. अभ्यिवर्णनं-विद्याः

OSTLER, s. See GROOM.

OSTRACISM, 8. विवासनं, निर्वासनं.

OTHER, a. अन्य, अपर, इतर, पर, अन्यतर (pron. a.) अंतर in comp. 2 भिन्न, व्यतिहिक्त. 3 अव-,शिष्ट 'the o.s' अपरे, अन्ये, इतरे, शिष्टननाः; 'at o. times' अन्यदा; 'the o. day' अन्ययुः, नातिचिर. — WISE, adv. अन्यथा, इतरथा. 2 वा, न-नो-चेत, अन्यथा, अथवा.

OTTER, 8. डहः, जलमार्जारः

OUGHT, v. Ex. by as 1 P; gen. by pot. passpart. or by pot.; See Must.

OUNCE, s. टंकइयं, पणार्ध. 2 द्वीपन् m.

Oust, v. t. नि:स c., निष्कस् c., अवास् 4 U, निराकृ 8 U, बहिष्कृः, See Dispel, Drive out.

Out, adv. बहि: (with abl.); ' gone o. ' बहिर्गत; (with verbs) ex. by निर्, वि, अप, प्र, बहि:; 'to be o.' प्रकाशतां गम् 1 P, प्रकाशीम 1P; ' the secret is o. 'रहस्यं भित्रं. 2 निर्वापित-a.; 'to be o.' प्रशम् 4 P, निर्वा 2 P; 'the lamp was o.' दीप: प्रज्ञजाम-निर्वती. 3 क्षीण-विगत-अवसित-a. 4 अंत-शेष-यावत्, आ-अवसानात्; 'hear me o.' जृणु मे सावज्ञेषं वचः (M. 4); 'let me speak o.' वच: समापयानि तावत्. 5 डबै:, डब-तार-स्वरेण, मुक्तकंठुं. 6 व्यक्तं, प्रकटं, स्पष्ट, स्फुट; 'o. upon (with) the thief ' दूरी-क्रियतां-ानिः सार्यतां-असी चौरः; 'o. of' बहि: with abl., or by abl. ; (among) मध्यात with gen., or by gen. or loc.; (exclusion) ex. by अ, निर्, वि, अप, गत, नष्ट, त्यक्त in comp.; 'o. of the road' त्यक्त-भ्रष्ट-मार्ग; 'o. of one's mind' हत-नए-बुद्धि, बुद्धिभ्रष्ट; 'o. of place ' अस्थान, अनुचित; 'o. of order ' उत्सूत्र, क्रमहीन, विधिविरुद्ध, अव्यवस्थित; o. of tune' अप-वि-स्वर; (showing motive) ex. by instr. or abl.; (beyond) अतीत, अगोचर in comp., आति pr.; 'o. of sight' नयनविषयातीत, इगगोचर, अंतर्हित; 'o. of one's reach ' अविषय,

अप्राप्य: 'o. of one's power' अतिशक्ति; 'o. of use' गत-लप्त-त्यवहार, अन्यवहारित; 'o. fashion ' लोकाचारविरुद्ध; 'o. of time ' गतकाल, कालातीत; 'o. of hope' गताजा, निराज्ञ; 'o. of man's strength ' अतिमान्य; ' to pass o. of sight' नयनविषयं अति-इ 2 P or अतिकम् 1 U, 4 P; 'stand o. of hearing ' भवणागोचरितष्ठ; ' o. of employment 'क्षीणवृत्ति, निर्द्यापार, नियोगहीनः 'o. of office ' भ्रष्ट-च्यत-अधिकार, अधिकारभ्रष्ट-च्यतः 'o. of hand 'सदा:, सपदि; 'o.-door' द्वारवहि:स्थ, वहि:-प्रदेशकतः 'o.-house' उपगृहं, बहिग्रेहं. -interj. अ-पहि, अपसर, धिक् (with acc.). - ER, - ERMOST, a. बाह्य, बहि:स्थ, बहिर्भव, बहिर्वर्तिन, बहि: in comp. -MOST, a. अतिबाद्य. -WARD, a. बाह्य, बहि: in comp. 2 दुश्य, आवि र्भृत, प्रकट, प्रकाश. 3 अवास्तव (वी f.), मिध्या-मृषा in comp. =adv. (O. s) बहि:, बहिर्भाग-देशे. = WARDLY, adv. बाह्यत:, बहि:, ब-हिर्भागे. 2 अवस्ततः, मृषा, मिथ्या, कृतकं, कृत्रिमं. OUT-ACT, v. t. अत्याचर 1 P, अतिकृ 8 U.

OUT-BALANCE, v. t. See OUTWEIGH.

Out-Bid, v. t. अधिक मृत्यदानेन अभि-भू 1 P. Outbreak, Outburst, s. डक्नेद:, निर्गम:, प्राटु-भीव:, डदय:, आस्कोट:-

Outcast, s. निष्कासितः, बहिष्कृतः, जातिबाद्यः-भ्रष्टः, जाति-वर्ण-पतितः, अपांक्तः, अपांक्तयः, पतितः. 2 चं (चां)डालः, अपसदः, हीनजातिः-वर्णः, विहीनः, विव्वर्णः, नीच-अधम-वर्णः; See MEAN.

Outcry, s. उन्होताः, आक्रोताः, कोलाहलः, कलकलः, तुमलं, संदूति f., उद्घेषः; 'popular o.' जनरवः-संदृतिः 2 आर्तनादः-रवः.

Outdo, v. t. अति-श्री 2 A, अतिक्रम् 1 U, 4 P; See Excel.

Outfit, s. सज्जा, सामग्री, उपकरणसंभारः, परिच्छेदः. Outfo, v. t. अति-इ 2 P, अतिचर् 1 P, अतिगम् 1 P. —ING, s. व्ययः, अपचयः, क्षयः, विनियोगः.

 ${
m Ourgrow}, \, v. \, t.$ अतीत्य वृध् $1 \, {
m A}$, अति-वृध्

Outlandisi, a. विजातीय, विदेशीय, विदेशज, पर-अन्य-देशीय. 2 असंगत, ग्राम्य, अशिष्ट, असभ्य.

OUTLAW, ८. निषिद्धाग्युदकः, व्यायरक्षणबाद्धः = v. t. न्यायार् बहिष्कु 8 U, अग्युदकदानं निषिध् 1 P. OUTLAY, ८. (इन्यदिः) ज्ययः, अपचयः, विनियोगः; धनोत्सर्गः, इन्यज्ययः.

Outlet, s. हारं, मुखं, निर्ममः, परि(री) बाहः, जलोच्छुासः, निर्ममहार्रः, स्वजमस्य हि दुःखमप्रती विवृतहारभिवीपजायते (K. IV. 26) 'finds an o.' &c.
Outline, s. बाह्यले रे)खा, आकारमात्रं, वस्तुमात्रं. 2
पांडुलेख्यं, चित्रारंभः 3 स्थूलवर्णमं, असूक्ष्मविचारः
Outlive, v. t. आहि-जीव् 1 P.

OUTLOOK, s. अवेक्षण, अवेक्षा.

OUTMARCH, v. i. अग्रे या 2 P, अति-या.

Outnumber, v. t. संख्यया अति-ज्ञी 2 A, अधिकसं- ख्य-a. भू 1 P, अधिकी भू.

OUTPOUR, v. t. बृष् 1 P, निषिच् 6 P, उत्स्क् 6 P. -s., -ING, s., वर्ष:,-पेण, उत्सर्ग:

Outrage, s. साह सं, आधर्ष: धैणं, बलास्कारः, अन्यायः, अत्यायारः, उपमर्दः, उपमर्दः, अभिन्द्रोहः, उपपातः, प्रमाथः, मयौदातिकमः 2 न्यकारः, धिकारः; अवलेपः, उत्सेकः = v. t. कलंकयाति (D.); (a woman) सतीत्वाद् अंश् c. or च्यु c., दुष् c. (दृष्यति), आध्र् c.; उपमृद् c., प्रमंथ 9 P or c., उप-तु 1 P, अभिदृह् 4 P, न्यक् 8 U, धिकृः, See Insura also. = ous, a. दाहण. घोर, उम, अतिदृष्ट, उश्वंदं, प्रमाथिन, अतिसाहसिक (की f.), राक्षस (सी f.), निलंज्ज, वीनवप, अतिदृराचारः = ously, ado. घोरं, दाहणं, अत्याचार-पूर्वं, अतिसाहसेन. = ousness, s. दाहणता, &c.

Оиткелси, $v.\ t.$ आतिगम् 1 P, आति-इ 2 P.

Outrider, ३. अभारू हः परिचरः.

Outrioht, adv. सव:, सपदि, तत्क्षणं णे, आविलंबितं. 2 सर्वथा, सायंतं, सम्यक्, सु-अति pr. 3 स्रष्टं, ज्यक्तं, अवक्रं.

OUTROOT, v. t. See ERADICATE.

OUTRUN, v. t. आतिथात 1 P, धावने आति-ज्ञी 2 A. OUTSET, OUTSTART, s. पारंगः, उप-प-क्रमः, आदिः, उपांहचातः; 'at the very o.' प्रथममेत्र, आदिवित्र उपांहचातः

Ourshine, v. t. आधिकं प्रकाश् 1 Λ or युत् 1 Λ , अतिशुभ् 1 Λ or π न्न 1 Λ .

Outside, s. बहि भीग:, बहि:पदेश:, बाह्य भाग:; oft. by बहि:; 'chaiming on the o. only ' बहिरेन मनोरम: 2 परमावधः: -adv. बहि: (with abl.), बहिभीगं. -a. बाह्य, बहिस्थ, बहि: in comp. - ER, s. बहिर्देशवासिन् m., अन्यदेशीयः, पारदेशिकः; See Foremoner.

Outskirt, s. उपांत:, पर्यंत:, सीमा, परिसर:, प्रांत:, उत्संग:; 'o. of a village 'प्रामांत:, उपकंठ; 'o of a forest' वनांत:.

Outspoken, a. स्वष्ट-स्कुट-वादिन, स्कुटवक्त; See Candid, Frank.

Outspread, v. t. विस्तृ c., प्र-वि-सृ c., वितत् 8 U. Outstanding, a. अज्ञाधित, अनिरान्न, अनिर्तार्ण. Outstretch, v. t. प्र-सृ c., उन्स्त्रि 1 U or c.; oft. by उन् in comp.; 'with the neck o. ed ' उत्केषर: 'with hands o. ed as far as the wrist ' आपूर्वभागोस्थतै: करततै: (S. 4).

OUTSTRIP, v. t. अति-इ 2 P, अतिकम् 1 U, 4 P अतिकृत् 1 A, अतिकृत् 1 P, लंघ 1 A, 10; oft. by अति in comp.; 'o. s the senses' कृद्धिगोक्ते न वर्तते. अतिक्रिय:

OUTVIE, v. t. See EXCEL.

Outweigh, v. t. भारेण-भारतः-अतिरिच् pass. (with abl.), अधिकागरीभू 1 P, (Excel, q. v.). Outwit, v. t. प-तृ c., वच् 10, वि-प-रुभ् 1 A; See Cheat.

OVAL, OVATE, a. अंडाकार, अंडाकृति. -8. अंडाका- रः, अंडाकृति f., कक्षा-क्षः.

Ovarious, a. अंडयुक्त, अंडरूप. - Ovary, s. अ-डाज्ञयः

Oven, s. चुलि-श्री f., कंट m. f., आपाक:, उद्या. OVER, prep. 39ft (with gen.) or in comp., 34-धि-ऊर्थ in comp.; अधिक in comp.; 'o. 20' विज्ञान्यभिकः; gen. ex. by अति, अधि, अभि, उत्, सं, with verbs; 'cross o. a river 'नदीपारं गम 1 P. 2 (Superiority), प्र, अधि, वि in comp.; ' wander o. ' परिश्रम 1, 4 P, पर्यद 1 P; 'o. against ' अभि-सं-मूखं, अभि-प्रति pr. -adv. पर-पार, अन्यतीरं, पारं-रें. 2 प्रति, सं, नि, with verbs; ' hand o. to another' अन्यस्मिन निश्चिष 6 P or संज्ञम c. 3 अधिक, भय:, अतिरिक्त. 4 (Beyond) अति pr. 5 अव-, शिष्ट, टक्स, अंतरित (a.); अधिक in comp. 6 सायंत, द्वेषं यावत, ex. by पार; 'to read o. 'अधि-इ 2 A, पार गम्. 7 अत्यंत, अति-स-pr., अधिकं, अतिज्ञय-एकांत in comp.; as a prefix of verbs, ex. by अति, अत्यंतं. 8 अतीत. गत, आतिकांत, वत्त, भन; 'o. again' पुनर्पि; 'o. and o. again ' पुन: पुन:, मृहमृह:, वार्वारं; ' o. and above 'अपरंच, अविशिष्ट- a.; 'to be o.' ex. by अवसित-अतीत-समाप्त-a.; See Finish; 'my work is o. 'समातकावीहिम; 'in a moment all will be o, with him ' क्षणन स समानजीवित:-परास:-भवेत.

OVERACT, v. t. अतिदायन क् 8 U, अत्याचर् 1 P. OVERAWE, v. t. आकृतीकु 8 U, अयेन उपहर् 2 P or अनिभू 1 P. - ED, a. संप्रमाकृत, भयोपहर OVERBALANCE, v. t. See OUTWEIGH. - s. अति-अधिक-भारः

ОVERBEAR, v. t. वज्ञीक 8 U, दम् c. (दमयित); ति-पत् c., धृष् c. — ING, a. धृष्ट, उद्धत, त्म, अवलिम, गर्वित, टल्सिकः; See HAUGHTY. — INGLY, adv. सावलेप, सद्पै, उद्धतं.

Oyerboard, adv. नीव्हात्, नीकाया वहिः, मध्येसः मुद्रं, अर्थवमध्येः

Overburden, v. t. अतिभारं न्यम् 4 U, अतिभारेण वृद्धि 10 or अर्द्धे 1 P or c. – ED, a. अतिभाराकांत Overcast, v. t. (भेष्टी:) आ-वृ 5 U, प्र-आ-च्छर 10; कलुवीक्व 8 U, तिविधीक्व, साअ-a. कु. –a. मेघा वृत, मधाच्छत्र, तमेखित, साअ, सितिमर, धनावद्ध. Over-gautious, a. अत्यवहित. О**ver**charge, v. t. अतिमूल्यं अर्थ् 10 A. 2 Overload, q. v. - s. अतिमृल्यं अर्थ्

OVERCLOUD, v. t. See OVERCAST.

ОVERCOME, v. t. आंतकम् 1 U, 4 P, तू 1 P, पारं गम् 1 P, आ-अधि-रुह् 1 P, अति-इ 2 P; अति-इ वि A, अतिरिच्च pass. 2 जि 1 P, पराजि (A), परा-अभि-भू 1 P, वशीक्व 8 U, दम् ०. (दमयित). З मध्य ०., पर्यामृज्ञ ६ P; (with fatigue &c.) आकुलीक्व, आकम्, खिद् ०., अव-सद् ०., better by (a.); 'o. by the force of truth' सत्यवलेना-भिमृत, भूतार्थवचनेन कृंदितमित ० किंवकच्यतामृदः 'I am o. by sleep caused by fatigue' अपिया परिभमजनित्या नित्रया (U.1). — a. परा-, जित, दांत, वशीक्वत &c. 2 अभिमृत, व्याकुल, पर्याकुल, आकृल, आते, आतुर, पर्य, आकृतंत, आविष्ट, परिमत, gen. in comp.

ОVERDO, v. t. अतिज्ञायेन क्र 8 U. 2 अति-पच् 1 P. — OVERDONE, a. अतिपक्ष. 2 अतिथांन, परिक्रांन. OVEREAT, v. t. अति-खाइ 1 P or अद 2 P.

 OVER-ESTIMATE, v. t. अति-गण् 10 or मन् 4 P.

 = s. अतिगणनाः

OVERFATIGUE, v. t. अति-खिद् c. or अम् c. =s. अतिखेद:, अतिथम:.

Overflood, Overflow, v. t. जलेन आ-सं-पु c., परिवह c., उपरि ल c., उत्सिम 6 P or c. - v. i. प-रिवह 1 P; डात्सिच pass., प्रवृध् 1 A, स्फाय् 1 A; gen. ex. by अति-,पूर्ण, डिन्सक्त, आ-सं-घ्रत, स्फीत-बुद्ध-जल, प्रचुर, उपचित, आहच, घन, अतिरिक्त, उदि-क, बद, स्कीत; 'with an eye o. ing with joy ' आनंदपरिवाहिणा चक्षवा (S. 4); 'a heart o.ing with kindness ' द्यापन इदयं; 'my curiosity first o. ed ' प्रथमं कुत्हलं सपरिवाहमा-सीत् (S. 2); 'her eyes o. ed with tears' अ-भूपरिमतेक्षणा सा, अध्जलेनामते नेत्रे. = ह. परीत्पीडः, भाषावः, उत्सेकः, जलवृद्धि f., तोयाश्रवः, जलोत्सेकः. 2 उद्देक:, अतिरेक:, वृद्धि f., स्फीति f., उपचय:, आ-धिक्यं, पाचुर्यं. = ING, a. उत्सिक्त, अति-परि-पूर्ण, अति-, बहुल, प्रचर, आ-सं-पृत, उपचित, उदिक्त, अतिरिक्त; 'o. with water' जलन्याम, आधुनोदक; 'o. the boundary' अतिवेल. -s., See (s.); 'to fill to o. ' आ-परि-म c.

OVERGROW, v. ਅਨਿਨ੍ਫ਼ 1 P, ਅਨਿਰ੍ਫ਼ 1 A, ਅਕ-ਮ-ਲੰਗ੍ਰ, बहि: ਲੱਗੂ or ਵਪਾ 1 P.

ОУВВНАВТУ, а. अतिसाहसिन्, साहसपरायण.
ОУВВНАИЬ, v. t. पुन: पुन: प्रीक्ष् 1 A or निरूप् 10.
ОУВВНЕАВ, adv. डार्थ, उपरि, उपरिस्थाने; मस्तकोपरि, अधिकाषि; 'the sun being o.' नमामध्याकळे

Overnear, v. t. अलक्षितं-निभृतं भु 5 P, प्रच्छकं आकर्ण 10.

Oversion, v. t. प्रहस् ८., अन्यंतं आनंद् ८. - ८. प्रहर्षः, अन्यंतप्रमोदः - ED, ४. प्रहष्ट, परममुदित, हर्षक्, आनंदपुलिकत, उन्नसित, हष्टिचनः

Overlap v. t. अतिज्यापु 5 P.

Overlarge, a. अतिविषुल, अतिमहत्.

Overland, a. स्थल in comp.; ' o. routo ' स्थ-लवत्में, (प्रतस्थे स्थलवत्मेना R. IV. 60).

OVERLAY, v. t. आ-, ऊद् 10, आ-वृ 5 U, पि-धा 3 U, पि-वृ 4 P. 2 अतिमारेण पीड् 10.

OVERLEAP, v. t. ਤਰ੍ ਲੋਬ੍ 1 A, 10, ਤਰ੍ਭ 1 A.

Over-lenient, a. एकांत-अति-मृद्-

Overload v. t. अतिपूर् 10, अतिभारं न्यस् 4 U or आहर् c. (रोगयति) ; अतिभारंण आक्रम् 1 U, 4 P or पीड् 10. – ED, a. अतिपूर्ति-पूर्ण, अतिभारामांत. – ING, s. अतिभाराराष्ट्रण, अतिभारन्यास:.

OVERLOOK, v. t. उपेक्ष् 1 A, न गण् 10 or नृज् 1 P, न आन् 6 A, क्षम् 1 A, 4 P, अवस्ज् 6 P, मु-च् 6 P. 2 अवेक्ष्, अधि-प्रा 1 P, अध्यक्षः भू 1 P. 3 आ-अव-लोक् 1 A, 10; See COMMAND.

Overmuch, a. अतिमात्र, अत्यंत, अत्यंतिक, एकांत, अतिरिक्त, अति pr. = s. आधिकां, अतिवाहुल्यं, अतिरे-का. = adv. अत्यंतं, अतिमातं, अति-स pr.

Overnicht, adv. अतीतरात्री, गतनिशायां-

Overpass, v. t. आतचर् 1 P, अतिगम् 1 P.

Overpay, v. t. अधिकमूल्यं दा 3 U.

OVERPEOPLED, a. अतिजनाकीणै.

Overplus, s. See Surplus.

Overpower, v. t. प्रा-अनि-भू 1 P, प्राजि 1 A, आक्रम् 1 U, 4 P; See Overcome.

OVERPRIZE, OVERRATE, v. t. अधिकं मन 4 A or c., अतिमूल्यं स्था c. (स्थापयति).

OVERREACH, v. t. प-तृ c., वंच् 10, विष-लभ् 1 A. = ING, s. प्रताहणे-णा, वंचनं; See Cheat.

OVERRIDE, v. t. अति-भाव् 1 P. 2 Overrule, q. v. OVERRULE, v. t. अभ्: क्षि १ 6 P, निराष्ट्र 8 U, अ- धरीक्र, भत्यादित् 6 P; See REJECT. 2 प्र-भू 1 P, इंग् 2 A (with gen.), अधि-प्रा 1 P, ज्ञास् 2 P, नियम् 1 P.

OVERRUN, v. t. डप-मू 1 A, आत्रम् 1 U, 4 P, डप-आंभ-तु 1 P, व्याप् 5 P, आत्रु 6 P; See HARASS, OPPRESS.

OVERSEE, v.t. also 1 A, also 1 P. = ER, s. also as a section m., and m. also m.

OVERSET, v. i. वि-,पर्यस् 4 U, परिवृत् ०.; अधरीक 8 U, निपन् ०., अभ: क्षिप् 6 P. =v. i. परिवृत् 1 A, नि-पन् 1 P. Overshadow, v. t. आ-, छद् 10, छायया आहु 5 U. Overshoot, v. t. लक्ष्य अतिक्रम् 1 U, 4 P, लक्ष्या- द भंश 1 A, 4 P or च्यु 1 A.

Oversight, s. अनवेक्षा, प्रमादः, श्रमः; श्रांति f., स्थालितं, दृष्टिदोषः

Oversleep, v. i. अृति-दीर्घ-स्वप् 2 P.

OVERSPREAD, v. t. आच्छद् 10; आ-वृ 5 U, आस्तृ 5 U, आस्तृ 6 U, पूर् 10, आकस् 1 U, 4 P, आसं $-\frac{1}{4}$ 6 P, वि-अव-तन् 8 U, ब्याप् 5 P. -a. आच्छल, आच्छादित, आवृत, आस्तीर्ण, आक्रांत, आक्रीर्ण, व्याप्त, पूरित, पूर्ण.

OVERSTATE, v. t. अतिकायन वस् 2 P; See Ex-

OVERSIEP, v. t. अतिक्रम् 1 U, 4 P, लंघ् 1 A, 10. OVERSIOCK, v. t. अति-पूर् 10 or संग्रह 9 P or उ- प्रकृष् ८., प्र-सं-चि 5 U. =s. अतिसंचय:-संग्रह:- संग्राह:-

Overstrain, v. i. अत्यंतं यत् 1 A or उद्यम् 1 A. Overt, a. प्रकाश, स्फुट, व्यक्त, स्पष्ट, अगूढ, प्रकट, प्रत्यक्ष, -LY, adv. प्रकाशं, स्पष्टं, प्रत्यक्षं, प्रकटं -NESS, इ. स्फुटता, व्यक्तता.

ОVERTAKE, v. t. आ-सद с., (प्वेपस्थित वैनतेयमप्या-सादयेयं V. 1), लंघ 1 A, 10; आत्माद्धतैराप र-जाभिरलंघनीया: (S. 1); 'not to be o.-n' &c.; सं-प्राप् 5 P, आक्रम् 1 U, 4 P, प्रह् 9 P. 2 अगि-म् 1 P, घृ 1 P, 10, प्रस् 1 A, सहसा-अक्रमात-आपन् 1 P or आक्रम; See Аттаск, Overсоме; 'o. business' कार्यसमाप् c.

Overtask, Overtax, v. l. अतिगारं-अतिकरं-त्य-म् 4 U or निश्चिप् 6 P.

OVERTHROW, v. t. नज्ञ e., वि-प्न-, क्षि 1, 5 P, धंस् e., प्र-वि-उन्, उच्छिद् P, अव-उत्-सद e. P परिवृत् e., परि-विपिर-अस् P U, पराक्षिप् P or e, अधोमुखाङ P U, विप्तृ e. P जित्र P पराज्ञ P U, वर्जाङ P U, वर्जाङ P U, वर्जाङ P U, परास् P U, भंज् P P, पराह्न P Ps. नाजाः, धंसः, प्र-वि-, उच्छेदः, उत्सादः, क्षपः. P पातः, भंदः, परा-अभि-भवः, पराज्यः, व्यसनं. P परि-वर्तनं, पर्योसः, निपातनं

OVERTOP, v. t. मूर्भि-ज्ञिखरे-स्था 1 P, अति-ज्ञी 2 A, अभि-मू 1 P; See Excel.

Overture, s. प्रस्ताव:, उपन्यास:, उपक्षेप:, निवेदने, प्रार्थना, वचनं ; 'secret o.' उपजाप:. 2 प्रस्तावनः, उपाद्धात:-

Overturn, v. t. परि-विपरि-अस् 4 U, परिवृत् c., निपत् c., अधामुखीक् 8 U, अधरानरीकः 2 Overthrow, q. v.

Overvalue, v. t. अधिकं मन् 4 A or o., बहु मन्, अधिकं मूर्वं कु 8 U or स्था o. (स्थापयति).

Overweening, a. अत्यभिमानिन्, अतिर्त, अत्यक्-लित, अतिक्षाधिन्

OVERWHELM, v. t. अभि-म् 1 P, आकृतीक 8 U, प्रस् 1 A, आक्रम् 1 U, 4 P; अव-सद् ०, अव-सं-म् वृ 9 P or c., अव-नि-पत् ०, निध्यष् 7 P. 2 आ-च् 5 U, आस्तृ-स्तृ 5, 9 U, आस्त्वद् 10, आकृ 6 P. 3 नि-,मस्ज् ०. (मज्जयाती). गाह् ०, अव-वि-०, मु ०, आ-सं-परि-०. — ED, и. अभिमूत, प्रस्त, आक्रांत, मम्र आक्रीणे, उपयुत्त, उपयुत्त, आकृतः, Soe OVER-COME; 'o. with grief' शांकसमाकृतः; 'o. with a flood of tears' वाह्यपूर्यारेमुत.

OVERWORK, v. t. अधिकं कर्भ क्र c., अत्यंतं आयस c. or खिद c.; (oneself) अत्यंतं परिशम् 4 P. =अत्यायासः, अतिक्रेशः-अमः

Overwrought, a. अतिवरिष्कृत.

Overzeal, s. अत्यौत्मुक्यं, अत्युत्कंताः =ous, a. अत्युत्मक, अत्यासक्त, अतिश्यम

Oviform, a. अंडाकृति, कोशाकार.

Oviparous, a. अंडज, द्रिज, द्रिजन्मन् , अंडोत्पन्नः

OWE, v. t. घृ 10 (with dat. of creditor). 2 करणबद्ध-a. भू 1 P, अनुगृहीत-a. भू; oft. ex. by pot. pass. part.; 'you o. respect to your elders' गुरुजनस्वया पूज्य: —ING, a. देय, दातन्य दोधनीय, निस्ताय. 2 जनित, जात, उड्त, प्रयुक्त, कारण-भव-हेतु- in comp.; 'o. to' ex. by abl. or instr.; 'to whom is your deliverance o. करस्वन्यक्तिहत:-कारणं, केन स्व मोचितः

Owt, % कीशिकः, उत्कः, पंचकः, दिवाभीतः, दिवा धः, घुकः, निज्ञाटनः, वायसारानिः, 'o.-light' मंद प्रमा, इपत्पकाशः

Own, a. स्वाय, स्वकीय, आत्मीय, स्वक, निज, अ त्मभृत; स्व, आत्मन in gen. or in comp.; 'm o. ' मदीय; so त्वदीय, तदीय, युडमदीय, अस्मदीः 'of one's o. accord ' स्वयं, स्वेच्छया; 'to mal one's o. ' आत्मसात् कु 8 U. -v. t. स्वीकृ, अंगी प्रति-पद् 4 A, अभ्यूप-गम् 1 P or इ 2 P, ग्रह् 9 See ACKNOWLEDGE. 2 (To be master o ex. by स्वामी, ईश्वर:, पति:, अधिकारी, with gen. by (a.); or by gen. alone; 'I o. mu land ' विपुलभूमे: स्वास्पहं; ' who o.s t treasure ' कोऽस्य वित्तस्य स्वामी-पतिः, कस्येदं वि 3 स्वत्वं प्रति-पद् c. or बुध् c., स्वीय-a. इति वद् 1 See CLAIM. -ED, u. स्वीकृत; स्वत्वविशिष्ट; by me ' मत्स्वत्वविशिष्ट, मत्स्वामिक, मदधीनः s. स्वामी, ईश्वरः, पतिः, अधिकारी, ईश्वः, प्रभुः; LORD. = ERSHIP, 8. स्वत्वं, स्वामित्वं, स्वाम्यं, त्वं, अधिकारः: =ING, s. स्वाकारः, अभ्युपगमः Ox, s. वृषभ:, वृष:, उक्षन् m., बली(शी) क्तवभः, अनुद्रह् m., गीः, भद्रः, सीरभेयः; 'क्र]

of oxen ' अक्षितं; ' a large o.' महाक्ष:; ' an old o.' वृद्धाक्ष:, जरहव:; ' head of a hord of oxen' आफेथ:; ' an o. allowed to go at liberty' एड:, गेपिति:, इट्चर:; ' his shoulder' वह:; ' the dewlap of an o.' सास्ना, गलकंबल:; ' who bears the yoke' युग्य:; ध्वीढा; ' who draws a cart' जाकट:; ' who draws a plough' हालिक:, सेरिक:; ' who bears a burden' ध्वेह:, ध्वी:, ध्रीण:, धीरेव:, ध्रेपर:

Oxidize, v. t. ज्रू c. - Oxidation, s. जारणं, आ-तंत्रनं.

OYSTER, ४. शुक्ति f., श्रुक्तिका, मुक्तास्फोट:; 'o.shell 'श्रुक्तिपुटं.

P.

PABULUM, s. भोजनं, आहारः, पौष्टिकं. - PABULAR, a. पौष्टिकं (की f.).

Pacify, v. t. सां(जां) त्व 10, ज्ञाम e. (ज्ञामयांत), प्र-उप-°, प्र-सद् c., सं-पित-तृष e, आराध c. =1ED, a. ज्ञांत, प्रसादित, ज्ञांतकोध; 'to be p. ' ज्ञाम् 4 P, प्रसद् 1 P, तृष् 4 P, ज्ञामं इ-या 2 P. =1ER, s. ज्ञाम-कः, सांत्वकः. =10, a. ज्ञांत, प्रज्ञामित, निर्हेग- 2 सांत्व-प्रज्ञाम-जील; सांत्व-कारिन, साम in comp.; 'p. words' सामवादः. =1CATION, s. ज्ञामः, ज्ञानि, ज्ञांति f., प्र-उप-°, सांत्वनं, सामन् ग., प्रसादनं 2 संधानं, संधिकरणं. =1CATORY, a. ज्ञांतिद, ज्ञांतिकर (री f.), ज्ञामक, सामोषायक, साम in comp.

PACK, ४. भार:, कूर्च:. मांड, गुच्छ:, पाँटिलिका, पटलं.
2 गण:, संघ:, वर्ग:, समूह:, वृंदं, संचय:; ४०४
MULTITUDE; 'p. of hounds' भगण:, कुक्कुरसंघ:;
'a p. of persons' भंडलं, जनसमूह:; 'p.-horse'
४४४:, स्थीरिन्; 'p.-saddle' पर्याण, पत्यानं; 'p.-thread' ज्ञाणमूत्रं; 'p.-cloth' वेष्टनं, पट:. -v. t.
पटलीकु ४ U, पृटीकु, पुटयति (D.), सर्षिड् 10, कूर्षिक्ठ;
'p. in a box' समुद्रकं नि-धा 3 U or निविद्य c. 2
कृतमीर्थं-डपदंत्रपूर्वं-सीमल् ०. or समाह 1 P or पत्नीक्

or संयुज् 7 U, 10. 3 (Off) अप-नि:-स с., सहसा अपगम् ७. (गमयति) or प्र-स्था ०. (स्थापयति) -ए. रं. पृटीभू 1 P, पिंडीभू, एक्सिभू 2 सहसा अपगम् 1 P or प्र-स्था 1 A. - AGE, इ. भांडं, कूचे:, वझादिगुच्छ:. - PACKET, इ. पाटाल-का, लघुक्चेः, लघुनेटनं; पत्रवेटनं 2 पत्रवाहिनी नी:. PACT, इ. See CONTRACT.

PAD, s. कूचे:. 2 चपथानं, उपबहे:. 3 सुखायन:, सुख-चार:. 4 पादविकप्त:. 5 मृदुवस्त n., तुलादिद्र-यं. -v. t. भृदुवस्तुना आ-स्तृ 5 U or युज् 7 U, 10. -v. i. मंदं-राने:-गम् or वज् 1 P.

PADDLE, s. क्षेपांग जा f., नौदंड:; 'p.-box' क्षेपण्याभार:; 'p.-wheel' नौमालना. - v. t. नौदंडेन
भिर् c. or चल् c. or भण्द् 6 P or c. - v. i. क्षेपण्या जलं चल् c. or आहन् 2 U or तइ 10. 2 जले
कांइ 1 P.

Рапроск, в. बाट:, बाटिका.

PADDY, s. धान्यं.

Padlock, s. तालकं.

Ржан, я. जयशब्द:-ध्वनि:-घोष:.

PAGAN, s. देवता-प्रतिमा-पूजक:. - ISM, s. देवताचेनं, प्रतिमापूजा-उपासना; See IDOLATER,-TRY.

PAGE, s. वृष्टं, पत्रं. 2 चेटः, किंकरः, भृत्यः, पार्धा-जचरः, परिचरः, बालानचरः

PAGEANT, s. आइंबर:, ज्ञोना; चमःकार:, कौनुकं. -a. Ex. by (s.). - RV, s. आइंबर:; See (s.). PAGODA, s. See TEMPLE.

PAIL, s. मांड, पात्र, भाजनं.

 $\mathrm{PAIN}, s.$ द:खं, वंदना, पीड़ा, व्यथा, आतंक:, रुज् f., हजा, अ-आतें f., सं-पार-तापः, बाधा, यातना, क्रेजाः, कष्टं, कुच्छुं, उद्वेगः, खंदः; 'bodily p.' व्याधिः; ' mental p. ' आधि:, मनस्ताा:, मनान्यथा, चित्तो-द्वेग: ; 'causing p.'पाडा-दःख-कर (री f_{\cdot}); ' suffering p. 'द:खभाक, द:खित; 'sharp p.' श्रल:-लं, तीववेदना. 2 (Pains) पारि-,श्रम:, प्र-,यत्न:, उदांग:, व्यवसाय:, उद्यम:, उत्साह:, आ-प्र-याम:, कष्टं; 'to take p. s' प्रवत् 1 A, उदाम् 1 A, चेष्ट् 1 A, घट 1A, व्यव-सो 4 P. 3 दंड:, साहसं. - v. t. पांड 10, दु 5 P, ब्यथ् c. (ब्यथयित), तप् c., सं-परि-डप- $^{\circ}$, बाध 1 A, क्रिश 9 P, अर्द 1 P or c., दु:खयति (D.). -ED, a. पीडित, दून, दु:खित, व्यथित, ता-पित, सं-परि-तम, आर्त, दु:खार्त, दु:खातुर, सवेदन, कु-च्छगत, सञ्यथ ; 'to be p. ' व्यथ् 1 A, पीड्-क्रिज्-तप्-pass. =FUL, a. सहज, रजावत्, दु: खिन्, सन्यथ, द:खाते ; See Pained. 2 द:खद, कष्ट, पीडा-द:ख-कष्ट-ब्यथा-कर (री f.), दःखावह, कष्ट-क्रेश-द-पद, बाधक, संतापक. 3 श्रम-कष्ट-साध्य, दुष्कर, कठिन. -FULLY, adv. सन्यथं, कष्टं, सदु:खं, सांद्रेगं. 2 स-श्रमं, सायासं, कृष्क्रेग, कष्टन. = LE88, a. दु:ख-ब्यथा-

हीन-रहित. - PAINSTAKING, a. व्यवसायिन्, उधिमन्, उद्योगिन्, उद्यम- उत्साह-झील; See Industrious. 'AINT, v. t. आ-लिख् 6 P, चित्र् 10. 2 रंज् c., वर्ण् 10, रंगण लिए 6 P, वर्णै: जुम् c. 3 वर्णः; See DE-SCRIBE. = s. वर्णक:-कं, वर्णिका, रंगः, लेपः; 'p.brush ' वर्तिका, तूलिका, तूलि f., वर्णतूली, ईषिकाः ≖ED, a. चित्रित, विणित; (in a picture) चित्र-आलेख्य-गत, चित्रार्पित, आलिखित. = ER, s. चित्रक-(का)र:, रंगाजीव:, चित्रकृत्-लिख् m., रंजकः, चित्रकः, आलेखकः, तीलिकः =ING, s. (Art) चित्रकर्मन n., चित्रक्रिया-विद्याः 2 आलेखनं, वर्णनं, रंजनं, चित्रलेखनं. 3 आलेख्यं, चित्रं; 'drawn in a p.' आलंख्यगन; ' p. on the body ' पत्ररेखा, पत्ररचना, पत्रावलि-सी $f\cdot$

PAIR, s. युगं, युगलं, युग्मं, द्वितयं, द्वयं, यमलं-कं, युतकः इंद्रं, मिथनं, दंपती in comp. (of animate beings only); 'a p. of swans' हंसदंपती; 'a married p.' भार्यापती, जायापती, दंवती, जंपती, स्तीपुरुषी -v. t. संयुज् 7 U, 10; oft. ex. by 'Match' q. v.; 'well-p.ed rivals ' तुल्यप्रतिद्विनी. - v. i. मैथुन आचर 1 P or क 8 U, स्नीयुरुषवत् संगम् 1 A.

PALACE, 8. प्रामाद:, हम्पं, सौध:-धं, राजकुलं, राज-नृप-गृहं-भवनं-मंदिरं (House, q. v). - PALA-TIAL, a. महत्, विज्ञाल, राजयोग्य; 'p. building' महाभवनं.

 $\operatorname{Pal.estra}$, s. महभूमि f.

PALANQUIN, s. नरपानं, शिविका, चतुरस्रयानं, याप्ययानं.

 P_{ALATE} , ८. तालु n., काक्दं; 'soft p.' जुंडिका, अतिजिह्नाः 2 रुचि f., अभिरुचिः. = ΛBLE , d. आस्वाय, मुरस, स्वाटु, रूच्य, रुचिकर (रीf.), सरस, रसिक. =AL,-IAL, «. तालव्यः

PALAVER, See FLATTER,-Y.

PALE, a. पांडु, पांडुर, विवर्ण, गतवर्ण, नीरक्त, मंद-च्छाय, गतश्रीक; 'he grew or turned p.' विवर्णभावं प्रयेदे, पांडुच्छायो बभूनः 2 मंद्रप्रभः, मंद्र्युति-कांति, हततेजस्, निस्तेजस्, मलिन-म्लान-प्रभ-कांतिः 3 (Of colours) धत, ईषत, आ, in comp.; 'p. blue 'आनील, धेतनील. =s. ज्ञालाका, ज्ञाल्यं, ज्ञाल:-लं, ज्ञंकुः, स्थाणुः $\mathbf{2}$ वृति f., आवरण, वष्टनं, वरणः. =v. t. (ज्ञांकुपंक्त्या) आ-परि-वृ 5 U or c., परिवर् 1 A or c., अवस्थ् 7 U. = ING, s. श्रांकपंक्ति f., आ-वरण. =18H, a. आपांडु, आपांडुर. =NESS, s. पांडु-ता, वैवण्यं, पांडुवर्णः-रागः. 2 तेजः-प्रभा-हानि f., को-तिक्षयः, न्यूनप्रभाः

 P_{ALFREY} , s. लघुवाजिन् m., क्षुद्रघोटकः

PALINDROME, s. मुरजबंधः.

PALISADE, s. स्तंभ-तंतु-पंक्ति f.-वलय:-यं, अवरोधकं.

PALL, s. वासस् n., प्रावार:, प्रच्छद्पट:. 2 मेतपट:, प्रेतवासम् n-, ज्ञवाच्छादनं. =v. t. विरसीकृ 8 \mathbf{U} , अ-रुचि उत्पट् c. -v. i. विरसीम् $1 \ P$.

PALLADIUM, s.पुर-नगर-रेवता, रक्षादेवता. 2 रक्षाक्षणं-PALLET, 8. खटवा, लघुतस्य :. 2 वर्ण-१ग-पर्वः

Palliate, v. t. (दार्ष) लघुकु 8 U, प्र-डप-श्रम् o. (ज्ञमर्यात), लंघयति (D.), प्रमृज् 2 P, क्षल् 10, आच्छद् 10. =ION, s. प्र-डप-ज्ञमः-ज्ञांति f., लघूक-रणं, दोष-पाप-मार्जनं-क्षालनं-श्वमः. =IVE, a. उपश्वम-न (नी f.), शांतिपद, शमक. = s. पाप-दोष-शमनं 2 डपञ्चमनं, जुलवं, केशापहं.

PALLID, PALLOR, See PALE,-NESS.

PALM, ८. तल:-लं, प्रहस्त:, प्रवाणि:, प्रतल:, खपेटः, ख-पेट:, करतल:; 'the p. s joined' संहततल:, संतल:; 'the hollowed p. ' प्रस्तः-तिः, चुलुकः; ' joining the p. s together ' बद्धांजाल, कृतांजलि, अंजलिपुटं कृत्वा. 2 (Tree) ताल:, नणहुम:, हुमेश्वर:; (the fruit) तालं; 'p. of victory' जवध्वजः-लक्षणं 'p. of superiority 'गुणाधिकयपताका .- v. t. कर तल गुण् 1 P or गृह 1 U. 2 (Off) प्रतृ e., वंच 10 See CHEAT; 'the trick was p. ed off upon him ' तेन छञ्चना असी सम्यम् विप्रलब्धः. -ATI -ATED, a. करतलाकृति. -Y, a. तालावृत, तालसं कीणे. 2 समृद्ध, थामत्, विभव-भूति in comp.; '] days' विभवकालः, विभवः

Palma-Christi, s. एरंड:, उहतूक:, रुवू(व)क रुचकः, चित्रकः, चंचुः, पंचांगुलः, मंडः, वर्धमानः, व डंबकः

PALMISTER, s. सामुद्रज्ञ:, सामुद्रिक:. - PALM TRY, s. सामुद्रिकं, सामुद्रविद्याः

 $\mathbf{P}_{\mathrm{ALMIPED}}, \, a. \,$ जालपाद (पदी f.).

Palmyra, s. See Palm (2). PALPABLE, a. स्पर्शात्तंय-गीचर, स्वयं 2 स्थूल, ! गाढ, निविड 3 स्पष्ट, सुविज्ञेय, प्रत्यक्ष, व्यक्त. - P

PABLY, adv. रफटं, व्यक्तं, प्रत्यक्षं-

PALPITATE, v. i. au 1 A, au 1 A, sug 1 स्फर 6 P, उच्छम 2 P. =10N, 8. स्पंदन, कंपः, रणं, स्फुरितं, वेयनं, वेपथुः.

 P_{ALSY} , $s. स्तंभ:, सं-वि-<math>^{\circ}$, स्वाप:, सुति f. 2 पश् तः, पक्षवायः. - v. t. स्तंभ् 9 P or c., जडीक स्वग ए., चैतन्यं नश् ए - IED,-ICAL, त.पक्षवायु PALTER, v. See PREVARICATE.

PALTRY, a. क्षुद्र, लघु, तुन्छ, असार, अपकृष्ट, क pr., कृत्सित.

PAMPER, v. t. (अत्यंतं) स्फाय् c. (स्फावयति) c., आध्ये c., परि-,पुष् c., संतृष् c., पूर् 10. -1 स्फीत, परिपृष्ट, इष्टपृष्ट, आणीन, आप्यायितः -अतिपोषकः, आप्यायकः. =ING, s. स्फीति f वोषणं, आप्यायनं.

Рамрилет, в. पत्रिका, लघुपस्तकं. - EER, в. पत्रि-काकारः, लघपस्तककृत् m.

Pan, s. माजनं, पात्रं, भांड, आधार:; 'frying p. ' अंबरीषं, भाष्टः; See under FRY; 'p.-cake ' भ-

PANACEA, 8. सर्वरागद्रं औषधं, त्रैलोक्यचितामण:. PANCRATIUM, s. मक्ष्यद्धं-क्रीडा. - PANCRATIC, a. मस्त्रीडानिपणः

PANDECT, s. विद्यासंग्रह:. 2 स्मृतिसंहिता. PANDEMIC, α. सर्वजनीन, सार्वलीकिक (क्री f.), सर्वसामान्य; 'p. disease ' जनपदोदध्वंस:.

PANDEMONIUM, s. रक्ष:सभा, विशाचसभा.

PANDER,-ER, 8. नर्मसचिवः, विटः, मुरतद्तः, कुंडा-शिन m., संचारक: -v. t. सरतकामान सं-पट c.. लांपटचं प्रयुज् 7 A, 10. -ING, -ISM, s. कीहिन्यं,

PANDICULATION, s. See STRETCHING. Pane, s. काचफलक:-जिला.

PANEGYRIC, s. स्त्रीत f., श्राचा, प्रशंसा, स्तानिवाट:-पाठ:, गुणवर्णनं-कीतेनं. = AL, a. स्तुतिमय (या f.). प्रश्नेसात्मक. - PANEGYRIZE, v. t. स्त 2 U. श्राघ 1 A, प्रश्नंस 1 P; See PRAISE. - PANEGYRIST, s. संस्तावकः, वैतालिकः, बंदिन् गः., मागधः, स्तृतिपाठकः. Panel, s. कपाट:-रं, अरर:-री-रं; ज्ञाखा, भाग:. 2 स्थेयगण:,-पत्रं.

PANG, 8. वेदना, यातना, व्यथा, पीडा; (extreme) कारणा, अतिन्यथा; See PAIN.

PANIC, 8. संत्रास:, समुद्रेग:, महासाध्वसं, विश्व:, आक-हिमकभयं, त्रासः ; 'p -struck or -seized ' संत्रहत, भयविश्वत, विद्रावित; 'p. in an army' पिंजल:. समृत्यिजः 2 अणुः, प्रियंगुः.

PANNEL, s. पर्याणं.

PANNIER, s. कंडोल:, पिट:, पे(पि)टक:, करंड:. Рапорім, я. सर्वागत्रं, सर्वागकवच:. - і Е і, а. संवर्ध-

त, कृतसभाहः

Panorama, s. विश्वतृक्यं.

PANT, v. i. बेप् 1 A, स्पंद् 1 A, अप् 1 A, उद्-ध्या 1 P, स्कर 6 P, उच्छम् 2 P. 2 कुच्छेण निश्वम्, दीर्घ-स्थूलस्थूलं-निधस्. 3 सोत्कंठं स्ट्रह 10 or अभिलष् 1. 4 P; See Long. -s.,-Ing, s. कंप:, स्फूरणं; कुन्छो-्च्छ्रासः, उच्छ्रासः, स्थूलस्थृलनिश्वासः.

Pantaloon, s. जंधावलं-परिधानं. 2 मंड:, विद्यक:, वैहासिक:

PANTHEIST, 8. विश्वदेवनावादिन् m. - PANTHEISM, s. विश्वदेवतावाद:, वैश्वदेवमतं. - PANTHEON, s. वि-भदेवतागणः, विभदेवक्रलं.

PANTHER, s. flfq m.

PANTOMIME, s. मुग्धनर्तकः, केवलं अभिनेतृ m., म- | PARAMOUNT, a. प्रधानतम, सर्वाधीश्चा, परम, वि-

काभिनेता. 2 मुन्धाभिनयः, लास्यं, निःश्चब्दलास्यं-हावः. PANTRY, s. अन्नकाष्ट:, भक्ष्यागारं.

PAP, 8. चुचुकं, स्तनामं 2 स्तनः, कुचः 3 मृतु खार्थ. PAPA, s. ZIT:, QTI; See FATHER.

PAPER, s. पत्रं, पत्रकं; ' written p. ' लेख:, लिखितं, पत्रिका, लेख्यं. - v. t. पत्रेण आच्छद 10 or आस्त 5 U. Рагру, а. मञ्जायक, मृदु, कोमल.

PAPULÆ, 8. वि-,स्कोट:, पिटि(ट)का.

PAR, s. समता, तत्यता, साम्यं, सम-तत्य-भाव:; 'at p. ' सम, तल्य. =ITY, s. साम्यं; तल्यत्वं.

PARABLE, 8. दपमा, दृष्टांत:, निदर्शनं. - PARA-BOLIC, a. दृष्टांतरूप.

PARABOLA, 8. अंतुवृत्तं.

PARADE, s. आइंबर:, दंभ:, बाह्यक्रीभा. 2 यात्रा, सै-न्ययात्राः 3 श्रह्माभ्यासः, अस-रण-शिक्षा, युद्धाभ्यासः, व्यायामः, योग्याः 'p.-ground' व्यायामभूमि f. -v. t. सदंभं-साडंबरं-दश् c. 2 सैनिकान व्यायम c. or जास्त्रव्यापारं जिक्ष c. = v. i. सदंगं पर्यट्र 1 P or भ्रम् 1, 4 P.

PARADIGM, s. निद्र्शनं, रूपनिद्र्शनं; 'p. of verbs' धातरूपाद र्शः.

PARADISE, s. वैकंटं, स्वर्ग:, स्वलिक:, सखभवनं; See HEAVEN. 2 नंदनवनं. - PARADISIACAL, a. हव-र्गाय, स्वर्धः

PARADOX, s. असत्यामास:, विरुद्धमतं. -ICAL, a. अयक्ताभास, लोकविरुद्धः

PARAGON, s. प्रतिमा, उपमा, आदशे:, प्रतिहृतं; See Model. 2 अनपमं बस्त.

PARAGRAPH, 8. परिच्छेद:, खंड:, भाग:, बाक्यखं-€:-विच्छेद:.

PARALLAX, 8. लंबनं.

PARALLEL, a. समांतर. 2 सदृश (शी f.), समान, सम, तल्य, संवादिन, समरूप, अनुरूप. = s. समांतररे-खा; 'p. of latitude ' अक्षवृत्तं. 2 साद्वयं, साम्यं, समता, आनुरूप्यं, उपमा, प्रतिमा, प्रतिरूपं; having no p. ', 'un-p.ed ' अनुपम, अद्वितीय ; See MATCHLESS. - υ. t. समांत रीकृ 8 U. 2 उप-प्रति-मा 3 A, 2 P, तुल् 10. 3 समीध 1 P, संबद् 1 P. -ISM, 8. समांतरं, सादृश्ये.

PARALLELOGRAM, s. समात्रकतभेज:

PARALLELOPIPED, 8. समांतरखात:.

Paralysis, s. स्तंभ:, स्वाप:, जाउचं, साद:, पक्षा-घात:; 'p. of limbs 'अंगभगः, गात्रोपघातः, गात्र-साद:. - PARALYTIC, a. सुत्तत्वच, स्तब्धगात्र, पक्ष-वायग्रस्त. - PARALYZE, v. t. संस्तंभ 9 P, जडीक 8 U, अव-,सद् c., स्वप् c.; 'my limbs are p.ed ' सीदंति मम गात्राणि.

शिष्ट, प्रमुख, प्रधान; 'p. lord' अधीधरः, समाद, सर्वेशः, सार्वभीमः; 'p. sway' सामाज्यं

PARAMOUR, s. भुजन:, जार:, विटः, टपपतिः 2 (Female) उपपत्नी, टपकाः

PARAPET, s. वक्षोदन्नः प्राकारः.

PARAPHERNALIA, 8. सामग्री, परिच्छद:, उपकरणं; 'royal p.' छत्रचामरादि राजिश्वहं, राजलक्षणानि; 'woman's p.' स्नीधनं, यौतकं-

PARAPHRASE, v. t. विस्तरेण ज्या-ख्या 2 P, अनुवद 1 P, ज्ञान्दांतरेण विपरि-णम् c. (णमयति). = s. अतु-वादः, मूलज्ञान्दविस्तारः-विवरणं. = PARAPHRASTIC, и. मुलाधिकज्ञान्द्र, विस्तारक्ष्यः

PARABITE, इ. पराश्रमोजिन् m., फ्राश्रपुष्टः, पर्राप-डादः, पांचेसमितः. 2 विटः, चाटुकारः; Sée FLAT-TERER. 3 वंदा, इक्षादनी, इक्षरुहा, जीवंतिका. -IC, -ICAL, a. पराश्रपुष्ट, पराश्रय, परीपजीविनः इक्ष-तर-रोहन्-रहः

Parasol, s. उम्रं, आतपमं.

PARBOIL, v. t. ईषत् क्षय् 1 P.

PARCEL, s. पोटली, पोटलिका, कूर्जे:, मांडे. 2 भागः, अंजः, खंडः, रुद्धारः: 3 राज्ञिः, चयः, संघः, गणः, समूहः, गृदं; 'part and p. ' अंगभूत a., ज्ञारीरावय-वृभूत a.; 'she forms, as it were, part and p. of my body ' अन्यतिरिनेयमस्मन्छरीरात् (Ka. 151); मेनकासंबंधन ज्ञारीरभूता में ज्ञाकृतला (S. 6). v. t. (Out) विभज् 1 U, विभागज्ञः विन्यस् 4 U or ऋष् c.

PARCENER, s. समाधिकार. - PAR-CENARY, s. समाधिकार:

Parch, v. t. तत् c., दह 1 P, दुव् 1 P. अस्ज् 6 P; उत-, शुव् c. (throat &c.). — ED, a. तम, दग्ध, धृट, शुद्ध, उच्छोषित, निजेल, शोषितजल, क्षाम; having his throat p. up with thirst? विवासक्षामकंट:-

PARCHMENT, 8. चमेपट:-पत्रं-

PARDON, v. t. क्षम् 1 A, 4 P, सद् 1 A, मृष्
4 P, 10, मृष् 6 P, अव-स्त्र् 6 P, तिज् desid.
(तितिक्षते). – s. क्षमा, क्षांति f., तितिक्षा, मर्षणं, मीचनं, दोषमुक्ति f., अपराधधामा; 'I beg your p.'
क्षेतन्थाहं मनता; 'to beg p. of 'क्षमां प्रार्थे 10 A.
– ABLE, a. क्षेतन्य, मर्षणीय, क्षमाई, सीढन्य, क्षमीचित्त. – ED, a. क्षांत, मर्षित, राष-रंड-मृक्त, मृत्तदंड-दोष.
PARE, v. t. तन्कु 8 U, अबकृत् 6 P, तक्ष् 1, 5 P,
त्वक्ष् 1 P, अवच्छित् 7 P, खंड् 10, डक्किं 6 P,
वि-तृ 9 U. 2 (Skin) निस्त्वचिक्त, निस्तृषीक्त, त्वचयति (D.), त्वचं निष्कृत् 1 P; 'having p. ed
nails' कृतनाखः. – ER, s. तष्टृ m., खंडकः. – ING,
s. तक्षणं, क्षकेनं, तन्करणं 2 तष्टं, खंडः, भिनं, चिदलं,
शक्तः-लं-

PARENT, s. मात् f., पितृ m.; Ass Mother, FA
THER; 'p. s' मातांपितरी, पितरी, मातरपितरी, प्रमुखकपितारी; 'p. institution' उत्पादिका-पितृभूता-काला;
'p. tree' उत्पादक: जन्मद:-वृक्षः. 2 मभवः, कारण,
बोजं, हेतुः, उत्पादकः, जन्महेतुः. —AGE, s. अन्वयः,
जाति f., कूलं, वंदाः, जन्महेतुः. —AGE, s. अन्वयः,
जाति f., कूलं, वंदाः, जन्मत् m., उत्पत्ति f.; 'of royal
p.' राजवंदय, नृपबीजः; 'of noble p.' महाकृतः, कुलजन्मन्, अभिजनवतः. —AL, a. पितृ, मातृ in comp.,
पैतृक (की.f.), मातापितृयोग्य, पितृक्षित, पित्रनुकपः; 'p. affection'वात्मत्यं, अपत्यर्मेहः, पुत्रभीति f.
PARENTHESIS, s. निक्षेपिक्दं, निक्षित्तवस्यं-व्यनं,
उप-अनन्वत-वात्मं, प्रासंगिक-अप्रधान-वयनं. ——PARENTHETICAL, a. प्रासंगिक(की.f.), निक्षित्त, निकेवित्त, मूलान्वित. अप्रधान. —LY, adv. निक्षिप्य, मूलान्वयेन.

PARHELION, s. सूर्याभास:, मिथ्यासूर्यः

PARISH, s. पौरोहित्यभूमि f.-प्रदेश:; 'p. priest' ग्रामयाजक:-पुरोहित:. - PARISHIONER, s. ग्रामक:, ग्रामक्थ:, ग्रामवासिन् m.

PARK, s. उपवनं, कृत्रिमवनं; कीडा-प्रमद-वनं, आकी-ड:, मृगयास्थानं-भूमि f. = ER, (P.-keeper) s. वनपाल:, उथानरक्षक:

PARLEY, v. i. संभाष् 1 A, संबद् 1 P, संलप् 1 P. - s., - PARLANCE, s. संभाषणं, संवादः, संकथा, संजा-पः. 2 संधिपसंगः

PARLIAMENT, s. विचार-मंत्रण-सभा, पतिनिधिसभा-PARLOUR, s. आलाप-संकथा-स्थान, संलापकोष्ठः

PAROCHIAL, a. ग्राम्य, प्रामीय, ग्रामिक (की f.). PARODY. s. अनुकरणकाव्यं - v. t. श्राब्दान् परिवृत् c.

PAROLE, s. उक्ति f.. वचनं, प्रतिज्ञाः PARONOMASIA, s. क्षेत्रः

PARONYCHIA, 8. चिप्यं.

PAROTIS, s. sisiait:

PAROXYSM, s. वेग:, सं-आ-वेग:, आवेश:, आक्रम: 'p. of rage' क्रोधावेश:; 'in a p. of rage' क्रोधावेश:; 'ma p. of rage' क्रोधावेशवशात,

PARRICIDE, s. पितृहत्या-वध:-घात:-2 पितृहत् m.,पि तृधातित् m., पितृप:. -AL, a. पितृहत् - 2 पितृवधात्मव PARROT, s. शुक्र:, कीर:, किंकिरात:, वकतुंड:-चंड्र:-PARRY, v. t. नि-षु c., परिह 1 P, प्रति-हत् 2 P.

PARRY, ह. ह. निर्मुल, त्रांटर प्रेम, त्रांटर प्रमान कर है। विद्युप्त निर्मान कर है। विद्युप्त निर्मान कर है।

PARSIMONY, s. अन्य-मित-व्यय:. =10Us, a. अन्य मित-व्ययिन्, कृपण, स्ययपराङ्मुख (खी f.), इ. बद्ध-मृष्टि. =10USLY, adv. कार्यण्येन, मित्रक्यये =10USNESS, s. See (s.).

PARSLEY, 8. अजमोदा.

Parson, s. शामपुरोहित:, श्रामोपाध्याय:, शामर्

PART, 8. वि-,भाग:, अंदा:, खंड:-इं, दाकल:-लं, लव:, वि-.टलं. भिन्नं, कला. 2 प्र-देशः, एकटेशः, अवयवः, अंगं. 3 (Allotted) वि-,भागः, अंज्ञः, उद्धारः, वंटः. 4 कर्मन n., कार्य, नियोगः, धर्मः, स्वकर्तव्यं-धर्मः ; ' perform one's p. ' कर्म निर्वेह c., नियोगमनुष्ठा 1 P. 5 भ्रिका ; पात्र ; 'assignment of p. s' भूमिकाकल्पनं. 6 अंगं, अवयवः, घटकः, घटकावयवः ; 'consisting of 4 p. s' चतुरंगं (बल). 7 वार:, पर्याय:; See Turn. 8 पक्ष:. 9 संबंध:, अनुषंग: : 'to have a p. in' संबंध-अनवंज-pass. 10 (P.-s) मति f., मतिगुण:, बुद्धि f., धीज्ञानि f.; See In-TELLECT; (region) प्र-,देश:; 'for (on) one's p. ' तावत, अपि; ' for the most p. ' प्राय:, बहुजा:, प्रायज्ञा:, प्रायेण, भ्यिष्ठं; See Mostly, 'by p. s', 'in p. s' भागज्ञ:, अंज्ञज्ञ:; 'in p.' अंज्ञत:, ईषत, किंचित; 'in good p.' संप्रतिमनसा, प्रियं, अनुकृतं, प्र-सर्त्र; प्रसन्नमन्सा; 'in ill p. ' हष्ट खिन्न-मनसा ; 'in four p. s' चत्रधी; ' in many p. s' बहुधा. -v. t. विभज् 1 U, पार-कृष् c., विभागज्ञाः विष्यस् 4 U, वट् 10; See DIVIDE. 2 वि-युज् 7 A, 10, विश्विष् c., ए-थक् कू 8 U, वि-भिद् 7 P or c., विच्छिद् 7 P; (the hair) सीमंत्याति (D.). = v. i. वियुज्-विभिद-वि-च्छिट्-pass., विगम् 1 P, विश्लिष् 4 P, अप-या 2 P, अपगम्. 3 वि-,दलु 1 P, स्फ़ट् 6 P, वि-द्र pass., ग्राकलीम. 4 (With) आ-मंत्रु 10 A, आप्रच्छ 6 A; त्यज 1 P, क्षिप 6 P (place) ; 'let me now p. with you' अनुजानीहि मामधुना गमनाय. -INO, त. प्रास्थानिक (की र्र.), प्रस्थान-प्रयाण in comp. ; ' p. ceremony ' प्रस्थानकीतुकं. = 8. वि-योगः, विक्षेत्रः, विरहः, विभेदः 2 वि-अप-गमः, प्रस्था-नं, प्रयाणं, अपयानं ; ' p. of the hair ' सीमंत:, सीमंतरचनं. -LY, adv. अंशतः, भागतः, किंचित्, ईषत, स्तोकं, कियत, अन्यं, स्तोकांश्चेन, खंडत: -- Partake, v. अंज्ञामाज-a. मू 1 P. अंज्ञां-मागं-ग्रह 9 P or ह 1 P, भज् 1 A, अंशं भज्, भागिन्а. ч; See Share. 2 чूज् 7 A, सेन् 1 A. - ER, s. अंजिन m., भागी, अंज-भाग-प्राही-हारी-हरः, सह-भाक-भोगिन, मुज्-भाज्- in comp. -PARTIAL, α. अत्यापक, असार्वत्रिक-आंश्विक (की f.), असमग्र, असंपर्ण, असकल, एकदेश-खंड- in comp.; 'p. eclipse ' खंडगासः; 'p. rent ' एकदेशच्छित्रं. 2 पक्षपातिन्, पक्षरनेहिन्, पक्षानुक्छ, पक्षानुसमिन्, एकदे-चीय, सपक्षपात, संगिन्, असमदृष्टि, असमदिश्वन-=ITY, s. पक्षपातः, पक्षपातिता, पक्षस्नेहः-आनुकृत्यं-अनरागः, असमता, असमदृष्टि f--बुद्धि f-, संगः. 2स्तिहः, अनुरागः, प्रणयः, प्रेमन् m. n.; ' speak without any p. 'मध्यस्थतां गृहीत्वा भण (M. 3). =LY, adv. अंज्ञतः, असमग्रं, असकलं, असंपूर्णं, क्षचित् क्षचित्, असर्वत्र, खंडतः, एकदेशे, इंगन्, स्तीकं,

खंड-एकदेश-in comp.; 'p. broken' खंडभम; See PARTLY. —PARTICIPATE, v. t. भाग-अंश-पह 9 P, संविभज् 1 U. = ION, s. अंश-भाग-प्रहणं, सं-विभाग:, सहभोग:-भक्ति f. - PARTICIPANT, a., s. भागिन, अंशिन : See PARTAKER. - PARTICLE, s. कण:, अण्:, लब:, क्षद्रांशः, कणिका. लेशः, कला, परमाण:. 2 निपात:, अञ्यय:-यं. - PARTITION, s. परिच्छेद:, वियोजनं 2 वि-,भागः, विभागकल्पनं-ना, विभजनं, बंटनं, ब्यंशनं. 3 व्यवच्छेदनं, भित्ति f., व्यव-धा-धानं, कोष्ठ:, संधि:. $=v.\ t.$ विच्छिद $7\ P$, विभज 1 U, अंशांशिदा 3 U; See (v. t.). — PARTNER, s. अंशिन m., भागी, समांशी, सहमोगी-भागी; संगी. सहायः, सहकारी, संभूयकारी, संसर्गा, अनुषंगी; 'p. of joys and sorrows 'समदु:खमुख: (S. 3). 2 Husband, Wife, q. v. = SHIP, s. सहकारिता, संभयकारित्वं, समांशिता, संभयसमृत्थानं,

PARTERRE, s. पुष्पवाटी-टिका, कुसुमाकरः

PARTICIPLE, s. कदंत:; ' present p. ' शत, शान-

च: 'past p.' निष्ठा; 'potential passive p.' कृत्य: (all being names of terminations). PARTICULAR, a. विशिष्ट, मनिशेष, विशेषक, अव-परि-च्छेदक, विशेष in comp. 2 व्यक्त, विभिन्न, विविक्त, उद्दिष्ट, वृथगात्मक, अमुक in comp. 3 अन्यापक, अनीत्सार्गक (की f.); विशिष्ट, not 'General' q. v. 4 असाधारण (जी f.), असामान्य, लोकोत्तर, अप्राकृत (ता रि.). 5 विलक्षण, अपूर्वे. 6 सुक्ष्म, सुक्ष्मदृष्टि, सुक्ष्मद्भिन्; ' at a p. timo ' विशिष्टसमये, समयविशे-बे; 'a p. rule' विशेषविधि:; ' he is very p. about his dress ' वेषिक्रियायां सोऽतीव सूक्ष्मदृष्टिः. = s. विशेषः, अव-परि-च्छेद:; 'give p. s of the man' तस्य नरस्य विशेषं बृहि ; 'he told all the p. s of the battle ' युद्धं स विस्तरेण अवर्णयत, अखिलं युद्धव-त्तांतं अकथयत ; 'in p. 'विशेषत:, विशेषण. =ITY, s. विजेषनिर्देश:-कथनं, एकेकश: निर्देश:. 2 असामा-न्यता, अञ्यापकत्वं. $oldsymbol{3}$ पार्थक्यं, भिन्नता, ब्याक्तं f., वि-शिष्टता. 4 विवरणं, विस्तर:. -LY, adv. विशेषत:, सविज्ञेषं, प्रधानतः. 2 विस्तरेण, सविस्तरं ; सूक्ष्मतया, अतिसुक्ष्मं. 3 पृथक्, अवयवज्ञाः, एकैकज्ञाः. --PARTI-CULARIZE, v.t. विशिष् 7 P, एकैकशः निर्दिश् $6~{
m P}~{
m or}$ अभि-भा $3~{
m U}$, सविद्रोपं वर्ण् $10~{
m or}$ कथ् 10, ब्यवस्तिहरू 7 P. -ATION, s. विशेषवर्णनं-ना, विशेष-निर्देश:-कथनं, व्यवच्छेद:. = ED, त. विशेषित, एकैक-दाः निर्दिष्ट, व्यवच्छित्रः

PARTRIDGE, s. तिचिर:-रि:, चकीर:-रक:

PARTURIENT, a. आसन्त्रप्रसावा, प्राप्तप्रसववेदना.
-Parturition, s. प्रसवः, जननं, जन्मन् n., उन्यत्ति f.

PARTY, s. पक्ष: ; ' one's own p. ' स्व-आत्म-पक्ष: ; ' of one's p. ' स्वपक्षावलीवन् , स्वपक्षावतीन् ; ' of

the opposite p. ' वि-पति-पक्ष:. 2 संसर्ग:, सपक्षा-णां गणः-संघः, कृतसंसर्गा जनाः, शाखा, पक्षः. 3 गणः, समहः, दलं, संघः, बृंदं, मंडलं. गृतमः-स्मं, पंक्ति f. 4 अधिन m., पत्यर्था, वादी, प्रातेवादी. 5 सभत, समाज:, वंकि:, गण: ; ' dinner (convivial) p. ' सरिध f.. सह-सं-भोजनं ; सपीति f., तत्वपानं (drinking p.). 6 विशिष्टजनः, व्यक्ति f., विवक्षितपरुषः. 7 सं-बंधिन m., अनुषंगी, भागी, अंज्ञी, सहकारा, सहाय:; 'a p. to a plot ' कटसहाय:. -a. पाक्षिक (की f.), वक्ष in comp., by (s.); 'p.-coloured' चित्रविचित्र. नानावर्ण-रंग, विचित्र ; ' p.-man ' पक्षपाती, पाक्षिक: : 'p.-spirit ' प्रमुपात:; See PARTIALITY; 'pwall ' भिनि f., संधि:; कडघं. - PARTISAN, s. प-क्षपाती, पक्षावलंबी, पक्ष्यः, एकपक्षः, सपक्षः, सहोत्थायी, अन-,संगी, पार्श (धि) कः, पक्षधरः. = surp, s. प-क्षपात:-ग्रहणं-अवलंबनं.

PARVENU, s. See Upstart.

PASQUINADE, s. निंदात्मको लेखः, उपहासलेखः.

PASS, v. t. अति-व्यति-इ 2 P, अतिक्रम 1 U, 4 P: ' they two p. ed each other ' परस्परमतीत्य-उ-लंध्य-तौ निर्मती; तु 1 P, सं-उत्-नि:-", उत्-,लंघु 1 A, 10, पार गम 1 P, अतिगम : 'p. ed his examination ' परीक्षापारं गतः, परीक्षाम् चतारः 2 (Time) गम् c. (गमयति), नी 1 P, अति-वह c.. क्षे c. (क्षपयित), या c. (यापयित); 'he with difficulty p. ed eight years ' तेनाही परिगमिता: समाः कथंचित् (R. viii. 92); ' p. ing (staying for) three nights ' तिस्रा वसतीहिष्ट्या (R. vii. 33). 3 सं-,चर्-ल c., संक्रम् c. 4 निष्प-द .., व्यव-स्था c. (स्थापयति), सिध् c. (साधयति); स-अनु-मन् 4 A, परिग्रह 9 P (bill &c.): 'p. sentence ' निर्णयं दा 3 U, दंडे आदिश 6 P; 'this p. es conception ' विचार्विषयातिकांतमेतन , धिय: पथि न वर्तते. = v. i. गम् , इ-या- 2 P, चल-चर् 1 P, प-,स 1 P, अति-व्यति-इ, अतिक्रम्; 'let it p. now' तिष्ठत तदधुना, यात, किमनेन. 2 प्र-चल्-र्, प्रचलित-य. भू 1 P, प्र-स, प्रचलीभ. 3 सिध 4 P, निऽपन्नी-सिद्धी-भू,भन-सं-मन् pass., परिग्र pass. 4 टप-,संक्रम, सं-चर् ${f 5}$ संबृत् ${f 1}$ ${f A}$, समा-पद् ${f 4}$ ${f A}$, सं-, भू, आ-पत् ${f 1}$ ${f P}$, पर 1 A; See HAPPEN, OCCUR. -away, अ-ति-व्यति-इ, गम, या, अतिक्रम्, अतिवृत्. 2 प्र-, नश् 4 P, प्र-वि-ली 4 A, तिरोभ् , क्षि pass., क्षर् 1 P. -by, अतिकम्, अति-इ, अतिचर्, उहंघ. 2 ट-पेक्ष 1 A, न गण् 10, त्यज् 1 B, अपास् 4 U; See NEGLECT. -for, Ex. by denominatives; πί-डोपि हमायते 'p. es for a tree'; मन्-गण्-pass.; 'he p. s for a learned man ' पंडित इति मन्यंत (जनै:).-into, निविध-प्रविध- 6 P. -off, अप-इ, अप-या-गम्, विगम्. = (v. t.) वि-भू c., संदृ ज् c.,

आकल 10; 'tried to p. the matter off with a joke ' तं ब्रचांतं परिहासिमव गणियतं-आकलियतं-येते ; हृदयवलभा अभिलिख्य कामदेवव्यपदेशेन संखीपर-तोऽपद्भत: (Rat. 2) 'p. ed off the picture of her beloved upon her friend as that of Cupid.'-on, प्र-वृत, प्र-या-गम्-स.-over, उपेक्ष, उत्स-ज् 6 P, त्यज्, न गण्, लंघ, अति-इ, अतिक्रम्, अ-तिक्रम्य गम्, तु; See (v. t.); अंतरयति (D.), म-ध्यमांबावनांतां इतारेत आर्थेण (U. 1) 'is p.ed over ' &c; oft. by FAI, SHE 2 A with and : 'let us p. over this sad tale ' [तहत-आस्तां-ताव-दयं द:खन्न तांत:. -through, निर्भिद् 7 P, प्रविश्य नि-मेम; (thoughts &c.) See Occur. = s. संकटं, सं-क्रमः, संचरः, संकट-संबाध-पथः-मार्गः, दर्गसंचरः. 2 दरी, विदर:, रंश्रं. 3 (Passport) अनुज्ञा, अनुमति f., अनुजापनं, महा; ' why do you leave the camp without (taking) a p. ' किम थेमगहीतमद्र: कटका-त्रिष्कामसि: ' without a p.' अमुद्रालांकित: (Mu. 2). 4 प्रहार:, आघात:, ताडनं. 5 दशा, अवस्था, स्थिति f., दुर्दशा, दुर्गति f., कष्टं, कृच्छं, कष्टावस्था. -ABLE, गम्य, तार्थ, सगम, उलंब्य; 'not p. 'दर्गम, अग-म्य. 2 सहा, संाढन्य, उपेक्षणीय, विगुण, -AGE, s. गमनं, तरणं, यानं ; 'p. through the world ' लो-कयात्रा, संसारपथ: ; 'p. to and fro ' गमनागमनं, यातायात. 2 मार्ग:; See WAY. 3 संक्रम:, संचार:, अतिक्रमः, पार्गमनं, उक्षंघनं; See (s.). 4 गमन-संक्रमण-कालः 5 संचरः, संक्रमः, दुर्गसंचरः 6 गम-नाधिकार:, अनुज्ञा, पत्रं, मुद्रा; See PASS. 7 वचनं. स्थानं, स्थलं, देश: 8 वर्षा, भूतं, वर्षात:: 'p.-money' अाता(त) τ:, तरमुल्यं-पण्यं, तारिकं, तार्थ: =ΕD, α. अर्तात, गत, संकात, वीत, तीणे, सिद्ध, 2 (As excrement) उद्या(त, हन्न, गन. =ER, s. (p.-by), पथिक:, अध्वग:, पांथ:; See TRAVELLER. -ING. s. तर्ण, गमनं, चलनं. -a. गामिन, यायिन in comp 2 अतिकामक. 3 उत्तम, परम, भेष्ट, विशिष्ट. -adv अतीव, अतिमात्रं, नितांतं, अति pr., अतिश्चय ir comp. - Passenger, s. तर:, तरित m., उत्तरण कतः 2 नौ-पोत-गामी-पायीः 3 पश्चिकः, यात्रिकः, पांथः See TRAVELLER. - PAST, a. na, andia, ar न्यतीत, अतिकांत, वृत्त, परीक्ष ; ' p. time ' भूतक ल:. 2 पूर्व, पूर्वतन (नी f.); ' in p. times ' पुर वर्ष, पुराकत्प. 3 सिन्द्र, निध्यन्त्र, समाप्त, कृत. = 8. भा अतीतं, समतीतं, अतिकांतं, गत-अतीत-भूत-काल -prep., अति pr., अतीत, अतिकांत, नष्ट, हीन comp., अ-निर्-pr.; 'p. cure ' असाध्य, निरुपर र; 'p. the range of sight' चक्षावेषपातिकां नयनपथानीत ; 'p. all shame ' निर्लंडज, नष्ट-त्यः लज्जः 'p. human strength ' अतिमानवज्ञानि See BEYOND also.

Passion, s. भाव:, विकार:, विकृति f., वृत्ति f., राग:, रस:, मनेविकार:-धर्म:-भाव:-वृत्ति:-राग:, इंडियवृत्ति:. 2 इंद्रियं; 'the p. s' इंद्रियाणि, इंद्रियवर्ग:; 'subduing the p. s' इंद्रियनिग्रह:; 'p. of love 'कामविकार:, होंगारभाव:; 'void of p. s' वीतराग, विरक्त; 'absence of p. s' विराग:, विरक्ति f. 3 प्रकोप:, संरंभ:, क्रोध:, रोषः, अमर्षः, उत्र-सं-तापः: चंडता. उग्रता, क्षोभः, व्या-सं-क्षोभं:, वित्तक्षोभः-तायः-वेगः. 4 लालसा, लोभः, ली-लुपता, औत्सुक्यं, उत्कंठा, उत्कटेच्छा, गाढाभिलाषः, न्यसनं, आसक्ति f.; 'quality of (tendency to) p.' रजोगण:, रजस n. 5 काम:, मदन:, स्मर:, कामविकार:, हमरमोहः, रजः, रजोवृत्तिः, मदः, कामुकत्वं, अभिलाषः, अनरागः; See Love, Lust. 6 दुःखानुभवः, दुःख-भोग:. 7 सहनं, कर्माभयता, ग्रहणं. -ATE, a. क्रोधन, कोपन, कोधिल, बीमकोपिन, सलभकोप, संरंभिन, ससंरं-भ. रोष-कोप-कोध-जील, अमर्षण, रोषण, कोधिष्ट, चंड-पित्त-स्वभाव, आवे ज्ञवत्, चंड-उत्ताप-संताप-ज्ञील, ति-ग्म, रुष्ण. 2 तीव, तीक्ष्ण, उग्न, अत्यत्कट, उश्रंड, प्रखर, अतिरिक्त, परम, नितांत, गाढ, उत्कट; ' p. love for gambling ' यते गाढाभिनिवेज: 'p. lover of music ' नितांतं संगीतित्रय: 3 रागयक्त, विकाराधीन, "राग, रागान्वत, उत्कंठित, सानुराग, रजीगृणिन, का-मात; 'a. p. woman ' भामिनी, कोपना. -ATELY, adv. सकापं, सक्रोधं, संसर्गं, सामर्थं. 2 चंडं, अत्युत्कटं, तीक्ष्णं, बलवत्. 3 सरागं, सानुरागं, रागपर्वं. -ATE-NESS, s. चंडस्वभाव:, सलभकोपित्वं, रोषणता, &c. =LESS, a. विरक्त, रागहीन, शांत-वीत-राग, नि:संग. PASSIVE, a. कम्वाच्यं (p. voice); 'impersonal p.' भाववाच्यं. 2 सहन, सहिष्णु, सहनज्ञील-ज्ञीत्त-धर्मक तितिक्ष, अनिवारक; oft. ex. by सह 1 A. 3 निशेष्ट, निष्क्रिय, अपवर्तक, कर्माश्रय, कर्मपात्र. - LY, adv. स-हिष्णुतया, निभेष्टं, अप्रतिकारण. - NESS, s. सहनजीलं-धर्म:-वृत्ति:, सहिष्णताः 2 निश्चेष्टताः, कमोश्रयताः कमे-

Paste, v. t. (उद्वेषं) वि-,लिप् 6 l', बंध् 9 l, आ-संज् c. = s. उद्येष:, जलपेष:; ' p.-board ' संस्कृपनं. Pastern, s. अधातुरसंधि:.

PASTIME, ८. क्रीडा, विनोद:, लीला, केलि f., विहार:, खेला, खेलनं, विलास:, कोतुकं.

PASTOR, s. अबि-अजा-पाल:, मेमपाल:. 2 आचार्थ:, युद्द:, दपाध्याय:. - AL, a. Ex. by (s.) in comp.; 'p. life' अविपालवृत्ति f.; 'p. duties' धर्मकार्योल; 'p. office' आचार्यकर्म. - s. 'p. poem' गोपकाव्यं. PASTRY, s. मिहार्च, आपृषिकं, पिष्टकाः (pl.); 'p.-cook' आपृषिकः, भक्षेकारः.

PASTURE, s. शाहलं, शाहल-तृगावृत-भूमि f., यवस-क्षेत्रं, गोप्रवरः. 2 तृणं, यवसं, घासः, पश्चन्यं, गवादनं, पश्चमोजनं. = v. i. चर् 1 P., तृणं खाद् 1 P or मक्ष् 10. = v. i. चर् ०, तृणं भुज् ०. or खाद् ०, $- \pm 0 E$, s. प्रचारभूमि:, गोपचरः 2 ज्ञास्यं, घासः, य- वसं ; See (s.).

PASTY, s. njegg:.

PAT, a. युक्त, उचितं. -adv. युक्तं, उचितं, सम्यक्. -v. t. इस्तेन स्वज् 6 P or परामृज् 6 P; लघु प-ह 1 P or तक् 10. -s. लघ्याघात:, लघुपहार:.

Patch, v. सं-प्रंथ 9 P, तकाखंडान् निषित् 4 P or सं-धा 3 U; 'p. ed up garment' नानाखंडेंप्रेथितं वक्षं, करेट:, कंथा; 'Wearing p. ed garment' कंथाधिरिन, कर्षटिकः - s. खंड:-डं, ज्ञाकलः-लं, वक्ष-पट-खंड:, प्रथितखंड:; 'p.-work' संप्रंथनं, खंड-कर्म, कंथाकरणं, 2 भूभागः, प्रदेशः, भूमि f., क्षेतं. - ED, a. संप्रथित, खंडमय (या f.), खंडरूप.

Рате, s. मुंडं, मस्तकांग्रं; See Неад.

PATENT, a. स्पष्ट, ज्यक्त, स्क्ट, सुप्रकाश, सञ्यक्त, स्-स्पष्ट, प्रत्यक्षः -s. असामान्याधिकारः, विशिष्टाधिकार-पत्रं -EE, s. असामान्याधिकारिन् m.

Pater-familias, s. कुलपति:, कौटुंबिक:.

PATERNAL, a. पैनक (की f.), पैन (की f.), पिन्य, पितृ in comp., पिनागत. पितृपान; 'p. estate' पैन्तृकी भूमि:; 'p. aunt' पितृष्वता. 2 पिनुस्त्य, पितृत्व-तृत्य-सन्नित. - LY, adv. पितृवत्, पितृतेव, पितृसनिमं.

PATERNITY, s. पितृत्वं, पितृधभे: 2 प्रभवः, प्रसृति f. PATH, s. (P.-way) पिथन् m., मार्गः, पद्धति f., सर्गिणी f., वत्मेन् n., पद्दि-वी f.; See WAY; 'the p. of a planet' कक्षा-क्षः; 'the wrong p.' उत्तथः, कानथः, विमार्गः; 'good p.' मुपथः; 'to seduce from the right p.' उत्तथं नी 1 P. —LESS, a. निडपथ, अगम्य, दुर्गम.

PATHETIC,-AL, a. करुण, इदयद्राविन्-माहिन्, इदि-स्त्रज्ञ, इदयंगम, करुणात्मक. -ALLY, adv. करुणं, ह-दयम्राहितया; 'a speech p. worded' करुणार्थ-यथितं वचः -PATHOS, s. करुणो रसः, कारुण्यरसः, करुणारसः; रागः, रसः, कारुण्यं

PATHOLOGY, s. रोगनिदानशासं.

PATIENT, a. क्षमिन, सहिष्णु, तितिक्षु, सहन-क्षमा-वाल, सहन, क्षमावत, मर्थिन, क्षमायुक्त, क्षम-सह in comp. 2 धीर, वांत, धृतिमत ; 'very p.' बहुसह ; 'p. of labour' क्रेज्ञसह-क्षम ; 'to be p.' सह 1 A, क्षम 1 A; See ENDURE. = 8. आतृत:, रुग्ण:, रोगिन् m. = LX, adv. क्षांत्या, क्षमापूर्व, धीरताया. = PATIENCE, s. क्षमा, तितिका, क्षांति f., सहिष्णुता. 2 धीरता, प्रशांति f., धृति f., धैर्यं, वृत्साह:

Patriarch, s. कुलप्ति:, आदि-मूल-पुरुषः 2 वृद्ध-गृह-जन: -al, a. (s.) in comp.

Patrician, s. कुलीन:, अभिजात:, कुलीनजन:,

शिष्टः. = a. कुलीन, शिष्ट, सदंशाज, अनिजातः PATBIMONU, s. पैतृकारिक्यं-भनं, गीतभनं, पैतृकं, दायः, पित्रागतधनं चाक्राः, तः पितृप्राप्त-आगत, दाय-लब्ध, पैतृक (की f.).

PATRIOI, s. स्वदेशानुरागिन m., स्वदेशहितपरायण:, स्वदेशाभिमानी, स्वदेशभकः: -1C, a. स्वदेशानुरागिन, स्वदेशभिमानी, स्वदेशभिमानिन, स्वदेशभक्त-आसकः -1CALLY, adv. स्वदेशिहतैच्छयाः -1SM, s. स्वदेशिति f-अनुरागः, जन्मभूमिनात्सत्यं, स्वदेशभिमानः: PATRIOI, v. i. (रक्षणार्थं) रात्री परिकम् 1 U, 4 P or परिकम् 1 U, 4 P. -s. रक्षिणः, नागरिकाः (pl.), रक्षकः, रिक्षन् m., रात्रिपरिचरः.

PATRON, s. સંમાવિયનું m., पालक:, उपकारक:, संवर्धक:, आश्रय:, प्रस्कतो, रक्षक:, शारण:, नाथ:, पाषक:, पिंडदः. = Λ 0E, s. संभावना, आश्रय:, साहाय्यं, अनुग्रह:, उपकार:, पालन, पोषणं, रक्षणं, संवर्धनं, अवलंब:, पुरस्कार:. = Λ L, α . रक्षक, वर्धक. = 12E, v. t. सं-पू. .. आश्रयंदा 3 U, प्रति-अनु-पा .. (पालयित), अनुग्रह 9 P, अवलंब् 1 Λ , संवृध् c.; oft. by (s.) with μ 1 P. = LESS, α . निराश्रय, अनाश्र, अश्ररण, निरवलंब, निराश्रार

PATRONYMIC, s. पैतृकतामन् n., गांत्रताम, अथन्य-वाचक:; 'chapter treating of Taddhitap. terminations' तश्चितापत्याधिकारत्रकरणं

PATTEN, S. SIZUITAL.

РАТТЕВ, v. i. पटपटायतं (D.). = s. पटपटाश्वन्दः. РАТТЕВИ, s. आदश्चे:, निदर्शनं, उपमा, प्रतिमा, प्रतिस्-पं-कृति f. 2 आवारः, रूपं, संस्कारः; See Model.

PAUCITY, s. अन्वता, स्तोकता, ex. by 'few' q. v. PAUNCH, s. पिचिड:, टदरं, जटर:-रं, तृंदं, लंबादरं, 'having a p.' लंबोदर, तृंदिन, पिचिडिल; See CORPULENT. - v. t. तिरंबीक 8 U.

Раирен, s. эन(थ:, अकिचन:, दरिद:, मिक्ष:, मिक्षा-র্জাবিন; See Beggar, Poor. — 18м, s. मिक्षावृत्ति f., ীংবার্জাব:, মিধ্বা

Pause, v. i. वि-उप-रम् 1 P, निवृत् 1 Λ ; वि-ध्यम् 4 P, ज्ञाम् 4 P, विच्छित् pass.; 'p. upon र सं-, चित् 10; See Consider. — s. विराम:, विर्- ति f., निवृत्ति f., विच्छेदः, विश्रामः, प्र-उप-ज्ञामः. 2 अंतरं, व्यवधानं, अवकाज्ञः, अंतरालं. 3 अवसानं, यातः (in poetry).

Pave, v. t. प्रस्तरै:-इष्टकाभि:-खच् 10 (खच्यति) or आस्तृ 9 U,-स्तृ 5 U, (भूभि) निवंध् 9 P. —ER, s. क्रिलास्तरणकृत् m. —MENT, s. क्रिलास-मं, निवह्य भूः, शिलास्तरः-फलकं

Pavilion, s. मंडप:-पं, पटमंडम्:-वास:; See Tent. Paw, s. पाद:, सनखः पाद:. 2 हस्त:, कर:, चपेट:. = v. पादेन-खरेण (भूमिं) अभिहन् 2 P or विलिख् 6 P. 2 करेण स्पृज्ञ् or परामृज्ञ् 6 P.

Pawn, v. t. निश्चिष् 6 P, न्यस् 4 U, आ-धा 3 U, न्यासिक् 8 U, आधीक. = स. न्यासः, निश्चेपः, आधिः,

बंधकः, पणः; See Pledge. 2 (At chess) ज्ञा-(सा)रः-रिः; ' p.-broker ' निक्षेपच्यवसायिन् m.

PAY, v. t. दा 3 U, 1 P. 2 सं-पद ८, संपू ८, साथ ८.; (a person) वेतनं-मन्यं-दा; (debt) परि-, ज्ञुष ८, अपाक 8 U, अपवृज् 10, प्रतिकः; 'p. for' निस्तृ 1 P, निकः; 'he paid for the book' त-स्य पुस्तकस्य मृन्यं स दही; 'they paid for their offence with their lives' जीवितःययेन स्वापराध-स्य निक्तः: कृतः; See Cost. — s. वेतनं, भृति कि. मृन्यं, निवेशः; See HIRE; 'p.-day' वेतनदानदिवसः; 'p.-master' वेतनाः पक्षः: — EE, s. परि-, प्रहीतृ m. — EE, s. दाता, शिषकः: — MENT, s. दानं, शोषनं, निराकरणं, निस्तारः, साधनं; 'p. of a debt' कणमुक्ति कि. नोधमं, आन्ण्यं.

Рыл, s. कलाय:, स(सा)तीनक:, सर्तालक:, हरेण:, रेणुक:. Peace, s. संधि:, संधानं; ' to make p.' सं-धा 3 U. 2 ज्ञमः, प्र-उप-ज्ञमः-ज्ञांति f_{ij} , निर्देति f_{ij} , स्वास्थ्यं, स्वस्थता, शांतता, सुखं ; निरुद्रगः, उपश्वाभावः 3 ऐक्यं, सरूपं, भैत्री, अधिशोध:, संवाद:. 4 मौनं, तृष्णीं-भाव: ; ' p. of mind ' स्वास्थ्यं, चित्तप्रसाद:, मन:-ज्ञात: ; 'hold p.' तुष्णीं भू, वाचं यम् 1 P, मौनीभू; 'p.-maker' संघाता; 'p.-offering' ज्ञांतिहामः. -interj. ज्ञांत, तृडणीं भव. -ABLE, a. प्र-, ज्ञांत, ज्ञां-तप्रकृति-स्वमाव, अक्षब्ध, प्रसन्त, निराकुल, अव्यय, अ-न्दिम, स्वस्थ 2 शांति। विष, युद्ध-कलह-विमुख (खी रि.). -ABLENESS, s. ज्ञांतता, स्वास्थ्यं. 2 युद्धवः, कलहविमखता. - FUL, a. प्र-, शांत, निरुपदव, निरुप-धव, निष्कंटक, विमह-संमाप-हीन. 2 (Life &c.) निर्वेत, स्वस्थ, निरुद्रेग, सख in comp.; See PEACE-ABLE. - FULLY, adv. ज्ञातं, निरुद्रेगं, स्वस्थं, ज्ञात-प्रसन्न-चेतसाः 2 युद्धं विना, साम्ना, सामापायेनः Релсоск, в. मयुर:, नीलकंठ:, शिखंडिन т., शिखी, बर्ही, बोर्हणः, शिखावलः, केकी. भुजंगभुक्, कलापी, मे-घनादान्लासीं, पचलाकी ; 'p.'s tail ' शिखंड:, बई:, पिच्छं, कलाप: ; 'p.'s crest' शिखा, चूडा ; 'eye in the tail ' चंद्रक: ; मचक: ; ' p.'s ery ' केका. —Реабомы, в. нис:-сі, нисліп f. - Реа-HEX, s. मयुरी, शिखंडिनी, बहिंगी.

Peak, s. शिखर:-रं, शृंगं, कूट:-टं, सातु m. n., चूडा, ककुद:-रं, पवंताग्रं. 2 (Generally) अग्रं, शिखरं, शिखा, चूडा. =ED, a. शिखरिन्, शृंगिन्, सकूट, ककु-यत. 2 तिक्षाग्र, सूच्यग्र.

Peal, s. হন। বি., বে:, রি-,নার:, সহাহবিন:, নিঘাঁব:, See Noise; 'p. of thunder' ঘনগাঁরে, মঘ-নিঘাঁব:, বনেনি ; 'p. of bells' ঘনাের:, জাগিন -v.i. নর, বন্, জগ্, হন্ 1P; বনন্, মর্ঁ 1P (of thunder).

Pearl, s. मुक्ता, मुक्ताफलं, मीकिकं, श्रुकिजं; 'p.-shell' शुक्ति f., मुक्तास्त्रांदः, शुक्तिका, मुक्तागारं. = ४,

a. मुक्तामय (यी f.), मुक्तापूर्ण. 2 मुक्तीपम, मुक्ताभ. Peasant, s. कृषक:, कृषीवल:, क्षेत्रिक:, प्राम्यः, प्रामीण:, जानपदः; See Farmer. - RY, s. कृषीवला:, कृषकवर्ग:.

Pease, s. pl. See Pea.

Pebble, s. उाल:, त्वत्कण:, च्लंखंड:, शक्तांखंड:. - प्र, त. प्रकृतेपल, उपलमंकीणं, शक्तिरिल, सञ्चर्कर, शक्तिरीय

Peccable, a. पापवज्ञ-अधीन.

Рессаdillo, s. स्वालतं, अन्य-क्षुत्र-दोष:-अपराध:. Рессант, a. पापिन्, अपराधिन, दोषिन, सदीष, पापञ्ची-ल. 2 इट, द्षित, विङ्गत. — Рессанск, s. विङ्गार:, दोष:. Рессант, s. दोषस्वीकार:.

Реск, v. (चंजुपुटेन) अभिहत 2 P, तुद् 6 P, प-ह 1 P, ति-,लिख 6 P, दंश् 1 P, तुंडेन खंड् 10, चंजुपहारं कृ 8 U, चंजुपहारंण जर्जरीकृ. 2 (Grain) चंच्या प्रह 9 P or आ-दा 3 A or लिह् 2 U; 'p. at' सततं प्रह 1 P, निंद् 1 P; See Censure. -s. द्रोण-पादः. -eR, s. पृतुदः.

PECTORAL, a. उर्ह्य. 2 कासच्न (π f.). -s. कास्म, कफ-श्रेडम-प्रं.

Peculate, v. i. छलेन आत्मसान्क 8 U or प्रस् 1 A, or मुख् 9 P or अवह 1 P. -10n, s. छलेन अवहार:, प्रसनं, मीवणं. -0R, s. मीवक:.

PECULIAR, a. विशेष in comp.; विशिष्ट, असाधारण (णी f.), असामान्य, अन्यापक; आत्माय, स्वीय; See PARTICULAR. = s. असाधारणधर्न, स्वीयं धर्न. = ITY, s. विशेषधर्मः - लक्षणं - चिह्नं - गृणः, विशेषः, धर्मः, गृणः. - LY, adv. विशेषतः, विशेषण, सविशेषं

Pecuniary, α. अर्थ-धन-द्रव्य-in comp.; 'p. loss' अर्थहानि: ; 'p. difficulty ' अर्थकृष्कृं. 2 धन-द्रव्य-रूप, अर्थात्मक.

PEDAGOGUE, s. ৰালগ্রিধান:-पাত্তন:. 2 Podant, q. v.

PEDAL, a. पादविषयक, पादसंबंधिन.

PEDANT, 8. पंडितंमन्यः, पंडितमानिन् m., विद्यागर्वितः.
-IG,-IGAL, a. पांडित्यद्श्विन्, समुद्धतः -IGALLX,
adv. विद्याभिमानेनः -BX, 8. विद्यावलेपः, पांडित्यद्पेः,
दंभार्थं पाडित्यद्र्श्वनं.

PEDDLER, s. See PEDLER.

PEDESTAL, s. (स्तंनादे:) पादः, आधारः; स्तंनतलं फलकः

PEDESTRIAN, s. पदातिः, पादचारिन m., प(पा)दगः, पादातः; See FOOT-SOLDIER. = a. पादग, पादचारिन-गामिन, पाद in comp. = 18m, s. पादचारः, पादगमनं. PEDICLE, PEDICEL, s. मंजरि-री f. 2 वृतं, प्रसववंधनं. PEDICULAR, a. युक्तापूर्णं.

 $\mathbf{P}_{\mathbf{EDIGREE}}$, s. वंशावालि-ली f., अन्वयः, वंशः, कुलं. $\mathbf{2}$ वंशाविलयमं, वंशाचितं.

Pedler, s. (भ्रमन्) भांडवाहः, क्षत्रह्रव्यविक्रयी. Peduncle, s. वृतं, प्रसव-पुष्प-बैधनं.

PEEL, s. त्वच् f., वल्कं, चमेन् n., ज्ञालंकं. =v. t. त्वचं भप-नी 1, P or निङ्कृष् 1 P or निङ्1 P, त्वचपित $(D\cdot)$, निस्त्वचीकृ 8 U, त्वस् 1 P. =v. i. निस्त्वचीमृ 1 P. =ING, s. त्वक्षंग, त्विप्तिङक्षं:

PEEP, v. i. जालमार्गण दृश् 1 P or वीक्ष् 1 A, प्रच्छन्न ईक्ष, सुश्मं निरूप् 10; जालांतर्प्रीषतद्रांष्टरत्या (R. vii. 9) 'another, p. ing through a window.' 2 शनै: उद्-गम् 1 P or उद्-इ 2 P or प्र-निर्-मा 2 P, प्रकाश् 1 A, दृश्-लक्ष्-pass., प्राटु:-आवि:-भू 1 P. - s. जालमार्गण वीक्षणं, सूक्ष्मनिरूप्णं-वीक्षणं-दृष्टि: f. 2 पूर्व-प्रथम-दर्शनं अलंबिः-प्रकाश्चनं: 'p.-hole' जाल-मार्थ:-रंग्नं, सुक्ष्मरंधं, जालांतरं.

Рыев, s. वयस्य:, सहाय:, तृत्य:. तृत्य-सम-पदस्थ:. 2 कुलीन:, अभिजात:, शिष्टजन:. -v. i. Appear, q. v. 2 Peep, q. v. - Ев, s. सूदमनिरूपक:. - Ess, s. कुलीना. - Less, a. अतुल, अनुपम, अप्रतिम; See Matchless.

PEEVISII, य. पिशुन, प्रतीप, वक्त, वक्त-वाम-श्रील, दु:-श्रील, कर्कश, रूक्षभाव, दुष्टपकृति. 2 कलह्भिय, कोपन. -LY. adv. प्रतीपं, वक्तभावेन. -NESS, ४. पेशुन्यं, व-कभाव:-श्रीलं, रूक्षर्यभाव:, दुःशीलता, कर्कर्यं.

PEG, s. नागरंत:, भारयष्टि f., विडेगिका; 'p. of a lute' कृषिका; 'iron p.' काल:-लक:. = v. t. ना-गरंत अवलंब c. or बध् 9 P.

PELF, s. अन्यायार्जितं धने.

PELLET, s. See PILL.

Pellicle, s. तनुन्दच् f., सूक्ष्मचमँन् n., पटलं, पुटः-टं. Pell-Mell, adv. संकुलं, संकीणं, क्रमं विना.

Pellucid, a. हव च्छा, निर्-वि-मल, विदाद, प्रसन्त, द्वादः – ITY,-NESS, s. स्वच्छता, निर्मलता, वैदायं, प्रसादः: Pelt, v. t. (लोष्टे:) प्रह 1 P, तडू 10, अभि,-हन् 2 P, आहन् 2 U; 'he was p. ed to death' लोष्ट्यातं हतः. 3 तीवं-बलवत्-वृष् 1 P, भारासारेण वृष्; 'there was a p. ing shower of rain' भारासारेण महती बृष्टिबेभूव (H. 3). – s. चर्मन् n., द्ति f., कृत्ति f. 2 प्रहारः, आधातः.

PELVIS, s. वक्तिरंश:.

 P_{EN} , v. t. लिख 6 P_{γ} पत्रे निविज्ञ c. 2 (त्रजे) नि-अन-रुष् 7 U_{γ} — s. लेखनी, कलमः, अक्षात्तिका, त्लिका, वर्णिका (painter's p.). 2 तजः, अवरोधः; 'cow-p.' गोज्ञाला, गोष्ठं; 'p.-man' लिपिज्ञः, लेखकः, लेखनकुज्ञातः; 'p.-manship' लिपि f_{γ} , लेखनविपा. लेखनचातुर्यं-कौज्ञालं. $= P_{ENT}$, (up) α . नि-अव-रुद्ध; 'p. house' उपगृहं.

Penal, a. दंडाई, दंडनीय, दंडच. 2 दंडविषयक.
-TY, s. दंड:, निग्रह:, ज्ञासनं. 2 साहसं, अर्थ-धन-दंड:.
Penance, s. तपस् n., तपस्या, तपश्चर्या, कृष्क्

यम:, कायक्रेशः; 'imposed p.' प्रायश्चितं; 'practise p.' तप: तप् 4 A or आसर् 1 P, तपस्पति (D.). PENCHANT, s. See INCLINATION.

 P_{ENCIL} , s. तूलिका, तिल f, वितिका, ईषिका; लेखनी. -v. t. लिख् 6 P, वितिकाम लिख् or अंक् 10.

PENDANT, s. कर्णावतंस:, कुंडलं, प्रालंब:, लोलक:.

Pendent, «. वि-,लोल, चल, प्रतंबमान, प्रतंब, आ-लंबन, आ-प्र-लंबित.

Pending, α. अनिर्णात, आनिश्वत, अनिर्णन; 'p. the decision' यावित्रणेयो न कथ्यते.

Pendulous, a. प्र-,लंब, लंबिन, लंबित, लोल.

PENDULUM, s. लोलकः, लालदंडः.

PENETRATE, v. t. प्र-भा-विज्ञ् 6 P., निर्-, भिट् 7 P., व्यध् 4 P., छिट् 7 P., गाह् 1 A. (forest &c.); निखन् 1 P. 2 व्याप् 5 P., मुर्ज् 1 P., (छा-या न मूच्छेति मले।पहतप्तादे दर्पणतले S. 7). 3 अर्थे वृध् 1 P or ज्ञा 9 U., आज्ञायं ग्रह् 9 P. — ION, s. प्रवेज्ञः - ज्ञानं, भेदः - दनं, वेधः - धनं. 2 व्याति त., मूच्छेनं. 3 अर्थवोधः, अर्थ-आज्ञाय-ज्ञानं. 4 (Power of p.) ग्रहणसामर्थ्यं, कृज्ञाप्र-स्व-मिति त.-वृद्धि त. तीवण-स्व-स-वृद्धित्वं-मितिलं, वैदर्ग्धः, ममेजः, मानिकः. — ING, — IVE, य. प्रवेज्ञाक, भेदिन, वेधिन, भेदक. 2 व्यापक, व्यापिन्. 3 स्वम-तीवण-मित-वृद्धि, कृज्ञाप्रमित-वृद्धि, विदर्धः, ममेजः, ममेविदिन्.

PENINSULA, s. द्वीपकल्प:-ल्पं. =R, u. द्वीपकल्पस्ट-प; द्वीपकल्पस्थः

Penis, s. लिंग, उपस्थः, शिक्षः, मेह्ः, महनं, शेकस् n., चर्मदंडः

Penitent, a. अनुत्रायन, अनृतापदग्ध, जात-कृत-अनुताप. =ial, a. अनुतापजानित, अनृत्रायार्थक, पश्चामापरूप. =iary, s. पायश्चिमागारं, कारावास: - Ly, adv.
सानुत्रायं, सपश्चामापं. - Penitence, s. अनृताप:, पश्वामाप:, अनृत्राय:, अनृत्रोक:; See Repentance.
Pennant, Pennon, s. ध्वज:, पताका, किनुवसनं;
See Banner. - Pennate, a. सपक्ष, पक्षप्रकः
Penny, s. मृद्रा. - Penniless, a. अकिचन, निर्धन;
See Poor.

PENSILE, a. See PENDENT.

Pension, s. (भूत-पूर्व-सेवार्थ) शुनि ∫. वेतनं, वार्षिकं. -v. t. (भूत-पूर्व-सेवार्थ) वृत्ति दा 3 U. - ER, s. वृ-त्तिमुज् m., श्रुत्तिभोगीः

Pensive, a. चिंता-ध्यान-पर-परायण, सर्वित. चिंता-कांत, उन्मनस्क, उदासीन; 'in a p. mood' सर्वि-तवृत्या, गंभीरं. -Ly, adv. सर्चितं, ध्यानपूर्वः -NESS, s. ध्यानपरता, विवादः, खेदः

PENTACHORD, s. पंचतंत्रीवायं.

PENTAGON, s. पंचभुज:. -AL, a. पंचकोण, पंचभुजः PENTANGULAR, a. पंचकोण, पंचालः PENULTIMATE, a. sqira; 'p. letter' squi, so

PENUMBRA, s. खंडरङाया.

PENURY, s. दारिशं, निर्धनता, दुर्गति f. - IOUS, a. दीन, निर्धन, निःस्व; See Poon. 2 कृपण, क्षुत्र, कदये; See Miserly.

PEON, s. भृत्य:, पदाति:; See SERVANT.

PEOPLE, अ जन:, लोक:, पजा, (pl. also): जनता, देशवासिन:, पकृतयः (pl.); 'country p.' प्रामीणाः, प्रामीयजनः, जानपदाः; 'common p.' प्राक्कताः,
इतरे-१थग्-जनाः, सामा-य-पाकृत-जनाः-लोकाः. 2वर्गः,
गणः, वर्णः, जनः, लाकः. 3 सेवकजनः-गणः, परिवारः.
-v. t. जनैः पूर् 10 or आकु 6 P, वस् c.

PEPPER, s. मरी(रि)चे, कॉलको, वेबजं, कुडणं, अवर्ण, धर्मपचनं; 'long p. 'विष्पली; See under Long. -v. t. अवकु 6 P.

PEPTIC, a. पाचक, पाचन, दीपन, अग्निद.

PERACUTE, a. अतितीक्षण, अतितीव.

PERADUENTURE, adv. कदापि, कदाचित, दैवात, दै-ववज्ञात्.

Ревамвилате, v. t. पति-इ 2 P, पतिक्रम् 1 U, 4 P, पतिभ्रम् 1, 4 P, पर्यट्र 1 P, पति-स-गम् 1 P; इत-स्ततः चल्-चर् 1 P. — ION, s. पतिक्रमः-मणं, परि-भ्रमणं, पर्यटने

Per annum, adv. प्रतिवर्ष, प्रतिवत्सर.

PERCEIVE, v. t. зуюн 1 A, जा 9 U, वि-н с., बुध् 1 P, प्रह् 9 P, अवगम् 1 P, अव-इ 2 P, अनुभू 1 P, बिद 2 P; See Know. 2 (By the eye) नुज 1 P, ईक्ष 1 A, निरूप् 10, आ,-लक्ष् 10, आलोइ 1 A, 10; See See. - ED, a. ज्ञात, विदित, उपलब्ध, गोचर; 'p. by the senses ' इंद्रियगाचर - ER, s. लक्षक:. - Perceptible, a. वेय, उपलभ्य, पत्यक्ष, दृष्टिगीचर, स्यक्त, परिस्फुट, मुस्पष्ट; oft. by विषय, गोचर, प्राह्म in comp.; 'p. by the eye ' प्रत्यक्ष, चक्षर्गाद्य, दृष्टिगोचर; कर्णविषय, इंद्रियगोचर, &c -Perceptibly, adv. प्रत्यक्षं, प्रत्यक्षतः. -Per-. CEPTION, s. उपलिध f., ग्रहणं, बांधः, अवगमनं, अनमवः, वेदनं, विभावनं, ज्ञानं, व्यक्ति f. 2 (Power of p.) ग्राहकत्वं, ग्रहण-वेदन-ज्ञाक्ति रि., विषयानुभवः, चैतन्यं, चिर्डाक f. - Perceptive,-Percipient, a. ग्रहणक्षम, ग्राहिन, ग्राहक, विषयग्रहणसमर्थ, चेतन-PER CENT, adv. Ex. by उत्तर in comp; ' 5 p. पंचोत्तरं शतं.

Percu, s. বাল্যাহি f., संदोनयद्दि:, यद्दि:, दंदः. =v. i.
भाष्यास् 2 A (with acc.), नि-ली 4 A, निषद् 1 P
(with loc.); सं-दी 1 A (of birds.).

PERCHANCE, adv. See PERHAPS.

Percolate, v. i. कणका:-लवकाः लु-क्षर-गल्- 1 P or स्पंद् 1 A. =v. t. शुध् ०., विदुक्तमेण-लवकाः-सु

c. or गल् c. =10n, s. लवजाः क्षरणं-स्रवणं-गलनं. Percussion, s. समाधातः, संघद्दः, आ-प्रति-धातः. Perdition, s. उच्छेदः. क्षयः, वि-प्र-नाजाः. 2 अधो-गति f., अधःपातः, नरक-निरय पातः, 'p. (ruin) seize thee' (cf. 'Murrain take thee') अकर-णि:-अजीवनि:-अवपाहः-नियाहः-ते भूयातः

PERDUE, a. HESSA, JE.

PEREGRINATE, -ION, See TRAVEL.

PEREMPTORY, α. मुनिश्चित, निर्णात, निया; अविशं-ब्य, अवैकल्पिक(की f.), परिच्छिन्न, अवश्यक. 2 स्पष्ट, परिस्कुट, मुन्यक्त, भिन्नार्थ; 'p. order ' अलंघनीय:-अनिक्रमणीय:-आदेशः; 'the command of elderly persons is (to be considered as) p. ' आज्ञा गुरूणां छविचारणीया (R. xiv. 46). 3 दृढ-स्थिर-मति, सङ्कुद्वादिन्, दृढसंकल्प. —ILY, adv. मुनि-श्चितं, मुन्यक्तं, भिन्नार्थं, मुस्पष्टं, दाढचैन, दृढनिश्चयप्पै. —INESS, ६. स्पष्टता, दृढनिश्चयः, दृढता, अविशंक्यता. PERENNIAL, a. वर्षविधि, वर्षस्थायिन्. 2 नित्य, अक्ष-स्थ, निरंतर, अविरत.

Рекест, а. सिन्ह, संपन्न, निष्पन्न, समाप्त, परिणत. 2 अशेष, समग्र, सकल, सं-परि-पूर्ण, समस्त, अविकल, अखंड, अक्षत, अन्यून, निर्दीष 3 परम, उत्कृष्ट, विशिष्ट, उत्तम; निपुण, कुज्ञाल, अभिज्ञ, पारंगत, विज्ञारद, प्र-षीण, परिपक्क, संपन्न. 4 (In grammar) लिट्ट. =v. t. साध् c., सिध् c. (साधयति), सं-नि:-पद c., परि-सं-पर 10, समाप् c., निवृत c.; ex. by क 8 U with (a.). - ER, s. संपादक:, साधक:. - ION, -NESS, 8. सिद्धि f., संपत्रता, समपता, अखंडता, सं-परि-पूर्णताः निष्पत्ति-समाति f. 2 परि-,पाकः, परिणति f., पक्कावस्था, उत्कृष्टता, उत्कर्षः, विशिष्टता, प्रकर्षः, प-रा को।ट:-काष्ठाः 3 नैपुण्यं, संपन्नता, कौश्चलं, विज्ञान, प्रावीण्यं. 4 गुणः, परम-उत्तम-गुणः, विशेषः, प्र-उत्-कर्ष:. -IVE, «. साधक, संपादक, समापक, सिद्धिकर (री f.). - LY, adv. सर्वथा, सर्वश्च:, साकल्येन, स-मग्रं, संपूर्ण, अज्ञोषतः, निःशेषं.

Perfide, ८. विश्वासघातः-भंगः-भेदः, असत्यसंधता, प्रतिज्ञा-समय-भंगः ; ज्ञानुसेवा, कापटयं, वंधनं-ना.
—IOUS, ८. असत्यसंध, विश्वास-विशंध-धातिन-भेदिन, भग्नपतिज्ञ; वंधक, ज्ञाठ, मिथ्याचार, ज्ञानुमावन, 2 (Of sets) अनायं. —IOUSLY, adv. विश्वासघातेन, ज्ञाठन त. कैतवेन.

Perforate, v. t. आ-, न्यध् 4 P. हिन्द्यति (D.), निर्भित् 7 P, उत्-समृत्कृ 6 P, (मणी वजसमृत्किणे R. I. 4); 'un-p. ed jewel' अनाविद्धं रत्नं (S. 2). — ED, a. विद्धं, सन्छित्, उत्कीणे, सरंत्र, सुषिर.—ION, s. वेध:-धनं, निर्भेदः 2 छित्रं, रंभं, विवरं, सुषिरं.—OR, s. वेधनिका, आविधः, आस्प्तीटनी.

Perforce, adv. बलात्, बलेन, प्रसमं, प्रसद्ध, बलवत्, ् बलास्कारेण- Perform, v, t. कु 8 U, निहेत c., आबर् 1 P, संनि:-पद c., साध् 5 P or c., िव-धा 3 U, अनु-ष्ठा 1P,
निवेद c.; (promise) पूर् 10, तू 1 P, जुध् c., अपृत्रज् 10; (a sacrifice) आत्म 8 U, आह 1 P.
2 (On the stage) नद 10, अभि-नी 1 P, पृत्रज्
7 A, 10; See Act,; 'has not been (seen)
p. ed on the stage' न प्योगतो दृष्टं (Rat. 1),
-ANCE, s. संपादनं, साधनं, करणं, विधानं, निवेतनं,
अनुष्ठानं, आधरणं. 2 कार्यं, कर्मन् n., िकया, कृति f.,
व्यापारः, चेहा, चेहितं, पृत्रचि f., चिरतं. 3 प्रयोगः, अभिनयः, नाटनं. -ER, s. कर्न् m., संपादकः, निवेतेकः,
अनुष्ठाता, निवेहकः. 2 (In dramas) अभिनेतृ m.,
नटः; प्रयोजकः.. 3 वादकः

Perfume, v. t. अधि-,वास् 10, धूप् 1 P, 10, धूवेन वास्, मुरभिकृ 8 U, परिमलयित-आमीर्यित-(D.)
भू c. – s. परिमलः, आमीरः, सुगंधः, सु-,वासः, सौरमं-भं. 2 (Thing scented) गंधः, गंधइत्यं, गांधकः 3 (For the person) गावानुलेपनी; वात्त f.,
अनु-वि-लेपनं, वर्णकं; 'p. artificially made'
कृषिम-वृक-धूपः – ED, a. सुवासित, सवास, सुरभिकृत,
सामार, धूपित, भावितः – EB, s. गांधिकः, गंधोजिन्
विन् कः, गंधविकयो, गंधविणज् कः, गंधोजिनः
– ERY, s. गंधदत्यं, गंधव्यपार:-विकयः – ING, s.
वासनं, भावनं. 2 (With unguents) चर्चा, साविनयं, अनु-वि-लेपनं, स्थासकः, अंगरागः.

Perfunctory, a. अनवहित, निरुत्साह, प्रमन, अनुन्तंद्र; See Negligent. —ILY, adv. अनवधान, निरुत्साह. —INESS, s. अनवधान, अनास्था, निरुत्साहता

PERUAPS, adv. कदाचित्, दैवात, कदापि, नु वा, किं-रिवत, स्पात्, or by pot.

PERIAPT, s. (अ)करंड:.

PERICARDIUM, s. हदयकीश:, हदाशय:.

Pericarp, s. बीजकोश:-गुप्ति f.

Pericranium, s. कपालावरणं.

Perigee, s. नीचतमं-नेदिष्टं-स्थानं

PERIL, s. भयं, शंका, संदेह:, संश्चय: =v. t. संश्चय पत् c. =ous, a. संदिग्ध, सशंक, भयहेनुक; See DANGER, HAZARD.

Perion, s. समयः, कालः, वेला, कालाविधः, अंतरं, अविधः, नियतकालः. 2 कालचकं-पर्यायः-आवतः, वर्ष-चकं, युगे. 3 अंतः, अवसानं, विरामः. 4 पूर्णवाक्यं, वाक्यंचयः; पूर्णविरामः; 'p. of life' वयः, वयोवस्थाः 'last p.' चरमवयः, अंत्यावस्थाः —1C,-1CAL, α. नित्य, अनुकालिकं-नियतकालिक-सामयिक-(की f.). —s. सामयिकपुस्तकं; 'a monthly p.' मासिकपुस्तकं. —1CALLY, udv. काले काले, समयतः, कालानु- रूपं, नियतकाले.

Periosteum, 8. अस्थित्वच् f.

 $P_{ERIPMERY}$, 8. परिवेश:-ष:, परिधि:, परिणाह: 2 निम-मी f_{\cdot} , प्रधि:

РЕВІГНЕЛЬЕ, РЕВІРНЕЛЬІЯ, s. बागुपचयः, वागिवस्तरः, बाग्बाइन्यं-प्रपंचः. -v. t. प्रपंचयति (D.),
बाग्वस्तरंण वर्ण 10 or भ्या-ख्या 2 P. - PeriPhrastic, a. बहुबाक्य, बहुपदः, p. future' लुट.
Perish, v. i. नज् 4 P. प्र-वि-०, क्षि-pass.; प्रमी 4 A,
ध्वंस 1 A, क्षयं-नाज्ञं-लयं ज्ञास 1 P or इ-या 2 P, प्रवि-ली 4 A; मृ 6 A, व्यापद् 4 A; See Die.
- Able, a. वि,-नथर (री f.), विनाज्ञाधमेन, भंगुर,
क्षियन्, वि,-ध्वंसिन्, क्षिय्च्लु, क्षय-नाज्ञा-ज्ञील, लयाधीनः,
'p. in a moment' क्षिणक, क्षणभंगुर.

 $ext{Peristyle}$, ६. स्तंभपंक्ति-श्रेणी f.

PERITONEUM, s. अनवेष्टनं.

PERJURE, ६. र. साक्ष्ये मिथ्या-अनृतं वट् 1 P, मिथ्या ज्ञाप् 1, 4 U, कूटसाक्ष्यं कृ 8 U. – ED, – ER, त., ऽ. कूटज्ञापथकारिन्, मिथ्याज्ञान्नक, कूटसाक्षिन्. – Y, ऽ. कूट-मिथ्या-साक्ष्यं-ज्ञापनं.

РЕВМАНЕНТ, a. नित्य, स्थिर, नित्य-चिर-स्थायिन, धृत, अक्षय, स्थायिन; See LASTING. — LY, adv. नित्यं, स्थिर, भृतं, ज्ञाश्वं, सवैकालं. — РЕВМАНЕНСЕ, -CY, s. स्थिरता, स्थायित्वं, धृतता, नित्यता, अक्षयता, अन्यायः, सनातनत्वं 2 प्रतिष्ठा, स्थिति f., (कुलस्य स्थित्वं K. I. 18), (दज्ञारथस्य कुलं प्रतिष्ठां गतं U. 5). РЕВМЕЛТЕ, v. t. व्याप् 5 P, व्यज्ञ् 5 P, See PERVADE. P कित्तु 6 P, भिट् 7 P, गाह् 1 P0, s. व्याप् P1, प्रवेतः, भेदनं. — P2 P2 P3 व्याप् P4 त्र प्रवेतः, भेदनं. — P3 P4 त्र प्रवेतः, प्रवेतः, भेदनं. — P4 P4 त्र प्रवेतः, प्रवेतः, भेदनं. — P4 P4 त्र प्रवेतः, प्रवेतः, प्रवेतः, भेदनं. — P4 P4 त्र प्रवेतः, प्रवेतः, प्रवेतः, भेदनं. — P4 P4 त्र प्रवेतः, प्रवेत

Permit, v. t. अनु-ज्ञा 9 U, अनुमन् 4 Λ, अनुमन्
1 Λ, आज्ञां दा 3 U; See Λιλοw. - s. अनुज्ञा-अनुमति-पत्रं, अनुज्ञाः - Permissible, α. अनुज्ञेय,
अनुमंतन्य, अनुज्ञाः 2 धर्म्य, न्याय्य, प्राज्ञ, युक्त; See
λωνγυι. - Permission, s. अनुज्ञा, अनुमित f.
-तं, अनुमोदनं; आदेशः, आज्ञाः - Permissive, α.
अनुज्ञापद, अनुमोदकः, अनवश्यकः

Permutation, s. वि-,निमयः, परिवर्तः, परिवृत्ति f., व्यतिहारः. 2 अंकपाशः

Pernicious, a. घातक, अपकारक, वि-,नाशक, हिंल, हिंसक, अपकारिन, दुष्ट, गर्झ; See Injurious.-LY, adv. सापकार, सापायं, सनाशं-

PERORATION, 8. उपसंहार:

Perpendicular, a. लंब, लंबरूप; सरल, कज़, अ-कृटिल. - s. लंब: - LY, adv. लंबरूपण, सरल, ऋजु. Perpetrate, v. t. कृ 8 U, ब्रि-धा 3 U, आचर् 1 P; See Commit.

Perpetual, α . नित्य, सतत, शाधत (ती f.), अविच्छित्र, अविरत, संतब, निरंतर, सनातन (नी f.), अनंत, नित्य-चिर-स्थायिन्. =LY, adv. नित्यं, सदा, नित्यशः, शाधतं, शाधतं, सततं, अविरतं. =Perpetu-

ITY, ϵ . अविच्छेदः, नित्य-चिर-स्थापिता, आनंत्र्यं, नित्यता, अविरामः, नैरेतयं, अक्षयस्थिति f., सनातनत्वं; 'to p. ' जाभतीः समाः. —PERPETUATE, v. ϵ . स्थिरीष्ट्र 8 U, कृ with (a.).

Ревриех, v. t. मृह с., आकुलीकु 8 U, सं-वि-ध्रम् с. (अमयित), मोह-संभ्रमं-उत्पद् с. 2 संकुलीकु, संकीणींकु, क्रिज् 9 P; See EMBARRASS, CONFUSE. — ED, u. आ-व्या-कुल, संभ्रांत, वि-,मृद, कातर, वयम, उद्दिम, अ-धीर; व्याकुलिक्चन, संभ्रांतमनस्, व्यस्त-मृद-विश्वित-चि-स. — ING, α. मोहक, संदिग्ध, भ्रम-मोह-कारिन, मोहक-र (री f.), मोहन, भ्रांतिजनन (नी f.); विषम. — ITY, s. व्या,-मोहः, आ-व्या-कुलस्त-ता, संभ्रम:, व्यम्रता, चिन्निक्षप:, व्यस्तिचन्तं, चिन्नवैकव्यं, संज्ञायः, संदेहः

PERQUISITE, s. अधिकलाभः, पुरस्कारः; See GIFT.
PERSECUTE, v. t. प्र-सं-बाध् 1 A, टप-बु 1 A, पीइ
10, उप-बु 1 P, क्रिज् 9 P, पीडार्थं अनुस 1 P, अभि-,
बुह् 4 P. – ION, s. बाधा, उपद्रवः, उपप्रवः, पीडनं,
अभिद्रोहः. – OR, s. बाधकः, उपद्रवकारिन् m.

Persist, v. i. सामहं पृष्टत् 1 A, अतिनिबंधेन आषर्
1 P, पर्यव-स्था 1 A; See below; 'do not p. in
your wickedness' दुराचरितेषु मा ते निबंधो भूत;
See Persevere. - Ence,-cx s. निबंध:, आपहः, अभिनिवेद्यः, पर्यवस्थानं, दढायहः. - Ent, a.
निबंधपर, सामहः, See Obstinate. - Ently,
adv. सामहं, निबंधेन

Person, s. पुरुष:, नर:, जन:, ज्यक्ति f.; 'this p.' अयं जन: (referring to the speaker); 'a female p.' क्षीजन:, अंगनाजन: 2 श्वरीरं, अंगं, वपुस् n.. रेह:, काय:, तनु f., गात्रं; See Body. 3 रूपं, आकार:, आकृति f., मूर्ति f.; 'an enemy in the p. of Krishna' कुडणरूप: शृद: 4 पात्रं, भू- मिक्ता. 5 पुरुष: (in grammar);, 'in p.' स्वयं, स्वतः, आत्मना, साक्षात, पत्यक्षं. -ABLE, a. सुरूप, सुगात्र (त्री f.), शोभनाकार. -AGE, s. पुरुष:, जन:, नर:, व्यक्ति: 2 भेष्ठ-विशिष्ट-जन:: -AL, a. व्यक्तिगत, पुरुषविशेषानुवन्द, विशिष्टजनोहिष्ट. 2 शारीरिक-वैदिक-

(की f.), शरीर-अंग in comp.; 'p. beauty' अंगसीष्ठवं; 'p. graces ' द्वारी(लावण्यं; 'p. union ' श्वरीरसंबिधः; 'p. attendant' आसत्रपरिचारकः; 'p. attendance ' शरीरचर्या-अभूषा. 3 स्वयंकत. स्व-आत्म-कृत, साक्षात्कृत. 4 आत्मन, स्व, निज in comp.; 'for p. profit ' आत्म-स्व-हिताय; 'p. experience ', स्वानुभव:. 5 पुरुष-व्यक्ति-वाचिन, पुरुष in comp. 6 अस्थावर, जीगम. -ALITY, ह. •यक्तिगताक्षेप:; विशेष-व्यक्ति-निर्देश:, व्यक्त्यहेश:, व्य-निसंस्पर्शः. 2 व्यक्तिः, रथक्तं, स्वत्वं. - ALLY, adv. स्वयं, स्वतः, प्रत्यक्षं-क्षतः, साक्षातः 2 व्यक्तितः, पृथकः -Personate, v. t. &d-de ug 9 P or u 1 P, 10 or आ-स्था 1 U (with gen.), उदा-कटं-क 8 U; oft. ex. by वेश or रूप in comp., or by denom.; 'p. ing Nala ' नलक्ष्यमास्थाय, नल-रूप:, नलवेशधारिन: 'p. s a king ' नपायते, राजा-नति. 2 अभि-नी 1 P, नट 10, रूप 10. - ion, s. रूप-वेश-धारणं-प्रहणं. 2 अभिनवः, नाटनं. = OB, 8. वेशधारिन-भत् m. 2 अभिनेत m. -Personify, v. t. चेतनत्वं-चेतनभावं-आहह c. (रोपयति), (अच-तने) चेतनबद्धपद्ध 1 P, (अचेतनेपि चेतनबद्धपद्धार-दर्शनात् S. B. 99). -ED, a. Ex. by मूर्ति f., मूर्त-श्वरीरिन्-a., इव or साक्षात्. -ICATION, s. चेतनत्वारी-पः, चेतनधर्मारोपः, मनुष्यगुणारोपः, उपचारः; oft. by इब, साक्षातु; 'p. of virtue' साक्षात-मार्तिमानый:: See Embodied.

Perspicacious, α. तीश्य-स्थ्य-दृष्टि, स्थ्यद्श्यान् 2 तीश्य-स्थ्य-बुद्धि-मति, कृशाप्रबृद्धि - NESS, - Perspicacity, ε. स्थ्यदृष्टित्वं, दृष्टिस्थ्यता, दृक्पाटवं 2 स्थ्यमितित्वं

PERSPICUOUS, a. स्पष्ट, विज्ञाद, प्रसन्त, हयक्त, सुप्रका-ज्ञ, सुवोधः = Lv, adv. स्पष्टं, विज्ञादं, भित्रार्थः = NESS, -PERSPICUITY, s. स्पष्टता, प्रसादः, वैज्ञादंः

Рध्देष्ठभाष्टम, v. i. प-, स्विद् 4 P, स्वेदं-धर्म-स्वृ c.
-v. t. रोमद्वारा नि:स c. or स्वृ c., स्विद् c. -ATION,
s. स्वेदनं, धर्म-स्वेद-स्वादः 2 स्वेदः, धर्मः, स्वेद-धर्मजल-विदु:-उदकं; 'excessive p.' प्रस्वदः. -ING,
a. सस्वेद, सधर्म, स्वेद-धर्म-लाविन्, स्वेदित, स्वित्र;
'violently p.' प्रस्वित्र, भ्रास्विदः.

PERSUADE, v. t. अनु-नी 1 P, प्रवृद्ध c., अनुजास 2 P, प्र-वृत् c., नियुज् 10, प्रोत्सह c., आकृष् 1 P; oft. by causal of roots. 2 प्राते-इ c., प्रतीति-विधासं जन् o. (जनयित), संज्ञयं-संदेहं-छिट् 7 P; See Convince. — ED, a. अनुनीत; जातिमध्य-विधास, प्रतीत, ज्ञिषसंज्ञाय, जातपत्यय; 'I feel p.' इति मे प्रतीतिः, इति नृढं मन्ये. — EB, s. प्रवर्तकः, प्रोत्साहकः, नियोजकः. — PERSUASION, s. अनुनयः, अमुन्त्रासनं, उपदेशः, प्रवर्तनं, नियोजनं, प्रवेधः-धनं, भोत्साहनं. 2 संदेह-संज्ञय-च्छेदः, शंकानिवृत्ति f.,

इंढिनिश्वयः, भरवयः, निर्मयः. ८ मतं, मागैः, पथिन् m., संपदायः. — Persuasive, Persuasory, a. सा-नुनय, पवर्तेक, प्रबोधक, अनुनयिन्, इदयप्राहिन्, आक-षिन्. 2 प्रत्ययकारिन्, संज्ञयन्छिन्.

Pert, a. चपल, लघु; See Lively. 2 धृष्ट, मगस्म, अविनीत. -Ly, adv. चापस्यात्, धृष्टतया, अविनयेन. -NESS, s. चापस्यं, धृष्टत्या, अविनयः.

Pertain, v. i. संबंध् pass., संबंधन्-a. भू 1 P; See Belong.

Pertinent, a. पास्ताबिक (की f.), कुक्त, यथायोग्य, उपपन्न, योग्य, प्रस्ताबसद्द्या (बी f.); 'to be p.' उप-पद्द 4 A, युज् pass. —LY, adv. युक्तं, उपपन्नं, यथोचितं, प्रसंगानुरूपं, प्रस्ताबसद्द्यं. —Pertinence,—CY, s. युक्तता, उपपित्त f., योग्यता, प्रसंगसंगति f., याथार्थ्यं, प्रस्तानुसारः.

Pertinacious, a. निर्वधक्तील, आवहिन, स्थिर-रूट-प्रतिक्ष; धीर, रूट. -Lv, adv. सनिर्वधं, सापहं. -NESS, -Pertinacity, s. निर्वधः, आपहः, अ-भिनिवेज्ञः, दाढर्च, धैयं; See Obstinate, -cv.

Perturb, v. t. सं,-क्षुम् c., आकुलीक 8 U, वपहन् 2 P, वि-मृह् c., व्यमीकृ, व्यस् 4 A, संकरीकृ; See Comfuse. = Atton, s. सं-,क्षोभ:, व्यम्रता, वपश्रवः, व्या-,मोहः, आकुलत्वं, वैक्ष्व्यं, उद्देगः. = ED, a. क्षुव्ध, आ-व्या-कुल, विक्षव, व्यम, परिश्व, उद्दिम, पर्योकुल.

PERUSE, v. t. समग्रं पठ् 1 P or अधि-इ 2 A, तिपुणं वच c.; See READ.—AL, s. अध्ययनं, पठनं, पारायणं. PERVADE, v. t. अभि-, ज्याप् 5 P, वि-अञ् 5 A, सर्वेतः आक्रम् 1 U, 4 P or प्रविज्ञ् 6 P, वि-माह् 1 A, मुच्छें 1 P; मूच्छेंत्यमी विकासः ऐश्वर्यमनेषु (S. 5) 'p. (the minds of) those ' &c., '(the freshness of) youth has p. ed her limbs ' यौवनमंगेषु सक्रद्धं (S. 1).—ING,—PERVASIVE, a. ज्यापक, ध्यापिन्; 'p. all things' सर्वेग, सर्वेध्यापिन्; 'p. the whole body' सर्वोगीण.—PERVASION, s. अभिज्यापनं-ज्यापि त., आक्रमणं; मूच्छेनं.

Рекчевье, व. वाम, कृटिल, प्रतीप, विपरीत, वक, प्रतिकूल, वि-प्रति-लोम, वक, वाम-ज्ञांल, कृटिलमित, पिज्ञान; 800 Obstinate. — Lx, adv. वामतया, कौटिल्येन, प्रतीपं, विपरीतं, बामजीलतया. — Ness, s. प्रतीपता, वामता, वैपरीत्यं, कौटिल्यं, दुष्टता, दौरास्यं, दुःज्ञालं.
Pervert, v. t. वि-कु 8 U, परिश्रत् c., साचीक्र, विरूप् 10, विलोमीक्, अन्यथा क्रः, अंज्ञ् c., विपर्यम् 4 U
or c., कल्वयति (D.), कल्विक्रः, दुष्ट् c. (दूषयति),
विपरिणामन, विपर्योसकारिन्. — Perversion,
s. विकारः, विकृति f., विक्रिया, विलोमनं, प्रतीपता, विपरिणामः, विपर्योसः, विपर्ययः, दूषणं, अंज्ञनं, साचीकरणं, कालुष्यं.

Pervious, a. ब्याप्य, भेदा, भेदार

PESTER, v. t. 3 1 A, 4 1 4 10, 34 1 A; See HARASS.

PEST, PESTILENCE, 8. मारि-री f., म(मा) रकः; (fig.) आधि:, कंटकः, उत्पातः, शत्यं, वामाः कृलस्याध्यः (S. 4) 'are a p. to the family '; 'p. of the people 'लांककंटकः. – PESTIFEROUS, PESTILENTIAL, α . मरकावह, मारात्मक, घातुक, विनाशक, दूषक, बाधक, अपकारक, अपकारिन्, अनि-ष्टकर (री f.)

PESTLE, s. मुस(ज्ञा)ल:-लं, अयोग्रं.

PET, s. भेम-नीति-पात्र, त्रेमास्पदं; जीडामृगः. 2ईवन्को-पः, कोपावेशः = a. त्रिय, प्रमास्पदीभूत, वसभ; See FAYOURITE. = v. t. लल् 10; See FONDLE.

Petroleum, s. शिलातेलं-रसः

PETTICOAT, s. श्वाटी, जाटक:, चंडातकं, अधीरकं (girl's); 'under p. government' सीजित:, स्री-वज्ञ:; 'p. government' सीजातनं

PETTIFOGGER, s. क्षत्-अधम-वृत्तिः

PETTISH, a. कर्कशं, वक्रशील-भाव, परुषस्वभाव, पत्तीप, See PEEVISH. = LY, adv. कर्कशं, परुषं. = NESS, s. कार्कश्यं, स्वभावपारुष्यं.

PETTY, a. लघु, अुद्र, अल्प; See SMALL; oft. by डप or कल्प in comp.; 'a p. king ' टपराजा, नृपकल्प: PETULANT, a. कर्क श, प्रतीप, दु:शील, बाम; See PEEVISH. 2 अधिनीत, प्रगल्भ, भृष्ट. - LY, adv. प्रतीप, भृष्टत्. - PETULANCE, s. प्रतीपता, दु:शील, भृष्टता. PEWTER, s. कांस्यं, पीतलोई. - EB, s. कांस्यकार: PHALANX, s. व्यष्ट:; पंक्ति f.

PHANTASM, s. आ-,भास:, छाया, माया, मनोरथसृष्टि f. PHANTASMAGORIA, s. मायाजालं

PHANTASY, s. See FANCY.

Рнантом, з. भूतः, वेतालः, विज्ञाचः, रात्रिचरः 2 आ-, भातः, मनेष्ठथद्यष्टि f., मावा, कल्पना

PHARISEE, PHARISAIC, s., a. Šee Hypocrite. PHARMACOPALA, s. औषभात्व शास्त्र, भेषजसंस्कारप्रथः. PHARMACY, s. औषभीक्षया-संस्कार:-विधा-

PHAROS, s. दीपस्थानं-गृहं.

PHASE, PHASES, s. दर्भन, रस्तु n.; 'p. s of the

moon ' चंत्रस्य क्षयवृद्धी. 2 (Point of view) इडि f.; See View.

PHEASANT, 8. वीजन:, जीवंजीव:.

Рнемомемом, в. दृश्विषयः, गोषरवस्तु क., दर्शनं, आलोकः. 2 बत्यातः, अङ्गतं.

Римь, в. लघुक्पी, काचक्पी-पात्रं.

PHILANTHBOPY, s. लोकहितेच्छा, लोक-जन-मीति f., सर्वभूतद्या, विश्वमीतिः, विश्वसीहदः = IC,-ICAL, a. लो-कहितेथिन, जनहितकाम; जगान्ममं, विश्वमित्रं, विश्वसुद्दः = IST, s. जनहितेथी, विश्वसुद्दः

PHILIPPIC, s. भत्सेनवावयं, निदात्मकः प्रबंधः

Philology, 8. भाषाविज्ञानं-तत्त्वं, शब्दब्युत्पत्तिशासं-विया. = ER,-IST, 8. शाब्दिकः, भाषातत्त्वज्ञः. = ICAL, «. शाब्दिक (की f.), शब्दशास्त्रीयः

PHILOMATH, s. विद्याप्त्रयः-भक्तः, ज्ञानसेविन् m. = Y, s. विद्यासेवनं

PHILOSOPHY, s. दर्शनं; 'six systems of p.' बड्दर्शनं. 2 तत्वज्ञानं, विज्ञानं, तत्त्वविधा-शास्त्रं, तत्त्वं, ज्ञानं,
विधा, शास्त्रं in comp.; 'moral p.' नीतिज्ञासं;
'logical p.' तर्कशासं-विधा, &c. = EB, s. दर्शनज्ञः, तत्त्वविद् m., तत्त्वज्ञः-ज्ञानी, तात्त्विकः, ज्ञानी,
पंडितः, प्राज्ञः, ज्ञाननिष्ठः; 'p.'s stone' विद्यामणिः.
स्पर्शमणिः. = IC,-ICAL, a. तत्त्व-दर्शनं in comp.,
दर्शमणिः. = IC,-ICAL, व. तत्त्व-दर्शमणिः. चर्यामणिः.

PHIZ, s. See FACE.

Рилевотому, в. शिरावेधः-मोक्षः-छेदः, रक्तमोक्षणं-

PHLEOM, s. कफ:, लेडम न m., सिंघाणकं. 2 मांचं, जाडचं; 'a medicine removing p.' (phlegmagogue) लेडमच्ने, कफनाज्ञनं. -ATIC, a. किप्त, लेडमल-ण, बहुकफ. 2 कफकर (री f.), लेडमजनन (नी f.). 3 लेडमज. 4 जड, मंद, जीत; See Indifferent.

PHONETIC, a. स्वरसंवादित्, ध्वनि-स्वर- in comp.
—PHONETICS, PHONICS, s. स्वर-ध्वनि-विद्या-ज्ञाकः
PHOTOGRAPH, s. आलोकलेख्यः = EB, s. आलोकलेख्यः
स्वतारः

PHRASE, s. वाक्यं, उक्ति f., वचनं. =v. t. अभि-धा
3 U, उद्दिश् 6 P; See CALL. =PHRASEOLOGY,
s. वाक्यवध:-रचना, भाषासरणि f., वाक्पकारः, वाग्रीति
f.-व्यापार:-व्यवहारः ; 'dramatic p.' नाटचोक्तिः,
नाटचपरिभाषाः

Phrenetic, a. उत्पत्त; See Frantic. = Phrenitis, s. सात्रिपातञ्चर:, उत्पाद:; See Frenzy.

PHRENOLOGY, 8. मस्तिष्कविद्याः

Ритивко, Ритивка, з. भाषावरीभः, भासकृष्णं ;

क्षयः, क्षयरागः, शांषः, यक्ष्मन् m., राजयक्ष्माः - Phthisical, a. क्षिन्, क्षयरागिन्.

PHYLAOTERY, s. (क्षाक्रंड:.

Picaroon, s. समुद्रीयदस्य:.

PHYSIC, s. चिकित्सा, उपचार:, वैयक्षिया, औषधोपचार:.

2 औषधं, भेषजं, अगदः. - v. t. कित् dosid. (चिकित्सित-ते), उपचर् 1 P, भेषजं दा 3 U. - IAN, s. वैयः, भिषज् m., चिकित्सकः, अगदंकारः, रागहारी-हृत. - PHYSICAL, a. साकार, स्थूल, जड ; See MATERIAL. 2 अंग, विग्रह, ज्ञरीर in comp.; 'p. strength' ज्ञरीरवलं; 'p. substance' स्थूलद्रथंवस्तु. 3 Medicinal, q. v. ; 'p. science (physics)' पदार्थविज्ञानं, न्जालं. - Ly. adv. प्रकृत्या, स्वभावतः, जातितः, जन्मतः; See NATURALLY. PHYSIOGNOMY, s. आकृति f., वदनाकृतिः, मुखं, वदनं. 2 वदनलक्षणनिरूपणं. - IST, s. मुखसामृद्दिकः. PIACULAR, a. अध-पाप-नाजित.

Pick, v. t. चि 5 U, प्रह् 9 P, समाह 1 P, आ-दा 3 A, दद्-धृ 1 P, 10, लू 9 U, छिद् 7 P, (flower &c.). 2 सुध् c., मृज् 2 P or c., परिष्क 8 U. 3 (Up) वृ 5 U, द्वद्वा 1 P, उद्घह् ; पृथक् कु; 'p. a bone 'आस्थमांसं चव् 1 P, 10; 'p. out' उत्पर्व 10, निष्कृष् 1 P; 'p. a quarrel' कलहं दत्-स्था c. (उत्थापपति); 'p. holes' (in another's coat) परस्य छिद्राणि द्व्य 1 P, रंग्नाणि-छिद्राणि-अन्विष् 4 P; 'p. the pocket' मंथि छित्वा अपह्. -s. Pick-axe, q. v. 2 दह्वर:, वरणं. 3 विशिष्टभागः; उत्कृष्टभागः; 'ear -p.' कंड्यनकं; 'tooth-p.' दंतोकेखनी; 'p.-axe' टंकः, पाषाणभेदनी, पाषाणदार-णः; 'p.-pocket' मंथि च्छेदकः-चौरः. =ING, s. उ-

Ріскет, ८. सेनारक्षः, रक्षकदलं. 2 ज्ञांकुः, स्थाणुः. Ріске, ८. संधितं, संधानं, संधितदृत्र्यं. 2 लवणं. = v. t. सं-धा 3 U, सपस्कु 8 U.

Pionic, s. विहरणं, वनभोजनं.

द्धरणं, उदग्रहणं.

PICTORIAL, a. सचित्र, चित्रोपेत, चित्रलिखित.

PICTURE, s. चित्रं, आलेख्यं, प्रतिमा, प्रतिकृति f., प्रति-कृपं, प्रतिच्छाया; 'as if drawn in a p.' आलिखित इव ; 'p.-board' चित्रफलकः; 'p.-frame' चित्रधारः, चित्रावरणं; 'p.-gallery' चित्रवली, चित्रशाला; 'p.-maker' चित्रक (का)रः -v. t. मनसि कृ 8 U, आलोच् 10, मनसा कृष् c. or विच् c. or वि-भू c. 2 चित्र 10, आलिख् 6 P, वर्ण् 10. -ED, a. चित्रगत, आलेख्यगत, चित्राधित, आलिखितः 2 मनसा, किन्पतः - PICTURESQUE, a. चित्रीपम, वि-, चित्र, ज्ञावलः

PIEBALD, a. See VARIEGATED.

PIECE, व. खंड:-डं, विभाग:; अंश:, लव:, शक्तः-लं, वि,-दुलं, भित्रं. 2 रचना, भ-,वंध:; 'to break in p. s' सकलीक 8 U, खंडसः क, खंड 10; 'to fall to p. s' वि-,दल् 1 P; 'p. of poetry 'काव्ययनंधः,किवता; 'p. of work 'कार्यः; 'p. of money 'मुद्रा; 'p. of water' जलाधारः, कालक्षयः; 'in p. s' खंडसः, लवसः; 'p. at chess' सा(सा)रि:-रः; 'a p. to each' एकैकं, प्रत्येकं, १थक् १थक्ः; 'what a p. of work is man' अहे। निर्माणविशेषः नरजीवः; 'of a p. 'एकरूप-प्रकार; 'of a p. with 'सद्रा (श्री ति.), अनुरूप; See Like. – v. ति. संयुज् 7 U, 10, संधा-समाधा- 3 U. – LESS, अ. अखंड. – PIECEMEAL, adv. खंडसः, लवसः, भागसः, खंड खंडे. १थक् १थक्. – a. भागिन, खंड in comp.

PIED, a. See VARIEGATED.

PIER, s. सेतृबंध:. 2 स्तंभ:, वप:-पं.

PIERCE, v. t. व्यक् 4 P, निर्-भिट् 7 P, प्र-मंज् 7 P, छिट् 7 P; See PERFORATE. 2 आ-जप-हन् 2 U; शीतवातीपहत्तः 'p. ed by cold winds'. — ED, a. विद्ध, निभिन्न, छिदित; 'p. ed through the heart' भिन्नहृदय; 'having the ears p.' विद्ध-छिदित-कर्ण. — ER, s. वेधकः, भेदकः. 2 वेधनिका, वेधनीः — ING, a. वेधकः, वेधन्, भेदिन्, भिट्-छिट्-in comp.; 'p. the vital parts of the heart' ह-दयममैभिट्-छिट्; (sound) परुष, कर्कशः. — s. वेधः-धनं, निभैदः, छेदः-दनं.

PIETY, s. See under Pious.

Pig, s. शूकरशाव:-वक:, शूकर:; See Hog. 2 कुशी, लोहपिंड:; 'p.-iron' असंस्कृतं अय:; 'p.-headed' स्थूल, स्थूलधी. -0184, a. शूकरोपम. -Piggery, s. शुकरालय:

Pigeon, s. कपोत:, पारावत:, कलरव:; 'wood p.' हारि(री)त:; 'p.-hearted' भीहहृदय, कातर; 'p.-whole' कपोत्तविलं; 'p.-house,-cot' कपोत-पालिका, विटंक:

PIGMENT, s. वर्णक:, वर्ण:, रंग:.

Pigmy, s. वामनः, प्हस्यः, खर्वः. चतः वामन, प्हस्यः, खर्वः, चत्रतन्, अल्पमूर्तः.

Pike, s. प्रास:, कुंस:, जूल:-लं ; See Lance; ' p.-man ' प्रासिक:, कोंतिक:, ज्ञानीक:, जूली.

PILES, s. अर्ज्ञस् n_i , दुनोंमकं, अर्ज्ञोरोगः, गुदकीलकः, गुदांकरः; 'affected by p. ' अर्ज्ञस.

PILFER, v. t. मृत्र 9 P, जुर् 10, अपह 1 P. = ER, s. चीर:, मोवक: ; See ROB,-BER.

PILGRIM, s. यात्रिकः, तीर्थसेविन् m. -AGE, s. ती-थैयात्रा, यात्रा, यात्राप्तसंगः, तीर्थाटनं-सेवा ; ' OR & P. to Garuda ' गरूडस्य यात्राप्रसंगेन ; ' place of p. ' तीर्थ:-र्थ, पुण्यस्थानं

PILL, 8. बटिका, गुटिका, गुलिका.

PILLAGE, v. t. वि-,लुंद्-ह् 1 P, 10, अपह 1 P. -s. (वलुंटनं, लोजं, लोजं, अपहारः: -ER, s. लुँटकः, अ-पहारकः:

l'ILLAR, s. स्तंभ:, स्थाण:, स्थूणा, अवहंभ:; यूपः (sacrificial); 'p. of state' राज्यस्य आधारस्तंभ:; 'p. s of justice' व्यायाधाराः, धमोवहंभा:.
l'ILLOW, s. उपधानं, टपवहं:, बालिशं; 'p.-case'
उपधानकोश्च:-आवेटनं; 'I slept, making my left
arm serve as a p. 'वाममुजमुपधाय अश्विषि (D.
K. II. 5). = v. t. उप-धा 3 U. उपधानीकृ 8 U.
l'ILLOUS, a. लोमश, प्रचुरलोमन. = l'ILLOSITY, s. लोमश्चरं, लोमपाचुर्यं.

Pilot, s. कर्णभार:-माह:, कार्णक:, कार्णन m., नाविक:, नौवाह:. 2 Guide, q. v. - v. t. मार्ग दृश् c., प्रणी 1 P, बहु c. - AGE, s. कर्णिकवेतनं

PIMP, s. विष्ट:, संचारक:; See PANDER.

Pimple, s. विदिक्ता, स्कीटः, क्षुद्र-तनु-त्रणः, रक्तस्कीटः-गंडः, रक्तवटीः = ED,-Y, त. सस्कीटः, त्रणिन् , ददुण, विदिकावतः

Pin, s. स्चि f., कील:-लक:-कं, शलाका, शंकु:, शल्यं. 2 (Of a carriage) आण:-णी, अक्षामकील:; 'p.-maker' सूचिकार: =v. t. सूच्या बंध् 9 l', कील् 10. l'incers, s. संदंश:-शक:, कंकमुखं.

PINCH, v. t. पीड़ 10, बाधू 1 A, क्रिज 9 P, संकुष् 1 P (the body), आर्तीक 8 U; 'p. ed with cold ' जीताते, हिमपीडित; 'p. ing poverty 'दु:- सहं दारिज 2 अंगुल्यभेण पीइ. 3 मृष्टिना संग्र् 9 P, संग्र् ; 'none but the wearer knows where the shoe p. es' न हि वंध्या विजानाति गुर्वी पसववंदनां. - s. अंगुलिपीडनं ; संग्राहः, प्रहणं ; 'p. of snuff' नस्यकुर्ष: 2 संकटावस्था, दुगैति f., कहं, कुट्हुं ; 'p.-fist' बद्ध-दुड-मुष्टः, अमुक्तहस्तः

Pine, s. देवदाह:-क, पीतहुः, सरलः, पूतिकाष्टं, See Fir also. =v. i. (Away) अवसद् 1 P, परि-, स्त्रै-न्ते 1 P, क्षि-pass., खिद्- प्रली 4 A. 2 (For) उत्तम् 4 P, उत्कंद् 1 A, उत्सुकायते (D.); oft. by उत्क, उत्सुक, उत्कंद in comp.; 'a heart p. ing away in absence 'विरहोन्कंटं हृदयं; 'p. ed for his home ' गृह गृतुमुदताम्यत्; अदिसुतासमागमास्कः (K. vr. 95) 'p. ing to be united with Parvati'; अतःपुरविरहपर्युत्वुकस्य राजवः (S. 3) 'who is p. ing by separation '&c. —ING, s. म्डानि त, अवसादः, उत्कंटा. —a. म्डान, क्षीण, विष्णण, उत्क, उत्सुक, सील्कंट.

Pinion, s. पक्ष:, पर्ण. 2 बाहुपाज्ञ:-बंध: =v. t. प-भी बंध 9 P, बाहू बंध. PINK, s. বাতত্ত্বৰ্ণ:, বাতত: 2 প্ৰশ্ন, বিজে, ব্ৰা কাষা. -a. বাতত, বাতত্ত্বৰ্ণ; 'p.-eyed ' গজ-কুম-ন্ব- -v. t. ভ্ৰমু 4 P; See Perforate.

PINNACE, s. क्षुद्र-लघु-नौका.

PINNACLE. s. अह:, प्रासादार्थ-स्ंगं, प्रोच्छ्तं हम्पं. 2 शिखरं, संगं, अमं.

PIONEER, s. आटविक:, काष्ट-तरु-छिद m. 2 मार्गद-र्ज्ञकः, अपेतरः, अप्रयायाः, See FORERUNNER. -v. t. सै-यमार्ग ज्ञाध c.

Pious, a. धार्भक (की f.), पुण्य-धर्म-चील, धर्मान्य-त्र, पुण्य, पुण्यात्मन, भाक्तमत्र, शुचिवत, भक्ति-धर्म-विष्ट-प्रायण, धर्माचार; 'led a p. life 'धर्माचरणेन आ-युरपक्षयत्; 'p. action 'धर्म्यकिया; 'for p. purpose 'धर्माय. 2 धर्म-भक्ति-मूलक. —LY, adv. भ-कथा, धार्मिकतत्. —NESS,-PIETY, इ. धर्मनिष्ठा-पर-ता-आसक्ति f., धर्मात्मता, पुण्यतीकं, ईश्वर-धर्म-भक्ति f., ईश्वरनिष्ठा-सेवा, पुण्यता, भक्तिः; 'distinguished for p. 'धर्मप्रधान. 2 पित्सेवा, पुष्पर्थाः

PIP, s. बीजं. 2 बिंदु:, अंक:.

PIPE, s. वंश:, वंण:, सुधिरं. 2 नाल:, नाडि-डी-लि-ली f., प्रणाल:-ली; 'water-p.' सार्णि f., प्रणालिका: -v. i. वंणुं वद् c. or ध्या 1 P. - ER, s. विश्वित:, वेणुध्या:. PIQUANT, a. दम, तिग्म, कदु, तीक्षण, प्र-,खर. 2 मिष्ट, स्वाह, सरस

Pique, s. कलि:, कलह:; ईषस्कीप:. -v. t. ईषत्कुप् c. or रुष् c. 2 डिल ज् c., उत्यद् c., भित्सह् c., प्र-दृत् e. 3 (Oneself) अभि-मन् 4 Λ ; विकत्य् 1 Λ ; 'he p. s himself upon his learning' पंडितंमन्योऽसी. PIRATE, s. समुद्रद्युः. 2 साहसिकनीका. 3 शब्दचीरः. -v. t. अपह 1 P, लूंद- τ 1 P, 10. - PIRACY, s. समुद्रीयचीर्य-लुंठनं. - PIRATICAL, a. साहसिन, साहसिक (की f.).

Pisces, s. मीन:, मीनराशि:.

Piscivorous, a. मन्स्याज्ञन, मन्स्यादः

PISMIRE, s. See ANT.

Piss, s. मूत्रं, मेह:. - v. t. मूत्रं टत्स्ड ६., मिह् 1 P, मूत्र् 10.

Pistil, s. गर्भकेसर:-रं.

Pir, s. गर्त:-तो, विवरं, बिलं, भवटः; 'p.-coal' भा-करांगारः; 'p.-fall' गूढ-छन-कूपः-गर्तः, अंधकूपः. = v. t. सूक्ष्मगर्ते: अंक् 10 or (चिद्वयति (D.). 2 योदं प्रोत्सह c., प्रतियुध् c.

РІТСН, v. t. रच् 10, प्रतिवि-धा 3 U; हह c. (रोपय-ति), हथा c. (स्थापयित), निविज्ञ c. 2 क्षिप 6 P, प्र-, अस् 4 P, नि-,पत् c. 3 अराहेन अंज् 7 P. -v. i. आ-अव-पृ 1 P, अवह 1 P, अव-तृ 1 P, अध्यास 2 A. 2 निविज्ञ 6 A, तिविरं अध्यास 3 अधोमुखेन पत्, अवाक् गम् 1 P. 4 (Upon) ह 5 U; See Choose. -s. तिंदुः, राहः, अराहः, वश्रूप्पः, सर्जु-

रसः, सर्वरसः, बहुरूयः 2 कोटि तः, काष्टा, अयं; शिक्ष-रं; 'highest p. ' परा काष्टा-कोटिः अपरिमाणं, पर्य-तः; See Degree. 4 बत्संगः, कटकः-कं. 5 स्वरः ; 'mineral p. 'शिलाजतु n. - Y, a. तिहालतः 2 सू-चिनेष, अधि, अतिहृहणः

Ригонев, в. कुंभ:, घट:, घटी, कलस:-ज्ञ:, पुरमीव:; See JAR.

РІТН, 8. मञ्जा, गर्भ:, सार:. 2 सार:, सारांज्ञ:, सन्तं, तन्तं. 3 निर्यास:, रस:. 4 सन्तं, वीर्यं, वलं, उत्साह:.
—1.188, a. असार, निःसार, फल्गु, निःसन्त, विरस.
—1.288, a. ससार, सन्त्वपूर्णं, सरस, ससन्त, सारवत्, सार-गर्भं. 2 सप्रभाव, तजहिवन्, वीर्यवत्, ससन्तः.

PITTANCE, s. स्तोकांशः, अत्यल्पभागः; जल्पमूल्यं-वे-तनं, प्रासाच्छादनमात्रं.

Pirv, s. दया, अनुकंपा, करणा, घृणा, कृपा, अनुक्रीशु:; ' in p. to my passion' (रागजनितं) दु:खं मे निरंब-क्य (Mr. 5); ' what a p. it is ' अहो न कष्टमेतत. =v. t. 'take p. on ' दम 1 A (with gen.); अ-नक्षेप्र 1 A, दयां कु 8 U (with loc.); प्रसद् 1 P. -Piteous, Pitiable, a. अनुकंष, करणा-अनुकं-पा-योग्य, दयाबिषय:-भाजनं-पात्रं, करुण, दीन्; 'in p. accents 'कडणस्वनै:. 2 वराक (की f.), तपस्विन (of persons). -LY, adv. कहणं, दीनं. -NESS, s. अनुकंप्यता, कारुण्यं; दैन्यं. - PITIFUL, PITY-ING, a. करणाई, करणामय (यी f.), करणा-दया-जील, सदय, सानुकाप, दयालु, कृपालु; See Kind; 'a p. person ' दयानिधि:-सागरः, दीनवंधः-वत्सलः. 2 क-हण, दीन ज्ञोच्य. 3 Contemptible, q. v. -LY, adv. सदय, सानुकंपं, सकरुणं. - NESS, s. दयालुता, कारण्यं, दयाईता. - PITILESS, a. निर्देय, निरनकोश. निर्फुण, निष्क्रप, कृर, निष्टर, कठोर, अकरुण. - LY, adv. निर्देशं, क्रार, निप्तरं.

Pivor, s. विवर्तनकील:.

PLACABD, s. घीषणापत्रं. = v. t. घोषणापत्रेण प्रकाश् c. PLACATE, v. t. Appease, q. v. = PLACABLE, a. समाज्ञालः, सांत्वनीय, आराध्य, प्रसाय

PLACE, ८. स्थानं, स्थलं, प्र-देश:, स्थलं, भू-भूमि f., धिष्ण्यं. 2 परं, आस्परं, विषयः. 3 परं, पद्दि-वी f., अधिकारः, नियोगः, अधिकारपरं; See Office. 4 अवकाशः, अवसरः, पसरः; 'p. of honour' समानपरं, गीरवपरं; 'in one p.' एकशः 'in many p. s' बहुनः 'p. of residence' निवासस्थानं; वसाति f.; 'p. for dancing' नृत्यशाला-स्थानं; 'out of p.' अस्थाने, अनुधिनं; 'in the p. of a father' (यत्स्थाने-भूमी; 'p. for fear' भयस्थाने-कारणे-हेतुः; 'in one p.— in another p.' कथित्-कथित, स्वान्तः, पकश-अन्यनः, 'in the first p.' प्रथमं, प्रथमतः, प्रथमं तावतः; 'in the next p.' अपरंन, पुननः, पुननः, 'to give p.' स्थानं स्थन् 1 P, अप-वृत्य 1 P, अप-

त 1 P; 'to take p.' See HAPPEN, OCCUB. =v. t. स्था c. (स्थापयित), भा 3 U, नि-आ-°, वि-, यस 4 U, निक्षिप् 6 P, भा-नि-विज्ञ c., आह्ह c. (रोपयित), भू 10; oft. by =8 U, =6 U, says =6., (ज्यापारयामास कर्र किरीटे R. vi. 19); 'p. over' अधिक, अधि-हा 1 P; 'p. in an office' प्रे नियुज् =7 A, =10 or आह्ह =6.

PLACID, s. ज्ञांत, प्र-टप-°, प्रसन्न, निराकुल, अनुद्विम, जितक्रोध, असंध्रम, ज्ञांतात्यन, प्रसन्नचित्त. =LY, adv. प्रसन्न, ज्ञांत्या, ज्ञांतचेतसा, निराकुल. =ITY, =NESS, s. ज्ञम:, ज्ञांति f., प्रसाद:, अक्रोध:, असंध्रम:, अक्षोध:. PLAGIARISM, s. ज्ञान्द्रचौर्य, वागपहार: =PLAGIARIST, s. ज्ञान्द्र-पंथ-चौर:.

PLAGUE, s. मारी, महामारी, म(मा)रक:. 2 उन्या-तः, अरिष्टं, अनर्थः, ज्ञन्यं, उपद्रवः, कंटकः, उपप्रवः; See PEST. -v. t. मार्था प्रम 1 A or आक्रम 1 U, 4 P. 2 बाधू 1 A, पीड़ 10, तप e., र 5 P; See HARASS. - ING, a. बाधक, पीडक, के बाद, पीडापद. $\mathbf{P}_{\mathbf{LAIN}}$, s. समभूमि f.-देश:-स्थलं:ली, समभूभागः; See LEVEL. - a. सम, सपाट. 2 विनीत, निरलंकार, अभू-षित, निर्भूषण. 3 स्पष्ट, व्यक्त, विश्वद, परि-,स्फुट, सु-बोध, स्पष्टार्थ, भिन्नार्थ, प्रकादा, प्रत्यक्ष, प्रकट. 4 केवल, मात्र in comp. 5 (Style) अनलंकृत, शुद्ध, अनलं-कार, अध्यंजन. 6 (Food) उपस्करहीन-शून्य, असं-स्कृतः 7 अमायः, दक्षिणः, निष्कपटः, निर्माजः, सरसः, कः पट-माया-शीन, निर्व्येत्तीक, अकृतिम, ऋज्: See FRANK. 8 सामान्य, साधारण (णी f.); मध्यमरूप, मातिसंदर (ff.); 'a p. woman', 'one p. in person' सामान्यलावण्योपपत्रा, नातिसुभगा, अनतिसुंदरी; 'p. dealing ' न्यायाचार, शृद्ध-सरल-मति, निर्धेलीक, दक्षि-ण, भमाय, ऋजुः (ह.) सार्ल्यं, निष्कापटचा = v. t. स-मीक 8 U. -LY, adv. स्पष्टं, डवक्तं, स्फटं, स्पष्टार्थं, सुबार्ध, प्रकाशं, प्रकटं, प्रत्यक्षं. 2 निर्धाणं, निर्ध्वतिकं, अवक्रं, सारल्येन, अमायया, निष्कपटं. 3 विनीतं. अन-लंकार; 'p. dressed ' विनीतवेष. - NESS, s. समता. विनीतत्वं, भूषणाभावः, व्यक्तता, स्पष्टता, वैश्वासं, सबी-धता, प्राकारयं, अव्याजः, निर्धाजता, अकापटचं, सार-ल्यं, अमाया, आर्जवं, &c.

PLAINT, s. प्रतिज्ञा, अभियोगः, भाषायादः; भाषा, पूर्व-पक्षः, पक्षः: 2 विलापः, विलपमे, परिदेवनं-ना, ज्ञाकः: - PLAINTIFF, s. अधिन् m., वादी, अभियोगी, का-यांथी, अभियोनम् m., स्चकः: — PLAINTIVE, a. परिदेविन्, विलापिनः 2 ज्ञोकावहः, ज्ञोकार्थकः, ज्ञोक-दुःख-गर्भः, कहण, दीन, सकहण ; 'in p. words' परिदेविताक्षरः: - 14, adv. कहणं, दीनं.

PLAIT, 8. मंगि-गी f., मंगः, कर्मि f., पुटः, चूनः. 2 वेणि-णी f., कवरी, धम्मितः. -ए. t. ग्रंथ् 9 P, ब्या-नृत् c., पुटीक् 8 U, संवे 1 P, वेणीक्क, वेणीक्क्पेण ग्रंथः. PLAN, 8. डपायः, प्रयोगः, प्र-,क्षके f., कल्पवाः 2

सूत्रपातः, विश्वलेखनं, आलेख्यं, स्थूलवर्णनं = v. t. प्र-सं-हृत् c., प्र-,युज् 10, वित् 10, मंत्र 10 A, अनुसंधा 3 U, आलोख् 10, मनसा विचर् c. or वि-भू c. 2 आलिख् 6 P, सूत्रपातं कृ 8 U. = NING, s. द्वपाय-कल्पना-योजनाः

PLANCH, See PLANK.

PLANE, a. सम, समस्थः - s. समं, समक्षेत्रं, धरातलं. 2 तक्षणी, त्वक्षणी. - v. l. समीकु 8 U. 2 तक्ष् 1, 5 P. PLANET, s. प्रहः, ज्योतिस् n.; 'minor p.' उप-प्रहः; 'passage of a p. 'संक्रमः, संक्रांति f.; 'aspect of a p.' प्रहद्शा; 'influence of a p.' प्रहावेशः: - ABY, a. प्रह in comp.

Plank, s. पलक:-कं; बार-काष्ठ-फलक:. =v. t. पल-कै: आस्तु 9 U or आच्छद् 10.

PLANT, इ. भोषि जि., लता; तहः, वृक्षः - v. t. (Seeds) आ-, रह ए. 2 प्रति-, स्था ए. (स्थापयित), वि-, त्यस् 4 U, निविश्त ए., नि-स्वन् 1 P, नि-भा 3 U, रह ए. 3 अधि-, यस् ए. - ATION, इ. रोपणं 2 क्षेत्रं, in comp., बाटः -टी, बाटिका; ज्ञाकटं-चाटिकां रा comp., बुधवाटिकां; 'sugar-p.' इक्ष्रज्ञाकटं-वाटिकाः 3 Colony, q. v. - ER, इ. रोपयितृ m., रोपकः 2 वाटिकेश्वरः

PLANTAIN, s. कदली-ल:, रेभा, वारणबुसा-षा, मोचा, अंज्ञुमत्फला, काडीला; 'p. fruit' कदकीफलं, मोचं; 'wild p.' काडकदली-

PLASH, 8. आघाब:, आस्फालनं 2 क्षुद्रजलाञ्चाय:. -v. t. जले जीइ 1 P, जलं आस्फल् c. -v. t. अवस्थिद 7 P, लू 9 U, कृत् 6 P. 2 संग्रंथ 9 P. -Y. a. जलाड्य.

PLASTER, s. लेप:, सुधा, चूर्णलेप:. 2 उपनाह:, उप-देह:. =v. t. लिए 6 P, वि-अनु-प्र°-, दिह् 2 U, उप-नह् 4 P. =EB, s. लेपक:, पलगंड:. =ING, s. वि-प्र-लेप:-पनं.

PLASTIC, a. आकारद, कल्पक. 2 नम्य, मुखनम्य. PLAT, s. Plot. q. v. -v. t. Weave, q. v.

PLATE, इ. पात्रं, भाजनं. 2 काञ्चः-दः, हमरूवें. 3 फल्दः-कं, पत्रं; पट्टः-दं, पट्टिकाः, 'copper-p.' तावपट्टः, तावपत्रं; 'p. s of grant' ज्ञासन-निवम-पत्राणि. —v. t. रजतपत्रेण आत्रु 5 U or आच्छद 10ः, रजतन अलंक 8 U. —ED, a. रजतपत्रावृत, रूपनिवद्धः

PLATEAU, s. समस्थली, अधित्यका; See LEVEL. PLATFORM, s. वेदि f., वेदिका, उपनस्थानं

Platoon, s. गुल्म:-ल्मं.

PLATTER, s. q17, 11074.

PLAUDIT, s. प्रश्नेसा, धन्यवाद:, जयकीष:.

PLAUSIBLE, a. सत्याभास, सत्यसंकाश, बाबत: रमणीय-PLAY, v. i. श्लीइ 1 P, रम् 1 A, दि-इ 1 P, दिलस् 1 P, देल् 1 P. 2 (At dice) दिव् 4 P, जीड, म्ह्यू 1 A; 'p. s at dice' अक्षे:-अक्षान्-दीव्यति. 3 बद c. (instrument). 4 के 1 A, का 1 A, का 1 P. -v. t. Eu 10, az 10, as 14 1 P. ex. by denom.; 'p.s the king ' नपायते; 'p. s the woman' सीवाचरति. 2 प्र-,चल्-र् c., प्रवृत् c., प्रस c. 3 वि-धा 3 U, क 8 U, अज-प्रा 1 P. = s. क्रीडा, खे-ला-लमं, लीला, केलि र., विनोद:, विलास:, विहार:, कौतका, परिहास:; 'in p. ' लीलया, परिहासेन- 2 ना-टकी 3 अक्षकीहा, यूर्त, देवने. 4 अभिनय:, गति 1.5 आचरणं, चेष्टितं, द्वारी f., व्यापारः, कृत्यं, चेष्टाः 'foul p. ' दुभेष्टितं. 6 चलनं, सरगे. 7 प्रसर:, अवकाताः, अवसर:; ' p.-day ' अनध्यायादिवस:-तिथि:, विभाय-दिवस:; 'p.-house ' नाटक-रंग-जाला; 'p.-thing ' कीडनकं, कीडाइब्यं-वस्त. - BR, 8. कीडकः: (at dice) अक्ष-,देविन m., अक्षत्रीडक:, अक्षयुत:. 2 नटः, क्रज्ञीलवः, नर्तकः, अभिनेत, पार्तः - FUL, a. क्रीडासक्त, क्रीडापर-मग्न, केलि-क्रीडा-लीला-क्रील, लीला-खेला-पर, विलासिन, विनोदिन ; (of things) सलील कीडा-केलि in comp.; 'p. anger' प्रवय-कीडा-कीप:, केलिकोप:. - FULLY, adv. कीडाप्ब, परिहासन (jokingly); लीलया, सकौतक, सिकलां, सखेलं. - FULNESS, s. कीडासिक f., लीलापरता, स-लीलत्वं, ग्रीडाजीलताः

PLEA, 8. कारणात्तरं, उत्तरं, उत्तरपादः. 2 व्यपदेशः, छदान ग., अपदेश:, निमित्तं, कारणं, मोचनहेतु: 8 वा-द:, व्यवहार:, कार्य. 4 पार्थना ; 'raising a p.' ध्वजीकरणं. - PLEAD, v. उत्तरं दा 3 U or प्रति-पद 4 A or वह 1 P, निमिन्तं दृश c., वि-,अप-दिश्व 6 P; 'p. guilty 'अपराधी अस्मीति वह or मति-पद्; 'tears shall p. in vain 'अअपाती निर्माणी भवेत. 2 विनयेन प्रार्थ or अभ्यर्थ 10 A, सविनयं याच 1 A: 'p. ed for his life ' नीवितदानार्थं पार्थया-मास. 3 उप-क्षिप् 6 P, उपन्यस् 4 U, व्यपदेशार्थं पुरः क्षिप. 4 (Cause) प्रति-पद ए., परार्थ उत्तर बढ़, पर-पक्ष समधे; 'p. ing head-ache as an excuse' शिर:शलस्पर्श व्यपदिशन् ; 'p. ing illness' अस्वा-इध्यव्याजन-व्यादेशेन. - ER, ह. अभिभाषक:, उत्तर-वादी, समर्थकः, हेतुवादी. -ING, 8. हेतु-असर-वादः, व्यपदेशनं, हेत्पन्यासः.

PLEASE, v. t. त्री 9 P, 10 (त्रीणयित), त्र् ०, सं-परि-°, रम् ०. (रमयित), त्रम् ०., सुखयित (Di), आ-नंद ०., सं-तृष् ०., पसद ०., आह्वाद ०., हष् ०., ह्याद ०.,

1 P, with inf., or simply by Imperative; ' p. sit here ' अनेपिव शत्वार्थ:; ' worthy Sir, p. to wait for 2 or 3 days ' दिवाण्यहान्यहेंसि सोडमहेन (R. v. 25). 3 इच् 1 A, इच् 6 P; See LIKE; 'just as my friend p. s' युद्धि-रोचते वयस्याय ; 'do as you p.' यथाभिलिषतं कि-यतां. = Δ NT, α . सुखदर (री f.), मधुर, सुखद-पद, सखावह, रम्य, रमणीय, प्रिय, मनोहर-रम, अभिराम, सुभग, अभिमत, सुख, काम्य, कांत, हर्षावह, रुचिर, हु-ब, इदयंगम, पीति-तृष्टि-कर, ममोज्ञ, मंजुल, चार ; ' a p. joke ' हदयंगम: परिहास: (Mal. 3). -ANTLY, adv. मुखं, रम्यं, मधुरं, पियं, रुचिरं. -ANTRY, s. प-रि(री)हास:, नर्मभाषितं, विनोद:, नर्मालाप:, विनोद-नर्भ-डिक f. -ING, a. सुख in comp., रम्य, कांत: See PLEASANT; 'p. to the ear' gana, भ्रतिसुख, मंजुलस्वन, सुश्राव्य; ' p. to the eye' प्रेक्षणीय, नयनाभिराम, सुदृश्य ; 'p. language ' चाडु m. n., चाडुिक:. - INGLY, adv. सुभगं, सुखं, मुख-बाह in comp. - Pleas-URE, 8. सुखे, सं-परि-तोषः, आनंदः, प्रीति f., सीरूयं, दृष्टि र्., प्र-, मोद:, आह्वाद:, हर्ष:, मुदा. 2 भिभ-, रुचि f., इच्छा, अभिलाष:, छंद:-दस n., काम:: 'at one's p. 'स्वेच्छया, कामतः, यथाकामं, यदः च्छया, स्वैरं; 'wandering at p. ' कामचारिन्, स्व-च्छंदगामिन्; ' sensual p. ' भोग:, विषयमुखं, विषया-नुराग:; 'sexual p.' रति f., रतिसुखं, सु-,रतं; 'p.boat' केलि-क्रीडा-नौका; 'p.-ground' आरामः, क्रीडा-केलि-विलास-वनं-काननं, प्रमदवनं, क्रीडोयानं; ' p.-mansion' केलिग्हं-भवनं, लीलागारं, बिलासमंदिरं. 3 प्रसादः, अनुप्रहः. -ABLE, a. रम्य, रमणीय, सु-खद, मुख; See PLEASANT. -IST, s. विषयिन m., विषयासकः, भोगासकः, भोगपरायणः

PLEBIAN, a. प्राकृत (ती f.), सामान्य, साधारण (णी f.), अवरवर्ण, अकुलीन - इ. प्राकृतः, प्राकृतजनः, १थगुजनः; नीष-अवर-जनः

PLECTRUM, s. कीण:, ज्ञारिका.

PLEDGE, s. न्वास:, निक्षेप:, आधि:, उपनिधि:, उपन्यास:-निक्षेप:, पण:. 2 अभिज्ञानं; 'p. of love' प्रीत्यभिज्ञानं. 3 प्रतिज्ञा, क्षण:, परिपण:-णनं; 'I have given a p.' विहितप्रतिज्ञ:-गृहीतक्षण:-अहं. 4 प्रतिभू:, लप्नकः, बंधकः: =v. i. न्यस् 4 U, निक्षिप 6 P, आ-नि-धा 3 U, परि-,पण् 1 A, आधी-न्यासी-कृ 8 U. 2 (One's word) प्रति-धु 5 P, प्रति-ज्ञा 9 A, (with dat. of person), उरीकृ, वचनेन बंध् 9 P; ex. by (s.); अस्मत्तीदामिनीसमक्षमनयोर्धनेयं प्रति-ज्ञा (Mal. 1) 'they two p. ed their word' &c.; 'he has p. ed his virtue (honor) that he would not harm you' तव विरूपकरणे तेन सक्तमंतरे धृतं (P. rv. 1); 'he who has p. ed

his word ' कृत-विहित-प्रतिज्ञः, प्रतिज्ञा-वचन-वद्धः, दत्तवचन-प्रतिज्ञः, गृहीतक्षणः.

PLEDGET, s. पृष्ट:, आवेष्टनं.

PLEIADES, s. क्रिका:.

PLENARY, a. सं-परि-पूर्ण, समग्र.

PLENIPOTENT, a. पूर्णजानियुक्त. - PLENIPOTENCE, s. पूर्णजानियन कि. - PLENIPOTENT-LARY, s. पूर्णजानियुक्त:, महादूत:

PLENIST, s. पूर्णतावादिन् m.

PLENITUDE, s. पूर्णता, पाचुर्य, वैपुल्यं, समृद्धि f., अ-तिरेकः, उत्सेकः, परा कोटि:-काष्टा

PLENTY, s. बाहुत्यं, प्रासुयं, वैपुत्यं, बहुत्यं, समृद्धि f., उदेस्तः, अतिरेकः, उत्सेकः, स्फीति-इद्धि f. —PLEN-TEOUS, PLENTIFUL, a. प्रभूत, प्रसुर, विपुल, बहु, बहुल, भूरि, भ्यिष्ठ, पुष्कल, समृद्ध, सं-परि-पूणे, उदि-क्त, स्फीत, उत्सिक्त, उपित्ततः —LY, adv. बाहुत्यंन, बहुक्तः, भूयिष्ठं, भूरि, प्रभूतं, विपुलं, अतिरिक्तं. —NESS, s. बाहुत्यं, प्रासुयं; श्रव्धं (s.).

Pleonasm, s. अधिकपददोष: ; ज्ञान्दाधिक्यं, ज्ञान्दाति-ज्ञाय: -Pleonastic, a. अधिकज्ञान्द, बहुपद.

Рьетнова, s. रक्तिवर्तः. 2 बाहुत्यं, प्रामुयं, अतिवृद्धि f. - Рьетновіс, а. रक्तिवर्तागिव.

PLEURISY, s. पार्श्वज्ञलं.

PLIANT, PLIABLE, a. आ-,नम्य, सुखनम्य, मृदु, ज्ञि-थिल, अर्ट, आयम्य.

PLIGHT, s. द्शा, अव स्था, स्थिति f., भावः, शृति f., गिति f.; 'Sorry p.' दुर्देशा, दुर्गतिः. 2 Pledge, q. v. =v. t. पित- श्रा 9 Λ , न्यम् 4 V; See PLEDGE. =ED, a. प्रतिज्ञात, न्यस्त ; 'p. word ' विश्विपतिज्ञा, संगरः, अभिसंधिः.

PLINTH, s. स्तंभमूलं-तलं ; पाकारमूलं.

PLOD, v. i. अविरतं अम् 4 P or आयासं कृ 8 U, मंदं मंदं आयासं 1, 4 P. = DER, s. मंदं मंदं निरंतरा-यासिन m., नित्योद्योगी, पिपीलिकाधर्मी. = DING, s. अतिमादोन निरंतरअमः-नित्यायासः.

Pi.or, s. भू-भाग:-पदेश:, क्षेत्रं, स्थलं-ली, भू-त्म f. 2 कपटमबंध:, क्टमबंध:, कपटोपाय:, मंत्रणा, कु-संकल्प: मंत्रणा-कल्पना, कूटोषाय:, डपजाप:; (generally) उपाय:, संकल्प:, पयोग:. 3 कथा, बस्तु n.; 'arrangement of p.' वस्तुर चनः-विच्याध:; 'the p. of which is composed by Kâlidása' कालिदा-समिधानबस्तु नाटकं (S. 1). -v. i. कपटप्रबंधान् चित् 10 or युज् 10, उपायान् ऋ्ष् c. or निरुष् 10 or अनुसं-धा है U; 'p. against' द्रुष् 4 P (with dat.), अभिद्रुष्ट् (with acc.); 'p. against one's life' जीवितापहरणाय कपटप्रबंधारच्चति. -TER, s. कुमैत्रणाकृत् m., अभिद्रोग्धा.

PLOUGH, s. इलं, लांगलं, सी(जी)र:, हाल:, गोदा-रणं; 'body of a p.' निरीज्ञं-लं; कुटकं, काल:, कृषक:; 'pole of a p.' ईषा-सा, (लांगलीषा), लांगलदंड:; 'handle of p.' ईषादंड:; 'furrow made by a p.' सीता, लांगलपद्धति f.; 'p.-boy' बालकर्षक:; 'p.-gear' हलसज्जा-उपकर्रण; 'p.-land' सीत्यं, हल्यं, फालक्टरं, हल्यक्षेत्रं; 'p.-man' हालिकः, लांगलिन् m., हली, लांगलिकः, सैरिकः, हलधरः-मृत्, कृषकः, कर्षकः; 'p.-share' कुसी, फालः, कृषकः. -v. t. कृष् 1 P, 6 U, भिर् 7 P, बिट्टू 9 P or c., उत्कष् 1 P, (सयः सीरोत्कषणसूर्मा Me. 16). -v. i. इलं वह c. or चल् c. -ED, a. कृट, हल्य, सात्य; 'twice, thrice, p.' दि-वि-हल्य; 'p. after sowing' बीजाकृत, उत्तकृष्ट, -ER, s. कर्षकः, हालिकः. -ING, s. कर्षणं, उत्कर्षणं, भूमिदारणं.

PLUCK, v. t. (Off) लू 9 U, निब्हुण् 1 P; 'crows with feathers p. ed off' लूनपक्षा: काका:; (out) उत्पर् 10, सं-,उद्ध् 1 P, निहुं; (hair) लुंच् 1 P, अव-उत्-,°, उत्पर् 0.; (up) उत्मूल् 10, उत्-खन् 1 P, उत्चिद् 7 P, उत्पर्, उद्ध्, कृष्. 2 (Gather) चि 5 U, अव-सं-°,लू, छिट्, आ-दा 3 A, प्रद् 9 P. =s. सत्तं, वीर्य, पौह्षं, उत्साहः; See Courage. =ing, s. उत्पाटनं, उद्धरणं, उद्धंचनं, अव-,चयः

Plue, s. रोधनी, स्तंमनी. =v. t. पि-धा 3 U, स्तंम् 9 P. Plum, a. कर्कसू:,-फलं; See Jujube.

 P_{LUMAGE} , s. qक्षा: (pl.), पिच्छकलाप:, बर्हभार:, qक्ष:, qणं, पतत्रं, गरुत् n.

Plumb, s. लंब:,-सूत्रं: - a. लंब, ऋजु, लंबरूप: - v. t. सूत्रंण समायुज् 7 U, 10. 2 वेधं परि-मा 3 A, 2 P. - ER, s. सीसकार:

PLUME, s. पक्ष:, पर्ण, पिच्छं; See FEATHER. 2 शिखा, चूडा, शेखर:. -v. t. पणोनि रच् 10.2 प्रकान निर्ह 1 P or उत्पर् 10. 3 (Oneself upon) आत्मानं आघ् 1 A, विकत्थ् 1 A; 'p. s. himself upon his learning' ज्ञानेन आत्मानं अतीव आघ-त-विकत्थते, पंडितंमन्यः, पंडितमानी. -LESS, a. प्रक्षान. -OUS,-OSE, -x, PLUMIGEROUS, a. सप्क, पक्षवन्, पक्षविशिष्ट.

Риммет, в. लंबः, लंबसूत्रं, लंबसीसकं, साँसकसूत्रं.

PLUMP, a. वान, वीवर, पुष्ट, स्थूल, उच्छून, आप्यान, स्फीत; See FAT. = adv. अकस्मात. = v. t. आप्ये c., धि c., स्फाय c. (स्फावयित). = LY, adv. व्यक्तं, स्पष्ट. = NESS, s. वीनता, पुष्टि f., स्कीति f.

PLUNDER, v. t. (धनादि) अप-,ह 1 P, मृष् 9 P, जुर 10, वि-,लुंट्र-ट्र 1 P, 10. - s. विलुंठनं, लोकं, लोकं, अपहार:, अपहतं धनं. - ER, s. अपहारकः, वि-लुंठकः, मोषकः. - Ing, s. अपहार:, अपहरणं, मोषणं. PLUNGE, v. i. मृहज् 6 P, नि-अव-°, आहु 1 A, गाह् 1 A, वि-अव-°, प्रविज् 6 P. - v. t. Causal of roots above. -s. अवगाहः-हनं, नि-,मज्जनं, आह-

वः, प्रवेशः: =ED, a. मन्न, अवगाढ, आमुत, सीन, प्र-नि-विष्टः

Plungeon, s. अव:, अविन् m.

PLURAL, a. (Number) बहुबचनं. 2 अनेक, बहु--ITY, s. बहुत्वं, अनेकता; ex. by 'Many' q. v. PLUS, s. धनं; सहित, संकलित in comp.

PLUVIOUS, a. वृष्टिमत्, प्रचर-बहु-वृष्टिः

Pr.v. t. पत् c., धा 3 U, प्यस् 4 U, प्रवृत्त 7 A, 10; पुन: पुन: प्रयुज्ञ or ज्याप्ट c., सततं ज्याप्ट c.; 'p. thy work' कार्यज्याप्ट तो भव, कार्य निर्वाह्यः 'p. thy needle' सूच्या कार्य भवतेस्व. 2 (प्रयन्ति) चल् c., संचर-ल् c. 3 आप्रहेण उप-स्था 1 U, अनु-निर्वध् 9 P; See Imfortune; 'p. with entreaties' अतिमाथनया उद्विज्ञ c. -v. i. अविर्वं ज्याप्ट 6 A or प्रवृत् 1 A or उद्यम् 1 A or चष्ट् 1 A. -s. पुट:, भंगः; See Fold.

PNEUMATIC, a. वायुरूप, वायुमय (यी f.), वायव (वी f.), वायु in comp. -s. (P. s) वायुविया-ज्ञान

PNEUMONIA, s. क्रोमपाकः

Роден, v. t. ईषत् पच् 1 P. 2 (Game) क्टोपा-येन ग्रह् 9 P or अपह 1 P or जुर् 10. 3 महणार्थे अनुस 1 P or अनुगम् 1 P; See Pursue. — EE, s. मृगयाचौरः, जांगलचौरः. — ING, s. मृगया-जांगल-चौर्य, पक्षिग्रहणं.

POCK, s. See PIMPLE.

POCKET, s. क्रीष:, आधार:. =v. t. क्रीषे नि-धा 3 U, (छलेन) आश्मसान्क 8 U. 2 (Insult) सह 1 A; See BEAR. =ED, a. क्रीषगुत, क्रीषांतर्गत, अंतर्शित-Pod, s. बीजकोश:-गृति f., शिवा, शिवि-बी f., शिविका-PODAGRICAL, a. वातिकन, वातरोगिन्

POET, s. कवि:, सूरि:; 'a ready p. ' शीमकवि:.
—IC,—ICAL, a. Ex. by कविता-काध्य in comp.;
'p. genius 'कवित्वशक्तिः. 2 शोक-कविता-रूप-बद्ध,
प्यान्य (यी f.), छंदोबद्ध-रूप, प्यान्मकः 'p. work,
प्यान्मका ग्रंथः. —ICALLY, adv. प्यरूपेण, छंदोरूपेण. —POETICS, s. काव्यशासं, प्यशासं, साहित्यं. —POETRY, s. काव्यशासं, प्यशासं, साहित्यं. —POETRY, s. काव्यश्यना, कविता, विवाविषाः
—POETASTER, s. कुकवि:, कविदेश्यः —POEM, s.
काव्यं, काव्यश्यन्यः, काव्यवंथः, कविता; 'a p. interspersed with prose' खंडकाव्यः —POESY,
कविदं-ता. 2 काव्यरचना, कविताशक्ति f.

POIGNANT, a. डम्र, तीक्ष्ण, तीन, तिग्म, अइंतुद, ममें-रहज्-भिद्. - POIGNANCY, s. तीक्ष्णता, तीनता-

POINT, s. अमं, अणি:-णी <math>f., धारा, कोटि f., सिंग्न f., पालि-ली f.; शिखा, शिखरं. 2 (Of land) उदमस्थर्क, भूनासिका. 3 मर्मन् n., रहस्यं, रसः. 4 दिश्-का, क-कुम्, आशा, हरित, काष्टा, (all f.). 5 বিবৃ:, বির্ন্ত নিক:. 6 आशयः, अभिप्रायः, उदेशः, अर्थः, तस्यं. 7

पर्यंतः, अंतः: अवधिः, परिमाणं 8 विषयः, पदं, वस्त n., अर्थ:, स्थानं, स्थलं, आस्पदं, प्रकरणं, प्रस्तावः ; ' p. at'issue ' विवादवस्तु-विषय:. 9 लक्षणं, विशेष-चिह्नं, विशेषणं, विशिष्टगणः 10 प्रसंगः, कालः, समयः ' being to the p. ' पास्ताविक (की f.), पकृत, प-स्तृत; 'to such a p.' एतावत, एतावत्पर्यतं; 'come to the p. ' प्रस्त्तमन्संधीयतां; 'on the p. of' ex. by ड मुख (खी f.), उचक, उचत, by desid. or by fut. part., आसज in comp.; 'on the p. of death ' मरणोन्मुख, आसन्नमृत्यु, मुम्बे ; 'on the p. of departing ' निर्गतमयत, निर्जित्मिष ; 'on the p. of delivery ' प्रसर्वान्म्खी, आसन्त्रप्रस-ण ; 'gain a p. ' अभाष्ट साध् 5 P; 'p. of view' इष्टि f.; See under VIEW. -v. नि-ज्ञो 4 P, तिज् c., तीक्ष्णीकृ 8 U. 2 उहिं श् 6 P, सं-धा 3 U, लक्षी-क, अभि-पेर् c.; 'p. ing to it 'तदहिश्य, तदधिक-त्य. 3 (Out) प्र-उप-आ-दिश (as a way); (at) भंगुल्या निर्दिश or आ-ख्या 2 P, (मामंगुलीदलविलासे-नाख्यातवत्यः Mal. 1); 'p. ing towards the north ' उदङ्गुख, उत्तराभिमुख; 'p. blank 'स्पष्ट, असंदिग्ध. = ED, a. नि-,श्चित, तीक्ष्णाय, साय, सधार; oft. by सृचि f.; 'pricked by the p. Kusa grass ' कुश्चम्बिविद्धे (S. 4); See Sharp. 2 मा-र्मिकः (की f.), अहंतुद, मर्मस्यक्ष-भिद् ; सरस, रिसक, रसपूर्ण. 3 निर्दिष्ट, मूचित &c. -EDLY, adv. उहित्य, उदेशपूर्व, मर्मभेदपूर्व, स्पष्टं, भित्रार्थ. - ER, s. निर-प्र-देशक:, प्र-,दर्शक:, मूचक:. 2 (Of a dial) प्रदेश-(शि)नी. -ING, ह. निर्देश:, मूचनं, अंग्लिनिर्देश:. -LESS, a. धाराहीन, अनिश्चित, अतीक्ष्ण, निरम. 2 रसहीन, अरसिक, फल्गुः 3 अपकृत, अपस्तृतः

Poise, v. t. तुल् 10, तुन्यी-समीक् 8 U, सममारीकृ. - s. भार:, तील: 2 भारतुल्यना-साम्यं, समभारता, स-मतील:, तल्यना

Poison, s. विष:-षं, गरलं, क्षेचेड:, जांगुलं; 'administering p.' विषमयोग:-दानं; 'curing p.' विषम (श्री f.), विषापह, विषहर (री f.); 'curer of p.' विषवैद्यः, जांगुलिकः. -v. t. विषण दिइ 2 U or अंज 7 P or मिश् 10. 2 विष दा 3 U, विषदानेन हन् 2 P or मृ c. or नज् c.; (oneself) विष भक्ष् 10 or सेन् 1 A or भुज 7 A. 3 कलुषीकृ 8 U, दुव् c. (दूषयित). - ED, a. विषाक्त, विषदिग्ध, विषलित; 'p. arrow' विषाकः, दिग्धः, लिमकः. 2 विषनाशित. - ER, s. विषधातिन m.. विषदायी. - OUB, a. विषमय (या f.), सविष, विषाल, सगर, विषपूर्ण, गरिवाशिष्ट, विष in comp.

Роке, v. t. (Fire) चल c., उत्तिज् c. 2 तइ 10, आहन् 2 U; प्रह 1 P. 3 (दंडादिना) परामृत्र 6 P, अ- श्विष् 4 P. -v. i. Grope, q. v. -s. ताउनं, प्रहार:, आधात:. - ER, s. उत्तेजनी (ज्ञालका); अंगारीस्थापक:-

Pole, s. यष्टि f., दंड:, काष्टं; 'raised on a p.' व-दंड: 2 (Of a carriage) धुर्त f., धुरा; कूबर:, यु-गंधर:: 3 दंड:: 4 धुव:-वक:; 'p.-axo' प्रशु:, कु-ठार:, प्रथध:; 'p.-cat' गंधमार्जार:; 'p.-star' धुव:, उत्तानपादज:, नक्षत्रनेमि:, ज्योतीरथ:; धृवतारा. —Polar, a. धुव in comp.; 'p. longitude' धुव:: -ITY, s. धृवाभिमुखता, ध्रुवाभिसारिता. - Y, a. धुवाभिसारिन, धृवाभिगामिन.

Polemics, s. बादानुवाद: -Polemic, -AL, α. विवादात्मक, बादानुवादार्थक, बादकुश्चाल: -s. विवादकुश्चल:, वादानुवादार्थक:

Police, s. रक्षावुहवाः, नगररक्षिणः, नगरपालाः (pl.), रक्षिगणः-दंडः; 'rural p. 'ग्रामरक्षिणः, ग्रामपालः; 'p.-man', 'p. officer' नगररक्षी, नागरिकः, रक्षी, राजवुहवः; 'p. magistrate' वंडाधिकारी.

Policy, s. flin f., further, filter filter, single-ति:-नय:, राज्यशासनरीति:-मार्ग: 2 नीतिचातुर्य, वै-दम्ध्यं, राज्यवासनकी शलं, नातिज्ञताः 3 यक्ति र., प्रयो-गः, डपायः, व्यवहारः, रातिः; ' prudential p.' समी-क्षा, समीक्ष्यकारित्वं; 'bad p.' कुप्रयोग:, कथिक:. -Politic, a. नीतिज्ञ, नीतिविद्-कु ज्ञाल, नयविद्-ज्ञ, नीतिचतुर-निपुणः 2 व्यवहारकुञ्चल-दक्ष, विचक्षण, कज्ञ-ल, चतुर, निपुण, 3 सुप्रयुक्त, सुघटित, सुनीत, समी-क्ष्य कृत, हित, स pr. =AL, a. नीति-राज in comp.; 'p. affairs 'राजकार्याण; 'p. science 'राजनी-तिज्ञासं; 'p. economy' अर्थज्ञासं, अर्थविज्ञानं; ' he led a p. life' राजकार्यव्यापृतो जीवितमत्यवाह-यतः ' p..institutions ' राज्यतंत्राणिः; ' p. rights ' राज्यनिर्वाहाधिकाराः. - JAN, 8. नीतिज्ञः, नीतिविद्-कु शलः, नयशः-विद्, राजनीतिनिष्णः, राजकायेधरंधरः -Politics, s. नीति:-नय:, राजनीति:, राज्यशासन-ज्ञासं 2 राजकार्याण, राजव्यवहाराः -Polity, s. राजनीति:-रीति:-ज्यवस्था, दंडनीति:; (generally) नीतिः, ज्यवस्था, विधिः

Polish, v. t. तिज् c., धाव 10, नि:-तप् c., प्र-, मृज् $2 \ P$ or c., परिष्कु $8 \ U$, श्वश्णीकु, क्रांति दा $3 \ U$. $2 \ V$ ित्रु, वि-नी $1 \ P$, उपस्कु $8 \ U$, संस्कु (lit. also); आदश्चें निघषणिकियया संस्क्रियमाणे (S. B. 72). -s. क्रांति f., श्वोभा, तेजस् n., स्निम्धता, श्वश्णता. 2 संस्कारः, परिष्कारः, सम्यता, शिष्टता, सौजन्यं. $-\mathbb{E}D$, a. निष्टिंं, परिष्कारः, सम्यता, शिष्टता, सौजन्यं. $-\mathbb{E}D$, a. निष्टंं, परिष्कात, प्रमृष्ट, निर्धीत, उत्तेजित. $2 \$ शिष्ट, संस्कृत, सम्य, परिष्कृत, विनीत, अग्राम्य. $-\mathbb{E}R$, s. तेजकः क्रांतिदः, मार्जकः, परिष्कृत, परिष्कृतः, स्वः $See \ Furbisher$.

POLITE, a. दक्षिण, सौजन्यवत्, सुजन, विनीत, शिष्ट, सभ्य, संस्कृत, सभ्य शील, शिष्टाचार, सृश्तील, आदरशील, वियंवदः -Ly, ado. सौजन्येन, दाक्षिण्येन, सविनयं, शिष्टवत्. -NESS, s. शिष्टता, सभ्यता, सौजन्यं, विनयः, दाक्षिण्यं, सृशीलता. 2 शिष्टाचारः, सुशीलवृत्ति ∱.

Poll, s. शीर्थ, शिरस् n.; See HEAD. 2 नामावलि-

ली f.; नामलिखनं, नामारोपणं. =v. t. (केशान्) लू 9 U, छिद् 7 P, आवप् 1 P. 2 नामानि लिख् 6 P or निविश् c.

Pollard, s. लूनापवृक्षः.

Pollen, s. रेणु:, परागः, रजस् <math>n., पांजुः, पृष्परजः- परागः

POLLUTE, v. t. कलंकपाति-मिलनयाति-कलुषपति-(D.), दुष् c. (दृषयित), मिलनी-कलुषीक्व 8 U, मिलन िल्य 6 P or दिह् 2 U. 2 श्रं ज्ञ c., दुष् c., आधृष् c., स-तिल श्रं ज्ञ c. or नज्ञ c. = ER, s. दूषकः, आधर्षकः. = ION, s. दूषणं, कलुषीकरणं. 2 मिलिन्यं, अमेध्यता, कालुष्यं, मलं, कलंकः, अज्ञीचं. 3 Emission. q. v. Politroon, s. See Coward.

POLYANDRY, s. अनेकमर्तृकताः = IST, s. अनेकपति-का, बहुमर्तृकाः

 ${
m Polygram}{
m Y}, \ s.$ अनेकपत्नीकता, बहुनार्यस्यः $-{
m IST}, \ s.$ बहु-अनेक-भार्यः 2 बहुपत्नीवादिन् m.

Polygenous, a. बहु-विध-प्रकार-जातिः

POLYGLOT, a. बहुभाषामय (यी f.).

Polygon, n. बहुभुज:, बह्नलं. -AL, a. बहुकोण-भुज-अलः

POLYMATHY, s. बहुशास्त्रज्ञानं.

Polypetalous, a. बहु-अनेक-पर्श-

Polyphonous, a. वहस्वर-स्वनः

Polypus, s. अनेकपाद:, बहुमूल:. Polysyllabic, a. बहुक्षर, अनेकाच्.

Рогутнегат, s. अनेकदेववादिन m. - Polyтнегам, s. बहदेववाद:

POMADE, s. See PERFUME.

Pomegranate, s. (Fruit) दाडि(लि) मं, दाडिम-फलं; (tree) दाडि(लि) मः, डालिमः, दार्डिबः, करकः Pommel, s. गुन्मः, पिंडः, गंडः = v. t. तड् 10, पढा 1 P.

Pomp, s. आडंबर:, श्रांभा, थी:, प्रताप:, ऐध्यं, वैभवं -ous, a. विश्राजमान, शोभन, सर्थक, साडंबर, अतिशोभन, महाप्रताप: 2 दांभिक (की f.), साटोप, गर्वित, द्वांभात: (style) सालंकार, अलंकत. -ously, adv. साडंबर, अतिशोभया, अतिश्तायेन. 2 सदंभं, साटोप, सगवं. -ousness, s. ऐश्वंम, &c. 2 दंभः, आटापः. Pond, s. तडागः-गं, जलाश्वायः, कासारः, जलाशारः, पदाकरः, सरसी, सरम् n.; 'deep p.' -हदः; 'small p.' पत्वलः-लं, वेशंतः, अल्पसरः; (for drinking water) आहावः, निपानं

PONDER, v. चित् 10, ध्ये 1 P. विचर् c., विमृश् 6 P. मनसा कृष् c. or भू c. or विगण् 10; See MEDITATE.

Ponderous, a. अतिगुरु, भारवत्, अतिभारिन्, सभार--LY, ado. अतिभारेणः - Ponderosity, s. भार-बस्वं, अतिगुरुताः

PONIARD, s. कृपाणिका, कृरिका, असिपुत्रिका, असि-धेनुका

PONTAGE, s. सत्संधान शृल्कं.

Pontiff, s. प्रधानधर्माध्यक्षः, मुख्यपुरीहितः. - Pon-TIFICATE, s. धर्माध्यक्षाधिकारः

Pony, s. अधशाव:, क्षद्रघेटिक:-

Pool, s. जलाज्ञयः, जलाधारः, कुंड, पस्त्रलं, निपान; See Pond.

Poor, s. नीवृष्टं, नीवश्राहामः.

Poor, a. दरिह, निर्धन, नि:स्व, दीन, अधन, अकिंचन, धन-द्रव्य-अर्थ-हीन, अल्प-धन-विभव, दुर्गत, परिक्षीण, क्षीणधन; ' to be p. ' दरिहा 2 P. 2 दीन, तपस्विन, वराक (की /.), कृपण, अनुकंष्य. 3 कुल्सित, अप-कृष्ट, तृषप्राय, तुच्छ, गहित, अधम, विगुण; oft. ex. by कु, कट्, दुर्, अप, in comp.; 'p. food' क-दन्नं, See Bad, Mean; 'p. soil ' निगुणा-असारा-भूमि:, इंरिणा-रूक्षा-भूमि:; 'p. house', 'p. asylum ' दरिवालय:, अनाथालयः, दरिवगृहः ' P. spirited ' दीन कृपण-बुद्धि, कृपण, अल्पसत्त्व, अडम-ति. -Lv, adv. दरिद्रवत्, दीनं, निर्धनवत्; ' p. dressed' दीनविषं दधान. 2 निष्फलं, व्यर्थं, सिर्द्धि विनाः -NESS. POVERTY, s. दारियं, दैन्यं, निर्धनता, नि:-स्वता, दुर्गति f., दरिद्रदशा-अवस्था, अकिंचनत्वं; ' reduced to p. ' नष्ट-गत-विभव-धन, दुर्गत; See (a.); ' struck with p. 'दारियोपहत, दारियमस्त.

Pop, s. आकिस्मिकःविन:-ऋब्द: =v. i. अकस्मात् प-विश् 6 P. 2 सहसा निर्मेम् or नि:स 1 P. 3 सहसा कण्-स्वन् 1 P. =v. t. Causal of roots above. Popinjay, s. See Parrot.

Poppy, s. खसतिल:.

Populace, s. लोक:, जन:, सामान्य-प्राकृत-जनाः; See PEOPLE. - POPULAR, s. लोक-जन-प्रिय, सर्व-সিয $oldsymbol{2}$ লীকিক (की $f\cdot$), লীকসিমিত্ত, লীকভূত-संमत, जन-लाक in comp.; 'p. scandal' लोकापवादः; ' seeking p. favor ' लोक-जन-रंजनं; ' p. usage' रूढि f., जनव्यवहारः, लोकाचारः, लोकमयोदा-रीति f.; ' p. report' जनप्रवादः, लोक-जन-वार्ता-भाति fः, किवदंतीः, 'p. tumult ' प्रकृतिक्षोभः, 'conformity to p. opinion ' लोकानुसरणं. 3 सामान्य, साधारण (णी f.). -ITY, s. लोकप्रियता, लोक जन-प्रीति f -अनुराग:-संमान:. = LY, adv. लोके, लौकिक-तया, साधारणतः, सामान्यतः, लोकरंजनार्थः ---Popu-LATE, v. t. वस् c., जनै: आकृ 6 P or पूर् 10. - v. i. प्रजां उत्पद् c., प्रजन् 4 A, प्रजावादि कु 8 U. -ION, s. प्रजा, प्रजा-लोक-संख्या, जनाः, लोकाः. -Po-PULOUS, a. जनाकीण, जनसंकुल-पूर्ण, बहु-प्रचुर-जन-प्रज, जनसंबाधः =NESS, s. लोक-प्रजा-बाहुत्यं•

Porcelain, s. (चीनदेशीय) मार्तिक, कौलालकं, मद्रांडानि Ровен, s. प्रधान:, प्रधन:, आ(आ))लिंद:, द्वारप्रकोष्ट:. Ровсириме, s. शस्य:-स्यकः, भाविभ् m.; 'quill of a p. 'शकं, शललं-ली.

Pone, s. रा(लं) भरंधं-कूपः. 2 (स्वम) रंधं, कूपः.

- v. i. अनत्यदृष्ट्या-साभिनिवेशं-अधी 2 A or वस् c.

- ous, a. बहुरंध्र, रंध्रवहुल, रंध्रपूर्ण-विशिष्ट, सरंध्र. 2
रोमक्पमय (पी f.), स्वेदमागिविशिष्ट, विरलावयवकः.

- ousness, Porosity, s. रंध्रवाहुल्यं, रंध्रविशिष्टताः

Pork, s. शूकर-वराह-मांसं. – e. p. s. शूकरः, वराहः.

Porpose, s. गूंकर-वराह-मांसं. उल्पिन् m.

Porbidge, s. युवं, जूवं.

Porringer, s. युष्पात्रं-भाजनं.

Port, s. नौकाञ्चयः, नौकाश्यः, उत्तरणस्थानं, आश्रयः, रक्षणस्थानं, आञ्चयः; 'arrived at the wishedfor p.' इष्टदेशं जगाम. 2 द्वारं; See Door. - Able, a. बहनीय, लघुभार, सुवाद्य, लघु, मुखवाद्य, हस्त-वाद्य. - Er., s. द्वाःस्थः, द्वारपालः, प्रतीहारः, दौवारिकः. 2 भारवाहः, भारहरः, वोद्ध m., भारिकः. - Erage, s. भारवहनं. 2 वहनमूल्यं. - Portal, s. द्वारं, मुखं, प्रवेश्वदांरं; See Door.

PORTEND, v. t. अग्रे (अनिष्टं) सूच् 10 or निविद् c. or ग्रंस् 1 P. —PORTENT, s. उत्पात:, दुनिमिन्नं, अग्रुभलक्षणं, अजन्यं, उपसर्गः, दुलेक्षणं, दुश्चिहं, अपन्तुनं, कुलक्षणं, अत्याहितं, उपप्रवः, आर्ष्टं, अस्तं. 2 पूर्व-चिक्कं-च्रुकं - =ous, a. उत्पात-अनिष्ट-अग्रुभ-ग्रां-सिन्, अनुतः अत्याहित, औपसर्गिक-औत्पातिक (की f.). =ously, adv. सोत्पातं, दुलेक्षणपूर्वः

Portfolio, s. qajaje:.

Роктнось, इ. नौपार्श्वमुखं.

Portico, s. See Porch.

Portion, s. अंज्ञ:, वि-,भाग:, खंड:-डं, छेद:, ज्ञक-ल:-लं. 2 अंज्ञ:, वंट:, उद्धार:, वि-,भाग: ; 'p. of an estate' दाय:, रिक्यभाग:, उद्धार:; 'wife's p. ' श्रीधनं, यौतकं. औद्दाहिकं. -v. t. विभज् 1 U, वंद 10, विभागज्ञ: ऋ्ष् ८. 2 जुल्कं-वृत्तिं दा 3 U. -ING, s. विभागः, भागकल्पनं, वंटनं. -LESS, a. अनंज्ञ, अंज्ञाहीन.

PORTLY, a. गौरवगति-वृत्ति, उदान, धीर, धौरदर्शन, भंभीराकृति- 2 स्थूल, बृहत्, स्थूलकाय, व्यूदर, पीन, पीवर: =INESS, s. स्थूलकायन्वं, वारीरगौरवं.

PORTMANTEAU, s. चर्ममंज्या-पेटक:.

PORTRAY, v. t. आ-, लिख 6 U, चित्र 10, वर्ष 10. 2 उप-, वर्ष, कृत 10. - PORTRAIT, s. चित्रं, आले-ख्यं, प्रतिकृति /., प्रतिमा; See PICTURE; 'p.-painter' चित्रक(का)र:.

Pose, v. t. स्तंभ 9 P, मृह c., निरुत्तरीक 8 U, कृंद्र 10.

Position, s. प्रतिज्ञा, डाक्ति f., हेतु:, पक्ष:, उपन्यास:; 'wrong p.' पक्षाभास:, हेत्वाभास: 2 स्थिति f.,

स्थानं, पदं, आस्पदं, पदि-बी f. 3 प्रतिष्ठा. गैरिंस. 4 अवस्था, दज्ञा, आकारः, संस्थानं, भावः, त्राने f.; 'attain the p. of' पदं या 2 P, (यांत्येवं गृहिणीपदं युवतयः S. 4); 'holding the p. of mistress of the house' गृहिणीपदभाक्, गृहिणीपदे स्थिता; 'give the p. of' पदं ग्रह c., भावं ग्रम् c., (मिहिणीपदं ग्राहिता, देवीभावं गिमता); 'p. in life' स्थितः, निसर्गजातः, अवस्थानं.

Positive, a. स्पष्ट, असंदिग्ध, अगृह, प्रत्यक्ष, व्यक्त, अवन्न, परिस्फट, साक्षान ind.; ' reply in the p. ' भवत-बाढे-तथा-इति वद् 1 P. 2 अवश्यक, अवैकल्पिक (की f.), अविज्ञांक्य: See PEREMP-TORY. 3 सु-,नियत, निश्चित, निर्णीत, निर्दिष्ट. 4 सत्य, तथ्य, यथार्थ, वास्तविक-तान्विक (की f_1). 5 विविक्त, केवल, अनन्यसंबद्धः 6 दक्ष-कृत-निश्चय, क्टमति-संक-ल्प, निर्विकल्प, निःसंदेह: मताभिमानिन, स्वमताग्रहिन, दढोिक; 'a p. quantity 'धनं (opposed to ऋणं क्षयः, व्ययः, हानिः). -LY, adv. स्पष्टं, व्यक्तं, असं-दिग्धं, साक्षात्. 2 अवदयं, निविकत्वं, अविचायं. 3 स-निश्चितं, नियतं, नृनं, खल्. 4 वस्तृतः, तस्वतः, परमार्थ-तः, सत्यं, यथार्थतः 5 स्निभयन, दहनिभयपूर्वः 6 मताग्रहेण, मताभिमानेन, दृढं कित्या. -NESS, 8, स्पष्टता, असंदिग्धता, दृढ्निश्रयः-निर्णयः, तथ्यता, याथार्थ्यः मताग्रहः, दृढोिक f., &c.

Possess, v. t. ਪ੍ਰ 1 P, 10, ਪ੍ਰ 3 U, ਸ 3 U. 2 ਸੂ-ज 7 U, अधि-ष्ठा 1 P, अध्यास 2 A, सेव 1 A; better by बत, मत, इन &c.; See below. 3 आप 5 P, लभ् 1 A, अधिगम 1 P; See GET. 4 अधिक 8 U, ਸਮੂ $1\ P$, अधि \cdot छ।, पदं कु. 5 आविज् $6\ P$, आक्रम् 1 U, 4 P, उपसूज् 6 P, बाध् 1 A, उपहन् 2 P, प्रस् 1 A, ब्याप् 5 l', oft. ex. by 'p. ed'. -ED, a. धत, भृत्त, अधिष्टित, अध्यासित, अधीन, हस्तगत. 2 प्राप्त, लब्ध, अधिगत. 3 आविष्ट, आक्रांत, उपसृष्ट, ग्रस्त, उपहत. 4 (By spirits) भताविष्ट, भूतोपमृष्ट, वैताली-पहत, भूतगस्त. 5 (Having) युक्त, युत, उपेत, सं-पन्न, उपपन्न, अन्वित, सनाथ, ज्ञालिन in comp.; by वत, मत, इन, विन affixed, or by Bah. comp. -ION, 8. भोग:, भक्ति f., अधिकार:, आवेश:, आक्र-म:-मणं, आत्मसात्करणं; 'to take p. of' आक्रम्, आविश, स्वायत्त्रांक, आत्मसात्कः, पदं क्र or वि-धाः See ENTER; 'to put in p. 'अधिक c., अधिकार दा, नियुज् 7 A, 10; 'being in one's p.' स्वाधी-न, हस्तगत, बद्मवर्तिन्, 2 संपन्नता, युक्तत्वं, सनाथता ; वन्त्रं, ज्ञालिता in comp.; 'p. of wealth 'ध-नवन्तं, सधनताः 3 आवेशः, उपसर्गः, बाधा, पीडाः भू-तावेश:, भूतपीडा-बाधा-संचार:. 4 द्रब्यं, स्वं वस्तु, स्वा-धीनं द्रव्यं; (p. s) द्रव्यजातं, वस्तुजातं, द्रव्याणि, वस्तु-नि, वित्तं, विभवः, द्रविणं, अर्थः; क्षेत्रादि, भूमि f., (landed). -IVE, a. संबंध in comp.; 'p. case

बड़ी. =0B, s. मोक्तृ m., भोगिन् m., स्वामी, अधिकारी, ज्ञाली-धारी- in comp.

Possible, a. ज्ञावय, साध्य, संभाव्य; gen. ex. by pot. pass. part.; 'not p. to be united' दुःसं- ध्रेय; 'p. to be done' करणीय, संवाय, साध्य; oft. by ज्ञाक pass.; 'to be p.' संभू 1 P, (सवं सौदा- मिन्या संभाव्यते Mal. 1), उपपद् 4 A, घट् 1 A; उभयथापि घटते (V. 3) 'it is p. in both ways' (both sides are p.); 'as far as p.' यावच्छव्यं, यथाज्ञाक्ति. = Possibility, s. संभवः, ज्ञावयता, संभाव्यता, उपपत्ति f., घटना, संगति f. = Possibly, adv. Ex. by ज्ञावयं or ज्ञाक् pass. 2 कदाचित, कदापि, नाम, by pot. mood; See Perhars. 3 (In questions) इव, नाम, वा; 'who p. that is dead, is npt born again' मृतः को वान जायते (Г. 1. 1).

Розт, в. स्तंमः, स्थाणुः, स्थूणा, डपरतंमः; 'р. for securing an elephant ' आलानं, बंधस्तं मः; ' p. for tethering cattle ' शिवकः, कीलकः, मेथि:-थि:, खलेदारु n. 2 पदं, अधिकारः, नियागः, अधिकार-पदं. $oldsymbol{3}$ स्थानं, स्थलं, आस्पदं, अवस्थानं, स्थिति $f_{\cdot \gamma}$ पदवी. 4 गुल्म-सेन्य-स्थानं. 5 पत्रवाहः, पत्रवाहनसाधनं; 'p.-boy' जवाभपाल:; 'p.-chaise' जवरथ:-वाहनं ; 'p.-haste' सर्वेगं, अतिजवेन, जवा-भवतः; 'p.-horse ' जवाश्वः, जवतुरगः; 'p.-man, पत्र-लेख-वाह:-हार:; ' p.-master' पत्रस्थानाधिकारी. पत्रवाहाध्यक्ष:; 'p. office ' पत्रस्थानं-गृहं. =v. t. स्था c. (स्थापयित), सं-प्रति-, नियुज् 7 A, $10.\ {f 2}\ {f \epsilon}$ तंभे बंध् $9\ {f P}.\ {f 3}$ पत्रस्थाने निविज्ञ c. or क्षिप 6 P. 4 प्रकाश् c., आसंज् c. -v. i. जवन गम or त्रज् 1 P; 'p. up ' अवबुध् c.; 'p. off ' ज्याक्षिप् 6 P, विलंब c. -AGE, s. पत्रवाहनमूल्यं. -ER, s. जवनः, जवः, जवाधः, प्रजवीः - Postilion, s. जवाश्वास्ट्रहः.

Post-date, v. t. पश्चात् तिथि लिख् 6 P.

Post-diluvian, a. प्रत्योत्तरकालीन.

Posterior, a. पश्चान्-उत्तर-कालीन, उत्तर, अपर, अवर, अवीष्. =ITY, s. परना, उत्तरता. =IY, adv, पश्चात, उत्तरं-रतः, परतः, परस्तात्. =Posteriors, s. नितंबः; गुदप्रदेशः

Posterity, s. संताति f., अपत्यं, संतानः, वंदाः, प्रजाः पुत्रपीनादयः

POSTERN, s. quest, qua:

Posthumous, a. मरणादनतरं प्रकाश्चित, मृत्यू तरजात. Post-meridian, a. अपराह्मतन (नी f.), पराह्मका-लिक (की f.).

Post-mortem, a. मरणात्तर, मृत्यूत्तरः

Post-natal, a. जन्मोत्तरः

POSTPONE, v. t. व्याक्षिप 6 P, विलंब c.; (नियत-

कालं यावत्) त्यज् 1 P, विस्रज् 6 P. - MENT, & व्याक्षेप:, विलंब:.

Post-scrift, s. अनुलेख:.

Postulate, s. स्वीकृतपक्ष:, गृहीतपदं, परिष्रहः -v. t. परिष्रह 9 P, स्वीकृ 8 U.

Posture, s. सं-,स्थिति f., संस्थानं, संस्था, अंगविन्या-सः-रिथति:; आसनं, बंध:; वीरासनं, कमलबंध: &c.; 'in a sitting p.' आसीन, उपविष्ट. 2 Condition, q. v.

Posx, s. कुमुमस्तवकः, पुष्पगुच्छः: 2 अंगुलीयकलेखः:
Por, s. घटः, कलसः-चाः, क्रंभः, पात्रं, भाजनं, भांडं;
'cooking-p.' स्थाली, उत्था, पिष्टपचनं, क्ष्मीषं, पिटरः; 'p.-bellied' तृंदिल, लंबोदर, पिचिडिल, तृंदिनः,
'p.-belly' भिचिडः, लंबोदरः, 'p.-companion'
पानमित्रं-सुदद्, सहपायी; 'p.-house' शुंडा, पानं;
'p.-sherd' घटशकलं, निश्तपात्रं. = TER, s. कुंभकारः,
कुलालः, घटकारः, चिकान् क. = TERX, s. कुंभ-घटस्थानं. 2 कीलालकं, मार्तिकं, मृद्धांडानिः

Potasu, s. साजिका, क्षार:; See Natron.

 $\operatorname{Potation}$, s. पानं, ५पीति f., तुल्यपानं.

Ротато, з. गोलालु:.

Potent, a. प्रबल, सप्तभाव, वीर्यवन, सप्तताप, ज्ञाक्तिमत, प्रभविष्णु; See Strong. - ATE, s. अधिपति:, नरेश्वर:, प्रभु:; See King. - Liv., adv. प्रबलं, सप्ततापं, बलवन्. Potential, a. ज्ञावप, उपपन्न, संभवनीय; (mood)

विधिलिङ्. =ITY, इ. दाक्यता, संगाव्यता.

POTHER, See BUSTLE, PERPLEX.

Ротнекв, в. शाकः, हरित्कं, शिमुः

Potion, s. अगदः, पानं, पेयौषधं.

Pottage, s. जूपं.

POTULENT, a. आमत्त. 2 पानयाग्य.

Роисн, s. स्यूत:, प्रसेव:, कोश:-ष: 2 लंबोदरं 3 पेशि शां f., उपजठरं. -v. t. कोशे निविश् c. or नि-धा 3 U.

POULTERER, s. वैतंतिकः, शौनिकः, पक्षिविकयी. POULTICE, s. उपनाहः, प्र-,त्रेपः. -v. t. उपनाहं दा 3 U.

POULTRY, s. गृहपक्षिण:; 'p. yard' कुक्ट्रादिस्थानं-POUNCE, v. i. अवपत्य ग्रह 9 P, सहसा अवपत् 1 P or अनस्केद 1 P or आक्रम् 1 U, 4 P. = s. नवाः, नवार: 2 मसीवोषणचूर्णं.

Pound, s. (For enttle) अवरोध:, अवरोध-स्थानं, त्रजः, गोष्ठः. = v. t. सं-, चूर्ण् 10, मृद् 9 P. दिष् 7 P. क्षुद् 7 P. खंड् 10; 'p. to dust' चूर्ण ज्ञः कृ, चूर्णपेषं पिष्, चूर्णांकृ 8 U. 2(त्रजे) नि-अव-ह्यू 7 U. or व्यू 9 P. 3 तड् 10, तृद ६ P. प्रह्र 1 P. — AGE, s. ज्ञान्कं, राजस्वं. — ER, s. पट्ट m., पेषणं, मदेनं, खंडकं, अयोधं, मृतरः. — ING, s. चूर्णनं, पेषणं, मदेनं, खंडकं, Pour, v. t. पत् 0., नि-, सिष् 6 P. प्र-, खु. .; 'p.

water in ' जलेन पू 3, 9 U, सिच्. 2 (Out, forth) प्र-निर्-मृत्रु 6 P, उत्-वि-सज् 6 P, अवपत c., अवतु c., नि:स c., डिन्क्षिप् 6 P, उद-म 6 P, उ-दीर c., उद्दूम 1 P. वृष 1 P. प्र-वि-क 6 P: निर्वेश. निर्गल c.; 'which has p.ed out its watery contents ' निगेलितांबगर्भ:, पानीयरिकोदरः (धन:); 'p. out the water from the pot' पात्र जलरि-कं कह; 'p. ed forth arrows' शाखि मुमाच; 'p. one's soul to another ' अन्यस्मे स्वमनापत सर्वात्मना निविद् c. = v. i. ल 1 P, प्र-पारि-°, प्र-,हयं-द् 1 A, अध्तु 1 A, जलं स्न c. or प्रवह 1 P. 2 वृष. निर्गेल 1 P. 3 नि:स 1 P, निर्गम् 1 P, नि: न्यु; ' rain p. ed down in torrents ' धौरासारै मेहता वृष्टिर्वभव (H.3); 'p. in upon ' समापत् 1 P, अभिद्र 1 P बहुदा: आपत् or आक्रम् 1 U, 4 P. = ER, s. स्नावक:, सेचक:, सेक् m. =ING, s. सेक:, लाव:, लव:, श्योत: Pout, v. i. (क्रोधात्) ओही प्रमु c. or दृ हा c. 2 ट-त्रत-टच्छित -a. भ 1 P. =s. क्रोधावेश:.

POVERTY, See under Poor.

POWDER, s. चूर्णं, (पिष्टं, क्षोद:; 'gun-p.' आम्रेय चूर्णं 'perfumed p.' वासयोग:, पिष्टात:-तक:, प्रवासक: =v. t. 'to reduce to p.' चूर्णं 10, क्षुद् 7 P, चूर्णांक, पिष् 7 P; See POUND. 2 चूर्णंन लिए 6 P or भू c. or मिश्र् 10. -श. a. पांजुल, चूर्णवत्, चूर्णमय (यी f.), सचूर्णं, सक्षोद.

Power, s. शक्ति f., सामध्यं, बलं, प्रभाव:, वीयं कर्ज:, सहस्-भोजस् n., विभवः (वाग्विभवः); (martial) तेजस् n., वि-परा-क्रम:, जीर्यं. 2 (Ability) श्रीक:, क्षमता, धीशकि:; 'p. of thinking ' वि-चारणाश्चितः; 'according to one's p. ' यथाश-कि-बलं, यावच्छक्यं. 3 (Influence) प्रभत्वं, प्रभाव: बदा:-द्यां, बलं, गौरवं, अधिकार:; आधिपत्यं, ईदात्वं. सत्ता, ऐश्वर्यं, अधीनताः 4 अधिप:-पतिः, अधीद्य: अभु:. 5 (Legal) अधिकार:, or by अर्ह 1 P. 6 अधिकारिजनः, अधिकृतः 7 घातः 8 सेना, वलं इतना; 'have or exercise p. over 'प्रभ 1 P, ईश् 2 A. (with gen.), वज्ञीकृ, आयत्तीकृ, आ-हमवज्ञां नी 1 P; 'in (under) the p. of ' वज्ञ' अधीन, आयत्त, तंत्र in comp.; 'fallen into another's p. 'परहस्तगत; ' to be in one's p. ' ex. by ज्ञाक् 5 P or by (s.). = FUL, a. बल-सामर्थ्य-वन्, शक्त, बलिन्, सबल, प्रबल, अर्जस्वल. बोजस्विन, शक्तिमत्, अजितसत्त्व, बलाढ्य, सप्रभाव, भभविष्यु. 2 जूर, वीर, विकात, तेजस्विन, महाप्रताप, प्रतापवत, धामवत, उद्दिकम. 3 (Medicine) वीर्य-बत्, अमोघ, गुणावह, प्रवल, अलंतमः 4 रृढ, प्रतीति-कारिन, प्रबल. - FULLY, adv. बलवत्, प्रबलं, सप्रभा-♦, अत्यंतं. -FUENESS, ३. प्राबल्यं, शक्तत्वं. -LESS, थ, निर्बल, शक्तिहीन, अशक्त, अबल, निष्प्रभाव, अस- मर्थ, अक्षम. -LESSNESS, s. अज्ञास्ति f., असामर्थ्यं. Pox, s. Small-pox, q. v. 2 उपदंज्ञ:.

PRACTICE, s. प-आ-चार:, संपदाय:, व्यवहार:, रीति f_{-} , मार्गः, पद्भिति f_{-} , क्रमः, बृत्तिः f_{-} 2 अभ्यासः, क्रिया प्रबंध:-सातत्यं, नित्यवृत्ति:-चर्या-अनुष्ठानं, अनशीलनं,-निरंतरपत्रक्तिः, आवृतिः: 'does not require p.' नाभ्यासक्रममीक्षते 3 किया, आचारः, आचरणं, कर्म, कृति f., न्यापारः, न्यवसायः; करणं, विधानं, अनुष्ठानं: (execution) पश्चि:, पचार:, व्यवहार:; 'bring or put into p. ' प्रवृत् e., ब्यवह c.; ' has long been in p. ' चिरपबृत्त. 4 (Opp. of theory) प्रयोग:. 5 छलं, व्याज:, कैतवं ; See Fraud; 'ancient p. ' बद्धाचार:, बद्धपरंपरा; 'family p.' कुलसंपदायः, कुलधर्मः, कुलाचारः; 'local p.' देशाचार: ; 'good p. ' सदाचार: ; 'following good p.s' सदाचार, सद्वात्ते, सद्व न, साधवत्तः, 'bad p. 'द्राचार:, कुमार्ग:, दुवैति:; 'following bad p. s' दर्बन, दुराचार: 'p. of medicine' वैयिशिया-उ ाचार:, चिकित्सा, भेषजपयोग:, उपक्रम:; 'p. of arms' ज्ञासाभ्यासः, ज्ञासचर्याः; 'p. of law' व्यव-हार:, ज्यवहाराभ्याय:: ' p. in archery ' ज्ञाराभ्यास:, डपासनं. - PRACTISE, v. t. अभ्यम 4 U, नित्यं क 8 U. &c. 2 आचर 1 P, अन-हा 1P, क, वि-धा 3U. आ-स्था 1 U. 3 प्र-उप-यज 7 A, 10, प्रवृत c., व्यवह c., सेव 1 A, आधि 1 U, आ-अव-लंब 1 A; 'what profession do you p. 'कां वृतिमपजीवत्यार्थ: (Mr. 2). - v. i ज्ञाउचेन आचर् or व्यवह 1 P, छलं-कपटं-कृ. =ED, a. अभ्यस्त, आचरित, अनुष्ठित, कत, सेवित, &c. 2 अभिज्ञ, परिचयवत्, बहुदृष्ट, व्यव-हारज्ञ, दृष्टकभेन, पक्षबुद्धि, ज्ञानबुद्ध, जाताभ्यास; also ex. by (s.). =ING, a. अभ्यासिन, सेविन, ज्ञालिन, in comp.; आहिथत, आधित. - PRACTICABLE, a. करणीय, कर्त ज्ञाक्य, साध्य, संभाव्य, ज्ञाक्य, सुकर, सलसाध्य, उपपाय. -PRACTICAL, a. अभ्यासिक-व्यवहारिक (की f.), अभ्याससिद्ध-प्राप्त, आचार-व्यव-हार in comp.; 'p. knowledge' व्यवहारज्ञानं, लीकिकज्ञानं, 2 अभ्यासक्षम, व्यवहार्य, प्रयोज्य, प्रवर्त-नीय, न्यवहारोचित; 'a p. scheme ' व्यवहारोचित डपाय:: 'he is a p. teacher 'स शिक्षगपयोगनिय-ण:. 3 व्यवहारज्ञ, दृष्टकर्मन्, अभिज्ञ ; See PRAC-TISED. =LY, adv. कार्यत:, अर्थत:, वस्तृत:, पर-मार्थत:, व्यवहारत:, फलापेक्षया. 2 अभ्यासेन, व्यवहा-रेण. -PRACTITIONER, s. सेविन्, व्यवसायी, व्यापा-री, ब्रात, आजीव in comp. 2 वैध:, वैधवृत्तिः, चि-कित्सक: 3 व्यवहारत्तः, व्यवहारदर्शिन्-निपुण:

Pragmatic,-AL, a. परकार्यचर्चक, अनिधकारव्या-पारिन्; See Meddle, &c.

Praise, v. t. प्रशंस 1 P, श्लाइ 1 A, हेइ 2 A, नु 2 P, स्तु 2 U, वर्ण 10, मै 1 P, कृत 10, वि-प-° ख्या 2 Por c. (ख्यापयति), पन् 1 P. न् 6 P. = s. प्र-, शंसा, क्षापा, स्ताति f-, स्तवः, वर्णनं-ना, कीर्ननं, नृति f-, ईडा, स्तावं = ER, s- प्रशंसकः, स्तावं कः, वर्णकः, वंदाहः = PRAISEWORTHY, α - पृश्चसाहं, क्षाध्य, स्तृत्य-

Prance, v. i. बु 1 A, बल्ग् 1 P, नृत् 4 P. -ING, s. भूतं, बल्गितं, बबनं.

Prank, s. क्रीडा, चेटा, चापलं, लीला, छंद:-दम् n.; 'idle p.' वानर-मर्कट-चेटा-क्रीडा; 'mischiovous p.'कु-दु:-चेटितं. = v. t. दंगार्थं भूष् 10 or अलंकृ 8 U. = ISH, a. कुचेट, चपल, क्रीडाशील.

PRATE, PRATTLE, v. i. प्र-,लए 1 P, प्र-,जल्प 1 P, अनर्थकं वह 1P or भाष् 1 A. — ER, s. वाचाटः, बाचालः, जल्प(ल्पा)कः, वाबद्कः, बहुभाषिनः — ING, s. प्रलापः म्यलपितं, प्र-,जल्पः-ल्पितं-ल्पनं; बालालापः, बालभाषणं-प्रलापः

PRAVITY, s. भ्रष्टता, विकिया, विकार:.

Pray, v. (A deity) स्तु 2 U, प्र-आन-सं-°, नमस्य-ति (D.), अभिवद् ०., आराष् ०., प्रणम् 1 P; (मन-सा) पूज् 10, उपास् 2 A, ध्ये 1 P; चित् 10. 2 आज्ञंस् 1 A. 3 याज्ञ् 1 A, प्र-अभि-अर्थ् 10 A; वि-ज्ञा ०. (ज्ञापयित); gen. ex. by अहे 1 P with inf.; See Please; 'I p. you tell me' मसं कथ-ियनुमहैति भवान्. 4 (Lowly) जप् 1 P.—हह, s. स्तवः, स्तोतं, प्रार्थना-नं, नमस्या, उपासना, पूजा; (mental) ध्यानं, आवाह्नं; (low) जपः, स्वाध्यायः. 2 यांचा, प्रार्थना, अभ्यर्थना, विज्ञाति f., विज्ञापना. — FUL, a. प्रार्थनातील, भजनपरायण

PREACH, v. t. उदार् c., उद्- चुत् 10, उच्चर् c., प्र- ख्या c. (ख्यापयित), प्रकाच् c., प्रवद् 1 P, कृत् 10. – v. i. धर्म प्रवच् 2 P or ज्ञास 2 P or उपिदिज् 6 P. – ER, s. उपदेशकः, प्रवक्त m., प्रचारकः, धर्मशासकः, धर्मोपदेशीः 2 घोषकः, प्रख्यापकः – ING, s. वि-, घोषणं-णा, प्रख्यापनं, धर्मीपदेशः, धर्मशासनं, प्रवचनं, उ-पदेशः

PREAMBLE, s. Eqicuia:; See Introduction. Prebend, s. See Canon.

Precaricous, a. संदिग्ध, अनिश्चित, अनिर्णात, अनिय-त, अस्थिर, अध्रव. 2 पराधीन, परायत्त, अस्वतंत्र; See Doubtful, Dangerous. —Ly, adv. संदिग्धं, अनियतं. —Ness, s. अनियतन्वं, अन्याधीनता.

Precative, Precatory, a. याचक, पार्थनात्मक; 'p. mood' आहिर्लिङ्

PRECAUTION, s. पूर्वीपाय:, निवक्षणोपाय:, पूर्व-समीक्षा-चिता, पूर्वावधानं, पूर्वप्रबोध:; 'take p. s' पूर्वेमव उ-पायं समीक्ष् 1 A or चित् 10; 'hence I give you this p.' अतस्त्वाभेवं प्रबोधयामि. =ABY, a. पूर्वोपा-यरूप; by (s.).

PRECEDE, v. t. पूर्व-अग्रे-पुरतः गम्-म्-चर् 1 P or

इ-या 2 P or वृत् 1 A or स्था 1 P; oft. ex. by पूर्व, पाक, प्रथम, ततः, अनंतरं; 'the flower p. s the fruit' उद्देति पूर्व कुसुमं ततः फलं, so घनोदयः पाक तदनंतरं पयः (S. 7.); 'visarga p. ed by अ'अपूर्वः विसर्गः; 'many kings p. ed Râma' रामात् पूर्व बहवो नृषाः समजायंत. 2 (In rank) अ-प्रपदे वृत्, अप्रमानं अहं 1 P. — ENCE, s. अप्रममनं, प्रस्तरं 2 अप-श्रेष्ठ-परं, पुरस्कारः, उत्कर्षः, प्राधान्यं, अप्रत्वं, अप्रणीत्वं, आप्रमानः-पूजा, मुखरता, श्रेष्ठ-त्वं, पाथम्यं. — ENT, s. (पूर्व) निदर्शनं, उदाहरणं, आदर्शः, प्रतिमा, प्रमाणं, तृष्टांतः; 'having no p.' अप्रतिम. — a., — ING, a. पूर्व-अप्र-गामिन्, अप्रम, पूर्वंग, पूर्वं, अप्र, प्रथम, अप्र-पुर-सर. — ENTED, a. भूत-दृष्ट-पूर्वं, तृष्टप्रतिम; 'un-p.' अप्रतिरूप, निरुपम, अत्रल.

PRECENTOR, s. मृख्यगायकः, गायकार्यणीः

PRECEPT, s. नियोग:, आ-नि-दश्चः, अनु-,श्वासनं, अनुज्ञा, विधिः, नियमः, प्र-,षोदनं-ना, कल्पः, आज्ञा,
स्थिति f., मर्यादाः 2 वचनं, उपदेशः; 'moral p. s'
नीतिवचनानिः, 'religious p. 'धमीनुज्ञा, धमैशासनं,
'example is better than p.' श्वासनान् करणं भेयः, वाचः कमीतिरिच्यतः = IAL,-IVE, तः वैधिक-नैयिनक (की f.), विधिक्त्य, (s.) in comp. = OR, s. गुरुः,
शिक्षकः, उपदेशकः, आचार्यः, अध्यापकः, उपाध्यायः
PRECESSION, s. अग्रगति f.; 'p. of the equinoxes' अयनचलनं, क्रांतिपातगति f.

Precinct, s. सीमा, पर्यतः, मर्यादा, अवधिः, परिसरः, उपातं, उपकंठं, समंतदेशः

Precious, a. महाहे-चै, महा-वहु-मून्य, अनच्ये, अमू-ह्य, उत्कृष्ट, बहुमत, गुरु, परम; 'p. stone' उपलरत्नं, अमून्यरत्नं, रत्नं, मणि: -NESS, s. महाघंता, बहुमून्यं-Precipice, s. प्रपात:, भृगु:, अतट: -Precipitous, a. पातुक, विषम, प्रवण, अवमार्येन्. 2 Rash, q. v. Precipitate, (Precipitant) a. अवाक्मुल

Precipitate, (Precipitant) a. अवाङ्मुख (खी f.), अथामुख, अवाङ्मुख (खी f.), अथामुख, अवाङ्मुख 2 असमीक्ष्य-क्षिप-अविमृश्य-कारिन, साहिसन, साहिसन (की f.); (act) सरमस, अविमृश, अतिक्षिप्त, साहस in comp. -v. t. रमसा अथा क्षिप् 6 P or पत् c. 2 सरमसं पृतृ c. ० प्रेगेतसह c., न्वर् c. (न्वर्यात). -v. t. अव-अधा-पत् 1 P, नि-सद् 1 P. 2 (Fig.) अविचार्य-सरमसंच्याष्ट 6 A or c. -LY, adv. अवाङ्ग, अवाङ्गित्तरसा, अथामुखेन. 2 अविमृश्य, असमीक्ष्य, सहसा, साहसेन, अतिक्षिपं, सरमसं. -ION,-NESS, s. अथापातनं-क्षेप-णं, अवपातनं- 2 साहसं, साहसिकता, क्षिप्रकारिता, अ-समीक्ष्य-अविमृश्य-कारिता, -Precipitance, s. साहसं ; See above.

Precis, s. सारः, संक्षेपः, संग्रहः.

Precise, a. नियत, निर्देश, निश्चित, परिच्छित्र, यथा-थं, निश्चेष in comp. ; See Exact. 2 ब्यक्त, रकुट, स्क्म. 3 (Of persons) सामयिक (की f.), समयानुवितन, संकेतानुरोधिन, स्कानियमिन हः -LY, adv.
नियतं, यथार्थ, स्कानवा; oft by एव; 'at noon
p.' मध्याह्रसमये एव; 'p. so' एवमेव. -ION,
-NESS, इ. नियतत्व, निर्देशः, स्कानता, सुनिश्चितता, याथार्थ्य, व्यक्तता, &c.

PRECLUDE, v. t. निवृ c., नि-प्रति-षिध् 1 P, नि-प्रति-६५ 7 U, बाध् 1 A, प्रतिबंध् 9 P; See Obstruct. -PRECLUSION, s. प्रतिबंध:, निवारणं, नि-प्रति-वैध:, निरोध:. -PRECLUSIVE, a. निवारक, प्रतिबंधक, निरोधक.

Precoctous, a. अकालपक-परिणत-प्रौडः 2 वाल-प्रौढ-पक्क. = ness,-Precoctry, s. अकालपरिणित f. -प्रौढता, बालप्रौढिः f.

PRECOGITATE, v. i. पूर्व-अग्रे चित् 10 or विचर् c. or विमृत् 6 P.

Precognition, s. पूर्वज्ञानं-बोध:

PRECONCEIVE, PRECONCERT, v. t. पूर्व चित् 10 or कृप् c. or वि-भू c. = ED, a. पूर्वकिल्पत-निर्भारित, पूर्वपटित-निर्णात. = ION, s. अम्र-पूर्व-कल्पना-बाध:- ज्ञानं ; पूर्वघटनं-संकेत:-

Precursor, s. पूर्वगः, अप्रेसरः, अप्रयायी, पुरःसरः; See Harbinger. 2 पूर्वलक्षणं-चिह्नं-लिगं - प, a. पूर्वग, प्रःसर, अप्रवर्तिन्-

PREDATORY, α. दस्युवृत्ति, अपहारक, उपद्रविन्, लं-ठक, चौर in comp.

PREDECESSOR, s. पूर्वगः, पूर्वाधिकारिन् m.

PREDESTINATE, PREDESTINE, v. t. पूर्व-अमे-नि-रूप् 10 or प्रकृप c. or निर्देश 6 P. – ED, त. अम-पूर्व-निर्देश-निरूपित, भाविन, दैवाधीन, दैवायन, दैष्टिक (की f.). – Ion, s. अमनिरूपण-निर्देश: 2 दैववादः, दैवपरता, अनुष्टपार्व्ध-वादः, देष्टिकता. – Predestinarian, s. दैवपरः, दैव-अनुष्ट-वादी, यङ्गविष्यः, दैवायनः, देष्टिकः

PREDETERMINE, v. t. पूर्व-अग्ने-निश्चि 5 U or नि-र्णा 1 P. = ATE, -ED, a. पूर्वेनिश्चित-निर्णीत. = ATION, s. पर्वे-अग्न-निश्चय:-संकल्प:-निर्णय:-

PREDIAL, a. क्षेत्र, भूमि in comp.

PREDICAMENT, 8. पदार्थ: ; वर्गः, जाति f. 2 अव-स्था, दशा, वृत्ति f., भावः, स्थिति f. ; कष्टावस्था, दु:-स्थितिः, कृष्कुं-

PREDICATE, v. t. उहिश्य वद् 1 P or वच् 2 P or क्यू 10 or अभि-भा 3 U; विशिष् 7 P or o., वि-भा, निर्देश 6 P. = s. विधेयं, वाच्यं, विशेषणं = 10N, s. विभानं, विशेषणं, निर्देशः, अभिधानं = PREDICABLE, a. वाच्य, अभिधेय

PREDICT, v. t. पूर्व-अग्रे-कथ् 10 or वस् 2 P or वि-इत् 10, आ-समा-दिस् 6 P; कथ्, वद् 1 P, with words for Future.'a. v.: 'p. ed that she would be the sole wife of Hara ' तां समाहिदे-त्रीकवधूं भवित्री...हरह्य (K. I. 51); कथयत्यागामि-नमप्पर्थ (Ka. 46) 'p. s (unforeseen) events '. = ION, & अनागतकथन, भाविकथन, आ-समा-देशः, भविष्पद्वादः. = OR, & पूर्वविदिन् m., अप्रतिरूपकः, सिद्धः आदेष्टाः

Predilection, s. पक्षपातः, पूर्वस्तेहः, अनुरागः; See Partiality.

Predispose, v. t. पूर्व पश्चत् c. or प्र-उद्-युज् 7 A, 10, प्रवणीक् 8 U; ex. by प्रवण, उत्यत, उन्मुख, ज्ञील in comp.; 'p. ed to anger' কীধ্যমৰणज्ञील.
—ITION, s. पावण्य, पश्चित्त f., ज्ञीलं.

Ркероминате, v. i. प- भू 1 Р, प्रवल-आधेक-वरी-यस्- a. भू 1 Р, आतिरिच्-विशिष्-pass.; See Excel. —Ркероминант, a. प्रवल, अतिरिक्त, प्रधान, वि-शिष्ट, आधिक, प्रपविष्णु. —Lv, adv. प्राधान्यन, प्रवलं, विशिष्टतया. —Ркероминансе, a. प्रावल्य, प्राधान्यं, आधिक्यं, अतिरेकः

PRE-EMINENT, व. सर्वप्रधान, श्रष्ठ, सर्वोत्कृष्ट, अग्रयाण्य, परम, उत्तम, विशिष्ट, प्रमुख, अग्रणी, अग्रीय, बरेण्य; oft. by व्याप्त:, शार्ट्ल:, पुंगव:, ऋषम:, प्रकाड:,
&c. in comp.; See Excellent. —LY, adv.
परमं, प्रधानत:, विशिष्ट, सातिश्चयं, अत्यंनं, सिवशेषं.
—Pre-EMINENCE, s. उत्क्षवं:, प्रधान्यं, प्रमुखतां,
श्रेष्ठता, उत्तमता, अग्रगण्यत्वं, वैशिष्टचं.

PRE-EMPTION, s. पूर्वक्रयः, पूर्वक्रयाधिकारः.

PRE-ENGAGE, v. t. पूर्व प्रतिज्ञा 9 A, पूर्व संकृष् c. - MENT, s. पूर्वसंकेत:-प्रतिज्ञाः

Ректимент Ремпетация ('Ве, 'q. v.). — емсе, в. प्रामाव: -जःमन् n. -जीवनं. — Емт, а. पूर्वभव-भूत.

PREFACE, s. आमुखं, प्रस्तावना, मुखंबध:, उपाद्धात:, बाङ्मुखं, उपन्यास:, प्रारंभ:. = v. t. प्रस्तु 2 U, प्रस्तावनां किख 6 P or कु 8 U. = PREFATORY, a. प्रस्तावना-उपोद्धात-रूप.

PREFER, v. t. उनम् c. (नमयति), उन्तर्षं नी 1 P or प्राप् c., प्रस्कृ 8 U, उन्कृष्टपदे नियुज् 7 A, 10, प्रतिपांच प्राप् c. 2 अधिकं रुच् 1 A or मन् 4 A or c. or प्रश्नास् 1 P; वृ 5 U or 10 (वरयति); gen. ex. by वर-न with पुनः, च, तथापि; 'I p. death to disgrace' वरं मृत्युः न पुनरपमानः; वरं वंध्या भायो न चाविद्वान् तनयः &c. 3 सम्-क c. (अपयति), निवेद c., उपह 1 P; See Offer. = Able, a. वर्रायस्, भ्रयम्, गरीयस् ; better ex. by (v.). = ENCE, s. अभिरुच्चि f., अधिकानुरागः 2 आरराधिकरं, अधिकानाः; 'in p. to' विहाय, अतीत्य, अपेक्षया in comp. = MENT, s. उन्नित f., प्रदोक्तकं, प्रतिपाच f., उन्क्षकं; स्थानोन्नितः, प्रतिष्टापदं, गौरवास्परं

PREFIGURE, v. t. प्रतिवितं दृश् c. -ATION, s.

पर्वलक्षणं-दर्शनं-

PREFIX, s. उपसर्ग:.=v. t. पूर्व आ-प्र-युज् 7 A, 10, पूर्व-अप्र-वित्यस् 4 U or नि-आ-धा 3 U or लिख् 6 P. PREGNANT, a. गांभणी, गमेवती, सगमों, अंतर्वत्नी, आप्रक्तस्वा, ससस्वा, धृत-रूट-गृहीत-गमों, गमेधारिणां; to be p. 'गमें-आधा 3 U or धृ 1 P, 10, भू 1 P with (a.); 'a p. woman longing for things' ध्रद्धालुः, दोहदवती. 2 अध्युक्त-गमें 3 सं-परि-पूर्ण, आढच-गमें in comp. =PREGNANCY, s. गमें:, दोहेंद, गमेधारणं-प्रहणं, गांभणीभावः; 'showed signs of p. 'दोहेदलक्षणं दधी (R. III. 1); 'advanced in p. 'कडोरगमों.

PREJUDGE, v. पूर्व निर्णी 1 P or विचर् c. or निश्चि 5 U. - MENT, s. पूर्वनिर्णय:-निश्चय:

Prejudice, s. दुराग्रहः, आ-,ग्रहः, चेतोविकारः-विकिया, वकीर्भवः; अविचारमति र्र., अविचारपूर्वः निर्णयः.
2 पक्षपातः, संगः. 3 नाज्ञः, क्षाति र्र., हानि र्र., अपायः,
अपकारः; See Harm. – v. t. विक् 8 U, सार्षाकः,
अःवृज्ञ् 10, पूर्वं गवृत् c. 2 अपकः, नज्ञ् c., क्षण् 8 P;
See Injure. – Ial., a. हानि-क्षय-कर (रीर्र.),
अहित, अननुक्ल, अपकारकः. – Ially, adv. सापायं,
मापकारं

PRE-KNOWLEDGE, s. पूर्वज्ञानं-बोध:.

PRELATE, s. See BISHOP.

PRELECTION, s. See LECTURE.

Prelibation, s. पूर्वास्वाद:, पूर्वभृक्ति f.

Preliminary, a. पूर्व-आदि-प्रथम in comp.; प्रा-थमिक (का f.). 2 पारिभाषिक (की f.), प्रस्ताव-नारूप. = s. (pl.) पूर्वकार्याण, पूर्वविषय:. 2 Preface, Introduction, q. v.

PRELUDE, s. प्रस्तावना, आमुखं, पूर्वरंगः: 2 आ-प्रा-(भः, उपक्रमः: =v. t. प्रस्तु 2 U, प्रारम् 1 A, उप-क्रम् 1 A.

PREMATURE, a. अकालपरिणत-पक्ष, अपूर्णकाल, अ-पूर्णकाल ज, असामयिक-अ(भा)कालिक-(की f.), अ-काल-असमय in comp.: 'p. death' अकालमृत्युः. 2 साहसिन, अकालसह; See RASH. –LY, adv. अ-पूर्णकालं, अकालं, असमये: 'p. born' अपूर्णकालं; 'p. bald' युवखलातं: –NESS, s. अकालिकर्त्वं.

PREMEDITATE, v. i. पूर्व संक्र्यू c. or विचर् त. or पूर्व संकल्पित-चितित, मित-बुद्धि-पूर्व, सांकल्पिक-सांकेतिक (की f.), बुद्धिकृत. =ION, s. पूर्व संकल्प:-विचार:-घटनाः

Premier, s. प्रधानामात्यः, मुख्यमंत्रिन् m., प्रधानस-चिवः -a. प्रधान, मुख्य, प्रमुखः -ship, s. प्रधानम-त्रिपदः

PREMISE, v. t. उपन्यस् 4 U, उपिक्षप् 6 P, पूर्व कथ् 10 or ब् 2 U or वर् 1 P, पस्तु 2 U or c., पस्ता-वनारूपेण कथ् or ख्या 2 P, प्रन्दप-क्रम् 1 A. = s.,

-PREMISS, s. पक्ष:, प्रतिका; 'major p. ' उदाह-रण ; 'minor p. 'उपनय:. -PREMISES, s. गृह-क्षेत्रादि, गृहपरिसर:

Ркемиим, s. लाभ:, फलं, अधिकमूल्यं, पारितोषिकं. Ркемонівн, v. t. पूर्व सूच् 10 or डपदिज् 6 P, प्र-बुध् с. - Ркемонітіон, s. पूर्ववोध:, प्रवोधनं• - Ркемонітоку, а. पूर्ववोधक, प्रवोधकः

PREQUUITY, v. t. पूर्व यह 9 P or भुज् 7 A or आ-कम् 1 U, 4 P. - ATTO... s. पूर्वभोग:-आक्रमः-PREORDAIN, v. t. पुर्व प्रकृष् ए. or निर्दिश 6 P.

PREPARE. v. t. प्र-डप-पारि-क्र्य с., सज्जीक 8 U, सं- विधा 3 U, निर्मा 3 A, 2 P, घट c. (घटयति), डप-प्र-युज् 7 A, 10 (medicines) ; सम् 1, 3 U, उपकरणदृब्यै: संयुज् ; oft. by क ; (food) प्रसाध् c., सिध c. (साधयति), संस्कृ, पच् 1 P, निष्पद c. ; (army) सत्रह् 4 P or c., आयुधैः डपऋष् c.; (a book &c.) पणी 1 P, निर्मा, प्र-नि-बंध 9 P, वि-, रच् 10; (lesson) शिक्ष 1 A, पट 1 P, अधि-इ 2 A, पार गम् 1 P; न 1 P (p. well). -v. i. डपकरणानि-द्रव्याणि-संभ or ऋप् c. 2 सज्जीभू 1 P, उपत-उणुक्त-सञ्ज-सिद्ध-व. भू. -- ATION, 8. उपकल्य-नं, योजनं, साधनं, विधानं, सज्जीकरणं, वि-,रचनं-ना, करणं. 2 संभार:, संविधा, संविधानं, सिद्धि रि., सिद्धता, सामग्री ; ' marriage-p. s ' विवाहसंभारा: ; ' warp. s' युद्धसामयी ; तद्तिष्ठ गच्छावी गमनसंविधानाम वन्सस्य (Ka. 294) 'come, let us go to make p. s ' &c. 3 योग:. 4 संस्कार:, निष्पित्त f., सिद्धि f. -ATIVE,-ATORY, a. उपक्रमोपकारिन्, उ-पक्रमानुक्ल; उपकल्पक, प्रथम, आदा. = ह. उपक्रम-साधनं, सिद्धिसाधनं ; better ex. by (v. t.). =ED, a. कृत, निर्मित, घटित, रचित, उपक्रृप्त, कल्पित, नि-इपंत्र, &c. 2 सिद्ध, सत्रद्ध, सञ्ज, उपत, उधुक्त. =EDNESS, s. सिद्धता, सज्जता. =ER, s. टपकस्प-कः, साधकः, रचकः, संस्कर्तृ m.

PRE-PAYMENT, s. प्वेदानं-श्रोधनं.

Prepense, a. चितितपूर्व, मितपूर्व; See Premedi-TATED; 'malice p. 'होहचिता.

PREPONDERATE, v. i. अतिरिच्-विशिष्-pass., भा-रेण-गौरवेण-अतिरिच् or वृध् 1 A, प्र-भू 1 P, अधिक-गुरुतर- a. भू. = PREPONDERANCE, s. आधिक्यं, अतिरेकः, प्रावन्यं, प्राधान्यं, प्रभावः, गौरवं 2 अधिक-भारः, भाराधिक्यं

PREPOSITION, ह. उपसर्गः. $-\Delta L$, α . भीपसांगक (की f.).

PREPOSSESS, v. t. (चित्रं) आवृज् 10, प्रह्वीक 8 U, आकृष् 1 P, साचीकृ. 2 पूर्व अधि-डा 1 P or भुज् 7A. –ED, a. (सयः) आकृष्टचित्र, ससंग, जातानुराग-ING, a. (सयः) इदयगाहिन, चित्राक्षिन्. –ION,

ड. पक्षपातः, संगः, ग्रहः, प्रावण्यं, चित्तं।कर्षणं. 2 पूर्वभागः.

Preposterous, a. विपरीतक्रम, विपर्यस्त. 2 (अ-तीव) अयुक्त, असंगत, अनुपपन्न, असंबद्ध, अनर्थंक. -LY, adv. अयुक्तं, असंगतं. - ness, s. वैपरीत्यं, क्रमविपर्यासः, अयुक्तता, असंगति f., असंबंधः.

PREPUCE, s. शिश्राप्रत्वच् f.

PRE-REQUISITE, a. पूर्वोकांक्षितः - s. पूर्वाकांक्षाः PREROGATIVE, s. असाधारणाधिकारः, विशेषाधिका-रः, विशेषश्चिति,, सत्ताः

Presage, v. t. पूर्व सूच् 10 or आदिश् 6 P; See Forebode, Predict. = s. पूर्वसूचनं-ना, पूर्वलक्ष-णं-चिह्नं; See Omen.

Prescience, s. पूर्वज्ञानं, भविष्यदिज्ञानं, भावि-अनागत-ज्ञानं, समवेक्षणं. — Prescient, a. भाविज्ञानिन्, अनागतवेदिन् ; gen. ex. by पूर्वं ज्ञा 9 U or बुध् 1 P.
Prescribe, v. t. निर्देश् 6 P, वि-धा 3 U, प्रकूष् c., r-चुर 10, ज्ञास 2 P, आ-ज्ञा c. (ज्ञापयित), नियम्
1 P. — ED, a. निर्देश्, विहित, प्र-, चोदित, विध्यनुरूष्णं
वैधिक (ज्ञी f.). — ER, s. निर्देशकः, ज्ञास्तृ m:
— Prescript, s. आदेशः, विधिः, आज्ञा, चोदनं-ना.
— a. निर्देशः, उपचार-आवध-विधिः. 2 विधिः, निर्देशः,
आज्ञा, प्र-, चोदनं-ना, ज्ञासनं, वचनं. 3 चिर-बहुकालभोगः-भुक्ति f., अनादिपरंपरा, अस्मार्तभोगः — IVE, a.

विरक्षालभ्क, अनादिपरंपरा, अस्मार्तभोगः — IVE, a.

PRESENT, v. t. 34 f 1 P, 34 f i 3 U, 9-39-दा 3 U, क c. (अर्पयित), वित् 1 P, वि-अण 10 उपढोक ७., प्रति-पद ७.; (oblation) निर्वेष् 1 P, निविद् c., उत्सन् 1 P; See Offer. 2 उपन्यस 4 P, उपिक्षप् 6 P, पुरी निधा 3 U. 3 (Oneself) आविर्भ् 1 P, डप-स्था 1 P, प्राद्र्भ, दृश्-लक्ष- pass. प्रविश् 6 P, आत्मानं दृश् c. 4 दर्शनं कृ c., प्रविश 0.; हुज् c., पुरस्कु 8 U, समक्षं नी 1 P; सकाशं नी: 'p. me to the king 'मां राजदर्शनं कारय. 5 प्र-दृश c., आविष्कु, न्यंज् 7 P or c., प्रकटयात (D.), मकटीक, सूच् 10; oft. ex. by 'Appear' q. v.; 'the court p. ed a gay scene ' अधिकरणमंडप: सुतरां रमणीयो बभी, रम्यालोक आसीतः 'what a charming sight do these girls p. ' अही मधु-रमासां (कन्यकानां) दर्शनं (S.1), अहा मनीज्ञद-र्जनः कन्यकाजनः; 'p. an appearance of 'विडं-ब् 10, अनुकु (with gen.). -a. प्रस्तुत, प्रकृत. 2 (Mind) सावधान, अभांत, अञ्यम, अज्ञून्य, समा-हित, अन्याकुल, निराकुल, असंभ्रम; प्रत्युत्पन्न. 3 विध-मान, वर्तमान, आधुनिक-सांप्रतिक (की f.), अधुनातन-इदानींतन (नी f.). $oldsymbol{4}$ सयस्क, तात्कालिक (की f.); अविलंबित; 'in the p. state' अस्यामवस्था-यां; 'at p. ', ' for the p. time ' अधना, सांगतं'

इदानी; See Now. 5 उपस्थित, सिनिहित, प्रत्यक्ष. सं-अभि-मख (खी f.), समीपवार्तन; See NEAR: ' to be p.' उप-स्था 1 P, सन्निधा- pass., समीपं वत 1 A; 'you should be p. ' त्वयोपस्थातव्यं, सांब-हितेन भाव्यं; ' to be p. in one's thoughts ' हृद्ये-चित्त-वस 1 🗗 = ८. भवत १.: समतीतं च भवच भावि च (R. VIII. 78) 'the past, p. and future.' 2 वर्तमान-प्रस्तत-कालः, तत्कालः, तत्क्षणः, आपातः 3 (In grammar) लट्. 4 डपायनं, डपहार:, डपदा, प-, टानं, वितरणं, पारितोषिकं, उपग्राह्मं, प्राभतं, प्रदेशनं, प्री-तिदानं; 'p. of money' दक्षिणा; See GIFT. -ABLE, a. उपहार्य, देय, दर्शनीय, प्रवेश्य. 2 पांक्तेय, पांक्च, सभ्य -ATION, 8. उपहर्ण, अर्पण, प्रतिपादन, दानं ; 'p. of an oblation 'बलिटानं, निवेपणं. -LY, adv. अ-धना, संपति, सांपतं 2 सपदि, अनंतरं, द्राक, तत्क्षणं-णे, तत्काले. सय:, अचिरात, शीघं, आजा, झटिति. -Presence, s. संत्रिधि:, समुपस्थित f., उपस्थानं, सांनिध्यं, सिश्रधानं, प्रत्यक्षता, समक्षता, आभिमुख्यं; ' in the p. of ' समक्षं, प्रत्यक्षं, संमुख, साक्षात्, in comp. or with gen.; in the p. of fire ' अबि साइये आधाय (R. vii. 20); 'into the p. of ' सकाजां-जो, समीपं-पे, अंतिकं, in comp. or with gen. 2 आकार:, आकृति f., रूपं, श्रारीरसंस्था. 3(Of mind) प्रत्यत्यन्त्रमति f_{\cdot} , प्रतिभा, प्रतिभानं, प्रतिभानवस्त्रं, समाहितत्त्वं, अव्ययता, असंभ्रमः, निरा-कलत्वं: 'p.-chamber ' दर्शन शाला, आस्थानं-नीः PRESENTIMENT, 8. पूर्वज्ञानं-बोध:-कल्पना; 'my mind has a p. of evil ' मम मनः किमप्यज्ञभमा-

PRESERVE, v. t. रक्ष् 1 P, त्रे 1 A, पा c. (पालयित), उद्-भृ 1 P, 10, गुप 1 P, पा 2 P, तृ c., अत् 1 P, पि:-आप desid. (ईप्सित), (इमां पर्राप्तु: दुर्जाते: M.5). 2 सं-भृ 3 U, पुष् c., संवृध् c., पा c. (पालयित). 3 सं-धा 3 U, उपरक्र 8 U. - इ. संधितं, उपरक्तरः, मिष्ट-संधित-फलं-द्रव्यं. 2 वि(वी)तंमः, विह्मस्थानं - ATION, इ. सं-,रक्षा-क्षणं, त्राणं, रक्षणं, रक्षण-त्राण-साधनं, त्रार्णं. - ATIVE, इ. रक्षा, रक्षणं, रक्षण-त्राण-साधनं, त्रं-तृणं in comp. - «. रक्षकं, पालकं, तारकं.

PRESIDE, v. i. (Over) आध-हा 1 P, अध्यास् 2 A (with acc.); अधीज्ञ 2 A, प्र-भू 1 P (with gen.); अवेक्ष 1 A, अध्यक्ष:-अधिपति:-भू, अभिमत् 4 A; अध्यक्षात्मानिनीभिदेवताभि: (S. B. 725). 'p.-ing over fire &c.' = ENCY, s. अध्यक्षता. अधिष्ठानं, अधिकारः. 2 आधिपत्यं, अधिष्ठानृत्वं, अध्यक्षत्रं, अधीज्ञातं, better by (v.); 'during his p.' तिसम्प्रितिहाति. 3 मंडलं, भोगः, देज्ञविभागः. =ING, a. अध्यक्ष, अधिष्ठान्, अभिमानिन्, अधि pr.; 'the p. deity' अधिदेवता, अधिष्ठात्री देवता; 'the soul p. over the body' ज्ञरीराभिमानी आत्मा. —PRESI-

DENT, s. अध्यक्षः, अधिष्ठाता, अधीतः, अधि-,पतिः, अध्यातीनः, अधिकारी, प्रमुः, नायकः. = SHIP, s. अधिपत्यं, अध्यक्षताः, See Presidency.

 $\mathrm{Press}, v.$ t. থীতু 10, বি:-आ- $^{\circ}$, বিৎকুণ 1 P , निर्ह 1 P, निर्देह 2 U; (together) संपीड, सं-हन 2 P, संह, संकच 1 P, संपिड़ 10, संघष्ट c. 2 Clasp, q. v.; 'p. ing him to the bosom ' तं वक्षसा परिरम्य ; मुजाभ्यां आपीडच 'p. ing in the arms ' &c. 3 प्रेर् c., प्रचुद् 10, प्रणुद् 6 P or c., आकृष् 1 P, आकृ c. 4 निर्वध् 9 P, अन-अनुनिर-बंध, साम्रहं-निर्बधेन-प्रच्छ 6 P or याच् 1 A or अर्थ 10 A, पन: पन: प्रस्त ; See Importune. 5 ब-लेन प्रवृत् c. or नियुज् 7 A, 10 or व्यापृ c. 6 बाध् 1 A, पाट, क्रिज 9 P, डिइज् c., सं-परि-तप् c., व्यथ् e. (व्यथयिन). 7 मुहुर्भुह:-पुन:पुन:-उपिदश् 6 P or कथ् 10 or अनुशास् 2 P. = v. i. समापत् 1 P, आ-अधि-क्रम् 1 U, 4 P, अभिद्र 1 P; (against) संघट 1 A, प्रतिहन् 2 P, अभ्याहन् ; संघट्यत्रंगदमं-गरेन (R. vi. 73); 'making his Angada ornament p. against Indra's.' 2 सवेगं प्राम or प्रम 1 P. सर्भसं डपस्यू 1 P or संगम् 1 A; 'p.ing close to the rock ' शिलायामात्मानं निविदं-निरंतरं-संसंजयन्. 3 प्र-,बाध् 1 A; 'my time p. es' कालातिपातो मया नैव कर्त शक्यते; 'p. through ' अतीत्य-अतिक्रम्य-गम्, उत्तंघ् 1 A, 10, निस्त 1 P. - s. पीडनं, निष्कर्षः 2 मुद्रण-मुद्रा-यंत्रं 3 पीडन-पेषण-यंत्रं. 4 जनसंकुलं-संमर्दः, लोकानिवहः. 5 निर्वधः, पीडा, अतिभारः - ER, & पीडकः, बाधकः -ING, α. अतिनिर्वधक, बायक, अत्यवश्यक, अविलं-ब्य, अन्याक्षेट्य, विलंबाक्षम, अनितिपात्य ; ' p. business of state ' आज्ञसंपादनीयं-विलंबाक्षमं-राजकार्यः -INGLY, adv. निवैधेन, सनिर्वधं, साप्रहं. - URE, s. पीडनं. 2 बलं, ज्ञाक्ति f., प्रभावः, वेगः, प्रवर्तनं, प्रेरणा, प्रणाद:, प्रात्साह:. 3 भार:, पीडा, वाधा, क्रेश: ; 'p. of business' कार्यभार:; ' having much p. of work ' कार्यसमाकुलः

Prestige, s. दीर्घ कटा प्रतिष्ठा, चिरप्रतिष्ठितं गौरवं. 2 माया, इंद्रजालं

PRESTO, adv. See QUICKLY.

Presume, v.t. (अविचायं-अनिशिय्य) तर्क् 10, सं-सू c., अनु-मा 3 A, 2 P. 2 धृष् 5 P, धेषेण आक्रम 1 U, 4 P, उत्सद् 1 A, η -भू 1 P; प्रगल्म 1 A, रूप् 4 P, साइसं कु 8 U; कः पतिदेवतामन्यः परि-माईमुत्सहेत (S. 6) 'p to lay hands on &c.'; तहाषिन रूपणरूपं साहसं मा कुरु 'do not p. to find fault with him'. — Presumption, s. तर्कः, कल्पना, भावना, अनुमानं, प्रहणं. 2 साहसं, धार्ट्यं, प्रागल्धं. 3 अवस्रपः, द्षेः, अभिमानः, अहंकारः, गर्वः. 4 संभाष्यता, संभवः. — Presumptive, a. आनु-

मानिक (की f.), अनुमानसिख, संभावित ; 'p. proot' अनुमाननिर्णय: —Presumptuous, a. साहसिक (क्तं f.), धृष्ट, धृष्णु, प्रगत्म. 2 अवलित, अन्यभिमानिन्; 'a p. statement' साहसोक्ति f., साहसं. —LY, adv. साहसेन, धृष्टवत्, प्रगत्मं, सावलेपं, सगर्वे. —NESS, s. धृष्टता, प्रागत्भ्यं; प्रतिभा, प्रतिभानं.

Presuppose, v. t. पूर्व कृष् c. or भू c. =ITION, s. पर्वक ल्पना-भावनाः

PRETEND, v. अप-वयप-दिश 6 P, छलं-कपटं-व्याजंकू 8 U, ध्वजीक ; gen. ex. by मिथ्या, कृतक, कपट, ज्याज, उद्म in comp. or by भू c., दृ क् c.; ' p. ing to be asleep ' सुत्तीमव आत्मानं संदर्श, व्याजसुत, सु-सलक्षण, निध्यामृत ; 'p. ing to be affected by poison ' भावितविषवेग: ; ' p. s not to hear ' अ-भृतिमभिनयति ; 'p. ing to be just ' आर्यध्वजिन्-लिंगिन्; 'p. ed weeping 'कपट-व्याज-रोदनं 2 अ-भिमन् 4 A, मिथ्या मन्; 'he p. s to know everything ' अहं सर्वज्ञोस्मीति तस्याभिमानः (अव-लेप:). 3 मिथ्याहेतं दृ जा c. or वह 1 P. -ED, a. लाशिक-कोटिक (की f.), ब्याज-कपट-छग्न-कूट-मिथ्या in comp.; 'p. ascetic ' हद्मतापसः, तापसध्यजी-लिंगी : See Hypocrite ; See (v.) also. -ED-LY, adv. सकपटं, सन्याजं, छलेन, मिथ्या. = ING, a. -ER, s. छाद्मिक:, कापटिक:, अभिमानी-ध्वजी-लिंगी-मन्य:-अभियोगी in comp.; 'p. in learning ' प-डितंमन्यः, विद्याभिमानीः; 'p. in religion' धर्मध्व-जी, आयेलिंगी, धार्मिकवेशधारी, कपटधर्मी; 'p. to the throne ' राज्याभियोगी. - PRETENCE, PRE-TEXT, 8. ह्याज:, अप-व्यप-देश्व:, इश्वन् n., उपि:, कपटं, छलं, उपधा, कृटः-टं, कैतवं, मिषं, मिथ्याहेतुः, निमित्तं. 3 अभिमानः, अभियोगः. - PRETENSION, s. अभिमान:, अभियांग:, स्वत्वप्रतिपादनं ; 'lay p. s to ' See CLAIM. 2 महात्त्वाकांक्षा, यज्ञोलिप्सा, लोभ: ; ' p. s to the throne ' राज्यं मदीयमिति प्र-तिपादनं, राज्याभियोगः

Preterite, a. भूत, परीक्ष ; ' p. tense ' तरू. Preterition, s. अतिक्रमः-मणे, अत्ययः Pretermit, v. t. See Omit.

PRETERNATURAL, a. अझ्त, विलक्षण, निसर्ग-प्रकृति-बाह्य. -LY, adv. अझ्त, वैलक्षण्यन

PRETTY, a. स in comp., चाह, श्रोभन, कमनीय, वाम, संदर; See BFAUTIFUL, Lovely. -adv. इंबल, स्तांकं, अन्पं; आ, कन्प, देश्य, देश्यीय in comp.; 'p. warm' मंदोडण, कोडण, कदुब्ल; 'p. clear' जुद्धकन्य-प्राय; 'p. ripe' आपक, प-क्षाय. 2 (P. nearly) प्रायेण, प्रायशः, बहुशः, कन्प-भूयष्ठ-प्राय in comp.; 'p. nearly furnished' समातभूयिष्ठ &c. -LY, adv. चाह, सुंदरं, चाह-मु in comp. -NESS, s. चाहता, सींदर्यं, लावण्यं.

PREVAIL, v. i. अभि भू 1 P, प्र-भू, पराभू, पराजि 1 A, आक्रम 1 U, 4 P; अति-ज्ञी 2 A, अतिरिच् pass., प-बल-क्षम-a. भः; See Excel. 2 (In) प्रचलित-प्रवृत्तa. अ, प्र-चल-ए 1 P, प्रवृत् 1 A; 'darkness p. ed everywhere ' सर्व तमोवृतं आसीत्. 3 सिध् 4 P, निष्पद 4 A; 'p. with, on, or upon 'अनुनी 1 P, भवत c., श्रोत्सह c.; See Persuade ; 'p. against ' मुर्क 1 P, (माहतस्य रहः शिलोचये न मर्च्छ-ति R. II. 34). = ING,-PREVALENT, a. प्रचलित, साधारणी-बह्ली-भूत, प्रसिद्ध, प्रचल, प्रवृत्त, साधारण (जी f.); 'universally p.' सर्वत्र प्रचालित, सर्वप-वृत्तः 'long since p.' चिरपवृत्तः 2 प्रबल, प्रधान, अतिरिक्त, अधिकवल, प्रभविष्णु, सप्रभाव. -INGLY, adv. प्रावस्थेन, सप्रभावं. - PREVALENCE, s. भचार:, प्रवृत्ति र., प्रचलनं, प्रसिद्धि र., साधारण्यं 2 प्रावल्यं, प्राधान्यं, आधिक्यं, अतिरेकः

PREVARICATE, v. i. सायइवं मिथ्योत्तरं रा 3 U, अप-व्यप-दिश् 6 P, छलं कु 8 U, अपलप् 1 P, अप-नि-ह्रु 2 A, बाक्छलं कु; 'when he p. ed' यदा बाक्यभेदान् बहूनकथयन् (Mu. 2). — ING, a. अप-लापिन्, निह्नवकारिन्, व्यपदेशिन्. — ION, s. वाक्छलं, अपलापः, अप-नि-ह्नवः, व्यप-अप-देशः, वक्रोकि f., छप्रवादः, उत्तराभासः

PREVENT, v. t. $\frac{1}{2}$ c., $\frac{1}{6}$ - $\frac{1}{6}$ - $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{6}$ N $\frac{1}{6}$ - $\frac{1}{6}$ N $\frac{1}{6}$ P, $\frac{1}{6}$ P,

Prevision, 8. अग्रनिरूपणं-दृष्टि f.

Prex, s. आमिषं (fig. also); मांसं, भक्ष्यं, अन्नं, खा-यं, भोज्यं; 'fell a p. to enemies ' दिषामामिषतां ययौ (R. xii. 11). – v. i. भक्ष्यं आ-अप-इ 1 P. 2 (Upon) मक्ष 10; संतप् ८., बाध् 1 A. क्रमज्ञः न ज्ञ ८. Price, s. मून्यं, अर्थः, पण्यं, अवक्रयः, वस्तं; 'high p. 'महाधः, बहुमून्यं. – v. t. मून्यं स्था ८. (स्थापय-ति) or संकृष् ८. – ED, a. कृतमून्य; 'high-p. ' महाधे-हें, बहुमून्य, दुर्मून्य; 'low-p. ' अन्पमून्य. – LESS, a. अन्धे-ध्यं, अमून्य-

Prior, v. t. व्यथ् 4 P, निर-,भिर् 7 P, तृह 6 P, पीइ 10; व्यथ् c. (इयथयित), क्रिन् 9 P or c. 2 मेर् c., उनिक् c., मोत्सह c., मणुद 6 P or c. 3

(Ears) डलम् ०. (नमयति), उच्छि 1 U, स्तब्धिक 8 U; 'with ears p. ed 'स्तब्धकर्ण. - s., - ing, s. प्रतीद:, तोतं, तोदनं; सृचि f., ज्ञल्यं, कंटकः. 2 वेधः-धनं, तोदनं. 3 यातना, तीवव्यथा, आतंकः, ज्ञूलः-छं. - ED, a. विद्ध, भिन्न, ज्ञल्य-सृचि-विद्ध-भिन्न; 'p. at heart' भिन्न-विद्ध-मर्मन्. - EB, s. वेधकः. 2 तोतं; See (s.).

PRICKLE, 8. कंटक:, सृचि-ची f., शल्यं, शूकं. -Y, a. सकंटक, सशुक्र, बहुकंटक-शूक.

Pride, s. (Good) अभिमान:. 2 अहंकार:, गर्व:. उत्सेकः, अवलेपः, दर्पः, औद्धत्यं, मदः, मादः, आट्रोपः, अहंमानः, मानः, चित्तसमन्नति f., अवष्टंभः, चित्तोद्रेकः, स्मय:; (impudent) प्रागत्भ्यं, भृष्टता, प्रतिभा-भानं. 3 अर्लकारः, अवतंसः, ललामं, अभिमानास्यदं-भूमिः. -v. t. (Oneself upon) आत्मानं श्राप् 1 A or विकत्थ 1 A, अभिमन 4 A, or ex. by (8.); 'p.ing himself on his learning 'पंडितमानी, पंडि-तंमन्यः, विद्याभिमानी, जातज्ञानावलेपः ; 'p. ing herself upon her beauty ' इत्पृदिता. - Proup, a. (In a good sense) अभिमानिन. 2 दृत, गर्वत, अवालित, सगर्व, सदर्प, उत्सिक्त, उद्धत, उत्सेकिन, अभि-मानिन, साटीप, साईकार ; अहमानिन, छत्-,मत्त, समन्त्रद्वः प्रगल्भ, धष्ट, प्रतिभावतः, गवितचित्तः, मदोद्धतः दर्पाध्मात, स्मयाकुल. 3 (Building &c.) उन्तेग, पोन्छित, विद्याल, सप्रताप; 'p. of one's birth' कला-भिमानिन्; रूपगर्वित, यौवनोध्मत्त, &c.; 'to be p.' इप 4 P, गर्न 1 P, प्रगल्भ 1 A. -LY, adv. सदप, सगर्व, सावलेपं, साटोपं, साहंकारं, उद्धतं.

Priest, s. (Family) प्रोहितः, प्रोधस् m., कुलाचार्यः. 2 (Sacrificial) ऋतिज् m., याजकः, अध्वपुः, होता, याज्ञिकः. 3 (Vedic) भोतियः, मंत्रविद्
m., ब्राझणः, द्विजः, विप्रः. 4 भाषार्थः, गुरुः, उपाध्यायः, पुरोहितः, धर्मोषार्यः, धर्मोध्यक्षः. 5 (Of a
deity) यूजकः, उपासकः, अर्चकः; 'p.-craft'
उपाध्यायग्रङं-कैतवंः 'p.-ridden ' पुरोहिताधीनः
—ESS, s. होत्रां, याजिकाः —HOOD, s. पौरोहित्यं, उपाध्यायपदं-वृत्ति f. 2पुरोहिताः, पुरोहित-याज्ञिकः-गणःवगः, पौरोहित्यं. —Ly, a. याजकीय, पौरोहित्यसंबंधन्,
(s.) in comp.

Prig, s. दांभिक:, दंभिन् m., रूपपर्वित:. =GISH, a. दांभिक (की f.), आत्माभिमानिन्

Рим, а. अतिविनीत, अतिसूक्ष्म.

PRIME, s. आदि:, आरंभ:, पूर्व-प्रथम-भाग:. 2 उत्तम-दशा, प्रौडता, उत्तमभाग:-अज्ञः; 'in the p. of youth' प्रथमे वयसि: 'the p. of youth' प्रथमं वयः, नव-अक्षत-यावनं, यौवनशी:; 'being in the p. of youth' अक्षत-नव-यौवनः - a प्रथम, आयः 2 मुख्य, प्रथान, प्रमुख, अग्न्य; 'p. minister' मु-ख्यमंत्री, प्रधानामात्यः, महामंत्रीः 3 वत्कृष्ट, श्रेष्ट, परम, उत्तम, विशिष्ट; See Principal. —Lx, adv. प्रथमं, श्रेष्ठं. —Ness, s. उत्तमता, विशिष्टता. —Primary, a. प्रथम, आद, आदिम, पूर्व, मील (ली.), मूलआदि in comp.; 'p. cause' आदिकारणं-बीजं, विदान, मूलंडतुः; 'p. sense' मूलार्थः. 2 प्रधान, मूख्य, प्रमुख, अग्व्य; See Prime. —Ilx, adv. प्रथमं-मतः, आदी, पूर्व, मुख्यवाः, प्रधान्येन. —Iness, s. प्रथमना, प्रधान्ये. —Primare, s. प्रधानायेष्यः. —Primer, s. प्रथम-आरंभ-पुस्तकं. —Primeval, a. आदा, भादिम, प्राक्षालीन, पूर्वकालीन, प्राक्तन (ती.), मीलक-प्रथमिक-(की.). —Primitive, a. प्रथम्, भाय; See Primeval. 2 मूल in comp., अन्यत्तकः; See Primary. 3 प्राक्तनमायं-सिवन. —Ix, adv. आदी, आरंभ, प्रथमं-मतः. 2 प्राक्तन्थवहारानसारेण.

PRIMOGENIAL, a. प्रथम-आदि-जात, मूल in comp.
PRIMOGENITOR, s. प्रथम-कुल-पुरुष: - PRIMOGENITURE, s. पूर्वजन्तं, ज्येष्ठन्तं, अग्रजन्तं, वयोज्येष्ठता.
PRIMORDIAL, a. आय; बीजमूत, मील (ली f.);
See PRIMEVAL.

Prince, s. कुमार:, राजपुत्र:-मृत:, युत्रराज:. 2 नृप:, राजन् m., पाथित: ; See King. 3 भतृ-दारक:, कुमार:, (in dramas). – Dom, s. राज्यं, राष्ट्रं, विषय:. 2 यौत्रराज्यं. – Like,-Lx, a. राजयोग्य-सद्श्च (शी f.), राजाई, नृपोषित; नृपोपम, राजकीय, प्रतापवत, ऐभ्रयंतत; प्रताप-वैभव-शालिन. 2 राजवंत्रय, राजकुलज; 'p. birth' राजवंश्वप्रमृतिः; 'p. merits' राजोचिता गुणाः – Princess, s. कुमारी, राजपुत्री, नृपात्मजा, नृपसुता; भृतुदारिका.

Principal, s. अध्यक्ष:, अधि-,पति: नायक:, मख्य:; See LEADER. 2 मूलं, मूलधनं, नीवि-वी f., परिपण:. =a. मुख्य, पर्म, प्रधान-वर in comp., प्रमुख, अग्र, अग्रच, प्रवर, श्रेष्ठ, विश्विष्ट, उत्कृष्ट, उत्तम, अनुत्तम, वर्य, बरेण्य, पराध्ये, अमि(ग्री)य, भाग्रहर; नायक, अग्रणी, मुखर, धर्य, धरीण, धर्नह, धर्धर ; oft. ex. by ब्याघ, पुंगव, ऋषभ, कुंजर, सिंह, जार्दूल, नाग, प्रकांड, in comp.; See Excellent; 'p. door' fifeit; 'p. queen ' अग्र-पह-माहि ी; 'p. minister ' प्रधाना-मात्य:. =ITY, s. राष्ट्रं, प्रदेश:, मंडलं, राज्यं. =LY, adv. प्रधानत:, प्राधान्येन, मुख्यज्ञ:, विशेषत:, विशेषण-Principle, s. तस्वं, मुलतस्वं, बीजं, सार: 2 कारणं, हेतुः, आदिबीजं-हेतुः, मूलं, अंगं, अवयवः, साधनं, मू-लांगं-द्रश्यं. 3 नियम:, विधि:, सत्रं, उत्सर्गः, स्थिति रि., व्यवस्थाः 4 गुणः, भावः, धर्मः, स्वुभावः 5 क्रमः, री-ति f., मार्गः, मर्यादा, धारा, पदाति f. 6 भाशारः, भा-थयः, उपष्टंभः, मूलं ; (opp. of practice) आगमः, शासं; 'grounded in p. s' आगमिन, शासानिपुण; ' having good p.s' सुनियमनिष्ठ, सुबृत्त; 'of bad P. 8' खंडितवृत्त, भ्रष्टचरित-

PRINT, v. t. मुद्रयति (D.), अन् 10, मुद्राक्षरै: अ-क्. -s. चिह्नं, अंकः, मुद्रा ; 'foot-p.' पदं, पदमु-द्रा-चिह्नं. 2 मुद्रपतं श्र अ मुद्रणं ; 'in p.' मुद्रमाण. -ED, a. मुद्रित, मुद्राकित, मुद्राक्षरांकित. -ER, s. मु-दकः, मुद्रपकृत m. -ING, s. मुद्रणं, मुद्राक्तं ; 'p.house' मुद्रपतंत्रत्यः, मुद्रणज्ञाला ; 'p.-press' मुद्रपतंत्रे.

Prior, a. प्रधान, गरीयस, गुहतर, पूर्व, अग्रय, आदिम, आय, पूर्व-आदि-प्राक् in comp.; 'p. existence' प्राग्नाव:, पूर्व जन्म; 'p. and subsequent' पूर्वोपर, परापर, परावर. – s. मटाध्यक्ष:, मटाध्यिति:, विहारपालः:. – ITY, s. पूर्वता, प्रथगता. 2 (Of rank) अग्रपदं-मान:, भेष्ठपदं. प्राधान्यं. – Y. s. मट:, विहार:, आभमः: Prism, s. क्रकचायतं. – Prismatic, a. क्रकचायतः Prism, s. कारा, बंदिशाला-गृहं, बंधनालय:, कारागृहं, चार:-रकः, गृतिस्थानं; 'escaped from the p.' बंधनं भिन्ना पलायांचके; 'keep in p.' बंधने निरुष् 7 U. – ER, s. बंदि-शं f., कारागृतः, रुद्धः, कारागारस्थः: 2 (Of war) युद्धगृहीतः

Pristine, a. प्राक्तन (नी f.), पूराण, पूर्व, पूर्व-कालिक (की f.), प्राचीन, प्राक्कालीन

PRIVATE, a. विजन, विविक्त, निर्जन, एकांत, निभ्त, नि: ज्ञालाक. 2 स्व, आत्मीय, असाधारण (णी f.), अ-सामान्य, विविक्त, स्व-आत्म in comp. 3 गुप्त, गूढ, रहस्य, प्र.-छत्र, अप्रकट, अन्यक्त, रहस्-मिथः-अंतःin comp. 4 অন্থিকাটিন, অন্থিকাটিক (की f.); 'p. profit 'आत्महितं, स्वलाभः; 'p. road ' ग्ड-प्रकलमार्ग:; 'p. door 'अंतर्हारं, गृहहारं, प्रच्छनं; 'p. apartments ' अंत:पूरं, अवरोधगृहं, अंतर्गृहं; · now is the time to be p. ' रहस्यमधुना (Bh. II. 97); 'p. talk' रहःसंकथा, मिथोजल्पः; 'p. parts ' गुद्धं, उपस्थः; 'p. room ' अतः ज्ञाला-कोध:. डपरोधकं. -s. सेनिक:. -LY, 'in p. 'adv. रह:, रहसि, मिथ:, रहस्ये, निभत, विविक्ते, एकांते, विजने, उपांज, गृहं, प्रच्छत्रं, गृप्तं, अप्रकादां, अप्रकटं. -NESS, -PRIVACY, 8. रहस् n., विविक्तं, विजनं, रहोनावः, विविक्त-एकांत-वासः; रहस्यं, गुप्तता, छन्नता, अप्राकारयं. 2 रहःस्थानं-स्थलं, विविक्त-निर्जन-स्थानं, निर्जनदेश:-

PRIVATION, s. अभावः, विरदः, राहित्यं, हानि f. क्षयः, लोपः, नाज्ञः 2 कष्टं, क्रुच्छं, आपद-विषट् f. 3 आहारित्रहः, आहाराभावः, मुखसाधनलेपः, अन्नवक्ष-हानि:.=PRIVATIVE, a. हानि-क्षय-लोप-कर (री f.). 2 अभावात्मक, अभावक्तप, अभावकाचिन्. = s. अभाव-ज्ञन्दः, नज्ञपदं. =LY, adv. अभावक्षपेण.

Privilege, ८. विशेषानिकारः, असामान्याधिकारः, स्वधिकारः, अधिकारः, स्वस्यं. -ए. ८. विशेषाधिकारं दा 3 U. =ED, a. अधिकारविशिष्ट, साधिकार, विशेषा-धिकारयुक्तः PRIVY, a. गूढ, प्रच्छत्त, विविक्त, रहें in comp.; See PRIVATE. 2 (To) संसीगन, सहाय, सहकारिन; सहज्ञानिन, सहवेरिन; 'p. council' गूढसभा; 'p. councillor' गूढसभासद. -s. जीचस्थाने-क्य:, उचारप्रकावस्थानं. -LY, adv. रहिंस, गूढं; See PRIVATELY.-PRIVITY, s. सहकारिता, सहायता, संसर्भः, सहजानै. 2 गद्य-गन-स्थानं इंडियं, अधीगं.

Prize, s. पारितोषिक, वपायनं, भृतिफलं. 2 रन्नं, बहुमूल्यं वस्तु, महार्घद्रव्यं. 3 युद्धजितं धनं-द्रव्यं. 4 जय-सिद्धि-फलं-लाभः. 5 स्पर्धा-पण-जेयं. पणः; 'p.-fighter' मह्नः; 'p.-fighting' मह्नयुद्धं, स्पर्धा-युद्धं. = v. t. बहु मन् 4 A, अवेक्षया पा c. (पालयति), समन् c. 2 मूल्यं-अर्धं-निरूष् 10 or निर्णी 1 P. - ED, a. बहुमत, अभीत्सत, इष्ट.

Pro, Prefix, দ, अप्ते; 'p. s and cons' বিधिनिष-

PROBABLE, a. संभाव्य, सत्यसंकाश; gen. ex. by सं-भू 1 P, उप-पद 4 A, युज्ञ pass. or by (adv.); 'it is p.' एतत् उपपयते, संभवति, युज्यते, स्थानाम एवं. — PROBABLY, adv. पायेण, पायः, पायशः, किल, नाम, स्यातः; by pot. pass. part. of भूः एतेन मम प्रियमिनेण भास्य 'he is p. my dear friend.'— PROBABLLITY, s. संभवः, संभाव्यता, अनुमानं, better by (adv.). PROBATE, s. मुतलेखन्माण.

Probation, s. परीक्षा-क्षणं. - ARY, a. परीक्ष्यमाणः - EB, s. परीक्ष्यमाणः; अंतैवासिन् m., नवशिष्यः, प्रा-थमकल्पिकः

Рвове, s. ज्ञालाका, एषणी. = v. t. ज्ञालाकया परीक्ष् 1 A. 2 निषुण-मूक्ष्मं-परीक्ष् or आजोच् 10. = Ator, s. प्रशिक्षक:. = ING, s. क्षतपरीक्षणं.

PROBITY, s. See HONESTY.

PROBLEM, s. पश्चः, विकल्प-विवाद-पश्च-विषयः. 2 कृत्यं, उपपायं. 3 (Question) उद्देशकः (in Math); 'its solution' 'पासः (Lit.) – ATICAL, a. स-दिग्ध, अनिधित, वैकल्पिक (की ि.).

Рвовозсів, в. प्रोथ:; कर:, जांडा, हस्त:.

PROCEED, v. i. प्रचल् 1 P, प्र-वा 2 P, प्रनम्-स् 1 P, अमे गम्, प्र-स्था 1 A. 2 प्रवृत् 1 A, न विरम् 1 P; 'the play still p. s' क्रीडा अवापि प्रवर्तने एव. 3 पुनः बुक्तं प्रवृत् 4 प्रवृत्, आरम् P A, प्र-व्य-कम् 1 A; (with) प्रस्तु 2 U or c., प्रवृत् c.; (प्रारम्ध) सं-पट् c., निष्पट् c., निषेह् c.; 'p. with your tale' तत-स्ततः, ततः, परं कथय; 'p. with the matter at issue' प्रस्तूयतां विवादवस्तु (M. 2); 'you may p. with your dinner preparations in honor of the worthy Brûhmanas' प्रवस्थतां भगवतो बाद्यणानुहिश्य पाकः (Mu. 1). 5 प्र-वत्-सं-भू 1 P, प्रवृत्, उत्पद् 4 A, प्र-,जन् 4 A, वट्-ह 2 P, निःस्, निर्मस्; oft. ex. by कारणं,

मलं, निमित्तं, हेत:; 'from what cause does thy disorder p. ' किशिमिनं ते संताप: (S. 3). 6 (Against) अभियज 7 A, 10, राजकले निविद c. =ING, a. इत्पन्न, जात, प्रभव, उद्भव, उत्थित, मूल, कार-ण, निमित्त, हेत in comp.; See (v.).-s.,-PROCE-DURE, s. कार्य, व्यवहार:, व्यापार:, चरित, चेष्टितं, आ-चार:, बत्तं, काते f_{\cdot} , विधानं, अनष्टानं, 2 सीते f_{\cdot} , क्रम:, संप्रदाय:, मार्ग:, पर्याय:; 'legal p.' न्यवहारविधि:, न्य-वहारक्रम:. - Proceeds, ह. उत्पन्नं, टदय:, लाभ:, फ-लं. - Process, s. प्रसरः, प्रगमः, प्रवृत्तिः, प्रयाणं. 2 क्रमः, रीतिः, मार्गः, पर्यायः, विधिः, गतिः, परिपाटि-टी f., सर्णि-णी f., पद्धति f. 3 व्यवहार:, कार्यं ; 'in p. of time ' कालकामेण, दिनेष गच्छत्स, गच्छता काले-न. -Procession, s. यात्रा, जन-लोक-यात्रा-धेणी. 2 प्रगमनं, प्रस्थानं, प्रचलनं, प्रवृत्तिः. -AL, a. यात्रारूपं. Proclaim, v. t. घृष् 10, उत्-वि-°, प्र-ख्या c. (ख्या-पयति), प्रकाश c., प्रकटयति (D.), प्रकटीकृ, कृत् 10, उद्यु c. 2 Outlaw, q. v. - ER, s. घोषक:, प्रख्या-पक:. - Proclamation, s. घोष:-षणं-णा, ख्यापनं, प्रकाशनं, उत्कीतंनं, 'written p. ' घोषणपत्रं, राजा-

Proclivity, s. দাৰত্ব, দর্লি f., ব্যালনা in comp. - Proclivious, a. দৰত্ব, ব্যাল in comp.

PROCEASTINATE, v. বিল'ৰ 1 Λ , ন্যাধিত্ ও P, কাল' ধিত্ or $\[\] 1$ P, বিং(ো)মুবি (D.), মুবামুব (D.). — ION, s. বিল'ল:, ব্যিমুগুলা, ন্যাধিত্ ; কাল্যাথন্-
हংগ্-ধ্বত:. — OR, s. ব্যি-মুগ্ন:-গ্নী, বিংক্তিয়:

Рвоспедате, v. t. ч-ң 2, 4 A, उत्पद с., जन с. (जनपात). —10N, s. чसदः, प्रमृति f., जननं, उत्पात f., प्रजेत्पादनं. —1VE, a. उत्पादक, सावक, जन-(यन. —0R, s. जनकः, उत्पादियताः

Proctor, s. प्रतिहस्त:, प्रतिनिधि:

PROCUMBENT, a. ज्ञायान, पातित-

PROCURE, v. t. आ-ना 1 P, संपद् c., घट c. (घटय-ति). 2 लम् 1 A, आप् 5 P, अधिगम् 1 P, बिद् 6 U, आ-समा-सद् c.; See GET. —EB, s. प्रापकः, संपादकः. 3 बिटः, नमेसचिवः, संचारकः, कुंडाशिन् m. —ESS, s. कुट्ट(हि)नी, शंमली, दूती-तिका, संचा-रिका, सु-,रतताली-

Prodical, a. मुक्तहस्त, अति-अमित-बहु-व्यथिन, ट-रसींगन्, अनिव्ययशील-पर, अतिस्यागिन् - इ. मुक्तहस्तः, व्ययपरः - ITY, इ. अतिव्ययः, अपचयः, बहु-अभित-व्ययः, अतिस्यागः, अत्युक्तगः, अथोत्सगः, मुक्तहस्तन्वं - LY, adv. महान्ययेन, मुक्तहस्तेन, अत्युक्तगेणः

Prodicy, s. अड्नतं, अड्नतः अपूर्व-विषय:-वस्तृ, उत्पा-तः, महाभ्रयं, अनन्यसाधारणं वस्तु. 2 (Of persons) अड्नत्वाक्ति, अड्डतबृद्धिसंपम. —100s, a. महाप्रमाण, अतिमहत्-बृहत्, विकट-राक्षस-कारीर, अड्डताकार; See Giant. 2 अड्डत, अपूर्व, विलक्षण, विचित्र, आश्चरं =IOUSLY, adv. अड्वं, साभर्यं. =IOUSNESS, s. अ-इतता, अतिमहत्त्वं

PRODUCE, v. t. निर्मा 3 A, 2 P, सूज् 6 P, उत्पद c., जन c. (जनयति), उत्-सं-भू c., साभ्•5 P or c., क 8 U, वि-धा 3 U, क्रुप c., घट c. (घटयति), वि-, रच 10. 2 प्र-,स 2, 4 A, उत्पद c., सं-प्र-जन c. 3 प्र-, दृज् c., आ-उपा-नी 1 P, प्रस c., प्रस्कू, पुरो नि-धा, अग्रे स्था c. (स्थापयित) or निर्विज् c, आविष्कु, प्रकटीकृ, निष्कृष् 1 P. 4 प्र-,दा 3 U. 5 वृध् c. - s. प लं, उत्पन्नं, लाभः, उस्पत्ति f., प्रसवः. =ED, a. उ-त्पन्न, उत्पादित, निर्मित, घटित, सृष्ट, जनित, जात, उ-इत ; ' to be p.' जन् 4 A, उत्पद् 4 A, उत्था 1 P, स-उद-भ 1 P; See Arise ; gen. ex. by ज, जात, जन्य, प्रभव, उड्डव, हेत्, प्रवृत्त, प्रयुक्त in comp.; 'p. from water ' अंभान, जलाइन, &c. ; ' p. from flowers ' कुसुमभव &c. = ER,-ING, s., a. उत्पाद-क, प्रसिवन, प्रद, द, दायिन, आवह, कारिन, कर (रीf.), in comp. —Product, s. फलं, उत्पन्नं, ल[-भः. 2 परिणामः, फलं, उत्तरफलं. 3 गुणनफलं, वधः, घातः, फलं, गुणाकारः. =10N, s. उत्पादनं, निर्माणं, सृष्टि f., घटनं, विधानं, निष्पादनं $\mathbf{2}$ जननं, उत्पत्तिः, प्रसव:, उद्भव:, संभव:, जन्मन् n. 3 निर्मितद्रव्यं-वस्त, शिल्पनिर्माण. -IVE, त. शस्यपद-दाविन, सफल, अवे-ध्य. 2 उत्पादक ; दायिन्, द, पद, कारिन्, आवह in comp.; 'p. of gain ' लामपद, लामावह. 3 लाम-फल-प्रद-करः

PROEM, s. See PREFACE.

Profane, v. t. अपवित्रीक 8 U, दृष c. (दृषयति). ${f 2}$ लंघ् ${f 1}$ ${f A}$, ${f 10}$, अतिक्रम् ${f 1}$ ${f U}$, ${f 4}$ ${f P}$, अतिचर् ${f 1}$ ${f P}$. 3 Contemn, q. v. =a. अपवित्र ; अपूण्य, अमेध्य, अज्ञाद्ध ; not ' Holy ' q. v. 2 अधार्मिक (की f.), धर्म-ईश्वर-द्रेषिन, धर्म-ईश्वर-निरारूप. 3 असंस्कृत, अ-प्रतिष्ठित, संस्कारहीन. 4 लैकिक-सांसारिक-प्रापंचिक (की f.) - ATION, s. दूषणं, अपवित्रीकरणं, अतिक्रम:-मणं. -LY, adv. धर्मनिदापूर्व, अधार्मिकवत्. -NESS, s. धर्म-ईश्वर-निंदा-द्वेषः, धर्म-ईश्वर-अवज्ञा-अतिक्रमः. Profess, v. t. प्रति-ज्ञा 9 A, प्रकाश c., प्रतिज्ञापूर्व कथ 10 or वह 1 P, स्वी-अंगी-कृ 8 U, उ(अ) रीकृ, अभ्यप्राम 1 P. 2 छदा-छलं-कृ, दृष् c., भू c.; See PRETEND; oft. by नाम; तव कन्या नाम भवेयं (D. K. m. 5) 'I shall p. myself to be your daughter '. 3 उयम् 1 A, चेष्ट् 1 A. -ED, α. स्वीकृत, अंगीकृत, प्रकाशित, प्रकटित, व्यक्तोदित, प्रका-श. -EDLY, adv. प्रतिज्ञापूर्व, प्रकाशमेव, सप्रतिज्ञं. =10N, s. प्रतिज्ञा, उक्ति f., वचनं, अंगी-स्वी-कारः, प्र-काञ्चवाद:-वचनं, ख्वापनं. 2 Pretension, q. v.; ' p. s of love ' कृषिमप्रीतिः, अलीकः रागाविभावः ${f 3}$ वृत्ति f., आ-उप-जीविका, आजीवः, व्यवसायः, व्या-पार:; ' military p.' शकाजीव:, क्षत्रवृत्ति:. = IONAL,

वृत्तिमत्, व्यवसायिन् , (s.) in comp. = or, s.
 अध्यापकः, गुरुः: 2 ख्यापकः, प्रकाशकः, प्रतिशातः m.,
 स्वीकर्ताः = orserr, s. अध्यापकपदं-पदवी.

PROFFER, v. See OFFER.

Proficient, a. प्रवीण, कुञ्चल, निपुण, अभिज्ञ, विच-क्षण, पारंगन, अभ्यंतर, निष्णात, व्युत्पन्न, लब्धमतिष्ठ, पट्ट. — Proficience,-cv, s. प्रावीण्यं, वैचक्षण्यं, प्र-तिष्ठा, कौञ्चलं, पाटवं; 'has attained p. in all sciences' सर्वज्ञाकेषु परां प्रतिष्ठां गतः, परं कौज्ञलम-वाप, सकलञ्जाकपर्रिंगतः

PROFILE, s. पार्श्वत्त्रयं, अर्धमुखदर्शनं.

Profit, s. लाभ:, हितं, उपकार:, अर्थ:, कल्याण. 2 फलं, लाभ:, आय:, उदय:, वृद्धि f., कलांतरं, लभ्यं; 'p. and loss' लाभालाभाः; 'capital with p. thereon' मूलकलांतर. -v. t. हितमावह् Î P, उपकृ 8 U, हिताय भू 1 P. -v. i. (Oneself) फलंलां-प्राप 5 P or विद् 6 U. 2 वृध् 1 A, उन्नातं-उत्कर्ष-या 2 P, प-उप-चि pass.; See Improve. -Able, a. लाभ-अर्थ-कर(शी f.), लाभनद, लाभ-फल-द, फल-लाभ-आवह. 2 हित, हितकर, हिताबह, उपयुक्त, उपकारिन्, सीपकार. -Ableness, s. साफलं, फलंदता, उपयुक्तता. -Ably, adv. सलाभं, सफलं, सहितं, अमुधा. -Less, a. निष्फल, अफल, अहित, ज्यर्थ, निर्थंक.

PROFLIGATE, a. खंडितवृत्त, दुशित, दुराचार, पाप-निरत-अभिनिविष्ट, व्यसनित, दुवृत्त, अष्ट-नष्ट-चरित्र, भोग-विषय-आसक्त. – ८. व्यसनी, लंपटः, विषयी, भोगासकः. – LY, adv. सव्यसनं, दुवृत्ततया. – PROFLIGACY, ८. व्यसनिता, अष्टचरितं, दुराचारः, अष्टता, भोगासिक र्र., दुवृत्तता.

Profound, a. प्र-,गाह, अतिग(गं) भीर, घन, अगा-धः 2 परम, गाह, घन, अन्यंत, सु-अति-pr.; 'p. respect' परमादरः, आहरातिज्ञायः 3 गहन, नि-, गूढ, गृहार्थ, दुर्बोध, दुर्जेय, परमगहन. 4 (Of persons) निष्णात, पारंगत, परम, ज्युत्पन्न, अभिनिष्टि, गृढतत्वज्ञ. —LY, adv. गंभीरं, गाढं, अत्यंतं, भृजां, सु-अति pr. —NESS,-Profundity, s. गांभीयं, अगा-धता. 2 घनता, गाहता. 3 गहनता, गृहता. 4 अ-भिनिवज्ञाः

Profuse, a. प्रच्र, प्रभूत, अपरिमित, विपुल, बहु, अत्यिभित, अतिरिक्त, समुद्ध, उदिक्त, अतिश्य-सु-अति in
comp. 2 मुक्तहस्त, अतिन्यियन्, व्ययपर ; See ProDIGAL; 'he is a p. writer' वागुपचयियः, प्रचुरवाक्यानि लेखे प्रयोजयित —LY, adv. प्रचुरं, मृशं,
भूरि, बाहुन्येन, अत्यंतं, सु-अति pr. ; अतिन्ययेन, अपरिमितं. —NESS,-Profusion, s. अतिन्ययः, अपितन्न्ययः, अत्युत्तर्गः. 2 समुद्धि f., प्राचुर्यं, उद्देकः, अतिरेकः, उपचयः, बाहुन्यं.

PROG, s. भोजनं, अन्नं, भैदयं.

PROGENITOR, 8. पिता, प्रजापति:, पूर्वज:, पूर्व-कुल-पु-रुष:, जन्मद:, जनयिता ; See Ancestor.

Progens, s. संतानः, अपत्यं, संतति f., प्रजाः

Prognostic, s. নিমিন্, এজ-খ, রাজ্ন:-ন, লপ্পণ ; See Omen. – a. प-उद-बोधक, अग्रमुचक. – Ate, v. t. पूर्व-अभे-सूच् 10 or दृज् c.; See Forebode. – Ation, s. पूर्वसूचनं-ना. – Ator, s. पूर्वस्क्षणज्ञ:, अग्रसचक:

PROGRAMME, s. स्चिपत्रं ; कार्यक्रमः-परिपार्टाः

ेROGRESS, s. प-,वृद्धि f., उत्कषंः, कमशः वृद्धिः, उत्कषंकमः 2 प्राप्ति f., आगमः; 'p. in learning' विद्यागमः, विद्याभितिनेशः 3 प्र-गमनं, प्रयागं, पानं, पात्रा, पस्थानं, प्रसरः, कमः-मणं, अपनं; See MARCH; 'difficult p.' संकमः, दुर्गसंचरः - v. i. उत्कृष् pass., वृद्धि-उत्रातं-पा 2 P, प-,वृध् 1 A, प-उप-चि-pass.; See IMPROVE. 2 प्रगम्-चल्-स 1 P, प्रया 2 P, प-स्था 1 A; See Advance. — ION, s. श्रेटी, श्रे-दीव्यवहारः; 'first term' मुखं, वदनं, आदिः; 'common difference' चयः; 'geometric mean' चयो गुणः; 'sum' श्रेटीफलं; 'numbor of terms' गुच्छः. — IVE, a. आनुक्रमिक (की f.), क्रमिक, अधिकाधिक, उत्तरोत्तरं, अनुक्रमेण, उत्तरोत्तरं, अ-धिकाधिकं.

Prohibit, v. t. नि-प्रति-विध् 1 P, प्रत्यादिज् 6 P, निवृ c., प्रत्या-ख्या 2 P, नि-अव-रुध् 7 U. — 10N, s. नि-प्रति-विध:, प्रत्यादेश:, निरोध:, निवारणं, बाधा. — 0R, s. निवारकः, निवेधकः. — 1VE, — 0RY, a. निवेधकः, निवारकः, नि-प्रति-विधन्, निवेधार्थकः, निवेधार्यकः, निवेधार्थकः, निवेधार्यकः, निवेधार्थकः, निवेधार्थकः, निवेधार्थकः, निवेधार्थकः, निवेधार्थकः, निवेधार्थकः, निवेधार्यकः, निवे

PROJECT, s. उपाय:, प्र-,यक्ति f_{\cdot} , कल्पना, प्रयोगः, सं-कल्य:, प्रबंध:. 2 अभिषाय:, आश्रय:, उद्देश:. - v. i. प्रलंब 1 A, बहिर्लंब, उपिर लंब. बहि: स्था 1 P or भ 1 P or बृत् 1 A. -v. t. प्र-,श्चिप् 6 P, प्रास् 4 U, निपत с., प्रमच 6 P; See THROW. 2 (मन-सा) क्रुप c., निरूप 10, चित् 10, युज् 10, आलोच् 10, अनुसं-धा 3 U. -ILE, a. प्रक्षेपणीय, दूरवेधिन्-= s. अका; See Missile. = ing, a. प्र-,लंब, उन्नत, उटग्र. उत्तंग, बहिवर्तिन; oft. by उत्सेध, उत्सेधनुः ' with a p. nose' प्रलंबनास, घोणोत्रत, उन्नस; 'having p. teeth ' उदमदत्, करालदंत; 'having p. breasts ' स्तनाभागवती, उन्नतस्तनी; ' shattered by falling over (her) p. breasts' प्याधरात्सेधनिपातच्यांगताः (K. v. 24). =10N, 8. प्रलंबता, उद्यताः 2 आभीगः, उत्सेधः; निर्यृहः, दतकः 3 केथकं. - OR, s. चितकः, योजकः.

PROLAPSE, PROLAPSUS, s. भंजा:. =v. i. भंज् 1 A, 4 P.

PROLATED, a. मृत (vowel), दीवींचारित.

Prolegomenon, s. प्रतावना, उपाद्घातः

PROLEPSIS, s. पूर्वग्रहणं, पूर्वादानं.

Prolific, a. अवंध्य, बहुमज-प्राव-अपत्य, प्रसवर्शाल, स्राविन, बहुसतान. 2 बहुमजपद, बहुम्मल; See Pro-DUCTIVE. —ALLY, adv. पाचुर्येण, विपुलं.

Prolix, a. सु-अति-विस्तर, प्रयंचित, सुदीर्घ, दीर्घसूत्र-त्रित्, अत्यायतः — ITX, s. अतिविस्तरः, प्रयंचः, वा-विक्तरः-प्रयंचः, वागुपचयः; दीर्घसूत्रता, अतिविस्तारःः — LX, adv. विस्तरज्ञः; अतिविस्तरेण, सप्रयंचः

Prologue, s. प्रस्तावना, आमुखं, प्रास्ताविकी विज्ञतिः; benedictory p. ' नांदी.

Prolong, v. t. दीर्घाक् 8 U, प्र-वि-तन् 8 U, वि-प्र-स c., विस्तृ c., आयम् 1 Λ or c. 2 अ्याक्षिप् 6 Por विलंब् c ; 'a p. ed note 'तानः. - ATION, s. विस्तारः, विताति f., आयतिः, दीर्घाकरणं.

PROLUSION, s. See PRELUDE.

Ркоменаде, v. t. विह 1 Р, विचर् 1 Р, विहारार्थं परिश्रम् 1, 4 Р. – s. विहारः, परिश्रमणं 2 विहारस्थानं Ркомінент, а. яथान, प्रमुख, अष्ट, मुख्य, विश्विष्ट, परम; See Principal. 2 सुस्पष्ट, सुप्रकाश, सुन्यक, सुद्रय. 2 उन्नत, उद्ग्र, उसुंग, प्रलंब, साभोग, उत् рт.; See Projecting. – Lv, adv. प्राथान्येन, विश्वेषतः, सुप्रकाशं, सुस्पष्टं, उन्नतं. – Ркоміненсе, s. प्राथान्यं, विश्विष्टता, अष्टता, उत्कर्षः, परमपदं. 2 उन्नति f., उत्सेषः, उत्तेषता, आभोगः

Promiscuous, a. प्र-सं-कीर्ण, संकुल, अविविक्त, निर्वि-श्चेष. अपरिच्छेद, अभेद. संमिधित ; 'p. union ' सं-कर:, सांकर्यः =LV, adv. निर्विश्चेष-षेण, संकीर्ण, अभे-देन, अक्रोमण, अपरिच्छेदेन. =NESS, s. संकीर्णना, सं-कुलता, अभेद:, संकरः

PROMISE, v. t. \mathbf{H} -पाति-आ-भू 5 \mathbf{P} , प्राति-ज्ञा $\mathbf{9}$ $\mathbf{\Lambda}$, (with dat. of persons) ; स्वी-अंगी-कृ 8 U, अ-भ्युपगम् 1 Γ , अभ्युप-इ 2 Γ , संविद् 2 Λ , संगू 6 Λ , ड(द्र)रीकृ, डररीकृ, परि-,पण् $1~\Lambda$; 'the plan p. s to succeed ' उपाय: सफलो भवेदित्यनुमीयते or अहं आज्ञांस ; 'a p. ing boy 'विधिष्णुर्बेट:, आज्ञानि-बंधनं. = 8. प्रतिज्ञा, समय:, सं-प्रति-धव:, वचनं, संविद् f., नियम:, संगर:, संकत:, अभिसंधा, अभ्यपगम:, स्वीकारः, उरीकारः, अंगीकारः, परिपणनं 2 आज्ञा, आज्ञांसा; 'hollow p.' मुधावचनं, ज्ञान्दपांडित्यं; ' breaking a p. ' प्रतिज्ञा-वचन-भंगः, संविद्-ब्यति-क्रम:, विसंवाद: ; 'keep or fulfil a p. ' प्रतिज्ञां पा c. (पालयाते) or अध् c.; See KEEP, FULFIL; ' pbreaker' प्रतिज्ञालंघन-व्यतिकामिन, विसंवादिन्; ' give a p. orally ' वाचा प्रतिज्ञा, वाग्दानं कृ. =ORY, a. प्रतिज्ञाविशिष्टः

Римонтону, а. उदमभूमि f., भूजिएस्-नासिका-Римоти, v. t. वि-,वृध् с., उपक्क 8 U, पुरस्क, प्र-वृत् с., साध् с., उपिक 5 U, प्रयुज् 10; (а person) सं-, डलस् ८. (नमयित), डल्जीत नी 1 P or पाए ८., पदं हृष् ८., पदोत्कर्ष-प्रतिपत्ति-पाए ८., अधिकपदे नि- वृज् . 3 Prompt, q. v. = ER, s. प्रवर्तेकः, उपकर्ताः, See Patron. = 10n, s. उपकारः, प्रस्कारः, पत्रकर्तः, साहाय्यं, वर्धनं, वृद्धि f., उपचयः, उल्रतिः, उल्कर्षः, पद्वृद्धः, पदोन्नतः, प्रतिपत्ति f., भ्रष्टपदावाति f. = IVE, व. प्रवर्तेक, साधक, उपकारिन्

Promet, a. सत्वर, अविलंब ; क्षिम, अविलंबित, अदी-धंसूत्र ; (of persons) उयत, उयुक्त, अविलंबित, आज्ञाकारिन, प्रत्युत्पन्नमित, सप्रतिम, पर्, उयिमन, उ-योगिन. = v. t. प्र-उत्सह c., प्रणुद् 6 P or c., प्रमुद् 10, प्रवृत् c., प्र-उद्-युज् 10, उत्तिज् c., प्र-हृष् c., आकृ c., उदीप् c., उत्था c. (उत्थापयित), प्र-इद-बुध् c.; 'p. ed by hunger' क्षुद्बोधित. 2 प्र-अनु-बुध् c., सूष् 10. = EB, s. भोत्साहकः, प्रवर्तयितृ m., प्रयो-जकः, &c. 2 अनु-प्र-बोधकः, सूषकः; 'who seldom wanted a p. 'यः सदा प्रत्युत्पन्नमितः, प्रवोधनित्र-पेक्षः. = ING, s. भेरणं, पोत्साहनं, उत्तेजनं, &c. 2 स्-यना, प्रवोधनं. = NESS, = ITUDE, s. औत्सुक्यं, अविलं-बः, उत्साहः, क्षिप्रता. 2 प्रतिभा, प्रत्युत्पन्नमिति र्-, प-दुता. 3 उद्यमः, उद्योगः. = LY, adv. सत्वरं, अविलंव-न, क्षिप्रं, स्वः, आगु, अधिरात, स्प्रतिमं.

PROMULGATE, v. t. प्रकाश c., वि-, घृष् 10, कृत् 10, प्र- स्था c. (स्थाप्यित); See Proclaim. — Ion, s. प्रकाशनं, घोषणं, कीतेनं. — Or, s. प्रकाशनं, घोषणं, कीतेनं. — Or, s. प्रकाशनं, घोषणं. वित्तं कालु in comp., उदात, उ-- मुख; See Inclined, Apr; 'p. to fall' पत्यान्तु, पातृक, प्रवनशील. 2 (Bent) नत, नम, अधोव- दन, अधोमुख-अवाङ्मुख- (खी रि.). — NESS, s. पानण्यं, प्रशृति रि.; उ-मुखता, शीलता, आलुता in comp. 2 अधोमुखता, नमता.

Prone, s. जूल:-लं, कंटक:, अग्रं, जिला. Pronoun, s. सर्वेनामम् n.

Pronounce, v. t. उच्चर् c., उदीर् c., उदी-ज्या-इ 1 P, गर् 1 P, वर् 1 P, प्र-, वच 2 P, प्र- ख्या 2 P, कृत् 10; 'p. judgment' निर्णयं कथ् 10; उत्तरं दा 3 U, &c. 2 निश्चयन वद्, नढं प्रति-ज्ञा 9 A; 'imperfectly p. ed' प्रस्त, अम्पूर्णीचारित, कृतवर्ण-पद. -Pronunciation, «. उच्चार्ण, उदाहर्ण, उदीर्ण; 'science of p. 'शिक्षा; 'easy of p.' मृखीचार्य. Proop, s. See under Prove.

Prop, s. आश्रय:, ज्ञारणं, आधार:, अवश्य:, आ-अव-लंब:-वनं, उपन्न:: =v. t. धृ 1 P, 10, आ-अव-लंब् 1 A, अवश्य 9 P; 'a tree that p. s another creeper ' उपनितः:

Propagate, v. t. विस्तृ ८., प्रवृध् ८., वि-प्र-तन् ८ U, वि-प्र-तः ६.; (opinions) प्रचर्-छ ८., प्रवृत् ८., संचर् ८., प्रचले छ. प्रत् ६. ८ परेपरया बत्यर ८. ०० प्र-स् २ A, प्रस्वपंपरया जाति वृध् ८., शावकान् प्रस् ००

जन् c. or उत्पद् c. -IoN, s. प्र-,वधंन, प्रसारः, विस्तारः, वितति f., प्र-,वृद्धि f., प्रचारः-रणं. 2 परं-परंग्त्पानं f., प्रमृतिपारंपर्य-क्रमः; प्रजा-संतान-वृद्धि f. -OR, s. प्रचारकः, प्रवर्तकः.

PROPEL, v. t. मेर c., भ-,नृद 6 P or c., सं-चल c., भन्द 10, सं-,चर c., कृष् 1 P; See Prompt.

PROPENSE, a. प्रवण, उन्मुख, आसन्न, उदात. -ITY, s. प्रवणता, प्रवृत्ति f., उन्मुखता, प्रावण्यं, प्रवाहः, ज्ञीलता-आलुता in comp.; 'p. to fall ' पतयालुता; 'good p. 'सुज्ञीलं, साधुवृत्तिः; 'evil p.' व्यसनं, दुग्रैणः, दुःज्ञीलं

Proper, a. स्वीय, निज, आत्मीय, स्व-आत्म in comp. 2 यक्त, योग्य, टचित, उपपन्न, अनुरूप, ·याय्य, संगत, सद्दश (शी f.), यथाई, यथोचित, स-मंजस, पर्याप्त, सांप्रतिक (की f.); oft. ex. by pot. pass. part.; ' to be p.' युज् pass., उपपद् 4 A; 'it is p. 'स्थाने; स्थाने त्रीडिता अप्सरसः (V. 1), स्थाने भवान् अकिचनत्वं व्यनिक (R. v. 16). -LY, adv. युक्तं, डचितं, यथाहं सम्यक्, स्थाने, न्यायतः, सांप्रतं, यथायोग्यं, धर्मेण. 2 यथार्थतः, परमार्थतः, तत्त्व-तः, वस्तुतः ; ' p. speaking ' वस्तुतः, यथार्थनृष्टचाः -TY, s. धर्म:, गुण:, लक्षणं, स्वभाव:, विश्वोष:, रूपं, स्वरूपं-धर्भः, सहज-प्रकृति-गणः 2 स्वत्वं, स्वाप्यं, अ-धिकारः, प्रभुत्वं 3 मंपत्ति र., द्रव्यं, अर्थः, धनं, वित्तं, वस् n., विभवः; इध्य-अर्थ-जातं, रिक्थं; ' woman's p. ' क्रीधनं ; 'landed p. ' भूमिधनं, भमि:, स्थावरं धनं ; ' public p. ' गण-सामान्य-द्रव्य ; ' p. in cattle 'गांधनं. - Propriety, s. युक्तता, औचित्यं, उपयत्ति रि., न्यायः, सामंजस्यं, योग्यता, यथार्थता, पात्रता, संगति f:; 'p. of conduct' विनय:, मर्योदा, अन्तिक्रमः, सचरितं.

Prophesy, v. t. भावि कथ् 10 or मृच् 10 or प्रद् c., अनागतं नि-आ-विद c.; See Predict.

- Prophecy, s. भाविकथनं-सूचनं, भविष्यद्वादः, आदेत्वः, भविष्यार्थः, सिद्धादेत्रः: — Prophet, s. सिद्धः,
भविष्यद्वादिन् m., अप्रनिरूपकः, भाविकथकः, अनागतविद-दिज्ञनः, 'saying of a p.' (सद्धादेत्रः:

- Ess, s. अनागतदिज्ञनी, भविष्यदादिनी. - IC,-ICAL,
a. (s.) in comp.

PROPHYLACTIC, a. रोगहारिन-हत्.

Propinquity s. নাদ্ধি:, নাদিকর্ণ:, নাদ্ধি ; See Nearness.

Propitiate, v. t. प्रसद् c., आहाध् c., अनुरंज् c., सांख् 10, अनुनं 1 P, प्र-, शस् c. (शमयित), सं-पि-तुष् c. —10M, s. प्रसादनं, आहाधनं, अनुरंजनं, सांखनं, अनुनयः; प्र-डप-शमः-मनं. —0B, s. प्रसादकः, आहाधियता, अनुरंजकः &c.—0BY, a. शमक, सांखक, शांतिकर (री f.), शांतिष्रदः; ' p. rite' शांतिकिया. —Propitious, a. सु-प्रसण, सदय, अनुकुल, हितकाम-

बुद्धि, अभिमुख (खी $f \cdot$), प्रवणीकृतः अनुपाहिन्, दर्दः 2 शुभ, मंगल, कल्याण (णी $f \cdot$), शर्मद, शुभं-करः -1.प, adv. प्रसनं, अनुकूलं, सदयं, सानुप्रहंः -NESS, s. प्रसादः, आनुकूल्यं, आभिमुख्यं; शुभताः

PROPORTION, s. प्रमाणं, परिमाणं; आनुगुण्यं, आनु-परस्पर-अन्योन्य-संबंध:-अन्वय:-अनवंग:-साद-इयं-समता; अन्वयः, संबंधः; संधानं, संयोगः, सं-मिति f. (of limbs &c.). 2 अंज्ञ:, विभागः; See PART. 3 अनुपात:, संबंधसाम्यं; 'in p. to 'ex. by अनुगुण, अनुरूप, सद्द्या, प्रमाणतः. अनसारेण, यथा in comp.; 'in p. to one's strength ' यथाशक्ति, शक्तचनुसरिण, शक्तितः; 'spend in p. to your gains' आयपमाणेन व्ययं कर : 'p. of limbs' अंगसंयोग:, अवयवसंगति:. -v. t., -ATE, v. t. अनुरूपी-सद्द्यी-क 8 U, समीकू, संसा 3 A, 2 P. - AL, a. समनमाण, परस्परानगण. -ATE,-ABLE,-ED, त. अनुरूप, अनुगण, सर्श्व. सं-मित, सम, तत्य, अनुसारित ; 'with jars p. to their size (strength)' स्वप्रमाणानस्पेघेटै: (S. 1); 'her body beautiful, being p.' 4-तरभन्नोभि तस्या वपुः (K. I. 32). - ATELY, -ABLY, adr. अनुरूपं-पेण, अनुगुणं, अनुसारेण, सदृशं, यथाप्रमाणं, यथानागराः

Propose, v. t. प्र-स्तृ 2 U, उपन्यम् 4 U, उपिक्षप् 6 P, प्रति-ज्ञा 9 A, मूच् 10, कतेन्यं निर्दित् 6 P or अभि-भा 3 U. 2 उहिज्ञ, आकांभ्र 6 P; See Intend.
—AL, s. प्रतावः, उपन्यासः, उपक्षेपः, अभिधानं, प्रतिज्ञा, वचनं, कर्तन्यनिर्देशः. —ITION, s. Proposal, q. v. 2 प्रतिज्ञा, सिद्धांतः, प्रमेयं.

PROPOUND, v. t. সনি-पढ় c.. ব্যাহ্ম 4 U, ব্যক্ষিত্ 6 P, নির্বিয় 6 P, সনি-রা $9 \text{ }\Lambda$.

Proprietor, s. स्वामी, प्रभु:. ईवा:, पित:, अधिकारीं। See Owner. — ship. s. स्वाम्यं, प्रभुत्वं, स्वामित्वं, अधिकारः. — Proprietary, a. स्वाम्यधीन, प्रभृति-ष्ठ, स्वामिगतः, 'p. right' स्वाम्यं, अधिकारः, स्वत्वं. Prorogue, v. t. ज्याक्षिण् 6 P, (नियतकालं यावत्) विस्त् 6 P or न्यज्ञ 1 Γ . — Prorogation, s. कार्यत्यागः-निवृत्ति f., व्याक्षेपः.

PROSCRIBE, v. t. घोषणापूर्व दंखं आहित 6 P or बहिष्कू 8 U or निवंस c.; here is Jivasiddhi being disgraced and p. ed from the city ' एष
जीवसिद्धिः सनिकारं नगराश्रिवांस्यते (Mu. 1). 2 निषिध्
1 P, निवृ c. - PROSCRIPTION, s. सघोषण दंखाज्ञा.
PROSE, s. गर्थः - a. गयात्मक, गयरूप, गयां in
comp. - PROSAIC, a. गयरूप, गयात्मक, गय in
comp. 2 नीरस, विरस, रस-सक्व-हीन.

PROSECUTE, v. t. (नित्यं-अनवरतं) पृष्टत् c., अनुस् 1 P, अनु-हा 1 P, अनु-सेन् 1 A, निर्वेद् c., अनुक्षील् 10; 'p. studies' अध्ययनक्रममनुख; 'p. one's ef-

forts' अनवरतं उद्यम् 1 A, or प्रयत् 1 A; 'p. one's undertaking' प्रारम्भं उद्यह् 1 P, प्रतिपन्नं निर्वेह् c. 2 अभियुक्त् 7 A, 10, अभिन्नंस् 1 P; सृष् 10, निविद् c. =10N, इ. अनुन्नीलनं, पवतेनं, नित्यानुष्ठानं, नित्यपन्नि त., निवेह्रं, अविरतानुसर्णं 2 अभियोगः, निवेदनं; 'p. of effort' नित्योयोगः; 'p. of study' नित्यान्ययनं, अध्ययनक्रमः. =0R, s. निवेह्रं 2 अभियोक्तृ m., वादी, अर्था, अभिन्नंसकः.

PROSELYTE, s. परधर्माश्रियन्, स्वधमंत्यागिन्, पक्षांत-र-मतांतर-माहिन्; See Convert. — Ize, v. i. स्वधर्म प्रह. c. — ISM, s. मतांतरमहर्ण, धर्मांतरस्वांकारः. Prosody, s. छंदम् n., छंदःशांकः — AL,-ICAL, a. छादस (सी 5.), छंदः in comp. — IAN, s. छंदः-शांकशः

PROSPECT, s. आलांकः, दर्शनं, चक्षुविषयः, दृग्गोचर-प्रदेशः-विषयः. 2 आयित f., उत्तरापेक्षाः, 'he has good p. s before him' ग्रमा तस्यायितः. 3 आ-शा, प्रत्याशा, आश्चासा. अपेक्षा. -IVE, a. उत्तर, उ-नरकालीन, भाविकालपाप्य, उत्तरकालसांपक्षः, See FUTURE. -IVELY, adv. उत्तरकालपेक्षया.

PROSPER, v. i. सं-, πυ 4, 5 P, प-वि-वर्ष 1 Λ. स्फाय 1 A, एम 1 A, प्र-टप-चि pass., समुद्धि-युद्धि या 2 P or इप-इ 2 P; 'I hope your (commercial) business is p. ing ' अपि प्रचीयंन संज्यवहाराणां लाभा व: (Mu. 1). 2 सिध् 4 P, सं-पट् 4 A, सफलीमू 1 P, कतार्थामू. = v. t. वृध् c., प्र-उप-चि 5 U, एथ c., उपकृ 8 U. अनग्रह 9 P, सफलीक, साध c., सिद्धि नी 1 P. - ITY, s. सं-, क-द्धि f_{\cdot} , संपद् f_{\cdot} , संपिन f_{\cdot} , अभ्यदयः, थीः, लक्ष्मीः, वि-,मृति f., सीभाग्यं, वैभवं, पुण्योदयः, एश्वर्यं; 'time of p.' संपत-समृद्धि-उदय-काल:-समय:. 2 समिद्धिः, उत्कर्षः, उन्नति र्रः, उदयः, प्र-उप-चयः, वि-सं-वृद्धि रि., साफन्यं, कृतार्थता, सिद्धि रि. 3 क्षेम:-मं, कीशत्यं, कत्याणं, शुभं, शिवं, हितं, भद्रं. = OUS, «. समद्भ, श्रीमत, समृद्धिमत, लक्ष्मीवत, सश्रीक, ऐश्वर्य-ज्ञालिनः (state &c.) वर्धिष्णः, प्र-उप-स्थिमानः एथमान, वर्धमान; 'in p. days' संपन्स, अभ्युदय-कार्क, मात्रसमये, समाद्धिकाले. 2 सफल, सिद्ध, कृतार्थ, मिद्धार्थ; (happy) सर्थ, निरापद, क्षेम, कुशल, क-ह्याण (जी f.), ज्ञिव, भद्र, मंगल, श्रुभ, सौभाग्यवत्, ध य. -OUSLY, adv. समृद्धचा, अभ्युद्येन, सुसंपदा, सीभाग्येन, श्रमं, भद्रं.

Prostitute, s. वेदया, वेदावधू:, गणिका, वार-पण्य-भी-अंगना-पोषित, भोग्या, सामान्यभी, रूपाजीवा (false to her husband) पुंशली, वंधकी, असती कुलटा, स्वैरिणी, पांसु(शु)ला, धांधणी, इत्वरी. =v. t नियकमार्थ प्र-उप-विनि-युज् 7 A, 10 or च्याप्ट c =ion, s. वेदयाजीव:, वेदया-गणिका-वृत्ति f., वारसेवा वंधकीत्वं, पौंशस्य, &c. PROSTRATE, a. पणत, भूमिंगत, साद्यंगमणत-पतित; 'lie or fall p.' See (v.); 'p. on the bed ' ज्ञायनगत, ज्ञायने अवसूर्धज्ञाय; 'lying p. at the feet' चरण-पाद-पतित-मणत. 2 अवसन, श्लीण. — v. t. (Oneself) दंडमणांमन-साद्यांगपाते-नम् 1 P or प्रणिपत् 1 P, दंडवत् पत्; नांचैः प्रणम् or प्रणिपत्. 2 ति-अव-पत् c.; भूमि गम c. (गमयति). 3 (Strongth) अवसद c.; ध्वंस c., प्र-वि-न ज्ञा c., ह 1 P; श्लि 1, 5 P. — ED, a. प्रणिपतित, भूमिगत, निपतित, &c. 2 क्षीणवल-ज्ञांकि, इत-नष्ट-ज्ञांकि-भोजस. — ION, s. दंडमणामः अष्टांगप्रणामः-प्रणिपातः, साद्यंगप्रणामः-वंदनं; प्रणिपातः, प्रणामः 2 (Of spirits) अवसादः. ग्लानि f., विषण्णता, 'ट्रहेगः; 'p. of strength' ज्ञांकिपातः-क्षयः, सन्वहानि f.

PROTECT, y. t. रक्ष 1 P, अब 1 P परि-, ते 1 A, तुष् 1 P, पा 2 P, पा c. (पालयति), परि-प्रति"; तृ c. 2 संयुष् c., परि-, पुष c. — 10N, s. गांपनं, गृति f., पालनं, प्राणं, रक्षा, रक्षणं, अभ्युपपत्ति f., संबर्धनं, परिपाषणं. 2 शरणं, आ-संथयः, आ-अब-लंबः, आधारः; 'go for p. ' आशि 1 U, आलंब् 1 A, शरणं गम्म 1 P or प्रपद् 4 A; 'paper granting p. ' अभ्यपपं - 0N, s. रक्षतः, गांध्वृ m., पालयता, रक्षिता, रक्षित, पालकः, पाल, इतरणं, अरण्यः, आथयः, पः पालः in comp. — PROTEGE, s. आशितः, पालितः, उपनीवन m., पोष्यः, शरणं गतः.

PROTEND, v. t. विस्तृ c., पह c.; See EXTEND.
PROTEST, v. i. दृढं-दृढे किंपूर्व-वर 1 P or आ-ख्या
2 P; 'p. against ' दृढं विरुद्धं वर, दृढोकिंपूर्वं निप्राति-विश्व 1 P, दृढं असंगति प्रकाश c. or जा c.; 'I
strongly p. against this order ' अयमादेशोऽन्याय्य इति सनिभयं वदामि; 'p. in writing ' असंमतिलेखं-विपत्तवात्तप्रं-प्रकाश c. – श. दृढनिषंधवाक्यं,
अस्वीकार-असंगति-वाद:, विरुद्धवाद:, अस्वीकारप्रकाश्चानं, 'written p.' असंगतिपत्रं – ANT, श. रोमीयमतविरुद्ध: – ATION, श. दृढवचनं-उक्ति:-वाद:, विरुद्धवचनं, निषेधोक्तिः

PROTEUS, s. 4 [HEQ:.

Prototype, s. आदर्श:, मूलं, मूलप्रतिमा-

PROTRACT, v. t. विलंब c., ज्याक्षिप् 6 P; See DELAY. 2 प-,तन् 8 U; प्रस c., दीर्घाक् 8 U. – ED, u. सुदीर्घ, विलंबित, चिरस्थित, चिर in comp.; 'p. note 'तान:; 'p. sound ' बुत:. – ION, s. विलंब:, न्याक्षेप:.

PROTRUDE, v. i. प-नि:-स 1 P, निर्मम् 1 P, उद्दिद् pass., प्रलंख 1 A, बहिबून 1 Å or स्था 1 P. -v. t. Cansal of roots above. -ING, a. बहि-लेब, बहि:स्य. -PROTRUSION, s. नि:सर्ण, उद्धेद:, प्रलंबनं: -PROTUBERANCE, s. वि-,स्पीट:, गंड:, शोध:, शोफ:, भयथ:, (on the skin). 2 प्रलंबनं, उ-

त्सेध:, उ तुंगता, आभोग:, उन्नति f. - PROTUBER-ANT, a. उन्नत, ट तुंग, उच्छ्ति, उच्छ्त, प्रलंब; 'having p. breasts' तुंग-उन्नत-स्तनी, घट-कुंभ-स्तनी; oft. ex. by उत्सेध:; पयोधरोत्सेधांवतीर्णसंस्ति (K. v. 8) 'the continuity being broken by her p. breasts.' - PROTUBERATE, v. i. प्रलंब 1 A; See PROJECT,-ING &c.

PROUD, a. See under PRIDE.

Prove, v. t. उप-प्रति-पद c., साधु c , वि-भू c., प्र-मा 3 A, 2 P, प्रमाणीक 8 U, सत्याक, स्था c. (स्था-पयित). 2 प्र-तिज्ञ c., मुच 10, निर्दिज 6 P, प्रकाश c., ब्यंज 7 P or c.; 'he was p. ed guilty' अवराधां स्थापित:; ' good men p. their usefulness by deeds, not by words ' अवते । है फलेन साधवा न त कंटेन निजीपयोगितां (N. IX. 48), कर्मणा न त वाङमात्रण दर्शयंति. 3 परीक्ष 1 A, नि-स्टव 10, निर्णा 1 P, निश्च 5 U, प्रति-इ c.; See Test. =v. i. सं-उत-पद् 4 A, बृत् 1 A, सं-,म 1 P; निर्णा-निभि-प्रती-pass.; 'the tilled ground p. ed a treasure indeed ' क्रष्टा भूमिरेव कोषस्थाने वभव, कोषत्वमापयत. - Elt. s. साधकः, विभावकः. -Proof, s. साधनं, प्रमाणं, उपपिन f, उप-प्रति-पादनं; 'written p. 'लेखनमाणं, साधनपत्रं; 'burden of p.' साधनधर्भः, क्रियानिणेयः; 'the burden of p. lies on both parties ' द्वयोरिप बादिनो: क्रि-या प्राप्तीत (V. M. 6). 2 लक्षणं, चिह्नं. 3 परीक्षा-क्षणं, निर्णय:, निभय:; ' to put to the p. ' परीक्ष. 4 स्थल-प्रथम-मृद्रणं. 5 अभेयता, अहार्यता, अविकार्य-ता: 'p. against advice ' उपदेशाहायै; 'waterp. ' जलेनामेथा. - LESS, α. निष्प्रमाण, साधनहीन.

Provender, s. पश्चिम; खायं, पशुभोड्यं, शुष्क-तृणादि n.

Provers, s. जनप्रवाद:, लाकवाद:, आभाणक:, जनो-कि ∫., न्याय:, वचनं, टक्ति:. –IAL, a. लीकिक (कां ∫.), लोकपसिद्ध-प्रचलित, लोक-जन in comp., न्यायह्नप. –IALLY, adv. लोके, जनसङ्ख्या.

PROVIDE, r. t. (पूर्व) सं-, युज 7 U, 10, संभु 3 U, प्र-चप-कृष c., सनाथीक 8 U, ह्र-चसाममी डप-प्र ए. or वि-भा 3 U or क; See Prepare. 2 (पूर्व) नियम 1 P, प्रति-ज्ञा 9 Λ, प्रिपण् 1 Λ, सं-केतं-समयं-कृ; निर्दिश् 6 P; See Enjoin, Ordain; (for, against) gen. ex. by अर्थे-अर्थ in comp.; 'should p. wealth against times of want' आपर्देथ धनं रक्षेत; 'who p. s for the future' अनागतविभाता; 'p. against' निकारणाय सङ्जी-मू, प्रतिकारोपायं कृष् c. = ED, α. (पूर्व) संगृत, परिकल्पित; युक्त, उपेत, सहित, अन्वित, सनाथ, सना-थाइनः, 'he is duly p. for' तस्य समुखिताः संवि-भाः इताः; उपकरणसामगीयुक्तः, अनवसादयुक्तः

2 पूर्व निर्देष्ट, परिपणित, पूर्व संकेतित: 'p. that' यदि, चेत, एतेन समयेन. - ENCE, अ. विधि:, परमे-भर:; See God. 2 सुविमक्ष:, दूरदक्षित्वं, पर्यवेक्षणं, पूर्वविवेक:-विचार:, सुसमीक्षा, दूर-दीध-दृष्टि f. -ENT, a. दरदक्षिन, विमृश्यकारिन, विवेकिन, दर-दीध-वृष्टि. -ENTIAL, a. ईश्वर-विधात-कृत-प्रयक्त-घटित. -EN-TIALLY, adv. विधिवज्ञात, ईभरेच्छया, दैवात. दिष्टचा. = ENTLY, adv. सर्विवकं, सुसमीक्ष्य, सुविमृत्र्य, दरदृष्ट्या. -Provision, s. परिकल्पनं, विधानं, उपपादनं 2 पूर्वीपायः, पर्वकल्पना, संविधा-धानं 3 समय:, संकेत:, प्रतिज्ञा, पण:, नियम:, अभिसंधि: 4 (P. s) सामग्री, संभारः, संचयः, संग्रहः, साहित्यं, संविधा, डपस्करः, डपकरणजातं; (for journey) वाथेयं, भीज्यं, भक्ष्यं, भक्ष्यादिसामग्री, गमनसंविधाः (for army) बीवधः. -v. t. Provide, q. v. =AL,=ARY, a. साम्यिक (की f.), अन्यकालस्था-यिन, आपात in comp., आपाततः नियुक्त. -ALLY, adv. आपाततः, समयानस्येण, स्तांककालं - PRO-VISORY, a. सप्रतिज्ञ. नामयिक. - Proviso, s. See (s.)(3).

Province, s. विषय:, राष्ट्रं, दंशः, चक्रं, मंडलं. 2 नियोगः, कार्यं, कर्मं, कर्तव्यं, अधिकारः 3 प्रकरणं, अंगं, विषय: (fig. also), (सर्वत्रीदरिकस्याभ्यवहायंमेव विषय: V. 3). =IAL, a. देशीय, देश्य, राष्ट्रीय, राष्ट्रिक-देशिक (की f.), देश-राष्ट्र in comp. =s. देशस्थ:, ग्रामस्थ:. =IALISM, s. ग्रामीणभाषा, असंस्कृतभाषा.

PROVOKE, v. t. प्र-,कृष् c., कुष् c., कीधं-कीपं-उत्पट् c. or उद्दीप् c. or उत्तिज् c. 2 उत्पट् c., जन् c. (जनपाती), प्रवृत् c., उत्तिज् c.; See Excite, Cause. 3 षृष् 5 P, आह्ने 1 A. – ING, a. प्रकोषक, उदीपक, उत्तिजक, कीधावह, संतापकारिन, संतापक. – INGLY, adv. Ex. by (v.). – PROVOCATION, s. प्रकोपः, कीधोदीपनं, कोपोजेजनं; कोपकारणं-हेतुः. 2 डद्यापनं, उद्बोधनं. – PROVOCATIVE, a. उदीपक, उद्बोधक. – s. दीपनं, अग्निवधंनं, क्षुद्बोधनं, परोचनं.

Provost, s. अध्यक्ष:, अधिकारिन् m., अधीक्षः: Prowess, s. क्षीर्यं, वीर्यं, वि-परा-क्रमः, पौरुषं, ओ-

जस् n., रणोन्साह:-शीयं; 'personal p.' बाहुवीयं, भुजबर्तः

Prow, s. पोताग्रभाग:.

Prowl, v. i. (भक्षार्थ) परि-,श्रम् 1, 4 P, पर्येट् 1 P. = ING, s. परिश्रमणं, पर्यटनं

РВОХІМАТЕ, a. समीप, निकट, आसत्र, संसक्त, सित्र-कृष्ट. =LY, adv. समीप, संसक्तं. =PROXIMITY, s. सित्रिधिः, सित्रकर्षः, सात्रिध्यं, नैकटचं, संसक्ति f.; SeeNEARNESS.

Proxx, s. प्रतिकृषि:-पृद्यः, प्रतिहरूनः; 'by p.'

PRUDE, α. (Woman) अतिविनीता, विनयाभिमानि-नी, सूक्ष्माचारनिष्ठाः = EBX, s. अतिविनीतता, विनया-भिमान:, मिथ्याविनय:. = ISH, α. See (α.).

PRUDENT, a. दूरहाँ ज्ञान, विमृश्य-समीक्ष्य-कारिन, वि-विकन, दूर-दीघे-दृष्टि, परिणामदाँ ज्ञान, सदसिं देविकन्, बुध, मनिस्वन, नीतिज्ञ, विज्ञ, प्र(प्रा) ज्ञा, मनीषिन, सावधान, कृतधी, See Wise also. 2 (Of acts) समीक्षा-प्रयुक्त. = LY, adv. विमृश्य, सनिक्ष्य, सविवेक, विवेक-समीक्षा-प्रयुक्त. = LY, adv. विमृश्य, सनिक्ष्य, सविवेकं, दूरदां ज्ञाता, परिणामदृष्ट्या, प्रज्ञावन. = PRUDENCE, s. दूरदां ज्ञाता, दूर-दीघं-दृष्ट् रि., विवेकः, प्रसमीक्षा, समीक्ष्य-विमृश्य-कारिन्यं, सदसिंद्रवेकः, नीति रि., मनीषा, मित-कृद्धि रि.

Prune, v. t. अग्राणि ह् 9 U or अव-च्छिद् 7 P or निकृत् 6 P. = ING, s. अवच्छेदः, विकृतनं, 'p.-knife' विदयच्छेदनी छुरिका.

PRURIGO, PRURIENT, See ITCH,-Y.

PRY, e. (Into) सुक्ष्मं निर्दाक्ष 1 A or निरूष् 10 or वृज्ञ 1 P; निष्णं अनुसं-धा 3 U or अन्विष् 4 P or चर्च 6 P. =ING, s. सूक्ष्मनिरूपणं-अन्वेषणं, सूक्ष्मचें। PRYTHEE, adv. अपि, ननु, (ननु मां प्राप्य पन्युरतिकं K. IV. 32).

PSALM, इ. स्तोत्रं, गेयं, गीतं, भिक्त-धर्म-गीतं. = IST, इ. गीत-स्तोत्र-कारः. = PSALTER, इ. गीतनंहिता-संग्रहः. PSEUDO, prefix, Ex. by मिथ्या, कपट. कूट, उद्य, कृत्रम in comp.; See FALSE.

PSHAW, interi. धक, अपेहि.

Psychology, s. अध्यात्मविद्या, आन्वीक्षिकी.

Puberty, s. यौबनं, वयन् n., तारुण्यं, गौबनद्शा-अ-वस्था, भौढद्शा; 'a woman attained to p. ' आधामिणी, उदक्या; See under Menstrual. -Pubescent, a. पासयौबन, भौढ, तरुण.

Public, s. लाका:, जना:, प्रजा:, प्रकृतय:, (pl.); लोक:, जन:, प्रजा; 'in p.' प्रकाशं, लोकसमक्षं, प्रकटं, सर्वप्रत्यक्षं -a. प्रजा-लोक-संबंधिन; साधारण (णी f.), सामान्य, सर्वजनीन-य, सार्वलीकिक (की f.), लोक-जन-गण in comp.; 'p. odium ' जनदेषः; 'p. good ' लोकहितं ; ' p. property ' गणहब्यं. 2 प्रसि-द. लोक-जन-प्रसिद्ध, सर्वत्र प्रचलित, बहलीभूत, लोकवि-श्रुत, प्रकाशीभूत, सार्वलौकिक (की रि.). 3 प्रकाश, अ-गढ, अच्छन्न, अविविक्त, सर्वप्रकाज्ञ, राज in comp.; 'p. road ' राजमार्ग:; 'p. sale ' प्रकाशविकयः; 'p. house' बांडा, पोनं, बांडापानं, सरालयः, सराqq:; See under Liquor; 'p.-minded ', 'p.spirited ' उपकार ज्ञील, जनहित्बुद्धि, सर्वजनहितपरा-यण, लांकहित, जनहितैषिन्. -AN, s. शाँडिकः, सुरा-प्णिक:. 2 कर-श्रुल्क-प्राहिन् m. -ITY, s. प्रकाशता, प्राकाश्यं, प्रख्याति f., प्रसिद्धि f., विश्वति f., जन-लोक-प्रशिक्ति:, स्पष्टता; 'give p.' Publish, q. v. =LY,

वर्तरः प्रकाशं-शतः, प्रसिद्धं, प्रकटं, सर्वप्रकाशं-संमुखं-समक्षं; अगृढं, अच्छत्रं, सृज्यक्तं, स्पष्टं. — Publish, v. t. प्रकाश् o., प्रथ् 10, ख्या c. (ख्यापयांत), प्र-वि-चृष् 10, जा c. (ज्ञापयति), प्रचट् c., बुध् c., प्रका-श्रीकृ 8 U, प्रकटीकृ, आविष्कृ, प्रकटयति (D.), प्रक-टी-प्रसिद्धी-कृः; (books &c.) प्रकाश् c. = ER, s. प्रकाशकः, प्रकाशयित् m., ख्यापकः. = Publication, s. प्रकाशनं, घोषणं, ख्यापनं 2 प्रकाशितपु-स्तकं-प्रथः

Pucker, v. t. संकुच् 1 P, आकुच् c., संह 1 P, पुर्टा-कृ 8 U: -s., -ing, s. संकोच:, पुर:, वलि-ली f--ed, a. संकृचित, पुराकृत. 2 Wrinkled, q. v. Puddle, s. पंकिलजलं, पंकगुन्मः, पंकजलाश्चरः. -v. t. आविली-कलुषी-कृ 8 U; See Sport.

PUDENCY, s. See MODESTY.

Pudendum, Pudenda, s. योति f.; भगं, उपस्थः. Puerile, a. बालिश, बालोचित, बालेय, बाल-शिख्-यांग्य. =ITY, s. बालिश्यं, बालधर्मः.

Puerreral, a. प्रसन-प्रमृति in comp. - Puerperous, a. बालप्रमृतिनी.

Puff, v. t. ध्मा 1 P, आ-उप-, उत्-,श्व c.. (lit. & fig.); वातेन पूर् 10, उद्-हत् 2 P, स्फाय् c. (स्फावयित). - v. i. धन् 2 P, कृच्छ्रेण धन्, उद्ध्मा. 2 वा 2 P. 3 फूत्कृ 8 U, माहते निःष्ट c. 4 थि-उद्धन्-ध्मा-pass., स्फीत-आध्मात-उच्छून- a. भ् 1 P; 'do not p. up, when praised 'स्त्यमाना नीत्सिच्यंते (Ka. 329). - s. श्वासः, मुखमाहतः. 2 फूत्कारः, फूत्कृतं. 3 वात्या, वातवेगः; See Gust. 4 अतिप्रश्नेमा. - ED, a. आध्मात, उच्छून, स्फीत, उद्धत, माहतपूर्ण, श्वासपूर्तिः; 'p. up with pride ' द्योध्मात, उत्सिक्त, मदोद्धत, उद्धत. - ING, s. उत्सेकः; See PRIDE.

Pug-raced, a. बानरबदन, कविमुख-

Pug-nose, s. See under FLAT.

Pugilist, s. मृष्टियोधः, मझः. ≔Pugilism, s. मु-ष्टि-मझ-पुद्धं, मुष्टीमृष्टि युद्धं.

Pugnacious, a. कलह-युद्ध-प्रिय, रणोत्सुक, युयुन्स, रण-युद्ध-कलह-काम. = Pt ()NACITY, s. युयुन्सा, क-लहच्छा, कलह-युद्ध-काम:

Puisne, a. अवर, अवरपदस्थ.

Puissant, a. बार, विकात, वीयंवत, प्रवल. -Puissance, s. जीयं, वि-परा-क्षमः, वीयं; See Braveex. Puke, v. i. वस् 1 P, छई 10. -s. (वांतकृत) औषर्र. Pulchritude, s. See Beauty.

Pule, v. i. बलकवत् र 2 P or कृज् 1 P.

Pull, s. ক্ৰণ, আক্ৰ'; সহুণ, ধংণ . -v. t. কুৰ্
1 P, আ-स-°. 2 মহু 9 P, আ-হা 3 A, ড় 1 P, 10.
-down, নি-, এন্ c., অধ: এন্ c., অবকুষ্; (in strength) শ্ৰ-মহু ০, অধ-ৰি 5 U, দ্বি 5 P, স্ব-

कृष. -off, अप-मा 1 P, अप-उत्-कृष, अवतृ त., उ-न्यूच् 6 P, अपह 1 P; निष्कृष, निहे. -out, उद्दू, निष्कृष, वि-उत्-पट् 10, उत्खन् 1 P, निहेंद् (hair) उत्-, लुच् 1 P. -towards, आ-समा-कृष. -up, उ-न्यून् 10, उद्दू, उच्छिद् 7 P, उत्पट्; See Eradi-CATE. -ING, s. आकर्षण, प्रहण, &c.; 'p. by the hair' कन्नामहः हण; 'mutual p. of the hair' केन्नाकिन्ना युद्धे.

Pullet, s. कुकुटशावः.

Pulmonary, a. तिलक फ़प्फ़्स in comp.

Pulp, s. मज्जा, सारः, वसा. 2 गभः, बीजं. = ous,-प्र, a. मज्जाबहुल, मज्जागुणकः, मासल, मज्जापम, कोमलः Pulptr, s. पीट, आसनं

Pulse, s. नाडि-डी f.; (beating) नाडीस्फ्र पं-सं-दनं; 'feel the p. 'नाडीं दश् 1 P or स्वश् 6 P or प्रीक्ष 1 A; 'the p. is quick' लघुगतिः ना-डी; 'the p. is slow on account of phlegm' ककान्मदगितिश्चेष (नाडी). 2 बेदलः, श्वामी-श्चिनी-धान्यं; श्वमीजः. — Pulsate, v. i. स्पर् 1 A, स्फूर 6 P; See Throb.— 100, s. गिति f., स्कूर-णं, आघातः, संदनं; 'p. of the heart' हदयोद्धंः. Pulverize, v. t. चूर्णं 10, श्रुट् 7 P, पिष् 7 P. — Pulverulent, a. चूर्ण-श्चीद-मय (यी f.).

PUMMEL, s. dani.

 ${
m Pump},~s.~$ उत्ते।लनयंत्रं, जलोरक्षेपणं. -v.~t. (जलादि) ${
m s}$ तुल् 10, उत्क्षिप् ${
m S}$ ${
m P}$ ${
m P}$ or ${
m c.}$, रिजीकु ${
m S}$ ${
m U}$.

Pumpkin, s. कूष्मांड:-डकः, कर्काहः.

Pun, s. क्षेत्र: -r. t. क्षेत्र प्रयुज् 7 A, 10.

Punch, s. प्रहार:, आ-आभ-घात:. 2 विद्षकः, भंड:. 3 वेधनिका. = v. t. तड 10 or प्रह 1 P. 2 Perforate, q. v.

Punchy, a. स्थलकाय; See Fat.

Punctilio, s. सुक्ष्मता, अतिसौक्ष्यः सूक्ष्मविषयः-निय-मः.—Punctilious, a. सूक्ष्मनियमनिष्ठ-निरत, सूक्ष्मा-चारनिष्ठ, अतिसूक्ष्मदृष्टिः — NESS, s. सूक्ष्मनियमनिष्ठा, अतिसूक्ष्मदृष्टि र्

 P_{UNCTUAL} , a. सामयिक (की f.), संकेत-समय-निष्ट-अनुवर्तिन्; ' let us be p.' सामयिका भवामः (M. 1). =ITY,-NESS, s. समय-संकेत-पालनं-निष्ठा-अनुवर्तनं, सामयिकता. =LY, adv. यथासमयं, यथासंकेतंकालं. P_{UNCTUATE} , v. t. विरामित्रह्मानि लिख् 6 P; चिह्नै: अंक 10.

Puncture, v. t. कीलाग्रेण व्यध् 4 P or निर् 7 P. -s. वेध:-धनं; See Prick.

Pungent, a. तीज, तीक्ष्म, प्रखर, तिग्म, उम्र, चंड. 2 ममेंनिद, अइंतुद, ममेंविध, कटु. 3 (To the taste) तीक्ष्म, तीज, तिक्स, कटु, उद्या. - Pungency. s. प्र-खरता, उपता, चंडता, तीक्ष्मता, कटुता, तीज्ञता, क्षेट्र. Punish, v. t. दुइ 10, जास 2 P, (with two acc.); विषद् 9 P, दस् c. (दसयित); तड् 10 (by beating); '.p. ed him by an unjust death ' अन्यायेन तं ज्ञान, अन्याय्यवर्ध तसदैदयत; ' should p. as a thief ' चैरिदेडन दंडयेत् (Y. 11. 269). 2 Pain, q. v. — ER, s. ज्ञास्तृ m., ज्ञासकः, दंड-यिता. — MENT, s. दंड:, ज्ञासनं, निमहः; साहसं; दमः. — PUNITIVE, PUNITORY, a. दंड in comp.

Punt, s. तराल:, तरांध:.

Puny, 8. क्षड़, अत्यल्प, अतिलघु.

Pupil, s. शिष्यः, उत्तरः, अंतेवासिन् m., अध्येतृ m., विद्यार्थी. 2 कनीनिका. तारा, तारका. - 10E, s. शि-ध्यदशा-अवस्था, अंतेवासित्वं.

Pupper, s. प्रतिका, पांचालिका; See Doll; 'p.show' पुतिकाकीडा

Puppy, Pup, s. कुक्र शाव:-शिशु:.

PURBLIND, a. हतदृष्टि, ईष्दंध.

Рикснаве, v. t. जी 9 U. 2 व्ययेन-अमेण पाए 5 Р ог लभ् 1 Л. – s. अत्यः. 2 जीतहत्यं. 3 सं-, प्रहण, प्राहः; 'р.-money' जयमून्यं, अर्घः, मून्यं. – ER, s. जियम т., जेत т.

Pure, a. वि-, बुद्ध, बुचि (in all senses); स्वच्छ, विदाद, निर्-वि-अ-मल, प्रसन्त, अनाविल, अकल्प 2 पण्य, अन्य, निष्पाप, साभ, अगाप, अलित, निष्कलंक, अकल्मषः 3 पवित्र, पावन, मेध्य, परि-,पृत, प्रयत, ती-र्थ in comp. 4 केवल, ज्ञाह, मात्र in comp. 5 अ-दुष्ट, अभ्रष्ट, असंस्थ. अविकृत. 6 (Language) अपश्चन्दहीन-रहित, असंकीर्ण. 7 (Woman) सती, साध्वी, अज्ञातव्यवाया, सरतानभिज्ञाः अस्तृष्टा, अक्षत-योनि:, प्रवास्त्रष्टा; ' of p. descent ' सद्देशक, शद्धा-न्वय; 'of p. heart', 'p.-minded' शुद्धात्मन्, वि-मलात्मन्, शुद्धमति, शाद्धहृदयः प्रयतात्मनः 'to be p.' गुध् 4 P. -LY, adv. निर्मलं, विशुद्धं, श्रीचः, निष्पापं, &c.; मात्र, केवलं &c. -NESS,-PURITY, s. वैमन्यं, वि-, ज्ञादि र्., जादता, प्रसाद:, वैश्वयं, श्राचिता, शीचं, पुण्यता, साधता, अपापता, पवित्रता, पृतता, साध्वीत्वं, &c. - Purify, v. t. परि-, व 9 U or c., ज्ञुध c., वि-परि-, बाचीक 8 U, निर्मलाक, पवित्रीक, संस्कः; प्र-, मृज् 2 P, निर्णिज् 3 U, प्रक्षल 10, धाव् 10. =ED, a. प(र-,वृत, बाद्ध, बोधित, प्रक्षालित, धौत, नि-जिक्क, &c.; 'p. by penance' प्रयतात्मन्. -ICA-TION, 8. परि-,पूर्ति f., वि-परि-जादि f., शीर्च, सं-स्कारः, पावनं, शोधनं, निर्मलीकरणं, प्रक्षालनं, धावनं, मार्जनं. -ICATIVE, -ICATORY, a. पावन, पवित्र, पावक, तीर्थ in comp.; अघ-पाप-नाशिन्, अधमर्षण; See Pure: 'p. rites' ज्ञांतिकिया, संस्कार:. -ING, a. पावन, पावक, पाविन, &c.

Purge, v, t. जुध् c., वि-,रिच् 7 P or c., मलं नि:स c. or जुध् c. 2 परि-,पू 9 U, जुध् c., पापं-अधं-जुध् See Purify. = s. वि-,रेचनं-कं; उद्दश्वीधनं.
-ATION, s. वि-,रेचनं, वि-,रेकः, श्वीधनं, शुद्धि f.
-ATIVE, a. वि-,रेचक-न, सारक, शोधनं. = s. वि-,
रेचनं-कं, सारकं. = ATORY, s. शोधक, पावन, अधनाशान-मर्थणः = s. पापमोचनस्थानं.

PURLIEU, s. See BORDER.

PURLOIN, v. See ROB, STEAL.

Риврик, a. धूम, धूमल, नीललोहित, धूमवर्ग. -s. धूम:, धूमलः, धूमवर्गः, नीललोहितः. -v. t. धूमीक 8 U. - ил. a. आधूम, ईपदूमल.

Purport, s. भाव:, अनिशाय:, तात्पर्यं, अर्थ:, आज्ञाय:, भावार्थ:, तात्पर्यंथं:. = v. t. अभित्र-ह 2 P, उद्दिश् 6 P; See Intend, Mean.

Purpose, s. हत:, अभिप्राय:, आज्ञय:, अर्थ:, संकल्प:, उद्देश:, तात्पर्य, चिक्सीवितं, इच्छा, आकर्ते, आकांक्षा, कार्य, मति-बद्ध f., बी:; See Intention; ' fixed p. ' स्थिर-इट-संकल्प:-निभय:; ' of unfailing p. ' दृढ-सत्य-संकन्प, स्थिर्धी-माति; ' to no p. ' निरर्थकं, त्रथ', मधा, न्यर्थ, निर्गणं; ' who has effected his p. ' कृती, कृतार्थ:, कृतकृत्य:; ' for the p. of ' ex. by अर्थ-अर्थ, हेता:, निमित्तं-तं, in comp., कृते (with gen. or by dat.); ' for what p. ' किमथ, किम्हिश्य, केन हेतुना. = v. t. अभिप्र-इ 2 P. उहिश 6P, HEG e., 39 6 P; See INTEND. -LY, 'on p. ' adv. कामत:, बद्धि-बोध-पूर्व, ज्ञानत:,बुद्ध्या, सांभिषायं, Purse, s. धननिक्रका-कोष:, प्रथि: 2 धनं; See WEALTH: 'p.-cutting ' ग्रंथिच्छेद:-भेद:; 'p.pride' धनगर्व:-दर्प:-अभिमान:; 'p.-proud' धनी-नमत्त, वित्तगर्वितः धनद्वतः = v. t. काषि नि-धा 3 U or निविश c. 2 Contract, q. v.

Pursue, v. t. ман 1 P, манн-ып-яя 1 P, अन या 2 P, अनुवृत् 1 A, अनुक्रम् 1 U, 4 P. 2 अ-न-४: 1 P, आचर 1 P, नि-,सेव 1 A, आधि 1 U, आ-स्था 1 P. 3 प्रवृत c., निर्वह c., सततं प्रणी 1 P; See Prosecute. 4 आप desid. (ईप्सित), तभ् desid. (लिप्सते); 'p. one's way ' मार्ग आक्रम्, वह 1 P; See Follow. -ER, s. अनुसारिन् m., अनुधावक:, अनुगामी. - Pursurt, s. अनुसरणं धाव-नं-गमनं: अन्वेषणं, मार्गणं. 2 अनुष्ठानं, आचाणं, निषे-वणं, अभिनिवेशः, अनुशीलनं; प्रयुत्ति 💤, लिप्सा, अर्जन-प्रयत्न:, निष्ठता-परता in comp. 3 ज्यापार:, ज्यवसा-य:, उदीग:, उद्यम:, आरंभे:, ध्यवहार:, कार्यं, प्र-,शृत्ति:; · literary p. s. ' विद्यागमकायोणि, ज्ञानसंपादनारंभाः -Pursuant, a. अनुवर्तिन, अनुसारिन, अनुरोधिन, अनुरूप. =LY, adv. अनुरूपं, अनुसारेण-रत:, अनुरो-धन, यथा in comp. - Pursuance, s. अनुसरणं-वर्तनं-गमनं-रोधः; 'in p. of' अनुरूपं, अनुसारेण, &c. = Pursuivant, ह. अनुचर:, दृत:.

Pursy, a. स्थूलव्हस्व, उच्छून, स्कीत. 2 दु: भासिन, कच्छभास.

PURULENT, a. पूयपूर्ण-मय (यी f.), प्यस्ताविन सप्-य. = PURULENCE, s. पूयपूर्णता, सपूयना

Purvex, v. t. उपकरणानि उपकृत् c., सं-मृ 1, 3 U or संयुज् 7 U, 10; See Provide. —Ance, s. भी-जनपरिकल्पनं-संभार:-सामग्री. 2 परिकल्पनं, संभार:, संविधा-धानं. —Or, s. भोजनाधिकारी, आहाराधिकृत:. Pus, s. प्य:-यं, दूष्यं, पूयरक्तं.

Push, v. (हस्तादिना) प्रस् c., संचल् c., प्रक्षिप् 6 P, प्रचुद् 10, प्रेर् c., प्रणुद् 6 P or c.; See Drive. 2 तह 10, प्र-इ 1 P; आज्यध् 4 P, प्राति-अभि-हन् 2 P, आहन् 2 U; 'p. aside' अपस c., बहिष्क् 8 U, नि:स c.; 'p. forward' प्रणुद् c., प्रचल् c., प्रस c.; 'p. afar' उत्तस c. = s., = ING, s. प्रसारणं, प्रक्षेप:, प्ररणं-णा, प्रचादना. 2 ताडनं, आधातः, प्रहारः, अभ्याधातः. 3 वेगः, प्रयन्तः. = ING, s. उद्यमिन, उर्वाधिन, साहसज्ञील, प्रगल्भ, साहसिन्.

Pusillanimous, त. कृतण, दीन, क्ष्रमनम्, कृपणव-द्ध-मित, लघुचेतस्, पामर, भीरुहदय, कातः, कापुरुष, अव. = Pusillanimity, इ. कापेण्यं, दैन्यं, अविता, कातयं, भीरुता, कृपणमितन्तं, क्षुत्रता.

Puss, Pussy. s. See Cat.

Pustule, s. Pimple, q. v. =ous, a. स्क्रांटपूर्ण-Pur, v. t. स्था c. (स्थापयात), नि-आ-धा 3 U, आ-हह c., दा 3 U, कु 8 U, ऋ c. (अर्थयाते), निविज्ञ c., वि-, यस 4 P. 2 आ-समा-युज् 7 U, 10. 3 Ineite, q. v.; 'p. to death ' हन् 2 P or c.. मृ c., ब्या-पट्ट e.; Ses Kill; 'p. to flight' वि-इ e.; 'p. in mind' हम c., प्र-अनु-बुध् c.; 'p. in order' यथा-क्रम-यथातथ-रच् 10 or स्था c. or विन्यम, सज्जीकः 'p. in writing ' पत्रे निविश् ए., लख्ये आहर् ए. =about, परिवृत् c. -aside, by, अपास् 4 U, मुच् 6 P, न्यज् 1 P; See Abandon. 2 पार-,रक्ष् 1 P, सं-चि 5 U. -away, अप-नि:-स c., निष्कस c., बहिष्क्र, व्याक्षिप् 6 P, विलंब e. =down, भूमी निधा, अवन e., निक्षिप. 2 नज्ञ c., विकुष् c., उच्छिद् 7 P; Sec Destroy, Overthrow. 3 (In writing) पंत्रे लिख् 6 P or निविश् c. or आहत् c. -forth, पस c. 2 आवि-5क, व्यंते 7 P, व्यक्तीक, प्रकाश c., प्र-,दृश् c. 3 ट-पक्षिण, उपानी, उपन्यस्, उदाह 1 P. 4 उद-भिट् c.; 'a creeper having p. forth foliage 'सन्नद्भप-लवा लता (R. III. 7). =off, व्याक्षिए, विलंब с., अतिपत् с. 2 डन्मुच्, अवतु с., अपूनी, उच्छाद् 10, अ-पनह 4 P. 3 निराक्त, नि:स c.; See DISCARD, DISCHARGE. 4 (From land) अपगम्, अप-या, अपस 1 P; ' the boat p. off ' मुक्ता नी: (D. K. ार. 6). =on, वस् 2 A, परि-धा; धू 1 P, 10, सं-व्ये 1 P; पसाध् c., आच्छद्; पा-आ-मृ 5 U; 'p. on

armour ' संनह 4 P. 2 प्रह 9 P, स्वीक, भ, दृश् % 3 संक्रम c., संचर c. 4 आसंज् c.; निविश c. =out, विस्तु c., प्रस् c., वितन् 8 U. 2 (Eyes &c.) सं-, उद्भ, वि-उत्-प्रदू 10. 3 निर्वा c. (बापयित), प्र-उप-शम c. (शमयति). 4 तिलक्षीकृ, ब्रांडया आकुलीकृ, See Embarrass. 5 नि:म с., बहिष्क्त. 6 प्र-विनि-यु-जु 7A, 10; ' p. out at interest ' वृद्धिलाभाय विनि-योजित. -over, अधिक c., अबि-ष्ठा c. 2 Put off, q. v. -to, Expose, q. v.; 'p. to the sword' खड़गेन छिद् 7 P or हन् 2 P; 'p. to sea.' नावं मन ; 'p. to a stand ' स्तंम 9 P. -together, संयज ; संधा, सं-प्रंथ 9 P. -up, उत् 1 P, बस् 1 P; See Lodge. 2 (with) सह 1 Å, अम् 1 A; See BEAR. 3 व्यक्तीक, प्रकाशं स्था с., प्रदृष् с.; 'an article p. up for sale ' ऋष्यं इत्यं; ' p. up to ' प्रणुद् ८., प्रोत्सह् ८.

PUTATIVE, a. प्रसिद्ध, अनिमतः

Ритвіну, v. i. वृतीभू 1 Р, पूष्र 1 А, दुगँध-а. भू; fa-, गल् 1 Р, fa-ली 4 А. – v. t. पूर्ताक 8 U, गल् с., निली с. – ACTION, s. प्ति f., दुगँधना, पूर्तिगँधः, गलनं, faल्यः. — Ритвір, Ритвресент, а. प्-तिगंधि, उप्रगंध, दुगँध, विगलित, विलीयमान. — NESS, Ритвесенсе, s. प्ति:, दुगँधः, प्तिगंधः.

Puzzle. v. t. ज्या-.मृह ०., सं-वि-अम् ०. (अमयति), आकृतिक ४ U, ज्यम् ४ U; See Confuse, Perplex. = s. कूट, प्रहेतिका, प्रविक्षकाः 2 ज्या-मोहः, भ्रांति र्रः, संभ्रमः, वैक्रज्यं, ज्याकृतता, ज्यप्रताः = ED, व. मृह, भ्रांत, ज्यस्तिचत्त, आकृत्मनम्, किंकर्तंज्यतामूहः. = ING, व. भ्रम-मोह-कारिन्, संभ्रमप्रदः

Русму, इ. व्हस्व:, खर्व:, वामन:. = а. व्हस्व, खर्वे, वामनमूर्तिः

Pyramin, s. स्ट्यप्रस्तंभः ►AL, «. स्ट्याकार; स्-च्यय, ज्ञिखरिन, जुंडाकृति

Pyre, s. चिता, चित्या, चिति f.

Pyrites, s. स्वर्णमाक्षिकं.

Pyrrhonist, s. नाहितक:, मिथ्यादृष्टि:.

Q.

Quack, s. कुवैयः, दांभिकः, ज्ञववैयः, मिथ्याचिकित्स-कः. 2 हंसनादः-रवः. = v. t. इंसवत नद् 1 P or इ 2 P. = ERY, s. दुश्चिकित्सा ; मिथ्यामिमानः. 2 Boast, q. v.

QUADRANGLE, s. चतुर्भृजः, चतुरकोणः; (of s house) प्रकोठः,चत्वरं, संजवनं, चतुःज्ञालं. - QUADR ANGULAR, a. चतुरकोण, चतुरस्र.

QUADRANT, 8. चतुर्थभागः, पादः 2 वृत्तपादः

QUADRATE, s. See SQUARE.

QUADRATIC, a. चतुरस्रीय. 2 (Equation) वर्ग-समीकरणं

QUADRATURE, s. पदसंस्थानं.
QUADRILATERAL, a. चातुर्वापिक (की f.).
QUADRILATERAL, a. चतुर्भज, चतुःपार्थः.
QUADRIPARTITE, a. चतुर्वधः.
QUADRISYLLABLE, s. चतुरक्षरं.
QUADRUPED, s. चतुष्पः: (री f.), चतुष्पार्.
QUADRUPLE, a. चतुर्भुणः = v. t. चतुर्भुणंकृ 8 U.
QUAFF, v. t. (सतुष्णं) पा 1 P, उत्-चुनुष् 1 P.
= ER, s. अतिपायिन् m.

QUAIL, s. ada:, aldai, eia:. -v. i. ad 1 A,

वेप 1 A. 2 वि-अव-सद 1 P, क्षि pass.; पती 4 A.

QUAGMIRE, s. See MARSH.

QUAINT, a. अपरूप, विलक्षण, असंगत. 2 विदग्ध, च-तर, अतिस्दम. -LY, adv. विलक्षणं, असंगतं. Quake, v. i. and 1 A, str of 6 A, and 1, 4 P; (with abl.). = s. कंप:-पर्न, उत्-प्र-कंप:, नेपथु:. QUALIFY, v. t. योग्य-उचित-क्षम-a. कृ 8 U; ex. by 'a. ed. ' 2 नियम 1 P, परिच्छिद 7 P, परि-मा 3 A. 2 P. fais 9 P. 3 Moderate, q. v. =ED, а. योग्य, क्षम, समर्थ, पर्याप्त, कर्मक्षम, अल-कर्माण. 2 गुणिन्, गुणोपेत, गुणसंपत्र. 3 नियत, परिच्छित्र, समयीद ; See LIMITED. -ICATION, योग्यता, क्षमता, पात्रता, औश्वत्यं, गुणवि-विशिष्टगणः 3 पात्रत्वं, **2** गुज:, परिच्छेदः, मर्योदा, नियमनं, नियतन्वं, परिमाणं. -QUALITY, s. गुण:. 2 भाव:, धर्म:, गुण:, स्वभाव:, प्रकृति र्., स्व-,रूपं, लक्षणं, विद्योपमावः-धर्मः-लक्षणं, श्रालं; शक्ति f. 3 कुलीनता, श्रेष्ठ विशिष्ट-पदं, प्रतिष्ठा, गीरवं, उःकृष्टपदं 4 प्रकारः, जाति f.; See Kinu; ' good q. ' गुण:, सह्रण:, मझाव:, ' having good q. es ' गुणिन्, गुणवत्, गुणापित, गुणयुक्त, सहुण;

Qualm, श. वमनेच्छा, विविभिषाः 2 मनस्तायः, अनु-श्रायः, अनुतायः. = 1811, व. विविभिषु.

' bad q. ' दुर्गुण:, अवगुण:; 'inherent q. of a

thing 'निसर्गधर्मः, वस्तुशक्तिः; 'men of q. 'क-

QUANDARY, 8. See DIFFICULTY.

लीनजनाः, अभिजात-कुलीन-वर्गः.

QUANTITY, अ पिताणं, प्रमाणं, मानं, माना, अंशः, भागः. 2 माना. 3 राशिः. 4 (Large) संचयः, ओच्यः, पूगः, पुंजः, राशिः, संग्रहः; 'a great q. of' ममूत, प्रचुर, बहु, विपुलः, 'great प्.' बाहुन्यं, पाचुर्यं, बहुभागः, भूयिष्ठाशः; ex. by बहु, प्रचुर, विपुल (Much, q. v.); 'in large q. os' बहुशः, बाहुन्थ्येन, पाचुर्येणः, 'small q.' स्तोकांशः, अन्यभागः, अन्यं, स्तोकांशनः, 'long q.' दीषैः; 'short q.' व्हस्यः, 'known q.' ब्यकराशिः; 'unknown q.' अव्यक्त-

राज्ञि:; 'positive, negative, q. 'घन-ऋण-राज्ञि:; 'what q. of 'कियत्.

QUANTUM, s. परिमाणं, मात्रा, कल्पितभागः. QUARANTINE, s. गमनागमन-संसर्ग-निषेधः.

QUARREL, s. कलह:, किलंद:, विवाद:, विसंवाद:, विपति-पत्ति f., वाळ्लह:, वाय्युद्धं, विपलप:; इंद्धं, वैरं. -v. i. विवट् 1 Λ , विपलप् 1 Γ , विसंवट् 1 Γ , विपतिपट् 4 Λ , वैरायते-कलहायते (D.), कलहं कृ 8 U, युध् 4 Λ . $-\mathbb{E}$ R, s. विवादिन् m., कलहकारी. $-\mathbb{S}$ OME, a. कलह-कि-प्रिय, विवादत्तील, विसंवादिन्, कल्ड-कि-पर, कलहकारिस्, युयुत्स, विवादार्थिन्.

QUARRY, s. आकरः, ख(खा) निननी f., पाषाणस्थानं-भूमि f. 2 आभिषं, मार्नितजंतुः. -v. t. खन् 1 P; See Dig.

QUARTAN, a. चात्रांथक.

QUARTER, s. पाद:, तुर्य:, तुरीय:, अर्थार्थ, तुरीय-चतर्थ-भाग:; 'a rupee and a q. ' सपादरूपक:. 2 दिश्-शा, आशा, काष्ठा, ककुभ्, हरित्; See DIRECTion; 'in intermediate q.' अप्रिक्त; 'guardian of a q. ' दिक्पाल:, लोकपाल:; ' guardian elephant of the q.' दिग्गज:. 3 प्र-,देश:, उदेश:, स्थानं, दिक्-ज्ञा, दिग्भागः, दिग्देजाः, दिगंतः; ' from various q. s ' नानादिग्देशात्, नानादिगतेभ्यः, नाना-दिग्भ्य:; 'in every q.' चत्र्दिक्ष. 4 (Q. s) वास:, वसित र., निकेतनं, वासस्थानं, निवेशः, कटकः-कं; 'head q, s' सेनापतिनिवेश:, कटक: 5 दया, कृपा, जीव-प्राण-दानं; 'give q. 'दयां कृ 8 U, अभयं दा 3 U. 6 (Of night) यामः, पहरः. 7 मासत्रयं, त्रिमासं, वत्सरपादः; 'to close q. s' बाह्बाहवि, हस्ताहिस्त, मिथ:प्रत्यासन त.; 'they two came to close q. s' ती बाहुबाहिव ज्यासंजताम् (Si. xvIII. 12). = v. t. चतुर्धा विभज् 1 U or खंड् 10 or छिद् 7 P. 2 वस् c., निविश् c. -v.i. निवस् 1 P, निविज् 6 A, अध्यास् 2 A. -LY, a. नैमासिक (की f.), पादिक (की f.). -adv. मासत्रयांते, पति-विमासं.

Quarto, इ. चतुःपत्रकाः

Quash, v. t. मृद् 9 P, पराजि 1 A, पराभू 1 P. 2 खंद 10, निवृत c., निकृष 6 P or c., निक्डर 7 P. निरम् 4 U.

Quasi, Ex. by कु, कल्प, देशीय, in comp.

Quaternion, s. चतुष्टये, चतुष्कं.

QUATRAIN, s. चतुष्पदश्लोकः

QUAVER, v. i. Tremble, q. v. 2 भग्नस्वरेण मै 1 P. = s. स्वरभंग:, कंपस्वरः

Quay, s. घट्टः, घट्टी, तीथै, उत्तरणस्थानं-

QUEAN, s. See PROSTITUTE.

QUEEN, s. राज्ञी, महिषी, देवी (title of address),

राजपत्नी-महिषी; 'q.'s metal' कांस्यं -LIKE, -LY, a. राजीसद्दा (जी रि.)-अनुरूपः

QUEER, a. विलक्षण, असंगत, अपकृप, अबुत; See ODD.

QUENCH, v. t. (Thirst) अस् c. (असयति), प-उप-, क्रिंट् 7 P, निवृत् c., अपनी 1 P. 2 निर्वो c. (बापयति), प-उप-अस् c. - ING, s. श्रमन, शांति f., वि-, च्छेदः

QUERULOUS, a. दुःखित, परिदेवनाकुल, विलापिन, परिदेवन, विलापनील, ज्ञोकगर्भ, दुःखात्मकः -LY, adv. सविलापं. -NESS, s. विलपनज्ञीलताः

QUERY, s. See QUESTION.

Quest, s. अन्वेषणं, अनुसंधानं, मार्गणं, निरूपणं; 'in q. of prey ' भक्षार्थं

QUESTION, s. प्रश्न:, अनुयोग:, प्रच्छा; 'put a question to 'प्रच्छ 6 P, अनुयुज् 7 A; 'you have put me a good q. ' सम्यक् श्होस्मि भवता. 2 जिज्ञासा, निरूपणं, परीक्षा-क्षणं, अनुसंधानं, विचार:-रणा. 3 संदेह:, संज्ञाय:, वितर्क:, विकल्प:, आ-, ज्ञांका; ' here a q. arises ' अनेद' प्रष्टन्यं. 4 वि-,वादवि-षय:-पदं-वस्तु-आस्पदं; विचारविषय:, &c.; 'call in q. ' विचर् c., (आज्ञा गुरूणां द्यविचारणीया R. xiv. 46); 'the topic in q.' पस्तुत-प्रकृत-विषयः; ' the q. arose as to &c.' इति-विवाद:-प्रश्न:-समु-पस्थित:. =v. t. प्रच्छ, अनुयुज् , ज्ञा desid. (जिज्ञा-सते); 'ascetics may be q. ed without reserve ' अनियंत्रणानुयोगस्तपस्विजन: (S. 1). 2 परीक्ष 1 A, निरूप् 10, अनुसं-धा 3 U, विचर् c. 3 आशंक 1 A, न प्रति-इ 2 P, न विश्वस् 2 P, वितर्क 10, विक्रम् 1 A; See Doubt. -ABLE, a. विचार्य, विशंक्य, शंकनीय, संदिग्ध, शंकाई, संदेह-शंका-पदं -ABLY, adv. सादांकं, संदिग्धं. -ARY, a. प्रशासक. -ER, s. पृच्छकः, प्रष्ट्र m., अनुयोक्ता, अनुयोगी, जि-ज्ञास:. - LESS, adv. नि:संश्चयं, नि:शंकं.

Quibble, s. बाक्छलं, बक्रोक्ति f., बक्रभणितं, कैतव-बादः, अप-व्यप-देशः, अपलापः, अपह्रवः -v. i. अपलप् 1 P, बक्रं भण् or बह् 1 P, अपदिश् 6 P, बाक्छलं कृ 8 U. -EB, s. अपलापित् n., बक्रोक्ति-बादी. -ING, s. See (s.).

Quick, a. सीम, त्वरित, इत, क्षिप, सत्वर, अविलंतित, तृणं; 'q.-wit' प्रत्युत्पनधी:-मितः &c.; 'q. as thought' मृनोज्येन, संकल्पस्य "त्वरपेवः 2 तीक्ष्ण, सूक्ष्म, तिन, सीमग्रित्, आसुकारिन् 3 सीम, सीमः इत- यित, सवेग, चपल; See Share. 4 सजीव, चल, स्पंदमातः; 'q. with child' चलितमार्थे, आपनसस्वा, See Prechant; 'be q.', 'q., q.' त्वर्वन, त्वर्वन;

'q.-lime ' चूर्णजलं, ततचूर्णं; 'q.-sight' तीश्य-स्थम-रृष्टि f.; 'q.-silver 'पारद:; See Mercury; 'q.-witted' शीघ-तीक्ष्ण-बुद्धि-मति, प्रत्युत्पन्नमति. -adv. Quickly, q. v. - s. मर्मनु n., मर्मस्थानं-देश:: ' piercing to the q. ' मर्मस्य श-भिद्-चिद्-आदिभू. -EN, v. t. त्वर् c. (त्वस्यित), गति वृध् c. 2 जीव् c., सोच्छास- a. क 8 U, जीवं दा 3 U. 3 उदीप c., उत्तिज c., शो 4 P, प्रच c., बुध c.; See SHARP-EN. = v. i. त्वर् 1 A, ब्रतर गम् or . चल् 1 P. 2 जीवित्वं-चैत-यं-पाए 5 P, सजीवीभू. 3 स्पंद् 1 A, चल 1 P, स्कर 6 P. - ENING, a. जीवद, उदीपक. =LY, adv. शीप्रं, सत्वरं, त्वरितं, तूर्णं, लघु, आशु, क्षिपं, इतं, अविलंबं, अविलंबितं, चपलं, अरं, दक्षि-क्षिप्त-इत in comp. ; 'going q. ' द्रुतगामिन्, श्रीष्रगाति-2 अहाय, सपदि, सय:, झाटिति, अधिरात्, अधिरेणैद--NESS, 8. शीवता, तीक्ष्णता, &c.

QUIESCENT, a. निश्चल, निश्चेष्ट, स्थिर, अचल, विरत, ज्ञांत. – QUIESCENCE, s. निश्चलता, चेष्टाभावः, ज्ञांति f., &c.

QUIET, a. ज्ञांत, प-उप-, निभल, अधल, स्थिर, विइक्तप ; अक्षुन्ध, अन्याकुल, स्तिमित, निर्वात, नियुक्तवानुय, (sea.); विरत, विभांत. 2 सीम्य, मृद, अखंड, अनुय; See MILD. 3 स्वस्थ, निर्वित्र, अवाध, निरुप्त्रक,
निरुप्त्रव, निरुद्रेग, अभंग. 4 निःज्ञन्द, तृष्णीकः,
'keep q.' मीनमवलंबस्त, जिह्नां धारय, तृष्णी भव,
जोषमास्स्व. - s. स्थिरता, निश्चतस्त्रं, ज्ञांति f., श्रमः,
प्र-वप-, विश्रामः, स्वास्थ्यं, निरुप्त्रवता, निर्वातस्तं, अक्षोभः, निरुप्त्रवता, &c. - v. t. सांत्व् 10, प्र-वप-त्रम् ए
(श्रमयति), निष्ट्रत् द., विरम् ए., विश्रम् ए., स्थिरीक् 8 U.
- ISM, s. ज्ञामः, वैरायं, निवृत्तिमार्गः. - IST, s. विर्मिती. - LY, adv. ज्ञांतं, ज्ञांत्या, निराकुलं, अन्याकुलं,
अक्षुन्धं, स्वास्थ्येन, अनुगं, अचंडं; तृष्णीं, निःज्ञान्दं.
- NESS,-ITUDE, s. ज्ञमः; See (s.).

Quill, s. पक्ष:, पर्ण ; (for writing) कलमः, ते-खनी ; (of a lute) रणः, ज्ञारिका, कोणः ; (of a porcupine) ज्ञलं, ज्ञललं-ली

 $\mathbf{Q_{UILT}}$, s. तूला, तूलिका, तूलिकापच्छद:-संस्तर: ; प- च्छदपट:. -v. t. तूलादिना निषिव् $\mathbf{4P}$.

QUINARY, s. पंचकं. - a. पंचरूप, पंचक

Quindecagon, s. पंचदश्युजः. Quinquennial, s. पंचवाधिक (की f.), पंचवधीय.

Quinsy, s. श्रुषमजा रोहिणी ; कंठपाकः Quintessence, s. सारः, तस्त्रं ; See Essence.

QUINTUPLE, a. पंचगुण ; पंचविधः

Quip, See TAUNT.

QUIRE, 8. गायकगणः

Quirk, s. Quibble, q. v. 2 उपालंभ:, अवश्रेप:, शिकार: 3 इदस् n., मनोलील्यं; See Fancy-

QUIT, v. t. त्यज् 1 P, हा 3 P, अपास् 4 U, वि-डत्-छज् 6 P; See Abandon; अप-सप् 1 P, निर्मेस् 1 P, अप-या 2 P, अप-इ 2 P, (with abl.).

2 (Debt) वि-सुच् 6 P or c., सुष् c., तिस्तृ c., विरा-अपा-कृ 8 U. -a. वि-.मुक्त, सोधित, निस्तीर्ण. - TANCE, s. निष्कृति f., मोक्षः, सृद्धि f., निस्तारः, मुक्ति f., साधनः; 'q. of a spite' वैर शुद्धिः-साधनः Quite, adv. सर्वथा, सर्वशः, साक्त्यन्, निःश्चेषः 2 सु-अति pr.; अत्यंतं, अतीव, भृशः, See Exceedingly. Quiver, s. तृणः-जी, तृणीरः, निर्वणः, इषुधः, उपासेगः. -v. t. स्कृर् 6 P, क्यं 1 A, स्पंद् 1 A, वेष् 1 A. - ED, a. तृणिन्, तृणीरभृतः - ING, a. क्यमान, वेष-नान, कंपित, स्फुरित, सक्तप, चंचल, लोल, चपल. -s. स्फुरणं, स्पंदनं, क्यः-पनं.

Quiz, s. उपहासकः, अवक्षेपकः. = v. t. उप-अव-हस् 1 P. अविश्वपु 6 P.

QUOIT, 8. चर्ना, वलय:-पं. = v. चर्नी: क्रीड् 1 P. QUONDAM, a. पुर्व: See FORMER.

QUORUM, s. निर्दिष्टसंख्या, कार्यनिर्वाहक्षमा संख्या. Quora, s. अंश:, भाग:.

QUOTE, v. t. डट्-इ 1 P, अवतू c., उपन्यस् 4 U, डट्-मू 6 P, उदा-इ, उप-नी 1 P. = ATION, s. डद्धा-रः, अवतरणं, उद्धरणं, उपन्यासः, उद्धत-अवतारित-बाइयं-रेखः.

QUOTH, v. आइ, वदति, &c.

QUOTIDIAN, α . दैनंदिन (नी f.), प्रात्याहिक (की f.); अन्येयुष्क.

QUOTIENT, s. कलं, गुण्यः; 'by dividing is obtained the q.' भजनेन लब्धो गुण्यः.

R.

Rabbit, s. शशः, शशकः

RABBLE, 8. प्राकृताः, १थक्-प्राकृत-जनाः, नीचाः, प्रा-

RABID, a. उप्पत्त, संश्रांत, विश्विसचित्त, वातुल. —LY, adv. सोन्मादं, उप्पत्तवत्. —NESS, s. उप्पादः, वातुलता. B.ACE, s. अप्वयः, कुलं, वंदाः, संतानः, संतित र्रः, वंदाविल-ली र्रः, गोवं. 2 जाति र्रः, वगेः. 3 March, q. v. 4 चर्या, धावनं. 5 मूलं, 'to run a r.' अहमह-मिक्का-परस्परित्रगीवया-धाव् 1 P; ' slow and steady wins the r.' संदोष्यविरतोयोगः सदा विजय-भाग्भवेत्, (कूर्मश्चांत्र समास्थाय सर्वत्र विजयी भवेत्); 'r.-course' चर्याभूमि र्रः, 'r.-horse' जवाश्वः, जवनः. —v. i. धाव् 1 P; See Run.

RACK, s. तीमवेदना, यातना, अतिन्यथा; 'put to the r.' अर्द 1 P or c., सेपीड् 10. 2 गवादनी, द्रोणि-णी र्र. 3 संपीड्नयंत्र, प्रमाथ-यातना-यंत्रं; 'r. and ruin'

डच्छेद:. =v. i. अत्यंतं पीड् or व्यथ् c. (व्यथयति), यातनायेत्रेण पीड् or प्रमथ् c.

RACKET, s. कोलाहल:, कलकल:, तुमुलरव:. 2 गुलि-काताडनी. = Y, a. तुमुलकारिच्.

RACY, a. सरस, रसबत् ; तीक्ष्ण-डप-रस.

RADIATE, v. i. निर्मेस 1 P, समंततः प्रस्त 1 P or उद्द 2 P (rays); स्फ्र 6 P, किरणान् विकू 6 P or प्रस ट., दीए freq. (देदीव्यते). — ION, s. अंगु- भसरणं-स्फ्ररणं, किरणपातनं-विकिरणं. — RADIANT, a. उउज्जल, दीतिमत्, सुप्रभ, देदीव्यमान, तेजास्वन्: See Brieht. — LY, adv. सुप्रभं, अतितेजसा, उज्जवन्तं. — RADIANCE, s. प्रभा, दीति f., कांति f., तेजस् n., औजजनत्यं; See Lustre, Light.

RADICAL, a. मूल in comp., मौलिक (की f.); मौल (ली f.). 2 निसर्गेज, स्वाभाविक-नैस्गिक (की f.); See NATURAL. = LY, adv. समूलं, मूलतः, आपूलं. 2 स्वभावतः, प्रकृत्या, जातितः.

Radish, s. मूलक:-कं.

RADIUS, s. विजया, जीवा; ध्यासार्थ, विष्कं नार्थ. 2 (Of a wheel) अर:.

RAFF, s. See RABBLE.

RAFT, s. उडुपं, श्व:, कोल:, तरंड:.

RAFTER, s. तुला, दीर्घस्थूणा-कार्ड, दीर्घदारु, गृहस्थूणा-RAG, s. वस्रखंड:-ई, पटखंड:, चीरं, चीवरं, कर्पट:, न-(त्र)क्तकः. 2 जर्जर-जीण-वस्नं, पटचरं ; 'dressed in r. s' चीरवासस्, परिहितचीरं, कर्पटिकः = GED, a. जिंगे, जर्जर-

RAGE, s. संरंभः, मन्युः, रोषः, क्रोधः, प्रकोषः, उत्तापः, संतापः, क्रोधबेकाः, अमवेः. 2 उत्कटेच्छा, लालसा, तीक्ष्णता, उक्षंडता, तीवता, उप्तता, तिग्मता. -v. i. ति-तां क्ष्म् 4 P, 1 A, कुध्-रुष्-कुष् 4 P, संरंभ-मन्यु-वर्श्व-म् 1 P or प्राप् 5 P, क्रोधाकुरु- a. भू 1 P. 2 उप्र-चंड-तीक्ष्ण- a. भू ; 'r. on (oh? cloud)' गर्ज, गर्जस्तिष्ट. - FUL, a. क्रोधान्वित, क्रोपाकुरु, रुष्ट, क्ष्पित, जातामवे, संरंभित. - ING, a. संरंभिन, उप्र, ती-क्ष्म, तीव, उच्चंड, वेगवत्.

RAIL, v. i. अव-आ-अधि-क्षिप् 6 P, अप-भाष् 1 A, अपवद् 1 A, आकुज् 1 P, ज्ञाप् 1, 4 U, गई 1, 10 A, निंद् 1 P, भन्में 10 A; 'r. ing words' आ-क्षिपनादः, गईणा, निदाबचः. –v. t. होइस्तेभैः परिष् 5 U or परिवेद् 1 A or c., निरुष् 7 U. –s. लोइ-चांकः-ज्ञालाना-तृला; 'r.-way,' 'r.-road' लोइपथः-मार्गः. –EB, s. अवक्षेपनः, निर्दाः, निर्मर्त्तनः, अपवाद्कः, आकोज्ञाकः- —ING, s. लोइावरणं, लोइज्ञालान्ति f. 2 अव-आ-क्षेपः, आकोज्ञाः, निदाः, निर्मर्त्वना, गईणा, अपवादः, क्ष्मांकः, अपभावणं, निरुक्तारः

RAIMENT, s. वकं, वसनं, बासन् n., शवरं, आच्छादनं, वेदा:-ब:, परिच्छद:; See OLOTH, GARMENT; 'food and r.' प्रासाच्छादनं, अनवकं RAIN, s. शृष्टि f., वर्षः कें, पर्जेग्यः ; 'gentle r.' त्ती-करासारः; 'heavy r.' अतिवृष्टिः; 'shower of r.' धारासपारः; (r. s) वर्षाः f. (pl.), प्रावृष् f., वर्ष-मध-धन-समयः-कालः, मेधागमः, तगात्ययः, वर्षोकालः; 'r.-bow' इंडधनुस n., इंड्याएं, and similar comp.; स्रधनुः, इंड्युधं; 'r.-fall' वर्ष-वृष्टि-पातः; 'r.-water' वृष्टि-वर्ष-कलं. -v. i. वृष् 1 P, (the subject being 'Indra' 'Sky' or 'Cloud'), जलं लु or पत् 1 P; 'when it was r. ing gently 'मंदं मंदं वर्षेति जलधरे-गानेवासवे, &o.; 'it r. ed in torrents' धारासारिकृष्टिन्मव; 'to r. off', 'cease to r.' विवृष् -v. t. वृष्, जलं लु o. -v, a. वृष्टिमत, वर्षिन, प्रावृष्यः (की f.); 'a r. day' दुर्दिनं; 'r. season' वर्षाः, प्रावृक्; See (s.).

Raise, v.t. टत्-स्था c. (उत्थापयाति), in all senses; उत्तुल 10, उन्नी 1 P, उच्छि 1 U, उत्कृष 1 P; डिल्झिप् 6 P, उद्यम् 1 A, उन्नम् c. (नमपति), उद-इ-ध्र 1 P, उद्-इन् 2 P; आत्मोद्धतैरिप रजीभि: (S. 1) 'r. ed by themselves'; আ-স্থি-চ্ছ c.; oft. ex. by डत् in comp.; ' having r. ed his neck ' उत्कंधर:; उत्मुख: &c.; 'r. ing both his arms ' बाह् उदान्य. 2 उन्नम् c., उत्कृष्, उच्छि, पदवृद्धि कृ 8 U, प्रतिपांच प्राप् c., ब्रह्कृष्टपदे नियुज् 7 A, 10. 3 (Doubt, anger, &c.) उत्पद् c., जन् c., भवृत् c.. उत्था c.; See CAUSE. 4 वृध् c., See INCREASE; (building) निमा 3 A, 2 P, रच् 10 ; (tax) मह 9 P; See LEVY; 'to r. one's voice ' उचै:-तारस्वरेण-वद 1 P; 'r. a cry' उत्क्रज् 1 P, उद्-घष 10; 'r. dust' एज: उद्भन, उद-धू 5, 9 U, 6 P; 'r. a siege' अवरोध त्युज 1 P or मुख् 6 P. -ED, a. उत्थापित, उच्छित, उ-न्नत, उन्नामित, उदात, उत्थित, उद्भत; उत्पन्न, जात, ज-नित; oft. by इत्, अधन, उच्छित in comp.; 'having the arms r. ' उदाह: &c. =ING, s. उत्थाप-नं, उन्नयनं, उन्नति f., उत्क्षेप:, &c.

RAISIN, 8. JICARINI.

RAKE, 8. विट:, लंगटः, ध्यसिन् गः., खंडितवृत्तः; See LIBERTINE. 2 दंतच्छुरिका-कर्तरिकाः = v. र. समाह 1 P, संग्रह् 9 P, सं-िष 5 U. 2 पुनर्जीव् ०: = v. र. व्यभिष् 1 P, लंगटवन् आचर् 1 P, भोगास-कर्या आयु: गम् ०. = 1811, a. व्यभिन्, लंगट, भोगा-सक्त, विषयसक्रितः

RALLY, v. i. एकत्र-सं-भू 1 P, संमिल् 6 P, ब्यूहीभू; See Assemble. 2 (Fig.) मुस्थ-व. भू; प्रकृति आ-पद 4 A, प्रकृती स्था 1 P, समस्था, बलं लग् 1 A. -v. t. एकत्र आनी or समाह 1 P, पुन: ब्यूह 1 U or कमेण विन्यस् 4 U or विरच् 10.2 Jest, q. v. RAM, a. मेचः, बरुवः, करणः, अविः, एडकः, मेदः, इ--

णीयु:, शृष्ण:, हुडु:, लोमश्च:; 'a flock of r. s' और फं. 2 (Sign) मेष:, मेषराश्चि:. = v. t. बलात्-भतिबलेन प्र-नि-विश्च o. or प्रजुड o., or संपीड् 10 'R.-rod', 'battering-r.' चूर्णप्रगोदनी यष्टि:.

RAMBLE, v. i. परि-अर् 1 P, परिश्रम् 1, 4 P; विह.
1 P, इतस्तत: चर् 1 P оर अस्; ' r. ing from
the subject' अपस्तृतालापः. - s. परिश्रमणं, पर्यटमं,
विहारः, विहरणं. - BR, s. पर्यटनज्ञालः, पथिकः, भमणकारिन्.

RAMIFY, v. i. ज्ञालापतिज्ञालारूपेण विस्तु pass., उपज्ञालारूपेण विभिद् pass. – v. t. बहुजालीक 8 U. – IED, a. ज्ञालिन, स्हमजालामय (यो f.), ज्ञालाम-तिज्ञालारूपेण विस्तीणे. – ICATION, s. प्र-पति-ज्ञाला, स्हम-उप-ज्ञाला.

RAMMER, a. मुक्र:, धन:, अयोधन:,

Rаммівн, a. उप-तीक्ण-नंध.

FENCE.

Ramous, a. शाविन, शावाबहुल.

RAMP, v. i. श्र 1 A, वहन् 1 P. = s. श्रुति f., श्रुतं, वहिगतं; See LEAP. —RAMPANT, a. अनियंत्रित, विदवप्रह, नियंत्रण, उच्छंखल. 2 अतिरिक्त, उद्दिक्त, उस्मिकः,
अतिमयाद. 3 प्रभात्यादयोः स्थित. —RAMPANCY, sअनियंत्रणा. अतिरेकः, उत्सेकः, अतिक्रमः, उत्क्रमः.
RAMPART, s. प्राकारः, वप्रः-पं, वरणः, सालः; See

RANCID, a. उप्र-तीक्ष्ण-रस-गंध, विरस, पूतिगांधि.

RANCOUR, s. अंतिहाँ हैं; विदेश:, अंतिहेश:-ग्रेहः, अतिमात्मर्थं: See Malice. –ous, a. अभिद्रुग्ध, विदेशिष,
अति-दीर्ष-देशिक्, होह-मत्त्सर-बुद्ध- 2 जिथांसुः
विष्युणं, दंशशील- –ously, adv. सहेशं, अतिहोहेण.
RANDOM, a. आकिस्मक-पाद्धिक (की ति.), अनिपत, अयंत्रित, संधानशेन, देशदागत, अतार्कतोपनत,
सहसा उत्पन्न; 'at r.' अकस्मान, यदच्छया, निःसंधानं, अविचार्य, सहसा, असंबद्धं, अनियतं, उद्धृंखलं;
अध्यवस्थ्या, अकमेण: 'talk at r.' अकमेण जन्य
or वद् 1 P, (जल्पतीरक्रमेण U.1); 'oh! how
he lies at r. carelessly diffused on the
ground 'ही हा कथं धरणिष्टं विरुत्साहनिःसहं विपयेस्त: (U.3).

RANDY, a. See DISORDERLY.

RANGE, s. राजिः, श्रेशः-णी, माला, पंक्तिः, तितः, आवितः-ली, आलिः-ली, बीथः-थी, (all f.). 2 गणः, वर्गः, वर्गः. 3 परिभ्रमणं, पर्यटनं. 4 संपानं, आरोहणं. 5 विषयः, पथिन् m., गोचरः in comp.; 'beyond the r. of sight' चक्षुविषयं-नयनगोचरं अतीरय or अतीतः, 'within the r. of hearing' श्रुतिपये-विवये-पाचरे; 'beyond the r.' अविषये, आविषय-विवयतीत- a.; 'r. of an arrow' शरपातः, बाणिव्यः. -v. i. परिश्रम् 1, 4 P, विचर् 1 P, विद् 1 P (for diversion); 'r. about' इत्सत्तो अन्।

पर्येट् 1 P. 2 स्था 1 P, मृत् 1 A; See BE. - v. t. विश्वस् 4 U, कमण रच् 10, ब्यूह् 1 U. - ER, s. लब्धकः, व्याधः 2 वनप्राहिन् m., वनपालः

RANK, 8. अणि-णी f., पंक्ति f., राजि f.; See RANGE, LINE. 2 (Of an army) = 45; 45; सैन्यपंक्ति:-विन्यास: 3 वर्ग:, वर्ण:, गण: 4 पदं, स्थानं, आस्पदं, बन्ति र., स्थिति र्र. 5 प्रतिष्ठा, मानः, गौरवं, डत्कष:, उन्नित्त र., प्रतिपत्ति र., प्राधान्यं, उच-परम-पदं-पदवी, कुलोत्कर्ष:, आभिजात्यं; 'a man of high r.' प्रतिपत्तिमत्, अभिजात, कलीन, उचपदभाक -v. i. समान-तस्य- a. वृत् 1 A or स्था 1 P; पंक्तिक्रमेण स्था-=v. t. पंक्तिक्रमेण न्यस 4 U or रच् 10, वर्गक्रमेण रच; oft. ex. by वर्ग-पक्ष-स्था c. or गण-कृत-10, (दृष्टिपातमप्यपकारपक्षं स्थापयंति Ka. 108); 'fit to be r. ed first ' धूरि प्रतिष्ठापयितच्य or कीतेनीय. 2 तस्य-सम- a. मन् 4 A. -a. प्रभूत, प्रचुर, विपुल, अतिस्कीत, अतिरिक्त, टहिक्त, 2 डमगंध, पृतिगंधि, ती-क्ष्मांच. =NESS, 8. टद्रेक:. अतिस्मीति-वृद्धि f., अति-रेक:, प्रमुख्याद्ध: 2 उप्रता, तीक्ष्णता-

RANKLE, v. i. उद्दोप् 4 A; उप्रतर-तीक्ष्णतर- a. म् 1 P; oft. ex. by ज्ञाल्यं; 'those words r. in my heart' तक्ष्णों मम इदये ज्ञाल्यं जातं, ज्ञाल्यमिव इदये प्रत्युतं; 'I r. in his eyes' अक्षिणतीहं तस्य. 2 अंतः पूर्व 1 A or पूतीभू; 'the wound r. ed' स प्र-हार: करालतां गतः (P. IV. 3).

Ransack, v. t. लुंट-ट् 1 P, 10; See Plunder. 2 निपुण-मूक्ष्मं-आन्विष् 4 P or मृत् 10 A.

RANSOM, s. निस्त्रयः; उद्धारः, निस्तारः, मृक्ति f., मोक्षः; निस्तार-परिक्रय-मृत्यः -v. t. मृत्यं-धनं-दत्या मृच् c. or उद्ध 1 P or निस्तृ c., निस्की 9 U, परिक्री 9 Λ . -EB. s. निस्तारकः. निस्केत m.

RANT, 8. निरथेक-निरगेल-प्रलाप:, शन्दमात्रं वावयं -v. i. उन्ने: स्वरेण प्रलप् 1 P, श्रान्दपांडित्यं कृ 8 U. =ER, 8. प्रलापिन् m.

RAP, v. t. तीत्रं पह 1 P or तड् 10 or अभिहन् 2 P.

2 अप-,ह 1 P; ग्रह् 9 P, चित्तं-मन:-आकृष् 1 P or ग्रह्. = s. तीत्रपहार:-आधात:. —RAPACIOUS, a. अति-,लृब्धक, अपहारिन्, अपहरणवालि, ग्रसन्बुद्धि, सर्वहारिन्-पाहिन्, साहसिक (की f.). = LY, adv. प्रसद्ध, प्रसत्ने, बलात्; अपहारबुद्धचा, अतिलोभेन-NESS,-RAPACITY, s. साहसिकता, आततायित्वं, अपहारब्धिलता, अपहरणबुद्धि f. 2 लुब्धता, अतिलोभः.
-RAPT, a. हवीन्मत्तः; परमहट, अत्यानंदितः; (for 'wrapt') पर, लीन, निमग्न in comp. —RAPTURE, s. हवीन्मादः, आनंदातिरेकः, हवीन्नाः, अत्यंतहर्षः, प्रहर्षः, उन्मादः. = ED, a. हवीन्मत्तः, अत्यंतहर्षः, प्रहर्षः, उन्मादः. = ED, a. हवीन्मत्तः, उन्मत्तः
-OUS, a. उन्मत्तः, परमह्बंद, मोहनः, 'r. joy 'परमानंदः. = OUSLY, adv. सोन्मादं, परमहवेणः; See

। CSTABY.

RAPE, s. अप-,इरणं, 2 दूषणं, बलात्कारेण-बलाह्न-रतं-संभोगः; हठसंभोगः, आधर्षः-षेणं, बलात्कारः, स्रीसंप्रहः; 'to commit r.' बलात्कारेण रम् 1 A or अभिगम् 1 P or संगम् 1 A, आधृष् o.

RAPID, a. शीम, इत, शिप्त, लघु. -ITY,-NESS, s. त्वरा, वेग:, तरस् n.; दुतता. -LY, adv. शीमं, सत्वरं, दुतं. See Quick,-LY &c.

RAPIER, 8. हरिका, कर्तरिका, श्रृहकृपाण:.

RAPINE, s. See PLUNDER, PILLAGE.

RARE, a. विरल, दुलैभ, दुष्पाप, अपाप्प, अमुलभ; 'of r. occurrence' विरल, विरलदृष्ट. 2 अपूर्वे, अनृष्यूवे, परम, अनुष्य, अनुष्य, अनुष्यूवे, उत्तरल, कृष्णे, क्ष्यम्पि, क्ष्यम् अनुष्य, कृष्णे, कथमपि, कर्षे, दुर् pr.; oft. ex. by (a.); 'r. to be found' दुष्पाप, दुलैभ; 'r. to be seen' दुलैभद्दीन.—NESS, s. विरलता, दुष्पापता, दुलैभदः 2 अपूर्वता, अन्युनमता. 3 सूक्ष्मता.—RABITY, s. अपूर्वं वस्त, चमन्दारः, कौतुकं, दुलैभवस्तु. 2 Rareness, q. v.—RAREFY, v. i. सूक्षी-तन्-विरली-भू 1 P.—v. t. तन्कृ 8 U, विरलीकृ.

RASCAL, s. धूर्त:, दुर्जन:, जाल्म:, ज्ञाट:, कितवः, दुरा-त्मन् m., दुर्गन:, खल:, पापात्मा, नियचरित:, अधम-जघन्य-पृत्ति: =ITY, s. धूर्तता, दीर्जन्यं, दीरात्म्यं, कै-तवं, ज्ञाट्यं, खलता, पापपृत्ति f., अधम-नीच-वर्तनं. =LY, a. See (s.).

Rase, v. t. प्रमृज् 2 P or c., बिलुष् c.; घृष् 1 P, उतिख् 6 P. 2 भूमिसात्क 8 U; See Raze, Erase. = ure, s. प्रमाजैन, विलोपनं

RABH, a. क्षिप-अविमृश्य-असमीक्ष्य-कारिन्, अविवेकिन् अपरिणामदार्श्वान्, साहसिन्, साहसिन्, साहसिक् (की त.), अट्र-दा्श्वान्, असावधान. 2 (Of acts) असमीक्ष्य &c. कृतः, अविमृष्ट, सरभस्त, साहसिक्त, अविचार-असमीक्षा-पूर्वं ; better ex. by 'r.-ly.' = s. Eruption, Pimple, q. v. = Lv, adv. असमीक्ष्य, अविमृश्य, सहस्ता, अविवेक्षन, अविचारं, अनालोच्य, अनवेक्षा-अविवेक-पूर्वं, सरभसं, क्षिपं, उत्तापेन, सावेगं. = NESS, s. असमीक्ष्य-अविमृश्य-कारिता, साहसं, अविवेकः, अविचारं, अस-मीक्षा, अनवेक्षा, रभसं, आवेगः, उत्तापः

Rasher, s. (वक्र) खंद:, छेद:.

RASP, s. सं-, घषेणी. =v. t. घषेण्या घृष् 1 P.

RAT, s. आखु:, सूब(वि)कः, बिलेश्वयः, छंदुरः, खनि-कः: ; 'I smell a r. ' किमप्यनिष्टं-अशुभं-आशंकते में मनः: -v. ं. कार्यात् अन्यपक्षं अवलंब् 1 A or आभि 1 U.

RATAN, s. वेतसः, वेणु:, वेतः-त्रं, वानीरः, वंजुलः ; 'crackling r. ' कीचकः.

RATE, s. मृत्यं, अर्घ:, मृत्य-अर्घ-प्रमाणं, वजः, अव-क्रयः. 2 मानं, प्र-परि- 3 वेगः, मति र्., गतिमानं-प-माणं. 4 वियत-निकापत-मृत्य-वेतनं. 5 करः, सुक्कं, बिल:; 'at any r.' येन केन प्रकारिण; तावत्; 'market-r.' आपणिकः; अर्घबलाबलं. =v.t. अ- धं-मूल्यं-निर्णी 1 P or सं-स्था c. (स्थापयित) or निरूप 10 or सं-स्था c. 2 प्रमाणं निरूप; oft. ex. by गण् 10, मन् 4 A; See CONSIDER. 3 निर् 1 P, उपालभ् 1 A; See Reproach.

RATHER, adv. Ex. by बरं with न च-न पुन:; for 'than'; See PREFER; 'I would r. die than be disgraced' वरं मृत्युने पुनरपमान:; 'I had r. not go there' बरं तत्र न गत एव, यदि न गच्छेयं तिई बरं-भ्रेय:-स्यात. 2ईषत, किंचित, किमिप, किंचिदिव; 'r. less' ईषद्न, किंचित्र्यन.

RATIFY, v. t. हिथरीकृ 8 U, द्विकृ, सत्याकृ, व्यय-ति-सत्यापयित (D.), संस्तंभ् 9 P or c., पमाणीकृ. —IER, श. सन्यापकः, संस्तंभकः.—ICATION, श. हिथ-र्(-दुर्धी-करण, संस्तंभनं, सत्यापनं, सत्यंकारः.

RATIO, s. संबंधः, प्रमाणं-

RATIOCINATE, v. i. युक्तिपूर्व-सहेतुकं-उपपद् c. or विचर् c. or वितर्क् 10 ; See Argue. -Ion, s. वितर्कः, विचारः, युक्तिवादः.

RATION, s. अन्तपरिमाणं, आहारांदाः, निरूपिताहार-भागः

RATIONAL, a. विचारवत, सचेतन, सचेतम, विवेषित, सज्ञान, व्युत्पत्तिमत, व्युत्पत्त, प्रतिबेधवत, चिच्छितिज्ञानज्ञाकि-संपत्र. 2 युक्त. उपपत्र, समुक्तिक, व्याय्य, यथोचित, यथायोग्य, व्यायानुरूप, युक्तिसिद्ध, उपप्रतिमत,
व्यायानुसारिन. — ISM, s. हेतु-कारण-वादः, हेतुकत्वं— IST, s. हेतु-व्याय-वादी, हेतुकः. — ITY,-NESS, s.
ज्ञानज्ञाकि f., चिच्छिक्तिः, ज्ञानं, अव-प्रति-बोधः, चेतनत्वं,
तर्क-विचार-ज्ञाकिः. 2 युक्तता, व्याय्वता, उपपत्ति f— LY, adv: व्यायतः, युक्तिपूर्वं, व्यायानुसारेण, तर्क-विवेक-दरिण. — RATIONALE, s. उपपत्तिः

RATILE, v. i. कण्-ध्वन्-ध्वन्-(ण् 1 P, त्रिज् 2 A, वि-६ 2 P, झणझणायते (D.); (as a wheel) संनीड् 1 P, (संनीडित चन्नं S. K.). 2 प्रजल्प् 1 P, पलप् 1 P. =v. t. Causal of roots above—ING, s. कणनं, शिजितं, ध्विनः, क्रिणतं, वि-,रावः, झणझणायतं; संनीडितं 2 पलपितं, प्रजल्पनं 3 (Instrument) शिजिनी, कणनी

RAVAGÉ, v. t. बि-डप-धु 1 A, उप-हु 1 P, प्र-सं-बाध् 1 A, अब-मृद् 9 P, उच्छिट् 7 P, विनज्ञ c., उद्-ध्वंस c. = s. बि-डप-प्रवः, संबाधा, उपहवः, अवमर्दः, उच्छेदः, बिनाज्ञः, उद्ध्वंसः. = EP, s. उपश्वकारिन् m., प्र-सं-बाधकः, अवमर्देकः, इच्छेदकः

RAVE, v. i. (भ्रमात्-डन्मचवत्) प्रलप् 1 P, प्रजस्त् 1 P, बुद्धिभ्रमण वंद् 1 P. 2 डन्मद् 4 P, नष्टचेतन-बुद्धिभ्रष्ट-a. भू 1 P. = ING, s. वि-श्रमप्रलापः; चित्त-विश्वसः, चैतन्यनात्तः. = INGLY, adv. डन्मच-वद्, भ्रात्वितिसः, बुद्धिभ्रमण-

RAVEL, v. t. संग्रंथ 9 P, संक्षित् c., जिल्लीक 8 U; See Entangle. 2 विशिष् c., डर्-प्रंथ. — ING, s. विशिष्टतंतुः

RAVEN, s. द्रोणकाक:, काकोल:. = v. गृध् 4 P, अ-तिलोभेन भक्ष 10 or प्रस् 1 A. = ous, s. धस्मर, अतिक्षुधात-क्षुधातुर, अतिलोलुप, आमिवलोलुप, अतिङ्ग-भुक्ष, = ously, adv. अतिघस्मरवत, अतिलोलुपत्याः RAVINE, s. कंदर:, दरीभू:, दरी, द्रोणी.

Ravish, v. t. प्रसद्ध-बलात्कारण-अभिनेम् 1 P or भुज् 7 A or रम 1 A, आ-प्र-धृष् c., दृष् c. (दृषयति), परा-परि-मृज् 6 P; See RAPE. 2 बलाइ अपह 1.P or नी 1 P. 3 (चित्तं) ह, आकृष् 1 P, मुद्द c., बि-सुभू c., अत्यंतं-परमं-आनंद् c. or इष् c.; See Attract. -ER, s. आ-,धर्षकः, हटदूषकः, अपहर्ताः -ING, s. धर्षणं, बलसंभीगः, संग्रहः; See RAPE. - a. हारिन्, मोहिन, चिचाकर्षिन् ; हारिणा गीतरागेण (S. 1) ' by the r. melody of song '. = MENT, s. अपहरणं. धर्षणं, दूषणं, &c. 2 हर्षात्मादः, चित्तमोहः, मनोहरणं. RAW, a. आम, अपक, असिद्ध, असंस्कृत. 2 (Fruit) आम, अपक्क, अपरिणत, अकटार, अमीढ. 3 (Mind) अपरिणत, अपरिपक्त, अपक्षः (person) अपरिणत-भ-कठोर-अपक्त-मति-बुद्धि; अदृष्टकर्मन्; not 'Mature' q. v. 4 निभर्मन्, त्वग्रहित. 5 आर्रेशीतल. 6 जलामिश्रित, असंसृष्ट; 'r. flesh' क्रब्यं; आमामिषं: ' smell of r. flesh 'विहां, आमगंधः; ' r. fruit ' बालाट m. f. n. =NESS, s. अपाकः, आमता, अपरि-णामः, अपरिपाकः, अपक्षबुद्धित्वं, मत्यपरिपाकः &c. RAY, s. किरण:, कर:, रिम:, अंजु:, उस्त:, पादः, म-युखः, मरीचिः, दीधितिः, गमस्तिः, धामन् गः, घृणिः, भातः, अभीका:-षु:; 'a pencil of r. s' अंज्ञुजालं. RAZE, v. t. उच्छिद् 7 P, अवसद c., निपत् c., ध्वस् с., विनश् c.; उन्मूल् 10, उद् 1 P; See Erase also; 'r. to the ground ' भूमिसांक 8 U. - URE, s. उच्छेदः, विनाज्ञः, विष्वंसः.

RAZOB, s. श्रुर:; 'r.-case' श्रुरभांड; 'r.-strop' श्रुरतेजनी-

RE, as a prefix of verbs, ex. by पुनर् or पति; 're-consider' पुन: विचर् c.; 're-fill' पुन: पूर् 10, &c.

136) 'must have probably r. ed the ears of '&o. - s. गोचर:, विषय:, पिथन् m. 2 प्रसर:, पर्यंत:, प्रमाणं; 'the utmost r. ' पार:; 'within the r. of 'गम्य, प्राप्त, लभ्य, विषय in comp.; धीनम्य, हस्तपाच्य, पांजुलभ्य, &o.; 'beyond the r. of 'अविषय, अतीत, अतिग, विषयातीत, अगोचर, अन्माम्ब, अगम्य in comp.; अति pr.; बोधातीत, नयनागोचर, बोधविषय, अतिमानुष, &o. - ING, a. गामिन्, प्रापिन्, ग in comp.; better by (v.)

REACT, v. i. प्रति-कृ 8 U, प्रतिहन् 2 P, प्रत्याहन्.
—ION, s. प्रतिक्रिया, प्रतिकारः; प्रतिघातः, प्रत्याघातः.
READ, v. पट् 1P, बच् c.; अधि-इ 2 A, अधिगम् 1 P;
'r. out' निर्वेच् c., धु c.; 'r. to oneself' अनुबच् c.; 'r. through' अशेषतः पट्, पारं गम् or
बच् 1 P, सायंतं पट्, तृ 1 P; 'he who has r.
through the Vedas' श्रुतिपारद्श्वा, वेदपारंगतः;
'well-r.' अधीतिन्, (अधीती चतुष्वाम्नायेषु D. K.
II. 5), स्वधीत, विपासंपत्र; See Learned. — ER,
s. वाचकः, पठितृ m., अध्येता, अधीयानः, अध्ययनपठन-कृत् m. — ING, s. पाठः, पठनं, अध्ययनं, अधिगमनं, वाचनं, अनुवाचनं, भावणं; 'this is a various r.' इति वा पाठः, पाठांतरमेतन्, पाठ भेदोयं; 'r.
through' पारायणं, अशेषपठनं, 'suspension of
r.' अनध्यायः, अनध्ययनं.

READY, a. सज्ज, सिद्ध, उपक्रम, सज्जीभृत-कृत, आ-योजित, उपस्थित; सन्नद्ध; उप-परि-कल्पित; ' to get ा. 'सङजीक 8 U, डप-परि-क्रप् c , डप-स्था c. (स-बाणासनं रथमपस्थापय S. 2), सन्नह् 4 P or c.; See PREPARE; 'to be r. ' सङ्जीभ; (food) सिद्ध, संस्कृत, निष्पत्र. 2 (Of persons) उदात. सिद्ध, सङ्ज, सन्नद्ध, टयुन्त, डन्मुख, अभिमुख; oft. by desid.; कुल विवृतिवृति ' is r. to drop down '; 'r. to go ' गृतुम्यत, गमनोयत, गमनोन्मुख; 'stands r. to burst forth ' भेदी-मुखं तिष्ठति (V. 2). 3 प्रत्युत्पन, तीक्ष्ण, कुन्नाय, सूक्ष्म, समयोपयुक्त, का-लोचित. 4 शीध, त्वरित, इत. अविलंबित, क्षिप्र; कशल, नियुन, दक्ष, पटु, लघु. 5 मुकर, सुगम, सुख, अनायासि-न. 6 उत्सक, इच्छ, सकाम, oft. ex. by मन: or काम with inf.; 'r. at hand ' उपस्थित, इस्तगत, निकटवार्तेन; 'having r. wit', 'r.-witted' प-त्युत्पत्रमाति-धी-बुद्धि, विदग्ध. -ILY, adv. कामं, का-मत्रे, प्रकामं, इच्छाप्वं, सोत्साहं, सीत्सकं. 2 झटिति. क्षीबं, सपदि, अचिरान्, आज्ञु, अविलंबितं; See Quick-LY. 3 सुखेन, अनायासेन, सुखं, अयरनेन, अलेशेन, सुख in comp. -INESS, s. शिद्धता, सज्जता, शिद्धि f. 2 सकामत्वं, इच्छा, औत्सुक्यं, उत्साह: 3 अविलंब:, शीम-ता, तीक्ष्णता, सूक्ष्मता, प्रन्युत्पत्रता; दक्षता, &c.

• Real, a. सत्त्व, भोदत्तथ, बास्तविक-तात्त्वक-(की f.), अ-. कृत्रिम, वरमार्थ, यथार्थ, तथ्य, अकाल्पत, अकापट, अ- ग्वर्थः 2 (Property) स्थावरः 'to take to be r.' परमार्थन ग्रह 9 P; See Earnest. —ITY, s. सत्यता, याथाध्यँ, सत्यं, तत्त्वं; 'un-r.' मिथ्यान्तं, अ-सारता-त्वं, निःसारताः 'a r.' सत्यं, तत्त्वं, वस्तु n.; 'in r.' वस्तुतः, तत्त्वतः, परमार्थतः. —LY, adv. वस्तुतः, परमार्थतः, न्मं खलुः 'r. speeking' वस्तुइत्तेन, परमार्थदृष्ट्या, तत्त्वतः, वस्तुतः. —Realize, v. t. साध् ०.; परि-,पूर् 10, संपद् ०.; See Get. 2 प्रत्यक्षीकृ 8 U, सत्याकृ, प्रत्यक्षे अनु स् 1 P. —Ation, s. साधने, सिद्धि f., निष्पात्त f., संपादनं, प्रणं, प्रत्यक्षीकरणः; 'r. of an object' कृतार्थता, इष्टसिद्धः.

Realm, s. राष्ट्रं, विषय:, राज्यं; See Kingdom. 2 प्र-,देश:, लोक:, भुवनं; 'r. s below the earth? अभोलोक:, पाताललोक:, अभोभुवनं. '

REAP, v. t. (Corn) तृ 9 U, छिद् 7 P, अव-कृत् 6 P, दो 4 P; छित्त्वा संग्रह 9 P or सं-चि 5 U. 2 लम् 1 A, गाप् 5 P, भुज् 7 A, भज् 1 A, अनुभू 1 P, आ-स्वाद 1 A; स्वक्रमैकलभाग भवत् (Mu. 1) 'let him r. the fruit of his own deeds'; 'as you sow, so you r.' यथा बीज तथांकुरः.—EB, s. लविन् m., लवकः, ज्ञस्यच्छिद्, ज्ञस्यसंगरीसंघरी.—ING, s. लवनं, छेदनं, संग्रहः, संचयः; 'r.-hook' लविनं, दानं, ज्ञस्यकर्तनीः

REAR, s. वृष्ठं, पार्डिण:, वृष्ठभाग:-देशः; 'in the r.' यृष्ठतः, पश्चातः; 'we having fallen in the r.' अस्मास्ववद्दीनेषु (S. 2). 2 (Of an army) वृष्ठं, पार्डिण:, प्रत्यासा (स)रः, सैन्यपृष्ठं, पारि-प्रति-प्रहः, पतद्प्रहः; 'one who attacks the r.' पार्डिणमाहः; 'r.-guard' पार्डिणने. –v. t. उत्-स्था c. (उत्थाप-पाते), उन्नी 1 P, उन्दिष्ठ् 1 U, उद्यम् 1 A, उन्नम् c. (उभ्मयाते); See RAISE. 2 परि-सं-वृष् c., परि-,पृष् 1, 4, 9 P, or c., ।व-नी 1 P, पाति-परि-पा c. (पाल-पति) सं मृ 3 U; See Mourish. – ING, s. उत्थापनं, उन्हयः, उन्नमनं. 2 पोषण, भरण, संवर्धनं, पाल-नं, विनयः.

REASON, s. (The faculty) मित-बुद्ध-ज्युत्पत्ति त., विवेकः, प्रज्ञा, विचारणाज्ञाकि त., ज्ञानं, विच्छक्तः, तर्क-अनुमान-ज्ञाकिः; See Intellect. 2 उपपत्ति त., युक्तता, त्यायः, नात्यता, सामैजस्य, याथार्थ्य, हेतुः. 3 हेतुः, कारणं, निमित्तं, प्रयोजनं, (gen. with loc.); 'for what r.' किश्विमत्तं, कृतः, केन हेतुना, कस्य हेतोः, किमर्थः; 'for this r.' अतः, अनेन हेतुना, अस्मात्कारणातः; 'by reason, of 'ex. by abl. or instr.; हेतुना, कारणात, अर्थः; 'for some r. 'केनापि कार्येग. = v. i. वि-,तर्क 10, ज्ञह 1 A, अनु-मा 3 A, 2 P, युक्तिबादेन साध c. or प्रति-पद c.; विचर् c.; See Argue; 'r. ing faculty' विवेकः, धीक्तिः त., विचरः, व्यक्तिः, व्यक्तिः

डिमत, योग्य, डिप्पन, यथार्थ, न्याय-पुनिन्तिस्त, यथान्याय; See Just also; 'to be r.' घट्ट 1 A, डिप्पट्ट 4 A, युज्र pass. 3 परि-,मित्त, नियत, अनातिमहत्त, नातिगुर, मर्थादानिकात. — ABLENESS, ह. न्याव्यता, औषित्यं, युन्ति f., डिप्पन्तिः, याथार्थ्यं, युन्तता; परिमितता अनितिकामः, &c. — ABLY, adv. न्यायतः, युन्तिपृष्ठं, सोपपनिकं, युन्तितः, यथान्यायं, यथोषितं, न्यायानुसारेणः 2 परिमितं, नियतः — EE, ह. तार्किकः, तर्की, नैयायिकः, हेतुवादी, उही, विचारकः, न्यायविद्. — ING, ह. वि-,तर्कः, विचारः, उहः-हनं, अध्याहारः, उहायोहः, न्यायः, अनुमानं, 'art of r.' तर्केशासं-विद्याः — LESS, a. निर्मुद्धिः, ज्ञानहीनः 2 अहेन्तकः, निष्कारण, अनिमन्तः

REBATE, v. t. See BLUNT.

Rebel, s. राजद्रोहिन् m., राजापध्यकारी, राजदुद्द m., राजपितरोधी. -v. i. (राजे) दुद्द् 4 P, अभिदुद् (with acc.); ब्युत्था 1 A, प्रतियुध् 4 A, राजज्ञासनं लंघ् 1 A, 10 or अतिक्रम् 1 U, 4 P. -LION, s. प्रकृतिकोप:, राजाभिद्रोहः, प्रजा-मक्कृति-क्षोभ:-मकोप:, आज्ञा-ज्ञासन-अतिकम:-उक्षंधनं. -LIOUS, a. राजदुद्द, राजापथ्यकारिन्, राजाभिद्रोहिन्, &c.; See MUTINY,-EER, &c.

Rebound, v. t. उत्यत् 1 P, (पातितापि कराधातैह-त्यतत्येष कंदुक:); उत्यु 1 A, प्रतिहत् pass. - s. उ-त्पतन्, प्रतिधात:

REBUFF, v. t. प्रति-नरा-हन् 2 P; पराभू 1 P, परा-जि 1 A. 2 प्रत्यादिश् 6 P, निराक्त 8 U. - s. प्रति-धातः; पराभवः; पराजयः; प्रत्यादेशः; Soe Repulse. REBUKE, v. t. निर् 1 P, उपालभ् 1 A, आकृश् 1 P, गई 1, 10 A, निर-,भर्स् 10 A. - s. निरा, उपालभः, निभेरसैना, आक्रोशः; वार्यदः; See Censure.

REBUT, v. t. See REFUTE, REPEL.

RECALL, v. 6. प्रत्याह्व 1 P, नि-प्रत्या-वृत् c., प्रत्यानी 1 P, प्रत्यादा 3 A. 2 (To mind) स्त्र 1 P, अनुष्कित् 10. 3 वि-लुप् 6 P or c., निवृत् c., प्रत्यादी, खंड् 10, निरस् 4 U, प्रत्यादिश् 6 P. - s. प्रत्याह्वानं, निवर्तनं, प्रत्यानयनं, प्रत्यादानं

RECANT, v. t. पत्या-ख्या 2 P, प्रत्यादिश् 6 P, खंड 10, विलुष् c. = ATION, s. प्रत्याख्यानं, प्रत्यादेशः, खं-उनं, विलोपः, विपरीतवादः.

RECAPITULATE, v. t. संक्षेपत: कथ् 10 or वर्ण 10, विषयम्भारं वर्ण, भाषणसारं अनुवद् 1 P. =10N, s. सं-धेपत: वर्णनं, संक्षेपेण अनुवाद:; (of past events) सिंहावलोकनं.

Recede, v. i. अपस् 1 P, अपा-पैरा-नि-वृत् 1 A, अ-पस्प् 1 P, अपक्षक् 1 U, 4 P, अपगस् 1 P, अप-या-इ 2 P. = ING, s, अपसरणं, अपक्षरणं, अपयानं, &c. Receive, v. t. आ-दा 3 A, प्रति-इत् 6 P, प्रद् 9 P, प्रति-पार-°, क्रति-आ-पद् 4 A, इतीक् 8 U, अंगीक. 2 आप 5 P, अधिगम 1 P, लभ 1 A; See GET. 8 पविश् c.; See Admir. 4 (A guest) प्रत्युद-गम-वज् 1 P, पत्यद-इ-या 2 P, सं-मन् c., सं-भू.c., सत्क. आर 6 A, स्वागतं वद 1 P or ध्याह 1 P. 5 आ-भा 3 U, यह, आ-दा, धू 1 P, 10. -ED, a. आदम, आत्त, गृहीत, लब्ध, सत्कृत, संभावित, &c. 2 लोकप्रस-स, अभिमत, प्रवित, अभ्यवेत; 'r. practice' हो-काचारः, प्रचलितो व्यवहारः; 'r. doctrine ' आम्बा-य:, संपदाय:. = ER,-RECIPIENT, s. प्रतिपाइक:, प-रि-प्रति-प्राहितः, प्रहीताः, आदाताः, प्रतीच्छकः. 2 आश्चयः. आधार:, भाजनं, नि-आ-धानं. - Receipt, a. आहा-नं, यहणं, प्राप्ति f. 2 आय:, लाभ:, उदय:, फलं, आ-गमः, आदायः 3 स्वीकारपत्रं, अभ्युपगमलेखः, प्रतिम्र-हपत्रं-लेखः; 'or the creditor shall give a r. in his own hand ' धनी वीपगतं दयात (धनं) स्व-हस्तपरिचिद्धितं (Y. II. 93). 4 (Recipe) योग:, कल्प:, संस्कारलेख:. - RECEPTACLE, s. आधार:, आ-नि-धानं, भाजनं, आज्ञयः, पात्रं, निधिः, आश्रयः, आस्तदं, पदं ; 'r. of bile ' पित्तावायः; आमावायः, &c. - RECEPTION, s. परि-प्रति-प्रह:, आदानं, प्रह-णं, स्वा-अंगी-कारः, प्रवेशः-शनं. 2 संभावना, डपचारः, प्रत्यद्वमः, सत्कारः, संगानः, आदरः.

RECENT, a. नव, अभिनव, नूतन, प्रत्यम, अचिर, अपा-चीन, अदीर्घकालीन. -LY, adv. See LATELY.

Recess, s. विविक्तं स्थानं, निगृहस्थानं, कोणः, निगृत-गृत-स्थानं. 2 निर्शृति-विभाग-स्थानं, आरामः. 3 विरा-मः, विभाति र्र., क्षणः, कार्यस्थागः-निष्टृत्ति र्र., विभागः, विभागकालः

RECIPROCAL, a. अण्योग्य, परस्पर, इतरेतर, ज्यातेकर, मिथ:, in comp.; oft. ex. by ज्यात pr.; See
MUTUAL. 2 अग्योग्यानुगामिन्, परस्परानुवार्तन्, अनुपूर्व. -LY, adv. परस्परं, इतरेतरं, मिथ:. -NESS,
-RECIPROCITY, s. परस्परता, ज्यातेकर:, ज्यातिषगः, ज्याति ती) हारः, विनिमय:, परि (री) वर्तः
-RECIPROCATE, v. l. परस्परं परियुत् c., विनि-म
1 A, ज्यातिह 1 P; 'to r. assistance' प्रस्पुष्
8 U; See Exchange. -Ion, s. विनिमय:, ज्यातिहारः, परिवर्तः

RECITE, v. t. पट्ट 1 P, उदीर c. उबर c., अनुवद् 1 P, उदाह 1 P, उद्-मृ 6 P. 2 वर्ष् 10, कथ् 10, आ-स्था 2 P, व्याह; See Tell. =AL,-ATION, s. प्-ठनं, उदाहार:, उज्ञार:, उचारणं, अनुवादः. 2 कथनं, आस्थानं, वर्णनं. =ER, s. पठकः, अनुवादकः, उचार-कः, आस्थानं, वर्णनं. =ER, s. पठकः, अनुवादकः, उचार-कः, आस्थानंकः

RECK, v. i. गण् 10, अवेश् 1 A; See CARE.

—LESS, a. प्रमन्त, अनवहित, असावधान, निरपे(वे)क्ष, साहसिन्. —LESSLY, adv. असावधान, प्रमादेन,
नि:शंक्री, अविचार्य. —LESSNESS, s. प्रमाद:, अन्वधान, साहसे, साहसन्नीलनाः

RECKON, v. l. यण् 10, परि-,सं-स्था 2 P, कल् 10 (कल्यति). 2 मन् 4 A, गण्, भू c: = v. i. वि-,त-कृ 10, अनु-मा 3 A, 2 P, जह् 1 A. 2 मन्, नृष् 1 P, See CONSIDER; 'r. upon' आ-अव-लंब् 1 A, आशि 1 U, विश्वस् 2 P; 'r. with' देयं परिज्ञुष् c. = EB, s. गणक:, गणिवन् m. = ING, s. गणने-ना, परि-,संस्थानं. 2 गणनापत्रं. 3 स्थयपत्रं. 4 मानं, गण्या, मात्रा.

RECLAIM, v. t. सत्यथे-सन्मागे-मृत्तृ c. or नी 1.P, or नियुज् 7 A, 10, दुर्मार्गात्-दुष्कर्मणः-नि-परा-वृत् c. or विरम् c., दुर्मागं न्यज् c. 2 कृषियोग्य- a. कृ 8 U. 3 पुनः लभ् 1 A or मह् 9 P. – RECLAMATION, s. पापनिवृत्ति f., दुर्मागंपरावर्तनं; कृपथत्यागः 2 पुनर्गहण, पुनर्लोभः-अवाति f.

RECLINE, v. i. अब-आ-लंब् 1 A, समा-आ-धि 1 U. 2 ज्ञा 2 A, सं-वप-विज्ञ 6 P, आस् 2 A; अध्यास, अधिज्ञा (with acc.); निषद् 1 P, विश्वम् 4 P; See Lie.

-v. t. नि-धा 3 U, वप-धा; See Lean. - Ing, a.
आलंबिन, आश्रित, अवलंबित. 2 आ-अव-नम; ज्ञायान;
संविष्ट, निषण्ण.

Recluse, s. परित्राज् m., संन्यासिन् m., विवेक्त-ए-कांत-वासी-सेवी, वानप्रस्थः; 'female r. 'परित्राजिका. -a. विवेक्त, निजेन; See Lonely. -NESS, s. आरण्यकत्रतं, विविक्तसेत्रा, परित्रजनं.

RECOGNIZE, v. t. प्रति-,अभि-ता 9 U, संविद् 2 A, परिच्छिद् 7 P, अनु-स्म 1 P, निश्चि 5 U, निर्णा 1 P; 'not properly r. ed' न तत्त्वतः परिच्छित्रः 2 स्वी-अगी-कृ 8 U, प्रति-तद् 4 A, अभ्युपगम् 1 P, अभ्युप-द् 2 P, प्रह् 9 P, प्रमाणीकृ. —ANCE, s. अंगी-कारपत्रं, प्रातिभाव्यं, दर्शनप्रातिभाव्यं (r. bond); 'entered into a r. bond' दर्शनप्रतिभुवं दरी-RECOGNITION, s. प्रति-,अभिज्ञा-ज्ञानं, परिच्छेदः. 2 अंगी-स्वी-कारः, प्रतिपत्ति f., अभ्युपगमः

RECOIL, v. i. वि-परा-वृत् 1 A, व्यपवृत्; परापत् 1 P. - श. (अकस्मात) परा-वि-वर्तः-तेनं, परापतनं

RECOLLECT, v. t. रम 1 P, अनु-सं-°, अनु-ध्ये 1 P, अनु-स्ये 1 P, अनु-स्ये 1 P, अनु-सं- °, अनु-ध्ये 1 P, अनु-स्ये 1 P, अनु-स्ये 1 P, 2 (Oneself) ध्ये अवष्टम् 9 P or अवलंब् 1 A; See Courage; 'he tries to r.' सुस्म् स्येते. —ION, s. स्मृति f., स्मरण, अनुन्मितनं, अनुवीध:; 'I am a sage having r. of my former birth' अहं जातिस्मरः मृति: (Ka. 355).

RECOMMEND, v. t. आध् 1 A, प्रशंस् 1 P; See PRAISE. 2 निक्षिप 6 P, सं-, ऋ c. (अप्यति); See ENTRUST; स्तृतिप्वेदं निक्षिप् or दपन्यस् 4 U; or gen. ex. by स्तु 2 U, प्रशंस; गुणान प्रशंस; 'Ir. this boy to your care' अयं बालको भत्रतावे- अणीय हाते में बिनतिः; 'I shall, therefore, r. you to Damayanti' तदह विद्धे तव

स्तवं दमयंत्याः सविधे (N. II. 47); 'I beg to r. him to your kind notice' ताहिमच् कुपादष्टि पातयतु or तं हिन-धदृष्ट्या पश्यतु भवात्
इति मे प्राधनाः —ATION, इ. गुणवर्णनं-प्रश्नसा-कितिने.
2 गुणवर्णनपनं, प्रश्नसालेखाः 3 उपदेशः, अनुवासनं,
प्रवेधनं. 4 अनुमह-प्रसाद-कारणं, आदरहेतुः ' a fair face is a good r.' आकृतिविशेषघ्वादरः पदं करोति(M. 1). —ATORY, а. गुणक्षाधिन्, प्रश्नंसातिन्ति,
RECOMPENSE, v. t. गुध् c., निष्कु 8 U, प्रतिकृ,
प्रतिफलं-निष्कृति दा 3 U, निस्तृ c.; (क्षति) पूर् 10
&o.; See Compensate. 2 मूल्यं दाः परितृष् c.,
सं-भू c.; See REWARD. —इ. पारितोषिकं, मूल्यं, प्रतिफलं; निष्कृति f., निस्तारः, शुद्धि f., निर्यातनं, प्रतिक्रिया; पूरणं; क्षतिनिष्कृतिः-पूरणं.

RECONCILE, v. t. सं-धा 3 U, सं-घट c. (घटयति), संमिल c., द्वेषं-वैरं शाम c. (शामयति), सख्यं कृ 8 U; प्रसद् c., अनुनी 1 P, सांत्व् 10, सं-परि-तुष् c.; 'you are not yet r. ed ' नायापि पसादं गृह्णासि (M. 4), न अनुनीयसे, प्रसन्ता न भविसः 'easy to be r. ed ' आजसंधेय. 2 (Statement &c.) वि-संवाद-विरोध-अपनी 1 P or अपा-निरा-क, ऐक्यतां-ए-कवाक्यतां-संगति-क्र, समा-धा, प्रतिसमा-धा. 3 (Quarrels &c.) प्रज्ञम् c., सं-धा, निराकृ. -ED, α. कृतसं-धि, ज्ञांतेवर, प्रसादित, एकीकृत; 'to be r.' प्रसद् 1 P, मैठ्यं गम 1 P, प्रसादं ग्रह 9 P, तीषं गम, सं-मिल् $6 \ \mathrm{P.}$ =ER, s. संधान् m., समाधाता, संधिकृत् m.-MENT, -RECONCILIATION, 8. संधान, संघटनं, प्रसादनं, संमेलनं, बैरशमनं, सख्यकरणं. 2 संधिः, सामन् n., वरशांति f., पुन: सख्यं-मैत्री, सांत्वनं, अनुनयः, ऐक्यं. $oldsymbol{3}$ समाधानं, संगति f-, एकवाक्यता, विरोधदामनं-RECONDITE, a. गहन, नि-,गृढ, गूढार्थ, दुवीध, रह-स्य, द्वर्त्तेय, गहनार्थ-

RECONNOITRE, v. t. निपुणं-सूक्ष्मं-परीक्ष् 1 A or निरूप् 10 or अनुसं-धा 3 U, गवेष् 10.

RECORD, s. लेख्यं, लेख:, पत्रं, पत्रकं, पद्दः, लेखपमाणं (evidence on r.). = v. t. अभि-,लिख् 6 P, लेख्ये-पत्रे-आह्ह c. or निविद्या c. or क c. (अर्पय-ति); See COMMIT. = ER, s. लेखकः, लिपिकारः, कायस्थः (court-officer).

RECOUNT, v. t. कथ् 10, आ-स्या 2 P, वर्ण 10, नि-विद c., परि-कृत 10; See TELL.

RECOURSE, s. आ-सं-उपा-अयः आ-अक्-लंबः 2 शारणं, गति f., (श्रीहरिमें गतिः); 'have r. to' श्रि 1 U, आ-उपा-समा-सं°, आ-स्था 1 P, आ-अ-व-संब् 1 A; उपशम् 1 P.

RECOVER, v. i. आहोग्यं लभ् 1 A, रोताइ विमुच pass.; oft. by निर्, वि, गत in comp.; विदिवः गीतमः (M. 4.) 'has r. ed from (the effects of) poison'; मकृति सायद् 4 A, सुरथ-अकृतिस्थ- a. अ 1 P, रोगमुक्त-निरामय- a. भु; प्रवेहियात पाप 5 P. 2 (From fainting) संज्ञी-चेतनां-छभ; See below. =v. i. (पनः) लभ् , प्राप्, विद 6 U, प्रति-आ-पद्; प्रत्यवापः, प्रत्या-दा 3 A, प्रतिग्रह 9 P, प्रत्याह 1 P, प्रत्यद 1 P; 'r. consciousness' संज्ञा-चेत-नां-लभ् or पाए, प्रकृति-संज्ञां प्रति-आ-पद्, म्कृतिस्थa. मृ. 2 रोगंइ or नज्ञ c. or साध c. or ज्ञम c., नीहज-स्वस्थ-a. कृ 8 U; See Cure; 'she r. ed him from poison ' सा तं निविषं चकार. -ED, a. प्रतिलब्ध, प्रत्याहत, पुनगृंहीत, &c. 2. (From sickness) गत-नष्ट-शांत-रोग, नीरोग, निरामय, रोगमुक्त, स्वस्थ, प्रकृतिस्थ, डिस्थित; oft. by मुक्त, गत, in comp.; 'r. from fever' ज्वरमुक्त; 'r. from swooning 'नष्ट-गत-मोह; 'r. from poison ' निर्विष, &c. 3 (From fainting) लंडध-संज-चेतन, प्रकृतिमापन, प्रकृतिस्थ, चेतनापन - ४, ३. पनलोभः, पुनःप्राप्ति र्., पुनरादानं, प्रतिपत्ति र्र., अधि-गमनं, प्रत्युद्धारः. 2 स्वास्थ्यलाभः आरोग्यपातिः, प्रक्र-तिलाभः, स्वास्थ्यं, निरामयत्वं, आरोग्यं, रोगमुक्ति f. RECREANT, a. धर्मश्रष्ट, त्यक्त-लंघित-स्वधर्म, पतितः 2 कातर, भीर, क्लीब; See Coward.

RECREATE, v. t. (Oneself) विश्रम् 4 P, विह 1 P, रम् 1 A, क्रीड् 1 P. 2 आ-समा-प्रत्या-धस् ., आनंद् c., विनुद् c., रम् c. (रमयित), सं-परि-तुष् c.; See Please, Refresh. -Ion, s. विश्राम:, वि-नोद:-दनं, विहार:, विहरणं, क्रीडा, कौतुकं, मनोरंजनं -ive, a. मुखकर (री f.), मनोरंजन (नी f.), विनाद जील.

RECREMENT, s. See Dross.

RECRIMINATE, v. प्रत्यभियुज् 7 A, 10, प्रत्यभिश्चांस् 1 P. =10N, s. प्रत्यभियोगः, प्रत्यारोगः; 'crimination and r.' परस्परदोषारोपः -IVE,-ORY, a. प्रत्यभियोगिन.

Recruit, v. t. ज्ञांक वृध् c., प्रबलीक 8 U, आधन् c., आप्यै c., समा-प्रतिसमा-धा 3 U, सुस्थ-a. कु; ' to r. the strength of ' वाजीकृ. 2 नवसैनिकै: पूर् 10. =v.i., 'r. one's strength ' बलं-सत्त्वं लम् 1 A, स्वतेजः-वीर्यं प्राप् 5 P, सुरूथ-a. भू. =s. नृतन-नव-सै-निक:. =ED, a. लब्ध-प्राप्त-बल, बर्धितसस्व, आप्यायि-त, प्रत्वाश्वस्त. 2 नवसैनिकयुक्त-पूर्ण.

Rectangle, s. समकीण:, समचतुरलं. - Rectan-QULAR, a. समझीण, समचतुरलः

RECTIFY, v. t. समा-प्रतिसमा-धा 3 U, गुध् . -ICATION, s. समाधानं, शोधनं

RECTILINEAL, a. सरलरेखाविशिष्ट.

Recretude, s. सारत्यं, आजेवं, दाक्षिण्यं, न्यायिहा, बार्चि, सत्यक्षीलता, सहतेतं, सदाचार:; ' path of r. सन्माने:, सुपथ:, बीतिमार्ग:-पथ:; 'deviation from the path of r. ' सत्त्यस्थामः-भंजः, इत्प्थगमनं

RECTOR, s. नायक:, अध्यक्ष:. 2 ग्रामाचार्य:. RECUMBENT, a. पार्श्वाय, अर्थकायेन ग्रयान, क्रिका य, संविष्ट.

Recur, v. i. प्रति-,आ-यत 1 A, प्रवर आगम् 1 P or आपन् 1 Por सं-पद 4 A or सं-भ 1 Por घट 1 A or इप-स्था 1 P; (to the mind) आवि:-प्रादु:-भू उद्-इ 2 P, स्फर 6 P, स्म pass. 2 द्वारणं गम् or प्र-पद . - BENCE,-RENCY, s. प्रत्यावृत्ति f., पुनवेतैन, युनर्घटनं-आपातः-डपस्थानं-संभवः 2 स्नरणं, स्करणं, प्रादुर्भोवः, उदय:. - RENT,-RING, a. आवतेक, प्रत्या-

RECUSANT, a. प्रतीप; See OBSTINATE.

RED, a. रक्त, लोहित, बोाण (blood-r.), रक्त-लोहि-त-वर्ण, अरुण (dark r.), कषाय. शोणित; ' r.-hot' बन्त, ज्वलत्, अभि-सं-तत्त, अग्निवर्णः; ' r.-lead ' सि-इं; See under LEAD. - s. (R. colour) रक्तवर्णः, अरुणिमन् m., लोहित:, रक्त:. -DEN, v. t. लो-हितीक 8 U, रक्तीक, &c. -v. i. रक्तीभू 1 P, लेंबि-तायते (D.). -DISH, a. आइक्त लोहित, ईषद्रक, &c. -NESS, s. रक्तवं, लीहित्यं, रक्तिमा, अरुणिमा-

REDEEM, v. t. अव-इ 1 P, निष्त्री 9 U, परिक्री 9 A, धनं दन्वा मोक्ष् 10; मुच् c., मोक्ष, वि-निर-°, प्रत्या-दा 3 A, उप-नी 1 U; 'a pledge to be r. ed at a fixed time ' कृतकाले। परेयः आधि: (V. M. 66). 2 प(र-,ते 1 A, उद्-भू 1 P, 10, निस्तृ c. 3 पूर् 10, प्रतिकृ 8 U; See Atone for; 'he has this r.ing virtue in him ' अयं तस्य गुणोऽन्यान्दीवान प-माष्टि-लोपयति. - ER, 8. परिकेन m., निष्कियन् m. 2 त्राता, मोक्षकः, उद्धर्ता, तारकः -REDEMPTION, 8. निष्क्रयः, परिकयः-यणं. 2 परि-,त्राणं, उद्धारः, मोधः-क्षणं, मनि र्., तारणं.

REDOLENT, a. सुगंधि, सपरिमल, सुरभि; See FRA-GRANT; ' to make r. ' वास् 10, सुर्भोक् 8 U.

REDOUBLE, v. t. हिगुणीक 8 U, पुन: पुन: कु; अ-विरतीयमेन वृध् c. -ED, a. विवृद्ध, द्विगुणित, पुन: पनः कृत-

REDOUBTABLE, a. भीम, विकात, महाप्रशाकम, महा-प्रताप, उरुविक्रमः

REDOUND, v. i. साध c., आवह 1 P, सं-पट् c.; वृष् 1 A, स-पड़ 4 A (with dat.), भ with dat. ; ' will r. to thy glory 'तव यज्ञासे भवेत-कल्पेत &c. 2 अव-सो 4 P; परिणम् 1 P; oft. ex. by अंत:, परि-जाम:. 3 Overflow, q. v.

REDRESS, v. t. प्रतिक 8 U, निराक्त, समा-धा 3 U; टब् 1 P, मुच् c. (persons); 'r. one's grievances' दु:खाद-मुच् c. or टब्रू. = 8. प्रति(ती)कार:, प्रतिकिया, समाधानं; उद्घारः.

REDUCE, v. t. पूर्वस्थिति नी 1 P, पत्याद्विश् 6 P. 2 (Bring to a state) ex. by जी, तम् c., 58 U

or सात्क: 'r. to subjection ' आत्मवदां नी, वद्यी-कः; 'r. to ashes' भस्मसात्क, भस्मिक, भस्माव शेष नी or कर 'r. to a wretched state ' दीनावस्थां नी : 'r. ed to a skeleton of bones ' अहिथमा-भाषशिष्ट, कंकाल होष: 'who has r. ed kings to the state of tributaries ' करदीक्रतभवाल:. 3 न्यूनीक, अल्पीक, न्हस् c., लघयति (D.), लघक: वि-म-फूज् 1 P, (विभक्तर्यलक्ष्मीं U.5); अपक्रप् : 'r. in price 'अध्तः पत् c.; 'r. the strength ' क-लं शिथिलीक or अपि 5 U or & 1, 5 P. 4 (Person) क्रजीक, क्षीणीक, क्षे-िक्ष c. (क्षपयात), शक्ति अप-चि or अवसट c. 5 वजीक, जि 1 P, परा-जि 1 A. स्ववज्ञं नी. 6 (In Math.) रूपं दा 3 U. रू-पेण कथ 10; 'r. to a system 'ब्यव-स्था c., क्रमेण विन्यम् 4 U or विरच् 10. -ED, a. पूर्ववद्दत; कृत, भू-त, गमित, आपन्न, गत; 'r. to misery' कच्छगत, क्रच्छापन्न, कष्टापन्न; 'r. to ashes ' भस्मीकृत, भस्मी-भूत. 2 वज्ञीकृत, न्यूनीकृत; क्षीणबल &c.; 'you appear to be much r.' अतीव क्षाम:-क्रज्ञगात्र:-दुइयसे; अप्चितं गात्रं (S. 2) 'a body r. in bulk'; 'r. in strength ' क्षीणबल, शिथलबल, क्षीण, कश. - RE-DUCTION, 8. करणं, नयनं, गमनं,&c. 2 न्हास:, अप-विप्र-कर्षः, अपचयः, न्युनीकरणं, न्युनता, शैथिल्यं. 3 पराजयः, वज्ञीकरणं, पराभवः.

REDUNDANT, a. अतिरिक्त, समधिक, उद्विक्त, उत्तिक्त, अत्यंत; व्यर्थ, पुनरुक्तभूत, अति-अति-श्चय in comp. – LY, adv. सातिशयं, उद्विक्तः, – REDUNDANCY, s. आधिक्यं, अतिरेकः, उत्सेकः, उद्वतः; पौनरुक्त्यं, व्यर्थता; See Excess,-IVE.

REDUPLICATE, v. t. हिगुणीक 8 U. 2 (In grammar) अभ्यम् 4 P (syllable); आंमडयति (D.) (word). =10N, s. अभ्यासः, आंमेडितं, आंमेडनं, हिस्ति f.

REED, s. नड:-ल:, धमनः, पोटगलः; वेतसः, वेतं, वेणु:, वज्ञाः; 'r. for writing', 'r.-pen' कलमः. - प्र. त. नडुल, नल-वेत्र-मय (यी f.), वेतसपूर्णः

REEF, इ. शिलासंघात:, शिलोश्चय:-प्रणी, शैलसेतु:. -v. t. संह 1 P; See Contract.

Вевк, v. i. बाड्यं उद्-ृ 6 P от उहस् с. от उद्ग् 1 P от उहिक्ष्य् 6 P, बाड्यायते (D.). – s. बाड्य:, धूमिका. – ING,-Y, а. बाड्योहारिन, बाड्यमय (बी f.). Веві, v. i. प्र-स्वल् 1 P, पार्श्वे पत् 1 P, सं-वि-चल् 1 P. – s. स्वलनं, विचलनं. 2 आवापनं.

Refection, s. अन्य-लघु-आहार:-भोजनं, उपाहार:--Refectory, s. टपाहारज्ञाला

REFER, v. i. उदिश् 6 P, अधिक 8 U, लक्षीक ; See Allude, Advert; आधि 1 U, अपेक्ष् 1 A, संबंध-अनुषंज-pass.; 'it does not r. to me' न मस्संबद्ध तत्, oft. by विषय, पर, in comp., जक्क- विषयाणि बाक्यांतराणि (S. B. 114) 'r. ing to Brahman': संदिश्यमानानि वाक्यानि ब्रह्मपरतया निर्णी-तानि (S. B. 166) 'have been proved to r. to Brahman. ' =v. t. Ex. by दृज् 1 P, निरूप 10, पच्छ 6 P. ऋ c. (अर्पयति), प्रति-पद c.: निर्दिश 6 P; 'I r. you to the sage about it ' तिह्रवये मनिमेव प्रकार 'r. the word to the dictionary ' कोशे तं शब्दं निरूपयः ' the matter must be r .ed to the judge for opinion' अयम्थे: अभिपा-यार्थं पाड्विबाकाय विवेदनीय:-प्रतिपादनीय:-निर्देष्टब्य:. 2 आहर с.; आसंज् с.; संबंध् 9 Р. - ЕЕ, в. प्रमाण-परुष:, मध्यस्थ:, निर्णेत m. - ENCE, s. अर्पणं, निव-दनं, निर्देशः &c. 2 उद्देशः, संबंधः, अनुष्गः, अपेक्षा, आश्रयः, विषयः, संपर्कः, अन्वय, अनुसंधानं; 'a r. is here made to a mythological story' ara qui-वत्तकथा अनुसंधेया (Mallinátha on K. 1. 21): oft. ex. by आलेकनं, आलेचनं; 'on a r. to the book again ' पन: पस्तकं आलोक्य &c.: भवित्रिदिष्टस्थलं पुनरालोच्य &c.; 'in or with r. to' अधिकृत्य, उद्दिश्य, आश्रित्य, अपेक्ष्य, अपेक्षया-संबंधेन-विषये in comp.

Refine, v. t. वि-, शुध् c., विमलीकृ 8 U, प्र-, मृज् 2 P. 2 संस्कृ, परिष्कृ, उपस्कृ, विनी 1 U. -v. i. शुध् 4 P, विमलीभू 1 P. -ED, a. वि-, शुद्ध, शौध्यत, हतमल; 'r. gold' प्रमृष्टं-संस्कार शुद्धं-हेम. 2 संस्कृत, संस्कारवन्, परिष्कृत, प्रबुद्धः विनीत, शिष्ट्र, संस्कारवन्, प्रमुष्टं-संस्कारः, शिष्ट्रता, प्रमुष्टं-संस्कारः, परिष्कारः, शिष्ट्रता, प्रमुष्टं-संस्कारः, परिष्कारः, शिष्ट्रता, स्माजनं 2 संस्कारः, परिष्कारः, शिष्ट्रता, सीजन्यं, स्विन्यः, शुद्धः; 'r. of manners' विनयः, आचारसीजन्यं, सभ्याचारत्वः; 'a man of r.' शिष्टाचारः, विनीतः 3 अति-, सूक्ष्मताः -ER, s. सं-, शोधकः, शोधिवः, शोधिवः, मिलहारी.

REFIT, v. t. See REPAIR.

Reflect, v. i. चित् 10, ध्ये 1 P, विचर c., विगण् 10. भ c., तर्क 10, विमृश 6 P, आहांच-पर्याहोच 10. 2 (On) आ-अधि-क्षिए 6 P, निंदू 1 P, अव-ज्ञा 9 U; See CENSURE. - v. t. प्रतिक्षिप, परा-प्रत्या-वत c.. प्रतिविवयति (D.); 'a lake r. ing stars' ताराप्रतिविवं सर:; ' this action r. s great credit on you ' इदं ते चरितं अतीव प्रश्नस्यं. =ED, a. प्रति-भावत, परावर्तित, संक्रांत, प्रतिफलित; 'to be r.' मर्च्छ 1 P, संक्रम 1 U, 4 P, परावत 1 A, प्रतिकल 1 P; हम्पेषु मूर्च्छति ने चंद्रपादा: (R. xvi. 18); म-णिकृष्टिमसेकांतपतिविवतया (Ka. 9). -ING, a. प-रावर्तनकारिन, परावर्तिन. 2 विता-ध्यान-शील, विचार-ज्ञील. -ION, s. चिंता; विचार:, विमर्ज्ञ:, भावना, ध्यानं. 2 आ-अधि-क्षेपः, आक्षारणं 3 परावर्तनं, प्रतिक्षेपः, संक्रांति f. 4 प्रतिविव:-वं, प्रतिच्छाया, प्रतिफलं; छाया। प्रतिमा, प्रतिमृति f.-कर्ष. = OB, s. आदर्शः, दर्पणः णं

प्रतिक्षेपकः, परावर्तकः 2 विचारकः.-REFLEXIBLE, a. परावर्तनीय. —REFLEXIVE, a. पूर्वसंबंधिनः; 'a. r. verb' कमकतृंवाच्यं. -LY, adv. कमकर्तिः.

Refluent, a. utialăș. -Reflux, Refluence, s. utialăș, râfeie:

REFORM, v. t. दोषं अपनी 1 P or खंड् 10 or अपाकृ 8 U or निवृत्त् c.; पापान् निवृत्त् c. or विरम् c.; दुर्भितं नज्ञ् c., (of persons). 2 जुध् c., परि-वि-सं-°, समा-प्रतिसमा-धा 3 U, प्रतिकृ. 3 पुनः क्र or कृष् c. or वि-धा. = v. i. पापात नि-परावृत्त् 1 A or विरम् 1 P, पापमागं स्वज् 1 P. = s., -ATION, s. पाप-दोष-निवृत्ति f.-त्यागः, दोषच्छेदः-खंडनं-दोधनं-समाधानं: पापप्रतिकारः, संदोधनं, परिवर्ततं, (religious) धर्मपरिवर्तनं-क्रांति f. = ATORY, s. दोधनाल्यः = ED, a. निवृत्त-त्यन्तः पाप-दोष, विरत्त-द्वात्, संदोधित. = ER, s. निवर्तकः, संदोधकः, दोष-पाप-च्छिदः 2 धर्मपवर्तकः

REFRACT, v. t. परावृत् c., वर्ताकु 8 U; 'to be r.-ed' वर्ताभू 1 P, परावृत् 1 A. —ION, s. वर्ताभवनं-करणं, परावर्तनं, वर्ताभावाः. —REFRACTORY, a. वि-, प्रतीप, अविधेय, अविनेय, अववस्य, अनिवार्य, ज्ञासनलं-धिन; See PERVERSE; 'do not show a r. spirit towards thy husband' भर्तैः प्रतीपं मा स्म गमः (S. 4); 'to be r.' प्रतीपायते (D.). —INESS, s. प्रतीपता, वक्रता, दुःज्ञीलं, वक्रमावः, अविधेयताः

Refragable, a. छेच, खंडनीय, भेच.

REFRAIN, v. t. नि-सं-यम् 1 P, निमह् 9 P, निवृ 5 U or c., संह् 1 P; See CONTROL. -v. i. नि-वृत् 1 A, निरम् 1 P, (with abl.); परिह् 1 P, नि-,वृज्ञ् 10, त्यज्ञ् 1 P; See Abstain, Cease, Forbear.

REFRANGIBLE, a. प्रावर्तनीय.

REFRESI, v. t. समा-प्रत्या-आ-कस् c., आनंद c., जीत् c.; आ-प-हाद् c., मृखयित (D.). 2 नवीक् 8 U, (एते वयं पुनर्नवीकृता: स्मः S. 5); थमं अपह 1 P or छिद् 7 P or अपनी 1 P, विथम् c.; बलंस्तं वृष् c., आप्ये c. 3 निर्धा c. (वापयित), शीतल-यित (D.), शीतलीक्; See Cool. —ED, a. इत-पत-क्रम-अझ, विथान, आप्यायित, आधासित, नैवीकृत, छित्र-थम. —ING, a. आह्रादन (नी f.), क्रम-थम-विनोदिन, आनंद-मुख-पद, थम-क्रम-चिद्द, थमाक्द, क्रांतिहर—MENT, s. आह्रादन, थम-क्रम-चिद्द, थमाक्द, क्रांतिहर-आधासन, अम-क्रांत-च्छेदः; विशांति f., विथामः 2 अभ्यवहारः, लब्बाहारः, उपाहादः; 'morning r.' प्रातराजः, कत्यवतेः

REFRIGERATE, v. t. ताप-दाई-इ 1 P or नज् c. or छिद् 7 P, निर्वा c. (व:पयित), जीतलीक 8 U; See Cool. =100, s. साप-दाई-च्छेदः, निर्वापण = ऋ-

FRIGERANT, a. निर्वापक, ताप-दाइ-हर. = 8. ब्रह्म-निर्वापण, तापश्चमन

Refuge, s. आध्यः, संत्रयः, शरणं, गति र्रं।
(person) शरण्यः, आध्यभूतः, पालकः, रक्षकः, शाता. 2 उपायः, प्र-,युक्ति र्रः, गतिः, साधनंः
'giving r.' शरण्यः &c; 'take r. with'
शरणं या 2 P or गम् 1 P or प्रपद् 4 A,
उपा-आ-सं-थि 1 U, अवलंख् 1 A, शरणार्थं गम् &c;
'seeking r.' शरणार्थिन्; 'come for r.' शरणं
प्रपत्र, शरणागतः, 'having only one r.' अनस्यसतिकः.—Refugee, s. शरणं प्रपत्रः, शरणागतः,
शरणार्थां, आधितः, अवलंबितः.

Refulgent, a. देदीप्यमान, विभाजमान, भास्वत, उज्ञानल, अतितेजिस्वन्, प्रयोतमान ; See Bright.
—Refulgence, s. अतित्रमा-तेजस् n., औञ्ज्ञान्यंRefund, v. t. प्रातेदा 3 U, प्रति-च c. (अपैयति.)
Refuse, v. t. प्रत्या-ख्या 2 P, नि-प्रति-विध् 1 P,
प्रत्याचक्ष् 2 A, निराकु 8 U, प्रत्यादिश् 6 P, निर्अप-भस् 4 U, वि-प्रति-हन् 2 P, न संमन् 4 A or
प्रह 9 P or अंगीकृ or प्रतीष् 6 P, अवधीर् 10;
'pray, do not r. my request' नाहसि मे भण्यं
विहंतुं (R. II. 58). 2 (Followed by inf.)
Ex. by a sentence with वच्, वद् &c. (Say,
q. v.). = s. डिस्छहं, अवशिष्टं, अवशिष्ट, शेषारः, शेषः-वं;
असारः, मलं. = a. डिस्डह, असार, अवशिष्ट.

REFUTE, v. t. निराक्त 8 U, निरस् 4 U, प्रतिश्विष् 6 P, खंड् 10, बाध् 1 A, अधरीक्त, प्रत्या-ख्या 2 P, प्रत्यादिश् 6 P, अपवद् 1 U, निर्ध् 5, 0 U, 6 P. – ATION, s. निरासः, निरसनं, खंडनं, निराकरणं, प्रविश्वेषः, प्रत्याख्यानं

REGAIN, v. t. पुन: लभ् 1 A or पार् 5 P, प्रतिपद् 4 P; See RECOVER.

REGAL, a. राजकीय, राजाई, राजीचित.

REGALE, v. t. सन् १ ०., सन् १ ०., आह्नाइ ०., आनंद ०. २ आश्वम् ०., आप्ये ०, सन् ५ ०.; See REFRESH;
'r. onoself' उत्तमानेन सन् १ ४ P or सन् १ ४ P or अत्यान सन् १ ४ U.

Regalia, क राजचिह्नानि-लक्षणानि-लिंगानि, राजो-पचारः

 हेश:, संबंध:, अन्वय:, विषय:; 'having r. to the result' फलापेक्षया; 'with r. to' उ- दिश्य, अभिकृत्य, अंतरेण, अपेक्ष्य, (with acc.); अ- पेक्ष्या, विषयं, गत-व. in comp.; 'a scandal with p. to Mâlavikâ' मालविकागतं कौलीनं (M. 3); अमृँगता-विषया-चिता &c. — FUL, a. अवे (पे) अक, अ- विहेत, सावधान, सापेक्ष. — FULLY, adv. सापेक्षं, सावधान. सापेक्ष. — FULLY, adv. सापेक्षं, सावधान. सापेक्ष. — FULLY, वर्ण, आन्वयः in comp.; See (s.). — LESS, a. निर्पक्ष, अन्यक्ष, उद्याधान, विरक्त, अनुत्सुक, in comp. gen.; oft. by अनावस्य, अनवेक्ष्य, अगणपित्वा. — LESSLY, adv. निर्पक्षं, उपेक्ष्या. — LESSNESS, s. अनपेक्षा, उपेक्षा. REGATTA, s. नौकाकीडा.

REGENERATE, v. t. पुनर् जन् c. (जनयित) or जीव् c. or डर्-धृ 1 P, 10 or डरथा c. (उरथापयित).

—a.,-E.D. a. पुनर्जात, पुनर्भेव, पुनर्जन्मन्, पुनरुज्जीवित.
—ION, s. पुनरुज्जीवनं, पुनरुत्पित्त f., पुनर्जन्मन् n.;
.हरथापनं, उद्धारः

- Regent, s. पाल: in comp.; शासकः, अधिपतिः, श्वास्ताः; 'r. s of the eight quarters' अष्ट दि-स्पालाः. 2 शून्यपालः; राजपतिनिधः - Regency, s. शासनं. 2 राजपतिनिधिगंडलें

REGICIDE, s. राजवध:-इत्या-हिसा-घात:. 2 (Person) राजहन् m., राजघातक:, राजघः.

REGIME, s. See GOVERNMENT.

REGIMEN, s. अन्नपानविधिः, पथ्यापथ्यनियमः; 'one observing r.' पथ्याश्चिन्.

REGIMENT, 8. सैन्यदलं-गृल्मं-गण:-ज्यूह:. -REGI-MENTALS, 8. सैनिकवेष:.

REGION, s. प्र-, देश:, लांक:, भुवनं; विषय:, राष्ट्रं, चकं, मंदलं; (of the sky) दिश् री., काठा, आशा; See DIRECTION; 'r. of the heart' हदयदेश:; ना-दीचकं &c.

REGISTER, s. लेख्यं, लेखः, पित्रका, पेजिका; गणना-प्रमं. -v. t. पित्रकायां लिख् 6 P or निविज्ञ् c. -RE-GISTRAR, s. लेखकः, पंजिकाधिकृतः. -REGISTER, REGISTRATION, s. नामलिखनं, पित्रकायः निवेज्ञनं or आरोपणं. 2 लिखनस्थानं.

REGNANT, a. ज्ञासक, अधिकारिन, राज्याधिकारिन.
REGORGE, v. t. उद्दम् 1 P, उद्-मृ 6 P, निःस c.
REGRESS, s. प्रतीपगात f., परावर्तनं. -v. i. परावृत्
1 A, प्रत्यावृत्. -10N, s. प्रतीपगमन, परयावर्तनं.
REGRET, v. t. अनुज्ञ्च, 1P, अनुत् र् 4 A; श्रृंष्ट Llament; 'he died r. ed by all' मृतः सर्वेरनुज्ञीचित्तमः, न वाप्यनृज्ञीचिता (U. 3) 'nor was she (her absence) r. ed;' oft. ex. by दुःखित a. or दुःखं; 'I r. I cannot go with you 'स्वया सह गंतुमस-मर्थोहमीति दुःखितीई. 2 Repent, q. v. -s. दुःखं, 'अनुश्रोकः, अनुतापः, खंदः, मनस्तापः, चद्रेगः; ॐक्

GREEF. = FUL, 4. दु:बित, दु:बाकुल, अनुतत, अनु-चोकार्त, बहिम, विक, सीन्कट-

REGULAR, a. नियत, नियमानसारिन, नैयमिक-वैधिक (की रे.), विध्यम्ह्य, सम-विधि-अनुसारिन्: 'not at r. hours ' अनियतवेल (S. 2). 2 अनुपूर्व, अनुक्र-मागत, यथाक्रम, क्रमानगत, अनलोम, क्रमानसारिन, 8 नियतकालिक (की f.) नियतवेल. 4 व्य व्या विहारि-क-आचारिक (की र.), नित्य, यथामार्ग, यथारीति 5 (Of persons) नियमानसारिन, नियमनिष्ठ-पर-शील, विधि-नियम-अनुवर्तिनः स्यवस्थित, अत्यक्तक्रम, अस्य-भिचारिन, नियतवृत्ति, -ITY, s. नियतत्वं, विध्यनुसारः, नियमः, सुत्रान्सारः, नैयमिकत्वं. 2 पर्यायः, अनुक्रमः, परिपाटि-टी र., व्यवस्था, परंपरा, आनपुर्व्यं, आनुलोम्यं;, See ORDER. 3 विधि-नियम-निष्ठा, नियमानसारित्वं, विध्यत्वर्तनं, क्रमात्यागः, व्यवस्थिति र्., विधि-नियमः परता. 4 (Of arrangement) विरचनं-ना, व्यह:-हनं, विन्यास:. = LY, adv. यथा-अन्-क्रमं, अनुपूर्वज्ञ:, आनपर्ध्वेण, अन्होर्म, आन्होम्येन, क्रमशः, क्रमेण, पर्यायेण, 2 यथाविधि, विधिवत, विधितः, यथानियमं, यश्वासत्रं, विधिपर्वकं, विधि-नियम-अनुतारणः 3 नित्यं, अनिज्ञातक्रमं, नियतक्रमेण, नियतवेलायां.

REGULATE, v. t. सं-, वि- भा 3 U, परिकृप् ०., क्रमेण विग्यस् 4 U, विरक्ष् 10, ब्यव-स्था ०. (स्थापयित). 2 वि-, नियम् 1 P, वि- भा; अनुसास् 2 P, वि-, यंत्र् 10; See Rule, Control; ये हे कालं विभ्रतः (S. 1) 'who r. time.' 3 यथाविधि व्यव-स्था ०. or वि- भा, प्रमाणं विरूप् 10. — Ion, s. विभानं, व्यवस्थापनं, यंत्रणं, सासनं, &c. 2 व्यवस्था, वि-, नियमः, सासनं, विभिः, स्थितं f., सर्वोदा, कमः. — or, s. सासकः, संविभान् m., वि-, नियंता, सास्ताः

REHEARSE, v. t. qह 1 P, अनुबह् 1 P. 2 क्य 10, वर्ण् 10; See MABRATE. 3 प्रयोगात पूर्व अभिनी 1 P or नह 10. - AL, s. पठनं, अनुबादः; कथनं, आख्यानं, पूर्वप्रयोगः, पूर्वाभिनयः.

REIGN, v. i. प., ज्ञास् 2 P, राज्यं-महीं & o. ज्ञास् or अब् 1 P or भुज् 7 U. 2 Prevail, q. v. = s. ज्ञासनं, राज्यपालनं, आधिपत्यं, अधिकारः; better by (v.) with loc. abs.; 'during Râma's r.' रामे महीं जासित; 'after a r. of 12 years' बारज्ञान्दान् भुकक्षितौ तिस्मन्. 2 राज्यज्ञासनकालः, राज्यकालः. = ING, a. राजयदाह्नद्द, ज्ञासत्, राज्या-धिकारिन.

Reimburse, v. t. प्रतिदा 3 U, निष्कु 8 U, अपाकु, $q \in 10$, $q \in 0$.

REIN, s. अभीजु:-जु:, प्रमह:, रिव्यः; ' by drawing in the r. s' रिव्यसंयमनात् (S. 1); ' give the r. s to ' वक्षं या 2 P; आयतीत् 1 P, अधीन-व...भू; ' r. s of government' दाजयहुनानि . 🖦 ई. वि-

सं-यम् 1 P, नि-म-मद् 9 P; See CONTROL; 'r. in the horses' प्रमृद्धातं वाजिन: (%. 1). REINS, s. कटि-टी f., कटि-भोणी-देशः: 2 वृक्षी. REINFORCE, v. t. Recruit, q. v. - MENT, s.

सैन्यं, सेनासामग्री. REINSTATE, v. f. प्रति-श c. (-शपयित), पुनः स्था c. or नियुज् 7 A, 10. - MENT, s. प्रतिशपनं, पुन-

क्षियोगः, पुनःस्थापनं

REITERATE, v. t. Repeat, q. v. 2 पुन: पुन: फ 8 U. =ED, a. पुन:पुनरुक्त; पौन:पुनिक (की f.).
—10N, s. पुनर्वचनं, आमेडनं, पुनरुक्ति f., पौन:पुन्यंREJECT, v. t. अवधीर 10, निराक्त 8 U, प्रत्या-स्था
2 P, वि-हन् 2 P, प्रत्याचक्ष 2 A; प्रश्यादिश् 6 P, निर्अप-अस् 4 U, निर्धे 5, 9 U, प्रति-अप-क्षिप् 6 P,
त्यज् 1 P; See REFUSE. —10N, s. अवधीरणणा, निराकरणं, प्रत्यादेशः, प्रत्यास्थानं, निरसनं.

REJOICE, v. i. प्री pass., मृद् 1A, आनंद् 1P, सं-परिन्यू 4P, ह्यू 4P, रम् 1A, उत्तम् 1P; See DELIGHT; I. to soe you' प्रीतोस्मि ते दर्शनात, त्वदर्शनेन मुदितोस्मि; 'this is to be r. ed at' एतद्भिनंदनी-यं ((S. 5). =v.t. Causal of roots above. = ING, a. आनंदद, ह्यांवह, ह्यंकर (र्रातः). 2 पीन्यमाण, मृदित, ह्यः =s. आनंदः, ह्यंः, प्रमोदः, उत्सवः. REJOIN, v. See ANSWER. = REJOINDER, s. प्रतिवयनं, उत्तरं, प्रस्युक्ति f.

Relapse, v. i. पुन: पत् 1 P or आगम् 1 P or आप् 5 P; oft ex. by पुन: with other words; 'r.ed into a feverish state' ज्वरेण पुनरम्यभूयत, पुन: ज्वरातुरी बभूव; 'r. ed into vice' पूनदुंमांगे गंतुं प्रवक्तमे, सत्यथात् भ्रष्टः, सन्मागं अत्यजत; 'r. ed into his natural joviality' सहजामानंदर्शन प्रत्य-पदात. -s. पुन: पतनं, आर्हित f., प्रत्यागमनं, पूर्वा-वस्थात नि f.

RELATE, v. i. (To) उहिंद्य 6 P, अपेक्ष 1 A, अनु-षंज्-संबंध् pass.; by deriv. in ईय, or विषय in comp.; 'r. ing to Sâstras ' जाकीय, जाकाविषय; ' news r. ing to the king's murder' राजधात-विषयक:-संबद्ध:-वृत्तांत:; See REFER. -v. t. कथ् 10, आ-एया 2 P, वर्ण 10, श्रंस् 1 P, सक्ष् 2 A, आ-नि-निद् .; See TELL. -ED, a. कथित, ख्यात, वर्णित, &c. 2 सं-अनु-बद्ध, अनुवक्त, अन्वित, संसक्त, संयुक्त, संबंधिन, संपर्किन, in comp. 3 संबंधिन, सजाति, स-जातीय, एक-स-गोत्र, सकुल्य, गोत्रज, एकश्ररीः 😘 -ER, s. आख्यायक:, कथियतृ m. -ING, a. (To) संबंधिन, विषय in comp.; See REFER. =10N, 8. संबंधः, अन्वयः, संदर्भः, संसर्गः, संपर्कः, अनुषंगः, भाव:; ' mutual r. ' व्यतिवंगः, अन्योन्यसंबंधः, आ-कांका (between a word and its meaning); ' intimate कर्ष समयाय-वित्य-संबंध:; 'the r. of

the container and the thing contained धाराधियभाव:. 2 बंधता, ज्ञांतिभाव:, ज्ञारीरसंबंध:, ज्ञांही-रान्वयः, सजातित्वं, सगात्रता, सपिडताः 3 बंधः, बांधवः, ज्ञाति:, गोत्रज:, सगोत्र:, सक्तन्य:, संबंधी, सपिंड: (.to the 7th degree), समानादक: (8th to 14th degree); सनाभि:, सोदर्थ:, समानेदर: (by blood); 'r. в collectively 'बांधवगण:-जनः, बांध-जाति-वर्ग: 4 आ-उपा-ख्यानं, वर्णनं, कथनं, निरूपणं, कीर्तनं, ≠IONBEIP, 8. बंधता, सनाभिता, ज्ञातिभावः, संबंधः; 'near r. ' प्रत्यासन्तता; 'distant r. ' व्यवहितता. -IVE, s. सगीतः, सकत्यः, बांधवः, बंधः, ज्ञातिः; See RELATION. -a. सारेक्ष, अविविक्त, अन्यसापेक्ष, अ-केवल; 'r. importance 'तारतम्यं. 2 अन्योन्यान्वितः 3 संबंधिन, विषयक, in comp.; अनुविद्ध, अनुवक्त, संबं-द्, सान्वय, उद्दिष्ट. 4 संबंधवात्रिन्. -IVELY, adv. अ-न्यापेक्षया, अन्यसापेक्षं, अपेक्ष्य; See Comparative. RELAX, v. t. গ্লিখিলাক 8 U, গ্লিখিলগুনি (D.), भ्रथ्-श्रंथ् 1, 9 P, 10, वि-,हांस् с., वि-गल् с. 2 मुच् 6 P. or c., विस्ञ 6 P. 3 शिथलीक, भ-शम् c. (ज्ञामयति), न्यूनीकु, लघ्कु, मंदीकु, (मंदीचकार मरण-ब्यवसायबुद्धि K. IV. 45); 'r. ing their efforts' शिथिलितमयत्नाः. 4 डट्-मंथ् 9 P, विसं-धा 3 U; 'r. the bowels ' विरिष् 7 P or c.; See Purge; 'r. the mind' मनः विनुद् c., or विश्रम् c. -v. i. शिथिलीमू 1 P, अथ 1 P, अथ 1 A, संस् 1 A, जिथिलायत-मंदायते (D.). 2 प-डप-जम 4 P, न्यूनी-भू. =ATION, s. श्रीथिल्यं, दिलंस: प्रथथः, मुक्ति f. 2 प्र-टप-ज्ञामः-ज्ञांति f., न्युनीभावः 3 विनोदः, विभामः, उद्योगविस्ति f.-निवृत्ति f. -शैथि ह्यं. =ED, a. शिथिलित, शिथिल, प्र-,क्षथ, मुक्त, सं स्त, विगलित ; 'having r. his hold ' मुक्त-शि-थिलित-महः-हस्तः

Relay, s. विधामदायां जवाधगण: or सेवकगण:.
Relase, v. t. मोक्ष 10, मुख् 6 P or c., वि-निर्टडू 1 P, निर्तृ c., विस्तृ 6 P; See Free. - s
वि-मुक्ति f., मोक्षः, मोखनं, टद्धारः, निस्तारः. - EB
s. मोखकः, मोक्षकः, टद्धताः

Relent, v. i. करुणाम्दु-करुणार्व-मृदुष्यन- a.:
1 P; अनुकप् 1 A, दयार्त्राम्, करुणया द्रु 1 P
' his heart r. ed' तस्य मना मादेवमभजत, कि
नतामजहात्; 'being appeased, he r. ed':
धानुनीतो मृदुतामगच्छत् (R. v. 54); किमपि स
नुकोशः इतः (8. 4) 'somewhat r. ed
- LESS, a. निर्देय, निष्करुण, निर्नुकोश, कूर, कठोः
कठिन-पाषाण-इदय, निर्धृण; See CRUEL. - LESS
LY, adv. निर्देयं, निष्करुण, कठोरं.

RELEVANT, a. प्रास्ताविक (की f.), पस्तृत, पस्तृत नुषंगिन, प्रासंगिक (की f.), प्रस्तावसन् जा (ची f. डॉबत-अनुक्य, प्रसंगोचित. = Lv, ado. प्रस्तावसन्त्र मासंगिकः: -- RELEVANCE,-CY, इ. प्रस्तावीविदयं, प्रस्तावसंगति f., प्रस्तुतानुसारः-अन्वयः, प्रकरणानुसारः, प्रास्ताविकार्यः

Relic, s. अव-तिष्टं-शेष: षं, शेषभाग: ; शव:-वं, मृ-

RELICT, s. See WIDOW.

Relieve, v. t. (Persons) (दु:खात् &c.) मुच् 6 Porc., मोक्षु 10, उद्घ 1 P; दु:खं &c. अपनी 1 P or इम् c. (ज्ञामयंति) or परिह. 2 (Pain &c.) प्र-शम c., परिह, दरीकु; लघयात (D.), विश्रम c., लघक ; See ALLEVIATE ; 'I feel myself to be r, ed ' ममात्मा विदाद: जात: (S. 4), निर्मितोहं. 3 उपकृ, साहाय्यं दा 3 U, अनुप्रह 9 P. 4 (Guard &c.) विश्रम c., नियोगात विश्रामंदा. =ED, a. उद्धत, मृक्त, शांत, शमित &c.; 'r. of anxiety' वीत्रचित, निश्चित, निःश्चल्य (मनः) ; 'r. of pain' ज्ञांतदु:ख. - Relief, s. (द:खात) मी-चनं, मोक्षः, उद्घारः, शमनं, मुक्ति र्तः, अपहरणं, अपन-यनं, परिहार:. 2 मुखं, उप-प्र-ज्ञाम:, निर्वापणं, चिंताप्र-श्वाम:-शांति f., स्वास्थ्यं, निर्वृत्तिः, विश्रामः, निर्श्वितताः एकपदे एव दु:खविश्रामं ददाति (U. 6) ' gives r. to my sorrow '; कर्तभ्यानि दुःखितैर्दुःखनिर्वापणानि (U. 3). 3 डपकार:, साहाय्यं; 'she brought her lovely limbs into r.' प्पोष लावण्यमयान् विशेषान (K. I. 25).

RELIGION, s. धर्म:. 2 Piety, q. v. —RELIGIOUS, a. धर्म्य, धर्म-देव- in comp.; 'r. rites' धर्म-क्रिया:. 2 धर्मात्मन, पण्यक्तील, धर्माचारिन, बतिन, धर्म-निष्ठ, धार्मिक (की f.); See Pious. —Ly, adv. धार्मिक बन, ईश्वरमब्दया. —NESS, s. धार्मिक त्वं, धर्मिन-ष्ठा, धर्मपरता.

RELINQUISH, v. t. त्यज् 1 P, उत्-वि-सज् 6 P, इा 3 P, मुज् 6 P. - MENT, s. त्याग:, उत्सर्ग:, मी-चनं; See Abandon,-MENT.

RELIQUARY, s. अविश्वाश्वार:-भाजनं.

Relish, v. t. ह्याद् c., रस् 10, सुरसीकु 8 U, ह्याद्-कु. 2 आह्वाद् 1 A. 3 अभि-, रुच् 1 A, अभिनंद् 1 P; See Like, s. रस:, आ-, स्वाद:-दर्ग, रुचि:; 'has lost r. for dates' डिड्डाईर रुद्देशित (S. 2). 2 आभि-, रुचि:, अभिलाव:, इच्छा. 3 अव-उप-दंदा:.

RELUCTANT, a. अनिच्छत्, विमनम्, अनिच्छु, असंतुष्ट, अकाम, निष्काम, विन्यराङ्-मुख, विमतः —LY, adv. बलात्, अनिच्छया, अकाम-मतः-भेन, by (a.), 'he went out r.' अनिच्छत्रीप निर्जनामः —RELUCTANCE, s. अनिच्छा, अकामः, असतीषः, वैमनस्यं, वि-मखता, अस्वि f.

RELY, v. i. (On) विश्वस् 2 P, प्रति-इ 2 P, विशेष् 1 A; प्रद्वा 3 U. 2 आ-अव-लंब् 1 A, आ-स-प्रि 1 U; oft. ex. by आयम; अथीन, तंत्र in comp.;

'I r. on you alone' भवानेव ममाभयः, शरणः —IANCE, s. विश्वासः, प्रत्ययः, विश्वंभः, भद्धाः 2 अव-लंबः-बनं, आ-स-भयः, शरणः —ING, a. अवलंबिन्, आश्वित, विश्वासिन्, जातप्रत्ययः

REMAIN, v. i. अन-स्था 1 A, स्था 1 P, आस् 2 A, वृत् 1 A; See CONTINUE. 2 ति-, नस् 1 P, स्था, अ- धि-ष्ठा. 3 शिष् pass., अन-पि-उत् -, उद्-वृत्; 'he r. ed only in memory (his name only r. ed)' स्मतंत्र्यशेषं नीतः; 'r. ing after what is eaten' मुक्ताविश्चरं, मुक्तशेषं (अस्रं); 'those who r. ed alive' हतशेषाः. — INO, a. अन-, शिष्ट-शेष. उद्दूतः; 'pass the r. months' शेषान्यान्यम्यम् 'during the r. part of his life' आयुःशेष. — REMAINS, s. अस्ध्यादिशेषः, अस्थीति. — REMAINDER, s. अन-, शेषः-पं-शिष्टं, उद्दतः, शेषभागः; (in arithmetic) शेषं, अंतरं; (of men) ex. by अन्य, इतरः, See Other; 'subtracting 4 from 10 the r. is 6' दशम चन् भिर्वंवितनेष पर् शेषं or षर अवशिष्टंते.

REMAND, v. t. पन: प्र-ाहे 5 P or आहे 1 P.

Вемлак, v. t. लक्षु 10, अवेक्षु 1 Λ , निरूप् 10. 2 अभि-भा 3 U, वच् 2 P, वद् 1 P; See Observe. — s. डिंग f, वचनं, अभिभानं, वचम् n., भावणं; (written) लिखितं, लेखः. 2 अवेक्ष-गं, निरूपणं 8 चर्चा, अनुशासनं. — ABLE, a. अपूर्वं, अद्भुत, आश्चरंभूत. 2 विख्यात, विभुत, अलौकिक (की f.), लोकोन्तर, प्रसिद्धं, विश्वाह, उत्कृष्टं, स्मरणार्हं, विश्वोष in comp. — ABLY, adv. सातिश्चरं, विशेषण, विशेषण, विशेषलः, अवतं. विशिष्टमकारेण.

REMARKIED, a. पुनस्ता, पुनर्भ.

Remedy, v.t. प्रतिक 8 U, प्रतिवि-धा 3 U, प्रतिसमा-समा-धाः परिह 1 P; प्र-उप-शम् c. (शमयति), साध् c., कित desid. (चिकित्सित-ते); उप-चर् 1 P. = s. औषधं: भेषजं, अगद:: See MEDICINE. 2 प्रतिकि-या, प्रति(ती)कारः, उपज्ञमः, उपायः, उपचारः, प्रति-विधानं, उपक्रमः, चिकित्सा, प्रतिसमाधानं. =IABLE, α. प्रतिकार्य, प्रतिविधय, चिकित्स्य, शक्यप्रतिकार, शक्याप-चार.=IAL, a. प्रतिकारक, प्रतिकारिन्, (s.) in comp.; ' a r. measure proves effective ' प्रतिकारवि-धानं फलाय कल्पते (R. viii. 40). - I,Ess, «. अप्रतिकार्य, अप्रतिविधेय, निरुपाय, अप्रतिकार, दुरुपचार. Remember, v. t. स्मृ 1 P, सं-अन्-,° (with gen. when regret is shown), अनुधित 10, अ-न-तथ 1 P. 4 A. 2 (Keep in mind) स्मृ, इदये-चित्त नि-उप-धा 3'U, मनिस कु 8 U, अव-धु 10; ' please, r. these words well ' हदि एनां (भारती) उपधानमहीत (R. viii. 77); ' r. me to your brother ' हमतेत्र्योहं तव श्रातु:. — REMEMBRANCE, s. स्मरणं, स्मृति f., अनुवितनं, अवधारणं-णाः 2 स्मा- रकं, स्मारणं, स्मरणवस्तु, अभिज्ञानं; 'r. of love' ग्रीत्यभिज्ञानं - BR, s. स्मारकः, उर्वोधकः

REMIND, v. t. स्मृ c., अनु-सं-°, डद्-प्र-अनु-बृष् c.; 'this group of gallants, as if, r. s me to-day of Patála ' पातालं मामय संस्मरयतीय भुजंगलोक: (Rat. 1); 'Oh, I am well r. ed ' अये सम्यग- नुवेशितीस्म (S. 1). – EB, s. डद्धोधक:, अनुवेशिक:. REMINISCENCE, s. स्मृति f., स्मरणं; See MEMOBY. REMISS, a. अनवधान, असावधान, प्रमन्त, निर्पेक्ष, उ-पेक्षक, मंदादर, शिथिलोयम; 'to be r.' प्रमद् 4 P (with abl.). – LY, adv. अनवधान, उपेक्षा, निर्पेक्ष, प्रमादेन. – NESS, s. अनवधान, उपेक्षा, निर्पेक्ष, प्रमादः, शैथिल्यं.

REMIT, v. t. प-हि 5 P, प्रेष् c., प्रति-ऋ c. (अ-पंपति); सेचर c., संकम् c. 2 क्षिथलीकु 8 U, मृच् 6 P, वि-उत्तर्ग्यज् 6 P, त्यज् 1 P; विरम् 1 P, निवृत् 1 A, (with abl.). 3 क्षम् 1 A, निवृत् c., मृच, अवस्ज, त्यज् 4 प-उप-ज्ञम् c. (ज्ञामपति), लघूक, न्यूनीकृ. = v. i. प-उप-ज्ञम् 4 P, शिथिलाम् 1 P, विरम्. —TANCE, s. प्रेषणं, संकामणं, प्रेषितधनसंख्या. —TENT, a. संतत, आवसींगन्.—TING, a. विरत, विसींगन्, शिथिलत. —REMISSION, s. शैथिन्यं, प-उप-ज्ञामः - ज्ञाति f., विरामः 2 मोचनं, मृक्ति f., निर्तारः, उद्धारः 3 मार्जनं, क्षमा, विच्छेदः, निवृत्ति f., उत्सर्गः

REMNANT, s. अव-,ज्ञेष:-पं; See REMAINDER.
REMONSTRATE, v. i. (With) निवारणार्थ उपदिज्
6 l', निवारियनुं यन् 1 A, मन्यादिज्ञ, मन्या-ख्या 2 l';
See DISSUADE.-REMONSTRANCE, s. मन्यदिज्ञ:,
मबोधवचनं, निवारणीपदेज्ञ:, निवर्तनं

Remorse, s. अनुताप:, अनुत्रायः, अनुत्रोक:, पश्चाना-प:. - Ful., a. अनुत्रा, अनुत्रायातं; See Repent-Ance, &c. - Less, a. कठिन, निर्देष; See Cruel. Remote, a. दूर, दूरस्थ, दूरवातन्, असिविहत, विप-कृष्ट; See Distant. - Ly, adv. दूरं, विपकृष्ट; 'he is r. connected with me 'स मम विपकृष्ट: वंधु:. - NESS, s. विपकृष्टं, असिविक्षें, दूरता

REMOVE, v. t. स्थानातरं नी 1 P or गम् c., अप-स् c., वि-, पूल् c. 2 दूरीकृ 8 U, निवेस् c., निष्कस् c., अप-नि:-उत्-स् c., बहिष्कः; (from office) भ-, भंश् c., च्यु c., See DISMISS, DISCHARGE; (of things) अपनी, विनुद् c., अपहृ 1 P, अप-अव-कृष् 1 P, अप-अपा-नृद् 6 P or c., अप-ध्यप-उद्द 1 U, निर्-अप-अस् 4 U, निराक्त, अपाकः, उन्छिद् 7 P, विनश् c., भितकः, संस् 10, वि-मित-इत् 2 P, भंज् 7 P, निर्-अव-ध् 5, 9 U, 6 P. -v. i. स्थानीतरं गम् 1 P or या-इ-2 P; अपस 1 P, अपगम्-या. -s. पु-रुषः (in geneology); 'separated by one r. from the creator' सुद्देशनीतरं (वेसं) (S. 7).

2 पदं, पदवी, कमः. 3 अपगमः, अपसरणं, &o.; ॐ
below. —AL, s. अपनयनं, उत्सारणं, दूरीकरणं, बिघालनं, स्थानांतरीकरणं. 2 अपसर:-रणं, अपयानं, अपगमः-गमनं, स्थानांतरं, स्थलभेदः. 3 निरासः, निराकरणं, प्रश्नेश्वनं, अप-परि-हार:-इरणं, उच्छेदः, विमाशः-शनं, अपनादः, अपोहः, प्रतिघानः, प्रति (ती)कारः, खंडनं, भंगः, &c. — ER, s. अपनेतृ m., अपहृष्ठां,
नृशकः, उच्छेत्ताः; gen. ex. by हारः, हारी, अपहः,
हा, शः, अंतकः in comp., also इत्, नृद् in comp.;
' r. of darkness' तमोनुत्, तमोहत्, तमिकछद् &o.
REMUNERATE, v. t. मृत्यं-वेतनं-प्रतिफलं दा 3 U,
See RECOMPENSE, REWARD. — ION, s. मूल्यं,
वेतनं, प्रतिफलं, पारितोषिकः

RENCOUNTER, s. संगर्द:, द्वंद्रं, संघट्ट:, अभिघातः; See Battle, Collision.

Rend, v. t. दू 9 P or c., भिद् 7 P, छिद् 7 P, द्याध् 4P, विश्व 9P; वि-उद-दल् c. (दलयति), खंद् 10; Ses Tear; 'heart r. ing' हृदयस्त्रा, हृदिस्रज्, हृदय-मभेच्छिद्. — ER, s. विदारकः, भेदकः. — Ing, s. वि-दार्ण, भिदा, स्फुटनं, भेदः, भंगः. — Rent, a. विदी-णं, स्फुटिन, भिज, &c. — s. छिद्रं, रंधं, भेदः, विदरः, स्फुटनं, भिदा, भंगः.

RENDER, v. t. प्रति-दा 3 U, प्रति-ऋ c. (अपेयित), प्रति-यद c., निर्येत् c. 2 दा, कृ 8 U, उपकृष् c. 3 जन् c., उपद c., कृ; by the causal of roots; 'r. help' साहाय्यं कृ or दा; 'to r. proud 'न्ए c.; 'r. unfriendly' विकृ c., विरंज् c., &c. 4 Translate, q. v.

Rendezvous, अ. समागम-संकेत-स्थानं, संकेतगृहं-स्थलं

Renegade, s. धर्मभ्रष्टः, पिततः, पाखंडः, स्वभर्म-स्वपक्ष-त्यागी-

RENEW, v. t. नवीक 8 U, प्रतिसमा-धा 3 U, डब् 1 P, प्रवीवस्थां नी 1 P or पाप c. or गम् c. 2 पुन: कु; gen. ex. by पुन: आरम् 1 A with other words; 'r. s studies' पुन: अध्ययनं प्रारमते; 'they'r. ed hostilities' पुन: वैरं प्रारमिरे. = AL, s. नवीकरणं, प्रवेवत्करणं, प्रतिसमाधानं, डब्हारः, पुन: करणं, पुन: प्रारमः

RENOUNCE, v. t. न स्वीकृ or अंगीकृ 8 U, प्रत्याछ्या 2 P, प्रत्यादिज् 6 P, प्रत्याचक्ष 2 A; See REruse. 2 त्यज् 1 P, अपास् 4 U, वि-उत्-सज् 6 P,
हा 3 P; See ABANDON; 'to r. the world'
संन्यस्, सर्वसंगं परित्यज्. - RENUNCIATION, s. प्रत्यादेशः, प्रत्याख्यानं, परित्यागः, उत्सर्गः, परिहारः;
'r. of the world' संन्यासः, सर्वसंग्यरित्यागः.
RENOVATE et त तरीक 8 U प्रतः क. - TON & तर्वी-

RENOVATE, v.t. नवीक 8 U, पुन: क. -ION, s. नवी-नता, नृतनावस्था, उद्धार:; See REFRESH, RENEW. RENOWN, s. कीर्ति f., यज्ञास् n., प-वि-स्थाति f.,

RYP

विश्वति f. =ED, a. प-वि-ख्यात, विभुत, प्रथित, रूब्ध-कीर्ति, प्रसिद्ध, रूब्धप्रतिष्ठ; See Fame,-ous.

RENT, s. करः, बलिः, राजर्थ. - v. t. भाटकेन दा 3 U; भट ०., भाटकेन-मूल्यदानेन-मह 9 P от सेव् 1 A от भुज् 7 A. - AL, s. 'r.-bill' करपित्रका. REPAIR, v. t. नवीक् 8 U, सं-धा 3 U, प्रतिसमा-समा-धा, उद्धू 1 P, प्रवेश्वत्क, पुनः स्वस्थीक, सुस्थित व. क. 2 (Loss &c.) पूर 10, प्रमृज् 2 P, निष्क्र, जुध् ०., प्रतिक्क, सं-धा - v. i. आधि 1 U, प्रपट् 4 A, गम्-वज्ज 1 P, ज्ञारण प्रपट от गम् от या 2 P от अभ्युप्द 2 P. - s. प्रति-, समाधानं, संस्कारः, संधानं, उद्धारः, नवीकरणं, पूर्वावस्थाप्रापणं. - REPARABLE, a. पूर्णीय; उद्धार्यं, प्रतिसमाधेयः, 'loss not r.' अपूर्णीया हानिः. - REPARATION, s. Repair, q. v. 2 क्षति-हानि-पूर्णं-निष्कृति f., ज्ञोधनं, प्रतिक्तलं

BEPARTEE, 8. क्षिप्रीत्तरं, व्यंगीति f., भंगिभाषणं, सर-सीतिः:

REPAST, s. भोजनं, अर्थ, आहार:, अञ्चनं, अश्युपहार:.
REPAY, v. t. पतिदा 3 U, प्रति-च c. (अर्पयित),
निर्यंत् 10, प्रति-पर् c., निवृत् c., प्रतिक् 8 U. 2 प्रतिफर्ल-निष्क्रति-दा, निष्कु, अपाकु, गृथ् c., अपवृष् 10,
oft. by प्रति; 'r. kindness' प्रस्युपक्क; 'r. an
injury' प्रस्यपक्क, वैर साथ् c. - MENT, s. प्रतिदानं, प्रस्यर्पणं, नियोतनं, शोधनं, शुद्धि f., प्रतिफलं.

BEPEAL, v. t. खं र् 10, निरम् 4 U, वि-,लुष् c., नि-परा-वृत्-०., डच्छिट् 7 P. = s. वि-,लोप:, निवर्तनं, खंडनं, निरसनं, गचारलोप:-भंगः. = ER, s. निवर्तकः, विलोपकः,

REPEAT, v. t. पन: वट-गट 1 P, or डटीर c. or ब्याह 1 P, (Say, q. v.); अभ्यम् 4 U, (a letter) आबेडयति (D.). 2 आवृत् c., पुन:-मुहु:-कृ 8 U or आचर 1 P or अन-हा 1 P; 'ten r. ed two times ' दिरावृत्ता दश, दिदशा:. 3 पर 1 P, व्याह, अनुबद, उद्ग 6 P, आ-एया 2 P, कथ 10, उदीर. -ED, a. पुनक्क, पुनर्भणित, पुन: पुन: कृत, आवृत्त, आवर्तित; 'with r. exertions' पुन: पुन: कृतै: पयत्नै:; 'in r. birth 'परिवातीन जन्मान, जन्मान जन्मनि. -EDLY, adv. वारं वारं, भूयो भूयः, पुन: पन:, महर्महः, अमीक्ष्णं, असकत्, बहुताः, अनेकताः. -Repetition, s. पुनक्कि f., पुनवीद:, पुनवेषनं-कथनं, पौनहबन्दां; 'made as a r. 'पुनहक्त, पुनह-कतां नीतः, See Superfluous. 2 पठनं, सम्भि-भ्याहारः, अनुवादः, अनुलागः 3 आवृत्ति र्., आवर्तनं, पनः विधानं-अनुष्ठानं-आवृत्तिः, पीनःपुन्यं, अभ्यासः; आमेडितं, हिडिकि: (of a word &c.).

Repel, v. t. अपास् 4 U, प्रतिन्था-हन् 2 P, प्रतिन् c., निरस्, प्रतिक्षिष् 6 P, प्रतिकृ c., अपानुद् 6 P, नि-परा-कृत् c., प्रत्यादिक् 6 P; See Dispel, Daive. Plent, Ling, a. प्रतिमातिन, प्रतिकारक, अपानो- दिन - इ. प्रति (ती)कारः, प्रतिषातः, प्रतिषातः, प्रतिषातः.

REPENT, v. इ. अनु-पश्चात्-तप् 4 A, अनुन्ति 2 A, अनुन्तृत् 1 P, अनुतापं वह-मज्-गम् 1 P, पश्चात् पीइ- क्षिद् pass. - ANCE, इ. अनु-पश्चात्-तापः, अनुन्नायः, अनुन्ताकः, पश्चात्वेदः, मनस्तापः, विप्रतिकारः, पाप-दुः कृत-वेदः. - ANT, a. सानुन्नाय, सानुताप, संजातानु- ताप, अनुन्नायविधुर-गीडित, अनुन्तम, जातानुन्नय, जानवेद, अनुनापाते

Repercussion, s. प्रतिचात:, प्रतिपतनं.

REPERTORY, s. See TREASURY.

REPINE, v. i. व्यथ् 1 A, तुष् 1 P, अवसद् 1 P, खिट्-पी,इ-टु-संज्य-pass.; See FRET. =ING, s. म-नस्ताप:, मनोध्यथा, शोक:

REPLACE, v. t. (इथाने) पुन: आ-नि-भा 3 U or निविज्ञ c. or न्यस् 4 U or स्था c. (स्थाययति); पूर् 10, स्थाने निविज्ञ c., प्रतिनिधि दा 3 U; 'one servant was r. ed by two' किंकरस्थाने किंकरस्थं निविज्ञतं; See Substitute.

REPLENISH, v. t. (पुन:) संपूर् 10 or उपकृष् c. REPLETE, s. सं-परि-पूर्ण, सं-आ-र्कार्ण, परिपूरित, आ-नि-चित, आडच, मय (यी f.) in comp. =10N, s. पूर्णता, पर्याप्ति f. ; परि-,पूर्ति f.

REPLY, s. उत्तरं, प्रतिवचनं-वाक्यं-वाच् f. उत्तरपक्षः, प्रतिवादः ; 'leave no room for r.' निरुत्तरीक्ष 8 U. -v. i. दा 3 U with (s.), उत्तरं प्रति-पद् 4 A, प्रतिवच् 2 P, प्रतिवद् 1 P, -भाष् 1 A. 2 Echo, q. v. -REPLICANT, s. उत्तरवादिन् m., प्रतिवादी

REPORT, v. t. आ-नि-विद c., आ-ख्या 2 P or c. (ख्यापयति), विज्ञा c. (ज्ञापयति), बुध् c., वृत्तांतं लिख 6 P, भ c.; 'he is r. ed to be dead' स मृत इति भूयते, इति जनभूति:-प्रवाद: - क नि-आ-वे-दनं, विज्ञापना, विज्ञासि f., कथनं ; ' written r. ' आ-वेदनपत्रं, विज्ञातिलेखः. 2 ख्याति f_{\cdot} , विश्वति f_{\cdot} , कीर्ति f_{\cdot} ; ' evil or bad r. ' कीलीनं, अर्कातिः 3 वार्ता, वृत्तां-तः, प्रवादः, जन-लोक-वादः-प्रवादः-भृतिः-वार्ता, उप-शति, जनरव: ; किंवदंती ; 'there goes a r. ' इति जनप्रवाद: &c. भूयते, इति प्रवाद: 4 ध्वनि:, नाद:, शब्द: ; See Noise. - ER, s. ब्रसांतनिवेदिनं m. Repose, v. i. विथम 4 P, संविज् 6 P, जी 2 A. 2 विश्वस् 2 P, प्रति-इ 2 P. 3 आ-अव-लंब् 1 A, आ-सं-श्रि 1 U; 'r. ing in confidence' विभासप-तिपन्न, सिवधार्स स्थित. - v. t. विश्रम् c., संविद्य c. 2 निश्चिप 6 P, स्था c. (स्थापयात), नि-आ-धा 3 U. -s. विश्रा(श)म:, विश्रांति f., विराम:, इप-प्र-श्वमें;

Reposit, v. t. वि-आ-भा 8 U, न्यम 4 U, हक्ष् 1 P. - Oby, v. विधिः, भागारं, विभावे, पात्रं, आजवं, भा-भयः, आज्ञयः, आभारः, कीष्ठः, रश्चित्रकारं

प-शांति f., अमच्छेद:-निवृत्ति f., निवृति f.

REPREHEND, v. t. भरते 10 A, परुषं निर् 1 P or उपालभ् 1 A; See CENSURE. -REPREHENSIBLE, a. निय, उपालभ्य, गहित, गईणिय, दूषणीय. -REPREHENSION, s. निदा, गही, भरतेनं-ना, दूषणं, उपालभः

REPRESENT, v. t. वर्ण 10, वि-व 5 U, विरूप 10; oft. ex. by स्था c.; ' r. even vices as virtues' दोबानपि गुणपक्षमध्यारीपयाति, गुणपक्षे स्थापयंति (Ka. 108); 'r. in writing 'अभि-, लिख 6 P, लेख्ये निविश् c. or आहर c. 2 प-,दश् c., सूच् 10, आविष्क 8 U, निरूप्. 3 नि-आ-विद् c., वि-ज्ञा c. (ज्ञापयति); See INFORM. 4 भूमी-स्थाने-स्था 1 P or बृत् 1 A; प्रतिनिधि: भु; ' you r. the queen ' भवान राज्ञीस्थाने वर्तते, राज्ञीप्रतिनिधि:. 5 रूपं-वेषं-प्रद 9 P or y 1 P, 10; See PERSONATE; (a play &c.) प्रज 10; 'have not seen it r. ed 'न प्रयोगतो नृष्टं (Rat. 1); नाटकं प्रयोगेणाधिकियतां (S. 1) 'let it be r. ed on the stage '; 'r. a character' भ्मिकायां वृत्; 'Urvasî r.ing Lakshmî ' उर्वज्ञी लक्ष्मीभूमिकायां वर्तमाना (V. 3). -ATION, 8. वर्णनं, निवेदनं, विज्ञापना, प्रदर्शनं, निरू-पणं, विज्ञाति f. 2 प्रयोगः, अभिनयः 3 प्रतिकृति f., प्रतिरूपं, आलेख्यं, प्रतिच्छंदः, प्रतिमा, प्रतिमूर्ति f.; See PICTURE. -ATIVE, s. प्रतिनिधिः, प्रतिभूः, प्रतिपुर-ष:. - व. प्रतिनिधीभृत; आदर्शभृत-

REPRESS, v. t. प्रति-नि-रुष् 7 U, सं-नि-यम् 1 P, नियम् 10, नि-प्रह् 9 P, प्रश्नम् c.; See CHECK. —10N, s. निरोधः, नियमः, नियमः, नियमः, नियमणः —1VE, त. निरोधिन, निप्रहकारिन.

REPRIEVE, s. विश्वाम:, विरति f. 2 दंडक्याक्षेप:-वि-लंब:. = v. t. दंड क्याक्षिए 6 P or विलंब c., व्यवहा-रदर्जनं व्याक्षिप.

REPRIMAND, v. t. निंद् 1 P, भत्मे 10 A, डपाल-भ् 1 A, बाबा दंद 10, अव-आध-क्षिप् 6 P. = s. निंदा, भत्मेना-नं, डपालंभः, बाग्दंडः, बाकताडनं; See CENSURE.

REPRISAL, 8. प्रत्यपहरणं, प्रतिपीडनं

REPROACH, v. t. (पड़कं) निंद 1 P, गई 1, 10 A, उपालम् 1 A, आज़ुज्ज्ञ् 1 P, अप-परि-वद् 1 A, निर्-भ्रत्स् 10 A, आजुज्ज्ञ् 1 P, अप-परि-वद् 1 A, निर्-भ्रत्स् 10; सामजं निंद्, तिरस्कृ 8 U, धिकृ, अवमन् 4 A. - s. धिक्कारः, निंदा, गई, तिरस्कारः, आन्भिक्षेपः, परि(री)वादः, उपालमः, आक्रोज्ञः, भर्त्सनं-ना, पड्षोक्ति f., वाक्याइच्यं, दुरुक्तं, वायदः, निंदा-भर्त्सना-वाक्यं. 2 दूषणं, कलंकः, अ-अप-क्षीर्ति f.; लड्जास्परं-- FUL, a. निंदागर्भः, निंदात्मक, परिवादकः, better by (s.) in comp.; 'r. words' निंदाव्यनानि 2 गर्हित, निंदा, गईणीय, लड्जापदः - FULLY, adv. साधि-क्षेपं, सोपालंगै-

REPROBATE, v. t. धिक्ष् 8 U, न्यक्, दुव् ०. (द्वय-ति), गई 1, 10 A; See REPROACH. - a., s. दुई-न, दुराचार, पाप-खंडित-वृत्त, दुष्ट, पापात्मृत, दु: सील, दुरात्मन्; (of acts) दुष्ट, निय, गर्ध. - ION, s. गर्दो, गईण, अतिदुष्टता.

REPRODUCE, v. t. पुन: कृ 8 U or उत्पद् o. or जन् c.; 'he r. ed the whole speech ' समग्रेम भाषणं स यथातथमुदीत्यामास. - REPRODUCTION, s. प्रत्याचित f. प्रजेननं

REPROVE, REPROOF, See REPROACH.

REPTILE, 8. सरीस्पः, सर्पणज्ञीलः, दरगः, दरोगः-गामी, दरंगमः, सर्पः. - a. सर्पन्, सर्पणज्ञीलः

REPUBLIC, s. पजासत्ताकं-पजातंत्रं-राज्यं, लोक-प्रजा-प्रभुत्वं. -- AN, a: प्रजाप्रभुत्वविश्विष्ट, लोकप्रभुत्वसंबंधिन्द्रं, (s.) in comp. -- s. प्रजाप्रभुत्ववादी, प्रजापक्षवादी--- ANISM, s. प्रजाप्रभुत्ववादः, प्रजातंत्रपक्षः

REPUDIATE, v. t. प्रत्यादिश् 6 P, निराक्त 8 U, निर-अप-अस् 4 U, नि:-स c., परित्यज् 1 P, प्रत्या-स्था 2 P, अपध्वस् c., अव-निर-ध् 5, 9 U, 6 P; See REJECT also. = ION, s. प्रत्यादेशः, निराकरण, प्र-त्याख्यानं, परित्यागः, अपासनं. 2 विवाहसंबंधत्यागः, दांपत्यक्षेतः

REPUGNANT, α . प्रतीप, विरुद्ध, प्रतिकूल, विपरीत, अन्यंत्रविमुख-विरक्त. = Repugnance, s. विरोधः, प्रातिकूल्यं, वैपरीत्यं, विरागः, विद्रेषः, अनिच्छा, वैमुख्यं, विमति f., विरक्ति f.

REPULSE, v. t. निराक्त 8 U, नि:-प्रति-स c., अव-धीर् 10; प्रत्यदिश् 6 P, प्रत्या-स्थ्या 2 P, परा-प्रति-इत् 2 P, गंज् 7 P, वि-हु c. (army). —ION, s. निरा-करणं, नि:सारणं, प्रत्यादेशः, अवधीरणं-णा, प्रतिषातः, प्रतिहननं; विद्रावणं, पराजयः, भंगः. —IVE, a. अ-प्रिय, हिष्ट, निय, नीभर्त्त, नीभन्त्सावहः, See HIDEOUS: 2 प्रतिष्ठातिन्, प्रतिसारिन्.

Repute, v. t. मन् 4 A, अभि-सं- $^\circ$, η ण् 10; See Consider; 'r, ed as authors' कर्तृत्वेनाभिमता:. $=s.,-\Delta$ TION, s. कीर्ति f., ख्याति f., η -वि- $^\circ$, यत्ता n., मितहा, प्रथा, मितपित्ति f., गैरवं, मिश्वि f.; 'of established r.' लब्धमितिह; 'good r.' सुख्यातिः; 'bad r.' दुब्बीितः, अप-अ-कीर्तिः, बाच्यातः, कौलीनं, दुनाम. $=\Delta$ BLE, a. सं-,मान्य, मज्ञस्य, माननीय, आदरणीय 2 यज्ञः-कीर्ति-कर (री f.), कीर्ति-मान-पद. =ED, a. अभिमत, जन-लोक-विश्रुत, सर्वज्ञात, जनमित्त

REQUEST, v. t. याच् 1 A, अर्थ् 10 A, प-भान-, विन्ता c. (ज्ञापयित), सिवनयं नि-आ-विद c. = s. प्राथेना, अभ्यर्थना, याचना, विज्ञापना, विज्ञाति f., वि-आ-वेदनं, याच्या. 2 आकाक्षा, इच्छा, अभिराध:, अ-पेक्षा; 'in general r.' सर्वाभीप्सित, बहुदा: इष्ट. Requere, v. t. प्रार्थ् 10 A, प्रच्छ् 6 P, याच् 1 A

2(Need) वि-, अपेक्ष् 1 A, आकांक्ष् 1 P; oft. ex. by उपयोग:, भयोजनं, कार्य, with instr.; or अर्ष्ट् 1 P; or by pot. pass. part.; 'that it is affection and should r. a cause is a contradiction' के इस निमित्तसस्यपेक्ष इति विभित्तिषद्भेतत् (Mal. 1); 'I do not r. his help' न मम तस्य साह्राय्येन प्रयोजनं; 'r. s a careful consideration' निपुणमंत्रक्षणीय:, निपुणाविक्षणमहित. — MENT, s. Ex. by (v.); 'all the r. s of man' यर्परिस्यते or इच्यते. — REQUISITE, a. आवश्यक (की f.), अवश्यक, आकांक्षित, अपेक्षित. — s. अवश्यक वस्नु-इन्यं, अपेक्षित. — REQUISITION, s. भा-येना-नं, अपेक्षा, आकांक्षा.

REQUITE, v. t. प्रति-दा 3 U, प्रतिकलं दा, प्रत्युपकः 8 U, निस्तृ с.; See RECOMPENSE, REPAY; (grudge &c.) प्रतिकः, निर्यंत् 10, शुध् с., साध् с. —▲L, s. प्रतिदानं, प्रतिकलं, निस्तारः, निष्कृति f., प्रन्युपकारः, पारितोषिकः, नियातनं 2 प्रति(ती)कारः, प्रतिकिया, शुद्धि f.; साधनं.

RESCIND, o. t. विलुप o., कंड 10, निरस 4 U, नि-वृत् o. —RESCISSION, s. वि-,लोप:, खंडनं, निरसनं; See REPEAL.

RESCRIPT, s. See COUNTERPART.

स्टिडिट ए. t. मुच् 6 P or c., मोध् 10, वि-निर्-, निस्तू c., उद्-ह 1 P or घृ 10; परि-ने 1 A, रक्ष् 1 P; See PROTECT. -s. वि-,मुक्ति f., मोचनं, मोधः-क्षणं, उद्धारः; परि-,नाणं, रक्षणं, निस्तारः, तारणं; 'on, on, to the r.' सत्वरं परिनायध्वं. -ER, s. उद्धतं m., नाता, रक्षकः, मोध्रकः.

RESEARCH, s. अन्वेषणं-णा, निरूपणं, अनुसंधानं, जि-ज्ञासा, मार्गणं, विचारणाः

RESEMBLE, v. t. सं-वद् 1 P (with instr.), अनुक्र 8 U (with gen.), अनुह 1 P (with acc.); 'the characters r. each other ' संबद्दस्यक्षराणि (Mu. 5); gen. by तुल्य, सर्वा, समान, उपम, अनुरूप in comp., ('Like', q. v.); भव पिनानस्त्यो गणै: (V.5) 'r. your father in qualities '; देह-बॅधन स्वरेण च रामभद्रमनुहराति, अस्य मुखं बध्वा मुख-चंद्रेण संबदत्येव (U. 4). 2 उप-प्रति-मा 3 A, 2 P, समीक. -ANCE, s. सादृश्यं; सारूप्यं, तुल्यत्वं, संबाद:, साम्यं, औपम्यं, उपमा, अनुकारः, अनुहारः, तुला ; साध्ययं (in qualities); ' to bear r.' साव्ययं-तलां-अधिरह् or समारुह् 1 P; See (v.); (तुला यदारीह-ति दंतवाससा K. v. 34). 2 प्रतिकृति f., प्रतिरूपं, आलेख्यं; See Picture. -ing, a. संवादिन, (न केवलमस्मदंगसंवादिनी आकृतिः U. 6); अनुकंप, तु-ल्य, सम, समान, अनुकारिन्, अनुहारिन्;

Reserve, v. s. अभि-मति-कृष् 4 P (with acc.), कृष्-कृष्-सर्थ् 4 P, अवकारापेक्षमा कृष्: = FUL, a. क्रीवि- रु, कोधम्मील, समन्यु, सास्य, मत्यपकारहाँके - MENT, इ. कोप:, कोध:, रोष:, अमर्ष:, मन्यु:; See Indig-NANT, &c.

RESERVE, v. t. H-Hahre 1 P. Aus 9 P. 2 (आकालांतरात) सं-िष 5 U, नि-धा 8 U, संग्रह, रक्ष 1 P, अवाद्याब 7 P or c., त्यज् 1 P (temporarily); आपदर्थ भनं रहेत 'should r. his money for times of want. ' 3 gq 1 P, H- 5 U, ag-ह्न 2 A, न स्पष्टीक्न, न विश्वदीक्न. -8. संवर्ण, संवृति f., नि-अप-ह्रव:, बनोगिम रि. 2 नि-,यंत्रणं-णा, निग्रह:, निरोध:; ' without any r. ' विवृतं, निन्यांज, अनि-यंत्रणं, नियंत्रणं. 3 (Of disposition) वाग्यंत्रणं, क-था-आलाप-विरक्ति f -पराक्रमखता, अल्पभाषणं, वाग्य-तत्व. 4 संचय:, संग्रह:. 5 (Of an army) प्रति-परिग्र-हः, पत्यासा(स)रः, पार्धिणत्रं सैन्यं. -ATION, क. गोपनं. निग्रहः, संहारः, गुप्तिः, अपवारणं 2 नि-अप-ह्रवः, म-नोगुति:, संतरणं, संवृति: 3 परिवर्जनं, अपवाद:, ब्या-वृत्ति f.; 'with this r. only ' अयमेव तस्याप-वाद: 4 संग्रह:-हर्ण, संचय: -ED, a. रक्षित, गृप्त, अव शेषितः 2 संवृतिमत्, गृहभाव, गुप्तांतःकरण, अनु-त्तानहृदय, संवरणशील ; वाग्यत, यंत्रितवाक, कथा-आ-लाप-विरक्त-विमुख, अल्पभाषिन, अल्पालापिन, -ED-LY, adv. गृढभावेन, संवृतचेतसा. - RESERVOIR, s. जलाज्ञयः, तडागः-गं, जलाधारः, तोयाधारः, वापी.

RESIDE, v. i. वस् 1 P, नि-प्रति- $^{\circ}$; अधि-ष्ठा 1P, अधि-वस् (with acc.); निली 4 Λ ; आशि 1 U, यृत् 1 Λ ; See DWELL. 2 सट् 1 P; अविश्व pass. = ENCE, s. हिथिति f., वसिति f., वसैन, अधिष्ठानं, वासः; 'r. abroad' प्रवासः. 2 वसितः, वासस्थानं, नि-,वासः, गृहं, आ-नि-लयः, आश्रयः, अधिष्ठानं, स्थानं, निकेतमं; See House; 'change of r.' स्थलांतरगमनं.—ENT, s. नि-,वासिन्, or by deriv.; 'r. of this or that place' अत्रत्यः; तत्रत्यः; आयोध्यितः, कौ-श्वांवीयः, &c. =a. नि-,वासिन्, स्थ, वित् ं in comp.; आश्रित, कृतालय. — Residue, श्रे अव-,श्वेषः-वेश्वः. — Λ L,-ARY, a. अव-श्वः, श्वेषः in comp.

RESIGN, v. ८. परि-,त्यज् 1 P, उत्-वि-सृज् 6 P, हा 3 P, प्रत्यादिज् 6 P, प्राक्षिप् 6 P; See Abandon. 2 सं-,क्र c. (अपयति), आयत्तिक्, आ-निवज् c., समा-धा 3 U, न्यस् 4 U, निक्षिप्, प्राती-पद c. 3 क्षम् 1 A, सैंह् 1 A; 'of those who r. themselves to you' त्वय्यावित्ताविक्तानो, त्वत्समाहित-वेत्तां; 'r. one's claims' र्क्त्वं निवृत् c., अधि-कार्र त्यज्; 'r. oneself to his fate' दैवाधीनीम् — ATION, s. वरि-;त्यागः, उत्समः, मत्यारेक्षः, परिकेष् पः; 'r. of one's claim' स्वत्वनिवृत्तः; ' क्रांधिन र.' त्यागपर्व-लेखः। 2 समर्पणं, निक्षेपणं, न्यसकं, निवेच्यां. 3 क्षमा, क्षांति f., संतोधकृति f.; 'r. to God' देधाधीनाः, इंक्टेच्छानुवर्तनं — = ED, d. स्वक्त, अधितः

म्यस्त, &c. 2 अनावत्, तितिश, शांत, देथरेच्छाधीन, ई-

RESIN, s. अ-,रालः, सर्जरसः, सक्षध्यः; See PITOH.
RESIST, v. t. प्रति-वंश् 9 P, प्रति-वि-रुष्. 7 U, वि-,
वार् 10, गत्यव-स्था 1 A; प्रतिकृ 8 U, प्रत्या-स्या-स्व्
2 P; बाध् 1 A, निम्रह् 9 P, प्रतिष्टंभ् 9 P, परिपंथीभू; See Oppose. —Anoe, s. प्रति-वि-रोषः, प्रतिवंषः, प्रति(ती)कारः, प्रतियोगः, प्रयेवस्थानं, प्रतिष्टंभः,
प्रतियन्नः, प्रत्याधानः. —EB, s. प्रतियोगी, प्रतिवंधकः.
—LESS, s. भिनवार्य, वुनिवार, अप्रतिकार, अनवमह,
दुनिम्रहः

RESOLVE, v. i. निश्च 5 U, निर्ण 1 P, ब्यव-सो 4 P. अध्यव-सो, संक्रप् c., मति-बुद्धि-कु 8 U; See DE-TERMINE. -v. t. वि-ली c., वि-बू c. (melt); गल c., क्षर c.; सागरे नयो विलीयंते 'rivers are r. ed into the sea.' 2 वि-यज् 7 A, 10, विश्लिष् c., व्याकृ, वि-भिट् c., १थक् कः, See SEPARATE. 3 (Doubts) छिट् 7 P, अपाक, अपनी 1 P, निरस् 4 U; See DISPEL. =8. Resolution, q. v. =ED, a. fix-षित, व्याकृत, &c. 2 कृतनिभय-सं कल्प-मति-बुद्धि, व्य-वसित, निश्चत, निर्णात, संकल्पित. -ENT, s. त्रावणं, शोथहत्. -ER, s. तिभेतृ m., छेत्ता, छिद् m. in comp. —Resolute, a. दृढ-स्थिर-निश्चय-संकल्प, स्थिरधी-मति, धीर, धतिमत ; See RESOLVED also. -LY, adv. रृढं, सनिश्यं, स्थिरचेत्सा. -NESS, s.; See below. - RESOLUTION, 8. निश्चयः, निर्णयः, संकल्पः, व्यवतायः, सर्गः, अध्यवसायः; स्थिर-वृ ध-नि-भय:-संकल्प:, मति र्., संप्र-अव-धारणाः 2 स्थिताः, स्थैयं, धेयं, धृति f., निर्वधः, स्थिरमातित्वं, अभिनिवेशः. 3 विश्लेषणं, वियोजनं, विभेदनं 4 डपन्यासः, प्रतिज्ञा, उपक्षेप:-

RESONANT, a. मुखरित, प्रतिध्वानित, प्रतिनादित, अनु-नादिन, संघृष्ट. - RESONANCE, s. अनु-प्रति-नादः, प्र-तिध्वनिः-स्वर्गः

RESORT, v. i. (To) से इ 1 A, नि-पारे-°, थि I U, आ-सं-समा-डपा-°, डप-अभि-गम् 1 P or इ-पा 2 P, अभि-डप-स 1 P; जुब् 6 A (frequently). = s. आभवर्ण, सेवने, ममनं, &c. 2 आभवः, शरणं, आपतनं, अभिगमनस्थानं. 3 गति f., डपायः, शरणं.

RESOUND, v. i. प्रति-तद्-स्वन्-ध्वन् 1P, अन्-रस् 1P; See Echo. =v. t. प्रतिध्वन् c. &c.; निनादन प्र 10; 'r. ing the directions' दिशः प्रतिनिनादेन प्रयन्, दिशः प्रतिभिनादेन प्रयन्, दिशः प्रतिध्वन्यन्, -ING, a. Resonant, q. v.

RESOURCE, s. खपाया; गति र्र., मग्रीक र्र., कल्पना, साधनं; 'having no other e.' अनन्यमतिक. 2 (r. s.) विभवः, इन्यसाधनं, आयः, श्रिण-इटम्-सामग्री, अर्थः, धनं; 'of small r. s' अन्यतिभव.

RESPHOT, s. 4. एच 10, अर्च 1 P, 10; सं-नज् 0, आर् 0 A, सेव् 1 A, सच् 1 U, सं-भू 0,

सत्क 8 U, प्रत्क. 2 अपेश 1 A, वहिश्व 6 🏗 See REFER, RELATE. - :. अपेश्वा, उदेश:, वंबेश्वः. अनुषंग:, विषय:; ' with r. to the result' फला-वेक्षया, फलमुहिरयः 2 सं-,मानः, पूजा, अभि-,अर्चनं, आदरः, संभावना, प्रथयः, गीरवं, पुरस्कारः, सत्कारः, भहेणा, अची, भक्ति f. 3 वृष्टि f., अविश्वा. 4 विवय:, प्रकरणं, वस्तु n., अर्थ:. 5 (r. s) नमस्कार:, प्रणा-मः, प्रणति f., अभिवंदनं, प्रणिपातः, सभाजनं; 'in this, r. ' अत्र विषये; ' in all r. s ' सुवेथा; ' pay one's r. s 'प्रणम् 1 P, सभाज् 10, प्रणिपन् 1 P. -ABLE, a. पूज्य, माननीय, &c.; विशिष्ट,, आर्थ, सप्रतिष्ठ, गुरु; 'a r. person' आये-स-जनः; 'of a r. family ' अभिजात, अभिजनवत, कलीन. 2 म-ध्यम, सामान्य, नातिगुरु. -ABLY, adv. आर्थ, बदार, in comp.; आर्थवत्, शिष्टवत्, सगौरवं; 'r. dressed' टदारनेपथ्यभूत, आयंवेषधारित. - FUL, a. सादर, सप्रथय, सगौरव, सविनय, आदर-मर्योदा-जील, मानपुर:-सर, आदर-मान-पर्व. - FULLY, adv. सादर, सप्रश्रयं, सविनय. =ING, a. उहिरय, अधिकृत्य, अपेश्य; See REGARDING. -IVE, (Own) a. Ex. by 74-€4, ('Own' q. v.); 'they went to their r. houses ' स्वं स्वं गृहं ते जग्मु:; 'in their r. places' स्वेषु स्वेषु स्थानेषु. 2 सावेक्ष, अक्रेवल, अविविक्त, अन्य-संबद्ध; इतरतर-अन्योत्य in comp. =IVELY, adv. यथाक्रमं, यथानुक्रमं, पौर्वापर्येण, पत्येकं प्रत्येकं.

RESPIRE, v. i. उत्-नि-धस् 2 P, प्र-अन् 2 P.
-ATION, s. धासः, धासोच्छ्वासः, प्राणः. -ATORY,
a. धास in comp.; 'r. organ' धासेहियं.

RESPITE, s. विराम:, विश्वाम:, विरति र्र., अवकाशः, विलंब:, विर्छद:, प-डप-श्वम:. = v. t. विश्वामं-अवका-वा-दा 3 U.

Resplendent, a. देदीप्यमान, विश्वाजमान, अति-तेजस् ; See Bright, Splendid.

RESPOND, v. i. प्रति-वच् 2 P, प्रति-वच् 1 P, उत्तरं दा 3 U; See REPLY. = ENT, s. प्रतिवादिन् m., प्रत्य-धिन्, उत्तरवादी. = RESPONSE, s. उत्तरं, प्रतिवचनं, प्रतिवावनं. 2 प्रतिवादः, उत्तरं. = RESPONSIBLE, a. अनुयोगाधीन, अनुयोज्य, आह्वानाधीन, प्रदृष्य; oft. by उत्तरं दा; 'you are r. for this act' अस्य त्वयेवोत्तरं दातव्यं. 2 धूवंह, धूवेंदि, धूरंघर, धूरीण. = RESPONSIBILITY, s. भारः, भरः, पुर नः; 'the whole r. of the kingdom' राज्यस्य समस्तो भरः राज्यधुरा. 2 अनुयोगाधीनता, प्रदृष्यता. = RESPONSIVE, a. उत्तरदायिन्. 2 संवादिन्.

REST, v. i. विभम् 4 P, वि-आ-एम् 1 P, (कार्यात् तिवृत् 1 A; निकलीभू 1 P, हिथरीभू, निकेडीभू. द (Lean against) आतंत्र् 1 A, उपा-समा-आ-ि 1 U; नि-उप-भा pass.; with her face r. in on her left hand वामहस्तीपहितवदना (S. 4

oft. by wi & 8 U (with loc.); 'r. ing on his three hoofs (legs)' ख़रत्रथे भरं कृत्वा (H. 2); दंड भार निधाय, यष्टिमवलंग्य, &c. 3 प्र-उप-शम् 4 P, सुखिन्-निर्वृत-स्वस्थ- a. भू. 4 शी 2 A, स्वप् 2 P, सं-विद्य 6 P, मि-हा 2 P, नि-ली 4 A. 5 स्था 1 P. भ, बृत: 'r. with ' अवलंब, अवेक्ष 1 A, अ-धीन-आयत्त- a. भ ; See DEPEND (on); 'further than this r.s with fate ' भाग्यायसमत: परं (S. 4 à. -v. t. विश्रम c., श्ली c., संविश c. 2 निविश्व c., म्यस 4 U. अवलंब c., स्था c., आ-नि-धा 3 U; चापे विजयाशासां निदधी 'r. ed his hope of victory on his bow'; सकलिरपुजयाज्ञा यत्र बद्धा सतैस्ते (Ve. 5) 'on whom your sons had r.ed their hopes of overthrowing all enemies'. = 8. विश्वा(श्र)म:, विश्वांति f., कार्य-व्यापार-निश्वात्तः 2 (Of a boby) स्थिरता, निभलता, निभेष्टता, अच-लता. 3 सखं, सौख्यं, स्वास्थ्यं, निवृति f., प्र-उप-श्वम:-शांति f.; See Ease. 4 अवलंबनं, आधारः, स्थानं. 5 निद्रा, श्रयनं, संवेश:-शनं. 6 अव-,श्रेष:-शिष्टं; अन्य, इतर, अपर (a. pl.) (of persons); आदि, प्रमृति, in comp. 7 यति f., अवसानं; 'at r.' निभल, नि-भेष्ट, अचल, स्थिर; सस्थ, प्र-डप-ज्ञांत, निर्वृत, विधांत; निर्व्यापार, निर्वाग. -ING, a. आलंबित, आश्रित, नि-डप-हित, स्थित; स्थ, वृतिन in comp.; 'r.-place' ज्ञायन-विभाम-स्थानं. =LESS, a. व्याकुल, पर्या-समा-कुल, पारिष्रव, अञ्चांत, विह्वल, अस्वस्थ, व्यय, अनिर्वृत, टाइम्न. 2 चपल, चंचल, चल; सदागति, सास्पंद. 3 डिश्रेद्र, पिनिंद्र, निर्णिद्र; ' passes r. nights ' उनिदा रजनी गमयति (Mal. 3). -LESSLY, adv. अनि-र्वतं, व्यग्नं: चंचलत्या. =LESSNESS, अ. अनिर्वृति:, अस्वास्थ्यं, उद्देगः, व्यम्रता, चापस्यं, चांचन्यं, &c.

RESTITUTION, 8. प्रतिदानं, प्रत्यर्पणं, प्रत्यानयनं.

Restive, Restiff, a. दुष्ट, दुर्मागेप्रस्थित, अदस्य, दुर्दम, प्रतीप, दुर्कृत, दुविनीत, उद्धत.

Restore, v. t. पुनर्-पति-दा 3 U or ऋ c. (अर्पयित), प्रति-पद c., निर्मेत् 10, परावृत् c., परवानी 1 P; पुनरूभ 1 A, प्रति-पद 4 A, प्राप् 5 P, (when passively used); प्रत्यांपतस्त्रांगः ' with his body r. ed to him'; स्मरं वपुषा स्वेन नियोजायिव्यति (K. IV. 42) ' will r. to Cupid his body'; 'r. ed the universe to the rule of Indra' पुनर्षि त्रिभुवन्मिद्रव श्वमगात् or नीत, इंद्रशासायनं कृतं; 'r. ed to its pristine splendour' पुराणशोभामधिशीपतायां (वसती) (R. XVI. 42); 'r. to life' जीव् c., सोच्छास-a. फ 8 U, असून प्राप् c.; 'r. ed to consciousness' लच्धतंत्र, प्राप्तवैत-य. —ATION, s. प्रतिदानं, प्रत्यंपण, प्रतिपादनं, नियोतनं, परावतनं, प्रत्यंतनं, प्रत्यंतनं, प्रत्यंतनं, प्रत्यंत्रं, प्रपंत्रं, प्रत्यंत्रं, प्रत्यंत्रं (नी f.), सत्य-वर्तः

वर्षनः = ड. बलवर्षनं, बस्यं, वाजीकरणं = BB, ड. श-तिदात् m., प्रत्यपंथिताः

RESTRAIN, v. t. सं-अव-नि-इध् 7 U. निमह 9 P. नि-सं-यम्. 1 P. नि-प्रति-इध् 9 P. आ-इ 5 U. सह 1 P. नि-प्रति-इध् 9 P. आ-इ 5 U. सह 1 P. नि-प्रतु 10; See Forbid, Control also. 2 (Legally) आसिध् 1 P. इध् -ER, s. नियंता, निप्रश्ता, निरोधकः. -RESTRAINT, s. निम्रहः, नि-अव-रोधः, सं-नि-समः, नि-प्रतं नाणा, प्रतिदेधः, स्तंभः, प्रतिरोधः, वाधा, यमः, जयः, दमः (of the senses). 2 आसेधः; 'r. of speech' वाग्यमः, वाक्संयमः.

RESTRICT, v. t. निरुष् 7 U, नियंत्र 10, अवष् 10, नि-तं-यम् 1 P, निवंष् 9 P, परि-मा 3 A, 2 P, निम्द्र 9 P; 'my actions being thus r. ed on all sides' एवं सवैतो निरुद्ध चेष्टाप्रसरस्य में-(Mu. 3); बाध् 1 A, ब्यावृत् c. (scope); अपवाद इवोत्सर्गे व्यावतियितृमीश्वरः (R. xv. 7) 'can r. the scope of a rule'. = ED, a. नियत, समर्योद, सावधिक, परिमित, &c.; See Limited. = Ion, s. सीमा, इयना, नियमः, मर्योदा, अवधिः, परिच्छेदः, निवंषः, निर्माः, अवधारणा, ब्यावृत्ति f., यंत्रणा; 'without r.' स्वैरं, यथेच्छं, अनियंत्रण. = IVE, a. ब्यावतेक, नियामक, परिच्छेदक, अवधारणः, तृज्ञान्दोऽवधारणार्थः, व्यावृत्त्यर्थेकः (S. B.) 'has a r. sense.'

RESULT, v. i. अव-पर्यंव-सो 4 P, वि-,नरिणम् 1 U; See End. 2 उत्पद्-निऽपद् 4 A, प्र-सं-डद-भू 1 P, जन् 4 A, प्रवृत् 1 A; See Produce; gen. ex. by (s.); 'it will r. in nothing' त- त्रिरथेकं भवेत्; 'it will r. in his destruction' तस्य नाज्ञ एव फलं भवेत्. = s. परिणामः, फलं. 2 अर्थः, गुणः, निऽपन्नं, सिद्धि तः, अंतः, अवसानं, त्रोषः, उदकः; पाकः; 'good r.' जुभफलं. 3 सिद्धातः, मिथतार्थः, निश्चतार्थः; 'producing no r.' निऽफल, निगुण, व्यर्थः = Ing, a. ज, जन्य, उद्दव, पलं in comp.; See Produced.

RESUME, v. t. पुन:-भूय:-आदा 3 A or मह 9 P or आप 5 P or लभ् 1 A, पत्याह 1 P; 'let us r. (the thread of) our discourse ' मकृतं-मस्तृत-विषयं-अनुसद्धाम or अनुसराम; oft. by पुन:-भूय:-आरम् 1 A or क्, with other words; 'r. ed their fighting ' पुनर्थो कुमारिभिरे; अतः पर पुन: कथिवध्याम (M. 4) 'I shall r. my story from this point afterwards'; 'he r. ed his discourse' पुनर्वे कुं प्रचक्तमें. - s. सार:, संगहः, साराधः:-RESUMPTION, & प्रत्यादानं, पुनर्वेह्णं, प्रत्याहार:-

RESUSCITATE, v. t. पुनर्जीव् c. or उत्था c. (बत्था-पयित), उज्जीव् c., प्रत्युद-जीव् c. =ION, s. पुनर्जी-वनं, उत्थापनं, उज्जीवनं, प्रत्युज्जीवनं RETAIL, s. अस्पद्मः विक्रयः, प्ण्यक्तयः. = v. f. अस्प-द्मः विक्री 9 A or पण् 1 A. = EB, 'r.-dealer' s. अस्पद्मः पण्यविक्रयिन्, खंडवणिक्.

RETAIN, v. t. घृ 1 P, 10, तक्ष् 1 P, घा. 3 U; मह 9 P. 2 (Bervants) वेतनं दत्वा नियुज् 7 A, 10, व्या-ए c., उप-नी 1 A, (क्रमेकरानुपनयते S. K.); (in memory) चिन्ने-मनसि कृ 8 U or नि-धा or निविद्य c., अवधः – EE, e. अनुयायिन् m., अनुगः, अनुचरः, पार्थकः, अनुगासि, अनुजीवी, सेवकः, भृत्यः, किंकरः, आधितः; See Seevant; 'body of r. s' परिवारः, कृत्य-अनुयायि-वर्गः – RETENTION, s. धारणा-णं, महणं. 2 (Faculty) See below; 'r. of urine' मुत्रसंगः – RETENTIVE, a. धारणा-वत्, धारणक्षम; 'r. faculty' धारणाञ्चाकि f., धारणा, मेधा, धारणवाती धीः, महणसामध्ये. 2 धर, माहिन् in comp., धारकः

RETALIATE, v. t. प्रति-कृ 8 U, प्रत्यपकः; (वैरं) निर्यत् 10, शुभू ०., साभू ०.; प्रति-हिस् 7 P. — TION, s.
प्रतिक्रिया, प्रति(ती)कारः, प्रत्यपकारः, प्रतिहिसा, वैरसाधनं-शुद्धि:-निर्यातनं-

RETARD, v. t. प्रति-नि-रुष् 7 U, स्तंभ् 9 P, प्रतिबंध् 9 P, बाध् 1 A, नि-वृ c.; See Obstruct. 2 विलंब् c., ब्याक्षिप् 6 P, गति अवरुष् or स्तंम. —ATION, s. निरोध:, प्रतिबंध:, वेग-गति-रोध:, विलंब:, व्याक्षेप:.—ED, a. निरुद्ध, विलंबितगति, अवरुद्धवेग.

RETICENCE, 8. मीनं, संतृति र्र., मूक्तभावः, वाग्यमः. - RETICENT, a. मीनावलंबिन, संतृतिमत्, यंत्रितवाच्, वाग्यतः, See RESERVED.

RETICULAR, a. जालाकार, जालकप. - RETICULA-TION, s. जालकमें.

RETINUE, s. परिजनः, परिवारः, परिवर्हः, परिच्छदः, अनुयायि-भन्य-वर्गः, परिच्छाः, अनुचराः

RETIRE, v. i. अपन्तम् 1 U, 4 P, अपगम् 1 P, अप-या-इ 2 P, चरु 1 P, परावृत् 1 A ; एकपार्श्व स्था 1 P. 2 विश्रामार्थं उद्योगाद-विरम् 1 P or कार्य-अधिकारं-त्यज् 1 P, विविक्तवृत्तिं सेव् 1 A, सेवां त्यज्; 'r. from the world' सर्वसंगं परित्यज्, संन्यस् 4 U, विविक्ते वस्; ज्ञांतिमार्गीत्सुकोभत् (R. vii. 71) 'wished to r. from the world '. -ED, a. विविक्त, गुत, विजन, गृढ, प्रच्छक, एकांत, निभृत, निर्जन ; See LONELY ; 'a r. spot ' रह:स्थानं, विविक्तं. 2 (Disposition) संवृतिमत्, गृढ, अनुत्तान; See RESERVED. 3 त्यक्तकर्मन, विविक्तसेविन, त्य-काधिकार; 'a r. person' संन्यासी, मुकतंगः -мент, в. अपसर्ण, अपलमणं, अपगमनं, &с. 2 निर्जन-विविक्त-स्थानं, रहःस्थानं, 3 विविक्तवृत्ति र्र., अ-धिकार-कार्य-त्यागः; विविक्तसेवनं ; संन्यासः. = ING, a. भपनामिन् &c. 2 विविक्त-प्रिय-सेविन्, अष्ट; See RESERVED.

RETORT, v. i. प्रत्युत्तरं दा 3 U, प्रत्यवस्कंद् 1 P, प्रत्यक्षिप् 6 P, प्रतिकु 8 U, प्रत्यि-युक् 7 A, 10. — s. प्रत्युत्तरं, प्रत्यवस्कंदनं, प्रत्यपवादः, प्रक्यिभियोगः, प्रत्यादोपः. 2 वक्यंत्रं.

RETRACE, v. t. (One's steps) प्रत्यावृत्, निवृत्, 1 A; See RETURN.

RETRACT, v. t. प्रत्या-ख्या 2 P, प्रत्यादिश्व 6 P, (word, promise, &c.); निवृत् o., निवृत् 1 A (with abl.); व्यतिक्रम् 1 U, 4 P, श्वतिषद् 1 P. – ION, s. प्रत्याख्यानं, प्रत्यादेश्वाः, निवर्तनं, उक्त-त्यागः-व्यतिक्रमः

RETREAT, v. i. अप-या 2 P, -गम्-स 1 P, अपकस् 1 U, 4 P, प्रतिनि-नि-प्रत्या-दृत् 1 A; Soe Retree. 2 प्र-वि-दृ 1 P, अपधाद् 1 P, पहाद् 1 A. - s. अपसरणं, अपक्रमः-मणं, अपयानं, परावतैनं, परावृत्ति f., अपगमः, प्रतिनिवृत्तिः 2 पहायनं, प-वि-द्रावः 3 शरणं, आश्रयस्थानं, निरुपः, विविक्त-निर्जन-देशः-स्थानं

Retrenoh, v. t. न्यूनीक 8 U, न्हस् ०., अल्पीक, अविच्छिद् 7 P, अवकृत् 6 P, खंड् 10, अप-चि 5 U. — MENT, s. अवच्छेद:, खंडनं, व्यवच्छेद:, न्यूनव्यय:. व्यवापचय:.

RETRIBUTION, s. प्रति(ती)कारः, प्रतिकलं ; See REVENGE. - RETRIBUTIVE, - RETRIBUTORY, a. प्रतिकारिन, प्रतिकार in comp.

RETRIEVE, v. t, पुन: प्राप् 5 P or लभ् 1 A, प्रत्याह 1 P, उद् 1 P, प्रति-,समा-धा 3 U; See RE-COVER; 'irretrievably gone' असिभृइनये गते. RETROCEDE, v. i. परावृत् 1 A; See RETURM. RETROGRADE, a. प्रतीप, प्रतिलोम, बक्त, परावृत्त, किपति, प्रतीपगामिन; 'in a r. direction' कि-,प्रतीप; 'turn in a r. direction' प्रतीपयिति (D.), परावृत् c. -v. i. परावृत् 1 A, प्रतीपं गम् 1 P; विपरीतं यावृ 2 P. 3 Decline, Decay, q. v. -ATION, RETROGRESSION, s. प्रतीपगमनं, विपरीतगमनं-गति f. RETROSPECT, s. अतीतपयालोचनं, सिहावलोकनं, अनुद्शिनं, भूतावलोकनं--IVE, a. अनुद्शिनं, गतावलोकिन्. 2 भूतायक्ष, गतकालसायक्ष.

RETURN, v. i. नि-मन्या-मितनि-मृत् 1 A, प्रति-या 2 P, पुनर्था, पुनर-इ 2 P, प्रत्यागम्-परापत् 1 P, प्रति with words for 'Come', 'Go', q. v.; 'it is gone never to r.' अतिशृद्ध तरतीतमेष (S. 6); 'r. to life' चेतनां लम् 1 A or प्रति-पर् 4 A, सोच्छ्वास- a. सृ. 2 Answer, q. v. — v. .. प्रति-दा 1 P, 3 U, प्रति-च c. (अपंयति), नियंत् 10, प्रति-पर् c. 2 पुनः आनी; 'r. good for good 'प्रत्युपतारं कृ 8 U; 'r. an injury' प्रत्यपक्त, प्रति-हित् 7 P. — s. निच्चि f., प्रत्यागमनं, प्रत्याद्दिः, पर्पापतनं, पुनरागमनं, निवतनं, प्रत्यावानं, ६०.; ' क्र

पुरुषा र. े भतिनिवृत्ते त्वयि. 2 भृत्यपैणं, प्रतिहानं, नि-शौतनं, प्रतिकारः, प्रत्युपकारः 3 परिवर्तः, परिवृत्ति र्रः, पर्यायः, भावतः. 4 फलं, लाभः, प्राप्ति र्रः, बदयः, ब-त्यमं ; 'in r. 'प्रति in comp. ; 'injury in r. ' प्रत्यपकारः ; 'benefit in r. ' प्रत्युपकारः ; 'in r. for 'विनिमयेन, परिवर्तनेन.

RE-UNITE, v. t. पुन: संयुज् 7 U, 10 or सं-धा 3 U.

-RE-UNION, s. पुन: संयोग:-समागम:-संसर्ग::

REVEAL, क. t. वि-वृ 5 U, प्रकाश o., व्यंज् 7 P or
o., आविष्क 8 U, व्यंजीक, प्रकरीक ; स्था c., शा c.
(जाययति); 'the missiles r. ed themselves to
us' स्वत:प्रकाशान्यावयोरसाणि (U. 6); 'the sacred
hymns were r. ed to the sages ' ऋषयः मंत्राणां
ब्रहारः, मंत्रान् स्वयं दर्शुः; 'r. a secret ' रहस्यं प्रकाश o. or निद् 7 P &c.—ER, s. प्रकाशकः, व्यंजकः,
भदकः — REVELATION, s. विवरणं, प्रकाशनं, व्यंजीकरणं, आविष्करणं. 2 भृतिप्रकाशः; ऐशोन्मेषः.

REVEL,-BY, s. निर्मर पानगोष्टी तुःस्त संपीति f., तुम्तः पानमहोत्सवः. -v. i. अनु-भू 1 P or सेव् 1 A with (s.).

Revence, ८. प्रत्यपकारः, प्रति(ती)कारः, प्रति-हिंसा, प्रतिद्रोहः, वैरसाधनं-निर्यातनं-गुद्धि ∫., प्रतिकियाः 2 (Desire for r.) प्रिघांसा, प्रत्यपकारनुद्धि ∫. -v.t. (Persons) वेरनिर्यातनं वर वैरसाधनं-गुद्धि कृ 8 U (with gen.); प्रतिहिस् 7 P, प्रतिदृह् 4 P, प्रत्यवक्ट. 2 (Insult &c.) निर्यत् 10, साध् ८., गुध् ८., प्रतिक्ट, निस्तृ ८. – EB, ८. प्रत्यपकारकः, प्रतिहि-सकः. – EUL, ८. प्रतिकारपरायण, प्रत्यपकार-प्रति-हिसा-ग्रील-नुद्धि, प्रत्यपकारनुद्ध्याः

Revenue, श. करः, बतिः, आवः, बदयः, भागधेयः, राजस्वः

ВЕУЕВВВАТЕ, v. i. प्रतिष्वन् - т 1 Р, अनुनद् गर्से 1 Р. – v. t. प्रतिष्वन् o. &c. 2 प्रतिक्षिप् 6 Р, प्रतिहन् 2 Р. – лом, s. प्रतिष्वनि:-नाद:-शब्द: 2 प्रतिक्षेप:-

सिष्टिह, ए. र. सं-,मन् ८., पूज् 10, सं-भू ८., पुरस्कृ 8 U, सत्कृ, भज् 1 U, उपास 2 A, आद 6 A,
आर्च् 1 P, 10. = ENCE, इ. सं-,मान:, अर्थना, प्रथयः,
पूजा, सत्कारः, आदरः, सपर्या, पुरस्कारः, उपासनाः,
अर्थणा, भिक्त f: 'his r.' तत्रभवान, भगवान,
'your r.' अत्रभवान; 'act of r.' ननस्कारः, ननस्या, प्रिपातः, प्रणामः, अभिवेदनं. = v. र. See (v.).
= ED, a. पूज्य, अर्थनीय, सं-,मान्य, आर्थ, पूजारं,
नगस्य, उपास्य; 'r. sir' भगवन्. = ENT, ENTIAL,
a. भिक्तमन, सादर, सम्भय, मानपुरःसर, भिक्तपूरं,
'with a r. bow' भिक्तप्रवारं स्वरं, सम्भयं.

Reverse, a. ध्यानं, चितनं, भावना क्षान् क Reverse, s. १वं, एवभाग:. 2 पार्रणाम:, विकार:. परिवृत्ति f.; 'r. s of fortune ' देवद्वविपाकः, भाग्य-विवारणाम:, अत्याहितं, आपद्-विवद् f.; See Mis-FORTUNE. 3 विपर्यय:, व्यत्यय:, व्यत्यास:, वि-पर्यासः, व्यतिकमः, वैपरीत्यं, वि-प्रतिन्पक्षःः 'ifr. be the case ' विपर्वये तु; 'r. of 'ex. by इतर in comp.; 'r. of red' रकेतर, &c. -a. विपरीत, व्यत्यस्त, वि-प्रति-लोम, प्रतीप, विपर्यस्त, विरुद्ध, व्य-तिकांत, वि-प्रति-पक्ष; 'r. order ' विपर्ययः, व्यति-क्रम:, प्रातिहोम्यं; ' in the r. order ' वि-मति-लोगं, विवयसिन, ब्यत्यासेन. = v. t. परिवृत् 0., विवयीसं नी 1 P, परावृत् c.; विपर्यम् 4 U, व्यत्यसः अधीमखीक 8 U; See OVERTURN, CHANGE; (in law) प्रत्यादिश 6 P, परावृत् c., अधरीक्क, खंड 10, प्रतिक्षि-पू 6 P. =AL, s. परा-परि-वृत्ति f.-वर्तनं. =ED, «. विवर्धस्त, परिवृत्त, वि-प्रति लाम, अधरीत्तर, अधीमुख, &c.; See (a.); 'my fortune being r.' qft-वृत्तभाग्यतया, भाग्यविषयीसात्, &c. =ION, 8. परा-प्रत्या-वृत्ति:-वर्तनं, विषयीत:. -LY, adv. विषयेयेण. वि-प्रति-लोमं, व्यक्तिक्रमेण, व्यत्यासेनः

REVERT, v. i. प्रत्या-परा-नि-वृत् 1 A, प्रत्यागम्
1 P. -v. t. Reverse, q. v. —REVERSION, s.
प्रत्यावानी f., परावर्तनं, पुनरागमनं 2 उत्तराधिकारः.
-ARY, a. उत्तरभाग्य; 'r. right ' क्षेषभोगाधिकारः;
'r. heir' उत्तराधिकारिन

REVIEW, v. t. (Book) गुणदोषं वि-विच् 3, 7 U or निरूप् 10 or परीक्ष् 1 A. 2 पुनः ईक्ष् or दृष्ठ् 1 P or आ-अव-लोक् 1 A, 10, पुनः विच् ८. or परीक्ष् or निरूप् 10 or अनुसं-धा, प्रत्यालोच् 10. = s. गुणदो-षविव्यनं, गुणागुणविचारः-निरूपणं-परीक्षाः, पराक्षां धणं, निरूपणं-परीक्षाः, पुनर्देशेनं, प्रत्यालोच्चनं, पुनः विचारः-निरूपणं-परीक्षाः = EB, s. गुणदोषविवेच्यःः REVILE, v. t. निर्-,भरसं 10 A, गई 1, 10 A, आ-अधि-क्षिप् 6 P, अय-वद् 1 A, निद् 1 P, आकृष् 1 P. = EB, s. निभन्सकः, निद्वः, अपवादकः = ING, s. निर्-,भरसंनं-ना, गईणं-णा, अपवादः, आ-कोशः, आ-अधि-क्षिपः, स्वान्यादः उपालेभः, वाक्याह्यः See Abuse, Reproach.

REVISE, v. t. पुन: दश् 1 P or इक्ष् 1 A or विष्ट् c.; See REVIEW. 2 (पुन:) शुध् c., सं-वि-परिशुध् o. —AL,-ION, s. पुन देशेनं, पुन: परीक्षा, संशोधं व.
REVIVE, v. t. जीव o., प्रत्युत्-वत्-सं-, (fig. also);
पुन: जीव c., प्र-वि-इष् o., चेतनां-संशो लख् c. (लभयति) or प्राप् c, प्रत्या-समा-ष्ट o., पुन: चत्-स्था
c. (बल्थापयनि), बद्-ध् 10. 2 पुन: मृत् o., नवीह 8 U. —v. i. प्रत्युत-वत्-सं-जीव् 1. P. पुन: जीवः
संशो चेतनां लस् 1 कि. कर पाप 5 P or सा-पति-पर
4 A, प्र-वि-इष् 4 A, सं-बर्था 1 कि. प्रवा-समा-ध्वा

2 P. 2 पुन: प्रवृत् 1 A. - AI, हः संजीवन, प्रत्युत्-वत्-जीवनं, (fig. also); संज्ञापाति f., चेतनागमः, चतनालामः, प-अव-बोधः 2 पुनहत्थानं, समृत्थानं, पुनः स्वास्थ्यं, पुनः स्वास्थ्यपातिः 3 वद्धारः, पुनःप्रवृत्तिः REVOKE, ७. ६. निवृत् ८., खंड् 10, निरस् 4 U. - REVOCATION, ह. निवर्तनं, खंडनं, प्रत्यादेशः; See REPEAL

REVOLT, v. i. अभि-, बृह् 4 P, ब्युत्था 1 A, कोर्प उ-त्यद् c., ज्ञासनं अति-इ 2 P or उसंघ् 1 A, 10. = s. राजद्रोहः: प्रकृतिकोपः: See REBELLION, MUTINY; 'fall into r.' (fig.) विसंवादिन्-विरोधिन्- a. भू 1 P. = ING, a. बीभत्स, अतिगर्ध, अतिद्रेष्य: 'a r. scene' बीभत्सालेकः

REVOLVE, v. i. परिवृत् 1 A ; वि-व्या-आ-वृत्, परि-भ्रम् 1,• 4 P, घुर्ण् 6 P, 1 A, वि-परि-°, लट 6 P; 'that matter (idea) constantly r. ing in his mind' तस्य चार्थस्य सततं ननिस विपरिवर्तमानत्वातुं (Ka. 67). -v. t. Causal of roots above. 2 (मनसा) विचर c., वितर्के 10, विमञ् 6 P, आलोच 10; See Consider. -ing, a. परि-वर्तिन, परि-,श्रमिन. -REVOLUTION, परिवर्तः-र्तनं, परिवृत्ति f., आवर्त:, आवृत्ति:, घूर्णनं. 2 (Of time &c.) परि-आ-वर्तः, पर्यायः, चक्रं, भ्रमणं, भ्रांति f., यग शतपरिवर्तान् 'for r. s of ages;' 'r. of time' कालचर्का, कालावर्तः 3 गाति f., प्रवृत्तिः; ' r. of a planet ' (time) भगण:. 4 राज्यपरिवर्त:-परिवृत्तिः =ARY, a. (s.) in comp. =18T, s. राज्यपरिवृत्ति-वादिन. = IZE, v. t. सर्वथा-साकल्येन-परिवत c. = RE-VULSION, s. विरागः, विरिक्ति f.

RAWARD, s. पारितोषिकं, प्रतिफलं, प्रतिदानं ; दक्षिणा, मूल्यं, वैतनं; 'the r. due to a spiritual teacher' गुरुदक्षिणा; 'deserving a r.' दक्षिण्य, दक्षिणीय. -v. t. पारितोषिकं &c. दा 3 U, परितृष् c., दानेन संतुष् c. or सं-भू c., मूल्यं दा. 2 सफलीकृ 8 U, कृताथयिति (D.); 'his labour was r. ed' तस्य प्रयस्न: सफलो बभून.

RHAPSODY, s. असंगतप्रवंध:, असंबद्धकविता. = IC, -ICAL, a. असंगत, असंबद्ध, निरम्बय, अनिवत.

RHETORIO, s. अलंकार ज्ञाकं-विया, साहित्यवाकं. -AL, a. आलंकारिक (की f.), अलंकारकप, अलंकार in comp.; 'r. style' अलंकारयुता-आलंकारिकी-भाषा-सर्गि:; 'r. expression' अलंकारः, वाक्यालंकारः. -IAN, s. अलंकार ज्ञाककः. 2 वाग्मिन् m., पवकृ m.; See ORATOB.

किन्, वातुल, वातमस्त, वातोपहत, वात-वायु-मस्त--- RHEUMATISM, s. संधिवात:-वायु: (of the joints); वात:, वायु:, वातम्याधि:-रोगः. •

RHINOCEROS, s. गंड:, गंडक:, खाब्रेन m.; 'the female r.' खब्रधेनु:.

Rномвив, s. तृत्यचतुर्भजः.

RHYME, 8. यमक:-कं, मित्राक्षरे. 2 पर्य, कविता-- ER, 8. कविता-पय-कार:, कुकवि:

Rнутнм, л. ताल:, लय:. — ICAL, а. क्य-ताल-भ-

RIB, s. पर्श्वका, पार्श्वक, पार्श्वास्थि n.; 'the r.s taken together' पंजर:-रं. 2 पोलिंद:. 3 ज्ञालका (of umbrellas). 4 रेखा

RIBALD, a. See OBSCENE &c.

Ribbon, Riband, s. पहनेश:, दुक्लपह:.

RICE, s. (Plant) ज्ञालि:, कलमः, नीवारः, नीविः (various kinds). 2 तंदुल:, भाष्यास्थि n. 8 (Boiled) अन्नं, ओदन:-नं, भक्तं; See Food; 'r. with milk and sugar' पायसं, परमात्रं; 'scum of r.' मासरः, आचामः, निरु(सा)वः, भक्तमंडः; ' scorched r.' भिस्सटा, दिभका; ' fried r.' धानाः (f. pl.); 'ear of r.' किंग्श:-शं, भान्यशिक:. RICH, a. धन-वित्त-द्रव्य-वत्, धनिन्, धन-वित्त-वालिन्, सधन, महा-बहु-धन, अर्थवत्, धनिक, धनाढच, विभवसै-पत्र, धनसमृद्ध, श्रीमत्, लक्ष्मीवत्; समृद्ध, धनेश्वर, ल-क्मीजा; संपन्नवत्, ज्ञालिन्, युक्त in comp. with ' Wealth 'q. v. 2 (Costly) महाई-घे, बहुमुल्य, महामुल्य, अतिप्रतापवत्. 3 आढच, बहुल, प्रचुर, पणे, बह, समृद्ध, संपन्न, मय in comp.; 'r. perfume ' बहलामीद: ; 'r. in beauty ' रू-पाढच ; गुणाढच, बहुलरत्न, &c. 4 सत्व-सार-गुण-वत्, स्कीत, बहुफलपद, डर्बरा (भृमि:), सस्याद थैं। 5 उज्ज्वल, सुप्रकाश, अतिशोभन (colours). 6 प्-तमूत-पूर्ण. = ES, 8. धन, अर्थः, विभवः, वित्तं, द्रव्यं ; See WEALTH. 2 धनाढचता, सधनता, धनबाहुस्यं. -LY, adv. बहुधनेन, प्रभूतं, भूरि, महामूल्येन, अतिशोभया, अतिपतापेन, संभीकं ; 'r. decorated ' अतिशोभया प्रसाधित, सविशेषमंडित. = NESS, 8. धनाढचता, सश्रीकता, सधनता, स्कीतता, महाधै-ता, अतिशोभा, प्रताप:; बाहुल्यं, समृद्धि f., संपद् f.; 'r. of beauty' रूपसंपद, लावण्यातिवायः; 'n of expression ' वचसामुदारता (Mal. 1).

RICKETS, s. बालग्रहः

RICKETY, a. शिथिलसंधि, अस्थिर, अवृदसंधि; (building) जीर्ण, जजैरित-

RID, v. t. मुच् 6 P or c., मोक्ष 10, वि-, चूप् रे., बंद-इ 1 P; 'to get r. of' अप-नी 1 P, निराक्त, स्वंज् 1 P, अप-हा 3 P, नि:- E c., अपास् 4 U; oft. by मिर pr.; 'r. of thorns' निय्कंटकीक्क; 'r. of दीरे- floulties निर्विधीकः - a. वि-, मुक्तः, वर्जितः, हीनः, र-हितः, गतः, वीतः, हतः, निरः, व in comp.; कंटकहीनः, नि: ज्ञत्य, &c. - DANCE, ह. मुक्तिः f., मोक्षः, उद्धारः, कोषनं

RIDDLE, s. प्रहेलिका, प्रविद्धका, प्रश्नदूतीः गृढं, कृटप-श्रः. 2 शोधनी, चालनी. =v. t. शुध् c. 2 व्यध् 4 P; See PERFORATE.

RIDE, ए. i. अधेन संचर् 1 A or गम् 1 P or या 2 P or क्ल 1 P, अधेन &c. वह pass. - ए॰ ६. (अधे &c.) आ-अधि-समा-अध्या-इह 1 P, अध्या-आ-कम् 1 U, 4 P, अधि-हा 1 P, अध्यास् 2 A. - इ. अधेन संचरणं or विहरणं. - ER, इ. अधारोहः, अधारोहेन, अधारोहेन क., अधारोहेन क., अधारोहेन, आरोहेन, आरोहेन, आरोहेन अध्यान in comp.

RIDGE, 8. कटक:-कं, उत्संगः 2 7% $\cdot 3$ सेतुः, धरणः, शांकि f., पिंडलः. - Y, α . सकटक

RIDICULE, v. t. उप-अव-इस् 1 P, उपहास्यतां नी 1 P, उपहासस्यतं कु 8 U, अवहासास्यतं कु, आ-अव-क्षिप् 6 P; See Contemn also; 'I shall be red' गिम्ब्याम्यपहास्यतां (R. I. 3); 'to be r. ed' उपहास्यतां गम् 1 P or या 2 P. -s. उप-अव-हासः हसनं, आ-अव-क्षेपः, अवज्ञा, अवहरूना, उपहास्यतां -0US, a. अव-उप-हास्स, हासास्परीभृतः हासयोग्य, उपहासाहे, हासास्परे, हासकर (री. f.), हासोत्पादक.

Rife, a. सर्वत्र प्रचलित, प्रवृत्त, प्रचल, बहुल. Riff-Raff, s. अधनाः, प्राकृत-१थग्-जनाः

RIFLE, s. आमेयाको. =v. t. अप-इ 1 P; See Rob. RIFT, s. See FISSURE.

Rio, v. t. सज्जीक 8 U, उपकरणै: उपकृष् c. - GING, सङ्जा, सामग्री, परिच्छदः, रञ्ज्वादिसाधनं; पोतसङ्जाः RIGHT, a. दक्षिण, वामेतर, सन्येतर, अपसन्व ; ' to the r. 'दक्षिणतः; दक्षिणेन: 'r. hand ' अग्रहस्त:-करः, दक्षिणपाणिः. 2 डचित, न्याय्य, युक्त, उपपन्न, सम्बन्ध, यथायाय, धर्म्य, साधु, समंजस, सत्-स in comp.; 'r. path 'सन्मार्ग:, सुपथ: 3 सत्य, यथा-र्थ, अवितथ, तथ्य; See True ; 'Priyamvadá is r.' or 'says r.-ly ' अवितथमाह प्रियंवदा (S. 1); ' you are r. 'सत्यं-यथार्थ-आइ-भवान् 4 सरतः, क्रज, अवकः; 'r. angle ' समकोणः, ऋजुकोणः = 8. दक्षिणपार्थ:-दिकः; दक्षिणः, अपसन्यः; 'on the r.' दक्षिणतः, दक्षिणस्यां दिशिः 2 न्यायः, धर्मः, न्याय्यता, न्यायिता, औचित्यं, याथाध्यं, नीति र्., युक्तताः 3 सत्य-्ता. तथ्यता, अञ्चताः 4 अधिकारः, स्वत्वं, स्ताम्यं, सना; oft. ex. by अई 1 P; ' a woman has no r. to independence ' न की स्वातंत्र्यमहितिः =adv. बक्तं, न्यायतः, स्थाने, साधु, डिवतं, यथोचितं, यथान्या-सं, द्वप्यमं, सम्बद्धः 'I acted r. in delivering her into the charge of the queen ' पना देवीइ- स्ते निश्चिपता मया युक्तभेषानुष्टितं (Rat. 1). 2 सस्य, यथार्थः सरलं, कजुः सु-भित pr. = interj. साधु, युक्तं, भई, बाढं. = v. t. कजुक् 8 U, सुस्थिक, समाप्तिसमा-भा 3 U. = v. t. सरल-कजु- a. भू 1 P. = eous, a. ग्यायतायण-पर, साधुवृक्तं, पवित्र, न्यायाता, सुद्दीलः (of acts) न्याय्य, युक्तः, See Just. = eously, adv. ग्यायतः, धर्मेण. = eousness, s. सदाचारः, साधुवृक्तं. = eul, a. भिक्तारंत्, रवत्विन्दिशः 2 Just, q. v. = eully, adv. साधिकारं. = Ly, adv. दिष्तं, सत्यं, यथार्थतः, परमार्थतः, यथार्थं, स्थाने, युक्तं, यथार्थं, यथात्यायं, न्यायतः, सन्यक्र. 2 सत्यं, See Truly.

RIGID, a. कठोर, कर्कज्ञ, डम, दाहण, पहव. 2 रह., घ-न, कठिन, अशिधिल, अमृदु. -ITY,-NESS, s. कठोर-ता, कठिनता, रहता, घनता, काठिन्यं. -LY, adv. रह., कठिन, अशिथिलं, See STRICT.

RIGMAROLE, s. अनर्थककथा-

Rigour, s. रहता, काठिन्यं, अश्वीथल्यं 2 उपता, क ठोस्ता, कर्कशता, निष्ठुरता. - ous, a. कठोर, निष्ठुर, उम्र, परुष, तीक्ष्यदंड, असीम्य, कर्कश, कठिन. 2 सूक्ष्म; See Strict. - ously, adv. उम्र, निष्ठुरं, परुष.

RILL, s. कुसरित् f., शुद्रनदी, कुल्या.

Rim, s. प्रांत:, अंत:, भारा, कर्ण: (of ships).

RIME, s. See HOAR-FROST.

 Rind , s. त्वच् f., दल्क:-स्कं, दल्कल:-सं, श्रास्कं, च भेन् n., कंचुकः \cdot

Ring, v. i. रण्-कण् 1 P, वि-रु 2 P, किंज् 2 A.

—v. t. चल् c., वद c., आहन् 2 U, नद् c., कण् c.;

'r. the bell' घंटा वादय, घंटानादं कुरु. —v. संगुल्ला(री) थं-यकं, अभिका; 'signet. r.' अंगुलिमुद्दा,

मुद्रा. 2 वलय:-यं, भंडलं, चकं; 'dancing in a r.'

संडलनृत्यं. 3 मंडलं (of persons). 4 रंग:. 5 किं
जितं, किंगितं, कणमं, नि-,का(क)णः, रवः, नादः;

'r.-leader' नायकः, अप्रणीः, मुख्यः, प्रवतेकः,

मुखरः, प्रधानराजदोहिन् m. (of conspirators);

'r.-worm' दृदुमंडलं, मंडलकुष्ठं; 'having r.
worm' दृदु(दू)णः, दृदुरोगिन्.

RINGLET, 8. अलक:, चूर्णकृतलः, कुरलः.

RINSE, v. t. जलेन प्रजल 10, (जलं) डपस्प क् 6 P, आचम् 1 P. = ING, s. आचमनं, डपस्पकोः,

Riot, s. संमद्रं:, संक्षोभः, तुमुलं, कीलाइलः, विषवः. 2 यथच्छपानीस्सवः, विषयमुखातिरेकः, तुमुलेत्सवः. 3 सं-भव-मदेः (संभूय कृतः); राजाभित्रोहः, प्रजाक्षोभः प्रकृतिकीपः; 'to rûn r.' मयौदां भितकस् 1 U 4 P or भित-इ 2.P. = v. i. संक्षोभं इ 2 P, सर्पः गम् 1 P, तुमुलं कृ 8 U. 2 सुखोपभोगे निमञ्च- अ. म 1 P, तुमुलर्वण बत्सवं सेव् 1 A or कृ. = ER, s. तुमुलः संक्षोभकारिन् m. = 0US, a. तुमुल-कोम-कारिन्, दुमुलोन्सवनारिन् -= 0USLY, adv. तुमुलक्षवेन, सकोलाइलं

119

Rip, v. t. वि-, वृ 9 P or o., विष्ट 10, निर्मिद् 7 P, निकृत 6 P; See TEAB. = s. विदर:, विषाटनं

RIPE, a. पक्क, परि-वि-सु-°, पक्कतां आपन्न, परिणत, पा-कोन्मुख (खी f.), फलोन्मुख, पीठ; 'r. in years' परिणतवयस, प्रवयस, प्रवृद्ध, वयोवृद्ध; 'r. to meet one's doom' विनाज्ञोन्मुख, पक्क. 2 सिद्ध, संपन्न; See PERFECT. 3 सिद्ध, सज्ज, सन्नद्ध; See READY.—RIPEN, v. i. पार्क इ 2 P or नज्ज्ञ 1 P, पाकाभिमुख-पाकोन्मुख- a. भू 1 P, पच्च pass., उपचि pass.; 'coldness r.ed into downright hatred' अनादरः (कालक्रमण) उपचीयमानः साक्षाद्देषस्य परां कोटि इया-य. – v. t. पच्च 1 P, कृ with (a.); See MATURE.—NESS, s. परि-वि-पाकः, परिणति f., परिणामः, प-क्षावस्था, पक्षदक्षाः

RIPPLE, $s = \pi i \pi$:, वंचि-ची f., अमि f., भंगः. -v. i. क्षम् 4 P, 1 A, चलोभि-सतरंग- a. म् 1 P. -ING, a. चलोमि, क्षब्ध, प्रचलद्र्मि, सतरंग, तरंगाकुल, उत्तरंग. Rise, v. i. उत्था 1 P, समृत्था 1 A, (in all senses); 'r. ing from the bed' सुनं िथत, मुक्तशयन; · do not r. to receive their elders ' नाभ्यानि-इति गुरुत् (Ka. 108). 2 उद्गम् 1 P, उद-इ 2 P, उदयु 1 A, उत्पत् 1 P, उद्धवै गम् or बज् 1 P, उद-वृत् 1 A; आ-अधि-हह 1 P, आक्रम् 1 A (पूर्व-टिजा); उन्नम 1 P. 3 प्रति-भा 2 P निर्भा, पादर्भ 1 P, आविर्भु, दृश्-लक्ष- pass. 4 प्र-, जन् 4 A, उत्पद् 4 A, प्रवृत्, डद्-सं-प्र-भू, नि:-प्र-स 1 P, निर्गम्. 5 (Advance) उत्था, भ-,वृध्, 1 A, उपचि- pass., अधिकी भ, प्रवलतर- a. मु; 'r, ing enemy 'डिनिष्ठ-मानः ज्ञानुः 6 प्रतिपत्ति-उन्नति-प्राप् 5 P, उन्नम्, उत्कृ-षु pass. 7 (Against) अभिद्रह् 4 P (with acc.), दह (with dat.), ब्यत्था 1 A. 8 (As sea) क्षम् 1 A, 4 P, अभिमालाकल-क्षच्ध- a. मू. =s. सं-,उ-त्थानं (fig. also). 2 टदयः, उह्रमः-मनं, उत्पातः, ऊर्ध्वगतिः; ' he owes his r. to me ' मत्तः लब्धो-दयः; 'r. and fall 'पातोत्पातौ. 3 उत्पाति f., प्र-भवः, टद्भवः, संभवः, टह्नमः, प्रवृत्ति fः प्र-उप-कमः, आरंभः 4 वृद्धि र., डपचयः, आधिक्यं 5 डन्नति f-, उत्कर्षः, प्रतिपत्ति f-, पदवृद्धः, उदयः; ' ${
m to}$ give r. to ' उत्पद् c., जन् c. = ING, s. उत्थानं, डदयः, डऱ्म: &c.; 'r. to receive another 'अ-भ्यत्थानं, प्रत्यह्मः. 2 प्रजा-प्रकृति-क्षोभः-प्रकोपः; See MUTINY. 3 Tumour, q. v.; 'r. ground' डन्नतभूमिः, डचस्थानं, डत्सेधः

RISIBLE, α . हासजनन (नी f.), हास्यास्पदं, हासकर (री f.), हासोत्पादक •

Risk, s. संज्ञ्यः, संदेहः, ज्ञंका, भयं, संकटः, 'run the r. of losing all 'सर्वना ज्ञासंज्ञ्ये आत्मानं पत् c. =v. t. संज्ञ्ये निश्चिप् 6 P or पत् c.; See DANGER. Rirk, s. क्रिया, विश्वः, कर्मन् 2., कार्ब, आचारः, सं-

स्कारः, नियमः, कल्पः; 'soriptural r.' साझविष्किःकर्म, शास्रोक्तियाः — Ritual, त. वैधिक-नैयमिकः
(की f.). विध्यनुरूप, शास्रोक्त, विधि-क्रिया in comp.
- s. क्रियासंस्कारः-विधिः-पदातिः-शास्रं — isr., s.
संस्कारशास्त्रः

RIVAL, v. t. स्पर्ध् 1 A, प्रति-परि-°, (with instr.), संघृष् 1 P, अहमहमिकया-परस्परिजगीषया-यत् 1 A, वि-,जि desid. (जिगीषति); oft. by प्रतिद्विष्ठित्, पं-क्रिस्पिंग्; ' with hands r. ing young foliage (in beauty)' किसलयोद्धदप्रतिद्विष्ठिः करततेः (S. 4); चंद्रच्छायाप्रतिस्पर्धा or-प्रतिद्वेद्वि &c.-«., -s. प्रति-,स्प-धिन्, प्रतियोगिन्, वि-,जिगीष्, प्रतिपक्ष, सपरन, परस्परस-धिन्, प्रतियोधः; ' r. army ' प्रतिवर्ल &c.; ' r. combatant' प्रतियोधः; ' r. army ' प्रतिवर्ल &c.; ' r. woman' सपरनी; ' a r. Kesava' अपरः केशवः, प्रतिकेशवः; ' a r. to Sri' प्रत्यादेश इव भियाः (V. 1). - RY, s. प्रतिस्पर्धा, प्रतियोगिता, वि,-जिगीषा, अहमहमि-का, प्रतिदेविता, संघर्षः, सापर-यं, प्रतिपक्षता; विरोधः, वैरं-RIVE, v. See TEAR.

RIVER, s. नदी, सिरत् सिंधु:, आ(अ) प्रामा, निम्ना, तरीगणी, लोतोवहा, तटिनी, न्हादिनी, लोतिविनी, धुनी, देविली, हीपवती, लवंती, निमीरणी; 'a small r.' कुत्या, अत्य-कृतिम-सिरत्; 'confluence of r. в' सेमेदः, सिंधुसंगमः; 'watered by r. s' नदीमातृक. RIVET, v. t. कील् 10, कील्त वंधु 9 P, दृढं वंधु; अभिनि-विज्ञ c., सर्ज् c.; 'to be r. ed' कील्तिन्य-ढबद्ध- a. भू, सर्ज् 1 U (sight); स्थाने खलु स. जजति वृष्टि: (M. 1); 'all eyes were r. ed on him' नेनवजाः तरिमित्रयेतुः (R. VI. 7), तिस्मन् वृष्टि: सक्ताभूत; ब-नाति में चक्षुः चित्रकृटः (R. XIII. 47), दियते प्रत्युतस्य चक्षुः (U. 3); आलिखत इव रंगः (S. 1) 'the audience is r. ed (to the spot) with attention'. =s. कीलः क्तः-कं, जलाकाः

RIVULET, s. क्षुद्र-कु-सरित् f., अल्प-क्षुद्र-नदी-

Road, s. मार्गः, पश्चिम् m., अध्वन् m., वर्तम् n विथि-थी f., रथ्या, सर्णि-णी f., पदवी, पद्धति-ती f 'high r.' राजमार्गः-पथः; 'common r.' प्रचार 'difficult r.' दुगैसंचरः, संक्रमः, दुगैमार्गः; 'drear lonely r.' प्रांतरं, शून्यमार्गः; 'crossing of r.; चतुष्पर्यं, शूंगाटकं; See WAY.

ROAM, v. i. परि-,अट् 1 P, परि-,अस् 1, 4 P, विचर् 1 P; 'r. about' इतस्ततः वि-इ 1 P or or अस्. = ING, s. परि-,अटनं, परि-,अमणं, विचर
ROAR, v. i. गर्ज् 1 P, स्तन् 1 P, नर्दे 1 P, रस् 1
इ 2 P, नद् 1 P, अनु-इंक्ट 8 U (of lion);
r. ing river' घर्षररवा सरिन्. 2 वि-आ-डत्-व
क्रज् 1 P, प्रणर, पुष् 10; 'r. ing with pai
अर्तनेनादं मुंचन्. -s., -ING, s. गर्जित, र्तनित्त, क्ष

्ना, नर्दैनं, निरावः, महा-दीर्घ-गंभीर-ज्ञान्दः-नादः; घन-ध्वनिः, दीर्घरावः-घोषः; हुंकारः 2 नादः, वि-था-क्रोज्ञः, विघोषः, ज्ञान्दः, स्वरः, ध्वनिः.

ROAST, v. t. अस्ज् 6 P; 'r. on a spit' जूलाकृ 8 U.
2 तप् 1 P or c., दह 1 P. = ED, a. अष्ट, भृष्ट; 'r. on a spit' जूल्य, जूलाफ़ृत, भटित्र, जूलसंस्कृत.
ROB, v. t. जुर 10, पृष् 9 P, लूंट-द्र 1 P, 10, अपह
1 P, (with gen. of person). = BER, s. दस्य:, जो(ची)र:, स्तेन:, तस्कर:, लुंटाकः, मोषकः ; 800
THIEF. = BERY, s. अपहरणं, मोषणं, स्तेयं, चीयँ, स्तेन्यं, अपहारः, लंटनं.

ROBE, s. वसनं, वकं. -v. t. वसनं पार-धा 3 U, वस् 2 A; See Dress.

Robust, a. नृढदेह, च्यूटोरहक, नृढांग (गी f.), वज-देह, मांसल, सनीय, ससत्त्व, उपितः, 'r. body' उप-चितं गात्रं, सिंहसंहननं. -LY, adv. सनीय, ससत्त्वं. -NESS, s. नृढांगता, वीय, मांसलता.

Rock, s. स्थूलशिला, शिलोचयः, बृहदुपलः, महाप्रस्त-रः, शैलः; शिला, पाषाणः, प्रावन् m., उपलः, अश्मम् m., प्रस्तरः, (small); See Stone; 'r.-salt' सैंधवः-वं, शीतशिषं, सिंधुजं, माणिमंथं. =v. t. दोलने-न स्वप् o. (rock to sleep); दोलयित-आंदोलयित (D.), इतस्ततः प-ि-सं-चल् c. =v. i. दोलायित (D.), इतस्ततः वि-प-चल् 1 P; See Waver. = x, a. शिलामय (यी f.), शिलापूर्ण, अश्मर, औ-पल् (ली f.), (s.) in comp.

Rocket, s. हंबतारा, अभिवाण:.

Rod, s. दंड:, शालाका (of metal), यष्टि f., वेत्रं (of cane).

RODOMONTADE, 8. गार्वितवाबयं, उद्धतवचनं.

Roe, s. मीनांडं, मत्स्यांडं, मत्स्यगर्भः 2 मृगी, हरिणी. Rogue, s. धूर्त:, कितव:, जाल्म:, शठ:, खल:, वंचक:, प्रतारकः, कापटिकः, कूटकः, कुटकारः, दुर्जनः, दुरा-स्मन m., कृहक:. - ERY, - ISHNESS, s. कैतवं, शा-ठ्यं, दीर्जन्यं, वंचनं, &c. = ISH, a. धूर्त, ज्ञाठ, कितव; See (8). = 18HLY, adv. भूतेतया, शाउचान, सकतवं. Roll, v. i. वि-लुट् 6 P, वि-लुट् 1, 4 P. 2 परि-व्या-वि-वृत् 1 A, परि-,भ्रम् 1, 4 P, घूर्ण् 6 P, 1 A; (about) प्र-वि-चल् 1 P, घूर्ण्, वि-लुल् 1 P; 'with eves r.ing about ' घुर्णकोचन, लोलाक्ष, विलोलदृष्टि. 3 (On, by &c.) ब्यति-इ 2 P, गम् 1 P, आते-व्याति-क्रम् 1 U, 4 P, पारि-,आ-वृत्, पारि-इ; 'as days r. ed on ' दिनेष गच्छत्स, गच्छता कालेन; 'a cloud r. s on through the air' मेघ: खमाक्राभतं पद्रच: (Mr. 5); 'which has r. ed out at the feet of the Vindhya' विध्यपादे विज्ञीणा (Me. 19). -v. t. ब्या-परि-इत् c., घुर्ण् c., अम् c., &c.; 'r. down' रयेज नी 1 P; 'r. ing down corpses' मेत्रवा-हिनी (नदी). 2 लुद-इ 0., वि.म- . 3 पिडीक 8 U, संपुटीक, संपिक् 10. 4 आ-पार-वेष्ट् ०., अवगुंठ् 10, आ-पान् 5 U. - इ. छुठम, परिवर्तन, &c. 2 पिं- इ., गोल:-लक:, नाली: 3 नामाधिल-ली f. - Er, इ. परि-,वर्तनी, वर्तनयंत्र-चक्रं. 2 वेक्नं-नी (for flour). 3 पटः. - ING, इ. लोठनं, परि-क्या-वर्तनं, घूणेनं, परि-,अमणं, &c. - व. घूणेत्, वि-,लोल, प्रचलित.

Romance, s. आख्यायिका, किल्पतकथा. -v. t. आख्यायिकां लिख् 6 P or प्रबंध् 9 P. -Romantic, a. अहुत, विचित्र, आध्येभूत. 2 शूर, विकांत; अहुतप्रिय, अशंखलवृत्ति. 3 असंभव, किल्पत.

Romp, v. i. प्रगन्भं कीड् 1 P, उद्धतं खेल् 1 P, (U. 4). = s. उद्धतविलनं, प्रगन्भ-अविनीत-कीडा. 2 प्रगन्भा, अविनीता, निलंज्जा; कीडाझीला

Roof, s. छदिस् f., पटलं; 'the wooden frame of a r.' गोपानसी, चल(ड)भी; 'the edge of a r.' वलीकं, नीभं. 2 तालु n. (of the mouth).

-v. t. पटलेन आम्छद् 10. —ED, a. सपटल, पटलाम्छन. —LESS, a. निष्पटल; (fig.) निराभय.

Rook, a. काक:, वायस:. - ERY, s. काकाभय:.

Room, s. वेदमन् n., प्र-,कोष्ठः, ज्ञाला, कक्षः-क्षा, कृटी, गृहं; 'upper r.' चंद्रज्ञाला, जिरोगृहं; 'inner r.' गर्यागं, वासगृहं, अंतःकोष्रः 2 प्र-,देज्ञः, स्थानं, आस्पदं, भूमि f., पदं; स वासवेन इतो निषोदीत विष्ट्षभूमिः (K. III. 2) 'Vasava made r. for him' &c.; 'there is r. for doubt here' ज्ञांकास्थानमेतत् 3 अवकाज्ञः, अवसरः, प्रसरः, विषयः, अतरं, स्थलं; 'want of r.' अनवकाज्ञः, स्थलसंकोचः; 'giving no r. for envy' अदत्तावकाज्ञा मत्सरस्य; 'make r.' अंतरं दीयतां, अपसर. 4 (Stead) स्थानं, भूमिः; See Instead of. - प्र. a. विज्ञाल, विस्तीणं, विपुल, असंबाध, सावकाज्ञः

Roost, s. बासयष्टि f., यष्टिनिबास:, निलयन-ज्ञयन-दंड:-स्थानं. =v. i. ज्ञी 2 A, स्वप् 2 P, निली 4 A, निषद् 1 P, आभि 1 U.

Root, s. मूलं, in all senses; तहमूलं, कलहमूलं &c.; अंगि:, पाद: (Foot, q. v.); बु(ब) भ्रः; शिक्षा, जटा (fibrous); 'bulbous r.' कदः-दं; 'to the r. s' आमूलं, मूलतः, समूलं; 'the r. of a branch' अव-रोहः 2 अधीभागः-देशः, तलं, मूलं, जाहं in comp. (of animals only). 3 मूलं, बीजं, योनि f., आदि:, निदानं, कारणं, आदिबीजं-कारणं हेन्:, प्रकृति f.; 'having for its r.' मूलं, हेन्, &c. in comp.; वित्तमूलः कलहः, &c. 4 (Of a word) मूलं, प्रकृतिः, शब्द-योनिः; 'r.-meaning' मूलाथः, योगिकाथः, ब्युत्यित्तिद्धः. 5 (Of numbers) मूलं, पदं; 'to extract a r.' मूलीकृ 8 U. -v. i., 'take r.' मूलं बंध् 9 P. -v. t. दढं निखन् 1 P or हह c.; ex. by 'r.ed'. 2 (Up) क्ष्मूख् 10, समूलं बढ्-ह 1 P, बताई

10, डत्खन, ध्यपहरू c., बन्छिद् 7 P. =ED, a. वृढ-बद्ध-मूल, रूड-धृत-मूल.

Rope, s. रज्जु f., गुण: दामन् f. n., गुल्वं, वराटक:-कं, संदानं, वट:-टी-टं; 'the rope and bucket of a well ' बद्घाटनं, घटीयंत्रं; 'r.-dancer' स्त्रायण:-कलायण:; 'r.-ladder' रज्जुसोपानं; 'r.-maker' रज्जुकार: = x, a. रज्जुधमेन्; क्यान, सांद्र

Rosary, s. अक्षमाला, अक्षसूत्रं, जपमाला-सूत्रं.

Rose, s. जपापुडपं, ओह्रपुडपं; (tree or flower) ज-पा-वा; सेवती, ज्ञातपत्री; 'r.-apple' जंबु-बू f; (fruit) जंबुफलं, जांबवं. - Y, a. पाटलं, जपावर्णं. 2 जवारूपं. - Roseate, a. 'r.-coloured' पाटलं, जपासवर्णं. 2 बहि: रमणीयं, दृष्टिमनींहरं.

Rot, v. i. पूनीभू 1 P, वि-,गल् 1 P, विली 4 A, दुर्ग-ध- a. भू., -v. t. गल् c., विली c., पूनीकु 8 U. -Rotten, a. पूनिगंभि, दुर्गंभ, विगलिन, विलीन; पूनीभून, दुष्ट, दुषिन. 2 क्षीणसस्व, असार, निःसस्व.

ROTATE, v. i. भ्रम् 1, 4 P, चक्रमत्या भ्रम्, परिवृत् 1 A; See REVOLVE. — 10N, s. भ्रमणं, भ्रांति f.,
आ-परि-वते: वृत्ति f., चक्रावते:, चक्रगति: 2 पर्यायः,
क्रमः, आनुप्न्यः, 'in r.' पर्यायेण, पर्यायवृत्त्या,
चक्रवत्, पर्यायानुसारेण, अनुपूर्वः — 0RY,-ROTARY,
и. चक्रावर्तिन, चक्रगति.

Rote, s. आवृत्ति f., अभ्यास:, आवर्तनं; 'learn by r.' (अर्थज्ञानं विना) कंठस्थ- a. कृ 8 U, अभ्यम 4 U; 'learnt by r.' कंठस्थ, अभ्यस्त.

ROTUND,-ITY, See ROUND,-NESS.

Rough, a. नतान्नत, विषम, असम, अश्वरण. 2 ह(रू)क्ष, पहण, कर्त्र मा, कठिन, अमसण, असीम्य, अमृदु,
दु:स्पर्श; (in disposition) निष्ठर, उप्र, कट्ट, कटोर;
(in manners) असम्य, अश्विष्ट, असंस्कृत, स्थूल,
घन; 'r. measurement' स्थूलमानं. 3 अपटु,
अदक्ष, अनिपुण, अकुश्चल, स्थूल. 4 (Sea) शुन्ध,
तरंगाकृल, उत्तरंग, वायुक्षुन्ध, पवनाहत. 5 लामश,
लामावृत, स्थूललोमनः 'r.-cast' स्थूलं ऋष् c. or विधा 3 U, 'r.-draw' स्थूलं लिख् 6 P; 'r.-hew'
स्थूलं तक्ष् 1, 5 P or छिद् 7 P; 'r.-rider' अधशिक्षकः. —EN, v. t. रूक्षी-स्थूली-कृ 8 U. —LY,
adv. इक्षं, पहण, कर्कशं, स्थूलं, निषुरं, &c. —NESS,
s. वैष्ट्यं, इक्षता, पाइष्यं, कर्क्रशःवं, उप्रता, कटोरता,
स्थूलता, अदक्षता; संक्षीभः, द्रामिंपलोठनं, &c.

ROUND, a. वर्नुल, गोल, बृत्त, बृत्ताकार, निस्तल, मंडलाकार, चकाकृति, बृत्त-गोल-रूप, वलपाकार. 2पीन,
पीवर, उन्नत. 3 अवक, असंदिग्ध, परिस्तुट, निश्चित,
परिच्छित्र, ज्यन्त; See Drogred. 4 (Number)
समग्र; गृन्यांतकः - s. मंडलं, चक्तं, वर्तुलं, गोलः, वलयः-यं. 2 परिभ्रमणं, परिवर्तः, पर्यायः, आवृत्ति f., आवर्तः. 3 बक्तमागः-गितः f.; (of a ladder) मंनि f., आरोहणं, सोपानं - prop. परितः, अभितः,

(with acc.); समंततः, समंतात् (with gen.).

-adv. परि in comp. (with verbs). 2 चलवतः

मंडलाकारिण, वलयक्त्पेण, चलक्त्पेण; 'turn r.' परि
चृत् c., परिभ्रम् c.; 'turning r.' चलभातिः, परि
भ्रमणं, मंडलावृत्तिः; 'to get r.' मतं परिवृत् c. 3

सर्वतः, समंततः, समंतात्, विश्वतः, सर्वदिशुः; 'the

whole year r.' समग्रवषः -v. t. वर्तृलीकः 8 U,

गोलीकः 2 परिगम् 1 P, परि-या-इ 2 P. 3 समा-भा

3 U; संस्कः; 'well-r. ed' सृब्तः; (पृष्ठः) मुसमाहि
त, मुसंस्कृतः; 'r.-about' वल्ला, कृटिल, असरलः, सर्म
ततः, अगितः, &c. -LY, adv. अवलं, सपरिच्छदं,

मुन्यनः, स्पष्टायः -NESS, s. वृत्तता, गोलत्वं, वर्तृलता,

पीनता, अवलता, स्पष्टता, &c.

Rouse, v. t. (From sleep) वि-म-बुध् c., जास् o., उत्था c. (उत्थापयित), निर्दा भंज् 7 P or भिद् 7 P. 2 उत्पद c., जन् c., उद्-म-बुध् c., उत्तिज् o., उद्युज् 10, उत्था c., उदीप् c., मोत्सह c.; 'r. to action' क्षुम् c., चेष्ट् c., पचुद 10, कार्ये पृतृत c. =v. i. A-wake, q. v. -s. पानोत्सव:, सिध f., सपीति f. Rout, v. t. भंज् 7 P, वि-दु c., प-वि-ध्वंस c., प-पलाष् c. -s. भंगः, विध्वंस:, विद्राव:, सैन्यभंगः, व्यूहमेदः, बुल्ड्यसनं. 2 जनसमदेः; See Mob. 3 कोलाह्लः, तु-मल्दः, कलक्तः. =ED, a. विद्रावित, भन्न, पपलायि-

तः, भन्नव्यूह, उत्पिजल, समुद्रियज, कांदिशीक. Route, s. See Road.

ROUTINE, s. क्रमः, पर्यायः, अभ्यासः, 'daily r.' दिनक्रमः, दैनिककार्भपरिपाटी-परंपरा; 'r. work' नित्यकमः, 'usual r.' नित्यक्रमः, नित्याभ्यासः.

Rove, v. i. प्रयेट् 1 P, परि-,अम् 1, 4 P, प्र-वि-चर्ष 1 P. = ER, s. पार्श्त्रमकः, पर्यटनकृत् m., अमणद्यात्रः 2 दस्युः, चौरः. = ING, s. पारि-,अमण-अटनं, विचरण Row, v. t. (नौदंडेन) वह c., प्रिटः, संचल् c., प्रचुर् 10, प्रणुद c. = v. i. नौकां वह c. or प्रेर् c. &o = s. राजिः, प्रक्तिः, श्रेणः-णी, आविजः-ली, तितः, माला. (all f.); See Line. 2 कलहः, समर्दः, गुप्तल रवः, कोलाहलः. = ER, s. नाविकः, प्रोतवाहः, क्षेपणि धरः, दंडधरः

Rowel, s. कंटकः.

ROYAL, a. राजकीय, राजयोग्य, राजाई, नृपोषित; राज नृप in comp. = IST, s. राजपक्षीय:, राजपक्षावलंबी - LY, adv. राजवत्, नृपोषितं. - TY, s. राजत्वं, राज महिमन् m., राजाधिकार:, नृपत्वं, प्रभुत्वं, आधिपत्य ऐश्वर्यं.

Rub, v. t. घृष् 1 P, मृद् 9 P or c. 2 प्र-परि-मृ 2 P or c., प्रक्षल् 10, निज् 3 U, परिस्कृ, अश्ली 8 U. 3 चृर्ण् 10, पिष् 7 P, शुद् 7 P. 4 अभिन,अ 7 P, रिष्ट् 2 U, लिप् 6 P, मृद् 5 (Feet) संग c., मृद्; 'r. together' संपिष्, संघृष्; 'r. दी teeth together' देतेदैतान घृष् or निधिष्; out ' अप-स्या-मृज्, स्यामृज् 6 P or c., विलुए c., खिल्ड र 7 P. - v. i. सं-घट् 1 A, संघृष्. 2 संघर्षणेन अपिष-क्षि-pass. or अवसद् 1 P. 3 कुच्छ्ण सं-उत्नृ 1 P. अति-इ 2 P. - s. घर्षणं, अभ्यंजनं, संवाहनं, मर्देनं, &c. 2 संघरः, समाधातः, संमर्दः. 3 कुच्छ्ं, कष्टं, &ee Difficulty. - Ber, s. घर्षकः, माजेकः, मर्देकः. 2 (Substance) घर्षकः. - BING, s. घर्षणं, मर्देनं, &c. Rubbish, s. अवस्करः, उच्छिटं, मलं, तुच्छ-निःसार-कृष्टं.

Rubicund, a. आरक, पाटल.

RUBRIC, s. व्यवस्था, विधि:.

RUBY, ८. माणिक्यं, पद्मरागः, ज्ञोणरःनं, लोहितकः. = a. रक्त, पाटल, रक्तवर्णे.

Rudder, s. केनिपात:-तकं, अरित्रं, कर्ण:.

RUDDY, a. रक्त, अहम; See RED.

Rude, a. अविनीत, अविनय, वियात, धृष्ट, अमर्योद, उइत, समितभ, असम्य, अशिष्ट, अनाये, दु:श्वांल, नष्टविनय, निर्लंड्ज, प्रगल्म. 2 असंस्कृत, अशिष्ट, प्राप्य, अकृतावैय, अप्रबुद्ध, अनक्षर, अशिक्षित, वियाहीन-श्य. 3
स्थूल, अदक्ष, अनिपुण, अपट्ट, रूक्ष. —Lv, adv. अविनयेन, धृष्टवत, प्रगल्मं, स्थूलं, अशिष्टतया, &c. — NESS,
s. अविनयः, वैयात्यं, धाष्ट्यं, अमर्योदा, प्रागल्भ्यं, प्रतिमा,
अनायेता, अदाक्षिण्यं. 2 असंस्कारः, अशिष्टता, ग्रास्यता. 3 स्थूलता, अदाक्ष्यं, &c.

RUDIMENT, १. डपकम:, प्रारंभ:, मूलं, प्रथम-मूल-तत्त्वं; 'r. s of knowledge' ज्ञानतत्त्वानि, ज्ञानमूलं, उपक्रम- िक्का. 2 मूलांगं, बीजं, मूलं, न्यूलवस्तु-द्रव्यं. - AL, -ABY, ब. प्राथमिक-मीलिक (की ति.), मूल-प्रथम- आदि in comp.

Rue, v. t. अनुशुच् 1 P, अनुतप् 4 A; See Re-Pent, Regret. - s. ब्राझी. - Ful., त. अनुशोका-कुल, अनुतापात, शोकात, विषण्ण, उद्विम.

Ruffian, s. आततायिन् m., ताहसिक:, वधीयतः.
Ruff, Ruffle, v. t. संकृच् 1 P. आकुंच् c., पृटी-कृ 8 U, च्ण् 10; 'r. up' प्र-सं-कृभ् c., प्रकृष् c., व्याकृलीकृ, उद्विज् c.; 'not r. ed in disposition' प्रकृतिगंभीर, शांतात्मन्. – s. भींग f., दर्धि f., पुटः, च्णः. 2 प्र-सं-वि क्षोभः, प्रकोपः, व्याकृलत्वं, उद्देगः, संभमः, अशांति f. – ED, a. सं-, कुन्भ, क्षोभित, प्रकापित, आकुल, व्याकुल, व्यम, अस्थिर, संभांत, अशांति, उद्दिम, कातर, परिष्ठव

Rug, s. कंबल:, रबक:; आस्तर:-रणं.

Rugged, a. विषम, नतोत्रतः 2 ह (रू.)क्ष, कर्कश ; See Harsh. = NESS, s. वैषम्यं, कार्कश्यः

Ruin, v. t. नज्ञ c., वि-प्र- ',प-वि-ध्वंस् c., क्षि 5, 9P or c., वि-,लृष् 6 P or c., उच्छिद् 7 P, हन् 2 P or c. (घातयित); उत्-अव-सद् c., नि-अव-पत् c., उद्- द 1 P, (building); r. s. man ' संपत्ति-विभवं- मृद्ध o., परिश्वीण- a. क. = t. वि-,नाज्ञ;, प्र-वि-ध्वंस;

क्षयः, लोपः, विधातः, उच्छेदः, अवसादः, निपातनं, स-त्सन्नता, जीर्णता (of a house); 'in r. s'जीर्ज. विशीर्ण, डत्सभ, जर्जर, जर्जरित. 2 अनिष्टं, अपाय:. हानि f_{\cdot} , क्षति f_{\cdot} , अनर्थः. 3 (Of fortune) परिक्ष-यः, वित्त-तिभव-नाज्ञः, भाग्यक्षयः, ऐधर्यनाज्ञः-भंग:-लोप:, परिक्षीणता; 'r. of an army ' बलव्यसनं, भंग:, पराभव:, पराजय:; 'to go to r. 'परिक्षिpass., क्षयं-नाइां-या 2 P or -इ 2 P, प्र-वि-ली 4 A; ध्वंस् 1 A; 'r. seize thee' अजीवनि: ते भयात ; See under PERDITION. -ED, a. नष्ट, ध्वस्त, क्षीण ; अवसन्त्र, उच्छित्र, जीर्ण, विज्ञीर्ण, जर्जर, &c. 2 परिक्षीण, नष्टविभव, गतथीक, नष्ट-गत-धन-ऐश्वर्य, प्रचलित्रविभव, क्षाणधन. = ous, a. उत्सन्न, क्षीण, जीर्ण &c. 2 वि-,नाशिन, नाशावह, नाश-क्षय-कर (री f.), घातक, अनिष्टोत्पादक. = OUSLY, adv. सनाज्ञं, सक्षयं, सापायं.

Rule, v. प्र-,ज्ञाम् 2P, नि-विनि-यम् 1P, परिवा c. (पा-लवति), विनी 1 P, गुप् 1 P, ईज् 2 A (with gen.); अध्याम 2 A, अधि-हा 1 P; तंत्र 10; 'r. ing subjects like one's own children ' पजा: पजा: स्वा इव तंत्रियत्वा (S. 5). 2 आदिज् 6 P, वि-धा 3 U, नि-यमं-विधि-क 8 U, व्यव-स्था c. (स्थापयति) ; gen. ex. by (s.). 3 निम्नह् 9 P, सं-नि-यम् ; See Con-TROL. 4 रेखानि: अंक 10. = s. ज्ञासनं, अधिकार:, प्रभारवं, आधिपत्यं, स्वास्यं, ईज्ञास्वं, ऐथर्यं, राजपालनं, 2 विधि:, नियम:, सत्रं, इपवस्था; (moral &c.) मर्यादा, क्रमः, निर्देशः, आ-नि-देशः, प्रचीदनं-ना, शास-नं, मार्ग:, कल्प:; तस्वं (of science); न्याय:. 3 प-माणं, मानं; 'general r. ' इत्सगः, सामान्यविधिः; 'r. of action ' कियाविधि: मार्गः; 'r. of judicature ' व्यवहारविधि:-मार्ग:: 'according to the r. 'यथाविधि, विधित:; यथान्यायं; 'r. of three' त्रेराशिकं. = ER, s. शासित m., पालयिता, शास्ता, ज्ञासकः, पालकः, अधिष्ठाता, अधिपतिः, अधीज्ञः, नि-यंता, स्वामी, प्रभु:, ईश्वर:; 'under one r.' एक-स्वामिक. 2 रेखालेखनी. -ING, a. ज्ञासत्, नियंत्, पा-लक &c. 2 प्रवल, गारिष्ठ, प्रधान, बलिष्ठ; 'r. deity' अधिदेवता, अधिष्ठात्री देवता.

Rum, s. सीधु m. n., आसव:, मैरेयं. -a. असंगत, अ-गरून

Rumble, v. i. रस् 1 P, नद् 1 P, गर्ज 1 P, गंभीरं स्वन् 1 P or घुष् 1 P. = ING, s. गर्जनं, नदेनं, दीधै-गंभीर-नादः-ध्वनि:-पोषः, निर्पोषः, (of clouds) स्त-नितं, घनध्वनि:, मेघनादः, &o.

RUMINATE, v. i. रीमंथायते (D.), रोमंथं अभ्यत् 4 U, (S. 2). 2 पुन: पुन: ध्ये 1 P or विचर् c., निध्ये desid. (निद्ध्यासति). = ION, s. रोमंथः; अभी-क्ष्णचिता, निद्ध्यासनं. = RUMINANT, s. रोमंथकर (री.).

RUMMAGE, v. t. अस्ताव्यस्तीकृत्य सूक्ष्मं अन्विष् 4 P or निरूप 10.

RUMOUR, s. जनभवाद:, किंवदंती, प्रवाद:, जनभृति f., लोकवाद:-वातों; See REPORT, -v. t. छx. by (s.); 'it is r. ed' इति किंवदंती भूपते, इति जनभवाद:-RUMP, s. See HIP.

RUMPLE, See FOLD.

Run, v. i. धाव् 1P, द् 1 P, प्र-वि-°, शीघं-दुतं गम्-चल्-बर 1 Por या-इ 2 P, रह 1 P; (as a fluid) क्षर्1 P, प्र-,स्यंद्र 1 A, गल् 1 P, इ, प्र-,ख; (as rivers) वह 1P, अवत 1 P, गम् (सागर); ' how much has the night yet to r. ' कियदविश्वष्ट राज्याः (S. 4). 3 प्र-वि-ली 4 A, द्रवीम, द्र. 4 प्रवृत् 1 A, प्रगम्, प्रसः See Proceed. 5 अति-इ 2 P, अतिकाम् 1 U, 4 P, या 2 P, गम्; See Pass. 6 (Away) न-, पुलाय 1 A, अपस 1 P, अपन्नमः, अपया गम्-धाव-सप् 1 P, प-वि-दू. 7 (As a sore) पूर्य मु c. or मुच् 6 P. 8 वितन्-विस्तृ pass.; प्रस; See Ex-TEND; 'r. to waste 'q(-, & pass; 'r. riot' मर्यादां आति-इ or अतिक्रम्. = v. t. धाव् c.; चल् c.; वह c. =about, इतरततो धाव, वि-परि-धाव. =after, अनधाव-द्र-गम्-सृ &c. -against, at, towards, अभि-प्रति-उप-धाव्-द्र, संमुखं गम्. -down, (v. t.) गुणान् अपलप् 1 P, अवमृद् 9 P; See DECRY, DEPRECIATE. 2 Chase, q. v. -in, आ-प्र-विश् 6 P. =into, डप-गम्, आ-पद् 4 A, यस् pass.; 'ran into debt' ऋणग्रस्ती बस्य. -off, अपस, अपक्रम्, अपया; ' till the brook has r. off' याव-त्रिश्चेरलें।तो नापक्रामति, न तिरोभवति, न क्षीयते. -on, (of water) प-,वह. 2 प्रवृत, प्रस्. 3 Prate, q. v. -out, क्ष-अपचि-pass., अवसो-समाप्- pass. -over, प्रिवह, उप्रि खु; See Overflow. -up, वृशु 1 A ; See Increase. - s. धावनं, द्रवणं, विद्रवः, पलायनं $\mathbf 2$ गंति f_{\cdot} ; क्रमः, मार्गः, प्रवृत्ति f_{\cdot} ${f 3}$ प्रवाह:, स्नाव:, प्र-नि-स्यंद: ${f 4}$ प्रचार:, प्रसिद्धि f.; पचलनं. 5 पर्यंतः, परिमाणं. 6 जलयात्रा, समुद्रपर्यटनं; 'in the long r.' अंते, दीर्घकालाद्ध्वं; 'the ordinary r. of people ' सामान्याः, १थग्जनाः, प्राकृताः, साधारणजन:. = NER, s. धावक:. 2 जांधिक:, जंधा-कारिकः, प्र-,जावेन् m., तरस्वी, त्वरितः, वेगी, जवनः, जन:. -NING, s. See (s.). -a. धावन्, स्रवत् &c. 2 सप्य, प्यस्तिवन् (sore). 3 यथाक्रमं, अनुपूर्वशः -Runaway,-Runagate, s. प्रवलियतः, अप-धावितः 2 युद्धत्यागी, रणविमुखः

RUNDLE, s. सीपानं, आरोहणं-

RUPTURE, 8. भेद:, स्कोटनं, भंगः 2 भेदः, कलहः, स्नहभेगः, भेदः, सुहद्भेदः 3 अंत्रवृद्धि f.-लंसः. -१. ६. भंज् 7 P, भिद् 7 P, स्कुट् c.

BURAL, a, मान्य, जानपद (दी f.), मानीय, मानीय, मान

म-जनवद in comp.; 'r. pleasures' ब्रामवाससीच्ये. Ruse, s. See Pretext.

Rush, v. i. बेनेन-तरसा-धाव् 1 P or गम्-पत्-चह् 1 P, सवेगं प्रया 2 P or प्रस् 1 P; 'r. upon' आक्रम् 1 U, 4 P, आ-अव-स्कंद् 1 P, सवेगं अभिद्यु or आपत्, अभिस् ; युद्धानिसारिणः चम्पत्यः (U. 5) 'r. ing upon (me) for fighting'; 'r. forth' निर्गम्, विश्मम्, निःस ; 'r. headlong' अतिवेगेन-साहसपूर्व-प्रविश्च 6 P. - s. महावेगः, जर्वः, आवेगः, सर्र-भः. 2 अतिवेगेन धावनं-आपातः, सवेगावस्कंदः, सरमसान्त्रमः; 'I do not care a r.' अणुमावमपि नीत्सुकः. Rush-Light, s. तृणप्रकादाः, तृणालोकः

Russet, a. कपिश, स्याव.

Rust, s. किहं, मंडूरं, सिंहा(घा)णं-नं, मलं, अयो-मलं; कलंकः. = v. कलंकेन-मलेन-आवृ 5 U. = Y, a. मिलत, मलीमसः; मलावृत, समल, कलंकावृत.

Rustic, a. प्रास्य, प्रामीय-ण, प्रामिक (की f.), जान-पद (दी f.), असम्य, अशिष्ट, अविनीत, प्राकृतः = s. प्रास्य:, प्रामीण:, वृषक:, जानपद:. = ALLY, adv. प्रामिकवत्, प्राम्यजनवत्. = ITY, s. प्राप्यता, अशिष्टता, असम्यताः

Rusticate, v. t. निर्वेस् c., प्र-वि-वस् c. = v. i. प्र-वि-वस् 1 P.

Rustle, v. i. मर्मरस्य कृ 8 U. = ING, s. मर्मरज्ञान्दः, मर्भरः, वक्ष-पर्ण-स्वानितः

Rut, s. गर्त:-र्ता, चक्रांक:, चक्रमार्ग: 2 भदः, मदजरुं 'in r.' मदजरुर्वदिन्. - TISH, a. मत्त, मदोस्कटः Ruthtess. a. निदेय, निर्धेण, करः, निष्कप: 800

RUTHLESS, a. निर्दय, निर्धृण, ऋूर, निष्कुप; See CRUEL.

Rvor, s. कृषतः, कर्षतः, कृषीवलः.

S.

SABBATH (day), s. विश्वामवासर:-दिवस:.

Sable, a. स्याम, कृष्ण, कृष्णवर्ण. - ह. स्यामकः 2 कृष्णवेषः

SABOT, s. काष्ठ्रपादका.

Sabre, s. खद्ग:, निर्किश:, चंद्रहास:, कृपाण:.

SABULOUS, a. See SANDY.

Saccharine, a. जार्कर (री f.), मिष्ट, मधुर.

SACERDOTAL, a. पुरोहित in comp.; याजकीय, पौराहित (ती f.).

SACHEL, 8. क्षद्रकीयः, पुस्तकाधारः, भना-

SACK, s. स्यूतः, प्रसंतः, स्योतः, स्यूनः, शाणपुटः-कोषः, गोणी. 2 लंडनं, अपहारः, धनादेः अपहरणं ; ' s.cloth' शाणपटः-वकं, वराशिः, स्यूलशाटकः, सार्णः -v. t. लुट् 1 P, 10, उपमु 1 A, सर्वस्व अपह 1 P. SAOBAMENT, s. संस्कारः -AL, .a. संस्कारकप्र AGRED, a. पुण्य, पवित्र, परि-,प्त, मेध्य, ज्ञुचि. 2 अलौकिक-असांसारिक-वैदिक-(की. f.), (opposed to profabe). 3 पूज्य, पूजाहे; भावितात्मन. 4 पुण्याधिक, पुप्रतिष्ठित. 5 अनितक्रमणीय, अलंप्य, अभेयः दुधेषे, अवध्य (person); 'an ambassador, being considered s., never tells an untruth' सदैवावध्यभावेन दूतो वदित नान्यथा (H.3); 's. spot' क्षेत्रं, पुण्यस्थानं, तीर्थः, 's. grove' पुण्यवनं, तपोवनं; 's. knowledge' निगम-वेद-ज्ञानं, 'शृतिकी-धः; 's. writing' वेदः, निगमः, भुति f.

SACRIFICE, 8. यज्ञ:, क्रत:, अध्वर:, याग:, इज्या, मखः, सवः, होनः, हवनं, इष्टि f., मेधः in comp.; ' horse-s. 'अश्वमेध:; ' human s. 'नरमेध:-यज्ञ: &c.; 'imperial s.' राजस्य:; 'fit for a s.' यित्रय, मैध्य. 2 आलंभः, उत्सर्गः, बालः, उपहारः. 3 व्ययः, डत्सेर्गः, परि-,त्यागः, विनियोगः, समर्पणं; 'even at the s. of one's life ' जीवितव्ययेनापि, प्राणपरित्यागेनापि; oft. by instr. alone (आत्मानं सततं रक्षेत् दौरापि धनरापि). -v. t. यज 1 U; ह 3~U, उपह 1~P, उत्सगीर्थं हन् 2~P or बिलं दा 3~U, समा-आ-लभ् 1 A (animal); 'he s. a beast to Rudra 'पश्चा हुदं यजते ; 'he s. ed a horse' अश्वमधं ततान, अश्वमधेन ईजे. 2 परि-,त्यज् 1 P, डत्-सूज् 6 P, हा 3 P, सं-ऋ c. (अर्पयित), विनियुज् 7 A, 10; 's. ing their own interests ' स्वाय प्रित्यज्य; ' without s. ing their interests ' स्वार्थाविरोधेन (Bh. 1. 74). - ER, s. यजनानः, यह m., याजकः, यज्वन् m., याज्ञिकः, होता. -SA-CRIFICIAL, a. याज्ञय, वैतान (नी f.), मेध्य; यज्ञ in comp.; 's. work 'यज्ञकर्भ; 's. fire 'होमा-प्रि:, समृद्धः, परिचाय्यः, उपचाय्यः; 's. priest' क-त्विज m.; See PRIEST; 's. session ' सर्व.

SACRILEGE, s. देवताद्वणं, देवस्वागहरणं, देवस्वचीर्थं, पुण्यवस्तुदूषणं, धर्मलेघनं-लाप: -SACRILEGIOUS, a. देवस्वागहारिन्; पुण्यद्ग्यदृषिन

SAD, a. विषण्ण, म्लान, शोकाकुल, सीत्कंठ, अवसम, उद्दिम, उत्कंठासंस्थ्र, उदासीन, खिन्न, दुर्भनस, विमनस. 2 शोधनीय, शोकावह, दुःखद, क्रशकर (री f.), क्रेश-पद. 3 गंभीर; See Grave; to be s.' खिट्-pass., अव-वि-सद् 1 P, शुच् 1 P, दुर्भनायते (D.). = DEN, v. t. विषण्णीक 8 U, अव-वि-सद् c., खिद् c.; See Grave — LY, adv. सशोक, सविषादं, सखेदं, सो-द्वेगं, म्लानसुखेन. = NESS, s. विषादः, उद्देगः, अवसादः, उत्कंठा, औदासीम्यं, म्लानि f, खेदः.

SADDLE, s. বুগাণ, বন্ধ্যন, ব্যথণ – v. t. বুযাণ মাহ্ছ c. or নিবিয় c., মহলাদ্ধ 8 U; 'mounting the s. ed Indrayudha' হলব্যাণাদিরাযুখদাহ্ছ (Ka. 126); (fig.) মার্চ নি-ধা 3 U or ব্যক্ 4 U; 's.-horse' বাহাধ: – EB, s. ব্যাণকাত;

BAFE, α. सुरक्षित, निराबार्ध; सुरक्ष, क्षेम, अक्षत, नि-वंण, अजातापायः 2 निर्भय, अकृतोभय, अभय, निः ग्रंक, भयातीत, आपट्-भय-मुक्तः 3 अलंघ्य, दुरासद, दुर्धवं; 's. against enemies ' दुरासदः परै: (R. viii. 4). 4 क्षेम्प, भयरहित, क्षेम, निर्भय; 's. s. place ' निर्भयस्थानं, अभयहेतुक्तं स्थलं; 'sound and s.' कुश्चालन्, निरामय, सुस्थ, अक्षतः – s. लंह-पंटिका, लोहमंज्ञ्या; 's. conduct' अभयदानं पर्य; 's.-guard' रक्षा, गृति f., रक्षणं; 'Pass', q. v. —iy, adv. क्षेमण, निराबार्ध, अक्षतं, सक्षेमं, निर्भयं; 'when she is s. brought to bed' यदा अनघ-प्रस्ता भवति (S. 4). — ту, s. क्षेमः-मं, स्वास्थ्यं, क्षेमता, अक्षतं, क्षेत्रालं, अनामयं 2 रक्षा-क्षणं, निर्भयन्यं, अभयवच्चनं दा 3 U.

SAFFLOWER, s. कुसुंभं, बिह्नशिखं, महाराजनं, कमलोत्तरं. SAFFRON, s. कुंकुमं, अग्निशिखं, वरं, बाह्नि(ह्नी)कं, पीतनं, रक्तं, संकांचं, ांपगुनं, धोरं, लेंहितचंदनं, काश्मीरजन्म. -a. कुंकुमवर्ण-राम, अरुग; 'dyed with s.' कुंकुमाक. SAGACIOUS, a. चतुर, विदग्ध, द्ररहाट, मेधाविन, सूक्षमधी, तीक्ण-कुंशाप-मति-बुद्धि. —LY, adv. चतुरं, सु-क्ष्मिथा, विदग्धतमा. —SAGACITY, s. बैदग्धं, चान्त्रं, तीक्णमतिन्बं, सूक्षमधी:-मति कि

SAGE, s. प(पा) ज्ञः, विपश्चित m., तत्त्वविद् m., तुधः, पांडितः, ज्ञानीः 2 ऋषिः, मुनिः 3 सिद्धः, साधुः, यतिः, सिद्धजनः-पुरुषः, आत्मजः, मुमुक्षः, झक्षजः -a. प्राज, पांडित, ज्ञानिन् ; See Wise. -Ly, adv. पांडितवन-NESS, s. प्राज्ञता, पांडित्यं

SAGITTARIUS, s. धनुः, धनुराशिः

SAIL, s. बातवस्नं-वसनं, नी सनं-वस्नं; 'set s.' नावं- पोतं-मुच् 6 P or चल् c. -v. i. (Of a boat &c.) वायुना न्द्-च्द्-वह्-प्रत्-pass. 2 (Of persons) पोतमाहस्र or अध्यास्य प्र-स्था 1 Λ ; नावा-पोतंन गम्-चल् 1 P, नावा न 1 P or प्र 1 Λ , जल-वस्मेना गम्-या &c. 3 चल्, सं-वि-स्प् 1 P; 's. ing in the air' विहायसा-नमेवस्मेना-गच्छन्, नभिष् संसपेन् -1NG, s. स्मृह्यानं, -0R, s. नावि-सः, पोतवाहः, नीवाहः, समुह्रगः

SAINT, s. मुनि:, साधु:, सिद्धः, सिद्धजनः, ऋषिः, पुण्य-जनः; See Sage. -Ly, a. विमल, पवित्र, पुण्यात्मन्, परिपूत्, अतिपुण्य, सिद्धतुल्यः

SAKE, s. कारण, निमित्तं, हेतः, प्रयोजनं; 'for the s. of' अर्थ or अर्थ in comp., हेतोः, निमित्तं, कारणात, with gen. or in comp., कृते (with gen.); See For.

SAL, s. साल:, श्याल:, सर्ज:, काश्ये:, अश्वकर्णकः, स-स्यसंबर:

SALACIOUS, a. See LUSTFUL.

SALARY, s. वेतनं, वृत्ति f., मृति f., मृत्यं; See HIRE;

'monthly s.' मासिकं; 'annual s.' वार्षिकं. =IED, a. वृत्ति-वेतन-भुज, कृतवेतन.

SALE, s. See under SELL.

SALIENT, a. प्रलंब, पोच्छित. 2 मवग, बुनगामिन. 3 (fig.) मुख्य, प्रधान, विशिष्ट, पुर:स्फुरत्.

Saline, a. কৰণ, স্বাং, কৰণন্দ্ৰিলিছ; 's. taste' কৰণংম:; 's. soil' জব:, শ্বাংম্বিলা; 'having s. soil' জবং, জমবন্.

Saliva, s. लाला, सिणि(णी)का, स्यंदिनी; 'his mouth emits s.'वक्त्र लालायते. —Salivary, —Salivary, a. लालालाविन्. —Salivare, v. t. लालां सु c. or निःस c.

Sallow, a. आपीत, पांडुर, विवर्ण; See Pale.

SALLY, v. i. निर्गम् 1 P, निष्पत् 1 P, निष्पत् 1 U, 4 P, जवेन 'बहिगेम, अभ्यव-स्कंट् 1 P, अभ्या-सद c. - s. निर्गमः, निष्कमः-मणं, निःसरणं, आपातः, अभ्या-सादनं, अभ्यवस्कंदनं, अवपातः- 2 स्कुरणं, उत्ध्वनं, उत्पतनं 3 विलासः, विलिसतं, विश्रमः; 's. es of wit' वृद्धिविलासः; विदग्धालायः, नर्मालापविश्रमः; 's. of lovity' बृद्धिचापस्यं-चांचल्यं; 's.-port' निर्गमदारं. Saloon, s. (सुप्तसाधित-) ज्ञाला, कोष्टः

SALT, s. लवण; (fig.) पिंड:; सफलीकृतमतृंपिंड: (M.5) 'who showed that he had not caten his master's s. in vain'; 'rock-s.' संघव:-वं, तीति श्रिवं; See under Rock; 'sea-s:' अक्षी(क्षि) वं, विश्व(सि) दं; 'black s.' पावय:, विडं; क्षारं; 'sambhar s.' रीवकं, वसकं; 'sochal s.' सीवकंल:, अक्षं, रुचकं; 's.-petre' यवजः, यवक्षारः, पावय:; यवाप्रजः. – a. लवण, लवण-क्षारयुक्त-मय (यो त.); लवणगणिविशिष्ट, क्षारधर्मकं, लवण-क्षार्युक्त-पाट (यो त.); लवणगणिविशिष्ट, क्षारधर्मकं, लवण-क्षार्युक्त-पाट (यो त.); लवणगणिविशिष्ट, क्षारधर्मकं, लवण-क्षार्यं, पाट (यो त.) हेक्क्षकं स्वर्णाकं, लवणसंस्थं, लवणित.—184, a. ईष्कवण.—NESS, s. लवणन्वं, क्षारता.

Salubrious, a. हित-स्वास्थ्य-कर (री f.), आरो-ग्यावह, पथ्य, अनामयकर, क्षेम्य, पुष्टिद, हित. 2 Salutary, q. v.

SALUTARY, α . En, En-arun-ar (fi f.),-Mier, suanita, Autart, what. 2 usu; See Sa-Lubrious.

SALUTE, v. t. अभि-, बंद् 1 A, अभिवद् 10 A, प्रणिपत् 1 P, पणम् 1 P, नमस्कु 8 U, नमस्याति (D.),
सभाज् 10; अभिनंद् 1 P, उप-स्था 1 A; 's. in return' प्रतिनंद्; प्रत्यभिनंद. 2 Kiss, q. v. -s.,
-ATION, s. पणामः, पणित f., पणिपातः, अभि-, वंदनं,
अभिवादः-दनं, नमस्कारः, नमस्क्रिया, सभाजनं; 'a s.
to thee' नमस्तुभ्यं. - EB, s. अभिवादकः, अभिवंदकः

SALVAGE, s. सं-, उक्तं; उक्षारः

Salvation, s. तारणं, उद्धारः, मुक्ति f., मोक्षः, नि-स्तारः, पापमुक्तिः, ज्ञानं-परम-गति f. 2 (Generally) पार-,त्राणं, रक्षणं, रक्षाः; ' devotional way of s.' भक्तिमार्गः.

SALVE, s. अंजनं, प्र-अनु-लेप:, टपदेह:.=v. t. अंज् 7P. SALVER, s. रजनभाजनं, रूप्यपात्रं.

SALVO, s. See EXCUSE.

SAME, a. तद् (pron. a.) with or without एव; अभिन्न, निर्विशेष, अनन्य; सम, समान, तुल्य; See Like;
'it is the s. Vásanti' सैव वासंती; ते एव पादपाः;
तदेव वनं &c. (U. 3); gen. by एक, स,
सम, समान in comp.; 'of the s. family' सगोन; 'sitting in the s. car' एकस्यंदनमास्थिती; 'of the s. age' समवयस्क; एकरूप, समानजाति, सोदर &c.; 'at the s. time' एकदेव, युगपन, एकसम-काल, समं, योगपयन; 'in the s. way' तहत्,
तथेव, तथा, एवं; 'he is the s. as a father to
me' मां प्रति स पितृस्थाने-भूमी वर्तने, पितृनिविशेषः.

-NESS, s. ऐक्यं, मान्यं, एकरूपत्वं, साद्र्यं, संवादः,
अभेदः, समभावः; 's. of class' सवणेता, सावण्यं,
एकवणेता.

Sample, s. आदर्शः, प्रतिमा, प्रतिरूपं. - Sampler, s. स्चिकमीदर्शः.

Sanative, Sanatory, a. स्वास्थ्यकारिन्, रागप्र (श्री त.), रागापह.

Sanctify, v. l. पवित्रोक्त 8 U, पुण्योक्त, पापमलं ह 1 P or क्षल 10, परि-,पू 9 U, शुध ८., शृचीक्त, पापं-कत्मवं- निर्धू 5, 9 U, 6 P. 2 अनुमंत्र 10 A, पुण्य-कमोण विनियुज् 7 A, 10 or निक्षिप् 6 P. — ICA-TION, s. पापहरणं-नाश्चनं, पवित्रीकरणं. 2 Sanctity, पू. v. — ING, a. शोधक, पावन. — Sanctity, s. निर्मलता, पवित्रता, पुण्यता, वि-,शुद्धि f., पाप-करमब-नाशनं-हरणं, अंतःशुद्धि:-शोचं.

Sanctimony, s. दंभ:, धर्मोभिमान:, पुण्यवेदाधारण, बक्दिल f. =1008, α . दंभिन, दंभिक (की f.), पित्रमेन्य, बक्दिल, धर्मोभिमानिन, कपटधर्मिन. =1008-Ness, s. दंभ:; See (s.).

SANCTION, v. t. अनु-ज्ञा 9 U, अनुमन् 4 A, अनुमृद्
1 A; अनुज्ञाम् 2 P, आदिज् 6 P; प्रमाणीकृ 8 U,
दृशकृ, सत्यापयति-दृढयति (D.), सत्याकृ. = s. अनृज्ञा, अनुमति f., अनुज्ञामनं, अनुमोदनं, प्रामाण्यं,
प्रमाणं, दृश्वेकरणं, सत्यापनं

SANCTUARY, इ. ज्ञारणं, आश्रय-ज्ञारण-स्थानं. 2 पुण्या-लयः, देवतागारं, पुण्य-पवित्र-स्थानं. 3 गर्भः, गर्भोगारं, गर्भगृहं.

Sand, s. वालुका, सिकता: (pl.); 's.-bank' पुलि-नं, सैकतं; 's.-glass' वालुकायंत्रं. - v. t. सिकताभिः आहु 5 U or आकू 6 P. - प्र. त. वालुकामय (यी f.), वालुकाकीण, सिकतिल, सैकत (ती f.), बहुसिकतः; 's. desert' मरु:, अन्वन् m. 2 वालुकानिमः; (fig.) अस्थिर, भंगुर, क्षणस्थायिन, अदृढ. ANDAL, s. चंदन: (tree), चंदनं (wood); गंधसारः, मलयजः, भद्रशीः; 'white s. wood' तैलपर्णिकं, 'red s.' रक्तचंदनं, तिलपर्णी, पत्रांगं, रं-जनं, कुचंदनं. 2 कोशी-पी, पादुका.

BANDARAC, & मसीशोषणचुर्ण.

SANDERS, s. (Yellow) पीतहुमः, काली ले) भकः, इरिहुः, दावीं, पचंपचा, दाहहरिहा, पर्जनी. 2 (Red) See 'red sandal' under SANDAL.

SANE, a. सुर्देथ, निरामय, स्वरथ, प्रकृतिस्थ, कल्य. 2 (In mind) अनुन्मत्त, प्रकृतिस्थ, अवातुल, अनुपहत-चित्त, अविभूत, अविक्षित्तचित्त. =ITY,-NESS, s. स्वा-स्थ्यं, अनुन्माद:

Sanguiferous, a. असुग्वाहिन्.

SANGUINARY, a. (Of person) रक्त-रुधिर-त्रिय, जिषांसु, मारात्मक, कृरिचत्त, निष्ठुरचतस्. 2 रुधिरपात-रुषित, रक्तसावयुत, बहुरक्त.

SANGUINE, a. गाढ, उत्कट; See Intense; चंड, तीक्ष्ण, चंड-तीक्ष्ण-स्वभाव. 2 (Of persons) आज्ञा-वत, सुपत्याज्ञिन, अत्याज्ञान्वित, दृढप्रत्यय, जातिविश्वास; 'I feel quite s. that' इति मे गाढाज्ञंसा; 's. hope' सुपत्याज्ञा, गाढाज्ञंसा, उत्कटेच्छा. - NESS, s. अत्याज्ञा, अत्याज्ञंसा, &c.

Sanies, s. पूर्य; See Pus. = Sanious, a. पूपलाविन. Sanitary, a. स्वास्थ्यहित, स्वास्थ्य in comp., आरोग्यकर (शी रि.), आरोग्यावहः

SAP, s. alt:, रस:, द्रव:, सत्त्वं, निर्यास:. -n. t. ट-त्यन् 1 P, समूलं विच्छर् 7 P or नज्ञ c. -PER, s. खनक:, सौहंगिक:. -LESS, α . असार, निःसार, वि-रस, नीरस, निःसत्त्वः. -PY, α . रसा α , सरस, आद्रं, ससन्त्व, रसवत्. -SAPXD, α . सुरस, भिष्ट, स्वादुः.

SAPLING, s. बालवृक्षः, वृक्षकः.

SAPIENT, a. पाज, पज्ञ, जानपूर्ण; See Wise.

Saponaceous, a. चिक्रण, मेदुर.

SAPOR, s. See FLAVOUR.

SAPPHIRE, s. महानील:, इंट्रनील:, नील:, नीलेपल:. SARCASM, s. अब-आ-क्षेप:, निंदागर्भ वच:, परिभाषणं, सनिंद उपालभः; कटु: उपहासः. — SARCASTIC,-AL, a. साक्षेप; निंदागर्भ, अरुतद, उग्र, कटु, तीक्ष्ण, सावहास, परिभाषिन, सोपालभः — ALLY, adv. साक्षेपं, सोपालभः SARCOMA, s. See Tumour.

SARCOPHAGOUS, a. मांसाज्ञिन्, मांस गुज्.

SARDONIC, a. विकृत, कराल.

SARDONYX, s. गोभेद:-दकः

Sasa, s. (अलंकारार्थं) पारकरः, मेखला, कटिसूत्रं 2 बातायनकार्थः

Satan, ϵ . বিয়ালায়ণী:, বিয়ালনাথ:. =10, α . पैয়াল (লী $f \cdot$).

SATELLITE, श. डवमहः. 2 (सदा-) पार्श्वनरः, अनु-यापिन् गः., अनुवंगीः, निस्वपार्श्वनर्तीः

SATE, SATIATE, v. t. सं-पिर-तृष् 5 P or c., अत्यं-तं तृष् c., अतिनृति-सौहित्यं-उत्पद् c., परिपूर 10. —ED, a. अतिनृत, परिपूर्णकाम, पर्योप्तकाम, संतर्षित, सं-परि-पूर्ण; सुहित; 'to be s.' सं-परि-तृष् 4 P or तृष् 4 P. —SATIETY, s. नृति f., तर्पणं, सौहित्यं, आतेतु-ष्टि f., सौहित्यं-नृतिः; पूर्णकामता, विनृष्णता, परिपूर्ति f. SATIN, s. चीनांशुक्तं (s.-cloth).

Satire, s. आक्षेपगर्भ पर्य-गीत, अवगीत, संक्षेपकविताः 2 Sarcasm, q. v. —ICAL, a. उपहासात्मक, सोपहास, साधिक्षेप; See Sarcastic. —IST, s. आक्षेपवादिन् m. —IZE, v. t. साक्षेप वर्ष् 10, अवगै 1 P, कान्यदारा आ-अधि-श्चिष् 6 P.

SATISFY, v. t. (Persons) सं-परि-तृप् с.,-तृष् с., काम-इच्छा-पर् 10 or निवृत् c., तृति-तृष्टि-उत्पद् c., सखयति (D.), प्री 9 P, आराध् c.; सहंत्व् 10, पसर् c.; (hunger, desire, &c.) श्रम् c. (श्रमयति), ਸ-ਤਧ- $^{\circ}$, छिद् 7 P, परि-पूर, निराक् 8 U, निवृत् $^{\circ}$.; ' child, s. your curiosity 'पूरयतु कुन्हलं वत्सः (U. 4). 2 संदेहं अपनी 1 P, संज्ञयं छिद् or ह 1 P or निरम् 4 U, निरुत्तरीकृ. - ACTION, इ. सं-परि-तोष:-तृष्टि f., पर्याप्ति f., इच्छापूर्ति f., सीहित्यं, काम-इच्छा-त्र्सः-निवृत्तिः-ज्ञांति र्र. 2 ज्ञांतिः, ज्ञमनं, निराकरणं, परि-,पूरण, छेद:, निवृत्तिः, पूर्तिः, तर्पणं. 8 संशयच्छेदः, संदेहिनवृत्तः-परिहारः 4 प्रतिफलं, निस्तारः, शुद्धि र्रः =IED, a. तुत्त, तुष्ट, तोषित, तर्धित, पूर्ण-निवृत्त-काम, पर्यातकाम, प्रीत, कृतिन्, कृतार्थ, चिरतार्थ, 2 छित्र, पुर्ण, ज्ञांत, निवृत्त. 3 छिन्नसंज्ञय, इत-निरस्त-संदेह; to be s. ' तुष्-तृष् 4 P, भी pass. = ING, a. सं-तपंक, संतीषक, नाष्ट-नृति कर (री रि.), संज्ञापच्छिद्--Satisfactory, a. युक्त, समर्थ, (समर्थमुत्तरं), पर्याप्त, संशयच्छिट्, संदेहच्छेदिन्. 2 तृष्टिपद, संतोष-तृति-तृष्टि-कर. 3 (Atoning) Ex. by प्रमृज् 2 P, निस्तृ c.; See Atone. -ILY, adv. सम्यक्तया, वैज्ञायन, संज्ञयच्छेदितया, सम्यकः

SATRAP, s. मंडलेशः, भोगपतिः

SATURATE, v. t. अत्यंतं वर् 10, आ-परि-पूर; नि-तिष् 6 P, अतिक्रिद c. =ED, a. अति-त्तिक, परिपूर्ण; See IMPREGNATE. =ION, s. अतित्तेकः-क्रदः, परिपूर्णः SATURN, s. ज्ञानिः, ज्ञानेश्वरः, रिवसुतः, सीरः-िः =SATURNINE, a. मंद, जड-मंद-ज्ञान-प्रकृति, जडस्व-भावः =SATURNALIA. s. ज्ञानिमहास्तवः

SATYR, s. वनदेवता, वन-अरण्य-चरः

SAUCE, s. सूप:, तेयनं, निष्ठानं; डपदंशः, व्यंजनं, डप रकरः ; 's.-pan ' डखा, पिटरः; Soe Frying PAN. -Sauces, s. शराबः, पात्रं, आधारः

SAUOY, a. धृष्ट, निर्वाड, निर्लेड्ज, प्रगल्भ, अविनीत; स प्रतिभ. =ILY, adv. अविनयेन, धृष्टवत्. =INE88, । अविनयः, धाष्ट्यं, प्रतिभा-भानः

SAUNTEB, v. i. मंदं मंदं परिक्रम् 1 U, 4 P क परि

मृं 1, 4 P, सनै: शनै: विचर् 1 P. =ING, 8. मंदं रिक्रमणं

VAGE, a. बन्य, जांगल (ली f.), अरण्यज, वनरण्य in comp. 2 असभ्य, अशिष्ट, अिवनीत, असंहत, आचारहीन, अनाचार 3 क्र्र, हिंस, निष्ठर, निय, दाइण, क्र्रकमेंन, भापद (दी f.); 'all of
san is s.' पुरुषा नाम निष्ठराः (Mr. 5). = s.
शिष्ट-असभ्यजनः 2 क्र्रकमों, राक्षसः, दैन्यः, नरपञ्चः
। म्लेच्छः, किरातः, श्वरः, यवनः, भित्वः &c. = LY,
dv. अशिष्टवत्, निष्ठुरं. = NESS, s. अशिष्टता, क्रीपं,
। फणता, &o.

LVANT, 8. बुधजन:, पंडित:, विद्वज्जन:; See

प्पट, ए. र. रक्ष् 1 P, in all senses, परि-, त्रै 1 A, इट्समुट्-ह.1 P, षृ 1 P, तृ ८., उत्-सं-निः-°, मुच् ८., शिक्ष् 10, पापात् मुच् &с. 2 सं-चि 5 U, संरक्ष, नि-धा 3 U, संग्रह 9 P, अवशिष् ८. 3 निवृत् ८., निवृ ८., निरुष् 7 U, परिहः, 'those that were s. ed out of the slain' हतशेषाः, हतावशिष्टाः. – prep. वि-हाय, मुक्त्वा, व भैयित्वाः, See Except. – ING, व. अञ्ययशील, अल्पञ्ययिन्, मितन्यय, अमुक्तहस्त. 2 उद्धारक, मुक्तिदायिनः, मोक्षप्रद. 3 विमोचक, विमोचनहेनुः. – इ. रक्षणं, संचयः, संग्रहः, निधानः 2 संचित्रस्त-धनं, संचयः. – SAVIOUR, इ. तारकः, नायकः, परि-,नाता, रक्षिता, उद्धतां, उद्धारकः.

AVOUR, s. स्वाद:, रस:, रुचि f. 2 गंध:, वास:. -v. i. सरसी-सगंधी-भू 1 P. 2 (Appear like) Ex. by कल्प, पाय in comp., ईवद्न with abl.; by आ-अव-भाम् 1 A; 'it s. s of falsehood' तत् असत्यकल्पं, अनृताभासं, असत्यवंकाः असत्यवदाभासते. -प. a. सरस, सुरस, स्वाद; मिष्ट, रसवत्, रु-चिकर. 2 सरिंभ, सुगंधि

BAW, s. करपत्रं, क्रकचः-चं, पत्रदारणः. = v. t. क्रक-चेन पर 10 or दु 9 P or c. or छिंद् 7 P or अव-कृत् 6 P; 's.-dust' काष्ठविदलं; 's.-pit'काष्ठवि-पाटनमार्ग:. =SAWYER, इ. क्रांकचिकः, दारुदारणः. SAY, v. t. वद-गद-भण् 1 P, वस् 2 P, जू 2 U, भाष् 1 A, उदा-व्या-ह 1 P; उच्चर् c., उदीर् c., आलप् 1 P (words &c.); मंत्र् 10 A ; (tell) कथ् 10, आनक्ष 2 A, आ-, ज्ञांस 1 P, आमि-धा 3 U, आ-ख्या; See Tell; 'I say' ननु भ-णामि, नन् ब्रवीमि, नन् simply, (नन् पदे परिवृत्य भण Mr. 5); 'they s.' ex. by faatal, जनपंवाद:, इति भ्यते; See REPORT; ' that is to s.' ex. by नाम. -ING, 8. वचनं, वाक्यं, वचम् n., उक्तं, &c.; भाषितं, भाषणं, उक्ति र्., भणितं. 2 आभाणकः, प्रवादः; ' popular s. ' जनभवादः; ' so runs the popular s. ' तथा च लौकिकानामाभाणक:; See Proverb. Seab, a may-up f., पानन f., पाना; See ITCH;

(white eruption) सिप्मं, किलासं 2 अधमजनः, नरा-पसदः, हीनः, अपकृष्टः.- BY, a. कच्छुर, वामन, सिप्मंसः SCABBARD, s. कोज्ञः-पः, विधानं, आधारः

SCA

SCAFFOLD, इ. मंच:, इंद्रकोष: 2 प्रेक्षामंच: 3 वश्य-शिला-स्थान-कार्ष्ठ, घातस्थानं - ING, इ. मंच:

Scald, $v.\ t.$ तप्तजलादिना दह 1 P. -s. दाहः.

SCALE, s. तुला, घट:, तुलायंत्रं; 's.-pan' शिक्यं, पार्थः 'goldsmith's s. ' एषणी-णिक्ता, नाराची. 2 (Of shshes &c.) बल्कः-ल्कं, वल्कलः-लं, ब्राल्कं, सल्कलं: कवचः-णं. 3 फलकः-कं, पत्रं. 4 नि (निः)भेणी, अधिरोहि (ह)णी, सोपानपद्धति ति-परंपरा. 5 भेणी, परंपरा, आविल-ली ति. माला, पंक्ति ति प्रमाणं, परिमाणं; 'on a large scale ' स्थूलपरिमाणेन. 7 मानः -v. t. आ-अधि-एह 1 P, आ-अधि-कस् 1 U, 4 P, लंघ् 1 A, 10, अवस्केट् 1 P. 2 वल्कं निष्कृष् 1 P or निहं 1 P. -प. त. सञ्चल्क, सन्दिक्त, वल्कन्,

Scalene, a. विषमत्रिभुज.

SCALL, s. See SCAB, ITCH.

SCALP, s. मस्तकत्वच् f., शिरोप्रत्वक्, शिरोस्थिषमेन् =v. t. मस्तकत्वचं अवच्छिद् 7 P or निहैं 1 P. SCAMP, s. See RASCAL.

SCAMPER, v. i. वि-हु 1 P, जवेन-वेगात्-हु or धार 1 P or प्लाय् 1 A, सवेगं गम् 1 P.

Scan, v. t. निपुण-मुक्तमं-निरूप् 10 or निरीक्ष् 1 d or अवलोक् 1 A, 10. 2 (Verses) माना:-गणान् गण् 10 or विभक्ष् 1 U. -Scansion, s. गण-माना गणनं-विभागः

SCANDAL, 8. निर्वाद:, पुरि(री)वाद:, अपवाद: असुया, अवर्णः, दुर्वणः, कौलीनं, अक्षेपः, उपकोशः जगुप्सा, कुत्सा, निंदा, वाच्यं, वाच्यता, गईणं-णा, पैक न्यं, विज्ञनवाक्यं. 2 कलंकः, दूषणं, अपमान-अपकीर्ति हेत:. -IZE, v. t. (s.) with प्रकाश c.; अप-पा बद् 1 A, पार-अप्-भाष् 1 A; See LIBEL. 2 O fend, q. v. =ous, a. परि-अप-वादक, आक्षेपग परिवादात्मक, असूयक, (s.) in comp. 2 गहि निय, कलंककर-अकीर्तिकर-(री f.), दूषणीय, कुल्सि 3 बीभत्स, घुणावह. = OUSLY, adv. गर्झ, कुल्सितं-SCANT, SCANTY, a. अपर्यात, अमसुर, स्वल्प, अविपुल, न्यन, अबहुल, अभूविष्ठ. 2 संबाध, अविस्तीर्ण, संकट; See NARROW. 3 Miserly, q. v. -LY, adv. अवयोतं, स्वल्पं, अपचुरं, अल्पमात्रं, स्तोकं. =NESS, .. अप्राचुर्यं, अपर्याप्ति f., स्वल्पताः SCAPE-GOAT, s. बलि:.

Scar, s. किण:, अंक:, चिह्नं, क्षतचिह्नं, क्षतंकः, नण:-णं, क्षतं; (fig.) कलंकः - ए. र. क्षतेन-किणेन अंक् 10. - RED, a. क्षतांकित्, किणांकः

SCARAMOUCH, 8. भंड:, वैहासिकः

SCARCE, a. अबहुल, अपचुर, अपभूत, अपयोत, आदै-

पुरु, प्यून, अभूविष्ट, स्वल्प. 2 विरु, दुर्लभ, दुष्पाप, असलभः See RARE. -LY, adv. कटेन, कथमपि, कच्छेण, दुःखेन, सकच्छं, आयासेन, दर pr.; oft. by (a.); 'one s. gets a goed son ' दलेनी गुणवान प्रम:; by न, स्तोक; 's. touches (walks on) the ground ' स्ते।कमन्य'; प्रयाति (S. 1); 's. a day passed 'नैकमाप दिनं व्यतीतं; 's.-when' ex. by एक with loc. abs.; मात्र affixed to adj., or यावन-तादत्; उपस्थितेयं कल्याणी नाम्नि कीर्तिह एव (R. s. 87); प्रविष्टमात्र एवाश्रम तत्रभवति निर-पश्चानि नः कर्माणि संवृत्तानि (S. 3); एकस्य दु:ख-स्य न यावदंतं गच्छामि तावद हितीयं समुपश्थितं (P. II. 6); oft. by च-च; आपूर्णभ कलाभिरिद्रमलो यातच राहोमुंखं &c. (Mal. 9). =11 ,-NESS, s. दुर्लभता, दुष्पापता, विरलता, अप्राच्यं, अपर्याति $f_{m{\cdot}}$, स्वल्पता, न्यूनता, अवाहुल्यं, &c. 2 दुर्भिक्षं, अभाव:, दुष्कालः, प्रयामः, नीवाकः

JCARE, v. t. त्रस् ८., सं-ाव-, भी ८., उद्विज् ८.; 's. away' भयदर्शनेन वि-बु ८.; 's.-crow' विभाषिका, संत्रासने, भयदेतुः

CARF, s. चेलक:, सिचय:; उत्तरीयं, चेलं; 's.-skin' बाह्यत्वज्ञ f.-चर्मन् n.

ЗСАВІГУ, v. t. त्वचं-चर्म-उतिख् 6 P or छिद् 7 P. —ICATION, s. त्वगुत्रिखनं, चर्मच्छेद:.

SCARLET, त. ज्ञोण, अरुण, सिंदुरवर्ण; 's. fever' हर्द्धः.

SCARP, s. लंब:. -v. t. लंबरूपेण निकृत् 6 P. SCATE, See SKATE.

Scath, Scathe, v. t. क्षण् 8 P, अर्दे 1 P or c.; See Harm, Injure. - Less, a. अक्षत, अगरिक्षत, अतरीन, असंजातस्यथ, निर्वेण.

SCATTER, v. t. कु 6 P, वि-आ-अवा-प्र-°, प्रस c., विश्विप् 6 P; (away) विश्लिप् c., निर्भ् 5, 9 U, विभिद्
c.; निरस, 4 U, अपनृद 6 P; वि-दु c. (army); See
DISPEL, DISPERSE. = v. i. विक् pass., दिशि दिश्चि निर्गम् 1 P or प्र-पा 2 P, बहुधा विश्लिप् pass.
=ED, a. प्र-वि-आ-कीण, विश्लिप, व्यस्त, प्रसत, प्रसारित, विनिर्भृत, असहत, विश्वष्ट, विभिन्न. =ING, s. विकिरण, विश्वेषण, &c.

SCAVENGER, ३. संमार्जकः, खलप्ः, बहुकरः, मल-अ-वस्कर-वाहः

SCENE, s. स्थलं, स्थानं, भूमि f.; 'the s. lies in Hastinapura' स्थलं हरितनापुरं. 2 अपटी; य(ज) विनिक्षा, नेपध्य, रंगसज्जा. 3 प्रवेद्धाः. 4 रंगः,-भूमि:,- ज्ञाला. 5 दृदयं, दृग्गीचरं स्थानं, आलोकः, दृक्पातिष- षयः; oft. by स्थानं, आलोकः, or other words; 'this is indeed a lamentable s. 'नन्यनुद्धायस्थानमेतन् (Mal. 8); रमणीयालोकं तत्स्थानं, &o.; अहो :अधिकरणमंडपस्य परा श्रीः (Mr. 9) 'how

splendid the s. of (presented by) the Court of Justice '; See PRESENT also, — SCENDER, s. Ex. by মূমি:, হ্যাল; See above. 2 গৃহৰুমাহি-ছেল।, ক্ৰসিন্ত্ৰা.

SCENT, s. गंध:, अधिवास:; 'sweet s.' आमोद:, परिमल: (arising from trituration) सौरभं; See FRAGRANCE; 'diffusing s.' निर्होती, समाकवीं; 'having a sweet s.' सुगंधि, इष्टगंध, सुरि, प्राणतंप 2 (Organ) प्राणं प्राणंद्रियं, प्राणकाक्ति f.; 'having a quick s.' तीक्ष्णप्राण. -v. t. प्रा 1 P, उ1-आ-°. 2 वास् 10, सुरभीकु 8 U, भू c., धूप् 1 P, 10. -ED, a. सु-, यासित, सुरि, सुगंधि, सुरभीकृत, सामेद, भावित, सौर्थ. -LESS, a. निर्मंध, गंधिन, सर्भात, अ-

विश्वासी -AL, त. हैतृक, अपत्यिपन्, संज्ञयात्मन्. -ISM, s. संदेह:, हैतृकता, अविश्वास: SCEPTRE, s दंड:, राजदंड:-वेत्रं-यष्टि f. 2 राजधि-

SCEPTER, 8 दुड:, राजदर्ड:-वन-यष्ट f. 2 राजाध-कार:, प्रमुक्तं, आधिपत्यं; 'hold the s.' महीं ज्ञास् 2 P; See Reign. = ED, a. दंडधर, दंडभृत्; 's. king 'अभिषिका राजाः

SCHEDULE, s. पत्रं, लेखंग 2 परिसंख्या, परिज्ञाष्टं. SCHEME, s. उपायः, कल्पना, प्रयोगः, संकल्पः, प्रवंधः, प्र-,युक्ति f. 2 पद्धति f., व्यवस्थाः, 'secret s.' गूढ-मंत्रणा, कपटप्रवंधः, कृष्टिलन्यः. – v. (मनसा) परि-, कृष् c., उपायं चित् or युज् 10. – ING, a. कृष्टिलनय-निष्णात, युक्तिमन्, विदंधः, अनुसंधायिन् (in a good sense).

Schism, इ. भेदः, ज्ञाखा, धर्म-मत-भेदः. = Atic, त. मतभेदम्लकः

Scholar, s. शिष्यः, छात्रः, अंतेवासिन् m.; See Pupil; 's. of a s.' प्रशिष्यः. 2 वृत्तिभुज् m., वृत्तिभाकः 3 पंडितः, कृतिवयः, विद्वानः, See Learned, Wise. —Ly, a. पंडितोषित, पांडित्ययोतितः.—ship, s. पांडित्यं, वैदुष्यं, विद्या. 2 वृत्ति f., वेतनं. Scholiast, s. टीकाकारः, टीकाकृत् m., वृत्ति-भाष्य-कारः.—Scholium, s. टीका, भाष्यं, वृत्ति f.

School, s. वियालयः, वियागारं-गृहं-मंदिरं, पाठ शाला, अध्ययनस्थानं 2 शिष्य-छात्र-समृहः 3 शाखा, संप्रदायः; 's. of philosophy' दर्शनं; 's.-boy' बाल-शिष्यः, युवच्छात्रः; 's.-fellow' सहाध्यायम् म., सतीर्थः-थ्यः, एकगुरः; 's.-man'तार्किकः, नैयायिकः; 's.-master' आषार्यः, गृहः, दपदेशकः, दपाध्यायः, पाठशालाधिकृतः-अध्यक्षः - v. t. शिक्ष् c., वि-नी 1 P, अधि-इ c. (अध्यापयति); See Instruct. — Ing, s. शिक्षणं, अध्यापनं, उपदेशकः 3 गृहदक्षिणा, शिक्षामूल्यं- Schooner, s. हिक्क्पका नैः

SCIATICA, s. काटीशिरावेदनाः

Science, s. वि-,जानं; See Knowledge. 2 विपाः जानं.-Scientific,-Al, a. सामनुरोधिन, विकास-सा क्ष in comp. 2 क्लिया, विद्यस्, भागमिन, विज्ञानविद्. Scimitab, क. खड़:, असि :; निकिशः, करवालः; See Sword.

Scintillate, v. i. i फुलिंगान मुख् 6 P or उतिक्षय 6 P; 'a blazing fire will s. in all directions' अग्नेज्नेलत: सर्वा दिशो विस्फुलिंगा विप्रतिष्ठेरन् (S. B. 109). 2 स्फुर् 6 P, आज् 1 A, प्रकाश् 1 A; See Shine. —10n, s. स्फुरणं; अग्निकणः, स्फुलिंगनिर्गमः; 'in the state of s.' स्फुलिंगानस्थ a.

Sciolist, १. पक्षवाप्राहिपंडित:, किंचिज्ज्ञः, (ज्ञाकः) चुंबक:. = Sciolism, १. पक्षवाप्राहिजानं, किंचिज्ज्ञताः Scion, १. नवपक्षवः, किंसलयः, अंजुरः, प्रराहः. 2 वं-व्यः, वज्ञज्ञः; 'the s. of the family of some one' कस्यापि कुलांकुरः (S. 7).

Scirreus, %. मासग्रंथ:

Scissors,s. কর্নিং, অভিমানে, কর্নিংকা, কুণাণী, উর্বাScoff (at), अ अव-उप-हस् 1 P, अव-आ-अधि-क्षिण्
6 P, अव-ज्ञा 9 U, নিংহকু 8 U, धिक्, अवमन् 4 A,
प্রিন্নু; See Contemn, Mock. – Ing, s. अव-उपहাस:, अव-अधि-क्षेप:, अवज्ञा, अवमानः, धिकारः.
– Ingly, adv. सोपहासं, साक्षेपं.

Scold, v. t. निर्-,भरम् 10~A, पहर्ष निर् 1~P, आकृत् 1~P, आ-अधि-क्षिप् 6~P, गह्न् 1, 10~A. अप-परि-भाष् 1~A, उपालम् 1~A; See Reproden. —s. कर्कशा, द्रमुँखी, केंक्रयी, चक्रशीला. —ER, s. निरकः, भरमैकः. —ING, s. भर्मेनं,-ना, निरा, उपालमः, आक्रोन्जः. परिमाषणं, &o.

Sconce, s. दंद: 2 आश्रयस्थानं, ज्ञाला, आश्रयः 3 Fort, q. v. 4 दीवाधार: -v. t. दंद् 10; See Fine.

Scoop, s. दवीं, कंबि-बी f.; See LADLE. 2 कोटर:- \dot{t} , पृटं. 3 खिनत्रं. = v. t. दन्यी अवपत् c. or अवतृ c. 2 उत्खन् 1 P, खिनत्रेण पृटीकृ 8 U.

Score, s. आज्ञय:, अभिप्राय:, हेतु:, अर्थ:, तात्पर्य, उद्दं शः. 2 विषय:, प्रसर:, परिमाणं, पर्यंत:, अवधि:, सीमा; 'mind of limited s.' अल्पविषया मितः (R. 1. 2). 3 अवसरः, अवकाज्ञः; लब्धावकाज्ञा मे प्राथेना (S. 1) 'has found a s. (for itself)'. Scorch, v. t. अभि-सं-तप् 1 P or c., निर्-परि-दह 1 P, बुब् 1 P, अर्ज् 6 P, (in a pan); 's. ed with heat ' आत्याकांत; 's. ed with the fire of missiles ' अञ्चपावकपृष्ट. =ING, a. दाइक, ताप-क, अत्युष्ण, अतितिरम, उद्यंड, प्रखर, नैदाघ (घी f.). Score, s. विश्वति f. 2 अव-, च्छेदः, भंगः, दंनः 3 रेखा, चिह्न. 4 गणना, गणनापत्र-लेख: 5 विन्यास: (in music). 6 हेतुः, कारणं, निमित्तं; विषयः, अर्थेः; 'on that s.' तहिमन्बिषये, तदथै; 'on the s. of friendship ' सख्यहेती: &c. 🗝 t. अवश्विद 7 P, दंतरीक 8 U, भव क. 2 बंद 10; रेखानिः भंदः 8 अभि-, तिख् 6 P, गण् 10, (ऋणं or देयं) गण् or देवें तिख् 6 P.

Scoria, s. See Dross.

SCORN, v. t. निर्-अव-धू 5,9 U, तिरस्कू 8 U, अवज्ञा 9 U, अवमन 4 A, उपेक्ष 1 A, परिभू 1 P, न्यक्कू, धिक्क्, परुषं निर् 1 P. -s. (अत्यंत) अवज्ञा, अवमा-नः, तिरस्तारः, धिक्कारः, परिभवः, उपेक्षाः, See Contemn, Contempt. 2 अवलेपः, द्वः; See Pride. -Er, s. अवमन् m., तिरस्ततः, निदकः. -प्राप्त a. सावमान, सावज्ञः, तिरस्तारिन्, अवमानिन्, निदासकः, अवज्ञागभः, सावज्ञः, तिरस्तारिन्, अवमानिन्, निदासकः, अवज्ञागभः, सावज्ञः, तरस्तारिन्, अप्राप्तिन्, सावज्ञः, सावज्ञेषः, स्वान्ते, सावजेषः

Scorpio, ৪. বৃষ্পিক:.

Scorpion, s. वृधिक:, अ (आ) लि:, बु(हो) मः; 'the sting of a s.' लूमं.

Scot, s. कर:, देयभाग:; 's.-free' अक्षत, अविकल, निर्वण

Scotch, v. t. छेदै: अंक् 10, ईषत् छिद् 7 P.

Scoundrel, s. खंडितवृत्तः, जाल्मः, दुरात्मन् m., अ-धमः, नरायसदः, निकृष्टः, खलः, दास्याः पुत्रः; (in voc.) काणेलीमातः; See Rascal.

Scoue, v. t. सं-परि-मृज् 2 P or c., निर्भिज 3 U, घर्षणेन नुध् c., निर्मृष् 1 P. 2 Purge, q. v. -v. i. (Off, along) दुतं-जवेन-तीयं-अपक्रम् 1 U, 4 P or धान् 1 P or पलाय् 1 A, दुतं नू 1 P or अतिक्रमः - ER, s. निर्णेजकः, व क्रधावकः - ING, s. मार्जनं, निर्णेजनं.

Scourge, s. कशा-वा, प्रतिब्कशः-वः, प्रतोदः, ताडन-रञ्जु f.; (fig.) धूमकेतुः, उपप्रवः, उत्पातः, कृतातः, कालः, पीडकः. -v. t. कश्या हन् 2 P or तद् 10 or $\sqrt{\epsilon}$ 1 P; 'fit to be s. ed' कश्य. 2 अत्यंतं पीइ 10 or अर्दै 1 P or c., उप-पु 1 A. -ING, s. कशाधातः, कशाताडनं-प्रहारः.

Scout, s. चार:, चर:, प्राणिध:, अपसर्प:, गृढचर:; See Spy. = v. i. संचर् 1 P, गृढं-प्रच्छत्र परचेष्टां नि-स्त्य् 10. = v. t. अव-उप-इस् 1 P, सहासं निरस् 4 U or निराकृ 8 U or प्रत्यादिश् 6 P.

Scowl, s. দ্ৰ্মণ:, দু(খু)কুহি-টা f. = v. i. মুন্ধ-হি ৰথ 9 P, কৃ 8 U with (s.), দুবী মন্তব্ম 1 P, দুৰ্মণীন বৃহ্ম 1 P; See Frown. = Ing, a. মধুনণ; with a s. look ' মদুনণ, দুবীনিবান্

Scraggy, a. ভার, কর্মা; See Rough, Hard. 2 সুনা, স্বান, স্বান্য; See Lean.

SCRAMBLE, v. i. हस्ताभ्यां भृत्वा-मंदंमदं आहत् 1 P. 2 संमदं-फलई-कृ 3 U (with dat.); झटिति संमद्द 9 P, महीतं उयस् 1 A; 's. ed for water' जला-दानाथ परस्परं संमदेमकुवेन. = s.,-ING, s. मंदं मई आरोहणं. 2 सरमसम्मदणं, संमदं:

SCRAP, s. खंद:, शक्तल:-लं, लव:, अंख:; 's. s of

what is eaten' फेला, भुक्तसमुज्यितं; उच्छिष्टं, पिंडः; 's.-book' खंडाधारः, द्रव्यखंडाधारः

उत्प्रतम्ह, इ. कृच्छूं, संकटं, आपद् रि. दुर्गं, कहं, दुःखं, दुर्गंति र्र., दुर्देशाः, 'got into a s.' कृच्छ्गत, आपत्रत, इःस्थित. 2 घषेण. – v. t. घृष् 1 P; लिख् 6 P, उत्विन्, तक्ष् 1, 5 P, त्वक्ष् 1 P, खुर् 6 P. 3 घषेणेन पृष्टुण् 2 P or निर्णेज् 3 U or अप-नी 1 P or शुध् 0.; (with feet) अपस्क 6 P. 4 (Together) (कहेन or महाप्रयन्तिन) समाह 1 P, संचि 5 U, संग्रह् 9 पि, एकीक्र. – ER, इ. उल्लेखनी, निर्धेषणां, निर्धेषणकः 2 काष्ट्रकृहालः. – ING, इ. घषेणं, उल्लेखनं, तक्षणं, क्षुरणं. 2 विदलं, तद्षं; अव(प)स्करः, अवकरः, मलं.

उठास्ताराम, v. t. वि-उत्-भोत्-लिख् ठ P, वि-अव-दृ १ P or c.; छिद् ७ P, निर्मिद् ७ P, ख्र ६ P; 's. with the nail' नखेन क्षण् १ P or अक् 10 or लिख्. 2 कंक्यितिने (D.); नखें: घृष् १ P. 3 (As birds) विक्कृ ६ P, अपस्क. 4 ईषत् क्षण् or उक्षिख. 5 Scrawl, q. v. 6 (Out) भमृज् २ P, विल्यु ६ P or c., निर्धृष, उच्छिद् ७ P, विनज् c.; See Erase.

- s. (त्वचः) उक्षेखनं, दारणं, छेदः, भेदः; क्षतं, घर्षणं, क्षयः; 's. with the nail' नखक्षतं, नखांकः-मणः-पदं. 2 ईषत्क्षतं, त्वाकणः; 'hard s.' ओरंकः.

- Er, s. उक्षेखनं, विदारणं, छेदः, &c.; कंक्यनं, कंक्यानं, कंक्यानं, कंदितं f.

SCBAWL, v. t. अस्पष्टं-स्थूल-लिख् 6 P, स्थ्लाक्षरें:- भितिक्षिपं-लिख्. -s., -iNO, s. अस्पष्ट-स्थूल-लेखः. SCREAM, v. i. आ-उत्-वि-कृज् 1 P, उधैः नद् 1 P or 67-, ϵ 2 P, वाज् 4 A (of birds); रवं मुच् 6 P, उधैः आकंट् 1 P, चीत्कारज्ञब्दं कु 8 U; 's. with pain' आतंवत् रू, आतंनादं मुच् -s., -iNO, s. आकंट्नं, उत्कोज्ञः, चीत्कारः, उचनादः-रवः, कोलाइ-लः, विकृष्टं; 's. of pain' आतंरवः-नादः,

SCREECH, See SCREAM; 's.-owl' नक्तरावी उ-लुकः, कालपेचकः

Sobeen, s. आवरणं, व्यवधा-धानं, तिरस्करिणी, ज-(य) त्रिनिका; अंतर्धा-धोनं, प्रतिसीरा. = v. t. प्र-,छड् 10, निगृह् 1 U, गृप् 1 P, (crime &c.); नि-आ-सं-वृ 5 U or c., व्यव-धा 3 U, पिधा, अंतर्धा. 2 रक्ष् 1 P; आश्रयं दा 3 U, आश्रयदानेन प्रच्छट्, &c.

Screw, s. कर्षणी, व्यावर्तनकील: 2 कृपण:, वद्यमुष्ट: = v. t. कर्षण्या-कीलकेन-बंध् 9 P. 2 ब्या-परिवृत् c. 3 (Out) निर्धाद् 10, निर्दे 1 P, निर्कृष् 1 P, निर्दे 2 U. 4 पीद, अर्दे 1 P or c., बाध् 1 A, उपमु 1 A. Scribble, See Scrawl.

Sobibe, s. लेखक:, लिपिकार:, अक्षरचण:, कायस्थः: Scrie, s. पृट:, पृटी; क्षुत्रकोप:. 2 लेख:, पन, लेख्यं: Sobipture, s. वेद:, भृति f., आनाय:, निगम:. 2 जा-कं; 'religious s.' भ्रमेशाकं; 'authority of the s. s' बालपमार्गः -AL, a. बालसिष् -डक, भृतिविहि-त, बाल in comp.; 's. prohibition' बालपतिवेष:. Scrivener, s. कुसीद:; See Usurer. 2 लेखकः, लिपिकार:, लेखकड्टिनः

Scrofula, ८ गंड-कंट-माला. - Scrofulous, a. गंडमालिन

Scroll, s. पट:, लेख्यं, दीर्घपत्रं-पट:.

Scrotum, ८. मुब्कः, अंडः, फलं, कोज्ञः-वः, अंड-मुब्क-फल-कोज्ञः-वः, वृषणः.

Scrub, v. t. ঝন্বার মৃত্ 2 P or c. or সপ্পত্ 10 or নিলিত্র 3 U or ঘূর্ 1 P. -s. নারীন:, अधन-নীঘজঘন্দ-বৃনি:. - Scrubby, a. নুন্ত, নিক্তু, হান;
See Mean.

SCRUPLE, इ. संदेह:, आ-, शंका, संशय:, विकन्प:. - ए.i. विकृष् 1 A or c., संदिह् 2 U, शंक् ८ A, वि-आ-परि-°; ex. by ' Doubt', q. v. - SCRUPULOUS, a. सरल, कज़. 2 स्कन, निपुण, अतिस्कृत् अनिस्कारिष्ट. 3 साशंक, शंकाशील, आ-, शंकित.

Scruting, s. नियुणयरीक्षणं, मूक्ष्मनिरूपणं-गरीक्षा-द-श्रीनं, अनुसंधानं, निरूपणं. — EEB, s. सूक्ष्मनिरूपकः. — IZE, v. t. सूक्ष्मं-नियुणं-दश् 1 P or परीक्ष् 1 A or निरूप् 10, निगुणं अनुसं-धा 3 U or अनुयुश् 7 A or अन्विष् 4 P. — IZEB, s. सूक्ष्मनिरूपकः, नियुणप-रीक्षकः, सूक्ष्मदिशितः

Scud, v. i. अतिनेमन सहसा गम् 1 P or चल् 1 P. Scuffle, s. तुमुलं, नियुद्धं, कलहः, बहुवाहवियुद्धं, दंदं. -v. i. बाहुबाहिव युध् 4 A.

Sculk, v. i. निभृते-गृढ स्थाने-गृत् 1 A or स्था 1 P, गृत् pass.; 's. off' न्यपस्य 1 P, पलाय 1 A, अ-पन्न 1 U, 4 P. - ER, s. भृतवतिम् m.

Scull, s. कपाल:-लं, जिरोस्थि n., करोटि-टी f., कर्प-र:. 2 क्षुदक्षेपणि f.; 's.-cap' ज्ञिरस्कं, मस्तकावरणं. Scullion, s. पात्रक्षालक:-मार्जक:.

Sculptor, s. त्वह m., तक्षकः, तहा, तक्षन m. —Sculpture, v. t. तक्ष 1, 5 P, त्वक्ष 1 P, उबिख् 6 P, प्रतिमां कु 8 U or निर्मा 3 A. —s. तक्षणं, त्वक्षणं, प्रतिमा-मूर्ति-करणं. 2प्रतिमा, मूर्ति f.

Scum, s. मंड:-डं; फैन:-ज:; 's. of boiled rice' निसाद:, आचाम:; See under Rice. 2 मूलं, उ- च्छिटं, अवस्कर:, अवकर:, करूकं, असारवर्ध्य, किहं; (fig.) मूलं गृथिका वाहीक (Mah. viii. 45. 23) ' are the s. of the (whole) world.'

Scurf, s. शुब्कचर्मन्-n.; किलासं, सिम्मं; See Iton (dry).

Scurrilous, a. परुष, तीक्ष्ण; इरुक्त, अश्लील, अद-क्षिण, दुर्वाच्य. 5 कटुनाधिन, दुर्मुख, मुखर, बाग्दुष्ट. -Scurrility, s. पाह्य्यं, मौखर्यं, दुरुक्तं, &c. Scurve, s. शांतादः, लवणरक्तं. -a. कुत्सित, गर्बे,

तुच्छ, नीच; See Mean.

Scutcheon, s. कुलीनिक्कपत्रं, कौलीनकोपः . Scuttle, s. करंडः, मंजूषा 2 छित्रं

SCYTHE, 8. लवित्रं, दात्रं, खद्गीकं, शस्यकर्तरिका.

SEA, 8. सागरः, समुद्रः, उद्धिः, अर्णवः, जल्धः, वारिधः, अपांपितः; See Ocean; 'a rough s.' क्षुन्धाणेवः; 's. of worldly existence' भवसागरः,
संसार्गिवः; 's. of troubles' क्षेत्रासागरः, दःखार्णवः, &c.; 'go to s.' नाविकः-सांपादिकः-भू 1 P,
नाविकवृत्ति सेच् 1 A; 'beyond the s. s' दीपातरंरे; 's.-beat' तरंगाहत; 's.-faring' समुद्रग यापिन्,
सायादिकः, 's.-fight' नीयुद्धः, 's.-girt' See Girt;
's.-green' त्रयामहरित, सागरवर्णः, 's.-gull'
करंटः: 's.-man' नाविकः, समुद्रगः, पोतवाहः; 's.port' पोताथयस्थानं, पोतदारणं, नीकाथयः; 's.shore' समुद्रतटं-तीर, वेला, राधस् n.; 's.-sick'
कमद्रक्लिटंडमतः; 's.-side' समुद्रवेला &c.

SEAL, s. मुद्रा, (fig. also); 'opening the s. of sleep' क्षिपार्त्रिद्रामुद्रां (Mal. 2); 'open it, preserving the s. and show me' मुद्रां परिपालयच उद्घाटच दर्श्य (Mu. 5); 's. of the lips' ओच्छमुद्रा. 2 मकरः, नकः -v. t. मुद्रयति (D.). 2 निर्णा 1 P, रिथरीकु 8 U, र्ढाकु, रृढयति (D.); 'the defeat in that battle s. ed his fate' पराजयेन तस्य भाविगतिः एकांततः निर्णाता. 2 मुद्रया अंक् 10 or चिह्नयति (D.). 3 (मुद्रया) पि-धा 3 U, बंध् 9 P; मुखं बभाति 's. s the lips'. -ED, ". मुद्रित, कृतमुद्र, मुद्रांकित, मुद्राबद्ध; 's. ing wax' टा(रा) क्षा; See LAC.

SEAM, s. संधि:; सीवनं; 's. of planks 'काष्टसंधि:
2 शुक्कत्रण: - v, a. संधियुक्त; 'turn the s. side
within' स्वदोषान् प्रच्छादय-निगृह. - SEAMSTRESS,
s. सचिका, सचिकारीपजीविनी

SEAR, v. t. निर्देह 1 P, अब् 1 P; दहनेन दृढीकृ or बुंब्झीकृ 8 U. = a. संबुद्ध, तिक्रीण, स्लान

SEARCH, v. (For) अन्वष् 4 l', निरूप् 10, अनुस-धा 3 U, मृज् 10 A, मार्ग् 1 P, 10, विचि 5 U, निर्-अव ईक्ष्म 1 A; (fig.) निपुणं परीक्ष् or निरूप्; 's. into' निरूप्, परीक्षः; 's. out' अन्विष्प &c. उपलभू 1 A or पाप् 5 P.—ING, s. अन्वषणं-णा, मार्गणं, निरूपणं, अनुसंधानं, निरीक्षणं, अन्वीक्षणं; विचयः, जिज्ञासाः—ER,s. अन्वषकः, अन्वष् m., निरू-पकः, निरीक्षकः; 's. of the human heart' पुरु-षांतरविद्.—ING, a. निपुणं, सूक्ष्म, अविह्त; 'casting at me a s. look' सुनिपुणं मां विलोक्य

SEASON, s. कतुः, कालः, समयः; (in general) कालः, वेला, समयः, अवसरः, अवकाशः, परतावः; 'auspicious s.' लंग, मृहतः, खुभवेला, लग्नः 'in due s.' काले; 'pertaining to the s.' आतेव (वी f.); 'out of s.' अकाले, अनवकाशे; 'in s.

and out of s.' कालोऽकालो वा, औचिस्यानीचिस्य-मविचार्य; 'wrong s.' अकाल:, अववकाशः. =v. t. अधि-,वास् 10, उपस्कु 8 U or स्वाद्कु. 2 पच् 1 P, परिपाक उत्पद c., प्रक्रीक; See MATURE. 3 (Accustom) ex. by प(चय, सहिल्ल, &c.; 's. ed to heat ' (विकि(णसहिंद्य (S. 2); 's. s the body to exertions ' अमजवान तनं प्रगणा करोति (R. IX. 49 ;; 's. ed to exertions ' जित्रभम, अमसहिष्ण. ►ABLE, a. समयोचित, कालान रूप, प्रस्तावसर्ग (श्री f.), प्राप्तकाल, कालोचित, and sim. comp. 2 * कालकृत, काल in comp. ; 's. efforts 'कालकृती-द्योगा:. 3 आर्तव (वी f.), कालोइन, ऋतुज, ऋतञ्य--ABLENESS, s. कालीचित्यं, प्रस्तावसाद्रयं, &c. -ABLY, adv. यथाकालं-समयं-अवसरं, काले, समये, प्रस्तावसर् शं, पातकाल, कालानुरूपं. =ING, १. डप**स्कर**ः, व्यंजन.

SEAT, s. आसनं, पीठ:-ठं; 'take a s. here' अत्र आसनपरिष्रहं करेति भवानः पर्यकः (s. on a sofa), विष्टर: (cane-s.); आस्तर:-रणं: ' raised s. ' वि-तार्द-र्दी f., वेदिका. 2 स्थानं, आयतनं, आस्पदं, धामन् n., अधिष्ठानं, निकेतनं, नि-भा-लयः, आगारं, पदं, आ-श्वयः; ' capital s.' राजधानी-नगरं; ' s. of justice ' न्यायासनं, धमोसनं, त्र्यवहारासनं; 's. of blood 'रक्ता-श्यः; क्रोधस्थानं; विद्यागारं, &c. =v. t. (Oneself) आसने उपविद्या $6~\mathrm{P}$, निषद् $1~\mathrm{P}$, आसनपरिप्र**हं फू** $8~\mathrm{U}$; (another) (आसने) उपविज् c., आसनं मह c., अ-ध्यास् ८., अधि-ष्ठा ८. (-ष्ठाययाते). 2 प्रति-ष्ठा ८., अधिकृः अधि-आ-हह c., निविश c.; ' he was s. ed on the throne ' राजपदमधिरोपितः, सिंहासने प्रतिष्ठापितः. →ED, a. आसीन, उपविष्ट, निषण्ण, अध्यासीन; आस-नस्थ, आसनस्थित-उपविष्ट-आरूढ-गत-आश्रित, पीठ-स्थ; 's. at ease ' सखासीन, सखोप विष्ट; ' be s. ' गद्यतां आसनं, कियतामासनपरिप्रहः. 2 प्रतिष्ठित, नि-विष्ट, हिथत, गत-स्थ-निष्ठ in comp.; 's. in the heart ' इदयनिष्ठ, इत्स्थः कंठगत, अस्थिनिष्ठ, &c.

SECEDE, v. i. अपस् 1 P, अपनम् 1 P, अप-या-इ 2 P, अपक्रम् 1 U, 4 P; व्यवस् &c.; (to) आश्रि 1 U, अव-आ-लंब् 1 A; (from) (धर्मे &c.) त्यज् 1 P, उत्सृज् 6 P; मतांतरं प्रद् 9 P or आश्रि &c. = EB, 8 भित्रमताश्रितः; मतांतरपादी. = SECESSION, s. अपसर्ण, अपगमः मनं, अपक्रमः मणं, &c. 2 मतांतरस्वी-कारः - प्रदृष्णं, स्वधंभंत्यागः

Seclude, v. t. नि-अव-रुध् 7 U, गृत् 1 P. 2 वि-विक्ते वस् c., १थक कु 8 U; वि-विच् 3, 7 U or c. 3 (Oneself) विविक्तं आधि 1 U or सेव् 1 A, वि-विक्ते-एकति वस् 1 P, जनसंसर्ग त्यज् 1 P or प्रिह 1 P or वृज् 10. =ED, a. विविक्त, निजेन, विजन, नि-भृत; See Lonely. 2 (Of persons) त्यक्त-मुक्क-संग, विविक्तसेविन्-वासिन्-वृत्ति. =Seolubion, s. s. रहस् %., विविक्तता, एकांतता, विविक्तदशा-दिधति f.; रहःस्थानं, विविक्तं, एकांतवासः

SECOND, a. दितीय ; 's. to none', 'without a s. 'अद्वितीय, अनुत्तर, अत्यत्तम; 's. in rank 'दि-तीयगदभाक. 2 Secondary, q. v.; 's.-hand ' मु-क्तपूर्व, अन्यमक्त-व्यवहारित, अन्योपयक्त; अन्यक्तित, अन्यसृहः 's.-hand information ' अन्यस्माद्धिग-ता वार्ती: 's.-hand witness' अतसाक्षी; 's.-rate' मध्यम, सामाध्यः 's.-sight' दिव्यचभः-दृष्टि रि. - 8. विपलं; विकला; क्षण:, निमि (मे)ष:. 2 सहाय:, सह-कारिन m., उपकारी. -v. t. अनमद 1 A, अ-नुप्रह 9 P, उपकु 8 U, अभिनंद 1 P. -ER, s. अनु-मोदी, समर्थियता, पक्षोदग्राही. -LY, adv. द्वितायत:, हितीयस्थाने. - SECONDARY, «. अप्रधान, गीण (णी f.), अमख्य, अनवंगिन, डपसर्जन, डपस्ट, अप्रथम; oft. by Eq pr.; 'a s. planet ' Eque:; 'a s. rank 'अन्नाधान्यं. 2 मध्यम, सामान्य, सामान्यगुणक. -LY,adv. अप्राधान्येन, गीणतः, अप्रधानतः, अनुष्यतः, SECRET, a. नि-,गढ, ग्रस, प्र-,छन्न, निभ्त, संवृत, अ-न्यक्त, अपकाश, अविदित; 's. door' प्रच्छन्नं, अंत-होरं 2 गृह्य, मोध्य, रहस्य, संवरणीय 3 गृह्याभेदिन, रहस्याभेदिन, 4 गहन, गढ, अन्यक्त, गढार्थ, गहनार्थ, 5 रहस in comp., विविक्त, निजेन, निमृत; 'keep s.' गृह 1 U, छद् 10 ; See Conceal. = s. १ह६्यं: गद्यं, गोप्यं, मर्भन् n.; ' have you kept the s. entrusted to you ' रक्ष्यते भवता रहस्यनिक्षपः (V. 2); 'the s. of one's power' शक्त: रहस्यं; ' the s. of good men (of their conduct) ' साधना रहर्यं (U. 2); 'in s. 'रहास, रह:, मिथ:; 's. counsel' मंत्र:, गढमंत्र:: 'knowing s. s'रहस्यज्ञ. अंतर्वेदिन ; मर्भविद ; 'the matter is no longer a s. 'बहलीभत:-प्रकाशनां गत:-सोऽर्थ:; 'diving into the s. s of others 'परममें भेदिन, मर्गान्वेषिन, पर्र-हस्यविट्. =LY, adv. प्र-, छर्भ, गढ़े, विभूत, गतं, अ-ब्यनं, उपांज, गृह-गप्त in comp.; 'walking s.' गढाचार, गतसंचारिन. - NESS,-SECRECY, s. गतता, . गूढता, पच्छत्रता, गुनि f., गुन-निभृत-भावः. 2 संवृत्ति f., गृति:, गृह्य-रहस्य-रक्षणं, गोपनं, रहस्याभेद:-पालनं, मीनं, अप्रकाशनं 3 विविक्तताः रहः, रहोवासः, विवि-क्तवास:-भाव:.

SROBETARY, s. कार्याधिकृतः, सचिवः.

Secrete, v. t. लु c., प्र-ति:-परि°-, निगम् c, नि:स c., डह्म् 1 P, डर्-गृ 6 P, उत्स्ज् 6 P; (bile &c.) डत्-,रिष् 7 P' or c.; उत्पद् c., जन् c.; 'the mouth frequently s. s saliva' मुक्-वेक्ट्र लालायते, लालां लावपति. 2 गुग् 1 P, गृह् 1 U, संबु 5 U, अप-नि-हु 2 A; See Concent. — ION, s. साव:-त्रणं, उद्गेषनं, उत्सोगः, उत्पादनं, 2 महं; 's. of the throat' सफः, अदमा; 'इ.

of the bowels? पुरीक, विद्या; See Dung.

SECT, s. ज्ञाला, पथिन् m., नागै:, पक्ष:, मतं, संभदाय:,
गण:. =ARY,-ARIAN, a. ज्ञालागत, सांप्रदियिक
(की f.); स्वपक्षानुसारित्, ज्ञालावलंगिन्, ज्ञालाधित.

SECTION, s. वि-,भाग:, छद:, परिच्छेद:; खंड:-डं, पवेन् n., प्रकरणं, वकास:, उच्छुास:, स्कंथ:, कांड:-डं,
पाद: (of different compositions); 'sub-s.'
अधिकरणं.

SECTOR, s. वृत्तखंडं.

SECULAR, a. लौकिक-ऐहलौकिक-सांसारिक-ऐहिक-शएं-चिक-व्यावहारिक- (की f.). =ITY,-NESS, s. ऐहि-कत्वं: संसारासिक f., प्रपंचानरागः.

Secure, a. સુરક્ષિત, अकुतांभय, અમય, નિર્મય, बीतમય, अनाइय, निरानाध, निर्विम; (of persons) निःशंक, अशंक, निश्चित, निरातंक, निरंपक्ष, हनस्यः – v. t.
सक्ष 1 P, भयं निवृ c., or निवृत् c. or निर्प 4 U,
निर्भयोक् 8 U; ex. by (a.) with a. 2 स्थिरीकृ,
दृढीकृ, निर्णा 1 P. 3 दृढं बंध् 9 P; 's. ed with a
bolt' अर्गलान्द (द्वारं). 4 आक्रम् 1 U, 4 P, मृह्
9 P. — ITY, s. रक्षा-अणं, गृति f., स्थैरं, पार-,त्राणं,
गोपनं, क्षेतः-मं, निर्भयत्नं, अहार्थता, शंकाभावः, अभयं.
2 अन्यवाच् f., अभयदानं-दक्षिणः 3 रक्षकः, श्वरंग,
आग्रयः 4 प्रतिभूः, नेधकः, लग्नकः (persons);
प्रातिभाव्यं, आधिः, न्यासः, निक्षयः; See Pledge.
— LY, adv. निःशंकं, निर्भयं, क्षेत्रण, निरानाधं.

SEDAN, 8. शिविका.

SEDATE, a. धीर, ज्ञांत, स्तिमित, गंभीर, निरुद्देग, अ-न.कुल, अक्षुन्ध, अषंषल. -LY, adv. धीरवत्, ज्ञांतं, अना कुलं, निरुद्देगं. -NE88, s. धीरता, ज्ञांतता, गां-भागं, अनुद्देगः, अक्षांभः, स्थेगं, गौरवन्न्ति f. -SE-DATIVE, a. ज्ञातिकर (र्री f.), ज्ञीतल, ज्ञांतिद, ज्ञम-क. -s. लंघनं, अप-,कर्षणं.

SEDENTARY, a. निरुद्धेग, अचवल, अञ्चवसायिन, अ-न्योगर्जाल, अञ्चायामिन, चलन-गति-हीनः

SEDIMENT, s. मलं, खलं, कल्कं, किई, उच्छिष्ट, होष:-पं. SEDITION, s. राजद्रोह:, प्रजापकोप: -संक्षोभ:, प्रकृति-क्षोम:, भेद:, कल्हः; 'fomenting s. ' उदाजाप:, भेदजननं. —SEDITIOUS, क्ष्कृत राजद्रोहिन्; (causing s.) प्रजासंक्षांभजनन (नी f.), प्रजा-प्रकृति-क्षोभ-कर (री f.), भेदकर, उपजापक. —LY, adv. राज-द्राहपूर्वं, सोपजापं.

SEDUCE, v. t. दुष् c. (दूषयति), वि-,मृह् c., विलोभ्य अपह 1 P, सत्यथान् मधं ज् c. or च्यु o.; भ-विलुभ् o., आ-वि-इत् 1 P, आक्षिप् 6 P; (a woman) दुष् c., सतीत्वान् श्रं च् o., चारिन्यं नच् o.;
पापमार्गे महन् o.; अभिगम् 1 P. = BB, s. दूबकः,
प्रताभियत् गः., म-वि-लोभकः, आक्रषेकः, वि-,मोहकः.

— SEDUCTION, s. प्र-वि-लोभकः, आक्रषेकः, वि-,मोहकः.
मोहनं, आक्रसेलः 2 प्रवाहणं-ना, चंत्रनं-ता, विभक्षाः 3

दूषणं, दीलपातमं, सतीत्वनादाः, चारिष्यश्रंताः, संप्रदणं. - Seduceive, a. प-दि-लोभक, आकर्षक, वि-,मोहिन्. Seducois, a. डक्मिन्, टचोनासक्त, टचपत्वर, कार्यथ्यादत, अभिनिविष्ट. - Ly, adv. आस्रकिपूर्वं, सा-भिनिवेद्यं, सीयमं. - NESS, s. कार्योसक्ति र्र., टचोग- श्रीलता, उद्यमपरता; See Industry-ous &c.

See, s. धर्माध्यक्षाधिकार:. -v. t. दृज्ञ 1 P, ईक्ष 1 A, वि-सं-अव-प्र-निर्°-; लक्ष 10, अव-वि-आ-लोक् 1 A. 10. निक्रप 10, निवेर्ण 10 (carefully), आलोच 10; 's. with one's own eyes' प्रत्यक्षीकृ 8 U. (कदाचिदस्याः प्रत्यक्षीकृता विकिया S. 7). 2 ज्ञा 9 U, ब्रध् 1 P, अवगम् 1 P, अव-इ 2 P, टगलभ् 1 A. 3 Beware, q. v.; 's ing that' чत:, यस्मात, यत. -ER, s. इष्ट्र m., दक्षिन् m. 2 सिद्ध:, भविष्यद्वादी. -Sight, s. दर्शनं, विलोकनं, वीक्षणं, अलोक: &c. 2 (View) तृष्टिपथ:-विषय:-गोचर: 3 (Eye) दृष्टि f., तृज्ञ् f., चक्षस् n., नेत्रं, नयनं, दृक्-शक्ति f. 4 आलंकः, कीतृकं, चमत्कारः ; 'being within s. ' दृश्य, तृग्गाचर, दृष्टिविषय ; 'out of one's s. 'परोक्षं-क्ष, अगोचरं-रेण ; 'gone out of s. 'अंतरित, अंताईत, तिरोहित ; 'in s. of' समक्षं, प्रत्यक्षं, साक्षात, with gen. or in comp.; 'at the very first s.' प्रथमदर्शनादेव, आप्रथमदर्शनात; ' charming the s. ' दृष्टिमे(ह:-बंध:. -LY, a. सु-दृद्य, प्रेक्षणीय, ललित ; See Pleasant.

Seed, s. बीजं, in all senses; 'growing from s. 'बीजप्रोह-रुह, बीज्य. 2 मूलं, आदि:, प्रभवः, उद्वर: ; See Origin. 3 प्रजा, अपन्यं, वंशः, हतानः,
संतिति f. 4 शुकं, रेतस् n.; See Semen; 's.-corn'
बीजधान्यं, 's.-time' बीज-वाप-कालः; 's.-vessel'
बीजकोशः-गृति f. -v. t. बीजं आह् ए., बीजपति
(D.). -v. i. बीजं प्रदा 3 U or उत्पद् ए.
-Less, a. निर्वाज. -Ling, s. बीजपरोहः, बीजांकुरः
- प. a. बीजिन्, बीजपूर्ण, बहुबिज. -Seedsman, s.
बीजिन् m. 2 बीजविक्रियन् m.

SEER, v. মন্বিল্ 4 P, দৃণ্ 10 A, নিৰুণ্ 10, বিশি 5 U; See SEARCH. 2 কন্ 1 A, আ-अभि-কাষ্ 1 P, इল্ 6 P; সাঞ্জী 0 A, অন্যৰ্থ, বাল্ 1 A; 's. ing to get heaven' स्वर्गकामः. 3 प-, यन् 1 A, গ্ৰহ্ 1 A, ল্ছা 1 A, হন্-জৃদ্ 1 A; See ATTEMPT. — ER, s. অন্বিছ্ m., নিৰুমক:, সাথক:.—ING, s. অন্বিজ্ m, নিৰুমণ

SEEM, v. i. भा 2 P, आ-पति-, वृत्ता-लक्ष-pass., आभास 1 A; See Appear; 'it s. s to me' मन्ये, त्रंके, इति मे मित: —ING, a. बाहा, बहि: in comp., कृतक, कृषित्र. —s. आभासः, बाह्यरूपं, आ-कारः —INGLY, adv. बहिः, बाह्यतः, आभासनः, 's. trus.' सुरुवाभास, सरमसेकाह्यः—LY, a. विभीतः; सुक्त, कृष्यतं, स्वास्तः, स्वास्तः

SEE-BAW, s. उन्नतानतं, निम्नोनतं.

SEETHE, v. t. कथ् 1 P, पच् 1 P. -v. t. पच् pass. -R, s. स्थाली, उखा, पिठर:, चलीब. SEGMENT, s. खंड:-दं. वि-, छोडर:: (of a circle) द-

Segment, s. खंड:-डं, वि-,च्छेद:; (of a oircle) हु-च खंडं

SEGREGATE, v. t. বিষুত্ব A, 10, বিস্তিত্ত. -v. t. বিস্তিত্ব P, বিনিত্ব pass; See SEPARATE. -ION, s. বিযান:, বিশ্লব:.

Seize, v. t. सं-प्रह 9 P, घ 1 P, 10, परामृज् 6 P, कल 10 (कलपति); प्रम् 1 A; 's. ing by the hair' के शेष-के शे:-गृहीत्वा. 2 अप-,ह 1 P, कले मं प्रह or घ. 3 आगत् 1 P, अभि हु 1 P; See Artack. 4 आकम् 1 U, 4 P, अभि मू 1 P, उपस्कृ 6 P, प्रम्, उपहत् 2 P, आविज् 6 P; 's. ed with deep sleep' गाइनिवास्तांत; 's. ing an opportunity' गृहीतावसर, पातकाल, पातावसर, अवसर प्राप्यगृहीत्वा. — ER, s. हती, हारिन्-प्राहिन् in comp.— URE, s. प्रहण, धारण, हरण, सं-,प्राहः, प्रहः, प्रस्न, आकलनं 2 आकमः, आवेशः, अभिभवः, प्रासः. Seldom, adv. क्षित्, कर्षित्, वरलं, इर्षाः, '\$.

Seldom, adv. क्वित, कदाचित, विरलं, दुर् pr.; ' s. to be found ' दुलेम.

Select, v. t. वृ 5 U or 10 (वरवित), वृ 9 U, उद-ह 1 P, उद-घह 9 P, विज्ञिष् 7 P or c. 2 संप्रह, समुद्ध, संकल् 10 (कलयित). – a. विज्ञिष्ट, उत्तम, उ-त्कृष्ट; See Choice. – ED, a. वृत, वृत्त, व्यावृत्त, उ-द्वत. – 10N, s. वरणं, उद्धरणं, वरः, वृति f. 2 संप्रहः, सारः; 's. of poetical pieces' काष्यसंग्रहः.

SELENITE, 8. चंद्रकांतः.

Self, a. आत्मन, स्व in comp., स्वीय, निज; See Own; 's.-interest' आत्महितं; 's.-destroyer' आत्मधातकः; (with pronouns) स्वयं, स्वतः -s. आत्मन् (sing. and m.); देवी पातपसव-मात्मानं गंगादेश्यां विमंचति (U. 7). In comp, ex. by आत्म, स्व, or स्वयं, स्वत:; 's.-accomplished ' आत्मोपार्जित, स्वतः आर्जित; 's.-command 'आत्मसंयमः, दमः, इंद्रियजयः; 's.-conceit' अहंकार:, ममत्वं, स्वाभिमानः; 's.-denying' आ-त्मसंयानिन्; 's.-evident' स्वतः सिद्ध, स्वयंप्रकाशः, प्रत्यक्ष ; 's.-existent ' स्वयंभू, आत्मभू ; 's.-interested 'स्वार्थपर, स्वार्थबुद्धि; 's.-love ' ममता, अ-हंमान:, स्वान्राग:; 's.-possessed' अन्यम, स्थि-रात्मन्, स्वस्थिचित्त, धृतिमन् ; 's.-possession ' धृति f., स्वास्थ्यं, आन्म-स्व-निष्ठा; See Presence (of mind) ; 's.-sufficient' स्वाभिमानिन्; 's-will! स्वेच्छा, स्वैरिता, स्वाष्ठंदां ; 's.-willed ' स्वैर, स्वै-रिन्, स्वच्छंद, काम-स्वेच्छा-चारिन्, कामवृत्ति, स्वेरगति-=181, a. स्वार्थपर-निष्ठ-परायण ; उदरंभरि, स्वार्थदृष्टि-इदि, स्वहितपर-निष्ठ, स्वहितैषिन्, स्वलाभनिष्ठ-तत्पर् &c. =ISHLY, adv. स्वार्थवृष्ट्या, आत्महित्वुक्या,

स्वलाभेच्छया. = ISHNESS, ८. स्वार्थ-स्वलाग-स्वहित-परता-निष्ठा-बुद्धि रि.नृष्टि रि., स्वलाभेच्छा, ममता-

Sell, v. t. वि-की 9 A (rarely P also). -v.i.
मून्येन विकी pass.; 'this picture will s. for a
large price ' महता मून्येनेदमालेख्य विकेष्यते. - ER,
s. विकेत् m, विकयित m., विकयिक:, पणायिता- ING, - Sale, s. विकय:; पणनं; 'exposed for
s. ' कच्य, कयार्थ प्रसारित; 'an article for s.'
पण्यं, पण्यं, न्थं; 'underhand s.' अवकय:. - SaleAble, a. विकेय.

SELVAGE, s. See BORDER.

SEMBLANCE, s. आभास:, आभा, औपम्यं, साद्वयं, आकार:, रूपं; 'it has a s. of truth' सत्यमिवाव-भासते, सत्यसंकाज्ञं; 'to wear the s. of displeasure (anger)' कृतककीपं दर्शयितुं.

Вемен, s. जुकं, रेतस् n., बीजं, वीयं, तेजस् n., इंद्रियं.

— Seminal, a. (s.) in comp.; 's. discharge'
रेतः लाव:-क्षरणं, निषेकः

Semi, a. अर्थ or सामि in comp.; 's.-circle' वृत्ता-र्थ, अर्थवर्तुलं; 's.-form' अर्थाकृति &c. &c.

SEMINARY, 8. बीजारीयणस्थलं. 2 शिक्षणालयः, वि-वामंदिरं.

Semi-vowel, s. अंतस्थः

SEMPITERNAL, a. See ETERNAL.

SEMPSTRESS, 8. सुचिकाः

SENATE, s. वृद्ध-शिष्ट-सभा ; मंत्रि-सचिव-सभा = OR, s. सभासद् m., वृद्धसदस्यः

SEND, v. t. प-हि 5 P, सं-, भेष् c., सं-, भेर् c., विसज् 6 P or c., (with acc. of place and dat. of person); 's. away' प्र-स्था c. (स्थापयित), विसज्; 's. for' आह्ने 1 P, आनी c.; आगम् c., आह्न c.; 's. for a doctor' भिषजमाह्नातुं कमिष प्रे- चय; 's. forth' नि-प्र-स c., उदीर् c., उत्थित् 6 P, उद्द म् 1 P, उद्-मृ 6 P; (as a missile) प्र-, मुच् 6 P, प्रिक्षय, प्रास् 4 P. — ER, s. प्रेषक:, पेरक:

Senile, a. वृद्ध, जराजन्य. - ITY, s. वृद्धत्वं, जरा, वार्धेक्यं.

Senior, a. च्वेष्ठ, वरिष्ठ, ज्यायम्, वरीयम्, वर्धीयम्, (in age) कालज्येष्ठ, वर्धीज्येष्ठ; 's. in office' अधिकारज्येष्ठ. = ४. ज्येष्ठः, अग्रजः, &c. 2 गुरुः, गुरु-जनः, आर्थ-वृद्ध-जनः.=ITY, ४. ज्येष्ठता, ज्येष्ठचं, वरिष्ठ-ता; वयोज्येष्ठता, &c.; 'according to s.' अनुज्येष्ट. Sennight. s. सत्तरात्रं, सलाहः

SENSE, s. इंद्रियं, हवीकं, विषयिन n.; 's.s collectively ' इंद्रियवर्ग:-गण:, पंचेंद्रियं; 's.s of perception or knowledge' ज्ञांनेंद्रियानि; 's. s of action', क्रेमेंद्रि-याणि;, करणानि, कमेसाधनानि; 'evident to the s.' प्रत्यक्ष, इंद्रियमाद्य-गोचर; 'pleasures of s.' विषय-इंद्रिय-सुद्धं; 'object of s.' विषय:, इंद्रियार्थं:, इंद्रिय-

विषय:. 2 उपलब्धि रि., वेदनं-ना, बोधः, ज्ञानं, अनुवो-ध:, ग्रहणं, संवेदनं, इंद्रियबोध:-ग्रहणं. 8 बुद्धि f., मित f., थी:, चिच्छिक्ति:, प्रज्ञा; See INTELLECT. 4 चेतना, संज्ञा, चैतन्यं; ज्ञानं, बोधः, अनुभवः, संवेदनं: 's. of obligation ' कतज्ञता, कृतवैदित्वं; 's. of pleasure ' सल्बोध:-अनुभव:; 'come to s. s', ' recover one's s. s' संज्ञां-चेतनां-लभ् 1 A or आ-प्रति-पद् 4 A, प्रकृति आ-पद्, प्रकृतिस्थ- a. भू 1 P; ' loss of s. s' मतिभंश:, बद्धि-मति-नाशः, विश्वः ' common s. ' विवेक:; ' good s. ' सुबुद्ध:, सङ्गवः, सीजन्यं: 'out of s. s' विगतचेतन, लुभसंज्ञ, नष्ट-हत-ज्ञान, बद्धिभ्रष्ट, न्ष्टेंद्रिय-बद्धि; ' who has lost all s. of honour and dishonour on account of old age 'जरावलतमानावमानचित्त:. 5 मतं, अभिप्राय:. उद्देश:, आज्ञाय:, आकांक्षा. 6 अर्थ:, भाव: (purport); ' understanding the literal s.' बाब्दबोध: 'literal s. ' ज्ञान्दार्थ:, अक्षरार्थ:; 'in its true s.' अन्वर्थ-यथार्थ- a., यथार्थत:, परमार्थत:, अर्थत:; 'else this repetition has no s. ' अन्यथा एवा वीप्सा न चरितार्था भवति (Ka. 320). निरथेका भवेत &c.; See Significant. - ible, a. इंद्रियगीचर-प्रा-ह्य-गम्य-ज्ञेय, प्रत्यक्ष. 2 विषय-इंद्रियार्थ-प्राहिन्, म-हणसमर्थ. 3 अभिज्ञ, ज्ञ, वेदिन in comp.; 's. of your service ' त्वत्सेवाभिज्ञ ; उपकारज्ञ-वेदिन् 's. of obligations'. 4 संज्ञावत, चेतनीपपन्न, सचेतन, चेतन, चेतनावत्, वेदन-ज्ञान-क्षमः लब्ध-प्राप्त-संज्ञ-चैत-न्य, आपन्नचेतन, 5 मति-बृद्धि-मत्, सज्ञान, ज्ञानवत्, विवेकिन, ज्ञान-बुद्धि-शालिन, मनस्विन, धीसंपन्न; See RATIONAL also. 6 विचक्षण, सधी, समेधस, पात. 7 डवपन्न, यक्त, उचित, संगत, समंजस, सयुक्तिक, युक्ति-पर्व. - IBILITY, 8. ग्रहणसामध्ये-शक्ति f. 2 सुक्ष-श्रीप्र-चैतन्यं-बोधः ; वेदनं-ना, बोधः, ज्ञानं, अनुभवः, चेतनाः चेतन्यः संज्ञाः -IBLY, adv. प्रत्यक्षं-क्षतः, &c. 2 सबद्धन्या, सबद्धिपर्वं, बीध-ज्ञान-पूर्वं, चेतनवत्, अभ-मेण. -LESS, a. अचेतन, विषयग्रहणाक्षम. 2 अ-वि-गत-चेतन, निःसंज्ञ, लुतसंज्ञ, नष्टचेतन्य, सुत्तबुद्धि, संज्ञा-चैतन्य-हीन. 3 दुबेद्धि, मति-बुद्धि-हीन, मृढ, मूर्ख, अ-नात्मज्ञ, निवेधिः; See Foolism. 4 अयुक्त, असमंजस, अनपपन्न, अनुचितः 5 निर्धिक, असंगतः असंबद्धः -LESSLY, adv. मूर्खवत्, मूढवत्, &c. - SENSI TIVE, a. सचेतन, चतनावत्, विषयग्रहणक्षम-समर्थ. 2 सुदम-जीप्र-वेदिन्-प्राहिन्, जीप्रचेतन ; चलेदिय, अना यासेन संक्षीभ्य, मृदुप्रकृति, कीमलहृदय. 3 लज्जालु, ल ज्जावतः; See Modest; 's. plant' लज्जालु:, नम स्कारी. -LY, 'adv.' ज्ञीमज्ञानेन, स्क्ष्मचैतन्येन -NESS, s. सुक्ष्मचैतन्यं, शीष्रबोधः, &c. - SENSU AL, a. इंद्रिय, विषय in comp.; 's. pleasures विषयसुखानि, इंब्रियोपभीगः, विषयासन्ति र्. 2 (0 persons) इंद्रियसुम्बनिरत, विषयासक, विषयपरायण पर-निरत-अधीन-वज्ञ, इंद्रियवज्ञ, &o.; विषयिन, विषयां प्रतिवन्न, विषयमुखासक्त, भोग-काम-आसक्त. —IST, s. विषयी, विषयसुखासक्त, भोगासक्तः; See above. —ITY,-NESS, s. विषयासक्तः, इंद्रियसुखोपभोगः, विषयवज्ञता-परायणता &o., भोगासक्तः, कामासक्तः, इंद्रिय-विषय-सुखानरतिः. —Sentient, a. सच्तस्, सच्तन, चतनावन्, चतन्य-प्राण-विशिष्ट; See Sensible; 'a s. being 'प्राणी, देही, ज्ञारीरी, जीवः, प्राण-भृत्, चतनः —Sensation, s. प्रत्यक्षं. 2 सं-वेदनंना, बोधः, ज्ञानं, उपलब्धः, चतना, प्रत्यक्षज्ञानं, अनुभवः. 3 विकारः, विक्रिया; 'produced a great s. among the people' जनमनांसि भृज्ञां समक्षोभयन् आकर्लीचकारः

ENTENCE, s. निर्णयः, दंडाज्ञा, दंडादेज्ञः, आधर्षणं; 's. of death' प्राणदंडाज्ञा. 2 विचारः, निश्चयः, िर्गयः, संकल्पः 3 वाक्यं, वचनं, उक्ति f., वचस् n., पदसमूहः. f सूत्रं. f0 प्रति क्षित् हिन् f1 प्रति कथ् 10 or निविद f2. 's. ed him to death' तस्य वधदंडमादिज्ञात, वध्यतामसौ इति आज्ञाययत् . f3 स्वम्य (यी f3.), सुत्रमायः

Sentiment, s. मतं, अभिगायः, बृद्धि f., मति f. 2 संकल्पः, कल्पनाः 3 अर्थः; See Sense, Idea. 4 भावः, रसः, रागः; 's. of love' छ्पारस्सः; करुणारसः &c. $-\Delta L$, a. रसिक, रसमय (थी f.), सरस, रमात्मक, सराग, रसभूथिष्टः 2 काल्पनिक (की f.), भावित.

SENTINEL, SENTRY, s. रक्षिन् m., रक्षाप्रवः, रक्षकः. ВЕРАКАТЕ, v. t. वियुज् 7 A 10, वि-, रह् 1 P, 10 (रहयात), विनाकृ 8 U, (with instr.); ' Rati s. ed from Madana ' मदनेन विनाकृता रति:. 2 १थक् क, विशिष् c., वि-, भिद् 7 Porc. विभज् 1 U. विचिछ् 7 P, विघट c., विगम् c. (गमयाति); व्या-संज् c., व्यतिरिच् 7 P or c.; (distinguish between) वि-विच् 3, 7 U, विशिष् 7 P or c.; 's.ing milk from water 'द्राधनलभेदविधि:. = v. i. इथामू 1 P, विश्लिष् 4 P, विघट् 1 Λ , अपया 2 P, व्यप-इ 2 P, वियज्-विच्छिट-भिट्-pass.; 'the brothere have s. ed' विभक्ता भातरः. =a.,-ED, a.वि-,भिर्म, विभक्त, विद्युक्त, विच्छित्र; न जान कियताध्वना विच्छिन्नमितो बलमन्यायि मे (Ka. 120) ' by what distance s. ' &c.; 144 ind., असंलग्न, असंसृष्ट, व्यतिरिक्त, व्यस्त. -ION, s. वियोगः, विरहः, विप्रयोगः, विश्लेषः, विभेदः, व्यतिरेकः, विच्छेद:, (with instr. for from '); भिन्नता, पार्थक्यं, प्रथम्भाव:. 2 प्रथक्करणं, विभागः, वि-,भेदः-दनं, व्यासंगः, विगमः, विघटनं; विवेकः; 'afflicted by s. ' विरहातुर, विरहप्येत्सुक, विश्वर. =LY, adv. १थक, 'वि-,भिकं; 'taken s. ' एकेक- a., ब्यस्त- a.; सर्वावि- नयानामें कैक मध्येषामायतन (Ka. 103), तद्दित किं व्यक्तमपि निलेखने (K. v. 72) 'even one, taken s. '&c. = NESS, इ. १थग्भावः, पार्थंक्यं. = SEPARABLE, a. निभाज्य, नियोज्य, निच्छेषः; 'not s. 'नित्यस्थायिन, नित्य, प्रकृतिस्थः

SEPTANGULAR, a. सप्तकीण, सप्ताल.

SEPTEMBER, s. भादपदाधिनं. SEPTEMARY, s. सप्तकं. -a. सप्तन्. SEPTEMMIAL, a. सप्तनाधिक (की f.). SEPTIC,-AL, a. विलयनकारिन्. SEPTILATERAL, a. सप्तभज, सप्तपर्धः

SEPTAGENARIAN, a. सप्ततिवर्षायः SEPTUM. s. महाबीज्यं, विटपः

Sepulchre, s. समाधि:, प्रेतवास:, स्मज्ञानं, ज्ञवस्था-न-मंदिरं-गर्न: -Sepulchral, a. (s.) in comp. -Sepulture, s. निखननं, भूमी निगृहनं 2 प्रेतकर्म-ज्ञिया; See Funeral.

Sequel, s. उत्तरं, उत्तरभागः, द्वेषः, द्वेषभागः, परि-

Sequence, s. अनु-,क्रम:, अन्वयः, आनुप्र्थं, परंपरा. Sequester, Sequestrate, v. वियुज् 7 A, 10, व्यक् क 8 U. 2 Seclude, q. v. -ED, a. विविक्त; See Seclude).

Seraglio, s. अंतःपुरं, अवरोधः, शुद्धांतः, अंतर्गृहं;

SERE, a. जुडक, म्लान, विद्यार्थ.

Serene, a. प्र-, ज्ञांत, प्रसन्न, अक्षुत्र्ध, स्तिमित, स्थर, निरुद्देग, निराकुल, अनुद्दिग; (sky) निर्भ, वितिमर, प्रसन्न; (water) विज्ञाद, स्वच्छ, शुद्ध, निर्-वि-अ-मल, प्रसन्न. =LY, adv. प्रसन्न, सप्तसादं, ज्ञांत-प्रसन्न-चेतसा. =ITY,-NESS, s. प्रज्ञांति f., प्रसादः, अनुद्देगः, असंश्रमः, अक्षीभः, प्रसन्नता, निरश्रता, निर्मलता

SERF, s. दास:, कृषकदास:.-DOM, s. दास्यं, दासवृत्ति .

SERIATIM, adv. यथाक्रमं, अनुपूर्वज्ञः, अनु-,क्रमज्ञः,
आनप्व्यंण

Series, s. माला, परंपरा, राजि:, श्रेंगः-णी, आवितः-ली, पंकि:, (all f.); दामन् f. n., पर्यायः, परिपाटि-टी f., आनुपूर्वा-व्यं. = Serial, a. क्रमिक, यथाकम, कमानुसारिन.

SERIOUS, a. ग(गं)भार, धीर; गंभीरवृत्ति-सील-स्वभा-व; 'a s. look ' धीरविलेकितं. 2 गुरु, अलघु, अनु-पेक्ष्य, अनित्यास्य, गृर्वेथं. 3 अपरिहामिन, अविनोदशी-ल; 'this is, in truth, a s. matter ' न खलु अथं परिहासस्य विषय: (Mal. 9); See EARNEST. -LY, adv. गंभीरं, धीरं, सधेर्यं, गीरवेण. 2 अपरिहा-सेन, सत्यं; 'I tell you s. ' न परिहसामि, नायं वि-नोदः केन परिहास: -NESS, s. गांभीर्यं, धीरता, धैयं, गीरवं, गुरुता; अपरिहास:, अविनादाः, &c.

SERMON, . भमीपदेश:, भर्मन्याख्यानं.

SEROUS, a. मेदास्वन, मेदुर.

Serpent, s. নব্:, মুজন:, মুজন:-নন:, আছ্:, বজন:, লান:, বংর:; See Snake. = Ine, a. (s.) in comp.; বি-, নবিন, বন, কু: হল; 's. course' মুলন-নবি:, বন্ধ-কু: হলা-নবি:.

SERRATE,-ED, a. करपत्रनिभ, ककचतुरुव; अनुक्रकच, ककचथार, दंतुर, सच्छेदः

SERRIED, a. tien, tile.

SERUM, s. मेदस n., वसा, वपा.

SERVE, v. t. सेव् 1 A, श्र desid. (अथवते), उपास 1 A, डप-स्था 1 A, डपचर 1 P, परि-अन-चर; ' he who s. s not another's will ' परेच्छानुरूपं न वर्तते, परच्छंदानुवर्ती न भवति, अन्यभावं न अनुप्रविद्याति। 2 अनुवृत् 1 A, अनुरुध् 4 A, अनुवि-धा 3 U; See Овеч. 3 उपकृ 8 U, अनुप्रह 9 P, उपचर , साहाय्यं काः भेयः सं-पद् c. 4 (अर्थ) साध c., प्रवत c., सं-पद c., निर्वेत c. 5 प्याप्त-उचित-a. भू 1 P, अलं with dat. or inf., mg 1 A (with dat.); 'this will s. to rouse his anger 'तस्य कोपमुदीपयितं-कोपोदीपनाय-अलं or पर्यातिमदं. 6 डप-परि-क्र्प् c., डप-स्था c. (स्थापयति). 7 स्थाने-भूमी-वृत् or भू or प्रयुज् pass. 8 प-उप-युज् 7 A, 10, विनि-युज्, निश्चिप 6 P. **9** वृत्, आचर, व्यव-ह 1 P, (with loc. of person): See Act, Behave; 's. the purpose of ', 's. as ' उपयोगं वज् 1 P, स्थाने-भूमी-भू; भूर्जत्वच: वजं-ति विद्याधरसंदरीणामनंगलेखिकययापयागं (K. 1. 7) 's. as love-letters' &c.; 's. up meals' qit-विष c., अनं उप-स्था c.; 'the gods s. ed up food' महतः परिवेष्टारः आसन्; 's. out' प्रतिकृ, वैरं &c. निर्यंत 10. = v. i. सेवां-कार्यं-क्रः नियोगमन्छ। 1 P; कार्य सं-पट c.; ' this will s. as water to wash his feet with ' इदं पादोदकं भविष्यति (S. 1). -ANT, s. भृत्यः, सेवकः, किंकरः, अनु-उप-जीवी, दा-सः, चेटः, प्रेड्यः, अनु-परि-चरः, परिजनः, परिचारकः, नियोज्यः, भुजिष्यः, जुथुषकः, उपासकः, सेवाजीवीः वै-तनिकः, भातिभक्, भरण्यभक्, भतकः, कर्मक (का)रः, (labourer); 'female s. ', 's.-maid ' चेटी, दासी, भजिष्या, पेष्या, कर्मकरी, सैरं(रिं)ग्री. - SER-VICE, s. सेवा, शुथवा, उपचार:, उप-परि-चर्या, उपासनं-माः आ-सं-भयः; ' s. of kings ' नपसंभयः, राजाभयः. 2 (State) दास्यं, दासवृत्ति f, पेष्य-भृत्य-भावः, सेवा; 'he lives in my s. 'स मामनुजीवति, मदा-थित:. 3 अनुवर्तनं, अनुवृत्ति:, आराधनं; See OBE-DIENCE. 4 वृत्ति:, नियोग:, कार्यं, व्यवसाय:; व्यापार:, कर्मन् ग., व्यवहार:. 5 उपकार:, साहाय्यं, उपकृतं-ति f., अनुपह:, हितं, अर्थः 6 डपयोगः, व्यवहारः 7 सपर्या, उपासना, पूजा, टपचारः, पूजोपचारः र अभोजन-पात्रगण:; 'I am entirely at your s. ' सर्वथा त्वद्धीनोहं, भवता यथेच्छं नियुज्यतामयं दासः; 'in whose s. are you ' बस्य सेवया जीवित, कैन नियुकस्त्वं; ' to keep in s. ' सेवायां नियुज्य 7 A, 10,
(कमीण) न्याए c. —ABLE, a. उपयुक्त, उपयोगिन,
उपकारिन, सहायभूत, भ-उप-योज्य. 2 कार्यक्षम, कर्मकु शल, अलंकमीण. —ABLY, adv. सोपयोगं, सलाभं,
सोपकारं. —Servile, a. दासेय (यी f.), दासांचित,
दास-दास्य in comp.; ' s. state' दासभावः, दास्यं,
पेड्यभावः, दास्यवृत्तः. 2 अतिचादुपर, अत्यनुरीधिन,
भवृत्ति, आतिलालनपर. —ITY, s. दास्यं, दास्यभावः. 2
चरणावपातः, भवृत्तः, अतिलालनं, अत्यनुरीधः, छेदोनुवर्तनं. —LY, adv. दासवन्, अत्यनुरीधेन, आतिलालनपृतं
—Servitude, s. सेवकः, भृत्यः, &c.; See Servant.
—Servitude, s. दास्यं, भृत्यभावः, किंकरत्वं, सेवा,
पेड्यभावः, भवृत्तः, सेवाधमः, सेवकद्द्याः

Sesame, Sesamum, s. तिल:, साराल:, मुबंध:; 'sowed with s.' तिल्य.

Session, s. उपवेज्ञानं; 'sacrificial s. 'सत्रं; 's. s judge ' दंडाधिकरणिक. 2 (Timo) सत्रकालः, कार्य-निर्वोहकालः

SET, s. अस्तमय:, अस्तमनं, अस्त:. 2 जातं, जाति f_{\cdot} , गण:, संघ:, भेणी, पंक्ति f., समूह:, संयोग:; 's. s of ornaments fitting all parts of the body' सर्वागिका आभरणसंयोगाः (Mal. 6). 3 (Of persons) वर्ग:, गण:, संघ:. - v. t. आ-नि-धा 3 U, वि-, न्यम् 4 U, स्था c. (स्थापयति), निविश्व c., अवस्ह c.; oft. by कृ 8 U, दा 3 U, ऋ c. (अर्पयित); (in the ground) हह c., निखन् 1 P. 2 प-परि-कृप c., व्यव-स्था c. 3 प्राण-धा, प्रतिबंध 9 P, (यदि मिणसप्ति प्रतिबध्यते P. I. 1), उत-खच 10 (ख-चयति). अनु-त्यध् 4 P; 's. with jewels' रत्नान-विदः 4 नि-,शो 4 1', उत्-,तिज् 0., तीक्ष्णीकृ. 5 युज् 7 U, 10, सं-आ-°, समा-धा, सं-,वि-धा (limb &c.); 's. one's foot in' पदं क (lit. and fig.), क रिध्यसि पदं पुनराथमाहिमन् (S. 4), कृतं मे वपुषि नवयीवनेन पदं (Ka. 137); 's. a trap ' पाशं हुन्; 's. in motion' चल c., संचर c., ईर c.; 's. the heart on ' मन:-धियं-चित्तं, &c. ('Mind । q. v.) बंध् or आ-धा or सिन-विश्व c. or युज्, आसक-a. भू 1 P (with loc.); 's. your heart on religious duties 'आधीयतां धर्मे भी: (Ka. 63); 's. not your heart on transient objects' विनाश्यमेसु विषयेषु मनो मा संनिवेश्वय, विनाशिविष-यासको मा भू:; 's. the teeth on edge' दंतहर्ष जन् c.; 's. right', 's. in order' समीक व्यव-स्था c., विन्यस्, विरच् 10; 's. to rights' प्र-ति-,समा-धा, सुरथीकः; प्रतियुज्, (प्रतियोजयितव्यवसर्क R. viii. 41); 's. free ' # 4 6 P or c.; See FREE; 's. at naught ' तृणाय-तृणवत्-मन् 4 A, त्रजीक: ex. also by का माना-गणनाः । s. ध music' स्वर-ताल-कड-a. क. -v. i. अस्तं गम-तज 1 P or या-इ 1 P, अस्तावलं-अस्ताशिखरं-अवलंब 1 A or प्राप् 5 P, सागरे मस्ज् 6 P. 2 संहनay-pass. =about, आरम् 1 A, प्-वृत् 1 A. -against, विरुध् 7 U, प्रत्यव-स्था c., प्रतियुध् c. ; See Oppose. -apart, १थक् रक्ष 1 P or म्था ८, म्थक् क. =aside, अवक्षिप् 6 P, मुच, त्यज् 1 P, oft. by आस 2 A, स्था 1 P; 's. aside that point 'आस्तां-तिष्ठतु-तावहरे स विषय: ; See REJECT, OMIT. - before, उप-स्था c., उपानी 1 P, उपाह 1 P; 's. food before a person ' पारिविष् e. =down, न्यस्, भृमी न्यस् or नि-धा 2 आ-अधि-क्षिप, भरर्स 10 A, अपकृष 1 P, अवमन् c., अव-ज्ञा 9 U. 3 गण् 10, मन् 4 Λ. 4 (In writing) लिख 6 P, निर्दिश 6 P. = forth, उपनि विन-अम, वर्ष 10, उपिक्षप्, निर्दिश्, अभि-धा. -forward, प्रया, प्रतम्, प्रसः; (v. t.) पुरस्क, उन्नम् c., वृध् c. -in, समुपा-गम्, डप-स्था, प्रवृत्, अवतु 1 P; 'summer which has just s. in' अचित्पवृत्तं ग्रीष्मसमयं (S.1), वसंतावतारसमयं &c.; (v. t.) अंतर् ग्रह् 9P. -off, Set out, q. v.; (v. t.) ज्म् c., प्रकांज् c.; शोमां पुष् 4, 9 P, लक्ष्मीं तन् 8 U, (मलिनमाप हिमां-शोर्लंक्ष्म लक्ष्मीं तनीति S. 1); oft. by शुभ 1 A, गुणा विन्धेन शोमंते 'are s. off by modesty'; 's off against ' तुल् 10 (तुलयित), प्रतिगण्. -on, पवत c., प्रयुज्, (अथावमानेन पितः प्रयुक्ता K. I. 21), मेर, मोत्सद c.; See Prompt; 's. on foot' प्र-ति-ष्ठा c., प्रवृत् c., आरम्; 's. on fire 'दइ c., ज्व-लनाय ऋ c. or निम्नज् 6 P; 's. on guard' अन-हित «. क. = out, प-स्था 1A, प्र-या, प्रगम्, पचल्, नि-र्गम्. =over, नियुज्, अधिक, अधि-छा c. =to, मनः वंध् or युज् or निविज्ञ c., आसक्त-a. भू; 'they s. to their work 'कार्यन्यापता बभूवु: &c. -up, बंध्, उ-त्था c.; सं-अव-प्रति-स्था c.; See RAISE, 'the people s. up a howl' बद्धकोलाहला जनाः; उ-िथतो निनाद: 'a scream was s. up '; (v. i.) वृत्ति-ज्यवहारं-आरम् or प्रवृत् e.; 's. up for 'अभि-मन् 4 A; See PRETEND, PROFESS. -upon, आक्रम्, आ-अव-स्कंद् 1 P, सहसा ग्रह्. = a. नियत, प-िकल्पित, एकरूप; विन्यस्त, सुविरवितः 2 स्थापित, न्यरत, निहित, निवेशित, &c. 3 खचित. छुरित, अनु-विद्ध, प्रणिहित, प्रतिबद्ध, प्रत्युत, करंब, करंबित. -TER, योजियन् m., प्रतिष्ठापकः, &c. 2 मृगयाकक्रः, विश्वकद्य:. =TING, s. यो मना, सन्तिवेद्याः, स्थापनं-ना, अर्पणं, रोपणं, &c. 2 अस्तमनं, अस्तं. - SET-DOWN, s. अपकर्षणं, अभिभवः, मानखंडनं. - Set-off, s. परिवर्तः, तुल्यमुल्यं बस्तुः

SETATEOUS, a. जूकयुक्त, बहुजूक.

Виттив, v. 4 स्था o. (स्थापयति), मति-अव-, नि-

आ-हृह c. 2 सं-व्यव-स्था c., व्यवसो 4 P, निर-अव-भू 10, संक्रप c., साध c.; 's. ing what to say ' व्यवस्थापितवाक, वाचं व्यवस्थाप्य; अस्याः,पितुः समी-पन्यनमवस्थितमेव (S. 5) 'is but s. ed &c. ' 8 (Lands &c.) दा 3 U, युज् 10 (with instr. of grant); त्वां शासनशतेन योजयिष्यामि (P. 1. 4). 4 अधिवस c. 5 स्थिरीक 8 U, स्वस्थ-निर्वृत- a. क. 6 प्र-, शम् c (शमयति), सं-धा 3 U, समा-धाः 7 सं-, क्र-धा, वि-,रच , विन्यस् 4 U; 's. in marriage' निविश् ए., (तनयं निवेश्य S. 4); 's. a debt ' क-णं ज्ञध् e. or अपाकृ. 8 अधः पत् e. or गम् e., अव-सट c.=v. i. अव-ध्यव-स्था 1 Λ , स्थिरीभू 1 P, नि॰ वासं स्थिरीकृ. 2 प्रज्ञम् 4 P, विश्रम् 4 P. 3 तलं पर 1 P, सद 1 P, अब-नि-°, अध: गम् 1 P; प्रसर (for becoming clear). 4 अधः पत् c. 5 घनीभ संहत् pass., संहतीम् ; 's. ed amongst them selves ' निथ: प्रश्नमं याताः, परस्परसंधानमकुर्वेन् ' s. in life ' विवद् pass., निविश् 6 A (संसारपर्थ) विवाहं क, प्रतिष्ठित-a, भू. -ED, a. स्थापित, रोपित प्रतिष्ठित &c. 2 नियत, निश्चित, निर्णात, व्यवस्थित सिद्ध, निष्यत्र. =ING,-MENT, इ. स्थापने, सं-प्रति-अ व-े. 2 निर्णयः, निश्रयः, निर्धारणं-णा, अवधारणं. 3 सं धानं, प्र-,श्रमः-मनं, संधिः, समाधानं. 4 अधिवासनं. ! अधिवासितदंश:: 's. in life' विवाह:, संसारप्रतिष्ठ ' marriage-s.' शुल्कः - स्कं. - ER, s. अधिवासिन् n SEVEN, a. सनन्. -FOLD, a. सत्त्रुणं. -adv. सत् धा, सत्तगुणं. - TH, a. सतम (मी f.). - SEVE1 TEEN, α . सतदशन्. -TH, α . सतदश (शी f. -Seventy, a. समृति f.

Sever, v. t. अव-वि-च्छिद् 7 P or c., अवकृत 6 or c., वियुज् 7 A, 10, विश्विष् c., विभिद् c. — A a. भित्र, इथक् in comp., इथनात्मक. 2 अनेक, व See Many. 3 स्व, आत्म in comp. 4 स्व-स् See Respective. — Ance, s. विच्छेद:, विश्वेष्ट विभेद:, इथक्राणं. — Ally, adv. इथक्, इथक् इथ प्रत्येकं, अवयवदाः, व्यक्तिदाः. — Alty, s. भित्रा पार्थक्यं, इथानावः.

SEVERE, a. खर, परुष, तीक्ष्ण, निहुर, कठोर, चंड, ती टम्र, असीम्य, टम्रज्ञासन, तीक्ष्णदंड. 2 (Of thin only) दुःसह, दुर्विषहः, तुमुल, घोर, (of fight अन्यंत, अतिमानः, सु-अति pr. —ITY, s. पारुष्पं, टेराता, नैहुयँ, काठिन्यं, उमरंडताः, तीनताः, दुःसह &c. 2 तीक्ष्णदंडः. —LY, adv. परुषं, कठोरं, निह् उमं, तीनं, तीक्षं, चंडं, वलवत्.

SEW, v. t. सिव् 4 P, वि-नि-° (together); वे 1 प्र-वि-°. - ED, SEWN, a. स्पूत-न, उत, प्रोत. - II s. सीवनं, सेवनं, स्पूति f

SEWER, s. प्रणाली-लः, परि (री)वाहः, जलोच्छ्वा मलनिर्गमः, संकरः, मलपथः SEx, ε. Ex. by की or पुंस-पुरुष: ('Man' q. v.), इंड, मिथुनं. 2 जाति f., लिंगं; 'the male s. 'पुंजा-ति:; क्षीजाति: &c. = UAL, α. क्षीपुंस, क्षिपुरुष in comp.; 's. intercourse' सु-,रतं, मैथुनं, संगमः, ब्यवायः, संग:, संभोगः

SEXAGENARIAN, a. पश्चिषीय.

SEXANGULAR, a. षडल, षदकोण.

Sexennial, a. षड्वार्षिक (की f.).

SEXTANT, ३. वृत्तवडुभाग:.

SHABBY, a. कुस्सित, कृपण, तुच्छ, निय, अपकृष्ट, अ-धम, जधन्य; See MEAN. 2 मलिन; सूत्रदरित, जर्ज-रित, पाद्य in comp. —ILY, adv. कुस्सितं, कृपणं. मलिनं. —INESS, s. कार्पण्यं, मालिन्यं &c.

SHACKLE, s. निगड:, बृंखला-ल:, बंधनं, पाज्ञ:.-v.t. निगडे: बंध् 9 P or संयम् 1 A; See FETTER.

SHADE, s. BIJI, in all senses; 'the dense s. of sugarcanes 'इक्षच्छायं; 'full of s. 'प्रच्छायं; अनातपः, अपकाद्यः, निरातपस्थानं, 2 अधकारः, ति-मिरं, तमस n. 3 व्यवधा-धानं, तिरहक्तरिणी, वितानं. 4 क्रम:, भाग:. 5 Ghost, q. v.; 's. of difference' सक्मभेद:, स्वल्पांतरं; 's. of meaning' अर्थस्य सक्म-भेद:; 'like a picture with all its s. s painted by a pencil ' उन्मीलितं तलिकयेव चित्रं (K. 1. 32): ' cast into s. ' तिरस्कु 8 U, प्रत्यादिश 6 P; See BACK-GROUND. = v. t. छद् 10, प्र-आ-°, वितन 8 U. 2 आतपं निवार् 10, अनातप-a. क. - y, a. प्रच्छाय, सच्छाय, छायाबहुल-आवृत-यक्त-सनाथ; निरात-प, आतपरहित, छाया in comp. ; 'a s. tree' छा-यावृक्ष:. - Shadow, s. छाया , प्रतिच्छाया, प्रतिबिंबं, प्रतिमा, प्रतिरूपं, प्रतिमार्ति f. 2 आश्रय:, शर्णं. 3 तमस n., अंधकार:; 'deep s.s' गाढतमः-पटलानि. 4 गंध:, लेज्ञ:, आभास:. = v. t. प्र-आ-च्छढ़ 10. 2 आ-भासं दृश् c., प्रतिबिंबयित (D.). = Y, a. छायाह्य, असार, छायात्मक, अवास्तविक (की f.), मिथ्या-मुषा in comp. 2 मंदच्छाय, मंदकांति-प्रभ, मंद-न्यन-तेज्ञ ; See Dim, Faint.

SHAFT, s. कांड: (of arrows). 2 बाण:, जार:, इषु:; See Arrow; ज्ञास्य:-स्यं. 3 दंड:, (of a carriage) धुर् f., क्वर:; (of a plough) ईषा-शा; (of a mine) क्प:, ग्री:, अवट:.

SHAG, s. नृढ-स्थूल-लोमन् n. =GY, a. लो(रो))मज्ञ, लोमावृत, स्थूललोमन् 2 रूक्ष, मिलन्.

SHAKE, v. i. प-,कंप-वेप-1 A, वि-प-चल् 1 P, वेझ् 1 P, सं-प्र-क्ष्म् 4 P, 1 A; (fig.) अभिभू-बाधpass. -v. t. कंप c., धू 5, 9 U, 6 P, वि-आ-, धल् c., सं-वि-प-; क्षुभ् c.; ध्वीनन सर्वतः प्रचलितमिव तद्राण्यमभवत् (Ka. 29) was, as if, s. en by the sound . 2 अभिभू 1 P, आकुलीकु 8 U; this position would be s. en 'इति प्रतिपादितमाकुली- भवेत् (S. B. 335); 's. one's confidence' साशंक-शंकात्वित-a. कु; 's. about' पृंख् c., आंदोल्यित (D.); 's. off' निर्धू, निरस् 4 U, निराक्, अपास्. त्यजू 1 P, अपानुद् 6 P, प्रतिस c.; See DISPEL; 's. hands with each other' अन्योन्धं हतीं रश्जातः -s.,-ING, s. कंपः, धूननं, वि-पु-(धू)ति f., विचलनं, वेपनं, सं-,क्षेभः: -ING, a. चल, सकंप, चलन, लोल, तरल, चंचल, पारित्रव. 2 क्षेभकारित् - -प्र, a. अहिथर, चल, लोल; See Fickle.

SHALLOW, य. गाध, उत्तान; अग(गं)भीर, गाधज-ल, अन्यजल; 's. knowledge 'पह्नवामाहि पांडित्यं; 's. person ' अन्यमितः-बुद्धिः, गाधज्ञानः. — s. सै-कतं, पुलिनं, गाधस्थलं.

Sham, s. হ্যাণ্ট্রা:, গুরান্ n., হ্যান্, গুলা; গুলা; See Pretext. – a. গুয়িক-কাণ্ট্রিক (কী f.), কণ্ট-হ-হণান-কুট-দিখ্যা in comp.; ফুনক, অপত্তীয় প্রান্ত – v. i. অণ্ট্রণ্ট্রা ও P; See Pretend. Shambles, s. হা(দু)না, মীন্ধ্যান্

SHAMBLING, a. বক্ষ, বিহুদ্ . 2 चंचल, चएल, विषम. SHAME, s. লঙ্গা, হুৱা:, घपा, গাঁৱা. 2 अपमान:, বু-জ্যানি নি, কলক:, লঙ্গাংঘই, अধ্যানিইনু:; 'to feel s.'লঙ্গ 6 A; 's., for s.!' থিকু (with acc.). – v. t. ' put to s.' হা c. (ইংব্রিনি), গ্রু e., কাছ c., লঙ্গ্রু e. 2 अपमन c., কলক্ষনি (D.); See DISGRACE. 3 अवमन् 4 A, লড়্কু 8 U, अव-ज्ञा 9 U. – ED, 's.-faced' a. লঙ্গিন, দিনি, লঙ্গা-নীৱা-নীল. – FUL, a. লঙ্গান্ধ (গি নি.), হইবেল (লি নি.), লঙ্গা-ন্যা-সনন (গি নি.), अपकी-নিকে, गর্মী – LESS, a. নিল্ডিস, নির্মি, বিহর্মি, अपन्य, লঙ্গার্মিন, ব্যুক্ত, নির্মিনি, হুল, নির্মিনি, – LESSLY, adv. নির্ম্নিস্কর, লঙ্গা বিহ্নান্ধিনে.

SHAMPOO, v. t. संबद्द c., मृद् 9 P or c. = ER, s. संबाहक: - ING, s. संबाहनं, अंगमर्दनं.

SHANK, s. जंघास्थि n. 2 जंघा, दीघँभाग:-अंजाः; 'having long s. s' दीघँजंघ, जहवँज्ञ, जहवँज्ञा, उर्धेजानु.

SHAPE, s. आकारः, रूपं, आकृति f., मूर्धित f., संस्कारः, संस्थानं. - v. t. आकारं वि-धा 3 U or दा 3 U, रूप् 10, कृप् c., घट्ट c. (घटयित), रच् 10. = ED, a. साकार, सरूप, रूपंन, (s.) in comp.; 'moons.' चंद्राकृति &c. - LESS, a. निराकार, अमूतं, निराकृति, अरूप. 2 अप-वि-क्व-रूप. - LY, a. मुरूप, मुरेख, चंद्राकार.

Shard, s. मृत्पात्रखेड:.

SHARE, v. t. सं-, निमज् 1 U, पिकृष् c., अंश् 10, वंद 10; अंशांशि दा 3 U; 'sorrow s. ed by dear friends' किन्धजनसंविभन्ते दुःखं (S. 3); 'with whom else shall J. s. my gries' केन वान्यन सह साधारणीकरोमि दुःखं (Ka. 233). 2 मान-अंदा-इ 1 P or लभ् 1 A or यह 9 P, अप्येन सह भुज् 7 A; 'the demons shall s. the labour of churning' दानवा अपि मेथनभमभाजः भवेयुः, (युद्धाभिः सार्थ) मेथनभममनुभवेयुः, &c.; 's. ing equally pleasure and pain' समदुःखमुख, —s. अंदाः, भागः, वटः, उद्धारः (of an estate); 'he is to have a s.' अंदाभाग्भवेतु ; 'he has a s. in the plot' कपटमबंधे सहकारी असी. 2 (Of a plough) फालः, कुद्धाः — ER, s. अंदाहरः, अंदान् गः., भागिन्-भाक् in comp. — SHARE-HOLDER, s. अंदामागी, अंदामाडी, भागहारी-माही

SHARK, s. प्राह:, नक:, अवहार:, मकर:; (fig.) नकवृत्ति:, धूर्त:; See ROGUE.

SHARP, a. दक्षिण, in all senses; तक्ष्णा बुद्धिः, ती-क्ष्णा वर्षधारा, तीक्ष्णो दंड: &c.; नि-,शात, नि-,शित, प्र-,खर, तिरम, तीक्ष, तीक्ष्ण-शित-धार, सूच्यम, तीक्ष्णा-म; 's. descending arrows' निश्चितनिपाताः श्वराः (S. 1). 2 (Intellect) अतिप्रदीत, सूक्ष्म, तीक्ष्ण, सक्म-इधिन-प्राहिन ; (of persons) तीक्ष्णमाति, क्-शायब्दि-मति, मूक्म-शीघ्र-तीत्र-मति, प्रदीपप्रज्ञ, विद-म्भ, निपुण, पट्ट, चतुर, कुज्ञल; (in action) जीप, आजु-क्षिप्र-कारिन् , तीक्ष्णकर्मन् . 3 सरस, विदग्ध, रसि-क. 4 अम्ल, ज्ञ. 5 कट्, उम्र, (smell &c.). 6 कट, उम्र, तीन्न, तिक्ष, परुष, असंतुद, मर्भस्युत्-भिद्; 's. pain 'तीववेदना; 's. language ' परुषवचनं, वागसि:; 's. sound ' कर्क शध्विन:; 's.-edged ' तीक्ण, निश्चितधार, धारासनाथ; 's.-pointed' तीक्णा-ग्र, सुच्यग्र; 's.-set' तीवक्षधाग्रस्त, अतिप्रबलक्षुधाव-सन्न; 's.-shooter' लक्ष्यवेधिन; 's.-sighted' तीक्ष्य-मुक्ष्म-दृष्टि, &c. = 8. उदात्तः, उदात्त-उद्य-स्वरः -EN, v. t. नि-, शो 4 P, उत्तिज् c., शाणयात (D.), तीक्णीक 8 U, क्ल 2 P; (appetite) उत्-,बुध ए., प्र-, रच् c., दीप् c. - ER, s. वंचक:, धूर्त:; See Rogue. -Ly, adv. तीक्णं, तीवं, प्रखरं, उग्नं, पहषं, &c. - NESS, 8. तीक्ष्णता, कुद्याप्रमतित्वं, मतिप्रकर्षः, पाटवं, पारुष्यं, कार्कश्यं &c.

SHATTER, v. t. वि-, सृ 9 P, वि-, दृ 9 P or c., खं-डश:-ल्वश:-भंज 7 P, लवश: चूर्ण् 10 or निध्य छ् 7 P ; 'why am I not s. ed into a thousand pieces' दीर्थे कि न सहस्रशहं (U. 6); यथा य-थाय वैनाशिकसमय उपपत्तिमन्वाय परिक्यते तथा तथा विदीयंत एव (S. B. 580) 'the more is this V. theory put to a legical test, the more is it s. ed to pieces (does it give way).' = v. i. विदू &c. pass.

SHAVE, v. t. मुंद् 1 P, 10, श्रुरेण कृत् 6 P or छिट् 7 P or हु 9 U, आवप् c., श्रुर-खुर् 6 P. 2 तश् 1, 5 P; See PARR. = EB, 8, श्रीरिकः, नापतः,

क्षुरिन् m., मुंडक:. =INO, s. क्षीरं, मुंडनं. 2 तहं, विच् दलं, जाकलं, खंड:.

SHE, pron. सा; in comp. ex. by f., terminations, 's. goat' अजा, 's. sparrow' चटका &c. SHEAF, s. (ज्ञस्य-) मृष्टि m. f., र्तंब:, गुच्छ:, र्तवकः. SHEAR, v. t. लू 9 U, कृत् 6 P, छिद् 7 P, आवप् c., मृंद् 1 P, 10, वि-, ज्ञू 9 P. 2 अयह 1 P, निहे; 'shorn of' वीत, हत, निर्, हीन in comp.; See DESTITUTE; 'was shorn of his arms' क्रिज-वाह: कृत: or तस्य वाहू व्यश्चिताम. = ER, s. लोम-च्छिट् m. च्छेरिन, छिद् in comp. = ING, s. लवनं, कर्तनं, वपनं, छेद:-दनं. = SHEARS, s. खंडधारा, क्र-तेरिका, कर्तरी, क्रपाणी.

Sheath, s. कांश:-व:, पिधानं, आधार:; आ-,वेष्टनं, पुट:-दं, आच्छादनं. 2 दलं. — Sheathe, v. t. कांशे नि-धा 3 U or निविद्य с. 2 आ-परि-वेष्ट् 1 А or с., पि-धा, आषृ 5 U, आच्छद् 10.

SHED, v. t. नि-,पत् c., वि-,मुच् 6 P or c., विस्क् 6 P, गल् c.; 's. tears' बाड्यं विह 1 P, अध्भि वि-,मुच् or पत् c. 2 (Blood) स्त c., पत् c., मुच्, मोक्ष् 10; 's. influence' फल् 1 P; 'the moon s. s her white glory' इंदु बेनलर हिम-जालं विकिर्ति. 3 (Light) क्षिप् 6 P, विस्कु, प्रकृ 6 P, प्रसृ c. = s. ज्ञाला; 's. for cattle' भोजाला, गोष्ठं. = DER, s. स्नावक:, मोचक:, पातक:

Sheen, a. उडज्वल, दीतिमत्; See Bright. = s. प-भा, तेजस् n.

SHEEP, s. मेष:, अवि:, उरभ्रः, अर्णायु:; See RAM; 'a female s.' मेषी, एडका; 'goats and s.' अ-जाविकं; 'flock of s.' औरभ्रं. = ISH, व. अप्रतिभ, लज्जाशील, जनभीत; निस्तेजस्, निष्पभ, हत-नष्ट-गत-वीर्यं, मेषस्वभाव-शील.

Sheer, a. गुद्ध, केवल, मात्र in comp.; See Ваке, Меке. -v. i. वि-,अपस-सप् 1 Р.

SHEET, ८. उत्तरच्छदः, पच्छदः, पच्छदः-त्रकं, श-य्याच्छादनं, 2 (Of paper) पनं, फलकं, खंडः, एक-भागः. 3 पनं, फलकः-कं (of metal); 'winding-s.' भेत-श्व-वकं; 's. of water' जलसंघातः, तोयराशिः. SHELF, ८. काष्टफलकः

SHELL, s. को जा:-ष:, कंचुक:, कवष:-णं, त्वच् f. (of fruit &c.); पुट:-टं; 'bivalve s.' कंचु:-बु: 'conch-s.' ग्रांख:, कंचु:; 'oyster-s.' ग्रांकि f.; 'dealer in s. s' ग्रांखकार:, ग्रांखिक:; कांबिक:; 's. of a pea 'श्विता, बीजकोश:; तुष: (of rice) 2 आ-परि-वेष्टनं, पुट:, कोश: (envelope). 3 विश्विता:; 's.-cutter' कांबिक:; 's.-fish' कंचुस्थ: ग्रांखस्थ: -v. t. कोष-त्वचं &c. अपनी 1 P o: निर्दे 1 P, निस्त्वचिक् 8 U. -x, a. ग्रंखिन्, कंचुम्य (यी f.),-पूर्ण,

SHELTER, s. सं-आ-भय:, त्रारणं, निवासस्थानं. 2 रक्ष-णं, नाणं; 'able to give s.' ज्ञारण्यः; 'take s. with' आन्समा-भि 1 U, ज्ञारणं या 2 P or गम् 1 P, ज्ञारणार्थं या. =v. t. 'give s.' रक्ष् 1 P, भै 1 A; See PROTECT; प-,उद् 10, न्यव-धा 3 U; आभयं दा 3 U, ज्ञारणं भूः; 's. ed from the wind' निवात. =LESS, a. निराभय, निरालंब, अज्ञारण.

Shelve, v. i. अवस्य 1 P, प्रवर्णाभू 1 P. – v. t. विष्कत् c., विहाक 8 U. – ING, a. अवसर्पन्, प्रवणः Shepherd, s. अविपाल:, मेषपाल:. – Ess, s. मेष-पाली, भेषरक्षिणी.

SHERD, 8. खंड:-ਤਂ, ਗੁਕਲ:-ਲਂ. SHEW, v. t. See SHOW.

SHIELD, s. चर्मन् n., फलक:-कं, फलं; 'armed with a s. ' चिम्न, फलकपाणि, फलमृत्; 'having sword and s.' खड्डचर्मधर. 2 आध्यः, शरणं, रक्षणं, गुप्ति f. -v. t. रक्ष् 1 P, त्रे 1 A, आ-, छद् 10; See PROTECT.

Shift, s. डवाय:, प्र-,युक्त f., गाति f., साधनं, प्रयोगः. 2 छलोपाय:, कपटं; छश्चन् n., उलं, अप-व्यप-देशः. 3 अंतरीयं, अधेंशुकं, अधेवसनं. -v. i परि-व्या-वृत् 1 A. 2 दि-, प्रत् 1 P, स्थानांतरं गम् 1 P or चल. 3 दक्षांतरं परि-धा 3 U; 's. for one self' वृत्ति-जी-दिवाट् c. or प्रकृष् c. -v. t. परि-ध्या-वृत् c., अन्यथा कु 8 U, विकृ. 2 दिचल c., स्थानांतरं गम् c. or चल c. -x, a. छल-कपट-भिय.

SHIN, 8. अग्रजंघा, पाद:; See LEG.

Shine, v. i. प्रकाश 1 Λ , प्र-, भा 2 P, $\{a-, q, q \ 1$ Λ , शुभ् 1 Λ , दीप् $\{a, \Lambda\}$, राज् 1 $\{b, \Lambda\}$, राज् 6 $\{b, \Lambda\}$, ज्वल् 1 $\{c, \Lambda\}$, राज् 1 $\{c, \Lambda\}$, प्रकास् 2 $\{c, \Lambda\}$, हवल् 1 $\{c, \Lambda\}$, 'stars s. by their own light' स्वतः प्रकाशाः वारकाः. $\{c, \Lambda\}$, याति $\{c, \Lambda\}$, भाः, See Light. $\{c, \Lambda\}$, भाः, $\{c, \Lambda\}$, तेजस्वन्, कांतियुक्त, भाजमान, योतमान, &c. $\{c, \Lambda\}$, $\{c, \Lambda\}$, शह्वतः, See above.

SHINGLE, s. श्राकेरा, शिलाखंड: 2 फलक:-कं.
SHIP, s. पोत:; यानं, पनहणं, (the sense being clear); बृहन्नीका-तरणि-णी f.; 's.-master' नौका-धिपति:, पोताध्यक्ष:. = v. t. (Off) पोतेन प्र-स्था c. or प्र-ष्टि 5 P, पोतं आरु ट्., नौकायां प्रविश्च c. 2 स्वस्थाने निविश्च c. — SHIPWRECK, s. यान-पोत-भंग:, नौज्यसन-भंग:-भेद:; (fig.) विध्वस:, उच्छंद:, प्रणाञ्चः; 'suffered a s.' यानभंगेन सागरे निममः. = v. t. नावं-पोतं-भंज् 7 P or नज् c.; 'her hopes , were s. ed'सने आज्ञा उन्यूलिता:, मूलिङ्का इत. SHIEK, v. सन्यौज-छलन-परिह 1 P or स्यज् 1 P or हा 3 P; अप-ज्यप-दिश्च 6 P, छल-छश्च-फृ 8 U; ज्यपन्य 1 P, ज्यपक्स 1 U, 4 P, पलाय 1 A. = ER, कार्यस्यितिम क्ष.

SHIRT, s. युतकं, चोल:, अधीवसनं-वर्कः

SHIVER, v. i. कंप्-वेष्- 1 A, सीत्कारं मुक् 6 P; "s.ing with cold ' जीतकेषिततनु, जीतातं त्वात् कंपमान;
'with s. ing force ' सतरलवेगं. 2 बहुखंडजाः मिट्विट्-pass., ज्ञकलीभू 1 P. -v. र. ज्ञकलीभू 8 U, बहुखंडजाः मिट् 7P or विट् 9P or c., सहस्त्रधा मंज् 7P.
-s. प्र-,कंपः, वेष्णुः, सीत्कारः, देह-गात्र-कंपः. 2 ज्ञकल:-लं, खंडकः, स्वस्मलवः, दलं, छेदः, मित्रं, ' went
to a hundred s. s ' ज्ञतखंडीभृतः, ज्ञतथा भित्रः.
SHOAL, s. गाधस्थलं, सैकत, पुलिनं. 2 संघः (मन्स्यादीनां), संघातः; 's. of fish' पोताधानं.

SHOCK, ८. आ-अभि-घातः, निर्धांतः, सं-वि-क्षोभः, सं-घदः, आकिसमकक्षोभः; 'Oh hard s. of fate' अहह दारुणो दैवनिर्धातः (U. 2). 2 भयांवेद्याः, साध्यसाकामः. 3 राशिः, उन्करः, चयः. = v. t. उप-अभि-हन् 2 P, वजेण व्यध् 4 P or तड् 10, अकस्मात् उद्विज् c. or यस् c.; 'I am s. ed to hear this from you' एतस्व-मुखाच्छृत्वा वजतादित इवास्मि-प्रचिकतोरिम. 2 सं-वि-क्षुम् c., संघद् c. = ED, a. आकिस्मकसाध्व-सोपहत. = ING, a. उद्देगकर (री f.), साध्वसकारिम, बीभन्स.

SHOE, s. उपानह् f., पादुका, पादूः, पादतं ; (for horses &c.) खर्तं-त्राणं. -v. t. पादकया तद् 10 or प्र-ह 1 P. 2 ख्रिनेण सनाथिक 8 U, ख्रापं त्रंध् 9 P; 's.-black,-cleaner' पादकामाजंः; 's.-maker' च-मेकारः, पादकृत्; 's.-string' पादकानंधनी.

Snoor, s. पक्षव:-वं, किस(ज्ञा)लय:-यं, प्रवालः; प-राहः, अंकरः, नवपलवः; उद्घिद् m., उद्घिष्ठां. = v. i. आग्नेयाकां-जारं &c. मच 6 P or अस् 4 P. 2 (Forth) निर्गम् 1 P, अंकरयति (D.), उड़ित् pass., महह 1 P, रफर 6 P, सहसा पादभे 1 P; 'the bud though long shot forth ' चिर्निर्गतापि कलिका (S. 6); better ex. by (s.); 'the seed has not (yet) shot forth ' अंकरोदयो नास्ति, परोहाभिमुखमपि न दृश्यते बीजं (after K. v. 60). 3 नि:-स 1 P, प्रवृत 1 A. 4 ममीणि निद् 7 P or व्यध् 4 P.-v. t. प्र-,मृच्-क्षिप् 6 P, प्रास्, विस्ज् 6 P, पत् c., ईर् c. 2 आग्नेयास्त्रण-गुलिकाक्षेपेण-शरेण &c. इन् 2 P or पह 1 Por क्षण 8 Por क्षि 5 P, हत्वा निपत् ः; 'shot (at) them only ' तौ शरब्यमकरोत् स नेतरान् (R. xi. 27); 'shot in the eye' (ग्लिका-)विद्वनयनः. 3 उत्-वि-सृज्, ।निरस्, निः-सः ० -ER, s. मे ् m., विधिन् m -ING, a. स्क्रिट्-जज, प्ररोहिन्. = s. ज्ञरप्रक्षेप:, ज्ञरासनं, बाणमीक्षणं. 2 गुलि-काप्रक्षेप:. 3 तीक्ण-तीन-वेदना; ' one skilled in s. ' कृतहरतः, कृतपुंखः, सुप्रयोगविशिखः. -SHOT, ह. क्षेप:, प्रहार:, ताडनं &c. 2 अझं, मुक्तं, अक्षेत्रवास, गु-लिका. 3 शारपातः, शारायणः 4 विषयः, गोचरः. 5 ल-ह्यभेद्रप्रवीणः, लक्ष्येवधीः

Shop, s. ज्ञाला, पण्य-विकय-ज्ञाला-गृहं; आपण:, वि-पणि f.; 'work-s.' उद्योगज्ञाला; 's.-keeper' आपणिकः, पण्याजीवः, विपणिन् m., ऋयविक्रायिकः. Shore, s. कूलं, तीरं, तटं, वेला, रोधस् n.; 'brought on the s.' टत्कूलित.

SHORT, a. (Of time) अल्प, स्तीक, स्वल्प; ' of s. duration' अस्पकालीन-कालिक (की f.), अचिरस्था-यिन. 2 (In size &c.) व्हस्य, खर्व, वामन; अतंग, नीच, अह, लघु; व्हस्तपरिमाण, अत्प-क्षद्र-प्रमाण; क्षद्र-तन, अत्पर्मात, पृक्षि. 3 अविस्तीर्ण, लघ, संक्षित. 4 अ-वर्ण, अवयोत्त, उन, न्यून, 5 अनायत, अदीर्घ, 6 हीन, विकल, रहित. 7 (Vowel) व्हस्व, लघ ; 'in a s. time 'अधिरेण, अधिरात; 'for a's. time ' कंचि-त्कालं, अल्पकालं-मात्रं; 'in s.' किं बहना, समासेन, संक्षेपत:, संक्षेपेण, समासत:; 's. of 'विना, अंतरेण, मक्त्वा, ऋते; ' I shall be satisfied with nothing s. of Râma's, banishment ' नान्येन तुष्येयमृते रामविवासनातः 'cut s.' आक्षिप 6 P; संह 1 P, संक्षिप; ' come or fall s. ' न्यूनी मू 1 P, क्षि-अपचिpass.; See FAIL; 'a s. cut' अवत्र:-सरल:-मार्ग:; 'stop s.' अकरमात् स्था 1 P, मार्गमध्ये स्था ; 's.coming ' दोष:, प्रमाद:, स्खलितं, छिदं, वैकल्यं, न्यू-नता, अतिपातः, अपराधः; 's.-hand' संक्षित्रिलिपं fः; 's.-lived 'क्षणध्वंसिन-स्थायिन्-जाविन्-भंगर, अचिर-स्थायिन, अल्पायस ; 's. sighted 'अद्रद्शिन, अ-दीर्घदर्श्वन्, इस्वन्ष्टिः, 's.-winded ' श्वासकृच्छ्।मि-मृत, दु:धासिन्. -EN, v. t. संक्षिप् 6 P, व्हस् c., न्यूनी-अल्पीक 8 U, संकुच् 1 P, संह. 2 खर्वी-वामनी-कृ. -v. i. व्हस्वीभू 1 P, व्हस् 1 P. 2 तनुतां गम् 1 P, & pass., न्यूनीभू, अल्पीभू. -LY, adv. अ-चिरात्, अचिरेण, शीघं, सपदि, झाँटति; See Quick-LY. 2 संक्षेपत:, संक्षेपेण, समासत:; अविस्तरेण, आव-स्तर्शः. =NESS, ४. व्हस्वता, क्षत्रता, लघुता, अल्पता, खर्वताः अविस्तरः, संक्षेपः, न्यनता, अपर्याति f., &c.

Should, Ex. by pot. pass. part.; 'I s. think so ' अहं तावदेवं मन्ये, इति मम मति:

Shoulder, s. स्कंधः, अंसः, भुजिशिरस् n. -v. t. स्कंधि कु 8 U or स्था c. (स्थापयित), स्कंधिन वह 1 P. 2 स्कंधिन तह 10 or पह 1 P.

Shout, s. रव:, कलकल:, उन्होंशः, निनादः, महाश-क्दः-स्वन:-नादः, प्रणादः, घोषः-षणा, कोलाहलः, संह्-ति f:, (of victory) जययोषः-ध्वनि:-शब्दः, हर्ष-नादः, सिष्ट्नादः. =v. ं. आ-वि-उत्-कृश् 1 P, उधै:-स्वन्-नद् 1 P or कृश्, मुष् 6 P or कृ with (s.), उद्-शृष् 10, सुन्तकं 5 2 P. •

SHOVE, v. t. प्र-स c., संचल् c.; See Push; 's. off' अपस c. - s. प्रसारणं, अपसारणं.

Shovel, s. यानिनं, अभि f., काष्ठकुदाल:.

SHOW, v. t. To c. (with acc. or dat. of per-

son '; प्र-सं-°. 2 निर्देश 6 P, सृष् 10, प्रकाश c., व्यंज् 7 P or c.. व्यक्तीक 8 U; आविष्क, प्रकटीक ; आ-उप-दिश् 6 P or c. (way). 3 क्य 10, आ-, ख्या 2 P, बुध c., जा c. (ज्ञापयित), आ-नि-विद c.; 's. me the way ' आदेशय मे मार्ग; 's. a favour ' उपकृ, अनुम्रह 9 P; 's. off' देभार्थ दृष् c.; 's. to be true ' प्रति-पद् c. - v. i. Appear, q. v. - s. दर्शन, आलाक:, प्रेक्षास्थान, कौतक. 2 द्रयं, स्थान. 3 आभास:; by अव-आ-भा 2 P or भास 1 A. 4 व्यपदेश:, व्याज:; See PRETEXT. 5 आदंबर:, दंभ: - ER, s. प्र-, दर्शक: - Y, a. दृष्टिहारिन, सुभ-गालोक; अतिदर्शनीय, एकांतशोभन.

Shower, s. वृष्टि f., वर्ष:, आसार:; धारासंपात:, धा-रासार:; 's. of arrows ' श्ररवृष्टि:, इवुवर्ष:; 's. of tears' अथुधारा, वाष्पासार:-धारा; 's.-bath' धारा-गृह, धारायंत्रगृहं. – v. t. वृष् 1 P, (fig. also). – Y, a. वृष्टिमत, बहुधार, वर्षुक.

SHRED, s. खंड:-डं, ज्ञाकल:-लं; वस्न-पट-खंड:. =v. t. खंडज्ञ: त्यवच्छिट् 7 P.

Sinew, s. वक्र-वाम-जीला, कर्केशा, टम-कटु शीला, कैकेवा. 2 लुक्दरी, गंधमुखी (s.-mouse). - 184, a. वक्र-वाम-कट्-जील, कर्केश, कर्केशस्थाव.

Surewn, a. चत्र, विदग्ध, विचक्षण, निपुण, मूक्ष्मधी-मित. 2 वैदग्ध्यप्रयुक्त, विदग्ध in comp. -LY, adv. चातुर्यण, विदग्धवत्.-NESS, s. वैदग्ध्यं, चातुर्यं, &c.

SHRIEK, v. i. पहलं आनंद् 1 P, वि-उत्-आ-नुस् 1 P, डक्नै: रु 2 P, आरट् 1 P, कर्कन्नं नुस् - s. आ-, कंदितं, कंदनं, रावः, रवः, उत्नोग्नः, कर्कन्नादः-रतः: See SCREAM.

Shrike, s. कलिंगः, पिंगः, धूम्या(मा) टः.

Surill, a. कर्कज्ञ, परुष, तीन, पट्, कर्णकट्ट, कर्णवे-धिन्. = NESS, s. क्रार्कत्यं, कटुताः

Ѕнкімг, в. इंचाकः, जलवृश्विकः

Shrine, s. पुण्यस्थानं, देवायतनं, तीर्थं.

SIRINK, v. i. संकृष्-आकृष्य-संह संक्षिए- pass., संको-षं इ-या 2 P, निर्माल् 1 P (lotus). 2 (Withdraw) सकंप-सग्य-परावृत् 1 Λ , वित्रस् 1, 4 P, उ-दिज् 6 Λ , भयेन-सहसा-अपस् 1 P or अपक्रस् 1 U, 4 P; (into) गात्रसंकोषेन पविष् 6 P. -v. t. सं-कृष् 1 P, आकृष् c., संह 1 P. -ING. s. संकोष:, आकृष्यनं

SHRIVEL, v. i. संक्रम्-आकुंष्-विद्यु- pass. -v. t. संक्रम् 1 P, विद्यु 9 P or c.; better by 's.-ed'. -LED, a. संकृषित, आ-कुंषित, विद्याण ; (into wrinkles) ৰভিত্তা, ৰভিনন, ৰভিন-শ-

Shroud, s. आच्छादनं, आवरणं, पिधानं 2 शव-मेत वस्रं-वसर्न-आच्छादनं. =v. t. आ-,छट् 10 ; पि-भ 3 U, गृह् 1 U, गृप् 1 P; See Cover, Conceal Shrub, s. गुरुम:-स्मं, विटपिन् कः, स्तंत्रः, भूपः, वा लबृक्ष:.-BY, a. गुल्मावृत. - Shrubbery, s. गुल्म-

Subue, v.. (असंतोषदर्शनार्थ स्कंधी) धू 5, 9 U, सं-कुच् 1 P, संघल c. = श. स्कंधधूननं-संकोच:

SHUDDER, v. i. वेप्-कंप् 1 A, प्र-वि-°, वि-प्र-म्फर् 6 P. = s.,=ING, s. प्र-,कंप:, वेप्यु:, अंगकंप:-स्फर् पं-वेपनं. =ING, a. संजातवेपथ, सकंप.

Shuffle, v. i. नि-अप-ड्र 2 A, अप-च्यप-दिश् 6 P, छग्न-छलं-छ्र 8 U; See Prevaricate. 2 वंष् 10; See Oneat. -v. t. इतस्ततः संचल् c. or विक्षिप् 6 P. 2 संमिश्च 10, बहुधा विक् 6 P, संकरीक्र 8 U, संकुलीक्र. -s., -ing, s. वंष्मा, उलं, छग्न त., अप-च्यप-देशः, अप-नि-ह्रवः, निह्नवोक्ति f. 2 संचालनं, विक्षपः, संमिश्नणं. -er, s. छग्न-कपट-वृत्तिः, छल्न ता.

SHUN, v. t. परि-ត្ថ 1 P, គួញ 10, परि-वि- $^{\circ}$,पारि-,त्यज् 1 P, ត្យ 3 P; न डपगम् or डपस्र 1 P, संगमं परिह्र (a person).

SHUT, v. t. अवि-वि-धा 3 U, सं-आ-नृ 5 U, नि-अव-रुध् 7 U, बंध् 9 P, (book, hand &c.); (eye) नि-,मील् 1 P or c., मुकुलयित (D.). 2 संह 1 P, संकुच्च 1 P, संवृ, संहन् 2 P, संपीइ्च 10. 3 रुध्, स्तंम् 9 P or c., प्रतिबंध्. – v. i. नि-,मील pass., मुकुलय-ते (D.). – in, निरुध; बंध् &c. – out, निवार् 10, नि-षिध् 1 P, बहिष्कु 8 U, निराकृ, व्यावृत् c. – up, सं-नि-रुध, पि-धा. 2 मुखं स्तंभ; 's. up in a box' सं-पुटीकृ, मंजूषायां निविज् c. – TER, s. कपा (वा)ट:-टी-टं; अवरोधकं, आच्छादनं.

SHUTTLE, s. मिलकः, सूत्रवेष्ट:-ष्टनं, त(त्र)सरः.

Sux, a. सलज्ज, বালীন, বিনীন, মর্নীত্ত. 2 কান্য, শী-চ্ছৰ্মাৰ; লৌক-जন-মীন, শীচ, আলাঘ্ৰিয়েক. – v. i. মী 3 U; 'the horse s. ed at a rock ' पाषाणं বহ্লাক্ষে: सहसा भीत:- ভাকীন:. – NESS, s. ৱালীননা, কান্যু, শীচনা, শীনি f.

SIBILANT, 8. ऊष्मन m., उपनवर्ग:.

SIBYL, s. सिद्धा, सिद्धक्री.

Sick, a. आतुर, पंडित, च्यिधित, रुजाते, रोगातं, रुग्ण, रोगिन, विकृत, अस्वस्थ, सामय, अभ्यांत, आमयिवन, अपटु, अभ्यभित. 2 (Mentally) संतत, पीडित, व्यित्व, उपततः 3 विविष्ण, वीतस्यह, हेविन; 's. of eating flesh' मांसाज्ञाने निर्विण्ण; 's. of the world' संसारिवर्क्त, उदीर्णवैराग्य; 'a man on a s.-bed' ज्ञाच्यागते। रोगी; 'to be s.' वम् 1 P, छुद् 10. – EN, v. t. निर्वेदं-वितृष्णां-विरक्तती-उत्यद् c. 2 वम् c.; रोगातीक 8 U. – v. i. व्याधिना अभिम् pass., भू with (a.). 2 वम् desid. (बीभत्सते); See Abhor. – Ening, a. ज्ञीभत्स, जीभत्सावह. – Ly, q. रुग्ण, असुरुभ, अज्ञुक्त; गृदीपवह ; See (a.). 2

नित्य-सदा-रोगिन्, रोगज्ञीलः, 's. by nature ' जन्म-प्रकृति-रोगिन् := NESS, s. व्याधिः, रोगः, गदः, रुज् f., अस्वास्थ्यं, आमयः, विकारः, उपनायः. 2 विविमेषा, व-मनेच्छा, प्रकृदिका, छर्दि-र्दी f., वमः-मि f.

SICKLE, 8. दात्रं, लवित्रं, श्रस्यकर्तनी.

Side, s. पार्थ:-र्थ: पक्ष:, in all senses ; कक्षि:, पा-र्ध-पक्ष-भागः; 'left s. ' वामांगं, वामपार्थः; ' opposite s. ' वि-प्रति-पक्ष:; ' first s. ' (of arguments) पूर्वपक्ष:; उत्तरपक्ष:, &c.; 'at one's s.' पार्धत:, पार्ध: 'staying at the s. ' पार्धगत-स्थित. 2 प्रांत:, सीमा, डपांतं, अंत:. 3 (Of a mountain) उन्संगः, कटकः-कं, नितंबः. 4 भागः; 'outer s.' बाह्यभाग:; पूर्वभाग:, &c. 5 (Direction) दिश-जा; gen. ex. by न, त: affixed; 'on both s. s' उभयत:, उभयत ; ' on the other s. ' परत:, पारे: 'on the left s.' वामतः; 'on all s. s'सर्वत्र, सर्वतः, विश्वतः, समंतात्, समंततः, चतुर्विक्षः, 's. by s. ' वार्थावाद्ध. 6 (Party, faction) वक्ष:; ' one of the opposite s. ' वि-प्रति-पक्ष:; ' of the same s. 'सपक्ष:, स्वपक्षीय:, स्वपक्षावलंबी ; 'relations on the father's s.' पितृपक्षाः बांधवाः. 7 (In geometry) भुज:, पार्ध:, दोम m. n., बाहु:; (of a river) पार:-अवार:; 's.-long ': वक्र, तिरश्रीन, अपांग-साचि-तिर्यक् in comp.; (adv.) पार्श्वतः, तिर्य-क्, साचि, तिरः; 's.-long look 'नयनोपांतविलो-कितं, साचिवीक्षणं, अयांगदृष्टि र्., तिर्यंग्दृष्टिः, कटाक्षः; 's.-look ' अपांगदर्शनं, कटाक्षः, &c.; 's.-ways', 's.-wise 'तिरश्रीनं, तियंक्, तिरः. = a. पार्थ, पक्ष in comp.; पार्धस्थ, पार्धिक-पाक्षिक (की f.); 's. breeze 'पक्षवात:; पक्षद्वारं, &c. =v. i. 'to be on the s. of 'पक्षे भू, पक्षं ग्रह 9 P or आधि 1 U or आ-अवलंब् 1 A; 'one who s. s' पश्यः =ER, SIDESMAN, s. पक्षपातिन m., पक्षीय:, पक्षीद-प्राही ; Sec PARTIZAN.

Sidereal, a. airi, asa in comp.

Sidle, v. i. तिर्यक गम् 1 P or या 2 P. -ING, u. तिर्यगाति f.

Siege, s. डप-,अब-,रोध:, पारिबेष्टनं; 'lay s. to' डप-अब-रुध् 7 U.

Sieve, s. चालनी, तितद:

SIFT, v. t. १थक क ; नि-, जुष् त., तितडना खुष् त., निर्गल त. 2 सूक्ष्मं-निपुणं-निरूप् 10 or परीक्ष् 1 A or आलोच् 10 or अनुसं-धा 3 U. =ING, ह. जोषनं, निर्माहनं

Sign, s. नि(नि:) भास:, उच्छ्रास:, उच्छ्रासनं, दीर्घ-भास:-निभास: &c. =v. i. दीर्घ नि-उत्-भस् 2 P, नि-भासं मुभ् or सज् 6 P; 's. ing deep and hot' दीर्घ उद्यो न निभस्य. 2 जुम् 1 P, इद् 2 P; See LAMENT. =ING, a. निश्वासिन, उच्छु।सिन्, दीर्घनि-श्वासिन, सनिश्वास

SIGHT, s. See under SEE.

SIGN, 8. चिह्नं, लक्षणं, लिंगं, अभिज्ञानं, लांछनं, व्यंजनं-कं: 'a bad s. 'अव-दर-लक्षणं. 2 संज्ञा, संकेत:, इं-गितं. 3 Portent, q. v. 4 राजि:. 5 विह्नं (in Math. &c.); ' s. manual ' स्वहस्तः, स्वाक्षरं, स्वहस्ताक्ष-रं; 'under one's own s. manual ' स्वहस्तपरिचि-हित (Y. 11. 93). 6 ध्वज:; 's.-post' ध्वजस्तंभ:. =v.; 'make a sign' संज्ञां दा 3 U; 'understand the s. ' संज्ञां प्रह 9 P; 'makes a s. to Vidushaka ' विद्वकं संज्ञां लंभयति; 's. ed to him by her eyes to come 'नेत्रसंज्ञया तं आह्रयत्; गुरुं नेत्रसहस्रेण नोदयामास वासवः (K. II. 29) 's. ed to speak &c. '. 2 नाम लिख 6 P or निविश c. (with loc.); स्वाक्षरेण अंक 10 or चिह्नयात (D.). -ATURE, s. नामलेखनं-निवेशनं. 2 नामाक्षरं, हस्ता-क्षरं. - Signal, s. संज्ञा, संकेत:. - a. अपूर्व, अनःय-माधारण (णी /.), विशिष्ट, स्मरणाई, अत्यत्कृष्ट, विशेष in comp. -IZE, v. t. प्रसिद्धी-विभूती-कृ 8 U; (oneself) कीर्ति-प्रतिष्ठां-यद्याः-प्राप् 5 P or लभ् 1 A. - Ly, adv. अति, नितरां, अत्यंतं, अपूर्वतया. - SIGNET, s. महा ; 's.-ring' महासनाथमंग्लीयं, अंगुलिमुहा. -Signify, v. t. बुध् c., गम् c., गुन् c., अभि-धा 3 U; See Indicate, Mean; oft. ex. by अर्थ:; 'what does it s.' अस्य कार्थः, किमनेन गम्यते, &c.; 'it s.es much' गर्वर्थमेतत् 2 by गौरवं, महत्त्वं, भारः; 3 by शक्ति f., बलं. -ICANT,-ICATIVE, a. सार्थ चरितार्थ, अथ्युक्त, समर्थ, अर्थात्वत, अर्थवत्, पूर्णार्थ. 2 हेतगभे, साकृत, अभित्रायगर्भ ; ' casting at me a s. look ' साकृतं मां निर्वण्ये 3 वाचक, अभिधायक, दर्शक, सुचक. 4 गुरु, महत्. -ICANTLY, adv. अथ-वत्. साकूतं, सार्थं, पूर्णार्थतः. -ICATION, s. अर्थः. 2 शकिः.

Signior, s. आर्थ:.

SILENT, a. त्र्जीक, अनालापिन, मूक, मौनिन, निःशस्य, नीरव. 2 रुद्ध-बद्ध-मुख, निरुत्तर, अनुत्तर; 'habitually s.' त्र्जीशील, अल्पभाषेन, वाग्यत, वाच्यम; 'when, the lute was s.' वीणायां मूकीभूतायां; 'become or remain s.' (after speaking) उपशम् 4 P, विरम् 1 P; एवमुक्त्वा उपश्चाम, उपशांतवचित तिस्मन् &c. -LY, adv. त्र्जी, जोषं, निःशन्दं, निमृतं, मौनीभूय. — SILENCE, अ. मौनं, मूक-भावः, निःशन्दता; अनालापः, त्र्जीभावः, अभाषणं; 'keeping s.' वाक्रस्तंभः-रोधः-यमनं, मुखवंधनं; 'one who holds s.' वाच्यमः, मौनवतीः; 'keep s.' त्र्जी-जोषं-आस् 2 A or स्था 1 P; मौनं आस्था-भज् 1 A, वाच्यम् 1 P or निरुध् 7 U, मुखं वंध् 9 P. 3 प-, शांति f., स्तिमतताः; 'in the s. of night'

प्रशांतायां रात्रीः —interj. तृष्णी भव, मीनं कुरः —v. t. मीनं लभ् c. (लंभयति) or अवलंब c., विरम् c., प्र-उप-श्चम् c. 2 निरुत्तरीक् 8 U, अधरीकृ, मुखं बंध् —ED, a. निरुत्तर, अनुत्तर, निरुत्तरीक्कत, रुद्ध-बद्ध-मुजः SILK, s. कीश्चरं, कीश्चरं, कीश्चरं, कीश्चरं, कीश्चरं, प्रदः, कीमं, दुकूलं कीशांवरं, कीशिश्वं (s.-cloth); 'China s.' चीनांशुकं; 'bleached s.' पत्रोणं, धीतकीशेयं; 's.-cotton tree' शाल्मालः-लः, शाल्मिलवृक्षः, पिष्क्रिलाः, 's.-worm' कोशां(प्रकारः, प्रदक्षीटः-कृमिः, कोशांवरं, —EN, a. कीशेयं (यी र्त.), कीश्चम (मी र्त.), कीशिश्व (कीर्.), कीशिश्व (शी रि.); 's. cloth' दुकू-लं, कीशांवरं, क्षीमं, &c. 2 मृदु, कोमल.

SILL, 8. देहली, ज्ञिला, गृहावग्रहणी.

SILLY, a. मूखं, बालिश, मूढ, अस्पधी-मति, दुर्मति, नि-बुंद्धि; See FOOLISII; 'what a s. boy' अहो मुढी बालकः

SILT, v. t. (up) अवह्य 7 U, अवष्टम् 9 P.

SILVAN, «. वन in comp., वन्य, वनस्थ, अरण्यज; 's. goddess' वनदेवता; 's. scenory' वनक्षामा-भीः SILVER, s. रूप्यं, रजतं, धेतं, दुवेणं. खर्जूरं, करुधीतं; 's.-leaf' रूप्यपत्रं; 's.-smith' रूप्यकारः, स्वर्ण-कारः. – «. राजत (ती f.) (s.) in comp., रजत-निर्मितकृत, रौप्य (प्यी f.) – ७. ६. रूप्येण आच्छद् 10, रजतयित (D.), धेतवर्णाकृ 8 U. – प्र, a. रजतो-पम, रूप्यवर्णं, धेत-जुङ्क-वर्णं, अतिधवरू.

SIMILAR, a. सम, समान, तुल्य, अनुगुण, अनुरूप, सध-मेन्; See Like. -ITY, s. साम्यं, साद्वयं, तुल्यत्वं. -LY, adv. तद्वन, तथैन, एवं.

Simile, s. उपमा, निदर्शन: - Similitude, s. भी-पम्यं, सादश्यं. 2 आकार:, रूपं, मूर्ति f.

SIMMER, v. i. शनै: पत्र-कथ pass.

SIMPER, $v.\ i.$ विकृतं स्मि $1\ A$, कुस्मिनं कृ $8\ U$, भ-

SIMPLE, a. निरवयन, असंकीण, असमस्त, शुद्ध, केवल, अमिश. 2 सरल, ऋजु, अमाय, शुद्धात्मन, अवक्र, निन्वर्याज, निष्कपट, मायाहीन 3 (Dress) विनीत, (विनीतवेषेण प्रवेष्टव्यानि तपोवनानि S. 1). 4 स्पट, न्यक्त, सुगम, सुबोध, भिन्नार्थ, अमुद्धार्थ; See Plain. 5 मुग्ध, बालिश, मृढ, दुमेति. — s. ओषि-धां /. — SIMPLETON, s. मृढ:, मृढ:धां:, सुविधास्यः, क्षुद्रः, क्षुद्रमतिः. — SIMPLICITY, s. शुद्धता, अमिशन्ता, सरलता, आर्जवं, सारस्यं, निन्धांजता, अनुपधित्वं, अमाया, अन्याजः, निष्कापट्यं. 2 विनीतत्वं, शुद्धता. 3 स्पटता, सुबोधता, सुगमत्वं. 4 बालिश्यं, मृढता. — SIMPLIFY, v. t. ऋजुकु 8 U, विश्वादीक्व, सुगमीक्व, न्यक्तीकृः, See Explain. — SIMPLY, adv. एव, केनवलं, मार्ग in comp.

SIMULATE, v. t. See PRETEND.

SIMULTANEOUS, α . एक-सम-कालिक (की f.), यौ-

गपदिकः =LX, adv. समं, युगपत्, एकःसम-कालं-ले, यौगपथेन, एकदैव, समभेवः =NESS, s. यौगपयं, एक-सम-कालना, युगपद्गवः

ទីរង់, ន. पापं, पातकं, एनस् n., कल्मषं, दुरितं, अघं, दु-कतं, वृजिनं, अंहस् n., किल्बिषं, पंक:-कं, पाप्मन् m., कलुनं; दोष:, अपराध:, पाप-अप-कर्म, कुकर्म, दुब्कृति f. -त्ये ; 'heinous s. ' महा-घोर-पातक: 'destroving s. 'पापना शन-नाशिन, अधमर्थण, पापापह. -v. i. पाप &c. आचर 1 P or क, अपराध 4, 5 P, दब 4 P.-NER, s. See SINFUL below; 'an atroolous s. ' महा-घोर-पातिकन्-पापिन्, पापराज्ञि:-नि-भि:. = FUL, α . पापिन्, पातिकन्, पापकर (री f.), पाष्मन्, पापकृत्, पापात्मन्, कुक्रमन्, दुष्क्रमन्, एनस्विन्, पाप-दुष्ट-कर्मन्, अपराधिन्, किल्बिषिन्, पापनिरत-बुद्धि-मति, पापात्मक. 2 (Of acts) पाप in comp., दष्ट; कल्प; 's. act' पापं, दुव्कर्म: See (s.). - FULLY, adv. पापवत्, सपापं, दृष्टवत्. = FULNESS, s. सपाप-ता, पापमति-निर्ति f-, दृष्टता, &c. =LESS, a. अन्ध, निष्पाप, अपाप, अकल्मण, पापरहित, निर्दोष, निरपरा-ਖ, and sim. comp.

Since, prep. प्रभृति, आर्भ्य, (with abl.), आ with abl. or in comp.; sometimes also ex. by gen. abs.; अस्य कतिपये संवत्सरास्तपस्तप्यमानस्य (U. 4) 'it is several years s. he began to practise penance'; 's. then' तदाप्रभृति; '4 years s.' इत: पूर्व चतुर्ववें; 'long s.' चिरं; 'ever s.' यत:-प्रभृति. 2 पूर्व, प्राक्, गत-पूर्व-काले. — conj. यत:, यस्मात, यत्, हि (not at beginning); by abl. of abstract noun; See Because.

SINCERE, त. अकृषिम, निर्चांज, निष्कपट, निर्चंक्तंक, दक्षिण, ऋजु, सरल, विज्ञुद्ध, अमाय; यथार्थ, सत्य, तात्त्रिक-वास्तविक (की र्र.); (of persons only) जुद्धमति-भाव, जुद्धात्मन्, विमलात्मन्, जुष्ध, सत्यं शिल-वत-वादिन्; See Frank, Honest. – Lv, adv. निर्धांजं, निर्धेलीकं, अमायया, जुद्धद्येन-भावेन, विमलात्मना. – ITY, –NESS, इ. सारल्यं, दाक्षिण्यं, आर्षेदं, निष्कापट्यं, अमाया, विमलात्मता, शीचं, य-यार्थंता, &c.

SINE, s. ज्या, ज्यापिड:.

SINGULAR, a. अपूर्व, अप्रतिम, अद्वितीय, अप्रतिस्य अनुप्तम. 2 अनन्यसाधारण (णी f.), लोकोत्तर, अनन्यसामान्य; अपरूप्त, विलक्षण, अहुत, खोकबाह्य, अलैकिक (की f.); ' s. number ' एकवचनं. —ITY, अपूर्वता, अप्रतिमता, असामान्यता, वैलक्षण्यं, वैचित्र्यं, असंगति f., लोकोत्तरता. —LY, adv. अपूर्व, विदोषतः, अहुतं, लोकोत्तरामान्यता,

SINISTER, a. अमंगल, अज्ञम, अकल्याण (जी f.) अभद्र. 2 दृष्ट, बन्ना, बाम, कटिल, अनुज्ञ. 3 बाम, सन्यः ' of s. motives ' दराज्ञाय, पापमति; उमां स पश्यन्नु जनैव चक्षण (K. v. 32) 'looking at Umi with no s. eye '. - SINISTRALLY, adv. वामतः वामदिशि. - Sinistrous, a. वामस्थ, वामपार्थवर्तिन SINK, v. i. नि-,मस्ज 6 P; 'sank in deep mire महापंके निमग्न:; सट 1 1', अव-नि-°, अध: गम 1 1 or पत् 1 P or या 2 P, अवपत्. 2 व्हासं-क्षयं या-ह 2 P, क्षि pass., ध्वंस 1 A; See DECAY, DE CLINE. 3 (Down) अव-वि-सद्, प्रि-, म्हे-म्हे 1 P हांस् 1 A; See DROOP; 'my heart s. s down सीटित में हटयं: 'limbs, s. ing down through excessive thirst ' प्रबल्धिपासायसमानि अंगकारि (Ka. 36); 'his heart sank within him' तस धैर्यमहीयतः स लुत-स्खलित-धैर्यः. = v. t. ान-मस्ज् c (मज्जयित); अध: गम् c. or पत c. 2 (A well ke.) खन 1 P. 3 अवसद c., परि-, म्हे c. (spirit &c.). 4 न्युनीकु 8 U, अन्यीकु, लघयति (D.) ्हस् c., अपचि 5 U; क्षि 5 P. = s. ज़लानिर्गमः गुप्तनाली.

Sinuous, a. कुटिल, वक्र, अराल, जिझ. - Sinuosity इ. विक्रमन् m.; कीटिल्यं

Sinus, s. नाडि-डी-लि-ली f.

SIP, v. t. आसम्, 1 P; उपस्पत् 6 P, ईषत्-अल्पत्ः पा 1 P. -s. आसमनं, उपस्पत्तः, ईषत्पानं.

Siphon, s. उत्क्षेपणी, वक्रनाली.

Sin, (Voc.) आयं; भवन, भो:; 'holy s.' भगवन् 'gentle or good s.' भद्र, भद्रमुख. Sing, s. (In addressing) देव, भीमदेव, महाराज ्रांजन. 2 भगवन् (of holy men). 3 तातः, जनकः,

SIREN, 8. वि-,मोहिनी, (गानेन) लोभिपत्री, मायिनी. SIREAH, interj. रे, अरे, अरेरे.

SIRRUP, s. स्वाद-मधर-रस:-पेयं.

SISTER, s. स्वस, भिगनी, सीदर्या, जा(या)मः-मा. 2 धर्मभिगनी; 'elder s.' अग्रजा; 'younger s.' अवरजा; 's.'s son' भागिनेयः, स्वस्त्रेयः; 's.'s daughter' स्वस्त्रीया, भागिनेयी; 's.'s husband' आवृत्तः; 's.-in-law' यातृ, ननांद, स्याली, आतृजाया, प्रजावती (expressing different relations). – ноор, s. भगिनीत्वं, भगिनीसंवंधः, 2 भगिनीसमाजः, स्नीगणः – LY. a. भगिन्यनुरूप, स्वस्तिय, स्वस्त्रीय,

SIT. v. i. आस् 2 A, ति-,सद् 1 P, उपविज् 6 P; 'please s. here' अत्रास्यतां, इदमासनमलंकरोत् भवान. 2 कार्य निवेह o. 3 (Fit) Ex. by जुभ् 1 Λ ; 'this crown s. s well on you' नितरां तवेदं मु, इंदोनित, ज्ञांभसे एतेन मु, इंटन; 's. by 'उपास, अन्वास; 's. up' स्था 1 P, सम्यक् (अनतकायं) स्था; 'half s. ing up in the bed' पूर्वार्धविस्टतल्यः (R. xvi. 6); जागु 2 P.

Site, s. सिनेव श:, सं-,स्थिति f., स्थानं, पदं, स्थलं, आस्पदं, भूमि f.; (of a house) वास्तु m. n., वेदम-भू:, गृहपेट:; 'purificatory ceremony of a s.' वास्तश्रमनं.

SITUATE,-ED, a. अब-,िस्थत, निविष्ठ; दिश्य, स्थ, बनित् in comp.; 's. to the east' पूर्वेदिश्य, पूर्वस्थ; (of persons) स्थ, स्थित, अवस्थ in comp.,
अबस्थापभ; 'so s.' एतदबस्थ: 'badly s.' दुःस्थ,
दुःस्थित, कृच्छ्गत, कटद्शापभ — 10N, श. सिन्नेवेशः,
अबस्थानं, अब-,िस्थितिः. 2 पदं, नियागः, अधिकारः,
पदिव-वी f. 3 अवस्था, दशा, स्थितिः, भावः, वृत्ति f.,
आस्पदं.

SIX, a. षण्; 's.-fold 'षहुण; 's.-faced' षण्मखः, षडाननः; 'having s. mothers' षण्मानुतः; 'collection of s. 'षट्कः; 'in s. ways' षड्षा, षोढा; 'of s. months standing' षण्मासिक (की f.), पण्मास्य. - TH, a. षष्ठ (हो f.) — SIXTEEN, a. पोडग्गन्. - TH, a. षोडग्ग (गी f.). — SIXTY, a. पष्टि f. - IETH, a. षष्टितम (मी f.).

Size, s. प्र-परि-मानं, मानं; 'of great s.' महाप्रमान, पृथु; 'of a big s.' बृहत्प्रमान. 2 आकारः, आकृति f., रूपं, आकारमानं; 'of the s. of 'ex. by (s.) or मात्र in comp.; 'of the s. of a mustard seed' सर्वप्रमानं (क्रि.स.); विन्त्रमानं, अंडपरिमानं, &c. Skain, Skein, s. पं [नं]जि-जी f.-जिका

SKATE, s. हिमविसर्पणपादका.

SKELETON, s. state: 'mules reduced to s. s'

कंकालशेषाः खराः (U. 3); अस्थिपंजरः. 2 आ-कारः, संस्थानं 3 वस्तुमात्रं

Sketch, v. t. वर्ष 10, 'आलिख 6 P, स्थूलक्षेत्रं-संदु-लेख्यं-कृ 8 U. = s. वर्णनं; आलेख्यं; 'rough s. ' स्थूललेख्यं, पांडुलेखः; 's. of a painting ' पांडुचित्रं, चित्रारमः, रेखामात्रं-2 वस्तुमात्रं-

Skewer, s. ज्ञलाका, कील:-लकः, ज्ञंकुः.

SKIFF, s. aft:, al f., euglan.

Skilful, Skilled, त. कुशल, निपुण, प्रवीण, पट्ट, विश्वक्षण, दक्ष, विदग्ध, श्रुत, विशारद, पैश्राल, युक्तिमत, कृतिन, विज्ञ, अभिज्ञ-ज्ञ-विद् in comp. —LY, adv. सपाटवं, सनैपुण्यं, दक्षतया, खनुरं, कुशलतया, विज्ञवत, सवैदग्ध्यं, &c. —NESS, Skill, s. कीशलं, नैपुण्यं, पट्टता, पाटवं, प्रावीण्यं, श्रान्तुरं, युक्ति f., विज्ञता, &c.

SKIM, s. मंड:-डं, फंन:-ण:. =v. t. फेर्न गक् c. or अपनी 1 P or निर्ह 1 P. =v. i. जवेन-वेगान् परिख-प् 1 P or परि-हु 1 P, लघुगत्या विस्प. =MED, a. हत-मंड-फेन; 's. milk' घोलं, मथिततकं. =MER, s. झर्शर्रा-रं, खग:-कः.

Skin, s. चर्मन् n. (of animals), त्वच् f.; (hide) अजिनं, दृति:, कृत्ति f.; (of snakes) निर्मीकः, कंचुत्रः; 'roduced to mere s. and bones' त्वगस्थिमात्रशेष. 2 Rind, q. v.; 's.-deep' चर्मगत;
See Superficial; 's.-flint' अतिकृत्यणः, कद्यैः;
See Miser. – v. t. चर्मे-त्वचं-अपनी 1 P or निई 1 P
or उहित्त् 6 P, निस्त्वचीकृ 8 U. – NY, a. चर्मभूत,
त्वङ्गात्र, चर्ममात्रावशेष, क्षीण, कृत्यः See Lean.

SKIP, v. i. मु 1 A, वल्म् 1 P, नृत् 4 P. - s.,-PING, s. मुतं-ति f., अवनं, मुतगित f. - PING, a. मुतगिति-गामिन

Skirmish, s. दिवाहवः, दिवः, दिवयुद्धः = v. i. क 8 U with (s.).

Skirt, s. प्रांतः, पर्यंतः, अंतः, प्रांत-पर्यंत-भागः, परि-सरः, सीमा, धारा; 's. s of a mountain' पर्यंतभू:. 2 अंचलः, दशा-विस्ति m. f. (pl.); वक्षांचलः, वस-नातः. =v. Ex. by (s.), प्रांतयति (D.); See Border.

SKITTISH, त. चंचल, चपल, सरल. 2 क्रीडा-खेला-ची-ल-पर.

Skulk, v. i. निभृतं-अलक्षितं-स्था 1 P or हृत् 1 🛦, प्रच्छत्रं आस् 2 A.

SKULL, s. कपाल:-लं, कर्पर:, जिरोहिथ n.; 's. for alms' मिक्षाकपालं; See Scull.

Sky, s. नमस् n., वियत् n., व्योमन् n., गगनं-णं, आ-काज्ञ:-गं, अंबरं, अंतिरि(री)क्षं, खं, नाकः, दिव् f. यो f., विहायस् m. n., विहायसः, अर्थ, पुष्करं, अ-नंतं, सुरवस्मेन् n., विष्णुपदं, तारापथः; 'roaming through the s.' नभसरः, खेचरः, &c.; 's.' coloured ' ब्योम-नील-वर्ण ; 's.-lark' भ(भा) ए-द्वाजः; ब्यामाटः; 's.-light' आकाशप्रकाशः; 's touching' अश्रंतिह्-लिख्, नभीतिह्, ब्योमस्पृश्, गग-नचुंबिन्.

SLAB, 8. शिला, शिलातलं-पट्ट:-फलक:.

SLABBER, v. i. लालायते (D.), लालां स्र c.

SLACK, a. शिथिल, प्र-,श्रथ, लस्त, गलित. 2 मंद, अतीत्र, अतीक्ष्ण, प्रमम, अनवहित; See Remiss. — En,
v.t. शिथिलथित (D.), श्रथ् 10, शिथिली-श्रथी-कृ 8U,
मंदीकः; रथस्य मंदीकृती नेगः (S. 1) ' I have s.ed the speed ' &c.; प्र-श्रम् c. (शायाति); ' will
not s. (the bonds of) her love ' न अनुरागं
शिथिलयित (V. 2); ' s. your pace a little ' ग्तिवेंगं किंचित् शिथिलय; ' who have s. ed their
efforts ' शिथिलतप्रयत्नाः, श्रथोयमाः — v. i. शिथिली-श्रथी-भू, शिथिलायते (D.), मंदीभू; See Relax.
— Ened, a. शिथिलत, शांतवेग-रयः — Lx, adv. शिथिलं, प्रमादतः, अनवधानेन. — NESS, s. शिथिल्यं, &c.

Slake, v. t. प्र-,श्रम् c. (श्रमयित), छिट् 7 P,
(thirst). 2 जलेन संमिश्र् 10 or संस्त्र 6 P. — v. i.
प-,श्रम् 4 P.

SLAM, v. t. (Door) तीत्राधातेन पि-धा 3 U or वंध 9 P.

SLANDER, ८.अप-परि-वाद:, पै जु॰यं, पि जुनव घनं, अभि-, असूपा, निर्वाद:; See SCANDAL. = r. t. पारे-अप-वर् 1 A, असूपात (with dat.); अपभाष् 1 A, कलंकप-ति (D.), अभिश्रंम् 1 P; See DEFAME, I.IBEL. 2 मूच् 10, उपजप् 1 P, कर्णे जप् = ER, ८. परि-अ-प-वादकः, अभि-,असूपकः, पि जुनः, सूचकः, कर्णेजाः, उपजापकः = EROUS, «. पि जुनः, साभ्यसूप, सपरिवादः, सापवादः, परिवादः-अपवादः-गर्भ, परिवादान्वकः = EROUSLY, adv. सापवादं, पि जुनं, सगरिवादं.

SLANG, s. সভাব:, अप দাঘা, অঞ্চীল, -দাঘণ, জল কি f. SLANT,-ING, a. নিৰ্যন্থ, নক, কৃত্তিল, নিংখান; খনমার্থন, সবণ; 'striking s.-ly with the tusks'
নির্যন্ধনায়ে (কি : s. blow' নির্যন্দ্রায়: -v. t. আছু স্ 10, বলীকু 8 U, স্বণীকু. -v. i. বর্নামু, অবর্ষ ্ 1 P, স্বণামু, আন্ম্ 1 P. - INGLY, adv.
নির্যক্, নিয়ে, দাখি, নিংখান

SLAP, इ. चपेटिका, चपेट:, तल-चपेट-प्रहार:-आधात:, आह्म्फोटनं. = v. t. चपेटेन प्रह 1 P or तड् 10 or आह्मु 2 U, आह्मुट c.

SLASH, v. t. दीर्घ छिट् 7 P or कृत् 6 P, व्यविष्ठट्, विनि-कृत्, क्षतिक्षतीकु 8 U. – s. दीर्घ-महा-छेद:,महा-क्षतं-ति f. – ING, a. दीर्घ-छेदकारिन्; (fig.) अर्ह-तुद्, ममेष्डिट्-भिद्, तीक्ष्ण; See SHARP.

SLATTERN, 8. वेश्वापमत्ता, अपरिष्कृतवेशा.

SLAUGHTER, v. f. विदास 1 P, हन् 2 P or c. (घा-तयाते), व्या-पद् c., प्र-मी 9 U, आलभ् 1 A (beast); See Kill. -s. विज्ञासनं, वैज्ञासं, घातनं, प्रमाथः, कं-दनं, संहारः, प्रमापणं, See Killing; 's.-house' स्-(ज्ञ्) ता, वध्यस्थानं, वध्यस्थानं, घातस्थानं. -EB, s. घातकः, विज्ञासिन् m, सौ(ज्ञो)निकः.

SLAVE, s. दास:, फेड्य:, चेट:, किंकर:, भृत्य:, दासेय:र:, भृजिंक्य:; See SERVANT; 'born a s. ' गर्नदास:; 'domestic s. ' गृहदास:; 'a female s. ' दासी, चेटा. भृजिंद्या; 's.-trade' दासविकय:; 's.dealer' दासविकयी; (fig.) दास:, or ex. by वज्ञ,
अधीन in comp.; 'a s. to carnal passions'
इंदियमुखवज्ञाग:, विषयमुखाधीन:; 's. to love' कामपरवज्ञ:. — RY, s. दास्य, दासन्द, दासभाग:, दास्यमृत्ति .— ISH, a. दासवन् adr., दास in comp., दासाचित; See SERVILE.

SLAVER, 8. See SALIVA.

SLAY, v. t. शिशान 1 P, हन् 2 P, न्या-पट् c., मृ c. = ER, s. घातक:, हन् m.. हन् in comp.; See Kill.-ER

SLEDGE, s. अचक्रयानं.

SLEDGE-HAMMER, s. महर:, महाचन:.

SLEEK, a. मृद्, श्रदण, लिम्ध, सुखस्पर्श.

SLEEP, v. i. eag 2 P, all 2 A, tifa a 6 P, fa-gi 2 P, निद्रायत (D.); 'I also do not s. over this matter ' मयाप्यस्मिन वर्त्ति न श्यानेन स्थीयते (Mu. 1). = s. निद्रा, स्वभ:, स्वाम:, सुप्ति ∫., ज्ञायनं, संवेजा:; 'go to s. ' निदाया 2 P; See (v.); 'fall into s. ' निद्या अभिभ pass. or आक्रम pass.; ' he fell into a deep s. ' गाउनिदामिभ्त:-विधेय:-बभव; 'death-s.' घोर-काल-निद्रा; 'roused from s. ' विनिद्द, भमनिद्द, प्रबोधित. = ER, s. निद्राल:, श-याल:, better by (v.). =ING, s. ज्ञायनं, निद्रा, &c.; ' s.-house ' शयनमंदिरं-गहं. =a. निद्राण, श्रापित, श-यान, सुप्त; 's. draught 'निदाकरमीपधं. -LESS, a. नष्टानेब, उन्निद्र, अ-वि-निद्र, निर्णिद्र; ' passes s. nights ' ट्रिहा:-उत्स्थानिहा:-क्ष्या गमयति. = LESS-NESS, 8. निद्रानादा:, निर्णिद्रता, निद्रामाव:. - ४, a. निदाल, श्रायाल, तंदाल, निवाशील. 2 निदान्नांत, निदा-पर-वज्ञ-विधेय-अभिभृत-आकुल-ग्रह्त. 3 निद्रापद-जनन (नी f.), स्वापकर (री f.). 4 सुबुप्सु, शिक्कयिषु, श-यनेच्छ; 'to feel s. 'स्वव-ज्ञी- desid.; 'I feel s.' निद्रयाऽपञ्चिन्यराभूषे, सुष्सामिः

SLEET, 8. जीकर:, त्यार-जीकर-वर्ष:-आसार:-

SLEEVE, s. विष्यत:; 'to laugh in one's s.'

SLEIGHT, s. (Of hand) हस्तजाधर्व-कीश्चलं, माया,

SLENDER, a. प्र-,तनु, कृजा, क्षीण, क्षान; 'having a s. waist ', 's.-waisted ' क्षीण-तनु-मध्य-मध्यम, कि चादिर, मृग-सिंह-क्षटि-मध्य; 's.-waisted woman'

मुमध्यमा, कृशोदरी, तनुमध्या, वेदिवलप्रमध्या. 2 अल्प, कुन्न, लघु, तनुः 'possessed of s. means ' क्षीणित-मन्न. = NESS, s. तनुता, कृशता, कार्यं, ताननं, अल्पता. SLICE, s. खंड:-उं, शकलः-लं, छेदः, भागः, लवः. = v. t. खंड् 10, छिट् 7 P, खंड्शः छिट्.

SLIDE, v. i. अब-वि-सप् 1 P; 's. up and down ' आरोहाबरोह कृ 8 U. 2 च्यु 1 A, स्बल् 1 P, अंज् 1 A, 4 P. =180, s. विसर्पः, अवसर्पण, स्खलन

SLIGHT, a. मु-,अल्प, स्तांक, क्षृत्त, ततु, लघु, इंषत् in comp; 'a s. blow' लघुमहार:, इंषदाधातः; 'in a s. degree' इंषत्, किंचित्, मनाक्, स्तोंकं, कियत्; 'not in the s. est degree' न मनागपि-किंचिदपिस्तोंकमिर. -v. t. उपेक्ष् 1 A, अवधीर 10, अव-ज्ञा 9 U, तृणीकृ 8 U, तृणाय मन् 4 A, अवमन् 4 A, अवगण् 10; See Contemn. -s. उपेक्षा, अवधीरणणा, अवज्ञा, अवमानः, अनादरः, अवगणनं-ना. -ER, s. उपेक्षकः, मंदादरः. -ING, a. सावज्ञ, अनादरपूर्वक, सावमान -INGIX, adv. संपिक्षं, अनादरण -LX, adv. इंषत, मनाक्, किंचित्, स्तोंकं, अल्पमानं, by आ pr.; 's. blue' आनील, ईषत्रील.

SLIM, a. See SLENDER.

SLIME, s. पंकः, दयानकर्दमः, सांद्र-दयान-पंकः. = Y, a. क्यान, पंकिल, चिक्रण, सांद्र

SLING, s. स्वा:, भिदि(द)पाल:, गोफणा. 2 दोला, का-स:, शिक्यं, भारयष्टि f. -v. t. स्वीण क्षिप् 6 P or प्रास् 4 P. 2 डट्-बंध् 9 P, काचयित-आंदोलयित (D.). SLINK, v. i. अलक्षितं-निभृतं-अगया 2 P or अपग्य् 1 P or अपस्य् 1 P or अपक्रम् 1 U, 4 P, छलेन अप-या, &c.

SLIP, v. i. प्र-,स्वल् 1 P, (fig. also); वचनानि स्खलयन् पदे पदे (K. IV. 12) 'making their words s. ' &c.; चल् 1 P. 2 सहसा-अलिसतं-अज्ञा-नत:-निर्गम् 1 P or अवस्य 1 P. 3 (Off) च्यु 1 A, प-, भंग 1 A, 4 P, संस् 1 A, निर्-, गल् 1 P, पत् 1 P; 'в. away ' зач-या 2 P, अपस्य-गम्; See SLINK; 's. in ' अलक्षितं आ-प्र-विज्ञ $6\ P$; 'let s. an opportunity ' अवसरं-समयं न ग्रह् 9 P or अवक्षिq 6 $\mathbf{P}_{f v}$ = v. t. अलक्षितं नि-धा 3 f U or प्र-नि-विज् ६. 2 वि-,मृच् 6 P, क्षिप्, भंज् c.; अवगण् 10, टपेक्ष् 1 А, स्यु с., त्यज् 1 Р, See Neglect. 3 शिथिलीक 8 U, संस् c., शिथिलयति (D.); See LOOSE. = s. स्वलनं, स्वलितं, (fig. also); ' s. as to names ' गोत्रस्कालित; प्र-,भंकाः, च्युति f-, पतनं. 2 दोषः, प्रमादः, अपराधः, श्रमः, स्वलितं. 3 विटपः, शाखा, पहनः, कांडः. 4 खंडः-इं. =PERY, a. िच्छिल, मेदुर, चिक्रण, लिग्ध, श्रदण; 's. ground' निपत्या, पिच्छिल भूमि:. 2 अस्थिर, चल, लोल, तरल, अनवस्थित, चाल, चंचल; See Fickle.

SLIPPER, s. (लच्) पादुका, पादत्रं, उपानहf.

SLIT, s. दार्घ च्छेद:-वेध:-छिद्रं.

SLOBBER, v. i. eief & c.

SLOP, s. (S. s.) अधी शुक्कं, अधी बतनं. 2 अमेध्यं-अप-वित्रं-जलं, मलिनं-समलं-जलं. 3 कर्दमः, पंकः. =v. t. इतस्ततः प्रमादात् पत् c. or क्षिप् 6 l' =1-प्र, a. पंकि-ल, अनुप, सकर्दमः

SLOPE, v. i. अवस् 1 1', प्रवणीभू 1 1', क्रमज्ञः निन्नीभू. -v. t. आवृज् 10, प्रवणीकु 8 U. - s. प्रावण्यः
 प्रवणभूमिः, अवसर्विणी भूमिः; क्रमज्ञः निम्नता. 2 (Of a mountain) नितंबः, उत्संगः, कटकः-कः;
 'mountain s.' गिरिनितंबः; अवसर्विणी भूः. - ING,
 य. प्रवण, अवसर्विन, क्रमज्ञः निम्न, पानुकः

SLOTH, s. तंद्रा, आलस्यं, तंद्रि-द्री f., तंद्रिका, कायंवि-मुखता. = FUL, α . अलस, तंद्रिल, तंद्रालु; See LAZY. SLOUCH, v. i. अलसं चल् or गम् 1 P. = ING, α . प्रलंब, निम्न.

SLOUGH, ». निर्माकः, कंचुकः, अहि-भुजंग-त्वच् ʃ 2 महापंकः, पंकिलस्थानं, पंकाढचस्थलं

SLOVENLY, a. मलिन, अन्यवस्थित ; अविनीत, अपरि-ब्कृत, अविनीत-अपरिब्कृत-देशः = INESS, s. अन्यव-स्था, अपरिष्कारः, मालिन्यं

SLOW, त. मंद, (in all senses); मंदाप्तिः, मंदगतिः, मंदगितः, मंदिषं, &c.; मंदगित-गामिन, अनुतः, अक्षिन्त्र, अन्तिः, मंदर्गितं, केc.; मंदगित-गामिन, अनुतः, अक्षिन्त्र, अन्तिः, मंथर ; 'a mind s. to discriminate' मंथरिववं के चेतः; 's. in recognizing' प्रत्यभिन्नान-मंथर (S. 4). 2 विलंबित; कालातां, अतीतसमयः, See Latte. 3 मंदमित-धी-बृद्धि, जड-स्थूल-बृद्धि-मित, &c.; See Dull. 4 दीधमून-त्रिन, चिरित्तयः ; 's. time' विलंबितवृत्ति त.; 's. fever' जाणेज्वरः.
—IX, adv. मंद, मंदं मंदं, मंथरं; ज्ञानैः, ज्ञानैः, अनीः, अनुतं, विलंबेन. —NESS, s. मांदं, मंदता; विलंबः, दिधिमुन्ता, &c.

SLUGGARD, s. मंदः, अलसः, जडः, नंदपरिमृजः, श्वी-तकः, आलस्यशीलः, तंदालुः, स्थूल-जड-मतिः. —SLUGGISH, h. मंद, अलस, तंद्रालु, मंदगति, आल-स्यश्चालः, See Dull. –LY, adv: मंदं, अलसवत्. –NESS, s. मांदं, आलस्यं, तंद्रा, जाड्यं

SLUICE, s. (जल-) प्रवाहः, प्रपातः 2 हारं, परि(री)-वाहः, जलनिर्गमः

SLUMBER, v. i. प्र-,स्वप् 2 P; अनिभेरं स्वप्; (fig.) अनुपयुक्त-अन्यापृत- a. स्था or भू 1 P. = s. लघु-अस्प-अगाऽ-निद्राः

SLUR, s. কলক:, রুবল, একানিভিল্ল: -v. t. 'cast a s. on ' কলকবনি-মলিন্দনি-(D.), মলিনিভিল্ল: 8 U, বুলু c. (বুল্মনি). 2 স-, তুরু 10, নুরু 1 U. SLUSH, s. ক্রম, মজলবক:

SLUT, s. बंधकी, अधिनीता, पृंशली; See PROSTI-TUTE. = TISH, a. अधिनीत, अपरिकृतवेश.

SLY, a. धूर्त, कितव, कापटिक-छाधिक (की f.), समाय,

सञ्याज, वंधन-कपट-पद. 2 चत्र, विरम्भ; 's. laugh' अंतर्शस: — LY, adv. चत्रं, धूर्तत्या, वैरम्ध्यन, सञ्याज, समायं, 2 निभृतं, अलक्षितं. — NESS, इ. ब्याजः, छलं, छद्मन् n., कापटचं, माया, धूर्तता, वैरम्ध्यं, चात्रं SMACK, v. t. Ex. by गंध, स्वाद in comp.; आ-भव-भास् 1 A; See SAVOUR. — v. t. अ., स्कृद् ए.; आस्फल् c. 2 सञ्चन्दं चृंव् 1 P. — इ. आ-, स्वादः, रसः, गंधः. 2 आस्फोटनं, आस्फालनं; पह्यत्वःः 3 सञ्चन्दं चृंवनं

Small, a. अल्प. स्तोक, (of quantity). 2 लघु, तन्, अणु, क्षद्रः अल्प-क्षद्र-तन्, अल्पश्चररि, अगुरू, अ-बृहत, अमहत: oft. ex. by क affixed; See LITTLE; 's. tree' बृक्षक:; 's. boy' बालक: &c. 3 (Voice) नीच, अगुह; 's.-pox' मस्री-रिका, वि-स्फोटकः: जीतला, वसंतरोगः (modern names). SMART, a. तीक्ष्णमति, कुज्ञाप्रबुद्धि, पदीनपत्त, चतुर: विदग्धः 2 तीव, तीक्ष्ण, ज्ञीप्र, वृत, लघु; आज्ञ-ज्ञीप्र-कारिन. 3 (Speech &c.) सरस, मार्निक (की f.), रसिक, रसगर्भ. 4 जीभन, सुवैज्ञ, प्रकृत, सु pr. 5 (Pain &c.) तीत्र, तीक्ष्म, उग्र, दुर्विषह; वेगवत्. =s. तीववेदना, तीक्ष्णव्यथा-वेदना; जूल:-लं. =v. i. व्यथ् 1 A, तप् pass., तीक्ष्णव्यथां अनुभू 1 P; 'I am s. ing under the defeat' प्राभवे। मम हरि पत्युतं शाल्यमिव; न्यक्कारो हरि वज्नकील इव में सीवं परिस्वंदते (Vi. 5). =LY, adv. तिश्वं, तावं, श्रीम, इतं; लाघवेन, श्रोभनं, स pr. - NESS, s. तांत्रता तिक्ष्णताः श्रीप्रमतित्वं, मामिकसा, सरसताः शीभा, &c. SMASH, v. t. चूर्ण 10, वि-,मृद् 9 P, निदिवष् 7 P, मंज् 7 P, प्रमंथ 9 P, निर्देल c. (दलपान); See BREAK. - 8. प्रमाथ:, निर्देलनं, विमर्द:, चूर्णनं, निष्पेष:-पर्ण.

SMATTERER, s. चुंबतः, पत्तवामाहिपंडितः. -SMAT-TERING, s. पत्तवामाहि पांडित्यं; oft. ex. by किचित्र सन्दमात्रं, 's. of knowledge ' अत्यन्पं ज्ञानं.

अмеав, v. t. लिए 6 P, वि-प-आ-अव-°, अभि-, अंज् 7 P or c., दिह् 2 U. — ING, s. लेप:-पनं, अंजन्अмеіл, s. माणं; 'sense of s. ' माणंदियं, माणदाक्ति f., गंधमहणशक्तिः. 2 आ-,माणं, गंधमहणं. 3 गंधः, वासः, आमोदः; See Odour, Fragrance. — v. t. मा 1 P, आ-उपा-° — v. i. Ex. by गंध in compor संगंध-नृत्यगंध- a.; 's. ing of honey ' मधुगंधिः; 's. ing like fat' वसागंधिः; 'the flower s. s sweet' मधुगंस्य कृसुमस्य गंधः; ' it s. s of smoke ' धूमस-गंधमतत्. — ING, a. गंधमाहिन्. 2 गंधयुन, सगंध, वासयक्त.

MELT, v.t. वि-ली c., वि-बु c. = ER, s. लोहबावकः; लोहकारः

MILE, v. i. हिम 1 A, मंदं विहस् 1 P, ईवद् हस्, मंदिस्मतं-मंद्रहस्यं-कं 8 U; 's. on' अनुमह् 9 P; मं-संह 1 P; मस्य-कृषावद्विः a. मू (with loc.); 'fortune s. s on you' भाग्यकाली भवान कर दिमतं, मंदहास:-ह। स्यं-िमतं, विहसितं, विहसतं; 'speaking with a s.' दिमतपूर्वाभिभाषिनः; 'with a s.' सित्मतं. = ING, a. स्मेर, सिस्मत, स्मयमान, प्रसन्न, प्रकुत्नः; 's. sweetly' ज्ञुचित्मितं, चाहहासिनः; 'a s. countenance' स्मेर-हास्य-मुखं, प्रसन्न-प्रकृत-वदनं. = INGLY, adv. सिहमतं, विहत्स्य.

SMIRCH, v. t. मलिनीक 8 U.

SMIRK, s. विकृतहास:, विलक्षिमतं. = v. i. कृ 8 U with (s.).

SMITE, v. t. हन् 2 P, प-इ 1 P, तड् 10, ति-अप-क्क 8 U, तृद् 6 P; ज्यूष् 4 P; 's.en with anxiety' संस्थ्युत्कंठपा (S. 4); 's.en by love' मदन-बाणहत, कामोपहत, कामात, मदनसंतत, अनंगपीडित. 2 हन्, मृ c., सूद् 10; See KILL. - अप. s. हता, सूदन:, घातकः

SMITH, s. ज्ञिल्पिन् m., कार: in 'comp.; ' iron. s.' लोहकार:, अपस्कार:; स्वर्णकार:, &c. = EBY,-Y, s. ज्ञिल्प-कर्म-ज्ञाला, लोहकारज्ञाला

Sмоск, s. (स्थल) ज्ञाटकः, अधीवसनं-

SMOKE, s. धूम:-मिक्का, धूग:-विक्का; 'a quantity of s.' धूम्या; 'cloud of s.' धूम्यटलं-ऑघ: -v. t. (धूम्यालं) पा 1 1', सेव् 1 A. 2 धूम्य गृध् c. or गृष् c., धूग् 1 P, 10, धूम्याते-धूम्यति (D.). -v. i. धूम्यते (D.), धूमं उत्किष् 6 P or उद्-ृ 6 P or नि:-स c. or उत्स् न 6 P; 's. ing food' धूमं विस्मत (पोलं) अर्जः 2 धूम्याली पा. - EB, s धूम्याः, धूम्यायिन्-सेविन् m. - ING, s. धूम्यानं 2 धूमो-क्षेयः-पणं. - LESS, a. निर्धूम, धूमहीन-रिक्तिः - У, a. सभूग, धूमावहद्द, धूम्बहुल. 2 धूम, धूमान, धूमल, धूमाकारः 3 धूमणं-रहाद.

SMOOTH, ब. सम; श्रहण, मृद्र (fig. also); लिग्ध, मसग, अरूक्ष; अवरूप, अकद्, अकर्क्क्ष (sound); 'by s. words' श्रहणया गिरा, सांत्ववादेम, मृद्गिर्वचीभः; 'by s. remedies' सामायायः 2 धाराशहिन् त, विसारिन, सततप्रवाहिन; निरुपत्रव, निर्धिम, निरंतराय, निर्वाध, (business &c.); सांत, अक्षुन्ध, प्रसन्न, अनुसंग, निर्वात (water). – v. t. समीकु 8 U, श्रन्थांकु. 2 अविश्वन a. &c. कु, निर्धिमकु. – Lx, adv. सु-स्तेन, निर्धिमं, निरंतरायं, अनायासेन. – NESS, s. श्रहणना, ज्ञिन्धता, मदता, अक्षांभः, प्रसादः, &c.

SMOTHER, v. t. भासं अव-नि-हध् T U, भासारराधं कृ 8 U. 2 प्रति-,स्तंभ् 9 P, निग्नह् 9 P, निग्नं 10, नियस 1 P = ED, a. इद्धभास-भाग

SMOULDER, v. i. अंतर उनल् 1 P or स्फुर 6 P or दह pass., better by 's. ing'; 'just as a sing tree bursts into flame' अंत:प्रमुनदहनी उनलिन नन्दोत: (U. 4). — ING. a. अंतरीहिन् ज्वालिन, गुढराहनन्, मुढराहनन्, मुढराहन्।

Smuggle, v.i. प्रतिषिद्धानि भांडानि आह $1 \ P$ or आनी $1 \ P.$

SMUT, s. मसी, मलं. 2 अक्षीलवाच् f., दुरुक्तं, दुवेचनं. -v. t., SMUTCH, v. t. मिलनीकृ 8 U, मलीमसिकृ, मिलनयित (D.). -TY, a. मिलन, मलीमसि. 2 अक्षील, दुरुक्त, अवाच्यः

SNACK, s. See SHARE, REPAST.

SNAFFLE, s. लघनल्गा.

SNAIL, s. शंबूकः, कोष-कवच-स्थः 2 मंथरः

SNAKE, s. सर्प:, भुजगः, भृजंगः-गमः, पत्रगः, अहिः, नागः, उरगः, उरंगमः, विषधरः, भागी, ज्यातः, आशी-विषः, फणी, दर्वीकरः, जिक्षगः, प्रवनाश्चनः, कुंभीनसः, दंदश्चकः, चक्षीः, द्विष्तः, दिरसनः, सरीहपः, कुंडली, गृहपाद्, चक्षःअवस्, काकोदरः, दीधेष्टः, विलेशयः, 'hooded's.' फणभृत, भोगधरः, भोगी; 's. without poison' राजि(जी क्रः, जुंड्मः; 's. with a spotted skin' मालुधानः, मातृलाहिः; चित्रसर्पः; 'that has cast off his slough' निर्मृतः, मुककंचुकः; 'his venom' क्वेडः, गरलं, विषं; 'his hood' स्फटा, फटा, फणा, स्फोटा, दवीं; 'charmer of s. s' अ(आ)हितुंडिकः, ज्यालप्राही. — ४, a. (s.) in comp.; आहेय (यी f.).

SNAP, v. t. (अकस्मात्) नुट्र ०., मंज्र 7 P, खंड्र 10, छिट्र 7 P. 2 आ-,रफल् ०., सहसा प्रह्म 9 P or डद्-ह्र 1 P. 3 अकस्मात् दंज्ञ्म 1 P; 's. the fingers ' अंगुली स्फुट्र ०., छोटिकां दा 3 U or कृ 8 U. -v. i. (सहसा) नुट्र 4, 6 P, दल्र 1 P, स्फुट्र 6 P, मंज्र्िन्द्-pass. 2 क्मण् 1 P. 3 मज्र्म 1 P. 4 दंज्ञ्म 1 P, दंतैः प्रह्म 9 P $_{\pi}$ = s., -PING, s. बोटनं, आस्फालनं, आस्फोटनं, आकस्मिकमंगः. 2 छोटिका, मुक् (च्रीटी, अंगुलिमंगः. 3 आकस्मिकसंगः. -PISH, a. दंशन ज्ञील, दिदं- कु. 2 ककेश, परुष, g:शील, कुकुरस्वभाव.

SNARE, s. पाजा:, बागुरा, जालं; 'take in a s.' जाले बंध् 9 P; (fig.) उन्मार्गेण-अपधेन-प्रवृत् c. or गम् c. (गमयित). = v. t. पाजी पत् c., पातियत्वा बंध् 9 P, पाजीक 8 U, जाले बंध्.

SNARL, v. i. मध् 1 P, रे 1 P; गर्ज 1 P. 2 पहर्ष-कर्तश्च-वद् 1 P. -ER, s. भषकः, कर्तशः, ध्वशिलः-स्वासवः.

SNATCH, v. t. (away) आच्छिह र P, (कृपाणपात-विषयात आछिदतः प्रेयसी Mal. 5); आक्षिप्य मह 9 P, सिटित मह or कृष् 1 P or ह 1 P or षू 1 P, 10 or आ-कल 10 (कलयति). -at, महीन पृष्ट 1A, सवेगं मह desid. (जिच्छति). -off, अपह, मृष् 9 P, सुर 10. -out, उत्-कृष, निर्हे, उत्कृ, उन्मूल् 10, विज्ञत्व 10. -up, उत्किष् 6 P, (उत्किष्यां ज्योतिरेकं जगाम 8. 5). -s.,—ING, क आकिस्मकम्हणं धरणं; आच्छेदः, सहसा आकलनं 2 अल्पांतरं, भत्याककाशः 3 क्षण-काकिस्मक-प्रकृति कृष्, 'by

s. es ' खंडताः; 's. es of moonlight ' कादाचित्कः चंद्रप्रकाताः. = ING, a. लेलुप, मृध्तु ; See Greedy. SNEAK, v. i. See SLINK. = ING, a. कुत्सितवृत्ति, अधम, कापुरुषवृत्तिः; See MEAN.

SNEER, v. i. (at) अव-उप-इस् 1 P (with acc.), सहासं अवज्ञां सूच् 10; अव-ज्ञा 9 U, अवमन् 4 A; See DERIDE. – s. अव-उप-हासः; अवज्ञाहातः: —INGLY, adv. सोपहास, सावजः.

'SNEEZE, v. i. क्षु 2 P, क्षु 8 U with (s). =s., =ING, s. क्षुतं, क्षव:, क्षवथु:, क्षुत् f., हंजि:, छिका

SNICKER, SNIGGER, v. i. अंतर इस् 1 P.

SNIFF, v. t. नासाहारेण निभस 2 P.

Snip, v. t. अग्रभागं-अग्रं-लू 9 U; See Nip.

SNIPE, s. दीर्घचंच:. 2 Fool, q. v.

SNIVEL, s. नासामलं, सिंहा(घा)णं-नं. = v. i. मलं स्तु c.; 'he s. s' तस्य नसः मलं सविति

Snob, s. सभ्यम य:, भद्रमानिन् m.

SNOOZE, See NAP.

Snore, v. t. घर्घरायते (D.), घर्षरस्वं फ 8 U. – ING, s. घर्षरः, घर्षरः, घर्षरः, कथनं

SNORT, s. फू(फु)न्कार:. -v. i. फूरक 8 U, फुरकार मुन् 6 P.

SNOT, See SNIVEL.

Snout, s. मोथ:, नासा, पात्रं-

Snow, s. हिमं, तुषारः, तृहिनं, प्रालेयं, अवश्यायः, नीहारः, मिहिका; 'flow of s.' तुषारस्तृति f., हिमनिध्यंदः; 's.-drift', 'mass of s.' हिमानी, हिमसंहित f., हिमराज्ञिः; 's.-capped' हिमावृत्तिश्वारः; 's.storm' हिमवर्षः-संपातः. = v. i. हिमं वृष् 1 P, हिमकणान् मुच् 6 P. = v, «. हिमवत्, हैम (मी f.); तुषार-हिम-मय (यी f.), हिमावृत, (s.) in comp.;
's. mountain' हिमाजिः, तृहिनाचलः, &c. 2 हिमाभ, हिमवर्ण.

SNUB, v. t. प्राभू 1 P, अधिक्षिप् 6 P; प्रत्यादिश् 6 P, अधरीक् 8 U, अपकृष् 1 P, वाचं रुष् 7 U; 's. nose' चिपिटनासा, नतनासिका; 's.-nosed' अव-टीट, अवनाट, अवभट, नतनासिक, चिपिट.

Snuff, 8. नस्यं, नासाभूषं, कृतकरी; '8.-box ' नस्य-धानी, नस्याधार:. 2 दाधवांत रि. न्तूला, छत्रं. - ए. १. नि-धम् 2 P, अंतर प्रह् 9 P. 2 दाधवांत अवस्थिद् 7 P, छत्रं अपनी 1 P; '8. out' निर्वा c.; \$60 Extinguish. - Ers, 8. वितिकतेनी-छेदनी. - प्र. व. नस्यद्-षित-मलिन.

SNUFFLE, See SNORT.

SNUG, a. सु-,संहत, सु-,पच्छक, सुगुत, आवृत, सुगृढ, सुसिक्षट, सुरक्षित- 2 सुखावह, हितकर (री रि.), सुस्थ, सुस्थित, सुख, स्वस्थ- 3 निकटशायिन, -LE, adv. मुखेन, यथासुखं, सुसंहतं, सुसंक्षितं, सुगुनं - SNUG- 618, v. ं निकटे-पार्वत:-शी 2 A,

So, adv. तथा, एवं, तहत्, एवंविधं; इति, इत्थं. 2 ईदृक्, एताबत्, इयत्, तथा, एतावृज्ञं, 3 तत्, तेन, तस्मात, ततः 'as-s.'. यथा-तथा; 's.-that' तथा-यथा; 's. and so ' अमुक (की f.); मया ह्यमुकस्तुना लिखितं सम्केन (Y. II. 88) 'written by me s. and s., the son of s. and s. '; 's.-called ' नाम, नामन् in comp.; 's. far 'एतावत्, एतदवधि; ए-नावत्पर्यंतं; 's. far as ' नाव तु, oft. ex. by इति: See As; 's. forth 'इत्यादि, एवमादि; 's. long " एतावस्कालं यावत्, इयतो दिवसान्, इयंतं कालं: ' s. long as ' यावत्-तावत्; 's. many ' इयत्, एतावत्; ' as many ' 's. many ' यावत्-तावत्; 's. much' (adv.) तारुक्, ईरुक्, तथा; (a.) एतावन इयतः 's. that 'येन, यथा; 's. then ' एवं तर्हि, एतावता, एवं च; 's. much as 'अपि, अपि तावतः, 'could not s. much as wet the tip of his bill ' चंद्रव-भ्रमपि तावत जलक्षित्रं कर्तुं नाज्ञकत्.

Soak, v. l. (चिरं) मस्ज c. (मज्जयित), जलन सिष् 6 P, क्रिट् c., आ-धु c., आ-धु स् 1 P. = ED, a. जल-सिक्त-क्रिन, अध्यक्षित-

SOAP, s. मार्जनलेप:; perhaps अरिष्ट:, फेनिल: (s.-berry plant). - Y, a. चिक्कण, हिनम्ध.

SOAR, v. i. उत्यत्-उहम् 1 P, उड्डो 1 A, उध्वे विस्प् 1P or द्वा; 'the aspirations of the great s. high' उत्सिपिणी महतां प्रार्थना (S. 7); 'high-s. ing hope' दूराधिरोहिणी आज्ञा (S. 5) = ER, s. उड्ड-यनकृत् m. = ING, s. उध्येगमनं, उद्दयनं, उध्योरीहणं, दूराधिरोहणं.

SOB, v. i. सगहदं हद् 2 P or क्रंद् 1 P, कु(फू)- त्कृ 8 U. = BING, s. फु(फू) त्कार:, गहद:, सग- हैदाकंदनं. = BINGLY, adv. सगहदं, गृहद्विग्रा.

Sober, a. ज्ञांत, धीर, गंभीर, स्थिर, स्थिरमित-बुद्धि, विचारज्ञील. 2 अमन, अक्षीव, निर्मेद 3 (In drinking) पानापसन्त, पानसंयमिन, अन्तिपायिन. 4 मित, पिरिमित, नियत, समगीद = v. l. निर्मेदीक 8 U, स्थिरीकृ, मदे अपनी 1 P, स्थैयं आ-पद c. = ED, a. विगतमद, निर्मेद, नष्टमद = LY, adv. धीरवत, गंभीरं, ज्ञांतचेतसा, विचारपूर्वं; मविवेतं: = NESS, SOBRIETY, 8. धीरता, गांभीयँ, स्थैयँ, विचारज्ञीलता, मृविचार: ; ज्ञांति र्रा, अनुद्धेग:, अरभसः 2 अमन्तता, मदाभावः 3 संयम:, निश्चाहः, पानाप्रसन्ति र्रा, मितपानं

Sobriquet, s. उपाधि:, उपनामन् n.

Sociable, a. संगमिषय, संसगैधिय-ज्ञील, जनसंगज्ञील, संबासिय-ज्ञील. 2 सुजन, मधुरालाप, सुज्ञील, संलाप-प्रिय, स्नेहबुद्धि. —NESS, Sociability, s. संसगै-ज्ञीलता, जनसंगमधीति f.; सैजिन्यं, सुज्ञीलं, संलापिया-ज्ञीलता.

.Society, s. संगम:, संगः, संसर्गः, समागमः, सहवासः, संगति f., संवासः, साहचर्यं. 2 भेणी, संघः. 3 समाजः, लोक-जन-समूह:-संघ:, पंक्ति f-, सभा, संसद्-परिबद् f-; 'admissible into s.' पांक्य, पांक्य, सभ्य. =Soct-AL, a. सामाजिक, सांसर्गिक (की f-); oft. ex. by (s.) in comp.; 's. interest' समाजिहेतं; 's. intercourse' अन्योग्यसंघद्दनं, परस्परसंसर्गः-ज्यवहारः. 2 Sociable, q. v. 3 संसर्ग-संगम-रूप-आत्मक.

Sock, s. पादत्रं, (और्गं) पादत्राणं.

Socket, s. आधार:, पात्रं, भाजनं.

Son, s. शाहलं, तृणावृतभूभागः.

Sodomy, s. पुंमेश्वनं, पुरुषमेहः, पायु-गुद-मेथुनं. = So-Domite, s. पुरुषमेहिन् m., गुद्दमेथुनकृत्.

Sofa, s. पर्यक:, मंच:, शब्या, श्रयनं, आसनं.

Soft. a. मृद् (in all senses); प्रकृत्या मृदु:, मृदुर्गी:, मृद् पुड्यं, मृद्रुपाय: &c.; 'even red-hot iron becomes s. ' अभिततमयोपि माईवं भजते (R. vIII. 43); 'neither very severe nor very s.' 4 खरे। न च भूयसा मृद: (R. VIII. %); कीमल, मृदल, पेलन, सकमार, अपलर, अपहत्र, अकठोर, अनुम्र, अक-ठिन, अकर्क रा, सीम्य (disposition). 2 हिनम्ध, अ-क्ष्ण, मस्ण, मृदु-सुख-स्पर्श; अशिथिल, अदृह, अधन ; (voice) मधुर, मुद, मंजुल: (in mind) सुप्रतार्थ, अल्पबुद्धि, बालिशः =interj. तृष्णी भव, तृष्णीं, शांतं, नीचै:. =EN, v.t. मृटकृ 8 U, कृ with (a.); (with pity) दयाद्रश्कि, वि-,इ с., करुणया दू с. 2 श्चम् ७. (शमयाति), प्र-,उप-°, सांत्व् 10, लघुक्र, लघय-ति (D.); See Alleviate. - v. i. मादेवं भज् 1 A, भू 1 P with (a.); मृद्भु, द्याइभि; प्र-, ज्ञाम 4 P; See Melt. - Ening, a. शांतिद, शांतिकर $(\sqrt[4]{f} \cdot)$, शमक-न. -LY, adv. मृद्, कोमलं, समार्दवं, &c. 2 लघुगत्या, चपलं. 3 नि:शब्दं, निभृतं, मंदं, श्रानै:, श्रानै: श्रानै: - NESS, s. मदिमन m., मादवं, सौकमार्यं, कोमलता, शैथिल्यं, मस्णता, माध्यं, &c.

So-no, interj. हंही, भी भी:.

Soil, s. भू:, भूमि f., प्र-,देश:, स्थलं-ली; (earth)
मृद् f., मृत्तिका; 'native s.' जन्मभूमि:; 'fertile
s. 'उत्तेरा, सर्वेसस्याढ्या; 'dry s.' मरु:, धन्वन् m.;
'barren and salt s.' हैं (इ) रिणं; 'waste s.'
खिलं, अमहतभूमि:; 'stony s.' श्वाकारिक भूमि: 2 मलःलं, कन्कं. कलुषं, किहं, कलंकः: =v. t. मिलिनीक्क 8 U,
कलुषयित-मिलिनयित-कलंकयात (D.), दुष् c. (दूषयति). =ED, a. मिलिनित; कलुषित, &c.; किकन्, मलिन, समल, लिस.

SOJOURN, v.i. अव-स्था 1 A, स्वल्पकालं निवस् 1 P, प्रवस्, देशांतरं अधि-आ-बस्, प्रवासं-यात्रां-कृ 8 U. =s., = ING, s. अवस्थानं, अवस्थिति f., यात्रा, प्रवासः, अल्पकालिवासः ; 'the s. of life' संसारवृत्तिः, संसारयात्राः = EB, s. आगंतुकः, अवस्थायिन् m., प्रवासी, यात्रिकः, परदेशसेवीः

SOLACE, v, t. सां(कां)स्व् 10, आ-समान्धस् 0.; प॰

रितृष् o.; (oneself) विनृद् c., वि-ह 1 P. = s. सां-त्वमं-ना, आधासनं, विनोद:-दनं, क्रेश-शोक-शांति f. -अपहरणं; See Comfort, Console.

Solar, a. सौर (री f.), सावन (नी f.); सूर्य, अर्क (Sun, q. v.) in comp.; 's. heat' सूर्यातप:; सूर्यवज्ञ:, सूर्यग्रहणं, अर्कानिन, &c.

SOLDER, v. t. सं-धा 3 U. = s. संधि:, धातुलेप:.

SOLDIER, s. सैनिक:, योध:, भट:, आयुधिक:, योखा, शक-अक-धर:-भृत-जीवी-आजीव:, शक-युद्ध-उपजीवी-LIKE,-LY, a. सैनिकवत्, सैनिक इव, सैनिकयोग्य. 2 शर, विकात; See Brave. - Y, s. सेना, बल, सैन्यं, योध-सैनिक-समूह:, भटगण:.

Sole, a. एक with एव; एकाकिन, केवल. -s. तलं, पादतलं; (of shoe) पादुकातलं. -Ly, adv. एक-a. with एव or simply एव; केवलं.

Solecism, s. संस्कारच्यृति f.; अपनयोगः, अजुद्धन-योगः, म्लेच्छितं.. •

Solemm, a. पुण्य, पितृत ; विधिपूर्व, संस्कारसहित, ध
मंसंस्कारयुक्तः 2 गुंक, गंभीर, धीर, उटाक्त ; (occasion) अलघु, गुवेथे; oft. ex. by उत्सव in comp.;
's. occasions' उत्सविद्यसा:; 's. procession'
यात्रोत्सव:. 3 दृढ, दृढ प्रतिज्ञाप्त्रे, सित्रभ्य, स्थिरित्रभ्ययात्रमक; 'a. s. promise' दृढ प्रतिज्ञा. = ITY,-NESS,
s. क्रिया, संस्कार:, धम-पुण्य-क्रिया, विधि:, उत्सव:. 2
गांभीयँ; गुक्त्वं, गौरवं. 3 आडंबर:. = IZE, v. f. यथाविधि अनु-हा 1 P or सं-पट् द., यथाजाकं निवेद्द द.
2 गौरवं उत्पद् द. or आह 1 P. = LY, adv. यथाविधि,
विधिवत्, यथाजाकं, विधिपूर्वं. 2 साइंबरं; धीरं, गौरवेण, सगौरवं, गंभीरं, &c.

Solicit, v. t. याच् 1 A, प्र-अभि-अर्थ् 10 A, सविनयं याच् or प्रच्छ 6 P. - Ation, s. याच्रा, प्रार्थनंना, याचना, सिनयप्रार्थनाः - ob, s. याच्रकः, अर्थिन्,
m., प्रार्थित् m., प्रार्थेकः: - ous, a. उत्सुक, सर्चित,
सोत्कंठ, व्यम, उत्क in comp.; दक्षिम, चिताकांत.
- ously, adv. उत्सुकं, सोत्कंठं: - ude, s. व्यमता,
चिता, दत्कंठा, औत्सक्यं, दक्षेगः

Solid, a. ससार, सारवत, वास्तविक (की f.). 2 अगून्य, सगर्भ, पूर्णगर्भ. 3 घन, सुन्हरू, दृढसंधि; सुन,
संहत, दूयूल, कठिन, संघातवत्; अद्रव; अग्निसंयोगाद्
द्रवभावापत्त्या काठिन्यविनाशो भवति (S. B. 545)
'lose their s. state' &c. 4 (Knowledge)
अगाध, परिपक, सुदृढ, सुपरिणतः - s. घनः; 's.
contents' धनफलं. 2 संघातः, घन-अद्रव-दृष्यं.
-IFY, v. t. घनाकृ 8 U, कठिनीक. -ITY,-NESS,
s. घनता, काठिन्यं, दृढता, &c.

Solilogur. s. स्वगत-आत्मगत-भावण-वचः: = So-Liloguize, s. i. स्वगतं &c. वच् 2 P, (' Say' q. v.).

SOLUTABY, a. विविक्त, निर्जन, विजन, निभृत, एकांत ;

(of persons) विविक्त-एकांत-बासिन-सेविन्, विविक्त-प्रिय, एकचर, निःसंग; एक, एकांकिन, असहाय. 2 Single, q. v. – s. विविक्तवासी, परिवाज् m. – ILY, adv. विविक्तं, निभृतं, रहः, उपांगु. – INESS, s. See below. – SOLITUDE, s. विविक्तं, निर्णनं-विजनं-स्थानं, रहःस्थानं, विजनं, अरण्यं. 2 विजनता, निर्जनता, विविक्तता. 3 विविक्ताधिवासः, विविक्तवृत्ति f.-सेवा, सं-सर्गोभाव:.

Solstice, s. अयमांत:, अयमं, अयमं, अंदानकांल:-संधि:, कांति ति.,-काल:; 'summer s.' कर्कसंक्रांतिः, उत्तरायणं;
'winter s.' मक्तसंक्रांतिः, दक्षिणायनं. - Solstitial, a. (s.) in comp.; 's. point ' अयमांत:.
Solve, v. t. ब्याकु 8 U, वित्र 5 U; शुध् c., वि-परि-,° व्या-ख्या 2 P, विश्वरीकु, साध-सिध् c. (साधयति),
उप-प्रति-पट् c.; 's. s the difficulties ' विषमपदानि शोधयति-विमर्शयति. 2 (Question) उत्तरं दा
3 U or वद् 1 P; 's. doubt ' संशयं छिद् 7 P or
निराकु or निरम 4 U or अपनी 1 P. 3 वि-,दु c., वि-,
ली c. - ENCY, s. सम्खता, ऋणशोधनक्षमता. - ENT,
य. समृद्ध, सधन, ऋणशोधनक्षम. 2 द्रावण (णी ति.),
द्रावक. - s. द्रावणं. - Soluble, a. वि-,द्राध्म,
विलाप्य, द्रवाई. - Solution, s. साधनं, विवरणं,
&c.; व्याख्या, व्याख्यां, सिद्धि ति., उपपत्ति ति. 2 द्रा-

वर्ण, विलयनं. 3 सं-,योगः.

Sombre, a. श्याम, मलिन, धुसर, मंद-मलिन-प्रभः Some, a. किम (क:-का-कि) with चित, चन, अपि. or अमक in comp.; 'the son of s. one ' अमक-मृत:. 2 (Quantity) किचित, कियत, ईषत, अल्प, स्वल्प, स्तोकः ' to s. extent ' किचित, ईपत, किय-ताप्यंशेन,स्तोकांशेन; 's.-others 'एके or केचित-अ-न्ये-अपरे. 3 (Number) कतिचित्, कतिपय (यी-या f.); ' going s. steps' कतिचित् पदानि गत्वा; ' s. how कथमपि, केनापि प्रकारेण, कथं कथमपि, कथंचित, यथा-कथंचित : 's. how or other 'येन केन प्रकारेण: 's. one, ''s.-body 'कश्चित्, कोपि, य:कश्चन; अ-मकः, &c.; 's.-thing 'यत्किचन, किमीप, किचन, किचितः 's.-thing is better than nothing ' ब-धिरान्मंदकर्णः भेयान्; 's.-time 'पूर्व, एकदा, पुरा. प्राक, गतकाले, प्रवेकाले; 's.-times 'क्राचित, कटाचि-त, कदापि, कहिचित्; कदा कदा, काले काले; 's .what ' किचित्; किचन, अल्पं, स्तोकं; (adv.) कि-चित, ईषत, स्तोकं, आ pr., देश्य-देशीय-कल्प in comp.; or by doubling adj.; 's.-what red' आताम, तामकल्प, ईषद्रक्त; 's.-what afraid' भीतभीत इव; 's.-where' कापि, कुत्रचित्, कुत्रापि, यत्र क्षाचित्, यत्र कुत्रापिः

Somer-bault,-bet, ६. उर्धपादलंघनं .
Somnambulism, ६. निहाचार:-धमणं, स्वमचार:-Somnambulist, ६. निहाचार:, स्वमचारी.

Somniferous, a. Equi-निद्धा-जनन (नी f.), निद्धा-कत, स्वापकर (री f.).

Somniloquist, s. निहालापिन् m., निहामाधी.
Somnolent, a. निहाल, निहालस; See Sleepy.
Son, s. पुत्रः, सुतः, तनयः, सूनुः, आत्मजः, आत्मसंभवः, नंदनः, अंगजः, तनु(नू)जः, दारकः, कुमारः; oft.
ex. by deriv.; 's. of Dasaratha ' दात्तारियः; गांगेयः, पांडवः, &c.; 's.-in-law ' जामान् m.
—less, a. अपन्, निपनिक, निःसंतान-

Song,-ster, s. See under Sing.

SONNET, s. गीतिका, गाथा, लघुगीतं-काव्यं.

Sonorous, a. मधुर, मंजुल. 2 व्यक्त, स्पष्ट, परिस्फुट, व्यक्तवर्ण. 3 विरावित, उच, मुखर, ताब्दन, धीषण, राब्द-ध्वनि-कर (री f.). — Ly, adv. मधुरं, स्पष्टं; उचै:; महाज्ञाब्देन. — NESS, s. माधुँथ, स्पष्टता, उचता, मुखरता. Soon, adv. अधिरेण, अधिरात, अविलंबं, आञ्च, सथः, माटिति, सपदि; द्राक्, दुतं; See Quickly; 'as s. as' (so s.), 'no s.-er than' ex. by यावत्-ता-वत, च-च, मात्र in comp.; See Scarcely. — Er, adv. वरं; ज्ञीषं; 's. or later' अय शो वा; 'this is s. said than done' वक्तं सुकर्रादं न तु कतुं. Soot, s. कडजलं, किहं, मसी-षी. — Y, a. कडजलमय (यी f.), धूमश्याम.

Sooth, s. सत्यं, तथ्यं; 'in s.' सत्यं, नाम, यत्सत्यं, नूनं सन्नु, सत्यमेव; 's.-sayer' दैवज्ञः, गणकः, मौह्र-र्तिकः; 's.-saying' जुभाजुभकथनं, दैवपरीक्षा-चितनं. Soothe, v. t. ज्ञाम् c. (ज्ञामयित), प-उप-°, लघूकृ 8 U, लघयित (D.), निवों c. (वापयित); (persons) लल् 10, अनुनी 1 P, सांत्व् 10, प्र-सद् c., परिनुष् c., आराध् c.. परामृज्ञ 6 P (by stroking), आस्प c. = ING, a. ज्ञामन (नी f.), ज्ञांतिकर (री f.), ज्ञांतिपद, निवायित्, तापहर-हारिन्. 2 सांत्वक, आधासनग्रील; 'by s. words' सांत्वनिगरा, सामवचोभिः. = s. प्र-उप-ज्ञामनं, निवायणं, सांत्वनं, अनुनयः, लालनं. Sop, s. पिंडः, अन्नं, पिटक्षंडः. '

Sophism, Sophistry, ८. हेत्वाभासः, युक्त्याभासः, पक्षाभासः, आभासः, सत्याभासः, वाक्छलं. — Sophist, - Er, ८. हेत्वाभासवादिन् ..., तार्किकः. - IC, - ICAL, त. आभासक्य, हेत्वाभासक्य, सत्याभासः - Sophisticate, v. t. Adulterate, q. v.

Soporific, Soporiferous, a. Aging a- equation (a), Agin eq

SORCERY, s. ऐंद्रजालं, माया, कुछति f., योगः, अभि-चार: (black art). = ER, s. ऐंद्रजालिकः, माया-करः, अभिचारिषदः = ESS, s. योगिनी, मायिनी, अभिचारिणीः

SORDID, a. नीच, कृपण, कुरिसत, अधम, दीन, जघन्य, निदा; See MEAN. 2 मलिन, मलीमस.

Sore, 8. अर्स, तण:-णं, अरुष् n., ईमें. - a. सरुज,

जातन्यथ, दुःखित, क्षत, समण; सवेदन, सन्यथ, स्पन्शांसह. 2 पीडाकर (री f.), कट-क्रेश-पद, दुःखद. 3 उम, तीम, दारुण, गुरु; 's. (throat)' कंठपा-कः, कंठरज् f. =LY, adv. भृशं, अतीव, नितांतं, उम, दारुणं, सुतरां, बलवन्.

SORREL, 8. चक्र:, सहस्रवेधिन m., अम्लवंत्स:, ज्ञतवेधी. Sorrow, s. जीक:, जच f., द:खं, खेद:, क्रेज़:, आधि:, संताप:, आर्ति f., व्यथा; See GRIEF. -v. i. शच 1 P, खिट pass., ज्यथ 1 A; See GRIEVE. - FUL, a. सज्ञोक, ज्ञोकार्त-अक्ल-अन्वत-उपहत-आविष्ट, द:-खित, संतप्त, द:खिन, द:खार्त, उद्विम, विषण्ण, दीन, द-मेनस, खिन्न, अवसन्त्र, म्लान, विमनस. 2 शोच्य, शोच-नीय, जोकास्पदीभन, द:खावह. - FULLY, adv. स-ज्ञोक, सखेद, सोद्देगं, सदु:खं. -SORRY, a. दु:खित, द्र:खिन्, खिन्न, कष्टापन्न, &c.; See Somkowful. 2 दीन, अनु-, जोच्य, कृपण, अनुकंप्य; 's. for one's past conduct' सानुज्ञाय, अनुकतः; 'I am s. to hear this 'इदं भूत्वा दु: खिती हिम; ' I am s. to inform you' &c. इति भवते निवेदनं मे द:खमाबह-ति, निवेदयन्नहं कष्टापन्नोस्मि; 's. horse' कदभः 's. fare ' कदत्रं.

SORT, s. प्रकार:; विशेष:, भेद: in comp.; जाति f., विभा in comp.; See Manner; 'a s. of tree' वृक्षविशेष:-भेद:; 'out of s. s' असुस्थ-अस्वस्थशारीर. = v. t. यथाकमं-यथावगं रच् 10 or विन्यस्
4 U, वर्गक्रमेण न्यस. = v. t. युज्-अपपर्-pass., ex. by अनुरूप, युक्त; See BECOMING, PROPER.

SORTIE, s. अवस्कंद:, अवपात:; See SALLY. Sot,-Sottish, a. पानमढ, पानावक्त, मदोन्मक्त, सदा-

पानरत. 2 Foolish, q. v.

Soul, s. आत्मन् m.; 'individual s. ' पत्यगात्मा, विज्ञानात्मा; 'rational s.' चिदात्मा; 'supreme s.' विद्यात्मा; प्रकार कार्यात्मा, प्रवास्मा, प्रवासमा,
Sound, a. जान्दः, नि-,नादः, ध्वनिः, नि-,स्व(स्वा)नः, नि-हादः, स्वरः, निनदः, निर्-,धोषः, रावः, रवः, वि-सं-रावः, नि-,स्वा(ध्व)नः, स्वनितं; 'musical s.' नि-, का(क्र)णः, कणितं; 'confused s.' कोलाहरूः, क्र- लकल:, तुमुलरव:; 'rattling s.' रण:, रणितं. 2 संधिसागर:. - व. सुर्थ, अहरण, कल्य, निरामय, अना-मय, नीरोग, नीरुज, प्रकृतिस्थ, व्याधिरहित: (in body) अक्षतशारीर, अविकलेंद्रिय; (in mind) अनुपहतिचत्त, अविश्वत, अवातुल, अविक्षित. 2 अक्षत. अजातक्षत, अ-निर्-त्रण, क्षत-त्रण-हीन. 3 सप्तार, सार-वत्, सारगर्भे 4 अविकल, अन्युन, अखंड, अभिन्न, 5 तीक्ष्ण, तीन; निर्भर, प्र-,गाढ, सु-अति pr.; 's. sleep' गाढनिहा; 's. beating ' तीक्ष्णदंड:, अतिताडनं. 6 निर्दोष, निश्छिद, विशुद्ध, दोषहीन. 7 गाढ, ग(मं)भीर, अगाध, सुपरिणत, परिपक्त. 8 (Argument &c.) अखंडच, सप्रमाणे, दृढ-सु-प्रमाण, न्याय्य, धर्म्य, यक्ति-सिद्ध. 9 (In views) विश्वद्वाचार; सत्यमार्गानया-विन्. = v. i. नि-,नद् 1 P, ध्वन् 1 P, स्वन् 1 P, क्षण 1 P, व्हाद् 1 A, वि-, ह 2 P, स्तन-रस-1 P, श-ब्दं क 8 U, ज्ञाब्दायते (D.). = v. t. ध्वन c., हवन c., नद c.: बद c., आ-ध्मा 1 P, मखमाहतेन पर 10, (trumpet, conch &c.); (drum) तड 10. आहन 2 U; 'the drum being s. ed 'आहतावां भेयाँ; (bow) आस्कल c. 2 परीक्ष् 1 A, स्क्मं-निव-णं-निरूप 10 or अनुसं-धा 3 U, ज्ञा desid. (जिज्ञा-सते). 3 डद्-घुष् 10, प्र-ख्या c. (र्ख्यापयाते), प्रकाश c., प्रकटीकु; 's. the depth ' तलं अवगाह् 1 A; 's. the depth of water ' जलवेधं परि-मा 3 A, 2 P. =ING,a. शब्दन, मुखर, शब्दायमान, निनादिन, निनदत्, घोषण, गर्जत्, नि-होदिन्, शन्दकर (री.f.); 's.-lead' लंब:, लंबसीसकं. - अ. ध्वाननं, शब्दनं, बादनं. 2 वेधप-रिमाणं, तलावगाहनं. -LY, adv. तीवं, तीक्णं, अत्यंतं, प्र-.गाद: निर्भर, वढं, सखेन, स-अति pr. =NESS, s. स्वास्थ्यं, कल्यता, आरोग्यं, अक्षतत्वं, निर्वणत्वं, अवैक-ल्यं, अन्युनता, अखंडचता, निर्दोषता, &c; 's. of mind ' चित्तस्वास्थ्यं, अविश्वः.

Soup, s. जू(यू)प:-पं.

Sour, a. अम्ल, शुक्त, अम्लरस; 's. to the teeth' दंतशठ. 2 कर्तश, परुष, दारुण, रूक्ष, अरंतुद; सदाव-क्र, वक्त-वाम-शील, कर्तशस्त्रभाव, दुष्पकृति. – v. t. अम्लीकृ 8 U. 2 कर्तश्तोकृ, वक्रीकृ. – v. i. अम्लीकृ 1 P, कर्तशीमृ. – NESS, s. अम्लता, कार्तश्रं &c.

Source, s. प्रभव:, योति., मूलं, कारणं, हेतु:, प्रसृति., बद्भव:, संभव:, आदि:, बद्रमस्थानं; See Origin; 'to have s. in 'प-भू 1 P, प-, प्रन् 4 A, उत्पद् 4 A (with abl.); लोभात्कोध: प्रभवति, लोभात्कामः प्रजायते (H. 1); 'the s. of the Ganges is in the Himálaya 'हिमवतों गंगा प्रभवति (§. K.).

Sousz, v. t. सहसा मु c. or मस्ज् c. (मञ्जयति) or जलेन सिच 6 P. = v. i. Pounce, q. v.

South, s. दक्षिया, दक्षिणदिक्-दिशा-भाशा, अवाची; 'to the s.' दक्षिणतः, (with gen.). =a., =ERN, =ERLY, a. दक्षिण, अवाचा, अवाचीन, अवाच्य, दाक्षि- णात्य; 'in a s. direction 'दक्षिणेन (with acc, or gen.); 's. country 'दक्षिणापथ:; 's.-east'दिक्षणप्वा, आग्नेयी; (a.,-ern,-erly,) दक्षिणप्वा, आग्नेय ; 's.-west'दक्षिणप्धिमा, नैकंती; (a.,-ern,-erly) दक्षिणप्धिमा, नैकंत. -WARD,-WARDS, adv. दक्षिणाभिमुखं, दक्षिणतः, दक्षिणस्यां दिश्वि.

SOUVENIR, s. See MEMORIAL.

Sovereign, s. स्वर्णमुद्रा. 2 अधिराजः, अधीभरः, "अधिपतिः, महाराजः, अधीकः, सार्वभौमः, नृपतिः, समाज् m., oft. by राजा, पालः, नाथः, &c.; See King.
-a. परम, श्रेष्ठ, मुख्य, प्रमुखः, See Principal. 2
उत्कृष्ट, गुणावह (medicine &c.); 's. medicine'
परमौष्पं, महोष्पं. -TY, s. प्रभुत्वं, राज्यं, आधिपस्यं,
सामाज्यं, ईकारं, स्वाम्यं, ईश्वरतं, इंदता in comp.;
's. of beasts' मृगद्रता. 2 (Authority) मुख्यश्वर-अधिकारः, प्रधानाधिकारः.

Sow, s. मू(जू)करी, वराही, कोली. -v. t. वप् 1 P, आ-नि-', (बीजानि) निकृ 6 P, आरह् c.; 's. dissonsions' भेदं जन् c., भेदबीजानि वप्; 's. dragon's teeth' कलहबीजं वप्; 'as you s., so you reap' यो यहपति बीजं हि सीपि तक्षभेते फलं; See also Rear. -er, s. वन् m., वापिन् m., वापकः. -ing, s. वपनं, वापः, उति f., बीजारीपणं

SPACE, s. आकाश:-शं, श्रुच्यं, दिगंतरं, रिक्तं, अंतरिक्षं, नभोमंडलं; 'infinite s.' अनंतं, महाकाशं; 'finite s.' घटाकाशं. 2 (Intervening s.) अंतरालं, मध्यं, अभ्यंतरं, अंतरं, अभ्यंतराकाशः, व्यवधानं. 3 अवकाशः, अवसरः, प्रसरः, विषयः, स्थानं, स्थलं, भूमि f. 4 प्र-दंशः, दिश्-शां, दिरभागः; 'pervading all s.' सर्वदिग्व्यापिन्, अभिव्यापिन्, 5 अंतरं, अध्यन् m., दे-शः; 's. of time' अंतरं, अविधः, कालाविधः, कालातरं; oft. ex. by अभ्यंतरं; 'in the s. of six months' षण्मासाभ्यंतरं. —SPACIOUS, a. विस्तीणं, विश्वाल, विपृत्, विर्तृतं, रृथु; See Large. —NESS, s. विस्तारः, विर्तृतं f., वेपुल्यं-

SPADE, 8. खनित्रं, अवदारणं, स्तंबधः

SPAN, s. किरकु-वितिस्त-m. f.; 'life's s.' जीविताब-धि:; gon. ex. by words for 'Transitory' q. v.; 'the s. of life is short 'आयु: ककोललोलं (Bh. 11. 82), कित्ययानिभेषायुषि जने (सित) (Bh. 11. 40); जीवितं तरल &c. -v. t. प्र-परि-मा 3 A, 2 P. SPANGLE, s. रजतपत्रं; धातुतारा. -v. t. Adorn, q.v. SPANK, v. t. चपेटेन प्रह 1 P or तक् 10. -v. i. सवेगं चल 1 P or विस्त् 1 P.

 S_{PAR} , ৪. रफटिक मृत्तिकाः 2 दीर्पयष्टि f -कार्ष, दारुखंदः, =v. ં. परिहासन मृष्टीमृष्टि युध् 4 A.

SPARE, v. t. रक्ष् 1 P, सं-चि 5 U, (money); न स्य-य् 10 (ध्ययमति) or विशिष् 6 P, परिमितं प्र-विनि-युज् 7 A, 10; 'does not s. time' कालं विशिपति.

हराते; ' will you s. three hours for me ' अप भवान्मदर्थं प्रहरमेकं किनियोजयिष्यति. 2 मच 6 P, (वधात, छेरात् &c.), त्यज् 1 P, हा 3 P, वि-डत्-सज 6 P. 3 उपेक्ष 1 A, न अपेक्ष, सखेन त्यजः oft. ex. by 'not' with other words; 'but s. this tree ' इमं वक्षं तावन्मा छिद्धिः ' s. him ' मच्यतामसी. न हंतज्य:; 'he can now be s. ed from my service 'तस्य सेवया न मे प्रयोजनमधना, तस्य सेवां नापेक्षे; See .DISPENSE. 4 अव-,शिष c., डट्-ब्रह c. = a. उद्गत, अव्याप्तत, अधिक, अतिरिक्त, अव-, श्चिष्ट. 2 अल्प, स्तोक, परि-,मित, अबहुल. 3 क्षाम, कृश, परि-, श्रीण, निर्मास, ज्ञान्तः See Liean. - Ing, a. मितब्यय, अल्प-परिमित-व्यथिनु; परिमित, अल्प; 's. of words ' अल्पभाषिन्; परिमितालाप. -INGLY, adv. मितं, अल्पे, मितव्ययेन, अल्पदाः, स्तोकदाः; 'eating s. ' मिताहार, मितभुज. - NESS, s. कृशाता, क्षणिता. SPARK, 8. वि-,स्फलिंग:, अग्नि-ज्वलन-कण:-कणिका; कण:, कणिका, लव:, लेबा:, अण: 2 Fop, q. v. -- Sparkle, v. i. स्फर् 6 P, प-वि-°, तेज:कणान्-स्फुलिंगान्-उत्क्षिप् 6 P or विक 6 P; See Suine also; 's.-ing fitfully ' क्षणनष्टत्थाः (Mr. 5). =ING, a. स्करत्, स्कृरितप्रभ, दीतिमन्, &c.; 's. wit ' पुर:स्फुरंती मति:, मतिविलास:.

SPARRING, s. मृष्टियुद्धं, मृष्टीमृष्टि युद्धं. 2 विचारः. SPARROW, s. चटकः, कलविकः; 'femalo s.' चटका. SPARSE, «. विरल, अवहल, अनिविदः

SPASM, s. (अंग) संकोच:, आक्षेप:, आकर्ष:, उद्देष्टनं, क्यास:; 's. in the leg ' पिंडिकोइंटनं; गूर्ल (with pain). — SPASMODIC, a. सोइंटन, आकर्षन्, आक्षेप्त, आक्षेप्त, by (s.); 's. contraction ' आकर्ष:, संकोच:. SPATTER, v. t. अवसिच् 6 P or अवकृ 6 P, (पंकादिना).

SPATTLE, SPATULA, s. प्र-वि-लेपनी. SPAVIN, s. संधिशोध:

SPAWL, s. निष्ठभूतं; See SALIVA.

SPAWN, s. अंडं, मीनांडं, भेकांडं, &c. =v. अंडानि मोक्ष् 10 or प्रसू 2, 4 A.

SPEAK, v. t. বর্ 1 P, বল্ 2 P, মৃল্-নর্ 1 P, মৃল্
1 A, সূ 2 U, আলল্ 1 P; See SAY; বাল-নিইরর্বি c. or বর্-নু 6 P; 's. of ' अभि-धा 3 U,
কথ 10, নিধির 6 P, বর্ল 10; 's. ill of ' अपभाष,
परি-अप-বর্ 1 A, নির্ 1 P; 's. out ' হ্বছ-ম্মুত্তবর্, সকারা সূ ; 's. well of ' সরান্ 1 P; See
PRAISE; 's. with,''s. together ' संবর, संনান্,
संন্ 10 A. — EB, s. স-, বন্নু m., বানিন্ ন., বাল্
রা. — ING, s. মাবল, মাবিন, বলন্ ম., বিকি f., ব্যাল্
রাং; See SPEECH below. — SPEECH, s. বাল্ f.
বাক্রাক্নি f., বালা, নির্ f. 2 বাক্, বল:, না:, বালা,
বিকি:, হ্যাল্বি:, মাবল, বলন, মাল্বি:, বাবরি, মারেনি;

सरस्वती, ब्याहित f. 3 भाषा, उक्तिः; 'eloquence of s.' बाब्द-पद-लालित्यं; 'covert s.' भंगिभाषणं, ब्याजोक्तिः; 'opening of s.' बाब्द्युखं; 'goddess of s.' वाब्द्वं, भारती, सरस्वतीः 'part of s.' बाब्द्युखं, 'वाब्द्वं, भारती, सरस्वतीः 'part of s.' बाब्द्युखं, वाब्द्वं, भारती, सरस्वतीः 'part of s.' चाब्द्यं, स्वान्तः माम्यः चाब्द्यं, श्रां स्वान्तः अल्ल Mute. Spear, s. बूकः-लं, वृतः, प्रासः, तोमरः, बाक्ति f., बाल्यं; 'head of a s.' फलं, जूल्यं; 's.-man' बूल्लं ला., जूल्यरः-भृत्, जूल्पाणः, प्रासिकः, कौतिकः, ज्ञाक्तिः, ज्ञाकिः, ज्ञाक

Species, s. on f, yanc:, ha:, fagive:, of the same s.' स-एक-जातीय; 'a s. of animal' प्राणिविज्ञेष:-भेट:: 'gonus and s.' सामान्यविज्ञेषी. -Special, a. विशेष in comp., असामान्य, असा-धारण (णी f.), अञ्यापक, वै शेषिक (की f.), विशिष्ट, अवच्छेदकः 's. duty 'विशेषधर्भः विशेषनियमः, स-मयविशेष:, &c. 2 लोकोत्तर, लंकबाह्य, 3 तद्वेत-क, तित्रिमित्तक, तदृहिष्ट. 4 जातिवाचिन, जाति in comp.; 's. characteristic' जातिभर्म:-लक्षणं. -LY, adv. विशेषत:, विशेषण; सविशेषं, कार्यत:, प-योजनापेक्षया. =ITY,-TY, s. विशेष:, विशेषधर्म:, वि-शिष्टता. - Specific,-AL, a. विशेष, जाति in comp.; विशिष्ट, असामान्य, जाति-व्यक्ति-गत; '8. gravity ' विशिष्टगहत्वं; ' s. character ' जाति-वि-द्वाष-धर्म:-लक्षणं. =s. 's. medicine' अमोधग-णमीषधं, विशिष्टीषधं. =ICALLY, adv. जातित:, विशे-षत:, सविशेषं. - SPECIFY, v. t. (सविशेषं) निर्दि-ज्ञा 6 P, कथ 10, अभि-धा 3 U, उदाह 1 P, विज्ञिष् 7 P or c., एकेक ज: परिसं-ख्या 2 P or कथः विजेषं कथ or ब 2 U, अवस्किद् 7 P. -IED, a. निर्दिष्ट, अवच्छित्र, निर्दिष्ट-उक्त-लक्षण &c.; ' will be s. further on ' अग्रे वक्ष्यतं. =ICATION, s. विशेषनिर्देश:-कथनं-वर्णनं, व्यवच्छेदः, परिसंख्या, विशेषः

SPECIMEN, s. आदर्शः, प्रतिमा, प्रतिरूपं

Specious, a. सत्यसंकाश-आभास-सिवभ, आपातरम-णीय, बहिः रमणीय, सुदश्य, बहिरव मनोरम. -Ly, adv. सत्याभासपुर्व. -NESS, s. सत्याभास:

SPECK, SPECKLE, s. बिटु:, खिह्नं, अंकः, कर्लकः; तिलकः-कं. 2 शक्तः-रुं, कणः, लवः, अणः, स्दैमबिटुः; 's. s of clouds' मेघशकलानिः = v. k. खित्र 10, खित्री-कुंदी-कु 8 U; बिंदुनिः चिष्रः = ED, a. चित्रत-कुंदित, चित्रविश्वरा, बिंदुनिः चिष्रित-चिह्नित, शन्बलीकृत, धित्रांग (गी ति.); 'having a s. belly' चित्रोदर, शब्दुंदरः *

SPECTACLE, 8. दश्यं, कीतुकं, आलोकः, चमत्कारः, स्थानं, नृष्टिविषयः. 2 (S. S) उपनेत्रं-त्रे, दृष्टिसहायौ SPECTATOR, 8. प्रेश्वकः, प्रश्वकजनः-लोकः, दृष्ट् कः; (in an audience & .) पारिषदः, सामाजिकः, पार्वदः, SPECTRE, s. भूत:, पिकाच:, छाया, वेतात:, प्रेत:; ' to raise a s.' वेताल उत्था ८., छायां टबू ८. SPECULAB, a. आदर्शेगुणक.

SPECULATE, v. i. विचर् c., वितर्क 10, विमृश् 6 P; See CONSIDER. 2 बहुलाभागेक्षया की 9 U; अ-विचारण देवांथीनं कर्म कृ 8 U.—ION, s. विचारः, वितर्कः, विमर्शः, परिकल्पना. 2 कल्पना, प्र-, युक्ति f., उपायः.—IVE, a. विचारवत, विचार-स्यान-शील. 2 काल्पनिक-मानसिक (की f.), अञ्यवहार्यं, अप्रवर्तनीय, अञ्यवहारानुरूप, व्यवहार्याग्य.—OR, s. कल्पकः, विचारकः. 2 Philosopher, q. v.

SPECULUM, 8. See MIRROR. .

Spell, s. मंत्र:, अभिचारमंत्र: (magic); मोहनं, आकर्षणं; 's.-bound ' अभिमंत्रित, मंत्रहद्भीयं – v. t. अभिमंत्र 10 A, अभिचर् c., मंत्रे: व त्रीकृ 8 U, वि-,मृह् c. 2 अक्षराणि निर्देश्च 6 P, यथाक्षर सं-छ्या 2 P or पर् 1 P or तिःख् 6 P. — ING, s. वर्ण-अक्षर-वि-न्यास:-रचना; 'having a double s.' द्विरूप; ' variation in s.' पाठांतरं, पाठभेद:.

SPEND, v. t. डत्-वि-सूज् 6 P, परि-,त्यज् 1 P, डय्य् 10 (डय्ययति), विनि-युज् 7 A, 10; 'good men, like clouds, take (things) for s. ing (them)' आदानं हि विस्ताय सतां वारिमुचामिव (R. IV. 86); 's.-ing on proper objects' पात्रे ल्ययः. 2 अव-,सद् ८., क्षि 5 P or c., नज् ८., अप-चि 5 U, क्षीणीक् 8 U, विक्षिष् 6 P; See Exhaust; 'spent with toil' अमिष्यत्र, अमावसत्र. 3 (Time) क्षे ८. (क्षचयति), गम् ८., नी 1 P, या ८., अतिवह ०.; See Pass; 's. in vain' क्षिप, इ 1 P. = ING, s. डय्यः, वि-डत्-सर्गः, त्यागः, विनियोगः; यापनं, हरणं, विक्षेपः = SPENDTHRIFT, s. अतिश्यायत्र कः, त्यागः सिंदः, कुक्तहर्तः, अथेनाज्ञिन्. SPERM,-ATIC, See SEMEN &c.

Spen, v. t. वस् 1 P, छर्द् 10, नि-,श्वि 1, 4 P. Sphere, s. गोल:-लं, वर्तेलं, मंडलं; Soc Orb; 'celestial s.' ब्योय-नभी-मंडलं. 2 नियोगः, विषयः, अधिकार:, धर्म:, प्रकारण: 3 सं-, स्थिति त., अवस्था, दशा, (in life). — SPHERICAL, a. गोलाकार, वर्तुं-ल, गोल. — SPHEROID, s. दग्गोल:, अंडाकृति:— AL, a. गोलपाय-कल्प, उपगोल. — SPHERULE, s. गोलक:, ल्यु-क्षद्र-गोल:.

SPICE, s. गंधहन्त्रं, 'the three s. s' त्रिजातकः' -v. t. वास् 10, अधि-सु-°. -ED,-प, a. वासित, सगंध, सुगंध, मिष्ट, सुरस.

Brider, ह. तंतुवापः, तंतुवाभः, तंववधः, उर्णवाभः, ल्ला, मकेटकः, जालिकः, कोशा (व)कारः, अष्टापदः Spike, ह. शस्यमंजरी; कणिशं-वं, धान्यशीवं-वंकः 2 महाकीलः, शंकुः, शूलः-लं, कंटकः - ए. र. कील् 10. - ED, a. शंकुयुक्तः, कीलित, शंकुवदः - प्र, a. तीक्षा- प्र, स्वयम, कीलिनिवतः

SPIKENARD, s. जटामांसी, तपस्विनी, जटिला, लोमशा, म(मि)सि-सी-वि-वी रि., नलदाः

SPILL, s. বালাকা. - v. t. (अकस्मात्) শধ: শ্বিদ্ 6 P'; अव-,पत् с., নি:-,सृ с.; 's. blood ' ছবি' লু с., रक्तसावं कु 8 U. - v. i. सृ 1 P, पत् с. pass.

SPIN, v. t. (तंतून) कृ 8 U, जन् с., तन् 8 U, सज् 6 P, वे 1 P, कृत् ७ P'; 'the spider s. s out its web (threads) from itself ' तंन्नामः स्वत एव तंत्त सजित (S. B. 477). 2 নিছকু ব্ 1 P, निर्मेम् с. 3 परिवृत् с., परि-,भम् с., प्र्णे ८; - v. i. भम् 1, 4 P, परिवृत् 1 A. - NER, s. तंनुवाय:-पः, कर्तकः. - NING, s. तंनुवाय:-वाप: तांतवं, तंनुकारणं. - SPINDLE, s. तर्कु f., तर्कुंदी-टं; 's.-shanked' शामुजंघ, प्रिभ, र्राधेजंघ. - SPINSTER, s. मूत्रक्रतिकाः 2 अन्द्रा, अविवाहिताः

SPINE, s. গুতুৰ রা:, করাত m. n., করাত্কা, গুতাং**বিশ n**. SPINOUS,-SPINY, a. মুক্তক.

Spiracle, s. छिद्रं, सूक्ष्मरंत्रं, वायुमार्गः.

SPIRE, s. व्या-आ-वर्तनं, आवर्तः, व्यावर्तनरेखाः 2 शि-खरं, ग्रंगं, शिखाः -AL, a. वि-,आर्थातन्, चन्नाकारः -ALLY, adv. चन्नाकारेणः

SPIRIT, s. पाणाः, असवः, (pl.). 2 बीत्मन् m., देही, क्षेत्रज्ञः; See Soul; 'the supreme s.' परमात्मा, नद्मा. 3 जिनं, मनम्-जेतस् n., वृत्ति f., भावः; 'low-s.-ed' लघ्चेतस्, क्षुत्रमनस्; 'proudness of s.' किनसमुत्रति f., विचारिकः; See Pride; 'in good s. s', 'in high s. s' सोकास, प्रहृष्ट, प्रमुदितिक्वा; इ-वेशृत्ति; 'high s. s' उत्साहः, उत्कासः, प्रकृतता, प्रहृष्टैः; 'low s. s' विषादः, उद्देगः; 'in low s. s' उद्दिस, विषण्ण, उदासीनः, See Dejected. 4 सस्तं, तेजस् n., विषं, प्रभावः, उर्जः, उत्साहः. 5 भावः, भावायः, उद्देशः; 'he obeyed my order in s. only' भावायेमेव गृहीत्वा ममाज्ञामनृष्टितवान्. 6 सारः, तस्तं, सस्तं, सारांशः, जीवितं; जीवनं; 'Ojas is the s.' (soul) of prose' ओजः गणस्य जीवितं (Kav').

7 मकृति f., चीलं, स्वभाव:, वृति:; 'gentle s.' स्व-भावसीजग्यं, शांतशीलता; 'of a noble s. 'टरारप-कृति. 8 मृतः, वेतालः; 'evil s. ' रक्षस् n., राक्षसः, पिशाचः, अपदेवताः 9 प्रेतः, परेतः, छामाः 10 (Of style) ओजन् n., ऊर्ज:; रस:. 11 (S. s) सरा, म-यं; See Liquor. - v. t. (up) आध्रस c., टडजी-ब् C., उत्तिक् C. -ED, a. सत्त्वत्, सीत्साह, तेजिहा-न, वीर्यवत्, ससत्त्वः, 'a s. speech ' ऊर्जिताशयं व-चनं 2 भोजनिवन, सरस. -EDLY, adv. सोत्साहं, ससत्त्वं. - LESS, a. नि:सन्द्र, तेजोविहीन; निस्तेजस, निर्विष. नीरस. - UOUS, a. मादिन, मादक; 's. liquor ' भुरा, महिरा, &c. — Spiritual, a. अ-. ध्यात्म in comp., (अध्यात्मज्ञानं), आध्यात्मिक (की र्र.); निरवयन, निराकार, चिद्रय, अमूर्त, परम. 2 पारित्रक-पारलैंकिक-पारमार्थिक-(की र्र.), मानसिक-सान्विक-(की f.). 3 धार्मिक (की f.), धर्म in comp.; भसांसारिक-अलैकिक (की f.); 's. preceptor' उपाध्याय:; 's. father ' धर्मतात:-तिता. - ISM, s. नकावादः, ज्ञान-निवृत्ति-मार्गः. = 181, s. नक्षवादिन m =ITY, अमूर्तता, असांसारिकता, परमार्थनिष्ठा. =LY adv. परमार्थदृष्ट्या, परमार्थतः; 's. minded' परमा-र्थेदृष्टि-बुद्धि, परमार्थासक्त, ब्रह्मनिष्ठ, संसारव्यावृत्त.

SPIT, v. t. fa-, 88 q 1, 4 P, say 1 P, fa:# c., डद्-म 6P. 2 ज्ञाला कु 8 U, ज्ञूलं आहह c.=v. i. हिन् क्रेडमाण-लालां निःस c. - s., - TING, s. निष्ठचृति f., नि-, श्रीव:-वनं, उद्दमनं, उद्दिरणं; 's. ing-pit, spittoon ' प्रतिपाह:, पतद्यह:. 2 ज्ञल:-लं; ' roasted on a s. ' जूल्य, ज्ञालाकृत, भटित्र. - Spittle, s. नि-,ष्टच्नं,-श्रीवनं, मुखस्तावः, लालाः, See SALIVA. BPITE, 8. वि-,देष:, ईंडर्या, असया, दोह:, मात्सय: 'in s. of ' अन्।दृत्य (with acc.), gen. ex. by gen. or loc. abs.; पश्यतीपि गरी:, तिष्ठत्म लोकपालेष वव-वैति नलं पतिः 'snatches away, in s. of our looking on ' मिषतां नः आच्छिनित (K. II. 46). -v. t. वि-, दिष् 2U; इह 4P, ईर्ब्य, 1P (with dat.). -FUL, α. सामुय, विद्वेषिन, मत्सी(न, सेर्थ्य, द्रोहबुद्धि, दृष्टभाव; See Malicious. - Fully, adv. सामुयं, द्रेषात्, द्रेष-द्रोह-बुद्धचा, सर्थ, मात्सयीत.

SPLASH, v. आस्फल् c., (आस्फालितं यत्ममदाकरापै: R. xvi. 13), क्रीडायां तड् 10; इतस्ततः विक्षिप् 6 P. = s.,-ING, s. आस्फालनं, विक्षेपः, आस्फालनं ज्ञान्दः-नादः; ' the log fell down with a s. ' काष्टबंदः पतिता जलमास्फालयन्.

SPLEEN, 8. महिन् m.; श्रीहा, गुल्म:; 'enlargement of the s.' महि। भित्रोद्ध f., महिदरं. 2 संरंभ:, मन्यु:; 's.-wort,' श्रीहम:, महिज्ञानु:. - SPLENETIC, α., महिरोगिन्. 2 वन-कर्नज्ञानील, पिज्ञान, कर्नज्ञा.

DPLENDID, a. भासर; डज्ज्बल, भास्वत्, अतितैजस (सी र्र.), अतिश्रोभन, सुपभ, अतिपभ, अतिरिक्तिमन्; महातेजस्; 'a s. dress' उज्ज्यलवेशः, उदारनेपथ्यं. 2 भेष्ठ, प्रशस्य, परम, विशिष्टतम, अभिनंय, (success). 3 महा ताप, प्रतापवतः, See MAJESTIC.

—LY, adv. उज्ज्यलं, सुप्रमं, अतिशोभया, अतिप्रतापेनः, 's. dressed' उज्ज्यलं शिक्षित्र — SPLENDOUR, s. शोमा, तेजस् त, भीः, प्रभा, औज्ज्यल्यं, भास्रत्यं, अतिशोभा-कांति-दीति र्न., महातेजः, प्रतापः, विभूति र्न., वैभवं. SPLICE, v. t. संयुत्त् 7 U, 10.

SPLINTER, s. (নাষ্ট-) खंड:, হান্দল, বিহল, শিষ্ণ.

-v. t. বি-হু 9 P or c.; See TEAR. -v. i. বি-হল
1 P, হুদুহ ও P, বিশিহ pass.

SPOIL, v. t. मिलनीक 8 U, कलुषी-आविली-क, मिलनयति-कलुषयित-आविलयति-(D.), दृष् c. (दृष्यित),
(fig. also), विक्क, विप्रक्कः भंग् c. (सत्यथात्), 2
अन्यतं लल् 10, अन्यतं छंदं अनुवृत् 1 A or अनुह्ध्
4 A. 3 लुंद् 1 P, 10, अप-इ 1 P. 4. नग् c., उद्वि-ध्वंस् c., उच्छिद् 7 P, दृष् c. -v. i. दुष् 4 P,
नग् 4 P. -s. युन्नल्धं धनं, लुंदितं लोवं, लोवं, अपहारः; 's. of cattle' गामहः. - ED, - Spoilt, a.
दूषित, मिलनीकृत, नाशित, दिच्छत्र. 2 अतिलालित,
दुलेलित; लालनात् दूषित. - ER, s. अपहारकः, लुंदाकः,
द्षकः, उच्छेदकः. - Spoliation, s. अपहारःहरणं, लुंदनं.

Spoke, s. अर:-रं, सिक्थ n.; 's. s are fixed on to the nave ' नाने। अरा: प्रतिष्ठिता:; 'a wheel having long s. s' दीघीसिक्थ चन्ने.

SPOKESMAN, s. मुखं, (त्वं मम मुखं भव V. 1), वक्तृ. SPONGE, s. Sponger, q. v. - x, a. विरल-शिथिल-अवयव. - SPONGER, s. परात्रपुष्टः, पर्रावेदादः, पावे-समितः

Sponsor, s. धर्मप्रति मः-प्रतिनिधिः.

SPONTANEOUS, a. यादिच्छक-ऐस्डिक (की f.), सेच्छानुरूप, स्वतःप्रवर्धित, यद्च्छा-स्वेच्छा-मूलक-पूर्वक,
कामहेतुक, अयत्नकृत-भूत, यद्च्छा-सेवच्छा-काम- in
comp. —LY, adv. स्वेच्छानः, स्वेच्छानः, यद्च्छा,
स्वेच्छानुसारेण, स्वयं, स्वतः, स्वेच्छापूर्वं, कामतः, अंतःप्रवृत्त्या, अयत्नेन, सहजाववीधनः —NESS, —SPONTANEITY, s. यद्च्छा, स्वेच्छा, कामः, स्वि f.

Spoon, s. चनस:-सं, कंबि-बा f., दवि-बी f., खजाका;
See Ladle; 'wooden s.' दाइहरतक:, तर्दे m.
-Ful, s. Ex. by (s.); 'two s. s' दर्बाहर,
चनुसहयसानं.

SPORADIC, a. See SINGLE.

SPORT, v. i. वि-इ 1 P, की इ 1 P, विलस 1 P, रम 1 A. खेल 1 P. 2 मगयां क 8 U. आच्छोटनं क. 3 aरिहस 1 P. = s. विहार:, कीडा, खेला, केलि m. f., लीला. विलास:; 'boys's.' कुर्दन, क्रीडा, लीला. 2 मग्या, भाच्छोदनं; आखेट:; 'to make the better s.' मगयारसं वर्धियतं, मगयां अधिकफलदां कर्तुं. 3 अव-डप-हास:; विडंबना : See Mockery. 4 परिहास:, लीला, केलि:, नर्मन् n.; 'in s.' परिहासेन, लीलया; ' uttered in s. ' नमीलाप:, परिहास जिल्पतं. - IVE, a. (Of persons) क्रीडाज्ञील-पर, विलासपर, खेलन-पर, विहारिन, विहार-केलि-प्रिय; See PLAYFUL. 2 उपहासगर्भ, नर्मेपाय, सपरिहास. 3 संविलास, सलील, स-हेल. सखेल, उन्नसित. -IVELY, adv. सखेलं, लीलया, सलीलं, सविकासं. - SPORTSMAN, s. मृगया-सेविन् m. विहारी-शीलः, मृगयुः, व्याधः, लुब्धकः, शक् निलब्धकः. SPOT, s. स्थानं, स्थलं, पदं, प-,देशः, आस्पदं, भूमि f., क्षेत्रं; 'on the spot 'तत्रैव. 2 बिंद्:, अंक:, लांछनं, चिह्नं, लक्षणं, पदं; 's. on the body ' तिलक:-कं; 's. on the moon 'लक्ष्मन् n., अंक:. 3 कलंक:, द्षणं. =v. t. बिंदुभि: चित्र 10 or चिह्नयति (D.), कर्बरीक 8 U, शबलीक, कल्माषयति (D.); oft. by चित्र-यः, 's.-ted deer' चित्रो म्गः, बिंदुलांछितो मृगः, चित्रांग:, कर्बोरितगात्र:, &c. 2 कलंकयति (D.), दुष् c. (दुषयति). 3 Soil, Spoil, q. v. -LESS, a. निष्कलंक, अकलंक, विशुद्ध, निष्कल्मष, निर्मल, अक-लब, अमलिन ; ऑनय, निरवय, अनघ.

Spouse, s. परिश्रहीतृ m., परिणेता, वरः, भर्ता, पतिः. 2 भाषां, वधः; See Wife. - Al, s. विवाहः, परि- णयः, पाणिदानं-ग्रहणं; See Marriage.

Spout, s. नाली, प्रणाल:-ली. - v. t. उत्थिष् 6 P, इदम् 4 U, बलवत् निरम् or निःस c. or उत्थिष् ; (fig.), इद्-गृ 6 P, इद्रम् 1 P, निः-स c., विसञ् 6 P. - v. i. सवेगं उद्रम् 1 P or निर्गम्, निःस् 1 P, इत्सिच्-इत्थिष्-pass.

SPRAIN, v. t. अतियत्नेन (संधीन् &c.) वितन् 8 U, आक्षिप् 6 P, अभिहन् 2 P. =s. संध्यभिघातः, स्नायु-वितानः, अतिवितानः

SPRAT, s. नल-तल-मीनः.

SPRAWI., v. i. सांगविक्षेपं स्वप् 2 P.

SPRAY, s. श्री(सी) कर:, तुषार:; 'bearing s. s' त्री-करिन, श्रीकरासारवाहिन. 2 विटप:, शाखा, प्रश्नाखिका. SPREAD, v. i. प्र-वि-सृप् 1 P, प्र-वि-सृ 1 P, वितन्विस्तृ-विस्तृ-pass., ज्याप् 5 P, विज्ञं, प 1 A, प्रचर् 1 P; (disease) संक्रम् 1 U, 4 P, संचर, वि-स्पः; प्रदृ 1 P, वृष् 1 A. =v. t. स्तृ 5 U, स्तृ 9 U or c., वि-सं-आ-°; अव-वि-कृ 6 P, (net &c.); वि-प्र-स्प् 0., वि-प्र-स्प 0., तन् 8 U, प्र-वि-सं-आ-°, प्रवृष् 0., वि-प्र-स्प 0., वि-प्र-स्प 0., प्रकृ 0., प

प्रकाश् ०., बहुलीकु 8 U. = s. प्रसारः, प्रसरः, असि-; वृद्धि f., प्रवर्तनं, विस्तारः. = ING, a. प्र-वि-सारिकु, प्रसापन, प्रतानिन, प्ररोहिनु; 'a. s. oreoper is विष्धं ' लताप्रतानिनी विरुत्. = s. प्रसरः, विसर्पणं, विताति f., प्रतानः, प्रवर्षनं.

SPRIG, s. विटप:, शाखा, पहव:-वं, दलं, टपशाखाः SPRIGHTLY, a. उत्साहवत्, प्रफुल, सोत्साह, सोलास, प्र-मुदित, उत्सास, जनासवृत्ति. —INESS, s. उत्सास:, प्र-*हथ:, प्रफलताः

SPRING, s. वसंत:,-काल:,-समय:, सर्भि:, मध:, पष्प-समय:-काल:, मध्मास:; 's. of life ' प्रथम वय:, अ-क्षतं योवनं, अयातयामं वयः 2 उत्सः, निर्धरः स्रोतस् n., वारिप्रवाह:, प्रस्तवणं ; ' s.-water ' नैश्रं रं जलं, नि-र्द्भरवारिः 3 प्रमवः, डड्डवः, मूलं, टत्पत्तिस्थानं, योनि 🍕 See Origin. 4 उत्प्रव:, प्रव:, प्रत-ति f., उत्प्रति:, बल्गितं. 5 स्थितस्थापकत्वविशिष्टः पदार्थः - ए. रं. बहिद pass.; प्रहरू 1 P, स्फट 6 P, अंकर्यति (D.), See Shoot. 2 उत्पद् 4 A, प-, जन् 4 A, प-, सं-उद-भ 1 P, प्रवृत्त 1 A, उद्-इ 2 P, नि:स 1 P; also by भव, संभव, उद्भव, जात, ज in comp.; 'sprung from a noble family ' कुलज, कुलोइव, कुलसंभव, &c.; 'sprung from a royal family' राजवंश्य, राजवंशाज. 3 परावृत, परापत् 1 P, उत्पत्. 4 म 1 A, वस्त् 1 P; 's. up ' उत्पत्, उत्यु; 's. over 'लंख् 1 A, 10, उत्प्रत्य अति-इ; 's. upon 'सवेगं भाषत 1 P or आक्रम् 1 U, 4 P, सरभसं आस्कंद् 1 P. 5 Split, Start, q. v. -v. t. उत्था c. (उत्थापयति), प्रबुध् c. 2 डर्-भू c., उत्पर् c., जन् c. 3 Burst, Split, q. v.

SPRINGE, s. UNT :; See SNARE.

SPRINKLE, v. t. सिच् 6 P, आ-नि-अव- $^{\circ}$, सं-प्र-अिम- इक्ष् 1 P; अवकू 6 P. - ER, s. सेक् m., सेचक:, प्रोक्षक:. - ING, s. प्रोक्षणं, आ-अव-सेक:; 's. of' ex. by (वरल-a., (वरलनुषारकणाः).

SPRITE, s. See GHOST.

SPROUT, s. मंजरी. 2 पषव:-वं, किस (जा)लय:-यं; अंकर:, प्ररोह:, उद्गिद्-अभिनवोद्गिद् m., उद्गिर्जः. -v. i. उद्गिद् pass., प्रस् 1 P, स्फट् 6 P, उत्-,फृख् 1 P, विकस् 1 P. = ED, a. उद्गिल, अंकुरित, प्रक्षित, स्फ्टित. = ING, a. उद्गिद्-ज्ज-द, प्ररेशिंहन, अंकुरित. -s. उद्गेद:, प्ररेशिंहः

SPRUCE, a. विनीत, विनीतवज्ञ; See NEAT. Spume,-Y, See Froth,-Y.

SPUB, s. कंटक: 2 नख:-खं (of a cock). 3 पो-त्साहनं, उत्तेजनं, प्रचोदनं, उत्साहहेतु:-कारणं, See In-CITEMENT, INCENTIVE; 'on the s. of the moment' पूर्व भविचार्य or अनालोच्य, अविचारपूर्वं, =v. t. कंटकेन उत्सह c., प्रतुद् 6 P. 2 (On) मो-त्सह c., प्रचुद् 10; See PROMPT. Spunious, a. क्रिनम, कल्पित, कपट-कूट-मिथ्या in comp.; See Counterfeit, False.

Spurn, v. 4. (Away) लत्ताप्रहारेण प्रत्या-ख्या 2 P or नि:-स c. or प्रत्यादिश्च 6 P. 2 प्रत्या-ख्या, अवधीर् 10, तिरस्क 8 U, निर्-अव-ध् 5, 9 U, निराक्त, धिक्, सावश्चं प्रत्यादिश; See Scorn, Contemn.

SPURT, s. इटोयम:, महापयत्न:. 2 सवेग: जहात्क्षेप:. = v. t. सवेगं विश्वप 6 P or वदस् 4 U. = v. i. सवेगं नि:स 1 P. or नि:सु 1 P.

Sputter, v. अंबूक 8 U, सनिशीनं वद् 1 P or डच्य् c. = s.,-ING, s. अंबूकृतं, निशीवनं.

8Px, s. चार:, चर:, अप(व) सर्पः, र्पदाः, प्रणिधः, गूढ-गुप्त-चरः-गितः, गूढ-गुप्त-पुरुषः ; पिशुनः, सूचकः, कर्णजपः, रहस्याख्यायी (slanderous); 'see as a s.' अपस्प् 1 P, (स मया पौरजानपदानपसपितृं प्रयुक्तः U. 1); 'the king sees by s. es' चारचक्षुमेही-पालः. =υ. t. दृश् 1 P, ईक्ष् 1 A; See See. 2 नि-रूप् 10, निरीक्ष, अनेक्ष्, अनुसं-धा 3 U.

SQUAB, a. व्हस्वस्थूल.

SQUABBLE, See QUARREL.

SQUAD, ड. नवसैन्यदलं.

SQUADRON, s. (सैन्य-) गण:, गुल्म:-ल्मं, दलं, ब्यूह:. 2 पोतावली, नौसमुह:.

SQUALID, a. मलिन, कुत्सित, अमेध्य, अप-नि-कृष्ट, अ-धम, जचन्य; See Dirty.

SQUALL, s. चीत्कार:, चंडरव:, कलकल:, उत्कोश:, उचनाद:-रव:. 2 (Of wind) चंडवात:, प्रभंजन:, प्रकंपन:. = v. i. डत्-व्या-कृश् 1 P, उचै: रू 2 P or पृषु 10; See SCREAM.

SQUANDER, v. t. अप-ज्यय् 10(ज्ययपति), विक्षिण् 6P, मुधा क्षे c. (क्षपवति) or ह 1 P, अमितं ज्यय्, अतिज्ययं कृ. — ER, s. अपज्ययक्षारिन्, अभितंज्यपकारी, विक्षेन्या. — ING, s. अपज्ययः, विक्षेपः; अति-अमित-ज्ययः. SQUARE, s. (In Arith.) वगः, कृति f., द्विघातः; 's. root' वगेमूलं, पदं; 'the root of the sum of their s. a' तन्कृत्योथींगपदं; 'take the s. root' पदीकृ, (Li.). 2 (In geometry) वगः; समजतुरुतः, समजतुर्भुजः. 3 चत्वरं, अगनं-णं; See Courtyard; 's. formed by 4 houses' संज्वनं, चनुः ज्ञालं. — v. t. वगिकृ 8 U, वगियति (D.), द्विः हन् 2 P or गुणयति (D.). 2 समीकृ, गुध् दः; समा-धा 3 U, प्रति-सं-आ-युज् 7 U, 10. — v. दं. संवद् 1 P, युज्-डपपट्-pass.; See Suit. — a. समजतुर्भुज, समजतरूतः 2 Just, q. v.

SQUASH, v. t. संगृद् 9 P, संपीड् 10, संपिष् 7 P, चू- में 10. = s. संपर्द: संपीडनं, चूर्णनं

SQUAT, v. i. डत्कदुकासनं कु 8 U, अवसक्यिकासनं कु 8 U, अवसक्यिकासनं कु; अवनतसक्यि आस् 2 A or उपविज् 6 P. 2 Cower, q. v.

SQUEAE, SQUEAL, v. i. कर्कशं ह 2 P or बद् 1 P, वाश् 4 A. = s. कर्कशरव:-नाद:, वाशितं, जीत्कार:. SQUEAMISH, a. विविभव, वमनोन्मुख (खी f.). 2 Fastidious, q. v. = NESS, s. विविभवा.

Squeeze, v. t. नि-सं-पीड़ 10, संमृद् 9 P, निष्पिष् 7 P; (out) निगैल् c., निष्कृष् 1 P, निदेह 2 U; See Crush, Press. — Ing, s. संपीडनं, संमर्दः-देनं, निगौलनं, निष्पेषः, किस्किः:

SQUIB, s. See SATIRE.

SQUINT, v. i. तिर्थक् दृज् 1 P or प्रेक्ष् 1A, वन्नं धीक्. -s. तिर्थक्-वन्न-दृष्टि f.; 's.-eyed' वन्नदृष्टि, विलर, केकर, केदर; तिर्थेग्दृष्टि.

Squire, s. महाजन:, आर्थ:, भी pr. 2 सात्रहनिक:. Squirrel, s. काष्टमाजीर:-विडाल:, वृक्षशायिका, चमरपुच्छ:.

Squirt, s. धारायंत्रं. -v. t. उदस् 4 U, उक्षिप् 6 P, बलेन नि:स c. or निरस्.

STAB, v. t. (कुरिकया &c.) व्यष् 4 P, भिट् 7 P, क्षण् 8 P, कुर् 1 P; 's. in the secret' परीक्षे म- भैभेदं कु 8 U. - s. क्षतं, त्रेध:, त्वग्मेद:.

STABLE, a. स्थिर, निभल, अचल, रृढ, स्थावर; See FIRM. -s. मंदुरा, वाजि-अभ-जाला; (for elephants) वारी, गजबंधनी; (for cattle) गोज्ञाला, गोहं; 's.-keeper' अध्यालः, मंदुरायालः. - STABILITY, s. स्थेपँ, रृढता, सं-,स्थिति f., स्थायित्वं, प्र-तिष्ठा; See PERMANENCE.

STACK, s. राशि:, सं-, चय:, संघ:, उरकर:, चिति f.

-v. t. राशिकः 8 U, समाह 1 P, आ-सं-चि 5 U.

STAFF, s. दंड:, यष्टि f., वेवं (cane), लगुड:
(wooden). 2 आलंब: चनं, आधार:, आध्य: 3
वर्गः, गणः, अधिकारिगणः &c.; 's. of teachers'
शिक्षकवर्गः-समुदायः.

STAG, 8. हरिण:, मृग:, कुरंग:-गम:, एण:.

STAGE, s. रंगः,-भूनि f., जाला; नाटचजाला; नेपथ्यं; 'behind the s.' नेपथ्ये. 2 मंचः-चकः. 3 (On a journey) वसति f., (तिस्तो वसतीहिष्टवा R. vii. 33), प्रयाणकं; विश्रामस्थानं, अवस्थानं. 4 पदं, स्थानं, आस्पदं, वृत्ति f., दज्ञा, अवस्थानं. 5 (State of existence) आश्रमः, (वानप्रस्थाभमः); 'last s.' चरमावस्था; 'first s.' उपक्रमः, प्रथमारंभः; 's.-coach' अध्वगयानं, प्रथक्षयानं; 's.-manager' सूत्रधारः; 's.-player' रंगोपजीविन् m., नटः, नर्तकः STAGER, s. ज्ञानवृद्धः, वृद्धः

STAGGER, v. i. प्रस्तल् 1 P, विचल् 1 P, अस् 1, 4 P, घूण् 1 A, 6 P, दोलायते (D.); सभयं-ससकितं-परावृत् 1 A. 2 विज्ञंकः 1 A, विक्र्ष् 1 A.

– v. f. विचल् c., अम् c., ज्ञांकां-विकल्पं-करपद् o.

STAGNANT; a. स्थिर, निकल, निष्पवाह, विकेष्ट, गतिप्रवाह-हीन-एहित. — STAGNATE, v. i. क्थिएंसू 1 P,

ex. by (a.) with भू; 'when the stream of knowledge s.s' यदा ज्ञानस्रोतसी गतिरोधः भवति, ज्ञानस्रोतीगतिः कुंठिता भवति. — ION,-STAGNANCY, s. अभवाहः, निश्चलता, गति-भवाह-अभातः, निश्चलता, स्थैयं.

STAID, a. धीर, ग(गं)भीर, स्थिर ; See SERIOUS. STAIN, v. l. (lit. and fig.) दुष् c. (दूषयति), कलंकयित-मिलनयित-आविलयित-कलुषयित (D.), मिलनी-कलुषी-कृ 8 U, लिए 6 P, लांख् 1 P, समली-मलामसी-कृ; 'what is the use of life s. ed by infamy (ignominy)' उपकोश्वमलीमसै: पाण: कि (R. II. 53); 's. ed by blood' रक्तमिलन; 'with s. ed hands' लितहरत. 2 रंज् c. = s. कलंक:, अंक:, दूषणं, लांछनं, धिह्नं, कलुषं, मलं, मालिन्यं. 2 निंदा, उपक्रोश:, वाच्यता, वचनीयं, गही. = LESS, a. निकलंक, निर्भेल, अदूषण, अकलुष, कलंक-लांछन-हीन, निर्दीष, निरवष.

STAIR, s. सोपानं, आरोहणं, पर्वन् n., भंगि:-गी f.; 'flight of s. s, ' 's.-case, ' 's.s' सोपानपथ:-मार्ग:-पद्धति f.-परंपरा-पदवी-पंक्ति f., निश्रेणी, अधि-रोहिणी.

STAKE, इ. ग्लइ:, पण: 2 कील:, शंकु:, श्ल:-लं; स्थाणु:, स्थूणा, श्रालाका. 3 संशय:, संदेह:; 'his life was at s.' संशयस्थं जीवितं तस्य, संशियतं जीवितं आसीत्, जीवितं संशयदेशिकिकंटं. - v. t. पण् 1 A, (with gen. of thing staked); श्लास्य पणते 's. s a hundred'. 2 श्लेन-कीलेन व्यध् 4 P or ष्ट्रं प P, कील 10.

STALE, a. यातयाम, परि-, उषित, राज्यंतरित; नि:सार, नीरस, असस्व; दृष्ट (जलं). 2 जीर्ण, पुराण, उच्छिट. – v. i. मिद्द 1 P, मृत्रु 10.

STALK, s. काંड:-डं, नाल:-लं-ली; बंधनं, वृंतं, प्रसव-श-स्य-बंधनं 2 साटोपगित f., धीरोद्धता गितः. = v. i. साटोपं पिरक्रम् 1 U, 4 P, उद्धतं-सगर्व-चल् or गम् 1 P, धीरोद्धतं गम्; 's. ing-horse' Pretext, q. v. STALL, s. पण्यवीधिका, पण्यगेष्टं, आपणः, विपणि f.; See Shop. 2 शाला, स्थानं; (for horses) मंदुरा, अश्रस्थानं; (for cattle) गोष्टं, गो-शाला-स्थानं.

STALLION, s. बीजाथ:, सबूषण: अथ:.

STAMEN, s. केसर:, पुंकेसर:. = STAMINA, s. (fig.) सार:, सस्वं, तेजस् n., बलसाधनं-हेतु:-

STAMMER, v. i. स्वल् 1 P, असमजसं जन्त् 1 P, स्वल्हाक्येन--अस्पष्टकर्णे:--अस्फुटस्वरेण-गहदवाचा--वद् 1 P, अस्पष्ट-अस्फुट-वच् 2 P. = ER, s. अव्यक्त-अस्प- ह-वादिन् क., स्वलत्-गहद-वादी। स्वलितस्वरः = ING, s. स्वलन्, अस्पह-अव्यक्त-भाषणं

STAMP, s. मुद्रा, मुद्रिका, मुद्रायंत्रं. 2 मुद्रा, चिह्नं, अंकः, व्यासः, पदं. 3 पादमहारः,-आधातः-विष्टंगः. 4 स्व-, कर्म, अल्क्षरः, आकृति f., प्रकृति f., संस्कारः; ' of

the common s.' सामान्यप्रकात, प्राकृत ; 'of high s. ' महाप्रभाव, महानुभाव ; 'of the same s.' समामरूप, तुन्य-स्वभाव-प्रकृति. – ए. पादेन-पादतरुन-प्रद् 1 P or आ-अभि-हन् 2 U, पादप्रहारं कु 8 U. 2 के.
क् 10, मुदयति-विह्नयति- (D.), लांक् 1 P; 's.-ed with infamy' दुष्कीतिचिह्नित, स्पन्नो वामलीमस, अपयर्चों कित. 3 हृप् ८., रच् 10, संवि-भा 3 U. 4 पादतलेन मृद् 9 P or चूर्ण् 10 or पिष् 7 P. – ED, a.
अंकित, लांछित, समुद्र, कृतमुद्र, मुद्रांकित.

STANCH, a. इंढ, स्थिर, धीर, अचल; 'a. s. adhorent' बद्धानुराग: सहाय:, इंढपस्य:; See Firm.

-v. t. पवाई-प्रलावं स्तंभ् 9 P or रुष् 7 U, जुब् c.

-v. i. जुष् 4 P, स्तब्धपवाह-a. भू 1 P.

STANCHION, 8. क्षत्र्तंभ:-स्थाणु:-

STAND, v. i. स्था 1 P, पद्भ्यां स्था. 2 वृत् 1 A, विद 4 A, अव-स्था 1 A; See REMAIN. 3 म 1 P, अस् 2 P, वृत्. 4 निवृत्, विरम् 1 P, स्तंभ pass., स्थिर-हद्भात-कंठित- a. मृ; ' this will remain a s.-ing stigma (on me) 'वचनीयमिदं व्यवस्थितं (K. IV. 21); 'this argument will not s. long ' इयं युक्तिनी चिरं स्थास्यति, अचिरात् खंडविष्य-ते. -v. t. सह 1 A, मृष् 4 P, 10; See BEAR; ' to s. the test ' निकापरीक्षां तू 1 P, निकाष परीका pass. 2 टप-नि-६६ 7 U; प्रति-वि-६६. -against, प्रत्यव-स्था, बाध् 1 A; विरुध्; See Oppose. -by, -near, साहाय्यं कृ, संरक्ष 1 P, परि-,त्रे 1 A, उपकः अनगह. 2 स्था, अव-स्था, अनुस्ध 4 A, अनुवृतः 's. by your lord's orders' ज्ञासने तिष्ठ भर्तुः (V. 5); See OBEY. -for, स्थाने-भूमी स्था or बृत. 2 पदं आप desid. (ईप्सिति). -off. अप-स 1 P, द्रत: स्था. =on, आ-अव-लंब् 1 A, आ-स्था (A), आशि 1 U. =out, प्रलंब, उन्नम् 1 P; See Project. 2 Persist, q. v. -over, व्यक्तिप pass. 2 अधि-हा, अध्यास 2 A; 'his name s.s over all ' स सेवेषां मूर्टिन तिष्ठाति. - to, संबद् 1 P; ' does not s. to reason' सयुक्तिकं-सोपपत्तिकं न भाति. -up, टत्था. -s. आधार:, भाजनं, पात्रं, उपष्टंभः, आश्रयः ; 'ink-s.' मसीपात्रं-धानी ; 's. of a lamp' दीपाधार:-बृक्ष: 2 मंच: 3 अव-, स्थानं, पदं, स्थिति f., अव-,स्तंभः; गतिरोधः-स्तंभः, कंडनं ; ' come to a s. ' स्तब्ध-शांत- a. भः bring to a s. ' स्तंभ 9 P or c., गति हथ or ब c.; ' at a s.-still ' कुंठित, प्रतिहत-रुद्ध-गति : 'make a s. against' प्रतिबंध 9 P, प्रत्यव-स्था (A), प्रति-वि-रुध्. =ING, s. अव-, हिथति:, अवस्थानं, स्था-यित्वं; 'of long s.' चिरस्थायिन, दीर्घकालीन, प-राण; See OLD. 2 स्थानं, पदं, आस्पदं, पदवी, म-तिष्ठा: ; 'high s.' उचपदं, महती प्रतिष्ठा ; 'who has obtained a s.' लब्धप्रतिष्ठ:. - a. सनातन, चि-

र-नित्य-स्थायिन् ; See Lasting. 2 स्थित, उत्थित, दंडवत् स्थित. 3 स्थ, स्थायिन्, वर्तिन्, अव-,स्थित in comp.; ' with the hair s. on their end ' पुल-क्तित, रोमांचित, कंटकित.

STANDARD, ८. ध्वजः, पताका, केतुः, केतनं, वैजयंती; 's.-bearer' ध्वजिन्, पतािकन्. 2 मानं, प्र-पिर-°, सूत्रं, विधिः, नियमः; 'a s. person' प्रमाणपुरुषः, प्रमाणं; 's. authors' प्रमाणभूताः (विशिष्टाः) ग्रंथकृतः.

STANZA, s. श्रोक:.

STAPLE, a. प्रधान, मुख्य, विश्विष्ट. = s. Market, q. v. 2 लोहपुट:.

STAR, ६ तारा, तारका, नक्षत्रं, ज्योतिस् n., उडु:, भं, कक्षं; 'the s. s collectively' उडुगणः, भगणः; 'shooting s.' नक्षत्रपतनं, उत्का; 's. under which one is born' जन्मनक्षत्रं; 's.-light' ताराप्रकाञ्चा, तारिकतः; (६.) ताराप्रकाञ्चाः -v. t. ताराप्तनाथ-a. कृ 8 U, तारकयित (D.); 'the breast s. ed with drops of tears' अधुविंदुतारिकतपयोधरा; 'the sred heaven' तारासनाथ-तारिकतं-नभः - RY, a. तारासकुल-मय (यो f.)-आकीण-सनाथ, तारिकतः 2 तारानिभ, तारा in comp.; 's. firmament' नभीमंड-लं, नक्षत्रमंडलं.

STARBOARD, s. नौदक्षिणपार्थ:.

STARCH, s. मंड:-इं. = v. t. मंडयति (D.), मंडेन लिए 6 P.

STARE, v.i. सूक्ष्मं-बद्धलक्ष्यं-स्थिर्ह्ण्या-अनिमेषलोचनाभ्यां-प्रेक्ष् 1 Λ or दृ 1 P or भालंक् 1 Λ , 10, अनन्यदृष्ट्या निरीक्ष्, स्निम्धं निर्वर्ण् 10. =s. स्थिर्ह्ष्ट्रि f., बद्ध-अनिमेष-दृष्टिः, अनन्यदृष्टिः. =INO, a. बद्ध-स्थिर-अनन्य-अनिमेष-दृष्टि, बद्धलक्ष्य, विद्यत-उःफुल-नयन-लोचन &c., उन्मीलिनाक्षः

STARK, a. समग्र, पूर्ण, केवल, अत्यंत, अज्ञेष. 2 रूक्ष, विषम. - adv. केवलं, अत्यंतं.

START, v. i. प्र-स्था 1 A, प्र-या 2 P, प्र-,चल् 1 P; यात्राभिमुखं प्रवृत् 1 A 's. on a journey' (Mal. 6). 2 स्फ़र् 6, P, सहसा कंप् $1~\Lambda$ or स्पंट् $1~\Lambda$; 's. back 'ससाध्वसं परावृत् or अपस् 1 P, सचिकितं व्यपस, चिकत-a. भू; संत्रस्त-भयचिकत- a. μ; 's. aside ' स्वस्थानात् विचल् or भंज् 1 A, 4 P or च्यु 1 A; अभिन्नगतय: शब्दं सहते (S. 1) 'not s. ing aside &c.; 's. up ' सहसा उत्था; (in sleep) सहसा अवबुध् 4 A.; (an idea) सहसा उद् or उत्पद् 4 A. = v. t. प्रवृत् c., प्र-स्तु c., संचल c., भवर c. 2 उद्विज् c., संत्रस् c., चिकत-a. कृ 8 U, डत्था c. (डत्थापयति), भी c.; अकस्मात् वस् c. or कंप् c. 3 Propose, q. v. = s. प्रस्थानं, प्रस्थानारंभ:. 2 कंप:-पनं, स्फुरणं, साध्वसीत्कपः, सहसाकर्षः, आक-स्मिकप्रकंप:; चिकतं; 'gave a sudden s.' (सहसा) ससाध्वसं चिकतो बमुव; ' with a s.' चिकतं, सचिकतं.

2 पवर्तनं, आरंभ:, प्रचार:; 'to get or have the s. of ' पूर्व (with abl.) प्र-स्था or प्रारम् 1 A; 'by s. s.' सातत्यं विना, अतिरिव, आकृष्टिमक्यन्तै:.

STARTLE, v. See START; 's. ing news ' उद्देगकरी वार्ता; 'in a very s. ed manner ' चिकतचिकतं.
STARVE, v. i. क्षुथया पीइ or अर्द pass., आहाराभावात् मृ 6 A or अव-,सद् 1 P or नज् 4 P, क्षुथया
अवसद्; (oneself) आहारं-अज्ञनं-त्यज् 1 P, प्रायोपवेज्ञनं कु 8 U; 'likely to s.' आसज्ञमृत्युरिन, अनज्ञानेन मुमूर्जुरिन; (fig.) अन-,सद्. – v. t. अन्ज्ञानेन
मृ c. or नज् c.; 'be sure, I shall s. myself
(to death)' मया प्रायोपवेज्ञानं कृतं विद्धि (P. IV. 1).
— ATION, s. अनज्ञानं, अनाहारः, आहाराभावः, क्षुधावसादः, क्षुस्थामताः – ED, -ING, a. क्षुधापीडित-अदितआतं, क्षुधावसन्न, निराहार, निरन्न.

STATE, s. अवस्था, दशा, भाव:, स्थिति f., वृत्ति f., गति f.; त्वं-ता affixed. 2 राज्यं, राष्ट्रं, राजन् in comp.: 's. affairs ' राजकार्याण ; 's.-servant' राजसेवक: 3 ऐधर्य, आइंबर:, आटोप:, प्रताप:, बैभवं, विभित्त f_{\cdot} ; श्री:, गौरवं $-v_{\cdot}$ t_{\cdot} कथ 10, आचक्ष 2 Λ . वच 2 P,बद् 1 P, नि-आ-विद् c., निर्देश 6 P, वि-ज्ञा c. (ज्ञापयति), वर्ण 10, डपन्यस् 4 U; See TELL, SAY. -ED, a. कथित, उक्त, निर्देष्ट, वर्णित, &c.; ' as above s.' यथानिार्देष्ट. 2 नियत, व्यवस्थित. -LY, a. सप्रताप, स्थीक, सबैभव, उज्ज्वल; See MAJESTIC, GRAND. 2 साटोप, उद्भत, सखेल; 's. in gait' सा-टोपगामिन, खेलगति-गामिन, इंसगामिन, -adv. साटोपं, उद्धतं, संखेलं, सलीलं, सप्रतापं. - MENT, s. कथनं, आ-नि-वेदनं, उक्ति र., बचनं, उपभ्यासः, निर्देशः, विज्ञा-पनाः 'clearness of s.' टपन्यासग्रद्धः -- STATES-MAN, s. नीतिज्ञ:-विद् m.-विज्ञारदः, राजकार्यकुज्ञलः-धरंधर:, राजनीतिनिपण:. -8HIP; s. नीतिज्ञता, नीति f. STATION, s. स्थानं, अव-, स्थिति f., आस्पदं, स्थलं, पदं. अवस्थानं 2 दज्ञा, पदं, अवस्था, वृत्ति f-, पदिन-वी f: ' high s. ' उन्नतपदं, परमस्थानं, उन्नतावस्था; 's. of life' जाति f. 3 अधिकार:, नियोग:, पदं, पद्वि:-वी. 4 निवेशः. = v. t. स्था c. (स्थापयित), अव-सं-प्रति-°, निविश c.; 's. in any post' पदे-अ-धिकार-नियुज् 7 A, 10. - ARY, a. स्थिर, अचल, नि-अल, अचर, स्थावर: अजंगम. 2 अवधिष्ण, अवधैमान. STATIONER, s. लेखनसाधनविक्रयिन m. - Y, s. लेख-

लिप-साधनं-सञ्जा-सामग्री. STATUE, s. प्रतिमा, प्रतिकृति f., मूर्ति f.; See IMAGE. - STATUARY, s. कार: in comp. with

(s.), तक्षक: 2 मुर्तिविधानं-करणं.

STATURE, 8. प्रमाणं, परिमाणं, उचता, मूर्ति त., आक्ट ति त., आकार:; 'of low s.' अल्पप्रमाण; 'of dwarfish s.' वामनाकृति, खर्वे, व्हस्व; 'short in s.'व्हस्व-अल्प-मृति.

A.

STATUTE, 8. विधि:, नियम:, व्यवस्था; See LAW, RULE. — STATUTORY, a. विधिमोक्त, व्यवस्थाक- व्यव, नियतः

STAVE, 8. काष्टखंड:-डं, फलक:-कं. = b. t. स्फुट् c., छित्रयति (D.).

STAY, v. i. वस् 1 P, स्था 1 P, वृत् 1 A, अध्यास् 2 A; See DWELL. 2 बिरम् 1P; अलं with instror gerund. -v. t. स्तंम् 9 P, प्रतिबंध् 9 P, उपति-रुध् 7 U, विलंब् c., नि-प्रति-वृ c.; नि-प्रति-विध् 1 P;
's. one's progress' मागै निरुध् (Mr. 5.). 2 आअव-लंब् 1 A, आशि 1 U, आशृ 10, अब-उप-र्तम्;
See Prop. -s.,-Ing, s. नि-,वासुः, अवस्थानं, अव-,
स्थिति f. 2 आलंबः, आधारः, आश्यः, उपन्तः, उपअव-र्षमः 3 प्रतिरंधः, निरोधः, गितरोधः, प्रतिबंधः.
-STAYS, s. अंगिका, चोलः-लं, कूपीसकः

STEAD, ८. स्थानं, भूमि f.; See Instead (of).
STEADFAST, ८. स्थिर, दृढ, सतत, अचल; निश्चल, धीर, स्थिरबुद्धि-वृत्ति, अचंचलवृत्ति; 's. in friend-ship ' दृढसीहृद्द. —LY, adv. दृढं, स्थिरं. —NESS, ८. स्थैरं, धैर्य, धृति f.

STEADY, a. स्थिर, दृढ, अचल, निश्रल, धीर, अस्ख-लित, धृतिमत्; सतत, अविधांत, अविरत; अविरतोवांग, सदोयमिन्; 'of s. action' स्थिरकमी; 's. in resolution' स्थिर-दृढ-निश्रय-संकल्प. 2 अनुश्चिम, अक्षम्भ, अनाक्ल, प्रज्ञांत. -v. t. स्थिरीकृ 8 U, दृढ-यति (D.), दृढ-कृ, त्यव-स्था c. (स्थापयित). -ILY, adv. स्थिरं, दृढ-, धीरं, अन्वरतं, अविरतं, नित्यं, सदा, अविधांत. -INESS, s. स्थैरं, धेरं, अच्याप्यं, नित्यता, सातःयं, अविष्छेद:, अविरति f.; 's. of conduct' अन्यभिषार:, आचारमर्यांदा.

STEAL, v. t. चर 10, मब् 9 P. अवह 1 P, स्तेन 10. - v. i. चुर्, स्तेयं वि-धा 3 U. 2 (Away) अलक्षितं-निभृतं-गम 1 P or अपन्नम् 1 U, 4 P or अपस 1 P; नि: ज्ञाब्दं चल् 1 P; 'the night, the quarters of which (gradually) stole away' अविदितगतयामा राभि: (U. 1); 's. over,-upon ' अलक्षितं समान्तम् or अभिभ or प्रस् 1 A; 'sleep gently stole upon my eyes ' श्रानैनिद्रा निमीलित-लाचनं मामकाषीत्. = ER, s. अपहर्तृ m., अपहारकः, स्तेन:, स्तेयकृत, घो(घी)रः, मोषकः, तस्करः, हारी in comp.; 's. of hearts ' हृद्यचीरः. -ING, s. स्तेयं, चौरकर्मन् गः, स्तै यं, चौर्यं, मोषः, अपहारः. -TH, s. अपहार: &c. 2 छलं, गृढं कर्म, चोरिका, निह्नवः, निभृत-प्रच्छन्न-कर्मः 'marriage by s. चोरिकाविवाह:. -THILY, 'by s.' adv. छलेन, नि-भृतं, प्रच्छत्रं, अलक्षितं, अप्रकाशं, सगृहं, रहसि. -THY, विभृत, पच्छक, गृप्त, गृह, रहस्य, अलक्षित, अपका-श, अब्यक्त.

STEAM, s. बाद्यं:; 's.-boat', 'steamer' अभि-

नौका, बाध्यीयनीः. = v. i. बाध्यायते (D.), बाध्यं उत्-सञ् or उत्थिष् 6 P or उद्-मृ 6 P. = v. i. बा-ध्येण व्याप् o., स्विट् c.

STEED, s. अश्वः, तुरगः, वाजिन् m.; See Horse. STEEL, s. चित्रायसं, सारलोह, पिंडायसं, तीक्ष्णायसं, सासले 2 शक्षं, शक्षकं; 's.-yard ' तुलादंडः, माप-नदंडः – a. तीक्ष्णायसं (सी f.). –v. t. कठिनीकः 8 U, दुर्दो-निर्देयी-कृ.

STEEP, a. दुरारोह, उत्सर्षिन, पातुक, पवण, अतट.

- s. प्रवात:, भृगु:, अतट:. - v. t. नि-,मस्ज् c. (मज्जयित), रना c. (स्न-सा-पयित), जलेन आहु c. or
सिच् 6 P. 2 सं-धा 3 U, वास् 10, भू c.; 's.ing
indigo' नीलीसंथानं-पाचनं; 's.ed in perfumes'
वासिन, भावित.

STEEPLE, s. शिखरं, शंगं, (of a palace &c.).

STEER, s. वःसतर:, दम्य:. – v. t. चल् с., वह् с.,
দার্থ ভবেইলু ও P (with gen.); লা 1 P, দার্শ
নিশ্ধ 5 U or নির্ণা; 's. one's course ' स्वদার্থ-ক্রন্থ-নির্ণা; 'he who s. s the vessel of
state' (নির্মাণ) राज्यधूर्वहः, भ्वनराज्यभारनीकर्णधार: (Ka. 56). – ER, -STEERSMAN, s. कर्णधार:-प्रहः, क्रिंग m., नाविकः

STELLAR, a. तारा in comp.; See STARRY. -STELLATE, ED, a. तारापा.

STEM, s. $= v \cdot t$, $= v \cdot t$,

Stench, s. पूर्ति f., पूर्तिगंधः; दुर्गधः

STENTORIAN, a. अतितार, अत्युच; उहस्वन.

STEP, s. पदं, पद-पाद-न्यास:-विक्षेप:, क्रमः, पद-चरण-पात:, विक्रम: (as in त्रिविक्रम:); ' Vishnu took 3 s.s 'विष्णुक्षीण पदानि विचक्रमे 2 पदं, क्रमः, (distance also); पर्याय:, परिपाटी; 'at every s.', 's. by s.' प्रति-अन्-पदं, पदे पदे, पदान्पदं, क्रम-ज्ञ:, पदज्ञ:; 'by s. s' क्रमज्ञ:, ज्ञनै: ज्ञनै:, क्रमण; 'the first s.' प्रथमारंगः, उपक्रमः, प्रथमचरणः 3 (Of a ladder) भंगि f., सोपानं, आरोहणं; ' flight of s. s ' আখিবাছিলী; See LADDER, STAIRCASE. 4 उपायः, प्रतिपत्ति f., क्रिया; वयस्य कात्र प्रतिपत्ति: (Mal. 3); ' not knowing what s. s to take ' प्रतिपत्तिमृहः, विषादलुतप्रतिपत्ति (R. III. 40); 's.-brother 'वैमात्र:-त्रय:, विमातृजः, अ-न्योदर्य:;' s.-child ' अन्योदर्यं अपत्यं; ' s.-daughter' सपत्नीसृता; 's.-father 'मातु: पति:; 's.-mother ' विमाता, सपत्नीमाता; 's .- sister ' वैमार्जी-त्रैयी, वि-मातजा, अन्यादयी; 's.-son 'सपत्नीसृत:. - ण. पार्द विन्यस् 4 U or निश्चिष् 6 P, पादन्यासं-पदविश्वेष्टं 8 U; 's. ing over his body ' तच्छरिर पादग्यासं कृत्वाः 2 कमशः चल् 1 P or गम् 1 P; (over) आक्षम् 1 U, 4 P; स्थाप् 5 P; 'as much space as I can s. over in three steps' यावतीं भूमि विपरेताई व्यान्त्रयां-आक्षमेयं-तावतीं; 's. in between' अत्तरा आगम् or पत् 1P; 's. towards' प्रतिपद् 4 A — PING, s. पादन्यास: &c.; 's.-stone' सोपानिशालामहतरः

STEREOTYPED, a. स्थिर, अपरिवर्तनीय, वृद संकल्पित. STERILE, a. वृंध्य, अफल, निष्फल.-ITY, s. वंध्यता, निष्फलत्वे.

STEBLING, a. यथार्थ, परमार्थ, वास्तविक (की f.); अकृतिम, सारभूत.

STERN, 8. श्वभाग:. -a. निष्ठुर, रूक्ष, दाहण, पहष, कठिन, कठोर, डम; निर्देय, क्रूर; 'in a decisive and s. tone' परिच्छेदनिष्ठुर; 'of s. stuff' अभे-चसार. -LY, adv. निष्ठुरं, कठोरं, दाहणं, उम्रं -NESS, 8. नैष्ट्रमं, कठोरता, पाहब्यं.

STERNUM, s. stifty n.

Sternutation, s. See Sneeze. - Sternutatory, s. 754.

STEWARD, इ. परिचारक:. 2 अर्थाधिकारी, कार्याधीज्ञ:. - SHIP, इ. कार्याधीज्ञात्वं.

STIBIUM, s. सीवीरं, कापीतं, स्रोतींजनं, यामुनं.

STICK, s. दंड:, यिष्ट f.; वेनं, वेनयिष्ट: (cane); काष्ट, काष्टसंड:, लगुड:. -v. i. सं-लग् 1 P, संक्षिष् 4 P, संज्ञ् pass., आ-सं-अनु-, आसस्ज् 1 P, अनुन्धं 9 P, संस्ति-संलग्नी-भू 1 P. 2 मस्ज् 6 P, निरुध्-स्तंभ् pass.; 'the wheels stuck fast into the mire' पंके गाढं निरुद्धानि चन्नाणि. 3 विकृष् 1 A, विदांक् 1 A; See Doubt; 's. out' प्रलंब् 1 A; See Project. -v. t. निविज्ञ् c., अनुन्धं, आ-सं-संज् c., संलग्नक् 8 U. 2 प्रस c. -प, a. क्षि.ध, चिक्रण, स्थान, सांब्र, संलग्नजील.

STICKLE, v. i. पक्ष ग्रह 9 P. 2 Contend, q. v. STIFF, a. कठिन, संहत; दृढ, घन, अनम्य, अशिथिल, स्तन्ध. 2 पर्व, रुक्ष, कर्कश. 3 असुगम, दुवेंथि, दुवेंथ, ग्रहा; 's.-hearted,-necked' प्रतिनिविष्ट, स्तन्ध, दृढिनश्य. = En, v. t. कठिनीक 8 U, घनीक, स्तंम् 9 P or c. = v. i. कठिणीभू 1 P; 'remain with your body s. ed' स्तंभितगांत्रास्तिष्ट. = Lx, adv. दृढ, कठिनं. = NESS, s. काठिन्यं, दृढता, &c.

STIFLE, v. t. शासं नि-,रुष् 7 U, शासरीधं कु. 2 हां भ् 9 P or c., निमह् 9 P, नियम् 1 P, नियंत्र् 10; See Choke, Suppress; 'with s.ed words' स्तीभतवाक.

প্রারেমে, s. কলক:, अंक:, লাতন, চুম্বণ.—TIZE, v.t. নিহ্ 1 P, परিবহ্ 1 A, হুম্ব c. (চুম্বনি); কলক- বিনি (D.), অধকান্যা অক্ 10; See Stain. TILE, s. নাবানদার্গ:-বন্ধনি f.

STILETTO, s. See DAGGER ..

STILL, s. अधोयंत्रं, बक्यंत्रं, संधानपात्रं. -a. निःश्वस्त्रं, तीरब, मूकः, See Silent. 2 निःकंप, निश्चल, अचल, स्थिर, निश्चेष्ट, 3 प-उप-श्चांत, स्तिमितः , विश्वेत, अ-सृष्यः , See Quiet; 'heart, be s.' हरय मा र-साम्य (S. 1); 'in the s. midnight' स्तिमितेऽधेरात्रे ; 'to be s.' प्र-उप-शम् 4 P; 's.-born' मृतजातः, 'a s.-born child' मूहगभेः, मृतजातः. -adv. तथापि. 2 अयापि; अय यात्रत् 3 सद्दा, सवेदा. 4 शांत, तूर्णां, निःशन्दं -v. t. श्चम् c. (शमयित), प्र-उप-°, निःशन्दिकः 8 U. 2 Stop, q. v. -NESS, s. निःशन्दता, निश्चलता, शांतता, अक्षांभः

Stilt, s. पादयष्टि f.

STIMULATE, v. t. टिनिज्ञ c., भीत्सह c., प्रचुद् 10, प्रमृत् c., प्ररुच् c., ट्रीय c., (ज्ञामि-तृज:-) मृष् c. — ING,-STIMULANT, a. दीपक-न, उसेजक, प्ररोचक, तेजीविधित्, प्रवर्तक, भीत्साहक.—s. दीपनं-कं, प्र-, रोचनं, जीवनीयं, उसेजकं, प्रवर्तकं, &c. — ING. s. प्र-उद्-दी-प्रनं, प्रोत्साह:-हनं. — STIMULUS, s. दीपनं, भीत्साह:-हनं, प्रचोदनं, उसेजनं, &c.; 'give s. to' यूष् c. &c. STING, v. t. दंज् 1 P. 2 अत्यतं पीद् 10 or व्यथ c. (व्यथयति), मर्माणि भिद्-छिट् 7 P or र्श्ज् 6 P.—s. दंज्ञ:; दंज्ञचंचु f., कंटकः, ज्ञंकुः; (of a scorpion) अलं. 2 मर्मन् n., रसः. — ING, a. कट्, दंज्ञक, मर्मर्श्ज्, अरुतुद.

STINGY, a. कृपण, बद्धमृष्टि, दानविरक्त, अमुक्तहस्त, कृद्र, कद्ये. —ILY, adv. कृपण, बद्धमृष्ट्या. —INESS, s. कार्यण्यं.

STINK, s. प्ति f.,-गंध:, दुगँध:. -v. i. Ex. by 's. ing ' with भू. -INO, a. प्तिगंधि, दुगँध, कुस्सित-गंध, प्ति

STINT, v. t. नियम् 1 P, निबंध् 9 P, नियह् 9 P, संह 1 P, परि-मा 3 A,2 P, परिच्छिट् 7 P. -s. परिमाणं, परिमिति f., नियम:-मनं, इयत्ता, मर्यादा; See
LIMIT.

STIPEND, 8. वेतनं, वृत्ति f., वतंनं, भृति f. — STIPENDIARY,8. वृत्ति-वेतन-भुज् m., वृत्तिपादी, वैतिनिकः. STIPULATE, v. i. समयं-संविदं-कु 8 U, नियम् 1 P; प्रतिपद् 4 A, पिर-,पण् 1 A, पित-ज्ञा 9 A, अभ्युपगम् 1 P, - ξ 2 P. — ED, a. नियत, नैयिनिक-सौमियिक-(की f.), प्रतिज्ञात, संकेतित, निरूपित, निर्देष्टः— ION, s. समयः, संविद् f., अभिसंधिः, नियमः, पणः, संकेतः, प्रतिज्ञाः

Stir, v. t. चल् c., सं-वि-°; See Move; 'when the fuel is s.ed, the fire blazes up' उनलि चिलितेधनोगिः (S. 6). 2 आ-वि-लुङ् c., कुम् c., (of water); मंथू 9 P or c., अ-धू 5, 9 U; (up) सं-क्षुर् c., उत्तिज् c., पकुर् c.; उद्दीप् c., पहुन् c., पजुरू c.; See Exolte, Promet. -v.:

क्षुम् 4 P, 1 A, चल 1 P, डहिम-संक्षुच्ध- a. मू 1 P. - s. संक्षोभ:, सम्रमः, चलनं, धूननं, विश्वः, तुम्लं. - BING, a. प्रक्षोभिन, प्रकोपक, डइपिक.

STIRBUP, इ. पादमहणी-धारणी.
STITCH, ए. t. सित् 4 P; See SEW; संक्षिष् c. - इ.
गुण:, सूचिमार्ग:-अंकः: 2 जूल:-लं; 'a s. in time
saves nine' स्वल्पोपि कालकृतो यन्तः महांतं उत्तरकरणीयं यन्तं व्यावतंयितः-ING, इ. सी(से)वनं, स्यूति f.
STOCK, इ. मूलं, मूलधनं, परिपणः; नीवि-वी f.; 'common s.' गणद्रव्यं. 2 त्सदः, दंडः, वारंगः, मृष्टि m. f.
3 सचयः, राशिः, संभारः, सामग्रीः, इ. in cattle'
गोधनं, पश्चसंपत्ति f. 4 मूलं, प्रमृति f., वंशः, कुलं, अव्यः. 5 प.,कांडः-डं, स्कंधः. 6 रतंगः, स्थाणुः. 7
(S.s.) निगडः, हिडः; 's.-dove' कपोतः; See
Dove; 's.-still' स्थिर, स्थाणुरिव अचलः - ए. t.
सं-भृ 1, 3 U, संचि 5 U, समाह 1 P, राज्ञांकृ 8 U,
उपकृष् c., परि-पूर् 10. - a. मूल in comp., पधान, विश्वाष्ट; 's. instance' मूर्धोभिषक्तमुदाहरणं.

-Stockade, ८. स्तंभपंक्ति र्र., शंकुवरणः.
Stocking, ८. चरणच्छदः, पादावरणं, पादत्रं-त्राणं.
Stoic,-al, त. निःरश्ह, जितिहिय, निःसंग, समबुद्धिः
चित्त, सुखदुःखानधीन, समसुखदुःख, इंहियानाथत्तः
-ally, adv. औदासीन्येन, निःसंगं, वीतस्शहं. -18м,
८. निःरशहता, औदासीन्यं, आत्मसंयमः, इंहियजयः, सुखदःखसमताः

STOLID, a. See STUPID.

Sтомасн, s. जठर:-t, पक्ताज्ञयः, कोष्ठः, अनाज्ञयः, आमाज्ञयः; उदरं, पिचं(चिं)डः. 2 रुचि f., ex. by Like, q. v. 3 ओद्धत्यं, दर्प:; See Haughtiness. =v. t. वि-,सह 1 A, मृष् 4 P, 10. =IC, a. अप्तिर्दा-पन-वर्धन (नी f.), उत्तेजक, अग्निद, दीपक, रुचक, पाच-क. 2 जाठर (री f.). = s. दीपनं, रुचकं, अग्निवर्धनं. प्रावन् m., दृषद् f., ज्ञाकीरा. 2 (Of fruits) आस्थ n., अप्ति f., अप्तीला. 3 (In the bladder) अश्मरी, मूत्रकृट्छ्. 4 Testicle, q. v.; 's.-blind ' घनांध; 's.-cutter' औपलिकः, आश्मिकः, पाषाणदारकः; 's.-hearted' पाषाणहृदय, अश्महृदय, निर्देय, कठोर; 's.-horse ' बीजाध: ; 's.-pit, ' 's.-quarry ' স-स्तरखिन f.-आकर:. = a. Stony, q. v. = v. t. ली-ष्ट्यातं-उपलै:-हन् 2 P or ब्या-पद् c. = x, a. उपल-संकुल-बहुल-आकोर्ण. 2 औपल (ली र्न.), शिला-पस्तर-मय (यी f.), ज्ञार्कर (री f.), आश्मिक (की f.), शर्किरिल, श्रा शा)केशिक (की f.), (s.) in comp.; 's. seat ' जिलासनं 3 प्रस्तरनिभ-तुल्ब-समान

STOOL, s. पीठ:-ठं, आसनं, पाद-चरण-पीठं 2 दचारः, रेकः, मलोचारः, पुरीषोत्सर्गः ; 'to pass s. s' दचर् 1 P, पुरीषं दस्यज्ञ 6 P.

STOOP, v. i. गाइ नम् c. or आवृज् 10, नम् 1 P,

अव-आ-प्र-°, प्रह्वीय 1 P, नमीम, प्रवणीभू. 2 Condescend, q. v. -v. t. आवृज्, नम् c., नमीक 8U, प्रद्रीक. =s.,-ING, s. नित f., नमनं, आ-अव-प्र-º. =ING, a. नत, भवण, भणतिभवण; अव-,नम्, प्रह्व, नतीम, अवनत-काय, प्रणतिशारम्; 'a s. posture' नृति:, वैतसी वृत्ति:. STOP, v. t. वि-, हतंभ 9 P or c., अव-स्था c. (स्थापयाति), रुध् 7 U, नि-प्रति-अव-सं-°.प्रति-वंध 9 P; 19-41 3 U (ears &c.); 's.s the .chariot ' रथं स्थापयति. 2 निवृ c., बाधु 1 A, प्रति-वि-हन् 2 P, प्रति-नि-षिधु 1 P, विक्छिद 7 P. 8 निवृत् ८., विरम् ८., विश्रम् ८., प्र-उप-श्रम् ८. = ४. रं. प-उप-श्रम् 4 P, विरम् 1 P, निवृत् 1 A ; स्था 1 P, अव-स्था (A), निभल-स्थिर-स्तब्ध-हद्ध-गति-a. भुः 1 P; See CEASE, END. 2 GAH 4 P (rest); ' the evil does not s. here ' नैतावता पीडा नि-डक्रामति (S. 2). = s.,-PING, s. रतंभ:, स्तंभनं, प्रतिष्टंगः, प्रतिबंधः, अव-नि-प्रति-रोधः, पिधानं ; विष्टंभः, याननिवृत्ति f., विरामः; 'put a s. to ' See (v.), often by विरम with abl. 2 अव-, स्थिति f., वि-रामः, प्रज्ञांति f., विश्वांति f., वि-,निवृत्तिः, विच्छेदः, भंग: विरति f. 3 (In music) यति f., अवसानं, विराम:. 4 विराम:,-चिह्नं,-बिंदु:, अवसानचिह्नं. =PAGE, s. प्रतिबंध:, प्रतिष्टंभ: ; See (s.); 's. of any organic function ' अव-,रोध:, आ-,नाह:, वंधः -PER, -STOPPLE, s. (14:, अवष्टंभ:.

STORAX, s. शिलाज, शिलाक्सुमं-पुष्पं.

STORE, v. t. संभू 1, 3 U, समाह 1 P, संचि 5 U संग्रह 9 P, संपूर् 10, पू c. - s.,-AGE, s. संभारः, सं-चयः, राज्ञिः, संग्रहः, समाहारः, सामग्री, निषिः, विधाने कोज्ञः-चः, संघातः. 2 Store-house, q. v.; 's. house' कोषः, भांडारं; कोष्ठः; 's.-keeper' कोषाध्य-क्षः-पालः; 's.-house of corn' कुज्ञूलः, धान्यकोष्ठः STORK, s. सारसः, वकः, बलाकः, कोचः

Storm, s. बात्या, चंडवात:, प्रमंजन:, महा-अति-वात: बात्यावेग:, प्रकंपन्:, दुर्दिनं, झंझावात: (with show ers). 2 संरंभः, संक्षांभः. 3 लंघनं, अवस्कंदः-दनं $-v.\ t.$ आ-अव-स्कंद् $1\ P,$ लंघ् $1\ A,\ 10,$ सहसा भा वत 1 P or मह 9 P or इप् 7 U. -v. i. Rage q. v. = y, α. प्रचंडवात, वात्याकुल, वाताहत, पवनशु ब्ध, अतिवानविशिष्ट; ex. by (s.); ' it is s. wea ther to-day ' अय प्रभंजन: सर्वती वाति, दुर्दिनमय ' s. sea ' अञ्चार्णव:. 2 संरब्ध, संक्षुब्ध, संक्षीित STORY, s. कथा, वृत्तांतः, आख्यानं, उपाख्यानं, उप-प रि-कथा, आख्यायिका; 'historical s.' इतिहास चरित्रं-तं; 'remaining only in s. 'कथीकृत, क थावदीषीकृत, कथादीष. 2 बस्तु गः, कथानकं (dramas &c.). 2 भूमि f.; सतभूमिकः पासादः ' palace having 7 s.es'; 'ground's.' 有表 s.-teller' कथकः

Stout, a. महा-स्थूल-काय, बृहच्छरीर, मांसल, स्थूल श-रीर, पबल, महाबल, बलगत. 2 धीर, विकात, जूर, प-गल्म (heart). - NESS, s. शरीरस्थूलता, मांसलता. Stove, s. चुबि-बी f., अधिश्रयणी, अग्निकुंडं, अश्म-तं, उद्धानं, अतिका

Stow, v. t. (कोशे) निविश c., नि-धा 3 U, स्था c. (स्थापयति); See Store also.

STRADDLE, v. i. प्रगतजंघ-a. स्था 1 P.

STRAGGLE, ए. i. व्यभिष् 1 P, विश्रम् 1, 4 P; मार्गात् प्र-वि-षल् 1 P or च्यु 1 A or भंग् 1 A, 4 P. = EB, s. भ्रष्ट-भांत-पथ:, व्यभिष्दिं ताः,नष्टपथः. STRAIGHT, a. सरल, कण्, अिष्ठा, अकृटिल, अभृग्न, अवक, समरेख, अनराल, प्रगुण, अंजस; 'the s. stemmed lotus' अनरालनालनिल्नी. = adv., 's. way' सपदि, अनंतरमेव; सयः, तत्कालं, अविलंबितं. 2 सरलं, अवकं, कण्. = EN, v. t. कण्क 8 U, सरलंकः. = LY, adv. सरलं, अवकं, कण्तया, &c. = NESS, s. सारत्यं, आर्जवं, अक्तीटित्यं. — STRAIGHTFORWARD, a. कण्, सरल, सृषि, कण्-सरलं, अवकं, कण्तया; स्परं, व्यक्तं. = NESS, s. आर्जवं, अर्जवं, अर्ज्ञतं, कण्तया; स्परं, व्यक्तं. = NESS, s. आर्जवं, सारत्यं, दाक्षिण्यं.

STRAIN, v. t. आयस् c., अत्यंतं आकृष् 1 P; 's. every nerve' सर्वोत्तमना प्रयत् 1 A. 2 अत्यंतं तन् 8 U, अतितानेन अभिहन् 2 P; See SPRAIN. 3 (Juice) निर्धाइ 10, निर्मेल c., निष्कृष्. 4 (Filter) शुध् c., प् 9 U, विमलीकृ 8 U, स् c.; 'should s. through a cloth' सावयेत् पटात्. 5 (To the bosom) See Clasp; 'this is not the time to s. courtesies' अत्युपचार् पूर्वेतं-यथाचारं-ज्यवह्त्तृं नायं सम्यः. = v. रं. अत्यंतं प्रयत् or चयम् 1 A or आयस् 1, 4 Por ज्यव-सो 4 P. 2 निर्मेल् 1 P, स्व 1 P. = s. आयासः, अतियन्तः-अमः 2 प्रवह्लं, अत्यंताक्रवेः; See Sprain. 3 तानः, संततह्वरः 4 आ-,क्षेणं, वितात f. 5 रोति f., प्रकारः 6 विषयः. = ED, a. वितत, आ-,कृष्ट &c. 2 (Meaning) क्रिष्ट, निर्यार्थः -= ER, s. गालनी, चालनी, शोधनी,

STRAIT, a. संकट, संबाध, अनायत, संबुचित; See NARROW. -s. कुच्छूं, कर्ष्टं, संकटं, दुर्देशा, कष्टावस्था, संकटावस्था; 'in s. s' कुच्छूगत, कष्टावस्था, दिसाय संकटावस्था; 'in s. s' कुच्छूगत, कष्टावस्था 2 सामृद्रधुनी, संकटमार्गः. -EN, v. t. (गंड् 10, सं-, बाध् 1 1, संकुच् 1 1; 's.ed circumstances' (अर्थ-) कुच्छूं, कर्षं, दुर्गेति f.

STRAND, 8. तीर, तटं, कूलं. = v. t. उत्कूलपति (D.). = v. i. तीरं प्राप् 5 P.

STRANGE, a. अपूर्व, 1व-, चित्र, अद्भुत, आश्चर्यभूत; 'what is s. in this ' किमन चित्र. 2 विदेशीय, पर्काप; See Foreign. 3 अप-दिन्छप, विलक्षण, असंगत, असंबद, अलीकिक (की f.), असंगत. 4 अपिरिचत, असंस्तृत, अज्ञातपूर्व. —interj. चित्रं, अहो बत

चित्रं, आश्वरं. — EB, s. आगंतुकः, अभ्यागतः. 2 देदेशिकः, विदेशियः, वैदेश्यः 3 परः, परपुरुषः, पारवयः,
अपिषितः, अन्यजनः. 4 (व.) अपिषितः, अनभ्यस्त,
अनभित्तः, अन्यातः, 'we are s. st or the use of chariots' वयं अनभ्यस्तरथचर्याः (U.5). — LY, adv.
अङ्गं, चित्रं. — NESS, s. अपूर्वता, वैचित्र्यं, वैकक्षण्यं, &c.
STRANGLE, STRANGULATE, v. t. कंठ निपिडचधासं निरुध्य-पृ c. or श्यापद् c., गलहस्तयति (D.);
श्वासं अव-नि-रुध् 7 U. — ING, - ION, s. गलपीडनं,
गलहस्तः, धासावरोधः

STRANGURY, 8. अश्मरी, मूत्रकृच्छ्रं.

STRAP, s. चर्मपृष्ट:-बंध:, वरत्रा, वधी, नधी. =v. t. च-मेपट्टेन प्रह 1 P or तड 10.

Stratagem, s. उपायः, कल्पना, युक्तिf., अप-व्यप-देशः, छलं, कपटोपायः, छद्मन् n.

STRATEGY, s. युद्धकीज्ञालं, समस्पाटवं, व्यूहरचनावि-बा-नेपृण्यं.

STRATUM, इ. स्तर:, फलक:-कं, आ-सं-स्तर:.

STRAW, s. पल:, पलाल:-लं, नाल:-लं, नृणं (fig. also), शुक्कभान्य; 'to make s. of', 'not to care a s. for ' नृणाय-नृणं-मन् 4 A; 'a man of s. ' नृणमू-ति f.; कल्पित। रूष:-

STRAY, v. i. (यूथान् &c.) अंज् 1 A, 4 P, व्यभि-चर् 1 P, (मार्गान्) प्र-, विचल् 1 P, प्र-, अंज् 2 प्र-मट् 4 P, रलल् 1 P; See Err, MISTAKE. - ED, त. प्र-, अष्ट, च्युन, विचलित, आंत, मार्गभ्षट, नष्टपथ, यू-थभट. 2 (Thoughts) निरन्वय.

STREAK, s. रे(ले) खा, राजि f.; 's. of lightning' विग्रलेखा. -v. t. रेखाभिः अंक् 10, चित्रीकृ 8 U; 's. ed with gold ' कनकरेखाभिः सनाथीकृत, हेमरेखांकित. -ED,-Y, α . रेखांकित-चिह्नित, चित्र, चित्रत, जावल.

STREAM, s. स्रोतस् n., सिर्त् f., नदी. 2 स्रोतः, प्रवाहः, स्यः, ओघः, प्रवृत्ति f., वेला, वेगः, प्रसावः, धारा-रः; 's. of rain' वर्षन्यधारा. -v. i. वृष् 1 P, सततं प्रवृत्त 1 P or प्रस्नु 1 P. 2 Radiate, Extend, q. v. -ER, s. पताका, केत्वसनः -ING, a. सतत-निरंतर-प्रवाहिन्-स्राविन्. -LET, s. क्षुद्र-कु-सिर्त् ; अल्पस्रोतः. STREET, s. पियन् m., मार्गः; वीथि-थी f., रथ्या, प्रतेली, विशिक्षा; 'royal s.' राजभागः-पथः, महापथः, संसरणं.

STRENGTH, s. See under STRONG.

STREAUDUS, a. सोत्साह, सीयम, सीयोग, महोयम; अ-विरत, अविश्रांत, अभिनिविष्ट, संतत. —LY, adv. सी-त्साहं, प्रयत्नैः, अविरतं. —NESS, s. उत्साहः, उद्योगः, उद्यमः, उद्यमसातत्यं; See Energy, Industry. STRESS, s. भारः, भरः; गुरुत्वं, माहास्यं, गीरवं, प्रभावः, बल; 'I lay s. on this point' हममर्थं गुरुषयोजनं-गुरु-मन्ये. STRETCH, v. t. विस्तृ-स्तृ c., प्र-वि-तन् 8 U, आयम्
1 P, दीर्घाकु 8 U; (hand) प्रस c., लंब् c. = v. s.
प्र-वि-तन् pass., विस्तृ pass., प्र-स 1 P, प्र-,लंब्
1 A; See Extend also. 2 Exaggerate, q.
v. = s. वितित f., विस्तारः, विस्तृतिः, आयामः, प्रसार:-रणं. 2 प्रयत्नः, प्रयासः, उद्यमः. 3 विषयः, प्रसरः.
4 वागुपचयः, अरयन्ति f. = EB, s. शिविकाः

STREW, v. t. अव-प्र-वि-कृ 6 P, स्तू 9 U, सं-आ-प-रि-°, आच्छद् 10.

STRICT, a. अश्विथिल, रृढ, नियत. 2 अनतिक्रमणीय, अनुसंच्य; See PEREMPTORY. 3 पहण, निषुर, कठिन, कठोर, तीक्ष्ण, तीन. 4 सूक्ष्म, निषुण; 'on the s.-est search' अतिनिषुणमन्विद्यापि. -LY, adv. अशिथिलं, पहणं, सनिभयं, परिच्छेदनिष्ठरं, दढं; 's. true' सर्वथा सत्य. -NESS, s. अश्वैथिल्यं, सूक्ष्मता, काठिन्यं, &c.

Stricture, ६, निंदा, भन्सेना, आक्षेप:; See Uensure. 2 प्रसावरोध:, मुत्रग्रांथ:.

STRIDE, s. विक्रमः, पादन्यासः, दीर्घविक्रमः. = v. वि-परि-क्रम् 1 U, 4 P, लघ् 1 A, 10, आ-भध्या-हर् 1 P, आ-अध्या-क्रम्

Strife, s. किल:, विवाद:, कलह:, विप्रतिपत्ति f., विरोध:, दंहं.

STRIKE, v. t. sa 2 P. n-314-39-0, 31sq 2 U, तद 6 P, प्रह 1 P (with loc.), तड़ 10; आस्फ-ल् c. (water); 's. on the face ' मुखे चपेटां दा 3 U, हस्ततलेन प्रह्र. 2 विषु c, पीड् 10, अर्द् 1 P or c.; 'famine-s.en' दुर्भिक्ष-पीडित-विश्रुत. 3 (With wonder &c.) डपहन, चाकित-a. कु; oft. by चिकित-सविस्मय; 'was struck with the beauty of his horns' ज्ञांभां तृष्टा विस्मयमापेदे-4 वद c., नद c., ध्वन c. (lute &c.). 5 जन c., डत्पद् c.; 's.s fear in the mind ' चिने भयं ज-नयति ; 's. ing deep root ' स्थिरवद्ध-परुढ-मूल ; 's. sail'वातवस्त्रं अवपत् c. or अवतु c, निश्चली-स्तब्धी-भू; 's. blind' अंधीकृ; 's. accounts' गणनां समीक ; 'it struck me as wonderful' तददुतिभव मां प्रतिबभी ; 'he was struck with wonder 'तस्य हृदयं पस्पर्श विस्मय: (Ka. 80), आधर्य विकास बभव ; being used in its most general sense, it easily s. s the mind 'तादि प्रसिद्धतरेण प्रयोगेण जीवं बुद्धिमारोहति, प्रसिद्धिवलेन प्रथमतरं प्रतीयते (S. B. 135, 137). -v. i. (Against) संघद् 1 A or c., आस्फल् 1 P; See Dash. 2 संभूय कमें परित्यज् 1 P ; कार्येनिवृत्तिसं-केतं कु. =down, नि-अव-पन् c., श्रद् c. (शातयति), आहत्य भूमी पत् c. -for, प्र-स्था 1 A, प्र-या 2 P, नि-गम् 1 P; See Start. -off, वि-,नश् 0., वि-, हुप् c.; अप-व्या-मृज् 2 P or c., डिक्डिट् 7 P.

-out, (Fire) घर्षणत-संघट्टनेन जन ०. 2 लुप 6.P 🗎 or c., नशु c., उच्छिद्, व्यामुज् See Efface. 3 हुएं o., चितु 10, युजू 7 U, 10, निरूप् 10. 4 मुद्रयति (D.). -through, निर्भिद् 7 P, पविश्व 6 P, प्रविश्व निर्गम्. -up, आरभ् 1 A, प्रस्तु 2 U; See Broin. -s. युगपत् or संभ्य कार्यनिवृत्तिसंकेत:. -ING, a. वि-,चित्र, आश्चर्यजनन (नी f.), अहुत, विस्म-यावह, आश्चर्यभ्त, हृदयग्राहिन्, चित्तहारिन्. -ING-. LY, adv. मनोहरं, विचित्रतया, अद्धतं, अतीव, हृदयमा-हितया. = Stroke, s. आ-अभि-घातः, आहित f., पहार:, ताडनं, पात:; 's. of a thunder-bolt 'वज-पात:, अञ्चानिपात:. 2 रेखा, लेखा. 3 आक्रम:, अव-तारः, आवेशः, लंघनं; 'sun-s.' आतपलंघनं, सूर्या-भिघात:. 4 प्रयत्नः, आकिस्मकयत्नः, 's. of policy' नीत्युत्कर्षः, नयनियुणताः - v. t. (पाणिना-इस्तेन) पराम ज 6 P. स्वज्ञ 6 P: (पराम् ज्ञान् हर्षअडेन पाणिना R. III. 68); श्रानै: मृज् 2 P or समालभ् 1 A, हस्तेन लल् 10.

STRING, s. रज्जु f., गुण:, तंत्रं-त्री (of lutes &c.), तंत्रः, सूत्रं, दामन् f. n., जुल्बं; See Rope; (of a bow) ज्या, गुण:, मैंवीं, शिक्रिनी. 2 परंपरा, माला, पिक्त f., शेणि-णी f., आविति-ली f.; 's. of pearls' मुक्तावती, मुक्ताहार:-सर:. 3 (Human) शिरा: -v. t. सं-प्रंथु 9 P, गुं(गु)फ 6 P, वि-.रच् 10, सं-,द्रभ् 6 P, 10, सूर्भ 10. 2 तंत्रीम:-गुणे:-वंभ् 9 P; (a bow) अधिज्यं कु; धनुषि ज्यां आहत् c. or आतन् 8 U; 'a bow strung ' अधिज्यं-आतत्रज्यं-आरोपितज्य-भनुः; 'a string strung tight on a bow 'धनुषि आनता मौर्वा (R. I. 19). - ED, a. तंत्रिन, तंत्री-गुण-विशिष्ट, तंत्रयुक्त. -प्र, a. स्त्रिन, सूत्र-तंतु-नय (यो f.). Stringent, a. तीक्ण, कठोर, वृद्ध, अशिथित.

STRIP, v. t. अप-, ह 1 P', अप-नी 1 P निर्-ह; gen. by अप, निर्, वि in comp.; 's. of clothes' विवक्षय-ति (D.), निर्वेश्लोक 8 U, उच्छद् 10; 's. of bark' विवल्तयति (D.); निष्पत्रयति, निर्देलीक, &c. -8. खंड:-डं, पह:. -PED, a. अप-,हत, अपनीत. 2 विवक्ष, विवश्लीकृत, नशीकृत; हतवक्ष-वेश; 's. of one's all' इतस्वेश्व.

STRIPE, s. रे(ले) खा. 2 दीर्घ खंड:. 3 क का घात:-प्रहार:. =v. t. रेखाभिः चित्रयति (D.) or अंक् 10. 2 क का या तड् 10 or प्रह 1 P.

STRIPLING, s. शिशु:, अभेक:, डिंभ:, बात:, कि शोर:-STRIVE, v. i. प-, यत् 1 A, घट् 1 A, उपस् 1 A, चेष्ट् 1 A, व्यव-सो 4 P, पृतृत् 1 A. 2 स्पर्ध् 1 A. 3 (Against) विवद् 1 A, विरुध् 7 U, कलह कु 8 U; See CONTEND.

STROKE, s. See under STRIKE.

STROLL, v. i. (आलस्येन) विचर 1 P, परिक्रम् 1 U,

4 P, विह्न 1 P, परिभ्रम् 1, 4 P. = s. परिक्रम:-मण,

विहार:, परि-,धनणं, यथेष्टचारं:. = EB, 8. पथिक:, य-

STRONG, at बलिन, बलवत, सबल, वीर्यवत, शक्तिमत, समर्थ, अजस्वल, ओजस्विन्, प्रवल, अर्जितः 's.minded ' मनस्वित, धीरपक्रति. 2 क्षम, दक्ष, कज्ञाल. 3 रह, हिथर (resolution); उम्र (smell). 4 तीव, तीक्ष्ण, चंड, प्रखर, अति pr. 5 गाउ, उत्कट, प्रवतः; See Intense. 6 वीर्यवत्, प्रतापवत्, गुणाव-ह, गणका(रिन् (medicine); 'to grow s.' प्रब-लीभ, मुर्च्छ 1 P; '10000 s.' अयुतसंख्याक; 's.bodied, ' 's.-built' उपित्रतगात्र, मांसल, रृढांग, बुद्धावयवः 's.-hold ' दुगै, कीटः. -LY, adv. बलव-त, बृढं, गाढं, परमं, उमं, उत्कटं, &c. - STRENGTH, s. बलं, वीयें, शक्ति f., सामध्र्यं, तेजस् n., प्रभाव:, अो-जस n., ऊर्ज:, सच्त्रं; वि-परा-क्रमः; क्षमता, बलवत्ता, प्राबल्यं, विभव:; 'the s. of mind' धीशक्ति:, बद्धि-प्रभाव:. मतिविभव:; 'what is the s. of the enemy' कियतसंख्यका: शत्रवः: 'on the s. of' अवलंख्य. =EN. v. t. प्रवतीक 8 U, वलं दा 3 U or वृध् c. 2 दृढीकृ, दृढयति (D.); See Confirm, ESTABLISH; निवेश: शैलानां तदिदमिति बुद्धि दृढय-(U.2) 's.s the belief that it is the same'; 'Sringâra s. ed by Karuna' कहणा-नपाणितः शंगाररसः = v. i. पबलीभू 1 P, प-डप-चिpass.; वि-प्र-वृध् 1 A; परु 1 P. = ING, a. बलव-धेन (नी f.), बलपद.

STRUCTURE, s. निर्माणं, संस्थानं, विधानं, रचनं-ना. 2 आका(:, रूपं. 3 मंदिरं, भवनं.

STRUGGLE, v. i. प्रयत् 1 A, प्रयासं-यत्नं-कृ, चेष्ट् 1 A; ज्ञार्द्रेल: पज्ञाभिव हन्मि चेष्टमानं (S. 6) 'an animal s.-ing, while being killed' &c. 2 युष् 4 A, संयत्; See FIGHT. -ING, s. प्रयासः, प्रय-त्नः, वि-चेष्टा-चेष्टितं, अतियत्नः; मुक्तप्रयत्नं मां सलिल-विद्नपाययत् (Ka. 38) 'me who had ceased s.' &c. 2 युद्धं, कलहः, विवादः, ग्रंबं.

STRUMPET, s. See PROSTITUTE.

STRUT, v. i. साटोपं-उद्धतं-धीरोद्धतं-परिक्रम् 1 U, 4 P, सगर्वं चल् 1 P. = s. साटोप-उद्धत-सगर्वे-गति f. =TING, a. सगर्वेगति, साटोपगामिन्.

STUBBLE, s. नाल:-ली, लुनशस्यनालः.

Stubbobn, a. दुर्दांत, दुर्दम, प्रतिनिविष्ट, अवस्य, अवि-नैय, प्रतीप; See Obstinate.

STUCCO, s. सुधा, चूर्णलेप:. =v. t. सुधया लिप् 6 P. =BD, a. सधालित.

STUD, s. गंड:; (of horses) अथा:, आर्थ, अथी: यं, बाडवं; (place) अथशाला, मंदुरा.=v. t. उत्-, अभ् 10 (स्वचंपति), प्रतिबंध 9 P, प्रतिवप् 1 P, अनुन्यभ् 4 P; 'sky s. ed with stars' तारिकतं नभः; 's. ed with gems' राज्याचित, राज्याचित्र-प्रत्युत &co. STUDY, v. t. अधि-इ 2 A, अधिगम 1 P, (sequire by s.); शिक्ष 1 A; पद् 1 P; आवृत् c., अभ्यस 4 U. 2 ध्ये 1 P, चित 10, क्यू 10; प्रयत् 1 A, वि-मज्ञ 6 P. 🗝 s. अध्ययनं, अभ्यातः, अभ्यतनं, जिक्षणं. पूजनं, पात:, अधिगम:-मनं; 's. of the Vedas' वेदाध्ययने, उपाकरणं; 'close s. 'अविरताभ्यासः, अन-परि-ज्ञीलनं; 'desultory s.' चंक्रमणं. 2 अध्ययनज्ञा-ला-आगारं, ग्रंथकुटी. 3 पाठ:, अध्ययनविषय: 4 वि-तनं, कल्पना, विचार:. - ENT, 8. अध्येन m., छात्र:, शिष्य:, आधीयान:, विद्यार्थी; 'a religious s. ' नम-चारी, त्रती, लिंगी. -IED, a. पूर्वपठित, सुनिश्चित, पूर्व-निर्णीत, चितित-निर्णीत-पूर्व, कामतः कृत. =10US, a. अध्ययनपरायण-तत्पर-जील-आसक्त, विद्याप्रसित-अभि-निविष्ट. 2 उत्सक, व्यवसायपर, अध्यवसायिन्; ' of s. habits ' व्यवसायशील. = IOUSLY, adv. विचाव्यासं-गेन: संकल्प-निर्णय-पर्वे, कामत:. -IOUSNESS, s. अ-ध्ययन-विद्या-आसक्ति र्-अभिनिवेश्चर, विद्यान्यासंगः. Stuff, s. वस्त n., इत्यं, प्रकृति f., पदार्थः 2 पटः, वसं, वसनं; See CLOTH. 3 गृहोपस्कर:, गृहसामग्री-इञ्याणि-भांडानिः 4 तुच्छ-कुत्सित-द्रव्यंः 5 अनर्थकप्रला-प:. =v. t. अत्यंतं पर् 10, आतिश्चयेन तृप् c. 2 Crowd, Cram, q. v.; 's.-ed with cotton 'का-वीसपरित. = v. i.आतृति प pass. = ING, s. पूरणं &c. STULTIFY, v. t. मुढीक 8 U, मुखेवत् आचर् .; (oneself) मर्खवत आचर 1 P.

STUMBLE, v. i. प-, स्वल् 1 P, विषमीभ, (मार्गे पदा-नि खलु ते विषमीभवंति S. 4); प्र-वि-चल् 1 P, च्यु 1 A. =v. t. प्र-, स्वल् c. (स्वलयित). =s.,-ING, s. स्वलनं, स्वलितं; 's. ing-block' गतिकुंडनस्थानं; 'this is a s. ing-block to all' अत्र संगे स्वलं-ति; अत्र सर्वेषां गति: कुंडिता भवति.

STUMP, 8. कंद:-दं, स्थाण:. = Y, a. -हस्वस्थूल.
STUM, v. t. विधिरीक 8 U, (आक्रोशिन दिशो विधिरीकृता:); (persons) आधानेन-महरिण-जडीक 8 U,
मूच्छाँ प्राए c. or जन् c.; 's. the ears ' कर्णविवरंकर्णपुटं जजैरीक or जजैरयित (D.) or स्फ्ट c. or
उपहन् 2 P, जजैरितकणेविवर: (Ka. 27),
जजैरीकृतकणेपुट: 'the ears being s.ed '&c.; 'he
was s.ed by the noise' निनादभवणेनामूच्छेत्.
– NED, a. आधात-महार-मूढ-जड-मोहित, जजैरितकणे,
विधरीकृत – NING, a. कर्णोपधातिन, भवणक्षितिहारिन.
STUNT, v. t. (वृद्धि) स्तंभ् 9 P or c., रुष् 7 U,
वामनी-खर्वी-कृ 8 U. = s. वृद्धिरोध:-स्र्तंभ:. = BD, a.
पृक्षि, अल्पतृत, वामनाकृति, रुद्धवृद्धि.

Stupery, v. t. जंडीक 8 U, जडयति (D.), मुह c., सं-व्या-°, निव्यंदीक, सं-,रतंभ c. = Aorion, Stupor, s. जाडचं, जडिमन् m., जडता-तं, मोहः, सं-व्या-°, देद्रियस्वाप:-मोहः-रतंभ:. = ING, a. व्या-> मोहिन्, मोहकारिन, स्तंभकः. — Stupid, a. जड, मुहः, मूर्क, मंदः ृढ-स्थूज-जड-मंद-धी-मति-बुद्धि, निर्बृद्धि, हुर्बृद्धि, आंत्रज्ञ, अज्ञ; 'as. mistake' अतिगईणीयः प्रमादः. = 11 V:-NESS, s. जाडचं, मौरूर्थं, मूढता, ज-डिमन् म., अज्ञनं &c. = LY, adv. जाडचंन, मूर्वित्या, मूढवत्.

Stupendous, a. अतिविज्ञाल, अडुत, आश्चर्य विस्मय-कर (री र्र.), विस्मयोत्पादक.

Sturdy, a. कठिन, कठीर; दृढांग, प्रवल; See Stout. Stutter, v. i. See Stammer.

STY, 8. जूकरशाला.

STYLE, s. रीति f., प्रकार:, पद्धति f., वृत्ति f, सर्राण f. 2 भाषासराण:, लेखनपद्धतिः; (qf speaking) वान्वृत्तिः-न्यापार:-सर्राण: 3 संज्ञा, आख्या, ख्याति f. 4 लेखनी, कलमः 5 जलाका, कीलः; ज्ञांकुः (of a dial). - ५. ८. अभि-धा 3 U, व च् 2 P, संज्ञां दा 3 U, कृत् 10; See NAME, CALL; 's. ed Kakutstha' कक्तस्य ज्ञादितलक्षण (R. VI. 71), कज्ञास्यसंज्ञ & c. = 1811, व. शिष्टजनमत, सभ्याचारानृद्धप. STYPTIC, व. रक्तस्तेमन, रक्तिवरोधिन्. - ९. रक्तस्तं-मनं-अवरोधः

STYX, s. वैतरणी, पेतनदी.

SUAVITY, s. माधुर्यं, मनोज्ञता, स्वादता.

SUBACID, a. ईषदम्ल.

Subdivide, v. t. प्रतिमज् 1 U, अज्ञाज्ञान् कृ 8 U. -Subdivision, s. प्रभागः, प्रविभागः, टपज्ञाखा, प्रति-प्र-ज्ञाखा, टपांगं, अवयवः

SUBDUE, v. t. वज्ञां नी 1 P, वज्ञीक 8 U, वि-परा-जि 1 A, अभि-परा-भू 1 P, दम् c. (दमयति), स्वाय-लीक्ट, स्ववज्ञे स्था c. (स्थाययति). 2 (Passions) जि, सं-नि-यम् 1 P, निम्नह् 9 P, दम् c., वज्ञां नी; See CONTROL. = ER, s. जेतृ m., दमनकारिन. 2 विद्यान् m. = ING, s. वि-,जय:, दम:-मनं, अभिभवः, नि-सं-यम:, निम्नहः, &c.

SUBJACENT, a. अधीवार्तन.

Subject, ६ प्रजा, प्रकृति f. (usually in pl.). 2 विषय: (विषयिन m., as opp. to object); प्रकरण, प्रस्ताव:, प्रसंग:, अर्थ:, परं, स्थानं, आस्परं, भूमि f., अधिष्ठानं, आधार:, आश्रय:, आञ्चय:, भाजनं. 3 नाय-कः, कथापुरुष:-नायकः. 4 कर्ता (in grammar). 5 साध्यं; 's. in hand ' प्रकृतं, प्रस्तुतं, प्रस्तुतार्थः; 'this chapter is on the s. of Sankhya doctrines' सांस्थवादविषयकोऽयमध्यायः. = a. वदावर्तिन, वज्ञाग, उपजीविन, आधित; निम, वज्ञा, अधीन, आयत्त, तंत्र in comp. 2 (Liable) अधीन, आयत्त, करंत्र in comp. 2 (Liable) अधीन, आयत्त, करंत्र ंग क्षास्पदं in comp.; See Liable; 'one that is born is s. to death ' जातेन खलु मतेन्यं, जातस्य हि ध्वो मृत्युः; ' not s. to anger' अनायत्तो रोषस्य (Ka. 45); so अवज्ञो विषयाणां, अदत्तावकानो मस्सर्ध्व (ibid.); 's. to disease' रोगाधीन,

नित्य-सदा-रोगिन, रोगपानं, &c. -v. t. बन्नीक 8 U, अभिमू 1 P; See Subdue. 2 पदं नी 1 P, अभीनी-आयनी-आस्पदीकः; 'you have s.-ed yourself to trouble' क्रे शस्यात्मा पदमुपनीतः (8.1); 'you have s. ed yourself (soul) to great penauce' आयोजितस्तपित महत्यात्मा (Ka. 173);अयत्नेनेवोपहासास्पदतामीभरो नयति जनं (Ka. 151) 'easily s. s. to ridicule' &c.; उपाहासास्पदं कः, &c. — 10N, s. वशः-शं, वशता, निम्नता, तंत्रता, आभितत्वं, अभीनता, &c. in comp.; 's. to another' परवश्ता, पराभीनता, परवन्ता, &c.—1VE, a. विषयिन, अभिकरणनिष्ठः Subjoin, v. t. अनुवंध् 9 P, आयुज् 7 U, 10; अभः लिख 6 P or निर्धित 6 P.

Subjugate, v. t. वशांक 8 U, आभम् 1 P, प्रा-वि-जि 1 A, भंज 7 P, कररीकः, See Subdum. —ION, s. दम:-मनं, जय:, परा-अमि-भव:, भंग:, नि-यम:, निग्रहः; See Control also.

Sublimate, s. रसकपुर:-पुडपं. -v. t. बाडपीक 8 U. Sublime, a. डमत, अत्युच्छित, उत्कृष्ट, विशिष्ट, गुरु; See Lofty; उदात्त, मीट (sentiment &c.). -v. t. Exalt, q. v. -ITY,-NESS, s. तुंगता, उ-मित, अनुभावः, मीटि f., अत्युक्कषं:, गीरवं; 's. of meaning' अर्थगीरवं, उदात्तार्थः.

Sublunary, a. ऐहिक-सांसारिक (की f.); See Worldly.

Submarine, a. समुद्रस्थ-गतः; 's. fire ' और्वः, वड-बानलः, बाडनः.

Submerge, v. t. नि-,मस्ज् c. (मज्जयति), आषु c -v. i. नि-,मस्ज् 6 P, अवनाह् 6 A; See Plunge. -Submersion, s. निमज्जनं, आश्राव:, अवनं.

Submit, v. i. प्रणम् 1 P, वज्ञं गम् 1 P, ज्ञारणं गम् or या 2 P or प्रपट् 4 A; (to order &c.) अनुरुध् 4A, अनुवृत् 1 A, अनुपा c. (पालयित); See Obex; सह 1 A, क्षम् 1 A, मृष् 4 P, 10; oft. ex. by प्रमाणं; आर्थिमथा: प्रमाणं (M. 1) ' I s. to your honor's opinion (decision)'. 2 स्विनयं वह 1 P or प्रार्थ 10 A. -v. t. स्विनयं कः c. (अपयित) or निक्षिण् 6 P or निर्देश 6 P; See Refer. -Submission, s. प्रणित f., वज्ञाना-त्वं. 2 अनुवृत्ति f., अनुवर्तनं, अनुरोधः. 3 क्षमा, क्षांति f., सहिष्णुता. -Submissive. a. वश्य, प्रणतिभणव, वज्ञाग, वज्ञवितितः, विध्य, अनुविधायिन, आज्ञाकर (री f.). 2 स्विनय, नम्, रीन. -LY, adv. स्विनयं, नम्तया, प्रार्थनाप्वं, प्रणतिपृवं.

Subordinate, a. अधीन, आयत्त. 2 अप्रधान, गौण (जी f.), अमुख्य; 'any thing s. to another' अप्रधान, उपसर्जनं. -v. t. (to) अन्यपिक्या गौण-अप्रधान-a. मन् 4 Λ . -100, s. अधीनता, दश्चता, वर्यता, परवंशता, पारतंत्र्यं, पराधीनता. 2 अप्रधान्यं,

गीजता. = LY, adv. गीजतः, अप्राधान्येन, अमुख्यतः. SUBORN, v. t. (धनदानादिना) कूटसाक्ष्यं दा c. (दापयति).

Subpoint, s. augusti. -v.t. ang 1 P.

SUBSCRIBE, v. (अध:) नाम लिख 6 P or निषय ., इस्ताक्षरेण अंक् 10 or चिक्कपात (D.); See Sign. 2 Agree, q. v. 3 (इन्यं) रातं प्रतिक्षा 9 A, अंशं दा desid. (हिस्सति-ते). — ER, s. अंशदायिन m, — SUBSCRIPTION, s. नामलिखनं निवेच शनं. 2 अंश-डदार-दानं; स्वांशः, उदारः. 3 (Of a paper) मूल्यं.

Вивециемт, α. उत्तरगामिन, उत्तर, पश्चात् in comp.; पर, पश्चात्कालीन; अनु pr.; 's. rites' अनुकामि; अनुगमनं, &c.; 's. mention' वश्यमाणता. – LY, adv. तत उद्दें; अनंतरं, तत उत्तरं; पश्चात्; (to) परं; उद्दें, अनंतरं, परतः (with abl.); अनु pr.; 's. to the marriage' अनुविवाहं, विवाहात्परं, &c. – Subsequence, s. अनुगमनं-यानं.

Subserve, v. i. पुरस्क 8 U, वृथ् c., उपक्क; See Promote. -Subservient, a. आयत्त, अर्थान, वज्ञ, निम्न, तंत्र in comp. 2 उपयुक्त, उपकारिन, स-इयोगिन्. -Subservience,-cv, तंत्रता, अर्थानत्वं. 2 उपयोगः, उपकारः.

Subside, v. i. शम् 4 P. प-उप-°, निवृत् 1 A, वि-सम् 1 P, वि-गम् 1 P; प्रसद् 1 P. 2 अधस्तले आसद्, अधः गम् or पत् 1 P.

Substidy, s. (धनरूपं) साहाय्यं, करः. = Substidiaty, a. सहकारिन, साहाय्यकारिन, अनु रूल, वित्रभावापत्र. 2 Subordinate, q. v.; 'something s.' अप्रधानं, उपसर्जनं, गीणार्थः.

Subsist, v. i. भू 1 P, वृत् 1 A. विद् 4 A, शस् 2 P, स्था 1 P. 2 जित् 1 P, आ-उप-°, प्राणयात्रां क, जीवित-प्राणान् धू 1 P, 10; See Live. = Ence, s. सत्ता, अस्तित्वं, भावः, वृत्ति f. 2 आजीवः, वृतिः, आ-उप-जीविका, प्राण-जारीर-यात्राः, See Living. = क्रम, o. जीविन, सस्ववत्.

Substance, ह. सारः, सस्तं, तस्तं; भावः, भावार्थः, सार्वांशः, ताल्पर्यं, ताल्पर्यंथः; 'sum and s.' भिंदितः-निगंतितः-अर्थः, निष्कृतंः, भावः; 'they are the same in s.' बस्तुतः समाः, अर्थतः तृत्याः 2 (In Philosophy) इवं, पदार्थः 3 बस्तु त., इव्यं, अर्थः, मृतंद्रस्यं. ये संपत्ति त., इव्यं, धनं, अर्थः, विनं, विभवः, वेभवं, See Wealth.— Substantial, a. सार्वत्, ससार, सगर्भ, धनः 2 तास्विक-सास्त्रिक-वास्तविक-(क्षी ति.), यथार्थ, सत्य, वास्त्रव (वी ति.). 3 धनित्त, सभन, समृद्ध, धनवत्; See Wealthy.—Ly, adv. बस्तुतः, अर्थतः, तस्वतः, सारतः.—Substantials, v. t. साध् ०., उप-प्रति-पद् ०., प्रमाणयति (D.), स्थांकृ,

वि-भू c.; See Prove. - Ion, s. उपपादनं, साधनं, सिद्धि f. - Substantive, s. त्रिशेष्यं, सन्धः, 'dependent on the gender of the s.' त्रिशेष्यनिष्न, बाष्यालिग्. - g. सन्ध्याचिन्.

Substitute, s. प्रतिनिधिः, प्रतिहरूतः-स्तकः, प्रतिपृद्ध्यः; oft. by स्थानीय- a. or स्थानं वृत् 1 A. 2 (In grammar) आदेशः. -v. t. स्थानं-पदं-सं-,निविश्य c. or प्र-ति-उप-युज् 7 A, 10 or उपकृष् c.; तत्पदे धातोः स्थान इवादेशं सुप्रतं सं-यवेश्वयत् (R. XII. 58) 's. ed Sugriva in his place' &c.; 'Adesa is one word s.-ed for another' आदेशो नाम श्रव्यांतरस्य स्थाने विधायमानं श्रव्यांतरम-निधीयते (M. N. on ibid.). 2 परिवृत् c., उपस्क् 6 P. -10N, s. स्थानं निवंशनं-उपकल्पनं-विधानं. Substratum, s. स्तरः, फलकः-कं. 2 आधारः, आध-यः, स्थानं.

Subtend, v. t. अभिमुखं-संमुखं-दृत् 1 A or स्था 1 P (with gen.).

Subterfuge, s. एल, তরন n., अप-व्यय-देश:.
Subterranean, a. আনানা (দা f.), দাদ in
comp.; মুন্বন্ব, মুত; 's. place' পুদিগৃহ, অবখুদি:; 's. pas-age' দুহুনা, গুতুনার্ব:

Subtile, Subtile, a. अतिस्क्षम, अण, अतिलघु, निर्वयः 2 चतुर, विदाध, स्कार्यान्, सूक्ष्म-कृ ज्ञाय-मित्वुद्धि, मार्भिक (की ति.), मर्भविद् 3 Roguish, Sly, q. v. — Ly, adv. त्क्ष्म, स्क्ष्ममत्याः — NESS, — LY, s. स्क्ष्मत, आंगम् क., आंतलाध्यं 2 वैद्रुप्यं, चातुर्यं, Subtract, v. t. व्युज् 10, विय 2 P, व्या-कह 10 (कल्यित); विवृज् 10, (with instr.); ज्ञूष् c.; एतानयुत्वयुत्वान् (Li. 13) 'these s. ed from 10,600;' व युत्रच्छिते जातं &c. (ibid.). 2 दद्धि 1 P. — ION, s. वियोजनं, वियोगः, व्यवक्रितं, व्यवक्रलनं, शोधनं, वि-,वर्जनं 2 द्धारः — Subtraliend, s. क्रणं, जोधकः.

Sububb, १. (नगर-) परितरः, उपकंठ, पर्वतभूमि र्र., उपज्ञन्यं, उपानं, शाखानगरं, उपनगरं.=△N, व. नगरं।-पांतरथ-वर्तिन, उपकंठः

Subvers, v. t. दद-,ध्वंस o., उन्मूल् 10, विनश् c., उन्धिद् 7 P or c., अवसद् o., खंदू 10, वि-अव-पत् c. —Subversion, s. ध्वंस:, उच्छेद:, वि-,नाशः, &c. —Subversive, a. विनाशिन, ध्वंस-नाश-कर (री.f.), उच्छोदेन; better ex. by (v.); 'it is s. of happiness' सुख उच्छिनति, सुखानकरं

Succeed, v. i. (Of things) निव्यद् 1 A, सं-यद, सफलीभू 1 I'; फल् 1 P; सिध् c. (साधयति), जयं आप् 5 P, विज्ञानिन-य. भू (of persons); सिध् 4 P (of both); 'he s. ed in all his attempts' मर्वे तस्य प्रयत्ना निवालाः-सपाला व भूषः & c - c. t. Ex. by 'Go' q. v., with अवता (with abl) भागा-

त (with gen.): अन pr.: 's. ing his father as sovereign of the North Kosala ' वितरनं समज-रकी जाता समधिगम्य (R. IX. 1); 's. to the throne ' राजप :- सिंहासनं-भारत 1 P, राजपदं आप 5 P. राजगरभाग् म. 's -ed his brother ' भान: पश्चात् राज्यमयातः 's.ed the General' सनावते: पश्चात तत्पदम्याप, (lit.) सेनापिम-वगच्छतु; See FOLLOW; 'joy s.-ed by fear' भयोत्तर: हर्ष:. =INO, a. पर, उत्तर, आगामिन, अनुपायन-गामिनः 's. generations' पत्रपी गादय:, उत्तरकालीना जना:. -Success, s. मिद्धि f., साफल्यं, अर्थ-साध्य-सिद्धिः. कनाथेना, जय:, संपद f., शी:, उदय:. - FUL, a. क-तिन, क्रुवार्थ, सिद्धार्थ, विमयिन, बिरितार्थ, कृतकृत्य, पान-पूर्ण-जब्ध-काम, संपन्नमनोरथ. 2 (Of things) सिद्ध, सफल, निष्यम, फलवन, -FULLY, adv. सफलं, अव्या, अमोधं, सिद्धचाः = ION, s. अन-,क्रमः, परं-परा, आन अप, प्याय:, अन्वय:, श्रेणी; See ORDER; in s. ' अनुक्रमं-क्रमेण, यथाक्रमं, अनुपूर्वशः, निरंत-राम्बेन (बातबाष्ट्र (K. v. 25) 'coming in s. '. 2 धेणी, आवित-ली f., माला; See Series. 3 उत्त-राधिकार:-रिता, दयाधिकार:. =IVE, «. क्रमबद्ध, आनु-कानिक (की f.), यथाक्रम, अनपूर्व, परंपरा-क्रम-भार-त-आयात, क्रामनमारित, 2 निरंतर, सतत, अविस्त. -IVELY, adv. क्रमज्ञ:, क्रमण, अनुक्रमज्ञ:, अनुपूर्व-· श्वाः, आनुष्टेपैण, यथात्रामं. = OR, इ. प्रत्यनंतरः. उत्त-राधिकारिन् m., अनंतरागामी-

Succinci, a. संक्षित, लघ, अ.विरतीर्ण. -LY, adv. संक्षित, समासतः

Succour, s. साहाब्द, ज्ञारणं. =v. t. दा 3 U with (s.), उपकृ 8 U.

Succulent, a. सरम, आई, रसमय (यी f.), सहब, सजल.

Succumb, v. i. वज्ञां नम् 1 P or इ-या 2 P, वजीभू 1 P, अव-,सद् 1 P; See 'Give way' under Give.

Sucn, a. ईदृश्-श (शी f.), तादृश्-श, एतादृश्-श, तथाविध, एवंविध; 's. as myself,-yourself ' मादृ-श्-श, महिथ; भवादृश्-श, त्वादृश &c.; 's. and s.' अमुक; 'as s.' एवं सति; परमार्थतः प्रम 'affection as s.'

Suuk, v. t. आ-, चून् 1 P, पा 1 P. 2 (As children) भे 1 P, स्ननं स्तन्यं-पा; 'a child that s.-s the breast' स्ननंभाः शिगः 3 (up) उत-, गुष् ८, आ-नि-पा, आणम् 1 P, (रस्) आदा 3 A.—ING. s. स्तनप नं, खूषगं 2 स्तन्यं, दर्भः खूप्यं. 'who gives s.' स्त-पः। पिनीः —Suckle, v. t. स्तन-रत यं पा ८. or दा 3 U, स्तनं भे ८ (धापयित), स्तन्यद नन पुष् ८.—ING, s. स्तप्यदानं 2 स्तनंभयः '(पि नि.), स्तय्यायिनं —Suckle, श. भी-, चून्यं

Sudden. a. आकारमक (की f.), अकांड, अंलिंडिंत, अविकत-भिनित-पूर्व. अकारित, अकरमाजूत. 2 चलं, चंचल, लालं, 800 Fickle. —Lv, 'on a s.' adv. अकरमाल, सहमा, एकपंद, अकंड-डे, का कतालीपन्यायंत्र, अर्वार्कत, असम्भितं; 'befalling s.' अतर्कितोपनत. Suddenieric, a. स्वरजनन (नी f.). स्वरकर (री f.). Sue, v. प्रभित-अर्थ 10 A, सविनयं याच् 1 A. 2 अभियुत्त 7 A, 10, निविद् c. (राजक्ले); 'if he's. me in a court of law' ययसी, राजकुले मां कन्ययति (Mr. 4).

SUET, s. 441, 444 n.

SUFFER. v. t. Man 1 P. Equal 1 P. Eq., 43 7 A, 917 5 P, 31 9 U ('Experience', q. v.). ৪ अन-शा, अनुमन् 4 A, अनुमृद् 1 A, न प्रतिबंध् 9 P or शतिषध् 1 P. 3 वि-,सह 1 A, क्षम् 1 A, मध 4 P, 10. -v. i. (from) क्रिज-तप्-पीइ-pass., ब्यथ् 1 A; ' is s. ing from an injury ' (कत-) निकृत्या पीडचते; ex. by भाज् in comp., (दु:सभाक्); द:खं-वीडां-अनुभ: परार्थे य: पाडामन्भवति ' who s. 8 for others '; ' if any important duty should not s. thereby ' यदि नावसीदति गुरु पयोजनं (Ka. 181); 'a wicked person commits a fault and a good man s. s for it ' खल: करे।ति दुर्वेनि ननं फरानि साधुष, -ANCE, अ. अनुज्ञा, अनुमति रि., क्षमा. - EB, s. दु:खित:, दु:खभाक्, दु:खी. - ING, s. पीडा, क्रेज्ञ:, टु:ख, व्यथा, परि-,सं-,ताप:, वेदना, क्र-च्छं. 2 द:खानुभव:-वेदनं &c. - a. क्रिष्ट, दु:खभाक्-

Suffice, v. i. कृत् 1 A (with dat.), तयोत-a.

भू 1 P; See below; 's. it to say' इति क
थनं पर्यात्त अवेत. -Sufficient, a. पर्यात,
टपयुक्त, टचित, समथे, gen. by अलं (with
dat.); 'this (cow) will be s. to satisfy
my hunger' तस्यालमेषा क्षितस्य तृष्ट्ये (R. II.
39), क्षुधाशांतये कल्पत, पर्याता भवेत. 2 यथेह, मचु
र, विपुल; 'you cannot do him s. honour' त
हिषये अपर्यातिकंडुमानस्य. -LY, त्रीण. पर्यात्त, यथेह,
मचुरं. -Sufficiency, s. पर्यात्ति f., औषित्यं, यथेटता. 2 स्वश्वस्यभिमानः

SUFFIX, See AFFIX.

Suffocate, v. t. धार्स-कंत्रं-रुष् 7 U or स्तंभ् 9 P; See Choke. – En, a. रुद्धधास-प्राण-कंत्र. – Ion, s. धास-प्राण-रोब:, कंत्रस्तंननं

SUFFRAGE, s. See VOTE.

Suppuse, v. t. आ-परि शृ ८., ज्याप् 5 P, ज्या 5 A, आ-सं-सृ 6 P; 'eyes s. ed with tears' बार्डपप्रिय-अध्याधित-बाद्यसमाञ्चल-तपने; 's. ed with blushes' क्षिपरिगत; सबीड, बीडाविलक्ष. काणा, के आयाद:-वनं, क्यापने

SUGAR, s. शर्करा, सिता, खंडिकारः; 'coarse s.'
गुडः; 'raw s.' मन्स्यंडी, फाणितं. -v. t. मिष्टी-मधुरी-कृ 8 U, शर्करान्वित-a. कृ. -ED,-Y, a. मध्मय
(यी f.), मधुस्यंदिन, शर्करावगुंडितः सशक्रेर, मिष्ट, शकैरायुक्तः, 's.-candy' सिताखंडः, खंडमोदकः; 's.cane' इक्षः, रसालः

Suggest, v. t. सूच् 10, उपन्यस् 4 U, उपक्षिप् 6 P, प्रहित् 6P, प्रस्तु ८., समुप-स्था ८. (स्थापयित); न्यंज् ८. 2 उपित् स्, पृबुध् ८., मंच् 10 A; 's. ed sense', ध्वितः-न्यंग्यः-अथः; 'such is the s. ed sense' इति ध्वितः; 'this plan s. ed itself to my mind' अयमुपायो मे मनिस पादुर्वभूव, एनम्पायमहम्भित्यम्.—10N, s. सूचना, उपन्यासः, उपक्षेतः, प्रस्तावः 2 मन्त्रणं, उपदेशः, बुद्धि f.—1VE, a. न्यंजक, सूचक, प्र-बाधक.

Suicide, s. आत्महत्या-घात:-वध:, प्राण-जीवित-त्याग:, हिंसा. 2 आत्मघातक:-घाती-हन् m.; ' commit s.' प्राणान् उत्सज् 6 P, आत्महत्यां कृ. = AI., a. आत्मघा- तिन्, आत्मनाश्चित्, स्वनाशावह.

Surr, v. you pass. (with loc. of person), ज्ञाभ 1 A (with gen. of person), उपपद 4 A, (with gen. or loc.); नन रामभद इत्येव मां प्रत्यप्रचारः शोभंत तातपरिजनस्य (U. 1); द्यमर्थोदत्वं ब्रद्धणी नीपपथते, ते गुणाः परस्मिन ब्र-खाणि डपपयंते (S. B. 147, 170), oft. ex. by words for 'proper' q. v. = s. प्रार्थना, प्रण-य:, विज्ञाति f., विज्ञापनाः 2 कार्यं, अभियोगः, व्यवहा-र:, अक्ष:, 'file a s. ' अभियुज् 7 A; See Sue. 3 (Of clothes &c.) युगलं, युगमं, युतकं, युगं, संयो-ग:, समह:; See SET. 4 परिजन:; परिवार:; See RETINUE. -ABLE, a. अनुरूप, युक्त, उचित, यो-ग्य, उपयन, अनुगुण, सन्ता (ज्ञी f.); See BECOM-ING, PROPER. -ABLY, adv. यथोचितं, अन्रूपं, यथायोग्यं, यथाई, यक्तं. 2 अनुगुण, अनुसारेण, अन-रोधेन. - OR, ह. प्रार्थित m., प्रार्थकः; आवेदकः 2 अर्थिन् m. 3 विवाहार्थी, पाणिग्रहणार्थीः

Suite, s. परिच्छद:, परिवार:, परिजनगण:. 2 (Of rooms) समष्टि f., संयोग:.

Sulky, Sullen, a. रूक्ष, प्रतीप, विषण्ण, उदासीन, दक्षिप्त, अंतःकृपित. -Ly, adv. उदासीनवत्, सांद्रेगं. -NESS, s. औदासीन्वं, अंतःकोपः, उद्देगः.

Sully, v. t. दुष् c. (दूषयति), आविलयति-कलंकयति (D.), मलिनीक 8 U; See Stain.

Sulphate, s. (Of copper) तृत्यं; 'red s. of iron ' काञ्ची(सी)ञ्चं; 'green s. of iron ' धातुञ्चेखरः. Sulphur, s. गंधिकः, गंधकः, गंधात्रम् m., सौगंधिकः.

- ΔTED,-Eous, α. गंधकसंश्च न-युक्त, गंधकगुणविश्विष्ट, गंधकगुमे.

Sulphuret, s. (Of iron) ताप्यं; (of mercury) कज्जली.

Sultry, a. प्रखर, तिग्म, प्रवृद्धताप, अत्युष्ण, निर्वात; 's. season' निद्धाः, ग्रीष्मः.

Sum, s. योग:, संकलनं, संगोजनं (in Math.). 2 साकल्यं, समाहार:, समलाय:. 3 सार:, ताल्पयं, सारांज्ञ:. 4 राज्ञि:. 5 संग्रह:, संक्षेप:. 6 (Of money) राज्ञि:, धनभाग:-अंज्ञ:, oft. not ex.; 'spending a large s. of money' भूरिहल्यल्यय:; 'small s. of money' अल्पधनं; बहुधनं &c. 7 परा कोटि:, सार:; 's. and substance'; See Substance. -v. t. संयुक्त् 10, संनासतः वर् 1 P. (उक्तं) उपसं-ह 1 P. —Summary, a. संक्षित, सामासिक (की f.). 2 क्षिप्त, अविलंबित. -s. संक्षेप:, सार:, संग्रह:. -ILY, adv. सक्षेपत:, संक्षेपण, समासतः

SUMMER, श. यीध्यः, निदाधः, घमैः, तपः, उध्यः, उ-(ज.)ध्मागमः, उ(ज.)ध्मकः, प्रीध्मतमयः-कालः ६६ः, 's.-house' केलि-विलास-गृहे-मंदिरं, 's.-house with fountains &c.' जलसंदिरं, धारायंत्रगृहे-

Summir, s. शिखर:-रं, रंगं, सानु m. n., चूडा, शिखा, अगं, कूट:-टं; 'reclining on the s. of the western mountain' अस्ताषलचूडावलंबिन्. 2 (fig.) परा काष्टा-फोटि:.

Summon, v. t. आह्न 1 P, आक्न c., आनी c., आनह. c.; 'to s. up courage'; See Courage. —Summons, s. आह्नानं; 'written s.' आह्नानमं; 'he who disobeys a s.' आह्नोऽनागच्छन् (V. M. 4).

Summun-bonum, s. निःश्वयसं, परमार्थः, अपवर्गः. Sumpter,-Horse, s. स्थू(स्थ्री) हिन् क., वृष्टचः. Sumptuary, a. व्ययविषयक, व्ययनिषयसंबंधिन.

Sumpruous, a. महाई-ध, बहुव्ययसाध्य, महा-बह-मृह्य. 2 विशिष्ट; 's. feast 'भोजनविशेष:. -LY, adv. अ-तिन्ययपूर्व, महाद्वेयेन. - NESS, ह. महा-आति-न्यय: Sun, s. रवि:, सुर्रः, आदित्य:, भानु:, सवित्, अर्कः, भास्करः, दिनकरैं, दिवाकरः, गातँडः, मरीचिन, विव-स्वत्. मित्र:, खग:, पूषन्, भास्वत्, and comp. of ' Hot ' with ' Ray ', 'Ray ' with सहस्र, पति: with ' Day '; उप्लर्शिम:, सहस्रकिरण:, सहस्रधामा, दिनपातिः &c. 2 आतपः; 'morning.s.' बालातपः, बालार्क:: 'exposed to the sun 'आनपे दत्तं, आत-पायोज्झितं (धान्यं); 's.-beam ' मर्धाकरण:, अंश्:; See RAY; 's.-day ' रविवार:-वास : भानवासर:;-'s.-dial' सूर्ववदी; 's.-rise' भर्यात्यः, उदयः; 's -set' अस्तमनं, अस्तः, िनांतः: 'at s.-set' अस्तं गत रवी; समृदितं रवी 'at s.-riss'; 'from, s.-stroke ' आतपलेघरात् (S. 3); 's.-shine ' सूर्यातपः, प्रकाशः, सूर्यालांकः. = NY, a. सौर (री f.)

SUNDER, See SEPARATE.

SUNDRY, α. बहुविध, नानाविध, विविध, अनेक-नाना in comp.

Sup. v. i. रात्री मुज् 7 A. = Supper, s. रात्रिभोजनं Super, A prefix rendered by अति, अधिक, अति- श्रय in comp.; 's.-abound' अतिबहुलीमू; 's.-aboundant' अतिबहुल, उपिता

Super-Annuated, a. वयोधिक, वार्धक्येन कार्याक्षम. Superb, a. अतिज्ञोभन; See Maonificent.

Supercitious, a. अवलिप्त, अत्युद्धत, अतिद्धाः

SUPEREROGATORY, a. विध्यतिरिक्त, नियमातिरिक्त:
—SUPEREROGATION, s. नियमातिरिक्त:, अत्याचार::
SUPERFICIES, s. तलं, १४ं. —SUPERFICIAL, a.
बाद्य, बहि:-स्य, बहि:-स्य in comp.; 's. contents'
१४ प्रकलं; 's. view' बाद्यालोक: 2 गाध, पधवप्राहिन,
अन्प, अस्दम, अनिपुण, अगाढ; 's. scholar' अल्पज्ञ:, चुंवक:. —LY, adv. बाद्यनः, बहि:.

Superfine, a. अतिमुक्त, सर्वेत्कृष्ट.

Superfluous, a. अधिक, अतिरिक्त, व्यर्थ, अपेक्षातिरिक्त; oft. ex. by पुनरुक्त; 'render s.' पुनरुक्ततां नी 1 P, (इद्मुत्पाय सरःसिललं अमृतरसमृत्पादयता पुनरुक्ततामिन नीता स्वयः E: Ka. 124); 'when there is clear moonlight, torches are s.' अभित्यक्तायां चंद्रिकायां कि दीपिकापौनरुक्त्येन (V. 3); आज्ञास्यमन्ययुनरुक्तभूतं (R. v. 34). — NESS,-Superfluity, s. आधिक्यं, पुनरुक्तता, अतिरेकः,तैयथ्यं. Superhuman, a. अ-अति-मानुष (a), अतिमन्त्यं, अपौरुष (a), मानुषातिग.

Superincumbent, a. उपरिस्थित, अधिश्वयान, उप-रिवर्तिन.

Superinduce, v. t. अध्याहत् c., अधिन-विज्ञा c. Superindend, v. t. पर्यवेक्ष् 1 A, अधि-छा 1 P, अध्यास् 2 A. = Ence, s. अधिष्ठानं, अवेक्षा, अधि-कारः, अध्यक्षता, अवेक्षणं, कार्यदर्शनं. = Ent, s. पर्यवेक्षकः, अधीज्ञाः, अध्यक्षः, अधिकारीः

Superior, a. (To) ज्यायस्, गरीयस्, श्रेयस्, वरीयस्; अधिक, श्रेष्ठ, वरिष्ठ, गरिष्ठ, विशिष्ट, प्रमुख; oft. by अतिरिच्-विशिष्ट-pass.; See Excel; 'truth is s. to thousands of horse-sacrifices' अभ्येभभसह-लेभ्यः सत्यमेवातिरिच्यते-विशिष्ट्यते (H. 4); 'of s. merits' गुणाधिक, विशिष्टगुण. - s. गुरुः, ज्येष्ठः, श्रेष्ठः, वरिष्ठः, अध्यक्षः. - ITY, s. आधिकः, ज्येष्ठता, श्रेष्ठता, विशिष्टता, उत्पर्कता, विशिष्टता, उत्पर्कता, विशिष्टता, उत्पर्कता,

Superlative, a. सर्वेत्कृष्ट; परम, अन्युत्तम, अति-त्रांप in comp. = LY, adv. अन्यंतं, परमं.

Supernatural, a. अलीकिक (की f.), अ-अति-

मानुष- (षी f.), प्रकृतिबाद्य, मानुषातिगः $-\mathbf{L}\mathbf{Y}$, adv, अलाकिकतयाः

SUPERNUMERARY, a. अतिरक्तः, अधिक, संख्यातिरिक्तः. SUPERSCRIBE, v. t. बाह्यनाम लिख् 6 P or दा 3 U. — SUPERSCRIPTION, s. बाह्यनाम; (fig.) व-हिंदेशः. बाह्यभागः.

Supersede, v. t. उद्घंच 1 A, 10, अतिक्रम् 1 U, 4 P, निरम् 4 U, निराकृ 8 U; 's. ed him in the office' तमतिकम्य तत्पदमवाप. 2 वि-,लुप् c., खंड् 10, निवृत् c. — ED, a. निरस्त, विलेपित; 'a s. wife' अधिवित्रा, अध्यदा.

SUPERSTITION, s. मृढविश्वास:, अतिविश्वास:-भिक्त f., मिथ्याधर्म:; अविधिनिष्ठा-श्रद्धाः = SUPERSTITIOUS, a. मूढ, विश्वासनिष्ठ; असत्य-मिथ्या-धर्मन्, अत्याचार- निष्ठः 2 मृढविश्वासमूलकः

SUPERSTRUCTURE, s. भवनं, मंदिरं; See BUILDING. SUPERVENE, v. i. अकस्मात् उप-स्था 1 P, or उप-नम 1 P.

Supervise, v. t. पर्यवेक्ष् 1 A. = ER, s. पर्यवेक्षकः; See Superintend.

Supine, a. उत्तानज्ञाय, अवश्रष्टज्ञायिन, उत्तान, उध्वै-मुख (खी f.). 2 अलस, निरीह, उदासीन. - NE88, s. अलस्य, तंत्रा

Supplant, v. t. निष्कस् ८., स्थानं न्याप् 5 P or अधि-हा 1 P, अप-नि:-स ८., निराकः 9 U, निरस् 4 U. Supple, a. कोमल, मुनम्य, अर्ह, मृदु, चपल, लघु, नमनशील.

SUPPLEMENT, s. qltligt, qltqtvi, σ -twist, \bar{a} - $q_{\bar{c}}$ vi, -v. t. $q_{\bar{c}}$ 10, $q_{\bar{c}}$ vi, \bar{a} th, \bar{a} th,

Suppliant, Supplicant, s. अधिन् m., प्रणयन्, प्राथंकः, श्ररणागतः; 'service to s. s'प्रणयिकियाः - a. प्रणत, नम्र, कृतांजलि, बद्धांजलि, श्ररणाधिन्- LY, adv. सानुनयं, प्रणतिपूर्वं, कृतांजलि.

Supplicate, v. t. अनु-नी 1 P, अर्थ 10 A, सांजिल याच् 1 A. =10N, s. पार्थना-नं, अनुनय:, सिनयपा-र्थना. =0RY, a. सानुनय, सिनयप, पणतिपूर्व-

SUPPLY, v. t. डपाह 1 P, परि-डप-कृष् c., संयुज् 10; 'he was s. ed with food ' अन्नमुपकल्पितं तस्य; सं-भू 3 U, डप-स्था c. (स्थापयित), परि-,पूर् 10. 2 (An ellipsis) अध्याह, अभ्यूह् 1 U, पूर् = s. संभारः, संचय:, सामग्री, डपकल्पनं. 2 (S. s.) वीवधः; See Provision.

Support, v. l. डव-सं-अव-डत्-स्तम् 9 P or c., आ-अव-लंब् 1 A, सं-,भृ 1 P, 10, आलंबं-अवलंबं-दा 3 U; 'how shall I s. my life' कथं जीवितं भार्यिष्यामि (S. 4); 's. by the hand!' इस्तं दा, (सेवविषक्षणहरीश्वरदत्तहस्त: R. XIII. 69); See LEAN. 2 भृ 1, 3 U, मासाच्छादनं दा 3 U, पुब् 1, 9P or o., (अमारिना) पा c. (पालयते), संबुध् c.; ' s. oneself ' डदरजूरणं कृ. 3 वि-,सह् 1 A; See BEAR. 4 डाक 8 U, अनुमृद्द 9 P, साहाय्य कु. 5 समर्थ् 10, क्रियति (D.), See Prove; न हायं मंत्र: स्वातं-क्षेण कंचिदाप वादं समर्थायतमन्सहते (S. B. 356) 'cannot, by itself, s. any theory'. 6 a-भिनंद् 1 P, अनमद 1 A, अनकलयति (D.). -s. भा-अब-लंब:-लंबनं, धारणं; 's. of life असधारणं, प्राणयात्राः 2 अ १ष्टंभः, आश्रयः, आधारः, आ-अव-लंबः, डपस्तंभः, डपमः; 'a tree of s. ' संभय-आभय-इयः, उपन्नतहः. 3 भरणं, पोषणं, पालनं, संवर्धनं 4 (Means) आजीव:; उपजीविका; See Living. 5 साहाय्यं, अनुप्रहः, आनुकत्यं; अभिनंदनं. - ED, a. साधार, सावष्टंग, उत्तंभित, द्वहस्त (with the hand). 2 सम्मान. - ER, इ. आधार:, अवष्टेन:, आ-लंबी, डइह:. 2 पोषक:, वर्धवित m., पालक:.

Suppose, v. t. वि-सं-भू c., कृष् c., उपन्यम् 4 U. 2 मन् 4 A, ऊह् 1 A, अनु-मा 3 A, अन्यम् 1 P, वि-, तर्क् 10; See Infer; 's. ing that' ex. by अन्य, यदि, (अय मरणमवरयनेव जंतीः Ve. 3). — Iffon, s. सं-,भावना, कल्पना, उपन्यासः; तर्भः, ऊहः, अनृमानं; 'on this s. only ' एवं कल्पिते एव, अनेन एव उपन्यासेन. — Suppositious, a. कूट in comp., कृतिम, कल्पित; 's. child' पुत्रभतिनिधः, कूटपुतः.

Suppress, v. t. सं-नि-यम 1 P, निपह 9 P, अव-संनि-रुष् 7 U, नि-वृ c., निपंच् 10; षृ 10, स्तंम् 9 P
or c., भ-, शम् c. (शमयति), निवृत् c.; 's. ing the
emotions of sorrow 'नियम्य शोकावगं; अंतर् in
comp.; 'who s. es his tears 'अंतर्बाब्यः; अंतरकोषः &o.; 's. ing disturbance 'संक्षो-श्रामनं-निबारणं; (the passions) जि 1 P, दम् c. (दमयात),
नि-सं-यम्, निमहः, See Control. 2 जृह् 1 U, छद्
10, गृष् 1 P, संवृ 5 U, अपल ग् 1P; See Concell.
—Ion, इ. सं-नि-यमः-मनं, निमहः, अव-नि-रोधः, निसंवर्ण, स्तंभनं, निवारणं, भ-, शमनं, अवष्टंभः; (of the
passions) द्रः-मनं, जयः, निमहः, &c. 2 गृहनं,
गोपनं, छादनं.

Suppurate, v. i. पात वज् 1 P, पच् pass., सपूयa. भू. =10N, s. परि-,पात:, सपूयत्वं.

Supreme, s. परम, अतियह, निरित्तज्ञाय; 's. soul' परमात्मा, परमात, जगदात्मा. 2 मुख्य, प्रश्वित्य, प्रधान, निश्विष्ट; See Principal; 's. power' साम्राज्य, परमेष्ट्यं, प्रधानाधिकारः, एकपत्यं; 's. monarch' अधीधरः, समाट् परमराजः; 'be s. to' अनिरिच्वित्विच्विक्वि, अस्परं, अस्परं, असिन्मु pr. —Supremacy, s. आधिपत्यं, प्रभुत्वं, प्रभिव्युता, स्वाम्यं; प्राधान्यं, मुख्य-'ता, भेडता, विविदेता.

Surcharge, v. t. अन्यंतं पूर् 10. = ED, a. अति भागनात, पूर्णगर्भ.

SURD, s. acoll.

Sure. a. निश्चित, असंदिग्ध, घृत, तिःसंज्ञाय, दिथः, नि यतः, See Certain; (of persons) वृ निश्चय जानप्रत्या, संज्ञायहीतः, 'I am s.' दृढं मान्य, मम बृद्धय याज्ञा विचते, नृतं खलु, or एव with verbs; 'he is s. of success' सिद्धि धृत्रां मान्यतः, 'she is s. of heaven' तस्याः स्वर्गनासीद्रगिध्यत एवः तं हतं विद्धि 'be s. that he will be killed'. 3 निर्मयः, अक्तोमयः, See Secure, Safer. —Lv, adv. नि. यतं, नृतं, खलु, धृतं, अवत्रयं, निश्चितं, तिःसंदेहं, निः संज्ञायं ; See Certainlv. —Tv, s. प्रतिभूः बंधकः, लग्नसः; 's. for recognizance' दर्शनवनिभूः. 2 पत्ययः, निर्णयः, निश्चयः. —Tvship, s. प्रातिभाःयं. Sure, s. लहरी, तरंगः, कशेलः.

Surface, s. तलं, १४ं, मुखं, तश्रांगं, तल-१४-भागः, पाँठं; 's. of the earth' क्षितित हे, धातिह, &c. Surfer, v. t. अति पूर् 10, अतिनेति हे c., अत्यं त्व् c., सीहित्यं-निर्वेदं-जन् c.; See Glut. — s. अतिनोजनं, अतिवरणं, अतिवति री-सीहित्यं

Sunge, v. i. डड़ल् 1 P, उड़म 1 P, डिक्सिंग् pass.; 's.ing waters' कडीलाकुलं-तरंगक्षीति-जल. - s. कडील:, महीभि f.

Surgeon, s. श्रान्यतंत्रित्, शक्तेयः. -Surgery, s. शन्यं, शन्यंतंत्र्शाः, शक्तियाः. -Surgery, a. (s.) in comp.

Surly, a. कर्कश, रूक्ष, परुष, प्रतीत, वक्ष, दुःशील. Surmise, v. आ-,शंक् 1 A, तर्क् 10, सं-भू c. = s. वि:-,नर्कः, आ-,शंका

Surmount, v. t. तृ 1 P, सं-उर्-,° भितिक्षम् 1 U, 4 P, लंघ् 1 A, 10, पारं गम् 1 P.

SURNAME, s. उपनामन् n., कुलनाम. =v. t. Ex. by (s.); 's. ed Vyása' व्यासकुलात्पन्नः, व्यास्थानामा

Surpass, v. t. अति-श्री 2 A, अतिकम् 1 U, 4 P, अतिरिच्-विशिष्- pass., जि 1 P; See Excel.

—ING, a. अति in comp.; 's. the strength of man' अतिमानुष; See Beyond.

Surplice, s. धीतानार:, उपि च्छद:.

Surplus, s. डट्-वृत्तं, उद्धतं:, आतिएक्तागाः.
Surprise, v. t. वि-ित्प c. (क्यायाति, क्यायाते),
साधर्य- a. कु. रिक्मयेने डपहन् 2 P. विक्मपाकृल-आधयेषित- a. कु. 2 अतार्कतं-सहस्य-आपत् 1 P or आसट् c. or अवक्केट्र 1 P; साध्यस्यानियुक्तः (U. 3)
' was s. ed and attacked.' = s.,-al., s. रिम्मयः,
आधर्य, प्रमत्कारः, प्रमत्कारितं कृतं. 2 अतार्कतः
आपातः-अवक्तेदः, सहसाकमः-अवक्केःनं. = ED, a.
विक्सिनं, विक्सपीपतः, विक्सपीक्रलं, साधर्यः, आधर्यं, मार्वदेकितं

तिहमयोपहत-अन्तित-आपणः; 'to be s.' विश्मि 1 A. 2 सहमान्नांत. = ING, α. आश्चर्य-विश्मय-कर (शी f.), अकृतं, वि-,िषन, अ.श्चर्य-विश्मयावह.

SURRENDER, v. t. ट्या-इ 1 P, ट्या-ति 1 P, सं-, क्र o. (अपैयति), निक्षिप् 6 P, प्र-दा 3 U, प्रति-पद् c. 2 प्रि-, त्यज्ञ 1 P, दःसज् 6 P, हा 3 P, संन्यम् 4 U. 3 (Oneself) ज्ञरणं गम् 1 P or या 2 P or प्र-पद् 4 A, वर्श्व गम्-या. = v. समर्पणं, प्रदानं, परि-, त्यागः, उन्सगः. 2 प्रणति f., वर्शीभवनं

Surreptitious, a. मोबेण-घोर्यण-छलेन-कृत प्रका-ज्ञित-निवेज्ञित, &c. =LY, adv. हलन, सकपटं.

SURROUND, v. t. परिन्तृ 5 U or c., पित्सिप् 6 P, परिन्तृ 2 P, परिमम् 1 P, परिन्तृ है 1 A or c., परिस् 1 P; oft. by मेदला, रसना, बलय in comp.: the earth s. ed by ocean 'समुद्ररमना-उद्धि-चलया-रन्नाकरमेखला-उर्बो. — ING, a. समंततः वर्तिन, आभोग-गर्धत-वर्तिन्, परिसारस्थ; See NEAR. — s. परिवेदनं, संवलनं

Surrour, s. डन्ीयं, पावारः.

Surveillance, s. अवेक्षा-क्षणं, निरूपणं.

Survey, v. t. प्र-,पार-,मा 3 A or c. (मापयाते).
2 (With the eye) संत्र् 1 P, परि-अव-ईस्
1 A, विलोक्ष 1 A, 10, निरीक्ष, निरूप् 10. – s. अवआ-लोक्ष:-कनं, निरीक्षा, निरीक्षणं. 2 मापनं. – 01, s.
क्षेत्र-भ-मापकः.

Survive, v. t. आत-जीव् 1 P; जीव् with पश्चात् (with gen.) or उत्तरं (with abl.); 's. danger' आपदं उत् 1 P. = v. i. धृ pass., अव-स्था 1 A. = AL, s. अतिजीवनं, अवस्थानं. = ING, a., = OR, s. क्षेत्र, अविश्वातः, अवस्थितं.

Suscertible, a. यांन्य, डांचत, माहिन, महण-वेदन-क्षम-ज्ञास, गमनीय, माहिस; See Admit (of); 'I am made s. of an emotion' विकारस्य गमनी-याहिम संवृत्ता (S. 1); 'youth is s.' विकारि यी-वनं (Mal. 1); 's. of anger' सुलमसाप, फोध-रोल, जीवसोगन, —Suscertibility, s. माहिस-ार्व, महण-वेदन-जीलता-क्षमता.

Suspect, v. l. शंक 1 A, वि-आ-परि-°, सं-शी 2 A, न मित-इ 2 P or विश्वस् 2 P; 'excessive affection s. s evil' अतिर्मेष्टः पापश्चांकी (S. 4). 2 .मन् 4 A, वि-,नर्क 10. — Suspection, s. भा-, शंका, संदेष्टः, संशयः, विकल्पः, वि-,नर्कः. — Suspections, a. आ-, शंकिन्, जातशंक, शंका-संगय-शांल-वृद्धि, साशंक, संदिष्धिचन्तमात, अविश्वासन्. 2 आ-, शंकप, शंकावस्, शंकावस्, शंकावस्, शंकावस्, शंकावस्, शंकावस्, शंकावस्यानं-भारक्दं-पानैः

Suspend, v. t. टर-, बंध् 9 P, प-अव-लंब् c., वि-ध्व-संज् c.; विट्यायक्तक्तलेषु (8.1) 'the bark-garments s. ed from the branches'; भौबोलवाति (1), 2 स्थापन 6 P, विसंद c. 3 (From office) निय्तकालं यावन् अधिकारात् विकस् c. or प्रस्य c. or अंश् c. -ED, a. उद्दूर, पअव-लंबित, विषक्त, आंदोलित, &c.; 's. ed in a loop'
काचित, शिक्ष्यत; 's. ed from the neck ' कंठलंबिन्-लग्न. -Suspense, s. अनिभयः, संदेहः, संश्वयः,
धिकल्पः, दोलावृत्ति f., हैधीमावः; धृनहैधीमावकातरं मे
मनः (S 1) 'my mind is held in s. and
hence anxious'; 'being in s.' दोलायमान, संशसदोलाक्ष्य, संदह्तीलाह्यः -Suspension, s. दर्खधन, अवलंबनं. 2 विलंबनं, व्याक्षेपः. 3 विच्छदः, निवृत्ति f., निराधः

Sustain, v. t. भू 3 U, सं-वृध् c., पा c. (पालयिति &co. 2 सं-, धू 10, (श्लोकक्षोमं इदयं मलपिरेव धार्यते U. 3); सं-स्तं भू 9 P or c.; See Suptort; 's. life ' भाष-धारणं-माणयात्रां-कृ 8 U, जीवितं धू, माणसारं भृ; See Live, Maintain. 3 पृतृत् c. 4 पति-उप-पद् c.; See Prove. 5 सह 1 A, अनु-भू 1 P. — Sustenance, s. जीवनं, उपजीविका, वृत्ति f., अनं, आहारः; See Maintenance, Living.

Suture, s. till:, tilai.

SWADDLE, v. t. क्षीमेण परिवृ c. or परि-वृह c.; ' ड.ing clothes ' वालपरिवेष्टनं.

Swagger, v. i. प्र-,गृहम् 1 A, विकत्थ् 1 A; See Boast.

Swain, s. ग्रामिक:, असभ्य:, ग्रामीण:. 2 Agriculturist, q. v.

SWALLOW, e. t. यम् 1 A, नि-, मृ 6 P. — s. यासः, निहनं. 2 निगरणस्नातम् n., अन्नमार्गः; 's.-wort' अर्कः, वसु(मृ) तः, आस्कोटः, गणरूपः, विकी(कि)-रणः, मंदारः, अर्केगणः

Swamp, s. कच्छम् , अन्या देशः, अनूपमूः = v. t. अ।- द c.: See Plunge. = Y, a. कच्छ, अनूप-

Swan, s. मरालः, राजहसः, भेतगरुत् m.

Sward, s. जाइलं, सत्णभूमि f.

SWARM, s. संघ:, सन्हः, गणः, दृदं, कुल; See Mul-TITUDE. -v. i. गणदाः संनिपन् 1 P or संमिछ् 6 I', संघद्याः गम् 1 P or या 2 P. -ING, a, (with) व्यात, संकुल, आ-नं-किंग, जुष्ट, उपसेवित.

SWARTHY, a. इयाम, कृदण, कृदणवर्ण.

SWATH, s. पट्ट:, दीघंखंड:. =v. t. (पट्टेन) वेष्ट् 1 & or c., परिन्तृ c.. परिन्छद्र 10.

SWAY, s. ज्ञासनं, आधिपत्यं, ईश्वत्वं, प्रमुत्वं, वशः-शं, अधानताः -v. t. ज्ञास् 2 P. 2 प्रवृत् c., प्र-,नी 1 P, प्रत् c., प्रयुत् 10, प्रजृत् 10; See Influence, Subject; 'not s. ed by avarice' अवशो लो-भस्य, अनाकृष्टः लोभेन, लोभोपेरित, &c. -v. i. प्रस् 1 P, इतस्तनः चल् 1 P or क्षंप् 1 A; नस् 1 P, आ-प्र-लंब् 1 A.

SWEAR, v. i. aq 1, 4 U, aqvi qu. -v. i. aq

८., श्रापथं मह ८. - EB, ८. श्रापथकृत् m. -ING, ८. श्रापथं, श्रापः

Sweat, v. i. प-, रिवद् 4 P; See Perspire. 2 परिभम् 4 P; तम् 4 P (tire). -v. t. रिवद् c.-s. स्वेदः, घर्मः, स्वेदजलं. 2 परिभमः, आयासः; 'by the s. of thy brow' आत्मनः परिभमण. -ING, -Y, a. सर्वेद, घर्मलिम, स्वेदवन्.

Sweep, v. t. मृज् 2 P or c., सं-पि: प-°; 's. away' अब-अप-मृज्, अपवह c., (रयेण) अपनी'; 's. across', 's. over' जवेन अतिकम् 1 U, 4 P or अति-इ 2 P. - s. प्रसरः, गोचरः, विषयः; See Range. - Er, s. संमार्जकः, खलपूः, बहुकरः. - Ing, s. सं-,मार्जनं-ना, मलापहरणं. - Ings, s. अवकरः, अव (प)स्करः, मलं, संकरः, उच्छिष्टं.

SWEET, a. मधुर; मिष्ट, सुरस, स्वाद्, मधुमय (यी f.), (of taste only). 2 चार, मंजुल, लिलत, कोमल, मनीज्ञ; See PLEASANT; 's. smile' चार-मधुर-स्मितं; 's. song' चारगीतं, &c. – s. मधु n., मिष्टं, आस्वाद:. 2 सुखं, सीख्यं; 's. s of royalty' राज्यसुखानि; 's.-heart' वक्तभ, प्रणयिन्, दयित, कांत, रमण (णी f.), प्रियतमः; 's.-meat' मिष्टानं, मोदकः, नायनं; 's.-smelling' सुगंधि, सुरभिः; 's.-speaking, -toned,-voiced' मंजुलस्वन, चारमाधिन, पियंवद, मधुरावद्. – EN, v. t. मधुरीकृ 8 U, मिष्टाकृ, स्वाद्कृ. – v. i. मधुरीभ. – LY, adv. मधुरं, चार, मधुर in comp.; 'smiling s.' चारहासिन्. – NESS, s. माधुर्यं, स्वाद्ता, &c.

Swell, v. i. वि 1 P or pass., प-उत्-े, स्काय् 1 A, वृध् 1 A, दृत्यत् 1 P; प-उप-िष pass., बहुलीभू 1 P; 'a heart s. ing with joy' हवेतिकृतं हर्यः, See Increase. = v. t. वि c., स्काय् c. (स्कावयित), वृध् c. (with air), उट्-प-आ-ध्या 1 P; See Puff. = s., -Ing, s. स्कीति f., वृद्धि f., उपप्यः. 2 थयथः, शोथः; शोकः, गंडः. 3 (Of the sea) अभित्रलेटनं, संक्षोभः = Ing, a. श्यान, उत्सिप्तः, 'a s. sea' प्रचल्द्रिमालाकुल. = Swollen, a. श्न, स्कीत, प्रवृद्ध, &c.

SWERVE, v. i. प्र-वि-चल् 1 P, भंज् 4 P, 1 A, परा-क्मलीभू 1 P, च्यु 1 A, व्यति-इ 2 P, व्यतिक्रम् 1 U, 4 P, (with abl.); अतिचर् 1 P, अति-वृत् 1 A (with acc.); See DEVIATE; 's. ing from the right path 'सन्मार्गभ्रष्ट, &c.

Swift, a. जवन, वेगवत, त्वरित, सत्वर, जीघ-बुत-रुध-गामिन, प्र-,जिवन, जीघग, प्रजवन, तरिवन, महावेग; 's. of foot' धावने महाजव; 'as s. as the wind' बायुगति, वाजुवेग. —Ly, adv. जीघं, जवेन, सवेग, सत्वर. —NESS, s. जीघता, वेग:, तरस् n.

Swig, Swill, v. अतिपानं कु 8 U.

Swim, v. i. g 1 P; g 1 A; 'swam across the

sea with their arms ' पथ: अतारिवृश्की: (Si. xII. 77); 's. ing against the waves ' बाह्-यां लहरीिक्छदन; 'the Earth s. s in blood' हिंदिया-विता मही. - v. t. तू (with acc.), पार गम् 1 P. - MER, s. तरण-अवन-कृत m. - MING, s. तरणं, अवनं, 's. against the current' प्रतीपतरणं.

SWINDLE,-ER, See CHEAT.

SWINE, s. $\eta(\eta)$ ati;, $\eta(\eta)$. = ISH, a. η at η (if f.), η at η does give η

Swing, s. दोला-ली, पेंखा, पेंखोल नं, हिंदोल:; कार्च, शिक्यं (with a loop). 2 दोलनं, पेंखणं. 3 रय:, बेग:, गित f. -v. t. पेंख् 1 P, दोलायते (D.), इत-स्ता: सं-वि-चल् 1 P. -v. t पेंख् e., आंदोलयित-पेंखोलयित (D.), इतस्तत: सं-वि-चल् e. -1NG, e. पेंखल्, दोलायमान; काषित, शिकियत.

Swinge, v.t. बलवत् तह 10, प्रतृद् 6 P, प्रत्यं प्रह्न 1P. Swirt, v.i. चूर्ण् 6 P, 1 A, भ्रम् 1, 4 P.

Switch. s. पिंजा; पत्रव:.

Swoon, v. i. मुङ् 4 P, प्र-वि-च्या- $^{\circ}$, मुच्छ् 1 P. = s मूच्छो, मोहः; 'he fell in a s.' मोहपरायणो बभूष, मूच्छोपन्नः. = ING, a. मूढ, मृग्ध, मूच्छोपन्न, मोहवद्याः Swoop, s. अवपातः, सहसान्नमणं-आपतनं = v. i. सिस अवपत्य प्रद्व 9 P or आन्नम् 1 U, 4 P.

Sword, s. असि:, खद्गः, निक्षित्रः: कृपाणः, करवा-(पा)लः, चंद्रहासः, रिष्टिः, मंडलाग्रः, कौक्षेयकः; 's.bolt' त्सरुवंधनं; 's.-stick' कृटाकं; 's.-man' खद्गिन, खद्गधरः, आसिकः

Sycophant, ८. चाटुकार:-पट्:, अतिलालनपर:, अत्य-नुरोधिन् m. =Sycophancy, ८. चाट्कि f., चाटु-कारित्वं See Flatter,-y.

SYLLABLE, s. अक्षरं; 'of one s. 'एकाच् , एकाक्षर; 'of many s. з' अनेकाच् , बह्वक्षर.

SYLLABUS, s. सार:, संक्षेप:, सारांश:.

Syllogism, s. न्याय:. -Syllogistic, a. न्यायसं-गत, न्याय्य, न्याय in comp.

SYLPH, s. तन्वंगी, तन्गात्री. 2 विद्याधरी, दिव्यांगना. SYMBOL, s. चिह्नं, लक्षणं, लिंगं, संज्ञा, प्रतिरूपं. =IC, a. लाक्षंणक-सांकेतिक (की f.), संकेतरूप.

SYMMETEY, s. सीष्टवं, चतुरस्रता, यथाप्रमाणता, अंग-संयोग:, अवयवसंगति f. = ICAL, a. सम, चतुरस्र, सम-यथा-स-प्रमाण, संगतावयव

SYMPATHY, s. सहानुभवः, संवेदनं, अनुकंपा, समदुः खता, समदुःखिता; समसुखिता, oft. by समदुः ख-सुख: 'the birds even screamed se if out of s.' विह्नाः समदुःखा इव जुकुणुः (R. VIII. 39). 2 स्वगाव-मकृति-साम्यं, आनुः गुण्यं, साध्मयं, आनुरूप्यं. — ETIC, a. समदुःख-दुःखिन्, सद्य, जिग्ध, सहदुःखिन्न, सुखिन्. — IZE, v. i. सह-सम-दुःखिन्-क. मृ &c.; See (s.); 'I s. with you in your distress' त्र्ह खद: खिनोहं, त्वतस-मद:खना हं; 'many s. with us in our success' बहव: अन्मदभ्युदेयन सुखभाजी भवेति-भादेत-पीयेते &c. Symphony, s. एकतानता, इरिक्यं, सान्यं; See HARMONY. -IOUS, a. सम-संगत-इश्र-तान.

Symptom, s. लिंग, लक्षण; See Indication. - Atic, a. स्चक, बाधक.

SYNAGOGUE, 8. समाज:, सभागहं.

Synchronous, a. एक सम-कालान. - Synchron-19M, s. बीगप्यं, समकालीनना. - Synchronize, v. i. युगपन्-एककाल-वृत् 1 A or भू 1 P or ज-म् 4 A.

SYNCOPE, s. मृह्या.

Synon, s. समाज:, सभा, परिषद् f. =10, a. चंद्र in comp.; (चंद्रमास:).

Synonym, s. पर्याय:, तुन्यार्थज्ञःदः, पर्यायज्ञान्दः. = ous, a. समानार्थ, तुल्य-एक-अर्थ, सहार्थः

Synopsis, s. सारसंग्रह:-नश्रकं. = Synoptical, a. सारभंत.

SYNTAX, s. कारकप्रक्रिया, वाक्यरचनाविचार:.

Synthesis, s. संयोग:, संकलनं. - Synthetical, a. सायोगिक (की f.); सयोग in comp.. संयोगात्मकः Syphilis, s. उपदेश:

Syringe, *. जुंग-गकं, बाह्त m. f.

System, s. पद्धति f., राति f., सरांग-णी f., कमः, पर्योपः; See Manner. 2 कन्पना, प्रयोगः. 3 शाखाः 4 (Of the body) कायम्यृहः. 5 (Of philosopy) दर्शनः 'the solar s.' सीरं जगतः – ATIC, a. अनुज्ञितकम, यथापद्धति, यथाकम, कमानृगतः – ATICALLY, adv. यथाकमं, यथापद्धति, यथाकमं रष् 10 or विन्यम् 4 U; See Method, –12E, &c.

T.

Tabard, s. तन्त्राराः:
Tabardeer, s. See Manna.
Tabby, a. त्त्रम्, स्वल, कर्ंदिनः
Tabernacle, s. प्रवंदमन् n., प्रमंदपः, दूष्यं ;
(fig.) अन्तर्थायी आवासः:
Tabes, s. अयः, अयथः:

TABLATURE, s. See PICTURE.

TABLE, s. फलब:-बं, आधारः, मंचः; 't. for writing' लेखनाधारः, [लिंबसज्जाधारः. 2 पर्व. 3 (Of metal &c.), पर्व, फलकं; 'sitting at the same t.' सहनाजिन, पांत्रयः; 't. of contents' सूची-निषेट पर्व, स्चि-ची f., अनुजान-चिवा; 't. of numbers' संस्थ-चार्व; 'be at t.'

मुज् 7 A; 'to keep good t.' भोजनिक समन इ-पक्र c.; 't.-land' अधि यका, उद्धेभूमि f., मालं क्षेत्रं, सान m. n., प्रस्थः; 't.-talk' विभेभालापः-कथा. -TABLET, s. पश्कित, पद्दः, फलकः, पत्रं; 'on the t. of your heart' इत्पश्कितया. -TABULAR, «.पत्राकार.

TABOO, See INTERDICT.

TABOR, 8. मुरज:, मृदंग:.

TACIT, a. तृष्णीं दत्त, मानस (सी f.), 't. consent' मानसाजा; 't. obedience' निर्विकल्पै-निर्विवाद-आजायावनं - LY, adv. तृष्णीं, जोवं, मूकभावेन, मनसा; निर्विकल्पं.

TACITURN, a. संवृतिमत्, मीनिन्, अनालापञ्चील, त्-ऽगीक, तूर्णीं श्रील, भाषणविरक्त, मितवाक्-कथः -ITX, s. संवृति f., मीनं, मूकभावः, अनालापः, मितवाक्, क-थाविरक्ति f., वाय्यमः

TACK, v. t. आ-बंध् 9 P, वि-आ-नह् 4 P. 2(a vessel) मीमार्ग परि-ध्या-वृत् c. = s. कीलक:, गुण: - ING, s. नीमार्गपरिवृत्ति f.

TACKLE,-ING, s. (नी-)सङ्जा, रङ्खादिसामग्री. -v. t. सङ्जीक 8 U, संनद् c.

TACT, s. कीशलं, नैपुण्यं, वैदम्प्यं, युक्ति f., चातुर्यं; See Skill. - TACTICS, s. युक्तिकीशलं; (of war) वलविष्य सकीशलं, ब्यूहर चनाविषाः - TACTICIAN, s. युक्तिकशलः, ब्यूहर्पांडनः

TACTILE, a. See TANGIBLE.

TADPOLE, s. भेकशिश:-शावक:.

TAG, s. अमं.

TAIL, s. लांगू(गु)लं, पुच्छ:-च्छं, लूमं; बालहस्तः, बा-लिशः (bushy end). —ED, a. पुच्छिन्, लांगूलयुक्तः TAILOR, s. सीचिकः, तृत्रवायः, सूचिकः; 't.'s work.' सुच्या सेवनं, सूचिकमेन् n.

TAINT, v. t. दुष् c. (दुषयति), लिप् 6 P, कलंकयाति (D.). = s. दूषणं, कलंक:, दोष:; See STAIN.

Take, v. t. मह 9 P. प्रति-परि-° (in all senses); अगृहीते राक्षसे (Mu. 1); उपदेशं गृहाण &c.; आ-दा 3 A, प्रति-हष् 6 P; हवी-अंगा-क् 8 U. 2 ष् 1 P, 10, आ-अव-हष् 1 A. 3 (A word in a sense) परि-, मह; त्रवाधशब्द आनंतयोधः परिग्षते (S. B. 23) 'is t. en in the sense of '&c. 4 नी 1 P, वह 1 P, ह 1 P. 5 उपलभ् 1 A, अवगम् 1 P. 6 अनुभ् 1 P; See SUFFEE, AFFECT. 7 लभ्, प्राप् 5 P, अधिगम्, आ-सद् c.; See GET. 8 Captivate, q. v.; 't. food' आहार सेव् 1 A; 't. the field' रणभूमि अगृत् 1 P, रणोणणे ग्रुष् 4 A; 't. rest' विश्व 4 P; 't. root' मूलं बंध 9 P; 't. heart' समाधस् 2 P, ध्ये अवलंब-अवहंभ 9 P; See Courage; 't. fire' दह pass., अपि उप-ह. 2 P; 't. in bend' प्रतिपद् 4 A, द(क) शिकार

't. place'; See HAPPEN; 't. part in' इस्ते दा 3 U, संगन्-सहकारिन्-सहाय- ". मु; ' took part in the massacre' विश्वसन सहायां बभव; 't. aim' स-धा 3 U; 't. one's way ' तिध्-नाध c. (साधयाने), साधयाभी वयं (S. 1); 't. effect ' कल 1 l', सफ-लीम 1 P; 't. possession of 'आक्रम् 1 U, 4 P. आविज्ञ 6 P; 't. to task ' निर्मर्स 10 A, पहल निंद् 1 P. = v. i. सिध् 4 P, संपद् 4 A, गुणं आवह. 2 आधि 1 U, बज् 1 P. -away, अप-वि-नी 1 P, अर प-,इ 1 P, अप-जह 1 U, निवृद् c. ; See Remove. -back, सं-प्रतिसं-इ, प्रत्या-दा, प्रत्यानी. -down, अवहरू C., नि-अव-पत् C., अधी नी. 2 लिख 6 P. -for, मन् 4 A; See Consider; 'mischievousness is t. en for assiduity ' चात्यम्यो।गता भजते. -in, प्रह्, सेव्; (in the stomach) प्रस 1 А, नि-,गु 6 Р. 2 विम-लभ् 1 А; See Спелт. =off, अपनी, अवन c., उन्मुच् 6 P, अवकृष्. =out, बहिनी, अपनी. - to, सेवु, आप्रि, अवलंबु. - up, प्रति-पद, अंगी-सी-इ. 2 आरम् 1 A, पबृत् c. 3 Occupy, Engross, q. v. -upon, (oneself) si-गीक, प्रति-पट्, उ (ज)रीकः (निर्वाहः प्रतिपन्नव-स्तष् Mu. 2). - ER, s. यहीत् m., प्राहिन्-हारिन्-हत in comp. -ING, a. में हिन्, मनेहारिन्, चिना-कर्षिन, मनीज्ञ ; See Charming. 2 पाहिन, &c. = 8. आदानं, ग्रहणं, स्वीकारः.

Tale, s. कथा, उप-, आख्यानं, आख्याविकाः 2 परि-, गणना, संख्यानं ; 't.-bearer' सूचकः, कर्वेजयः ; 't.-bearing'पैशुन्यं, उपजापः.

Talent, s. मित f_{ij} , बुद्धि f_{ij} , धीराक्ति f_{ij} , प्रज्ञा, बुद्धि-मित-प्रभाव:-विभवः, बुद्धिकी श्रत्यं: 2 गुणः: -ED, a. धीमत्, प्रज्ञ, सुधी, गुणिन्, गुणवन्.

TALISMAN, s. कवच:-घं, माया, रक्षाकरंडक:.

Talk, v. i. आ-सं-लग् 1 P, सं-भाष् 1 A, संबद् 1 P, संमंत्र 10 A; See Converse. -s. आत्रापः, संवादः, सं-, अथा, सं-, भाषणं, कथाप्रनंगः 2 किंत्रदंती, भवादः; See Report ; 'idlo t.' प्र-, जिपतं, प्रकारः; 'popular t.' जनप्रादः; 'fine t.' शास्त्र-पांडित्यं; 'mere t.' वास्तातं. - Ative, a. बहु-भाषिन्, जल्पनशिल, जल्प(ल्पा)क, वायद्क. - Ative-Ness, s. वायद्कता, जल्पकता, वहुभाषित्यं. - EB, s. कथकः, तकृ m., आलांविन् m.

TALL, a. दश, नंग. उत्रन, उच्चित्र, प्रांशु; 't. in stature' उश्च-दार्थ-देह-मूर्भ ; 't. person' प्रांशु:. =NESS, s. दश्चना, द्रुगना, दश्चन तृ, उच्छूपः; 't. of stature' दृहदीर्थना-दश्चना.

TALLOW, s. (भेषादीनां) यसा, नपा; 't.-chand-ler' वस विकायन् m.

TALLY, v. t. संबद 1 P, तृष्य-अनुष्यय-अनुमुण-क.

भू 1 P; '.t.-ing of hands' अक्षरसंगदः. -s. Match, q. v.

Talon. s. नख:-लं नखर: रं.

TAMARIND, 8. निषा, नितिडी-डिका, ऑम्डका, आस्टि-(मी) कार

TAMARIX, s. पिचुन:, भानुक:.

TAMBOURINE, s. See DRUM.

TAME, v. t. विन्तं 1 P, दम् c. (दमणते), निमह् 9 P, वर्शकृ 8 U; (fury) श्चम् c. (शमयते).

—a. भिनीत, दांत, वश्चम, अधीन. 2 म्रास्प्र, गृहपृष्ठ, गृह्य, गृह-मान- in comp; 't. dove' गृहक्रातः; 't. hog' मास्प्रशस्तरः, तिद्चरः. 3 निस्तेजस्, नश्बी- ये; नीरस. निःसन्तं; See Spinifless. —ed, a. दांत, शांतश्रीयं, भिनात. —EB, s. विनत् m., दमयिता.
—ING, s. दमनं. —LY, adv. नष्टवीर्यवतु-कापृरुषयत्, क्षाववत. —NESS, s. वश्चता, &c.

TAMPER, (with) v. i Meddle, q. v. 2 (Witness &c.) करोटन-उलेन-वज्ञीक 8 U; दुष् ec. (द्षयति), अन्ययाकृ, निकृत

Tan, v. t. इयाभीकृ 8 U, सं-धा 3 U, जध् c ; परि-इकृ c. = NER, s. चर्मक र:, चर्मशोधनकृत् m.

TANGENT, s. स्वरी:, स्वरीरखा.

TANGIBLE, u. स्पर्शानीय, स्पृत्य. 2 स्पर्शान्य, प्रकट, स्राष्ट्र, विभाज्यमान

Tangle, v. Entangle, q. v. =ED, a. महिल, सं-मिन, संकल, संकंगी

TANK, s. तडाग -गं. जलादाय:, कासार:, वामी, दीधि-का (large t.); See Pond.

TANKARD, S. चपक:.

TANTALIZE, v. t. आज्ञां-तृष्णां-तृष् c., आज्ञां वर्ध-पित्ना विमल म् 1 A, जानाजाः खड् 10 or मंज् 7 P. 2 (general) Cheat, q. v.

ТАПТАМОИНТ, а. нн, तुन्य, समार्थक, तृन्यार्थक.

Tap, v. १. तथा आ-अभि-हत् 2 U or मन्ह् 1 P. 2 डिह्यति (D.), छिद्र कृ 8 U. - s. मृद्-लघु-चपेटः, स्थापातः-महारः

TAPE, s. दीघपट्ट:-बंधनी.

TAPER, . दीपिका, क्ष्ट्रीप:.

TAPERING, a. इत्तानुपूर्व (K. I. 35); गोपुच्छाका-र, शुंढाकृति-

TAPESTRY, s. चित्रयवनिका.

TAPEWORM, 8. कृषि:, अंत्रकीह:.

TAR, s. M-, 113., HENTH: See PITCH.

TARDY, a. चिर्किय, दार्घमूजिन्, भंद; See Slow. TARGET, s. क्षेत्रचर्भन् n. 2 शहस्य, सक्ष्यं-सं. = EEE,

इ. संपर्:

TARIFF, s. (पण्य-) श काविका.

TARNISH, v. t दृष् c. (तृषयति). कलकपति (D.); See STAIM = v. i. मलिनीधू 1 P, दृष् 4 P. T_{ARRY} , e. i. विलंब 1 Λ , चिर(रा)कते (D.); अव-स्था 1 Λ .

TART, त. अम्ब, ज्ञा. = इ. अग्लीयं. TARTAR. इ. दतज्ञकरा, मल गाइवका. *

TASK, s. कार्य. नियुक्त की, कतिय, कार्यभा(भ)-ए:. ब्रतं; 'one who does a t. imposed 'ब्रातं नः; 'to take to t.' आधाश्रम् 6 P. निभिन्ने 10 A; See REPROACH. -v. t. कार्यभारं यस् 4 U, गुरुकार्ये नियम 7 A, 10.

TASTE, v. t. आ-, स्वाद् 1 A or c., रम् 10, प्राज्ञ् 9 l', लिह्न 2 U. - v. i. Oft. by (s.). - s. आ-, स्वाद:, रमः. 2 आ-, स्वादः, रमः 3 (Sonse of t.) रमतं, रमनंत्रयं, ठांच f. 4 अलि-. ठांचः, प्रश्नि f., जालं, ज्यसनं; 't. s differ', 'different men have different t. s' निष्याचिति लोकः; 'he was not to her t.' स न तत्या ठचंय वसूर (R. v. 44); sof like t. s' समानशील. 5 रसजता, रसिकता, 'devoid of t.' अरसिक, अरसज्ञ. - ER, s. आस्वादकः. - v, - FUL, a. ठ्यकर (री. f.), साद्, मिट, सरस, सरस, रूस्य. 2 ह्य, मनोहर, स्देगप्राहिन, - FULLY, adv. सकोशलं; रसजतया, यथाठचि, - LLBS, a. नीरस, विरस, रसहीन.

TATTER, s. चीर, चीरचार, नैसकः, कपेटः; Sec RAG. =ED, a. जीर्ण, जजेरित

TATTLE,-ER, See BABBLE,-ER.
TATTOO, v. t. in c. -s. 9784715.

TAUNT, v. t. आ-अधि-सित् 6 P. निर् 1 P, डपा-लग् 1 A; See CENSURE. 2 नेविंग्डन-संक्ष्मिन-बर् 1 P; 'enough of t. ing ' अल्वल्ड्यालभ्य = s आ-अधि-क्षेप:, उपालं ा:, संबिंग्डार्सित f. = ING, a. सा-क्षेप, सोपालम, आक्षेपगर्भ ; See Sarcastic.

TAURUS, s. वृष्भ:,-राश्चि:.

TAUTOLOGY, 8. पुनहिक्त f., पुनहक्तत्वं, पौनहक्त्यं. -ous, a. पनहक्त, पनहक्त भूत.

TAVERN, s. गंजा, जुंडापान, जुंडा; पथिकाशमः; 't.-keeper' जॉडिक:

TAWDRY, a. बहिस् ज्ञ्चल, बाद्य जीभन, मिथ्या शीभायुक्ति Тамуу, a. पिंग, पिंगल, पिशंग (भी f.), कविल, कडार, कब्र

Tax, s. कर:, बिल:; जुन्क:-प्लं, र जस्तं. 2 भारः. -ए. l. करं वस्तं 4 P (with loc) or दा c. (राप्ति) or प्रज्ञ 9 P (with abl.). 2 आवन् c. अस्यंत पीड् 10. 3 तिंद्र 1 P, दापं प्रज्ञ 9 P. See CENSURE. -ABLE, a. कराई, जुन्क-कर-अधीन. -ATION, s. करप्रहणं-अधानं, जन्क-एआपनं-

Teach, e.. t. अध-इ c. (अध्यावयती), शिक्ष c., पद c., वपदिश्व o P., शास 2 P. - EB, e. अध्या-पकः, शिक्षकः, गुद्धः, वपदेष्टा, शास्ताः, religious t.'

डगाध्यायः, आचीर्यः. -ING, इ. अध्यापनं, शिक्षा-धर्नं, डपदेशः

Teak s. अर्थ:; 't.-wood ' अर्थ, अर्थेक्ट्रं. Team, s. युग्ने or by pl.

TEAR, s. अध-ल n., ब रा:, अलं, नेत्रांब n. -जलं-ड-द में, नपनव हि, and sim. comp.; ' with t. s in eyes ' सबाहर, माल, बाह्याकलनयन- a.; ' starting of t. s 'बाडोहिम:, उदबाडात्त्रं; ' flood of t. s ' धारात्र, अव्यक्षारा; ' having the eyes, filled with t. s ' बाज्याकल, अश्नयन, साख्त, अश्रमख, अश्रपार-ट्रेनेक्षण, पर्यपुर, 2 छित्र, विदरः, भिदाः See RENT. -c. t. (त-.दू 9 P or c., वि-, जु 9 P, विदस् c., मिद्-निमंद्- 7 P; 'she tore her hair for grief ' तिलला' विकार्ण मर्थजा (K. IV. 4); 't. to pieces' ৱান্ধৰ্লাক, ঘণ্ 10. =down, अवकृष् 1P. निकृत्. =off, आच्छिट् 7 P, अप-नी 1 P, व्यन€ 1 P, निर्हे 1 P; 't. off the hair' के ज्ञान उसे च् 1 P: See Pull also; 'I am unable to t. myself off from the cane-bower ' निगंतुं सहसा न वेत्तलगृहाच्छकोर्गस्म (S. 3). - up, इ.मूल् 10, उसु -वि-पट् 10, इट-ध् 1 P, उच्छिद्, उत्खन्, ब्यप-हह c. = r. i. विदु-विभिद्-pass. 2 सर्वेगं चल् 1 P. -FUL, a. सन्देश, साय, अध्-संकुल-पूर्ण-परिवृत--FULLY, adv. सास्त्रं, सबाद्यं, साथ्. -ING, s. वि-, दारणं, विभदनं, पाटनं, &c.

Tease, v. t. इ 5 P, क्षम् c., अहं 1 P or c., बाध् 1 A, पाइ 10; See Injure.

Телт, я. वृतं. 2 चचकं, स्तनायं.

TECHNICAL, a. पारिमाधिक-सांकृतिक (की f.). - ITY, पारिमाधिक शब्दः, परिमाधाः 2 पारिभाधिकत्वं - LY, adv. परिमाधिकारण

TECHNOLOGY, s. परिभाषा. 2 शिल्प-कला-विज्ञानं; school for t. ' शिल्पजाला

Tedious, a. आंनदिष, दीर्घम्य, दार्घनर; 'passes the night grown s. by sorrow ' गमयति रजनी वि- बाददीर्घनरा (S. 4). 2 धमानुह, ह्यांति-खंद-कर (री.). 3 मंद. मंथर, दीर्घम्तिन, विराक्षिय - LY, adv. अति-म-दीर्घ. - NESS, s. अतिदेष्य, अमावहता; दीर्घनाः ex. by (a.).

Telm, e. i. Abound, q. v. 2 बाहुन्येन टलप्ट् o. or प्र-प् 2, 4 A. -ING, a. प्रात्ति, प्रेगम, आर्थ्य, ममाहल, आर्था, प्रमाहल, आर्था, प्रमाहल, आर्था, प्रमाहल, आर्था,

Tegement, इ. आंश्मं, आनरणं, करचःचं, पृटः-टं-Telegram, इ. विगुलेरितवाती, विगुल्सदेशः-वाती, -Telegraph, इ. विगुलेरितवाती, विगुलेर्सदेशः-वाती,

TELLOLOGY, s. मानामा, हेर्नाकवा.

Tell, v. t. तथ् 10, आवक्ष 2 A, तस् 1 P, आ-ति-विद c., आ-, स्व। 2 P or c. (स्थापयात), (अधि तकर.); वर्षे 10, कृत् 10. अ.с., ति-,गर् 1 P. व्या-वरा-इ 1 P., अनि-था 3 U., तिरूप् 10; See Say also. 2 गण् 10, सं-परिसं-क्या; 't. beads' प्रप् 1 P. - ग. में. सिथ् 4 P., सफलीम् 1 P., गणं-काय-कृ. यशः-सिद्धि-रा 3 U. 2 (upon) गुणं-काय-कृ. or उत्पर् ०.; अवसर् ०., अप-चि 5 U. क्षि 5 P or ०. 2 दुवेलीकृ; See IMPAIR; 't.-tale' सूचकः, पिशु-नः, कर्णेजपः - ER, s. कथकः, आख्यायकः. - ING, s. कथमं, शंसनं, &०.

TEMBRITY, s. साहसं, क्षिप्रकारिता, असमीक्ष्य-अविमृ-व्य-कारिता; See RASHNESS.

Temper, v. t. संमिश् 10, संयम् 10, संस्ज 6 P. 2 मृद्कु 8 U, जिम्धीक, प्र-, जाम c. (जामयात), ल-चुक, लघयति (D.), नियम 1 P; See MODERATE. = 8. शीलं, प्रकृति f., स्व-,भाव:; 'good t. 'सशीलं, सद्भाव:, सीजन्यं; See under Good. 2 समता, अक्षी-भः, असंश्रमः, संयमः, रोषाभावः, चित्तस्वास्थ्यं,-ममताः, 'to lose t. ' अप 4 P. ऋष-ऋग 4 P. 3 Anger. q. v. - Temperament, s. प्रकृति:, स्वभाव:, देह-शारीर-प्रकृति-स्वभाव:; ' of a choleric t. ' पित्तप्रकृ-ति. - TEMPERATE, a. परि-, नितं, समर्थाट, नियत. 2 प्र-,शांत, अक्षम्ध, धार, अकोवन, अचंड. 3 संयत, सय-मिन, संयतवृत्ति, संयमशील; 't. in eating 'मिताहार, भल्पाहार, मिता शन्, संयताहार; 't. in drinking' &c.; See MODERATE. 4 समजीतंदन, मंदोदन. -LY, adv. धीरं, शांत्या, अक्षामण, निरुद्वेर्ग, शांतचेत-सा. - TEMPERANCE, इ. संयम:, नियह:, परिमितता, नियमः, नियतःवं, मिताहारः, मिताश्चनं, मितपानं, पा-नाप्रसक्ति f., &c.

TEMPERATURE, s. टडग-घम-परिमाणं.

TRMPEST, -OUS, See STORM, -Y.

Temple, s. देवालयः, देवतायतनं-निकंतनं, सिद्धायतनं, देवगृइं-भवनं-मंदिरं; and sim. comp.; मठः, विहारः (Jaina t.); 'endowment of a t.' देवहवं.
2 कुंभः, क्योलः, जांखः.

TEMPORAL, a. ऐहिक-सांसारिक-ऐहलैकिक-पापंचिक-लैकिक- (र्का f.).

TEMPORARY, a. अचिरस्थायिन, अचिर- अस्य-कालिक (की. f.), अज्ञाधत (ती. f.), असनातन (नी. f.), अचिर, अनित्य, क्षणिक. =ILY, adv. स्वस्यकालं, अ-चिरं, अज्ञाधतं.

Темровіде, v. i. यथाकाल-प्रथासमयं-ज्यवह 1 Р; छदोनुबृत् 1 А. – ING, а. समयानुवर्धन्, कालानुर्धभन्. Темрт, v. t. प्र-वि-लुभ् о., वि-आ-इत् 1 Р, वि-, मुद्द о.; See Allure. 2 प्राक्ष 1 А. – Ation, в प्र-वि-लोगनं, भाकर्षणं, विकारहृत्ः, विकारहृती सति वि- कियते येथां न चेतांसि त प्रव धीराः (К. 1.59) there being t. s &c. '; fliable to t. s' प्रलो-

भनाग्पदं -BR, & प-वि-ली कः, मोहकः -ING, & आकर्षाः वि-,मोहिन, प्रलीनिन

Ten, a: दशन्; 'in t. ways ' दशभा; 't. times' दशक्त: - TH, a. दशम (ी f.).

TENABLE, a. रक्षणीय, प्रतिपादनीय.

Tenacious, a. माहिन्, संलम्गक्तील. 2 धारणावतः, See Retentive. 3 साम्रह, प्रतिनिश्दि, भाम्रश्चिः, इढसंकन्प, स्वमतामहिन्, See Obstinate. 4 व्यान, सांह, विक्षण. = ness,-Tenacity, s. माहकन्तं, धारणाज्ञक्ति f. क्षं माहः, (एका माहस्त् मीनानां), आ-, महः, अनिनिवेदाः, वृद्धता, व्यानता.

TENANT, s. भूम्यधिवासिन् m.; (in general) गृह-निवासिन्.=v. t. पं(भाने अधिवस 1 P or अधि-हा 1 P. TEND, v. i. ਸਭਾਗ-ਮੂ 1 P, ਬਹੂਰ 1 A, ਬਰਫ਼ 1 P, ਫ-हिंदा 6 P, अनिसं-धा 3 U; oft. by आल, दील in comp.; 't. ing to fall 'पतवाल. पतनशील, पि-पतिष्कः; 't. ing to the same object' तदांदतः 't. s to the centre' केंद्रा मिखीनवृति 2 (to) आवह 1 P; क्रव् 1 A, संपद् 4 A (with dat.). (िब्यन्नप्रायमापि प्रभुषयांजनं न मे धृतिमावहति Rat. 1); कन्पंस रक्षणाय &c.; oft. by dat. with or without भ; See LEAD. - v. t. चर c., पा c. (पालयति), रक्ष 1 P (of cattle only). - ENCY, s. प्रवृत्ति f., प्रवणता. प्रावण्यं, स्वन्धवः, ज्ञीलता-अलना in comp. Tender, a. सुक्रमार, कोमल भृद, वेलव: See Deli-. CATE, SOFT. 2 सुलभवेदन-दुःख, दुःखज्ञ, मृद्. 3 बाल, कीमार (शी f.). 4 सदय, कहणाई, कहण, जिन्ध, दयाल; 't.-hearted' करुणान्मक, वीमल-मद-चित्त, क्रिश्रहृदय, दयाद्रेचित्त. =v. t. हपानी 1 P, डाइ 1 P. 2 डएक्षिप 6 P, उपन्यम 4 U. = 8. रप-न्यासः, प्रस्टावः. -LV, adv. सक्तहणं, स्द्यं, सानुकंपं, सादरं, करण ईन्ह्या. - NESS, s. मादेव, कीमलता. जिम्धता, कारण्यं, दयालुता, बास्सर्व्यं, &c.

Tendon, s. शि(सि) रा; स्नायु f., स्नसा. - Tendinous, a. शिराल; स्नायुमय (यी f.).

Tendril, s. तंत्:; (of creepers) प्रतानं, क्रिसलय:-यं; See Shoot.

Tenement, s. भवनं, आयतनं; 'earthly t. ' देहः 2 स्थानरं

TENET, s. मतं, अनिपाय:.

Tenour, s. भाव:, भावार्थ:, अभिप्राय:, तात्यर्थ. 2 कम:, अन्वय:.

Tense, s. of other

Tension, s. आ-,तति f.

TENT, क बक्त-धट-नेक्सन् क., दूर्व-स्व, पटमंदप:-गृह; 'royal t.' टपकार्या; टनकारिका; 'pitch a t.' दूर्वरस्य 10 or दप-कृष् c.

TENUOUS, a. See THIN.

TEPID, a. कोंडण, क्वोडण, ईयदुडण, मंदीडण.

Tergiversation, s. 4434, 24451; See Prevarication.

Term, s. पर्यंतः, अंतः. 2 मर्थारा, अवधिः, सीमाः, 'the utmost t.' परमावधिः; 't. of life', आयुर्भश्रीदा, आयुःसीमाः, 'the t. of life is small' हवन्यं आयुः. 3 क.यांत्रशेहसमयः-कालः. 4 परं, ज्ञान्दः, सज्ञा. 5 व्यवहारः, वृत्ति तृ, भावः; 'on friendly t. s' मित्रभावेत, सज्ञावेत्त, प्रीत्या, सुद्धेतः, 'ill t. s' अपीति तृ, विरोधः, असेतीषः. 6 (Math.) पदं. 7 अवयवः (of a syllogism). 8 (T. s) समयः, संकेतः, संविद् तृ, प्रतिज्ञाः – v. t. आ च्या 2 P, अति-धा 3 U, आह्ने 1 P, See Call, Name. – Less, a. निरविः, भतंतः – Terminable, a. अरः, सीमा in comp. — Terminate, v. t. अवःनो 4 P, समार् c. – v i. समार् pass. – Ion, s. अंतः, अवसारं, परिवाः, निष्टां, समानि तृ, तिवृत्ति तृ. 2 प्रत्ययः.

Termagant, s. अतिकलहापिया, कर्कज्ञा, चंडः; See Shrew. Scold.

TERMINOLOGY, 8. परिभाषा.

Terrace, s. अलिंद:,-भूमि f-, प्रघा(घ)गः 2 Roof, q. v. 3 वित्रिंद् f-, वेदिका

TERRAQUEOUS, a. जलस्थलात्मकः

Terrene, Terrestrial, a. gif (वं f.). भी-भिक्त (की f.), भीन (भी f.), भू in comp. 2 लीक-क, पेहिक (की f.); See Worldly. 3 भूचर, स्थलज, भूलंकस्थ; 't. globe' भूगोल:

Territory, s. प-,देश:, राष्ट्रं, राज्यं, भूमि f. —IAL, a. राष्ट्री i; by (s) in comp.

Terror, s. सं-, नास:, भयं, साध्वसं, शंकाः 2 भयहेतु:- स्थानं, शंकास्थानं; 'a t. to the wicked ' शठान् स्थायंता (Mr. 9). — Terrible, -Terlific, a. बांर, राहण, भाषण, भीन, उप, कराल, विकट. — Terribly, ado. दाहणं, बलवन्, घोरं, उपं. — Terrify, v. t. सं-, वस् c., भा c.; See Fright, - Full, &c.

Terse, a. लाघवान्वित, संक्षित, लघुपद. -NESS, s. लाघवं, संक्षेप:

TERTIAN, s. तृतीयक:,-ज्वर:, त्र्येहिकविषम: (t. ague).

Test, v. t. प्रीक् 1 A, (मायां मयोद्धाच्य परीक्षितीसि R. II 62), तिम्ज 6 P, (जाके प्रयागे च मां तिम्जातृ M. 1). — t. प्रीक्षा, तिमज्ञीः, प्रतीति f. 2 पराणं; (something whereby to t.) । न त्यः. निकयमावन् m.; ' this should be put to t. ' एतःप्रतीतिहत्याया; See Touon.

Testaceous, a. कंबुशिशिष्ट, शंखवासिन्-

Testament, . मृत्युलेख:-पत्रं, इच्छापत्रं. 2 संहिता.

Testicies, s. अंद:,-कोष:-श:, मुस्क:, वृषण:, कलं (in dual).

Testify, v. t. साक्ष्यं दा 3 U, प्रमाणयति (D.), प्रमाणीकु 8 U. 2 प्रकाश с., विवृ 5 U, व्यंज् 7 P or c., प्रकरीकृ, आविष्कः; (by words) मू 2 U, वच् 2 P, &c.

Testimony, इ. स्थिन, प्रमाणं, प्रामाण्यं. -Testimonial, इ. प्रमाणपत्रं हरेख:.

TESTY, a. See FRETFUL.

TETANUS, s. धनवीत:.

TETE-A-TETE, s. रह:-संलाप:-प्रयासनि f.

Тетнев, s. बंधनरङ्ग f. -सूत्रं. -v. t. (रङ्खा) बंध् 9 P.

Tetrad, s. चत्र्यं, चतुर्कः

Tetragon, s. चतुर्भुज:, चतुरलं. -AL, a. चतुरलं, चतुरलं, चतुरकं।ण.

Text, s. मूल. मूलवंक्ति f., मूलपंथ: 2 उक्ति f., सूच, वचनं, वाक्यं. -UAL, a. मीलिक (की f.), मील (ली f.).

Textile. a. aina (aí f.), aंत्निर्मित.

Texture, s. विन्यासः, विन,रचना-नं, ऊति र्र., वापः-यः. 2 तंतृ-सुत्र-गुणः. 3 तांतवं

TEW, v. t. See PLY.

THAN, conj. Ex. by abl. of word following it ; मतिरेव बलाहरीयसी &c. ; with ' better ' ex. by न च, न तु, न पन:; See Prefer, Better : oft. ex. by अपेक्न (with acc.), अपेक्षमा in comp. THANK, v. t. उपकृत-अनुग्रहीत- a. अस्मि इति बद् 1 P, ('Say', q. v.) ; कृतज्ञां दृश् c. or आवि-ब्कु 8 U, कूनो कार स्तु 2 U or प्रज्ञांस् 1 P; 't.ed his deliverer ' भवतान्। हीत:-उपकृत:-आहम इति रक्षितारम्याद; '(I) t. you', 'thanks' अनगृहीतांस्मि, महानयं प्रसाद:. 't. God 'दिष्टचा--s. (Thanks) कृतज्ञतादर्शनं-प्रकाशनं, स्पकारस्तृति f., भगवाद:; better ex. by (v.); 'accept my t. s' by ('v.). - FUL, a. कृतज्ञ, कृतवेदिन, टपकारज्ञ, कृतज्ञताटार्जीन्. =FULLY, adv. कृतज्ञतापू-वै, कृतज्ञत्या.-LESS, a. अकृतज्ञ, कृतम.-THANKS-GIVING, s. See (s.).

THAT, a. तद (स:-सा-तत्). 2 यत् (य:-या-यत्), oft. by comp.; 'he t. has strength' सबल, बलिन &c. -conj. ६/त (after assertions), यथा, यत् (at beginning) with or without इति; sometimes not ex. 2 (Purpose) इति with pot mood or अथ-र्थ in comp.; 'Oh t.' See Would.

ТПАТСИ, s. छदिस् f., पटलं, तृषपटलं-छदि:. =v. f. तृषादिना आ-,छद् 10. =EB, s. तृषपटलकार:. ТИАЖ, s. i. ह् 1 P, वि-छो 4 A. =v. f. हु 6.; द्व-

बीक, वि-ली c. ; See MELT. - s. हिम-त्यार-लात f. -কাৰ:.

THE, (Article) Ex. by तत (स:-मा-तत) or भदम (अभी-भद:); gen. not ex. 2 (With comp. adj.) by यथः यथ -तथा तथा; प्रया १थः यौवनमानिषकाम नथा तथा अनवस्यतानःमा अवर्धनास्य संताप: (Ka. 59) 't. older he grew, t. greater his torment' &c.; et. sooner, t. better' यथा यथा लघ्न कार्यं संपायते तथा तथा अधिक धेर्यं। भवेत ; 't. more so ' विज्ञेषन:, विज्ञेषण.

THEATRE, 8. रंग:,-भूमि f.,-शाला, नृत्य-नाटच-जाला, नाटकगृहं. - Theatrical, a. नाटक, नाटच in comp.; 't. performance 'नाटकप्रयोग:.

THEFT, s. See under THIEVE.

Theism, s. ईश्वरवाद:, आस्तिक्यवाद:, आस्तिक्यं. -THEIST, 8. ईश्वरवादिन् m., आस्तिक:.

Тнеме, в. विषय:, प्रकारणं, वस्तु п., प्रबंध:.

THEN, ado. तदा, तदानीं, तास्म-कालं. 2 ततः, अनं-तरं, अथ. 3 तर्हि ; तत् ; 'now and t.' कदापि, कदाचित्; 'so t.' एवं, ताई ; 'what t.' ततः कि. - THENCE, adv. तन:, तस्मात्. तस्मात् स्थाना-त ; 't.-forth', 't.-forward' तत: प्रमृति-आर-भ्य, तदामभाते.

THEOCRACY, s. ईश्वरप्रभुत्यं, ईश्वरकर्त्कत्वं. THEOGONY, 8. देवोत्पत्ति f.-वंदा:.

THEOLOGY, 8. ईश्वर-मञ्जानं, परमार्थविचा, अध्यात्म-ज्ञानं विचाः =IAN, s. परमार्थविद् m., ईश्वरज्ञानविज्ञ -रदः, त्रप्र-विद-जातिन्, वेदांती, अध्यात्मव दी. -ICAL, a. Ex. by (s.) in comp., shealf 456-7.646-ચિંજન- (ક્તી તિ.).

Тнеокем, в. वमयो रपायं.

THEORY, s. मनं, सिद्धांत: ; बाद: ; 't. of evolution' परिणामयादः; नास्तिकमतं &c. 2 कन्पना, तर्कः, मनः सृष्टि f. 3 भागमः, ज्ञानं, उपपति f. (as opp. to 'practice' प्रयोगः), हावेबाध्यागमिनौ प्रयोगनिय-णो च (M. 3) well-versed in t. and practice '; oft. मंत्रतंत्रं 't. and practice '. -THEORETICAL, a. ब्यवहारायांग्य, काल्पनिक-अध्यावहारिक (की f.). -ALLY, adv. कल्पनापूर्व. -THEORIZE, v. t. मृतं उपकृष् с.

THEOSOPHY, s. furgic: - 3. f.

THERAPEUTIC, a. ज्ञांतिकर (री f.), रीगब्न (घ्नी f.); 't. s' भेषज शास्त्रं.

THERE, ado. तम, ताहेन स्थाने, तरस्थले. 2 (Expletive) by आस्त.-interj. प्रम, प्रा; ' here and t.' इतस्तनः; 't.-about,' (t. s) तरैव कराशि; तरस्था-नसमीपे; (with number) दय-आसन in comp.; See NEARLY, ABOUT; '20 or t.-abouts ' 39-भारत-विद्याः (नराः) &o.; 't.-after ' ततः, तदन, ततः परं. तदनैतरं: 't-at' तेन, तत्र; तदमी ; तत:: 't -by ' तन; तनाव यन, तदबांत्य; 't.-fore 'अत:, तरमात्, तस्यात कारणात्-इताः, ततः, ततः, इति हते:, अनेक कार्णन-इतना; t.-in ' तम्मिन्द्रपये: 't.-of तबस्य, ततस्य, तत्र थ (ग.); तस्य, अस्य. तरापः 't.-upon 'तनः, &c.

THERMOMETER. 8. उत्जमाननयंत्रे.

Thesis, s. प्रांतज्ञा. पुर्वपक्ष:. 2 प्रवंध:.

Truck, a घन, निाबड, आविरल, सांद्र, गाउ ; नीरंत्र. व गान. 2 स्थल, महत्, विपल ; See LARGE. 3 मंट. जड, स्थन ; See Dull; 't.-headed' मंदर्धा: 't-skinned' क्राटन, महिडग; मंद, रथक, 4 पंकिल, कालावतः आवितः 5 (Of a solid body) घन. = s. तमले, जित्स n., मुधेर m., संकूलं; 'in the t. of the fight' रणशिरांत, रणसमद-मिन्नः -adv. अनिरतं, निंतर, अविरलं, ानाब रं, by (a.) in comp.; ' t.-sown ' घनान; शंद्रह्टजारित &c.; ' t.set ' स-,संइत, उपचित. - EN. v. l. घनाइ 8 U. नि-बिडाक &c. -v. i. घनीम 1 P, निबर्ध मः; 'the horizon t. ed 'दिङ्गंडलं (भभ्राटलै:) घना मुनं, अभ्र-पटलाकीर्ण. -EI, अ. गहनं, गुल्मः-लमं, निविद्धार्ण्यं, वक्ष-तरु-गहन. -LY, adv. निरंतरं, अधिरलं, निविदं. गार्ट. - NESS, s. धनता, सांद्रता, संहति f., &c. 2 वेधः, घनता, पिंडत्वं. 3 (Of voice) स्वर्मगः. THIEVE, v. t. at 10, ng 9 P, tag 10. - ISH, a. अपहरण-चौथं-इति न चौयासक. - ISHNESS, s. चौर्यानिक f. - THIEF, s. रतत:, चार:, चौर:, तस्करः, दस्यः, मापकः, कृतीवकः, पा(प)टशरः, प्रतिनाधः पास्कादः, मःलम्बचः, एकागारिकः।

- THEFT, s. स्तेय मंब, चीर्य, चं (ची अंका, स्तै यं-THIGH, s. दत: (m.), सिक्य n.; 'having beautiful t. s ' व(म) ह:- छ.

Тимыь, я. अंगुलियाणं, अंगुलिमुखयं.

Тніх, а. प्र-,तनु, सुक्षम, विरल, अस्थल, श्रक्षण. 2 कृश, र्क्षाण, सांत; 'grown t.' तन्वंग-क शतांग (गी f.); ' having a t. waist ' तनुमध्यम, क्षीणमध्य-म ; See SLENDER. -v. t. निरलयति - (D.), ऊनी-विस्ती-कृ8 U, संख्यां अपःचि 5 U or क्षि 5 P or c. 2 तनुक्क, तक्ष् 1, 5 P, टब्लिख 6 P. -LY, ade. बिरलं, असंह i. = NESS, s. तन्ता, सुक्ष्मतः, री-र≈यं, कार्यः क्षांगता.

Turno, s. बस्तु n., इत्यं, पदार्थः, अर्थः. 2 विषयः, अर्थ:.

THINK. v. चित् 10, ध्ये 1 P, िमृज् 6 P, आ-पूर्या-लोच 10, वि-तर्क 10, वि-चर् ८, मनना क्रूट, में , н с. 2 на 4 A, пот 10; See Consider; 't. much of ' बह मन्: 'I t. so ' इति मे माति:; 'does not t. of going to his capital ' नगरगमनाय म-त न करीत (8.2); t. of 'हम 1 P, मनीत कुं

I never thought of winter' हेपंत: समान्था-इयति इति वितानिय मनति कृता, इति नैयलं चितः =ER. s. Fit:, मिन:; (lit.) चितक ; Sea l'HILO-SOPHER. -THOUGHT, s. (act) Fall, S. 1 नं, आ ंचनं; (result also) विच र:, शिम शे:, वि-चारणं-णा, भावना, म ाठणापा :, चित्तचेष्टा. ८ मतं, अ-विष्यात:, मनाहथ:. 3 मांत f., बृद्धि f., कत्पना विषा-र:. संकल्प:, मनागत, चित्त, भनम् गः, तर्कः, ।चत्त-म-ना-बृत्ति f., भागा; 'one's inmost ts' अंतमती मनः; 'evil t. 'कानातः; 'benevolent t. 'पराह-तबादा:; 'swift as t.' मनाजव; 'beyond t.' अचित्य; 'in t., word or (actual) deed 'म-नोवाक्कायकर्मनि:. =FUL, a. वितासील, विचार-विवेक-जील, विम्हय-समीक्य-कारिन्, असाहसिक (की f.), सारधान, अप्रमत्तः 2 चिता-कल-पर-निमग्न, ध्यानगरः -FULLY, adv. वि.चित्य, विमस्य, विचार्य, समीक्य, सविकिं, पर्या शेव्य. = FULNESS, s. सविचौरता, वि-विकाता, सारियकारिता. - LESS, a. प्रमत्ता, अनवहित, असावधान See NEGLIGENT. 2 निश्चिन, वी गांचन. 3 अन्तर्भाक्ष्य-अधिम्बर-कारिन्, क्षिप्रकारिन्, विवेक-वि-च र-हीन, मरभस, मूड. -LESSLY, ado. माह त् , र-मसा, अतिम्हय, अविवंकत, अविचारण. -LESSNESS, s. अतिवकः, अतिचाः, रमसः, मोहः

Thirst, v. t. नृष् 4 P, (fig. halso); पा desid. (पिपासित), उदस्यति (D.). - s. नृष्णा, (fig. also); दृष्यतृष्णा, जीतिनृष्णा & c. पिपासा, नृषा, नृष् त. उदस्या, पानच्छा - प. व. नृष्णा, पिपासा, नृष्णा, न्याने-आकृत-आतृत, सनृष्णा, पिपासा, उदकार्थिन, तृष्णा-

THERTEEN, a. नशीदतान्. =TH, a नयोदता (ती f.). THERTY, a. शिदान् f. =IETH, a. शित्ता (दी f.), ति-तानम (भी f.).

This, pron. a. एतट (एष:-एषा-एतत्), इदं (अयं-इयं-इटं); 't. way', 't. way' इत: इत: Thistle, s. गंकर:-रक्त: गांकरकः, वनग्गाटः, सा-दृक्तटकः; पलकषा इक्षांधा, खाइए, (plant).

THITHER, ado. तत्र. - WARD, ado. तं दश प्रति-THONG, s. बत्या, न(व अ), चर्मस्ड्यु f.

THORAX, s. हर:-वक्ष: n.,-स्थलं.

THORN, s. कंटक:-कं, शब्यं; शिताप्रः, तरु-वृग-नखः; (fig.) कंटतः, शब्यं; 'he is a t. in your sido' अंत प्र-वृतं शब्यं-कंटके-इ। स न्वां पीडयति; 'there is no rose without a t.' मुखे नान दः-खिमांश्रनमरू-यव, दःखासि त्र मुखे नैव प्राप्तते. 2 कंटकता-वृत्रः; 't-apple' धन्त्रः, धुरैतरः, दम्पनः, कितवः, धुरैः, कनकाह्नयः, मानुनः, मदनः; (fruit) मानुलपुत्रकः. -Less, a. निष्कंटकः. -प्र, a. कंटकाव्नत, कंटकावीर्ण, कंटाकन, सकंटकः

Тमणस्थणका, क संयुक्त, सम्बन्ध, सार्थस, पर्यास ; Sie

COMPLETE; 't.-bred' अभिजात, आतिकृतीयः; (horso) आजानयः, कृतीनः; 't.-fare' राजमागैः, घंडार्यः, संतरणं; सर्वतान्यपथः, सर्वगन्यमागैः, -LY, adv. सन्तर्क, संत्रुणं, सार्यतः; by पार in comp.; 'who has t. learnt the lores' वियानां पार्ययः (R. I. 23); 't. mastered all lores' नार सवो वियाः (R. III. 30). -NESS, s. पूर्णता, परिपूर्ति f., निःश्वतः,

Thou, pron. त्वं; 'to t. and thee' त्वंक 8 U; 'do not t. your elders' गुरुष त्वंकीर न प्रयोजयें- त. - Thine, a. त्वद्या, तावक (की f.), तावकीन, त्वत्क, भवदीय, त्वन in comp.

Though, adv. आंप, यपाप ; ' as t.' इव.

Thousand, a., s. महले, द्वावातं; 't. s of times' सहल्वा:-वारं; 'in a t. ways or parts' सहल्वा: -वारं; 'ten t.' अयुतं; 'hundred t.' लक्षं; 'by t. s' सहल्वा: - TH, a. सहल्वतम (मी f.). Thrall, s. दास: - DOM, s. दास्यं, दासवृत्ति f., दास-वं; Ses Slave, - ERY. 2 ववाता, पारतंत्र्यं, अधीनता. Thrash, v t. यहपं बलात्-तद्द् 10 or प्र-हृ 1 P. 2 विस्तवा, 8 U, पू 9 U; See Thresh.

Thread, s. स्त्रं, ततः, (fig. also), (आञातंतः),
गुगः. तं ं; 't. of a story' कथाप्रवंधः-अनुवधःसद्भः-अन्यः, अनु-संधानं, प्रवंधार्थः; 't.-bare'
स्वर्दिदः, अयं पटः सूत्रदृद्धितां गतः (Mr. 2), सूत्रशेषः, जर्गः - v. t. सूत्र् 10; गु(गं) क् 6 P, गंधः
9 P; 't. one's way' मंदं मंदं प्रस्प् 1 P. - v,
a. स्व-तंतु-मय (यी f.).

Tireat, s. तजेनं, तर्जितं, भरसैनं, अपकारगिर् f.
—EN, v. t. नं-, तजें 1 P, 10 A, निर्-, भरसें 10 A,
भी c. –v. i. प्रया-सद् 1 P, लग्न- a. संपद् 4 A, उअस् 1 P; war t. s' प्रत्यासीदति रणप्रभंगः; See
IMPEND. – ENING, a. भर्दनकृत्; अनिष्टवेदिन्; प्रव्यासन्तरम्, निर्मेषक. – ENINGLY, adv. तजेंपग्- a.

Turee, a. नि (तिस् ति): 'aggregate of t.'
त्रां, नित्यं, नित्रं, वैथी; 't. months' निमासं, मास्वयं; 'two or t.' दिन, निचतर, &c.; 't.-cornered' निकाण; 't.-eyed' निलोचनः, निनयनः;
&c.; 't.-fold' निगुग; 't.-fourths' निपादः,
पादनयं; '2 and t.-fourths' पादोननथं. —Third,
a. नृतीय. —s. नृतीयनागः-अंशः. —Ly, adv. नृतीयस्थान. —Thrice, adv. निः, निवारं.

THRESH, v. t. मृद् 9 P, परि-,प् 9 U, निस्तुषीक् 8 U, सं रू 10. 2 तड् 10, प-इ 1 P. =ED, a. नि-स्तृषत, निस्तृष, पृत, बहुलाक्कत. =ING, s. पावनं, ब-हुशीकरणं, कंडनं, निःनृषीकरणं; 't. floor' जलका-पं; 't. instrument' मुसलः-लं, अयोमं, कंडनी. THRESHOLD, s. देहली, हार्रिविडी, महावमहणी; (68.)

TERET, s. भितन्यय:-व्यिता. 2 सं-वि-वृद्धि f. = Y, a. भितन्ययम्, अस्पव्यय ; See Frugal.

THRILL, इ. म-,कंप:, स्फुरल, हवे:; (of joy, horror, &c. ?) रोमांच:, पुलक:; उद्धवे:; 't. of joy' हवेरोमांच:, पुलकोद्रम:, रोमहवे:; 'a t. came over her body' तस्या गात्रं रोमांचित-पुलकितं-कंटकितं-बभूत; 'with a t. of horror' साध्यतरोमांचितगत्र: -v. स्फुर 6 P, हव् 4 P, प्र-,कंप् 1 A; gen. ex. by पुलकित, रोगांचित, कंटकित, (a.); 'he t.ed with joy' आनंदपुलकिततन्त्वभूतः -ING. a. लो-(रो) महर्षण (णी f.), पुलकित, रोगांचित, &c.

Thrive, v. i. प., वृध् 1 A, प. उप-वि pass., सं-ऋध् 4, 5 P, दश्रति-उत्कर्ष-पाप् 5 P; See Prosper, Flourish. — Ing, a. व्यंध्रुज्, प. उप-चीप-मान, समृद्ध.

THROAT, s. कंड:, गरु:, कुक:, निगरण:: ' relating to t.' कंडच; ' up to the t.' आकंड, आ तंडात.

Тыков, v. t. प्र-,स्पंद् 1 A, स्फुर् 6 P, वेप् 1 A; क्ष्य 1 A. - Bing, s. स्पंद:, स्पंदनं; स्फुरणं, स्फुरितं, क्षेप:.

Тыков, s. यातना, वेदना, ज्यथा; (of delivery) भसववेदना, प्रसद्धालन्यथा.

THRONE, s. सिंहासनं, नृपासनं, &c.; भद्रासनं; 'ascended the ancestral t.' भेजे पैतृक्रमाननं (R. xvx1. 28); 'getting the t.' राजपदानाति f.; 'having lost his t.' छनभगः. -v. t. अभिषिच् 6 P, राज्ये अभिष्यं, सिंहासनं आह् c.; 't. ed king' अभिष्कता राजा.

Throng, ε. जनसंमदं:-मंकुलं, लोकनिवह:. -υ. t. आ-समा-कृ 6 P, संबाध् 1 A. -υ. i. जनाकीणे-जनसंबाध-α. भू; See Crowd. -Εd, α. आ-समा-कीणे, जनसंकुल-संबाधित.

THROTTLE, v. t. गलं निष्वीइ 10, गलनिष्वीडनेन स्था-पद् ०., गलहस्तयति (D.).

Тиноион, prep. Ex. by instr. or abl. 2 मध्यन, अंतरेण; 't. the branches ' विद्यांतरेण. 3 पारं, तीरांतरं यावत. 4 मुखेन, हारेण, हारा, in comp.; सखीमुखेनाचे '£poke t. her friend '. —ads. सम्ममं, सापंत, होषं याच्त, आसमातः; oft by पारं गम् оर वृश् 1 P; 'he has learnt the Vedas t.' शृतिपारं गतः, शृतिपार्ववा; 'to get t.' तारयतिपायति (D.), समाप् o. —Тивоионоит, prep. Ex. by सव, समस्त; See All; आ от यावत् in comp.; 't. one's life' यावञ्जीवं-वेन, आजितन्ताता; 't. the town' अखिले नगरे, नगर सवैत्र. —ads. सवैत्र, अश्रेषतः; सवैत्र वैतालीयं छंद: 'the metre is Vaitāliya t.'

THEOW, v. t. प-, क्षिप् 6 P, प-, अस् 4 P, पत् c., प-, अस् 4 P, पत् c., प-, अस् 4 P, पत् c., (with love of place); 't. a glauce' वृष्टि- मक्षाः- क्षिप् or

हा 3 U or पत्र e.; ' t. into disorder ' पित्रही-भा-कली-फु8 U, ब्यूई भंजू 7 P; 't. dice ' अक्षार आवत 1 Por पत o. -about, उत्-वि-श्विष्, इतस्तन: चल o. बाह्रक्षेप 't. ing about the arms.' -away, नि:-वि-क्षिप, अपान, अप-हा 3 P, अपव्यध् 4 P, त्यज 1 P. (time) क्षित, इ 1 P, या o. (यापयति). 2 निरस्, प्रत्या-ख्या 2 P; See REJECT; 'it was t. ing words away ' निरर्थ र्भ-मोघं-एक तद् भाषणं, वागायासमात्रकं भारण: 'kindness was not thrown away upon him 'सानगहं फुतज्ञनयास्मरत्; 'to be thrown away upon 'विकलीभू 1 P, विकलतांग्य 1 P. लयं-क्षयं-नाशं-गम्-या &o.; गता नाशं ताहा उरक्रतम-साधावित जने (Mr. 5); असत्युरुषसेश्व दार्ष्टीवफल-तां गता (Mr. 1). -down, पत 0., अध: क्षिप or पतः, प्र-भंग c., प-च्य c. = off, नि:-प्र-क्षिप, अव-निर-ध 5, 9 U, निराक्त, अप श्यध्, अप-स c. ; 't. one off his guard ' अशास्थान- a. कु; ' t. off the veil or mask ' स्वरूपं प्रकटीक or वि-व 5 U or प्रकाश 0. -out, Reject. q. v. 2 नि:-,स c., अपास. 3 (Hints) मुच् 10, उप-क्षित्, उपन्यस, ब्यंज c. -up. डदम, डिन्निप् &c.; (from the stomach) दर्म 1 P, दद-ज 6 P; ' I have thrown a wall around' उपक्षिती मया निनिनंधः (M. 5). - s. प्र-,क्षेप:-पगं. पास i, परणं; &c. - ER, s. क्षेत्न m., प्राप्त s:.

Тивим, ड. दश:-वस्तयः (pl.). Тивин, ड. सारिका, शरारि f.

Thrust, v. t. अप ज्याध्य 4 P, म-स c., म-क्षिण् 6 P; 't. away', 't. out' निरस् 4 U, नि:-स c., बाई-डक्क 8 U; (the hand &c.) प्र-स c.; 't. into' प्र-नि-निज् c.; 't. on' प्रचृद् c., प्रचल् c. = s. आघातः, प्रहार:, नाडनं; (with fist) मुष्टि व्हार:-आघातः.

Тнимв, s. अंगुष्ठ:; 'under one's t. 'आयन, वश्य. = v. t. अंगुष्ठन पराम् ज् 6 P or स्प्रज् 6 P or अंक् 10. Тнимр, v. t. आहन् 2 U, तद् 10, पन्ह 1 P. = s. आ-अभि-धात:, पहार:: °

ТНИМДЕВ, 8. नेधगर्जनं, घनःवनः, जीमूतस्तनितं, मेधार्शितं: and sim. comp.; वि,स्क्र्जेथु:-धू:, स्क्र्रंजतं, स्तनितं, रिसतं; गिंजतं, गर्जनं-ना; 't.-bolt'
बज्ञ:-जं, कुलिशं, भिद्दरं, पविः, अशनि m. f.,
शातकांटिः, स्वदः, शंबः, न्हादिनी, दंभोलःः; 't.-clap'
बज्जनिर्धे भः-निर्घोतस्वनः-निद्येवः; See (s.); 't.storm' अञ्चानिवधः-पातः; 't.-struck' अञ्चनितादित, बज्जाहतः See ASTOUNDED. – v. गर्ज् 1 P,
स्तन् 1 P, वि-स्कुर्ज् 1 P; 'shouldst t. reproof'
यस्ं (माक्षेयमिव) - नद्सि सिहनादैः (Mr. 5).
—ER, s. बज्जन् m., कुलिश्चामृत्, बज्जपाणिः

THURSDAY, s. गुहदासर:.

Thus, adv. एनं, इत्थं, इति, अनेन प्रकारण, अनया र्शत्याः Tuwace, Societa Тимакт, v. t. खंड् 10, वि-प्रति-हन् 2 P, मोणीकृ 8 U, नि-प्रति-हर् 7 U; प्रतिकूलयति-प्रतीपयिति (D.); क ईप्सितार्थस्थिरनिक्यं मनः प्रतीपयेत् (K. v. 5); See Frustrate, Barrls.

TIARA, 8. मुकुट, किरीटः, मौलिः.

Tick, s. युका. 2 Credit, q. v.

Ticker, इ. निर्देशेनी, अभिज्ञानपत्रं.

Tickle, v. कुतकूतयति (D.), कंड्याते (D.); (fig.) Please, Gratify, q. v. = ER, s. कड्यनक:.

Tide, s. बेला (of the sea). 2 लोतम् n., ओघ:, बेग:, रय:; See Stream. -v. t. (over) तृ 1 P, मं-उत-े.

Tidy, a. Neat, q. v.

TIDINGS, s. বানী, সম্থানি f.; See NEWS.

Tie, v. t. कि-, बंध 9 P, पिनह् 4 P; (together) योक्त्रयति (D.), संबंध, संक्षिष् c., संसंज् c., सं-युज् 7 U, 10, सं-धा-3 U; (flowers &c.) गुंक् 6 P, सै-प्रंथ 9 P. = s. निबंधनं, (हितीयं मनसो निबंधनं); संक्षेपणं, बंध:-धनं-नी, प्रंथि:; 't. of a yoke 'याक्त्र, आवंध:; 'this (child) is the mutual t. of parents 'एतद-यो-यसंक्षेपणं पित्री: (U. 3). 2 दा-मन् f. n., गुण:, तंतु:. 3 Fetter, q. v. 4 संगः, बंध:; 'worldly t. s' संसादबंध:; 'free from t. s' नि:-संग, मुक्तसग. = ER, s. प्रक्ति-शेण f.; See LINE. Tigen, s. व्याहा, जार्देड:, हीपिन m.

Тюнт, a. अशिथिल, रृढ, गाढ, ससक, सुसहत. 2 अतिथिनद्ध, गाढ-रृढ-नद्ध, संनिनद्ध; 'I am chained down by this t. bark-garment' अतिथिनद्धन वस्तलन नियंत्रितास्मि (S. 1); 'the coat sits t. on your body' अंगानंतरवर्ती-अंगसंसकः-कंषुकः 3 आतत. 4 संवाध. – EN, v. t. रृढ्छि 8 U, नियम् 1 P, रृढ्यित (D.). – LY, adv. रृढ, प्र-,गाढ, अशिथिलं, 'tied t.' रृढ्वद्ध &c. – NESS, s. रृढ-ता, घनता, सुसंसक्ति f., संहित् f., आनंतर्थ.

Till, adv., prep. यावत् (with acc. of noun) or यावत् न (followed by तावत्); 't. now' अयाविभ, अय यावत्; gen. by आ in comp. or with abl.; 't. death' आगरण, आगत्योः; 't. the learned are satisfied' आगरितोषाहिद्यां (S. 1). -v. t. कृष 1 P, 6 U. -ACE, s. कृषिक मैन n., कृ-षि'f. -ER, s. कृषकः, कषेकः, कृषीवलः, क्षेत्राजीवः. Tilt, s. वितानं, दक्षोधः. 2 प्रासन्नीडा-युद्धं. -v. t. आहम् 10. 2 प्रासपुद्धं प्रशृत् 1 A. -v. i. आहम्बन्म 1 P, भूज् 6 P.

Timber, s. κιέ, ζίξ n. Timberel, s. See Drum.

Time, s. काल:, समय:, वेला. 2 (Occasion) अ-वसर:, प्रसंग:, प्रस्ताव:. 3 वार:, वासर:. 4 अवाध:, मर्योदा. 5 लेल:, लय:. 6 (Personified) काल:.

7 (With numerals) ησί, κεσ:, σίτ. In comp.; '10 t. s 'दशकृत्व:; सहस्रगण, त्रिवारं, &c.; 'from t. to t.' काले काले; 'losing or wast-. ing t. ' कालहरणं, कालक्षेप:-हाभि:: 'by this t.' अनेन समयेन, इयता कालेन: 'after a long t.' विशा-त्, बहो: कालातु; ' for a long t.' चिरं, महात कालं; ' of the same t. ' समकालीन, समकालिक (की f.); 'at the right t. 'काले, यथावसरं, प्राप्तकालं; 'in • time ' यथासमयं-अवसरं, काले ; 'in a short t. ' अचिरेण-रात: 'at the t. when 'यदा-तदा: 'at the same t.' संग, एकावसरं, तत्कालं. तत्क्षणं: 'at all t. s' सदा, सर्वदा; 'at other t. 'अन्यदा; 'at t.s' काले काले, अंतरा अंतरा; 'at this, that, t. 'अधुना, तदा; 'at any t. ' यदा कदा; 'come at any t. ' यहा इच्छिस तहा-यथेष्टकाले-आगच्छ; ' of our, those, t. s ' इदानींतन-तदानींतन (नी f.); ' high t. ' उचित: समय:; 'it is high t. to bathe and take our meals ' समय: सान-भोजन सेवित (V. 2); ' good for the t. being ' आपातरमणीय, आपाततो रम्यः 'hard t. s' आप-स्काल:: विपत्समय:, आपद f.; 'dark t.s' क-लिकालः; from t. to t. ' अनुवेलं, नारंवारं; 'many t.s' बहुदा:, बहुवारं, काले काले; 't.server', 't.-serivng' कालानुवर्तिन्, समयानुरी-धनः 'I shall not do so next t. ' नैवं वारांतर विधाम्यामि: ' what is the t. now ' का वेला अध-ना वर्तते; 'begging is out of t.' अनवसरमस्ती-धिभाव: (Mal. 9); 'sign of the t. ' कालधर्म:; without loss of t. ' अकालक्षेपेण, अविलंबितं: one keeping or beating t. with the hands? पाणिघः, पाणिवादः; करिकसलयतालैभुग्धयाः नर्त्यमानः (U.3) by keeping t. with her hands? &c.; quick, mean, slow, t. ' द्रतं, मध्यं, विलंबि-तं; 'out of t.' विताल, वैतालिक (की f.). -v. t. कालं निर्णी 1 P or परिकृष् c., कालानुरूप a. कृ 8 U. -LY, a. Ex. by (s.) in comp.; 'showering t.' काल-समय-वर्षिणः; सामायेक (की 🕫); काल**कृ**तो**योगात्** ' by t. attempts. '. -adv. काले, यथासमयं-कालं. TIMID, TIMOROUS, a. भीर, कातर, ससाध्वस, ब-स्त, सभय, दीन, भीरहदय, चिकत. -ITY,-NESS, 8. सं-,त्रासः, कात्यं, साध्वसं, &c., भीरता-त्वं, वित्तवैक्र-व्यं. -LY, adv. ससाध्वसं, चिकतं, सभयं.

Tin, s. त्रपृ n., वंगं, रंगं, विश्वहं; 't.-man' वंग-त्रपु ... कारः; 'calx of t.' त्रपु मस्मन् n.

Tincture, s. आभा, छाया, आभास:; ईविनिधण-संसर्गः.
2 औषधाधिवासितो मयार्कः; निर्यासः, (extract).
-v. (lit.) ईवन् भिश् 10 or अधिवासः 10; (fig.)
ex. by (s.); 't. ed with truth' सत्याभास.

TINDER, 8. इंधनं, एधन् n., जीनदादा.

Tine's, s. रंग:, राग:; आभा, छाया, आभास:; 'speech with a t. of falsehood' असत्या- भासं वचनं - v. t. रंज् c. - Ed, a. सराग.

Tingle, v. i. रणत्कारं कु 8 U, रणरणायते (D.), सजूल स्फुर् 6 P; 'making the ears t. ' थवणाव-दारणं (वच:). = s. सज्ञूलस्फुरणं, रणरणायितं.

TINKER, 8. कांस्यकार:.

TINKLE, v. i. कण् 1 P, ज्ञिज् 2 A, झणझणायते (D.); वि-दृ 2 P. -ING, s. काणतं, ज्ञिजितं, झण श्राणकविः.

Tinsel, s. मिथ्याशोभनं वस्तु, बाह्यशोभनं द्रव्यं. =a. बाह्यशोभ, कृत्रिमशोभि, मिथ्याशोभनः

Tint, s. राग:, रंग:, छाया. -v. t. रंज c.

TINY, a. क्षुद्र, आतिल्घु, प्रत्नु; 't. spark' तनुपकाञ्चः.
TIP, s. अमं, शिखरं, अमभागः, प्रांतः, मुखं, अणि m.
f.; 't. of the foot' प्रवृदं, पादामं; 'learning
danced on the t. of his tongue' अमुज्य विद्या
रसनाप्रनतेकी (N. I), समस्ता एव विद्या जिह्नाभेषवन्
(Ka. 346); 't.-toe' पादामं, प्रवृदं, अम्रपादः;
'from head to t.-toe' आपादमस्तकं, नखिश्चालां.
-v. t. Ex. by अम, मुख in comp.; 't. ed with
silver' रजताम, रजताशिष्टकोटि; 't. ed with
iron' अयोग, लोहाम, अयोमुख. 2 Top, q. v.

TIPPET, s. भैवेयं-यकं, ग्रीवाच्छादनं.

Tipple, $v.\ t$. अतियानं कृ $8\ U$, नित्यज्ञाः मयं पा $1\ P.$ — ER, s. अतिपानासक्तः, मयपः.

Tipsy, a. क्षीव, प्रमत्त, मदविह्वल, मदवज्ञ.

TIRADE, 8. आक्षेप:, निंदावच:-लेख:, उपालंभलेख:.

Tire, s. उडणीय:-पं, शिरोवेष्टनं; 't. ing room ' नेप्पं,-शाला. 2 लोहवलय:-यं. =v. t. खिद् c., क्रम् c., भम् c.; 'to be t. ed ' क्रम् 1, 4 P, पिर-, भम् 4 P, आयस् 1, 4 P, खिद् pass., निर्विद pass., (राज्ञो व-यस्थमावन निर्विण्णोरिम S. 2); See Fatigue. —ING,-SOME, a. कष्ट-खेद-कर (री f.), आयासक, कष्टावह.

Tissue, s. जालं, क्रम:, रचना; 't. of falsehood '

TITAN, 8. दानव:, दैत्य:; See DEMON.

Tithe, s. दशांशः, दशमभागः.

TITILLATE, v. i. See TICKLE.

Title, ह. नामन् n, संज्ञा, लक्षणं, आख्या; See Name; 't. of honor' उपाधिः, उपपदं, मानपदं, कीर्तिचित्रं; 'distinguished by the t. of Srikantha' भीकेठपदलांछनः (U. 1). 2 अधिकारः, आगमः, स्वत्वं. 3 उपाधिः, उपपदं. 4 स्थानं, पदं, विषयः; 't.-page' मुख्युष्टं-पद्यं; 't.-deed' आगमः,-पद्यं.-Titular, d. नाममात्र; See Nominal.

TITTLE, s. लव:, लेश:, अणुमार्च.

TITTLE-TATTLE, s. fanfeyri.

To, prep. (With verbs of motion) ex. by acc.: वाच्यतां याति, उमाख्यां जगाम &c. 2 (As indirect object) by dat. of person. 3 (Up to) आ in comp. or with abl., यावत with acc.: अंत-पर्यंत in comp.; 'from one to ten' एकाहिट. शांता: (संख्या:). 4 (Possession) by gen. 5 (Purpose) by dat. or inf., or अर्थ-খ in comp 6 (Consequence) by circum.; by dat.; 'he was stoned to death' लोहघात हत:: 'he, to my great delight, soon recovered ' सोचिरात्सस्थो-ऽभवयेनाहं प्रमदितोऽभवम्; 'tortured to death' तथा पीडितो यथा विगतासरभूतः ' went to his ruin' स्वनाजायैव जगामै: 'was frightened to death' भीत्या मृतकल्पो बभव; 'she accompanies the movements of her feet to the musical time, पाद-यासी लयमनगत: (M. 2); ' to the number of 10 'दशसंख्य- a.; 'face to face' समक्षं, संमखं; 'ten to one ' प्राय:, भूयसा; भृषिष्ठ; 'take to wife' पत्नीस्थाने मन 4 A; ' to a man ' नि: शंष, अशेषण. Toll, v. t. (घंटां &c.) वद с., क्रण с.; See Sound. =v. i. जनै: क्षण 1 P. =s. जल्क:-ल्कं, कर:; 't.collector ' द्यौतिककः, शत्कप्राही.

Томв, s. समाधि:, स्थानं; ' t.-stone ' चैत्यं.

To-morrow, adv. थ:, परेगु:, परेग्रवि; 'day after t. 'परथ:; 'of t. ' भस्तन (नी f.).

Ton, s. शिष्टाचार:.

Tone, ϵ . स्वर:, स्वनः, नाद:, ध्वनिः, रवः, शब्दः; See Sound. 2 भावः, चेष्टा, चेष्टितं. 3 (In music) स्वर:; 'long t.' तानः; 'keep a protracted t.' तानं प्रदा 3 U, (उद्रास्थताभिष्छति कित्रराणां तानपदा- यिस्वभिष्येष्तं K.i.8). 4 (Of body) बलं, आरोपं स्वास्थ्यं, सुस्थता, आग्नः. -v.t. (down) मृद्क 8 U, क्लिप्क्षेक्तः, पारुष्यं अपन्ती 1 P. -Tonic, s. बल्यं, वाजीकरणं, बलवर्षनं, आग्नदं, रोचकं, दीपनं; क्षीणबलीयवाजीकरणांचिकत्या 'administering t.s to persons reduced in strength'. -a. वाजीकर (री f.), बलवर्षन.

Tongs, s. कंकमुखं, संदंश:.

Tongue, s. जिह्ना, रस(श)ना, रसजा; 'hold the t.' See Hold; 't. of a bell' लोला. 2 वाणी, भाषा; See Language; 't.-tied' बद्ध-नियंत्रित-जिह्न. To-Night, adv. अद रात्री, नक्तं.

Tonsure, s. क्षीरं, मुंडनं, केशावपनं, च्डासंस्कारः, शिरोमंडनं, '६.-ceremony' चौलं.

Too, adv. अपि, तथा, चैव. 2 अति or सु pr.; अत्यंतं, अतीव, भृज्ञं; See Exceedingly; सुदीर्घ, दीर्घ-तर 't. long' &c.

Tool, s. दपकरणं, साधनं; यंत्रं; 'a mere t.' यं-

त्रमान; 'you are a t. in the minister's hands' त्वं सर्वथा सचिवाज्ञानुवर्ती तेन यंत्रवत् चाल्यसे.

Tooth, e. दंत:, दशनः, रदः, रदनः, दंशः, दंशः, दंशः, दंशः, दंशः, तंभः; 'two middle fore-teeth' राजदती; 'double teeth' माहि f. 2 (Of a saw) दंतः; 't.-picker' दंतस्य निष्कोषणं, दंतोख्यती; शोधनी, निर्धेषणकं; 't.-powder' दंतशोधनच्लं, दंतपवनं; 't.-brush' दंतपवनं,-कूचेकं; 'having good teeth' मुद्दा; 'in the teeth of' अनातृत्य (with acc.) or by abs. constr.; See 'In spite of' under Spite; 'in the teeth of the Vedas' वेदेषु जानककेषु सन्मु आप. -ED, a. दंत, दत् in comp. -LESS, a. दंतहीन, गलितदंत, निर्देत, नीरद, भग्नस्तुत-दंष्ट्र. -SOME, a. स्वादु. -Teething, s. दंतहेदः, दंतीह्रमः.

Top, s. अमं, शिखरं, शंगं, सानु m. n., शिखा, चूडा, शिरम् n., शिषंकं, मूर्धन् m., मस्तकं. 2 प्रमरं. 3 पिर्धानं, आप्डादनं, पुटं. 4 मुख्य-श्रेष्ठ-स्थानं; 'he stands at the t. of the class' सर्वेषां बालकानां मूर्धिन तिष्ठति; 't.-heavy' उद्ध्वेगुरु; 't.-knot' चूडा, शिखां, शिखंड:, शेखरः. -a. मुख्य, श्रेष्ठ, डपिर्स्थ, अम्र in comp.; 't.-most branch' अम्रशाखा. -v. t. Ex. by (s.); 't. ed with snow' निह्नावृतशिखर. 2 Excel, q. v.; See (s.) also.

Topaz, s. पीताइमन् m., पुष्परागः.

TOPE, 8. ₹त्प:.

Topic, s. विषय:, अर्थ:, प्रस्ताव:; प्रकरणं, वस्तु n. Topography, s. स्थानवर्णनं

Topple, v. i. (शिखरात्) सहसा पत् 1 P or अवपत्. Toppyturvy, adv. विषयेस्त a.. अथरात्तर a.

Токсн, в. उल्का, उल्मकं, दीपिका, अभिकाष्टं.

TORMENT, v. t. (अन्यंतं) अर्ह् 1 P or c., पीड् 10, संतप् c., सं-,बाध् 1 A, क्रिश् 9 P, आयस् c., निम-क्रृ 8 U, प्रमंथ् 9 P, Seg Afflict. -s. (अन्यंत-) आतंकः, संतापः, न्यथा, पीडा, दुःखं, वेदना, यातनाः, कारणा, दारुण-तीन्न-तिग्म-यातना-वेदना. - ING, a. प्रमाथिन्, अर्हतुदः आयासकारिन्. - OP, s. अतिपीडकः, प्रमाथिन् m., आयासकः, संतापकः

Tornado, 8. घूर्णवाय:.

Torpid, a. जड; सुत्त, विचेतन. 2 मंद, जड; See Dull, Slow. = ITY, Torpor, s. जाडचं, सृति f., चैतन्यनाज्ञः, स्वापः, मांद्यं, तंद्रा, जडिमन् m.

TORRENT, s. स्नोतम् n., रयः, बेगः, ओघः. 2 जल-भवाहः-भदातः, निश्चरः, मस्तवणं, नदी. 3 धारा, आसारः; 't. s of rain' धारासंपातः, धारासारः, वृष्टिधारा; धारासारेमेहती वृष्टिकेमव'it rained in t. s'.

TORRID, a. 3507; See Hot.

Tortoise, s. कूमे:, कमठ:, कच्छप:; 'female of a t.' कुमी, कमठी, ब्रोल:

Tortuous, a. वक्त, कुटिल, जिझ, तिर्थेष्. "LE; adv. वक्रं, तिर्युक-कटिल in comp.

TORTURE, v. t. यत् c., अत्यंत पीड् 10, प्र-मंथ् 9 P; See TORMENT.

Toss, v. t. टत्-वि-क्षिप् 6 P, व्युदम् 4 U, दर्-धू
5, 9 U, संक्षम् c.; See Throw. -v. i. विक्षिप्च्र-pass., इतस्ततः विषल् 1 P or लुङ् 6 P or लुल्
1 P or सु 1 A, घूर्ण् 6 P, 1 A. -s. डत्-क्षेपः-पणं;
*स-व्या-क्षांभः

Total, a. सक्तल, सर्वे, समग्न, सपूर्णे, &c.; See Whole; 't. rout' अन्यंतनाज्ञः, सुपलायितं, 't. disorder' अन्यंतमाकुलं. –ITY, s. साकल्यं, समष्टि f., एक्यं, कात्स्न्यं; 'what is the t.' एवं सर्वे (पिं-डीकृत्य) कित संपर्यते. –LY, adv. संपूर्णं, साकल्यन, सर्वेथा-तः, अर्ज्ञोषण, निःशेषं.

Totter, v. प-, स्खल 1 P, क्ष् 1 A, वि-चल् 1 P; See SHAKE. -ING, a. स्वलित, स्वलित-विह्वल-गति. Touch, v. t. सं-,स्त्र 6 Р, (fig. also); प-रामृक् 6 P, हरतेन आलभ् 1 A; ज्ञातसंख्या द्व मामियं स्त्रज्ञति (Vc. 2) 't. es me home'; 'was t.ed to the heart' हृदये (दिग्धशर-रिव) आहत: (K. IV. 25); ' heart t. ed with anxiety ' हदयं संस्वष्टमुन्कंडया (S. 4). 2 (on, upon) उहिश्य-अधिकृत्य-वद् 1 P ('Say', q. v.). -v. i. संसर्ग-संपर्क-इ 2P or गम् 1P. =s. सं-,स्पर्काः-र्शनं, परामर्शः, आलंभनं, संसर्गः, संपर्कः. 2 स्पर्शवोधः-ज्ञानं. 3 रपर्जाः, स्पर्जीद्रियं; 't.-stone' नि-,कषः, निकषमावन् m.-पाषाण:-उपलः, ज्ञाणः; 'adversity is the t.-stone of (the sincerity of) friendship 'तेषां (मित्राणां) तत्त्वनिकषग्रावा विषत् (H. 1). =ING, prep. उद्दिश्य, अधिकृत्य; See About. =a. हृदयंगम, हृदिस्त्रज् ; See Pathetic. = Y, a. कोपन, चंडकोप, ज्ञीघ-सुलभ-कोप.

Toucin, «. कठिन, दृढ, दुर्भेवः

Tour, s. परि-,अपणं, पर्यटनं; 'he is on t.' स्वमं-ढले चरति-अमति; 'make a t.', परिश्रम् 1, 4 P.

Tournament, s. सादिक्रीडा-युद्धं.

Tow, v. t. कृष् 1 P, आकृष्य संचल् c. = s. स्थूलजाण, ज्ञाणस्त्रं.

TOWARD, TOWARDS, prep. प्रति (with acc.), अभि in comp; by अभिमृख- a. (खी f.) or अभिमुखं- adv. in comp., (गृहाभिमृखं प्रतस्थे), उद्दिश्य (with acc.). 2 (With words of direction) by loc. also, उपि (with gen.): 't. the north' उत्तरस्यां दिशि, उत्तराभिमुखं; 't. me' ममोपरि, मां प्रति, मामु- दिश्य, मिय. 3 पाय:; 't. evening' अभिसायं, सां याह्रकल्पं. -a. See Forward; 'un-t.' अमिकत' असमिथितीयनत

Towell, 8. गात्रमार्जेनी, मार्जनवकं.

Tower, s. अह:, उत्सेध:; क्षीम:-मं (room on the t.). -ए. i. मूर्धन वृत् 1 A or स्था 1 P. -ING, a. प्रोन्नत, प्रोच्चित, उत्तेष.

Town, s. पुर, पुर f., पुरी, नगरं-री, पत्तनं(small t.), पुटभेदनं, स्थानीयं, निगम:. - Townsman, s. नाग-रिक:, पौर:,-जन: (पौरी, पौरवधु f.).

Toy, 8. क्रांडनकं, क्रीडाव्रव्यं-वस्तु. -v. i. क्रीड् 1 P; See PLAY.

Trace, s. चिह्नं, अंक:, अभिज्ञानं; See Mark. 2 (Of foot-steps) पदनी, पदपद्धाते f.; See Foot-step. 3 (Of carts) प्रग्रह:, चर्मबंध: -v. t. आ-लिख 6 P, बाह्यरेखां लिख. 2 अनु-स 1 P, अनु-धान् 1 P; मृग् 10 A, अनुपदं या от गम्. 3 (Out) आ-सद् ०., यह 9 P; प्राहकै गृंद्धाते चौरो लोप्चणाथ पदेन वा (Y. II. 266) 'or is t.ed out' &c.; oft. by प्रभवः ('Source', q. v.); 'his sudden affluence has been t.ed out' तस्याकिश्मितिन्तंः प्रभव उपलब्धः. 4 (Word) ब्युत्पद् ०.; 'when the word Brahman is t.ed (to its root)' नद्धान्दस्य ब्युत्पाचमानस्य (S. B. 33).

Ткаснел, s. श्वास-प्राण-मार्ग:..

Track, v. t. अनु-स 1 P, अनु-धाव 1 P, मार्ग 10; See Follow. -s. मार्ग:, पदिषद्धं-पंक्ति f.; See Way. 2 चिद्धं, अंक:. -less, a. नि:संचार, निर्ज-न, पादास्पृष्ट.

Tract, s. प्र-,देशः, भूभागः. 2 प्रबंधः, ग्रंथः, लघुले-खः,-ग्रंथः.

TRACTABLE, a. विधेय, विनीतः, वदयः See Docile.
TRADE, s. वागिज्यं, विणक्षंमन् n., व्यापारः, क्यविक्यः: 2 व्यवसायः, व्यवहारः, वृत्ति f., व्यापारः.

-v. i. वाणिज्यं कु 8 U, व्यय-हृ 1 P, पण् 1 A, क्रयविक्रयं कुः oft. by (s.); 'went out to t.' वाणिज्येन गतः; 't. ing by sea 'समृत्रव्यवहारी (S. 6). — ER, s. विणज्ञ m., वाणिज्यकारिनः; See MERCHANT. — TRADESMAN, s. पण्यविक्रयिन् m.

TRADITION, s. संमदाय:, आम्नाय: 2 ऐतिहां, लोक-कथा, पारंपरीयकथा, पारंपय; 'there runs a t. to this effect' इति ऐतिहां. = AL,-ARY, a. परंपराग-त-मात, परंपरीण, कमागत-आयात, सांमदायिक-पौरा-णिक (की f.); 't. knowledge' संमदाय:, (कुमा-रस्य पुन: कृत: संमदाय इति एच्छाभि U. 6). = ALLY, adv. संमदायतः, पारंपर्येण.

Traduce, v. t. आक्षर् c., अभिज्ञांस् 1 P, अप-पित-व-द् 1 A; See Calumniate. = er, s. आक्षारकः, अपवादकः:

TRAFFIC, See TRADE.

TRAGEDY, 8. शोकपर्यवसायि नाइकं. -TBAGIO,

-TRAGICAL, a. शोकपर्यवसायिन् , दुरंत. 2 कहन-रसप्रधान.

Trail, s. गंभ: 2 पदवी, पादिचह्नं, पदं. -v. t. वि-आ-कृष् 1 P; See Drag. -v. i. कृष् pass.

TRAIN, इ. परंपरा, भेणी, माला; See SERIES. 2 परि-वारः, परिवर्हः, परिजनः 3 (Of dress) पुच्छं, वस-नांतः. 4 परिपाटी, अनु-,कमः, प्रवंधः; 't. of reasoning' ऊइकमः, तर्कप्रवंधः; 't. of a peacock' वर्हः, पुच्छं - ए. t. वि नी 1 P, (animal also), अ-धि-इ c. (अध्यापयित); अनु-,शास् 2 P, शिक्ष् दः, दस् с. (दसयितः, 2 परिचयं-अभ्यासं-क्र टः; 'a t.ed soldier' कृतशक्षपरिचयः पदाती. —ING, इ. शिक्षा, विनयः-यनं; शिक्षणं, अभ्यासः; 'military t.' रण-अक्र-शिक्षा, युद्धाभ्यासः.

TRAIT, s. लक्षणं, विह्नं.

Traitor,-ous, s., a. विश्वास-विश्वंभ-धार्तिन्, भिथ्याप्र-तिज्ञ, ज्ञानु-द्विट्-सेविन्; 't. to the king' राजापथ्य-कारिन्, राजदेशिन्; 't. to the country' स्वदेशज्ञ-नु:-धातकः; 'act the t.' दृह् 4P.

TRAMMEL, See FETTER.

TRAMP, v. i. चर्ण-पादं-न्यस् 4 P or क्षिप् 6 P. = अ. पादशब्द:, चरणविक्षेप:

Trample, v. t. मृदु 9 P, सं-अव-°, अभिहन् 2 P; (under foot) पाँरतलेन आहन् 2 U or आ-समान्त्रम् 1 U, 4 P or क्षुट् 7 P; 't. to dust' चूर्ण् 10; निष्पिष् 7 P. — ED, α . सं-अव-मिर्दा, पादालाहत, पादालांत, पादक्षण्ण. — ING, s. मर्दनं, पादाधातः, पादाक्रमणं, प्रमथनं.

TRANCE, s. समाधि:, लय:, तन्नयावस्था, देहातांतवृत्ति f.; 'being in a t. ' लीनवृत्ति, समाधिस्थः

Tranquil, a. प., ज्ञांत, रितमित, निश्चल, स्वस्थ, अकुच्ध, ज्ञांतान्मन; See Calm. — Lity, s. ज्ञाम:-ज्ञांति
f., प्र-, ज्य-, अक्षोभ:, निर्वृति f., निरुपश्चवत्वं, धैयं, अनुद्रेग:, स्वास्थ्यं, स्थैयं, — Lize, v.t. मां(ज्ञां)त्व्
10, ज्ञाम c. (ज्ञामयित), प्र-डप-, -आ-समा-श्वस् c.;
See Calm, Compose; 't. yourself' समाधासिहिः
Transact, v.t. सं-नि:-पट् c., साध् 5 P or c., विधा 3 U, कु 8 U, अनु-डा 1 P; निर्वेह c., प्रवृत् c.,
आ-समा-चर् 1 P; (a business) पण् 1 A, व्यव-ह
1 P. — Ion, s. करणं, अनुष्ठानं, विधानं, निर्वाहः,
आषरणं &c. 2 कार्यं, कृत्यं, कर्म, व्यापारः, व्यवहारः,
पणापाः

Transcend, v. t. अति-इं 2 P, अति-इति 2 A; अ-तिक्रम् 1 U, 4 P; See Excel; 't. s definition' अपरिच्छेय, परिच्छेदांतीत; 't. s description' सक-लवचनानामविषय: (Mal. 1), वर्णनविषयातिकातः; See Pass. — Ent, — Ently, a. सर्वोतिरक्त, सर्वो-तिज्ञायिन, अन्युचम. — Ently, adv. स्विश्चेष, परमं, अन्युचमं. TRANSCRIBE, v. t. लिख् 6 P. - ER, s. लिपिकार:, लेखक:. - TRANSCRIPT, s. प्रतिलेख:, प्रति-,लिपि f. TRANSFER, v. t. स्थानांतरं नी 1 P or गम् c. 2 सं- कम् c. (with loc. for 'to') संचर c., सं-, कर. (अर्थयित), निक्षय 6 P, अध्यारह c.; त- नयसिंहं तरुषु संक्रमय्य (Ka. 345), (पुत्रसंक्रांतल- क्षीकै: U. 1). - ENCE, s. स्थानांतरज्ञावणं-नयनं, स्थान-स्थल-परिवृत्ति f. 2 संक्रांति f., संक्रमणं, संचार:, परहस्तसमर्पणं.

TRANSFIGURE, v. t. See TRANSFORM.

Transfix, v. t. ड्यथ् 4 P, निर्मिट् 7 P. 2 जडिक् 8 U, कील् 10, निखन् 1 P, कीलित्व चास्मिनेव स्थानं ततु: (Ka. 278) 'as if t ed to this very spot'; 't. ed through the belly ' निर्मिनोद्द. Transform, v. t. परिणम् ७ (परिणमयति), ल्पांतरं निभा 3 U, आकारे-रूपं-परिवृत् ०; 'to be t. ed ' परिणम् 1 U, रूप्निरण परिणता &c. (V. 4). 2 विश्व 10, विक्व 8 U. =Ation, s. रूप्निरपरिणामः, परिवतः, रूप्निरं, विक्वति f., विडंबनं.

TRANSFUSE, $v.\ t$. अन्यपाने सुंक्रम् c. or निविज्ञा c. — ION, s. संकामणं.

Transoriess, v. t. वि-,अतिकम् 1 U, 4 P, अतिइ 2 P, डद्-,लंघ् 1 A, 10, मंजू 7 P, व्यभि-भातिचर् 1 P, अतिवृत्त 1 A, लुप् 6 P or c. -v. i. अ-,
पर्साध् 4 P (with loc. of person); See OfFEND. -ION, s. अतिक्रामः, डल्लंघनं, व्यतिक्रमः, अत्याचारः, अत्ययः, मंगः, लोपः, अतिपातः. 2 अपराधः,
दोषः, पापं. -OR, s. अतिक्रामिन्, अत्याचारी, अपराधी.
Transient, a. चंचल, लोल, क्षणभंगुर, अहियरस्यापिन्, अस्थायिन्, चपल, विनश्वर, अनित्य, क्षाणिक, असार, अज्ञाधत (ती f.), क्षणविध्वसिन्. -NESS, s.
अनित्यता, अस्थायिन्वं.

TRANSIT, s. क्रांति f., संक्रम:. -10N, s. संक्रांति f., परिवर्तः, विकारः; (state) हिथत्यंतरं, अवस्थांतरं. -1VE, a. सक्रमेंक. -0RY, a. क्षणमंगुर, असार; See Transient.

TRANSLATE, v. t. भाषांतरेण वि-परिणंस् c. or परिवृ-त् c.; 'boys should t. Sanskrit sentences into English ' बालकाः संस्कृतवाक्यानि आंग्लभाषया विपरिणस्येयुः 2 Transform, q. v. 3 (To the skies) (सज्ञारिं) लोकांतरं नी 1 P or प्राप् c. or गम् c.; 't. ed to the skies 'सज्ञारीरमुक्तः — ION, s. विपरिणामः, विपरिणमनं; भाषांतरं, अनुवादः 2 लोकांतरनयनं, स्वगीरोपणं, सज्ञारीरमुक्ति f. — OR, s. भाषांतरकृत m.

TRANSLUCENT, a. See CLEAR.

Transmigrane, v. i. पुनर्जन्म प्राप् 5 P, देहांतरं गम् 1 P. -- ION, s. पुनर्जन्म, पुनर्जननं, देहांतरपानि-रि-गमनं, योग्यंतरं.

Transmit, v. t. See Send, Remit. -Transmission, s. त्रापणं, वाहमं, त्रेषणं, संचारणं.

TRANSMUTE, v. t. See CHANGE, TRANSFORM.
TRANSPARENT, a. जुळ, स्वच्छ, मसन्न, विश्तंद, निर्-विअ-मल, स्फटिकप्रभ. 2 प्रकाश-किरण-भेय, पारदाश्चित्र-TRANSPARENCY, श्च-छता, प्रसाद:, नैमेल्यं, &c.
TRANSPIRE, v. t. प्रकाशनां गम् 1 P, प्रचली-प्रकाशिःमू 1 P, (कथं प्रकाशनां गतायमर्थः परिषु Mu. 1),
न्यसिद्धीभ, नि:-प-स् 1 P.

TRANSPLANT, v. t. स्थानांतरे हृ c.

TRANSFORT, v. t. नी-वह-1 P; तू c. 2 द्वीपांतरे नि-वेम् c. or विवम् c., रवदेशान् दूरीक् 8 U. 2 अत्यंते प्रमुद् c.; 'Delight' excessively, q. v.; 't. ed with joy' हर्षीनभेर, आनंदस्य परा कार्टि गत. - s. न-यन, वाहनं. 2 प्रवहणं. 3 हर्षीनभार:, हर्षिनभेर:; हर्षावशः. TRANSFOSE, v. t. विपयम् 4 U, स्थानं परिवृत् c., विनि-मं 1 A; See Exchange. - ITION, s. (स्थान-) व्यत्यय:, व्यत्यास:, विनिमय:, विपयम:, परिवृत्ति f. TRANSVERSE, a. व्यत्यस्त, निर्मेक्; 'with legs t. व्यत्यस्तपाद-a. - LY, adv. व्यत्यासने, तिषक, व्यत्यस्ते, प्रमान: क्ष्यामंतः, क्षयामंतः, क्ष्यामंतः,
TRAPEZIUM, s. अनुरुयलंबकः

TRAPEZOID, s. समलंबक:.

Trappings, s. सज्जा, भूषा, परिकर्म, परिचरदः; ' t. of an elephant'परिष्टामः, आदानं; See Housings.
Trasn, a. असार, निरर्थक, निःसार. = s. असार-निर-र्थक-दृष्यं

TRAVAIL, See LABOUR.

Travel, v. i. प(र-ध्रम 1, 4 P, प.र-, अट् 1 P, वि-चर् 1 P; See Journey. = s.,-Ling, s. पर्यटनं, प-(र-,भ्रमणं, विचरणं, यात्रा, भवासः, अध्वगमनं. = LEB, s. पांथ:, पांथकः, अध्वगः, अध्वनीनः, अध्वन्यः, यात्रि-कः, पादविकः, सारणिकः

Traverse, v. t., आनम् 1 U, 4 P, तृ 1 P, स-अति-डत्-°, पारं गम् 1 P.

TRAY, s. भाजनं, आधार:, पात्रं.

TREACHERY, ८. विश्वासमंगः-चातः, विश्रममंगः, अस-त्यसंघता, पतिज्ञा-समय-मंगः; See Perfidy. -ous, a. विश्वास्यातिन, अविश्वास्य, असन्यसंघ. 2 मिथ्यावमा-स, असार, मायाबहुल. -ously, adv. विश्वासघातेन, शाट्यन. -ousness, s. See (s.).

TREACLE, s. 13:; See MOLASSES.

TREAD, ए. क्षुद् 7 P, आ-समा-क्रम् 1 U, 4 P, पादा-भ्यां पीद् 10 or आक्रम or मृद् 9 P; 'from the trodden path' क्षुण्णाइन्मेन:, (क्षुद्रजनक्षुण्ण एव मा-भै: Ka. 146); 'trod one of them to death' तपामेकतमः पादाक्रांतोऽभियत, एकं पादतलेन अवाष्ट्र-ह्यात; 't. in the footsteps of' पद अनुवि-धा 8 U, पदवीं प्रतिपद् 4 A, (पदवीं तरुवन्त्रवाससां प्रपेदिरे R. VIII. 11). 2 कम, पदं-चरणं-विश्वस् 4 P or च c. (भर्पयति). - श. चरणपातः, पादन्यासः-विश्वेपः, विकमः- TBEASON, श. राजद्रोहः, राजाभिद्रोहः-अपकारः, राजा-पथ्यकारित्वं. - ABLE, OUS, a. राजद्रोहिन, राजाप-थ्यकारित्वं.

TREASURE, s. कोश:-ष:, निध: निधानं, द्रव्यसंचय:राश्चः-संप्रहः. 2 विनं, धनं, भांडं, द्रविणं; See
WEALTH. = v. t. सं-चि 5 U, राश्चीकृ 8 U, नि-उपधा 3 U; See Store; 't. in the heart' हृदि उपनि-धा, अवधृ 10, चित्ते कृ. = ER, s. कोशाध्यक्षः-अधशिः, कोषगृहे नियुक्तः, अर्थाधिकारित् क., धनाध्यक्षः,
कनकाध्यक्षः, भौरिकः (gold t.); रूप्याध्यक्षः, नैक्किकः (silver t.). = Y, s. कोषागारं, कोशः-षः, भांडागारं, कोशगृहं

TREAT, v. t. Ex. by 'Act' (towards) q. v.; पुत्रे मित्रवद्दाचरेत 'should t. a son like a friend'; 't. your rivals as dear friends ' कह त्रियसखी-वृत्ति सपत्नीजने (S. 4); 't. with honour' पुज 10, परस्क, सन्क, सेव 1 A; See Honour; 't. hospitably ' आतिथ्यं कु, अतिथिसत्कारं कु. 2 (A subject) निरूप 10, विचर c., वर्ण 10, प्र-स्तु 2 U; 't. at length ' प्रपंचपति (D.) 3 उप-उपा-चर् 1 P, कित् desid. (चिकित्सित-त). 4 संत्प c.; ' gave a good t.' भोजनाविशेषै: संतर्भयांचकार; 't. with ' सं-धा 3 U. = 8. भीजनविद्योष:, उत्तमात्रतर्पण. -MENT, s. आचरणं, व्यवहारः, वृत्ति f., आचारः, न-य:; 'ill-t.' अपकार:, अपिक्रया. 2 चिकित्सा, उपचार:, उपक्रम:. 3 वर्णनं-ना, निरूपणं, विवेचनं, विचारणा. -Y, 8. संधि:, संधानं 2 संधिपत्रं, नियम-समय-पत्रं. -TREATISE, s. नि-प्र-बंध:, लेख:.

TREBLE, a. त्रिगुण, त्रितिधः - s. (In music) तारः; उद्यस्तनः . - v. t. त्रिगुणीकः 8 U. -TREBLY, adv. त्रिगुणं, त्रिधा, त्रेकाः

TREE, s. वृक्षः, तहः, दुमः, पादपः, वनस्पतिः, शाखिन् m., अनोकहः, विटिन्, कुटः, सालः पलिशन्, दुः, अगमः, अगः; and रुह-ह with 'Earth,' q. v., क्षिति-मही-पृथिवी-रुहः-ह m. &c.

Trefoil, a. त्रिपणे, त्रिदल.

TRELLIS, s. जालं, गवाक्षजालं.

TREMBLE, v. i. वि-त्रस् 1, 4 P, (with fear) प्रवेष् 1 A, कंष् 1 A, स्फ्र 6 P, प्र-वि-°, स्पंड् 1 A;
प्र-वि-क्क् 1 P. — ING,-TREMULOUS, a कंपपान,
वेपथुमत्, सकंप, तरल, विलेल, चपल, चंचल; उत्तर्त,
कातर (with fear); भम, गहर (voice); 'in a t.
voice' स्वरभंगन, सगहरं. — TBEMOB, s. प्र-,कंप:,
साध्वसं, वेपथु:, वेपनं, स्फ्रणं, उत्त्रासः, कातरता, &c.
TREMENDOUS, a. महाप्रमाण, अतिबृहत्; धार, दाहण,
अतिगुद्

Твенов, s. खातं, परिखा; नाली, प्रगाली; भालबालं (of a tree). -v. t. खन् 1 P; 't. upon' आन्त्रम् 1 U, 4 P; See Enoroach. -ER, s. खनक:. 2 काष्ट्रपानं-भाजनं.

TREPIDATION, 8. उद्देगः, संक्षोभः, साध्वसीत्कंपः, भयकंपः

Trespass, v. अति-उत्-क्रम् 1 U, 4 P, अतिचर् 1 P, अनिधकारं प्रविज् 6 P; See Transgress, Intrude, Offend. - s. अतिक्रम:, मर्यादातिक्रमः, अमर्यादा, अपराधः, दोषः.

TRESS, s. कबरी, केशकलाप:; अलक:, चूर्णकुंतल:. TRIAD, s. त्रिकं, त्रयं, त्रितयं.

TRIANGLE, s. त्रिभुज:, त्रिकांण:, न्यलं. - TRIAN-GULAR, a. त्रिकांण, न्यल, त्रिभुजाकार, त्रिकांणाङ्कांत. TRIBE, s. जाति f.; वर्ग:, वर्ण: (caste).

TRIBULATION, s. दु:खं, क्रज्ञ:, कष्टं; See DISTRESS.
TRIBUNAL, s. धर्म-न्याय-आसनं, व्यवहारासनं; 'ant on the t. ' स्ववहारासनमाददे. 2 धर्म-न्याय-सभा.

TRIBUTE, s. कर:, शुल्क: ल्कं; (fig.) उपहार:;
See PRESENT. -ARY, a., s. करद; सामंत;
'rendered t.' करदीकृत. 2 (Of a river) जाजा.
TRICE, s. See TWINKLING.

TRICK, ८. छलं, छश्चैन् ग., कपटं, क्टोपाय:-कन्पना-भ-वंध:, अप-च्यप-देश:, व्याज:, कैतवं. 2 माया, इस्त-लाघवं (juggler's t.). 3 कुचेष्टा, चेष्टितं; लीला, खे-लनं, दुर्लक्षणं. = v. t. वच् 10, प्र-तृ c.; See CHEAT. = ERY, ८. See DECEIT. = STER, ८. वंचक:, कित-वः, प्रतारकः

TRICKLE, v. i. मंदं मंदं स्तृ 1 P, पित-स्तृ, कणज्ञ:- ज्ञनै: ज्ञनै:-क्षर् 1 P or स्यंद् 1 A.

TRIDENT, इ. निश्लं; त्रिशिखं, त्रिशीषंतं; पिनाकः,-कं (of Siva).

TRIDUAN, a. त्र्याहिक (की f.).

Triennial, a. বীবাণিক (র্কা f.).

Trifle, v. i. बालकवन् आचर् 1 P or बृन् 1 A; खिल् 1 P; 't. with' परिहम् 1 P; See Jest; 't. away' अव-,क्षिग् 6 P; See Spend. – s. अणुः, लेक्षः, लवः. 2 अल्प-स्वल्प-विषयः, लध्वथः. – ING, त. लघु, निर्धेक, तुच्छ, क्षुद्र, लध्वर्थः, मु-,अल्प, तृण- प्राय, आर्काचत्कर (री f.).

Trifoliate, a. बिदल, त्रिपर्ण.

Trigonometry, s. त्रिकोणमिति f.

TRILATERAL, a. त्रिभुज, त्रिपार्थ.

TRILITERAL, a. 54 NT.

TRILLION, 8. दशपरार्थ.

TRIM, v. १. कृप् c., वि-,रच् 10; परिष्कु 8 U. - व. कृत, सु-,रचित, विनीत, परिष्कृत. - s.,-MING, s. परि-कृत्प:, भूषा-पणं, सज्जा; 'the body is not in good t. ' श्वरीरमसीष्टवं (Mal. 1). 2 अवस्था, दज्ञा. TRINITY, ८. त्रिमृतिः

TRINKET, 8. कंकण: जं; अलंकार:; See ORNAMENT. TRINOMIAL, a. त्रिपट.

TRIO, 8. त्रयी, त्रयं, त्रितयं, त्रिकं.

Trip, v. i. प्र-,स्वल् 1 P; वि-,ध्रम् 1, 4 P, वि-चल् 1 P. 2 लघु चल्-ए 1 P. = v. t. प्र-,स्वल् c. = s. स्वलितं, स्वलनं, ध्रमणं, पर्यटनं.

TRIPARTITE, a. त्रिभाग, त्रिखंड.

TRIPE, 8. जठरं, उदरं; अंत्राणि (pl.).

TRIPLE, a. त्रिगुण, त्रिविध, त्रिधा-त्रेधा ind. = v. t. त्रिगुणिक 8 U. —TRIPLICITY, s. त्रैविध्यं, त्रैगुण्यं. TRISYLLABLE, s. त्र्यक्षरं, त्रिकं. *

TRIPED, s. त्रिपदी.

Trite, a. श्रुण्य, जीर्य, उच्छिष्ट, सुप्रसिद्ध, सदाव्यवहारित. Triturate, v. t. संघृष् 1 P, निध्यष् 7 P; See Grind.

Тक्राण्याम् । ए. ६. वि-परा-जि 1 A, पराभू 1 P. 2 विजयेत्सवं कृ 8 U. = इ. वि-,जयः; 2 विजयोत्सवः, जययात्राः 3 जयहर्षः-उल्लासः; आनंदहेतुः. = AL, a. जय
in comp.; जयतोरणं 't. arch'; 't. column'
जयस्तंभः = ANT, a. जेत्र (त्री f), जयज्ञालिन्,
जेत्, जिञ्जु, वि-,जयिन्, प्राप्तजय, क्षतारि. = ANTLY,
adv. सजयं, सजयंषंषं

TRIUMVIRATE, 8. त्रिन्रप्रभृत्वं.

TRIVIAL, a. See TRIFLING.

Ткоор, s. (Т. s) सैनिका:, पदातयः, सैन्यं; See Force. 2 गुल्म:-ल्मं, दलं. 3 यूथं, गणः, कदंबः, वृदं, कुलं; See Herd. - er, s. सादिन् т., अश्वारीहः. Ткоре, s. रूपकं.

Ткорну, в. जयस्तं भ:-चिह्नं.

TROPIC, s. अयनवृत्तं, क्रातिवलयं-मंडलं. =AL, a. Ex. by (s.) in comp.

TROT, s. भो(भौ) (रेतं-तकं. -v. i. भोरितेन या 2 P or गम 1 P.

Ткотн, в. विश्वास:, प्रत्यय:; 'by my t.' सत्यमेव, यदि तव मधि विश्वास:.

TROUBLE, ८. कष्टं, दुःखं, पीजा, क्रेजाः, प-आ-यासः, खेदः, कुच्छं ; आ-वि-पद र्र., दुर्देज्ञां, बाधा, उपरोधः 2 यत्नः, उद्यमः; See Pains. 3 कंटकः, आयासकः, ज्ञाल्यं - v. t. बाध् 1 A, पीड् 10, क्रिज् 9 P, उपरुष्ठ 7 U, आयस् ८., सं-परि-तप् ८.; See Afflict; 't. ed at heart' खिन्नांतःकरण, टिक्सिचित्त and sim. comp.; 'Oh! do not t. yourself' अल-मात्मानमायास्य, कृतं कृतं आयासेष - \$D, ८. बाधित, पीडित &८., ज्यम, डिक्स, कातर, विह्नल, आर्त, विक्रवः - SOME, ८. कप्टपीडा-कर (रीर्त.), पीडापद, क्रेजाव-ह, दुःखावह, दुःह, आयासहेतुकः; 'a t. fellow' कंटकः - Troublous, ८. क्रान्, सोपनवः

 $\mathbf{T}_{\mathtt{ROUGH}}$, s. द्रोणि-जी f.

TROWEL, s. and f.

TROWSERS, 8. जंघात्राण-वस्रं.

 ${
m TruAnt},~a.$ कार्यपराङ्मुख (खी f.); अलस ; ' ${
m tr}$ ' be ${
m tr}$ ' अलसनन् आचर् 1 ${
m Pr}$

Truce, s. युद्धविश्राम:, युद्धनिवृत्ति f., भवहार:; 't. to 'ex. by विरम् 1 P, अलं (with instr.); 't. to your jest ' अलं परिहासेन; 't. to your im• pudence 'विरमातिप्रसंगान् (U. 5).

TRUCK, s. शकट:-टं; See CART.

TRUCKLE, v. i. See FLATTER.

TRUCULENT, a. कूर, निषुर, निर्देय.

TRUDGE, v. i. शनै:-मंदं-ब्रज् or चल् 1 P, पदभ्यां चलः $\mathbf{T}_{ ext{RUE}}, a$. सत्य, तथ्य, अवितथ, ऋत, यथार्थ, बास्तवि-क (की f.), सन् pr.; अकृतिम, अकृतक (not feigned). 2 युक्त, उपपन्न; 'what you say is t. ' युक्तं आह भवान्; 't. to one's engagements ' सत्यसंध-प्रतिज्ञ-त्रत. -LY, adv. सत्यं, व-स्तृतः, यथार्थतः, परमार्थतः, तस्त्रतः; ' affection t. so called ' प्रमार्थत: प्रेम; ' Parantapa t. so called ' परंतपो नाम यथार्थनामा (R. vi. 21): ध्रविसिद्धेरापि यथार्थनाम्नः सिद्धि न मन्यते (M. 4) 'true to his name', 't. so called.' -TRUISM, s. सत्यं, स्वत:सिद्धवचनं, -TRUTH, s. तथ्यं, सत्यं, अवितथं, ऋतं, तत्त्वं, भूतार्थः, परमार्थः, तत्त्वार्थः. 2 सत्यता, यथार्थता, याथार्थ्यं ; 'in t. 'सत्यमेव, खलु, ननं; 'to tell you the t. ' यत्सत्यं, वस्तुत:. - FUL, a. सत्य; See (a.). 2 (Of persons) सत्यवादिन, यथार्थव क्र-वादिन्, तथ्यभाषिन्।

Trump, v. t. कृष् c., सकूटं निर्मा 3 A; See Fabri-CATE. -Trumpery, α. असार, फृतिम, कूट in comp. -s. असार-तुच्छ-द्रव्यं.

TRUMPET, s. त्यं, त्री. 2 (Flower) पाटला-लि:, मोघा, काचस्थाली, फलेरहा, ऋष्णवृता, कुबेराक्षी - v. t. डट्-छुष् 10, प्रकाश ट., उचै: प्र-ख्या ट. (ख्यापयति). - ER, s. त्यंवादक: 2 डदघोषक:

TRUNCATE, v. t. लू 9 U, अवस्डिद 7 P.

Truncheon, s. यष्टि f-, दंड:, गदा-

TRUNDLE, See ROLL.

TRUNK, s. (Of the body) कवंधः, अपम्धेकलेवरं. 2 (Of trees) स्कंधः, प्र-,कांडः-डं; 't. with the branches lopped off' स्थाणः. 3 (Of elephants) शुंडः, शुंडा,-दंडः, हस्तः, करः. 4 भांडः 5 अप्र-मुख्य-भागः

Truss, s. पह:, बंधनं. 2 (तृण-) क्षेः, भारः. = v. t. कील् 10, संबंध् 9 P, संसंज् c.

TRUST, v. t. विश्वस् 2 P, प्रति-इ 2 P; See BELIEVE.
2 निक्षिष् 6 P, सं-,क c. (अर्पयति), न्यस् 4 U; See
ENTRUST. -v. i. Ex. by 'Sure,' q. v.; 'learn

to f. in God' ईश्वरासक्त-ईश्वराधिन-धिको भव, इंश्वरं ज्ञारणं प्रपयस्व ; 't. to' आ-अव-लंब् 1 A, आधि 1 U. – s. विश्वासः, विश्वंभः, प्रत्ययः. 2 निक्षेपः, व्यासः. 3 कालिका, रुद्धारः – EE, s. निक्षेपधारिन m. – ING, a. विश्वासिन, विश्वस्त ; 't. to the strength of his own arms' स्वभुजवलमवलंच्य. – worthy, – Y, a. विश्वस्तीय, विश्वास्य, विश्वासाई, विश्वासयोग्य, विश्वंभास्यदं-पार्व-भूमिः, आत.

Try, v. t. प्रीक्ष 1 A, अन-भ 1 P; 'to t. their strength upon a traveller' पिथकमात्मश्चान्तिन कषं कतुँ. 2 (Cases) तृ ज्ञ् 1 P, बि-चर् ट., अनुसं-धा 3U, वि-विच् 3, 7 U; See Judge; 't. ing cases' न्यवहारदर्शनं; ददर्श संशयच्छेयान्यवहारान् (R. XVI. 39) 'tried contested cases'. -v. i. प्र-यन् 1 A, उयम् 1 A, उयव-सो 4 P, प्रवृत् 1 A; See Attempt; oft. ex. by desid. forms. -ing, a. कष्ट-पीडा-कर् (री f.), (heat &c.). - Trial, s. प्रीक्षा-क्षणं; 'to make a t. of 'प्रीक्ष'; अनुभवः; 'under t.' अनुभ्यमान. 2 व्यवहारदर्शनं, विचारः 3 कृष्कुं, वि-आ-पर् f.; See Calamity, Misfortune. 4 प्र-,यरनः, उयमः, उयोपः.

 T_{UB} , s. द्रोणि-गी f.

Tube, s. नाल:-ली-लं, न(ना)लिका, नाडि-डी f., सृषि-रं, प्रणाल:-ली. - Tubular, a. नालाकृति, नाडीस्त्रप्तः Tuber, s. कंद:-रं. - ous, a. प्रथिल, प्रथिमन्, कंदिन्-Tubercle, s. सूक्षमनण:, प्रथि:

TUCK, See FOLD.

Tuesday, s. मंगलवासर:.

Tuft, s. चूडा, शिखा, शिखर:-रं, शेखर:; 'having a t.' शिखन. 2 पक्ष्य:; स्तबकः, गुच्छः, अवतंसः. -ED, a. शिखन, शेखरित.

Tug, v. t. आ-कृष् 1 P. प्रयत्नेन कृष्; See Pull. Tuition, s. शिक्षणं, अध्यापनं, उपदेश:.

Tumble, v. i. अवपत् 1 P, स्खल् 1 P. = s. अव-पातः, स्खलनं

Tumbler, s. काचपात्रं. 2 कलार्यनः, सूत्रायणः. Tumid. a. स्फीत, आध्यातः

Tumour, Tumefaction, श. ति-, स्कोट: -टक:, ज्ञांक:, भयथु:, नण:-णं, मांसार्बुदं, ग्रंथि:; 'fatty t.' मेदोर्बुदं. Tumult, श. तुमुलं, संकुलं, अत्यंतमाकुलं; ' t. in the army ' (पंजल: 2 कोलाहल:, कलकलरवः: -uous, त. तुमुलं, संकुलं, क्षुव्ध, अव्यवस्थित.

Tune, s. राग:; ताल:. 2 तालैक्यं, स्वरैक्यं; 'out of t.' विस्वर-a.; 'in t.' शिष्टस्वर, युक्तस्वर- a. -v. t. स्वरैक्यं कु 8 U. - Full, a. सुरवर, मधुर, संगतस्वर; See Harmonious.

Tunic, ह. चोल:-ली, कूर्णसकः-कं.

Tunnel, s. कुल्या, सुई (रं)गा, गूढ-आंतमीम-मार्गः: -v. t. उत्खन् 1 P, सुविरीक् 8 U.

TURBAN, 8. डडणीय:-पं, शिरोवेष्टनं.

Turbid, a. कलुष, आविल, पंकिल, सपंक, पंकदूषित, मलिन

Turbulent, a. f find f in f

 $\mathbf{T}_{\mathrm{URF}}$, s. ज्ञाइलं, सतृणभूमि f.

TURGID, 8. स्फीत, उच्छून.

Turmeric, s. हरिद्रा, कांचनी, पीता, निज्ञा, बरवर्णिनी. Turmoil, s. संक्षोभः, उपबदः, तुमुलं; 't. of war संप्रामतुस्रलं

Turn, v. i. पार-, भ्रम् 1, 4 P, घुर्ण् 1 A, 6 P, व्या-परि-बृत् 1Λ . 2 परिवृत; oft. by μ 1 P, जन् 4Λ . 3 अम्लीभू, अम्लतां गम् 1 P; 'food t.s into blood' अनं रुधिरभावेन परिणमति; See CHANGE; 't. into white ' भेतीभवति; 't. to nothing ' निरर्थक-न्यर्थ- a. भू. 4 भू with संमुख-अभिमुख-(खी f.) in comp. or with gen.; 't. ing to the hero ' नायकाभिमुखी भूत्वा. - v. t. पार-, अम् c., (fig. also), पूर्ण c.; परि-वि-न्या-बत c. 2 परिवत c., आ-, aec., (आवलितवदनं राजकमासीत् Ka. 10); परिवन्धिम्खी (V. 1) ' with her face half-t.ed '. 3 विपर्यंस c. 4 साचीक 8 U: See BEND. 5 স্কার, 't. to account'; See under Account; 't. to use ' उपयुज् 10; 't. into ashes ' भर्म-सात्-भस्मी-क or भ; 't. the back' वृष्ठं दृश् ्., पराङ्गाखीभ ; 't.s a single fault to two ' ए-कापराधं द्विगणीकरोति. -about, वि-परि-वृत् ; परिक्रम् 1 U, 4 P. -against, प्रतीपयति (D.); (υ. i.) प्रतिकृलीम, प्रत्यार्थन्- α. μ, विरुद्ध- α. μ. -away, अपनी 1 P, दरीक; अपास, नि:स c., निराक; See DISMISS, DISCHARGE. 2 (aside) नि-न्या-वृत c., सं-ह 1 P; साचीकृ, तिर्थग्-वल ; (अभिमुखे मिय संहतमीक्षितं S. 2); 'shall t. away his mind (in another direction)' अन्यतः एनं क्षि-पामि-संचारयामि; (v. i.) व्यावत 1 A, (व्यावर्तमाना ह्रिया), पराङ्गुखी-विमखी-भः मखं परिवृत. -back, पारि-परा-वृत्; (v. t.) पारि-परा-वृत् c. =into, कृ, (तपोवन मुपवनं कृतं S. 2). 2 परिणम c. with भावन; आखं बिडालभावेन पर्यणमयत् 't. ed the rat into a cat '; See Change. -off, दरीक, निवृत c., अ-पास् &c.; (v. i.) अप-स 1 P, निर्गम् 1 P. ≐out, (v. t.) नि:-स c., निष्कुम c., बहिष्कु; See DI8-СНАВСЕ; (v. i.) संपत्त 1 P; See HAPPEN. 2 जन 4 A, भू 1 P; 't. ed out pale' विवर्णाभत:, सहसा विवर्णभावं प्रपदे; 'the words of the great never t. out untrue' न ही धरन्याहतयः कदा चित्पु व्यक्ति लोको विपरीतमर्थं (K. III. 63). =over, उत्क्षिप् 6P. 2 परिवृत् c., चल c.; 't. ing over the pages' पृष्ठानि चालियत्वा-समालोक्यः =round. परि-परा-वृत्

-to, दृज् 1 P, ईक्ष 1 A; by पति with acc. -towards, अभिन्खी-संमुखी-भ (with gen.). - up. सहसा आंविभू or पार्ट्स. 2 Happen, q. v. - s. आव-र्त:-र्तनं, आवृत्ति f. 2 परिवृत्तिः, परिवर्तः, विक-र:. 3 पर्यायः, परिवृत्ति:; 'by t. s.' पर्यायेण, पर्याय in comp.; 'service by t. s.' प्योयसेवा. 4 बार:, (शशकस्य बार: समायात: P. 1. 8). 5 प्र-,वृत्तिः, भावः, द्ञाः; 't. of mind' चि-त्तवृत्तिः, मनःस्वभावः. 6 आकारः, स्वरूपः; ' matters took a different t. ' वस्तास्थतरवस्थांतरं अद-इयत, सकलोर्थ: परिवृत्तः. 7 गति f., क्रमः; 'mysterious is the t. of fate ' कर्मणो गहना गति:; 't. of fortune 'दैवगति: 8 मरिक्रम:; (walk) ईषहिहार:. 9 अवसर:, समय:, काल:. 10 वंक: (of rivers); 'a good t. 'डपकार:; 'ill t.' अपau:: 'One good t. deserves another 'sq-कार: प्रत्यपकारेण निर्यातियतन्य:. - ER, 8. चि केन् m., कंदिन m. - TURNCOAT, 8. स्वपक्षत्यागिन m., समयाननरोधिम्.

TURNIP, s. शिखामूलं.

Turpentine, s. देवदाहतैलं, सरलहवः.

TURPITUDE, s. geni, दंष:.

TURQUOISE, s. वैद्यं, हरिताश्मन् m.

TURRET, s. शिरोगृहं; प्रासादशंगै-शिखरं.

· Turtle, s. क्मै:; See Tortoise.

Tusk, s. दंत:, दंश, रद:, रदन:

Tutelage, s. बालावस्था, बाल्यं.

Tutelary, a. रक्षक, रक्षा in comp.; 't. deity'

TUTENAG, s. तृत्थं, तृत्थांजनं.

Tutor, s. गुरु:, अध्यापक:, आचार्य:, शिक्षक:. - SHIP, s. आचार्यत्वं.

TWADDLE, See PRATE.

TWAIN, s. (In t.) द्विधा, द्वेधा.

Twang, v. t. (A bow) आ-स्फल् c.; टंक्क 8 U, ज्यां घुत् 10; (a lute) क्षण् c., नद् c. = v. i. क्षण् 1 P, टंकारं कृ 8 U. = s. टंकारः, ज्या-शब्दः-घेषः, धनुरास्फालनं. 2 कणितं, सगन्कारः

TWEAK, See PINCH.

Tweezer, s. संदंश:, कंकमुखं-

Twelve, a. द्वादशन. =Twelfth, a. द्वादश (शी f.). = \$≱द्वादशीशः

TWENTY, a. विश्वाति f. - TWENTIETH, a. विश्व (शी f.), विश्वतितम (भी f.).

Twie, 8. विटप:, शाखा, पशाखा. .

Twillent, s. संध्या, संधिप्रकाशः, संध्याकालः-समयः, निशादिः

Twin, a., s. यम, यमज, यमल; 'we are t. brothers' भातात्वावां यमजी (U. 6); oft. by

यमलं, युगं, इंद्रं, मिथुनं, युगलं; 't. stars', मिथुनं; 'one of t.'यम:, यमल:.

TWINE, s. सूत्रं, तंतु:. =v. t. उद-प्रंथ् 9 P, उत्स्वस्
10, (कुसुमोत्स्वाचतान्वर्लाभूतभ्रलयत् अलकान् R. VIII.
53). 2 (Itself) आ-परि-वेद ०, आ-परि-वृत् ०.
TWINGE, s. व्यथा, पीडा, वेदना, क्राल:-लं, तीववेदनाः
-v. t. Ex. by क्र with (s.).

Twinkle, v. i. (Of the eye) नि-, मिष् 6 P, इनिष्, निमील 1 P, उम्मील, निमेषोन्मेषं क. 2 सुन्द् 6 P, तरलं-सकंपं-नभा 2 P or मकाखू 1 A or पुत्
1 A. - s.,-ing, s. निमि(मे) थः, निमेषोन्मेषी;
'within the t. of the eye' निमेषमात्रात, निमेषण. 2 सुन्दणं, सुन्दितं, तरलज्योति n. - मभा; 'the
eyes knowing no t. '(पपा) निमेषालसप्रस्पानिः
(R. ii. 19), अनिमेषलोषनी ददर्श (Ks. 11).
Twirl, v. t. त्वरितं अस् c. or परि-वृत् c. - v. i.
परि-वृत् 1 A, अस् 1, 4 P. - s. त्वरितपरिवृत्ति f.
Twist, v. t. परि-व्या-वृत् c., आकंष् c., सुट-इ 10.

TWIT, v. t. See CENSURE, TAUNT.

आ-,कंचनं, मोटनं.

Тwitch, v. t. (सहसा) आकृष् 1 P, आ-क्ष्प् 6 P. -v. i. स्कृर् 6 P, स्पंद 1 А, प्र-,कंप् 1 А. -в. सहसाकष:-आक्षेप:, स्कृरणं, स्पंदनं

-v. i. न्यावृत् 1 A, आकुं च pass. -s. व्यावतेन,

ТWITTER, v. i. ч-мец 1 Р, ч-юц 1 Р. = s. четц:, чмец:; See Chatter.

Two, a. दि (हो, दे f. n.), दि pr.; ह्रयं affixed; 't. years' दिवंद, वर्षह्रयं; 't. or three' दिवा:; 't. fold' दिगुण; 't.-handed' दिह्र्स्त; दिजिह्न &c.; 'in t. ways' दिघा. —Twice, adv. दि:, दिवारं; 't. married' पुनरुद्धा, पुनर्भू: (widow remarried); '20 is t. 10' दिराहृता दश्च विश्वतिः संपर्धते. Type, s. आदशे:; प्रतिरूदं; See Model. 2 विह्नं, लक्षण, व्यंत्रने. 3 मुहाक्षरं. 4 प्रकारः, रीति f. —ICAL, a. Ex. by (s.) in comp.; आदशेभून, प्रतिरूपक. —Typefy, v. t. आदर्शींदृ 8 U, प्रतिरूपण दृश्च c. —Typography, s. मुहाक्षनं.

Туканну, इ. प्रजापीडनं, लोकोपर्यंतः, जनमर्दनं, निद्युर-चासनं. =10,-10AL, व. प्रजापप्रविन्, प्रजोपद्विन्, =12E, v. t. (भृत्तां) पीड् 10, डप-प्रु 1 A, विभ-क्र 8 U, उपद्र 1 P. =Tykant, इ. प्रजापीडकः, लोको-प्रप्रवकः, उपद्रवी, निष्ट्रशासनः.

TYRO, श. नवच्छात्र:-शिष्यः, अनभ्यस्तः

U.

UBIQUITOUS, a. सर्वेगत, सर्वेश्यपिन.
UDDER, s. ऊधस् n., आर्पानं, स्तनं (mostly human); 'having pot-like u.s ' घटोची; 'having large u.s' पीनांची.

Udix, a. कु-वि-अप-रूप, विकृत, कदाकार; दुर्देशेन, विकृताकारः 2 कुल्सित, निद्यः = INESS, s. वैरूप्यं, अप-रूपता, कदाकारः

ULOER, s. प्यनण:-णं, वित्रधि:, नाडीनण:-णं, प्यक्षतं.
-ATE, v. t. नणं उत्पद् c. -v. i. सक्षतीम् 1 P, नणं वंध् 9 P. -ATED,-OUS, a. प्यनिणनं, सनणं, सक्षतं, उपहतं in comp. with (s.).

ULTERIOR, a. 377, 377; See DISTANT.

ULTIMATE, a. चरम, अंतिम; See LAST. - LY,° adv. अंते, तेर्षे, अंतत:. - ULTIMATUM, s. चरमाभि-संधि:, अंत्यप्रतिज्ञाः

Ultra, a. Ex. by अति in comp.

Umbilical, a. नाभ्य, नाभि in comp.; 'u. cord '

UMBRAGE, s. छाया. 2 अप्रीति f., कोप:, असंतोष:, अपराध:; 'take u.' प्र-,कुप् 4 P, 'Angry', q. v.; 'givo u.' विराग नी 1 P; See Insult.

UMBRELLA, s. छत्रं, भातपत्रं, धंमैवारणं, जलत्रं.

Un, A prefix, ex. by अ (अन् before vowels), sometimes by निर्, नि, दुस् pr., हीन, रहित in comp.; 'unaided' असहाय, साहाय्यहीन; 'undaunted' निर्मीन, अभय; 'unmixed' अभिभ; 'unwelcome' अभिय, अनिभन्त &c.; 'unattainable' हुस्ताय. (In cases where the word formed with 'un' is not given, the student should take the simple word or form it, and use the above prefixes. With nouns the sense of 'un' may be expressed by अप-नी 1 P, or ₹ 1 P; e. g. 'unbar' अपेलं अपनी, निर्मेलीक &c.)

UNACCUSTOMED, a. अपरिचित, अनन्यस्त, अननुभूत. UNAFFECTED, a. अकृत्रिम, सहज, अन्याज; See

Unanimous, a. एकमम-चित्त. =LY, adv. एकचि-त्तीभूष, ऐकमन्येन. =Unanimity, s. ऐकमन्यं, चि-त्त-मत-ऐक्यं, एकचित्तता; अस्मिन् विषये सर्वेषामैकम-त्यं 'there is a "u. on this point'.

Unarmed, a. विश्वास, निरायुध, असज्ज्ञ. Unassailable, a. दुव्पधर्ष, अधृव्य, दुरासद.

Unassuming, a. अविकत्थन, अवृत्त, विनीत; See Humble.

UNAVAILING, a. निर्धेक, निर्गुण, निष्फल. UNAWARES, adv. अनार्कितं, अलक्षितं, निभृतं, अक-स्मात्, See Suddenly also.

Unbae, Unbolt, v. t. निर्गलयाते (D.).
Unbeliever, इ.नाहितक:,-नृद्धि:, पांखंड:, मिध्यादृष्टि:.
Unbend, v. t. शिथिलीक 8 U; See Relax.
—ing, a. Oruel, q. v.

Unbind, v. i. ভর্-মৃথ্ 9 P, ব্লিখিলীক 8 U.

Unblemished, a. निष्कलंक, निरम्य, अंक्षत. Unbosom, v. t. विष्टु 5 U; See Disclose; 'u. oneself' हृदयं-मनायत-विष्टु.

UNBOUNDED, a. अनंत, अमित.

Unbridled, a. उड्कृंखल, उड्डाम, निमयोद, अनगेल. Unburden, v. t. भारमपनी 1 P; See Alle-Viate also.

Unceremonious, a. Affict, $+i\epsilon_1 \epsilon \tau$. $-i\tau$, adv. $+i\epsilon_1 \epsilon \tau$.

Uncertain, a. संदिग्ध, संज्ञायप्रस्त; See Doubt-Ful. -TY, s. अनिश्वय:, अनिर्णय:.

Unchain, v. t. निगडान् अपनी 1 P, मुच् c.; See Free, Lirerate.

UNCHARITABLE, a. दोषतृष्टि. असूयक, छिद्रान्वेषितृ. UNCHASTE, a. अविनीत, पांसुल, &c.; See Pro-STITUTE.

Unclaimed, a. अस्वामिक, अनाश्कृत.

Uncles, s. पितृत्य: 2 मातुल: (maternal u.) ° Unclose, v. t. Open. q. v.

Unclothe, v. t. Strip, q. v. = ED, a. विवस, नम्न; See Naked.

Uncloven, a. एकशक, एकखर.

Uncommon, a. अमामान्य, अपूर्व, अलौकिक (की f.). -LY, adv. अपूर्व; See Exceedingly.

Unconcern,-ed, a. Indifferent, &c., q. v. Uncontrolled, a. अमतिबंध, निर्गेस, निर्मेशन.

Uncouple, v. t. Separate, q. v.

UNCOUTH, a. Ugly, Strange, q. v.

Uncover, v. t. उच्छट् 10, अपा-नि-चु 5 U; See STRIP; 'they u. ed their heads' जिरी-वेहनमपनि-द्र:.

Unction, s. अभि-,अंजनं, आ-वि-लेप:-पनं. = unc-Tuous, a. सिन्ध, मस्य, चिक्कण, सांद्र.

Undeceive, v. t. भ्रम् निरम् 4 U or अपृष्टि 8 U or छिद् 7 P.

Undecided, a. अनिश्चित; (of persons) Irresolute, q. v.

Undeniable, a. निविवाद, निःसंदेह.

Under, Underneath, prep. अधः, अध्यत्तात् (with gen.); See Below; तले in comp. or with gen. 2 अधीन, आयन, बज्ञान; See Subject. 3 (Age &c.) उन in comp.; 'u. 16' अनवोडज्ञान 'u. age' अगातवयस्क, अगातव्यवहार; 'should buty one who is u. two years' उनिहिष्क निखनेत् (Y. iii. 1). 4 काले, समये or ex. by 'Reign', q. v.; 'u. the Moghuls' मीनलेज् महीं ज्ञासन्म; gen. ex. by loc. or instr.; 'u. this condition' अनेन समयेन; 'u. misfortunes' आपादि, आपस्काले; 'u. your fayour' भवतानकारण.

-a. अधर, अधः in comp.; 'u.-garment' अधा-त्रकं, अधीवास:; See GARMENT; oft. by उप pr. UNDERGO, v. t. अनुभू 1 P, सह 1 A, उपगम् 1 P; See Suffer; 'u. examination' प्रीक्ष pass.; 'u. change' परिवृत् 1 A, विक्क pass.

Underground, a. आंतभीम, भूम्यधस्तात्.

Underhand, व. गूट, पच्छत्र, परीक्षकृत, छलेन कृत; निय, गईणीय-

Underlie, v. t. ली 4 A, निगृह pass. (with loc.). Underline, v. t. अधोरेखया अंक 10.

Underling, s. अनुजीविन् m.

Undermine, v. t. सुरंगां कु 8 U, उत्खन् 1 P, अध-स्तात् विनश् c. 2 विनश् c, अवसर्'c., उच्छिद् 7 P, क-ष् 1 P; 'a river u. ing its banks' कूलंकषा सिंधु:. Underrate, Undervalue, v. t. न्यूनमूल्यं कृष् c., अर्थत: पन् c. 2 लघु मन् 4 A, अवमन्, लघुकृ, अपकृष् 1 P.

Understand, v. t. au 1 P, जा 9 U, अवगम् 1 P, ग्रह 9 P, उपलभ् 1 A, वि-भू c., अव-इ 2 P, अवध् 10; See Know. 2 (Words &c.) अध्या-ह 1 P, उद्द 1 A, (इदं पदमत्राध्याहर्तेव्यं). -ING, s. मति:, बुद्ध:, धी:, मेधा, प्रहण-ज्ञान-ज्ञाक्त:, प्रज्ञा ; See INTELLECT. 2 भाव:, ब्राचि f.; ' good u.' स-द्वाव:. मित्रभाव:; ' come to all u. ' See SETTLE. . Undertake, v. t. आरम् 1 A, उपक्रम् 1 A; See BEGIN. 2 ब्यवसी 4 P, ईह 1 A; See AITEMPT, INTEND. 3 स्त्री-अंगी-कृ 8 U, उ(द)रांक्र, अभ्यूप-गम् $1\ P$, अभ्यूप-इ $2\ P$, प्रति-पर् $4\ \Lambda$. = ER, s. आरंभकः, अनुष्ठात m. 2 प्रेतकर्मनिर्हारकः. - ING, s. कार्य, व्यवसाय:, कर्म, आरंभ:, व्यापार:, प्रवृत्ति र्र. Undeserving, a. अनर्ह, अगुणवत्, अपात्र, निर्मुण-Undesigned, a. अन्भिप्त, अनुद्धिपूर्व. -LY, adv. अज्ञानतः, अबोधपूर्वं, अकामतः

Undesigning, a. Sincere, q. v.

Undiminished, a. अक्षतै, अन्यून, अनपाय, अङ्कत, अक्षीण.

Undisguised, a. Frank, q. v.

Undivided, a. अभिन्न; (attention) एकाय, अनन्य, अनन्यासक्त, ससमाहित; See Fixed.

Unno, v. t. उन्मुच् 6 P, उद्-घट् c., उद्-पंथ् 9 P. 2 व्या-प्रा-वृत c.; 'able to do, not to do, or u. things' कर्नमकर्तुम-यथा कर्नं क्षम: 3 हन् 2 P, नज् c.; 'Oh! I am undone' हा हताहिम (मंद-भाष्य:), दैवेन मिषतोहिम.

UNDRESS, v. t. वास:-वसं अपनि 1 P or अवतृ c. or उपमुख् 6 P or अपनह 4 P. = s. लघुवासस् n. = ED, a. (food) असंस्कृत, अपक्र, आम. 2 विवस, विवसन, उपमक्तवसन.

UNDULATE, v. i. तरंगायते (D.), डत्स्य 1 Р;

better by 'u. ing.' =ING,-ORY, a. अमिनत्। तरंगित, उन्नतावनत, भंगुर, उत्सर्षिन्. =ION, s. भंगुर-ता, अभिमत्ता, &c.

UNEARTH, v. t. उत्खन 1 P.

UNEQUALLED, a. Matchless, q. v.

UNERRING, a. अमाच, अन्नात, अवंध्यपात; 'took an u. aim on his bow' धनुषि अमोघं समधन बाज; See Fix.

UNEVEN, a. विषम, उन्नतानत.

UNEXPECTED, a. असमर्थित, अतर्कित, आकारिमक (कॉ f.), अकांड, अनपेक्षित, अधितितपूर्व. -LY, adv. अकारमात, अकांडे, अतिकितं

UNFAITHFUL, a. Faithless, q. v.

Unfasten, v. t. Loose, q. v.

Unfathomable, a. अगाध, अतलस्पर्शः

UNFAVOURABLE, a. प्रतिकूल, वि-पराङ्-मुख (सी f.), विरक्त, अनुकूल, विषम, अप्रिय, अप्रसन्त

Unfeeling, a. निर्देय, कूर; See Cruel.

UNFIT, a. अयोग्य, अक्षम, &c. - v. t. Disable, q. v. UNFOLD, UNFUEL, v. t. विस्तृ-स्तृ c. 2 विष् 5 U; See DISCLOSE.

UNFORESEEN, a. Unexpected, q. v.

UNFORTUNATE, «. अधन्य, दुदैव, मंद-हत-भाग्य, देवापहत, आपद्मस्त. 2 अमगल, अभव, अश्रुम. = LY, adv. मंद्रभाग्यतया, दुदैवात.

Unfounded, a. अमूलक, निर्मूल, मिथ्या in comp. Unfruitful, a. Fruitless, q. v.

Ungainly, a. Clumsy, q. v.

Ungovernable, a. अवश्य, अविधेय, अनिवाय, दु-निवार, दुनियह, उहाम, नियंत्रण, उच्छुंखल.

Ungrateful, -ness, See Ingrate &c.

Unguent, s. अध्यंजनं, अनु-वि-लेप:-पनं, समालंभ:-भनं। Unnappy, a. अधन्य, मंदमान्य, दु:खभाज्, अनिवृतः, Sea Miserable.

Unharmed, Unhurt, a. अक्षत, निर्देण.

Unharness, v. t. मुच् c.

Unhinge, v. t. विसंधीक 8 U, अपसंधीक.

Unicorn, s. एक रंगः

UNIFORM, a. सरूप, एक-समान-विध, एक-समान-रूप, एकप्रकार, एकाकार; सम, समान, अविशेषः = 8. निर्धि-शेषः वेषः - = 1TY, s. सारूप्यं, ऐकविष्यं, साम्यं, एकरूप-ता. = LY, adv. नियतं, अशांतं, अविरतं, एकरूपेण, सदाः UNIMPEDED, UNINTERRUPTED, a. निर्धिम, निर्दे-तर, अनंतराय, अविच्छित, अविरतः

UNIQUE, a. अपूर्व, अहित्यि, अप्रतिरूप.

Unison, s. एकतानः, स्वरैक्यं.

UNIT, s. एक:, एकांक:. - UNITY, s. एकता-त्वे, अ-हेतं; 'doctrine of u.' अहेतवाद:, अभेद: 2 ऐक्यं, एक्षिणता. - UNITABIAN, s. अहेतवादिन, m. UNITE, v. t. युज् 7 U, 10, सं-समा-°, संगम् c., संहन् 2 P, समानी 1 P, सं-घट् c., सं-एच् 7 P, 2 A, सं-धा 3 U; 'seems u. ed' भवति कृतसंधानमिव (S. 1). -v. i. घट् 1 A, (ततेन तत्तमयसा घटनाय योग्य V. 2), संगुज् pass.; एकत्र भू, सं-,भिल् 6 P, See Absemble. -ED, a. संहत; मिलित; संग्रक्त. -EDLY, adv. संभूय, मिलित्वा, एकीभूय, संहत-a. -UNION, s. संगः, संगमः, समागमः, संगतं-ति f., संहति f., सम्बायः, सं-,योगः, संधिः; 'u. is strength' समवायो हि दुस्तरः; (cf. बह्नामप्यसाराणां संहतिः कार्यसाधिका 'weak faggots make a strong bundle').

UNIVERSE, s. विश्वं, सर्वे जगत्, त्रिभवनं, See WORLD.

-AL, a. विश्वं, सार्वेलीकिक-सार्वेतिक-(की f.); सर्वगत, सर्वे; 'u. spirit' विश्वातमा, जगदातमा, ब्रह्म.

-ALITY, s. सर्वेगतत्वं, अभिग्यापित्वं. -ALLY,
adv. सर्वेतः, सर्वेत्र, विश्वतः, विश्वक्.

UNIVOCAL, a. एकार्थ, ऐकतानिक (की f.).

UNKIND, a. अलिग्ध, विभिय, निर्देय, क्र्र. -NEss, क निर्देयता, &c. 2 अपकार:, अहितं.

UNLACE, v. t. See FREE.

UNLAWFUL, a. Illegal, q. v.

Unlearn, v. t. स्मृते: अपास् 4 U, वि-स्मृ 1P. - ED, a. अज्ञान, अकृतविय.

UNLESS, conj. न-नो-चेत्, यदि न.

UNLOAD, v. t. भारं अप-नी 1 P or अव-तू c. or अ-वरह c.; See DISBURDEN.

Unlook, $v.\ t.$ बद्-घट् c., बन्मुद्रयाते (D.). Unloose, See Loose, -En.

Unman, v. t. पीहलं नज्ञ c. or ह 1 P. =LY, a. क्रीन, पीहबहीन, पुरुषानही.

Unmask, v. t. छद्मवेशं अपह 1 P; (fig.) निज-रूपं नकटीकु 8 U; 'he was u. ed 'तस्य वास्तविकं स्वरूपमाविष्कृतं.

UNMEANING, a. अन्येक, असंगत, अपार्थ.
UNMOOR, v. t. डन्मुच् 6 P or c.
UNMOVED, a. स्थिर, अविचलित, निर्विकार.
UNNATURAL, a. निसंग-सृष्टिक्रम-विरुद्ध-बाध.
UNNECESSARY, a. निरमयोजन, बुधा in comp.
UNNERVE, v. t. Enfeeble, q. v.
UNPACK, v. t. डद्-घट c., को ज्ञान निष्कृष् 1 P.
UNPRINCIPLED, a. दुवेन, विचारहीन, सरसिद्धे कहीन.
UNRAVEL, v. t. डद्-घंट 9P, इगाकृ 1U, ज्या-ख्या 2P.
UNREAL, a. असार, मायात्मक, अतथ्य.
UNRESERVED, a. अज्ञेष, निःष्ठ्य, सं-,प्णै.
UNRESTRAINED, a. निरवपह, उच्छुं प्रल, उद्याम, निप्रमा, अनगैक, निरंकृष्ण,

Uneivalled, Unparalleled, a. अमितन, अ-हितीय, अनुल, अमितकपः अनपम.

Unroll, v. t. See Open.

UNRULY, a. Ungovernable, q. v.

Unsaddle, v. t. पर्याणं अपनी 1 P.

Unscrupulous, a. नि:शंक, शंकाहरि:

Unseal, v. t. मुद्दां अपनी 1 P, उद्- धट् c., उन्मुद्द- यति (D.).

UNSETTLE, v. t. आकृलीकृ 8 U, क्षुम् o., आकृलयित (D.); See AGITATE. =ED, a. आस्थिर, आकृल, क्षम्

Unsharle, v. t. See Free.

UNSHEATHE, v. t. कांग्रात टर्-इ 1 P or निष्कृष् 1 P. - ED, a. विकांग, टश्लीत.

Unsightly, a. अप्रिय-विरूप-दर्शन, कुरूप; See Ugly.

Unsound, a. असार, अयुक्तिसिद्ध.

Unsteady, a. See Fickle.

Unstring, v. t. (A bow) চ্যা अपनी 1 P or জ্বি-থিলথানি (D.); 'a bow unstrung' লিখিলড্যা-বঁধ ধনু: (S. 2).

Untie, v. t. डत्-मुच् c., मोक्ष् 10, डद्-प्रंथ् 9 P, शिथिलंपित (D.).

Until, prep. See Till.

Untimely, a. 叫有问 in comp.; oft. 叫 pr. Unto. prep. See to.

UNTWIST, UNTWINE, UNVEIL, UNWRAP, v. t. See OPEN.

Unusual, a. अपूर्व, असामान्य, अलौकिक (की f.). Unwholesome, a. अपथ्य, अहितावह.

Unwieldy, a. स्थूल, अतिमहत्त, अनुत्थानयोग्य. Unworthy, a. अन्हं, अयोग्य, निर्मुण; oft. by अ; 'u. object' अपात्रं; अकार्यं, &c.

Unyoke, v. t. मुच् c., द्रोक्ष् 10. 2 वियुज् 10. Ur, prep., adv. उत् prefixed; उ. द्रे, उपरि, उचै:; 'up to 'See Till; आपदानात् 'up to being given away'; आफलोदयकर्मणां &c.; 'be up and doing' कार्यव्यमे भव; 'ups and downs' पातो-त्याताः; See Down. = PER, a. उपरिवन (नी ई.), उपरिद्य, उ. दे, उत्तर; 'to get the u. hand' अ-म-म् 1 P, आतिरिच्च pass; See Excel.
Upbraid, v. t. निर्मेस् 10 A; See Reproach.

UPBRAID, v. t. निर्मेह्ये 10 A; See REPROACH.
UPHOLD, v. t. समर्थ 10, इस्पानि (D.), उसम् १ P,
सं-प्र 10, आ-अव-लंब् 1 A; See Support.

UPHOLSTERER, 8. गृहीपस्करविकायिन् m.

UPLAND, 8. डपरिभूमि f., अधित्यका.

UPLIFT UPRAISE, v. t. उदाप् 1 A, उत्था c., (उर-स्थापपति), उन्हि 1 U; See Raise.

UPON, prop. See On.

JPRIGHT, d. रजत, उच्छित, रंडवत् ind., ऋजु. 2 सरल, सन्यात्मन, ऋजु; See Honest. -Ly, adv. दंडवत्; ऋजु, सारम्येन.

JPROAR, 8. कोलाहलः, कलकलः, नुमुलं...

<code>JPROOT, v. t. उन्मूल् 10, मूलात् छिद् 7 P, उत्पट् 10, उद् 1 P; See Eradicate.</code>

JPSET, v. t. परिवृत् c., पर्यस् 4 U.= s. पर्यासः, परि-वर्तनं; See OVERTURN.

JPSHOT, 8. परिणामः, पर्यवसानं.

JPSIDE, s. अधरांज्ञः; 'u.-down' अधरोत्तर- a., अधोनुख-a..; 'turn u.-down' अधोनुखंकु.

UPSTART, s. नरोदयः, नवात्थानः, नवद्धः, आगंत्कः.
UPWARD, UPWARDS, adv. ऊर्धं, उपरि. 2 अधिक
in comp.; अधिकित्रेशा नराः ' u. of 30'; परं, परः
in comp. (पदःसहसाः श्ररदः U.1).

URBAN, a. पौर (री f.), नागरिक (र्का f.). 2 मुजन, मुज्ञील, दक्षिण. - ग्रुप्ट, s. दाक्षिण्यं, नागरिकवृत्ति f., सौजियं.

URCHIN, s. (दृष्ट-) बदुः, माणवकः. URETHRA, s. मूत्रमार्गः-द्वारं.

URGE, v. t. प्रोत्सह् c.. प्रचुद् 10, उत्तिज् c., प्रणुद् 6 P or c., प्रवृत् c.; See PROMPT. 2 निर्वधन प्रच्छ् 6 P, अनुनिर्वध् 9 P; See IMPORTUNE. — ENCY, s. गीरनं, गुरुता, भारः. 2 निर्वधः, आपहः. — ENT, a. गुरु, आवश्यक (की f.), अपरिहार्थ, अविलंडन. — ENTLY, adv. निर्वधन. 2 आज्, अपरिहार्थतेषा. URINE, s. मूच, प्रस्तावः, मेहः. — v. i. मूच् 10. — AL, s. मूच्यानं-माजनं. — ARY, s. मूचस्थानं. — a. मूच in comp.

URN, s. (जल-) कुंभ:, कलस:-शः, भाजनं-URSA-MAJOR, s. समर्थय:.

Use, v. t. प्र-उप्-युज् 7 A, 10, व्यव-ह c., व्यापृ c., उप-, भुज 7 U, सेव 1 A; ध 10 (clothes &c.). 2 भ-यज्; "is used in the sense of Light ' तेजास प्रयुज्यते; 'for it is found to be so used' इति प्रयोगदर्शनातः; 'to be used (conventionally or by popular acceptance)' ex. by रूइ, प्रसिद्ध; ज्योति: ज्ञब्दे। ज्वलन एव रूढ: (S. B. 104); दाक्षिण्य-रूढेन नामा (R. I. 31). 3 आचर् 1 P, व्यव-ह 1 P. वृत् 1 A (with loc.); See Acr. 4 अभ्यस्त-प-रिचित-a. कृ 8 U. 5 (With inf.) By present tense simply; पातं न प्रथमं व्यवस्यति, नादत्ते ६०. (S. 4) or by q4, gt; 'I used to sing' gt गायकवृत्तिरासं; 'it used to be so ' एवं पर्व आचा. र आसीन्; 'to be used to ' अभिन्न, परिचित, अ-भ्यस्त, अनुभूत, उपभुक्त; अनभ्यस्तरथचर्याः (U. 5) 'not used to sit in chariots'; 'used to pain ' दु:खाभिश्च, अनुभूतदु:ख; 'not used to ornaments '- भागपभक्तभूषण: (S. 4). = s. उपयोगः, प्रयोजनं, अर्थः, फलं, कार्यः, कि with instr.; कि तेन जातेन, कीर्थस्तेन जातेन &co.: See WANT. 2 प्रयोग:, ड्यवहार:, ब्यापार:, स-पभोग:, संवनं; 'to apply to one's own'u.' स्वयं टपयुज्; 'in general u.' कृत, प्रसिद्ध, सर्वेपयक्त. -AGE, s. प्रयोग:. 2 व्यवहार:, आचार:, आचरण, वृत्ति f.; 'conventional u.' रूडि f. -FUL, a. उपयुक्त, हित, सोपकार, उपयोगिन, उपकारिन, हितकर ('री f.). - FULLY, adv. अवथा, सफलं, सोपयोगं, अमुधा. - FULNESS, s. उपयोग:-गिता, हितकारित्वं : -LESS, a. निष्पयाजन, निरर्थक, विफल, निष्फल, नि-र्गुण, निरुपयोग, व्यर्थ, अनुपयोगिन्, वृथा-मुधा in comp. -LESSLY, adv. वृथा, ज्यर्थ, मुधा, निष्कतं. -LESSNESS, s. अनुपयोग:, वैयध्यं. - USUAL, a. साधारण (णी र्.), सामान्य, ब्य (ब्या)वहारिक-प्रायि-क-लौकिक-सांप्रदायिक (की f.), प्रसिद्ध ; oft. by ' u.-ly.' -LY, adv. प्राय:, प्रायेण, प्रायश:, साधारण्ये-न, सामान्यतः, बहुज्ञः.

Usufruct, s. फल-फलभोग-अधिकार:.

Usurp, v. t. बलाद् मह् 9 P or आत्मसात्क 8 U, अनिधिकारेण आक्रम् 1 U, 4 P. — ATION, s. बलाद् आक्रमणं-प्रहणं, बलाप्हारः. — ER, s. बलाद् पाहिन्; 'u. to the throne' राज्यापहारी.

USURY, s. कृसीदं, कौर्सायं; अर्थप्रयोगः, वृद्धिजीविकाः —ER, s. कुसीदकः, वृद्धचाजीवः, वार्धुविकः, वार्धुविः. —OUS, a. कौसीद (दी f.), सवृद्धिकः

UTENSIL, s. भांडं, पात्रं, उपकरणं, भाजनं.

UTERUS, s. गर्भकोद्गाः, गर्भोद्ययः, योनि f. -- UTE-RINE, a. सहोदर, सोदर, समानेदर, सनाभिः

UTILITY, s. उपयोग:; See Use.

UTMOST, a. परम, पर; 'to the u. of one's power' यावच्छक्यं, यावच्छक्तित:; 'do or try one's u.' यावच्छक्यं प्रयत् 1 A; 'u. limit' परा काष्टा, परा कोटि:; 'this is the u. that I can do' एक मे परमो विभव: (Ka. 159).

 $\mathbf{U_{TOPIAN}}$, a. काल्पनिक (की f. f, मनःस्रष्टः, 'ध. \mathbf{scheme} ' कल्पना-मनः-स्रष्टिः.

UTTER, a. संपूर्ण; See COMPLETE. 2 केवल, माम in comp.; (मौक्यमानिमदं). - v. t. उदीर o., व्या-इ 1 P, उदाइ, उद्-म 6 P, उदार c.; See SAY also. -ANCE; s. उचार:-रणं, उतार:, व्याहार:, उ-रीरणं; 'easy of u.' सुखोचाय, सुखोच. -LY, adv. सर्वथा, अज्ञेषण, साकल्येन, संपूर्णं.

UVULA, s. अलि-प्रति-जिह्ना.

Uxobious, a. स्नीवश्य, भायांसक्त, स्नीविधय, दारनिरत, कामवश्च. = NESS, s. भायांसक्त f., भायांधीनता,

٧

 ऐACANT, a. जून्य, (fig. also), रिक्त; 'with v. looks' जून्यक्षण a.; 'v.-minded' जून्यहृदय. 2

 अस्त्रामिक्त; 'a v. throne' अराजक. - VACANCY,

 इ. जून्यं, रिक्तं. 2 जून्यं; अस्तामिकं अधिकारपदं. -- VACATE, v. t. उत्सृज् 6 P, रिच् 7 P, परि-, त्यज् 1 P. - ION, इ. अन्ध्ययनं, अध्ययनविश्वामः- निकृति f.; विश्वामकालः.

VACCINE, a. 1784.

VACCINATE, v. t. गोबीज निविद्य c.

VACILLATE, See WAVER. = ION, s. अस्थिरता, अ-निश्चयः, चांचल्यं.

VACUITY, VACUUM, s. ज्यं, खं, रिक्तं, आकाशं. VAGABOND, VAGRANT, a., s. स्वेच्छाचारिन्, परि-भ्रमिन्; यथेच्छविहारिन्. 2 अज्ञातनिवास, गृढचारिन्. VAGABY, s. वि-,श्रमः, छंदः-दस् n., मनोलील्यं, बुद्धि-चापल्यं.

VAGUE, a. भनिश्चित, संदिग्ध, भनियत, भिग्गित, अ-परिच्छित्र. = NESS, s. भनिश्चयः, भपरिच्छेदः, भनि-र्णयः, संदेहः, संज्ञयः.

VAIN, a. ब्यथं, निष्मल, विकल, निर्धेक, मोघ, मुधावृथा in comp.; 'v. thoughts' वृथामनोरथाः. 2
असार, निःसार, कृत्य. 3 (Vainglorious) वृथामिमानिन, अहंकारिन, वृथावलेप, गविंत; See PROUD.

—LY, 'in v.' adv. वृथा, मुधा, निरधेकं, व्यथं, निष्कलं. —VANITY, s. वृथामिमानः, मिथ्यागर्वः, अहंकारः; See PRIDE. 2 असारवंतं, निःसारता, अवलेपः,
वैयथ्यं, मोघता, 3 असारवंतं

f VALEDICTION, s. आमंत्रणं, आप्ट्छा, आप्रच्छनं; स्व-स्तिवाद:. f - VALEDICTORY, a. स्वस्तिवाचनिक (की f.).

VALET, 8. चेट:, दास:, पार्श्वर:.

VALETUDINABIAN, a., s. रोगिन्, दुर्बल, व्याधियी-दित, सदारोगिन्-

VALIANT, a. विक्रांत, पराक्रमवत्, उरुविक्रम, सूर, बीर; See Brave. -Ly, adv. सविक्रमं, सपराक्रमं, सूर-वीर-वत्, साहसपूर्वकं.

VALID, a. सबल, प्रवल, सप्रमाण; सयुक्तिक (की f.), अखंडच, न्याय्य, धर्म्य. =ITY, s. प्रावल्यं, सिद्धि f. VALLEX, VALE, s. दरी, उपत्यका, अदिदोणी.

VALOB, 8. वि-परा-क्रम:, ज्ञीयं, वीयं. = ous, a. जूर, बीर, विकात; See Brave.

VALUE, v. t. मूल्य-अर्घ-निक्ष्य 10 or स्था c. (स्थापयित) or सं-स्था c. 2 मन् 4 A, वि-गण् 10, आ-कल् 10; 'v. highly ' बहु मन्, संगन् c. = s. मूल्य, अर्थ:; See PRICE. 2 महात्म्यं, गरिमन् m., स-सारता. 3 महार्थ:, बहु-महा-मूल्य. 4 अर्थममाण; 'fixing the v.' अर्थस्यापनं. = ABLE, a. महार्ह-र्थ,

महा-बहु-सूत्या, सूल्यवत्, गुणवत्. - श. बहुसूल्यह्रक्यः. - ATION, श. सूल्यानेरूपयं-संख्यापनं-निर्णयः.

VALVE, s. कपा(वा)ट:-टी-टं; पिधानं.

VAMPIRE, इ. भूतः, प्रेतः, पिज्ञाचः.

VAN, s. (सेना-) मुखं, अग्रभागः, अगं, मूर्धन् m., ना-सीरं, शिरस् n.; 'in the v.' अग्रे, पुरस्तात, अगतः. 2 यानं; See CART; 'v.-guard.' अग्रानीकं, सेना-मुखं, नासीरचराः (pl.).

VANE, 8. वायुगतिद्शी यंत्रं.

Vanish, v. i. तिरोभू 1 P, तिरोधा-अंतर्धा-pass.; See Disappear. 2 वि-नज् 4 P, प-वि-ली 4 A. Vanquish, v. t. प्राजि 1 A, प्राभू 1 P, वर्षों नी 1 P; See Humble, Subdue. — ER, s. जेतृ m. Vantage,-Ground, s. अम्भूमि f. 2 उत्कर्षः, भे-ष्टादं.

VAPID, α. विरस, नीरस, रसहीन.

VAPOUR, s. बाह्य:, धूम:; 'v. of the sky' खबा-ह्य:, अभं; 'v.-bath' टहणस्बद:. =v. i. वि-,क्तस्थ् 1 A; See BOAST. = OUS,-v. a. बाह्यमय (यी f.), बाह्यस्टप. 2 असार, नि:सार.

Variegate, v. t. चित्र् 10, चित्रीकृ 8 U, कर्बुरीकृ, श्राबलीकः, कस्माषयित (D.). — ED, a. चित्र, कर्बुर, कर्बुरित, कि(क) मिर्रिंर, किर्मीरित, शवल, कस्माप, कस्मापित, एत, शारः, ' $\hat{\mathbf{v}}$. colour' कर्बुरः, किर्मीरः, श्राबलः. Varnish, s. कुकुभः. — v. t. कुकुभेन लिप् 6 P, जिन्यीकृः, (fig.) बाह्यशोभां दा 3 U.

VARY, v. t. परिवृत c., विपर्यस् 4 U or c., अन्यथाकृ 8 U. नानाविध-विविध- a. क्र. विपयीस नी 1 P. See Снапсе. -v. i. fie pass, परिवत 1 A; विद्ध pass.; oft. ex. by भिन्न, भिन्नरूप ; प्रयोजनापेक्षितया प्रभुणां प्रायश्वलं गौरवमाश्रितेष् (K. III. 1) 'v. es with the object in view ' &c. -IABLE, a, ay-स्थिर, चंचल, परिवृत्तिशील, अनित्य, अनवस्थित. -IANCE, s. भेदः, विद्वोधः, विप्रतिपत्ति f.; विवृ्दः, क-लहः, वैरं, इंद्रं; ' to be at v.' विप्तति-पद् 4 A; (अव स्मृतयः विप्रतिपयंते); 'at v.' विमृत, विप्रतिपन्न, परस्परविरुद्ध. -IATION, s. परिवृत्ति f., विकार:, भैद:, -IETY, s. विचित्रता; भेदः, विशेष: in comp.; श्रामी बुक्षविशेष:-भेद: 2 शबलता, चित्रता, (of colours); 'v. of' Various, q. v. -VARIED, VARIOUS, a. विविध, नानाविध-रूप-प्रकार-जातीय, अनेक-नावा in comp.; बहविध; ' v. talks ' उद्यावचा: प्रलापा:; 'in v. ways' अनेक्षा, बहुविधं, नाना. -LY, adv. ब-हुधा, विविधं, नाना, नानाप्रकारं, अनेकविधं.

VASCULAR, W. नाडीविशिष्ट-संबंधिन.

VASE, इ. कुंभ:, कलस:-ज्ञ:, पात्रं, भाजनं; 'a golden v.' भृंगारः, कनकालुका

VASSAL, s. प्रजा, वज्ञवर्ती, भायत्तः, परतंत्रः; See DE-PENDENT. VAST, a. विज्ञाल, विस्तीर्थ, विपुल, अंपरिमित, सुंमहत्, अतिबृहत्.

VAT, 8. कुंड, (बहत्) भांडं.

VAULT, s. गृति f., विवरं, भूमिगृरं 2 खोडकशीवँ; 'v. of heaven' नभोमंडलं 3 वल्गितं = v. i. वल्ग् 1 P, ह 1 A.

VAUNT,-ER, See BOAST; 'v. ing of his might' अतिदापितवल: (Mr. 5), स्ववलावलित:.

VEAL, s. गोवत्समांसं.

VEER, v. परिवृत् 1 A, भिन्नदिशं पा 2 P or गम् 1 P. VEGETATE, v. i. उद्भिद् pass., स्फुट् 6 P, प-रुह् 1 P. -ION, s. उद्भिद्, उद्भेद:, तृणादि, तृणजाति f. -VEGETABLE, a. उद्भिद्-द, उद्भिन्ज, औद्भिद् (दी f.). -s. (Eatable) शाकः-कं; हारतकं, शिमुः. -s. उद्भिद-जंज, भोषाध f., तृणादि.

Vehement, a. प्रचंड, तीत्र, तीक्ष्ण, बलवत्, उम्र, सर-भस, सवेग; परुष, रूक्ष (of tone, speech &c.). -Lr, adv. बलवत्, चंडं, तीत्रं. - Vehemence, s. चंडता, तीक्ष्णता, रमसः, वेगः, तरस् n., संरमः.

Vehicle, s. यानं, पबहणं, बाहनं, रथ:, वाहः, पनं. 2 हारं. Veil, v. t. छट् 10, आ-प्र-सं-०, अवगृंद्र 10, सं-वृ 5U, व्यव-धा 3 U; See Cover. — s. अवगृंद्रनं, आवरकं, आवरकः, तिरस्करिणीः 2 आवरणं, व्यवधानं, आच्छारनं, संवरणं; 'throw the v. off' स्वरूपं प्रकटीकृ or आविङक्क, वि-वृ 5 U, विद्यार्दाकृ.

VEIN, s. शि(सि)रा, धमनी, नाडि-डी ∫ी; (of stones) रे(ले)खा. 2 वृत्ति f., भाव:, मनोवृत्तिः; 'angry v.' कोपवृत्तिः: - v, a. शिराल.

Velocity, s. जव:, वेग:, रंहस् n., रमस:, तरस् n. Venal, a. धनभेष, उत्कोचदानवस्य. 2 पण्य in comp; 'a v. woman' पण्यक्ती.

VEND, v. t. वि-क्री 9 A, पण् 1 A. = ER, s. विक्र-यिन् m. = IBLE, a. पण्य, विक्रेय.

VENERATE, VENERABLE, See REVERE,-ED. VENERY, s. मैथनं, रित f., संभोगः. - VENEREAL, a. (s.) in comp.; 'v. disease' उपदंत्रः. 2 वाजीकर (री f.).

VENESECTION. s. जिराच्छेद:.

VENGEANCE, s. प्रतिहिंसा, प्रत्यपकारः, वैरिनर्यातनं-शुद्धि f., See REVENGE.

VENIAL, a. मर्वणीय, क्षंतब्य, लघु, उपेक्ष्य, अस्प; oft. by उप pr.

VERISON, a. मृग-इरिण-मांसं-

VENOM, s. विषं, गरलं, गरं, ६वेड्ड:. 🗝 OUS, a. सविष, विषाक्त, दंदज्ञक, विष in comp.

VENT, v. t. डत्-वि-सृज् 6 P, डत्सिप् 6 P, नि:-ए c., वंडम् 1 P, वद्-पृ 6 P; See EMIT. = s. छित्रं, रेप्नं, इत्:; ' give v. to ' बदीर् c., मकटवर्त (D.), आ-विक्ड 8 U,

VENTILATE, v. t. बीज् 10; See FAN. 2 मचर् c., म स c. =ED, a. भवात, वायुक्यात; 'a bed in a v. place ' भवातवायन (M. 4). =OB, s. बीजन, क्यूबनं. VENTRAL, a. उदर in comp.

VENTRICLE, 8. कोश:-प:, हारं.

VENTRILOQUIST, s. गाइडवादिम् m. - VENTRI-LOQUISM, s. गाइडवादः.

Venture, s. साइसं, साइसिकाया. 2 संकटं, संक्षयः; *See Danger. - v. i. संज्ञाये निश्चिष् 6 P. 2 उत्सङ्
1 A, साइसं क् 8 U, धृष् 5 P; 'we cannot v. to state this 'इति कथनरूपं साइसं कतें न सकुमः, इति कथियतं नोत्सहामहे; 'nothing v., nothing gain 'साइसे भी: प्रतिनस्ति. - ous, -some, a. साहसिक (की f.), साइसकुद्धि.

Venus, s. जुकः, भार्गवः, कविः, उज्ञनस् m., काध्यः, दैत्यगुरुः.

VERACIOUS, a. सत्यवाच्, सत्यगीर्, सत्यवादीन्, स-त्यशील. - VERACITY, s. सत्यवादित्वं, सत्यगीलताः VERANDA, s. See PORCH.

Verb, s. किया,-परं. -AL, a. शाब्दिक (की f.), शाब्द (ब्ही f.), शब्द रूप. 2 (Oral) वाषिक-वाषनिक (की f.); (वाषिकमिदानीं श्रोतुमिच्छामि Mu. 5).
-ALLY, adv. वाषा. 2 शब्दतः, यथाशब्दं. -ATIM, adv. यथाव्याहतं, पदानुपदं, शब्दशः, यथाशब्दं.
-OSE, a. वाष्वहुल, अतिवस्तीणं; See Prolix.
-OSITY,-IAGE, s. वाण्वहृतरः, वाक्यपंषः, वागुपष्यः.

VERDANT, a. हरित, ज्ञाइल.

VERDURE, s. हरितन्व, हारित्यं, जादः, आदलताः 'clothed in fresh v. of sprouts' नवहरितसस्यां- कुरवती

VERDICT, s. निर्णयः; विचारः; दंडनिर्णयः VERDIGRIS, s. तामिकहं-मलं, कलंकः

Verge, s. पांत:, पर्यंत:, धारा; 'on the v. of' ह- मुख (खी f.), आसन्न in comp.; 'on the v. of ruin' विनासी-मुख, आसन्नत्य. 2 दंड:, यष्टि f.
- v. i. अद-,लंड् 1 A; by (s.); 'is v. ing on ruin' आसन्नासी वतंत; 'when it was v. ing towards sunset' परिणतमाये अहिन; 'v. ing on 18' अहाद सन्वेदिसीय; See Border. - Er, s. दंदिन् m., दंड-वेन-धर:

 V_{ERIFY} , $v.\ t.$ प्रमाणिक 8 U, प्रमाणयित (D.), सम-धू 10, सत्याक, सत्यापयित (D.), निर्णा 1 P. —ICA-TION, s. सत्यापन, सत्याकारः

VERILY, adv. सत्यं, नृतं, नियतं, नाम, खलु. VERITABLE, VERITY, See TRUE, TRUTH. VERMICULAB, a. कृमिसद् ज्ञ (ज्ञी f.). VERMIFUGE, a. कृमिहर, कृमिश्च (श्री f.)

VERMIFUGE, a. THEE, BIHS (1) / VERMIFUGE, a. THEE, -a. TIO, co. -v. b., (cover with v. Tagle, fagle to c.

· VERMIN, s. क्रमय: (pl.), क्रमिशण:.

VERNACULAR, a. जन्म in comp.; 'v. dialects' भाषा, प्राकृतभाषा. - ह. जन्मभाषा, मातृभाषा.

VERNAL, a. a stain (al. f.), atain comp.

VFRSATILE, a. चपल, लोल, लोल-मित-बृद्धि, चंचल; See Fickle. =ITY, s. (बृद्धि-) चापल्यं, लील्यं. Verse, s. किता, पर्यं, काच्यं; 'syllabic v.' वृत्तं; 'blank v.' मुक्तपासः. 2 क्षोकः. 3 (Portion of v.) चरणई पादः, परं. —Versify, v. t. प्यानि रच् 10 or निबंधु 9P, कवयति (D.). =IER, s. कितः, किरेर्यः. =ICATION, s. क्षोक-पर्य-रचना, छरोबंधः. Versed, a. अभिज, कुञ्चल, निपुण, प्रवीण, सुप्रतिष्ठित,

VERSED, a. अभिज्ञ, कुज्ञल, निपुण, प्रवीण, सुप्रतिष्ठित अभ्यंतर, विज्ञारद; See Skilful.

Version, s. Translation, q. v. 2 पाठांतरं, पाठ-भेदः.

VERTEBRA, s. १४वंशाहिथ n. - ATE,-TED, a. १४-वंशयत-विशिष्ट.

VERTEX, s. ज्ञीर्थ, अमं, ज्ञिखारं ; See Top also.
VERTICAL, a. उध्वे-उपरि-तन (नी f.), लंबरूप.
-LY, adv. अधीमुखं, उधीधरं.

VERTIGO, s. अमरं ; See Giddiness.

VERY, adv. अति-सु pr., सातिज्ञायं, अतीन, मूरि, निस्तरा, अत्यंतं; See Exceedingly; 'v. deceitful' भूरिमाय. -a. Ex. by demonstrative pron. with एव; 'the v. hills' त एव गिरयः; 'this v. day' अयैव. 2 सत्य, तथ्य. 3 मार्च in comp., केवल.

VESICLE, श. त्वक्-चर्म-स्फोटः

VESPER, s. संध्या, संध्योपासनं.

DRESS.

Vessel, s. पानं, भाजनं, भांडं, आधारः 2 पोतः, समुद्रपानं, जलयानं, विहेनं, नीः 3 नाडी ; See Vein.
Vest, s. वक्तं, वेद्यः-चः, वसनं. = v. t. वेषु o., पि-धा
c.; See Dress. = ed, a. (in) व्यवस्थित; 'are
warlike qualities v. (in any one)' किं व्यवस्थितविष्याः क्षात्रधर्मा इति (U. 5). 2 अर्थान, आयनः

— Vestment, Vesture, s. बासस् n. वक्षं ; See

VESTAL, a. बुद्ध, पवित्र ; See CHASTE.
VESTIBULE, s. देहलि-ली f. ; See PORCH.
VESTIGE, s. चिद्धं, अंकः, लक्षण, पदांकः, पदपंक्ति f.,

VETERAN, a., s. जातानुभव, ज्ञानृबद, अभ्यासवृद्ध. VETERINARY, s. पञ्जिकित्सकः, पशुवैपः; (ert) पञ्जिकित्सा.

VETO, v. t. प्रति-नि-विध् 1 P, प्रत्या-ख्या 2 P; See CONTRADICT. = s. प्रति-नि-वेध:, प्रत्यादेश:.

VEX, v. t. बाध् 1 A, पीड् 10, क्रिश् 9 P, संतप् 0., विद्यु 0., वर्ष 1 P or c. 2 मकुए 0., व्याप करीद c.

-ATION, 6. हेझ:, दुःखं, पीडा, कहं, बाधा, आयास:, संताप: 2 प्रकोपनं, क्रीधोदीननं -ATIOUS, a. कहर, हशकर-पीडाकर (री f.), उद्देगकर, संतापक. -ED, a. दु:खित, संतापित, अर्दित, &c. -EDLY, adv. स-क्रीधं, सोंद्रेगं.

VIAND, (V. s) s. अनं, भक्ष्यं, सिद्धानं.

VIATICUM, 8. वाथेयं, विथ भेडियं.

VIBRATE, v. i. दोलायते (D.), कंप् 1 A, स्तुर् 6 P, अम् 1, 4 P. –v. t. अम् ०., इतस्ततः चल् ०., वि-भू 5, 9 U. –ION, s. आंदोलनं, दोलावितं, स्कुरणं, कंपः, अमणं.

VICAR, 8. प्रतिनिधि:. =1008, a. प्रतिनिधिरूप.

VICE, s. अधमें: पापं, पापाचरणं, असदाचारः, व्यानिचारः. 2 दोषः, दुर्गुणः, व्यसनं. 3 (Instead of) Ex. by स्थानं or प्रतिनिधिः, oft. by उप pr.; 'viceroy' राजमितिनिधः, राजस्थानं स्थितःः ; 'v.-president' उपाध्यक्षः. — VICIOUS, a. दृष्ट, दुराचार, अपथप्रवृत्त, व्यसनिन, द्रात्मन, पापृक्तः दुर्वृत्त, द्रादित, खंडितवृत्ति. — Lx, adv. दुष्टतपा, दुर्वृत्ततया, दृष्टमादेन. VICINAGE, VICINITY, s. संनिधः, संनिधानं, संनिक्षः.

Vicissitude, s. आ-परि-वृत्ति f., विषयेत्रः, परिवर्तः, अनुक्रमः; 'Oh! how rarely seen (by mortal prescience) the strange v. s of human life' अहो अरु क्षितेपनिवाताः पुरुषाणां समिविषमदञ्जाविभागपरिश्तयो भवंति (Mu. 6).

VICTIM, s. बिल:, उपहार:, वध्य:, यज्ञपकाः; (fig.) See PREY. = IZE, v. t. उपहारीकृ 8 U; See SACRIFICE.

VICTOR, VICTORIOUS, s., a. वि-,जियन, जैन (त्री f.), जिन्दर (री f.), जिड्जु, प्राप्तजय 2 जय-प्रद, जयानह. —IOUSLY, adv. सनिजयं, जयपूर्व. — У, s. वि-,जय:; 'gain v.' विजयं लभ् 1 A or पाप् 5 P, वि-जि 1 A; 'v. to your Majesty' जयत् जयत् देव:.

VICTUAL, v. t. सायसामग्री उपकृत् c. = s. (V. s) खाय-भक्ष्य-सामग्री, भक्ष्यसंभार: = LEB, s. भक्ष्यिकः-यिन् m. = LING, s. अन्नविक्रय:, भक्ष्यव्यवहार:

Vie, (with) v. i. स्पर्श् 1 A, जि desid. (जिगीषाती); See Rival; अहमहमिकया प्रणामलालसा: (Ka. 81) 'v. ing with each other for saluting'.

VIEW, v. t. सं-,ईक्ष् 1 A, निर्देण् 10, आ-अव-लोक् 1 A, 10, निरीक्ष् ; See See. — s. आलोकनं, समी-क्षणं, दर्जानं, दष्टि f. ; 'point of v.' दृष्टिः, पक्षः ; 'from a eworldly (practical) point of v.' लोक-व्यवहार-दृष्ट्या; ज्ञासदृष्ट्या &c.; इत्येतलोकदृष्ट्या निर्दाज्ञानं ज्ञासदृष्ट्या न पराणुयते (S. B. 508); 'from this point of v.' आह्मन् पक्षे. 2 मतं, बुर्क्षि f., मति f., दृष्टिः. 8 हेत्., आज्ञायः, अभिनायः, बदेशः; ' with what v.' किमुहिन्य, केम.हेतुना, किमभिभेत्य; ' with this v.' अस्मादेती:, एतदर्थं; ' of narrow v. s' कृपणवृद्धि-हृष्टि; ' of liberal v. s' उदा-रधी:. 4 दृक्पात:-विषय:, नयनगोचर: मृदेशः; ' having in v.' दग्गोचरवर्तिन्. = LESS, c. अदुर्थ.

VIGIL, 8. जागरणं, प्र-,जागरः, राविजागरः.
-ANCE, 8. अवधानं, अवहितता, दक्षता, जागरूकता. -ANT, a. जागरूक, अवहित, दक्ष, सावधान, अप्रमत्त. -ANTLY, adv. अप्रमादेन, सावधानं.

VIGOUR, 8. वीर्यं, बलं, शिक्त f., शोजस् n., सत्यं, ते-जस् n., प्रभाव:, पौरुषं; See STRENGTH. = OUS, a. प्रबल, शोजस्विन्, महासत्त्व, डाजस्वल, वीर्यंवतः; See STRONG; सोत्साह, सप्रयत्न. ≛ OUSLY, adv. चंडं, बलवत्, तरसा, शोजस्वित्याः; सवीर्यं, महाप्रयत्वेन, सो-वर्गं, सोत्साहं.

VILE, a. अधम, नीच, जघन्य, नि-अप-कृष्ट. -NESS, s. नीचता &e.; See MEAN &c. -VILIFY, v. t. किर-बद् 1 A, कुरस्स 10, आक्षर् c.; See Traduce, Libel. -ER, -Ication; See under Calumny. VILLA, s. मान्य गृहे, विनेदस्थानं

VILLAGE, s. ग्राम:; निवसथ:; 'head of a v.' ग्रामणी:, ग्रामेज्ञ:, ग्रामाध्यक्ष:. = a. ग्राम्य, ग्रामीय, ग्राम्मण, ग्राम in comp. = ER, ग्रामिन् m., ग्रामिकः, ग्रामवासी, ग्रामीण:, ग्रामस्थ:, ग्राम्यजन:

.VILLAIN, s. दुर्वृत्तः, अपसदः affixed, (नरापसदः), चांडालः, खलः, अधमः, दुरात्मन् m.; See RASCAL also. = ous, a. दुर्वेत्त, दुष्टतम्, अधम &c.

VILLEIN, 8. दास:, प्रजा.

VINDICATE, v.t. रक्ष् 1 P, प्रमाणीक् 8 U, समर्थ 10, प्रति-पद c., स्था c. (स्थापयित); (from blame) शुध् c., तिर्देशिक्व. 2 निर्वेद् 1 P or c.; निर्देश्वस्तेप-स्पस्तेदः (U.3) 'thy parental affection has been v.ed'. —ION, s. रक्षणं, प्रतिपादनं; स्थापनं; निर्वोद्धः; दोषमुक्ति f., परिशोधूनं. —OB, s. रक्षकः, स-मर्थयित् m.

VINDICTIVE, a. प्रतिकारपरायण-जील, वैरसाधनपर, वैरनिर्यातनीत्मकः कोधन, कोधिलः अक्षमिन्, असहिष्णु. VINE, s. इक्षा,-लता. = OUS, a. सुरामय (यी f.). - VINEGAR, s. जुन्तं, जीतिकः - VINEYARD, s. इक्षित्वं, वाटिका. - VINTAGE, s. इक्षाः, इक्षाफ्तं ; v.-time ' इक्षावचयकालः. - VINTNER, s. जी- दिकः, सुराजीविन् m.

VIOLATE, v. t. धृष् c. (a woman). 2 अतिक्रम्
1 U, 4 P, हत्तंच् 1 A, 10, अतिक्रम् 1 P, व्याहन्
2 U, लुद् c., भंज् 7 P; ' for fear of v. ing
your word' प्रतिकाभगभिद्दणा (त्वया). 3 भंज्, पर्राजि 1 A. = ION, s. अतिक्रमः, भंगः, उड्डचनं, लोपः,पर्म. 2 आ-, भर्षेच-जा. = OB, s. धर्षेकः. 2 द्वलंबकः.
VIOLARE, o. मुकंड, स्वल, तीत, तुत्त, तहातेग, कम. 2

साहसिन, साहसिक (की f.), तीक्ष्णक मेंच; 'क v. death' अपमृत्यु:. =Lv, adv. प्रसद्धा, प्रसभ, तरसा, वेगन, बलास्कारण, बलवत्त, कचंड, तीन, गाउ, अति-सु pr.; 'v. in love' गाठानुराग. = VIOLENCE, s. बल, तरस् n., जव:, वेग:. 2 बलात्कार:; साहसं, प्रमान्थः, प्रसभं.

VIOLET, s. पाटले. 2 (Colour) नीललोहित:. VIOLIN, s. सा(जा)रंगी, पिनाकी.

»VIPER, 8. दंदज्ञतः, अहि:; See Snake.

VIBAGO, 8. भीयोधी, पुरुषवृत्तिः, भषभी.

Virgin, s. कुमारी, कत्या, तरुणी, अक्षता, अक्षत-अ-विद्ध-योनि:, पुरुषास्थ्यः = a. कीमार (री f.), (s.) in comp. 2 वि-, शुद्ध, अक्षतः = ITY, s. कीमारं, कु-मारीत्वं; पुरुषास्पर्शः 2 विशुद्धताः

VIRGO, s. कऱ्या,-राशिः.

VIRILE, a. पौहल (ली f.), पौहलेय (यी f.), पुहल in comp. -ITY, s. पुंस्तं, पुहलत्वं, पौहलं.

VIRTUE, 8. धभे:, पुण्यं; सुकृतं, सदाचारः, साधुता, धमांघरणं, नीति f. 2 गुणः, सद्गुणः 3 शक्ति f., बलं,
प्रभावः, सामध्यं ; 'by v. of 'वशात्, बलंन, प्रभावेण. —VIRTUAL, a. वास्तविक (की f.), better
by 'v.-ly'. =LY, adv. वस्तृतः, यथार्थतः, अर्थतः
—VIRTUOUS, a. धार्मिक (की f.), पुण्य-धमें-शिल,
धमेपर-परायण, साधु, पुण्यात्मन्, सुकृतिन्, पुण्यभाज्,
व्यायाचार, साधुवृत्त, सदाचार, सचरित; oft. by सत्;
सती, सज्जनः &c. 2 (Of acts) धम्यं, पुण्य, साधु.
-LY, adv. धमेतः, धमेंण, सदाचारतः

Virulent, a. डम, कहु, तीक्ष्म, चंड; See Malig-NANT, SHARP.

Virus, s. विष.

VISAGE, s. आस्यं, भाननं, वदनाकृति f., वदनच्छाया; with sad v. 'विषण्णवदन.

Viscera, s. अंत्राणि (pl.).

Viscid, Viscous, a. सांत्र, स्वान, शीन; विक्रण, क्षिम; 'v. fluid' दानजल, दानं (of an elephant). Visible, a. दृश्य, दृश्योचर, प्रत्यक्ष, दृष्टिविषय, नयनप्थवित्त, नेत्रविषयगत, व्यक्त, सुप्रकाश, चक्षुप्रोण, and sim. comp. - Visibly, adv. प्रत्यक्षं, प्रत्यक्षतः, साक्षात्.

VISION, 8. दृष्टि f., चक्ष्रिंदियं. 2 छाया. आभासः, मा॰ या, मनःसृष्टि f6, कल्पना. 3 स्वमः, स्वमदर्शनं. $-\Delta$ RX, a. अवास्तव (वी f6.), मानसिक-काल्पनिक (की f6.), मनःसृष्टः-किल्पत

VISIT, s. दशेन, अध्यागम: 2 साक्षात्कार:; 'pay a v. to' इंड अभ्यागम् 1 P. -v. t. दशुः अभ्यागम् 2 P. अध्यागम् 2 P. 2 सा-अभि-द 2 P, अध्यागम्, इंड गम् or यां 2 P. 2 सा-शास्त्र 8 U. 3 (With punishment) दंद 10; 'v. a lover' अभि-स 1 P (कासक). - ANT, -08, s. अभ्यागतः, गृहागतः. -ATION, s. अभ्यागमनं. 2 दुविपाकः

VISTA, 8. वीथ-थी f., तहपंक्ति-भ्रेजी f.

Visual, d. चासुष (बी f.), दृष्टिगत, चक्षुम्-नेत्र in oomp.; ' v. organ ' चक्षुरिहियं.

VITAL, a. आवश्यक (की f.). 2 प्राणभूत, जीव-प्राण in comp.; 'v. air' प्राणवायु:; 'v. principle' जीवात्मा; 'v. part' ममेन् n.; 'v. s' ममेणि; 'touching (rending, piercing,) the v. s' अड इंतुर, ममेरहर्ग, ममोणि इंतत्. =ITY, s. जीवनं, चेनतत्वं, सजीवत्वं, चेतना; प्राण:, जीव-प्राण-ज्ञाक f. VITIATE, v. t. Corrupt, q. v. =ION, s. दूषणं, भंशनं.

VITRIOUS, a. काचज, काचाभ, काचमय (यी f.). - VITRIFY, v. t. काचसात्कृ 8 U.

VITRIOL, s. (Blue) तुरथांजनं, शिखिपीवं, वितुत्रकं, मयूरकं, कर्परीं; (green) कासीसं.

VITUPERATE,-ION, See CENSURE.

VIVACIOUS, त. प्रकुल, सोत्साह, सतेजस्. - NESS, - VIVACITY, १. उत्साहः, तेजस्विता, प्रकृतता, उत्तासः. VIVA-VOCE, See ORALLY.

VIVID, a. मुस्पष्ट, विश्वद, परिस्फुट.

VIVIFY, v. t. जीव् c., सजीवीकृ 8 U.

VIVITAROUS, α. जरायुज, जीवज. 2 सचेतनप्रज.

VIXEN, s. कलहिपया, कर्कशा, चंडी.

VOCABLE, s. शब्द:, बाक्यं, वचनं.

VOCABULARY, १. अभिधानं, कोद्याः, ज्ञान्दार्णवः, ज्ञान्दर्गावः, ज्ञान्दर्गावः,

VOCAL, a. वाश्विक (की f.), वाङ्मय (यी f.), वाःग्वातः 2 वाणीयुक्त, वाग्विशिष्टः 3 सुस्वर, मधुरः; 'v. music' कंत्रगीतः

VOCATION, 8. वृत्ति f., व्यवसाय:, नियोग:, व्यापार:. VOCATIVE, 8. संबोधनं, संबुद्धि f.

VOCIFERATE, v. i. उचै: आर्क्ट् 1 P, उत्कृत्ता 1 P,

Vogue, s. व्यवहार:, प्रवृत्ति f., प्रचार:, रीति f., क्षुण्णा पद्धति:, 'it is not in v. here' अत्र नेदृत्तो व्यव-हार:; 'being long in v. 'चिरपृत्रच.

Voice, ८. स्वर:, स्वन:, नाद:, शब्द:, वाणी, वचनं, वाच् र्रं, कंटध्वनि:-रव:. 2 मतं, अभिपाय:; 'with one v.' एकचित्तीभूय, ऐकमत्येन; 'cracked v.' भगस्वर:; 'active v.' कर्तृवाच्यं; 'passive v.' कर्तृवाच्यं; 'neuter v.' भाववाच्यं.

Void, a. शून्य, रिक्त. 2 असिख, अप्रमाण, आर्किचित्कर (री f.), निरधेक. 3 Destitute, Devoid of, q. v. - श. शून्य, शून्यस्थानं - v. t. रिष् 7 P or c., शून्यीक् 8 U. 2 निष्कतीकृ. 3 (Excrement) उ चर् c., वि-डत्-स्ज, डद्-मू 6 P. - ABLE, α. विव-जैनीय, परित्यक्तव्यः

Volatile, a. वायुपरिणामश्रील. 2 चंचल, लोल; See Fickle. - 117, s. चापस्यं, चांचस्यं.

Volcano, s. ज्वालामुख:, आम्रेयागिःर:.

Volition, s. संकल्प:, इच्छा; See Will.

 $abla_{ ext{OLLEY}}$, s. वर्ष:, (शिलावर्ष:, शरवर्ष: &c.), वृष्टि f-,-पातः

Voluble, a. चंचल, चपल. 2 (Of tongue) वा-चाल, चपलिनेह्न. = Volubility, s. वाक्चापत्यं.

Volume, s. संदः-दं, भागः, पुस्तकं (when the sense is clear), 2 अंतर्गतं घनफलं. 3 आवलि-ली f., पटलं, राश्चिः, संहति f. - Voluminous, a. (विस्तिणं, बहुपुस्तकः

Voluntary, a. ऐच्छिक-यात्चिक (की त.), इच्छा-मति-पूर्वे; better ex. by 'v.-ily '. =ILY, adv. यदच्छया, इच्छापूर्वेकं, स्वेच्छातः, श-नि-कामं, आत्मूक्तंत्रेष. = Volunteer, v. t. अयाचितं टपानी 1 P or कर c. (अर्पयति) or दा 3 U or के 8 U. =s. यात्च्छिकः युय्तुः, स्वेच्छासीनिकः

Voracious, a. घरमर, गृध्नु, अतिलोलुप, औदिश्क (की f.); See Gluttonous.

VORTEX, 8. भ्रमि f., आवर्तः.

VOTARY, 8. भक्तः, डपासकः, पूजकः; आश्रितः.

Vore, s. संमति f., संमते. = v. t. संमति-अनुमोदन-दा 3 U, मतं प्रकाश् c.; संमतिपूर्वे वृ 5 U or नियुज् 7 A, 10 or दा.

Vouce, v. t. साक्षीक है U, प्रमाणीक, प्रमाण दाँ 3 U. 2 दृढीक, द्रह्मित (D.). = BB, s. प्रमाणपर्य-लेखः, साधनपत्र-लेखः, आगमः

Voucesafe, v. t. वि-तृ 1 P, क्यम दा 3 U; (with inf.) प्र-सद् 1 P; See Condescend, PLEASE; भगवान् मारीचस्ते दर्शनं वितरित (S. 7) 'v. s thee an audience' 2 अनु-ता 9 U. . ·

Vow, s. नतं, संकल्प:, मितज्ञा, ज्ञापथ:, नियम:, 'under a v.' नतबन्धः, धृतनतं, संकल्पबन्धः = v. मितज्ञां क 8 U or आहब् 1 P, सज्ञापथं-समित्रां क 8 U or आहब् 1 P, सज्ञापथं-समित्रां वद् 1 P or विभि-आ 3 U, ('Say', q. v.); 'he has v. ed to destroy us' अस्मिद्रेनां के कितसंकल्पोसी

Vowel, s. स्वरः, अच् m., अच्वर्णःः Vovage, s. जलयात्रा-यानं, समुद्रयानं, संयात्राः ==! Ex. by क with (s.), पोतेन गम् 1 P, जलवर्त्सना गम. = EB, s. सांयाधिकः, जलयाविकः.

Vulgar, त. माम्य, असम्य, असील, अशिष्ट; प्राकृत, लीकिक (की f.). = 18M, त. प्रास्या द्वीति:. 2 ग्राम्य- शब्दप्रयोग:. = 1TY, त. असम्यता, अस्रीलता. = LY, adv. साधारणत:, लीकिकरीत्यां. 2 असम्यरीत्या, ग्राम्य- तया. = 12B, v. t. ग्राम्यीक्त.

VULNERABLE, a. भेरा, धृष्य; वैध्य; 'v. point' रंधं, छिद्रं, मर्भेन् n.; आहणोदात्मनो रंधं रंध्रेषु प्रहरन् रिपून् (R. XVIII. 61) 'guarded against his own v. points' &c.

Vulpine, a. धूर्त, ग्रगालवत्.

VULTURB, 8. गृभ:, दाक्षाव्य:. •

W.

WAD, 8. चूर्णरोध्नी.

WADDLE, v. i. इंतवत् गम् 1 P or वर् 1 P.

WADE, v. i. तू 1 P, कटेन गम् 1 P, कृच्छ्रेण पारं गम्. WAFT, v. t. वह 1 P or c., उत्कृ 6 P; कणवाही मा-लिनीतरंगाणां (S. 3); पुष्परेणूहिकरेषाते: (R. I. 38); (boat &c.) वह c., मणुद c., मचुद् 10, मेर् c.; See DRIVE. =v. i. ह 1 A, वायना वह-नी pass.

WAG, v. t. सं-, चल c., वि-, धू र, 9 U, वि-क्षिप् 6 P; 'w. ging the tail' लागूलचालनं विक्षेपः विधूति f. –v. i. चल् 1 P, धू pass. –s. परिहास श्वित् m. –GISH, a. See WITTY. – WAG-TAIL, s. खंजन: WAGE, v. t. (War) विमह् 9 P, युद्धे आरम् 1 A. WAGER, s. ग्लह:, पण:. –v. ग्लह-पण् 1 A,

. (with gen. of thing staked). WAGES, s. वेतनं, भृति f., मूल्यं, निर्वेज्ञः, पणः; See

HIRE.

WAGON, s. प्रवहणं, यानं, श्राकट:-टं, चातुरं. =ER, s. शाकटिक:, श्राकटवाह:, चाक्रिक:

WAIF, 8. अज्ञातस्वामिकं द्रव्यं.

WAIL,-ING, See LAMENT,-ATION.

WAIN, s. गोवहन, शकट:-टं.

WAINSCOT, s. भिन्तिप्रटलं.

 W_{AIST} , s. मध्य:-ध्यं, मध्यम:-मं, कटि-टी f., कटि-देशः; 'w.-oost' कटिवर्कः

WAIT, v. i. स्था 1 P; (for) प्रति-इक्ष् 1 A, अन्-प्रति-पा e. (पालयति) (of time and persons); 'w. for some time ' काल: किश्वस्तिक्ष्यतं (K. II. 54); मां प्रतिपालय &o.; सह 1 A, स्था, (of time only) (हिनाण्यहान्यहीस सोतुमहेन B. v. 25); स्फुलियात-स्थया बिह्नरेषापेक्ष इव स्थित: (S. 7) 'here is fire in the state of a spark (only) w. ing for fuel (to blaze up)'; (on or upon) उप-स्था 1 A, सप-अनु-आस 2A, सप-सेह 1A, सप-वर्ष 1 P; ' W. at table ' प्रिविष् c. = ER, s. सेवकः, .प्रिवे-षकः, प्रिवेष्ट् m. (at table).

WAIVE, v. t. qft-, qq 1 P; See ABANDON.

WAKE, v. t. प्र-बुध् c., जागृ c. = v. i. प्र-वि-बुध् 4 A, जागृ 2 P. = s. जागरणं, जागर:, प्र-बोध:-धनं. 2 पद-वी; 'follow in the w. of' पद की प्रतिपद् 4 A; See Tread. = Ful, a. (lit.) रात्रिजागर, निद्रावि-मुख, विनिद्र, उनिद्र; जागरूक, दक्ष, अवहित, सावधान. = Fulness, s. जागर:-रणं, अस्वापः, अस्वमः, अनिद्रा, प्रावोध:, जाग्रदवस्थाः 2 दक्षता, अव्कानं, &c.

WALK, v. i. (पद्भ्यां) चर्-चल्- गम् 1 P, पार-, कम् 1 U, 4 P, पाराभ्यां या 2 P &o.; 'w. about', 'w. to and fro 'परिक्रम्, इतरततः अम् 1, 4 P; (for pleasure) वि-ह 1 P; 'w. away,-off' अपसृ 1 P, अप-या-क्रम्-गम् &c. = s.-ING, s. पादचारः-ग-मनं; 'w. about' परिक्रमः-मणं; 'taking a w.' विहार:, विहरणं, (वायुसेवनार्थं) परिक्रमणं. 2 गम-नागमनस्थानं; अध्वगमागः. = ER, s. पादचारिन, पा- (प)रगः.

WALL, s. भिनि f., कुडचं; 'enclosing w.' प्रा-कार:, वरण:, साल:, प्राचीर; 'take the w. of 'अप-स्थानं आ-सद c.; 'go to the w.' अव-सद 1 P, अवसत्र-उच्छित्र- a. भू 1 P; 'drive to the w.' अव-सद c., उच्छिद् 7 P. = v. t. प्राकारेण आ-वृ 5 U. WALLET, s. भका; क्षुदकोष:

WALLOW, v. i. लुद् 6 P, लुद् 4 P; न्नीड् 1 P. WALNUT, s. अक्षीट:; अक्षीटं (fruit).

WAN, a. See PALE.

Wand, s. दंडः, यष्टि f.

WANDER, v. i. परि-,श्रम् 1, 4 P, अट् 1 P, वि-चर् 1 P, परि-,क्रम् 1 U, 4 P; 'w. from ' शंज् 1 A, 4 P, \approx 4 P, \approx 4 I. =5., =1NG, =5. परि-,श्रमणं-अटनं-=ER, =5. परिश्रमकः, श्रमिन् =7.

Wane, v. i. परि-, िश्च 1 P or pass., उहस् 1 P; See Decay, Decline. = s. क्षय:, उहास: = ED, ब. परि-क्षाण, क्षणिकल, पातक्षय, निष्कतल, कलाजेष (चंद्र:). = ING, a. क्षयिन, क्षय in comp.; 'w. period' क्षयकाल:, कृष्णपक्ष:, बहुल:, तमिलपक्ष:.

WANT, v. अपेक्ष 1 A, आ-,कांक्ष 1 P, इस् 6 P; gen. ex. by कार्य, प्रयोजन, अथंः, कि, (with gene of that which wants and instr. of thing wanted); i I do not w. this house ' ममानेन गृहेण न कार्य, न प्रयोजनं &c.; ' why do you w. to see her' कि तया दृष्ट्या (S. 2). 2 Wish, q. v. 3 परि-,हा pass.; हीन, रहित, निर् in comp.; आयंस्य सुविहितमयोगतया न किमिफ परिहास्यते (S. 1) ' nothing will be w. ing' &c.; ' w. ing in courage' श्रोयहीन, निर्वार्य, &c.; 'he w. s wisdom स निर्वेद्धः, ज्ञानरहितः. = 3. अपेक्षा, प्रयोजनं, कार्य,

भाकांकाः 2 अभावः, विरहः, अप्राप्ति f., राहित्यं, हीन-ताः 3 भूनता, उत्तरतं, अपचयः 4 दाहितं, धमाभावः, दुर्गति f., क्रुच्छं; 'come to or reduced to w.' दारियोपहत, भाग्यक्षयपीडितां दश्चां प्रपत्र (Mr. 1). —ING, a. उ.म. स्यन, विकलः See Deficient.

—ING, a. उ.न, व्यून, विकल; See Deficient.

Wanton, a. विलासनत, विलासन्; 'w. sport'
विनसितं; See Playful. 2 अनियंतिन, निर्मयाद,
स्वेच्छापतृत्त, लील, (स्वभावलील); स्वैदिन, स्वेच्छाचारिन; काम in comp.; 'a w. woman' पुंचली, स्वैरिणी, बंधकी. 8 ज्ञानतः कामतः - कृत, बोधपूर्वं कृत. 4
प्रचुर, विपुल. – v. i. विलस् 1 P, क्री. इ. 1 P, वि-अम्
1, 4 P. – Ly, adv. सविलासं; निर्यंत्रणं, स्वैरं, स्वेच्छया, यथाकामं; कामतः – NESS, s. विलासः, कामचारः; न कामचारो मिय शंकनीयः 'do not suspect
me of w.'

WAR, WARFARE, & विग्रहः, संग्रहारः, वैरारंभः, वैरं, संग्रामः, युद्धं, रणं, (a particular battle); 'w.-cry' सिंहनादः, क्वेडा; 'w.-horse' वारकीरः. = v. i. विग्रह 9 P, युध् 4 A, कृ with (s.). =LIKE, क. रणभिय, युयुत्सु, युद्धदुर्दमः; रणोत्सुक, रणवीर-जूरः; 'w. qualities' क्षावधमाः; 'w. tribe' क्षत्रियजानिः. 2 सोग्रामिक-सुक्षरिक (की f.).

Warble, v. कुज़ T P, वि-ह 2 P.

WARD, s. रक्षा. 2 रक्षितः पुरुषः, आभितः, रक्षकाधीनः, रक्ष्यः. 3 विभागः. - v. t. वार् 10 or वृ c., नि-प्रति-°, निरुष् 7 U, निरस् 4 U, नि-प्रति-षिष् 1 P, प्रति-इत् 2 P, व्यय-क्षद् 1 U. - EN, s. रक्षकः, रक्षापुरुषः. - EB, s. रक्षकः, दीवारिकः, द्वाःस्थः.

WARDROBE, 8. वासांसि (pl.); वससमूहः 2 वसा-धान-आधारः

WARE, WARES, s. पण्यं, पण्यहच्यं; 'w.-house' पण्यागारं, पण्याभानं, पण्याभानं, पण्याभानं

WARM, त. तत, उडण, चंड, घमें in comp.; (fig.) तीक्ष्ण, चंड, सीत्साह. 2 घमोंते, आतपाकांत; 'grown w.' Angry, q. v. -v. t. तप् ०., इंबन् तप्; 'w. oneself' (in the sun) सूर्यांतपं सेच् 1A, (सेचयेत्रष्टती सर्वे H. 2); ' स. oneself at the fire ' अग्न्यांतपं सेच् . -LY, तर्वण. सोत्साहं, सलेहं, उडणं & c. - NESS, -TH, इ. ताप:, उत्ताप:, उडमन् m.; ' w. of wealth' बिनोडमा. 2 चंडता, तीक्ष्णता. 3 उत्साह:; ' w. of affection' स्नेहातिकाय:

WABN, v. t. (पूर्व) प्र-अनु-मुध् ८., इप-दिश् 6 P, अनु-मास् 2 P. 2 सूच् 10, निर्दिश, वि-ता ०. (तापय-ति); 'I w. ed him of the impending danger' प्रत्यासनापद तं प्रावाधय; oft. by 'Beware', प्र. प्र. अविता भव यदापत्पत्यासनाः = ING, ह. प्रवीधनं, रूपदेनः

WARP, v. र. आ-इत् ०., संकृष् 1 P; (figs) क्रुड़शी-क) दुव्र b. (दूपपति). =vs र. आहेत् 1 A, संकृष् ३००६. WABBANT, s. प्रमाण, अधिकार:; (written) अतु-ज्ञा-अधिकार-पत्रं. -v. t. प्रमाण दा 3 U, प्रमाणीक 8 U, अधिक c.; See SANGTION. -ED, a. सममाण, साधार. -प. इ. प्रमाणपत्रं.

WARREN, s. शशकानिलय:.

WARRIOR, s. भट:, योध:, योक् m., बीर:, रथी, वि-क्रांत:; See Hero, Soldier; 'w.s on the enemy's side' प्रतिभटा:.

WART, s. किण:, चर्मकील:-लं, अधिमांसं.

Wary, a. सावधान, अप्रमत्त, दक्ष; See Careful.

WASH, v. t. प-, क्षत् 10, प-मृज् 2 P or c., निज् 3 U, अव-निर्-, धाव् 1 U, 10; 'w. the mouth (after meals) उपस्यज् 6 P. - s., - ING, s. धावनं, प-, क्षात्नं, भार्जनं, अवसेकः, निर्णेकः. 2 आलेपः, वि-प-लेपः-पनं. - ED, a. प्रक्षात्नित्, निर्णेकः, धौनत, धावित, मार्जित &c. - प्र, a. जलधमेकः - WASH-ERMAN, s. रजकः, धावकः, निर्णेजकः, (रजकी, रजक्षम् f.).

WASP, s. वरटा, गंधोली. =18H, a. कर्कशस्त्रभाव, वरटाशील.

WASTE, v. t. क्षि 1, 5 P or c., अव-सद c., मज c., क्षे c. (क्षपयति), व्हासं-क्षयं-नी 1 P, अप-चि 5 U, व्यय 10 (ब्यययति). 2 (Away) मुधा-व्यथ-इ 1 P or गम् c., वि-क्षिप 6P. = v. i. परि-, क्षि-परिहा-अपचि- pass., क्षयं-नाशं-लयं या 2 P or गम् 1 P, विनश् 4 P, अव-सद् 1 /, ज्हत् 1 P; क्षे 1 P; (in strength) अंगै: परिहा pass.; See LEAN. = 8. अय:, नाज्ञ:, अपच-यः, व्ययः, व्हासः, अवसादः 2 अपव्ययः, वि-,क्षेपः, हरणं ; ' w. of time ' कालक्षेप:-नाजा:-हरणं-यापनं ; ' w. of breath ' वाग्व्यय:-क्षेप:. 3 (Land) खिलं-भूमि र., मह्भु: - व. डच्छिष्ट, नि:सार, निर्मण. 2 निर्जन. श्चन्य, जिल, अपहत, जंगल; 'lay w. ' उप-म 1 A, उप-द्र 1 P, बाध 1 A, पीइ 10. - ED, a, परि-, क्षीण, क्षाम, अपचित, &c. -FUL, a. अपन्ययिन, वृ-थाव्ययन, व्ययक्तील. -ING, a. क्षीयमाण, क्षायेक्. - WASTEPIPE, ३.- ट च्छिष्टजलनाली, परि(री)वाई:. WATCH, v. रक्ष 1 P, प्रति-,पा c. (पालयति); See PROTECT. 2 निरूप 10, निरीक्ष 1 A, अवेश. 8 ड-पास 2 A, उप-स्था 1 A; 'w. over ' अधि-हा 1 P. -v. i. जाग 2 P. (fig. also), रक्षार्थ जाग. 2 अव-धा 3U, अवहित-सावधान-व. मु; ' w. for ' अपेक्ष, प्रतीक्ष-- s. रक्षां, निरूपणं. 2 रिक्षन् m., रक्षापुद्धः, रिक्षत् m. 3 जागरणं, जागलकत्वं, दक्षताः 4 प्रहरः, यामः, ' W.house ' बद्बांट:; / w.man ' रक्षिन् m., कि-कः; प्रहेरिक् ला., तैवोधिकः, वैतालिकः; ' भःword प्रत्यवहाच f. = FUL, a. जागरूक, दक्ष, साव-धान, अमृम्स. 2 प्रकानर in comp., उत्रिह.

WATER, 4. जलं, अंकु-अंगत् n., चदकं, कारिङ प्रमत् n. तीर्थ, बल्लं, बीर्फ कारीमं, बार्ट र., अस्ट्रेड्डिके

पाथम् n.; 'land and w.' स्थलजले: 'place where w. is distributed ' प्रया, पानीयवाहिकाः ' by w. ' जलेन, जलबर्त्मना; 'of first w. ' अनहर्य: 'it can hold w.' ममाणकोटि प्रवेद महीति. 2 मुझं, प-लाव:; 'make w.' मूत्रोत्सर्ग कु; 'w.-carrier' जलवाहः, उदवाहः, कृतिहारः; ' w.-closet ' शीचक्पः; ' w.-course ' जलमार्ग:, परि(री)वाह:; 'w.-fall ' जलपपातः, निशेरः; 'w.-ing place' प्रपा; 'w.man ' नाविक:, उदबाह:; ' w.-melon ' गोडंब', सेट n., तरंबुजं, कालिंगं; ' W.-mill ' जलचाल्यचक्र, जलयं-त्रं, 'w.-pot' घट:, कुंभ:, कलस:-ज्ञ: ; See JAR ; ' w.-proof ' जलाभेच; ' w.-snake ' जलसर्प:; रा-जिल:; ' W.-spout ' जलवज:; ''w.-wheel ' घटी-यंत्रं, डर्चनयंत्रं. -v. t. (जलेन) सिच् 6 P, मु c., उक्ष 1 P. 2 जले पा c. or हा 3 U. =v. i. जलं मच 6 P or ज़ c. or प्त c.; 'my eyes are w. ing ' जललबस्यंदिनी नेत्रे. 2 लालायते (D.). -ED, a, π -लभ्यिष्ठ, अनुप; जलैंसिक; 'w. by rivers' नदीमातक: ' w. by rain' देवमात्क. ⇒ Y, a. जलमय (यी f.), जलात्मक, जलरूप; ' w. shafts ' वर्षश्वराः, धाराश्वर-संपाताः. 2 जलाढचा, बहुदका, जलभूथिष्ठ, अनूप, जलपाय. WAVE, s. तरंग:, ऊर्मि f., वीचि-ची f., कल्लोल:, भंग:, मंगि-गी f. = v. t. धू 5, 9 U or c. (धूनयाते), वि-आ-°, चल ८., सं-,ईर् ८. 2 वत्काज् 6 P, परित्यज 1 P. -v. i. इतस्तत: प-वि-चल 1 P, धू pass. - v, a. तरंगित, अभिमत्, कन्नोलमय (यी f.), भंक्यित्, भं-गुर, उन्नतानतः

WAVEE, v. i. दोलायते (D.), द्वैधीभू 1 P, सं-बी 2 A, विकृष् 1 A; 'his mind w. ed being at a loss which course to follow ' इत्येकपक्षाभयवि-क्रवत्वादासित्स दोलाचलिक्तवृत्तिः (B. XIV. 34); oft. by अनवस्थित, अकृतनिक्य also. —ING, a. अनिश्चित, दोलायमान, संदिग्ध, अनवस्थित.

WAX, s. लाक्षा (for sealing). 2 सि(शि)स्यं, सिस्थतं, मध्रिष्ठष्टं, मध्रुजं. 3 तर्षेत्रसं, तोदमं. -ए. i. वृध् 1 A; 'w. ing and waning' वृश्कियों; 'the moon w. ed' कलंडियो बमूव; 'w. ing hot' कोंधेयो भूत्या. 2 तिस्थतेन लिप् 6 P or अंज् 7 P. -- EN, - F. a. तिदथमय (वी f.), शिक्थांक.

WAY, 8. मार्गः, पथिन् m., अध्यन् m., वस्मैन n., परिवन्ती f., अथमं, सर्गि-जी f., पद्यति-बी f., पपा; 'step in a wrong w.' अपथे पदमपैनति (R. IX. 74). 2 अंतरं, मार्गः, पर्यतः, 'a little w.' हेपर्रः, स्तौतातरं. 3 दपायः, युक्ति f. 4 मकारः, गिर्मः, राजिति f., कमः, मार्गः; 'a good way 'अतिपेधाः, सुपेधाः, सत्यथः, सुपथः; 'a bad or wrong w.' अपधः, अपथः, ज्यस्मः, हरस्यः, विमार्गः, विषशः, करस्या, का(क) पथः; 'a place, where four w. a meet' स्ताहरूः, नामार्थः, दरकः

न्मोध्याः 'difficult w. 'कातारः-रं, तुर्गम क्स्सै, दर्गसंचर:, संक्रम:. 5 (With numerals) Ex. by धा; 'in two w. s' द्विधा; शतधा &c.; 'a long w. off ' मुद्द'; 'on the w. ' अंतरा, अंतरे: 'stand or come in the (one's) w.' परिपंथी भू, अंतराब: &c. ('Obstacle', q. v.) भ; (lit.) न्यनपर्ध-वि-वयं-या 2 P; 'in this, that-w. ' इत्थं-एवं, तथा; ' by w. of example ' निद्योनहारा-करोज ; ' lead • the w. ' मार्ग आदिश 6 P or दु oc.; 'this w.' ' this w. ' इत इत:; ' by w. of ' प्रारेण, रूपेण ; 'make w.' अपसर, अपेहि, अंतरं दीयतां; 'in every w.' सर्वथा; 'in another w.' अन्यका; ' w.farer' पश्चित:; See TRAVELLER; 'W.-lay' पथि निभृतं प्रतीक्ष् 1 A, (लुंडनार्थं, वश्वार्थं), प्रथि अब-स्कंद 1 P; 'w.-ward ' प्रतीप, स्वैरिन्, दुरुं कित; See Obstinate; 'w.-worn' spervice, sperit-जातखेद.

WBAK, a. दुवैल, अद्याक्त, अवल, क्षीणवल, वल-प्राक्ति-हीन, नि:सत्त्व, निस्तेजस, निवाँये, अन्य-वल-प्राक्ति. 2 (In mind) भंद, अन्यभा, विकलिषत्तः, 'w. point or side' छिद्धं, रंभं, दोष:, मर्भस्थानं. — BN, v. t. दुवै-लीक्क 8 U, द्यक्ति-वलं ह 1 P, द्यक्ति अव-सद् c. or अयि 5 U; 'to be w. ed' अयि pass.; Soo WASTE, LEAN. — ED, a. इतवल, क्षीणद्याक्ति, न्हस्त्र (form). — NESS, s. दोवैस्यं, वल-पाकि-क्षयः-नाद्यः, असामध्ये, वल-सत्त्व-हानि f. 2 दोषः, (योवनदो-षाः); छिदं

WEAL, s. हितं, कल्याणं, क्षेमं, श्रेयस् n., भवं, कुझ्कं; 'w. and woe' खुभाजुमं.

Wealth, अ. धनं, दृष्यं, वसुः, त., अधैः, विलं, द्रविलं, सै-पद्, हिरण्यं, विभवः, वैभवं, संपत्ति त., ऐश्वयं, रैति, हैं-(क्र)क्थं, गुम्नं, स्वापतेयं; 'w. in eattle' गोधनं. चड्ड, त. धनिन, धनिक, धन-विल्चन्द्र &ट., सधन, विल्लसंप्ल, सभीक, वसुमत्, अधेयुक्त, विभवद्यालिन् and sim. comp.

Wear, v. t. वरि-वा 3 U, व 1 P, 10, व 3 U, वस् 2 A. 2 (Away) कि 5 P, नज c., विज् द c., मह-ज् 2 P or c., वर्षनं न नज c. 3 जीवीक 8 U. 4 अ-व-, तद c., किद c., क्रम c., ग्रेट c., See Farreur.

- v. i. (Away) कि pass., अवसद 1 P, अवन् pass. 2 (By use) ज 4 P, जर्जरीप 1 P, अवन् भूभिम्थिशायां अवाया; 'w. off' अवग्रत 1 P, अवस्थि 4 P, क्र क्रम, 'w. out' जीवी-जर्जरी-कृ, अवस्थि (ए. i.) ज, वया 9 P, जर्जरीप, - s. परि-, अवः, अवस्थि (ए. i.) ज, वया 9 P, जर्जरीप, - s. परि-, अवः, अवस्थित ।

पचर्य:, उपयोग:: 2 घर्षणं. 3 सेतु:, आलि f. = EB, s. धारिन, भृत in comp. = ING, a. धारिन, भृत, धर in comp. 2 परिधानयोग्य.

Weary, v. t. आयस् c., क्रम् c., क्रिट् c. -v. i. आयस् 1, 4 P, क्रम् 1, 4 P. -IED, a. खित्र, क्रांत, परिभांत, म्लान, जातखेद; 'w. of' निर्धिण, निर्वेदमापण; See Discusted; 'w. of life' जीवितादुद्दिजमान: (Mal. 3). -INESS, s. क्रमः, भमः खेदः, आयासः; See Fatique, -ED &. -ISOME, a. भमः खेद-जनन ही ति.), आयासकर (री ति.), भमावह, क्रष्टमदः

WEASEL, ४. नकुल:, बधु:, अंगूष:.

Weattler, s. काल:, दिनं; 'bad w.' दुर्दिनं; 'good w.' सुदिनं; 'if the w. be fine' यदि दुदिनं न स्यात; 'w.-beaten' वाताहत, प्रभंजनोपहत;
'w.-wise' वातादिलक्षणविद्, कालविद्. = v. t. तृ
1 P, प्रत्यव-स्था 1 A; पारं गम् 1 P.

Weave, v.t. दे 1 P; द्य 1 P, गुं(गु)क् 6 P, दि-, स्म् 10. — ER, s. तंतुवाय:-प:, कुर्विद:, पटकार:— ING, s. दाय:-प:, तंतु-तंत्र-वाय:, जाति-व्यूति f., पटनिर्माणं, पटकारं-

WEB, s. जालं, तंत्र-तंतु-संताति f.; (of the eye) पटकं: 'w.-footed' जालपाद

WED, v. t. वि-उड्-वह् 1 P, परि-णी 1 P. - DED, a. ऊढ, परिणीत. 2 आसक्त, अवलंबिन्, रक्षिन्, (to an opinion); 'w.-lock' विवाह:; 'a wife married in w.-lock' धर्मपत्नी, सहधर्मचारिणी; See MAR-BIAGE.

WEDGE, s. कील:, ज्ञांक:. =v. t. संवीड् 10, संबाध् 1 A, संबद्ध P.

WEDNESDAY, 8. बुधवासर:.

WEED, ϵ . कक्ष:, तृणादिकं, स्तंब:; (fig.) गतिरोधनं, मसरस्तंभनं. 2 (W. s) वासम् n.; See GARMENT; 'widow's w..s \bullet ऋष्टिनवसनं, चीरं. -v. t. (Out) (कक्षं) डट्-इ 1 P, निदी 4 P, उत्पट् 10. -EB, s. निदी n., कक्षीद्वारिन्. -y, a. कक्षपूर्ण-बहुल.

Webe, s. सत्ताह:, सतिदनं; 'w.-day ' वार:. = Ly' a. साताहिक (की f.), 'सतिदैनिक (की f.). = adv' शतिसभाई

WEEN, v. i. मन् 4 A; See THINE; 'over w.ing' अत्यंताभिमानिन.

WEEP, v. i. इद् 2 P, वि-लप् 1 P, अभूणि पत् c. or विमुख् 8 P, आ-, क्षंद् 1 P; See CEY, LAMENT -ING, s. इदितं, रीदनं, विलाप:, आकंदनं, क्षंदितं, अभुतीचन.

Weigh, e. t. तुरु-तूल् 10, तुलायां धृ 10. 2 (In mind) दि-मृज् 6 P, आलोच् 10, वि-चर् c., वि-गण् 10; See Think. 3 (Anchor) इ जुल; 'भः down' आमे-बू 1 P, आज़क्रीकृ; 'भः duly' परिष्टिहर् 7 P,

स्थमं निक्रय 10. - v. i. Ex. by 'Weight' q. v.; 'what does it w.' किंभारामिद्दै; किं भारपरिमाण; 'w. upon' पृद्धि 10, बाध् 1 A; See Afflict; 'w. with' मन pass.; 'dress w. s much with them' वेषस्तैबंह मन्यते. - ING, s. तोलनं, विगणनानं. - Weight, s. मानं, भार:, तोल:, परिमाणं, भारपरिमाणं, गुरुत्वं. 2 गुरुत्वं, गौरवं, प्रभाव:, भार:, अर् f.; 'of little w.' लघ्वथे, लघुप्रभाव, अगुरु. - y, a. गुरु, महत्त, सप्रभाव; सप्रमाणं.

WEIR, s. बंध:, योग:.

Welcome, a. स्वागत. 2 शुन, इष्ट, हित; भिय, अभिमत, सुखद. -v. t. स्वागत व्याह 1 P, सभाज 10, अभिनंद 1 P, तत्क 8 U, पूज् 10; (आधमम्परिभनिदितागमनेषु समीरेषु Ka. 49). -interj. स्वागत (with dat.). -s. स्वागत, सभाजनं, अभिनंदन. Weld. v. t. See Unite.

WELFARE, s. हिंत, कल्याणं, क्षेमं, कुञ्चालं, भेयम् n., भद्रं, मंगलं, सुखं, भूति f.. ज्ञिवं, सुस्थिति f.

WELKIN, s. नभस् n.; See SKY.

WELL, s. वापी, कप:, प्रहि:, अंध:, दीधिका (large w.), उद्यान: 'covering of a w. ' वि(वी)नाह:; ' reservoir near a w.' आहाव:, निपानं, उपकृपजका ज्ञाय:. 2 गाति f. -a. कुजालिन, स्वस्थ, सुस्थज्ञारीर, नि-रामय, नीरोग, कल्यं: See HEALTHY. 2 कु शल, क्षेम, स्खिन्; oft. by कुज्ञलं; अपि कुज्ञलमस्याः प्रजापालस्य मात: (U. 4) 'is she w.'; 'got w. again' पनः प्रकृतिस्थौऽभवत्, प्रकृतिमापनाः; 'know that we are doing w. in every respect ' सर्वत्र ने वार्तमवेहि (R. v. 13). =adv. सु pr., (सुकृत, सुद-र्शन &c.); सह, साध, सम्यक्; ' w. said ' साधूक, स्-कः, 'w. off' सिश्यत α., वित्तवत्, सुस्थः, 'you might as w. have kept all (fruits)' सर्वेषां र-क्षणापि न तव काश्वहोषोऽभविष्यत्. -interj. बाढं, तथा; 'saying very w.' युज्यते, बाढं, तथेति डक्त्वा; 'very w. 'भवतः 'w. then ' तेन हि. 2 (As expletive) भवत, अस्त, gen. by तावत; ' w. we go away now' साध्यामस्तावद्धनाः ' wi-behaved 'साध्वील, सब्तः; ' w.-being ' हितं, कुवालं; See WELFARE; 'w.-born ' कुलीन, सत्कलजात; 'w.-done' साधु साधु; 'w.-informed' बहुत्त, बहभूत; 'W.-meaning' सदावाय, हित्बुद्धि; 'W. nigh; See NEARLY; 'w.-read ' अर्थातिन, सर्वा-क्रपारंगत, बहुदृश्वनः; 'W.-wisher' हितकामः, हितै-षिन m., प्रिप्नैषी.

Welter, o. i. जुद्र 6 P, जुद्र 4 P; See Roll. Wen, s. मासाबुद.

Wence, s. कंथकी, पुंचली, दुईचा. 2 कत्या, तर्णी: -v. i. Fornicate, q. v.

WEND, v. t. (One's way) गम् 1 P, बल् 1 P; See

Go; 'here he w. s his way 'इत एवाभिवर्तते. West, s. प्रतीची, पिश्वमा, वाहणी. -a.,-ERLY, -ERN, a. पाथात्य, प्रतीच्य, चरम, अपर. 2 पिश्वमा-भिमुख (खी f.). - WARDS, adv. प्रतीचीमभि, प्रती-स्याभम्खं, पिश्वमादेशिः

WET, a. आई, क्षित्र, सिक्त, उक्षित, उत्र, जलाई. = v. t. क्षिट्र c., आईक्ष्ठ 8 U, आईयति (D.); See MELT. = s. आईता, तेम:, क्षेद्र: 2 दुर्दिनं; 'w.-nurse' स्त-त्यदायिनी, धात्री, उपमाता.

Wether, s. छिन्नवृषणी मेषः

WHACK, v. t. See STRIKE.

WHALE, 8. तिमि:, तिमिगिल:.

Whare, ३. घटः, तरस्थानं. - AGE, ३. तरपण्यं-मूल्यं, घटटेयं जल्कं

What, pron. कि (क:-का-कि), कि in comp.; 'w. then तैतः कि, कि तर्ह; 'w. is he doing now' स (राजा) किमारंभः संप्रति (U. 2); 'w. is his name' किनामासी; 'w. else' अथ कि; 'w. is that to me' कि मम तेन; 'w. though' ययि 2 यद्यद्. -interj. कथं, आः, कि, नन्...-EVER, -SOEVER, a. यद्-यद्. 2 यिकम, यिक्निन ; 'to w. person' यस्मै कस्मैचित्युरुषाय; यो

WHEAT, s. गोधूम:, सुमन:. ■EN, a. गोधूममय, (s.) in comp.

WHEEDLE, v. t. चाट्रिकिभि: प्र-तृ c. or व 10 or लह 10; See FLATTER.

NHEEL, s. चर्ना, रथांगं, मंडलं. -v. i. परि-प्रम् 1, 4 P, परा-परि-आ-वृत् 1 A, मंडलाकारेण प्रम्. -v. t. व्यावृत् c., भ्रम् c. -ED, a. चिक्रेन्, चक्रयुक्त. -Wheel-wright, s. रथकारः, चक्रकारः.

Wheeze, v. i. कृच्छ्रेण अस् 2 P.

WHELP, s. शाव:-वक:, शिशु:, किशीर:.

WHEN, adv. यदा; by loc. abs.; 'w. the speech was over' वचस्यवसिते तिस्मन. 2 कदा; 'w.-ever,-soever' यदा यदा, यदा कदाचित. ⇒ WHENCE, adv. यत:, यस्मात. 2 कृतः, कस्मात. WHERE, adv. क, कुच. 2 यम; 'w.-ever' यन यम; यम कुन्नापि, यन कुन्नाचित; 'w.-as' यतः, विपयेये तुः 'w.-by' येन; 'w.-fore' यद्यं, यतः, येन, किमथं, कस्य हेतोः; 'w.-in', 'w.-to' यन; 'w.-upon' यदनंतरं, तदन.

When, v. t. तिज् c., नि-,शो 4 P, कु 2 P. = s., = STONE, s. शाण:-जी, शाणावमन् me

WHETHER, pron. कतर:-राउत. कconj. कि followed by वा, उत, आहो or आहोस्वित् (for 'or'), 'w. he do that or not' स तत्करोतु न करोतु वा.

WHEY, श. मस्तु n., दिधमंडं∙

WHICH, pron. a. वत् (य:-या-यत्). 2 कि (क:-

का-कि); 'w. of two ' यतर, कतर; 'w. of many ' यतम, कतम; 'w.-ever ' ex. by repeating (1). Whire, s. फ़त्कार:, फ़त्कृतं.

While, e. क्षण:, महते:, काल:, समय:; 'for a w.' के चित्कालं, क्षणं; 'after a long w.' चिरेण; 'not worth w.' निष्कल, निर्धेक, न उपयुक्त; 'worth w.' उपयुक्त. -conj., Whilet, यदा, यावत (followed by तावत); gen. by pres. part.; मामं गच्छंस्तृणं स्प्रज्ञात 'w. going' &c. - t. (away) क्षिप 6 P, गम् c., इ 1 P, क्ष-तुद.

WHIM, s. कामचार:, कामग्रुचि f., छंद:, छंदस् h., चापल्यं, मनोलील्यं, लहरी, चित्तरंगः; 'to one's w.' स्वच्छंदेन, स्वच्छया; 'acting according to another's w.' छंदोनृत्र्चि f. — WHIMSICAL, a. कामचारिन, स्वैरिन, स्वैर, स्वच्छंदानुवर्तिन, स्वच्छंद; च-पल, लोल, अनवस्थित.

WHIMPER, v. i. बालकवत् हृद् 2 P or क्रंद् 1 P. WHINE, v. i. See MURMUR.

WHIP, s. कज्ञा-षा, मतोदः, मितिक्तषः-ज्ञः. - १०.६. कज्ञाया प्र-ह 1 P or तड् 10 or खुट् 10 or दंड् 10 or आहत् 2 U. - PING, s. कज्ञाषातः-ताडने-प्रहारः; 'deserving w.' कर्य, कज्ञार्षः

Whirl, v. i. घूर्ण 6 P, 1 A, qि-, अम् 1, 4 P. =v. t. घूर्ण c., अम् c. (अमयित). =s., =ING, s. अमर्ण, पूर्णनं, अमि f., आज्ञिति f.; 'w.-pool' आवतं:, अमिः, अमः, जलावतेंः, जलगुरुमः; 'w.-wind' अजञ्जातः, बातावतेः; वात्या, वातअमः

Whisk, v. t. अतिज्ञीमं चल् c. or विश्विष् 6 P. = s. लघ्केप: 2 चामरं (for flies).

WHISKERS, इ. गंडलोमन् n., गुंफ:.

WHISPER, v. नीचै:-उपांजु-वद् 1 P; कर्णे जप् 1 P or कथ् 10 or ख्या 2 P; कर्णे डप-जप्; 'w. aside ' जनांतिकं वद. - s.,-ING, s. कर्णेवादः, उपांजुवादः, कर्णेजपः; जपः-पनं; 'in a w. ', उपांजु, जनांतिकं, नीचस्वरण. - ER, s. कर्णे(र्ण)जपः-कथकः

Whistle, s. बीज्जन्दः 2 वंदा:-दी. -v. i. बीज्जन्दं क 8 U.

WHIT, s. लेबा:, लवा नांधी, अणु:, 'not a w.' न मनागिप, न स्तोकमपि, नाल्पमिपि

WHITE, a. शुक्र, धेत, धवल, शुप्र, सित, गौर (गी.), शुक्षि, अवदात, विश्वद; धौत, पांडुर, अ-वि-मल. – ६८ धेतवणे:, शुक्रवणे:, शुक्रवणे:, शुक्रः: धेतः, सितः, &c.; 'dressed in w.' धेतवासो दधानः – EN, v. t. धवलीकः 8 U, धवलयति (D.) &c. – v. i. धवलीम् 1 P, धवलायते (D.). – 18H, a. आपांडु. – NESS, s. शुक्रता, धावस्यं, शुप्रता, धव-लिमन् शुक्रिमन् m. – WHITE-WASH, v. t. सुध्या लिए ए P or धवलीकः; 'a house w. ed' सुधानवन्ः – इ. सुधा, सुधालेपः. – WHITES, इ. धेतपदरः

WHITHER, adv. क्रव, क्र. 2 थव.

Wanthow, s. नखंपच:, चिप्यं, नखनणं.

WHO-EVER, &c. See WHICH &c.

WHOLE, a. सकल, समग्र, कुरुक, अखिल, समस्त, सर्व, अखंड, निकित, विश्व, अशेष, नि:शेष, पूर्ण, अनुम- 2 (Number) अभिन्न. = 8. साकत्यं, कात्स्यं, सामप्रयं, समास:: 'on the w.' एवं च, एतावता, समासत:, समासेन; 'the w. of 'ex. by (a.). = LY, adv. समग्रं, साकस्येन, अञ्चेषण, निरवशेषं, सर्वथा, सर्वता-शः, सर्वभागिन, एकांततः. - Wholesale, a. Ex. by हेब्प in comp., समस्त (विज्ञय:); ' w. dealer ' स्तपार्वकायन ; 'w. buying' समस्तराविकयः Wновиноми, а. पथ्य, आरोग्यावह: हितावह: See

SALUTARY.

WHOOD, 8. सिंहनाद:, अवेडा.

WHORE, s. See PROSTITUTE: 'w.'s son ' वेश्याप-म:: ' w.-monger ' भजंग:, बिट:. = DOM, 8. वेश्या-वृत्ति f - प्रसृत्ति f.

WHY, adv. कि, कत:, कस्मात, किमर्थ, कित्रिमिणं, केन हेत्ना; 'w. do you do so ' एवं करणे कस्तव हेत:. 2 नृत; 'w. you yourself are before me ' नन भवानेव ममाधे वर्तते (S. 2).

Wick, ८. द्जा, वर्ति ƒ., वर्तिका, तैलिनीः

Wicked, a. (Of persons) दुष्ट, दुर्जात, दुरात्मन्, पाप, श्रठ, दुराचार, खल, पापकर्मन्, दुर्धृत्त, नृशंस, पा-पात्मन, पापचरित, अधार्मिक (की f.), दुअरित. 2 (Of things) दृष्ट, वाप in comp., दूर pr.; 'w. policy ' दुर्गाति:; See SINFUL. -LY, adv. दुष्टतया, दर्बस्त्तया, खलवत्. - NESS, s. दृष्टता, दीर्जन्यं, दीरा-त्म्यं, वावं, टब्कूतं-ति f., वावकर्म, दुराचारः, अनाचारः. $\mathbf{W}_{\mathbf{ICKBR}}$, a. वैजब (वी f.), वैदल (ली f.); ' $\mathbf{W}_{\mathbf{r}}$ work 'वैटलं.

WIDE, a. विस्तीर्ण, विज्ञाल, ठरू, विपुल, १थु; See Broad; 'w. of the mark ' लक्ष्यभ्रष्ट-च्युत, अपा-स्ताविक (की f.). =adv., -LY, adv. विपलं, सर्वत्र, स-अति-बह pr.; 'w. known ' सुविख्यात; 'w. awake ' सुत्रबुद्ध: ' with eyes w. open ' इत्यत नयम. -EN, v. t. १थ्रेक- १६ प्, विश्वालीक, प्रथ 10. -WIDTH, s. विस्तार:, व्यास:, परिणाह:, विद्यालता. WIDOW, 8. विधवा, अ-गत-भर्तृका, विश्वस्ता, अनाथा, रंडा: 'child-w.' बालविधवा. =ED, a. अनाथा, नृष्टभर्तका. = EB, 8. मृतपत्नीकः, गत्भार्यः. = HOOD, s. वैधव्यं, वैधव्यद्शाः

Wield, v. t. (इस्तेन) भृ 8 U, धृ 1 P, 10, प्र-डप-यज 7 A, 10. 2 (A state &c.), प्र-, जास् . 2 P, विवेद c. ;,राज्यभुरां वद् 1 P. = Υ, α. सुप्रयो-स्य : (body) उत्थानयोग्य (S. 2).

WIFE, s. भार्था, परनी, जाया, वधुः, कलत्रं, दार m. (pl.), क्री, परिमदः, गृहिणी, गेहिमी, सहभार्मेणी, द-

पिता, बाजभा, पिया, कांता, इमणी, क्षेत्रं, गृहाः (pl.): 'a rival w. 'सपत्नी ; 'taking a w. ' दास्परि-मह:-किया : ' क्रिक whose husband has gone abroad ' मोबितभर्तकाः

Wig, s. उपकेश:, काश्मिकेश:.

Wight, s. माजवक:, जंत:, प्राणिन m.

WILD, a. बन्य, बनजात, आएण्डक, बब-अएण्य in comp.; 's w. mountain' कांतारमध्यवर्ती-बनांतर्गत:-पर्वतः; वनपत्तः, वनगजः, वनपुष्पं &c. 2 हिंस, कृर् क्रव्याद. 3 उन्मत्त, अतिब्याकल ; ' w. with anger क्रोधोत्मत्तः 'w. with joy ' हवीत्मत्त, हर्षनिर्भर. 4 प्रचंड, तीव : दर्दांत, अनियंत्रण, उद्यामवृत्ति, उच्छंखल : 'w. storm ' भंचंडप्रकंपन: 5 अयुक्तिक, अनुप्रक, निरर्थक : See Absurd. - Erness, s. वमं, अर-ण्यं : See FOREST. 2 मह:-,भूमि f., धन्दन m. -LY, adv. उन्मत्तवत्, प्रचंडं, संन्मादं, उच्छंखलं. -NESS, s. वन्यता, रीहता, उन्माद:, &c.

WILE, 8. छलं, कपटं, वंचनं, माया, छदान् n. - WELY, a. भरिमाय, मायाविन, समाय, छश्चपर, कापटिक-छा-द्मिक (की f.), सकपट.

WILL, v. संक्रप c., निर्देश 6 P, निश्चि 5 U, निर्ण 1 P. 2 Wish q. v. 3 (As auxiliary) Futures or Pot. mood. -s. संकल्प:, सक्तिप-इच्छा-स्नित र्. र्थं कामः, इच्छा, अभिलाषः, आकांक्षा, इष्टं; ' god's w. be done ' ईश्वरेच्छा बलीयसी, प्रभ-वति ीगवान विधि:; 'against one's w.' बलात्, हटात, अकामत:; 'would have Ler w. 'आत्माभि-प्राये निर्वेधपरासीत्; 'at w.' स्वेच्छया, यथाकामे स्वैरं, काम in comp.; 'subject to the w. of another 'प्रतंत्रवदा. 3 इच्छापत्रं. = FUL, a. कामत: ' कत. 2 स्वैरिन, काम-स्वेच्छा-चारिन, स्वैरवृत्त-गामिन, See WANTON. = FULLY, adv. कामत:, इच्छापूर्वकं, स्वैरं, बद्ध्या, जानत्- a. अपि. = FULNESS, s. काम-चारः, स्वेच्छाचारः, यष्ट्रच्छा, स्वैरिता, स्वाच्छंदां,-ING, a. इच्छ, सकाम, उदातं; oft. by desid. 2 इट, अनु-मत, यथेप्सित. =INGLY, adv. प्रकाम, स्वेच्छया, का-मतः, स्वेच्छापूर्वे. - Would (that) Ex. by अपि नाम; अपि नामाहमप्यात्मनोनुरूपं वरं लभेयोते (S. 1); 'w. I had loved him more ' at तहमम्बहमधिकतरं किन्धोऽभूवं; यदि...अभविष्यं तर्हि अ-हो स्रोभनमापतिष्यत्.

WIN, v. t. वि-जि 1 A, विजयिम् a. भ; ' won the battle ' युद्धे जनमाप, समरविजयी वभुवः ' who is said to w. 'यो विजयीति गण्यते-मन्यते. 2 तम् 1 A, प्राप् 5 P; See GET. 3 आकृष् 1.P, प्र-वि-लम् c., See Aftract; 'w. over ' स्वपक्षं प्रह c., अन्यश्चिन् a. क.-NER, s. ज्यम् m., जन् m.-NING, s. जय:. 2 लाभ:, अजितं - a. इदयहारिम्, चित्ताकार्षित्-WINDER, O. & Propriet L. A. and 6.P.; Lie dill 10t w. ' स भयचिकतो नाभवतः See START. /IND, s. बात:, वाय:, पवन:, पवमान:, अनिल:, स-ीरण:, माहत:, महत् m., मातरिकारिश्वासन:, स्पर्शन:, jधव(वा)ह:, आज्ञाग:. 2 (In stomach) वात:, ाय:. 3 श्वास:; ' w.-fall ' वायपात:; (fig.) अ-उभ्यलाभ: ; 'w.-lass 'उत्तीलनी ; 'w.-mill 'वा-प्रचाह्यं चर्ता, वायुपेषणी. = v. i. वक्रं-कुटिलं-गम् or ख़् 1 P, जिहां या 2 P; 'the river runs w. ing or a koss ' क्रीशं कटिला नदी (S. K.). 2 Turn 1. v. =v. t. परि-आ-वृत् c. 2 पर् 10 (मारुतेन). मा 1 P. 2 (Up) संपटीक 8 U, पिंडीक, डेप-,सं-ह [P; अव-सो 4 P; (hair) सं-इ, सं-वम c., (संयमय क्रश्याशं Ka. 84). = ING, a. वक्र, कृटिल, नि-प्त. = s. बक्रं, वंकः, पुटभेदः. = WARD, adv. वाता-भिमुखं. -Y, α . वातमय (यी f.), वातुल. -WIN-DOW, s. वातायनं, जालं, गवाक्षः

VINDPIPE, 3. भासनालिका.

VÎNE, s. मयं, द्राक्षारसः-आसवः; मध् n., माध्वाकं; म-देरा, मुरा; 'w.-bibber' मयपः, मुरापः; 'w.seller' मयाविकाधिन, त्रोडिकः

VING, s. एक्ष:, पत्रं, पतत्रं, गरुत् m., তহ:,
দুন্ м.; 'root of a w.' पक्षति f., पक्षमूलं;
to be on the w.' কা 1 A; 'under the w.
f' আগিন-a. 2 (Of army &c.) पक्ष:, दलं,
पिश्चेदलं. -v. t., 'w. the way ' শুৰুদ্দদণ কু
8 U.-ED, a. पश्चिन, पतिन्

VINK, v. i. द्विभिष् 6 P, नि-मील् 1 P, पक्ष्म संक्रच् 1 P. 2 संकेत-संज्ञां-कृ 8 U (नेनेण); 'w. at ' उपेक्ष् 1 A, न गण् 10. = श. निमि(में)षः, निमीलनं, पक्ष्मसं-कोचः. 2 नेनसंज्ञा, अक्षिसंकेतः

VINNOW, v. t. वि-, बाध् ८., पू 9 U, बहुलीकृ 8 U, प्रमुद ८.; (fig.) परीक्ष् 1 A; See DISCRIMINATE. -ER, s. पावकः. -ING, s. पवनं, प्रस्तीटनं; 'w. ing basket' ज्ञूपें:-पं, प्रस्तीटनं

WINTER, s. हेमंत:, शिशारः, तृषारकालः, हिमागमः, हिम-श्रीत-काल:.=WINTRY, a. (s.) in comp.; हैमंत (ती_), हैम (भी f.). 2 श्रीत, शिशार

WIPE, v. प्र-पिर-मृज् 2 P or c., प्र-क्षल 10, निर्मृष् 1 P. सामृद् 9 P; See WASH; 'w. away,'
'w. out' प्रमृज्, (स्वभावलोलेस्ययज्ञाः प्रमृष्टं R. VI41), अप-अव-मृज्. = s. मार्जनं, प्रक्षातनं 2 प्रहारः.
= ER, s. मार्जनी, प्रक्षालनी

Ware, s. तंत्र, तंत्री, तार:-रा, धानुसूत्रं, लोहतारा-सूत्रं-तंतु:.-v.t. तारायंत्रेण पेष्. - x. a. संत्रमय (यी f.). Wise, a. प(पा) ज्ञ, विज्ञ, विज्ञःष, ज्ञानवत, पंडित, प्रज्ञावत, धीमत, विवेकिन, सुधी, धीर, माति-बुद्धि-मत्, ननीषिन, विद्वस् ; See Learned also. 2 (Of acts) सु in comp.; ज्ञानप्रयुक्त, वेद्रस्यम्लक; 'स. इaying' नुभाषित; 'स. step' साधुमार्गः: -s. प्र- काह्य: ; See Mannen; 'in this w. ' एवं, द्वरथं.

LY, adv. प्रज्ञाया, ज्ञानेन, सिववेकं, सम्यक्, सुसमीस्प, सुष्टु, पाज्ञवतः – Wisdom, s. प्रज्ञा, ज्ञानं, वैदरूपं, बुद्धि f., थीः, विवेकः, वैदुष्यं, पांडित्यं, धीरता,
मनीषाः – Wiseacre, s. पंडितंमन्यः.

Wish, v. t. इच् 6 P, रवह 10 (with dat.), सं-, ईह् 1 A, वांछ् 1 P, आ-, कांध् 1 P, अभिलच् 1, 4 P, कस् 1 A, वांछ् 1 P, अ-, कांध् 1 P, अभिलच् 1, 4 P, कस् 1 A, वांछ् 2 P; oft. by desid. forms; जि-अभिति 'w. es to go; ' जिस्क्षांति &c.; 'w./ill to' अस्यति (D.) (with dat.); अक्रांगलं आतंस् 1 A; 'I w. no evil to any ' न मे कस्मिन्। में हो- ' हबुद्धि:-द्रेषभाव:; 'I w. I could see him Again' अपि नाम तं पुनर्षि पश्येयं; 'he had noth pg left to w. for' न किमिप तस्य रएहणीयमासीत्. = . इ- च्ला, मनोरथ:, ररहा, देहा, काम:, इष्टं, बांछितं, अभि-काष:; वांछा, कांक्षा-

Wist, s. शुब्कतृणकूर्चकः

WISTFUL, a. See EAGER.

WIT, s. बुद्धि-मित f., मेधा, धी:; See INTELLECT.

2 बुद्धितीक्षणता, बुद्धिकास:-चातुर्थ; 'was at his w.'s end 'किंवकव्यतामृद्ध:-कुंठितमित:-आसीत्, निरुत्तर्शक्त: 3 (Person) वाक् चतृरः, नमैजः, परिहासकथ:, ममेभाधा. 4 रस:, नमेन् ग., वैदग्ध्यं, सारस्यं, नमे-रसिक-डिक f., नमोलाप:-भाषणं; 'to w.' तय्था. -TY, व. नमेवेदिन, नमेभाधिन; सरस, विदग्ध, रसयुक्त; परिहासजनन (नी f.); 'w. speech ' परिहासालाप:, नमेवाक्यं, नमोलाप:

Witch, s. डाकिनी, मायाविनी, कुहकिनी, मायिनी =ERY, 'w.-craft', s. माया, अभिचारः

With, prep. Gen. ex. by instr. 2 (Manner) by instr.; पीत्या 'w. affection'; by comp. with स; सहप, समयं &c.; प्व, प्वंस in comp.; 'w. respect' मानपुर:मरं, आदरप्वंस 3 (Accompaniment) by Bah. comp.; 'Madana w. Rati' रितसहायो मदनः; सक्रणो रामः; gen. by सम, साकं, साफं, सह, सहितं, with instr.; 'send the book w. Rama रामहस्त पुस्तकं भेषय. 4 (With verbs) किं कि live w.' सं-वस. 5 (Oathe side of) पक्षे. 6 (In the opinion of) मनेन, मते, (तव मतेनार्कि पिक्तरियं); 'w. all' अनाद्रय; See 'in spite of' under Spite. —AL, adv. समं, तथा स, आप स, नथेव.

WITHDRAW, v. t. प्रति-,स-ह 1 P, अपाकृत् 1 P, अप-नी 1 P, प्रत्यव-ह; 'w. s the world into himself 'आत्मन्येनाखिलं विश्व संहर्गते. =v. i. अप-क्रम् 1 U, 4 P, अप-स 1 P, अप-गम् 1 P, प्रावृत् 1 A; See RETIRE. =AL, s. संहार:, संहर्ण, अपनयन, अपनीन:-मण-

WITHER, v. i. in 1 P, in 1 P, it - g pass.; at

1 1. fa pass. = v. t. नज् , जू c.; See Fybe. = ED, α. म्लान, ग्लान, विद्याल जुड़क, जीले.

WITHERS, 8. स्कंधदेश:, स्कंध:.

WITHHOLD, v. t. नि-मह 9 P, अव-नि-रुध 7 U, नियम 1 P, पाते-,संह 1 P, अपसं-ह, वि-धृ 10; न दा 3 U.

WITHIN, adv. अंतर in comp.; अंतर्वांतन्. 2 चित्तोकून, आंतर. (a.). - prep. अंतरे, अन्यंतरे, मध्ये, अंतर्
कृत, आंतर. (a.). - prep. अंतरे, अन्यंतरे, मध्ये, अंतर्
कृत, अंतर. (a.). - prep. अंतरे, अन्यंतरे, मध्ये, अंतर्
कृत.: 'w. six months' वण्मासाम्यंतरे, वण्मासमध्ये;
अवांब्र (with abl.). 2 (In the reach of)
गोचर, विवय, प्राह्म, in comp.; 'w. hearing'
कृष्गोधिरीभूत; 'w. the reach of eyes' नयनगोचरे, नयनविवये &c.; 'w. the reach of the
hand' इस्तप्राप्य-याह्म.

Without, prep. विना (with acc., instr., abl.), अंतरण (with acc.), ऋते (with abl.), वर्जीयत्वा, मुक्त्वा, विहाय (with acc.); by अ-निर्-pr., होंग, रहिंत, वर्जित, व्यतिरेकंण, व्यतिरिक्तं in comp.; 'w. delay' अविलंबं, 'w. doubt' नि:संशयं, 'असंशयं; 'w. money' धनहीन-रहिंत, निर्धन- 2 (Before participles) By अ (अन्); 'w. buring' अदहन, अदग्दवा; 'w. being marked' अलक्षित. 3 बहि: (with abl.), बहिमींग. —adv. बहि:, वाद्यतः; 'lying w.' वहि: रिथत.

WITHSTAND, v. t. निरा-गितं-कृ 8 U, प्रतिकूलयिति (D.), वि-रुध् 7 U, परिपंथीभू 1 P, (बद्धपरिकरस्य तेन नैकोक्यमाप क्षमं परिपंथीभिवितुं Ve. 3); प्रत्यव-स्था 1 A; See Oppose. ♣

WITNESS, s. साक्षिम् m.; 'w. es for prosecution' पूर्ववादिनः साक्षिणः; 'ear-w.' श्वनसाक्षी; 'eye-w.' दृष्टसाक्षीः 2 साक्षात् दृष्ट् m. 3 साक्ष्यं, प्रमाणाः -v. t. पत्यक्षीक 8 U, प्रस्यक्षं दृश्च्या 1 P; See See. 2 साक्ष्येणं, प्रमाणीकृ. -v. i. साक्ष्यं द्रा 3 U, साक्षीम् 1 P.

WIZARD, s. मैायाकार:; See MAGRCIAN.

Woe, s. दु:रंत, कोक: See Sorrow, Grief.
—interj. हा, धिक, (with sec.!); अहो बत, हा कट.
—ful, a. Sorrowful, q. v.; ' is in a w.
plight' कटमभ्यापत्र: (U.3).

Wolf, 8. बुक:, कोक:, ईहामृग:.

Woman, ८ सी, नारी, अंगना, अवल, पोषित, विता, ललना, योषा, सीमितनी, नभूः, वामा, महिला; 'nobly-born w.' कुलांगना, कुलजा; 'young w.' मुद्तिः ती, यूनी, तरुण, प्रमा, वाला; 'beautiful wं' संदरी, प्रमद्धा, सुभगा, नितंबिनी, वामलोब्धा, '2n excellent w.' वरारोहा, मनकाशिनी, उन्नम्म, वरवांध-नी; 'passionate w.' कोपना, भामिनी; 'old w.' स्थितरा, वृद्धा, जरती; 'virtuous w.' सर्वी सक्रमी,

पतिनता, सुचरित्रा, कुलकी, कुलपालिकाः - HOOD, s योवनः - ISH, a. कीवत् ind., केण (णी f.) - KIND, s. कीजनः, अवलाजनः, केणः - LY, a. (s.) in comp.; 'with w. timidity ' कीस्वभाव-सुलभकातरत्याः

Womb, s. गर्भ:, गर्भाज्ञय:, गर्भस्थानं.

Wonder, s. बिरमयः, चमत्कारः. आश्चर्यं, कौतुंकं. 2 अडुतं, चित्रं, अडुतवस्तुः, 'it is no w. that' नैतिबिन्तं यद् &c., किमत्र चित्रं; 'w.-struck' विस्मयाकु-ल-उपहृत-आपत्र. –v. i. वि-िस्म 1 A, by (s.) in comp.; w. ed at hearing the news' वातांश्रवणेन संजातविस्मयः-साविस्मयः-बभूव.—FUL, Wonderous, a. अडुत, आश्चर्यभूत, विस्मयकर (री. f.), आश्चर्यं, वि-,चित्र, विस्मापक. —FULLY, adv. अडुतं, साश्चर्यं. —INGLY, adv. सविस्मयं, साश्चर्यं.

Wont, s. अभ्यास:, रीति f., संप्रदाय:, आषार:, नित्यन्यवहार:. = ED, a. परिचित, तित्य, अभ्यरत; 'w. nature' रवभाव:, प्रकृति f.; See NATURE; 'to bring to one's w. nature' प्रकृती स्था c., प्रकृतिस्थ-a. कृ.

Woo, s. (विवाहार्थ) याच् 1 Λ, अर्थ् 10 Λ, अर्थ् राध् c. -ER, s. विवाहकाम:, विवाहार्था.

Wood, s. कार्ट, द्राह n. 2 वनं, अरण्यं; See Po-EST; 'W.-apple' किंपित्थः; 'W.-cock' काष्ट-वृत् कुद्धः; 'W.-cutter' काष्टच्छिद, काष्टिकः; 'W.land भूवस-बुक्षावन-पूमि f.; 'W.-man' आटिकः; वनजीविन m., 'W.-cutter', q. vद्धः 'W.-nymph' वनदेवता; 'W.-pecker' काष्टक्टः, दाविघाटः; 'W.pigeon' हारीतः; 'W.-sorrel' चुमिका, दंतज्ञाठा. -ED, a. वृक्षावृत, सबुक्षः -EN, a. काष्ट-दाह-मब (यी f.), काष्ट-दाह in comp. -Y, a. वृक्षाकीणे, दु-मभूषिष्ट, दुमावृत. 2 Silvan, q. v.

 \mathbf{Woor} , s. प्रतितंत्रः, वाणि-जी f.

Wool, s. लो(रो)मन् n., ऊर्णा (of sheep). — LEN, a. लोमज, और्ण (णी f.), ऊर्णामय (यी f.); मेवलोमज; 'w. cloth' और्णवस्न-पटः — LY, a. लोम- ज्ञा, रोमवन्

Word, s. शब्द:, नामन् n., पद, तस्त्र : 'w. for w.' यथाशब्द: 2 वधनं, संगर:, प्रतिक्र : Sec. Promise, ; 'true to, or keeping, on sw.' क्य-पालत-संगर:; 'you have given your w.'-वि-हितप्रतिक:-दन्तवधन:-असि; 'to break one's w.' विसं-वद 1 P, प्रतिज्ञां लुप c. 3 वावयं, वधस n., वाध f., उक्ति f., प्रवानं; 'whose w. can be trusted आसः, आसश्राद्ध क्यार्थवन्ता; 'war of w. s' वाय्य-दं, वाक्तलहः; क्यां क्यां प्रविक्ता; 'in a w.' कि बहुना; 'in a few w. s' समावाद, वात्रो; 'in a w.' कि बहुना; 'in a few w. s' समावाद, तात्र समावेत:, समासेन; 'upon my w.'

491.232/APT/R/**5**26455